

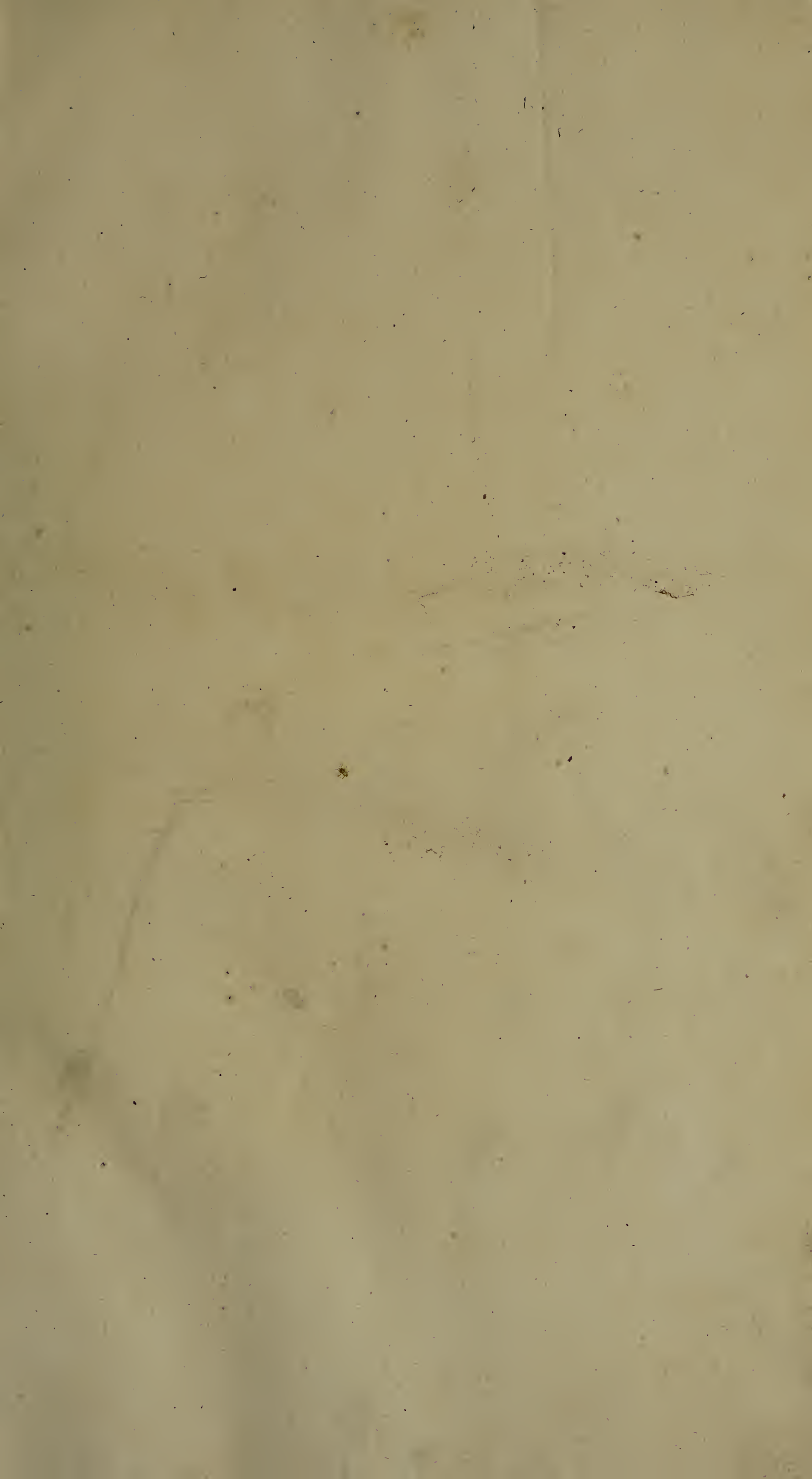

364/13/10

U. LIII.

17/21

1st edit. 1680.

Francis
FRANCISCI A MESGNIEN
MENINSKI
LEXICON

ARABICO-
PERSICO-TVRVICVM

ADIECTA

AD SINGVLAS VOCES ET PHRASES SIGNIFICATIONE LATINA,
AD VSITATIORES ETIAM ITALICA.

IVSSV

AVGVSTISSIMAE
IMPERATRICIS,

ET

REGINAE APOSTOLICAE

NVNC

SECVNDIS CVRIS RECOGNITVM,

ET

AVCTVM.

Cum privileg. Sacrae Caes. Reg. Ap. Majestatis.

V I E N N A E,

TYPIS IOSEPHI NOBILIS DE KURZBÖCK, SACR. CAES. REG. AVLAE ILLYRICO-
ORIENTALIS, NEC NON INCL. INF. AUSTRIAE ORD. TYP., ET BIBLIOP.

MDCCLXXX.

FRANCIS A. WELLS
M. D. 1881

LEXINGTON

WARREN
PERZIC-TARGICAM

AD. 1881

AVOYATISSYANG
IMPERIAL ARTS

REGINA MORGAN

1881

AUGUSTISSIMAE
INVICTISSIMAE ac GLORIOSISSIMAE
ROMANORVM
IMPERATRICI
MARIÆ THERESIÆ

HUNGARIÆ, BOHEMIAE, DALMATIAE, CROATIAE, SERVIAE, RASCIAE,
GALLICIAE, LODOMERIAE, CVMANIAE, BVLGARIAE, SCLAVONIAEQVE

REGINAE APOSTOLICAE,
ARCHIDVCI AVSTRIAE:

DVCI

BVRGVNDIAE, BRABANTIAE, MEDIOLANI, STYRIAЕ, CARINTHIAE,
CARNIOLIAE, LVXENBVRGI, WYRTEMBERGAE, VTRIVSQVE SILESIAE,

MAGNAE PRINCIPI SVEVIAE ET TRANSILVANIAE,

MARCHIONI S. R. I. BVRGOVIAE, MORAVIAE, VTRIVSQVE LVSATIAE,

COMITI

HABSPVRGI, FLANDRIAЕ, TYROLIS, FERRETIS, KYBVRGI, GORITIAE;
DOMINAE MARCHIAE SLAVONICAE ET PORTVS NAONIS, &c. &c.

DOMINAE DOMINAE

CLEMENTISSIMAE.

AVGVSTVS MAR

INVICTVS

ROMANVS

IMPERATOR

MARIAE THERESIAE

AVGVSTAE, ROMANAE, BOHEMAE, HUNGARIAE, CROATIAE, SLOVACIAE, GALICIAE, BOHEMIAE, BOVARIAE, SARDINIAE, TIROLIAE, STYRIA, CARINTHIAE, SALZBURGENSIS, TRIESTINAE, VENEZIAE, DUCATUS, CATHOLICAE, APOSTOLICAE, SACRAE, IMPERII, ARCHIDVCAE

REGINAE APOSTOLICAE

ARCHIDVCAE

AVGVSTAE

AVGVSTAE, ROMANAE, BOHEMAE, HUNGARIAE, CROATIAE, SLOVACIAE, GALICIAE, BOHEMIAE, BOVARIAE, SARDINIAE, TIROLIAE, STYRIA, CARINTHIAE, SALZBURGENSIS, TRIESTINAE, VENEZIAE, DUCATUS, CATHOLICAE, APOSTOLICAE, SACRAE, IMPERII, ARCHIDVCAE

AVGVSTAE, ROMANAE, BOHEMAE, HUNGARIAE, CROATIAE, SLOVACIAE, GALICIAE, BOHEMIAE, BOVARIAE, SARDINIAE, TIROLIAE, STYRIA, CARINTHIAE, SALZBURGENSIS, TRIESTINAE, VENEZIAE, DUCATUS, CATHOLICAE, APOSTOLICAE, SACRAE, IMPERII, ARCHIDVCAE

AVGVSTAE, ROMANAE, BOHEMAE, HUNGARIAE, CROATIAE, SLOVACIAE, GALICIAE, BOHEMIAE, BOVARIAE, SARDINIAE, TIROLIAE, STYRIA, CARINTHIAE, SALZBURGENSIS, TRIESTINAE, VENEZIAE, DUCATUS, CATHOLICAE, APOSTOLICAE, SACRAE, IMPERII, ARCHIDVCAE

AVGVSTAE

AVGVSTAE, ROMANAE, BOHEMAE, HUNGARIAE, CROATIAE, SLOVACIAE, GALICIAE, BOHEMIAE, BOVARIAE, SARDINIAE, TIROLIAE, STYRIA, CARINTHIAE, SALZBURGENSIS, TRIESTINAE, VENEZIAE, DUCATUS, CATHOLICAE, APOSTOLICAE, SACRAE, IMPERII, ARCHIDVCAE

DOMINAE BOVARIAE

AVGVSTAE

SACRATISSIMA
ROMANORUM
IMPERATRIX!
APOSTOLICA REGINA!

CLEMENTISSIMA DOMINA!

Patere, ut TUO sacratissimo folio advolutus, partem laboris illius, quem meis curis committere potissimum voluisti, nunc devotissima animi submissione TIBI sistam.

Est hæc certe rara lexici hujus, ac invidenda fors, ut, cum uno abhinc seculo primum sub Augusti, ac invicti Avi TUI LEOPOLDI Magni gloriosissimis auspiciis Viennæ prelo submitteretur, hic loci quoque, munificentia TUA unice fultum, secundis curis in lucem prodeat: posteaquam novam editionem, jam a tempore aliquo iteratis votis exoptarent eruditi omnes, & ut conficeretur etiam, complures molirentur. Quot igitur titulis TUUM hoc opus dici, et quam non immerito, præfixo fronti, Augustissimo nomine TUO gloriari potest?

Sit hoc novum, ac præclarum singularis TUÆ in omne scientiarum genus benevolentiae monumentum: dum exhaustis, ut ita dicam, quibus Occidens TUAS ornare terras poterat, bonarum artium, ac literarum opibus, nunc et Orientis gazas pleno alveo ad nos derivas; sed non ad nos derivas solum, verum etiam reliquas Europæ nationes, quin & ipsum Orientem, qua

es veluti omnium jam populorum communis Mater, et in humani generis utilitatem ex æquo intenta, in partem commodi vocas.

Celebrata certe, et quovis ære perennior gloria nominis TUI illis etiam peregrinis in terris vigebit, postquam immortalibus in omne genus hominum meritis TUIS et hoc addis, ut barbaris quoque, longissimoque terrarum tractu divisis a nobis populis novos, multoque magis expeditos aditus paras ad communem tam Europeanam, quam nativarum suarum linguarum cognitionem. Florebit profecto in remotissimis Asiæ oris MAGNÆ THERESIÆ nomen, et ipsis Aegypti pyramidibus celebrius, notius et post seculorum decursum perduraturum. Rectius certe posteritati, et una gloriæ TUÆ consulis, dum communi omnis generis hominum utilitati studes, quam si merita, gesta que TUA, peregrinis descripta literis (et venali fors etiam calamo, ut fieri afolet) veluti per vim exteris nationibus obtrudantur. Sit hoc illorum principum, qui vanæ potius ostentationi quam vero generis humani emolumento servire, malunt.

Si quid vero est, quod in editione hac etiam aliis nationibus ex usu, atque opportunum factum esse videbitur,

bitur, id idem alterum TUÆ singularis beneficentiæ argumentum est, cum ii, qui in opere hoc vastissimo elaborant, partim jam pridem in illa literaria palæstra disciplinis, ac artibus omnis pene generis imbuti sunt, partim et in præsentiarum adhuc tam liberali instituto fruuntur, quod provida cura TUA jam per quinque, et quod excedit lustra, in metropoli hac Cæsareo-Regia viget, floretque.

Nihil vero mihi, cui hujus editionis curandæ provinciam huc usque demandasti, jucundum et exoptatum magis accidere potuit, quam quod hoc, quicumque fuit, labore meo, quem, quam potui, præter consuetas alias muneris mei functiones impendi maximum, testatum tibi facere, AUGUSTISSIMA DOMINA, aliqua saltem ratione licuit, quo animi fervore, quanta virium contentione, quam suavi, pene dixerim voluptatis, sensu TUIS obtemperare mandatis, TUIS vivere in obsequiis, TUIS, si opus sit, commodis vitam, ac sanguinem etiam consecrare gestiam.

Lætus jam, ac gratulabundus meum nomen majoribus meis adjungam, quos ab Augustis Genitoribus, et a TE ornatos, felices ac, fortunatos una mecum affirmare

firmare possum, quod per plures jam progenies summa,
atque integra fide Augustissimæ Domui TUÆ devotis
ex toto, et consecratis esse licuit.

TE vero, DOMINA CLEMENTISSIMA, bona-
rum artium, ac literarum Matrem DEUS Optimus, Maxi-
mus diu nobis, immo terrarum orbi, qui TE velut
omnium principum exemplar intuetur, et universo hu-
mano generi, quod singulari TUA benevolentia
complecteris, salvam servet, atque incolumem.

**AUGUSTISSIMÆ
MAIESTATIS TUÆ**

CLIENTUM INFIMUS

BERNARDUS DE JENISCH,

DE FATIS
LINGVARVM
ORIENTALIUM
ARABICAE

NIMIRVM,
PERSICAE, ET TVRCICAE
COMMENTATIO.

Nec indigeste tanquam in acervum congeffimus di-
gna memoratu: fed variarum rerum difparilitas, auctori-
bus diverfa, confufa temporibus, ita in quoddam digefta
corpus eft; ut, quæ indiftincte, atque promifcuae ad me-
moriam subsidium annotaveramus, in ordinem inftar
membrorum cohærentia convenirent. *Macrobius l. 1.
Saturnaliorum.*

Nos, qui fequimur probabilia, nec ultra id, quam
quod verifimile occurrit, progredi poffumus. *Cicero.
quæft. Academ. libr. 2do in Fragm.*

§ 1.

Cum inter diversissima, quibus humanum genus a supremo naturæ Auctore præ aliis animantibus condecoratum est, beneficia, & illud non postremum sit, quod reliquis animi sui sensa articulata voce communicandi præditum sit facultate: (a) (qua quidem ratione, & urbes constitutas, & societates artificio invicem nexu coaluisse cernimus) tum optime hoc potissimum, quo vivimus tempore, factum arbitramur, plus in illas linguas, quibus primores gentes usæ sunt, impendi operæ, quæ tanto etiam plus commodi, & oblectamenti in eo habent, quod omnium notionum nostrarum fons, atque origo in iis recondita lateat. Etenim quod pictoribus colorum varietas, rectaque horum in depicta tabula dispositio, hoc nobis fandi copia: ingenitam namque ita a natura universo humano generi rationem nominum jam veteres senserant Philosophi, ut hæc non ex mutuo hominum consensu, verum ab ipsarum rerum natura, quæ nimirum iis singulis imponenda sint nomina, suppeditata fuisse censerent. (b) Clarius id equidem ipsius divini scriptoris effato comprobatur; sunt enim voces quædam suapte ita comparatæ natura, ut non minus idearum nostrarum, ac ipsarum, quarum denominatione insignitæ sunt, rerum vivæ sint imagines. (c) Sed eadem sunt passim linguis cum fluviis fata, ut enim hi, ubi per longiorem a fontibus suis decursum, absorptis aliis annibus, nativo solo extorres, mari, cui se se præcipites dant, jam proximi fiunt, omnem quasi saporis, & limpiditatis naturam exuisse videntur, adeo, ut quæ illis in scaturigine natura fuerit, difficile judicatu accidat: ita & illæ, dum in diversas gentium commixtione divisæ sunt dialectos, magnum omnino sæpe dubium relinquunt, quæ ipsis origo, quæve radix extiterit.

De ortu linguarum in genere.

Principio mundi universum genus humanum labii unius fuisse, sacer nos vates edocet; (d) neque pagani eandem sententiam incognitam fuisse patet ex iis, quæ Eusebius, (e) quæ Flavius Josephus (f) referunt: quin in eam etiam abiisse sententiam constat quospiam, (g) ut fandi potestatem singulis animantibus communem fuisse adeo nonnulli existimaverint veterum, ut homines cum brutis, hæc vero mutua inter se miscere colloquia assererent.

Quamquam vero vix sit nationem reperire quampiam, quæ non linguam suam primam omnium extitisse censeat, adductisque id etiam in hanc rem figmentis variis, comprobare nitatur: auctoritate tamen tum divi Augustini, (h) tum Benedicti Pererii, (i) Bocharti, aliorumque, tum ipsa natura rei inducti, Hebræam linguam primam omnium verisimilius extitisse eo lubentius arbitramur, quo magis id et linguæ simplicitas, & antiquissima ejusdem monumenta evincere videntur. (k) Hanc enim, quæ suum non modo in paradiso cum homine initium ceperat, verum etiam apud universum genus humanum ad tempora Noahi usque persisterat, antiquissima Bibliorum monumenta eam esse, luculenter declarant, quæ a Noaho in mediis aquarum fluctibus conservata, post mirandam illam gentium dispersionem in stirpe Heber cum Phelego permanferat. (l) Ad reliquas quidem, quæ post notam illam linguarum confusionem ortæ, inductæque sunt, quod attinet, certi quidpiam statuere haud proclive ducimus, tot inter tantorumque auctorum sententias animo dubii, quamnam in partem concedamus. (m) Duo itaque Kircherus, & Bochartus, qui in indagatione linguarum longe præstantissimi sunt, paucis hoc loco, quam inierint sententiam, adduxisse sufficiat; quorum utrumque eam in opinionem discessisse patet, ut septuaginta duas Kircherus, (n) quarum autogenas præ aliis quinque, totidemque numero primigenias Hebrææ filias, *Chaldaicam* nimirum, *Samaritanam*, *Syriacam*, *Arabicam*, & *Aethiopicam* statuit, (o) facta illa linguarum confusione, in orbe extitisse autumat; alter, ubi paucas, de quarum antiquitate constet, dari linguas annotat, viginti præter Hebræam circiter, quarum sex recenset numero; suntque *Chaldaica*, *Arabica*, *Phœnicia*, *Aegyptia*, *Azotica*, *Persica*, in sacris paginis memorari asserat. (p).

(a) Senferat hoc cum primis Cicero in proemio libr. I^{mi}. de Inventione sub finem dum ait: *Ac mihi quidem videntur homines, cum multis rebus humiliores, & infirmiores sunt, hac re maxime bestiis præstare, quod loqui possunt.*

(b) Eadem Platonis in Cratylo est sententia: *Οὐκ ἀρεὰ παντός ἀνδρός ὄνομα θεῖται ἐστίν, ἀλλὰ τινός ὀνοματῆρος, οὗτος δ' ἐστίν, ὡς εἰκεν ὀνομαδότης, ὅς δὴ τῶν δημιουργῶν σπανιωτάτος ἐν ἀνθρώποις γινεται.*

Non cujuslibet hominis esse, nomina rebus, imponere, sed cujusdam artificis, qui peculiari quadam nominum imponendorum valeat facultate; hic autem nimirum est legislator, qui profecto omnium artificum rarissimus est, & maxime singularis inter homines.

Κινδυνεύει ἄρα εἴτε ἐ Φαυλον ἢ τε ὀνοματος θεσις, ἐδ' Φαυλων ἀνδρων, ἐδ' των ἐπιτυχοντων, και Κρατυλος ἀληθες λεγει λεγων, Φυσει τα ὀνοματα εἶναι τοῖς πραγμασι, και ἐ παντα δημιουργον ὀνοματων εἶναι ἀλλα μονον ἐκεινον τα ἀποβλεποντα εἰς το τη Φυσει ὀνομα ἐν' ἑκάστω και δυναμενον αὐτε το γε εἶδος τιθεναι εἰς τε τα γραμματα, και τας συλλαβας.

Nominum igitur impositio haud quaquam levis, & exigua res esse videtur, neque hominum vulgarium, humiliumque opus, ac proinde verum dicit Cratylus, dicens, naturæ rebus nomina existere, nec quemlibet hominem nominum esse artificem, sed illum demum, qui ad illud nomen respicit, quod rerum naturæ exprimendæ, atque repræsentandæ peculiariter quadrat, & qui illius nominis formam literis, & syllabis imponere, atque accommodare potest. Mohammedes vero de primæva nominum impositione in Corano suo sura 2^a, versiculo 31mo sic habet:

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ
 Et docuit Deus Adam nomina omnia ipsa rerum: deinde exposuit eas coram angelis, & ait: enunciate mihi nomina harum, si estis veraces.

(c) Idem clarissimus vir Joannes Georgius Wachterus in glossarij Germanici præfatione ad Germanos asserit. Ceterum convenientiam hanc perspicere licet in iis potissimum vocibus, quæ diversis animi motibus, mærori, gaudio respondent. Sic Jud. 6. 22. Hebræorum אַה Aha mentem attonitam indicat, quod a LXX. Interpretibus ἀά, & a vulgata apud Joëlem I. 15. a a redditur. Hebraicum אַה Hea Proverb. 34. 21. lætantium est, & a græcis Εὐγε, a latinis Euge vertitur, aut convenientius adhuc per familiorem vocem Eia, & latinorum Eja efferri potest. Ratio autem convenientiæ inde petitur, quod apud homines, dum tristitia cor contrahit, gaudium dilatat, similes soni per fibras, & nervos erumpant.

(d) Erat autem terra labii unius, & sermonum eorundem. Genesis cap. II. versu 1.

(e) Abydenus apud Eusebium & Cyrillum ait: τῶς δε ὄντας ὁμογλωσσος ἐκ θεων πολυθρον Φωνην ἐνεικαδαι. Cum vero ad id tempus homines unius linguæ fuissent, lingua diversa a Diis est immissa.

(f) Sybillam hic loquentem ita inducit: ὁμοφωνων εντων των ανθρωπων πυργου οικοδομησαν Cum homines unius linguæ essent, turrim ædificaverunt

(g) Testatum id Platonis in Politico, sive de Regno verba sequentia faciunt, ait enim: εἰ τρειφιμοι τε κρονε παρσης αυτοις ετω πολλης χολης και δυναμεος, προς το μη μονον ανθρωποις ἀλλα και θηριοις δια λογων, δυνασθαι συγγιγνεσθαι, κατεχρωντο τῆτοις συμπασιν ἐπι φιλοσοφιαν. Saturni alumni tanto otio, & facultate non solum cum hominibus, sed & cum bestiis colloquendi, hisce omnibus ad philosophiam utebantur. Et Philo in libro de confusione linguarum ita inquit: λεγεται ὡς ἄρα πανθ' αἴσα ζωα, χερσαια, και ενυδρα, και πτηνα, το παλαιον ὁμοφωνα ην. Narratur olim animantium omnium terrestrium, aquatiliū, & volucrum eandem vocem fuisse. Quod volucris facultatem loquendi Mohammedes attribuerit, ex suræ 27ma versu 17mo patet, in quo Salomonem de sua, qua præditus erat, scientia hunc in modum loquentem inducit, وَوَرثَ سُلَيْمَانَ دَاوُدُ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مِنْتَظُفِ الطَّيْرِ

Et hæres fuit Salomon Davidis in prophetia, & scientia, & dixit: o homines, docti fuimus loque-

loquelam volucrum, & donati sumus de omni re, certe hæc sane est excellentia manifesta. In quem Zamchascerius de voce المنطق sic commentatur: و المنطق كل يصوت به من المفرد و المولف المفيد و غير المفيد: و قد ترجم يعقوب كتابه باصلاح المنطق ما اصلى فيه الا مفردات الكلام و قالت العرب نطق الحمامة و كل صنف من الطير يتفاهم اصواته و الكذاي علمه سليمان منطق الطير هو ما يفهم بعضه من بعض من معانيه و اعراضه و يحكي انه مر علي بابل في شجرة و يحرك راسه و يبيل ذنبه فقال لاصحابه اندرون ما يقول قالوا الله و نبيّه اعلم قال يقول اكلت نصف ثمرة --- و صاح طاووس و قال يقول كما تدين تدان و صاح هدهد فقال يقول استغفروا الله يا مذنبون و صاح طوطي فقال يقول كل حي ميت و كل جديد بال و صاح خطاب فقال يقول قدموا خيراً تجدوه و صاحت رخصة فقال تقول سبحان ربي الاعلي لاء سايه وارضه و صاح قهري فاخبر انه يقول سبحان ربي الاعلي و صاح الحداد فقال يقول كل شي هالك الا الله و القط يقول من سكت سلم و النبيغي يقول ويل لمن الدنيا هبه و الكديك يقول اذكروا الله يا غافلون و التسر يقول يا ابن ادم عش ما شئت اخرك الموت و العقاب يقول في ابعدهن الناس انس و الضفدع يقول سبحان ربي القدوس و اراد بقوله كل شي

Loquela autem est, quidquid effertur per vocem, sive sit simplex, sive compositum; sive utile ad significandum, sive inutile. Et jam conscripsit Jacob (hic fuit autor libri Camus, seu lexicæ linguæ Arabicæ) librum suum de correctione sermonis, vel locutionis: sed non tractavit in eo, nisi de verbis simplicibus. Dicitur autem apud Arabes: locuta est columba. Et omnis species avium mutuo percipit voces suas. Illud autem, quod didicit Salomon de loquela avium, est illud, quod intelligit una avis ab alia juxta significationes, & declarationes proprias. Fertur autem Salomonem, dum transfret juxta quamdam arborem, vidisse in ea lusciniam motitantem caput, & caudam inflectentem: dixitque affeclis suis: intelligitisne, quid illa dicat? At illi responderunt: Deus scit, & Propheta ejus. Dixit Salomon; dicit: Comedi dimidium dactyli. Cum autem vociferatus esset Pavo, dixit Salomon: hic dicit: sicut judicabis, ita judicaberis. Et cum cantasset Upupa, dicit: hæc dicit: Petite veniam a Deo, o peccatores. Cum autem cantasset Avis, quæ Arabice dicitur Tuta, dixit Salomon: hæc dicit: Omne quod vivit, morietur, & omne, quod novum est, veterasceat. Et cantavit Hirundo, dixitque Salomon: Hæc dicit: Præmitte opera bona, & invenietis ea. Et cantavit Pellicanus, dixitque Salomon: Hic dicit: Laus sit Domino meo altissimo ob aquam Cæli ejus, & terræ ejus. Et cantavit Turtur, dixitque Salomon: Hæc dicit: Laus sit Domino meo altissimo. Cantavit Milvus: Et dicit: Omnia peribunt præter Deum. Et cantavit Avis, quæ dicitur arabice Cata, & dicit: Qui tacuerit, salvus erit. Et cantavit Avis, quæ vocatur Biga, & dicit: Væh illi, qui ponit in mundo sollicitudinem suam! Et cantavit Gallus, & dicit: Mementote Dei, o negligentes. Et cantavit Aquila, & dicit: O fili Adæ, vivè quantum vis, finis tuus erit mors. Et cantavit Aquila nigra, & dicit: In elongando se ab hominibus invenitur quies. Et cantavit Rana, & dicit: Laus Domino meo sancto. Per hoc autem, quod dicitur, Salomonem donatum fuisse de omni re, intelligitur multitudo rerum, quas a Deo accepit.

- (h) Libro XVI. Capite XI. de civitate Dei: quo loco, non defuit, inquit, domus Heber, ubi ea; quæ antea fuit omnium, lingua remaneret. — — — quia ergo in ejus familia remansit hæc lingua, divisus per alias

alias linguas ceteris gentibus, quæ lingua prius humano generi non immerito creditur fuisse communis, ideo deinceps Hebræa est nuncupata. — — — Quando autem erat una, nihil aliud, quam humana lingua, vel humana locutio vocabatur, qua sola universum genus humanum loquebatur.

(i) Tomo I. commentariorum in Genesim, ubi capite II. versu XXIII. in sequentem præter alia abijt sententiam: Fuisse autem primam omnium linguarum Hebræam, qua nempe usus sit Adam, ceterique mortales usque ad divisionem linguarum eo patet argumento, quod illæ etymologiæ nominum, quas a primævis illis hominibus traditas esse narrat liber Geneseos, non alia in lingua ulla, nisi in Hebræa sola locum habeant: veluti quod Adam uxorem suam אִשָּׁה Issah dixit, quod de viro, qui vocatur אִשׁ Is, sumta esset, eandemque nominavit Evam, quod mater esset omnium viventium: eodemque spectant etymologiæ illorum nominum Cain, Seth, & Noë. &c.

(k) Vide ea, quæ Athanasius Kircherus in operis sui, quod Turris Babel inscripserat, libro III. Capite 5to de prima omnium linguarum fusio-
ra habet, quam ut a nobis hoc loco adferantur. Ob raritatem magis, quam ut certi quidpiam inde deduci queat, opus etiam Hrabani Mauri Abbatis Fuldenfis de inventione linguarum ab Hebræa consuli potest quod Goldasti scriptoribus rerum Alemanicarum T. II. insertum extat.

(l) Dum una, eademque lingua fuisse dicitur ab ortu mundi usque ad confusionem linguarum, animadvertendum duximus, minime excludi levem quandam dialectorum, aut vocum discrepantiam, qualis in omni lingua procedente tempore induci solet, ita, ut verissimum sit illud Poetæ in Art. Poet. dictum.

Multa renascentur, quæ jam cecidere, cadentque

Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus,

Quem penes arbitrium est, & vis, & norma loquendi.

(m) Variæ teste Bocharto diversorum de numero earum linguarum, quæ post hanc confusionem inductæ sunt, existunt sententiæ: Hebræi septuaginta extitisse gentes, quarum singulæ unum ex angelis nactæ sunt præfectum, totidemque linguas statuunt. Græci Patres septuaginta duas gentes, & totidem linguas numerant, ejusdemque cum illis Patres latini mentis sunt. Neque multum ab his differunt, qui gentes, & linguas septuaginta quinque fuisse numero asserunt; horum in numerum cum primis Euphorus teste Clemente Alexandrino Stromaton libr. 1mo accensendus venit. Sunt itidem alii, qui exhibitum ab Euphoro, & Clemente Alexandrino linguarum numerum eo, qui re ipsa existit, multo minorem esse referant, quos inter Plinius a Timothee memoriæ proditum scribit, in unam Dioscuriadem Colchorum emporium trecentarum dissimilium linguarum homines fuisse convenire solitos, hisque, negotia posterioribus temporibus ope centum, & triginta interpretum a Romanis eodem in loco pertractata fuisse, adjungit. Comprobatur etiam aliorum scriptorum testimonio legitur, Mithridatem, quamquam non magnam, si toti conferatur, Asiæ partem suo sub imperio tenuerit, viginti duarum, quarum uniuscujusque linguam ipse calleret optime, gentium fuisse Dominum.

(n) Numerum hunc ob non levia argumenta, ut in operis supra citati libro secundo cap. 12mo asserit, retinendum putat.

(o) Quintuplex lingua genus, eodem in opere libro 3to capite 1mo ait, apud chronographos legimus, quæ & non immerito autogenas dicere possumus, & semper post Babylonicæ confusionis tempus hucusque illibatae

manferunt; videlicet: *Hebræa, Græca, Latina, Teutonica, Illyrica*, ex quibus quæcunque linguæ in universa *Europa, Asia, Africa*, exceptis omnino barbaris idiomatibus, veluti ex equo *Trojano* prodeunt mundum linguarum, dialectorumque varietate replerunt — — — Prima itaque lingua, quæ in domo *Heber* semper mansit, successu temporum primo in *Chaldaicam* deflexit, secundo in *Arabicam*, seu *Madianiticam*, tertio in *Samaritanam*, quarto in *Aethiopicam*, quinto in *Syriacam*. Has non modo primigenias *Hebrææ* filias, sed frequentius etiam primævis illis temporibus cum *Persica*, & *Aegyptiaca* in usu fuisse quas quidem ex *Hebræa* minime deducit, asserit. Plura de his hoc eodem in opere, unde ista desumimus, libri 3ⁱⁱ sectione 2da per octo capita in medium adferuntur, itemque in *Oedipi Aegyptiaci* tomo 2do classe 2da, ubi de *Grammatica*, seu *Philologia Aegyptiorum*, & de primæva artium, ac scientiarum institutione tractat.

(p) De linguis, earumque numero vir hic, ut *Lambecius* inquit, solidissimæ in linguis orientalibus eruditionis ita in opere suo longe præstantissimo, quod *Phaleg*, & *Chanaan* inscripserat, libro 1mo capite 15° loquitur: Nunc, ut dicam, quod res est, nullus dubito, quin hodie extent, adeoque olim extiterint idiomata plura, tamen, si in linguarum dinumeratione *Mosem* simpliciter sequimur, nec constabit quidem numerus, quem veteres definiverunt: itaque pauca sunt linguæ, de quarum antiquitate constet. In scripturis præter *Hebræam* viginti circiter memorantur. Prima est *Chaldæa*, seu *Syra*. In scriptura vulgo *Aramæa* vocatur, qua scripsere *Daniel*, *Esdra*, *Jeremias*, *Moses* etiam alicubi. Secundas do *Arabicæ*, cujus auctor est *Hatsarmavet*, vel *Joctan*. Antiquitas hujus ex eo patet, quod *Arabismis* referti sint scripturæ libri poetici, *Jobi* maxime, ut pridem observavit *Hieronymus*. Tertia sit lingua *Chanaan*, sive *Phœnicum*, aut *Punica*. Hac lingua *Mochus Sidonius* de *Philosophia* scripserat, & *Phœnicum Historiam* *Sancho-niaton* ante *Trojani* belli tempora. Quarta esto lingua *Aegyptia*, quæ *Hebræis* barbara; quia tamen *Judæis* vicini fuere *Aegyptii*, non dubito, quin *Hebræus*, & *Aegyptius* sermo quædam habuerint communia. Quinta sit lingua *Azotiorum*, de qua *Nehemias* C. 13° vers. 24. filii eorum partim loquebantur *Azotice*, nec sciebant loqui *Judaice*. *Azotice*, i. e. lingua *Philistæorum*, quorum Pars *Azotii*. Huic potissimum convenire puto, quod de lingua *Chananitide* dicit *Hieronymus* in *Esa.* libro 7°: inter *Aegyptiam*, & *Hebræam* media est. Sexta esto *Persica*, cujus linguæ multa sunt vocabula in libris *Danielis*, *Esdra*, *Esther*, quia continent historias rerum sub *Persis* gestarum — — — De reliquis linguis ita refert. Præterea, utut linguarum numerus hodie multum excedat, harum plerasque certum est, non esse primigenias. Ex *Germanica* quis nescit natam esse *Belgicam*, *Anglicam*, *Danicam*, *Norvegicam* &c. E *Sclavonica* *Polonicam*, *Hungaricam*, *Bohemicam*, *Dalmaticam*, *Croaticam*. Ex *Latina*, *Gallicam*, *Italicam*, *Hispanicam*? Et *Latina* ipsa magna sui parte facta est ex *Aeolica* *Græciæ* dialecto.

§. II.

De nexu
linguarum
orientalium
inter se.

Eadem exactissima solertia in originem reliquarum, quæ in diversis mundi plagis usuveniunt, *Kircherus* cum primis inquit: (a) verum hæc cum singula hic recensere, & longum sit nimium, & illum, quem commutationi nostræ præfiximus, excedant scopum, satius præ-

prætermittenda duximus. Quod vero ad eas linguas attinet, quas cum Kirchero, & Bocharto non abs re reliquis omnibus præferimus, tantam inter has harmoniam intercedere, tamque arcto invicem vinculo connexas esse constat, ut vix sit reperire quempiam, qui in pervolvendis sacris codicibus profectum fecisse putandus sit, nisi earundem propiorem sive vim atque naturam, sive mutuum, quo invicem conjunctæ sunt, nexum intimius cognitum, perspectumque habeat. (b) Et vero tanta harum linguarum aut mutua invicem, aut cum *Hebræa* intercedit affinitas, ut ab hac solummodo dialecto *Chaldaica* (c), a *Samaritana* (d) modernorum potissimum characterum forma *Syriaca* (e), *Aethiopica* (f) denique propriarum itidem litterarum forma, quas seorsim, neque invicem *Hebræorum* more connexas, a sinistra dextram versus effingere consuevere *Aethiopes*, differre videantur. *Chaldaicam* enim (g) & similibus, si nonnullos excipias, cum *Hebræa* gaudere characteribus, & iisdem fere, quod seu ad punctorum permutationem, quæ *Chaldæis* nonnihil liberior est, seu ad statum constructum nominis attinet, subjectam esse legibus, communis eorum, qui suam conscribendis *Chaldaicæ* linguæ institutionibus locarunt operam, est sententia: (h) quamquam neque minus *Syriacam*, & *Samaritanam Chaldææ* junctas *Aramæorum* lingua comprehendere, (i) ac *Aethiopicam* tum verborum, tum nominum forma plurimum cum *Hebræa* convenire (k) ex grammaticis harum linguarum elementis satis, superque demonstrari posse liquet. Non attinet hoc loco exiguam illam, quæ *Arabicam* inter, & *Hebræam* intercedit, differentiam pluribus attingere, cum teste Erpenio (l) *Arabica* usque adeo communi linguarum omnium matri sit similis, ut cum de plerisque aliis, an immediate ex *Hebræa* prognatæ sint, dubitari possit, de hac tamen prorsus nullus restet dubitandi locus, quippe in qua matris imago tam est manifesta, ut eam, qui intuetur, matrem se intueri dicat. Quanto vero id jure a præstantissimo hoc viro assertum sit, vel ex eo patere existimamus, quod linguæ hujus fertilissimæ radices mille amplius extare certum sit, quas, cum in originali textu sacro, vel *Hebræa* lingua, aliisque occurrere soleant rarius, aut pluribus, iisque difficilioribus in sacro codice illustrandis locis, aut novarum significationum fontibus detegendis magnopere inservire nemo non videt (m).

Nulli itaque mirum videbitur, in eos non paucos abiisse sententiam Philologos, ut eam, quæ fors has inter linguas intercedere videtur, differentiam arctissimo huic, quo conjunctæ sunt vinculo, non modo non officere, verum etiam varietate hac, & nexum earum probari plurimum, & mutua earundem affinitate cognita, res longe plurimas nullo negotio erui, atque in lucem clariorem collocari posse assererent. Quod, quanto in rem literariam fructu a quibusdam percontatum hætenus fuerit, qui seu eruditis suis operibus, aut editis lexicis polyglottis studium Hermenevtices quoquo modo promovere

c

adlabo-

adlaborarunt, iis potissimum dijudicandum relinquimus, quibus, quantum in examine non minus emphaseos, ac restitutione radicum, seu variarum versionum collatione, seu rituum investigatione utilitatis inde hauriatur, præ reliquis est perspectum. (n) Verum non attinet plura alia, quæ ex hoc studio harmonico in rem literariam pene omnem promanant, emolumenta uberius hoc loco commemorare; ut enim commoda, quæ ex eo ad gentium orientalium seu mores, seu vicissitudines intimius cognoscendas redundant quam plurima, taciti prætereamus, vel id solummodo, quod in rem nostram facit plurimum, adduxisse sufficiat, hoc nimirum ex studio quam manifestissime patere, *Hebræam* linguam earum, quas cum Kirchero, & Bocharto superius innuimus, linguarum ita esse matrem, ut aliquo licet non raro a se invicem disjunctæ intervallo esse videantur, reperta tamen earundem seu genuina vocum significatione, seu nativa radice constitutione, sive denique facta ex dialectis aliis restitutione filias ejusdem esse non obscure detegatur (o).

Hæc itaque de linguis orientalibus, & quantum ad Hermeneviticam conferre videntur, generatim dixisse sufficiat, quarum nomine cum potissimum hodie *Arabica*, *Persica*, atque *Turcica* veniant, de iis deinceps ita nobis disserere placuit, ut singularum in Oriente, tum aliquas etiam, quas in Europa expertæ sunt, vicissitudines attingeremus. Quo loco, ethi res ipsa suadere videatur, ut de harum non minus antiquitate, elegantia (p) utilitateque, ac iis etiam, quæ aut ab ipsis Orientalibus in quolibet propemodum scientiarum genere his linguis exarata, aut a viris eruditis in alias translata linguas existunt, pluribus ageremus, singula tamen cum recensere hoc loco & longum sit nimium, & ab aliis clarissimis viris summa cum ingenii, tum eruditionis fama id præstitum esse non ignoremus, eo facilius ista a nobis prætermitti posse arbitrabamur, quo magis in eam inducimur opinionem, hoc potissimum tempore eruditorum existere neminem, cui, quantum earundem notitia seu in rem literariam, seu in usum communem (q) conferant, ignotum esse queat. Ad ea igitur, quæ ad Arabicam linguam spectant, propius enucleanda progrediamur.

(a) Pluribus auctor hic in opere præfato libri 3ⁱⁱ sectionis 2^{dæ} capite 9no, itemque sectione 3^{ia} per sex capita exhibet, quæ ad aliarum in oriente linguarum, tum earum, quas seu a *Græca*, *Latina*, seu *Teutonica*, aut *Illyrica* prognatas statuit, fata attinent.

(b) Satis, superque id a viris in Critica æque, ac Philologia sacra celeberrimis comprobatum est. Nonnullos itaque, quorum nunquam non cum laude meminimus, præ reliquis hoc loco nominasse sufficiat, *Thomasinum*, *Widmanstadium*, *Hubigantium*, *Bochartum*, *Olaum*, *Celsum*, *Hottingerum*, *Pfefferum*, *Schultensium* in *Clavi Dialectorum*, quam *Erpenii rudimentis linguæ Arabicæ* 1770. subjunxerat, & *Engstlerum*, cujus in rebus orientalibus non vulgaris doctrina ex hactenus in lucem editis, tum omnibus, tum vel maxime iis quam notissima est, quorum eruditos labores, & subministrandis, quas adhucdum

in scriniis reconditas asservat, elucubrationibus, & consiliis sapientissimis pro ea, qua in omnes est, benignitate, amicissime sublevat.

- (c) Linguam hanc primordia sua Nemrodi in Babyloniam, & Assyriam diffusæ soboli debere, *Kircherus memorato in opere libri 3ⁱⁱ sectionis 2da capite 2do* statuit; quæ successu temporis una cum Assyriorum Monarchia, & assidua artium, scientiarumque cultura, legum, ac jurium promulgatione exculsa longe, lateque sua pomæria protulit; ut adeo Chaldaicorum monumentorum veterum, quæ ab Alexandro Macedone in bibliothecam Alexandrinam translata, flammis periisse Picus Mirandulanus *in libro de doctrinæ veritate* scribit, tam exiguam hodie extare copiam summopere deplorandum sit.
- (d) Hæc aliis etiam vocabulis *Chananaea*, aut *Phœnicia* dicitur, ortumque suum a *Chanaan*, ejusque filiis undecim repetit. Plura de hac apud præfatum auctorem citato in opere.
- (e) Fuisse hanc Salvatoris nostri vernaculam ex variis S. Evangelii nominibus patere *Kircherus* asserit, eademque constans virorum doctissimorum *Huetii*, *Maldonati*, *Richardi Simonii*, *Waltoni*, *Grotii* sententia est. Contra peregrina sane *Harduini* conjectura, qui Latinam eo tempore linguam viguisse efficit ex victricibus Romanorum armis, quibus & *Pompejus*, & *Sofus* Judæos subjugavit, quibusque post *Archelai* obitum in Romanam provinciam redacta est Judæa. Nec absimilis huic altera *Conradi Gesneri* sententia est, qui in *Mithridic. I^{mo} plerumque evenit*, ait, *ut in victos simul cum imperio victoris lingua derivetur.* Eodem argumento utitur *Dominicus Diodati J. C.* Neapolitanus, ut Græcam linguam fuisse Christo vernaculam probet. Verum & hoc, & plura alia argumenta, quæ scriptor hic in edita Neapoli anno 1767. *de Christo græce loquente* exercitatione depromit, pondus ob non levia argumenta, quæ hoc loco afferre longum esset nimium, minime habere videntur. Ut ergo suam de lingua Latina sententiam *Harduinus* eruditus nunquam probavit: ita vix, ac ne vix quidem in singularem hanc de lingua Græca apud Judæos vernacula *Diodati* opinionem viri docti concedent.
- (f) Idiomatis hujus *Chus Chami* filius, qui primus *Aethiopiæ* mediterraneæ possessor, teste sæpius memorato *Kirchero*, extitit, ab aliquibus perhibetur.
- (g) Vide *Josephi Mathiæ Engstleri Philosophiæ, & SS. Theologiæ Doctoris institutionum linguæ sacræ appendicem de dialecto Chaldaica* quam secundæ suæ editioni de anno 1778. adjecit.
- (h) Quam consentanea harmonia matris *Hebrææ* cum *Chaldaica* sit, ex lexicis polyglottis satis, superque patet, quorum primum, quantum quidem ad notitiam nostram pervenit, *Schindleri* lexicon pentaglotton est Hannoveræ 1612. editum. Secundum, *Joannis Henrici Hottingeri* lexicon harmonicum eptaglotton, *Hebraica, Chaldaica, Syriaca, Arabica, Samaritana, Aethiopica, Talmudico-Rabbinica* dialectis constans. Francofurti anno 1661. Tertium, *Joannis Nicolai* hodogeticon orientale harmonicum, quod complectitur lexicon linguarum *Hebraicæ, Chaldaicæ, Syriacæ, Arabicæ, Aethiopicæ, & Persicæ*, Jenæ 1670. Quartum, *Edmundi Castelli* heptaglotton *Hebraicum, Chaldaicum, Syriacum, Samaritanum, Aethiopicum, Arabicum conjunctim, & Persicum separatim* Londini anno 1686. cujus viri in elaborando dictionario suo eo tendebat intentio, ut usus illius in polyglottis *Complutensibus, Antwerpianis, Parisiensibus, & Londinensibus* communis esse possit.
- (i) *Joannes Wilhelmus Hilligerus* in Summario, linguæ *Aramææ*, Wittenbergæ anno 1679. typis dato, sequentia de ea in proemio adfert:

Linguae Aramaeae nomen a Conditore Aramo nimirum אֲרָם Gen. c. 10. vers. 22° desumptum est, & complectitur — — — dialectos plures, ceu sunt Chaldaica, Syriaca, Samaritana. Quod ad Chaldaicam dictam a Chesedo attinet — — — dispescitur in Babylonicam, & Hierosolymitanam: quarum illa Babyloniis antehac frequens, continetur purissime in Daniele, Esdra, ac unico Jeremiae versiculo, impurius in Onkeloso, & Jonathane, omniumque impurissime in Targum Josephi & Pseudo-Jonathanis, nec non Talmude Babylónico: Haec vero Christi, & Apostolorum tempore Hierosolymitanis vernacula prostat & in Targum, & Talmude Hierosolymitano. Quantum porro ad Syriacam ab Assur proprie Assyriacam nominatam, viget ipsa in potiori Syriae parte, jamque Comagena a provincia metropolim Samosatam celebrante; jam Antiochena, jam Maronitica, a Maronitis, hodieum Palaestinae ad Libanum incolis, salutatur. Quod denique Samaritanam attinet, natales illi dedere Samaritani, acerrimi olim Judaeorum hostes, & solius Mosaici Pentateuchi receptores: Unde sicut dialecto Syriaca utrumque testamentum, sic duntaxat pentateuchum Samaritica licet legere.

- (k) Confule Jobi Ludolphi J. C. Grammaticam Aethiopicam, ejusdemque lexicon Aethiopico-latinum Londini anno 1661. typis datum.
- (l) In tribus orationibus, quas de linguarum Hebraeae, atque Arabicae dignitate Leida anno 1621. juris publici fecerat.
- (m) Quo magis dictorum nostrorum veritas pateat, Cl. Bocharti ad Jacobum Capellum linguarum Orientalium in Academia Salmurienfi professorem partem aliquam epistolae, in qua praeter alia de linguae etiam Arabicae utilitate, ejusque discendi modo agit, hoc loco adferre placuit: — — — Te Arabicae linguae operam navare intelligo, & gaudeo: illud quippe propositum tuum est dignissimum, ac utilissimum: in eo si perseveres, hanc dialectum praeceteris linguae Hebraicae affinibus plurimum ad intelligentiam vocabulorum, & locutionum in eadem Hebraica explicatu difficilium conferre experieris: quoniam pleraque, quae in ea sunt obscura, sunt itidem in Chaldaica, Syriaca, Aethiopica &c. minime vero in Arabica, utpote viva, & plurimos Arabice conscriptos libros excellentissimos nobis exhibente, qui quidquid in ea obscuri, perspicue aperiunt. Ut exemplum ex animalibus sumam, nunquam sane novissem absque Arabum ope, quinam cameli כַּמְלִים nominentur, neque צְבִיעַ hyenam esse. Hic plura adhuc adfert exempla, tum subdit: In libro meo de animalibus decies plura reperies vocabula, quae Arabum auxilio explico, quaeque interpretes, dum absurde vertunt, risui textum originale exponunt. Nonne mireris doctos ad hodiernum usque diem hoc rarissime adhibuisse studium, ad hoc, ut in Hebraica lingua abstrusa penetrarent.
- (n) His potissimum, qui explicandis sacri textus Hebraici locis obscurioribus ante alios operam suam locarunt; quorum opera non exiguo bibliothecarum ornamento in unum opus collecta Blasius Ugolinus typis vulgaverat.
- (o) Hebraeam linguam cum Chaldaica, Samaritana, Syriaca, Arabica, Aethiopica proxime affinem esse, celeberrimorum hujus aevi criticorum est sententia. Ita enim ad Hebraeam matrem accedere ajunt, ut hac cognita faciliori negotio istae condiscantur, quam ab iis, qui Latina exculti sunt, Italica, Hispanica, Gallica percipiantur. Apud Graecos quoque plura themata teste Erpenio ex Hebraica lingua deducuntur. Denique in aliis quibusque linguis indicia Hebraicae linguae quam plurimae extare ita manifestum est, ut voces aliquae in omnibus linguis eadem sint & sono, & significatione. Ad quod pariter viri docti dudum

dudum animum adverterunt. Quæ tamen non ita intelligi volumus, quasi ab *Hebraica* linguæ omnes aliæ deriventur, etsi id *Cl. Ludovicus Thomafinus Oratorii J. D. Presbyter in glossario universali Hebraico* operose admodum, & studio triginta annorum elaborato, ostendere conatus sit, *Hebraicam linguam unicam, & œcumenicam, (si ita dicere liceat) etiam post turrim Babel, seu linguarum confusionem mansisse, & alias linguas Hebraicæ, ad quam omnes revocentur, esse dialectos.*

(p) *Elegantissimis suis has linguas minime carere, ac potissimum ad poesim accommodatissimas, suoque singulas, dissimiles licet inter se existant, in genere præstantes esse, præter alios cl. Guilielmus Jones in suis Poeseos Asiaticæ commentariis demonstrat, suavitatem, inquam, Persica, ubertatem, ac vim Arabica, mirificam habet Turcica dignitatem: prima allicit, atque oblectat; altera sublimius vehitur, & fertur quodammodo incitatus; tertia elata est sane, sed non sine aliqua elegantia, & pulcritudine. Ad lusus igitur, & amores sermo Persicus, ad Poemata heroica, & eloquentiam Arabicus, ad moralia scripta Turcicus videtur idoneus. Plura his similia in eodem eruditissimo opere, quod curis Jo. Gottefriedi Eichornii Lipsiæ anno 1777. recusum est, conspiciere licet.*

(q) *Harum Linguarum usus vel, ex eo quam maxime liquet, quod eæ per omnem quasi Asiæ, & Africæ partem, quin & in extremis Europæ plagis omnium in ore versentur; quarum proinde notitia quis tum peregrinis, tum mercatoribus fructus affluat, nemo non videt.*

DE LINGUA ARABICA.

§. III.

Arabum linguam origine sua antiquissimam esse, neque minus seu elegantia, seu utilitate præstare reliquis, viri rerum orientalium gnari, jam pluribus antehac demonstrarunt, (a) quin in eam ex iis sententiam abiisse constat quospiam, ut omnem, si periret, rem literariam quam felicissime ex Arabismo restitutum iri censerent: (b) Neque mirum id videbitur cuiquam, qui, quantum in omni prope scientiarum genere præstiterint Arabes, (c) paulo attentius apud animum suum reputaverit. Quamquam non unica hæc, quod summam viris eruditis utilitatem afferat, linguæ Arabicæ præ aliis sit prærogativa; cum experientia quotidiana illud longe manifestissimum sit, ob frequentissimum, quem in universæ fere Africæ, atque Asiæ portibus, nec non ultimis Europæ emporiis obtinet, usum, ejusdem notitiam iis potissimum etiam, quibus lucri cupido magis animo insidet, summe esse necessariam (d).

Duplex communiter de Arabum origine auctorum est sententia, quorum ea, traditionibus licet posteriorum seculorum magis, ac an-

tiquis illis monumentis innitatur, hodiecum cumprimis obtinet, quæ duplici modernos Arabes oriundos stirpe a *Kabtano*, seu *Jogdano* [1] nimirum alios, alios ab *Adnano* [2] adstruit; illosque puros, [3] hos vero, quod ab *Ismaele* origine, & lingua Hebræo, non vero Arabe descenderent, Arabes factos [4] compellat; [5] Hunc *Gorhamidis* [6] affinitate conjunctum propius, eorum tum moribus, tum dialecto, ipsi denique vitæ rationi assuevisse referunt adeo, ut unam cum his in gentem coaluisse videretur. Fusam quidem gens illa Arabum, quæ *Kabtanum* agnoscit patrem, de auctore suo genealogiam contexuit, quam cum Cl. Pocockius in opere suo longe eruditissimo pluribus exhibeat (*f*) illud tantummodo hoc nobis loco annotasse placuit, duos *Kabtano*, *Jaarabum* [6] nempe *Jemanensium* [7] patrem, & *Gerbemium*, [8] a quo *Hegagenses* [9] originem suam repetunt, fuisse filios; quo factum, ut diversæ ab iis tribus, quemadmodum [10] *Hamjarenses* ab *Hamir* [11] *Jaarebi* filio traxisse nomen legimus, diversa itidem nomina sortirentur. De gente altera, quæ proprie *Ismaelitarum* est, eo difficilius statuendum quidpiam, quo major ipsos inter auctores, qui gentis hujus primordia scriptis consignarunt, intercedit controversia: qui enim præ *Ismaele Adnanum* potius, aut ab ipso e posteris propiorem tribuum patrem statuunt aliquem, ea inducti id facere videntur ratione, quod in genealogiis suis ad ipsum usque inoffensa serie ascendant, cum de iis, qui ipsum inter, & *Ismaelem* intercedit, certi quidpiam adduci nequeat (*g*).

Certiora equidem de linguæ ipsius vicissitudinibus rerum Arabicarum scriptores memoriæ prodidere: hanc enim a prima sui origine per plura etiam secula primo in flore conservatam esse, eo manifestius evincitur, quo minus indubium illud est, ea in Asiæ peninsula, quam adhucdum occupant, ita consociatos invicem, atque ab omni reliquorum populorum commercio segregatos vixisse Arabes, ut ex nullo, antiquissimorum etiam, Historiographorum codice comprobari possit, extitisse monarcharum quempiam, qui gentem illam, etsi id a Sefostre (*b*) non minus, ac Cambyse, (*i*) Antigono, (*k*) Trajano, ac Severo (*l*) attentatum fuisse diversi referant, aut subjugarit, aut devicerit penitus (*m*).

Quamquam vero hujus peninsulæ incolis lingua fuerit eadem semper, atque integra, minime tamen diversas ejusdem extitisse dialectos, eamque idcirco sui mutationem subiisse diffitendum est, ut unius, ejusdemque vocis contraria sæpenumero variis in plagis esset significatio (*n*). Ex his, quæ præ reliquis aut majoris elegantia, aut frequentioris etiam usus fuere, binæ ab autoribus traduntur numero, quarum una [12] *Hamjarensium*, *Koraischitarum* [13] altera

السعر المستعربة [4] العرب العاربة [3] عدنان [2] قحطان [1]
 بنو حجاز [9] جرهم [8] بنو يمين [7] يعرب [6] بنو جرهم [5]
 عربية قريش [13] عربية حمير [12] حمير [11] بنو حمير [10]

altera, aut vocabulo alio *Arabismus purus*, seu *defæcatus* [1] nuncupatur. (o) Unicum id interim, quod lingua Arabica antiquissimis illis temporibus facta, tectaque manserit, illius, quo in metra construenda gens prope omnis ferebatur, amoris beneficium est, quo testibus Historiographis id obtinuisse palam est Arabes, ut ea, quæ sæpiuscule humanam mentem effugere consuevere, opitulante metro, & servarent tutius, & facilius ad posteros transmitterent. Hinc descripturus *Arabie* veteris genium, atque morum simplicitatem *Sappadius*, memorat, *Arabes* dempto *Gladio*, *Hospite*, & *Eloquentia*, quo gloriarentur, non habuisse antiquitus quidpiam; (p) *Gladio* equidem in defendenda, ut supra memoratum, patria; in excipiendis aliis, qua certe nulli alteri gens hæc in hodiernum usque diem secunda est, *Hospitalitate*; (q) ea denique, quæ aut præclare a contribulibus gesta sunt, aut notatu digna evenere, jam ab ipsa gentis origine *carminibus* celebrare fuisse solitos, testis est *Pocockius* (r). Quæ usque adeo hodie nota sunt; ut modernorum temporum historiis publicorum instar testimoniorum passim intexta conspiciantur (s).

Neque mirum Arabes Poeseos studio tantopere fuisse deditos, (t) cum ad id majori præscientiis aliis stimulo vel inviti raperentur: hoc enim incitatas tribus pene singulas conventus panegyricos celebrasse, (u) eoque effectum esse, Historiographi memorant, ut maximus statuto tempore ad cætum illum Meccanum (w) ex omnibus fere provinciis conveniret Arabum numerus, (x) essetque, qui mercimonii causa institutus est, cætus ille celeberrimus, præsentem universo populo, (nam hic de concertantium præstantia agebat iudicem) non ultima etiam ingenii palæstra. Neque, quo spectatorum æque, ac concertantium ad similes ingenii partus animus magis, alliceretur. Sua victoribus defuere præmia; quorum illud ante alia omnium fuerat maximum, ut, quæ communi præsentium iudicio præstabant reliquis, horum a Regulis ditionis patriæ poemata, honoris non minimi ergo, Meccano in fano appenderentur. Præstantissima inde septem illa poetarum carmina, quæ alio etiam nomine, aut septem longa, aut, [2] quod aureis Characteribus in philyris sericeis depicta sint, dicuntur [3] aurea, summo ab hodiernis adhucdum Arabibus [4] *Elmoalacat* seu *appensa* compellata, in honore habentur (y).

Duo præterea nulla a nobis ratione prætermittenda in historia *Arabum* occurrunt, quæ, quod non minimam ad ipsam linguam in se contineant relationem, notatu dignissima duximus; horum unum diluvium *Marabense* est, (z) quamve *Mohammedes* publicaverat, *Constitutio legis Islamiticæ* aliud. Calamitates certe plurimas a Diluvio hoc in *Arabes* dimanasse, vel ipsa, quæ hoc subsecuta est gentis hujus in *Chaldaeam*, & *Syriam* dispersio, haud difficulter evincit, (aa) ut adeo pronissimum iudicatu sit, magis etiam versus reli-

quas orientis plagas dilatari cæpisse linguam Arabum. Recentem equidem in provinciis *Diarbeker*, *Diarmodar*, & *Diarabija*, quæ generali alias *Mesopotamiæ* comprehenduntur nomine, ortas hac ratione fuisse colonias, ad Alfraganum Golius memorat. (*bb*) Cui vero post eam, quam secundo loco adduximus, revolutionem lingua *Arabica* fato succubuerit, Historiographi rerum Arabicarum pene singuli plenis buccinis decantant: *Labeidum* (*c*) hi, ubi in fano Meccano affixam a *Mohammede*, qui legem suam tunc temporis vulgare cæperat, partem ex Corano cerneret quampiam, ea correptum admiratione referunt, sua ut inde demeret carmina, partemque affixam æmuli, (quamquam gloria nulli ad id temporis cesserat) divinam prorsus esse diceret: (*dd*) quo id a *Labeido* Mohammedem obtinuisse, subjiciunt denique, ut quem non ultimum gloriæ suæ habuerat antehac æmulum, hunc ferventissimum sui sit nactus deinde asseclam. (*ee*) Minime itaque, quod ad ipsum scribendi genus attinet, suum libro Mohammedis denegandum est meritum, (*ff*) præstantissimo equidem, ac eleganti adeo hunc ab auctore suo fuisse exaratum stylo, vel ex eo manifestum est, quod nova inde, eaque, quam supra commemoravimus, ipsius linguæ Arabicæ epocha quam optime eruatur, (*gg*) ut adeo, quantum lingua hæc ante *Islamismum* propensione in poesim Arabum, tantum certe post publicatam a *Mohammede* legem *Corano*, ut ut hunc plurimis alias scaterere erroribus indubium sit, in acceptis referendum habeat: characterum enim, eorumque potissimum inventionem, qui *Cusici* audiunt, haud paulo anteriorem fuisse nactam epocham, si historiam gentis hujus consulimus, edocemur.

- (a) Horum præter alios numero accensendi sunt viri de literatura *Arabica* optime meriti, *Wackefeldius*, *Maderus*, *Erpenius*, *Wasmuth*, *Ch. Hund*, *Fridericus Froriep*, *Schræderus grammaticus Hebræus recentissimus*, & *Henricus Schultensius*. Neque prætereundi *Olaus Celsus*, & *Michaelis*, qui pragmaticam de lingua *Arabica* historiam concinnarunt.
- (b) *Clenardus* cum primis, *Postellus*, *Scaliger*.
- (c) Literas apud gentem hanc eo in pretio fuisse, rerum *Arabicarum* auctores memorant, ut eruditissimos quosque in omni prope scientiarum genere, quod clarè Bibliotheca *Escorialensis* demonstrat, *Arabia* numeret. Vel uni historiæ studio tantopere fuisse deditos *Arabes* in sua *De Finibus linguarum Orientalium proferendis* oratione *Schultensius* scribit, ut centenis plures optimæ notæ historiographos extitisse asserat, septem tantum horum in lucem editos conquerens: *Abulpharagium* scilicet, *Eutyrium*, *Elmacinum*, *Arabschiahidem*, *Bohaddinum* cum particulis *Abulfeda*, & *Ispahanensis* aliquot, quibus ea, quæ laudabili sane solertia, ex *Ibn Kothaiba* historici Arabici opere *Eichornius*, itemque *Reiskius* ex prædicto *Abulfeda*, erudito orbi communicaverant, adjungimus. In eandem prorsus etiam *cl. Erpenius* jam ante *Schultensium* abiit, adeo enim hoc studium excoluisse asserit *Arabes*, ut non Arabicarum modo, sed aliarum etiam gentium historiam fidelissimè, & elegantissimè conscripserint; quos inter *Saidum*, *Abugjaafar*, *Abdulmelec*, *Rakikum*, *Caldinum* alioque

que numerans, horum e scriptis plurima, scitu dignissima, de rebus potissimum *Persarum*, & *Saracenorum* hauriri posse testatur. Neque, qui historiam naturalem excolerent, defuisse quospiam, ex iis manifestum est, quæ plurimos inter *Tamirius*, *Ibn Waschiah Mohammed*, *Ibn Mohammed Cazwinensis*, *Nuwairius*, *Macrisius*, *Abdollahtiphius* de propiore animalium, lapidum, metallorum, & plantarum cognitione erudite non minus, ac copiose conscripserunt; quibus *Abdallah Benighalet*, *Abenefum*, *Abenessara*, quorum partem *Kircherus* operibus iis inseruit, in quibus in Aegyptiorum scientias pluribus commentatur. De re porro Geographica optime fuisse meritos *Arabes* palam est: quos inter *Jakutum Harmatenus*, *Alkazivinum*, *Ismaelem Abulfedam*, eumque, qui vulgo sub nomine *Geographi Nubiensis* notus est, non immerito numeres. Ceterum Geographiæ hujus, qui opus suum anno hegiræ 548. terminaverat, teste *Cassirio Effesiph Esachali* autor est, quem ex operis geographici, *Rogero Siciliae Regi* inscripti, titulo minime ab *Edrifs* diversum fuisse patet. Hujus libri epitomen *Arabice Romæ* editam, latino pariter a *Gabr. Sionita*, & *Joanne Esronita* idiomate anno 1619. adornatam *Parifinis* curis debemus.

- (d) Notitiam linguæ hujus huic etiam generi hominum summe esse necessariam, vel vulgaris ille, quem apud *Mauros*, *Numidas*, *Aegyptios*, *Arabes*, *Palæstinos*, *Syros*, aliosque obtinet, usus facile evincit: Nec minus infrequentem tum privato doctos inter, tum publico in fanis, & compitis usu, apud *Turcas*, *Persas*, aliosque legi *Mohammedanicæ* addictos linguam *Arabicam* existere, vel eo edocemur, quod, religione ipsa, maternam licet loquantur aliam, ad eam excolendam adigantur adeo, ut non urbem, non pagum, vix domum reperire sit, in qua non prædictæ linguæ gnarus moretur.
- (e) Hanc teste *Ismaele Abulfeda Arabum*, qui jam supersunt, receptam esse apud *Historicos* distributionem in notis ad *Abulpharagium* *Eduardus Pocockius* asserit; etsi alii, eodem teste, utrosque pro infinitiis ea differentia habeant, quod *Kahtani* posteros *المستعربون* *Mota-Arabes*, *Adnani* vero, quasi longius translatos, *المستعربون* *Mosta-Arabes* nuncupent, neutros tamen pro *Arabibus* puris reputandos — — essentque alii, qui *Kahtanum* ipsum, quem præcipuarum tribuum patrem statuunt, posteris *Ismaelis* accenseant, neque reperiri jam alios, quam *Arabes Ismaelitas*, judicent. Quo loco allatam ab eruditissimo *Richardson* in proemali ad dictionarium *Arabico-Persicum* dissertatione opinionem eo minus probari posse advertimus, quo difficilius ea, quæ post tot, tamque præstantes *Pocockii*, *Eichornii*que elucubrationes de gentis *Arabiæ* origine extant, simpliciter conficta, ut auctor hic contendit, haberi posse videntur.
- (f) Consule ejusdem ad *Abulpharagium* notas, in quibus hujus nominis, ac aliarum tribuum genealogias ex *Ismaele Abulfeda* & *Gahabbitin Ibn Jachja*, (ut asserit) desumtas exhibet. Neque prætereundus hoc loco *cl. Eichornius*, qui diligentissimam eruendis *Arabum* genealogiis præstantissimo suo in opere *Gothæ* anno 1775. edito, quod *Monumenta antiquissimæ Historiæ Arabum* inscripserat, operam locavit.
- (g) Gentis tamen hujus integrum successionis ordinem laudato in opere *Pocockius* adfert.
- (h) *Sesostrem* equidem *Aegyptiorum* regem in Bibliotheca sua historica libr. I^{mo} num. 29no *Diodorus Siculus* vivente adhuc patre perdomuisse refert *Arabes*, inquit: το μὲν ἐν πρώτῳ ὁ Σεσωσῆς ἀποσταλεῖς ὑπὸ τοῦ πατρὸς μετὰ δυναμῆος εἰς Ἀραβίαν συστρατευόμενον καὶ τῶν συντροφῶν περὶ τὴν θῆραν διεπονηθῆναι, καὶ ταῖς ἀνδρῶν καὶ σπανοσιταῖς ἐγκατεργασθῆναι, κατεστρεψάτο το γένος ἅπαν τοῦ των βαρβαρῶν, ἀδελφῶν τε πρώτῃ χρόνον γεγονός. — — —

Principio autem Sesostris a parente cum exercitu in Arabiam missus (una militabant etiam simul educati sodales) venationibus se exercuit, & fortiter evicta aquarum, & ciborum penuria, totam illic barbarorum nationem nondum sub iugum redactam perdomuit. Nunquam tamen integram Arabiæ gentem Aegyptiis paruisse, patet ex iis, quæ eodem in libro num. 52. adfert: ait enim ἐτειχισε δε και την προς ἀνατολάς νεύσαν πλεύραν τῆς Αἰγυπτῆς προς τὰς ἀπο τῆς Συρίας και τῆς Ἀραβίας ἐμβολὰς ἀπο πηλῶσις μέχρις Ἡλίουπολεως δια τῆς ἐρήμου, το μήκος ἐπι σαδίας χιλιάς και πεντακοσίαις muro etiam orientale Aegypti latus contra Syrorum, & Arabum irruptiones a Pelusio per desertum Heliopolim usque ad mille, & quingentorum stadiorum longitudinem vallavit.

(i) Cambysem in sua adversus Aegyptios expeditione, cum huic in expedito aqua non esset, audito hospitis Halicarnasse consilio, missis ad regem Arabum nunciis, tutum iter precatum esse, libro 3tio: num. 7mo verbis subsequenter narrat Herodotus: τότε δε ἐκ ἐόντος καὶ ὕδατος ἐτίμει, Καμβύσης πυθομένος τῆς Ἀλικαρνασσοῦς ξείνου, πεμφθὰς παρὰ τον Ἀραβιον ἀγγέλαις, και δεηθεὶς τῆς ἀσφάλειαις, ἐτύχε πίσις δεῖς τῆς και δεξαμενοῦ παρ' αὐτῆς. Et omnes Asianos Darii dicto audientes fuisse præter Arabes libro eodem num. 88. auctor idem est Herodotus inquires: Δαρειοῦ τῆς δὲ ὁ Ὑδάσπεος βασιλεὺς ἀπέδεδεκτο, και οἱ ἦσαν ἐν τῇ Ἀσίῃ πάντες κατηκροῦσιν πλὴν Ἀραβιον, Κυρῆ τε καταστρεφάμενον, και ὑπερον αὐτίς Καμβύσεω. Ἀραβιοὶ δὲ ἐδάμα κατηκροῦσαν ἐπὶ δελοσυνῇ Περσησι, ἀλλὰ ξανοὶ ἐμενοντο, παρεντες Καμβύσεω ἐπ' Αἰγυπτον. ἀέκοντων γὰρ Ἀραβίων, ἐκ ἀν' ἐσβαλλοῖεν Περσαι εἰς Αἰγυπτον. Darius itaque Hystaspis filius, declaratus est Rex: eique omnes Asiani audientes dicto fuerunt, præter Arabes, qui a Cyro, & rursus a Cambyse subacti, nunquam tamen in servitutem redacti sunt, sed hospites extiterunt. Hi Cambyse adversus Aegyptum præsto fuerant: quibus invitatis haud quaquam fuissent ingressi Persæ Aegyptum.

(k) Antigoni Ducem Athenæum, dum improvise, atque imparatos adireretur Nabathæos, gentem Arabum, primum quidem profecisse aliquid; at eundem ab iis, ubi nempe, qui commercii causa tunc temporis absentes fuerant, in notitiam eventus devenerant, turpem in fugam fuisse actum, Diodori Siculi ex libro 19no num. 731. & 732. adjecta hoc loco verba demonstrant: ait enim: οἱ δ' Ἀραβες, πυθομενοὶ παρὰ των ἐωρακοτων τὸ στρατοπεδον, παρὰ χερμα ἠθροῖσθησαν, και την πανηγυριν ἀπολιποντες ἦκου ἐπὶ την πετραν. παρὰ δε των τραυματιων μαθοντες τὰ γεγονότα κατὰ σπεδὴν ἐδιωκου τῆς Ἑλλήνας. των δε περι τον Ἀθηναιον στρατοπεδευσαντων κατὰ πεφρονηκοτως, και δια τον κοπον ἐν ὑπνω καθεστωτων, ἐλαθον τινες των αἰχμαλωτων διαδραντες, παρ' ὧν οἱ Ναβαταιοὶ μαθοντες τὰ κατὰ τῆς πολεμιας, ἐπέδεντο τῇ στρατοπεδειᾷ περι τριτην Φυλακην ὄντες ἐκ ἐλασσοῦ ὀκτακιχλιων. και τῆς πλειῶς μεν ἐν ταις κοιταις ὄντας ἐπι κατεσφαξαν, τῆς δε διεγειρομενες και χωρηντας εἰς ὄπλα κατηκοντιζον και περρας, οἱ μεν πεζοὶ πάντες ἀνηρεθησαν, των δε ἵππων διεσωθησαν εἰς πεντηκοντα, και τετων οἱ πλειῶς τραυματιαι. Οἱ μεν ἐν περι τον Ἀθηναιον ἐν ἀρχῇ κατορθωσαντες, ἐξ ὑπερο δια την ἑαυτων ἀβελιαν τῆτον τον τροπον ἐσφαλισαν. Arabes vero ab iis, qui exercitum viderant, certiores facti, extemplo congregantur, & relicta panegyri, ad rupem veniunt: ubi a faucibus, de rebus, quæ contigerant, edocti, omni festinationis studio Græcos persequuntur, & quia milites Athenæi in tuendis castris negligentius agebant, & propter lassitudinem oppressi erant somno, captivorum quidam clanculum aufugere, per quos exploratis hostium rebus, circiter vigiliam tertiam castra invadunt, octo millibus haud pauciores, & plerosque in thoris adhuc jacentes maculant, experrectos autem, & arma capeffentes, transfigunt. Ad extremum pedites universi occumbunt, & equitum evadunt circiter quinquaginta, majori ex parte

parte faucii. *Athenæus igitur initio, re prospere gesta, per suam deinde imprudentiam hoc modo impedit.*

- (l) De *Agarenis*, *Arabia* populo, in *Dionis Nicæi rerum Romanorum Epitome* ad vitam *Traiani Xiphilinus* refert; hujus populi metropolim neque a *Traiano*, neque a *Severo* capi potuisse, quamquam partem aliquam muri diruerint; quin potius ob conspecta in cælo portenta varia *Trajanum* infectis rebus in *Italiam* rediisse. Ούτε, inquit, γὰρ ὑπο Τραϊάνου τότε, ἔτε ὑπο Σεβήρου ὑπερον ἦλω, καιτρι και κατεβαλοντων μερη τινα τε τειχες αὐτης. Τραϊάνος δὲ τες τε ἰππεας προς το τειχος προπεμφας, ἐσφαλη, ὡς τε και εις το στρατοπεδον αὐτες ἐσαρξάχθηναι, και αὐτος περιπνευσας βραχυτατα ἐδεησε τρωθηναι, καιπερ την βασιλικης σολην ἀποθρμενος, ἵνα μη γνωριδη της δε πολιας αὐτη το γαυρον και το σεμνοπρεπες τε προσωπε ἰδοντες, ὑπετοπησαν τε εἶναι, ὅς ἦν, και ἐπετοξευσαν αὐτω, και ἰππεα τινα των συνοντων οἱ ἀπεκλειων ἐγεγοντο δε βρονται, και ἱριδες ὑπεφαινοντο, ἀεραπαι τε και ζαλη, χαλαζα και κεραυνοι τοις Ῥωμαιοις ἐνεπιπλον, ὅποτε προσβαλοισιν και ὅποτε ἐν δειπνοειν, μυαι τοις βρομασι και τρις πομασι προσίζανουσαι δυχερειας ἀπαντα ἐνεπιμπλων και Τραϊάνος μεν ἐνειθεν ἔτως ἀπηλθε, και ἐ πολλῶ ὑπερον ἀρξῶσειν ἤρχετο. *Itaque eam neque Trajanus tunc, neque postea Severus cepit, cum tamen partem aliquam muri diruerint. Trajanus quidem, præmissis ad muros equitibus, qui gravi damno affecti, in castra reverterunt, eosque ipse consecutus, quamquam vestem regiam deposuerat, ne ex ea agnosceretur, tamen vix vulnera effugit. Barbari enim canitie dignitate, vultusque gravitate animadversa, rati Trajanum esse, ut erat, non desinebant contra eum jaculari, equitemque, qui erat ei proximus, occiderunt. Ibi cælum tonitru contremuit, irides visæ sunt, fulgura, procellæ, turbines, fulmina in Romanos cadere, quoties in illos impetum facerent: cumque coenarent, muscæ in cibis, & poculis omnem molestiam exhibere. Itaque Trajanus inde profiscitur, nec multo tempore post in morbum incidit.*
- (m) De *Arabibus* nunquam ab exteris subjugatis scriptores etiam *Anglicani* volumini XVIII. historiae suæ universali specialem quampiam dissertationem inferuere, quam in Germanicum idioma translata tom. IV. collectionis suæ historicae eruditissimus vir *Baumgarten* intexuit.
- (n) Diversam hanc vocum significationem exemplo, ex *Cl. Pocokii ad Abulpharagi* in notis desumpto comprobare placuit: refert is ex *Geuherio*, & *Firuzabadio* lexicographis, *Arabem* quempiam, cum ad regem *Hamjarensis*, ingressus, sedere juberetur, dicente illi rege, *تب* e loco alto, in quo staret desiliisse, ac, membris misere confractis, stoliditatis suæ pœnas luisse. Miranti regi, ac rationem facti roganti responsum, idem sonare *تب* alia *Arabum* dialecto, ac falsa. Regessisse ergo regem, *ليس عندنا عربيت* Non est nobis notus Arabismus iste. *من دخل ظفار حمر* Qui *Zafarum* ingreditur (*Jedem* regiam *Hamjarisum*) *Hamjarisum* addiscat. Quæ verba in proverbium, quo quis eorum, quibus cohabitatur, se moribus accommodare monetur, subin abiisse auctor præfatus annotat.
- (o) Dialecto hæc *القران* *Alcoranum* exaratum constat; summæ hinc illius reverentiæ ergo, qua in librum hunc, cœlitus per *Gabrielem* (ut ajunt) *Mohammedi* demissum feruntur, ab aliis etiam *لسان عربي مبين* lingua *Arabica* perspicua dicitur.
- (p) In *Com. ad Tograti* pœm. ubi ait: *العرب قديما ماكان لها ما تختبر به الا بالصيف و الصيف و البلاغة* In quæ verba *Saphadii Cl. Albertus Schultens* in præfatione, ad *Monumenta vetustiora Arabia Lugduni Batavorum* edita, sic commentatur. Per gloriationem intelligit celebritatem, famam, materiam gloriæ, & laudis ad præsentem, ac posteram immortalis. *Horum, qui nihil curasset in vita, ne vixisse quidem*

dem censebatur. Qui omnia præstitisset, ac cumulasset, culmen nobilitatis attigisse judicabatur. Ad Gladium quod attinet, ut in eum distringendum promptissima semper natio, ita ardentissima eadem ad laudes suas hac in parte prædicandas. — — — Cuncta hæc in Hospite qui alterum gloriationis locum occupat, recurrunt. Nulla videlicet gens tam Hospitalitatis studiosa, quam Arabes. Ea etiamnum ita inter eos viget, ut nihil humanius, liberalius, officiosius concipi queat; — — — quum qui Hospitalitatis munia abundantissime complessent, haud secus, ac victores coronari, ac palma donari, solerent. Cumulabat laudes hæc tertio Eloquentia, & Linguae patriæ cum admiratio, tum cura, ac cultura mirifica, qua antiquum ejus pondus, ac decus conservare, atque ad posteritatem propagare studebant &c. quo loco cum Cl. Pocockio animadvertere placet, duplex fuisse Arabibus orationis genus, منثور solutum unum & منظوم ligatum aliud; atque ex utroque genere laudem captare fuisse solitos. Horum e numero, si quis ceteris eloquentior populi convocati animos ad rem aut aggrediendam, aut fugiendam orationis stimulis incitaret acrius, is خطيب seu خايب dicebatur, quo titulo, qui e suggesto populum allocuti sunt, gavisos, ipsamque orationem habitam خطبة vocatam fuisse constat.

- (q) Vide ea, quæ de gentis hujus Hospitalitate libr. 3to Herodotus, itemque Niebuhrius in Descriptione itineraria in Arabiam, & circumjacentes regiones referunt.
- (r) Consule ejusdem memoratum opus, in quo, teste Gellaleddino, inquit الشعر ديوان العرب و به حفظات الأنساب و عرفت الآثار و منه تعلمت اللغة Esse poemata Arabibus commentariorum vice, quorum beneficio imperturbatæ servabantur genealogiarum series; ne oblivioni traderentur res gestæ, memoria dignæ, cavebatur, & e quibus linguæ peritiam hauriebatur. Ut adeo Poemata Arabibus olim εγκυκλοπαιδεια Pandectæ fuerint, ultimus sapientiæ eorum terminus, unde, quæ illis usui, depromebant, & quo omnia deferebant. كان الشعر في الجاهلية عند العرب ديوان علمهم و منتهى حكمتهم به يأخذون و اليه يصبرون Primus, qui القصيدة Alkasidet i. e. Poema, quod triginta versibus constitit, composuerat, Mohalhel, Pocockio teste, fuisse perhibetur, justæ enim longitudinis poemata Arabibus ab initio defuisse sequentia comprobant: لم يكن لاوائل لورب من الشعر الايبات يقولهم الرجل في حاجته non erant Arabibus præcis poemata alia, quam versus, quos unusquisque, prout illi opus esset, proferret.
- (s) Horum e numero tantam Albertus Schultensius in præfato opere vetustatem asserit habere quæpiam, ut hæc ad ipsa Salomonis tempora referenda existimet. Verum hæc, ut ut se habeant, intacta relinquimus, quoniam consentiens magis eruditorum pene omnium judicium est, ea ipsa poemata, quæ vir hic longe celeberrimus collegerat, ediditque, tum, quæ ab Abu Temam, Bôchtario, Gerririoque in unam redacta sunt collectionem, ætatem antiquissimam redolere. Consule ceterum de vetustissimis hisce collectionibus Eichornium in præfato opere, Hirtium in Anthologia Arabica, Reiskii Tharaphæ Moallakah cum scholiis Nahas, & Pocockium in specimine Historiæ Arabum.
- (t) Quanto in honore apud antiquiores Arabes poësis extiterit, adductis ex Gellaleddino verbis Pocockius declarat. Quod, si, inquit, in tribu aliqua inclaresceret poeta, gratulatum illis concurrerent aliæ, ipsæ epulas instituere, mulieres tympana pulsantes, omniaque nuptiali pompa ornantes, felicitatem tribus suæ, viris, puerisque obviis, palam decantare, beatos jam suos, quibus contigisset ἀμεινῆς, qui honorem eorum sartum, tectumque conservaret, præco, qui præclare eorum gesta memoriæ proderet &c. — — — neque solennibus uterentur gratulatio-

tulationibus, nisi cum puer nasceretur, cum poëta apud illos inclaresceret, cum equa pullum generosum peperisset. كانوا الا يهنيون الا بعلام يولد او شاعر يبيع فيهم او فرس تنتج

- (u) Conventus hos panegyricos celebrasse Arabes, Diodorus Siculus Bibliothecæ suæ historicæ libro 19. num. 731. memoriae inter alios prodidit: τα μεν inquiring εν νομιμα των Αραβων τοιαυτ' ειναι συμβεβηκεν, υπογυις δ' αυτοις εσης πανηγυρεως, εις ην ειωθασιν οι περιοικοι κατανταν οι μεν αποδωσομενοι των φορτιων, οι δ' αγορασοντες τι των αυτοις χρησιμων, εις ταυτην επορευθησαν, απολιποντες επι τινος πετρας τας κτησεις, και τες πρεσσυτατες, ετι δε τεκνα, και γυναικας. Hæc, ut tunc ferebant tempora, instituta Arabum fuere. In propinquo tum erat panegyris (celebris conventus) quo finitimi partim merces suas venditum, partim aliquid rerum utilium sibi mercatum, confluere solebant. Ad hunc etiam Nabathæi profecti erant, relicti in rupe quadam opibus, & viris senio confectis, una cum liberis, & uxoribus.
- (w) Locus, ubi celeberrimi hi conventus Meccani celebrabantur سوق يتبايعون و يتناشدون شعرا و forum Okazi dictus a Pocockio perhibetur, ubi quot annis per mensem integrum congregati Arabes يتبايعون و يتناشدون شعرا non solum commercia agere, sed carminibus recitandis alii alios gloriabundi provocare solebant, id fere agentes, ut hoc certamine sibi famam compararent; Unde etiam ab hoc eorum facto magis, quam a rebus venum expositis, nomen foro inditum, quod scilicet ibi يتعاكظون gloriando certarent.
- (x) Confluxus hic religionis potissimum causa fieri consueverat, qua & Sabæos antehac inductos fuisse auctores memorant, summa templum illud quadratum ut veneratione colerent, quod ab Ismaele extructum credidere: Hadriano Relando, (cui & nos assentimur,) hæc domus fuisse alicujus ex Patriarchis gentis Islamiticæ creditur, quam posterius ut sacram coluerunt. Vide ejusdem opus de religione Mohamedanica Trajecti ad Rhenum pag. 118. editionis alteræ.
- (y) De præstantissimis horum septem poetarum poematiis varii varia edidit: juvat itaque ea, quæ eruditissimus Jones in suis Poëseos Asiaticæ commentariis de illis succincte exhibuit, commemorare: septem his Idylliis, inquit, dispari in genere laus propè similis tribuitur. امرى Amralkeisi poema molle est, lætum, splendidum, elegans, varium, venustum: طرفة Tharaphæ audax, incitatum, exultans, quadam tamen hilaritate perspersum: زهيرى Zoheiri acutum, severum, castum; præceptis moralibus, ac sententiis plenum gravissimis: لبيدى Le-bidi leve, amatorium, nitidum, delicatum, & secundæ Virgiliti eclogæ non dissimile; queritur enim de amicæ fastu, ac superbia; divitias etiam suas, ut Virgilianus ille Corydon, enumerat, suas denique virtutes, suæque tribus gloriam in coelum effert. Antaræ porro carmen elatum est, minax, vibrans, magnificentum, cum quadam etiam descriptionum, atque imaginum pulcritudine: امرى Amri vehemens, excelsum, & gloriosum; حارت Harezi denique plenissimum sapientiæ, acuminis, dignitatis. Sunt autem Amri, atque Harezi poeticæ quodammodo orationes, inter se, & Aeschinis illæ, ac Demosthenis, contrariæ: habitæ sunt enim in quodam Arabum conventu ad foedus inter duas tribus faciendum congregato. Suam autem Harez Ben Helza vehementissimo animi impetu arcui suo, more Asiatico, innixus, effudisse ex tempore dicitur. Hæc si fusiora desideret quispiam, Præstantissimi Joannis Jacobi Reiske Prologum in Tharaphæ Moaallakah cum scholiis Nahas. Lugduni Batavorum anno 1742. editum adeat, in quo ita fuisse, ac erudite disseruisse auctorem hunc cl. Jones affirmat, nihil ut dici melius possit. Quis nonnulla hoc loco ex codice, cui titulus جواهر الآداب وذخاير الشعر Humaniorum Literarum Gemma, &

& *Poetarum Thesaurus*, subjungenda duximus; cujus auctor **ابي بكر**
Abi Baker Ben Abdelmalek Almokrī, cap. 2.
de priscorum, & recentiorum auctorum classibus apud Arabes ita differit.
 و كان الشعر في الجاهلية في ربيعة منهم مهلهل و هو اول من قصد القصايد
 والشعر * و منهم المرقشان * و سعد بن مالك * و طرفه * و عمرو بن
 نمية * و الحارث بن خردة * و الاغشي * ثم تحول الشعر لبني
 قيس * فمنهم التابغتان * و زهير و ابنه كعب و لييد * و الحطيئة و
 الشماخ * و اخوه مرود و خراش بن زهير * ثم استقر الشعر في عثيم * فمنهم
 بن حجر شاعر مصر * * * * و اشعرهم امرؤ القيس كقول الفرزدق * و
 قيل زهير * و قيل التابغة * و قيل عمر بن كلثوم * و قدم علما البصرة
 امرؤ القيس * و علما الكوفة الاغشي * و اهل الحجاز زهير و التابغة * و
 في المولدين ليس اشهر من الحسن * ثم حبيب * و البحتري * و ابن
 الرومي * * * * و قال اشعر امرؤ القيس اذا ركب * و زهير اذا
 رغب * و التابغة اذا رهب * و الاغشي اذا طرب * و عنتره اذا كلب *
Ars poetica seculo ignorantia, id est, ante Mo-
hammedis tempora, primum apud filium Rabiāt claruit; unde prodie-
re Mohalhal, qui primus poema, quod triginta versibus constabat,
composuit; tum Almarcaschanus, Saedus Ben Malek, Tharpha, Oma-
rus Ben Tamiat, Harezzis Ben Chaldat, & Agschæus. Deinde illa
ad tribum Cais transit, quæ protulit Annabagtanum, Zohairum,
ejusque filium Caebum, Lebidæum, Hothaiat, Schamachæum, ejus-
que fratrem Merudum, & Hozaschæum Zohairi filium. Tandem hæc
ipsa facultas sedem fixit apud tribum Oosaimam, ex qua prodiit poe-
ta ille mordax, & perniciosus Ben Haiar... Inter hos omnes poetas,
teste Alpharzadoco, Amrilcaifus excelluit; ceterum alii Nabagat,
Zohairum alii, non pauci Omarum Ben Kaltum præferunt. Bosren-
sis Academia, principatum Amrilcaifo tribuit, Cuphensis Aghschæo;
Hegiagensis vero Zohairo, & Nabagatae... Inter recentiores poetas
omnium celeberrimus Hassenus, deinde Habibæus, Bahteræus, Ebn
Alrumi, Almotnabæus censentur... Itaque Amrilcaifus, ut communis
fert sententia, ceteros poetica laude præstat, si in equum ascendat
(id est, si arma canat); Zohairus, si carmina amatoria luserit;
Annabagat, si moralia; Alagschæus, si læta; Antaræus, si acria, &
satyrica; Giorairæus tandem, si vehementes iras exerceat.

(z) De hoc ita *Mohammedes* in *Corano* suo sura 34ta versu 16to Deo lo-
 quentem inducit: فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرْمِ وَ بَدَّلْنَاهُمْ بِحَبَّتِهِمْ حَبَّتَيْنِ
 دَوَاتِي اَكْلِ حِطِّ وَاَنْلِ وُ شَيْءٍ مِّنْ سَدْرِ قَلِيلٍ
Quamobrem immisi-
mus contra eos impetum aquarum collectarum, & commutavi-
mus eis duos hortos eorum in duos hortos afferentes cibum amarif-
simum, & tamaricas, & quidpiam de loto parum. In quæ ver-
ba Beidavius commentans, catastrophem hanc tempora salvatoris no-
stri subsecutam fuisse asserit: cujus quidem sententiam Sale in prælimi-
nari ad Anglicam Corani traductionem dilcursu anachronisimi insimula-
lat; Reiskius vero in edito Lipsiæ anno 1748. Prodidagmate de rup-
tura cataractæ Marrabensis solidis argumentis confirmat, hocque
phænomenon aut in exeuntis Tiberii, aut Caligulæ, Claudii, Neronis-
que tempora, annos vero Christi trigesimum inter, & quadragesimum
incidisse memorat.

(aa) Fatalem hunc *Arabia* eventum a *Geographo Nubiensi, Meidanio, &*
Nuweirio descriptum prædicto suo *Reiskius* Programmati inseruit: cum
 vero

vero Dynastiæ regum *Hirtenfium*, & *Kasanidarum* initium suum ab eodem repetant, consulendus est *Mirchondius*.

(bb) Obiter is in notis ad citatum auctorem ait notandum etiam, externa quædam loca, extra utrumque fluvium existentia, quæ proprie ad *Af-syriam*, vel *Arabia desertum*, aut *Syriam*, vel *Romæorum di-tionem*, *Armeniam*, aut *Mediam* pertinent, propter vicinæ af-finitatem, aut communis dominiî caussam, ab *Orientis Geographis* *Algieziræ*, *Mesopotamiæ suæ*, accensita fuisse. Tum & eandem ab ipsis dividi in quatuor partes, quarum appellationi, generale nomen *ديار Dijar*, i. e. habitacula, nomus, regio præfigitur: tres autem ab *Arabum ducibus* sive *Phylarchis*, qui antiquitus, diu *Mo-hammedicum* ante imperium, cum tribubus suis ex *Arabia isthuc* com-migrarunt, propriam sibi nuncupationem vindicant, suntque, *ديار بکر dijār bekr*, *ديار مصر dijār mozær*, *ديار ربيعة dijār rabiæt*, quarta *ديار الجزيرة dijār elgezîret*. Insula nomine totius, sive absolute *Algiezira* scilicet proprie dicta. Pars *dijār bekr* regio est a *Tigris* occidentalis latere protensa per montes *Nifibis*, terminos planitie non excedens; *dijār mozær* fere in planitie est posita circa occiduas partes *Euphratis*; *dijār rabiæt* quæ medio loco inter urbem *Mosil*, *sabur*, & *Raso-lain*; *dijār elgezîret*, quidquid *Mesopotamiæ* reliquum est, extra trium dictarum limites.

(cc) Hunc, *أبي عقيل* *Abu Okeil* alias dictum, nobili admodum domo editum, in suo ad *Tharapham* prologo *Reiskius* asserit; siquidem avia ejus *أم الكنين* *Mater filiorum* per excellentiam fuit nuncupata, de qua multa *Arabes*. De *Poeta* hoc *Ibn Coteiba* in libro suo *كتاب* *ليبيد بن ربيعة* *الشاعر رضي الله* *عنه* و هو *ليبيد بن ربيعة بن مالك بن جعفر بن كلاب* *قدم ليبيد في وفد بني كلاب علي النبي و اسلموا و رجعوا الي بلادهم و لم يقل بعد آلا سلام شعرا ثم قدم الكوفة هو و بنوه و رجع بنوه الي البادية اعرابا فاقام ليبيد الي ان مات فيها فدفن في صحراء بني جعفر بن كلاب و كانت وفاته ليلة نزل معاوية التخيلاء لصالحة الحسن بن علي و يقال بل كانت بعد ذلك *Lebid ben Rabiæt ben Malek ben gâfar ben Kelâb poëta, b. m. qui inter legatos Kelabitarum ad Mohammedem venit, & cum iis Islamismum amplexus domum rediit, nec postmodum ullum carmen composuit. Interjecto tempore post Cufam commigravit cum familia: liberi vero ad vitam sceniticam se rursus applicuerunt; ipse mansit Cufæ usque ad mortem, ibique sepultus est in coemeterio gâfaritarum. Obiit nocte, qua Nocheilam venit Moawia ad pacem ineundam cum Hassan ben Ali; licet alii in posteriora tempora reponant, anno ætatis 157. Profectum ætate fuisse Lebidum, vel subjecti hoc loco versus, quibus senectutis suæ mentionem facit, testantur.**

أليس وراي ان تراخت منيتي لزوم ألعصا تحني عليها آلا صايح
اخبر اخبار آلفرون التي مضت ادب كافي كلما تم راع

„ Me postquam tamdiu moratur fatalis hora, nihil amplius manet,
„ quam scipionem non deponere, quem curvi digiti ambient.
„ Tentavi, & narrare scio, varios ætatum lapsarum casus. Nunc
„ repto, quasi, quum stare videor mihi rectus, aut volo sur-
„ gere; effem Deum adorans.

لقد سيبت من الحياة و طولها و كيف سوال هذي آلتاس كيف ليبيد
و غنيت سبتنا قبل مجري داحس لو كان للتفس اللجوج خلود

„ Vitæ me tædet nimis longæ, & quare tandem hi homines rogant:
„ Quid agit *Labid*?
„ Vixi, & habitavi longum tempus ante cursum *Dahes*, si esset inex-
„ plebili, & importunæ animæ immortalitas.

(dd) Est hæc initium suræ 2da, in cuius parte, quæ tantam Labeido admirationem moverat, in eos, qui agnitam doctrinæ veritatem negarent denuo, hoc potissimum modo Mohammedes invchitur.

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا
 مُهْتَدِينَ * مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ
 بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يَبْصُرُونَ * صَمٌّ بَكْمٌ عُمِي فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ *
 أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ وَيُجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي
 آذَانِهِمْ مِنَ الضُّرُوعِ حُذْرًا لِّمَوْتٍ وَاللَّهُ سَحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ * يَكَادُ الْبَرْقُ
 يَخْطِفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشْوَاعِيهِمْ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ
 اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ كُلِّ شَيْءٍ قَادِرٌ *

Hi sunt, qui commutarunt errorem cum directione, sed non est lucrata mercatura eorum, & non fuerunt directi * Similitudo eorum sicut similitudo illius, qui studuerit accendere ignem: postquam autem illuminaverit, quod est circa eam, auferat Deus lumen eorum, & relinquat eos in tenebris: non videbunt. * Surdi, muti, cæci: ideo ipsi non convertentur. * Vel sicut tempestas e cælo, in qua tenebræ, & tonitru, & fulgur. Ponent digitos suos in auribus suis ad fulmina strepentia ob timorem mortis: & Deus circumdans infideles. * Prope est, ut fulgur rapiat obtutus eorum: quotiescunque illuxerit eis, ambulabunt in eo: cum autem tenebras offuderit super eos, stabunt. Quod si vellet Deus, procul dubio auferret auditum eorum, & aspectus eorum: nam Deus super omnem rem est potens.

(ee) Notat equidem cl. Richardson in præfata sua dissertatione *Labeidum*, postquam legem Islamiticam amplexus esset, varia in defensionem *Mohammedis* adversus *Amralkeis* infestissimum nempe hujus inimicum scripta divulgasse, sed hæc minus iis, quæ ex *Ibn Coteiba*, superius attulimus, ex eoque *Reiskius*, *Eichornius*que prædictis suis operibus inseruerant, consentanea fore nemo non perspicit.

(ff) Diversæ equidem nonnihil cl. *Michaelis* in præfatione sua ad Arabicam Erpenii grammaticam Göttingæ 1778. edita videtur esse opinionis; verum quo minus viri hujus in omnibus, quæ in eadem attulit, sententiæ subscribi queat, contraria tum aliorum, rerum Arabicarum, auctorum, tum ipsorum etiam Orientalium, quibus certe linguæ Arabicæ genius præprimis perspectus est, testimonia obstant. Quamvis, quod ad poesim attinet, eandem a tempore Islamismi aliqua sui parte a primævo flore deviasse minime diffiteamur, aliorum, ac cum primis Gellaledini *Esfujii* asserentis auctoritate inducti: *جاء الإسلام وتشاغلته عنه العرب*
Adveniente Islamismo poesios studium intermiserunt Arabes ad exterarum gentium expugnationem conversi, donec tandem inter ipsos rerum potitos, ac paci redditos florere denuo ceperint hæc studia. Et si itaque enthusiasmus ille poeticus aliquanto tempore ob inductam legem Islamiticam cessasse videatur, scientias tamen vel per ipsam scripturæ propagationem, quæ ad frequentiore opem Alcorani usum pervenerat, incrementum cepisse palam est.

(gg) Elegantissimo Coranum esse stylo exaratum præter alios cl. *Jones* in memorato opere hisce testatur: *Fuit certe inquis, quisquis Alcoranum contexit, cum admirabili præditus ingenio, tum acutissimus & dicendi, & persuadendi artifex. Ac nequeo satis prudentiam illius admirari, qui orationem potuerit incultæ multitudinis tum auribus, tum animis adeo scite accommodare. Nec enim illi in eruditorum*
 hominum

hominum conventu erat habenda oratio, sed cum agrestibus rem habuit, impolitis, truculentis, stellarum, imaginumque cultoribus; poetica tamen impensius deditis. Itaque sagax ille morum observator, & legislator subtilis dicendi genus sumsit argutum, venustum, floridum, concinnum, numerosum, incitatum, splendidissimis collustratum verborum luminibus, & cum ad persuadendos animos, tum ad commovendos affectus, ad aurium delectationem, & voluptatem sensuum accommodatissimum. — Ideoque instituit, ut divini, quemadmodum vocatur, libri lectores canoris quibusdam vocis flexionibus sententias æqualiter demensas, & similibus sonis terminatas, modularentur: velut in illo Corani capite, quod est *الذهر* seu tempus nominatum.

فوقهم الله شر اذلك واليوم ولقيهم نصره وسرورا
وجزاهم بما صبروا جنة وحريرا
متكبين فيها علي الآرايك لا يرون فيها شمسا ولا زهيرا
و يطوف عليهم ولدان مخلدون
اذا رأيتهم حسبتهم لؤلؤ منثورا

- „ Defendit eos Deus a diei istius calamitate, præbetque illis splendorem, ac lætitiã,
„ Et remunerat eos ob patientiam hortulo, & vestibus fericis:
„ In eo horto pulvinaribus incumbunt, nec calorem intensum, nec frigus sentientes,
„ Versantur autem inter eos pueruli semper formosi, quos, cum aspexeris, dispersas esse putaveris margaritas. “

Sed qui omnes elegantias & venustates in unum locum acervatim cumulatâs videre cupit, perlegat is caput, quod *الرحمن* seu Misericors inscribitur, & inter carmina pulcerrima recenseri debet. Hunc igitur librum scriptores Asiatici tanquam elegantis locutionis normam sibi proponunt; & quamquam eum aut aperte imitari non audent, aut imitationem dissimulant, id tamen dicendi genus perfectissimum putant, quod sit huic libro simillimum; ideoque sententias ex illo depromptas sermonibus suis frequentissime intexunt. Velut in libro *Fâcahatôlchulafæ*, in elaborata illa imbris descriptione,

واقبلت سوابق الشبول
تجري في مضاهاها كالخيول
فتراكم من السحاب
علي وجه عروس الآساء الآتقاب
وانهر الغمام المذار
وصارت الدنيا جنات تجري من فوقها آالانهار

- „ Accedebant torrentium fluctus prævertentes,
„ Currebant tanquam equi in loco pastus,
„ Et obvolutum est nubibus
„ Cælum, ut sponsæ facies velo,
„ Et imbres effuderunt nubes copiose pluentes,
„ Et facta est terra hortorum similis, in quibus fluunt rivuli.

Ubi ista locutio *الانهار* جنات تجري من تحتها آالانهار Horti, sub quibus fluunt rivuli, in *Alcorano* creberrime occurrit.

§. IV.

De diversis
apud Arabes
scriptura-
rum gene-
ribus.

Duplex potissimum genus, quod ad usum literarum (a) apud Arabes attinet, considerandum, *Hamjarensium* unum, *Koraischitarum* aliud: de quo in eam antiquarum rerum scriptores sententiam abeunt, ut implexis illud invicem, minimeque distinctis constans literis, quod *Almosanad* [1] compellarunt, (b) in publicum divulgare, fuisse vetitum, memoriæ proderent; posterius vero, quod non multis ante *Mohammedis* ortum annis *Morramerum* (c) *Morræ* filium inventorem habuit, *Koraischitis*, aliisque *Arabum Islamitarum* tribubus in usu fuisse dicerent, quibus illud adjecisse placuit, hoc nimirum scribendi genere fuisse exarata (d), quæ à Deo se accepisse *Mohammedes* venditaverat, quæve sub *Corani* in vulgus emissa nomine, ab *Abubekero Chalifa* in unum collecta hodie extant.

Communiter equidem scriptura hæc crassioribus olim formata literis nomine alio, idque variis de causis *Kufica* dicitur; (e) quamquam enim *Kufa* ob *Ali* sepulchrum urbs celeberrima, literis nunc admodum laudatis multo sit posterior, scripturæ tamen huic indidisse nomen vel ex eo creditur, quod nullus omnino locus alius tanto eam temporis intervallo retinuerit, quodque studiorum causa *Kufam* adventantes Arabes, vetustissimis hæc Arabiæ characteribus, hac potissimum in urbe ea ætate usitatis, assueverint adeo, ut, ubi demum cunque locorum degerent, eos nullo non tempore deinceps usurparent; ex quo etiam factum, ut scriptura hæc, in *Persiam Transoxanam*, *Indiamque* propagata, *Kufica* per *Enallagen* compellaretur; cujus porro similitudo cum antiqua illa *Syrorum*, & *Chaldæorum* scriptura, (f) *Estrangelo* vulgo dicta, haud vanam injicit suspicionem, unam utriusque, eandemque fuisse originem. *Morramerum* certe *Morræ* filium, *Anbarra* *Babyloniæ* oriundum, ipsam vero hanc *Chaldææ* urbem fuisse, cum nemo quisquam dubitet, illas profecto scribendi formas, quæ *Chaldæorum* tantum, *Syrorumque* adhuc extitere, in ipsam adeo interiorem Arabiam per *Anbarrenses* penetrasse, haud ægre suspicari licet.

Reliquis veterum Arabum, minus jam hodie usitatis, characteribus *Karmathicum* etiam scripturæ genus, (g) quod compressas admodum literas, invicemque cohærentes obtinet, accensendum venit: obtinuisse hoc apud eos potissimum, qui *Africam*, *Europamque* invaserant, *Saracenos*, ex vetustissimis in *Delphinatu*, *Panormique* in *Sicilia*, (h) tum *Puteolis* (h) repertis inscriptionibus perinde conjici potest, ac non indubiis rationibus illud ex drachmis (k) antiquis hodie extantibus evincitur, orientalibus *Saracenis*, *Asiæ* plagas devastantibus, scripturam, quam diximus *Kuficam*, in usu fuisse.

Præci-

[1] *Almosanad*

Præcipuas porro inter curas post extinctum Mohammedem ea potissimum ipsius affectas tenuit, ut cum lege Islamitica limites pariter incrementis imperii quaqua versus extenderent. Asserta igitur sub specioso religionis titulo uni eidemque domino *Arabia*, in *Syriam* primum progressi, dum *Palæstinam* cum *Mesopotamia* novæ *Islamitarum* legi parere armis adigunt, vetustissimum una haud paulo tardius *Persia* regnum, extirpata nempe nobilissima illa *Sasanidarum* familia, in provinciam redigunt. Et quoniam artissimo quodam vinculo bellica virtus tunc temporis apud Arabes cum religionis propagandæ desiderio conjuncta extitit, ea subin horum potentia incrementa ceperat, ut subjectis trans *Oxum*, & *Gangem* Orientem versus provinciis, translatisque ab occasu trans fretum *Gaditanum* in *Iberiam*, & *Siciliam* signis, sedes eas, quas brevissimo temporis spatio subjugarant, creberrimis victoriis stabilirent. Quo tempore eo etiam latius lingua Arabica (Musæ licet nonnihil id temporis siluerint) (l) ipsis armis propagari ceperat, quo vehementius summa illa erga novæ legis codicem veneratio ad propiorem ejusdem cognitionem omnium animos incitabat: ut adeo frequentissimo hujus codicis usui ipsa etiam ejusdem literis *Kuficis* facta exaratio, quæ in quartum usque seculum tenuit, id in acceptis referendum habeat, quod eodem elegantioris sui formam ab *Ibn Moklet* [1] (m) perfectam denique (n) sub initium sequentis seculi ab *Ibn Behwah* [2] acceperit. Quo loco animadvertendum ducimus, minime eam, quam sibi inter Arabes *Tograjus*, (o) *Jakutiusque* (p) arrogant gloriam, in eam venire posse considerationem, nova ut inde scribendi cujuscumque inventæ formæ epocha statuatur; cum illud tantummodo *Tograjus*, *Jakutiusque* mutatis suis literarum ductibus obtinuerint, ut ii non nullis tantum in occasionibus idque rarioribus usum habeant, priorem vero, de qua egimus, scripturam minime obsoletam redderent: temporis denique successu *Mauros*, (q) ac *Indos* (r) habuisse propria scribendi genera auctores memorant.

Quamquam vero feliciores ex his progressus ipse scribendi usus lapsu temporis nancisci potuisse videatur, tristi tamen scripturarum orientalium pene omnium fato accidisse putandum est, in eam minime apud orientales scribendi rationem, ac in Europæis regionibus, consuetudinem abiisse; ut adeo superstitiosa ea veneratio, quam summam adversus characterem, (s) calamum, (t) chartamque, (u) & alia his similia orientales habent, rariori huic etiam scribendi usui non vane tribuenda sit, neque ideo mirandum etiam, absurda de iis confinxisse usque adeo, ut characteres a Deo Adamo cœlitus demissos, calamum vero, & tabulam, queis præcepta Divina excepta asserunt, si non ab æterno, mundo certe congenitam crederent. Quæ utut absurda nonminus, ac ea agnoscimus, quæ de linguæ suæ propagatione, per Coranum facta, in medium adferre consuevere Arabes, minime tamen id agimus, ut eum linguæ Arabicæ honorem, quem cum ob originem suam antiquissimam, tum nexum illum cum linguis sacris

arctissimum obtinet longe maximum, denegandum idcirco existimemus. Et vero tantam præ linguis aliis hujus esse excellentiam quis nesciat? ut ob eam, qua in radicibus, & derivativis, primitivis æque, ac transitivis significationibus, & verborum gaudet copia, & expressionum præcisione, reliquis omnibus jure maximo præferenda sit. Quamvis minime istis tantummodo limitibus linguæ Arabicæ præ aliis excellentiam circumscriptam existimemus; eam siquidem styio rythmico addictam, metaphoris, atque similitudinibus gaudentem, ad poeticum dicendi genus accedere proxime, neque minus adagiis, sententiis, proverbiiis denique usque adeo refertam esse, viri rerum Arabicarum periti, jam antehac animadverterunt, ut, quo in legendo sacro codice delectamur maxime, ponderosum illud, ac nervosum scribendi genus in hodiernum usque diem redoleat (x). Sed jam missis his, cum a pluribus ista uberius pertractata fuisse non nescii sumus, quæ linguæ huic ex ea parte, qua grammaticalibus regulis constringitur, subeundæ fuerint vicissitudines, breviter exponendum.

- (a) Characterem scripturæ Arabicæ ab Hebraico ortum suum ducere, in libro de causis linguæ Hebraicæ Löscherius asserit, eamque differentiam, quæ hunc inter, & Hebraicum intercedit, ex scriptionis celeritate cum Postello provenisse judicat.
- (b) Antiquissimæ hujus scripturæ historiam ex Ibn Hasem sequentem Firuzabadius refert قال ابن هاشم حفر السيل عن قبر باليمن فيه امانة في عنقها سبع سخائف من دز وفي يديها ورجلها من الآسورة والخلل خيل ولد ما ليح سبعة و في كل اصبع خاتم فيه جوهرة مثناة و عند راسها تابوت مملو مالا و لوح فيه مكتوب باسمك اللهم اله حمير انا تاجة بنت ذي شفر بعثت مايرنا الي يوسف فابطا علينا فبعثت لاذني بيد من ورق لتا تيني بيد من طحين فام تجدة فبعثت بيد من ذهب فام تجده فبعثت بيد من تحري فام تجده فامرت به فطحن فام انتفع به فاقنلت فمن سبع بيبي فليرحمني و اية امارة لبست حليا من حليبي فلا ماتت الا ميتتي
- i. e. Dicit Ebn Hasem, detexit torrens sepulcrum in Jaman, in quo jacebat jamina, cujus in collo septem erant e margaritis contexti torques, in manibus, & pedibus singulis armillæ, ornamenta cruralia, & brachialia septem, in unoquoque digito annulus, in quo magni pretii gemma, ad caput autem cista thesauro opulenta, & tabellâ, cui hoc erat inscriptum, in nomine tuo, o Deus, Deus Hamjar, Ego Tagah filia Di Safar misi obsonatorem nostrum ad Josephum, quo tardante, misi ancillam meam cum modio argenti, ut afferret mihi modium farinæ, cumque non inveniret, misi eam cum modio auri, & cum nondum inveniret, cum modio unionum, cumque nec adhuc inveniret, eas comminui jussi, a quibus cum nihil utilitatis caperem, hic inclusa sunt. Qui autem audierit de me, misereatur mei, & si qua mulier ornamentum aliquod ex ornamentis meis induerit, non alia morte moriatur, quam qua ego mortua sum. Colligendum ex hoc potissimum, characteres Hamjarensium maximum in inscriptionibus, & monumentis antiquis habuisse usum, illudque scripturæ genus, quod Chardinus in itinerario suo ad urbem Persopolim se detexisse asserit, ad hoc referendum esse. Vide Tab. 1me num. 1mo.

- (c) In eandem Ibn Chalikan in opere suo historico sententiam abit: العلم الصحيح عند اهل العلم

me ambigitur, apud eruditos est, primum scripturæ Arabicæ reperi-
torem fuisse Morramerum filium Morræ Anbariensem; ab Anba-
riensibus in reliquam Arabiam manasse hanc artem. Queis illa,
suffragantur; quæ teste Pocockio Ismai refert: Koraischitas enim,
a quibus scribendi artem didicissent? respondisse, ab Hirensibus;
Hirenses autem se ab Anbariensibus accepisse prædicant, vel ut ab
aliis narratur, interrogatum Harbii (qui primus scribendi rationem
Koraischitas docuit) filium, unde pater ipsius artem illam accepisset?
respondisse, ab Aslamo Jodaræ filio; illum, a quo literas istas didice-
rat? respondisse, ab earum inventore Morramero filio Morræ: hoc autem
non multis ante Mohammedanismi ortum annis contigisse. Distinctum
tamen Koraischitarum, aliarumque Islamitarum tribuum scribendi genus
a Hamjarensium extitisse, ex iis, quæ Ibn Chalikan, & Georgius Ibn Amid
memorant, clarum est. Hoc enim القلم الحيمري i. e. Calamum Hamja-
rensem, illud القلم العربى Calamum Arabicum nuncupatum fuisse asserunt.

(d) Charactere isto varia Corani folia exarata, in diversis Europæ Biblio-
thecis adhucdum conspiciuntur; quorum, quæ in hujate Bibliotheca
Cæsarea existunt, edendorum spem reipublicæ literariæ fecerat D.
Josephus de Martinez S. C. R. A. M. a Consiliis, Bibliothecæ Cæ-
sareæ custos, cui pro ea, qua est aliorum studia adjuvandi prompta
voluntate, quave non pauca nobis inspicienda subministraverat, hoc
loco grates referimus. Similium foliorum Hottingerus itidem in Biblio-
theca sua Orientali pag. 105. mentionem facit.

(e) Scripturam hanc Cusicam minime cum ea Aegypti lingua, quæ vulgo
Coptica, vel Coptica dicitur, confundendam esse præclare Kehrius
admonet, in opere suo de Monarchiæ Asiatico-Saracenicæ statu, qua-
lis VIII., & IX. post Christum natum seculo fuit; quod a Junkero in vita
Ludolphi pag. 156. fuisse factum idem Kehrius memorat. Hujus
scripturæ specimen vide tab. 1^{mæ} num. 2° itemque num. 3° inscriptionem
hanc in pluviali Cæsareo, ut Christophorus de Murr in opere de me-
morabilibus Norimbergensibus perhibet, cl. Schulze literis aliis Ara-
bicis exaratam eo, ut subjicimus modo, interpretatus est. *ما عمل بالجزارة
الملكة المعمورة بالسفط و الأجلال و الحمد و الكمال و الجمال و الأفضال و
الغياول و الأقيال و السماحة و الأجلال و النحر و الجبال و يلوح آلا ماير ما لا مال
و طيب الآياتم و أليال بالازوال و لا انتفال بالعتز و الكدعاية و الحفظ
و الحماية و السفط و سلامة و التصبر و الكفاية يد اله مقلة سنيه بارف عشرين
و خمسة* (hoc est aliquid) de eo, quod elaboratum est pro tributo
e regno culto humanitate, reverentia, gloria, integritate, camelis,
excellencia, elephantibus, principibus, munificentia, magnitudine, præ-
stantia, & decore; ac respiciat (accipiens) tenuem ducem (Emirum,
qui hoc dat) non spem (non quod expectandum erat a reverente Emi-
ro) & felices sentiat dies, & noctes, sine defectu, & vicissitudine,
cum potentia, & rebus expetendis, conservatione, tutela, favore
(cælesti) salute, victoria, & copia rerum. Proroget Deus intuitum
annorum ejus ad terminum viginti, & quingentorum (annorum.) i. e.
Faxit Deus; ut accipiens hoc pallium inter vivos conspiciatur quingen-
tos viginti annos; qui numerus fortasse hic positus est, quod pallium
hoc anno 520. Hegiræ, i. e. anno Christi 1126. confectum sit. Plura
de hoc pluviali vide apud præfatum auctorem citato in opere.

(f) Scripturam hanc Cusicæ admodum similem esse Kehrius asserit; cujus
exemplum ex eruditissimi Hyde libro de religione veteri Persarum de-
sumtum Tab. 1^{mæ} num. 4us exhibet. Non absimilem huic, quæ vulgo
etiam Estrangelo dicitur, vide num. 5°.

- (g) De *Karmathico* isto scribendi genere præter *Herbelotum* nonnulla pariter in præfato opere *Kehrius* adfert, nomenque (comprobante id *Golio* pag. 1895.) a verbo Arabico *كرف* *compresse* scripsit, i. e. *propinquis lineis: & contractis passibus incessit*, trahere asserit, unde *كرف مطبوع* i. e. *scriptura compressa*.
- (h) Specimen harum Inscriptionum *Relandus* in tractatu de nummis veterum *Hebræorum* in lucem publicam edidit. Vide *Tab. 1^{mæ} num. 6^{tum}* & *num. 7^{tum}*.
- (i) Harum inscriptionum specimina exhibentur etiam in libello Italico-gallico: *Guida de Forestieri curiosi di vedere, e d'intendere le cose piu notabili di Pozzoli, Baja, Maseno, Cuma, &c. dall' Abate Pompeo Sarnelli Oggi Vescovo di Biseglia; in Napoli 1697. 8. minori*.
- (k) Juxta *Cl. Eichornium* in dissertatione de rei *Numariæ* apud *Arabas* initiis anno 1776. edita, initium cudendæ monetæ ad seculi 7^{mæ} a Christo nato exitum ad annum nempe 695. *Heg. 76.* refertur, quo prima numorum Arabicorum exempla *Abdolmaleco Chalifatum* tenente sub *Al-hagâgi Irakæ Præfecti* auspiciis ex *Officina Irakiensi* teste *Elmacino* prodire. *Arabes* enim ante hoc tempus ad mercaturam exercendam auro, atque argento infecto usos, nummosque, si quis tum horum usus, ab exteris nationibus in *Arabiam* deportatos fuisse, idem præstantissimus *Eichornius* perhibet: fuisse autem *Arabibus* ante *Hagâgum* nummos argenteos *Persicis* titulis, aureos vero *Græcis* signatos *Elmacinus* testatur: cujus rei inexpectatam prorsus, ac miram causam cum *Eichornio*, veritati proximam, inde repetendam ducimus; quod, ut *Procopius* asserit, *Byzantini* Principes, si *Gallos* exceperis, genti nulli, suo imperio subiectæ, auri signandi veniam dederint, in quo regis domestici imago expressa esset, ac ne eam quidem potestatem habuerint *Persarum* reges, cujus tamen jussu argentei nummi multi essent excusi. Placet hic ipsius *Procopii* verba adferre. Νομισμα δε χρυσου εκ των εν Γαλλοις μεταλλων πεποιηται ου του Ρωμαιων αυτοκρατορος, (ηπερ ει θισαι) χαρακτηρα ενδεμεγοι τω σατηρι τουτω, αλλα την σφετεραν αυτων ειποινα και τοι νομισμα μεν αργυρου ο περσων βασιλευς, η βουλοιτο, ποιειν ειωθε. χαρακτηρα δε ιδιον, εμβαλεθαι σατηρι χρυσω, ουτε τον αυτων αρχοντα δεμισ, ουτε δε αλλον οντιναουν βασιλεα των παντων βαρβαρων και ταυτα μαλλον εντα χρυσου κυριον.
- (l) Vide ea, quæ superioribus in notis, ex *Pocockii* specimine *Arabum* defumta, attulimus.
- (m) Fuit hic *Chalifæ Abul Casem Mohammed Biemriallah Vezirius*, qui, dum clandestinæ conspirationis reus convinceretur, pœnam mortis luit; refertur hæc ab *Hagi Halfa* ad annum *Hegiræ* 324. his verbis: *وضع معدب شدن ابن مقله* Juxta *Herbelotum* tribuitur illi agnomen *وضع ح* i. e. *Inventor literarum*.
- (n) Huic *Herbelotus* nomen *Abul Hassan Ali Ben Hela* tribuit, annoque *hegiræ* 413. sub *Khader Bagdadi Chalifa* mortuum refert.
- (o) Nomen hujus *الطغرائي أبو اسمعيل الحسين* *Al Houssein Abi-Ismael* *الطغرائي* *El Thograi* est. Vezirii primum munere functus apud regem *Masudum Ebn Mohammed Selgugensem* principem in urbe *Mosul*, tum ortò inter regem *Masudum*, & fratrem *Mahmudum* dissidio, commissoque prælio, captus a regis *Mahmudi* Vezirio, morte multatus est circa annum *Hegiræ* 515. *Christi* 1121. nullam aliam ob causam, quam quod eum ob excellentes animi dotes metuerent, quibus ad invidiam commoti sunt. Viri enim tum eruditione, tum virtutibus insignis nomen adeptus in poesi, atque eloquentia seculi sui *Phanix* vocatur. Appellationem *الطغرائي* *Thograicus* sortitus est a munere, vel peritia

- tia scribendi *طغرا Thogra*. i. e. implexam istam, & crassioris ductus scripturam, quæ diplomatibus principum præmitti apud eos solet, nomina, & titulos principum istorum continens. *Vid. Joan. Frid. Hirtii Anthologiam Arabicam*. Quod ad fata viri hujus attinet, consulendus *Haġi Halsa in tabulis Chronologicis, & Mirchondius*.
- (p) Egerat hic scribam apud ultimum *Bagdadi Chalifam*, referente *Erpenio in grammatica*: quo scripturam venustiore redderet, peculiare quosdam literarum ductus, nexusque invenerat nomen sibi non mediocre inde apud gentem suam comparans. Character hic per se est multum pendulus, in quo literæ, quæ longiori ductu supra lineam formantur, altæ, & subtiles, vice vero versa valde minutæ, & contractatæ sunt, simul tamen pinques, & satis conspicuæ. De viro hoc adeundus pariter *Haġi Halsa, & Mirchondius*.
- (q) Paulo alium occidentales Arabes, seu *Mauros*, quam orientales observare scribendi ordinem, in *grammatica sua* præfatus *Erpenius* memorat; hinc in denotandis numeris aliis fictis vocabulis utuntur. Horum populorum characterem *Tab. I^{mæ} num. 8us* exhibet.
- (r) Utuntur *Mauri Indici*, seu *Mohammedani Indiam* incolentes in rebus sacris lingua *Arabica*; *Persicæ* ceterum linguæ dialectus apud principes, & nobiles, apud alios *Bengalica*, seu *Jentivica* fere sola obtinet, quæ teste *Kehrio* olim adeo communis fuit, ut in pluribus finitimis regionibus propagata sit, eam nunc temporis vicissitudinem subiens, ut inducta *Malaica*, universali fere totius *Indiæ Orientalis* lingua, *Bengalicos* tantum intra limites remanens, pristino suo usu exciderit. Populi hi alphabeto, cujus exemplar *Tab. I^{mæ} num. 9us* exhibet, cum *Arabico Jakuti Bengalico, & Jentivico* promiscue utuntur, demptis *Javanæ insulæ* incolis, quibus, etsi aliquam *Arabicæ* linguæ notitiam habere videantur, distinctus ab his, propriusque characterum usus est teste *Kehrio*.
- (s) Refert *Kircherus* in eruditissimo suo opere *Oedipi Classe 5^a Ex Abul Hassan* sequentem *Arabum* de characteribus opinionem: فلما نزلت هذه الحروف علمها ادم لابنه شيث ء م وقال يا بني توارثوا هذه الحروف و توارثوها حتي صارت الي انوش ثم الي قيذار ثم الي هابيل ثم الي نزار ثم اند رست حتي بعث الله تعالي ادريس ء م و هو اول من خط بالقلم بعد انوش بن شيث ثم علمها اولاده و قال يا بني اعلمو انكم صابون و تعلموا الغذاه في صغركم و الصابون هم كتبت ذلك الكتمان و ذلك قوله تعالي و الصابون و الكصاري فلم يرا لوا يتوا رثون صحف شيث بن ادم ء م الي ان كان زمان نوح ء م و هو الي زمان ابراهيم فلما هلك الله عزوجل الكمرود حرج ابراهيم هـ هـ ان يزيد ارض الشام فلما وصل حران من ارض الجزيرة و وجده
- Id est, Cum descendissent caelitus hae literae, docuit eas Adam filium suum Seth (pax super eum) & dixit: O filii mei, haereditate has literas; & haereditarunt eas, transferentes eas ad Enos, deinde ad Keitar, deinde ad Habil, & postea ad Nazar, usque dum mitteret Deus excelsus Edris, (super eum pax) & is primus fuit, qui exaravit eas calamo post Enos filium Seth; tunc docuit eas filios suos dicens: O filii mei, scitote quoniam vos Sabæi, qui debetis docere lectionem earum parvulos vestros, & adolescentes; scripsi tempus, quo hae locutus est Excelsus Sabæis & Nazaræis, & cum discederent, haereditarunt libros Seth filii Adam (super eum pax) usque ad tempus Noc, (super eum pax) & hic usque ad tempus Abraham, & postquam Deus fortis, & gloriosus occidisset Nemrod, exivit Abraham de Haran; hinc concessit in terram Sham Syriae, & cum pervenisset Haran,*

unam ex terris Mesopotamiæ, ibi invenit primum has literas. His præfatus Abul-Hassan multa Abrahamum iis miracula præstitisse addit, & juxta eas instituisse varias ceremonias, id est, purificationes, jejunia, Mense Ramathan facienda; & sic literæ tandem ad Mohammedis tempora propagatæ fuerunt, quas ipse novis revelationibus auctas, uti ajunt, filiis doctrinæ suæ observandas tradidit. His non contenti Arabes, literis suis vim etiam quandam mysticam tribuunt. Orta hinc celebris illa Saracenorum Cabala, atque supersticiosa, quam præferunt, morum compositio; de quibus si quis fusiora desideret, *Theaurum Aegyptiacum Kircheri* consulat, quo non facile quispiam (quod sciamus) feliciter in rebus hisce versatus exitit, idque maxime, quod plurima ex ipsis Arabum fontibus pag. 363. se hausisse fateatur. Vide Tab. I^{mæ} num. 10um & 11um, qui signa cabalistica Saracenorum exhibent.

- (t) Hujus inter homines usum ab Edris (*Henoch*) inductum Mohammedani tradunt.
- (u) Plurimum honoris Turcas chartæ deferre *Busbequius* in epistola I^{ma} Legationis Turcicæ testatur; quod nomen Dei in ea exaratum sit. Chartulam itaque omnem, si in aliquam incidunt, sublatam humo, aut rimæ, aut foramini eosdem indere asserit. Exhibitum porro hunc supersticiosum chartæ honorem adeo apud eosdem invaluisse addit, ut, quemadmodum se ab iis accepisse affirmat, summo sibi hujus venerationem emolumento futuram supremo die judicii existiment.
- (w) Quantum Græcam, Latinam, aliasque linguarum præcipuas verborum copia superet Arabica, vel inde conjici posse laudatus *Pocockius* auctumat, quod vel sola diversarum unius rei appellationum enumeratio, & explicatio justam voluminis integri materiam præbuerit. Sic doctissimo Grammatico *Ibn Chalawaih* libri unius subjectum Leonis nomina, quæ quingenta; alterius, serpentis, quæ ducenta, præbuere. Sic auctor *Kamusi Mohammed Al-Firuzabadius* librum integrum de mellis appellationibus, & utilitate se conscripsisse ait, in quo; cum octoaginta ejus nomina recenseret, totam tamen ejus nomenclaturam se minime absolvisse testatur. Ait idem se ensis appellationes ultra mille in libro a se composito enumerasse.
- (x) Vide ea, quæ de linguæ hujus tum elegantia, tum præstantia *cl. Jones*; eruditissimus *Henricus Schultensius*, in præfatis suis operibus, alique referant.

§. V.

De grammaticis apud Arabes institutionibus, aliarumque scientiarum cultura.

Linguam Arabicam, quæ usu magis, quam certa quapiam methodo sua ad id tempus incrementa ceperat, ad grammaticas reduci cepisse regulas sub finem primi seculi Historiographi memorant; quo quintus Moslemicorum Chalifarum *Ali*, [1] filius (a) *Abu Taleb* eam provinciam *Abul Esmed El Duli* [2] viro linguæ hujus peritissimo curandam demandaverat, certis ut linguam Arabum, grammatices regulis adstringeret, quam propagata magis Mohammedis lege, commistisque inde nationibus corrumpendam timuit. (b) Quo id *Abu Talebium* obtinuisse palam est, brevi ut hujus insistentes vestigiis, grammaticos alios, (c) binasque numero, distractis nimirum duas in partes grammaticis, *Kufensem* unam, *Basserensem* aliam

[1] ابو طالب [2] ابو الاسود الدؤلي

aliam, Academias celeberrimas, *Arabia* cerneret, hujusque, quo
 adhucdum gloriantur *Arabes*, grammaticos inter *Saibujabius* (*d*)
 princeps existeret, neque deessent grammaticorum alii, qui simul-
 tatibus iis, quæ continuæ *Basserenses* inter, & *Cufenses* intercesse-
 rant, (*e*) non minimo id linguæ *Arabicae* emolumento efficerent,
 ut, quæ horum ad perspiciendas propius, stabiliendasque firmitus gram-
 matices regulas sollicitudo extiterat, (*f*) eadem prorsus alios ad ver-
 borum non minus, ac nominum originalem vim indagandam solertius,
 simulque, quæ sparsim in libris invenerant, in unum quasi thesau-
 rum colligenda impulisse videatur. Originem inde suam, quibus po-
 tissimum gaudet lingua *Arabica*, lexica illa præstantissima repetunt,
 quæ tanta ab auctoribus suis elaborata diligentia non immerito admi-
 ramur, ut non modo significationes verborum recenseant pene singu-
 las; usus annotent crebriores, origines investigent, atque exemplis
 celeberrimorum tum poetarum, tum aliorum auctoritate comproba-
 tis illustrent singula, verum etiam, dum in universarum rerum na-
 turas, ac proprietates inquirunt, *Encyclopediæ* loco inserviant. Ad
 herculeum hunc laborem, qui primus reliquis facem prætulisse dicen-
 dus est, *Chalil Ben Ahmed Elfarahidi* (*g*) [1] fuisse a Casirio perhibe-
 tur, cujus indefessa diligentia decursu temporis non pauci ad idem susci-
 piendum incitarentur adeo, ut maximus certe eorum, qui diversissima
 compilarant lexica, numerus existeret. Ex quibus, ne longiores
 simus, quod velut majora sydera reliquas inter stellas emicent, bi-
 nos potissimum, *Gevbarium* [2] (*b*) nempe, & *Firusabadium*
 (*i*) [3] adduxisse sufficiat, quorum is, ob præstantissimam linguæ
Arabicae notitiam ejusdem antistes sui temporis audiit, hic compilan-
 do lexico suo tantopere insudasse visus est, ut, quod sexaginta pri-
 mum voluminibus constitit, in pressiore subin formam labore sane
 improbo redigeret. Quibus, cum non minimam pariter ob lexica
 sua apud eruditos laudem obtineant, *Ibn Doreidum*, (*k*) [4] *Za-
 machschariumque* (*l*) [5] non immerito adjungimus.

Cum itaque inde ab ipsis Islamismi incunabulis, & in regulas
 linguæ investigatum sit solertius, & in vocum significationes inquisi-
 tum accuratius, quid mirum? quod positis auspiciatissimis hisce fun-
 damentis ipsæ etiam scientiæ, rebus nempe in Asia pacatioribus, ma-
 ximo in pretio haberi ceptæ sint. Tardioris interim in literis pro-
 gressus rationem inde vel maxime petendam ducimus, quod, primis
 mirum in modum conturbatis Islamismi temporibus, Musis quoque
 pacatis esse minime licuerit. Penitius isthæc insipientibus facili ne-
 gotio tritæ quidem illius, sed absurdæ, & ridiculæ sententiæ inani-
 tas patet, *Mohammedis* scilicet sectatoribus ex religionis suæ princi-
 piis, ipsiusque adeo Alcorani legibus omni omnino literarum studio
 fuisse interdictum; cum contrariam ipsius sectæ hujus auctoris fuisse
 i
 mentem

[1] ابن دريد [2] جوهرى [3] فير زبادى [4] حليل بن احمد الفراهيدى [5] زماخشري

mentem, ex notissimis iis verbis, quæ vulgo circumferuntur, perquam manifestum sit. (m) Ex scientiis jam hospitio apud Arabes exceptis, primas sub Chalifatu *Ommiadum* sibi vendicavit *Jurisprudentia*, quam cum ingenti religionis studio salutis publicæ conservandæ desiderium apud Arabes protulisse, vel ex eo liquet, quod eam, quidquid in rebus tum sacris, tum profanis in bene ordinata republica liceat, optime statuere, perspectam haberent. Huic *medica Ars* saluberrima comes ibat, quæ, quod corporum saluti impensius prospiceret, lapsasque hominum vires medicamentis ad cujusque naturam accommodatis restitueret, non minimam apud eum populum gratiam in-
iit (n).

- (a) Princeps hic eruditione Augusto, clementia, & benignitate Trajano, philosophiæ, & pietatis studio M. Antonino philosopho, fortitudine, justæ causæ patrocínio, & exitus tristi ratione Pompejo par, eloquentia omnibus major, quo non vidit oriens illustriorem virtutibus principem; a Reiskio in *Dissertatione de principibus Mohammedanis*, qui aut ab eruditione, aut ab amore literarum, & literatorum claruerunt, Lipsiæ anno 1746. edita immoderato encomio celebratur.
- (b) Perspicuum magis, & manifestum id fit ipsius scriptoris Arabum domestici شمس الدين الأنصاري Schemsid-dinal-ansari testimonio, qui in *Antiquitatum Arabicarum historia* eadem de initiis institutionum grammaticarum suæ gentis memoriæ prodidit: قال شمس الدين الأنصاري: ان قبل الاسلام ما كان للعرب قانون و اعراب الكلام كان للعرب سجية لانهم مطورون علي الفصاحة فلما جاء الاسلام و اختلطت الاسم فكادت العربية تتلاشي فدعا أمير المؤمنين ابو طالب ابا الأسود الكدولي و وضع له قوانين *
عبسة Abul-Esved Elduli vestigiis institere (c) Maimonides Akranæus. Jahia Ben Jamar Aladüneus. Atha Ben Alasudæus. Abulharezius. عبد عيسى بن عمر Abdalla Ben Isaci Hazremita. ابو عمر بن العلاء خليل Isfa Ben Omar Alsakphi. أبو بشر بن عثمان بن قنبر المعروف بسبويه Abu Basaru Ben Osman Ben Kanbar cognomento Saibujah, gente Persa, qui annos quadraginta natus, in urbe Schiraza anno Hegiræ 180., Christi 796. imperante Haruno Raschidæo, quinto ex Abassidis Chalifa, supremum diem obiit. Vide de hoc celeberrimo Grammatico Herbeloti etiam Bibliothecam Orientalem. الفراهيدي Alfarahidæus. الكسائي Alkasæus.
- (d) In principatum huic, quem in Academia Basrensi obtinuit, succedere: ابو سعيد بن مسعدة Saidæus Ben Masada. الفراء Alfaræus. صالح بن اسحق الجرجاني Salehæus Ben Isaci Algarmæus. بكر بن عثمان المازني Bakr Ben Osman Almazzenæus. محمد بن يزيد المبرد Mohammedes Ben Jazid Almobardæus. ابو بكر بن السراج Abu Bekr Ben Alsaragæus. ابو علي الحسن بن عبد الغفار الفارسي Abu Ali Alhassan Ben Abdalgafaræus Persa. ابو سعيد بن عبد الله الشيرازي Abu Said Ben Abdalla Alshirafæus. عيسى التمارني Isfa Alramanæus. ابو الفتح بن جنى Abu Alfath Ben Geni. شمس الدين محمد بن ابي الفتح بن ابي الفضل البعلبي Semseddinus Mohammed Ben Abi Alphath Ben Abi Alphasl Albali in prologo commentarii sui inscripti,

inscripti, quem in grammaticam præfati doctoris scripserat, sequentia annotat. ابو بكر عبد القاهر فارسي الأصل حر جاني أذكار عالم بالتحوي و البلاغة صاحب التصانيف الجليلة فيها كتاب المقتصد بشرح الأيصال و شرح العوامل آماية و كتاب اعجاز القرآن و غيرها من أكثر توفي سنة 471. *Abu Bekr Abdelkaher, gente Persa, domo Georgianus, grammaticus, orator eruditus, præclara edidit opera, ex quorum numero sunt: Commentarius in Rhetoricam Dilucidatio nuncupatam; Expositio particularum, quæ centum Regentes dicuntur; Commentarius in Alcoranum, & alia poetica opera. Obiit anno Hegiræ 471.* Extat hujus auctoris in *Bibliotheca Escurialensi* opus grammaticum in duas partes divisum, quarum prior de *particulis*, altera de *orationis partibus* agit, illaque *Romæ* cum latina versione sub titulo *centum Regentium* prodit: hæc, quæ *propositiones* inscribitur, nec idem nomen, nec eandem apud grammaticos existimationem, ac prior, obtinuit. *الزحشري Alzamchostræus*, auctor tum *grammaticorum*, tum *aliorum operum* teste *Herbeloto* celebris, quem anno Hegiræ 467. natum, mortuum vero anno Hegiræ 538. idem auctor memorat. *Ebn Alhagēbus*. Vir & genere, & grammaticæ doctrina celeberrimus, auctor siquidem operis illius præstantissimi grammatici, quod *كافية* inscribitur, extitit. Obiit annos natus 75. *Alexandriæ* anno Hegiræ 646. Vide de hoc auctore *Herbeloti Bibliothecam Orientalem*. *الأجرومي Alaḡrumæus*. Auctor insignis grammaticæ *الأجرومي* vocatæ. Hunc unum, eundemque esse cum *Abu Abdallah Mohammed Al-Sanhaḡi*, mortuumque anno Hegiræ 723. Christi 1323. *Herbelotus* refert. *ابن شمس الدين Ebn Malekus*, cujus vitam in *Bibliotheca universali* *Schamsfeddinus Abu Abdalla Zahabæus* his verbis describit: قال الذهبى صرف شته الي انقان لسان العرب حتي بلغ فيه الغاية و حاز قصب الشيف واربي علي المتقدمين و اما اللغة فكان آليه آكنتها من نغل غريبها و الاطلاع علي وحشتها و اما النحو و التصريف فكان فيه بحرا و اما اشعار العرب التي يستشهد بها علي اللغة و النحو فكانت آلاية الآعلام يتحيزون فيه * * * توفي بدمشق في شعبان سنة اثنين و سبعين و Eam inquit *Zahabæus* impendit *Ben Malek* curam in sibi comparanda *Arabici Sermonis* cognitione, ut non solum ad consummatam illius perfectionem pervenerit, sed ceteris quibusque, qui præivere, palmam præriperit. Fuit ille in linguæ *Arabicæ* peritia in primis versatissimus, sive illum in Auctorum sententiis feligendis, laudandisque, sive in penetrandis maxime reconditis illorum sensibus spectes. In rebus autem ad grammaticam pertinentibus vere pelagus dicendus est. Ad artem poeticam quod attinet, cujus ope sermonis peritia, & grammaticæ præcepta comprobanda sunt, primæ notæ doctores ille in sui admirationem rapuit. — — — *Damasci* obiit mense *Sabani* anno Hegiræ 672. Monumenta auctoris hujus, quæ posteris *de re grammatica, & sermonis Arabici peritia* tum soluta, tum stricta oratione reliquit, vide apud *Casirium* præfato in opere a dicto auctore recensita. *Ebn Hasamæus*, qui *Cairi* natus supremum diem obiit anno hegiræ 761. Hujus opera *Chaledus Ebn Abdalla Alazharæus Cairensis* in commentario, quem in *Poema Millenarium* auctoris hujus scripserat, recenset sequentia: من مصنفات ابن هشام الغني التوضيح عدة: الأطالب في تصريف ابن الحاجب في مجلدين رفع الخصاصه في اربع مجلدات شرح التسهيل في عدة مجلدات شرح الشواهد الكبرى و الصغرى

1228
 471
 757

نشر

1228
 761
 467

- Opus inter Arabes celeberrimum *sufficiens* nuncupatum, grammaticæ præcepta complectens; opus de eodem argumento, *Declaratio* inscriptum; commentarius, in grammaticam *Caphia*, titulo *Postulatoris Fulcimentum*, duobus tomis; tomus quatuor de re grammatica, qui *Egestatis Redemptio* inscribuntur; commentarius in opus grammaticum *Ben Maleki*, quod nomine *Facilis Methodus* circumfertur; Commentarius in opus grammaticum, cui titulus est *Testimonia majora, & minora*; Commentarius in poema *Borda*; opus denique de eadem re satis amplum, atque eruditum, quindecim tomis comprehensum, titulo *Memoria*.
- (e) Grammaticos tum *Cufenses*, tum *Basserenses* perpetuis in crisi collisos fuisse invicem simultatibus etiam Hottingerus in *ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Orientali Heidelbergæ 1662. edita* & Clodius in *Gramm. Arab.* testantur.
- (f) Tantus tum grammaticorum, tum eorum, qui in grammaticas commentarios conscripserunt, extiterat numerus, ut non pauci vel unius *Saibujahii* grammaticam exposuerint, quos inter, referente *Cazuinæo*, in opere *geographico historico* præcipuum sibi locum vendicat *ابو الحسن Abul Hassan* Perfa ex urbe *Schiraz* oriundus, qui celeberrimi hujus viri grammaticam commentario, viginti tomis comprehenso, illustravit. Extiterant pariter alii, qui horum vitas, & nomina fusius recensuere, ut teste *Herbeloto* *علي بن يوسف الكفتي Ali Ben Jusuph Elkofti*, qui grammaticorum historiam *انبا التّحاة* nuncupatam conscripserat: cui Hottingerus in Bibliotheca sua Orientali capite 2°. *Sejuti* *طبقات التّحاة الكبرى Ahmedis Kisæi* adjungit, quo loco animadvertere placuit titulum *النحوي Alnahevi* grammaticis pluribus honoris ergo tribui.
- (g) Obiit hic anno *hegiræ 75*, cui teste *Casirio* lexicon ea de causa *كتاب العين* nuncupatum, quod a litera *ع* incipiat, a plerisque attribuitur: quamvis hocce lexicon tantæ esse antiquitatis Casirius memoret, ut inter scriptores Arabes de illius auctore non conveniant. Ceterum *Affuthæus* in *Florilegio de Arabicis antiquitatibus* inter Arabica vocabularia, quæ prodire, primum esse censet, licet de illius auctore certi nihil statuatur.
- (h) *ابو نصر اسماعيل بن حماد الجوهري التركي Abu Nasr Ismael Ebn Hammad Al Gevhari Al-Torki* i. e. natione *Turca*, qui tamen obtinuit, ut apud Arabes *اسام اللغة Sermonis Antistes* audiat, celebris illius lexi-
ci *الصحاح* quod *sanum, sincerum, probum, verum* denotat auctor. Natus est in urbe quadam Turcarum tunc temporis *فاراب* hodie *اطرار* dicta, obiit juxta *Abulfedam* anno *hegiræ 398*.
- (i) *محمد بن يعقوب بن محمد الشيرازي الفيرزبادي Mohammed Ebn Jaacub Ebn Mohammed Alsirazi Alfiruzabadi*, auctor celeberrimi dictionarii *قاموس* dicti. Natus est anno *Hegiræ 729*. loco *كارزين* dicto, mortuus anno *hegiræ 817*. Summæ eruditionis vir, & magno eo nomine apud reges, & principes in honore, præcipue apud *Ismaelem Abafi filium Yamanensem*, cui *القاموس* seu *Oceanum linguæ Arabicæ* dedicavit, quin etiam a *Tamerlano* dono accepisse fertur *خمسة الاف* *خمسة الاف* *دينار* *quinque mille aureos*. Culpat hic in præfatione sua *Giavharæum*, quod non omnes Arabicas dictiones suo lexico sit complexus. Viri hujus Dictionarium eam apud orientales æstimationem obtinet, ut uno omnes Orientis viri literati ore fateantur, illud omnium, quæ hæctenus in lucem prodire, amplissimum, accuratissimum, eruditissimum esse.

(k) ابن دريد *Ibn Doreid* philologus, & poeta eximius, atque alio nomine juxta *Herbelotum Abu Bekr Mohammed el Azdi* nuncupatus, mortuus est anno Hegiræ 321. cujus lexicon, ut eruditissimus *Schultenfus* asserit, tribus voluminibus comprehensum eo potissimum reliquis antecellit, quod præter communes verborum significationes illorum interiorem vim, & primam, quæ dicitur, potestatem accuratius investigarit, in contexendo præterea rariorum formarum catalogo omnium industriam superaverit; plurimis tandem optimorum poetarum auctoritatibus librum instruxerit. &c.

(l) ابو القاسم محمود بن عمر بن محمد الخوارزمي الترمشيري *Abul Kasem Mahmud Ebn Omar Ebn Mohammed Al-Chowarazmi Al-Zamachsari*. natus est in *Zamchsar Chowarazmi* oppido, anno Hegiræ 467. mortuus anno 538. Quo loco in gratiam philarabum alia adhuc lexicographorum nomina subjungimus. ابو الفضل احمد بن محمد الكيداني *Abul Fazli Ahmed Ebn Mohammed Al-Maidani Al-Naisaburi* a ميدان *Maidan* vico quodam in نيسابور *Nisabur* nuncupatus. Obiit anno Hegiræ 518. ابن الازهري ابن فارس *Alazhri Ebn Phares*. ابن قتيبه *Ebn Ewas*. ابن الاثير *Ebn Alazir*. الهمري *Alharabi*. احمد الفيومي *Ahmed Elfajumi*, qui lexicon Arabicum accuratissimum ordine alphabetico Latinorum more digestum conscripsit; in quod summa diligentia virum hunc ea congestisse *Casirius* memorat, quæ ex septuaginta optime notæ lexicographis excerpserat. ابن سلام *Ebn Selam* ابي موسى الشرقسطي *Abi Musa Casaraugustanus*. Atque ille ante alios longe eruditissimus, idemque laboriosissimus علي بن اسماعيل *Ali Ben Ismael* vulgo ابن سيره *Ebn Seira* nuncupatus, qui in præstantissimo suo lexico, quod in viginti quatuor tomos distribuit, non modo voces singulas explanat, sed etiam rerum pene omnium proprietates, nomina, & eruditionem ad eas spectantem late, doctèque persequitur. Ad lexicorum porro Arabicorum ordinem quod attinet, hunc præterea in dictionibus observant, ut inverso ordine ab ultima nempe dictionis litera ad primam usque radicalem exordium fiat. Quod eo consilio factum præstantissimus *Casirius* autumat, ut voces similiter desinentes, quibus etiam in prosa oratione maxime delectantur Arabes, facilius, citiusve reperiantur. Vide ejusdem *Bibliothecam Arabico-Hispanam Escurialensem*, quam quod penitus nobis inspicere licuerit, celeberrimo *Denifio Bibliothecæ Garellianæ in Academia Casareo-Regia Theresiana Præfecto*, S. C. R. A. M. a Consiliis, viro in omni scientiarum genere versatissimo in acceptis referimus; cujus nomen ob multiplicem non minus doctrinam, ac indefessam illam sollicitudinem longe celebratissimum est, qua *Bibliothecam Garellianam* rarissimis libris rara industria condecorare nunquam non adlaborat, quos inter *Bibliotheca Casirii Arabico-Hispana*, nobis benignitate viri hujus subministrata, vel eo cumprimis numeranda est, quod unica hic loci sit.

(m) Contrarium certe sequentia *Mohammedis* verba evincunt, quæ suis scientias commendat: *Querite inquit scientiam, etiamsi in China sit*, tum alibi: *Omnibus fidelibus licet possidere scientiam*. Præclara itidem gentis hujus in omne scientiarum genus amoris argumenta *Apophtegmatum catalogus* non obscure declarat, ubi singulare in illas gentis hujus studium encomiis maximis celebratur, cujusmodi de pluribus sunt sequentia:

لا فخر بالمال و التمسب بل فخر بالعلم و الآداب

„ Non est gloriatio in opibus, & stemmate, sed gloriatio in scientia, & eruditione.

و ليس أليتيم من قد مات والده
بل أليتيم الذي لا علم له ولا ادب

„ Non est orphanus, cujus obiit pater, sed orphanus est, qui scientiam non habet, & eruditionem.

شخص بلا ادب كجسد بلا روح

„ Persona sine eruditione, est ut corpus sine spiritu.

يوم واحد للعلام اخير من الحيات كلها للجاهل

„ Dies unus viri docti praestat tota vita indocti.

لا فقر للعاقل

„ Non est paupertas docto.

(n) Teste *Casi Saddin* in vita septimi *Abassidarum Chalifa Almamum*. Medicinæ vero studio operam navasse Arabes tum ex aliis, tum desumpto ex *Abulpharagii Historia Dynastiarum* loco clarum est. Inquit enim pagina 250. *و من الحكماء بحنا بن البطريرق المترجمان مولي* المامون كان امينا علي ترجمة الكتب الحكيمية حسن التاديه للمعاني آكن *Porro e medicis erant Joannes Ebn Batrik interpres, Almamunis libertus, qui & fidus fuit in libris medicis vertendis, felix in sensu reddendo; At Arabice minus eleganter loquens; Philosophiæ, quam Medicinæ, major ipsi peritia* Ceterum vel illud proverbium olim usitatum, non esse nimirum *bonum medicum, qui non esset bonus Arabs*, satis, superque demonstrat, non exiguum horum numerum inter Arabes extitisse, qui huic scientiæ vacarent; quorum e numero *Avicennas, Averroes, Rasius* præter alios vel hodieum celebrantur.

§. VI.

De manifestia Chalifarum in literas non minus, ac literatos.

Prima porro illa felicissima epocha, qua scientiæ majorem in modum in Arabia refloruere, in illustrem *Abu Gafar il Mansurii* (a) *Chalifatum* incidit, qui amplissimum philosophiæ cum primis, & astronomiæ suis in provinciis domicilium erexerat, cujus præclarum exemplum secuti *Mahadi*, (b) & *Harruner Raschid*, (c) in Chalifatu nempe ejusdem successores, non segniore scientiarum fautores extitere. Horum denique *Mamum* (d) Chalifa æmulatus vestigia, eum se scientiarum fautorem, & patronum liberalissimum literis non minus, ac literarum magistris præbuit, ut ad summum honoris fastigium evectæ viderentur: quo factum, ut excellentissima quæque ex peregrinis, & Græcis potissimum libris vel transferendo in Arabicum sua facerent Arabes, vel commentationibus etiam illustrarent, nullum non moventes lapidem, ut, quidquid terrarum uspiam præclarum ad hominum memoriam in rebus literariis exaratum esset, intra principatus

parus sui terminos concluderent: (e) *Mamunio* itaque tanto viro *Aristotelem*, *Themistium*, *Porphyrium*, *Hyppocratem*, *Gallenum*, *Dioscoridem*, *Euclidem*, aliosque in acceptis referunt Arabes, quos eo fautore (f) in Arabicum partim, partim in Syriacum sermonem traductos maximis omnino laudibus extollunt (g).

Eadem prorsus industria, qua literarum fines inter Arabes proferebantur, curatum etiam, ut, habitis compluribus in locis eruditorum conventibus, magistrorum cathedræ in eorum commodum, qui ingenuis artibus operam dare cupiebant, statuerentur. Gymnasia, collegiaque eximia principum munificentia cum primis sustentabat adeo, ut, quarum nomina necdum vetustate obsoluere, plures celeberrimæ academiæ existerent, inter has celebriores *Bagdadum*, (b) ipsorum principum sedes, *Kischa*, (i) pluribus semper eruditus viris clarissima; *Kufa* denique, & *Bassora*, grammaticorum, disceptationibus notæ; Aegypto vero, & Africa sub finem primi seculi proprios sibi Chalifas vindicantibus, scientiæ etiam proprias sibi in iis sedes (k) delegerunt. (l) Tantam certe virorum, in omni seu elegantiorum, (m) seu severiorum (n) scientiarum genere versatissimorum multitudinem tunc temporis extitisse asserit *Erpenius*, ut nec ipsæ fortasse Athenæ, sæcundissima illa bonarum artium mater, tot unquam protulisse videantur. (o) Quorum certe præstantissima ingenia infinitæ pene multitudinis literaria monumenta, in bibliothecis reposita, abunde testantur (p).

Non equidem eandem semper, quæ rerum humanarum est vicissitudo, literatura Arabica fortunam nacta est, labefactata enim diversis Turcarum irruptionibus Chalifarum sede, elegantiores etiam artes, deficientibus nempe earum fautoribus, refrigescere cæpere, ut adeo paucissimi non nisi in exteris Dynastiis principes quipiam hominem unum, alterumve, ingenii acie magis præstantem, munificentia sua ad studiorum labores excitarent.

Hos inter, qui præ reliquis emerent, cum primis nominandi veniunt *Abu Bekr*, & *Zacharia Ragid*, *Rafes* vulgo nuncupatus, suæque ætate clari nominis medicus, quem *Mansurius* non ille quidem *Abassidarum* Chalifa, sed *Transoxanus* Princeps impensius fovisse perhibetur. Quibus *Selgiugidas* inter ob literarum studia clarissimus *Meleksbach*, a quo in hunc diem æra *Gelalica*, seu *Malekica* nomen obtinet; tum vel ipsis in castris consortio eruditorum hominum sæpenumero perfruens *Timurius*, *Arabschab* denique, ne longiores simus, jure merito accensendi sunt, quem ex opere suo præstantissimo illud satis superque comprobasse manifestum est, singularem illam Arabici stili elegantiam temporibus iis non omnem penitus interiisse.

Dubia hæc Arabicarum literarum conditio deinceps etiam ad nostram usque memoriam sub *Osinanidis* in Chalifatu successoribus perfluit; jurisprudentiam (q) licet, ipsis scilicet religionis suæ principiis maxime commendatam, usque adeo excolerent, ut omne huic

tantummodo studium suum, si celeberrimum virum *Raghib Passana* (d) excipimus, locasse videantur.

Perstrictis igitur prima hac dissertationis parte Arabicæ linguæ vicissitudinibus, quas a primis suis incunabulis ad nostra usque tempora diversissimas subeundas habuit, id unum adjungendum duximus, linguam vulgarem, Arabibus hodie usitatam, quoad originem eandem, quoad structuram vero, & grammatices regulas diversam ab ea existere, (s) qua in scriptis utuntur.

- (a) De principe hoc *Abulfaragius* in *Historia Dynastiæ* inter alia frequentia memoriæ prodidit: *وكان أول من عني منهم بالعلوم الخليفة الثاني أبو جعفر المنصور وكان مع براعته في الفقه كلفا في علم الفلسفة و Primus autem eorum, qui scientiis operam dedit, fuit Chalifa secundus Abuḡafar Almanfur, qui præterquam, quod legis peritia excelluit, philosophiæ etiam studio incubuit, ac præcipue etiam astronomiæ. Vide auctoris hujus in citato opere pag. 246.*
- (b) *Mahadi* filius *Abuḡafar Almanfur* patri suo succedens in regno, fuit tertius Chalifa e familia *Abassidarum*. Regnare cæpit anno Hegiræ 158. *Bagdadi*, ubi eo tempore commoratus est, quo pater illius *Birmeimonii* haud procul ab urbe *Meccâ* mortem opetiit. Mortuus est in venatione, cum fugientem feram persequeretur; nam citato cursu per demissam admodum diruti cujusdam ædificii portam ingressus, corpore, renibusque nimium compressis, subito expiravit anno Hegiræ 169., postquam regnasset annos decem, mensem unum. Plura de eo *Herbelotus*.
- (c) *Harun-er-Raschid*, frater *Hadi*, & filius *Mohadi* quintus Chalifa e familia *Abassidarum* regni gubernacula capeffivit anno Hegiræ 170. illico post fratris sui mortem, cui a patre substitutus fuit. Is, quem historici *Aaronem*, regem Saracenorum, aut Persiæ nominant, *Carolo Magno* munera misit. Literis, ac eruditis hominibus supra quam dici potest, addictus fuit. Cum notissimum illum librum, *Mautha* dictum, per ipsum auctorem ejus *Malekium* explicari sibi fineret, mandavit, ut id clausis cubiculi portis fieret, præsentibus tantummodo se, filiisque suis. At restitit vir doctissimus *Malekius*, inquiens: parum prodesse scientias principibus, ac nobilibus, si his inferioris conditionis homines carerent. Ingens illius in literas propensio causa fuit, ut ipsius jussu complurâ erudita opera antiquorum auctorum in Arabicam linguam verterentur. Mortuus demum est anno Hegiræ 193. teste *Chandemirio*, in civitate *Thus*. Vide plura de hoc apud paulo citatum auctorem.
- (d) Hujus principis summum literas promovendi studium *Abulfaragius* in *Historia Dynastiæ* hisce describit: *ثم لما افست الخلافة فيهم الي الخليفة السابع عبد الله الامون بن هرون الرشيد تم ما بدا به جده المنصور فاقبل علي طلب العلم في مواضعه وداخل ملوك الروم و سالهم صلته بما لديهم من كتب الفلسفة فبعثوا اليه منها ما حضر هم فاستجاد لها مهرة التراجمة و كلفهم احكام ترجمتها فترجمت له علي غاية ما امكن ثم حرص اكتاس علي قراتها ورغبتهم في تعليلها فكان يخلوا بالحكما و يسانس* *At ubi devolutum est inter ipsos imperium ad Chalifam septimum Abdallam Almamunem, Harunis Arrashidi filium, perfecit ille, quod orsus fuit avus ipsius Almanfur, & scientiam locis suis quærere aggressus, cum*

Græcorum regibus intedens, petiit ab illis; ut, qui apud ipsos essent, libros philosophicos ipsum mitterent; qui cum ad ipsum, quos haberent, mississent; exquisitis ille interpretibus peritis, eos ipsis accurate vertendos impo; cumque, qua fieri potuit, diligentia, versi essent, homines ad legendos incitavit, eorumque perdiscendorum desiderium ingessit, seque doctis vacare, & eorum disputationibus interesse (solitus) eorum dissertationibus delectari.

(e) Suffragantur his *Leos Afri* in libello de *Viris quibusdam illustribus apud Arabes in Bibtheca Græca Joannis Alberti Fabricii libr. 6° cap. 9°* desumpta verba: inquit enim: Tunc Mamon desiderio immortalis desiderabat intigere antiquorum scientias; quoniam tunc nulla erat scientia Arabi descripta; adeoque dictus Mamon congregavit ingentem numerum doctorum diversarum linguarum, & interrogavit auctororum nona, atque librorum, quæ scripta fuerunt in artibus lingua Græca, Persica, Chaldaea, atque Aegyptia, adeoque multa eorum nomina sunt volumina. Misit tunc multos ex familiaribus suis in Syria, Armeniam, atque Aegyptum, ut illos emerent libros, de quibus scinas infinitas & tulerint; & conduxerunt. Tunc segregati sunt boni & utiles, sicut in medicina, in physica, in astronomia, in musica in cosmographia, & chronica descripti, & posuit supra traductione linguæ Græcæ Joannem, filium Mesuah prædictum, quoniam in illo tempore Christicola Græcis studebant literis. Posuit etiam supra traductionem Græcam alios quam plures sub eodem Joanne; & supra linguam Persicam Mahan, dictumque Mesuah; qui traduxerunt librum Galeni in medicina; post quæ omnia opera Aristotelis Arabice traduxerunt, multis etiam aliis magistris auxiliantibus.

(f) Hoc fautore potissimum præ principibus aliis varias ex linguis aliis in Arabicam versionis adornatas fuisse Renaudotus in epistola ad Dacerium apud Joannem Fabricium libr. 2° bibl. Græcæ ita disputat. Celebrerrima epocha versionum Arabicarum assignari solet sub imperio Almamonis septimi quo nullus fuit major unquam fautor literarum, & eruditorum, quique genti suæ instillavit curiosum desiderium doctrinarum a Græcis oncinnatarum. Avus ejus Abuḡafar Almansor jam præiverat, largissimaque proemia proposuerat eruditis, iis præcipue, qui Græcorum librorum translatione Arabibus ansam præberent philosophiam, astronomiam, mathematicas artes, medicinamque excolendi. Jam quoque multi ex præcipuis auctoribus Syriace versi exstabant a Sergio Syro, qui Justiniani temporibus vixit; & pro antiquissimo interprete habetur. Sed Almamon singulari prorsus studio Græca volumina conquistavit, a Christianis principibus illa per legatos impetravit, magnoque illorum numero collecto, de eruditis interpretibus, qui eadem Arabice redderent, sollicitus fuit; tum in disquisitione de barbaricis Aristotelis librorum versionibus apud eundem Fabricium libr. 6°. Ex ea familia secundus Abuḡafar Almansor scientiarum studia ad Arabes transtulisse dicitur, conquistis libris, & adhibitis doctissimis viris, qui eos Arabice interpretari possent. Sed quamvis communiter ita statuant Arabes historici, cum tamen vix quidquam exstet primarum illarum interpretationum, laus illa ad successorem, ejusque pronepotem, Almamonem septimum, ex Abassidarum stemmate Chalifam; referri vulgo solet a melioribus auctoribus. Vide etiam quæ cl. Pocockius in *specimine Historiæ Arabum* in eandem sententiam adfert.

(g) Interpretum Arabum, qui e Græcis, & Latinis codicibus multa sua fecere, catalogum contexuisse Mohammedem Haaci filium Huetius in libro de *claris interpretibus* testatur, qui eodem in opusculo de versionibus

nibus, ex lingua Græca ab Arabibus adorns, in sequentem abit sententiam: quod ad Arabum ergo, ait, interpretationes spectat, ut omnes semel complectar, in eodem laxitatis, insulitatis, luxuriæ, lasciviæ vitio bene versantur universæ. Cum enim assidua caligo ingenuas artes insedisset, quo tempore gens ea florere vit: ex quo nempe retorridus ille veterator Mohammedes stolidas artes vana superstitione delusit, parum viderunt in literis, & cum ræcorum veterum scripta fere omnia, ne ab ipsis quidem recentioribus Græcis, nedum alienigenis intellecta, vernacula lingua popularibus suis exponenda suscepissent, ineptissimis ea interpretationibus cominarunt, detractis multis, pluribus adjectis, inversis fere omnibus, & interpolatis. Cui sinistra de Arabum interpretibus opinioni in omnimode Casirius in Bibliotheca Arabico-Hispana subscribit, i de versione Hyppocratis Arab. hæc notat. Ad Arabicas autem Hyppocratis translationes quod attinet, de quibus potissimum in præss agitur; nihil equidem videre me in illis fateor, quod reprehendi possit; sive interpretis fidem, ac religionem, sive peritiam, atque aditionem spectes. Siquidem negari nequit, hujusmodi versiones iis temporibus factas, quibus lingua Græca in oriente adhuc eruditorum at quasi vernacula, quibus & vetustissima, & archetypis propiora scriptorum exemplaria adhuc extabant: Accedit, quod earum præceus auctor fuerit, Honainus Ben Isac, vir sane Græcæ, & Arabicæ linguæ peritia, & medicinæ scientia clarissimus, ut eximia ejus opera testantur.

- (h) Bagdadum urbs longe amplissima, & nobilissima ad Tigrim fluvium condita, cujus cives teste Gêntio in notis ad Rosarm Politicum castissimo & elegantissimo linguæ Arabicæ usu celebres fue. Urbs hæc medio inter Persidem, & Arabiam loco, optimo coeli, & soli situ posita Imperatoribus Abasidis diu regia fuerat, quorum temporibus non tantum imperii sedes; sed omnium artium, & scientiarum domicilium fuit, & sæcunda præstantium ingeniorum mater; una tanquam ex equo Trojano innumeri doctrinæ, & ingenii principes prodierunt; imprimis vero illustre inter Abassidas inclyti illius Almonis nomen fuit, qui, propositis amplissimis præmiis, ad liberalium artium, & Arabicæ linguæ culturam omnium animos ingenti studio (ut sævius jam insinuavimus) inflammavit, unde non tantum artes omnes & scientiæ; sed ipsa etiam Arabica lingua per Chaldæam, finitimsque terras propagata, & ab omnibus certatim exulta fuit, atque ad summam elegantia perfectionem deducta: quare etiam Bagdadensium linguæ eo loco apud Arabes, quo Attica apud Græcos fuit, ut optime Arabice crederetur loqui, qui Bagdadum patriam haberet.
- (i) Hanc plurium doctorum virorum gloria inclyam fuisse præfatus Gêntius in notis citati operis asserit.
- (k) Renaudotus in laudata disquisitione apud Fabricium scientias his in provinciis proprias habuisse sedes, hisce declarat: In Aegypto, & Africa, quæ proprios ab aliquot sæculis principes habebant, labente decimo sæculo, cum non modo nulla esset spiritualis Chalifarum auctoritas, nam Fatimidæ, qui primo Africæ magnam partem occupaverunt; dum novum in Aegypto regnum fundaverunt, quod Salahedinus destruxit, & in suam, quæ Ejubidarum dicta est, familiam transtulit, Chalifis Bagdadensibus anathema dicebant, eosque non modo imperii usurpati per tyrannidem, sed occupati per vim, & eadem Hali pontificatus reos diris devovebant. Ita major omnino sub illis principibus philosophandi libertas, quia major, quam alibi traditionum, & historiarum per manus acceptarum, in quibus fundata erat jurisperitia eorum, qui Chalifis adhærebant, contemptus inter eos homines fuit. Neque minor in Hispania libertas, tum sub illis principibus, qui, rejecta quoque

que Chalifæ communionem, & auctoritate Africam tenebant, & Marrocci sedem regni constituerant, ubi non minus quam Fessæ, Sigelmessæ, & in aliis populosis urbibus magnopere florebant liberalium artium studia. Ea igitur libertate, uti complures tum Africani, tum Hispani Arabes, totos se philosophiæ Aristotelicæ tradiderunt, quorum celeberrimus Averroes fuit, & multi alii, quorum nomina occurrunt in appendice bibliothecæ Hispanicæ Nicolai Antonii, quamvis ex Arabicæ linguæ ignorantia, plerumque adeo corrupta sint, ut agnosci vix queant.

(l) Has inter Academiæ illæ reliquis nobiliores fuere, quæ Marocci, Septæ, Hubeddæ, Oraniæ, Bugiæ, Constantina, Tuneti, Tripoli, Sigilmessæ, Alexandria, Alcahiri, Fessæ erectæ fuerant; de cujus urbis Academiis Joannes Leo Africanus Descriptionis Africae libro 3to num. 24° ita differit: sunt in hac urbe duo celeberrima collegia, multis ædificiis, multoque opere museaceo elegantissima, horum omnes trabes incisæ, parietes tum marmorei, tum cretacei. Sunt, quæ centum habent museolos, sunt quæ plures, sunt quæ pauciores, omnia autem diversis regibus, qui ex Marinis oriundi erant, condita sunt. Atque horum quoddam est amplitudine, & elegantia admirandum, visuque dignissimum, quodque a quodam rege conditum est, quem illi Habu Henon vocabant. Hic egregium quendam fontem reperias marmorum, cujus vas duas cupas continet: præterfluit quoque in hoc collegio rivulus intra canalem nitidum, atque elegantissimum, cujus margines marmore, & majorica sunt elegantissime constructæ. Tria autem hic visuntur deambulacra teçta, miro artificio, atque labore ornatissima, quæ columnis quibusdam innituuntur, octogonalibus, variis coloribus distinctis. Ab una autem columna ad aliam arcus videas labore museaco, auro, atque coeruleo colore conspicuos, teçtum autem ligneum est miro artificio incisum, Porticus cancellis elegantissimis sunt secreti adeo, ut, qui foris sunt, illos videre nequeant, qui intus deambulant. Murus undique, quantum manu contingere licet, opere cretaceo, quod majorica vocant, depictus est. Reperies multis in locis carmina quadam, quæ annum indicant, quo extructum fuit collegium: item & permulta in conditoris laudem conscripta epigrammata. Sunt & characteres magni admodum nigro colore obducti, qui a longe optime legantur. Portæ collegii istius areæ multo artificio ornatissimæ, cubiculorum vero januæ ligneæ miro item artificio incisæ. Aula, quæ orationibus est dicata, suggestum habet, ad quem novem gradibus ebore, & hebeno constructis ascenditur. — — Reliqua Fessæ collegia habent cum hoc aliquam similitudinem, habetque quodlibet suos professores, quorum quidam ante meridiem, alii horis pomeridianis prælegunt. His autem optime a conditoribus provisum est. Olim, qui hic literis incumbebant, toto septennio vestitus, atque victus dabatur, at nunc illis nihil præter cubiculum obtingit gratis &c. plura apud eundem auctorem videas.

(m) Recentioribus his etiam temporibus poesim excoluisse Arabes tum alii, tum Jones asserit, quos inter ابن الفارض facile præstare reliquis in sua Poesi Asiatica testatur. Ceterum plurimi sunt auctores, qui de poetarum Arabicorum vitis, & carminibus scripsere. Ex quibus juxta eundem auctorem illustriores sunt عماد الدين محمد القرشي الآصفحاني ut in ejusdem libro خريدة in scripto videre est, & ذى علبى in libro يتيمه Plures alios nominat Herbelotus in sua Bibliotheca orientali. Antiquorum pariter Arabiæ poetarum videres exhibuit Schultensius in sua Anthologia Arabica.

(n) Quanto ardore, quantoque studio philosophicis cum primis disciplinis dediti fuerint Arabes tum Nagelius in specimine Academico de studio

Philosophia Græcæ inter Arabes Altorfi 1745. edito, tum nunquam non nobis laudandus *Reiskius*, aliique uberius pertractarunt. Singula enim, quæ *Græci* de libris philosophorum scripta adhuc præ manibus habebant, in suum sermonem ea sollicitudine transtulisse ex superius dictis patet *Arabes*, ut plura *Aristotelis*, & *Euclidis* opera, pars itidem ex *Cebetis* tabulis hodieum, originalibus nempe fatali fato deperditis, ex *Arabicis* restituta sint, & restituenda supersint. Et quamvis in metaphysicis, & logicis disciplinis minime præ illis, quæ hodieum a nostris exculta sunt, orientalibus aliquid tribui queat, neque etiam in morali illa philosophia, quæ *Ethica* dicitur, infinita licet tum sententiarum, tum apologorum copia omnes fere illorum libri abundant; in ea tamen philosophiæ parte, quæ tum in recondito matheseos studio, tum in syderum magnitudine, intervallis, meatibus observandis, & in orientalium monumentis plurima superesse celeberrimus *Schultensius* asserit, unde excellentissimæ hæ scientiæ si non augeantur, ornentur certe, & copioso lumine illustrentur. Quanto pere porro geometriam, arithmetiçam, algebram, aliasque, quæ ad doctrinam mathematicam pertinent, in deliciis habuerint, quantave felicitate ab aliis male observata emendaverint, nova de suo addiderint eruditibus hodieum usque adeo notum est, ut qui cum Arabicis monumentis vel aliquam familiaritatem iniit, is, de re adeo testata dubitare nequeat. Juvat hoc loco in exemplum aliquorum de plurimis celeberrimorum nomina adducere: *Thabeti Ebn Korrah* medicinæ æque, ac matheseos, omnisque philosophiæ peritia insignis. *Abu Maafchari* astronomorum seculi sui principis, *Jahja Ebn Mansur*. *Ebn Zarcalli*, vel quæ nostris jam notiora sunt, *Alfarabii*, *Jacobi Jakendii*, *Ebn Bajæ*, *Averrois*, *Alfergani* &c. plura de his vide apud laudatum *Schultensium*, aliosque rerum Arabicarum auctores.

(o) In Oratione jam citata de linguæ Hebrææ, atque Arabicæ dignitate Leidæ anno 1613. impressa.

(p) Triginta, & duo millia Arabicorum voluminum in una Bibliotheca Fessana asservari a testibus gravissimis, & spectatoribus vivis se accepisse testatur *Erpenius*. Septuaginta omnino Bibliothecas in solis Hispaniarum urbibus ad usus publicos ea ipsa plane tempestate, qua *Græcos* inter, & *Latinos*, literis omnibus exulare iussis, turpis ignorantia caput extulit, *Abu Bekr Mohammed Ben Chair* patuisse affirmat. *Leo Africanus* citati operis libro 2do in descriptione templi cujusdam *Marrocani* sub hujus ait templi porticum centum fere librorum officinas, totidemque e regione quondam fuisse dicunt: Bibliothecarum equidem perfectam notionem per *Castrum*, qui in conficiendo *Catalogo Escurialensi* nunc insudat, sperare potuissemus, nisi maxima manuscriptorum pars fatali illo hujus Bibliothecæ incendio anno 1671. consumpta esset. Quo loco addendum ducimus, ab accolis montis *Libani* jam ab anno 1735. typographiam curari, ex qua libri varii Arabici ad religionis potissimum materiam, & ascetism spectantes prodire, quorum novitatis æque, ac raritatis gratia nonnullos hic titulos subjicimus. * آکزامیر * تفسیر *
* کتاب فرض آلرؤم * تعلیم آلہسیح * مرشد آککاهن *

(q) Arabicæ excolendæ linguæ licet *Osmanidæ* non magnopere insudent, essentielle tamen id *Cadiorum*, (judicum) apud ipsos officium est, ut linguæ Arabicæ quam optime gnari sint, ex qua, priusquam munus judicis adeant, rigorosa tentamina subeunda habent, cum omnia ipsorum opera juridica lingua Arabica exarata sint, ut *Kazihan*, aliaque.

- (r) Hic compendium omnium fere scientiarum in unum opus congesse-
rat, huic *مغنىة الراجب للواقف* nomen imposuit; summis ideo
ab eruditis laudibus celebratus: Ad pacem *Belgradensem Mektub-
gi* seu a secretis Vezirii fuerat, ad eandem ipse dignitatem post-
ea euectus; cui dum sexennio præesset, anno 1763. octava die men-
sis Aprilis fati cesserat, relinquens ad usus publicos præstantissimam
bibliothecam.
- (s) Tantum Clodius in grammatica sua *eruditam* Arabum linguam, quæ
لسان الكوي dicitur, a *vulgari لسان العامة* dicta differre asserit, quan-
tum *Isocratis* dictionem ab hodierna lingua *Græca*. Vulgaris hinc
fermonis dialecti pro diversitate nempe regionum diversæ sunt, qua-
rum *Aegyptia mascula*, *Halebensis effoeminata*, *Damascena* denique
elegans appellatur. Particulas colloquii *idiomatis vulgaris* Arabici
Callenbergius Halæ anno 1729, *itemque* 1740. edidit. Hujus exem-
plum secutus, *Clodius* grammaticæ suæ Arabicæ particulas pariter quas-
piam colloquii *idiomatis vulgaris* inseruit, *Hirtius* denique in institu-
tionibus linguæ Arabicæ specimen quodpiam colloquiorum Arabico-
rum *idiomatis vulgaris* exhibuit, quorum aliqua tum ex *Callenbergio*,
tum ex *Clodio* desumerat. Adfert porro *cl. Eichorn* in præfatione
ad Dissertationem Richardsonii de lingua, scientiis, & consuetudinibus
Orientalium a Friderico Federau ex idiomate Anglico in Germanicum
translatam plures Arabicæ linguæ dialectos, quæ cum in aliquibus tan-
tummodo urbibus, aut provinciis, ut in eadem præfatione videre est,
obtineant, usitatæ potius, & receptæ cujusdam provinciæ, aut urbis
voces, quam dialecti linguæ Arabicæ compellandæ sunt.

DE
LINGUA PERSICA.

§. VII.

Conspicua illa *Asia* pars *mari Caspio* ad septentrionem, meridiem
versus *Oceano meridionali*, *Indo fluvio* ad Orientem; versus Occi-
dentem denique *sinu Persico*, provinciisque Turcarum hodie ditio-
ni subiectis circumclusa, nostris quidem temporibus communi nomine
Persia nuncupatur, eademque omnino est, quæ priscis historiogra-
phis auctoribus *Iran* [1] olim audiebat: (a) antiquam *Assyriam*, si
mappis geographicis fidem habemus, *Mediam*, terrarumque trac-
tum, Persici imperii nomine sub *Cyro* insignitum, complexa. Gen-
tis antiquitatem quod attinet, *Persas* æque, ac *Arabes* inde ab ipsis
terrarum orbis incunabulis firmam, stabilemque in his regionibus fi-
xisse sedem, suamque ab *Elam*, filio *Sem* duxisse originem; ipso ex
vocabulo *Elam* (b) in Bibliis sacris, his terræ tractibus tribui soli-
to, manifestum fieri videtur. Sunt tamen, in quibus potentissimæ
hæ gentes a primo ortu plurimum inter se dissentiunt; in iisque illud
cumprimis singulare, quod, cum Arabes sua conditione læti, suos-
que intra fines se se continentes, familiari Patriarchis potissimum re-
giminis forma uterentur, alii, conservato per Noë filios in communi

De Persa-
rum, & lin-
guæ Persicæ
origiæ.

m

illa

[1] ايران

illa terrarum inundatione humano genere, & ductis vix dum nationum exordiis, in aliorum populorum fines involantes, jam tunc admodum amplissimi fundamenta imperii posuere. Ita omnium pene historiarum monumentis proditam, testatamque reperimus inauditam illo tempore *Nini*, primi Assyriorum regis reliquos populos subjugandi cupiditatem; cui non multum absimilis extitit *Arbaxis* ambitio, qui *Sardanapalo*, infami scortorum potius, quam tot regnorum principe, e medio sublato, e praefecto provinciae monarcha potentissimus, *Assyriae* imperium ad *Medos* devolvebat; a quibus post tercentos quinquaginta annos *Cyrus* regio quidem sanguine oriundus, sed acta pastores inter pueritia, ipse pastor, mira rerum conversione ad supremum fastigium elatus, capto avo, monarchiam in *Persas* transtulit. Quibus tamen ipsis diuturna quiete frui minime licuit; effeminatis enim, fastuque plenissimis *Darii* moribus id effectum denique, ut *Alexander* ille *Philippi* filius, tum deletis ad *Arbelam* haud magno Graecorum exercitu innumerabilibus hostium copiis, tantum imperium, tot nationibus jura dare assuetum, imperata etiam facere doceret. Id, quod ad *Arsacem* usque obtinuit, qui inviso exterorum jugo a suis, suorumque cervicibus excusso, supremum dominium sibi, suisque posteris vindicavit (c).

Quemadmodum igitur regna, communi hodie *Persici* imperii nomine comprehensa, in eo jam ab Arabibus discrepabant plurimum, quod his vita, primis seculis pacatissima, utentibus, *Persiae* populi immodica principatus aemulatione, continuis agitati motibus, exteris haud raro bellis etiam peterentur, ita in eo quoque multum illis fuisse dissimiles, haud vane conjicitur, quod in omni cultiori vitae ratione, atque studiis cum primis elegantioribus, & Arabia gentem, & ceteras nationes plerasque omnes facile superarent. Res gestas equidem principum suorum ab antiquissimis temporibus *Persas* per annales texere consuevisse tum ex sacro Codice (d) tum ex profanis scriptoribus perspectum est. (e). Sed ne ab aemterioribus quidem musis; & poesi alieniores fuisse *Strabo* (f) nobis auctor est. Ex quibus, linguam quoque huic populo fuisse multo cultissimam, facile quisque perspiciat, necesse est, quamquam aegre, quae ipsis lingua, quaeve diversae inter se dialecti extiterint, difficileque judicatu sit, eo, quod totus ille veterum *Persarum* sermo vel post insignem *Jezdegirdi* cladem, populo in reconditos quosque Asiae angulos se se abdere coacto, vel per incredibilem *Mohammedanorum* in neophitos aequae, ac libros omnes, monumentaque literaria grafsantium *Fanatissimum* penitus fuisse extinctus videatur. Quod si *Graecos* consulimus, quibus haud raro rem olim cum *Persis* fuisse novimus, nullam equidem, ipsius linguae notionem quod attinet, lucem nobis affudent, utpote, queis barbara praeter sua, nulliusque pretii alia fuerint omnia, nullumque adeo in iis studium posuerint; captu tamen multo difficillimum fuisse idioma *Persicum* ex duobus potissimum locis suspicari licet; quorum unus in secunda *Themistii* oratione

tione (g) alter in notissima illa *Themistoclis*, patria exulis, historia continetur (h).

- (a) Communis hæc tum antiquorum potissimum Persarum, tum modernorum adhuc in *Persia* poetarum est sententia, ad distinguendam regionem illam, quæ nobis *Tataria* magna, illis vero توران *Turan* dicitur; cur vero veteribus *Iran* dicta sit, variæ auctorum sunt sententiæ: امير بحياي, epitomator historiæ Persicæ, sub titulo لت التواريخ *medulla historiarum* notæ, quam cl. Jones perpere عبد اللطيف *Abdullatifio* adscribit, in prima dynastia principem Husenk, etiam *Iran* nominat, unde *Persiam* nomen *Iran* ab eo traxisse asserit: etymologiam tamen hujus nominis ad Ireḡ filium *Feriduni* referendam esse subjungit, cujus verba hoc loco adferre placuit: بعض هوشنگرا ايران خواندند وايران زمين بدو منسوبست و بعض كويند بايرج بن فريدون منسوبست
- (b) Plura de *Persia*, & *Persarum* nominibus adfert præstantissimus *Hyde* in *Historia Religionis veterum Persarum* capite 35to
- (c) Quas ex Græcis recensuimus monarchias, *Affyriorum*, *Medorum*, *Græcorum*, & *Parthorum* alio apud orientales historicos nomine veniunt: پيش داد يان *Pisdadiorum*, كسيان *Cajanidarum*, ملوك طوايف *Regum exterorum*, quos in duas classes dividunt, in ساسانيان *Askanienses* nempe, & اشغانيان *Asganidas*, denique ساسانيان *Sasanidarum*. Quem ordinem cum *Mirchondio*, aliisque præfatus *Emir Jahjai* observat. Illius ceterum differentiæ causa, quæ inter utrosque in recensendis suorum principum gestis existit, inde fortassis repetenda est, quod Græci potissimum bella cum *Persis* gesta, hi vero solertius ea etiam annotaverint, quæ ipsis cum ceteris nationibus septentrionalibus intercessere.
- (d) Noctem illam duxit rex insomnem, jussitque sibi afferri historias, & annales priorum temporum. libr. *Esther*. C. VI. vers. 1.
- (e) Suffragatur his *Diodorus* scilicet *Bibliothecæ suæ historiciæ* libro 2do num. 118. de *Ctesia* sequentia narrans: κτησιας δε ο κνιδιος τοις μεν χρονοις υπηρξε κατα την κυρη στρατειαν επι Αρταξερξην αδελφον, γενομενος δε αιχμαλατος, και δια την ιατρικην επισημην αναληφθεις υπο τη βασιλευσ, επτακαιδεκα ετη διετελεσε τιμωμενος υπ αυτη. ετος εν φησιν εκ των βασιλικων διφθερων, εν αις οι περσαι τας παλαιας πραξεις κατα τινα νομον ειχον συνταγμασ, πολυπραγμονησαι τα καθ εκασα και συνταξαμενον την ιστοριαν εις τησ Ελληναισ εξενεγκειν. At *Ctesias Gnidius* sub expeditionem *Cyri* adversus *Artaxerxem* fratrem vixit. Captus enim tunc, & ob artis medicæ scientiam a rege in gratiam receptus, XVII. annos cum honore apud illum exegit. Hic e regis membranæ, in quibus res antiquas *Persicæ*, jussu legis cujusdam, ordine descriptas habebant, studiose indagavit singula, inque historicum ordinem redacta, ad Græcos transtulit.
- (f) Ait hic libro 15to. διδασκαλοις τε λογων τοις σοφρονεσαστοις χρονται, οι και το μυθωδες προς το συμφερον επαναγοντες πλεκουσι και μελους χωρισ και μετ ωδης εργα θεων τε, και ανδρων των αριστων αναδιδοντες. *Disciplinarum magistris* continentissimis utuntur, qui & fabulas ad utilitatem accommodatas intexunt, cum cantu, & sine cantu, *Deorum*, & clarorum virorum facta celebrantes. Et quemadmodum *Brisonius* in libro de regno *Persarum* principatu fusius enarrat, *Persarum* nimirum regibus continuo fuisse scribas, qui edicta, & rescripta principum ad provinciarum præfides dirigerent non minus, ac ea nonnunquam, quæ præclare in præliis gesta fuerant, annotarent, ita & *Curtius* libr. 7mo cap. 3to paragr. 4to *Armenidis*, meminit, qui scribam *Darii* egerat.

- (g) χαλεπωτερον, inquit auctor, citata in oratione: αν συνιης η της περσικης διαλεκτης, εκειν8 τε και αμπελεργος αν8ων, και σιδηρευ8, ειχεν ο τι οικαδε αποφεροι. *Difficilius, quam Persarum linguam intelligas, quam si quis vinitor, aut faber audiat, habet quod domum referat.*
- (h) Summæ Themistoclis id memoriæ tribui perhibetur, quod unum intra annum optime Persice loqui didicerit. Is enim, teste Valerio Maximo, libr. 7mo. cap. 7mo. per summam iniquitatem patria pulsus, & ad Xerxem, quem paulo ante devicerat, confugere coactus, priusquam in conspectum ejus veniret, Persico sermoni se assuefecit adeo, ut par-ta labore commendatione, regis auribus familiarem, & assuetum so-num vocis adhiberet.

§. VIII.

De diversis
linguæ Per-
sicae dialecticis.

Varias Persiæ populis dialectos in usu fuisse refert *Ardeschir* [1] (a) ex *Kermania* oriundus, qui sub finem seculi, nobis decimi sexti, ab *Indiarum* monarcha *Schahbekber* [2] variarum nationum, & antiquissimarum etiam dialectorum notitia imbui cupiente, ex *Persia* invitatus, dictionarium illud, ob summam doctrinam sub *Ferbengii Gibangirii* [3] nomine toto Oriente celebratissimum, vel ipse condidit, vel præcipuis certe curis promovit. Diversas, quas hic exhibet voces, ad antiquam maxime pyroduliam spectantes, & antiquissimas, & summa cum industria e tenebris erutas, excusasque fuisse oportet. Ex septem, quas multum dispares adfert, dialectis, quatuor *emortuas*, vel, ut auctoris ipsius verbis utamur, *neglectas*, [4] relictasque fuisse affirmat adeo, ut nulla jam earum vestigia existant: quarum hæc nomina recenset: *Herivi* [5] quæ in *Herad* [6] *Sagzi* [7] quæ in *Sagestania* usu recepta erat, tum *Zabeli* [8] (b) in *Zabulistania*, *Sogdi* [9] denique in antiqua *Sogdiana* familiaris, & domestica. Quas quatuor potissimum provincias orientem versus regio illa complectitur, quæ strictiori in sensu, & proprie *Persia* dicitur. Tres porro dialectos reliquas, vel usque adhuc in usu esse, vel in libris, epistolis, carminibus haud infrequentes occurrere, certum, indubitatumque videtur. Harum prima *Parfi* [10] seu *Persica* est; altera *Deri* [11], *Pehlevi* [12] demum tertia; quibus jure meritoque adjungendæ, quæ *Zendi* [13] & *Pazendi* [14] audiunt: (c) Prior, (d) cujus notionem nonnisi ex antiquissimis codicibus aliquantam capere licet, summam apud veteres venerationem sibi conciliabat, utpote a *Zoroastre* in novæ religionis suæ principiis, & constitutionibus adhibita, primamque sui originem in *Georgia*, & *Aderbeigan*, (*Media* quondam dicta) nata est: Disseminata vero in dies latius, & corroborata *Zoroastris* lege, in alias etiam, atque alias provincias, quas inter *Gilan*, *Dilem*, *Iraki Agemi*, transmigravit, in linguam subin *Huswarefch* [15] i. e. linguam

[1] هرروي [2] شاه اکبر [3] فرهنگ جهانگیری [4] متروکات [5] هروی
[6] هراد [7] سکزی [8] زابلی [9] سغدی [10] پارسی [11] دري
[12] پهلوي [13] زندي [14] پازندي [15] هوزوارش

linguam heroum appellatam hisce in terris degenerans, cujusmodi mutationibus, posteris item temporibus fuisse obnoxiam, est necesse. *Pazend* præcedentis dialectum esse, vel ex nomenclatione vocis satis, superque demonstratur (*f*). Princeps hujus linguæ magister ab ipsis adeo hodiernis pyroclastis *Zoroaster*, ab *Ormuzd* eam edoctus, perhibetur. Quod, ut ut sit, non obstabat, quo minus, quæ sermo- nis cujusvis, in populum evulgati, ea hujus quoque dialecti essent fata, haud aliter, ac *Hebrææ* a Rabinis corruptæ (*g*).!

Quæ in ampliori apud priscos Persiæ populos usu versabatur, cum primis numeranda venit *Peblevica* dialectus, (*b*) cuius æque, ac *Pazend* primus fons, & origo jam sæpius commendata lingua *Zend* est, in qua sacros *Zoroastris* libros conscriptos meminimus. In inferioris *Media* provinciis *Dilem*, *Gilan*, *Kubestan*, & *Iraki Agem*, maxime suo tempore eam floruisse, auctores tradunt. Huic porro linguæ, quod ad similitudinem non minus vocum, ac gram- maticæ regulas attinet, *Zend* inter, & *Parsicam* mediæ, *Azva- resch* etiam, vel melius *Huzwaresch*, i. e. *bonæ*, vel *heroicæ for- titudinis* nomen inditum fuisse, *Ferbengi Gibangiri* significat (*i*). Nullum porro est dubium, hanc haud aliter, ac ceteras *Persarum* lin- guas interituras fuisse penitus, nisi nonnullæ scriptorum *Zoroastris* versio- nes plane ex sententia nobis reliquæ mansissent: Annales hinc illi *Persici*, vulgo *Schab-name* in Persia celebres, eadem olim *Peble- vica* dialecto exarati dicuntur (*k*).

Ex recensitis dialectis binæ adhucdum, *Parsi* (*l*) videlicet, & *Deri* haud ita multum, ut ex subsequis patebit, a se dissidentes adferendæ restant. *Parsi* antiquitate ipsi Arabicæ linguæ nihil infe- riorem australis *Persici* imperii pars progenuit, plurimis subin vicif- situdinibus expositam. Linguam hanc temporibus dynastiæ *Pisda- diorum*, & præcipue sub regno *Gemsid* [1] viguisse, non sine mul- tis rationum momentis suspicari licet; etsi alii sub *Cajanidarum* Dy- nastia, & tempore quidem *Esfendiar Dirazdest* [2] (qui nobis *Ar- taxerxes Longimanus*) nonnulla illius vestigia se deprehendisse au- tument (*m*), qui principem hunc, australi *Persici* regione armis in potestatem redacta, variis his linguis ditiones suas repletas adver- tisse volunt, atque adeo subditos uni linguæ *Parsi* assuescere jussisse; cui inde *Deri*, id est: *linguæ aulae* nomen obtigisse venditant. Ma- gis illud exploratum, Alexandrum Magnum (*n*) omnibus in *Persia* una cum *Darii* familia prostratis, *Peblevicam* simul evertisse lin- guam; quo in calamitoso statu, & illius, & successorum temporibus ad regimen usque *Behramgur* [3] e *Sasanidarum* Dynastia prin- cipis, & coævi cæsaris *Theodosii junioris* eam perstitisse *Tabakat Nasserî* [4] memoriæ prodidit. Qua tempestate nova illi lux afful- gere visa est, ipso principe quatuor potissimum linguis uti solito: lingua *Parsi* videlicet in aula; *Arabica* in ira incitatore; *Turci-*

n

ca

[1] چشید [2] اسفندیار درازدست [3] بهرام کور [4] طبقات نصری

ca cum militibus; lingua *Herat* denique, *Parsi* inter, & *Peblevi* media, in gynecæo. Ab illo inde tempore lingua *Parsi* in pristinum quasi dignitatis gradum restituta, in hodiernum usque diem in toto, qua patet, *Perfarum* imperio integra, atque illibata conservata est, hac una accessione facta, quod *Jezdegirdo*, patrio throno dejecto, imperioque *Arabici* juris facto, complures sermonis hujus peregrini voces civitate donare coacta fuerit (o). *Persicorum* porro tot vocabulorum cum *Germanica*, aliisque septentrionalibus linguis similitudinem inde potissimum repetendam esse conjicere licet, quod *Persia* a vetustissimis jam temporibus, variis per *Scythiæ* populos incursionibus vexata, regioque imperii folio a nonnullis antiquæ *Scythiæ* regni *Turan* principibus (p) occupato, idioma *Scythorum*, quibus cum ejusdem majores nostros originis fuisse negari non potest, cum sermone *Persico* facillime commisceri potuisse videatur (q).

Dialectorum varietatē in diversis provinciis *Persiæ* exposita, jam, qua ratione hæ dialecti, neque semper, neque uno, eodemque simul loco consistentes, una alteram exceperint, paucis expendendum. Quemadmodum itaque jam primis a populorum divisione annis, reges *Persiæ* peculiare, ita lingua etiam *Zend* propria extitit, in *Georgia* potissimum, *Iran*, & *Aderbeigan* puritate nitens. *Zoroastris* porro legibus (r) *Gnistaspis* [1] (s) ætate hac lingua, & scriptura exaratis, ipsa mox etiam lingua in binas sese *Peblevicam*, & *Parsicam* dialectos segregavit. *Peblevica*, a qua *Pazend* ortum traxit, versus australes partes, *Gilan* nimirum, *Dilem*, & *Iraki Agem* se diffundente; *Parsica*, quæ prius jam in plagis orientalibus domicilium fixit, per hostiles incursiones plures cum *Peblevica* usque eo confusa est, ut jam antiquitus a *Behmen Esfendiar*, [2] posterioribus vero temporibus denuo a *Behremgur* aula abesse juberetur, *Persica* tunc temporis lingua magnificentum *Deri*, hoc est: *linguæ aulæ* titulum reportante. Quo loco animadvertendum, lapsu temporis, cum, capta nempe ab *Arabibus Persia*, incolis ab *Islamismo* abhorrentibus, vel ferro pereundum, vel in exteris provincias concedendum erat, fuisse factum, ut *Persis* multis, religionis, & linguæ suæ amantioribus in montanas partim *Kermaniæ* partes, partim in *Indias* cum antiquis legis codicibus elapsis, primæva etiam lingua incolumis, & integra perseveraret; in *Parsicam* interim, vel hodiernam *Persicam* linguam plurimis, non *Arabicis* modo, sed *Turcicis* etiam; subinde *Tataricis*, *Indicisque*, quibus & ad hanc diem scatet, vocabulis irrepentibus.

Ad fontes vero quod attinet, ex quibus plurima, & præstantissima quæque rarissimarum linguarum, nos adhucdum fugientia, dilucidari queant, cum ii nonnisi in præclaris iis monumentis (t) a *Zoroastre*, *Persis Zeraduschd* [3] (u) suorum usui posterorum relictis, delitescant, de iis pluribus modo nobis, eoque diligentius differendum, quod

[1] کشتاسب [2] بهمن اسفندیار [3] زرادشت

quod res hæc tam variis hodie, tamque dubiis eruditissimorum viro-
rum opinionibus agitata, implicari magis, quam expediri videatur. Vetustissimos jam *Persas* præcipuam adversus virum hunc reverentiam
adhibuisse, tam ex *Græcis*, quam *Persicis* libris compertum est, cu-
jus utpote præstantissimi sui temporis mathematici, philosophi insign-
nis, & legislatoris inprimis celeberrimi morum præcepta, & religio-
nis dogmata ingenti desiderio amplectebantur; id quod effecit etiam,
ut non nisi illius, & discipulorum, magorumque consiliis, & vatici-
niis publica omnia, privataque summi momenti negotia administra-
rent, ex illorum sententia bene de republica meritis præmia, atque
scelerum reis poenas decernerent, sanctionibus illos principum, ma-
gistratuumque conciliis adesse juberent, nec quidquam denique, eo-
rum nisi auctoritate comprobatum, justum, licitum, legitimumque
existimarent. Quare nemini cuiquam admirationem movebit, legem,
atque religionem, a *Zoroastre* institutam, longissimo temporis inter-
vallo in omni Persarum imperio summa in veneratione, & pretio ad id
usque temporis fuisse, quippe *Manes* (w) principiis quidem novæ
sectæ ex illius operibus depromptis, sed pro genio ad sua somnia
accommodatis, eam labefactarit primum, paulo post ab *Arabibus*,
Jezdegirdo [1] internecone deleto, *Persia* potitis, funditus
eversam; quos nempe per vim, & furorem pravæ doctrinæ suæ virus,
& linguam late diffeminantes, magorum reliquias incredibili odio, &
ferro, flammisque fuisse persecutos constat ita, ut mox ne te-
nuia quidem *pyreorum*, cultusque in *Perside* tam solennis vestigia
extarent, non nullis, prosperiore fortuna utentibus, vel in *Indias*,
ut jam meminimus, vel *Kermaniæ* montes evadentibus.

Præmissis his, nihilo minus arduum admodum nunc esset, de
lingua, & operibus *Zoroastris*, in quibus hi antiquitatis thesauri la-
titant, certi quidpiam statuere, nisi celeberrimi illi viri, æquissimi
rerum *Persicarum* æstimatores *Hyde*, atque *Anquetilius* abditissima
quæque in lucem publicam protraxissent, quibus adeo, quæ erudito or-
bi de pristino *Persidis* statu innotuere, omnia jure optimo in accep-
tis referenda arbitramur: quorum ille præter uberem religionis
veterum *Persarum*, *Parthorum*, & *Mædorum* notionem primus
nonnulla nobis *Zoroastris* præcepta, & canones, inter hodiernos
magos sub nomine *Sad-der* (x) pervulgatos communicavit; ope-
ra, & auctoritate eruditissimi apprime *Gihangirii* lexicographi ma-
gorum sacra, & multa obscura loca ex vetustissimis Persarum lin-
guis dilucidans.

Hæc prima; & pulcerrima quidem, utcunque tamen du-
bia specimina post aliquanti temporis decursum majori lumine il-
lustravit cl. *Anquetilius du Peron*, antiquissima nuper *Zoroastris*
scripta nec opinato, ac fere incredibili ausu ex abditissimis, & vix
non inaccessis magorum antris eruta, maxima literatorum omnium

[1] زردجرد

gratulatione in Europam nostram deferens, atque *Zenda-westa* (y) cum *Pundebesch* (z) ex primævis, quibus conscripta erant, linguis, ipsis magorum doctoribus haud parum operæ conferentibus, traducta in lucem proferens. Quæ tanti licet sint laboris, suspecta tamen merito, & dubia illorum foret antiquitas, siquidem *cl. Richardsonii* argumenta, in ipsius ad *Dictionary Persicum* præfatione in medium nuper allata, id satis, superque demonstrarent (aa), neque ad fidem horum librorum stabiliendam tum aliæ *Anquetilii* dissertationes, tum ipsa natura rei conspirare viderentur (bb). Quibus, dum, quæ cuique horum auctorum sententia magis arrideat, in medio relinquimus, id unum addidisse liceat, illud, si fortasse novitatis suspicionem injiciat, quod liber hic per plurimum seculorum intervallum solertissimis nostris *Asiæ*, & antiquitatis indagatoribus (cc) incognitus remanserit, minime nostro quidem iudicio veritati, & bonæ rei causæ obeffe posse, propterea, quod & magi, homines timidi, nihil non egerint, ut legis suæ volumina aliis occultarent, quodve etiam, qui rei indagandæ operam dabant, ab illa *Anquetilii* industria fortassis longius abfuisse videantur. (dd) Sed jam missis his, quæ linguæ *Persicæ*, aliarumque scientiarum cultura apud *Persas* extiterit, videamus.

- (a) Auctorem lexicæ a nobis citati excerpimus ex *Anquetilii* dissertatione *de veteri lingua Persarum*, quæ parti 33^{tiæ} *Act. Reg. acad. Paris. inscrip.* inserta est. Plures vero præter prædictum magum doctores *Indo-Mohammedanos* in eodem codice elaborando defudasse, idem auctor animadvertit; *Hyde* denique in *Historia religionis veterum Persarum* præfationem operis hujus conscripsisse notat *Ibn Fachreddinum* natione *Indo-Persam*.
- (b) *Hyde* eam *Dravali* nominat, quod erronea, quo utebatur, codicis scriptura accidisse putandum est.
- (c) Minime hæc binæ ultimæ in enumeratione dialectorum prætereundæ, quod, ut ex decursu commentationis patebit, principalem quoque locum præ ceteris obtineant. Harum equidem expressam licet præfatus auctor citati dictionarii nullam mentionem faciat, in ipso tamen opere, dum antiquarum fit disquisitio vocum, sæpius de iis sermo incidit.
- (d) زند *zend* vivus à زنده شدن *zindešuden* vivere, inde آوستا زند *zenda-westa* sermo vivus. Libri, qui hodie sub nomine legis *Zoroastris* circumferuntur, hoc nomine insigniti sunt. Sententiæ huic *Herbelotus* etiam pag. 917. in *Bibliotheca sua* adstipulatur.
- (e) Gaudebat hæc etiam characteribus propriis, magnam, ut solertissimus hac in re *Anquetilius* observat, tam in nominibus, quam literarum formis *Georgianæ*, & *Armenæ* linguæ hodiernæ similitudinem referens, cujus scribendi methodus eadem, quæ *Hebræorum*, *Arabum*, & novorum *Persarum* a dextra sinistram versus in eo tamen ab horum linguis abludens, quod ad eorum, quæ vel producenda, vel breviori enuntianda sono sunt, discrimen certa signa vocalibus singulis addantur. Literas dialecto huic peculiare, *Georgianæ*, & *Armenæ*, ut diximus, consimiles *tabulæ* 2^{dæ} numerus 1^{mus} & 2us exhibent: Harum figuræ quadraginta octo dantur numero, ex quibus vocales se decem, consonantes triginta duæ numerantur.

- (f) *pa* enim *Persis* pes, unde *pazend* dialectus ex lingua *Zend* orta.
- (g) Ad literarum dialecti hujus figuras quod attinet, cum propriis careret, eas vel linguae *Zend*, vel *Pehlevi* usurpasse, auctores memorant.
- (h) *پهلوی* *pehlevi* juxta auctorem quendam Persam, a *پهلو* *pehlu*, quod *latus, fortitudo* significat, suam originem repetit, patre nimirum *پارس* *Pares*, filio *سام* *Sami*, qui filius *نوح* *Noah* fuerat. Alii nomen trahere dicunt a regione, in qua sita fuerant *ري* *Rey* اسپهان *Ispahan*, & *دينور* *Dinur* i. e. linguam hanc harum viciniarum incolis in usu fuisse. Vide *Anquetilii* dissertationem de lingua *Pehlevica*.
- (i) Huic quoque linguae, ut aliis plerisque veterum, propriae sunt literarum formae, ad characteres *Zend* aliquantum accedentes, numero decem, & novem, enuntiationes vero viginti, pro varia literarum collatione inter se discrepantes. Scribendi itidem initium, ut in aliis, a dextra sinistram versus. Horum characterum diversas formas, itemque usitatos linguae *Pehlevicae* numeros si quis inspicere cupiat, *tabulae* 2^{ae} num. 3^{tium}, & 4^{tum}, consulat; quorum prior *alphabetum Pehlevicum*, alter *numeros Pehlevicos* exhibet.
- (k) *شهنامه* *Schæh-name* i. e. liber regum. Carmine profus eleganti historiam veterum regum *Persiae* complectens, quam *Ferduzi* sub Sultano *Mahmud* in carmina redegit. Qui uberiores libri hujus notitiam habere cupit, *Anthologiae Persicae* anno 1778. *Viennae typis datae* pag. 71, & 81. consulat.
- (l) De origine nominis *پارس* variae sunt opiniones: utpote aliis eam a *پارس* *pars* leopardo, celebri apud *Persas* & *Indos* animali repetentibus, quo cire facta ad venationem utuntur; aliis vero a *پارسا* *parja*, quod in libris *Zoroastris*, *devotus, purus, sanctus* significat: quamquam non pauci originem ejusdem a *پارس* *pares* deductam, velint, quod in libris *Zoroastris* *splendens, transparens vitri instar* significat, unde probabilius *پارستان* *Paristan*, quod aër ibi purus, & lucidus, ad distinguendam huic propinquam Mediae partem montosam, cui perpetuae quasi nebulae incumbunt.
- (m) De scriptoribus Graecis animadversum hoc loco volumus, eos saepe numero, dum de rebus *Persicis* illorum temporum mentionem faciunt, vocabula hodiernae linguae *Persiae* multum affinia historiis suis immiscuisse; Horum, quae ex ea facile explicari queant, congeriem quampiam libr. 2° paragr. 248. *Brisonius* adfert in opere superius memorato; *Relandus* itidem in *dissertationibus suis*, & *Burtonius* in *lipsanis vocabulorum Persicorum*, quae apud *Graecos* auctores passim inveniuntur, hodiernae linguae *Persicae* ope dilucidant.
- (n) *Alexander Magnus*, ab Orientalibus *Eskender Rumi*, i. e. *Græcus*, aut *ذو القرنين* i. e. *princeps duarum conjunctionum vel cornuum* dictus; alii a Jove Amonio, cujus se esse filium gloriabatur, etymologiae hujus rationem reperunt; aliis eam amplissimo ipsius in Orientem aëque, ac Occidentem dominatui tribuentibus. Ceterum nomen hoc *ذو القرنين* posteris quoque heroibus, ut *Gengischanio*, *Timurio* datum fuisse auctores memorant, ad rarissimam quampiam duorum syderum conjunctionem alludentes, qui, quemadmodum dicta syderum conjunctio rara admodum accidit, rarissimi non nisi existerent. Causam porro gravissimi belli *Darium* inter, & *Alexandrum*, regni que *Persici* everSIONem notus epitomator historiae Orientalis *Emir Jahja* ita paucis enarrat. میان دارا و اسکندر رومی بر بعض خراج از ولایت ایران که با تصرف رومیان بود مختاصت افتاد آهنگ جنگ یکدیگر کردند و اما دو مردان همدان از کسان دارا ویرا زخم زدند و بلشکر اسکندر که بختند اسکندر فی الحال بیآمد و سر وی برانوها نهاد و سوگند مغلط خورد که من نه فرمودم و قصد قتل

قتل تو نداشتم دارا از وي التماس کرد که کشتهگان و پرا بکشد و د و ختر زن کند و بر اولاد ملك فرس بيگانه نکمارد و ايشانرا خوار ندارد اسکندر ازوي *Inimicitiarum caussa Darium inter, & Alexandrum denegatum Persis tributum fuerat, ad quod, ob aliquas Persis quondam subditas provincias Græci antiquitus pendendum tenebantur. Hinc bellum inter utrumque ortum; in quo, cum duo viri Hamadanenses ex comitatu Persico regem suum graviter vulnerassent, ad exercitum Alexandri transfugere: quo audito, rex ipse Alexander ad Darium accurrit, simulque vulnerati caput genibus suis imponens, se necem ipsius neque iussisse, neque unquam voluisse, juramento contestatus est. Darius contra id unicum ab Alexandro petiit, ut sumta de occisoribus vindicta, suaque in sponsam accepta filia, regni administrationem Persis concederet, neque suos despiceret. Quod Alexander & spondit liberaliter, & religiose etiam observavit. Hinc exorta est dynastia, quæ ab historicis regum exterorum dicitur. De successione post mortem Alexandri in regnum Persiæ inter Orientales non eadem omnibus est sententia; de quibus plura videre licet in *Bibliotheca Herbeloti* sub articulo *Dara*; Placet hoc loco ex scriptore Armeno *Mose Choronenfi* ob raritatem libri hac desuper quæpiam adjicere: Igitur ait hic *Alexander ille Macedo Philippi filius, & Olympiadis, quæ erat ab Achille quarta, & vigesima, totius orbis imperio potitus, cum regnum suum inter plures testamento partitus esset, ita tamen, ut Macedonium imperium generatim, universeque appellaretur, ipse e vita excessit. Post quem Babylone Seleucus regnavit, complurium principatu ad se correpto, qui etiam Parthos ingenti bello subegit, ob eamque rem Nicanor compellatus est. Libr. 2°. pag. 83. edition. Londin. 1736.**

- (o) Eodem pariter fato a tempore devicti *Jeздегirdi* mutationem quampiam scriptura Persica subiit, abolitis nempe tunc temporis characteribus aviticis, Arabicisque inductis, qui hodieum apud Persas obtinent; his ad exprimendam linguæ Persicæ enunciationem propriam, non quidem forma, sed notis diacriticis distinctas quatuor adjecere literas nimirum: پ *pe ægemi*, ژ *zai ægemi*, چ *çim ægemi*, ک *kafi ægemi*. Ceterum Persas proprias antehac habuisse literarum formas *Elmacinus* in *Chronologia sua Muslimorum* تاریخ اکسلیمین nuncupata ad vitam *Mohammedis Abuğafar Chalifæ* libro 1mo. cap. 11mo. hisce declarat. وقد ذكر انه لما ولي أكستنصر الخلافة بسط له بساط فيه صورة نقش مثال فرش عليه راكب وعليه راسه تاج تحيط به دائرة كبيرة جدا فيها مكتوب بالفارسية فاحضر أكستنصر من قرأها فتغير وجه الفارسي فقال له أكستنصر ماهو فقال بعض حماقات الفرس اخبرني به فقال لا معني له قال لا بدان تخبرني به قال يقول انا شيرويه بن كسري قتلت ابي ولم اتمتع بالملك الا سنة اشهر فتغير وقام من مجلسه ولم يملك الا سنة اشهر *
- Narrant etiam, cum imperio præfectus esset Mustansirus, expansum fuisse ei tapetem, in quo imago expressa erat similitudine equi, cui infidebat eques, capite diadema gestans, quod magnus ambibat circulus, in quo scriptura erat Persica; Mustansirum autem, vocasse quendam, qui eam legeret, & Persæ vultum fuisse mutatum, ac Mustansirum dixisse, quid id est? illum autem respondisse, nugæ quædam sunt Persicæ; Mustansirum voluisse, ut eam sibi explicaret, atque illum negasse, sensum ei nullum inesse: cunque Mustansirus dixisset, necesse est, ut eam mihi exponas, dixisse sic ait: Ego Siroes filius Chosroæ, patrem meum occidi, neque imperio fruitus sum, nisi sex mensi-*

mensibus, & mutatum fuisse vultum Mustansiri, eumque e folio suo surrexisse, & non imperasse nisi sex menses.

(p) Hos inter *Afrafiab*, *Zohak* fuere.

(q) Affinitatem inter linguam *Persicam* & nostram *Germanicam* non solum in quibusdam nominibus, verum etiam in ipsis regulis grammaticilibus esse, hodie post tot jam exhibita exempla vix quispiam amplius est, qui hoc in dubium revocet. Similitudo igitur idiomatis *Persici*, & *Germanici* ex subiecto brevi vocum elencho patet.

pers.	pronun.	germ.	pers.	pronun.	germ.
است	est	ist	دروغ	dürūgh	trug vel betrug
اندر	ender	unter	دوختر	dochter	tochter
پدر	peder	vater	ربودن	rübūden	rauben
بند	bend	band	شش	śés	sechs
بربر	berber	barbier	لب	leb	lippen
برادر	bürāder	bruder	موش	mūs	maus
تو	tū	du	مادر	māder	mutter
خدا	chūdī	gott	نام	nām	name
دندان	dendān	zahn	نو	new	neu
در	der	thüre	يوغ	jūgh	joch

plura alia his dantur. de quorum similitudine integros catalogos exhibuerunt *Bonaventura Vulcanius* in tractatu *de literis, & lingua Getharum, sive Gothorum. Lugd. Batav. anno 1597. edito, pag 87. Andreas Müllerus* in suis exercitationibus, quas sub titulo pseudoanonymi *Joh. Forstii* edidit, & quæ insertæ sunt *Crenii fasci exercitationum philologico-historicarum. Lugd. Batav. 1697, n°. 7mo. pag. 15to*; agit item *Schotelius* de similitudine multorum vocabulorum *Germanicorum, & Persicorum* in suo perfecto opere *de matre lingua Germanica. lib. 1mo. diff. 9na*. Denique *Georgius Wachterus* in præfatione ad *Glossarium Germanicum. Lipsiæ 1727. impressum. §. 17mo*. Quod vero ad ipsam relationem regularum grammaticalium inter has duas linguas attinet, haud exigua utriusque affinitas ex sequentibus eruitur. I. *Forma comparativi* apud *Persas* terminatur in *ترter*, ut: خوشتر *chošter. besser. بدتر bedter. schlimmer*. II. *Forma infinitivi* desinit apud *Persas* in *دن den & تن ten*, sic: بندن *benden. گرفتن giriften. greiffen*. III. *Imperativi forma* fit potissimum rejiciendo ultimam syllabam, sic: *ماندن mānden. bleiben. مان mān. bleib. راندن rānden. treiben ران rān. treib*. IV. *In statu constructo* ponitur rectus, seu genitivus post illud nomen, a quo regitur, sic: شوهر برادر *šūheri bürāder. die Frau des Bruders*. V. *In compositione* e contra duorum substantivorum, vel substantivi cum particula, utrobique idem ordo observatur, ut in primo casu آه و چشم *āhū cēsm. Hirschaug. in altero casu ناموار nāmwar. nambar*. VI. sunt denique utrique linguæ proprii & particulares loquendi modi, ut: او هیچ نداد *o hīc nedād. Er hat nichts nicht gegeben*. Ex his igitur allatis satis superque patet, *Josephum Scaligerum* aut levem linguæ *Persicæ* notitiam habuisse, aut certe halucinatum fuisse, dum in *Epist. 228. quæ Joa. Pontano* inscripta est, ait: *Nihil tam dissimile alii rei, quam Teutonismus linguæ Persicæ, cujus sententiæ, forsitan ejusdem viri auctoritate inductus subscripsit Sam Bochartus in Phaleg. lib. I. cap. 15. Contra major est numerus eruditorum, qui præter supra citatos, nobiscum contrariam tuentur opinionem; Salmasius nempe, Ludov. de Dieu, Just. Lipsius, Hottingerus, Buxtorfius, Boxhornius, & denique Milius in lingua Belgica. Angelus a S. Josepho in clavi ad suum Gazophylacium linguæ Persicæ cap. 3. se analogiam inter hanc,*

& alias etiam linguas Europæas uti *Latinam*, *Belgicam*, *Gallicam* invenisse putat.

(r) Placet hoc loco, quæ de *Zoroastre* ejusque legibus *Chondemirius* in *sua historia* حبيب الكشير inscripta perhibet, adferre quæpiam, ait hic: باتفاق مؤرخان در زمان کشتاسب زردشت نبوت کرده طوایف انام را بعبادت آتش مأمور گردانید و کشتاسب باوي روي کردید بدان واسطه دين مجوسي رواج و رونق تمام یافت و کشتاسب اول پادشاهي است که روي بکروي سکه شکل آتش کرده صورت کرد و بر جانب ديگر صورت خود را تصور *Principium suum pyrodulia, omnium historiographorum consensu, a tempore Giustaspis repetit, quo Zoroaster spiritum prophetiæ affectavit, gentes ad adorationem ignis invitans. Rex Gustaspes ipse illius præceptiones amplexus est. Magorum hinc religio per omnes regni partes propagata fuerat. Fuit itidem Giustaspes omnium primus monarcha, qui monetæ ex una parte delubrum ignis, ex altera vero proprium caput incudi curaverat, id quod antea nondum moris erat. Numi ejusmodi typum, qui una ex parte delubrum ignis, ex altera imaginem principis referat, tabulæ 2^æ. num. 5us. exhibet.*

(s) Nobis *Darius Hystaspes*.

(t) *Cl. Hyde* in libro de veteri lingua *Persarum* alios *Zoroastris* scriptis vetustiores libros apud *Persas* extare asserit; unum nempe, qui nobis sub nomine *Humajuname* notus est, جاويدان i. e. librum æterna sapientia instructum, atque ut putatur, ab هسنگ *Huseng* antiquissimo propemodum *Medorum* rege conscriptum; hunc ex *India* in *Persiam* delatum medicus quispiam برزويه *Bersevie* nomine, in linguam *Pehlevicam* jussu regis خسرو نوشروان *Chosrevi Nuservani* vertisse dicitur: consuli ea pariter possunt, quæ *cl. Jones* occasione libri hujus de inventa antiquissima scriptura adfert. Vetustior itidem alter *Zoroastris* operibus censendus, qui مسائل النجوم i. e. *quæstiones de stellis* inscribitur. Tertius denique de re chimica tractans, auctore اسطانس الحكيم *Estanis Elhakim*, qui *Zoroastris* præceptor fuisse perhibetur.

(u) De vita auctoris hujus inter orientales fusius præ aliis tractant libri جنګر فتج نامه *Gengrefetg name*, & زردشتنامه *Zerduštname*, ex quibus sua de gestis, & prophetia viri hujus *Hyde* in libro de veteri *Persarum religione* cap. 24. 25. 26., tum *Anquetilius* in vita ejusdem auctoris deprompserant. *Græci*, queis, præter sua barbara omnia, ad spernenda proinde extera pronissimi, tres hoc nomine insignitos erronee *Zoroastres* referunt. Primum, quod *anachronismi* merito insimulatur, aut nomen male sumtum denotat, *Nino* coevum statuunt. *Justinus* enim libr. 1mo. cap. 1mo. de eodem rege scribens, postremum illi bellum cum *Zoroastre* rege *Bactrianorum* fuisse asserit, qui primus artes magicas invenisse dicitur, & mundi principia, syderumque motus diligentissime spectasse. Eundem hunc primum *Zoroastrem* alii *Chamum*, filium *Noe*, esse credunt, cujus falsæ traditionis *Joannes Casianus* collatione 8va. cap. 21mo. mentionem facit, ubi artes magicas ante diluvium metallorum laminis, & durissimis lapidibus a *Chamo* insculptas fuisse refert, ut ad postdiluvianos mortales hac ratione propagarentur. Secundus *Zoroaster* juxta *Suidam* annis quingentis ante bellum *Trojanum* vixisse fertur, natione *Perso-Medus*, quod merito suspicionem injicit, *Zoroastrem* hunc eundem cum relato nostro extitisse; de cujus cognomine, ætate, ratione vitæ, ac studiorum, scriptis denique, quæ *Græcis* opinio fuerit, *cl. Lambecius* in prodromo *historiæ literariæ* libr. 1no. cap. 7mo. paragr. 5to. fuse enarrat. Tertius

tim hominem eodem, ac se, natali solo oriundum (*cl. Hyde*) vindicare cupiens, producta ab *Anguetilio Zoroastris* opera, si non integra, maximam certe partem apocrypha esse his fere argumentationibus contendit. 1mo. Novi omnino operis fidem facere, ait, copiosissimas voces Arabicas in *Zend*, & *Pehlevi Anguetilii* insperfas, nuspiam tamen ante septimum æræ Christianæ seculum in sermonem Persicum adoptatum. 2do. Asperos literarum quarumdam, ac vocum Arabicarum sonos nativæ Persici idiomatis suavitati, ac lepori e diametro oppositos videri: sic Gallis, Italis, aliisque nationibus vix unquam, aut ne vix quidem genuinam literæ Anglicæ *th* pronuntiationem addiscentibus, multo magis Persas a simili literæ Arabicæ *ث* *th* sono alieniores fore. Id autem vel inde manifestum fieri, quod & hodie Persæ in Arabicis, in linguam suam adscitis, vocibus, in quibus litera *th* occurrit, eam nonnisi in lene *s* mutatam, adhibere consueverint. In *Zenda* vero *Anguetilii* affectas hac litera voces passim deprehendi; quin literam adeo in ipsius alphabeto recenseri, in unam, eandemque, ut nullum de ejus pronuntiatione dubium relinqueret, classem cum Arabico *ث* *th* collocatam. Fieri quidem posse, ut a perversa pronuntiatione aliqua homines lapsu temporis resipiscant; verum, ut eundem quis in una lingua sonum eodem tempore cum facilitate exprimat, in altera non item, opinionem, neque ullo exemplo comprobata, neque naturæ legibus conformem videri. 3^{io}. Ne remotissimam quidem *Zendam* inter, & hodie receptam Persidis linguam inveniri analogiam. In hac, si illius dialectus existeret, nonnulla certe deprehendi vestigia debere. Nullas enim regnorum vicissitudines, conatus eruditorum nullos permutare linguam ullam unquam posse adeo, ut hanc recentem inter, & illam vel antiquissimam nulla plane similitudo interesse videatur. *Zendam* vero omnis cum hodierna Persica analogiæ expertem, unam potius aliquam, ex dialectis adjacentium populorum, exigua grammaticali accuratione compilatam, linguam *Françam* videri, linguæ, nescio, cui magicæ, quam Persicæ illi, tantum a sermonis suavitate celebratæ, similiorem. 4to. Ex absurdis tot fabulis, ineptisque operis palam ostendi, virum, ab antiquitate sapientissima tot laudibus in cælum elatum, cujus axiomata, sententiæque a nobilissimis æque, ac doctissimis totius Persiæ viris avidissime expetebantur, ejus auctorem esse non posse. Generatim denique nihil detexisse *Anguetilium*, quod quantulamcunque libro suo queat auctoritatem conciliare; nec ulla in eo antiquitatis reperiri vestigia, stolidis tantummodo superstitionibus, ceremoniisque magorum perpetuis ad fastigium usque referto. 5to. *Zoroastrem*, ingenio, & sapientia summa præditum, duram, & incultam dialectum *Pehlevicam*, a nobiliori nationis parte dudum abjectam, & apud montanam solum, agrestem, ac insciam plebeculam in pretio habitam, elegantiori, & politiori *Deri* prætulisse, æque omnem fidem superare, atque illud, *Voltaireum* in abjectissima *Bas breton*, aut *Addisonium* asperrima, vilissimaque rusticana lingua scripsisse, incredibile videatur. 6to. Perquam probabile tandem videri, in communi illo literariorum Persiæ monumentorum excidio, *Alexandro Magno*, multoque magis Arabum Chalifis victoribus, inexpiabili odio in magos præcipue, magorumque religionem, leges, consuetudines, & libros commotis *Zoroastris* item originaria scripta deperiisse: *Anguetilii* itaque librum fide digni nihil complecti, subque specioso celebratissimorum quondam scriptorum titulo præter insulsos ceremoniarum codices hodiernorum *Hebræorum* modo superesse nihil; hos denique tam parum quidem cum sacris priscorum Persarum ritibus, ac supposititias *Mingreliorum*, seu *Georgianorum* propositiones cum christiana

stiana religione conspirare. Ipsos Guzeratō magos non dissiptari, nulla sibi jam autentica *Zoroastris* manuscripta, imo ne unum quidem eorum apographum, ex illo seculi septimi naufragio ereptum, reliquum esse; quibus modo utantur, librōs, exempla esse versionis, ab *Artesirio*, magorum sacerdote quopiam, ante secula circiter quatuor adornatae. Tor demum in Europa codicibus tenuis lucri causa adulteratis, multo verisimilius magorum sacerdotes longe uberioris quaestus spe inductos, perditis *Zoroastris* operibus sui partus ingenii substituisse, quo facilius hoc pacto credulae, & verbis sibi datis acquiescere doctae plebeculae imponerent.

(bb) Quid auctor hic novitatis nomine adversario suspectus in rem suam adferat, hoc pariter loco commemorandum. Siquidem perdifficile sit, ait auctor hic, ipsum *Zoroastrem* indubitatum, in sensu proprio, horum librorum auctorem facere, nullo tamen modo negari posse, rem, atque materiem scriptorum *Zoroastris* esse; potuisse enim illum omnium sententiarum, a discipulis posthac in certum ordinem redactarum, auctorem esse, atque vel ex hoc capite ad antiquissima tempora hos commentarios remitti posse. Exemplum petit a *Socrate*, Graecorum sapientissimo, & scholae auctore, nullos etiam ipso conferibente libros, cum tamen discipuli opiniones, & rationes exquisitas tanti magistri summa industria congeserint. Experientia praeterea constare, libros *Zenda-vesta* inter Indiarum magos hodie asservatos, eosdem cum illis esse, quos magi in *Kirman* sanctissime colunt; quamquam nullum alias inter utrosque populos commercium intercedat, aut alter quiscunque nexus. Eodem modo *Desdur Artesir* ante annos circiter quadringentos ex *Kirmania* in *Indias* concedentem, suum, ac illorum populorum exemplar, ab ejusdem sectae magis in liturgiis suis adhiberi solitum, simillimi plane argumenti deprehendisse. Rationibus istis, facile comprobari posse manifestum est, libros, quorum auctoritas in controversiam hic adducitur, octavo minimum post natum Christum seculo jam juris publici factos esse, ubi *Jezdegirdo* ingenti clade ab Arabibus contrito, Persae quorum unica salus fuga erat, in *Kirman* partim, partim in *Indias* elapsi fuere. Sin autem octavo minimum, ut diximus, seculo extitisse hos libros manifestum est, prioribus pariter superiorum etiam seculorum aetatibus, licet originis ipsius certa epocha statui nequeat, in manibus populi versari poterant. An non enim, cum libri hi basis, & fundamentum legum, & sanctionum omnium, in omni Perside obtinentium fuerint, eximia religione cultos, & cura, quam fieri potuit maxima, nunquam non custoditos fuisse, existimandum est? Aliud itidem argumentum capere in praesentia liceat ex ipso illo idiomate *Zend*, quo libri isti contexebantur, quoque principes primatum solum Persae dynastiarum usos fuisse liquet. Nulla profecto sana ratione concipi posse in propatulo est, cur libri, toties a nobis laudati, posteriori aliqua aetate, quemadmodum illis objicitur, concinnati, lingua potissimum *Zend* in oblivionem dudum adducta, & conssepulta penitus, omissis politissimis, & tempore usitatis dialectis, evulgati sint. Quid? quod opus totum pervolventibus, mira undique rerum convenientia, & constans historiarum, ac geographiae fides summam movet admirationem; ut nihil de tot legibus, morumque praecipis hoc loco commemoretur, mirabilem in modum cum iis conspirantibus, quae Graeci ex *Zoroastris* operibus cupidissime excerpta, vetustissimis lucubrationibus suis copiosissime inseruere, quod si parallelismum a Graecis scriptoribus desumere lubeat, constat *Herodotum* jam quadringentos sexaginta annos ante Christum natum magnam illam magorum erga ignem, & aquam venerationem retulisse, quae pariter in libri *Izesne*

Ha 1mo, 3^{io}, & 7mo. notatur, quibus in locis ignis Ormusdi filius, aqua vero sancta dicitur. Nec absimilia his Strabo memoriae prodens, maximam eum pœnam manere ait, qui ignem extinxerit; quod in libris Zoroastris ab Anquetilio exhibitis passim, ac præcipue in *Vendidat Fargarda* 8vo. occurrit. Plutarchus denique dissidia illa, quæ Ormusd inter, & Acheriman perpetua intercedunt, ita enarrat, ac si ipsos Zoroastris libros hodiernos præ oculis habuisset, ex quibus dissidia ista paulo fufius post principium *Bundehes* describit.

(cc) Pluribus equidem cultum magorum describere P. de Chinon, Tavernier, Mandeslo, Chardin, at nullam ab iis fufiorem de ipsis libris factam esse relationem, eorundem opera restantur.

(dd) Vel ipsa *Offiani* scripta in *Britania* non ita pridem ab oblivione vindicata argumento sunt, mirandum minime esse, res, quæ magis sacerrimæ fuerant in regionibus tam longinquis, tanto post temporis spatio denuo fuisse erutas.

§. IX.

Lingua *Persica* suavis nempe illa copiosa, & elegans, a præstantissimis viris summo studio exulta, atque omnibus numeris hodie, partibusque perfecta, incomta, & horrida ab illo inde ævo jacuit, quo *Arabes* ritus, & dogmata sua armati populis obtrudebant, iisque per suos principes jura dabant ad *Mamumi* [1] usque ætatem, qua provinciârum prætores in *Persia* desciscentes, atque Chalifarum imperium detrectantes, novas suis ipsi auspiciis dynastias stabilierunt. Qua tempestate, ut alia fere regna, ita & *Persia* eam vicissitudinem subiit, ut per poetas agrestis illa lingua nonmodo castigata, verum locupletata etiam summum mox perfectionis gradum tempore cumprimis *Mahmudi Subkdegini* [2] attingeret, virorum, in poesi maxime illustrium, consortio mirum quantum delectati (a).

De scientiarum cultura apud Persas.

Hanc porro elegantissimam linguam poetarum magis sententiis, quam grammatices regulis excultam fuisse, vel inde conjicitur, quod, quæ ad artem grammaticam pertinent, non tam pro *Persidis* incolis, quam exteris congesta fuisse videantur: rariorum unde etiam (quod nobis quidem constat) grammaticarum *Persicæ* linguæ institutionum causa repetenda est, (b) quarum una tantum, alterave, *Rustemii* nempe idiomatis *Persici* (c), eaque, quam accuratissimus *Anquetilius* laudato in opere recenset (d). Lexicis contra adornandis majorem semper *Persas* impendisse operam, eorundem copia testatur, quorum quatuor, & quadraginta vel *cl. Hyde* (e) longo ordine enumerat, lexico etiam *Persico-Turcico* auctoris *Chalili Sofi*, alias *Nyinet-ullah*, [3] & altero *Halimi* [4] itidem *Persico-Turcico* in hunc numerum venientibus. (f). In his, si utilitatis, ac præstantiæ ratio habeatur, locum sibi facile principem vindicat *Ferbengi Gibangiri* [5] opus, (g) ex quadraginta minoribus aliis vocabulariis ingenti labore concinnatum (h). Neque prætereundum hoc loco præclarum lexicon Constantinopoli vulgo *Ferbengi Su'uri* [6] appellatum, ibidemque typis expressum (g).

Ex

[1] مأمون [2] محمود سبکتکین [3] نعمة الله [4] حليمي [5] فر هنگ [6] جهانگیري

Ex singulari illo porro studio, quo plures e dynastiis *Persicis* principes (*k*) in omnium ordinum scientias ferebantur, id etiam profectum est, ut & frequentes academiae (*l*) & gymnasia instituerentur, quibusve summorum ingeniorum partus, & literaria monumenta hunc in diem asservantur, loca apta (*m*) deligerentur. Hos inter principes, qui a literarum amore celebratissimi extiterent, e *Samanidarum* familia *Almansurii*, [1] ex *Bujidarum Asadid Dewleti* [2] nomina, quorum ultimus collegium medicum *Bagdadi* ad utilitatem publicam patere voluit, magnis adhuc dum laudibus celebrantur. Quibus, quem *Selgukidarum* dynastia ingenuarum artium amore aliis multo excellentior, omnibus laudibus ante alios cumulatissimum principem protulit, *Melek-Schah*, [3] non immerito accensendus. Ne vero sub principibus, tam æquis rerum literariarum æstimatoribus jucundissimo poeseos studio minus addictos fuisse *Persas* existimet quispiam, juverit ea, quæ doctissimus æque, ac consultissimus vir *L. Baro a Reviczky* jam olim in hanc rem his verbis commentatus est, hoc loco afferre. (*n*). „ Jam vero etsi „ nulla; ait pene sit totius *Persiae* plaga, quæ non unius, vel plu- „ rium illustrium poetarum natalibus gloriatur, cæteris tamen omni- „ bus laudem hanc præripuit provincia *Fars*, id est *Persis* proprie „ dicta, a qua jam antiquitus toti regioni nomen inditum est, quæ- „ ve hodie non numero tantum, sed etiam præstantia vatum, ex illa „ oriundorum, præ reliquis inclyta habetur. Hujus caput *Sirazum*, „ quod aliqui veterem *Persopolin*; alii *Cyropolin* esse putant, cele- „ berrima toto oriente urbs, & diu sub *Atabegis*, atque *Mud- „ haseris* totius regni *Persici metropolis*, nostris vix nisi vini gene- „ rosi fama cognita, multorum, atque illustrium ingeniorum ferax „ fuit, tum vel maxime, cum sedes regum *Persiae* fieri digna habi- „ ta est. Hanc aliquis non male *Persiae Athenas* vocaverit, tum „ quod purissima lingua *Persica*, eaque peculiaribus idiotismis, „ ac elegantibus, quas grammatici gentis illius modos *Sirazios* vo- „ cant, luxurians, incolis ejus sit nativa, tum etiam, quod amœ- „ niorum, ac politiorum literarum domicilium dici mereatur. Plu- „ rimi sane sunt, neque facile enumerandi, eruditionis, & eloquen- „ tiæ laude in oriente clari scriptores, qui ex hac urbe originem tra- „ xerunt, sed inter ceteros notiores, neque nostratibus nominete- „ nus ignoti poetae *Sadi*, & *Haphyz*, quorum ille pluribus jam „ versionibus Europæ innotuit, hujus vero celebritati versionis diffi- „ cultas hucusque obstitisse videtur. „

Eadem benevolentia rem historicam principes nunquam non complexos fuisse, vel ex eo manifestum est, quod præcipua inter regni munia illud historiographi, *Wakâat Nirvis* [4] in aulis principum dicti, haud postremum censeatur; cujus sit, principem, quo demumcunque iter ingredientem sequi, atque annalium monumentis res gestas commemorare (*o*). Nec absimili ratione arithmeticam, astronomiam (*p*), & alias scientias plerasque omnes, qua par est, diligen-

tia

[1] المنصور [2] عضد الدولة [3] مله شاه [4] وقعه نويس

tia maxima in provinciis *Persia* promotas fuisse (*q*), multi diffusius exponunt; nobis interim, ad alia properantibus, paucis hæc attigisse sufficiat.

- (*a*) Principes suo consortio dignatos fuisse Poetas vita *Ferdusi* testatur, quos inter *عسجدي Aesgedi*, *عنصري Aensæri*, *فريحي Ferræhi*, ipseque *فردوسي Ferdusi* præter alios extitere.
- (*b*) Differentiæ hujus, quod nempe numero plurimæ grammaticæ *Arabica*, rarissimæ econtra tum *Persica*, aut *Turcica* inter ipsos orientales reperiantur, ea non postrema causa est, quod illa, *Islamismo* adhærentibus, lingua utpote docta, & Coranum legere, & Juris studium absolvere necessarium sit, *Persicam* vero, & *Turcicam* usu ut plurimum addiscere soleant.
- (*c*) Extat grammatica hæc *Persica Rustemii* in hujate bibliotheca *Cæsarea* tituli sequentis *قواعد فرسن و لغت رستم نولوي* cui adjectum est dictionarium rhythmicum *Persico-Turcicum*.
- (*d*) *Persicorum* eorum operum, quæ ex professo de regulis grammaticilibus tractant, defectum suppleant ejusdem linguæ institutiones, singulis fere lexicis præfixæ: quas ut recte *Hyde* observat, cum incompletæ, ac rudes sint, melius rudimenta linguæ *Persica* dixeris.
- (*e*) *Cap. 35to*.
- (*f*) Utroque hoc lexico in compilando thesauro suo etiam *Meninskius* usus est. *Castellus* vero solo tantummodo lexico *Nyimetullah*, quod tamen, ut ipsemet asserit, cum tribus aliis manuscriptis contulit.
- (*g*) Hujus auctor *Miri Gemal ed-din Hussein Anghu Ibn Fachritin Hassan* extitit.
- (*h*) Primi hujus exemplaris, in Europam allati mentionem *cl. Hyde* facit, primum ejusdem tantummodo recensens tomum, ab ignavo, ut ipse fatetur, scriba erronee admodum conscriptum; hoc præstantius, & perfectius; quantum nobis constat, secum ex *India Fraserus mercator Anglus* attulit; quodve reliquis præstat, cum plurimis rarissimis literariis spoliis ex *Persia Anquetilius* aliud.
- (*i*) Ex locupletissimæ linguæ hujus thesauris præter citatum superiori nota lexicon, variosque præstantissimos libros lexica etiam nonnulla, *Persica* alia, Europæis usque adhuc minus nota, ex *Indiis* secum præfatus *Fraserus* asportaverat.
- (*k*) Jam *Chosrois Persarum* regis tempore, ejusque auspiciis, qui *Islamismi* tempora præcesserat, *Platonis*, *Aristotelis*, aliorumque Græcorum libros *Persico* idiomate donatos fuisse ex *Agatiæ* l. 2. constat.
- (*l*) Quæ academiæ forma in *Persia* fuerit, *Olearius* in itineralio suo *cap. 26to*, & sequentibus pluribus enarrat.
- (*m*) Idem paulo ante nominatus *Olearius* bibliothecam, quæ suo tempore in urbe *Ardebil* extiterat, pluribus describit: *Bedikius* in opere suo, quod *تھیٹر ستون* *theatrum quadraginta columnarum* inscribitur, articulo 17mo. pag. 244ta. bibliothecæ regiæ *Persopolitanæ* mentionem faciens, hanc quinque ingentium conclavium tractum occupare asserit, omnis generis orientalium linguarum manuscriptis refertissimam, quorum pretium diversa, atque ornatissima pro more orientalium compactura librorum summopere augeat. Ceterum ad hunc locum exteris rarissimum nonnisi, & difficilimum patere aditum, idem ipse suo in opere testatur.
- (*n*) Vide ejusdem ad *specimen Poeseos Persica Vindobonæ anno 1771: typis datum* præmium, pag. 17ma.
- (*o*) Hos inter præter alios cumprimis, qui nominari merentur, fuere: *Hogâ Raschided-din Fasl Allah*, qui historiam celeberrimi illius

Asiae domitoris, ejusque successorum conscripserat, sub titulo جمعیت اکتوارنج i. e. *collectio annalium*: unde, quæ de hoc principe *de la Croix* commentatus est, maxima ex parte desumserat. Alter ob stili puritatem cum primis celebris extitit *Scheref ed-din Ali*, ex urbe *Jezd* oriundus, qui vitam *Timurlengi* ظفر نامه inscriptam, edidit, cujus versionem liberam, atque notis eruditis, & geographicis illustratam juniore *petit de la Croix* eruditi in acceptis referunt. Tertius hos inter *Eskender Mensesi* recensendus est, non mediocre ob conscriptam historiam تاریخ عالم dictam, celebris *Persiae* principis *Sah abasi* inter Orientales adeptus nomen, hujus in linguam Europæam versio ab eruditis adhucdum suspiratur. Quartus demum, ne longiores simus, idemque

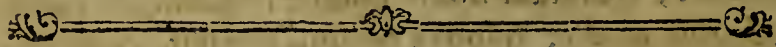
recentissimus est *Mirza Mehedi* biographus *Nadir Sahi*, cujus annales تاریخ جهانکشا summa cum solertia *Jones* in linguam Gallicam transtulit.

(p) Præprimis hoc loco commemorandus est *Ulug-Beghius*, quem doctissimis illustratum commentariis edidit *Gravius*. Ceterum, quæ gentibus istis de astronomiæ studio fuere cognita, anteriore jam seculo *Velschius* in libro, *Naurus* inscripto, itemque *Beckius* in *Ephemeridibus Persicis* erudito orbi communicaverant.

(q) Corpus scientiarum encyclicum, centum, & viginti artes liberales, scientiasque continens *Mohammedes filius Mahmudi* edidit, cui titulum نفایس الفنون فی عرایس العیون *nefais ilfunun fi arāiz ilujun* præfixerat. Ceterum quæ ad jura antiqua *Persarum* pertinent, speciatim cl. ac doct. vir *Schroeterus consiliaritus aulicus* præsentis, quo id scribimus, tempore celeberrimæ Universitatis Viennennensis *Rector Magnificus* vir nostris laudibus major, quondam ex antiquissimis scriptoribus in unam collecta *diatriben* edidit.

DE

LINGUA TURCICA.

§. X.

De origine
gentis, Tur-
cica.

Quamquam linguæ *Turcicae* initia a temporibus haud æque remotis, atque illa Arabica, & Persica repetenda sint, multo tamen his celerius in alias orbis plagas divulgata est, neque tantum, qua Ottomanorum se diffundebat imperium, sed ipsa aula Persica, atque inter Tataros adeo, quorum dialectus maximam hujus similitudinem refert, frequentissimo in usu hodiedum versatur. Ut omnibus, queis quantulacunque vel commerciorum, vel reipublicæ causa cum his gentibus consuetudo intercedit, non exigua linguæ hujus condiscendæ necessitas imposita videatur.

Turcarum (quod nomen hodie *Osmanidarum* subditi quam ægerrime ferunt) Europæos inter primos, quod quidem nobis constat, *Constantinus Porphyrogenitus* circa medium seculum decimum mentionem fecit, in libro de administrando imperio; (a) ubi ab *Uzis*, cum *Chazaris* societate junctis, *Patzanitas* multis præliis fractos, in eas redactos esse angustias refert, ut relictis propriis sedibus trans *Volgam*, *Danaim* versus in *Turcarum* regiones invadere coacti fuerint, quibus denique vetustissimos incolas deturbarunt (b). Verum eosdem hos *Turcas*, patria extorres, eodem propemodum tempore ab Arabibus invitatos, & stipendia sub Chalifis meruisse,

(c)

(c) & regiis etiam dignitatibus, meliore adspirante fortuna, deinceps fuisse auctos, orientales chronologi memorant. Sic, ubi [1] *Tulamitarum*, dynastia (d) sub noni seculi finem in *Aegypto* rerum potiretur, sequenti mox seculo, [2] e *Samanidarum* dynastia principes, ereptis ad mare *Caspium* Chalifarum potestati provinciis, regium in *Persia* solium conscendere. Nec minus in adversa *Turcomaniae* parte *Servi* ad publica majoris momenti munia admoti, haud longo post tempore dominis suis jura dare dubitabant. Quibus omnibus dux, & signifer facem praetulit [3] *Albtegin*, cui subinde [4] *Gaznavidarum* (e) nempe illa dynastia, quae *Samanidarum* proxime secuta est, suam debebat originem. Postera aetate non reges tantum Persiae, aliisque terrae tractibus dedit *Turcarum* natio, sed integras quoque gentes, tam in *Persiam*, quam in alias passim regiones, ut *Syriam*, *Natoliam* &c. commigrantes, quo factum, ut de sedibus suis, quas occuparant, non raro deturbatae, in alias, atque alias regiones transmigrare coactae fuerint.

Non equidem commemoratae hoc loco *Turcarum* irruptiones post divulgatum Islamismum primae evenere, quarum antiqui orientalium chronologi mentionem faciunt, cum iisdem referentibus antiquiores multo extiterint, de quibus ob diuturnitatem temporis praeter nomen certi nihil adferri possit. Quod si Persarum traditionibus fides adhibenda, *Turc*, [5] qui *Turkistaniae* [6] nomen indidit, a communi usque adeo patre cum fratre *Ireg*, [7] a quo originem suam subsequi Persiae reges repetunt, jam primis seculis descendisse perhibetur, ut unius, ejusdemque progeniei *Turcae* cum *Persis* esse videantur.

Scriptores Arabes nonmodo suam *Turcarum* genti originem antiquissimam non abnuunt, verum eam & ipsi ad primam seculorum memoriam lubentes referunt. Sic *Abulfaragius*, in primo universalis suae de dynastiis historiae ingressu, primis gentibus, terrarum orbi tunc cognitis, *Turcas* adnumerat (f). *Alfarganius* in climate septimo originales iis sedes assignat (g). Ingentes *Turcarum* ex provinciis, trans *Oxum* sitis, eruptiones idem *Abulfaragius* ad annum post *Hegiram* 291. refert (h), idemque de illorum e Sina excursionibus, ubi plura tercentis millibus fixisse tentoria leguntur, ad annum *Hegirae* 408. meminit. (i). Ex quo incredibilem nationis hujus amplitudinem, & immensum in ea hominum numerum nullo non tempore extitisse facili negotio eruitur. Jam quid de suae originis praestantia, & natalium splendore ipsi praedicent, videndum. In tabula illa genealogica, ab *Abulgasi Bayadur Chan* [8] in historia *Tatarorum* exhibita, gentis primordia, ab *Japheti* progenie repetuntur; cui octo fuisse filios, & hos inter majorem natu, *Turc* nomine, statuit; huncque patriarcham familiae habitum esse, a quo omnes, cum primis *Tatariae* populi, genus suum repetunt. Eidem *Chondemirius*

I

quo-

[1] بني طولون [2] سامانيان [3] آلبتكين [4] غزنويان [5] ترك
[6] تركستان [7] ايج [8] آبو الغازي بايدور خان

quoque in vita *Gengischan*, quinto operis sui historici præstantissimi como suffragatur, (k) ubi principem parentem *Turcarum* gentis *Japhet aghlan*, [1] i. e. filium *Japheti* appellat. Quem non vulgari a natura instructum ingenio, loco ob salubritatem aeris, soli fertilitatem, & aquæ dulcedinem accommodatissimo cum suis confedisse affirmat; itemque progeniem (l) ejusdem varios populorum patres exitisse, ut *Tatarchan*, [2] (m) *Mogulchan*, [3] (n) *Oghuzchan*, [4] qui diversas *Tataria* provincias suæ ditionis reddidere.

Variæ hæ *Turcarum* gentes, in alias terrarum plagas commigrantes neque uno tempore, neque eodem omnes loco, ut ex allatis patet, erumpébant; utpote a primis quodammodo incunabulis suis jam in plures tribus, *Kabile* [5] dictas, ab *Argun Chan*, [6] vel juxta alios *Oghuzchan* divisæ, nomine singulis ex clariori aliquo eventu adscito, (o) quod in hodiernam illis diem adhærescit. Alias porro *Turcarum* tribus *Arabschab* memorat: scilicet *Arlat*, [7] *Gelabir*, [8] *Kaugin*, [9] *Tumcumat*, [10] *Lesrag*, [11] *Berlas*, [12] ex qua *Timurbeg*, [13] *Tamerlanes* vulgo dictus, oriundus fuérat. Terras ab his populis in potestatem redactas antiqui quidem Græci, communi *Scythia* nomine complectentes, orientis geographi in quatuor majores partes distribuunt, (p) quarum vastissimæ regiones tum mari præcipuè *Caspio* adjacentes, tum a flumine, *Oxo* irrigatæ jurè, meritoque per omne ævum fertilissima copiosarum harum gentium seminaria existimatæ sunt. Atque prima hic certe domicilia earum erant gentium, quæ in occidentales partim *Asia*, partim septentrionales *Europæ* plagas sub *Gaznevidis*, *Selgukidis*, & principibus *Mogulensibus* involarunt. In horum etiam numerum referendi *Osmanida*; superato hi primum cum *Selgukidis* [14] *Oxo* flumine, postquam centum circiter, & sexaginta annos in districtu *Ilavaria* egissent, princeps eorum *Suleman* irruptione *Genchischan*, & urbis *Balch* depopulatione perterritus, relicta patria sede, urbe nimirum *Mahan*, cum subiecta sibi *Oghuziorum* gente, & quinquaginta *Tatarorum* millibus *Anatolia* fines petiit, ubi in *Erzengian* tantisper commoratus, ac prope urbem *Alepum* flumen trajiciens, equo præceps actus, fluctibusque haustus periit. Quare una familiæ illius parte *Orientis* tractus repetente, altera duce *Erdogrul*, hujus filio, a *Selgukidarum* *Anatolien*sium principe liberalissime accepta, in his terris domicilium fixit, (q) magna interim amplissimæ illius monarchiæ fundamenta ponens, quæ, extincto *Orientalium* cæsarum nomine, principem imperii sui sedem *Constantinopoli* constituit (r).

(a) Ait hic citato in libro sub initium cap. 37^{mi}: προ ἑτῶν δὲ πεντηκοντα εἰ λεγομενοι οὗς μετὰ τῶν χαζάρων ὁμονοησάντες, καὶ πολέμου συμβαλόντες προς
τες

[1] قباہ [2] تاتارخان [3] مغول خان [4] اوغزخان [5] قباہ
[6] ارغون خان [7] ارلات [8] جلابر [9] فاوجين [10] توکومات
[11] لسراج [12] برلاس [13] تیموریک [14] بنی سلجوق

τες πατζινακίταις ὑπεριχύσαν, καὶ ἀπο τῆς ἰδίας χώρας αὐτὰς ἐξεδίωξαν. καὶ
 κατεχόν αὐτῶν μέχρι τῆς ζήμερον οἱ λεγόμενοι οὐζοί. οἱ δὲ πατζινακίται Φυ-
 γόντες περιήρχοντο ἀνάψη λαφώντες τοπὸν εἰς τὴν αὐτῶν κατασκηνώσιν. κα-
 ταλαβόντες δὲ τὴν σημερον παρ' αὐτῶν κρατῆμενην γῆν, καὶ εὗροντες τες τρε-
 κούς οἰκόντας, ἐν αὐτῇ πολέμου τροπῇ τοῦ τες νικησάντες καὶ ἐκβαλόντες ἐξε-
 δίωξαν αὐτὰς. καὶ κατεσκιώσαν ἐν αὐτῇ. καὶ δὲ παρ' αὐτῆς τῆς τοιαυτῆς χώρας
 ὡς εἴρηται μέχρι τῆς ζήμερον ἔτη πεντηκοντα πέντε. *Ante annos vero quin-
 quaginta ii, qui Uzi dicuntur, cum Chazaris conspirantes, & con-
 junctis armis Patzinacitas aggressi, superiores facti, sedibus eos suis
 expulerunt, illasque tenuerunt in hodiernum usque diem Uzi. At Pat-
 zinacitæ, qui fuga evaserant, circumeuntes quærebant, ubinam sedes
 suas collocarent: venientesque in terram, quam nunc habitant, inven-
 tis illic Turcis debellatos ejecerunt, sedesque ipsi suas ibi posuerunt,
 tenentque jam hodie annum quinquagesimum quintum. Quo loco ani-
 madvertendum, auctores alios, ut cl. Georgius Pray in dissertationi-
 bus suis historico-criticis in annales veterum Hunnorum, Avarum,
 & Hungarorum observat, pro Chazaris τες τε μαζαρς substituere.*
 Antiquis itidem auctoribus *Turcorum* nomen minime ignotum fuisse, præ-
 ter alios *Cajus Plinius secundus*, & *Pomponius Mela* argumento sunt:
 quorum prior *historiæ suæ naturalis libro 6°. capite 7mo*. *Turcorum*
 mentionem facit, a *Cimmerio* inquiens accolunt *Mæotici, Vali, Ser-
 bi, Arrechi, Zingi, Psesi*. *Dein Tanaim* amnem gemino ore influen-
 tem incolunt *Sarmatæ, Medorum*, (ut ferunt) *soboles*, & ipsi in
 multa genera divisi. *Primo Sauromatæ, Gynæocratumeni, Amazo-
 num connubia. Dein Euaxæ, Cottæ, Cicimeni, Messeniani, Costo-
 bocci, Choatræ, Zigæ, Dandari, Tuffagetæ, Turcæ*, usque ad so-
 litudines saltuosas convallibus asperas: ultra quas *Arimphæi*, qui ad
Riphæos pertinent montes. *Pomponius Mela de situ orbis libro 1mo.
 capite 19mo. versus finem* asserit; *Geloni urbem ligneam habitant: jux-
 ta Thyslagetæ, Turcæque vastas silvas occupant, alunturque venando.*
 (b) *Turcas* gentem esse Hunnicam, populosissimam, & liberam, quæ
Caucasiorum montium septentrionale latus accolit, Joannes Zonaras
tom. 2°. libr. 17mo. paragr. 25to. sequentibus memoriæ prodidit:
 Εἰσι μὲν ἐν οὗτοι γενος τι οὐνικόν οἰκόν τα πρῶταρῆλια τῶν Καυκασίων ὄρων πο-
 λυπληθεὶς καὶ αὐτονομόν. *Nicetas* porro *Choniates Turcas Alemanis*
 plurimum fuisse infestos in vita *Manuelis Comneni libr. 1mo. num. 6°*.
 hisce memorat: Παρομοία δὲ καὶ τοῖς Τερκοῖς ἐπηλθε ποιεῖν, κατὰ τῶν Ἀλα-
 μανῶν, τὸ Μαυρηλ αὐτὰς ἐπαλειφόντος γραμμασι, καὶ διανισώντος εἰς πολε-
 μόν. καὶ τοῖνον περὶ τὸν Βαθὴν ὑπερτερησάντες, Παμπλανε τινος ἠγεμενε τὸ
 σφῶν στρατεύματος, πολλὰς διεφθειραν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ μοιρᾷ ἐπέθεντο ἢ τῇ
 Φρυγίᾳ περιώθενεν, εἰς κενὸν αὐτοῖς τὸ βουλευμα ἔχασε, καὶ τὸν ὀλεθρὸν ἐκ-
 σιῶς κατὰ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν καὶ πόρρωθεν ὄντα, ἀτεχνῶς μεταπεμπτο
 ἐποίησαντο, καὶ εἰς βόθυνον κατωλιθόν, ὃν τὰς οἰκειαῖς χερσὶν ἐβαθύσαν.
Idem & Turci imitati sunt. Manuelis literis ad bellum Alemannis
faciendum concitati. Itaque circa Bathym Pamplano quodam duce
prælio victores, multos occiderunt. Sed cum eam quoque partem ag-
gressi essent, quæ Phrygiam præteribat, opinione sua decepti, interi-
tum longe remotum ultro sibi accersiverunt, in foveam illapsi, quam
suis manibus effoderant. His similia idem auctor in vita Isacii An-
geli libr. 3°. num. 7mo. perhibet: Οἱ δὲ Τερκοὶ τὰ τῶν κηπῶν ὑπεισθύντες
 ταφρευμα τὰ τε, καὶ τες διωχρῆας, οἱ συνεχεῖς εἰσι περὶ τὸν Ἰκόνιον, καὶ
 τες ἐκλιθῶν περιβολὰς ὡς ἐρκος περιβαλλόμενοι, ἐκ τῶν ὄντων ἐπιχρῆσιν τὴν
 ἐς Ἰκόνιον περιόδου τῶν Ἀλαμανῶν, οἷα τοξοταὶ πάντες κρατισοὶ περὶ ἐνὰ χω-
 ρὸν συνηλισμένοι, καὶ πρὸς ἵππεῖς ὄπλοφορῆς ἐν δυσχωρῆαῖς κερφοὶ διαμιλλωμένοι.
Turci vero hortorum aggeribus, & fossis, quæ crebræ sunt juxta
Iconium, occupatis, & maceriis pro muro objectis, Alemannorum
 acces.

accessum facile se prohibituos putabant; cum omnes sagitarii optimi essent, atque uno in loco expediti, cum gravis armaturæ equitibus pugnaturi.

- (c) Deguignisio teste, libro 9mo. pag. 12na. Motassem copiis Turcicis fuisse usum, constat. Mutewakkellum primum Turcarum assensu aliquot, & fervorum occisum fuisse Elmacinus libro 2do. historia Saracenicæ ad annum Hegiræ 247. hisce annotat: فسعي في قتل والده و وافقه علي ذلك جماعة من آل تراک و آل و الی interficere: qua de re assensi ei sunt Turcæ aliquot, & servi. Stipendia vero sub eodem Mutewakkello meruisse Turcas, citati auctoris verba subsequa comprobant: فتحرک آل تراک في ارزاقهم فامر لهم بما Mox seditionem moverunt ob stipendia sua Turcæ, quibus ille dari iussit, quod eos pacaret. Denique de favore Turcarum, quem hi tempore Chalifæ Mustain experti sunt, Abulfeda ad annum Hegiræ 249. sequentia perhibet. Fecerat enim Almostain cum matris suæ, tum duobus hisce Turcis, Atamischo puta, de quo dicere cepimus, & Schabeco eunucho, ærarii expilandi, & differendi liberam potestatem.
- (d) De Tulamidarum dynastia in tabulis suis chronologicis Choğa Chalifa ita fatur: بني طولون دورت نغز دار ملك در مصر تاريخ ظهور ايکيبوز طقسان يدي تاريخ انقراض بشيوز آلتمش يدي مدت ملك يوز الي بش سنه E Tulamidarum filiis quatuor personæ regno præerant, sedem imperii in urbe Cairo figentes: regnandi initium anno post Hegiram 297mo. fecere, finem vero 567mo. Perstitit itaque dynastia hæc annis 155.
- (e) Originem dynastiæ Gaznavidarum celebris inter Persas chronologus Jahjai in opere suo لتواريخ آلتوايح seu medulla historiae inscripto ita breviter refert: سبکتکين غلام آلتکين مملوک سامانيان بود آلتکين در زمان ساميان مدت شانزده سال در خزنه و حدود هند پادشاهي کرد بعد از او حکومت ان ملک بسبکتکين رسيد در سنهٔ اربع و ثمانين و ثلثمائة امارت خراسان يافت و در ماه شعبان سنهٔ سبع و ثمانين و ثلثمائة در کذاشت پسرش سلطان محمود بر جاي او نشست و بعد از انقراض دولت سامانيان از دار الخلافة بساطنت خراسان منسوب کشت Albtegin fuerat, hic vero mancipium principum Sāmānidarum. Ipse Albtegin sedecim annis tempore dynastiæ Sāmānidarum in Gazna regni gubernaculum tenuit, & confinis versus Indiam; post fata hujus ad Sūbūkteginum principatus devolutus est, cui itidem dominium in regnum Chorāsān absolutum anno Hegiræ 384to. accessit; anno 387mo. mense Saebān e vivis discesserat, cui filius Sultan Mahmud in regno successerat, extincta subin Sāmānidarum dynastia, a Chalifis in dominatu regni Chorāsān confirmatus.
- (f) Auctor hic in principio historiae suæ universalis dynastiarum ita de Turcis discurret: قال من عني باخبار الآلام و بحث عن سير الآجيبان ان اصول الآلام من سلف آلدهر سبعة الفرس و آلكلدانيون و آليونانيون و آلقبط و آلترك Dicunt, qui historiis populorum operam navarunt, & in seculorum seriem diligentius inquisiverunt, origines gentium antiquitus septem fuisse, Persas, Chaldaeos, Græcos, Aegyptios, Turcas, Indos, Sinenses.
- (g) Inquiens واما ماورا هذه الآقاليم الي تمام الموضع المسكون الذي عرفنا فانه يبتدي من المشرق من بلاد ياجوج ثم يتر علي بلاد التغرغر وارض الترك ثم علي بلاد الآلان ثم علي التتر ثم علي برجان ثم علي صقالبة وينتهي Reliquum vero habitati tractus, quod quidem cognovimus ultra hæc climata proferri, initium quoque capit ab oriente, scilicet Jagogum regno. De hinc Tagargarum, Turcarum, Tartarorum

rum, & Alanorum regna secat. Deinde per Borgianam, & Sclavoniam tendit. Tandemque a mari Hesperio finem habet.

- (h) Dynastia 9ta, in qua Turcicarum ex provinciis, trans Oxum sitis, eruptionum hinc meminit: وفي سنة احدى وتسعون و مائتين خرجت التترك في خلف كثير لا يحصون الي ماورا التهر وكان في عسكرهم سبعماية فيه تركية ولا تكون الا لروس منهم فسار اليهم جيش المسلمين و كبسوهم مع الصبح Anno Christi 903no. Hegiræ 291no. prodierunt Turcæ cum innumera hominum multitudine in partes Mawaral Nahræ; fuerunt in ipsorum exercitu septingenta tabernacula Turcica, qualia non aliis, quam ducibus apud ipsos esse solent, ad quos profecta Moslemiorum copia, ipsos primo mane aggressæ, quam plurimos ex ipsis occiderunt, reliquis in fugam datis.
- (i) Eadem, quam ultimo inuimus, dynastia de maximo Turcarum e Sina egredientium numero sequentia adfert. في سنة ثمانى و اربعماية خرج التترك من الصين في عدد كثير يزيدون علي ثلثماية الف خركاه و ملكوه بعض Anno Hegiræ 408no. Christi 1017no. egressi Turcæ e Sina cum magna multitudine hominum, adeo, ut plura illis essent, quam trecenties mille tentoria, regionibus quibusdam occupatis spolia, & captivos ceperunt &c.
- (k) Juvat hoc loco ea, quæ Chondemirius de primogenito Japheti filio تركان اورا يافت اغلان كويند. Turk, nomine commemorat, refert. يعي پستر يافت و جناب فضائل مآب مولانا شرف الدين علي بزدي تعمر آله در مقدمه ظفر نامه آورده كه يافت اغلان بزركترين اولاد يافت بن نوح عليه السلام بود و بغايت عاقل و با ادب بود و هنرمند و در تمامي ممالك پدر سير کرده جاي بغايت تراخت يافت كه آنرا سلنگاهي كويند مشتمل بدر ياي كوچك و كوه بسيار و آب گرم و چشمهاي خوشكوار لاجرم راحل اقامت الجا Turci illum Jafet aghlan, i. e. unum e posteris, seu successoribus Jafetis nominant: vir summe venerandus Molla Serefeddin æli Jezdi (biographus Timurlengii, & coævus Chondemirii fuerat) cui Deus felices annos concedat, in suis ad historiam expugnationum Timurii prolegomenis memorat, Jafet aghlan fuisse primogenitum filiorum Japhetis, nepotemque Noachi. (supra quem pax). Eundem hunc ob perspicuitatem ingenii, humanitatem, & virtutis præstantiam cum primis commendari: omnes, quæ patri suo in partem cessere, solite perlustrans terras, in locum etiam pervenit saluberrimi aeris, quem Selengâh dicunt; in hoc & maris pars aliqua, & montes plurimi, & aqua gratissima; fontes denique amœnissimi reperiuntur; hunc itaque sibi locum seligens, ibidem confederat.
- (l) Quatuor Turko fuisse filios ex sequentibus Chondemirii verbis comprobatur: حق سبحانه و تعالي اورا چهار پسر داد تونك و جنكل و بر سچار و املاق روزي تونك در شكارگاه طعام ميخورد لقبه از دست او بيفتاد نكين شد بواسطه انكه زمين شور بود و چون بخورد بدهانش خوش آمد رسم نك Supremum Numen quatuor illi filios concessit, quorum nomina Teunek, Gengel, Bersehâr, & Emlak fuerant. Accidit casu, ut, dum Teunek quadam vice in ipso venationis loco cibi sumeret quidpiam, frustulum huic e manibus excideret, quod, falsedinis aliquid, quoniam terram attigerat, contrahens, in os repositum sapore grato palatum ipsius affecerat; inde factum, ut dehinc usus salis in dapibus frequens esset.

- (m) Præter nomen, quod uni copiosissimarum gentium postea obvenit, nihil de hoc principe speciale notum, quemadmodum & ipse *Chondemirius* in recensendis aliis fat fufus, de hoc tantummodo sequentia perhibet. تاتار خان شهنشاهي بود دولت يار و پادشاهي کامکار مدتي بامر حکومتی و تنظيم امور رعيت قيام نمود چون از اين عالم فاني رحلت کرد *Tatarchan fuit princeps principum, majestatis summæ, omnisque voti compos; integrum sui regni tempus in administranda exacta justitia impenderat, ordinandisque subditorum negotiis. Dum hunc mundum instabilem relinqueret; filius ipsius Buka Chan in locum ejus successerat.*
- (n) Neque de hujus factis peculiare quidpiam præter encomia ab historiographis recensentur; laudatus *Chondemirius* sequentia de eo memorat: پادشاهي يزيد عنوان و بكثر لشكريان منفرد شد پسر داشت قراخان وادرخان اوزخان و بعد از مدتي در شيوه عدالت و انصاف بيضا نمود بسراي *Princeps fuit ministrorum, exercitusque copia omnibus præferendus; habuit tres filios Karāchān, Aderchān, و Uzhān: postquam regnum suum, ob justitiæ, humanitatisque exactam observantiam gloriosum reddidisset, ad palatium alterius mundi concessit.*
- (o) Ista sequentibus dilucitare non superfluum erit: *Argun Chano* cum contubernilibus suis ob religionis negotia gravioribus simultatibus intercedentibus, pars in proxima vicinia habitantium hominum, ob auxilia ipsi præstita, tribus ايجور *Ighūr* i. e. *me juvit, se mecum conjunxit*, compellata est. Alteri قانكلو *kaniklū*, hoc est: *plaustrariæ* nomen inditum, quod hostibus ab *Argun Chan* magno prælio fufis, captaque immensa præda, quam victor exercitus asportare secum nequiret, excogitatum sit a nonnullis *plaustrorum* genus quoddam, avehendis spoliis peropportunum; quæ inventio illis *plaustrariorum* nomen peperit; *Mogolica* enim lingua *plaustrum* قانك *Kanik* dicitur. Tribus قىجاق *Kibgiak* a primo suo ejusdem nominis genitore, adoptivo *Argun Chani* filio, enata est; hic nimirum ubi princeps, post infaustum prælii cujusdam adversus *Beracos* exitum, mulierem, amisso in funesta pugna marito, suum sub cava arbore partum enitentem cerneret, puerum orphanum illius commiseratione motus, filium adoptavit; quodve sub cava arbore in idiomate *Mogolico* قىجاق *Kibgiak* natus esset, hoc eodem nomine compellavit. Aliâ tribus قارلق *Karlik* cognomen ea de causa nacta est, quod in excursione bellica principem aliquando, densissimis nivibus, queis obruebatur, impedita sequi nequirit. Alterius item expeditionis occasione alteri tribui nomen قىلج *kaliğ* famelicæ obtigit: legem enim ferente *Argun Chano*, ne quis campo excederet, non obtemperabat militum quispiam; uxorem siquidem suam cum post recentem partum pro nutrienda prole lac deficeret, fugientem prehenso phasiano lupum viderat, quem infecutus, projecto baculo, huic prædam abstulit, atque tostum uxori dederat, ex quo illa lacte abundare cæpit; *Argun* vero certior hac de re factus, virum his increpabat verbis قىلج *manè famelicus*, unde conjunctis literis قىلج appellatio tribui adhæserat. *Argun Chano* præterea principi viginti omnino, & quatuor erant filii, totidem & ipsi postea tribuum auctores.
- (p) Harum prima *Kibgiak*, plura vastissima regna, ut illud *Getarum*, continens, occidentem versus *Moguliæ* vicina est, versus septentrionem vero *Transoxanis* plagis proxima. Altera harum partium est *Giagatay*, ab antiquis *Transoxania* ab Arabibus *Mawera innehr* nuncupata. Tertia est *Caracatay*, *Turkistaniam*, regnum *Naiman*, regnum *Gelayr*, cujus pars tantum unica *Kerait* est; regna item *Ighur*, *Tangut*, *Chotan*, vel *Chyta*, vel *Chutan*, regnum *Calmacarum*, & regnum *Kurğ* complexa, magnoque *Chinarum* imperio

perio, marique terminata. Quarta demum *Scythia* pars antiquam *Mogolistan*, *Gog* nempe, & *Magog* comprehendit; & licet vera hæc *Gengischanii* sit patria, in diversum tamen, ad situm illius quod attinet, historicorum tendunt sententiæ.

(q) Gens hodierna *Osmanidarum* per tot strages, perque varias accessiones *Græcorum*, *Moldavorum* &c. partim extirpata, partim novis his nationibus usque adeo commixta est, ut præter ipsam *Sultanorum* stirpem aut pauci, aut vix aliqui reperiantur, qui se a primis illis *Turcis* descendere gloriari queant.

(r) Quod ad primas *Osmanidarum* origines attinet, ea sequimur, quæ solertissimus historiographus *Saddidinus* suo in opere sequentibus perhibet.

ساقلان اخبار و راویان آثار شویله اشعار امشردرکه آل ساجوق
ماوراء النهر دن ایران زمینہ انتقال اندکرنده بیله لرجه اولان قبائل
ترکدن سلسله عثمانیہ نک جد اعلاسی اولان قافی خان قبیلہ سی که حدود
مرو شاهجاندن ماخان شهرنده متمکن ایدیلر جنکیز فتنہ انکیز ظهورنده
حدود ارمنیہ و اخلاطہ انتقال ایدوب آثار اضرار تانار بد تبار اول دیارہ
دخی وصول بولمچق بر مقتضای فحوائی فضائت علیہم الارض بما رحبت
اول مقامده اقامت مستتبع نکبت و مستلزم خیمت اولماسی مشہود دیدہ
بصیرت اولمچق اختیار دیار غربت ایدوب اول قبیلہ نیبلہ نک سرداری
سلیمان شاه بن قیالب طایفہ سیلہ بلاد رومہ انتقال ایدیلر اتا تاریخ
نشری ده دیبشدرکہ قبیلہ مزبورہ نواحیہ اخلاطده یوزیتمش بیل تمکن
اندکدنصکرہ سنہ ستہ عشر و ستمایدهده عسکر جنکیز اول نواحیہ سلسط
اولوب سلیمان شاه بن قیالب بلاد رومدن ارزنجانہ انتقال ایدوب بر قاج
بیل اندہ بیلاق و قشلاق ایدیلرک مضائقہ امکنہدن دواب و مواشی اول
اطراف و حواشیدہ آرام ایدہ میوب وطنلرینہ مراجعت قصدی ایله حلبہ
متوجہ اولوب جعبر قلعه سنہ کلوب فراتدن عبور ایدرکن سلیمان شاہک آئی
مخالف محلہ دوشمکله عرف اولوب جعبر قلعه سی آکنده دفن ایدیلر *

Historiarum, rerumque memorabilium scriptores ita retulere: dum Selgukidarum stirps e regionibus Transoxanis in Persiæ terras transfret, inter alios, quæ horum in societate simul venerè, Turcarum tribus una fuerat, unde Osmanidæ originem trahunt, cujusve primos inter progenitores Kahihan numeratur. Hæc igitur tunc temporis in urbe Mahan, in confinibus Merwsahgihan sita, confidens, imminentibus Genghischanii turbis, primum in Armeniam, ejusque provinciam Achlat secesserat, atque, posteaquam fex illa mortalium Tatarum illis etiam plagis signa devastationis suæ jamjam imprimere cepissent, juxta effatum illud (terra illis angusta, quoniam vasta) sibi permanendi spem omnem deficere, eadem tribus animadvertens, contra vero calamitès necessario subsequuturas, in peregrina se se transferre loca præelegit; factum inde, ut Suleiman Sah, filius Kaja Elp, utpote nobilissimæ illius tribus dux, una cum gente sua in terras Græcis tunc temporis subiectas commigraret. At vero Nisri historiographus asseruit, occupatis ab exercitu Gengischanii anno 636. Achlati partibus, postquam nempe prædicta tribus centum, & septuaginta annis in iisdem Achlati tractibus confedisset, Suleiman Sahum, filium, Kaja Elpi ex regnis iis, Græcorum dominio subiectis, in Erzengianum abiisse, transactisque ibidem per annos aliquot æstivis, hybernisque stationibus, cum ob locorum angustias jumentorum, at-

que pecorum agmina subsistere diutius nequierint, Alepum versus, in patriam redeundi consilio, contendisse: pervenientem vero ad arcem Giæber in ipso Euphratis trajectu, cum equus in adversum locum laberetur, fluctibus haustum, infra arcem Giæber humo fuisse conditum. Ità laudatus Saddidinus. Consulimus autem præter alia plura exempla accuratissimum illud, ac pulcerrimum manuscriptum, quod in S. Cæs. Reg. bibliotheca hic loci asservatur: id, quod eo magis necessarium erat, quo a pluribus res hæc in dubium revocatur, aut verius ipsa facta confunduntur. Juvat itaque paulo attentius sequentia perlustrare. I^{mo}. Eodem tempore, quo Selgukidæ e regionibus Transoxanis turmatim in Persiam transivere, horum in societate una itidem e tribus Turcicis fuerat, quæ, licet قاي خان Kahi Chan progenitorem sui stematis agnoscat, unde hodierna Osmanidarum gens provenit, minime tamen eodem Kahi Chan auctore, aut ductore hac sua in transmigratione usa est. II^{do}. Idem hic Kahi Chan juxta communem ab Osmanidis exhibitam tabulam tertius a Japhete stirpis progenitor, & pater Oghuzii nominatur, inter primos idcirco gentium progenitores numerandus. Ipsissimus porro hic Kahi Chan, ut Bratutti in traductione sua pag. 4ta annotat, promiscue pro Karahan sumitur, atque a Mehmed Nisançi in historia sua simpliciter قزحان Karachan compellatur. Denique hoc eodem nomine insignitum in tabula genealogica ad historiam Gengischani exhibet Mirchondius, eumque cum gente sibi subjecta nomadum more fuisse vagatum refert, in قراقرم Kara Kirim inter montes ارباق Erbak, & کرتاق Kertak hybernari solitum. III^{io}. Secundum chronologos Orientales communiter principium regni, & dynastie Selgiukidarum ad prima sex lustra seculi quarti post Hegiram refertur; cui opinioni jam sæpius citatus epitomator Jahjai inhærens, in medulla sua historiarum annotat, Sultanum Rucneddin Abu Thaleb Thogrul Beg, Mehmed, Micailis filium, nepotemque Selguk anno Hegiræ 429, absente e Gaznavidarum dynastia principe Messaud, thronum conscendisse. Sultanum Messaud, commisso post triennium, anno nimirum Hegiræ 432. cum Selgukidis prælio, in planitie Zendeکان, ad urbem Merw sita, victum in provinciam Gaznensem discessisse; quo factum, ut post hanc stragem absolutum dominium Selgukidis obtingeret. سلطان ركن الدين ابوطالب طغرل بيك محمد بن ميكايل بن سلجوق در نيشابور در سنه تسع و عشرين و اربعماية در غيبت سلطان مسعود غزنوي بر تخت نشست سلطان مسعود بعد از سه سال در سنه اثني و ثلاثين و اربعماية در مرو بصحرای زندقان سلجوقيان حرب كرد و شكست يافته بغزنيں رفت بعد از هزيت او سلجوقيان بر ملك شدند In eandem pariter sententiam chronologus Turca kiatic Gelebi concedens, initium dynastie Selgiukidarum in regno Chorasani, & stragem Sultani Messaudi, Gaznavidarum principis, in campis Chorasani a Selgukidis perpeffam, ad eundem post Hegiram annum 432. adscribit. ظهور دولت سلجوقيه در خراسان و انهزام سلطان مسعود. Hæc nova Turcarum tribus trajecto Oxo flumine, ad urbem ماخان Māchān, juxta alios مرو شاه Māhān, quæ ex primariis regni Chorasani una est, in confinibus مرو شاه Merw-sah gihan sitam confederat, in qua duces gentis hujus jura dare consueverunt. V^{to} Quanto vero temporis spatio ad hanc urbem memorata tribus persisterit, non æque liquet: duplicem Saddidinus, cujus verba superius attulimus, in medium adfert sententiam, quarum una est, hanc videlicet Turcarum tribum, turbatis ob Mogulensum

lensum invasiones in *Persia* rebus, in partes primum *Armeniae*, tum vero, ubi se se neque isthic fat tutam cerneret, in *Græcorum* confinia secessisse. Usitator hæc est opinio, cui cum præfato *Nisanġi Mehmed* itidem *Kiatib Gelebi* subscribit, in eo tantummodo a priore differens, quod is annum, quo tribus hæc pedem ex urbe *Mahan* moverat, post *Hegiram* 611^{num} statuat, i. e. post vindicatum a *Selġukidis*, in quorum societate tribum istam in *Persiam* venisse diximus, *Chorasaniæ* regni absolutum dominium 179^{num}, quo, referente eodem *Nisanġi Mehmed*, urbs pariter *Balch* desolata, princepsque *Charezmiorum* ex avito throno deturbatus est. تاريخ هجرت نبوتہ عليه افضل الصلوة وآلہ تحية ذك الکتی یوزاون بر تاريخی ایدی کہ چنکزخان *Kiatib Gelebi* بلخ شهرنی خراب ایدوب حوارزم شاهی مملکتندن اخراج ایتمشیدی *Gelebi* vero in *tabulis chronologicis* ad annum *Hegiræ* 621^{num}. sequentia refert: رفتن سلیمان شاه بن قیا والیء ماہان جد عثمانیان بجانب روم
Transitus Soleiman Sahi, filii *Kaja*, & principis urbis *Mahan*, avi *Osmanorum* in partes *Anatoliæ*. Quo loco animadvertendum: a priore annum discessus ex urbe *Mahan*, ab hoc vero annum illum indicari, quo post varias in *Armenia*, aliarumque terrarum oberrationes, quæ inter hoc tempus intercesserant, princeps *Suleimanus* in Asiaticas *Græcorum* partes advenit. Sententiam alteram idem *Saddidinus* ex historiographo alio *Turca*, *Nisri* dicto, affert, qui *Osmanidarum* tribum jam prius in partibus *Armeniae* consedisse dicit, eamque post decursum 170. annorum, postquam nempe anno 616to. *Gengizchani* exercitus iis etiam locis terrorem ferocitatis suæ injecisset, ex his duce *Suleiman* in commemorata *Græcorum* confinia confugisse: ex quibus facile hic loci adductus a *Nisri* annorum numerus evincitur; si enim ad annum 432^{dum}, quo *Selġukidarum* dynastiam incepisse numero III^{to}. diximus, *Turcicæ* hujus oberrationis annos in *Armeniam* usque, quos ad decennium, aut tria etiam lustra extendere licebit, quis velit addere, nullo negotio adductum ab auctoribus præfatis annorum calculum exactissimum, usque ad annum 616^{num}. reperiet. VI^{to}. Denique animadversione dignum est, ad nomen *Suleimani* principis, qui dux tribus in *Anatoliæ* partibus fuerat, ab historiographis singulis *Patris* nomen fuisse additum; quod ea ratione factum arbitramur, ut a progenitore alio ejusdem stirpis, multum anteriore, distingueretur, cujus pater *قزلو Kurlu*, posterioris vero *قیا الب Kaja Elp* exitit, a *قاهی خان Kahi Chan*, vel juxta alios *قراخان Kara Chan*, ut sub principium diximus, distinguendus. His itaque perpensis nullatenus induci possumus, ut cum *Deguignisio* relatum a *Saddidino*, cui & plurimi *Turcarum* historiographi consentiunt, gentis suæ originem rejiciamus, eoque minus, quod neque suspectum nobis illud sit, generationes alias inter *Suleimanum*, & *KajaElp*, ut perpere sumtum erat, necessario intercedere debuisse; neque *Oghuzos*, ut ex ejusdem docti viri assertis pateret, cum *Emiris* aliis *Saddidinus* confundat, qui post *Charezmiorum* stragem in *Syriam* discessere. Hic enim, suæ nimirum *Osmanidarum* gentis accuratas origines indicare unice sollicitus, nequidquam commemorat aliud præter ea, quæ ad *Ertogrulum*, ejusque posteros pertinent, qui in *Natoliæ* plagis remansere. Ex relationibus contra reliquorum historicorum cumprimis vero ex *Mahmudi Nisanġi* verbis constat, *Tatarorum* partem eam, quæ cum *Suleimano* fuerat, post hujus fata in plagas alias dispersas, binosque ex filiis ipsius Orientem versus reverbos esse. مذبور سلیمان شاه فرات صوبہ غرق اولدقدہ جعبہ اوکندہ دفن ایتدیلمر کندو ایلہ کلن تاتار طایفه سنک هر بریسی بر طرفه طاغدیلمر سلیمان

سليمان شاه غرق اولدقده دورت اوغلي وار ايدي بري ارطوغرل بري
 سنقور بري كون طوغدي بري دندار ايكيسي دونوب دياز شرقه كتديلر
 Quam vero epocham, annum videlicet 621^{mum} pro expugnatione ur-
 bis *Balch* *Deguignisus* assignat; ea equidem non ab omnibus obser-
 vatur: *La Croix*, qui vitam *Genghizii* summa solertia ex Orientalibus
 deprompserat, expugnationem istam ad annum 618^{vum}. adscribit:
 atque *Emir Jahjai* de rapaci *Genghizii* exercitu sequentia perhibet:
 در سنهٔ سبع و عشر و ستمايه از چگون عبور کرده ببلخ نزول کرد و انرا خراب
 ساخت *Hunc nimirum, anno 617mo; trajecto Oxo flumine, ad urbem*
Balch confedisse, eamque devastasse. Quid? quod *Oghuziorum* tri-
 bus, quam *Deguignisus* eandem cum Græcorum *Guzia*, aut in Eu-
 ropa sub nomine *Uzorum* notam esse arbitratur, hoc ipsissimo sub
 nomine iisdem antiquis Græcis minime ignota extiterit, quin ejusdem
 gentis *Oguzia* mentionem fecerint etiam, ut *Theodorus Spandugi-
 nus Cantacuzenus* in commentariis suis de origine principum *Turca-
 rum, & moribus nationis hujus* argumento est. Longiores fortassis
 fuimus; non diffitemur; quidni uberius hæc in originem modernorum
Turcarum inquisitio, ad primam nobilissimæ gentis *Hungariæ*
 historiam lucis affundat quidpiam? dolendum sane, clarissimum, ac
 doctissimum virum *Georgium Pray*, qui eruditissimis suis ad historiam
 Hungaricam lucubrationibus perennem sibi nominis famam apud omnes
 peperit, ex ipsis haud quaquam fontibus haurire potuisse, quæ ad ori-
 ginem nationis *Hungariæ* attinent.

§. XI.

De Lingua
 Turcica
 dialectis, &
 diversis scri-
 pturarum
 generibus.

Osmanidarum æque, ac aliarum tribuum; nationumque, ex lau-
 datis modo magnæ *Tataria* provinciis, trans *Oxum* sitis,
 emigrantium; unam, eandemque, vel haud multo certe disparem
 fuisse linguam; ex eo constat, quod in *Crimensi Tataria* hodie
 usitata, & illa *Giagataensium* lingua cum hodierna *Turcica*, tam
 quod ad vocum significationes, quam construendi methodum attinet,
 plurimum consentire videantur. (a) *Turcicam* porro inter; &
Persicam nulla alia intercesserat communio, quam quod multis
 utraque *Arabicis* vocabulis adscitis, reddita sit locupletior,
 id sibi singulare deinceps reservante *Turcica*; quod præter
Arabicas plurimas *Persicas* quoque voces civitate donarit, ut sua
 quidem origine non exigua inopia laborans; tot peregrinorum
 vocabulorum adoptione copiosissima evaderet; id, quod in literariis
 tamen monumentis, ac quotidiano sermone magis advertere licebit.
 Hæc eadem ratio linguam *Turcicam*, ob grammaticalium regula-
 rum simplicitatem alias scitu facilem; in scriptione tamen eo ex ca-
 pite reddit difficillimam, quod scribentem in *Arabica* non minus,
 quam *Persica* lingua haud mediocriter versatum esse oporteat. (b)

De peculiari *Turcarum* scriptura, antequam, relictis patriis
 sedibus, *Oxum* flumen cum reliquis tribubus, ut jam meminimus,
 transfirent, quidquam certi statuere, res magna, & multis ea de
 causa difficultatibus impedita est, quod nulla plane temporum illo-
 rum ad nos historia pervenerit. Tantum certe illo ævo militiæ, &

bel-

bellicis expeditionibus *Turcas* tribuisse indubitatum est, ut exiguam admodum, vel nullam omnino scientiarum cognitionem illos habuisse haud immerito suspicemur. Cum vero lingua, & mores *Turcarum* maxime ad *Tatarorum* similitudinem tunc temporis accesserint, quæ ad nostram de *Tataris* memoriam pervenerunt, paucis hic referre juvat. Arabicus *Timurbegii* biographus duo comprimis scripturarum genera, a prima hominum memoria illis in terris usitata, commemorat, *Giagataensium* unum, (c) *Uighur* dictum, alterum in *Chिता* receptum, cujus characteres *Dilbergin* nominantur. (d). Plures *Tatarorum* scripturas *Hyde* in suo de veteri Persarum religione libro recenset: ut illam, *Mogolensium* (e) qui, a *Chinensibus Mo-to Ta-to* nuncupati, ultra *Imaum* montem supra *Chinam* siti sunt; quique omni alphabeto destituti, *Chinensium*, & *Japonensium* more peculiaribus quibusdam in singulas voces utuntur signis, ita, ut emblematica, vel si lubet, hieroglyphica dici posse horum populorum scripturam videatur; in eo tamen *Chinensibus* dispares, quod non a columna dextra, sed a sinistra deorsum eorum scriptio tendat. Nec minus illa quoque gens citra *Imaum*, & supra *Indiam* posita, communi nomine *Boutan*, vel *Butan* appellata, propriis literarum formis gaudet (f).

Quæ porro hodiernæ apud *Turcas* scripturæ ratio sit, non atinet hoc loco pluribus exponere: cum rerum Orientalium peritis minime ignotum sit, modernam *Turcarum* scripturam, quam ab Arabibus mutuati sunt, re nulla, ac adjecta litera unica *Saghyr nun*, enunciatione quidem *Turcis* propria, figura autem *Arabico Kief* plane simili; ab Arabico scribendi genere discrepare (g).

(a) Similitudinem non ultimam *Turcicæ* cum *Giagataensium* lingua præter alia hoc loco subiecta exempla demonstrant.

Giagataice.

اي خداوندلار خداوندي		يوق خداليق داکسا مانندي
عظمت بابي دا کماندين اولوق		ني کم آندين اولوق يوق آندين اولوق

Turcice.

اي خداوندلار خداوندي		يوق خداليقده کسه منندي
عظمت باييده کماندن اولوق		نه کم آندن اولوق يوق آندن اولوق

Giagataice.

خسروي ايردي شاهلاردين طاق		تخت حکميدا کشور آفاق
مخزن و کنجي کا نهايت يوق		ملک و خياليغه حد و غايت يوق

Turcice.

خسروي ايردي شاهلاردين طاق		تخت حکميده کشور آفاق
مخزن و کنجي که نهايت يوق		ملک و خيلي به حد و غايت يوق

Maximam præterea inter linguam *Hungaricam*, & *Turcicam* affinitatem intercedere *cl. Pray*, vir omnimoda eruditione conspicuus, in *dissertationibus suis historico-criticis in annales veteres Hunnorum &c. Viennæ anno 1774. editis, dissertationis 5te. ff. 5to*. pluribus contendit; idem, si ingenium, & structura utriusque spectetur, *clariss. Kolarius*, utriusque linguæ peritissimus, in *Nic. Olahi Hung. pag. 91. edit. Viennensis* adnotat. *Töppeltinus*, utriusque itidem linguæ gnarus, in *orig. & occas. Trans. éditionis Lugdunensis pag. 69. observat*, linguam *Hungaricam*, quoad primitiva, & nomenclaturam *Turcicæ* vicinam esse. Placet itaque, quo linguæ utriusque affinitas magis pateat, brevem aliquarum vocum catalogum hoc loco subjicere.

Turc.	Pron.	Hung.	Lat.
ارپه	ārpa.	Arpa.	Hordeum.
ارسلان	ārslān.	Oroszlány.	Leo.
الما	almā.	Alma.	Malum.
انا	anā.	Anyá.	Mater.
انده	onda.	Oda.	Ibi, isthuc.
اوكر	öküz.	Ökör.	Bos.
اويلاه	öyle.	Ollyan.	Sicut.
اينك	īnek.	Ūne.	Vacca.
ايو	ejū.	Jó.	Bonus, bene.
بوغا	būghā.	Bika.	Taurus.
بوزدغان	būzdoghān.	Bozogár.	Clava.
بيوك انا	buyūk anā.	quasi Ūkanya. major mater.	Avia.
چادر	ciādir.	Sátor.	Tentorium.
چپه	cepe.	Kapa.	Ligo.
چلك	celik.	Atzél.	Chalybs.
چوق	ćok.	Sok.	Multum.
دايه	dāje.	Daika.	Nutrix.
دك	deg.	Addig, eddig.	Usque, hæctenus.
دكيز	den-ýz.	Tenger.	Mare.
صقل	sækæl.	Szakál.	Barba.
صوبه	soba.	Szoba.	Hypocaustum.
طابور	thābūr.	Tábor.	Castra.
طاوق	thāūk.	Tjuk.	Gallina.
طولمان	tholmān.	Dolmány.	Tunica.
قال	kāl.	Állj.	Sta.
قايق	kājyk.	Tsaika.	Lembus.
قپو	kapū.	Kapu.	Porta.
قره طاوق	kara thāūk.	Kara Tyuk.	Merula.
قضا	kyssa.	Kitfin.	Brevis.
قوچي	koči.	Kótsi.	Currus.
ككز	gen-ez.	Könyen.	Facilis.
كه كيم	kī, kīm.	Ki, kicsoda.	Qui, quis.
ياي	Jái.	Ij.	Arcus.

Plura his *Turcica* in *Prodromo Idiomatis Scythico-Mogolico-Huno-Avarici*, *Georgii Kalmar Posonii 1770. edito*, quæ *Hungaricis* congruunt, invenire licet.

(b) *Turcas* tanta vocum penuria laborare liquet, ut dum comptiores in sermone esse cupiunt, omnem ab *Arabibus*, & *Persis* orationis nitorem mutuare cogantur. Hinc *ملاع Mulemmæ*, quod proprie *discolor* significat, partes nimirum corporis, distincto ab aliorum colore quasi

fi micantes habens, in sensu translato pro eo *Turcici* sermonis genere sumitur, quod vocibus partim *Arabicis*, partim *Persicis*, partim *Turcicis* constat. Est vero hoc dicendi, scribendique genus nonnunquam incitatus ob pulcerrimarum allego-riarum, sententiarumque non minus copiam, ac suavissimum plurium sæpenumero tum *Arabicorum*, tum *Persicorum* versuum concentum; ut adeo utriusque gentis suadam hic reperire queas, quemadmodum id ex *fabulis Bidpai* a celeberrimo interprete *Turca* sub titulo *فایون نامه* in *Turcicum* translatis, ex *Saddidini Chronico*, *Nergisi elixiria vitæ*, libro morali, & *Nabi Efendi*, libro epistolari, aliisque patet. Remissius nonnihil, sed æque selectissimis verborum ornatum expressionibus hoc ipsum dicendi genus apud alios, ut *Näma*, *Rasid*, & *Gelebi Zade* in analibus videre licet. Utrumque porro hoc scribendi genus, si vocibus simul cadentibus, & observato in compositione numero quopiam modulatus efficiatur, mutuato ab Arabibus termino *سجع* *Jeğ* compellatur. Denique, qui rudiores sunt, vulgari sermone *Turcico*, vel si quæ huic *Arabica*, & *Persica* immixta sunt, his ipsis grassiori dialecto defædatis utuntur. Hinc *turcicum* *قبا* *kabā*, probabiliter ortum a *قوا* *kawā*, quod *Arabibus terra deserta*, & *terra non rigata* dicitur, sensu allegorico vulgarem hunc sermonem, & quasi jejunum significat. Est itaque *Turcis* triplex scribendi genus, elatum *unum*, hodie dum, si librorum præfationes excipias, vix usitatum amplius. *Alterum* comptum quidem, sed lenius, quo aula *Ottomanica* nunc potissimum utitur. *Tertium* denique vulgare illud, quod sine lege vagatur, nuncque temporis æque, ac prius inter vulgus obtinet. Ceterum elatiori scribendi genere *Turcas* minus delectari, ipse *نظمي زاده* *Nazemi Zade* inter alios, verbis subsequis testatur; qui *Arabicam* ab *عربشاه* *Arabsah* concinnatam *Timurii* vitam inflato primum stylo in *Turcicum* versam, quod hæc minus clara præfecto *Bagdadensi* videretur, ejusdem jussu remissiori illo, quo nunc extat, conscriptam stylo edidit. *تأليف مرقومك تركي يه ترجمه سن بوفير قليلة* *آلبضاعة كثيرة الآضاعة مرتضي الشهير بنظمي زاده يه اشارت ايتمكن اكرچه عدم اهليت معلوم واسباب بسط انبساط معدوم اولدوغي ظاهر در فاقما بهر حال تك و يو ميدان جهده جست وجو اولنوب ترجمه اولنمشيدي لكن بر مقدار لغت عربيه و فارسيه ايله ملّوع و اشعار عربيه و قواني غريبه ايله مسجع اولوب عاميه فهبي عسير و هر كسه استفاده سي غير يسير اولمغين اشبو سال فرخنده فال يعني بيك يوز اون بر تاربخنده والي بغداد دار السلام وزير مكرم مشير منم زين الكوزراء السلطانية اسوة الكولاة الخاقانية حاتم شعار نظام الملك خورشيد اشتهار الكوزير الحاجي اسمعيل پاشا حضرتلرينك نسخه، مذكوره منظور عين عنایت و عبارتي مسوع سمع رافتلري اولدقده ترجمه مذكوره نك عبارتي تكلفات لغات و تصلغات سجع و استعارات و مجازات ايله منعقد اولوب هر كس مطالعه سندن مستفيد و مستمع فهمنه قريب اولمغله اولمغوله تكلفاتدن خالي بر تصنيف جديد دخي اولورسه مقبولة الطبايع مطلوبة الجماع اولورايددي ديو ترجمه جديده راغب اولمغيله اداي امرلرين واجب و مراد شريفلري اجراسن لازم بيلوب ترجمه ثانيه يه سعی و اهتنام اولندي*

(c) Placet, quæ citatus auctor de *Giagataensum* scriptura pag. 435. in libro *عجایب المقدور فی اخبار تبهور* inscripto *Lugduni Batavorum typis Elzevirianis anno 1636.* edito memoriae prodidit, hoc loco commemorare: ait hic *واتما الجغتاي فلهم قام یسی اویغور وهو بالقلم ابوغولي*

مشهور و عدته اربعة عشر حرفا و سبب نقصانه و الحصاره في هذا العدد ان حروف الحلق يكتبونها علي هيئة واحدة و كذلك تلفظهم بها و مثل هذا الحروف المتقاربة في المخرج مثل الباء و الراء و الكسین و الصاد و مثل الراء و الءال و الطاء و بهذا الخط يكتبون توافيعهم و مراسيمهم و مناشيرهم و مكاتيبهم و دفانهم و مخازينهم و تواريحهم و اشعارهم و قصصهم و اخبارهم و سجلاتهم و اسعارهم و جميع ما يتعلق بالامور الدنيوانية و التور الجنيكية خانية و اكاره في هذا الخط لا يبور بينهم لانه مفتاح الترف عندهم

Sed Giagatais aliud scripturae genus est, Uighur dictum, quodve alias sub nomine characteris Mogolici notum est. Hujus scripturae literae sunt numero quatuordecim. In his pauciores numerum efficit, quod gutturales literae, eaque, quae sibi vicinae sunt, uno eodemque characteri exprimantur, ut ب be, & ف fe, item ز ze س sin, & ص sad, similiter ت te, د dal, & ط thi. Characteri isto in adnotandis factis, computis, in diplomatibus, literis, libris rationum, annalibus, poematibus, historiis, syngraphis utuntur; denique, quidquid rerum occurrit, in actionibus litigiosis, in legibus itidem Gengischanensibus. Speciale in hoc characteri illud est, quod nihil in eo deperat, cum clavis divitiarum omnium in eo contineatur.

(d) De characteribus istis idem auctor citata pagina sequentia perhibet: وفي الخط لهم خط يسي دلبرجين رايت حروفه احدا و اربعين و سبب زيادته انهم يعدون التفاخيم و الامالات حروفا و كذلك الكين و بينات فيتولد

Et in Chita scripturae genus est, quod vocatur Dilbergin: vidi ego hujusmodi characteres quadraginta, & unum. Ratio ejusmodi abundantiae literarum est, quod gens haec crassioris, leniorisque soni literas; mobiles item, & quiescentes seorsim numeret: inde fit, ut una quaeque litera ejusmodi accessioni sit obnoxia.

(e) Hujus scripturae specimen nobis hoc loco exhibere superfluum visum eo, quod hujus scribendi modus a reliquis characteribus Orientalibus, de quibus ex professo tractare constituimus, omnimode differat.

(f) Specimen hujus scripturae elegans e literis salvi conductus, a principe urbis Boutan Tatarorum desumpta, tabulae 3^{tae}. num. 1ma. exhibet. Characteris porro supra memorati Dilbergin, qui populis in Uighur citra Imaum supra Persiam ad Borrapioten degentibus familiaris est, vide specimen tabulae 3^{tae}. num. 2da. ex manuscripto Tatarico excerptum, atque Huntingtonianos inter codices adseruatum, quod cl Hyde codex legum Gengischani esse videtur.

(g) Turcas calligraphiae plurimum esse deditos, jam Meninskius in sua grammatica uberius exposuit: Horum in scriptura characteres mirum in modum saepe numero complicati, ac praecipue in inscriptionibus conspiciuntur. Cum vero hoc scribendi genus nostris in partibus minus notum sit, raritatis causa quinque specimina ad reliquas tabulae 3^{tae}. scripturas adjicimus, quorum 1ma. num. 3ta. positum inscriptionem exhibet supra portam Moscheae a رستم پاشا Rustem Pasa extructae. Alterum num. 4to. Sigillum principis cujuspian Tatarici Praecopensis, qui anno Heg. 1008. sese inter Aulam Austriacam, & Portam Ottomanicam conciliatorem pacis obtulit. Tertium num. 5to. Sigillum Vezirii ابراهيم پاشا Ibrahim Pasa. Quartum num. 6to. Sigillum celebris quondam علي پاشا Ali Pasa, qui regnante محمود Sultan Mahmud circa annum Heg. 1155. Vezirius fuerat. Quintum denique num. 7mo. Sigillum Deji, seu principis Tunetani de anno Heg. 1138.

§ XII.

Osmanidarum monarchia firmiores *Prussæ* radices agente, in primis id quoque curis illius stirpis principes numerarunt, ut effusissima in literarum studiosos liberalitate scholis, (a) maximis sum-
 tibus fundatis, optimos quosque magistros præficerent, quibus assignatus æris numerus ex ærario publico annis singulis dependeretur. In *Musulmanorum* historiis, a *Leuencravio* editis, legimus [1] *Urchanum*, (b) capta *Nicomedia*, Christianam insignis magnitudinis ecclesiam in [2] *Medrese*, i. e. gymnasium literarium ad pascendos tum magistros, tum discipulos doctrinæ *Musulmanicæ* redegisse. Idem auctor præstantissimus asserit, (c) *Constantinopolis* expugnatorem [3] *Mohammedem* eo in loco, ubi per-
 vetustum Christianis templum erat, octo pro avitæ doctrinæ studio gymnasia, & in horum medio eximii operis templum statuisset, e cuius regione magnum [4] *Imaretum*, literæ *Eliph* similitudinem referens, itemque altera ex parte [5] *Timar-Chane*, agris curandis destinata domus, fuerit. Post singulas porro scholas unam [6] *Tetimen*, (d) ut vocant, legis patriæ studiosis, & doctoribus inhabitandam domum, principem istum construxisset, utque omnium harum ædium incolis cibi, panes, & alimenta cetera ex *Imareto* (e) subministrarentur, sanxisset. Sed ne in his nimium longi simus, sunt præter ista, singillatim ab auctore laudato descripta ædificia, & alia hodie longe plurima; cum in omni *Turcarum* dititione vix locum reperire sit magis conspicuum, qui simili gymnasio non gloriatur, cuius sumtus immensæ propemodum hominum multitudini sustentandæ haud impares, ex maximis illis opibus, potentissimorum quorumque, & copiosissimorum Mohammedanorum testamento huic instituto legari solitis tolerantur. Verum in his gymnasiis cum tirones (f) in religionis suæ principiis, in Corani lectione, & jurisprudentia sacra ex Arabicis tantum fontibus initientur, vel nulla penitus, vel exigua admodum patriæ linguæ cura impenditur: hinc nulla *Turcis* ad excolendam linguam patriam rudimenta, & institutiones, ut Arabibus, nulla itidem, quod nobis constet, dictionaria, aut vocabularia: (g) Ut adeo mirum minime videri debeat, cum usu tantummodo, & experientiae beneficio omnis illis lingua addiscitur, optima ceteroquin manuscripta in *Turcicorum* vocabulorum orthographia plurimum inter se discrepare (h).

Aliis contra scientiarum excolendis generibus *Turcas* reliquis Orientis gentibus haud inferiores esse nemo facile negaverit: scriptoribus cum primis, (i) res gestas principum, memoria digniores, annualium monumentis consignantibus, honos apud aulam *Ottomanicam* præcipuus nullo non tempore habebatur, neque minor poetis, (k) quorum cujuslibet cultissima poemata in alphabeticum

[1] اور خان [2] مدرسه [3] محمد فاتح [4] امارت [5] تيارخانه [6] تدیه

redacta ordinem, in corpus integrum, quod illis cum Arabibus, [1] *Divan* dicitur, excrevere. Tantum equidem horum constat esse numerum, ut eruditi instar lexicæ singularibus etiam commentariis vitæ, & scripta ipsorum celebrentur (l). Quanto vero in pretio maximæ *Ottomanorum* parti, & aliæ scientiæ fuerint, non leve argumentum [2] *Nabi Efendi* in monitis ad filium præbet (m). Quin nec defuisse exploratum est, qui *encyclopediæ* in modum, literaria gentis suæ monumenta, & ipsos auctores suos longo nobis ordine commendarent (n). Ex nostris quoque literatis viris nonnulli gentis *Ottomanicæ* insignem in scientiis progressum ostendere, & miris laudibus extollere adlaborarunt (o).

Queinadmodum porro Arabes inter, & Persas, ut meminimus, nunquam principes desiderabantur, qui scientias, artesque bonas protegerent, & singulari eruditos viros favore prosequerentur, ita & inter principes *Osmanidarum* complures extitere, qui præcipuo honore doctos, ac scientes homines colere consueverunt (p). Hac ratione inductos principes arduis, atque dubiis in rebus consilium a viris doctis expetiisse, sæpius conspeximus (q). Eadem de causa [3] *Scheichramazanem* peramanter a [4] *Bajazete* observatum, tantisque affectum fuisse muneribus, res tam illustres, & adeo Orientis totius sermone celebrata est, ut nec recensenda quidem videatur (r). Atque ut plurima, ab historiographis jam pridem decantata, silentio prætereamus, virum nunquam satis laudandum [5] *Raghib Pasa* ob summum ingenium, tot elegantissimis lucubrationibus satis superque comprobatum, (s) ad maximam usque Veziratus dignitatem a Sultano *Osmano* evectum, atque sub *Mustafa* tertio, hujus successore ad supremum vitæ spiritum eodem in honore gradu, rarissimo in *Turcarum* annalibus exemplo, perstitisse accepimus (t). Recentissimum denique & amoris, & liberalitatis adversus literatos argumentum ab ipso hodierno principe, [6] *Abdul-Hamid* repetendum, qui, regium conscendens solium, omnes tum poetas, tum poetastros suæ gentis, suam ipsi inaugurationem versiculis aliquot gratulantes, qui primis jam diebus tercentis plures numerabantur, perinde, ut poetica eorum ipsis merita suffragabantur, variis, iisque copiosis donis remuneratus est (u).

De typographia vero, maximo illo scientiarum adminiculo, quod in gente artium alioquin utcunque amante, jure miremur, ex innata superstitione non idem, qui de aliis artibus, sensus *Ottomanis* erat; hi enim æque, ac alii Musulmanorum insignem illam literarum promotricem, ut hæresim, canem pejus, & angue fugiebant, (w) eademque opinio, quod ad Coranum quidem, aliosque religionis codices attinet, eorum animis adhucdum infidet; in opinionem licet longe diversam de impressis tam historicis, quam aliis omnium generum voluminibus sub *Abmedis* secundi imperio anno *Hegir*. 1139. Christi

راغب پاشا [5] بايزد [4] شيخ رمضانى [3] نابي افندي [2] ديوان [1]
صد الحامد [6]

Christi 1726. præter spem, & expectationem omnium adducti sint. Quod illi tum ardentissimo [1] *Said Efendi* artem typographicam in terris *Turcicis* inducendi studio, tum sagacissimæ in hac administranda, cui publica auctoritate præfectus fuerat, [2] *Ibrahim Efendi* solertiæ in acceptis referunt; (x) quo curante typographia hæc diversos in omni genere, sed historicos potissimum libros in lucem emiserat, (y) tristem post fata hujus naçta vicissitudinem; ut characteribus adhucdum superstitibus quidem, (z) at fatali temporum iniquitate in recondito aliquo urbis angulo delitescantibus, nullus ipsius jam hodie usus existat.

Restat, ut quæ *Turcarum* in bibliothecas extent merita, paucis referamus. Harum aliquas a librorum copia egregie comparatas, apud hanc gentem reperiri, jam *Hottingerus* meminit; (aa) verum paucissimis tantum thesauris his, ab omnium conspectu remotis, frui licuit (bb) usque dum [3] *Abmed tertius* insigne Musarum domicilium, extructo in ipsius palatii sui interiore parte athenæo, patere omnibus jussisset; cujus ipse anno *Hegira* 1131. *Christi* 1719. magna cum celebritate, & caterva virorum principum tam sacræ, quam profanæ reipublicæ stipatus fundamenta jecit, (cc) quos ille viros, finita sequenti anno fabrica, & bibliotheca cunctorum usibus aperta, amplissimis donis decoravit. (dd) Præter hanc binæ item aliæ publici usus factæ, juxta fanum *Aja Sophia* una; in vicinia Moscheæ, non ita pridem a defuncto nuper principe Sultano [4] *Mustapha* erectæ, conspicitur altera, (ee) ex pecuniis jam toties nobis laudati *Raghib Pasa* hanc in rem legatis condita. Atque hæc quidem de *Turcarum* in literas propensione dicta satis sint.

(a) Hæ Turcis communiter *مدرسه medrese* audiunt, quod proprie gymnasium literarium denotat, in quo doctores, & discipuli sumtu publico aluntur.

(b) Vide historiographi hujus præstantissimi *Historiam Musulmanam Turcorum, de monumentis ipsorum exscriptam libr. 4to. pag. 188^a.*

(c) Citati operis libr. 15to. pag. 581ma.

(d) Ædificium, quod studiosi literarum inhabitant. Videtur ceterum *Medrese* teste *Leunclavio* eo differre a *Tetime*, quod illa gymnasium ipsum literarium sit, hæc vero, literis operam navantibus habitatio, aut domicilium.

(e) *دارالعلم imaret* sic Turcis recentioribus Græcis *μαγαρον*, antiquis vero *μοναστηριον*, aut *ξενων*, vel *ξενοδοχειον*. Ædificium structum pro solitariis, & ad excipiendos hospites, ac peregrinos, eosdemque gratis pascendos. Pascuntur vero triduo peregrini continuo, qui volunt. In his ædificiis docti pariter viri cum discipulis suis aluntur.

(f) Quod ad ordinem studiorum apud *Turcas* observari solitum attinet, hanc in tractatu suo de *religione, scientiis, & moribus Turcarum*, in *Gallicum* ex *Turcico* verso, sequentem *cl. Galland* exhibet: primum inquires, quod in scholis *Turcicis* traditur, esse *صرف sarf* i. e. instructionem rudimentorum linguæ *Arabica*. Hoc secundum excipit, quod *نحو nahw*, seu syntaxis dicitur. Ab hoc, quod tertium est, transitur

x

ad

[1] سعيد افندي [2] ابراهيم افندي [3] احمد ثالث [4] مصطفى

ad dialecticam علم منطق *ʔlmi manthik* dictam. Hanc sequitur quarto ad tropis, qua absoluta explanatur quinto علم بيان *ʔlmi bejan*, seu cognitio de periphraſi, & explicatione locorum obscuriorum. Quæ porro ſcientiâ, ordine ſexta traditur, علم بديع *ʔlmi bediy* eſt, de ordine, ſeu ſelectu vocum in oratione tractans. Septima كلام *kelam*, ſeu theologia ſcholastica. Octava فقه *fikih*, i. e. theologia moralis. Nona علم حکمت *ʔlmi hikmet*. philoſophia. Decima علم هیت *ʔlmi heijet* aſtronomia. Undecima هندسه *hendese*. geometria. Duodecimo تفسير قران *tefsiri koran*. explicatio Corani. Huic decimotertio proximæ ſunt, حدیث *hadis* traditiones prophetæ, & decimoquarto علم ادب *ʔlmi edeb* i. e. ethica. Hæc, ſi quis integrum ſcientiarum curſum tradi ſolitum abſolvere cupiat, excipiunt ſequentes. علم تاریخ *ʔlmi tarich* chronologia videlicet; tum علم طب *ʔlmi thibb* ſcientiæ medica. تعبیر خواب *tæabiri chab* ſomniorum interpretatio. علم نجوم *ʔlmi nugum*, aſtrologia. علم انشا *ʔlmi inſa*, ſcientia ſtili, ſeu ars ſcribendi. Denique عروض *ʔlmi ærus*, poeſis.

- (g) Non equidem inficiamur extare vocabularia *Turcica* in commodum linguæ *Arabicæ*, & *Percicæ* inſtituta, in quibus voces harum linguarum *Turcice* explicantur; quemadmodum notiſſima ſunt *Wankuli*, & *Ferhengi Siuri* dictionaria. Nullum verò, quod nobis quidem conſtet, extare arbitramur, in quo voces linguæ *Turcicæ* vel patria, vel alia lingua iſtis uſitata explicentur: niſi quiſpiam in horum numerum referre velit notum illud carmine exaratum dictionario- lum, شاهدی *Sahidi* dictum, quod in ſcholis, linguam *Percicam* addiſcere cupientibus diſcipulis, ut memoriæ mandent, cumprimis commen- datur.
- (h) Quo orthographiæ *Turcicæ* differentia in uno eodemque ſæpe vocabulo exarando magis appareat, placuit hoc loco de plurimiſ vocabula quæpiam ſubjicere, quæ, licet quoad ſignificationem eadem ſint, quoad orthographiam tamen inter ſe diſcrepare, ex ipſa ſcriptio- ne nemo non videt: ſic ایتمی *aitmi* v. ایتمی *aitmi* facere. اچمی *acmi* v. اچمی *acmi* bibere. طالمق *talmaq* v. داملق *damalq* stare. دورمق *dormaq* v. دورمق *dormaq* ſpicere. باقمق *baqm* v. باقمق *baqm* ſtillare. داینمق *dainmaq* v. داینمق *dainmaq* niti. سول *sul* v. سول *sul* ſiniſter &c.
- (i) Hos inter, qui juffu *Portæ Ottomanicæ* hiftorias concinnarunt, ſequen- tes extitere: تاج التواريخ *Sad-uddin* سعد اکدین *Sad-uddin* auctor hiftoriæ *Coro- na annalium* inſcriptæ, quam a prima gentis origine ad annum *Hegiræ*, 926. *Chriſti* 1520. deduxit, cujus continuator نایما *Naima* نایما hiftoriam ſuam ab anno *Hegiræ* 1000, *Chriſti* 1591. ad annum *Hegiræ* 1070, *Chriſti* 1659. contexuit. Hunc راشد *Rasid* راشد excipit cum چابى زاده *Celebi Zade*, چابى زاده *Celebi Zade*, qui hujus ſupplementem egerat, hiftoriam gentis ſuæ ab anno *Hegiræ* 1071, *Chriſti* 1660. ad annum *Hegiræ* 1141, *Chriſti* 1728. exarans. Ho- rum veſtigiis proxime صحى *Subhi* صحى inſtitit, qui annalibus ſuis, quos anno *Hegiræ* 1141, *Chriſti* 1728. inceperat, anno *Hegiræ* 1156, *Chriſti* 1743. finem impoſuit. یزى عزى *Yezî* عزى, qui officio hiftoriographi aulici poſt *Subhium* decoratus eſt, facta gentis ſuæ ab anno *Hegiræ* 1157. *Chriſti* 1744. ad annum *Hegiræ* 1165., *Chriſti* 1751. com- memorat. Horum, qui juffu nempe *Portæ Ottomanicæ* annales ſuos conſcripſerunt, حاکم *Hakim* حاکم agmen claudit, cujus ſcripta hiftorica pu- blicam necdum lucem conſpexere. Præter hos, quamquam juffu *Por- tæ Ottomanicæ* minime ſcripſerint, præſtantioribus itidem hiftoriæ *Ot- tomanicæ* ſcriptoribus ſubſequi jure merito accenſendi veniunt: primo Hiftoria imperii *Ottomanici* auctore مولانا ادریس *Mawlana Idriz*, مولانا ادریس *Mawlana Idriz*, a prima

prima sui origine ad annum *Hegiræ* 918, *Christi* 1512. deducta, atque *هشت بهشت* *Hest behist* inscripta, quo titulo ad numerum octo Sultanorum, quorum facta hoc in libro recensentur, ab auctore *Idris* alluditur. Qui porro horum in numerum referri mereatur, *علي محمد افندي* *Ali Mehmed Efendi* secundus est, historiam gentis *Turcicæ* a primæva sui origine ad annum *Hegiræ* 1004, *Christi* 1595. concinnans. Tertius *پچوي* *Pecevi* anno *Hegiræ* 1044. *Christi* 1634. enarrandis *Ottomanicæ* gentis factis finem imponens, quorum recensendorum cum anno *Hegiræ* 927. *Christi* 1520. initium fecerat. Quartus *جلالزاده* *Gelalz-ade* regiminis acta *Suleimani* 1^{mi}. ab anno *Hegiræ* 971. *Christi* 1591. ad annum *Hegiræ* 1070. *Christi* 1659. referens. Quintus demum, (ne fusiores simus) *الحاج مصطفى* *Elhagi Mustafa*, sub nomine *كاتب چلبى* *Kiatib Celebi* vulgo notus, qui historiam gentis *Ottomanicæ* ab anno *Hegiræ* 1000. seu *Christi* 1591. ad annum *Hegiræ* 1065. *Christi* 1654. contexuit. Neque prætereundi alii, ab *Herbelotio* in *Bibliotheca Orientali* sub articulo *Tarichül Osman* citati, quorum duntaxat nomina brevitatis causa commemorare placet. *شمش*

درويش احمد بن يحيى *Derwis Ahmed*. *سمس الدين احمد* *Sems uddin Ahmed*. *حسن مولانا محمد الكشيري* *Mewlana Mohammed unnaſari*. *حسن بكزاده* *Hasan Begzade*. Compendium denique chronologicum historię *Ottomanicæ* a prima gentis hujus origine ad annum *Hegiræ* 969. *Christi* 1561. *نشانجي محمد* *Nisangi Mehmed* scripserat.

(k) Celebriores horum præter alios extitere *باقى افندي* *Baki Efendi*. *نفي نفي* *Nefi*. *مسيحي* *Mesihî*. *قاسم* *Kasim*. *مصري* *Misri*, cujus poemata notionem quampiam de mysteriis incarnationis Salvatoris nostri redolent. His itidem ex recentioribus, non minore laude digni, præter alios accensendi sunt. *نابى افندي* *Nabi Efendi*. *راغب پاشا* *Raghib Paſa* sub *مصطفى* *Mustafa* Sultano mortem oppetens.

(l) Juvat hoc loco duos duntaxat, eosque magis præcipuos de pluribus commemorare. *شمى* *Semii*, & *لطيفى* *Lathifi*, qui in libro, *تذكرة الشعراء* *Teskeretes-siura* inscripto, 278. poetarum vitas recenset.

(m) Vir hic sub finem seculi proxime præterlapsi vivens, atque ad intimiorem etiam Sultani *Mustafa* 3ⁱⁱⁱ. consuetudinem admissus, in suo, quod filio inscripserat, poemate, ubi de scientiarum studiis mentionem injicit, inter alia & hæc habet: *Dica fili mi auroram intellectus tui scientiis; hæ enim solatium præbent omni vitæ tempore, efformant mores, poliunt ingenium, quæve homini in vita præstanda sint, edocent.* — — — Postquam eum ad sedulum linguæ *Arabicæ* studium, neque minus ad exactam legis cognitionem adhortatus esset, ita porro loquitur. *Etiam animum tuum diligentissime tum logices, tum physices studio applica, neque auctorum meliorum lectionem neglexeris. Num aquila absque alis se se in aerem tollere potis est? Concha, in qua reconditus est unio, minime in superficie aquæ invenitur, sed mille inter pericula de fundo maris extrahenda est.* — — — Denique paulo infra de poesi ita fatur: *Priusquam te ad currendum in stadio poeseos accingas, vires tuas metiaris necesse est: tum denique laborioso huic operi te committas, ubi æstrum, & non indubitatum divini numinis furorem in te senseris &c.*

(n) Cum primis ex his nominari meretur *كاتب چلبى* *Kiatib Celebi*, qui in opere suo *كشف الظنون عن اسامى الكتب و الفنون* *Detectio cognitionum de nominibus librorum, & scientiarum* inscripto, quemadmodum in adjecta auctoris hujus vita ad tabulas suas chronologicas *Constantiupoli* typis datas *Ibrahim Efendi* memorat, libros omnes,

quotquot præfato auctori *Kiatib* inspicere licuit, ex tercentis, & amplius scientiis in ordinem alphabeticum redactos recensuit.

- (o) Primus horum, quod nobis constet, *Joannes Carli* interpres Venerus jam anno 1688. tractatum *de literatura Turcica* edidit, cujus exemplum posterioribus temporibus *Joannes Christianus Clodius*, & *Joannes Jacobus Reiske* cum *Herbelotio* secuti sunt.
- (p) Suffragatur his حسین هزارفن *Husein Hezarfan* in libro suo تلخیص العلماء کرام زمره و جلیله سی ارکان اربعه دولتک *i. e. perspicua expositio de constitutionibus stirpis Ottomanicæ* inscripto, qui capite undecimo inter essentialia inquit principia est, honorare doctos; sunt enim fulcimen principale, cui innititur fabrica imperii رکن اعظمی و شرف و رتبه جهتندن سایه دولتک *مقدمی در*
- (q) Ut unum de pluribus exemplum hujus in medium adferamus; placet ea, quæ *Leunclavius* sub principium *Hist. Musulm.* de *Murad Chano* annotat, dum, extincto patre *Urchan*, per fretum *Gallipolitanum* trajicere cogitabat, hoc loco subjicere: intellectu, ait, *reges Musulmanos in Asia ditioribus Osmaneis undique finitimos, de occupanda Burussa cogitare, juris Mohammedanici peritissimos quosque convocari jussit, & in consilium adhibitis quæstionem proposuit &c.*
- (r) Vide jam sæpe laudati *Leunclavii Hist. Musulm.* libr. 7um sub finem pag. 232.
- (s) Tres nobis cum primis a viro hoc tum ob doctrinam non vulgarem, cum ob summam, qua apud omnes pollebat, auctoritatem celebratissimo conscripti libri innotuere; quorum primus a nobis jam alio loco commemoratus, Arabicus est, سفینه الراض للواقف nuncupatus. Alter corpus poematum *Turcis* دیوان dictum. Tertius انشا seu collectio variarum literarum, quas vir hic, dum variis officiis fungeretur, conscripserat.
- (t) Vir hic celeberrimus anno 1763. vivere desuit, postquam nempe 7. annis supremo Veziratus munere, ad quod anno 1757. evehctus est, fungeretur.
- (u) Minimum, quod princeps hic elargitus est, pretium, trium aureorum فندق funduk dictorum, fuerat. Quamquam ex his non pauci numerati sint, queis præter ampliores honorum gradus, ad quos occasione suorum versuum promoti sunt, annum itidem stipendium ejusdem principis munificentia obtigit.
- (w) Testantur id præter alios *Busbequii* ex epistola 3^{ia}. desumpta verba, desuper ita scribentis: ut libros tamen typis excuderent, horologia in publico haberent, nondum adduci potuerunt: quod scripturam, hoc est, suas literas sacras, non amplius scripturam fore, si excudertur; & si horologia publice haberentur, aliquid de ædituorum suorum, & prisca ritus auctoritate diminutum iri arbitrentur. Extitisse tamen jam seculo Constantinopoli 16to. inter *Judæos* typographiam, celebris ille *Pentateuchus* comprobatur, qui *Chaldeo-Persico-Arabico-Hebræus* ex hac anno 1546. prodiit; quarum linguarum in hoc libro ea est dispositio, ut cujuslibet paginae medium textus *Hebraicus*, cujus literæ punctis carent, partem dexteram *Persica* translatio a *Rabi Jacob Ben Joseph* adornata, sinistram *Chaldaica* paraphrasis *Onkelos*, superiorem *Arabica* paraphrasis *Zadies*, infimam denique commentarius *Raschii* occupet. In fine *Geneseos* libri hujus sequentia leguntur: absolutus est liber *Geneseos* in domo *Eliezeris Gerson Soncinatis*. Exemplar rarissimi hujus *Pentateuchi* extat itidem in Bibliotheca hujate *Cæsarea*.
- (x) De typographia tunc temporis *Constantinopoli* inducta چلبی زاده *Celebi Zade Efendi* in suo ad annales *Rasidii* supplemento sequentia perhibet: سعيد افندي *Said Efendi*, qui patrem legati munere

nere in Galliis functurum secutus fuerat, præter alias inventiones rarissimas, quibus Galli reliquis nationibus præstant, illud plurimum mirabatur, quod singulari artificio scripturam imitantes, facili negotio librorum exemplaria multiplicarentur: quare redux Constantinopolim, re cum quodam militaris nobilitatis homine, literarum amantiſſimo Ibrahim Efendi communicata, eo denique, conjunctis cum hoc viribus, in tanti momenti negotio processit, ut characteribus ex Galliarum regno allatis, peculiari libello præcipuum typographiæ usum principibus urbis viris commendaret, his potissimum usus argumentis: quod inducta typographiæ diuturnitati optimorum voluminum, tot votis expetitæ, quam optime consuleretur, quæ nimis facile vel flammis hausta, vel communibus regnorum calamitatibus implicata, miserabili modo deperirent; ut tristis experientia olim per notas Genchischani invasiones, & rursus in præstantissimis tot Arabicis manuscriptis apud Hispanos in Andalusia insuperabili fati vi deletis, comprobarat. Post varias igitur deliberationes ab ipso præside, & consultoribus legisperitis in hanc demum sententiam itum est: exceptis scilicet religionis codicibus, ceteros libros, vel ad linguæ Arabicæ, vel historiæ, vel ad aliarum etiam scientiarum doctrinam spectantes, typis excudi omnes posse; creatis insuper quatuor literatis viris, quibus, tanquam censoribus, vel correctoribus præcipua in edendis libris tum ordinis, tum rerum omnium, ad observandam hanc legem pertinentium, cura incumberet. Surrexit hæc typographia, cujus primus partus Arabicum fuit dictionarium, in urbis regione, a Sultano Selimo dicta, atque compluribus annis, queis nempe Ibrahim Efendi hujus tanti operis promotori vita suppetebat, diversos, sed cum primis historicos publici juris fecerat, quorum ultimus, quod compertum habemus, anno Hegiræ 1155. Christi vero 1742. Persicum fuit dictionarium. Placet ceterum hoc loco, quo magis allata comprobentur, ipsius Celebizade verba ex exemplari nostro pag. 119. desumpta subjicere: ait hic:

مکتوبیء صدر : ایت ہیک : عالی خلفاسندن محمد سعید افندی مقدا اعیان خواجکاندن پدر برکوارلری یکر می سکر چلبی دیگله شهرت شعار اولان محمد افندی فراجه قرالندہ رسالندہ ارسال اولدیغندہ معینلہ روان و سرمایہء رشد و شعوردن فائز خط موفور اولغله شیاطین جنس انس اولان طائفہء افرنجک اعمال آلت فکر و خیال ایله نیچہ امر دشوارک طریق تحصیلانی تسهیل ایتدکلری نظر خوردہء بینندہ نمایان اولوب خصوصاً دستیاریء صنعت طبع و تمثیل ایله زمان قیلدہ برقاج یوز کتاب جلیلک اتمام و تکمیل اولندیغنی نقش صحیفہء ضعیفہ و بوسنعت مرغوبہنک بلادروم جنت رسومده ظهور و شهرتی ایله ادوات علوم عالیہ اولان کتب نفیسهء عالیہنک تکثیر و توفیری درونندہ جایکیر اولغله فنون ریاضیددن بهره دار و بومقوله صنایعده دقت فکر و خیالی بدیدار اولان درکاه عالی متفرقه لرندن ترجمان ابراهیم اغایله ابراء زناد مشاوره و بومخصوصک یاضہ چقماسنک طریقنی بالذفاع مذاکره ایلدیلمز بوزورک دخی بومادهنک حدود و ظهوری نیچہ زماندن برو ملحوظ و منظوری اولوب مانی آلصیبرینی اظهار مالا و بدنا کندوسنه معاونت و بوسنعتک و جود پذیر اولماسنه سعی و کوششده مشارکت ایدر برصاحب هتک میل و رغبتنه موقوف ایدیکی اشکاره اولغله خصوص مزبورک تحصیل آلاتی کاینیغی تأمل و تکمیل لوازم و مهماتی کرکی کبی تحیل ایتدکلرندن صکره دوام قیام دین و دولت و قوام نظام ملک و ملت احکام قرآن و احادیث نبی آخر زمان مراعاتی ایله وجود پذیر اولدیغنی عیان و غرقات معانیء احادیث و آیاتہ

و اصول و اسطه مدارج علوم عاليه و فنون اليه ايله قرين حصول اولماسي نايان جهتندن امناي دين و علماي شرع ميين حضراتي فنون كوناكوندن تحرير كتب و صحايف و نشير مناشير فضائل و معارف ايتمشلرايكن نيچه كتب فاخره سره بلاد اسلاميه اولان دار السلطنه عليه ده آفت حريقدن نابود و علي الخصوص قرون سابقه ده جنكيز جنك انكيز و هلاكوي بي تيبز ظهورلري بلاسي و فجره افركجك اندلس مهالكنه استيلاسي ايتالرنده بي حد و پايان كنت نادره و نسخ فاخره دفعه دريائي تلف و ضياعده مفقود اولوب لغات فارسيه و عربيه و كتب حكيمه و ادبيهنك مفصلاقي نادره و كتابك قـصور هـتـلـرـنـدـن و كـنـابـت ايتدكـلـري حـالـده عـدم اـهـتـمـام و دـقـتـلـرـنـدـن ناشي اكثرلي مغلوپه قيبتلري و افره اولغله اكثرندن استفاده و انتفاع غير قابل و قاموس و جوهرلي و لسان العرب كبي مفصلات لغت و مطولات كتب تواريخ و حكيمه طلاب علومك نائل اولمالري اسر مشكل اولديغندن باصمه صنعتنه اذن و رخصت و بيلديكي صورتده بر كتابك تحريري تام اوله جق زمانه دكين بيك نسخه حاصل و بهاي رخيص ايله طلبه علومدن هر بري مطلوبلري اولان نسخه يه واصل اولف كبي صنعت مزبوره نك محسناتي جامعده مزبور ابراهيم اغا و سيلة الطباعة نام بر رساله نافعده انشا و صدر اعظم حضرتلرينه عرض ايدوب لوازم و مهياتنه اقتضا ايدن مصاريفي كندولري اشتركا كورمك اوزره مرادلريني اجرايه اذن هاپون سلطاني اصداريني نياز ورجا ايلديلر پس بو صنعت ديارروم بهجت رسومده غير معهود و ناهوده بر كيفيت اولديغنه بناء جواز و عديمي حلال مشكلات انام شيخ الاسلام افندي حضرتلرندن بصمه صنعتنده مهارت ادعا ايدن زيد لغت و منطق و حكمت و هـيـثـت و بونلرك امثالي علوم اليه ده تاليف اولنان كتابلرك حروف و كلماتك صورتلريني بر قالبه نقش ايدوب اوراق اوزرينه بصمغله اول كتابلرك مثللريني تحصيل ايدرم ديسه زيدك بو وجهله عمل كتابته مباشرته شرعا رخصت و ارميدرديو استغنا اولندوقده بصمه صنعتنده مهارتي اولان كسنه برو مصحح كتابك حروف و كلماتي بر قالبه صحيحا نقش ايدوب اوراقه بصمه غيله زمان قليلده بلا مشقة نسخ كثيره حاصله اولوب كثر كتب رخيص بها ايله تملكه باعث اولور بو وجهله فائده عظيمه يي مشتمل اولغله اول كسنده مساعده اولنوب بر قاج عالم كسنه لر صورتني نقش اوله جق كتابي تصحيح اچون تعيين بيوربلورسه غايت مستحسنه اولان اموردن اولور ديو افتاوذكر اولنان رساله يي * هذه مجلة بل دروهو في بحره مستغرد في سلكه مفرد روض زخاري الكتبات و بحرو لکنه عذب فرات فاض و نهر فتيجس منه عيون الاثر حري بان يكون مسقطا لاثواء يراعة القبول و موقعا لانواع تقاريض الفجول قلله در منشئه حيث بين ما بين واحسن الكيان وهل جزاء الا احسان الا الا حسان * كلمات درية النظامي ايله تقريظ و معزول و منصوب صدور علماء عظام و استانبول رتبه سني احراز ايدن مواله كرام حضراتي امضا بيورملريله اواسط شهر ذي القعدة ده مزبورلر ذكر اولنان فنونك نسخ مقبوله سني باصمغه مآذون و فضلاي مواله عظامدن عين الاهالي سابقا استانبول قاضيبي اسحق افندي حضرتلري و سلالنيكدن معزول پيري زاده صاحب محمد افندي و غلطه دن منفصل يانيه لي اسعد افندي و قاسم پاشا مولوخانده سي شيعي موسي افندي طبع و تمثيل اولنه جق كتابك تصحيح و تنقيحلرينه طرف هاپونندن

هایوزدن مأموریت ایله ممتاز و منون بیوریلوب مزبور ابراهیم اغا سلطان سلیم سمنده مالک اولدیغی خانه سنده لوازم مهماتی آماده ایدوب اجرای صنعته مبادرت و ذکر اولنان فحول جمله میانده مقبول اولان صحاح جوهری ترجمه سی وان قولی لغتتی بصلیف ایچون تصحیحده مباشرت ایلدیلمر

- (y) Juerit hic feriem librorum Constantinopoli impressorum juxta ordinem chronologicum exhibere, idque eo magis, quod a pluribus aliis mira hac desuper, simulque erronea allata sint; in quem etiam errorem cl. Schulzium in historia sua Ottomanica, ex Gallico in Germanicum traducta, auctoritate aliorum inductum fuisse patet. Libri itaque, qui Constantinopoli impressi prodire, ordine chronologico sunt subsequi. I^{mo}. ۱۱۴۱. کتاب لغة وان قولی فی سنة ۱۱۴۱. II^{do}. ۱۱۴۱. Historia de bellis maritimis Osmanidarum. III^{to}. ترجمه تاریخ سیاح در بیان ظهور افغانیان. Chronicon peregrinantis, seu historia ultimi belli Persarum cum Aghwanis gesti, quod Joan. Christ. Clodius latine verterat. IV^{to}. کتاب تاریخ الهند الغربی المسی. V^{to}. ۱۱۴۲. کتاب تاریخ تیمور. Historia Indiae Occidentalis. VI^{to}. ۱۱۴۲. کتاب تاریخ مصر جدید و القدییم لسهیلی افندی فی سنة ۱۱۴۲. Historia Aegypti novae, & antiquae, auctore Suheili Efendi. VII^{mo}. ۱۱۴۳. کتاب کلشن خلفا انظمی زاده افندی فی سنة ۱۱۴۳. کتاب اصول. Rosetum Chalifarum, qui Bagdadi resederunt, auctore Nazmi Efendi. VIII^{to}. ۱۱۴۴. کتاب اصول. Fundamenta scientiae in ordinando exercitu: liber tacticus a legato caesareo Barone Reviczky versus. IX^{to}. ۱۱۴۴. کتاب فیوضات مغناطیسیه فی سنة ۱۱۴۴. X^{to}. ۱۱۴۵. کتاب جهان نما فی سنة ۱۱۴۵. Liber orbem exhibens, i. e. geographia, in qua praeter generalem geographiae inductionem speciatim Asiae provinciae describuntur, adjectis mappis geographicis. XI^{to}. کتاب تقویم. Tabulae chronologicae auctore Kiatib Celebi. XII^{mo}. ۱۱۴۷. کتاب تاریخ نعیمی فی سنة ۱۱۴۷. Annales Ottomanici auctore Neima. XIII^{to}. ۱۱۵۳. کتاب تاریخ راشد افندی فی سنة ۱۱۵۳. Annales Ottomanici Rasid Efendi. XIV^{to}. ۱۱۵۳. کتاب تاریخ چلبی زاده افندی فی سنة ۱۱۵۳. Annales Ottomanici auctore Celebi Zade. XV^{to}. کتاب احوال غزوات. Liber de iis, quae ultimo (inter Domum Austriacam, & Portam Ottomanicam) bello in Bosnia gesta sunt. XVI^{to}. ۱۱۵۵. کتاب لسان العجم المسی بفرهنک شعوری فی سنة ۱۱۵۵. Dictionarium Persicum Ferhenghi Suuri nuncupatum. Ex eadem typographia prodiit anno Christi 1730. Gallico-Turcica grammatica Aldermanii extinctae S. J. sacerdote.

or A.D. 1728

or A.D. 1728

- (z) In specialem rei hujus notitiam anno 1774. devenimus, dum Constantinopoli moraremur, quo tempore itidem pro certo affirmatum accepimus, Sultanum Mustafam opus quodpiam Boerhavii medicum, a defuncto interprete caesareo, Thoma de Herberth viro ob praestantissimam literaturae Orientalis notitiam speciali memoria digno, in Turcicam linguam conversum, typographiae commissurum fuisse, nisi a proposito suo ob exorum paulo post cum Russis bellum impeditus fuisset.

(aa) Vide ejusdem Archiologiam Orientalem part. 3ta. cap. 9to.

(bb) Difficiliori huic ad bibliothecas accessui ea fortassis non vane fabula tribuenda, qua inducti nonnulli asserunt, in bibliothecis Sultanorum

Innocentius IV^{us} *Arabicae* linguæ scholas *Parisiis* aperiri, *Arabesque*, & alios diversi idiomatis ex Orientis partibus sacris ibidem literis erudiri jusserat, ut suorum scilicet animos ad patriam reduces sanctissimis quibusque disciplinis excolerent. Cujus successores *Alexander*, & *Clemens* hoc nomine quarti, iterum præclara hæc instituta, iterumque instaurarunt. *Honorius* denique itidem *IV^{us}* anno 1286. summus Pontifex, nihil non agens, ut Saracenos a superstitionis ritibus ad Christiana castra, atque schismaticos Orientales ad Romano-Catholicæ ecclesiæ gremium reduceret, per literas *Joanni Choletio* Cardinali sanctæ Cæcilie, tunc temporis legatione apostolica in Gallis functo, maximopere commendavit, ut præter usitam *Arabicae* linguæ traditionem in aliis quoque peregrinis linguis institutiones in *Parisiina* academia fierent. (b) Et vero *Raymundus Lullus*, ineunte seculo decimo quarto rebus humanis ereptus, tanto ardore in excolendam *Arabicam* linguam incubuit, ut hujus ope nonmodo in omni scientiarum genere miros faceret progressus, sed Christianas etiam leges Saracenis proprio ipsorum idiomate promulgaret, pro fidei veritate *Tuneti* vitam cum sanguine profundens (c).

Ex saluberrimis porro summorum Pontificum constitutionibus ut fructus uberiores perciperentur, *Clemens V^{us}* in Concilio Oecumenico *XV^{to}*, *Viennæ Allobrogum* anno 1311. celebrato, sanxerat, (d) ut in literariis Romanæ curiæ ludis, & in academiis *Parisiensi*, *Oxonienti*, *Bononiensi*, & *Salamantina* publici linguarum, *Hebraicæ* scilicet, *Arabicae*, & *Chaldaeæ*, bini pro singulis linguis præceptores essent, & interpretes, justis stipendiis sustentati. (e) Haud absimili religionis, inter Orientis nationes magis, magisque profendæ, studio incensus, hujus in Pontificatu successor *Joannes XXII^{us}* instaurata concilii *Viennensis* lege de lingua *Græca*, *Hebraica*, *Arabica*, & *Chaldaica* in celeberrimis gymnasiis excolenda, singillatim *Parisiensem* episcopum ad utilissimum studium in academia *Sorbonica*, omni, qua posset, industria provehendum exhortatus est. (f) Verum tristi linguarum Orientalium fato haud longo post tempore tantis studiis inflammatus in laudatis linguis proficiendi ardor in academiis illis deserbuerat adeo, ut labente seculo *XV^{to}* vix aliqua literarum Orientalium vestigia, memoratu digna offerre se se videantur; nisi *Joannem Picum Mirandulam* excipere velimus, qui seculi sui *phœnix* dictus, in suarum epistolarum aliqua totum se in *Chaldaicis*, & *Arabicis* libris evolvendis fuisse declarat. (g) Huic binas legationes addidisse liceat, unam *Josephi Barbari Patricii Veneti* reipublicæ nomine anno 1436. ad *Tanaim* susceptam, & post plurium annorum spatium felici exitu terminatam; & *Ambrosii Contarenii Patricii* itidem *Veneti* alteram, etiam patriæ suæ causa ad *Ussuncassanum* Persiæ regem anno 1473. initam, ac intra quadriennium absolutam (h).

Linguarum igitur Orientalium studio, ut diximus, adeo abjecto factum, ut complures, singulis quibusque scientiis, proximo seculo

culo XVI° in Europa reviviscentibus, hac tanta nobilissimarum linguarum, & *Arabica* cumprimis jaëtura, in academiis omnibus facta, majorem in modum commoverentur: cujus rei duos testes coævus, & ipsos omni doctrinæ laude florentissimos, habemus, *Ludovicum Vives*, (i) & *Nicolaum Clenardum*; (k) quorum alter quidem tanto in sermonem *Arabicum* amore ferebatur, ut omni fere librorum, & ipsius adeo grammatices ope destitutus suo eam Marte condiscere inciperet; ulteriorisque progressus spe illectus, *Hispaniam*, & *Africa* partem peragraret, (l) *Granatæ* suis in itineribus morte præoccupatus; quo factum, ut patriam revisere tanto viro, & perceptos, tot laboribus exantlatis fructus in omnium oculis exhibere minime liceret. Haud minorem adeptus est gloriam, quod ad Orientalium quidem literarum amorem attinet, *Gulielmus Postellus*, qui eodem seculo XVI° magnam orbis partem, & Orientis maxime, sedecim annorum curriculo emensus, cum ingenti ad exteras gentes invisendi desiderio mirificum linguarum studium conjunxit. Uterque sane, non tam ob quantulamcunque operam, in *Arabico* idiomate positam, (m) quam ob immensos itinerum, in Orientem susceptorum, labores, maximeque, quod quasi antesignani viam reliquis ad perarduum studium præmunierint, veris laudibus celebrandi. (n) Id, quod tanti reapse momenti fuit, ut medio illo seculo elapso, complures Europæ provinciæ, tantis exemplis incitatae, rem literariam Orientis impensius fovere coeperint. In hac laudis palestra cum passim tanto ardore decertatum sit, prius, quam commentationi huic nostræ finem imponimus, quid in singulis regnis hac in re præstitum sit, qua fieri poterit, brevitate exponere, operæ pretium duximus.

- (a) Et profecto, quidquid Latini scripserunt, postquam illos inscitiae suae monuit Arabum industria, id totum Arabibus acceptum debent, philosophiam, medicinam, mathematica. Nam nullum Græcum scriptorem habuerunt, quem non in Arabicam linguam prius, deinde ex Arabica in Latinam translatum legerint. Ptolomæi magnam syntaxim prius ex Græca Arabicam, ex Arabica Latinam factam tractare ceperunt. Sic Euclides prius Arabice, deinde Latine conversus, tamdiu inter nos obtinuit, donec capta Constantinopoli exules Græci nos relictis lacunis ad ipsos fontes convertere docuerunt. Hæc Josephus Scaliger in epist. ad Ubertum Stephanum anno 1608. exarata notat.
- (b) De variis his Pontificum editis sanctionibus in linguæ *Arabica* commendationem præter Baronium in annalibus consulendi etiam Spondanus, Pagius, & Raynaldus.
- (c) Rapinius in tractatu, *reflexiones in philosophiam* inscripto, tale sectione 17ma. de hoc tanto viro fert judicium: Raymundus Lullus suo cum Arabibus commercio in medicina, in physica, & astronomia doctissimus evasit. Ex illis vero tribus scientiis quartam chymia sibi conflagavit, quam scientiam censerit voluit, cujus in Hispania, & in Italia restaurator fuit. Ordinem in schola statutum evertere molitus est, physicam, ceterasque scientias redigens in methodum quandam, cui nihil inest solidi, quæque tantum abest, ut eruditos faciat, quin potius homines, ratione recte utentes, nunquam reformare potuerit. Hæc Rapinius, a quo multum dissentit Hermannus

Conringius, mirificum viri hujus ingenium ex eo maxime celebrans, quod omnis illi ars alchymistica debeat. Plura de viri tam singularis vita, & fatis exhibent *Wading* in *annal.* & *bibl. Min.* *Andreas Schottus* in *bibl. Hisp.* & *Rob. Bellarminus* de *script. eccles.*

- (d) Extat hæc concilii *Viennensis* lex in jure canonico in *Clement. tit. de magistris*, & *ne aliquid exigatur pro licentia docendi. cap. I^{mo}.*
- (e) Quemadmodum is constitutionis hujus finis erat, ut sanctæ Ecclesiæ nunquam deessent viri, qui earum linguarum gnari, queis tot populi, a Christianis sacris alieni, utuntur, eosdem saluberrimis præceptis imbutos, & æternæ salutis fonte lustratos ad Christum adducerent; ita maximum Catholicæ religionis latissime proferendæ campum *cruciata* partim expeditiones, partim apostolicæ *Fratrum minorum* in *Aethiopia*, *Persiam*, *Indiam*, *Tatariam* excursiones tunc temporis aperuerunt, multis hominum millibus sacri fontis aspersione uni vero Deo auctoratis. Ad quod magni momenti fuit singulare illud magni *Tatarorum Chani* in Christi cultores studium, cui *Clemens V^{us}*, Pontifex officii plenis literis orthodoxæ fidei negotia plurimum commendavit. Superfunt hodie duo, dignissima lectu, illorum temporum monumenta, unum: *Haithoni Armeni historia Orientalis*, quæ eadem & de *Tataris* inscribitur; alterum, *Marci Pauli Veneti* de regionibus Orientalibus. Hæc *Andreas Müllerus Greifenhagen* superiori seculo, nimirum 1671. *Coloniæ Brandenburgicæ* una cum disquisitione geographica, & historia de *Chataja* edidit in forma 4ta.
- (f) Pontificis literas *Odericus Raynaldus* ad annum 1326. refert, quæ hujus argumenti erant: *cupientes, ut fidei Christianæ religio, dilatato tentorii sui loco. funiculos suos faciat longiores, & proinde salus proveniat animabus, plenam volumus habere notitiam, qualiter statutum felicitis recordationis Clementis Papæ Vⁱ. prædecessoris nostri in Parisiensi, & aliis certis studiis erigendis, & a certis viris Catholicis sufficientem habentibus linguarum ipsarum notitiam, scholis regendis eisdem, ac de provisione annua ipsis regentibus in stipendiis competentibus, & sumtibus facienda in concilio Viennensi editum, quod dilatationem fidei, & profectum animarum earundem respicere noscitur, observetur in Parisiensi studio prælibato. Quocirca fraternitati tuæ per apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de illis, & eorum numero, qui dictas scholas in præfato Parisiensi studio juxta hujuscemodi statutum in linguis regunt, eisdem, & si scholares auditores habent, & qualiter in stipendiis, & sumtibus ante dictis, & per quos, & in quanta, vel quantis pecuniariis summis dictis regentibus providet &c. datum Avenione VIII. Kal. Aug. anno 10mo.*
- (g) Vir hic sui temporis eloquentissimus, *Mirandulæ*, ac *Concordiæ* princeps, & comes ita ad *Marsilium Ficinum* epistola XX. scribit: *Non poterat opportunius Maumetem tuum latinum repeteré, quam hoc tempore, quo me propediem Maumetem ipsum patria lingua loquentem auditurum spero. Postquam enim Hebraicæ linguæ perpetuum mensëm, dies, noctesque invigilavi, ad Arabicæ studium, & Chaldaicæ totus me contuli, nihil in eis veritus me profecturum minus, quam in Hebraica profecerim, in qua possum, nondum quidem cum laude, sed citra culpam dictare. — — — Animarunt autem me, atque adeo agentem alia, vi compulerunt ad Arabum literas, Chaldaeorumque perdiscendas libri quidam utriusque linguæ, qui profecto non temere, aut fortuito, sed Dei consilio, & meis studiis bene faventis Numinis ad meas manus pervenerunt.*
- (h) Acta legationum, patrio sermone ab auctoribus suis conscripta, & a *Jacobo Geudero* ab *Herolzberga* latinitate donata, in collectione scriptorum rerum *Persicarum*, a *Wechelio* sub titulo rerum *Persica-*

Persicarum Historia. Anno 1601. in folio *Francofurti* evulgata. Aliud item ejusdem seculi XV^{ti} extat opus, quod facillime evinceret, jam tunc linguam *Tureicam* plagis nostris minime ignotam fuisse, nisi spurium, & apocryphum esse, res ipsa loqueretur. Inscribitur autem: *Epistole Maumetis Turcarum Imperatoris elegantissime multa prudentia, acrimonia referte*, in 4to. folior. 18. In fine libri, gothiciis characteribus impressi, hæc typographi verba sunt: *impressum Liptzk per Jac. Abiegnum (Thanner) Herbipolensem civem Lipzensem. anno domini MCCCCXCVIII. penultima die octobris.* Versio isthæc epistolarum *Laudini* cujusdam, equitis *Hierosolymitani* esse perhibetur. Hinc *Petrus Huetius* in suo de *claris, interpretibus* opusculo hæc habet: *Muhammedis Turcarum imperatoris epistolæ, Syriaca, Græca, & Scythica oratione conscriptæ latinatatem a Laudino Hierosolymitano equite meruerunt; vulgata quidem est ipsa interpretatio, exemplaria in latebris condita sunt.* Verum auctor memorabilium *bibliothecæ Dresdensis* eas suppositas, atque a quodam exercitii causa confectas, & nonnisi latino sermone exaratas esse, jam ante animadvertit. Ceterum de variis libri editionibus, nec minus de hujus nostræ præsentis raritate consulendus est *Fried. Freytag* in *adparatu literario*, tom. I^{mo}. pag. 188.

- (i) *Ludovicus Vives* libr. 3to, de *tradendis disciplinis* hoc inprimis desiderium suum exponit, ut in plurimis nempe civitatibus linguarum gymnasia instituerentur, non earum tantum, de quibus in *Clement*, libr. 5to. de *magistris* tit. I^{mo}. cap. I^{mo}. sermo est, sed aliarum etiam, quæ *Mohammedanis* populis essent vernaculæ; quas non otiosi homines, gloriolam inde confectantes, sed viri, ingenti pietatis amore, & vitam pro Christo profundendi cupiditate incensi, condiscerent, qui his adminiculis usi, tot gentes, a veritate fidei orthodoxæ remotissimas, ad Christiana sacra adducerent.
- (k) *Nicolaus Clenardus* in suis ad *Carolus V^{um}*. Cæsarem literis ita differit: *Leſtitando Alcorano paulatim animadverto, quam fædis erroribus gens ista periret Mohammedica. Tetigit animum meum clades nostræ religionis, multumque dolui, quod tot seculis nemo inter Christianos sit exortus, qui tanto malo conaretur adhibere remedium. Sane non defuerunt, qui dogma pestiferum editis libris confutarent; sed quid, quæso, ad Persas, & tam longe a nobis distitas regiones, si Christianus theologus Latino sermone disputet contra Mohammedum? sic in hostes fidei stringendus est gladius, ut mucronem sentiant.*
- (l) *Clenardi* in itineribus fata legere desiderantibus, plura exhibebit volumen epistolarum a *Plantino* anno 1566. typis expressum, ubi is præceptoris suo *Jacobo Latonio* accuratam minutissimorum quorumque rationem reddit.
- (m) Juvat hic *Josephi Scaligeri*, acutissimi rerum literariarum arbitri, judicium de utroque hoc viro adjungere: *De primo* hoc in *Scaligerianis* observat: *diligentissimus grammaticus potius, quam doctus in ulla lingua.* *De secundo* itidem in *Scaligerianis*: *Excellens philosophus, cosmographus, mathematicus, historicus stultus, linguarum non ignarus, sed nullius ad unguem peritus.* *Invidet illi Arabicam linguam.* Quod quidem ad grammaticum ipsius opus pertinet, idem *Scaliger* in fine epistolæ ad *Stephanum Ubertum* his verbis recenset, *De Postelli grammatica pene exciderat monere, eam ex vulgaribus Arabum magistrorum præceptionibus collectam esse, ut nonnisi interpretis vice functus sit.* *Quare bonam operam eum navasse, deque Arabismo eo nomine optime meruisse, dubitandum non est.* *Sed de eo hoc certo prædicare possum, eum Arabicæ linguæ non adeo, quantum videri volebat, peritum fuisse.* *Nam præter quædam, quæ parum cavisse videtur*

detur in *historia Orientali*, ex familiari ejus colloquio id plane deprehendere potui, pag. 706. editione *Batavina*, anno 1627.

- (n) Præter jam laudatos auctores, & alii a nobis non pauci commemorari possent, qui linguarum Orientalium cognitione, & eminuerunt, & egregiam in iisdem excolendis operam posuerunt. Verum cum longum foret, hos singillatim hic omnes recensere, nonnulla eorum nomina, qui seculo 16to. seu priores, seu posteriores extiterunt, in illorum commodum, qui omni plane horum virorum notitia carere nolunt, adjungere placuit: sunt autem: *Gerardus Cremonensis* interpres *Avicenæ*. *Christophorus Hamerus*. *Georgius Weiganmejerus*. *Robertus Kettenensis* Anglus versi in latinum Corani antiquus auctor. *Andreas Alpagus* Bellunensis. *Armegandus Blasius*. *Jacobus Jonas*. *Joannes Capnion*. *Jacobus Lopes* Stunica. *Gulielmus Bedwellus* Anglus. *Isacus Casaubonus*. *Joannes Baptista Raymundus* Professor Romanus. *Barbarus Maurus* Lovaniensis. *Joannes Buxtorfius*, & *Christianus Ravius*, qui anno 1679. *Berolini* finem vitæ fecit, & a quo grammatica *Arabica* extat &c.

§. XIV.

De cultura
linguarum
Orientalium
in Italia.

Italiæ, quod ad orientalium quidem scientiarum incrementa attinet, primas deferendas esse, nemo quisquam inficias ibit, siquidem quid hoc temporum decursu tum in construendis rudimentis in eorum favorem, qui gloriosam hanc palæstram initari essent, tum in transferendis literariis Orientalium monumentis, tum in statuendis denique typographeis, & manuscriptis Orientalibus in lucem publicam edendis præstitit, paulo attentius apud animum suum reputaverit. Princeps, ac signifer eorum, qui in publicum commodum typis apud nos Orientalibus usi fuere, quod quidem eruere nobis licuit, Nebiensis episcopus *Augustinus Justinianus* Genuensis, ordinis prædicatorum fuerat, qui, vixdum ineunte XVI°. seculo, octaplo psalterio suo (a) admirabili quinque linguarum ordine concinnato, textum *Arabicum*, nativis linguæ characteribus expressum, bellissime inseruit; vir magnus profecto, & vel ob illud æterna memoria dignissimus, quod intentatam ad id temporis viam primus ingredi non dubitavit, multo plura pro singulari sua peregriinarum linguarum cognitione (b) præstiturus, si pro illorum ratione temporum uberiora illi subsidia suppeditassent. (c) Alterum Orientalis typi monumentum *Pagnini Brixienfis* Alcoranus fuerat, formis *Arabicis* circa annum 1530. effectus. (d) Hoc paulo post operosissimum *Albonesii* volumen, diversis multorum idiomatum literis impressum, excepit, (e) quod itidem quasi in vestigiis alii, atque alii industriæ partus sequebantur; ut adeo cum typographia variis in Europæ partibus communioris usus facta, Orientis etiam linguæ majora in dies caperent incrementa. Ad quod posteris temporibus mirum quantum momenti sapientissima summorum pontificum de toto terrarum orbe bene merendi studia contulerunt. *Gregorius XIII^{tius}* maximo Christianæ reipublicæ emolumento in variis orbis plagis tribus, & viginti collegiis educandæ juventutis erectis, atque annuis redditibus stabilitis, quatuor omnino solis Orientis nationibus ipsa in urbe domicilia, rebus omnibus re-

fertif-

fertissima, patere voluit; (f) ex eò potissimum immortalem sui memoriam relinquens, quod *Ferdinandum Mediceum*, cardinalem nonnullarum Orientis ecclesiarum protectorem creaverit; quo factum, ut hic pro avita illa *Mediceorum* in quævis literarum studia singulari propensione, ac beneficentia, maximis sumtibus in typographiam Orientalem factis, primus omnium rarissimos codices juris publici fieri jusserit, ea quidem & characterum elegantia, & rerum omnium accuratione, ut hic illius typus posteriorum nulli secundus, plurimos vero alios suis laudibus facile obrueret. (g) Atque hæc *Gregorii* quidem XIII^{ti}. auspiciis gesta sunt; cujus laudes cupidissime persecutus *Sixtus V^{tus}*, difficillima quæque, & saluberrima effecit facinora; ut scilicet præter alia *Græci*, *Maronitæ*, & *Neophiti* collegiorum alumni lingua *Græca*, *Arabica*, & *Chaldaica* imbuerentur, & præstantissima illa typographia Vaticana e fundamentis magnificentissime attolleretur, omni ejusdem curatione, & administratione in cardinalium congregationem ea quidem lege translata, ut promovendis peregrinarum linguarum typis sedulo excubaret. Neque minus beneficum erga linguas præfatas sese *Paulus V^{tus}* exhibuit, anno salutis 1610. decernens, ut in quibuslibet religiosorum hominum familiis præter ceteros linguarum *Hebraica*, *Græca*, & *Latina*, ac insuper *Arabica* in celebrioribus scholis præceptores essent. (h) Splendidissimum denique *Gregorius XV^{tus}* collegium, de propaganda fide dictum, erexerat, in quo adolescentes, iis, quæ ab erroribus sacrilegis ad supremi Numinis notitiam pervenere, regionibus orti, bonis moribus, ac literis, sacris etiã, atque Orientalibus linguis imbuerentur, reduces subinde, vel in patria, vel alibi, si res poposcerit, orthodoxam fidem, ut fideles ministri ecclesiæ disseminaturi. Huic collegio *Urbanus VIII^{tus}* anno 1626. typographiam attribuit, eo potiori jure hic nobis præ ceteris prædicandam, quod cunctorum fere peregrinorum idiomatum characteribus instructa, novis in dies, ac rarissimis vel hodie editionibus, dignissimi præsidis *Joannis Amadutii* curis una inter omnes emineat (i).

Hæc spectatissima optimorum pontificum instituta diversis in locis imitati alii, pro Orientalium scientiarum incrementis majorem in modum desudarunt; quos inter palmam reliquis facile præripuit clarissimus Mediolanensium præsul cardinalis *Fridericus Borromæus*, qui lectissimos quosque Orientis codices in collegio *Ambrosiano* congeffit, neque minoribus sumtibus, ut excuderentur commodius, procuravit. (k) In tanta undique excitata studiorum æmulatione non deerant alii, qui, ut linguis istis operam navantibus quoquo modo consuleretur, nitidissimas secundum nativum linguarum genium institutiones conscriberent, & lexica peropportuna concinnarent. Horum in numerum eruditissimi duo viri recensendi veniunt, Romani quondam athenæi professores *Franciscus Martelotus*, & *Philippus Guadagnolus*, (l) quorum uterque, (licet posterior aliquantum esset fusior,) eorum, qui linguæ præcepta dedere, *Arabum*

vestigiiis solertissime institere; horum præclara exempla *Thomas Obicinus* naviter adeo secutus est, ut syntacticas *Mohammedis*, filii *Davidis Alsunbagii* regulas, quæ in Oriente vulgo *gjarumie* audiunt, latine redditas una cum originario textu non sine præclara sui commendatione typis vulgaverit. (m) Iisdem fere temporibus *Petrus Metoschita* S. J. sacerdos, Cypro insula oriundus, suæ *Arabicae* linguæ præcepta composuit. (n) Præcepta *Arabicae* simul, & *Turcicae* in *syntagmate linguarum Orientalium* dederat *Franciscus Maria Maggius*, (o) auctoritate, & jussu, ut ipse in præfatione innuit, cardinalis *Antonii Barberini*; idemque, cum nobis de lingua *Turcica* hic sermo sit, *Turcicam Petri della Valle* grammaticam, *Hetrusco* sermone conscriptam, prælo tunc temporis fuisse proximam, memoriæ prodidit, quæ an publici reapse juris facta sit, certi quidpiam a nobis affirmari nequit. Eam denique notitiam summæ viri hujus industriæ acceptam ferimus, *Jacobum Stephanum*, nempe clericum regularem, inter primos adornandæ alicui grammaticæ *Turcicae* in ipso Oriente manum admovisse, quæ ab auctore ipso sæpius recognita, atque aucta, nec minori laude a diversis religiosarum familiarum hominibus transcripta, totum late Orientem pervagata sit. *Persici* porro idiomatis rudimenta a *Joanne Baptista Raymundo* anno 1614. & præcepta ejusdem linguæ faciliori tandem methodo ab *Ignatio a Jesu* prælo commissa sunt. (p) Ad linguam denique *Arabicam* quod attinet, propriam hujus, neque minoris momenti grammaticam Patavinum exhibet gymnasium, quam *Agapitus*. (q) in publicum dederat. Grammaticam præterea *Turcicam* lucubrationibus suis *Joannes Molinus* illustrarat *Turcicae* linguæ in Italia apud rempublicam *Venetam* interpres. (r) Grammaticorum demum hoc loco agmen claudat vir, ob multa alia literaria monumenta mox pluribus nobis verbis commendandus, *Josephus Simonius Assemanus*, catechesi Christianæ in eorum commodum, qui *Arabicae* operam daturi erant, institutiones linguæ adjiciens. (s).

In tanta porro grammaticorum copia, longe minor lexicographorum numerus. Neque id mirum: quem enim latere potest, quam immensi laboris & quantorum sumtuum sit, tam arduum, tantæque molis opus perfecisse? tantum tamen, & tot difficultatibus impeditum negotium non suscepit modo, sed felicissime etiam improbo quidem labore *Mediolani* expedivit, incredibili purpurati moecenatis cardinalis *Borromæi* munificentia fretus, vir clarissimus *Antonius Giggeus*. (t) Hunc aliquanto post tempore anno nempe 1636. in vestigiis secutus *Dominicus Germanus ad Silesia*, qui in celebri Romano typographeo collegii de propaganda fide lexicum minus *Hetrusco-Arabicum*, & majus *Hetrusco-Latino-Arabicum* triennio post imprimi curavit. (u) Hujus itidem typographeï cura *Thomæ a Novaria* linguarum Orientalium in collegio S. Petri montis aurei professoris vocabularium prodiit, (w) linguis *Arabica*, *Syriaca*, & *Latina* constans; nec minus illud celeberrimi *Athanasij Kir-*

Kircheri Arabico-Copto-Latinum; (x) utrumque in discentium favorem non alphabetico ordine, sed certis materiarum rubricis distinctum. Quo loco minime bina illa, *Molini*, (y) & *Bernardi a Parisio* (z) dictionaria *Turcica* prætereunda sunt, quorum illud *Molini* absque characteribus Orientalibus, alterum vero genuinis linguæ typis exaratum novimus.

Horum quidem virorum benefica industria tot illa præstantissima ad condiscendas Orientis linguas adminicula in Italiæ finibus peperit. Quanti vero usus hi tanti eruditorum conatus tum in sacra, tum literaria republica semper fuerint, celeberrimi viri *Maraccius*, (aa) *Abrahamus Ecchelenfis*, (bb) *Allatius*, (cc) *Kircherus* (dd) *Joannes Baptista Carli*, (ee) aliique, in exteris linguis, & omni scientiarum genere versatissimi, suis operibus affatim comprobarunt; quorum opera, tanta nimirum rerum copia impediti, ne præscriptos commentationis nostræ terminos excedamus, in annotationibus nostris brevissime recensenda duximus; id solum interim coronidis instar addituri, amplissima illa musarum palatia, quæ *Romæ*, (ff) *Florentiæque*, (gg) toto orbe celeberrima, visuntur, innumeris pene codicibus Orientalibus, incredibili solertia undique conquisitis, testibus accuratissimis *Assemanorum* catalogis, referta esse; neque minori industria insignem illam librorum copiam, *Mediolani*, (hh) a cardinali *Borromæo* comparatam fuisse, & alteram illam quam ineunte præsentis huius seculi Bononiensis comes *Marsigli* (ii) in suam patriam deportavit.

(a) *Psalterii* huius inscriptio sequens est: *Psalterium Hebræum, Græcum, Arabicum, & Chaldæum, cum tribus latinis interpretibus, & glossis. Et in fine: impressit miro ingenio Petrus Paulus Porrus Genuæ in aedibus Nicolai Justiniani Pauli, præsidente reipubl. etc. Anno Christiane salutis millesimo, quingentesimo sexto decimo.*

(b) Quod earum ipse linguarum, quibus *psalterium* suum concinnabat, peritus fuerit auctor, in sua ad *Leonem X^{mum}*. pontificem maximum præfatione testatur his verbis: *Græci quidem una interpretatione minime contenti, sex edidere, quas postmodum diligentissimus Origenes in unum collegit, appellavitque ex re hexapla, quod sex editiones una tamen duntaxat lingua in eodem folio continerentur. Nos vero non solum hexapla, verum octapla perficere contendimus, nec una solum lingua, verum omnibus illis, quibus perdiscendis, haud sine magna causa, impendi operam, sacri canones jubent.*

(c) Memoria dignum est, quod doctissimus præsul in fine præfationis addit, & ingentem illius fervorem vehementer comprobatur: ait enim: *Quod si tu, cujus auctoritate nihil inter humana sublimius, rem ipsam probaveris, & dignam editione duxeris, in promptu erit nobis universo operi manum extremam imponere, & tam novum, quam vetus instrumentum, iisdem distinctum linguis, eademque serie, & structura tradere impressoribus formandum. Sit ergo tibi hoc quasi primitiæ quædam totius operis, & meæ erga Apostolicam sedem observantiæ monumentum, tuque id suscipe, qua soles, fronte laborantium in vinea Domini lucubrationes.*

(d) Hanc editionem, nobis non nisi ex historico critico librorum catalogo notam, *Vogtius* rarissimam, & paucissimis cognitam appellat. Pro

ratione enim illorum temporum, & quoniam refutatio deerat, a summo pontifice cautum fuerat, ne in vulgus nimium emanaret.

(e) Albonessii *alphabetum quadraginta linguarum*. Papiæ 1539.

(f) Primum horum quatuor collegiorum *Neophytis*, ab *Hebraicis*, & *Mohammedanis* superstitionibus ad Evangelicam veritatem traductis anno pontificatus sexto extruxit *Gregorius XIII^{tius}*. prope basilicam *Agrippæ*. Alterum *Græcis* anno decimo, una cum divi *Athanasii* templo, & annuis redditibus in via *Flaminia* concessit. Eodem anno tertium amplissimum, *Romanum* dictum, adjunxit, in quo omnium idiomatum homines trecenti circiter ad nuntiandam universis populis orthodoxam fidem informarentur. Quartum denique montis *Libani* habitatoribus ad *Quirinalis* montis radices anno pontificatus, & vitæ suæ ultimo, de toto terrarum orbe optime meritis, ædificavit.

(g) Cardinalis *Ferdinandus Medicus a Gregorio XIII^{ti}*. Romæ degens, *Aethiopiæ*, & patriarchalium ecclesiarum *Alexandrinæ*, & *Antiochenæ* protector designatus, eruditos viros in multas Orientis provincias, & hos inter præcipue fratres *Joannem Baptistam*, & *Hieronymum Vecchietti Florentinos* misit, qui optimos quosque Orientis codices conquirerent, typis Romæ excudendos. Quorum compluribus in urbem allatis, & formis interim, sive characteribus maximis sumptibus in cardinalis palatio fabricatis, typographeum, tot pulcherrimis libris, in lucem editis, celeberrimum, directore *Joanne Baptista Raymundo*, viro omnium Orientalium linguarum scientissimo, ad culmen perductum est; quorum, qui ex typographeo isto prodire, librorum omnium indicem accuratissimum *Possevinus* in *biblioth. selecta lib. IX. c. V.* dederat. *Gregorio* subin *XIII^{ti}*. anno 1585. e vivis sublato, & cardinali *Mediceo* magno *Hetrurix* duce electo, hoc typographeum aliquanto tempore otiosum delitescens, illius tantisper *Clementi VIII^{vo}*, & *Paulo V^{to}*, moxque congregationi de propaganda fide, a *Gregorio XV^{to}*. institutæ, concessio usu, alios rursus orientales codices usque ad seculi *XVII^{mi}*. initia protulit. Elegantissimi demum hi typi, certis de causis, ut alibi legere licet, anno 1596. distracti, per conditoris filium *Cosmam II^{dum}*, omnem hac in re moventem lapidem, jure postliminii vindicati, *Florentiam* deportati sunt, ubi in hunc diem in pinacothecæ regiæ custodia asservantur. Hæc a viro musarum amatissimo, *Florentiæ* nunc agente, amicissime nobiscum communicata esse, lubentes hic, gratique fatemur. Ceterum præstantiores, qui ex officina typographiæ *Mediceæ* prodierunt, libri sunt sequentes: I^{mo}. *Quatuor Christi Evangelia*, Arabice, & *latine excusa Romæ 1591*. Huic operi anno 1774. novum titulum cum præfatione adjunxit *Cæsar Malanimeus* in fol. II^{to}. *Eadem quatuor Evangelia mere Arabice sine intercalari latina interpretatione anno 1590. in fol. III^{to}*. *Avicennæ opera medica* Arabice. *Romæ ex typographia Medicea 1593. in fol.* In elaboranda hac editione monumentum ære perennius, regaliq; situ pyramidum altius *Raymundum* exegisse, *Malanimeus* refert; utpote, qui unicum, quod habebat, idque innumeris lacunis refertum, *Avicennæ* exemplar ita suppleverit, ut, quod admirarentur potius, quam, quod reprehenderent, in eo invenisse eruditi videantur. IV^{to}. *Euclidis opera geometrica*. Arabice in fol. De hac Arabica versione *Scaliger* in epist. 362. ad *Stephanum Ubertum* hæc scribit: *Euclides prius Arabice, deinde latine conversus tamdiu obtinuit, donec capta Constantinopoli exules Græci nos relictilis lacunis ad ipsos fontes convertere docuerunt.* Eandem hanc Arabicam versionem *Huetius* reprehendit, quod toto *Euclidis* sensu fæde corrupto, methodum, atque ordinem, a quo libri præstantia dependet, præposterè commutavit. V^{to}. *Geographus Nubiensis*, cujus a capite ad cal-

gem Arabici libri hæc Arabica est inscriptio: كتاب نزهة المشتاق في ذكر
 الآصار والآقطار والجزر والبلدان والآداب وافاق
i. e. Oblectatio hominis
curiosi in commemoratione urbium, tractuum, oppidorum, fluminum,
regionum, & climatum mundi. Hic liber auctore, & hortatore *Au-*
gusto Thuano per duos Maronitas *Gabrielem Sionitam, & Joannem*
Hesronitam translatus, anno 1619. *Lutetia Parisiorum* in lucem pro-
 diit. Ejusdem libri *Italica* versio a *P. Dominico Maeri* anno 1632.
 in collegio Romano degente, adornata est. Partem denique hujus
 geographiæ ad *Siciliam* pertinentem doctor *Franciscus Tardia Pa-*
lermitanus, notis illustratam edidit, hac inscriptione addita: *Descr-*
izione della Sicilia cavata da un libro Arabico di Scherif El Idris.
 VI^{to}. *Grammatica Arabica* genuino idiomate conscripta; cujus titulus
 كافية الآاب الحاج Prodiit hæc anno 1592. Hujus grammaticæ in-
 tegrum auctoris nomen, quod est جمال الدين ابو عمرو عثمان ابن
 الحاج ex catalogo *Casirii*, codice XVIII. discimus.

(h) Constitutio hæc in *Bullario ad annum 1610. const. 65. §. 2. tom. III^{to}*
pap. 252. extat.

(i) De origine typographeï congregationis de propaganda ita apud *Ama-*
duium legimus: *Usque ab anno 1626. condita jam a Gregorio XV^{to}*
pontifice maximo sac. cong. de propaganda fide prima steterunt hujus
præclarissimæ typographiæ exordia. Siquidem ejusdem jecit funda-
 menta prima *Franc. Ingolius Ravennas*, ipsius congregationis a secre-
 tis, usus opera *Stephani Paulinii* exoticorum characterum calatoris
 eximii, qui institutorem habuerat doctum, ac multarum linguarum pe-
 ritum *Joan. Bapt. Raymundum*, quem ad *Vaticanam typographiam*
instituendam Sixtus V^{us} adhibuerat. Catalogus librorum hujus ty-
 pographiæ ab anno 1773, cui hæc notitia præmissa est, libros 28.
 diversarum linguarum continet, quarum unaquæque singillatim nati-
 vis suis impressa est characteribus. Inveniuntur ceterum in illo typo-
 grapheo libri *Aethiopici, Anglici, Angolenses, Annamitici, sive*
Tunkinenses, Arabici, Armenii, Bulgari, Chaldæi, Congenses,
Coptici, sive Aegyptiaci, Epirotici, sive Albanenses, Germanici,
Græci, Hebraici, Hibernici, Japonici, Iberici, sive Georgiani, Illy-
rici, Italici, Latini, Malabarici, Malaici, Persici, Syriaci, Tibetani,
Tunchinenses, Turcici, Valachi. Haufimus ista, ex typographeï hujus
 librorum catalogo, quem æque, ac diversa exoticorum alphabeto-
 rum specimina excellentissimus, ac doctissimus præsul *D. Josephus*
e comitibus Garampi, archiepiscopus montis Flasconis, & Corneti
episcopus, ad aulam cæsaream Vindobonæ nuncius apostolicus pro
ea, quam sibi habet propriam, in omnes benignitate, nobiscum
communicavit. Vir, cujus omnimodam eruditionem & doctissima,
 quæ edidit opera, luculenter comprobant, & eruditi omnes suspi-
 ciunt.

(k) *Giggejus* in thesauro *Arabiciæ linguæ* ad lectorem ita præfatur:
Sed cum videret sapientissimus cardinalis, Orientalium literis colendis
multum emolumentum ecclesiæ universæ conferri posse, cum ad fidem
catholicam propagandam, hæresesque Orientalium confutandas, tum
ad libros Græcorum sapientia insignes Arabum doctrina commenda-
tos, Persarum lepore gratissimos latine reddendos, nihil non egit, ut
linguæ, Græca, Hebræa, Syro-Chaldæa, Arabica, Persica, Ar-
mena sub Mediolanensi celo in collegii Ambrosiani stabili domicilio,
ac domesticæ, non in diversorio essent.

(l) *Martelotti* (Franc.) *institutiones linguæ Arabiciæ. Romæ. 1620. in 4to*
Guadagnolii (Phil.) cler. reg. min. *institutiones linguæ Arabiciæ, 1642.*
in fol.

- (m) Thomæ Obicini Nomiensis, diac. Novariæ, ord. minorum &c. *grammatica Arabica* ^{ألف باء} *Ag̃runia* appellata, cum versione Latina, ac dilucida expositione. Romæ, anno 1631. in 8vo. De hac grammatica uberiora scire cupienti consulendus est etiam Leo Allatius in *apibus Urbanis*, pag 245.
- (n) Metoschitæ (Petri) S. J. *institutiones linguæ Arabicæ*, in 8vo. Romæ 1624.
- (o) Maggio Franc. Mariæ *syntagmatōv linguarum Orientalium*, quæ in *Georgiæ regionibus audiuntur*. Romæ, anno 1670. In cujus libro 1mo. continentur *institutiones linguæ Georgianæ*, libro 2do. *Arabum, & Turcarum orthographia, ac linguæ Turcicæ institutiones*.
- (p) Ignatii a Jesu Carmelitæ discaleari *grammatica linguæ Persicæ*, Romæ, 1661 in 4to.
- (q) Agapiti a Valle Flammaram Ordinis Minorum *flores grammaticales Arabici idiomatis*. Patavii, an. 1687. Cui libro auctor tractatum de arte metrica adjicit. cl. Hirtiū in præfatione ad *institutiones linguæ Arabicæ* hunc perperam *Hyacinthum de S. Flamma*, vocat.
- (r) Molino *Dittionario della lingua Italiana Turchesca, sive lexicon Italico-Turcicum, & Turcico-Italicum*, cui subjuncta est *brevisissima grammatica Turcica, omnia latinis tantum characteribus expressa*. Editum est hoc opusculum Romæ 1641. in forma quæ vulgo dicitur. 8va.
- (s) *Rudimenta linguæ Arabicæ cum catechesi Christiana*. Romæ, 1732. in 4to.
- (t) Prodiit lexicon, sive Antonii Giggei *thesaurus linguæ Arabicæ in quatuor voluminibus*, Mediolani, 1632. in fol.
- (u) Dominici Germani de Silesia ex minorum familia S. Francisci *Dictionarium linguæ Arabicæ vernacule cum interpretatione Italica* 1636. in 4to. — — Ejusdem *Fabrica linguæ Arabicæ cum interpretatione Latina, & Italica*, 1639. in folio.
- (w) Thomæ a Novaria *thesaurus Arabico-Syro latinus*, anno 1636. in 8vo. Romæ.
- (x) Kircheri Athanasii *lingua Aegyptiaca restituta, qua idiomatis primævi Aegyptiorum Pharaonici, vetustate temporum collapsi, ex abstrusis Arabum monumentis instauratio continetur*. Romæ 1643. in 4to.
- (y) De ejusdem dictionario vide paragraphi hujus literam (r).
- (z) Bernardi a Parisio ex Capucinorum familia *vocabularium Italico-Turcicum, ex Gallico versum a Fr. Petro de Albavilla*, anno 1665. in 4to. tom. 2.
- (aa) Maraccii Ludovici e congregatione clericorum regularium Matris Dei, prius in Romano Archygymsasio *Arabicæ linguæ professoris*, subinde Innocentio XI^{mo}. Pontifici a confessionibus, *prodromus ad refutationem Alcorani*. Romæ 1691. in 8vo. Dein: idem *Prodromus cum refutatione Alcorani*. Patavii 1692. in folio. Vide Jos. Carafam de gymnasiis Romanis, ejusque professoribus. Ceterum, quod ad hanc Alcorani refutationem Maraccii attinet, peculiare id est, quod Joan. Nagelius in sua *de prima Alcorani sura* dissertatione duo sibi exemplaria ad manum fuisse dicat: *At enimvero, quia in his duobus libris interdum discrimen aliquod in oratione Arabica observavimus, — — credimus, nonnulla folia hujus Alcorani ante ultimam correctionem vel Maraccii, vel alius viri docti, typis expressa, reposita, & deinde alteri libro adhibita esse, & sic vitii quibusdam inquinata mansisse, quæ postmodum in aliis eandem paginarum foliis per postremam emendationem sublata sunt*. Totum enim Alcoranum

num tanta similitudine, & tam parva interveniente differentia bis excudi potuisse, nobis non videtur verosimile.

- (bb) Abrahamus Ecchelenfis scripsit *Historiam Arabum*. Parisiis 1651. in fol. *Chronicon Orientale*. Amstel. 1652. in 4to. Eutychio item suo vindicato adjecit censuram in *historiam Orientalem Joan. Hottingeri*. Romæ 1661. in 4to.
- (cc) *Allatii Leonis* diversa opera, quæ potissimum ad controversas de fide quæstiones apud Orientales Ecclesias pertinent, tantam *Arabicarum* rerum notitiam præferunt, ut eorum auctorem præclare his literis imbutum fuisse, necesse sit; inter quæ etiam eminent controversificum illius contra *Joannem Heinricum Hottingerum*, quod prodiit Romæ 1661. in 8vo.
- (dd) *Athanasii Kircheri* scripta pleraque, cum primis *Oedipus*, insigni eruditione *Arabica* conspersa sunt; quam comprobavit etiam, plurima ex *Abulfeda*, aliisque in latinum convertendo. Non ignoramus, crebriorum a multis erratorum hujus viri lucubrationes infimulari; verum & genuina plurima maximi ponderis monumenta in lucem eum protraxisse, nec ipsi adversarii inficiantur.
- (ee) *Giov. Batista Carli Letteratura dei Turchi* anno 1688. cujus libri mentionem filius ejusdem facit in præfatione sequentis operis: *Giov. Rinaldo Carli. Cronologia storica scritta in lingua Turca, Persiana, & Araba*. Venetia 1697. Libri hujus perquam rari hic locorum, qui neque in palatina bibliotheca extat, visendi nobis copiam fecerat cl. *Joannes Georgius Schwandnerus*, S. C. R. A. M. a consiliis, & biblioth. cæs. custos, vir literaturæ solidæ, qui & ipse præstantem librorum selectum possidet. Ceterum insigne literaturæ *Arabicae* specimen editum est etiam *Panormi*, quod extat in *Carusii bibliotheca historica regni Siciliae*. Tom. I.
- (ff) Bibliothecæ Vaticanæ catalogus hanc præfert inscriptionem: *Assemani Jos. præsulis, & Vaticanæ, bibliothecæ custodis bibliotheca Orientalis, in qua Vaticani manuscripti codices Syriaci, Arabici, Persici, Turcici, Hebraici, Samaritani, Armenici recensentur; genuina scripta a spuris discernuntur, addita singulorum vita, & Orientalium patriarcharum & episcoporum historia. Omnia nunc primum e tenebris emergunt, cum dissertatione de Monophysitis, & altera de Nestorianis, & Orientalibus monumentis digesta, in qua illorum errores, ritus, atque historia exponuntur. Romæ in fol. 1719-1728. tom. IV. Librorum Arabicorum, cum primis vero res mathematicas concernentium elenchum brevem jam antehac *Kircherus* linguæ suæ *Aegyptiacæ*, restitutæ pag. 620. subjunxerat, quos ut mathematicorum, & cum primis *Clavii* petitioni satisfaceret, ex *Aegypto* olim a *Joanne Baptista Raymundo* apportatos, subin vero in bibliothecam M. Ducis *Hetruricæ* translatos esse annotat.*
- (gg) De Florentina bibliotheca hæc ab eodem nobis amico per literas significata sunt: *In bibliotheca Laurentiana, & Palatina, quæ primæ nuper adjecta fuit Magni Ducis Leopoldi jussu, codices manuscripti præstantissimi servantur. De manuscriptis Arabicis, Turcicis, Persicis, Hebraicis, extant duo catalogi typis editi, quorum primus a Stephano Assemano anno 1742. alter ab Antonio Biscionio 1752. sub typographis Florentinis exiere. Uterque est in folio cum figuris satis splendide excusus, uterque necessarius cuicumque, qui omnium eorum codicum vellet integram illustrationem. Primus enim nimis sterilis est in descriptione codicum bibliothecæ Laurentianæ, prolixus vero in illa codicum Palatinæ. Biscionius, cum Laurentianos tantum expendat, luculenter id explet.*
- (hh) De qua collectione *Giggeus* in præfatione sua, cujus jam supra litera
- (k) paragraphi hujus meminimus.

(ii) De *Marsiglii* bibliotheca cl. *Kollarius* in notis ad *Lambecii* commentarios de Bibliotheca cæsarea hæc habet pag. 426. *Celeberrimus Marsiglius in arcibus Hungaricis a cæsareo milite expugnatis, ad septingentos Orientales codices collegerat, quorum catalogum Mich. Talmanus scripsit. — — Eorum codicum pars major bibliothecæ nostræ, nisi fallor, adscribi debuerat, non Marsiglii voluntate Bononiam mitti: quippe in proemio catalogi sui Talmanus hæc scripsit: „ Inter gloriosas, quas mars Germanicus sub augustissimo Romanorum Imperatore Leopoldo, hero meo clementissimo, retro actò sexdecim annorum bello, ab Ottomanica tyranide, victrici manu extorsit, haud infimum locum mereri videntur libri hi Orientales, qui in castris, & urbibus, heroica magnanimitate in potestatem Christianam reductis, ab inimicis simul, flammisque erepti, in bibliothecam coaluere. Hæc ille de codicibus, quorum possessione excidimus, Marsiglianis olim, nunc Bononiensibus.*

§. XV.

In Hispania, & Gallia.

Hispania, quæ nobis, siquidem de antiquissimo idiomatis *Arabici* usu, qui his in terris obtinuit, sermo esset, prima nominari debuerat, vix aliquam hic loci de cultura seculorum proxime elapsorum Orientalibus linguis impendi solita, differendi nobis materiam præbet. Regem *Alphonsum* ab *Arabibus* ingenti pecuniæ vi comparatas tabulas astronomicas edidisse, auctores memorant, (a) cui, qui Hispanos inter ad rerum Orientalium studium promovendum non nihil contulisse videtur, *Petrus de Alcala* accensendus est, eo potiori hic jure commemorandus, quod suum de *Arabica* lingua commentarium cum erudito orbe præ aliis omnibus communicaverit. (b) Idioma porro *Arabicum*, quod in Salamantina Academia tradi oportuisset, in peregrinatione sua *Clenardus* neglectum jacuisse, reperit adeo, ut præter *Ferdinandum Nuntium*, & hunc quidem ex sua ipsius confessione, non tam eadem imbutum, quam leviter solummodo tinctum, se linguæ hujus gnarum neminem vidisse queratur. (c) Rebus ita comparatis, an mirum cuiquam videbitur? *Arabicam* linguam tantum Hispanorum odium, exactis toto regno Mauris, subiisse, ut immaturæ pietatis nomine circumventi, optimam Orientalium codicum partem ultro flammis interire passi sint. Qua insigni jactura eo vehementius commotus est *Clenardus*, quod theologis præcipue hæc rerum Orientalium adminicula necessaria esse contenderet. (d) Sed his tantis querelis, piisque viri votis perpauca in Iberia commotos fuisse, vel ex eo suspicari licet, quod præter *Ariam Montanum*, cujus aliquod nomen has in terras illatum esset, nemo alius in hoc disciplinæ genere memoriam suam ad posteros cum laude propagavit. Hujus quippe opera, *Arabicis* etiam thesauris bibliothecam suam locupletaturus *Philippus II^{us}* usus est, quæ sub *Philippo III^{io}* ex spoliis, a Maroccanis per *Petrum de Laro* relatis, trium millium nempe, & plurium etiam voluminum facta accessione, in immensum aucta, (e) Orientales omnes Europæ bibliothecas

thecas numero, raritate, atque præstantia librorum facile superatura fuisset, nisi irreparabili literarum damno pars maxima anno 1671. tristissimo sane incendio conflagrasset, adeo, ut secundum absolutissimam *Michaelis Casirii* recensione, hac admodum tempestate factam, haud plures, mille octingentis & quinque, codices ex tanto flammaram periculo sospites elapsi sint. Quo loco animadversione dignum, id esse *Casiriano* huic operi (f) peculiare, quod non majori modo studio, ac fide, atque ante duo secula illud *Licentiati Castilii* elaboratum sit, verum, quod nullum etiam ante istud typis *Arabicis* in Hispania expressum videatur; ut adeo argumentum non leve vel ex hoc desumi queat, exiguum profus gratiæ locum apud gentem istam celebres hæc Orientis linguas obtinuisse. Interea nomina duorum virorum adjungenda credimus, qui operibus suis linguam *Persicam* non penitus neglectam fuisse apud nationem Iberam comprobarunt; quorum unus natione Lusitanus *Petrus Texeira* de promptas ex annalibus *Mirchondii* de regibus *Persiae* relationes patrio primum, tum Hispano idiomate edidit; alter *Hieronimus Xaverius* (h) jussu Mogulensium Imperatoris vitam Christi, non minus, ac divi Petri, aliaque plura lingua *Persica* conscripserat.

Multo liberaliori contra hospitio in Galliis non *Arabica* tantum, sed & *Persica*, & *Turcica* lingua accepta est, præsertim, ubi *Nicolaus Huen* Theologiæ Doctor, peragratis terris exteris, alphabeta, atque hæc inter *Arabicum* etiam sub seculi XV^{ti} finem in lucem protulit; cujusmodi *Postellus* quoque, & *Vitreus* Lutetiæ Parisiorum excudi postea curavere. Positis hisce fundamentis, egregii viri duo Maronitæ *Gabriel Sionita*, & *Joannes Hesronita*, quæ majoris negotii in lingua *Arabica* sunt, secundum grammaticæ leges felicibus auspiciis expedientes, a *Michaele le Jay*, (i) & ipso linguarum Orientalium peritissimo excitati, una cum *Abrahamo Ecchelesiensi* ad opus polyglottum bibliorum, quo majus illa ætas necdum viderat, studium, ac operam suam contulerunt. Horum exemplis incitatus *Eusebius Renaudotius* variarum societatum academicum membrum, nominis sui famam, præstanti *Syriacæ* linguæ cognitione comparatam, haud minori *Arabicæ* scientia, tot eruditus ejusdem lucubrationibus probata, mirum in modum amplificavit. (k) In præcipuis denique *Arabicæ* linguæ cultoribus Gallis priori seculo censebatur *Thomas Perierius*, (l) & *Melchior Thevenot* (m) suis insuper in varias Orientis plagas itineribus clarior effectus. Nec satis: initis enim Galliarum inter regem, & Sultanum Osmanidarum ad commercia (n) stabilienda foederibus, innox *Turcicæ* etiam linguæ singularis honos haberi cœperat. *Andreas Ryerius* certe, ex Aegypto, ubi Christianissimi regis nomine, aliquot annis consulis munere (o) fungebatur, in patriam reversus, primus omnium linguæ *Turcicæ* rudimenta mediocriter etiam, ut ipsius auctoris verbis utamur, congeffit; (p) idem & de lexico cogitarat, in publicam vero lucem an id unquam emiserit, haud equidem satis constat. Ve-

rum hoc utut se habeat, illud profecto nihil dubitationis admittit, Gallos commerciorum suorum, de quibus modo diximus, occasione in interiores quoque Orientis plagas irrepentes, ex ipsa *Persia* non codices tantum, sed cum his & linguæ illius cognitionem haud mediocrem in suam secum patriam transtulisse. In rebus *Persicis* ante alios *Angelus a S. Josepho* defudarat, in *Perside* olim sacer fidei præco *Tolesanus*; qui una cum linguæ institutionibus copiosum dictionarium, (q) nec minus pharmacopæam *Persicam* latine versam (r) edidit. His subinde notionibus sibi comparatis Galli, præclaram in interpretationibus, & maxime in eruendis illarum provinciarum historiis operam locarunt; ex his *Petit de la Croix*, pater æque, ac minor natus filius (s) fuerant, quorum posterior vitam *Timuri*, ex *Sereffedino* celebri biographo *Persa*, patrio suo idioma te non invenuste quidem, minime tamen ea fide reddidit, ut auctorem *Persam* sibi quis legere videatur, prior ex diversis tum *Arabicis*, tum *Persicis* monumentis *Gengischanii* vitam conscripserat. (t) Id, quod potissimum ad similes conatus fortiores aliis stimulos addidisse existimandum est. Namque hoc exemplo proposito *Marin* res gestas *Saladini Sultani Aegyptii*, (u) *Cardonne* fata *Africae*, atque *Hispaniae* sub *Arabum* dominatu, (x) & *Deguignes* historica *Hunnorum*, *Turcarum*, *Mogulinorum*, aliarumque *Tataricarum* gentium monumenta ex *Orientis* annalibus excerpta, (y) Europæis literis complexi sunt. Neque minus segniorem istis in promovendis *Orientis* linguis se se *Gomin* exhibuit, latinam citatæ a nobis sæpius *Emir Jahjai* epitomes versionem adornans, quam collectioni suæ itinerum *Orientalium* *Thevenotius* inseruit. (z) Quid jam de præstantissima *Herbelotii* bibliotheca *Orientali* dicamus? (aa) qui tantus eruditionis thesaurus nemini, qui vel a primo limine *Orientis* res salutaverit, ignotus esse potest; quare non est, quod pluribus hunc verbis commendemus; id unum certe tristi fato accidisse putandum est, operi neque ab auctore ipso, utpote immatura morte prærepto, neque ab editore etiam, qui hoc beneficium tanti viri memoriæ debuisse videtur, extremam manum fuisse additam. *Herbelotio* nihilo inferior censendus est *Anquetilius*, qui difficillimo, ac periculis plenissimo itinere suscepto, nihil non egit, ut *Zoroastris* antiquissimi legislatoris constitutiones, ad id temporis nobis incognitas, ad Europam secum transferret, ob hos ausus omni admiratione dignus. (bb) Verum hæc cum jam superius, ubi de sermone *Persico* agendum nobis erat, prolixius laudaverimus, hic lubentes missa facimus; unum interea *Galland* (cc) addentes, qui liberiori calamo *Arabicos* quosdam codices, præcipue vero infinitam fabularum, quas vulgo *Romanenses* vocant, multitudinem Gallico idiomate convertens, aliquantum sibi apud quospiam nomen peperit. Atque hæc quidem clarorum virorum, quos adhuc recensuimus, præclara in omnes *Orientis* linguas merita, nec minus tot sapientissimæ Romanorum

norum pontificum de iis in academia Parisiensi tradendis constitutiones nullum plane relinquunt dubium, Gallos, emolumentum plurimum ex diligentissimo harum linguarum studio percepisse. *Colomesius* certe inter alios jucundissimos horum laborum fructus illud quoque in suo de Orientali Gallia commentario (*dd*) adfert, ab *Amalgando* nempe medicinae doctore, *Philippo* bono regnante, usque ad *Achillem de Arley*, Constantinopolim a *Ludovico XIII.* missum centum omnino, ac quinquaginta viros, inter omnes insigni Orientalium linguarum peritia eminentes, numeratos esse. Sunt tamen, qui nequaquam in omnibus, quæ in sui commendationem hæc de re produnt, Gallis suffragentur: atque præter alios eruditissimus ille Abrincensis episcopus *Petrus Huetius* in suo de claris interpretibus opere *Ubertum* (*ee*) medicum, virum *Arabicae* linguæ amantissimum, postquam publice aliquo tempore legisset, egestate tandem confectum, urbe excedere compulsus fuisse perhibet.

Quidquid id sit, Galliarum reges impensis studiis scientias nunquam non fovisse, exploratio res est, quam ut in dubium vocari possit. *Colberto* maxime insigni literarum mæcenate complures elegantissimæ prodire versiones; quibus, aliisque tot regum, tamque præstantium administratorum munificentia comparatis codicibus manuscriptis bibliotheca *Palatina* Lutetiæ ita locupletata est, ut numero æque, ac raritate librorum Orientalium, quemadmodum id catalogus manuscriptorum codicum (*ff*) bibliothecæ regiae testatum facit, cum præcipuis in Europa musarum sedibus jure optimo contendere videatur.

(a) De principe hoc *Gerardus Joannes Vossius* in opere suo *de artium, & scientiarum natura ac constitutione* inscripto, pag. 122. §. 32. sequentia perhibet: anno 1270. *Alphonsus rex Castellæ, & Legionis tabulas edidit astronomicas, quæ exinde dicuntur Alphonsianæ. De his Petrus Cirvellus Darocensis, præfatione in spheram mundi:*
 „ Illustrissimus Hispaniæ, & Romanorum rex Alphonsus hujus nominis decimus, etsi in multis doctrinis fuerit peritissimus, astrologiam tamen sibi dilectam prælegit, famatissimasque cælestium motuum tabulas miro quodam artificio composuit; in quibus ad totum tempus post universale diluvium omnium stellarum cognitarum loca, & motus, certa numeri ratione tradidit. Unde omnes priores astrologos tabularios concordavit, correxit, & declaravit. Ideoque princeps tabularum dicitur. — — — *Ac Judæi Hispanenses testantur, eum harum fuisse tabularum auctorem: ut est apud Augustinum, Ricium, Abrahami Zacuthi, astrologi eximii, in Salmanticensi schola discipulum, libro de motu octavæ spheræ. Dicitur rex Alphonsus in hoc opus impendisse quadraginta ducatorum millia; grande quidem pretium, si privatum aliquem attendas, nec nimium tamen pro regia dignitate, & immortalis nomine, quod eo pacto sibi comparavit.*

(b) *Petri de Alcala lexicon Granatense* anno 1505. *Granatæ* excusum; in quo voces *Arabicae* quam plurimæ, *Latinis* literis expressæ, *Hispanico* idiomate explicantur.

(c) Vide *Clenardum* in libri 2^{di} epistola ultima ad Christianos inscripta.

(d) Idem *Clenardus* in epistolâ ad Carolum V. Cæsarem, præter ea, quæ superius §. XIII. litera (*k*) jam attulimus, hæc quoque addit: *Ceterum,*

rum, quia ad hanc rem nobis opus esset libris, in quibus mysteria seclæ continentur, & passim ab inquisitoribus multi cremantur, qui nobis plurimum conducerent, omnem lapidem movi, ut hujusmodi codices mihi servirent, quia iis in fidei argumentum uti vellem potius, quam ut sinerentur perire flammis. Verum nihil obtinere potui. — Si majestas tua propositum meum dignum favore ducat, oro, ut libri, qui per Hispaniam comburuntur, meis studiis posthac serviant.

- (e) Casirius in sua catalogi præfatione sequentia perhibet: Philippus deinde III. Arabicorum voluminum amplius tria millia, medicinam, philosophiam, politicen, Alcorani explanationem pertractantium in eandem bibliothecam inferri jussit, quæ præfectus Petrus de Lara expugnatis, captisque anno 1611, non longe a Salæ portu duabus navibus, quæ Zeidani, Marochinorum regis, vasa transferebant, inter ceteras regiæ suppellectilis manubias, prædam sane pretiosissimam invenerat.
- (f) Tota inscriptio operis hæc est: Michaelis Casirii bibliotheca Arabico-Hispana Escorialensis, sive librorum omnium manuscriptorum, quos Arabice ab auctoribus, magnam partem Arabo-Hispanis compositos, bibliotheca coenobii Escorialensis complectitur, recensio, & explanatio. Madriti, anno 1760. Tom. II. Ordo classium, in quas auctor opus suum dividit, hic est, ut grammatici, rhetorici, poetici, philologici, & miscellanei, lexicographi, philosophi, ethici, & politici, medici, ad historiam naturalem pertinentes, mathematici, ad jurisprudentiam pertinentes, theologici, quorum subdivisio, Alcoranus, ejusque interpretes, christiani, dogmatici, scholastici, morales &c. tomo primo contineantur. Numerus codicum ad MDCXXVIII. ascendit. Qui in tomo secundo recensentur, ad duas potissimum classes, geographicorum nempe, & historicorum pertinent. Idem cl. Casirius, ut ex dissertatione Christophori Murr, de sigillis Arabum inscripta, patet, jam anno 1769. opera sequentia prelo parata habuit, quorum inscriptiones hoc loco afferre placuit. I^{mo}. Collectio canonum ecclesiæ Hispanæ, ex antiquo codice Arabico-Escorialensi, cum antiqua interpretatione, & notis. II^{do}. Numismata Arabica, nec non variæ inscriptiones ex Museo regiæ academiæ historiæ &c. III^{tio}. Arabicæ inscriptiones, quæ spectantur in templo Cordubensi, ac in æde, vulgo Alhambra, olim sede Arabum Granatæ regum, cum notis. IV^{to}. Arabicæ item inscriptiones, quæ in æde regia Hispalis extant, cum notis. Omnes cum tabulis, & literis Asiaticis descriptæ &c. Ceterum scriptorum Arabum, qui unquam in Hispania aliquid literis consignarunt, elenchum Nicolaus Antonius Hispalensis bibliothecæ suæ Hispanæ veteris tom. 2do. subjecerat, quæ anno 1696. Romæ jussu, & expensis Eminentissimi Cardinalis Josephi Saenz de Aguirre prodiit in fol.
- (g) Pedro Teixeira *Relaciones del origen descendencia y succession de los Reyes de Persia, y de Hormuz. En Amberes 1610. in 8vo.* Fuit auctor hic origine Lusitanus, historiam suam, quemadmodum in præfatione ad lectorem annotat, patrio primum, tum, ut majoris utilitatis esset, Hispano idiomate exarans, quam subin ex Hispano in gallicum *Cotolendi* verterat. Unde in errorem prolapsus fuisse cl. *Petis la Croix* in propatulo est, quod *Teixeiram* in catalogo auctorum, quem biographiæ *Gengischanii* subjunxerat, natione Hispanum fuisse afferat.
- (h) Hieronymus Xaverius *S. Francisci Xaverii* cognatus, dum in aula Mogulensium principis degeret, præter opera bina de vita, miraculisque salvatoris nostri Jesu Christi, & de vita itidem divi Petri, a Ludovico

de Dieu Latine verfa, vitas pariter reliquorum apoftolorum, martyrum hiftorias, refque geftas fanctorum, librum denique de fidei Chriftianæ myfteriis lingua *Persica* exaravit, Goæ anno 1617. vitam cum morte commutans. Vide *Alegambe in bibliotheca fcriptorum S. J.*

- (i) *Ecchelenfis* in epift. præf. ad librum *Semita fapientia* dictum, nonnulla *Arabica* ait *manufcripta* habet vir ille clariffimus, atque non de Gallia fola, fed de univerfo orbe Chriftiano optime meritis Guido Michael le Jay, regi a confiliis, qui animo plus quam regio opus illud bibliorum multijuge, quod vix fummi principes tentare aufi effent, & aggreffus, & ad finem omnium bonorum adplaufu perduxit.
- (k) Carolus Tromlerus in *specimine bibliothecæ Copto-Jacobiticæ* inter alia hæc fcribit: *Eusebius Renaudotius*, qui collektione liturgiarum, & vitis patriarcharum Alexandrinorum magnam fibi nominis famam conciliavit, *Arabicorum*, & *Syriacorum* literarum fuit peritiffimus, adeo, ut decernere difficile fuerit, in qua lingua præcipue excelleret. Caftrio ceterum gravi adverfario *Renaudotius* utitur ob eam fententiam, quod *Arabes* medica, mathematica, & alia opera Græca non ex ipsis fontibus, fed nonnifi ex Syriacis verfionibus fua feciffe afferat; quam viri hujus opinionem jam ante *Gravius* in præfatione ad tabulas geographicas *Abulfedæ* anno 1680. Londini editas, acrius perfrinxit.
- (l) De eo fic *Gerardus Voffius* in funebri *Erpenii* laudatione: *Inter Erpenii difcipulos quid Thomam Perierium Parifienfem referam*, qui, quantos in *Arabica* lingua progressus fecerit, locuples ejus linguæ lexicon, quod fcripfit, argumento eft.
- (m) In hujus commendationem *Abrahamus Ecchelenfis* in laudata epift. præf. ad librum citatum hæc memorat: aliqua extant quoque *manufcripta Arabica, Persica, ac Turcica* apud clariffimum juvenem, & literarum amantiffimum, studiosiffimumque linguarum *Nicolaum Melchifedech Thevenot*. Hunc ipfum *Thevenotum* tabularum geographicarum *Abulfedæ* verfionem molitum, verum, quo minus id perficeret, inorte impeditum fuiſſe, *Thomas Smith* Anglus in vita *Joannis Grævii* afferit.
- (n) Articuli pacificationis hujus ex *Typographeo Parifienfi* anno 1615. in quarto typis Orientalibus adjecta infuper verfione Gallica prodire, cujus infcriptio *Turcica* fequens eft: فرانسہ پادشاهی ایله آل عثمان پادشاهی مابینده منعقد اولان عهد نامہ در کہ ذکر اولنور In titulo Gallico pax cum Henrico rege Gallia anno 1604. coaluiſſe dicitur.
- (o) Hujus ipſe *Ryerius* in præfatione fua meminit.
- (p) Andr. du Ryer *rudimenta grammatices linguæ Turcicæ*, Parifis 1630. & 1633. in 4to.
- (q) Angeli a S. Joſepho *Gazophylacium linguæ Perfarum*, triplici linguarum clavi, *Italica, Latina, Gallica*, nec non *ſpecialibus præceptis ejusdem linguæ referatum*. Amſtelodami anno 1684. in fol.
- (r) *Pharmacopœa Persica ex idiomate Persico in Latinum converſa*. Lutetia, anno 1681. in min. 8°. Cl. Hyde plagii Angelum noſtrum inſimulat, ipſum nimirum operi huic, ab altero jam Latine reddito, nomen ſuum commodafſe dicitans; nec minus acerbe ejus dictionarium notat, in quo perverſe plurima expoſita eſſe criminatur. Nos, quamquam non diffiteamur, præſens dictionarium multis nominibus, & cum primis ob neglectam orthographiam *Caſteliano* longe poſtponendum eſſe, neutiquam tamen omnino abjiciendum opinamur, eo, quod nimis infeſtæ hæc infeſtationes merito partium ſtudii ſuſpectum reddant adverſarium, qui, *Wilſtonianæ* polyglotorum editioni minus amicum ſe ſe multis in locis exhibuiſſe, non ignoratur.

(s) *Jones Anglus*, de quo deinceps sermo nobis recurret, *Petis la Croix* pessima fide *Timuri* res gestas ex sermone *Persico* descripsisse asserit, atque in hujus rei testimonium provinciae *Kesmir* ex praefato auctore descriptionem; adjuncta alia, quam suam, textuique magis conformem esse dicit, adfert; nos in illorum gratiam, qui ex ipso fonte haurire malunt, hunc locum ex codice nostro domestico adjicimus, illius quidem haud immemores, quod *Tourreil* quondam de versionibus dicitare solebat: communes versiones jure assimilari obversae parti aulaeorum, acu mire depictorum, ubi dubia ad summum vestigia verae illius delineationis se se visenda praebant. ذکر صفت کشمیر

جون کشمیر از مشاهیر امکانده معمووره عالم است و بوضعی غریب واقع شده جز کسی که مقصد سفرش هم انجا باشد کمتر انجا میرسد کیفیت بعضی اوصافش جناحه از نفاة معتد عالیه هم از سگان آن سرزمین استکشاف رفته و بعد از تفتیش و تحقیق مقررگشته سمت گزارش می پذیرد مصدر بذكر محاش از اقلیم و کمیت طول و عرضش بوجهی که از کتب آن صنایع مستفاد میشود و الله التوفیق کشمیر ولایتیست قریب خاف وسط اقلیم چهارم چه اول آن اقلیم انجاست که عرضش سی و سه درجه باشد و بیست دقیقه و آخرش سی و هشت درجه است و بنجاه و چهار دقیقه و عرض کشمیر از خط استوا سی و پنج درجه است و طولش از جزایر سعیدا صد و پنج درجه و عرض آن ولایة طولانی افتاده و از جمیع جوانب محفوظست بر واسخ جنال کوه جنوبی اش بجانب دهلی و زمین هند واقع است و کوه شمالی بطرف بدخشان و صوب خراسان و جانب غربی اش موضعیتست که محل اقامت و بیورت اقوام او غانی باشد و طرف مشرق اش منتهی میشود بمیادی اراضی تبت و مساحت طول آن عرصه انچه هوار واقع شده از حد شرقی تا جانب غربی قریب چهل فرسخست و عرض آن از جانب جنوب تا حد شمالی بیست فرسخ و در نفس آن دشت هوار که در میان کوهسار واقع شده در هزار قریه معموورهست مشحون بچشمهها و خوشکوار و آب و سبزه بسیار و زبان زده عامه چنانست که در تمام آن ولایت از کوهستان و هامون صد هزار ديه محل عماره و زراعتست از شواهد شدن آب و هواء آن دیار آنست که حسن منظر و لطف شمایل خوبان انجا در السنه سخن و ران فرس مثل شده چنانکه گفته باشد نظم شاه هه دلبران کشمیر تویی * حرم دل آن سباه کشمیر تویی * آن شاه که روح رسد کش کویند * اندر کف بای نازکش میر تویی * و در کوه و دشتش انواع درختان میوه دار هست و اثمارش بغایه خوب و سازگار است چون هوائش میل بسردی دارد برفهای عظیم میبارد و میوهها کرمسیری مثل خرما و نارنج و لیمون و امثال آن در انجا حاصل نمیشود و لیکن از کرمسیرات نزدیک نقل میکنند و در وسط آن هامون چنانکه از طرف مشرقی و غربی هر یک بیست فرسخست تابکوه شهری تعز نعر نام هست که نشیمن حکام آن دیار می باشد و بطریق بغداد نهر عظیم در میان آن جاریست که مقدار آبش از دجله بغداد میکذرد عجب آنکه آبی چنان قوی مجموع از یک چشمه بر میخزد و منبعش هم در آن ولایتست و انرا چشمه ویر کویند و اهالی انجا بر سر آن نهر قریب سی جسر از کشتی زنجیر بسته اند و راه کشاده هفت جسر از آنجمله در شهر تعز نعر که مرکز ولایت و محل حکایه واقع شده و این آب بعد از آنکه از حد کشمیر میکذرد انرا بحسب مواضع آب دندان و آب جمد میخوانند و در بالای مولتان بآب چهارده می پیوندد و هر دوازده مولتان میکذرد و متصل میشوند و بعد از آن آب بیاه بایشان میرسد و مجموع بقرب اوجه بآب سند می پیوندد و هم را آب سندی کویند و در دامن زمین تتر بدریای عمان می ریزد و از دقایق حکمت آلهی آنکه معمار صنع و آلقینا فیها رواسی انبتنا فیها من گل زوج پنج سوری از راسیات خیال پراهن آن عرصه فسح

الامجال

- آلجمال کشیده که اهالی آن سرزمین بان سور از تعرض اعادی ایمن اند بی کلفت مزیت و اندیشه آنکه پرور زمان زاندریشه باد و باران خلی بان راه یابد چه معظم راههای عام آن ولایت سه طریقست یکی بصوب خراسان و آن راهیست بغایت دشوار چنانکه نقل اجمال و ائصال از آن طریق بر پشت دواب میسر نمیشود و مردم انجا که بان کار مقرر شده اند آنرا بردوش گرفته بچند روز بجایی میبرسانند که بر چهار پای بار توان کرد و راهی که بصوب هندوستان دارد بر همین منوال است و طریقی که بصوب تبت واقع شده از آن دو راه آسان تر است اما چند روز راه علف بسیار هست که طبیعت زهر دارد و سوارانرا عبور از آن بطریق دشوار است که چهار پایان تلف میشوند شعر * و قایة الله اغنت عن مضاعفة * من الدروع و عن عال من الاطام
- (t) Petis de la Croix *Histoire de Timur Bec. écrite en Persan par Cherefeddin Ali natif de yezd, traduite en françois. Delf. 1723. in 8vo. Vol. IV.*
- (u) Petis de la Croix *Histoire du grand Genghizchan traduite, & compilée de plusieurs auteurs Orientaux, & de voyageurs Europeens. Paris 1710. in 8vo.*
- (w) Marin *Histoire de Salatin Sultan d'Egypte, & de Syrie. Haye 1758. Vol. II. ni 8vo.*
- (x) Cardonne *Histoire de l'Afrique, & de l'Espagne sous le domination des Arabes, 1765. Paris Vol. III. in 8vo.*
- (y) Deguignes *Histoire generale des Huns, des Turcs, des Mogols ouvrage tiré des livres chinois, & des manuscrits Orientaux. Paris 1756-58. tom. IV. vol. V. in 4vo.*
- (z) Nec prætereundum judicamus, versionem istam minime in singulis *Thevenotiani* operis editionibus occurrere. Nobis equidem hic loci prædicta *Gominii* versio ex ea tantummodo operis editione nota est, quæ in bibliotheca *Garelliana* asservatur.
- (aa) D'Herbelot *Bibliothèque Orientale contenant generalement, tout ce qui regarde la connoissance des peuples de l'Orient. Paris 1697. in fol.* Aliâ editio non ita pridem *Trajecti ad Mosam* prodiit; auctior vero, & multis in locis locupletior in *Hollandia* nunc curatur; quæ de hac monenda sunt, vide in præfatione ad *anthologiam Persicam*. *Reiske* in *prodidagmatibus ad historiam, & geographiam* optimum de hoc opere fert judicium, ita, ut secundum illum *nemo eo carere possit, cui hæ literæ curæ, - cordique sunt.*
- (bb) Anquetil du Peron *loix de Zoroaste*. Sed de his jam in rebus *Persicis* fufe egimus. Alias viri hujus dissertationes, illas potissimum de *pyrodulia*, & *pyroclastis* academiæ inscriptionum *Parisiensis* actis infertas deprehendimus.
- (cc) Notissimæ sunt illæ fabulæ romanenses, *mille*, & *una nox*, *mille & unus dies*, *quadraginta Vezirorum fata*, omnium fere muliercularum manibus tritæ; Hæ, quod nostris quoque linguis modo legantur, huic homini in acceptis referunt, quem tam effusa interpretandi libido incessit, ut juxta tritum illud adagium *fami, non famæ* scripsisse existimari possit.
- (dd) Pauli Colomesii *Rupellensis Gallia Orientalis. Sive Gallorum, qui linguam Hebræam, vel alias Orientales excoluerunt vitæ, variis hinc inde præsidiis adornatæ. Hagæ-Comitis, anno 1665.* animadvertendum ceterum, latiori quopiam sensu, ut ex ipsa inscriptione libri patet, a *Colomesio* summi hoc in opere linguas Orientales.
- (ee) Testatum id facit, præfatus *Huetius* verbis subsequis: *quum in hac schola, regis jussu, Arabicam linguam per aliquod tempus fuisset professus, nec ullum ei minerval penderetur, & scholæ, & urbi valedicere inopia coactus est.*

(ff) Tom I^{mo}. Parisiis anno 1739 a pag. 99. usque ad pag. 269. Quo in opere typi orientales merito desiderantur, qui illud & optimo in lumine collocarent, & in aliis quoque commentariis usque adhuc in Galliis rarissime visi sunt.

§. XVI.

In Belgio. **A** pud Batavos, quorum in scientiis, artibusque excolendis labor improbus, quique a natura ita comparati sunt, ut assidua meditatione, ac animi contentione, nusquam intermissa, omnia vincere videantur, in senatu literario facile principem locum tenere *Erpenius*, *Bochartus*, *Golius*, & *Schultensius*, omnes incredibili studio literas *Arabicas* amplexi, quantumque in his profecerint, mirifice operibus suis comprobantes, quæ cupidissime summa non modo cum utilitate, sed ingenti etiam cum animi voluptate hodie ab omnibus leguntur. Primus apud hanc gentem, *Johnstonio* teste (a) *Franciscus Raphelingius* professor Hebrææ Leidensis grammaticam *Arabicam*, & non multo post dictionarium quoque condidit; (b) cujus ipsi concinnandi auctores *Guilielmum Postellum*, & *Andream Masum* extitisse, in proemio suo fateri non dubitat. *Erpenio*, ut *Arabicæ* se se totis viribus daret, ac grammaticæ præceptiones literis consignaret, (c) animos, atque alacritatem addidit vir illustris *Josephus Scaliger*, cujus exteras linguas condiscendi ardor, ex ipsius epistolis passim, atque iis potissimum duabus, (d) quas ad *Ubertum Stephanum* dederat, patescit. Hos *Erpenii* commentarios, sed multum locupletatos, denuo edidit *Schultensius*, (e) vir magnus, qui suis versionibus, & illustrationibus, historiæ de gestis Musulmanorum in Syria, ac literariæ Orientali haud mediocri lumen attulit. Inter clarissimos porro *Erpenii* discipulos palmam reliquis facile præripuit *Jacobus Golius*, auctor *Arabici* illius lexici, (f) quod & diligentissima radicum investigatione, & variarum notionum expositione accurata, summa denique utilitate numeris omnibus absolutum, sibi principem inter omnia, adhuc in hoc genere elaborata, locum vindicat, cujus prima editio non nisi in abditis bibliothecarum scriniis delitescere, nova altera promissa a non paucis, incassum ab omnibus in hunc diem desideratur. Tyronibus igitur quam optime consulturus *Jacobus Scheidius* (g) glossarium interim manuale *Arabico-Latinum* prelo subjecerat. Nec minorem in vertendis *Arabibus* poetis operam præstantissimi quique Batavorum posuere: Horum enim & amœnitate, & præstantia præ reliquis illecti *Gerardus Kuypers* (h) *Ali Ben Taleb* carmina, & *Gerardus Lette* (i) *Caab Ben Zobeir*, *Amrelkeisique* poemata emendatiora, & notis illustrata emisere. Neque minori poeseos *Arabicæ* emolumento poema in laudem Mohammedis, alias *Bordah* dictum, *Lugduni* a viro doctissimo *Joanne Uri* quam diligentissime translatum, (k) itemque poema aliud *Taraphæ*, (l) quod nostri quidem *Reiskii* partus est, favente, ac promovente *Schultensio* in lucem protracta sunt; cujus

cujus præclara vestigia *Henricus Albertus Schultens* hodieum feliciter premit adeo, ut in palæstra *Arabica* non minus avo nomen apud eruditos obtineat. (m) Denique in dilucidandis itidem *Arabica* linguæ præceptis præclaram operam *Math. Wasmuth*, (n) & *Emanuel Lucius Vriemoet* posuere.

Quamquam neque infeliciori Marte a Batavis in iis defudatum sit, quæ ad excolendam linguam *Persicam* attinent. *Levinus Warnerus* (p) pro Hollandiæ statibus apud portam Ottomanicam olim orator, non mediocrem linguæ *Arabica* cognitionem cum *Persica* studio egregie conjunxit, neque *Tureica* imperitum fuisse, ex suo ipsius ad proverbialia *Persica* proemio arguere licet. *Ludovicus de Dieu* (q) mirifico quopiam *Hieronimi Xaverii* in Indiis quondam præconis sacri opera legendi desiderio inflammatus, ea contentione animum ad linguam *Persicam* applicuit, ut in Europa primus grammaticas hujus ipsius linguæ regulas explanarit. *Musaldini Schirasiensis rosarium politicum* latinitate donatum typis tradidit *Georgius Gentius*, (r) cujus præclari ceterum libri dum nobis memoria subit, non possumus non summopere commoveri, in exemplar adeo vitiosum, totque erroribus scatens incidisse auctorem, ipsamque translationem vel hoc ex capite minus fidelem esse, quod verba verbis minime respondeant, id quod tamen integritati sensus omnino non obstiturum fuisse; plurimis in locis facili negotio deprehenditur. Sed ne commendandis his viris tempus longius ducamus, magna duorum duntaxat virorum nomina hoc adhuc loco commemorare juvat, qui in *Arabica* potissimum literatura excellere, *Claudium Salmasium*, & *Hadrianum Relandum*; horum alterum linguarum notitiæ adeo avidum fuisse *Reinesius* memorat, ut *Arabicam*, *Aegyptiacam*, *Persicam*, *Chinicam*, & *Indicam* ceteris Europæis, quas antea callebat, adjungere non dubitaverit. (s) *Relandus* (t) vero tractatum ignoti auctoris de religione Mohammedana, & *Borhaneddini Alzernouchi* enchiridion studiosi, *Arabico* utrumque idiomate exaratum, tam apposite latinum reddidit, ut scriptorum mentem per omnia assecutus videatur; felix idem in indagandis veteribus vocabulis, quæ ad antiquam *Persidis* linguam pertinent. Fuerunt denique tot inter viros præstantissimos non pauci, quorum alii (u) *Arabica* potissimum lingua ad illustranda diversa scientiarum genera usi sunt, alii in linguis Orientalibus præ reliquis excellentes, pulcherrimas, quas ex Oriente secum reduces attulerunt, librorum collectiones possedere, post viro- rum tam præstantium fata in unam bibliothecam coalescentes; adeo, ut hodierna *Lugduno-Batava* bibliotheca, quæ certe inter reliquas in Europa ob orientalium manuscriptorum (w) selectum eminent plurimum, potissima sui parte ex *Josephi Scaligeri*, *Warneri*, & *Erpenii* legatis constet.

(a) Joan. Johustonus in *naturæ constantia*. Amstelodami 1632.

(b) Raphelingii (Franc.) *Lexicon Arabicum*. Leidæ 1599. Idem cum observationibus *Erpenii* auctius ibidem prodiit anno 1610. in 4to.

- (c) Grammaticam *Erpenii* maxime commendant aurei illi canones, quibus, quæ de verbis infirmis alias dubia, & obscura sunt, certis præceptionibus in regulas redegit; facilius certe inde aditus ad linguam *Arabicam*, neque tamen omnia, si ipsos *Arabes* consulimus, expleffe videtur. In syntaxi *Erpenium* iusto breviorum esse, haud ita pridem junior *Schultensius* in ea oratione annotat, quam de *propagandis linguæ Arabicæ finibus* habuit. Edidit *Erpenius* & alia multa, quæ inter *testamentum novum*, *sententiæ*, *fabulæ Lokmani*, *historia Josephi patriarchæ*, ex *Alcorano sura XII*, aliaque numerantur. Post mortem ejus *Jacobus Golius* historiam *Elmacini* Saracenicam cum textu *Arabico* typis dederat *Lugduni Batavorum* anno 1625. in fol. cui; *Joan. Bern. Koehlerus* in *specimine emendationum in scriptoribus Arabibus* non pauca corrigenda exponit. Quod ipsum jam *Hottingerus* multo ante faciendum monuit; *Renaudotus* denique in præfatione ad *historiam patriarcharum Alexandrinorum* stylum *Erpenii* summopere improbat. Extat pariter ejusdem *Elmacini* versio Latina separatim edita in 4to, & textus mere *Arabicus* in 8vo. Gallica demum ex *Arabico* adornata a *Petro Vatterio* anno 1657. *Parisiis* typis data, cujus viri peritiam linguæ *Arabicæ* alia ejusdem opera comprobant.
- (d) Sunt hæc duæ epistolæ 361, & 362. ex editione *Elzeviriana*, pag. 692. & sequent.
- (e) *Thomæ Erpenii grammatica Arabica cum fabulis Lokmani &c. accedunt excerpta anthologiæ veterum Arabiæ poetarum, quæ inscribitur Hamasa Abi Temmam ex MSS. biblioth. academ. Batavæ edita, conversa, & notis illustrata ab Alberto Schultens &c. Lugduni Batavorum 1748. in 4to. eademque secundis curis 1767. Idem præstantissimus Schultensius novam Erpenii præfati rudimentorum linguæ Arabicæ impressionem cum florilegio sententiarum, & clavi dialectorum curaverat, ibidem 1770. in 4to. Edidit præterea vitam Saladini auctore Bohadino cum excerptis ex Abulfeda, & Ispahanensi eodem in loco 1755. in folio. item Monumenta vetustiora Arabiæ, sive specimina quædam illustria antiquæ memoriæ, & linguæ ex manuscriptis codicibus Nuweirii. Mesoudii, Abulfedæ, Hamasa &c. ibidem 1740. in 4to. Historiam denique imperii vetustissimi Joktamidarum in Arabia felice edere parantem mors abripuit.*
- (f) *Jacobi Golii Lexicon Arabico Latinum contextum ex probatoribus Orientis lexicographis &c. Lugduni Batavorum 1653. in folio. Idem curavit editionem operis, cui titulus كتاب عجائب المقذور Ahmedis Arabiadæ vitæ, & rerum gestarum Timuri, qui vulgo Tamerlanes dicitur, historia. Lugduni Batavorum 1638. in 4to. quo in opere cum textus non nisi Arabicus sit, novam ejusdem editionem Mangerus cum Latina versione divulgavit anno 1767. Leovardiae. Hanc Timurii historiam in Gallicum etiam idioma ex Arabico transtulit Petrus Vatterius anno 1658. Parisiis excusam, in cujus præfatione versionem itidem Latinam pollicitus est. Ejusdem denique Golii opera Alfraganus præter alia plura prodiit, cujus hæc est inscriptio: كتاب محمد بن كتير الفرغاني في الحركة السماوية و جوامع علم النجوم بتفسير الشيخ الفاضل يعقوب غوليوس Mohammedis Fil. Ketiri Ferganensis, qui vulgo Alfraganus dicitur, elementa astronomica, Arabice, & Latine. Cum notis ad res exoticas sive Orientales, quæ in iis occurrunt. Amstelodami 1669. in 4to. Hunc eundem Alfraganum in Latinum idioma jam antea Joannes Hispalensis convertit anno circiter 1142. Si tamen, ut Gerardus Joannes Vossius in opere de artium,*

§ scientiarum natura ac constitutionibus Sc. §. 18. pag. 121. memorat asserente *Hellero latina dici mereatur usque adeo barbara translatio.*

- (g) Jacobi Scheidii *glossarium Arabico-Latinum manuale, maximam partem e Lexico Goliano excerptum. Lugduni Batavorum. 1769. in 4°.*
- (h) Gerardi Kuypers, Franc. Fil. *ألفصايد علي بن أبي طالب Ali Ben Abi Thaleb Carmina. Arabice, & Latine &c. Lugduni Batavorum, 1745. in 8°.* Carmina isthæc *Thalebi* a *Philippo Guadagnoli* superiore seculo institutionibus suis *Arabicis* fuisse subnexa, in præfatione fatetur auctor, quæ tamen, ut correctiora, & notis ad dilucidandas cum primis grammatices regulas pertinentibus a se illustrata in publicum prodirent, maxime curavit. Operi suo auctuarii loco carmina quædam, a *Golio* quondam grammaticæ *Erpenianæ* addita, cum glossario *Arabico-Latino* tyronibus perquam utili subnexuit.
- (i) Gerardi Joannis Lette. *Kaab Ben Zoheir carmen panegyricum in laudem Mohammedis; item Amralkeisi Moallakah cum scholiis, & versione Levini Warneri. Accedunt sententiæ Arabicæ imperatoris Ali, & nonnulla ex Hamasa, & Diwan Hudeilitarum &c. Lugduni Batavorum 1748. in 4°.* Huic *كعب Kaab*, qui filius *زهير Zoheir* fuerat, teste *cl. Lette* in præfatione sua sub initium adeo infensus *Mohammedes* fuerat, ut mortem ipsi minaretur, quam recitato eo, cujus versionem auctor noster adornaverat, carmine a se non averterat modo, sed id obtinuit etiam, ut, reconciliato *Mohammedis* animo, hujus pallium proprium in donum acciperet. Hoc successu temporis *معويا Moawia* a familia *Kæabi* quadraginta millium drachmarum pretio emisse dicitur. Ad editionem libri hujus quod attinet, sphalmata plurima in eam irrepsisse *Reiskius* in aliquo suorum scriptorum loco conqueritur. Ceterum idem *cl. Lette* in animadversionibus sacris ad textum *Hebraicum veteris testamenti Lugduni-Batavorum 1759. in 8°.* editis auctorum *Arabicorum* ordine alphabetico aliquos ea ratione subjunxit, ut, qui aut manu *cl. J. J. Reiske*, vel sua ex ejus apographis descripti sunt, eorum codices asterisco distinguat. Hujus notitiæ literariæ auctorum *Arabicorum* etiam *Froriep* in bibliotheca sua *Arabica* meminit.
- (k) Versio ista a *Joanne Uri* facta nobis tantummodo ex *Jonesii* commentatio ad poesim Asiaticam nota est. Auctor, quem nostrum manuscriptum exemplar *محمد بن جيان أبو صيري* nominat, poema suum isthoc in laudem *Mohammedis*, legis *Islamiticæ* institutoris, concinnavit, cujus plurimæ tam *Persicæ*, quam *Arabicæ* versiones commentationibus illustratæ, in bibliothecis passim reperiuntur. Exemplar hujus poematis *Arabici*, pulcherrimo caractere conscriptum, extat pariter in bibliotheca hujate *Cæsarea*.
- (l) Joannis Jacobi Reiske *Tharaphæ Moallakah cum scholiis Nahas, ex MSS. Leidensibus. Lugduni Batavorum. 1742. in 4°.* Est hoc inter prima, quæ auctor noster eruditissimus edidit, opera, idque, dum *Lugduni Batavorum* moraretur, curante, & typos promovente *Alberto Schultensio*, in cujus prologo de iis septem poetis *Arabicis*, qui vulgo *plejades* nuncupantur, notiones doctissimas, easque, ex ipsis monumentis *Arabum* erutas, communicat.
- (m) Edidit auctor hic præstantissimus I^{mo} *specimen proverbiorum Meidanii ex versione Pocockiana. Londini. 1773. in 4°.* II^{do}. Dum cathedram publicam in *Academia Leidensi* conscenderet, *Orationem, de finibus literarum Orientalium proferendis publice dictam, 15ta Novembris. 1773. in 4°.*

- (n) Math. Wasmuthi *Grammatica Arabica*. Amstelodami. 1654. in 4to. Præmisit auctor huic suæ grammaticæ Arabicæ paranesim de *linguæ Arabicæ utilitate*.
- (o) Em. Lucii Vriemoet *Arabismus exhibens grammaticam novam, & monumenta quædam Arabica, cum notis miscellaneis, & glossario Arabico-Latino in usum studiosæ juventutis, omniumque, qui vel proprio Marte in hisce studiis se exercere cupiunt*. Franequeræ 1773. in 8vo.
- (p) Levinii Warnerii *proverbia Persica*. Lugduni Batavorum 1644. Ex præfamine Gerardi Joannis Lette ad carmen *Kæab* plurimas alias, ex *Arabicis* libris factas, versiones ejusdem viri in manuscriptis extare notum est, quæ inter alia librorum Orientalium, ab ipso legata, *bibliotheca Lugduno Batava* possidet.
- (q) Versionum a Ludovico de Dieu cum textu *Persico* editarum inscriptiones sunt subsequæ. I^{mo}. داستان مسیح *Historia Christi a patre Hieronymo Xavier Persice conscripta, Latine reddita, & animadversionibus notata*. Lugduni Batavorum ex *Officina Elzeviriana* 1639. in 4to. II^{do}. داستان سن پیدرو *Historia S. Petri conscripta, Latine reddita, & brevibus animadversionibus notata*. ibidem 1639. ex officina *Elzeviriana*. in 4to. Cui III^{io}. subjunxit grammaticam suam زبان عنصرهای فارسی *rudimenta linguæ Persicæ inscriptam*. Accedunt duo priora capita geneseos ex *Persica translatione Jac. Tawusii*. ibidem. 1739. Hujus grammaticæ posterior itidem extat editio. Ad priora vero bina opera quod attinet, zelumque *Xaverii* & doctrinam jam supra §. XV°. litera (h) meminimus. Quo loco minime præterire possumus, nonnullas versioni, a *Ludovico de Dieu* factæ, inesse labeculas, quas vir doctissimus *Petrus de la Valle* jam multo ante recensuit, & de quibus plura scire cupienti consulere licebit *Philippum Alëgambe* in *bibliotheca scriptorum S. J. Antverpiæ* 1643. edita, pagina 189.
- (r) *Georgii Gentii Rosarium politicum, sive amanum sortis humanæ theatrum de Persico in Latinum versum, & notis illustratum*. Amstelodami 1655. in 12mo. Extat & aliud operis hujus exemplar elegans in folio 1651. Amstelodami itidem cum textu *Persico* typis datum, in quo, quæ ad illustrandum textum, & historiam plurimum conferunt, notæ merito desiderantur. Tertia demum, quæ nobis nota est, libri hujus editio anno 1687. cum tabulis æneis forma pariter 12ma. Amstelodami curata.
- (s) Ita *Reinesius* in variis lectionibus t. 6. *Salmasii* summum ingenium intemperantius a multis laudatum fuisse, versus in mortem ipsius compositi luculenter comprobant, in quorum fine sequens distichon subjungitur:
 „ Quod mortale fuit, periit, pars altera, cælis
 „ Reddita, fit major, doctior esse nequit.
 Vir hic inter alia, quæ edidit opera, præmiserat etiam ad *tabulæ Cebetis, paraphrasin Arabicam* incerti auctoris, & temporis præfationem amplam, quæ cum textu Græco, & versione Latina. 1640. in 4to. Lugduni Batavorum publici juris facta est.
- (t) Vir hic, non minimam se se linguæ *Arabicæ* cognitionem possedisse operibus subsequis testatum fecit; quorum tituli sequentes sunt: I^{mo}. *De religione Mohammedica libri duo*. Trajecti ad Rhenum 1705. in 12mo; extat alia præterea ejusdem libri editio auctior, & variis figuris æneis ornata, ibidem 1717. eademque, ac prior, forma. II^{do}. *Enchiridion studiosi Arabice conscriptum a Borhaneddino Alzernouchi* Trajecti ad Rhenum 1709. III^{io}. *Dissertationum miscellanearum partes duæ*. Trajecti ad Rhenum, 1706. & 7. in 8vo. Inter dissertationes istas, ea, quæ numero octava est, tractat de veteri lingua *Persica*; occurrit in illa, vocabulorum 160. disquisitio, quæ in Græcorum libris, & cum primis apud *Hesychium*

chium reperiuntur, quorumve origines ex *Persica* passim lingua deteguntur. Quod vero ex alio libro, a *Joanne Henrico Van Seelen* 1720. edito, conjicere licet, usus est *Relandus* in concinanda hac dissertatione *Gulielmi Bourtoni Angli Leipsanis. linguae Persicae. IV°. De nummis veterum Hebraeorum, qui ab inscriptarum literarum forma Samaritani appellantur; dissertationes quinque cum tabulis aeri inscriptis; accedit, dissertatio ex marmoribus Arabicis Puteolanis. Trajecti ad Rhenum. 1709. in 8°.*

(u) Placet hoc loco vel unum de pluribus *Joannem Wilhelmum Schroederum* commemorare, qui *commentarium philologicum in psalmum X. &c. Groningæ 1754.* edidit. Quemadmodum vero satis superque ex præmissis constat, quam præclara Belgæ in omni fere genere literaturæ Orientalis specimina dederint, ita minime prætereundum duximus *Georgium Henricum Werndly*, qui *Grammaticam Malabaricam, in quam, Belgica lingua, commentatus est. 1736. Amstelodami in 8°.* edidit. Habet hæc lingua, quod jam in præcedentibus paragraphis commemorari oportuerat, eosdem, quos Arabica characteres, ea tantummodo differentia, quod literis quinque, formam quidem *Arabicis* tria puncta adjungere soleat: quæ sunt subsequæ: *ج* nempe *Persicum*, *Ghæin* & *Fe* punctis tribus superne, *kef* vero, & *Je* punctis itidem tribus inferne positis. Ceterum præter literas, quas cum religione Mohammedana accepisse gens ista videtur, neque in vocum significatione, neque in inflexionum forma, exceptis nonnullis nominibus per *Coranum* in eas regiones inductis, ut *الله Deus*, *حكایت Historia* &c. cum *Arabica* quidquam habet simile. Lingua isthæc, nobis sub nomine *Malabaricæ* nota, apud gentes illas, & quidem apud literatos *بهاس جاوی bahasa gâwi*, apud rudiores vero *بهاس ملايو bahasa malajuw* nominatur.

(w) Plura de his manuscriptis colligere licet ex catalogo librorum tam impressorum, quam manuscriptorum bibliothecæ publicæ Universitatis Lugduno Batavæ, qui cura præstantissimorum virorum *Senguerdii*, *Jacobi Gronovii*, *Joannis Haymanii* 1716. prodiit. In bibliotheca itidem urbis Amstelodamensis præclara quæpiam manuscripta extrare, ex indice codicum Orientalium manuscriptorum colligere licet, quem *Hadrianus Relandus* suo opusculo de religione Mohammedica subjunxerat.

§. XVII.

Britaniam admiranda fertilissimorum ingeniorum monumenta, quod ad Orientis etiam linguas attinet, incredibili diligentia, & maximis impensis elaborata, nullo non tempore protulisse, exploratiores res est, quam ut in dubium venire possit. Exemplum de celeberrimis illis Bibliis Londinensibus polyglottis, (a) capere in præsentia liceat, quæ Antverpiensibus non minus, ac Parisinis auctiora studio & opera *Briani Waltonii* prodire, in quorum potissimum majus commodum heptaglottum *Edmundi Castelli* lexicon emissum est, eo magis a nobis hoc loco commemorandum, quod *Persicum* etiam celebris *Halemi Persæ* dictionarium, latine conversum, complectatur, opus & in retinendis genuinis rerum significationibus, & in exactissima orthographiæ ratione numeris omnibus absolutissimum. Ad institutiones porro ejusdem linguæ scribendas præclari exempli facem

*In Anglia,
& septentrionalibus regionibus.*

in Anglia prætulit *Joannes Gravius*, (t) insigni astronomiæ, & linguarum peritia, plurimis sane quam opportunis peregrinationibus magnam nominis gloriam adeptus; nec non ob celebres Aegypti pyramides, singulari industria descriptas; ob *Ulugbeghii* epochas celebriores *Chatajorum*; ac *Persia* demum linguæ elementa de republica literaria multo maxime meritis. *Seamanus* item *Turcica* novi testamenti versione, - ejusdemque linguæ institutione vulgata, rem in medio positam reliquit, num alterius vestigia secutus, aut primus intentatam hæcenus viam ingressus fuerit. (d) *Eduardus Pocockius*, juniorque ille *Pocockius*, (e) *philosophi autodidacti* interpretes, *Arabicis* ambo studiis majorem in modum dediti, quantum in iis profecerint; suis uterque relictis operibus satis, superque comprobavit; *Eduardus* (f) cum primis Orientem universis thesauris exhaustis videri potest, ut suum specimen historiæ *Arabum* præstantissimis animadversionibus illustraret; felici sane exemplo, quod enim hic in *Arabicis*, id in *Persicis* rebus *Thomas Hyde* (g) affatim præstitit, qui, ut religionem veterum *Perfarum* cognitam magis, perspectamque nobis redderet, reconditissima quæque ex abstrusissimis omnis generis codicibus conquisita, a caligine, & tenebris vindicata, in claram lucem collocare cœpit. *Joannem Seldenum* (h) præter insolitam juris patrii scientiam Orientalibus quoque linguis haud parum imbutum fuisse, non vanam notissima illius opera suspicionem multis in locis injiciunt. Cum his viris laudatis, paribus in interpretando laudibus, certarunt *Sale*, (i) & *Gagnier*; (k) prior patria *Coranum* lingua exponendo, alter *Abulfeda* particulam de vita *Mohammedis*, ejusdemque descriptionem *Arabia* in originario idiomate cum versione Latina, & propriis observationibus edendo. Ex eodem principe *Arabum* scriptore *Abulfeda* æque, ac *Ebnelwakedo*, aliisque historiographis *Simon Okley*, (l) celebris olim in Cantabrigensi academia magister, *Saracenicam* suam de *Syriae*; *Persia*, & *Aegypti* expugnatione historiam desumpsit. Neque prætereundi hoc loco *Alexander Dow*, (m) & *Thomas Hunt*, (n) quorum prior historiam Indicam ex *Persico* in linguam Anglicam transtulit, posterior inter cetera opera orationem de linguæ *Arabicæ* antiquitate utilitate, & elegantia edidit. Multiplici itidem eruditione, & accerrimo in cognoscendis ingeniorum partibus judicio præditus *Samuel Clericus* (o) de prosodia *Arabica* disseruit; conscriptam denique idiomate Gallico *Mohammedis* vitam *Prideaux* (p) in lucem publicam emiserat. Viris his duos alios, quos Anglia non ita pridem protulit, Orientalium linguarum intelligentia egregie excultos, coronidis instar adjungimus, *Jones* nempe, (q) & *Richardson*, (r) qui præstantissimis commentationibus suis non in patria tantum sua, sed & apud exteros, horum studiorum amantiores, insignem sibi famam compararunt; est igitur, quod vehementer doleamus, clarissimum *Jones* inde ab eo tempore, quo animum ad severiora studia applicuit, Asiaticas suas musas penitus obmutescere coegit-

coegisse. Satis ex his patescere arbitramur, quantos, & quanti ingenii, quodque rarius est, quam improbi, atque indefessi laboris viros omni ævo magna Britannia sinu suo foverit, nullisque omnino sumtibus pro studiorum incrementis, atque adeo pro Asiaticarum præcipue linguarum emolumentis pepercerit. Hac certe ratione florentissima illa *Bodleiana* bibliotheca, innumeris pene libris Orientalibus instructissima Oxonii surrexerat. (s) Inclytus item vir *Jacobus Fraſerus*, mercator Anglus, pro sua in patriam terram pietate, rarissimis æque, ac venustissimis codicibus, ex omni Asia collectis Britanniam locupletavit. Sed jam missis his ad alia regna transire juverit.

Quod ad reliquas igitur septentrionales plagas attinet, *Olaus Celsius* (u) ante alios in Suecia excelluit, qui haud contemnendam & linguæ, & literaturæ *Arabicae* historiam, ex ipsis fontibus pleraque hauriens texuit. *Aurivillium* pariter, & *Axelſonium* Upsalæ præstantem linguæ *Arabicae* cognitionem cepisse, ex ipsorum edita dissertatione (w) perspectum est. Præclara hæc quidem; sed plura, eaque pro re literaria Orientali fortassis multo præstantiora *Jacobi Biörhnstahl*, Professoris Lundensis, susceptum in Orientem iter sperare nos jussit; (x) verum si infausto rumori fides, hac spe repente nos excidisse molestissime ferimus. Upsalensem interea Academiam inter alia manuscriptis etiam Orientalibus quam optime comparatam esse, *Spawenfeldensis* bibliothecæ catalogus nos edocet. Similiter de altera longe majori literaria in Orientem expeditione mirum in modum omnis literatorum respublica sibi gratulabatur, Daniæ nimirum rege *Fridrico V^{to}*, insigni literarum fautore, viros, in omni scientiarum genere versatissimos, *Asia* provincias invisere jubente. (y) Cum igitur pro suo quisque, quo in diversas scientias ferebatur, studio novas, atque ad id temporis inauditas doctrinæ suæ accessiones merito sibi polliceretur, præter opinionem præmatura omnes morte, excepto uno *cl Niebubrio*, sublato, seque tanta spe sua frustratum indoluit, iis interim solis, qui Orientalibus linguis vacabant, non nihil solatii ex *Niebubrii* acquisitione captantibus, qui alios inter codices *Nadirſachii* biographiam, vel ob novitatem ipsam opus gratissimum, in Europam attulit. Feliciorem multo ante peregrinationis suæ exitum nacta est, suscepta anno 1635. jussu principis *Holsteinensis* in *Persiam* legatio, adscito in viæ comitem *Adamo Oleario*, qui bina auctoris *Persici* opera, in Europam redux, Germanice reddita, juris publici fecerat. (z) Præter hos & alios viros, rerum Orientalium scientia conspicuos, in Dania extitisse, ea, quæ viri præstantissimi *Kallius*, (aa) *Fugl*, (bb) *Scholtz*, (cc) *Funk*, (dd) alique in lucem publicam emisere, luculenter comprobant. Poloniam denique non minus, ac Russiam tot, tamque late patentibus bellis, cum Osmanidis gestis, variis Orientalium populorum manuscriptis codicibus abundare, neminem esse arbitramur, qui

illud in dubium revocet; quin hodie pro insigni Petropolitanae Academiae solertia, proque summa Augustissimae instituti hujus protectricis liberalitate sperare licet, (ee) fore, ut plura, quae historiam *Tatarorum*, tum *Mogulensium*, tum *Præcopensium* magis, magisque illustrent (id, quod alibi locorum ne sperare quidem audent literati) purius ex ipsis fontibus eruantur. Atque hæc de regionibus ad septentrionem positis, fatis sunt.

- (a) *Antwerpianam* illam nobilissimam sacrorum codicum editionem *Philippi II^{di}* piissimi regis Catholici jussu, ac munificentia sub medium seculum XVI^{um} *Hebraice, Chaldaice, Græce, & Latine* prodeuntem, *Parisiensi* ineunte seculo XVII^{mo}. *Samaritano, Syriaco, & Arabico* textu auctior excipiebat, quam orbis miraculum *Colomesius* prædicat; cui paulo post *Anglia Persicum, ac Aethiopicum* idioma scitissime adjunxit. Ceterum operis hujus præstantissimi sequens est inscriptio: *Biblia sacra polyglotta, complectentia textus originales, Hebraic. Chaldaic. & Græc. pentateuchum Samaritanum, & versiones antiquas, cum apparatu, appendicibus, & annotationibus; studio, & opera Briani Walton, Londini 1657. & annis sequent. vol. IV.* De editione ista vide ea, quæ erudite non minus, ac solerter *Franciscus Carolus Alter, linguæ Græcæ professor publicus, in bibliographicis suis notitiis variarum editionum Orientalium biblicorum textuum, & patrum ecclesiæ, Viennæ 1779. editis pag. 49. & sequentibus* adfert. Extat in domestica nostra collectione librorum, novum etiam testamentum *Arabicum*, sub hoc titulo *العهد الجديد لربنا يسوع المسيح* 1727. in 4to. impressum. E cujus typis, editionem quidem in Anglia curatam esse, cognoscitur, sed quo in loco, ignoratur.
- (b) *Edmundi Castelli Lexicon heptaglotton* *Hebraicum, Chaldaicum, Syriacum, Samaritanum, Aethiopicum, Arabicum conjunctim, & Persicum separatim.* In quo omnes voces tam in manuscriptis, quam impressis libris, cum primis autem in bibliis polyglottis, adjectis hinc inde *Armenis, Turcis, Indis, Japonicis &c.* ordine alphabetico, sub singulis radicibus digestæ continentur &c. Cui accessit brevis, & harmonica grammaticæ omnium linguarum delineatio. *Londini 1669. in folio maximo.* Raritatis libri hujus causâ hoc loco mimine silentio premissa, quam multi ex *Schelhornii amanitatibus* eam afferunt, quod potissima impressorum exemplarium pars tristissimo illo *Londinensi incendio 1666.* flammis consumpta fuerit; Verum, quo minus huic rationi suffragemur, epistola dedicatoria *Andree Mülleri* ad eundem *Edmundum Castellum* obstat, quam, 1670. postridie Cal. septembr. exaratam, disquisitioni suæ geographicæ, & historicæ de *Chataja* præfixerat, ubi amicum suum ita alloquitur: *Ex animo gratulor; & tibi, & reipublicæ literariæ de servato ab incendiis, absolutoque nuper lexico polyglotto &c*
- (c) *Joannis Gravii Elementa linguæ Persicæ* in 4to. *Londini 1649.* Item ejusdem auctoris epochæ celebriores *astronomis, historicis, chronologicis Chatajorum, Syro-Græcorum, Arabum, Persarum, Chorasmiorum usitatae ex traditione Ulug Beigi, Indiæ citra, extraque Gangem principis &c.* *Londini 1650. in 4to.* Denique *Chorasmicæ, & Mawaralnahræ, hoc est, regionum extra fluvium Oxum descriptio, ex tabulis Abulfedæ Ismaelis principis Hamah. Londini 1650. in 4to.*
- (d) *Gu. Seaman Domini nostri Jesu Christi testamentum novum Turcice redditum. Oxoniæ 1666. in 4to.* Hanc versionem *Turcici* textus non ab ipso editore, sed a *Bobovio* adornatam esse, pluribus *Christophorus*

rus Bodius in dissertatione sua de *Turcica lingua origine &c.* annotat. Idem auctor edidit etiam *grammaticam linguæ Turcicæ*, in quinque partes distributam. *Oxonix 1670. in 4to.* Hujus præfationi nonnulla de origine gentis *Turcicæ* immiscet. De libri raritate simul, & cariori pretio jam olim *Clodius* in grammatica sua *Turcica* conquestus est.

(e) Liber, quem Junior hic *Pocockius* verterat, sequentem præfert inscriptionem: *Philosophus autodidactus, sive epistola Abi gâfar Ebn Tofail de Hai Ebn Jokdan, in qua ostenditur, qua ratione ex inferiorum contemplatione ad superiorum notitiam ratio humana ascendere queat, ex Arabica in linguam Latinam versa Oxonii. 1671. in 4to.* Senior *Pocockius*, qui præfationem ad hunc librum scripsit, *Abugïafarum* inter suos magna auctoritate fuisse asserit. Librum prædictum, binis vicibus ex Latino idiomate in Anglicum versum, *Pritius* itidem Germanice reddidit. Extat operis hujus editio altera, *Oxonii 1703 facta, in 4to,* in qua & versionis nova cura adhibita est. Hunc eundem *Tofail* in Hebraicum versum cum prolixo commentario *Mosis Narbonensis* pariter Hebraico inter manuscriptos codices bibliotheca *Cæsarea* possidet.

(f) Primum opus, quod vir celeberrimus *Eduardus Pocockius* edidit, hujus est tituli: *اع من اخبار العرب Specimen historiae Arabum, sive Gregorii Abulfaragii Malatiensis, de origine, & moribus Arabum succincta narratio, in linguam Latinam conversa, notisque e probatissimis apud ipsos auctoribus fusius illustrata. Oxonia 1650 in 4to.* Opus isthoc, summa doctrina, & eruditione refertum iis cum primis commendatur, qui præter ipsam linguam *Arabicam* historiae pariter, ac literaturæ *Arabice* plenam eruditionem habere desiderant. Quod de subsequa aliqua *Lipsiensi* libri hujus rarissimi editione a *Richardo Simone* refertur, haud fide dignum est. Alterius operis, quod idem auctor, clarissimus in lucem publicam emiserat, inscriptio sequens est: *Historia compendiosa dynastiarum auctore Abulfaragio Malatiensi medico, historiam complectens universalem, a mundo condito usque ad tempora auctoris, res Orientalium accuratissime describens. Arabice, & Latine. Oxonia 1663 in 4to.* Ad editionem operis hujus promovendam *Oxonienſis Universitas* 150. libras subministrasse dicitur. Tertium opus *Pocockii* inscribitur *لامية آفة Lamiatol Agem carmen Thograi poetæ Arabis doctissimi, una cum versione Latina, & notis praxin exhibentibus. Oxonii 1661. in 8vo.* Binas alias operis hujus editiones cum versione ejusdem poetæ *Hirtius* in anthologia sua *Arabica* recenset; unam a *Jacobo Golio* curatam, quæ *Lugduni Batavorum 1629. in 8vo.* prodit, alteram; cura *Petri Ancherſen Dani* cum ejusdem *Golii* versione Latina *Ultrajecti 1708. in lucem publicam emissam.* Extat præterea carminis hujus versio, tam Gallica a *Petro Vatier Lutetia Parisiorum 1660. in 8vo.* edita, quam Germanica a celeberrimo *Reiskio* cum annotationibus publicata *Dresdæ. 1756. in 4to.* Particulam denique ejusdem carminis supra laudatus *Hirtius* in commodum auditorum *Chrestomathie* primum suæ inseruit, institutionibus *Arabice linguæ* annexæ, postea vero in anthologia *Arabica* carmen integrum cum versione, & adnotationibus dedit. Quarto idem etiam præstantissimus *Pocockius* e Latina in *Arabicam* linguam *Hugonis Grotii adversus Judæos* librum verterat, quem *Johannes Callenberg*, ut in fronte libri annotat, in usum Judæorum Orientalium seorsim recendi curarat *Halæ 1735. in 12mo.* hac *Arabica* epigraphe *الـقالـة في ابطال اليهودية Quintum* denique opus, quod typis *Arabicis, & Latinis Oxonia 1658.* vulgavit, *Eutychie patriarchæ Alexandrini annales* inscribitur.

Ceterum, qui plura de hoc doctissimo viro scire cupit, *Antonii a Woot* historiam, & antiquitates universitatis Oxoniensis adeat.

- (g) Præcipuum auctoris hujus opus est, quod inscribitur, *historia religionis veterum Persarum, eorumque magorum. Oxoniæ e theatro Scheldon. 1700. in 4to*. Auctior, & correctior ejusdem libri editio facta est Oxonii 1760. itidem in 4to. Alterum, quod ob raritatem æque, ac curiosam rerum indagacionem commendatur, est *de ludis Orientalibus. Oxoniæ e theatr. Scheldon. 1694. in 8vo*. quod duobus libris constat, uno nimirum, in quo *de origine, antiquitate, usuque Shahiludii speciatim apud Arabes, Persas, Indos, & Chineses tractatur, altero vero, de trunculorum cum quibusdam aliis Arabum, Persarum, Indorum, Chinesum, & aliarum gentium ludis*. Idem præterea clarissimus *Hyde* adjecerat *Peritsolianis itineribus mundi, Oxoniæ 1691. prelo commissis, tractatum de Turcarum liturgia, peregrinatione Meccana, circumcissione, ægrotorum visitatione &c.* cujus auctor est celebris ille *Bobovius*, abdicata religione Christiana *Turcis* علي بك *Ali Beg* dictus. Notandum denique, hunc ipsum *cl. Hyde* notas ad *Ulugh Beghi* tabulas de constellationibus confecisse.
- (h) *Seldenum* non minus *Arabicæ*, ac *Hebraicæ*, aliarumque *Orientalium* linguarum cognitionem singularem habuisse, tum particula *annalium Eutychie patriarchæ Alexandrini*, quam *Londini 1642*, vulgavit, tum opus de *Diis Syris* comprobat, quod *Bochartus* in geographia sacra *aureum* vocat. Quamquam & alii præstantissimi viri in Anglia minime defuerint, qui lingua *Arabica* ad illustranda alia scientiarum genera usi sunt, quemadmodum id *Gulielmus Guisus* inter plures alios restatum facit, qui ad *Misnæ partem, Oxoniæ e theatro Scheldoniano 1690. editam, notas adjecit, plurima in iis ex Arabicis etiam illustrans.*
- (i) Vir hic versionem *Corani* in linguam Anglicam adjecta præfatione adornaverat, quæ ad illustrandam historiam *Arabicam* plurimum confert; versio ipsa ab omnibus summi æstimatur.
- (k) *Joannis Gagnier Ismael Abulfeda de vita, & rebus gestis Mohammedis Moslemicæ religionis auctoris, & imperii Saracenicæ fundatoris e theatro Scheldoniano. 1723. in folio majori.* Versionem hanc cum *Reiskio* inculpat etiam *Koehlerus*, qui varias ejusdem correctiones *specimini suo emendationum in scriptores Arabicos 1767. Lubecæ* in lucem emisso inseruit. Alterum ejusdem *Gagnier* opus, sed imperfectum, quoniam morte præreptus fuit, est *tabularum geographicarum Abulfedæ versio*, de qua præter descriptionem peninsulæ *Arabum* cum notis, & huic subjuncta diatriba de *Arabia* nihil typis vulgatum est.
- (l) Edidit opus suum Anglice anno 1708. *Londini* duobus tomis comprehensum, cui sequentem titulum præfixit: *De expugnatione Syriæ, Persiæ, Aegypti a Saracenis facta ab anno Heg. 11mo Christi 632do ad annum Heg. 86um Christi 705um*. Ceterum ea, quæ *Okley* in opere suo attulit, ex ipsis *Orientalibus auctoribus, Abulfeda* nempe, *Ebni'l Athir, Ebn Hambdun, Ebn Chalecan* aliisque deprompsit.
- (m) Auctor historię *Indicæ*, quam vertendam hic Anglus suscepit, ut ex præfatione operis patet, محمد قاسم فرشته *Mohammed Kasim Ferriste* dicitur, ex urbe *Dehli* oriundus. Si auctori fides, hanc suam traductionem animante ipso *Indiarum rege* fecerat.
- (n) Extat inter alia opera, ejusdem *oratio de antiquitate, elegantia, & utilitate linguæ Arabicæ. Oxoniæ 1739. edita, quæ nobis ex operibus auctoris hujus, unice tantum hic loci nota est.*

- (o) Samuelis Clerici *علم العروض و القواني scientia metrica, & rhythmica, seu tractatus de prosodia Arabica, ex auctoribus probatissimis eruta. Oxonii 1661. in 8vo.*
- (p) Prodiit hæc *Amstelodami 1698. in 8vo figuris exornata.*
- (q) Auctor hic præstantissimus versionem Gallicam libri *Persici* fecerat, cui inscriptio sequens est: تاريخ جهانگشا يا تاريخ نادري من كلام ميرزا مهدي i. e. *historia vitæ Nadir Sahii regis Persiæ auctore Mirza Mahadi.* Librum hunc gratissimarum manubiarum instar ex itinere suo Orientali Niebuhrius attulit. Non minorem laudem clarissimus Jones ob alia duo opera, a se edita, meretur idiomate Anglico conscripta, quorum unum est *grammatica Persica* hujus tituli: کتاب سکرستان در تحوی زبان پارسی تصنیف یونس اوکسفردي i. e. *grammatica Persicæ linguæ auctore Guilielmo Jones socii academicæ Oxoniensis. Londini 1771. in 4to.* quæ summam sibi ex eo laudem jure merito vindicat, quod & regulas simplices, & methodum planam contineat, exemplis itidem, ex ipsis auctoribus Orientalibus petitis, singula illustret. Ceterum sub finem hujus grammaticæ brevi manuscriptorum Orientalium catalogo, in commodum tyronum adjuncto, labeculas quaspiam asperfas esse, animadvertere liceat; *Persicæ* namque historiæ کتاب التواريخ inscriptæ, quam in præsentis opere sæpenumero citavimus, auctorem عبد اللّاطيف *Abdul latif* assignat, quem tamen ex elencho, a clarissimo viro *la Croix* vitæ *Gengischanii* subjecto, & nostro etiam exemplari امير نجياي بن عبد اللّاطيف i. e. *Emir Jahjai*, filium *Abdul latif*, fuisse constat. Ejusdem porro viri collectiones operum سعدي *Sædi*, & جامي *Gjami* allatas, minime integras esse, ex præfatione patet, quæ nuperrime *Anthologiæ Persicæ*, Viennæ editæ, præmissa est. Et vero poetam انواري *Anvari*, a Jonesio notatum, majori illustratione egere, nemo vel eo inficias iverit, quod tribus omnino differentibus ديوان, seu collectionibus poematum constet, ut id exemplar nostrum edocet, hunc titulum præferens: حکيم اوهد آلدين انواري Verum satis de his: omnem enim thesaurum Orientis vir hic eruditissimus collegisse videtur ob opus aliud, quod vulgavit, hunc in modum inscriptum: *Poeseos Asiaticæ commentariorum libri sex cum appendice Londini 1774*, cujusve editionem in Germania novam Joanni Eichornio in acceptis referimus, 1777. in 8vo. curatam.
- (r) Eruditionem suam tam in lingua *Arabica*, quam *Persica* vulgatis operibus *Richardsonius* satis superque demonstravit. Edidit is primo, quod sciamus, *institutiones linguæ Arabicæ Londini. 1776. in 4to. in usum societatis commercialis Indicæ*; in quibus via plana, ut *Jonesius*, utitur, omnia ex optimis auctoribus illustrando. In defectivis verbis confectos ab *Erpenio* olim canones adoptat, qui vulgo *aurei* nuncupantur. Clarius sibi nomen ante biennium comparavit *diccionario suo Persico-Arabico-Anglico*, cui *de lingua, literatūra, & moribus Orientalium gentium* dissertationem præmiserat, qua cum rara multa, & in hunc diem incognita comprehendantur, dignum profecto fuerat, ut inter opera diversa, quæ Germania nostra ex linguis aliis, iisque peregrinis etiam, vertere solet plurima, hujus quoque in Germanicum idioma translatio a *Fridrico Federau* typis *Lipsiensibus 1779.* adornaretur.
- (s) Bibliothecæ hujus librorum impressorum catalogum *Oxonii 1674.* clarissimus *Hyde* in lucem emisit, qui elenchum pariter librorum *Arabicorum*, de *Sahiludio* tractantium, edidit, quos, cum iisdem in conficiendo opere de eodem lusu usus fuerit, verosimilius in Anglia adhuc dum extare credimus.

- (r) Jacobi Frazer *historia Nadir Sah, antea Thomas Kulichan dicti, Anglico idiomate exarata, Londini 1742*. Subjunctum operi huic manuscriptorum *Arabicorum, & Persicorum* elenchum in classes ea ratione auctor dividit, ut *prima* historicos, *secunda* poetas, *tertia* ethicos, *quarta* philologos, *quinta* lexicographos, *sexta* scriptores epistolarum, *septima* theologos, *ultima* denique eos auctores contineat, qui lingua *Brachmanica* scripsere.
- (u) Edidit Olaus Celfius *historiam linguæ, & eruditionis Arabum, Upsalæ 1694*. quam doctissimus Barkey *bibliotheca suæ Bremensi novæ historico-philologico-theologicæ, 1764*. editæ, sub classe 4ta inseruit. Dissertatio hæc, quantum nobis ex aliorum recensitionibus notum, multa, & rara, scituque utilia continet. Dolendum, quod ipse, quam huc usque in vanum quærivimus, in concinnanda hac nostra commentatione usum facere nobis minime licuerit.
- (w) Hujus dissertationis, quæ disquisitionem de natura dactyli continet, inscriptio sequens est: *ex opere cosmographico Ibn Alvardi particulam, latine versam, & illustratam notis, publico examini subjiciunt Carolus Aurillius, & Ephrem Axelson 1752. in 4to*.
- (x) Notitiam hanc orbi literario Schlözerus professor Göttingensis in *commercio suo literario, fasciculo 30mo. pag. 337*. communicat. Extant interea epistolæ prædicti Jacobi Biörnstall, in quibus de variis, quas peragravit, provinciis non minus, ac de suo in Orientem itinere observationes, a se factas, annotat. Nunc eadem in Germanicum versæ sunt, in quibus & historiæ illius, votis omnibus desideratæ, mentio fit, quam novo, & intentato hucusque modo *Muraggia*, secretarius, & interpretis regis Suecorum ad Portam Ottomanicam ex variis, iisque celeberrimis scriptoribus *Turcicis* stirpis Osmanidarum, summa crisi elaboratam, prelo paratam habet.
- (y) Istorum quinque fuerunt numero, nempe *Fridericus Christianus de Haven* pro majori linguæ *Arabice* notitia capienda delectus, *Petrus Forstall* pro historia naturali excolenda, *Niebuhrus* pro re geographica, *Christianus Carolus Cramer* pro re medica, denique *Georgius Willhelmus Baurenfeind* pro re pictoria, & chalcographica, quos omnes in peregrinatione hac fati functos fuisse, dempto *Niebuhrus*, eruditi adhucdum indolent; a cujus *descriptione Arabiæ, & huic adjacentium provinciarum* recensenda, quam typis *Hafniæ 1774*. dederat, cum orbi literario nota aliunde sit, lubentes hoc loco abstinemus.
- (z) Horum operum unum est notum illud *Sehsadii rosarium politicum*, quod *Gentius* quoque, ut supra commemoravimus, ex *Persico* in Latinum transtulit. Alterum ejusdem auctoris *Persici Sehsadii, بوستان*, seu *arboretum politicum* inscriptum, atque ab *Oleario* in Germanicum translatum, verum in nullam, quod sciamus, linguam aliam adhucdum versum, neque nostris, ut mereretur, notum. Utius est *Olearius* in versione sua docto *Persa* *حک و پردی* *Hakkvirdi* nuncupato.
- (aa) Viri hujus præstantem *Arabice* linguæ peritiam præter grammaticam, quam edidit, *Arabicam*, & sequens opus comprobatur, quod ita inscribitur: *Arabum philosophia popularis, sive sylloge nova proverbiorum. A Jacobo Salomone Damasceno dictata excepit, & interpretatus est perillustris vir Fridericus Rostgaard p. m. Edidit cum adnotationibus nonnullis Joannes Christianus Kallius. Hafniæ 1764. in 8vo*. Quo loco insignem in bibliotheca regia Orientalium codicum collectionem extare, vel scriptum illud argumento est, quod nuperime cum hac inscriptione prodiit: *Descriptio Codicum quorundam Cusficorum, partes Corani exhibentium in bibliotheca regia Hafniensi*,

si, & ex iisdem de scriptura Cufica Arabum observationes novæ. Præmittitur disquisitio generalis de arte scribendi apud Arabes ex ipsis auctoribus Arabicis, iisque adhuc ineditis sumta. Auctore Jacobo Georgio Christiano Adler. Altonæ 1780. Viri hujus sedulitas præter alia hac etiam ex parte laudanda est, quod tabulam analyticam literarum Cuficarum operi suo adjecerit, qua certe similium characterum lectio multum facilitatur.

- (bb) Hunc Orientalium linguarum, & cum primis Syriacæ, ac Arabicæ gnarum esse, *Froriep* in bibliotheca sua Arabica pag. 180. testatur, eumque dissertationem philologicam quampiam, de literatura Orientali plura continentem, edidisse asserit.
- (cc) M. Henrici Scholtz Siles. p. t. prof. phil. ordin. & gymnas. Alt. rect. *Specimen I. bibliothecæ Arabicæ de typographiis Arabicis. Hamburgi 1741. in 4to.*
- (dd) Edidit is *symbolam ad interpretationem s. codicis*, qua magnam linguæ Arabicæ, & Hebraicæ cognitionem prodidit.
- (ee) Ex museo Sinico Bayeri Petropoli 1733. typis dato liquet, jam tunc temporis in typographeo Petropolitano characteres Orientales pro Arab. Pers. Turc. extitisse. Curis item Russorum, ultimo cum Turcis bello peracto, chartam geographicam Moldaviæ, Valachia, & reliquarum Danubio, marique nigro adjacentium regionum editam debemus, in qua locorum nomina Turcico caractere exarata sunt.

§. XVIII.

Jam nobis peregrinos longiori tempore terrarum tractus pererrantibus, gratissimas tandem patriæ, inclytæ inquam Germaniæ nostræ, oras revisere liceat, in qua, sicubi locorum, linguarum omnium studium proprium sibi domicilium fixisse dici potest; Orientalibus scilicet pari cum Europæis linguis cura, & sedulitate inde ab antiquissima seculorum memoria excultis: Cæsar sane *Fridericus Barbarossa* jam seculo XII Latine reddi Arabicos codices jusserat; sublimis illa *Palatini* quondam principis munificentia, *Abulfedam* suas in terras inferre cupientis, tot jam historiis decantata, dignisque toties encomiis omni jure celebrata est, ut nihil his addendum videatur. (a) Nullam certe nobiliorem Germaniæ urbem existere palam est, in qua non omni ope, ac opera pro Orientalium linguarum incrementis adlaboratum sit. *Heidelbergæ* prima apud Teutones grammatica Arabica, genuinis literis excusa, auctore *Rudgero Spey* sub seculo XVI. finem prodiit, (b) ubi sequenti mox seculo eadem in academia philologus celebris *Joannes Hottingerus* (c) grammatica harmonica edita, nec minus dictionario, aliisque compluribus operibus, singularem suam rerum Orientalium peritiam testatam reddidit. *Wittenbergensis* academix professor *Andreas Sennertus*, in harmonica sua grammatica Arabicæ linguæ præcepta ibidem tradidit, (d) adjuncto, quo magis discipulorum commodis consulere, radicum, & vocum notabiliorum lexicum. Neque minus præstantibus viris *Helmstadium* ferax *Joanne Goth. Lakemachero*, (e) & *Christophoro Bodio* gloriatur, quorum

In Germania.

ille *Arabicam* linguam præceptionibus propriis pro auditorum suorum captu dilucidare conatus est, hic ejusdem academiæ professor non dudum binis Evangelii capitibus, lingua *Turcica* editis, (f) præfationis instar quæpiam de linguæ hujus origine, & natura, deque librorum subsidiis diserte admodum, ac copiose præmiserat. Opera itidem diversa, ad *Arabicæ* linguæ literaturam facientia, curantibus *Hakspanio* grammatices auctore, (g) & *Joanne Nagelio* (h) lucem publicam *Altorfii Noricorum* aspexere. *Cizæ* institutionum Orientalium numerum sua *Christophorus Cellarius* linguæ *Arabicæ* isagoge, (i) & institutionum *Arabicarum* nucleo (k) *Joan. Dav. Schifferdekerus* auxere, quorum postremus operi suo septimam Alcorani suram, notationibus illustratam, subjunxit; in eo pariter de rebus Orientalibus præclare meritis, quod iisdem suis *Arabicæ* linguæ institutionibus *Meninskianam* grammaticam *Turcicam*, in compendium redactam adjecerit.

Verum minime grammaticalibus tantum illustrationibus tot præstantissimorum virorum industria definiebatur, præclaram enim & edendis aliis Orientalium rerum lucubrationibus eosdem navasse operam inconfesso est; superiori siquidem seculo *Hamburgi* Coranus mere *Arabicus*, nulla plane addita versione lucem aspexit, (l) quem *Andreas Acoluthus* integrum quidem translaturus fuerat, ni ipso in limine infelici fato a suo tam laudabili proposito dimoveri se passus esset; præter primam enim suram, & aliquantam secundæ partem reliqua adhucdum desiderantur omnia; illa vero tanquam specimen Alcorani quadrilinguis, *Arabici* nimirum, *Persici*, *Turcici*, atque *Latini* evulgata *Berolini* sunt. (m) Ubi & *Andreas Müllerus*, (n) vir in omni Orientali literatura multo præstantissimus, jam antea typis elegantissimis aliquam historiæ *Abdallah Beidavi* scriptoris *Persici* de rebus Sinensibus partem cum versione, & commentationibus suis ad posteros transmisit, multa insuper ex *Azizo*, auctore *Turcico*, excerpta loca exponens, & illustrans; nec prætereunda denique illa, quæ Electoris Brandenburgici consiliarius *Jacobus Nagy de Harsany* de rebus *Turcicis* quondam scripta, ibidem expressa typis, reliquit. (o) *Georgius Otto* professor *Marburgensis* suam pariter doctrinam in conficienda *Arabica* grammatica admodum commendavit, quæ *Persicæ* subinde, aliarumque linguarum Orientalium accessione illustrior facta, iteratis typis expressa est. (p) *Joan. Hen. Callenberg*, qui hodiernæ linguæ *Arabicæ* cum erudita conjungendæ felicem impendit operam, *Arabica* colloquia, vulgari olim idiomate a *B. Sal. Negro Damasceno* conscripta, in suorum usum auditorum *Halæ* vulgaverat. (q) Ineunte pariter superiori seculo *Joannes Fabricius*, Orientali typographia *Rostochii* instituta, pro recentium typorum specimine primum *Haririi* confessum, *Abulula* item, & *Ebnifered* poematia cum Latina versione, & analysi grammaticali non exiguo literaturæ Orientalis emolumento imprimi curarat. (r) *Petrus Kirstenius Vratislaviensis*, (s) quo Mathæi evangelium, res-
que

que Evangelistarum gestas *Arabicis* characteribus in urbe patria excuderet, a præfecto bibliothecæ Cæsareæ, *Sebastiano Tengnägel* binos codices manuscriptos, (t) hodieum hic loci adservari solitos, impetravit. Hoc eodem præclaro fautore *Wilhelmus Schikardus* usus, *Tarich* suum *Tubingæ* edidit, in quo *Persia* reges medii ævi commentariis illustravit. (u) *Augustæ Vindelicorum*, quondam Parisiis *Gabrielis Sionitæ* auditor, *Joannes Maderus*, linguæ *Arabicae* institutiones publice prælegit, festiva id ipsum oratione indicans. (w) Eandem urbem pulcherrima chalcographorum opera, bina scilicet calendaria Orientalia, præclaræ exuviæ; a *Turcis* olim in Hungaria relata, celebrem reddidere; quorum unum *Georg. Hieronymo Velschio* (x) debemus, qui eo quidem consilio Latinitate illud donare abnuit, ut, cum summa ipse industria manuscripti characteres imitatus esset, ingenii sui cuique vires experiri integrum esset; de calendarii interim usu quæpiam subnectens, ne rude omnino, ac incomptum eruditorum oculis objiceretur. Alterum *Math. Fridericus Beckius*, speciminis item *Arabici* auctor, Latina interpretatione, & quinque commentariorum libris locupletavit. (y) *Cl. Joannes Michaelis*, parentis (z) dignissimi vestigiis insistens, ubi primum ad res Orientales animum adjecit, præcipuus harum mox linguarum præco, ac laudator, *Erpenianæ* dein grammaticæ capita pro *Gottingensibus* scholis in epitomen redegit. Eidem tanto viro *Abulfedæ* descriptionem *Aegypti*, cum textu *Arabico*, & observationibus, omni eruditione refertissimis, *Gottingæ* excusam, in accepto referimus. (aa) *Jenensis* urbs superiori non minus, quam præsentis seculo plures præstantissimos fovit viros, pro singulari suo in res Orientales studio hic loci jure maximo celebrandos. Horum in numerum cumprimis recensendi veniunt, *Joannes Fridericus Nicolai*, qui cum lexico harmonico prima linguarum Orientalium, atque has inter *Arabicae*, & *Persicae* præcepta tradidit. (bb) *Joan. Andreas Danzius* Alcorani initium Latino sermone exposuit. (cc) *Henricus Reimius* (dd) hoc ipso seculo, & *Joannes Fridericus Hirtius*, quæ discipulis hac super lingua prælegerunt, eorundem commodo typis commiserunt. *Cl. Hirtius* (ee) inprimis longe aliam, atque alter, secutus methodum, ob *Arabicorum* librorum raritatem huic operi chrestomathiam adjecit; delectu insuper multo felicissimo anthologiam separatim exire passus. *Joan. Gottfredus Eichborn* denique, temporis quidem ordine postremus, ob luculentissima vero in rempublicam literariam merita inter primos jure commemorandus, ad antiquissimam *Arabum* historiam nova rursus post *Schultensium* monumenta colligens, recentem itidem *Jonesii* de poesi Asiatica editionem curavit, atque plurima demum de difficillimis quibusque rebus & ipsa novitate, & utilitate præstantissima commentatus est (ff).

Lipsiensem academiam nulli superiorum hoc in genere concedere, eruditissima præcipue *Joan. Christiani Clodii*, (gg) & *Joan. Jac. Reiske* opera (hh) declarant, insigni idiomatis *Arabici* cogni-

tione, & doctrina multiplici nobilitata. *Clodii* grammatica tam *Arabica*, quam *Turcica*, & lexicon ipsius *Turcicum*, utraque licet arctissimis circumscripta limitibus, suo tamen nequaquam carent merito; in *Turcico* quoque auctore convertendo ingenii sui periculum facturus, non admodum quidem verbis verba reddere adlaboravit, fidus tamen rerum interpretis auctoris sensa integerrime expressit; in literaria denique sua Orientis historia, pro illo, quo scripsit, tempore nova certe omnia, atque ipsis ex fontibus hausta, attulit. *Reiskii* nomen celeberrimum, nil præter præclarissima illius opera pro instituti nostri ratione commemorandum nobis relinquit. Prima eximii in *Arabica* lingua progressus documenta vir hic dederat, *Harivii* confesso XXVI°. majori equidem fide, quam ornatu in Latinum transferendo. Quod ad interpretationem poetæ *Arabis Taraphæ*, & observationes miscellaneas medicas, ex diversis *Arabum* monumentis collectas, attinet, (cum in suo isthæc opera Belgico secessu, *Schultensio* auctore, prelo subjecerit) inter Orientales ea Batavorum partus supra referenda duximus. Immortale sibi ceterum vir hic nominis decus peperisse dicendus est, dum & principem, & scriptorum *Arabia* longe præstantissimum, *Abulfedam*, Latio sermone loquentem, eruditis omnibus familiarem reddidit, suasque cum aliis animadversiones (id, quod in viro docto nunquam fatis laudandum) quam liberalissime communicare minime dubitavit. *Joan. Frid. Froriep* (ii) ex ipsa quidem *Arabica* lingua, quod hic loci notum esset, nihil elucubratus est, Ismaelitarum tamen idioma probe caluisse, variae ipsius de literatura *Arabum*, & hujus utilitate assertiones dubitare non sinunt. (kk) Postremo demum præter *Georgium Kebr*, (ll) cujus opuscula, *Lipsiæ* impressa, ad faciliorem scripturæ *Cuficæ* lectionem, veterumque Orientalium numismatum cognitionem uberiorem sternunt viam, commemorandus nobis superest vir, rerum Orientalium eruditione excultissimus, *Bernardus Koehlerus*, cujus memoriæ, laudique eo plustribuendum, quo impensius suam cum celeberrimo *Reiskio* operam in contexendis præstantissimis Syriæ tabulis conjunxit. (mm) In tanto jam, tamque conspicuo doctissimorum virorum coetu rariorem etiam codicum Orientalium copiam non deesse, nimis quam pronum est, suspicari, idque eo magis, quod superioribus seculis inter frequentissima cum Ottomanis bella, multis passim urbibus recuperatis, plura manuscripta (nn) cum militariibus Germanorum ducibus in patriam transmigrasse, indubitatum sit. Hinc illud jam laudatum *Beckii* calendarium, hinc celebre illud Orientis spoliolum, elegans nempe ducentorum circiter codicum, ut *Velschius* refert, bibliotheca, quam *Christianus Ravius*, apud Belgas, Anglos, Suecos, & suos tandem apud populares, Germanos, Orientalium linguarum professor, venalem olim obtulit. (oo) *Reiskium* quoque præstantissimos codices, ex publica Lugdunensi bibliotheca in secessu Batavino descriptos, in suam secum Germaniam retulisse, notius est, quam ut uberius a nobis hoc loco exponatur. In *Berlinensi*

rolinensi denique, *Dresdensi*, *Manheimiana*, *Wimariensi*, *Guel-
fiana*, (pp) aliisque passim bibliothecis multos, variosque adseruari
Orientales codices, ex copiosis horum librorum testimoniis, ab auc-
toribus toties adferri solitis, conjicere licebit. Optandum profecto,
ut, exemplo celeberrimi *Casirii* incitati, eruditorum complures,
manuscriptos hosce codices in bibliothecarum sparsim pluteis latitan-
tes, & tristi fato a tineis exesos, non minori nominis fama, quam
reipublicæ literariæ commodo ab oblivione vindicarent.

- (a) *Abulfedam* primus in Europam *Otto Henricus Comes Palatinus* intu-
lit, quem taleris mille redemptum bibliothecæ primum *Heidelbergensi*
obtigisse dono, successu vero temporum in *Vaticanam* migrasse *Gra-
vius* annotat.
- (b) Opus isthoc rarissimum, atque in ipsis bibliothecis minus obvium se-
quentis est tituli: بسم الآب و الابن و الروح القدس اله واحد رساله
بواس الرسول الي اهل غلاطيه *Epistola Pauli ad Galatas*, item sex
primaria capita christianæ religionis Arabicæ. Quibus ad finem ad-
junctum est compendium grammatices Arabicæ, auctore *Rudgero Spey*.
Præfationem, *Ludovico electori, Rheni Palatino*, nuncupatam, in com-
mendationem linguæ potissimum Arabicæ conscripsit, in qua prin-
cipem adhortatur, ut eum se Arabicis studiis fautorem exhibere
velit, quem se se divus *Ferdinandus* Imperator, ope *Joannis Widman-
stadii* edendo novo testamento Syriaco præbuerat. In eadem porro
præfatione mentionem psalterii, ab *Augustino Nebiensi* editi, inji-
ciens, impressum conqueritur negligenter adeo, ut illud ipsi vix
Arabes legere queant. Nescimus sane, quibus rationibus innixus
vir bonus ista de dicto prælato scribere potuerit, cum proprium ip-
sius opusculum eodem hoc vitio laboret. Ultimo in folio pro more illo-
rum temporum inscriptio sequens est. *Heidelbergæ*. Excudebat, *Jacob*.
Mylius 1583. in 4to.
- (c) Vir hic ab Electore *Palatino* consentiente *Tigurino* senatu *Heidelber-
gam* superiori seculo evocatus, varia ibidem de rebus Arabicis ope-
ra edidit, quorum nobiliora tantummodo hoc loco recensere juvat.
I^{um} est *historia Orientalis, ex variis Orientalium monumentis collec-
ta*. Editio posterior, quæ ut ipse in fronte libri notat, caractere
Orientali nunc primum vestita prodiit *Tigurii* 1660. in 4to. II^{um}.
*promptuarium, sive bibliotheca Orientalis, exhibens catalogum, sive
centurias aliquot tam auctorum, quam librorum Hebraicorum, Sy-
riacorum, Arabicorum, Aegyptiacorum, addita mantissa bibliothecarum aliquot*.
Heidelbergæ 1658. in 4to. III^{um} *grammatica har-
monica quatuor linguarum, eodem anno ibidem excusa*. IV^{um}. *ety-
mologicum Orientale, sive lexicon harmonicum heptaglotton, Fran-
cofurti* 1661. in 4to. Quibus adjungi possunt opera subsequa: *smeg-
ma Orientale, sordibus barbarismi, contemptui præsertim linguarum
Orientalium oppositum*, *Heidelbergæ* 1653. in 4to. Item *ana-
lecta historico-theologica edita, Tigurii* 1653. in 8vo. Denique *ar-
chæologia Orientalis, exhibens compendium theatri Orientalis de Ara-
bum, Persarum, Turcarum, Tatarorum, Indorum, Mauritanorum,
Mohammedandrum potissimum statu politico, ecclesiastico, scholasti-
co, æconomico* 1662. *Heidelbergæ* in 8vo. Qui de reliquis auctoris
hujus operibus notitiam uberiolem habere desiderat, ejusdem *Cip-
pos Hebraicos* secundis curis *Heidelbergæ* 1662. editos consulat,
cui libro elenchum suorum scriptorum omnium præfixerat. Vir

hic laudatus a multis, impugnatus vero etiam ab aliis, ac cumprimis a Leone Alatio fuerat, quemadmodum hujus §. XIV°. apud Italos meminimus.

(d) Andr. Sennerti *Arabismus, h. e. præcepta Arabicæ linguæ, in harmonia ad Ebræa, eademque universalia, nec non Chaldæo-Syriæ (seorsum antehac edita illa ab auctore) conscripta, exemplis sufficientibusque confirmata, illustrataque. Accessit in fine compendium lexicæ Arabicæ, radicum, & vocum notabiliorum præ cæterisque maxime usitatarum, in gratiam tyronum. Wittenbergæ 1658. in 4°.*

(e) Joan. Goth. Lackemacheri *elementa linguæ Arabicæ, in quibus omnia, ad solidam hujus linguæ cognitionem necessaria, paradigmata exhibentur &c. &c., cum præfatione Herm. von der Hardt. Helmstadii 1718. in 4°.*

(f) Dissertationis hujus sequens est inscriptio: *Duo prima capita Evangelii secundum Mathæum cum oratione Dominica, & pericopa pentecostali ex versione Turcici interpretis Oxoniæ 1666 edita. Ex Turcico in Latinum transtulit, 80. proverbia Turcica Latine subjunxit, atque tam de Turcicæ linguæ origine, natura, elegantis, usibus, speciatim in explicandis aulicis, aliisque nominibus, & quibuscunque librorum subsidiis, quam de hoc specimine Turcico præfatus est Christophorus Augustus Bodius ling. OO. in Academia Helmst. p. p. Bremæ 1756. in 4°.*

(g) Theodorici Hacspanii *فلسفة Fides, & leges Mohammedis exhibitæ ex Alcorani manuscripto duplici, præmissis institutionibus Arabicis &c. Altdorfii, sumtibus viduæ Scherffianæ 1646. in 4°.*

(h) Vir hic præter alia & sequentes edidit dissertationes, quarum una est hujus inscriptionis: *Dissertatio inauguralis de prima Alcorani sura, quam ex auctoritate amplissimi philosophorum ordinis præside Dom. Johanne Andr. Mich. Nagelio &c. pro summis in philosophia honoribus consequendis 1743. publico examini subjicit Jacobus Christoph. Guilielm. Holste Norimbergensis. Altdorfii Noricorum. Altera sequentem præferebat titulum: specimen academicum de studio philosophiæ Græcæ inter Arabes, quod sub præsidio viri prænobilissimi, atque excellentissimi Dom. Joh. Andr. Mich. Nagelii &c. 1745. disquisitioni publicæ subjiciet auctor respondens Christophorus Carolus Fabricius Norimbergensis. Altdorfii. Notandum, binis hisce in dissertationibus ob defectum characterum Arabicorum, ea, quæ Arabica sunt, typis Hebraicis expressa esse.*

(i) Christophori Cellarii *isagoge in linguam Arabicam ad ductum Thomæ Erpenii, & Maronitarum in monte Libano, Gabrielis Siônitæ, & Joannis Hesronitæ &c. &c. facta 1678. quæ primum sine nomine auctoris, & loci impressionis, deinceps vero cum illo auctior multo 1786. Cizæ in 4°. prodiit.*

(k) Auctoris hujus *institutionum Arabicarum nucleo Cizæ 1695. in 12mo edito subjuncta est grammatica Turcica, de qua Joannes Clodius hanc olim tulit sententiam: compendium ex laudati jam Meninskii grammatica, omnibus numeris absoluta, Schiefferdeckerus dedit, sed grammaticæ Arabicæ annexum, quam ex Golio contraxit, & in nonnullis justo brevior est.*

(l) Hunc Abrahamus Hinckelmannus sequenti inscriptione 1694. edidit. *بسم الله الرحمن الرحيم القرآن و هو شرعة الاسلامية محمد عبد الله* *Alcoranus s. lex Islamitica Mohammedis filii Abdallæ pseudoprophetae ad optimorum codicum fidem edita &c. Hamburgi in 4°. In cujus præfatione, operi præmissa, multa, eaque ad literaturam potissimum Arabicam spectantia, continentur. Ceterum animadvertendum, non pauca in editionem istam sphalmata irrepsisse, multumque*

- tumque in titulis surarum, & Sectionibus ab ea differre, quam *Maracius* edidit *Patavii*, nostro quidem iudicio, omni ex parte præstantiorem.
- (m) *Andreae Acoluthi τετραπλεῖς Alcoranica, sive specimen Alcorani quadrilinguis Arabici, Persici, Turcici, Latini. Berolini 1701.* Quod ad auctoris hujus consilium de edendo integro Alcorano attinet, consuli potest *Nagelii inauguralis dissertatio de prima Alcorani sura §. V^o.* Dum hoc loco de Corani versionibus sermo est, monendum duximus, nonnullas etiam extare Corani translationes, in linguam Germanicam adornatas, quas inter palmam facile reliquis ea præripere videtur, cujus editionem *Fridericus Boysen 1773. Halæ in 8°.* curavit.
- (n) Auctoris hujus, profecto polyglottæ, quippe non aliarum modo, verum & Sinicæ linguæ periti, opera, quæ, ut *Vogtius in catalogo historico critico librorum rariorum* asserit, rarissima sunt, sequentem præferunt inscriptionem: I^{mo}. *Nota ad excerpta Azizi.* II^{do}. *Abdalla Beidavei historia Sinensis Persice e gemino manuscripto cum versione Latina adjectis notis marginalibus, & commentatione alphabetica de Sinarum, magnæque Tataria rebus. Berolini 1687.* III^{io}. *Disquisitio geographica, & historica de Chataja cum Marci Pauli Veneti itinerario, & Haithonii Armeni historia Orientali, de quibus in notis ad §. XIII^{ium} litera (e) jam mentio facta est.*
- (o) *Jacobi Nagy de Harfany colloquia familiaria Turcico-Latina. Coloniae Brandenburgicæ 1672. in 8°.* De hoc opusculo, quod nobis ex *Joannis Clodii ad colloquia Turcica præfatione* solummodo notum est, sequentem prædictus auctor adfert sententiam: *dignus est libellus, qui ob raritatem suam de novo imprimatur, cum imperii Turcici status ab auctore ex propria experientia in eo descriptus fuerit.*
- (p) *Georgii Othonis synopsis institutionum Samaritanarum, Rabbinicarum, Arabicarum, Aethiopicarum, editio 2da Francofurti ad Moenum 1717. in 8°.*
- (q) *Joan. Henric. Callenberg colloquia Arabica idiomatis vulgaris, quæ sub ductu B. Sal. Negri Damasceni olim composuit, atque in usum scholæ suæ vulgavit Halæ 1729.* Continet hoc opusculum colloquia quatuor, Arabico tantum idiomate concinnata, quod ejusdem materiæ sequenti inscriptione exceperat. *Colloquia Arabica. Particula II. Halæ 1740. in 8°.*
- (r) *Joannes Fabricii specimen Arabicum, quo exhibentur aliquot scripta Arabica partim in prosa, partim ligata oratione composita, jam primum in Germania edita, versione Latina donata, analysi grammatica expedita, notisque necessariis illustrata; quibus accessit iudicium de soluto dicendi genere, Arabum proprio, ut & coronis de poetis Arabica, hæcenus a nemine in Germania tradita. Adjectus in fine est index Latinus, verborum, nominum, & particularum locupletissimus, qui instar lexici esse potest. Rostochii 1637.* Quæ vero ex Arabico Latine Fabricius reddidit, hæc sunt: *ابو محمد الحريري* Abu Mohammed Hariri, in Arabica literatura principis, confessus I^{mo}. *ابو الولا* Abu el Ula poetæ Syri doctissimi carmen. Denique *قصيدة ابن فريد* Carmen Ibn Fered poetæ Aegyptii insignis.
- (s) Opera, ab auctore hoc typis data, sunt subsequa: I^{mo}. *grammatices Arabicae liber primus, sive orthographia, & prosodia Arabica &c. Breslæ 1608.* II^{do}. *liber secundus grammatices Arabicae, sive etymologia Arabica. ibidem 1610.* III^{io}. *liber tertius grammatices Arabicae, sive syntaxis Arabica. eodem in loco 1610.* In præfatione ad lectorem Arabicum isthoc compendium syntaxeos, *Il Agramia* dictum, non a se, verum ab Arabibus factum fatetur, quod, pro tenuitate sua in Latinum translatum, notis quibusdam illustrasset. IV°. *tria specimina charac-*

- characterum Arabicorum, sive oratio domini nostri Jesu Christi, &c. ex vetusto codice manuscripto Arabico Cæsareo transcripta. Et regii Davidis psalmus quinquagesimus, vel secundum Hebræos quinquagesimus primus, ac tandem سورة suuretun libri, vulgo Alcoran dicti, quod nonnulli solum Mahumedicum vocant, ex collatione sex exemplarium manuscriptorum, editum Breslæ. 1608: V^o. كتاب كاتناي من قانون القانون لابن سينا i. e. liber secundus de canone canonis a filio Sina ex Asiatico, & Africano exemplari MSS^o. Cæs. Arabice per partes editus, & ad verbum in Latin: translatus, notisque, textum concernentibus, illustratus. ibidem 1609. VI°. vitæ Evangelistarum quatuor, nunc primum ex antiquissimo codice MSS^o. Arabico Cæsareo eruta. eodem in loco 1608. In dedicatione, quam Rudolpho II°. inscribit, se manuscriptum hujus operis codicem a viro humanissimo, & doctissimo domino Sebastiano Tengnagel Sicambro, bibliothecæ Cæsareæ præfecto, accepisse asserit. VII°. notæ in Evangelium S. Mathæi ex collatione textuum Arabicorum, Syriacorum, Aegyptiacorum, Græcorum, Hebræorum, Latinorum &c. Breslæ. 1611. VIII°. epistola S. Judæ Apostoli, ex MSS^o. Heidelbergensi Arabico, ad verbum translata additis notis &c. Ibidem 1611.*
- (t) De his plura Lambecius in commentario de Augustissima bibl. Cæs. libr. I^o. edit. novæ pag. 304.
- (u) Libri hujus sequens est inscriptio: *Wilhelmi Schikardi Tarich h. e. series regum Persiæ ab Ardschir Babekan usque ad Jezdegirdem, a Chalifis expulsam, per annos fere 400. Omnia ex fide manuscripti voluminis authentici apud Musulmanos, quod a Turcis ex archivo Filekensi reportavit, & primus in Germaniam invexit Vitus Marchtaler Ulmanus. Tubingæ 1628. in 4°. Operis hujus, quod quidem passim in bibliothecis plerisque omnibus extat, pulcherrimum, atque præstantissimum exemplar in bibliotheca Cæsarea Vindobonensi visitur; quod, cum multa sane propria ipsius Marchtaleri manu scripta, eidem huic codici inserta sint, ut ex sequenti mox descriptione fusius patebit, haud immerito in manuscriptorum elenchum a Lambecio quondam relatum est; id quod videre licet pag. 409. edit. novæ sub num. 58. Duo hic cum primis memoranda occurrunt: & singularis, quod operis hujus Schikardiani formam attinet, elegantia, &, quod in aliis passim libri hujus exemplis frustra requiras, adjuncta genealogica ipsa tabula, caractere Arabico descripta. Ornamenta quidem præcipua hæc sunt: theca bysso nigra obvoluta, & margo libri auro obductus. In fronte libri effigies L. B. a Teuffenbach, supra pergamenam chartam depicta; in calce in pergamena itidem efficta arx Filek, ac in altera mox tabula insignia Marchtaleriana cum hac epigraphe: *hac vos donavit Cæsar, manet ultima cælo.* Gentilitium hoc monumentum aquilæ alis innititur; infra quam binæ exhibentur imagines; una Marchtaleri adhucdum junioris in sago, infidentis equo, hac cum inscriptione: *sic in ætatis flore, anno XXX.* altera ejusdem, sed togati, jamque grandævi cum his verbis: *sic fractus labore: anno LXV.* In ipsa tabula genealogica inscriptioni, a Schikardio in proemii pag. 20. allatæ, in manuscripto nostro hæc altera superaddita est: *سبحه الأخبار وجدّ عظيمه هو الله سبحانه عز اسمه* Corona notitiarum, & stirpis nobilissimæ. Est autem Deus maximus, cujus nomen gloriosissimum. Hanc inscriptionem brevis præfatio Turcica excipit, quæ utpote ab inexperta manu descripta, difficillima lectu accidit. Sic autem habet: *حمد بي حدّ وثناء بي عدّ اول حكيم قديمه وعلیم كرمه بوجوب خیرت طینه آدمي بيدي اربعين صباحاً يدّ قدرت وپرکار ارادت ايله دایره وجود ادمي صفحه شهور عالم اوزره چكدي و مقتضاي**

بقتضاي لقد كرمنا بني آدم و حملناهم في أكبر و البحر لواي كرامت و فضيلة
 بني آدمي مفارق عالميان اوزره دكدي و طغراي غراي صلوات زاكيات
 و تحيات و افيات نثار نورپاك اول صاحب ادراك ماهر فناك قايل مقبول
 كنت نبيا و كاشف رموز مخفيا و رهنماي قوم سيد و پيشواي و ما محمد الا
 رسول قد حلت من قبله اكثر رسول خورشيد فلك اضفيا حضرت محمد &c.
Laudes sine termino, & gratia sine numero sint sapientum antiquissi-
mo, & doctorum benignissimo, qui juxta illud effatum, postquam
fermentasset argilla, ex qua formatus est Adam, quadraginta diebus,
manu omnipotentiae, & opere voluntatis suae existentiam hominis in
superficiem hujus operis exposuit; dein juxta illud dictum propheticum,
(utique honoravimus filios hominum, & posuimus illos super mare, &
terram) vexillum gratiae, & virtutis, (quod sunt ipsi filii hominum)
exposuit in distinctionem super reliquas creaturas. Et eminentissimum
signum purissimarum precum, & infinitarum gratiarum actionum, quae
nitidissima luce resplendeant, deferatur principi omnis cognitionis, de
quo verissime dicitur, tu es propheta, & expositor reconditarum cog-
nitionum, illi via ductori, & antesignano, qui solus est apostolus; de-
nique illi maximo firmamenti lumini, & supremo majestatis domino
Mohammedi. Post haec principes familiarum ordine, a Schikardo
in praefatione sua jam descripto, recensentur; queis in fine sequen-
tia Marchtaleris, propria manu exarata, subnectit: circa umbilicum,
praesentis voluminis libuit loculamentum quasi, & apothecam construe-
re, in qua de Arabico illo monumento, veluti de firmate longissimo
portiones aliquot genealogiarum videlicet spectabiliorum, alicubi cum
luce chronologiae, & latae interpretationis segmenta, in praegustum,
& specimen totius prolixo corporis decerpta, reponerentur: non tamen
sine sittyba, ac involucro, quoque fide summa ad prototypon expres-
so, quidquid id opellae est, Augustissimo Imperatori sacrum, gratum
eidem, & jucundum evenire optat, humillimeque precatur, qui sua
manu, fere tremula quippe jam XIII^{ium} vitae lustrum supergressi)
Arabismum pinxit, ac representavit Sacratiss. Caesareae Majestatis
humillimus, & devotus Vitus Marchtaler e Suevis. Hos demum co-
 ronidis instar versus:

- „ Si cuperem gentis caedes Othomanidis omnes
 „ Atque per Hungaricas didita damna plagas
 „ Dinumerare, gravi percussus corda dolore
 „ Lugubres irem moestior in lachrymas;
 „ Gratius at recolo, quam dira tyranicus ipse
 „ In propria ediderit viscera facta furor.
 „ Testantur Csordae, queis funera mille suorum
 „ Misere in campum Mahmetis Elysium.

Id porro unicum hic adjecisse, non abs re judicamus: hunc genealo-
 gicae *Marchtalerianae* tabulae auctorem minime eum fuisse hominem,
 qui rebus hisce conficiendis satis idoneus censeatur, totque aliis, praes-
 tantissimas, ut infra dicemus, genealogias textentibus, adnumeran-
 dus videatur; id quod vel ex eo intelligere licet, quod multae hic *Per-*
sicas inter dynastias, alioqui satis celebres, familiae desiderentur; nec
 dubium, quin in eo etiam majorem in modum sit hallucinatus, quod,
 cum una ex parte tres *Mohammedis* successores primos *ابوبكر*, *عمر*, *عثمان*
Abu Bekrum, Omarum, & Osmanum proxime ante *Mohammedis*
 generum *علي* *Alium* percensuerit (quod argumento est, ipsum auc-
 torem ex *Sunitarum* secta fuisse) quod inquam illos etiam duodecim

- ٧٠) seu antistites ex stirpe *Je Ali*, qui *Siitarum* solum sectatoribus in veneratione sunt, promiscue hic adungere non dubitarit.
- (w) Inauguralis hæc oratio sic inscribitur: *Joannis Melchioris Maderi oratio pro lingua Arabica, dicta Augusta Vindelicorum in collegii Annæi auditorio majori, mense octobri 1617. in 4to*. Sermoni huic idem auctor epistolam invitatoriam, *Arabico stylo exaratam*, subjunxit.
- (x) *Georgii Hieronymi Velschii commentarius in Ruzname Naurus, sive tabulæ æquinoctiales novi Persarum, & Turcarum anni, nunc primum editæ &c. accedit dissertatio de earundem usu. Augusta Vindelicorum 1676*. Ipsa porro adducta a *Velschio* verba, quod calendarium hoc, prætermissa interpretatione, chalcographi manu *Turcice* duntaxat efformari siverit, sunt subsequa: *quocirca figuris æneis exhibendas satius judicavi; utilissimum, ac homine erudito dignissimum existimans, hæc quoque in re studiorum partem impendere, ut manuscriptorum aliquis usus aquiratur, qui paucis omnino obtigit, adeo, ut plures in Latinis, & Græcis parum, in Orientalibus autem haud parum minus intelligant, si manuscripti codices evolvendi sint: — — Ut tamen tibi isto libello prodesse saltem voluisse videar, paucula adnotabo, cetera tui ingenii solertiæ commissurus.*
- (y) *Math. Friderici Beckii ٩ سنه التقويم sive ephemerides Persarum per totum annum juxta epochas celebriores Orientis, Alexandream, Christi, Diocletiani, Hegiræ, Jezdegirdicam, & Gelalæam. E libello Arabice, Persice, atque Turcice manuscripto nunc Latine versæ, & quinque commentariorum libris illustratæ. Augusta Vindelicorum 1696. in fol.* De editionis ratione hujus calendarii, quod in prædam militi Germano in Hungaria cesserat, hæc pauca ex præfatione auctoris adferre lubet: *Primum sperabamus Lipsiæ, Jenæ, vel Francofurti ad Mænum, ubi typi Arabici extant, has ephemerides excudi posse, ubi vero spe nostra excidimus, eas chalcographi stilo in laminis æneis exarari curavimus, inque commentariis loco Arabicorum Ebræis literis usi sumus. Ab eodem auctore Augusta Vindelicorum 1688. in 4to. prodiit specimen Arabicum, h. e. bina capitula Alcorani, XXX. de Roma, & XLIIX. de Victoria, e quatuor codicibus manuscriptis Arabice descripta, Latine versa, & notis, animadversionibusque locupletata. Opus hoc ob defectum characterum Arabicorum literis itidem Hebraicis impressum est.*
- (z) Extat viri hujus *historia linguæ Arabicæ Halæ 1706. præsidè Joan. Henric. Michaelis typis data.*
- (aa) *Joan. Dav. Michaelis grammatica linguæ Arabicæ ex Erpenii opere in compendium redacta, & in Germanicum versa, cum chrestomathia Arabica ex Schultensii appendice ad Erpenii grammaticam desumpta. Göttingæ 1771. in 8vo*. Communicavit idem vir clarissimus cum orbe erudito *Abulfedæ descriptionem Aegypti, Arabicis, & Latinis typis Göttingæ 1776. evulgatam*. Pro eo, quod in præfatione auctor promiserat, aliqua insuper *Africæ Occidentalis, Mesopotamiæ, Iracæ, Chusestanae, & Persiæ*, proprie sic dictæ, descriptio nos manet; utinam vir præstantissimus in eorum favorem, qui ejus lucubrationibus magnopere delectantur, fidem datam denique liberet. Id interea hoc in opere mirari non satis potuimus, auctorem commemoratis aliis vel tantillam *Abulfedæ* particulam ex *Arabico* Latinam reddentibus, nullam omnino *Athanasii Kircheri* iniecisse mentionem, qui tamen inter primos eundem geographum *Arabem*, & partem quidem de Aegypto tractantem, inserto etiam plurimis in locis textu originario, Latine imprimi, suoque *Oedipo Aegyptiaco* præponi curavit. Plura deni-

- denique vir hic celeberrimus ephemeridibus suis *exegetica Orientalis bibliothecæ* inserit; quæ ad literaturam Orientalium pertinent.
- (bb) Friderici Nicolai *hodogeticum Orientale harmonicum Jenæ 1670. in 4°*. de quo jam supra §. II^{do}. lit. (h) mentionem fecimus. Id unum duntaxat hic monere non abs re fuerit, operi huic præmissam esse grammaticam linguarum earundem secundum prima præcepta delineatam, dicta itidem biblica cum & sine analysi grammatica exhibita.
- (cc) Joannis Andreae Danzii *initium Alcorani Arabice, & Latine. Jenæ 1692. in 4°*. Complectitur liber hic primam suram, & partem secundæ, de cujus editione in sua *chrestomathia* ex dialogis Tenze-
lii sequentia Hirtius perhibet: *abruptioni, ut puto, occasionem dedit labor Hinckelmanianus, ut totum Alcoranum Arabicum impres-
sum sisteret, orbi docto conspiciendum.*
- (dd) Henrici Gotlieb Reimii *آبجود* *clavis linguæ Arabicæ, insti-
tutionem ejus, methodo maximam partem Danziana, ita compendio tra-
dens, ut cuncta innotescere possint scientifice, anomaliis analogiæ re-
stitutis, exemplis probata. Jenæ 1718. in 8vo*. Eodem in loco prior
jam seculo prodierunt *institutiones linguæ Ebrææ noviter recognita, &
auctæ, accessit harmonia perpetua aliarum linguarum Orientalium
Chaldææ; Syræ, Arabicæ, & Aethiopicæ opera Joan. Ernesti Ger-
hardi. Jenensis 1647. in 4°*.
- (ee) Duplex sibi vir hic clarissimus meritum nostra quidem opinione com-
paravit, tum quod succinctas grammaticales institutiones, optime ad
proxim accommodatas, dederit, tum quod textus varios *Arabicos* La-
tina versione, & adnotationibus nonminus grammaticalibus, quam li-
terariis in commodum suorum auditorum imprimi curaverit. I^{um}.
ejusdem opus sequentis est tituli: *institutiones Arabicæ linguæ, adjecta
est chrestomathia Arabica. Jenæ 1770*. In hac chrestomathia conti-
nentur *suræ binæ Alcorani, fabulæ Lokmani duodecim, ex psalmis
Davidicis tres, pro specimine poetico principium notissimi carminis
Thograi, sententiæ quædam poetarum, a Golio olim editæ, cum frag-
mento historico Eutychie, & epistolio Abul Walidi, ejusque com-
mentario. II^{um}. quod edidit, est anthologia Arabica complexum
variorum textuum Arabicorum selectorum, partim ineditorum, sistens.
Adjecta sunt versio Latina, & adnotationes. Jenæ 1774*. Præcla-
ram denique virum hunc in *Wittenbergicis ephemeridibus* magno lite-
raturæ orientalis commodo locare operam, eædem abunde demonstrant.
- (ff) Opera, quæ vir hic eruditissimus edidit, sunt sequentia. I^o. *monu-
menta antiquissimæ historiæ Arabum &c. Gothæ 1775*. II°. *de rei
numariæ apud Arabas initiis &c. Jenæ 1776*. III°. *dissertatio-
de diversis dialectis Arabicæ linguæ Germanico idiomate conscripta.
& præmissa G. Richardsonii de linguis, literatura, & moribus Orien-
talium populorum dissertationi, quam Fridericus Federau in Germa-
nicum transtulit. Lipsiæ 1779*. IV°. ejusdem præstantissimi auctoris
singulari res Orientales promovendi studio opus *Jonesii*, de quo jam
supra mentionem fecimus, *poeseos Asiaticæ commentariorum &c.*
inscriptum, ibidem 1777. recusum est.
- (gg) *Joan. Christ. Clodii*, ut rem breviter absolvamus, opera hos ha-
bent titulos. I^o. *theoria, & praxis linguæ Arabicæ h. e. gramma-
tica Arabica continens I^o. fundamenta ejus linguæ, succincta me-
thodo tradita, adjectis Arabum grammaticorum terminis technicis.*
2°. *dialogos tres in vulgari hodierna dialecto Arabica, quibus dif-
ferentia illius ab erudita ostenditur.* 3°. *duo capita geneseos a cele-
bri Judæorum magistro R. Saadia Arabice versa.* 4° *præfationem,
qua de linguæ Arabicæ usu in exegesi sacra, in theologiæ Mohamme-
danicæ cognitione, in historia, & geographia, aliisque disciplinis dis-
seritur.*

seritur. 5°. accessit analysis libri Hiobi, qua usus linguæ Arabicæ per singula capita uberius monstratur. Lipsiæ 1729. in 4°. II°. grammatica Turcica necessariis regulis præcipuas linguæ difficultates illustrans, ac aliquot colloquiis, & sententiis Turcicis aucta. ibidem 1729. in 8°. III°. compendiosum lexicon Latino-Turcico-Germanicum cum præfatione de lingua, & literatura Turcarum corruptisque vulgari pronuntiatione nominibus ministrorum aulæ Turcicæ. eodem in loco 1730. in 8°. IV°. تاریخ سیاح h. e. chronicon peregrinantis, seu historia ultimi belli Persarum cum Aghwanis gesti, a tempore primæ eorum in regnum Persicum irruptionis, ejusque occupationis, usque ad Eschrefum Aghwanum, Persiæ regem, continuata ex codice Turcico, in officina typographica recenti Constantinopolitana impresso, versa, ac notis quibusdam illustrata, cum tabula imperatorum familiæ Ottomanicæ; ex codice manuscripto Turcico, in fine adjecta. ibidem. 1731. V^o. specimen ex historia Orientali literaria. ibidem 1723.

- (hh) Celeberrimus hic auctor inter alia eruditissima opera & subsequa, res Orientales concernentia, magna certe nominis fama vulgaverat. I^o. *Abi Mohammed el Kasem Basrensis vulgo Haririi confessus XXVI^{us}. Rakda, s. variegatus dictus. e. codic. ms. cum scholiis Arabicis.* Lipsiæ 1737. II°. *Tharaphæ Moallakah cum scholiis Nahas.* De hoc libro vid. §. XVI. lit. (l) III°. *de principibus Mohammedanis, qui aut ab eruditione, aut ab amore literarum claruerunt.* Lipsiæ 1747. in 4°. IV°. *de Arabum epocha vetustissima Sail Ol Arem., idest, ruptura cataractæ Marebensis dicta.* ibidem 1748. in 4°. V^o. *Abilfedæ annales Moslemici. Latinos ex Arabicis fecit 1754. in 4°. tom. I^{us}. dein impresso novo titulo.* Lipsiæ 1778. Omnibus sane votis expetendum, ut subsequentes partes, quarum versionem ipsi jam auctori promptam, ac paratam fuisse constat, ab amico nunc aliquo, rerum Arabicorum amantiore, præcipue vero a cl. cl. viris vel Koehlero, vel Eichhornio cum erudito orbe communicentur. VI°. *Thograi carmen Germanica lingua versum, Friedericopoli 1756. in 4°.* VII°. *Abilwalidi Risalet, s. epistolum Arab. & Lat. cum notulis.* Lipsiæ 1756. in 4°. VIII°. *specimina poeseos Arabicæ, ex Montanabbi Arabice, & Germanice, eodem in loco 1765. in 4°.* IX°. *animadversiones ad Abulfedam, & proditagmata ad historiam, & geographiam Orientalem 1766. quæ operi Koehleriano, de quo mox sermo nobis erit, adhærent.*
- (ii) M. I. F. Froriep *de utilitate linguæ in defendendis nonnullis* כתיב 78 *specimen primum Lipsiæ 1767. item Arabica bibliotheca Germanico idiomate conscripta, tom. I^{us}. Francofurti, & Lipsiæ 1769. in 8°.*
- (kk) Christianum de Murr laudabilem etiam ad promovendam literaturam Arabicam impendere curam, quas, edidit, ternæ dissertationes comprobant; quarum. I^a. *de historia Arabum in genere.* II^a. *de monetis Arabum.* III^a. *de sigillis Arabum inscribitur.*
- (ll) Dolendum sane, præter binas dissertationes, quas modo allaturi sumus, nullum alium præstantissimi viri partem lucem publicam aspexisse; acerrimum enim viri ingenium, & linguarum cognitio plane singularis nostrum hoc desiderium nos premere non finit. I^a. igitur dissertatio ita inscribitur: *monarchiæ Asiaticæ Saracenicæ status, qualis VIII. & IX. post Christum natum seculo fuit, ex nummis argenteis prisca Arabum scriptura Kufica a Monarchis Arabicis Al Mansor, Harun, Raschid, Al Mamon, aliisque cufis.* Lipsiæ 1724. in 4°. *cum tabulis æneis.* in 4°. II^a. *vero monarchiæ Mogolo Indici, vel Mogolis magni, Aurenk szeb, numisma Indo Persicum argenteum quinque libræ rarissimum. ibidem 1725. in 4°. cum tabula ænea. in 4°.*

(mm) Opus supra laudatum, quod nobis necdum inspicere licuit, sub hac inscriptione notum est: *Abulfedæ tabulæ Syriæ cum excerpto geographico ex Ibn Alwardii geographia, & historia naturali. Arabice nunc primum edidit, Latine vertit, notis explanavit Joan. Bern. Koehler. Accessere J. J. Reiske animadversiones ad Abulfedam, & prodidagmata ad historiam, & geographiam Orientalem. Lipsiæ 1766. in 4to. Ab eodem auctore Lubecæ 1767. in 8vo. typis datum est specimen emendationum in scriptores Arabicos, quod adjectum est notis, & emendationibus in Theocritum. Præstantem præterea nonnullorum Arabicorum auctorum recensionem viro huic debemus, quæ in repertorio literaturæ biblicæ, & Orientalis, invenitur, cujus Eichhornius auctor dicitur.*

(nn) In his plura imprimis Corani exempla censebantur. Sic *Abrahamus Hinckelmanus* in sua ad *Alcoranum, seu legem Islamiticam* præfatione de variis manuscriptis, bellicarum in *Turcas* expeditionum occasione in Germaniam nostram transmigrantibus, mentionem infert. *cl. Michaelis* itidem in *Arabicæ grammaticæ* proemio exempla quæpiam, *Göttingensi* bibliothecæ asserta prædicat.

(oo) Ita *Velschius* in citato commentario in *Ruzname Naurus* pag. 2da, & 3^{tia}.

(pp) De *Gueliana* id unum hic meminisse necessarium ducimus: *cl. Lessingium*, illius modo bibliothecæ curatorem, novi nuper Orientalis codicis indicium fecisse, quem *Marchtaleriani*, a *Schikardo* quondam in lucem prolati, authographum esse autumat. Quod libri hujus exemplum in Cæsarea hic loci bibliotheca extet, superius jam eodem hoc §. litera (u) exposuimus. Sed quid? si præter illa tria exemplaria, quæ *cl. Lessingio* ex *Hottingeri* opere innotuere, atque quartum ipsius, aliud adhuc, & hoc quidem eo ipso in loco adservatum extaret, ubi *Marchtalerus* & natus est, & postremos vitæ suæ dies egit? id profecto doctissimus *Abbas Martinus Gerbertus* in suo itinere *Germanico* editionis 2da pag. 203. ad annum 1773. præclaro testimonio suo mirifice comprobat. Quid? si in tot manuscripti hujus codicis exemplis, quæ tantam doctissimo *Lessingio* admirationem movent, nonnulla essent, quæ vel hoc ex capite authographiæ prærogativam potiori jure sibi vindicent, quod tremula jam grandævi *Marchtalero* manu signata diversis rebus, & aucta sint. De nostro hic loci, ut diximus, adservato manuscripto id affirmare, nihil prorsus nos prohibet. Si, quæ reliquorum exemplarium fortuna fuerit, ac conditio, quærat? nobis æque parum, ac *Lessingio* integrum esse, difficillimum hunc nodum expedire, ingenue fatemur. Illud interea taciti præterire non possumus, alios duos codices manuscriptos, *Marchtaleriano* illo longe præstantiores, & genealogias pariter Orientalium texentes, in bibliotheca Cæsarea adesse, qui pro avito Austriadum in exteros studio, ac amore singulis quibusque, inspicere eos cupientibus, lubenti certe animo exhibentur. Sed de his paulo inferius nobis sermo recurret.

§. XIX.

Austriacis in terris, quarum brevi perlustratione præstantissimam commentationi nostræ coronidem imponi posse judicamus, linguarum Orientalium studium pro avita Principum Austriacorum in omne genus doctrinarum amore, benevolentia, atque regia plane munificentia

Et cum primis in ditionibus Austriacis.

centia sub ipsa efflorescentis iterum literaturæ primordia institutum, amplificatum, exornatumque est. Et quemadmodum ea tempestate in aliis Europæ academiis mos obtinuit, ut *Arabica* plurimum, nonnihil etiam *Persica* linguæ studio tribueretur, propterea quod earum cognitio ad solidorum sacrorum bibliorum hermenevticam, & ad refutandos ex ipsis fontibus *Mohammedis* errores valeret plurimum, idque studium voluntati, & antiquissimis summorum Pontificum constitutionibus apprime esset consentaneum: ita hic loci late patens cum *Turcis* confiniorum circuitus, (a) indeque tum ob tuenda patria jura, tum ob promovendum commercium nata necessitas vim veluti quandam adhibuit, ad illarum, & linguæ *Turcica* studium adjungendi, atque intra patrios limites magis in dies, magisque excolendi. Nec vero hujus, ipso usu condiscendæ, defuere unquam populis Austriacis occasiones, quas illis & ditionum utriusque gentis vicinitas, & suborta identidem alia ex aliis bella, aut pacis demum, & commerciorum tractanda negotia (b) propemodum continuas subministrarunt. Et certe rerum *Turcicarum* memoria ab antiquissimis temporibus occupat fastos nostros, ita ut jam sub initium seculi XI, ubi primæ *Turcarum* nationes in Syria, & Aegypto militarant, in annalibus patriis legamus, divi LEOPOLDI pientissimam matrem, (c) sacrorum Salvatoris nostri locorum visendi proposito, cum *Welfo* seniore, duce Bojorum, & *Thiemo* Salisburgensi Archiepiscopo in Orientem discessisse; verum antequam Palæstinam attingeret, tristi fato mortem oppetiisse; nec multo post HENRICUM etiam, secundum hujus nominis, Marchionem Austriæ, (cum res Christianorum in Palæstina periclitarentur vehementer, atque jussu *Eugenii* secundi Pontificis maximi divus *Bernardus* germanam cruce signatorum expeditionem ubique promulgasset,) & nomen ultro dedisse sacre militiæ, & decertasse cum *Turcis*, duce ipso *Salah-eddino*, non sine insigni, ob partam eo bello gloriam, nominis sui commendatione. (d) Id vero singulari prorsus Numinis providi consilio factum fuisse videtur, ut, ubi illustrior illa *Osmanidarum* stirps, quæ nunc admodum Constantinopoli Europeis æque, ac Asiaticis provinciis imperat, occupata *Cutachia*, duce Sultano *Osmano*, primas in Natolia radices diffunderet, eodem fere tempore, post viginti trium annorum Germaniæ anarchiam RUDOLPHUS HABSPURGICUS ad summum dignitatis gradum eveheretur, atque augustissimo dominatui subjicerentur ditiones omnes Austriacæ, quas, potentissima hæc Domus, & una Germaniam omnem contra infestas Ottomanorum incursiones secuturis omnibus seculis tueretur. (e) Et vero implevere feliciter Principes Austriaci hanc sibi demandatam tuendi limitis Orientalis provinciam. Sic FRIDERICUS III^{ius} in comitiis *Norimbergensibus*, dein etiam in *Viennensibus*, & *Ratisbonensibus*, postquam *Osmanidæ*, subjugata Bosnia, copiosissimum militem in agrum Medelingensem, qui est provinciæ Carniolæ, inferre tentassent, de confiniario milite ad arcendos hostium incursus cum reliquis proceribus tractavit, (f)

concessa dein in comitiis Augustanis facultate collectæ *Turcicæ* indicendæ. (g) Sic MAXIMILIANUS Cæsar eam sibi nominis gloriam sapientia, consiliorum sagacitate, prudentia, & fortitudine bellica præcipue comparavit, ut perturbatis postea magis, magisque rebus, cum in Oriente, tum in ipsa Italia, in comitiis *Augustanis* Galliarum rex *Ludovicus* II. non dubitarit apud eundem divum Principem, & proceres Germanos per oratorem suum *Helianum* agere de bello adversus *Venetos*, atque *Turcas* suscipiendo. (h) Hæc in sago, & toga spectata virtus Principum Austriacorum tanquam avita hæreditas per omnes etiam posteros, ac successores propagata, nullo non tempore cum exteris, tum indigenis admirationi fuit; idque hac præcipue de causa, quod in delectu eorum, quos aut belli, aut pacis tempore consiliorum suorum ministros adhibuere, non minus felices, ac perspicaces fuerunt. Cui enim ignota nomina præstantissimorum belliducum, *Palfi*, *Schwarzenbergii*, *Teuffenbachii*, *Caprara*, *Montecuculi*, *Stabrenbergii*, *Eugenii*, nomina nullo non ævo cum honore commemoranda? (i) & quoniam omnia, quæ ab Augustissima Domo acta fuere, in commune reipublicæ Christianæ bonum cederent, etiam reges *Polonia*, duces *Palatini*, *Bavaria*, & *Lotharingicæ* gentis heroes se prioribus adjungere haud dubitavere. Ubi vero pacatioribus consiliis uti licebat, ad caduceatos cum Ottomanis labores semper viri delecti, quos cum summa eruditione, rerum agendarum peritia, candore denique, ac probitate, aut jam antiqua gentis profapia ornavit, aut qui digni habiti sunt, ut nobilitate, a Cæsaribus ultro oblata, ad posterorum memoriam conspicui redderentur. Sic *Malvetium* excepit *Busbequius*, quem viros inter ævi sui præcipuos, maximis laudibus jam longe antea affecit *Lipsius*. (k) Cum redux ille esset, secuti *Albertus de Wis*, & *Carolus Rim*, ambo e nobili apud Flandros genere, *Liber Baro Ungnadius a Sonnek*, *Joachimus a Sinzendorf*. (l) Et quemadmodum ad triennium instituta tunc erat legatio, a RUDOLPHO II^{do}. ante omnes ad tam ancipitem locum, ubi animi dotibus profus insignibus, iisque plurimis opus erat, consiliarius intimus, & Archiducis CAROLI cameræ præses, *Joannes Cobenzel a Brosek* (m) primum designatus est; verum ubi Archidux præclarissimo hoc viro haud quaquam diu care se posse assereret, suffectus *Joannes Liber Baro a Breuner*; sic aliis alii succedere, quos enumerare longum foret, natalibus clarissimis orti. Eminent hos inter præ reliquis *Henricus a Liechtenstein dynasta in Nicolspurg*, *Jacobus de Leslie*, *Albertus Caprara*, *Wolfgangus ab Oetingen*, *Damianus a Virmond*, *Corfitius ab Ulfeld*, atque hi omnes legatorum primi ordinis munere defuncti. (n) Postremum *Benklerus*, *Schwachheimius*, *Tbugutius*, & *Herbertus* internunciorum Cæsareo-Regionum titulo, & prærogativis condecorati, ad Portam Ottomanicam missi sunt. (o).

Atque huic demum virorum adeo præstantium delectui debemus lætissima in terris nostris linguarum, atque literaturæ Orientalis

incrementa. Per hos effectum est, ut quo consilio, qua providentia semper utebatur Augustissima Domus in tractandis cum Oriente rebus, ac negotiis, eodem zelo, ac fervore cognitionem eruditionum Orientalium inter suos promotum iret. Sic quod CAROLUS V^{us}. ipse praesens in Hispania ad augmentum hujus studii faciebat, idem per fratrem suum FERDINANDUM in Germania fieri curavit. Nam hic munere *Imperialis Locumtenentis* conspicuus, *Robertum Wakfeldium* Anglum, (p) quod linguae *Hebraicae*, *Chaldaicae*, & *Arabicae* peritissimus esset, in universitate Stutgardensi (quoniam Wirtenbergia tunc temporis Austriae suberat) tamdiu retinuit, donec in Angliam evocatum, commendatitiis literis prosecutus, ipsi *Henrico* Angliae regi jacturam hanc viri, adeo chari sibi, gravem esse testaretur. Idem porro hic rex in terris Austriacis Orientalium linguarum studio optime consuluit, quod *Joannem Albertum Widmanstadium* provinciarum Austriae cancellarium renunciaret, virum, qui non solum ipse *Arabica*, *Syriaca* aliisque linguis erat imbutus, verum etiam omnibus viribus adnitebatur, ut in commune bonum Christianae rei maxima inde utilitas, adstipulante ita etiam optimo, ac magnificentissimo principe FERDINANDO, ultra Europae limites propagaretur. Hoc igitur doctissimo viro auctore, ad universitatem Viennensem evocatus est *Guilielmus Postellus*, ut praeter linguae Graecae etiam *Arabicae* professorem ageret, & typographeum *Arabicum* constitueret: quod utrumque *Postellus* optime praestitit; nam cathedram ab eo solemniter conscensam comprobatur inauguralis oratio, quam hic loci anno reparatae salutis 1554. ad senatum academicum dixit: *De linguae Phoenicis, sive Hebraicae excellentia, & de necessario illius, & Arabicae penes Latinos usu.* Typos Orientales illo curante efformatos fuisse, ex eo specimine liquet, quod una cum praedicta oratione in aedibus ad *sanctam Annam* opera *Michaelis Cimmermani* praefato anno impressum est. (q) Habet hinc urbs Viennensis iustissimam gloriandi materiem, se post urbem Genuam inter primas in Europa curasse typos Orientales. Sed invidum fatum hunc rarae eruditionis virum hoc eodem anno, quo coeperat, civitati nostrae eripuit. At non destitit *Widmanstadius* optima spe alii fore ut, cum post biennium suum absolvisset testamentum novum *Syriacum*, fultus principum Christianorum largitate etiam *Arabicae* linguae instrumenta, librosque sacros sit acquisiturus. (r) Quamquam vero temporum injuria spe sua delusus fuerit, non minus tamen posteris quoque Austriacis Principibus fautoribus procuratum est, ut multum ad illustrandam Orientalem historiam, tum ad elucidandas linguas ipsas, cum primis vero *Turcicam*, tum denique ad literaturam etiam Orientalem universe ex ipsis fontibus prodirent adminicula. Primum historicum exemplar *Turcicum*, ex quo certius quid constaret de *Osmanidarum* origine, principum veris nominibus, ac rebus gestis, in Europam ex peregrinatione facta ad sanctum sepulcrum redux *Hieronimus Pek a Leopoldstorf* referens, piissimo FERDINAN-

DO I^{mo}. obtulit. Qui idem hoc manuscriptum *Joanni Gaudier*, alias *Spiegel*, interpreti *Turcico* in Germanicum vertendum tradidit. (s) Latuit incognita hæc versio per sex ferme lustra, donec *Joannes Leunclavius* Constantinopoli Viennam reversus, & hanc eandem versionem cum autographo exemplari *Turcico*, quod in RUDOLPHI II^{di}. Romanorum Imperatoris bibliotheca asservabatur, adjutus a *Stephano* Ungaro, *Turcicæ*, *Arabicæ*, *Persicæque* linguæ gnaro, revivendi copiam nactus, primum quidem Latine, dein & Germanice edidit. Majorem adhuc laudem meretur hoc loco ad seram posteritatem *Leunclavius*, quod hos annales, qui desinunt in annum Christi 1550, usque ad annum 1588. continuaverit, pandectas historiæ *Turcicæ* elaboraverit, (quibus diversa capita geographica, historica, genealogica Orientalia mire illustrantur) ac subin opus completius historiæ Musulmanicæ *Turcorum* ex monumentis ipsorum erutum conscripserit. (t) Silentio præteriri hoc loco nequit *Hieronymus Megiser*, qui primo MATHIÆ Cæsaris anno, grammaticam *Turcicam* edidit, Augustissimo huic Principi consecratam, (u) in cujus præfatione utpote operis novissimi, & hoc in genere primi, hæc auctoris verba leguntur: *quoniam ipsemet plurium idiomatum callentissimus tam diversis nationibus, tot lingua differentibus populis, summo cum imperio præfuit.*

Viennæ eadem tempestate inclaruit *Sebastianus Tengnagl*, qui a divo RUDOLPHO hujus nominis II^{do}. bibliothecæ palatinæ Viennensi custos datus, sub duobus etiam posterioribus Cæsaribus, MATHIA, & FERDINANDO II^{do}. Augustis usque ad obitum suum, annum nimirum 1636, optime de re literaria in hoc musarum palatio meritus. Erat vir hic idiomatibus Orientalibus, *Arabica* nimirum, *Persica*, & *Turcica* præclare imbutus, & ob id ab aliis sui ævi in Europa literatis plurimi habitus; id quod testatum faciunt versio chronici ab exortu *Mohammedis* usque ad annum *Hegiræ* 658, quæ una cum aliis manuscriptis ipsius, & lectissima codicum Orientalium collectione nunc in eandem bibliothecam Cæsaream transmigravit. (w) FERDINANDO III^{io}. Cæsare, imperii clavim tenente, typis evulgata hic Viennæ versio celeberrimi in terris Osmanidarum historiographi *Saddedini*, quam curavit ejusdem Cæsaris interpretis *Vincentius Bratutti*, qui dein celeberrimum librum moralem, *Speculum politicum* appellatum, lingua Hispanica (priorem enim in linguam Italicam traduxerat) evulgavit. (x) Demum sub gloriosissimo LEOPOLDI Cæsaris regno confectum est magnum illud, & nunquam satis deprædicandum opus, *Thesaurus Orientalium linguarum* inscriptum, quod non abs re huc usque omnium fere admirationem in se rapuit, tum quod decumano labore congestum, tum quod utilitatem ingentem omnibus philomatibus literaturæ Orientalis adfert; sive enim *Arabicæ*, seu *Persicæ*, sive *Turcicæ* linguæ enodare velis abstrusissimas difficultates, aut usitatiores, & magis obvios loquendi modos reperire, aut regulas grammaticas quæras succinctas, claras, & faciles, næ tibi profec-

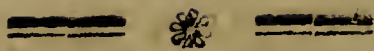
to hoc in opere satisfiet? auctor hujus laboris, quod Augustissimo Principi suo LEOPOLDO Cæsari inscripsit, erat *Franciscus a Mesgnien Meninski* consiliarius aulico-bellicus ac primus iuterpres Cæsareus. Qua doctrina, quam solida linguarum Orientalium peritia præditus fuerit, ipsum hoc opus orbi literato manifestum facit. (y) Per idem tempus literarium hoc stadium itidem hic loci multo quidem cum zelo, verum non semper æquali Marte cum *Meninskio* decurrit *Joannes Baptista Podesta*. Augustissimus Cæsar literaturæ Orientali plurimum favens virum hunc & Romam, & subin etiam Constantinopolim adire jussit, ut perpoliret eas animi dotes, quas a natura nactus est, ad condiscendas gentium exterarum linguas; quin, ne aliis oportunitas deesset hoc in genere literarum se-se Viennæ exercendi, concessum est eidem, ut publicas hic prælectiones haberet. Hinc tripartitam grammaticam prelo subjecit, & quemadmodum etiam in aliis conatus sui specimina edere desideravit, ita cum parte chronici *Turcici*, ab incognito quodam auctore conscripti, etiam *Mustaphæ filii Hossein algenabi* de gestis *Timurlenkii* opusculum, Latine redditum, evulgavit. (z) *Petrus Bedik* Perso-Armenus *Joanni Podesta* tum confidentiori amicitia junctus, quoniam per idem tempus ex munificentia Cæsarea annua pecuniarum summa honorabatur, amplum librum de moribus, religioneque *Persarum* conscripsit, atque sub splendido ex *Persica* lingua deprompto titulo *Cihil futun*, seu *quadraginta columnarum theatri* Augustissimo Principi dicavit. (aa) Lucem subinde publicam aspexit sub initium præsentis seculi catalogus manuscriptorum a comite *Marsiglio* (de quo supra mentionem fecimus) stipendia Cæsarea merente, in arcibus Hungaricis armis Austriacis expugnatis, ad septingentos fere repertorum, auctore *Michaele Talman*. (bb) Quem certe linguarum harum non illiteratum fuisse interpretem, vel id comprobat, quod non, ut plurimum fieri assolet, in suo catalogo incultum titulorum elenchum, sed cujusque operis fufum conspectum tam nativa lingua, quam fideli etiam versione exhibuerit. Alterum specimen literaturæ Orientalis, quod tertio post secularem anno, hic Viennæ typis evulgatum est, sunt paræmiæ *Lokmani sapientis*, tantum jam *Arabice* antea ab *Erpenio* editæ, tunc temporis curante Sacræ Cæsareæ Majestatis linguarum Orientalium secretario *Joanne Lachewiz* Constantinopoli per *Persam* literatum *Persica*, per *Turcam* eruditum *Turcica* lingua donatæ. (cc) Has itidem *Ioannes Baptista Podesta* velut ultimum musæ suæ Orientalis partum JOSEPHO I^{mo}. Romanorum Regi dicatas publici juris fecit.

Verum non raro accidit, ut, ubi expedita videntur negotia quam maxime, & rerum gerundarum spes latissima affulget, improvise casu impedita hæreant omnia. Hanc eandem adversam fortunam hic loci expertæ sunt literæ Orientales. *Meninskius* plures his linguis imbuit: alter, ut idem auctoritate publica facere possit, fa-

cult-

cultatem impetravit a Cæsare. Dum hic in suo voluminoso linguarum Orientalium triennali cursu infudat, ille lexicon trium Orientalium linguarum mole grande, labore certe majori a nullo hucusque tentatum incipit, renitente ferme ipso fato; per decursum plurium annorum continuat, & in commune commodum ad felicem perducit exitum, inciso veluti nervo elanguit pene omne literarum Orientalium studium, & vix non penitus oblivioni datum est; ita quidem, ut typographeum *Ioannis Baptistæ Podesta* in hodiernam diem incognitum lateat, *Meninskianum* alterum ita post hujus quoque viri fatum incassum, & latebris profundis immersum jácuit, ut non nisi post medium seculum, & amplius in lucem protractum sit. Causam sinistra hujus eventus non levem esse suspicamur, quod per eandem tempestatem cunctæ fere bellis occupatæ erant provinciæ, atque adeo plus dilatandis versus Orientem finibus, quam propagandis literaturæ Orientalis limitibus tribui pro illorum temporum ratione necessum erat. Interea in commodum rei literariæ cum in genere, tum speciatiim etiam Orientalis, felici omine, illo ævo jussu, ac munificentia Divi CAROLI Imperatoris, bibliotheca palatina ingentibus sumptibus ædificata, atque juris una publici facta est. In qua mirentur alii augustam operis structuram, alii innumerabilem ferme librorum copiam, alii lectissimum eorundem ordinem, nos non sine suavi animi sensu recordamur, tam typis, quam calamo exaratorum codicum rarissimorum Orientalium locum etiam ibidem bene amplum assignatum esse; nam præter illos *Tengnaglianos*, quorum jam *Lambecius* olim mentionem fecerat, sunt & alia rarissima Orientis monumenta, (quæ si literato orbi quondam typis proposita fuerint, quandoquidem ad gentium Orientalium originem maxime spectant) non sine voluptate ab eruditis legentur. (dd)

Est hoc beatioris seculi nostri non in gloria felicitas, ut id, quod per erectum splendidum musis palatium Divus CAROLUS cœpit, nunc sub Augusti patris Augustæ Filix MARIE THERESIÆ latissimis incrementis auctum, amplificatumque fuerit; cum præter alias bene multas, incomparabiles animi dotes, hæc inter reliquas præprimis eluceat, ut præcipuo honore literarum omne genus complectatur, atque vel per id solum immortalem nominis sui famam gentibus cunctis, atque ætati omni jam dudum transcripserit. Ipse Oriens in tumultuosissimo illo temporum turbine, quo imperii sui gubernacula primum capeffivit, tum subsequentiibus etiam annis nullo non tempore iudiciis minime dubiis comprobavit, ingentem prorsus esse æstimationem, & reverentiam, qua Divæ Principis nostræ excellens mentem, virtutumque, quibus prædita est, comitatum omnem semper est profecutus. Id quod & tot festivis legationibus, (ee) & indubitatis cum primis exemplis luculentissime demonstravit. Sed an mirum hoc cuipiam videri poterit, si scientias, artesque, atque virtutes una omnes solum conscendisse cum hac Principe animadvertat? Esset profecto, quod ipsius oratorum principis exhauri-

ret facundiam, si omnia MAGNÆ THERESIÆ decora oratione complecti desideraret. Utinam eruditi omnes, pro suo quisque modulo, singuli capita singula, in quibus elaborant, laude in hac Principe dignissima, encomiis celebrarent! nos certe, qui præfixos nobis terminos egredi nolumus, tanta ab hac *Augustissima Domina* in solius Orientalis literaturæ commodum præstita esse, jure merito asserimus, ut ea non dicendo exornare, sed ne enarrando quidem prosequi omnia possimus. Sed quid longius ista? abesse omnino omnis facundia potest, cum præclare factis ipsa veritas sufficiat. Quid illud? quod clarissimum æque, ac doctissimum virum *Adamum Franciscum Kollarium*, nunc consiliarium Ejus aulicum, ad bibliothecam suam palatinam adsciverit? qui præterquam quod scientiis plurimis insigniter instructus, præter consuetudinem illius temporis etiam Illyricis, Græcis, *Arabicis*, *Persicis*, *Turcicisque* linguis operam adeo feliciter locaverit, ut eruditis omnibus admirationi, compluribus exemplo, quod sequerentur, in celeberrimo Viennensi athe-neo fuerit. Testatum hoc fecit cura illa, ac industria prorsus singularis, qua numerum librorum Orientalium in hoc musarum palatio maximopere auxit; qua typos a *Meninschio* superiori seculo fusos, nunc e tenebris erutos in lucem denovo produxit; qua *Meninskianas* institutiones linguæ *Turcicæ* secundis curis, adjecta itidem methodo linguam *Turcicam* suo Marte discendi, pluribus exercitationibus analyticis auctas, edidit; qua denique de selectis *Turcicarum* rerum scriptoribus *Turcicis*, cum textu ex authographo edendis, non solum consilium cepit, verum etiam majorem particulam *Saddedini*, Latino sermone versam, jamjam imprimi curavit. Quod quidem opus, expetitum ab omnibus, pro indefesso illo studio, quo vir doctissimus adlaborare solet, jam dudum fini proximum foret, nisi ad alias curas evocatus fuisset. (ff) Debemus autem interea instructo huic novo typographeo hoc maxime, quod subin aliud præclarum opusculum, specimen nimirum *Poesæos Persicæ*, sive *Mohammedis Schemseddini* odas sexdecim, *Liber Baro Reviczki*, nunc ad aulam regiam Borussicam legatus Cæsareus, prelo subjecit, in quo veneres Asiaticæ cum numero Horatiano pulcherrimo ordine certant. (gg) Verum nec minori ratione famam ejusdem viri clarissimi nobilitavit versio alterius libri *Turcici*, quem de instruenda acie *Turcarum* quondam composuit, atque typis Constantinopoli edidit *Ibrahim Efendi*. Sed, si minora fortassis etiamnum hæc videri cupiam possent, graviora jam nobis repetenda sunt, quæ cum ipso reipublicæ commodo arctius conjuncta sunt.

Anno 1753. magno Austriæ bono factum, ut *Augustissima Domina* Principi *Kaunizio* gerendorum exteris in aulis negotiorum curam, & amplissimum supremi cancellarii munus deferret. Qui vir summus, cujus aciem nihil neque magni, neque parvi, neque ipsi minutissimi negotiorum apices fugiunt; cujus perspicacia perlustrat, penetrat, acriterque dijudicat omnia, ac prius ad optatos
semper

semper exitus perducit, quam alii eorum perficiendorum vias, & adminicula pervidere potuissent; quique vir gravissimam, eandemque abstrusissimam gubernandæ reipublicæ artem cum jucunda illa amœnorum literarum, & artium cognitione nexu sapientissimo conjungit; is, inquam, in ipso aditu concreditæ sibi provinciæ deprehenderit, in *Turcicæ* legationis negotio, eorumque præcipue delectu, qui ad literarum cum *Turcis* commercium tractandum, atque ad munus interpretum adhiberentur, mutationis non nihil, ac etiam emendationis opus esse. *Augustissima Domina*, quæ animo gestiente, maximaque alacritate complecti solet, quidquid ad regnorum commoda, & incrementa ex usu fore intelligit, normam, ea super re descriptam, summa assensione comprobavit, ratamque habuit. Atque inde, media in urbe regia hæc existit, quam habemus, *linguarum Orientalium Academia*: palæstra nempe illa, in qua adolescentes illustri, aut certe non ignobili genere nati, ab educatione liberali, ingenioque præclaro commendati, non minus linguarum Orientalium, quam aliorum etiam omnium, quæ nobilem adolescentem decent, scientiarum cognitione instituuntur primum; tum Constantinopolim ad internuncii Cæsarei comitatum dimittuntur, ut haustam in *Academia* doctrinam, usu ipso, & inspecta negotiorum tractandorum ratione perficiant, absolvantque, ut ad eadem aliquando tractanda & ipsi convalescant. (*hb*)

Hæc institutionis ratio exitus secundos habuit, fructusque attulit quotidie ampliores. Quorum quidem primus fuit, poema dramaticum, typis subinde evulgatum, (*ii*) parvi res quidem natura sua momenti; sed specimen tamen suarum in *Turcica*, Gallicaque lingua progressuum, & una testimonium submississimi studii, obsequiique, quo futuri Dominatoris, atque Statoris sui JOSEPHI II^{di} primum cum MARIA LUDOVICA Hispaniæ Infante connubium prosequi ausa est, illiusque honoribus Principis consecrare, qui, cum annis abhinc septem, agrum Daciæ, Mæsiæque finitimum (quo jam inde ab *Antonini*, *Trajanique* ævo regnantum nemo unus penetravit) peragraret ipse, lustraretque oculis, illico vidit, qua est perspicacia, providaque in omnes partes cura, desiderari quæpiam iis in locis ad mutua cum *Turcis*, qua sermonis, qua literarum commercia; vidit, inquam, & incommodo huic mederi, constituendo *Leopoli* in Polonia interprete, quamprimum decrevit. Porro *Academia*, quæ hoc pacto submissionis suæ, & officii quasi primitias obtulerat, illustriora paulò post edidit documenta, & felicium, quos fecerat progressuum, & utilitatis, inde ad rempublicam emanantis, quando tum ad aulam Ottomanicam, tum ad limites provinciarum, novi, iique a linguarum, rerumque tractandarum peritia, multo paratiores admoti interpretes sunt, qui spectatam in rebus gerendis dexteritatem, diligentiam, fidemque suam Cæsareæ aulæ maximopere probavere; ipsisque administris *Turcicis* quibuscum agendum, transigendum que erat, se se ob locatam scite, dextreque operam suam plurimum

commendavere; qui denique digni habiti sunt, ut jam ad gravissima, maximique momenti procuranda regnorum negotia adhiberentur. Ad fidem hinc faciendam satis superque fuerit, verbo commemorare, illum Baronem a *Thugut* hac in *Academia* adolevisse; cujus nominis fama per Europam celebrata, rei hujus veritatem, quovis argumento luculentius ipsa loquitur.

Tenere nos hoc loco non possumus, quin & alterum raræ prorsus, ac exquisitæ linguarum Orientalium peritiæ specimen in clarissimo, ac doctissimo domino *Thoma de Herbert* exhibeamus, qui non satis deplorando literaturæ Orientalis damno, ætatis ipso in flore præmaturo nobis fato ereptus est. Argumento id unum sit: *Turcarum* Sultanus ultimo defunctus, *Mustafa* nomine, sanitatis tum suæ, tum suorum conservandæ præ ceteris studiosior, jam inde ab imperii sui principio id agebat, ut, quam per Europam reliquam florere intellexisset artem medicam, in suis quoque ditionibus nonnihil aut utiliore, aut magis notam faceret, cupiebat vehementer, *Boerhavii institutiones medicas* exacta, accurataque interpretatione in *Turcicum* sermonem converti. Arduum sane opus, multique negotii, propterea quod ad illud perficiendum medicinæ aliqua, physices item cognitio non vulgaris, ac duorum toto inter se genio discrepantium idiomatum accurata, exactaque notitia, atque acre imprimis ingenium requireretur. Verum inter omnes, quotquot Constantinopoli tum agebant, exterarum nationum interpretes, neminem erat reperire, qui difficilem hunc laborem in se susciperet, præter unum *Herbertum* nostrum, qui opus, tot impeditum difficultatibus, assumpsit elaborandum, tanque felice, optatoque exitu terminavit, ut illud hodiedum ab eruditis, rerumque peritis arbitris magno in pretio habeatur. (kk)

Equidem non est nobis propositum hoc loco *Academiæ* hujus panegyri adornare: verum, quoniam de linguarum Orientalium his in regionibus fato agere instituimus, sane alienum a rationibus nostris videbatur, de ipsius harum linguarum *Academiæ* ortu, progressuque nos unos conticescere; cum præsertim vel alienigena quispiam, sed idem *Arabica* linguæ cultor perstudiosus, per occasionem restauratæ solenniter anno 1756. scientiarum universitatis Vindobonensis, transcriptique eidem solenniter novi, magnificique palatii *Augustissimam Dominam MARIAM THERESIAM* Præsitem linguarum Orientalium palam consalutavit. (ll)

Illud porro Austriacis in terris ad commoda, & incrementa Orientalis literaturæ opportune, feliciterque evenit, ut Excellentissimus Dominus Liber Baro *de Binder* propiorem *Academiæ* hujus gubernandæ, ac protegendæ provinciam capesseret. Clarissimus hic aulæ Cæsareæ Administer, illud sibi proprium, ac peculiare semper habuit, ut cogitationes, curasque omnes ad rempublicam bene gerendam, atque ad promovenda literarum, & bonarum artium studia, propemodum ex æquo partiretur. Et vero optandum id cum-

primis

primis est, ut quo religionis sacrae cultu, quo recti, honestique amore, quo negotiorum rite gerendorum ardente studio ipse plurimum excellit, iisdem quoque virtutibus, felici quadam propagatione, hæc *Cæsareo Regia Palæstra* perpetuo efflorescat. Hujus ipsius laudatissimi Ministri opera, & consilio factum, ut nuper admodum *Academia* hæc novum specimen suæ linguarum Orientalium peritiæ, idque typis publicis mandaret; *Anthologiam* intelligimus *Persicam*, opusculum, cui id honoris præcipui obtigit, ut Sacro *Augustissimæ* **MARIÆ THERESIÆ** nomini illud inscribere, dicareque liceret, quodque subinde opus eruditorum, etiam exterorum honorifico iudicio comprobatum est. (mm) Ejusdem denique consiliis, curæ, ac sollicitudini in acceptis ferendum est, quod ad linguas Orientales condiscendas tam necessarium, tam magno pretio venale, tamque mirifice rarum *Meninskii lexicon* jam demum iterum lucem publicam aspiciat, & quidem editione emendatiore, multoque auctiore, ac locupletiore. (nn) Idem ipse erat, qui descriptas varias super hac novæ editione formas, & consilia disquisivit, ex iisque, quæ optima viderentur, adoptavit; qui impedimentum, quod maximi in typographiam faciendi sumtus attulere, *Augustissimæ Dominae* magnificentia, ac liberalitate sublatum ivit; qui denique progressui operis, maturationi, absolutionique eo potissimum consuluit, quod complurium simul operæ, manusque colligendo, transcribendo, aliisque modis, in ejusdem perardui laboris partem vocarentur. Faventia tandem Orientali literaturæ omina illud absolvit, quod meritissimo huic Ministro, etiam provecta hac ætate, placuit in *Academiam Orientalem* curarum suarum partem non minimam deinceps quoque derivare; quo celeberrimi illius effati veritatem novo rursus argumento confirmat: Virum, qui in reipublicæ administratione maxima nominis sui fama consenuit; neque ad gloriam suam illustrius, neque ad animi etiam remissionem jucundius, neque ad publica commoda utilius quidquam, aut præstantius facere posse, atque si plenam meritis senectutem erudito otio, & artium, ac literarum omnis generis propagationi consecratum velit.

Tam secundis, ac felicibus Orientali literaturæ temporibus illud etiamnum fore speramus, ut (qua est vigilantia, cura, ac sollicitudine prorsus Materna in omne genus literarum *Augustissima Domina nostra*) eadem & in antiquissima, ac celeberrima *universitate* hujate, & in reliquis provinciis non tam amplo quidem, ut in sæpe dicta *Academia*, & tam peculiari studio, sed pro rata tamen portione, atque ad finem propositum suffectura excoleretur. (oo) Postremum, cum hæc in patria scribimus, in qua & Principes ipsi, & qui Principibus a consiliis sunt, tum de omni genere literarum, tum de illa etiam, quæ in remotissimis terrarum partibus obtinet, literaturæ tam præclare sentiunt, nil magis a propitio Numine exoptandum nobis est, quam quod aliquando *Plinius* precabatur, inquiens: *beneficiis tuis faveas, tantisque muneribus addas perpetuitatem.*

- (a) Pars non exigua confinium, quibus *Turcicum* imperium gaudet, regionibus Austriaco dominio potentissimo subjacentibus, constat. Limites inter utrumque imperium non procul ab urbe *Novi* exoriuntur, ubi flumen *Una*, extremas *Bosniæ* oras alluens, in *Savam* fluvium se se exonerat, qui *Bosniæ*, *Serviæque* partem a *Croatia*, *Sclavonia*, & *Syrmio* dirimens, ad *Albam Græcam* usque, *Serviæ* nunc metropolim, fines constituit. Ab hoc loco nobilissimus Hungariæ fluvius *Ister*, absorpto *Sava* flumine, *Serviæ*, atque *Osmanidarum* una ex parte, ex altera vero *Bannatus Temesiensis*, five Hungaricas novorum comitatum provincias ad usque pagum, *Orsowa* dictum, dividit. Porro non procul a *Czerna* tenui, ac exiguo amne, sed inde ab illo pacis *Belgradensis* tempore, quo hæc sancita sunt, admodum nobilitato, altissima montium juga ab antiquissimis jam temporibus *Walachiam*, *Moldaviamque* a magno *Transylvaniæ* principatu disjungunt. Ex quo denique terrarum pars quæpiam, *Buccovinæ* nomine hodie insignita, solenni transactione in perpetua Augustissimæ Domus Austriacæ jura concessit, latissime patentium confinium termini usque eo patent, ubi pagi, & prædia nonnulla arcis *Chotinen-sis* ad *Tyræ* fluvii oras se se diffundunt. In his jam adeo vastis terrarum tractibus, cum non rara, ab utriusque confinis imperii præfectis provincialibus dispicienda, atque expedienda, occurrere negotia necesse sit, ad procurandum literarum commercium, & versiones exactiores obtinendas apprime necessarium visum est, ut auctoritate publica *Zagrabia*, *Essekini*, *Petrovaradini*, *Temesi*, *Cibinii*, ac *Leopoli* linguarum Orientalium constituentur, alanturque interpretes.
- (b) Rerum cum *Osmanidis* gestarum annales vel summatim evolventibus, haud ignotum esse potest, alia, atque alia sæpius pro ratione temporum pacis instrumenta confecta esse, quæ omnia cum longo hic ordine recensere, neque loci hujus, neque nostri sit propositi, id solum paucis commemorare juverit, quod, sicut hæc inter duo imperia potentissima prius brevissima induciarum erant tempora, ita posteriori ætate, in multo longius tempus firmata pace, diuturnior ab armis quies fuit. In celebrioribus pacis tractationibus Austriacos inter Principes, & *Osmanidas* intercedentibus, illa imprimis locum obtinet, quæ undecima die Februarii anno 1577. a *Rudolpho* Cæsare cum *Amurate* III. juncta est. Clariora item inter pacis fœdera illud memorabile, quod post insignem pugnam ad *sanctum Gothardum* a *Leopoldo* Cæsare, & *Mohammede* IV. anno 1664. ictum est. Cui proximum est illud *Carlovizii* in *Syrmii* pago vigesima sexta Januarii anno 1699. initum. Sub hujus quoque seculi principium *Paszarovizii* ad *Moravæ* amnis, & *Danubii* confluentes pax coaluit anni 1718. vigesima prima Julii, quo die ea quoque transacta sunt, quæ ad mutui commercii commodum Austriacos inter, & *Turcas* pertinebant. Firmius tandem per 40. jam annorum spatium inter utramque nationem amicitie vinculum obtinet, ultima illa *Belgradensi*, diei decima octava Septembris anno 1739. confecta pacificatione, quam amicabiles nonnisi conventiones, ut illa anni 1744. ob confinia *Bosniæ* stabilienda, decima nona Januarii transacta, aut ob liberum *Hetruscorum* in terris *Osmanidarum* commercium anno 1747. inita, & his similes subsequutæ sunt. Qui uberiores de antiquioribus pacificationum articulis cognitionem habere desiderat, *Dumontium* in corpore diplomatico consulat, ac cum primis tom. 6to. Part. 3^{tia}. pag. 23, & sequent. tom. item 7mo. part. 2da. Pag. 448va, & sequent. denique tom. 8vo. part. 1ma. pag. 520., & sequent. exemplaria *Turcica* transactionum pacis ad *Carlovizium*, & *Paszarovizium* confectarum legere cupienti راسد historiographus *Turca* adeundus est. Com-
menta-

mentationes denique ad pacem *Belgradensem* scripsere *Joan. Jac. Moserus*, & recentius *Laugier Gallus*, quorum prior opus suum anno 1740. Germanico idiomate *Jenæ* in 4to. editum, *Pax Belgradensis cum annotationibus* inscripserat, hic, *historiam initæ ad Belgradum pacis* duobus tomulis idiomate gallico absolutam, in 8vo. edidit, quæ successu temporis in Germanicum versa *Lipsiæ* 1769. prodiit.

- (c) *Itham* uxorem *Leopoldi* Marchionis Austriæ hujus nominis IIIⁱⁱⁱ, cognomento pulchri, atque matrem *sancti Leopoldi* in *Palæstinam* iter instituisse, cum *P. Calles* in annalibus Austriæ historiographi omnes unanimiter asserunt; verum an in pugna cum Saracenis capta, an vero obtrita fuerit, non æque liquet, posterius certe magis probabile. *Albertus Aquensis Lib. 8vo. Cap. 38vo.* hæc habet: *Comitissa vero Ida, utrum captâ, & abducta, aut pedibus tot millium equorum membratim discerpta fuerit, usque in hodiernum diem ignoratur, nisi quod ajunt, eam inter tot millia matronarum in terram Corrozan æterno exilio deportatam.*
- (d) Annus post Christum natum 1147^{mus} fuerat, quo octavus Austriæ Marchio e *Babenbergica* stirpe *Henricus II^{us}*, qui Bojoariorum itidem dux fuerat, *Conradum Cæsarem* conscensis *Ratisbonæ* navibus, secundo flumine *Austriam* transeuntem, in *Palæstinam* comitatus est. *Otto Frisingensis*, qui & ipse peregrinationi huic præsens aderat, in opere *de rebus gestis Friderici I^{mi}, Imperatoris Lib. I^{mo}. Cap. 58vo. pag. 229na* edit: *Basile. 1569.* de hac sacra expeditione, cum primis vero de consilio urbem *Damascum* expugnandi sequentiâ perhibet: *At Conradus Romanorum princeps, habens adhuc in comitatu suo ex principibus Ortlibum Basileensem episcopum, Arnaldum cancellarium suum, Fridericum ducem Suevorum, Henricum ducem Bojoariorum, Guelfonem ducem, aliosque comites, virosque illustres, & nobiles in ipsa pasicali hebdomada Ptolomaide applicans, ac post paucos dies, Hierosolymam veniens, in magna cleri & populi jucunditate, cum ingenti honore suscipitur. — — Rex per aliquot ibi dies in palatio Templariorum, ubi olim regia domus, qua & templum Salomonis, constructa fuit, manens, & sancta ubique loca peragrans, per Samariam, & Galilæam Ptolomaidem rediit, omnes adventantes, quos poterat, milites pecunia ad remanendum inducens. Convenerat enim cum rege illius terræ, & patriarcha, militibusque templi circa proximum Julium in Syriam ad expugnationem Damasci exercitum ducere. — — Rex etiam Franciæ Ludovicus idem pro posse suo sectans, de Antiochia reversus apud Tyrum manebat. Ambo itaque inter Tyrum, & Ptolomaidem in loco, qui Palma nomen a re sortitus appellatur, mense Junio circa nativitatem sancti Joannis Baptistæ conveniunt, de die, loco, ubi, & quando exercitus instauraretur, ordinantes. Nondum tamen ex tot, & tantis attritionibus fastus inter eos regalis decoctus conquieverat. Unde, quem & proventum, & eventum hæc quoque Damascena sortita fuerit expeditio, alias, & fortassis ab aliis dicenda erunt. Ex subsequis etiam Babenbergicis Fridericus I^{mus}. & Leopoldus VII^{mus}. similem expeditionem sacram susceperunt; de quibus consulendus est *P. Calles in Annal. Aust. P. II^{da}.**
- (e) Communiter annus *Hegiræ* 680., i. e. Christi 1281. ab historiographis assignatur, quo *Osman*, unde *Osmanidæ* nomen trahunt, aviti imperii hæreditatem adiit, novis subin accessionibus cumulatam. Eodem tempore *Rudolphus I^{mus}*, a quo *Augustissima Domus Austriaca* originem suam repetit, jam anno 1273. Cæsar renuntiatus, de firmanda pace publica imperii in comitiis *Moguntiensibus* agebat, teste *Conringio, de origine juris Germ. (edit. 4. Helmstad. 1695.) cap. 27mo. pag. 163, & sequent.*

- (f) Struvius in corpore historiae Germanicae period. 10ma. sect. 2da. ad Frid. 3^{tium}. §. 55. sequentia perhibet: Dum autem Turcae terras Austriacas denuo infestarent, diversimode de expeditione contra eosdem fuit actum. Factum hoc in conventu Landshutano 1478, Frisingensi, & Norimbergensi 1479, & 1480, in quo decreta quindecim millia, & nova statuum matricula fuit confecta, quantum quisque militum ad eandem praestaret. Fuisse vero jam ante frequentiora in comitiis de auxilio ferendo contra Turcas consilia inita, ex Müleri actis comitialibus Imperii constat, de quo jam Viennae 1460. Norimbergae 1466, & Ratisbonae 1471. teste eodem Müllero deliberatum sit.
- (g) Idem Struvius in paulo ante citato opere periodo 10ma. sect. 3^{tia}. de Maximiliano I^{mo}. §. 46. Postquam, ait, circa initium anni 1518. insignem conventum celebrasset provincialium Maximilianus. — — Augustam Vindelicorum petiit, illic principes electores, ceterique Germaniae principes, episcopi, praetati, respública, ac innumeri nobiles convenerunt. Aderant quoque Pont. Max. Leonis X. legatus Cardinalis, Thomas Cajetanus, Lutheri doctrinam confutans, regum Hispaniae, Franciae, Hungariae, Poloniae, atque Bohemiae Oratores. Consultabant in eadem dieta celeberrima Maximilianus de futuro Romanorum Rege eligendo — — de bello quoque in Turcas assumendo, deque bellorum apparatu, & nervo, multa per Caesarem, & principes, imprimis per legatum Cardinalem fuerunt tractata, qui ad bellum hoc Turcicum de bonis ecclesiasticis decimas quarebat. Decretus etiam fuit capitis census, quem singuli in imperio viventes, decimam quidem floreni Rhenensis partem persolverent. ita, ut nec principes, & illustres personae excluderentur, qui pro arbitrio solverent.
- (h) Sermonem de rebus iis habentibus, quae in imperio quondam ob imminens Turcarum periculum gestae sunt, ad Struvium identidem recurrendum est, qui in citato jam saepius opere period. 10ma. sect. 3^{tia}. de Max. I^{mo}. §. 32. haec habet: Ineunte anno 1510. Caesar Augustae Vindelicorum comitia celebrat. — — Decreta tandem ab Imperio contra Venetos auxilia, certus etiam modus fuit praescriptus; — — incitavit potissimum imperii status contra Venetos Ludovicus Helianus, Galliae regis orator, oratione invectiva in publico confessu habita. Haec oratio in Freheri quidem collectione scriptorum de rebus Germaniae tomo II^{do}, sed manca, invenitur; nos, qui exemplum authographum; idque rarissimum ante oculos habemus, facile illius dissimilitudinem deprehendimus. Impressa est Augustae Vindelicorum. Cal. Maiis. anno MDX. praefante Jacobo Bannicio, a Caesareis secretis. Orationis initium hoc est: bene ac religiose fecissent Veneciani Maximiliane Augustae: si post multas civitates: ac regiones: quas: aut Christianis ademerunt: aut ipsi Turcis per paciones tradiderunt: aut occupare permiserunt: sanctissimam expeditionem quattuor Christianorum principum in exidium Turcae gentis: paratam excurrere passi fuissent. In fine carmen est, quod inscribitur: ejusdem Ludovici Heliani venatio leonum. Pontifex Max. Caesar Augustus: Rex FrancoR: Rex Aragonum Venatores. item ad Reverendissimos, & illustrissimos sacri Romani Imperii Electores: reliquosque inclitos in concilio Augustensi Germanorum Principes: carmen exhortatorium. Seculi praeprimis 16^{ti}. hic mos fuerat: ut orationes de bello contra Turcas suscipiendo typis committerentur. Sic in Freheri scriptoribus rerum Germanicarum tom. 2do. sermo oratoris Hungariae, ac Bohemiae regis Mathiae Corvini occurrit. In Augerii Busbequii operibus exclamatio, sive de re militari contra Turcam instituenda consilium. Joannis Cuspiniani oratio protreptica, ad S. R. Imp. principes & proceres, ut bellum suscipiant contra Turcam, subnexa ipsius operi, quod

quod inscribitur *Austria*. *Georgii Agricolæ oratio de bello adversus Turcam*, adjecta, *Drechsleri chronico de Saracenis, & Turcis*. *Lipsiæ 1594*. Similes orationes *Turcicas* collegit, typisque sub ejusdem seculi 16^{ti} finem dedit *Nicolaus Reusnerus*, quam maxime nobis hic loci ab alia itidem nobili collectione commendandus, quæ ad pleniorum Orientalis literaturæ cognitionem haud parum momenti habet; nempe *epistolarum Turcicarum variorum, & diversorum auctorum, in quibus epistolæ de rebus Turcicis summorum pontificum, imperatorum, regum, principum, aliorumque mundi procerum jam inde a primordio regni Saracenicæ, & Turcicæ usque ad hæc nostra tempora leguntur. lib. 14. Francofurti ad Mænum 1598-1600. in 4to*. Harum epistolarum collectionem integram, quoniam paucissimis eam adhuc visam fuisse credamus, paulo fusius hic describendam existimavimus.

(i) Neque nostrum hic est, egregia præstantissimorum belli ducum contra *Turcas* facinora pluribus exponere, præcipue, cum ea nemo, qui vel summis hanc historiæ partem labiis degustarit, ignorare posse videatur. Omnium linguis celebrata sunt, quæ *Nicolaus Pálfi* celeberrimus Hungariæ heros *Strigonii* primum, dein *Jaurini*, adjutore, & socio *Schwarzenbergio* præstitit, quamque præclare *F. Teiffenbachius Szabolczæ, Hatvani, Fileki* rem gesserit. *Montecuculi*, qui optimos ipse de acie contra *Turcas* instituenda commentarios scripsit, vel ob solam *Turcarum* ad *S. Gothardi* stragem ingentem jam nobilissimus; *Caprara* item barbarorum exercituum terror, & *Uivarini, Semendriæque* expugnator validissimus; nostræ denique, copiosissima quondam *Osmanidarum* manu cinctæ, principis urbis acerrimus propugnator *Rudigerus a Stahrenberg*. Quid jam de *Eugenio*, ab omni hominum memoria imperatore maximo dicamus, cujus invictissimi herois immortali virtuti *Syrmia* omnis, *Bannatusque Temesensis* suam a *Turcico* jugo immunitatem gratissimi hodie dum in acceptis referunt? Sed quid multa de aliis? *Philippum Palatinum Rheni*, priori *Vindobonæ* nostræ obsidioni, & *Joannem III^{ium}* Poloniæ regem posteriori adfuisse; *Electorem Bavarum* ipsi urbis *Belgradi* expugnationi strenue adlaborasse; *Lotharingiæ* denique *Ducem Carolum IV^{um}* avum gloriosissimi Cæsaris nostri *Francisci*, in quo Augustissimæ duæ stirpes tam felici vinculo coaluere, *Budam, & Uivarinum* cepisse, & incredibili ad *Strigonium*, ac rursus ad *Mo. hacsum* victoria potitum fuisse, vel ipsis *Turcarum* annalibus jam infertum legimus.

(k) *Augerius Gislenius Busbequius* nobili apud Flandros genere natus, Gallica una, & binis *Asiaticis* legationibus summum splendorem consecutus est. Ab omni fere ævi doctis viris maximi habebatur; cujus rei locupletissimos testes habemus *Lipsium* cum primis, & *Thuanum*; quorum ille in *epist. 78. cent. 2da*. ad Belgas hæc habet: *vir, quem inter ævi nostri primos vero elogio est prædicare*. Alter vero ad an. 1592. *Augerius Gislenius Busbequius, vir eruditione, rerum agendarum peritia, candore, & probitate insignis: qui unam, atque alteram legationem ad Portam Othomanicam sub Ferdinando Cæsare magna sua cum laude gessit, & elegantissimis, & lectu jucundissimis epistolis explicavit. Ex quibus quam plurima in annales meos me transcripsisse ingenue profiteor*. Hæc historicus Gallus. *Busbequii* opera, quæ hodie extant (librum enim de vera nobilitate periisse ferunt) sequentia sunt 1mo. *legationis Turcicæ epistolæ quatuor, 2do. exclamatio, sive de re militari contra Turcam instituenda consilium. 3^{tio}. Solimani Turcarum Imp. legatio ad Ferdinandum Rom. Cæsarem 1562. 4to. ejusdem Busbequii legationis, Gallicæ ad Rudol-*

phum II^{dm}. Imp. epistolæ 53. Ceterum *Busbequii* operum plures extant editiones, quas inter facile ea præstat, quæ *Basileæ typis Brandmülleri* 1740. in 8°. vulgata est.

- (l) Nomina eorum, qui primi omnium pro Cæsare Augusto ad Portam ad Ottomanicam legatione functi sunt, *Salomon Schweiger* superiori jam seculo in *itinerarii sui lib. 2. cap. 7.* his verbis recensuit: Postquam profligatis rebus *Ladislaus* rex in aquæ lutulento gurgite cum equo depressus, suffocatusque infelici fato periit, atque *Solymanus* rerum felici successu arrogans in *Joannem Szapolyam* rerum summam transferre conaretur; *Ferdinandus* rex per *Joannem Oberdanzki* apud *Turcarum* Sultanum primum agebat, dein consecutivo ordine sequentes erant Austriacorum oratores apud Portam Ottomanam constituti: primus *Ferdinandus Malvetius* e *Vallachia* oriundus; hic diu atroci apud barbaros captivitate detentus, dein redux ad Cæsarem fatis occubuit. Secundus *Augerius Busbequius*, qui in octennium inducias stabilivit. Tertius *Albertus de Wis*, qui diem supremum *Constantinopoli* obiit, ad sanctum Franciscum *Galatæ* sepultus. Quartus *Carolus Rim* Belga. Quintus *David Ungnad Liber Baro a Sonnek*. Sextus *Joachim a Sinzendorf*. Septimus *Joannes Liber Baro a Breuner*. Octavus *Paulus ab Eitzing*. Nonus doctor *Bartholomæus Petz*, qui prius jam Cæsareo oratori *Joachimo a Sinzendorf* a secretis erat. Decimus denique *Fridericus a Krekwitz* consiliarius supremi consilii imperii aulici, carcerum squalore confectus, atque *Albæ Græcæ* vita functus.
- (m) Antiqua æque, ac nobilissima comitum a *Cobenzl* prosapia, Augustissimæ Domui Austriacæ arctissimo fidelitatis vinculo nunquam non singulariter obstricta, atque adeo summo, ut par est, in pretio semper habita est; cujus rei luculentissima nobis testimonia adsunt. Namque idem hic cameræ præses *Joannes*, oratoris dignitate ornatus, eadem fere tempestate ad magnum *Moscoviæ* principem discessit. Alii subin nobilissimæ gentis hujus viri, ecclesiasticis aucti dignitatibus, alii rerum gerendarum peritissimi, ad summa imperii munia adsciti, & sacre, & profanæ reipublicæ quam optime consulere. Quare nobilissimum aurei velleris insigne, gentilitio *Joannis Caspari*, & *Caroli Joannis Philippi* scuto insertum, hodie dum singularia stirpis hujus in patriam merita mirifice commendat. *Joannes Ludovicus* binis jam legationibus insigni cum laude perfunctus, apud Imperatoriam modo magnæ *Russiæ* aulam legatus Cæsareus, qua solet, animi contentione Augustissimæ aulæ nostræ negotia curat. *Joannes Philippus* utrique S. C. M. a cubiculo, & intimis consiliis, pacis negotiis nuper felicibus auspiciis ad *Teschenam* confectis, primus modo a Celsissimo Principe a *Kaunitz*, res cum exteris hic loci tractandas, atque *Belgarum*, & *Longobardorum* commoda præcipuis curis complectitur.
- (n) Ut denique & illis gratum faciamus, qui de Cæsareis ad Ottomanicam portam legationibus uberiori cognitione imbui cupiunt, eorum hic nomina, quod nobis quidem ex variis monumentis eruere licuit, subjicimus, qui seu legati, seu oratoris, seu residentis, vel ministri ordinarii dignitate illustres, in id omni studio incubuere, ut apud *Turcas* Augustissimæ Domus nostræ emolumentis usque ad *Belgradensem* pacem quam optime inservirent. Anno igitur 1584. *Henricus a Liechtenstein* dynasta in *Nicolspurg* a *Rudolpho* II^{do}. Cæsare ad *Amurathem* III^{ium}. missus est; quo eodem tempore, ut jam innuimus, *Paulus Liber Baro ab Eitzing* residentis munere fungebatur. Hunc excepit *Bartholomæus a Pezzen*; cui successit *Fridericus a Krekwitz*, cujus triste fatum pariter superius jam retulimus. Anno subin 1609. *Rudolphus* II^{dns}. ad *Achmedem* I^{num}. cum muneribus oratorem legavit *Adamum Liberum Baronem ab Herberstein*. Quem, ut non-nihil

nihil breviores simus, sequentes hoc ordine exceperunt: 1mo. *a Starzer*, residens. 2do. *Ludovicus Liber Baro a Mollar*, legatus. 3^{tio}. *Andreas Negroni*, legatus. 4to. *a Czernin*, orator. 5to. *Cæsar Gallo*, legatus. 6to. *Rudolphus a Schmid*, residens. 7mo. *Alexander a Greiffenklau*, 8°. *Rudolphus Comes a Czernin*, orator. 9no. *Rudolphus Schmid a Schwarzenhorn*, internuntius. 10mo. *a Majenberg*, internuntius. 11mo. *Simon de Renninger*, residens. 12mo. *Gualterus Comes a Leslie*, orator. 13^{tio}. *Casanova*, residens. 14to. *a Kindsperg*, residens. 15to. *Petrus Franciscus Hoffman ab Ankerskron*, internuntius, qui apoplexia tactus anno 1679, & repentina morte Constantinopoli sublatus est. 16to. *Terlingo*, residens, Constantinopoli itidem anno 1680. vita functus, & in ecclesia, quæ Jesuitarum olim erat, sepultus. 17mo. *Albertus Comes a Caprara*, legatus, præter ordinem ad stabiliendas inducias missus. 18vo. *Christophorus a Kunitz*, residens. 19no. *Wolfgangus Comes ab Oeting* post pacem *Carlovixenzem* summi oratoris munere clarus. 20mo. *Defin*, internuntius. 21mo. *Michael a Talmann*, primo residens, dein internuntius. 22do. *Christophorus a Gaurient*, legatus præter ordinem. 23^{tio}. *Damianus Hugo Comes a Virmondt*, post pacem, *Paszarovixii* restitutam, magnus ad Ottomanos orator. 24to. *a Dirling*, residens. 25to. *Leopoldus a Tallnau*, internuntius primum, dein præter ordinem ad congressum *Nemirovicensem* orator renunciatus. 26to. *Corfutius Comes ah Uhlefeld* summus post pacem *Balgradensem* orator, *Henricum a Penkler*, qui legationi a secretis erat, ad res Cæsareas post diceffum suum curandas ministrum residentem apud Portam Ottomanicam relinquens. Ceterum legationes ejusmodi plures descriptæ, & typis excusæ circumferuntur. Prima omnium (nam *Busbequii* literarum, ac legationum jam supra meminimus) est *Stephani Gerlach* diarium duarum legationum ad Portam Ottomanam, quæ *Francofurti ad Mænum* anno 1674. Germanico idiomate conscripta, in folio edita est; hujus auctor cum *Ungnadio* olim Constantinopoli fuit. Secunda patria etiam lingua exarata, *Francofurti ad Mænum* anno 1609. in folio prodiit; auctor hujus *Salomon Schweiger* legationem *Joannis Liberi Baronis a Breuner* describit, subin ab *Adamo Libero Barone ab Herberstein* oratore ad terminum perductam; cujus ad Ottomanos profectio a *Maximiliano Brandstetter*, Legationi a secretis, magna adcuratione descripta, adhucdum in manuscripto latitat; quod pulcerimum æque, ac rarissimum *Uhlefeldianæ* olim bibliothecæ manuscriptum in selectissima modo librorum collectione viri, insigniter eruditi, plurimum reverendi domini *Francisci a Neuman*, canonici regularis ad sanctam *Dorotheam*, locum obtinet, qui de nitidissima etiam, ac rarissima numocotheca sua, quæ possidet, anecdota, peculiari libro perquam erudite nuper publici juris fecerat, plura paulo post de iisdem erudito orbi communicaturus. Inter libros porro editos de legationibus Cæsareis, quæ ad Portam Ottomanicam susceptæ sunt, ordine sequitur opus *Friderici Seidl*, memorabilia legationis *Friderici a Krekevitz* Germanico idiomate continens, quod seculo isto, anno nimirum 1711., *Gorlicii* in 12mo. prodiit. Excipit hoc *Walteri Comitiss a Leslie* legatio a quodam societatis Jesu quondam sacerdote *Petro Taferner* descripta, & *Viennæ* anno 1668. typis data. Sequitur tertia *Comitiss Alberti* videlicet *Caprara* ad Portam Ottomanicam legatio, *Francofurti* 1684. impressa, quam *Joannes Benaglia*, eidem legationi a secretis, literis consignarat. Singulari itidem sollicitudine conscripta, quæ sub initium hujus seculi a *Wolfgango Comite ab Oettingen*, magni oratoris munere ad Portam Ottomanicam fungente, gesta sunt, *Simpertus Abbas in Neresheim*,

ejusdemque legationis comes, typis *Augustanis* evulgaverat 1701. in 12mo. Ultimæ demum, quæ typis prodiit, legationis historiam, eleganti profecto exaratam calamo, *Gerardius Drieschius* edidit, qui, historiographi obiturus officium, *Damianum Comitem a Virmond* anno 1719. *Constantinopolim* comitatus est, uberrimam inde materiam narrationis suæ nactus, cujus *Viennæ* editio in 8vo. 1721; in 4to. vero, ab auctore ipso in Germanicum translata, 1723. curata est.

- (o) Fuerat ea semper Principibus Augustissimæ Domus Austriacæ innata in subditos benevolentia, ut, qui singulari quodam studio impositas muneris sui partes præ reliquis adimplere satagerent, eosdem pariter non remuneratos modo, verum & peculiaribus honorum titulis super alios evectos voluerint. Sic *Henricus a Penkler* in numerum primum Liberorum Regni Baronum adscitus, tum, a secunda legatione redux, honore intimorum imperii consiliariorum ornatus est. *Josephus a Schwacheim* in consortium etiam Liberorum Baronum adlectus, moxque Comitis decoratus titulo, sub finem etiam regii ordinis *Sancti Stephani* Eques renunciatus est. *Antonium a Brognard*, discedente a Porta Ottomanica *Barone a Penkler*, internuntium nominatum, regnorum pariter suorum nobilem, & consiliarium actualem Augustissima esse voluit. Denique *Franciscum de Paula Thugut*, qui ob singularia, quæ posuit, merita, Augustissimæ plurimum commendatur; & Liberi Baronis titulo, & regii ordinis *Sancti Stephani* Comendatoris honore cumulatum, aliis nunc etiam obeundis inuniis Augustissimæ benignitate delectum conspicimus. Quamquam nec minori & eos semper benevolentia Principes Austriaci complexi sunt, qui interpretum munere functi; singulari quadam probitate, & industria fidem, ac obsequium suum comprobare adlaborarunt. Namque *Franciscus a Mesgnien Meninski* primarius linguarum Orientalium interpret, consilarii initio auctus titulo, eam subin Augustissimorum Principum in se benevolentiam expertus est, ut consiliarius aulae bellicus renunciaretur. Eadem benigna fors primo quondam interpreti *Marco Antonio Mamuca della Torre* obtigit, qui eques primum auctus Hungariæ creatus, tum vero, præstitis suis per quinquaginta, & duos annos summa fide obsequiis, id promeritus est denique; ut cum posteris suis in numerum Sac. Rom. Imp. Comitum cooptaretur; cujus facta, quosve consecutus est honores, fusius perstringuntur in libello *Viennæ* 1701. edito, sequentis inscriptionis: *L'Immortalità del Cavalier Mar. Antonio Mamuca della Torre Conte del Sac. Rom. Imp. Consiliere attuale di guerra, descritta da Don Vincenzo Giulio Lodi*. Quin proximis jam ætati nostræ temporibus primum Cæsareum interpretem, & consiliarium *Antonium Seleskovič*, ab Osmanidis, apud quos quædam principia juris gentium exulare nemo non novit, ante pacem *Belgradensem*, triennio, quo scilicet bellum gestum est, carceris squaloribus attritum, præter alias remunerationes, aurea quoque catena, singulari Augustissimi favoris testimonio, decoratum, & annuo stipendio, quoad vita suppeteret, auctum scimus. Neque mirum videri debet, adeo cumulata in eos conferi beneficia, qui fidem suam, & integritatem Principibus nostris in hoc interpretum munere probarunt; quanti enim id officium aliis quoque gentibus nullo non tempore fuerit, peregrini auctoris verba, ne partium studii insimulemur, hoc loco adducere non abs re fuerit: *Petrus Buffineli* Republicæ Venetæ a secretis in *historica sua relatione de regno, & moribus gentis Osmanidarum* (ipse enim auctor aliquanto tempore *Constantinopoli* commoratus fuerat) hac animadversione finem narrationi suæ imponit: *Quare non ad utilitatem tantum per-*
quam

quam opportunum, sed & pro publicis principis cujusque rationibus apprime necessarium est, non nisi sibi, suæque ditioni obnoxios viros ad gravissima interpretum munia adhibere, qui religionis suæ, jurisque naturalis incitamentis, fortissimo item originis suæ, & domesticarum consuetudinum vinculo constricti, fidelissimam principi suo præstent operam; & necessitate imposta vitam etiam lubentes profundant, certi interea, persuasique, curaturos principes, ut gratum suum animum omnis horum familia desiderare non possit. Rem tam apertam quisque haud difficulter perspiciet; quæ tamen, ut omni ex parte dispici queat, Constantinopolim adire oportet, sufficientia dictorum testimonia in dies singulas exhibentem.

(p) Roberto huic Wakfeldio Anglo in universitate Tübingensi professori a Ferdinando stipendium annuum subministratum fuisse, Frider. Freytag in adparatu literario tom. 3to. memorat, ejusdem Wakfeldii Angli editam Londini 1524. in 4to. rarissimam recensens orationem, de laudibus, & utilitate trium linguarum, Arabicæ, Chaldaicæ, & Hebraicæ, atque idiomatibus Hebraicis, quæ in utroque testamento inveniuntur. Adfert itidem eodem in opusculo literas Ferdinandi Austriaci ad Henricum Angliæ Regem Studgardicæ 3. Martii 1523. exaratas, in quibus Ferdinandus prædictus Wakfeldium ob honestam conversationem, sinceram, & egregiam doctrinam, quibus pollet, & alios eminenter præcellit, maximèque in linguis Hebraica, Chaldaica, & Arabica magnis laudibus extollit. His subjungit demum, in eam Tübingensem academiam concessisse sententiam, ut laudatus vir aut in perpetuum, aut in plures annos apud se retineri possit; sed illum hanc sibi oblatam muneris spartam absque principis sui consensu renuisse. Fuerat tunc temporis ducatus Wittenbergicus juri Austriaco obnoxius, ob ejectum videlicet ducem Ulricum, cujus Struvius inter alia in corpore suo historico period. 10ma. sect. 4ta. ad Carolum V^{um}. hisce meminit: insequenti anno 1534. gestum fuit bellum Würtenbergicum. Anno enim 1519. Ulricus princeps Würtenbergicus ditione sua pulsus fuit, & ejectus a Suevici foederis sociis, cum Reutlingam, oppidum Imperii confederatum ipsis nuper cepisset. Eam deinde provinciam Cæsar ab illis, restitutis sumtibus, post Ferdinandus frater a Cæsare, cum hæreditas divideretur, est consecutus. In Augustanis vero comitiis principes quidam intercedebant, ut Ulricus, qui jam in undecimum annum exulabat, restitueretur, intercedente etiam per Langæum, legatum suum, Gallorum rege Francisco, sed id frustra fuit, & Cæsar repetitis ab initio causis, quamobrem fuisset profligatus, ornamenta solennia principatus fratri suo tum publice conferebat.

(q) Oratio Postelli supra allegata hunc præferebat titulum: Guilielmi Postelli regii in academia linguarum peregrinarum, & mathem. professoris de linguæ Phœnicis, sive Hebraicæ excellentia, & de necessario illius, & Arabicæ penes Latinos usu præfatio, aut potius loquutionis, humanæ perfectionis panegyris. Viennæ Austria, opera Mich. Cimmermanni 1554. Fuisse jam tunc temporis in Vindobonensi universitate professorem linguæ Arabicæ publicum, in commentatione sua de primis Vindobonæ typographis P. Schier pag. 41. annotat, in decreto, a Divo Ferdinando die 17. Jan. 1554. signato, mentionem fieri inquiens: quod secundus Græcus, qui & idem linguæ Arabicæ professor sit, & quotidie bis legat, D. Guil. Postellus ducentos florenos sit habiturus. Hunc porro & typographeo Arabico curando suam commodasse operam, (nam ad hanc instituendam in hujatam potissimum universitatem evocatus est) primi Arabici duo, characteribus itidem Arabicis expressi, versiculi psalmi illius: Beati, quorum

remissa &c. argumento sunt, quos inscriptioni præfatae orationis subjunxit. Hujus initium ab ea, qua cuique in bonum societatis co-operandum est, obligatione repetit; cui respectu universitatis Vindobonensis satisfactorius auctor, anteriore orationis parte de linguis primum in genere, & præcipuis earundem cum Latina jungendis, tum de laude *Ferdinandi* Regis, maximi linguarum exoticarum fautoris, ac denique de se ipso, quo, (ut auctor exprimit) instrumento ad promovendas has linguas *Ferdinandus* uti voluit, se tractaturum proponit; &c. In posteriore a *Widmanstadio* sese Viennam accitum commemorat, ut lectioni linguæ *Arabicae* non minus, quam erigendo typographeo *Arabico* præesset. Sub finem orationis prædicti *Arabici* versiculi, characteribus rursus *Arabicis* expressi, reperiuntur. Panegyrium istam a raritate *Freitag* pariter in *analectis* pag. 705. commendat. Ceterum *Postellum* non ultra *Cal. Maj. 1554. Viennæ* commoratum esse, atque vano percussu metum, in Italiam secessisse, pluribus celeberrimus, ac doctissimus *Denisus* in erudito suo *de primis typis Viennensibus* commentario expositurus est, unde singulari viri hujus præclarissimi benignitate magnam notitiæ istius partem interea deprompsimus.

(r) De suo in linguam *Arabicam* amore, & studio *Widmanstadius* ipse in præfatione ad novum testamentum *Syriacum* hæc memoriæ prodidit: *Hunc tamen (Capnionem nempe) nihilominus eadem fere ætate Jacobus Lopes Stunica, ex equestri ordine doctissimus theologus strenue adeo secutus est, ut Græca, Hebraica, & Arabica percaluerit, mihique se apud Inachum Mendozam Burgensem antistitem in Alinzarii commentariis, quos in Jaromum grammaticum Arabem olim scripsit, explicandis, doctorem præbuerit, & fide, & diligentia excellentem. Et alibi: anno deinceps a Clementis obitu decimo, Marcellus Cervinus, qui nuper in summo Pontificatu necdum menstruo tamen veteris sanctitatis exemplum illustre reliquit, Petrum Ghalinum Damascenum diaconum abs se, ut mihi in excolendis Arabicis studiis tanquam Christianæ reipublicæ frugiferis adjutor esset, in Germaniam dimisit, &c. Ardens denique Widmanstadii desiderium Arabico etiam idiomate edendi quidpiam, verba subsequa clare indicant: Quod si æterni Numinis gratia, nostrique regis clementia vacationem a muneribus reipublicæ, cujus gravissimis curis non modo conficior, sed etiam multis, & magnis incommodis, odiisque propter eam confictor, impetravero, operam mox dabo, ut Arabica quoque linguæ instrumenta, librosque sacros divo Carolo Max. Rom. Imperatori, & Joanni Lusitanorum inclyto regi, ad innumerabiles Asiæ, Africaeque populos in Catholica ecclesiæ ditionem redigendos submistrum. Specimen rudimentorum Arabicae linguæ a Widmanstadio conscriptorum in bibliotheca Cæsarea extare, ex Lambecio liquet, qui illud inter manuscriptos Tegnaglianos codices sub n°. 86. recenset.*

(s) In præliminari ad *Ferdinandum*, hæc subscriptione, exarata epistola, ab humillimo, & obedientissimo servo, & interprete Turcico, Joanne Gaudier, alias Spiegel, quam *Leunclavius* annalibus Sultanorum præmittit, ita de sua hac versione auctor differit: *Cum non ita pridem regia vestra Majestas librum Turcicum mihi commiserit, in quo actus, atque gesta Imp. Turcicorum describuntur: quem quidem regiae vestrae Majest. nobilis, strenuusque, atque integerrimus Hieronymus Beck a Leopoldstorf, ex itinere Hierosolymitano, & Turcia rediens, obtulit, qui mihi a reg. vestra Majest. Germanice interpretandus, clementer demandatus: quod humiliter præstiti, eaque, qua a Turcis scriptus est methodo, in idioma Germanicum transtuli. Versio isthæc, per 37*

annos in tenebris propemodum confepulta, usque eo jacuit, quoad eam *Leunclavius*, Constantinopoli redux, socia *Stephani Ungari*, linguæ *Turcicæ*, *Arabicæ*que gnari, opera cum authographo exemplari conferens, Latinitate donaret, rerum per 37. annos gestarum supplementum addens, quod ipse *Leunclavius* in præfatione ad annales istos fatetur.

- (r) Optimum de hoc doctissimo viro judicium fert *Thuanus* ad annum 1591. his verbis: *Joannes Leunclavius juris Romani, Græcique consultiſſimus, & rerum Turcicarum apprime peritus, linguæ ipsius Byzantina peregrinatione comparatam cognitionem, exactam ultimæ historiæ Græcæ lectionem, & acce, ac admirandum judicium attulit. Quod non solum in scriptis ab ipso, dum viveret, publicatis, sed in iis, quæ post mortem ejus publicata sunt, elucet. Non solum sui, sed & Constantinopolitanæ historiæ, cujus spem fecerat, incredibile desiderium reliquit. Contrariæ equidem opinionis in commentario suo ad bibliothecam Cæsaream tom. 1mo. Lambecius est, in laudes viri hujus parcus admodum, & summæ eum insuper ingratitude erga *Blotium* insimulans. Fallere ceterum *Conringium*, qui auctorem hunc cum *Davide Ungnadio* legato Cæsareo Constantinopoli fuisse asserit, bina ipsius *Leunclavii* asserta non vane demonstrant; quorum uno in descriptione *Lichtensteinianæ ad Portam Ottomanam legationis*, quæ in finem mensis *Augusti* 1584. incidit, se huic interfuisse socium testatur, anno vero 1587. a prædicta se se metropoli discessisse, in supra citata ad *annales Sultanorum* præfatione comprobatur altero. Opera *Leunclavii* ad literaturam Orientalem spectantia (scripserat enim & alia multa, quæ hoc loco recensere longum foret) sunt sequentia: 1mo. prædicti jam *annales Sultanorum Ochmanidarum; a Turcis* sua lingua scripti, a *Gaudier* Germanice versi, quos *Leunclavius* Latine redditos illustravit, & auxit usque ad annum 1588. 2do. *pandecta historiæ Turcicæ ad illustrandos annales; liber singularis admodum.* 3^{io}. *historia Viennæ Austriacæ a Turcis anno 1529, obsessæ; quæ uno volumine comprehensa Francofurti 1588. in 4to. prodire; opus perquam rarum, cujus editio altera Parisiis in typographia regia conjunctim cum Chalcondilo 1650. opera Caroli Fabroh curata est in fol. 4to. historiæ Musulmanæ Turcorum, de monumentis ipsorum exscriptæ libri 18. Francofurti 1591. in folio. Singula hæc opera Germanice quoque versa ibidem in folio 1590. excusa sunt.**
- (u) Inscriptio libri hujus sequens est: *Megiseri Hyeron. institutiones linguæ Turcicæ 1612. in 8vo. Polyhistorum hunc nulla ullius ope sublevatum, primum omnium conscripsisse grammaticam Turcicam, ex ipsius auctoris in præfatione verbis patet; ait enim: quandoquidem, nisi vehementer fallor, primus ego in hoc publicum orbis theatrum prode, qui barbaricam istam Turcorum linguam, certis regulis limitatam, ejusque dictiones, & vocabula, vel ipso pæne timenda sono, ut poeta verbis utar, magna ex parte dictionario peculiari comprehensa, typis nunc evulgo. Et vero grammatica Megiseri nulla alia nobis prior tempore nota est. Molini enim, & Ryerii multis lustris posteriores esse, ipse, quo impressæ sunt, annus indicat. Neque tamen opus istud Clodii verba magnopere commendant, qui grammaticam hanc deformem esse annotat, ac mutilum fatum, characteribus Turcicis destitutum, ac fædis erroribus, aut sphalmatibus typographicis scatentem.*
- (w) *Sebastiano Tengnagelio* J. U. D. natione *Belgæ*, patria *Burano* plenam bibliothecæ palatinæ *Viennensis* præfecturam, defuncto *Blotio* 1608. obtigisse, in commentariis ad prædictam bibliothecam *Lambecius* testis est; cujus viri in linguis Orientalibus per-

tiam inter alios *Wilhelmus Schikardus* in proemio ad *Tarich* suum, magnis omnino laudibus extollit: *Spes, inquit, superest, olim hæc mea ulterius emendatum iri, cum Deus aliquem Persicæ linguæ gnarum suscitaverit, qui ejus populi annales, nativa lingua scriptos, nobis exponat Latine, id quod omnium, quos hodie novi, præstare posset optime (si præ curis reipublicæ vacaret) vir nobiliss. & ampliss. dn. Sebastianus Tengnagel J. C. invictissimi imperatoris nostri &c. consiliar. senat. Viennens. Augustalis bibliothecæ curator; quo digniorem, & Asiaticis in literis peritiorem sacratiss. Cæs. Majts. huic librario suo thesauro præficere potuisset neminem. Is enim, ut est, præter Hebræas, Chaldæas, & Syras; etiam Arabicæ, Persicæ, Turcicæque linguarum, inusitato exemplo, & sine compari hodie callentissimus, ita pro se quoque instructissimus libris horum idiomatum rarioribus, publice nondum extantibus, plerisque manu in Asia exaratis, & suo privatim sumtu sane magno, sibi passim coemtis, ubi copia cum peregrinitate certat. Collectionem hanc manuscriptorum codicum selectissimam, quorum numerus ad 179. excreverat, vir doctissimus, diem supremum obiens, bibliothecæ Cæsareæ legavit, in commentariis ad prædictam bibliothecam a *Lambecio* editis tom 1mo. copiose recensitam, quam inter & nonnulla ab ipso *Tengnaglio* elaborata visuntur, id, quod *miscellanea sub numero 99. Arabica, Turcica, & Hebraica* a viro hoc præstantissimo, linguis his operam dare incipiente, in unum collecta, itemque sub numero 32. ab exortu *Mohammedis* ad annum *Hegiræ 638.* ex *Arabicis, & Christianis* auctoribus collectum *Oriente chronicon*, notisque marginalibus Latinis a cl. *Tengnaglio* illustratum, hisque alia similia comprobant.*

(x) *Vincentius Bratutti Ragusinus*, imperatori in interpretandis Orientalibus linguis ab obsequiis, primam, *chronici Turcarum præcipui, a Sadeddino conscripti*, partem, *Italice versam, 1649. Viennæ in 4to.* edidit; mox vero post suum in Hispaniam discessum (interpretis enim munere apud *Philippum IV^{um}*. Hispaniæ regem itidem functurus in hanc abiit) secundam quoque, quæ rarissima est, prædicti *chronici* partem, *Madriti 1652.* typis vulgaverat. In linguam denique Hispanicam celeberrimum illum librum moralem transtulit, *Turcis* *دولت* i. e. *Liber Regius*, dictum, cujus pars tantummodo 1ma. (nihil enim post hanc prelo commissum fuisse credimus) *Madriti 1694. in 4to.* prodiit.

(y) Supervacaneum omnino arbitramur iis, quæ in nova lexici *Meninski* editione de præclarissimo viro dicuntur, addere quidpiam, vel opus lexicographicum Orientale, & tanta cum utilitate usque adhuc ab omnibus tritum, & tantis toties desideriiis, ut lucem denuo aspiciat, expetitur, pluribus commendare. Nobis igitur missis his omnibus, id porro unum commemorasse sufficiat, superiori jam seculo ab eruditis cum laude id præstitum esse. In auctorum certe *Lipsiensium* volumine 2do. hunc in modum ad annum 1683. de præstantissimo opere differitur. *Præsentia tempora, quibus Turcici exercitus Viennam Austriæ infestant, lexici hujus Turcici, paucis abhinc annis in eadem urbe evulgati memoriam nobis ingerunt. Auctor operis laboriosus, & mole pariter, ac sumtibus magni, est Franciscus a Mesnien Meninski sancti sepulchri eques Hierosolym. S. C. M. consiliarius, ac linguarum Orientalium interpres primarius, qui, cum ex plurimorum librorum lectione, & continuo annorum ultra quam viginti exercitio, magnam linguæ Turcicæ, nec non Arabicæ, & Persicæ, quibus Turcica exornari solet, suppellectilem comparasset, alios etiam earundem literarum notitia ob Turcici Imperii amplitudinem in præcipuis regum, ac monarcharum oculis necessaria imbuere aulam induxit. Cetera,*

ex ipsa auctoris veteri præfatione desumpta, nemini ignotam auctoris methodum, in lexico observatam, exponunt; quibus id solum in eadem *Lipsiensi* recensione additur: *ut pleniorum istarum linguarum thesaurum aperiret, omnibus immensi laboris, maximarum impensarum, aliarumque difficultatum obstaculis insuper habitis Joannem Lobingerum civem Norimbergensem, chalcographiæ peritissimum ad lares suos invitavit, ejusque opera characteres Arabico-Turcicos cum aliis typis ad hoc opus necessariis incidi, ac postea, typographia integra jam satis instructa, lexicon hoc cum adjuncta grammatica imprimi curavit.* Tantis igitur in nobilissimum opus impensis factis, tot alienis nominibus impeditam virum hunc reliquisse hæreditatem, nemo mirabitur. De grammatica *Meninskiana* illud quoque memoratu dignum judicamus, in ejusdem operis parte 4ta. capite 5°, ubi de futuro, seu *المضارع el-muzârîy* agitur, isthæc auctoris verba legi: *Et horum quidem ultimorum (vocalem mediæ radicalis in futuro intelligit) tabulam diligenter collectam haebis appendicis loco in fine grammaticæ, in qua, quæ non invenies, ea in futuro radicali zæmmam habere, pro comperto habebis.* Plurima usque huc exempla perquam solícite perscrutantibus, nusquam nobis hanc tabulam, præterquam in illo uno, quod principis olim *Eugenii*, nunc vero *Cæsareæ* bibliothecæ est, invenire licuit. Quare, cum *cl. Kolarius* eadem, modo admodum a nobis laudata verba, in nova editione pag. 170. intacta penitus reliquerit, ipsamque adeo tabulam in hodiernam diem necdum ediderit, facile in eam inducimur opinionem, fore, ut credamus, leviora ista mentem viri optimi præteriisse. *Meninskium* præter hæc omnia *Nesselio* in conficiendo manuscriptorum Orientalium catalogo præsto fuisse, ipse *Nesselius* parte 7ma. pag. 162. fatetur.

(z) *Joannes Baptista Podesta Italus Fasanensis* eo solum titulo nomen quoddam in literariis rerum Orientalium monumentis hic loci nactus, quod, nescimus, quibus artibus anno superioris seculi 1674. Augustissimi *Leopoldi* Cæsaris consensum, Orientales linguas publice prælegendi extorserit. Auditorum, quorum sub initium octodecim habuit, adeo diminutus fuit numerus, ut post triennium, cursu grammaticali absoluto, ex iis, qui publicum apud *R. R. P. P. Dominicanos* tentamen subiere, tres tantummodo sint delecti, quæ Cæsareum ad portam Ottomanicam legatum *Petrum Franciscum Hoffman de Ankerskron* 1674. Constantinopolim proficiscentem, cum ipso magistro *Podesta* comitari, linguas addiscendi gratia, concessum erat. Tentaminis hujus fufius quidem, sed minus honorifice meminit *Meninkius* in opere, quod inscribit: *in quintum, viperinumque J. B. Podestæ partum; i. e. in libellum: dissertatio academia, &c.* Ceterum eorum, quæ vir hic solers magis, quam linguarum peritus conscripsit, operum plurima, una cum *Meninskianis*, in nova lexici illius Orientalis editione secundum seriem chronologicam adnotata inveniuntur.

(aa) *Petri Bedik* *جهيل سوتون çehil sûtun*, seu explicatio utriusque celeberrimi, ac pretiosissimi theatri quadraginta columnarum in Perside Orientalis, cum adjecta fusiori narratione de religione, moribusque Persarum, & eorundem vivendi modo, populis vicinis, aliisque de hac Orientali natione famosissima scitu dignis. *Viennæ* 1678. in 4to. Liber hic, nescimus, quo fato id factum dicamus, in historico critico *Vogtii* catalogo rarus dicitur. Nobis certe is jam sæpius occurrit; accedit insuper, quod ob ea, quæ narrat, si cum aliis conferantur, nemini, cui ipse Oriens cognitus est, non vehementer suspectus esse debeat. Adde & illud, linguarum Orientalium omnino imperitum auctorem fuisse, id quod & *Meninkius* jam superiori seculo affirmavit, & ipse

titulus *Persicus* cum peroratione, nuncupatoriæ ad Cæsarem epistolæ adnexa, satis superque comprobatur.

(bb) Integram libri, de quo nobis sermo est, inscriptionem hic subjicere placet, quæ sic habet: *élenchus librorum Orientalium manuscriptorum, videlicet Græcorum, Arabicorum, Persicorum, Turcicorum, & deinde Hebraicorum, ac antiquorum Latinorum, tum manuscriptorum, tum impressorum a domino Comite Marsigli collectorum. Opera Michaelis Talman, interpretis, &c. Viennæ 1702. in folio.* In alio præterea conscribendo libro Gallico-Italico de statu militari imperii Ottomanici, incremento, & decremento ejusdem, ubi nonnulla etiam ex celebri illo Turcico codice قانون نامه seu collectione constitutionum excerpta sunt, laudato comiti adjumento fuisse, non abs re suspicari licet; hujus postmodum interpretis nostri merita ea incrementa coepere, ut minister adeo residens ad Ottomanicam portam renunciatus sit.

(cc) Joannes Adamus Lacheviz interpretis, & linguis Orientalibus a secretis; primis linguæ fundamentis a Podesta imbutus, eundem magistrum suum post biennium deseruit, ut Meninskius in suo rescripto ad Podestæ grammaticam Persicam his verbis innuit: *discessisse cum ablegatis Cæsareis Constantinopolim, ubi per aliquot annos studio linguarum Orientalium sub præceptore Turcico sedulam dans operam, ita in eis profecit, ut cum illustrissimo comite Caprara reversus, ad interpretaturam statim campestem adhibitus sit, ubi etiam insigni cum laude sua aliis modo præeminet.* Idem deinde magnæ legationi, qua Wolfgangus comes ab Oettingen defunctus est, a secretis 1699. rursus Constantinopolim petiit, quo tempore, locoque Turcice, & Persice fabulas Lokmanianas reddi curavit, ut integra hic subnexa, libri inscriptio exhibet: *امثال لقمان الحكيم Paræmiæ Lokmani sapientis, ex grammaticæ Arabica cl. viri Thomæ Erpenii, expensis Joannis Bapt. Podestæ Constantinopoli per literatum Persam Persice, per literatum Turcam Turcice redditæ, cura Joannis Adami Lacheviz sac. Cæs. Reg. Majest. Orient. ling. secretarii Viennæ 1703. in 4to.* Hæ paræmiæ ut plurimum Turcicæ grammaticæ, a Podestæ concinnatæ, & eodem hoc anno Viennæ in lucem emissæ, adhærent; textus, id quod typis Podestanis cum primis proprium erat, innumeris scætet erroribus orthographicis; atque hoc demum opusculo finem Podestæ laboribus plus quam herculeis, si librorum numerum spectes, imponens, supremum diem obiit.

(dd) Queis manuscriptis Orientalibus per legatum Tenaglianum bibliotheca Cæsarea aucta fuerit, pridem Lambecius, codicum elenchum in suis de eadem bibliotheca commentariis exhibens, adnotavit. Locupletiores dein Orientalium manuscriptorum, in palatina bibliotheca tunc temporis inventorum, catalogum, a Meninskio concinnatum, Nesselius edidit; quem una cum priori cl. Kollar novæ, sui operis Lambeciani editioni tom. 1mo. pag. 297. & 373. inseruit. Huic ipsi Augusto musarum palatio novæ, lapsu temporis accessiones, codicum venustate magis, quam numero conspicuæ per Hohendorffii, & Eugenii principis bibliothecas factæ sunt; cujus ultimæ binos cum primis codices, genealogias Orientalium texentes, datam §. 18vo, fidem liberaturi, paulo infra fusius recensēbimus. Hæc eadem bibliotheca haud ita pridem & numero, & raritate codicum insigne incrementum cepit, tertentis circiter voluminibus ex hereditate comitis de Schwachheim vere comparatis. Busbequiani equidem seculi mores reviviscere fecit Schwachheimius, ubi, ut cl. Kollarii verbis utamur, *pro parte numerorum aliqua, obita legatione Turcica, libros, a vermibus, & tempore pessime habitos, Constantinopoli Vindobonam advexit.* Sed jam de

de laudatis quoque binis codicibus *Eugenianis*, ut verba denique faciamus, hic nos locus admonere videtur. *سجدة الاحبار* Hanc inscriptionem *Turcicum* manuscriptum folii majoris in Cæs. bibl. adservatum, de genealogiis tractans, variisque distinctum figuris, præsefert, Præfatio propemodum eadem, fusior tamen, ac elegantior illa est, quæ in *Marchtaleriana* tabula legitur. Quam uberrima de variis annorum computationibus a creatione ad *Hegiram* usque sequitur dissertatio; varias præterea Orientalium principum dynastias breviter auctor enumerans, easdem bifariam dividit, in *priores* nempe, quæ ante, & post legis Islamiticæ institutionem floruerunt, & *posteriores*, quarum novem ad Osmanidarum usque familiam, & præcipue ad Sultan *Mahmud*, filium *Ibrahimi*, recensentur. Virorum porro illustrium, quorum cum laude historia meminit, depictas undequaque imagines exhibens, ab ipso communi omnium familiarum patre *Adamo* initium summit, aliorum nonnisi nominibus relatis. Factis denique cujusque magis illustribus, in margine paucis ubique notatis, Osmanidarum imprimis celebriores locorum expugnationes, anno eventus illius adjecto, perquam solícite adscribens, binis his distichis toti libro finem imponit:

سریر سلطنتده قائم ایله بوجمله عالمک صاحب قرانی		الهی عدل و دادین دایم یله جهانیک جانیدر جانک جهانی
---	--	---

„Supremum Numen fac perpetuam justitiam, æquitatemque ejus; Con-
 „firma Illum super throno; Ipse est anima mundi, mundusque animæ;
 „Gloriosissimus denique princeps hujus universi orbis.

Alterius manuscripti Cæs. bibliothecæ codicis, itidem genealogias exhibentis, forma folium oblongum est; cujus pagina *una* tabulas genealogicas, variis virorum, in Orientali præcipue historia apprime celebrium, imaginibus distinctas, exhibet; *altera* vero ob nativitatem, mortem, aut insigne cujusque factum magis commemorandos, summatim exponit. Initio iterum ab *Adamo* ducto non singulares quidem dynastiæ series auctor nectit, sed in generationum enumeratione eo copiosior, longo, & nusquam interturbato ordine ad usque *Ibrahimi* filium *Suleimam* Sultanum progreditur. In operis ingressu uberior illi de protoplastæ generatione, de divini in paradiso, ubi cum *Heva*, socia sua, agebat, mandati violatione, de expulsionem ex eodem paradiso, de consequentibus denique hominum generationibus, usque ad *Suleimanum*, sermo est; quem anno *Hegiræ* 1099. 2da. lunæ *Moharrem* sabbati die thronum conscendisse, atque anno *Hegiræ* 1102. 24ta. lunæ *Ramasan* vita functum fuisse, hisce verbis memorat: سلطان سليمان بن سلطان ابراهيم خان بيك طقسان طقوزسته محرم آينک ايکنجي کونی يوم السبتده جلوز ايدوب بيک يوز ايکي سنه ماه رمضان المبارکک Ceterum neque hujus, neque illius prioris codicis auctorem nobis constare, fatemur, cum nullo in loco eorundem nomen exaratum sit; neque unum tamen, eundemque esse ex eo intelligere licebit, quod, ut ex allatis patet, & stylus multum diversus, & ordo genealogicus alter in utroque observetur. In secundo volumine suum pictor nomen ad postremæ figuræ finem hisce verbis adjecit: راقه الفقير حسين المصور في غرة محرم الحرام لسنة 1104. *designavit hæc pauper servus Hussein pictor sub principio lunæ anno 1104. in residentia Constantinopoli.* Jam vero, tot, tantisque cum *Turcis* bellis gestis, totque provinciis, quæ iniquo Osmanidarum olim jugo premebantur, in dedi-

tionem receptis, nullum nobis dubium restat, quin quam plurimi in hanc diem nostris in terris delitescant codices, sed blattas in tenebris passi, & tineas, literisque fugientibus male passim deformati. Non multo certe abhinc tempore legisse nos meminimus, in quapiam supra Onasum Abbatia quingentis plures detineri Orientales codices, catalogo omni, & ordine destitutos. In bibliotheca item *Windhagiana* præter opinionem bina haud dudum manuscripta Corani exempla, in quibus tamen nonnulla desiderantur, duosque codices (quorum unus منية لغتي, alter تنبيه الغافلين inscribitur) atque tria præterea minoris momenti manuscripta invenimus, quibus poemata aliqua, calendaria, & his similia continentur; In duobus Corani exemplis, qua ratione *Turcis* erepta sint, in fine adscriptum legimus, & in primo quidem: *capto a Christianis Strigonio 1595. emptus est codex a milite per Hartmanum Baronem ab Ennenkel. In altero vero: recuperatus ex incendio Pofonii, quæ civitas armis Cæsareis Maximiliani II^{di} recepta est, ab immaniissima Turcarum tyrannide.*

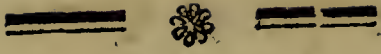
(ee) Neminem profecto latere potest, *Augustissimam Principem nostram* inde ab illo tempore, quo tot regnorum, ac provinciarum sane quam optatissima capessivit imperia, pluribus ex Oriente, ut par est, consalutatam fuisse legationibus. Cum tamen esse possint, qui, quo ordine illæ se se exceperint, scire desiderent, cumque a proposito id nostro minime alienum putemus, eo, quod & hæc ad Orientalium rerum cognitionem conferre plurimum nemo non intelligat, paucis hic rem illam complecti, in animo nobis est. Post illam igitur pacem, *Tauruni* confectam, anno 1740. caduceator, atque orator extra ordinem *جانبي علي پاشا* a Sultano *Mahmud* missus est, qui, cum *Augustissima Imperatrix nostra*, adhucdum Viennæ agente illo, avitorum regnorum hæres, solenniter inauguraretur, a Sultano suo, suam hanc ipsi hæreditatem verbis, quibus posset, amplissimis gratulari iussus est; confirmatis interim omnibus, quæ de pace integerrime observanda, sanctissimeque colenda amicitia relata jam prius ab ipso fuere. Alter a *Mahmudo* missus *حاطي مصطفى افندي* anno 1748. solenni Viennæ legatione defunctus est, ob inita cum *Hetruscis* commerciorum fœdera Cæsarem, & Imperatricem nostram salutaturus. Anno subin 1755. suam Sultanus *Osman* in Ottomanico regno successionem per *خليل افندي* renuntians, officii plenissimis literis inviolatam amicitia observantiam contestabatur. Sultanus *Mustafa* itidem, fratris, paulo post fato functi, hæreditatem adeptus, amicissima animi sui sententia *Augustissimæ Principi nostræ*, legato suo *رسوي احمد افندي* referente anno 1757. multo amicissime comprobavit. Ultimus demum, quem eadem dignitate conspicuum anno 1774. hic loci vidimus, *سليمان افندي* fuerat, quem Sultanus *Abdulhamid*, suam in imperio *Turcico* inaugurationem pro more, erga amicas aulas observari solito, Augustissimis nostris significaturus, ablegavit.

(ff) Orientalibus musis haud exiguo jam temporis spatio penitus conticescentibus, primus, qui in minime pœnitendo hoc studio nomen sibi singulare rursus peperit, cl. *Kollarius* fuit; qui, quod jure mirandum, proprio Marte harum se se perquam difficilium linguarum cognitione excoluit; anno 1748, ut ipse in suo ad 1um *Lambecii* tomum supplemento innuit, ad Cæsaream bibliothecam adscitus. Quo in munere constitutus id cumprimis egerat etiam, ut omnium *Constantinopoli* excusorum codicum exempla hanc in bibliothecam inferrentur; quorum in numerum & bina illa lexica referenda veniunt, quorum nobis ad edendum *Meninskium* jussu *Augustissimæ Imperatricis* copia facta est. Inventis pariter plane ex animi sententia Orientalium literarum characteribus, maximis, ut jam diximus, *Meninskii* impen-

impensis superiori seculo fufis, in id primum incubuit, ut grammaticas *Meninskii* præceptiones, discantibus cum primis utiles, cum colloquiis ex *Aldermani* grammatica excerptis, & *Lokmani* fabulis *Turcice* olim a *Podesta* editis, aliisque nonnullis exemplis hac, cum inscriptione ederet: *Francisci a Mesgnien Meninski institutiones linguæ Turcicæ cum rudimentis parallelis linguarum Arabicæ, & Persicæ; editio altera, methodo linguam Turcicam suo Marte discendi aucta, curante Adamo Francisco Kollar. tomi. duo. Vindobonæ. 1756. in 4°.* In animum post hæc induxit, ut ipse in grammaticæ hujus *Meninskianæ* præfatione indicat, historicæ collectionis *Byzantinæ* instar, selectiores rerum *Turcicarum* scriptores *Turcicos* publici juris facere; quo etiam consilio septuaginta omnino, & septem plagulas ex *Sadeddini* historia typis jam excusas fuisse, novissus. Verum, ubi major concinnandi *Lambecii* necessitas imposita videretur, tantum opus imperfectum relictum est. Interea tamen neminem certe ignorare posse existimamus, quantam hujus generis collectio scriptorum utilitatem adferat, cum æquissima, & plane necessaria consecutio videatur, Orientalis scriptores de rebus suis loquentes ante audire, quam nos ad illarum gentium, & regionum historias narrandas adgrediamur. Atque hac ipsa de causa conceptum animo desiderium premere nullatenus possumus; ut diligentem demum bibliotheca palatina in id conferat operam, ut plurimis ex Oriente allatis historicis voluminibus augeatur.

(gg) *Liberi Baronis a Reviczky* primum, e *Turcica* lingua conversum opus hanc præfert inscriptionem: *Traité de Tactique, ou méthode artificielle pour l'ordonance des troupes, ouvrage publié, & imprimé a Constantinople par Ibrahim efendi; traduit du Turc à Vienne 1769. in 8°.* Idem hic liber ex Gallico Germanice redditus, ibidem lucem aspexit. Opus alterum, a cl. *Jones* dignis jam laudibus celebratum, hoc est: *Specimen poeseos Persicæ, sive Muhammedis Schemsed-dini notioris agnomine Haphyzi Gazellæ, sive odæ 16, nunc primum latinitate donatæ, cum metaphrasi ligata, & soluta, paraphrasi item, & notis. Vindobonæ 1771. in 8°.* Vir iste doctissimus, triennio Constantinopoli commoratus, omnes propemodum, quod ad linguas quidem attinet, exhaustisse thesauros dicendus est; idque, quod mirandum magis, non alio consilio, quam dispiciendi penitus, quo literarum genere, quibusve scientiis Orientis populi potissimum delectentur.

(hh) Peropportunum æque, ac necessarium nullo non tempore illud Austriacorum Principum fuit consilium, ut, ad publica utrumque inter imperium curanda negotia acciti, eoque sine Orientalibus imbuendi linguis, suorum e subditorum numero deligerentur; quod religiose magis debitam principi pietatem præstare credantur, qui arctioribus patrii amoris vinculis ad utilitatem publicam omni studio, ac diligentia adstringuntur. Quare jam 1578, quod ex antiquis monumentis erueri nobis licuit, *Joachimo a Sinzendorf* Constantinopoli agente, quidam *Petrus a Wolzogen* eo missus est, ut Orientis linguas, interpretis deinceps munere functurus, condisceret. Posterioribus temporibus earundem linguarum candidatos cum legatis, & oratoribus *Constantinopolim* abire jussos, ex libellis, solennes ejusmodi peregrinationes referentibus, manifestum fit. Consultius deinde visum, primis hic loci rudimentis; qui ad Orientales linguas appellerent animum, initiari; id quod primum a *Meninskio* captum, subin vero publicis *Podestæ* prælectionibus aliquanto tempore continuatum est. Nihil denique usquam melius, optatiusque fieri poterat, quam ut palæstra Orientalis anno 1754. cum ipsis novi anni auspiciis, volente, ac protegente Augustissima MARIA THERESIA exordium caperet. Por-

ro, tu disciplina morum, linguarum etiam, ac reliquarum scientiarum cultura nullo non tempore desideraretur, *admodum reverendiae clarissimi viri Josephi Franz AA. LL. & Philosophiae doctoris*, qui cum comite ab *Uhlefeld* prius jam Constantinopoli aderat, curae, ac moderationi isthac Academia concedita est; cum vero vir doctissimus, praeter aetatem, studiis quoque non intermissis, laboribusque pene conficeretur, hujus illum instituti curis Augustissima Imperatrix liberavit; dignissimum hujus successorem *reverendissimum ac clarissimum dominum Joannem de Deo Nekrep AA. LL. & Philosophiae nec non Sacro Sanctae Theologiae doctorem, abbatem insulatum in Teg* deligens, qui singulari, praestantissimaque tum Orientalium, tum Occidentalium linguarum cognitione imbutus, summa cura, & sollicitudine, sane quam difficillimo, ac gravissimo huic muneri totum se se devoveret, dicatque. Plura quae de insigni tanti viri doctrina, praecipua in omnes comitate, & aliis, quae virum adeo doctum, & eruditum mirifice exornant, naturae, atque industriae beneficiis jure, meritoque praedicari possent, commemorare summa ejusdem modestia nos prohibet. Id porro unum omnes viri hujus laudes cumulatissime absolvit, Augustissimam Dominam, quae nonnisi praestantissima in se, remque publicam merita singularibus benevolentiae suae significationibus remunerari consuevit, *Tegenfi* eundem insula, praecipua certe ecclesiastici ordinis dignitate, ante triennium decorasse.

- (ii) Dramatis hujus, quod occasione ista typis commissum est, sequens est inscriptio: *Godefroi de Bouillon, représenté par les élevés de l'Academie des langues Orientales devant Leurs très-Augustes Fondateurs le 18. Decembre 1757, & le 28. Janvier 1758. répété par Leur ordre, & par celui de LL. AA. RR. Mgr. L'Archiduc, & Mad. L'Archiduchesse le 4. Mars 1761. à Vienne in 8vo*. Interlocutores ejusdem Gallico aequae, ac *Turcico* idioma usi sunt, quod ipsum Poeta hoc *Tassonis* effato praemonuerat:

„ E perchè i Franchi han gia il sermone appreso
 „ Della Soria, fù cio ch'ei disse inteso.

Et quamquam drama isthoc juxta omnes criseos regulas minime compositum esse, fatendum sit, tanta tamen praesentium cum approbatione productum, quin & iteratum fuisse saepius; cum ipsa rei novitas, tum mimicae quaedam scenae intermediae causa fuere, quibus festivitates *Turcarum*, pro solito Asiaticorum fastu Constantinopoli usitatissimae, ad amussim repraesentabantur.

- (kk) Tanti momenti res, ut executioni quam exactissimae daretur, Sultani *Mahmudi*, eam promotam cupientis, mandato effectum est, ut praestantissimi duo viri cl. nempe dominus *Gobis*, rei medicae peritissimus, & e familia Musulmanorum *سونكرى على افندي* insigni *Arabicae* non minus linguae, quam aliarum scientiarum cognitione imbutus, junctis cum *Herberto* viribus operam suam concinnandae huic translationi commodarent, quo factum est, ut post elapsum integri, & quod excedit, anni spatium, iteratasque a viris his super res dubias deliberationes, insigni sane nominis fama opus suum *Herbertus* noster ad optatum tandem finem perduceret.
- (ll) Juerit votivum isthoc epigramma, quod & ab elegantia, qua maximo sane literaturae Orientalis in Europa ornamento conscriptum est, & a raritate itidem sua (pauca enim ejusdem exemplaria prelo commissa sunt) plurimum commendatur, dissertationi huic nostrae denuo inferere:

غرست يا سيدتي روضة في الكرويات فريدة كمثلك في السبلكات
 نزهة لعين الكرماني و صينا للسانه و نشرها في انفه اطيب الكرايات
 اشجارها اصناف العلوم يعليها غيث نداك و الكتب منها الكثرات
 تشكر لفضلك شكر الكروض ظاهية لصيب يصيبها من دلو الكاديات
 لم تزل تتلو اسمك اوراقها مادامت تبل الاوراق بالساريات

„ Plantasti, Domina, hortum in suo genere incomparabilem, quem-
 „ admodum Tu inter Reginas es incomparabilis. Oblectamentum
 „ oculo sæculi, & fabulam linguæ ejus, & suaveolentissimum odo-
 „ rem in naribus ejus. Arborea ejus sunt diversa genera scientiarum,
 „ quas in procerum attolit imber munificentiaæ Tuæ; & fructus ejus
 „ sunt libri. Eas Tuæ bonitati gratias relaturo, quas referunt sitien-
 „ tes horti effuso imbri, a quo rigantur, e fitula nubium mane ve-
 „ nientium. Nunquam desinant, velim, istius horti folia Tuum no-
 „ men celebrare, quamdiu folia (*arborum*) madefient a nubibus ve-
 „ spera venientibus!

(mm) Opusculum isthoc hunc in modum inscribitur: *Anthologia Persica, seu selecta e diversis Persicis auctoꝛibus exempla in Latinum translata. Viennæ 1778. in 4°.* Cui evulgando, initum de edendo denuo *Meninskio* consilium, occasionem præbuit, quo scilicet illi, qui in partes onerosi hujus laboris delecti venirent, luculento hoc exemplo comparatam industria sua linguarum Orientalium cognitionem testatam facerent, isque etiam, qui in typographeo *Kurzböckiano* Orientalia curat, in levioris momenti opusculo se se exercendi campum nancisceretur. Maximam ceterum, ut cl. *Michaelis* in *ephemeridibus* suis animadvertit, in translatione hujus opusculi habuisse partem *Ignatium Stürmerum* nostrum, aliarum æque scientiarum, ac rerum Orientalium eruditione conspicuum, certum, indubitarumque est.

(nn) Non prius animus hic loci ad auctiorem operis *Meninskiani* editionem adjectus est, quam promissum de eodem hoc lexico, iteratis typis excudendo, Calendis Junii 1771. in Anglia literato orbi factum, penitus intercidisse, quam certissime constaret. Quæ porro methodus, quisve ordo in hoc tantæ molis volumine observatus sit, aliunde pervulgatam est. Id demum unum advertere lubet, singularem ipsius etiam typographi *Josephi Nobilis de Kurzböck* industriam, studiumque, quo opus hoc complectitur, ex eo potissimum comprobari, quod, licet antiquos *Meninskii* characteres præsto habuerit, novos tamen ad scripturam نسخي accedentes magis, effingendos curare non dubitaverit; nempe, ut hac quoque parte ornamentum operi præcipuum adderetur; in efformandis vero characteribus cum illud præprimis curaretur, ut tum separatæ, tum pro diverso suo cum aliis situ conjunctæ literæ, notæ item diacriticæ, &, quæ demumcunque occurrere solent, interpunctiones magna sane copia adessent, non modicis certe viri hujus sumtibus id effectum ita, ut earundem numerus ad 520, & ultra, diversas formas excresceret. Id quod typographeo *Kurzböckiano* non minori laudi, quam ornamento est.

(oo) Hoc consuetudinis esse omnibus non diffitemur, ut, qua maxime delectantur, scientiam si non præferendam ceteris omnibus, non minori certe, atque alias, loco habendam existiment; qua quidem ratione partium studii insimulari nos posse, lubentes admittimus, dum in commentationis nostræ exitu ingens desiderium nostrum de propaganda, & transferenda adeo in universitatem Vindobonensem, ceteraque Austriacarum provinciarum gymnasia, exoptatissima Orientalium linguarum scientia palam depromsimus. Et vero nemo quispiam ignorare potest, quanta ad hermeneuticam, historiam, ad alia denique literarum studia, lingua *Arabica* adferat incrementa; atque hinc antiquissimis jam temporibus

summorum tot Pontificum emanarunt constitutiones; hinc tot, tantæque de excolenda nobilissima lingua, prolixæ doctissimorum virorum commentationes; sed de his superius jam uberius egimus. De lingua *Perfica*, quod ad polyglottorum cognitionem, atque historicum cum primis studium attinet, idem plane sentiendum contendimus. *Turcicum* demum idioma ad communem usum maxima conferre momenta, exploratior res est, quam ut in dubium vocari posse videatur. Iis certe superfedere hac lingua neququam integrum est, qui vel lucri, vel piæ peregrinationis causa, vel Christiani nominis asseclas, fratres suos, pro sacri illius instituti ratione, a dira barbarorum servitute redempturi, Orientem petunt; ex sententia enim rem quamvis evenire magis, si quis ipse eorum, quibuscum res illi est, linguam norit, extra controversiam positum est. Illud interim taciti præterimus, illum, cui, omni linguæ *Turcicæ* cognitione destituto, levioris conditionis homo vel Armenus, vel Græcus ad curanda negotia sua, ære conducendus est, pro notissima gentis Græcæ perfidia haud contemnendo res suas discrimini expositurum. Linguarum Orientalium institutiones non equidem prolixas adeo in Academiis fieri oportere contendimus, ut, quod *Podesta* pervincere nititur, integre trium annorum cursus expleatur; eos tamen risu certe dignos censemus, qui cunctos *Arabicæ* linguæ thesauros intra horarum aliquot spatium aut tradi, aut percipi posse impudenter jactitant. Talia putide venditantes puteis, in *Arabia* haud infrequenter occurrentibus, non absimiles videntur, qui, ipsa natura aquæ copiam illis denegante, sitientem sæpe peregrinum, & spe sua delusum, & indignantem dimittunt.

Metam denique commentationis nostræ feliciter, propitio Numine, attingentes, si quibus fusiores fortassis fuimus, quam res ipsorum opinione postulare videretur, animo illi suo fontium, ex quibus ista hausimus, raritatem repetant, nosque in illorum potissimum favorem hæc conscripsisse, qui versus Osmanidarum regiones in confiniis interpretum muneri a Majestate sua admoti sunt; cum proinde in locis adeo remotis peregrinorum librorum copia iis minime suppetere queat, necessarium nobis visum est, aliquantam plurium rerum mentionem injicere, quæ tam singulari oblectamento, quam præcipuo iisdem emolumento, atque usui futuræ sint. Ceterum, si quid bonum, novumque huic lucubrationi nostræ inest, id quoque aperte, & ingenuè fateri non erubescimus, potissimam nos horum partem viris doctissimis æque, ac in republica perquam conspicuis, in acceptis referre, qui opportunis literarum subsidiis, librisque rarissimis rem nostram haud mediocriter promoverunt. Horum in numero, non sine summæ gratitudinis contestatione magnis omnino laudibus celebrandi nobis sunt, *L. B. a Thugut, DD. a Krust, a Spielmann, & a Schröter*, qui, utur consiliis, curisque suis gravissima imperii complectantur negotia, id tamen (quod summis nonnisi viris proprium est) diligentissime agunt etiam, ut lectissima librorum suppellectili intra lares suos congesta, subcesivis, & ab inmensis occupationibus vacuis horis, literario, quæ licet, otio delectentur; ut adeo dictum illud viris hinc quam optime congruat: *beatos, quibus Deorum munere datum, aut facere scribenda, aut scribere legenda*. Quamobrem nobis solliciti architecti partes explevisse sufficiat, qui, quas ab aliis artificibus, nitide excisas invenit columnas, marmora, & artis monumenta alia, summa cura in ordinem eo animo redigit, ut & jucunda aliis, & utilia esse possint. Verum hæc dixisse, nobis sufficiat, siquidem „ *oblita sui centesima pagina surgit.* „

D E

VITA ET SCRITIS

M E N I N S K I I .

Franciscus a Mesgnien Meninski SS. Sepulcr' eques Hierosolymitanus, S. C. Majestatis a consiliis aulico-bellicis, ac linguarum Orientalium primus interpretis vocatus alias Menin paterno cognomine, natus est in Lotharingia (a) anno salutis 1623. (b) Vir fuit doctrinae ubertate, ingenii elegantia, & profunda linguarum, praesertim Orientalium, peritia inter praecipua seculi sui ornamenta numerandus. Philosophicum stadium Romae decurrit, in eoque magistro usus est R. P. Giattino S. J. (c) Literarum amore impulsus, trige-

(a) Vide libellum, qui inscribitur: *In Prodromum, seu praecocem ficum, a venenata arbore J. B. Podesta nuper productam & Antidotum a F. d. M. M. praeparatum* &c. anno 1674. ubi sic loquitur: „ Me hucusque non videtur aggredi (videlicet Podesta) nisi forte me pro alienigena sumat, Lotharingiam tamen patriam meam bona ex parte ad imperium spectare memini &c. „

(b) Vide *Rescriptum notissimi Interpretis Meninskii in Persicum, seu Grammaticam persicam a J. B. Podesta nuper editam*, anno Ch. 1692. ubi in *Præliminaribus Persismi Podestani* hæc habet: „ in supremo Veziratu mortuo *Ahmet Passa* successus est *Dervis Mehmed Passa* prius Architalassus, quo regente veni primum Constantinopolim &c. „

Tenuit is autem supremi Veziratus dignitatem anno 1652, eodemque anno dignitatem hanc alteri cedere coactus est. Quæ si cum alio loco in libro supra citato: *In prodromum, Antidotum a F. d. M. M. praeparatum* conferantur, ubi sic de se ipso loquitur *Meninskus*: „ non enim adolescens petii Turciam, neque vero ab ullo missus sum: vir eram triginta annorum, cum primum pedem in illas regiones intuli &c. „ inde, inquam, jure inferimus, *Meninskium* primam lucem anno 1623. aspexisse.

(c) *J. B. Giattinus* natione Siculus, patria Panormitanus, natus anno 1601, mortuus 1672. Vide *Bibliothecam scriptorum S. J. Roma* 1676.

trigesimo ætatis anno Constantinopolim proficiscenti Poloniae legato comitem se altro adjunxit. Hic a Bobovio (d) & Abmede (e) Turcicae linguae cognitione clarissimis eruditus, cum acre ingenium ejus, quod a natura nactus erat, atque in addiscendis Orientalium populorum linguis singularis facilitas mox testata fieret, & illustris, tantæ spei hominem adjungere ad rempublicam cupiens aula Polonica, ei post duorum annorum, quos Constantinopoli in linguarum Orientalium studiis transegerat, intervallum, primi, quem aula hæc ad Portam Ottomanicam habet, interpretis munus pollicita est ob raram nimirum, ac plane eximiam harum linguarum peritiam.

Et vero liberavit cumulatissime fidem suam respublica, cum in locum demortui paullo post interpretis regni, patricii Poloni, cubicularii regii munere, aliisque publicarum dignitatum titulis conspicui viri, Meninskium interpretem regni suffecisset. Qui cum spem de se conceptam non impleisset modo, sed etiam superasset, reversus in Poloniam publica auctoritate munitus, rebusque variis gerendis præfectus ad Portam Ottomanicam, ut ipse ait, mittitur (f). Quam legationem cum & celeriter suscepisset, & fideliter administrasset, dignus, qui jure indigenatus honoraretur, habitus est. Quare gallicum viri nomen adjecta, & conformata pro more gentis illius postrema syllaba, in Polonicum cognomen abiisse videtur, ut quam meritis suis consecutus esset patriam, hanc & nomine præferret (g).

Versatus hoc in munere summa cum laude aliquamdiu, cum campus hic ingenio, ac industriae suæ angustus nimium videretur, S. Cæs. Majestatis obsequio operam suam addicere decreverat, ad cujus etiam aulam anno 1661. interpretis munus adiit. Quo in munere, cum eum se exhiberet, ut spem de se jam ante conceptam superaret etiam, dignus merito censendus est, qui interpretis dictus sit numeris omnibus absolutus. Quod si enim in perfecto interprete (ipso teste, ac judice) magnam vim ingenii, gravitatem judicii, amplitudinem memoriæ, rerum experientiam, eaque acquisitam prudentiam, & doctrinam, laborum æque, ac incommodorum tolerantiam, magnam ad addiscendas tot, tamque difficiles linguas celeritatem, non vulgarem denique in explicandis,

dige-

(d) Bobovius, natione Polonus, Apostata, & sub nomine *بک علی بک* æli bek primus Portæ Ottomanicæ interpretis. Duo ejus exstant opera, unum, quod *Mohammedanus precans* inscripsit, quod a cl. Hyde typis vulgatum est. Alterum, quod sub nomine *Janua linguarum aurea* referata a Mininskio in suo *Thef. Ling. Orient.* frequentissime citatum legitur.

(e) *شیح احمد* seich ahmed alter fuit, quem Meninskus Constantinopoli Orientalium linguarum magistrum habuit, postea Dervisiorum Galatensium præpositum. Vide *Thef. Ling. Orient.* fol. 359. edit. antiq.

(f) Libro citato: *In Prodromum, & Antidotum a F. d. M. M. præparatum*, ubi his verbis utitur: „reversus in Poloniam, non solum officio meo functus, sed etiam legatione ad Othomanorum monarcham, non sine laude, & aulæ satisfactione defunctus sum.

(g) Clarissimus, ac eruditissimus Denisus in *Memorandis Bibliothecæ Garellianæ* pag. 573. asserit, ex ore conspicui cujusdam Poloni & percepisse, Meninskium, origine Gallum, prius Menin vocatum, a Joanne Sobiesky in numerum nobilium regni Poloniae adscitum esse.

digerendis, tractandis, & frequenter inter aulas sibi minus amicas concludendis maximi momenti negotiis tum vigilantiam, tum dexteritatem requiri, postularique certum sit: (h) quam præclare enim vero his omnibus instructum dotibus fuisse, Meninskium oportuit, quibus id merito consecutus est, ut non solum pluribus Cæsareis ad Portam Ottomanicam legatis comes adderetur, verum etiam negotiis gravioribus pertractandis quam plurimis præficeretur, honorumque insuper titulis augetur. Quam ob causam cum non mediocrem sibi apud externos quoque, ad quos fama viri hujus pervenerat, aut quibuscum familiariter coram ageret, nominis sui existimationem conciliaret, equitibus Hierosolymitanis, cum 1669. ad Sacrum Sepulcrum inviseret, adscriptus est. Qua ex peregrinatione Viennam redux anno 1671. ultima Aprilis supplicio, de Nasdadio sumto, testis una cum Ibrahim Tschauschio interfuit, quem ejusdem spectatorem Porta Ottomanica ex arce Budensi delegarat.

Plurimis denique, non sine parta ingenti nominis sui commendatione, defunctus officiis, atque continuis fractus eruditus laboribus, cum lustra circiter quindecim compleisset, atque ad extremam senectutem non minus Augustissimæ aule nostræ commodis servire, quam etiam per literas Orientales, quibus se totum abdiderat, plurimum ad communem utilitatem conferre perseverasset, plenus annis, & immortalibus tam de aula Cæsarea, quam de republica literaria meritis, anno 1698. Viennæ e vivis discessit, (i) atque sic gloriosam, diuturnamque, & quidquid etiam laberculæ altercationes, quas cum Podesta sat inanes habuit, ejus fortasse nomini adspargere potuissent, integerrimam, nullaque parte imminutam sui, hoc est, magni viri memoriam ad posteros transmisit.

Rem hoc loco Viris literatis non ingratham fore arbitramur, si elenchum operum subtexuerimus, quæ vel ab eruditissimo Meninskio, nostro vel a Podesta S. C. M. consiliario, & ling. Orient. publ. professore prelo pededentim subjecta sunt. Effecerat enim, quod inter hos viros per annos complures fervebat, dissidium ut Meninskus, manu tandem tabulæ serio admota, notissimum suum, magnisque laudibus ab eruditis celebratum, Turcico-Arabico-Persicum, una cum grammatica earundem linguarum tanquam septemmen laborum suorum fructum, ut ipse in præfatione fatetur, anno 1680. luci publicæ committeret. Priori hunc titulum præfigit: Thesaurus linguarum Orientalium Turcicæ, Arabicæ, & Persicæ, præcipuas earum opes a Turcis peculiariter usurpatas continens, nimirum: Lexicon Turcico-Arabico-Persicum, non solum vocum tam simplicium, quam conjunctarum copia maxima refertum, sed etiam in numeris phrasibus locupletatum, opus interpretibus præcipue, aliisque earundem linguarum studiosis ad intelligendum omne genus literarum, librorumque apprime utile, ac necessarium. Opera, typis, & sumptibus Francisci a
* 2
Mes-

(h) Verba sunt Meninskii, quibus ipse maxime arduum, gravissimumque interpretis munus vividis coloribus depingit.

(i) Dominus Josephus Hagel de Donnersfeld tabularii, quod penes aulico-bellicum consilium est, præfectus, & cu-

stos pro sua erga nos humanitate, hæc ex actis cancellariæ excerpta, nobiscum communicavit: D. de Meninsky consiliarius aulico-bellicus, & primus Orientalium linguarum interpretes anno 1698. obiit.

Mesgnien Meninski SS. Sep. equitis Hierosolymitani, Sac. Cæs. Majest. confiliiarii, ac linguarum orientalium interpretis primarii. Viennæ Austriae MDCLXXX. *Posterorum sic inscribit*: Linguarum Orientalium Turcicæ, Arabicæ, Persicæ institutiones, seu grammatica Turcica, in qua orthographia, etymologia, syntaxis, prosodia, & reliqua eo spectantia exacte tractantur, exemplisque perspicuis illustrantur, & cujus singulis capitibus præcepta linguarum Arabicæ, & Persicæ subjiciuntur. Opera, typis, & sumptibus Francisci a Mesgnien Meninski S.S. Sep. equitis Hierosolymitani, Sac. Cæs. Majest. confiliiarii, ac linguarum orientalium interpretis primarii. Viennæ Austriae, MDCLXXX. *Anno subinde 1687. Onomasticum Latino-Turcico-Arabico-Persicum edidit, facturus id antea, nisi, exorta anno 1683. ex obsidione Turcica urbis Viennensis fatali incendio, (k) typographia viri*

(k) Non solum luctuosissimum hoc incendium, verum etiam operis ipsius præstantia, atque summa utilitas effecit, ut annorum progressu, distractis in diversas provincias exemplaribus, ea jam fuerit operis hujus raritas, ut in paucissimis officinis librariis, & pretio exaggerato admodum reperiretur. Permovit hæc res in Anglia virorum doctorum societatem quampiam, ut editionem alteram lexicæ hujus adornare, eamque linguarum orientalium fautoribus annunciare publicis literis occiperent. Et poterat merito spes concipi, fore, ut, si vel unius *Jonesii* doctrina, atque linguarum Orientalium insignis peritia spectetur, optatus rei exitus votis eruditorum omnium satisfaciat. Sed sinistro nescio quo fortunæ fato effectum est, ut labor adhæresceret paulatim, & dissoluto virorum horum cætu, ad extremum omnino relinqueretur. Simul atque certior de hoc facta est Augustissima Domina Nostra MARIA THERESIA, bonarum artium, disciplinarumque omnium provida Mater, nihil non egit, ut tam salubre, tam desideratum opus publici juris fieret. Quare suppeditata magna pecuniæ vi, parandis typorum formis, conducendis operis, & reliquæ omni librariæ suppellectili adornandæ pernecessaria, concessis utro compluribus immunitatibus, sublatis verbo impedimentis omnibus, editionem operis favore, ac studio plane singulari, non nisi se principe digno, promotum ivit. Quid? quod Cæsareo-Regiæ Academiæ orientalium linguarum alumnos hortaretur ad operam suam omnem seu colligendo, excerpando, seu scribendo, & corrigendo, seu qua

demum cunque alia ratione possent, ad perfectionem, maturationemque lexicæ pro virili conferendam. Et vero præstitere hi cumulate, quod expectabatur; & ea quidem diligentia, quam & gratus animus, & AUGUSTÆ voluntas requirebat. Quos inter Dominorum, *Stürmer, Zierer, & Willershofen*, qui Constantinopoli nunc, dum hæc scribimus, agunt, labor, ac industria comprimis, tantumque enituit, ut gratiam sibi, ac favorem AUGUSTISSIMÆ DOMINÆ demerentur, dignique haberentur, quos ipsa coram benignissimis verbis compellere, & ea causa multum collaudare dignaretur. Horum præclaris vestigiis insistant etiam complures ejusdem Academiæ Cæsareo-Regii alumni, quorum ii, qui præ ceteris ingenio, labore, ac industria excelluerint, honoris causa suo tempore publice nominabuntur. Neque hoc loco præteriri silentio debet assiduitas, nulla unquam laboris contentione fatigata, *Pl. Rev. D. Francisci Höck*, qui, cum peritiæ linguarum, ipsarum quoque Orientalium literarum atque eruditionum abstrusissimarum cognitionem præclaro scedere jungat, ostendit profecto luculenter, quanto patriæ suæ, nobilissimo Hungariæ regno, aliquando futurus sit ornamento. Denique AUGUSTÆ imperio cura, prosequendi operis, & porro dirigendi peritissimo æque, ac diligentissimo interpreti *Domino Francisco de Paula Klezl* demandata est. Neque his contenta imperatrix AUGUSTISSIMA eo usque maternas curas extendit, ut invitari etiam per literas, vocarique in partem, & societatem laboris cuperet, Constantinopoli degentes interpretes nationum

viri hujus in suburbio (vulgo Rossau) dicto, omnino consumpta fuisset. Titulus his verbis conceptus est: Complementum thesauri linguarum Orientalium, seu onomasticum Latino-Turcico-Arabico-Perficum, auctore Francisco a Mesgnien Meninski SS. Sep. equite Hierosolymitano, Sac. Cæs. Majest. consiliario aulico-bellico, ac linguarum Orientalium interprete primario. Viennæ Austriæ, MDCLXXXVII. *En jam ordine chronologico elenchum reliquorum a viro clarissimo Francisco Meninskio, & a Joanne Bapt. Podestà typis datorum.*

1669.

num omnium, aliosque linguarum Orientalium gnaros: proposito palam, constitutoque præmio, ipsius nempe lexi, cum primum prelo exivisset, exemplari uno, quo donarentur omnes, quotquot ad vastissimum hunc, atque per se molestissimum laborem adnotationibus, aut elucubrationibus suis quidpiam contulissent. Sed ignoramus, qui factum sit, ut demto unico *D. Cosma Chomitas de Carboneano* ab obsequiis aulae Reg. Neapolitanæ linguarum Orientalium perito, nihil omnino submitterent reliqui omnes. Et vero inferetur etiam procul dubio ipsi lexico, quod vir hic sedulus compilare incepit, ubi ad eam operis, quo spectat, partem perventum fuerit. Ast alto reliquorum omnium silentio tantum non adducimur, ut credamus, vera esse posse, quæ cl. *D. Biörnstahl* in epistolarum suarum nuper de urbe Constantinopolitana conscriptarum libro asserit. Ceterum jure subveremur, ne expectationi eruditorum virorum, quo ea fors major est de hoc opere, non omnino faciamus satis, eo quod horis plerumque subscecivis tantum in eo elaborare licuerit.

Rem porro omnem ita digessimus, ut *auctum*, *imminutum*, & *emendatum* novum *Meninskii* lexicon dici possit. *Auctum*, quia tum ex *Wankuli*, وان قولي & *Ferhengi su'uri*, فر هنگ و سوري illo Arabicæ, hoc Perficæ linguæ lexicographis toto Oriente præstantissimis, additæ sunt plurimæ Arabicæ, Perficæque voces, in editione priori neglectæ; tum adjecta ex *Herbelotio* fuere nomina propria regnorum, urbium, fluviorum; phrasæ item, seu loquendi modi Turcis magis usitati; ac denique *Mozarium* verbi subnexum, ubi illud quidem certo statui potest; magno fane eorum commodo, qui lin-

guæ Arabicæ dant operam. Tandem tredecim formationibus adjuncta sunt verba ملحق *mulhak*, id est, quadriliteris assimilata, quæ quamvis literis pluribus constent, prioribus tamen potius adnectenda esse videntur, eo, quod literarum augmentum per formationem solummodo iis adhæreat. *Imminutum* dici potest, quia omiſſa vocabula plura synonyma, quæ supra modum ad rem aliis verbis exprimendam congesta reperiebantur: quæque, experientia teste, incertum potius reddere lectorem solent, ac rem magis sæpe obscurare, quam illustrare. Expunctæ pariter significationes Gallicæ, Polonicæ, & Germanicæ, eo, quod fere sine causa molem operis, & pretium adaugeant, cum lingua Latina sola viris eruditis sufficiat, aliis vero hujus ignaris in Oriente degentibus, Italica melius consularur. Quare & hic præter Latinum voces, ac locutiones, magis obviæ Italicæ redditæ sunt. *Emendatum* compellari potest, quia innumera pene sphalmata typographica correctæ sunt, quæ licet alias leviora, hic tamen ob notas diacriticas majoris sunt momenti. In vocum interpretatione ubique ratio habita, locutionibus parum probis substitutæ aliæ castigatæ magis, atque selectis exemplis omnia illustrata sunt. Quamquam ingenue fateri cogamur, utut antiqui errores multi emendati sint, communi tamen eorum fato, qui libros præsertim linguarum Orientalium edunt, accidisse, ut novi rursus irrepererent: id quod nec solertissimus *Golius*, neque exactissimus prorsus *Castellus* evitare poterant; hinc *Sennertus* suo Arabismo subnexuit: *errata & heic irrepsisse non mirum videri poterit illi, qui operæ, nostræ simili, vel semel admovit manum.*

1669. *Podesta* Assertiones de principiis substantialibus, accidentalibus, proximis, & remotis &c. &c. Ling. Orient. *Viennæ*. in 4to.
 Notæ in libellum anno 1669. *Viennæ* typis vulgatum, cujus inscriptio: *Assertiones de principiis &c.* ab amico tam corrigentis (*Meninsky*) quam errantis anonymo typis mandatae, in 4to.
1671. *Verdolmetschter türckischer Chronick*, 1ter Theil, in 8vo. min.
 Anatomie secundi monstrosi partus. I. B. *Podestæ*, cui nomen: origo, & gesta Ottomanicæ stirpis, a viro ejus artis perito facta, anno 1671. in 4to.
Animadversione dignum est, citationes textus orientalis tam in hoc, quam in præcedenti rescripto Podestano calamo inscriptas esse, ob defectum nimirum-typorum Orientalium.
1672. I. B. *Podesta*, Translatæ Turcicæ Chronicæ pars prima. *Norimbergæ*. in 8vo. min.
Annali Ottomanici tradotti dal' originale Turchesco, in Italiano, Latino, & Tudesco da Gi. B. Podesta. Parte prima in 8vo. min.
 Tabella Turcicæ linguæ studiosis summe utilis, ac necessaria ad intelligendum lexicon heptaglotton doctissimi viri *Edmundi Castelli*, in quantum Arabicam radicem, & ejusdem *Castelli*, nec non doctissimi viri *Jac. Golii* dictionarium Persicum repræsentat, inventore *Jo. Ba. Podesta Lipsiæ*, in fol.
1674. Literæ publicæ, quibus invitatur *Viennensem* juventutem J. B. *Podesta* ad addiscendas linguas Arabicas, Persicas, & Turcicas, mense octobri ad valvas Universitatis affixæ. in fol.
 Prodromus novi ling. Orient. collegii, jussu Aug. &c. erigendi in *Universitate Viennensi* per I. B. *Podesta*, in 4to.
Meninskii antidotum in prodromum novi ling. orient. collegii, &c. In 4to.
 Notandum est, exiisse paulo post decretum nomine *Recloris*, & *Consistorii Universitatis*, quo proscribitur, prohibetur, & ad ignes condemnatur prædictum Antidotum, adducendo sex specificas rationes, ob quas liber iste, ut impius, & infamis rejiciatur.
1677. Dissertatio academica, continens specimen triennalis profectus in linguis Orientalibus, deferente I. B. *Podestæ*, publice exhibenda a nob. & doctissimis dominis ling. Orient. auditoribus. *Viennæ*, in 4to.
 In quintum, viperinumque J. B. *Podestæ* partum, id est, in libellum: *Dissertatio academica &c. a Franc. de Meninsky. Viennæ*, in 4to.
Podestæ Theriaca contra viperinos male suadæ invidiæ morsus. *Viennæ*, in 4to.
1678. *Meninsky* Relolutio theriacæ contra viperinos male suadæ invidiæ morsus. *Viennæ*,
Podestæ Elementa Calligraphiæ Turcico-Arabico-Persicæ in una tabella, cui adjecta tabella practica, in fol.
1680. *Mustaphæ filii Hossain algenaby* de gestis *Timurlenkii*, seu *Tamerlani*, opusculum latine redditum a I. B. *Podestæ*. *Viennæ*, in 8vo. min.
 Cursus grammaticalis ling. Orient. Turcicæ Arabicæ, Persicæ. Pars prima. *Arabismus*, a I. B. *Podestæ*. *Viennæ*, in 4to.
1689. Fax reminiscentiæ. Auctore I. B. *Podestæ*. *Viennæ*, in 4to.
1691. Cursus grammaticalis ling. Orient. Pars 2da *Persismus*, & *Arabismo-Persismus*. a I. B. *Podestæ*. *Viennæ*, in 4to. Cum fig. æn.
1692. I. B. *Podestæ* cursus grammaticalis a meta ad carceres retorti Pars 2da, h. e. Rescriptum notissimi interpretis *Meninskii* in *Persismum*, seu gramm. *Persicam* a dicto I. B. *Podestæ* nuperrime editam. *Viennæ*, in 4to.
1703. Cursus grammaticalis ling. Orient. Pars 3^{ia}, & ultima. *Turcismus vulgaris*, ac literalis, a I. B. *Podestæ*. *Viennæ*, in 4to.

Signa & notæ compendiarie, quæ passim in hoc opere occurrunt, sic integræ sunt legenda.

	Vox Arabica.
a. vel act.	Activum.
abl.	Ablativus casus.
abstr.	Abstractum nomen.
ac. vel acc.	Accusativus casus.
Acht.	<i>lughatî achterî</i> . لغة آخترى Lexicon Arabico-Turcicum manuscriptum.
adj.	Adjectivum.
adv.	Adverbium.
Ah.	<i>hüsnü dîli ahî</i> دل و حسن eleganti stylo scriptus, & multæ doctrinæ liber, ad modum nostrarum fabularum <i>Romanensium</i> compositus.

An.

Hex.	<i>ælchysül-bejân fi kâwânîni âli osmân lihusein hezarfen</i> بلخيص Manuscriptum explicans systema politicum omnium provinciarum Ottomanicis principibus sub- jectarum.
Hott.	<i>Hottingeri</i> solertis in literaturam Arabicam indagatoris opera, nempe: Historia Orientalis; Bibliotheca Orientalis, & alia.
Hum.	<i>hûmajûn nâme</i> نامہ ہایون Speculum principum, quod ex Persico in Turcicum versum elegantissimis repletum est sententiis, exemplis, & fabulis.
Hyd.	<i>Hyde</i> doctissimi Angli opera, videlicet de veteri religione Persarum, item de Schahiludio.
Jan.	Janua linguarum Turcice reddita.
i. e.	Id est.
i. q.	Idem quod.
i. q. præc.	Idem quod præcedens.
Ik.	<i>iksîri dewlet</i> اکسیر دولت Elixir vitæ, & felicitatis, liber moralis de officiis cuique in vita præstandis: juxta <i>Meninskium</i> , manuscriptum rarum, & auro contra carius.
imp. vel imperf.	Imperfectum.
impera.	Imperativus.
intransf.	Intransitivum verbum, seu absolutum, aut casum non regens.
Kirch.	<i>Kircheri</i> in linguis exoticis versatissimi Germani opera, quæ cum pri- mis de rebus Aegyptiacis tractant, ut: lingua Aegyptiaca ex abstru- sissimis Arabum monumentis restituta, item <i>Oedipus Aegyptiacus</i> .
Kürk.	<i>kürk wezir hykâjetî</i> قرق وزیر کا ہستی Historia 40. Vesiriorum seu hi- storiæ a singulis eorum allatæ in defensionem principis accusati a noverca, totidem ea etiam historias fabulosas ad illum convin- cendum allegante.
Leunc.	<i>Leunclavii</i> viri de historia Orientali optime meriti, pandectes historiæ Turcicæ, liber singularis ad illustrandos annales.
Ll.	Literæ, hoc est: epistolæ, diplomata, mandata, decreta, syngra- phæ &c. &c.
Marac.	<i>Maraccii</i> e congre. cler. regul. Matris Dei, & confessarii <i>Innocentii</i> <i>XI.</i> refutatio Alcorani.
Mag.	<i>Maggio</i> seu ejus grammatica Turcica <i>Romæ</i> impressa.
mas.	Masculinum, seu masculini generis.
metaph.	Metaphorice.
Mirk.	<i>mirkâtül-lughæt.</i> مرقاة اللغة dictionarium Arabico-Turcicum.
Montec.	<i>Montecucoli</i> commentarii bellici, juncto artis bellicæ contra Turcas instituenti systemate <i>Viennæ</i> impressi.
Nâi.	<i>târîchî nâimâ</i> تاريخ نعيمہ annales Sultanorum ab anno <i>Heg.</i> 1000. ad an- num 1070. duobus romis <i>Constantinopoli</i> impressi.
Nî.	<i>lughætî nî-metüllah</i> لغة نعمة الله dictionarium Persico-Turcicum co- piosissimum.
nom.	Nomen.
n. s.	Nomen substantivum.
n. prop.	Nomen proprium.
ol.	Est pro <i>olmak</i> esse, vel fieri, similiter auxiliari longe frequentissi- mo, unde Turcicum اولف binis literulis hoc modo و exprî- mitur.
p.	Vox Persica.
part. pass.	Participium passivum.
pl.	Pluralis numerus.
pl. mult.	Pluralis multitudinis.
pl. pauc.	Pluralis paucitatis.
pl. pl.	Pluralis pluralis.
Pocok.	<i>Pocokius</i> , seu ejus specimen historiæ Arabum, opus summa eruditio- ne repletum.

<i>præc.</i>	Præcedens, vel præcedentis.
<i>præt.</i>	Præteritum.
<i>q.</i>	Quasi.
<i>r.</i>	Rarius; admonet nempe dictionem, cui postponitur, rarius venire in usum, ac esse pene obsoletam, pro qua semper subjicitur usitatio.
<i>Ras.</i>	<i>tārÿchÿ rasid</i> تاريخ راشد annales Sultanorum ab anno 1071, usque ad annum 1134. tribus tomis Constantinopoli impressi.
<i>Rel.</i>	Relandi Hadriani de religione Mohammedica.
<i>Sæ.</i>	<i>sæ dūd - dîn</i> سعد الدين Bratutio, ejus interpreti, <i>Seidinus</i> dictus. Auctor Turcici chronici elegantissimo stylo conscripti, ita, ut dicatur: <i>tāgiūt - tewārÿch</i> التواريخ تاج corona chronicorum; vulgo <i>chogia-tewarychy</i> خواجه نوارخى appellatur.
<i>Schult.</i>	<i>Schultensii Alberti</i> viri in linguis orientalibus peritissimi opera, nempe: Monumenta vetustiora Arabiae; Vita Saladini; Anthologia veterum Poetarum.
<i>scil.</i>	Scilicet.
<i>sing.</i>	Singulare, singularis numerus.
<i>sil.</i>	<i>süleimāni</i> سليمانى Solimani annales.
<i>t.</i>	Turcica vox.
<i>tart.</i>	Tartarica vox.
<i>Tef.</i>	<i>tefsirül - kur - ān</i> تفسير القرآن commentarius Alcorani, in duos tomos divisus.
<i>Tew.</i>	<i>tewārÿchÿ āli osmān</i> توارخ آل عثمان annales Turcici, seu de stirpe Ottomanorum; liber, uti <i>Meninskius</i> dicit, a Turcis pauci aestimatus, a <i>Leunclavio</i> olim latine redditus.
<i>trans.</i>	Transitivum verbum.
<i>V. vel Vid.</i>	Vide; scilicet remittitur lector ad vocem jam antea explicatam, vel alibi explicandam.
<i>V.</i>	Verbum.
<i>V. a vel act.</i>	Verbum activum.
<i>V. p. vel pass.</i>	Verbum passivum.
<i>Wan.</i>	<i>Wānkuli</i> وان قولى dictionary Arabicum-Turcicum Constantinopoli impressum.
<i>unit.</i>	Unitatis nomen.
<i>usi.</i>	Usitate.
<i>vul. vel vulg.</i>	Vulgo.
[]	His notis plerumque includitur, quotæ sit conjugationis verbum, cujus arabici verbi sit infinitivus, aut participium, denique, a qua radice proveniat vox præcedens.
()	His includitur vocabuli explicandi oppositum, uti <i>albo</i> opponitur <i>nigrum</i> .
II.	Indicat vocem sequentem, aut synonymam esse, aut similiter desinentem.
¶	Denotat vocis præcedentis phrasés, & modos loquendi.
*	Asteriscus indicat expressiones subsequentes esse tropicas, quæ nonnisi apud poetas inveniuntur.

Ordo formarum, seu Modzaredorum trilaterarum radicalium linguæ arabicæ.

- I. فعل *fe-âle* يفعل *jef-ûlu*. II. فعل *fe-âele* يفعل *jef-ÿlu*. III. فعل *fe-âle* يفعل *jef-âlu*. IV. فعل *fe-ÿle* يفعل *jef-âlu*. V. فعل *fe-ûle* يفعل *jef-ûlu*. VI. فعل *fe-ÿle* يفعل *jef-ÿlu*.

Ordo conjugationum trilaterarum regularium.

1. فعل *fa-âle*, *fa-yle*, *fe-ule*. 2. فعل *feâ-âle*. 3. فاعل *fâ-âle*. 4. ان فعل *ef-âle*. 5. تفعل *tefâ-âle*. 6. تفاعل *tefâ-âle*. 7. ان فعل *infâ-âle*. 8. افتعل *iftâ-âle*. 9. افعل *if-âlle*. 10. استفعل *istef-âle*. 11. افعل *if-âlle*. 12. افوعل *if-âw-âle*. 13. افوعل *if-âwxele*.

Ordo conjugationum trilaterarum irregularium, seu Arabibus assimilatarum quadrilateris.

14. فوعل *few-âle*. 15. فيعل *fei-âle*. 16. فوعل *fâ-wele*. 17. فيعل *fâ-jele*. 18. فعمل *fa-lele*. 19. فعلي *fa-lâ*. 20. تفعل *tefâ-lele*. 21. تفوعل *tefew-âle*. 22. تفيعل *tefei-âle*. 23. تفوعل *tefâ-wele*. 24. تفعلي *tefâ-lâ*. 25. افعمل *if-âlele*. 26. افعلي *if-ânlâ*.

Ordo conjugationum quadrilaterarum.

1. فعمل *fa-lele*. 2. تفعمل *tefa-lele*. 3. افعمل *if-âlele*. 1. افعل *if-âlle*.

Series characterum, quibus cum *Meninskio* ad exprimendam pronuntiationem vocum Orientalium usi sumus.

- a*, *ā*, *L*iteram *a* sine nota, aut accentu in *Turcicis*, & literam *ā* in *Arabicis*, & *Persicis* eodem modo leges aut pronuntiabis, hoc est clare, ut *a Italicum*, *Gallicum*, quod natura sua breve est ad differentiam sequentis *ā*.
- ā* Effertur obtuse, ut *Austriacum ā* in dictione *Vater*, pater, ut diphtongus *Gallica au* in dictione *haut*, altus: est enim semper longum, & notabiliter debet protrahi.
- b* Proferri debet, ut in *Italicis*, *Gallicis*, non vero ut in *Germanicis*, ubi confunditur sæpe cum *p* vel cum *w*.
- c* Literam *c*, prout pronuntiatur ante *a*, *o*, *u*, seu ut *k* nunquam adhibemus, sed loco illius ponimus ubique *k*.
- ç* Hoc ç cum accentu paulo fortius proferendum est æque, uti *Italicum*, aut *Romanum c* ante *e*, & *i* in dictione, v. g. *cece*, *cicer*, & fere ut *Germanicum tsch*.
- ch*. Non cum tali sibilo, & razione effertur, qua suum *ch* efferunt *Germani*, sed liberius spiritum illum fortem, ex imo gutture tractum, emittendo citra compressionem oris.
- d*, *e*, *f*, Efferuntur ut in *Gallicis*, & *Italicis*.
- g*, *gh*, *g* Solum, prout ab *Italibus*, & *Gallis* ante *a*, *o*, *u*, *l*, & *r* pronuntiatur, nusquam adhibemus: cum *Turcæ* illud proprie nunquam sic legant, sed cum *h* unitum, ut sit *gh*, quod efferunt sicut moderni *Græci* suum *γ gamma*: sic ad exprimendum *Turcico-Arabicum* ç *ghain* utimur literis *gh*, ubi debet simul cum *g* audiri aspiratio *h*.
- ḡ* Litera ḡ sic notata ad exprimendam *Turcicam* ç *ḡim* adinventâ, efferenda est ut *g Italicum-Romanum* ante *e* & *i*, ut in dictionibus *generale*, *generalis*, &

& *ginocchio*, *genu*. Ubi autem inveneris *gia*, *giu*, vel *gio*, pro *جا* vel *جو* lege illud ad modum unius syllabæ, quemadmodum pronuntiaret *Italus* suum *gia*, *gio*, *giu*.

- g** Litera *g* cum superaddito parvulo *i* pariter inventa est ad exprimendam *Perficam* *گ* *gef*, proferturque ut *g* durum, cum admixto, seu quasi adjuncto *i*, ut, si sequatur alia vocalis, faciat unam cum ea syllabam, quod in monosyllabo *گ* *gef* videre est: *Gallus* scriberet *giuef*, vel *guef*, *Italus* *ghief*.
- h** Proferenda est cum sensibili aspiratione, uti in *Germanicis*, & nonnullis dictionibus *Gallicis*.
- i** Pronuntiandum ut apud *Germanos*, & *Italos*, sive sit consonans, sive vocalis, sed presse, dum est vocalis; ut ab *Italis*, *Gallis* profertur in voce *finis*, ad differentiam *y*, quod longe aliter pronuntiandum, ut infra dicitur.
- ī** Litera hæc sic notata nihil est aliud quam *ī*, seu producendum, ac notabiliter protrahendum in *Arabicis*, & *Perficis*. Nota tamen, quod, cum in *Arabicis* idem *ī* immediate sequitur alterum *j* consonans, tale *ī* ponamus ad compensandum *w*: ut *اڤت* exprimimus *exijet*, quod alias scribi deberet *exijjet*.
- j** Consonans est, ut in *Italicis*, *Germanicisque* proferendum.
- ĵ** Litera hæc *ĵ* tribus punctis superne notata ad exprimendam *ĵ* *je* adinventæ est, efferrique debet ut *Gallicum* *i* consonans, aut ut *g* ante *e*, & *i* apud *Gallos* in dictionibus; v. g. *i ai*, *habeo*, *general*, *generalis*.
- k** Legendum ut *k*, seu *kh* *Germanicum*, admixta aliqua aspiratione gutturali.
- k̄** Litera hæc adinventæ est ad exprimendam literam *Turcico-Arabicam* *ك* *kef*, proferenda simul cum *i* eo modo, quo diximus efferendum *g*, hoc est, illud *i* simul cum *k* efferendo, & cum sequente alia vocali unam syllabam efficiendo, ut *ك* *kef* monosyllabum scriberet *Gallus* *quief* vel *quef*, *Italus* *chief*.
- l** Literam *l* profer ut in *Germanicis*, *Italicis*, *Gallicis*.
- m** Pronuntiatur ut in *Italicis*, *Germanicis*.
- n** Pariter.
- n̄** Sed cum additur lineola, ut hic *n̄* tunc servit ad exprimendam *Turcicam* literam *ن* *saghyrnun* dictam, estque adulterinum *n* non integre pronuntiatum, palatum nempe lingua non feriendo, ut etiam in *Latinis* plerumque effertur *anguis*, *angustia*, *increpo*, *ingenuus* &c. & ut in *Gallicis* *mon*, *meus*, *bien*, *bene*, *latin*; *latinus* &c.
- o** Proferendum fere ut *o* *Italicum*, & *Gallicum* *pressum* in dictionibus *contra*, & *contra*, hoc est, sono accedente ad *u*.
- ö** Hæc litera adinventæ est ad exprimendum, *waw* otiosum post consonantem in *Turcicis*, & proferenda ut diphthongus *Gallica* *eu*, in *peu*, *parum*, seu ut profertur tale *ö* a *Germanis* superioribus in voce *König*, *Rex*.
- p** Ut in *Italicis*, & *Gallicis*, nunquam cum *b* confundendum.
- r** Ut apud *Germanos*, & *Italos*.
- s f** Ut *f* *Italicum*, & ut *Gallicum* *f* initiale.
- s̄** Litera hæc *s̄* punctatæ, seu accentu notatæ ad exprimendam literam *ش* *sin* adinventæ est, proferturque plane ut *Gallicum* *ch* in *cheval* *equus*, aut ut *Italicum* *sc* in *scemare*, *minuere*, & omnino ut *Germanicum* *sch* in *schade*, *damnum*.
- c** Ut in *Italicis*, & *Gallicis*.
- u** Litera *u* semper legenda ut vocalis; nam pro consonante adhibetur *ū*. Proferatur autem ut *a* *Germanis*, *Italis*, *Polonis*, & ut *ou* *Gallicum*, aut *Græcum* *ū*.

- ū Longum est, & protrahi debet.
 ū Litera ū cum duabus superne lineolis proferri debet, ut u *Gallicum*, seu ut u populis superioris *Germaniæ* plerisque profertur.
 w Litera w æquivalet consonanti v, prout profertur ab *Italis*, & *Gallis*, eodemque modo pronuntiari volumus, & nunquam ut f.
 y Legi debet medio quodam sono inter e, & i.
 ȳ Notabiliter protrahi debet.
 z Pronuntiandum semper ut z *Gallicum*, non vero ut *Italicum*, *Germanicum*.
 * Nota hæc * adinventata est ad exprimendam literam ע *in Hebraicæ* v respon- dentem.

Elif. Litera prima Alphabetti Arabici, Persici & Turcici est aspiratio lenissima, in summo gutture formata, & habet sonum secundum vocalem, quæ illi superadditur; nonnunquam est litera otiosa, & plane non pronuntiat, ut in Arabicis: **نصروا** *næsærū*, adjuverunt plures viri, **الف** *alif* بين *bein* الفرق *farq* بين *bein* **الواو** *waw* الجمع *gem* و **الواو** *waw* العطف *atfi*, ob distinctionem inter *waw* plurale, & *waw* copulativum, sicut notat **احمد بن علي** *Aehmed ibn æli* in sua Grammatica; & in Persicis **خواندن** *quod pronuntiar* potest vel *chunden* vel *chanden*, legere. In primo casu **Elif** vocatur **الف رسمي** *elifi resmū*, quod Castelus **Elif** otiosum nominat; in secundo **Waw** vocatur **واو رسمي** *wawī resmū*, quod **Ferhengi sūuri** per **واو معدوله** *wawī mæ-ædūle* explicat; qui etiam hanc secundam legendi methodum magis probare videtur.

Elif extra dictionem 1) Est nota unitatis **ا** juxta notam formulam **هو** *hewwez*, &c. 2) In Siglis persicis character diei solis. 3) Ex signis zodiaci, Tauri, aliorumque, & tunc sæpe notatur hoc signo, ut sit **ا**.

E Hæmze a. 1) Particula vocantis, **nasbans** Nomen subsequens, & quidem juxta **عبد الكاھر** *æbdül kahir* **البحراني** *ül-giürġani* in Commentario ad Particulas Arabicas **القرايب** *lilmünadijl-karāibi*, ob vocatum propinquum, e. g. **أرجلا** *ereġiulān*, o vir! nempe qui hic propinquus es; nam ad vocandos illos, qui magis sunt distantes,

alia apud Arabes magis emphaticæ applicantur particulae, ut **يا** *ja* **هيا** *ejā* **هي** *hejā* **اي** *ej*. 2) Particula interrogativa, an, num? **أزید عندك ام عمرو** *ezeidiün yn deke em æmrū*, num Zeidus apud te, an vero Amrus. Notat hic **وان قولي** *wānkūli* in suo Dictionario Arabico: si hæc particula alii hæmze præponitur, tunc in scriptura interjicitur **ا** *elif*, ut sit e. g. **أأنت ام ام سالم** *e-ente em ümmün sālümün*, num tu, an vero mater sana est? 3) Pro **آه** *ah*, quæ est interjectio, heu, ah!

آ a. Producto Spiritu elatum, quod Golius scribit || 1) Est Particula deridentis, hui, vah: unde fit nomen **أبة** *æbē* seu **آة** *ætūn*. ejusque diminutivum **أبيبة** *ubejjetün*, Ironia, vituperatio. 2) **آ** seu **أ** *aiin* vel ut Golius scribit **آة** *æiin*, Collectivum, & **آة** *æiin* seu **آة** *æiin* actiün, unitatis nomen, nomen arboris, & fructus, juxta quosdam, quo coria concinnantur, juxta alios, sub qua sæpe versari dicuntur genii, dæmonesve. 3) **آ** seu **آة** *æiin*. Ut Nomen, sonus ipse **آ**, qui clamantis est, & eminus vocantis. **Gol.**

آ a. p. Veni, Imperativus ab **آمدن** *æmeden*, vel potius a verbo obsoleto **آيیدن** *æjiden*, venire. Hinc **بيرون آ** *birün ā*, exi, **آ درون** *derün ā* intra, usitatus tamen **آي** *æj*, **بياي** *bijāy*, vel etiam **بيا** *bijā*.

آ a. p. Subjunctum nomini est pro Vocativo, uti **عطار شيخ** *ætār šejch* in **نامد** *nāme*, libro Consiliorum, exclamat **پادشاه** *pādisāhā* **گزار** *ġüzār*, summe Rex! indulge delictis nostris.

1 a. p. Longum diversas emphaticas significationes habet, praesertim in Rhythmis persicis; valet pro adverbio exclamantis, interrogantis, imperantis, optantis; immo & mere pleonastice usurpatur. Ferh.

1 a. p. 1) In compositione inter duas voces positas notat *توسل* *tewwesül* conjunctionem, uti in exemplo *بسرپا besër ā pā*, a capite ad pedes. 2) Inter eandem vocem duplicatam denotat *ملازمه milazeme* aequalitatem, & perseverantiam, uti in *لبالب lebāleb* *سراسر serāser*; significationes vide in suis locis.

1 a. s. Clarum & breve in vulgari sermone turcico 1) Subjungitur in fine responsi ad designandam affirmationem, porro, utique v. g: si quis diceret turcice: debebas ire ad templum, *كليسايه كتمك كرك ايدك Kielisāje gitmek g'reg' idiin*. Dovevi andar' alla chiesa, & alter responderet: *واردما wārdūmā!* utique *jām ivi!* Vi sono pure già stato. Potest autem scribi loco dicti 1 a etiam a finale, uti in dato exemplo: *واردمه wārdūma*. 2) Antiquitus affixum in fine nominis erat nota Dativi, prout adhuc in literis tartaricis passim reperitur; sed contra apud Turcas nunc usus obtinuit, scribiturque illius loco o vel a e. g. *اره ere*, viro, *اڤرته awrete*, mulieri, de quo casu consule Grammaticam.

اب

اب eb. n. s. Pater, in plur. *ابون ebūne*, *آبا ābā*. Phr. arab. *لا اب لك lā ebiin leke*, vel *لا ابا لك lā eban leke* vel *لا اب لك lā ebāke*. Expressio, quæ in laudem alicujus apud Arabes applicari solet, quasi dicere vellent: Pro tuo in hunc mundum adventu non erat tibi opus patre. Wank. Fuit originaliter *ابو ebewūn*, quod Turcæ legunt *ابو ebū*, & sic quidem invenitur inter turcica cum subjuncto nomine, ut: *ابو علي سينا ebū ālī sinā*. Celebris author, ex quo conflatum nostrum Avicenna. Plura vid. in ابو.

اب āb. p. n. s. 1) *ماء maīn* a. سو su. r. Aqua, Acqua. usit. 2) Venustas. *Leggiadria*. 3) Nitor. Splendore. 4) Dignitas. Dignità. 5) Modus. Regola. 6) Intentio. Intenzione. 7) Mensis Augustus ex calendario Syro Macedonium. Il mese d' Agosto appresso i Greci della Siria. 8) Secta, & institutum monachorum. Ordine dei monachi. Phr. Perf. *آب در دهانش آمد āb der dihānes āmed*. Quod turcice significat

پك ارزولادي pek ārzulādī. Mota est illi falliva, h. e. valde desideravit. Negli é venuto gran voglia. *آب آوردن āb āwürden*. Quod sic explicatur a lexicographis: *طوار آباغنده tawār ājaghinde bir ŷillet zāhir olmak, jænū sū inmek*, Aquam descendere ad tarsum jumentum, seu phlegmone circa unguam laborare. *آب کشان اول صوي چقرمف āb kūsāden*, *آب کشان ol sujī cikarmak*. Aquam, seu illam phlegmoneim ex ulcere educere. *آب تاختن āb tāchten*. Reddere urinam. * Express. figur: seu poëtica. *آب آتش مزاج ābi ātes mizāg*. Vinum rubrum. *آب آتشین ābi ātesin*. Lacryma meroris. *آب از سر گذشت āb ez ser gūzāst*. Conclamatum est. *آب بآب نمیرسد āb beāb nemūresed*. Nulli ab alio utilitas. *آب بروی کار آورد یاخود آرد āb berūj kār awürd, jā chod āred*. Operi, seu negotio formam, praetextum dedit, vel dabit. *آب آبی هسرت ābi hæsret*. Lacryma desperationis. *آب در چکر نیست āb der giger nīst*. Non habet copiam, seu non est in illius viribus; sive sensus de divitiis sit, sive de aliis rebus. *آب در آب زبر گاه دارد āb der zīr gāh dāred*. Negotium suum clandestine facit. *آب دندان ābi dendān*. Subjugatio. Item: In ore & sermone alterius esse. e. g. *آب دندان در کرچه کشتیم ābi dendān der kerče kštem*. Quamquam invidi de me multum loquantur. *آب در جو باز آید āb der giū bāz ājed*. Ubi semel aqua fluxit, iterum aqua fluit. *آب شناس āb sinās*. Rerum gnarus, perspicax. *آب شد āb šūd*, vel *آب کشت āb kšst*. Colliquefactum est. *آب مرا بروی کار آمد āb merā berūj kār āmed*. Intentionem meam assecutus sum. *آب مرم ābi merjem*. Probitas, & pudicitia. Ferh. Phr. Turc. *آب و هوا ābū hewā*. Aqua, & aer, i. e. temperies aeris. *L'aria, il clima*. *آب بروی آیتک āb wilājetiūn-ābū hewā sine ālysmak*. Afuescere aeri alicujus regionis. *آب و هوایی از یک کشاسی مقبول طبع شریفی اولوب ābū hewāsī, we fezāi dilkūsāsī mækbūlī tæb-ŷ serīflerī olūp*. Temperies aeris, & amenitas camporum illius loci grata erat naturæ ipsius nobilissimæ. *Sæ. L'aria, e l'amenità di quel luogo si confaceva grandemente colla sua nobilissima complessione*. *Brat. آب ویرمک ābū tāb wīrmek*. Quasi nitorem, & ardorem dare, h. e. exornare v. g. sponsam &c. *Dar splendore, accongiāre*. Item *آب* in compositione cum aliquo nomine: vel proprio; & tunc designat fluvium

آبَة *ibāt.* a. V. *Act.* Recusare, uti *ابا ibā Gol.*

آبَات *ebāti,* آبَة *ebāti.* a. n. f. poetice *pro* آبَة *ebeti.* Pater mi. *Gol.*

آبَاتَة *ibātet.* a. V. [4. a. آبَات بِيْت] 1) Perno-
stare facere. 2) Noctu perire. *Gol.*

آبَاتِر *ibātir.* a. n. f. Qui se segregat a se, &
deserit propinquos. *Van.*

آبَاتِفَت *ibāfet.* a. V. [4. a. آبَات بُوْت] Inqui-
rere in rem, scrutari. *Gol.*

آبَاتِي *ebāsi.* a. n. f. Plur. a Sing. آبَاتِي
ebāsi. Saturi, fatiati cameli, & ita pro-um-
bentes humi. *Gol.*

آبِ اجَام *ab aḡiām.* p. n. f. 1) قَامَشَاك
kāmšlyk. Arundinetum. Canneto. 2) سَارَلَك
sāzlyk olān sū. Palus. Stagno.
Ferh.

آبِ اجِير *ebāḡir.* a. n. f. Aerumnæ. Plur. *ab*
ebḡir.

آبَا حَات *ibāhāt.* a. V. [4. a. آبَا حُوْح] Con-
cedere aliquid, licitum facere. *Van.*

آبَا حَات *ibāhāt.* a. n. f. Licentia. *Licenza.*
اول بحر الحاد و اباحتده ساحت ايدن كراهلر
ol bāhri ilhādū ibāhātte sāhāt iden ḡumrāh-
lar. Illi perditii homines impietatis ac licen-
tiæ oceani oras tenentes. *Quelli disuiati,*
ed insolenti eretici. Sæ.

آبَا حَات *ibāhāt.* a. V. [4. a. آبَا حُوْح] i. q.
اطفا *yifā.* Extinguere. *Gol.*

آبَاد *ābād vel* ابود *ūbūd.* a. n. f. Sæcula.
Plur. *ab* ابد *ebēd.*

آبَاد *ābād.* p. Adj. 1) شين *mā-mūr.* a. n. f. *Abitato,*
popolato. 2) دَايَا *dūmā.* a. n. f. هر زمان *her zemān.* i. Sem-
per. *Sempre.* 3) آفَرِين *āferīn.* Euge. part.
Laudandi. 4) نَام خَانَدَه كَعْبَدَه مَعْظَمَه *nāmī*
chāneī kē-beī mūr-zzeme. Nomen fani Mec-
cani. 5) نِيَك خُوب *nīk. chūb.* Pulcher, bo-
nus. 6) Part. salutandi in آمَدِي *ābād*
āmedī. Bene venisti. 7) صَحْرَا *sāhrā,* De-
sertum, planities. v. g. : اسد آباد *essed ābād,*
desertum leonum. خَرَم آباد *churrem ābād,*
amœna planities. 8) Improprie, pro loco
ædificiis pleno, vel urbe. فُرُوز آباد *furūz ābād,*
civitas Persica in provincia Farz prope Schi-
raz. *Ferh.* احمد آباد *ahmed ābād.* Ahmetis
civitas. *Guzurata in India Metropolis;*
quasi civitas quam ædificavit aut restauravit
Mohamedes. بِلَادِ مَسْرَتِ آباد *bilādī*
mēsret ābād, jucunda amœna regio. Cit-
tā fioritte. *Brat.* Item in Eb. legitur.

آبَادِ خَرَمِ نِهَادِ دَرِ كَه *churrem nihād dūr ki.* Locus deliciarum adeo
amœnus, ut - - Un luogo così delizioso ed a-
mœno, che - - Item آباد *ābād.* e. شَاد *sād.* e.

آبَار *ābār.* a. p. n. f. 1) Plumbum, pec-
ustum, alias etiam liquefactum. 2) Plur.
ab آبَرَة *ibret.* Acus. Aghi. 3) آبَار *pro* آبَار
eb-ār. Plur. pauc. uti آبُور *ebūr.* a Sing.
بِير *būr.* Putei. *Gol.*

الآبَار *el-ebārū.* a. n. f. Tractus territorii
Wasith, آبَارِ الْعَرَبِ *ebārūl-āreb.* Nomen
loci inter Achfar, & Feid, qui media fere
via inter Cufam & Meccam; aut forte pu-
rei Arabum.

آبَار *ibār.* a. n. f. alias etiam لَقَا ح *lakāh.*
Semen palmæ, nempe flores palmæ maris;
Item. Quod inditur aut aspergitur palmæ fœ-
minæ ad fecunditatem. *Wan.*

آبَار *ipār.* p. n. f. Thymium, al. Origani
species, saturcia. *Cast.*

آبَار *ebbār.* a. n. f. aut potius آبَار *ebār.* al.
آبَار *ābār.* Pulices. *Gol.*

Recreare, reficere. *Rallegrare, render*
lieto.

آبَادَان *ābādān.* p. n. f. i. q. آباد *ābād am-*
plificative. 1) شين اولان بَر *šin olān jer.*
Amœnus, habitatus locus. 2) *Hilaris ho-*
mo. Luogo allegro, frequentato, ed uomo
giouiale. آبَادَان *ābādān ol.* مَعْمُور *mā-mūr ol.* *Frequentari, ædificiis & incolis*
augeri, recreari. Effer frequentato, popo-
lato, e rallegrato. اول زماندن بَرِ اول
berū ol ḡewānib ābādān olmūsidy. Ab eo
tempore frequentari ceperant illæ partes.
Da quel tempo era stato frequentato, e po-
polato quel paese. Sæ. آبَادَان *ābādān e.*
habitatum reddere locum, ædificare. Fabri-
care, render un luogo popolato. آبَادَان
ihjā wū ābādān e. recreare, exhilara-
re. Rallegrare, ravvivare, rimetter in
piedi.

آبَادَانَلِك *ābādānlyk.* i. n. f. *Cultus, amœ-*
nus locus. Luogo habitato, popolato, ameno.

آبَادَانِي *ābādānī.* p. n. f. مَعْمُور مَكَان
mā-mūr mekān. i. *Locus habitatus. Ferh.*

آبَادَانِي *ābādānī.* p. Adj. Ad incolendum
pertinens locus. *Ferh.*

آبَادَانِيدَن *ābādānīden.* p. V. pas. *Habita-*
ri, frequentari.

آبَادَانِيدَن *ābādānīden.* p. V. *Laudare,*
laudari. Ferh.

آبَادِي كَاغِد *ābādī kāḡhyd.* p. i. n. f. *Char-*
ta sericea densata. Carta di seta liscia.

آبَادِيدِ طَيْر *tajriin ābādīdū.* a. n. f. *Disgregatæ & divisæ aves.*
Gol.

آبَار *ābār.* a. p. n. f. 1) Plumbum, pec-
ustum, alias etiam liquefactum. 2) Plur.
ab آبَرَة *ibret.* Acus. Aghi. 3) آبَار *pro* آبَار
eb-ār. Plur. pauc. uti آبُور *ebūr.* a Sing.
بِير *būr.* Putei. *Gol.*

الآبَار *el-ebārū.* a. n. f. Tractus territorii
Wasith, آبَارِ الْعَرَبِ *ebārūl-āreb.* Nomen
loci inter Achfar, & Feid, qui media fere
via inter Cufam & Meccam; aut forte pu-
rei Arabum.

آبَار *ibār.* a. n. f. alias etiam لَقَا ح *lakāh.*
Semen palmæ, nempe flores palmæ maris;
Item. Quod inditur aut aspergitur palmæ fœ-
minæ ad fecunditatem. *Wan.*

آبَار *ipār.* p. n. f. Thymium, al. Origani
species, saturcia. *Cast.*

آبَار *ebbār.* a. n. f. aut potius آبَار *ebār.* al.
آبَار *ābār.* Pulices. *Gol.*

إبار *ibbār* & *ebbār*. 2. n. f. Acuarius, & mercator acicularum, ab إبرة *ibret* seu *ibre* acus.

إبارة *ibāret*. 2. V. [4. a بور] Perdere, exitio dare. ¶ إباره الله تعالى *ebārehüllahū ta'ælā*. Perdidit illum DEUS excelsus. *Wan.*

إبارة *ibāret*. 2. n. f. Fæcundatio palmæ. Vide in إبر *ibr*.

إبارق *ebāryk*. 2. n. f. Loci lutosi, Plur. ab إبرق *ebruk*, & ab إبريق *ibrÿk*. *Gol.*

إبارمة *ebārimet*. 2. n. prop. إبارهة *ebārihet*, & إباره *ebārih*, plur. ab إبراهيم *ibrāhīm*, vel diminutivum ejus إبراهيم *bürejhīm*. Abrahami parvuli, quasi Abrahamuli. *Gol.*

إباريق *ebārÿk*. 2. n. f. 1) Plur. ab إبريق *ibrÿk*. Gutturina. 2) Valde splendentes gladii. *Wan.*

إباز *ebbāz*. 2. i. q. آبز *ābiz*. Part. Affiliens, subsiliens in cursu dorcas, &c. Vide إبز *ebz*.

إبازير *ebāzÿr*. 2. n. f. Plur. ab إزار *ebzār*. Aromata & olera, quæ pro condimento incoquantur cibo. *Le specierie, ed altre concie delle vivande. Vide إزار ebzār.*

إبازيم *ebāzīm*. 2. n. f. Plur. ab إزيم *ibzīm*. Fibulæ in zona.

إباس *übās*. 2. n. f. Prava indoles.

إباش *übās*. p. n. f. Hominum turba. *Ferh.*

إباشة *übāset*. 2. n. f. 1) Hominum turba. 2) i. q. اخلاط *æchlāt*. Colluvio ex diversi generis hominibus.

إباض *ābāz*. Pro آباد *abād*. Plur. ab إبض *übz*. 2. n. f. Secula. *Gol.*

إباض *ibāz*. 2. n. f. Funis, quo pes cameli ligatur, uti dicitur in إبض *ebz*. *Act.*

إباض الإباض *elibāz*. 2. n. f. Secta quædam schismaticorum. *Gol. Forte quod Herbelotius notat: esse nempe communitatem ex pluribus tribubus collectam, quæ penes Hirach civitatem Chaldææ separatim vivit, ut libere religionem Christianam exercere possit.*

إباض *übāz*. 2. n. f. Nomen oppidi in provincia Arabiæ Jemanica.

إباط *ābāt*. 2. V. *Act.* Manum elevare, ut axilla videri possit. *Wan.*

إباط *ābāt*. 2. n. f. Axilla, Plur. ab إبط *ybt*. Unde *Metaph.* إباط الأمور *ābātul-ümür*. Ambages rerum.

إباط *ibāt*. 2. n. f. Quod ponitur sub axilla, ut إبط *ÿtāf*. Res quævis lateri imposita, seu accincta. *Gol.*

إباطح *ebātyh*. 2. n. f. Paludes Nabathæorum. Pl. ab إبطح *ebtah*. Vide إبطح

إباطيل *ebātÿl*. 2. n. f. Plur. a باطل *bātÿl*. Tanquam ab إبطيل *ibtÿl*. Res vanæ,

& inanes. *Cose vane, vanita. Sæ. Vide إباطيل.*

إباعة *ibā-æt*. 2. V. [4. a باع بيع] Venalem offerre rem. *Gol.*

إباع *abā-æd*. 2. n. f. Plur. Remote habitantes affines. *Wan.*

إباغ *ebāgh*. p. n. f. i. q. داغ *dagh*. Stigma inustum vel cauterium.

إباغ *ebāgh*; *ibāgh*; & *übāgh*. p. n. f. Nom. loci in Syriæ extremitate. *Cast.*

إباغ *übāghu*. Et إباغ عين *æjniü übāgh*. Nomen loci vel potius aquæ inter Cufam & Raccam, & إباغ يوم *jewmü übāgh*, dies apud Arabes celebris morte Mundiri Mafemaitæ, qui ibi cæsus fuit, aut dies prælii ad eum locum commissi. *Gol.*

إبافت *ābāft*. p. n. f. Vestes laceræ ex panno crasso. *Ferh.*

إفسرده *āb efsürde*. p. n. f. Comp. إفتحة *püchte*. Jus coactum, Gelatina.

إباق *ibāk*. 2. V. *Act.* [2. F] 2. يأتق v. يأتق. Aufugere servum. *Wan.*

إباق *übbāk*. 2. n. f. Plur. ab إبتق *ābyk*. Servi fugitivi. *Gol.*

إپان *apān-syz*. 2. adv. Derepente. Vide إپان.

إبال *abāl*. 2. n. f. Plur. ab إبل *ibl*. t. Cameli &c.

إبال *ebbāl*. 2. n. f. دوهجي *dewegÿ*. Camelorum pastor, & præfectus. *Cammellajo.*

إبال *übbāl*. 2. n. f. Cameli, qui recenti herba & lacte contenti sunt. Plur. ab إبل *ābil*. *Wan.*

إبال *lem übāli*. 2. ¶. Non curavi. *Gol.*

إبالة *ebālet*. 2. V. *Act.* [4. F] 4. يابل. Industrius esse in curandis Camelis. *Wan.*

إبالة *ebālet*. 2. V. *Act.* Abstinere virum a conjugis congressu. *Gol.*

إبالة *ibālet*. 2. V. *Act.* Multos possidere camelos.

إبالة *ibālet*. 2. V. [4. a بول] Facere ut mingat. *Wan.*

إبالة *ibālet*. 2. n. f. 1) Administratio opum; quia Arabum divitiæ fere in Camelis consistunt. 2) سياست *siyāset*. Disciplina, regimen. 3) Tribus, focii, asseclæ.

إبالة *ibbālet*. 2. n. f. Fasces lignorum.

إبالة *ÿghsün ælā ibbāletin*. Fascis graminis super fasce lignorum; i. e. molestia addita molestiæ. *Disgrazia sopra disgrazia. Wan.*

إباله *ibāle*. p. n. f. Latrina. *Ferh.*

إباليس *ebālise*, & *ebālise*. 2. n. f. Plur. ab إبليس *iblis*. Diaboli. *Diavoli.*

آبام *ābām*. p. n. f. 1) Turris. 2) Columbarium. 3) Signa zodiaci. *Ferh.* 4) *Pro* *اوام* i. q. *وام* *as* alienum.

آبام کبوتر *ābāmī kebūter*. p. n. f. comp. Columbarium, cavum ubi palumbes ovis incubare solent; uti plerumque in turribus arcium. *Ferh.*

آبان *ābān*. p. n. f. 1) Mensis, ubi intrat sol in Scorpionem; apud Syro-Macedones October. 2) Dies decima Mensis solaris. 3) Genius, qui præest ferrifodinis; item Mensi Octobri, & rebus, quæ in illis diebus accidunt. *Ferh.*

آبان *ebāni*. a. n. f. Dual. *اب اب* *eb*. 1) Parentes. *Il padre, e la madre.* 2) *آبان* *ebān*, *ابن* *ibn* turba & affeclæ Ibni Anri & Ibni Saïdi sociorum Mahometis. *Gol.*

آبان *ebān*, etiam *ūbān*. p. n. p. montes gemini in Arabiæ parte *نجد* *neğd* dicta, quorum alter albus, alter niger cognominatur; *parasangæ* intervallo diffiti, interjecta valle *Wadorrumma*.

آبان *ibān*. p. n. f. *چفت* *çift*. Par, bini. *Paro.*

آبان *ibbān*. a. n. f. Pl. *آباین* *ebābīn*. Tempus idoneum. *كل الفاكهة في آبانها* *kiüllül-fākihētī fī ibbānihā*. Omnis fructus suo tempore. *Ogni frutto a suo tempo.* *آبان* *ibbān*. *اطلب الامر في آبانها* *utlubil emre fī ibbānihā*. Rem pete suo tempore. *Cerca le cose a suo tempo.* *Gol.*

آبان *ūbān*. p. n. f. *طاق* *dāgh*. Mons. *Monte.* *Ferh.*

آبانان *ebānāni*, a. n. f. Dual. Montes duo Arabiæ, quorum alter *Abān*, alter *Muthalio* dicitur. *Gol.*

آبانی *ibānī*. p. n. f. 1) Jusculum. *Minestra.* 2) Catinum. *Catino.* *Ferh.*

آبان *ibānet*. a. n. f. *اب* *ab* [pro *آبالت* *ibālet*, *Gol.*] Socii, affeclæ. *Tef.*

آبان *ibānet*. a. V. [4. a] 1) Manifestare. 2) Separare. *Wan.* 3) Filiam nuptum elocare. *Gol.*

آباهر *ebāhir*. a. n. f. Plur. *آبهر* *ebher*. 1) Pennæ ordinis penultimi in volucris ala. 2) Pennæ avis.

آباهم *ebāhim*. a. n. f. Plur. Polices. *ابهم* *Wan.*

آبای *ebāi*, seu *ābāi*. a. n. f. Patres, in regimine pro *آبا* quod vide.

آبایانی *abājānī*. p. n. f. prop. Magnus mons, de quo refertur, quod illius altitudo sit 40. *Parasangarum.* *Ferh.*

آبای *ebājy*. a. n. f. Instratum equi splendidum. *Valdrappa ricca turchesca.*

آب باران *āb bāran*. p. Nomen proprium loci deambulationis celebris, in Provincia Persiæ *Sablestan* dicta, prope *Cabul.* *Ferh.* *آب بوزش* *āb bāz̄y*. p. n. f. c. *آب بوزش* *jūz̄īs*. Natatio, aquæ, seu in aqua lufus. *Nuoto, il nuotare.*

آب برین *āb berīn*. p. n. f. comp. *آب برین* *irniak kenārle-rinde ġiā be ġiā jārylan jer.* Alvei ad ripam fluminis. *Ferh.*

آب بقا *ābi bekā*. p. n. f. comp. Aqua perpetuitatis. *Fonte d' immortalità.* *آب حیات* *ābi hājāt.*

آب پوشت *āb pūst*. p. n. f. comp. *آب پوشت* *erlik süj.* Semen genitale. *Seme virile.*

آب *ebt*. a. V. [4. F.] 1) Calere diem. *Wan.* 2) Intumescere ex potu. *Gol.*

آب *ebt*, vel *ebit*. a. n. f. Dies calida. *Wan.*

آب *ebet*. a. n. f. Pater mi. *Gol.*

آب *ābtābe*. p. n. f. *آب آبتابه* *ibryk*. a. n. f. Gutturium, aqualis. *Boccale.*

آب *ibtāt*. a. V. [4. a] *آبت* *Refecare, Tagliare.* *Wan.*

آب *ibtār*. a. V. [4. a] 1) Cauda mutilare. 2) Prole, & posteritate destitutum reddere. *Gol.*

آب *ibtitār*. [8. a] *آبتار* *Refecari.* *Wan.*

آب *ebet*. a. n. f. 1) Occipitium. *Wan.* 2) Vehementia iræ. *Gol.*

آب *ebittet*. a. n. f. Comeatus, plur. *آبتات* *betāt*. pec. Vestes, suppellectilia. *Gol.*

آب *ibtihās*. a. V. [4. a] *آبتحات* *Investigare,*

آب *ibtihās*. a. n. f. 1) Quæstio, disputatio. 2) pro *آبتحت* *bæchs*. Certatio pro pignore. *Disputa, scommessa.* *Sæ.*

آب *ibtidā*, seu fere *iptidā*, a. V. *آبتدا* *ibtidā*, seu fere *iptidā*, a. V. *آبتدا* [8. a] *آبتدا* *āghāz* p. *آبتدا* *bās*, t. *آبتدا* *bāslamak*. Inchoare, exordium. *Incominciamento, principio.*

آب *ishbū māhī gemāzjūl-āchyrūn-iptida ġūn-ki jewmūl-ġium-ā dūr*. Primo die currentis mensis *gemāzjūl-achyr* dicti, qui dies Veneris est. *Il primo del corrente mese,*

giorno di Venerdì. *آبتدا* *ibtidā* e. *آبتدا* *bir ise bāslamak*. Inchoare. *Principiare, cominciare.*

آبتدا اولنمق *iptidā olunmak*, inchoari. *Esser principiato, principiarfi.* *Pass. Ik.*

آبتدا *iptidā-en*, a. adv. Primo loco, prius. *Imprima, nel principiare.* *Ik.*

آب *iptidād*. a. V. [8. a] 1) Separatim quemque accedere. 2) Cum celeritateprehendere. *Gol.*

آب *iptidād*. a. V. [8. a] 1) Separatim quemque accedere. 2) Cum celeritateprehendere. *Gol.*

آب *iptidād*. a. V. [8. a] 1) Separatim quemque accedere. 2) Cum celeritateprehendere. *Gol.*

آب *iptidād*. a. V. [8. a] 1) Separatim quemque accedere. 2) Cum celeritateprehendere. *Gol.*

آب *iptidād*. a. V. [8. a] 1) Separatim quemque accedere. 2) Cum celeritateprehendere. *Gol.*

ابتداز *iptizāz*. a. V. [8. a بد] Accipere, quod sibi debetur, & velut pro ابتداد *iptidād*. Secare. Gol.

ابتدار *iptidār*. a. V. [8. a بدر] Prope-
ranter accurrere ad arma.

ابتداع *ibtidā*. a. V. [4. a بدع] Novum
quid producere, auctorem esse, fere in ma-
lam partem, pec. in rebus fidei. Innovare,
controvar novitā.

ابتدای *ibtidāy*. a. part. Initialis litera. Ik.

ابتدال *ibtizāl*. a. V. [8. a بذل] 1) Ad-
hibere, uti vestem vel aliam rem. Wank.
2) De re conservanda sollicitum non esse.
Gol. usit. contemptus, & servitus. ابتذاله
ibtizāle dūstūm, i. q. مبتذل اولدم
mubtezēl oldūm. Deveni in contemptum,
& ut loquimur, vilis factus sum, & despe-
ctus. Sono abbassato, sprezzato, non vaglio
più nulla.

ابترا *ebter*. a. n. f. in fam. ابترا *betrā*. 1)
کسکی *kūrughy kesik*. t. Cauda ca-
rens animal, vel etiam mutila oratio. 2)
اوغلی قزی اولیان *oghly kyzy olmaiān*. Po-
steritate destitutus. 3) منقطع من الخیر
munkaty-ūn minel-chairi في الدنيا و الآخرة
fid-dūnjā, wel āchyre. Meritis carens tam
pro hoc, quam pro altero mundo. Scoda-
to, manchevole, privo di prole, e succes-
sione, e di meriti in questo, e nell' altro
mondo. Eb. &c. 4) Ex Cast. etiam ser-
pens brevem caudam habens. 5) Ex Gol.
res expers boni finis, & خطبة ابترا
chutbeti betrā, est oratio, vel potius ejus præfatio
mutila, nempe carens duobus solennibus ar-
ticulis, quorum altero laudari solet DEUS,
altero benedicatur Mahometi. 6) الابتران
el-ebterāni. Duale, asinus & servus, ob
exiguum, quod in iis bonum, & decus est.

ابتراد *ibtirād*. a. V. 1) Lavare se frigi-
da aqua. 2) Cum celeritateprehendere ali-
quem. Gol.

ابتروه *ebtere*. p. n. f. Camelus, qui oneri
succubuit, imbecillis. Camelo debile. Ferh.

ابتزاز *ibtizāz*. a. V. [8. a بتر] Rapere,
captum quid asportare. Gol.

ابتسام *ibtisām*. a. V. [8. a بسم] Subri-
dere. ابتسام *ibtisām*. Hilaritas, risus.
Allegrezza. Ik. 1) ابتسام *ibtisām* e. Subridere.
Sorridere. Ik.

اكتع *ebta*. a. part. (uti اخع *eḡmā*,
ektā, & ابصع *ebṣā*) i. q. همه. p. Uni-
versus, omnis, & fere simili junctum usur-
patur, اکتعون ابتعون *ḡiāel-kaw-
mū ekteūne ebte-ūne*. Venerunt homines
prorsus omnes. Gol.

Part. I. Tom. I.

ابتغا *ibtighā*. a. V. [8. a بغا] Ex-
optare, quaerere. Bramare, cercare.

ابتکار *ibtikār*. a. V. [8. a بکر] 1) Dilu-
culo pervenire ad locum. Giungere all' al-
ba in qualche luogo. 2) Ad maturitatem
pervenire fructus. Wan. 3) Virginitatis
flore puellam exuere. Gol. 4) A primo
principio solennibus sacrae orationis interes-
se, audiendo ipsam præfationem خطبة
chūbe diḡtam, qua laudant DEUM, & pro
Rege orant Mahometani. Gol.

ابتلا *ibtilā*. a. V. & n. f. [8. a بلو] 1) Ten-
tatio, experimentum. 2) Passio. 3) Incide-
re in malum. 4) Juramentum & confessio-
nem petere. Prova, passione. Ik. شراب
serāb icmegile berse ibtilāden chāelās oldij. Biben-
do vinum a pravo habitu sumendi mæno-
menon liberatus est. Col bever vino s' e
liberato dal cativo uso di prender l'o-
pio. امتحان قلدي *anī ibtila wū
imtihān kyldy*. Experimentum ejus fecit.
N'ha fatto prova di lui.

ابتلاع *ibtilā*. a. V. [8. a بلع] 1) De-
glutire. Wan. 2) Perforare. 3) pec. Non
mandere cibum.

ابتلال *ibtilāl*. a. V. [8. a بلل] 1) Ma-
didum esse. Wan. 2) Convaluisse. Gol.

ابتنا *ibtinā*. a. V. [8. a بني] 1) Exstrui.
2) Structum & struendum dare. 3) Domum
deduci jubere sponsam. 4) Libros progig-
nere. Gol.

ابتهاج *ibtihāḡ*. a. V. & n. f. [8. a بهج]
فرحناک *ferhenāk* ol. Lætari. Ralle-
grarsi. 2) شادلك *sāzlyk*. p. t. Hilaritas.
Allegrezza. حجاج ذوي الآبتهاج
surūrū ibtihāḡ, lætitia, & hilaritas.
huḡḡiāḡi zewil-ibtihāḡ. Læti & quod beati
peregrini, i. e. Meccam tendentes, vel in-
de redeuntes. Sæ. Lieti pellegrini. ابتهاج تام
ibtihāḡi tām e. Exultari, lætari, Rallegrar-
si. Ik.

ابتهاال *ibtihāl*, a. V. & n. f. [8. a بهال]
1) Deprecatio, supplicatio. 2) Gemere
in oratione. 3) Imprecari. Gol. تضرع
tezerr-ū ibtihāl ile. Cum iube-
missione, & supplicatione. Con supplicheuo-
le umiltà, e sommisione. Sæ.

ابتياح *ibtijā*. a. V. [8. a يتع] i. q. اشترا
istirā. Emerere. Comperare. ابتياعدن
ibtijāden imtināittiler. Renuabant
emere. Ricusauano di comperarlo. Sæ. ابتياح
ibtijā olunān. Emptus. Comperato.

ابتين *abitin*. p. n. f. prop. Nomen Pa-
tris Feriduni septimi Regis ex prima Per-
sarum

Insula. 2) Melopepo, cucumis &c. Legitur interdum in rhythmis, imo & scribitur
ac آبخاست *ābchāst*.

ابخیر *ābchyr*. p. n. f. Terra, ubi levi fossione excitatur aqua, impetus aquæ, unda, & canalis aquæ. *Cast*.

ابخیز *ābchyz*. f. n. f. comp. Undæ in aqua a vento agitata. *Ferh*.

ابد *ebed*. pro ابد *ēbed*. a. n. f. 1) Sempiternus. 2) Proles unius anni. *Gol*.

ابد *abid*. a. n. f. Malum, de quo postea multa fit mentio. *Wan*.

ابد *ebed*. a. p. n. f. 1) Seculum. 2) Aeternitas, a parte post seu sine carens, (ut a parte ante, seu principio carens est از ازل *ezel*) Eternità, seculo. In Plur. آباد *ābād*, ابود *ebūd*. ¶ ابد الآباد *ebedül-vel ebedel ābād*, i. q: in secula seculorum, in æternum. In eterno, in eterno mai. Sic fere ابد الآبدين *ebedül-ebedīn*, ابد الآبدين *ēbedül-ebedīne*, aut ابد الآبدين *ebedül-ebedīje*, ابد الدهر *ebedüd-dehrī*, ابد الدهر *ēbedüd-dehrīn*. Seculum seculorum, & in æternum. Hinc etiam fit compositum ابد *ebed* pejwend. a. p. æternum duraturus. Eterno, eternamente durable. Cui proximum ابد *ebed-pejmān*. V. خاندان *chānedān*.

آبد *ābed*. p. n. f. 1) Perpetuitas, 2) Feritas, indoles minus mansueta. 3) Iratus, perterritus. 4) Oculus. *Cast*.

ابد *ibd*. a. n. f. & part. 1) Fœcunda serua vel asina. 2) serua vel asina fugax. 3) Asina sylvestris. 4) Pullus asinæ. 5) Ancilla. 6) Ex ancilla natus. *Gol*.

آبد *ēbed*. a. V. [2. a بد] æternare. ¶ ابد الله تعالى عمره و دولته الي انقراض آل زمان *ebbedāllāhū te-ālā ūmrehū we dewletehū ilā inkyrāz yz-zemān*. Aeternet DEUS excelsus vitam, & imperium ejus usque ad consummationem seculi. *Iddio perpetui la di lui vita, ed il di lui impero fino al fine del mondo. Ll*.

آبد *ebedd*. a. part. masc. 1) Corpulentus. 2) Præ carnositate disjuncta habens femora vir, crura quadrupes. *Gol*.

آبد *ebeden*, & *ebedā*. a. adv. In æternum & nunquam, cum nempe sequitur verbum negativum. Eternamente, in eterno mai. Est Accusativus superioris. ابد *ebed* adverbialiter positus.

آبد *ebdā* i. q. بدو *būdūū*. Plur. a بد *bed*, seu *bed-ün*, & a بداء *bedeet*. a. n. f. Mactati cameli portiones, seu priora & posteriora membra. *Gol*.

آبد *ibdā*. a. V. [4. a بدو] 1) Manifestare. Rivelare. *Wan*. 2) Inchoare. Comminciare. 3) Primum facere aut excogitare. *Far*, o trovare cosa nova. ¶ Sic DEUS dicitur ابدى و العبد *el-mübdī wel-mu-ÿd*. Inceptor, & restitutor; & de homine dictum est لا يبدى ولا يعيد *lā jübdī we lā ju-ÿd*. Non incipitur, nec repetitur ab illo, i. e. simplex est, astu & rerum usu carens. *Gol*.

آبدات *el-ebdāt*. a. n. f. Plur. Fœcunda seu prolifera, quæ possidentur bona, ut sunt servæ, asinæ, equæ; quippe quæ pariunt quotannis. *Gol*.

آبداد *ibdād*. a. V. [4. a بد] distribuere dona inter plures. *Gol*.

آبدادان *ābdādān*, ابدادان *ebdādān*, ابدادان *ebzādān*, ابدادان *ābzādān*, ac ابدادان *ābdāden*, ابدادان *ebdāden*. p. n. f. زبون *zebūn* &c. Aegrotus, deterior, ut: آبدندان *ābden-dān*, quod vide.

آبدار *ābdār*. p. adj. 1) لطيف و نازه و طري *tārī we tāze we lātyf meīwe*. Succosus, recens & sapidus fructus. Succoso, e saporoso fructo. 2) Vir sociabilis, & convivium exhilarans. 3) Acinaces, & pugio rutilus, & hujusmodi. 4) Herba fibrosa & palmæ similis. *Ferh*. ¶ جواهر آبدار *gewāhirī ābdār*. Fulgidæ gemmæ. Gioje brillanti. نظم آبدار *nāxmī ābdār*. Fluidum carmen. *Poesia fluida. Sæ*.

آبدار *ibdār*. a. V. [4. a بدر] Lucentem sibi habere plenam lunam. *Wan*.

آبداع *ebdā*. a. n. f. Plur. a بدع *bid*. Miri & incomparabiles viri. *Gol*.

آبداع *ibdā*. a. V. [4. a بدع] Novum quid producere. *Inventare. usit*. 2) Novum Rhythmi genus invenire poetam. 3) In passiva significatione defatigari Caravanam, i. e. cohortem hominum simul iter facientium *Wan*. ¶ آدمي بوقدن ابدى ابداع *ādemī joktān ejledī ibdā*. Produxit hominem ex nihilo. *Ha creato l'uomo dal niente. Sæ*.

آبدال *ābdāl*. a. n. f. Eremita, species Monachorum legi Moslemicæ addictorum, qui per Orbem vagantur, nullumque stabile domicilium habent. *Romita, Monaco errante*.

آبدال *ebdāl*. a. n. f. Plur. a بديل *bedil*, Viri probi, pii.

آبدال *ibdāl*. a. V. [4. a بدل] 1) Mutare rem pro alia. *Wan*. 2) Commutare literam in aliam. 3) Substituere. Cambiare, sostituire.

آبدان *ābdān*. p. n. f. comp. ab آب *āb* دان *dān*. 1) حوض *hawz*. Piscina. 2)

Stagnum. 3) Vesica. 4) Labrum. 5) Melo. Ferh.

آبدان ābedān. p. n. adj. pro آبادان ābādān. Habitatus locus.

آبدان ebdān. a. n. f. Plur. a بدن beden. Corpora. Li corpi. آبدان العبدان elebedānī, dual. Serva & equa. Gol.

آبدان ebdān. p. n. f. 1) Stirps, profapia. 2) Dignus.

آبداندان ābdāndān. p. adj. Impotens. pro آبدندان ābdendān, quod vide.

آبدانی ābdānī. p. n. f. Habitatio loci pro آبادانی ābādānī.

آبده ābide. a. n. f. 1) Ferra. 2) Historia, fabula. Fauola, storia.

آبده ābide. a. n. f. 1) Ferra. 2) Historia, fabula. Fauola, storia. 3) Diſterium, quo efferendo loquentis lingua facile errat. Parole difficili a proferire.

آبده ebdet. a. n. f. Fœcunda Camela. Gol.

آبده ibdet. a. n. f. قورقو korkū. t. Metus, terror. Paſtra.

آبده ebbedet. a. n. f. prop. Andaluſiæ oppidum.

آبده ebbidet. a. n. f. Suffulturæ ephippii. Plur. a آداد quod Vide.

آبده abdeſt. p. n. f. وضو wuz-ū. a. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

آبده abdeſt. p. n. f. 1) Lotio membrorum ante orationem per legem Mahometanam præſcripta. Lavamento di alcuni membri del corpo usato dai Maometani avanti l'orazione. Ferh.

perpetuo apparens, ſemper clarus. Di eterna chiarezza, e gloria. Sa. V. طالع.

آبدیلک ebedijet. a. n. f. Turcicum آبدیلک ebedilik. Aeternitas. Eternità.

آبذو ibzā. a. V. [4. a. آبذو] Obscene loqui. Vide آبذو.

آبذام ibzām. a. V. [4. a. آبذام] Vulvæ tumore ex libidinis fervore laborare camelam. Gol.

آبدر eber. p. n. f. 1) i. q. رباب rebāb. Pandura. 2) Saccharum, conditum ex saccharo. Caſt.

آبدر eber. p. adv. loco در ber. Supra. maxime apud Poetas in usu. Ferh.

آبدر ebr. a. V. آفت. [2. F. آفت] Facere acum in pane comedere cani. 2) Colere palmam applicando Daſtylum marem. Mos enim apud Arabes obtinet, ut Daſtylos ſylveſtres appendant ramis palma, putantes eam hac ratione citius ad maturitatem pervenire. 3) Pungere aculeo ſcorpionem. Wan.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

آبدر ebr. p. n. f. 1) بولوت būlūt. t. Nubes, Nuvola. 2) آدم adem. t. Homo. Uomo. Ferh.

tempus frigidum vespertinum & matutinum. *Wan.*

ابردة *ibridet. a. n. f.* 1) Morbus ex frigidi-
tate & humiditate contractus, quo quis ad
Venerem impotens redditur. *Wan.* 2) Refri-
geratio interioris ventris. *Raffreddamento.*

ابردة *ibirde. t. p. n. f.* 1) Frigus matuti-
num. 2) *Ipsum mane. Ferh.*

ابرسپر *ebrisper. p. n. prop.* Regionis, vul-
go اسپر *esper. Ferh.*

ابرسپر *ebrisīr. p. n. f. comp.* Nubes, plu-
via. *Ferh.*

ابرسیراب *ebrisīrāb. p. n. f. comp.* idem
quod antec. *Ferh.*

ابرش *ebres. a. p. vulg.* abraś. *t. n. f.*

1) Albo nigroque variegatus, & corpore
maculoso, scutulatus equus. Cavallo mac-
chiato, grigio, leardo; forte sic dictus q.
ابرس *ebras, leprofus.* 2) Cognomen Go-
zimæ bin melik binül-ebras gratiæ ergo im-
positum pro ابرص *ebras, quod leprofus es-
set. Wan.*

ابرشهیر *ebersehūr. n. prop.* Antiquum ur-
bis Nisabur, unius ex quatuor principalibus
urbibus provinciae Chōrazan in Asia minori:
Turris Ala-sehir dicta. Herb.

ابرشیم *ibrisīm. p. n. f.* 1) حریر *hārīr. a.*
ایپک *ipek. t. Sericum, Seta. Ferh.* etiam
sericum subtile. Seta da cucire. 2) Instru-
mentum musicum. *Ferh.* ابرشیم قوردی
*ebrisīm kūrđi. Bombyx. Bigatto, baco da
setta.*

ابرشیمی *ibrisīmḡ. t. n. f.* Sericarius.
Mercante di seta.

ابرشیمی *ibrisīmū. p. n. f.* 1) Sericarius.
2) Bombyx.

ابرس *ebras. a. part.* آلا تنلو *ālā tenlū.*

ابرس *burs. elebras. Luna vel*

maculosus ejus discus. ابرص *sāmmii ebræs-*

sæ, Dual. ابرص *sāmmā ebræsæ, Plur.*

ابرس *sewāmmii ebræsæ, aut سواتم se-*

wāmmii simpliciter, etiam البرصة el-biræsätii

el-ebārys. Genus majus lacer-

certæ وزغ wezægh dictæ. Gol.

ابرفت *abrūft. p. n. f. comp.* 1) Aspersio
aquæ in terram ad scopandum. 2) Gutto-
rium, seu lapis ad excipiendam aquam stili-
cidii. *Ferh.*

آبرفته *ābrefte. p. n. f. comp.* Lapis imbi-
bens aquam, lapis fluxu aquæ ex omni par-
te levigatus. *Cast.*

ابرق *abræk. a. n. f.* 1) Bicolor, albo
nigroque variegatus equus. Macchiato, pic-
chiato. *usit.* 2) Funis bicolor. 3) Albo ni-

groque colore variegata res omnis. 4) Lu-
tosus locus lapidibus & arenis mixtis, *cujus*

plur. اباريق *ebārīk. Wan.* 5) Medicamen-
ti Perfici species. 6) *Andalusis* Pastinaceæ

mannæ genus. 7) *i. q.* طلق *tælk. Lapis*

specularis, *Medicis Persis. Gol.*

ابرق *ibryk. a. n. f.* Gutturium, &c. vi-
tiose pro ابريق *ibrīk, quod vide.*

ابرقباد *ebrkōbād. p. n. prop.* Distri-
ctus in provincia ارجان *ergīān penes*

Fars. Prætenditur, quod urbs & arx illius

a Caicohad Principe Dynastiae Cajanidarum

ædificata sit. Ferh.

ابرق *ebrek. a. superl.* Sanctissimus ma-
xime benedictus. *Benedetto, santissimo.*

ابرق *eberek. p. n. f.* Nubeculæ.

ابرق *ebrek. p. n. f.* Spongia. *Ferh.*

اورمچک اغی *ebergābisā. p. n. f.* اورمچک اغی
örümgek aghī. Vesca. Tela d'aragno. Ferh.

ابرقاکیا *ebergākīyā, vel ابرقاکیان ebergā-*

kīyān, vel etiam ابرقاکیه ebergākīyah. p. n. f.

idem quod præcedens. Ferh.

ابرقوه *eberkūh. p. n. f. prop.* Urbis in
Chaldæa, & cum ad pedem Montis sita sit,

ipse mons etiam hoc nomen obtinuit. Ferh.

ابرقمادران *ebermāderān, & ابرمادران eber-*

māzerān. p. n. f. comp. Species dulciarii

mollis, succosi, & valde sapidi. *Ferh.*

ابرقمه *ebrūmet. a. n. f. Plur. a برم berem.*

Fructus arborum spinosarum, quæ

عضة yzat dicuntur.

ابرقمورده *ebermūrde. p. n. f.* Medicamen-
tum, quod ubi in aquam ponitur, sicut spon-
gia, liquidum attrahit. *Ferh.*

ابرقم *aparmak. t. V. pro quo melius*

گوتلریمک götlirmek. Ferre, ducere.

ابرقناک *epürnāk. p. n. f. Juvenis. Giovane.*

Ferh.

ابرقنا *ibrintā. a. V. [ابرنت] Promptum*

esse ad rem aliquam faciendam. Wan.

ابرقن *ebrenḡen. p. n. f.* Ornamentum mu-
liebre seu circulus ex auro, quem in Arabia
faminæ manibus pedibusque imponere solent;
si autem distincte pro armilla sumitur, tunc,
ابرقن دست *dest ebrenḡen, dici solet. Ferh.*

Contra si periscelis ابرقن *pā ebrenḡen*

dicitur.

ابرقن *ebrenḡin, vel etiam ibrenḡin. p.*

n. f. idem quod præc. Ferh.

ابرقنداج *ebrendāḡ, etiam eprendāḡ. p. n. f.*

Corium ex pelle caprina confectum.

ابرقشاق *ibrinśāk. a. V. [ابرشق 3. a]*

1) Latari. 2) Florescere arborem. *Wan.*

ابرق *ābrū, & ابروی ābrū, seu ābī rūi.*

p. n. f. comp. 1) ابرق *jūz sū. Sudor.*

Sudo-

Sudore. 2) Electus, primus. v. g. *ابروي عسكر* *ābrū æskier*. Princeps exercitus. *ابروي شهر* *ābrū šehr*. Princeps civitas. 3) Dignitas, existimatio. *Stima. Ferh.*

ابرو *ebrū*. p. n. f. *قاش حاجب* *hāgeb*, 2. *قاش کاش* *kās* t. Supercilium. *Ciglio. Ferh.* *ابروي* *ābrū sanām*. Supercilium idolo simile, q. pictum. *Cigli come dipinti. Sæ. ابرو* *abrū zeden*. Innuere, approbare. *ابرو فراخي* *ebrū firāchī*. Vultus animique lætitia. *Cast.*

آبرود *ābrūd*, *ابود* *ebrūd*, p. n. f. *سنبل* *sūmbil*. Hyacinthus flos. *Ferh.*

ابرو *abrūz*. p. n. f. prop. Mons Persiæ prope urbem Hamadan, ob antiquum ignis cultum insignis. *Herb.*

ابروصنام *abrufanām*. p. n. f. 1) Supercilium idolo simile, i. e. pictum vel arte factum. *V. ابرو* *ebrū*. Item 2) Mandragora, herba narcotica. Mandragora Arabibus *Sanām dicta*, quum ejus radice forma figuræ humanæ vel idolo similis sit: alias Persis *استرنک* *Esterenk*. Arabibus vulgo *جبروگ* *jebrūg dicta*, quod vide. *Herb.*

آب روغن *āb rūghan*. p. n. f. comp. Genus cibi ex jusculo carniū cum pane intrito, apud Arabes *هشيم* *hesem dictum*. *Ferh.*

ابروکن *ebrūken*. p. n. f. comp. Parvulus forceps, quo pili evelluntur, idem quod *جنبسترا* quod vide.

ابروين *eprewīz*. p. n. f. pro *پروين* *perwīz*. 1) Nomen Regis. 2) Piscis in veteri lingua Persica. 3) Instrumentum ad purificandum saccharum. 4) Cribratio. 5) Comitus. 6) Dux viæ.

آبره *ābreh*, i. q. *آبراه* *ābrāh*. p. n. f. comp. Aquæ ductus. *Ferh.*

آبره *ābere*. p. n. f. pro *آوره* *āwere* *آواره* *āwāre* (استار) *astār* Vestis pars faciesve exterior & conspicua. *Ferh. Vide in آواره* *āwāre*.

ابره *ubre*. p. n. f. Genus avis valde sapidæ, etiam *هوبره* *hūbre dicti*. *Vulg. Otis, tarda. Ottarda. Ferh.*

ابري *iberī*. 2 part. 1) Acuformis. 2) Qui vendit acus. *Gol.*

ابريه *ibrījet*. 2. n. f. pro *هبريه* *hibrijet*. Furfuratio capitis. *Gol.*

آبريز *ābrīz*. p. n. f. comp. 1) *قوغه* *kūghæ*. Situla. *Secchia*. 2) Latrina. 3) Pelvis ad Mahommedanorum lotionem *غسل* *ghæsl dictam* adhiberi solita. *Ferh.*

ابريز *ibrīz*. p. n. f. etiam *ebrīz*. *خاص کش* *chās gumīs*, altūn. Obryzum, aurum, argentumve purissimum. Oro purgato, affinato.

ابريز *abrīz*, *ebrīz*. p. n. f. Malluvium, trulleum, inde *Erizān vel Ebrīzgan*. Festum antiquum superstitionibus plenum, quod Persæ celebrabant decimo tertio die mensis *تير* *tīr*, i. e. primi autumnalis; inde etiam *تيرگان* *tīrgān dictum*; hodie vero aqua rosea, vel floribus aurantiæ aspergere mutuo se solent. *Herb.*

آبريزگان *ābrīzekān*, seu *ābrīzegān*. p. n. f. idem quod præc. *ابريز* *Ferh.*

آبريزه *ābrīze*. p. n. f. comp. Situla. *Vide آبريز*.

ابريشيم *ebrīšim*. p. n. f. Sericum. *Cast. pro ابريشيم* *ibrīšim*, quod vide.

ابريق *ibrīk*. p. 2. t. n. f. Plur. *ابريق* *ebārīk*. 1) Gutturium. *Gozzo*. 2) Gladius rutilans. *Wan. Fer.* *ابريقي* *kahwe* *ibrīghī alias* *ابريق الكهوه* *ibrīkul kahwe*. Olla ærea, in qua coquitur *kahwe*.

ابريل *abrīl*. t. n. f. *نيسان* *nīsān* 2. Mensis Aprilis. *Aprile.*

ابري *ebz*. 2. V. [*يابري* 2. F.] 1) Subsiliere cervum in cursu. *Wan.* 2) Irruere. 3) Repente mori. 4) Insultare alicui. *Gol.*

ابري *ebiz*. 2. part. Subfiliens cervus. *Wan. V. اباريز*.

آبرار *ābzār*. p. n. f. *هوج* *hawg*. Sifer. *Carrotta*.

ابزار *ebzār*. 2. n. f. Plur. *ابازير* *ebāzīr*. Aromata, & quævis herbæ, radices, aut olea, quæ pro condimento incoquantur. *Spexierie. Sed more Persico mutato ب be in ف fe dicunt* *ابزار* *efzār*, unde etiam Plur. *ابازير* *efāzīr*.

ابزاردان *ebzārdān*. p. n. f. comp. Capsa aromatum cibariorum. *Scatola delle spezierie.*

ابزخ *ebzāch*. 2. part. fam. *بزخا* *bezchā*. Gibbo pectoris laborans, ut in *بزخ* *bezāch*.

ابزخ *ebzēr*. p. n. f. etiam *ابز* *ebrez*. Nomen montis prope Hamedanum. *Cast.*

آبزرفت *ābzērfūt*. p. n. f. Insula. *Ferh.*

ابزن *abzen*. p. n. f. Solium, vas oblongum pro humani corporis longitudine, quod aqua calida, eaque sæpe medicata impletur, ut in eo insideat æger, aut decumbat. *Ferh.*

ابزن *ebzen*, *ibzen*, *ؤبزن* *ūbzen*, 2. n. f. 1) Labrum plerumque æneum pelvis instar, in quo eluuntur vestes. 2) Crater fontis. *Gol.*

آب زندرود *ābi zinderūd*. p. n. f. propr. Fluvius, qui Ispahanam transit, ex Occidente urbem ingressus 4. parasangis in Oriente evanescit. *Cast.*

آب زندگانی *ābi zendekāni*. p. n. f. comp. Fons secundum fabulosam traditionem in loco incognito, & obscuro latens, ex quo Enoch immortalitatem hausit. Dicitur quoque, Alexandrum eundem, sed frustraneo conatu quassivisse. Ferh.

صو صزندیسې *ābi zeh*. p. n. f. comp. su *syzindisī*. Destillatio. Ferh.

ابزوا *ebzā*. a. n. f. fam. *bezwā*. Qui protuberante est pectore & linuoso dorso.

ابزیم *ibzīm*. a. n. f. (etiam *ibzīn*,) Plur. *ebāzīm*. Fibula zonæ vel cinguli equini, nempe ipse orbiculus cum sua acu. Gol.

ابس *abs*. a. V. [2. F. بآبس] 1) Contemnere. *Disprezare*. Wan. 2) Reprehendere. 3) Subjugare. 4) Conjicere in carcerem. Gol.

ابس *abs*. a. n. f. 1) Locus asper. Wan. 2) Contemptus. 3) Testudo mas. Gol.

ابسار *absār*, vel *absārī*. p. n. f. Cos. Cote, overo pietra d'affilar ferri. Ferh.

ابسار *absār*. a. V. [4. a. افسار] 1) Immatuum esse dactylum. 2) Sistere navem in mari. Wan. 3) Facere quid intempestive aut petere. Gol.

ابساط *absāt*. a. V. [4. a. بسط] seu *absāt olunmak*. Libertati suæ cum pullo relinqui camelam. Gol.

ابساق *absāk*. a. V. [4. a. بسق] Intumescere mamillas cameli ante partum. Wan.

ابسال *absāl*. p. n. f. Vineæ, hortus. Ferh.

ابسال *absāl*. a. V. [4. a. بسال] 1) حرام *hæram* e. Prohibere, illicitum facere. *Vietare*. 2) Conjicere aliquem in exitium. *Precipitar qualche d'uno*. Wan. 3) Circumdare. 4) Obire. Gol.

ابسان *absān*. p. n. f. i. q. *ebrengān*. Armilla. Cast.

ابسان *absān*. a. V. [4. a. بسن] Venustum esse. Gol.

آبست *ābest*. p. n. f. 1) Gravida mulier. *Donna incinta*. 2) Pulpa mali citrii. Ferh.

آبست *ābist*. p. n. f. Prægnans, gravida, de muliere & bruto. *Gravida*. Ferh.

آبستا *abisstā*. p. n. f. Exegesis libri *zend dicti*, quo religionis Magicæ seu colendi ignis præcepta tradidit Zoroaster: alias *ābistāk*. Liber sacer ad Abrahamum Patriarcham demissus, vel potius ejus explicatio. Cast.

آبستان *ābistān*. p. n. f. Prægnans. i. q. *آبست*.

آبستانه *abistāne*. p. n. f. comp. *tas* t. Patera, crater. *Tazza*, *coppa*. Ferh.

آبستن فریاد خوان *ābistenī ferijād chān*. p. n. f. comp. *کوپوز kopūz*. t. Species Citharæ, instrumentum musicum cum lato ventre. *Chitara*.

آبستنکاه *abistankāh*. p. n. f. comp. Latrina. *Cesso*.

آبستنی *ābistenī*. p. n. f. Prægnatio. *Gravidanza*. Cast.

آبسته *ābiste*, vel etiam *ābiste*. p. n. f. 1) Explorator. *Spia*, *Spione*. 2) Adulatio. *Lusinga*. 3) Terra sementi parata. 4) Gravida mulier. 5) Uterus. *Madrice*. Ferh.

آبسرد *ābī serd*, vel etiam *ābsered*. p. n. f. comp. Jusculum coagulatum, absorptum, vulg. gelatina carniū pisciumque.

آبسردن *ābserden*, vel *ābserdī*. p. n. f. comp. *بل صوقلغی bēl souklyghy* t. Gonorrhæa. *Gonorrhea*. Cast.

آبسردی *ābserdī*. p. n. f. comp. Aqua per ventum refrigerata.

آبسیز *ipsiz*, pro *آبسیز ipsiz*. t. n. comp. Fune carens, cætera vide in *آبسیز*.

آبسکون *ābeskūn*. p. n. prop. 1) Nomen oppidi in Taberistan, scil. in maris Caspii littore, unde ad diversas partes navigari solet. 2) Nomen insulæ, aut insularum loco isti vicinarum. Cast.

آبسم *ebsem*, seu *epssem*. t. adj. Tacens, tranquillus. *Cheto*, *tranquillo*. *آبسم* *epssem hæjwān*. Tranquillum animal. *Un chieto animale, dicitur de equo miti, & bene domato*. *آبسم* *epssem ol*, *epssem turmak*. Quietum esse, tacere. *Tacere, star quietto*. *آبسم اولدیلم* *epssem oldyler*. Conticuerunt. *Si tacquero*. Eb.

آب سواران *āb sūwārān*. p. n. f. comp. plur. Pustulæ aquæ innatantes. Ferh.

آب سیان *āb sjān*. p. n. f. comp. Plur. Lacrymæ. *Lagrima*, *pianto*. Ferh.

آب سیاہ *āb siāh*, & *ābī siāh*. p. n. f. comp. 1) Aqua nigra. 2) Triftis. 3) Pro *گوز یاشی göz jāsi*. Lacrymæ. Cast.

آبیش *ābis*. a. n. f. Qui ornat atrium sive vestibulum alienæ domus, instruitque cibo suo ac potu, quod facere apud Arabes inter se amici solent, quasi symbola conferentes, & tunc maxime cum supervenit hospes. Gol.

آبیش *ābis*. p. n. f. prop. Abissinia. Ferh.

آبیش *ābes*, vel *آبیشکون ābesgūn*, vel *آبکون abkūn*. Insula maris Caspii, in qua urbs & fluvius ejusdem nominis. Herb.

آبیشار *absār*. a. V. [4. a. بشار] 1) Virere campum. 2) Latari. Wan.

آبیشار *absār*. a. n. f. Plur. *ا بشار bēsr*. Homines. Wan.

& quærere alteri. 2) Juvare eum in expetenda, & quærenda re. *Gol.*

ابغاض *ibghāz*. a. V. [4. a بغض] Odifese, odio habere. *Odiare. Wan.*

ابغث *ebghās*, a. n. f. 1) Pulverulentus color. 2) Arenosa terra. *Wan.*

ابغثة *ebghufet*. a. part. Plur. a بغات *Milvi.*

آبغت *ābest*, vel ابافت *abāft*. p. n. f. Vestis trita. *Tribon. Veste usata, stragio.*

ابق *ebk*. a. V. Auffugere servum. *Vide اباق.*

ابق *ebæk*. a. n. f. Canalis, aut cortex *Chinostrophos*, qui plectendis funibus inservit. *Gol.*

ابق *abyk*. a. part. 1) Fugitivus servus. 2) Chymicis Mercurius ob volubilem substantiam. *Gol.*

ابقا *ibkā*. a. V. [4. a بقى] 1) Misereri. *Aver pietā.* 2) Custodire, cavere in illa adhortationis formula: ابقا الله عليك *ibkallahu āleike*. Custodiat te Deus. *Wan.* ابقا *ibkā*. e. Permanere facere, incorruptum finere, confirmare, restituere, relinquere, e. g. post mortem, & sinere, manere quietum in domo, & ex *Gol.* respicere. Confirmare, lasciare in quiete nelle case loro. *Sæ. Ll.* منصبي او زمره ابقا بيورمشسز *mænsybümülzē üzerimülze ibkā bñjürmissyz*. Me in officio confirmare dignatus es. Si è compiacciuta confermarmi nella mia carica.

ابقاق *ibkāk*. a. V. [4. a بق] Esse loquacem. 2) Fæcundam esse fæminam. *Wan.*

ابقال *ebkāl*. a. n. f. Plur. a بقلة *bæklet*. *Fabæ.*

ابقال *ibkāl*. a. V. [4. a بقل] 1) Coquere herbam amaram *rems dictam. Wan.* 2) Præditam esse oleribus terram, & transitivum ejus. *Gol.*

ابقع *ebkæ*. a. n. f. *Fæm.* بقعا *bæk-æ*. 1) Versicolor animal. *Animale picchiato di varj colori. Wan.* 2) Sterilis & annonæ penuria laborans. *Gol.*

ابقور *übkür*. a. n. f. Plur. a بقرة *bækæ-rat*. *Boves. Gol.*

موقع دعاده باقى *ebkā*. a. imper. موقع ديك اولور *mewkæ-y du-æde büký ol-sün dimek olür*. h. e. Si contingat in appreciatione post nominatum aliquem Principem, significat: permaneat, perduret. *Duri, rimanga. Ll.*

ابك *ābük*. p. n. f. 1) Mercurius apud Chymicos. *Argento viuo. vulg.* ابك *ābuk*. 2) Varioli. 3) Humidum quid. 4) Pelvis plena aqua. *Ferh.*

ابك *ebekk*. a. n. f. Plur. بگان *biikkān*, 1) Annus gravis *afinos*, pecora, atque alia affligens. 2) Mercenarius, qui fuorum res curat. *Gol.*

ايك *ipek*. t. n. f. حرير محلول *hariri mæhlül*. Sericum non tortum ad tapetes texendos. Seta non torta, floscia. Scribitur etiam ايك.

ايك *ibik*. t. n. f. عرف *urf*. a. Juba & cristata. *Tef. Vide ايك.*

ابكا *ibkā*. a. V. [4. a بكا بكي] اغلتمك *aghlatmak*. Ad fletum commovere. *Far piangere.*

آبكار *ābkār*. p. n. f. comp. 1) Aquarius. *Colui che porta l'acqua nelle case.* 2) Vini potor. *Bevitor di vino. Ferh.*

ابكار *ebkar*. a. n. f. Plur. a بكر *bikr*. *Virgines intactæ. Vergini. Ah. Del.*

ابكار *ibkār*. a. n. f. Matutinum tempus, ut in *Corano*: بالعشي والابكار *bil-æšy*, vel *bil-æšāi* vel *ibkār*. *Vesperis & mane. Gol.*

ابكام *ibkām*. a. V. [4. a بكم] 1) Mutum reddere. 2) Continere se a loquela, ac a conjugio. *Gol. Far tacere.*

آبكام *ābkāme*, & *ebgāme*. p. n. f. comp. *Decoctum digestivum; quod fit e farina orizæ vel pane sicco, postquam aqua subactus fermentaverit, ad digestionem promovendam accipi solet. Ferh.*

آبگان *ābgān*, vel ut sequens

آبگاه *ābgāh*. p. n. f. comp. *Aquæ receptaculum. Ferh.*

آب كبود *āb kebūd*. p. n. f. comp. 1) Nomen maris ad orientem imperii Sinensis, vulg. *Oceanus Sinensis.* 2) Framea gladii undata vulg. *Damascena. Ferh.*

آبگزار *ābgūzār*. p. n. f. *Cursor, Veredarius. Corriere, messo, i. q. ايكراى aut potius pro eo.*

آبگزر *ābgūzer*. p. n. f. comp. آبگذر *ābgūzel*. *Locus, quo transit aqua, canalis. Cast.*

ابكر *ebkür*. a. n. f. plur. a بكر *bekr*. *Juveni Cameli. Gol.*

ايكراى *apkerār*. p. n. f. اولاق *ülāk*. t. قاصد *kāsyd*. a. *Cursor, veredarius. Ferh.*

آبگرم *ābgerm*. p. n. comp. ايليج *ilige*. t. *Thermæ. Terme, bagni. Ferh.*

آبگش *ābkēs*. p. n. f. comp. سقا *t*. *Aquarius, aquæ bajulus. Ferh.*

آبكم *ābkem*. p. n. f. *Serpentis genus. Cast.*

ابكم *ebkem*. a. n. f. Plur. بكم *bükem* *اناسندن دلسز طوغان anāsinden dilsyz doghān*. *Mutus. Muto nato. Unde in Corano صم summün, bükün, ümjün surdī, muti cæci*

cæci. *oldy* اولدي زبان ابکم و خامه شکست *xebān ebkemū chāme sikest*. Obmutuit lingua, calamusque fractus est. *Eb*.

مجرای سیل *ābkend*. p. n. f. comp. *meḡrāi seil*. a. Alveus torrentis. *Alveo*, *letto d'un canale*. *Ferh*.

آبکنده *ābkende*. p. n. f. comp. *Idem quod præc*.

آبگور *ābgūr*. p. n. f. Cisterna stabuli, aquæ ductus. *Cast*.

آبگون *ābgūn*. p. n. f. comp. Cæruleus, *Celestino*. 2) Nomen proprium magni cuiusdam fluminis. 3) Amylum. *Amido*. *Ferh*. 4) Gladius, culter. *Cast*.

آبکی *ebkā*. a. part. Magis flens. *Gol*.
صو جمع *ābgīr*. p. n. f. comp. 1) *sū ḡem olūp tūrdūghī*. Stagnum, locus depressior, in quo aqua colligitur. *Stagno*, *Lagume* 2) Aspergillum, quo textores utuntur ad humectandam telam. *Ferh*.

آبگینه *ābgīne*. p. n. f. comp. 1) *ḡiāḡ* جاج. 2) *syrce*. Vitrum. *Vetro*. 3) *Adamas*. *Ferh*.

آبل *abl*. a. V. [2. F.] 1) Possidere multos Camelos. 2) Gnarum esse in tractandis camelis. 3) Pascere camelos. *Gol*. *Vide* آباله

آبل *ābel*. a. part. Multum solers in curandis camelis. *Wan*.

آبل *ābil vel abl*. a. part. 1) *Idem quod præcedens*. *Wan*. 2) Nomen pagi urbis Emesæ. 3) Pagus Damasci. 4) Neapoleos Syriae pagus. *Gol*.

آبل *ābil*. a. n. f. Camelus, qui recenti pabulo & lacte contentus est. *Wan*.

آبل *ebel*. a. part. 1) Humidus. 2) Recens fœnum. 3) Siccus. 4) Molestia ex indigestione cibi & graviore aere. *Gol*.

آبل *ibil*. a. n. f. collect. Camelorum grex. *Wan*.

آبل *ibl*. a. n. f. 1) *sūtūr* پ. دوه *dewe* Camelus. *Cammello*. 2) Nubes pluvia, & fœcunda. *Gol*.

آبل *ebell*. a. part. 1) Madidior. 2) Perjurus. 3) Hypocrita. 4) Levis. *Gol*.

آبل *ūbl*. a. n. f. Plur. a *ebīl*. Monachi christiani. *Gol*.

آبل *ūbūl*. a. n. f. Reliquiæ pabuli, quod remanet post resectum fœnum, aut quod a jumento relinquitur. *Gol*.

آبلا *āblā vel ābūla*. a. n. f. Soror Constantinopoli sic vocatur, præsertim natu major. *Melius* *kız karyndās*, vul. *kız-kardās*. *Sorella*, *suora*.

آبلا *eblā*. a. n. f. Plur. a *bilj*, *بلو* *bilw*. Ex itinere debilitatum jumentum. *Vide* بلی

آبلا *iblā*. a. V. [4. a] 1) Tentare. *Prouare*. *V. den-emek*. 2) Atterere vestem. *Logorare*. *V. eskitmek*. 3) Boni commodique compotem facere. 4) Manifestum facere. 5) Purum mundumque reddere. 6) Satis habere, contentum esse *Gol*.

آبلا *iblā*. a. n. f. Camela ad sepulchrum defuncti domini sui maectari solita. *Arabe senim antiquis*, utpote mire superstitiosi, propriam defuncti Camelam tumulo ejusdem alligare, pabuloque & potu prohibere, vel vero humi defodere, usque dum moreretur, consueverant. Putabant enimvero, defunctum, neglecta hac ceremonia, ad extremum iudicium peditem ire debere. Functionem vero ipsam *belie* nomine compellabant. *Rel*.

آبلاد *eblād*. a. n. f. Plur. a *beled*. Signum. *Vide* بلد

آبلاد *iblād*. a. V. [4. a] 1) Affigere. 2) Adhærere terræ. 3) Stupidum pigrumve fieri jumentum. *Wan*.

آبلاد *iblās*. a. V. [4. a] 1) نومد ار *nūmid ol*. Desperare. *Disperare*. 2) مخزون ار *māhzūn ol*. Mæstum esse. *Wan*. 3) Impediri a peregrinatione Meccana. *Gol*.

آبلاد *iblāgh*. a. V. [4. a] 1) *iristürmek*. رساندن *resānden* p. Pervenire facere. *Far capitare*. *Wan*. سلام *selāmī selāmet enḡiām iblāghū ithāfinden son-ra*, vel brevius *iblāghy selāmden son-ra*, post delatas, amicas salutationes, i. e. prævia salute. *Doppo auerle presentati amoreuoli saluti*.

آبلان *iblān*. a. n. f. Duæ greges Camelorum vel generaliter duæ greges pecorum. *Wan*.

آبله *ebelet*. a. n. f. pro *webelet*. 1) Gravatio, noxa ex cibo vel aere. 2) Culpa. *Gol*.

آبله *eblet*. a. n. f. 1) Res expedita. 2) Petitio. 3) Indigentia. uti *mālī ilejke eblet*. Haud indigeo tui. 4) *Dastyli* inter duos lapides contusi, quibus supermulum est lac. *Gol*.

آبله *ebilet*, vel *ebelet*. a. n. f. Fœcunda Camela. *Gol*.

آبله *iblet*. a. n. f. Inimicitia. *Gol*.

آبله *ibelet*. a. n. f. Petitio. *Gol*.

آبله *ibillet*. a. n. f. pro *ḡibillet*. Progenies. *Gol*.

آبله *ūblet*. a. n. f. i. q. عاهة *ēhet*. Noxa, quæ accidit pecori. *Gol*.

آبلة übüllet. a. n. f. 1) Nomen loci, urbisve ad latus civitatis Bafrae, quæ ob amœnitatem pro una ex quatuor deliciis Orbis habetur. 2) Quantitas aliqua dactylorum. 3) Socii. 4) Petitio. Gol.

آبلج ebleg. a. n. f. 1) Evidens res. 2) Veritas. آبلج الحف الابلج و الباطل جلع elhæku eblegü, wel bätulu gēlegü. Veritas lucet, simulatio splendet. 3) (مقرون mækrün) Divisa habens supercilia. Wan.

آبلج eblæch. a. part. Superbus vir, Fæm. بلج belchā. Stultra fæmina. Gol.

آبلد ebled, a. part. 1) آچوق قاشلو و سوز aciük kâslu we semiz gewdelü kîst, i. q. آبلج ebleg. Divisa habens supercilia. 2) Pinguis, obesus homo. Di c'glia divise, e persona grassa, e corpulenta.

آبلج eblægh. a. superl. 1) Uberrimus 2) ex Gol. Efficacior, perfectior. Abundante, copioso, e più facondo, perfetto. آبلج بیر بردن bir birinden eblægh. Unus altero uberior, & facundior. Uno più facondo dell' altro.

آبلج eblæk. a. p. adj. 1) Versicolor. Wan. 2) Bicolor equus. Cavallo pezzato. Ferh. آبلج توسن tuseñ eblæk. Equus bicolor. Sæd. Est expressio Metaphorica pro mundo respectu diei & noctis.

آبلج iblik. a. n. f. vulgo imilk ديك مخصي dikî mæchsý. Capo. Cappone.

آبلج iplik. a. n. f. خيط chæyt. a. Filum. Filo. آبلج پنبه پنبه pambük ipligî. غزل ghazl. a. Fila gossipina. Filo di bambace. آبلج صوف sof ipligî. Fila lanæ caprinæ. Lana di capra filata.

آبلج eblüm, vel iblüm, vel üblüm. a. n. f. Plur. a. آبلج üblüme. 1) Folia palmæ Indicæ. 2) Cortex ejusdem arboris. Wan. 3) Folia Bdellii. Gol.

آبلج üblüme. a. n. f. Folium unum palmæ Indicæ. Wan.

آبلج iplü. a. adj. 1) Habens funem آبلج boghāy iplü. Cujus a collo pendet funis. Ah. 2) آبلج اصلج asylağak. Furcifer, patibulo dignus. Che ha la corda al collo.

آبلج āblūg. p. n. f. نبات شكري nebāti şekerî. Vulgo nöbet şekerî. Sachari albi & indurati species, saccharum candidum. Zucchero candi, o candito. Ferh.

آبلج eblüg, p. n. f. Homo duplex, Hypocrita. Cast.

آبلج ābile. p. n. f. 1) قبرجف kabargik. Furunculus. Fignolo. 2) آبلج چچك cicek. a. Variolæ. Vajuolo. 3) آبلج نبخاله nebchäle. Pustula in summis labiis, vel etiam in pedibus ob ni-

miam motionem. آبلج چشم ābilei ceşm. Enchantis, oculi in angulo tuberculum. Or. 20, mal d'occhj. Turcæ etiam آبلج جف arpagik. آبلج فرنك ābileifrenk. Morbus venericus. آبلج در سخن پیداست * ābile der sæchun peidāst. Vir ex fermone noscitur. Ferh.

آبلج ebleh. a. p. part. 1) Sincerus corde. Wan. & Ferh. 2) Superbus, vana de se opinione deceptus. 3) Patiens laboris Camela. 4) آبلج كيس kejis. Simplex. Gol. inde communiter apud Turcas ignarus, stolidus. Rozzo, goffo, balordo, آبلج ار ebleh or. Desipere. آبلج اهل جتة In summa dicitur

آبلج ekserü ehli gennetin bülhün, seu bülh. Plerique eorum, qui consortes paradisi erunt, simplices sunt, nempe in rebus mundanis, quia earum minus sunt studiosi, in spiritualibus alias gnavi atque attenti. آبلج عقول eblehü ækül. Qui præ verecundia quasi simplex attamen intelligens. آبلج عيش ejsi ebleh, آبلج شباب sebabi ebleh i. e. ناعم na-ym, vita & juvenus mollis, & commoda curisque vacua. آبلج شاب sabbi ebleh. Juvenis foccors, & qui, quod faciat, & qui, quo vadat, nescit. Giouine stordito.

آبلج ibeli. a. part. & n. f. 1) Camelinus, ad Camelos pertinens. 2) Possessor Cameli. Wan.

آبلج āblite. p. n. f. Seminator. Seminatore. Ferh.

آبلج iblis. a. n. f. Plur. آبلج ebālis, & آبلج ebālise. Dæmon proprie qui desperavit de misericordia DEI. Diavolo. Wan. آبلج پير تلبیس iblisi pür telbis, etiam آبلج تلبیس انگیز iblisi telbis engiz. Dæmon fraudulentus. Ik.

آبلج iblisā. a. part. Planus ac levis Gol.

آبلج āblise, vel آبلج eblje. p. n. f. Sator, agricola. Ferh.

آبلج iblim. a. n. f. 1) Ambar. Ambra grigia. 2) Mel. Gol.

آبلج ebemm, vulg. ebem. a. n. f. 1) Corda crassa testudinis, arabice آبلج ud dicta. Wan. 2) usit. Vox gravissima. Basso. آبلج

آبلج rebābil-ebem. Pandura, barbitos gravis. Violone.

آبلج ebem glimegî. a. n. f. آبلج چباز chub-bāz, vulg. Chubeiz. Malva. Malva.

آبلج abi murghān p. n. f. comp. 1) Nomen fontis in Cuhistan Provincia Persiæ, cujus aqua talis virtus est, ut si quæ terra locustis infeste-

festetur, & portio aliqua eo transferatur, certa avium seleuciadum dictarum species, quæ prædictum fontem circumvolare solet, simul eo sequatur, atque omne locustarum agmen nece perimat. 2) Nomen ambulacri penes Schiraz constitutis diebus frequentari soliti. Ferh.

آب منجمد *āb mūngemid*. p. n. f. comp. 1) Aqua congelata. 2) tropice Framea gladii, cultri, ferrum lanceæ. 3) Crystallus. Ferh.

ایپید *ipnūd*, vel ut Cast. ایپیک *ipmīk*. p. n. f. 1) Vomer, Vomero, bombero. 2) Parbovium sub jugo. Ferh.

آبن *ābin*, vel ابن *ebin*. a. part. 1) Crassus spissus de rebus esculentis. 2) Siccioribus. Gol.

ابن *ibn* & بن *bin* a. n. f. Plur. ابنا *ebna*, & بنون *benum* [in regimine ابني *beni*, quod vide] Filius Figliuolo, figlio. ابن الله *ibnüllāh*, & ولد الله *weledüllāh*. Filius DEI. Tef. ابن الواحد *ibnül-wāhyd*. Unigenitus filius. Figlio unigenito. ابن سبیل *ibnī sebīl*. Filius viæ, i. e. viator. Viandante. Tef.

ابن *ūbn*. a. V. [1. F. یابن] 1) Suspectum habere aliquem. 2) [2. F. یابن] Excipere turpibus verbis. Wan. 3) Laborare sædissimæ libidinis vitio ابنة dicto. Gol.

ابن *ūben*. a. n. f. Plur. ابناء *ūbene*. 1) Nodi in ramo arboris. 2) Inimicitia.

ابنا *ebnā*. a. n. f. Plur. a ابن *ibn*. Filii. ابناي جنس *ebnāi ġins*. Ejusdem speciei animalia, homines. Della medesima specie, uguale. Ik. quod ابناي جنس *ebnāül-ġins*. Gol. ابناي زمان *ebnāü zemān*. Filii seculi, homines moderni. Li moderni, uomini del tempo. Sæ. ابناي سبیل *ebnāü sebīl*, ابناي جوی *jolġīler*. t. Viatores. Viandanti, passeggeri.

ابنا *ebnā*. a. n. f. Plur. Barbari & peregrini in Arabia felici degentes, unde Poss. ابناوي *ebnāwī*. Barbaricus, spectans ad incolas barbaros, Arabiae felicitis. ابناي درزة *ebnāü derzet*. Homines ignobiliores. Gol.

ابنا *ibnā*. a. V. [4. ا بنا] Facere ut aliquis extruat domum. Far fabricar casa.

ابناخون *ebnāchūn*, vel *ebināchūn*. p. n. f. Arx, castellum. Castello, fortezza. Ferh.

ابنت *ibnet*, & بنت *bint*. a. n. f. Plur. a بنات *benāt*. 1) دختر *kyz*. t. Tochter. p. Filia. Figlia. 2) Vitium pecul. Sodomiticum in patiente illud.

ابنة *ūbnet*. a. n. f. 1) Nodus in ramo arboris, gemma. Occhio della vite. 2) Simultas, inimicitia. Ferh.

Part. I. Tom. I.

آب نشات *ābī nisāt*. p. n. f. comp. Sperma sponte effluens præ libidinis aestu. Ferh.

ابنوس *ebenūs*, *ebenās*, *ebenos*. p. t. n. f. 1) Ebenus. 2) Quercus, quæ 40. annis manens in aquis nigra evasit. Ebano.

ابنوشیدن *ebnūsīden*. p. V. Torpescere membrum. Cast.

ابنم *ebnemīn*. a. n. f. Filius. Notandum penultimam vocalem in hac voce sequi sortem ultimæ vocalis, quæ est in regimine. u. g.

هذا ابنم *haza ibnūmūn* hīscē filius, رأيت *reejtu ibnamān*. Vidi filium. Wan.

ابنیه *ebnīje*. a. n. f. Plur. ا بنا *binā*, یا بیلر *jāpġler*. t. Aedificia. Edificiū, fabriche. ابنیه علیہ *ebnīje-i ʿālye*. Sumtuosa ædificia. Sentuose fabriche. Sæ. ابنیه خیره *ebnīje-i chaire*. Fabricæ piæ. Fabriche pie. Sæ.

آبو *ābū*. p. n. f. Flos nymphæ, nenuphar. Cast.

ابو *ebū*, ابا *ebā*. a. V. [1. F. یابو] Nutrire. Nodrire. ما له اب یابوه *mā lehu ebūn jeebūhu*. Non est illi pater, qui eum

nutriat. لا ابا لك *lā ebūn leke*, vel لا اب لك *lā ebān leke*, vel لا اباك *lā ebāke*, Expressio quæ in laudem applicatur: non erat tibi opus patre, ut in mundum venires. Wan.

ابو *ebū*, ابو بو *bū* in regimine. a. n. f. Pater. Vide اب *eb*, ابوالحیاء *ebūl-hajāt*. Pater vitæ, i. e. pluvia. ابوالکفا *ebūs-sifā*. Pater salubritatis, i. e. Saccharum. Gol. ابو

ابو *ebūl futūhātī* vel *meghāzī*, quasi. Pater victoriarum, & expugnationum, triumphator. Il vittorioso, padre delle vittorie. Sæ. De Orchane filio Othomani primi Imperatoris Turcarum. ابو الکمال *ebūl-kemāl*. Pater complementi, i. e. compotor: ابو آكرة *ebūl-meret*. Pater mulieris, maritus. ابو اکیفظان *ebūl-jokzān*. Pater vigiliæ, gallus. Gol. ابو بکر *ebū bekr*, Nom. propr. pec. Unius ex quatuor fociis Mahometis. ابو تراب *ebū turāb*, agnomen Ali

foceri Mohammedis Pseudopropheta. ابو جعد *ebū ġiʿad*. Pater crispi crinis, vulpes. ابو ابو شوارب *ebū selmān*. Gallus. ابو شوارب *ebū šewārib*. Mystacibus præditus, longiores habens barbæ alas: ابو طالب *ebū tālib*. Pater petentis, equus. ابو عبد الله *ebū ʿabdul-lāh*. Pater servi DEI, i. e. Mohammedes. Gol. ابو علی سینا *ebū ʿālī shā*. Avicenna. Eb. ابو الکلهو *ebūl-lehw*. Cithara turcica ابو

حفظل *ebū leis karpuzī*, colocyntis. ابو مرّة *ebū müretin*, seu mürre. Pater amaroris, Satan. Gol. ابونا *ebūnā*,

ابو *ebū*, ابو بو *bū* in regimine. a. n. f. Pater. Vide اب *eb*, ابوالحیاء *ebūl-hajāt*. Pater vitæ, i. e. pluvia. ابوالکفا *ebūs-sifā*. Pater salubritatis, i. e. Saccharum. Gol. ابو ابو شوارب *ebū selmān*. Gallus. ابو شوارب *ebū šewārib*. Mystacibus præditus, longiores habens barbæ alas: ابو طالب *ebū tālib*. Pater petentis, equus. ابو عبد الله *ebū ʿabdul-lāh*. Pater servi DEI, i. e. Mohammedes. Gol. ابو علی سینا *ebū ʿālī shā*. Avicenna. Eb. ابو الکلهو *ebūl-lehw*. Cithara turcica ابو

حفظل *ebū leis karpuzī*, colocyntis. ابو مرّة *ebū müretin*, seu mürre. Pater amaroris, Satan. Gol. ابونا *ebūnā*,

ابونا *ebūnā*, F

ebūnā. Pater noster. Padre nostro. ابو هريره
ebū hureire, Nom. prop. Amici Mohametis
familiarissimi, alias عبد الشمس ābdūs-sems,
عبد امر ābdī āmer, عبد الرحمن ābdūr-rāh-
man diċti. ابو يحيى ebū jahjā. Pater Jahjæ,
i. e. Angelus mortis Azrael, pro ملك الموت
melekül-mewt.

ابوا ebwā. a. n. f. 1) Morbus, quem con-
trahit hircus ex odore urinæ lupicaprae. 2)
Plur. a ابو ebū. Patres. Wan.

ابواب ebwāb. a. n. f. Plur. a باب bāb, ¶
بهمه ebwāb. Omnibus modis,
q. per omnia capita. Compitamente.

ابواب ebwāb, ābwāb. a. n. f. Portæ ferreae
maris Caspii. Vide باب الآبواب bābūl-ebwāb.

ابواز ebwāz. a. n. f. Plur. a باز bāz. Acci-
pitres, falcones.

ابواص ebwās. a. n. f. Plur. a بواص bawās.
Species pecorum vel jumentorum, ut seq.

ابواص ebwās. a. n. f. 1) Ovis, pec. ad
muletam. 2) Plur. a باع bā. Orgyæ. Gol.

ابواك ebwāk. a. n. f. Plur. a بواك būk.
Litui. Gol.

ابوال ebwāl. a. n. f. Plur. a بوال bewl.
Urinæ.

ابواكديج ābūd-diġ. a. n. f. Urbs Thebai-
dis, ubi optimum oppium crescit. Herb.

ابواكعمر ābūl-ūmr. a. n. f. بابا āk bābā. t.
kerkes. p. Species vulturis, quæ ex
morticinio vivit, ad usque 1000. annos vi-
tam suam producere traditur. Herb.

ابوان ebwān. a. n. f. Dual. a ابو ebū Pa-
rentes. Genitori.

ابوبان abūbān, ابوبات ābūbāt. t. adj.
Pœnitens, qui pœnitentia ducitur, pro ابومان
ebūmān. Cast.

ابوية ebwibet. a. n. f. Plur. a باب bāb.
Portæ.

ابوت ūbūl. a. V. Calere diem. Vide ابوت
ebūwwēt. a. n. f. Familia, tribus. Gol.

ابوت ūbūwwet. a. n. f. بابالغ bābālyk.
2. Paternitas. Paternità.

ابوت ebbūt. a. n. f. Locus herbosus, pra-
tum. Gol.

ابوجلسا ebūġelsā, ابوجلسان ebūġel-
sān, vel juxta Ferh. ابوخلسا ebū chalsā.
p. n. f. Anchusa, vel buglossum. Cast.

ابود ūbūd. a. V. 1) [ابد يابد] 2. F.]
Subsistere remanere. 2) [ابد يابد و يابد]
1. & 2. F.] Locum defolatum & feris habi-
tatum esse. Wan.

ابود ūbūd. a. n. f. Plur. a ابد Secula. Wan.

ابورجوبور ābūr ġiubūr. t. Fictæ voces, &

modus loquendi vulgaris ad exprimendum
aliquid implicitum & intricatum, ac nihil
ad rem esse. Sic etiam dicunt: ajun ojun,
ællem kællem.

ابوز būz. a. part. Subfultans. Gol.

ابوز ūbūz. a. V. Subfilire cervum, Vide
ابن

ابوزنه abūzine. p. n. f. Simia. Scimia. Ferh.
بوشالدان ābūsælden, corrupte pro بوشالدين
bošaldān. t. n. f. 1) Mergus avis. Smergo.

2) Urinator; alias قرة بطق kæræ bætæk.
دالغيج dālghīg. t. Herb.

ابوشمق apūsmak. t. r. pro طقلق tykyl-
mak. 1) Præfocari, præcludi fauces. Affo-
gare. 2) Dividere. Spartire. Bern.

ابوص ebūs. a. n. f. Velox equus. Vide
ابص

ابوض ebūz. a. n. f. Idem quod præc.
Gol.

ابوقايش ebū kānās. p. n. f. Radix herbæ
tinctoriæ, quæ saponis instar spumat. Ferh.

ابوقايس abūkāis. a. n. f. Mons prope
Meccam, ubi Turcæ Adamum sepultum tra-
dunt. Herb.

ابوقير ābūkīr. Infula Nili prope Alexan-
ariam, vulgo بقير Biker, vel بقه Bike diċta.
Herb.

ابوكلب ābūkelb. p. n. f. Monetæ Hol-
landicæ species. Herb.

يابل [يابل] ebil. a. V. proprie ابول ūbūl.
2. F.] 1) Virentis pabuli succo supplere vi-
cem potus. 2) Sine pastore pasci noctu &
interdiu camelos. 3) Velut efferos auffuge-
re. 4) Longum evadere gramen, ut possit
depasce a camelis. 5) Consistere loco ac
subsistere camelum. Gol.

ابول ibbewl, ابيل ibbil. a. n. f. Ag-
men camelorum, & avium. Gol.

ابوالكنجى ebūlġenġek. p. n. f. Homo fa-
cetus. Ferh.

ابومان abūmān, ابويان abūjān. p. n. f.
Pœnitentia. Ripentimento. Ferh.

اب ebūne, seu ebūn. a. n. f. Plur. ab
eb. Parentes. ¶ دبر ابون dejrū ebbūne, &
دبر الآبوان dejrūl-ebbūjūne. Nomen Mona-
sterii in Mesopotamia, ubi arx magnumque
sepulchrum extat, quod Noachi esse ferunt.
Gol.

ابوت ebwinet. a. n. f. Plur. Pali tentorii.
بوان

ابوي ūbwā, ابوا el-ebwa. Nomen
loci.

ابوين ebwejn. a. n. f. Dual. in obliq. ab
eb. Parentes. Il padre, e la madre. Ik.

ابه *abeh. p. n. f.* 1) Clarus, limpidus. 2) Nomen pagi circa Sawa Mediae oppidum, quem nunc Awa vocant. *Ferh.*

ابه *ebh. a. V.* [يا به ابا 3. F.] Recordari rei, postquam e mente exciderat. *Wan.*

ابه *ebeh. a. V.* [يا به ابا 4. F.] Idem quod *prac. Wan.*

ابه *ebehh. pro* ابح *ebæhh. a. part.* Raucus. *Gol.*

ابه *ebeh. t. n. f.* 1) Obstetrix. 2) Avia. *Levatrice, avola. Videtur in Tef. esse ābe.*

ابه *pro* ابا *ebhā. a. superl.* Pulcherrimus. *Bellissimo.*

ابه *ebhā. a. n. f. Plur. a* به *behū. Tentoria.*

ابه *ibhā. a. V.* [ا به] 1) Relinquere vacuam domum, & devastare. 2) Evacuare. [المعري تبهي ولا تبني] *el mi-xā tebhā we lā tebnā.* Capra devastat, non vero ædificat domum. Proverbium apud Arabes Beduinos, quorum tentoria sunt ex pilis Camelorum, vel ex lana ovium, ubi dum caprae desuper saltant, facile illa devastant. *Wan.*

ابهات *ebehāt. a. n. f. Plur. anom. a* اب *eb.* Parentes, Majores. *Gol.*

ابهاج *ibhāg. a. V.* [ا به ا] 1) سوندرمک *sew. indürmek t. Exhilarare. Ralegrare. 2) Luxuriare terram plantis. Wan.*

ابهال *ibhāl. a. V.* [ا بهل] 1) Relinquere camelum absque stigmatibus. 2) Committere quempiam propriae voluntati. *Wan.*

ابهام *ibhām. a. V.* [ا بهام] 1) Ligare & firmare portam. 2) Crescere copiose certum genus cardi, arabice بهام *buhm dictum. Wan.* 3) Relinquere tectum & incognitum. 4) Esse dubiam & incertam rem. *Esse ambiguo. Gol.*

ابهام *ibhām. a. n. f. Plur.* اباهم *ebāhūm.* 1) باش پارمک *bās pārmaḥ. t. Pollex manus, pedisve. Pollice, dito grosso della mano e del piede. 2) Apud Grammaticos denotat etiam pronomina demonstrativa, ut: هذا haḫā, hic, هؤلاء heula, hi &c.*

ابهة *ūbehhet. a. n. f.* اولولک *ūlülyk. t. Magnitudo, magnificentia. Grandezza, magnificenza. Wan.* [رياض اقبال واپتنلری] *rÿā-ḫi ykbālū ubehhetlerī.* Præstantissimi horti gloriæ & magnificentæ ejus. *Li giardini della di lui gloria e magnificenza. Sæ.*

ابهري *ebher. a. n. f.* 1) Vena dorso incumbens, وريد *werid.* Vena jugularis, aut ut الكحل *ekhal.* Vena axillaris seu basilica, arteria magna. 2) Pennæ latus brevius. اهر القوس *ebherül-kaws.* Pars arcus sinuo-

sa inter manubrium, & extremitates. 3) Terra eminens in spatio inuntato, portio, cui non superfusus fuit aquæ fluxus. اهرتان *ebheretani.* Duo arteriæ magnæ, stipites e corde profilientes, unde arteriæ reliquæ propagantur. *Gol.*

ابهري *ebhæl. a. n. f.* سرو اغاجنک پيشي *seru aghāginün-jemisi.* Baccæ cupressi, seu galbuli. *Wan.*

ابهري *ebhül. p. n. f.* آردج اغاجنک قرلجه پيشي *ārdig aghāginün-kyzylge jemisi.* Baccæ rubriculæ Juniperi. *Ferh.*

ابهري *abi hind, vel* ابهري *abhind. p. n. f. comp.* Fluvius Indus, apud Geographos etiam نهر سند *nehri sind. gih.*

ابهري *abi, vel* ابا *eba. a. part.* Refractorius, fastidiens. *Vide* ابوا *ebwā.* [تيس ابي] *tejsi ābā.* Hircus fastidiens odorem urinæ rucupicaprae. *Prov. in eum, qui quidvis fastidit. Gol.*

ابهري *abi. p. n. f.* 1) سفرجل *sefergil. a. Malum cydonium. Cotogno. 2) مرغ اوردي* *ördek. t. Anas. Anitra loco* ابي *murghū ābī. Ferh.* Inde برج ابي *bürgi ābī.* Certa constellatio. *Ah.* 3) Uvæ majoris genus. *Ferh.*

ابهري *abi. p. adj.* صولو *sulū. Aquosus. Aquoso.*

ابهري *ebi, pro* ابوي *ebewi. a. part.* 1) Paternus. 2) q. *abi.* Renuens inobsequens. [الابي] *el-ebi.* Leo. 3) Cognomen Mohammedis filii Jacobi, cujus testimonia quædam in sunna allegantur. 4) ابي اللحم *ebÿl-læhm.* Nomen proprium viri ex iocis Mohammedis, quod fasdidiret carnes, ita dicti.

ابهري *ebi. p. Partic. loco* بي *bī. Sine. Plurimum in Poesi occurrit.*

ابهري *ūbejj. a. n. f. pro* ابيو *ūbejw. Dimin. Paternulus.*

ابهري *ebbā. a. n. f. prop.* 1) Viri, uti filii Giafaris Tahramitæ. 2) Putei Medinensis, qui Carizitarum fuit. 3) Fluvii prope Cufam. 4) Alterius in Babiloniæ regione Wafith. *Gol.*

ابهري *ebjāt. a. n. f. Plur. a* بيت *beit. 1) Domus. 2) Disticha. Versi.*

ابهري *abjār. p. n. f. comp.* 1) صو صواريجي *sū sūwāriḡi.* Aquator seu qui irrigat. 2) Irrigatio Inacquamento.

ابهري *ebjārī. p. n. f.* 1) Panni linei genus tenue & subtile. 2) Species columbæ. *Cast.*

ابهري *abjān. p. adj. pro* ابويان *ebūjān.* Pænitens. *Cast.*

أبيّة *ebjet.* a. n. f. Retentio lactis in mam-
mis. *Gol.*

أبيّة *ebijet.* a. n. f. 1) Fæmina respuens
marem. 2) Hircus odorem urinæ rupica-
præ fastidians, & ex eo male habens. *Gol.*

أبيّة *übijet.* a. n. f. 1) Superbia. 2) Mag-
nificencia. *Gol.*

أبيد *ebid.* a. n. f. & adj. 1) Perennis.
2) الأبيد *elebid.* Nomen plantæ, fere Sem-
per vivum.

أبيدād *ebidād.* a. n. f. pro بيدااد *bidād.*
Injustitia, tyrannis. *Cast.*

أبير *ebir.* p. n. f. 1) Urceus, urna. *Sec-
chia.* 2) Favilla, scintilla ignis. *Ferh.*

أبير *übejr.* a. n. f. 1) Dimin. a ابرة *ibret.*
Acicula. 2) Nomen aquæ. 3) Nomen viri.
Gol.

أبيرق *übeirak.* a. n. f. Vestis fericea ali-
quantulum elegantior. *Wan.*

أبيره *übeire,* vel بيره *beire.* a. n. f. dimin.
ab ابراهيم *ibrāhim,* quasi Abrahamulus.

أبيز *ābīz.* p. n. f. 1) i. q. آبيز *ājīz,* seu pro
eo. Favilla ignis. *Ferh.* 2) Urna, lignum
aduncum, quo hauritur aqua. *Gol.*

أبيش *ābīs,* & آبيشن *ābīsen.* p. n. f. i. q.
آبيشن *ābīsen.* Indusium sponfi. *Cast.*

أبيشم *ābīsem,* & *ebīsem.* p. n. f. pro
ābsem. 1) Serici crudi retrimentum. 2) Ipse
bombycis folliculus. *Cast.*

أبيض *ebjæz.* a. n. f. & adj. سفيد *sifid.* p.
أق *æk* t. fem. بيضا *bejzā,* Plur. بيض *bjz.*

1) Albus. Bianco, candido. 2) Gladius ob
splendorem. 3) Metaph. Integer atque inta-
minatæ existimationis vir. 4) Argentum.

5) Stella quædam in ora galaxiæ. *Gol.* ¶

موت الأبيض *ebül-ebjæz.* Lac. موت الأبيض
mewtül-ebjæz. Mors repentina. الأبيضان
ebjæzāni, duo dies, vel duo menses, &

الأبيضان *el-ebæzāni.* Lac & aqua, vel adeps & juve-
nis, vel panis & aqua. *Gol.*

أبيض *übejz.* a. n. f. dimin. a ابيض *ibāz.*
Funiculus ad ligandum camelum in pede.

Vide ابيض

أبيعا *ebjī-ā.* a. n. f. Plur. a بيع *bejī.*
Venditores, & emtores. *Gol.*

أبيك *ebik.* p. adj. Vegetus seu clarus
color. *Ferh.*

أبيك *ibik.* t. n. f. Crista. Vide ابيك
ibik.

أبيك *übejkir.* a. n. f. Plur. ابيكون *übej-
kirüne.* Dimin. a بكر *beker.* Sublucidum
diluculi.

أبيل *abil.* a. n. prop. Antiqua quædam
tribus Arabica. *Herb.*

أبيل *ebil.* a. n. f. 1) Tristis. 2) Mona-

chus. ¶ ابيلا *ebilul-ebiline.* An-
tistes Monachorum, Christianorum, ita a
Christo Jesu dictorum, quem hoc nomine
compellant, quasi Antistitem illorum, qui
austere vivunt. *Wan.* 3) pro ويبيل *webil.*
Baculus crassior. *Gol.*

أبيلة *ebilet.* a. n. f. Fascis graminis, &
fæni. *Gol.*

أبيلة *übejlet.* a. n. f. Dimin. a ابل *ibl* Ca-
melus parvus. *Gol.*

أبين *ebjen.* a. part. 1) Facundior. *Gol.*
2) f. Clarior, evidentior.

أبين *übjen.* a. n. propr. Viri in suna
allegati. *Gol.*

أبين *ebjinā.* a. n. f. Plur. a بين *bejjin.*
Manifesti, evidentes.

أبيورد *ibüwerd.* p. n. f. prop. Civitatis inter
Nafes, & Serachs in Chorasane, a Ba-
werd filio Kodürze edificata. *Ferh.*

أبيون *ebijün.* p. n. f. Opium. Opio. *Ferh.*

أبيين *ābjin.* p. n. prop. Vicus in distri-
ctu urbis schiraz, & in ejus vicinia spelun-
ca, ubi Mumia asservantur, ad quas custo-
diendas loci illius incolæ constituti sunt.

ات

ات *at.* t. n. f. فرس *feres.* a. اسب *esb.*
p. Equus. Cavallo. Etiam in latruncolorum

ludo. Nota, si sit ignobilis equus, maxime
vero Canterius, vocatur بارگیر *bārgir,* quod

vide. Ad distinctionem saepe scribunt ات *at.*
¶ اتي *jedek āti,* & *āt,* & simpliciter

يدي *jedek.* Equus honorarius, Parippus.
Cavallo a mano. اتي جانبار *giānbāz āti.* Soni-

pes, q. Cavallo di Ciarlatano. ات اوغلاني
āt oghilāni. Equiso, stabularius. Stallone.

سوف الخيل *āt bāzārī,* & *bāzār,* سوق الخيل
sūkūl-chæjel. a. Forum equorum. Mercato di

caualli. ات بالغي *āt bālughy.* Hippopota-
mus. Cavallo marino. ات سكي *āt sin-*

egi & *sin-ek.* Oestrum, tabanus. Tafano.

ات قوشمق *āt košmak.* Certare cursu, q.
stadium currere. Correre il cavallo, come

a gara. Alias اتلري قوشمق *ātlarī košmak.*
Jungere equos curru. Attacar i caualli al-

la carrozza. Sic in transitivo: قوشمق
koštürmak, quod vide simul & قوشمق *košmak.*

ات ميداني *āt mejdāni* & vulg. *āt mejdān.* Hip-
podromus. Corso, maneggio. ات نعلي *āt nāli.*

Solea equi. Ferro di cavallo. ات دن انك
ātan enmek. Desilire ex equo. Smontar da ca-

uallo. ات اورمق *āta ujan urmak,* &
ات اويانلماق *ātī ujanlamak,* ات تلجم *telgim* e.

ات الجام *ilgiām* e. Frænum indere. Metter
la

pere, sumere, recipere. *Prendere, riceuere.* 3) Adsciscere, cooptare, eligere sibi *Scegliersi, riceuer* سنې كندومه يار و اخ ¶ *seni gendüme jār, we ächÿ fillāh, we sadyky we-fādār ittichāz ittüm.* Te mihi in focium, & fratrem in DEO, fidumque amicum ac sincerum elegi. *Ti ho scelto, e riceuuto per mio fedele, intimo, e sincero amico.* *Ik.* اتخاذ قرار ايدن *ittychāzihærār iden.* Qui feligit sibi locum mansionis. *Chi si sceglie un luogo di dimora.*

اٲخام *itchām.* a. V. [4. اٲخم] Repleri cibo. *Wan.*

اٲخام *ittichām.* a. V. [8. ا و خ م] *Idem q. preced.* *Wan.*

اٲخمة *etchymet.* a. n. f. pl. اٲخم *tæchm.* Umbellæ. *Gol.*

اٲدان *ittidān.* a. V. [8. ا و د ن] 1) Madefacere. 2) Madefieri. *Wan.*

اٲدرمك *attürmak.* t. V. [quod scribi etiam potest اٲرمك *ut sequens اٲرمك ittürmek*] facere jaculari, facere discutere. *Far gettare, far scuottere.* اٲدربمك *pambuk attürmak.* Curare discuti gossipium. *Far scuottere la bambacea.* Transivum est in secundum ab اٲتمك *atmak,* ut اٲتمك *sequens a اٲتمك itmek.*

اٲدربمك *ittürmek, vul. ettürmek.* t. V. Jubere fieri, & finire fieri. *Far fare, e lasciar fare.*

اٲرا *a. V.* [4. اٲري] Opera consequenter facere, inter bina quæque intercedente remissione & quiete. *Gol.*

اٲراب *itrāb.* a. n. f. pl. اٲراب *tirb.* 1) Lapidés madidi. 2) Coætanei. *Coætaneo.* *Wan.*

اٲراب *itrāb.* a. V. [4. اٲراب] 1) Terra conspergere. 2) Multas habere opes. *Wan.*

اٲراج *etrāh.* a. n. f. plu. اٲراج *teræh.* 1) Egestās. *Gol.* 2) Mæror. *Wan.*

اٲرار *itrār.* a. V. [4. اٲرار] 1) Abjicere segmenta. 2) Removere. *Allontanare, gettar via le fettè.* *Wan.*

اٲرار *ütrār.* a. n. f. proprium. Oppidum Scythiæ Orientalis Turkistan dictæ. *Gol.*

اٲراس *etrās,* & اٲروس *türüs.* a. n. f. pl. اٲراس *türs.* 1) Scutum. *Scudo.* *Wan.* 2) Durities terræ. *Gol.*

اٲراع *itrāæ.* a. V. [4. اٲراع] Implere. *Wan.*

اٲراف *itrāf.* a. V. [4. اٲراف] 1) Vitæ commodā largiri. 2) Paupereim reddere. *Wan.*

اٲراك *etrāk.* a. Pl. اٲراك *türk.* Turcæ.

Turchi. Sæ. اٲراك بي ادراك ¶ *etrākī bī id-rāk.* Stolidi, & intellectu carentes Turcæ, rustici V. *ترکى*

اٲراك *ittirāk.* a. V. [8. اٲراك] Relinquere aliquem. *Abbandonare.* *Wan.*

اٲرٲة *etribet.* a. n. f. pl. اٲرٲاب *türab.* Humus, Terra. *Gol.*

اٲرٲج *ütrüg,* & اٲرٲجة *ütrügget.* a. n. f. Malum Citreum. *Wan.*

اٲرٲجي *ütrügi.* a. Part. Citreus. *Gol.*

اٲراع *etræ* a. V. [4. اٲراع] Citato gradu incedere. *Wan.*

اٲرن *etref.* a. n. f. Qui in medio superioris labii protuberantiæ quid habet. *Gol.*

اٲرنج *ütrüng,* & اٲرنج *ütrüg* a. n. f. pro vulg. *türüng,* aut *turüng.* Malum aureum, aurantium. V. *ترنج*

اٲروب *ebtrüb.* p. n. f. Morbus, quo integra hominis cutis flaccescit, & pendula red-ditur. *Ferh.*

اٲرور *ütrür.* a. n. f. Servus pratorianus habitu a cæteris distinctus. *Wan.*

اٲراع *ittizāæ.* a. V. [8. اٲراع] Prohiberi. *Wan.*

اٲران *ittizān.* a. V. [8. اٲران] 1) Justi ponderis Numum accipere. 2) Dare. *Wan.*

اٲساح *ittisāch.* a. V. [8. اٲساح] Inquinare, maculare. *Imbrattare.* *Wan.*

اٲسار *ittisār.* a. V. [8. اٲسار] Sorte dividere Camelum. *Wan.*

اٲساع *itsāæ* a. V. [4. اٲساع] 1) Nona die aqua reficere camelum. 2) Numerum nonum expleri. *Wan.*

اٲساع *ittisāæ.* a. V. [8. اٲساع] Dilatari, ampliari. *Dilatarfi.* *Wan.*

اٲساف *ittisāk.* a. V. [8. اٲساف] جمع 1) *gem* ol. Congregari, convenire. 2) *temān* ol. Integrum, & absolutum esse. 3)

اٲساف *berāber* ol. Aequari. *Radunarsi, compirsi, ugualiarfi.*

اٲسام *ittisām.* a. V. [8. اٲسام] Notam sibi imprimere, qua dignosci possit. *Gol.*

اٲسام ¶ *mekāmī nūzhet ittisām.* Mansio deliciosa. *Luogo delizioso.* *Br.*

اٲسز *atsiz.* p. n. prop. Regis ex Dynastia Charezmanianorum, qui mortuus est A° Hegiræ 554. *Resid,* & *Tæwad* ambo legis periti, & Poetæ, inter familiares illius fuere. *Ferh. & Lub.*

اٲشن *ātes.* p. n. f. اٲشن *od t. نار nār.* a. Ignis. *Fuogo.* ¶ *Phr. Pers.* جهان سوز *ātes gihān sūz.* Ignis orbem consumens. *Fuogo,*

میان دو کس جنگ *che dibrucia il mondo.* *کشن است سخن چین بد بخت هیزم کش است*

میان *mijani*

mijani dū kes genk ātes est. sachun ein bed bacht hizem kes est. Diffensio inter duos homines est ad instar ignis, ad quem vilis sermonum delator ligna bajulat. La Diffensione tra due persone è a guisa d'un fuogo, al quale la dispregievole sorte di rapportatori porta fomento. Gül. Expres. figur. seu poetica. آتش از چنار آید. ātes ez cinar ājed. Præter spem accidit. آتش بهار ātes behar. Lætum & jucundum Ver. آتش تر ātes ter. Vinum. آتش سیتال ātes sejjāl. Idem. شجر آتش ātes seger. Idem. آتش عنان ātes ynān. Equus pernix. Ferh. ¶ Phr. Turc. اما فرصتی فوت او اوب اشتعال آتش فتند اشتداد emma fursatū fewt olūp isty. āli ātesī fitne istidad bulmaghyn husnū tedbīr müdārā müfid olmady. Verum neglecta Occasione dum incendium rebellionis in plenas jam erumperet flammæ, optimum dissimulationis Consilium nil profuit. Mā trascurata l'occasione, essendo poi insorta la ribellione con piena forza, il consiglio di moderazione non era più profitevole. Naim.

ittisāk. a. V. [وشق] Siccare cannem aere, inde fit quod Turcis بصدومه basdürma dicitur.

atesi āsumān. p. n. f. comp. Fulmen. Saetta. Ferh.

ates efruz. p. n. f. comp. 1) Ignem accendens. 2) Fomes. 3) Undecimus Mensis anni Æræ Jesdeğird. Ferh. 4) Phœnix. Fenice. 5) Æolipila.

ates efruzene. p. n. f. Comp. Fomes. Esca, ed ogni materia, che prende fuoco. Ferh.

ates engiz. p. n. f. comp. Ignem accendens.

atesbār. p. n. f. comp. 1) اود آتشبار od jagdürigi. Ignipluus, Ignifluus. Che sparge fiamme. Ferh. ¶ تیغ آتشبار tyghy ātesbār. Igniflua framea. 2) چاقق ciākmak. Ignitabulum. Focile, batti fuoco.

atespāre. p. n. f. comp. 1) یلدز آتشپاره jildüz kurdi. Cicindela. Lucciola. 2) آتش شراره serareī ātes. Scintilla. 3) Metaph. Rutilans & igni simile. Ferh. ¶ آتشپاره اولدی ātespare oldy. Exarsit in iras, excaudit. E diventato tutto fuoco.

atesbāz. p. n. f. comp. 1) Pyrobolarius. Maestro dei fuochi artificiali. 2) Ballistarius. Bombardiere. Ferh.

atespereft, vel آتش پرست ates pereft. p. n. f. comp. Ignicola, magus. Adorator di fuoco.

ates berg. p. n. f. comp. چاقق ciākmak. Ignitabulum. Focile. Ferh.

atesāb. p. n. f. comp. 1) کلخن külcæn. Fornax. Fornace. 2) Fornicularius. Scalda fornace. Ferh.

atesābe. p. n. f. comp. Idem q. præc. Ferh.

atesāw. p. n. f. comp. 1) Calor ignis. Ardore del fuoco. 2) Fornax. Fornace. Ferh.

atesew. p. n. f. comp. Idem quod præcedens.

atesāh. a. Part. Imperuosus Vir.

ateschār. p. n. f. comp. 1) Salamander, avis, quæ igne vescitur. 2) Tyrannus. Ferh.

ateschāre. p. n. f. comp. Idem q. præc. Ferh.

atesān. p. n. f. Comp. اوجف oğiak. Focus, & focus. Focolare, scalda vivande.

ates dūhkān. p. n. f. comp. Exustio stipularum, ut ager fecunderetur. Ferh.

ateszene, آتشزنه ateszzen. p. n. f. Comp. چاقق ciākmak. Igniarium. Focile, ab آتش زدن ātes zeden. p. n. f. چاقق ciākmak. Ignem igniario excutere. Batter il focile.

atesfistān. p. n. f. comp. Rogus, q. regio ignis.

ates slim. p. n. f. comp. Scintilla equi ungula excitata. Ferh.

ates flürüz. p. n. f. comp. 1) Euphonia. 2) Fomes. 3) Undecimus mensis anni Jezdeğird. 4) Phœnix. Ferh.

ates fisān. p. n. f. comp. Ignivomus. Ferh.

atesek. p. n. f. 1) Morbus Veneris. 2) Cicindella. 3) Fulmen. Ferh.

atesi fārsi. p. n. s. comp. Erysipilas. Risipila.

atesgia. p. n. f. comp. Delubrum. Ferh. آتشگان ateskian, vel atesikan. p. n. f. comp. Fanum, delubrum.

ateskāw. p. n. f. comp. کوسکو köseğü, köskü, seu قرشترجف اغاج od karistūragiak aghac. i. مسعر mis. & r. Rutabulum, lignum quo proruitur ignis. Vide کوسکو köseğü.

atesgiah. p. n. f. comp. 1) Focus. Focolare. 2) Fanum magorum. Ferh.

ateskede. p. n. f. Comp. کوسکوسیلر köseğüsiler kelisāsī. Delubrum ignicolorum. Ubi scilicet sovent, coluntque ignem Magi

Magi in Persia. V. مجوسی megiūsī. Tempio de Maghi, ò adoratori del fuoco.

آتشیگره ātesgīre. p. n. f. comp. 1) Batillum. Badile. 2) آتش افروز ātes efrūz. Materia quævis, quæ ignis accenditur, ut in Sa. آتشگره wes. Instar fomitis. Come l'esca.

آتشیگه āteslik. p. n. f. اوجف oġiak. t. Caminus, focus, foculus. Camino, focolare, & scaldia viuanda.

آتشیگه āteslenmek. t. V. 1) Ignem sibi comparare. Eb. 2) Ignescere. Prouederfi di fuoco, infocarsi.

آتشیگه āteslū. t. Adj. آتشی ātesī. p. Igneus, ignitus. Pien di fuoco, ardente. آتشیگه āteslū gōzler. Igniti, ferventes oculi. Occhi di fuoco.

آتشیگه ātesnāk. p. n. f. comp. Ignitus. Infocato. آتشیگه ātesnāk ejledy. Eos escam ignitæ framæ fecit, ferro enecavit. Li fece esca dell'infocata sua scimitarra. Sa.

آتشیگه ātesnihāl. pro separato. آتشی ātesī nihāl. p. n. f. Ignis farmentorum. Fuoco di brusche, di fascine.

آتشیگه ātesī. p. adj. آتشیگه ātesē mensūb. Ad ignem pertinens, ignitus, candens. 2) Accensus ira. Di fuoco, & ardente di colera, & colerico, bollente.

آتشیگه ātesīse. p. n. f. Cicindela. Lucaiola. Ferh.

آتشیگه ātesīn. p. n. adj. Valde calidus. Infuocato. * Express. poet. آتشیگه ātesīn āb. Vinum. Ferh.

آتشیگه ittyśāf. a. V. [8. a وصف] 1) Describere 2) Laudare. آتشیگه ittyśāf. Sinceritate præditus. Sincero. آتشیگه ittyśāf. Felix, augustus. Felice, glorioso. V. آتشیگه ittyśāf. Puro pectore præditi, ac pietate instructi religiosi. Religiosi di candido petto, e di pietà dotati. Ik. آتشیگه ittyśāf. Victorious ipsius exercitus. Il suo vittorioso esercito. Sa.

آتشیگه ittyśāl. a. V. [8. a وصل] 1) Junctio, cohæsiō. 2) Conjungi rem rei. 3) Contiguum & continuum esse. Gol. Conjungimento, attaccamento, auuenimento. آتشیگه ittyśālī derūnūmūz. Conjunctio cordium nostrorum. Ik. Adhibetur etiam in compositione, sicut præc. آتشیگه ittyśāf. V. یمن jumn,

مقام اتصالات سعد makāmī ittysālātī saʿd. Locus conjunctionum faustarum. De aspectu astrorum hoc dicitur in Ah.

آتشیگه ittyzāh. a. V. [8. a وضع] Evidens esse. Esser manifesto. Wan.

آتشیگه ittyzā. V. [8. a وضع] 1) Deprimere calum camello, ut conscendi possit. 2) Metap. Humiliatio. 3) آتشیگه ittyzā. Humilem, abjectum fieri. Auuilirsi, esser auuilito, ò vilipeso.

آتشیگه ittytān. a. V. [8. a وطن] Considerare, sedem figere. Wan.

آتشیگه it-āb. a. n. f. [4. a اتعب] 1) Lassatio, gravatio. 2) Fatigare. Wan. 3) Lassa & fatigata habere pecora. 4) Recidivam pati post restaurationem. آتشیگه it-āb. Morbus lassitudinem pariens, molestus. Infermita ch'indebolisce. Ik.

آتشیگه itty-ād. V. [8. a وعد] 1) Accipere promissum. 2) Denuntiare malum alterius consilium. Wan.

آتشیگه itāʿas. a. V. [4. a تعس] Perdere. Far perire. Usurpatur in Imprecationibus. Wan.

آتشیگه itty-āz. a. V. [8. a وعظ] Admonitionem suscipere. Riceuere le ammonitioni. Wan.

آتشیگه ittifāk. a. V. [8. a وقف] 1) Birlik. t. Concordia, consensus, harmonia. Concordia, buona intelligenza. Consonanza. 2) کذا kaḫa. Casus successus, fortuitus. Avvenimento, incontro. 3) Consentire. Accordarsi. آتشیگه ittifāk. Joviarinde olān mülükile sikāk üzre ittifāk mesalikine sülük eiledy. Inuit vias confederationis cum regibus vicinis de bello gerendo. Si collegò a danni del nemico con li principi circonvicini. Sa. آتشیگه ittifāk. we sār ehālī wilājetün-ittifāky ile. Comuni Consensu primorum, aliorumque regnicolarum. Col consenso delli Principali, e degli altri abitanti del paese. Ll. آتشیگه ittifāk. e. Convenire, consentire, confederari. Patteggiare, accordarsi. آتشیگه ittifākān. Forte, contigit quod. A casu, Casualmente, accade che.

آتشیگه ittifākāt. a. n. f. Pl. ab آتشیگه ittifākāt. حسن اتفافادن husn ittifākāten, آتشیگه ittifākāt. اتفافات حسنه دن بربو در که neden birī bu dūr ki. Unus ex prosperis,

eventibus est hic, quod Uno delli felici
incontri, è questo, che. Sæ.

اتفاقسىز ittifaksyz. i. adj. & adv. 1) Dis-
cors: 2) Discorditer. *Discorde, disunita-*
mente.

اتفاقسىزلىك ittifaksyzlyk. i. n. f. Discordia.
Discordia, Dissensione.

اتفاقىت ittifaklyk. i. n. f. Consensus,
concordia, fœdus. *Unione, concordia, al-*
lianza.

اتفاقى ittifaky. a. Part. 1) Fortuitus. 2) Con-
sentiens. *Casuale, fortuito.*

اتفاق itifal. a. V. [4. a تفال] *Causare gra-*
veolentiam halitus. Wan.

اتقا ittikā. a. V. [8. a تقى] *Cavere, ab-*
stinere, timere sibi. Gol.

اتقان itkân. a. V. [4. ab inusit. تقن] 1) Fir-
mare. *Wan.* 2) Bene ac solide tractare.
negotium. Gol.

اتقان ittikân. a. V. [8. ab يقن] *Certo*
scire, aut cognoscere. Saper di certo, co-
gnoscere certamente. Gol. Sæ.

اتقىا etkyjā. a. n. f. Pl. a تقى tākū. a. De-
voti, continentis se. *Timorosi di Dio, di-*
uoti. ¶ ابرار و تقىا ebrārū etkyjā. Justi,
& timentes Deum. Ik.

اتك etek. i. n. f. ذيل zejl. a. دامن dāmen.
Sinus, -lacinia tentorii, & aliorum
Falda, lembo di padiglioni, ¶ altra
cosa. ¶ طاغ اتكى daḡh etegi. Declivi-
tas montis. Il pendio d'un monte. ال بدم
el benüm, etek senün. Manus est
mæa, sinus vestis tuus, i. e. cliens sum ego,
tū patronus meus. Phrasis est proverbialis,
ut sequens سكلمشدم اندن ال يويوب اتك سكلمشدم
andan el jujub etek silkmisidum. Laveram
manus ab ea re, pulveremque decusseram
ex sinu vestis meæ, h. e. renuntiaveram rei.
Vi aueuo renunziato, me ne aueuo lauato
le mani. كمى كورد نك جهاندىن سلكوب
kerdi gihānden etek silkūb. Decusso mundi
pulvere, h. e. desertis mundanis. Abban-
donato il mondo. Ah.

اتكا itkā. a. V. [4. a وكا] 1) Facere ut
quis innitatur. 2) Stertere, quasi ut re-
cumbenti similibus videatur. *Wan. Gol.*

اتكا ittikā. a. V. [8. a وكا] 1) *طائىت*
dajannak. i. Niti, fulciri, acclinare se. Appog-
giarsi. ¶ اتكاى عصاي كلك سترده پا ايله ittikāi
æsāi gilki sūtūrde pā ile, q. Innixus
scipioni subtilis calami, cui pes exesus est.
Appoggiandomi al bastone d'una sottile
penna. Ik. ¶ اتكاى جدارى ittikāi gidārī. Ac-
clinare se parieti. Appoggiarsi al muro.
Ik. اهداد رب العباده و روحانيت فخر

استناد ايدوب و اعلاه اتكا و imdādi rebbūl ybā-
de i'timād, we rūhānijeti fæchri āleme ittikā
wū istinād idūp. Confusus adjutorio Domi-
ni fervorum, & fultus spiritualitate gloriæ
mundi, h. e. Mahometis. *Confidandosi nell'*
aiuto di Dio, e nell' assistenza del suo Pro-
feta. Sæ. Br.

اتكالى ittikal. a. V. & n. f. [8. a وكلى] 1) Fiducia. 2) Com-
mittere se, aut res suas
alicui. 3) Fretum esse aliquo. *Confidarsi.*

اتكلك etekliki. i. n. f. 1) Pannus, aut te-
la scissa aut quantum sufficit, pro gremio,
& laciniis vestis. 2) Pars vestis anterior.
3) Supparus. *Il panno, è tela per il grem-*
bo, è la parte dinanzi della veste.

اتل atil. a. n. prop. *Etel, nempe sarma-*
tica Asiatica maximus fluvius. Ptolomæo
Rha, nunc Volga dictus. Herb.

اتل etl, اتلال etelāl, ac اتلان ete-
lān. [2. F. ياتل] *Junctis passibus incedere*
irato similem. Wan.

اتلا etlā. a. n. f. Pl. ا تلو tilw. *Sequentes,*
Gol.

اتلا itlā. a. V. [4. a تلو] 1) Jubere se-
qui. 2) Habere camelitidem sequentem pul-
lum. ¶ لا دريت ولا اتليت lā dereite we lā
etleite. *Non noscat, neque sequatur pul-*
lus Patronum. Formula Imprecationis apud
arabes. 3) Patrem prolis fieri. 4) Relin-
quere aliquam portionem debiti. 5) Præce-
dere. 6) Committere alicui aliquid. 7) Sol-
vere alicui promissa. Wan.

اتلاغ ittilag. a. V. [8. a ولج] *دخول dū-*
chūl. Ingredi. Entrare. Wan.

اتلاد etlād. a. n. f. 1) Nomen stirpis
ad meridionalem partem Arabiae pænes ur-
bem. *يمان imān. 2) مال قديم mali kadim. a.*
Patrimonium, Opes pridem partæ. Wan.

اتلاد itlād. a. V. [4. a تلاد] *Lucrari &*
corradere opes.

اتلاغ itlā. a. V. [4. a تلغ] *Elevare*
cornua cervum e cubili. Wan.

اتلاف itlaf. a. n. f. & V. [8. a تلف] 1) Ja-
ctura consumptio, perditio. *Perdita, roui-*
na. 2) Consumere, perdere. Consumare,
rovinare. ¶ اتلاف عضو ايله itlāfi üzwi-
le. Cum jactura membri. Con perdita del
membro. ¶ اتلاف مجاهددين itlāfi mü-
gāhidin. Perditio fidelium bellatorum.
Rouina, è perdita delli Guerrieri. Sæ. بو
بقوله دشوار كيز حصاري تشخير قصديله سپاه
bu mækū- le dūs-wār gir hysārī tes-ehyr kæstīle spāhī
islāmī itlāf laiky dewlet degūldūr. Cum in-
tentione expugnandi talein occupatu diffici-

lem arcem, exitio dare exercitum fidelium, repugnat rationi status. *Non si conuiene alla Maestà Regia di consumare, e perdere l'essercito fedele nell' oppugnatione d' una città tanto forte, e di tanto malageuole espugnazione.* Sæ. اتلاف itlaf. c. Consumere, & perdere. Consumare, & perdere, rouinare. V. تلف telef, ذخيره itlafî zæchÿre wû zer ejledy. Devastavit victualia, & campos. *Diede il guaſto alle vettouaglie, e campagne coltivate.* Sæ. Br.

اتلام etlām. a. n. f. Pl. a. تلم telem. Sulcus terræ. q. Vide.

اتلان atylan. t. Part. pass. 1) Jactus. 2) Quod ejaculatur seu emissum est. اتلان اوڤ اوق ok atūmi Jactus sagittæ, stadium. *Un tiro di freccia.* اتلان اوڤ اوق اوق اوق اوق bir ok atūmi jerden. Ex distantia jactus sagittæ. *Da un tiro d' arco.*

اتلاه etlah. a. V. [4. a. تله] 1) Perdere. 2) Tristitia afficere. 3) Desipere. 4) Stupefacere. Gol.

اتليل etillet. a. n. f. pl. a. تلليل telil. Colum. Gol.

اتلعه etlā. a. Part. Longo colo præditus. Gol. اتلشم atylmîs. t. Part. præter. sequentis verbi. Jactus, quod jactum est. *Tirato, lanciato, scoccato.*

اتلما atylmak. t. V. Pass. ab اتما atmak. 1) Projici. 2) Se projicere. 3) Explodi, Esser lanciato, lanciarsi, esser scoccato, tirato.

اتلاماك atlamak. t. V. Disjectare. كتاب اتلامه Kitāb atlama günāhtūr. Noli disjectare librum, quia peccatum est. *Non buttar i libri in qua, in la, perche è peccato.*

اتلانمك atlanmak. t. V. Equitare. *Montar à cauallo, caualcare.*

اتلو atlü. t. adj. فارسى fāris. ۱. سوار suwār. Eques. Uomo à cauallo, Cavaliere. اتلو باشى atlü bāsi. Centurio equestris militiæ. Capitano di Caualleria. اتلو تيفنكسى atlü tüfenkîsi, & tüfenkîsi. Dimacha, eques, desultorius, Dragone. اتلو عسكر atlü æsker. t. سپاه sipāh. p. Equitatus. Gente, & essercito à cauallo, caualleria. اتلولر atlülür. Equites, equestres copiae, اتلو وارمك atlü wārmak. & اتله وارمك atile wārmak.

اتلو سوار رفتن atlü suwār resten. t. راتن rātiben zehāb. e. t. سوار رفتن suwār resten. p. Equitare. *Andar à cauallo, caualcare.*

اتلو etlü. t. adj. quod اتلو جانلو atlü giānlü. t. ملحم mülæhham. a. Carnosus, corpolentus, & vegetus. *Carnoso corpolento.*

اتليباب itlibāb. a. V. [11. a. تلب] 1) Bene & exacte fieri opus. 2) Iter longum & rectum facere. Wan.

اتم atūm. t. n. f. Jactus v. g. lapidis, sagittæ. Tiro, lancio. اتمي اوق ok atūmi Jactus sagittæ, stadium. *Un tiro di freccia.* اتمي اوق اوق اوق اوق bir ok atūmi jerden. Ex distantia jactus sagittæ. *Da un tiro d' arco.*

اتم etem. a. n. f. 1) Cunctatio, mora. 2) Ignavia.

اتم etm. a. V. 1) Lacerare. 2) Diffuere fæminam, seu genitale ejus claustrum. 3) Cunctari. Gol.

اتم etm. a. n. prop. Vallis. Wan.

اتم ütüm. a. n. f. pro اتم ütüm. Oliva sylvestris.

اتم etemm. a. Compar. تامرک temāmrek. a. t. Integrior, perfectior, integerrimus, perfectissimus. Più intiero, ò compito, ò perfetto, perfettissimo. Sæ. اتمم و اعظم etemmü æzæm. Perfectissimus & maximus. *Il più compito, e più grande.* Ik.

اتم itmām. a. V. & n. f. [4. a. تم] 1) Perficere. 2) Perfectio, finis. *Compire, compimento, perfezione, fine, conclusione.* اتمم خدمت itmāmî chydmet. Confectio negotii, & cum اتم etmek. Perficere, conficere negotium. *Compire il seruitio, negotio.* LL. اتم كاره كیده itmāmî käre gîde. Eat ad perficiendum, opus suum. *Vada à compire l'opra sua.* Ik. اتم itmām. e. اتم ادا bitürmek, ادا edā. e. Perficere, finire, concludere. *Compire, finire, terminare.* اتم مصاحمت itmāmî mæslæhæt. e. Perficere negotium. *Terminar le sue facende.* Ik. اتم خدمت ايلدكدن ضكوره itmāmî chydmet ejledükten son-ra. Postquam perficit munus suum. *Auendo compita la sua funzione, جمهور اندكدن صكوره itmāmî mehāmî giūmhūr ittükten son-ra.* Postquam perficit res necessarias Reip: *Doppo auer proueduto alla cose necessarie del Regno.* Sæ.

اتم itmān. a. n. f. Exercitium. *Erronee pro ادمان idman, quod vide.*

اتم atmage. t. n. f. باشه bāse. p. Nifus, accipiter fringillarius, vulgò sparvarius. *Moscado, sparuiere.*

اتم atmak. t. V. 1) طرح رمي tærh. e. Jacere, jaculari, explodere. *Lanciare, tirare, sbarrare.* 2) Pro اتم brakmak. t. Projicere. *Gettare, buttare.* اتوب اتوپ atup tutmak, phrās. proverb. *Jactare se, & jactare minas.* *Vantarfi, minacciare.*

ciare. پنبف آتمف pambuk ātmak. ندف nedfūl-kutn. Carminare gossipium. Scardassare la bambage. تفنك طوب آتمف tüfenk, top ātmak. Explodere sclopum, tormentum. Sbarrar, un archibugio, cannone. دمر آتمف demyr ātmak. Facere anchoram. Gettar l' ancora. سوز آتمف söz ātmak. Verba jactare, pec. contumeliosa, minacia. Bravare, proferire parole ingiuriose, minacciare. سوز آتمف كندی söz ātarak gitzy. Abiit minitabundus. Se n' andò tutto minaccieuole. طشره آتمف tašra ātmak. Ejicere foras. Buttar fuori. قرعه آتمف kur ê ātmak. Sortem mittere. Gettar la sorte. كوز آتمف göz ātmak. عزم ghæmz e. Conjicere, torquere oculos. Gettar, lanciar gl' occhi. Ah. بيانه آتمف jebānæ ātmak. Projicere. Buttar via. مسخرهلف دكل ايكي بيكي غروش آتمف mafcharalyk degül, iki bin-ghros ātar, & quod ferè idem est, ايكي بيكي غروش يزr, iki bin-ghros jazar. Non est jocus, de bis mille thaleris agitur. Non è da burlare, si tratta di due mille tallari.

خبز آتمك etmek, vul. امك ekmek. e. n. f. نان nan. p. Panis. Pane. آتمك ايجي etmek ici, لب الخبز lübbül-chubz a. Medulla panis. Mollica. قبوغي آتمك kapughy. Crusta panis. Crosta. خردهسى آتمك etmek churdesi, فنات الخبز finätül-chubz a. Micæ. Miche, fregole. بياض آتمك bejaz etmek. Panis albus. Pan bianco. سياه آتمك syjak etmek. Panis ater. Pan negro. خاص آتمك chāss etmek. Panis primarius. Pan bianchissimo. بغداداي آتمكي boghdaj etmegi. Triticus panis. Pane di formento. چاودار آتمكي ciawdar etmegi. Siligineus panis. Pan buffetto. بيات آتمك bajat etmek. Panis hesternus, durus. Pan duro, stantio. خمير سز مايدسز آتمك chaemyr syz, mājesyzy etmek, فطير fatyr. Azymum. Azimo, pane senza levito. ew آتمكي ew etmegi. Panis secundarius. Pane inferigno, pan di casa.

آتمك itmek, vul. etmek, (ايتمك) e. V. فعل fi'l a. كرن kerden p. Facere, agere. Cæterum hoc verbum, & synonyma ايتمك ejlemek, قلمف kylmak, بيورمف bujurmak, sunt auxiliaria, quæ addita alicui nomini verbali actionem significanti, seu Infinitivo Arabico, idem important, quod ille alias Infinitivus Arabicus significaret, ut تسليم آتمك teslim etmek. Tradere, q. traditionem facere. Tale etiam Persis auxiliare est, كرن kerden. Facere. V. Gramm.

آتمك ايجي etmekci e. n. f. خبز chæbbāz a.

نانوا nānwā, seu nānūwā p. 1) Pistor. 2) Venditor panis. Fornaro, panatiere.

آتمك ايجي etmekçilik, e. n. f. خبازي chæbbāzī a. نانوي nānūwājī p. Ars, opificium pinsendi & vendendi panem. Arte di fornaro, ò panatiere.

آتمك ايجي itmihlāl. a. V. [مهل] 1) Stare erectum, consistere. Star dritto. 2) Lanquescere. Wan.

آتمك ايجي itmīd. p. n. f. pro آتميد 1) Vomer. 2) Jugum boum. Ferh.

آتمك ايجي itmūrār. a. [آتمر] Longum & firmum esse. Wan.

آتمك etn. a. V. [آتمن 2. F.] Consistere in aliquo loco. Wan.

آتمك eetūn, vel آتمن ütūn. a. n. f. pl. ab آتمن etān. Afinæ. Wan.

آتمك etenān. a. V. [آتمن 2. F.] Eundo assequi alium. Wan.

آتمك itnān. a. V. [آتمن 4. a] Deficere vires juveni ex ægritudine. Wan.

آتمك utanmak. e. V. Pudere. Invenitur quidem sic scriptum in Tef. aliisque libris, sed melius آتمك quod V.

آتمك etw. a. V. [آتمن 2. F.] 1) Venire, provenire. Gol. 2) Tributum dare. 3) Innatare butyrum coagulatum lacti agitato. 4) Elevare pedes anteriores camelitidem ad celeriter currendum. 5) Wan. Donum. Wan. 6) Mors, ærumna. 7) شخص عظيم šachsi âzyym. Proceræ staturæ homo. Gol.

آتمك etwā. a. n. f. pl. آتمو tew. Agmina. Gol.

آتمك itwā. a. V. [آتمو 4. a] Dilapidare, pessundare opes. Consumare malamamente, mandare a male la sostanza, le ricchezze. Wan.

آتمك etwāk. a. n. f. Pl. آتمك tawk. Desideria, passiones. V. آتمك

آتمك etwān. a. Part. i. q. حريص harys. Avidus. Desiderioso. Gol.

آتمك ütüb. a. n. f. pl. ab آتمك itb. Columbia Muliebria. Wan.

آتمك etwet. a. V. i. q. آتمك ati [آتمك 2. F.] Venire. Gol.

آتمك āturban. p. n. f. آتمك اتوربان. Vir Religiosus, Monachus. Ferh.

آتمك etūm. a. n. f. 1) Fissus futurā Uter. 2) مضاه müfzat. Fæmina, cujus uterque naturæ meatus in unum evasit ex frequentiori congressu. Wan. 3) صغير الفرج saghyrülferg. Cui parva & angusta naturæ est rima. Gol.

آتمك ātūn. p. n. f. 1) Gubernatrix & custos,

stos, quæ instituit puellas in gynæceis. 2) Tunica in utero matris involvens fætum. Ferh. اتون ettün. a. n. f. Fovea pro coquendo pane & calce. Wan.

اتون utün. a. V. i. q. اتن etn [2. F.] Consistere in aliquo loco. Wan.

اتوه utüh, & اته eteh. a. n. f. Gravis respiratio ob oneris gravitatem. Gol.

اتا ata. a. n. f. Pater. Padre. V. اتا كلكك اتية: كلكك atije. a. Part. Fæm. اتية gelegek. Venturus, futurus. Futuro, profimo, a venire. Ik. اتية البيان atijül bejân. Proxime explicandus. Che più sotto si dichiarerà, da spiegarsi poi. Ik.

اتهاب ittihâb. a. V. [8. a. وهب] Accipere donum. Ricevere un regalo. Wan.

اتهام ithâm. a. V. [4. a. هم] Ire ad urbem Teheme dictam, quæ est in Arabia felici. Wan.

اتهام ithâm. a. V. [4. a. وهم] 1) Suspiciari aliquem fontem. Stimar qualcheduno colpevole. 2) Sontem esse. Esser colpevole.

اتهام ittihâm. a. V. [8. a. وهم] Suspiciari de aliquo malum. Wan.

اتية etâ. a. n. f. Res in fluvium lapsæ, nempe ligna, folia. Gol.

اتية etî. a. V. [2. F.] 1) كلكك kelmek. a. Venire. Venire. Wan. 2) Contingere. 3) Abolere. 4) Perdere. 5) Dare. 6) Punire. 7) Coire cum conjuge. Gol.

اتية etî. a. Part. غريب ghærib. Peregrinus. Forestiere. Wan.

اتية etî. pro اتية ettijün. a. n. f. Rivus in agrum aliunde derivatus. Wan.

اتية etjâs. a. n. f. pl. a اتية tejs. Hiraci. Gol.

اتية ittiâs. a. V. [8. ab اتية] Despondere animum, desperare. Perder la speranza, disperare. Wan.

اتية itjân. a. n. f. Adventus, accessus, Venuta, arrivo.

اتية itjânet. a. n. f. i. q. præced. اتية اتية etjâh. a. n. f. pl. a اتية tih. Deferta. Wan.

اتية etijet, & اتية atijet. a. Part. fæm. اتية Neut. 1) Veniens, venturum, futurum. 2) Quidquid provenit ac prodit. اتية الجرح etijetül-gurh. Excrementum vulneris. i. e. sanies, pus. Gol.

اتية atigi. a. Jactor, jaculator. Tiratore, lanciatore: ab اتية atmak.

اتية ütēidet. a. n. f. Nomen loci. Gol.

اتية ütējšet. a. n. f. Homo vilis, ignavus, obscurus, pro convicio dici solet. Gol. Part. I. Tom. I.

اتية itimâr. a. V. [4. امر] 1) Obsequi, obedire mandato. 2) Proponere sibi. 3) Niti.

اتية etjeh. a. Part. متكبر اولاه mutekebir olan. Superbus, inflatus, arrogans. Orgoglioso. Wan.

اتية etf. pro اتية ett. a. V. Probatione, & argumentis convinci. Gol.

اتية isæa. a. V. [4. تاي] 1) Dissolvi futuram uteri. 2) Vulnerare aliquem. Wan. اتية isâ. a. n. f. Lapidés. Gol.

اتية es-eb. a. n. f. Coll. Genus arboris; اتية esebet. n. unit. Ejusdem species. Wan.

اتية isâbet. a. V. [4. ا ثوب] اتية jwæz wirmek. a. Retribuere, compensare. Ricompensare.

اتية esâbî. a. n. f. pl. a اتية sübet. Medium piscinæ ubi aqua consistit. Wan.

اتية isâ-et. a. V. Petere sagitta. Tragetare colla freccia. اتية isâ-etülhü bisehni. Petii illum sagitta. Wan.

اتية asâs. a. n. f. pl. ab اتية esis. 1) Abundans. 2) Corpulentus.

اتية esâs. a. n. f. 1) Supellex domestica. 2) Facultates in genere, ut cameli, oves, mancipia. Wan.

اتية esâset. a. n. f. pl. præced. اتية esâs. Supellex. Wan.

اتية esâset. a. V. [2. بيت] 1) Copiosam crescere herbam. 2) Convolutam esse rem in aliam. Wan.

اتية usâset. a. n. prop. Viri. Wan. اتية esâsî. a. Part. Facultatibus pollens. Gol.

اتية esâ-eğ. a. n. f. pl. caret sing. Balatus ovium. Belamento delle pecore. Wan.

اتية esâedâ-e. a. n. f. Serva. Schiava. Wan.

اتية asâr. a. n. f. Pl. ab اتية eser. 1) Vestigia. 2) Monumenta. Vestigii, monimenti V. Sing. اتية eser. اتية asârî chæjr-rinden dür. Est ex ipsius operibus piis. E una della sue opere pie, e meritorie. Sa.

اتية asârî hæfene we wügiühü chæjr yhdâs itty. Complura monumenta præclara, & opera pia edidit. Adornò quelle città con bellissime fabbriche, e luoghi pii. Sa. اتية fulhæ mute-ællyk giümlle æhwälü asâr. Omnia pacem concernentia nuntia. Tutti gli affari, concernenti la pace. Ll. اتية asârî senewije. Annalium monumenta. Croniche, annali. اتية asârî ulwije. Impressiones

sublimes, metecora. *Gol.* Et in compositione آثار معجز اخبار *achbārī mu-ḡiḡ āsār.* Historiæ admirandæ. Tradixioni miraculose. *Ah.*

آثار *āsār.* a. n. f. pl. ab. آثار *seer.* Talio, sanguis pro effuso sanguine. *Taglione,* vendetta equivalente al danno. *Gol.*

آثار *iffiāer.* V. [8. a آثار] Vindictam sumere. *Vendicarsi.* *Wan.*

آثار *esāret.* a. n. f. i. q. آثار *esret.* 1) Dicti, factive alicujus commemoratio, peculiariter Mahometis. 2) Residuum rei. علي *علي* آثار *elā esāretī sej-in.* Super reliquiis, & vestigiis rei; quando aliquid præcessit, cujus simile sequitur; ut: si irato excitetur ira, & utcunque pinqui nova accedat pinquedo.

آثار *isāret.* a. n. f. 1) Annonæ angustia. 2) Status adversus & afflictus. *Gol.*

آثار *isāre.* a. V. [4. a آثار] قويرمف *koparmak,* كالدورمف *kaldürmak,* و تخریک *tahrīk* e. i. 1) Excitare, v. g. pulverem, efferre. 2) Ad motum impetuosiores adigere, ac in eum dare, aut conijcere. 3) Submovere ac arare [terram, *Gol.*] غبار *غبار* فتند آثاره و اطيبار فساد و آشوبى اطاره اشدى *ghubārī fitneī isāre, we atjārī fesādū āsūbī ytare itmīsty.* Excitavit pulverem seditionis, & ad volatum commovit aves dissensionum, i. e. concitavit motus dissensionum & bellorum. *Sæ. Semino la zizania delle discordie, guerre. Bra.*

آثار *esāf,* vel آثار *esāfi.* a. n. f. pl. ab آثار *ūsfüijet.* 1) Pedes tripodis, cui imponuntur ollæ. *Wan.* 2) Ob similitudinem آثار *sālisetül-esāfi.* Pars montis ab utroque latere partem aliam habens, & continua monti reliquo. ¶ Unde آثار *merḡiümün bisālisetül-esāfi.* Petitus malo, infortunio quasi tergemino. *Gol.*

آثار *esākyl.* a. n. f. Fæmina filium ante tempus partus deperdens, seu quæ abortum facit. *Wan.*

آثار *āsāl.* a. n. f. pl. ab آثار *esl.* Tamarici arbores. *Gol.*

آثار *esāl.* a. V. [2. F. آثار] 1) Gloriam consequi. 2) Nobilitari. *Gol.*

آثار *esāl.* a. n. f. اولولف *olülük.* a. Magnitudo, gloria. *Wan.*

آثار *ūsāl.* a. n. f. prop. 1) Montis. 2) Viri ab eo monte ita dicti. 3) Nomen pagi, alteriusque loci in Arabia. 4) Nomen aquæ, seu arcis Abasidarum. 5) Nomen

Equi. 6) Cognomen Naamæ focii Mahomedis. *Wan. Gol.*

آثار *esālet.* a. V. pro اصالة *esālet* [ياثل 2. F.] 1) Radice firmum esse, & constantem. 2) Egregia stirpe nobilem esse. *Gol.*

آثار *āsām.* a. n. f. Pl. ab آثار *ism.* Peccata, delicta. Peccati, delitti.

آثار *esām.* a. n. f. 1) گناهك جزاسي *gūnahūn ḡezafi.* 1) Commissi criminis pæna. 2) Criminis reus. 3) Nomen vallis, seu fluminis in inferno. *Wan. Gol.*

آثار *esān.* a. n. prop. Viri affectæ Mahomedis. *Gol.*

آثار *esānīn,* a. n. f. pl. ab آثار *isnān,* Feriæ secundæ, seu dies lunæ. *Gol.*

آثار *isāwet.* a. V. [1. & 2. F.] 1) Denunciare, deferre ad judicem. *Wan.* 2) Male loqui. 3) Sufurrare. *Gol.*

آثار *esāwilet.* a. n. f. Segnes, tardique fenes. *Gol.*

آثار *isājet.* a. V. i. q. آثار *isāwet.* Denunciare.

آثار *isājet.* a. n. prop. Loci, puteique inter Meccam & Medinam. *Etiā tunc legitur usājet. Gol.*

آثار *esājis.* a. n. f. pl. ab آثار *esiset.* Carnosæ, corpore præstantes mulieres. *Gol.*

آثار *eseb,* و آثار *esāb.* a. n. prop. Arboris. *Gol.*

آثار *ispāt.* a. V, و آثار *n. f.* [4. a آثار] 1) Confirmare. 2) Inseparabilem esse rem ab alia. *Wan.* 3) Confirmatio & comprobatio pec. testibus. *Confermazione, prova.* ¶ آثار *ispāt* e. Confirmare, & comprobare testibus, aut alio convincibili argumento. *Afficurare, provare, وجه شرعي اوزره*

آثار *weḡhī ser-ŷ üzre ispat* e. In forma juris probare aliquid. *Fetw.*

آثار *isbāt.* a. n. f. pl. a آثار *sebyt.* Desipientes, stulti. *Gol.*

آثار *esbēg.* a. Part. Latam vel elatiorem habens mediam dorso partem. *Gol.*

آثار *esbijet.* a. n. f. pl. a آثار *sūbet.* Medium cisternæ.

آثار *isḡiām.* a. V. [4. a آثار] Dense plueret. *Wan.*

آثار *esḡer.* a. Part. Crassus & latus.

آثار *esḡel.* a. n. f. 1) Obesus, vir laxo ventre. 2) Abdomen. *Wan.*

آثار *esḡelejn.* a. n. f. كلام مؤلم *Kelamī müelim.* Verbum vel potius nuntium triste. *Wan.*

آثار *eshāf.* a. n. f. pl. a آثار *syhāf.* Intestinum ventriculi majus.

آثار *ischān.* a. V. [4. a آثار] 1) Fati-gare,

اثرى *esra*. a. Part., Fam. ثروا *serwa*. 1) Multas opes possidens vir. 2) Humidus. Gol.

اظهار *estāt*. a. n. f. pl. a ثطا *satt*. Raram barbam habentes viri. Gol.

مخالفتا *is-yāl*. a. V. [4. a ثعل] *mūchālefet*. Adversari. Opposti. Wan.

اثيران *es-ūbān*. a. n. f. pl. a ثعب *sāb*. Fluida. Gol.

اثيراني *us-ābān*. a. n. f. etiam اثيراني *us-ābanī*, اثيراني *es-ābi*. Facies magna, alba, pulchra. Gol.

اثير *es-ael*. a. n. f. 1) Cui dens denti adnatus & superfluous est. Wan. 2) اثير *es-ael*, fam. ثعلا *sāla*. Vitio dentium ثعل *rāl* dicto laborans. ¶ قوم ثعل *kawmies-æl*. Densa invicemque premens aquantium *turma*. 3) Dominus obesus. 4) Amplus, præstans, notus. Gol.

اثيرج *is-āngiār*. a. V. [3. a ثعج] Profundi, effundi sanguinem. Wan.

اثيرج *es-ūb*. a. n. f. pl. a ثعب *sāb*. Fluida. Gol.

اثيرج *esghāb*. a. n. f. pl. a ثعب *sāghb*. Aquæ. Gol.

اثيرج *iffighār*. a. V. [8. a ثعج] Nasci dentes puero. Wan.

اثيرج *esghymā*. a. n. f. pl. a ثعج *sāghām*. Absynthii species. Gol.

اثيرج *āsif*. a. Part. تابع *tabīr*. Obediens. Obediente. Wan.

اثيرج *esf*. a. V. [2. F.] ياتث *atthā*. Obédire. Wan.

اثيرج *esif*. a. Part. Firmus, constans. Gol. اثيرج *esfar*. a. n. f. pl. a ثعج *sefer*. Postilemæ. Groppiere. Gol.

اثيرج *iffifar*. a. V. [8. a ثعج] Postilemam ephippii incingere jumento. Wan.

اثيرج *isfān*. a. V. [4. a ثفن] Obdurare manus ad labores. Wan.

اثيرج *ūsfüjjet*. a. n. f. Pl. اثيرج *esāfi*. 1) Pes tripodis seu chytropi, cui imponuntur ollæ. Wan. 2) Multitudo hominum. Gol.

اثيرج *iskāb*. a. V. [4. a ثعب] اودى *odi jalynlandürmak*. Excudere ignem, inflammare. Inflammare. Wan.

اثيرج *eskāl*. a. n. f. pl. a ثقل *sykl*. Onera, pondera. Pesi, carichi. Wan.

اثيرج *eskāl*. a. n. f. pl. a ثقل *sækæl*. 1) Sarcinæ. Bagaglio. 2) Famulitia. Servitii. Wan.

اثيرج *eskālül-erz*. a. n. f. comp. 1) Thesauri terræ. 2) Homines sub terra sepulti. 3) Peccata. Gol.

اثيرج *iskāl*. a. V. [4. a ثقل] 1) Grave esse onus. 2) Valde gravidum sentire ventrem mulierem prænantem. Wan.

اثيرج *iskāl*. a. V. [4. a ثقل] ولدي ياوي *weledi jawi kildürmah*. Orbare prole. Wan.

اثيرج *iskāl*. a. n. f. Racemus, cui inhaerent *dačtyli ficci*. Wan.

اثيرج *iskül*. a. n. f. etiam اثيرج *uskül*, pl. اثيرج *esakil*. Idem q. præc.

اثيرج *üskün*. a. n. f. 1) Forsan minus recte pro præcedenti. 2) Scapus botri *dačtylorum*. Gol.

اثيرج *esl*. a. n. f. اف يلعون *ak jalghün*. Tamaricis genus majus fructiferum, quod maxime in Ægypto crescit. Wan.

اثيرج *essel*. a. Part. Cui multa est lana pura ثلة *sellet* dicta. Gol.

اثيرج *eslāb*. a. n. f. pl. ا ثلب *silb*. Cameli annoſi.

اثيرج *eselāt*. a. n. f. pl. a اثلة *eslet*. Tamarices fructiferæ. Wan.

اثيرج *islās*. a. V. [4. a ثلث] Tertium expleri numerum. Wan.

اثيرج *islāg*. a. n. f. pro اثيرج *iflāg*. Victoria, bona fortuna. Gol.

اثيرج *islāl*. a. V. [4. a ثل] 1) Multa possidere ovium agmina. 2) Reparare corruptum murum.

اثيرج *esleb*. a. n. f. Lapillis mixta terra. Wan.

اثيرج *isleb*. a. n. f. Camelus, cui ob fenium deciderunt dentes, & pili de cauda.

اثيرج *eslet*. a. n. f. 1) pro اثيرج *esl*. Nom. Unit. Tamaricis species. Wan. 2) Pro اصل *asyl*. Origo, dignitas. ¶ اثيرج *esletül-māl*. Substantia, & fundus Opum. 3) Sors. 4) Fama. ¶ اثيرج *nahate esletenā*. Proscidit famam nostram. 5) Nomen loci prope Medinam. 6) Nomen pagi circa Bagdad. Wan.

اثيرج *eslem*. a. n. f. Res, ubi rima apparet. Wan.

اثيرج *āsim*. a. Part. Peccator, iniquus. Peccatore, reo, colpevole. ¶ اثيرج *āsim ol*. Reum esse criminis. Effer colpevole, reo. Ik.

اثيرج *esm*. a. V. [1. & 2. F.] Imputare alicui peccatum, vel delictum. Wan.

اثيرج *ism*. a. n. f. pl. اثيرج *āsām*. 1) كناه *ku-nāh*. p. Peccatum, Delictum. Delitto, Peccato.

catō. ۱۱ عظیمدر ismī āz ymdūr. Ma-
gnum Delictum est. Et Arabice. ۱۱ کبیر
ismūn kebirūn. Enorme peccatum. Gran
peccato. 2) Metaph. Vinum. ۱۱ شربت
šerēbtūl-isme. Bibi Vinum, i. e. prohibitio-
nem. Wan.

۱۱ اثم ism. a. V. [۴. یاتم اثم و ماثم] Pec-
catorem esse. Wan.

۱۱ آسمات asimāt. a. n. f. a آسمت asimet. Segnis
camelis. Wan.

۱۱ اضماد ismād. a. V. [۸. اضماد] Decrescere,
deficere aquam. Wan.

۱۱ اثمار esmār. a. n. f. pl. a ثمر semr. Fructus.
Gol.

۱۱ اثمار ismār. a. V. [۴. اثمار] Fructus in ar-
bore apparere. 2) Possidere opes. Wan.

۱۱ اتمال ismāl. a. V. [۴. اتمال] Multam esse
spumiam lactis. Effer molto fior di latte.
Wan.

۱۱ اثمان esmān. a. n. f. pl. ثمن sūmn. Pretia
rerum. Wan.

۱۱ آسمت āsimet. a. n. f. Tardigrada, segnis
camelis. Wan.

۱۱ اسیمت isemet. a. pl. ab اثم esim. Iniqui, im-
probi. Gol.

۱۱ اسمد ismed. a. n. prop. Aquæ, vel putei.
Wan.

۱۱ اسمن esmen. a. Compar. Pretiosior, ca-
rior. Gol.

۱۱ اثن ūsūn. a. n. f. pl. a وثن. Idola, sta-
tuæ. Gol.

۱۱ اثنā esnā. a. n. f. ara. n. f. Medium, in-
terstitium, q. inter duos. Il mezo, trame-
zo. ۱۱ بو اثناده bu esnāde, بو اراده bu ara-
de. In hoc interstitio temporis, loci, interea.

Trà tanto, in questo mentre, لاقردي
lakyrdy esnāfnde. Inter sermonem.
Nel discorso. اثنای کلانده esnāi kelānde: Eb.
اثنای مکالده esnāi mūkālemede. Eb. vel
اثنای ختابدده esnāi chytābte. Ik. Inter ser-
mones, colloquia. مجلسده esnāi meġ-
liste. Inter confessum. Durante il congresso.
Eb. اثنای کیفیتده esnāi kefijette. Inter ala-
critatem, seu inter pocula. Trà l'allegrez-
za. Ah. جنگ اثناسنده māġiar ile
ġenk esnāfnde. Inter pugnandum cum Hun-
garis. Nel combattere con li Ungheri. Ll.

۱۱ اثنā esna. a. n. f. pl. caret sing. Dupli-
cationes, duæ vices. Wan.

۱۱ اثنā isnāe. a. V. [۴. اثنā] 1) Lauda-
re, apprecari, 2) Excidere dentes incisores.
Wan.

۱۱ اثنā isnāni. a. n. numerale. Dub. Due.
۱۱ بین اثنā bejne isnāni. Bifariam, inter
Part. I. Tom. I.

duas partes divisus. اثنان اثنان isnāni,
isnāni. Bini, duo junctim. Gol.

۱۱ اثنā ūsnet. a. n. prop. Viri. Gol.

۱۱ اثنā isnetāni. a. n. numerale. Fam.
Duæ. Wan.

۱۱ اثنā isnejni. n. f. Pl. اثنā esānne. Fe-
ria secunda. ۱۱ اثنā jewmūl-isnejni.
Dies Lunæ. Lunedi.

۱۱ اثنā esnije. a. n. f. Pl. اثنā senā, ut Sy-
non. ادعيه ed-ŷje, Pl. دعا du-ā. Appreca-
tiones bonorum, encomia. Preghiere, au-
gurii difelicità, lodi, encomii. Ll. V. خلاصه
chulāṣæ.

۱۱ اثنā iswā. a. V. [۴. اثنā] 1) Subsistere
in aliquo loco. 2) Detinere aliquem in ali-
quo loco. Wan.

۱۱ اثنā eswāb, vul. espāb. a. n. f. pl. اثنā
sewb. Vestimenta, res. Vestimenti, robbe.
۱۱ اثنā eswābū aثنāللدين غصب ابديلر
eskāllerin ghæsb ittīler. Vestimenta, ac im-
pedimenta eorum violenter eripuerunt. Gli
anno tolto per forza li suoi vestimenti, &
altre robbe.

۱۱ اثنā eswār. a. n. f. pl. a ثور sewr. 1) Tau-
ri. 2) Magna fructa massæ lactariæ اثنā
diġta. Gol.

۱۱ اثنā esub. etiāم ثياب sijāb. pl. a ثوب
sewb. Vestimenta.

۱۱ اثنā ūsūr. a. n. f. pl. ab اثنā esr, & eser. 1)
Vestigia. 2) Undulatæ gladiatorum facies. Gol.

۱۱ اثنā eswel. a. Part. fam. ثولا sewla. Pl.
اثنā sul. 1) Morbo ثول sewel laborans
caper, ovis. 2) Insanus, tardus in agendo.
Gol.

۱۱ اثنā ūsūl. a. V. [۲. F.] 1) Radicalem.
2) Constantem esse. 3) Egregia stirpe na-
tum esse. Gol.

۱۱ اثنā ūsūl. a. n. f. pl. ab اثنā esl. Tama-
ris. Wan.

۱۱ اثنā esūm. a. Part. Peccator, criminis
reus. Wan.

۱۱ اثنā esūn. a. n. f. pro اثنā ettun. Fornax.
Gol.

۱۱ اثنā esī. a. n. f. سخن چين saġhūn ċin. عيب
اثنā ejb ġlīj. Delator, maledicus, obtre-
ctator. Rapportatore, spia, bisbigliatore.
Gol.

۱۱ اثنā isi. a. V. pro اثنā isawet. Denuntiare.
Gol.

۱۱ اثنā esis. a. Part. 1) بول bol. Multus,
copiose proveniens. 2) ملخيم mulāhhim. Car-
nosus. Wan.

جَالِيد *eġiālīd*. a. n. f. plur. a. جَالِيد *ġe-līd*. Fortes, athletæ. *Wan*.

بَدَن *eġiālīd*. a. n. f. بدن *beden*. t. Corpus. *Wan*.

أَجَام *āġiām*. a. n. f. pl. ab أجَم *ūġūm*. 1) *Structuræ quadrangulares planæ opertæ teġto*. *Go!* 2) *Arundineta*.

أَجَام *iġiām*. a. n. f. Pl. pl. ab أَجَمَة *eġmet*. *Arundineta*, *sylvæ*. *Wan*.

أَجَانِب *eġiānīb*. a. n. f. Pl. ab أَجْنَبِي *eġne-bi*. *Advenæ*, *extranei*. *Forestieri*.

أَجَانِة *iġġiānet*. a. n. f. بِيوْكَ كَاسَة *būjūkk kāse*. *Phiala*, *poculum magnum*. *Guastada*, *caraffa*. *Wan*.

أَجَانِين *eġġiānni*. a. n. f. pl. *præc.* *Wan*.

أَجَاوِد *eġiāwid*. a. part. pl. a. جَوَاد *ġe-wād*. *Liberales*. *Wan*.

أَجَاي *eġiāj*. a. n. f. *Equus spadiceus*. *Cavallo di color bajo*.

أَجَب *eġebb*. *fæm.* جَبَا *ġebbā*. a. n. f. *Camelus resectum gibbum habens*. *Wan*.

أَجْبَا *iġbāe*. a. V. [4. a. جَبَا] *Terram multos proferre fungos*. *Wan*.

أَجْبَار *iġbār*. a. V. [4. a. جَبَر] *Abnuere*, *resistere*. *Opporsi*. *Wan*.

أَجْبَار *iġbār*. a. n. f. *Adactio*. *Costretta*.

أَجْبَارُ وَاكْرَاهِلَه *iġbārū ikrāhile*. *Coacte*, & *invito animo*. *Per forza*. *Sæ*.

أَجْبَال *eġbāl*. a. n. f. pl. a. جَبَل *ġebel*. *Montes*. *Gol*.

أَجْبَال *iġbāl*. a. V. [4. a. جَبَل] 1) *Peruenire ad terram asperam in fodiendo puteo*. 2) *Dirigere iter versus montem*.

أَجْبَان *iġbān*. a. V. [4. a. جَبَن] *Invenire*, *obseruare aliquem timidum*. *Wan*.

أَجْبُل *eġbūl*. a. n. f. pl. a. جَبَل *ġebl*. *Montes*. *Gol*.

أَجْبُول *eġbūlū*, *eġbū*. a. n. f. plur. a. جَب *ġeb*. *Tubera terræ rubentiora*. *Gol*.

أَجْبَه *eġbeh*. *fæm.* جَبْهَة *ġebhā*, *dimin.* جَبْهَة *ġiūbejhā*. *Magna lataque fronte præditus*. *Wan*.

أَجْجَة *eġġet*. a. n. f. 1) *Fervor*, *inflammatio*. 2) *Metaph.* *Permissio*, *tumultus*. أَجْجَة فِي الْفُؤْمِ *el-kæwmū fil-eġġeti*. *Homines*, *qui turbam excitant*. *Gol*.

أَجْتَبَا *iġtibā*. a. V. [8. a. جَبَا] *Seligere*, *eligere*. *Scegliere*. *Wan*.

أَجْتَبَار *iġtibār*. a. V. [8. a. جَبَر] 1) *Locupletare aliquem*. 2) *Alicui pane & victu providere*. *Wan*.

أَجْتَثَات *iġtisās*. a. V. [8. a. جَث] *Evel- lere*, *extirpare*. *Sradicare*. *Wan*.

أَجْتَبَا *iġtihāe*. a. V. [8. a. جَبَا] *Subseca- re*, *refecare ab ima parte*. *Wan*.

أَجْتَحَار *iġtihār*. a. V. [8. a. جَحْر] *Reci- pere se in speluncam*. *Wan*.

أَجْتَدَات *iġtidās*. a. V. [8. a. جَدَث] *Eli- gere sepulchrum*. *Wan*.

أَجْتَدَح *iġtidāh*. a. V. [8. a. جَدَح] *Miscere commovendo pitisanam*, *medicamentum*. *Wan*.

أَجْتَذَال *iġtizāl*. a. V. [8. a. جَذَل] *ابْتِهَاج* *ibtihāġ*. *Lætati*. *Wan*.

أَجْتَرَا *iġtirā*. a. V. & n. f. [8. a. جَرَا] 1) *Audacem esse*. *Effervoloroso*. 2) *Strenuitas*, *audacia*. *Ardire*, *intrapresa*. أَجْتَرَا *iġti- ra* e. *Audere*. *Ardire*. *Wan*.

أَجْتَرَا *iġtirāch*. a. V. [8. a. جَرَح] *Lucra- ri*, *acquirere*. *Wan*.

أَجْتَرَا *iġtirār*. a. V. [8. a. جَرَا] 1) *چِكْمَك* *čekmek*. t. *Trahere*. 2) *دَوَه كَوَيْش كَتُورْمَك* *dewe ġōis ġetürmek*. *Rumen habere camelum*. *Wan*.

أَجْتَرَام *iġtirām*. a. V. [8. a. جَرَم] 1) *Pec- care*. 2) *Scindere*, *rescindere*. *Wan*.

أَجْتَرَا *iġtizāz*. a. V. [8. a. جَرَز] *Meterè herbam*. *Wan*.

أَجْتَزَاع *iġtizā-ā*. a. V. [8. a. جَزَع] *Refecare*. *Wan*.

أَجْتِسَاس *iġtisās*. a. V. [8. a. جَسَس] *Pal- pare*, *perquirere manū*. *Wan*.

أَجْتِسَاة *iġtisāe*. a. V. [8. a. جَسُو] *Minime conducere locum alicui*, *vel conferre salutem illius*. *Wan*.

أَجْتَيَال *iġtyāl*. a. V. [8. a. جَعَل] *Ope- rari*, *facere*. *Wan*.

أَجْتِفَاة *iġtifā*. a. V. [8. a. جَفَا] *قَوْبَارْمَك* *kopārmak*. t. *Evellere*. *Sradicare*. *Wan*.

أَجْتِلَاة *iġtilā*. a. V. [8. a. جَلِي] 1) *Blande aspicere sponsam*. 2) *Paraphernalia dare sponsæ*. 3) *Nominare dignitati & honori competenter aliquem*. *Wan*.

أَجْتِلَاد *iġtilād*. a. V. [8. a. جَلَد] *Certare armis*. *Combattere*. *Wan*.

أَجْتِلَال *iġtilāl*. a. V. [8. a. جَلَّ] *Expur- gare camelorum fimum*. *Wan*.

أَجْتِمَاة *iġtimā*. a. V. & n. f. [8. a. جَمَع] 1) *Congregari in uno loco*, *convenire*. 2) *Congregatio*, *accumulatio*. *Radunarsi*, *radunanza*, *cumuló*. *Sæ*. أَجْتِمَاة *iġtimā-y*. *Concur- sus duorum planetarum supremorum*. *Il con- corso di due alti pianeti*. *Sæ*. *Sic اجتماع*

أَجْتِمَاة *iki kewkebi ūlwī iġtimā-y*. *Concur- sus aquæ cum igne*. *Come il concor- so dell'acqua col fuoco*. *Ik*.

ياغ اړتک [جمل 8. a] *igtimāl*. a. V. *jāgh eritmek*. Liquefacere butyrum. Wan.

اځدمک *agidmak* و اځتمک *agidmak*. t. V. Facere dolere, seu dolorem parere. *Transit. a* اجمک vel *agimak*, quod vide.

اځتنا *igtinā*. a. V. [8. a جننا] Decerere, colligere. *fructus*. اځتني ټارڼا *igtināi si-mār*. e. Colligere fructus. *Cogliere, raccogliere i frutti*. Wan.

اځتنب *igtināb*. a. V. [8. a اجنب ابا *ibā* a. *kacınmak*, چکڼمک *cekımmek*. t. 1) Declinare. 2) Fugere. 3) Vitare, cavere, *ccabl. Schiuare, ritirarsi, sfuggire*. اځتنب اځتنب اځتنب *dostlyghæ keder wıren islerden igtināb ejlemen-üz lāzıymdür*. Oportet vos abstinerere, & refugere à rebus, quæ turbant, amicitiam. *Auete da fuggire tutto ciò, che può turbare l'amicizia. Ll.* ټامک کلام *nemmāmün-kelāmü nıfāk enğıāmin istımāden igtinābü imtinā wağıbtür*. Necesse est cavere sibi ab audiendis simulatis verbis susurronum. *Bisogna schiuare di dar orecchio alle simulate parole delli detrattori. Hum.*

اځتنب *igtināh*. a. V. [8. a جنح] Inclinare, propendere. Wan.

اځتنان *igtinān*. a. V. [8. a جنن] کڼلنهک *gızlenmek*. Abscondere se. *Nascostarsi*. Wan.

اځتوا *igtiwāe*. a. V. [8. a اجبأ] Renuere locum ob aeris intemperiem Wan.

اځتوار *igtiwār*. a. V. [8. a اجوار] Vicinitatis consortium inire. Wan.

اځتهاد *igtihād*. a. V. [8. a اجهد] 1) Conniti. Wan. 2) *gehdı bezl* e. Pugnare contra eos, qui non sunt de fide Mahometana. اځتهاد ايله *igtihād ile*. Studiose. *Con sollicitudine*.

اځتهادي *igtihādı*. a. Part. Ad bellum sacrum, & ad res fidei pertinens. *Sæ. V. müfellemler*.

اځتهار *igtihār*. a. V. [8. a اجهار] 1) Propalari, publicari. 2) Mundare puteum. 3) Irruere armis, invadere aliquam provinciam. 4) Oculorum obtutui omnia objecta magna apparere. 5) Agitare lac, ut serosum fiat. Wan.

اځتياب *igtiāb*. a. V. [8. ا جيب] 1) Emitteri itineris spatium. 2) Induere indusium. Wan.

اځتياب *igtiāb*. a. V. [8. a اجوج] Resecare aliquid ab imma parte. Wan.

اځتيار *igtiār*. a. V. [8. a اجبر] Ire in aliquam partem. Wan.

Part. I. Tom. I.

اځتياس *igtiās*. a. V. [8. a اجوس] Petere, flagitare. Wan.

اځتياف *igtiāf*. a. V. [8. a اجوف] 1) Surrepere, sensim ingredi. 2) Pullulare. Wan.

اځتيال *igtiāl*. a. V. [8. a اجول] 1) Obire, circumire. *Andar intorno*. 2) Eligere. *Scegliere*. Wan.

اځتيا *eğsā*. a. V. [4. a اجثي] بر کڼدې *bir kimesneji dixi üzere otürtmak*. Facere ut quis submissis genibus infideat. Wan.

اځتيا *eğsā*. a. Qui curvato, aut prominente est dorso. *Gol*.

اځتيلال *igsilāl*. a. V. [a اجتلال] 1) Inflare plumas, incristatas pennas habere avim. 2) Ira excandescens ad occidendum paratum esse. Wan.

اځتيل *ighād*. a. V. [4. a اجحد] قليل *katylül-chæjr olmak*. Minus probum esse, minus valere. Wan.

اځتيل *eğhār*. a. n. s. pl. a *ğuhr*. Latibula. Wan.

اځتيل *ighār*. a. V. [4. a اججر] Abire in latibulum, in solitudinem. Wan.

اځتيل *ighās*. a. V. [4. a اجحف] 1) Vicinum esse. 2) Excurrere in hostem. 3) Pluere incipere, stillare. *Gocciolare*. Wan. 5) Affligere, opprimere. *Gol*.

اځتيل *eğhāfāt*. a. n. s. pl. Oppressiones, afflictiones. *Gol*.

اځتيل *ighām*. a. V. [4. اجحم] Retrahere se ab aliqua re. Wan.

اځتيل *eğhām*. fam. *ğiehmā*. a. part. Oculos rubicundos & amplos habens. Wan.

اځتيل *igd*. a. Part. Vox prohibentis, & abigentis camelum. Wan.

اځتيل *üğüüd*. a. Part. Robusto & compacto corpore Camelitis peculiariter firmiori colo; non dicitur de mare. Wan.

اځتيل *eğedd*. a. Parvis mammis præditus. *Vir. Gol*.

اځتيل *igdā*. a. V. [4. a اجدا] 1) Largiri, munera dare. *Regalare*. 2) Recipere dona. *Ricevere regali*. 3) Prodesse, usui esse. Wan.

اځتيل *igdāb*. a. V. [4. a اجداب] 1) Incidere in annum sterilem. 2) Annonæ inopiam esse. Wan.

اځتيل *eğdād*. a. n. s. Pl. a *ğedd*. Avi, majores. *Aui, Antenati*. اځتيل *eğdādi yzāmleri*. Magni, illustres ejus Majores. *Li gloriosi suoi antenati. Sæ.* اځتيل *eğdādi dād i'tyjādleri*. Majores ejus æquitati assueti. *Li giustissimi suoi antenati. Sæ. V. ābā*.

اجداد *igdād*. a. V. [4. a جد] 1) Pervenire ad loca aspera. 2) Esse viam asperam. 3) Decernere animo, intentare. 4) Renovare. 5) Appropinquare *tempus colligendi dactylos*. Wan.

اجدار *egdār*. a. n. f. pl. a. جذرة *gēderet*. Tubercula in corpore. Gol.

اجدار *igdār*. a. V. [4. a جد] Terram proferre herbam quæ apud Arabes *جدر* *gēder* dicitur. Wan.

اجداع *igda*. a. V. [4. a جدع] Corrumperere, vitiare nutrimenta.

اجدان *egeddān*. a. n. f. Nox & dies. Wan.

اجدث *egdlūs*. a. n. f. pl. a. جدث *gedes*. Sepulchra, Ipeluncæ. Wan.

اجدر *egder*. a. n. f. pro *ازدر* *ejder*. Draco.

اجدع *egdā*. a. Part. Truncatus membro, specialiter manu, brachio, naso, labiis. Wan.

اجدل *egdel*. a. n. f. Pl. اجادل *egādil*. i. q. طوغان *doghan*. i. صقر *sakār*. i. Accipiter. Sparviere. Wan.

اجدا *igza*. a. V. [4. ا جزاء] 1) Firmiter stare in pede. 2) Insistere. 3) Crassum gibbum habere *cameli pullum*. Wan.

اجذال *egzāl*. a. n. f. pl. a. جذل *gizl*. Radices arborum. Wan.

اجذال *igzāl*. a. V. [4. a جذل] Exhilarare. Rallegrare. Wan.

اجذاع *igzāā*. a. V. [4. a جذع] Conjicere in carceres. Wan.

اجذام *igzām*. a. V. [4. a جذم] 1) Abrumpi, avelli. 2) Citatum cursum habere *camelum*. Wan.

اجذع *egzā*. a. n. f. Tempus, quo animal omnes suos habet dentes, sic biennis ovis, triennis vitulus, quinquennis camelus. Wan.

اجذم *egzem*. a. n. f. 1) Truncatus manu. 2) Qui totum alcoranum prius memoriter tenuit, postea oblitus est. Wan.

اجر *āger*. a. n. prop. Hagar, mater Ismaelis: Gol.

اجر *egr*. a. V. [I. يا جر اجرا & 2. F.] 1) Remunerari, rependere. Rimeritare. 2) Meritorium opus esse. 3) Sanari ossa. 4) Obvolvere crus fractum. Fasciare la *Gamba rotta*. Wan.

اجر *egr*. a. n. f. مزد *mūzd*, و مزد *mūjd* p. كرا *kirā*. a. i. 1) Merces. 2) Remuneratio. 3) Stipendium. 4) Meritum. 5) Locarium. Mercede, ricompensa, merito, & fitto. 6) اجر جليل *egri gelil*, cum addito ثواب *sewābī gemil*, vel ثواب جميل *sewābī gezil*, [hoc vide in جزيل] i. e. ثواب

عظيم *sewābī āzym*. Magnum meritum. Una grande ricompensa, o mercede. Sa. اجر *egr*. e. و يرمك *egr wirmek*. Remunerare. Ricompensare, و dar il fitto, la paga, la mercede. و ويرجي *egr wiri-gi*. Remunerator. Rimuneratore, premiatore.

اجر *egr*. a. n. f. 1) Sponsalium donum, quod sponsæ se perfoluturum promittit sponsus. 2) اجر درب آجر *derbū āgiürin*. Nomen loci in urbe Bagdad. Gol.

اجر *egr*. a. n. f. pl. a. جرو *gerw*. Catuli. Gol.

اجر *egüür*, و اجر *egüür*, ac āgiür. a. n. f. 1) Later coctus, seu potius coll lateres. 2) اجر آجر *āger p.* Tegula, imbrex, quibus operitur tectum. Cast. ex Ni.

اجرا *igrā*. a. V. و n. f. [4. a جري] 1) اقيمت *akytmak*. Facere ut quid fluat. 2) Producere. 3) Promovere. 4) Exequi. 5) Productio. Far correre, producere, eseguire, compire. 6) اجر اجراي حق *igrāi hakk* e.

اجر اجراي شرع *igrāi ser* e. Jus reddere, administrare justitiam. Far giustizia. Sa. اجر اجراي فرمان كردگار *igrāi fermān girdigār* e. Adimplere præcepta DEI. Offeruare li precepti di Dio. Sa.

اجر اجراي لوازم و احياي مراسم *igrāi lewāzim, we yhjāi merāsimi dīnjede kāim olān*. Assiduus in adimplendis legibus, & requisitis fidei ac religionis. Attento à promouere le cose della fede, o religione. Sa.

اجر اجراي حدود *igrāi hudud* e. Ex lege punire. Dar il castigo secondo la legge. Ik. حقوق دوستي *hukūky dosti igrāsinde kemāl mertebe yktāmū ihtimām eylejesyž*. Omni studio curetis leges amicitie observare aut adimplere. Fate ogni diligenza di offeruar le leggi dell' amicitia.

اجر اجراي اقيمت *igrāi kerden*. p. V. 1) اقيمت *akytmak*. Fluere. 2) Pro noto & certo habere. Ferh.

اجر *igrā*. p. Tela, pannive abscissa pars, quanta conficiendo sufficit vestimento. Cast. اجر اجراب *igrāb*. a. V. [4. a جرب] Scabiosum esse camelum alicujus. Wan.

اجر اجراه *igrāh*. a. n. f. pl. apud Poetas pro اجر *giürüh etiam pl. a جرح giürh*. Vulnura. Wan.

اجر اجرار *igrar*. a. V. [4. a جر] 1) Cameli pullo linguam findere, ne sugere possit. 2) Acuere hastam. 3) Evellere infixam terra hastam. 4) Sui juris facere aliquem, committere propriae voluntati. 5) Differre. 6) Alicujus sonum propriae voci accommodare. Wan.

اجراز *eğrāz*. a. n. f. pl. a جزز *ğerez*. Campi steriles. *Wan*.

اجراز *iğrāz*. a. V. [4. a جزز] *Pervenire ad campos steriles. Wan*.

اجراس *eğrās*. a. n. f. pl. a جرس *ğeres*. Campanæ, tintinnabula. *Gol*.

اجراس *iğrās*. a. V. [4. a جرس] 1) Stridorem edere avim cum alis, dum volat. 2) Clamare post armentum camelorum. *Wan*.

اجراض *iğrāz*. a. V. [4. a جرض] *Præfocari saliva & singultu ex mærore. Wan*.

اجرال *eğrāl*. a. n. f. pl. a جزل *ğerel*. Loca aspera, & saxosa. *Wan*.

اجرام *eğrām*. a. n. f. Pl. a جرم *ğirm*. Corpora. Corpi. ¶ اوضاع اجرام *ewzā-y eğrāmī semā*. Motus corporum cælestium. *Li moti de' globi celesti. Sæ*.

اجرام *iğrām*. a. V. [4. a جرم] *Peccare. Wan*.

اجرب *eğreb*. a. Part. fam. جربا *ğerba*. Pl. جرب *ğiürb*, جربي *ğerba*. Scabiosus. *Rognofo*.

اجربة *eğribet*. vel جربان *ğiürbān*. a. n. f. pl. a جريب *ğerib*. Jugera, quorum unum quodque 60. ulnas in latitudinem metitur, totidemque in longitudinem. *Wan*.

اجرت *üğret*. a. n. f. 1) Compensatio. 2) Pretium locationis. *Ricompensa*. ¶ اجرت *üğret wirmek*. Solvere pretium conductæ rei. *Pagar il fitto*. اجرت ايله آلف *üğret ile ālmak*, vel اجرتنه طونتت *üğrete tutmak*, جرت *üğretile tutmak*. Conducere. *Prendere a fitto*, اجرت ايله ويرمك *üğret ile wirmek*. Locare. *Affittare*.

اجرد *eğred*. a. part. 1) Glaber. *Liscio*. 2) Pillis carens homo. *Gol*. 3) Nudus herba campus. *Wan*. ¶ اجرد اول *eğred ol*. Glabrescere, glabrum esse.

اجردان *eğerdāni*, جريدان *ğeridāni*. a. dual. Duo menses vel dies. *Wan*.

اجربا *iğrinbāre*. [26. a جر] *Dormire absque cervicali. Gol*.

اجرتنام *iğrinsām*. a. V. [3. a جرتنام] *اجتمع iğtima*. Congregari. *Wan*.

اجرنام *iğrinmāz*. a. V. [3. a جرنام] *دوشورمك diwsürmek*. Colligere, accumulare in unum. *Wan*.

اچرو *icerü*. i. adv. *Intra. Melius* اچرو *icerü*. q. V.

اچرون *eğilürün*, آچرون *āğirün*. a. n. f. *Later coctus. Gol*.

اچري *eğrā*. a. *In apprecationibus significat*, جاري ايلسون *ğiārī ejlesün*. Fluidum reddat, promoveat. *Ik. Sæ*.

اچري *eğri*. a. n. pl. a چرو *ğerw*. 1) *Catuli canis*. 2) *Lapilli. Wan*.

اچري *iğrā*. a. n. f. عادة *ādet*. Consuetudo. *Gol*.

اچريا *eğrijā*. a. n. f. pl. a چري *geri*. Procuratores, mandatarii. *Wan*.

اچريا *iğrijāe*. a. n. f. Consuetudo, actus reiterati. *Wan*.

اچرية *eğrijet*. a. n. f. Pl. a چرو *ğerw*. 1) Cucumeri minores, qui کتا *kysā* dicuntur. 2) Contusi cinnamomi particulæ. 3) Mali punici frustula. *Wan*.

اچز *eğez*. a. n. f. Decubitus corporis in latus contorti. *Gol*.

اچزا *eğzāe*. a. V. [3. F. اجزا] *Contentum esse Camelum solo pabulo sine aqua. Wan*.

اچزا *eğzā*. a. n. f. Pl. a جزء *ğiüz*. 1) Partes. 2) Quinterniones. 3) Mineralia. 4) Pharmaca. *Parti, quinterni, minerali, spezic*. ¶ اجزا صتيجي *eğzā satygi*, عطار *æt-tār* a. Specierum simplicium venditor, seplasiarius *Droghiere*.

اچزآ *iğzāe*. a. V. [4. a اجزا] *Sufficere. Bastare. Wan*.

اچزا *iğzāe*. a. V. [4. a اجزا] i. q. *اچزا eğzāe. Wan*.

اچزار *iğzār*. a. V. [4. a اجزار] *Donare ovem immolationis, i. e. donare alicui ovem ad enecandum in festo بايرامي kurban bāirāmi dicto. Wan*.

اچزار *eğzāz*. a. V. [4. a اجزار] 1) *Appropinquare tempus collectionis fructuum*. 2) *Siccare dactylos*.

اچزاع *eğzā*. a. n. f. pl. a چزاع *ğiz*. *Incurvationes fluvii. Gol*.

اچزاع *iğzā*. a. V. [4. a چزاع] *Perdere patientiam. Wan*.

اچزال *iğzāl*. a. V. [4. a اجزال] 1) *Accumulare aliquem beneficiis*. 2) *Honorare. Wan*.

اچزل *eğzel*. a. n. f. Dorso faucius Camelus. *Wan*.

اچساد *eğsād*. a. n. f. Pl. a جسد *ğesed*. Corpora. *Li corpi. Ik*.

اچسام *eğsām*. a. n. f. Pl. a جسم *ğism*. Corpora, solida. Corpi. ¶ اجسام طبيعي *eğsamī tabī-y*. Corpora naturalia. *Li corpi naturali. Ik*.

اچستن *āğestan*, آچستن *āğisten*. p. V. 1) *Plantare arborem*. 2) *Figere palum, lapidem*. 3) *Defigere vitem*. ¶ اچسته *new āğiste*. *Noviter plantatus hortus. Ferh*.

اچسمن *eğsem*. a. part. *Obelus corpore. Wan*.

اچشن *eğess*. a. part. *Crassam vocem emittens, ut tonans cælum, & hinniens equus. Wan*.

اجشا *eḡsā*. a. n. f. pl. a. *جش ges*. Arcus levis. *Gol.*

اجشاش *iḡsās*. a. V. [4. a. *جش*] Molere spifse, crasse farinam. *Wan.*

اجشام *iḡsām*. a. V. [4. a. *جشم*] Difficulter retrahere rem.

اجشرا *eḡser*. a. Part. fam. *جشرا ḡesrā*. Asperitate pectoris, crassitieque vocis labofans. *Gol.*

اجشيرة *eḡsiret*. a. n. f. Pl. a. *جشيرة ḡesir*. Sacca frumentarii. *Gol.*

اجط *yḡt*. a. Part. Vox arcentis, & abigentis pecora. *Gol.*

اجعل *iḡ'al*. a. V. [4. a. *جعل*] 1) Pendere pretium operæ. 2) Catulire feram. *Esser in calda, andar in amore la fiera. Wan. Wan.* 3) Efficere, effiei curare. *Gol.*

اجفأ *iḡfā*. a. V. [4. a. *جفا*] Mucorem abjicere. *Wan.*

اجفا *iḡfa*. a. V. [4. a. *جفي*] Tollere ephippium a dorso equi. *Wan.*

اجفار *eḡfār*. a. n. f. Pl. a. *جفر ḡifr*. Hædi quadrimestres. *Gol.*

اجفال *iḡfal*. a. V. [4. a. *جفل*] 1) Fugere valde celeriter. 2) Flare ventum cum impetu. 3) Agitari vento arenam. *Wan.*

اجفان *eḡfan*. a. n. f. Pl. a. *جفن ḡefn*. Cilia, palpebræ. *Palpebre. Sæ.*

اجفلة *eḡfelet*. a. n. f. Agmen, caterva. *Unde اجفلة eḡfeleten. Catervatim. Gol.*

اجفلي *eḡfeli*. a. Part. Separatim. Separatim. *Wan.*

اجفيل *iḡfil*. a. Part. Pusillanimis, timidus. *Wan.*

اجفيل *iḡfil*. p. n. f. *ظليم ḡelim*. a. Struthiocamelus. *Ferh.*

اجف *aḡik*. adj. usit. *ا ج ac* t. Famelicus, jejunus. *Famelico, digiuno. اجف طوبق aḡik tutmak. Jejunio emacerare. Far patir fame.*

اجف *acik*, *aciuk*. t. adj. Apertus, serenus. *Aperto, sereno, chiaro. V. اجوف aciuk.*

اجفترهف *aḡikturmak*. t. V. Inedia affligere. *Far patir fame.*

اجفلق *aciklyk*. t. n. f. Serenitas. *Vide اجوفلق*

اجفلق *aḡikmak*. t. V. Esurire. *Auer fame. اجفلق karnüm aḡikty. Esurio. Hö fame. قرنى اجفلق karny aḡikmis idy. Esuriebat. Aueua fame.*

اجفي *iḡky*. t. n. f. Potus, haustus. *Sæpissime pro شراب serab. a. t. Vinum. Vino.*

اجفي *iḡkyḡi*. t. n. f. *بكري bekrī*. t. Vini potor, ebriosus. *Bevitore.*

اجل *aḡil*. a. part. 1) Futurum tempus.

الاجلة *el-aḡil*, *ع* *الاجلة el-aḡilet*. Vita æterna. *Wan.* 2) Moram concedens. 3) Moram trahens. 4) Reverrens. *Gol.*

اجل *aḡul*. p. n. f. *آرugh*. Ructus ex indigestione. *Rutto. Ferh.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل *eḡel*. a. n. f. 1) Fatalis meta, vel hora mortis, fatum. 2) Certi temporis terminus. *Morte, fato, termine. اجليله eḡeli ile oldi. Naturali morte defunctus est. E morto di malattia. اجلي يتشيش eḡeli jetişmis. Prædestinata illi mortis hora advenit. E venuto il suo tempo di morire.*

اجل ügl. ۱. Part. pl. اجيل eḡil. Procraftinantes. Gol.

اجل iḡḡel. ۱. n. f. ابل iyil. Capri silvestris Mas. Wan.

اجل eḡell. ۱. compar. اولورق ulurak. Major, insignior. Più grande. Poëta aliquando loco hujus dicunt اجل eḡel.

اجل eḡlā. ۱. V. [4. a جلي] 1) Longinquum esse a patria. 2) Ammoveri a patria. 3) Dispergi populum, vel separari. Wan.

اجلاب eḡlāb. ۱. n. f. pl. a جلب ḡeleb. Pecorarii. Qui camelos de regione in regionem agunt vendendi ergo. Pecorajo. Wan.

اجلاد eḡlād. ۱. n. f. بدن beden. ۱. Corpus. Wan.

اجلاد eḡlād. ۱. n. f. & اجالد eḡālid. Pl. ا جلد ḡeld. Loca aspera. Wan.

اجلاد eḡlād. ۱. n. f. بهادرلر behādirler. Pl. ا جليد ḡelid. Strenui fortēs. Wan.

اجلاد eḡlād. ۱. n. f. pl. a جلد ḡild. Pelles. Gol.

اجلاس iḡlās. ۱. V. [4. a جلاس] اوترتق oturtmak. ۱. 1) Facere sedere. 2) Jubere, ut quis sedeat. Far sedere. Wan.

اجلاف eḡlāf. ۱. n. f. 1) Excoriatæ ovīs corpus, sine capite, pedibus, ventre. 2) Phiala vacua. Wan.

اجلاف eḡlāf. ۱. n. f. pl. a جلاف ḡilf. Tyranni, injusti. Wan.

اجلال eḡlāl. ۱. n. f. a جلل ḡiüll. Tegumenta jumentī. Gol.

اجلال iḡlāl. ۱. V. [4. a جلل] 1) تعظيم ۱) Ho-norare, exaltare. Onorare, riverire. 2) چوق عطا قلمت ciok ata kylmak. ۱. Ornare aliquem magnis muneribus. Wan.

اجلال iḡlāl. ۱. n. f. بيوكلك büjükklik. ۱. بزرگوارى büzürkwāri p. Magnitudo, majestas, exaltatio. Grandezza, maestà, gloria. مجد و اجلال seadetü iḡlāl. سعادت و اجلال meḡdü iḡlāl. دولت و اقبال dewletü ikbāl. Magnitudo & majestas. Plura V. in دستور destür. ۱. ا جلال iḡlāl. ۱. Exaltare, revereri. Esaltare, riverire.

اجلة āḡilet. ۱. n. f. i. q. آجل āḡil. Vita futura, æterna. Wan. (عاجله āḡilet.)

اجلة eḡilet. ۱. n. f. Pl. pl. a جلل ḡiüll. Tegumenta jumentī. Wan.

اجلة iḡlet. ۱. n. prop. Pagi in Jemama, Arabiæ parte. Wan.

اجلح eḡlāh. ۱. part. 1) Defluentibus ab utraque parte capitis cincinnis præditus vir. 2) Pilentum sine tecto. Carro da due rote senza cupola. Wan.

اجلحام iḡlychmām. ۱. V. [4. a جلحام] 1) Congregari. 2) Rarius. Superbire. Wan.

Part. I. Tom. I.

اجلد eḡled. ۱. n. f. Pl. جلد ḡiüld, اجالد eḡalid, ا جلد iḡlad, و Pl. pl. اجاليد eḡālid. Asper locus. Wan.

اجلع eḡlæ. ۱. Part. Dissita habens labia, ita ut appareant dentes. Wan.

اجلعاب iḡlybāb. ۱. V. [4. a جلعاب] 1) Decumbere extensum. 2) Diligenter ire. Wan.

اجلغ aclyk. ۱. n. f. جوع giü. ۱. كرسنگي ḡürsineḡi p. Fames, inedia. Fame.

اجلش acilmys. ۱. Part. Pass. Apertus, ferrenatus. Aperto, rasserenato.

اجلغ acilmak. ۱. V. Pass. 1) Aperiri. 2) Poliri. 3) Declarari. 4) Expandi, Dilatarī. 5) Recreari, relaxari. 6) Expeditum reddi, v. g. ad legendum, aliudve faciendum. 7) Proficere. 8) Efflorescere. Aprirsi, schiarirsi, spandersi, rallegrarsi, rendersi pronto, و spedito a far qualche cosa, fiorire. كوكلي ḡöḡ acilmasi. Ut relaxetur animus ejus. Acciò si rimetta in buonumore. Kyrk. كوك اچله سي ḡöḡ acilmasi. Chasma, & serenitas. Raprarsi del cielo, و rischiaramento del tempo.

اجلغف iḡlinfæ. ۱. V. [3. a جلعف] Crassum, & spissum fieri. Wan.

اجلواز iḡliwāz. ۱. V. [16. a جلاز] Cur-rere continua celeritate camelum. Wan.

اجله eḡleh. ۱. Part. 1) Calvus in sincipite. 2) Cornibus carens taurus. Wan.

اجله eḡille. ۱. Part. Pl. coll. a جليل ḡelil, vel ا جل eḡell. Gloriosissimi, dignissimi Viri. Li Grandi, gloriosi.

اجلي eḡla. ۱. Part. i. q. ا جله eḡleh. Anteriore capitis parte calvus. Wan.

اجلي eḡla. ۱. n. f. Nomen loci, seu noti Arabum compascui agri.

اجلي eḡlā. ۱. compar. Splendidior, nitidior. Più risplendente. V. دليل

اجم aḡim. ۱. Part. Nauseans præ usu frequentiori cibum. Wan.

اجم eḡm. ۱. V. 1) Ardere ignem, fervere diem. 2) Irasci. Gol.

اجم eḡem. ۱. V. [4. F.] Fastidire, nauseam concipere a cibo. Wan.

اجم eḡem. ۱. n. prop. Loci penes Feradys in Syria. Wan.

اجم eḡem. p. n. f. Latibulum leonum. Ferh.

اجم eḡem. ۱. n. f. pl. ab ا جمة eḡmet. Arundineta, sylvæ. Wan.

اجم üḡiüm. ۱. n. f. pl. ab ا جمة eḡemet. Arundineta, sylvæ. Wan.

اجم üḡiüm. ۱. n. f. pl. ا جام aḡiām. 1) Edificium quadrangulare tecto plano cooper-tum. 2) Arx a Medinensibus e lapidibus ex-structa. Wan.

acrotèriis ædificium. 2) Hasta destitutus in bello vir. *Wan.*

اجات *eğmât.* a. n. f. pl. ab. *اجة* *eğmet.* Arundinera. *Wan.*

اجاج *liğmāğ.* p. n. f. *بهشت* *bihist.* Paradisus. Pro *اوچباق* *uçmak.* *ferh.*

اجاد *iğmād.* a. n. f. pl. a *جود* *giümūd* vel *giümd.* Loca præalta, & aspera. *Wan.*

اجار *iğmār.* a. V. [4. a *جر*] Imponere lignum aloe igni. *Wan.*

اجازدن *aut melius* *آجزدن* *âcmâz-dân.* Aliud agendo q. non studio. *Senza scuoprirsi.*

اجاز قومف *âcmâz komak.* a. V. Dissimulare, connivere. *Dissimulare, non far finta di niente.* *Eb.*

اجازلف *âcmâzlyk.* a. n. f. Dissimulatio. *Dissimulazione.*

اجام *iğmâ.* a. V. [4. a *جمع*] 1) Colligere. 2) Aggredi, convertere se ad aliquem. 3) Ligare rumas camelitis. *اجام* *iğmâ.* c. Convocare. *اجام* *iğmâ y lîmet.* Convocatio populi. *Wan.*

اجمال *eğmâl.* a. n. f. pl. a *جمل* *geml.* Cameli robustiores. *Gol.*

اجمال *iğmâl.* a. V. [4. a *جمل*] 1) Supputare calculum, referre in unam summam. 2) Bene facere. 3) Tractare bene negotium. 4) Liquefacere butyrum. *Wan.*

اجمال *iğmâl.* a. n. f. (*تفصیل* *tefsyl*) Synopsis, summarium. *Sommario, compendio.* *اجمال* *iğmâli kelâm.* Compendium dicendi. *Abbreviamento, in poche parole.* *اجمال* *iğmâl.* c. Colligere in compendium; abbreviare. *Abbreviare, compendiare.*

اجمال *iğmâlen.* Compendiose. *Sommariamente, ber weğhi iğmâl.* Per modum compendii. *Per modo di compendio.*

اجمام *iğmâm.* a. V. [4. a *جمم*] 1) Mensurare modium, ut exundet. 2) Sistere equum, ut conscendi possit. 3) Paratum esse. *Wan.*

اجمة *eğemet.* a. n. f. unit. pl. *اجات* *eğmât,* *آجام* *âğâm.* 1) Arundinetum, sylva. 2) Latibulum leonum. 3) Fovea, in qua frumentum conservari solet. *Wan.*

اجمترک *âğimtrek.* a. adj. Rancidus. *Rancido.*

اجمع *eğmâc.* a. *و معنی جمعدر* *lafzan wâhid we mâni gem-âdûr.* Enuntiatio singularis, significatio autem ejus pluralis est. Omnes. *Wan.*

اجمعون *eğmaüne.* a. adj. pl. a *اجمع* *eğmâc.* Omnes, universi. (*Postponitur semper substantivo*) Tutti.

اجيمف *âğimak.* a. V. 1) Dolere. 2) Compati. *Dolere, & compatire.* V. *اجيمف*

اجماد *eğmâd.* a. n. f. Pl. a *جود* *giünd.* Legiones, exercitus. *Truppe.*

اجناس *eğnâs.* a. n. f. Pl. a *جنس* *ğins.* Genera, species. *Generi, sorti.* *اجناس* *eğnâsi beserden bes synf.* Ex generibus hominum quinque species. *Cinque sorti d'uomini, o di persone.* *Ik.*

اجناس *eğnâsi emwâl.* Variæ opes. *Diversæ ricchezze.* *See.* *اجناس* *eğnâsi muchtelife.* Varia genera, diversæ species. *Diverse sorti.* *مختلفه* *buğædar eğnâsi muchtelife*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

اجناس *bir*

bir iere gēmody. Tot species diverforum animalium, aut rerum in unum locum convenerunt. Tante sorti di animali, ò creature differenti si trovarono radunate in un luogo. *اغناس خلائق egnāsī chālāik*. Diversi populi. *اغناس چلایک egnāsī chālāik*. Diversi populi. *Ik*.

اغناف egnāf. a. V. [4. a جنف] Propensum esse. *Wan*.

اغنآن egnān. a. V. [4. a جن] 1) Suffragare muscas. 2) Ingruere noctem. 3) Reddere dementem. 4) Tenere in utero foetum. 5) Tegere, & involvere sindone mortuum. 6) Abscondere. *Wan*.

اغناب egnēb. a. Part. 1) Extraneus, peregrinus. 2) Inobsequens, infestus. *Wan*.

اغنابت egnibet. a. n. s. pl. d جناب gēnāb. Loca vicina. *Wan*.

اغنابی egnēbi. a. Part. i. q. *اغناب egnēb*. Extraneus. *Wan*.

اغنات egnēt. a. n. s. pro *وحنه wegnēt*. Gena. Guancia, mascella. *Wan*.

اغننت eginnet. a. n. s. pl. d جنین gēnin. Embriones. *Wan*.

اغننخت egnyhāt. a. n. s. pl. a جناح gēnāh. Alæ. *Wan*.

اغنند egnend. p. adj. مطيع muty. a. Obediens. Ubidente. *Ferh*.

اغننف egnēf. a. Part. 1) Inclinatorum dorsum habens. *Wan*. 2) Declinans a iusto, pec. in testamento. *Gol*.

اغننکه eginneke. vel in Constructione. من *اغننکه min eginneke*. a. apud Poetas, contracte pro من اجل اذنك *min egli enneke*. Propterea, quod tu. *Wan*.

اغننگان āgengiān, vel *اغننگان ecengiān*. p. n. prop. Loci in districtu sarchas. Arabice etiam *اغننگان āgītkān*. *Ferh*.

اغننص egnis. a. Part. 1) Deses. Oxioso, lento. 2) Bardus. Stupido, balloco. 3) Trepidus. Dubioso, timido. *Gol*.

اغنواد egnwād, *اغنواد egnāwid*. a. Part. Pl. a *اغنواد gēwād*. Liberales, benefici. *Wan*.

اغنوار egnwār. a. n. s. pl. a جار gīār. Vicini. *Vicini*.

اغنواز egnwāz. a. n. s. pl. a جوز gēwāz. Media rerum. *Wan*.

اغنوال egnwāl. a. n. s. pl. a جوال gīūl. Parietes; septave puteorum. *Gol*.

اغنوام egnwām. a. n. s. pl. a جام gīām. Scyphi. *Gol*.

اغنوب egnweb. a. Part. Penetrans precatio. *Gol*.

اغنوبه egnwibe. a. n. s. Pl. a جواب gēwāb. Responsa. Risposte. *اغنوبه egnwibe* *مسکته* *muskite*. Responsa tacita, intra se. *Risposte tacite*, *ترا دی سے*. *Ik*. *هر برنی احسن*

herbirini ahseni egnwibe ile iskānū ilzām iderdi. Unumquemque eorum optimis responsis ad silentium & incitas redigebat. *Faceva tacere, e con ottime risposte convinceva ogn'uno di loro*. *Sa*.

اغنوبه egnwes. a. Part. *اغنوبه gēwsā*. 1) Ventre superius magno, inferius flacco praeditus. 2) Concameratus, fornicatus. *Fato à volta*. *Gol*.

اغنوبه egnūg. a. Part. Splendens, rutilans. *Wan*.

اغنوبه egnūg. a. V. [1. F.] Salsam esse aquam. *Wan*.

اغنوبه egnūg, vel *اغنوبه egnūr*. a. n. s. 1) i. q. *اغنوبه egnūrr*. Later coctus. 2) Pomum, vel aliud quodvis, quod odoris gratia manu tenetur. *Gol*.

اغنوبه egnūr. a. n. s. Ossis fracti, vel laxati repositio. *Gol*.

اغنوبه egnūr. a. n. s. Pl. ab *اغنوبه egnūr*. 1) Merces, praemia. *Mercedi, premij*. 2) Sponsalia dona. *Gol*. *اغنوبه egnūr* *مقابلہ سندہ اچور* *chydmetūn mukābelesinde ūgūrī āgile we āgile bulāsin*. Pro praestito servitio consequaris mercedes in hoc & altero mundo. *Ti siano rimunerati li servizi prestati, in questo, e nell' altro mondo*. *Sa*.

اغنوبه egnwizet. a. n. s. pl. a *اغنوبه gīajiz*. Fulcra, vel columnæ in medio domus. *Wan*.

اغنوبه egnwef. a. Part. 1) fam. *اغنوبه gēwfā*, Pl. *اغنوبه gīūf*. Cavus, concavus. Voto, concavo. 2) Verbum arabicum quod in media radicali unam ex literis habet, quæ infirmæ dicuntur, nempe *اوي* & ideo Concavum dictum.

اغنوبه egnwefān, vel in Constructione *اغنوبه egnwefān*. a. n. s. dual. spec. Venter, & vulva. *Gol*.

اغنوبه egnwæk. a. Part. 1) Declinans. 2) Distortus vultus. 3) Crassus collo. *Gol*.

اغنوبه āciūk, *اغنوبه ācik* t. adj. *اغنوبه meštūh* a. *اغنوبه klūsāde* p. Apertus, detectus. Aperto, scoperto. 2) Clarus, serenus, amænus. Chiaro, sereno, ameno. *اغنوبه* *اغنوبه hewā*. Serenum caelum. *Tempo sereno*. *اغنوبه āciūk mesreb*. Indolis aperta ac sinceræ. *Di natura aperto, sincero*. *اغنوبه āciūk kaslū*. Superciliis distinctis ab invicem & dissitis praeditus. *Di cigliaspertite, ò larghe*. 3) *اغنوبه āciūk de coloribus significat*. Clarus. Chiaro.

اغنوبه āciūk māwī, *اغنوبه māji*. Cyaneus, venetus color. *Turchino chiaro*, *اغنوبه basi āciūk*.

āciūk. Detectum caput habens. *La testa scoperta.*

آچوقلف āciūklyk. t. n. f. Patentia, serenitas. *Est abstractum ab اچوف aciūk.*

اچول eġwel. a. Part. pro جولان ġewlān Pulvereus, quo multus pulvis agitur, dies. *Gol.*

اچوم eġiūm. a. n. f. pl. ab اجمة eġemet. *Arundineta.*

اچوم eġiūm. a. Part. i. q. وجوم weġiūm. 1) Gravis homo. 2) Ingratus. 3) Invidus. *Gol.*

اچون eġiūn. pro اجن eġen. a. V. Alterari aquam. *Gol.*

اچوه eġwūh. pro اوجه ewġiūh. a. n. f. pl. a وجه wegh. *Facies. Gol.*

اچها eġhā. a. V. [4. a جهي] Serena-
re. *Wan.*

اچهاد iġhād. a. V. [4. a جهد] 1) Lassar-
i jumentum. 2) Appeti cibum. *Wan.*

اچهار iġhār. a. V. [4. a جهر] Divulgare,
palam facere. *Wan.*

اچهاز iġhāz. a. V. [4. a جهز] Irruere, &
properanter enecare faucium. *Wan.*

اچهاش iġhās. a. V. [4. a جهش] Insiste-
re, & niti in labore perficiendo. *Wan.*

اچهاض iġhāz. a. V. [4. a جهض] 1) Eri-
pere praedam alicui. 2) Sumere de ali-
quo vindictam. *Wan.*

اچهر eġher. a. Part. 1) Strabo, qui lu-
cente sole cernere nequit. *Lusco. Fām. جهرا*
ġehra. 2) Pulcher aspectu. *Wan.*

اچهره eġhere. p. n. f. Species fruticis spi-
nosi, ita ut spinæ vestibis adhæreant, & vix
revelli possint. *Ferh.*

اچهرز eġhūz. a. n. f. pl. اچهرزات eġhūzāt. a. n. f. pl.
a جهاز ġehaz. *Paraphernalia. Gol.*

اچهرزة eġhūzet. a. n. f. pl. a جهاز ġehaz.
Chitella cameli. Wan.

اچهل eġhel. a. Superl. Maxime ignarus.
Il più ignorante. اچهل ناس eġheli nās.
Ignorantissimus hominum. *Il più grande ig-
norante de gli uomini. Tef.*

اچهي eġhi. a. Part. 1) Non tectus, v. g.
Domus sine tecto. *Wan.* 2) Calvus capite.
Gol.

اچي āġi. t. n. f. Adj. تلخ telch a. mūr a. تلخ telch
p. 1) Amarus. 2) Amaritudo. 3) Dolor.
Amāro, amarezza, dolore. اچي سيله āġi sila.
ġiān āġisile. *Cum dolore animi. Con-
cordoglio. كوكلندن اكا بر شفقت قوپوب*
kūkūlnden āka br šefket kopub. *Ille condoleat, & com-
patiatur. Gli compatisca, si nuova a com-
passione. Tef. اچي سوزلر سويلمك āġi sözler*
söilemek. *Verba proferre amara, pungen-*

tia. *Dir parole amare, pungenti. اچي*
aġi marol. *Endivia subamara. Indivia.*

اچي iġi p. n. f. 1) i. q. وزير wezir, افندي
efendi. Dominus, praeful. 2) اچيه atmeġe.
Accipiter. Ferh.

اچياد eġijād. a. [n. f. pl. a جيد Colla.
Wan.

اچياد eġiad. a. n. prop. Montis penes ur-
bem Meccam. *Wan.*

اچياف eġjāf. n. f. Pl. pl. a جيفه ġife.
Cadaver. Wan.

اچيغ eġig. a. V. [1. F.] Inflammari, ar-
dere. *Wan.*

اچيد eġid. a. Part. Præditus collo lon-
go, & gracili. *Wan.*

اچيده āġide. p. n. f. Puncturatae futurae
feries. *Ferh.*

اچير eġir. a. Part. Mercenarius. *V ارغاد*
arġad. 1) Collecta in unum
locum aqua, inde & illud ماء متآجل maē
mūteēġile. *Aqua in unum locum collecta.*
Wan. 2) Procrastinans, lentus. *Gol.*

اچيل üġejl. a. n. prop. Viri, ut: patris
Zaimi, affectae Mahometis. *Gol.*

اچيلك āġilik. t. n. f. مرارت merāret a.
تلخي telchīy p. Amaritudo. *Amarezza.*

اچيلگه āġiligile. t. Adv. Amare. *Ama-
ramente.*

اچيم eġim. a. n. f. آتشك بالکنسي ātesün-
jalynelesi. *Inflammatio, ignis accensio. Wan.*

اچيمك āġimak. t. V. 1) Dolere. 2) Con-
dolere. 3) Parcere. *Dolere, condolere,
sparagnare.*

اچھ āhh. a. V. [1. F.] Tuffire. *Wan.*

اچھابش āhābis. a. n. f. pl. a حبش hæbes.
Aethiopes.

اچھابش āhābis. a. n. f. Pl. a حباشه hu-
bāse. *Turba hominum mixta, non unius
tribus. Wan.*

اچھاتہ yhäset. a. V. [4. a حوت] Subver-
tere & perscrutari terram, quærendo quid
in ea subsedit. *Gol.*

اچھي āhāgi. a. n. f. pl. a اچھو ūhġiūw.
Aenigmata.

اچھھ āhāh. a. V. 1) Sitire. 2) Irasci. 3)
Indignari. *Gol.*

اچھھ uhāh. a. n. f. 1) Sitis. 2) Moeroris
angor. 3) Excandescencia. *Wan.*

اچھھ āhād. a. adj. pl. a احد āhād. Unus
Gol.

اچھھ uhād. a. adj. pl. a وحد wāhid. Sin-
guli. اچھھ اچھھ āhād, اچھھ اچھھ āhād, اچھھ اچھھ āhād.

اچھھ uhāde uhāde. *Venerunt singillatim. Wan.*

احادة *yhādet.* a. V. [4. a حود] Cito propellere camelos. *Gol.*

احادث *ahādīs.* a. n. f. loco sequentis.

احاديث *ahādīs.* a. n. f. Pl. a حاديث *hādīs.* 1) Nova. 2) Dicta, Mubæmmedis. Nuove, detti é fatti di Mahomete [احاديث] *ahādīsī rūzigār.* Nova, quæ in mundo accidunt. Nuove, cose del mondo.

احارة *yhāret.* a. V. [4. a حور] Respondere, reddere responsum. *Wan.*

احاشة *yhāset.* a. V. [4. a حوش] Concitare, cinetam undique in retia agere prædam. *Gol.*

احاضة *yhāzet.* a. V. [4 a حوض] Circumire rem, etiam mente, ut احاطة *yhātæt.* *Gol.*

بر نسنه بي (1) [حوط] *yhātæ.* a. V. [4. a حوط] *bir nesnejī kaplajūp ičerū almak.* Comprehendere, complecti. *Comprehendere.* 2) بر كسنه بي اور تديه الف *bir kimesnejī ortaja almak.* Cingere, circumdare aliquem. *Racchiudere, attorniare. Wan.* 3) *Metaph.* بر نسنه كمال ابله بلمك *bir nesnejī kemälle bilmek.* Optime scire & intelligere. *Saper' ad intenden perfettamente.* [احاطة] e. Complecti. *احاطة اولنمش* *yhātæ olunmīs.* Circumdatus. *احاطة ساعات* *yhātæi sāāt, we istyghrakı ewkæt ol.* Omnes horas & tempora impendere. *Impiegar tutto il suo tempo. c. c. dat. rei. Sæ.* *احاطة علميله* *ylmi ile yhātæ kylmīs.* Scientia complexus est, intellexit. *L'ha compreso, capito. Tef.* دينمز قدر *deinümüz yhātæ idegek kädær.* Quantum sufficit ad persolvenda debita nostra. *Quanto basta per rifar, pagar' i nostri debiti. Ll.*

احاظي *ehāzī.* a. n. f. pl. mult. a حظ *hæzz.* Auguria, fortes. *Wan.*

احاكة *yhāket.* a. V. [4. a حيك] Invadere aliquem ferro, & vulnerare. *Wan.*

احالة *yhālet.* a. V. [4. حول] 1) Loqui impossibile, & absurdum. 2) Infilire equi dorso. 3) Non concipere Camelitem. 4) Invadere aliquem stāgello. 5) Relictis copiis angustia, & inopia contentum esse. 6) Subsistere in aliquo loco per annum. 7) *i. q. انتقال* *intikāl.* Transire, migrare. *Wan.*

احامر *ahāmīr,* [احامرة] *ahāmīret.* a. adj. pl. a احمر *ahmer.* Rubri, ruffi natura. *Gol.* *احامر* *ehāmīr.* a. n. f. Pl. حمر *humr.* Res rubro colore tinctæ. *Wan.*

احامر *uhāmīr.* a. n. prop. Urbis. *Wan.* *احامرة* *uhāmīret.* a. n. f. prop. Gentis ex Persia oriundæ in Cuffa degentis. *Wan.*

Part. I. Tom. I.

احان *ahān.* a. V. [2. F.] 1) Irasci, indignari. 2) Male velle, odisse. *Gol.*

احانه *ihāne.* a. V. [4. a حين] Perdere aliquem, perimere. *Wan.*

احاوص *ahāwys.* a. n. f. Pl. a احوص *ahwās.* Nomina propria virorum. *Gol.*

احب *ahæbb.* a. compar. & superl. Pulchrior, pulcherrimus. *Il più bello.* [مؤلفاتك] *mū-ellifātinūn ahæbbū enfæ j.* Dilectissima, & utilissima ejus compositio-num. *La più bella, e profittevole delle sue compositioni. Sæ.*

احبا *ahbā.* a. n. f. pl. a حباب *hæbāb.* Familiares Regis. *Gol.*

احبا *ahybbā.* a. n. f. Pl. a حبيب *hæbib.* Dilecti, chari. *Li dilette. Ik. Sæ. V.* اطبا

احباب *ahbāb.* a. n. f. Pl. حبيب *hæbib.* Amici, dilecti. *Amici Ik. Sæ.*

احباب *ahbāb.* a. V. [2. F.] 1) Amare. *Amare.* 2) Renitentem & contumacem esse Camelum in via. 3) Aegrotare in via Camelum. *Wan.*

احبار *ahbār.* a. n. f. Pl. a حبر *hybr.* Judæorum excellentes scribæ, Doctores. *Scribi, è Dottori de' Giudei. Quod sic in Ik. explicatur.* حبر مستغني و فايت الاقران *hybr müsteghnī we faikul ækrān mænāfine olup ahbārī iehūd didükleri bu ğihettendür.* Cum *hybr significet doctum, & præcellentem inter æquales, ex eo احبار Judæorum Doctōr vocari solet.*

احبار *ehebār,* & *ehybār.* a. n. f. pl. a حبر *hæber.* 1) Nuntia. 2) Prædicata apud *Dialecticos. Wan.*

احبار *ahbār.* a. V. [4. a حبر] Vestigia in itinere imprimere. *Wan.*

احباس *ahbās.* a. n. f. pl. a حبس *hybs.* Aquarium, locus ubi aqua asservatur. *Conservatorio d'acqua. Wan.*

احباش *ahbās.* a. V. [4. a حبس] Parere filium nigri coloris. *Wan.*

احباض *ahbāz.* a. V. [4. a حبض] 1) Evertere, incastum reddere jus alicujus. 2) Deficere aquam in puteo. 3) Aberrare a meta. *Wan.*

احباط *ahbāt.* a. V. [4. a حبط] 1) Irritum reddere opus. 2) Aquam in puteo mutare cursum. *Wan.*

احبال *ahbāl.* a. V. [4. a حبل] Concipere foetum.

احبش *ahbūs.* a. n. f. Aethiops. *احبن* *ahbūn.* a. Part. *Hydrope laborans.* [حبيج] *ahbīncār.* a. V. [3. a حبيج] Inflari iracundia. *Wan.*

Intumescere ventrem. *Wan.*

yhbintāe. a. V. [3. a حبطاً] Turba hominum ex diversis nationibus conflata. *Wan.*

ühbūs. a. n. f. Pl. coll. a حبيب *hæhib.* Dilecti, amici. *Li amici.*

yhtā. a. V. [4. a حتا] Contorquere penulam.

æhtāt. a. n. f. pl. a حتا *hætt.* Celeres equi.

yhtār. a. V. [4. a حتر] 2) Parum dare. 2) Contorquere nodum. *Wan.*

æhtān. a. Part. pl. a حتن *hætn.* Similes, æquales. *Gol.*

yhtibae. a. V. [8. a حبا] Decumbere junctis a tergo pedibus. *Wan.*

yhtibās. a. V. [8. a حبس] 1)

alykomak. t. Retinere. *Ritene-*

mæhbūs ol. t. Contineri, includi. *Esser eontenuto, rinchiuso. etiam*

transitive. Continere, includere. *Fermare, rinchiudere.* 3) *wækf.* e. Legare ali-

quid ad pias causas. *Fār legati. Wan.* ¶

yhtibas e. Includere, obsidione, in-

carcerare. *زمان احتباسلر نه*

zemanī yhtibas-

lerinde. Tempore obsidionis. *Durante l'af-*

sedio. Sa. از دحام ناس موجب احتباس انفس

اولوب طاس افلاك بيم انشقاف ايله پر هراس

izdihamī nās mūgibī yhtibāsī enfās

olūp lāsī eflāk bīmī insikākyle pūr hyrās

olmīsīdūr. Turba hominum causa, fuit oppres-

sæ respirationis, & crater cælorum metu-

ens ne frangeretur plenus terrore fuit. *Era*

cofi grande la calca de' combattenti, che

non dava l'uno all'altro luogo di respirare,

che impauriva il Cielo. Sa.

yhtibak. a. V. [8. a حباك] 1) Con-

fidere. *Piantarsi sù.* 2) Bene agere aliquid. *Wan.*

yhtibāl. a. V. [8. a حبال] Aucu-

pari retibus. *Wan.*

yhtitān. a. V. [8. a حتن] Aequa-

le esse. *Wan.*

yhtisās. a. V. [8. a حتا] In tige-

re, incitare. *Wan.*

yhtigāb. a. V. [8. a حجاب] 1)

Occultare se ab hominum conspectu. *Nas-*

conderfi, ritirarsi dalla Vista de' Uomini.

Wan. 2) Vellare. *Coprire.*

yhtygiāg. a. V. [8. a حجاج] Cau-

sæ probationem adferre, contestari litem.

Addurre le sue ragioni, contestar la lite.

Wan.

ytiḡār. a. V. [8. a حجار] Arripere

fugam. *Wan.*

yhtigāz. a. V. [8. a حجاز] 1) Præ-

cingere lumbos. 2) Peregrinari in Provin-

ciam Arabiae *Hyḡaz* dictam. *Wan.*

yhtigāf. a. V. [8. a حجاب] Cohi-

bere se, impedire. *Wan.*

yhtigām. a. V. [8. a حجام] Sca-

tificare. *Scarnare, graffiare. Wan.*

yhtigān. a. V. [8. a حجان] Attra-

here ad se rem, attribuere sibi rem. *Wan.*

yhtidād. a. V. [8. a حداد] Castiga-

re aliquem pæna Corporis. *Wan.*

yhtidām. a. V. [8. ab حدم inus]

1) Erumpere in flammam ignem. 2) Sangui-

nem subnigrum fieri. *Wan.*

yhtizā. a. V. [8. احذا] 1) Induere

calceamenti genus quod apud arabes *حذا hæ-*

za dicitur. 2) Assimilatum esse alicui rei.

Wan.

yhtyzār. a. V. [8. a حذر] صاقنمف

fakynmak. t. Cavere sibi, vitare. *Guardarsi,*

schivare. cc. ab rei. Wan.

yhtirāb. a. V. [8. a حرب] Bellum

gerere, præliari. *Wan.*

yhtirās. a. V. [8. a حرث] 1) Se-

minare. 2) Vulnerari equum in dorso ob-

nimiam equitationem. *Wan.*

yhtyrāz. a. V. [8. a حرز] Cavere si-

bi, vitare. *Guardarsi, cc. abl. rei. ¶*

ظلمم 1) *zūlmū teæddiden yhtyrāz*

e. Cavere sibi, ab injustitia & excessu.

Guardarsi dall'ingiustitia, & oppressione.

Ll. عوق و تاخيردن و اهمال و مساهلادن

awku teechyrden we ihmālū müsāheleden bighājet

(vel ex Persico *beghājet*) *yhtyrāz eilejesyz*

vel *yhtyrāz üzre olasyz.* Diligentissime ca-

vete à dilatione, & ab incuriâ. *Sfuggite*

ogni negligenza, ò trascuragine. Ll. احتراز

yhtyrāzen ænil iftirā. Cavendo à

calumnia. *Sfuggendo la calunnia. Ik.*

għtirās. a. V. [8. a حرس] 1) صاقنمف

sākynmāk t. Cavere sibi, custodiri. *Guardarsi.*

2) Abigere, furari noctis tempore

oves. *Wan.*

yktyrāk. a. V. [8. a حرق] Ar-

dere, conflagrare. *Abbruggiare, ardere.*

¶ والد ماجدمز افتراقندن احتراق حد بيانندن ¶

wālidī māḡidūmuz iftirāknynden

yhtyrākumūz hæddī bejānden ḡūzār ider.

Ardor meus ex separatione a meo glorioso

Parente procedens excedit limites explicatio-

nis, h. e. inexplicabile est desiderium meum

videndi Patrem meum. *Br. Indicibile e, &*

inesplicabile la brama mia di vedere il mio

gran Padre. Sa. سوز و احتراق sūzū yhtyrāk.

Exarsio, & conflagratio. *Ardore, abbrug-*

giamento. Ah.

احترام

احترام *yhtyrāma*. V. n. f. [8. a حرم] 1) Venerari. 2) Veneratio, reverentia. *Honorare, rispetto, offervanza*. حرمات *yhtyrām.e.* احترام *hurmet*. e. Venerari, revereri. *Honorare, riverire*. cc dat. persi. عنایت ملوکانه لری ایله *ynāietī mülük inelēri ile yhtyrām hylyndükten son-ra*. Postquam gratiis regalibus honorati sunt. *Doppo che li ebbe honorati con le sue gratie Regie*. Ll. احترام ایله *yhtyrām ile*. Cum veneratione. *Con riverenza, e rispetto*. Ll. حکام ذوی *huġkamū zewil yhtyrām*. Praefecti veneratione digni. *Principi, Comanlanti, Giudici riveritissimi*. Ll.

احتزاز *yhtizāz*. a. V. [8. a حتر] Scindere, secare. *Tagliare*. Wan.

احتراك *yhtizāk*. a. V. [8. a حرك] Praecingere lumbos linteo. Wan.

احتزام *yhtizām*. a. V. [8. a حزم] Se cingere zona. Wan.

احتسا *yhtysā*. a. V. [8. a حسا] 1) Bibere. 2) Fodere puteum. Wan.

احتساب *yhtysāb*. a. V. [8. a حسب] 1) Prohibere. Contra legem esse. Wan. 2) Reputare, annumerare. *Stimare, riputare*.

احتشا *yhtysā*. a. V. [8. a حشو] Ligare faeminam tempore mēnstruorum linteum circa pudenda. Wan.

احتشاش *zhtysās*. a. V. [8. a حش] 1) Appetere faenum pecus. 2) Acertuare faenum. Wan.

احتشام *yhtysām*. a. V. n. f. [8. a حشم] 1) Pudere. *Vergognarsi*. 2) Metuere ab ira alicujus. Wan. 3) Magnificentia, copia famulitii. *Magnificenza, pompa*. مجد *meġdū yhtysām*. Gloria & magnificentia. *Gloria e potenza*. Sa.

احتصار *yhtysār*. a. V. [8. a حصر] Substernere puluinar clitellis cameli. Wan.

احتضار *yhtyzār*. a. V. [8. a حضر] 1) Currere. *Corere*. 2) Mærere, contristari. *Affannarsi*. Wan.

احتضان *yhtyzān*. a. V. [8. a حضن] 1) Prohibere. *Proibire*. 2) Sumere sub axillas, amplecti. Wan.

احتطاب *yhtytāb*. a. V. [8. a حطب] Congregare ligna. Wan.

احتظا *yhtyzā*. a. V. [8. a حظي] Adipisci potentiam & auctoritatem. Wan.

احتفار *yhtyfār*. a. V. [8. a حفر] Fodere, excavare. *Cauare, zappare*. Wan.

احتفاز *yhtyfāz*. a. V. [8. a حفر] Confidere composita veste. Wan.

احتفاظ *yhtyfāz*. a. V. [8. a حفظ] 1) Cave-

re sibi. *Guardarsi*. 2) Irasci. *Adirarsi*. 3) Vendicare sibi. *Attribuirsi*.

احتفاف *yhtyfāf*. a. V. [8. a حف] 1) Evellere mulierem pilos e facie. 2) Evacuare patinam comedendo. Wan.

احتفال *yhtyfāl*. a. V. [8. a حفل] Congregari. 2) Lævigare. 3) Implere vallem torrente. Wan.

احتفان *yhtyfān*. a. V. [8. a حفن] 1) Appropriare sibi aliquid. 2) Evellere radicitus aliquid. Wan.

احتقاب *yhtykāb*. a. V. [8. a حقب] Baulare sarcinam. Wan.

احتقار *yhtykār*. a. V. [8. a حقر] Contemnere. *Sprezzare*. Wan.

احتقاک *yhtykāk*. a. V. [8. a حقف] 1) Odio se habere invicem. 2) Vulnerari equum in dorso ex equitatione. 3) Uno ictu partim occidere, partim vulnerare manipulum avium. Wan.

احتقان *yhtykān*. a. V. [8. a حقن] 1) Clysterem accipere. 2) Dare. Prender e dare un servitiale. V. حقنه

احتکار *yhtygār*. a. V. [8. a حکر] 1) Accumulare frumentum, commeatumve. 2) Recondere in angustiis annona tempus. *Accumulare, raccogliere & riservare il grano*. Tef.

احتکاک *yhtykāk*. a. V. [8. a حک] Scabere se. Wan.

احتکال *yhtykāl*. a. V. [8. a حکل] Obscuram & dubiam esse rem.

احتلاب *yhtylāb*. a. V. [8. a حلب] 1) Mulgere. *Mugnere*. 2) Futuere. Wan.

احتلاط *yhtylāt*. a. n. f. Ira, indignatio. *Stegno, ira*. Wan.

احتلاف *yhtylāk*. a. V. [8. a حلف] Radere. Wan.

احتلال *yhtylāl*. a. V. [8. a حلل] 1) Substernere. 2) Incidere iram. *Riposare, e frenare la colera*. Gol.

احتلام *yhtylām*. a. V. [8. a حلم] 1) Dosh *dūs ġiormek*. t. Somniare. *Sognare*. Wan. 2) Pollutionem nocturnam pati. ¶ احتلام واقع اولدي *yhtylām wākȳoldy, vel* دوشم اولدم *yhtylām oldüm*. Turcice *düşüm āzdy*. Pollutionem nocturnam passus sum. *Misono imbrattato in sogno*.

احتیاء *yhtimā*. a. V. [8. a حمی] Abstinerere a cibo. Wan.

احتیاد *yhtimād*. a. V. [8. a حمد] Aestuarere. Wan.

احتشاش *yhtymās*. a. V. [8. a حش] 1) Ira

Ira exardere. 2) Proruere in pugna. Adirarsi, andar con furia alla zuffa.

نازلنمک (1) [حامل 8. a] yhtymāl a. V. nazlanmak. ۱. Blandiri. 2) گۆچمک کوچل (2) Migrare. Wan. 3) یوکلمک یوکلمک (3) Onerare. Carigare. 4) جۆک گتۆرمک تۆک کتورمک (4) Portare onus. Portar un peso. ¶ احتمالنه قدر yhtymāline kdāyr. Par est ferendo oneri. Lo puol. portare. احتمالی ممکن اولیان. Quod sufferri non potest. Insopportabile.

احتمال yhtymāl. a. n. s. 1) Probabilitas. 2) Suspicio, metus. Possibilità, probabilità, sospetto. ¶ احتمال ظفر فالندی yhtymāly zæfer kalmady. Non remansit possibilitas vincendi. Non vi è apparenza di poter vincere. Sæ. احتمال خلاصی محالدر chælāsy yhtymāli mūhāl dūr. Neque imaginarie possibilis est ejus liberatio. Non c'è imaginabile probabilità, che possa egli esser liberato. Sæ. بد خوی ایله احتمال سلامت بر طرفدر chūj ile yhtymāli selāmet ber taræftūr. Procul est probabilitas saluum aliquem fieri posse cum pravis moribus. Non vi è apparenza di salute con un uomo vitioso. Ik. دشمن ایله اتفاق احتمالی قلیبه dūs-men ile itti-fāk yhtymāli kalmaia. Ut non maneat suspicio conspirationis cum hoste. Che non resti sospetto, è pericolo di congiogersi, è cospirare con li Nemici. تعذدی الی دراز آتک teæddi elin dirāz itmek yhtymāli æzher olmaghyn. Quia clarè apparebat eum iniquitatis manum latius extensurum. Sæ. احتمال مال اولان بیچاره له yhtymāli māl olan bīcārele-re iskenğē iderdi. Torquebat miserabiles, quos divitiis pecuniisve abundare suspicabatur. Dava la tortura alli miserabili, che gli erano sospetti di aver ricchezza. فلان پلانده سنی تعذیری بهانه سیله کیش قماره fulān palankasini tæmīr behānesi ile, kīs komare wæz-ū mūbāseret yhtymāli ile. Suspiciando aut verendo, ne prætextu reparandæ Palancæ, seu Castelli N. repararent & occuparent Arcem kiskomar dictam. Col sospetto, dubitando, che sotto pretesto di riparare la Palanca, è Castello di N. non ristaurassero, ¶ occupassero la Fortezza de Kiskomar. Ll. Sæ. Eb. احتمال وارکه کلآمده تقدیم و تأخیر اولان yhtymāl warki. kelāmdede tæktymū tee-chyr ola. Suspicio est in fermone transposita esse verba. C'è sospetto, puol essere, che siano transposte le parole. T. f. ظهور آتک احتمال واردر itmek yhtymāli wardūr. Fieri posset ut eve-

niret contrarium. E' da temere, potrebbe esser, ch'il contrario succedesse Ll. انلاری رنجیده اندریمک نه احتمالدر anlari renğide ittürmek ne yhtymaldür? Quid suspitionis est, ut molestari eos curemus. Non c'è pericolo, che noi li facciamo maltrattare. بونلر بو bunlar bu felāketile helāk yhtymāli göründükte. Postquam eos vidit in periculo pereundi ex illa vexatione. Quando li vidde in periculo di perire da quella tribolazione. Eb. فلان کتمک fulān gitmek yhtymāli joktür, vel ædimül. yhtymaldür. Non est periculum, ut eat. Non c'è pericolo, ch'egli vada. yhtymāl wirmek. Suspiciari, imaginari. Dar, è prender sospetto, immaginarsi. خدعه احتمالن chud-æ yhtymālin wirüp. Suspiciatus fraudem. Sospettando di qualche inganno. Sæ. دوزمه اولمک احتمالن ویروب düzme olmak yhtymālini wirüp. Suspiciatus eum esse fictum. Sospettando, dubbitando, che non fosse finto. Sæ. اولمسه احتمال ویرمزدی kærindāsi olmasine yhtymāl wirmezdi. Non suspicabatur, esse fratrem suum. Non s'imaginava, è poteasi imaginare, ch'egli fosse suo fratello. Eb.

احتمال yhtimām. a. V. [حتم] Angi, contristari. Wan.

احتناک yhtināk. a. V. [حنک] 1) Injicere habenam mento equi. 2) Devorare Locustam herbas terræ. 3) Vincere. 4) Constantem & fortem esse. Wan.

جمع ا [حوی 8. a] yhtywā. a. V. gem^a e. Colligere, comprehendere. 2) Continere, complecti. Comprehendere, contenere. ¶ فحوای سعادت احتواسی اوزره fæhwāi seadet yhtywāsī ūzre. Juxta sensum ejus salutiferum. Secondo il senso salutifero di. Sæ.

1) [حوش 8. a] yhtywās. a. V. Terrefacere se invicem feras. 2) Aflumere aliquem in medium. Wan.

احتیاج yhtyjāg. a. V. ¶ [حوج 8. a] 1) Indigere. 2) Inopia. ¶ احتیاجی ار yhtyjāgī ol. Indigere احتیاج وار yhtyjāgī ol. Indigeo. Ho di bisogno. cædr. احتیاج اولندی yhtyjāg olundy. Opus fuit. Ne è stato di bisogno. تحصیلنه احتیاج زحمتی بر طرف اولمش ایدی tahşyline yhtyjāgī zæhmeti bertærcæf olmis idi. Non erat opus faceffere sibi molestiam ad illud acquirendum. Non occorreva prendersi fatica per acquistarselo. Ik. احتیاجدن zhtyjāgten müğber ol. Necessitate adi-

gi. Effer astretto dalla necessità. خورشید درخشانه احتیاج قومزدي *yhtyjāg komazdy*. Non finebat opus esse fulgenti sole, h. e. ita luminosus erat, ut sole non opus esset. Togliere il bisogno, che si ha del sole. Eb. اصحاب احتیاج *ashābi yhtyjāg*. Egeni, indigi. Li bisognosi, necessitosi. Ik.

احتیاج *yhtyjāgiāt*. n. f. Pl. praecedentis. Indigentia, necessitates. Li bisogni, necessità. احتیاجاتده صرف ایچون *yhtyjāgiātine s̄arf icūn*. Ad expendendum pro suis necessitatibus. Da spendere, per li suoi bisogni, ò necessità di casa. S̄a.

جمع [جوز] *yhtjāz*. n. V. جمع *gemy* c. Colligere. Wan.

احتیاط *yhtjāt*. n. V. [حوط] 1) Cavere. Guardarsi. 2) Circumdare. Circondare. Wan.

احتیاط *yhtjāt*. n. f. 1) Cautela, circumsp̄ectio. 2) Scrupulus. Cautela, circospezione, scrupulo. احتیاطدن سلامت *yhtyjāten selāmet olur*. Ex cautela, oritur salus. Dalla circospezione si viene al salvamento. مقتضای احتیاط و اظهار مدارات *muktazāi yhtyjāt we izhāri mūdārātū imbisāt itti*. Cautelam adhibuit, & dissimulando hilaritatem prae se tulit. Giudicò effer ispediente di dissimular con lui. S̄a.

احتیاط *yhtyjāt*. e. ٢. احتیاط اوزره *yhtyjāt ūzre ol*. Cavere sibi, providum ac circumsp̄ectum esse in rebus agendis. Guardarsi, effer circospetto nelle sue cose. احتیاط نام *yhtyjāt nam*. Perfecta circumspezione utebatur. Staua con grandissima vigilanza *yhtyjāt nam* osservanza. Br. S̄a.

احتیاط *yhtyjātæn*. Per modum cautelae, provide. Per cautela. S̄a.

احتیال *yhtyjāl*. n. V. [حیل] n. f. [8. a] 1) Decipere. 2) Suscipere in se negotium. 3) Meker. Dolus, fraus. Frode, inganno. احتیال اولوب *yhtyjāl olup*. Accedente dolo & fraude Per frode, stratagema, ò arte. S̄a. احتیال *yhtyjāl*. e. حیل *hyle*. Moliri dolum, technam struere.

احتار *yhsār*. n. V. [حثر] Crepare dactylum. Dicitur, quando nucleus adhuc mollis & immaturus est. Wan.

احتال *yhsāl*. n. V. [حئل] Corrumperere cibum infantis. Wan.

احتیا *ahgiā*. n. f. Pl. ا حیا *hāgia*. Tractus, districtus. Wan.

احتیا *ahgiā*. n. f. Pl. ا حیا *hygiā*. Ingenia, Gol.

احتیاب *ahgiāb*. n. f. Pl. ا حیاب *hy-* Part. I. Tom. I.

giāb [ex Gol. est *hawāgib*] Vela, cortina. عروس تنجی احجاب امتناعدن *ārūsī fethy ahgiābi imtināden būrūz itmeiūp*. Cum sponsa expugnationis ex cortina impossibilitatis non prodiret. h. e. cum forte non concederetur expugnatio illius Arcis. Non sortendo ad alcuno il conquisto di essa S̄a. Br.

احتیاج *ahgiāg*. n. V. [حج] Mittere aliquem ad peregrinationem Meccanam in locum sui. Wan.

احتیاج *ahgiār*. n. f. Pl. ا حجار *hāger*. Lapidēs. Pietre. احتیاج عجبیه *ahgiārī āgibe*. Mirabiles, ingentes lapides. Pietre grandi, di strana grandezza.

احتیال *ahgiāl*. n. f. Pl. ا حجل *hygl*, vel *hāgl*. Compedes. Wan.

احتیال *ahgiāl*. n. V. [حجل] Transferre funem a sinistro pede cameli ad dextrum. Wan.

احتیام *ahgiām*. n. V. [حجم] Retrahere a proposito. Wan.

احتیان *ahgiān*. n. V. [حجن] 1) Attrahere ad se rem incurvato baculo. 2) Pululare herbam *sūmam arabice dictam*. Wan.

احتیة *ahygḡet*. n. f. Pl. ا حجاج *hāgiāg*. Ossa circo oculos, in quibus, supercilia circumcrescunt. Wan.

احتین *ahgien*. n. Part. Curvus. Wan.

احتیة *ahgiūw*, *ahgiyet*, ac *ahgi* *hūgejjā*. n. f. Pl. احتیة *ahgi*. Questio explorandi ingenii ergo proposita, ænigma. انا حیتاک ما کان هذا *hūgejjake mā kāne hāzā*. Conjectare, quid hoc sit. انا حیتاک *hūgejjake fi hāzā*. Conjectandum hoc tibi propono. Gol.

احتیة *ūhūgijet*. n. V. Confabulari, sermones convivales agere. Wan.

احد *ahād*. n. numerale. Unus. احد *bir ahād*, sequente negatiyo verbo. Nemo. Nessuno, Niuno. كل احد *küllü ahād*. Unusquisque, omnis. Ciascheduno, ogniuno. هر احد *her ahād*. Unusquisque, S̄a.

احد *uhud*, & جبل احد *ḡbeli uhud*. n. prop. Mōntis in urbe Medina. احد غراسی *ahād ghāzāsī Tef*, *ahād* in S̄a. غزوه احد *ghāzweī*, aut *ghāzāi uhud*. Prælium ad montem hunc Uhud a Mahomete anno tertio post fugam commissum. La giornata ò battaglia di Uhud.

احد *ahāden*. n. adv. Singulatim, & ad unum. Ad uno ad uno.

احداب *ehdāb*. n. Part. Gibbosus. Wan.

احداب *yhdāb*. n. V. [حدب] Inflectere, contorquere. Wan.

اجداث *ahdās*. a. n. f. Pl. a حدیث *hædis*.
1) Juveni. 2) Res novæ. 3) Accidentia for-
tunæ. Wan.

اجداث *yhdās*. a. V. [4. a حدث] 1)
اجداث *ahdās*. a. n. f. Pl. a حدیث *hædis*.
1) Juveni. 2) Res novæ. 3) Accidentia for-
tunæ. Wan.

اجداج *ahdāg*. a. n. f. Pl. a حدج *hydġ*.
Onera, peculiariter pimenta camelina.

اجداج *yhdāg*. a. V. [4. a حدج] Crescere
colocynthidem. Wan.

اجداد *yhdād*. a. V. [4. a حدّ] 1) Ab-
stinere fæminam post mortem mariti a con-
cubitu. 2) Acuerere cultrum. 3) Intendere aciem
oculorum. Wan.

اجدار *yhdār*. a. V. [4. a حدر] 1) Tolle-
re & asservare vestes. 2) Contorquere in
nodulos stamina panni. Wan.

اجداف *ahdāk*. a. n. f. Pl. a حدقة *hædæ-
kæ*. Pupillæ. Pupille.

اجداف *yhdāk*. a. V. [4. a حدق] 1)
Aspicere intensis oculis. 2) Circumspicere.
Wan.

اجدان *ahdan*, *uhdan*. a. i. q. احاد *ahād*.
Unici, foli. Gol.

اجدب *ahdeb*. a. Part. 1) Fam. حدبا *hæd-
ba*. Pl. حدب *hudb*. Gibbosus dorso. 2) حدبا
hædba. Protuberantem habens posteriorem
coxæ partem camela. Gol.

اجدکم *ahædüküm*. a. Unus vestrum. Uno
di voi.

اجدل *ahdel*. a. Part. Fam. حدل *hædla*.
Depresso uno, altero elato humero prædi-
tus vir. Wan.

اجدوثة *ühdūset*. a. n. f. Parabola. Wan.

اجدون *ahædūne*. a. n. f. Pl. San. ab احد
ahæd. Unici, foli. ¶ احد الاحدين *ahæ-
dül-ahædine*, واحد الاحدين *wæhydül-
ahædin*. Vir incomparabilis, eximius. Gol.

اجدفا *ahædühümā*. a. Unus duorum, al-
teruter. L' uno de' doi.

اجدي *ahādī*. p. n. f. Genus exercitus in
India, cujus Centuriones صدی *sadī*: Tri-
buni vero هزاری *hezari* nominantur. Ferh.

اجدی *yhdū*. a. fam. irreg. ab احد *ahæd*.
Una. Una. ¶ سنه اجدي و ثلثین و سبعمایدهده
sene yhdū we selāsine we seb-âmaiede. An-
no septingentesimo tricesimo primo. L' an-
no settecento trent'uno. و خمسين و
اجدي *yhdū we chamsine we elf*. 1051. Ll.

اجديت *ahædijet*. a. n. f. Unitas. Unità.
¶ جناب اجديت درگاهندن *ġenābī ahædī-
jet dergāhinden*. Ab aula unitatis, h. e. a
Deo uno.

اجديداب *yhdydāb*. a. V. [8. a حدب] Incurvari. Wan.

اجذ *ahæzz*. a. Part. Fam. حدّا *hæzzā*. 1)
Agili manu præditus. Wan. 2) Cauda le-
vis camelus, vel ovis. 3) Leve & præpro-
pere factum juramentum. Gol.

اجذا *yhzā*. a. V. [4. a حدّا] Induere cer-
tum genus calceamentorum apud arabes حدّا
hæzā dictum. Wan.

اجزار *æhzār*, ابن اجزار *ibni æhzār*.
a. Part. Providus. Gol.

اجزاق *æhzāk*. a. n. f. Pl. a حدقة *hyz-
kæt*. Segmenta, partes. Gol.

اجز *æherr*. a. Part. Calidior, calidissi-
mus. Gol.

اجراب *yhrāb*. a. V. [4. a حرب] Indicare
viam ad spoliandum hostem. Wan.

اجراج *æhrāg*. a. n. f. Pl. a حرج *hærg*. Lo-
ci angusti. Wan.

اجراج *æhrāg*. a. n. f. Pl. a حرج *hyrg*. 1)
Conchæ venereæ. 2) Partes prædæ, quæ
cani venatico dantur. Gol.

اجراج *yhrāg*. a. V. [4. a حرج] Inducere
ad peccandum. Wan.

اجراه *æhrāh*. a. n. f. Pl. a حرج *hyrh*. Pu-
denda mulieris. Wan.

اجرار *æhrār*. a. n. f. Pl. a حُرّ *hurr*. Libe-
ri, ingenui. Liberi. ¶ اجرار بني ادم *æhrārī
benī ādem*. Mortallum liberi, ingenui. Li-
liberi trā gl'huomini. Ik.

اجرار *æhrār*. a. n. f. Pl. a حُرّ *hurr*. 1) Ole-
ra citra coctionem esculenta. 2) Mediæ do-
morum partes. Gol.

اجراز *æhrāz*. a. n. f. pl. a حرز *hærz*. Nuces
detritæ. Gol.

اجراز *æhrāz*. a. n. f. pl. a حرز *hyrz*. Muni-
menta, præsidia. Gol.

اجراز *yhrāz*. a. V. [4. a حرز] 1) Collige-
re, reportare. 2) Asservare mercedem. Ri-
portar premio, ¶ riservare la ricompensa.
¶ مَثُوبَاتِ جَمِيلَةٍ اِحْرَازِيٍّ وَ حَسَنَاتِ جَزِيلَةٍ اِحْرَازِيٍّ
*mesūbātī ġemīle yhrāzī, we hæsenātī ġezīle
ifrāzī*. Collectio meritorum, & institutio
bonorum operum. Aver cura di accumu-
lar meriti con opere pie, fondazioni sacre.
Br. Sæ.

اجراس *æhrās*. a. n. f. pl. a. حرس *hærs*.
Sæcula. Gol.

اجراس *yhrās*. a. V. [4. a حرس] Morari
multo tempore in aliquo loco. Wan.

اجراض *æhrāz*. a. n. f. Pl. a حرض *hæraz*.
Confecti mærore, proximi exitio. Wan.

اجراض *yhrāz*. a. V. [4. a حرض] Infani-
re amore. Wan.

اجراف *yhrāf*. a. V. [4. a حرف] Emen-
dare statum suum augendo opes. Wan.

أحرف *yhrūf*. a. n. f. Multæ opes. *Wan*.
 يقف [حرف] *yhrāk*. a. V. [4. a] *iakmak*. t. Incendere, comburere, cremare. *Abbruggiare*. ¶ ا حرف *bir kærjei yhrāk*. e. Incendere pagum. *Incendiar un villaggio*. وغارت قصديله *yhrāku ghāret kæstjile*. Cum proposito, incendendi, & diripiendi. *Con dissegno di abbruggiare, e saccheggare*. أحرف اولمق *yhrāk olunmak*. Ardere, conflagari. *Effer abbruggiato. Pass.*

أحرام *æhrām*. a. n. f. Pl. d حرم *hærem*, & حريم *hærim*. Sacra loca, & protecta. *Luoghi sacri, Santuarij*.

أحرام *yhrām*. a. V. [4. a] 1) Prohibere. *Vietare*. 2) Ad summæ venerationis gradum pervenire. *Diventare molto rispettabile*. 3) Intrare urbem Meccam. *Entrare alla città di Mecca*. 4) Viliorem vestem obvisitationem templi Meccani in se fuscipere, quod peregrinantes Muslemite die 10. mensis. *Züil-kæde facere solent. Wan.*

أحرام *yhrām*. a. n. f. 1) Species vestis vilioris, qua utuntur Peregrini Meccam ingressuri. 2) Lodix subtilis, quam ephippio superimponere solent Viatores, eamque nocte sternunt loco culcitæ, aut integumentis. *Coperta leggiera di lana*. ¶ ا حرام ابدوب ائدي *yhrām idüp itti æzmī hærem*, vel عقد احرام ايليوب *ækty yhrām eilejüp*. Se contexit illa Lodice quasi veste ad intrandum Templum Meccanum, ibique peragenda Sacra. *Si apparecchiò ad entrar nella Mecca. Sæ.* أحرام حالت *hāletī yhrām*. Status, & tempus, quo illam vestem induti abstinent venatione, venere, &c. scilicet ante Meccani festi celebrationem. *Gol.*

أحرد *æhréd*. a. n. f. *Fæm.* حردا *hærdā*. Tendinem relaxatam habens *camelus. Wan.*

أحرس *ührüs*. a. n. f. Pl. d حرس *hærs*. *Sæcula. Wan.*

أحرش *æhrés*. a. Part. *Fæm.* حرشا *hærsā*. *Asper nummus.*

أحرش *æhrés*. a. n. f. 1) Stellio, lacerta. *Wan.* 2) Nomen herbæ. *Gol.*

أحرف *æhrūf*. a. n. f. Pl. d حرف *hærf*. *Litteræ. Wan.*

أحربا *yhrinbā*. a. V. [26. a] حرب [حرب] *Crescere capillos, & herbam. Wan.*

أحرجام *yhringiam*. a. V. [3. a] حرجم [حرجم] *Congregari in turbam, confluxum hominum. Wan.*

أحرفاش *yhrinfās*. a. V. [3. a] حرفش [حرفش] *Pronum esse ad iram, & malum. Wan.*

أحرون *æhyrrüne*. a. n. f. Pl. mult. a حرة *hæret*. Loci lapillis nigris velut adusti confiti. *Wan.*

أحري *æhrā*. a. compar. زياده لايف *ziāde laik* *Melior, dignior. Migliore, più degno.*

أحريا *æhryā*. a. Pl. d حري *hæri*. *Convenientia, digniora. Gol.*

أحريان *æhryjan*. a. n. f. i. q. حريان *æchryjan*. *Homo ignarus.*

أحريض *yhryz*. a. n. f. Flos cnici tinctorius. *Alias etiam arabice عصفور usfur. Wan.*

أحز *æhyz*. a. n. f. Pl. d حز *hæziz*. Loci fortes, sed non asperi. *Wan.*

أحزاب *æhzāb*. a. n. f. Pl. d حزب *hyzb*. *Socii congregati ad oppugnandos prophetas. Wan.*

أحزام *æhzām*. a. n. f. Cohortes. *Wan.*

أحزان *æhzān*. a. n. f. Pl. d حزنة *huznet*. *Montes asperi & duri. Gol.*

أحزان *yhzān*. a. V. [4. a] حزن [حزن] *Affligere, contristari. Wan.*

أحزة *æhyzet*. a. n. f. Pl. d حزة *hæziz*. i. q. حز *æhiz*. Loci fortes. *Wan.*

أحزم *æhzem*. a. Part. (أحزم) *æhzem* 1) Medio crassus corpore. 2) Elata, & salebrosa terra.

أحزلال *yhzilāl*. a. V. [11. a] حزل [حزل] *Elevare se a terra camelum. Wan.*

أحسا *æhsā*. a. n. f. Pl. d حسي *hysī*. *Puere in locis arenosis. Wan.*

أحسا *yhsā*. a. V. [4. a] حسو [حسو] *Præbere sorbendum jusculum. Wan.*

أحساب *yhsāb*. a. V. [4. a] حسب [حسب] 1) Sufficere. 2) Dare. 3) Pilos cameli rufos, albosve fieri. *Wan.*

أحساس *yhsās*. a. V. [4. a] حش [حش] 1) Nocere probe rem. 2) Sentire, percipere motum rei alicujus. 3) Putare, invenire. *Sentire, accorgersi. Wan.* ¶ فلان اولق علايي *fūlan olmak ælāinū yhsās*

bujuryldukte. Postquam percepta sunt indicia faciendæ rei. *Accortisi & veduti segni, & indicii, che sarebbe una tal cosa. Sæ.*

أحسان *yhsān*. a. n. f. Pl. احسانات *yhsānāt*. ايلك *eilik*. *Beneficium, gratia, favor. Beneficio, gratia, favore. ¶ احسان*

æ. ا احسان و اكرام *ikrāmū yhsān*. e. Beneficium in aliquem conferre, bene mereri de aliquo. *Far bene, aggratiare, favorire. لطف ايلك ايلك* *yhsān eile aile*. *Fac gratiam, amabo. Di grazia, faccia grazia. ديدو*

yhsān dide. Qui beneficium accepit. *Obligato per benefizij riceuuti. ايز* *yhsān diden-lüz*. Beneficiis devincti tibi sumus. *Vi siamo obligato per molte grazie da voi riceuute. Eb.*

احسب *ahseb.* a. Part. 1) Albo, rufove colore præditus camelus. 2) Crine ruber. *Wan.*

احسك *ahseke.* a. vel in compositione. احسك *ahseke we beseke.* Quomodo vis. *Comme lo commandi. Wan.*

احسن *ahsen.* a. compar. fam. احسن *ahseni mewāzī dūr.* Pulcherrimus locorum est. *La più bella delle Piazze. Br. Sa.* احسن بلدان و اطيب مداین *ahseni būldān we ætjebū medāinū ymran dūr.* Pulcherrima urbium, & optima civitatum judaicarum. *La più bella citta degl' ebrei. Sa.* احسن و جهله *ahseni weg-hile.* Omni meliori modo. *In ogni miglior forma.*

احسن *ahsene.* a. In appreciationibus significat aut كوزل اولسون *gūzel olsun.* t. Pulcher, bonus sit, aut كوزل اتسون *gūzel etsūn.* Pulchrum, bonum faciat. احسن الله الیه *ahsenallāhū ileihi sebileffawābi werresād.* Dirigat eum Deus ad rectam salutis viam. *V. افتخار*

احسنت *ahsente.* Arabicum; sed à persis usurpatur loco شادباش *šadbaš.* Euge, matete. *Ferh.*

احسنتا *yhsintā,* vel *ahsentā.* p. n. f. Hæreditas, possessio. احسنتا گرفتن *yhsintā giristen.* Possidere. *Cast.*

احسند *ahsened.* p. i. q. احسنت *Euge, matete. ahsente. Ferh.*

احسنت *ahseitu.* a. Expressio significans. Percepi notitiam. *Wan.*

احشا *ahsā.* a. n. f. Pl. à حشي *hæsa.* Viscera ventris. *Wan.*

احشاش *yhsās.* a. V. [4. a حش] Pabulari, pabulum colligere. *Gol.*

احشاف *ahsāf.* a. n. f. Mammæ, a quibus lac recedit.

احشاف *yhsāf.* a. V. [4. a حشف] Corrupti fructus dactyli. *Wan.*

احشام *ahsām.* a. n. f. i. q. حشمة *hæseme.* Clientes, famuli. *Il seguito, servitori. Sa.*

احص *ahæfs.* a. Part. Fam. حصا *hæfsa.* Pl. حص *hūfs.* 1) Rariore præditus coma. 2) Raras in ala pennas habens avis. *Wan.* 3) Siccus, & sterilis annus. *Gol. In Duali الاحضان el-ahæfsānī.* Mancipium, & alinus. *Gol.*

احصاء *yhsāe.* a. V. [4. a حصاً] Explere sitim. *Wan.*

احصا *yhsā.* [4. a حصي] 1) صایمت *saimak.* t. Numerare, computare. 2) نوسه. Numerare, contare, sapere. احصا اولنمز *yhsā olunmaz.* Numerari haud potest. *In-*

numerabile. بر وجهله محاربه اندیلرکه شمشوار اندیشه فضاي حصر و احصاي قتلي نکاپوي *bir weg-hile muhārebe ettilerkī šehsūwārī endīse faxāj hæfrū yhsāj katli tekāpūj etmeden kaldy.* Tali modo conflixerunt, ut eques velocissimus cogitationis defecerit in campo comprehensionis, ac enumeratione occisorum, hoc est, tanta strages facta est, ut occisi numerari non poterint. *Fù così atroce il combattimento, che neanche il pensiere può arrivar à comprendere la gran strage, che ne seguì. Sa.* اطعام عام ایچون حدّ وعدّ و احصادن بیرون و ظروف الفاظ و حروفده کنجایشدن افزون اطعمه و یتمام کوناگون نوایدنی مبسوط بیوردی *yt-āmū ām icūn hæddū æddi yhsāden bīrūn we zurūfi elfāzū hurūfte kūngiūsten efzūn æt-ymeī gū-uāgūn mewā-idini mebsūt bljūrды.* Ad cibandum vulgus sterni iussit mensas variorum ciborum omnem numerum & terminum excedentium, & plurium quam in loculis dietionum ac literarum contineantur, hoc est inexplicabilium. *Fù così gran quantità di cibi, e di vivande distribuita, e data a' poveri, e mendici, che non si poterono numerare, nè con la bocca ridire, nè con la penna descrivere. Sa. Br.*

احصاب *yhsāb.* a. V. [4. a حسب] Currendo dispergere lapillos sub pedibus. *Wan.*

احصاد *yhsād.* a. V. [4. a حصد] 1) Appropinquare tempus messis. 2) Contorquere funem. *Wan.*

احصار *yhsār.* a. V. [4. a حصر] 1) Obfidere, arcte circumdare. 2) Retinere, prohibere, *V. محاصره*

احصاص *yhsās.* a. V. [4. a حصّ] Portionem dare. *Wan.*

احصاف *yhsāf.* a. V. [4. a حصف] 1) Firmare, corroborare. 2) Ligare,nectere funem. 3) Properare. *Wan.*

احصال *yhsāl.* a. V. [4. a حصل] Arborem portare immaturos dactylos. *Wan.*

الاحضان *el ahsān.* a. n. f. Dual. Mancipium & alinus. *Horum assimilatio est, quia utriusque valor & pretium ab ætate, & inde præstando labore determinatur. Wan.*

احصان *yhsān.* a. V. [4. a حصن] 1) Ducere uxorem. 2) Velatam incedere mulierem. 3) Custodire in gynæceo uxorem. *Wan.*

احضاب *yhzāb.* a. n. f. Pl. a حضب *hyzb.* 1) Sonus chordarum in arcu. 2) Serpentes maris. *Wan.*

احضاج *ahzāg.* a. n. f. Pl. a حضج *hyzg.* Residua aquæ in aquariis post haustum camelorum. *Wan.*

احضار *yhzār* a. V. [4. a حضر] 1) Curre-
re. 2) حاضرًا *hāzrylamak*, Producere.
3) Præsentem sistere. Far pronto, produr-
re, far venir avanti di se. ¶ احضار خصما
yhzārī chusamā kyldiler. Adversarios
jusserunt comparere, stiterunt iudicio. Fe-
cero comparire le Parti. Eb. احضار و تدارك
tedārükü yhzār idüp. Jubendo in
promptu haberi. Facendo tener pronti,
Ll. احضار اولنمق *yhzār olunmak Pafs*. Ad-
duci, sisti. Effer condotto, e fatto compa-
rire Ik. Sæ.

احضان *æhzān*. n. f. Pl. a حضن *hyzn*. La-
tera, circumferentiæ. Wan.

احضان *yhzān*. a. V. [4. a حضن] Despi-
cere. Wan.

احط *æhætt*. a. Part. 1) Magis declivis, de-
pressior. 2) Velocior dromas. Wan.

احطاب *æhtāb*. a. n. f. Pl. a حطب Ligna. Gol.

احطاب *yhtāb*. a. V. [4. a حطب] Appro-
pinquare tempus cædendi ligna. Wan.

احطال *æhtāl*. n. f. Pl. a حطال *hytl*. Lu-
pi. Gol.

احطب *æhtab*. Part. etiam حظوب *hüzüb*.
Pinguescens. Wan.

احظ *æhazz*. a. Part. Fortunatus, valde
felix. Wan.

احظ *æhuzz*. a. n. f. Pl. pauc. a حظ *hæzz*.
Sortes, bona auguria. Wan.

احظا *yhzā*. a. V. [4. a حظي] Præferre
aliquem alteri. Wan.

احفا *yhfā*. a. V. [4. a حفي] 1) Offende-
re pedem. 2) Tumere in ungula equum. 3)
Garrulitati & altercationi finem imponere.
Wan.

احفات *æhfās*. a. n. f. Pl. حفت *hæfis*.
Omasa. Trippe.

احفاد *æhfād*. a. n. f. i. q. حفده *hæfede* Pl.
a حاف *hāfid*. Socii, amici, famuli, nepo-
tes, generi, affines. V. حافد و اولاد ¶
ewladü æhfādī. Proles, affinesque,
& famuli ejus. La prole, la parentela, e
la servitù, la famiglia. Sæ.

احفاد *yhfād*. a. V. [4. a حفد] Incitare,
impellere. Wan.

احفار *yhfār*. a. V. [4. a حفر] Mutare den-
tes jumentum. Wan.

احفاش *æhfās*. a. n. f. Pl. a حفش *hyfs*.
Capsæ, repositoria fusi. Gol.

احفاص *æhfās*. a. n. f. Pl. a حفص *hæfs*.
Sacci coriacei. Gol.

احفاض *æhfāz*. a. n. f. Pl. a حفص *hæfes*.
Cameli, qui portant suppellectilem domus.
Wan.

احفاظ *yhfāz*. a. V. [4. a حفظ] Irritare.
Wan.

Part. I. Tom. I.

احفاف *yhfās*. a. V. [4. a حف] 1) Negle-
ctum & non unctum esse caput mulieris. 2) Cre-
pitum ventris edere equum currendo. Wan.

احفان *æhfān*. a. n. f. Pl. a حفنة *hæfnet*.
Mensuræ quæ duabus manibus capi possunt.
Wan.

احفة *æhyffet*. a. n. f. Pl. a حفاف *hyfaf*.
Cirri. Chiome crespæ. Wan.

احق *æhæk*. a. n. f. 1) Equus non sudans
in cursu. 2) Compresso passu incedens equus.
Wan.

احق *æhækk*. a. compar. Dignior, æquior,
& legitimior. Più degno, più meritevole,
più legitimo. Ik. Sæ. Tef.

احقا *æhykka*. a. Pl. a حقيق *hækyk*. Digni-
Wan.

احقاب *æhkāb*. a. n. f. Pl. a حقب *hüküb*.
1) Tempora octuaginta annorum. 2) Etiam
secula. Wan.

احقاب *yhkab*. a. V. [4. a حقب] Cingu-
lum in sella posterius ligare. Wan.

احقاد *æhkād*. a. n. f. Pl. a حقد *hykd*.
كيندر *kinler*. Odiæ, malevolentia. Odii,
rancori.

احقاد *yhkād*. a. V. [4. a حقد] Abjicere
odium. Wan.

احقار *yhkār*. a. V. [4. a حقر] Contemptui
habere. Gol.

احقاف *æhkaf*. a. n. prop. Regionis filio-
rum Aad; de quibus in Corano mentio fit.

احقاف *æhkāf*. a. n. f. Pl. a حقف *hykf*.
Cumuli arenacei.

احقاف *yhkāk*. a. V. [4. a حق] 1) Cer-
to cognoscere ac dignoscere. 2) Recte juste-
que facere. 3) Firmare. Wan. ¶ احقاف
yhkāký hækk. e. Jus tribuere, quod
justum est dignoscere & indicare. Far giu-
stizia.

احقال *æhkāl*. a. n. f. Pl. a حقالة *hæklet*.
Dolores ventris. Wan.

احقال *æhkāl*. a. n. f. Pl. a حقل *hækl*.
Arva. Wan.

احقال *yhkæl*. a. V. [4. a حقل] Deci-
dere folia de frumento, antequam culmus con-
solidetur. Wan.

احقاب *æhkab*. a. n. f. fœm. حقا *hækba*.
Onager. Wan.

احقار *æhkær*. a. Compar. Viliior, vilissi-
mus. Più vile, ò vilissimo. ¶ احقار العباد
æhkærül ybād. Infimus servorum. Il mini-
mo de servi. Ll. بو فقير احقار اولاد سلطان
*bu fækyri æhkærī ewlādī sultānül embi-
jā*. Hic pauper, infimus posterorum Princi-
pis Prophetarum. Questo povero, il più vi-
le, delli Discendenti del Prencipe de Pro-
feti (sic Mahomerem vocant) Eb.

حقف *yhkikāf*. a. V. [12. a] Incurvum esse. *Wan.*

حكا *yhkāe*. a. V. [4. a] Firmare, adstringere nodum. *Wan.*

حكال *yhkāl*. a. V. [4. a] Obscurum & dubium esse nuntium. *Wan.*

حكام *æhkām*. a. n. f. Pl. a *hüküm*.
1) Mandata. 2) Judicia. 3) Præcepta legis. 4) Myſteria. 5) Patentes literæ. 6) Præſagia. *Precetti, giudicii, Precetti di legge, misteri, arcani, diplomati, Pronostici.* ¶ شرع شريف اورزه *æhkāmī ser-ŷ ſerif ūzre*. Juxta præcepta sacrae legis. *Conforme li precetti della legge.* ذو ذوابدن *æhkāmī zū zūwābeden iſtichbār itti*. Quæſivit de præſagiis Cometae. *Desidero di ſapere, che coſa præſagiſſe la Cometa.* *Sæ.*

حكام *yhkām*. a. V. [4. a] 1) Firmare. *Raffodare.* 2) Injicere frænum mento equi. *Metter la briglia al cavallo.* 3) Inhibere ſtoliditatem. *Wan.* 4) Complere, recte iſtituere. ¶ سلستره قلعه سي احكام ده *ſilifſtre kæl-æſmī yhkāmīde ihtimam itti*. Arcem Silifſtriam fortificare ſtudiit. *S'applicò a fortificare la Piazza di ſilifſtria.* *Sæ.*

الحكامين *æhkemül hākīmīn*. a. Præſtantiffimus Judicum. *Il più perſpicace delli Giudici.* Ex titulis Judicum V. اقصي

احل *æhall*. a. Part. Pedibus flaccus. *Gol.*

احلاء *yhlae*. V. [4. a] Rem tritam oculis indere. *Gol.*

احلا *yhlā*. a. V. [4. a] 1) Dulcem efficere. 2) Dulce comperire. *Wan.*

احلاب *yhlāb*. a. V. [4. a] Aſſiſtere alicui in mulgendo lacte. 2) Lactarium pecus alicui aſſignare. *Wan.*

احلابة *yhlabet*. a. V. [4. a] In praxto exiſtente mulgere pecus, & lac ſuis domum mittere. *Wan.*

احلاس *æhlās*. a. n. f. Pl. a *hyls*. Pulvilli inde *احلاس الكسوت* ¶ Quæ ſubſternuntur pretioſis veſtibus. *Wan.*

احلاس *yhlās*. a. V. [4. a] 1) Jurare iterato. 2) Leviter pluerè. *Wan.*

احلاط *yhlāt*. a. V. [4. a] Jurare perſervacius. *Wan.*

احلاف *ahlāf*. a. n. f. Pl. a *hylf*. Confæderati. *Wan.*

احلاف *yhlaſ*. a. V. [4. a] Jurare. *Wan.*

احلال *yhlāl*. a. V. [4. a] 1) قوندرمق *kondürmak*. Collocare, hoſpitiu excipere. *Riporre, albergare.* 2) Permittere, licitum

facere. *Concede, far lecito.* 3) Licitum judicare, ut uxor redeat ad virum. 4) Relinquere Gynæceum *Pſeudomaritum arabibus* *الهulle, dictum.* 5) Influere coloſtrum ovium mammis. 6) Se pena dignum fateri. *Wan.*

احلام *yhlām*. a. V. [4. a] Somniare. *Gol.*

احلس *æhles*. a. Part. دوري *doru, dory* e. Spadiceus, badius. *Baio. V. دوري*

احلساس *yhlisās*. a. V. [9. a] Badio colore tinctum eſſe. *Wan.*

احلي *ahlā*. a. compar. Dulcior, dulciſſimus. ¶ احلي من العسل *æhlā minel æſel*. Melle ſuavior, dulcior. *Più dolce del miele.*

احلية *æhliet*. a. n. f. a *hæli*. Cardui craſſi, & arreſcentes.

احليل *yhlil*. a. n. f. Foramen penis, & uberis. *Wan.*

احليل *yhlilā*. a. V. [12. a] 1) Dulce eſſe. 2) Poeticè edulcare aliquid. *Wan.*

احليلك *yhlilak*. a. V. [9. a] Valde nigrescere, nigerrimum eſſe. *Wan.*

احم *æhæm*. a. Pl. حم *hum*. 1) Spadiceus equus cum extremitatibus nigris. *Wan.* 2) Propinquus. *Gol.*

احما *æhmā*. a. n. f. Pl. a *hæm*. Conſanguinei, mariti. *Wan.*

احما *yhmā*. a. V. [4. a] 1) Exſiccare terram. 2) Candeſcere ferrum. *Wan.*

احماد *yhmād*. a. V. [4. a] Laudatum eſſe aliquid. *Wan.*

احماش *yhmās*. a. V. [4. a] 1) Irritare, incitare ad iram. 2) Inflammare ignem. *Wan.*

احماض *yhmāz*. a. V. [4. a] 1) Crescere herbas amaras. 2) Ejusmodi herbas comedendas dare camelo. *Wan.*

احماق *yhmāk*. a. V. [4. a] 1) Parturire matrem filium ſtupidum. 2) Habere aliquem pro hebetè. *Wan.*

احمال *æhmāl*. a. n. f. Pl. a *hæmel* & *hyml*. Onera. *Carichi, peſi, ſome.* ¶ احمال *æhmālī rigiāl*. Onera, ſarcinæ pedatum. *Li fagotti delli pedoni.*

احمال *yhmāl*. a. V. [4. a] 1) Imponere onus. 2) Juvare aliquem in onere ſuſcipiendo. *Caricare, & giovar alcuno a porſi adoffo il carico.*

احمام *yhmām*. a. V. [4. a] 1) Prædeſtinari. 2) Grave negotium eſſe. 3) Appropinquare. 4) Calidam terram eſſe. 5) Lavare aqua calida. 6) Calefacere aquam. 7) Tingere nigro colore. *Wan.*

احمد *æhmed*. a. Part. 1) Nomen viri. 2) Laudabilior.

dabilior. *Wan.* * *Express. figu, seu poeticæ.*
شد احمد پاريندهرا باز همان حال شد
ahmed pārinerā baz hemān hāl šūd. Juxta antiquam con-
suetudinem factum est. *Ferh.*

احمر *æhmer.* a. Part. 1) *fœm.* حمرى *hœ nrā.*
In pl. احمر *æhāmīr* كزى *kyzyl* كزى *kyr-
my y.* Ruber, ruffus. *Roffo.* 2) *Ex Gol.*
Barbarus, alius ab *Arabe,* qui اسود *eswed*
dicitur.

احمر *æhmer.* a. n. f. 1) Nova nec trita via.
2) Dura ac violenta mors. الموت الاحمر
elmewtūlahmer. Dura mors. *Wan.*

احمرار *yhmīrār.* a. V. [9. a حمرار] Magis
rubrum esse. *Wan.*

الاحمران *æhmerāni vel cum Articulo*
elahmerani. a. n. f. Caro & Vinum.

احمير *æhmīret.* a. n. f. Pl. a حمار *hymār.*
Asinus. *Wan.*

احمز *æhmēz.* a. Part. 1) Fortior. *Wan.*
2) Acrioris saporis vinum. *Gol.*

احمس *æhmes.* a Part. 1) Durus, spissus
locus. 2) Strenuus, egregius. 3) Sterilis
annus. *Wan.*

احمش *æhmes.* a. Part. Gracilibus prædi-
tus tibiis equus. *Wan.*

احمك *æhmæk.* a. Part. *fœm.* حمكا *hœm-
kā* ابله *ebleh.* a. عكلس *ækylysyz.* at. Fatuus,
stultus, hebes. *Matto, sciocco, goffo,*

احمكلف *æhmaklyk.* a. n. f. عكلسكلف *ækyly-
syzlyk.* Stultitia, stoliditas. *Pazzia, scioc-
chezza.*

احمي *æhmā.* a. Part. Pudibundus. *Wan.*

احمرار *yhmīrār.* a. V. [11. a حمرار] Maxi-
me rubrum esse. *Wan.*

احن *yhæn.* a. n. f. Pl. ab احنة *yhnet.* Odia.
Gol.

احناء *yhnae.* a. n. f. Pl. ab حنو *hœnew.*
Regiones, circumferentiæ. *Wan.*

احنات *yhnās.* a. V. [4. a حنت] Viola-
re juramentum. *Wan.*

احناج *yhnāg.* a. V. [4. a حنج] Captiose
loqui, torquere verba, sicuti perjuri face-
re solent. *Wan.*

احناش *æhnāš.* a. n. f. حنش *hœnes.* Ani-
malia reptilia, serpentes. *Wan.*

احناف *yhnāk.* a. V. [4. a حنك] 1) In-
citare ad iram. 2) Gibbum cameli macilentum
fieri. *Wan.*

احناك *yhnāk.* a. V. [4. a حنك] Pericli-
tari, experiri. *Wan.*

احنة *yhnet.* a. n. f. Pl. احن *yhæn.* Odium.
Wan.

احنة *yhnet.* a. V. [4. F.] Odio habere,
animo ingens odium concipere. *Wan.*

احنف *æhnef.* a. Part. Loripes. Che a il
pie torto. *Wan.*

احنك *æhnek.* a. Part. Polyphagus ca-
melus. *Wan.*

احني *æhna.* a. Part. *Fœm.* حنيا *hœnjā,*
حنوا *hœnwā.* Incurvus dorso. احنا
æhnā zuluān. Maxime propensus, ac
benevolus. *Wan.*

احواج *yhwāg.* a. V. [4. a احوج] 1) Ne-
cesse habere. 2) Facere necessarium. *Wan.*

احواز *yhwāz.* a. V. [4. a حوز] Celeriter
impellere camelum. *Wan.*

احواش *yhwās.* a. V. [4. a حوش] 1) Ve-
nari feram, ut incidat in rete. 2) Cogere
in unum camelos indomitos. *Wan.*

احواض *æhwāz.* a. n. f. Pl. a حوض *hæwz.*
Piscinæ. *Wan.*

احوال *æhwāl.* a. n. f. Pl. a حال *hāl.* Sta-
tus, modi, conditiones, res, negotia. *Sta-
ti, affari, negozi.* احوال جنكي
æhwāli gēngī. Res militares. *Affari, cose di guer-
ra.* احوال خير مال
æhwāli chæir me-āl. Bo-
ni status, pro singulari Bonus status. *Felice-
stato, prospero. Ll. Sic.* احوال المزدن
اولنورسه الحمد لله تعالى دولت پادشاهيده
*æhwālū-
mūzden sū-āl olunursæ elhœmdū lillāhī te-
ālā dewletī pādīšāhīde wūgiūdūmūz syhhaet
ūzre mewgiūd olup.* Si de meo statu
quæsieris, Deo excelso fit laus, sub auspi-
ciis Imperatoris bona fruor valetudine. *Se
si desidera sapere del mio stato, con la gra-
zia di Dio eccelso mi ritrovo sotto li auspicii
del Imperatore con buona salute. Ll.*

احواب *æhwāb.* a. Part. Peccans, offen-
dens specialiter patrem vel matrem. *Wan.*

احوزي *æhwēzī.* a. Part. Promptus, fo-
lers. *Gol.*

احور *æhwer.* a. n. f. 1) Jupiter planeta:
2) Intelligentia. *Wan.*

احور *æhwer.* a. Part. *Fœm.* حوري *hæwrā.*
Pl. حور *hūr.* Oculis pulchris præditus. *Gol.*

احورار *yhwīrār.* a. V. [9. a حوزار] 1) Ocu-
losvalde nigros vel cæruleos habere, sicuti
virgines a Mahomede affeclis suis in Pa-
radiso promissæ, habere dicuntur. 2) Album
esse. *Wan.*

احورة *æhwīret.* a. n. f. Pl. pauc. ا حوار
hūwār. Pulli camelini post matrem curren-
tes. *Wan.*

احوري *yhwēri.* a. Candicans cute & mol-
lis. *Gol.*

احوزي *æhwēzī.* a. Part. i. q. احوذي
æhwēzi. Promptus in compellendis camelis. *Wan.*

احوس *æhwēs.* a. Part. Imperterritus.
Wan.

احوص *ahwas*. 2. Part. Fam. حوصا *hæwsā*. Pl. حوص *hūs*. Angusto oculi angulo præditus. *Wan*.

احوص *ahwæs*. 2. n. f. Nomen viri, unde احاوص *ahawys* Pl. Qui tale proprium habent nomen. *Gol*.

احوط *ahwat*. 2. Part. Cingens. *Wan*.

احول *ahwel* 2. Part. Plur. احاول *ahāwil* 1) Luscus, strabo. *Losco*. 2) Astutus, dolosus. *Wan*.

احولال *ahwilāl*. 2. V. [9. a حول] Luscum esse. *Wan*.

احوواء *ahwiwae*. 2. V. [9. a حوا] Rubidum esse. *Effer rosso, fusco. Wan*.

احوي *ahwa*. 2. Part. fam. حوا *hæwwa*. Pl. حوا *huww*. Labiis niger. *Wan*.

احوية *ahwyet*. 2. n. f. Pl. a حوا *hywa*. Tabernacula ex pilis camelinis. *Wan*.

احويوا *ahvywa*. 2. V. [11. a حوا] Maxime rubidum esse. *Wan*.

احوي *ahwa*. 2. Dimi. احي *ahwi*. Labiis nigerulus. *Gol*.

احيا *ahjā*. 2. n. f. Pl. a حيا *hæjj*. (اموات) *emwāt*. (صاغر دريلر) *diriler sāghler*, Vivi. *Li vivi. Ik. V. Gol*.

احيا *ahjā*. Pl. a حيا *hæjj*. 1) Vivi. *Wan*. 2) Tribus وحى *wæhj diçti*. *Wan*.

احيا *ahjā*. 2. V. [4. a حيا] 1) Resuscitare. *Risuscitare*. 2) Communitatis alicujus jumenta in bono statu esse. 3) Sanum factum edere camelum. 4) Populum transigrare in regionem herba luxuriantem, & aquosam. *Wan*.

احيا *ahjā*. 2. n. f. Resuscitatio, revocatio ad vitam. *Risuscitamento*. احيائي سنت *ahjāi sunneti* *sejidül ebrār*. Resuscitatio legis, Principis Justorum (Mahometis) *Seguir li Consigli del Prencipe de Giusti. Sæ. Br. علوم احياء* *ahjāil ulüm*. Resuscitatio scientiarum, nomen libri cuiusdam. احياء *ahjā*. c. Resuscitare, exhilarare (reasumere, revocare *Sæ. Vivificare, rallegrare, ristabilire*. احياء عظم رميم ايدردي *ahjā i äzmü remüm iderdi*. Resuscitabat ossa arida, seu cariösa. *Rendeva vita alli ossi secchi e fraciti. Eb.* ايدوب احياء رسوم اجدادن *idüp yhjā rüsümü egdādin*. Excitavit de novo mores majorum suorum. *Rivoco nuovamente ad uso li costumi de' suoi Antenati. Sæ.* احياء *ahjā i wügiüd buiurun*. Restitue me vitæ, h. e. erige me lapsum. *Rendete mi l'anima, Eb,* احياء *gige i yhjā*. c. *elegantius* احياء ليلى *ahjā i leil*. c. *Vigilare noctu, noctes insomnes ducere. Vigilare, di notte.* احياء اولنمف *ahjā olunmak*. *pass.* Reviviscere. *Tornâr in vita.*

احياد *ahjād*. 2. n. f. Pl. a حيد *hæjd*. *Cæcumina montium. Wan*.

احياز *ahjāz*. 2. n. f. Pl. a حيز *hæjjiz*. Loci, plagæ. *Wan*.

احيان *ahjān*. 2. n. f. Pl. a حين *hyn*. Tempora. *Li tempi*. احيان و اوقات *ewkätii ahjan*. Tempora & horæ, seu spatia temporis. *Li tempi, le ore. Ik.* گذران احيان *güzerānū ahjān*. ol. Terere tempora, vivere. *Passar li tempi, le ore sue. Ik.*

احيان *ahjān*. 2. V. [4. a حين] Morari per aliquod temporis spatium in aliquo loco. *Wan*.

احيانا *ahjānā*, pro احياناً *ahjānen*. 2. adverb. بعض كره *bæzy kerre* *ok gāh begāh* p. Interdum, identidem. *Alle volte, di quando in quando. Ll.*

احيبة *ahibet*. 2. n. f. Summus affectus iræ, & tristitiæ. *Wan*.

احيعة *ahjehet*. 2. n. f. prop. Viri celebris. *Wan*.

احيف *ahjef*. 2. Part. fam. حيفا *hæjfa*. Qui non irrigatur pluvia campus. *Gol*.

احيل *ahjel*. 2. compar. Versutior, sagacior. *Gol*.

احيوي *ahjwi*. 2. Part. Rubidulus labiis. *Wan*.

احيية *ahjiyet*. 2. n. f. Pl. a حيا *hæjja*. Pudenda. *Wan*.

آخ *ach*. p. Particula laudantis pro آفرين *āferin*. Maçte, præclare. *Ferh*.

آخ *āch*. t. Particula exclamantis, pro آه *Ah!* suspirium.

آخ *æch*. 2. n. f. فرنداش *kærindās*. c. Frater. آخ في الله *æchy fillāh*. Frater in Domino *V. اتحاد* آخي *æchj*. Frater meus, & frater mi. *Mio fratello. Wan*.

آخ *æch*. p. 1) Particula laudantis pro آفرين *āferin*. Maçte. 2) Particula admirantis pro آخ *bochcoch*. Mirum! *Ferh*.

آخ *üch*. p. 1) Particula gaudentis, آخ *ejulantis*. Ohe! *Ferh*.

آخ *yehch*. 2. Vox camelum compellentis ad genua flectendum. *Gol*.

آخ *yehh*. 2. n. f. Olla. *Gol*.

آخ *acha*, vel آخو *achw*. 2. V. [1. F.] Fratrem, amicum esse. *Gol*.

آخ *æchæ*. 2. n. f. Pl. ab آخ *æch*. Fratres. *Wan*.

آخ *yeha*. 2. V. [4. ab آخو] 1) Fraternitatem & amicitiam contrahere. *Wan*. 2) Pro fratre se gerere. *Gol*.

اُخا *ucha*. *n.* Nomen loci circa Basram, ubi complures fluvii, seu rivi ac pagi sunt. *Gol.*

اِخ *æch æch*. *p.* Particula. 1) Laudantis. *Maçte!* 2) Vah Dolentis. *Ferh.*

اِخَابِير *æchābir*. *n. f. Pl. a* خِير *chæber*. Nuntia, rumores. *Gol.*

اِخَادِيد *æchādīd*. *n. f. Pl. ab* اِخْدُوْد *üchtūd*. Sulci, fissuræ. *Gol.*

اِخَاذ *yçhāz*. *n. f.* 1) Lacus. 2) Terra, quam quis pro se, vel pro Principe occupat. *Gol.*

اِخَاذَة *æchāzet*. *n. f.* 1) Locus in campo, ubi intercipitur aqua. *Wan.* 2) Emphyteusis. 3) Ansa, vel annulus, quo tenetur clypeus. *Gol.*

اِخَار *āchār*. *p. n. f.* Res minoris pretii, & abjecta. *Cast.*

اِخَارَة *yçhāret*. *n. V.* [4. *a* خور] Mutuo dare. *Wan.*

اِخَارِيج *æchārīg*. *n. f. Pl. a* خِرَج *chærg*. Proventus ex tributo. *Gol.*

اِخَاذ *āchāz*. *p. n. f.* Res inutilis, & nullius momenti. *Ferh.*

اِخَاسِي *æchāsī*. *n. Part. Pl. a* خَاسَا *chāsā*. Impares. *Gol.*

اِخَاسِيْف *æchāsīf*. *n. Part.* Mollis terra vel humus. *Wan.*

اِخَاذَة *yçhāzet*. *n. V.* [4. *a* حوض] Duce-re ad aquam pecus. *Wan.*

اِخَاذَة *yçhāfet*. *n. V.* [4. *a* خوف] Terre-re. Spaventare. *Wan.*

اِخَاكِيْف *æchākīk*. *n. f. Pl. a* خَيْف *chykk*. Grex camelorum triennium. *Gol.*

اِخَال *āchāl*. *p. n. f.* Cortex fructuum, segmentum ligni, vel alia arida. *Ferh.*

اِخَالَة *yçhālet*. *n. V.* [4. *a* خيل] 1) Nu-bes pluviam minari. *Wan.* 2) Ornari her-bis terram. 3) Dubiam videri rem. 4) Ima-ginari rem aliquam. *Imaginarfi una cosa.*

اِخَامَس *æhāmys*. *n. f. Pl. a* اِخْمَس *æch-mæs*. Cameli quinquennes. *Gol.*

اِخَان *æchānī*, pro اِخْوَان *æchwānī*. *n. f.* *Dual ab* اِخ *æch*. Duo fratres. *Wan.*

اِخَانِيدَن *æchānīden*. *p. V.* *Trans. ab* اِخْتَن *achten*. Facere ut quid perveniat. *Cast.*

اِخَاوَة *yçhāwet*. *n. V.* [1. *F.*] Fratrem vel amicum se præbere. *Gol.*

اِخَايَا *æchājā*. *n. f. i. q.* اِخَاوِي *æchāwī* *Pl. ab* اِخِيَة *æchyjet*. Funes tentorii. *Gol.*

اِخَايَل *uchāil*. *n. Part.* Arrogans, super-bus. *Wan.*

اِخْبَا *yçhbā*. *n. V.* [4. *a* خبا] 1) Extingue-re. 2) Erigere tentoria. *Wan.*

اِخْبَاب *yçhbāb*. *n. V.* [4. *a* خبت] Glome-rare gressus equum. *Wan.*

اِخْبَات *æchbāt*. *n. f. Pl. d* خِبْت *chabt*. Campi. *Gol.*

اِخْبَات *yçhbās*. *n. V.* [4. *a* خبت] 1) Corrum-pere. 2) Pravos focios sibi adsciscere. *Wan.*

اِخْبَار *æchbār*. *n. f. Pl. a* خِير *chæber*. Nova, nuncii, & historiae, traditiones pec-
sacrae. *Nuove, Istorie.* اِخْبَار سَلْجُوْقِيَه *æchbārī selgīūkīje*. Historiae Selgiucenses. *Croniche delli Selgiuchi. Sæ.* اِخْبَار دَرَرَبَا *æch-bārī dūrerbār*. Historiae gemmiferæ, & læ-ti nuntii. *Istorie, & ragguagli lieti, belli. Sæ.* اِخْبَار وَحْشَت مَدَار *æchbārī wəhşet me-dār*. Nova infausta. *Auuişi strani, e disgu-
stevoli. Sæ. Br.*

اِخْبَار *yçhbār*. *n. V.* [4. *a* خِير] خِير وَبِرْمَك *chæber wirmek*. Nuntiare. *Avvisare, dar parte.* اِخْبَار صَحْتَكِرِي يَا سَلَامَتَكِرِي اِخْبَار *æchbārī syhætün-üzī, jā selāmetün-üzī yçhbār eilen*. De salute & incolumitate vestra nos certiores reddatis. *Dateci nuo-
va della vostra salute.*

اِخْبَال *yçhbāl*. *n. V.* [4. *a* خبل] Mulgen-di gratia mutuum accipere jumentum. *Wan.*

اِخْبَس *æchbēs*. *n. compar.* Impurior. *اِخْبَسَان el-æchbesānī*. Merda, & urina. *Gol.*

اِخْبِيَه *æchbīje*. *n. f. Pl. a* خِبَا *chybā*. Tabernacula campestria, Mapalia. *Tende. Sæ. V.* اصحاب

اِخْت *ächt*. *p. Prat. perf. ab* اِخْتَن *achten*. Evaginavit gladium. *Ferh.*

اِخْت *ucht*. *n. f.* 1) Soror. 2) Amica. *Wan.*

اِخْتَا *üchtāi sūheil*. *n. p.* Sorores canopi, duo sidera nota, etiam شعْرَبَان *si-rejān* juxta *Ferhenghium* nominantur.

اِخْتَان *æchtān*. *n. f. Pl. d* خْتَن *chæten*. Generi, affines. *Gol.*

اِخْتَبَا *yçhtybā*. *n. V.* [8. *a* خبا] Tegere, exstinguere. *Wan.*

اِخْتَبَاب *yçhtybāb*. *n. V.* [8. *a* خبت] Plicas habere vestem. *Wan.*

اِخْتَبَاذ *yçhtybāz*. *n. V.* [8. *a* خبز] Pinfere panem. *Wan.*

اِخْتَبَاس *yçhtybās*. *n. V.* [8. *a* خبس] Abun-danter, copiose fumere de re aliqua. *Wan.*

اِخْتَبَات *yçhtybāt*. *n. V.* [8. *a* خبط] In sum-ma necessitate ab aliquo gratiam petere. *Wan.*

اِخْتَبَال *yçhtybāl*. *n. V.* [8. *a* خبل] Incan-tatione depravare alicujus mentem, vel mem-brum. *Wan.*

اِخْتَبَوْت *ächtybos*. *n. f.* Polypus piscis.

اِخْتَبَاء *yçhtytāe*. *n. V.* [8. *a* ختاء] 1) Ab-scondere se prae timore vel pudore. 2) De-cipere aliquem. *Wan.*

اِخْتَبَام *yçhtytām*. *n. V.* [8. *a* ختم] آخر او *ächyr*

ächyr o. Finire, complere. *Finire. In compositione.* ¶ *müweddēt ychtytām q.* Cujus finis est amicitia. *Amoreuole, affettuosō. Ll.* *ychtytām būlmak.* Finiri; compleri. *Finirsi, conchiudersi. Ll.* *ychtytān.* a. V. [8. a ختن] *Circumcidi. Circonciudersi, esser circumciso. Sæ.* *ychtydām.* a. V. [8. a خدم] *Adhiberi ad fervitia. Ik.*

ächter. p. n. f. 1) ستاره و طالع نیکو *sytare, we tāli'i nīkū.* Stella, bonum omen. *Astro, sorte buona.* 2) فال نیکو *fālī nīkū.* Horoscopus bonus, faustus. *Costellazione buona.* 3) Vexillum striatum. 4) Voti compos. *Ferh.* ¶ *nī kächter.* Natus sub bono omine. *Felice. Sæ.* دختر سعد اختر *dochteri sæ'd æchter.* Filia optimi horoscopi. *Figlia nata sotto l'ottima costellazione. Ah.* * *Expres. fig.* اختر گذشت *ächter guzešt.* Accidit, sicuti destinatum erat.

ychtyrās. a. V. [8. a خرش] *Sca- bere. Grattare. Wan.*

ychtyrāt. a. V. [8. a خرط] *Stringere gladium. Wan.*

ychtyrā. a. V. [8. a خرع] 1) پیداء *peidā.* e. De novo facere. 2) Perfide defraudare (*cum addito ستم طریقیلہ Sitem tārīky ile, q.* Tyrannice. *Per tirannia. Sæ.*) 3) Separare in partes. *Wan. Far cosa nuova, & defraudare. Ah.* ¶ فاتح بولایر سلیمان *fātyhī būlāir sūleimān pāsāi ghāzī ychtyrā-ýdūr.* Inventio est expugnatoris Arcis Bulair dictæ Solimanis Bassæ Bellatoris. *Fū inventionē di Sc. Sæ.*

1) [8. a خرق] *ychtyrāk.* a. V. *Lacerare. 2) Dilacerari. 3) Perflare, rapideque spirare ventum. Sæ. Gol.*

ychtyrām. a. V. [8. a خرم] *Succidere radicitus. Wan.*

ächteri dānis. p. n. f. comp. Jupiter, & Mercurius Planetæ. *Ferh.*

ächteri. sersīze. p. n. f. comp. *Fausta constellation. Ferh.*

ächteri sinās. p. n. f. comp. 1) Astrologus. 2) Negromanta.

اختر کاویان & اختر کاون *ächter kāwān, & ächter kāwījān. p. n. f. comp.* Vexillum Kiawani alias etiam *derfīs,* dictum, quod *celeber faber ærarius ad deturbandum de throno zohac sustulit. Ferh.*

اختر کوی & اختر گوی *ächter giū, & ächter guj. p. n. f. comp.* Astrologus, augur. *Ferh.*

pro اخترلیق *ächterilmak. i. V. pro äktärylmak. Pass. sequentis.*

باشی اشغه & اخترمق *ächtermak. i. V. basī asāgha ächtermak (Plerique*

scribunt اخترمق äktärmak) Invertere in ca- put. Rivoltar la testa in giü.

اختریس *ächterios. i. n. f. barb. Octo- ber mensis. Ottobre. Invenitur* اختریس *ächteris. Idem.*

[8. a خرز] *ychtyzāz. a. V. Dispo- nere tela. Wan.*

[8. a خزل] *ychtyzāl. a. V. Refe- care. Wan.*

1) [8. a خزن] *ychtyzān. a. V. Re- condere thesaurum. 2) Celare arcanum. Wan.*

[8. a خشع] *ychtyšā. a. V. Sub- missius se gerere. Umiliarsi. Wan.*

1) [8. a خصر] *ychtysār. a. V. De- curtare viam. 2) Contrahere vocem. Scor- tare, abbreviare. Differentia est inter*

ychtysār & یکتیسار yktysār. illud abbreviat

vocem & figuram, seu modum dicendi; hoc autem & vocem & sensum significationemve

abbreviat. ¶ یکتیسار ychtysār. e. فصلتیک

kyffältmak. Abbreviare. Abbreviare, scortare.

[8. a خصص] *ychtysās. a. V. 1) Attribuere aliquid alicui rei. 2) Proprium & peculiarem esse. Effere proprio. ¶*

ychtysās ile. adv. 1) Devote. 2) Spe- cialiter. Con divozione; specialmente.

[8. a خصف] *ychtysāf. a. V. Consuere. Wan.*

[8. a خصم] *ychtysām. a. V. Inimi- citias mutuas habere. ¶*

ychtysām o. Altercari inter se. Contendere tra di loro.

[8. a خصب] *ychtyzāb. a. V. Tingere unguis. Wan.*

1) [8. a خضر] *ychtyzār. a. V. De- metere pabulum virens. 2) in passivo In*

adolescētia, ceu ætatis virore mori, seu præmaturus obitus. ¶

پستر اخترصار اوزره pisteri ychtyzār üzre chufte, we

chūnī gülgüne icre nü hüfte oldughyn gör- gēk. Videns eum sopitum in lecto præmaturæ

mortis, & in sanguine rosei coloris recondi- tum. Vedutolo addormentato sopra'l letto del- la morte immatura, & immerso nel sangue. Sæ.

1) [8. a خضع] *ychtyzā. a. V. Se humilem gerere. 2) Reprimere superbiam alicujus. Wan.*

[8. a خطو] *ychtytā. a. V. Figere gressum. Wan.*

1) [8. a خطاب] *ychtytāb. a. V. Concionatorem agere. 2) Ad nuptias invi- tare. Wan.*

[8. a خطا] *ychtytāt. a. V. Lanu- ginem crescere. Wan.*

[8. a خطف] *ychtytāf. a. V. Ar- ripere. Wan.*

اختطافاً *ychtytāfen*. a. Adv. Rapina, raptu.
اختفا *ychtyfā*. a. V. [8. a خفا خفي] 1) Erruere e dubio. *Wan.* 2) Occultare. 3) Scientia reddendi se invisibilem. *Arte di rendersi invisibile. Eb.* ¶ اختفا *ychtyfā* e. اختفا او زره او *ychtyfā üzre ol.* Occultare se, abscondere. *Nasconderfi. Eb. Sæ. V.* اختفا کرده *ychtyfā Kerdeî perdei zühül ol.* Abdere se post velum oblivionis. *Ik.*

اختفاض *ychtyfāz*. a. V. [8. a خفض] Circumcidere puellam. *Wan.*

اختلا *ychtylā*. a. V. [8. a خلا] Demetere viridem herbam. *Wan.*

اختلاب *ychtylāb*. a. V. [8. a خاب] Circumvenire aliquem falsis sermonibus, fallere. *Wan.*

اختلاج *ychtylāg*. a. V. [8. a خلاج] 1) Vi evellere. 2) Oculo nutare. *Wan.*

اختلاس *ychtylās*. a. V. [8. a خلس] Raperere, abripere. ¶ اختلاس ايله *ychtylās ile.* Carptim, raptim. *Ian.*

اختلاط *ychtylāt*. a. V. [8. a خلط] 1) *kærysmak.* Miscere. 2) *Permisceri,* 3) *Immiscere se.* 4) *Converscere,* conversari cum aliquo. 5) *Mente capi.* *Wan. Mescolare, meschiarsi, conversare.*

اختلاع *ychtylā*. a. V. [8. a خلاع] Frangere fædus inter se pactum. *Wan.*

اختلاف *ychtylāf*. a. n. f. Diversitas, discordia, contrarietas, v. g. *opinionum de aliqua re. Diversità. Sæ.* ¶ اختلاف

شهرزادگانی غنیمت بلوب *ychtylāf i şehzādegānī ghænīmet bilūp.* Felicitati sibi ducens discordiam Principum. *Riputando le discordie, e le guerre di quei Principi, e Fratelli, per sua buona ventura; & occasione. Br. Sæ.* اختلاف زمانه مختلف الوان درلو *Sæ.*

اضداددن اولان انواع میوه‌های شیرین اشجاری *ychtylāf i zemānile muchtelif elwān, dūrlū æzdāden olān enwā-y mīwehāi šīrīn ešciārī texjīn eilemīs.* Varii fructus suaves, pro diversitate temporum diversos referentes colores, & e variis Heterogeneis producti exornabant arbores. *Si vedevano gl' alberi carichi di varij frutti soavi, di diversi colori, di tutte le stagioni, e prodotti da piante d'altra specie, &c. Eb.* اختلاف

اختلاف *ychtylāf kylmak, Tef.* ¶ اختلاف *ychtylāf kylmak, Tef.* اختلاف او زره او *ychtylāf üzre ol.* Discrepare opinione, contendere. *Discrepare, esser di altra, contraria opinione, & opporsi, contrastare.*

اختلافات *ychtylāfāt*. a. n. f. Pl. *præcedentis.* Discordiæ, contrarietates. ¶ اختلافات *ychtylāfāt i uchuwwetī Sultān.*

اختلافات *ychtylāfāt*. a. n. f. Pl. *præcedentis.* Discordiæ, contrarietates. ¶ اختلافات *ychtylāfāt i uchuwwetī Sultān.*

Diffidia fratrum Principis. *Le discordie de' Fratelli del Rè. Br. Sæ.*

اختلال *ychtylāl*. a. V. [8. a خلل] 1) *Necessesse esse.* 2) *Macilentum fieri.* 3) *Transfingere telo.* *Wan.*

اختلال *ychtylāl*. a. n. f. *Turbatio, alteratio, læsio. Torbolenza, alterazione. ¶*

اختلال حال *ychtylālī hāl.* *Turbatio status, turbæ. Torbolenza. Sæ.* اختلال مزاج *ychtylālī mizāg.* *Alteratio fanitatis, aut temperamenti. Alterazione di sanità. صلحی اختلالنه*

صلحی اختلالنه *Sulhun-ychtylālīne bāys olyjūr.* *Causat turbationem pacis. Cagiona alterazione alla pace. صلحی اختلالنه موّدی بر معنادر*

صلحی اختلالنه موّدی بر معنادر *sulhun-ychtylālīne müeddī bir mæ'nā dūr.* *Est res causans turbationem pacis. Sono cose, che possono turbar la pace, &c. Ll.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

اختیار *ychtymār*. a. V. [8. a خیر] Cooperiri fæminam certa specie vestis لچک *leçk di çtæ. Wan.*

أخذة *uchzet.* 2. n. f. 1) Præstigia, fasci-
natio. 2) Corallium vitreum incantatorium.

آخر *āchær.* 2. Part. Fam. اخري *uchra.* Al-
ter, alius, secundus. *Altro.* آخرک رعایاسی *āchærun-ryāiāsī syz dijū.* Dicentes,
vos estis alterius subditi. *Dicendo, fiete sud-
diti d'un'altro. Ll.* آخردن *ācharden.* Ab
altero, aliunde. *Da un'altro, d'altrove.*
آخر دیار *āchær diār.* Alia regio. *Paese fo-
rastiere. Br. Sæ.* آخر ست *semti āchær.* Alia
via, & alio. *Aitra strada, altrove. Ik.*
آخر شکل *seklī āchær ol.* غیر شکل *ghæi-
ri sekl ol.* Alterari, mutari. *Alterarsi, mu-
tarsi.*

آخر *āchær.* p. n. f. Lavacrum in balneo,
vel aquario. *Ferh.*

آخر *āchær.* p. part. 1) Utique, imo. 2)
Nonne. 3) Exempli gratia. *Ferh.*

آخر *āchor.* p. n. f. 1) Stabulum, pro
آخر *āchor.* 2) Clavicula, os sub gutture, & su-
pra pectus. *Ferh.*

آخر *āchyr.* 2. Part. & Adv. (اول *ewwel.*)

1) Posterior. 2) Pars posterior. 3) Tan-
dem. *Posteriore, la parte di dietro, fi-
nalmente. ¶* آخرنده *āchyrinde.* In fine cu-
jus. *Al fine di che. Eb.* آخر عمره دک *āchyrÿ ùmredék.* *Ik.* Tartaricè

آخر عمره *āchyrghacia.* *Ll.* Usque ad extre-
mum vitæ. *Sino al fine della vita.* آخر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

آخر *āchyrÿ nihāredék.* Usque ad finem
diei. *Sino al fine del giorno. Sæ.* آخر الامر

get DEUS eum a termino suo. *Imprecatio-
nis formula. Wan.*

آخر *uchær.* 2. Part. plur. a اخري *uchrā.*
Alia, alteræ. *Wan.*

آخر *uchur.* 2. Adv. (قدم *kudüm*) Postre-
mum. *Wan.*

آخر *āchyren,* & آخرت *āchyrijen.* 2. Adv.
Finaliter, tandem, ut supra

آخر *uchuren,* etiam *uchærin,* & آخر *uchurin,*
& *uchærin.* 2. Adv. Pone, a
tergo. *Gol.*

آخر *ychrāb.* 2. V. [4. a خراب] Deva-
stare, depopulari. *Wan.*

آخر *æchrāt.* 2. n. f. plur. a خرت *churt.*
Foramina acuum, fibulæ.

آخر *æchrāg.* 2. n. f. plur. a خرج *chærg.*
Expensæ. *Wan.*

آخر *ychrāg.* 2. V. [4. a خرج] *çikarmak.*
Extrahere, producere. *Far usci-
re, cavar fuori. ¶* آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

آخرجه قادر اولان *ychrāgine kādÿr olān.* Qui id legere potest,
vel propius qui id extrahere potest. *Eb.*

āchyr bīn olmaiān, غافل ghāfil. Improvidus, imprudens, extrema non respiciens. Imprudente, che non considera il fine.

آخره ācharet. a. Part. fam. Altera, secunda. Wan.

آخره ācharet. a. Adv. Postea, in fine. Wan.

آخره āchret. a. n. f. Creditum, nomina. ¶ باع باخرة ba-ā bi āchretin. Vendidit in creditum, i. e. pretio post solvendo. Wan.

آخره āchret. a. Part. آخره āchyre fam. ab آخر āchyr. Posterior, postrema. L'altra, و il fine. Item usitate altera vita, alter mundus (hic enim vocatur دنیا dūnjā.) L'altra vita, l'altro mondo. ¶ آخرت

آخرت قرنداشي * باباسي. āchret oghly. اوغلي āchret karindāsi, bābāsi. Quod alias Turcicè dicitur باالف * قرداشلي * اوغلي oghullyk, kardāšlyk, bābālyk. Adoptivus filius, frater, Pater. Figlio, fratello, Padre adottivo ò giurato.

آخره āchyrret. a. n. f. Pl. a خرير chærir. Loci plani, planities.

آخره āchreg. a. Part. fam. خرجا chærgiā. 1) Albo nigroque colore variegatus. Wan. 2) In vertice nigris arenis nudus mons. Gol.

آخره ychrigiāg. a. V. [خرج] Extremities pedum albicare in ove vel alio animale. Wan.

آخره āchriget. a. n. f. pl. a خرج chærg. Expenſæ.

آخره āchrige. a. n. f. Nomen loci. آخردست āchyrdest. p. n. f. comp. 1) Qui ultimum in confessu locum occupant. 2) Lusus aleæ. Ferh.

آخره āchres. a. n. f. 1) Mutus. 2) Crasum lac, ut cujus agitati sonus non auditur. 3) Mons, vel locus alius nulla resonans echo. Wan.

آخره āchriset. a. n. f. pl. a خروف chærūf. Agni.

آخره āchrak. a. part. fam. خرقا chærkā. 1) Aure perforatus. Wan. 2) ريفت (refyk) Iners, qui nihil novit perficere. 3) Vehementer spirans ventus.

آخره āchruk. p. n. f. Clavicula, os sub gutture, & supra pectus. Ferh.

آخره āchorek. p. Diminut. Exiguum stabulum. Cast.

آخره āchrem. a. part. Qui fissum habet aures, nasum, vel labium. ¶ آخرم الكتف āchremül-kitf. Alam intermediam scapulae succifam habens. Gol.

آخره ychrimās. a. V. [خمس] Silere, Tacere. Wan.

آخره ychriwwāt. a. V. [خرط] Cur-rere magno cum imperu. Wan.

آخره āchros. p. n. f. Ejulatus, clamor. Ferh.

آخره ācherūne. a. Part. plur. San. a آخر āchær. Alii.

آخره uchrewī. a. Part. (ديوي dūn-jewī) و in fam. آخره uchrewije. Alterius mundi, seu ad alteram vitam quippe æternam spectans. Dell' altro mondo, dell' altra vita. Ik. Tef.

آخره uchrā. a. Part. fam. ab آخر āchær و āchyr. (اولي ulā) Altera و posterior. L'altra, l'ultima. و cum articulo الاخرى el uchrā. Altera vita. L'altra vita i. q. آخرت

آخره uchrejāt. a. n. f. Plur. a آخرى uchra, i. e. ewāchyr. Postremæ, & ultimæ partes. Gol.

آخره āchryjān. P. n. f. 1) Vestium, suppellectilis, aliarumque mercium venditio. 2) Vestiarium, Guarderoba. Ferh.

آخره āchryjān. p. n. f. i. q. præc. Ferh. آخره āchryjān, vul. ahriān. p. n. f. Homo ignarus rerum, religionis, eamve non curans. Ignorante, che non sà, nè di fede, nè di legge.

آخره ychrygiāg. a. V. [خرج] Extremities pedum albicare in ove, vel alio animale. Wan.

آخره ychryrāk. a. V. [خرف] Lacerari. Wan.

آخره ychryt. a. n. f. 1) Nomen plantæ. 2) Herba falsa. Wan.

آخره ychryt. a. Part. Decorticatus. Gol. آخره āchyrin. a. Part. (اولين ewwelin) Pl. in obliquo ab آخر āchyr. Posteriores, novissimi, posteri. Li posteriori, li ultimi.

آخره āchyzzet. a. n. f. Pl. a خرز chuzex. Panni ex ferico crassiori. Gol.

آخره āchzer. a. Part. 1) Arctos, parvos oculos habens. 2) Patus, qui velut limis intuetur. Chi hà gl' occhi piccoli, ò stretti, e loschi.

آخره āchzem. a. n. f. 1) Serpens mas. 2) Nomen viri. Wan.

آخره āchzā. a. Part. Ignominia magis affectus. Gol.

آخره āchæfs. a. Comp. Vilior, ignobilior. Più vile Tef.

آخره ychsās. a. V. [ختن] 1) Vilem & ignobilem actionem facere. 2) Humilem, abjectum deprehendi. Wan.

آخره āchæste. p. n. f. pro آخسته āch-geste. Limen inferius portæ. Ferh.

اخسر *achser*. 2. Part. Dispendium habens, damnum passus. *Gol.*

اخسرمق *achsyrmak*. 1. V. Sternutare. *Tef.* pro quo usitatus اخسرمق *æksyrmak*, quod *Vide.*

اخسفة *achsifet*. 2. n. f. plur. a خسوف *chasūf*. Putei in petra.

آخسه *ächseme*, vel آخسه *ächmese*. p. n. f. Potus ex oryza, vel milio. Arabice نبيذ *nebyz* dictus.

اخسيسك *achsysek*. p. Nomen proprium urbis provinciae Transoxanae in districtu Feraganensi. *Ferh.* Juxta *Herb.* ad ripam fluvii ساش *sās* dicta.

اخسيكت *achsyket*. p. i. q. praec. *Ferh.*

آخش *āchās*. p. n. f. Pretium.

آخش *āchś*. p. 1) n. f. Pretium. 2) adj. Pretiosus. كوهر آخس *gewheri āchś*. Gemma pretiosa. *Ferh.*

اخشام *achśam*. 1. n. f. (مساء *sabāh* صباح) *mesā*. 2. शाम *sām* p. 1) Vesper. 2) كسبه *gi-ge*. Nox 3) دون *dūn*. Nocte praeterita, heri vesperi. *La sera, la notte, hieri notte.*

آخشام تا هنگام شام اولنجه *achśām tā hengāmī šām olynge*. Usque ad vesperam. *Sino alla sera. Eb.* اخشام زمانى *achśām zemāni*. Vespertinum tempus. *La sera.* اخشام *achśām ol*. Ingruere noctem. *Farfi sera.*

اخشام اوليور *achśām olyjūr*. Vesperascit. *Si fa sera, s'imbrunisce.* اخشام يلدزي *achśām jildyzy*. Hesperus, Venus. *Espero.* اخشام *achśām iemegi*, و *jejegegēi*. Cæna. *La cena.* اخشام يک *achśām iemek*, aut tutius ad vitandum turpe æquivocum

اخشام يک يکين يک *achśām iejegegēin iemek*, vel vulg. *achśām mangiasini iemek*. Cænare. *Cenare.* اخشام طعامند دعوت *achśām tæmine dævet e*. Invitare ad cænam. *Invitar à cena.* اخشامکنر خير اوة *achśāmün-üz chair ola*. مسال الجير *mesal chair*. 2. Vul. *misyl-chair*. Sit vobis bonus vesper, bonum vesperum precor. *Buona sera. Cui respondetur*

اخشامکنر خير اول *achśāmün-üz chair ola*; q. extrema vestra sint felicia, vel ad secundum *achśāmki*, و *rariūs* اخشامدهکي *achśāmdeki*. Vespertinus, & heffernus. *Vespertino, della sera,* و *di hieri sera.*

اخشاملق *achśāmlamak*. 1. V. 1) Ingruere noctem. 2) Vesperi aliquo advenire. 3) Pernoctare. *Far sera, arrivar' in qualche luogo la sera, passar la notte.*

اخشامين *achśāmin*. 1. adv. Vesperi, vespertino tempore. *La sera.*

اخشيب *achśeb*. 2. n. f. 1) Vastus & magnus mons. 2) Vasta, magnaue res omnis. *Wan.*

اخشيب *achśeb*. 2. n. f. 1) Vastus & magnus mons. 2) Vasta, magnaue res omnis. *Wan.*

اخشبان *achśebāne*. 2. n. f. Dual. Duo montes Meccani. *Wan.*

اخشف *achśef*. 2. part. Qui ob scabiem male incedit. *Gol.*

اخشم *achsem*. 2. part. Defectum in naso habens. *Wan.*

اخشن *achśen*. 2. adj. Asper, valde durus. *Wan.*

اخشنج *achśeng*. p. n. f. Adversarius, inimicus. *Cast.*

اخشنده *achśende*. p. n. f. Crepiraculum. *Ferh.*

اخشي *achśā*. 2. Comp. Timidior. *Gol.*

اخشيج *achśyġ*. p. n. f. Nomen, quod unicuique elementorum convenit. *Ferh.*

آخشيجان *achśiġiān*, و اخشيجان *achśiġiān*, & اخشيجان *achśiġiān*. p. n. f. 1) Repugnans. 2) Inimicus. 3) Contraria quatuor, scil. elementa. *Ferh.*

اخشيشاب *ychśysāb*. 2. V. [11. a خشب] Valde asperum esse. *Wan.*

اخشيشان *ychśysān*. 2. V. [11. a خشن] 1) Valde crassum & spissum esse aliquid. 2) Spissis & crassis pannis amiciri. *Wan.*

اخشيك *achśik* و اخشيجان *achśiġiān*. p. n. f. Repugnantia. *Vide.* اخشيجان

اخش *achśeff*. 2. compar. Magis proprius. *Piū proprio.*

اخصاب *achśāb*. 2. n. f. Pl. a خصب *chysb*. Copiæ, ubertates. *Wan.*

اخصاب *ychśāb*. 2. V. [4. a خصب] Copiosa omnia, & rerum abundantiam esse. *Wan.*

اخصاف *achśāf*. 2. Part. 1) Cinereus, scilicet albo nigroque bicolor. 2) Alba latera in ventre habens equus. *Wan.*

اخصام *achśām*. 2. n. f. Pl. a خصم *chusm*. Oculorum anguli interiores. *Wan.*

اخضال *ychzāl*. 2. V. [4. a خضل] Humectare. *Wan.*

اخضر *achzær*. 2. Part. fam. خضري *chuzrā*. Viridis. *Verde.* اخضر *tāwusi achzær*. Pavo viridis qualem esse dicunt in Paradiso. *Pavone verde.* اخضر *giāmei huzrā*. Vestis viridis. *Veste verde.* اخضر *bährül hind*. Mare, seu Oceanus Indicus. *Mar d'India.*

اخضرار *ychzyrār*. 2. V. [9. a خضر] Perviride esse. *Wan.*

اخضع *achzæ*. fam. خضعي *chæz-æ*. 2. n. f. 1) Humilis, obsequens equus. 2) Qui demissionem capitis ostendit. *Gol.*

اخضف *achzæf*. 2. n. f. i. q. حية *hæijet*. Serpens. *Gol.*

اخضلال *ychzylāl*. 2. V. [9. a خضل] Valde humidum esse. *Wan.*

اخضلال *ychzylāl*. 2. V. [9. a خضل] Valde humidum esse. *Wan.*

R 2 اخضياض

خضر *yçhzyzār*. a. V. [13. a خضر] Summe viride esse. *Wan.*

خضيل *yçhzyzāl*. a. V. [13 a خضيل] Maxime humidum esse. *Wan.*

خضيلال *yçhzylāl*. a. V. [13. a خضيلال] Frondosam & radicosam esse arborem. *Wan.*

خطاء *yçhtāe*. a. V. [4. a خطاء] Peccare. *Wan.*

خطا *yçhtā*. a. V. [4. a خطا] 1) Intendere gressus. 2) Incitare aliquem ad progrediendum. *Wan.*

خطاب *yçhtāb*. a. V. [4. a خطاب] Appropinquare tempus putandi vitas. *Wan.*

خطار *æchtār*. a. n. f. Pl. a خطر *chytr*. 1) Cameli multi. *Wan.* 2) a خطر *chætār*. Pericula, exitia. *Gol.*

خطار *yçhtār*. a. V. [4. a خطر] Revocare in memoriam. *Ricordare*, كندو موتن *g'endū mewtin ichtār idüp*. In mentem revocando sibi propriam mortem. *Rappresentandosi la sua morte. Ik.* احتمال *yçhtār idüp*. Iniecta in ejus mentem suspitione fore ut... *Ponendogli in capo il sospetto di... Sa.*

خطاف *yçhtāf*. a. V. [4 a خطاف] Attingere aliquem telo, & laedere. *Wan.*

خطال *yçhtāl*. a. V. [4. a خطال] Perplexe loqui. *Wan.*

خطب *æchtāb*. a. Part. Pinquescens. *Wan.* 2) Melius recitans concionem. 3) Albo nigroque variegatus passer. *Gol.*

خطف *æchtāf*. a. Part. Extenuata habens indestina. *Gol.*

خطل *æchtāel*. a. Part. 1) Laxus, pendulus, talesque habens aures ovis vel canis. 2) Pravi multique sermonis homo. 3) Hyæna. ابو الاخطل *ebül-æchtal*. Equus, & mulus. *Gol.*

خطم *æchtāem*. a. Part. Nasutus, i. e. qui longum habet nasum. *Wan.*

خفا *yçhfā*. a. V. [4. a خفي] (ظهار) *yzhār*. 1) gizlemek. Abscondere. Nascondere. 2) saklamak. Abdere, celare. *Tener segreto, coprire. Wan.* كندويي خفايه چكدي *g'endūji yçhfāie çekty*. Se invisibilem reddidit. *Si rese invisibile. Eb.* علم خفا *ylmī yçhfā*. Ars reddendi se invisibilem. خفا ايله *yçhfā ile*. Clam. Nascofco. ايكي ديده لر ينده كحل خفابي چكوب *iki dīdelerine köhli yçhfāji çeküp*. Inunctis oculis stibio invisibilem reddente. *Avendofsi fregati gl'occhi con polvere, ò tinta, che rende la persona invisibile. Eb.*

خفاد *yçhfād*. a. V. [4. a خفاد] Comparere gravidam camelitem. *Wan.*

خفار *yçhfār*. a. V. [4. a خفار] 1) Infringere jura foederis, perfidiam committere. 2) Adjungere alicui adjutorem. *Wan.*

خفاس *yçhfās*. a. V. [4. a خفاس] Obscoena loqui. *Wan.*

خفاف *yçhfāf*. a. V. [4. a خفاف] Agilem, expeditum esse. *Wan.*

خفاف *yçhfāk*. a. V. [4. a خفاف] 1) Avem agitare alas in volatū. 2) Splendere vestibus. 3) Impleri lunam. 4) Nullam acquirere portionem prædae in pugna. *Wan.*

خفج *æchfeg*. a. Part. Pedes tremulos habens, dum festinanter surgit, camelus. *Wan.*

خفش *æchfes*. a. Part. Parvos oculos habens, imbecilles visu. *Wan.*

خفيا *yçhfiāe*. a. n. f. Plur. a خفا *chyfā* Operimenta, vella. *Wan.*

خقوف *uchkük*. a. n. f. Plur. a خقوف *chakük*. Fissuræ in terra. *Wan.*

خكار *æchkār*. p. n. f. Pruna ardentis ignis. *Cast.*

خكر *æchker*. p. n. f. قور *kor: t.* Carbo candens. Carbone acceso. *Ferh.* خكر تفته *æchker teste*. p. n. f. Carbo feruens. *Ferh.*

خككند *æchkekend*. p. n. f. Crepitaculum. *Ferh.*

خكل *æchkel*. p. n. f. 1) Spica frumenti. *Ferh.* 2) Macrocephalus. *Cast.*

خكلندو *æchkelendū*. p. n. f. Crepitaculum. *Ferh.*

خكلنده *æchkelende*. p. n. f. Strigil equi. *Stregghia. Ferh.*

خكم *æchkem*. p. n. f. 1) Circulus ligneus cribri. *Ferh.* 2) Fascia capitis per diametrum complicata, qua feminae caput constringunt. *Cast.*

خكممر *æchkemr*. p. n. f. Postilena. *Grop-piera, straceale. Cast.*

خكندو *æchkendū*. p. n. f. i. q. خكندو *æchkendū*. Crepitaculum. *Ferh.*

خكوبه *æchkiübe*, خكوبه *æchkiüge*. p. n. f. Globulus vestiarius. *Ferh.*

خكور *æchkür*. p. n. f. 1) Pyrum sylvestre. 2) Fructus amarus quiscunque. *Cast.*

خكوز *æchküz* p. n. f. Globuli vestiarii. *Ferh.*

خكوزه *æchküze*, خكوزه *æchkiüjene*. p. n. f. 1) Globuli vestiarii. 2) Machina textoria. 3) Dactylus immaturus. *Ferh.*

خكوزه *æchküje*. p. n. f. i. q. ant. *Ferh.*

خكوش *æchküs*. p. n. f. Fructus immaturi. *Ferh.*

خكوك *æchkük*. p. n. f. i. q. ant. *Ferh.* خكوكوش *æchkükesh*, خكوكوش *æchküküs*. p. n. f. i. q. ant. *Ferh.*

اخکون *achkūn*. p. n. f. Globulus, seu nodus. *Cast.*

اخچ *achœll*. a. compar. Indigentior. Et *achull*, Pl. a خچ *chœll*. Acera.

اخلا *æchlā*. a. Part. Plur. a خلو *chylw*. Vacui, inanes, otiosi. *Gol.*

اخلا *ychlā*. a. V. [4. a خلی] 1) Terram abundare herba. 2) Locum vacuum invenire. 3) Segregatum & solum esse aliquem. 4) Cessare a comedendo cibo. *Wan.*

اخلا *æcyllā*. a. n. f. Pl. a خلیل *chœlil*. Amici.

اخلاب *æchlāb*. a. n. f. Plur. a خلاب *chylb*. Ungues ferarum. *Gol.*

اخلاب *ychlāb*. a. V. [4. a خلاب] Turbidam & lutofam esse aquam. *Wan.*

اخلاج *ychlāg*. a. V. [4. a خلاج] Extrahere. *Wan.*

اخلا *ychlād*. a. V. [4. a خاد] Perennem, sempiternum esse. *Wan.*

اخلاص *ychlās*. a. V. [4. a خلاص] Purificare, emendare. *Purificare, correggere. Wan.*

اخلاص *ychlās*. a. n. f. 1) Purificatio. 2) Emendatio. 3) *usit.* Probitas, candor animi. *Purità, sincerità, candido affetto. Wan.* 4) *انقیاد* *ychlāsū inkyjād*. Sincerus amor. *ایله* *ychlās ile*. Pure, sincere. *Puramente, sinceramente. Ll.*

اخلاط *æchlāt*. a. n. f. Pl. a خلط *chylt*. 1) Mixturæ, miscellæ. 2) Humores corporis. *Mixture & umori.* 3) *اخلاط رديه* *æchlātŷ redije*. Humores corrupti. *Umori corrotti.* 4) *اخلاط فاسده* *æchlātŷ fāsīde*. Humores corruptentes, & corrupti. *Umori corrompenti, & corrotti.*

اخلاط *ychlāt*. a. V. [4. a خلط] Camelarium immittere membrum cameli in *faminæ* fissuram. *Wan.*

اخلاف *æchlāf*. a. n. f. Pl. a خلف *chœlef*, & *chulf*. *Ll.* (اسلاف *eslāf*.) Posterii, successores. *Discendenti, successori.* 5) *اخلاف ستوده اوصافلری* *æchlāfi sūtūde ew-sāflerī*. Posterii ejus laudatissimi. *Li di lui lodatissimi posterii, اخلاف سعادت اتصافی* *æchlāfi seādet ittisāfi*. Gloriosissimi ejus posterii. *Sæ.*

اخلاف *æchlāf*. a. n. f. Pl. a خلف *chylf*. Papillæ uberis camelini. *Gol.*

اخلاف *ychlāf*. a. V. [4. a خلف] 1) Corruppi halitum oris. 2) Refarcire lacinias vestis. 3) Retribuere, compensare. 4) Recedere a promissis. 5) Invenire aliquem infidum. 6) Siccitatem a fidere causari. 7) Succedere lucrum in vicem rei perditæ. 8) Ma-

Part. I. Tom. I.

num extendere ad evaginandum gladium. 9) Recrescere herbam in campo. 10) Haurire aquam e puteo. *Wan.*

اخلاف *ychlāf*. a. n. f. Depravatio. 11) *اخلاف تیغنی غلافندن اخراج* *ychlāf tŷghyni ghylāfinden ychrāg*. e. Gladium depravationis ex vagina extrahere, hostilem stringere gladium. *Sfodrare la scimitarra ostile. Br. Sæ.*

اخلاف *æchlāk*. a. n. f. Plur. a خلت *chœlœk*. Tritæ vestes. *Wan.*

اخلاف *æchlāk*. a. n. f. Plur. a خلت *chulk*. Mores, dotes animi. 12) *اخلاف حمیده* *æchlākī hamīde*. Laudabiles qualitates. *Lodevoli costumi.*

اخلاف *æchlāk*. a. n. f. Pl. a خلت *chœlk*. Populi. *Popoli.*

اخلاف *ychlāk*. a. V. [4. a خلت] 1) Atteri vestem. 2) Atterere vestem. 3) Induere vestem laceram & tritam. *Wan.*

اخلال *æhlāl*. a. n. f. Pl. a خلل *chyll*. Intimi amici.

اخلال *ychlāl*. a. V. [4. a خلل] 1) Confundere. 2) Depauperari 3) Indignum efficere. *Confondere, turbare.* 4) *اخلال معنی* *ychlālī mæ'nā ider*. Confundit sensum. *Confonde il senso. Ik.* *ایله* *ychlāl ile*. Confusè, & macrè. *Confusamente, & magramente. Sæ. V.* *املال*

اخلام *æchlām*. a. n. f. Plur. a خلم *chylm*. Amici.

اخلاص *æchlæs*. a. compar. Purior, sincerior. *Piu puro, sincero.* 13) *اخلاص العباد* *æchlæsul-ŷbād*. Sincerissimus fervorum. *Il più sincero de' servitori, اخلاص الفواد* *æhlæsul-fūwād*. Sincerissimus corde. *Di cuore sincerissimo.*

اخلاط *æchlœt*. a. n. f. *ایبان ارمودی* *jebān armūdŷ*. Pyrum sylvestre. *Pero selvatico.*

اخلف *æchlef*. a. Part. & n. f. 1) Declinans in latus ob humeri distorsionem camelus. *Wan.* 2) Mente laborans. 3) Fluxus aquæ. 4) Serpens mas. *Gol.*

اخلف *æchlœk*. a. compar. Aptior. *Gol.*

اخلف *æchlœk*. a. Part. 1) Aequalis, res integra, & non composita. *Wan.* 2) *ای* *q.* *retkā*. Interfaminea constricta & clausa mulier. 3) Pauper. *Gol.*

اخلكند *æchlekend*. p. n. f. Crepitaculum. *Ferh.*

اخله *æchylle*. a. n. f. Pl. a خلل *chylāl*. 1) Dentiscalpia. 2) Thecæ vaginalium. *Steccadenti, sopracoperta de' fodri.*

اخلیا *æchlŷja*. a. n. f. Plur. a خالی *chālŷ*. Peristromata.

اخلیا *æchlŷja*. a. Part. Plur. a خلی *chœlŷ*. Vacui.

S

اخلیج

ychlīg. 2. n. f. Præstans & velox equus. Sæ.

ychlŷlāk. 2. V. [13. a خلف] Coelum nubibus coopertum esse. Wan.

ychmād. 2. V. [4. a خمد] Sedare ignem. Wan.

ychmār. 2. V. [4. a خمر] 1) Cooperatam esse terram. 2) Celare aliquid. 3) Dare, tradere in manus. Wan.

æchmās. 2. n. f. Plur. a خمس *chmys*, خميس *chœmīs*. Cameli quintani, & partes quintæ: hinc adagio dicitur. يضرب *jœxribül-æchmase bil-estāsi*. Monstrat quintanos, sed sextanos cupit, i. e. aliud præ se fert, aliud intendit, & fallaciæ studet. Wan.

ychmās. 2. V. [4. a خمس] 1) Quaternis diebus potentem camelum habere. Ut quinta adaquetur. 2) In quinque turmas divisum esse populum. Wan.

æchmā. 2. n. f. Plur. a خمع *chyn*. 1) Lupi. 2) Latrones.

ychmāl. 2. V. [4. a خمل] Lædere famam alicujus. Wan.

ychmām. 2. V. [4. a خمم] Foetorem concipere carnem. Wan.

æchmer. 2. Part. Ebrius, crapulosus. Ubriaco *æchmerler idī*. Ebrii erant. Erano ubbriachi. Tef.

æchmiret. 2. n. f. Pl. a خمير *chymār*. Operimenta Gol.

æchimes. 2. Part. 1) Durus locus. 2) Religionis tenax. 3) Strenuus. Gol.

æchmisā & *æchmis*. 2. n. f. plur. a خميس *chœmīs*. Quinti, & dies Jovis.

achmisās. 2. n. f. i. q. præc. Wan.

æchmise. p. n. f. Potus ex oryza. Ferh.

æchmœs. 2. Part. Incurvatam plantæ partem habens, quæ terram non attingit. Wan.

æchœnn. 2. Part. Per nares loquens. Wan.

ychnā. 2. V. [4. a خني] 1) Obscœna loqui. 2) Infaustis astris perire. 3) Corruptere. Wan.

æchnāb. 2. n. f. Plur. a خنب *chynb*. Femora. Gol.

ychnāb. 2. V. [4. a خنب] Languere pede. Wan.

æchnās. 2. n. f. Plur. a خنث *chuns*. Flexura. Wan.

æchnās. 2. n. f. Fœm. loc. خنسا *chœnsā*. a خنس *chuns*. Simus. Wan.

ychnās. 2. V. [4. a خنس] Postponere aliquem. Wan.

æchnes. 2. Flexibilior, flaccidior. Gol.

ychingiāg. 2. V. [25. a خنج] Inclinare ad partem camelum in incessu. Wan.

æchnes. 2. Part. Fœm. خنسا *chœnsā*, بوزن اوجي سورجه اورندسي چوكك كمنده *burun ugi siwriḡe ortalī cūkūk kimesne*. Refimum nasum habens, filo. Di naso schiaciato.

æchnes. 2. n. f. 1) Simia. 2) Leo. 3) Vacca sylvestris. Gol.

æchængel. p. n. f. Gladius. Cast.

uchnūn. p. n. prop. pro ادريس *edris*. Propheta Enoch.

æchœnī. 2. n. f. 1) Vestis striata. 2) lineā, seu panni linei vilioris generis. Gol.

æchnyjet. 2. n. f. i. q. كفتي *kæfsz*. Vestis seu panni genus serico mixtum, quod in Aegypto fit. Gol.

æchw. 2. V. [1. F.] Fratrem & amicum esse. Gol.

ychwā. 2. V. [4. a خوي] Occidere, ad occasum vergere stellam. Wan.

ychwās. 2. V. [4. a خوص] Frondere arborem. Wan.

æchwāl. 2. n. f. Plur. a خال *chal*. Pulli. Wan.

æchœwān. 2. n. f. Dual. ab اخ *æch*. Duo fratres.

ychwān. 2. n. f. Pl. ab اخ *æch*. Fratres, amici. Fratelli, compagni. Sæ.

ychwān. 2. n. f. Menſa.

ychwānlyk. 2. n. f. pro اخوت *uchuwwet*. Fraternitas. Fratellanza.

ychwet. 2. n. f. Plur. a اخو *æchū*. Fratres. Wan.

uchwet. 2. n. f. Pl. coll. ab اخ *æch*. Fratres. Li fratelli.

uchuwwet. 2. V. [1. F.] Fratrem esse. Wan.

uchuwwet. 2. n. f. قريداشلق *karyndāšlyk* & برادري *būrāderī* p. Fraternitas. Fratellanza. *uchuwwet-hœkkānyije*. Vera fraternitas in Deo, seu spiritualis. Vera Fratellanza in Dio, ò spirituale. Ik.

æchwes. 2. Part. Fœm. خوثا *chœwsā*. Mollis ventre prædita juvenus. Wan.

āchor. p. n. f. 1) Aquarium, piscina, ubi corpus lavant. 2) Alveolus aquæ lapideus, unde aqua corpori affunditur. Cast.

3) usit. 2. اصطبل *ystabyl* 2. Stabulum. Ferh.

enūrī āchor. Præfectus stabuli. Maestro di stalla. *āchor oghlānī*. Stabularius. Stalliere. صغر آخوري *syghyr āchory*. Bouile. Stalla di buoi.

اخوز *uchūz*. n. V. Acrescere, & acedine affici lac. Gol.

اخوص *achwas*. n. f. 1) Fervidior ventus hebetans visum. 2) Profundus puteus. 3) Elatior arenarum collis. Gol.

اخوف *achwef*. n. compar. Timidior. Più timido.

اخوق *achwak*. n. Part. Cocles, lusciosus. Guercio. 2) Amplius. 3) Scabiosus camelus. Gol.

اخول *achwele*, *achwele*. n. Adv. Separatim. Wan.

اخولة *achwilet*. n. f. Pullus.

اخون *achūn*. p. n. f. Theologus. Cast.

اخون *achūn*. n. f. Plur. San. ab اخ *ach*. Fratres, amici. Wan.

اخونة *achwinet*. n. f. Plur. Pauc. a اخوان *achwan*. Mensæ. Wan.

اخوي *achawī*. n. Part. 1) Fraternalis. 2) Sororius. Wan.

اخوين *achwin*. n. f. دم الاخوين *demūl-achwin*, i. q. دم الثعبان *demūs-su'bān*. Sanguis Draconis. Species gummi rubra satis nota; arbor ejus عندم *ændem* dicitur in insula Socotora seu Dioscoride crescens. Gol.

اخي *achy*. n. f. Frater mi. V. in اخ *ach*. اخيار *achjār*. n. Superl. (اشرار) *esrār* Pl. a اخير *achjēr*. n. Optimi, ottimi. كريدو *gūzīdeī* اخيار *ach-jār*. Optimorum selectissimus, præstantissimus. Scelto sopra tutti li ottimi. Ik.

اخياس *achyjās*. n. f. Plur. a خيس *chys*. Saltus.

اخياش *achyjās*. n. f. Plur. a خيش *chajš*. Fanni grossi.

اخياط *achyjāt*. n. f. Plur. a خيط *chajt*. Furiculi.

اخياف *achyjāf*. n. f. Plur. a خيف *chajf*. 1) Pelles uberum. 2) Diversi generis homines. 3) Una matre, ac diversis patribus prognati fratres. Wan.

اخياال *achyjāl*. n. f. Plur. a خيال *chail*. Equi.

اخياال *ychyjāl*. n. V. [خيال 4] Nubes pluviā portendere. Wan.

اخيان *uchyjān*. n. prop. Duorum montium ita dictorum. Gol.

اخية *achyjet*. n. f. 1) Laqueus, cuius una extremitas terræ infigitur, altera vero ad alligandum jumentum infervit. Wan.

2) i. q. حربة و ذقة *hurmetū-zimmet*. Autoritas tuleraris. Gol.

اخية *achyhat*. n. f. Jusculum ex farina, quod admixta aliqua parte butyri vel olei sorbent. Gol.

اخيدن *achyden*. p. V. Pervenire, pertingere. Ferh.

اخيد *achyž*. n. f. Mancipium, captivus. Gol.

اخيدو *achyže*. n. f. Serva mancipia Wan.

اخير *achyr*. p. n. f. 1) Fundamentum domus. 2) Lutum caementumve ex calce, oleo lini, & gossipio pilisue bouinis paratum, quo muros illinunt contra aquae exitum. 3) Later crudus. Cast.

اخير *achyr*. p. n. f. Terminus. Segno, che divide i limiti. Ferh.

اخير *achier*. n. compar. Melior, optimus-Migliore, ottimo.

اخيري *uchajrā*. n. f. Diminut. a اخري *uchrā*. Alia. Wan.

اخيريدن *achyrīden*. p. V. Distringere gladium. Ferh.

اخيز *achyž* p. n. f. دیوار *mūhrei dī-wār*. Incrustatio muri, caementum ex calce, quo muri illinuntur. Malta, incrostatura di muro.

اخيزگر *achyžger*. p. Adj. Caementarius.

اخيس *achjes*. n. f. عدد اخيس *adedi* *achjes*. Numerus multus. Gol.

اخيسه *achyse*. p. n. f. 1) Dux gregis aries, vel capra. Ferh. 2) Collimitaneus lapis. Cast.

اخيسه *achyse*. p. n. f. Dux gregis aries. Ferh.

اخيشن *uchajšin*. n. Diminut. ab اخشن *achšen*. Subasper. Wan.

اخيص *achyas*. n. Part. 1) Unum cornu fractum habens aries. 2) Oculo altero majore, altero minori præditus. 3) in fam. اخيصا *achajsā*. Uno cornu erecto, altero ad caput depresso capra. Gol.

اخيف *achjef*. Fam. خيفا *chajfā*. n. f. 1) Ampli præputii camelus. 2) Unum oculum caesium, & alterum nigrum habens vir, equus. Wan.

اخيل *achjel*. n. Part. 1) Multos habens naevos. 2) Nomen stirpis Arabum. Wan.

اخيون *achyjūm*. n. f. Desumptum ex Græco, alias رأس الافعي *reesūl-ef-ā*. n. Caput viperinum; ob feminis formam. Gol.

اخيه *achje*. p. n. f. 1) Dux gregis aries. Ferh. 2) Laus. 3) Saliva hominis. 4) Limes, sepimentum. Cast.

اد

اد *ād*. n. f. اسم *ism*. n. نام *nām*. p. Nomen. Nome. Scribitur etiam ad distinctionem. آد *ād*.

اد و شني *ādū sānī*. Nomen & qualitas ejus. Nome, e qualita در

ادي نه در *ādi ne dūr*, quod دیو در *an-a-ne dir-ler*,

nec dicta cujusquam audit, aut quicquam curat, sicut اباتر ebātir. Wan.

اداة seu ادات *edāt. a. n. f. Pl. ادوات edewāt a. 1) Instrumentum, apparatus. 2) Expressio, particula. ¶ ادات جمع edātī gēm. Particula formans pluralem numerum. Terminazione del Plurale, cioè, che s'aggiunge per formar, il Plurale dal singolare. Ik. ادات نسبت edātī nispet. Particula proportionis, aut possessionis, ut sunt لو *lū t. mend p. quæ addita nomini substantivo inferunt significationem Præditus, habens, &c. اداة الجزا edātūl-gēzā. Particula illativa, seu conclusiva, qualis est ف fe præpositum nomini aut verbo. ادات فاعل edātī fāyl. Supplementum participii, ut in زرگر *zergēr, illud گر ger ¶ ادات فاعل edātī fāyl, ¶ valet nostrum fax, aurifex, seu Aurifaber. ادات توسل edātī tewesūl, ادات ندا edātī nidā, q. particula conjunctiva, ¶ vocativa. Ik. Sa.***

اداة *idāet. a. V. [4. a دو] Incidere in morbum. Wan.*

اداة *edeeu, ¶ ادوات اداء edweetū idāen. a. Falsam concepi suspicionem, falso suspicatus fui. Gol.*

اداد *edād. i. q. اد اد edd. a. n. f. Potentia, robur. اد اد edād, idād, ¶ اد اد iddād. a. ex Africano. Chamæleon albus, aut planta ei simillima, ¶ eddād radix ejus. Gol.*

اداة *idādet. a. V. [4. a دو] Erucas decidere ex arboribus. Wan.*

ادار *edār. a. Nom. mensis Syromacedonum ordinē sexti, quando initium fit a Tisrin priore, i. e. Octobri, est itaque Martius, Judæis autem Februarius, nempe mensis duodecimus anni Ecclesiastici, quem a Nisan seu novilunio mensis Martii subducunt, juxta præceptum Mosis. Gol.*

اداراق *edārāky. a. n. f. Medicamenti Indici species, acris & deleteria. Gol.*

اداره *idāre. a. V. [4. a دور] 1) Circumducere. 2) In orbem agere. Far girar intorno. ¶ اداره جام حوام idārei giāmū hymām t. Porrigere circum circa calicem mortis. Porger' intorno il calice della morte. Sa.*

اداش *ādās pro آداس addas t. n. f. comp. Cognomen, seu ejusdem nominis. D'un medesimo nome.*

اداف *ūdāf. a. n. f. 1) i. q. ذكر zekēr. Membrum virile, veretrum. 2) i. q. اذن ūzn. Auris. Gol.*

اداف *adak. t. n. f. نذر nezr. Votum. Vo. to. ¶ اداف adamak. e. ادمت adamak. Vovere. Far voto.*

Part. I. Tom. I.

اداك *ādāk, ¶ edāk. p. n. f. 1) Vadum. 2) Infula. Cast.*

ادالة *idālet. a. V. [4. a دول] 1) Tribuere victoriam in vindictam. 2) Superiorem evadere in conflictu. Wan.*

ادالو *adalū. t. adj. Insularis. Isolano. ادام adām. p. n. f. Globus caelestis. Cast. ادام edām. a. n. f. 1) Nom. loci. 2) Id, cum quo res alia jungitur. 3) Opsonium. 4) Dux, antistes. 5) Concordans, consentiens. 6) Nom. putei, qui distat diei itinere a Medina. Wan.*

ادام *edāme. a. In appreciationibus valet ادام ادام الله dāim eilesün. ¶ ادام الله edāmāllāhū Aeternus Deus. Dio eterni. Ll. V.*

ادام *idām. a. n. f. اتمك قانغي etmegün-kātyghy. t. نان خورش nān choris p. Opsonium. Companatico. ¶ ادام وجامده nānū idāmū giāmede. In pane, opsonio, & vestibus. Nel pane, companatico, e vestiti. Ik.*

ادام *eddām. a. n. f. صاتيبي sachtyjān satigi. Corii venditor. Chi vende cordovano.*

اداي *idāmāl, edāmāl. p. n. f. q. مال edāi māl. Pensio pecuniæ, tributum. Cast.*

ادامت *idāmet. a. V. [4. a دو] 1) Perennē reddere aliquid. 2) Restinguere aqua frigida in olla bulientem cibum. Wan.*

ادانة *idānet. a. V. [4. a دين] Commodare, mutuum dare. Wan.*

اداني *edānī. a. n. f. Plur. ا دني denī. Homines viliores.*

ادوات *edāwāt. a. n. f. Pl. سان ادات a edāt. Instrumenta, res necessariae, utensilia. Gol. ادوة idāwet. a. n. f. i. q. مطهرة mytheret. Aqualis, aut vas aquarium, ex quo aquæ latex manui affunditur ad abluenda membra, quale in sacra lotionē usurpari solet. Wan.*

ادواي *edāwī. a. n. f. Pl. præc. Auales comparati ad mundandum corpus. Wan.*

اداهم *edāhim. a. n. f. Pl. ادهم edhem. Nigri coloris equi. Gol.*

ادب *ādib. a. Part. Qui ad epulum invitatus, convivor. Gol.*

ادب *edeb. a. V. [2. F.] 1) Admirari. 2) Invitare ad epulum. Wan.*

ادب *edeb. a. V. 1) Morum elegantia polere. 2) Instituire aliquem in disciplinis humanioribus. Wan.*

ادب *edeb. a. t. n. f. 1) Humanitas, elegantia morum & doctrinæ, boni mores. 2) Scientia. 3) Verecundia. 4) Regula, lex, jus. Onestà, buona creanza, dottrina,*

legge, costume. Sic autem explicatur in Lexicis. الادب نگاه داشتن حد هر چیز * في اصطلاح اهل الحقیقه اجتماع خصال الخیر El edebü niğāh dāstēni hæddi her ciz. Fi istylāhÿ ehlilhækÿkæ, iğtimāu chysälil chæir, âdet we âğeb, we sælāhÿ nefis. q. Observare cujusque valorem. Et apud contemplativos collectio bonarum qualitatum, item consuetudo, res miranda, و integritas animi. ادب ادب edebü terbijete kâbilü müläim ol. Docilem se præbere. *Effer docile di civiltà, e buona educazione.* ادب edeb. e. Castigare. ادب اوکرتک edeb öğretmek. Bonis moribus imbuere, civilitatem docere. *Insegnar la buona creanza, ò civiltà.* ادب ادب terki edeb. Incivilitas. *Inciviltà.* ادب ادب ile, ادب ادب edeb ile, ادب ادب edeb ile söilejüp, ادب ادب edeptür söilemek. Salvis auribus, cum bona venia. *Con riverenza parlando.* ادب ادب edeb ierī, ادب ادب edeb ierleri. Pudenda. *Le parti vergognose.*

ادب edebb. 2. Part. Fam. ادب debbā. 1) Parvis in facie pilis præditus. 2) ادب i. q. ادب edbeb, pilosus camelus. Gol.

ادب idbā. 2. V. [4. a ادب] Herbam رمس dictam comestibilem esse. *Quod fit, quando folia pullulantia formam parvulæ cicadæ referunt, alias enim st venenosa.* Wan.

ادب üdebā. 2. Part. Plur. ادب edib. Bonis moribus instituti. Gol.

ادب idbāb. 2. V. [4. a ادب] Incitare currentem aliquem. Wan.

ادب edbār. 2. n. f. Plur. ادب dübr. Terga.

ادب edbār. 2. n. f. plur. ادب deberet. 1) Posticæ res. 2) Cervices, Gol. ادب ادب edbarüs-sügiüd. Duæ inclinationes indifferentis usus post alias necessarias in precatone vespertina. At. ادب ادب edbarun nügiüm. Tales duæ post necessarias in precatone matutina.

ادب idbār. 2. V. [4. a ادب] 1) Vulnerare in dorso equum. 2) Jumentum alicujus in dorso vulnerari. 3) Abire. 4) Maturefcere. 5) Intrare in regionem ادب ادب dabür dictam. 6) (اقبال) Retrocedere, adversam fortunam habere. *Effer disgraziato, sventurato.* Wan.

ادب idbāret. 2. n. f. (اقباله) Fissæ auris pars in occiput flexa. Gol.

ادب idbās. 2. V. [4. a ادب] Nigrescere herbam, dum pullulare incipit. Wan.

ادب edebāne. 2. adv. Civiliter, modeste. *Civilmente, modestamente.*

ادب edbeb. 2. n. f. Pilosus camelus. Gol. ادب üdbet. 2. n. f. i. q. ادب meedebet, meedübet. Cibus, ad quem quis invitatur, epulum, convivium. Gol.

ادب edebchāne. 2. p. n. f. ادب اياف اياف aiāk ioly 2. ادب müsterāh 2. Latrina, loca secreta. *Destro, necessario.*

ادب edber. 2. Part. Ulceratus, seu vulneratus dorso.

ادب edber. 2. n. f. Agnomen viri ادب ادب hağer ibnī âdī diçli. Wan.

ادب edbür. 2. n. f. Pl. ادب debr و ادب dibr, Examina apium, & crabronum.

ادب edbes. 2. n. f. Pl. ادب dübs. Phœniceus, spadiceus equus, avis. Wan.

ادب idbisās. 2. V. [9. a ادب] Spadicei coloris esse. Wan.

ادب edepsyç. 2. n. f. ادب بي ادب bi edeb. 2. adj. comp. Immodestus, inhonestus. *Immodesto, incivile.*

ادب edepsyçlik. 2. n. f. comp. Insolentia, petulantia. *Inciviltà, insolenza.*

ادب edepsyçligüle. 2. adv. comp. Inciviliter, insolenter. *Incivilmente.*

ادب edeplemek. 2. V. comp. act. 1) ادب edeb. e. Castigare. 2) Instituire. *Castigare, istruire.*

ادب edeplenmek. 2. V. comp. pass. 1) Instrui. 2) Castigari. *Lasciarsi istruire, effer castigato.* Tef.

ادب edeplü. 2. adj. Moratus, modestus. *Bencreato, modesto.*

ادب edebī. 2. Part. 1) Modestus. 2) Nomen montis. Wan.

ادب edebijāt. 2. Part. Quæ ad bonorum morum doctrinam, & humaniores literas pertinent. Gol.

ادب edbīr. 2. n. f. Genus serpentis. Gol.

ادب iddet. 2. n. f. i. q. ادب idd. 1) Adversitas, arumna. 2) Res admiranda, aut difficilis, aut nefanda. ادب ادب dahijetün iddetün. Infortunium grave. Gol.

ادب edser. 2. Part. 1) Periens. 2) Perditus. 3) Socors. Gol.

ادب idgiā. 2. V. [ادب] Caliginosum, & nebulosum esse. Wan.

ادب edgiān. 2. n. f. Plur. ادب degn. Nubilæ dies, aut noctes. Gol.

ادب idgiān. 2. V. [ادب] 1) Con-sistere in aliquo loco. 2) Obductum esse cœlum nubibus, & pluvia. Wan.

ادب edgen, Fam. ادب degnā. 2. Part. Nigredine deformis camelus. Gol.

ادجو *edgew*, Fam. *degwā*. 2. Part. Perplexos, multosque pilos habens *caper*. Gol.
 ادحاض *idhāz*. 2. V. [4. a] 1) Irritum facere, abolere. 2) Suffulcire, facere subsistere. *Wan*.
 ادحاف *idhāk*. 2. V. [4. a] Despicere, non æstimare aliquem. *Wan*.
 ادحال *edhāl*. 2. n. f. Plur. a *dāhl*. Cavitates in planitie, vel valle superne angustæ, inferne autem patentis. *Wan*.
 ادحوة *ūdhuwwet*. 2. n. f. 1) Locus, ubi struteocamelus oves in arena ponit, pullosque fovet. 2) Nomen mansionis lunæ. Gol.
 ادخ *ādach*. p. 1) Salutandi formula. 2) n. f. Vir dignitate conspicuus. *Ferh*.
 ادخار *idchār*. 2. V. [4. a] Despiciere. *Wan*.
 ادخال *idchāl*. 2. V. [4. a] 1) كيرد رهك *girdürmek*. 2) Introducing, inferre. 2) Annūmerare. *Introdurre, far' entrare*. ¶ *وكللاسي* *wūkelāsi tāsserūfine idchāl olundi*. Ministri eius intromissi sunt in possessionem eorum bonorum. *Furono dati in poter, e possesso delli di lui Ministri*. *Sæ*.
 ادخان *iddichān*. 2. V. [8. a] Igne corripit. *Wan*.
 ادخال *edchāl*. 2. Compar. Interior, familiarior. *Gol*.
 ادخان *edchān*, Fam. *dāchnā*. 2. Part. Fumoso colore, obscuro, impuroque præditus aries, ovis. *Wan*.
 ادخنة *edchynet*, *edchyne*. 2. n. f. Pl. a *duchan*. Fumi. ¶ *انخره و ادخنة* *ebchyre wū edchynei mütēsā-āde ile ciærchỹ dewwār mübtelāi dewār oldy*. Ex vaporibus fumisque continuo ascendentibus cælum, in gyrum mobile, incidit in vertiginem capitis, i. e. tot & tanta tormenta bellica explosa sunt ut fumo cælum impletum sit, & conturbatum, vertiginem passum. *Sæ*.
 ادد *eded*. 2. n. f. plur. ab *iddet*, & *üded*. Nom tribus Arabiae felicis, cuius author est *Edet* filius *Zeidi*, filius *Kehlan*. *Wan*.
 ادد *ided*. 2. n. f. plur. ab *idet*. Infortunia. *Wan*.
 ادداش *āddas*. 2. n. f. Comp. Cognomen. *Eded*. *Wan*.
 اددي *adedi*. 2. Part. Patronimicum tribus *Eded*. *Wan*.
 اددر *āder*. 2. n. f. Testiculus inflatus. *Wan*.
 اددير *ādir*. p. n. f. Phlebotomon. *Lancetta*. *Ferh*.
 اددر *ādur*. p. n. f. i. q. *āzur*. Ignis apud magos. *Ferh*.

اددر *eder*. 2. V. [2. F.] 1) *Hernia corripit*. 2) *Laborare ea*. *Wan*.
 اددر *ederr*. 2. Part. Oblongos habens testiculos. Fam. *derrā*. Abundans lacte camelitis. *Gol*.
 اددر *edrā*. 2. part. Contrarius. *Wan*.
 اددر *idrae*. 2. V. [4. a] 1) *Collostrum oriri in cameliti vicina partui*. 2) *Nuntiare*. *Wan*.
 اددر *iddirā*. 2. V. [8. a] *In occulto latere venaforem, ne ferae pertereantur*. *Wan*.
 اددر *iddira*. 2. V. [8. a] 1) *Ahære rei*. 2) *Insidias struere*. *Wan*.
 اددر *idrāb*. 2. V. [4. a] 1) *Intrare in pylas*. *Wan*. 2) *Per angustias venire in hostile solum*.
 اددر *edrāg*. 2. n. f. pl. a *dereg*. 1) *Via*. 2) *Interstitia*. *Wan*.
 اددر *idrāg*. 2. V. [4. a] 1) *Non edere factum elapso jam anno camelitem*. 2) *Convolvere aliquid*. *Wan*.
 اددر *idrār*. 2. V. [4. a] 1) *Præbere lac camelitem*. 2) *Ventum excitare pluviam*. *Wan*. 3) *Agitare, movere*. 4) *Abunde, & continuo donare*. *Gol*.
 اددر *idrār*. p. n. f. *Pannus quiscunque pro vestimento conficiendo sufficiens*. *Cast*.
 اددر *idrārāt*. 2. n. f. pl. a *idrārī*. *Largitiones, stipendia. Doni, pensioni*. ¶ *اددرارات و قفیه* *idrārātī wakfije*. *Legata pia. Legati pij*. *Sæ*.
 اددر *idrārī*. 2. p. n. f. 1) *Stipendium*. 2) *Quantitas paropsidem implens*. *Gol*. & *Ferh*.
 اددر *edrās*. 2. n. f. plur. a *dirs*. *Tritæ vestes*. *Gol*.
 اددر *edrās*, & *edrūs*. 2. n. f. Pl. a *dyrs*. *Pulli*. ¶ *ام آلا دراص* *amül-edrās*. Genus aliquod leporum arabicorum. *Wan*.
 اددر *edrā*. 2. n. f. plur. pauc. a *dyr*. *Loricæ*. 2) *Indusia mulieris*. *Wan*.
 اددر *iddirā*. 2. V. [8. a] 1) *Induere indusium faminam*. 2) *Induere loricam*. *Wan*.
 اددر *edrāk*. 2. n. f. pl. a *derækāt*. *Theriaca*.
 اددر *edrāk*. 2. n. f. Plur. a *derek*. *Pœna*.
 اددر *idrāk*. 2. V. [4. a] 1) *Pervenire*. 2) *Perpicere aliquid*. 3) *Maturescere fructum*. 4) *Pertingere ad terminum*.
 اددر *idrāk*. 2. n. f. 1) *Comprehensio, cognitio*. 2) *Intellectus. Comprendimento, intelletto, capacità*. ¶ *اددر* *idrāk*. c. *Comprehendere, capere, videre, sentire. Comprehendere, intendere*. *بونلری اددرک ایددجک عقاللری*
 واردر

وادی bunlarun-idrāk ideḡek ākyllerī wār-dür. Habent hi intellectum capacem comprehendendi. Anno questi l'ingegno, e capacità d'intendere ادراکات صادقہ idrākātī sādykæ. Veræ conceptiones. Concetti veri. Ah.

ادراک iddirāk. ۲. V. [8. a درک] Affeque. Wan.

ادرام edrām, seu اذرام ezrām. p. n. f. Instrumentum subulæ instar, quo consuunt pannos ephippio substerni solitos. Ferh.

ادرام idrām. ۲. V. [4. a درام] Pullum camelitis mutare dentes primos. Wan.

ادریجان ederbegiān. p. n. prop. Provincia Persiæ olim Media dicta. Herb.

ادریة üdret, & ederet. ۲. n. f. 1) Tumor in testiculo. Wan. 2) Hernia testicularis, etiam hernia intestinalis. Gol.

ادریجة edrüḡḡet. ۲. n. f. i. q. مرقاة mirkūt. Gradus scalæ. Gol.

ادریة edred, Fæm. اردا erdā, (an non اردا derdā.) ۲. part. Edentulus, vel ad radices tritos habens dentes. Wan. & Fæm. Nom. prop. exercitus, seu legionis cujusdam Arabicæ. Gol.

ادریة edræ. ۲. n. f. Capite nigrum, & reliquo corpore album animal, sicuti equus. Wan.

ادریة edrū. ۲. n. f. plur. pauc. a درى diræ. Lorice. Wan.

ادرفن ederfen. p. n. f. Morbus, cujus duæ sunt species, una, quæ in cute, altera, quæ in ossibus gignitur, alias etiam Persis پریون perūn, Arabibus قوبا kūbā, Indis راود rāwid, nobis autem Lychnen & Impetigo nominatur. Volatica, scabia. Ferh.

ادریک edrek. p. n. f. Oscillum. Ferh.

ادریم ādrem, & edrem. p. n. f. 1) Pannus subdititius ephippii. 2) Arma, ut gladii, pugiones. Ferh.

ادریم edrem. ۲. n. f. Qui talos carne operatos habet. 2) Cui corrupti exciderunt dentes. 3) Lorica consistens ex annulis invicem junctis. 4) Equus nervum pedis magnum & conspicuum habens. 5) Nomen Tribus cujusdam. Wan.

ادریفک idrinfāk. ۲. V. [3. a درفت] Cito obambulare. Wan.

ادریک ādrenk, & edrenk. p. n. f. 1) Dolor intensus. 2) Infortunium magnum. Ferh.

ادریة edrene. n. p. Adrianopolis. Adrianopoli.

ادریون edrewn. ۲. n. f. Locus ubi præbetur pabulum, præsepe. Gol.

ادریة üdreh. p. n. f. Cuspis, v. g. galeri, vittæ. Ferh.

ادریهام idrihmām. ۲. V. [4. a درهام] Cedere ob lubricitatem terræ. Wan.

ادریس idrīs. n. p. i. q. اخنوخ æchnūch Enoch. ¶ مولانا ادریس mawlānā idrīs. Nomen Historici. Monsignor Idris. ابو ادریس ebū idrīs. Membrum virile.

ادریون edriūn. Nom. Floris. V. ezriūn. ادریون. ¶ ادسک edsæk. ۲. Part. i. q. افوه efweh. Bucco, ore patulo præditus. Gol.

ادسهم edsem. ۲. part. Cinereus, ad nigrum vergens. Gol.

ادشک e, vel idismek. ۲. V. Facere inter se, adinvicem. Fare trà di se, insieme. ¶ ایدشسکنز bir birün-üzle beiridis-sen-üz. Si inter vos unus alteri vendatis. Sevi vendete l'uno all'altro. Tef. ایدشک یاردم jārdüm idismek. Juvare se invicem. Anutar-si l'un l'altro, vicendevolmente. Tef.

اددعا iddi-ā. ۲. V. [8. a دعوا] Litigare, prætere. Pretendere. Ik.

اددعات ed-ās. ۲. n. f. plur. a دعوت dā's. Odia.

اددعاص ed-ās. ۲. n. f. plur. a دعص dy's. Cumuli arenæ rotundi.

اددعاص id-ās. ۲. V. [4. a دعص] Calore suffocare aliquem. Wan.

اددعام iddi-ām. ۲. V. [8. a دعوم] Inniti fulcro. Wan.

اددعب ed-eb. ۲. Part. Fatuus. Gol.

اددعج ed-æg. ۲. n. f. Niger homo. Wan.

اددعر ed-ær. ۲. n. f. Non emittens ignem ignitabulum. Wan.

اددعوة üd-üwvet, & ادعیة üd-ÿjet. ۲. n. f. Res, de qua obtinenda, vel explicanda certatur, ænigma. Gol.

اددعیة ed-ÿja. ۲. n. f. plur. a دعی da-ÿ. Filii nothi, spurii. Bastardi.

اددعیة ed-ÿje. ۲. n. f. Pl. a دعا duā. 1) Apprecationes bonorum, salutationes. Preghiere, saluti. V. خلاصه 2) Invitationes. Inuiti. Wan. ¶ ایدعیة جمیله و اثنیده جمیله edÿjei ḡemile we esniyei ḡezile. Egregiæ salutationes, & bonorum apprecationes. Saluti, ed augurij scelti. Sa.

اددعیة ud-ÿjet. ۲. n. f. ادمجة bilmeḡe. ۲. Aenigma. Enigma. Wan.

اددغال edghāl. ۲. n. f. plur. a دغل da-ghāl. Vitia. Gol.

اددغال idghāl. ۲. V. [4. a دغل] 1) Corrumperere, vitiose aliquid facere. 2) Terram proferre multas arbores. Wan.

اددغام idghām. ۲. V. [4. a دغم] 1) Calorem penetrare aliquem. 2) Infrenare equum. 3) Contrahere duas litteras æquales in unam. Wan. 4) Facie nigrum efficere; ut Deus aliquem. Gol.

ادغام iddighām. ۲. V. [8. a دغم] 1) Infrenare equum. 2) Contrahere duas litteras æquales in unam. Wan.

آدغر ādghar. p. n. f. Mansio, domusve æstiva. Cast.

ادغر edghar. p. n. f. Spiramentum magnum in domibus fieri solitum, ut aer permeare possit. Spiraglio. Ferh.

ادغم edghām. ۲. n. f. Fæm. دغما daghmā. 1) Capite labiisque subniger, & a reliquis corporis partibus colore differens equus Wan. 2) Qui per nares loquitur. Gol.

ادف edef. ۲. n. f. edefer, edfer. p. n. f. Nepos ex fratre. Cast.

ادفا edfā. ۲. n. f. plur. a دف def. 1) Fomenta. 2) Ususfructus ex camelo percepti, uti lac, pullus &c. Wan.

ادفا edfā. ۲. n. f. fæm. ab ادفي edfā, quod vide.

ادفا idfā. ۲. V. [4. a دفاء] Calefacere. Wan.

ادفا idfā. ۲. V. [4. a دفو] 1) Medicare vulneratum. 2) Sumere ab aliquo pœnam talionis. Wan.

ادفا iddifā. ۲. V. [8. a دفا] Calefacere. Wan.

ادفك edfāk. ۲. part. 1) Celer, velox.

2) Dentes prostantes habens camelus. Wan.

ادفن edfen. ۲. part. plur. a دفين defin. Testi, reconditi. Gol.

ادفن iddifān. ۲. V. [8. a دفن] Sepeliri. Wan.

ادفر edfar. p. n. f. nonnullis etiam افر efer.

1) Nepos ex fratre. 2) etiam Nepos ex sorore. Ferh.

ادفر edfer, Fæm. دفرا defrā. ۲. part. Fœtidus, & rubigine armorum fordens turma. Gol.

ادفع edfæ. ۲. part. compar. q. Magis repellens, amovens. Più abile à togliere, più presente rimedio c c Acc.

ادفي edfā. ۲. n. f. 1) Caper magna cornua habens. 2) Incurvatæ & gibbosæ staturæ homo. Wan.

ادفيّة idfijet. Nom. Montis. Gol.

ادك edækk. ۲. comp. Subtilior, gracilior. Gol.

ادك idkāk. ۲. V. [4. a دك] 1) Imminuere. 2) Minutim, & specificè exhibere. Wan.

ادك edkæ. ۲. part. Vehemens fames. Gol.

ادك edkām. ۲. part. Tres fractos habens dentes. Gol.

ادك ādek. p. n. f. Insula. Ferh.

ادك edekk. Fæm. دك dekkā, Pl. دك dukk, & دكوات dekkāwāt. ۲. part. 1) Præ- Part. I. Tom. I.

ditus latiore dorso equus. Wan. 2) Planiore ac æquabili, tuberis experte camelus. Gol.

ادكل edkel. pro seq.

ادكن edken, Fæm. دكنا deknā. ۲. part.

1) Colore ad nigrum vergente præditus. Wan. 2) Fæm. Multis aromatibus conspersa offa. Gol.

ادل idl. i. q. اجل igl. ۲. n. f. 1) Dolor colli. 2) Lac crassum & acidum, idoneum ut jaçtando eliciatur butyrum. Wan. 3) Res de qua movetur, vel ex qua oritur rixa. Gol.

ادلا idlā. ۲. V. [4. a دلي] 1) Demittere urnam in puteum. ادلاي دلو ايجون idlāi delw iciün gelenler. Ii, qui ad demittendas urnas, hauriendamve aquam venerant. Quelli, ch'erano venuti per tirar l'acqua con li vasi. Sæ. 2) Partu cognatum facere. 3) Corrumpere donis. Wan.

ادلج idlāg. ۲. V. [4. a دلج] Obambulare in prima noctis vigilia. Wan.

ادلج iddilāg. ۲. [8. a دلج] Obambulare in ultima noctis vigilia. Wan.

ادلاس edlās. ۲. n. f. plur. a دلس deles. 1) Tenebræ. 2) Herbæ, in fine æstatis pullulantes. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

ادلج idlāc. ۲. V. [4. a دلج] Extrahere linguam. Wan.

١٥. ادلو اديله *adlū adi ile*. Quisque suo nomine. Ognuno col suo nome.

ادلي *edli*. ٢. n. f. plur. pauc. ا دلو *delw*. Situlæ. Wan.

ادليل *idlilæ*. ٢. V. [١٢. ا دلي] Operari. Wan.

ادليم *idlimām*. ٢. V. [٩. ا دم] Nigrum fieri. Wan.

آدم *ādem*. ٢. comparativi forma. ١) Castanei coloris. ٢) Nigris oculis præditus camelus albus. Wan.

آدم *ādem*. ٢. t. n. f. انسان *insān*. ٢. ١) Homo. ٢) Adamus, ejusque posteritas. ٣) Transl. Famulus, nuntius. Uomo, ed Adamo, seruitore, messo. آدم صفي *ādemī safī*, quod حضرت آدم *hæzretī ādem*. n. p. primi hominis. Adamo اوغلاني *ādem oghlāni*. Filius hominis, homo. L'uomo, gl'uomini. ادم يبان *ādem iebān* seu ادم يبان *ādem iebān* Satyrus. Satiro, uomo seluatico. ادم يرنه طومف *ādem ierine tutmak*. Æstimare tanquam virum. Et sæpius in negatione. ادم يرنه طومف قومف صاييف *ādem ierine tutmamak, komamak, faimamak*. Despicere, contemnere. Sprezzare, non far stima. ادمينه كوره *ādemine göre*. Pro qualitate personæ. Conforme alle persone.

ادم *adūm*. t. n. f. خطوه *chætwe*. ٢. گام *gām* p. Gressus, vestigium. Passo. ادم قاج *bir kâc adūm* قرشو واروب الن انه الذي *karşū wârûp, elin eline aldy*. Ad aliquot passus obviam procedens manum manu apprehendit. Mossosi alquanti passi incontro, lo prese per la mano. ادم ادم *adūm adūm*. Gradatim, pedetentim. A passo a passo. ادم ادم *adūm admak, atmak, adlamak* و ادم ادم *adūmlamak* simpliciter. Gressum ferre, vestigium facere, crura divaricari, & uno passu prætergredi. Far un passo.

ادم *edem*. ٢. V. [4. F.] Fuscum evadere vel esse.

ادم *edem*. ٢. n. f. ١) Adam, homo. ٢) Fœtus humanus plene formatus. ٣) Sepulchrum. ٤) Dactylorum species برفي *bernī* vocata. ٥) Arabia felix Poëtis. ٦) Nom. loci prope زو كار *zū kâr*, hoc autem aqua quædam est prope Cufam. ٧) Nom. loci circa البعت *el.âmk*, quæ vallis est apud Thâif, oppidum Arabiæ partis Higiazæ. ٨) Nom. pagi in territorio Sanæ, quæ Arabiæ felicis metropolis. ٩) Nom. tractus prope هجر *heger*, in Arabia. ١٠) Nom. tractus alterius in Oman nempe regione Arabiæ altera. Gol.

ادم *edem*. ٢. n. f. plur. ab ادم *adīm*. Coria &c. Wan.

ادم *edm*. ٢. V. [2. F.] ١) Commiscere fructis panis aliam rem. e. g. carnem. ٢) Reconciliare duos inter se. Wan.

ادم *üdm*. i. q. اسوة *üfwet*. ٢. n. f. Exemplar, antistes. ادم هو اهل *hüwe üdmü chlihi*. Dux & antistes suorum. Gol.

ادم *üdm*. ٢. n. f. plur. ادم *edmā*. Fuscæ, & candidæ, simulque striis cineraceis notatæ dorcades, quod genus in clivosis durioris soli terris subinde reperitur. Gol.

ادم *üdüm*. ٢. n. f. plur. ادم *idām*, ادم *edīm*. ١) Opsonia, condimenta. ٢) Coria imprimis caprina. ٣) Facies terræ. Gol.

ادم *edmā*. ٢. n. f. ١) Sing. præc. ادم *üdm*. Striata dorcas. ٢) Nigris oculis prædita camelitis. Wan.

ادم *idmæ*. ٢. V. [4. a دمي] Usque ad profusionem sanguinis verberare aliquem. Wan.

ادم *edemāt*. ٢. n. f. plur. ادم *edemet*. Antistites.

ادم *idmāg*. ٢. V. [4. a دمج] Involvere. Wan.

ادم *iddimāg* etiam ادم *idrimmāg*. ٢. V. [8. a دمج] Condere, abcondere. Wan.

ادم *idmāk*. ٢. V. [4. a دمف] Inopinate introducere. Wan.

ادم *üdmām*. Nom. oppidi.

ادم *edemān*. ٢. n. f. ١) Nom. arboris in paradiso. ٢) Pernicies aut putredo palmæ. Gol.

ادم *idman*. ٢. V. [4. a دمن] Exercere se, continuum esse in aliqua re. Effertarsi, praticar spesso. Wan. ادم ايله *idmān ile*. Exercitatione, praxi. Con pratica.

ادم *üdmān*. ٢. part. plur. ab ادم *ādem*. Castanei coloris. Wan.

ادم *idmānet*. ٢. n. f. plur. poetica a ادم *edmā*. Dorcades striatæ. Verum non omnes Lexicographi in hac forma pluralis consentiunt. Wan.

ادم *ādimet*. ٢. n. f. plur. ab ادم *adīm*. ١) Coria. ٢) Superficies terræ. Wan.

ادم *edemet*. ٢. n. f. ١) Cutis, qui ab Anatomicis etiam Therma vocatur. ٢) Antistes. Wan. ٣) Conjunctio. ٤) Propinquitas, affinitas. Gol.

ادم *üdmet*. ٢. V. act. [1. & 2. F.] ١) Fusco colore præditum esse. ٢) Esse nexum inter duas res. ٣) Nigris oculis præditum esse camelum candidum. Wan.

ادم *ādemgik*. t. n. f. dimin. Homuncio, homunculus. Un omaccino.

ادم *edmes*, vel juxta Wan. *idmys*. ٢. part. ١) Supercilia habens extremitate tenuia.

nuia. 2) Qui raros in capite capillos habet. *Wan.*

ادمع *edmu*. a. n. f. Pl. دمع *dem*. Lacrymæ. *Gol.*

ادمغة *edmyghæt*. a. n. f. Pl. ادماغ *dimāgh*. Cerebra. *Wan.*

ادمق *admak*. e. V. i. q. seq.

آدملق *ādumlamak*. e. V. Gressum facere, crura divaricari v. in آدم *adūm*.

ادموت *üdmūs*. a. n. f. Locus sub cineribus, ubi coquitur panis. *Wan.*

ادموس *üdmūs* و دامس *dāmis*. a. n. f. Tenebrosa nox. *Gol.*

آدمي *ādemī*. p. adj. Humanus, & homo. Uomo و umano. Unde in Pl. Pers. آدميان *ādemijān*. (Il. عالميان *ālemijān*) Homines, و humani. Uomini, mortali, de' mortali, و umani. Lh. ¶ ميان آدميان *mijānū ādemijāne*. In medium hominum. Tra gli uomini.

آدمي *ādemī*. p. adj. etiam fusco colore præditus. *Ferh.*

ادمي *udemī*. a. Nomen loci. *Wan.*

آدميانة *ademijāne*. p. adverb. Humane. *Umano.*

آدميتت *ādemijet*. a. n. f. Humanitas, humana natura. *Umanità.*

ادن *edenn*. a. n. f. 1) Anteriores pedes breves habens equus. 2) Parva & depressa domus. *Wan.*

ادنا *ednā*. a. compar. Vilior, infimus, minimus. *Infimo, minimo* ¶ ادنا كشي *ednā kīsi*. Vilis homo. *Persona vile.* ادنا بدينك *adnā bēdīnk*. قادر اولدوغي *birinūn-ednā kādyr oldughy*. Minimum, quod unus eorum efficere potest. *Il meno, che può fare uno di essi. Eb.*

ادناة *ednae*. i. q. احذب *ahdeb*. a. part. Incurvus, gibbosus. *Wan.*

ادنا *idnā*. a. V. [4. ا دني] 1) Facere, ut quid sit propinquum. 2) Partui propinquam esse camelitim. *Wan.*

ادناس *ednās* و مدانيس *medānis*. a. n. f. Sordidi, spurcique homines. *Gol.*

ادناف *idnāf*. a. V. [4. ا دنف] 1) Ingravescere morbum. 2) Advesperascere. *Wan.*

ادند *edend*. p. particu. Quomodo. *Ferh.* V. آدنك

ادند *idind*. p. n. f. 1) Numerus incertus. 2) Semissis sarcinæ. *Ferh.*

آدنك *ādenk*. p. part. Quanti? quomodo?

ادنك *idenk* p. n. f. 1) Numerus incertus, seu computatio conjecturalis. 2) Sarcina una, nempe oneris totius semissis in uno jumenti latere. 3) Una facies nummi. *Cast.*

ادنك *e*, vel *idinmek*. pro ايدنك e. V. Facere constituere, creare و c. V. ايدنك

ادنا *ednā*. a. Part. Infimus. f. ادنا ادنيان *edeniān*. a. n. prop. Duarum Valium. *Wan.*

ادو *edw*. a. V. [2. F.] Decipere. *Wan.*

ادوا *edwā*. a. n. f. plur. a داء *dāe*. Morbi. *Wan.*

ادوا *edwā*. a. V. act. [4. F.] Aegrotare. *Wan.*

ادوا vel etiam ادواة *idiwaet*, و *idiwaet*. a. V. [4. ا دوا] Suspiciari malum. *Wan.*

ادوا *iddiwāe*. a. V. [8. ا دوا] Comedere florem lactis. *Wan.*

ادوات *edewāt*. a. n. f. Pl. ab ادات *edāt*. Instrumenta, apparatus, supplementa. *Istrumenti, ordegni.* ¶ ادوات جنك *edewātī genk*. Instrumenta bellica, arma. *Arma, ordegni militari. Ik.*

ادوار *edwār*. a. n. f. Pl. ا دار *dār*. 1) Domus, mansiones. *Casa, abitazioni.* 2) Pl. ا دور *dewr*. Gyri, و secula. *Giri, seculi Sa.* 3) Musicae periodi. *Cadenze di musica.* ¶ علم الادوار *ilmūl edwār*. Musica. *Gol.* ¶ ادوار ملكوت *edwārī melekūt*. Harmonia orbium cœlestium. *Ah.* اول ايكي برجك ادوارين *ol iki bürğüün-edwārin temām itti*. Mansiones illorum duorum astrorum peragravit. *Percorse le mansioni di quelli due Astri, o Costellazioni Ah.*

ادور *edūr*. a. n. f. plur. pauc. a داي *dār*. Domus, mansiones. *Wan.*

ادوس *edūs*. p. n. f. Suffusionem oculorum, cataractam habens. *Ferh.*

ادوس *edwes*. a. part. Politus, nitens, resplendens. *Gol.*

ادوش *edweš*, Fam. دوشا *dewšā*. a. part. Caligante, compressoque aut distorto, ac moribido laborans oculo. *Gol.*

ادوي *edwā*. a. n. f. i. q. افعي *ef-ā*. Vipera. *Gol.*

ادويه *edwije*. a. n. f. Pl. ا دوا *dewā*. Medicamenta, pharmaca. *Medicine.* ¶ معرفت *marifeti edwije*. Medicina seu ars pharmaceutices.

ادا *ada*. e. n. f. Infula. V. ادا

آده *āde*, vel *ādeh*. p. n. f. Lignum transverse impositum duobus fulcris, cui insidere solent galinæ, & columbæ. *Ferh.*

ادهاش *idhās*. a. V. [4. ا دهش] Perterrefacere. *Wan.*

ادهاف *idhāk*. a. V. [4. ا دهف] 1) Implere Scyphum. 2) Effundere multam aquam. *Wan.*

ادهان *edhān*. a. n. f. Pl. ا دهن *dūhn*. Olea, unguenta. *Ogli, unguenti. Eb.*

ادهان *idhān*. a. V. [4. ا دهن] 1) Fin-

gere affabilitatem erga alium. 2) Versute agere. *Wan.*

ادھان *iddihān*. a. V. [8. a دھن] Illiniri. *Wan.*

ادھیا *edihgiā*. p. n. f. Facies. *Ferh.*

ادھر *édhūr*. a. n. f. plur. a دھر *dehr*. *Secula.*

ادھس *edhes*, *Fam.* دھسا *dehsā*, Pl. دھس *dúhs*. a. part. 1) Ex rubro nigricans. terra, capra. 2) *Fam.* Lenis indole mitisque mulier. 3) in Pl. Molles arenæ. *Gol.*

ادھم *édhem*. a. n. f. Equus ad nigredinem veniens. اطلاق عنان ادھم و اشھب *إ* ايدر لردی *ytläky ynām edhemü esheb iderleridi*. Laxabant equis habenas. *Correvano a briglia sciolta. Sc.*

ادھم *edhem*, *Fam.* دھم *dehmā*. a. part. 1) Colore nigro citra albi quid, pec. habens aliquid obscuri viroris equis, si verò intensioris sit nigredinis, tum جون *gewn* dicitur: 2) Vetusior, qui diu calcatus fuit locus, quasi nigricans, ut احمر *ahmer*, rubens, i. e. recens. 3) Pl. ادھم *edāhim*. *Compes.* 4) *Fam.* دھم *dehmā*, pec. mere rubens ovis. 5) Olla, cacabus, imprimis nigricans & vetustior. 6) Turba magna ovium, numerus magnus. 7) Gena viri sub oculo mollitiefve cutis: 8) Latioris herbæ species, qua coria concinnantur. 9) Nox ultima Lunæ. ابو *إ* ادھم *ebül-edhem*, Cacabus ingens in quo integra simul ovis coquitur. *Gol.*

ادھم *idhimām*. a. V. [9. a دھم] Aliquantum magis ad nigredinem vergere. *Wan.*

ادھا *edha*. a. part. 1) Levior. 2) Infelicus cedens. *Gol.*

ادھية *edhijet*. a. part. plur. a دھي *dehī*. Intelligentes. *Gol.*

ادھيم *idhimām*. a. V. [11. a دھم] Valde ad nigredinem vergere. *Wan.*

آدي *ādā*, pro آدي *eedā*. a. part. Exacte persolvens. *Wan.* هو آدي للامانة منك *hūwe ādā lil-emāneti minke*. Præstanda fide, seu præstando, & reddendo eo, quod fidei commissum, potior te est.

آدي *edi*. etiam آدي *edew*. a. V. [2. F.] 1) Decipere. 2) Incrassescere lac. *Wan.*

آدي *edi*. i. q. آهبة *ehbet*. a. n. f. Apparatus, instrumentum, pec. bellicum. اخذ *إ* آدي *achæze lizālikel-emri edijehu*. Cepit ad eam rem conficiendam apparatus suum, quod necessarium esset: instruxit se, expeditavit se & accinxit. نحن علي آدي *nahnū ælā edijffalāt*. Parati eramus & compositi ad precandum.

آدي *edi*. a. n. f. & adj. 1) Lata tela. 2) Amplus. *Wan.*

آدي *üdi*. a. V. *Act.* Incrassescere lac. *Wan.*

آدي *eddā*. a. Nom. viri, patris *Malic affeclæ Mahometis*. آدي *üddi*. Nom. viri, avi *MeadibniHabl. Gol.*

آدي *ediār*. a. n. f. Pl. a دير *dir*. Monachi Christiani. *Wan.*

آدي *edjāk*. a. n. f. plur. a ديك *dik*. Galli gallinacei. *Gol.*

آدي *ed-jān*. a. n. f. Pl. à دين *din*. Religiones, ritus, *Religioni, riti.*

آدي *edjān* & آديون *edjün*. p. n. f. Animal rapax, quod crassum & pingue est. *Ferh.*

آديان *iddijān*. a. V. [8. a دين] Aes alienum contrahere. *Indebitarsi. Wan.*

آديب *ādīb*. a. part. Qui homines ad convivium invitat. *Wan.*

آديب *edīb*. a. part. آديبلو *edebllū*. e. Studiosus, discipulus humanus, bonis moribus & literis præditus. *Ben creato, & letterato. Wan.*

آديية *edijet*. a. adv. Parum. *Wan.*

آديد *edid*. a. n. f. Clamor, & strepitus magnus. *Wan.*

آديد *edid*. p. n. f. 1) Rei consequentia, vel sequela. *Ferh.* 2) Aquæ scaturigo. *Cast.*

آديم *ādym*. e. n. f. pro آدم *ādüm*. Passus. *Passo V. آدم*

آديم *edim*. a. p. n. f. i. q. مآدوم *meedüm*. 1) Opsonio junctus panis. 2) Superficies terræ. 3) Facies, vultus. *Ferh.* 4) Nom. loci, imò variorum locorum. 5) *Metaph.* آديم *edimūs-semā*, expansum cæli, & آديم *edimün-nehār*, expansio diei seu lucis, i. e. امانته و بياضه *āmmetühü we beiāzūhu*, diffusio, & albedo, claritasque ejus, totus & integer dies. *Gol.*

آديم *edim*. a. n. f. سختيان *sachtyjān*. p. e. Corium caprinum, & odoratum, quod ex Arabia felici portatur. *Wan. V. سختيان*

آديم *üdej̄m*. a. n. prop. 1) Nom. Arabis Talebitæ e numero sociorum Mahometis. 2) Nom. loci. *Gol.*

آديمة *üdej̄met*. Nom. montis. *Gol.*

آديين *eedein*. a. n. f. dual. pro يدين *je-dein*. Ambæ manus. *Wan.*

آديين *edjün*. a. n. f. pl. a دين *dejn*. Debita. *Gol.*

آدينده *ādinde*. p. n. f. Iris cælestis. *Ferh.*

آديون *edjün*. p. n. f. i. q. آديان *edjān*. Animal rapax. *Cast.*

اذ *ezā*. *a. V. aēt.* Amputare, secare. *Gol.*

اذ *iz*. *a. part.* 1) cum, quando. *Præteriti temporis. Wan.* 2) Ecce, equidem, siquidem, tunc, cum. *V. Gramm.* 3) *Citra relationem* اذ *izin*, tunc, eo tempore.

4) *In comp.* اذاك *izzāke*, idem, حينئذ *h̄yneizin*, idem tunc temporis, يومئذ *jewmeizin*, illo die, ليلئذ *lejleteizin*, illa nocte. اذما *izmā*, حرف الجزاء *herfūl-gezā*, particula retributionis aut illationis, quum, siquando, & hæc in Futuro *gez̄mam* inducit, ut in *Gramm.*

اذ *iza*. *a. part.* Cum, quando. *Antepositum Tempori* ماضي *māzi*, dat significationem futuri. *Vid. Gramm.*

اذ *izā*, & *ezā*. *n. f.* Noxa, molestia, oppressio, iniuria. *Danno, oppressione.* اذ *izā* اذوگي جور و اذ *ittugi gewrū ezā*. Injuriam, quas fecit. *Li torti, & oppressioni, che gli ha fatto. Sæ.* اذالرينه صبر ايدرسك *ezālerine s̄abr idersen*. Si sufferas illorum molestias. *Se sopportate li torti, che vi fanno Tef.*

اذاب *izāb*. *a. V.* [4. *a* ذاب] *Metuere, pavere. Wan.*

اذابت *izāb*. *a. V.* [4. *a* ذوب] *Augescere, augeri. Wan.*

اذابت *izābet*. *a. n. f.* 1) *Liquefactio, & butyrum liquefactum, terminus chemicus. Ah.* 2) *Butyrum recens, quod in aheno liquatur, ut deposito sedimento & sale conditum asservetur. Dicitur etiam* اذاب *izāb Gol.*

اذاة *ezāet*. *a. n. f.* Noxa, molestia.

اذادت *izādet*. *a. V.* [4. *a* ذود] 1) *Ar cere. 2) Auxiliari. Wan.*

اذادل *ezāzil*. *a. n. f. plur. a* ذادل *zūl-zūl*. *Inferiores partes indusii. Gol.*

اذار *ezār*. *a. n. f.* 1) *Martius Chaldaeorum, seu Syromacedonum. 2) Nonus mensis Persarum.*

اذاعت *izāæt*. *a. V.* [4. *a* ذيع] 1) *Divulgare. Palefare. 2) Exhaustire aquam. Wan.*

اذاف *üzāf*. *a. n. f.* 1) *Membrum genitale maris. 2) Fines. Wan. 3) Auris. Gol.*

اذاقه *izākæ*. *a. n. f.* [4. *a* ذوق] *Gustandum dare, propinare. Dar à gustare. Wan.*

اذاشني *izākæi ciāsnī*. *Propinatio. Ik.*

اذالة *izālet*. *a. V.* [4. *a* ذيل] 1) *Profituere mulierem detrahendo illi velum a facie. 2) Nimio usu conficere rem. Wan.*

اذاللة *izāllet*. *a. n. f.* *Contemptus, depressio. Gol.*

اذام *izām*. *a. V.* [4. *a* ذأم] *Aversari. Abominare. Wan.*

Part. I. Tom. I.

اذان *āzān*, اذان *ezān*. *a. n. f. plur. a* اذن *ūzn*. 1) *Aures. Wan.* 2) *Ansæ. Le orechie, manichi di vasi. 3) Herbarum varia nomina.* اذان الارنب *āzānūl-erneb*, اذان الشاة *āzānūssāt*, اذان الغزال *āzānūl-ghazāl*. *Aures leporis, aures ovis, aures dorcadis, i. e. Cynoglossum. اذان* اذنب *āzānūd-dūbb*, *ures urfi, (i. q. بوضير būsȳr, q. hæmorrhoidica herba,) i. e. verbascum. اذان الجدي āzānūl-ğedj*, *ures hædi seu capri, i. e. plantago, ita Andulusis dicitur, alias Syris cæterisque* لسان اذنب *lisānūl-hæml*, *lingua arietis vocatur. اذان الحمار āzānūl-hymār*, *ures asini, i. e. herba foliis longis, radice pastinacæ, vesca & dulci. اذان الفار āzānūl-fār*, *ures muris, i. e. herba cujus species duæ, altera hortensis, quæ Alfine, altera silvestris, quæ Myosotis. اذان الفيل āzānūl-fil*, *ures elephantis, i. e. arum, juxta alios colcas seu faba Aegyptia. اذان القسيس āzānūl-kāsīs, vel اذان القاضي āzānūl-kāzj*, *ures presbyteri; vel aures judicis, i. e. cotyledon, umbilicus Veneris. Gol.*

اذان *ez-ān*. *a. n. f. i. q.* اعلام *y-lām*. 1) *Significatio, indicatio. 2) Præconisatio pec. invitatio ex turri, aut alio editiore loco ad preces lege Mahometana præceptas, quod per homines ad hoc officium constitutos, præscripta formula, quinquies per diem fieri solet. Il segno, l inuito, alle preghiere.* اذان اوقندي *ez-ān okundjmi*. *Proclamatumne est ad preces? Si a dato il segno, si a gridato alle preghiere? اذاني اوقندي iæt̄sy ez-ānī okundy*. *Preces ultimæ, nocturnæ sunt præconio indictæ. Si a dato il segno delle ultime preghiere della sera. اذان ويرمك ez-ān wirmek, & اذان اوقمت ez-ān okūmak*. *Ad precationem publicam clamando ex turri invitare. Gridar, alla preghiera.*

اذاني *ūzānī*. *a. part.* *Magnas, seu mideas aures habens. Wan.*

اذب *ezebb*. *a. n. f. i. q.* ذب *zebb*. 1) *Taurus sylvestris. 2) Longus dens cameli e latere prominens. Gol.*

اذبح *izzibāh*. *a. V.* [8. *a* ذبح] *Ovem victimam præparare ad mactandum. Wan.*

اذبة *ezibet*. *a. n. f. plur. pauc. a* ذبابة *zūbābet*. *Residua debitorum. Wan.*

اذحال *ezhāl*. *a. n. f. plur. a* ذحل *zāhl*. *Taliones, vindictæ. Gol.*

اذخار *ezchār*. *a. n. f. plur. a* ذخ *zuchr*. *Res, quæ in futurum tempus, & in thesaurum reconduntur. Gol.*

اذخار *izchār*. *a. V.* [4. *a* ذخ] *Accumulare annonam. Far provisione di viveri. Sæ.*

انزخ *exchir* ¶ in fam. انزخه *exchiret*. n. f. Nomen plantæ. Wan.

انزهر *āzer*. p. n. f. 1) Unum ex attributis Dei. 2) Nomen angeli, qui soli præest. 3) Magorum ignis, quorum in Persia septem dicuntur esse fana. 4) Mensis nonus anni solaris; ubi sol in sagittario moratur. 5) Mensis uniuscujusque, dies nona anni solaris. 6) etiam *āzur*, Fulmen & tonitru. Ferh. 7) *usit. āzar*. Ignis. Fuogo. ¶ انزهره *āzeri humājūn*. Nom. Sagæ cujusdam ex progenie Sam patris nempe Zel. Cast.

انزرا *ezrā*. n. part. Canescens. vir. Wan.

انزرا *ezrā*. n. part. Corpore niger, auribus vero variegatus hircus. Wan.

انزرا *izrā*. n. V. [4. a انزرا] 1) Incitare ad iram. 2) Abjicere. Wan.

انزراب *ezrāb*. n. f. plur. a انزرب *zureb*. Corrupti stomachi. Wan.

انزراب *izrāb*. n. V. [4. a انزراب] Respuere medicamentum recrudescens vulnus. Wan.

انزراباد *āzurābād*. p. n. f. comp. 1) Nomen proprium antiquum urbis تبریز *tebriz* Tauris dictæ. 2) Fanum celebre ignicolarum in prædicta urbe. Ferh.

انزرابادگان *āzerbādegān*, انزرابادگان *āzerbādegān*, ¶ انزرابايگان *āzerbājegān*. p. n. f. comp. Nomen fani ignicolarum. انزرابادگان *bādīgān*, ¶ انزرابايگان *bāigān* habent significationem thesaurarii ¶ custodis. Antiquus Persarum Rex خسرو کیکاؤس *chosrew keikāūs*, tum penes illud fanum longius moraretur, huic regioni nomen انزرابادگان *āzerbādegān* ¶ انزرابايگان *āzerbājegān* dedit, quæ nunc apud Arabes انزرابايگان *āzerbāigān* dicitur. Ferh.

انزراع *izrā*. n. V. [4. a انزراع] 1) Partum edere bisontem. 2) Excedere modum. Wan.

انزراع *izrā* ¶ انزراع *tezerru*. n. f. 1) Multiloquentia, & superfluous sermo. 2) i. q. انزراع *tezerru*. Dimensio quæ cubitis fit. Gol.

انزراع *āzure frūz*, ¶ انزراع *āzur ferūz*. p. n. f. comp. 1) Aeolipyla. Vaso per connoscere la natura de venti. 2) i. q. انزراع *āzur ferūz*. Ferh.

انزراع *izrāk*. n. V. [4. a انزراع] Terram producere lotum herbam. Wan.

انزراع *āzurberzīn*. p. n. f. prop. Fanum ignicolarum in Persia. Ferh.

انزراع *āzurpērest*. p. n. f. comp. i. q. انزراع *ātes pērest*. Ignicola. Ferh.

انزراع *āzurbū* ¶ انزراع *āzerbūje*. p. 1) Nom. floris fulvi rutilique, cujus planta spinis plena. 2) Plantæ hujus radix. Ferh.

انزراع *āzurbehrām*. p. n. f. com. Nomen fani magorum in Persia. Ferh.

انزراع *ezirret*. n. f. plur. a انزراع *zerūret*. Fragmenta calami aromatici. Wan.

انزراع *āzurtus*. p. n. f. comp. Salamandra. Salamandra. Ferh.

انزراع *āzerchirdād*. p. n. f. comp. 1) Fanum Magorum in Persia, cum primis elegans ædificium. 2) Custos ejusdem fani. 3) Angelus, qui juxta traditionem Magorum illorum fanis præest. Ferh.

انزراع *āzurchazīn*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

انزراع *āzirāchs*, *āzrāchs*, ¶ انزراع *ādirāchs*. p. n. f. comp. 1) Lapis Ceraunius. 2) Fulmen, tonitru. 3) Nom. diæ nonæ mensis انزراع *āzer*. Ferh.

انزراع *āzerchsā*. p. n. f. comp. 1) Intensissimus gradus frigoris, quo homines & animalia pereunt. 2) Fulgur. Ferh.

انزراع *āzerzerdehest*. p. n. f. comp. Fanum magorum ultimum ordine in Persia. Ferh.

انزراع *āzurseb* ¶ انزراع *āzursb*. p. n. f. comp. 1) Nom. Angeli juxta traditionem magorum reliquis statura superantis, qui igni præest. 2) Nom. certi cujusdem templi *stručli a Rege Gustasb in urbe Balch*, ubi maximum thesaurum recondidit, dein ab Alexandro diruti. 3) Fulgur. 4) Athleta. Ferh.

انزراع *āzersīn*, ¶ انزراع *āzeres*. p. n. f. comp. Salamandra. Ferh.

انزراع *āzertūs*. p. n. prop. Philosophi, qui duxit matrem انزراع *ūzrā* in matrimonium.

انزراع *ezru*. n. f. plur. a انزراع *zirā*. Brachia. Gol.

انزراع *ezri-āt*. n. Oppidum Syriæ: ¶ انزراع *ezre-y*, vinum ibi natum. Gol.

انزراع *izri-fāf*. n. V. [4. a انزراع] 1) Incedere commode jumentum. 2) Præcedere. Wan.

انزراع *ezre-āt katlin*. Celerrima nece. Gol.

انزراع *izra-i*. n. part. derivatum ab انزراع *ezri-āt*. Unde ad illum locum spectans res. Wan.

انزراع *āzerfexār*. p. n. f. comp. Ignem accendens. Ferh.

انزراع *āzerkarā*. p. n. f. Sacerdos & custos ignis sacri apud magos. Ferh.

انزراع *āzerkūst*. p. n. f. prop. Angeli vide انزراع *āzurseb*. Ferh.

انزراع *āzerkūsseb*. p. n. f. i. q. ant. Ferh.

انزراع *āzergul*. p. n. f. comp. Species floris flavi ad instar anemonis. Ferh.

انزراع *āzerkū*. p. n. f. comp. Folia calendulæ. Cast.

آذركون āzergūn. p. adj. comp. usitatus
آذريون āzerjūn. Rutilus, ignis colore præ-
ditus. Di color di fuoco. Ferh.

آذركون āzurgūn. p. n. f. comp. Nomen flo-
ris rutili cum calice in medio nigro. Ferh.

آذركيش āzerkīs. p. n. f. comp. 1) Cultor
ignis. 2) Pyrolatria. Ferh.

آذرم āzrem. p. n. f. comp. i. q. نمدزين nemed-
zīn. Pulvillus, vel pannus ephippio subdi-
folitus. Ferh.

آذرم āzerem, āzrem, āzrim. a. n. f. i. q.
آذرم āzrum. Locus subterraneus. Gol.

آذرمāh. āzurmāh. p. n. f. comp. Novem-
ber, seu ultimus mensis Autumni. Ferh.

آذرنك āzerenk. p. n. f. comp. 1) Rutilus.
2) Ignis apud magos. Ferh.

آذرنوش āzernūs. p. n. f. comp. Nom.
ædis in Persia, in qua ignis colitur. Ferh.

آذرهياون āzeri humājūn. p. n. prop. Fæ-
mina, quæ vixit tempore Alexandri. Ferh.

آذري āzeri. Nom. gentile ab آذريجان
āzer seu āderbeğiān, quæ Adjabena: nem-
pe regio, Mediæ & Armeniæ partem conti-
nens, & Borealior quam illa, quæ Adjabe-
næ nomine exhibetur in tabulis Ptolemæi.
Gol.

آذرين āzerin. p. n. f. 1) Festum celebre
in Persia ob novum ingressum regis vel præ-
fecti in urbem celebrari solitum exornando
portas & officinas urbis. 2) Festum apud
Persas نوروز newruz dictum, quod incidit in
æquinoctium vernale. 3) Metaph. Hortus
floribus excultus. 4) Amasia comptula. 5)
Mos, consuetudo. Ferh.

آذركون āzerjūn & آذريون āzuriūn,
آذركون āzergūn. p. adj. et. n. f. 1) Rutilus, ignei coloris.
Cast. 2) Nom. ejusmodi floris, ut bupthal-
mus, calendula, anemone rubra, rosa sim-
plex rubra valde. Ferh. 3) Myrtus, quin
althæa. Cast.

آذرعار āzēār. a. n. prop. Agnomen Prin-
cipum Arabiæ felicitis. Wan.

آذعان āz-ān. a. V. [4. a ذعن] 1) Obedire.
2) Contemnere. Ubbidire. Sprezzare. Wan.
3) usit. n. f. Intellectus, capacitas, judicium.
Intellecto, giudizio. آذعان و فهم fehmi
āz-ān. Idem. Ik. آذعان āz-ān. e. Intellige-
re. Intendere, capere. Parere, submittere se.
Ubbidire, sottoporsi. واجب الآذعان wāgi-
būl-āz-ān, explicatur à nonnullis لازم فرمان
bilmefi tāzim, q. scitu necessarius فرمان
fermāni wāgibūl āz-ān. Mandatum, cui necessario parendum est. Ordine,
che necessariamente deve esser eseguito. Ll.

آذفر āzfer. a. part. Odorem spirans. Wan.
آذقان āzqān. a. n. f. Pl. a ذقان āzqān.
Menta Li menti. Gol.

آذك āzkā. a. compar. Excitator, acutior-
que ingenio ac mente. Più perspicace, vi-
vace d'ingegno. آذكاسي طلاب علم ازكاسي
zallābi ŷlm āzkāsi. Perspicacissimi Studio-
forum. Li più acuti ingegni tra amatori
delle scienze. Sæ.

آذكāe. āzkāe. a. V. [4. a ذكي] 1) Inflam-
mare, accendere ignem. 2) Mittere explo-
ratores in aliquem locum. Wan.

آذكار āzkār. a. n. f. Pl. a ذكر āzkr. Lau-
des Dei continuo recitatae, preces assiduæ,
& recitationes nominum Dei. Sæ. Lodi di
Dio, preghiere, o commemorazioni, con-
tinue Ll. Ah. V. نوافل

آذكار āzkār. a. V. [4. a ذكر] 1) Curare
memorari. Far mentovar. 2) Parturire pro-
lem marem. Wan.

آذكار āzāzkr. a. V. [8. a ذكر] Commem-
morare. Far menzione. Wan.

آذكر āzkr. a. compar. Acutior. Gol.

آذكي āzkā. a. part. Excitator. Gol.

آذكيا āzkijā. a. part. plur. a ذكي āzki.
Acuti mente. Gol.

آذلاē. āzilāe. a. n. f. Plur. a ذليل āzilil.
Viles, abjecti. Wan.

آذلاق āz-lāk. a. V. [4. a ذلق] 1) Tur-
bare, commovere. 2) Infundere aquam in
latibulum lacertæ. Wan.

آذلال āz-lāl. a. n. f. Modus, status.

آذلال āz-lāl. a. V. [4. a ذل] Contem-
nere, deprimere. Avvilire, abbattere. Wan.

آذلة āzillet. a. n. f. pl. a ذليل āzilil. Vi-
les, abjecti. Wan.

آذلعاب āz-lābāb. a. V. [4. a ذعلب] Cele-
riter ire. Wan.

آذلف āzlef. a. part. Resimus. Camuso.
Wan.

آذلك āz-læk. a. part. Acuta, vehemens
res. Wan.

آذلك āz-læk. a. part. Pl. ذلك āz-læk. 1) Acu-
minata cuspis. 2) Differtus, ac lingua expeditus orator. آذلك الحروف elhurūf-
zulk, Literæ, quæ extremæ linguæ & labio-
rum ope efferuntur ut رز ششخص Wan.

آذليل āzililāe. a. V. [12. a ذلي] Effu-
gere clandestine. Wan.

آذمار āzmār. a. part. plur. a ذمر āzmr.
Strenui. Wan.

آذمام āzmām. a. V. [4. a ذم] 1) Dare
veniam, securitatem. Dar quartiere. 2) Vi-
tiosam deprehendere rem aliquam. 3) Ne-
gligere. 4) Committere actionem turpem.
Wan.

آذمة āzimmet. a. n. f. plur. a ذمام āz-
mām. Præsidia, Gol.

اذن *āzen*. 2. part. Auritus, magnas habens aures aries. *Wan*.

اذن *āzin*. 2. part. Janitor, conclavis regii custos, praefectus. *Wan*.

اذن *ezen*. 2. V. *Act.* Infligere alapam. *Wan*.

اذن *ezen*. 2. V. *Act.* Auscultare, aurem porrigere. *Wan*.

اذن *ezen*, و *ezn*. 2. V. *Act.* [F. 4.] Accipere, percipere, cognoscere, scire. *Gol*.

اذن *izen*. partic. Bene, age, utique, V. *Gramm.*

اذن *izn*. 2. V. [F. 4.] Veniam concedere. *Wan*.

اذن *izn*. 2. partic. Ut. *Wan*. Est una ex centum regentibus; secundum Gjorgianum nasbat verbum in futuro, و *habet significationem للجواب و الجرا lilgewāb welgezā, responsonis و replicationis: e. g. انا اتيك ennā ateituke, izen ekremeke. Ego veni ad te, ut honorem te.*

اذن *izn*. 2. V. و *n. f.* 1) اذنك *bilmek*, و *بلدورك bildürmek*. Scire, & significare. 2) Turcis usitat. دستور *destur*, رخصت *ruchsat*. Licentia, facultas, & dimissio. *Licenza*. اذن *izn temesügi*. Facultas scripta. *Licenza in scritto*. اذن شرعه *iznū ser-yle*. Juridica facultate. *Con licenza legale*. سر *syz dostumüzün-iznū ihtimāmi ile*. Cum vestra venia & favore. *Con vostra licenza, e favore. Ll.* پايده *päie* سريره يوز سورمهكه اذن همايونز مقارن اولوب *ferire iüz sürmege iznū hümājünümüz mukārin olup*. Ima throni nostri revereri, facultate Regia nostra concessa, seu ad thronum Caesareum accedere permitti. *Concessa loro clementissima licenza, di far la riverenza al piè del Throno Imperiale. Ll.* فلان اذن *fülān itimege iznümüz joktur, vel izn wirilmemistür*. A nobis non est data illis licentia, ut id faciant. *Non si è data loro licenza di ciò fare questo. Ll.* اذن ويرمهكه *izn wirmek*. Facultatem dare, concedere, & dimittere. *Dar licenza, licenziare.* اذن و رخصت *iznū ruchsat wirilmistür*. Data est illi venia, i. e. dimissus est. *E stato licenziato, rispedito.*

اذن *üzün*. 2. n. f. 1) اذنك *kūlak* t. Auris. Orecchio. *Wan*. 2) اذن *kulb*. t. Ansa. *Manico*. اذن *üzünüs-fehm*. Ala sagittæ. اذن العبد *üzünül-âbdi*, auris mancipii seu Aethiopsis, i. e. Alisma. *Alia hujusmodi nomina herbarum cape ex Pl.* اذان *āzān*, usurpari enim possunt in eadem significatione in Sing. و *Duali*. اذنين *zül-üznejn*, cognomen Insi Ibni malic, qui re-

ligionis Mahometanæ primariorum quatuor antistitum unus fuit. *Gol*.

اذن *üzün*. 2. n. f. 1) Auris. 2) Nom. montis. 3) اذن بنوا *benū üzün*, Nom. tribus Arabicæ.

اذن *ezenn*, فعم. اذن *zennā*. 2. part. 1) Mucosus, cui manat e naso mucus. *Wan*. 2) فعم. laborans continuo mensium fluxu. *Gol*.

اذن *eznā*. 2. part. فعم. اب اذن *āzen*. Magnis longisque auribus prædita ovis. *Wan*.

اذن *eznāb*. 2. n. f. plur. mult. اذن *zeneb*. Caudæ quadrupedum. *Wan*.

اذنات *ezenāt*. Montes, in quibus 20. miliarium spatio eadem obtinet jurisdictio, & idem territorii præsidium. ac asylum. *Gol*.

اذن *eznebet*. 2. n. f. plur. pauc. اذن *zeneb*. Caudæ quadrupedum. *Wan*.

اذن *ezenet*. 2. n. f. 1) اذن *wærkul-hæbb*. Folium grani seu frumenti. 2) اصغار *syghārül-ibli wel-ghoenem*, Parvi ex camelorum & pecudum genere. 3) Gratus ac appetibilis, seu appetitum excitans odor cibi. 4) Adana Ciliciæ urbs prope Tarsum. 5) Nom. montis circa Meccam. *Gol*.

اذن *üzenet*. 2. part. i. q. اذن *ümenet*. 1) Qui recondit aliquid & asservat, uti depositum. 2) اذن *üzün*, qui cuique aurem præbet. *Gol*.

اذن *ezwā*. 2. n. f. Pl. a ذن *zu*. Reges Arabiæ felicis Hingiaritæ, quod omnes nomina haberent, ubi præcederet ذن *zu*, ut ذن *zu geden*, ذن *zu ru-âjn*. *Gol*.

اذن *izwāe*. 2. V. [4. a ذن] Facere, ut contabescat, vel marcescat flos, herba. *Wan*.

اذن *izwab*, و اذن *izwabet*. 2. n. f. Grassum lactis, ex quo conflatur butyrum. *Wan*.

اذن *ezwād*. 2. n. f. Pl. a ذن *zewd*. Agmina camelorum. *Wan*.

اذن *ezwat*. 2. n. f. Pl. a ذن *zewtæt*. Araneæ flavo torso. *Gol*.

اذن *ez-üb*. 2. n. f. Pl. ab ذن *zib*, vel ذن *züb*. Lupi. *Gol*.

اذن *ezwat*. 2. Part. Curto mento vir. *Gol*.

اذن *izüm*. p. n. f. prop. Idumæa Regio. *Cast*. اذن *azün*. p. Partic. Ejuşmodi. *Di tal maniera. Ferh*.

اذن *ezun*. 2. n. f. Nom. pagi apud Rei, quæ urbs est ad Coronum Mediæ montem. *Gol*.

ben türkî baghlarým. Tune es, qui cantilenas componis? [æqu. Viros ligas?] Resp. Imo, cantilenas compono [æqu. Ego Turcam, seu barbarum, nempe Interrogantem, ligabo.] An.

آر irr. a. n. f. Ignis. Gol.

آرا arā. p. 1) Imperat. ab آراییدن arājiden. Ornā. 2) In compositione v. g. آرا meġlis arā. Confessum ornans. Ornamento del confesso. آرا ġihān arā. Ornamentum mundi, seu nobilissimus. Ornamento del mondo. Ferh.

آرا arā. a. n. f. plur. a رأي rey. Confilia, opiniones. Configli, opinioni. Wan.

آرا arā. t. Imperat. verbi آرامف arāmak.

Quære.

آرا ara. t. n. f. میان mijān. p. بین bein. a. Medium, interstitium. Intervallo. آرایه arāie ġelmek. In medium venire, intervenire. Sopravenire, fraporsi. آرایه گیرمک arāie ġirmek. Intervenire, mediatorem se ptæbere. Fraporsi, farsi mediatore. آرا یرده ara ierde. در میان mābeinde, در میان der mijān. In medio, interim, & inter homines. Nel mezzo, fra la gente, & tra tanto. آرا یرده یارامزلف ایدنلر ara ierde iaramazlyk idenler. Qui mala perpetrant inter homines, Quelli, che tra'l popolo fanno del male. Ll. بو اراده bu arade, pro vulg. burada, i. q. بونده bundæ. Hic. Qui. Et in dat. ad significandum motum آرایه بو arāie bu araje, vulg. burajæ. Huc. Qua. بو ارادن bu arāden, vulg. baradan. Hinc. Da qui بو ارالر bu arāler, vulg. buralar, q. Hæc loca. Questi luoghi, qui. بو اراده bu arade, alias significat Interim, interea, idem quod بو اثناده bu esnānade. In tanto. آرا ara cum adjunctis possessivis supplet præpositionem Inter, in. Tra, fra. آرا مزده arāmüzde, quod & بینلر beinlüzde. Inter nos. Fra di noi. آرا سنده arasinde. Inter eos, V. Grammat. آرا صلح و صلاح arasine. Intra pacem, h. e. tempore pacis. Durante la pace. Et dum fit motus in dativo. آرا سینه arasine. Inter, ut supra. آرا سینه لاکردی lakyrdy arasine ġirmek, & cultius آرا سینه گیرمک arasine ġirmek. Interpellare loquentem, interrompere. Interrumpere.

آرا irā. a. V. [4. a راء] Magnas rumas habere ovem. Wan.

آراب arāb. & er-āb. a. n. f. Pl. ab آراب irb. Membra. آراب علی سبعة آراب es-süġiüdü. âlā seb-âtî -arāb. Adoratio, quæ fit super septem membris, nempe utro-

que pede, utroque genu, utraque manu & fronte humo applicatis atque defixis; uti Mahometanis mos est. Gol.

آراب erāb, irāb & ürāb. a. n. f. Nom loci, vel aquæ. Gol.

آرابه erābet. a. V. [F. 4.] Astutum esse. Wan.

آرابه irābet. a. V. [4. a ریب] Scepticum esse. Effer dubioso. Wan.

آرابه arāba. t. n. f. Currus, erronee pro عربه araba. q. Vide.

آراة irāet. a. V. [4. a آراة] Ostendere, Mostrare. Wan.

آراة irā-et a. n. f. Ostensio. Il mostrare. آراة روی irā-etî rûj e. Ostendere, exhibere faciem. Mostrare il viso scoperto. Ik.

آراة irās. a. n. f. 1) Ignis. 2) Fomes quo ignis accenditur. Gol.

آراج errāġ. a. part. Mendax, discordiæ fator. Gol.

آراجل erāġil. a. n. f. plur. a رجل regiul. Viri. Wan.

آراجل erāġih. a. n. f. i. q. فلووات filewāt. 1) Deserta, campi. 2) Oscillatorius camelorum motus breviori passu incedentium. Gol.

آراجیز erāġiz. a. n. f. plur. ab آراجیز er-ġiüzet. Poemata versibus رجز regz dictis constantia. Gol.

آراجیف erāġif. a. n. f. Pl. ab آراجیف ir-ġiāf. 1) Rumores, pec. falsi. 2) Tumultus. آراجیف خبرلر erāġif chæberler. Falsi rumores. Rumori falsi. Tef.

آراخ irāch. ارخة erchæt. a. n. f. Bos sylvaticus, bison. Wan.

آراخنه erāchynet. a. n. f. plur. ab آراخون archon. Principes. Gol.

آراخیدن arāchÿden. p. V. Quiescere, desistere. pro آرا میدن arāmiden. Ferh.

آراد arād. p. n. f. 1) Nomen angeli, qui præsidet omnibus negotiis, quæ vigesima quinta die mensis solaris peraguntur. 2) Nomen diei vigesimi quinti mensis solaris, quo die juxta traditionem veterum Magorum faustum erat, vestes novas facere, & induere; infaustum vero; in bellum ire. Ferh.

آراد arād. a. n. f. plur. a راد rad., & راد rüd. Puchræ fæminæ. Wan.

آرادات irādāt. a. n. f. Pl. ab آرادات iradet. Intentiones.

آرادات iradet. a. V. [4. a رود] دیلهک dilemek. t. Velle, intendere. Volere. Wan.

آرادات irādet, & اراده irāde. a. n. f. آرادات meštjet. a. Voluntas, intentio. Volontà, intenzione. آرادات علیلهری iradetî

deti & lujeleri. Benignissima ejus voluntas. La sua clementissima intenzione. Ll. ارادت ارادت irādeti ezeliye. Voluntas divina, ab æterno determinata. Volontà eterna, Divina. اراده رت آكعالين دماي مسلين ايله روي irādeti rebbül âlemîn dimâi muslinün ile rüizemin rengin olmasine kærÿn olmüsidi. Voluntas Domini mundorum (Dei) erat tingendi faciem terræ sanguine Musulmanorum. Sic erat in fatis. Aveva Iddio determinato di tingere la faccia della terra col sangue de Moselmani. Sæ. اول سيّد جيّد الادايه ol sejidî gejjidül edāje irāde i chālysä êrz idüp. Illi Mahometis nepoti præstantissimo affectum benevolentiaë exhibuit. Sæ. Mostrò a quel santo istruttore segni di grand' affetto, e divozione. Br. ارادت ارادت irādet kuly (satun alynmis kul.) Voluntarius servus. Servitor voluntario. Eb. ارادت ايله irādet ile. رضاء ryzā-en. Sponte, lubens. Spontaneamente, voluntariamente. ارادت ايله irādeti ile, و كندو ارادت ايله husni irādeti ile, گندو ارادت ايله gendü irādeti ile. Lubens, propria sponte. Di propria volontà, voluntariamente, ارادت ايله irādetindedür. In ejus arbitrio est. Stà nel suo arbitrio, potere. بر كوسدك ارادت استرضا bir kimsenün - iradetine istirzā göstermek. Conformare se alterius voluntati. Conformarsi all' altrui volere. ارادت ارادت e. و اراده اراده e. Velle cupere. Volere. c c dat. rei, aut cum Infinitivo simpliciter. (Pass ارادت اولنيق ارادت olunmak.) خوب و نكوبي قلوب irāde i chāirü niküji kylüp. Facta intentione bene operandi, seu cupiens bonum. Con intenzione di far bene. Ik. فسخ صلحه اراده بيورملري feeschy sulhæ irāde büürmæleri. Quod velit violare pacem. Che abbia intenzione di rompere la pace. Ll. حرکت اراديه صانوب hareketi irādije sanup. Votum voluntarium opinando: Credendo esser moto voluntario. Sæ.

اراذل erāzil. a. compar. Pl. ab ارذل erzel. اشقيا eskyjā. Viliores, sequiores, insolentes. Gente vile, و insolenti.

ارار er - er. a. part. Vox, qua pecora vocantur. Gol.

ارار irār. a. n. f. i. q. ارر err. Ramulus emollitus, qui aspersa aqua & sale inditur in uterum camelitis. Gol.

ارار irāret. a. V. Ad lenitatem allicere mentem. Intenerir la midolla. Wan.

ارار erāriset, و اراريس erāris. a. n. f. Pl. ab ارريس erris. Agricolaë. Gol.

اراس erees. a. part. Capito. Wan. اراس ere - üs. a. n. f. plur. a اراس rees. Capita.

اراستك اراستك arāstak. i. n. f. آسانه āsūmāne p. Laquear, testudo interior. Soffitto, volto di dentro.

اراستك اراستك arāstek. p. n. f. Hirundo domestica. 2) Chelidon. Ferh.

اراستكي اراستكي arāstegi. f. n. f. 1) Ornatio. 2) Ordinatio.

اراييدن اراييدن arāsten, و ارستن ارستن arājiden. p. V. 1) Ornare. 2) Præparare. Adobbabare, apparechiare. Ferh.

اراسته اراسته arāste. p. part. مزين müzeijen. a. bezenmis i. 1) Ornatus, instructus. 2) Ordinatus. Adobbato, fornito, apparecchiato. رتبت خلافتناري زينت تقوي ايله آراسته و سرير سلطنتناري حليه و معدلت ايله پيراسته rütbeti chylāfetleri zineti takwā ile arāste, we seriri saltānetleri hyljei mædilet ile piraste olmis. Gradus supremæ dominationis ejus instructus fuit ornamento pietatis, thronus vero Regiæ autoritatis ornatus veste æquitatis h. e. Pietati & æquitati addictus erat. Sæ.

اراشترمق اراشترمق arāštürmak. i. V. cooper. trans. ab ارامق arāmak. 1) Jubere ut se invicem quærant. 2) Conquirere. Far si cercare l'un l'altro, و cercare.

اراشمق اراشمق arāsmak. i. V. coop. ab ارامق aramak. Quærerere se invicem. Cercarsi l'un altro.

اراض irāz, pro عراض grāz. a. part. و n. f. 1) Latus & amplus. 2) Stratum vel tegumentum crassius grossiusque ex lana vel pilis camelorum. Wan.

اراضه irāzet. a. V. [4. a روض] 1) Pafcuīs abundare locum. 2) Valles repleri aqua, 3) Ad satietatem usque bibere aquam. Wan.

اراض erāz, و اراض erāz. a. n. f. Pl. ab اررض erz. Terræ. Wan.

اراطي اراطي arāt, و اراطي erātī. a. n. f. plur. ab ارطاي ertā. Arbores crescentes in arenis. Gol.

اراعة irā-æt. a. V. [4. a ربع] 1) Fermentum subigere. 2) Stomachum nimis repletum esse. 3) Multos habere pullos camelum. Wan.

اراعيل erā-yl. a. n. f. Pl. ab راعلة rælet. Principia ventorum, Wan.

اراعة iraghat. a. 1) V. [4. a روع] Petere. 2) n. f. Petitio. Wan.

ارافة irāfet. a. V. [4. a ريف] 1) Ingreddi in locum herbosum, & humidum. 2) Herbosum & humidum esse locum. Wan.

اراق *irāk*. *v. adj.* و *adv.* بعيد *be-ʔd* .
دور *dūr* p. 1) Remotus. 2) Procul. *Discoflo,*
lungi. ¶ اراقدن *iraktan.* E longinquo.
Da lontano.

اراق *ürak*. *a.* Nomen loci. *Wan.*
اراقه *irākæt*. *v.* [4. *a* روق] Ef-
fundere aquam, aut aliam rem. *Wan.* ¶
اراقه دما *irākæi dimā.* Effusio sanguinis.
Spargamento di sangue. Ik. اكر ارادت
از ليه تخريب عالم و اراقه دما بني آدمه
اگر ارادت از ليه تخريب عالم و اراقه دما بني آدمه
eğer irādeti ezeliye tæchribi
āleme we irākæi dimāi benī ādeme muteʔllyk
olup. Si in mente Divina ab æterno deter-
minatū fuerit mundum desolari & sangui-
nem mortalium effundi. *Se Dio a deter-*
minato di rouinar il mondo, e sparger' il
sangue de' mortali. Sæ.

اراقنمش *irāklanmīš*. *v. part. pass.* Remotus.
اراقنمش *irāklanmak*. *v. pass.* Amove-
ri. *Effet slontanato, discostarsi.*

اراقم *erākym*. *a. n. f.* Congregatio, con-
fessus primorum tribus. *Wan.*

اراقم *erākym*. *a. n. f.* Pl. *a* راقم *rækæm* aut
راقم *rækým*. Inscriptiones, scripturæ. *Scrit-*
ti, iscrizioni. Ik. Sæ.

اراقو *erakū*. *a. n. f.* Leguminis
agrestis species lentibus innasci solita, femi-
ne nigro, duro, rotundo. *Gol.*

اراك *erāk*. *p. n. f.* مسواك *miswāk*. *a.* Denti-
ficium. *Netta dente. Ferh.*

اراك *erāk* و *irāk*. *a. n. f.* 1) Nom. mon-
tis. 2) Portio terræ. ¶ اراك آراك *erākūn*
ārākūn, و اراك مؤترک *erākūn müüterikūn.*
Arbores Araci multæ, & convolutionibus im-
plexæ. *Gol.*

اراك *erāk*. *a. n. f.* مسواك اغاجي *miswāk*
aghaği و پيلو *pilū* p. Arboris spinosæ species
in locis falsuginosis crescere solitæ, ex cujus
ramis aut radicibus conficiuntur scopulæ
dentibus defricandis و depurgandis. *Wan.*

اراکه *erāke*. *a. n. f. unit.* Una arbor spe-
ciei descriptæ in voce اراك *Wan.*

اراکي *erāki*. *a. part. Pl. ab* ارکه *eriket.* Ma-
le habentes ventrem ex pastu اراك *erāk* ca-
melites. *Wan.*

اراکيب *erākib*. *a. n. f. Plur. a* ركب *re-*
keb. Muliebria. *Gol.*

اراکيت *erākijet*. *a. part. fam.* Pertinens
ad camelites, quæ vescuntur ab arbore اراك
erāk superius descripta.

ارالق *arālyk*. *v. n. f.* 1) Interstitium, in-
tervallum. 2) Locus. 3) Populus. *Intersti-*
tio, intervallo, luogo, popolo, fere i. q. ارا
ara. ¶ ارا القده *bu aralykte.* Interea
temporis. *Frà tanto, in quel mentre. V. ارا*

ارالق *arālamak*. *v. V.* Disjungere pug-
nantes. *Separare.*

آرام *ārām*. *a. n. f.* 1) Locus, ubi con-
currunt anteriores capitis partes. 2) No-
men montis inter Meccam & Medinam. *Gol.*

آرام *ārām* و اروم *erum*. *a. n. f. Pl. ab* ارم
irem. 1) Lapidēs pro signis in campis &
desertis positi. *Wan.* 2) Horti in paradiso.
3) Dörcaes albæ. *Gol.*

آرام *ārām*. *p. n. f.* قرار *kærar*. *a.* دکنمل
dīn-lenmek. *v.* 1) Quies. *Riposo.* 2) Man-
sio. *Dimora.* 3) *Imp. ab* آرامیدن *arāmiden.*
Quiescere. *Ferh.* 4) *pro* رام *rām.* مطيع و منقاد
muty'ü munkād. *a.* Animi tranquillitas. *Con-*
tento. 5) *Part. in compos.* Quietem dans.

آرام *dil ārām.* Cordi quietem dans.
Che accheta il cuore. Ah. آرام *bī ārām.*
Irrequietus. *Senza riposo.* آرام *ārām.* *e.*

راحت *rāhæt* *e.* دکنمل *dinlenmek.* *v.*
Quiescere. *Riposare.* اطفال ريني مادر لري
ætfallerini māderleri fūlan nāmi ile ārām iderlerdi.
Matres suos infantes prolato nomine N. com-
pescebant. *Le Madri acchetavano li loro*
bambini col nome di N., col dire ecco'l Ta-
le. Sæ.

آرام *erām*. *a. n. f.* 1) Aram pater Adī,
qui nempe videtur esse Aram fil. Kemval,
fil. Nachor fratris Abrahami. 2) Nom.
Montis & aquæ in confinibus Syriae. *Gol.*

آرام *erām*. *a. n. f. Pl. a* ريم *rym.* Dorca-
des albæ. *Wan.*

ارام *iram*. *a. V.* [4. *a* رام] 1) Ponere an-
te Camelitem figuram fartam pulli, ut ru-
mas mulgendas præbeat. 2) Curate ægro-
tum. *Wan.*

آرام بن *ārām ben*. *p. n. f. comp.* Hortulī
urbibus & vicis interjacentes. *Orticelli.*
Ferh.

آرامیدن *arāmiden*, vel آرمیدن *aremiden*. *p.*
V. 1) Manere. 2) Quiescere. *Ferh.*

آراميش *ārāmīš*. *p. n.* آسایش *āsāis* p. Quies.
Riposo.

ارامق *arāmāk*. *v. V.* Quærere, *pro* ارامق
آرامگاه *arāmghāh*, و آرمگاه *āremghāh*. *p. n. f.*
comp. قرار ایدجکیر *kærar idegekier.* Locus
quietis, mansio firma. *Luogo di riposo,*
soggiorno. Ferh.

آرمگيه *āremgieh*. *p. n. f. comp. idem quod*
آرامگاه *arāmghāh.* Locus quietis. *Ferh.*

ارامل *eramīl*, و ارامله *eramilet* Pl. ab
ارمل *ermel* Vidui. *Gol.*

آرامانیدن *arāmāniden*. *p. V. Trans. ab*
آرامیدن *arāmiden.* Sedare, pacare.

آرامیدن *ārāmden*, pro usit. آرامیدن *ārāmīden*. p. V. Quiescere. Ferh.

آرامکار *ārāmkār*. p. n. f. Comp. 1) Qui non nisi rogatus laborat. 2) Lenitate & patientia in re tractanda usus. 3) Opifex in operando lentus, piger. Cast.

آرامی *ārāmī*. p. Tranquillitas, pax. Ferh. آرامید *ārāmīd*. p. 1) 3 pers præt. ab آرامیدن *ārāmīden*. Quievit. 2) part. Gratias agens. Ferh.

آرامیدن *ārāmīden*. p. V. 1) Quiescere, tranquillum esse. 2) Desistere. *Riposare*; *cessare*.

آرامیده *ārāmīde*. p. part. pas. Quietus, se datus. *Riposato*, *cheto*. Ferh.

آران *ārān*. p. Nomen opidi in districtu Casabniensi, celebre ob asinos magnos, & pinques instar mulorum. Ferh.

آران *erān*, *irān*. etiam *ūran*. a. n. f. 1) Feretrum, arca lignea feralis, seu sepulchralis. 2) Lustrum ac latibulum feræ. *Wan*. 3) Gladius. ¶ شاه اران *sāhī irān*. Taurus. *Gol*.

آران *errān*. a. n. f. 1) Nom. regionis in Adjalena, aut f. territorium Aranæ Ptolomæi. 2) Nom. arcis in urbe Parthiæ Casbin. 3) pro حران *harān*. Mesopotamiæ urbs Haran, Latinis Carrhæ. *Gol*.

آران *irān*. a. V. [F. 4.] Alacrem & latum esse. *Gol*.

آران *ūrrān*. p. n. f. 1) Affer, 2) Feretrum. *Cattaletto*. Ferh.

آران *erānib*. a. n. f. Pl. a ارنب *erneb*. Lepores. *Wan*.

آران *irānet*. a. V. [4. a رین] Perire pecus morbo. *Wan*.

آران *ūrānī*. a. n. f. i. q. آران *ūrnet*. Granum lacti inspergi solitum coagulandi ergo. *Gol*.

آران *erānījet*. a. n. f. Proceræ stirpis arbor. *Gol*.

آران *erāwend*. p. n. f. 1) Nomen fluvii Tygris, alias etiam شط العرب *šatūl ʿarab* dicti. 2) Nomen montis præalti in ditione hamadanensi apud vulgus alias الروند *elwend* dicti. 3) Experimentum. 4) Desiderium. 5) Magnificentia. 6) attentio, vigilantia. 7) Nomen patris لهراسب *lehrāsb* regis ex stirpe کیکباد *keikubād*. Ferh.

آران *erāwī*. a. n. f. plur. pauc. a آران *erwījet*. Capræ montanæ tres. *Wan*.

آران *erāhyt*, آران *erāhyt*. a. n. f. plur. a رها *raht*. Familiæ, tribus. *Wan*.

آران *ārāī*. p. - 1) Imperat. a V. آرامیدن *ārājīden*. Orna. 2) In comp. i. q. آرا *ārā*. Ornans. ¶ انجمن آرا *engīumen ārā*. Consilium exornans. Ferh.

آراییدن *ārājīden*. p. V. trans. Facere ornare. *Cast*.

آرایش *ārāīs*. p. n. f. آرایش *bezeīs* تزیین *tezjīn*. 1) Nomen actionis ab آراستن *ārāsten*, آرامیدن *ārājīden*. Ornamentum, apparatus. Ornamento; *abbellimento*. 11. آرایش *āsāīs*. Sæ. ¶ آرایش مجلس *ārāīsī meglīs*. Apparatus, & ornamentum, confessus. *Apparecchio*, & ornamento del confesso: *Ah*. آرایش کردن *ārāīs kerdn*. p. Ornare, adornare. V. in آرایش *ārāīs*. 2) n. f. Consuetudo, norma. 3) Nom. instrumenti musici. Ferh.

آرایش خورشید *ārāīsī choršīd*. p. n. f. comp. Dispositio modulationis instrumenti musici بارید خسرو *bārīdi chosrew*, dicti. Ferh.

آراستن *ārāsten*. p. V. i. q. آرامیدن *ārājīden*. Ornare. Ferh.

آراییده *ārājīde*. p. part. pas. Ornatus. ¶ آراسته *āraste*. Ornare. Vid. آراسته *āraste*. Ornare. Vid. آراسته *āraste*.

آراسته *erēb*. a. n. f. Index digitus. *Gol*.

آراسته *ereb*. a. V. [F. 4.] 1) Flare ventum cum impetu. 2) Decidere, seu resolvi membrum a corpore. 3) Callidum esse. 4) Necessesse habere. *Wan*. 5) Suscipere agendum, aut applicare se. 6) Adversam esse fortunam: ¶ دیار عرب تخریبی مقدمه تکمیل آراسته *dīārī ʿereb taḫribī mukāddemei tekmlī ʿereb itti*. Accinxit se ad vastandam Arabiam. *Volse prima rovinar li paesi dell' Arabia*. *Br*. Sæ.

آراسته *erib* & آراسته *arib*. a. part. 1) Industrius, mente solers. 2) Per antiphrasin, i. q. آراسته *āgīz*. Impotens. 3) Vastatus, desolatus.

آراسته *irb*. a. n. f. 1) i. q. آراسته *irb*. Membrum genitale. 2) Necessitas. 3) Industria. *Wan*.

آراسته *ireb*. a. V. [F. 5.] Astutum, callidum esse. *Wan*.

آراسته *urb*. a. n. f. Pullus parvus bruti primum genitus. *Gol*.

آراسته *ureb*. a. n. f. plur. a آراسته *urbet*. Nodi. *Gol*.

آراسته *ibāe*. a. V. [4. a آراسته] Dato, aut concessio plus summere. *Wan*.

آراسته *erbāb*. a. n. f. Pl. a آراسته *rebb*. Domini, possessores, & præditi. Signori, possessori. ¶ آراسته *erbābī teghallūb*. Præpotentes, superiores, victores. Præpotenti, superiori. *Tef*. آراسته *erbābī temjīz*. Perspicaces, providi, judicio præditi. Giudiciosi, prudenti. *Ik*. آراسته *erbābī tīmār*. Commendatores, qui possident bona regalia. Possessori dei. *beni regali*. *Ll*. آراسته *erbābī gīāhū temkīn*. Dignitate eminentes, magni Principes. *Prenci*.

pi grandi. Sæ. ارباب ديوان erbābī dīwān. Confiliarii. Configlieri. ارباب سخن erbābī sachun. Facundi, disertī oratores. Oratori eloquenti. Ik. ارباب سلوک erbābī sülük, sofī derwīslar. Observatores legis, devoti Religiosi. Religiosi, frati. ارباب صنعت erbābī san-æt. Artifices. Artigiani. Sæ. ارباب فضل و افضال و اصحاب علم و کمال erbābī faẓlū ifẓāl we æshābī ẓlmū kemāl. Doctrina, & virtute præditi viri. Persone dotte, & virtuose. Sæ. ارباب معارف nice erbābī meārīf we æshābī letāīf ile görūsūp. Conversatus cum compluribus eruditīs; & jucundæ conversationis viris. Abbocatosi molti uomini di perfetta erudizione, e di ottima conversazione. Eb. ارباب معالي erbābī me-ālī. Eminentes viri. Li Grandi. Sæ. ارباب مکرمات erbābī mekrmet. Clementissimi Domini. Signori di clemenzā. Ik. Synonymum hujus est اصحاب æshāb. quod V.

ارباب irbāb. a. V. [4. a. رت] 1) Confiteri in loco inseparabiliter. 2) Camelitem non separari a confortio cameli. 3) Constantem, & stabilem esse in re aliqua. 4) Appropinquare se rei. Wan.

ارباب irbāb. a. n. f. Appropinquatio, propinquitas. Gol.

ارباح irbāh. a. V. [4. a. ربح] Usuram pendere. Wan.

ارباح erbāz. a. n. f. plur. a رباح rābz. 1) Funes clitellæ. 2) Indestina. Wan.

ارباح irbāz. a. V. [4. a. رباح] 1) Propellere oves in ovile. 2) Calorem diurnum intensum esse. Wan.

ارباع erbāz. a. part. plur. a رباع rūbz. Quartæ partes. Gol.

ارباع erbā-æ. a. n. f. plur. a رباع rūbz. Pulli camelorū. Wan.

ارباع erbā-æ. a. n. f. plur. a رباع reb. Mansiones vernæ. Wan.

ارباع irbā-æ. a. V. [4. a. رباع] 1) Attingere quadrupedes ætatem Arabibus ارباع erbāz dictam, quæ est in ovibus quatuor annorum, in bobus, & animalibus ungulatis quinque annorum, in camelis vero septem. 2) Ducere ad pascua verna camelium. 3) Confidere in mansione verna. 4) Quartana laborare. Wan.

ارباع irbāgh. a. V. [4. a. رباع] Concedere, permittere liberam aquationem camelo. Wan.

ارباب erbāk. a. n. f. plur. a رباقة ribkaet. Capistra. Wan.

اربان urbān. a. n. f. 1) Arrha. Caparra. 2) Arabes. Wan.

اربة irbet. a. V. [F. 4.] Neceffe habere. اربة زو urbē exponitur in Coronopro معتوه mæ-tūh. Mente laborans, insipiens. Gol.

اربة irbet. a. n. f. Indigentia, necessitas. Wan.

اربة urbē. a. n. f. 1) Nodus. 2) ut præc. Res, quam fieri neceffe est. 3) Negotium necessarium. 4) Collare, quod collo appenditur ornatus. ergo. 5) Oculus pali vel vinculi, quo pedes jumentū ligari solent. Gol.

اربة eribbet. a. part. Fœdere juncti, fœderatorum turba. Wan.

اربة erribbet. a. n. f. plur. a ربة ribbet. Collegia quatuor hominum. Gol.

اربات irbisās. a. V. [9. a. ربت] 1) Languere. 2) Quiescere, morari. Wan.

اربد erbed. Fæm. ربدā. Pl. ربد rūbd. a. part. Pulvereo q. colore struthiocamelus ejusve pullus. Wan.

اربداد irbidād. a. V. [9. a. ربداد] Cinerei coloris esse. Wan.

اربسان irbisās. a. V. [9. a. ربس] Languere. Wan.

اربع erbes. a. part. Colore varius, seu mutabilis. Gol.

اربط erbæt. a. part. Prolis expertis vir. Gol.

اربع erbeæ. a. Numerale fæm. Quarta. La quarta. Wan. اربع عشر erbæ-æ æse-re. Quatuordecim.

اربع erbu. a. Pl. a ربع ræb. اربع erbæ. Fæm. Quatuor. Wan.

اربع erbi-æ. a. n. f. plur. a ربيع rebī. Tempora veris, etiam autumnī. Wan.

اربع erbi-ā, اربع erbi-āwāt. a. n. f. 1) FERIA QUARTA: 2) PALLIUS TENTORII. بیت اربع bejtū erbi-ā, tentorium uno, duobus, tribus vel quatuor palli suffutum.

اربع urbū-æ, اربع urbū-āwā. a. part. Qui quadrata forma confedit. Gol.

اربع erbi-āwāt. a. n. f. plur. a ربيع rebī. Tempora veris, pascua verna, pluviae verna. Wan.

اربع erbæt. a. numerale masc. Quatuor. Quattro. Wan.

اربع erbi-æt. a. n. f. plur. a ربيع rebī. Tempora veris. FERIA QUARTA hebdomatis. Wan.

اربعون erbeūne erbeūne. a. Quadraginta. V. Gram.

اربل erbel. p. Arbela, civitas in Mesopotamia. Cast.

اربلجن erbenġen. p. n. f. Nom. urbis. Cast.

اربو *erbū*. p. n. f. *Pyrum. Pera. Ferh.*

اربون *urbūn*, i. q. عربون *urbūn*. a. vel *rūbūn* p. 1) *Arrhābo*. 2) *Nummus, seu pretium emptionis, vel venditionis. Ferh.*

اربون *urbūn*. p. n. f. *etiam urmūn*. *emrud aghāgī*. t. *Pyrus. Pero. Ferh.*

ارپه *arpa*. t. n. f. شعير *se-yr* a. جو *gew*. p. 1) *Hordeum*. 2) *Granum in pondere. Orzo, grano.* ¶ ارپه اميني *arpa eminī*. *Præfectus hordei vel avenæ equis dandæ, est officium conspicuum in aula ottomanica. Dispensiere della biada de Cavalli.* ارپه صوبي *arpa sūjī*, vel vul. ارپه سو *arpa sū*. *Zythum, cerevisia. Birra.* ارپه قاوتي *arpa kāwūtī*. *Ptisana hordeacea.*

ارپه جف *arpaġik*. t. n. f. شعير *se-yr* a. آبله *abile*. p. *Crithe, oculi in angulo tuberculum. Orazivolo.*

ارپه جيلار و صوبه بائيخيلار *arpaġiler*, *we suja bākygiler*. t. n. f. *Aruspices. Indovini. Tef*

ارپه لک *arpalyk*. t. n. f. *comp. ab arpa*. 1) *Id, quod datur pro hordeo equis alendis necessario.* 2) *Reditus subsidiarii, pec. qui Bassis in supplementum sui gubernii supra aliquam partem provinciae a Sultano assignari solent.* ¶ ارپه لک سمندریه سنجاغيله *ber weghī arpalyk semendria sangiaghile mutesarrif olān belghrad mūhifzyz*. *Gubernator belgradensis, qui fruitor in supplementum reditu ex praefectura semendriensi. Governatore di Belgrado, il quale ne gode per ajuto di costo la prefettura di Semendria.*

اربي *erbā*. a. *comp. Auctior, copiosior. Gol.*

اربي *urbā*. a. n. f. i. q. داهيه *dāhijet*. *Infortunium, res ærumnosa, malum. Wan.*

اربيجان *erbijān*. p. n. f. *اختيوت achtepūd*. t. 1) *Polypus piscis. Polpo.* 2) *جراد البحر gierādel-bahr* a. مينك *mitēg*. p. *Locusta marina. Ferh.*

اربيجان *erbijān*. a. n. f. *Coll. اربجانة irbijānet*, *Unit.* 1) *Pisciculus quidam albus vermis instar Basræ frequens, scil. squilla, vel locusta marina. Wan.* 2) *Species oleris. Gol.*

اربيجه *urbijet*, اربويه *urbiwiet*. a. n. f. 1) *Radix femoris, qua coxæ connectitur, quodve inter summum ejus & imum est:* 2) *Cognatorum familia, ut patruales similesve. Wan.*

آرت *āret*. p. n. f. *ارديسك dirsek*. t. *Cubitus. Cubito. Ferh.*

آري *iret*. a. n. f. *Focus, caminus, V. آري irj,*

آرت *erett*, *Fæm. رتا rettā*. a. n. f. *Blæfus. Gol.*

آرتيا *irtiāe*. a. V. [8. a رأي] *Opinari, deliberare. Wan.*

آرتيا *irtāg*. a. V. [4. a رتج] 1) *Claudere portam.* 2) *Non admittere camelitem spermam maris.* 3) *Farcire galinam ovis. Wan.*

آرتيا *irtaē*. a. V. [4. a رتغ] 1) *Pascere. Pascolare.* 2) *Pluvia arefcere herbam. Wan.*

¶ آرتيا من آلتاس *ertā-ūn minen-nās*. *Multitudo hominum, & frequentia. Gol.*

آرتيا *ortāk*. p. n. f. *Mercator. Negoziante. Vox usitata in provincia Chārezmorum. Ferh.*

آرتيا *ortak*. t. n. f. *pro اورتيا ortak*. *Confors.*

آرتيا *irtāk*. a. V. [4. a رتک] *Contracto passu facere incedere camelum. Wan.*

آرتيا *irtibāe*. a. V. [8. a ربا] 1) *Observare. Offevare.* 2) *Aspicere. Guardare.* 3) *Sursum ascendere. Salir sopra.* 4) *Aestimare. Stimare. Wan.*

آرتيا *irtibās*. a. V. [8. a ريس] *Compactum & solidum esse aliquid. Wan.*

آرتيا *irtibāt*. a. V. [8. a ربط] *Ligare, & apparare equos ad pugnam. Legare. Wan.* ¶ آرتيا مزيد *mezīdī irtibāt*. *Strictum vinculum affinitatis. Stretto legame di parentela. Sæ.*

آرتيا *irtibaē*. a. V. [8. a ربع] 1) *Valde impellere camelum.* 2) *Jacere lapidem ad experindum robur.* 3) *Pascere camelum verno tempore. Wan.*

آرتيا *irtibāk*. a. V. [8. a رتف] *Incidere in laqueos, & hærere dorcadem, vel ovem. Wan.*

آرتيا *irtibāk*. a. V. [8. a رتک] 1) *Miscere. Meschiare.* 2) *Non posse se extricare e negotiorum multitudine. Wan.*

آرتيا *ürtet*. a. n. f. *Eminentior pars, cristæ instar, in capite chamæleonis. Gol.*

آرتيا *irtitāk*. a. V. [8. a رتف] *Sanare, & consuere vulnus. Wan.*

آرتيا *irtifāe*. a. V. [8. a رتا] 1) *Contentari lac.* 2) *Miscere. Wan.*

آرتيا *irtisās*. a. V. [8. a رت] 1) *Colligere in unum suppellectilem, & res tritas domus.* 2) *Graviter vulneratum ex conflictu deportare. Wan.*

آرتيا *irtigiāe*. a. V. [8. a رجا] *um-mak*. t. *Sperare. Sperare.*

آرتيا *irtigiāge*. a. V. [8. a رتج] *Perturbare, agitare.*

آرتيا *irtiglāz*. a. V. [8. a رجز] *Componere versus in certo metri genere. regiez dicto. Wan.*

irtigiās. a. V. [8. a رجس] Stre-
pitosum sonum edere. Wan.

irtigiāē. a. V. [8. a رجع] 1) Eme-
re camelitem. 2) Pretium ex vendito camelo
impendere in rem utilem. Wan.

irtigiāl. a. V. [8. a رجل] Pero-
rare ex tempore. Parlar senza pensarūi q.
inconsideratamente.

irtigiāl. a. V. [8. a رجل] 1) Præ-
hendere pedem alicujus. 2) Orationem vel
poesim ex tempore dicere. 3) Colligere
copiam locustarum ad comedendum. Wan.

irtigiālen. a. V. [8. a رجل] Ex tempore, q. stans
in uno pede. Gol.

irtigiān. a. V. [8. a رجن] 1) Rem
confusam, & difficilem evadere. 2) Non coa-
gulari in butyrum, sed corrumpi lac. Wan.

irteḡik. p. n. f. [8. a برق] شمشک
simsek. t. Fulgor, fulmen. Fulmine. Ferh.

irtihāl. a. V. [8. a رخل] 1) Mi-
grare. 2) Mori. Wan.

irtihāl. a. n. f. [8. a رخل] 1) Emigratio, dif-
cessus. 2) Mors. Passagio, morte, tran-
sito. Ik. Sæ. V. [8. a رخل] 1) Migrare, discedere. Transportarsi, passare.
Tef. [8. a رخل] 1) ممالک وجوددن مسالک عدمه ارتحال
memālikī wūḡiūden, mesālikī ādeme
irtyhāl itti. Regnis existentiae discessit in
vias non-existentiae: id est mortuus est. Pas-
so al niente, mori. Sæ.

ertach. a. n. f. [8. a رتخ] Arida cutis. Gol.

irtychās. a. V. [8. a رخص] 1) Vilis prætii esse rem. Wan.

irtidāe. a. V. [8. a ردا] Tegere
se pallio, seu fascia دا ridā, dicta. Wan.

irtidād. a. V. [8. a ردد] رجوع rū-
ḡiū. Reverti. 2) Apostatare. Ritornare.
Apostatare. Wan.

irtidād. a. t. n. f. [8. a ردد] Defectio a reli-
gione, apostasis. Apostasia, rinnegamento
della fede. Tef. [8. a ردد] 1) Deficere a religione. Rinegar la fede, & i. q.
imtinā, seu simul cum eo. Recusare,
reniti. Ricusare, opporsi. Sæ.

irtidāē. a. V. [8. a ردد] Prohibi-
tum esse. Wan.

irtydāf. a. V. [8. a ردف] A
tergo insequi, & præhendere. Wan.

ārtürilmis. t. part. pass. [8. a ارتراش] mü-
tezaid. a. Auctus. Accresciuto.

ārtürilmak. t. V. [8. a ارتراش] pass. sequentis.

ārtürmak. t. V. [8. a ارتراش] 1) Augere. Accrescere, far, avanzare. 2) كوندن

günden güne ārturduk-
leri fesād. Mala, quæ in dies augent. Ima-

li, che giornalmente vanno accrescendosi.
Ll. [8. a ارتردم] گندی المله درد می آرتردم
gendi elüm ile derdümi ārtürdüm. Ipse manu propria
dolorem meum auxi. Io medesimo da per
me ho accresciuto il mio male. Eb.

ārturiḡi. t. n. f. [8. a ارتراش] müzid. a.
Auctor. Accrescitore.

irtyzāe. a. V. [8. a ارتزاه] Minui,
defficare. Wan.

irtizāz. a. V. [8. a ارتزاز] 1) Hæ-
rere fixam sagittam in meta. 2) Inflexi-
bilem & tenacem esse avarum. Wan.

irtyzāk. a. V. [8. a ارتزاق] Sti-
pendium accipere militem. Wan.

irtysām. a. V. [8. a ارتسام] 1) Agere
juxta præscriptum. 2) Apprecari fausta ali-
cui. Wan.

irtysām. a. t. n. f. [8. a ارتسام] قبول
resm kabul. Admissio signi, designatio. In com-
positione potissimum adhibetur. نصرت
باردمله نشانلمش [8. a ارتسام] q. Ope divina, & vic-
toria insignitus, victoriosus. Vittorioso. Et
sic de synonymis, aliisque hujusmodi compo-
sitis intelligendum est, [8. a ارتسام] *اختتام
meweddet irtisām, ychtytām,
Pers. meweddet enḡiām, ferḡiām. Omnia
in eandem fere coincidunt significationem.
Amicus, benevolus. Amorevole, affettuoso. Ll.

irtysāe. a. V. [8. a ارتشاه] Largitio-
nes acceptare judicem, seu largitionibus ca-
pi. Wan.

irtysāf. a. V. [8. a ارتشاف] Inter-
rogare. Domandare. Wan.

irtyzā. a. V. [8. a ارتضا] کلیل
kalil ol. Acquiescere, gratum habere.

irtyzāē. a. V. [8. a ارتضاع] Sugere
lac. Popare. Wan.

irtydām. a. V. [8. a ارتظام] 1) Hæ-
rere in luto. 2) Ita implicare negotium,
ut ad finem perducere nequeat. Wan.

irty-āb. a. V. [8. a ارتعاب] Terro-
rem concipere. Gol.

irtyāḡ. a. V. [8. a ارتعاج] 1) Tre-
mere. Tremare. 2) Multas opes esse. 3)
Impleri. Wan.

irtyāās. a. V. [8. a ارتعاص] Agi-
tare se hinc inde. Wan.

irty-ād. a. V. [8. a ارتعاد] Tremere,
trepidare. Wan.

irty-ās. a. V. [8. a ارتعاش] 1) Tre-
pidare, tremere. Wan.

irtyghāe. a. V. [8. a ارتغاه] Spumam
de lacte bibere. Wan.

irtyghāb. a. V. [8. a ارتغاب] Aesti-
mare. Simiare. Wan.

آرتغرف *ärtughrak*. t. compar. ab آرتف *artyk*. Plus, plusculum. Più, poco più.

ارتفاد *irtifād*. a. V. [8. ا رفت] Lucrari. Guadagnare. Wan.

ارتفاس *irtifās*. a. V. [8. ا رفص] Augere valorem rerum. Montar' il prezzo delle mercanzie. Wan.

ارتفاس *irtifā* a. V. [8. ا رفص] 1) Elevare. 2) Ascendere. Elevare, togliere. 3) n. f. Elevatio. Elevazione. Il. اندفاع *indifā*.

ارتفای شوکت *irtifāy ferrū šewket*. Elevatio gloriae & potentiae. Sublimità di gloria e potenza. ارتفای فلک *kylā-y felek irtifā*.

Arces altitudine caelum æquantes. Fortezze alte come il cielo Sa. 4) Frugum provenus, demessarumque quantitas, ac regionis reditus. Raccolta. Gol.

ارتفای محصول *irtifāy mahsūl* زماننده *zemaninde*. Tempore messis tollendae ac invehendae. Nel tempo della raccolta. Ll. ارتفای *irtifā* e.

ارتفای *irtifā* e. کالدورمف *kaldurmak*. t. Efferre, elevare & auferre. Inalzare, e togliere, levare. ارتفای *irtifā* بولف *bulmak*. Elevari, & auferri. Togliere, esser tolto. Sa.

آرتف *artyk seu artuk*. t. part. زیاده *ziāde*. 1) Plus, magis, deinceps, tandem. 2) Adjective plures. Più, maggiormente, di qua inanzi, finalmente.

ارتفای *irtykāe*. a. V. [8. ا رقا] Ascendere. Salire. Wan.

ارتفای *irtykā*. a. n. f. Accessio, incrementum, promotio. Salita, accrescimento, avanzamento. فرونی مراتب و ارتفای *fūzūnī i merātib we irtykā* süllemī diregīātī menāsyb.

Incrementum, & promotio ad majores dignitates & officiorum gradus. Avanzamento a maggiori gradi d'onore, e di dignità. ارتفای *irtykā* e.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

ارتفای *irtykā* e. Ascendere, promoveri. ملک *milketi* فنادن *fenāden* کیسور بقایه *kisweri bakāje irtykā eiledi*. Ex corruptionis regno, ad aeternitatis Regionem, evehctus est; mortuus est. Passò da questo mondo caduco all'eterno Regno Br. Sa.

sio peccatorum. Il commetter peccati. Ik. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio. ارتفای *irtikābi zinā*. Commissio adulterii. Adulterio, commettere adulterio.

uplicari. 2) Crescere, superesse. Crescere, multiplicarsi, avanzare. **آرتت** *muhaebet ārtar*. Augebitur amor. Crescerd l'amicizia.

آرتف *āritmak*. t. V. پاک *pāk* e. t. Purigare, mundare. Purificare, nettare. **پاک** *idüp āridæ*. Purificet. Purifichi. Tef.

آرتفک *ārtmaklyk*. t. n. f. ازدیاد *izdiād* a. Accessio, quod superest. Accrescimento, avanzo.

آرتفک *eritmek*. t. V. Liquefacere, dissolvere *glaciem*. Squagliare.

آرتن *ārtan*. t. part. Quod superabundat, reliquum V. in **آرتن**

آرتنآ *ārtennā*. t. n. f. Antemon. Antenna.

آرتنک *ertenk*. p. n. f. 1) Officina, & specus Manetis *celebris hærestarchæ & pictoris*. 2) Liber variis picturis exornatus, quem prædictus Manes e cælo accepisse confabulatus est. 3) Agnomen ipsius Manetis. Ferh. Herb.

آرتوآ *irtiwæ*. a. V. [روآ] 1) Expletre sitim aqua. 2) Densum, & spissum esse funem. 3) Robustos nervos habere. Wan.

آرتوک *ārtuk*. t. part. Plus pro **آرتوک** *ārtā*. t. (کسور) *kusur* باقی *bākȳ* a. **آرتان** *ārtan* t. Quod plus superest, residuum, reliquia. Residuo, rimanente. **آرتا کالمک** *ārtā kālmak*. Reliquum manere. Avanzare. **آرتا کالمش** *bin-bir belāden, we doksān dokūz kaxāden ārtā kālmis*. Qui ex mille malis, & ex 99. periculis remansit, qui e mille periculis evasit, nequam. Avanzo di mille forche. Del.

آرتا *irte, vul. erte*. t. part. 1) Mane. 2) Perendie. 3) Ipsum mane, seu diluculum. *La mattina, a buon' ora, & la mattina seguente*. **آرتا دوهدی** *irte doghdy*. Orta est dies, diluculum factum est. Si è fatto giorno. Tef.

آرتهاش *irtihās*. a. n. f. Interrigo. Scorticatura, che fassi alle parti dal cavalcare, dal lungo camminare, ò da altra cosa simile, e scorticatura a' piedi de' cavalli cagionata dal batterfi un piè con l' altro nel camminare. Wan.

آرتهاک *irtihāk*. a. n. f. Laxitas articulorum inter eundum conspicua. Gol.

آرتیب *sekk*. e. Dubitare. 2) Incertitudo. Dubitare. incertezza. **آرتیبابه** *irtijābile*. Dubie. Con dubbio, dubbiosamente. Wan.

آرتیاج *irtiyāg*. a. V. Claudere portam, cætera vide in **آرتاج** Wan.

آرتیاج *irtiyāh*. a. n. f. [رتیاج] 1) *šād ol. Lubentem, & alacrem esse. Rallegrarfi*. 2) Misereri. Aver pietà. Wan. **آرتیاج** *enwā* انواع *irtiyāhu sūrūr husūl būldy*. Summa sequuta est lætitia, & alacritas. Si rallegrò sommanente. Sæ. **آرتیاج** *sæbāhȳ bahirūl-irtiyāh*. Diluculum lætum. Mattina lieta. Sæ.

آرتیاد *irtiyād*. a. V. [رود] Petere, flagitare. Chiedere, domandare. Wan.

آرتیاش *irtiyās*. a. V. [ریش] Bene se habere, in bono statu esse. Trovarsi bene. Wan.

آرتیاع *irtiyā*. a. V. [روع] Timere. Temere. Wan.

آرتیاغ *irtiyāgh*. a. V. [روغ] 1) Petere, flagitare. 2) n. f. Bona petita. Delle cose, che si chiedono. Wan.

آرتیشدار *ertışdār*. p. n. f. 1) Equitatus, exercitus. 2) Nomen magni fluvii in confiniis Tartariæ minoris. Ferh.

آرت *eris*. a. n. f. i q. **آرت** *erkæt*. Nigris, & albis maculis variegatus bos. Gol.

آرت *irs*. a. n. f. 1) **آرت** *terike*. Hæreditas, quod hæreditatis jure possidetur. Eredità, retaggio. **آرت** *irs ile muntakyl olmis idi*. Hæreditario jure transiverat ad ipsum. Se gli spetava per ragione d' eredità. 2) **آرت** *asl*. Res præcipua, revera. **آرت** *hūwe fi irsin sydkun*. Hoc in se, seu revera, verum est. 3) Res antiqui moris, consuetudo ab antiquis quasi hæreditario jure recepta. Wan. 4) Cinis. 5) Reliquiæ rei. Gol.

آرت *ürs*. a. n. f. 1) Extima pars areæ in camino ubi asservatur cinis. 2) Pretium fixum, & ultimum mercis. Wan.

آرت *ürs*. a. n. f. Spinæ species, quam, si comedunt cameli, crassi quidem fiunt, sed scabie afficiuntur. Wan.

آرت *erefs*, **آرت** *resīs*. 1) Tritus, dissolutus. 2) **آرت** *resīs*, saucius, vulneribus confectus, ut extremus modo spiritus supersit. Gol.

آرت *irsas*. a. V. [رت] Atteri, usu tritam esse rem. Wan.

آرتاد *irsad*. a. V. [رتد] 1) Commorari. Dimorare. 2) Pervenire ad scaturiginem aquæ putearios fodiendo. Wan.

آرتا *ürset*. a. n. f. 1) Terra tuberosior, rubicunda. 2) Fimus cineribus appositus impositusve, ut suo tempore usui esse possit, 3) In genere fomes, ignis materia & esca. 4) Terminus, limes, pec. qui duas distinguit terras. Confine. 5) Locus planus & aqua.

petum ejusmodi coloris. *Cast.* 5) Farina. 6) Primus dies mensis Lunariorum. *Ferh.*

ارجواني *ergüwānī*. a. *فاهي* *urgiü-wānī fāmī*. p. n. adj. Valde, & egregie rubicundus. *Gol.*

ارجوحة *ergüühāt*, *ürgüühæt*, a. *Castello* *ürgüüge*. p. n. f. Oscillum V. رجوحة *regüühæt*.

ارجوزة *ergüüzet*, Pl. اراجيز *erägiz*. a. n. f. Poeina versibus *regiz* dictis constans. *Gol.*

ارجده *ergē*, *irge*. t. part. Maturius, bono mane, dimin. ab *er*, quod V. ارجددن *ergeden*. A bono mane, *Da buon' hora*.

ارجيس *ergīs*. p. n. f. Nom. Civitatis in Armenia. *Cast.*

ارج *eräh*. a. part. 1) Ille, qui non habet plantam convexam sed planam, & ideo comode calcat. 2) Capra fylvestris latas habens unguis. *Wan.*

ارج *erähh*. a. part. Latiore ungula praedita equa. *Gol.*

ارجاء *erhāe*. a. n. f. plur. a رحي *reha*. 1) Mola. Mole. 2) Tribus caeteris ditiores, & independentes. 3) Dentes molares. *Wan.*

ارجال *irhāl*. a. V. [رجل] 1) Camelum robustum, & oneri parem fieri. 2) Opem praebere ad migrationem alterius. 3) Camelum dare itineri parem. *Wan.*

ارجام *erhām*. a. n. f. Pl. a رحم *ræhm*, *ræhym*. 1) Uteri, matricēs. Ventri, matrici. 2) usitate Propinqui, q. Uterini. Parenti, Parentela. ارحام حقي *erhām hækký*. Jus propinquitatis, quod debetur propinquis. *L' asservanza, che si deve alli Parenti. Tef-* ارحاب *ārhab*. p. Nom. tribus in Hamadan. *Ferh.*

ارجبي *erhabī*. a. part. Ad urbem Hamadam pertinens, vel ibi natus camelus. *Gol.*

ارجبي *erhybi*. a. 1) Imper. conj. 4. Locum fac, recede. 2) Vox, qua increparur equus, ut recedat. *Gol.*

ارجل *erhul*. a. n. f. plur. pauc. a رجل *ræhl*. Mansiones. *Wan.*

ارجم *erbām*. a. Compar. Misericordior. ارحم *erhämur-rähymün*. Misericordum misericordissimas *Deus Tef.*

ارجي *erhū*. a. n. f. plur. pauc. a رحي *reha*. Mola. *Wan.*

ارجية *erhyjet*. a. n. f. plur. a رحي *reha*. Mola. *Wan.*

ارج *ærch* *ærch*. a. n. f. 1) Bos mas 2) Juvenus. *Gol.*

ارج *üræch*. Nom. oppidi Bagiae. *Gol.*

ارجا *irchā*. a. V. [رخي] 1) Laxare. *Lasciare.* اركبا بالكيه اركاي عنان ايدلر *ærch*

gitmege bilküllye irchāi jnān eilediler. Omnes se effuderunt ad eundum. *Tutti si posero in pronto di andare.* *Eb.* 2) Laxa latera habere *camelitim.* 3) Certo passu incedere *jumentum.* 4) Liberum relinquere equum. *Wan.*

ارخاص *irchās*. a. V. [رخص] *Face-* re, ut quid levi fit pretio. *Wan.*

ارخاف *irchāf*. a. V. [رخف] *Fermen-* to admiscere aquam. *Wan.*

ارخام *irchām*. a. V. [رخم] *Incubare* ovis gallinam. *Wan.*

ارخة *erchæt*. a. n. f. *Fæm.* ab ارخ *ærch*. Bucula, juvenca. *Wan.*

ارخة *ürchæt*. a. n. f. Aera, epocha. *Gol.*

ارخل *erchül*. a. n. f. plur. a رخل *rychl*. Agnæ. *Gol.*

ارخم *erchäm*. a. n. f. *Fæm.* رخما *ræchmā*. Capite albus, reliquo corpore niger equus. *Wan.*

ارخنده *erchænde*. p. n. f. i. q. رخنا *chyn-nā*. 1) Cyprus. 2) Tinctorius pulvis, quo ornatus gratia unguis, aliasque corporis partes inficiunt. *Poloni & Ungari aliique eo admista aceti portione quadam equorum jubeis, & caudis rubrum colorem conciliant.* *China.*

ارخون *erchün*, *ærchün*. a. n. f. Pl. ارخنة *erächynet*. Princeps, ita pec. Christianis dicuntur primores Ecclesiae, & sacrorum praefecti. V. ارگون *erkün*.

ارجي *üræchy*. a. Gentile ab ارخ *üræch*. Orechita. *Gol.*

ارخية *erchyjet*. a. n. f. Laxa ac dimissa rei pars. *Gol.*

ارخية *ürchyjet*. a. n. f. Velum, cortina. *Wan.*

آرد *ård*. p. n. f. 1) اون *un*. t. Farina subtilis. Fior di farina. 2) Vitium. Defetto. 3) Ira. Furore. *Ferh.*

ارد *ard*. t. n. f. Posterior pars, tergum. La parte di dietro, la schiena, quod etiam explicatur ارد طرفي *ard tæræfi*. ارد *ard* *ard kapü*, ارد قپوسي *ard kapüsi*, vel *kapysi*. Posticum, postica. La porta, l'uscio di dietro. ارد بودي *ard büdy*. Petafo, coxa porcina. Presciutto. ارددن *ardtan*. A tergo, pone. Da dietro. اردن *ardin*. Averso gradu. V. infra اردین *Hinc ergo supplentur prepositiones.* Post, pone, retro, ut اردنجه *ardinge* عقبنجه *ækæbinge*. Post eum, & retro eum. Dietro di lui. Et in pl. اردلرنجه *ardleringe* گیتمهک. Post eos ire, insequi. *Ardar* dietro di loro, seguire. اردکنجه *ardün-ge*. Post te, pone te. Dietro di te. شکار اردنجه شتاب ایدر ایکن *sikār ar-* *dinge*

dinge sitāb ider ikien. Dum properanter insequeretur feram. Mentre correva dietro alla caccia, Sæ. بر نسنده اتك اردنجه ar
bir nesnei itmek, ardinge oi. Conari, aliquid assequi. Accidire, applicarsi a fare, qualche cosa. Sæ. اردنده ardinde. Post eum, i. q. اردنجه ardinge sine motu; At cum motu, dices اردنه ardine. Post eum, اردنه ardine gitmek. Ire post eum, insequi illum. Andar, dietro, seguitarlo. V. Gram. بربرينك اردنده birbirinun-ardinde, اردنجه birbir ardinge. Unus post alterum. L'uno dietro all'altro, اردسره ardyfya. Idem (sed servato ordine,) L'un dopo l'altro, in fila. V. سره

ارد *erd* & *irid*. p. n. f. Vigésimus quintus dies mensis cujusque Persici. *Ferh.*

ارد *ered*. a. compar. Utilior, commodior. *Wan.*

ارد *ird*. p. Nom. pagi sub Oppidulo Bovenfi pertinente ad Ariam. *Gol.*

ارد *ürd*. p. adj. i. q. مانند *manend*. Similis. *Ferh.*

ارد *ürd*. p. Nomen oppidi Persidis. *Cast.*

ارد *erde*. a. compar. Pravior sequior. *Gol.*

ارد *irdāe*. a. V. [4. ا ر د ا] 1) Corrumperere, depravare. 2) Opem ferre. *Wan.*

ارد *irdā*. a. V. [4. ا ر د ي] 1) Fatigari equum. 2) Perdere aliquem. *Wan.*

ارد *ardābe*. p. n. f. Pulmentum. *Farinata. Ferh.*

ارد *irdāh*. a. V. [4. ا ر د ح] 1) Amplificare tentorium uno segmento. 2) Incrustare domum limo. *Wan.*

ارد *ardād*. p. n. f. 1) Deceptor, impostor. *Truffatore.* 2) غول بیابان *ghul bejābiān*. Homo sylvaticus. *Longis pedibus praeditus, & toto corpore pillosus, noctu itinerantes a via seducens in loca deserta, ut eos ibidem trucidet, & sanguinem eorum exsuget. Satiro. Ferh.*

ارد *erdād*. p. n. f. Dæmon, homo deceptor. *Ferh.*

ارد *erdāf*. a. n. f. plur. a ر د ف *ridf*. Nates. *Natiche. Gol.*

ارد *irdāf*. [4. ا ر د ف] 1) Pone venire, subsequi. 2) Post se imponere equo. *Pigliar in groppa. Wan.* عقیبند ارداف ایندی *ēkybine irdāf itti*. Assumpsit illum post se supra equum. *Se lo prese dietro in groppa.*

ارد *ardāw*. p. n. f. i. q. غول پری *perī* غول بیابان *ghūli bejābān*. Genius, dæmon pec. sylvestris, satyrus. 2) Magus. V. *Cast.*

ارد *irdebb* & *ürdebb*. a. n. f. Mensura magna aridorum apud Ægyptios & Syros. *Wan.*

Part. I. Tom. I.

ارد *ārbā*. p. n. f. comp. Cibi genus ex poline liquidum medium inter pultem & atheram. *Cast.*

ارد *irdebbet*. a. n. f. 1) Genus laterum majorum. *Wan.* 2) Aquæductus ex tubulis fictilibus compositus. *Gol.*

ارد *erdebūz* & *erdepūr*. p. n. f. comp. Pistacinus color, i. e. viridis, pulcher. *Cast.*

ارد *erdebehist*. p. n. f. comp. 1) Secundus Persarum mensis, vel medius veris, Aprilis. 2) Tertius dies mensis cujusque vel illius quem festum celebrabant Persæ magi. 3) Nom. Angeli qui igni præesse dicitur. *Cast.*

ارد *ārbīz*. p. n. f. comp. الک *elek*. Cribrum farinaceum, fecerniculum. *Setaccio. Ferh.*

ارد *erdebil*. p. Nomen celebris vrbis, in provincia *Aderbeigian* quam avus *Nusrewani sah firuz* ædificasse fertur. *Herb.*

ارد *ārdtūle*. p. n. f. comp. Pulmentum ex farina & lacte. *Pappa. Ferh.*

ارد *ardīg*. p. n. f. Juniperus. *Ginepro. Ferh.* اردج صوبی *ardīg suji*. Aqua juniperi. *Acqua di ginepro.*

ارد *erdegiān*. p. n. f. comp. 1) Globi coelestis figura. 2) Astronomia. *Ferh.*

ارد *ardehāle*. p. n. f. comp. Species edulii ex lacte & farina confecta. *Cast.*

ارد *ārdtūle*. p. n. f. comp. Pistacinus color. *Ferh.*

ارد *ārdzede*. p. n. f. comp. 1) Cribrum farinæ. *Ferh.* 2) Pistacinus color. *Cast.*

ارد *erdistān*. p. n. f. comp. Nom. oppidi prope *Isfāhān*, quæ modo regia est Persiæ. *Gol.*

ارد *ārdšīr*. p. n. f. comp. Pulmentum ex lacte & farina. *Cast.*

ارد *erdesīr*. p. n. f. comp. 1) Agnomen Regis پهن *pehmen*, quod illi ab avo گشتاسب *giustāsb* ob robur insigne impositum est. 2) Nomen primi Regis Sasanidarum. 3) Nomen Regis e Dynastia Cajanidarum, qui apud nos sub Artaxerxis nomine notus est. *F.*

ارد *erdsīrān*. p. n. f. comp. Nomen medicamendi, quod Arabibus نر و *nerw*, dicitur. *Ferh.*

ارد *erdsīrichurre*. p. Nomen regionis sitæ intra provincias *Fars*, & *Simegian*. *Ferh.*

ارد *erdsīri dārā*. p. n. f. comp. 1) Oxy-mel. *offimele.* 2) Quodvis medicamentum amarum. *Medicina amara. Ferh.*

ارد *erdegiān*. p. n. f. comp. Certæ species notionum & signorum Astrologicorum. 2) Locus in districtu *Schiraz*. 3) Oppidum in vicinia urbis *Jezd*. *Ferh.*

ارد *erdel*. Transylvania, Provincia. *Transilvania.* اردل حاکمی *erdel hākimi*.

Bb

mi.

mi. Princeps Transylvaniae. Il Principe di Transilvania. Ll. Olim vulgus Turcarum vocabat illos قراي اردل erdel králi. q. Transylvaniae regulos.

آرتق aridilmis .i. part. pass. ab ارتمك aritmak. Purificatus, mundatus.

آردم ārdem. p. Nomen Floris لذرگون āzer-gün. Ferh.

آردم erdem. .a. n. f. Nauta solers. Gol.

آردمك irdemek. .i. V. Inquirere. Informarsi. Tef.

آردن ārden. p. 1) Jordanis fluvius. Herb.

2) Nom. magnæ urbis in Syriae tractibus. Cast.

آردن erden. .i. n. f. Colum ex materia quacunque foraminibus perforatum, per quod lac, butyrum & acida transmittunt, ut depurgentur. Ferh.

آردن erden. .a. n. f. Genus serici crudi utcunque rubicundi, quod ex bombycum folliculis non coctis conficitur. Gol.

آردن irden. p. n. f. 1) Oxyacantha, pec. fructus ejus. 2) i. q. آردن izden. Accipiter leporarius, vel aquila variegata. Cast.

آردن ürdün. .a. V. [4. a ردن] Dormitare. Wan.

آردن ürdün. .a. n. f. 1) Jordanis fluvius.

2) Nomen civitatis in confiniis Syriae, i. e. Hiericho. 3) Species serici rubri. Wan.

آردنج erdenġ, irdeng, آردنج jerdeng. .a. n. f. 1) Corium nigrum. 2) Vitriolum. Gol.

آردو ordu. .i. p. n. f. Castra. Campo, trinceria. Ferh. آردو اردوي ordūi hūmājūn. .a. Castra regia. Ll. V. آوردو

آردوان erdewān. p. n. prop. Regis Indorum, cujus libertus fuit اردشير بابگان erdesīr bābekān primus Sasanidarum. Ferh.

آردو کند ardūkend. p. Nomen antiquum urbis قاشغار kāsghār in Turcomania. Herb.

آردوله erdüle. p. n. f. Pulmentum ex farina & lacte. Pappa. Ferh.

آردون erdün. p. Nom. Regis cujusdam Perfici. Cast.

آرده ārdeh. p. n. f. Moletrina manuarum. Mola da mano. Ferh.

آرده erdeh. p. n. f. 1) Mola. 2) Genus edulii ex farina. Ferh.

آردهاله erdehāle. p. n. f. comp. Species edulii ex lacte, & farina confecta. Ferh.

آرده بخرک ardehbuchrek. p. n. f. comp. Species fructus spinosæ, alias etiam آردی iricengāle dicti. Ferh.

آرده خورما erdehchurma. p. n. f. comp. Dactylus spinosus. Ferh.

آرده کنجی erdekenġi. p. n. f. comp. Spina,

quæ, dum adhuc recens est, comeditur cum dactylis & syrupo. Ferh.

آردی urdī. p. n. f. Primus Mensis Autumni, Septembris. Ferh.

آردی بهشت erdi behist. p. n. f. comp. 1) Mensis Aprilis. 2) Tertius dies mensis cujusque, vel illius quem festum celebrant Persæ. 3) Nom. angeli, qui negotiis hujus mensis præesse dicitur. 4) Ignis. Ferh.

آردیج erdijet. .a. n. f. plur. a ردا ridā. Pallia. Gol.

آردیجی aridiġi. .i. part. ab ارتمك aritmak. Purgans, mundans.

آردیزوغان ārdizoghān, آردیزوغان ārdiroghān. p. n. f. comp. Bellaria, Salgama liquida. Frutte condite, liquide. Ferh.

آردین ardin. .i. n. f. کچین kyčīn. Retrocedendo. Senza voltar la schiena, & sapius geminatum آردین ardin ardin. Idem. آردین اردین اردین ardin ardin ġitmek. کچین کچین kyčīn kyčīn ġitmek. Tergo non verso retrocedere. Ritirarsi senza voltar la schiena.

آردینه ārdine. p. n. f. Farinaceus cibus. Ferh.

آردا irzā. .a. V. [4. a رذی] 1) Habere equos itinere enervatos. 2) Tergum vertere alicui rei ad aliam confugiendo. Wan.

آردا irzāz. .a. V. [4. a رذ] Excitare pluviam tenuem. Wan.

آردال erzāl. .a. part. plur. a رذال ruzāl. Viles, contemptibiles. Wan.

آردام irzām. .a. V. [4. a رذم] Augeri, abundare. Wan.

آردل erzel. .a. comp. Sequior, vilior. Vile, più vile. Ik. آردل عرده erzelī ūmūrde. In sequissima parte ætatis. Nel più sprezzabile tempo della sua vita. Ik.

آرز arz. p. n. f. 1) Dignitas, gradus honoris. Dignità. 2) Potentia, valor. Valore. 3) Adjutor. Ajutatore. 4) Possessor rei. Possessore. Ferh.

آرز ürz. .a. V. [F. 2, I. & 3.] 1) Congregatum in unum locum venire. 2) Abscondere ex avaritia. Wan. 3) Firmum stabilemque esse radicibus in solum firmiter defixis. Gol.

آرز erez. .a. n. f. Arbor quædam durissimi ligni. Gol.

آرز eriz. .a. part. 1) Homo avarus. Wan. 2) Firmas habens radices arbor. آرز erizül-fakār. Compactis & firmis præditus dorso vertebris. Gol.

آرز ürz. .a. n. f. plur. ab آرز ürzet. Pinus. Wan.

آرز ürz, ürz, آرز rüz, ac رز rünz. Oryza. Wan.

fideroso, bramoso. ¶ Phr. pers. آرزومند *ārzūmend*. Desidero, seu peto gratiam. Son bramoso di recever la grazia. Ik. آرزومند عطیه *ārzūmendī ʿetjē*. Beneficii, largitionis cupidus. Ik.

شوق آرزومندی *ārzūmendī. p. n. f. comp.* *šewk*. Desiderium, animi propensio, & petitio. Brama, voglia & dimanda.

آرزه *arze. p. n. f. comp.* Coementum stramine subactum. Ferh.

آرزه *erze. p. n. f.* 1) Pix liquida, ex pinu, expressa vel alia quadam arbore pinosa. 2) Lutum stramine subactum, quo incrustantur parietes. 3) Primum clima telluris. Ferh.

آرزه‌گر *arzeger. p. n. f. comp.* Subactor cæmenti cum stramine. Ferh.

آرزه‌گر *erzeger. p. n. f. comp.* Contemplans. Ferh.

الارزی *el-ürzī, & er-rüz-ürzā. a.* Cognomen Tahythi filii Mahometis. Gol.

آرزیدن *erziden. p. V.* به پاسبند دگمک *beh-šine degmek*. Valere suum pretium. Valer il suo prezzo.

آرزیدن *erziden. p. V.* Valere, dignum esse. Ferh.

آرزیر *erzīr-seu arzīz. p. n. f.* Stagnum. Stagno, peltro. Ferh.

آرزیر *irzīz. a. n. f.* 1) i. q. ریدة *ri-det*. Tremor. 2) Grando exigua, nivis instar pruina. Gol.

آرزیش *erzīs. p. n. f.* 1) Valor, pretium. 2) Dignitas. Valore, valuta. Ni.

آرزیمام *erzimām. a. V.* [12. a. ارزیمام] Irascei. Adirarsi. Wan.

آرس *ers. a. V.* [F. I.] Arare. Arare.

آرس *ers. p. n. f.* Humor oculi. Ferh.

آرس *āres. p. n. f.* 1) اردج *ardig*. Sabina. 2) Platanus. Ferh. 3) Nom. fluvii juxta Euphratem.

آرس *eres. p. n. f.* 1) Nomen magni fluvii, cujus scaturigo est in provincia روان *rewān*, & qui post varios inflexus in mare Persicum se effundit. 2) Nomen Principis kipcaghensis. 3) i. q. آرس. Platanus. Ferh.

آرس *ürüs. p. n. f.* Juniperus. Ferh.

آرسا *irsāe. a. V.* [4. a. رسا] 1) Sistere navim. Wan. 2) Appellere in portum. 3) Proponere sibi firmiter ac intendere jejunium. Gol.

آرساب *irsāb. a. V.* [4. a. رسب] Depresos in cavitate habere oculos. Gol.

آرساغ *ersāgh. a. n. f. plur. a.* ریسغ *rūsgh*. Tarsi, seu articuli in pedibus. Gol.

آرساف *irsāf. a. V.* [4. a. رسف] Ligare pedem cameli. Wan.

آرسال *irsāl. a. V.* [4. a. رسل] Mittere, ablegare. Mandare, inviare. II. ایصال *āvsāl* قلعده بی تسلیم ایلدیککنر صورتده سزی سالما امنا و جان و باشکنر ایله دیلدیککنر محله ایصال و ارسال *kæl-ʿetjē teslīm ejledügün-üz sürette fizī sālīmān eminan we gān üe basün-üz ile dile-dügün-üz mæhælle yffāl we irsāi ıderüz*. Quod si arcem tradideritis, vos salvos & incolumes quocunque volueritis, transmittemus. Se ci rassegnate la fortezza, v' invieremo sani e salvi, dovunque vi piacerà. Wan.

آرسال *ersān. a. n. f. plur. a.* رسن *resen*. Funes, capistra. Gol.

آرسال *irsān. a. V.* [4. a. رسن] Ligare funem. Wan.

آرست *ārest. p. n. f.* 1) Clitellarum vertex, pars elatior anterior vel posterior. 2) Pinguedo posterioris partis in animali. Cast.

آرست *ārist. p. n. f.* Femor in animali. Ferh.

آرست *erest. p. V.* 3. pers. 1) Potis est 2) Ornatus est. Ferh.

آرستدن *eresteden, seu āresten, pro ārasten. p. V.* 1) Ornare. 2) Potem esse. Ferh.

آرستو *erestü. p. n. f.* Hirundo domestica, chelidon. Ferh.

آرسته *āreste. p. part. pas. ab āresten.* Ornatus. Ferh.

آرسته *ārestehā. p. i. q. præc.* Ferh.

آرستو *aristo* و آرسطو *aristotēlis. p. n. f.* Aristoteles. Aristotile. Eb. Dicunt fuisse præceptorem, & Confiliarium supremum Alexandri Magni. Ferh.

آرستولوخیه *aristolochyia.* Aristolochia herba.

آرستولونیا *aristoloniā. p. n. f.* Vomitivum medicamentum. Ferh.

آرسع *ersæ. a. part.* Palpebrarum corruptione laborans. Wan.

آرسال *ersül. a. part. plur. a.* رسیل *resil*. Missi.

آرسالان *arslan. a. n. f. vul.* اسد *esed* *p. Leo. Lione.* آرسالان *arslan disifi.* Leæna. Ferh.

آرسال *ersen. p. n. f.* محفل *mæhfil. a.* Conventus, confessus. Confesso. Ferh.

آرسال *ersenk. p. n. f.* Officina Manetis. V. آرتنک *erh.*

آرسوسه *ersuset. a. n. f.* Pileus. Capello. Gol.

آرسا *ersā ellahu. a. opt.* in appreciationibus significat ثابت اتسون *sābit itsün*. Confirmet, firmum immotumque reddat Deus.

آرش *ares. p.* 1) Nomen herois celebris in jaculanda sagitta sub Rege antiquo Persarum *menuğcher.* 2) Agnomen celebris

bris armigeri tempore Regis طهباسب tah-māfib. Ferh.

آرش āris. 2. Nomen montis. Gol.

آرش ers & eres. 2. n. f. قصاص kysās & دیت dijēt. Talio, & multa pecuniaria, qua expiatur sanguis effusus, vel vulnus influctum. Gol. Wan.

آرش ers. 2. n. f. 1) Diffidium, lis. 2) Id quo compensatur vitium emptæ mercis. 3) i. q. اغرا yghrā. Instigatio, pec. ad contentionem, irritamentum. 4) i. q. خلت chælk. Forma externa.

آرش eris p. 2. n. f. 1) Brachium hominis. 2) Ulna, longitudo carpi. Un braccio, & un palmo. Ferh. 3) i. q. سدا sedā 2. Stamen telæ (ارجاج arghāg) Stame, orditura. Cast.

آرش irs. 2. n. f. 1) Donum quo conciliatur gratia judicis. 2) Talio. Gol.

آرش irsāe. 2. V. [4. a رشي] 1) Corrumperere largitionibus judicem. 2) Præbere ubera. 3) Alligare funem situlæ. Wan.

آرش irsād. 2. V. [4. a رشد] طوغري يول doghry iol göstermek. 2. In viam rectam dirigere, convertere ad salutem. Mostrat la strada dritta (di salute), convertire. Wan.

آرش irsās. 2. V. [4. a رش] 1) Spargere sanguinem. 2) Causare tenuem pluviam. Wan.

آرش irsāk. 2. V. [4. a رشق] Exuere cornua cervum. Wan.

آرش irsām. 2. V. [4. a رشم] Parum fulgurare cælum. Wan.

آرش iristürmek pro ایرشتنر مک iristürmek. 2. V. Trans. ایرشتنر مک ietistürmek. 2. Facere pervenire, perferre.

آرش eriste. 2. n. f. Laganum, cibus ex farina. Lasagna.

آرش ersed. 2. part. Viæ salutis tenacissimus. Ik. [4. a ارشد اولاد لری] ersedi ewlādlerī. Rectissimus, dignissimus filiorum ejus. Il più degno, o pio delli di lui figlioli Sæ. Wan.

آرش ersek. p. n. f. 1) Papaver, herba soporifera. Ferh. 2) Culpa, noxa. Cast.

آرش arislamak. 2. V. 1) Metiri ulna. 2) pro قرشلاق karislamak. Metiri palmo. Misurar a braccio, o a palmi.

آرش ersem. 2. part. 1) Cibum cum appetitu comedens. 2) Striata res. 3) Exigua pluvia. Wan.

آرش e, & irismek ایرمک irmek, يتشمك ietismek. 2. V. 1) Pervenire. Arrivare, capitare. 2) Pro ياپيشمق iapismak. Contingere. [4. a ارشمه] erisme, vel irisme. Noli con-

Part. I. Tom. I.

tingere, laceffere, tentare. v. g. puellam. Non toccarla, lasciala in pace.

آرشمیدس erismides. nom. prop. Archimedes. Archimede.

آرشن ersen. p. n. f. Nubes. Vox kypcatica. Ferh.

آرشیتة ersijet. 2. n. f. plur. a رشا risā. Funes. Corde. Wan.

آرشین ārsin & ārsun. 2. n. f. Ulna, sed longior quam sit اندازة endāze ulna ordinaria Turcica, minor autem Viennensi ulna. Braccio. 2) Rhombus. Filatojo. Ferh.

آرش erafs. 2. part. Fam. ab رصا ræffā. 1) Cohærentes habens dentes. 2) Femora inter se propius juncta habens. Gol.

آرش ersād. 2. n. f. pl. à رصد ræfad. Observationes viarum & stellarum. Tenuis pluviae. Osservazioni delle strade, e delle stelle. Pioggie sottili. Wan.

آرش irsād. 2. V. [4. a رصد] Perducere ad viam fidei. Wan. [4. a رصد] irsād 2. Observare viam, & pec. astra, seu cursus stellarum. Osservar le stelle, e le strade.

آرش irsā-æ. 2. V. [4. a رصع] Pungi cuspide hastæ. Wan.

آرش irsān. 2. V. [4. a رصن] Firmare, aliquid. Wan.

آرش ersæ, Fam. رصا ræf-ā, pro ارشح ersæh. 2. part. 1) Macris clunibus femoribusque præditus. Wan. 2) Quæ abdita cuspide altius penetrat confossio. Gol.

آرش erfusæt. 2. n. f. Galeris melonis forma. Gol.

آرش aræz. 2. comp. pro الارض eeræz, i. q. اخلت æchlak. Dignior, convenientior. Wan.

آرش erz. 2. n. f. 1) زمین zemīn. p. Terra, tellus. Terra. Wan. [4. a ارش کره] gūreī erz. Globus terræ, sphaera terrestris. Globo della terra. Ik. [4. a ارش خالی] chālī. Inculta terra, desertum solum.

آرش erz rüm. Nomen provinciae & civitatis antiquitus Affyria dictæ. [4. a ارش روم] wilājetī erz rüm. Armenia major. V. Leuncl. Wan. 2) Metaph. Quidquid humile, inferum, & depressum.

آرش erzül-feres. Quod sub pede equi est, infimum ejus, locus sub eo, & ipsi pedes equi. [4. a ارش من اطاعني كنت له ارشاً] men ætāenī küntū lehu erzæn.

Qui obsecutus mihi fuerit, ei obsequar ego, submittam me, humilemque præbebo. [4. a ارش نوح] erz nūh. Terra Noë, i. e. Nom. pagi in Orientali Arabiae parte Bæhrejn. [4. a ارش ابن] ibnū erz. Peregrinus.

Cc

nus.

nus. *ibnūl-erz*. Planta cypere-
ro similis, quæ editur. *ahl āl-erz*.
ehlūl arz. Dæmones. *lā arzā leke*.
Laudandi & bene precandi formula, non
opus est, vel ne opus sit, ut terra ulla vel
patria glorieris, sed tuæ tibi sufficiunt vir-
tutes. *in zuribe fe arz*. Si
percutiatur, *velut terra immotus restat*,
i. e. verbera non curat. 3) Tremor, pec-
membrorum, qualis in febrili apparet pa-
roxysmo. 4) *i. q. zūkām*. Coryza,
gravedo, in qua ad nares humor defluit.
Gol.

erax. *erixet*. 2. *V.* [5. F.]
1) Aptam esse terram ad crescendam herbam
2) Descendere in locum amoenum. 3) Tre-
mere terram. 4) Exedere & exedi lignum
a teredine. *Wan.* 5) Abundare gramine,
herbisque terram. *Gol.*

erax. 2. *n. f.* Cossus. *Cosso*. *Wan.*

eraxx. 2. *part.* Sedentarius, non
exiens loco. *Gol.*

ürüz. 2. *n. f. pl. ab arz*. Ter-
ræ. *Wan.*

irzā. 2. *V.* [4. رضا] *choš-
nūd*. t. Explere animum alicujus. *Contentare*.
Wan.

eraxāt. 2. *n. f. Pl. a arz*.
Terræ, res inferiores ac humiles, sola.
Wan.

irzāz. 2. *V.* [4. ارض] 1) Seg-
nem, tardum fieri. 2) Oxygalam spissam
fieri. 3) Currere. *Wan.*

irzā. 2. *V.* [4. ارض] *em-
zürmek*. Lactare. *Allatare, lattare*. *Wan.*

eraxat. 2. *n. f.* 1) *rūwengīū*
p. *aghāc kūrdi*. t. *Teredo*; ver-
miculus exedens ligna. 2) *i. q. mūrī-
jāne*. p. Vermiculosa rubigo ferri. *افسدن*
āfsedū minel-eraxati. *Corrumpendo*
pejor quam teredo vel rubigo. *Gol.*

üraxat. 2. *part.* Luxurians gramen
pabulumque. *Gol.*

erzūn. 2. *n. f. plur. a arz*.
Terræ. *Wan.*

erzj. 2. *Terrenus, terrestris*. *Gol.*

erzjn. 2. *n. f. Pl. in obl. ab arz*.
Terræ. *Ah.*

ert. 2. *V.* 1) Arborem *ertā*
dičtam producere terram. 2) Fructum
ejusdem arboris edendum dare camelo, eo-
que pascere illum. 3) Depsere, atque in-
spissare corium cortice arboris *dičtæ*. *Gol.*

eryt. 2. *n. f.* Color rubicundus, *simi-*

lis illi qui in fructu & radicibus arboris
ertā conspicitur. *Gol.*

irtā. 2. *V.* [4. ا رط] 1) Facere,
ut crescat arbor *ertā dičta*. *Wan.* 2)
Congressui virili idoneam & maturam esse
puellam. *Gol.*

eritāb. 2. *n. f. plur. a rütb*.
Dactyli recentes. *Wan.*

irtāb. 2. *V.* [4. ا رط] Dactylum
maturum & sapidum fieri. *Wan.*

ertāt. 2. *n. f. unit.* Una arbor *ertā*
dičta. *Wan.*

irtāt. 2. *V.* [4. ا رط] Clamare,
boare.

ertāl. 2. *n. f. plur. a rætl*. Li-
bræ. *Gol.*

erätat. 2. *Nomen arcis Andalusæ*.
Gol.

ærtämīs. 2. *n. prop.* Diana. *Gol.*

ertāwī, *ertāwī*. 2. *part.*
1) *i. q. ertj*. 2) Fructui illi edendo
deditus, & in eo multus. 3) Eo ventrem
dolens & male affectus *camelus*. *Gol.*

ertā, *ertān*. 2. *n. f. Coll.* *er-
tāt*, *Unit.* *šarū aghāg*. t. *šūrtağh*.
t. *Nom. arboris crescentis in arenis,*
flore saligneo, fructu ziziphino, amaro,
radicibus ramulisque rubris: cujus recentio-
re fructu vescuntur cameli, cortice autem
coria concinnantur. *Wan.*

ertj. 2. *part.* 1) Fructu arboris mo-
do *dičtæ* vescens pastusve *camelus*. 2) *Nom.*
aquæ quæ est *Dodabitarum Arabum* tribus.
Gol.

ertājūn. 2. 1) *part.* *Intelligens,*
acutus, astutus. 2) *n. p.* *Philosophi Græ-*
ci. *Ferh.*

er-ā. 2. *n. f. pl. a riʒ*. *Pabula*.
Gol.

ir-āe. 2. *V.* [4. ا رعو] 1) Facere, ut
crescat herba. 2) Misereri alicujus. 3) Au-
res præbere alicujus sermoni. *Wan.*

irāg. 2. *V.* [4. ا رعو] *Coruscare*
crebris ignibus *atherem*. *Wan.*

ir-ād. 2. *V.* [4. ا رعد] 1) Tona-
re cælum. 2) Perterrefacere aliquem. 3)
Tremefacere. *Wan.*

irās. 2. *V.* [4. ا رعس] *Terrere;*
Spaventare. *Wan.*

irās. 2. *V.* [4. ا رعش] *i. q. præc.*
ارعاس. *Wan.*

er-āz. 2. *n. f. plur. a ruʒ*. Fo-
ramina, quibus inseritur ferrum sagittæ.
Wan.

ir-āf. 2. *V.* [4. ا رءف] 1) Im-
pellere. 2) Implere uterem aqua. *Wan.*

ارعال *er-âl. a. n. f. plur. a رعال ræ'let.*
Agmina. *Gol.*

ارعال *ir-âl. a. V. [4. ا رعال]* Pungere iterato. *Wan.*

ارعام *ir-âem. a. V. [4. ا رعم]* Defluere mucum ex naribus ovium. *Wan.*

ارعاوية *er-âwijet. a. n. f.* Grex camelorum stigmatum principis notatorum. *Gol.*

ارعل *er-âl. a. n. f.* 1) Tunica ad ima dependens. *Wan.* 2) Tenera planta. *Gol.*

ارعن *er-âen, Fam. رعا ræ'nâ. a. part.*
1) Laxus, languens. *Wan.* 2) Stultus. 3) Semet exornans & ostentans. ¶ ما ارعن *mâ er-âene.* Quam maxime talis. 4) Protentior. 5) Præ multitudine confusus exercitus. *Gol.*

ارعوآء *ir-ÿwæ. a. V. [13. ا رعو]* Prohibere. *Wan.*

ارعوفة *ÿr-ÿfet. a. n. f.* Lapis in fundo putei relictus, & proflans extra aquam, ut in eo confideat, qui expurgaturus est eum, aut vero, qui haustus est aquam. *Wan.*

ارغ *ârugh. p. n. f.* Ructus, ructatio. *Rutto.* ¶ ارغ کردن *ârugh kerden.* گگرمک *gëgirmek. t.* Eructare. *Ferh.*

ارغ *argh. t. n. f.* Canalis, aquæ ductus, seu fossa ducta, v. g. per hortum irrigandum. Canale, ò fossa da condurre l'acqua per il giardino.

ارغ *aragh. p. n. f.* اىچى طولو قوز *ıcı do-lû koz.* Nux intus plena. *Ferh.*

ارغ *ergh & urgh. p. n. f.* Nux fætida. Noce marcia. *Ferh.*

ارغا *erghâ. p. n. f.* Rivus. Rio. *Ferh.*

ارغا *irghâ. a. V. [4. ا رغو]* 1) Vocare camelum. *Wan.*

ارغاب *erghâb. p. n. f.* Fluvius. Fiume. *Ferh.*

ارغاب *irghâb. a. V. [4. ا رغب]* Aestimare. *Stimare. Wan.*

ارغات *irghâs. a. V. [4. ا رغت]* Lactare. *Lattare. Wan.*

ارغاج *arğac t. p. n. f.* seu ارغج *arğac t. p. n. f.* اوزون ايدلك *ÿzÿn iplik t. لاهمه. a. پود pÿd* p. Trama, fila in longum protracta, subtegmen. *Trama da tessere.*

ارغاجلامف *arghâclamak. t. V.* Stamini inferere tramam, exordiri telam.

ارغاد *irghâd. a. V. [4. ا رغد]* 1) Abundare bonis vitæ. 2) Relinquere camelum ad lubitum suum in campo. *Wan.*

ارغاد *irghâd. a. n. f.* Machinæ genus, cylindrus tractorius in tollenda anchora adhiberi solitus. *Gol.*

ارغاد *irghâd. t. لاجر. eğir. a. n. f.* Operarius pretio conductus. *Operario, laborante.*

ارغال *erghâl. a. n. f. plur. a رغال rughl.*
Nomen plantæ, Atriplices. *Atrepici. Wan.*

ارغال *irghâl. a. V. [4. ا رغال]* 1) Producere terram herbam Atriplicem. 2) Lactariam fieri mulierem. 3) Deviare a pascuis camelum. *Wan.*

ارغام *irghâm. a. V. [4. ا رغم]* Trahere humi. *Wan.*

ارغامن *erghâmÿn. a. n. f.* Argema, i. e. albugo & exulceratio in oculo facta, quæ extimas iridis partes rubore, interiores albedine afficit. *Gol.*

ارغاموني *erghâmÿni. a. n. f.* Anemone fylvestris. *Gol.*

ارغان *irghân. a. V. [4. ا رغن]* 1) Inclinare, propensum esse ad aliquid. 2) Appetere aliquid. *Wan.*

ارغاو *irghâw. p. n. f.* Fluvius, torrens. Fiume. *Ferh.*

ارغب *erghâb. a. part.* Magis expeditus, cupidior, & avidior. *Gol.*

ارغج *erghâg. p. n. f. i. q. لبلاك leblâk*
Convolvulus, helxine, hederâ. *Cast.*

ارغج *erghâc. p. n. f.* Tela, fila longa. *Cast.*

ارغد *erghâd. a. comp. واسع و اسعركى wâst'rek. a.*
Commodior, & bonis affluentior vitæ, homo. *Gol.*

ارغد *erghâde. a. opt.* In appreciationibus significat واسع ايلسون *ÿsini wâst' eilesÿn.* Vitæ commoda largiatur Deus.

ارغده *âraghde, item arghade. p. n. f. & adj.*

1) Ira, furor pec. infera. 2) Motus commotio. 3) Avidus. 4) Sævus, ferox. *Ferh.*

ارغده *erghude, & ارغنده erghunde. p. part.* 1) Furens pec. fera. 2) Promptus ad pugnam. *Ferh.*

ارغفة *erghÿfet. a. n. f. plur. a رغيف ræghÿf.* Libones panis. *Focaccie. Wan.*

ارغل *erghæl. a. part.* 1) Commoda vita. 2) Incircumcisus. *Wan.*

ارغج *erghâmğ. p. n. f. سدا sedâ. a. تار târ. t.* Stamen, fila longa & recta in opere textorio. *Ferh.*

ارغجى *erghâmği. p. n. f.* Filum, restis viginti orgias longitudine excedens. *Ferh.*

ارغن *ærghæn. p. n. f.* 1) Nomen instrumenti musici, quod a Platone inventum fuisse traditur. *Ferh.* 2) Virgo intacta. *Cast.* 3) ارغن *erghun. tart.* Filia.

ارغج *erghânğ. p. n. f.* Filum longum, pro ارغج *arğac. Cast.*

ارغند *erghând. p. n. f.* Vir strenuus, inimicorum proffigator. *Un uomo valoroso. Ferh.*

ارغند *erghund. p. adj.* Avidus. *Ferh.*

ارغندآب *erghundāb*. p. n. f. comp. 1) Nomen fluvii inter provincias عراف *yrāk*, و ازبایجان *azerbaiğiān*. 2) Nomen fluvii in regione قندهار *kandehār*. Ferh.

ارغنده *erghānde*. p. part. 1) Bibulus. 2) Ebrius. Ferh.

ارغناک *erghānk*. p. n. f. Officina Manetis celebris pictoris, & hæresiarchæ. Cæt. vid. in ارتناک. Ferh.

ارغنون *arghanūn*. n. f. Organum. Organano.

ارغنون *erghānūn*. p. n. f. Campana. Campana. Ferh.

ارغوان *erghāwān*. p. n. f. و ارجوان *erğewān*. Arbor saturæ rubedinis, flosque ejus talis, Syringa Persica. Turc. بوینز چچکی *boinuz ciceği*. Cornutus flos. *Albero, che fa poche foglie, e fiori molto rossi di bellissima vista. Cæterum Confinariis nostris est, quod Constantinopoli dicitur لیلاک leilāk, quod vide. Ferh.*

ارغوانی *erghāwānī*. p. adj. 1) Ruber, purpurei coloris. 2) Metaph. Vinum. Ferh. می *meji* ارغوانی *erghāwānī*. Vinum saturæ rubedinis.

ارغون *ærghūn*. p. n. f. و *adj.* 1) i. q. ارغون *erghānūn*. Campana. 2) Ferox, impetuosus. 3) Nomen tribus apud Turcomanos. Ferh.

ارغیداد *irghūdād*. n. V. [11. a رغد] Spumare adhuc lac lacti commixtum. Wan.

ارغیدن *erghīden*. p. V. 1) In furiam agi, irasci. Ferh. 2) Rixari. 3) i. q. قاغشمک *kāghysmak*. Arescere, præ ariditate diffolvi. Cast.

ارغیس *ærghys*. n. f. Cortex radicis lycii Andalusis. Gol.

ارف *üref*. n. f. Pl. ab ارفة *ürfet*. Termini. Segni, che dividono, limiti. Wan.

الآرف تقطع کل مشعة *el-ürefü taktæ-ü külle müsfe-ätin*. Positi termini abrumpunt omnem retractum, quando terræ suis terminis limitibusve divisæ sunt و distinctæ, non est locus retractui: quo cognatus و proximus, و inter alios vicinus domum vel fundum ab alio emptum vindicare sibi potest. Gol.

ارفا *irfāe*. n. V. [4. a رفا] 1) Admovere versus mare navim. 2) Confugere. Wan. 3) Gratificari in emptione connivendo, seu remittendo pretium. 4) Conducere domum, samque inhabitare. Gol.

ارفات *irfās*. n. V. [4. a رفات] 1) Coitum exercere. 2) Obscena loqui. Wan.

ارفاد *irfād*. n. V. [4. a رفا] 1) Donare.

2) Opitulari sibi invicem. *Regolare, aiutarfi l'un l'altro. Wan.*

ارفاش *irfās*. n. V. [4. a رفاش] Laborare luxuria, & intemperantia cibi, venerisque. *Esser portato alla lussuria.*

ارفاض *erfāz*. n. f. plur. a رفاض *ræfz*. Soli libereque pastum euntes cameli. Gol.

ارفاغ *erfāgh*. n. f. plur. a رفاغ *rifāgh*. Partes compressæ corporis, uti axillæ. Wan.

ارفاق *erfāk*. n. f. plur. a رفقة *refkæt*. Comitum turmæ. Gol.

ارفاق *irfāk*. n. V. [4. a رفق] Tractare, excipere aliquem mansuete. Wan.

ارفال *irfāl*. n. V. [4. a رفل] Longis indutum vestibibus vacillanter incedere. Wan.

ارفاه *irfāh*. n. V. [4. a رفاه] 1) Comere capillos & barbam. 2) Dimittere camelum libere ad aquationem. Wan. 3) usit. Comoda, quietaque vita donare, & frui. *Dar e goder una comoda vita. Gol.*

ارفة *ürfet*. n. f. 1) q. pro عرفة *ürfet*, i. q. حد *hædd*. Terminus, limes, signum terminale distinguens inter duas terras. Wan. 2) Nodus. Gol.

ارفده *erfede*, و *inde* بنو ارفده *benu erfede*. n. Nomen gentis Aethiopum, saltui deditæ. Wan.

ارفضاض *irfyzāz*. n. V. [8. a رفض] Fundi lacrymas. Wan.

ارفع *erfe*. n. compar. Elatior, sublimior. *Più alto, più elevato. Tes.*

ارفع *erfagh*. n. part. Bonis, eommodisque gaudens. Gol.

ارفق *erfæk*, Fam. رفقا *refkā*. n. part. Qui inclinatum a latere & distortum habet cubitum camelus. Wan.

ارفل *erfel*, Fam. رفلا *reflā*. n. part. Inscite ferens vestes, aliudve quid faciens. Gol.

ارفند *erfend*. p. n. f. melius اروند *erwend*. Tigris fluvius. Ferh.

ارفي *erfā*, Fam. رفوا *refwā*. n. part. Magnis laxisque auribus præditus. Gol.

ارفي *ürfi*. n. f. 1) Lac dorcadis. 2) Lac merum ac bonum. Gol.

ارف *ærk*. p. n. f. pro ارغ *ærgh*. Canalis. Canale. Ferh.

ارف *eræk*. n. V. [4. F.] Vigilare, infomnem esse, dormire nequire. Wan.

ارف *eryk*. n. part. لاغر *lāghær* p. اعجب *æ'gef*. n. Macer, gracilis. Magro, scarmo.

ارف *eryk*. n. part. Vigilans, infomnis. Wan.

ارقاء *irkāe*. n. V. [4. a رقاء] 1) Sedare, quietare. Wan. 2) Excitare lacrymas, و sudores. Gol.

ارقاب *irkāb*. 2. V. [رقب 4. a] Donare alicui domum vel aliam possessionem hac conditione, ut superstiti intra contrahentes maneat, quasi est, quod apud nos donatio mortis causa. Wan.

ارقاد *irkād*. 2. V. [رقد 4. a] 1) Conciliare somnum. 2) Consistere in aliquo loco. Wan.

ارقاص *irkās*. 2. V. [رقص 4. a] 1) Agitare infantem in brachiis. 2) Impellere ad currendum. Wan.

ارقاع *irkā*. 2. V. [رقع 4. a] Stolidum fieri. Diventar babaccione. Wan.

ارقاف *irkāf*. 2. n. f. Tremor. Gol.

ارقاف *irkāk*. 2. V. [رک 4. a] 1) Redigere aliquem in servitutem. 2) Tenere. Wan.

ارقال *irkāl*. 2. V. [رقل 4. a] Observare certum modum in currendo. Wan.

ارقام *erkām*. 2. n. f. Pl. 2. رقام *rækām*. Scripturae, tabulae, libri. Scritture, conti, libri. Sa. V. ارقام *erkāmī hindī*. Arithmetica, seu numeri ۱۲۳ ab Indis desumpti, nostris usu similes. Abaco simile al nostro.

ارقان *erākān*, pro *jerākān*. 2. n. f. 1) Vitium segetis, & noxa illi accidere solita, robigo. 2) Icterus, morbus regius, vul. arquatus. Wan.

ارقان *irkān*. 2. V. [رقن 4. a] Lavare manus mulierem cum herba *irkān* dicta. Wan.

ارقان *irkān*. 2. n. f. Cyprus. Ligustro. Wan.

ارقب *erkāb*. 2. part. 1) Crassum collum habens. Wan. 2) Leo. Gol.

ارقب *erkūb*. 2. n. f. plur. 2. رقبه *rækābet*. Colla. Gol.

ارقداد *irkidād*. 2. V. [رقد 9. a] Properare. Affrettarsi. Wan.

ارقورو *arkurū*. t. adj. Obliquus. V. ارقور *erkās*. 2. part. Punctis nigris albisque conspicuus serpens. Wan.

ارقش *erkās*. p. n. f. Iter simul facientium cohors, كاروان *kārāwān*. Ferh.

ارقط *erkāt*. 2. Nom. prop. حميد بن ثور *hāmīd ibnī sāwer*. Wan.

ارقط *erkāt*, Fām. رقطا *ræktā*. 2. part. Albis & nigris punctis maculisve variegatus pardus, etiam caper, ovis. Gol.

ارقطاط *irkytāt*. 2. V. [رقتا 9. a] Variegatum esse nigris albisque punctis. Wan.

ارقلق *āryklyk*. t. n. f. Macies. Magrezza.

ارقلمف *aryklamak*. t. V. لاغري *lāghar*. 2. Macerare, extenuare. Ammagrire, render, scarmo.

ارقلمف *āryklanmak*. t. V. Macescere, macere. Ammagrifi.

Part. I. Tom. I.

ارقم *erkām*. 2. n. f. Variegatus albo & nigro, pec. serpens, genus serpentis deterrimum hominibus infestum, nempe mas ejus: fœmella ejusdem, dicitur رقتا *ræksā*. Wan.

ارقورو *ārkūrū*, & sæpius رقوري *arkūry*, vel *arkyrū*. t. adj. & adv. 1) Transversus, obliquus. 2) Transverse, oblique. Da traverso, in croce, storto. ارقوري كتمك *arkūrū gitmek*. In obliquum ire, transversa via ire. Andar per traverso, traversar. ارقوري ارقور بدن *arkūrū arkūrīdan gēlmek*. Ex transverso venire. Venir da lato.

ارقه *arka*. t. n. f. 1) پشت *zæhr*. 2. پشت *püst* p. Tergum, dorsum. Doffo, spalle. 2) Metaph. Patronus, protector, q. fulcimentum. Protettore, Appoggio. قلع *kylyg*, *biciak arkasī*. Tergum frameæ, cultri. Il doffo. Sic. ال ارقسي *el arkasī*. Convexum manus. Il doffo riverfo della mano ارقسي اياف *āiāk arkasī*. Convexum pedis, tarsus. Il collo del piede.

ارقه *el ārkāsī ile urmak*. Aversa manu ferire. Dar un rovescio. ارقه اوستنده ياتمق *ārka ūstūnde iātmaq*. Supinum cubare. Giacere supino. ارقه کيسنده *kimesneie ārka*. Protegere, fovere aliquem. Proteggere, sostener alcuno. ارقه وپرمک *ārka wīrmek*. Fulciri, niti alicujus favore, q. tergum reddere securum. Afficurar la schiena, appogiarfi وپروپ *dāghæ ārka wīrūp*. Tergum opponens monti. Voltando le spalle alla montagna. واي ارقمه *wāi ārkame*. Hei meo dorso. Ohime la mia schiena; clamabat aliquis cujus ventrem baculis cædebant. Intelligebat autem se carere fautore, aut protectore, qui se adfuisset, non permisisset illum ita cædi.

ارقه *arkalū*. t. adj. 1) Latos humeros habens. 2) Bonam habens protectionem, 3) Latum tergum habens, culter, gladius. Che ha buona schiena, bene appoggiato, coltello con largo doffo.

ارقيطاط *irkītāt*. 2. V. [رقتا II a] Pullulare in ramo rubi folia, ita tamen, ut adhuc sint clausa. Wan.

اركي *āreki*. 2. Part. pro ارك *eerek*. Aptifimus, dignissimus. Gol.

ارک *erk*. p. n. f. 1) Castellum, quod in interiori parte arcis continetur. 2) Nomen proprium munimenti, quod in provincia segestani est. Ferh. 3) Unum ex nominibus folis. Cast.

ارک *erek*. 2. 1) V. [I. F.] Male habere ventrem ex pastu arboris اراك *erāk*, ac dolorem inde pati. Wan. 2) Nom. pagi Tadmor, quæ est Palmyra Syriae urbs. 3) Nom. D d via

viæ pone Hadramutam. 4) ذوارك *zû erkin* vel *erükin*. Nom. vallis in regione Jemama Arabiæ. *Gol.*

ارک *erik* و آرك *ārik*. 2. Part. 1) Frondes vel fructum arboris ارک *erāk* comedens, aut ex eo pastu ventrem dolens *camelus*. 2) Ejusdem arboris ferax vel abundans *tractus terræ*. *Gol.*

ارک *erik*. t. n. f. Prunum. Bruno, *sufino*.

ارک *irin*. t. n. f. Pus. Vide. اریک

ارک *ürük*. 2. Nomen loci. *Wan.*

ارکا *irkā*. 2. V. [4. a ر] 1) Confugere. 2) Inculpate aliquem false. *Wan.*

ارکاب *erkāb*. 2. n. f. plur. a ركب *rekeb*. Loca muliebria, pudenda. *Gol.*

ارکاح *erkāh*. 2. n. f. plur. a ریح *rūkh*. 1) Latera montis. 2) Partes mediæ domus.

ارکاح *irkāh*. 2. V. [4. a ریح] Fulciri, inniti. *Appoggiarsi*. *Wan.*

ارکاز *irkāz*. 2. V. [4. a رکز] Invenire thesaurum. *Trovar un tesoro*. *Wan.*

ارکاس *irkās*. 2. V. [4. a رکس] Invertre, facere ut retrocedat. *Rivolgere*. *Wan.*

ارکاض *irkāz*. 2. V. [4. a رکض] Moveri fœtum in utero equi. *Wan.*

ارکاک *irkāk*. 2. V. [4. a رک] Causare tenuem pluviam. *Wan.*

ارکاک *irkāk*. p. n. f. Tenuis pluvia, stillæ. *Pioggia sottile, goccie*. *Ferh.*

ارکان *erkān*. 2. n. f. Pl. a رکن *rukñ*. 1) Columnæ, fulcra. *Colonne, sostegni*. ۱ مشيد

ارکان *mušejedül - erkān*. Firmarum columnarum *Ll. V. دیوان * عتبه و خاندان*

ارکان *dīwānī mukæddesül - erkān*. Prætorium sanctarum columnarum, Tribunal Dei. *Ik.* 2) ارکان *erkān sumitur pro*

Procères, Magnates, q. Columnæ. ۱ ارکان

ارکان *erkānī dewlet*. Primores, Procères Regni, q. firmamenta Regni. *Li Grandi, ministri. Ll.* ارکان دولت و اعیان سلطنت

ارکان دولت و ارباب دیوان و اصحاب عنوان هرکم وار

ارکان *erkānī dewlet we æjānī sæltænet wüzerā wü erbābī dīwān we æshābī ünwān her kim wārişe gem*

olsunler diu, emr eiledi. Jussit, ut priores, magnates, ministri, consiliarii, & dignitate eminentes viri congregarentur. *Diede ordine, acciò si radunassero tutti li grandi, ministri, consiglieri, Eb.* 3) ارکان *erkān,*

ادب و ارکان *edep, erkān, pro ادب ارکان و*

ادب *edebü erkān*. Civilitas morum, boni mores, Canon (cæremonia Tef.) *Civiltà, creanza, Ceremonie.* ۱ یول ارکان

یول ارکان *iol erkān*. Institutum, regula, & observantia. *Regola, offervanza.* یول ارکان بلور

یول ارکان *iol erkān bilür*. Cal-

let institutum, regulas debitæ observantiæ, & civilitatis. *Egli è civile, & offerva le dovute creanze.*

ارکان *erkān*. p. n. f. Psecas, minutis guttis pluvia. *Goccia. Cast.*

ارکب *erkeb*. 2. part. 1) Magna habens genua. 2) Unum genu habens majus altero, *de camelo. Wan.*

ارکب *erküb*. 2. n. f. plur. a ركب *rekb*. Manipuli hominum, qui simul vehuntur cum camelis. *Wan.*

ارکبة *āriket*. 2. n. f. Camelus, qui pascitur herba ارکبة *erāk* dicta. *Wan.*

ارکبة *eriket*. 2. n. f. Camelus ex esu herbæ ارکبة *erāk* dictæ ægrotans. *Wan.*

ارکب *erkeg*. t. n. f. Caper, hædus. *Capro Caprone.*

ارکک *erkek*. t. n. f. (دشي *diši*) *ner p.*

ارکک *müzekkier*. 2. Masculus, vir. *Maschio.*

ارککک *erkeklik*. t. n. f. Virilitas. *Viriltà.*

ارککک *erkeklik* و ارککک *erkeklik göstermek*. Virum se præbere. *Mostrarfi da galantuomo.*

ارککک *irkmek*. t. V. Stagnare, seu sisti aquam. *Fermarsi, stagnarsi l'acqua.*

ارکن *erğen*. t. n. f. Cælebs, innuptus. *Non maritato, giovine, celibe.*

ارکن *erken*. t. partic. Mane, tempestive. *Abuon' hora, per tempo.*

ارکنگ *ürkenğ*. p. Nom. urbis in Chorasan. *Ferh.*

ارکوب *ürküb*. 2. n. f. Simul in camelis equitantium turba. *Wan.*

ارکوب *erkenğe*. t. Particula diminutiva ab ارکن *Matüre.*

ارکوب *erkenği*. t. n. f. Mane furgens. *Che si leva à buon' hora.*

ارکوب *erğenlik*. t. n. f. Cælibatus. *Celibato.*

ارکوب *irğormek*, vul. *erğormek*. t. Facere pervenire, perducere, *V. in ارشک*

ارکون *erkün*, و *ürkün*. 2. n. f. Primas, præfectus pagi. *Gol.*

ارکون *ürkünet*. 2. n. f. Præfectus pagi.

ارکي *erkā*. 2. comp. Debilior, infirmior. *V. رکی* *reki.*

ارکبة *erekijet*. 2. part. Arbore araco, qua vescuntur pascunturve cameli, abundans tractus terræ. *Gol.*

ارل *ürül*. 2. I) Nom. montis, و alterius loci in دیار *dijārī fezāre* regionis Fezaræorum Arabum. 2) Nom. arcis in دیار

دیار *dijārī tæjj* territorio Thajjitarum. 3) Castellum quoddam Andalusiæ. *Gol.*

ارلامت

irlāmak. t. V. Canere. Cantare.
 irlāigī. t. n. f. Cantator, cantor.
 Cantatore.
 irlāis. t. n. f. Cantatio, cantus.
 Cantamento, canto.
 ürlet. a. n. f. 1) Solitudo. 2) Dor-
 cades. Gol.
 erlik. t. n. f. مردانهگی merdānegī p.
 Virilitas. Virilità, valore.
 erlik fujī. t. n. f. comp. مني
 menj. a. Semen virile, sperma. Seme.
 aralamak. t. V. Disjungere. V. ارا
 irlamak. t. V. Cantare. V. ارا
 ayrilmak pro ايريلmek. t. V.
 Separari, abire. ¶ بوندن ارل
 bündan iryl. Procul hinc, abi. Via,
 levati di quā: Eb.
 arlanmak. t. V. Pudere. scribe
 اارلنمق V.
 arim. a. part. 1) Absumens, confu-
 mens, perdens, uti calamitosus annus,
 quo perit omnis proventus. 2) Nomen
 oppidi in Mazanderan Hyrcaniæ parte.
 erm. a. V. [2 & 6. F.] 1) Mordere.
 Mordere. 2) Commedere. Mangiare. 3)
 Contorquere vehementius funem. Wan.
 erm. a. n. f. Corporis forma seu po-
 tius membrorum compages. ¶ احسنة
 ahsenetül-erm, pulchra & bene conformata
 puella.
 erem. p. n. f. Horti in corano. vide
 irem. Ferh.
 erem. a. n. f. 1) Vitis. 2) Nom. شداد
 seddad fil. Adi qui fertur hortum
 construxisse, quem volebat esse
 Paradiso similem, unde
 irem.
 erim & erim. a. i. q. احد
 aħæd, ullus. ¶ ما بالداري
 mā bid-dārī erim, haud quisquam
 est in domo. Wan.
 irm. a. n. f. i. q. irem. Lapis pro
 signo itineris erectus in deserto. Gol.
 irem. a. n. f. 1) Hortus in Arabia ce-
 leberrimus (ut apud nos Hesperii horti)
 à Seddado factus, cujus mentio fit in
 Corano. 2) Hortus Paradisi. Giardino
 del Paradiso. ¶ In Eb. in laudem
 certi horti legitur ارم
 irm. ذات آكعماد لم يخلق
 مثلها في آبلاد انك
 iremī zatül ĵmād, lem
 iuchlæk mislühā fil bilād
 anun-sāninde iād olmüstür.
 Paradisus Adi cui non est creatus
 similis, dici potest. Eb.
 irem. a. n. f. Cippus, lapis pro
 signo itineris erectus in deserto. Wan.
 irem. p. n. f. 1) Scopus sagittariorum,
 e Nom. viri qui arma bellica invenit.
 Cast.
 irem bāghy. t. n. f. comp. Idem
 Paradisus hortus.

ür. a. Nom. loci in Tabristan, i. e.
 Hyrcania. Gol.
 ürem, & ürrem. a. n. f. 1) Pl.
 ab arim. Dentes molares, & extremita-
 tes digitorum. 2) Pl. ab irem, lapi-
 des, juxta alios quoque glareæ. Wan.
 ürem. a. n. f. q. pro hurüm. Cu-
 stodiæ, & conclavia. Gol.
 ermā. a. part. Desolata terra, ubi
 nullum germen superest, vacua & deserta.
 Gol.
 irmā. a. V. [4. a رهي] 1) Augere.
 Augmentare. 2) Facere, ut decidat. Far-
 cascare. 3) Projicere lapidem manu. Get-
 tar' una pietra colla mano. 4) Fænor
 dare aliquid. Wan.
 urmā. a. i. q. erim. Ullus.
 ermās. a. n. f. Funis, qui colo ju-
 mentorum circumdari solet, pec. vetustus.
 Wan.
 ermās. a. n. f. plur. a رمت
 remes. Arborea invicem colligatæ. Wan.
 ermāh. a. n. f. Pl. a رجم
 rumh. Hastæ, lanceæ. Lancie. Wan.
 irmād. a. V. [4. a رمد] 1) Emitte-
 re lac camelitem, ovem, vel vaccam. 2)
 Fieri pauperem. 3) Afficere dolore
 oculum. Wan.
 ermās. a. n. f. plur. a رمس
 remes. Sepulcra, Sepolcri. Gol.
 irmās. a. V. [4. a رمس] Sepelire
 mortuum. Sepelir' un morto. Wan.
 irmāz. a. V. [4. a رمض] 1) Ure-
 re. Bruciare. 2) Insudare negotio
 difficili. Wan.
 ermāk. a. n. f. 1) Funis debilis.
 Wan. 2) pl. a رعمق
 ræmæk. Animæ in corpore
 superstites. Gol.
 irmāk. a. V. [4. a رمت] Con-
 stantem esse in opere. Wan.
 irmāk. t. n. f. رود
 rüd p. Fluvius, flumen. Quatuor
 dicuntur esse in paradiso: unus
 خالص صو
 chālys sü. Aqua pura; secundus
 سود
 süd. Lac; tertius
 خمير
 chæmr. Vinum; quartus
 بال
 bal. Mel. Tef.
 ermāk. a. n. f. plur. a رمة
 remek. Equæ. Wan.
 ermāl. a. n. f. 1) plur. a رمل
 remel. Tenues pluvie. Pioggie
 sottili. 2) plur. a رملة
 rümlet. Nigræ lineæ. Gol.
 ermāl, & melius juxta alios
 ermāk. a. n. f. Cinnamomi
 genus crassissimum, quod ex
 Arabia, Persia, & India
 affertur. Gol.
 ermāl. a. V. [4. a رمل] 1) Mulie-
 rem viduam fieri. Diventar' vedova.
 2) Te-

xere stoream. *Teser' una stuoja.* 3) Deficere commeatum populi. *Wan.*

ارمام *ermām.* a. n. f. 1) Vetustus, putridusve funis. 2) plur. a رُمَمِ *rūmmet.* Partes funis vetusti. *Gol.*

ارمام *irmām.* a. V. [4. a رَم] Reponere in locum suum os luxatum. *Wan.*

آرمان *ārmān.* p. n. f. Desiderium. *Desio. Ferh.*

ارمان *ermān.* p. n. f. 1) Pœnitentiæ dolor, pœnitens. *Ferh.* 2) Flos ruber Siringæ cæruleæ. 3) Annosus in omni animantium genere. *Cast.*

ارمان *ūrmān.* p. n. f. Molestia. *Angoscia. Ferh.*

ارمانیدن *ermānīden.* p. V. 1) Pœnitere. *Pentirsi.* 2) Affligi. *Esser' afflitto. Ferh.*

ارمایل *ermājil* و کرمایل *kermājil.* p. Nom. prop. Duo filii regii, de quibus traditur, quod illis incubuerit, imponere vulnere *zohak cerebrum duorum juvenum. Ferh.*

ارمایی *ermājī.* p. Nom. gentil. Syrus natione. *Cast.*

آرمة *ārimet.* a. n. f. 1) Annus valde sterilis. *Wan.* 2) Dens. 3) Oppidum Aderbeigianæ seu adjaberæ. *Gol.*

ارمچک *örümgek.* t. n. f. Aranea. *Tef. Vide اورمچک*

ارمد *armed.* a. part. 1) Cinerei coloris res. 2) Ophthalmia laborans. 3) Turbata & corrupta aqua.

ارمدا *ermidā.* a. n. f. Cinis.

ارمدن *ermeden., ermīden.* p. V. Quiescere. *Vid. آرامیدن. Cast.*

ارمیده *āremde.* p. part. Quietus. *Vid. آرامیده. Ferh.*

ارمز *ürmüz.* p. Nom. planetæ. *Cast.*

ارمزد *ārmūzd.* p. n. f. 1) Primus dies mensis solaris. 2) Nom. angeli, qui huic diei præest. 3) Jupiter planeta. 4) Nomen filii اسفندیار *isfendiārī. Ferh.*

آرامش *ārmis.* p. n. f. Quies. *Ferh. Vid. آرامش.*

ارمض *ermās,* Fam. رمضا *remsā.* a. part. Excrementis oculi viscosi laborans. *Gol.*

ارمضان *ermyzæt.* a. n. f. plur. a رمضان *remāzān.* Menses noni annorum arabicorum. *Gol.*

ارمعلال *irmylāl.* a. V. [4. a رَمَعْلَال] 1) Profluere salivam ex ore infantis. 2) Profluere lacrymas ex oculis infantis. 3) Fluere picem ex parte aliqua. 4) Clamare alta voce. *Wan.*

ارمغان *ermæghān.* p. n. f. Honorarium munus. *Presente, dono.* شئی دکل بر ارمغان *šēi degūl bir ermæghānī fækyrāne* در فقیرانه *der fækyrāne*

dūr. Non est res alicujus momenti, sed minusculum pauperis. *Ecosa da niente, egli è un presentino da povero uomo.*

ارمغانی *ermæghānī.* p. n. f. Donum, quod ex itinere apportatur. *Ferh.*

ارمغ *irmak.* t. n. f. Fluvius. *V. ارمغ* جستن *āramak.* t. V. طلب *tælæb* e. گئیستن *gūjsten.* p. Quærere. Cercare.

ارمغاق *irmikāk.* a. V. [9. a رَمَق] Debi- lem esse rem. *Wan.*

ارمک *irmek.* a. part. Subfuscus camelus. *Wan.*

ارمک *irmek, ermek.* t. V. Pervenire *V. in* هر کشتی عقای اردوکی قدر عملدن *aršak her kışi æklī irdūgi kædær şlym- den næşyb ālūr.* Quisque pro captu ingenii sui ex scientia partem sumit. *Ogn' uno piglia in sorte tanta scienza, quanta ne può capire il suo intelletto. Tef.*

ارمک *erimek.* t. V. کداختن *gū- dāchten* p. ذایب *zā-ib* ol. Liqueescere, liquefieri, fundi. *Liquefarsi, esser liquefatto, gettato.* بوز ارمک *būz erimek.* Dissolvi glaciem. *Disfarsi il ghiaccio.*

ارمکاک *irmikāk.* a. V. [9. a رَمَك] Subfusi coloris esse camelum. *Wan.*

ارمگان *irmegān.* p. n. f. Fortuna, dispositio. *Ferh.*

آرمگاه *āremgāh.* p. n. f. comp. Locus quietis, aut mansionis. *V. آرامگاه* مقابله *mukābele* i *hysārī āremgāh idindī.* Constitit e regione arcis. *Si fermò a fronte della città. Sæ. Br.* اول عرصه بهجت قرین و ارمگاه ازم آیینده *ol ær- sa i bihget'ikærin we āremgāhī irem ajinde.* In illa amœnissima, ac Paradiso similima Mansionone. *In quel luogo delizioso. Sæ.*

ارمل *ermel.* a. n. f. Nigripes ovis. *Wan.*

ارمل *ermel,* Fam. ارملة *ermilet,* Pl. ارامل *erāmil* و ارامله *erāmilet.* a. part. 1) Viduus, cœlebs. 2) Egenus, pauper, pec. carens commeatu. 3) Pluviae ac proventus inopia laborans annus. 4) Viri inopes & egeni. *Gol.*

ارمل *ermül.* a. n. f. Pl. a رمل *reml.* Arēnæ. *Gol.*

ارمن *ermen.* p. Nom. prop. Provincia regionis in Aderbeigiam. *Armenia. Ferh.*

ارمن *ermen.* p. pro اگر من *eğer men.* Poet. si ego.

ارمن *ermen.* p. n. f. 1) Aestiva 2) Secessus Mons, in quo خسرو *chosrew* و شیرین *širīn.* Amantium par, æstate degebant. *Cast.*

الارمن *el-ermen.* a. Nom. gentil. Armenii, gens Armenica. *Gol.*

ارمنده *ermende.* p. part. Tranquillus, quiescens. *Ferh.*

نحل *ārū, arū, آري āry. i. n. f.* نحل *nāhl* 2. زنبور *zembūr* p. Apis. (Aliquando Crabro, vespa.) Pecchia, ape **آريان** *iebān arū. Fucus, vespa. Vespa.*

erw. a. n. f. Deceptio, fallacia. *Inipostura. Gol.*

erwās. a. n. f. plur. a روث *rews.* Excrementa jumentorum. Mucrones nasi. *Wan.*

erwāh. a. n. f. Pl. a روح *rūh.* Spiritus, animæ. *Spiriti, anime. 1k.* اولولرکی **آرواحي** *ölülerün-erwāh̄y.* Manes, demortuorum animæ. *Spiriti.*

erwāh. a. n. f. pl. a ریح *rīh.* Venti. *Wan.*

irwāh. a. V. [4. a روح *] 1) Distortos habere pedes. 2) Exhalare odorem. Wan.*

irwād. a. V. [4. a رود *] Obambulare in societate. Wan.*

erwāk. a. n. f. plur. a رواق *rawk.* Cornua. *Wan.*

erwām. i. n. f. Pl. a روم *rūm. urumler.* Græci & Turcæ. r. *An. Dic tu روميلز* *erwāne. p. n. f.* Camelitis. 2) Viola campestris. *Ferh.*

erwāh. a. part. Qui anteriora pedum ad invicem pergentia habet. *Wan.*

erwed. a. part. Negligens, & segnis. *Negligente. Wan.*

erūz. a. part. 1) Stabilis, firmus. 2) colligens se, ac contrahens. 3) *Metaph. tenax, avarus.* **آروز الازر** *erūzül-erz.* Tenax valde.

ürüz. a. V. [1, 2, & 3. F.] Firmum, & stabilem esse. *Gol.*

erūs. a. n. f. plur. pauc. a رأس *rees.* Capita. *Teste. Wan.*

erūs. p. n. f. Merces, suppellex. *Ferh.*

ürüz. a. n. f. Pl. a أرض *erz.* Terræ. *Wan.*

erwā. a. part. Pulcher vir, qui omnes in admirationem trahit. *Wan.*

ārūgh. p. n. f. Ructus. *Rutto. Ferh.* **آروغ کردن** *ārūgh kerdn.* Ructare. *Ruttare.*

erūgh. p. n. f. Stirps, familia, vox familiaris in regione transoxana. *Ferh.*

ürūgh. p. n. f. 1) Pellis bovina. 2) Bubo magnus. *Ferh.* 3) Dies. 4) Nomen montis, cujus altitudo 40. parasangarum, inque ejus vertice 1000. fontes sunt, singuli instar fluvii Oxi. Penes authorem sit fides. *Cast.*

erūgh kerdn. p. V. 1) Con-

cinnare pelles. *Conciar lePELLI.* 2) Tergere, abstergere. *Netare, sciugare. Ferh.*

ārūk. p. n. f. i. q. روع *ārūgh. Ructus. Ferh.*

erwāk. a. part. 1) Qui dentes to-

micos in anteriori maxilla longos habet. Wan. 2) Albo nigroque variegatus camelus. **رأي الكغول علي جبل اروغ** *reelghüle âlâ gemlin erwāk̄y,* vidit, vel videre sibi visus est draconem inequitantem camelo variegato, i. e. rem monstruosam ac terribilem: *adagium cum quis ipse sibi terrores fingit incutitque. Gol.*

erwykāt. a. n. f. plur. a رواق *rawk.* Cornua. *Wan.*

ürük. a. V. [1. & 2. F.] 1) Pascere camelum ex arbore ارک *erāk dicta. 2) Ex pastu aboris ارک* *erāk dicta perire camelum. 3) Consistere in aliquo loco. Wan.*

erūm. a. n. f. 1) Origo seu radix arboris vel cornu. 2) Nom. montis, qui Solimitarum Arabum mansio.

ürum. a. n. f. plur. a ارم *irm:* 1) Viarum lapides. 2) Sepulcra Aditarum. 3) Latera capitis anteriorum concurrentia. 4) Sepulchrales lapides. *Gol.*

erūmet & ürūmet. a. n. f. q. اصل *asl. a.* Origo, radix. 2) Arboris species. **آرومتة** *erūmeti,* anima optimæ indolis, seu conditionis. *Gol.*

ārūn. p. n. f. Pulchra species. *Ferh.*

ürwēn. p. n. f. Biliosus, Colericus. *Ferh.*

erūn. a. part. 1) Alacer, lubens, lætus. 2) n. f. Venenum, toxicum. 3) Cerebrum elephantis. 4) Nom. loci in Tabristan, i. e. Hyrcania. Gol.

irūn. a. n. f. plur. ab ارة *iret.* Foci, seu camini, in quibus extruuntur ignes. *Wan.*

irūn. p. n. f. طوشانجيل *taūsāngil.* Accipiter, aquila, qui capit lepores. *Astore. Ferh.*

erwenān. a. n. f. Sonus. *Wan.*

erwenānet. a. n. f. 1) Gravis & difficilis nox. *Wan.* 2) Extremæ lætitiæ, vel tristitiæ dies. **آرونان** *erwenāni,* etiam **اروناندة** *erwenāne.* Nox difficilis. *Gol.*

erwend. p. n. f. 1) pro **ازفند** *erfend.* Tygris fluvius, alias **شط العرب** *šatel-ārāb dictus. 2) Nom. Montis sublimis in districtu hamedanensi. 3) Experientia. Esperienza. 4) Desiderium. Brama. 5) Autoritas. Autorità. 6) Circumspectio, cautela. Ac-*

corgimento, cautela. 7) Nom. prop. patris لهراسب *lehrāsb*, regis antiqui Persiæ, qui fuit ex stirpe كيقباد *keikābād*. Ferh. 8) Pretium. 9) Ornatus. Cast.

ارونداب *erwendāb*. p. Nom. prop. patris. ضحاک *zohāk*. qui fuit usurpator throni persici, alias ob crudelitatem suam celeberrimi. Ferh.

اروندیدن *erwendiden*. p. V. 1) Ignavum esse. 2) Purgare a pediculis. Cast.

اروی *erwā*. a. 1) plur. mult. ab ارویة *ürwījet*. Capræ montanæ. 2) Nom. Fæminæ. Wan.

ارویة *erwījet*. a. n. f. plur. a روآیة *riwājet* vel juxta Gol a روا *riwā*. Funes, quibus adstringitur onus jumentum. Wan.

ارویة *ürwījet*. a. n. f. Pl. pauc. راوی *erāwī*, Pl. mult. اروی *erwā*, irreg. Capra montana, rupicapra. Wan.

آروین *ārwin*. ع *erwin*. p. n. f. Experimentum, probatio. Esperimento. Ferh.

ارویة *erwīje*. p. Nom. montis, cujus altitudo 40. parasangarum, fides sit penes auctorem. Ferh.

آره *āre*. p. n. f. Radix dentium. Ferh.

آره *āra*. t. n. f. Medium, interstitium. V.

ار *erre*. p. n. f. بچقی *bickī*. Serra. Seg. Ferh. مار دندان *erreī mār dendān*. Serra dentibus serpentinis instructa. Seg. a denti di serpente, tagliente. Ik.

ارها *irhā*. a. V. [4. a رها] 1) Commiseratione duci. 2) Continuum perpetuumve efficere, & asservare alicui cibum vel potum. Wan. 3) Offendere terram amplam. 4) Amphioribus pudendis uxorem ducere. Gol.

ارهاب *erhāb*. a. n. f. Aves non rapaces, nec venationi idoneæ, q. timidæ. Gol.

ارهاب *irhāb*. a. V. [4. a رهب] Terrorem injicere, minari. Minacciare. Wan.

ارهاج *irhāg*. a. V. [4. ab inusit. رهج] 1) Excitare pulverem. Wan. 2) Copiosa pluvie cælum pluvia. 3) Multis vaporibus perfusam habere domum. Gol.

ارهاص *irhās*. a. V. [4. a رهص] 1) Vulnerare. Wan. 2) Prima lapidum serie struere murum. 3) Efficere aliquem abundantem, compotemve omnis boni de DEO. Gol.

ارهاط *erhāt*. a. n. f. plur. a رهط *ræht*. Familiæ virorum, quorum numerus infra 10. est. Wan.

ارهاف *irhāf*. a. V. [4. a رهف] Attenuare, exacuere enses. Wan.

ارهاک *irhāk*. a. V. [4. a رهت] 1) Tegere. 2) Imponere quod ferendo non fit, mo-

lestia afficere. 3) Differre precationem peragendam, donec alterius adveniat hora. Wan.

ارهام *irhām*. a. V. [4. a رهم] In tenuem pluviam se dissolvere nubes. Wan.

ارهان *irhān*. a. V. [4. a رهن] 1) Pro pignore constituere. 2) Perpetuum reddere. 3) Obsidem dare aliquem. 4) Caro emere rem. Wan.

ارهاص *erhās*. a. part. In cujus oculorum angulis faeces se colligunt. Wan.

ارهاط *erhūt*. a. n. f. plur. a رهط *ræht*. Familiæ virorum, quorum numerus infra decem est. Wan.

ازهکش *errekes*. p. n. f. comp. بچقی *bickī cekīgī*. t. Serrarius. Segatore.

ارهم *erhem*. a. part. 1) Herbosus locus. Wan. 2) Magis rigatus, seu proventu uberior locus. Gol.

ارهنک *erhenk*. p. n. f. 1) Nom. districtus dependentis a provincia بداخشان *bedāchsān*. 2) Officina Manetis celebris hæresiarchæ, ع rel. vid. in ارتک *Ferh*.

ارھون *erhūn*. a. part. Menstruis laborans puella. Gol.

آره *ārej*, ع *āre*. p. n. f. 1) Radix seu pars inferior dentium. 2) Legatus, nuntius. Ferh.

آره *ārā*. a. n. f. Pl. اواری *erwārī*, i. q. مغلف *mīlef*, ع *āchījet*. 1) Præsepe, locus, ubi pabulum animalibus porrigitur. 2) Stabulum. 3) Paxillus, ad quem aut funis, quo ligatur jumentum. Gol.

آره *ārī*. p. particula affirmativa, i. q. اوید *ewwid* t. Sic. Ferh.

آره *ārī*. t. n. f. Apis. V. او

آره *ārī*. t. adj. پاک *pāk* p. ج *temīz* a. Purus, mundus. Puro, netto, mondo.

آره *erā*. a. V. Machinare in pectore dolum. Wan.

آره *erī*. a. V. [2. F.] 1) Mellificare apem. 2) Compellere, & cogere nubem ventum. 3) Aduri inferiore sui parte ollam. 4) Adusti, & nigri quid relinquere in fundo. 5) Consuecere in eodem stabulo jumentum jumento. Wan.

آره *irī*. a. n. f. 1) Stabulum, locus ubi continetur jumentum. 2) pro آره *iret*. Focus, caminus, locus omnis, ubi accenditur ignis. 3) Ignis. 4) Caro siccata, ac in aceto elixa. Gol.

آره *irī*. t. adj. غلیظ *ghālyz*. a. Crassus. Grosso. آره *irī iaghmūr*. Pluvia crassa, imber. Pioggia grossa. آره *irī sözlü*, *katy gön-ülü* inurbanus ver-

از *āz* p. n. f. 1) Quies, tranquillitas. *Ferh.*
2) Ingeniosus doctus. 3) i. q. پرهیزگاری *per-hizkār.* Abstinens. *Cast.*

از *az* ع. t. 1) part. Parum, modicum.
2) adj. Rarus paucus. *Poco.* ¶ از آدم *āz ādem.* Pauci homines. *Poca gente,* بوقدر *bukadar käre kädür olān az kimse degüldür.* Qui tanta efficere potest, non est exiguus homo. *Chi può far opere così fatte, non è uomo da poco.* بوقدر *bu kyssæ az kyssæ degül dūr.* Hæc res non est parvi momenti. *Questa cosa non è poca cosa.* از *bir az, ع. bir az.* Parum. *Un poco.* از زمان *bir az zemān.* Aliquantum temporis, paulisper. *Poco tempo.* *Ik.* از دن *bir ezden.* Paulo post. *Poco doppo.* Sed hæc melius scribes *بز bir ez den bir ezden.* Eaque invenies *in بز az ol.* Diminui, rarefcere, & decrefcere. *Sminuirsi, scemarfi, calare.* ع. از الم *azālmak,* in eadem significatione. مگر *međer pek az ola.* Non nisi valde parum. *چنور az ile geđinür.* Paucis contentus, paucis victitat. *Se la passa con poca cosa.* از چوق *āz čioč.* Nonnihil. *Qualche poco, alquanto.* از دن چوقدن *āzdan čiočtan.* fere idem *Quadantenus.* *Qualche poco.* از بولنور *pek az būlunür.* Valde parum invenitur, rarus est, ع. perpauci inveniuntur, rari sunt. *Si trova, ع. se ne trova poco, si trovano, ene trovano pochi.* از ی چوغه طوت *az y čioğha tut.* Parum pro multo reputa. *Prendi il poco per assai.* از زمانده *az zemānde.* Intra breve, exiguum temporis spatium. *In breve tempo.* از زماندن اول *az zemānden ewwel.* Ante paucum tempus. *Avanti poco tempo, poco avanti.* از قالدی *az kaldī.* Fere. *Quasi.* ع. Parum abfuit, از قالدی اوله یازدی *az kaldī öle iāz-dī* ع. اوله *čioğha ki öle.* *Kyrk.* Parum abfuit, quin moreretur. *Poco à mancato di morire, ò che non morisse.* از گورمک *az görmek* ع. از سچمک *az sečmek.* Parum videre, cæcutire. *Veder poco.*

از دشلری *az dišlerī.* t. n. f. comp. *Molares dentes.* ع. *V. آزو*

از *az* p. [*ع. sape loco ejus* ز *zi*] præpositio significans à, ex, de. *Dà* از ما *az mā.* A nobis, ex nobis. *Dà noi.* از این جانب *in giānib.* Ex hac parte. *Cum fit regressus ad narrationem, altera interruptam.* *Dà questa parte, dall'altra parte.* *Ik.* از این جمله *in giūmle.* Ex his omnibus. *Dà tutti questi.* *Ik.* از برای *az berāj.* Pro, propter. *Per,* *per cagione* انکه از برای *az berāj anki.* Eo quod, quia. *Perche, per cagione che.* از بهر *az*

ez behrī isān. Eorum gratia. *Per amor loro, per loro.* از بهر دیدن *ez behrī dīden.* Spectandi gratia. *Per vedere.* از دور *ez dūr.* A longe, eminus. *Dà lontano.* از میان *ez mijān.* E medio. *Dal mezzo* از نو *ez new.* De novo, denuo. *Di nuovo.* از آن باز *ez ān bāz.* Abinde. *Dà quel tempo in quā.* از آن جا *ez ān giā.* Illinc, inde, deinde. *Di là, d'indi,* از پای افتادن *ez pāj ūftāden.* Prolabi, decidere, labi facultatibus, auctoritate vix aliquod pristini splendoris vestigium obtinere. *Cadere ò esser eaduto in disgrazia, in miseria.* از بالا *ez bālā.* Desuper. *Dì sopra, da alto.* از تو ف برد *exo tewk būrd.* Præripuit ei palmam. *Gli levò dalle mani la vittoria.* از پیش *ez pīs.* Ab ante. *D'avanti.* از پس *ez pes.* A tergo, pone, post. *Da dietro.* از کجا *ez kugīā.* Unde. *Da doue, donde* از کجاست *ez kugīāst.* Unde nam est? *D'onde è?* از فرود *ez fūrūd.* Deorsum. *Da sotto.* * *Expres. figura: poetica:* از آتشها *ez ātesčhā dūdī nedīde.* Fortunæ non expertus vicissitudines. *از ان باز* *ez an bāz.* Ab eo tempore. *از ان زمان که مخته و* *ez bārān girichte we zir nāwdān āmede.* Evitavit scyllam, & incidit in charybdim. *از پای افتاده* *ez pāj ūftāde.* ع. از پای در آمد *ez pāj derāmed.* Qui in miseriis & ærumnis versatur. *از پرده برون شد* *ez perde būrūn šūd.* Modum transgressus est. *از بهر برون شد* *ez bez būrēnd be pāj bez der pendend.* Inde justum emergit pretium. *از بن دندان* *ez būnī dendan.* *از بن گوش* *ez būnī sī ū dū,* ع. *از بن سی و دو* *ez būnī kūs.* Ex toto corde. *از برون شد* *ez pūst būrūn šūd.* Modum excessit. *از چانه جعد بان نیاید* *ez chāneī giughid bāz niājed.* Ex stirpe ignobili non prodit proles generosa. *از خاک بر گرفته او* *ez chāk ber girifteī o.* Ejus cliens & assecla est. *از دگر کرد* *ez diger kerd.* Aversatus est illud. *از دل آمد* *ez dil āmed.* 1) Id ei suggestit animus. 2) Non successit. *از سر انگشت* *ez ser engīušt.* Temere, & indeconsiderate. *از سر خواستن* *ez ser chāšten.* Caput periculo objicere. *از سر ما در گذر* *ez serī ma der gūzer.* Sine nos. *از سر نهاد* *ez ser nihād.* Invertit. *از سر طاف* *ez ser wākerd.* Excitit e memoria. *از دل افتاد* *ez tāk dil ūftād.* Non est consecutus intentionem suam. *از افناد* *ez tabāk hālī ber ūftād.* Mane factum est. *از فلان چیز دندان بر کدم* *ez filān giž dendān ber kendem.* Spem omnem alicujus rei abjeci. *از ماهی درم* *ez gāw keng michāhed we ez mahī direm.* Valde avarus est. *از کعبه چو بگذری* *ez kabeī*

diu begüzeri. Post rei finem. از کلهها چه کل
 ex gülchā ēi gül. E quam origine es.
 از مار ما ریچه زاید ex mār mār pīce zājed.
 E mala stirpe mala progenies. از ماست پر
 ex māst pūr māst. Aquilam sagitta
 tetigit. از من در کدری ex men der guzar.
 Cul- pam mihi condona meam. از آزادی کرد
 exo āzādī kerd. Declaravit eum liberum.
 از و بازي کرد ex o bāz chored
 از و خورد ex o bāzī chored. Ab illo læsus est.
 از دست بر بست ex o ber best. Inde vilitatem per-
 cepit از و پهلو تهی کرد exo pehlū tehī kerd.
 از و پهلو کرد exo pehlū kerd. Recessit
 procul ab eo از دست برد exo dest bürd.
 Præripuit illi palmam. از و دگر کرد exo di-
 ger kerd. Faciem ab illo avertit. از و دل
 از و داشت exo dil pürdāst. Illi offensus fuit.
 از و دندان بر کن exo dendān ber gun. Abji-
 ce ipem hujus rei. از و زاغ گرفت ex o zāgh
 girift. Decepit illum. از و طرف بر بست exo
 tarāf ber best. Inde fructum percepit.
 از و طرفی نبست exo tarāfi nebest. Non
 profuit illi. از و طوف برد exo tawk bürd.
 Vicit eum. از و فقاغ کشاید exo fūkāē kū-
 sāied. 1) Illi blanditur. 2) Sese jactat. از و
 از و کرانه کرد exo kerāne kerd. Recessit inde.
 از و کلاغ گرفت exo kelāgh girift. Decepit
 illum. از و کنار کرد exo kenāre kerd. Re-
 cessit ab illo. از و کوی برد exo kōi bürd.
 Præcessit eum. از و دامن افشاند ex wei
 dāmen efsāned. Reliquid illum. از و در کدری
 از wei der guzer. Veniam illi concede. از
 از و کوتاهی کرد ex wei kūtahū kerd. Id ei in
 mentem venit. از و هم فرو ریخت ex hem fūrū
 richt. Conturbatus animo fuit. از و برانده
 از و دود نی آید ex hūc wirāne dūd nemi āied.
 Quid pauper contra potentem? ازین دست
 ezin dest. Hac ratione. ازین سپس ezin
 sepes. Postea. Secundum dialectum Pedech-
 schanorum.

از exz. a. V. [1. & 2. F.] 1) Instigare.
 2) Miscere. 3) Colligere in unum locum,
 accumulare. Wan. 4) Accendere. 5) n. f. Mo-
 nus seu pulsus arteriæ. 6) Dolor ac mordi-
 catio in vulneribus aliisque rebus. 7) Coi-
 tus. 8) Mulsio vehementior camelitis. 9)
 Effusio & bullitio aquæ. 10) i. q. اختلاط
 ychtilāt. Commistio, confusio. Gol.

ازا exā. p. n. f. Mastix. Mastice. Ferh.

ازا izā. a. n. f. 1) Id quod supponitur re-
 ceptaculo aquæ. 2) Locus, ubi effunditur
 urna. 3) Res ex adverso respondens. Wan.
 4) i. q. سبب sebeb. Adminiculum vitæ, com-
 moditas. ازاء العیش izāül-ys. Vitæ com-
 moditas. ازاء الحرب izāül-hærb. Qui ac-
 cendit prælium, inique & sustinet. ازاء الابر

izāül-emr. Qui præest negotio, qui illi infi-
 stit cum studio. ازاء آلال izāül-māl. Admi-
 nistrato opum. Gol.

ازاب ezāb. a. Nom. aquæ, quæ Ambari-
 tarum est. Gol.

ازابی ezābi. a. n. f. 1) Certum genus am-
 bulationis. 2) Lætitia. Wan.

ازابی ezābī. a. n. f. plur. ab ازبی üzbi.
 Malā, res difficiles. Gol.

ازاج azāg. a. n. f. plur. a ازج ezeg. Aedi-
 ficia portus oblongi instar. an.

ازاجف azāgik. t. adv. dimin.
 Paululum. Un pochetto.

ازاحه izāhæt. a. V. [ازح a. 4.] 1) Ammo-
 vere rem a loco suo. Wan. 2) Perficere
 negotium. Gol.

ازاحه izāchæt. a. V. [ازح a. 4.] i. q. præc.

ازاد āzād. p. adj. 1) بی قید bī kaīd. Si-
 ne vinculo, liber. Libero. 2) Impropr. Ana-
 chorera, quasi qui omnibus rebus mundanis
 renuntiavit. 3) Color albus, juxta illorum
 systema quasi carentia coloris. 4) Arbor
 apud Medicos, quæ natura sua nullum fruc-
 tum portat. 5) Apud Poetas arbor procera
 in altum agens ramos, quæ natura sua nul-
 lum fructum portat, pec. Cupressus. 6) Spē-
 cies arboris, crescens in provincia غیلان
 ghylān a 60. ad 70. orgias alta, pinui simi-
 lis. 7) Nomen urbis in provincia ناخجوان
 nāchgewān. 8) Nomen speciei piscium in
 mari circa provinciam غیلان ghylān. 9)
 Species arboris, cujus folia & frondes viri-
 des mortiferæ sunt avibus. 10) Species ar-
 boris ازرنه ejerne dictæ, quæ in montosis
 regionibus Persiæ frequens esse dicitur. Ferh.
 11) usit. Ingenuus, nobilis. 12) Innocens.
 13) Sincerus. 14) Virgo. Cast. ازاد āzāde.
 Liberare, manumittere, absolvere, &
 eximere. Porre in libertatē, Rilasciare, li-
 cenzicare. ازاد āzād a. Liberari, dimitti.
 ازاد serwi āzād. Cedrus, cupressus libera,
 seu procera. Cedro, cipresso alto.

ازاد ezād. p. i. q. præc.

ازاد ازگاری āzādezkarī. p. n. f. comp. Liber
 & immunis ab alieno opere. Cast.

ازاد خلع āzād chælk. p. n. f. comp. Uni-
 versi homines.

ازاد خلع ezād chulk. p. comp. Perfectus
 tam quoad constitutionem corporis quam ad
 qualitates animi. Ferh.

ازاد درخت āzād diræcht. p. n. f. comp.
 Species arboris in provincia طبرستان
 Tabaristān, ازاد تاجک tāgik dictæ cujus flos gra-
 tum spirat odorem, bacca vero comedi ne-
 queunt, sed ex illis coronæ precariæ for-
 mantur. Ferh.

ازادلق *azādlyk*. t. n. f. Libertas, immunitas. *Libertà*. ¶ آزادلق *azādlyk wirmek*, i. q. آزاد *azād* e. Libertate donare. آزادلق کاغدی *azādlyk kāghydī*, و آزاد کاغدی *azād kāghydī* Charta, seu litteræ libertatis. *Carta di libertà*.

آزادلق *azādlamak*. t. V. Liberare.

آزادلو *azādlū*. t. adj. Liber, & libertate donatus. *Libero, franco*.

آزاد مردی *azād merdī* p. n. f. comp. Libertas. *Libertà. Cast*.

آزاد میوه *azād meīwe*. p. n. f. comp. Genus dulciarii, quod conficitur ex saccharo, amygdalis, ciceribus, seu tragematibus decoratis, و انگوریا semine. *Ferh*.

آزادوار *azādwār*. p. n. f. comp. 1) Genus toni in arte musica. 2) Nom. prop. pagi ubi præstantissimi crescunt fructus, præsertim uvæ. *Ferh*.

آزاده *azāde*. p. part. i. q. آزاد *azād*. Liber & vacuus a curis. 2) Eximius. ¶ آزاده مردی *merdī azāde*. Vir liber, nobilis, eximius, ingenuus. *Uomo franco. libero, insigne. Ik*. آزاده و آسوده *āsūde wū azāde*. Quiete, & libertate fruens. *In quiete, e libertà. Ik*. آزاده خرام *azāde chyrām*, comp. Libere incedens, seu soluti incessus. *Di passo franco. V*. آزاده بی باک *bi bak*. شویله آزاده و آواره *šōyile azāde wāwāre* گزیدی *gēzīdī* *sōilē azāde wū āwāre gēzīdī*. Sic liber & vacuus obambulavit. *Così libero, e sciolto camino. Eb*. آزاده قید عشق *azāde qēd ešq*. Liber a vinculis amoris. *Libero da legami d' amore. Ik*. * Expr. poet. آزاده دار *azādedār*. Thraſo. *Vantatore. Ferh*.

آزاده *azāde*. a. part. 1) Liber. *Libero*. 2) Perfectus. *Perfetto*. 3) Inculpabilis. *Intatto, puro. Wan*.

آزادی *azādī*. p. n. f. 1) Libertas. *Libertà*. 2) Laus Lode. * Expr. poet. آزادی او *azādī ō* گوید *gōyēd*. Ejus præconia & laudes celebravit. *Ferh*.

آزار *azār*. p. n. f. سوکش *sōgūs*. 1) Increpatio, objurgatio. 2) Vexatio. *Sgridamento, rimprovero, molestia, fastidio*. ¶ آزار و اضرار *azār w āzar*. Damnificatio, & molestatio. *Danni, & oltraggi. Sæ*. 3) آزار *azār* est part. comp. a verbo آزردن *azūrden*, و significat انجیدگی *ingīdīgī*. Molestans, increpans. *Ferh*. ¶ آزار دل *dil azār*, و آزار جان *giān azār*. Cor, animum affligens, hoc est, molestus, atrox. *Atrōce*. آزار خاطر *azār chātyr* چکمه *čekmek*. Animi molestiam pati, angi. *Affligersi nell' animo. Sæ*. آزار *azār* e. و آزار ویرمک *wirmek*, i. q. انجیمک *ingīmek*, Molestare, convitiari. *Molestare, affligere, sgridare. و زراسنه آزار ایدوب*

wūzerāfine azār idūp. Increpatis consiliariis. Sgridati li suoi configlieri. Eb.

آزار *azār*. p. n. f. i. q. درهم *dirhem*. Nummus, drachma. *Ferh*.

آزار *izār*. a. n. f. 1) Velum, sindon, quam femina capiti impositam promittit ad talos, vel medias furas. *Wan*. 2) Vox, qua ovis ad mūctum convocatur *izār izār* dicendo. *Gol*.

آزار *izār*. p. n. f. 1) Fundus aquæ, vel maris. 2) Mulier. 3) Subligaculum. *Ferh*.

آزاریا *izārpā*. p. n. f. comp. شلوار *šalwār* t. Braccæ. *Ferh*.

آزاره *izāret*. a. n. f. Velum mulieris. *Wan*.

آزاره *izāret*. a. V. [4. a زور] Ducere visitatum. *Wan*.

آزاردن *azārden*. p. V. Offendere, contumelia afficere, *Cast*.

آزاررسان *azārresān*. p. part. comp. Molestiam causans. *Fastidioso, oltraggioso. Ik*.

آزارش *azāris*. p. n. f. Offensio, molestatio. *Ferh*.

آزارقه *azārekæt*. a. n. f. Nomen sectæ heterodoxæ Muselmanorum, originem trahens a نافع *nāfy* filio حنیفه *hanīfe*. *Viguit tempore Chalfifarum, & sæpius de imperio cum illis certavit, maxime in regionibus اهواز ehwāz و عراف عجم yrāki āgēm, usque dum a chalfis jezīd, و عبد الملك abdel-melek devicta, & in regionem خوراسان chorāsān, compulsa fuit, ubi pededentim disparuit. Ita Herbelotius, Maraccius præterea addit: Sic vocantur affeclæ sectæ Mohamedanorum, qui desciverunt ab obedientia adversus عثمان osmān و علی āli, & propterea ad Chawāriḡ, i. e. Schismaticos referuntur. Damnant hi infidelitatis omnem reum peccati lethalis, & censent, justum esse, discedere ab obedientia pontificis, quando adversatur legi.*

آزارلق *azārlamak*. t. V. سوگمک *sōgmek* t. Increpare, objurgare. *Sgridare, riprendere*.

آزارود *ezārūd*. p. Nom. prop. regionis in provincia Transoxana. *Ferh*.

آزاري *azārī*. p. *azārī*. 1) i. q. آزار *azār*. 2) Insolens. *Insolente. An*.

آزاریدن *azārīden*. p. V. Molestare, affligere.

آزار *ezāz*. a. n. f. Murmuratio bullientis ollæ & similium rerum. *Gol*.

آزاردم *ezāzdem*. p. n. f. Phascolus *Fagiuolo. Ferh*.

آزارغ *azāgh*. p. n. f. Res, cujus interius nigrum & spissum. *Cast*.

آزال *azāl*. a. n. f. plur. ab از *ezel*. Aeternitates. *Gol*.

ازال ezāl. ۱. 1) Nom. Sanaæ, quæ metropolis Arabiæ felicis. 2) Nom. conditoris ejus, qui fuit fil. Joctan. Gol.

ازالت izālet. ۲. V. [4. a زول] 1) كيدرمك *gi-dermek* t. Amovere, dimovere. Wan. 2) Fa- cere ut quid deficiat, cesset. *Slontanare, togliere, far perire.* 3) خاطردين ازاله و اخراج *chātyrden izāle wū ychrāg bū-jürmaiüp.* Non amoveat à memoria, non obliviscatur. *Si compiacia di non scordarsene. Ll.* كچه الم جراحت ازاله راحت اندي *ğercî elemî ġerāhat izālei rāhat ittî.* Quantumque dolor vulneris quietem illi adimeret. *Benche non potesse trovar quiete per il dolore della sua ferita. Sæ.* 4) صبر و آرام و ازاله *izālei sabrū ārām, we didei ġhæmdideje new-mî tetærrukyni hærām itmegîn.* Quia tollebat ipsi patientiam & quietem, oculisque afflictis ejus somnum adimebat nocturnum. *Perche ciò gli faceva perdere la pazienza, e la quiete, & levava agli occhi suoi dolorosi il sonno, & il riposo. Sæ.*

ازالتmak. ۱. V. تقليل *tæk-lil* t. (ارتقم) Minuere, diminuere. *Sminuire, scemare.* 2) بها ازالتمهسي *behā azāltmafi.* Diminutio pretii. *Abbassamento del prezzo.*

ازالم azālmak. ۱. neut. pass. (چو غایف) Diminui, decrescere. *Scemarfi, calare menomare.*

ازاله izāle. ۲. n. f. Amotio V. ازالت *azāmet.* Portæ. Gol.

ازام ezem. ۲. V. [4. a زام] Aversare, abhorrere. Wan.

ازام üzām. ۲. n. f. Annus sterilis, penuria gravis. Gol.

ازان āzān. p. adv. Sine honore, quiete. Cast. ازان ezān. p. Ab illo, ex eo, inde, exinde V. in از

ازاهيق ezāhīk. ۲. part. Celeri, rapidoque cursu pollens equus. Wan.

ازاميش āzājis. p. n. f. i. q. آزمایش *azmā-jis.* Probatio. Cast.

ازيب āzib. ۲. part. i. q. ضامر *zāmir.* Gracilis medio corpore camelus. Gol.

ازب izb. ۲. part. 1) Contemptus. Wan. 2) Minutis ossibus præditus & simul corpulentus. 3) i. q. ضاوي *zāwī,* Pumilio, nanus. 4) ازيب *āzib,* horribile quid Gol.

ازب ezeb. ۲. part. 1) Hirsutus, pilosus. *Piloso.* 2) Ferus & hirsutus camelus. 3) Mons herbifer. Wan.

ازب ezib. ۲. part. 1) ناکس *leim,* Ignobilis. Wan. 2) Longus, pro-

cerus. 3) ازب حرب *ezibūn hæzibūn,* i. q. داهية *dāhījet.* Monstrum hominis, horribilis vir. Gol.

ازب ezebb. ۲. part. Fæcundus ac herbis pabuloque, etiam frugibus luxurians campus. Gol.

ازباب ezbāb. ۲. n. f. plur. a زب *zūbb.* Membra virilia. Gol.

ازباب izbāb. ۲. V. [4. a زب] Declinare diem in vesperum, vespescere. Wan.

ازبه ezbet. ۲. n. f. 1) Calamitas, penuria. 2) Sterilitas anni. Gol.

ازبر ezber. ۲. part. Præpotens, validus. Wan.

ازبر ezber. p. t. adv. ازبردن *ezberden.* Memoriter. *A mente.* ازبردن اوتم *ezberden okumak.* Recitare memoriter. *Recitar à mente. Ferh.*

ازبرمك ezberlemek. ۱. V. Discere memoriter, ediscere. *Imparar à mente.*

ازبرم ezberm. p. adv. Memoriter. *Ferh.*

ازبرمك ezbermek. p. adj. i. q. زبرك *zērek.* p. Ingeniosus, callidus. Gol.

ازبي ezba, ben. ۲. n. f. i. q. عدو *ādū.* Exorbitantia. Gol.

ازبي ezbi. ۲. n. f. plur. ab ازابي *ezābī.* Species incessus. Gol.

ازبي üzbi. ۲. n. f. Pl. ازابي *ezābī.* 1) Malum. 2) Res magna ac difficilis. 3) Velocitas. 4) Alacritas. Wan.

ازبیر ezbir. p. adv. i. q. ازبر *ezber.* Memoriter. *Ferh.*

ازبیرار izbīrār. ۲. V. [4. a بیر] 1) Canem conquatur pellem arrectis pilis. 2) Crescere pilos camelo. Wan.

ازبیرمك azbīrmak. ۱. V. pro ازبیرمك *azdurmak.* t. Pervertere, & efferare. V. ازبیرمك

ازبیرمك azbīrmak. Facere, ut quis aberret à via. V. in غول

ازبیرمك azbīrmak. ۲. n. f. plur. sequi. ازبیرمك *azbīrmak.* Wan.

ازبیرمك azbīrmak. ۲. n. f. Pl. ازبیرمك *azbīrmak.* i. q. سع *sagh* p. Aedificii genus oblongum & fornicatum, porticus instar. 3) باب الازبیرمك *bābūl-ezēg.* Vicus quidam Bagdadi. Wan.

ازبیرمك azbīrmak. ۲. part. 1) Magna & tenuia supercilia habens vir. 2) Celeripes strutio camelus. Wan.

ازبیرمك azbīrmak. ۲. part. i. q. اثر *esir.* Hilaritatis motum excedens, petulans, insolens. Gol.

ازبیرمك azbīrmak. ۲. V. [4. a زجا] Agere camelos. Wan.

ازبیرمك azbīrmak. ۲. V. [4. a زج] Obducere inferiorem partem perticæ ferro. Wan.

ازبیرمك azbīrmak. ۲. V. [4. a زجك] Lassari, defatigari jumentum alicujus. Wan.

ازدمی *ezdemī*. p. n. f. Nomen animalis cuiusdam. *Ferh.*

آزدن *āzden*. p. V. Transfodere pugione, *cultro*, acu pungere aliquem. *Ferh.*

آژدن *ājden*. p. 1) V. Transfigurare acu aliquid. *Ferh.* 2) Fingere, colore imbuere. 3) n. f. Aquila variegata. *Cast.*

ازدن *ezden*. p. V. Cultrum sua acie infingere vel immittere in aliquid. *Cast.*

آژدن *ejden*. p. n. f. 1) Mespilum. 2) Aquila. *Ferh.*

ازدن *izden*. p. n. f. 1) Mespilum. *Ferh.* 2) Oxyacantha. 3) Falco leporarius, variegatus. *Cast.*

آژدنک *ejdenk*. p. Nom. Dæmonis. *Ferh.*

آزدو *ezdū*. a. n. f. Genus lacrymæ rubræ dulcisque arboris cuiusdam, unde, seu quo dulciaria coquuntur. *Cast.*

ازدواج *izdiwāg*. a. V. [زوج] Uxorem ducere, nubere. *Wan.*

آژدودن *ūzdūden*. p. V. Abstergere rubiginem. *Ferh.*

آژده *āzde*. p. part. Caligans, turbidus oculus. *Ferh.*

آژده *āzede*. p. part. 1) Coloratus, colore obductus. 2) Res foraminibus pertusa. 3) Strictior, densiorque structura. 4) *Metaph.* Dentes limæ. *Ferh.* 5) Vacuus. 6) Res auro conscripta. *Cast.*

آژده *ājede*. p. part. 1) Perforatus. 2) Novacula incisum vulnus. 3) Levigatio lapidis molaris. 4) Poculum formam animalis referens. *Ferh.*

آژدها *ejdehā*. p. n. f. 1) Draco. 2) i. q. آژدها *Ferh.*

آژدها *izdihāe*. a. V. [زها] Levi pendere aliquid. *Wan.*

آژدها *izdihād*. a. V. [زهد] Levi pendere. *Wan.*

آژدهاف *izdihāf*. a. V. [زهف] 1) Festinare. 2) Festinare facere. 3) Accipere aliquid secum. 4) Perdere, perimere. *Wan.*

آژدهافش *ijdihāfes*, آژدهاک *ejdehāk*, آژدهانش *ezdehānes*. p. Nomen cancri, veteres Persæ serpentem fuisse referunt, qua in humeris cruciabatur Rex زحاک *zohāk*. *Ferh.*

آژدهام *ejdehām*. p. n. f. Aquila variegata. *Cast.*

آژدیاب *izdiāb*. a. V. [زب] 1) Incedere celeriter cum onore aliquo. 2) Potare multum. *Wan.*

آژدیاد *izdijād*. a. V. [زید] 1) *art-maklyk*. c. t. Augere. Aumentare. 2) آژدیادنه و صلحک تقویت و امتدادنه اهتمام *doštlyghün-iz-*

dijādine, we *fulhün-tækwijetü imtidādine ihtimāmī tām we sæjtī mālākelām eileiesyz*. Omni studio allaborate, ut crescat, & incrementum capiat amicitia, atque pax firmetur, & prorogetur. *Procurate con ogni studio l' accrescimento dell' amicizia, e la fermezza, e prolungamento della pace. LL.* آژدیاد دولتت دعاتن تکرار آژدیاد *izdijād dewletī duāsin tekrār ittiler*. Repetitis vicibus augurati sunt illi incrementum prosperitatis. *Gli augurarono di nuovo (più e più volte) aumento di vita, e felicità. Br. Sæ.* آژدیاد *izdijād wirmek*. c. d. آژدیاد *izdijād*. Augere, promovere. *Accrescere.* آژدیاد بولمک *izdijād būlmak*. Incrementum fumere, augeri, crescere. *Accrescersi, crescere.*

آژدیار *izdijār*. a. V. [زور] Visitare aliquem. *Wan.*

آژدیال *izdijāl*. a. V. [زول] Facere, ut quid deficiat, cesset. *Wan.*

آژدیان *izdijān*. a. V. [زین] Ornari. *Wan.*

آژر *āzer*. p. آژر a. n. f. 1) Potentia, dignitas, pretium. 2) *Imperat. a V.* آژردن *āzürden*. p. Vituperare, reprehendere. 3) Nomen patris Abrahami alias تارخ *tāræch. dicti. Ferh.* 4) Patruus ejusdem. 5) Idolium, quod pater Abrahamæ colebat. 6) Nomen patriæ Abrahami. *Cast.* 7) Nomen tractus in *Susiana*. 8) Præditus femoribus albis, & pedibus nigris vel alterius coloris equus. *Gol.*

آژر *azer azer*. a. *adver. compos.* Paulatim. *Apoco, a poco.*

آژر *ezr*. a. n. f. 1) Potentia 2) Dorsum. 3) Cincturæ locus. *Wan.* 4) Infirmitas, debilitas. *Gol.*

آژر *ezr*. a. V. 1) Robustum, ac potentem evadere. 2) Obvertere, & reducere. *Gol.*

آژر *izr*. a. n. f. i. q. اصل *æsl*. Origo, radix. *Gol.*

آژر *üzr*. a. n. f. Cincturæ locus, medium corporis. *Gol.*

آژر *izer*. a. n. f. Origo. *Gol.*

آژر *üzür*. a. n. f. plur. ab آژر *izār*. Vela. *Wan.*

آژر *izrā*. a. V. [رز] Negligentem, & socordem esse in re aliqua. *Wan.*

آژرار *ezrār*. a. n. f. plur. آژر *zirr*. Nodi. *Wan.*

آژرار *izrār*. a. V. [رز] Assuete fibulas indusio. *Wan.*

آژراف *izrāf*. a. V. [زرف] 1) Celerem in cursu esse. 2) Instigare ad celeritatem cursus. *Wan.*

از راه بردن *ez rāh blürden. p. V. compos.* A via abducere, i. e. perdere, seducere. *Ferh.*
آزره *āzret. a. n. f. plur. pauc. ab* ازاز *izār.*
Vela. *Wan.*

آزره *izret. a. n. f.* 1) Indumentum velaminis ازاز *izār diçti.* 2) ipse Succingendi, vel velandi modus ac forma. *Gol.*

ازرد *ezerd. p. n. f.* Color. *Ferh.*

آزردانیدن *āzürdāniden. p. V. Transit. ab* آزرده *āzürden.* Facere, ut quis alium injuria afficiat. *Cast.*

آزردگان *āzürdegān. p. part. Pl. ab* آزرده *āzürde.* Molestia affecti, afflicti. ¶ آزردهگان *āzürdegāni* زخمکاری *zæchymkārī-ī* ازدراب *yzdyrāb.* Affecti vulneribus anxietatis, agitationis, afflictionis. *Agitati dalle piaghe d' ansietà. Ik.*

آزرده *āzerden. p. V.* Convitiare. *Ferh.*

آزرده *āzürden. p. V.* ازازلام *azarlamak.* Increpare, molestare. *V.* ازازلام *Ferh.*

آزردهگی *āzürdegī. p. n. f.* Afflictio, molestia. *Afflizione, disgusto. Ik.*

آزرده *āzerde. p. part.* Repletum aliquid. *Ferh.*

آزرده *āzürde. p. part.* انجدامش *ingidilmys. t.* Molestia affectus, increpatus. *Molestato, afflitto, e sgridato.* ¶ آزرده *āzürde e.* Molestare, affligere, exagitare. *Offendere, disgustare.* ازدره اولدی *ghāiet-te āzürde oldy.* Maxime offensus fuit. *Ne senti infinito disgusto. Br. Sæ.* ازدره خاطر *āzürde chātyr olüp.* Indignatus, offensus. *Risentitosi. Br. Sæ.*

ازرق *ezrak. a. part.* 1) گوک رنگلو *gok renklü. t.* Cæruleus, & cæruleos, cælios habens oculos. 2) صافی صو *sāfi sū. t.* Limpida aqua, clara. *Azurro & chiaro.* ¶ چرخ *čarchy mu-ællæk,* ازرق کبی *we kubbe i ezrak kibi.* Instar circumpendentis sphaeræ, & fornicis cærulei, h. e. instar cæli. *Aguisa del globo pendente sopra di noi, e della coppola azurra, ciò è del cielo. Ah.* ازرق پوش *ezrak pos.* Cæruleas gestans vestes. *Vestito di turchino, rivestito d'azurro. Ah. Wan.*

ازرق *ezrak. p. n. f.* Speculum miraculorum Dschemschidii, quod fata mundi ostendit. *Ferh.*

ازرقاق *izrikāk. a. V.* [ازرق *a*] Esse coloris cærulei. *Wan.*

آزرگون *āzergün. p. adj.* 1) Ignis colore fulvus, rutilus, flaccus. 2) *Metaph.* Folia myrti. *Cast.*

ازرم *ezrem. a. n. f. i. q.* ستور *sinnewr.* Felis. *Gol.*

آزرم *āzerm. p. n. f.* 1) Pudor, verecun-

dia. *Vergogna.* 2) Humanitas, honestas. *Umanità, cortesia.* 3) Commiseratio, compassio. *Pietà.* 4) Magnitudo, æstimatio. *Grandezza.* 5) Æquitas, justitia. *Giustizia.* 6) Quies, securitas. *Securtà.* 7) Custodia, continentia. *Guardia.* 8) Potentia, vires. *Potere, forza.* 9) Filia Regis خسرو پرویز *chosrew perwis,* quæ alias etiam ازرمی *āzermi ducht,* nominatur, & post mortem patris per 14. menses regnum tenuit. 10) Evidentia, claritas. *Chiarezza.* 11) Tristitia, sollicitudo. *Tristezza.* 12) Habitus, & consuetudo bona. *Qualità buona.* 13) Conversio ad Musulmanismum. 14) Derelictio pravarum actionum. 15) Halucinatio, peccatum. *Peccato. Ferh.* ¶ اول عدوی بی *ol ädūi bi āzerm,* we sypāhi bi hæjā wū serm. Hostis ille impudicus, inimicus, verecundus. *Quel nemico ingrato, e senza vergogna. Sæ.* ازرم و شرم *āzerm itmexmisyfyn.* Nonne te pudet? *Non ai vergogna? Ik.*

آزرم *āzrüm. p. n. f.* 1) Honor, demonstrationis allatio. *Onore, stima.* ¶ آزرده داشتن *āzrüm dāsten,* honorem deferre eoque afficere, honorare. 2) Propensio. 3) Pugna. 4) Bellum. *Cast.*

ازرم *ezrem. p. n. f.* Stratum, seu pannus, qui ephippio susternitur, in medio fissus ut comodus equi dorso aptetur, idque fervet. *Cast.*

آزرم داشتن *āzerm dāsten. p. V. compos.* Pudere, pudore affici. *Aver vergogna. Ferh.*

آزرمیدخت *āzermidücht. p.* Nomen filiae Regis. خسرو *chosrew,* cui post mortem patris exercitus homagium præstitit, & cujus etiam nomen sortita est urbs, in regione غزنی *ghæznī* ab illa ædificata. *Ferh.*

آزرمیدن *āzermiden. p. V.* 1) Revereri, venerari. *Reverire, onorare.* 2) Inclinare, propendere. *Aver inclinazione. Ferh.*

آزرنگ *āzrenk. p. n. f.* 1) Cucumis. *Cocomero.* 2) Adversitas, miseria. *Miseria. Ferh.*

آزرنگ *ezrenk* item بدرنگ *bädrenk. p. n. f.* Cucumis. *Ferh.*

آزرنگ *ejrenk. p. n. f.* Juxta traditionem veterum Persarum: est nomen celebris gigantis. *Ferh.*

ازره *izre. a. V. Act.* Tegere se certo genere veli ازاز *izār diçto. Wan. Vide* آزره *āzre.*

ازره کردن *ez ser kerden. p. V. compos.* 1) Seducere. *Sedurre.* 2) Dementare. *Smentire. Cast.*

ازرش *ezes. p. in comp. cum affixo.* Exinde, ab eo, ex illis. *Cast. pro* ازاز *ezo.*

ازط *ezatt. a. part. i. q.* ازط *ezatt.* 1) Curvam habens maxillam. 2) Rariore præditus barba

barba. 3) Facie æqualis ac lævis, imberbis. *Gol.*

ازعاج *izâāg*. a. V. [4. a زعج] Evellere e terra. *Wan.*

ازعاف *izâāf*. a. V. [4. a زعف] Occidere aliquem inopinate, & in ipso loco, ubi consistit. *Wan.*

ازعاف *izâāk*. a. V. [4. a زعق] Jubere vocari. *Far* chiamare. *Wan.*

ازعال *izâāl*. a. V. [4. a زعل] Exhilarare aliquem. *Wan.*

ازعام *izâām*. a. V. [4. a زعم] Incitare aliquem ad concupiscentiam. *Wan.*

ازعب *izâb*. a. part. Brevis corpore. *Gol.*

ازعر *izâr*. a. part. 1) Raros habens capillos. 2) Locus, ubi parum herbæ crescit. *Wan.*

ازعكي *izâkki*. a. part. Brevis corpore, & male indolis homo. *Wan.*

ازغ *azgh*, & *azūgh*. p. n. f. Sarmen- tum. *Ferh.*

ازغ *azgh*. p. n. f. 1) Medulla nigra, quæ est in aliquibus ossibus. 2) Corruptus, marcidus, situs. 3) Spuma. 4) Inflatio incantatoris. *Cast.*

ازغ *azgh*. p. n. f. 1) Putamen vitis. 2) Rubigo. 3) Res marcida. 4) Bubo. 5) Ramus. 6) Gemma arboris, ex qua folia excrescunt. *Ferh.*

ازغ *azūgh*. p. n. f. Species dactylorum *ليف خورما leif chūrma, dictorum.* 2) Fron- s. Fronda. *Ferh.*

ازغاب *izghāb*. a. V. [4. a زغب] 1) Fron- descere. 2) Inferere arbores in pertica. *Wan.*

ازغار *izghār*. p. 1) adj. Avarus, ignobilis. *Ferh.* 2) n. f. Oxyacantha. *Cast.*

ازغاف *izghāf*. a. n. f. plur. a زغفة *zaghfet*. Loricæ lenes. *Gol.*

ازغال *izghāl*. a. V. [4. a زغل] 1) Partem urinæ excernere camelitim, sic & sangui- nem in confossione. 2) Rostro in rostrum in- fertum alimentum aut potum pullo suo præbe- re avem. *Wan.*

ازغده *azghde*, & *azghende*. p. n. f. Ira, indignatio. *Sdegno, collera. Ferh.*

ازغون *azghūn*. t. adj. باغي *bāghy*. a. Exor- bitans, rebellis. *Perso, fellone, ribelle.* ¶

ازغون *azghūn*. e. Depravare, perdere, & ad feditionem deducere. *Sviare, & sollevare*

ازغونلق *azghūnlyk*. t. n. f. باغي *bāghy*. a. Depravatio, feditio, violatio Majestatis. *Corruttela, sollevazione, rebellion.*

ازف *azif*. a. part. Festinans, properans. *Wan.*

ازف *azef*. a. V. Act. [4. F.] 1) Appropin-

quare tempus peregrinationis. 2) Festina- re. *Wan.* 3) Coalescere vulnus. *Gol.*

ازف *azef*. a. part. Exiguus, & inter se con- fertis plumis præditus *struthiocamelus.* *Gol.*

ازفار *azfār*. a. n. f. plur. a زفر *zifr*. Onera. *Wan.*

ازفاف *izfāf*. a. V. [4. a زف] 1) Duce- re mulierem in domum mariti. 2) Facere, ut quis properet, festinet. *Wan.*

ازفت *azūft*. p. n. f. Species lapidis, qui infugit aquam. *Ferh.*

ازفته *azifet*. a. n. f. Extremi judicii dies.

ازفت الازفة *azifetul-azifet*. Appropinquat appetitque judicii dies. *Gol.*

ازفلة *azfelet*. a. n. f. Caterva, agmen hominum. *Wan.*

ازفلة *izfillet*. a. n. f. i. q. خفة *chyffet*. Le- vitas, alacritas. *Wan.*

ازفلي *azfelī*. a. n. f. Agmen, turba ho- minum. *Wan.*

ازفنداك *azfendāk*. p. n. f. Iris, arcus cœ- lestis. *Ferh.*

ازفنداك *azfendāk*. p. n. f. Arcus cœlestis V. الكم صغمة *Ferh.*

ازفي *azfā*. a. n. f. 1) Properantia, celeritas. 2) Alacritas. *Gol.*

ازف *azyk*. t. n. f. Viaticum, victus, com- meatus. *Companatico, vitto, vettovaglia, provisione.*

ازف *azek*. a. 1) n. f. Angustia. *Strettez- za. Wan.* 2) V. Act. [2. F.] Angustum esse, coarctari in prælio. *Gol.*

ازقاق *azkāk*. a. n. f. plur. a زق *zikk*. Uteres. *Otri. Wan.*

ازقام *izkām*. a. V. [4. a زقم] Facere, ut quis absolvat aliquid. *Wan.*

ازقان *izkān*. a. V. [4. a زقن] Juvare alium in aliquo ferendo onere. *Wan.*

ازقة *azykkat*. a. n. f. plur. a زقاق *zūkāk* Plateæ. *Wan.*

ازكا *izkāe*. a. V. [4. a زكا] Crescere her- bas. *Wan.*

ازكاره کردن *azkāre kerdn*. p. V. compos. 1) Commemorare res præteritas. 2) Scri- bere res factas. *Ferh.*

ازكام *izkām*. a. V. [4. a زكم] Reumade laborare. *Esser' indisposto dal cattaro. Wan.*

ازكان *ejgān*, & *azgān*. p. n. f. Mæror, angor. *Ferh.*

ازكان *izkān*. a. V. [4. a زكن] Certiorem reddere. *Dar notiziā. Wan.*

ازكن *azken*. a. partic. Valde perspicax. *Wan.*

ازكن *ejgen*. p. n. f. 1) Cancelli, fenestrae cancellatae. *Gelofie.* 2) Dissimulatio. *Ferh.*

ازلهان

ازگهان *ezgehān*. ازگهن *ezgehen*, ac *ezgehün*. p. 1) n. f. i. q. præc. 2) adj. Piger. 3) Vanus, falsus. *Ferh.*

ازکیا *ezkijā*. a. part. Pl. a زکی *zeki*. Ingenui virtute, pii, bonis abundantes. *Virtuosi, pii, giusti, & commodi.*

ازگیل *izgil*. p. n. f. Mespilum. *Ferh.*

ازگیل *ezgil*, & *izkil*. p. n. f. Mespilum. *Ferh.*

ازل *ezl*. a. 1) V. [2. F.] In angustia verari. 2) Conjicere in carcerem. *Wan.* 3) n. f. Angustia. 4) Penuria, & sterilitas anni. *Gol.*

ازل *ezel*. a. n. f. Pl. آزال *āzāl*. Aeternitas principio carens, [ut *ابد ebed* Aeternitas sine carens] *Eternitā.* ¶ آزال و آزال *ezelū āzāl*. Tota aeternitas, à tota aeternitate. *Da tutta l'eternitā.* ازلدن *ezelden*. Ab aeterno. *Da tutta l'eternitā.* *Wan.*

ازل *ezel*. a. part. fam. آزل *āzel*. Parum carnis in dorso habens vir. *Wan.*

ازل *ezil*. a. part. In angustia positus. ¶ آزل ازل *ezil ezil*. Angustia summa, penuria extrema. *Gol.*

ازل *izl*. a. n. f. 1) کذب *kizb*. Mendacium, falsitas. *Wan.* 2) i. q. دهیه *dāhijet*, Infortunium, calamitas, portentum. *Gol.*

ازلاف *izlāf*. a. V. [4. a زلف] Prope redere aliquid. *Wan.*

ازلاق *izlāk*. a. V. [4. a زلق] 1) Suffulcire. 2) Abortum facere camelitem. 3) Tondere caput. *Wan.*

ازلال *izlāl*. a. V. [4. a زل] 1) Favorem præstare alicui. 2) Justa persolvere alicui. *Wan.*

ازلام *ezlām*. a. n. f. Pl. a زلم *zelem*, & زؤلم *zūlem*. Sagittæ sine alis, pec. quibus aleam exercere, & res distribuendas sortiri solebant Arabes Pagani, & tales portiones. *Sorti.* *Wan.* ¶ ازلام ایله *ezlām ile*. Sorte. *Con sorte.* *Tef.* حیف که اول کوند *hayf ki ol giüne gehelenün-nümünei ezlām olan aklāmī bed erkāmi ile saçyfei edwārde mestür ola.* Dolendum! quod ejusmodi Idiotarum pessimis aleatoriarum instar sagittarum calamis in seculorum paginis ea describantur. *Peccato è, che dalle cattivissime penne, come da tanti strali, di simili ignoranti vengano descrittine fogli de' secoli.* *Sæ.* اقلاملری *aklāmleri ezlāmū bīdād olmaz idi.* Calami eorum non essent sagittæ aleatoriarum iniquæ, q. inique distribuentes. *Sæ.* Non farebbero tante ingiustizie. *Brat.*

ازالتماق *azaltmak*. t. V. Minuere. V. ازالتماق

Part. I. Tom. I.

ازلعباب *izlybāb*. a. V. [4. a زلعب] 1) Multiplicari. 2) Repellere se ab invicem. *Wan.*

ازلف *ezlef*. a. part. Parvo naso præditus, ejusque recto ac parvo mucrone. *Gol.*

ازلف *azlyk*. t. n. f. Paucitas. *Il poco.*

ازلم *ezlem*. a. n. f. Capra, quæ habet e collo pendentibus globulos àz zelmet, dictos. *Wan.*

ازلم الجذا *ezlemül-gezā*. a. n. f. Aeternitas, seculum. *Wan.*

ازلم *azalmak*. t. V. Diminui. *Tef. V.*

ازلم

ازلمک *ezilmek*. t. V. Obteri. *Esser minuzzata* pass. ab ازلمک

ازلمک *izlemek*. t. V. Sequi vestigia. *Tef. V.*

ازلمک

ازلی *ezeli*. a. 1) part. Aeternus sine principio fam. ازلیجه *ezeliye* 2) adv. Aeternum, ab aeterno. *Eterno, & eternamente.* *Sæ.*

ازلیجه *ezelijet*. a. n. f. Aeterna existentia, aeterna vita, aeternitas. *Gol.*

ازلیمام *izlimām*. a. V. [11. a زلم] 1) Avertere celeriter faciem ab aliqua re. 2) Migrare. 3) Plantari, figi. *Wan.*

ازیم *āzim*. a. part. Compressa habens labia. *Wan.*

ازیم *ezm*. a. V. [2. F.] 1) Adhærere, ut socio vel domino. 2) Hærere in loco, immorari rei, observare quod alius agit. 3) Dentibus arripere ac tenere, mordere, ut equus frænum. 4) Claudere portam. 5) Comprimere labia. 6) Continere se, abstinere. 7) Contorquere funem, filum. 8) Gravem adversum esse annum, fortunam. 9) Extirpare, perdere homines, opes, uti facit sterilitas anni. *Gol.*

ازیم *ezm*. a. n. f. 1) Modus contorquendi capillos. 2) Comestio, manducatio. *Gol.*

ازیم *ezem*. a. 1) Nom. tractus pertinentis ad urbem Persidis Siraf. 2) Nom. loci inter Ihwaz, & Rainhormuz. *Gol.*

ازیم *ezem*. p. n. f. Proles. *Prole.* *Ferh.*

ازیم *ezim* & *āzim*. a. Part. 1) Continens. 2) Angustus. 3) Gravis, & calamitosus sterilitate annus. *Gol.*

ازیم *izem*. a. n. f. Pl. ab ازیمه *ezmet*. Comestiones, pastus. *Gol.*

ازیم *āzmā*. p. part. comp. Assuetus. V. ازیم ایله *iki merdi neberd āzmā ile.* Cum duobus viris bello assuetis. *Con due uomini aggueriti, isperimentati.* *Sæ.*

ازیمات *āzimāt*. a. part. Pl. ab ازیمه *āzimet*, Steriles anni. ¶ ازیمات *tatābe-æt alejhimül-āzimāt.* Consequentes supervenerunt illis steriles anni. *Gol.*

ازماع *izmā*. a. V. [4. جمع] 1) Assiduum, & constantem esse in aliqua re. 2) Certo genere cursus currere leporem. 3) Pullulantem herbam explicare folia. Wan.

آزمان *āzmān*. p. n. f. Pœnitentia. Vid. ازمان *Ferh*.

آزمان *ezmān*, ازمنه *ezmine*, و ازمن *ezmūn*. a. n. f. Pl. d زمان *zemān*. Tempora. Temp. V. صرف *Wan*. ¶ ایام غومده و ازمان غومده *eijāni ghumūmde we ezmani hlīmūmde*. Tempore curarum, & ærumnarum. In tempo di cure, di malinconia. Del.

آزمان *ezmān*. p. n. f. پشیمانلیک *pešimānlyk*, ا. حسرت *hæfret*. a. 1) Pœnitentia, mœror. 2) Desiderium. *Pentimento, rammarico*.

آزمان خوردن *ezmān chorden*. p. V. Experiri. *Sperimentare*.

آزمایی *āzmāni*. p. n. f. Experimentum. *Cast*. آزماییدن *āzmāniden*, و *ezmāniden*. p. V. Affligi mœrore, desiderio duci. *Pentirsi, rammaricare. Ferh*.

آزمایش *āzmāi*. p. n. f. i. q. sequens آزمایش *āzmāis*. *Ferh*.

آزمایش *āzmāis*. p. n. f. تجربه *tegribe*. a. Experimentum, probatio. *Prova, isperimento. Ferh*.

آزمایی *āzmāji*. p. n. f. Experientia. *Cast*. ازمه *ezemet*. a. V. [2. F.] 1) Annum sterilem esse. 2) Resecare ad radicem usque. 3) Non separari a socio. 4) Mordere. 5) Abstinere se. 6) Constringere fortiter funem. 7) Intorquere certo modo capillos. *Wan*.

ازمه *ezemet*. a. n. f. 1) Porta. 2) Comestio una. 3) Angustia, calamitas sterilis anni vel fortunæ. *Gol*.

آزمورده *āzmūrde*. p. part. 1) Avarus. *Ferh*. 2) Tarde se movens. 3) Dimissus. *Cast*.

آزمورد *ūzmūzd*. p. n. f. Jupiter planeta. *Cast*.

آزمش *azmys*. t. part. præ. ab ازمنق *azmak*. Devius, seditiosus. *Disuiato, sedizioso*. ¶ بن یول ازمنشده اولدی مرشد راه *benjol azmiše oldy mürsidi rāh*. Me devium, & errantem reduxit ad rectam viam. *Mentre ero smarrito, mi ricondusse alla strada dritta. Ah*.

آزمق *azmak*. t. V. 1) ضال ol. بولدن *ioldan cikmak*. t. Errare, aberrare. 2) Deteriorari, seduci. 3) Efferari. *Disuiarsi, corrompersi, sedurre, inferocirsi*. ¶ بول ازمنق *ioldan azmak*, و *ioly azmak*, و بولدن ازمنق *ioldan azmak*, Aberrare a via. *Smarrir la strada*. ازمنق دوش *dūs azmak*. Polluere in somniis. ازمنق دوشم *dūsüm azdy* اولدم *yhtylām oldum*. Pollutionem passus sum in somniis. V. in احتلام

آزمق *azmaklyk*. t. n. f. ضلالت *zalālet* a. Deviatio, seditio, defectio. *L'andar errando, smarrimento, & sollevazione*.

آزمک *ezmek*. t. V. سحک *sahk* a. Obterere, conterere, tundere. *Schiacciare, fraccassare, pestare*. ¶ بویالری ازمنک *boiāleri ezmek*. Fricando terere, conterere colores. *Pestare li colori*.

آزمق *ezmel*. a. n. f. 1) Sonus, pec. confusus, seu strepitus, murmur, ut qui est veretri equini in loculo. 2) part. Fam. ازمنک *ezmelet*. Multus, tritus. ¶ ازمنک *es-sejū bi ezmelihi*. Res tota ac universa. *Wan*.

آزمن *ez men*. p. particu. in comp. A me, ex me V. از

آزمن *ezmūn*. a. n. f. Pl. d زمان *zemān*, و ازمن *zemen*. Tempora. Temp. *Wan*.

آزمنده *āzmenđ*. p. adj. حریس *hærīs* a. Avidus, concupiscens. *Avido, bramoso*.

آزمنه *ezmine*. a. n. f. Pl. d زمان *zemān*. Tempora. Loca. Temp. 11. امکانه *emkine. Ah*. ¶ ازمنه سابقه *ezminei sābikæde*. Temporibus priscis. *Nelli tempi passati. Ik*.

آزمنده *āzmedegī*. p. n. f. تجربه *tegribe*. a. Experientia, peritia rerum. ¶ نا آزمودگی *nā āzmedegī*. Imperitia. *Cast*.

آزمنده *āzmeden*. p. V. صنایف *synamak* a. تجربه *tegribe* a. Experiri, periculum facere, tentare. *Provare, sperimentare*.

آزمنده *āzmede*. p. part. pass. و act. præ. Probatus, expertus. *Sperimentato*. ¶ آزموده *āzmede* a. Probare, experiri V. صنایف *synamak*. کار آزموده *kār āzmede*. Rerum peritus. *Perito, sperimentato. Ferh*.

آزمول *izmewl*, و ازموله *izmewlet*, و ازموله *ūzmület*. a. part. Vociferans capra. *Wan*.

آزمون *azmūn*. p. n. f. Experimentum V. آزمایش *Ferh*.

آزما *azma*. t. part. Devius, erro, qui defecit. *Smarrito, disuiato, ab ازمنق*

آزمه *ezimme*. a. n. f. Pl. a زمام *zimām*. Habena. *Redini. بولارلر iulārlar. Capistra. Cavezze*.

آزمهرار *izmihār*. a. V. [4. جمع] 1) Micare stellam. 2) Gravi ira accendi. *Wan*.

آزمیل *izmīl*. a. n. f. 1) Scalprum, culter futurius, etiam qui imponitur hastili ad venandos boves. 2) Malleus. *Wan*.

آزن *āzen*. p. n. f. Cubitus. *Ferh*.

آزن *āžen*. p. n. f. 1) Ferrum ad lapidem molarem lævigandum. 2) Res acu perforata. *Ferh*.

ازنآه *iznāe*. a. V. [ازنآه] Facere ut quis confugiat, ascendat. *Gol.*

ازنآد *eznād*. a. n. f. plur. a زند *zend*. Igniaria. *Gol.*

ازنآد *eznād*. p. n. f. Nomen districtus, alias ازنآو *eznāw*, dicti. *Ferh.*

ازنآن *iznān*. a. V. [ازنآن] 1) Inculpate aliquem ob aliquam rem. 2) Suspiciari culpabilem. *Wan.*

ازنهب *ezneb*. p. n. f. Offensio, molestia. *Ferh.*

ازنچ *āzānc*, و ازنچ *āzūng*. p. n. f. Crithe. *Bo icina*, che vienne trà i nepittelli degli occhi. *Ferh.*

ازنچ *ājūng*, و ازنچ *ājeng*. p. n. f. Glutinosæ, albæ oculorum fordes, tenax oculi excrementum. *Cast.*

ازنچ *āzench*. p. n. f. علم اوچند بغلنان بیزق *ālem uḡine baghlanān bairak*. t. Vexillum exile hastis appendi solitum. *Banderola.*

ازنده *ājend*, و ازنده *ājende*. p. n. f. صوابا لچغی *sywā bālēghy*. t. Gypsum, calx incrustatoria. *Gesso, calcina. Ferh.*

ازند *eznūd*. a. n. f. plur. a زند *zend*. Igniaria. *Wan.*

ازند *ejend*. p. n. f. 1) Parietis crusta, arenatum. 2) Obvolutus. 3) Res involuta. 4) Ruga. *Ferh.*

ازندان *ājendānden*. p. V. trans. Acu consuere. *Cast.*

ازنده *ājendeje*. p. part. 1) Contritus, & perustus. 2) Excavata, perforata res. *Cast.*

ازندک *ājendek*. p. n. f. Nom. dæmonis. *Cast.*

ازندن *āzenden*. p. V. 1) Acu consuere aliquid. 2) Perspicere. *Ferh.*

ازندن *ājenden*. p. V. 1) Densa punctione consuere. 2) Firmare. 3) Limare. 4) Intelligere. *Cast.*

ازنده *āzende*. p. part. Res convoluta, و ligata. *Ferh.*

ازنده *ājende*. p. n. f. Lutum incrustatorium in parietibus. *Ferh.*

ازندیدن *ājendiden*. p. V. Luto incrustare ædificium. *Ferh.*

ازندک *āzenk*. p. n. f. Stigmata rugarum in facie. *Ferh.*

ازندک *ājenk*. p. n. f. 1) Ruga, & caperatio frontis, & superciliorum contractio, sive ex senio, sive ex ira. *Ferh.* 2) Odium, malevolentia. *Ruga, crespā, و odio, sdegno.*

ازندک *iznikmūd*. t. nom. propr. Nicomedia, urbs Bithyniæ nota. *Sæ.*

ازنم *eznem*. a. part. Aurem incisam habens camelus, quod quidem tantum camelis præstantioris generis fieri solet. *Wan.*

ازنه *āzene*. p. n. f. Res suo ordine disposita. *Ferh.*

ازنه *ājene*. p. n. f. Ferrum ad lævigandum lapidem molarem. *Ferh.*

ازنه *ājene*. p. n. f. 1) Stratio lecti. 2) Dens deciduus. 3) Anterior dens. *Cast.*

ازنی *ezenī*. a. n. f. Hasta Regis زوین *zūjezen*, qui olim in خمیر *chæmīr*, regnabat. *Wan.*

ازنیان *ejnejān*. p. n. f. Chamemæleon *Ferh.*

ازنیف *iznik*. t. nom. propr. Nicea, seu Nicæa, urbs Bithyniæ celebris. *Sæ.*

ازو *āzū* p. t. n. f. آزو دندان *āzū dendān* p.

ازو *āzū disleri*. t. 1) Dentes molares. 2) Dentes canini, qui in quibusdam brutis exerti prostant. Denti mæcellari, و *li aguzzi. Ferh.*

ازو *pro* از او *ez u*, vel *ez o*. p. in comp. Ab eo, ex eo. *Ferh.*

ازوا *ezwā*. a. n. f. plur. a زئی *zejj*. Vestitus, formæ. *Gol.*

ازواج *ezwāg*. a. n. f. Pl. a زوج *zewg*. Coniuges. Consorti. *Gol.*

ازوال *ezwāl*. a. part. plur. a زول *zewl*. Præstantes ingenio. *Wan.*

ازوای *āzwāj*. p. n. f. Fossile, seu succus terræ niger, & amarus ex India afferti solitus, qui humorem e tumoribus extrahit. *Cast.*

ازو *ezūh*. a. V. [2. F.] Deficere. *Wan.*

ازو *ezūh*. a. part. 1) Qui defecit ab egregiis, & liberalibus factis. 2) *i. q.* حرون *hūrūn*, Refractarius. و ازو *ezūh enūh*. Illiberalis, avarus. *Gol.*

ازو *üzūh*. a. V. [2. F.] 1) Contrahere 2) Recedere, retrahere se. *Wan.* 3) Tardum esse. *Gol.*

ازود *āzūd*. p. adj. Intelligens, perspicax. *Ferh.*

ازور *āzwer*, و ازور *āzūr*. p. adj. compos. Avarus, concupiscens. *Ferh.*

ازور *ājwer*. p. adj. compos. i. q. præc. *Ferh.*

ازور *ājūr*, و ازور *āzūr*. p. adj. 1) Ingeniosus, doctus, perfectus. 2) Piger, negligens. *Cast.*

ازور *ezwer*. a. n. f. i. q. جيش *gejs*. Exercitus. *Wan.*

ازورار *izwirār*. a. V. [ازورار] Recedere, deflectere ab aliqua re. *Wan.*

ازورار *ezwīret*. a. n. f. plur. a زوار *ziwār*. Pectoralia, seu funes, qui inter cingulum posterius cameli appenduntur. *Wan.*

ازوروش *ezweš*. a. part. i. q. متکبر *mūte-kebbir*. Superbus. *Gol.*

ازوروش *ājūgh*. p. n. f. 1) Rubigo. *Ruggine. Ferh.* 2) Mucor. 3) Spuma. *Muffa, schiuma. Cast.*

ازوروش *ezūgh*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

ازوروش *üzūf*. a. V. [4. F.] Appropinquare, i. q. ازف *ezef*. *Gol.*

ازوروش *āzūkæ*. p. n. f. Penus, comneatus. *Cast.*

آزوکه *āzūke*. p. n. f. i. q. præc. Cast.
 آژولو حیوان *azūlū haiwān*. t. n. f. comp.
 آژرتیجی *jirtīgī giānewer*. t. Fera, q. den-
 te canino, seu acuto armatum animal, ut
 Aper. Fiera. Tef.

آژوم *ezūm*, a. part. Fam. آژومت *ezūmet*.
 1) pec. i. q. آژوم *mūlāzūm*. Adhærens, & af-
 fixus alicui homini vel rei. 2) Mordens fræ-
 num equus. 3) i. q. شدید *sedīd*. Durus,
 gravis. 4) pec. Sterilis annus. Gol.

آژوم *ūzūm*. a. V. Act. [2. F.] Adhærerere
 V. آژوم

آژویرار *izwīrār*. a. V. [11. a ژویرار] Rece-
 dere ab aliqua re. Wan.

آژویش کرج و *āje* p. n. f. و *āje*
 آژویش *ioghurylmīs kireg*, *we bilcik*. t.
 1) Calx. 2) Lutum subactum. Calcina,
 malta. Ferh.

آژها *izha*. a. V. [4. a ژها] 1) Flare ven-
 tum. 2) Gloriari, superbum esse. ¶
 ما ازها *ma ezhāhu*. Quam maxime superbus, & glo-
 riosus. Wan.

آژهاد *izhād*. a. V. [4. a ژهد] 1) Per con-
 jecturam mensurare palmæ, segetisve proven-
 tum. 2) Aestimare modicum, paucumque.
 3) Pauperem esse. Gol.

آژهار *ezhār*. a. n. f. Pl. a ژهه *zehre*. Flo-
 res. Fiori. 11. آبکار *ebkār*.

آژهار *izhār*. a. V. [4. a ژهار] 1) Accende-
 re ignem. 2) Florere herbam. Wan.

آژهار دسته *ezhār deste*. p. n. f. comp. Ser-
 tum florum. Mazzo di fiori. Ferh.

آژهاف *izhāf*. a. V. [4. a ژهاف] 1) Fal-
 sum referre nuntium. 2) Prosternere jumen-
 tum in terram. 3) Exitio dare, interimere.
 Wan.

آژهاف *izhāk*. a. V. [4. a ژهاف] 1) Jacu-
 lari sagittam ultra metam. 2) Implere po-
 culum. 3) Colum demissum portare jumen-
 tum. 4) Interimere. Wan.

آژهر *ezher*. a. part. 1) Recens. & candi-
 dus flos. Fior recente. 2) Rutilans. ¶
 جوهر *gewherī ezher*. Gemma rutilans. Gioia
 rilucente.

آژهراک *ejhirāk*. p. n. f. Nomen cancri, quem
 veteres Persæ serpentem fuisse referunt, quo
 in humeris cruciabatur rex *zohāk*.
 Ferh.

آژهران *ezherān*. a. n. f. 1) Dual. Duo astra,
 i. e. Sol, & Luna. 2) Bison, bos sylvestris. Wan.

آژهن *ejhen*. p. 1) adj. Iners, otiosus. 2)
 n. f. Res vana. Cast.

آژی *āzī*. a. part. 1) Vehemens, & gravis
 calore dies. 2) Camelus bibens duntaxat ex
 canali ازا *izā diçto*: ita, cum non potat ca-
 melus nisi ex posteriore lacus vel receptacu-

li parte عقر *ūkr*, *diçta*, عقر *ēkyr*, appella-
 tur. Gol.

آژی *ezī*. a. V. [1. & 2. F.] 1) Complica-
 re, rugari. Wan. 2) Apponi ad rem. 3) Com-
 prehendi. 4) Studere. 5) Dolum struere.
 6) Gravare, lædere hominem. Gol.

آژیبا *ezīā*. a. n. f. plur. a *زی* *zejj*, *زیج*
zīj. Letha, fata. Gol.

آژیبار *ezjār*. a. part. plur. a *زیر* *zīr*. Qui
 mulierum consortio delectantur. Gol.

آژیاف *ezīāf*. a. n. f. plur. a *زیف* *zejf*. Mo-
 netæ accisæ. Gol.

آژیان *izīān*. a. V. [4. a زین] Ornare, co-
 mere. Wan.

آژیجان *izzijān*. a. V. [8. a زین] Ornare.
 آژیانه *ājjāne*. p. n. f. E marmore vero aut
 ficto constructum terræ stratum. Ferh.

آژیب *ezjeb*. a. n. f. 1) Alacritas. 2) Fi-
 lius adoptivus. 3) Inimicitia, hostilitas. 4)
 i. q. نکبا *nekbā*. Vultur, ventus inter or-
 tum, & meridiem spirans, & ipse quoque
 Auster. 5) Aqua copiosa. 6) Timor. Wan.

آژیب *izīb*. a. part. i. q. *طویل* *tawīl*. Lon-
 gus, procerus. Gol.

آژیبت *ezjet*. a. part. Camelus bibens dunta-
 xat ex canali. ازا *izā diçto*.

آژیچ *ājich*. p. n. f. چقر کربکرده *ciapak ki gōz den çikar kerpük-lerde*
gem olur. Glutinosæ, & albæ oculorum sor-
 des, tenax oculi excrementum. V. چیاف *Ferh*.

آژیدن *āzīden* و *ājīden*. p. V. Trans-
 fodere pugione, i. q. آژدن *āzden*. Ferh.

آژیده *ājīde*. p. part. Perforatus, V. آژده
ājde. Ferh.

آژیدیدن *ājīdīden*. p. V. Mentis compo-
 tem reddere. Ferh.

آژی *āzīr*. p. 1) adj. Perspicax. 2) Absti-
 nens, moderatus. 3) Promptus, paratus.
 4) n. f. Clamor, strepitus. 5) Stagnum, locus
 depressior. Ferh.

آژی *ājīr*. p. adj. i. q. præc. Ferh.

آژی *ezīr*. p. n. f. 1) Monachus abstinens,
 intelligens, astutus, perspicax, & perfec-
 tus. 2) Gemitus, lamentatio. Ferh.

آژی *ejīr*. p. n. f. 1) Strepitus aquæ bullien-
 tis. 2) Cataracta. Ferh.

آژی *ezīrā*. p. partic. comp. ex *از برای*
berāi. Propterea, propter hoc mutato *be*,
 in *ی* *je*, eliditur nonnunquam etiam *l* *elif*,
 unde turcicum *زیرا* *zīrā*. Ferh.

آژی *ājīrāk*. p. Nom. prop. loci in vici-
 nitate ارجان *erģiān*. Est autem ارجان *er-
 ğiān* civitas Persiæ 60. parasangas distans
 ab urbe شیراز *sīrāz*. Ferh.

آژی *ezīre*. p. n. f. Upupa, instrumentum fer-
 reum fabrorum. Piccone stromento di ferro. C.

ازیز āziz. a. n. f. 1) Fragor tonantis cæli. 2) Strepitus bullientis aquæ. Wan. 3) Molæ agitatae murmur. 4) Vehementia incessus, & motus. 5) Frigus. Gol.

ازیز eziz. a. V. Act. [1. & 2. F.] Fragorem, strepitumque edere nubem tonantem. Gol.

ازیشان ezisân. p. in comp. Ab illis; vid. ایشان isân.

ازیع úzej. a. n. f. i. q. علم ālem. Signum. Gol. ازیع āzigh. p. n. f. Nausea, averfio naturæ. Ferh.

ازیغ āzigh. p. n. f. Averfio, indignatio verbis vel factis in animo excitata. Cast.

ازیغ ezigh. p. n. f. Perceptio, clara recordatio. Ferh.

ازیق āzyk. t. n. f. Commeatus. V. ازق

ازیم ezjem. a. part. Mutus, sine voce camelus. Gol.

ازیم ezim. a. n. f. Mons in campo vel deserto. Gol.

ازینه ezîne و آزینه āzîne, ac آینه āîne. p. n. f. 1) Tudes, malleus ligneus. 2) Malleolus in una parte acuminatus ad excavandos lapides. 3) Lima ferraria parva. Ferh. 4) Pulsatio, pulsus. 5) Dens deciduus. 6) Ampulla, in qua asservatur aqua rosacea. Cast.

اس

آس ās. a. n. f. 1) Myrtus. Mirto, mortella. 2) Sedimentum melis. 3) Cinis in foco remanens. 4) Signum Xenodochii. Wan.

آس ās. p. n. f. 1) Mola. Molino. 2) Lapis molaris. Ciotollone. 3) Grana fressa. 4) Nomen pagi in Provincia Fars. Ferh.

آس ās. p. n. f. 1) Nomen urbis in kypcicecensi deserto. 2) Mustella alba. Armellino. Ferh.

آس es و is. a. n. f. Vox propellens, & arcentis oves.

آس es. p. n. f. 1) Fructus pilosus, piliformis, ut spina piscium. 2) Hirfutus, ut aristarum. 3) Pandiculatio. Cast.

آس ūs. a. partic. Clamantis, qua voce audita se submittit serpens. Gol.

آس ūs. p. n. f. 1) Alapa, colaphus. Schiavo, sguanciata. Ferh. 2) Nomen planetæ. Cast.

آس eefs. a. V. Act. [2. F.] 1) Propellere, & prohibere ovem dicendo: is is. Wan. 2) Jacere fundamentum. Gol.

آس ūfs. a. n. f. Fundamentum ædificii. Wan.

Part. I. Tom. I.

آسا āsā. p. 1) Partic. simil. Ad instar. In guisa, a somiglianza. 2) adj. Aequalis, similis. Uguale, rassomigliante. 3) n. f. Institutum, regula. Maniera, regola.

4) Ornatus, cultus. Addobbamento. 5) Reverentia, rigor. Reverenza, rigore. 6) In provinciis Transoxanis Auctoritas, majestas. Maestà, grandezza. 7) Oscitatio. Sbadiagliamento. 8) Part. ab آسودن āsūden. In Compos. Pacans, pacator. Paciere, pacificatore. II. فرسا fersa. V. درسا darsa. 9) Imper. ab آسودن āsūden. Pacate. Taccheti. 10) pro آسایش āsāis. Quies, tranquillitas. Quietate, riposo. Ferh. آسا amber āsā. Instar ambrae fragrans. آسا مشک misk āsā. Musci odorem referens. Odorifero come ambra, o moschio. وقت سعید عید آساده waktÿ saÿdÿ ÿd āsāde. Tempore fortunato festi majoris instar. In tempo felice e lieto, quanto è il giorno festo. Ik. اول بلده آسا یعنی ol beldei gennet āsā jœnÿ felek fersāi būrūsā. Urbs illa paradisi instar amæna, h. e. Prusa cæli instar alta. Quella città somigliante al paradiso, cioè Brussa di altezza pari al cielo. Sæ.

آسا-āfæ. a. n. f. Aegritudo animi, mæror, Malinconia. Wan.

آسا efā. a. V. Act. [1. F.] Curare vulnus. Vide آسو

آسا efā. p. Adj. pro آسا āfā. Aequalis, similis. Ferh.

آسا isā. a. n. f. plur. ab آس asī. Medici. Wan.

آساب āfāb. a. n. f. plur. ab آسب isf. Pili podicis, & qui circa genitalia existunt. Gol.

آساب esābil. a. n. f. plur. ab آسب isf. Equilia, mansiones jumentorum.

آساب esābī. a. n. f. plur. ab آسب isf. Ductus, striæque sanguinis fluentis.

آساب esābī. a. n. f. Pl. ab آسب isf. Septimanae, hebdomades. Settimane.

آسات esāet, و isāet. a. n. f. plur. آسات esā-ūt. آساته jarāmazlyk. آساته edeb-syxlīk. t. Malefactum, offensa, malum. Male, offesa. Ik. آسات esāet e. Malefacere. Far male. Tef.

آسات ūfāt. a. n. f. plur. ab آس asī. Medici, chirurgi.

آساته esātize. a. n. f. q. Pl. ab آسات ustāz p. a. (آساته) Magistri. Maestri. Ik.

آساته esātizei āgem. Magistri, Doctores Persici. Li Maestri, o Dottori Persiani. Ik. dicitur آساته esātiz.

آساته esātīr. a. n. f. plur. ab آسات isfār. 1) Quatuor numero. 2) Pondera 4 $\frac{1}{2}$ drachmarum.

اساجيع *esāgī-y*. a. n. f. plur. a. *سجج* *seğğ*. Rhythmi. **¶** اساجيع وليبيه *esāgī-y welīmye*. Carmina nuptialia. *Bob.*

آساد *āsād*. a. n. f. plur. ab *اسد* *esed*. Leones.

آساد *isāed*. a. V. [4. a. *سید*] Properare, festinanter incedere. *Wan.*

اسادة *isādet*, etiam *ūsādet*. a. n. f. pro *سادة* *wisādet*. Pulvinar, cervical. *Wan.*

اسادة *isādet*, vel *اسواد* *iswād*. a. V. [4. a. *سید*] 1) Principem masculinum parturire. 2) Parturire puerum Aethiopem. *Wan.*

آسار *es-ār*. a. n. f. plur. a. *سوز* *sūtr*. Reliquiae rerum comestarium, aut arrosarium. *Wan.*

اسار *isār*. a. V. [4. a. *اسر*] Constringere loris, colligare. *Wan.* **¶** اسار و قید *asār we kajdi hysār ile giriftār oldiler*. Catenis captivitatibus, & vinculis arcis constricti sunt, h. e. in vincula coniecti, ac in arce detenti sunt. *Sa. Furono posti alla catena di schiavi. Br.*

اساري *esārā*. a. n. f. Pl. ab *اسير* *esir*. Vinceti, captivi, mancipia. *Schiavi, prigionni di guerra. Ll. Sa.*

اسارة *isāret*. a. n. f. i. q. *ق* *kydd*. a. Lorum ex corio, quo quid vincitur, & astringitur. *Gol.*

آسارون *āsārūn*. a. n. f. *آسرون* *āserūn* *كدي اوتي* *kedī oty*. *Afarum herba. Asarō, gattaria.*

آساره *āsāre*. p. n. f. Computus. *Conto. Ferh.*

اساري *ūsārī*. a. n. f. plur. ab *اسير* *esir*. Mancipia. *Schiavi. Wan.*

اسارير *esārīr*. a. n. f. Pl. a. *س* *fīr*. Lineae in vola manus & fronte, lineamenta. *Lineamenti.*

اساريع *esārī*. a. n. f. plur. ab *اسرور* *ūsūrū* vel *اسرور* *iusūrū*. *Eruca.*

اساس *esās*. a. n. f. *ت* *temel* t. Basis, fundamentum. *Fondamento. Wan. V.* **¶** اساس *esāsī sulvu šalāh muhkemū ūstūwār ola*. Fundamentum pacis firmum immotumque maneat, illibata maneat pax. *Il fondamento della pace resti saldo, e fermo. Ll.* اساس *esās*. c. Jacere fundamentum; fundare. *Gittar i fondamenti.*

اساس *esās* vel *isās*, *اساسات* *esāsāt*. a. n. f. Pl. ab *اس* *eff*. Fundamenta. *Wan.*

اساسة *isāset*. a. V. [4. a. *سوس*] 1) Scattered cibum vermibus. 2) Laborare pediculis ovem. *Wan.*

اساسنو *esāsenu*. a. n. f. Coll. *Arbutum, unedo. Corbezzolo. Gol.*

اساسه *esāse*. p. n. f. 1) Actio, ubi quis retorto oculo aspicit. *Vel* 2) Ubi quis retrospicit. 3) Revisio. *Ferh. Gol.*

اساسه *isāse*. p. n. f. Actio, ubi quis amarium blandis oculis aspicit. *Ferh.*

اساطم *esātym*. a. n. f. plur. ab *اسطما* *üstüm-mā*. *Maria. Mari. Gol.*

اساطير *esātyr*. a. n. f. plur. mult. ab *اسطوزة* *üstūret*. Historiae fabulosae, res vanae. *Wan.*

اسطابن *esātyn*. a. n. f. Pl. ab *اسطوانة* *üstuwāne* [d. *Perfico* *üstün*, vel *ستون* *sütün*] Columnae, columina, Principes. *Colonne, Prencipi.* **¶** اساطين دين *bu esātyni dīn olan selātyni ūfmanije*. Hi principes Othomani, qui sunt columina fidei. *Questi Prencipi, d' Monarchi Ottomani sostegno della fede. Sa.*

اساعت *isā-t*. a. V. [4. a. *ماع*] 1) Negligere. *Wan.* 2) Dimittere pec. liberos sine pastore camelos. 3) Amittere, perdere.

اساغت *isāghat*. a. V. [4. a. *سوغ*] 1) Ingurgitare vinum. 2) Quietem dare. *Wan.*

اساف *esāf*, *isāf*. a. Nom. duorum fociorum Mahometis. *Gol.*

اساف *esāf*. a. Nom. Idoli cujusdam, quod apud veteres Arabes ante Islamismum celebratur; praecipue a tribu koraisitarum. *Herb. Hott.*

اساف *isāf*, *ūsāf*, *اسافة* *ūsāfet*. a. n. f. 1) Solum tenuis, *exilis terrā.* 2) Sterile, & nihil producens solum. 3) i. q. sequens.

اسافة *esāfet*. a. n. f. 1) Tristitia, dolor. 2) servitus, clientela. 3) Nom. tribus Arabicæ. *Gol.*

اسافة *isāfet*. a. V. [4. a. *سوف*] 1) Perire opes alicujus. 2) Patienter ferre adversam fortunam. 3) Perforare margaritas. *Wan.*

اس افرون *ās effūn*. p. n. f. comp. *Ferum*, quo acuitur lapis molaris. *Ferh.*

اسافل *esāfil*. a. part. (عالي *ā-ālī*). Pl. ab *اسفل* *esfel*. 1) Inferiores, infimi, infimates. *Gl' inferiori, o infimi.* 2) Parvi cameli. **¶** اسافل و اعالي *ā-ālī wū esāfil*. Supremi, & infimi. *Li sopremi, e gl' infimi. Sa.* اسافل *esāfili nās*. Infimi hominum. *Li, più bassi, e vili degl' uomini. Ik.*

اسافة *isākat*. a. V. [4. a. *سوف*] Commodare jumentum alteri ad trahendum. *Wan.*

اساقف *esākyf*, *اساقفة* *esākyfet*. a. n. f. plur. ab *اسقف* *askuf*. Episcopus christianus.

اساقی *esākī*. a. n. f. plur. mult. a سقا *sykā*.
1) Portiones aquæ. 2) Nubes fecundæ.
Wan.

اساکشیدن *āsākeshīden*. p. V. comp. Oscitari. *Sbadigliare. Ferh.*

اسکاف *esākāfet*. a. n. f. plur. 1) ab اسکاف *iskāf*. Sutores. *Wan.* 2) ab اسکوف *ūskūf*, Virtæ nocturnæ.

آسال *āsāl*. a. n. f. caret Sing. Mores, conditiones. Signa. ¶ هو علی آسال من ایله *hūwe-ālā āsālī min ebīhi*. Moribus & forma patrem refert. *Gol.*

آسال *āsāl*. p. n. f. 1) Fundamentum, basis. 2) Aedificium. *Ferh.*

اسأل *isāel*. a. V. [4. a سؤل] Sublevare necessitatem alicujus. *Wan.*

اسالة *esālet*. a. V. Act. [5. E.] Demissam esse genam alicujus. *Wan.*

اساله *isāle*. a. V. [4. a سئل] Diffundere, facere, ut quid fluat. *Far correre. Wan.*

اساله *isāle*. a. V. [4. a سأل] Largiri desideratum quid, seu optatæ, aut rogatæ rei compotem facere. *Acordare, concedere, ciò che si desidera. Ik.*

اسالیب *esālīb*. a. n. f. Pl. ab اسلوب *ūslob* Modi, rationes, viæ. Modi, *mezi, ragioni, vie. Sæ. V. قوانین* ¶ مکاتیب *mekātībī tehnijet. esālīb*. Literæ gratulatoriæ. *Lettere di congratulazione. Sæ. خطاب و جوابنده ترکی اسالیب ثوقیر ایدردی chytābü gewābinde terkī esālībī tewkūr ideridi.* In colloquiis gravitatis modos minime observabat. *Non manteneva la sua gravità, nè offervava li termini della modestia nel parlar con loro. Sæ.*

اسالیق *esālīq*. a. n. f. Patisthmia, aut partes quæ uvulam circumstant. *Gol.*

اسامة *esāmet*, ¶ *ūsāmet*, i. q. اسد *esed*. a. n. f. Leo. *Lioné.* ¶ اجرا من اسامة *egrā min esāmet*. Audacior leone. *Gol.*

اسامة *esāme*. f. pro اسامی *esāmi*. a. n. f. 1) Pl. ab اسم *ism* Nomina. 2) Sing. Catalogus, seu album militum. 3) Ipsum nomen inscriptum albo. ¶ انک اسامة سی چالندی *anun-esāmesi cialyndy*. Exauctoratus est. *Il suo nome è stato levato dal rollo. Wan. V. مسکوک*

آسان *āsān* p. adj. ککر *gen-ek* t. سهل *sehel*, *syhl* a. Facilis, commodus. *Facile, agevole.* ¶ آسان و جهله *āsān weghile*. Facile, facili modo. *Facilmente, agevolmente.*

اسامة *isāmet*. a. V. [4. a سوم] Pascere jumentum. *Wan.*

آسان *āsān*, ¶ اسوان *eswān*. a. part. Tristes, dolens. *Gol.*

آسان گیر *āsān gīr*. p. adj. comp. Facilis accessus, affabilis. *Affabile, piacevole. Ik.*

آسانلق *āsānlyk*. t. سهولت *sühulet* a. Facilitas. *Facilità, agevolezza.* ¶ آسانلقه *āsānlyghile*. Facile. *Facilmente i. q. superius آسان و جهله*

آسانی *āsānī*. p. n. f. 1) Commoditas. 2) Facilitas. 3) Quies, somnus. *Ferh.* ¶ سهولت ایله *sühuletü āsānī ile*. Cum facilitate. *Con facilità. Ik.*

اسانید *esānīd*. a. n. f. Pl. ab اسناد *isnād*, ¶ اسناده *isnāde*. Allegationes alienæ auctoritatis, & fidei. Attributiones, imputationes. *Gol.*

آسانیدن *āsānīden*. p. V. Expedire, facile reddere. *Facilitare. Ferh.*

اساوة *ūsāwet*. a. n. f. 1) i. q. طب *tybb*. a. Medicina, nempe ipsa ars medica. 2) Medela. *Gol.*

اساود *esāwid*. a. n. f. 1) Plur. ab اسود *eswea* Serpentes magni. *Wan.* 2) د سواد *sewād*. Corpora extantia. *Gol.*

اساور *esāwir*, ¶ اساوره *esāwīret*. a. n. f. 1) plur. سوار *siwār*. Armillæ. *Wan.* 2) plur. ab اسوار *iswār*. Equi. *Gol.*

اساوی *esāwi*. a. part. plur. ab آسویه *āsīyet*. Tristes.

آسای *āsāj*. p. partic. ¶ n. f. 1) Instar. 2) Quies. V. آسا

اسایا *esājā*. a. part. ab آسویه *āsīyet*. Tristes, dolentes *feminae. Gol.*

آسایانیدن *āsājānīden*. p. V. Transit. ab آساییدن *āsājīden*. Quietem concedere, eave recreare, levare.

اسایر *esāir*. a. n. f. pl. a سائر *sāir* Partes, alii. *Gol.*

آسایش *āsāis*. p. n. f. دنگلیک *dinglik* t. راحت *rāhet* a. 1) Quies, otium. 2) Sedatio, pascatio. *Quiete, riposo, ozio.* 11. آرایش *ārāis*. ¶ آرام *ārām* c. Quiescere, consistere. *Riposare, fermarsi. Sæ.*

آسایشکده *āsāisikedē*. p. n. f. comp. Delubrum quietis, locus quietis. *Luogo di riposo. Ik.*

اساین *esājīn*. a. n. f. plur. ab اسنة *esīnet*. Validæ chordæ. *Gol.*

اسایون *esājūne*, اسیانون *esjānūne*, ¶ *Fœm.* اسیبیات *esjejāt*, ¶ اسیانات *esjānāt*. a. part. Tristes, dolentes, solliciti, sollicitæ. *Gol.*

آساییدن *āsājīden*. p. V. Quietem capere. *Ferh.*

آسب *āseb*, *āsīb*. p. n. f. 1) Innixio. 2) Ungula. *Cast.*

اسب *esb*, seu *esp*. p. n. f. ات *at* t. فرس *feres*. a. Equus. Cavallo. ¶ اسباب *espi* *espi*. Equi, & res aliæ. *Cavalli, e robbe. Ik.*

اسب *isp.* a. n. f. 1) Pili podicis. 2) Herbae recentes. *Wan.*

اسب *isp.* p. n. f. Pili in inferioribus corporis partibus crescentes. *Ferh.*

اسب *iseb.* p. n. f. Excrescentia in corpore humano. *Cast.*

اسباب *espāb.* a. n. f. Pl. a سبب *sebeb.* Causae, motiva. Media, modi. Instrumenta, utensilia. *Cause, motivi, mezi. Tef. Ll. Ik. Sæ.* سفر اسبابي *sefer espābī.* Res necessariae ad iter, apparatus ad bellum. *Provisioni necessarie per il viaggio, o per la guerra. Sæ.* اسباب سفر و لوازم ظفر *espābī sefer, we lewāzimī zafer tedārūkine istighāl üzre iken.* Dum ipse necessaria ad bellum, & victoriam praepraret. *Mentre se ne stava provvedendo, e disponendo le cose necessarie per la guerra. Br. Sæ.* اسباب رحلت *espābī ryhlet.* Apparatus ad migrandum. *Il bagaglio, treno per il viaggio. Br. Sæ.* اسباب اسبان *espābī espānī müğiāhidān.* Phalerae equorum bellatorum. *Li arnesi de' cavalli de' soldati. Sæ.* اسباب جنگ جمعنه آهنک اتدی *espābī ġenk ġem-ÿne āhenk itti.* Praeparavit necessaria ad bellum. *S' applicò alli apparecchi della guerra. Sæ.* اسباب کامرانی و کامرانی *espābī bihġetū kāmranī.* Causae, & motiva deliciarum. *Cagioni, e materia di allegrezza.*

اسباب مدحی بی حد و بی شمار *espābī medhī, bī hæddū bī şūmār.* Argumenta laudis ejus immensa, ac innumerabilia. *La materia di lodarlo infinita. Sæ.* اسباب معاش و مصالح *espābī meās we me-sālyhy zindeġanī wū inti-āsī firāwāndūr.* Media vivendi sunt in eo loco facilia. *E' abondante di viveri. Sæ.* قلت و جره معاش و تکی *kylletī weġhī me-ās we tenġū espābī inti-āsten.* Ex penuria annonae. *Dal la carestia, e penuria de' viveri. Sæ.* Etiam vulgo pro اثواب *eswāb.* Vestes, mobilia. *Vestiti.* اسباب ایوا *eilū espāb.* Bona res. *Buona robba.* اسباب و اشیاالین غصب ایدوب *we sār espābū esjālerin ġhæsp idüp.* Aliasque vestes ac res deprædati sunt. *Spogliati di tutte l' altre loro robbe. Ll.*

اسباب *espābī* ryhlet. Apparatus ad migrandum. *Il bagaglio, treno per il viaggio. Br. Sæ.*

اسباب اسبان *espābī espānī müğiāhidān.* Phalerae equorum bellatorum. *Li arnesi de' cavalli de' soldati. Sæ.*

اسباب جنگ جمعنه آهنک اتدی *espābī ġenk ġem-ÿne āhenk itti.* Praeparavit necessaria ad bellum. *S' applicò alli apparecchi della guerra. Sæ.*

اسباب کامرانی و کامرانی *espābī bihġetū kāmranī.* Causae, & motiva deliciarum. *Cagioni, e materia di allegrezza.*

اسباب مدحی بی حد و بی شمار *espābī medhī, bī hæddū bī şūmār.* Argumenta laudis ejus immensa, ac innumerabilia. *La materia di lodarlo infinita. Sæ.*

اسباب معاش و مصالح *espābī meās we me-sālyhy zindeġanī wū inti-āsī firāwāndūr.* Media vivendi sunt in eo loco facilia. *E' abondante di viveri. Sæ.*

قلت و جره معاش و تکی *kylletī weġhī me-ās we tenġū espābī inti-āsten.* Ex penuria annonae. *Dal la carestia, e penuria de' viveri. Sæ.*

Etiam vulgo pro اثواب *eswāb.* Vestes, mobilia. *Vestiti.*

اسباب ایوا *eilū espāb.* Bona res. *Buona robba.*

اسباب و اشیاالین غصب ایدوب *we sār espābū esjālerin ġhæsp idüp.* Aliasque vestes ac res deprædati sunt. *Spogliati di tutte l' altre loro robbe. Ll.*

اسباب *ispāet.* a. n. f. plur. ab اسبابی *esābī.* Ductus striæque sanguinis fluentis. *Gol.*

اسباب *ispāt.* a. V. [4. a سبت] Attingere diem septimam.

اسباب *espād.* a. n. f. plur. a سبب *sibd.* Lupi.

اسباب *espar.* a. n. f. plur. a سبر *sibr.* Formae.

اسباب *espāt.* a. n. f. Pl. a سبط *sybt.* Tribus. Tribu. Jacob Patriarchae filii. Tribu d' Israele. *Tef.* اولاد و اسبابی *اولاد و اسبابی*

ewlādū espātī. Filii & confanguinei ejus. *Li figlivoli, & la parentela, o casata. Sæ.*

اسباب *espā.* a. n. f. plur. a سبع *syb.* Cameli septem diebus sitim tolerantantes.

اسباب *ispā.* a. V. [4. a سبع] 1) Post intervallum septem dierum sitim explere *camelum.* 2) Compleri numerum septimum.

3) Irruere lupum in gregem ovium. 4) Offam objicere lupo. 5) Lactandam dare prolem nutrici. 6) Sibi ipsi relinquere servum. *Wan.*

اسباب *ispāgh.* a. V. [4. a سبع] 1) Perficere, complere. *Compire, finire.* 2) Consummere totam aquae portionem in lotione sacra *آبدست* *ābdest* dicta. *Wan.*

اسباب *esp efken.* p. n. f. compos. Strenuus miles, qui sese concitato equo in mediam hostium phalangem conjicit. *Ferh.*

اسباب *espāk.* a. n. f. plur. a سبک *sebæk.* Pignora. *Gol.*

اسباب *espāl.* a. n. f. plur. a سبل *sebl.* Margines fitularum. *Wan.*

اسباب *ispāl.* a. V. [4. a سبل] 1) Spicas exerere messem. 2) Decidere pluviam, vel lacrymas ita, ut una gutta aliam excipiat. *Wan.*

اسباب *espān.* a. n. f. plur. a سبن *sebn.* Calanticae subtiles. *Scufe. Gol.*

اسباب *ispān.* a. V. [4. a سبن] Continuo induere perizoma, aut operimentum nigrum ex sindone, mulieribus familiare *نوب سبني* *sewbī sebenī* dictum, a سبن *seben,* qui Bagdadi pagus est, ubi id genus texi solet. *Gol.*

اسباب *ispān.* t. n. f. Ex sclav. Praefectus districtus. *مهادیه ناحیه سنک اسپانی* *me-hādīā nāhīesinūn ispāni.* Praefectus districtus mehadiensis, vulgo Orsoviensis dicti. *Ll.*

اسباب *ispānāk.* t. p. n. f. i. q. اسفناج *isf-nāġ.* p. Spinachium. *Spinaci.*

اسباب *espānbur.* p. Nom. urbis, quam Chosroes rex Persarum aedificavit, alias etiam اسافور *esāfūr* dicta. *Ferh.*

اسباب *ispānēġ.* p. n. f. Spinachium. *Spinaci. Ferh.*

اسباب *ispāng.* p. n. f. Nomen herbæ frigidæ, sicca naturæ, quæ fluentem e naribus vel aliis partibus sanguinem sistit, in inveteratis praesertim vulneribus proficua. Arabice eadem herba. *ارناب الخبيك* *ernabūl, chæil,* aut *لحنة الكتيس* *lāhnetūt-tīs* vocatur. *Ferh.*

اسباب *esp engīz.* p. n. f. compos. Calcar. *Sperone. Ferh.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسباب *espūt.* a. n. f. plur. a سبت *sebt.* Sabbata judæorum. *Wan.*

اسبب *üspüt.* a. n. f. plur. mult a سبب *sebt.*
Idem quod præcedens.

اسبب تاز *esp taz.* p. n. f. comp. Dies decima octava antiqui mensis perfici. *Ferh.*

اسبتان *isbetān.* p. n. f. Semen harmalæ, seu rutæ sylvestris, cujus fumus prodæst oculis. *Ferh.*

اسبجانه *āsebgāne.* p. n. f. pro اسپچه *espée.*
1) Equuleus. 2) Novellus equus. 3) Onager. *Cast.*

اسب خلعتي *esp chyl-ætī.* p. n. f. comp. Equus phaleratus, qui dono datur. *Ferh.*

اسب خنک *esp chynk.* p. n. f. comp. Equus cinericeus. Cavallo. *Ferh.*

اسبخول *ispchül.* p. n. f. comp. Stercus avium. *Ferh.*

اسپر *isper.* p. n. f. Scutum. *Ferh.*

اسپرد *ispirid.* p. n. f. Gelatina. *Gelatina.* *Ferh.*

اسپریس *isperix,* اسپریت *ispirix,* اسپریس *āspērīs,* اسپریس *esperīs,* اسپریس *āspērīs,* اسپریس *isferīs.* p. n. f. Hippodromus. *Piazza.* *Ferh.*

اسپرسب *isperseb.* p. n. f. i. q. præced. *Ferh.*

اسپرسف *espersef.* p. n. f. Hippodromus. *Piazza.* *Ferh.*

اسپرش *i perīs.* p. n. f. i. q. præced. *Ferh.*

اسپرش *isperīs.* p. n. f. Complementum, perfectio.

اسپرغم *isperghām.* p. n. f. Nomen herbæ odoriferæ, & parva folia habentis. *Ferh.*

اسپرک *isperek.* p. n. f. Lignum, quod con-
tusum, & concoctum ad tingendum flavo
colore inservit. Quod si dein Indico illina-
tur, producit colorem fusco viridem, a
Turcis singulariter amatum, quem اسپرک
isperek neftīsī vocant. *Ferh.*

اسپرک *isperik.* p. n. f. 1) Herba, qua cor-
pus tingi solet, seu lignum arborve flava,
qua utuntur in Græcia, Turcia, & Persia ad
flavi coloris tincturam, lævis est materiæ &
sambuco non dissimilis. 2) Buxus arbor. *Cast.*

اسپرلوس *isperlos.* p. n. f. Regis, vel prin-
cipis palatium. *Ferh.*

اسپرمام *ispermāb.* p. n. f. comp. Embro-
che, seu aqua cum certa specie herbæ coc-
tæ, quæ paulatim ægrotantis corpori, vel
parti læsæ calida suffunditur. *Ferh.*

اسپرو *isperu,* vel اسپرود *ispurūd.* p. n. f.
کيل کوير *kyl kūrūk.* t. Parva avis pas-
sere aliquantulum major, cujus cauda plu-
mis constat paulo majoribus. Ossa ejusdem
cremata, & in oleo cocta curant alopeciam,
& crescere faciunt capillos. *Ferh.*

اسپرود *isperūd,* اسپرود *isferūd.* p. n. f.
بغر تلاف *baghyrtlak kusī.* t. Nom.
Part. I. Tom. I.

avis aquaticæ seu piscatoriæ, nigro corpo-
re, superiore capitis parte alba, cornicis
magnitudine *Cast.*

اسپروز *ispurūz.* p. n. f. Celebre cacumen
magni alicujus montis. *Ferh.*

اسپری *isperī,* اسپری *ispirī.* p. n. f. & Adj.
1) تمام *temām.* t. Completus, integer. 2) Perfe-
ctio, complementum. اسپری شدن *isperī
šūden.* t. تمام *temām.* ol. p. Finiri, compleri,
& completum esse. *Ni. Cast.*

اسپریس *esperīs,* اسپریش *esperīs.* p. 1) n. f.
میدان *mejdān.* Palæstra, hippodromus. 2)
adj. Totus, completus. *Ferh.*

اسپس *üspūs.* p. بت *bit.* t. 1) Pediculus,
2) Vermiculus. *Ferh.*

اسپست *üspüst.* اسپست *süpüst.* p. n. f.
فصفا *fæsfæfat.* & يونجه *jungia.* t. Medica
herba, trifolium, triphyllum, fœnum Bur-
gundicum. *Ferh.*

اسبسرخ *espsurch.* p. n. f. comp. Equus
spadiceus nigricante cauda & juba. *Ferh.*

اسبسركش *espsferkes.* p. n. f. Equus re-
fractarius. *Ferh.*

اسبطرار *ispytrār.* a. V. [4. a سبطر] De-
cumbere in latere, & se extendere. *Wan.*

اسبغلال *ispyghlāl.* a. V. [4. a سبغل] Ma-
desieri telam aqua. *Wan.*

اسبغول *ispæghül,* اسپغون *ispæghün.* p.
n. f. 1) Pfyllii semen. 2) Plantago. 3) Nym-
phæa. *Ferh.*

اسبک *espeæk.* a. part. 1) Præteritus. 2)
Excellentior. Passato, scorso, più. eccellen-
te. بوندن اسپک *bundan espæk.* Ante-
hac. Tempo fa che. *Ll. Sæ.*

اسبکرار *ispikrār.* a. V. [4. a سبکر] Virum
probum, & justum esse. *Wan.*

اسبلاطه *isplāta.* t. n. f. Ponto. *Bārcone,*
biatta.

اسبلاسه *esplāse.* p. n. f. comp. Equus e
duplici genere ortus, nempe ab admiffario
Arabe, & equa Anatolica. *Ferh.*

اسبناخ *ispināch.* p. n. f. Spinachium. *Spī-*
nacci. *Ferh.*

اسپندارم *ispundārmud.* p. n. f. comp. 1)
Terra. 2) Nomen genii, qui præest arbo-
ribus & sylvis, item qui dirigit negotia,
quæ obeuntur in mense Esfendar. 3) No-
men 12mi mensis anni solaris, ubi sol est
in pisce. 4) Dies quinta mensis perfici. *Ferh.*

اسپندان *ispendān.* p. n. f. Semen nastur-
tii. *Ferh.*

اسبنویتی *espnūbetī.* p. n. f. 1) Veredus.
2) Equus, quo plures utuntur in societate.
Ferh.

اسبنوس *espenos.* t. n. f. Galgulus, gal-
bula. *Galbulo,* rigogolo.

استاذون *ustāz*. p. n. f. Pl. Arab. استاذ *ustāz*, *ustāzūne*, اساتذہ *esātize*, استاذین *esātiz*. Magister. *Wan*.
 استار *āstār*. a. n. f. Subductura. *V*. استر
 استار *estār*. a. n. f. plur. a. ستر *sitr*. Vela, *operimenta*. *Wan*.
 استار *estār*. p. n. f. 1) Species mensuræ apud medicos, quæ sex & mediam drachmam efficit. Vel secundum alios quarta pars *miskāl*. *Ferh*. 2) Mulus. *Cast*.
 استار *istār*. a. n. adj. 1) i. q. اربعة *erbe-āt*. a. Quatuor numero. 2) Quatuor & medium *miskāl*. *Wan*. 3) plur. استار *esātir*. Stater, pondus $6\frac{1}{2}$ drachmarum, seu *ul Gol*. Sex *mefakyl* cum semisse.
 استارباد *istārbād*. p. Nomen proprium Metropolis in provincia *gīorgian*, quæ pars est antiquæ Hyrcaniæ. *Herb*.
 استارچه *istārče*, vel آتش *istār-čēi ātes*, aut استاره *istāreī ātes*. p. n. f. Scintilla, favilla. *Ferh*.
 استارلام *āstārlamak*. t. *V*. Subluere pannum vesti. *Foderare*.
 استازنده *istazende*. p. n. f. Liber Abrahamo patriarchæ adscriptus, non autem illius, sed Abrahami Zardost, i. e. Zoroastri est. *Cast*.
 استاسه *istiāset*. a. *V*. [اوس 10. a] Retributionem, compensationem petere. *Wan*.
 استاقوش *istākos*. t. n. f. ex Græco. Aftacus, cancer marinus longus. *Bezo marino*.
 استاکر *ustāker*. p. n. f. comp. Magister, peritus artis. *Maestro prattico*; eccellente.
 استام *estām*. p. n. f. 1) Frænum auro argentoque intextum. 2) Phalerae. *Ferh*.
 استام *ustām*. p. n. f. 1) i. q. متمد *mutemed*. a. Fidus. 2) Ornamenta fellæ equestris, phalerae. *Ferh*.
 استان *āsitān*. p. n. f. آتش *esik* t. آتبه *ātebe* a. Limen. *Soglio*. 2) *Metaph*. Porta, aula Principis, palatium Regium. Porta, corte, è palazzo Reale, ò Imperiale. *Il*. دودمان *chānedān* *dūdīmān*. 3) Sepulcra, & monumenta Prophetarum, & sanctorum. 4) Supinus, in tergo jacens. ¶ اول استان راستان *ol āsitānī rāstān*. In illa aula rectorum, justorum. In quella corte de' retti, e giusti. *Sæ*. آستان آل عثمان *āsitānī āli ūsmān* (ferè *osmān*) آستان آتش *āsitānī pādīshāhī āli ūsmān*. Porta Othomanica. La Porta Ottomana. آستان عالیشان *āsitānī ālīshān*. Excelsa Porta, seu q. altæ dignitatis. L'Excelsa Porta. Epithetum, quod Turcæ dant Portæ Othomanicæ, ut sunt آستان فلک عنوان *āsitānī felek ūnwān*. Porta cæli instar, alta.

جليل أكبرهان *Porta alta*, quanto il Cielo *gelilül bürhān*. Gloriosæ demonstrationis, vel auctoritatis. *Gloriosa*. دولت آشیان *dewlet āšijān*. Prosperitatis nidus, felix, fortunata. *Felice*. آستان دولت آشیانزی *āsitānī dewlet āšijānūmūzi māṭāfī rāstān we hæremikeremī bīgīrān bilüp*. Agnoscendo, nostram felicissimam Portam esse confugium rectorum hominum, & sacrarium immensæ benignitatis. *Riconoscendo la nostra gloriosa corte per ricetto delli retti, e per sacrario di benignità, e clemenza immensa. Sæ*. ملجای سلاطین زمان و ماوای خواقین دوران *olān āsitānī rāstānī zeman we meewāi chawākynī dewrān olān āsitānī refī-ül mekān we ātebeī ālijeī muchalledül erkānūmūze*. Erga nos, seu excelsam, eminentem, firmam portam nostram, quæ est asylum Principum orbis, & refugii locus Monarcharum seculi. *Verso l' eccelsa, eminente Porta nostra, che è il refugio delli Monarchi del mondo. Ll*. آستان متمد آلا رکان پادشاهیه *āsitānī muchalledül erkānī pādīshāhīje olān muhābbet*. Amor erga gloriosam & firmis columnis fultam portam Imperialem. *L' affetto, che portate alla fortissima porta Imperiale. Ll*. آستان رفیع امکان و دودمان متمد آلا رکانز ایله اولان حسن معامله و دوستلق و صدق و صالحه و بارشقلق *āsitānī refī-ül mekān we dūdīmānī muchalledül erkānūmūz ile olān hüsnī mu-āmele we dostlyk, we sydky masālahæ we barisiklyk muktazāsi ūzre*. Prout requirit bona correspondentia, amicitia, sinceritas, & pacis observantia, quam colitis cum nostrā dignissima, eminentissima, firmissima porta. *Conforme richiede la buona corrispondenza, amizitia, sincerità, & osservanza della pace, che professate con la nostra gloriosa porta. Ll*. Adhuc tamen sæpius utuntur voce آستانه *āsitāne*, in eadem significatione, quam infra vide.

استان *estan*. p. n. f. 1) Locus quietis. *Ferh*. 2) Mandragora.

استان *istān*. p. partic. in compositione exprimit collectionem rei. ¶ خرمة استان *chür-mā istān*. Palmetum. *Cast*.

اسلام بول *istāmbol*, alias etiam *islāmbol*, proprie قسطنطنیه *kostantaniye*. Constantinopolis, Byzantium. *Costantinopoli*.

استاندن *istānden*. p. *V*. 1) pro استاندن *istānden*. اخذ *æchz*. a. آقب *ālmak*. t. Accipere. *Prendere*. 2) i. q. استانیدن *istānīden*.

Statuere, constituere. 3) Parere, gignere. *Cast.*

آستانه *āsitāne*. p. n. f. Limen. i. q. آستان دولت *āsitānei dewlet*, آستانه سعادت *āsitānei seâdet*. Porta felicitatis, seu felicissima. *La felice, augustissima porta.* آستانه سعادت آشیانه *āsitānei seâdet āšijānei sehinsāhyie*. Erga portam Imperialem felicitatis nidum, seu felicissimam. *All' Augusta porta nostra Imperiale. Ll.*

آستانه *estāne*. p. n. f. Locus quietis. *Lugogo di riposo. Ferh.*

آستانی *āsitāni*. p. n. f. Pertinens ad limen, seu metaph. ad aulam. *Ferh.*

استاورس *istawros*. t. n. f. ex Græco. 1) Signum crucis. 2) Crux. *Il segno della Croce, croce.*

استاه *estāh*. a. n. f. plur. ab است *ist*. Nates. *Est autem است esteh.*

استان *istān*. p. 2. perf. imperat. ab استاندن *istānden*. Accipe, sume. *Ferh.*

استبأه *istibāet*. a. V. [بوا 10. a] Stationem capere. *Wan.*

استباحه *istibāhæet*. a. V. [بوح 10. a] 1) Ad radicem secare. *Wan.* 2) pro مباح *mūbāh* e. Cujusque cupiditati permittere. *Lasciar libero, indifferente.*

استبار *istibār* a. V. [بور 10. a] Tentare, experiri. *Wan.*

استباعه *istibā-æ*. a. V. [بيع 10. a] 1) Velle vendere. 2) Vendi optare. *Wan.* 3) Venum exponere. *Voler vendere, chieder di vendere, dar a vendere.*

استباف *istibāk*. a. V. [سبق 8. a] 1) Contendere cursu. *Gareggiar nel corso. vel* 2) In jaculatione sagittæ. *Wan.*

استبان *istebān*, استپان *istipān*. p. n. f. Semen harmalæ, seu rutæ sylvestris. *Cast.*

استبأه *istibānet*. a. V. [بون 10. a] 1) Apparere. 2) Pro comperto habere. *Wan.*

استبداد *istibdād*. a. V. [بد 10. a] مستقل ار *mustekyl* ol. t. Solum in opere versari, vindicare sibi foli dominium absolutum. *Prendere del assoluto dominio. دعواي استقلال* *dæ^a wāi istyklālū* *istibdāde rāghyb oldy*. Aspiravit ad absolutum dominium. *Aspirò all' assoluto dominio. Sæ.*

استبداع *istibdā^a*. a. V. [بدع 10. a] Aliquid novum producere. *Wan.*

استبدال *istybdāl*. a. V. [بدل 10. a] *degistürmek*. t. Commutare. *Wan.*

استبر *istibr*. p. n. f. *adj.* 1) i. q. استر *ister*. Occa, pondus 4000 drachmarum. 2) i. q. سنير *fitir* 6½ drachmæ. 3) Semifis rotuli, seu libræ & sex drachmæ. 4) i. q. سنبر *sibr*. Crassus, magnus. *Cast.*

1) Certa & absoluta scientia scire aliquid. *Wan.* 2) Mundare se post lotium, post menstrua. *Tef.* 1) استبراز *istibrāz*. a. V. [برز 10. a] 1) Producere. 2) Provocare. *Produrre.*

ابو قالک اطلاس *istibræk*. a. n. f. 1) *eiil, kalyn-ætlæs*. t. Vestis serica crassior, pec. versicolor. *Raso speffo. Wan.* 2) استبرق حمرا *istibrækÿ hæmrā*. Vestis talis rubra. *Ah.* 2) Pannus auro intextus. *Wan.*

استبرقي *istibrækÿ*. a. part. Sericeus, variegatus. *Di raso speffo.*

استبصار *istibsār*. a. V. [بصر 10. a] In promptu esse aliquid. *Effer prompto. Wan.*

1) [بسل 10. a] استبسال *istibsāl*. a. V. 1) Occidere aliquem. *Amazzare.* 2) Conjicere femet in vitæ discrimen. *Wan.*

1) [بشر 10. a] استبشار *istibsār*. a. V. 1) *sewinmek* t. Lætari pec. nuntio fausto. 2) Annuntiare nuntium faustum. *Rallegrarsi di buone nuove, & recar buone nuove. Ll.*

[بشع 10. a] استبشاع *istibsā-æ*. a. V. Infidum existimare aliquid. *Wan.*

[بصر 10. a] استبصار *istibsār*. a. V. 1) Attentius considerare, perspicere, scrutari. *Mirrar con attenzione, considerare.*

[بضع 10. a] استبضاع *istibzā-æ*. a. V. 1) Mittere merces in alias regiones negotii causa. *Wan.*

1) [بطو 10. a] استبطاء *istibtæ*. a. V. 1) Cunctari. 2) Tardum, segnemve censere. *Wan.*

1) [بطان 10. a] استبتان *istibtān*. a. V. 1) Clam tenere. *Tener nascofsto.* 2) Occultare velle aliquid. *Wan.*

1) [بقي 10. a] استبکاه *istibkæ*. a. V. 1) Conserbare, superstitem servare. *Servare, conserbare intiero. Ik.* 2) Pudere. *Vergogniarsi. Wan.*

[بكي 10. a] استبکاه *istibkæ*. a. V. Excitare fletum. *Wan.*

[بل 10. a] استبلال *istiblāl*. a. V. 1) Convalescere. *Wan.*

[بهل 10. a] استبهال *istibhāl*. a. V. 1) Relinquere rem insignatam, & incustoditam. *Wan.*

[بهم 10. a] استبهام *istibhām*. a. V. 1) Ambiguum, & dubium esse sermonem. *Wan.*

استبي *üstübī*. t. n. f. Stuppa. *Stoppa.*

استبيلامك *üstübilemek*. t. V. Stuppa obturare. *Stoppare, riturar con istoppa.*

[ستر 8. a] استتار *istittār*. a. V. 1) Abscondere se. *Nascondersi. Wan.*

[نت 10. a] استتباب *istitbāb*. a. V. 1) Paratum esse. *Effer in prompto. Wan.*

[نم 10. a] استتمام *istitmām*. a. V. 1) Finire menses graviditatis. *Wan.*

اسبابة *iftisabet*. a. V. [ثوب 10. a] Petere remunerationem. *Wan.*

استنار *iftisāer*. a. V. [نار 10. a] Implorare auxilium tertii ad summendam vindictam. *Wan.*

استنارة *iftisāret*. a. V. [ثور 10. a] Erigere camelum inclinatum ad onus suscipiendum. *Wan.*

استنثار *iftisfār*. a. V. [نفر 10. a] 1) Canem retrahere caudam. 2) Subdere firmata posteriora vestis in subligaculum, seu cingulum femoralium. *Wan.*

استثقال *iftiskāl*. a. V. [ثقل 10. a] 1) Ve-xare, molestia afficere. 2) Aegre ferre. *Wan.*

استثنا *iftisnā*. a. V. [ثني 10. a] Excipere, eximere. *Eccettuare, cavare.* قياس *kyjāsī iftisnājī*. Syllogismus replicativus, ubi posito antecedente ponitur consequens, vel negato hoc negatur illud. *Gol.*

استجابات *iftigiābet*, استجواب *iftigwāb*. a. V. [جوب 10. a] 1) *kæbūl e. t.* Exaudire, acceptam habere petitionem. *Effaudire, accettare Sæ.* 2) Responsum dare. *Rispondere. Wan.*

استجادة *iftigiādet*. a. V. [جود 10. a] Censere aliquid bonum esse, seu pro bono habere aliquid. *Wan.*

استجاره *iftigiare*. a. V. (استجار *pro*) [اجره 10. a] *igiāreje almak, t.* Conducere. *Prendere a fitto V.* اجاره

استجاره *iftigiāre*. a. V. [جوره 10. a] 1) Auxilium petere. *Wan.* 2) Protectionem, & praesidium implorare. *Chieder proteziona.*

استجازه *iftigiāze*. a. V. [جوز 10. a] Petere veniam. *Chieder licenza. Wan.*

استجافة *iftigiāfet*. a. V. [جوف 10. a] Amplum, spatiosum esse. *Wan.*

استجداء *iftigdāe*. a. V. [جدأ 10. a] Petere emolumentum. *Wan.*

استجداد *iftigdād*. a. V. [جد 10. a] Innovare. *Wan.*

استجرا *iftigrā*. a. V. [جراً 10. a] Constituere mandatarium, vel procuratorem. *Wan.*

استجراح *iftigrāh*. a. V. [جرح 10. a] 1) Flagitiosum, iniquum esse. *Wan.*

استجراز *iftigrāz*. a. V. [جتر 10. a] Germinare semen. *Wan.*

استجعال *iftigāil*. a. V. [جعل 10. a] Cautilire canem. *Esser in caldo la cagnia. Wan.*

استجفاء *iftigfāe*. a. V. [جفا 10. a] Censere aliquid durum, & pravum. *Wan.*

استجلاب *iftiglāb*. a. V. [جلب 10. a] 1)

De loco in locum transferre, maxime vendendi ergo oves, camelos, captivos. *Gol.*

2) *ust.* Attrahere. *Attirare.* دوام *Part. I. Tom. I.*

تذکر نام و استجلاب ثنای انام اسبابی جمعند *dewāmī tezekkūrī nām we iftiḡlābī senāi enām espābī ḡem-ḡnde tekāsūllū ihmāl sājestei hāl degūldūr.* Indignum est statu hominis, negligentem se præbere in comparandis mediis, ad immortale reddendum nomen, & ad allicientas apprecationes mortalium. *Non deve l'uomo trascurare di far bene, e di obli-gar, operando bene, li mortali a celebrar eternamente il suo nome, & a pregar Iddio per lui. Sæ.*

استجمار *iftigmār*. a. V. [جمر 10. a] Defri-care sordes parvis lapillis. *Wan.*

استجماع *iftigmā*. a. V. [جمع 10. a] 1) Con-gregari, colligi. 2) Convenire velle. *Radunarfi, voler radunarfi.* 3) Equum inten-dere omnes vires ad currendum. *Wan.*

استجمال *iftigmāl*. a. V. [جمال 10. a] Ad plenius robur pervenire, seu adultum fieri camelum. *Wan.*

استجمام *iftigmām*. a. V. [جمم 10. a] Quies-cere facere equum vel ovem. *Wan.*

استجنان *iftignān*. a. V. [جن 10. a] Uti peplo. *Servirsene d'un abito donesco. Wan.*

استجواف *iftigwāf*. a. V. [جوف 10. a] Amplum, spatiosum esse. *locum. Wan.*

استجهال *iftighāl*. a. V. [جهل 10. a] Ha-bere aliquem pro stolido. *Wan.*

استحانة *istyhāset*. a. V. [حوت 10. a] Hu-mi quærere aliquid. *Wan.*

استحار *istyhār*. a. V. [سحر 8. a] Canere gallum tempore diluculi. *Wan.*

استحارة *istyhāret*. a. V. [حير 10. a] 1) Scif-citari. 2) Digeri. 3) Impleri aqua locum aliquem. *Wan.*

استحازه *istyhāze*. [حوز 10. a] Declinare, recedere. *Sfuggire, sottrarfi. c c ab. Sæ.*

استحاض *istyhāz*. a. V. [حوض 10. a] Col-ligi, seu confidere aquam in aliquo loco. *Wan.*

استحاضة *istyhāzet*. a. V. [حيض 10. a] Apparere sanguinem extra tempus menstruo-rum. *Wan.*

استحالة *istyhāl*. a. V. [حال 10. a] 1) *muhāl ol. t.* Impossibile, absurdum esse. 2) *hālinden dönmeğ. t.* Mutari de statu. *Mutare di stato.* سريع الاستحالة *seri-ül istyhāle.* Quod cito mutatur, tran-sit in alium statum, aut corrumpitur, & digestu facilis cibus. *Che presto cambia sta-to, si corrumpe, e si digerisce.*

استحالة *istyhālet*. a. V. [حول 10. a] Inspi-cere statum, & observare qualitatem rei. *Wan.*

1) [حب] *istyhāb*. a. V. [10. a] *Charum habere. Wan.* 2) *Eligere.* 3) *Gratum excipere. Scegliersi, prender affetto, tener caro.* 4) *istyhāb ioninden. Ex optione, non ex debito. Di propria elezione, non per debito. Tef.*

[حت] *istyhās*. a. V. [10. a] *In- stigare, incitare. Wan.*

[حج] *istyhāb*. a. V. [10. a] *Constituere aliquem janitorem. Wan.*

[حدث] *istyhās*. a. V. [10. a] *Accipere nuntium. Wan.*

[حد] *istyhād*. a. V. [10. a] *Acue- re cultrum. Wan.*

[حذاء] *istyhāe*. a. V. [10. a] *Pete- re, ut detur vel induetur sibi calceus. Wan.*

[حر] *istyhrār*. a. V. [10. a] *Inva- lescere. Wan.*

[حرم] *istyhrām*. a. V. [10. a] *Ap- petere coitum mārīs. Dicitur de animalibus, quæ habent ungulas fissas. Wan.*

[حسر] *istyhār*. a. V. [10. a] *Defa- tigare. Wan.*

[حسن] *istyhāsān*. a. V. [10. a] *1) Bonum censere, beneficii loco habere. Wan. 2) Approba- re, laudare. Stimar buono, approvare. 3) *tedbiri dil pezirini istyhāsān itti. Gratum ejus consilium approbavit. Approvò il di lui ottimo con- siglio. Sa.**

[حصد] *istyhāsād*. a. V. [10. a] *Ap- propinquare tempus messis. Wan.*

[حصف] *istyhāsāf*. a. V. [10. a] *1) Firmari negotium. 2) Duram & adver- sam esse fortunam. Affodarsi il negozio, e contrarietà di fortuna.*

[حضر] *istyhār*. a. V. [10. a] *1) Citare, præsentem sistere. Citare, far com- parire.*

[حط] *istyhāt*. a. V. [10. a] *De- trahere aliquid e solutione rei venditæ post factum jam contractum. Wan.*

[حفظ] *istyhāz*. a. V. [10. a] *1) Retinere memoria. 2) Memoriam mandare. Ritenere in memoria.*

[حقب] *istyhāb*. a. V. [10. a] *Portare peram. Wan.*

[حقير] *istyhār*. a. V. [10. a] *Contemptui ha- bere, vilipendere. Sprezzare, non stima- re. Ik.*

[حق] *istyhāk*. a. V. [10. a] *1) Justa petere. Wan. 2) *mustā- hāk ol. t. Mereri, dignum esse. Meritare,**

*esser degno. Ik. 3) *istyh- kākū mehāret. Excellentiam mereri, q. mā- gisterium promereri. Meritar d'esser gran- de, eccellente, o d'esser chiamato Mae- stro. Ik.**

[حقن] *istyhkān*. a. V. [10. a] *Enema ju- bere dari. V. *hokna ittürmek. t. Enema ju- bere dari. V. *حقنه***

[حكم] *istihkām*. a. V. [10. a] *1) *munkem ol. t. ll. *istykrār. Firmari, roborari. Confermarsi. Wan. 2) *kemālī istyhkāmī. Perfecta munitio ejus arcis. L'ef- ser assai forte, e munita. Sa. 3) *istyhkām dosti vū iekgi- het iciün. Ad firmandam, promovendamque amicitiam, & concordiam. Per coltivare, ed accrescere l'amicizia, e concordia. Ll. 4) *istyhkām sulhu sa- lah, we istykrārī ahtū pejmān iciün. Solum- modo ad confirmandam, promovendamque almam pacem, & capitulationes. Per confermare, e promovere l'alma pace, e ratificare, o osservare li capitulationi. Ll. 5) *istyhkām wirmek. Firmare, roborare. Confermare. 6) *istyhkām wirmek. Firmare, promovere pa- cem. Promovere la pace. Ll. 7) *istyhkām bulmak. Firmari, roborari. Confermarsi, promoveri. Sa.*********

[حلو] *istyhāl*. a. V. [10. a] *tatlu ol. t. Dulce esse. Wan.*

[حلب] *istyhālāb*. a. V. [10. a] *Mulgere. Mugnere. Wan.*

[حلس] *istyhālās*. a. V. [10. a] *Herbam tegere faciem terræ. Wan.*

[حلف] *istyhālāf*. a. V. [10. a] *Adjurare. Scongiurare. Wan.*

[حل] *istyhālāl*. a. V. [10. a] *1) *hālāl tutmak. t. Legitimum, aut licitum censere. Wan. 2) *Petere, ut legiti- mum censeatur. Stimar legimo, chiedere per legitimo. Tef.***

[حش] *istyhāmās*. a. V. [10. a] *Excandescere ira. Wan.*

[حيف] *istyhāmāk*. a. V. [10. a] *Fatum reputare aliquem. Wan.*

[حمل] *istyhāmāl*. a. V. [10. a] *1) *götürmek istemek. t. Velle portare, vel in se fuscipere. Voler portare, e pren- der sopra di se. Wan.**

[حم] *istahmām*. a. V. [10. a] *1) *issi sū ile iaikanmak. t. La- vare se aqua calida in balneo, vel thermis.**

2) Vivere. *Wan.* 3) in genere lavare corpus. *استحوذ* *istyhawāz.* 2. [V. 10. a حوز] Prævalere, superiorem evadere. *Wan.*

اوتنهف *istyhjā.* 2. V. [10. a حی] *utahmak.* 1. 1) Pudore affici. *Wan.* 2) In vis relinquere. *Vergognarsi, arrossirsi.*

استخ *estāch.* p. n. f. Hircus. *Cast.*

استخاد *istichāz.* 2. V. [10. a احد] 1) Accipere, fumere. 2) Depressum tenere caput ob dolorem capitis, aut oculorum. *Wan.*

استخار *istychār,* seu *استخاره* *istychāre.* 2. V. [10. a خور] *i, q.* *استعطاف* *isti-tāf.* 2. Propensionem animi conciliare. *Wan.*

خیر *istychāre.* 2. V. [10. a خیر] *خیر* *chāir* *istemek.* 1. 1) Petere eligi. 2) Bonum petere, & propitium Dei favorem, ac bonum rei susceptæ successum petere.

استخاره کردن *istichāre kerdēn.* Per sortes consulere coranum. *Mos orientalium, cum primis vero persarum, ut Coranum explicent, & quod illorum oculis primum occurrit, hoc notam habere credunt, ad rem bonam adipiscendam, vel malam avertendam. Re-*

land. امرای نیک رایله استشاره و اصابت صنواب *umerāi nik-rāile istisāre, we ysābeti sawāb iciūn istychāreden son-ra.* Postquam consilium inivit cum prudentibus consiliariis, propitiumque Dei fa-

vorem, ut, quod optimum factu esset, eligeret, ad felicem cœpti successum consequendum, imploravit. *Doppo aver tenuto consiglio con li suoi prudenti Ministri, e chiesta dal cielo la grazia di appigliarsi alli migliori mezzi di far riuscir l'impresa. Sæ.* ادنه فتحي اچون استخاره بيورلدي *edrene fethy iciūn istichāre būürlydy.* Propitium invocatum est numen ad expugnandam feliciter Adrianopolim. *Fu concluso con l' aiuto di dio di espugnar Adrianopoli. Sæ.*

استخباء *istychbāe.* 2. V. [10. a خبا] Fingere tentorium, & in illud intrare. *Wan.*

خبر *istychbār.* 2. V. [10. a خبر] *تفحص* *chāber istemek.* *استفسار* *istifsār.* *تفحص* *tefahhus.* 2. *پورسیدن* *pürsiden.* p. Expetere nuntium, interrogare, percunctari, investi-

gare. *Dimandar nuova, interrogare, informarsi. c c ab, loco nostri de.* *استخبار اطوار* *istichbār atwār*

كفار و احوال الرني سپاه اسلامه اخبار اچون اولندي *ahwāllerini sypāhi islāme ichbār iciūn irsāl olundy.* Missus est ad capeffendam notitiam Infidelium, & ad renuntiandum exercitui Fidelium statum illorum. *Fu mandato ad informarsi de gl' andamenti, ò a riconoscere il*

posto de' nemici Infedeli, e per avvisarne l' esercito de' Fedeli. Sæ.

استخدام *istychdām.* 2. V. [10. a خدم] *قوللتمک* *kullanmak.* 1. Adhibere, uti opera alicujus, famulum conducere. *Adoprare, servirsi di alcuno. Ik.* *استخدام اولتمک* *istichdām olunmak.* Adhiberi, & pro nostro installari. *Esser installato, & adoprato per ministro. Ll.*

استخزاء *istychzāe.* 2. V. [10. a خذأ] Submissum, & humilem se exhibere. *Wan.*

استخحر *istāchr.* p. n. f. Lacus stagnum. *Cast.*

استخحر *istychār.* p. n. prop. Civitas, quæ antiquis Persepolis dicta est. *Herb.*

استخراج *istychrāg.* 2. V. [10. a خرج] 1) Petere exire. 2) Extrahere, secernere optimum. *Cavar fuori, sciogliere il migliore. Wan.*

استخساس *istychsās.* 2. V. [10. a خس] Habere aliquem pro vili, & ignobili. *Wan.*

استخفا *istychfāe.* 2. V. [10. a خفي] Abscondere. *Wan.*

استخفاف *istychfāf.* 2. V. [10. a خف] *خفيف طوتت* *iejni, we chāyf tutmak,* *حقارتله نظر* *hākāretile nāzār e. t. 1)* Levem censere. 2) Despicere. *Sprezzare, far poca stima. Tef.*

استخلاب *istychlāb.* 2. V. [10. a خلب] Demetere herbam. *Wan.*

استخلاص *istychlās.* 2. V. [10. a خلاص] 1) Seligere. *Wan.* 2) Liberare. 3) Liberationem procurare. 4) Purum, ac sincerum esse velle. 5) Puram sibi reddere. 6) Integram sibi vindicare rem. *Liberare, e procurar di liberare. Gol.*

استخلاط *istychlāt.* 2. V. [10. a خلط] Admittere camelum marem ad femellam. *Far coprir la camela. Wan.*

استخلاف *istychlāf.* 2. V. [10. a خلف] 1) Extrahere aquam e puteo. 2) Substitue-re in suum locum successorem. *Wan.* 3) Relinquere post se, v. g. liberos, posteros. *Lasciar in luogo suo, far succedersi. Ik.*

استخمار *istychmār.* 2. V. [10. a خمر] Redigere aliquem in vilem servitutum. *Wan.*

استخوان *üstüchān.* p. n. f. 1) *گمک* *gemük* 1. *عظم* *ēzm.* 2. Os. *Össo.* 2) Fundamentum ædificii. 3) Textus libri. 4) Cadaver aridum animalis. 5) Nucleus. *Wan.* 6) Supellex domestica. *Cast.* * *Express. poet.*

استخوان *üstüchānio best. i. e.* *انک اصلني بيان* *onün-āslyni bejān ejledi.* Causam illius rei manifestavit, vel rem cum suis circumstantiis, prouti se habet, palam fecit. *استخوان قصده فرهاد و مجنون بسته اند* *üstüchān kyssāi ferhādu megnūn beste end.* Fundamentum narrationis de Ferhad & Megnun

patefecerunt. *استخوان قصه خوانان* ūstūchānī k̄yffæ chānān. Tumidum præludii genus, quale publici apud orientales fabularum narratores narratiunculis suis præmittere solent. *Ferh.*

استخوان پاره ūstūchānpāre. p. n. f. comp. Officulum, frustum ossis. *Pezzo d'osso. Ik.*

استخوان بزرگ ūstūchānī būzūrīk. p. n. f. compos. Os magnum. *Ferh.*

استخوان بند ūstūchān bend. p. n. f. comp. *جبره* gebīre. a. Fracti ossis vinculum, seu ligamen. *Ferh.*

استخوان خوار ūstūchān chār. p. n. f. comp. *لوری کوشی* lūrī kūšī. t. Ossivorus. Proprie nomen avis, quæ non nisi ossibus pascitur. *Ferh.*

استخوان رند ūstūchānrend. p. n. f. comp. *هیا کوشی* hūmā kūšī. Manucodiata, avis quæ aere vesci dicitur. 2) Aquila nigra. *Ferh.*

استخوان رنگ ūstūchānreng. p. n. f. comp. i. q. præced. *Ferh.*

استخوان زنه ūstūchānzene. p. n. f. comp. *قرنال* kærtāl. t. 1) Aquila, 2) Avis magna, quæ tantum ossibus pasci scribitur, dorso rubra, aquilæ species maxima, nec tamen cum illa certare posse dicitur. *Cast.*

استداد istidād. a. V. [8. a] Coniungere rem suam. *Wan.*

دورنگ istidāre. a. V. [10. a] 1) Circumire, gyrum ducere circum aliquid. 2) Rotundum, gyratum esse. *Girare, voltar attorno, & esser rotondo, e girato.*

استدامت istidamet. a. V. [10. a] 1) Immorari alicui rei, cunctari. *Wan.* 2) Assiduum esse. 3) Tranquillum ac quietum esse velle. *Indugiare, esser assiduo.*

استدانه istidāne. a. V. [10. a] 1) *برجی طلب* borģī tælæb e. t. Repetere debitum. 2) mutuuum petere. *Chiedere a credito. Wan.*

اردنجه istidbār. a. V. [10. a] *استدبار* ardinge gūmek. t. (*استقبال* ystikbāl) Pone ire, sequi. *Andar dā dietro.*

یقین istidrāg. a. V. [10. a] 1) Paulatim, & gradatim promovere. *Wan.* 2) In malam partem demovere, seu delabi sinere. *Far salire, o calare da grado.* *استدراج مکر ایچون* istidrāgī mekr ičiūn. Ad tollendam paulatim malitiam. *Per rimuovere a poco a poco il male. Tef.* *استدراجی منتہی ایسه* eger mūdde-ī istidrāgī muntehī ise. Si finietur tempus progressus ipsius. *Se'l tempo del suo avanzamento sarà compito. Sæ.*

استدراجی istidrāgī. a. part. Pertinens ad paulatim & gradatim factam rei alicujus promotionem. *Ah.*

صاغف istidrār. a. V. [10. a] 1) *بري بري* saghmak. t. Mulgere. *Wan.* 2) *اردنجه تيز تيز اتيک* biri biri ardinge tyz tyz. e. t. Vnum statim post alium mittere. 3) *اقتيف* akytmak. t. Expressere unum post aliud, ut ventus pluviam ex nu be. 4) Continuo donare.

درك istidrāk. a. V. [10. a] 1) Restituere rem amissam in locum suum. *Wan.* 2) Assequi velle. 3) Assequi. 4) Intelligere. *حرف استدراك* hærf istidrāk. Particula. Exceptionis, ut *لكن* lakīn. Sed, verum. *Vide in حرف*

دعو istid-ā. a. V. [10. a] 1) *نسند مسكنت ايله طلب* bir nesnei meskenet ile tælæb e. t. Petere submisse, rogare. *Chiedere suppliche uolmente.* 2) Felicem precationem, seu benedictionem rogare. *Chieder benedixioni, o preghiera.*

استدعا istid-ā wū istirģiā e. Submisse petere, supplicare. *Ll. ما بين اتديار* istid-āi yslāhī mābejn ittiler. Petierunt reconciliationem partium, h. e. rogarunt eum, ut curaret partes pacificari, seu diffidia componi. *Lo pregarono, che si interponesse fra le parti, e procurasse d'accordarle insieme. Br. Sæ.*

استدعای توفيق ايدوب istid-āi tewfik idüp. Concursum petens divinum. *Raccommandandolo alla tutela di Dio. Br. Sæ.*

استدعای دعا و همت ايلردی istid-āi duā wū himmet eilerdi. Rogabat, ut illi benediceret, & felicia precaretur. *Pregavalo di porger præci a Dio per lui, & augurarli felici successi, e prosperi avvenimenti Br. Sæ.* *استدعا همت کفار اتدی* istid-āi hezimetī kliffār itti. Petiit à Deo profligationem Infidelium. *Pregò di perdere quelli Infedeli Sæ. Br.* *شاهك قدومنی استدعا اتديار* sähün-kudūmini istid-ā ittiler. Rogarunt, ut Rex veniret. *Aspettavano con grandissimo desiderio la venuta del Rè. Sæ. Br.*

دفا istidfæ. a. V. [10. a] Calefacere se. *Scaldarsi. Wan.*

دفع istidfā. a. V. [10. a] Petere remotionem alicujus, v. g. ab officio. *Wan.*

دق istidfāf. 1) a. V. [10. a] Facilem se præbere. 2) n. f. Rectitudo, integritas. *Wan.*

دق istidkāk. a. V. [10. a] Subtilem facere rem. *Affottigliare. Wan.*

دل istidlāl. a. V. [10. a] 1) *دلالت* tælæbi delâlet e. t. Conari demonstrare. 2) Demonstrare, argumentari. 3) Colligere, elicere aliquid ex aliqua re. *Cercar di dimostrare, dimostrare, argomentare da una cosa all'altra. Sæ.* *آيت ايله* aietile istidlāl olunmistür. *Scri-*

Scriptura Sacra de monstratur. Si dimostrā dalla Sacra Scrittura. Tef. بوندن استدلال ایده. *bundan istidlāl ide*. Hinc demonstrer, eliciat. *Da quī cavi, & argomenti*. Tef. خبر سید اولنور *chæberī sejjidūl beşerden bu mæ'nā istidlāl olunur*. Hic sensus elicitur ex traditione Principis mortalium (Mohammedis). *Ciò si cava dalla Traditione di Mahomete*. Ik.

استندن *isteden*. p. V. 1) Stare. 2) Stando opperiri. *Ferh*.

استذراً *istizrāe*. a. V. [10. a ذراً] Catullire pecus. *Wan*.

استذماً *istyzmāe*. a. V. [10. a ذماً] Investigare, & elicere secreta alicujus. *Wan*.

استذمام *istyzmām*. a. V. [10. a ذم] Facere aliquid reprehensione dignum. *Wan*.

استر *āster vul. astar*. p. t. n. f. بطانه *bitāne* a. 1) Subducturæ serviens tela crassior, & rarior. 2) Ipsa subductura, seu tela, aut pannus subductus. *Tela da fodrare, fodra*. *Ferh*.

استر *ester*. p. n. f. Mulus. *Mulo*. V. قتر *qatr*.

استر *ister*. t. 1) 3. pers. præf. ab استمك *istimik* Vult.

2) Sive pec. repetitum. O, ò sia, sia. 3) Etiam si, quantumvis. *Benche, ancorche*. کرک اول *kerk ol*, *kerk bu*. Sive hic, sive ille. *Sia questo, sia quello*.

استر *ister*, استرا *istirā*. p. n. f. i. q. استار *istar*. 1) Occa, libræ 2¼ 2) Peritio. 3) pro استبر *istebr*. Grossus, crassus. *Cast*.

استرا *istirāe*. a. V. [10. a راً] Censere aliquem hypocritam. *Wan*.

استره *üstürā*. t. n. f. Novacula. *Rasojo*. V. استرابه *istirābet*. a. V. [10. a ریب] Malum judicare de homine cæteroquin suspecto. *Wan*.

استراثة *istirāset*. a. V. [10. a ريث] Censere aliquem segnem, tardum in peragendo opere. *Wan*.

استراحت *istirāhet*. a. V. [10. a روح] دکنمک *din-lenmek*. t. Quiescere, requiescere. *Riposare, riposarsi*.

استرار *isterār*. p. n. f. عدسة *ædeset*. a. Lenticulæ granum unum. *Ferh*.

استراضة *istirāzet*. a. V. [8. a سرض] Colliigi, & consistere aquam in uno loco. *Wan*.

استراط *istirāt*. a. V. [8. a سراط] Deglutire. *Wan*.

استراف *istirāk*. a. V. [8. a سرف] اوغرلق *oghurlamak*. t. Surripere, furtim auferre. *Rubbärre, toglier furtivamente*. *Tef*.

استرال *istirāl*. a. V. [10. a رآل] 1) Adolescere pullum struthiocameli. 2) Evellere certam aliquam herbam, collo struthiocameli similem. *Wan*.

Part. I. Tom. I.

استربا *esterbā*. p. n. f. قترجي *katyrġi*. Mulio. *Mulattiere*. Usitatus استربان *esterbān*.

استربان *esterbān*. p. n. f. i. q. præc. التماس *iltimās* c. t. Petere, rogare. *Pregare, chiedere*. اولنمامک باینده استرجا و التماس *olunmamak bābinde istirġiā wli iltimās olunmistür*. Rogatum est, ut id non fieret. *Si è pregato, che non si facesse*. *Ll*.

استرجاع *istirġiā*. a. V. [10. a رجع] 1) Repetere datum. *Reprendere qualche sè dato*. 2) عند *yndel musybe innā lillāhi we innā ilejhi rāġi-ūne dimek*. h. e. In adversitate, aut gravioribus malis dicere, aut proferre hæc ipsa verba, quæ significant Utique nos Dei sumus, & certe ad eum revertemur. *Ricorrere a Dio nella tribolazione, con dire quelle parole arabe cavate dall Alcorano*. *Wan*.

استرحال *istirhāl*. a. V. [10. a رحل] Petere, ut ephippium cameli ornetur, vel non ornetur. *Wan*.

استرخا *isterchā*. p. adj. Laxus, languidus. *Cast*.

استرخا *istirchā*. a. V. [10. a رخو] Laxari. *Esser rilasciato*. *Wan*.

استرداد *istirdād*. a. V. [10. a زد] ویردوکن *wirdūġin jine dilemek*, vel کیرو *girū istemek*. t. Repetere datum, sive ablatum. *Chiedere la resa, ò restituzione* *Sæ*. استرداد و دیع *istirdadi wedi*. Repetere fidei commissum, seu depositum. *Ripetere, richiedere il deposito*. *Sæ*.

استرداف *istirdāf*. a. V. [10. a ردف] Petere, ut incedat unus post alium. *Wan*.

استردن *üstürden*, p. V. Fodere. V. استردیا *istiridia*, vul. *stridia*. t. n. f. ex *Græca*. *Ostrea, Ostrega*.

استرسال *istirsāl*. a. V. [10. a رسل] 1) Negligere comam. 2) Comparare sibi habitum in aliqua re per continuam ejus meditationem. *Wan*.

استرش *üstüris*. p. n. f. Vomer. *Vomerò*. *Ferh*.

استرضاء *istirzāe*. a. V. [10. a رضو] رضاسن *ryzāsin talab* c. t. Beneplacitum captare, velle placere. *Cercar di compiacere*.

استرعا *istirā-ā*. a. V. [10. a رعاً] Petere magisterium pecuarium. *Wan*.

استرعاف *istirā-āf*. a. V. [10. a رعف] 1) Præripere celeritate equum. 2) Lapidem vulnerare pedes cameli, ita, ut sanguis effluat. *Wan*.

استرفاد *istirfād*. a. V. [10. a ردف] Petere auxilium. *Wan*.

استراحت *istirāḥ*. a. V. [10. a رفه] *istirāḥat* e. t. Quiescere. *Riposare.*

استرقاع *istirkā*. a. V. [10. a رقع] *Competente tempore dari vestes ad faciendum.* Wan.

استرقاق *istirkāk*. a. V. [10. a رق] 1) Subtile, tenue esse aliquid. 2) Mancipare. 3) Captivum ducere in servitutem. *Far schiavo, prender prigione.* Wan.

استرقاق اولانلر *istirkāk olanlar*. Bello capti. *Fatti schiavi, li Prigioni.* Sæ. اعناق استرقاق *istirkāký æ'nāký ehli sí-kāk olunmaghyle*. Subjugatis cervicibus diffidentium, sese opponentium. *Ridotti al giogo li colli de' nemici.* Sæ. V. etiam وثاق

استرک *isterek*. p. n. f. مبيعه سايک *mī-æei sāile*. a. كونه كونه *kara gonlyk*. t. Styrax sicca. *Storace. Ferh.*

استرلاب *üstürlāb*. t. n. f. *Ex græco.* Astro-labium. V. اسطرلاب

استرلک *astarlyk*. t. n. f. 1) Subductura. 2) Tela pro subductura. (*ut طونلق donlyk, vel قفنانلق kaftanlyk* t. Tela, vel pannus pro veste interiori) 3) Quantum sufficit pro subducenda veste. *Tela da fodrare, fodra, & quanto basta per fodrare un vestito.*

استرلک *astarlamak*. t. V. Subducere. *Fodrare.*

استرلو *astarlü*. adj. t. استرلنیش *astarlanmis*. t. part. Habens subducturam, seu subductus. *Fodrato.*

استرمام *istirmām*. a. V. [10. a رقم] 1) Esse tempus, vitiosum murum reparandi. Wan. 2) Restauratione opus habere. 3) Velle restaurare.

استرموک *estermük*. p. n. f. comp. *Struthio-camelus, q. Cameli avis.* Cast.

استرنج *istereng*. p. n. f. الصنم الجبر *jebrāhūs-ifsanem*. a. Mandragora. *Ferh.*

استرنک *isterenk*. p. n. f. *idem q. præc.*

استرنک *üstüreng*. p. n. f. 1) Sterilis, & infæcunda mulier. 2) Platanus arbor. *Ferh.*

استرواح *istirwāh*. a. V. [10. a روح] *Afuerere alicui rei.* Wan.

استرون *istirun*, *üstürwen*. p. n. f. 1) Sterilis, & infæcunda mulier, vel pecus. Wan. 2) Cynosbatus, rosa canina. *Cast.*

استره *üstüre*, vul. *usturā* p. t. n. f. موسی *musā* a. Novacula. *Rasojo.*

استرهاب *istirhāb*. a. V. [10. a رهب] *Terrefacere.* *Ferh.*

استرهلک *usturalyk*. t. n. f. comp. alias استره قیوری *ustura kubury*. t. Theca novacularum, pectinumque. *Stuccio di rasoj, pettini.*

استزاده *istizāte*. a. V. [10. a زيت] *Petere olivas ab aliquo.* Wan.

استزاد *istizād*. a. V. [10. a زيد] *Augmentum petere, amplius quid requirere.* V. *Gol.*

استزاره *istizāre*. a. V. [10. a زور] *Invitare aliquem ad visitandum se.* Wan.

استزال *istizāl*. a. V. [10. a زل] 1) *tajandürmak*. t. Suffulcire. *Appoggiare.* Wan. 2) *Cæspitare*, ad cæspitandum se movere. *Gol.*

استسداد *istisdād*. a. V. [10. a سد] *Obstrui, occludi januam: Effer chiusa, serrata la porta.* Sæ.

استسعا *istis-ā*. a. V. [10. a سعي] سعایت *sy-āiet taleb* e. t. 1) *Petere à servo manumisso servitia in complementum acceptæ mercedis.* Wan. 2) *Petere, ac velle, ut quid fiat.* *Gol.*

استسعاد *istis-ād* a. V. [10. a سعد] 1) *Pro fausto quid reputare.* Wan. 2) *Felicitatem captare, quærere.* 3) *Suppetias rogare.* *Gol.* 4) *q. Felicitari, condecorari.*

شرف *šerf* 1) *پابوسی ایله استسعادنه اجازت علیه لری مقرون اولدی şerefi pābūsī ile istis-ādine igiāzeti ālijeri mækrün oldi.* Data illi est clementissima facultas, felicitatem captandi ex nobilitate deosculationis pedis ejus. Sæ. *Gli fece grazia di poter baciargli li piedi.* Br.

استسعار *istisæ-ār*. a. V. [10. a سعار] *Accendere ignem.* Wan.

استسفاف *istisfāf*. a. V. [10. a سف] *Manu capere triticum, polentam.* *Gol.*

استسقا *istiskā*. a. V. [10. a سقي] *iaghmur tælæb* e. t. *استسقا رنجده* *istiskā rengine giriftār* ol. t. *Acht.* 1) *Hydrope laborare.* 2) *Expetere potum, aquam, pluviamve.* 3) *Haurire aquam ex puteo.* 4) *Portare aquam in utre.* *Bramare acqua, aver l'idropisia.* Wan.

استسقا *istiskā*. a. n. f. *Hydropisia.* *L'idropisia.* *Gol.*

استسلاف *istislāf*. a. V. [10. a سلف] *In antecessum dare pecuniam ita, ut postea certo tempore tradantur merces.* Wan.

استسلال *istislāl*. a. V. [10. a سل] *Eyaginare gladium.* *Sfodrar la spada.* Wan.

مطبع *istislām*. a. V. [10. a سلم] *muty-ū münkād* ol. t. 1) *Amplecti fidem Moslemicam.* 2) *Submittere se alterius judicio.* *Professar la fede Muhamedana, sottoporsi.* *تقديم مقدمات صلح و* *istislām idüp.* *Præmissio tractatu præliminari de pace, & deditioe.* *Procurando l'accordo, e la resa.* Sæ.

استسمان *istismān*. a. V. [10. a سمن] 1) *Reputare aliquem pinguem.* 2) *Petere adipem ab aliquo.* Wan.

سهل *istishāl*. a. V. [10. a] Facile, leve cenfere aliquid. *Wan.*

مشورت ۱) [شور] *istisāre*. a. V. [10. a] *mesweret e. t.* Consulere, consilium petere. 2) Pinguescere camelum. 3) Consilio indigere. *Chieder configlio, configliarsi.* بر ۱) *bir kimesne ile istisāre e.* Deliberare cum aliquo de aliqua re. *Deliberare di qualche cosa con alcuno.* Sax. *istisārei semti sawāb üzre iken.* Consultando de recta via. *Nel consultare del più dritto sentiero.* Ik.

عفتشاطله *istisāte*. a. V. [10. a] Effervescere ira. *Wan.*

اششرا *istisrāe*. a. V. [10. a] Adversari, contumacem esse equum, hominem. *Wan.*

۱) [شرف] *istisrāf*. a. V. [10. a] Admota superciliis, manu attente aspicere aliquid. 2) Aspicere aliquid propriis oculis. *Wan.*

اششعار *istisā-ār*. a. V. [10. a] Celare timorem. *Wan.*

۱) [شفا] *istisfāe*. a. V. [10. a] Petere medicinam. 2) Adhibere remedium. *Wan.*

اششفاع *istisfā*. a. V. [10. a] شفاعت [شفع] *istisfā*. a. V. [10. a] Implorare intercessionem. *Chieder intercessione.*

اششلا *istislāe*. a. V. [10. a] Eripere, liberare. *Wan.*

اششمام *istismām*. a. V. [10. a] قوقولم *istismām*. a. V. [10. a] *kokulamak. t.* 1) Odorari. 2) Subodorari. *Odorare, fiutare.* مرامي نه اندوگني اششمام *merāmī ne idugīni istismām itmēgin.* Subodoratus quid intenderet. *Avendo sentore della di lui intenzione.* Sax.

اششهاد *istishād*. a. V. [10. a] شاهد ۱) [شهد] *istishād*. a. V. [10. a] *sāhid tutmak. t.* Testem appellare. 2) Testes adhibere. *Prender à testimonio, prender testimonii.* Sax. 3) شهادت طلب ۱) *sehādet taelab e. t.* Expetere martyrium, pro Dei causa martyrio occumbere. *Bramar il martirio, morir martire.* *Wan.*

اششهار *istishār*. a. V. [10. a] شهرت *istishār*. a. V. [10. a] *suhret taelab e. t.* Cupere celebrari. *Procurar di renderfi celebre, famoso.*

اششصابه *istysābet*. a. V. [10. a] صوب *istysābet*. a. V. [10. a] *Habere aliquid pro recto & bono.* *Wan.*

اششحاب *istishāb*. a. V. [10. a] صاحب ۱) *musāhābet e. t.* Appetere alicujus colloquium. 2) Mansuescere. 3) Af sociare, focium sibi esse velle. *Renderfi domestico, e familiare.*

اششصاح *istyshāh*. a. V. [10. a] صح *istyshāh*. a. V. [10. a] *bona valetudine.* *Wan.*

اششصغار *istysghār*. a. V. [10. a] صغر *istysghār*. a. V. [10. a] *hakyr görmek. t.* 1) Parvum aestimare aliquid. *Wan.* 2) Parvi aestimare, despiciere aliquid. *Stimar picciolo, sprezzare.* اورندلمك ۱) [صغو] *istysfāe*. a. V. [10. a] *örindelemek. t.* Eligere. 2) Sumere meliorem partem rei. *Scerner il meglio.* *Gol.* 3) *Univas accipere opes, prorsusque exhaustire.* *Wan.*

اششصلاح *istyslāh*. a. V. [10. a] صلح *istyslāh*. a. V. [10. a] *Sec-tari probitatem.* *Wan.*

اششصباغ *istismāgh*. a. V. [10. a] صباغ *istismāgh*. a. V. [10. a] *Colligere ex arboribus gummi arabicum.* *Wan.*

اششصواب *istiswāb*. a. V. [10. a] صوب *istiswāb*. a. V. [10. a] 1) Approbare. 2) Rectum cenfere. *Appro-vare, stimar giusto.* *Ik.* اششصواب کرده ۱) *istiswāb kerdei ukālā dir.* Rectum reputatur à Sapien-tibus. *E cosa approva-ta dalli uomini di giudicio.* *Ik.*

اششصوا *istyszat*. a. V. [10. a] ضوا *istyszat*. a. V. [10. a] 1) Splen-dere. 2) Consultare cum aliquo. *Wan.*

اششصوامه *istyszamet*. a. V. [10. a] ضميم *istyszamet*. a. V. [10. a] *Injustitiam exercere.* *Wan.*

اششصحاك *istyzhāk*. a. V. [10. a] ضحك *istyzhāk*. a. V. [10. a] 1) Irridere. 2) Ridere. *Riderfi, beffare.* *Wan.*

اششصضرا *istyzrāe*. a. V. [10. a] ضرا *istyzrāe*. a. V. [10. a] *Irrue-re in aliquem fraudulenter.* *Wan.*

اششصضراب *istyzrāb*. a. V. [10. a] ضرب *istyzrāb*. a. V. [10. a] *Mel candescere, & consolidari.* *Wan.*

اششصصعاف *istyzāf*. a. V. [10. a] صعاف *istyzāf*. a. V. [10. a] *Cenfere aliquem esse debilem.* *Wan.*

اششصصطابت *istytābet*, اششصصطابه *istytābe*. a. V. [10. a] طيب *istytābet*, *istytābe*. a. V. [10. a] 1) *eiū we pāk bulmak. t.* Bonam, gratamque comperire rem, probare. *Trovare buono, approvare.* 2) اششصصصنجا *istingiā*. a. Mundare ritu Turcico extre-ma penis, & alvi, abluendo, vel abstergendo. *Tef.*

اششصصسطار *istytār*. a. V. [8. a] سطر *istytār*. a. V. [8. a] *iaz-mak. t.* Delineare, scribere. *Scrivere.* *Wan.*

اششصصسطاره *istytāre*. a. V. [10. a] طير *istytāre*. a. V. [10. a] *perākende ol.* 1) *fās ol.* 1) Dispergi, diffundi. 2) Diffundere se. 3) Rapidum esse. *Dispergersi, diffondersi.*

اششصصصطابت *istytā-āt*, vel *istytā-ā*. a. V. [10. a] طوع *istytā-āt*, *istytā-ā*. a. V. [10. a] *kādyr ol. t.* 1) Valere, posse. *Potere.* *Wan.* اششصصصطابت *istytā-āt*, *istytā-ā*. a. V. [10. a] *šifā-āte istytā-āt olmanup.* Non ausus est intercedere pro iis. *Non osò mai d'intercede-re per loro.* *Br. Sax.*

اششصصصطاله *istytāle*. a. V. [10. a] طول *istytāle*. a. V. [10. a] *Superbire, superbia efferi.* *Superbirsi.* *Wan.*

اششصصصطباب *istytāb*. a. V. [10. a] طب *istytāb*. a. V. [10. a] *Applicare morbo conveniens medicamentum.* *Wan.*

استطرد *iftytrād*. 2. V. [10. a طرد] Fugam simulando decipere, & vincere hostem in pugna. *Wan.*

استطعم *iftytā'ām*. 2. V. [10. a طعام] Petere cibum. *Wan.*

استطفا *iftytfāf*. 2. V. [10. a دف] Probum se exhibere. *Wan.*

1) [طلع 10. a] *iftytlā'* 2. V. [10. a طلع] Perspicere, penetrare. 2) Explorare, investigare. *Scorgere, penetrare, riconoscere. Wan.* استطلاع احوال سپاه ایچون *iftytlā' ū aḥwālī sipāh ičün.* Ad explorandum statum exercitus. *Per veder in che termine si trovasse l'essercito. Sa.*

استطام *iftytmām*. 2. V. [10. a طم] Esse tempus radendi pilos in corpore. *Wan.*

استظلال *iftyzlāl*. 2. V. [10. a ظل] استظلال *iftyzlāl*. 2. V. [10. a ظل] *gölgelenmek*. 2. Considerare in umbra, umbram captare.

حفظا *iftyzhār*. 2. V. [10. a ظر] حفظا *iftyzhār*. 2. V. [10. a ظر] *hıfz e.* 1) استعادة *ifty-āne* e. t. 1) Memoriae mandare. 2) Recitare. 3) Servare, (ع. q. repone tanquam in locum securum *Sa.*) 4) Protectionem petere. *Recitar à mente, servare, riporre in luogo sicuro, cercar protezione, aiuto. Wan.* اول حصاره استظهار ایتکه *ol hysāre istryzhār itmegile.* Confisi illa arce. *Appoggiandosi a quella fortezza. Sa.* ضابط حصار استحکام بارو دیواره استظهار ایدوب *zabit ū hysār istryhkāmī barū dīware istryzhār idüp.* Praefectus arcis confisus munitioni propugnaculorum, ac murorum. *Il comandante della piazza assicuratosi dalla solidità de' muri, e dalla fortezza de' baluardi. Br. Sa.* هر بری استظهار شاه نامدار ایلدیله *her biri istryzhārī sāhī nāmdār eileđiler.* Omnes & singuli inclytum regem defende runt, & protexerunt. *Tutti difesero il re Br.*

تکرار *ifty-āde*. 2. V. [10. a عود] تکرار *ifty-āde*. 2. V. [10. a عود] *tekrār olmasin tælæb* e. t. Petere, ut quis quid repetat, aut iteret. *Pregar di tornar à fare, o replicare qualche cosa. Wan.*

استعاده *iftyāze*. 2. V. [10. a عود] استعاده *iftyāze*. 2. V. [10. a عود] *nā-ūzū billāhi minešsejtānirreğim. h. e.* Confugimus ad Deum a Diabolo execrando. *Dire, Iddio ci guardi dal maledetto Demonio.* استعاده *ifty-āze* *lā hæwl ile.* Confugium ad Deum, dicens *لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم* *lā hæwle, we lā kuwwete illā billāhil ālijil āzŷm.* Non est

vis, neque potentia nisi in Deo excelsio magno. *Ah.*

عارینه 1) [عور 10. a] *ifty-āre*. 2. V. [10. a. عور] عارینه 1) [عور 10. a] *ifty-āre*. 2. V. [10. a. عور] *ārijetæ istemek.* e. Mutuari. 2) Uti expressione metaphorica, impropria. *Prender ad imprestito, o per Metafora.*

استعانت *ifty-ānet*, استعانت *ifty-ānet*, *iardüm istemek.* e. Auxilium petere, implorare. *Chieder aiuto. Tef.*

قول 1) [عبد 10. ab] *ifty-bād*. 2. V. [10. ab عبد] قول 1) [عبد 10. ab] *ifty-bād*. 2. V. [10. ab عبد] *kul itmek.* e. In seruum fuscipere. 2) In servitutem redigere. *Wan.*

1) [عبر 10. ab] *ifty-bār*. 2. V. [10. ab عبر] 1) [عبر 10. ab] *ifty-bār*. 2. V. [10. ab عبر] *Lacrymari. Lagrimare. Wan.* 2) Exemplum capere, eoque moneri. 3) Interpretationem somnii petere. *Prender esempio, edificarsi, & chieder l'interpretazione d'un sogno. Sa.*

عتب *ifty-tāb*. 2. V. [10. a عتب] عتب *ifty-tāb*. 2. V. [10. a عتب] *ŷtāb tælæb* e. t. Velle objurgare. 2) Petere, ut gratum habeatur.

عجب *ifty-giāb*. 2. V. [10. a عجب] عجب *ifty-giāb*. 2. V. [10. a عجب] *Essē rem admiratione dignam. Wan.*

عجل *ifty-giāl*. 2. V. [10. ab عجل] عجل *ifty-giāl*. 2. V. [10. ab عجل] *sebkæt* e. t. Praevenire. *Avanzare.* 2) Petere, ut gratum habeatur. *bir nesneje kyndürmak.* e. Concitare. *Stimolare.* 3) عجله *ēgele tæleb* e. t. Petere, ut festinanter quid fiat. *Wan.* 4) Festinare, accelerare. *Affrettarsi.* استعجال بیوردی *ifty-giāl būjürdy.* Properavit. *Se n'andò volando. Sa.* استعجال *ber wegħi ifty-giāl.* Festinanter. *In fretta. Ll.*

پلتکلهک 1) [عجم 10. ab] *ifty-giām*. [10. ab عجم] پلتکلهک 1) [عجم 10. ab] *ifty-giām*. [10. ab عجم] *pelteklemek.* e. Balbutire. 2) Ignoto & obscuro sermone uti. 3) Non posse legere praesomnolentia.

معاونت [عدو 10. ab] *ifty-dāe*. 2. V. [10. ab عدو] معاونت [عدو 10. ab] *ifty-dāe*. 2. V. [10. ab عدو] *māwinet tæleb* e. t. Adjumentum implorare. *Wan.*

عد *ifty-dād*. 2. V. [10. a عد] عد *ifty-dād*. 2. V. [10. a عد] *jaraklanmak* e. Paratum, promptum esse. 2) Dignum esse, capacem esse. 3) Dispositionem habere. 4) Habilitas, aptitudo. *Disposizione, abilità, esser abile, capace.* استعداد *er-bābi ifty-dād.* Habiles, digni viri. *Le persone meritevoli.* استعداد سلطنت *ifty-dādi seltænet.* Habilitare se ad Imperium. *Render si degno dell' Imperio. Sa.* استعداد *ifty-dād fehm idüp.* Capacem se, dignumque esse arbitratus. *Persuadendosi d'aver merito, e d'esser degno, & abile da pretendere. Br. Sa.*

استعدادی یوقدر *isty dādi ioktur*. Non est habilis, non meretur. Non è degno, non è capace, non hà abilità. Ll. استعداد بواجب *isty dād bulmak*. Habilitare se, capacem reddi. *Abilitarsi, rendersi capace. c.c.d.r.*

1) [عرب اب 10] *isty rāb*. a. V. Obscure loqui. 2) Arabicum sermonem permiscere perfico.

بر نسنه [عرب اب 10] *isty rār*. a. V. Extendi, dilatari aliquid. *Stenderfi, slargarfi. Wan.*

1) [عرض اب 10] *isty rāz*. a. V. Occidere aliquem absque aliqua antecedente inquisitione. 2) Beneficum esse erga unumquemque. 3) Exponere alicui statum rei. *Wan.*

1) [عرب اب 10] *isty zāz*. a. V. Tenere rem unam post aliam. 2) Extorquere vi alicui, quod ipsi competit. 3) Vinci, supprimi v. g. à morte. *Wan.*

1) [عربي اب 10] *isty sāe*. a. V. Seditiosum fieri. *Diventar sedizioso. Wan.*

2) [عصم اب 10] *isty sām*. a. V. Custodiri per gratiam Divinam a malo. *Wan.*

3) [عطا اب 10] *isty tā*. a. V. Donum petere, emendicare. *Wan.*

4) [عطف اب 10] *isty tāf*. a. V. Favorem expetere ab aliquo, & facere, ut quis sibi faveat. *Cercar, e procurar il favore d'alcuno. Sæ. V.*

5) [عظم اب 10] *isty zām*. a. V. Superbire, magnificum se gerere. 2) Magni facere, magnum reputare. *Far il grande, & stimar grande.*

6) [عفو اب 10] *isty fā*. a. V. Petere veniam. *Chieder perdono. استغفار و استغفار* *isty fā wū istyghfār*. Deprecari. *Sæ. استغفای* *isty fāi kūstāchī*. e. Veniam petere arrogantiae, imprudentiae. *Chieder perdono della presunzione. Ik.*

7) [عقب اب 10] *isty fāf*. a. V. Abstinerere, temperare sibi ab illicito. *Astenerfi, contenersi dalle cose proibite. Tef.*

8) [علو اب 10] *isty lā*. a. V. Exaltari, superiorem esse. 2) Praferri alteri. *Wan. Tef. Sæ. 11. استنبیل*

9) [علق اب 10] *isty lāk*. a. V. Vincitum, ligatum esse aliquid. *Wan.*

10) [علم اب 10] *isty lām*. a. V. Informacionem petere. 2) Percontari, inquirere. *Voler sapere, dimandar nuove, ò avuisti, informarsi. V. استخبار*

استعلام احوال دشمن ایچون *isty lāmī æh-wālī dūsmen icūn*. Ad rescindendum de statu hostis. *Per informarsi de gl' andamenti del nemico, per riconoscere l' Effercito nemico. Sæ.*

1) [علن اب 10] *isty lān*. a. V. Diulgari, palam fieri, manifestum evadere.

2) [عمر اب 10] *isty mār*. a. V. Vitam concedere. 2) Mitigare, sedare. *Wan.*

3) [عمل اب 10] *isty māl*. a. V. Laborare, aliquid operis facere. *Travagliare.* 2) Opus exigere ab aliquo. *Wan.*

4) [استعمال اب 10] *isty māl*. a. n. f. Usus, adhibitio. *Uso.* *استعمالی اولوب* *isty mālī olup*. Cum fit usus, & consuetudo, cum adhibeatur. *Essendo l' uso, costumandosi di portare. Sæ.*

5) [استعمال اب 10] *isty māl*. e. Uti, adhibere. *Adoprare, servirfi, usare.* اولنور استعمال *fulan ma'nāsine isty māl olunur*. Usurpatur in ea significatione. *Si usurpā in quella significatione. nesneler. Res, quæ in usum veniunt. Le cose, che si usano. Sæ.*

6) [استعمال اب 10] *isty māl olan nukūd*. Currens moneta. *La moneta, che corrè, & è in uso. Sæ.* *پر شیک* *bir sejun-muchālif isty mālī*. Abusio, abusus. *Abuso. Bob.* *پر شیء مخالف* *bir seji-muchālif isti māl e.* *ف. chylāfi isty māl e.* *ف. chylāfinge isty māl e.* Abuti aliqua re. *Usar in mala parte.*

7) [عزم اب 10] *isty mām*. a. V. Eligere, assumere aliquem in patrum. *Wan.*

8) [عوا اب 10] *isty wāe*. a. V. Auxilium petere ab aliqua societate ad sopiendam seditionem. *Wan.*

9) [غوث اب 10] *isty ghāse*. a. V. Opem implorare, ad suppetias vocare. *Chider soccorso, aita.* *استغاثه ایچون فریادچیلر کلوب* *isty ghāse icūn feriadçiler gelup*. Venientes queruli ad implorandum auxilium. *Venuti i richiami, per implorare aiuto. Sæ. Ll.*

10) [غت اب 10] *isty ghsās*. a. V. Corruptam, & vitiosam carnem e vulnere eximere. *Wan.*

11) [غرب اب 10] *isty ghrāb*. a. V. Admirari tanquam peregrinum, & mirabile aliquid. *Ammirare, parer strano.* *استغراب ایله* *isty ghrāb ile*. Cum stupore, admiratione. *Constupore, maraviglia.* *استغراب اولنمشدر* *te æggīüb idlup ifraty le zæhk e.* *تعجب و استغراب اولنمشدر* *te æggīübū isty ghrāb olunmıstūr*. Mirati obstupuiimus. *Ci siamo stupiti, c'è parso strano. Ll.*

1) [غرق] *istyghrāk*. a. V. [10. a] Submergi. 2) Totam complecti, implere rem. 3) Omnes vires intendere in opus. *Esser sommerso, immergersi.*

2) [غشا] *istyghsāe*. a. V. Tegerere se. *Copriarsi. Wan.*

3) [غفرت] *istyghfār*. a. V. Veniam petere. *Wan.*

4) [غفرت] *istyghfār*. a. n. f. Petitio veniæ, deprecatio. *Chiesta di perdono, penitenza. Ll.* 5) [غفرت] *istyghfār*. e. Rogare veniam delicti, petere sibi condonari. *Chieder perdono. c. d. pers. & c. abl. rei. Sæ. Invenitur tamen* 6) [غفرت] *istyghfār*. e. Pœnitere, Deum deprecari, remissionem peccati à Deo petere. *Chieder perdono a Dio. V.* 7) [غفرت] *istyghfār*. e. Pœnituit, ac a Deo veniam petiit. *Hà chiesto perdono à Dio. 8) [غفرت] estaghfürüllah, vul. staghfürüllah. Peto veniam à Deo, parcat Deus, avertat Deus. Iddio mi perdoni, Dio mi guardi.*

9) [غلاظ] *istighlāz*. a. V. Grafsum, & spissum esse aliquid. *Wan.*

10) [غلاظ] *istighlāl*. a. V. Imponere vincula servo. 2) Vincitum catenis liberare. *Wan.*

11) [غني] *istyghnā*. a. V. Quietam animi, opesque expetere, ac illis frui. 2) Contentum esse. 3) Efferre se. *Far il glorioso, il ritroso, far complimenti, cerimonia.* 4) [غني] *istyghnā*. e. Post millenas ab utrinque instantias, & leves, affectatasque renitentias. *Doppo mille vicendevoli ceremonie, e complimenti. Ik.*

5) [غني] *istaghā*. p. adj. Utero prægna, grvida. *Cast.*

6) [غني] *istif*. t. adj. Fartus, confertus, plenus. *Pieno, empiuto.*

7) [غني] *istifāet*. a. V. Per modum arrhæ accipere pecuniam. *Wan.*

8) [غني] *istifāde*. a. V. Percipere emolumentum utilitatem. *Profitto, frutto tirare. Wan.* 9) [غني] *istifāde*. e. Proficere, commodum, fructumque percipere, discere. *Approfittarsi, far frutto, profitto, imparare.* 10) [غني] *istifāde*. e. Dare, & accipere lectiones, seu docere, & discere, etiam causare, & consequi opes. *Daré, e pren-*

der lezioni, insegnare, & imparare. *Far profittare, & approfittarsi. Sæ.*

11) [فيض] *istifāz*. a. V. Divulgari nuntium. *Wan.* 2) Abundare. 3) Petere in magna copia, ac redundantia aliquid. *Divolgarfi, abondare, & cercare*

con abondanza, e profusione. 12) [فيض] *istifāzaten*, vel *istifāzen*. Profuse. *Profusamente, abondantemente.*

13) [فيق] *istifākat*. a. V. Ad se redire a morbo, vel 2) Ab ebrietate. *Tornar in se dall'ubriagheza, risanarsi. Wan.*

14) [فيق] *istifān*. p. t. n. f. (quod *istifānos ex Græco.*) 1) Fluvius. 2) Sertum e margaritis mulieribus, & præsertim sponsis Græcis & Armenis usitatum. *Corona, ghirlanda. Ferh.* 3) Urtica. 4) Extremitas clavi seu paxilli acuminata. *Cast.*

15) [فو] *istifāhet*. a. V. Præter solitum plus cibi fumere. *Dicitur de homine alias sobrio in victu. Wan.*

16) [فو] *istefbe*. p. n. f. 1) Fœmina grvida, fœta, etiam de brutis. 2) Satanus. *Cast.*

17) [فتو] *istiftā*. a. V. Petere responsum super quæstionem dubiam a summo præfule legistarum, alias inter Moslemos *Mufti dicto. Wan.*

18) [فتح] *istiftāh*. a. V. 1) Victoriæ expectere. *Wan.* 2) Petere auxilium. 3) Explorari velle difficilia Corani. *Chieder aito, vittoria, dare l'esplicazione delli più difficili passi dell'Alcorano.*

19) [فتح] *istiftān*. p. n. f. Urtica. *Ortica erba. Ferh.*

20) [فحل] *istifhāl*. a. V. Negotium esse magni momenti. *Wan.*

21) [فدح] *istifdah*. a. V. Comperire negotium esse difficile. *Trovar di riuscitā difficile.*

22) [فخ] *istifrāch*. a. V. Nutrire aves pullos aquirendi ergo, *an.*

23) [فرد] *istifrād*. a. V. 1) Solum esse. 2) Solitudinem captare. 3) Eximere e reliquo numero, & eo solo uti. *Cercar la ritiratezza, d'esser solo. Gol.*

24) [فرغ] *istifrāgh*. a. V. 1) Omnes intendere nervos in aliquid. *Wan.* 2) Evacuare pec. vomitu. 3) usit. Vomere, vomitum effundere. *Vomitare. Gol. V.*

25) [فرم] *istifrām*. a. V. Applicari a mulieribus certum genus medicamenti *fermet, dictum. Wan.*

istykran. a. V. [10. a قرن] - Pa-rem esse alicui rei ferendæ. Wan.

1) [قسم] istyksā. a. V. [10. a] Sortitionem petere per sagittas, quod apud veteres Arabes in usu fuisse ex alcorano constat. Wan. 2) Petere rem dividi. 3) Adjurare. 4) Adjurari petere. Gol.

1) [قصو] istyksā. a. V. [10. a] Scificitari exitum rei. Wan. 2) Summa diligentia uti, & summum tentare, in aliqua re. 3) Longe provehi in quæstione. Effer troppo curioso, ò scrupuloso, voler arrivar sin al fondo. ¶ [استقصاء شوم] elistyksā-ū šum. Curiositas est mala. ¶ [والتسقيصى محروم] wel mustæksy mæhrum. Curiosus autem, seu nimis avidus in quærendo frustratur. La troppa curiosità è brutta, ¶ [il troppo curioso suol restar frustrato di ciò che cerca.] استقصا. ¶ [ايله] istyksār ile. Curiose, accurate. Con somma diligenza.

قصر [قصر] istyksā. a. V. [10. a] قصر [قصر] istyksā. a. V. [10. a] kæfr olunmak istemek. t. Cupere abbreviari. Wan.

قضى [قضى] istyksās. a. V. [10. a] Petere, ut sibi satisfactio fiat per pānam rationis. Wan.

1) [قضى] istykzā. a. V. [10. a] Petere rem judicari. 2) Petere, ut quis iudex fiat. Wan.

قضى [قضى] istykzāz. a. V. [10. a] Facere cubare in loco aspero & duro. Wan.

تقطير [قطر] istyktār. a. V. [10. a] تكتير e. t. 1) Distillare. 2) Captare stillantem rem. Distillare.

رفق [رفق] istikfāf. a. V. [10. a] Recuperare aliquantum vires senem decrepitem. Wan.

قيل [قيل] istyklāl. a. V. [10. a] Possidere potestatem absolutam. Aver una autorità sovrana. Wan.

1) [يا لى كرت] ialyn-zylyk. t. Absoluta auctoritas. 2) Plenipotentiā expresse data. Autorità sovrana, plenipotenza. ¶ [ايله استقلال] istyklāl ile. مستقلا müstækylen. Expresse, cum absoluta auctoritate. Espressamente, con plenipotenza, ò autorità di concludere. ¶ [ايلى استقلال] istyklāl ile. Auctoritas, & plenipotentiā omnino absoluta. Plenipotenza assoluta. ¶ [كامل استقلال] kemāl istyklālī sultanī. Suprema potestas regia. La sovrānitā, ò suprema autorità del prencipe-vel regnarē. Sæ. هر بى her birī tærÿky istyklāle sālik oldy. Quisque tendit ad absolutum dominium. Ogn uno di loro cerca di

usurparsi l' assoluto dominio. Sæ. ترکستان و لايتنده طريق استقلال حاکمي اولان tür-kistān wilāietinde tærÿkæl istyklāl hākīmī olan. Qui absolute imperabat in Turchistan. Che era assoluto prencipe di Turchistan. Br. استقلال بولمک istyklāl bulmak. Ad absolutum pervenire dominium. Arrivar all' assoluto dominio. ¶ [کده من بعد اک عثمان استقلال] ki mim-bæ d' āli ūsmān istyklāl bulup, ¶ [istibdād dæ-wāsine iktydār bulmaialar.] Ut abinde Othomani vires non acquirant perveniendi ad absolutum, ac monarchicum Imperium. Accio gl' Ottomanī non trovino forze, ò mezi di arrivar mai più alla monarchia, ò assoluto dominio. Sæ.

1) [استقلالی] istyklālī. a. n. f. pro مستقل müstækyll. Commissarius, plenā auctoritate instructus. Commissario, espresso. Ll.

1) [سگ] istikāk. a. V. [8. a] Contrahi auris orificium, seu tubum acusticum, ita, ut quis difficulter audire incipiat. 2) Implicari invicem herbam nimis dense crescentem. Wan.

تواضع [سکن] istikānet. a. V. [8. a] tewāzu. e. t. Submittere se, humilitare. Umi-liarsi, sottometerfi.

اولولنىق [کبر] istikbār. a. V. [10. a] ululanmak. t. 1) Superbire. 2) Magnum censere. Insuperbirsi, stimar grande. Tef. c c. ab. V. تکتير [تکتير] istikbārül kæl. Præsumptio cordis. Animo altiero.

استکبارلىق [تکتير] istikbārlyk. t. n. f. Superbia. ¶ [کتب] istiktāb. a. V. [10. a] Petere ut scribatur. Wan.

سز [کتب] istiktām. a. V. [10. a] سز [کتب] istiktām. a. V. [10. a] syrr saklamak. t. Servare secretum. 2) Petere, ut quis servet secretum, celet. Servar il secreto, chiedere, che sia celato.

1) [کثر] istiksār. a. V. [10. a] Multas opes congregare. Wan. 2) Multum expetere. 3) Multum uti re.

کرا [کرا] istikrāe. a. V. [10. a] Conducere pro certo pretio aliquid. Prender in affitto. Wan.

کراش [کراش] istikrās. a. V. [10. a] Fieri animalis ruminantis guttur aptum ad ruminandum. Wan.

1) [کرا] istikrāh. a. V. [10. a] igrenmek. t. Abominari. Wan. 2) Ingratum, & abominabilem censere. 3) Invitum facere. Aborrire, aver a schifo. c c. abl. V. کرا [کرا] istikrām. a. V. [10. a] Acquirere. 2) Petere beneficium. Wan.

1) [کشف] istikšāf. a. V. [10. a] کشف [کشف] istikšāf. a. V. [10. a] bir nēşienün-ācib masin

کشف [کشف] istikšāf. a. V. [10. a] کشف [کشف] istikšāf. a. V. [10. a] bir nēşienün-ācib masin

masin istemek. t. Velle retegī, aperiri. 2) Apertum, manifestum esse. *Bramar, che sia scoperto, esser scoperto, e manifesto.*

استكفا *istikfā.* a. V. [10. a. كفا] Mutuo petere ad usumfructum unius anni *camelum ab aliquo.* Wan.

استكفاء *istikfāe.* a. V. [10. a. كفي] Petere, ut aliquis contentus sit. Wan.

استكفاف *istikfaf.* a. V. [10. a. كف] 1) Umbram sibi facere *manu.* 2) Circumstanti undique populo, *sublatis in altum manibus aliquid spectandum præbere.* Wan.

استكلا *istiklāe.* a. V. [10. a. كلا] Differre, procrastinare. Wan.

استكمال *istikmāl.* a. V. [10. a. كمل] 1) Perficere, complere. 2) Perfectionem quærere *Ah.* 3) Integrum perfectumque petere, ac tale esse velle. Wan. *Compire, adempire, bramar di compire.* سفر اسپابینی *sefer espābini istikmāl idüp.* Completis præparamentis ad iter necessariis. *Poste in ordine le cose necessarie per il viaggio.* Sa. مراسم استقبال استكمالنده *merasimū istykbāl istikmālinde istygiāl itti.* In complendis requisitis ad procedendum obviam, festinatione usus est. *Andò con gran prestezza ad incontrarlo, e riceverlo con onorevolezza.* Br. Sa.

استكنان *istiknān.* a. V. [10. a. كن] كز لندل *gizlenmek.* t. Tegi, latere. *Esser nascofsto.*

استل *istel.* p. n. f. Piscina. *Peschiera, Stagno.* Ferh.

استلا *istilāe.* a. V. [8. a. سلا] 1) Liquefacere, coquere *depurandi ergo.* 2) Concinnare butyrum. Wan.

استلاب *istilāb.* a. V. [8. a. سلب] قاپق *kapmak* t. Rapere, spoliare. Wan.

استلال *istilāl.* a. V. [8. a. سل] قاجي *kylygi kyninden cikarmak.* t. Evaginare gladium. *Sfodrare la spada.* Gol.

استلام *istilām.* a. V. [8. a. سلام] 1) مطيع *muty ol* t. Submittere se. 2) حيز الاسوده *hægerül eswede elin* (alnyn) *we üzün sürmek.* Venerabunde oculari lapidem nigrum, *qui est in templo Meccano.* Wan.

استلام *istilām.* a. V. [10. a. ليم] Induere cassidem. Wan.

استلانده *istylāne.* a. V. [10. a. لين] 1) Lenem, placidum reputare. 2) Blandiri. *Stimar piacevole, usar piacevolezza.* Wan.

استلباء *istilbāe.* a. V. [10. a. لبا] Lactare proprium infantem. Wan.

Part. I. Tom. I.

استلحاق *istilhāk.* a. V. [10. a. لحت] Offerre alicui adoptionem in filium. Wan.

استلحام *istilhām.* a. V. [10. a. لحم] Cingere hostem in pugna. Wan.

استلذاد *istilzāz.* a. V. [10. a. لذ] طاتلو *tatlü gelmek.* t. Dulce, suave videri. 2) Suavem, gratumque comperire, delectari. *Parer gustoso, saporito, prender gusto.* Wan.

استلزام *istilzām.* a. V. [10. a. لز] 1) Evincere, exigere. 2) Necessarium reddere. *Effigere, render necessario.* Ik.

استلکا *istilkā.* a. V. [10. a. لقي] ارقهسي *arkasi üstüne iatmak.* t. Supinum jacere. *Coricarsi su la schiena.* Wan.

استلکا *istilkā.* a. V. [a. سلف] idem quod *præc.* Wan.

استلهام *istilhām.* a. V. [10. a. لهم] Petere inspirationem divinam. Wan.

استم *istem.* p. n. f. pro *sitem.* Injuria. *Ingiuria.* Ferh.

استما *istimā.* a. V. [8. a. سما] Ire venatum. *Andar a caccia.* Wan.

استمه *istima,* vul. *sitma* t. n. f. *حما hummā.* a. Febris. *Febre.* V. *حما* Ubi species aliquot februm. *استما طوتراني* *istima tutar ani.* Vexat illum febris, febricitat. *Ha la febre.*

استمحاءة *istimahæt.* a. V. [10. a. سمح] Petere donum. *Domandar in regalo.* Wan.

استمرازة *istimazet.* a. V. [10. a. ميز] Separari. *Separarsi.* Wan.

استماع *istimā.* a. V. [8. a. سمع] استمع *istimek.* t. Audire, auscultari. *Udire, sentire.* *استماع اولدي* *istimā-ümüz oldy.* *استم* *ust.* *استماعه اولدي* *mesmü-ümüz oldy.* Audivimus q. auditum a nobis est. *L'abbiamo inteso, sentito.* Ll.

استمالت *istimalet.* a. V. [10. a. ميل] Demulcere, conciliare. *استمالت* *istimalet* e. *استم* *ust.* *استمالت ويدمك* *istimālet wirmek* t. Conciliare aliquem, sibi propensum reddere. *Accarrezzare, dar buone parole.* Tef. V. *رعایت*

استمالو *istimalii.* t. adj. Febricitans, febre laborans. *Febricitante, che ha la febre.* 1) استمتع *istimtā.* a. V. [10. a. متع] 1) استمتع *fäidelenmek.* t. Utilitatem capere. 2) Commorari in solennibus festi Meccani. *Godere.* Sa. Tef. *استمتاع ائدوكلري* *istimtā itülkleri.* Quo fruebantur, *Che godevano.* Sa.

استمجار *istimgiar.* a. V. [10. a. مجر] Convertere se ad eam partem, ex qua ventus flat. Wan.

استمداد *istimdād.* a. V. *استمداد* n. f. [10. a. مد] 1) استمداد *meded taleb* e. t. Petere suppetias,

petias, auxilium. Chieder soccorso. cc ab pers. Sæ. Ll. 2) Prorogatio. Prolongazione. Ll.

استمرا *istimrâe*. a. V. [10. a مرأ] Digere-re cibum. Digerire il cibo. Wan.

استمرار *istimrâr*. a. V. [10. a قمر] 1) Fir-mum, ac constans esse animi propositum. 2) Abire, procedere. Effer fermo con-tinuare, passare. Wan.

نظر الهی *istimrâr* ۱
بو دودمان سعادت پناهی استمرار
نهند سزاوار اینست چون
dūdīm ānī sâ-âdet penâhū istimrârī sâhī ni-metine sezâwâr itmek tciün. Providentia di-vina ad reddendam Augustam illam Dōmum dignam gratia perpetuo regnandi. La povidenza Divina per rendere quella glo-riosa casa degna, e meritevole del perpetuo imperio. Sæ.

استمشاء *istimsâe*. a. V. [10. a مشأ] Sume-re medicamentum solvens, ۳ ventrem la-xans. Wan.

استمطار *istimtâr*. a. V. [10. a مطر] Defide-rare pluviam. Wan.

استمف *istymâk*. t. V. Calefacere. Scal-dare, riscaldare.

استمك *istemek*. t. V. طلب *tələb*. a. خواستن *châsten* p. 1) Cupere, velle, opta-re. Volere, bramare, desiderare. 2) Pre-tium petere in mercatu. Far stimare. 3) Opus esse, exigere. علم اوگزنگه چوق *ilm ögrenmeğe çioğ emek ister*. Ad scientiam addiscendam multum laboris re-quiritur. Ci vuole gran fatica ad imparare le scienze.

استمکات *istimkat*. a. V. [10. a مکت] Al-bescere pustulas, quæ in labiis vel lingua prodeunt. Wan.

استمکان *istimkan*. t. V. [10. a مکن] Pos-se aliquid, potes esse. Wan.

استمناح *istimnâh*. a. V. [10. a منح] Pete-re donum. Domandar in regalo. Wan.

استمهال *istimhâl*. a. V. [10. a مهل] مهلت *mühlet* طلب e. t. Moram petere, ro-gare aliquem, ut moram concedat. Chieder dilatione ad un certo termīne.

استمن *âsten*. p. n. f. Manicca vestis. Ma-nica, manicotto. Wan.

استمن *esten*. a. n. f. 1) Radices putridæ arborum. Wan. 2) Nomen arboris, seu plantæ, f. Mandragora.

استمن *ustum*. p. n. f. Columna, fulcimen-tum. Wan.

استناد *istinād*. a. V. [8. a سند] 1) طینت *daianmak*. t. Inniti, fulciri, fretum esse ali-quo. 2) Consistere. Confidarsi, appogiar-si, c. c. d. ۱ بیلمزیز که استناد ایدولر *bilmeyz ki-*

me istinād ideler. Non scimus cui innitantur. Non sappiamo, à chi si appoggiano, ò in chi si confidano. Ll. مضمونه استناد ایدولر *mæzmūnīne istinād itmīs idi*. Fretus sensu. Si confidava al senso استناد ایدولر *imādādi rebbūl ybāde istinād idüp*. Im-plorato Dei auxilio. Sæ. بیلمزیز که استناد ایدولر *ian-ūze istinād ittiler*. Ad vos recur-rerunt. Sono ricorsi à voi, Ll. سندن غیري *senden ghæj-ri penâhū istinād ideğek efendimūz ioktūr*. Præter te non habemus patronum, cui in-nitatur. Non abbiamo fuori di voi altro pa-drone, à chi potiamo appoggiarci. Ll.

استنارة *istināret*. a. V. [10. نور] 1) Re-fugere ab aliqua re. 2) Florescere arbo-rem. Wan.

تقدم فی [فوع] *istinā-âet*. a. V. [10. a فوع] استناعت *tekæddüm fīs-sejri*. a. Præcedere. Wan.

استنامة *istināmet*. a. V. [10. a نوم] Sub-sistere cum aliquo. Wan.

استنان *istinān*. a. V. [8. a سن] Equum alacrem in pedes posteriores confurgere. Wan.

استنبا *istinbā*. a. V. [10. a نبا] خبر *chæber formak*. t. Sciscitari, in-quirere. Informarsi, ut استخبار

استنباح *istinbâh*. a. V. [10. a نباح] Incita-re canem ad latrandum. Wan.

استنباط *istynbât*. a. V. [10. a نبط] بچرمف *çikarmak*. t. Educere, elicere. Cavare, v. g. قراندن *kur-ândan*. Ex corano elicere. De rebus tantum sacris videtur usurpari. Tef. Ik. V. etiam Gol.

استنبول *istanbol*. t. n. f. Constantinopo-lis. Sæ. V. استانبول

استنبه *istembe*. p. n. f. Res crassa, spif-sa. Wan.

استننه *estenet*. a. n. f. Radix putrida arbo-ris. Wan.

استنتاج *istintâğ*. a. V. [10. a نتج] 1) Eli-ci, concludi. 2) Fingi. Cavar-si, concluder-si. Sæ.

استنتال *istintâl*. a. V. [10. a نتل] Proce-dere aliquem uno passu e serie militum. 2) Præparare. Wan.

استنتار *istinsâr*. a. V. [10. a نثر] Spar-gere, dispergere. Wan.

استنجیا *istingiâ*. a. V. [10. a نجوا] بر نسند *bir nesnei mewzæ-ÿnden* چرمف *çikarmak*. t. Remove-re, amovere. Gol.

استنجی *neğesî giderüp pāk* e. t. 2) حاجت وقتنده استنجی قلمت *hâğet wæktynde istingiâ kylmak*. Corpus, seu corporis locum stercore, urina, vento pollutum mundare ab impuritate, seu sordi-bus

bus residuis, quod fit abluendo partem aqua, aut hac deficiente detergendo lapillis. Tef.

[تجارت] *istingiās*. a. V. [10. a] 1) Educere. 2) Aggredi, suscipere rem. 3) Se objicere, exponere rei. Gol.

[نیج] *istingiāh*. a. V. [10. a] حاجت بنورمک *negiāh talāb* e. t. 1) Felicem successum exoptare, quærere. 2) Facile, ac prospere expedire rem, voti compotem fieri.

[معاونت] *istingiād*. a. V. [10. a] 1) Opem rogare. Wan. 2) Adjutorem, defensoremque expetere. 3) Vires resumere post infirmitatem. Acht.

[نجز] *istingiāz*. a. V. [10. a] Prosperare expedire rem. Wan.

[بجل] *istingiāl*. a. V. [10. a] Augeri aquam e terra scaturientem. Wan.

[استندن] *istenden*. p. V. pro *istanden*. Accipere. Prendere. Ferh.

[استندیل] *istindil*. t. n. p. Tine insula. Isola dell' Arcipelago.

[انزال] *istinzāl*. a. V. [10. a] 1) Decidere ab auctoritate, vel dignitate. 2) Submittere se, descendere. Wan.

[تأخیر] *istinsā*. a. V. [10. a] 1) Rogare moram. Chieder termine, chieder d'aspettare.

[نسخه] *istinsach*. a. V. [10. a] 1) Describere. 2) Transcribere. Describere, copiare. 3) Abolere, tollere. Cassare, togliere.

[انزاسار] *istinsār*. a. V. [10. a] 1) Ab radere. 2) Recrudescere vulnus. Wan.

[نشاد] *istinsād*. a. V. [10. a] 1) Petere, ut quis recitet carmen. Wan.

[بورشه] *istinsāk*. a. V. [10. a] 1) Admotam naribus attrahere aquam. 2) Odorem auramve naribus attrahere. Wan.

[نصح] *istinsāh*. a. V. [10. a] 1) Repurare aliquem bonum amicum, bonum consiliarium. Wan.

[نصر] *istynsār*. a. V. [10. a] 1) Adjutorem implorare contra hostes. 2) Pro adjutore accipere, habere. Chieder soccorso, ricevere, o aver per difensore. عون رحمانه *awni rahmāne istynsār idūp*. Spe victoriae collocata in ope Divina. Rassegnatosi nella mano di Dio. Sa. Br.

1) [نصل] *istynsāl*. a. V. [10. a] Extrahere. 2) Facere ut cadat. Wan.

[نض] *istynzāz*. a. V. [10. a] Sensim, pedetentim sumere aliquid. Wan.

[تطف] *istintāk*. a. V. [10. a] 1) Sciscitari, exquirere. 2) Per equuleum expiscari veritatem. Wan.

[مهلت نظر] *istynzār*. a. V. [10. a] 1) Peterè moram, seu rogare, ut sibi concedatur aliqua mora. Pregar di aspettar alquanto.

[نظف] *istynzāf*. a. V. [10. a] Accipere integram rei quantitatem. Wan.

[نقد] *istinfād*. a. V. [10. a] Adhibere omnes vires ad aliquam rem. Wan.

[نفر] *istinfār*. a. V. [10. a] 1) Animal terrefactum aufugere. 2) Illud fugare. Gol.

[نقص] *istynkas*. a. V. [10. a] 1) Peterè imminui. 2) Conari imminuere pretium. Gol.

[دفع] *istynka*. a. V. [10. a] 1) Demittere se in piscinam ad lavandum. 2) Colliigi & confidere aquam in aliquo loco. 3) Sonum edi. Wan.

[نقه] *istinkāh*. a. V. [10. a] Interrogare. Wan.

1) [نکح] *istinkāh*. a. V. [10. a] 1) Uxorrem ducere velle. Gol. 2) Uxorem ducere. Wan. Cercar di ammogliarsi.

[نکر] *istinkār*. a. V. [10. a] Inficias ire, abnegare. Negare.

[نکف] *istinkāf*. a. V. [10. a] 1) Erubescere aliquid facere. 2) Dedignari, recusare. Vergognarsi, ricusare di fare, sdegnare. Ik. Wan.

[نکه] *istinkah*. a. V. [10. a] Explorare, inquirere. Wan.

[نهیج] *istinhāg*. a. V. [10. a] Insistere tramiti, & vestigiis. Wan.

1) [نهر] *istinhār*. a. V. [10. a] 1) Fluere. 2) Latum, & expansum esse vulnus. Wan.

[نهیض] *istinhāz*. a. V. [10. a] 1) Excitare, jubere assurgere ad aliquam rem. Far levarsi.

[استو] *istiw*. t. n. f. Saburra. Stiva, peso, che si mette nel fondo della nave.

[استوا] *estewā*. a. n. prop. Districtus pagis, nundinisque clarus in territorio urbis Nisabūr Provincia Chorasān.

1) Planam, & æqualem esse rem. *Effer piano, piato.*
 2) Complinari, æquale fieri. 3) Infidere firmiter dorso equi. 4) Appetere cælum.
 5) Principem devictæ provinciæ fieri. 6) Adolescentiæ annos finire. 7) Temperatum & moderatum esse aliquid. 8) Bene valere.
Wan. ¶ خط استوا *Chéttý istiwa.* Linea parallela. *Ik.*

استوار *üstüwār.* p. adj. 1) Firmus, fortis. *Fermo, forte.* 2) Fidus, fidelis. *Fidato, da fidarsene.* 3) Verax. *Verace.* 4) Pro ipsa fide. 5) Absolutus, perfectus. *Absoluto, perfetto.* 6) Aequalis. 7) Simul. *Ferh.*
 ¶ قلعه کیرلکده پیاده سواردن استوار اولور *kæl à-girlikte pijāde süwārden üstüwār olur.*
 In occupandis Arcibus peditatus equitatu fortior est. *Per prender piazze la fanteria e più abile, che la cavaleria. Sæ.*
 استوار *üstüwār* e. Firmare, obstruere. *Fortificare, affodare. Sæ.*
 بنای صلح و صلاح دایما استوار و اساس عهد و پیمان طرفین رضاسی اوزره بر قرار و *bināi sulhu sælāh dāimā üstüwār, we esāsī àhtü peimām taræfein ryzāsi üzre berkærārū pāidār ola.* Fabrica pacis & concordiae firma, & fundamentum pactorum cum satisfactione utriusque partis constans & inconcussum maneat. *La fabbrica dell'alma pace resti ferma & il fondamento delle capitolazioni rimanga immobile con sodisfazione d' ambe le parti. Ll.*

استوار *üstüwārī.* p. n. f. Firmitas, constantia. *Fermezza, costanza.*

استوان *üstüwān.* p. adj. پک *berkt.* پک *pekt.* مستحکم *muhkem* a. پایدار *pājdār* p. مستحکم *müftæhkem* a. بر قرار *berkærār* p. a. Firmus, stabilis, constans, munitus, fortis. *Forte, fermo, stabile, costante. Ferh.*

استوباج *üstübāg* t. n. f. استوبج *üstübæg* t. n. f. اسفیداجدن غلظدر *isfidāgten ghælattür h. e. erronee pro اسفیداج isfidāg* p. Cerussa. *Biacca.*

استور *üstür.* p. n. f. ستور *sutür.* Animal quadrupes, pec. jumentum. *Ferh.*

استورمون *üstürmün.* p. n. f. استورمون *üstürmün.* i. q. استورمون *üstürmün.* Struthiocamelus. *Cast.*

استوم *üstüm.* p. n. f. Schænantum. *Cast.*

استون *üstün.* p. n. f. استون *sütün.* 1) Columna. *Ferh.* 2) Trabs, malus arboris.

3) Cognatus, pec. gener, vel. Socer. *Cast.*
 استوه *üstüwe.* p. adj. Tristis, afflictus. *Triste, argosciato. Ferh.*

استوه *üstüwe.* p. n. f. Residuum rei tufæ & contrite. *Ferh.*

استوا *istiwā.* a. n. f. Parallelitas. *V.* استوا *istiwā.* p. n. f. Ossa minora in spina dorso. *Ferh.*

آسته *āste* t. n. f. استه *este.* p. n. f. چکردک *cekirdek.* t. Nucleus, acinus. *Wan.*

آسته *este.* a. part. Bene caudatus. *Wan.*

استهام *istiham.* a. V. [8. a سهم] Mittere sortem. *Wan.*

اهداف *istihdāf.* a. V. [10. a هدف] Constituere alicui. aliquid. *Wan.*

استهروش *istehrūs.* p. n. f. Ossifragus, aquilæ species, milvus. *Ferh.*

استهزا *istihzā.* a. V. [10. a هزأ] مستهزاه *mæschærælyghæ almak.* t. Irridere, subsannare. *Burlarsi, beffarsi, beffare. Wan.*

¶ استهزایه طوق الم *istihzāie tutmak, almak.* Irridere *Tef.* استهزا ایچون *istihzā idiün.*

Irrisionis causa. *Per beffarlo.* استهزا ایله *istihzā ile.* Ridendo, irridendo, cum irrisione.

¶ استهزا ایله *istihzā ile.* Ridendo, irridendo, cum irrisione. *Per beffa, beffandosi.*

هلاک *istihlāk.* a. V. [10. a هلك] *helāk* e. t. 1) Ad perniciem deducere, perdere. 2) Absumere. *Rovinare, perdere, consumare. Ik. Tef.*

استهلال *istihlāl.* a. V. [4. a هل] یکی آئی *ien-y ai gözleiüp gormek.* t. Novum lunæ ortum observare. *Gol.*

استهوا *istihwāe.* a. V. [10. a هوا] Stupefacere, attonitum reddere. *Wan.*

استهیدن *istihiden.* p. V. Reluctari. *Ripugnare, opporsi.*

آستین *āsti.* p. n. f. contracte pro آستین *āstīn.* Manica. *Ferh.*

آستین *āstī.* a. n. f. Acervus. *Gol.*

آستین *istī.* a. Part. 1) Bene caudatus. *Wan.*

2) Ad podicem pertinens. *Gol.*

استیبا *istijāe.* a. V. [8. a سیبا] Malignum, petulantem esse. *Wan.*

استیبا *istijā.* p. n. prop. Mons inter regiones Herat, & Ghazna. *Ferh.*

1) Occidere, vel captivum facere patronum suum. *Wan.*

2) In matrimonium petere aliquam ex affinibus. *Wan.*

استیبار *istijār.* a. V. [10. a وئبر] Terrefacere camelos, ita ut aufugiant. *Wan.*

استیبار *istijār.* a. V. [8. a سیر] Trahere faccum frumenti. *Wan.*

استیبا *istijāf.* a. V. [8. a سوف] Odorari, olfacere. *Wan.*

استیبا *istijāk.* a. V. [8. a سوق] Trahere, propellerè. *Wan.*

استیبا *istijāk.* a. V. [8. a سوک] Defricare dentes. *Wan.*

استیبال *istiyāl.* a. [10. a و آل] Convenire in uno loco. *Wan.*

1) Deprehendere locum aliquem epidemico malo infectum. 2) Monstrare. *Wan.*

استیباط *istibāt.* a. V. [ابط 10. a] Fodere puteum, cujus orificium angustum, fundus autem largus sit. *Wan.*

1) Ovem appetere marem. 2) Deprehendere locum aliquem fanitati obnoxium esse. *Wan.*

استیتان *istitān.* a. V. [اتن 10. a] Emerge equum ad proprium usum pro equitando. *Wan.*

استیثاج *istisāg.* a. V. [وئج 10. a] Finiri rem, vel opus. *Wan.*

1) Absolutam potestatem habere. 2) Habere optionem. *Wan.*

استیثاک *istisāk.* a. V. [وئف 10. a] Literas obligatorias sumere ab aliquo. *Wan.*

استیثان *istisān.* a. V. [وئن 10. a] Augeri, multiplicari. *Wan.*

استیج *üstig.* و *istāg.* a. n. f. ماسوره *māsūre ki kamışten iderler giüllāh āletlerinden dūr.* t. 1) Involucrum tramæ, pannus. 2) Calamus textorius. *Cannuccia da tessitore, spola.* V. ماسوره

1) Dignum, meritum esse. 2) Necessarium judicare. 3) Adjudicare morti.

استیجار *istigiar.* a. V. [اجر 10. ab] 1) *Kirā ile almak.* t. Conducere. *Affittare, prender à fitto, a pigione.*

استیجاشة *istigāšet.* a. V. [جیش 10. a] Petere exercitum seu suppetias militem. *Wan.*

استیجال *istigāl.* a. V. [اجل 10. a] Implorare auxilium. *Wan.*

استیجی *isteigi.* t. Part. ab استیمک *istemek.* Volens, cupidus. *Voglioso, desideroso.*

استیحاد *istihād.* a. V. [وحد 10. a] Solum esse. *Wan.*

استیحاش *istihās.* a. V. [وحش 10. a] Mærore opprimi. *Wan.*

استیحار *istichār.* a. V. [اخر 10. a] Manere postremum. *Wan.*

1) Petere auxilium. 2) Depromere opes. *Wan.*

استیداع *istidā.* a. V. [ودع 10. a] Petere, ut quid per modum depositi asservetur. *Wan.*

استیداف *istidāf.* a. V. [ودف 10. a] Stillare facere. *Wan.*

1) Subigere hostem, & ad obedientiam cogere. 2) Propellere collectos camelos. *Wan.*

استیدن *istiden.* p. V. i. q. استادن *istāden.* 1) Stare, consistere. *Ferh.* 2) Incipere. *Cast.*

استیده *istide.* p. Part. Stans. استیده *istide āmeden.* p. Stare, surgere.

استیدان *istidān.* a. V. [اذن 10. ab] Petere licentiam. *Chieder licenza. Tef.*

استیر *estir.* p. n. f. Apud Medicos pondus sex unciarum, seu mediæ libræ *رطل ratl, dictā. Ferh.*

استیر *istir.* p. n. f. i. q. precedens. *Ferh.* استیراد *istirād.* a. V. [ورد 10. a] Apparere. *Apparechiare. Wan.*

استیزار *istizār.* a. V. [وزر 10. a] Exoptare, ut aliquis fiat Wezirus. *Wan.*

استیزاع *istizā.* a. V. [وزع 10. a] Petere inspirationem divinam. *Wan.*

استیزه *istize.* p. n. f. 1) Retractatio. 2) Altercatio. *Ferh.*

استیساد *istisād.* a. V. [اسد 10. a] Audere. *Ardire, esser audace. Wan.*

استیسار *istisār.* a. V. [اسر 10. a] Captivum fieri, in servitutum abduci. *Wan.*

استیسار *istisār.* a. V. [یسر 10. ab] *āsān ol. t.* Facilem & expeditam esse rem. *Effer facile, & bene in ordine.*

استیساع *istisā.* a. V. [وسع 10. a] Opportunitatem invenire. *Wan.*

وصیت *istysā.* a. V. [وصی 10. a] 1) *wesÿjet etmek istemek.* t. Vel le facere testamentum. *Acht.* 2) Testamentum, aut ultimæ voluntatis præceptum petere. *Sæ. Chiedere il testamento, o la dichiarazione dell' ultima volontà.*

استیصاد *istysād.* a. V. [وصد 10. a] Habere caulam; seu septum ad continenda pecora. *Wan.*

استیصال *istysāl.* a. V. [اصل 10. ab] 1) Eradicare, radicitus evellere. 2) Perdere, delere. *Sradicare, estermiare, rovinare, distruggere. Sæ. Ll.*

1) *istyzāh.* a. V. [وضح 10. a] Aspiciere per digitos. 2) Evidentem quærire alicujus rei notiam. *Wan.*

استیضام *istyzām.* a. V. [وضم 10. a] Injustitiam facere alicui. *Wan.*

استیطاع *istitāe.* a. V. [وطأ 10. a] Experiri aliquem mitem & manfuetum. *Wan.*

1) *istytān.* a. V. [وطن 10. a] *watān tutmak.* t. 1) Commorari in aliquo loco. 2) Figere sedem in eo. *Appatriarsi, fermarsi in un luogo.*

1) *isti-āb.* a. V. [وعب 10. a] Extirpare radicitus. 2) Colligi in unum locum. *Wan.*

Experiri *isti-ār.* a. V. [10. a وعمر] *Wan.* difficiles sese invicem.

حقن تمام 1) [وفي 10.] *istifā.* a. V. *hakkyñ temām wirmek.* t. Totum dare, & persolvere. 2) Totum accipere, quod debebatur. *Sodisfare; adempire V.* استيفاي انتقام ¶ مشتبهات و لييه *istifāi intykām mulāhaxāsi ile.* Vindictæ satisfactum iri ratus, sperans fore, ut vindictam fumeret. *Stimando di sodisfare alla sua vendetta, di poter vendicarsi Sæ.* ضبط قلعتين لوازمي استيفا اندي *zæbtÿ kælætein leuāzimini istifā itti.* Omnia disposuit requisita ad defensionem & conservationem ambarum arcium. *Providde, e guarni quelle due fortezze di quanto faceva di mestieri. Br. Sæ.*

Integrum accipere. *Wan.* [و فر 10. a] *istifār.* a. V.

Confidere in pedes cum festinatione aliqua. *Wan.* [و فر 10. a] *istifāz.* a. V.

Festinare. *Wan.* [و فض 10. a] *istifāz.* a. V.

Petere felicem successum. *Wan.* [و قف 10. a] *istifāk.* a. V.

Consolidari unguis. *Wan.* [و قح 10. a] *istikāh.* a. V.

Accendere ignem. *Wan.* [و قد 10. a] *istikād.* a. V.

Evigilare. *Wan.* [و يقظ 10. ab] *istikāz.* a. V. *ujukudan ujanmak.* t. *Svegliarsi.*

Avide expectare eventum alicujus rei. *Wan.* [و قع 10. a] *istikā.* a. V.

Moram petere. 2) Petere legatum ex testamento. *Wan.* [و قف 10.] *istikāf.* a. V.

Evidenter scire. *Wan.* [و يقن 10. a] *istikān.* a. V.

Obedire. 2) Servire Deo. 3) Intelligere, percipere. *Wan.* [و قده 10. a] *istikāh.* a. V.

Consolidari, corroborari naturam alicujus. *Wan.* [و قع 10. a] *istikā.* a. V.

Validum, corpulentum fieri. *Wan.* [و كه 10. a] *istikah.* a. V.

Dimidium unius. 2) Sex dirhem. Drachmæ. *Cast.* [و لي 10. a] *istilā.* a. V.

Predominari. 2) Vincere. *Predominare vincere. Ll.* [و لي 10. a] *istilā bulmak.* Prævalere, superiorem esse, vincere. *Preva-*

lere, effer superiore, vincere, portar victoria. c. d. Ik. Ll. Sæ. استيلا و استعلا بولف *istilā wū istylā bulmak. Idem.* استيلاي نام *istilāi nām bulmak. Idem. Sæ.* جنود *giünüdi tughjāni istilā bulur.* Milites ejus insolentes prævalebunt. *L'insolenza, e la potenza delli ribelli salirà al summo grado, si renderanno padroni. Sæ.* قلاعه استيلا ايدىجك *kylā-æ istilā idiğek.* Arcium potiti. *Impatronitisi delle piazze. Sæ.* استيلا اندوكي ممالك *istilā ittūgi memālik.* Regna quorum potitus est. *Li regni, o paesi, de quali s'è reso padrone.*

آستين *āstīm* و *estīm.* p. n. f. *Manica. Ferh.*

غلاف *ghylāf.* a. V. *Manica. Ferh.*

مشاوره 1) [امر 10. ab] *istimār.* a. V. *musāwere e. t.* Consultare, consilium rogare, deliberare. *Wan.* 2) Velle deliberare.

استيمار اولنان *istimār olunan.* Deliberandum. *Cio che è da deliberare.*

امن 1) [امن 10. ab] *istimān.* a. V. *Recipere se in fidem, confugere. Dimandar quartiere, sicurezza. Wan. Ik. Ll.* اهل استيمان *ehlī istimān.* Clientes, in fidem se recipientes. *Ik.*

آستين *āstītīn,* و استين *esitīn.* p. n. f. *یک jen. t. Manica. Manica. * Express. figur.*

آستين افشاند *āstītīn efsānd.* Evacuavit. *āstītīn ber zed.* 1) Promptus & paratus fuit. 2) Ad negotium se accinxit. *āstītīn pero efsānd.* Excussit super illum manicam. *Dicitur in signum omnigenæ derelictionis.* آستين يوستين *āstītīn jūstīn.* Turpitude. آستين تيريز كرد *āstītīn tīrīz kerd.* Abstinet a furto. *Ferh.*

استينا *istīnāe.* a. V. [انا 10. a] *Expectare. Wan.*

انس 1) [انس 10. ab] *istīnās.* a. V. *Con-*

سفر ناس و محل *merge-y nās, we mā-hælli istīnās olmīs idi.* Factus erat locus con-

fluxus hominum, & ad conversandum aptissimus. *Sæ.* Era quel luogo grandemente frequentato, و abitato. *Br.* استيناس

istīnās e. Familiaritatem ducere, consuescere. *Avezzarsi.* هنوز بنمله استيناس جلوهر *henūz benūm ile istīnās gīlweg'er degül iken.* Nulla adhuc intercedente me-

cum familiaritate. *Non avendo ancora me-*

co alcuna familiarità. *Ik.* [انف 10. a] *istīnāf.* a. V. *Inci-*

استيناف *istīnāk*. v. V. [اٲٲ a] Con-
verti in camelitem. Dicitur in prov. de eo,
qui de re quapiam loqui volens, hallucinan-
do aliquid profert. Wan.

استينان *istīnān*. a. V. [اٲٲ a] Dormi-
tare. Wan.

آستينه *āstīne*. p. n. f. Ovum cujusunque
avis. Ferh.

استيهاب *istihāb*. a. V. [وهب a] Pete-
re donum, aut petere sibi dono dari aliquid.
Chieder in dono. باب اقبال اتساب
كاسبلي حساب اتدكده ديون سالغسي سمندره
محصولتي استيعاب اتكين استيهاب اتدوكي
حصار تسليمده مساعده بيورادي
*bābī ykbāl inti-
sāb muhāsibleri hysāb ittūkṭe dūjūnī sālifesī
semendre māhsūlinī isti-āb itmegīn istihāb
ittūgi hysār teslimine müsāde būjūrylmady.*
Quoniam facta a quæstoribus rationumve
præfectis felicissimæ portæ seu Aulæ Regiæ
computo compertum est, debitis ejus præte-
ritis seu antiquis consumptum absorptumque
totum proventum Samandriæ, ideo non pla-
cuit regi extradi illi principi urbem quam
dono petierat. Sæ. Per aver fatto gl'
Aritmetici il conto, e ritrovato, ch'era
rimasto debitore d'una grossa somma di da-
nari dell'entrate passate di Semendria, pe-
rò non gli fù fatta la grazia della sudetta
città. Sæ.

استيأس *istīyās*. a. V. [يأس a] 1) Desperare.
2) Carere omni spe. Wan.

أسف *ūsūg*. a. n. f. plur. pro وسف *wūsūg*. Ca-
meli veloces. Gol.

أسف *isgiāh*. a. V. [أسف a] 1) Con-
donare. 2) Lenibus, commodisque verbis
uti. Dar buone parole, perdonare.

أسف *esgiād*. a. n. f. 1) i. q. غزبه *gizje*.
Tributum. 2) Judæi aut Christiani, ob
cultum imaginum. Gol.

أسف *isgiād*. a. V. [أسف a] 1) Incur-
vare se inclinato capite. 2) Ita intendere
oculos in rem aliquem, ut inde damnum ca-
pian. Wan.

أسف *isgiād*. a. n. f. coll. Numismata va-
riis hieroglyphicis figuris ornata, quibus
superstitiose cultum exhibent orientales. Wan.

أسف *esgiā*. a. n. f. plur. a سف *seg*.
Orationes rythmicæ. Wan.

أسف *iffygiak*. v. adj. dimin. ab أسف *isī*.
Calidus. Caldo.

أسف *isgiāl*. a. V. [أسف a] 1) Re-
plere piscinam aqua. 2) Loqui decisive, &
categorice. Wan.

أسف *isgiām*. a. V. [أسف a] Densam
pluviam cadere. Wan.

أسف *esgeh*. a. Comp. 1) Præstantius. 2)
Aequabilis. Wan.

أسف *esger*. a. n. f. Stagnum, cujus fun-
dus est limpidus, clarus. Wan.

أسف *esgem*. a. part. Siccus ore, scil. spu-
mam int murmure non emittens camelus.
Gol.

أسف *ūsgiū-æt*. a. n. f. plur. a سف *seg*.
Orationes rythmicæ. Wan.

أسف *ishāt*. a. V. [أسف a] 1) يوغ
يogh e. Perdere, extirpare. Gol. 2) Il-
legitime lucrari. 3) Radicitus excindere.
Wan.

أسف *eshāg*. a. V. [أسف a] Decortis-
care cutem. Wan.

أسف *eshār*. a. n. f. plur. a سف *sæhr*. Tem-
pora matudina. Wan.

أسف *ishār*. a. V. [أسف a] Ambulare
tempore matudino. Wan.

أسف *āshāfjet*. a. n. f. Ashaphitæ, No-
men seclæ alicujus mohammedanicæ e genere
الكرامية *el-kerāmijet*. Caramitarum, qui fue-
runt e schola الصفائية *es-safāsijet*. Saphasita-
rum, i. e. eorum, qui constituunt in Deo
attributa æterna. Marrac. V. صفائية

أسف *ishāk*. a. n. prop. Isaacus n. p. Isaco;
1) Removere. 2) Teri vestem. 3) Læsum pedem
habere camelum. 4) Contrahere se papillas
post mulionem lactis. Wan.

أسف *ishākjet*. a. n. p. Eshakitæ. Ita
vocantur affectæ seclæ alicujus mohammedani-
cæ, qui asserunt, apparitionem spiritus cum
corpore materiali non posse negari, cum
Gabriel apparuerit in figura hominis, & Sa-
tanæ in figura bruti: & ita Deum appa-
ruisse in figura علي *ælī*, & filiorum ejus,
& locutum esse per linguam eorum, & ap-
prehendisse per manus eorum. Seclæ hæc est
ramus غلاة *golatarum*. V. غلاة *golā-
tæ* autem sunt e genere الشيعية *es-sy-jet*.
Schitarum i. e. eorum, qui sequuntur partes
علي *ælī*. Marrac.

أسف *eshāl*. a. n. f. plur. a سف *sæhl*.
Species panni candicantis, peco gossipini.

أسف *ishyl*. a. n. prop. Arboris, cujus
lignum servit ad defricandos dentes. Wan.

أسف *eshæm*. a. part. & n. f. 1) Niger.
2) Impropræ Cornu. 3) Nubes. 4) Sanguis,
in quem conjurantes immergunt quisque ma-
num suam. 5) Uterus. 6) Papilla uberis.
7) Uter, quo conditur vinum. Wan.

أسف *ishinfār*. a. V. [أسف a] Loqua-
cem esse. Wan.

أسف *ishinkāk*. a. V. [أسف a] Ob-
scuram esse noctem. Wan.

اسكوان *üşhuwān. a. n. f. Gastronargus. Wan.*

اسكوب *ushüb. a. n. f. Homo gulofus, helluo. Goloso.*

اسكبة *eshiēt. a. n. f. plur. a سكاء fihāe. Compacturæ librorum. Wan.*

اسخا *pro اسخي eschā. a. comp. Liberalior. شجاعته رستمندن اقوا و سماحتده خاندن اسخا ایدی segiā-ätte rüstenden ækwā, we semähätte chätenden eschā idi. Strenuitate Rustemo erar. fortior, beneficentia autem Chatemo erat liberalior; hunc, ut fama est, hominum beneficentissimum liberalitate, illum Athletam & Heroem celeberrimum fortitudine superabat. In conto di valore era più valoroso di Rustem, & in materia di liberalità superava Chatem. Br. Sæ.*

اسخان *ifchān. a. V. [4. a سخن] 1) Calefacere: 2) Ciere fletum. Wan.*

اسخم *eschām. a. part. Niger. Nero. Wan. اسخي eschyjā. a. n. f. plur. a سخى sœchy. Liberales, munifici. Wan.*

اسخينات *ifchytāt. a. V. [سخت a] Exulcerari graviter vulnus. Wan.*

اسد *āsūd. a. n. f. plur. a اسد esed. Leones. Wan.*

اسد *esed. a. V. [4. F.] 1) Timere a leone. 2) Leoninam habere indolem. Wan.*

اسد *esed. a. n. f. Pl. آساد āsād & آسود āsūd. اسود üsūd. ارسلان aslan t. Leo, tam terrestres, quam cœlestis, Zodiaci. Lione. V. ارسلان*

اسد *esedd. a. part. Recta tendens ad propositum, & rem acu tangens. Gol.*

اسد *isdāe. a. V. [4. a سدا] 1) Resolvere subtegmen telæ. 2) Consequi petitem. 3) Flavescere corticem daçtyli. 4) Negligere. Wan.*

اسد *esed ābāz. a. n. f. comp. 1) Nomen oppidi prope Hamedan, quæ urbs est Mediæ. 2) Nomen pagi in territorio urbis Nisabur.*

اسداد *isdād. a. V. [4. a سد] Recte, & condigne loqui. Wan.*

اسداس *isdās. a. V. [4. a سدس] Dentre camelum. Wan.*

اسداف *isdaf. a. V. [4. ab inusit. سداف] 1) Obscuram esse noctem. 2) Illucescere auroram. 3) Aperire januam lucis admittendæ ergo. Wan. 4) Caligare oculos ex fame, vel senio. 6) Accendere lucernam. 7) Prælucere lucerna. 8) Illuminare. 9) Tolle velum suum plagulamve mulierem. Gol.*

اسدال *estāl. a. n. f. plur. a سدال fidl. Vela, tegumenta. Gol.*

اسد الارض *esedül-erz. a. n. f. comp. ex*

græco. 1) Leo terræ, seu humilis, i. e. Chameleon animal alias حربا hærbā dicitur. 2) Planta Chameleon niger. Gol.

اسد الكعدس *esedül-âdes. a. n. f. comp. Leo cicerum, i. e. Orobanche. Gol.*

اسد الله *esed üllāh. a. n. f. comp. Leo Del, cui plerumque addunt Persæ الغالب elghālib, Victor, quo designatur Ali, gener & patruelis Mahomedis. Gol.*

اسدة *esidet. a. n. f. i. q. حظيرة hæzÿret. a. 1) Septum in campo, ubi pec. noctu pecora custodiuntur contra injurias ferarum. 2) Venationi affuefactus canis. Gol.*

اسدة *esiddet pro سدود sūdūd. a. n. Pl. a سد sedd. Vicia corporis. Wan.*

اسدران *isterāni, اسدرين esderein. a. n. f. dual. Humeri, scapulæque. جاء بضره اسدرين giāe bizærbī istereje, venit vacuus nihil in manibus habens, nihil executus. Wan.*

اسدف *estef. a. part. Niger. Gol. اسدل estel. a. n. f. Pl. a سدل südl. Penduli, & huc illuc mobiles penes.*

اسدل *estül. a. n. f. plur. a سدل fidl. Operimentum, velum.*

اسده *esede. a. n. f. ارسلان دشيسي aslan dîsîfi. t. Leæna.*

اسدي *esedi. a. part. ارسلانلو arslanlū, ارسلاني arslani. t. 1) Leoninus. 2) Thalerus leonalis decem aspris levior Imperiali. Lione, o tallaro di Lione.*

اسدي *estī. a. n. f. Vestis, seu panni genus, q. Afediticum.*

اسدي *esedī. a. n. patron. 1) Afedita, oriundus ex tribu بني اسد benī esed. 2) Afediticus, Nom. poetæ. Gol.*

اسدي *üstī. a. n. f. 1) Stamen telæ. 2) Staminibus suis disposita tela. Wan.*

اسدي *estiyet. a. n. f. plur. a سداب sedat. Stamina. Wan.*

اسر *āsur. f. n. f. Arvum constitum, & virens. Ferh.*

اسر *esr. a. V. [2. F.] 1) Captivare. 2) Constringere loro. Prender prigione, legare. اسر اتديلر kætllū-esr ittiler. Occiderunt, aut captivarunt. Wan.*

اسر *esr. a. n. f. 1) i. q. كد kydd. a. Lorum quo aliquid constringitur. 2) i. q. خلق chælk. a. Creatio. 3) Corporis constitutio. 4) Forma. شدنا اسرهم sedednā esrehüm. Firmavimus ipsorum formam & corporis compagem, Camus exponit articulos, vel pec. vincula & obices utriusque excrementi, ut qui citra voluntatem non relaxantur. هذا اسره hæzes-sejü leke bi esrihi. Hæc res tua est univèrsa, q. dixeris cum loro*

lotu suo, uti simili phrasi dicunt برة birūmetihi, q. cum colli vinculo suo, ita باسرههم biesfrihim, omnes, universi. Gol.

اسر eser. a. n. f. i. q. زجاج zūgiāg. a. Vitrum. Gol.

اسر üsr. a. n. f. 1) Captivitas. 2) Ischuria, suppressio ac retentio aut interceptio urinæ, ut حصر husr est suppressio alvi.

اسر üser. a. n. f. plur. ab اسرة üsret. Agnati, proximi. Gol.

اسر üfür. a. n. f. طوقمك fidik tulmak. t. Urinæ retentio, interceptio. Retensione d'urina.

اسر üfür. a. n. f. 1) plur. Pedes, & fulcra folii, seu lecti. 2) pro يسار jesār. Latus sinistrum, pars sinistra. Gol.

اسر eserr. a. part. fam. سرا ferrā. 1) Cavus. 2) Intimus, familiaris amicus. 3) Bonus, commodusque status, lætitia, hilaritas. 4) Ex umbilico male habens. 5) Intertrigine laborans camelus. Gol. في اسر في اسر fi eserril ezman. Commodissimo tempore. In buon' ora, felicemente, a proposito.

اسر isrāe. a. V. [4. a. سراً] Vicinum esse tempus, quo ponere solent semen suum locusta. Wan.

اسر üserā. a. n. f. plur. ab اسير esir. Captivi, ligati, constricti. Gol.

اسرار esrār. a. n. f. 1) pl. d. سرر syrr. Arcana, secreta, mysteria. Secreti, arcani, misterii. Ik. 2) pl. a سرر sirer. Lineæ in vola manus, & fronte, lineamenta. Lineamenti. Et hinc pl. pl. اسرار esarir. اسرار خدا esrārī chudā, اسرار ايزد دادار esrārī izidī dādār. Mysteria divina, arcana. Misterii, arcani divini. اسرار شاهي esrārī sāhi, اسرار مملکت esrārī memleket. Arcana regni. Arcani del regno, di stato. Sa.

اسرار esrār, vul. asrār. a. n. f. حبة مسرى hæppi müsrik. a. Pilula inebrians, mænomenon, vul. maslocum. Pulvis est ex foliis cannabis masculæ, qui sic fit: ponuntur folia in olla ubi fuerat butyrum, & post exemplum e furno panem, in eodem ponitur olla, donec folia ex residua ollæ butyriaræ pinguedine nonnihil imbibentes, tandem desiccantur, tunc in mortario contunduntur in pulverem, qui pulvis sumitur ad conciliandam hilaritatem aut ebrietatem, prout de facto inebriat, & fere demeritat ad tempus hominem. Vocatur alias بنگيليك bengilik seu بنگي benki p. مئنج meng a. مصلت mäslæk t. quamquam hujus ultimi aliæ sunt species.

اسرار esrār. a. n. f. plur. Sordes adhærentes tuberibus terræ. Gol.

Part. I. Tom. I.

اسرار isrār. a. V. [4. a. سر] 1) Celare secretum. 2) Divulgare secretum. Wan.

اسرار isrār. a. n. f. Nom. arboris, quæ in littore, quin in ipsa aqua sinus Arabici nascitur, pec. provincie Higiazæ, foliis, flore, & fructu laurum refert, lacrymam emittit thuri similem, quam سورة süret, vocant. Gol.

اسرار كباب esrārī kebāb. p. n. f. comp. Herbarum carnibus assatis additæ, & cum iis coctæ. Cast.

اسراع isrā. a. V. [4. a. سرع] 1) Festinare. 2) Vehementis, & fervidæ indolis esse gentem. Wan.

اسراف israf. a. V. [4. a. سرف] عبث يره حددن تجاوزا hædden tegiāwūz e. t. 1) Prodigum esse in aliqua re, dilapidare opes. 2) Modum excedere. Effer prodigum, dissipare, far excessi. Wan.

اسرافيل esrafīl & israfīl. a. n. f. ملك الموت melekūl mewt. 1) Angelus mortis. Tef. 2) Seraphim. Angelo della morte. Gol.

اسرافيل isrāfīn. a. n. f. pro اسرافيل isrāfil. Seraphim. Gol.

اسراكيدن isrākīden, & isrāgīden. p. V. 1) Circumire, ambire. 2) Implicare, intricare. 3) Circumvolvere. Cast.

اسرائل isreel, & اسراييل isrān, a. n. f. prop. pro usit. اسراييل vel اسراييل isrāil, ac اسراييل isrān. Israel, nempe Jacob patriarcha, ejusque posterii Israëlitæ. Gol.

اسرام esrām. a. n. f. plur. a سرم sürm. Intestina recta, ejusque extrema.

اسرايل isrāil a. n. prop. Israel. Israele. اسراييل بني اسرايل benī isrāil. Filii Israel, Israëlitæ. Israëlitæ. Tef.

اسرُب üsrüb. a. p. n. f. قرشون kursun t. Plumbum. Piombo. اسرُب كداخته üsrübī güdächte. Plumbum fufum. Piombo distatto. Ik.

اسرُبى üsrübī. a. part. Plumbeus. Di piombo. Ik. اسرُبى الختم اولاجت üsrübijül chæt m olaġiak. Plumbo obsignandus. Che hæ d'esser bollato con piombo.

اسرة esret. a. n. f. Arcanum, mysterium. Wan.

اسرة üsret. a. n. f. 1) Lorica firma, & impenetrabilis. 2) Cognatio, affinitas. 3) Cognati, affines, proximi, agnati stirpis paternæ. ما لك اسرة اذا نزلت بك عسرة mā leke üsretün iyā nezelet bike üsretün. Haud tibi propinqui sunt, ubi incidet adversitas, cum fortuna perit nullus amicus erit. Gol.

اسرع *esræ*. a. compar. Velocior. ¶ اسرع *esræ-ŷ āwānde*. Citissimo, h. e. brevissimo tempore. In poco, breve tempo.

اسرف *üsrüf*. a. p. n. f. pro اسرب *üsrüb*. Plumbum.

اسركى *esrek* a. part. Tef. in multis locis invenitur, ¶ videtur significare Debilius, sed forsitan ponitur pro اسكر *esker*, Ebrius.

اسيركمك *esirgemek*. t. V. Misereri. Vide. اسيركمك

اسرنج *isrenġ*, ¶ *ising*, p. n. f. Minium, cinnabaris. Ferh.

اسرنج *isrenġ*. a. n. f. 1) Cerussa usta. 2) Medicamentum vulnerum ex ea compositum. Gol.

اسرندا *isrindæ*. a. V. [26. a سرد] 1) Vincere. 2) Exaltare se. Wan. 3) Probosius verbis, aut vi subigi, deprimere. Gol.

اسروش *usrūs*. p. n. f. pro سروش *surūs*. Angelus. Ferh.

اسروشنه *isrewšene*. p. n. prop. Urbs in provincia Transoxana, alias Turcomanis *Tine*, dicta. Ferh.

اسرور *üsrür*. a. n. f. Vermis rubro capite, qui in oleribus nascitur. Wan. V. اسرور

اسره *esre*. t. كسره *kesre*. a. Nota vocalis. V. grammat.

اسرى *esrā*. a. n. f. plur. ab اسير *esir*. Captivi. Wan.

اسرىة *esrijet*. a. n. f. plur. Rivuli. Wan.

اسرىش *esrīs*, ¶ اسرىس *āsris*, p. n. f. Hippodromus. Ferh.

اسس *eses*. a. n. f. pro اساس *esās*. Fundamentum. Wan.

اسس *usus*. a. n. f. plur. ab اساس *esās*. Fundamenta. Wan.

اسسى *issy*. t. n. f. comp. ¶ *issy* adj. ويران *wirān* p. 1) n. f. Desertum. 2) *adjec.* Desertus. Disabitato, solitudine.

اسط *esatt*. a. part. Longos habens pedes. Gol.

اسطار *estār*. a. n. f. pl. a سطر *ŷætar*. Lineæ, ordines. Wan.

اسطيرة *istāret*. ¶ اسطورة *üstūret*, pl. اساطير *esātīr*. a. n. f. Fabula, res vana ac futilis. Gol.

اسطبة *istūbbet*. a. n. f. Quod decidit de gossipio linove, dum carminatur, scil. stupa. Gol.

اسطبر *istabr*. p. adj. i. q. استبر *istebr*. Crasus. Cast.

اسطبر *istber*. p. n. f. Statera, pro استار *istār*. Ferh.

اصابل *istabl*. a. n. f. pl. اصابل vel اصابل

asābil. Stabulum, mansio jumentorum, equile. Sæ.

اسطر *estūr*. a. n. f. plur. a سطر *ŷætr*. Lineæ. Ferh.

اسطراطيقس *estērāthykos*. t. n. f. ex græco. Stella attica.

اسطراغيلس *istērāghylos*. t. ex græco. Talus lusorius.

اسطرب *usturlāb* a t p. n. f. Astrolabium. Astrolabio. ¶ الله اسطرب الوب *eline usturlāb alūp*. Apprehenso astrolabio. Pigiando in mano l' astrolabio. Eb.

اسطرب چارم *usturlābī čārūm*. p. n. f. comp. Sol. Sole. Ferh.

اسطرفين *istufin*, ¶ اسطرفين *istufin*. a. n. f. i. q. جزر *gezer*. Pastinaca. Gol.

اسطقس *istokys*. a. n. f. Pl. اسطقسات *istokysāt*. Elementum, principium. Wan.

اسطم *üstumm*. a. n. f. 1) Mare, aquæ marinæ confluxus. 2) Locus, ubi congregantur apes. 3) Medium rei. 4) Nobilior. 5) Jus. Gol.

اسطم *üstummā*, ¶ اسطمة *üstummet*. a. n. f. pl. اساطم *esātym*. 1) i. q. præc. 2) i. q. اهل *ehl*. Domestici, affines, cognati. Gol.

اسطوان *ustuwān*. a. part. Sublimis, altus. Wan.

اسطوانه *ustuwāne*. a. n. f. plur. اساطين *esātīn*, ¶ استون *esātīne*, a Perf. استون *üstūn*. 1) Columna. Wan. 2) Cylindrus. 3) Porticus columnis fulta. ¶ اهل الآسوانه *ehlül-istuwāne*. Affectæ stoicismi, stoici. Gol.

قره بلش *istochodos*. p. n. f. اسطوخودوس *kara beles*. t. Stachas. Stecade erba. Ferh.

اسطوره *ustūre*. a. n. f. Pl. اساطير *esātīr*. افسانه *efsāne*. p. باطل سوز *ialān we bātyl söz*. t. Historia fabulosa, fabula. ¶ اساطير الاولين *esātīrül ewwelīn*. Mendacissimi antiquorum.

اسطون *üstūn*. a. part. Longo collo præditus altusque columnæ instar camelus. Gol.

سعاد تلندرمك *ij-ād*. a. V. [4. a سعد] *se-ādetlendürmek* t. 1) Beare, fortunatum reddere. Wan. 2) Favere, adjumento esse.

ترقب امداد *terækkubī imdādū mūsā æde*, we tewwækku-ŷ is-ādii müġiāhede ittū ġümütz lešker. Exercitus a quo suppetias, subsidiumque expectabamus, & a quo favorem, ac pugnandi studium præstolabamur. L'Esfercito, dal quale aspettavamo d'esser secondati, ¶ *ajutati nel combattimento*. Sæ.

اطراف بلاددن ساطان نيك نهاد عالی تراد حضرتلر نيك عدل و دادو ارباب استعداده مزید اسعاد لر بن استماع ایدن افاضل درگاه شاه دين

atrafı bilâdten sul-

tânî

tāni nīk nihādi ālī nijād haẓretlerinün-âdlū dād we erbābī istyādāde mexīdī ifādlerin isti mā'idēn efāzyl dergāhī sāhī dīn penāh zijāretine māil olmislerdür. Ex circumjacentibus regionibus viri docti, qui audiebant Principis optimi, nobilissimi ac serenissimi æquitatem & justitiam, nec non favorem maximum erga dignos habilesque viros, ad invifendam aulam ejus Regis fidei defensoris propensi fuerunt. *Intefasi dagl' uomini dotti, e virtuosi de' paesi circonvicini, la gran giustizia, & equità di quel pio re, e la sua gran gloria delle grazie, e liberalità, che faceva alle persone virtuose, e meritevoli, concepirono gran desiderio, di vedere la sua real corte. Sæ. Br.*

اسعار es-ār. a. n. f. pl. a سفر si'r. 1) Pretia annonæ, aliisque rebus imposita.

اسعاط is-āt. a. V. [4. a سعط] 1) Indere naribus medicamentum سعوط su-ūt dictum. 2) Transfodere pectus hasta. Wan.

اسعاف is-āf. a. V. [4. a سعف] حاجت بترمهك hāget bitürmek. t. Promovere, & confectum dare negotium. Promovere, e terminare un negozio. مَدْعَاْسِنَه اسعاف اتدی müddæ-âsine is. āf itti. Secundavit, promovit prætensionem ejus. Promosso la di lui preensione. Sæ. حوایج اسعاف is-āfi hæwāig e. Adjuvare, ad felicem exitum perducere negotia. Promovere, far riuscire li negozii. Ik.

اسعد es-ād. a. comp. Felicior. اسعد اسعدو es-ādī sā-ätte Horarum felicissima. In un' ora felicissima. Ll. Ah. V. اشرف

اسعر es-ār. a. part. 1) Parum carnis habens. 2) Conspicuis ira. Gol.

اسعف es-āf. a. part. Morbo سعف sāf dicto laborans camelus. Wan.

اسغده asghæde, اسغده asughde. p. n. f. Torris, lignum semiustum. Ferh.

اسغده esaghde. p. part. Dispositus, paratus. Ferh.

اسغور usghur, اسغوره usghure. p. n. f. Erinaceus. Riccio. Ferh.

اسف esef. a. V. act. [4. F.] 1) Mærere. 2) Irasci. Wan.

اسف esef. a. n. f. غضب ghuffæ غصه ghæzæb. a. 1) Mæror, angor. 2) Ira: Affanno, sdegno.

اسف esif, اسف asif, اسف esuf. a. part. 1) Mæstus. 2) Indignabundus. Gol.

اسفæ isfæ. a. V. [4. e سف] Spicas uberes, & crebras esse. Wan.

اسفا usfa. a. part. plur. ab اسف esif. Dolentes, tristes. Wan.

اسفار esfâr. a. n. f. 1) pl. a سفر sifr. Libri,

volumina. Libri, volumi. Wan. 2) pl. a سفر sefer. Limæ. Lime. Itinera. Viaggi. Sæ. ایدکلف [سفر] isfâr. a. V. n. f. [4. a سفر] ویرمهك ajdyn-lik wirmek. t. 1) Enitere, splendere auroram. 2) Mane iter facere. 3) Relucere vultum. 4) Tempus auroræ, seu diluculi. اسفار وقتی isfâr wakti. Tempus diluculi. Lo spuntar dell' aurora.

اسفاط esfât. a. n. f. plur. a سفا sefæt. Canistra.

اسفاف isfâf. a. V. [4. a سف] 1) Flectere, contexere folia palmæ. 2) Mutare colorem vultus. 3) Fixis oculis aspicere. 4) Inclinari nubes terram versus. 5) Volare aves terram tenus. Wan.

اسفاناج isfânâg p. n. f. Teuthomalache, spinachium. Spinaci.

اسفت isfit. p. n. f. Trifolium, seu medica herba recens, optimum equorum pabulum. Cast.

اسفتان isfitân. p. n. f. 1) Duo latera vulvæ. 2) Spina mordens. Cast.

اسفته asufte. p. n. f. 1) Panniculus lineus vetus, parte quadam ustus. 2) simpl. esufte. Vetustus panniculus. 3) اسفته asefte, esefte, ifefte. Rutabulum, torris. 4) esefte Semiustus rutabuli titio. Cast.

اسفد esfed. p. n. f. Lignum adustum, titio. Ferh.

اسفده asifte. p. adj. Promptus, paratus. Ferh.

اسفده asufte, vel asefte. p. n. f. یاری یاری iārī iānmis ikfi, aut اسفده اسفده iksü. ki. bir ezi ianmis. t. Semiustus titio, aut rutabulum. Tizzone mezo smorzato. Ferh.

اسفده esfedih. p. n. f. Vectigal portorium in confinibus اسفده اسفده portubus Persiæ, unum in quadraginta, in mediterraneis unum in centum. Cast.

اسفراج isfirâg, اسفراج esferâg. a. n. f. قوش قوش kus konmaz. t. Asparagus. Sparagi.

اسفراج isferâjin. p. n. prop. Urbs in districtu Nisabur. Ferh.

اسفرت esfret. a. n. f. plur. a سفار sifar. Capistra camelorum.

اسفرت isferesb. p. n. f. pro اسفرت isperseb. Hyppodromus. Ferh.

اسفرت isfereng. p. n. prop. Magnus districtus in provincia Samarcand. Ferh.

اسفروت isferud, اسفروت üsfürud. p. n. f. 1) اسفروت baghyrtlak. t. Onocrotalus. Tarabuffo, grotomolino. Ni. 2) Castello est i. q. اسفروت syghyrgik. t. Sturnus. Storno. 3) i. q. اسفروت kætät. a. Genus avis medium inter columbam, & perdicem.

اسفره *esüfre*. p. n. f. i. q. اسفته *asüfte*. p. Titio. Tizzone. Ferh.

اسفست *isfist*, و *üsfüst*. p. n. f. 1) i. q. اسپست *ispist*. p. Medica herba. 2) Gramen, quod crescere solet in fundo fluviorum, aliarumve aquarum. Ferh.

اسفستی *isfistī*. p. n. f. Locus, ubi Medica provenit. Ferh.

اسفطی *isfaty*. p. n. f. i. q. præc. Cast.

اسفل *esfel* a. comp. (اعلیٰ *ælā*) Pl. اسافل *esāfil*. الچف *alciak*. u. Infimus, vilis. Infimo, di bassa condizione. Eb. اسفل *esfel* اسفلین *esfelī sāfilīn*. Infimus infimorum. Il più basso de' bassi. Tef. درکی اسفل *dereki esfel*, و درکده اسفل *derekei esfel*, pro *esfel dereke*. Infimus gradus. Il più basso grado. Tef.

اسفناج *isfināg*. a. n. f. Spinachium. i. q. اسفناج

اسفناریه *isfenārye*. a. n. f. i. q. جزر *gezer*. Sifer, pastinaca sativa, cujus lutea est radix. Gol. اسفنان *isfenān*. p. n. f. Duo latera vulvæ. Ferh.

اسفنج *esfeng*. p. n. f. 1) Res flaccida. 2) Medicamentum aqua subactum, ut ægroto ad bibendum dari possit. 3) Nubes. Ferh.

اسفنج *üsfung*. p. n. f. 1) Spongia. Ferh. 2) Globulus, nempe edulii genus, quod ex farina simillacea paratur cum aqua ob lentorem agitata, in rotundiorum formam deinde coactum in aqua coquitur.

اسفند *isfend*. p. n. f. p. 1) pro اسفندآرمز *isfendiarmüz* Genus quoddam potus. 2) Nomen diei quintæ ex quinque illis, quæ ad finem anni æquabilis adjiciuntur. Ferh. 3) Harmala, rutæ sylvestris species. Cast.

اسفندان *isfendān*. p. n. f. Sinapi. Cast. اسفندارمن *isfendārmen*, و اسفندارنه *isfendārne*. p. n. f. comp. Nomen ultimi mensis hyberni.

اسفندمند *isfendmend*. p. n. f. comp. Dies vigesima prima veris.

اسفندنه *isfendene*. p. n. f. Harmala. i. q. اسفند *isfend* quod V. Cast.

اسفندیار *isfendiar*. p. n. f. prop. Nom. regis Persiæ, qui erat filius گشتاسپس *gūstāspis*, و cognominabatur روین تن *rūjin ten*, i. e. corpore æneo præditus. Ferh.

اسفنت *esfant*, و *isfynt*. p. a. n. f. Species potus ex succo uvarum aromatibus condito. Cast. Gol.

اسفور *üsfür*. p. n. f. 1) Pudor, verecundia. 2) Honor, existimatio. 3) pro اشغور *üşghūr*. Avis aquatica. Cast.

اسفونا *üsfunā*. a. n. prop. Pagus Mearræ, indicatione Emessointer Halepum و Hamatam. Gol.

اسفهان *isfahān*, vel اسپهان *ispāhān*, vel اسپهان *ispāhān*. p. n. prop. Metropolis provincie عجمی عراق *yrāki ægemī*, & regia *sophidarum persiæ*. Herb.

اسفهلار *isfehslār*, و اسفهلاریه *isfehslārīe*. p. n. f. Dux, & imperator exercitus. اسفهلاریه *isfehslārīe*. Summa militiæ præfectura. Cast. V. اسپهسالار *sipehsālār*.

اسفی *üsefi*. a. n. prop. Extremæ Mauritanie oppidum. Gol.

اسفید *isfid*. p. adj. Albus. Bianco. اسفیداک *isfidāk*. p. n. f. اسفیداج *isfidāg*. Species albæ, teneræ, & mollis terræ, quæ mulieres, admixta rosarum aqua, faciem fucare solent. Ferh.

اسفیدبا *isfidbā*. p. n. f. 1) i. q. اسپیدبا *ispīdbā*. Jus cum lacte acido. 2) Cibus, qui ex carnibus, cepis, oleo, butyro, apio, و coriandro conficitur. Ferh.

اسفیددشت *isfiddest*. p. n. prop. Nom. pagi, & deserti alicujus in districtu Isfahānensi. Ferh.

اسفیوش *isfjūs*. p. n. f. i. q. اسپیوش *ispījūs*. 1) Pfyllii semen. 2) Folium vitis. Ferh.

اسقاء *iskāe*. a. V. [4. a سقی] 1) Rigare aqua pluvia. 2) Adaquare equos. Adacquare, abbeverare. سقای اللہ سقیاً *sākāk-allahu sākyan* Irriget te Deus pluvia scilicet beneficiorum suorum. اسقاء الفرس *iskāül feres*. a. صوارمک *atları suwarmak*. t. Adaquare equos. Abbeverare li cavalli. Wan.

اسقاب *iskāb*. a. V. [4. a سقب] Admoovere, vicinum facere. Wan.

اسقاد *iskād*. a. V. [4. a سقد] Extenuare, emaciare. Gol.

اسقاره *iskare*, üskara. t. n. f. Craticula. V. اسقره

دوشرمک *iskāt*. a. V. [4. a سقط] 1) Facere cadere. Wan. 2) Abortum pati. 3) Demere, auferre. Far cadere, sconciarsi, togliere.

اسقال *iskāl*. a. n. f. Scilla.

اسقام *eskām*. a. n. f. pl. a سقام *sākām*. Morbi. Infermità, mali. Del. اسقام *eskāmī gismānījeie mūbtelām*. Morbis affectus sum corporis, valetudinarius sum. Hò infermità del corpo. عوارض ewāryzu و اقسامی سالب اولف احتمالی غالبدر *æksāmī sālīb olmak yhrymālī ghālibtūr*. Probabilissime sperandum, fore ut tollat infirmitates ejus. E' da credere, ò il più credibile è, che lo liberarà dalle sue infermità. Sæ.

اسقام *iskām*. a. V. [4. a سقام] Caussare alicui morbum. Wan.

اسقان *eskān. a. n. f. plur.* Latera, aut hypochondria extenuata. *Gol.*

اسقان *iskān. a. V. [4. a سقن]* Perpolire ensesuum. *Gol.*

اسقب *eskub. a. n. f. plur. a سقب sækb* Fetus masculus camelitis.

اسقره *iskaræ, ūskara t. n. f.* Craticula. Graticola, gradella. اسقره او زرده اسقرا *iskara ūzerinde pisürmek.* Affare supra craticulam. Cuocere, arrostire sopra la graticola.

اسقف *eskæf. a. part.* 1) Longus, & crassus ossibus vir. 2) Crinibus carens camelus. *Vide Fam. سقفا sækfā. in Lex.* 3) Curvus. 4) *n. f.* Farina.

اسقف *ūskuf* و اسقف *ūskuff. a. p. n. f.* Pl. اساقف *esākuf,* و اساقفة *esākufet.* 1) Episcopus Christianus. 2) Contemptus, abjectus. 3) Nom. electuarii flatibus و doloribus colicis depellendis commendati. *Gol. Cast.*

اسقلباس *eskylebijās. a. n. f. ex græco.* Herbæ species. *Gol.*

اسقلباس *iskilinos. p. n. prop.* Celebris philosophi, & medici Græcorum; juxta traditionem orientalium vetuit prolibus suis, ne mysticam suam scientiam aliis extra familiam aperirent, traderentve. *Ferh.*

اسقنبه *iskembe. p. n. f.* Saranas. *Cast.*

اسقندل *iskændil. t. n. f.* Bolis, Sonda. *biombolo.*

اسقنقور *iskænkūr. a. n. f. e græco.* Scincus, lacertæ Ægyptiæ genus. *Gol.*

اسقور *ūskūr. p. n. f.* 1) Aqua, quam Mohammedani adhibent ad lotionem sacram. 2) pro اسقور *ūsgūr.* Echinus. *Ferh.*

اسقوردیون *uskurdyün. t. n. f. ex Græco* Scordium.

اسقورون *ūskūrūn. a. n. f.* توبال *tübāl p.* Scoria, pec. ferri. *Gol.*

اسقولوفندریون *iskolofenderijün. a. n. f. i. q.* حشيشة الطحل *hæsišetut-tæhæl. e græco.* Herba splenetica, splenium. *Gol.*

اسقیات *eskyjat. a. n. f. plur. pauc. a سقا* *sykā.* Utres. *Wan.*

اسقیة *eskyjet. a. n. f.* 1) plur. pauc. a سقا *sykā* Utres. *Wan.* 2) plur. a سقی *sykj,* و سق *sækj* Portiones aquæ. 3) Nubes facundæ. *Gol.*

اسقیل *iskyl. a. n. f.* Scilla. *Gol.*

اسقیل *iskyl. p. n. f.* Lycotnon herba. *Cast.*

اسک *āsek. p. n. f. prop.* Locus prope ارجان *ergian.* Distat autem Ergian 60. porasangis a شیراز *sirāz.* *Ferh.*

اسک *esk. p. n. f.* Nuntius.

Part. I. Tom. I.

اسکی *esekk. a. n. f. fam. سگا sekkā.* Auribus mutilus. *Gol.*

اسکاب *iskāb. a. n. f.* 1) Verticillum utris. *Wan.* 2) pro اسکاف *iskāf.* Calceolarius, aut ocrearius. *Gol.*

اسکات *eskāt. a. n. f.* 1) i. q. اوباش *ewbās.* Miles vagus. 2) Reliquiæ rei. 3) Temperati post æstatem dies. *Gol.*

اسکات *iskāt. a. V. [4. a سکت]* دکردر مک *din-dürmek* و وسددر مک *susturmak. t.* Compescere, imponere silentium. *Acchetare, far tacere. Wan.*

اسکار *iskār. a. V. [4. a سکر]* Inebriare. *Wan.*

اسکاف *iskāf. a. n. f.* Sutor. *Calzolajo. Wan.*

اسکال *eskāl. a. n. f. plur. a سکل skl.* Pifces quidam magni, & nigri.

اسگالش *isgālis. p. part.* Cogitans, medirans. *Ferh.*

اسگان *iskān. a. V. [4. a سکن]* 1) ساکن *sākin e. t.* Facere, ut quis maneat, habitet. *Wan.* 2) Pauperem, miserumque redere. *Far restare, appoverire. Sæ.*

اسگانه *iskāne. p. n. f.* Sura. La polpa della gamba. *Cast.*

اسگه *isket. a. n. f. dual.* اسکتان *isketānī.* Vulvæ labrum. *Wan.*

اسگت مک *eskitmek. t. V.* Atterere. *Vide اسگت مک*

اسگدار *ūskūdār. t. n. prop.* 1) Nomen urbis e regione Constantinopolis, in ipsis aquis Bosphori sitæ, olim Chrysopolis dictæ, 2) Oppidum Albanæ, quod veteres Scodram Epiri vocarunt. *Leu.*

اسگدار *ūskūdār. p. n. f.* 1) Cursor publicus. Hoc nomine compellantur cursores publici veterum Persarum, qui in stationes dispositi, equis continuo insidentes mandata Regis expectabant, و unus ad alium quam citissime perferrebant. *Ferh.* 2) Legatus. 3) *n. prop.* cujusdam Regis.

اسگدار *ūskūzar. p. n. f.* 1) i. q. præc. اسگدار *ūskūdār.* 2) Trajectio fluvii. 3) Portus. *Ferh.*

اسگک *iskerek. p. n. f.* Singultus. *Singhiozxo. Ferh.*

اسگرت *iskerlet. t. n. f.* Purpura. *Scarlatto.*

اسگره *ūsküre. t. و ūskere. p. n. f.* Scutella argillacea. 2) Cupa ex ligno, paropsis, cyathus, crater. *Scudella, tazza di legno, ò di terra.*

اسگف *eskef. a. n. f. i. q.* اسکاف *iskāf.* Sutor. *Calzolajo.*

اسگفت *ūskufet. a. n. f.* 1) i. q. عتبة *âtebet.* Limen portæ. *Wan.* 2) Pars oculi, unde cilia enascuntur. *Gol.*

اسکل *üskül*. t. n. f. Flocci. *Il fiocco, il miglior del lino* (چوب *ciop*) V. اوسکل *üsküli egirmek*. Nere optimum linum, floccos. *Filar il migliore del lino.*

اسکله *iskele*. t. n. f. Emporium, scala, portus maris, & fluvii. *Scala, porto, emporio.*

اسکیمک *eskimek*. t. V. Inveterascere. V. اسکیمک

اسکیمله *iskemle*. t. n. f. Sedile, sedes, scamnum. *Scagno, sedia, banco.*

اسکن *esken*. a. compar. Magis quiescens, quietior. *Gol.*

اسکنان *iskenan*. p. n. f. i. q. اسکنان *isfenan*. Duo latera vulvæ. *Ferh.*

اسکنجه *iskenge*. t. n. f. Cruciatu. *Vide اشکنجه*

اسکند *iskend*. p. n. f. 1) In caput saltans. *Ferh.* 2) Funambuli lufus. 3) Hystrio. *Cast.* اسکندان *iskendân*. p. n. f. Cippus. *Cep-po. Ferh.*

اسکندر *iskender*, quod اسکندر *sikender*. a. p. t. n. prop. Alexander. *Alessandro.* اسکندر ذو القرنین *iskenderi zül kærnein*. Alexander Magnus q. Dominus duarum conjunctionum maximarum, quæ fiunt singulis 33. annis. *Alessandro magno.* اسکندر رومی *iskenderi rûmî*. q. Alexander Græcus. اسکندر ماکدون *iskenderi mâkedûn*. Alexander Macedo, vel Macedonia.

اسکندرآباد *iskenderâbad*. p. n. prop. Civitatis in parte australi Persiæ, quam ab Alexandro M. conditam fuisse tradunt. *Ferh.*

اسکندران *iskenderan*. p. n. f. 1) Duo femora. 2) simpliciter Femur. *Ferh.*

اسکندروس *iskenderus*. p. n. prop. juxta traditionem Orientalium. 1) Filii Alexandri. 2) Matris Alexandri. *Ferh.*

اسکندرون *iskenderûn*. t. n. prop. Alexandria Syriae. Portus & emporium non procul Halepo. *Alessandretta.*

اسکندریه *iskenderije*. t. n. prop. Alexandria Aegypti. *Alessandria.*

اسکنک *iskenk*. p. n. f. بیره *bîrem*. a. Securis incurvata, qua utuntur fabri lignarii. *Ferh.*

اسکنه *iskene*. p. n. f. 1) i. q. præc. *Ferh.* 2) Femur. *Cast.*

اسکوب *eskûb*. a. n. f. 1) i. q. اسکاب *iskâb*. Verticillum utris. *Wan.* 2) i. q. ساکب *sâkib*. Per terræ faciem se diffundens fulmen.

3) i. q. سکه *sikke*. Series palmarum. *Gol.*

اسکوخ *üskûch*. p. n. f. 1) Emtio. 2) Separatio. *Ferh.*

اسکوف *üskûf*. a. n. f. i. q. اسکاف *iskâf*. Sutor. *Calzolajo. Wan.*

اسکوف *üskûf*. t. n. f. کلاه *kûlah*. t. 1) Pileus nocturnus, & nauticus. *Beretta di notte, ò di Marinari.* 2) Pileus Ianissariorum, ac intintorum servorum Imperatoris Baltâgiler dictorum. *Beretta de' servitori di Corte. Sæ. Br.* اسکوف *sirmâlu üskûf*. Auro distinctus pileus, seu integumentum Janissariorum (quod autem in eo recta stat supra frontem, vocatur يغلف *iaghlyk*.)

اسکی *eski*. t. adj. (کهنه *ien-y*) *köhne* p. عتیق *âyk* a. 1) Vetus, antiquus. 2) Tritus. *Vecchio, antico, lograto.* اسکى *eski zemânde*. Antiquitus. *Anticamento, nel tempo antico.* اسکى آدملر *eski âdemler*, اسکى زمانک آدملری *eski zemânün âdemleri*. Veteres, prisca. *Gl'antichi.* اسکى *eski*, اسکىسى *eskisi*. Præteritus, antiquus. *Il vecchio, il passato.* اسکى بسکى *eski bliski*. Veteramenta, scruta. *Stracci vecchi, ciavatte.*

اسکیتmek *eskimek*. t. V. 1) Atterere. 2) Obsoletum reddere. *Lograre, invecchiare, render vecchio.*

اسکیتجی *eskigî*. t. n. f. Veteramentarius, scrutarius. *Racconciatore, ciabattino, scarpinello.*

اسکیدر *iskider*. p. n. f. 1) Alexander, pro اسکندر *iskender*. 2) Femur. *Ferh.*

اسکیزه *iskize*. p. adj. 1) Celer, velox. 2) Calcitrans animal. *Ferh.*

اسکینمک *eskilenmek*. t. V. Inveterascere rem. *Invecchiarsi, farsi vecchio.*

اسکیمش *eskimis*. t. part. Inveteratus, antiquatus. *Invecchiato, lograto.*

اسکیمک *eskimek*. t. V. 1) Inveterascere, obsolescere. 2) Atteri. *Invecchiarsi, & lograrsi.*

اسل *esel*. a. n. f. 1) Arbor habens longas spinas, uti est spina Aegyptia, aut acacia arbor. 2) Bipennis. 3) Hasta. *Wan.* 4) Spiculum. 5) Cuspis. *Gol.*

اسل *esel*. p. n. f. قندره *kandere*. t. Juncus, juncea herba. *Giunco. V.* سازلق اوتی *eslâ*. a. n. f. 1) plur. a سلا *selâ*. Membrana involvens fœtum.

اسلا *islâe*. a. V. [4. a سلا] Levare aliquem tristitia. *Wan.*

اسلاب *islâb*. a. V. [4. a سلاب] 1) Rapere, ad se pertrahere. 2) Parturire ante tempus camelitem. *Wan.*

اسلاع *eslâ*. a. n. f. plur. a. سلع *sil*. Fissuræ in monte. *Wan.*

اسلاف *eslâf*. a. n. f. Pl. ا سلف *selef*. Prædecessores, successores, majores. *Predecessori, antecessori, maggiori.* اسکلاف

اجداد عظاملری و اجداد عظاملری *eslāfi kirām we egdā-di ŷzāmleri*. Gloriosi ejus antecessores, ac majores. *Li suoi gloriosi antecessori, & antenati. Sæ.*

اسلاف *islāf*. a. V. [4. a سلف] 1) Commodare, mutuo dare *citra usuram*. 2) In antecessum solvere. *Dar ad imprestito senza usura, & avanzare il debito.*

اسلاف *üsellāf*. a. n. f. plur. a سلف *selef*. Prædecessores. *Predecessori. Wan.*

اسلاف *eslāk*. a. n. f. plur. a سلقة *selkæt*. Terra æqualis bono constans luto.

اسلاف *islāk*. a. V. [4. a سلک] Ingredi. *Wan.*

اسلاف *islāl*. a. V. [4. a سل] 1) Educere, evaginare *ensem*. 2) Tabe afficere, *uti DEUS aliquem. Gol.*

اسلاف *islāl*. a. n. f. 1) Munus, quo quis corrumpitur. 2) Furtum clandestinum. *Gol.*

اسلاف *islām*. a. V. [4. a سلام] 1) *pro* اسلاف *islāf*. a. In antecessum solvere. 2) Committere pec. voluntati divinæ. 3) Submittere se. 4) Fidem Mohammedanam profiteri. 5) Spernere, despiciere aliquem. *Wan.*

اسلاف *islām*. a. n. f. Vera, & orthodoxa fides. *Vera fede.* اسلام *elislām*. Est nomen generale, quo Mohammedani fidem suam compellant; complectuntur autem hoc nomine partem theologiæ tam theoreticam, quam practicam, idest omne credendum, & faciendum. Pars theoretica alias ایمان *imān*, practica دین *dīn*, solet dici. *Relan. اهلک اسلام ehli islām*. Fidelis, aut q. in pl. pec. conjunctim cum ارباب ایمان *erbābi imān*. Fideles, orthodoxæ fidei cultores (*sic se vocant Turcæ*) *Li Fedeli.*

اسلاف *islāmbol* *pro* استانبول *istāmbol*. t. n. prop. Constantinopolis.

اسلاف *islāmū*. a. part. in fæm. اسلامیه *islāmīje*. 1) Pertinens ad veram fidem, fidelis, Mohammedanus. 2) Othomanicus. *Che spetta alla vera fede, fedele, Maometano, & Ottomano, ò degl' Ottomani.* احکام *ahkām* اسلامیه *ahkāmī islāmīje*. Dogmata fidei, vel religionis. *Dottrine di fede, e religione. Tef. اسلامیه memālikī islāmīje*. Imperium Othomanicum. *L'Imperio Ottomano. Ll.*

اسلاف *eslet*. a. n. f. unit. ab اسل *esel*. 1) Res juncea. 2) Lignum omne rectum, omnifque curvitatibus expers. 3) Veretrum cameli, alteriusve animalis. 4) Penis longior nervosiorque, & excarnis. 5) Extremitas tenuior linguæ, cubiti, & calcei, etiam cuspidis.

اسلاف *eselet*. a. 1) part. Naso radicitus truncatus homo. 2) Agnomen celebris poetæ arabici ابو کيس *abu kais*.

اسلاف *eslyhæ*. a. n. f. pl. a سلع *sylæh*. Arma, ut arcus, gladii. *Arme, armi. Ik.*

اسلاف *eslæl*. a. comp. Disertior. *Wan.*

اسلاف *eslæ*. a. n. f. plur. a سلع *sül*. Fiffuris pedum laborantes, leprosi. *Gol.*

اسلاف *eslægh*. a. n. f. Tenax & dura, ad coquendum inepta pecoris annosi caro. *Gol.*

اسلاف *eslem*. a. compar. Certior, tutior. *Più sicuro, & certo. Ik.*

اسلاف *eslemek*. t. V. 1) Auscultare. 2) Obedire. *Ascoltare, ubbidire.* سوز اسلاف *söz eslemek*. Verbis obsequi, verba, vel confilia sequi. *Ascoltar le parole, seguir li consigli.*

اسلاف *islintāh*. a. V. [3. ab inus. اسلطان *islintāh*] Largum, longum, & latum esse. *Wan.*

اسلاف *islinkæ*. a. V. [26. a سلق] Supinum jacere. *Wan.*

اسلاف *islinkæ*. a. V. [3. a سلق] Incalescere lapillos ob solis vehementiam. *Wan.*

اسلاف *üslüb*. a. n. f. pl. اساليب *esālib*. 1) Ordo. 2) Methodus. 3) Forma. *Ordine, metodo.* بو اسلوب *bu üslüb* اوزره *üzre*. Tali modo, sic. *In tal maniera, cost.*

اسلاف *üslüb* ile. Methodice. *Con maniera, e metodo.* اوزره *üzre*. Moderate. *Moderatamente. Sæ.*

اسلاف *üslüb* merghüb ile. Hoc egregio modo. *Con si belle maniere. Sæ.*

اسلاف *üslüb* kädim *üzre*. Antiquo modo, juxta consuetum. *Nella maniera antica, conforme il praticato. Ll.*

اسلاف *aj üslübinge*. Ad modum lunæ. *In forma della Luna. اسلوب مکتوب üslüb mektüb*. Forma sribendarum litterarum. *Formulare di belle lettere. مکتوب mektüb* muhæbbet *üslüb*. Amicæ, officiosæ literæ. *Amichevoli lettere. Ll.*

اسلاف *üslüb*. p. n. f. 1) Nomen sapientis alicujus. 2) Nomen cibi alicujus. *Ferh.*

اسلاف *üslübsyz*. t. adj. compos. 1) Incompositus, inordinatus. 2) Immoderatus. *Malordinato, senza maniera, ò metodo.*

اسلاف *üslübsyzlik*. t. n. f. compos. Immoderatio. *Diffornita.*

اسلاف *üslüfet*. a. n. f. Affinitas, quæ est inter eos, qui duas sorores pro uxoribus habent.

اسلاف *islihmām*. a. V. [4. a سلام] Corrumpti halitum alicujus. *Wan.*

اسلاف *eslijet*. a. n. f. plur. a سلا *silā*. Cibi cum butyro præparati.

اسلاف *islyh*. a. n. f. 1) Species herbæ, cujus pastu lac augetur camelis. *Wan.* 2) Spuma. 3) Lac spumæ expers. 4) Tuber cameli, idque longius. *Gol.*

incolpare. Wan. c c d. p. & ac. r. 3) Ascendere per montem. Gol.

اسناد *isnād*, اسنادة *esnādet. a. n. f. 1) Allegatio alienae auctoritatis, & fidei. 2) Delivitas acclivitasque montis. Gol.*

اسناد *isnād. p. n. f. Mensis solaris dies 26ta. Ferh.*

اسناب *esnāt. a. part. plur. a سناب *sinat. Imberbis juvenis.**

اسناف *isnāf. a. V. [4. a سنف] Injicere cingulum pectori cameli. Wan.*

اسنام *isnām. a. V. [4. a سنام] Elevari, in altum tolli fumum.*

اسنان *esnān. a. n. f. 1) Pl. a سن *synn. Dentes. Dentī. ٢١ دو و دو *esnānū sī wū dū. Triginta duo dentes. Li 32. denti. 2) Pl. a اسنان *sinān. Cuspides, hastae, Sæ. quod اسنه *esinne. ٢١ ضرب اسنان *zərbī esnān. e. Ferire hastis. Battere con le lance. Eb.******

اسنان *isnan. a. V. [4. a سن] 1) Provetæ ætatis fieri hominem. 2) Crescere camelo dentes, qui ætatis ejus anno octavo provenire solent. Wan.*

اسنه *esinnet. a. n. f. plur. Cuspides hastae. Wan.*

اسنع *esnæ. a. part. 1) Longus. 2) Altus, procerus. 3) Longior. 4) Præstantior. اسنمک *esenlemek. t. V. بدروود کردن *bedürūd Kerden. p. الوداع ديمک *elweda dimek. t. Valedicere. Licentiarfi, dir a Dio.****

اسنمه *esnimet. a. n. f. plur. a سنام *senām. Gibbi camelorum. Meditulia terra. Wan.**

اسنمک *issynmak. t. V. 1) Calefieri. 2) Calefacere se. Effer scaldato, scaldarfi.*

اسنمک *esnemek. t. V. آسا کردن *āsā Kerden. p. Oscitari, hiscere. Sbadagliare.**

اسنه *esinne. a. n. f. Pl. a سنان *sinan. Cuspides hastarum. Le punte delle aste, lance. Sæ. اسنه اسنه و سيف ايله مکالمه *el sinei esinne wū sījūfile mükāleme olundy. Colloquium faustum factum est linguis hastarum, & gladiatorum. Le botte, e risposte furono con le lingue dell' aste, e delle spada. Sæ.***

اسني *āsnī. p. n. f. Nomen fecundæ uxoris, quam ducit Mohammedanus. Ferh.*

کلاعلي لفظاً و معنا *esnā. a. compar. كعلاعلي *kel ælā læfzæn we mænen. i. q. اعلي *ælā. a. Altior. Più alto, eccelfo.***

آسنیستان *āsništān. p. n. prop. Vir, qui pater erat uxoris وامق *wāmik, cujus ultimi saepe mentio fit apud poetas orientis. Ferh.**

آسو *āsū. p. n. f. 1) Mustela alba. Ferh. 2) Ocrea. 3) Sura. Cast.*

اسو *esw. a. V. Act. [1. F.] 1) Curare, fanare vulnus. 2) Metaph. i. q. اضلاع *yslāh. a. Discordiam componere. Wan. 3) i. q. ابقا *ibkā. a. Residuum facere, proprie de carne aliquid. Gol.***

اسو *esū. p. n. f. pro سوي *sū. Pars, latus. Ferh.**

اسو *usū. p. n. f. Attractio, ablatio. Ferh.*

اسو *esūw. a. n. f. Medicamen vulneris. Wan.*

اسو *eswee. a. part. fam. سوا *sewā. Deformis.**

اسوا *eswā. a. n. f. plur. a سوي *sewā. Aequales, pares. Wan.**

اسوا *iswāe. a. V. [4. a سوا] Deferere, negligere. Abbandonare. Wan.*

آسوادک *āsūwādek. p. n. f. 1) Mustela alba. 2) Aliud animalis genus. Cast.*

اسوار *eswār. a. n. f. plur. a سور *sūr. Murus urbis. Wan.**

اسوار *eswār. p. n. f. 1) n. prop. Urbis in Aegypto superiori. 2) pro سوار *sūwār. Eques. 3) in گیلان *gilān provincia Persiæ Genus equitum, qui lancea, & arcu pugnare solent. Ferh.***

اسوار *iswār, & üswār. a. n. f. Pl. اساوره *esāwīret. 1) i. q. سوار *sūwār. p. Eques, pec. dux Persicus. 2) Sagittariæ, & equestris artis bene gnarus. Gol.***

اسواط *eswāt. a. n. f. Pl. a سوط *sawt. Flagella, scuticæ, nervi taurini. Scuriæ, staffilli, nervi.**

اسواف *eswāf. a. n. f. prop. Locus in urbe Arabiæ مدينه *medine dicta. Wan.**

اسواف *eswāk. a. n. f. Pl. a سوق *sūk, vul. سوقاقلر *sokaklar. t. Vici, plateæ. Le strade, li vicoli. Eb. ٢١ گشت اسواف *gestī eswāk. e. Ambulare per plateas. Caminar per le strade, e vicoli.****

اسوان *iswān. a. n. prop. Oppidum Thebaidos in Aegypto, Svne Aegypti.*

اسوت *iswet, üswet. a. n. f. 1) Corypheus. 2) Exemplar imitationi propositum. 3) Amicus, socius. Effemplare, amico. ٢١ اسوة الفضل *is, vel üswetül-fuzælāt. Princeps doctorum, seu quem alii imitantur. العارف بالله اسوة اهل اتباه *el ārifū billah ülwetī ehli intibāh. a. Perspicax in rebus divinis, conspicuus inter vigilantes. Sæ. de quodam Doctore suo.***

اسوچرار *iswiğrār. a. V. [4. ab inus. سوچر] Appendere collo canis lignum. Wan.*

اسود *eswed. a. 1) Compar. pl. سود *sūd, fam. سواد *sewdā سیاه *siyāh. p. قرة *kara. t. Nigrior, Più negro. Wan. (عبيض *ebjæz). 2) n. f. pl. اسواد *esāwid. Magnus serpens nigricans.]*******

اسود *eswed.* a. 1) Compar. Illustrior, ac potentior. ¶ اسود الكسالىخ *el-esweddüf-salych.* Magnus serpens quot annis pellem mutans. 2) n. f. Passer. Gol.

اسود *üsüd.* a. n. f. plur. ab اسود *esed.* Leones. Gol.

اسوداد *üsüwidād.* a. V. [9. a اسود] Nigrescere. Annerarsi, imbrunare.

اسودان *eswedān.* a. n. f. dual. 1) Dactyli, & aqua. 2) Nigri lapilli. 3) Nox. Wan.

اسودة *eswedet.* a. n. f. fam. ab اسود *eswed.* Fæmella serpentis magna, & nigra.

اسودة *eswidet.* a. n. f. plur. a سواد *sewād.* Corpora. Wan.

اسودگان *āsüdegān.* p. part. pl. ab اسوده *āsüde.* Quieti. ¶ اسودگان بقاءه خاك *āsüdegāni bukāi chāk.* p. Requiescentes in angulo terræ, i. e. mortui. Li defonti. Ik.

اسودگي *āsüdegī.* p. n. f. Quies, tranquillitas. Riposo. Ik. ¶ باعث اسودگي جانبين *bā-ysī āsüdegī giānibein.* Causa tranquillitatis utriusque partis. Cagione della quiete, e tranquillità d' ambe le parti. Ll.

اسودن *āsüden.* p. V. دکنمک *din-lenmek,* & دکنرکمک *din-lendürmek.* t. 1) Quiescere, otio frui. 2) Quietare, quietem concedere. Riposare, & far riposare.

اسوده *āsüde.* p. part. Quietus, otio fruens. Tranquillo, cheto. ¶ اسوده و آزاده *wü āzāde.* Quietate, & libertate fruens. Tranquillo, e libero. Ik. اسوده و غنوده *āsüde wü ghunüde.* Quietate ac tranquillitate fruens. Ll. اسوده اولقب لازم ايکن *olmaq lâzim iken.* Dum quietate frui oportet, decet. Mentre si hà da goder il riposo. Ll.

اسوده *üsüde.* p. part. Palpans, manu explorans. Ferh.

اسوده حال *āsüde hāl.* p. part. comp. Tranquillus, tranquillitate fruens. In pace, & riposo. Ll. ¶ اسوده حال ار *āsüde hāl ar.* In pacato statu esse, tranquillitate frui. Star in pace, goder riposo. Ll. سرحدکزي اسوده *serhaddün-üzi āsüde hāl tutasız.* Servate vestra confinia in quiete. Mantene-te li vostri confini in pace. Ll. اسوده حال *āsüde hāl emīn ar.* Tranquillitate, & securitate frui. Goder quiete, e vivere conficurezza. Ll. اسوده حال و مرقده آلبال ار *āsüde hāl we müreffehül bāl ar.* Pace, & tranquillitate frui. Goder riposo, e tranquillità. Ll.

اسودهلك *āsüdelik.* t. n. f. compos. i. q. اسودهگي *āsüdegī.* p. Quies, tranquillitas, otium. Riposo, quiete. Ik.

اسوره *eswīret.* a. n. f. plur. a سوار *siwar.* Armilæ, pericarpia. Gol.

اسوز *issüz.* t. adj. comp. Desertus. V. اسوزلك *issüzlik.* t. n. f. comp. Desertum, loca deferta. Deserto.

اسوف *esuf.* a. part. Mæstus, tener animo, pronus ad dolorem. Wan.

اسوف *eswæk.* a. part. 1) Magna crura habens vir. 2) Statura longus. 3) Ordinate, unus post alterum. Wan.

اسوف *eswuk.* a. n. f. plur. a ساق *Crura* tibiæ. Wan.

اسول *eswel.* a. part. 1) Propendulum habens ventrem. Wan. 2) Propendens in terram nubes.

اسوله *eswile.* a. n. f. pl. a سوال *süäl.* Quæstiones. ¶ فنون متفرقة دن اسوله *fününî muteferrykeden eswilei* müskile irād ittiler. Proposuerunt ex variis sparfim scientiis difficiliores quæstiones. Pro-
posero questioni difficili di diverse scienze. Sæ.

اسون *eswen.* a. part. Deliquium animi patiens ob ingressum in aquæ fatentis puteum. Wan.

اسون *üsün.* a. V. act. [4. F.] 1) Alterari aquam mutato sapore, ac odore. 2) Palma manus vel pede natibus illiso percutere. Wan.

اسوي *eswijā.* a. n. f. plur. a سوي *sewī.* Aequales.

اسويداد *iswidād.* a. V. [11. a اسود] Valde nigrum fieri. Wan.

آسه *āse.* p. n. f. 1) Spina piscis. 2) Ager ad feminandum. 3) i. q. آس *ās.* Mola. Ferh. 4) Pandiculatio. 5) Pilositas. ut sunt: spina piscium, aristæ coma, & pili hirsutioris panni. Cast.

اسها *ishā.* a. V. [4. a سهو] Struere scamnum سهوة *sehwet dictum.* Gol.

اسهاب *a. V.* [4. a سهب] 1) Loquacem esse. 2) Abire in desertum, effundi in cursum equum. 3) Mente destitui ex morsu serpentis. 4) Alterari colore, pallere ex amore, metu, morbo. Gol. 5) Fodiendo puteum pervenire ad arenam, neque exire aquam. Wan.

اسهاد *ishād.* a. V. [4. a شهد] Vigilem, & infomnem efficere. Gol.

اسهار *ishār.* a. V. [4. a شهر] 1) Vigilem reddere. 2) Excitare e somno. Wan.

اسهال *ishāl.* a. V. [4. a سهل] 1) Mollem reddere naturam. 2) usit. Laxare, solvere ventrem. Mollificare, purgare. 3) Pervenire ad locum planum. ¶ اسهال ار *ishāl ar.* Laxari. Effer lubrico di corpo.

اسهال *ishāl idigi, usit, سهل müshil.* Laxans, laxativus potus. Laffativo, apritivo.

اسهام *ishām.* a. V. [4. a سهم] Jacere, mittere fortem. Wan.

اسهان *eshān*. a. n. f. Arenæ molles. Gol.
اسهانة *ishānet*. a. V. [4. a سهن] Despicere, vilipendere. Wan.

اسهران *esherāni*. a. n. f. Dual. 1) Nafus, & penis. 2) Duo vasa spermatica, tum concoquentia, epididymides, tum deferentia, seu ejaculatoria. 3) Duæ venæ in oculo. 4) Duæ venæ in naso, seu in naribus, quæ in libidinosi asinis aqua manant. Gol.

اسهل *eshel*, سهل *sehil*. a. part. comp. Facilis, & faciliior. Facile, più facile. 11. اسهل وجوه *egmel V. وجه* *esheli wügiüh ile*. Quam facillime. Congrandissima facilità. Sæ.

اسي *āsī*. p. n. f. قومه عورت *koma awret*. t. Uxor focia. Hoc nomine se invicem compellant Mohammedanorum uxores, si quis eorum plures habeat. Ferh.

اسي *āsī*. a. compar. pro السى *āsā*, و *part. q. pro eesā*. Tristior, magis sollicitus.

اسي *āsī*. a. n. f. 1) i. q. طبيب *tabīb* a. Medicus, chirurgus. 2) i. q. اسطوانة *istuwānet*. a. Columna, و vestigia habitaculi seu mansionis.

اسي *esā*. a. n. f. plur. ab اسوة *iswet*. Amici, focii. Wan.

اسي *esej*. a. V. act. [4. F.] 1) Tristem esse, dolere. 2) Contristare, sollicitum reddere. 3) Medicari. Gol.

اسي *esi*. a. part. 1) Afflictus, dejectus animo. 2) Curatus, sanatus a vulnere. Gol.

اسي *isā*, و *ūsā*. a. n. f. 1) Patientia. 2) plur. ab اسوة *iswet*. Socii, amici. Gol.

اسي *essi*. t. adj. و n. f. حر *hārr*. a. گرم *germ*. p. 1) Calidus. 2) Calor. Caldo.

اسي *issi*. t. n. f. صاحب *fāhyb*. a. Dominus, possessor. Padrone, possessore.

اسيا *āsijā*, و اسياب *āsijāb* p. n. f. دكرمن *degirmen*. t. Mola, molendinum. Molino.

اسيا *chær āsijā*. Mola afinaria. Molino da cavalli. اسيا *āsijābī bī āb*. Mola aqua destituta. Molino senz'acqua. Ik.

اسيا باد *āsijā bād*. p. n. f. comp. يل دكرمني *jel degirmeni*. t. Mola alata, pneumatica. Molino a vento. Ferh.

اسيابان *āsijābān*. p. n. f. دكرمني *degirmengi*. t. Molitor. Molinaro. Ferh.

اسياح *esjāh*. a. n. f. plur. a سح *sajh*. Aquæ fluentes.

اسيازن *āsijāzen*. p. n. f. 1) Lignum in molendino, supra catillum molarium, per quod transmittuntur successive grana frumenti. Ferh. 2) دكرمني دو شيجي *degirmen dū-seigi*. t. Faber, & exstructor molæ. Fabro di molino. Dicitur و اسيازان *āsijāzān*.

اسيازن *āsijāzen*. p. n. f. 1) Lignum in molendino, supra catillum molarium, per quod transmittuntur successive grana frumenti. Ferh. 2) دكرمني دو شيجي *degirmen dū-seigi*. t. Faber, & exstructor molæ. Fabro di molino. Dicitur و اسيازان *āsijāzān*.

اسيازن *āsijāzen*. p. n. f. 1) Lignum in molendino, supra catillum molarium, per quod transmittuntur successive grana frumenti. Ferh. 2) دكرمني دو شيجي *degirmen dū-seigi*. t. Faber, & exstructor molæ. Fabro di molino. Dicitur و اسيازان *āsijāzān*.

اسيازن *āsijāzen*. p. n. f. 1) Lignum in molendino, supra catillum molarium, per quod transmittuntur successive grana frumenti. Ferh. 2) دكرمني دو شيجي *degirmen dū-seigi*. t. Faber, & exstructor molæ. Fabro di molino. Dicitur و اسيازان *āsijāzān*.

اسيازن *āsijāzen*. p. n. f. 1) Lignum in molendino, supra catillum molarium, per quod transmittuntur successive grana frumenti. Ferh. 2) دكرمني دو شيجي *degirmen dū-seigi*. t. Faber, & exstructor molæ. Fabro di molino. Dicitur و اسيازان *āsijāzān*.

اسيازنه *āsijāzene*. p. n. f. comp. Instrumentum ferreum, quo acuitur lapis molaris. Ferh.

اسياف *esjāf*. a. n. f. 1) plur. a سيف *sejf*. 1) Gladii. 2) plur. a سيف *sif*. Littora, ripæ. Wan.

اسيان *esjān*. a. part. fam. اسبانة *esjānet*. i. q. آسي *āsi*. Tristis, mæstus. Gol.

اسيانون *esjānūn*. a. part. plur. præc. Tristes, mæsti.

اسيانه *āsijāne*. p. n. f. Cos, quo novacula aciuntur. Cote. Ferh.

اسي اوت *issi ot*. t. n. f. comp. زنجفيل *zingēfil*. p. Zingiber, imber. Zenzero, zinzibo.

اسيب *āsib*. p. n. f. 1) صدمة *sædæmet*. a. Collisio, ictus mutuus. 2) usit. Calamitas, nocumentum. Fastidio, guai. Ferh. 3) Discordia, feditio. 4) Mutuus complexus. Cast.

اسية *āsijet*. a. part. و n. f. 1) اب آسي *āsī*. Dolens, tristis. 2) Mulier medica seu chirurga, fæmina quæ circumcidit puellas. 3) i. q. سارية *sārijet*. a. Columna pec. major. 4) i. q. دعامة *di-āmet*. a. Fulciumentum quo non domus tantum sed و aliæ res sustentantur. 5) Columen, præsidium. 7) n. prop. Filia Hafiz Diaæ. Gol.

اسية *āsijet*. a. part. و n. f. 1) اب آسي *āsī*. Dolens, tristis. 2) Mulier medica seu chirurga, fæmina quæ circumcidit puellas. 3) i. q. سارية *sārijet*. a. Columna pec. major. 4) i. q. دعامة *di-āmet*. a. Fulciumentum quo non domus tantum sed و aliæ res sustentantur. 5) Columen, præsidium. 7) n. prop. Filia Hafiz Diaæ. Gol.

اسية *āsijet*. a. part. و n. f. 1) اب آسي *āsī*. Dolens, tristis. 2) Mulier medica seu chirurga, fæmina quæ circumcidit puellas. 3) i. q. سارية *sārijet*. a. Columna pec. major. 4) i. q. دعامة *di-āmet*. a. Fulciumentum quo non domus tantum sed و aliæ res sustentantur. 5) Columen, præsidium. 7) n. prop. Filia Hafiz Diaæ. Gol.

اسية *āsijet*. a. part. و n. f. 1) اب آسي *āsī*. Dolens, tristis. 2) Mulier medica seu chirurga, fæmina quæ circumcidit puellas. 3) i. q. سارية *sārijet*. a. Columna pec. major. 4) i. q. دعامة *di-āmet*. a. Fulciumentum quo non domus tantum sed و aliæ res sustentantur. 5) Columen, præsidium. 7) n. prop. Filia Hafiz Diaæ. Gol.

اسية *āsijet*. a. part. و n. f. 1) اب آسي *āsī*. Dolens, tristis. 2) Mulier medica seu chirurga, fæmina quæ circumcidit puellas. 3) i. q. سارية *sārijet*. a. Columna pec. major. 4) i. q. دعامة *di-āmet*. a. Fulciumentum quo non domus tantum sed و aliæ res sustentantur. 5) Columen, præsidium. 7) n. prop. Filia Hafiz Diaæ. Gol.

اسيتيم *issytmak*. t. V. Calefacere. Vide استيم

اسيجاق *issijāq*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسيجام *issijām*. t. adj. dimin. ab اسسي *issi*, q. Subcalidus, calidior, sed pro positivo usitatissimum. Calidus, calor. Caldo. اسيجام *issijām*.

اسبيرگير *esirgîr*. p. n. f. comp. Captivator, captivos faciens. *Che fà prigioneri ò schiavi. Sæ.*

اسبيرل *esirel*. p. n. f. Segmentum melopeponis. *Fetta di melone. Ferh.*

اسبيرلك *esirlik*. t. n. f. Captivitas, servitùs. *Schiavitù.*

اسبيس *esîs*. a. n. f. 1) i. q. عوض *ywæz* a. Id, quod pro re altera substituitur, & sumitur. 2) i. q. اساس *esâs*. a. Fundamentum.

اسبيف *esîf*. a. part. ع *n. f.* 1) Dolens, tristis. 2) i. q. عبد *âbd*. a. Servus. 3) i. q. اجير *egîr*. a. Mercenarius. 4) i. q. تابع *tâbi*. a. Affecla, cliens. 5) Sterilis, nullam producens plantam ager. 6) Qui pinguescere aut pingue fieri nequit. 7) Senex caducus, decrepitus. *Gol.*

اسبيف *esjuf*. a. n. f. plur. a سيف *sejf*. *Gladii.*

اسبيفة *esîfet*. a. n. f. 1) plur. a. ab اسبيف *esîf*. Sterile solum. *Wan.* 2) i. q. اسافة *ûsafet*. Tristitia. *Gol.*

اسبيل *asîl*. a. part. 1) Blandi vultus, & proceræ staturæ vir. *Wan.*

اسبيل *esîl*. a. part. 1) Lævis, æquabilis. 2) Promissus. كف اسبيلة الاصابع *keffi esiletül-asâbi*. Manus longis, & gracilibus digitis prædita. اسبيل الخد *esîlül-chædd*. Genas seu maxillas læves & graciliores habens equus, quod inter egregiæ indolis notas habetur. *Gol.*

اسبيل *esîl*. a. n. f. Hydria. *V. in سبو*
اسبيلة *esilet*. a. n. f. 1) fam. ab اسبيل *esîl*. Lævis, æquabilis. 2) Nom. prop. Aquæ ع *3) Palmeti arabum ambaritarum. Gol.*

اسبيلك *esîlik*. t. n. f. اسلك ع *issîlik*. Calor, æstus. *calore, caldo.*

اسبيلم *useilem*. a. n. f. Vena percurrens inter medium digitum manus, & auricularem, vul. salvatella. *Gol.*

اسبيلمك *issilemek*. t. V. Calefacere. *V. استشف*

اسبير *useimer*. a. part. Diminut ab اسمر *esmer*. Subfuscus. *Wan.*

اسبيمه *âsime*. p. adj. 1) Attonitus. *Attonito, sbigotito.* 2) Hebes. *Stupido. Ferh.* ع *اسبيمه دماغ* *âsime dimâgh*. Ebrius. *Stordito di cervello.*

اسبيمه سار *âsime sar*, ع *اسبيمه سر* *asime ser*. p. comp. i. q. سرسم *sersem*. Capite percussus, stupefactus. *Ferh.*

اسبينه *esinet*. a. n. f. 1) Valida, & dura chorda, ut arcus. 2) Durities, ac firmitas chordæ. 3) Lorum coriaceum unum ex pluribus, quorum plexu habena seu antilena contextitur. *Gol.*

Part. I. Tom. I.

اسبينمك *isînmak*. t. V. pro اسينمك *isînmak*

1) Calefieri. 2) Calefacere.

اسبوت *îsjüt*. a. n. prop. Nom. montis.

اسبوس *esjûs*. a. n. f. 1) Lapis. 2) Flos summo lapidi insidens sali similis, qui vocatur بارود *bârûd*. *Gol.*

اسبون *âsîwen*. p. adj. i. q. سرکردان *serkerdân*. Attonitus, stupidus. *Stupido, attonito. Ferh.*

اش

اش *âs*. t. p. n. f. 1) Puls, pulmentum. 2) Cibus in genere. *Ferh. Minestra, cibo.* ع *اش اشك* *âs âsmak*. tar. Sumere cibum. *Mangiare, prender la rifezione.* اسودلو اش *südlü âs*. Lacti incocta oryza. *Minestra di riso col latte.* اش ارري چكمك *as ereri çekmek*. Malacia laborare. *Aver voglie strane.*

اش *es*. p. *Affixum tertiæ personæ, quod in conjunctione cum præcedenti voce amittit eliph, nisi vox præcedens desinat in â he: tunc enim illud servat. Ferh.*

اش *es*. a. partic. interrog. pro ايش *ejs*. ما *mâ*. a. ده *ne*. t. 1) Quidnam? 2) Qualis? ع *اش حالك* *es hâlûke*. a. نه ددر حالك *ne dür hâlûn*. t. Qualis est tuus status, seu quomodo vales? *Come stai? Sed nota اش es, ع ايش* *ejs tantum in vulgari dialecto usurpari.*

اش *es*. t. n. f. Socius, par. *Compagno, pare.* ع *اشي دگلدر* *anün-esi degüldür*. Non est illi par. *Non gli è pare.*

اش *es*. t. Imper. ab اشك *esmek*. Age ergo. ع *اش كيدده* *es gidelüm*. Age ergo, eamus. *Sia, andiamo.* اش ايتمك *es itmek*. i. q. تزويج *tezwiğ* e. Pares paribus jungere. *Accoppiare.*

اش *is*. t. n. f. i. q. ايش *is*. Res, negotium.

اش *es*. a. 1) act. [3. F.] -Confurgere, & moveri ad malum. 2) n. f. Petulantia & insolentia. 3) i. q. خبز يابس *chubzi jâbis*. a. Panis ficcus, i. e. panis simplex citra opfonium. ع *الحق الحش بالاش* *elhykyl-hysse bil-issî*, refer par pari, quod tibi fit, fa cito, quod etiam dicitur *il hyffe bil-issi. Gol-*

اش *asâ*, ع *esâ*. p. partic. n. f. ع *adj.* Sicut. i. q. اش *asâ* quod vide. *Ferh.*

اش *esâ*. a. 1) n. f. collect. Palma parva, seu pumita. 2) n. prop. Locus in Mauritania. *Gol.*

اش *isâ*. a. n. prop. Nom. montis & vallis. *Gol.* اشابات *esâbât*. a. n. f. plur. ا اشابة *ûsâbet*. Hominum turbæ, res mixtæ, opes vel
T t
lucra

lucra per fas, & nefas acquisita, & corrasa. Gol.

اشاباني esābānī. a. part. Rubicundus, valde ruber. Gol.

اشابب esābib. a. n. f. plur. a اشابة ūsābet. Turbæ hominum. i. q. اشابات quod Vide.

اشابة ūsābet. a. n. f. Turba hominum. 2) Res mixta. 3) Opes, vel licrum per fas & nefas acquisitum, & corrasum. Gol.

اشاة esāt. a. n. prop. Populus in Hadramuta Arabiae felicis regione. Gol.

اشاجع esāgi. a. n. f. plur. ab اشجع esgā. Radices, articuli digiti coherentes metacarpo. Wan.

اشاح isāh, & ūsāh. a. n. f. pro وشاح wisāh, & wūsāh. Balteus distinctus gemmis, ornamentum mulierum.

اشاحة isāhæt. a. V. [4. a اشح] 1) Diligentem esse in perficiendo negotio. 2) Cavere. Quardarsi. 3) Averfari. 4) Caudam agitare equum. Wan.

اشادة isādet. a. V. [4. a اشيد] 1) Alta voce vocare aliquem. 2) Notificare. Wan.

اشارات isārāt. a. n. f. pl. ab اشارت isāret Signa, indicia Segni, indizii. خلاف صلاح و صلاحك اشارات و اعلاماني مقترردر chylāfi sulhu šalahun-isāratū ālāmātī mukærrer dūr. Sunt certa signa, & indicia pacis minime observatæ. Li segni & apparenze della poca cura della pace sono certi. Ll.

اشارت isāret. a. V. [4. a شور] Indicare, notare. Avertire. Wan. اشارت isāret. a. Notificare.

اشارت isāret. a. n. f. pl. اشارات isārāt. 1) Indicium, nutus. 2) Nota, asteriscus. Cenno, segno, indizio. Aliàs proprie est signum aut indicium, quod manu fit; quod autem labiis fit, vocatur رمز remz, quod capite اشارة imā, quod oculis غمز ghæmz. اشارت ال ايله رمز طوطاف ايله ابا باش ايله غمز isāret el ile, remz dudagh ile, imā basile, ghæmz gōz ile olur. اشارتدر كه isārettür ki. Indicatur, quod. Ci da ad intendere, che.

اشاري esārā, & ūsārā. a. part. plur. ab اشران ūsrān. Alacres, læti, petulantes. Gol.

اشاررير isārri. a. n. f. plur. ab اشارة isrāret. Tabulæ lignæ perforatæ, frustra carnis ficcata. Wan.

اشاش esās & اشاشة esāset. a. n. f. 1) Agilitas, lubentia. 2) Exultatio. 3) petulantia. Gol.

اشاطة isādæt. a. V. [4. a شوط] 1) Interficere aliquem. 2) Ultionem sanguinis,

seu talionis pænam repetere ab aliquo. Wan.

اشاعة isā-æt. a. V. [4. a اشيع] Divulgare, propagare. Divolgare, far publico. اشاعة ستنن عالمه اشاعت اشچون sünnetin âleme isā-æt tciün. Ad diffundendam, propagandamque legem suam. Per propagar la sua legge. Sæ.

اشاعة isā-æt. & isā-æt. a. n. f. Divulgatio, patefactio. Sæ. Ik. Pubblicazione, manifestazione.

اشاعة isā-æt. e. Divulgare, propagare, diffundere. Divolgare, diffondere. Ik. Sæ.

اشاعة علوم isā-æt ūlüm. e. Diffundere scientias. Diffonder le scienze. Sæ.

اشاعة و ازاعده و اشاعات و اشاعات isā-æt chairāt we izā-æt meberrāt. Diffusio, editio operum piorum, & publicorum, ut fabricatio pontium, xenodochiorum, templorum. Il diffondere, disseminare opere pie, fondare spedali, & altre fabbriche pubbliche. Sæ.

اشاعة isa-æt. a. n. f. coll. Homines confusi, & distracti in negotiis suis. Wan.

اشاعر esā-yr. a. n. f. pl. ab اشعر es-ær. Pili circa ungulas cameli. Wan.

اشاغى asāgha. i. adv. Deorsum. V. اشغى

اشافة isāfet. a. V. [4. a اشوف] Constitui super aliquam rem. Wan.

اشافي esāfi. a. n. f. pl. اشافي sifā. Medicinæ, remedia. Gol.

اشافي esāfi. a. n. f. pl. ab اشافي isfā. Subulæ futuriæ. Gol.

اشاف esāk. p. n. f. Puerulus, mancipium. Ferh.

اشاقر esākyr. a. n. f. Nomen tribus in Arabia felici. Ferh.

اشالة isālet. a. V. [4. a اشول] كالدريمف käl-dürmak. i. Attollere. Alzare. Wan.

اشام āsām. p. part. comp. & n. f. 1) pro اشامند āsāmend. Potans, potor. Bevitore.

2) Potatio. Bevimento, il bere. 3) Sec. person. imper. Bibe. Bevi. 4) Generaliter Victus. Vitto. اشام شراب serāb āsām. Bibere vinum. Bere vino.

اشام زهر zehr āsām. Veneno imbutus. Velenoso. اشام سياه خون sipāhi chün āsām. Exercitus sanguinem anhelans. Truppe avide di sangue

اشام شعله su-le āsām. Instar flammæ, ardens. Ardente, flameggiante.

اشام es-em. a. part. comp. Magis infestus. اشام فلان mā es-eme fūlanūn. Quam maxime infelix, & infestus ille. Gol.

اشام esām. p. n. f. Alimentum, quan uin ad sustentandam vitam sufficit. Vitto, cio ch'è necessario alla vita. Ferh.

اشامق asamak. i. V. 1) Obterere, premere, v. g. calceo. Annaccare, fraccassare.

اشتاب *üstāb*. p. n. f. pro شتاب *sītāb*. Festinatio. Ferh.

اشتات *estāt*. a. n. f. pl. a شت *sett*. Separati, distincti. Wan.

اشتات *istāt*. a. V. [4. a شت] Dividi, separari. Wan.

اشناد *estād*, *estūd*. p. n. f. i. q. اشناد *esnād*. Vigesima septimus dies uniuscujusque mensis. Cast.

اشتر *istār*. a. V. [4. a شتر] Movere vel invertere palpebras. Wan.

اشتافتن *istāften*. p. V. Festinare. Affretare. Ferh.

اشتالنگ *istālenk*. p. n. f. i. q. وشتالنگ *wis-tālenk* p. کعب *kāb*. a. طوپک *topuk*. Talus vel tali maleolus. Tallone, parte del piede vicino al calcagno. Ferh.

اشتاو *üstāw*. p. n. f. pro شتاب *sītāb*. Festinatio. Ferh.

اشتاو *istāh*. a. n. f. Appetitus. Appetito. err. pro اشتها *istihā*. اشتها *istihām* وارد *ward*. Habeo appetitum seu appetentiam alicujus rei, *esturio*. Ho voglia, *est* ho appetito, pro اشتها *istihām* وارد *ward* V. اشتها

اشتبک *istibāk*. a. V. [8. a شبک] 1) Ornare. 2) Noctem obscuram esse. Wan. 3) Confundi, permisceri, illaqueari.

اشتباه *istibāh*. a. V. [8. a شبه] Ambiguum esse rem. Effer in dubio. Wan.

اشتباه *istibāh*. a. n. f. 1) کمان *rejb* a. رجب *rejb* a. *gūmān*. p. Dubium. Dubbio. 2) Assimilatio, comparatio. Somiglianza. قلعه *qal'eh* فلک *flak* اشتباه *kal-āi felek istibāh*. Arx similis caelo, seu altitudine caelum æquans. Castello che s'inalza sin' al cielo. Ll. اولدوغنده *oldughynde*, vel *olagiaghynde giāi istibāh ioktur*. Non est dubitandi locus, id fuisse, vel futurum esse. Cio senza dubbio e stato, o sarà. Ll. اشتباه *bī istibāh*. شهره *shēh* سز *sūbhesyz*. Sine dubio. Intubitatamente.

اشتات *istitāt*. a. V. [8. a شت] Separari, dividi. Wan.

اشتیجار *istigiār*. a. V. [8. a شجر] 1) Movere litem. 2) Manum supponere mento. Wan.

اشتداد *istidād*. a. V. [8. a شد] 1) Roborari. 2) Currere, discurrere. Wan.

اشتداد *istidād*. a. n. f. قاتلق *katylyk*. t. Fortificatio, corroboratio, firmitas. Rinforzamento, violenza, fermezza. Ik. اشتداد *istidād*. bulmak. Firmari, confirmari, invalescere. Rinforzarsi, fortificarsi, crescere. Ik. رباطه *rubāte* و داد *wād* و مواد اتحاد *wād* پینارنده *pīnārnde*

اشتداد *rābitāi widād*, we mewwādī ittyhād beinlerinde istidād buldy. Vinculum amoris, & pacta concordiae inter illos incrementum sumpserunt. Si accrebbe tra di loro l'amicitia. Sæ. اشتداد پذیر بحران اولدی *istidād pezirī buhrān oldy*. Invaluit, & ad crifim pervenit. Ik.

اشتر *ester*. a. part. Inversas palpebras habens. Wan.

اشتر *üstür*. p. n. f. ابل *ibl*. a. دوه *dewe* t. Camelus. camelo. *Express. poet. اشترخو *üstürchū*. i. e. کین طوتیگی *kin tütigī*. Continuum fovens odium. Ferh.

اشترا *istirā*. a. V. [8. a شری] Emere. Comprare. Wan. اشترا *istirā*. e. صاتون *satun* بعض *satun almak*. Emere. Comprare. بعض *bæzy emty-æ* اشترا *istirāfi* *iciün*. Ad coemendas nonnullas merces. Per comprar certe robbe, o mercanzie. Ll.

اشتراف *istirāt*. a. V. [8. a شرط] Ferre conditionem. Offerir un partito. Wan.

اشتراف *istirāf*. a. V. [8. a شرف] Erigi, attoli. Alzarsi, levarsi. Wan.

اشترک *istirāk*. a. V. [8. a شرک] Socium fieri, erigere societatem. Far compagnia. V. اورتاقلق *ortaklyk* اشتراک *istirāk* e. f. *tutmak*. Comunicare, consortem cum alio ejusdem rei esse. Participare, far compagnia. اورتاقلق *ortaklyk* بر وجه اشتراک *ber weghī* اشتراک *istirāk* اورزه *ortaklyk* *üzre*. Per modum consortii, ut in pagis deditiis. Per compagnia, a spartir il guadagno, o possesso d'una cosa in doi ugualmente. Ll.

اشتران *istirān*. a. n. prop. Nom. regis cujusdam, *est* filii ejus. Wan.

اشترپا *üstürpā*. p. n. f. Pulegum, species herbæ. Pullegio, erba odorifera. Ferh.

اشتربان *üstürbān*. p. n. f. دوه *deweği* t. Camelarius. V. دوه *deweği*

اشتربان *üstürbāne*. p. n. f. Vestis, seu tunica e lana, filisque camelinis confecta, qualem gestant sophi. Cast.

اشترپای *üstürpāj*. p. n. f. ککلیک *keklik* *oty*. t. q. Herba perdicis suavi odore, camelopodium. Cast.

اشتربین *üstürbīn*. p. comp. Cameli visum habens * Expr. poet. اشتربین *üstürbīn*. i. e. دور اندیشه صاحبی اولان *dür endişe sāhybī olān*. Homo perspicax, longe in posterum prospiciens. Ferh.

اشترخار *üstürchār*. p. n. f. i. q. اشتربکیا *üstürkijā*. Carduus spinosus. Arbusti species, cujus esu gaudent cameli. Ferh.

اشتردار *üstürdār*. p. n. f. Camelio, camelorum praefectus.

اشترداری *üstürdārī*. p. n. f. compos. Rei camelinae ars, & peritia.

اشتردل *üstürdil*. p. n. f. comp. Astutus apud Persas: contra apud Turcas timidus. *Express. poet. دوه یورکلی *üstürdil*. i. e. *dewe jüreklī*. t. Cor cameli habens; i. e. timidus. *Ferh.*

اشترزهره *üstürzehre*. p. adj. comp. 1) Timidus. 2) Tardus, languidus. *Ferh.*

اشترغان *üstürghān*. p. n. f. Hörminum, falvea fylvestris. *Schiarea*. *Ferh.*

اشتری *üsterük*. p. n. f. Unda maris. Onda del mare. *Ferh.*

اشترکاو *üstürkāw* vel *اشترکاو پلنگی* *üstürkāwī pelenk*. p. n. f. زرتیا *zurrāfe*. t. زرتیا *zertepā*. t. Camelopardus. *Ferh.*

اشترکیا *üstürkijā*. p. n. f. دوه دکنی *dewe dikenī*. t. Carduus spinosus. *Arbusti species, cujus esu gaudent cameli*. *Ferh.*

اشترمورغ *üstürmürgh*. p. n. f. comp. Struthio: camelus. *Struzzo, struzzolo*.

اشتروا *üstürwā*. p. n. f. compos. Pannus; vel fragulum ex pilis camelinis. *Ferh.*

اشتروار *üstürwār*. p. n. f. compos. pro *اشتربار* *üstürbār*. 1) Cameli onus. 2) Pili, seu lana camelina. *Cast.*

اشتروغ *üstürūgh*. p. n. f. i. q. اشترخار *üstürchār*. p. Carduus spinosus. *Ferh.*

اشتری *istirā*. a. V. [8. a شری] *Emere*: *Comprare*. V. *اشترا*

اشتتا *istyā*. a. V. [8. a شطأ] *Pullulare*; *germinare*. *Wan.*

اشتطا *istyāt*. a. V. [8. a شطأ] *Abducere jumentum a pascuis*. *Wan.*

اشتعال *isty-āl*. a. V. [8. a شعل] 1) *Inflammarē*; 2) *Canescere caput*: *Inflammarē*; *incanutire*. *Wan.*

اشتعال *isty-āl*. a. n. f. II: اشتعال *istyghāl* 1) *Accensio*; 2) *Coruscatio*; 3) *Canities*: *Accendimento*; *splendore*. اشتعال نثار *istyālī nār*. *Accensio ignis in flammis*: *Sæ*: اشتعال بولجی *isty-āl bulygiak*. *Accenso prælii incendio*; *exasperatis pugnantium animis*. *Accesāsi*; *inspritasi la battaglia*: *Sæ*: اشتعال نابره *isty-ālī nā-irei gidāl*: *Inflammatio ignis bellici*. *Irritamento di guerra e di nemicizia*: *Sæ*.

اشتغار *istyghār*. a. V. [8. a شغر] 1) *Augeri numerum*. 2) *In subducendis rationibus attentum esse*. 3) *Procul errare in deserto*. *Wan.*

اشتغال *istyghāl*. a. V. [8. a شغل] *تقدیر* *tekāyūd*. e. t. *Attendere*, *operam dare*. *Applicarsi*, *attendere*. اشتغال او زره *isty-* *Part. I. Tom. I.*

ghāl üzre ol. اشتغال کتوسترمک *istyghāl göstermek*. *Se applicare*, *operam dare*.

اشتفا *istifā*. a. V. [8. a شفی] *مستنه شفا* *chæstæ şifā bulmak*. t. *Sanitatem recuperare*. *Ricuperare la sanità*.

اشتفاف *istifāf*. a. V. [8. a شفق] *Exhaurire poculum aquæ*. *Tracannare un bicchiere d'acqua*. *Wan.*

اشتقاق *istyqāk*. a. V. [8. a شق] 1) *Dimidiam rei partem sumere*. 2) *In declamatione, vel lite aberrando a recto tramite declinare ad dextram, vel sinistram*. *Wan.* 3) *Findi, dividi in duas partes*. *Gol.*

اشتقاق *istyqāk*. a. n. f. *Derivatio nominis à homine*.

اشتك *istek*. p. n. f. Pannus; cui involvitur infans neonatus. *Ferh.*

اشتک *üstük*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

اشتکا *istikā*. a. V. [8. a شکی] *Conqueri*: *Lamentarsi*. اشتکا *istikā* و شکایت *sikā*. *iet e. conqueri*. *Wan.*

اشتکار *istikar*. a. V. [8. a شکر] 1) *Pluere vehementer*. 2) *Colligi in uberibus copiosum lac*. *Wan.*

اشتلاحونا *istelhünā*. p. n. f. Sceptrum: Sceptro. *Cast.*

اشتلم *üstülem*. p. n. f. غوغا *ghæwghā*. t. e. *Tumultus*, *rixa*. *Tumulto*. *Ferh.*

اشتلم *üstülüm*. p. 1) *adj. Firmus*. 2) *n. f. Impotentia*. 3) *Pavor*, *terror*. 4) *Gemitus*. 5) *Impatentia*. 6) *Exclamatio*. 7) *Certamen*. 8) *Dominium*, *imperium*. *Express. poet. *اشتلم کرد* *üstülüm kerd*. i. e. *مجادله* *mügiādele we ghæwghā ejledi*. t. *Rixam*, & *altercationem habuit*. *Ferh.*

اشتلم کردن *üstülem kerdēn*. p. V. compos. *Contendere*, *litigare*. *Far rissa, litigare, contrastare*. *Ferh.*

اشتمال *istimāl*. a. V. [8. a شمل] 1) *Involvere*; 2) *Contegere corpus integris vestimentis*. *Wan.* 3) *Comprehendere*. 4) *In compositione etiā adhibetur; ut* *قرال دولت* *krali dewlet istimāl*. *Rex felicissimus q. felicitatem complexus*: *Rē felicissimo*. *Ll.* اشتمال *istimāl* e. *Comprehendere*; *complecti*. *Comprehendere*.

اشتمام *istimām*. a. V. [8. a شم] *Olfacere*; *odorari*. *Odorare*:

اشتممک *istimēk*. t. V. گوش *istimā* گوش کردن *gūs kerdēn*. p. *Audire*. *Udire*; *sentire*: *ازجفت اشتممک* *azāgik istimēk*. *Subaudire*; *furdastrum esse*. *Sentir poco*.

اشتنگاه *āstengāh*, اشتنگاه *ēstengāh*. p. n. f. *pro* *آبشتنگاه* *ābistengāh*. *Latrina*. *Ferh.*

اشتو *estū*. p. n. f. *pro* *زهیز* *zehir*: *Annulus*, *digiti ornamentum*. *Ferh.*

اشتوا ūstāw. p. n. f. 1) Foculus. 2) Herba viridis, viretum. 3) pro اشتوا ūstūwā. p. Digitus. Ferh.

اشتوا ūstūwā. p. n. f. Digitus. Dito. Ferh. اشتوانه ūstūwāne, contractum ex اشتوانه engštūwāne p. n. f. compos. جوزک jūzūk t. Anulus, digiti ornamentum. Cast.

اشتود estūd. p. n. f. Secunda dies ex adjectiviis quinque diebus calendarii antiqui perfici. Ferh.

آشتوم āstūm, اشتوم estūm. p. n. f. 1) Scopa ex caulis vicii. Ferh. 2) Stramentum pisorum. Cast.

آشتوه āstūh, estūh, vel ūstūh. p. n. f. Species arboris amaræ. Ferh.

آشتوه āstūwe. p. n. f. i. q. præc. Ferh. ايشته iste, اوشته oste t. adv. Ecce, en. Ecco. ايشته كور iste gör. Ecce autem. Ed ecco. ايشته بود دفعه دخي iste bu def-â daxhy. Ecce adhuc hac vice. Ecco, che ancora questa volta. Ll.

آشتها istihā. a. V. [8. a شهور] arzūden. p. Appetere. Appetere, bramare. آشتهاام istihām wardūr mangiaie. Elurio. Hò appetito, fame. آشتهاسي تكيدهني istihāsi iekjeli külāhinden siwri dūr. Appetitum habet, aut famem acutiorem cucullo monachi. Hā l' appetito più acuto del capuccio d'un monacco. Eb. آشتها istihā e. Appetere concupiscere. Aver voglia, bramare.

آشتهاب istihāb. a. V. [8. a شهب] Canescere. Incanutire. Wan.

آشتهار istihār. a. V. [8. a شهر] 1) Pateferi. 2) Celebrari. Wan. آشتهار بولاق istihār bulmak. Celebrem fieri, divulgari. Acquistar fama, diventar notorio. Sa. پیاده نامیده پیاده nāmide piyāde nāmi ile istihār buldiler. Dicti sunt, appellati pedites. Furono chiamati pedoni, ofanti. Sa. خورشید خورد in comp. آشتهار choršid istihār. Clarus, ut sol. Chiaro, come il sole.

آشتي āstī p. n. f. 1) Pacificatio. 2) nunquam contrarium Inimicitiae, altercatio. Ferh.

آشتیا istijāe. a. V. [8. a شیا] 1) Audire. 2) Præcedere. Wan.

آشتیان istijāz. a. V. [8. a شید] Cingere caput fascia دلبند dülbend, dicta. Wan.

آشتیار istijār. a. V. [8. a شور] Educere mel ex alveari. Wan.

آشتیاف istijāk. a. V. [8. a شوق] Desiderare. Bramare. عرض آشتیاف و محبتت arzūy istijāku mūhābbet. Expositio amoris, & desiderii, pcc. in exordio literarum. Espos-

re il buon affetto, & il desiderio di riveder un' amico. Ll. نامہ اشتیاف istijāk nāmē. Literæ desiderium exponentes. Lettere piene di desiderio di riveder l' amico. اشتیاف istijāk e. Desiderare absentem. Bramar con passione.

قالدرمق [شول 8. a] istijāl. a. V. کالدورمق kaldürmak. t. Attolere, Alzare. Wan.

آشتیه estijet. a. n. f. pl. آشتیا sitā. Hymns. Wan.

آشتیحان estychān. p. n. prop. Civitas in sogd samercandæ. Cast.

آشتیحوار āstychār. p. n. f. comp. صلح یکی sulh jemekī. t. Epulæ ob sancitam pacem institutæ. Ferh.

آشتیم āstīm, اشتیم estīm. p. n. f. Pus vulneris. Ferh.

آشتیم istīm. p. n. f. Subligaculum, femoralia. Sottocalzoni. Ferh.

آشتینه āstīne. p. n. f. pro آستینه āstīne. Ovum cujuscunque avis. Ferh.

آشغ esegg. a. part. In capite, potissimum in fronte vulneratus vir. Wan.

آشجا isgiā. a. V. [4. a شجو] غصه لور ghuf-salū e. Angere, præfocare. Wan.

آشجاز isgiāz. a. V. [4. a شجذ] Pluere tenuem pluviam. Wan.

آشجار esciār. a. n. f. pl. a شجره segere, اشتجار seger. Arbores. Alberi. Ik. آشجار پر ازهار esciārī pūr ezhār. Arbores floribus onustæ. Alberi carichi di fiori.

آشجان esciān. a. n. f. plur. a شجن segen. Res necessariae, sollicitudines. Wan.

آشجر esgier. a. n. f. coll. Arboretum, locus confitus arboribus. Wan.

آشجع escæ. a. n. f. pl. اشجاع esāgi. Radix, articulusve digiti cohærens metacarpo. Wan.

آشجع escæ. a. part. 1) Strenuus, & ob fortitudinem agilis. 2) Metaph. n. f. Leo. 3) Sæculum. 4) Coluber, serpens. 5) Nomen tribus Arabum. Wan.

آشجعه esci-æt. a. part. plur. a شجیع segy. Strenui, bellicosi. Gol.

آشچی āsci t. n. f. آشپز aspez p. طبناخ tab-bāch. a. Coqus. Cuoco. آشچی باشی āsci bāsi. Primarius, aut primus coqus. Maestro cuoco.

آشحما esihhā. a. n. f. pl. a شحما sehjh. Avari. Gol.

آشکان eshān, Fæm. آشچی eshā a. part. 1) Pronus ad tristitiam. Wan. 2) Iracundus, iræ obnoxius. Gol.

آشکان ishān. a. V. [4. a شکن] Pronum ad lacrymas esse. Wan.

اشحة *esihhæt. a. n. f. pl. à شحیح sehÿh.*
Avari. *Wan.*

اشخار *ischār. p. n. f. 1) i. q. نوشادر nū-sādir p. Sal ammoniacum. 2) Terra Philopopolitana, ex qua conficitur sapo odoriferus. Proprie est herba, quæ in cinerem comburitur, admixto deinde oleo atque aqua calcinaria, in frusta concoquitur.*

اشخاص *eschās. a. n. f. pl. a شخص sächš.*
Corpora, personæ, individua. *Corpi, individui, persone. ۹۱ اشخاص كبي nenün-gibi eschās. Quales sunt personæ? Che sorti di persone? Eb. اشخاص انسانی صورتندہ eschāsÿ insānī jūretinde. Ad similitudinem hominum. In forma umana. Sæ.*

اشخاص *ischās. a. V. [4. a شخص] 1) In stare, imminere bellum. 2) Jacere telum ita, ut super metam abeat. 3) Vituperare absentem. Wan.*

اشخام *ischām. a. V. [4. a شخم] Corrum-
pi lac. Wan.*

آش خانه *ās chāne. t. n. f. comp. Culina
pec. publica, Cucina, usitatus مطبخ quod vide.*

اشخص *eschus. a. n. f. pl. paucit, a شخص
sächš. Personæ.*

آش خلیل آله *ās chalilūllahi. p. n. f. comp.
Pulmentum lentium. Ferh.*

اشخم *eschæm. a. part. 1) Albicans coma,
2) Nihil proferens pratum. 3) Capite magis,
quam reliquis corporis partibus niger asinus.
Gol.*

اشخوان *eschān. p. n. f. Nomēn herbæ La-
pathi acetosi species, Arabibus ريباس rībās
dicta. Ferh.*

اشخوان *ischiwān. p. n. f. 1) Surculus ar-
boris. Ranpollo. 2) Germen, & neocres-
cens flos. Ferh.*

اشخوان *üşchæwān. p. n. f. 1) Flos arbo-
ris, sive frugiferi, sive fylvestris. Ferh. 2)
Mercatorum, divitumque status, opulētia.
3) Vomer. Cast.*

اشخوب *üşchüb. a. n. f. Sonus profluentis
lactis, dum mulgetur vacca. Gol.*

اشخون *ischūn. p. n. f. Lapathi acetosi ge-
nus, cum aqua & saccharo decoctum præ-
bet gratum simul, & contra bilem profi-
cium potum. Ferh.*

اشخيس *ischÿs. a. n. f. Camæleon albus. Gol.*

اشد *esedd. a. compar. پکری pekrek. t.
1) Vehementior. 2) Durior. 3) Magis vio-
lentus. Più duro, più violento; più forte.*

اشد کفر *eseddi küfr. Maxima blasphemia.
Atrocissima bestemmia. Tef. اشد عقوبت ایله
eseddi ūkūbet ile hoekkynden
gelmek. Cum summo rigore punire. Punire
con sommo rigore. Ll.*

اشد *esüdd. a. n. f. pl. carens fing. Vigor
juvenilis ab 18 ad 30 annos. Wan.*

اشدا *esiddā. a. part. pl. a شدید sedid.
Vehementes, duri, avari. Gol.*

اشداف *esdāk. a. n. f. pl. a شدف sidk. An-
guli oris. Gol.*

اشدان *isdān. a. V. [4. a شدن] Cresce-
re hinnulum cervi. Wan.*

اشدک *esdæk. a. part. Magnos oris an-
gulos habens. Wan.*

اشدباب *eszāb. a. n. f. pl. a شذب sezeb.
Residua foeni, vel aliarum rerum. Wan.*

اشداز *iszāz. a. V. [4. a شد] Seligere.
Sceglere. Wan.*

اشر *esr. a. V. act. [1. F.] 1) Secare ac divi-
dere ferra. 2) pro وشر wešr. Incidere, seu
ferratos facere, & exacuere dentes. Gol.*

اشر *esr. a. n. f. 1) Striata, & crenata den-
tium superficies. 2) Talis dentium forma,
qualem in juvenulis videre licet, & adul-
tæ imitantur. Gol.*

اشر *isr. a. n. f. 1) Spinæ, seu spinosa &
ferrata pars crurum locustæ. 2) Nodosum
caput caudæ locustæ; duabus velut chelis
constans. Gol.*

اشر *üsr. a. n. f. 1) Pulchritudo dentium,
pec. anteriorum. 2) Dentium acies, & acu-
men. 3) Dentes falcis. Gol.*

اشر *eser. a. V. act. [4. F.] 1) Valde alacrem,
& lætum esse. 2) Metaph. Lætiozem in al-
tum sese efferre plantam. 3) Reciprocato
exultu coruscare fulmen. 4) n. f. i. q. بطر
bætær a. Lætitiā modum excedens. 5) pro
part. اشر esir, & sæpe بطر bætær esir.
Lætitiā exultans, ac effusus, protervus.
Gol.*

اشر *üser, & üsür. a. n. f. 1) Dentium acies.
2) Dentes falcis. 3) Coll. seu pl. a اشرة üsret.
Striæ dentium definentes in crenas. Gol.*

اشر *eserr. a. compar. بدتر better, beter. p.
Pejor. Peggiorē. Eb.*

اشر *esræe. a. n. f. pl. Districtus. Reggio-
ni. Wan.*

اشرا *isrā. a. V. [4. a شری] Implere paro-
psidem. Wan.*

اشرا *esirrā. a. part. plur. a شریر serir.
Maligni, facinorosi. Wan.*

اشراب *isrāb. a. V. [4. a شرب] 1) اشراب
icüürmek. t. Potare, dare bibendum. Abbe-
verare, dare a bevère. 2) Imbuere, facere
ut imbibat. Imbevère. 3) Litigare. Litigare.
Wan. 4) اشراب bildürmek. t. Intelligendum
dare, notum facere; Far intendere. Wan.*

اشراج *esrāg. a. n. f. 1) Jumentum, cujus
testiculi sunt inæquales. 2) plur. a شرح sereg.
Fissuræ in arcu. Wan.*

اشراج *isrāg*. a. V. [4. a شرح] Bulgam, hippo-
peram transmissis clavis uncinatis claudere.
Wan.

اشراد *isrād*. a. V. [4. a شرد] Propellere. Gol.

اشرار *esrār*. a. n. f. pl. a شرر *serr*. Mala, fa-
cinora. Wan.

اشرار *esrār*. a. part. pl. a شرير *serir*. Ma-
li, improbi. Cattivi, scelerati. Sæ. Ik.
اشرار ايدوب *esrār idüp*. Repressa feditione improborum: Re-
primendo l'insolenza di quei scelerati. Sæ.

اشرار *isrār*. a. V. [4. a شر] 1) Malum esse.
2) Proferre in medium aliquid. Wan.

اشرار *isrāret*. a. n. f. Tabula lignea per-
forata, super quam soli exponitur siccanda
caro. Wan.

اشراس *isrās*. a. 1) V. [4. ab inusit. شرس] Habere pecora frutices spinosos pascentia. 2)
n. f. Glutinis sutorii & rextorii genus præstan-
tissimum, quod conficitur ex radicibus herbæ,
quam plerique cum asphodelo confundunt. Gol.

اشراط *esrāt*. a. part. شرط *ṣrṭ*. n. f. pl. a شرط
serat. 1) Nobiliores. 2) Viliores. 3) Signa.
4) Tres stellæ in capite arietis, duæ lucidæ
cum parva tertia. Tef. اشراط ساعت *esrāt-
ty sā-āt*. Signa ultimæ horæ, seu finis mun-
di. Ora, segni del fine del mondo.

اشراط *isrāt*. a. V. [4. a شرط] 1) Præpa-
rare aliquid ad vendendum. 2) Accingere
se ad expediendum opus. Wan.

اشراع *isrā*. a. V. [4. a شرع] 1) Aperire
portam. 2) Dirigere lanceam in aliquem,
lancea petere. Wan.

اشراف *asrāf*. a. comp. pl. a شريف *serif*,
seu ab اشرف *esref*. Nobiliores, optima-
tes. Li più nobili. Acroteria, pinnaculæ.
Merli, sommità. اشرف بلاد *esrāf belde*. Præcipui, nobilissimi,
optimates civitatis. Li principali capi, e
magistrati della citta. Br. اشراف ناس *esrā-
fī nās*. Nobiles inter homines. Li nobili,
اشرافات *esrafāt*. a. comp. plur. Præstantiora,
eminentiæ. Eminenze, le cose più alte, ri-
levate. Ah.

اشراف *isrāf*. a. V. [4. a شرف] 1) Eleva-
re, exaltare. 2) Ex alto observare aliquem.
Wan. 3) Prope esse. Inalzare, esser vicino.

اشراف *isrāk*. a. V. [4. a شرف] 1) ضيا
ضيا *yjā wirmek*. t. Oriri Solem, lucere. 2)
Fulgere. 3) Nitere pulchritudine vultum.
Spuntare, rilucere, risplendere. آفتاب
اشراف *āftābī pūr isrāk*. Sol fulgidissimus.
Il Sole pieno di luce, شدت اشراف و هيبت
شدت اشراف *šiddetī isrāk we heibetī yhtirāk*. Vehe-
mentia fulgoris, & formidabilitas ardoris. Il
gran lume, آفاده مطالع *āfāde matālc*. Ah.

اشراف *māt-āli*. صبح صادق اسلام اشراف ايدوب
āfakte subh̄y sādyk̄y islām isrāk idüp. In
horizonte orbis orta est aurora veræ fidei.
Restò illuminato l'orizzonte del mondo con
l'aurora della vera fede. Sæ. جبين
اشراف *gebīnī pūr isrāk ynde*. In splendente
ipsius fronte. Nella di lui risplendente fron-
te. Sæ. ضمائر خورشيد اشراق *ṣamāiri chor-
šīd isrākleri*. Animus ejus solis instar lumino-
sus. Il suo illuminato cuore. Sæ. V. لامع
اشراف ايدوب *nārī šikāk lem-ānū isrāk idüp*. Emicante, ac ex-
ardente diffidorum, aut belli incendio. Sen-
dosi acceso il fuoco della guerra, e delle
discordie. Sæ.

اشراك *esrāk*. a. n. f. pl. a شرك *širk*. Con-
fortia, communitates. Comunità, compa-
gnie. Wan.

اشراك *esrāk*. a. n. f. pl. a شريك *serik*. So-
cii. Compagni di negozio.

اشراك *esrāk*. ع esrek. t. n. f. Tendicu-
la. Laccio.

اشراك *isrāk*. a. V. [4. a شرك] اورثاق
ortak t. t. Confortem, & participem facere.
Far partecipe. تعون بالله اللّٰهك شريكى
*næ-ūzū billāh āllāhun-serikiwar
dūr dimek*. Socios addere Deo, Deus aver-
tat.

اشران *esrān*. a. part. i. q. اش *esir*. Exul-
tans lætitia. Gol.

اشربه *esrībe*. a. n. f. pl. a شراب *serāb*.
شربتلر *šerbetler* t. Potiones, potus syrupi.
Bevande, pozioni, sciropi. Ik

اشرة *isret*. a. n. f. Spinæ, seu spinosa pars
crurum locustæ. i. q. اش *isr*. quod vide.

اشرة *ūšret*. a. n. f. 1) Quod in strias cre-
nasque incisum est, aut ferrā sectum. 2)
Stria dentis ac crena. 3) Ipsa talis dentium
forma, qualem in juvenculis videre licet, ع
adultæ imitantur. Gol.

اشرج *esrēg*. a. n. f. Monetæ aureæ genus
valens septem Regales Hispanicos. Cast.

اشردن *āsürden*. v. V. 1) يوغورمك *ioghur-
mak*. t. Pinsere, subigere. Impastare. 2) Ispa-
hanensibus Lavare. Ferh.

اشرس *esres*. a. part. Pertinax. Pertinace.
Wan.

اشراط *esrāt*. a. comp. Vilior, deterrior.
Wan.

اشرعة *esri-āt*. a. n. f. pl. a شرع *širā*.
Vela navis. Gol.

اشرف *esref*. a. n. f. Vespertilio. Pipi-
strello. Wan.

اشرف *esref*. a. comp. Nobilior. Più nobile.
Tef. اشرف ساعت *esrefī sā-āt ile*. Felicif-
simus

lima hora, bonis avibus. *In buona ora.* *اشرف اوقاتده و اسعد ساعاتده* *esrefi ewkätte.* *we es-ædi sâette.* Felicissima hora.

آشرفی *āsrefī*, *ع* *esrefī*. p. n. f. Monetæ aureæ genus valens septem Regales Hispanicos. *Cast.*

اشرم *esrem*. a. part. Qui mucronem nasi abscissum habet. *Wan.*

اشورو *asürü*, *ع* *usit. asüri*. t. partic. *Trans.* *Di la V.* *آشوري*

اشرباب *isribāb*. a. V. [11. a شرب] Protenso collo aspiciere. *Wan.*

اشريه *esrijet*. a. n. f. pl. a شري *šery*. *Colocynthides.* *Wan.*

اشزار *iszār*. a. V. [4. a شزر] Torquere filum contrario modo ac neri solet. *Wan.*

اشزدن *asüzden*. p. V. Depserè *massām*, *argillam.* *Gramolando far il pane.* *Ferh.*

اشساع *isfā*. a. V. [4. a شسع] 1) Valde tenacem, & avarum esse. *Wan.* 2) Instruere foleam ligaculis. *Gol.*

اشصا *issā*. a. V. [4. a شصو] Attolere, ac defigere visum. *Wan.*

اشصاب *essāb*. a. n. f. pl. شصب *šysb*. Adversitates. *Wan.*

اشصاب *issāb*. a. V. [4. a شصب] Penuriam pati. *Wan.*

اشصار *essār*. a. n. f. pl. a شصر *šæsār*. *Pulli dorcadum.* *Gol.*

اشصاص *issās*. a. V. [4. a شصص] Parum lactis habere camelum. *Wan.*

اشطا *estā*. a. n. f. pl. a شطء *šat*. *Surculi.* *Wan.*

اشطا *istā*, aut *اشطاة* *istāt*. a. V. [4. a شطأ] 1) Surculos aut ramos, foliaque producere arborem, segetem, herbam. *Gol.* 2) Instruere camelum fella, vel onerare sarcina. *Wan.*

اشطاط *istāt*. a. V. [4. a شطأ] 1) Opprimere aliquem. 2) Abducere jumenta a pascuis. 3) Insistere in petitione. *Wan.*

اشطان *estān*. a. n. f. pl. a شطن *šatn*. *Funes pec. longiores.* *Gol.*

اشطان *istān*. a. V. [4. a شطن] Procul amovere. *Wan.*

اشطر *estūr*. a. n. f. pl. a شطر *šatr*. *Latera.*

اشظاظ *iszāz*. a. V. [4. a شظأ] 1) Connecere saccum cum sacco trajiciendo per ansas lignum *شظاظ* *šizāz dictum.* 2) Erectum habere penem, quod libidinosus contingit. *Gol.*

اشظاة *isizāz*. a. n. f. pl. a شظاظ *šizāz*. *Ligna, quibus funes sarcinarum constringuntur.* *Wan.*

اشعا *is-ā*. a. V. [4. ab inusit. شعى] 1) Solicitum mcestumque esse. 2) Diffundere in varias partes *excursionem.* *Gol.*

Part. I. Tom. I.

اشعاب *is-āb*. a. V. [4. a شعب] Aeternum separari ab alio sive per mortem, sive per discessum in aliam regionem. *Wan.*

اشعار *es-ār*. a. n. f. pl. a شعر *šær*. *Capilli. Capelli.* *Wan.*

اشعار *es-ār*. a. n. f. pl. a شعر *šær*. *Poemata; carmina, scientiæ. Poesie, versi, scienze. Ik.* *اشعار بلاغت* *ashær* *bu es-ārē belāghæt šær ile wæsf olunsæ künģiāisi wardür.* Meretur, ut sequentibus elegantissimis carminibus celebretur. *Merita d'esser celebrato con quelli belli versi. Sa.* *اشعار* *es-ārē embijā, we ezkārē ewlijā.* Carmina, scientiæ prophetarum, & psalmodiæ sanctorum. *Le dottrine, e versi de' profeti, ع* *hinni de' santi. Ah.*

اشعار *is-ār*. a. V. [4. a شعر] 1) Signare ovem, ut sciatur, eam ob sacrificium jugulatam esse. 2) Rem unam re alia firmare. 3) Ope annuli firmiter inferere cultrum manubrio. 4) Vestire aliquem. 5) Crescere embryonem in utero matris. 6) *usit. pro* *بادرئك* *bildürmek.* t. Significare, indicare. *Avvisare, notificare.* *تكرير اشعار انشيسز* *tæhrürü is-ār itmisyz.* Significastis. *Ci avete avvistato, notificato.* *Wan.*

اشعاع *is-ā*. a. V. [4. a شعاع] 1) Expandere se radios solis. 2) Pullulare aristas. 3) Aberrare camelum a via. *Wan.*

اشعال *is-āl*. a. V. [4. a شعل] 1) Ardere. 2) Exercitum dispersum esse in regionibus ad agendam prædam. 3) Sparsum effundere aquam ex utre. 4) Pice inungere agrorum camelum. 5) Pungendo elicere sanguinem e vulnere. *Wan.* 6) Accendere. *Gol.*

اشعان *is-ān*. a. V. [4. ab inusit. شعن] 1) Antias hostis, crines frontis prehendere. 2) Disjecto ac confuso capillo reddere. *Gol.*

اشعب *es-āb*. a. part. pl. شعب *šub*. 1) Divisa seu distantia cornua habens hircus. 2) Distantes habens nates. *Gol.*

اشعث *es-æs*. a. part. Qui dispersos habet capillos. *V.* *شعثان*

اشعر *es-ær*. a. part. *ع* n. f. 1) pl. شعر *šær*. Corpore pilosus, hirsutus. 2) Intelligentior, felicior poeta. 3) Pl. شعر *esā-yr*. Pili circum ungulas jumenti. 4) Quod nascitur inter ungulas ovinas, & sub unguibus nata caro. 5) Labrum seu ora genitalis femine *pec. camelini.* *Gol.*

اشعرة *es-ÿret*. a. n. f. pl. a شعر *šær*. *Thoralia, amicula.*

اشعل *es-æl*. a. part. Albicantem caudam habens equus. *Wan.*

Habet prædictus districtus 83. pagos, inter quos præcellit ferhad. Ferh.

اشفي *esfā. a. part. 1) Qui disjuncta habet labia. 2) Ad medelam potentior. Gol.*

اشفي *isfā. a. n. f. Instrumentum, quo quid perforatur, subula sutoris. Gol.*

اشفيّة *esfijet. a. n. f. pl. d. شفا sifa. Medicinæ, remedia. Medicamenti, rimedi. Gol.*

اشف *āsik, اشف كموكي āsik gemūgi. t. n. f. 1) Poples, & ludus poplitem vervecinorum. V. آشوف 2) Casis. Elmo.*

اشف *esuk. اشف ūsæk اشف ūssæk p. n. f. اشج ūseg, وشف wūsæk. a. 1) Hammoniæ, officinis ammoniaci gutta. 2) Galbanum. 3) Asa foetida. Cast.*

اشف *isik. t. n. f. Rima, per quam quis videre potest. Fessura.*

اشف *isik. t. n. f. ابدال abdāl. a. Monachus vagabundus. Monaco vaġabondo, frataccio. اشفي بره نادان بیان اشفي 1) bre nādān iebān isighy. Vāh! rudis & vagabunde monache. Ah! ignorante, e seluaggio frataccio. Eb. اشفي تكبده بولورسك eger isyghy tekjede bulursæn. Si vagabundum monachum in monasterio invenias. Se tu trovi un vagabundo frataccio nel monastero. Phr. prov. indicans frustrā queri vagabundum.*

اشف *usak. t. adj. Juvenis, debilis equus, camelus, vel quaecunque jumentum.*

اشف *esæk. a. part. Proceræ staturæ equus. Wan.*

اشف *eskāe. a. V. [4. a. شقي] Infaustum reddere. Wan.*

اشف *iskāh. a. V. [4. a. شق] 1) Ex fulvo rubescere incipere daçtylum. Wan. 2) Removere. Gol.*

اشف *iskāz. a. V. [4. a. شقد] Propellere, abigere. Wan.*

اشف *iskāk. a. V. [4. a. شق] 1) Condolere. 2) Cavere. Wan.*

اشف *iskākul. p. n. f. pro شفاقل sækākul. Sifer sylvestris. Cast.*

اشف *iskālenk. p. n. f. pro اشفالنك isftalenk. Tibia, crus. Cast.*

اشف *iskān. a. V. [4. a. شقن] Parcum esse in elargiendis donis. Wan.*

اشف *eskæh. a. part. Rubescens daçtylus. Gol.*

اشف *eskær. a. part. 1) Colore شقرة sukret dicto præditus, & valde rubens, seu ruffus camelus. Si autem ruffi equi cauda & jubæ nigricant, tunc كيمت kümejt, dicitur. 2) Glutinosus sanguis. Gol.*

اشف *eskær. p. adj. Rufus equus; non nunquam etiam de homine dicitur. Ferh.*

اشقرف *iskyryk. p. n. f. Singultus. Cast.*

اشقيا *eskyjā. a. part. pl. a شقي sæký. Pauperes, miseri, miserabiles. Poveri, miserabili, usit. Insolentes, facinorosi, latrones. Insolenti, ribaldi, scelerati, ladri. Ll. 1) اشقياسي kazak eskyjāsi. Insolentes, & facinorosi Cofaci. L' insolenti, e facinorosi Cofacchi. Ll.*

اشقيالت *eskyjalyk. t. n. f. 1) اشقاوت sækāwet. a. Insolentia, petulantia. 2) Prædatio. Insolenza, sceleraggine, eccessi. 3) اشقيالت اشقيالت eskyjalyk ile gezerken. Latrocinando obambulantes. Essercitando sceleraggini. Ll.*

اشك *esk. p. n. f. 1) اشك كوز ياشي göz iasi. t. Lacryma. Lagrima. 2) Nomen regis persarum, a quo quarta Persicorum regum prosapia usque ad regem اردوان irdewān اشكانيان esgāniānorum, nomen traxit. Ferh. 3) اشك لاله كون eskī chūnīn, اشك لاله كون eskī lāle ġun. Lacrymæ fanguinis. Lagrime di sangue.*

اشك *esek. t. n. f. اشك حمار hymār a. اشك chær p. Afinus. Afino, somaro. 4) اشك سكي esek sin-egi. Tabanus. Taffano. اشك دكرمني esek degirmeni. اشك چار آسيا chær āsijā. p. Mola asinaria. Molino di cavalli.*

اشك *isik vul. esik. t. n. f. اشك آستان āsitān, اشك آستانه āsitāne p. اشك آتبه åtebe a. Limen. Limitare, foglio della porta. 5) اشك اوست eskī üst esik. Superliminare. Soglia di sopra.*

اشك *iskā. a. V. [4. a. شكو] 1) Querri. 2) Querulum reddere ac invenire. 3) Ad querulam commovere. 4) Querulum quietare. 5) Querulum objurgare. Gol.*

اشك *iskād. a. V. [4. a. شك] 1) Dare, præbere. 2) Acquirere vilioris generis opes, pecudesve. Gol.*

اشك *iskār. a. V. [4. a. شكر] Mulgere camelitim. Wan.*

اشك *āsikār p. adj. اشك عيان åiān. a. Clarus, evidens, manifestus. Chiaro, evidente. 6) اشكار āsikār e. Demonstrare, divulgare, notum facere. Palesare, dimostrare, manifestare. اشكار ol. Patere, manifestari, clarum esse. Palesarsi, esser chiaro. اشكار اولان خباتلريني اظهارو derünlerinde olan chæbasetlerini izhār we ġibillietlerinde olan sækāwetlerini āsikār eilejen bughātü eskyjā. Iniqui, & insolentes prædones, qui palam faciunt, demonstrantque malignitatem, ac insolentiam sibi innatam. Quelli rubelli, & insolenti malandrini, che dimostrano la loro innata malignità, & essercitano la malizia loro naturale.*

turale. Ll. آشکاره سویدمک āsikāre sōilemek. Palam, & clare dicere. Parlar chīaramente, e publicamente. آشکاره او قنوب مفهومی āsikāre okunup mefhūmā bilindy. Lectæ sunt publice literæ, contentumque earum intellectum est. Sono state publicamente lette le lettere, & intefone il contenuto. Eb. آشکارا āsikārā. p. partic. Palam, non dissimulanter. Palesamente, publicamente. Ferh. آشکاره āškāre. p. n. J. comp. Coquus. Coquo. Ferh.

آشکاره āsikāre. p. partic. Palam. Palesamente. Ferh.

اشکاری īškārī. p. n. f. Venator, auceps. Cacciatore, uccellatore. Ferh.

اشکاطامن īškātāmen. a. n. f. Herba similis erucæ. Gol.

اشکاع īškā. a. V. [4. a شکع] 1) Incitare ad iram. 2) Objurgationibus affligere aliquem. Wan.

اشکال īškāl. a. n. f. pl. a شکل sekl. 1) Formæ, figuræ. 2) Varii, diversi. 3) Dubiæ, & ambiguae res. Dubj, sospetti. Sæ.

اشکال īškāl. a. V. [4. a شکل] 1) Difficile & obscurum esse aliquid. 2) Maturescere dactylos. 3) Analytice studere librum. Wan.

اشکانیان āsgānijān. p. n. prop. Eschganii. Nom. quo tertia familia regum antiquorum Persiæ insignitur. Cast.

اشکاه īškāh. a. V. [4. a شکه] Difficile & intricatum esse aliquid. Wan.

اشکبار īškbar. p. adj. comp. Lacrymabundus: Piangente, lagrimante. دیدۀ اشکبار didei īškbar. Oculus lacrymas fundens. Ochio piangente, gonfio di lagrime. اشکبار ol. Lacrymari. Diffondersi in lagrime. Sæ.

اشکبوس īškbos. p. n. prop. Celebris heros, qui in succursum Afrasjabi venit, postea vero a Rustemo enecatus est. Ferh.

اشکجی ēšekci. t. n. f. حمار hāmār. a. خرابان chārbān. p. Agaso, afinarius. Afinaro, mujathiere.

اشکره āškere, & ēškere. p. n. f. 1) Venatoria seu accipitraria avis. 2) Venator, auceps. Cast.

اشکره īškere. p. n. f. 1) Auceps. Ferh. 2) Res ad venatorem spectans. Cast.

اشکتر ūškūz. a. n. f. 1) i. q. حمير hāmīr. Res corio albo similis, (tale lorum,) quo ephippia firmantur. 2) Animal quoddam marinum. Gol.

اشگزه āsgeze. p. n. f. Auceps. Ferh.

اشکستن īškesten. p. V. Rumpere. Romperere. Ferh.

اشکش ēškeš. p. n. prop. Nom. antiqui herois. Ferh.

اشک شیرین ēškī šīrīn. p. n. f. comp. Lacryma præ gaudio in pupilla oculi exorta. Ferh.

اشکفت īškeft. p. n. f. Spelunca, caverna. Spelonca, antro. Ferh.

اشکفت ūškeft. p. n. f. Rosa efflorescens, cujus calix expansus est. Ferh.

اشکک īškekk. p. n. f. 1) i. q. اشکل īskel. Vinculum. 2) Panis saccharites, mazapanis. Cast.

اشکل ēskel. a. n. f. Lotus montana. Gol. اشکل ēskel. a. part. Similis. 2) Album gibum habens ovis. Wan.

اشکل ēskel. p. n. f. Compes ferrea. Cast.

اشکل īskel. p. n. f. Vinculum. Cast. اشکل īskil. t. n. f. گمان gīmān. p. شبهة sūbhe a. Suspicio; dubitatio, scrupulus. Sospetto, dubbio, scrupulo. حال مشکل و اشکل halī mūškil we gendūie ne īskil oldughyn gōrigek. Videns rem intricatam, & quantopere sibi difficilem. Vedendo la cosa difficile, ed intricata. Sæ. وارمف اشکله īškile warmak. Suspicionem concipere, dubitare. Entrar in sospetto.

اشکله ēškelet. a. n. f. 1) i. q. حاجة hāget. Egestas. Indigenza. Wan. 2) Lotus montana. 3) Modus, forma. 4) i. q. لبس lebs. Confusio, commixtio. Gol.

اشکلک ēšeklik. t. n. f. خری hymārī. a. چاری chārī. p. Proprietas, vel actio animina, stupiditas. Afinità, stupidità, goffagine.

اشکلک īskillic. t. n. f. Suspicio continua. Sospetto continuo.

اشکلندرمک īskillendürmek. t. Inducere in suspicionem, dubitationem. Metter in sospetto, dubbio, far sospettare.

اشکلنمک īskillenmek. t. V. Suspiciari, dubitare. Aver sospetto, sospettare.

اشکم īškem. p. n. f. i. q. شکم šikem. Venter. Ventre. Ferh.

اشکون ēskun & optime اشکن ēskin. t. n. f. Cito, amplo passu incedens equus, gradarius. Cavallo di buon passo.

اشکن īshken. p. n. f. 1) Res ad venatorem spectans. 2) Extremitas rei. Cast.

اشکنبه īshkenbe. t. n. f. 1) Ventriculus, omasum. 2) Segmenta ventriculi. Trippe.

اشکنج īshkenj. p. n. f. 1) Ruga in fronte, vel brachio. 2) Trica capillorum. Ferh. 3) Radius, qui manui jungitur. 4) Manus, carpus. Cast.

اشکنجه īshkenje, & سکنجه sikenje. p. n. f. Tortura, fidiculæ, tormentum, quo veritas

tas extorquetur. Tormento, tortura, corda. **اشکنجه چکمهک** iskenge çekmek. Torqueri, torturam pati. *Effer tormentato, aver la corda.* **اشکنجه ویرمهک** iskenge wirmek. Torturam dare, fidiculis applicare. *Dar la tortura, dar la corda.*

اشکنجه لیمک iskengelemek. t. V. Torquere, torturam dare. *Scribitur etiam اشکنجه لیمک*

اشکندن iskenden. p. V. 1) i. q. شکستن *şikesten*. p. Frangere. *Ferh.* 2) سقیمت *syk-mak*. t. Comprimere, constringere. *Cast.*

اشکنش iskenes. p. n. f. Refectio, restau-ratio. *Rifacimento, acconciamento. Ferh.*

اشکنلیک eskinlik. t. n. f. Citus, amplus-que incessus, bonus passus equi. *Buon passo.*

اشکنلیگله eskinligile, Cito, amploque passu. *Di passo, di buon passo.*

اشکنه iskene. p. n. f. Flexus, nodus capillorum. 2) Species melodiæ in arte musica. 3) pro **شیرد** *serid*. Panis frustulatim intritus in jusculum. *Ferh.*

اشگو esgü. p. n. f. Palatium, fornix altus. *Palazzo, volta. Ferh.*

اشکوی iskü. p. n. f. Auceps. *Ferh.*

اشکوب asküb. p. n. f. 1) Tectum. *Tetto.* 2) Domus alta. *Una gran casa.* 3) *Metaph.* Cælum. *Cielo. Ferh.* 4) Cænaculum supra domum, amœnitatis gratia exstructum. *Belvedere, loggia sopra le case. Cast.*

اشکوخ asküch. p. n. f. Titubatio, cespitatio. *Lo sdruggiolare. Ferh.*

اشکوخیدن iskühiden. p. V. Cespitare. *Sdruggiolare.*

اشکور askür. p. n. f. Cælum septimum.

اشکوفه üsküfe. p. n. f. 1) i. q. **شکوفه** *üküfe*. Flos 2) Vomitio. *Cast.*

اشگونہ asgüne. p. adj. **ع** adv. 1) i. q. **بازگونہ** *bāzgüne* p. **ترسنه** *terfine* t. Præposterus, inversus. 2) Præpostere, inverso modo. *Alla riversa. V. ترسنه*

اشکوه isküh. p. n. f. Majestas, auctoritas. *Maestà, autorita. Ferh.*

اشکوهه üskühe. p. n. f. Singultus. *Singhiozzo. Ferh.*

اشگوی asgoi. p. n. f. 1) Triclinium. 2) Pars altior domus. 3) Umbraculum hortense. *Ferh.*

اشگه asge. p. n. f. Singultus. *Singhiozzo. Ferh.*

اشگهه üskühe. p. n. f. **فواق** *fewäk*. a. i. q. *præc. Ferh.*

اشکی iski. p. n. f. Acetum. *Aceto. Cast.*

اشکین eskin. t. n. f. Cito, amplo passu incedens equus. *V. اشکن*

اشل esl. a. n. f. Genus mensuræ apud Basrenses, nempe 40. cubitorum. *Gol.*

Part. I. Tom. I.

اشل esel. p. adj. 1) Manu luxatus. 2) Paralyticus. *Cast.*

اشل esell. a. part. fam. **شلل** *sellâ*. 1) Luxatam manum habens. 2) Ufu carens. *Gol.*

اشلا esla. a. n. f. pl. **شلو** *silw*. Membra, artus. *Membri, artigli.* **اشلا** *mefasylati eslâ*. Artuum juncturæ. *Bob.*

اشلا islâe. a. V. [4. **اشلا**] 1) Allicere animal. 2) Incitare canem ad venationem. *Gol.*

اشلامک aslâmak. t. V. Inferere. *Innestrare, piantare.*

اشلامک *aslâmak* tart. V. 1) Manducare. 2) Propinare sibi invicem.

اشلله esillet. a. n. f. pl. **شلیل** *selil*. Vestes, quæ sub lorica induuntur. *Wan.*

اشلتمک isletmek. t. V. (scribitur autem ut **ع** sequentia cum **ي** **اشلتمک** *isletmek*) 1) facere, ut operetur, exercere. 2) Immittere in foramen. *Far laborare, spingere.*

اشلک islek. t. adj. Tritus, usui interveniens. *Frequentato, che puo servire.*

اشلک یولی *islek joli*. Via trita. *Strada frequentata.* **اشلک لوله** *islek lüle*. Tubus purus, qui ad fumandam tabaccam infervit.

اشلمک *eslemek*, **اشلتمک** *esletmek*. V. Copulare V. **اشلندرمک**

اشلمک *islemek*. t. V. Operari, agere. *Travagliare, agire.* 2) Tritam esse viam, frequenter adhibitam rem. **بو قپو اشلمک** *bu kapu isler pek*. Valde, maxime frequentata est hæc porta. *Questa porta e molto frequentata.*

اشل اشلمک *islemek*. Opus operari, in opere versari. *Travagliare, far facende.*

اشل اشلمک *kylabudan islemek*, **اشل اشلمک** *næks islemek*. Acu pingere, Phrygium opus facere. *Ricamare.*

اشلمک *syrma islemek*. Auro textili concinnare. *Ricamare con oro fino.*

اشلممک *islememek*. t. V. negativum. Non laborare. *Non laborare, effer otioso.*

اشلمه aslama. t. n. f. Infitum. *Inesto.*

اشلمه فدانی *aslama fidâni*. Surculus. *Rampollo, sorcello, inesto.*

اشلمه *isleme*. t. part. 1) Factus, arte factus. 2) Acu pictus. *Fatto, fatto con arte, ricamato.*

اشلندرمک *eslendürmek*. t. V. Copulare, parem pari jungere. *Appariare, accoppiare,*

اشلنمک *islenmek*. t. V. Fieri, elaborari. *Farsi, lavorarsi.*

اشلنور *soile islenür*. Ita fit, ac elaboratur. *Si lauora così.*

اشلو *islü*. t. adj. Arte factus. *Fatto con arte.*

اشلوه *syrma islü*. Acu pictus. *Ricamato.*

Y y **اشلنمک**

اشليجي *isleiği* . n. a. *actoris*. 1) Laborator, faber. 2) Laboriosus. *Lavorante, che lavora, vbe travaglia, fattore, & laborioso.*

اشلين *islejen*. t. part. praef. Agens, operans. ¶ گيمي اشلين *gemi islejen, vel usit.* اشلر *isler*. Navigabilis fluvius. q. ubi operatur, aut frequens est navis. Navigabile.

اشم *isim*. p. n. f. pro اشتيم *istim*. Femoralia, bracca latior, qua equites, & nautae utuntur. *Ferh.*

اشم *esemm*. a. part. 1) Planum, & protensum nasi imbricem habens vir. *Wan.* 2) Altus mons. 3) Gravis, & spectabilis dominus. *Gol.*

اشمات *ismāt*. a. V. [4. a شمت] Gaudere facere inimicum. *Wan.*

اشمار *ismār*. a. V. [4. a شمر] Accelerare. *Wan.*

اشماس *ismās*. a. V. [4. a شمس] Sole lucente clarescere, ac micare diem. *Wan.*

اشماع *ismā*. a. V. [4. a شمع] Lucere, ac splendere lucernam. *Wan.*

اشمال *esmāl* a. n. f. pl. a شمل *semī* & *šemel*. Parvae pluviae opera disgregata etiam collecta, conjuncta. *Gol.* ¶ بين اشمال *بین اشمال* *iūmnū esmālī ghuzāt ile*. Felici operastrenuorum militum. *Sæ.* *Mediante la buona diligenza, & il gran valore de' Guerrieri fedeli.* *Br.*

اشمال *ismāl*. a. V. [4. a شمل] 1) Septentrionalem subire ventum. 2) Dare alicui operimentum totius corporis. 3) Parare ovi faccum شمال *simāl* dictum. 4) Decerpere proventum. 5) Dactylis spoliare palmam exigua relicta parte. 6) Dimidiam gregis partem usque 30. praegnantem reddere admisfarium camelum, si totum, tum اقام *ykmām* dicitur. 7) Amicire, totumque se operire aut involvere sua veste. *Gol.*

اشمام *ismām*. a. V. [4. a شم] 1) Olfacere. 2) Inclinare in aliquam partem. 3) Porrigere manum. 4) Elato capite fastum praeferre. *Wan.*

اشمات *üsmūt*. a. part. Nigris canos intermixtos capillos habens. *Wan.*

اشملال *ismylāl*. a. V. [4. a شملل] Post deproperatam rei alicujus petitionem discedere. *Wan.*

اشمک *āsmak*. t. V. 1) Superare, transcendere montem c c. ac. 2) Transgredi, excedere. c c. ab. *Passare, trapassare.* ¶ باشدن *باشدن* *baştan āsmak*. In caput venire, accidere homini aliquid. *Occurrere Eb.* درياي *درياي* *deriā belā taştı we emwāgi myhnet baştan āştı*. Exundavit mare tribulationum, caputque fu-

perarunt fluctus calamitatis. *Inondò il mare dell' afflizioni, & l'onde delli mali, & miserie anno sorpassato la testa.* *Eb.* طوفان *طوفان* *tūfāni āsūb baştan āştı*. Diluvium morborum superavit, transcendit caput ejus. *Il diluvio di mali formontò il suo capo.* *Br. Sæ.* امواج بلا باشدن *امواج بلا باشدن* *emwāgi belā baştan āsmadin*. Antequam fluctus malorum caput superaverint. *Avanti che l'onde de mali, ci haueffero oppresso.*

اشمک *esmek*. t. V. 1) Comitari, pari passu incedere. 2) Amplo passu, celeri gressu incedere. *Andar infeme, caminar di buon passo.* ¶ اشمک *اشمک* *ier esmek*. berziden. p. Occare. *Marreggiare, erpiegare.* اياقار ايله طيراف كرويه *ايقار ايله طيراف كرويه* *ier esmek* *ajaklerile toprak girüje atmak*. Terram pedibus scalpendo rejicere, h. e. rimari terram, scalpere. *Raspere, sgraffiare,* اش *اش* *tauk eser*. *Ruspatur gallina.* *La Gallina raspa.*

اشمک *isemek*. t. V. honestius دوكمك *su dökmek*. بول *bevl*. a. Mingere, urinam reddere. *Pisciare, orinare.*

اشمل *esmel*. a. compar. Amplior, perfectior. *Più ampio, perfetto.* *Sæ.*

اشمل *esmul*. a. n. f. pl. a شمال *simāl*. Sinistræ manus. *Wan.*

اشموم *üsmüm*. a. n. prop. Nom. duorum pagorum *Aegypti.*

اشمه *esme, vel asma*. t. n. f. 1) Rivus. 2) scaturigo, fons. ¶ خوشكوار اشملر و خوش *خوشكوار اشملر و خوش* *choşgūwār esmeler we choş ājende deşmeleri bipājāndūr*. Rivi limpidi, nec non fontes grati ejus infiniti sunt. *Sono infinite le acque sue saporite, & i fontti piacevoli.* *Br.*

اشميد *āsmīd*. p. n. f. contract. ab اشاميد *āšāmīd*. Potatio. *Ferh.*

اشميراز *ismixāz*. a. V. [11: a شميراز] 1) Retineri, impediri. 2) Timeri. *Wan.*

اشن *esen*. p. n. f. 1) Inversa vestis. 2) pro كالك *kālek*. Pepo immaturus. *Ferh.*

اشنا *āsinā*. p. n. f. بيلگانه *bilgāne* (بيلگانه *bilgāne* p.) Notus, amicus. *Conoscente, amico.* ¶ اشنا و بيلگانه *اشنا و بيلگانه* *āsinā wū bilgāne*. Noti & ignoti. *Conoscenti, e non conosciuti.* *Sæ.* مذاق اشنا *mezāk āsina*. Gustandi peritus. *Di gusto delicato.* *Sæ.* سداد اشنا *sedād āsinā*. Recto assuetus. *Che conosce il dritto.* *Ik.* اشنا *اشنا* *mā'nā āsina*, *Mysteria intelligens.* *Intelligente delli misteri.* *Ik.* اشنا *اشنا* *āsināfi ol*. Notitiam contrahere cum aliquo. *Far conoscenza, ò farsi amico.*

اشنا *āsina*. p. 1) n. f. i. q. شنا *sinā*. Natatio. *Nuoto; nuotamento.* 2) part. Natans. *Ferh.*

montem, ultra montem. *Di là del monte, passato il monte.* ديار آشوري *diwār āšūri.* Per, trans tres muros. *Traversate tre muraglie.* آشوري *bir gūn āšūri.* Alterno die. *Un giorno sì un giorno nò, terzano.* نهر طوند آشوري *nehri tuna āšūri gēdūp.* Trajecto flumine Danubio. *Passato il Danubio.* Ll. *صولنق آشوري كتوررلر* *solnyk āšūri gētūrūrler iken.* Cum transire facerent per oppidum Solnok. *Facendoli passar per solnok.* آشوري ايديجي *āšūri idīgi.* Transgrediens, excessivus, & affectatus. *An.*

اشوس *eswes. a. part.* 1) Qui limis obtuetur. 2) Strenuus. *Che guardastorto, & valoroso.*

اشوص *eswæfs. a. part.* Qui oculis nictat. *Wan.*

اشوع *eswæ* a. part.* Horridiore coma præditus.

اشوغ *āsūgh. p. n. f.* Ignotus homo, vel res ignota. *Ferh.*

اشوفتكی *āsūftegi. p. n. f.* Inquietudo cordis. *Cast.*

اشوفتن *āsūften. p. V. i. q.* Conturbari mente. *Ferh.*

اشوفته *āsūfte. p. part.* pro آشفته *āsūfte.* Turbatus animo. *Ferh.*

اشوف *eswæk. a. part. pl.* شوف *sūk.* Amore flagrans.

اشيف *vel اشق* *āšuk. t. n. f. vul.* اشيف *asik.* 1) Poples. 2) Ludus, qui fit officulis poplitem vervecinorum. *اشق اوينمق* *āšik oinamak.* Ludere officulis poplitem.

اشون *āsūn. p. n. f.* Rutabulum. *Paletta.* *چوپ تنور اشون* *ciopi tennūr āsūn.* Lignum furnum ignemque in eo movens proruensque, rutabulum. *چوپ شراب اشون* *ciopi šerāb āsūn,* lignum quo movetur, permisceturque vinum. *Cast.*

اشوه *esweh. a. part.* 1) Qui cito oculum defigit in rem, eamque observat. *Wan.* 2) Deformis. 3) Oculo malignus, eoque nocens.

اشه *eseh* & *useh. p. n. f.* 1) Herba. 2) *i. q.* اشق *esuk.* Hamoniacum. *Ferh.*

اشهاد *eshād. a. n. f. pl. a* شاهد *šāhid.* Testes. *Gol.*

اشهاد *ishād. a. V. [4. a]* 1) Testem adhibere. *Prender a testimonio.* 2) Præparare negotium. 3) Semen genitale provenire in homine. *Wan.* 4) Testari. *Far testimonianza.* *Tef.*

اشهار *ishār. a. V. [4. a]* Consistere in aliquo loco per spatium unius mensis. *Wan.*

اشهب *esheb. a. part.* 1) Albus, cinereus camelus, mulus. 2) Pruinofus dies, *ع cum venti frigidiores flant.* 3) Candescens, & ex nigro album factum ferrum. *Wan.* 4) Clara nox. 5) Armis fulgens legio. 6) Limata, atque nitens cuspis. 7) Sterilis annus. *Gol.* *اشهب ادهم* *eshebū edhem.* Subniger, spadicens equus. *اشهب اخضر* *eshebū æchzær.* Subviridis.

اشهباب *ishibāb. a. V. [9. a]* 1) Canescere. 2) In agro jam exsiccato humida adhuc hinc inde manere loca. *Wan.*

اشهد *eshedū. a. V. I. perf. præf. temp.* Profiteor. *Professo.* *اشهد ان لا اله الا الله* *eshedū en lā ilahe illallāh.* Profiteor non esse alium Deum præter verum Deum. *Ita incipit professio fidei Mohamadanæ.*

اشهر *esher. a. part. comp.* Celebrior, vulgator. *Più celebre, noto.* *اشهران* *elesherāni.* Tympanum, & vexillum, *Gol.*

اشهر *eshūr. a. n. f. pl. a* شهر *šehr.* Menses. *Mesi.* *اشهر معلومات* *eshūrī ma-lūmāt.* Menses noti, nempe quatuor menses ذو القعدة *zūl-kæ'de.* ذو الحجة *zūl-hyḡge,* & *محررم* *mūhærrem.* *Gol.*

اشهل *eshel. a. part.* Cujus pupilla oculi ex nigro magis ad cæsiū colorem vergit. *Wan.*

اشهي *eshā. a. part.* Magis appetens, & cupidus. *Più voglioso, e bramoso.*

اشهباب *ishibāb. a. V. [11. a]* 1) Canescere. 2) In agro exsiccato manere quædam loca humida. *Wan.*

اشي *esā, esen. a. n. f. i. q.* غرة الفرس *ghūr-retūlferes.* Macula alba feu orbiculus candidus in fronte equi. *Gol.*

اشي *esi. a. V. act. [5. F.]* Fingere, comminisci dictum. *Gol.*

اشي *esi. a. V. act. [2. F.]* Necessè habere. *Gol.*

اشي *isā. a. n. prop.* Isai, pater Davidis Regis, & Prophetæ. *Gol.*

اشي *üsejj. a. n. prop.* 1) Nom. vallis in Arabia provincia Jemama. 2) Palma parvula. *Gol.*

اشيا *āsijā. p. n. f.* Nidus. *Ferh.*

اشيا *āsijā. p. adj. & partic.* 1) Similis. 2) Sicuti. *Cast.*

اشيا *esjā. a. n. f. pl. a* شي *sei.* Res. *Cofe, robbe.*

اشيا *usejja. a. n. f. pl. mult. ab* اشاوي *esawi.* Res. *Cofe, robbe.* *Gol.*

اشيا *usejja. a. n. f. Dimin. pl. a* شي *sei:* Reculæ, Coferelle, coferelline. *Gol.*

اشياح *esjāh. a. n. f. pl. a* شيخ *šejch. Seniores, doctores. Gol.*

اشباع *esjā. a. n. f. 1) pl. a* شبع *šej. Quantitates, partes. 2) pl. pl. a* شبع *šej. Similes, focii, affeclæ. Quantita, parti, & simili, compagni, dependenti, seguaci. ¶ اشباعني احضار ايدوب ¶ ihzār idūp. Accersitis ministris, & affeclis suis. Avendo fatto venire suoi ministri, e dependenti. Sæ.*

آشيان *āsijān. p. n. f. 1) Nidus. Nido. 2) Patria. ¶ اشيان سعادت آستان āsitāni se-ādet āsijān. Felicissima porta, q. nidus felicitatis, گننت آشان gennet āsijān. q. Nidus paradisi, pie defunctus. Che sia in gloria, di gloriosa memoria. V. دوران*

آشيانه *āsijāne. p. n. f. 1) Nidus. Nido. 2) Tectum. Tetto. ¶ آشيانه قورمق āsijāne kūrmaq. Nidificare. Farnido.*

آشيب *āsīb. p. n. f. 1) pro* آسب *āsīb. Collisio, ictus. 2) Aerumna. 3) Trepidatio. Ferh.*

اشيب *esjeb. a. part. 1) pl. a* شيب *šīb. Cani albive capillo. 2) n. f. pl. a* شيب *šīb. Montes nive candicantes. 3) Vox, quæ e labiis camelorum editur inter bibendum. Vide fam. شيبا šejbā.*

اشير *esjūr. a. n. f. pl. a* شير *šejr. Dies saturni. Gol.*

اشيرة *esīret. a. n. f. prop. Nom. oppidi in Mauritania. Gol.*

آشيكاه *āsīgāh. p. n. f. i. q.* آب خانه *āb chāne. Latrina. Cast.*

اشياوات *esjāwāt. a. n. f. plur. a* شي *šej. Res. Cofe, robbæ. Gol.*

اشيم *esjem. a. pl. a part.* شيم *šim. a. Nævo nigriore aliave naturæ nota præditi. Wan.*

اشيم *esjem. a. n. f. pl. a* اشيم *šim. Pisces certæ alicujus speciei. Gol.*

اشيمان *esimān. a. n. prop. 1) Nom. duorum locorum. 2) Viri alicujus in Arabia. Wan.*

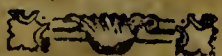
اشيه *esjeh. a. part. 1) Inhonestior, turpior 2) part. pro* اوشيه *ewsā, Varii coloris pilos habens homo, ita uti ابلق eblæk, de equo, & اذرا ezrā, de capro dicitur. Gol.*

اشيف *asīk. a. n. f. Cassis. V. اشيف Gol.*

آشپز *āsīn. p. n. f. Coquus, pro آشپز āšpex. Cast.*

آشيه *āsīhe. p. n. f. Hinnitus equi. L'annitrire del cavallo. Ferh.*

آشيه *ēsīhe. p. n. f. Idem q. præc. Ferh.*

اص *as. a. n. f. 1) i. q.* اصل *asl. Radix, immum rei. Radice. Wan. 2) i. q.* اش *is. Fundamentum. Gol.*

آصي *āsī. a. n. f. 1) i. q.* اصل *asl. Radix, immum rei. Radice. Wan. 2) i. q.* اش *is. Fundamentum. Gol.*

آصي *āsī. a. n. f. 1) i. q.* اصل *asl. Radix, immum rei. Radice. Wan. 2) i. q.* اش *is. Fundamentum. Gol.*

اصابت *ysābet. a. V. [4. a* صوب *] Contingere. 2) Afflictionem pati. 3) Recte, & probe loqui. 4) Pervenire facere sagittam ad scopum. Toccare, esser afflitto, parlar rettamente, far pervenire. Wan.*

اصابت *ysābet. a. n. f. 1) Rectitudo. Drittura. 2) Contagium, infectio. 3) Lætio. Contagione infezzione. Ik. ¶ اصابت تدبير ysābeti tedbīr ūzre. Juxta rectitudinem consilii. Sæ. Secondo l'ottimo suo giudizio Br. مدارلي اصابت efkārī ysābet medārleri. Consilia eorum recta. Li loro prudenti consegli Sæ. اصابت ysābet. a. Contingere, scopum attingere, recte dicere. Toccare, arrivare, parlar rettamente c c d. Sæ. Item Inficere, lædere, pervenire facere. Infettare, e far pervenire. Ik. رزين اصابت ysābet kærīn, comp. Rectus. V. رزين*

اصابع *asāby. a. n. f. pl. ab* اصبع *asbæ. Digitii. Diti. ¶ اصابع غايت ghāietī asāby. Auricularis digitus. Bob.*

اصابل *asābil. a. n. f. pl. ab* اصابل *ystābil. Stabula. Stalle.*

اصابع *asāby. a. n. f. pl. ab* اصبع *asbæ. Digitii. Diti.*

اصاحب *asāhyb. a. n. f. pl. pl. a* صاحب *sāhyb. Socii, amici. Wan.*

اصاخة *isāchæt. a. V. [4. a* صوخ *] Auscultare. Sentire. Wan.*

اصاد *ysād. a. n. f. Locus cavus inter montes, in quo restagnat aqua. ¶ اصاد ذات الاصاد zātūl-ysād. Nom. loci, & stadium quod æquat centum sagittæ jactus. Gol.*

اصادق *asādyk. a. n. f. pl. a* صديق *sādīk. Amici. Gol.*

اصار *ysār. a. n. f. Funis brevior, quo interior pars tentorii alligatur paxillo Gol. V. اصار ejsār.*

اصارة *isāret. a. V. [4. a* صور *] Propensum reddere, desiderio afficere. Wan.*

اصارم *asārim. a. n. f. pl. a* صرم *syrm. Plures contiguæ domus, vici. Wan.*

اصاطل *asātyl. a. n. f. pl. ab* اصاطل *ystābi. Stabula. Stalle.*

اصغر *asāghyr*. a. compar. pl. ab اصغر *asghar*. Minores.

اصفة *ysāfet*. a. V. [4. ا صيف] 1) In senectute gignere prolem. 2) Incidere in aetatem. 3) Avertere malum ab aliquo. Wan.

آصال *āsāl*. a. n. f. pl. ab اصیل *āsyl*. Tempora, etiam tempus vespertinum, proprie ab *Ikindi*, seu hora vesperarum usque ad occasum solis. ¶ الاصال *bilghudūwwi wel āsāl*. Mane, & vesperi. *Mattina*, e sera.

اصالت *ysālet*, f. *esālet*. a. n. f. ab اصل *asyl*. 1) Firmitas, constantia. 2) Soliditas iudicii. *Fermezza*, *co stanza*, e *sodezza* di giudizio. *Ik*.

اصالتدن *esāletten*. t. adv. usit. 1) Firmiter, firmo, ac deliberato animo. 2) q. Principaliter. 3) Propria autoritate. 4) Integre, totaliter. *Deliberatamente*, di propria *autoritā*, & *totalmente*.

اصالح *ifsālyh*. a. V. [8. ا صالح] Inire pacem. *Far pace*. Wan.

اصالف *āsālif*. a. n. f. pl. ab اصلف *āslef*. Loca dura. *Gol*.

اصباء *isbāe*. a. V. [4. ا صبأ] Extendere digitum in *paropsidem*. Wan.

اصباء *isbāe*. a. V. [4. ا صبي] 1) Parere puerum. 2) Versus ventrum tenere faciem. Wan. 3) Dementare aliquem amore. *Gol*.

اصباب *asbāb*. a. n. f. pl. a صيب *sābeb*. Loca declivia. *Gol*.

اصباح *asbāh*. a. n. f. pl. a صبح *subh*. Matutina tempora. *Gol*.

اصباح *isbāh*. a. V. [4. ا صبح] 1) Mature venire. 2) Evigilare. 3) Evadere doctum. Wan.

اصبار *asbār*. a. n. f. pl. a صبر *sybr*. Nubes albæ. Wan.

اصبار *ifsybār*. a. V. [8. ا صبر] Patientiam præferre. Wan.

اصباغ *asbāgh*. a. n. f. pl. a صبغ *sybgh*. Colores, tincturæ. Wan.

اصبح *aspæh*. a. V. 3. p. præf. perf. Factus est, evasit. Verbum hoc est unum ex illis verbis, quæ ab Arabum grammaticis deficientia seu افعال اكثافسة *afālin-nākysset* appellantur: quorum proprietas est, ut collocent subiectum in casu رفع *refæ* seu recto, & prædicatum in casu obliquo, seu نصب *næsp*, dicto. ¶ اصبح زيد غنيا *asbæhe zejidunghanān*. Zeidus dives evasit. Wan.

اصبح *aspæh*. a. 1) part. fam. صبحا *sæbhā*. Niger ad rubrum vergens. 2) Metaph. cum artic. الاصبح *el-aspæh*. Leo. 3) Capillus albedinem rubedine a natura permixtam habens.

اصبح *zü aspæh*. Nomen regis Arabiæ felicis.

اصبحي *aspæhi*. a. n. f. Locus, ubi fustigantur culpabiles. Wan.

اصبرة *asperet*. a. n. f. Pecudes, & camelilæte, libereque vagantes. *Gol*.

اصبع *aspæ*, *yspæ*, *aspi*, *yspi*, *uspæ*, اصابع *uspū*. a. n. f. Comm. gen. pl. اصابع *asābi*, اصابع *asābiā*. 1) Digitus. 2) Benefactum, benemeritum. ¶ مغل الاصبغ *mughyllül-aspæ*. Perfidus. هرس اصابع *hermesī asābi*, hermodactyli.

اصبغ *aspægh*. a. part. 1) Anteriores pedes, caudæque extremitates albas habens equus. Wan. 2) Candicante cauda avis. 3) n. f. Ingens torrens, seu aquæ fluxus. *Gol*.

اصبوحة *üspühæt*. a. n. f. Mane, aurora. Wan.

اصبهان *yspæhān*, اصفهان *ysfehān*. p. n. prop. *Ispahan*, *Parthiæ metropolis*.

اصبي *aspi*, اصبية *aspijet*. a. n. f. pl. a صبي *sæbī*. Pueri, adolescentuli.

اصبغة *üstummet*. a. n. f. 1) Major rei pars. 2) Confluxus. 3) Medium rei. *Gol*.

اصح *asæhh*. a. comparat. Verior magis & maxime authenticus. *Il più certo*, *più vero*, & *autentico*. *Tef*.

اصحاء *ishāe*. a. V. [4. ا صحأ] 1) Sudum esse cælum. 2) Incidere in tempus serenum. Wan.

اصحاح *asyhhā*, اصححة *asyhhæt*. a. n. f. pl. a صحاح *sæhāh*, vel صحیح *sæhyh*. Sani, incolumes.

اصحاب *aschāb*. a. n. f. pl. d صاحب *sāhyb*. Domini, possessores. amici, focii, familiares, incolæ. *Padroni*, *amici*, *compagni*, *abitanti*. ¶ اصحاب جاه *aschābi giāh*. Possessores dignitatum, dignitate eminentes. *Signori di dignità*, *costituiti in dignità*. *Sæ*. اصحاب دولت *aschābi dewlet*. Magnates. *Li grandi*. *Sæ*. بعض اصحاب روايت *bæ* اصحاب رiwājet. Quidam historici, aut narratores. *Alcuni istorici*, *o autori*. *Sæ*. اصحاب قصص *aschābi kysas*. *Idem Sæ*. اصحاب تواريخ *aschābi tewārih*. Chronographi. *Scrittori di croniche*. *Sæ*. اصحاب تدبير *aschābi tedbīr*. Prudentes consiliarii. *Saggi*, *prudenti ministri*. *Sæ*. اصحاب سيوف *aschābi sljūf*. Milites, armati. *Spadaccini*. *Sæ*. اصحاب بدع *aschābi bid-ū wūzelālet*. Novatores, & devii. *Novatori*, e *disuati*. *Sæ*. اصحاب اعتبار *aschābi ytibār*. Aestimati, honore habiti. *Li uomini stimati*, & *onorati*. *Sæ*. اصحاب فهم *aschābi fūhūm*. Intelligentes, sagaces. *Intelligenti*. *Sæ*. اصحاب مناصب و *aschābi menāsib* ارباب مراتب *arbab menāsib* یرلو یرنده *yerlu yernde* یردر *yerder*

we erbābī merātib ierlū ierinde mukærrer dūr. Præfecti, magistratus quisque in suo confirmantur officio. *Sæ.* Li officiali, e magistrati sono confermati ne' loro pristini gradi, & officii. *Br.* اصحاب نفاق *æshābī nifāk.* Impii, infideles. *Infedeli, maluaggi, falsi.* *Sæ.* اصحاب كزبن *æshābī gūzīn.* Selecti, primarii socii Mohammedis. Li principali, e più intimi compagni di Moammede. *Tef.* آل و اصحابي *ālū æshābī.* Proles, ac posterii, & socii Mohammedis. La prole, li discendenti, e li compagni di Moammede. اصحاب خيام *æshābī æchbūje wū chyjam.* Incolæ tentoriorum, seu qui morabantur in eis. Che dimoravano sotto le tende, e padiglioni. *Sæ.* اصحاب النار *æshābūn nār.* Incolæ ignis, seu damnati. Li dannati. اصحاب جهنم *æshābī gæhým.* Idem Incolæ inferni. Li dannati.

اصحاب *yshāb.* a. V. [4. a اصحاب] 1) In focium, familiarem adsciscere aliquem. 2) Obedientem fieri camelum antea refractarium. 3) Puberem fieri filium. 4) Moschum innatare aquæ. *Wan.*

اصحاب *yshāh.* a. V. [4. a اصحاب] Restitui sanitati. *Wan.*

اصحاب *æshāb.* a. part. Ex albo ad rubedinem vergens asinus. *Gol.*

اصحاب *æshār.* a. part. fam. صحرا *sæhrā.* i. q. præced. *Gol.*

اصحاب *æshām.* a. part. Ex nigro ad flavum vergens. *Wan.*

اصحاب *æshæmet.* a. n. f. prop. Nom. viri alicujus. *Wan.*

اصحاب *yshīrār.* a. V. [II. a اصحاب] Exarescere ac tubescere herbam. *Wan.*

اصحاب *yshūmām.* a. V. [II. a اصحاب] Flavescere gramen. *Wan.*

اصحاب *yschūd.* a. V. [4. a اصحاب] 1) Calefieri, candere. *Wan.* 2) Apricari chamæleontem. *Gol.*

اصحاب *æsdæ.* a. part. fam. صدأ *sadā.* Niger mixta rubedine. *Wan.*

اصحاب *æsdā.* a. n. f. pl. a صدأ *sadā.* Voces, soni.

اصحاب *ysdæe.* a. V. [4. a اصحاب] 1) Sonum, vocem edere. *Wan.* 2) Mori. *Gol.*

اصحاب *ystād.* a. V. [4. a اصحاب] 1) Avertere, prohibere. 2) Saniosum ac purulentum esse vulnus. *Gol.*

اصحاب *astar,* erroneè pro aster. t. n. f. Subductura. V. استر

اصحاب *yftār.* a. V. [4. a اصحاب] 1) Producere, in medium proferre. 2) Prodire, oriri. *Far vedere, e farsi vedere. Ll.*

اصحاب *æstāgh.* a. n. f. pl. a صدغ *sudgh.* Tempora, Tempia, parte della faccia tra l'occhio, & l'orecchia.

اصحاب *æstāf.* a. n. f. pl. a صدف *sædef.* Conchæ. Conche.

اصحاب *ysdāf.* a. V. [4. a اصحاب] 1) Flectere. 2) Averti. *Wan.*

اصحاب *æstāk.* a. n. f. pl. a صدق *sydk.* Veritates, veracitates. *Veritā, sinceritā. Sæ.*

اصحاب *ysdāk.* a. V. [4. a اصحاب] Constituere dotem virgini tempore nuptiarum. *Wan.*

اصحاب *ūsdet.* a. n. f. 1) Indusii (قيص *kæmÿs*) minoris genus quod induunt sub veste. 2) Indusium quod puellulæ induunt. *Gol.*

اصحاب *æster.* a. part. Pectorosus, magno pectore præditus. *Gol.*

اصحاب *æstāghāni.* a. n. f. dual. Venæ duæ temporales. *Gol.*

اصحاب *asdef.* a. part. Femora sibi invicem propinque, ungulas vero ab invicem distantes, & juncturas distortas habens equus. *Wan.*

اصحاب *æstæk.* a. compar. Veracior. اصحاب *æstækul kâilīn.* Veracissimus loquentium Deus. Il più verace di tutti quelli, che parlano. *Tef.*

اصحاب *æstykā.* a. n. f. pl. a صديق *sædyk.* Amici veri. Veri amici. *Ik.*

اصحاب *æstā.* a. part. Gnarus camelorum, & eorum quæ ad illos pertinent. *Gol.*

اصحاب *æsr.* a. V. a. c. [3. F.] 1) Includere. 2) Frangere. *Wan.* 3) [2. F.] Propensum reddere. *Gol.*

اصحاب *yfr.* a. n. f. ذنب *zenb.* a. 1) Pactum, fædus. 2) Peccatum, delictum. 3) Gravitas, onus. *Gol.*

اصحاب *ufur.* a. n. f. pl. ab اصار *yfār.* Funes breviores, quibus interior tentorii pars alligatur paxillo. *Gol.*

اصحاب *ystrāb.* a. V. [4. a اصحاب] Dare. *Gol.*

اصحاب *ystrād.* a. V. [4. a اصحاب] Pervenire facere sagittam ad scopum. *Wan.*

اصحاب *yfrār.* a. V. [4. a اصحاب] Perseverare, persistere pec. in malo. Perseverare nel male. *Ll.*

اصحاب *yfrār ile.* Non intermisse, continuo, in malam partem. Continuamente, senza intermissione. *Ll.*

اصحاب *kūciilik gūnāh yfrār ile kebīr olur.* كناه اصحاب *būiūk gūnāh istyghfār ile sæghyfr olur.* Parvum (veniale) peccatum continuatione fit magnum, (lethale) magnum vero pœnitentia fit parvum. Un peccato veniale col con-

tinuarlo diventa mortale, & il mortale con la penitenza diventa veniale. Tef. اصرار. e. Peristere, perseverare in malo, habitum contrahere. Perseverare, è mai tralasciare. اصرار ارأسن كسبب و یسرای ماصیبت ا arasın kesmeilip we nedāmet eilemeilip gūnahī dām islemek Peristere in peccato. Perseverare nel peccato. اصرار مقامنده اصرار و آزار محملنده استقرار یزرار mæhællinde istykrār idlūp. Persistebat in eo infestando, molestia afficiendo. Non cesso mai d'infestarlo, e travagliarlo. Sæ.

اصراف æsrāf. a. n. f. pl. a صرف særf. Expendæ, mutationes, vicissitudines fortunæ. Spese, & mutazioni, vicissitudini.

اصراف یسراف. a. part. i. q. اقوا ykwā. Cum differunt vocales in postremis versuum syllabis, in quibus consistit. Gol.

اصرام æsrām. a. n. f. pl. a صرم sŷrm. Vicei, pagi. Wan.

اصرام یسرام. a. V. [4. a صرم] i. q. اعدام یسدām, & افتقار iftykār. 1) Destitutum, & egenum esse. 2) Appropinquare tempori refecandorum ramorum palmam. Wan.

اصرة āsyret. a. n. f. 1) Affectus benevolentiae, favor, quicquid animum alicujus in alium propensum reddit, ut cognatio, affinitas, meritum, æquitas. Gol.

اصرة یسرت. a. n. f. خویشی chŷsī. p. Affinitas. Gol.

اصرة æsyrret. a. n. f. pl. a صرار sŷrār. Funiculi, quo colligantur papillæ camelitis.

اصرغان یسفرغان. a. part. Mordax, rapax. Mordace, rapace. اصرغان اوتی یسفرغان oty. Urtica. Ortica.

اصرم æsrem. a. part. Pauper, cui nulla familia. Gol.

اصرمان æsremāni. a. n. f. dual. 1) Corvus & lupus. 2) metaph. Dies & nox. Wan.

اصرمق یسرمق. a. V. گزیدن gezdēn. p. Mordere. Morsicare, mordericare. اصرمق پرمق parmaq یسرمق. Digitum morderē ex pœnititudine. Morderfi il dito, pentirsi.

اصرمقی یسرمقی. a. part. Mordens, mordax. Che morde, mordace.

اصراتیر یسراتیر. a. n. f. Stater. Gol.

اصطباح یستبأح. a. V. [8. a صبح] Potum matutinum sumere. Wan.

اصطبار یستبأر. a. V. [8. a صبر] Habere patientiam vel simulare. Aver pazienza, esser paziente. Ik.

اصطبة یستبأت. a. n. f. Stupa, lini pars crassior. Gol.

اصطبل یستبأل. a. n. f. pl. اصابل æsābil.

Stabulum, Stalla. V. آخور یستبأل دواب یستبألی dewāb. Stabulum vilium animalium. Stalla di sozzi animali. Sæ.

اصطحاب یستبأح. a. V. [8. a صحب] Colloqui inter se. Ragionar insieme. Wan.

اصطحام یستبأحم. a. V. [8. a صحم] Inistere pedibus. Star in piedi. Wan.

اصطخر یستبأخ. p. n. prop. 1) Urbs antiquissima jam olim a Persici regni primordiis Regia, persepolis. Gol. Cast. 2) Nomen Regionis. Tef.

اصطدام یستبأدم. a. V. [8. a صدم] طوقشمت dokusmak. t. Collidi, cornibus ferire se invicem. Cozzare insieme, cozzare. Wan.

اصطر یستبأط. p. n. f. Certum genus cardui, Turcis بوفه دکنی bugha dikenī dictum. Ferh.

اصطراخ یستبأرخ. p. n. prop. Nom. antiquæ urbis regni Persiæ, & regiæ Darii Codomanni. Alias etiam اصطخر یستبأخ dicitur. Ferh.

اصطرار یستبأرار. a. V. [8. a صرر] طارار dār ol. t. In angustum venire. Esser ridotto alle strette. Wan.

اصطرك یستبأرك, یستبأرك. a. n. f. i. q. مبیعة یابسده mī-ātī jābise. Styrax. Storace. Gol.

اصطربانی یستبأربانی. a. part. Astrolabarius, seu qui conficit astrolabia. Gol.

اصطرباب یستبأرباب. a. n. f. Astrolabium. V. استرباب.

اصطفا یستبأفا. a. V. [8. a صفی] Eligere, feligere ut melius. Scegliere, eleggere. Wan.

اصطفا یستبأف. a. V. [8. a صف] صف ساف باغلاماک sæf bæghlamak t. Aciem instruere, in ordinem collocare. Schierare, metter in ischiéra. Wan.

اصطفاک یستبأفاک. a. V. [8. a صفک] Com-movere se. Cambiar di luogo. Wan.

اصطفاین یستبأفاین. a. n. f. Pastinaca. V. اصطفاین

اصطکاک یستبأکاک. a. V. [8. a صکک] Colli-dere genua, vacillare. Barcollare. Ik.

اصطکاک زند یستبأکاک زند, یستبأکاک زند. Collisio, seu attritio ignitabuli. Battimento di facile. Ik.

اصطکمة یستبأکمة. a. n. f. i. q. خبزة آلمة chubzetül-mellet. Panis subcineritius. Gol.

اصطلا یستبألا. a. V. [8. a صلا] Calefa-cere se penes ignem. Scaldarsi presso il fuoco. Wan.

اصطلاح یستبألاح. a. V. & n. f. [8. a صلاح] 1) Corrigere, rectificare. 2) usit. Recte & correçte loquendi modus, phrasis, terminus elegans. Ik. Frase, modo elegante di parlare. ااصطلاح معنیسی یستبألاح mæ-nīsī. Sensus verus, non verbalis. Senso vero della

della frase.) (لغت معنایی lughat mæ'nā-si. Significatio vocis literalis, verbalis sensus. Senso literale, ò significazione literale.)
 اصطلاح فقها ystylāh̄y fukahā. Modus loquendi apud legis peritos usitatus. Modo di parlare de' Legisti. Ik.

اصطلاحات ystylāhāt. a. n. s. pl. præcedentis. Phrases, modi loquendi. اصطلاحات
 اصطلاحات ystylāhātī mūneḡḡim ūzre. Juxta modum loquendi Astrologorum. Conforme a quello, che parlano gl' Astrologhi.

اصطلاح ystylāk. a. V. [8. a صلف] Stridorem edere iuciforiis dentibus camelum. Wan.

اصطلاح ystylām. a. V. [8. a صلح] Eradicare, extirpare funditus. Wan.

اصطلاح ustummet. a. n. s. i. q. اصطلاح ustummet. 1) Major aut media pars rei. 2) Congregatio ejus & confluxus. Gol.

اصطلاح ystynā. a. V. [8. a صنع] 1) Conficiendum dare. 2) Seligere. 3) Beneficium petere. Wan.

اصطلاح ystynā. a. n. s. 1) Perceptio. 2) Collatio beneficij. انواع مکارم و اصطلاح انواع مکارم و اصطلاح enwāy mekārīmū ystynā. Variæ gratiæ & beneficia. Diverse grazie, e beneficij. Sa. اصطلاح ystynā. e. Exercere, informare. Gol.

اصطلاح ūstūr. p. n. s. Certum genus car-
 dui. i. q. اصطلاح ūstūr, quod videt. Ferh.

اصطلاح ystyjāf. a. V. [8. a صيف] Aestivum tempus esse. Wan.

اصطلاح ys-āb. a. V. [4. a صعب] 1) Difficilem esse rem. 2) Negligendo camelum, eum refractarium reddere. Wan.

اصطلاح ys-ād. a. V. [4. a صعد] 1) Proficisci. Wan. 2) Abortum passam camelitem alio anteriore fetu recreari, ut lac fervet. Gol.

اصطلاح ys-ār. a. V. [4. a صعر] 1) Obliquare faciem suam. 2) Distorquere genas. 3) Indignabundum vertere vultum ab hominum conspectu. Gol.

اصطلاح ys-āk. a. V. [4. a صعق] Deliquium pati. Wan.

اصطلاح ys-ān. a. V. [4. ab inusit. صنع] Exili capite & parum intelligentem esse. Gol.

اصطلاح as-āb. a. compar. Difficilior, magis munitus. نيكبولي اصعب قلعه
 نيكبولي nigeboli as-āb kæl-ā idi. Nicopolis erat urbs magis munita. Era Nicopoli una fortissima città. Sa.

اصطلاح as-ār. a. part. 1) Inflatus, superbus. Wan. 2) Curvus facie, vel collo. Gol.

اصطلاح ysghā. a. V. [4. a صغو] 1) Auscultare. 2) Inclinare. 3) Detrimentum pati verita-

tem. 4) Admovere caput fellæ camelitem. Wan. V. استماع

اصطلاح ysghār. a. V. [4. a صغر] 1) Parvum facere, diminuere. 2) Vilem ac contemptibilem reddere. 3) Parvis densisque futuris confuere utrem. 4) Intransit. Exiles plantas ferre terram. Gol.

اصطلاح asghær. a. compar. fam. اصغرا sughrā. Minor. Più picciolo.

اصطلاح asghær. a. n. s. Terminus minor in propositione. Sicut dicitur اصغري sughrā, propositio minor fyllogismi. Gol.

اصطلاح usghār. a. compar. pl. اصغري sughrā. Minores. Wan.

اصطلاح asghærāni. a. n. s. dual. Cor, & lingua. Gol.

اصطلاح asghā. a. part. Qui in unam partem inclinatum habet caput. Gol.

اصطلاح āsaf bin berchyja. Asaf filius Berchyja. Nom. prop. Vezirii salomonis juxta orientalium traditiones. Vir fuit sapientia singulari, summoque, quem ullus unquam hominum affecutus est, perfectionis gradu instructus; inclaruit vero eo maxime tempore ministri hujus sapientia, quo Salomon anulum illum mirabilem, cui, juxta easdem orientalium traditiones, annexa erat omnis scientia, perdiderat; quo factum est, ut Asaf ab omnibus Mohammedanis in exemplum proponeretur excellentissimi, qui unquam exstitit, politici. Forte hic Asaf idem est cum eo, ad quem David nonnullos Psalmorum dirigit, & quem interpretes vulgo ejus cantorem fuisse ajunt, Herb. اصغري
 اصغري āsaf reej. اصغري اصغري āsaf fikirlū. Prudens consiliarius instar Asafi, h. e. prudentissimus. Grande, e prudentissimo ministro. Ll. اصغري
 اصغري bir hākīmī feilesūf we bir āsafī sāhyb wukūf. Doctor Aristoteli scientia æqualis, ac minister, seu consiliarius rerum peritia Asafo non impar. Dottissimo, e prudentissimo ministro. Eb.

اصطلاح asaf, pro اصغري lasaf. a. n. s. i. q. اصغري
 اصغري keber. 1) Capparis. 2) ejus Radix. Gol.

اصطلاح asfā. a. n. s. pl. اصغري safāt. Petræ lævigatæ. Wan.

اصطلاح ysfā. a. V. [4. a صفو] 1) Sincerum esse in amicitia. 2) Eligere, præferre rem rei. 3) Vacuum esse. 4) Evacuare. 5) Castrare pullos. Wan.

اصطلاح isfāh. a. V. [4. a صلح] 1) Petentem repellere. 2) Lata parte gladii percute-
 re. Wan.

اصطلاح ysfād. a. V. [4. a صقد] Donare
 servum, vel opes. Wan.

اصفار *asfār*. a. n. s. pl. a صف *safer*. Mensis ordine secundus anni Arabici. Wan.

اضفاف *asfāf*. a. n. s. pl. a صف *saff*. Series, ordines. Schiere, ordinanze, ale. Sa.

اصفاف *ysfāf*. a. V. [4. a صف] 1) Instruere aciem. Schierare, ordinar l'effereito. 2) Instruere ephippium ea parte, cui infidetur, صفة *siffet* dicta. Gol.

اصفاف *ysfak*. a. V. [4. a صف] 1) Claudere ostium. 2) Consentire. 3) Manu capere aliquid. 4) Mulgere singulis diebus semel pecora. Wan.

اصفان *asfān*. a. n. s. pl. a صفن *safn*. Folliculi testiculorum. Wan.

اصفر *asfer*. a. part. fam. صفرا *safra* 1) Flavore colore præditus equus. 2) Pallidus. Giallo, smorto, pallido. 3) Improperie. Arabs, & græcus, ob coloris similitudinem. Wan.

اصفر *asfer*. a. part. Sibilans. Che fischia. Wan.

اصفرار *ysfirār*. a. V. [9. a صفر] 1) Flavescere. 2) Pallere. Wan.

اصفراني *asferāni*. a. n. s. dual. 1) Aurum & crocus. Wan. 2) Curcuma, & crocus. Gol.

اصفهاالار *ysfehsālār*. p. n. s. pro usit. سيفهاالار *sifehsālār*. Dux exercitus. Cast.

اصفيا *asfijā*. a. part. pl. a صفي *safi* پاکتر *pakler*. u. Puri, iusti, pii viri. Uomini divoti, santi, pii. Sa. 11. اوليا V. قطب

اصفيرار *ysfirār*. a. V. [11. a صفر] 1) Valde flavescere. 2) Valde pallere. Wan.

اصقباب *yskāb*. a. V. [4. a صقب] Prope accedere prædam, ut peti possit. Wan.

اصقاع *yskā*. a. V. [4. a صقع] 1) Pruinam subire. 2) Talem locum ingredi. Gol.

اصقيل *yskyl*. p. n. s. coll. pro اسقيل *iskyl*. Lycostonon. Cast.

اصك *asakk*. a. part. 1) Genubus collidens vir. 2) Improperie n. s. Struthiocamelus. Wan.

اصك *asükk*. a. n. s. pl. a صك *sakk*. Syngrapha. Wan.

اصل *asæl*. a. act. [5. F.] 1) Venire vespertino tempore. 2) Ingredi tempus vespertinum, eam vespere partem, quæ اصيل *asyl* dicitur, & quæ fere a pomeridiano temporis medio est ad solis occasum. 3) Contingere, aut lædere radicem. 4) Perimere. Gol.

اصل *asæl*. a. n. s. pl. ab اصلة *asælet*. Terri serpentes magno capite, parvo corpore. Gol.

اصل *asyl*, seu *asl*. a. n. s. plur. اصول *usul*. 1) (فع *fer*) Causa. Causa. ¶ اصل و فع *aslüfer*. Causa, & effectus. La causa, e l'effetto. 2) Origo, radix, initium rei. 3) Principium, elementum. 4) Stirps, genus. 5) Nobilitas. Origine, radice, fonte, principio, stirpe, nobilita. 6) i. q. سرمایه *sermāte*. t. Fundus opum, summa capitalis, caput ac summa rei, negotii. Il capitale, ¶ اصل و صورت *aslyden*. Ex archetypo. Dal juo originale اصل بر اصول *asly ber usul*. Originale, archetypum morale, seu moralia tractans. Ik. اصل كتاب *asly kitab*, & اصل نسخه *asly nuscha*. Archetypum, originalis liber, originale exemplar. L'originale, il primo effemplare. Ik. اصلك بولندن چغقب *aslyñün-iolyñden cikmak*. Degenerare. Bob. اصل زاده *asyl zāde*. compositum. Generosus, bono genere natus, nobilis. Nobile, di buona nascita. اول اصل روس *rusul asyl*. Ruthenus, Russus natione. Ruteno di nazione. اول اصل اصيلدن التي فرع بي عديل ظهور ايتيشدي *ol asly asylden alty fer-y bi ædil zuhür itmisidi*. Ab illa nobilissima causa sex effectus incomparabiles processerant, i. e. procrearat sex incomparabiles filios. Procreo quel glorioso padre, o prencipe sei incomparabili figliuoli. Sa. نکاح اصل اصول و سنت رسولدي *nikāh aslül usul we sunneti resuldür*. Matrimonium est causa causarum, q. generativum generantium, & lex est Prophetæ. Il matrimonio è causa d'una continuata generatione, & è legge del Profeta. Del. اصلي *aslyni bildürdi*. Causam significavit, & rem, ut est in se cum suis circumstantiis, notificavit. Gli fece sapere la cagione di ciò, o la cosa come era. Eb. عجا اصلي ندي و نه *ægebā asly ne dür we ne ola dijü baka düsti*. Quid tandem causæ esset, aut quid esse posset cogitans circumspicere cepit. Si pose a guardare, per sapere la cagione di ciò, e che cosa finalmente potesse essere. Eb. اصل بو ايش *asly bu imis*. Hæc erat causa, & tota res. Questa era la cagione, & questo era il fatto. Eb. اصلو واردي *elbette bir asly wårdür*. Hujus omnino causa esse debet. بو اصل نادانلر *bu asyl nādānler*. Hujusmodi idiotæ. Simili ignorant. اول اصل بد اصل اتراك *ol asyl bed asyl etrak*. Ejusmodi malæ originis, seu viles & ignobiles Turcæ. Si fatti vili Turchi. Sa. V. نه اصل *ne asyl*. Tempora

pora vespertina. Proprie tempus, quod est ab
العصر *elasar*, usque ad occasum solis. Gol.

اصلا *aslā*, pro اصلاً *aslān*. 2. 1. adv. se-
quente verbo negativo. Minime, nullo mo-
do, nunquam. In niun modo, in nessuna
maniera, mai. قطعاً *aslā we kæt-ā*.
Idem amplificative.

اصلاب *aslāb*. 2. n. f. pl. 1. صلب *subl*.
Lumbi. Gol.

اصلات *yslāt*. 2. V. [4. a صلت] Extra-
here e vagina gladium. Gol.

اصلاتك *yslātmak*. 2. V. ارباب *irtab*. 2.
1) Madefacere, humectare. 2) Macerare.
Bagnare, metter a molla.

اصلاح *yslāh*. 2. V. [4. a صلح] 1) Con-
cinnare, aptare. 2) Corrigere. 3) Instau-
rare. 4) Benefacere. 5) Bene mereri de ali-
quo. Wan.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاح *yslāh*. 2. n. f. 1) Emendatio. 2)
Instauratio. 3) Rectitudo. 4) Reconciliatio.
Correzione, riparatione, rettitudine, aggiu-
stamento. 5) Turcis, corrupte pro اصلاً *aslāh* scriptum, sumitur pro Optimus, præstan-
tissimus, purus, immixtus. Fino, buono.

اصلاف *yslāf*. 2. V. [4. a صلف] 1) In-
visum reddere. 2) Durioris animi esse homi-
nem. Wan.

اصلافك *yslāmak*. 2. V. [4. a صلف] 1) Ve-
hementem edere sonum pec. dentibus stridu-
lum. 2) Clamare alta voce. Wan.

اصلال *eskāl*. 2. n. f. pl. a صل *syll*. Ba-
filisci, serpentes.

اصلافك *yslāmak*. 2. V. 1) Madefacere.
2) Macerare. Bagnare, metter a molla.

اصلان *aslān*. 2. n. f. Leo. Leone. Scribere,
ارسلان *arslān*.

اصلان *aslān*. 2. n. f. pl. a اصيل *asyh*.
Tempora vespertina. i. q. اصل *usul*. q. V.

اصلافك *yslānmak*. 2. V. pass. Madefieri.
Effer bagnato, bagnarsi.

اصلاب *aslūb*. 2. n. f. pl. a صلب *subl*.
Lumbi. Gol.

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

اصلة *asælet*, *ysælet*. 2. n. f. 1) coll.
Universitas, totum, universum. جاوا *giāu*

partis distinctum facit pedem, seu paxillum. *Gol.*

اصلمس *asylmīs*. t. part. pass. معلف *mu-ellāk* a. *آویخته* *awīchte* p. *Suspensus, pendulus. Impiccato, dipendente.*

اصلمك *asylmak*. t. V. pass. *Suspendi, suspensum esse, pendere. Pendere, effer appeso, appiccato.*

اصلمك *yslamak*. t. V. *Madefacere. V.*

اصلايف

اصلايف *yslainmak*. t. V. pass. *Madefieri. V.*

اصلايف

اصلو *asylū*. t. adj. *Pendulus, pendens.*

اصلمشن q.

اصلو *uslu*. t. adj. *Modestus. V.*

اصلوبى *uslubī*. t. n. f. *Stupa. err. pro استبي* *üstübī, quod V.*

اصلى *asly*. a. part. 1) ((فرعي) *Originalis,*

radicalis, essentialis, principalis, præcipuus.

Originale; radicale, essenziale, principale.

Ik. Sæ. 2) Nobilis. Nobile. V.

رطوبت غرض *rutūbetī aslī, melius اصله* *aslīje.*

Humidum radicale. L'umido radicale.

اصليان *æslijan*. p. n. f. pl. *ab اصل* *asyl.* *Nobiles, honesti.*

اصليت *yslijet*. a. n. f. 1) *Res ad nitorem polita. 2) Ensis districtus. Wan.*

اصم *æsamm*. a. part. foem. *صمما* *sammā. plur.*

صم *summ*, *صمان* *summān*. 1) *Surdus. Sor-*

do. 2) Durus lapis. Wan. 3) Surdus numerus,

quod enunciari nequit, ineffabile, ut latus

quadratum binarii. 4) Durus serpens. 5)

Apud antiquos Arabes, ante institutionem

sectæ mohammedanicæ شهر الله الآصم *sehr-*

üllāhil-æsamm. Mensis رجب *regeb, septi-*

mus anni Arabici, quod tunc belli strepitus

non audiantur. Gol.

اصمات *ysmāt*. a. V. [4. a *صمت*] 1) *Sile-*

re. 2) Explere cavitatem rei. Wan.

اصمار *æsmār*. a. n. f. pl. a. *صمر* *sumr*. *Oræ*

calicis. Wan.

اصمار *ysmār*. a. V. [4. a *صمر*] *Abstinere*

a querela tempore tribulationis. Wan.

اصمك *ysmak*. a. V. [4. ab *inufit*. *صمك*]

1) *Claudere & obferare ostium. 2) Corrum-*

pi sapore lac, aquam. Gol.

اصمام *ysmām*. a. V. [4. a *صم*] 1) *Tege-*

re oram calicis. Wan. 2) Se furdum simu-

lare. Gol.

وحش *ysmet*. a. part. *Desertus.*

اصمت *wahsūn ysmītū*, *بلد اصمت* *beledūn*

ismītū. Locus, desertus, in quo nulla fo-

cietas. Gol.

اصمخة *æsmychæt*. a. n. f. pl. a *صمخ* *symāh.*

Aures, organa auditus. Orrecchi, meati dell'udire. Sæ.

اصمرك *ysmarlamak*. t. V. *تفويض* *tef-*

wyż a. 1) *Commendare, committere. 2)*

Mandare, injungere. Commettere, ingiun-

gere.

اصمك *æsmæ*. a. part. foem. *صمك* *sæm-ā.*

1) *Alte eminens. 2) Pluma elegans. 3)*

Gladius acutus. 4) Planta compactum in

se fructum habens, efferensque citra involu-

cri rupturam, uti omnis gemma arboris. 5)

Excitatus & acer corde animoque. 6) Parva,

capitique adpacta auris. Gol.

اصمعان *æsmē-āni*. a. part. dual. præc. *Cor*

acre & mens penetrans. Gol.

اصمعداد *ysm-ÿdād*. a. V. [4. a *صمعداد*]

Festinanter ire. Wan.

اصمك *asmak*. t. V. *صلمك* *sælb*. a. *آویختن*

awīchten p. 1) *Suspendere. 2) Appendere.*

Impiccare, & appendere. ابو علي هر سوزن

رشته معاني به چكد كچه جوان سيع قبوله

ebu æli her sozin ristei mæānije

čekükçe giūwān sem-ÿ kabule asmaz oldy.

Quo magis Avicenna verba sua filo mysti-

cæ significationis conferebat, eo minus ea

adolescens ad aurem acceptationis appende-

bat, h. e. quo magis ille intentum suum my-

sticum explicabat, eo minus huic verba il-

lius placebant aut probantur. Quanto più

Avicenna cercava di farsi intendere, tanto

meno il giovine accettava le di lui parole.

Eb. اصم قومك *asa komak,*

pro اصم اصي *asy, vel اصوب قومك* *asub komak.*

Appendere, suspensum relinquere. Appic-

care, lasciar appeso.

اصمه *asma*. t. 1) *adj. Pendulus. 2) uft.*

n. f. Vitis pendula, pergula. Pergola di vite.

اصمه *iebān asma. Labrusca. Lam-*

brusca. اصمه *asma ciubukleri. Sar-*

menta. Sarmiento, fascine.

اصمك *ysnūkāk*. a. V. [II. a *صمك*] 1)

Irasci. 2) Spissum evadere lac. Wan.

اصن *usun* a. n. f. *pro اصن* *usur. Funes,*

quibus inferiores tentorii partes ad paxillos

alligari solent. Gol.

اصناع *ysnā*. a. V. [4. a *صنع*] 1) *Juva-*

re. 2) Applicare se ad artem quampiam,

ac discere eam. Gol.

اصناعي *æsnā-ā*. a. n. f. *poss. gentile. Ex*

urbe صنعي *sun-ā Arabiae felicis oriundus.*

Gol.

اصناف *æsnāf*. a. n. f. pl. a *صنف*

synf. Species, formæ, varii, diversi.

صنف *ajnas & diversi. V. اصناف*

æsnāfi kabāil. متبادي

Variae tribus. Diverse casate. Ah. اصناف

متخلفه

مختلفه *æsnāfi* muchtelife. Variæ species. Varietâ, diverse sorti.

اصناف *ysnāk*. a. V. [4. a صنّف] Curare peculium, aut pecora alicujus. Gol.

اصنام *æsnām*. a. n. f. 1) pl. a صنم *sænem*. Idola, statuae. Statue, idoli. Sæ. Tef.

اصنام چين *æsnāmī cīn*. Idola sinensia, Idoli della China. 2) metaph. Formosus puer, formosa puella.

اصنان *ysnān*. a. V. [4. a صنّ] 1) Fætere sub axillis. 2) Superbire. Wan. 3) Irasci. 4) Admissarium averfari fætam camelitem. Gol.

اصنح *æsnuch*. a. n. f. pl. a صنح *synch*. Radices dentium. Gol.

اصنف *æsnef*. a. part. Crura excoriata habens, quasi varie disposita *struthiocamelus*. Gol.

اصوا *æswā*. a. n. f. pl. a صاوي *sāwī*. i. q. قبور *kubūr*. a. Sepulcra, tumuli. Gol.

اصوب *æswēb*. a. compar. Rectior, salubrior. Migliore, meglio. اول سپاه کران *اول سپاه کران*

بي کراني شېخونلر ايله آواره قاسمعي اصوب و اختيار اقردير ديو پايدے سرير دولت مصير بلدرم

اتيشلردى *ol sipāhī girānī bī girānī* sebichünler ile āwāre kylmaghī *æswēb* we

yçhtyjārī ækrebtūr dijū pājei seriri dewlet mæsyrī jildyrym chānīje ærz itmīsler idi. Ex-

posuerunt regi, sibi videri satius exercitum illum ferro gravem, & immensum nocturnis

impressionibus dissipare. Sæ. Rappresentarono al piè dell' augusto trono di Sultan Baiasete, chiamato per soprannome Fulmine, che

giudicavano esser meglio, e, secondo l'apparenze, di più facile riuscita il dissipar quell' immenso, e grave essercito, con assa-

lirlo improvvisamente di notte. Br.

اصوييتي *æswēbijetī*. a. n. f. q. Melioritas, melius, satius esse. L'esser meglio, ò che sia meglio. Sæ.

اصور *æswer*. a. part. Propensionem ostentans. Wan.

اصورة *æswiret*. a. n. f. pl. a صوار *sawār*. Armenta boum pec. fylvestrium. Gol.

اصوص *æsus*. a. part. 1) Durus, firmusque. 2) Robustus camelus. Gol.

اصوع *æsū*. a. n. f. pl. a صوع *saw*. Mensuræ aridorum. Wan.

اصوف *æswēf*. a. part. Laniger ovis. Wan.

اصول *usūl*. a. n. f. pl. ab اصل *asl*. Cause, radices. Cagioni, radici. Ik. V. اصل

اصول شراب *serābī usūl*. Potio ex radicibus. Sciroppo di radici. فروع *usūlū*

fūrū. Caussæ, & effectus, & Ascendentes, ac descendentes, cognati. Cause, & effetti, & Ascendenti, e discendenti in grado di pa-

Part. I. Tom. F.

rentela. Ik. Sæ. Medicis etiam Viscera principalia. اربعة الاصول *erbē-ætūl-usūl*. Quatuor radices. Absolute dicuntur: radices laserpitii, fanieuli, capparidis, & apii. Gol.

اصول *usūl*. a. n. f. 1) Modus, methodus; Modo, metodo. 2) Tonus, seu modus musicalis. Cadenza, ò battuta della musica. Ah.

اصول ايله *usūl ile*. Rite, suo modo, methodice. Con maniera, metodicamente.

اصول پر جوان *bir gīlūwānī pūr usūl*. Suaviter canens adolescens. Giovine di bella voce, e buon musico. Ah.

اصونة *æswinet*. a. n. f. pl. a صوان *sawān*. Repositoria vestium. Gol.

اصوي *æswī*. a. n. f. pl. a صوة *suwet*. Partes terræ altiores, durioresque. Gol.

اصها *yshā*. a. V. [4. a صهو] 1) Facere ut doleat equus medio dorso. 2) Inunctum butyro infantem exponere soli ob morbum. Gol.

اصهار *æshār*. a. n. f. pl. a صهر *syhr*. Propingui, affines ex parte uxoris. Wan.

اصهار *yshār*. a. V. [4. a صهر] 1) Coniungi affinitate. 2) Vicinum esse. Wan. 3) Liquefacere. 4) Appropinquare exercitui exercitum. Gol.

اصهب *æsheb*. a. part. fam. صهبا *sahbā*. Rufus. Rosso. Wan.

اصهيار *yshūrār*. a. V. [II. a صهر] Micare, rutilare. Wan.

اصي *æfsy*. a. n. f. فايدے *fāide*. a. سود *sūd*. Utilitas, emolumentum. Profitto, commodo, frutto. اصي اتر *æfsy etmez*. Non prodest. Non fa profitto, non giova.

اصياب *æsjāf*. a. n. f. pl. a صيف *sājf*. Aestates. Gol.

اصية *æsyjet*. a. p. n. f. 1) Pulmentum liquidum seu potius ecligma ex daçtylis, & farina constans. Cast. 2) Malum inevitabile aut necessarium, seu fatale. Gol.

اصيد *æsjed*. a. 1) part. Superbus. Wan. 2) Prænoxa caput attolens camelus, vel respicere inde nequiens. 3) n. f. Rex. Gol.

اصيد *æsyd*. a. n. f. pro وصيد *wasyd*. 1) Anterior pars domus. 2) Locus medius inter limen seu portam, & domum. 3) Locus qui nec publicum nec interiora spectat, sive cavea fit, sive vestibulum. Gol.

اصيدة *æsydet*. a. n. f. pro وصيد *wasydet*, i. q. حظيرة *hazyret*. Caula, seu in genere septum gregis vel armenti, nisi quod illud ex ligno, hoc ex lapide. Gol.

اصير *æsyṛ*. a. part. i. q. متقارب *mūtekārib*. Propinquus, prope accedens. Gol.

Bbb اصيل

اصيل *asyl*. a. 1) *part.* Firmus, solidus. 2) *Nobilis. Fermo, saldo, & nobile.* 3) *n. f.* ايكندي *ikindi ile ach-sam arāfi we iātsū wæktý*, seu بعد العصر مغربه وارنجه و عند البعض عشايه وارنجه اولان وقت *bædel æfr mæghribē waringē we undel bæzý ysāie waringē olān wækt.* Tempus vespertinum, ab *Ikindi*, seu hora, ut loquimur vespertinum, seu media inter meridiem & occasum solis, usque ad ipsum occasum, & juxta alios usque ad secundam horam post occasum. *Il tardi, la sera. Vide ejus pl. آصال āsāl.* مجد اصيل *meğdi asyl*. Vera, solidaque gloria. *Gloria vera, e soda.* اصيل الكزاي *asylūr reej*. Solidiore iudicio, & consilio pollens, cordatus. *Di soda prudenza, e consiglio Gol. V. etiam ندى*

اصيل *usajl*. a. *n. f. dim. ab* اصيل *asyl*. *Vesperula. Gol.*

اصيلة *asylet*. a. *n. f.* 1) *i. q.* اصيل *asyl*. *Vesper.* اصيلة *asylet*, و *bükreten we asylet-en*. Mane, & vesperi. 2) *Thaifensibus terra seu ager antiquæ, & hæreditariæ possessionis. Gol.*

اصيل *usyli*. a. *n. f. dim.* Parvus serpens gracili collo, & capite nucis instar præditus. *Wan.*

اصيلو *asylu*. t. *adj.* فايده لو *fäidelü*. t. *Utilis. Utile, profittevole.*

اض

اض *ezze*. a. *V.* [1. & 2. F.] Impellere ad confugiendum. *Wan.*

اضا *ezā*. a. *n. f.* 1) *i. q.* مبطحة *mebtæbät*. a. *Locus depressior glareâ plenus, in quem confluit aqua.* 2) *Palus.* 3) *Salicetum. Vide* اضا *ezāt. Gol.*

اضا *ezæ*. a. *V.* [4. a] Splendere. *Splendere. Wan.*

اضان *ezān*. a. *V.* [4. ab] Multas habere oves. *Wan.*

اضابير *ezābir*. a. *n. f. pl. ab* اضبارة *ezbāret*. Fasciculi scriptorum, congeries librorum. *Wan.*

اضاة *ezāt*. a. *n. f. pl.* اضي *ezā*, *ezæh*, *ezā*, *pl.* ازون *ezün*, اضا *ezāt* و *ezæāt*, اضاوات *ezāwāt*. *i. q.* غدیر *ghædir*. a. *Stagnum, aqua stagnans ex torrente vel pluvia, seu ipse ejus locus. Gol.*

اضاعات *ezā-æt*. a. *V.* [4. a] 1) *Lucerè.* 2) *Accendere.* 3) *Amittere opes. Wan.*

اضاحي *ezāhy*. a. *n. f. pl. ab* اضحية *uzhu-jet*. *Serenæ ac lucidæ noctes, citra nebulam. Wan.*

اضاد *ezād*. a. *V.* [4. a] Imprecari alicui morbum choryzam dictum. *Wan.*

اضاض *ezāz*. a. *n. f. i. q.* ملجيا *melgiā*. *Refugium. Wan.*

اضاعت *ezā-æt*. a. *V.* [4. a] 1) *Amittere.* 2) *Dilapidare. Perdere Ik. Sæ.* اضا *ezā-æt* و *telefū helāk* e. t. 1) *Amittit.* 2) *Dilapidare. Perdere Ik. Sæ.* اضا *ezā-æt* و *midādū kyrtās eitemisler*. *Atramentum, chartamque perdiderunt. Anno perso la carta e l'inchioistro. Sæ.*

اضافة *ezāfet*. a. *V.* [4. a] 1) *Asignare alicui locum habitationis.* 2) *Replere.* 3) *Timere. Wan.*

اضافات *ezāfet*. a. *n. f.* 1) *Epitheton.* 2) *Apud Grammat.* Annexio nominis cum nomine. *Wan.* اضا *ezāfet* و *lāmyje*. Annexio, quæ per particulam indicativam possessionis resolvi potest. اضا *ezāfet* و *bejānyje*. Annexio explicativa, ut est, *adjektivum cum substantivo.* الله اضا *ezāfet* و *kylmak*. *Attribuere Deo. Appropiar a Dio. Tef.*

اضالة *ezālet*. a. *V.* [4. a] 1) *Producere terram arborem, quæ dicitur lotus sylvestris.* 2) *Aborrum facere.* 3) *Apetitus spurios habere feminam gravidam. Wan.*

اضالع *ezāli*. a. *n. f. pl. a* ضلع *ezl*. *Costæ, latera rerum. Gol.*

اضاميم *ezāmüm*. a. *n. f. pl. ab* اضمامة *ezāmät*. *Cumulilibrorum. Gol.*

اضيب *ezeb*. a. *part.* Tumescentem pedem habens camelus. *Wan.*

اضبت *ezübb*. a. *n. f. pl. a* ضبت *ezbb*. *Lactæ lybicæ distentiore corpore, & cauda. Wan.*

اضبا *ezbā*. a. *V.* [4. a] 1) *Opertum habere, premere animum.* 2) *Retinere.*

اضبا *ezbāe*. a. *V.* [4. a] 1) *Inimminere in rem, & propè esse ut ea quis potiatur.* 2) *Frustrari aliquos iter, ne speratum percipiant quæstum. Wan.*

اضباب *ezbāb*. a. *V.* [4. a] 1) *Facere stillare.* 2) *Abundare.* 3) *Occultare odium in corde.* 4) *Tranquillum esse.* 5) *Colloqui.* 6) *Extrahere.* 7) *Nebulosum tempus esse. Wan.*

اضبات *ezbās*. a. *n. f.* *Manus, pugilli. Wan.* اضا *ezbāret*. a. *n. f. pl.* اضا *ezābir*. *Fasciculus scriptorum, congeries librorum. Wan.*

اضباع *ezbā*. a. *n. f. pl. a* ضبع *ezb*. *Brachia. Braccj. Wan.*

اضبان *ezbān*. a. *V.* [4. a] *Sub axillam sumere aliquid. Wan.*

اضبط *ezbat*. a. *i. part.* *Ambidexter. Wan.* 2) *n. f.* *Leo. Gol.*

اضبع *ezbu*. a. *n. f. pl. a* ضبع *ezb*. *Hyænae. Wan.*

أضج *yzgiāg*. a. V. [4. a ضج] Alta voce exclamare. *Wan.*

أضجار *yzgiār*. a. V. [4. a ضجر] كوكل طارا *gön-ül dār* e. t. Angere, tædio afficere. *Infestidire, angosciare.*

أضجاع *yzgiā*. a. V. [4. a ضجع] 1) Face-re recumbere in terra vel lecto. 2) Demit-tere, deprimere rem. *Gol.*

أضجع *azgæ*. a. part. 1) Adversus uxō-ri. 2) Inclinos habens anteriores dentes. *Gol.*

أضجم *azgem*. a. part. Obliquum nasum habens. *Wan.*

أضحا *azhā*. a. n. f. foem. ضحيا *zæhjā*. 1) i. q. اشهب *esheb*. Subniger equus. 2) Sere-na nox. *Gol.*

أضحأ *azhā*. a. n. f. pl. ab أضحا *azhāt*. Dies solennes sacrificii, vulg. كچوك بيرام *kucük bæjrām*, fitque decima lunaris men-sis *zylhygge*. *Gol.*

أضحأ *yzzhæ*. a. V. [4. a ضحوأ] 1) Plenum solem exortum esse. 2) De die aliquid fa-cere. *Wan.*

أضحك *yzhāk*. a. V. [4. a ضحك] 1) Ir-ridere. *Far ridere, beffarst.*

أضحال *azhāl*. a. n. f. pl. a ضحل *zæhl*. Aquæ parum profundæ. *Gol.*

أضحوك *ezhük*. a. part. Res risum movens. *Wan.*

أضحوكة *uzhüket*. a. part. Ridiculum, res ridicula. *Gol.*

أضحى *azhā*. a. V. 3. p. præter. perf. Fuit (peregit quid) porrecto die, in meridiem vergente sole. Verbum hoc a Grammaticis Arabum inter verba deficientia seu افعال ناقصة *efæ-âl-ün-nākysæt* dicta refertur; adeo-que secundum naturam, & proprietatem ho-rum verborum collocat subiectum in casu re-cto, seu in nominativo, Arabibus رفع *refæ*, & prædictum in casu obliquo seu accusativo, Arabibus نصب *næsp*, dicto. اضحى زيد ركباً *azhā zejidun rākiban*. Fuit Zeidus plenus, & illustri jam die equitans.

أضحيانة *yzhyjānet*. a. n. f. Serena nox. *Wan.*

أضحية *yzhyjet*. a. n. f. 1) Ovis in festo Baj-ram pro sacrificio maclanda. *Wan.* 2) Se-rena nox. *Gol.*

أضحم *azchæm*. a. part. Crassus, corpulen-tus. *Wan.*

أضحومة *uzchümet*. a. n. f. i. q. عظامه *üzçā-met*. a. Spira vel fartura, qua obesiores nates, (hæ enim in mulieribus placent) mentiuntur macriores famina. *Wan.*

أضداد *azdād*. a. part. pl. a ضد *zydd*. Contrarii, contraria, opposita. *Contrarii, opposti. Ik. Sæ.* ¶ اولان *dürlü azdād olan*. Variæ species sibi oppositæ. *Diverse sorti di opposti. Eb.*

أضداد *azdād*. a. V. [4. a ضد] Irasci, succensere. *Wan.*

أضر *azurr*. a. n. f. pl. a ضرا *zærrā*. Adver-sitates, afflictiones, damna. *Gol. V. بصوت* *ضروت* *yzræ*. a. V. [4. a ضرو] 1) Incitare; canem. 2) Docilem reddere canem. *Wan.*

أضراب *yzrāb*. a. V. [4. a ضرب] 1) Sub-sistere. 2) Tacere. 3) Aversari. 4) Addu-cere camelum cameliti. *Wan.*

أضرار *azrār*. a. n. f. pl. a ضرر *zærrār*. Dam-na. *Danni.* ¶ دفع اضرار كروه شفا مدار صوبنده *def-y azrārī kūrūhī şækā medār şæwbine sitāb itti*. Properavit ad obviandum damnis insolentium turmarum. *Sæ. Sene volò, per rimediar alli danni, che facevano li ne-mici. Br.*

أضرار *azrār*. a. part. pl. a ضرر *zærrār*. Cæci facti, non nati. *Gol.*

أضرار *yzrār*. a. V. [4. a ضرر] 1) Valde prope accedere. 2) Celèriore in cursu sub-silire. 3) Frænum mordere equum. 4) Du-cere plures uxores. *Wan.* 5) Nocere, dam-num inferre. *Danneggiare. Ik. Sæ.* ¶ اضرار اضرار *yzrārī ghæjr* e. Alteri damnium infer-re. *Danneggiar altrui. Ik. Sæ. V.* اضرار اضرار *yzrārī berāiā*. Nocere, damnium facere proximo, mortalibus. *Nuocere, far danno al prossimo, a gl' uomini. Ll.* اضرار و آزارندن *yzrārū āzārinden mütesekkil idi*. Alterabatur ob damna, & injurias sibi il-latas. *Era mal contento per li oltraggi fat-tigli. Sæ.*

أضراس *azrās*. a. n. f. pl. a ضرس *zys*. Dentes molares. *Wan.*

أضراس *yzrās*. a. V. [4. a ضرس] 1) Per-cellerè ac commovere aliquem. *Wan.* 2) Stupore dentium afficere. 3) Ad silentium redigere sermones. *Gol.*

أضراط *yzrāt*. a. V. [4. a ضراط] Facere, ut quis edat crepitum. *Wan.*

أضراع *yzrā*. a. V. [4. a ضراع] 1) Redde-re aliquem supplicem, facere ut se humiliet ac submittat. 2) Vicinam partui seu fœturæ esse camelitem. 3) Paulo ante fœturam lac emittere. *Wan.*

أضرام *yzrām*. a. V. [4. a ضرام] Accende-re. *Gol.*

أضري *azrī*. a. n. f. pl. a ضرر *zys*. Canes venatici. *Wan.*

اضرب *yzrīg.* a. n. f. 1) Genus vestis seu stragulae fulvum, pec. sericum. 2) Equus egregius ac velox. *Wan.*

اضربا *yzrira.* a. V. [اضربا] Indigestionem stomachi pati. *Wan.*

اضربا *azazr.* a. part. pl. اضربا *yzrāz.* 1) Prævus natura, difficilis, iracundus. 2) Cohærentes inter se habens maxillas, aut superiores ac inferiores dentes vitio naturæ, ita ut clara voce proloqui non possit. *Wan.*

اضربا *yzdybās.* a. V. [اضربا] 1) Palpare. 2) Prehendere manu. *Wan.*

اضربا *yzdybā.* a. V. [اضربا] i. q. *teebut.* Pallii partem ab humero sinistro detractam per axillam dextram rejicere in humerum sinistrum, quod ita brachium sit conspicuum, modus præscriptus in circuitione fani Meccani. *Far passar il mantello di sotto il braccio dritto sopra la spalla sinistra. Wan.*

اضربا *yzdybān.* a. V. [اضربا] Sumere aliquid sub axillam. *Wan.*

اضربا *yzdygiā.* a. V. [اضربا] Decumbere in latus. *Wan.*

اضربا *yzdyrāb.* a. V. [اضربا] 1) Concutere. 2) Concitari. 3) Vaccillare. *Wan.*

اضربا *yzdyrāb.* a. n. f. 1) *tahar-rūk.* a. Agitatio, motus. 2) Vexatio, anxietas, molestia. *Agitazione, commozione, affanno, ansietà, dolore.* اول بحريه اضربا بدن *ol bahri pur yzdyrābten y'dādī espābsyz ūbūr el wirmez.* Fieri non potest, ut illud agitarum, h. e. procellosum mare trajiciatur absque præparatione mediorum ad hoc requisitorum. *Non si può traghettare quel procelloso mare senza l'apparecchio de' mezi, a ciò necessarie.* *Sa.* كمال اضربا ايله *kemālī yzdyrāb ile. Sa.* Cum maxima agitatione, & molestia. *Con gran travaglio, a mala pena. Br.* اضربا *yzdyrāb e.* & frequentius اضربا *yzdyrāb wirmek.* Perturbare, agitare, molestia afficere. *Turbare, commovere, agitare, affannare, recar affanno, ansietà, travaglio.* اضربا چكك *yzdyrāb çekmek,* اضربا دوشمك *yzdyrābē dūsmek* pro pass. Agitari, perturbati, angī, & pro *darylmak.* Irritari, indignari. *Esser agitato, affannato, adirato.*

اضربا *yzdyrār.* a. 1) V. [اضربا] Cogi, *Esser costretto, violentato.* 2) n. f. *Extrema miseria, desperatio. Estremità, disperazione. Sa.* كمال اضربا ايله *kemālī yzdyrār ile.* Necessitate adactus. *Astretto dalla necessità. Sa.* كمال اضربا و ضيف انكسار *kemālī yzdyrār we zæfū*

inkisār ile dilgīr olup. Summa cordis angustia affectus. *Sa. Ritrovandosi molto mesto, e malinconico. Br.*

اضربا *yzdyrāren.* a. adv. Coacte, invito animo. *Per necessità, per forza.*

اضربا *yzdyrām.* a. V. [اضربا] Flammam concipere ignem.

اضربا *yztyghān.* a. V. [اضربا] 1) In odium proclivem esse. 2) Sub axillas accipere. *Wan.*

اضربا *yztymār.* a. V. [اضربا] 1) Animo concipere. 2) Gracilem ac collapsio ventre esse. *Wan.*

اضربا *yzdymām.* a. V. [اضربا] Circumdare. *Wan.*

اضربا *yzdynāe.* a. V. [اضربا] 1) Pudere. 2) Contrahi in se. *Wan.*

اضربا *az-āf.* a. n. f. pl. a. ضيف *zæf.* i. q. امثال *emsāl.* Similes, æquales, duplum seu duplo plura. *Interstitia regularum, & marginalium libri. pec. membra, & ossa corporis. Wan.* Simili, uguali, pari & il doppio. *Sa. V.* ويره *weire* عدلري اضربا لشكر *eduleri az-āfi leskeri chæsm olmaghyn.* Cum exercitum hostilem duplo numero superarent. *Sa.* *Essendo al doppio superiore all' essercito nemico di numero, e forze. Br.* بيو لشكر اكا نسبت متجاوز رتبه *bu lesker an-a nispet mutegiāwizi rütbe-i az-āf idi.* Hic exercitus respectu alterius excedebat duplo numerum militum. *Questo essercito era al doppio più forte dell' altro. Sa.*

اضربا *az-āf.* a. V. [اضربا] 1) Debilem reddere. 2) Duplicare. 3) Duplum accipere. 4) Debile habere jumentum. *Render debile, raddoppiare, ricever' il doppio.* اضربا مضاعف *az-āfi muzā-āfe.* Duplucatum duplicare. *Tef.*

اضربا *az-āf.* a. comp. *Debilior, Più debole.* اضربا الخدام *az-āfūl chuddām.* *Debilior, infimus servorum. Il più debole de' servitori. Tef.* اضربا الايمان *az-āfūl imān.* *Debilissimus in fide. Il men fermo nella fede. Tef.*

اضربا *azghā.* a. V. [اضربا] Adigere ad vociferationem. *Gol.*

اضربا *azghās.* a. n. f. pl. a. ضيف *zæf.* اضربا *azghs.* Manipuli herbarum, confusa & implicata somnia. *Wan.*

اضربا *azghāgh.* a. V. [اضربا] 1) Gaudere potirive ubertate anni. 2) Irriguum, & succulentam esse plantam. *Gol.*

اضربا *azkel.* a. part. *Nudus. Gol.*

اضل *axalle*. a. 3. *perf. prat. perf.* Fecit, aut permisit ut erraret. **¶** اضله الله علي علم زهره سندن اولدوغين برهان قاطع و دليل علم زهره سندن اولدوغين برهان قاطع و دليل *axallehüllahü âlâ şlmin zümresinden oldughyn bürhânî kâty* we delîli sâty* ile ispât eiledi*. Rationibus convincentibus, argumentisque irrefragabilibus comprobavit, ac demonstravit eum esse ex cœtu eorum, quos Deus errare permisit, reprobavit, ac perdidit in scientia. *Sæ.*

اضلاع *axlâ*. a. n. f. pl. a ضلع *zyl*. Costæ, latera. *Wan.*

اضلاع *yzlâ*. a. V. [4. a ضلع] 1) Gravitate ponderis deprimi. *Wan.* 2) Facere inclinare. *Gol.*

اضلال *yzlâl*. a. V. [4. a ضل] Facere, ut quis aberret, inducere in errorem, seducere. *Far cader in errore, lasciar errare.* **¶** اضلال حال *yzlâlî hâl*. Alteratio, destructio status. *Peggioramento delle cose, rivoluzione della fortuna. Sæ.*

اضلاع *axlâ*. a. part. pl. ضلع *zul*. 1) Validus, crassus vir, equus. 2) Dentem habens costæ modo incurvum. *Gol.*

اضلولة *uzlûlet*. a. n. f. Error. V. اضلالة

اضم *axm*. **ع** *axum*. a. n. f. Ira. *Tef.*

اضم *axam*. a. V. **ا**cl. [3. F.] Irasci. *Gol.*

اضم *yzam*. a. n. f. Nomen montis. *Gol.*

اضمات *axmât*. a. n. f. pl. ab اضم *axm*. *Irae. Gol.*

اضماد *yzmâd*. a. V. [4. a ضماد] Germinare herbam spinosam *عرعج ârfeğ, dictam. Wan.*

اضمار *yzmâr*. a. V. [4. a ضم] 1) Gracilem, macilentum facere. *Far magro. Wan.* 2) Occultare. *Nascondere.* 3) Concipere, cogitare. *Cogitare.* **¶** اسرار واحب الآضمار *esrârî wâgibül-yzmâr*. Arcana occultanda. *Ik.*

اضمامة *yzmâmet*. a. n. f. pl. اضماميم *axâmîm*. 1) Cumulus librorum. 2) Caterva, agmen. **¶** اسباب الآضماميم *fibâkul-axâmîm*. Equus omnia equorum agmina prævertens. *Gol.*

اضمحلال *yzmyhlâl*. a. V. [4. a ضحل] 1) Evanescere, disparere. 2) Serenari cælum. **¶** بو مرتبه تررددي باعث اضمحلال محبت اولدي *bu mertebe tereddüdi bâ-ysî yzmyhlâlî muhabbet oldy*. Tanta ejus renitentia causa fuit alienandæ amicitiae. *Cotanta sua renitentia fù cagione della rottura.*

اضمي *axmâ*. a. part. Nigricantia habens labia. *Gol.*

اضميكان *yzmykâk*. a. V. [11. a ضمك] 1) Germinare. 2) Virescere plantam. *Wan.* 3) Intumescere ira. 4) Turgere pluvia nubem. *Gol.*

اضنا *yznâ*. a. V. [4. a ضنا] 1) Multa habere pecora. *Wan.* 2) Fœcundam esse mulierem, & multos habere liberos. *Gol.*

Part. I. Tom. I.

اضنا *yznâ*. a. V. [4. a ضني] Affligi morbo. *Wan.*

اضوا *axwâ*. a. n. f. pl. a ضوء *zaw'*, vel ضياء *zyjâ*. Lumina, splendores. *Gol.*

اضوا *yzwâe*. a. V. [4. a ضوي] 1) Fortiter comprimere. 2) Gracilem puerum parere. *Wan.* 3) Defraudare. 4) Debilitare, non solide tractare. *Gol.*

اضواج *axwâg*. a. n. f. pl. a زوج *zawg*. Flexus alvei. *Wan.*

اضواع *axwâ*. a. n. f. pl. a ضوع *zaw'*. Aves nocturnæ, bubones. *Gol.*

اضبوط *axwat*. a. part. Fatuus, parvus mento aut maxilla. *Gol.*

اضون *axawn*. a. n. f. pl. ab اضاة *axât*. Aquæ stagnantes ex pluvia. *Gol.*

اضها *axhâ*. a. n. f. pl. a ضهوة *zahwet*. Piscina. *Gol.*

اضها *yzhâ*. a. V. [4. a ضهي] Depasci fruticem ضهيا *zahjâ, dictam, de camelo. Gol.*

اضهاد *yzhâd*. a. V. [4. a ضهد] Injuste, & violenter tractare aliquem. *Gol.*

اضهال *yzhâl*. a. V. [4. a ضهل] Maturus aut maturescentes dactylos habere palmam. *Gol.*

اضيف *axjâf*. a. n. f. pl. a ضيف *zæjf*. Hospites, convivæ. *Convitati, forastieri.*

اضيال *yzjâl*, **ع** اضالة *yzâlet*. [4. ab inus. ضسيال] Producere arborem lotum ضسيال *zæjâl, dictam. Gol.*

اضيف *axjâk*. a. part. fœm. ضيفي *zjkâ*, **ع** ضوق *zawkâ*. Angustus. *Gol.*

اط

اطابة *ytâbet*. a. V. [4. a طيب] 1) Bonis verbis suavibusque loqui. 2) Delicatum apponere cibum. 3) Bonos parere liberos. 4) Legitimam ducere conjugem. *Gol.*

اطاحة *ytâhæt*. a. V. [4. a طوح] Facere, ut defluat capillus, pereat res. *Gol.*

اطار *ytâr*. a. n. f. Circulus, & quicquid rem aliquam circumcingit; ita dicitur circumscripta labiorum linea, **ع** exteriora ora, crinitus circuitus unguæ equinæ, circulus ligneus tympani, quod **دق** *deff* dicitur, annulus ligneus cribri. *Gol.*

اطار *attâr*. a. n. f. Circularius, qui circulos annulosque conficit vel vendit. *Gol.*

اطارت *ytâret*, **ع** *ytäre*. a. V. [4. a طار] 1) Facere, ut volet, ad volarum concitare. *Wan.* 2) Rapide movere. *Sæ. V.*

اطاشة *ytâset*. a. V. [4. a طاش] Deflectere facere sagittam a meta. *Wan.*

اطاطة *ytâtæt*. a. n. f. 1) Sonus, stridorve, uti اطيط *atýt*. 2) i. q. جوع *giü'*, fames. *Gol.*

1) Obedire. *Ubbidire*. 2) *Maturos fructus ferre arborem*. 3) *Amplum patere campum ad pastum*. *Wan*.

اطاعة *ytā-æt* a. n. f. Obedientia, subjectio, cultus. *Ubbidienza*, *sommissione*, *ossequio*. انقياد و اطاعت ¶ *inkyjādū ytā-æt*. Cultus & obsequium. *Ubbidienza* ¶ *ossequio*. *Ll*. اطاعت اوامر سيد *ytā-æti ewāmiri sejjidūl ebrār*. Executio mandatorum principis iustorum, (Mohammedis) *Sæ*. اطاعت كاغدي *ytā-æt kāghydy*. *Litteræ deditiæ, seu subjectionem imperantes. Lettere di sommissione. Ll*. اطاعت ايله *ytā-æt ile*. *Obsequenter, obsequiose. Con sommissione*. اطاعت او *ytā-æt e* ¶ *uzre ol*. Obedire, obsequi, ac dedititium esse: *Ubbidire, sottoporsi, esser tributario*. چون مکتوب ضراعت مضموني عبوديت و خدمتگاري و اطاعت و جان سپاري عرضنه مشتمل *ciun mektūbi zyra-æt mæxmūnū ūbūdije-rū chydmetkārī we ytā-ætū gīān sipārī ær zy-ne müstemil idi*. Siquidem submissione plenæ ipsius literæ continebant exhibitionem servitii ac obsequii, cultusque & demissionis animi. *Sæ*. *E perche la sua umilissima lettera non conteneva altro che esibizioni di ossequio, e servitū, e raccomandazione per la sua vita. Br*. اطاعت تکليف *ytā-æt teklif e*. Ad deditiōnem invitare. *Inporr sommissione. Ll*. اطاعت اولان *ytā-æt ūzre olan*. *Dedititius, utrique parti tributarius. Tributario d' ambe le parti Ll*. اظهار عرض اطاعت *ærhārī ytā-æt e* ¶ *ærhārī ytā-æt e*. Offerre subjectionem, dedere se. *Sottoporsi, e prestar ubbidienza*. اظهار اطاعت *ærhārī ytā-æt ile ærhārī hāl sondiler*. *Libellum supplicem porrexerunt cum oblatione subjectionis. Anno portata una supplica con mostrare di voler esser sudditi. Ll*. رعایايي جبراً اطاعت اندر مک مراد *ry-ājāyi gebren ytā-æt ittürmek mürād eilemis*. *Subditos vi ad obedientiam adigere intendit. La sua intenzione è di ridurre per forza all' ubbidienza li sudditi. Ll*

1) *Circumire*. 2) *Appropinquare captantem aliquid*. *Gol*.

اطاعت *ytākæt* a. V. [4. a طاق] *Posse, potestate pollere. Wan*.

اطال *ātāl* a. n. f. pl. ab *اطل ytl*. *Hypochondria. Gol*.

1) *Producere, prolongare*. 2) *Parere puerum magnum*. *Wan*. *Prolongare, stendere* ¶ زبان

ششیر اطالاسند شروع بیورلدي *zebāni šimsir ytālesine sūrū būilrūldy*. *Cæprum est linguam gladii extendere, seu à verbis ad pugnam ventum est. Voltate le parole in fatti, si accese fieramente la battaglia. Br* بو رهکردن عدايه اطالده لسان انشلردر *bu reh-gūzārden ūlemāie ytālei lisan itmīslər dūr*. *Ex hoc passu linguas maledicentiæ in viros doctos, ac legis peritos exaceruerunt. Sæ*. *Anno sparlato in questo punto contro li dottori, e leggisti. Br*.

اطام *ytām*, ¶ *utām* a. n. f. 1) *Constrictio ventris*. 2) *Urinæ, & fæcum alvi suppressio ex morbo nara. Gol*.

اطانة *ytānet* a. V. [4. a طين] *Luto oblitire. Gol*.

اطاول *etāwil* a. comp. pl. ab *اطول etwel*. *Longiores. Wan*.

اطابت *ætāib* a. comp. pl. ab *اطيت ætjeb*. *Meliores, suaviores. Li migliori*.

اطباء *etbæ* a. n. f. pl. a *طبي tuba, vel tiba*. *Ubera, in animalibus solidæ unguæ etiam bifidæ, item in feris. Wan*.

اطبا *ytbā* a. V. [4. a طبي] *Avertere, amovere. Gol*.

اطببا *ætymbā* a. n. f. pl. a *طبيب tabib*. *Medici. Li medici*. ¶ *زندهه و زندهه* ¶ *umdei ætybbā we zūbdei æhybbāfi olan*. *Præcipuus, ac primarius suus medicus, & dilectus. Il più eccellente medico, & il più caro confidente, che avesse. Sæ*.

1) *Impedire*. 2) *Interimere in via. Wan*.

اطباح *yttybāch* a. V. [8. a طبح] *Parare dapes. Affare. Wan*.

اطباع *ætba* a. n. f. pl. a *طبع tyb*. *Fluvioli. Wan*.

اطباف *ætbak* a. n. f. pl. a *طباف tæbak, طباف tabakæ*. *Disci escarii, orbes, contignationes, ordines. Tondi, piani, concavità, volti. Wan*. ¶ *افلاك* ¶ *ætbaky eflāk*. *Orbes concavi cælorum, ordines. Li volti celesti*.

1) *Consentire data dextera*. 2) *Operire. Wan*. 3) *Discum imponere*. 4) *Complicare. Gol*.

اطبال *ætbal* a. n. f. pl. a *طبل tabl*. *Tympana. Gol*.

اطببة *ætbybet* a. n. f. pl. pauc. *Medici. Wan*.

اطبج *ætbach* a. part. i. q. *طبجة tabehæt*. *Profusus fatuus, stolidus. Gol*.

اطبقة *ætbykat* a. n. f. pl. a *طبقة tæbak*. *Opera. Gol*.

اطثار *ytsār* a. V. *loco* *اكثر iksār*. *Multos, copiososque esse. Gol*.

اطحاح *ythāh*. a. V. [4. a طح] Projicere, sinere cadere. *Gol.*

اطحار *ythār*. a. V. [4. a طح] Præputium extirpare. *Gol.*

اطحل *æthæl*. a. part. fœm. طحلا *tæhlā*. 1) Pulvereo colore cinis. 2) Turbidum vinum, pulvis. ¶ اخضر اطحل *æchzær æthæl*. Spadiceus pauca emicante flavedine equus. *Gol.*

اطخم *ætchæm*. a. part. Nigras maculas in naso habens jumentum. *Wan.*

اطد *ætud*. a. n. f. i. e. عودج *ÿdānūl-æwseġ*. Ligna lycii. Vide alias عودج *æwseġ*.

اطر *atr*. a. V. açl. [2. F.] 1) Curvare arcum. 2) Circumdare. 3) Præsidio esse. 4) Nervo seu tendine contuso, ¶ macerato obligare sagittam ad caput prope crenam, quod fit, ut tenerior ea pars magis firmata impulsum excipiat sine noxa. *Wan.*

اطر *atur*. a. n. f. pl. ab اطار *ytar*. Circuli. *Gol.*

اطرا *ytrā*. a. V. [4. a طري] 1) Nimium laudare. 2) Portare mel in alveare. *Wan.* 3) Novum efficere. 4) Aromatibus condere mel. *Gol.*

اطرا *ytrā*. a. n. f. مبالغة *mūbālāghæ*. a. Immodica laudatio, exaggeratio, hyperboles. ¶ مبالغة و اطرا مقدّماتني اجرا اتمشدر *mūbālāghæ wū ytrā mukæddemātini iġrā itmīštūr*. Usus est hyperbole in amplificandis rebus, eoque immodice laudando. Sæ. Prese ad ampliare, ¶ ingrandir le cose, per adularlo, e gratificargli. *Br.*

اطراب *ytrāb*. a. V. [4. a طرب] Exhilarare. *Wan.*

اطرابلس *ætrābūlūs*. p. n. prop. Tripolis. *Cast.*

اطراح *ytrāh*. a. V. [4. a طرح] Conjicere, vel semet conjicere, projicere, se præcipitem dare. *Gol.*

اطراح *ytyrāh*. a. V. [8. a طرح] Abjicere, rejicere longius. *Wan.*

اطراد *ytrād*. a. V. [4. a طرد] 1) Ejicere. 2) Pellere in exilium. *Wan.* 3) Procedere unam rem post aliam. Seacciare, bandire, & andar una cosa dietro l'altra. ¶ اطراد *ytrād üzre ġitmek*. Successive ire. Andar per ordine l'un doppo l'altro. *An.*

اطراد *ytyrād*. a. V. [8. a طرد] 1) Pedentim unum sequi alterum. 2) Bene se habere negotium. 3) Profluere amnem. *Wan.*

اطرار *ætrār*. a. n. f. pl. a طرار *turret*. Latera regionis. *Wan.* Orae fluvii. *Gol.*

اطرار *ytrār*. a. V. [4. a طر] 1) Facere ut concidat. 2) Amputare manum. 3) اغرا *yghrā*. a. Irritare, concitare. 4) ادلال *idlāl*. a. Alienum animum, & fastosum simu-

lare, *Wan.* 5) Temere ac præter rationem erumpere iram. 6) Per latus oramve incedere. *Gol.*

اطراس *ætrās*. a. n. f. pl. a طراس *tyrs*. Folia. *Wan.*

اطراف *ætrāf*. a. n. f. pl. a طرف *tæref*. Extrema, pec. corporis, ut caput, manus, pedes, proximi cognati, ut partes, patrii, fratres. ¶ اشراف *esrāf*. Eminentes, nobiles.

اطراف *ætrāf*. a. n. f. pl. a طرف *tærf*. Oculi. *Gol.*

اطراف *ætrāf*. a. n. f. pl. a طرف *tæraf*. Partes, latera, extrema. Parti, bande, contorni. 11. اكناف *eknāf*. آفاق *āfāk*.

اطراف *ætrāfū* *eknāf*, ¶ اكناف *āfāk*. Omnes partes, & q. totus mundus. Tutte le parti, da per tutto.

ل. اطرافه اوله مشدر *atrāfe tembīh olunmīštūr*. Inhibitum est omnibus circumjacentibus. Si è inibito a tutti li contorni. *Ll.*

اطراف رعاباسي *ætrāf ry-āiāsi*. Subditi circumjacentium locorum. Li sudditi delli contorni. *Ll.* بو اطراف سرحدلرده *bu ætrāfi serhædlerde*. In harum partium confiniis. In

queste frontiere circonuicine. *Ll.* امرای اطراف *ūmerāi ætrāf*. Præfecti aut principes circumvicini. Li governatori, ò li prencipi cir-

convicini. اطراف اول *ol ætrāf* Illæ partes, quelle parti, quei contorni.

اطراف *ytrāf*. a. V. [4. a طرف] 1) Apportare rem novam. 2) Longa serie ab avo maximo genus ducere. 3) Albicante planta نصي *nāsī* dicta abundare regionem. 4) In utroque latere insignem striisque notatum esse pannum. *Gol.*

اطراف *ytyrāf*. a. V. [8. a طرف] 1) Emerere recenter rem aliquam. *Wan.* 2) Extrema digitorum tingere mulierem. *Gol.*

اطرافية *ātrāfijet*. a. n. p. Atraphitæ. Sic vocantur affeclæ sectæ Muhammedanorum, quos الخوارج *el-chæwāriġ*, i.e. schismaticos vocant. *V.*

خوارج Tenent autem Atraphitæ sententiam حمزة *hæmzæ*, circa prædestinationem. In eo solum differunt, quod excusent a culpa eos, qui ex ignorantia omittunt aliquid a lege præscriptum. *Mārrac. V.* حمزة

اطراف *atrāk*. a. n. f. pl. a طرف *tæraek*. Plicæ uteris. *Wan.*

اطراف *ytrāk*. a. V. [4. a طرف] 1) Conticere, nullum facere verbum. 2) Humi oculos desigere. 3) Mutuo dare admissarium camelum alteri ut ejus ineat camelites. 4) Duplicare aut obducere rem corio aut nervo.

5) Alios post alios ac per eorum vestigiā ire camelos. *Gol.*

اطراف *ytyrāk*. a. V. [8. a طرف] Impli-
care, convolvere alas suas *avem*. Wan.

اطرام *ytram*. a. V. [4. a طرم] 1) Fœdum
viroris colorem contrahere *dentis*. 2) Male
olere os, pec. ex cibi reliquiis inter dentes
residuis. Gol.

اطرة *ütret*, *ütre*. a. n. f. 1) Oulus, herba
quæ cibo imponitur. Cast. 2) i. q. *چولک*
ciölmek hæwügi. t. Ollæ condi-
mentum, i. e. quicquid olerum, radicum
aut aromatum carnibus inter coquendum ad-
jicitur. 3) Nervus seu tendo quo obligatur
crenatum caput sagittæ. 4) Glutinis seu ipsius
glutinationis genus, quo commistis inter se-
se & subactis sanguine, & cineribus ruptum
fictile conglutinatur. Gol.

اطرخام *ytrychmām*. a. V. [4. a طرخم]
Superbire elato naso. Wan.

اطرد الحاجبين *atredül*- (اطرط *aträtül*)
hāgibejn. a. part. comp. Carens superciliis. Gol.

اطرغشاش *ytryghsās*. a. V. [4. a طرغشاش]
Convalescere ægrotum. Wan.

اطرف *atruk*. a. part. Genū debilis ca-
melus. Wan.

اطرف *atruk*. a. n. f. pl. a طرف *tærük*.
Viæ. Gol.

اطرقة *atrykæt*. a. n. f. pl. a طرف *tærük*.
Viæ. Wan.

اطروان *utruwān*. a. n. f. Principium, &
altitudo fluxus aut torrentis. Gol.

اطروش *utrūs*. a. part. i. q. *اضم* *æfæmm*.
Surdus. Sordo. Wan.

اطره *utre*. p. n. f. Affer rotundus, qui
inservit ad apportandas scutellas dapum.
Ferh.

اطرهم *ytryhmām*. a. V. [4. a طرهم] Cres-
cere ad mediocrem staturam virum. Wan.

اطرية *ytrijet*. a. n. f. i. q. *لاخشه* *lāchse* p.
Cibus ex offæ oblongioribus segmentis aut
in filia deductis, quæ in jure coqui solent. Gol.

اطريح *ytryh*. a. part. Longum cameli tuber.
Gol.

اطسام *ytsām*. a. V. [4. a طسام] Stoma-
chi indigestionem parere. Gol.

اطسمة *utsummet*, *اطسمة* *utsummet*. a.
n. f. pro *اسطمة* *üstummet*. Domestici, affines.
Gol.

اطشاش *ytsās*. a. V. [4. a طشاش] Levio-
ri pluvia pluere facere cælum. Wan.

اطش *utš*. p. n. f. Silex. Cast.

اطعام *yt-ām*. a. V. [4. a طعام] 1) Ciba-
re. 2) Maturos, sapidosque fructus ferre
palmam. Wan. 3) Sapidam esse carnem.
Gol.

اطعام *yty-ām*. a. V. [8. a طعام] Sapidus
ferri fructus. Wan.

اطعان *ytyān*. a. V. [8. a طعن] Hausta
se invicem confodere. Wan.

اطعمه *æt-yme*. a. n. f. pl. a طعام *tā-ām*.
Cibi, edulia. Cibi, vivande. Sæ. ¶ انواع
اطعمه شهيد و نفايس بهيد طبخ بيورلدي
wā-y æt-ymeī sehije we nefāisi bæhije tabch
büürüldy. Instructæ sunt regales epulæ, co-
ctique varii pretiosi, ac exquisiti cibi. Fu-
rono apparecchiate molte preziose vivande,
e diversi delicati cibi. Sæ. اطعمه نفيسه
æt-ymeī nefise. Cibi delicati, exquisiti. Deli-
cate, & squisite vivande. Sæ.

ازدرفم *ytghā*. a. V. [4. a طغي] 1)
âzdurmak. t. Seducere. Wan. 2) Insolentem
reddere. *Sedurre* e *tender insolente*,
& *eccessivo*.

سيوندرمىك *ytfā*. a. V. [4. a ظفو] 1)
soiündürmek. t. Extinguere. *Spegner*. Wan.
¶ اطفاي ناپره كفر *yt-fāi närei küfr*. Re-
stinguere ignem infidelitatis, blasphemiarum.
Smorzare il fuoco dell' infedeltà, e delle be-
stemmie Sæ. آتش فتنه مشعل اولرسه اطفايي
âtesî fitne müs-âl olurse ytfāsi âsyîr.
Si in flammis eruperit ignis seditionis, diffi-
cile erit illum extinguere. *Accendendosi il*
fuoco della sedizione, sarà poi difficile smor-
zarlo. Sæ. اول فتنه عظمي نكي اطفاي ناپره سي
öl fitnei ūzmānün-ytfāi näresi. Extinctio in-
cendii illius maximæ seditionis. *Smorzar*
l' incendio di quella grandissima sedizione Sæ.
yt-fāi fitne ناپره سي اولرسه
l'incendio di quella grandissima sedizione Sæ.
توت رستينوني سديوني عوروم. *Se non si*
applica, ò accudisce ad estinguere la loro
sedizione. Sæ.

اطفاح *ytfāh*. a. V. [4. اطفاح] Replere, ita
ut liquor esuat. Wan.

اطفان *æt-fāz*. a. n. f. pl. a طفل *æfex*. Se-
pulchra. Gol.

اطفار *ytfār*. a. V. [4. a طفر] Incitare
equum ad saltum subditis calcaribus. *Far sal-*
tār un cavallo. Ah.

اطفال *æt-fāl*. a. n. f. pl. a طفل *tyfl*. Infan-
tes, parvuli. *Bambini, putti* Sæ. ¶ اطفال دن
at-fālden degülzyki. Non sumus ex
pueris. *Non siamo ragazzi*. Ik.

اطفال *ytfāl*. a. V. [4. a طفل] 1) Ingredi
tempus occasui solis vicinum طفل *tæfel*
dictum. 2) Appropinquare occasui solem.
3) Rubere circa occasum. 4) Fœtum secum
habere mulierem, *dorcadem*. 5) Fœturæ vici-
nam esse. Gol.

اطفال باغ *æt-fāl bāgh*. p. n. f. comp. Neo-
reflorescentes herbae, folia, & frondēs. Ferh.
اطفال *ytāl*, & *ytyl*. a. n. f. pl. اطفال
ātāl, i. q. *خاصره* *chāsyret*, aut *تهيگا* *tehigāh*. Hy-
pochon-

pochondrium, latus, & hypochondrii medium. *Gol.*

اطلا *etlā. a. n. f. pl. a* طالا *tālā. Parvuli foetus animalis bifidae ungulae. Wan.*

اطلا *etlā. a. V. [4. a* طلو *1) Collum inclinare ad mortem aut ad aliud. Wan. 2) Illinire. Gol.*

اطلا *ytylā. a. V. [8. a* طلا *] Inungere unguento. Wan.*

اطلاب *ætlāb. a. n. f. pl. a* طلب *tylb. Amatores mulierum. Gol.*

اطلاب *ytlāb. a. V. [4. a* طلب *1) Dare, & concedere petitam rem. 2) Longius petendam esse aquam, pabulum. Wan.*

اطلاب *ytylāb. a. V. [8. a* طلب *] Petere, rogare. Wan.*

اطلاح *ætlāh. a. n. f. pl. a* طلاح *tylh. Lassi cameli. Wan.*

اطلاح *ytlāh. a. V. [4. a* طلاح *] Lassari camelum. Wan.*

اطلاس *ætlās. a. part. pl. a* طلاس *tyls. Triti, leves. Wan.*

اطلاع *ytlā. a. V. [4. a* طلاع *1) Manifestare. 2) Attentum efficere. 3) Spatham proferre palmam. 4) Vomere. 5) Supra aut præter scopum jaculari. Wan. 6) Venire, accedere. 7) i. q. اتيح *i'giāl. Festinare. Gol.**

اطلاع *ytylā. a. V. [8. a* طلاع *] يوقريدن *iokaryden asagha næzar e. t. 1) Inspecere, penetrare, perspicere intimum rei vel negotii. 2) Explorare. Vedere, entrare, toccar con mano. 3) اطلاع و شعور *ytylā-ū su-ūr. Perspicere ac animadvertere. Vedere & scorgere. Ik. 4) مضمونه اطلاع بوليچف *mæzmūnine ytylā bulygiak. Percepto contento earum literarum. Venuto in cognizione del suo contenuto. Sæ. اطلاع مخلص *ytylā-y muchlys hāsyl obup. Re penitus à me amico vestro perspecta. Avendo penetrata la cosa fin al fondo. Ll. اطلاع حاصل اندوگمزه *fūlān nesneie ytylā hāsyl etdügūmūzde. Postquam rem talem comperimus, & perspeximus. Doppo esser venuti in cognizione, e chiarezza della cosa. Ll.******

اطلاع *ytlāf. a. V. [4. a* طلف *1) Donare. 2) Prætermittere. 3) Inultum relinquere. Wan.*

اطلاع *ætlāk. a. n. f. 1) pl. a* طلق *talk. Dies primi, cum dimittuntur aquam versus cameli. 2) pl. a* طلق *tuluk. Liberi, non constricti cameli; dorcades, venatici canes. Wan.*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

اطلاع *ytlāk. a. V. [4. a* طلق *1) Liberum dimittere camelum. 2) Aperire*

manum ad benefaciendum. *Wan.* 3) Dimittere. 4) Liberum facere. 5) Repudiare uxorem. *Rilasciare, porre in libertà, ripudiare la moglie.*

اطلاع اولسيف *ytlāk olunmak, pass. Dimitti, applicari, q. dici propria appellatione. Effer rilasciato.*

اطلاع عنان *ytlāk y'nān. e. Laxare habenas, h. e. recta, & properanter tendere aliquo. Sciogliere la briglia, avviarsi. Sæ. سمد قزيت مستتبع كهزيمتني فلان ولايت جانينه *semendi æz ymeti müstetbi-ül hezimetini fūlān wilāiet giānibine ytlāk itty. Convertit equum expeditionis suæ bellicæ (quam sequitur profligatio hostis) versus regionem h. e. Expeditionem suscepit. S'avvid.**

اطلاع *ælel ytlāk. Absolute, proprie. Assolutamente, propriamente. حکيم *hakimī ytlāk. Medicus universalis. Medico universale. Eb.**

اطلاع *ytylāk. a. V. [8. a* طلق *1) Exhilarari animum. Wan. 2) Ferri animum in rem aliquam. Gol.*

اطلال *etlāl. a. n. f. pl. a* طلال *talāl. Rudera, vestigia. Wan.*

اطلاح *ytylchmām. a. V. [4. a* طلاح *1) Insuperbire. 2) Valde obscuram esse noctem. Wan.*

اطلاس *ætlās. a. n. f. Glaber. 2) Sericum rasum. Rasō. 3) Cælum, seu sphaera crySTALLINA, alias sphaera sphaerarum dicta, quod اتيح *ætlās, dicitur. La sfera, o cielo cristallino. Ik. 4) طاف اطلسي *tāk ytlās. Sphaera crySTALLINA.***

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطلاس *ætlās. a. part. 1) Cinereus color ad nigrum vergens, & tali colore prædita res quæcunque. 2) n. f. Macula. 3) Canis. 4) Fur. 5) Petitus re turpi fædisque dictis. 6) Niger, ut Aethiops. Gol.*

اطماح ytmāh. a. V. [طمع 4. a] In altum protendere visum. Wan.

اطمار atmār. a. n. f. pl. a طمر tymr. Vestes tritæ. Gol.

اطمار ytmār. a. V. [طمر 4. a] Veretrum in præputio contrahere equum. Gol.

اطماط atmāt. a. n. f. Nabathæis رتة rette. Indis فارج fāriḡ, alias etiam فندق هندي funduky hindī. Avellana indica dicitur. Gol.

اطماع atmā. a. n. f. pl. a طمع tamæ. Stipendia militaria. Wan.

اطماع ytmā. a. V. [طمع 4. a] Concupiscentia afficere, valde cupidum efficere. Wan.

اطمال ytmāl. a. V. [طمل 4. a] Delere scripturam. Gol.

اطمام ytmām. a. V. [طمر 4. a] Tonfioni idoneum esse capillum. Gol.

اطموط atmūt. a. n. f. Avellana indica. Gol.

اطمينان ytmīnān. a. V. [طمن 11. a]

Quietum, securum esse. Goder riposo, e sicurezza. Ll. اطمينان خاطر ytmīnān chātyr. Quies, tranquillitas animi. Tran-

quillità, e contentezza d' animo. Ll. اطمينان خاطر يلمنيان chātyrleri ičiün.

Ad pacandum animum ejus. Per rendergli l' animo quieto. Sæ. اطمينان قلب ايله ytmīnān kæl b ile

kārū kesblerine meşghül olalar. Cum quiete animi attendant suis commerciis, laboribus.

Accudiscano con pace, sicurezza, e quiete d' animo alle loro facende, e traffichi. Ll.

اطنا ytnā. a. V. [طني 4. a] Non relin-

quere in vita, seu præsentaneo necare veneno de serpente. Wan.

اطنا ytnāe. a. V. [طناً 4. a] 1) Animam

agere. 2) Propensum esse ad petendum hospitium. 3) Inclinare in stragulam dormiendi ergo, ad lacum bibendi gratia. Gol.

اطناب atnāb. a. n. f. pl. a طناب tæneb,

طناب tynāb. Funes tenteriorum, seu quibus tabernacula, aut tentoria extenduntur.

Corde de' padiglioni. Sæ.

چوف [طنب 4. a] اطناب ytnāb. a. V. [طنب 4. a] چوف

سوز اورتمک و سوز اورتمک ciok söilemek, سوز söz

نیزاتماک 1) Multum efferre se. 2) Sublimi stylo uti in sermone. مدّ طناب اطناب

ايله ملال سرحدنه منتهي و اعتدال پيرايه سندن meddi tynāby ytnāb ile

melāl serhæddine müntehi, we ytidil pīrāiefinden tehī oldughynden ghæjry.

Præterquam quod nimium quantum extendendo funem sublimitatis styli, & verborum profluvii fertur usque ad confinia tædii, ac ornamento mediocritatis, seu moderationis destitutus, ac vacuus est. Oltre che col tirar, è stender troppo il filo del suo alto, e copioso sti-

le, lo fà arrivare fino alli confini del tedio, e resta privo dell' ornamento della moderazione. Sæ.

اطناب ytnābet. a. n. f. 1) مظلة myzællet. a. Umbraculum. 2) Lorum alligatum in extremitate nervi arcus arabici. Gol.

اطناح ytnāch. a. V. [طخ 4. a] Indigestionem cibi parere. Gol.

اطناف atnāf. a. n. f. pl. a طنف tænf. Promontoria. Gol.

اطنان atnān. a. n. f. pl. a طنن tænn. Corpora humana. Gol.

اطنان ytnān. a. V. [طنن 4. a] 1) Face-

re ut tinniat pelvis, 2) Amputare manum. Gol.

اطنه adana, atana. t. Nom. prop. 1) Athenæ. 2) Alia urbs in Asia. اطنه قنطري adana kantari. Talentum atticum. Bob.

اطوا atwāe. a. n. f. Rugæ ductusque adipis in tubere camelitis. Wan.

اطواد atwād. a. n. f. pl. a طود tæwd. Montes ingentes. Gol.

اطوار atwār. a. n. f. pl. a طور tæwr. Limites, tractus, regiones. Limiti, parti, paesi. Wan. usit. Actiones, motus. Azzioni, moti. Ll. Etiam quæ rem circumstant, vices. i. q. اخياف æchjāf. Diversi generis homines. Gol. مقامات و اطوار mekāmātū atwār. Loca, & regiones. Luoghi, e paesi. Ik. اوضاع و اطوار ewzā-ū atwār, احوال و اطوار æhwālū atwār. Actiones, motus. Azzioni, moti. Ll. اطوار سيده atwārī sejjie. Actiones bravæ. Male, cattive azzioni. Ik. Ah. اطوار ناهوار atwārī nāhemwār, اطوار ناپسندیده atwārī nāpesendide. Indecentes, malæ actiones. Azzioni indegne, cattive. Sæ. طوار حمیده atwārī hæmīde, آثار حمیده atwārī hæmīdetül āsār, آثار پسندیده atwārī hæmīde, we āsārī pesendide. Actiones laudabiles, præclaræ. Lodevoli azzioni. Sæ. ظهور ایدن زهور ایدن و سوج ایدن قنوح غریبه zuhūr iden atwārī āḡibe we sūnūh iden fütühÿ ghæ-ribe. Præclara facinora, mirabiles actiones & victoriæ, quæ reportantur. Le belle, e maravigliose azzioni, che si riportano. Sæ.

اطوار atwār. p. n. f. Nom. insulæ in Sinarum regno, ubi multi sunt dæmones. Cast.

اطوارین atwārīn. p. i. q. præc. Ferh.

طاووس atwās. a. n. f. pl. a تاووس tawūs. Pavones. Gol.

اطواک atwāk. a. n. f. Lac nucis indicæ, quod inebriat. Gol.

اطواک atwāk. a. n. f. pl. a طوک tæwk. Monilia, colaria. Wan.

اطوال *ytwāl.* a. V. [4. a طول] 1) Pro-
longare. 2) Parere infantem magnum. *Wan.*

اطول *ætweł.* a. comp. pl. اطاول *ætāwil.*
fam. طولی *tūlā* pl. طول *tuwel.* 1) Longior,
procerior. Più lungo. 2) Longo seu pen-
dulo superiore labio præditus camelus.
Wan.

اطولا *ætwelen.* a. adv. Prolixius, lon-
gius.

اطوم *ætūm.* a. n. f. 1) Testudo marina,
eaque crassiore testa. 2) Bos sylvatica simi-
lis cervæ. 3) Arcus, *cujus manubrio cohæ-
ret nervus.* 4) Echinus. 5) Concha mari-
na. *Gol.*

اطوم *utūm.* a. n. f. pl. ab اطم *utm.* Monu-
menta. *Gol.*

اطه *ada.* t. n. f. Insula. V. ادا

اطها *ythā.* a. V. [4. a طهو] Solertem, &
industrium in arte esse. *Gol.*

اطهار *athār.* a. part. pl. a طاهر *tāhir.* Mun-
dæ, puræ res. *Gol.*

اطهاف *ythāf.* a. V. [4. ab inufit. طهف]
1) i. q. تخفيف *tachfif.* a. Laxum flaccidum-
que esse utrem. 2) Dare alicui partem de
opibus suis. 3) Egregie germinare, luxu-
riare plantam *صلبان fylejān, dictam.* *Gol.*

اطياب *atjāb.* a. n. f. pl. a طيب *tyb.* Odo-
ramenta, unguenta, aramata.

اطيار *ætjār.* a. n. f. pl. a طير *tajr.* Aves,
volucres. *Uccelli.*

اطيب *ætjeb.* a. comp. pl. اطايب *ætāib.*
fam. قوقوسي خوشرف *tūba* pl. طيبة *tybe*
kokufi chośrak, باكر *pākræk.* t. 1) Melior,
2) Fragrantior, suavior. Migliore, più soave
اطيب موضع كشور روم *ætjebi mewāxy-ŷ*
kisweri rūm. Locus totius Græciæ amœnissi-
mus, pulcherrimus. *Il più bel luogo della*
Grecia. Sol.

اطيبان *ætjebāni.* a. n. f. dual. Epulæ,
& concubitus, ceres venusque. ما
اطيبه *mā ætjebehu,* و inverse ما ايطبه *mā*
ejtabehu. Quam optimum hoc suavissimum-
que est. *Gol.*

اطير *ætjyr.* a. n. f. i. q. ذنب *zenb.* Pecca-
tum, delictum, culpa. اخذني باطير غيري
æchæzenī bi ætjyri ghairi. Coarguit aut dam-
navit me ob culpam alienam, vel male vo-
luit mihi. *Gol.*

اطيط *ætjyt.* a. V. اءت. و n. f. 1) Sonum
edere, & stridere sellam camelinam aut simi-
le quid. 2) Sonus, ut stridor sellæ, mur-
mur ventris, gemitus pulli camelini. اهل
ehlī ætjyt. Qui camelis operam dant
vel iis utuntur. *Gol.*

اطيمه *ætjymet.* a. n. f. Focus, caminus,
locus omnis in quo struitur ignis. *Gol.*

اظار *æzār.* a. n. f. pl. a ظير *zyr.* Nutri-
ces. *Gol.*

اظار *æzār.* a. n. f. Nutrix.

اظاير *æzāfir.* a. n. f. pl. mult. a ظفر
zufr. Ungues. *Wan.*

اظايف *æzālif.* a. n. f. pl. ab اظلوفة *ūz-
lūfet.* Terræ lapidosæ. *Wan.*

اظان *yzāni.* a. n. f. Nom. loci. *Gol.*

اظب *uzb.* a. n. f. pl. pauc. a ظبة *zubet.*
Extremities sagittæ.

اظبي *æzbī.* a. n. f. pl. a ظبي *zæbi.* Dor-
cadès. *Wan.*

اظراب *æzrāb.* a. n. f. 1) Radices dentium.
Wan. 2) i. q. نواجذ *newāgiz.* Dentes ge-
mini, qui sapientiæ dicuntur. *Gol.*

اظرة *æzirret.* a. n. f. pl. a ظرير *zærir.* Ter-
ræ crassæ. *Wan.*

اظرف *æzref.* a. comp. ظريف *zærfæk.* t.
Elegantior, ingeniosior. Più galante, e più
ingegnoso. اظرف اكسلاطين *æzrafūs sa-
lātyn.* Elegantissimus principum. *Il piu ga-
lante de' prencipi. Del.*

اظلام *yztlām.* a. V. [8. a ظلام] item
اظلام *yzzilām.* 1) Injuriam pati. *Wan.* 2)
Injuria afficere. 3) Injustitiæ succumbere.
Gol.

اظعان *æzæn.* a. n. f. pl. a ظعينة *zæ-ŷnet.*
Pilenta camelina. *Wan.*

اظعان *yz-ān.* a. V. [4. a ظعن] Facere
migrare, ad iter adigere. *Gol.*

اظعان *yzzyæn.* alias etiam اظطعان *yztijār.*
a. V. [8. a ظعن] 1) Vehi in plauastro mu-
lierem. 2) Inequitare camelo. *Gol.*

اظفار *æzfār.* a. n. f. pl. a ظفر *zæfr.* Ge-
nus aromatis, ungues, unguæ.

اظفار *yzfār.* a. V. [4. a ظفر] 1) Ungui-
bus vulnerare, immittere eos in faciem. 2)
Victoriam reportare. *Gol.*

اظفار *yzzyfār.* a. V. [8. a ظفر] 1) Victo-
riam reportare. 2) Ungues infigere in rem
aliquam. *Wan.*

اظفر *æzfer.* a. part. اوزون درناقلو *uzun*
türnāklū. t. Longis unguibus præditus. *Wan.*

اظفر *æzfer,* و

اظفور *uzfūr.* a. n. f. pl. a ظفر *zufr.* Un-
gues. *Wan.*

اظل *æzell;* و اظلل *æzlel.* a. part. Pars
inferior pedis camelini. *Gol.*

اظلاف *æzlāf.* a. n. f. pl. a ظلف *zylf.*
Ungulæ bifulcæ. *Gol.*

اظلاف *yzlāf.* a. V. [4. a ظلف] Incide-
re in terram duram. *Gol.*

اظلال *æzlāl.* a. n. f. pl. a ظلل *zyll.* Um-
bræ. Ombre.

کولکه او, 1) [ظل] 4. a. *yzlāl*. 2. V. *gölge* ol. t. Obumbrare. 2) Accedere. *Wan.*

اظلام *yzlām*. 2. V. [ظلم] 4. a. Obscuram esse noctem. *Wan.* 2) Per tenebras incedere. *Gol.*

ما اظلام *yzylām*. 2. V. [ظلم] 8. a. Injuria affici, tyrannidem tollere. *Wan.*

ما اظلمه *azlem*. 2. comp. Injustior. *mā azlemehu*. Quam maxime obscura est nox. *Gol.*

اظلايف *uzlūfet*. 2. n. f. pl. *azālf*. Terra constans lapidibus acutis, & asperis. *Wan.*

اظما *azmā*. 2. n. f. plur. a *zym'* Sitis. *Gol.*

اظماء *yzmāe*. 2. V. [ظي] 4. a. Siti affici. *Wan.*

اظمي *azmā*. 2. part. 1) Sitiens. 2) Densa umbra. *Wan.*

اظنان *yznān*. 2. V. [ظن] 4. a. 1) Suspectum reddere. *Wan.* 2) Suspectum habere. *Gol.*

اظنان *yzzynān*. 2. V. [ظن] 8. a. 1) Suspectum reddere. *Wan.* 2) Suspiciari. *Gol.*

اظهار *azhār*. 2. n. f. pl. a *zahr*. Tempora meridiana. *Gol.*

اظهر *azhur*. 2. n. f. pl. a *zahr*. Dorsum. *Gol.*

اظهار *yzhār*. 2. V. [ظهر] 4. a. 1) Ostentare. 2) Superiorem reddere. 3) Tempore meridiano iter facere. *Wan.* 4) Manifestare. 5) Simulare. 6) Sursum ducere. *Gol.*

اظهار *yzhār*. 2. n. f. 1) Manifestatio, ostensio. 2) Demonstratio, seu commonstratio. *Palesamento, dimostrazione.*

اظهار *yzhār* e. Proferre in medium, manifestare, simulare. *Manifestare, proferire, simulare.* Tempore meridiano iter facere, superiorem reddere, juvare contra hostem. *Viaggiare di mezzo giorno, essaltare. Acht.*

اظهار *yzhārī chusūmet*. e. Inimicitiam praese ferre. *Mostrar nemicizia.*

اظهار *yzhārī firār*. e. Fugam simulare. *Far finta, di fuggire. Sæ.*

اظهار *yzūārī hezīmet, we firāre azīmet idüp*. Simulando se esse victum, fugamque capessendo. *Sæ. Fingendo d'esser vinto, e dando segni di fuggire. Br.*

اظهار *yzzyhār*. 2. V. [ظهر] 8. a. 1) Manifestare. 2) Tempore meridiano iter facere. *Gol.*

اظهر *azher*. 2. comp. fam. *zührā*. Clarior, evidentior. Più chiaro. *كوندن* *günden azher*, *اظهر* *günden azher*, *اظهر* *günden azher*, *اظهر* *günden azher*, *اظهر* *günden azher*.

azherū mineš-šems. Clarior sole. Più chiaro del sole. *Sæ. 11.* نور ذکادن *nūrī zükāden azher*. Luce solis clarior. Più chiaro del lume del sole. *Ik.* خطاي اظهر *chætāi azher*. Evidentissimus error. *Un' errore evidente, palpabile. Sæ.*

اع *u' u'*, pro *hu' hu'*. 2. Interjectio, seu vox vomentis. *Gol.*

اعا *i-ā*, pro *wi-ā*. 2. n. f. Repositorium, theca, loculus. *Gol.*

اعابد *e-ābid*. 2. n. f. pl. *ab* *ēbd*. Servi. *Gol.*

اعاجم *ā-āgim*. 2. n. f. pl. *ab* *āgem*. Barbari, qui Arabice loqui nesciunt. *Perfæ. Barbari, & Persiani. Tef.*

اعاجيب *ā-āgib*. 2. n. f. pl. *ab* *āgiubet*. Res admirandæ, miracula. *Cose strane, miracoli.*

اعاد *y-ād*. 2. V. [عود] 4. ab. Reducere, revocare. *Far tornare.*

اعاده *y-āde*. 2. V. [عود] 4. ab. 1) Repetere. *Replicare, tornar a dire Wan.* 2) Reducere. *Gol.*

اعاده *y-ādei nazær*. Revisio, relectio, seu revidere, repetere. *Rivista, o rivedere, rileggere. Sæ. Ik.*

اعاده *y-āde wū tekrīr*. Repetere. *ايکسي خود* *ikisi chod y-ādeie degmez*. Neutra earum rerum meretur, ut repetatur. *Non merita lite, o guerra. Br.*

اعادي *ā-ādī*. 2. n. f. pl. *ab* *ādū*. Inimici, hostes. *Sæ.*

اعادة *y-āzet*. 2. V. [عود] 4. ab. Confugere, pec. à mala re ad averruncum Deum. *Wan.*

اعارة *y-āret*. 2. V. [عور] 4. ab. *عاریته ویرمک* *ārijete wirmek*. t. Mutuo dare, commodare. *Dar ad imprestito. Wan.*

اعارة *y-āret*. 2. V. [عور] 4. ab. 3) Apparere. 4) Apertum offerre *latus alteri*. 5) Petendi copiam facere *prædam, equitem. Gol.*

اعارة *y-āret*. 2. V. [عور] 4. ab. *الم زده* *elem zedei tešwīšī māās ifeler pajmerdū ykrāz ū-y-āre wū kefāle ile māzjky-fākāi müzīlūt tā-kāden chālās idesyz*. Si penuria victus pre-

mantur, sive credito, sive mutuo dando, sive sponzionem aut vadiimonium pro illis præ-

stando eos ab angustiis paupertatis vires ener-

vantis liberate. *Se si trovano afflitti per penuria di viveri, con dar loro a credenza, ò con imprestare, ò con far sicurtà per loro;*

liberateli dalla strettezza della povertà che toglie le forze dell'uomo. Ik.

اعارة y-âret. 2. V. [4. ab] Fugare efferare equum. Wan.

اعارض e-âryz. 2. n. f. pl. ab عروض uruz. Ultimæ partes primorum Hemistichiorum in versu. Gol.

اعراب e-ârib. 2. n. f. pl. pl. ab Arabes campestres, vagabundi. Gol.

اعارض e-âryz. 2. n. f. pl. ab عروض aruz. Ultimæ partes primorum Hemistichiorum. G.

اعازة y-âzet. 2. V. [4. ab] Egenum esse. 2) Indigum efficere. 3) Destituere aliquem. Gol.

اعاشة y-âset. 2. V. [4. ab] Vivificare. Wan.

اعاشير e-âsir. 2. n. f. pl. ab اعشار â-sâr. Decimæ. Gol.

اعاصب e-âsyb. 2. n. f. pl. ab عصبه âsâbet. Nervi, tendines. Gol.

اعاصفة y-âsafat. 2. V. [4. ab] 1) Implicare adversarium, ut expedire se non possit. 2) Peregrino ac inusitato modo loqui. Gol.

اعاصير y-âsyr. 2. n. f. pl. ab اعصار y-sâr. Turbines venti.

اعاضة y-âzet. 2. V. [4. ab] Dare pro una re aliam. Wan.

اعظام æ-âzym. 2. compar. pl. ab اعظم æ-zam. Majores. Li più grandi. Ll. 11. اعظام سلاطين مسلمانى ¶ افتخار V. اعظام æ-âzymi selâtîni müslimanû. Maximi Principum fidelium, seu orthodoxæ fidei (suam fidem hic turcæ intelligunt) Li più grandi delli monarchi, ò prencipi fedeli.

اعاذة y-âfet. 2. V. [4. ab] Sitiens jumentum non delibare aquam. Erat hic ritus in auguriis apud veteres Arabes. Wan.

اعالي æ-âlî. 2. comp. pl. ab اعلى æ-lâ. Superiores, altiores. Li più alti, eccelsi.

اعان æ-âne. 2. 3. pers. præ. in apprec. اعان يارلىك ايلسون iarlyk eilesün. t. Adjuvet. ¶ اعانه الله æ-ânehullahü. Adjuvet eum, fa-veat ipsi Deus.

اعانه y-âne, اعانت y-ânet. 2. V. [4. ab] Opitulari, adjuvare. Soccorrere, aiutare. Ik. Sæ. ¶ اعانه رعايا و اغانه برايا اعانه ry-âjâ we yghâsei berâjâ itmeg-ile. Juvando subditos & vassallos. Giovando li sudditi, e vassalli. Sæ.

اعاوى e-âwir, a part. pl. ab اعوى æ-wer. Luici. Gol.

اعبا æ-bâ. 2. n. f. pl. ab اعب yb. Onera. Gol.

اعباد y-bâd. 2. V. [4. ab] 1) In servum accipere. 2) Lassando camelum alterius interimere. Wan. 3) Percutere. 4) Pium, & Dei cultui addictum esse. 5) Difficilem, & refractarium esse camelum. Gol.

Part. I. Tom. I.

اعبار y-bâr. 2. V. [4. ab] 1) Per annum integrum intonsas relinquere oves. Wan.

2) Lana abundare oves. Gol.

اعباس y-bâs. 2. V. [4. ab] Sordes adherere caudæ camelinae. Wan.

اعبال æ-bâl. 2. n. f. pl. ab اعبل âbel. Folia incisa quæcunque. Gol.

اعبال y-bâl. 2. V. [4. ab] 1) Crassescens ac rubentibus foliis in æstate præditam esse plantam ارطى ertâ dictam, idoneis ad dependa coria. 2) Foliorum defluvium pati, iisve viduari arborem. 3) Prodeuntia folia habere arborem. Gol.

اعبد æ-bud. 2. n. f. pl. ab عبد âbd. Servi. Gol.

اعبل æ-bel. 2. n. f. 1) Lapidés albi. collect. 2) Mons in quo tales lapides sunt. 3) Lapis asper, crassus, in quo album quid, rubrum & nigrum. Gol.

اعبنا y-binkæ. 2. V. [26. ab] 1) Infortunium esse. Wan. 2) Scelestum evadere. Gol.

اعتاب y-tâb. 2. V. [4. ab] 1) Declinando a malo incipere bonum facere. Wan. 2) Contentum reddere. 3) In gratiam recipere. 4) Amovere. 5) Transire ab aliquo opere ad aliud. Gol.

اعتاد y-tâd. 2. V. [4. ab] 1) Parare. Wan. 2) Adornare. Gol.

اعتاق y-tâk. 2. V. [4. a] 1) Manmittere servum. 2) Comparare, & ordinare opes. 3) Cito liberare rem. Wan. 4) Cito propellere equum. Gol.

اعتام y-tâm. 2. V. [4. ab] 1) Obscuram evadere noctem. 2) Sub crepusculo aliquid facere. Gol.

اعتان y-tân. 2. V. [4. ab] Durum se exhibere debitori suo. Gol.

اعتبار y-tibâr. 2. V. [8. ab] 1) Exemplum capere. 2) Transire. 3) Comparatione instituta rationari. 4) Considerare. 5) Admirari. Wan.

اعتباد y-tibâd. 2. V. [8. ab] 1) Redigere in servitutem. 2) Adorare. Render schiavo. Gol.

اعتبار y-tibâr. 2. n. f. usit. i. q. رغبته raghbet 2. Aestimatio, honor. Stima, onore.

¶ اعتبار كيشيه bir kisije y-tibâr e. Aestimare hominem, considerare. Preggiare, far stima d'una persona. سوزمى اعتباره آرزى sözumüzi y-tibâre âlmaç. Non æstimat verba nostra. Non fa conto delle nostre parole. Eb. عين اعتبار ايله âini y-tibâr ile. Oculo æstimationis, honorifice. Con occhio di stima. Ah. جليل آلا اعتبار gelilül y-tibâr. Maxime æstimandus, observandus. Di gran stima.

استیماء مسیحیته نکی مختاری و فرقهء stima. ümerāi mesyjenün-muchtārī we fyrkai yšewjēnün-sāhyb y'tibārī. Inter principes christianos selectus, & inter populos in JESUM credentes maxime aestimatus. Eletto. Insigne tra li principi christiani, e stimatissimo trà li popoli della religione di Giesù. Ll.

رغبته سز y'tibārsyz. t. adj. comp. i. q. رعبت سز rāghbetsyz. t. Aestimatione carens. Di poca stima, sprezzato.

y'tibārlū t. adj. 1) Aestimandus. 2) Aestimatus. Onorevole, stimato.

y'tibāt. a. V. [8. ab عبط] 1) Macrare camelitim, quæ caret vitio. 2) Obtrudere alicui mendacium. Wan. 3) Fodere puteum. 4) Latere virum. Gol.

y'titāb. a. V. [8. ab عتب] 1) Recedere a re aliqua. 2) Declinando a via facili ingredi viam asperam. 3) Intendere. Wan.

y'tigbār. a. V. [8. ab عجر] 1) Caput obtegere mulierem. 2) Obvolvere caput cidari. Wan.

ā'tūd. a. n. f. pl. ab عتاد ā'tād. Instrumenta. Gol.

y'tidā. a. V. [8. ab عدو] 1) Zulum e. hædden tegiāwūz. t. 1) Injustum, iniquum esse. 2) Excedere. Far' ingiuria. Far far eccesso.

y'tidād. a. V. [8. ab عد] 1) Numerari. 2) Computare. Wan. 3) Mulierem exigere tempus yddet dictum. Gol.

y'tidāl. a. V. [8. ab عدل] 1) Justam, & aptam effici rem. 2) Aequalem esse rem alteri: ut diem nocti. Gol.

y'tidāl. a. n. f. برابرلف beraberlyk t. 1) Aequalitas, æquilibrium. 2) Temperantia, moderatio. Uguaglianza, equilibrio, temperanza. حدد اعتدال hæddi y'tidāl. Præscriptum æquitatis. Il termine di equità, & mediocrità. Sæ. حدد اعتدال hæddi y'tidālden taśrā. Extra modum, immodice. Fuor di modo. اعتدال اعتدال hewā. Temperies, salubritas æris. Aria temperata. مشهور اعتدال hewā ile meshur, كمال اعتدال kemāli y'tidāl ile mæ'rūf. Obtemperiem salubritatemque æris celebris locus. Celebre per l'aria sua temperata. Sæ. اعتدال kēmeti ber y'tidāl. Statura mediocris. Statura mediocre. Ak. اعتدال y'tidālün nihārī wel leil. Aequinoctium. Equinozzio. مرور اعتدال هوای بهار mūrūrī y'tidālī hewāi behār ile. Cum

jam præteriret temperata tempestas veris. Effendo ormai passata la stagione temperata della prima vera. اعتدال y'tidāl e. Moderari, temperare. Moderare, temperare. اعتدال بولم y'tidāl bulmak. Ad mediocritatem temperari. Trovar un temperamento, esser temperato, Del. او زره اعتدال y'tidāl üzre ol. Temperatum esse. Esser temperato.

y'tidālsyz. t. adj. comp. & adv. 1) Immoderatus, inintemperans. Immoderato. 2) Immoderate.

y'tidālsyzlik. t. n. f. comp. Intemperantia, immoderatio. Intemperanza.

y'tidāllū. t. adj. comp. معتدل mu'tedil a. Temperatus, moderatus, mediocris. Temperato, moderato.

y'tizār. a. V. [8. ab عذر] 1) Petere veniam peccati. 2) Excusatioem acceptari. 3) Deleri stigmata rerum. 4) Conspicuum esse. 5) Virginitate exui puellam. Wan. 6) Excusare se, apologiam instituire. Gol.

y'tizār. a. n. f. Excusatio, apologia. Scusa. Ik. اعتذار y'tizār. e. Excusare, excusare se, & excusatione dignum esse. Scusare, scusarsi c c ab. rei & c. ab. per. ac. rei. Eb. Ik. Sæ. اعتذار y'tizār iciün. Excusationis causa. Per ifcusarsi. Sæ. اعتذار itti. Excusavit injurias illi factas. Sæ. Scusossi de' strazij, e mali trattamenti fatti gli. Br. ناشایسته شدن اعتذار itti. Excusavit indecentes motus suos. Si scuso delli delitti, ò cattivi comportamenti suoi. Sæ. اعتذار nāme. Excusatoriae literæ. Lettere di scuse. دهن کشای اعتذار اولوب dyhen kūsāy y'tizār olup, دامن بوس اعتذار damen bosī y'tizār olup. Sese excusans, humillime deprecatus. Aprendo la bocca per scusarsi, baciandogli la veste per scusarsi, ò baciandogli la veste per scusarsi, ò chieder perdono. Ik.

y'tirās. a. V. [8. ab عرش] 1) Vittem illigari umbraculo. Wan. 2) Insidere equo. Gol.

y'tyrāz. a. V. [8. ab عرض] 1) Lustrare exercitum. 2) Transversum jacere uti trabem in flumine. 3) Impedimentum afferre. 4) Ad latus habenæ inclinari, nec ductori obsequi jumentum. 5) Conscendere inquietum camelum. 6) Transfigere aliquem telo. 7) Non ab initio inchoare mensum. 8) Propositionem alicujus auscultare: Wan. 9) Occurrere alicui. 10) Incidere in aliquem. Gol.

اعتراض *y'tirāz* a. n. f. Oppositio, obstaculum. *Opposizione, ostacolo.* ¶ اعتراض *y'tirāz* e. Adversari, opponere se. *Opporsi, traversare.* Gol.

اعتراضات *y'tirāzāt*. a. n. f. pl. *sanus praeced.* Oppositiones. ¶ تکالیف بارده و اعتراضات *tekalifi bāride we y'tirāzāti ghājri wāride ile.* Cum praetensionibus frigidis, & propositionibus impossibilibus. *Con impertinenti, & irragionevoli dimande, e prentensioni.* Sæ.

اعتراف *y'tirāf*. a. V. [8. ab عرف] 1) Confiteri, fateri. 2) Agnoscere. *Confessare, riconoscere.* c. c. d. Sæ. ¶ جرمنه اعتراف *gürmine y'tirāf we tewbe wū y'tizār bährinden ightirāf reğiāfi ile.* Spe fultus fore ut ille culpam confessus, ex mari pœnitentiæ, & deprecationis aquam hauriret. *Con speranza, che confessarebbe la colpa, e pentito chiederebbe perdono.* Sæ.

اعتراك *y'tirāk*. a. V. [8. ab عرك] Comprimere; invicem se premere in pugna.

عزت طلب *y'tizāz*. a. V. [8. ab عزت] 1) Eximium evadere. 2) Prævalere, efferre se. *Wan.*

آبراک *y'tizāl*. a. V. [8. ab عزل] 1) *āirilmak.* t. Segregare se, seorsum ab aliis recedere, descire. *Ritirarsi, spartirsi.* Tef. ¶ اهل اعتراف *ehli y'tizāl.* Schismaticus, segregatus ab aliis. *Scismatico, separato da gl' altri.* Ik.

اعتزام *y'tizām*. a. V. [8. ab عزم] 1) Firmum propositum. 2) Applicatio. 3) Obfirmato animo persequi. 4) Rapide transire equum.

اعتساف *y'tisās*. a. V. [8. ab عتس] 1) Circumire, obire. *Wan.* 2) Acquirere, captare. *Gol.*

اعتسام *y'tisām*. a. V. [8. ab عسم] 1) Dare rem concupitam. 2) Induere tritas ocreas. *Gol.*

اعتشاش *y'tisās*. a. V. [8. ab عتس] 1) Aliquantum comeatus adferre turmam. *Wan.* 2) Nidificare avem. *Gol.*

اعتصاب *y'tisāb*. a. V. [8. ab عصب] 1) Redimere caput cidari, vel corona. *Wan.* 2) Invalere; firmum esse. 3) Intendere in incessu vires camelum. 4) Contentum esse. *Gol.*

اعتصار *y'tisār*. a. V. [8. a عصر] 1) Premere. 2) Extrahere. 3) Recusare. 4) Expressimere succum ex uvis. 5) Confugere. 6) Modica hausta aqua dissolvere cibum in gutture harentem. *Wan.*

اعتصام *y'tisām*. a. V. [8. ab عصم] 1)

Se continere. 2) Abstinere Deo juvante a peccato. *Guardarsi dal peccare.* Tef.

يارلق [عضد] *y'tyzād*. a. V. [8. ab عضد] 1) *kuw-wet tutmak* t. 1) Auxilium, opem implorare. 2) Fulciri. 3) Brachium supponere. *Wan.*

اعتفاري *y'tifār*. a. V. [8. ab عفر] 1) Inquinari pulvere. 2) Dilaniari a leone. *Wan.* 3) Potentem esse. 4) In terram conjicere aliquem. *Gol.*

اعتفاس *y'tifās*. a. V. [8. ab عفس] Com-moveri, & perturbari populum. *Wan.*

اعتفاس *y'tifās*. a. V. [8. ab عفس] Ex-torquere debitum. *Gol.*

اعتفان *y'tifāk*. a. V. [8. ab عفت] 1) Cum impetu *pradam* invadere *leonem.* 2) Digladiari *ensibus.* *Gol.*

اعتقاب *y'tykāb*. a. V. [8. ab عقب] 1) De-tinere venditorem merces usque ad pretii solutionem. 2) Pœnitentia duci in fine. *Wan.*

اعتقاد *y'tykād*. a. V. [8. ab عقد] 1) Ad-modum firmam, & duram esse rem. 2) Fir-miter tenere animo. *Wan.* 3) Acquirere sibi agrum, peculium. 4) Credere. *Gol.*

اعتقاد *y'tykād*. a. n. f. Fides, fiducia. *Fede, confidenza.* ¶ اعتقاد *y'tykād* e. Credere, firmi-ter tenere, confidere. *Fidarsi, assicurarsi, cre-dere.* اعتقاد ايله *y'tykād ile.* Bona fide, & fiducia. *Con buona fede, e fedelmente,* اعتقاد اوزره *y'tykād üzre.* Fideliter. اعتقاد اولدورکه *y'tykād eilen-ki.* Credite, quod. *Credete, che.* اعتقاد اولدورکه *y'tykād olunur ki.* Creditur, quod. *Si crede, che.* LL. اعتقاد ویرمهک *y'tykād wirmek.* Inducere ad credendum, persuadere. *Far credere.* ثابت سابت قدم اولدورغه اعتقاد ویرمهک ایچون *sābit kē-dem oldughyne y'tykād wirmek icilın.* Ad persuadendum se esse constantem. *Per far cre-dere, ch'egli era costante.* Sæ. بو عهد اوزره بر *bu āhit bu āhite اعتقاد ویرمهک ایچون* *üzre ber kārār olmasıne y'tykād wirür iemün-ler tekrār eileiüp.* Iterando juramenta ipsum promissis firmiter inhærere pactis persua-dentia. *Replicando li giuramenti, che face-vano credere, ch'egli sarebbe sempre stabile e costante nell' osservari patti.* Sæ. کندویه *gendüie kēst itmez y'tykād-ile.* Confisus eum sibi injuriam non facturum, aut se ab eo non occisum iri. *Con sicu-ra speranza, ch'egli non tentarebbe contro la sua vita.* Sæ. صحیح اعتقادی بوغدی *ewwel sahıyh y'tykādı iogh idi.* Prius fidem veram ei, non præstabat. *Non gli cre-deva prima da dovero.* اعتقاد *y'tykād*

bir müslimî pāk y'tykād. Bonæ, & puræ fidei Mohammedanus. *Ik.* اعتقاد و اعتماد *y'ty-kādū y'tymād* e. Fidem integram dare, præstare. *Prestar fede, fidarsi. Ll.*

y'tykādsyz. t. *adj. comp.* Incredulus, & infidus. *Incredulo, & infedele.*

y'tykādli. t. *adj.* Fidus, fidelis. *Fedele, fidato.*

y'tykār. a. *V.* [8. ab *عقر*] In dorso noxam percipere equum. *Wan.*

y'tykāl. a. *V.* [8. ab *عقل*] 1) Detineri, incarcerari. 2) Ligatam esse linguam alicujus. 3) Cruribus ligatis continere ovem mulgendi ergo. 4) Pedem suum in pedem adversarii implicare vincendi causa. *Gol.*

y'tykām. a. *V.* [8. ab *عقم*] Fodere puteum, ad explorandam qualitatem aquæ. *Gol.*

y'tikāb. a. *V.* [8. ab *عكب*] Concitari pulverem. *Gol.*

y'tikād. a. *V.* [8. ab *عكد*] Necessarium consequens esse. *Gol.*

y'tikār. a. *V.* [8. ab *عكر*] 1) Denfas esse tenebras. 2) Copiosam esse pluviam. *Wan.* 3) Commixtum pulverem excitare ventum. 4) Permisceri, & confundi in pugna militem. *Gol.*

y'tikās. a. *V.* [8. ab *عكس*] 1) Admiscere lac iusculo. *Wan.* 2) Invertere, præpostere disponere. *Gol.*

y'tikāf. a. *V.* [8. ab *عكف*] 1) Se continere religionis ergo. *Wan.* 2) Affiduum esse in templo. *pec. Meccano. Trattenerfi, & restar continuamente in chiesa. Gol.* *y'tikāfi mesçidi şerif itmîş kâdar.* Tantumdem meritis, quantum meretur, is qui continuo moratur orans in templo *Mecano. Quanto se sempre stasse pregando racchiuso nel tempio. Ik.* اعتكافه او ترمش ايكن *y'tikāfte oturmîş iken.* Dum sederet continuo in templo. *Mentre stava rinferrato nella chiesa. Tef.*

y'tikām. a. *V.* [8. ab *عكم*] Coæquare duas in jumento farcinas. *Gol.*

y'tilâe. a. *V.* [8. ab *علي*] 1) Alium esse. 2) Profectum esse diem. 3) Superiorem esse. *Gol.*

y'tilâ. a. *n. f.* *يوجدلك* *iügelik.* t. Celsitudo, superioritas. *Altezza, superiorità.* *يقرب وار سماء اعتلادن زمين ابتلايه* *bârk war semâi y'tilâden zemîn ibtilâje düsüp.* Instar fulminis ex cælo altitudinis in terram depressionis lapsus. *Sæ. A guisa d'un fulmine, precipitato dal cielo in terra. Br.* اعتلای بولف *y'tilâ bulmak.* Exal-

tari, ad supremam dignitatem pervenire. *Effer effaltato, inalzato alla soprema dignità. Effer effaltato, inalzato alla soprema dignità. Effer effaltato, inalzato alla soprema dignità. Effer effaltato, inalzato alla soprema dignità.* *ليواي دين اعتلا بولوب* *liwâi dîn y'tilâ bulup.* Elevato fidei vexillo. *Inalborandosi lo stendardo della religione. Sæ.*

y'tilâs. a. *V.* [8. ab *علث*] Capere ignem ex affrictu lignorum. *Wan.*

y'tilâg. a. *V.* [8. ab *علاج*] 1) Herbis luxuriare terram. 2) Quassari inter se undas. *Wan.* 3) Certare inter se luctando. *Gol.*

y'tilâl. a. *V.* [8. ab *علل*] 1) Debilem, & ægrotum esse. 2) Causam, & prætextum quærere in aliquem. 3) Avertere aliquem ab instituto. *Effer infermo, & cercar pretesto contro.* *صور و اعتلال* *suretü kusürü y'tilâl.* Species defectuum, & vitiorum: *Specie di difetti, o vizij. Sæ.*

y'timād. a. *V.* [8. ab *عمد*] 1) Initi. 2) Committere se. *Wan.* 3) Sequi habent ductum. 4) Fulcire columna, palo. 5) Baptizari. *Gol.*

y'timād. a. *n. f.* 1) Fides. 2) Sustentatio. 3) Adminiculum. *Confidenza, appoggio, fide.* *اعتقاد* *y'timād* e. *Fulciri, fidere alicui, & fidem habere. Appoggiarsi, confidarsi, prestar fede. فضل رت آعباده اعتقاد ايدوب* *fæxlî rebbül ýbâde y'timād idüp.* Fretus gratia Dei. *Confidandosi nell'aiuto divino. Sæ.* *دایما قوت بازويه اعتقاد منتخب مراد اولاز* *dâimâ kuwweü bâzûie y'timād müntachybi mürad olmaz.* Fiducia in robore brachiorum non semper voti compotem reddit. *Sæ. Non sempre s'arriva al bramato fine à forza di braccia. Br.* *بنده کزي والدهم کسيه شاکرد اولغه اعتقاد* *benden-üz y wâlidem kimsije sâgird olmaghæ y'timād itmeiüp wirmedi.* Cum mater mea me servum tuum nulli in discipulum tradere confideret. *Noñ fidandosi la mia madre di darmi per discipolo ad alcuno, Eb.* *اعتقاد و اعتقاد* *حقیقتلو اولدوغوزه اعتقاد و اعتقاد* *hækÿkætlu oldughumuze y'timadü y'tykād eilejesiz.* Confidite, & certo credite nos esse sinceros. *Credete, e tenete per certo, che siamo sinceri. Ll.* *شوباله بلدسز* *şöile bilefsyz âlä.* *میت شریفه اعتقاد قلدسز* *metî şerife y'timād kylafsyz.* Ita sciatis, si-
que imperiali fidem præstetis. *Così saprete, e prestarete fede al nobile segno. Sic concluduntur mandata regia, aut imperialia.* *اعتقاد ویرمهک* *y'timād wirmek.* Persuadere, securum reddere. *Far credere, assicurare.* *اعتقاد اتمهک* *y'timād itmemeğ.* Parum fidere, diffi.

diffidere. Poco fidarsi. Non credere. Non credere.

اعتقاداً *y'timāden*. a. adv. Fiducialiter, confidenter. **﴿** صلح و صلاحه اعتقاداً *fulhu salāhæ y'timāden*. Paci innitendo, pace fretus. *Confidandosi nella pace, reso sicuro dalla pace. Ll.*

اعتباراً *y'timār*. a. V. [8. ab **عبر**] 1) Visitare. 2) Commorari visitando sacra loca *fani Meccani*. 3) Cingere se cidari. *Wan.*

اعتباقاً *y'timāk*. a. V. [8. ab **عقب**]. Profundum facere. *Gol.*

اعتمالاً *y'timāl*. a. V. [8. ab **عمل**] 1) Per se facere *aliquid*. 2) Concuti, concitari. *Gol.*

اعتنازاً *y'tināz*. a. V. [8. ab **عنز**] Deflectere *ad latus. Wan.*

اعتناشاً *y'tinās*. a. V. [8. ab **عنش**] 1) Prehendere collo. *Wan.* 2) Obtorto collo in pugnam trahere. 3) Injuria afficere. *Gol.*

اعتنافاً *y'tināf*. a. V. [8. ab **عنف**] 1) Fortiter tenere *aliquid*. 2) Retrospicere. *Wan.*

اعتناقاً *y'tināk*. a. V. [8. ab **عناق**] Se invicem amplecti *prehensis collis. Gol.*

اعتناكاً *y'tināk*. a. V. [8. ab **عنك**] 1) Difficulter incedere *camelum per coagmentatas & latiores arenas*. 2) Claudere *portam. Gol.*

اعتناناً *y'tinān*. a. V. [8. ab **عن**] 1) Obsequitare, & lustrare *exercitum*. 2) Accidere. *Gol.*

اعتنوراً *y'tiwār*. a. V. [8. ab **عور**] Porrigere *de manu in manum. Wan.*

اعتنوبة *u'tūbet*. a. n. f. Causa objurgationis, & exostulationis, *pec. mutuae. Wan.*

اعتیاداً *y'tijād*. a. V. [8. a **عید**] In consuetudinem verti. *Gol.*

اعتیاداً *y'tijād*. a. n. f. 1) Assuefactio. 2) Reversio. 3) Receptaculum. *Avezamento, & ricetta. ﴿* مشرب داد اعتیاد *mesrebī dad y'tijād*: Indoles æquitati assueta. *Natura avezza all' equità. Ik.* فواد مسرت اعتیاد *fūwādī miserret y'tijād*. Cor ad lætitiā pronum revocatum. *Cuor allegro. Sæ.* فواد اعتیادی *fūwādī hæfed y'tijādī*. Cor ejus invidiæ assuetum. *Il suo cuore pieno d'invidia.* فواد نفاق اعتیاد لرینه شاف کلدی *fūwādī nifāk y'tijādlerine šak geldi*. In cor eorum hypocrisi & simulationi assuetum incidit odium. *Sæ. Li maligni si disgustarono. Br.*

اعتیاریاً *y'tijār*. a. V. [8. ab **عور**] Mutuare, mutuo invicem accipere. *Gol.*

اعتیاضاً *y'tijās*. a. V. [8. ab **عوض**] Difficilem & intricatam esse *rem. Gol.*

اعتیاضاً *y'tijāz*. a. V. [8. ab **عوض**] 1) Ac-

cipere *quid pro alia re*. 2) Venire *petitum quid loco alterius rei. Gol.*

اعتیاطاً *y'tijāt*. a. V. [8. ab **عوط**] Non concipere per aliquot annos *camelitim. Wan.*

اعتیافاً *y'tijāk*. a. V. [8. ab **عوف**] Retinere, impedire. *Gol.*

اعتیاباً *y'tijāk*. a. V. [8. ab **عوك**] Invicem premere. *Gol.*

اعتیالاً *y'tijāl*. a. V. [8. ab **عول**] Ponere fiduciam in *aliquo. Gol.*

اعتیاماً *y'tijām*. a. V. [8. ab **عیم**] Capere meliorem *opum partem. Gol.*

اعتیانباً *y'tijān*. a. V. [8. ab **عون**] 1) Invicem juvare. 2) Conspirare. *Gol.*

اعتیانباً *y'tijān*. a. V. [8. ab **عین**] 1) Contingere, assigni *oculo*. 2) Ex alto observare. 3) Prospicere alicui *hospicium*. 4) In tempus emere *soluto tamen ante traditionem pretio. Gol.*

اعتباراً *y'tijār*. a. V. [4. ab **عثر**] Notum facere. *Wan.*

اعتبافاً *y'tijāf*. a. V. [8. ab **عئف**] Fertilem esse, proventu abundare *terram. Gol.*

اعتباماً *y'tijām*. a. V. [4. ab **عثم**] Leviori modo consuere aut consui curare *marisupium, de muliere. Gol.*

اعتباناً *y'tijān*. a. V. [4. ab **عثن**] Fumare, ignem. *Gol.*

اعتباجاً *y'tijāj*. a. V. [4. ab **عجب**] 1) Placere. 2) Complacere sibi. 3) Approbare *propriam sententiam. Wan.* 4) Admirari. *Gol.*

اعتباجاً *y'tijāj*. a. V. [4. ab **عج**] Vehementem esse ac pulverem dispergentem *ventum. Wan.*

اعتباجاً *y'tijāj*. a. n. f. pl. ab **عجز** *æ'giūz*. Posticæ rerum partes. *Wan.*

اعتباجاً *y'tijāj*. a. n. f. pl. ab **عجز** *æ'giūz*. Radices *palmarum. Gol.*

اعتباجاً *y'tijāj*. a. V. [4. ab **عجز**] 1) Debilem comperire. 2) Perdi. *Wan.*

اعتباجاً *y'tijāj*. a. n. f. 1) Frustratio, impotentia. 2) Stupor. *Impotentia stupore. Tes.* **﴿** اعتباجاً *y'tijāj mertebesi*. Impotentia, stupor maximus.

اعتباجاً *y'tijāj*. a. n. f. Suffultura, qua *mulier mentitur magnitudinem tumorem venatum. Gol.*

اعتبافاً *y'tijāf*. a. V. [4. ab **عفف**] 1) Extenuare, macrum reddere *pecus*. 2) Accommodare seipsum *ægroto patientia & cura*. 3) Macra habere *pecora. Gol.*

اعتبافاً *y'tijāf*. a. V. [4. ab **عفل**] 1) Festinare. 2) Instigare. 3) Immaturum *fætum ejicere camelitim.*

اعتبافاً *y'tijāf* و

Fff

اعتبافاً

اعجالة *ʿġiālet*. n. f. Lac recens, quod suis domum mittunt mulgentes. Gol.

اعجام *ʿġiām*. n. V. [4. ab اعجم] 1) Barbarare loqui, & scribere. 2) Invisere. 3) Observare portam. Gol.

اعجان *ʿġiān*. n. V. [4. ab اعجن] 1) Adscendere navim. 2) Laborare tumore *عجن* *ʿġen*, dicto. Gol.

اعجر *ʿġer*. n. part. 1) Ventrosus, protuberante ventre vir. 2) Corpulentus admissarius. 3) Distenta ac plena crumena.

اعجم *ʿġem*. n. part. pl. اعجمون *ʿġemūne*, e-*āġim*, fœm. *عجما* *ʿġmā*. 1) Barbarus vir, populus, qui loqui nescit arabice, aut non distincte *ع* diserte, licet arabice, *ع* qui barbarismis utitur, quamvis lingua sua barbaricæ peritus sit. 2) Qui prorsus non loquitur, mutus. 3) Surda unda, quæ non dispergit aquam nec sonum edit.

اعجمي *ʿġemi*. n. n. f. i. q. *عجمي* *ʿġemi*. Barbarus vir. Gol.

اعجنة *ʿġinet*. n. n. f. pl. ab اعجان *ʿġiān*. Interstitia anni. Gol.

اعجوبة *ʿġiūbe*. n. n. f. pl. اعجاب *ʿġiūb*. *عجابه* *ʿġeblejegek* nesne t. Res admiranda; portentum. Cosa maravigliosa, prodigio. *عجابه* *ʿġiūbe* zaman *görüþ*. Visis compluribus miraculis seculi. Visti molti miracoli del seculo. Eb.

اعدد *ʿġedd*. n. comp. Promptior, magis paratus. Più pronto, meglio disposto.

اعدا *ʿġdā*. n. n. f. pl. ab ادو *ʿġdū*. Inimici, hostes. Nemici. *اعداي دين* *ʿġdāi dīn*. Inimici fidei. Nemici della fede. Sa. *اعداي دولت* *ʿġdāi dewlet*. Hostes imperii. Nemici publici. Sa. *اعداي خاكسار* *ʿġdāi chākisār*. Viles hostes. Nemici vili. Sa.

اعدا *ʿġdā*. n. V. [4. ab ادو] 1) Contagio inficere. 2) Juvare ac ulcisci aliquem contra iniquum alium, de pratore. 3) Ad cursum emittere ac adigere equum. 4) Modum excedere; in oratione. Gol.

اعداد *ʿġdād*. n. n. f. pl. ab عدد *ʿġded*. Numeri. Numeri. *اعدادي حساب* *ʿġdādi hysābe ġelmex*. Numeri eorum sunt innumerabiles. Sono innumerabili. Eb. Sa. *ساير ملوك كبي خراج كذار اعدادندن اولغي* *sāir mülükü kibī chārāġ ġūzār ʿġdādinden olmaghy istid-ā eiledi*. Supplex petiit admitti in numerum tributiorum, quales sunt alii principes. Supplicò di esser, come gli altri prencipi, ammesso nel numero de suoi tributarii. Sa.

اعداد *ʿġdād*. n. V. [4. ab عد] *ياركلماک* *iaraklamak* t. 1) Parare. 2) Annumerare.

Preparare, apparecchiare, contare. Wan. *اعداد اجناد ايدوب* *ʿġdādi eġnād idüp*. Preparato, convocato exercitu. Sa. *اعداد اسبابسز* *ʿġdādi espābsyz*. Absque præparatione mediorum. Senza l'apparecchio de' mezi. Sa. *اعداد ايلدي* *ʿġdād eiledi*. Præparamenta fecit ad aggregandum ipsi exercitum. Fece li debiti præparamenti per rinforzare il suo effercito. Sa. *اعداد ثمن* *ʿġdādi semen*. e. Numerare pretium rei. Contar il denaro. Ik.

اعداف *ʿġdāk*. n. V. [4. ab عدف] 1) Incertum quid petere. 2) Manum in aquatorium lacum immissam per latera movere velut quærendo aliquid. Gol.

اعدال *ʿġdāl*. n. n. f. pl. ab عدل *ʿġdl*. Res pondere pares, æquipondia. Gol.

اعدال *ʿġdāl*. n. V. [4. ab عدل] Justam, & aptam efficere rem. Gol.

ايوف *ʿġdām*. n. V. [4. ab عدم] *ايوف* *ʿġdām*. 1) Annihilare, perdere. 2) Privare. 3) Privari. *Annulare*, togliere, restar primo.

اعدل *ʿġdel*. n. comp. Aequior. Più giusto, *اعدل اصحاب* *ʿġdeli ashāb*. Aequissimus, justissimus sociorum. Il più giusto delli compagni. *اعدل سلاطين سلجوقيه* *ʿġdeli selātīni selġiūkīje*. Aequissimus regum Selgiucianorum, Aladinus. Il più giusto de' re Selgiuchiani. Sa. *اعدل العادلين* *ʿġdelül ādilīn*. Omnium justorum justissimus. Il più giusto di tutti li giusti. Tef.

اعذاب *ʿġzāb*. n. V. [4. a عذب] 1) Impedire. 2) Purgare piscinam a quisquiliis. Wan. 3) Cruciare. 4) Dulcem esse aquam. Acht.

اعذار *ʿġzār*. n. n. f. pl. ab عذر *ʿġzr*. Excusationes. Scuse. Ik. *اعذار* *ʿġzār* e. Pandere, sternerè excusationes. *Difonderfi nelle scuse*, Ik.

اعذار *ʿġzār*. n. V. [4. a عذر] 1) Frænare equum. 2) Circumcidere puerum 3) Contemni, confundi. 4) Relinquerè stigmata. 5) Conari, omnem operam dare. 6) Interritū proximum esse, adduci in discrimen vitæ. 7) Deesse partibus suis. 8) Excusatione dignum esse. 9) Excusatum habere. 10) Circumcisionis convivium dare amicis. Wan. 1) Excusare. 12) Stercore, seu fimo abundare domum. Gol.

اعذاف *ʿġzāk*. n. n. f. pl. ab عذف *ʿġzk*. Racemi dactylorum. Gol.

اعذاف *ʿġzāk*. n. V. [4. ab عذف] 1) Fructum producere schoenantum. Wan. 2) Signo notare camelum, ovem. Gol.

اعذق *æzūk. a. n. f. pl. ab* عذق *æzk.* Racemi dactylorum. *Gol.*

اعر *ær. a. part. 1) Destitutus tubere camelus. 2) Scabiosum jumentum. Wan.*

اعرا *ærā. a. n. f. pl. ab* عرو *yrū.* Tractus rerum. *Gol.*

اعراب *ærāb. a. n. f. pl. carens singulari, & pl. pl. اعرابب æārīb.* Arabes campestres, vagabundi. *V. Gol.*

اعراب *yrāb. a. V. [8. ab* عرب *] 1) Errorem committere in constructione vocum. 2) Demonstrare. Wan. 3) Notare accentibus, seu vocalibus. 4) Alacrem esse. 5) Arrham dare. 6) Turpiter ac obscœne loqui. 7) Explicare, declarare. Gol.*

اعرابي *ærābī. a. n. f.* Erro, vagabundus. *Wan.*

اعراج *ærāg. a. n. f. pl. ab* عرج *erg.* Agmina camelorum. *Gol.*

اعراج *yrāg. a. V. [4. ab* عرج *] Claudum facere. Gol.*

اعرابي *yrār. a. V. [4. ab* عراب *] Inquinari, conspurcari. Wan.*

اعراس *ærās. a. n. f. 1) pl. ab* عرس *yrš.* Conjuges. 2) *pl. ab* عرس *ürš vel ürüs.* Convivia nuptialia, nuptiæ. *Wan.*

اعراس *yrās. a. V. [4. ab* عرس *] 1) Instituire convivium nuptiale. 2) Domum ducere sponsam suam. 3) Adire eam, & cum ea coitum exercere. 4) Confidere circa noctis extremum. Wan.*

اعراش *ærās. a. n. f. pl. ab* عرش *ærš.* Latera colli. *Gol.*

اعراش *yrās. a. V. [4. ab* عرش *] Opus pergulare struere vineæ, aut putei ergo.*

اعراض *ærās. a. n. f. pl. ab* عرضة *æršet.* Atria. *Gol.*

اعراض *ærāz. a. n. f. pl. ab* عرض *yrz.* Existimationes, honores. *Riputazioni.* Vici inter Jemen, & Hegaz *siti.* Arborea, ex quibus conficiuntur dentifricia. Salsæ, & amaræ plantæ quævis. *Wan.* Valles arboribus consitæ. *Gol.*

يعوز *yrāz. a. V. [4. ab* عرض *] يوز *üüz döndürmek. t. - 1) Aversari, averti. Wan. 2) Opponere se, adversari. 3) Latum facere. 4) Apparere. 5) Contingere. 6) Se offerre rem. 7) Abire in longum latumve. 8) Parere infantem. 9) Castrare. 10. Curvum obliquum esse. 11) Perire. Gol. Aver aversione, voltar la faccia, opporsi. 12) اسلامدن اعراض *islām-den yrāz e.* Deficere à fide, averti. Lasciare la vera fede, & averne aversione. Tef. مرض *marāzy yrāzy.* Morbus accidentalis. *Male accidentale. An.***

اعراف *ærāf. a. n. f. 1) Murus inter paradisum, & infernum: 2) Purgatorium. Purgatorio. Cath. 3) pl. ab* عرف *urf.* Jubæ. *Wan.*

اعراف *yrāf. a. V. [4. ab* عرف *] Longas jubas habere equum. Wan.*

اعراف *ærāk. a. n. f. pl. ab* عرف *yrk.* Radices.

اعراف *yrāk. a. V. [4. ab* عرف *] 1) Ire in Iraccam, i. e. chaldæam. 2) Admiscere vino exiguam aquæ portionem. Wan. 3) Nobiliore stirpe esse insignem virum, equum. 4) Radices agere plantam. Gol.*

اعرج *ærēg. a. part. fœm.* عرجا *ærgiā pl.* عرج *ürg.* Claudus natura. *Zoppo di natura.* عرج *timūri æreğ. i. q.* عرج *tīmūr lenk.* Timur claudus. *Sæ.*

اعرف *ærēf. a. part. fœm.* عرفا *ærfa.* Jubatus, magnas jubas habens equus. *Wan.*

اعرف *yrērf. a. V. [12. a* عرف *] Jubatum esse, longas jubas habere equum. Wan.*

اعز *æz. a. comp. 1) Potentior, præstantior. Più glorioso. Ik. in fœm.* عزي *üzā. 2) 3. pers. imper. 12) اعز الله *æz allāhū. In apprec. الله اعز الله *allāh ýz et lü eileisün. t. Magnificet, glorificet Deus. Ll.***

اعزاز *æzāz. a. part. pl. ab* عزيز *æziz.* Eximii, potentes. *Gol.*

اعزاب *æzāb. a. part. 1) Cœlebs. 2) pl. ab* عزاب *üzāb.* Qui longe pastum abeunt cum camelis. *Wan.*

اعزاب *yrāb. a. V. [4. ab* عزب *] 1) Elongare, remove. 2) Procul abesse camelum. 3) Pertingere ad pabulum longe diffitum. Wan.*

اعزاز *yrāz. a. V. [4. ab* عزز *] 1) Magnificare, honorare. 2) Angusta esse papillarum foramina in camelite. 3) Imponere onus parvum. 4) Proficisci per terram duram. 5) Aegre ferre potentiam alterius. Wan. 6) Carum habere. 7) Foetam apparere ovem. 8) Difficulter concipere, uterove gestare vaccam. Gol.*

اعزاز *yrāz. a. n. f.* Magnificentia, honor, respectus. *Magnificenza, rispetto, onore.* 12) اعزاز و احترام ايله *yrāzū yhtyrām ile.* Cum honore, & respectu. *Con rispetto, ed onore. Ll.* اعزاز و احترام ايله *yrāzū ikrām ile. Idem. Ll.* اعزاز و احترام ايله *kemālī yrāzū ikrām ve ittysālī tewkürü yhtyrām ile, Idem amplif.* Cum omni reverentiâ, honore, observantiâ. *Con ogni rispetto, onore, e riverenza. Ll. V.* اعزاز و اعظام *yrāz. e.* Honorare, observare, & potentiorum reddere, aut censere. *Onorare, rispettare, riverire.*

اعراف $\alpha^{\text{zāf}}$. a. V. [4. ab عرف] Audire sonum moventium se arenarum. *Gol.*

اعزال $\alpha^{\text{zāl}}$. a. part. pl. ab اعزل $\alpha^{\text{zēl}}$. Inermes. *Gol.*

اعزان $i^{\text{zān}}$. a. V. [4. ab اعز] Partitionem inire cum alio, totamque accipere fortem suam. *Gol.*

اعزل $\alpha^{\text{zēl}}$. a. part. pl. اعزل $i^{\text{zēl}}$, اعزل $i^{\text{zēl}}$, اعزال $\alpha^{\text{zāl}}$. 1) Inermis, pec. carens hasta. 2) السماء الآعزل $\alpha^{\text{zēl}}$. Nom. stellæ, scil. spica virginis. 3) Ab aliis se segregans, caudam in latus movens equus, quod præ mala fit consuetudine. 4) Nubes pluvie expers. *Gol.*

اعزّه $\alpha^{\text{zēh}}$. a. comp. pl. ab اعزّه $\alpha^{\text{zēh}}$. Eximiores, præstantiores, & prædilecti. *Li più grandi, insigni, e cari. Tef.*

اعساب $\alpha^{\text{sāb}}$. a. V. [4. ab عصب] Currere & aufugere lupum. *Gol.*

اعسار $\alpha^{\text{sār}}$. a. V. [4. ab عسر] 1) Parcum, & pauperem esse. *Wan.* 2) Repetere mutuum. 3) Difficilioris partus esse fæminam. 4) Difficultatem experiri in re aliqua. *Gol.*

اعسام $\alpha^{\text{sām}}$. a. V. [4. ab عسم] 1) Aridum & a motu curvum reddere pedem manumve. 2) Viscosis fordibus laborare oculum. *Gol.*

اعسان $\alpha^{\text{sān}}$. a. n. f. Vestigia & locus rei. *Gol.*

اصولاق $\alpha^{\text{sāf}}$. a. part. fæm. اصولاق $\alpha^{\text{sāf}}$. Scæva.

اعسر $\alpha^{\text{serū}}$ jesser, at perperam اعسر $\alpha^{\text{serū}}$ ejser. a. part. compos. Ambidexter.

اعشا $\alpha^{\text{sā}}$. a. V. [4. ab عشي] 1) Nycotalopem, luscitiosum reddere. 2) Cænam dare, eave excipere. *Gol.*

اعشاب $\alpha^{\text{sāb}}$. a. V. [4. عشب] 1) Herbam pabulumve viride producere terram. 2) Pabulum invenire. 3) Vetulam dare alicui camelitim. *Wan.*

اعشار $\alpha^{\text{sār}}$. a. n. f. pl. ab اعشار $\alpha^{\text{sār}}$, vel $\alpha^{\text{sār}}$. Decimæ partes decimæ. *Le decime. Ik.* 2) اعشار شرعيّه $\alpha^{\text{sār}}$ ser- α^{y} je. Decimæ lege imperatæ. *Le Decime legali.*

اعشاش $\alpha^{\text{sār}}$. a. n. f. pl. اعشاش $\alpha^{\text{sār}}$. 1) In partes rupta olla. *Wan.* 2) Fractum cor. *Gol.*

اعشاش $\alpha^{\text{sār}}$. a. V. [4. ab عشر] 1) Decem numero fieri homines. 2) Decimo tantum die aquam adeuntes habere camelos. *Gol.*

اعشاش $\alpha^{\text{sās}}$. a. n. f. pl. ab اعشاش $\alpha^{\text{sās}}$. Ni-diavium pec. in arboribus pendentes. *Wan.*

اعشاش $\alpha^{\text{sās}}$. a. V. [4. ab عش] 1) Corpore gracilem, & extenuatum fieri. *Wan.* 2) Deturbare aliquem de suo loco. *Gol.*

اعشاف $\alpha^{\text{sāf}}$. a. V. [4. ab عشف] Gravato stomacho esse ex aliquo cibo. *Gol.*

اعشراء $\alpha^{\text{sār}}$. a. n. f. fæm. Camelitis decimum graviditatis mensem agens. *Wan.*

اعشيشاب $\alpha^{\text{sāb}}$. a. V. [4. ab عشب] 1) Herba viridi luxuriare terram. *Wan.* 2) Copiam herbæ invenire. *Gol.*

اعصا $\alpha^{\text{sā}}$. a. n. f. pl. ab اعصا $\alpha^{\text{sā}}$. Offa, baculi. *Gol.*

اعصا $\alpha^{\text{sā}}$. a. V. [4. a عصا] Ramum producere, seu germinare vitim. *Gol.*

اعصاب $\alpha^{\text{sāb}}$. a. n. f. 1) pl. ab اعصاب $\alpha^{\text{sāb}}$. Nervi, tendines. *Li nervi.* 2) pl. ab اعصاب $\alpha^{\text{sāb}}$. Optimates, præstantiores populi. *Li più grandi del popolo.*

اعصاب $\alpha^{\text{sāb}}$. a. V. [4. ab عصب] 1) Firmiter religare. 2) Constringi jubere. *Gol.*

اعصاد $i^{\text{sād}}$. a. V. [4. ab عصد] Inflectere, torquere collum. *Gol.*

اعصار $\alpha^{\text{sār}}$. a. n. f. pl. ab اعصار $\alpha^{\text{sār}}$. Tempora. *Tempi. Ik.* 2) سلطين اعصار $\alpha^{\text{sār}}$. Reges seculi, & cujuscunque ævi. *Li rè, li regnanti di quei tempi. Sæ.*

اعصار $\alpha^{\text{sār}}$. Acht. *Golio autem $\alpha^{\text{sār}}$. a. n. f. كسرغ ديدوگري ييل $\alpha^{\text{sār}}$ iel. t. Turbo, ventus, qui pulverem concitatum in altum extollit in formam columnæ.*

اعصار $\alpha^{\text{sār}}$. a. V. [4. ab عصر] 1) Premere uvas. 2) Nubes minari pluviam. *Wan.* 3) Ingredi عصر $\alpha^{\text{sār}}$. 4) Puberem evadere aut maturam viro esse incipere puellam. 5) Se continere domi ob erumpentes menses. *Gol.*

اعصاف $i^{\text{sāf}}$. a. V. [4. ab عصف] 1) Vehementer valideque spirare ventum. 2) Folia ferre seu in herba esse segetem. 3) pro اعصاف $\alpha^{\text{sāf}}$. Celebriter præterire ferrive equum. 4) Interiere virum. 5) Circum puteum cursitare sitientes camelos pulverem excitantes. *Gol.*

اعصال $\alpha^{\text{sāl}}$. a. n. f. pl. ab اعصال $\alpha^{\text{sāl}}$. Indestina tenuia. *Gol.*

اعصال $\alpha^{\text{sāl}}$. a. V. [4. ab عصل] Prehendere manu baculum suum. *Gol.*

اعصام $\alpha^{\text{sām}}$. a. V. [4. ab عصم] 1) Vinculo lorove اعصام $\alpha^{\text{sām}}$ dicto instruere utrem. 2) Prehensum tenere. 3) Firmare semet & sustinere apprehensa re aliqua ne dijiciatur a jumento. 4) Affixum deditumque esse socio. *Gol.*

اعصان $i^{\text{sān}}$. a. V. [4. ab عصن] Distortum & difficile esse negotium. *Gol.*

اعصاج $\alpha^{\text{sāj}}$, اعصاج $\alpha^{\text{zāj}}$. a. part. Calvus sincipite. *Gol.*

اعصير α^{sur} . a. nom. prop. Nom. viri. *Wan.*

اعصر *æ'sur.* a. n. f. pl. ab *عصر* *æ'sr.* Se-
cula. Gol.

اعصل *æ'sæl.* a. n. f. pl. *عصل* *ûsl.* 1) Val-
de distortus dens. 2) Curva sagitta. 3) In-
torta crura habens vir, loripes. Gol.

اعصم *æ'sæm.* a. part. fæm. *عصم* *æ'smā.* 1)
Aliqua albedine pedis anterioris (utriusque).
simul, & in facie conspicuus equus. Balzano.
2) Albicante alæ penna insignis corvus. 3)
Rubris pedibus ac rostro corvus. 4) In an-
terioribus ambobus cruribus aut alterutro
albi quid habens dorcas; ilēx, reliquis par-
tibus nigris rubrisve. Gol.

اعصمة *æ'simet.* a. n. f. pl. ab *عصام* *ÿsām.*
Tenuiores extremitates caudæ. Gol.

اعصي *æ'sā.* a. n. f. pl. ab *عصا* *æ'sā* Bacu-
li, ossa. Gol.

اعصيب *ÿ'sisāb.* a. V. [12. ab *عصب*]
1) Congregari homines in catervas. Wan.
2) Invalere, vehemens fieri malum. Gol.

اعضا *æ'zā.* a. n. f. pl. ab *عضو* *ûzw,* vel
ÿzw. Membra. Membri. Ik.

اعضاب *ÿ'zāb.* a. V. [4. ab *عضب*] Fran-
gere alterum cornu ovis. Wan.

اعضاد *æ'zād.* a. part. pl. ab *عضد* *æ'zd.* 1)
Quæ circumstant rem, & cingunt, uti ædes.
Wan. 2) Lorica cisternæ, seu positi in crepi-
dine ejus lapides. Gol.

اعضاد *æ'zād.* a. n. f. pl. ab *عضد* *æ'zd.*
Brachia. Gol.

اعضاض *æ'zāz.* a. n. f. collec. i. q. *أض* *ÿ'zāz.*
Frutices spinosi. Gol.

اعضاض *ÿ'zāz.* a. V. [4. ab *عض*] 1) Den-
tibus prehendi jubere buccellam. 2) Inflig-
gere alicui ictum gladii sui. 3) Profundum
angustumque esse puteum. Gol. 4) Camelos
habere, qui alantur pabulo *عض* *ûzz* dicto,
eove pascantur, i. e. spinosis fruticulis. 5)
Fruticibus hisce abundare terram. Wan.

اعضاف *ÿ'zāf.* a. V. [4. ab *عضف*] Pullu-
lare spicas segetis. Wan.

اعضال *ÿ'zāl.* a. V. [4. ab *عضل*] 1) Im-
potentem reddere. 2) Difficile esse opus.
Wan.

اعضاه *ÿ'zāh.* a. V. [4. ab *عضه*] 1) Fal-
sum obtendere crimen. 2) Habere camelos,
qui spinis *عضاه* *ÿ'zāh.* dictis pascuntur. Gol.

اعضب *æ'zāb.* a. part. fæm. *عضب* *æ'zābā.*
1) Alterum cornu fractum habens ovis. 2)
Adjutore carens vir. 3) Forma metri, ubi do-
chimus prior mutatur in choriambum. Wan.

اعضد *æ'zād.* a. part. Qui tenuibus est bra-
chiis. Gol.

Part. I. Tom. I.

اعضمة *æ'zymet.* a. n. f. pl. ab *عضم* *æ'zm*
Dentalia lignea. Gol.

اعط *æ'att.* a. part. Longus. Gol.

اعطا *ÿ'ta.* a. V. [4. ab *عطو*] *wir-
mek.* t. Donare, largiri. Dare, donare. Ik.
¶ *ترک اعطاي جزیه و خراج ایدوب* *terki ÿ'tāi
gizje wū chærāg idüp.* Desiit pendere tri-
butum. Ricusò, di pagar il tributo. Sæ.

اعطاب *ÿ'tāb.* a. V. [4. ab *عطب*] Perde-
re, exitio dare. Wan.

اعطاش *ÿ'tās.* a. V. [4. ab *عطش*] 1) Diu
a potu se continere camelos. 2) Siti afficere.
Gol. 3) Sitientia pecora habere. Wan.

اعطاف *æ'tāf.* a. n. f. pl. ab *عطف* *æ'tf.*
Propensiones, favores. Affetti, favori.

اعطال *æ'tāl.* a. part. pl. ab *عطل* *ûtl.* De-
stituti opibus. Gol.

اعطان *æ'tān.* a. n. f. pl. ab *عطن* *ætān.*
Loci, ubi pecudes circum aquæ concepta-
culum cubant. Gol.

اعطان *ÿ'tān.* a. V. [4. ab *عطن*] 1) Cu-
bantes circum aquam potu explendos came-
los habere. 2) A potu in genua procum-
bere facere camelos. 3) Ad locum *عطن*
ætān dictum retroagere camelum, qui non-
dum bibit, ut ibidem expectet bibendi co-
piam. Gol.

اعظاظ *ÿ'zāz.* a. V. [4. ab *عظا*] Pugnacem,
fortemque facere, ut DEUS aliquem. Gol.

اعظام *ÿ'zām.* a. V. & n. f. [4. ab *عظم*]
ولولف *ululamak.* *بجوتمک* *büjütmeç.* t. 1)
Magnificare, honorare. 2) Respectus,
observantia. Magnificare, onorare, rispet-
to, osservanza, onore. ¶ *وظیفه اعظام و
طریقه اجلال و اکرام رعایتنده اهتمام
wazÿfēi ÿ'zām we târykæi iglālū ikram
ry-âietinde ihtimām itty.* Omnem diligen-
tiam adhibuit ad debitum illis honorem &
observantiam exhibendam. Sæ: Usò grand
diligenza, e sollecitudine per trattarli con mol-
ta onorevolezza. Br.

اعظامة *ÿ'zāmet.* a. n. f. i. q. *عظامه* *ÿ'zā-
met.* Pulvinar. Gol.

اعظت *ÿ'zābb.* a. part. 1) Magnus cor-
poris forma. 2) Malus indole. Gol.

اعظم *æ'zām.* a. comp. fæm. *عظمي* *ûzmā
pl.* *اعظام* *æ-âzym.* *اولورق* *ulurak.* t. Ma-
jor. Grande, più grande. ¶ *وزیر اعظم* *we-
zîri æ'zām,* vul. *wexir æ'zēm.* Supremus
Vesirius, primus minister Portæ. Il Gran
Vesire. *اعظم سلاطین اعظام و اکرام خواقین*
*æ'zām selātÿni ÿ'zām we ekremi chæwā-
kÿni kirām.* Maximus principum supremo-
rum, clementissimus regum eminentium Il
più grande de gran monarchi del mondo,
il più alto delli re sovrani Ll. V. پادشاه

اعظم $\alpha^zūm$. a. n. f. pl. ab αzm . Ossa.
 اعفا $\alpha fā$. a. n. f. pl. ab αfu . Ossa.
 اعفا $\alpha fā$. a. V. [4. ab αfu] 1) Tondere lanam. 2) Liberum, immunem habere ab aliqua re, incolumem servare. 3) Sanitati restituere, ut DEUS aliquem. 4) Pabuli ficiora labiis carpere, & prorsus depasci camelum. Gol.
 اعفاج $\alpha fāg$. a. n. f. pl. ab $\alpha fāg$. Indefina. Gol.
 اعفار $\alpha fār$. a. n. f. pl. ab αfer . Terræ. Gol.
 اعفاس $\alpha fās$. a. V. [4. ab $\alpha fās$] Obligare in capite ampullam imposito corio similive re. Wan.
 اعفاف $\alpha fāf$. a. V. [4. ab $\alpha fāf$] Abstinentem a vitio efficere, ut DEUS aliquem. Gol.
 اعفاق $\alpha fāk$. a. V. [4. ab $\alpha fāk$] Iterum iterumque ire, & abire citra necessitatem. Gol.
 اعفت αfet . a. part. 1) i. q. $\alpha hmiak$. t. Fatuus. 2) i. q. αser . a. Scæva. Gol.
 اعفت αfes . a. part. Qui se multum reteggit, nudatque. Wan.
 اعفر αfer . a. part. fam. $\alpha frā$. 1) Rubra arena. 2) Subalbicans. Wan.
 اعفناس $\alpha fynkās$. a. V. [3. ab $\alpha fynkās$] Rudis, & arduæ indolis esse. Wan.
 اعقا $\alpha kā$. a. n. f. pl. ab αkj . Prima excrementa nati infantis. Gol.
 اعقا $\alpha kā$. a. V. [4. ab αkj] 1) Valde amarā esse rem. 2) Præ amaritudine ex ore ejicere rem. Gol.
 اعقاب $\alpha kāb$. a. n. f. pl. ab αkyb . αkyb . Posterii, quos quis ponere sequitur, liberi, posteritas. *Li posterii*, & sequenti. Tef.
 اعقاب $\alpha kāb$. a. V. [4. ab $\alpha kāb$] 1) Alternatim conscendere equum. 2) Transmutare litteras homogeneas in aliquo nomine arabico, ut $\alpha gedef$ pro $\alpha gedēs$. 3) Bonum rependere alicui ob obedientiam. 4) Mori relicta prole. 5) Per intervalla redire insaniam. 6) Oriri stellam immediate post aliam. 7) Post sumptionem cibi immediate sequi morbum. 8) Filium succedere patri. 9) Restituere olam nuto acceptam cum parte juris residua. Wan. 10) Insectari aliquem inquirendo vitia ejus. Gol.
 اعقاد $\alpha kād$. a. V. [4. ab $\alpha kād$] 1) Firmum reddere. Wan. 2) Coagulare, concrefcere facere. Gol.
 اعكار $\alpha kār$. a. n. f. pl. ab αkr . Loca pone lacum, quo consistunt cameli, dum adaquantur. Gol.

اعكار $\alpha kār$. a. V. [4. ab αkr] 1) Attonitum reddere ac animo percellere. 2) Multos possidere agros ac fundos. Wan.
 اعكاق $\alpha kāk$. a. V. [4. ab $\alpha kāk$] 1) Amarā facere aut creare aquam, de DEO. 2) Corrupti palmam ob non recisum $\alpha kkan$. q. V. Gol.
 اعقال $\alpha kāl$. a. V. [4. ab $\alpha kāl$] 1) Comperire intelligentem. 2) Contractam seu perpendicularem habere umbram in meridie. Gol.
 اعكام $\alpha kām$. a. V. [4. ab $\alpha kām$] Effæctum reddere uterum, & ineptum ad conceptum. Gol.
 اعكاب αkub . a. n. f. pl. pauc. ab αkub . αkkb . Aquilæ tres. Gol.
 اعكة $\alpha kæt$. a. n. f. pl. ab αkyk . Sagittæ in altum jactæ. Wan.
 اعكد $\alpha kæd$. a. part. fam. αktd . Impeditus lingua. Gol.
 اعكد $\alpha kæd$. a. n. f. 1) Canis, ob nodosam caudam. Wan. 2) Lupus torta cauda. Gol.
 اعكد αkud . a. n. f. pl. ab αkt . Pagi, prædia. Gol.
 اعكص $\alpha kæs$. a. part. 1) Inflexis cornibus, penes aures caper. Wan. 2) Digitos, aut primores dentes invicem distortos habens homo. Gol.
 اعكل αkel . a. comp. $\alpha kyllurak$. t. Intelligentior, prudentior. *Più savio*, ò intelligente. Tef.
 اعكار $\alpha kār$. a. V. [4. ab $\alpha kār$] 1) Spissum reddere vinum adjiciendo fæces. Wan. 2) Fæculentum, impurum reddere. 3) Magnum camelorum agmen habere. 4) Densam, & obscuram esse noctem. Gol.
 اعكان $\alpha kāk$. a. V. [4. ab $\alpha kāk$] Pili sui colorem factam, seu post conceptum mutare camelitem. Gol.
 اعكال $\alpha kāl$. a. part. pl. ab αkl . αkl . Il-
 laudati, ignavi. Gol.
 اعكال $\alpha kāl$. a. V. [4. ab $\alpha kāl$] Obscuram, & dubiam esse rem. Wan.
 اعكام $\alpha kām$. a. n. f. pl. ab αkm . αkm . Dimidiæ partes oneris. Gol.
 اعكام $\alpha kām$. a. V. [4. ab αkm] Juvare in colligandis, & astringendis super jumento sarcinis. Gol.
 اعكان $\alpha kān$. a. n. f. pl. ab $\alpha knet$. Plicæ, ac rugæ ventris.
 اعكوي $\alpha kāw$. a. part. fam. $\alpha kwā$. 1) Durā, & crassa caudæ radice præditus equus. 2) Utroque latere crassus. Gol.
 اعل $\alpha æl$. a. Nom. idoli. Gol.

بوجود رک *ælā*. a. 1) *comp.* *iūgerek* t. Altior, superior, sublimior. Più alto, più grande, più fino. 2) *adverb.* Præstantissime, egregie sane. Molto bene, bravamente. بوندن اعلا نسنه بوقدر *bundan ælā nesne ioktur*. Nihil præstantius hoc. گيانیبی اعلائی ملوکانہ زند *giānibi ælāi mlūkānemūzden*. Ex parte nostra celsissima, imperiali. Dalla Maestà nostra. Ll.

بوجود لنتک 1) [علو] *ælā*. a. V. *iūgeletmek* t. Exaltare, elevare. 2) Descendere de jumento. Effaltare, inalzare. اعلائی کلمتہ اللہ *ælāi kelimetüllāh*. Exaltatio, propagatio verbi Dei. Sæ.

اعلات *ælās*. a. n. f. coll. Res permittæ, non discretæ aliquo selectu, pec. talia ligna igniaria.

اعلات *ælās*. a. V. [4. ab] *Capere igniarium ex arbore, nesciendo, igni emitendo idoneumne sit nec ne.* Gol.

اعلاج *ælāg*. a. n. f. pl. ab *عليج* *ylig*. Qui a barbaris transeunt ad arabes, profelytæ. Wan.

اعلاط *ælāt*. a. n. f. pl. ab *اعلط* *ulut*. Habena carentes camelites. Wan.

اعلاط 1) [اعط] *ælāt*. a. V. Abnegare. 2) Repudiare. 3) Displicere. 4) Non adhibere alicui fidem. Gol.

اعلاف *ælāf*. a. n. f. pl. a *اعلاف* *ælef*. Pabula.

اعلاف *ælāf*. a. V. [4. ab] Siliquas suas producere acaciam. Gol.

اعلاف *ælāk*. a. n. f. 1) *i. q.* *زعر* *zur*. Terror. 2) Hirudinum immissio in locum, unde sanguinem exsugant. 3) pl. ab *اعلق* *ylk*. Res præstantiores, vina. Gol.

اعلاف 1) [اعلق] *ælāk*. a. V. Affigere funem funi. 2) Infigere unguis. 3) Pendulum laqueoque inhærentem habere prædam. 4) Ansa seu loro, ex quo quid suspendi possit, instruere arcum. 5) Attollere propendulam uvulam infantis manu sua, matrem. Gol.

اعلال *ælāl*. a. V. [4. ab] 1) Camelos habere bibentes secuuda vice post primum haustum. 2) Deducere ab aqua camelos ante expletam sitim. 3) Debilitare. 4) Morbo afficere, ut Deus aliquem. Gol.

اعلام *ælām*. a. n. f. pl. ab *اعلم* *ælem*. Signa, vexilla. Bandiere, stendardi, insegne. اعلام نصرت ظفر فرجام *ælāmī nusret, vel, zafer ferģiam*. Vexilla victoriosa. L'insegne imperiali vittoriose. Sæ. اول ولايتي *ol wilaieti mækkærrī ælāmī nusret medār ittiler*. Regionem fecerunt stationem vexillorum regionum vic-

toriosorum. Piantarono li stendardi ò insegne regie in quel paese.

اعلام *ælām*. a. V. [4. ab] 1) Certiorum facere, edocere. 2) Certa nota pannum signare textorem. 3) Insignire equum in pugna. 4) Strenuitate præcellere equitem. Far sapere, far intendere, marcar un pezzo di panno, distinguersi valorosamente. Gol.

اعلام *ælām*. a. n. f. Significatio, informatio. Auviso, informazione. اعلام *ælām* e, Significare, notum facere, edocere. Auvisare, notificare, informare. انكروس قرالنه *üngürüs krāline ylāmī islāmī tewģihī ælāmī islām icüün gūnderdügi giāsūs*. Explorator, quem ad regem Hungariæ miserat ad eum certiorum reddendum vexilla veræ fidei seu Othomanica recita illuc tendere. Una spia spedita ad re d'Ungaria per avvisarlo con certezza, avvertirlo, che li stendardi regii s'erano di già inviati a quella volta. Sæ.

اعلان *ælān*. a. V. [4. ab] Manifestare, publicare. Palesare, publicare. Ik.

اعلاط *ælāt*. a. n. f. pl. ab *اعلط* *ylāt*. Vincula colli camelini.

اعلم *ælem*. a. comp. Doctior, sapientior. Più dotto, più sapiente. Ik. Ll. الله اعلم *ällāhū ælem*, الله اعلمدور *ällāh ælemdür*, Deus melius scit, optime novit. Dio lo sà meglio, Dio lo sà. سسر اعلمسز *syz ælemsyz*. Vos optime nostis, tu melius noveris. Voi lo sapete meglio. Ik.

اعلنباء *ælēnbæ*. a. V. [26. ab] 1) Erigere se, & intumescere præ ira. 2) In collo pilos erigere canem, plumas gallum, prout facere irritati solent. Wan.

اعلنداء *ælēndæ*. a. V. [26. a] Corpulentum, & validum esse camelum.

اعلنكاس *ælēnkās*. [3. ab] Valde atram esse comam. Wan.

اعلاط *ælīwāt*. a. V. [13. ab] 1) Appendi aliquid collo cameli. Wan. 2) Inequitare sine habena camelo. 3) Aggredi negotium pec. inconsiderate. Gol.

اعلومة *ælūmet*. a. n. f. i. q. علامة *ælamet*. Impressa nota. Gol.

اعلى *ælā*. a. comp. Superior. Sæ. V. اعلى *ælā* *bir ælā meimūn olāy*. Evasit, transmutatus est in egregiam simiam. Fu cambiato in una bella scimia. Eb.

اعليط *ælīyt*. a. n. f. 1) Folia arboris *merch dictæ*. 2) Loculus cortexque fructuum ejus. 3) Folia arborum decidua in genere. Gol.

اعلم $\alpha\text{-}eml$. a. part. Universalis, ad omnes pertingens. *Commune, universale, che tocca tutti. Sæ.*

اعما $\alpha\text{-}mā$. a. part. pl. ab اعبي $\alpha\text{-}mā$. Cæci, Ciechi.

اعما $\alpha\text{-}mā$. a. V. [4. ab اعبي] Cæcum reddere, occæcare. ¶ ما اعما $mā \alpha\text{-}māhu$, i. q. ما اعما قلبه $mā \alpha\text{-}mā kælbuhu$. Quam maxime insipiens, vel hui quam cæcutit mente. *Gol.*

اعما $\alpha\text{-}mād$. a. V. [4. ab اعمد] Elevare quid palo, aliove fulcimento. *Wan.*

اعمار $\alpha\text{-}mār$. a. n. f. pl. ab اعمر $\alpha\text{-}mār$. Vitæ, vitæ temporâ. *Le vite.* ¶ اعمار $\alpha\text{-}mārī bīhūde gūzārī gībi$. Sicut tempora vitæ male insumpta. *Sæ.*

اعمار $\alpha\text{-}mār$. a. V. [4. ab اعمر] 1) Cultum reddere. 2) Toto vitæ tempore aliquid facere. 3) Pro vitæ tempore dare. 4) Visitare, frequentare.

اعماس $\alpha\text{-}mās$. a. V. [4. ab اعمس] Occultare rem. *Gol.*

اعماك $\alpha\text{-}māk$. a. V. [4. ab اعك] Profundum facere. *Gol.*

اعمال $\alpha\text{-}māl$. a. n. f. pl. ab اعمل $\alpha\text{-}mel$. Opera, actiones. *Opere, azioni. Tef. Ik.* ¶ اعمال $\alpha\text{-}mālī pefendīde$. Opera grata, bona. *Buone opere. Sæ.* بو اعمال فریبه و افعال عجیبه که شهیدیدک عسکر ظفر رهبردن و صدور ایشدر $bu \alpha\text{-}mālī għarībe, we ef-ālī āgībe ki šimdiyedek āskerī zāfer rehberden sudūr itmīštūr$. Hujusmodi opera stupenda, actionesque mirabiles, quæ hactenus à victorioso exercitu prodierunt in lucem. *Queste sì maravigliose, e stupende prodezze del vittorioso essercito sin'ora viste. Sæ.*

اعمال $\alpha\text{-}māl$. a. V. [4. ab اعمل] 1) Facere ut quis operetur. 2) Operi adhibere consilium suum. *Gol.* ¶ اعمال اوزره اجرا اولنور $\alpha\text{-}māl ūzre iğrā olunur$. Executioni mandabitur, adhibebitur. *Si effeguid, ¶ si adoprarā. Ll.*

اعمالک $\alpha\text{-}mālyk$. a. t. n. f. کورلیک $kōrlīk$. i. نابینالیک $nābīnālīk$. pt. Cæcitas. *Cecità. Ah.*

اعمام $\alpha\text{-}mām$. a. n. f. pl. ab اعمم $\alpha\text{-}emm$. Patru. *Gol.*

اعمان $\alpha\text{-}mān$. a. V. [4. ab اعمن] 1) Proficisci. 2) Ingredi. 3) Continuo commorari. *Gol.*

اعمته $\alpha\text{-}mittet$. a. n. f. pl. ab اعینته $\alpha\text{-}mittet$. *Glomi lanæ. Gol.*

اعمده $\alpha\text{-}midet$. a. n. f. pl. ab اعمود $\alpha\text{-}mūd$. Fulcimenta. *Wan.*

اعمش $\alpha\text{-}mæs$. a. part. Ophthalmia lobo-rans. *Wan.*

اعمل $\alpha\text{-}mel$. a. part. comp. Efficacius ope-

rans, efficacior. ¶ اعقل و اعلم $\alpha\text{-}kælū \alpha\text{-}mel$. Sapientior, & magis operans. *Tef. de Mohammede.*

اعموی $\alpha\text{-}mewi$. a. part. Denominativum ab اعبي $\alpha\text{-}mā$. Cæcus.

اعمی $\alpha\text{-}mā$. a. part. foem. اعمی $\alpha\text{-}mjā$. pl. اعمی $\alpha\text{-}mj$, نایینا $nā\text{-}bīnā$ p. Cæcus. *Cisco.*

اعمیان $\alpha\text{-}mejāni$. a. part. dual. ab اعبي $\alpha\text{-}mā$. Torrens, & efferatus camelus. *Gol.*

اعنا $\alpha\text{-}nā$. n. f. pl. ab اعنو $\alpha\text{-}nw$. Latera tractusque regionis. *Gol.*

اعنا $\alpha\text{-}nā$. a. V. [4. ab اعنا] 1) Educere. 2) Proferre ac exhibere. 3) Humilem reddere. 4) Captivum facere. *Gol.*

اعناب $\alpha\text{-}nāb$. a. n. f. pl. ab اعنب $\alpha\text{-}neb$. *Uvæ.* ¶ اعنات $\alpha\text{-}nāt$. a. V. [4. ab اعنت] Frangere consolidatum os. *Gol.*

اعناج $\alpha\text{-}nāg$. a. V. [4. ab اعنج] Exercere ducereque camelum capistro deorsum retracto. *Gol.*

اعناد $\alpha\text{-}nād$. a. V. [4. ab اعند] 1) Fluxum sanguinis, qui sisti nequeat, emittere venam. *Gol.* 2) Consequenter partem post partem excernere in vomitu. *Wan.*

اعناز $\alpha\text{-}nāz$. a. V. [4. ab اعنز] Facere ut declinet, deflectatve ab aliquo. *Gol.*

اعناس $\alpha\text{-}nās$. a. V. [4. ab اعنس] 1) Diu apud parentes manere innuptam jam adultiorem virginem. 2) Aetatem immutare faciem. *Gol.*

اعناس $\alpha\text{-}nās$. a. V. [4. ab اعنص] Pauca dispersaque coma esse. *Gol.*

اعناف $\alpha\text{-}nāf$. a. V. [4. ab اعنف] Incommodum, mollestum esse alicui. *Gol.*

اعناق $\alpha\text{-}nāk$. a. n. f. pl. ab اعنق $\alpha\text{-}nk$, اعنق $\alpha\text{-}nyk$. Colla, cervices. *Colli. Ik. Sæ.*

اعناق $\alpha\text{-}nāk$. a. V. [4. ab اعنق] 1) Collari ornare vel cingere canem. 2) Longam esse, & spicatam segetem. 3) Ad occasum vergere pleiades. 4) Protenso collo ac diducto passu incedere camelitim. *Gol.*

اعنام $\alpha\text{-}nām$. a. V. [4. ab اعنم] Depasci arborem $\alpha\text{-}nem$, dictam, de camelo. *Gol.*

اعنان $\alpha\text{-}nān$. a. n. f. pl. ab اعنن $\alpha\text{-}nen$. Partes conspicuæ. *Gol.*

اعنان $\alpha\text{-}nān$. a. V. [4. ab اعنن] Habena instruere. *Gol.*

اعناب $\alpha\text{-}neb$. a. n. f. i. q. عناب $\alpha\text{-}nāb$. a. Naso, nasutus. *Gol.*

اعنجة $\alpha\text{-}niġet$. a. n. f. pl. ab اعناج $\alpha\text{-}nāg$. Funes. *Gol.*

اعنز $\alpha\text{-}nūz$. a. n. f. pl. ab اعنز $\alpha\text{-}nz$. Capræ. *Gol.*

اعنش $\alpha\text{-}neš$. a. part. Sex digitos habens. *Gol.*

اعقب α^*nuk . a. n. f. pl. ab **عناق** $\acute{a}n\acute{a}k$. Capellæ. Gol.
 اعن α^*ynne . a. n. f. pl. ab **عنان** $\acute{y}n\acute{a}n$. Habenæ, lora fræno annexa. Redini.
 اعني $\alpha^*n\acute{i}$. a. part. i. q. **يعني** $\acute{y}n\acute{i}$. Hoc est, nimirum. Cid è, cioè è a dire. Ah.
 اعيناس $i^*n\acute{i}n\acute{a}s$. a. V. [12. ab **عنى**] Valde pilosam esse caudam cameli. Wan.
 اعواد $\alpha^*w\acute{a}d$. a. n. f. pl. ab **عود** $\acute{u}d$. Arbores, ligna. Wan.
 اعوار $i^*w\acute{a}r$. a. V. [4. ab **عور**] 1) Aversari. 2) Facile prædam assequi venatorem. 3) Apertum esse locum. 4) Occæcare, oculo uno privare. Wan.
 اعواز $i^*w\acute{a}z$. a. V. [4. ab **عوز**] 1) Indigere re aliqua. Wan. 2) Ad egestatem redigere. Gol.
 اعواص $i^*w\acute{a}s$. a. V. [4. ab **عوص**] 1) Difficile reddere opus aliquod. 2) Intremiscere in colloquio sermones obscuros. Wan.
 اعواض $\alpha^*w\acute{a}z$. a. n. f. pl. ab **عوض** $\acute{y}w\acute{a}z$. Compensationes. Contracambii, ricompense.
 اعواض $\gamma^*w\acute{a}z$. a. V. [4. ab **عوض**] 1) Compensare. 2) Dare quod pro re alia esset. Ricompensare; contracambiare.
 اعوام $\alpha^*w\acute{a}m$. a. n. f. pl. ab **عام** $\acute{a}m$. Anni, tempora. *Anni. tempi. Sæ. II.* **دهور**
 اعوان $\alpha^*w\acute{a}n$. a. n. f. pl. ab **عون** $\acute{a}w\acute{n}$. Adjutoria. *Aiuti. Etiam i. q.* **انصار** $\acute{a}n\acute{s}\acute{a}r$. a. Adjutores, q. confæderati, socii pec. Mohammedani. *Aiutanti, confederati, fedeli, Mohammedani. Sæ.*
 اعوان $i^*w\acute{a}n$. a. V. [4. ab **عون**] Adjuvare aliquem. Gol.
 اعواہ $i^*w\acute{a}h$. a. V. [4. ab **عہ**] Calamitatem, detrimentum opum pecorumve pati. Gol.
 اعوج $\alpha^*w\acute{e}g$. a. part. fæm. **عوجا** $\acute{a}w\acute{g}\acute{i}\acute{a}$. 1) **اگرى** $\acute{e}g\acute{r}\acute{i}$. Curvus, aduncus. 2) Qui prava in dole est moribusque. Gol.
 اعوج $\alpha^*w\acute{e}g$. a. n. f. Nom. prop. equi virtute & multa progenie celeberrimi, unde Denominativum **اعوجي** $\alpha^*w\acute{e}g\acute{i}$, fæm. a. illius stirpis equus, equa. Gol.
 اعوجاج $\alpha^*u\acute{g}\acute{i}\acute{a}g$. a. n. f. Curvitas. *Tef.* **بين الا عوجاج** $m\acute{i}s\acute{w}\acute{a}k\acute{i} b\acute{e}j\acute{j}n\acute{u}l$ $\alpha^*u\acute{g}\acute{i}\acute{a}g$. q. Index curvitarum, h. e. inflexus, curvus. Ik.
 اعود $\alpha^*w\acute{e}d$. a. compar. Utilior. Gol.
 اعور $\alpha^*w\acute{e}r$. a. part. 1) Vitio notatus. 2) *improp.* Corvus. 3) Impos voti. 4) Imbecillis, vecors. 5) Obliteratus liber. 6) Carens germano fratre. Gol.
 اعور $\alpha^*w\acute{e}r$. a. part. fæm. **كوزلو** $\acute{u}r\acute{a}$ **احورا** $\acute{u}r\acute{a}$ **bir gözlü**. t. Monoculus, luscus. *Guercio, losco.*

اعور $\alpha^*w\acute{u}r$. a. n. f. pl. ab **عور** $\acute{u}r$. Lippitudines. Gol.
 اعورة $\alpha^*w\acute{i}r\acute{e}t$. a. part. pl. ab **عور** $\alpha^*w\acute{e}r$. Lufci. Gol.
 اعوس $\alpha^*w\acute{e}s$. a. 1) part. Qui introrsum, contrahit angulos oris. 2) n. f. i. q. **ضيقل** $\acute{s}\acute{a}j\acute{k}\acute{a}l$. a. Politura. Gol.
 اعوص $\alpha^*w\acute{a}s$. a. part. Difficile carmen. Gol.
 اعها $i^*h\acute{a}$. a. V. [4. ab **اھي**] Noxa gregis affici. Gol.
 اعيا $\alpha^*j\acute{a}$. a. n. f. Nom. tribus Arabicæ, **اعبيوي** $\alpha^*j\acute{e}w\acute{i}$, denomin. ejus.
 اعبي $\alpha^*j\acute{a}$. a. comp. Impeditior lingua.
 اعيا $\alpha^*j\acute{a}$. a. part. pl. ab **اعبي** $\alpha^*j\acute{a}$. Impeditiores lingua. Gol.
 اعيا $i^*j\acute{a}$. a. V. [4. a **عبي**] 1) Lassum esse. 2) Lassum reddere. 3) Difficilem ac impeditam alicui esse rem. Gol.
 اعياہ $\alpha^*j\acute{a}d$. a. n. f. pl. ab **عيد** $\acute{y}d$. Festa, solemnitates. *Feste. Wan.*
 اعيار $\alpha^*j\acute{a}r$. a. n. f. pl. ab **عير** $\acute{a}j\acute{r}$. Asini, cum domestici, tum sylvestres. Wan.
 اعيار $i^*j\acute{a}r$. a. V. [4. ab **عير**] Effugere facere equum. Gol.
 اعياص $\alpha^*j\acute{a}s$. a. n. f. 1) Nom. prop. Coresitæ Omejadæ. 2) pl. ab **عيص** $\acute{y}s$. Arboreta densa, & perplexa. Wan.
 اعياف $i^*j\acute{a}f$. a. V. [4. ab **عيف**] Accedere jumentum odoratum ad aquam. Gol.
 اعياہ $i^*j\acute{a}l$. a. V. [4. ab **عيل**] Numerosam habere familiam. Gol.
 اعياہ $i^*j\acute{a}m$. a. V. [4. ab **عيم**] Carere lacte. 2) Parum lactis habere ovem. Gol.
 اعياہ $\alpha^*j\acute{a}n$. a. n. f. pl. ab **عين** $\acute{a}j\acute{n}$. Oculi **ع** *usitatissime* Magnates conspicui. *Li Grandi, magnati, principali.* **اعياہ** $\alpha^*j\acute{a}n\acute{i}$ **مملکت و ساير اھالي و ولايتک اتفاقيله** $m\acute{e}m\acute{l}e\acute{k}e\acute{t} w\acute{e} \acute{s}\acute{a}j\acute{r} \acute{e}h\acute{a}l\acute{i} w\acute{i}l\acute{a}j\acute{e}t\acute{u}n\text{-}i\acute{t}\acute{t}\acute{i}f\acute{a}k\acute{y}\acute{i}l\acute{e}$. Consensu, & in unum conspiratione magnatum, cæterorumque incolarum regionis. *Col censenso, e condettame delli magnati, del regno, e degl' altri cittadini. Ll.* **اعياہ** $\alpha^*j\acute{a}n\acute{i} w\acute{i}l\acute{a}j\acute{e}t$. Primores provinciæ. *Li magnati del paese.* **اعياہ دولت و ارکان** $\alpha^*j\acute{a}n\acute{i} d\acute{e}w\acute{l}e\acute{t}$, *we erkânî saltanet ciâkerleri.* Famuli ministrorum magnatumque. *Sæ. Li servitori de' conti, e caroni dell' imperio. Br.* **اعياہ** $\alpha^*j\acute{a}n\acute{i} m\acute{u}m\acute{i}k\acute{i}n\acute{a}t$. Præstantissimæ creaturarum. *Le più nobili creature. Sæ.* **اعياہ** $\alpha^*j\acute{a}n\acute{u}l\text{-}k\acute{a}w\acute{m}$. Seniores populi, magnates. *Principali della nazione, li più nobili del popolo.*
 اعياہ $i^*j\acute{a}n$. a. V. [4. ab **عین**] 1) Fodiendo pervenire ad scaturiginem. 2) Cominus observare. Gol.

اعينج *u'yriğ*. a. n. f. 1) Aspis. 2) Hyæna. *Aspide, hiena. Wan.*

اعيس *æ'jes*. a. part. fæm. عيسا *æ'jsā*. pl. عيس *jis*. Ad coitum potens camelus. *Wan.*

اعيط *æ'jet*. a. part. fæm. اعيطا *æ'jtā*. pl. عيط *jyt*. 1) Longum collum habens homo. 2) Superbus, refracterius. 3) Excelsa arx. *Gol.*

اعين *æ'jün*. a. n. f. pl. ab عين *æjn*. Oculi. *Gl'occhi. Sæ.* اعين ناسدن اختفا او زره *æ'jün nāsten ychtyfā üzre oldy*. Abscondit se ab oculis hominum. Si sottrasse dalla vista del popolo. *Sæ.*

اعينة *æ'jenet*. a. n. f. pl. ab عيان *æjān*. Ferra aratri acuminata. *Gol.*

اعبي *æ'jā*. a. part. 1) Impeditior lingua. 2) Difficilior morbus. *Gol.*

اعيبا *æ'jijā*. a. part. pl. ab عبي *æja*. Impeditiores lingua.

اغ

اغ *agh*. a. n. f. شبكه *sebeke* a. دام *dām*. p. Rete, cassis. *Rete, fila.* بيوك *büük* *kānædlü* *agh*. Sagena. Rete grande, alata. صيحه اغبي *facma aghy*. Tragula. *Vangaivola*, rete da gettare. قويدون اغي *koiun aghy*. Septum, intra quod occluduntur pecudes, ad differentiam mandræ ubi mulgentur. (قورد فياني *kürd kapani*) *An. In Tef. est قوين اغلي* *koiun aghly*. اقسى *göz aghy* pro كوز *aky*. Album, albumen oculi. *Il cantone dell'occhio. Ah. V. in كوز*

اغا *agha*. a. p. t. n. f. pl. apud turc. اغالار *aghalār*, apud pers. اغايان *aghāiān*, apud arab. اغوات *aghawāt*. Dominus, herus. *Signore, padrone.* 2) Etiam vocatur. Frater natu major ab aliis fratribus minoribus, nempe اغا *agha*, quod in ceterioribus confiniis dicitur اغو *agho*; Alii autem fratres vocant se in iisdem confiniis بورو *būro* pro برادر *būrāder*. 3) Eunuchus. 4) Aulicus. *Eunuco, Corteggiano.* 5) Agha sine addito. Præfectus, Generalis Janissariorum, seu peditatus Prætoriani. اغا قپوسنه وارلم *āgha kapūsine waralum*. Eamus ad aulam præfecti supremi Janissariorum, plane sicut dicimus پاشا قپوسنه *pāsā kapūsine*. Ad aulam supremi vesirii. Postponitur autem more Hungarico nominibus propriis, v. g. dicitur اغا يعقوب *æ'küb aghā*. Dominus Jacobus. *Il Signor Giacomo.* Et sic vocantur fere omnes aulici, præterea præfecti militiæ, eunuchi intimæ aulæ. alias, si ille Jacobus sit Janissarius, gregarius miles; aut plebe-

jus, dices يعقوب باشه *æ'küb basā*. Dominus Jacobus. Si sipāhy, seu equestris militiæ alumnus, dices يعقوب بك *æ'küb beg*. Dominus Jacobus, prout etiam si sit vir princeps, præfectus minoris provinciæ, aut alias conspicuus. Quod si sit juvenis sine officio, aut artifex nobilior, mercator &c. dices يعقوب چلبى *æ'küb çelebi*. Dominus Jacobus. Et quidem raro dant alium titulum christianis, quos honorare volunt. Quod si sit vir doctus, legis peritus, aut, ut nos diceremus, ecclesiasticis, doctus, concinator, dices يعقوب افندي *æ'küb efen-di*. D. Jacobus. Si sit gubernator provinciæ, aut minister status, sive bassa, sive vesirius, dicitur يعقوب پاشا *æ'küb pāsā*. D. Jacobus. Si sit rex, aut princeps sanguinis regii, dices يعقوب سلطان *sultān æ'küb*. Dominus, aut princeps Jacobus, præpositus سلطان *sultān* (licet Tartari suis postponant, ut سلطان غلغا *ghælgbā sultān*. Primus a Chano Tartarorum Crimensium Princeps, ul alter dicitur نور الدين سلطان *nūreddin sultān*, sed videntur esse potius officii, & dignitatis nomina) Si sit cæsius, h. e. q. aula, ac tribunalis accensus, seu ad omnia munia expediendus famulus aulicus, dices يعقوب چاوش *æ'küb çiaus*. D. Jacobus, his tamen sæpe dicitur اغا *agha*. يعقوب *æ'küb ketchudā*, vulg. kihaja, si sit præfectus aulæ, aut vice-præfectus, seu locumtenens alicujus cohortis, & multis aliis hujusmodi loco Agha, vel Beg additur tantum nomen officii quod gerit. Porro si sit artifex, pec. christianus præponunt sæpe استا *usta*, dicentes: يعقوب *usta æ'küb*. Magister Jacobus. *Maestro Giacomo.* Sic etiam درويش يعقوب *derwis æ'küb*. Frater, aut Pater Jacobus. شيخ يعقوب *šejch æ'küb*. Reverendissimus Pater Jacobus, si sit abbas, aut præfectus Dervisiorum, concinator doctus, قلعه اغالري *kæl-æ aghaleri*. Commendants, præfecti arcium (aut præcipui officiales) qui semper sunt Janissarii. *Commandanti di Piazza.* يکچيري اغاسي *ien-yçeri aghasi*. Aga, seu præfectus, aut dux supremus Janissariorum. *L'Agà, è generale delli Giannizzeri.* سپاه *sipāh* اغاسي *aghasi*, & communiter سپاهيلر *sipahiler* اغاسي *aghasi*. Magister equitum, generalis, aut colonellus equitatus stipendiarii aulici. *Colonello, è generale della cavalleria stipendiata ordinaria.* قفرات *neferāt* اغالري *aghaleri*. Præfecti militum. *Capi di soldati* خان اغاسي *chān aghasi*. Supremus vesirius, aut minister Chani Tartarorum

tatorum, non enim vocatur پاشا pāsā, aut وزیر wezīr, Vesirius, sed simpliciter اغا aghā. اغابه yghābet. a. V. [4. a غيب] Absentem esse conjugem mulieris. Wan.

امداده كلك [غوث] 4. a. yghāset. a. V. imdāde gelmek. t. Opem ferre, succurrere, subvenire. Soccorrere, sōvverire. امداد و امدادو imdadū yghāselelin regiāden meētūs oldy. Destitutus remansit spe auxilii aut succursus petendi. Restò privo della speranza di alcun soccorso, ò aiuto. Sæ.

اجاج aghac, seu aghag. t. n. f. شجره se-gere a. درخت diracht p. 1) Arbor Albero. 2) Virga, bacillus, Bachetta, verga. 3) Trābs, 4) Baculus. 5) Lignum. Trave, bastone. اجاج يدي elli aghag iedy. 50. ictus baculi accepit. Ha ricevuto 50. bastonate. اجاج قاقان aghac kakan. Picus. Pico, اجاج قاون aghac kawun. Malum citrium. Cetro, cetrone. اجاج قاون اجاجي aghac kawun aghagi. Citrus, & citrum. Cedro اجاج قودن aghac kodan. Nomen vermis. Tef. اجاج دكزي aghac den-yzi. Mare arborum. Nomen est sylvæ non procul Nicomedia, & alterius in Servia. Mare d' alberi, selva grande. Sæ. اجاج قوردي aghac kurdy. Teredo. اجاجي en-ek aghagi. Lupatus. Morso. اجاج قره kara aghag. Ulmus. Olmo. اجاجي defne aghagi. Laurus. صيان اجاجي sapan. aghagi. Buris aratri. Legna. dell' aratro. اجاجدن aghactan. Ligneus. Di legno.

اجاجچق aghacçik. t. n. f. dim. Arbusculum. Arboscello.

اجاجق aghagik. t. n. f. dim. q. Dominulus, parvus dominus blanditive. Signorino.

اجاجچا aghacçia tart. n. f. Frater major, & q. superior. Sic Chanum Tartatorum vocant alii principes ejus sanguinis. Ll.

آغار aghār. p. n. f. 1) Madefactio, humectatio, act. & pass. 2) Subactio facta miscendo. 3) part. comp. madefaciens, madefactor. Ferh.

آغار aghār. p. i. q. præc. Ferh.

آغار اghārā. p. n. f. 1) Solea, calopodii supremum corium, quod tenet pedem. Ferh.

2) Corium ovium, quod subducitur calceis aut ocreis, ad prohibendam aquam. 3) Tilia arbor. 4) Lignum liminare, limen. Cast.

آغار اghāret. a. V. [4. a غور] 1) Venire in depressiorem cavamque terram & regionem غور ghawr, dictam. 2) Descendere in terram aquam. 3) Altius deprimi in cavitate sua oculum. 4) Excurrere in hostem diri-

piendo, populando. 5) Properare in incessu equum. 6) Aliam uxorem superducere uxori suæ. Wan.

آغار اghartmak. t. V. Album & canum reddere. Imbiancar, far bianco, e canuto.

آغار اghāred. p. 1) 3. pers. præf. ab āghāriden. Tepsit massam. 2) nom. verbal. Contusio, fractio sachari, melis in partes. Ferh.

آغار اghārden. p. V. Madefieri aqua, vel alia re. Ferh.

آغار اghardigi. t. n. f. Dealbator, vel dealbans. part.

آغار اgharmis. t. part. Albus & canus factus, canus. Fatto bianco, e canuto.

آغار اgharmis. Canus, cujus barba incanuit. Incanutito, con la barba bianca. صاجي صقالي اgharmis pīr. Crinibus barbaque canus senex. Un vecchio canuto. Tef.

آغار اgharmak. t. V. Albescere, canescere. صاج صقال اgharmak. Crines, barbam albescere, canescere. Imbianchire, imbianchirsi, incanutire. صباح اgharmak. Diescere, diem albescere. Spuntar il giorno, l'alba. صباح اghardughy gibi. Statim atque diescere cæpit, ipso diluculo. Nello spuntar del giorno, all'alba.

آغار اghāre. p. n. f. 1) فعلين نعلين æghāre. Calapodii supremum corium quod tenet pedem. Ferh. 2) استرلق astarlyk mešin. t. Corium subductitium.

3) شول سزوكه باشمچيلر كون ايله پششتي sol sizü ki basmakçiler gön ile püsti arafinde kojüp di-kerler, ærcbie nichās. Süber, quo futores subducunt ac molliunt calcaneum crepidæ.

La coperta de' zoccoli, ò pianella da donna, & guarnitura di sovero. V. سزو

آغار اghār. p. n. f. Vas. Cast.

آغار اghārden. p. Madefieri V. in آغار اghārükün. a. n. f. Agaricum vulgare. Gol.

آغاز aghāz. p. n. f. 1) ewwel a. Inchoatio, initium. 2) Vox. 3) Propositum. Ferh. Incominciamento voce. آغاز اghāz. Inchoare, exordiri. Cominciare, incominciare. c c d. آغاز کردن aghāz kerden, & آغازیدن aghāziden p. Inchoare, incipere.

آغاز اghāze. p. 1) part. pass. Incæptus, inchoatus, pec. cantus. 2) n. f. Instrumentum futoris. 3) Corium, quod subducitur cal-

ceis, vel ocreis ad prohibendam aquam, **ع** arenam. *Ferh.*

آغازيد *āghāzīd.* p. 3. *pers. præc.* Incœpit, inchoavit. *Ferh.*

آغازيدن *āghāzīden.* p. V. Incipere. *Ferh.*

آغاش *āghās* **ع** *āghās.* p. *part.* Qui alterius recordatur. *Cast.*

آغاشتن *āghāšten.* p. V. 1) Accumulare. *Ferh.* 2) Aliud alteri præponere. *Cast.*

آغاشدن *āghāşden.* p. V. *i. q. præc.* *Ferh.*

آغاضة *yghāzat.* a. V. [4. a غيض] 1) Facere ut decrescat aqua. 2) Pretium mercis imminuere. *Gol.*

آغاضة *yghāzat.* a. V. [4. a غاظ] Ira accendere. *Gol.*

آغافت *āghāfet.* p. n. f. Species herbæ, quæ Indianis **سربيل** *serbil*, dicitur. *Ferh.*

آغافة *yghāfet.* a. V. [4. a غف] Inflectere. *Gol.*

آغال *āghāl.* p. n. f. 1) Incitatio, excitatio ad pugnam. 2) Instigatio ad seditionem. 3) Deglutitio fructus non mastigati. 4) Præsepe ovium in prato, vel monte. 5) Alveare. 6) Principium, initium. 7) *Imp. ab* آغاليدن *āghālīden.* Excita. *Ferh.*

آغال پشه *āghāl pişe.* p. n. f. *comp.* Lotus arbor. *Ferh.*

آغالة *yghālet.* a. V. [4. اغيل] 1) Gravidam vel cum viro concumbentem mulierem lactare infantem. 2) de viro rem habendo cum lactante matre discrimini exponere infantem suum. *Wan.* 3) Bis in anno parere oves. *Gol.*

آغالهد *āghāled.* p. *nom. aċtor.* Excitator rixæ.

آغالش *āghāliš.* p. n. f. Instigatio ad opus nefandum. *Ferh.*

آغالش *āghāliš.* p. n. f. *i. q. præc.* *Ferh.*

آغالشتن *āghālišten.* p. V. Accumulare, unum supra aliud conjicere. *Cast.*

آغالوحي *āghālūchī,* **آغالوجي** *āghālūgī,* a. n. f. *Agallochum: Alias* **عود الخور** *ūdūlbuchūr.* Lignum suffitus seu lignum aloës. *Gol.*

آغاليدن *āghālīden.* p. V. **يلتمك** *ieltemek* t. **تحرير** *tahrīr.* a. 1) Excitare. 2) Incitare ad pugnam. *Ferh.* 3) Fugare. 4) Subducere, auferre. 5) Satiare. *Stuzzicare,* animare. *Cast.*

آغاليت *āghālyt.* a. n. f. *pl. ab* اغلوطة *ughlūtāt.* Quæstiones errori obnoxia. *Gol.*

آغامه *yghāmet.* a. V. [4. a غام] Nubibus obduci cælum. *Wan.*

آغانه *yghānet.* a. V. [4. a غين] Obducere operire, ut animum dolor, cupiditas, aut cælum nubes. *Gol.*

آغانش *āghānis.* p. n. f. Instigatio ad opus nefandum. *Ferh.*

آغانى *āghānī.* a. n. f. *pl. ab* اغنيه *āghnije.* Cantilenæ, modi canendi. *Canzoni,* *cantate.* *Wan.*

آغانى *āghānī.* a. n. f. Mutatio. *Wan.*

آغابش *āghājis.* p. n. f. Seductio, corruptio alicujus. *Cast.*

آغبا *yghbā.* a. V. [4. a غبي] Pluvia غبية *ghābjēt,* dicta pluere cælum. *Wan.*

آغباب *āghbāb.* a. n. f. *coll.* Longe distatæ aquæ. *Gol.*

آغباب *āghbāb.* a. n. f. *pl. a* غبت *ghūbb.* Terræ depressæ.

آغباب *yghbāb.* a. V. [4. a غبت] 1) Tertio quoque die, uno intermisso, venire febrim. *Wan.* 2) Corrumpi carnem. *Gol.*

آغبار *āghbār.* a. n. f. *pl. a* غبر *ghybr.* Residuæ partes menstruorum. *Wan.*

آغبار *yghbār.* a. V. [4. ab غبر] 1) Petere instanter, quod sibi necesse est. *Wan.* 2) Pulverem excitare. 3) Summam adhibere diligentiam in conficienda re. 4) Vehementer pluerè cælum. *Gol.*

آغباش *āghbās.* a. n. f. *pl. a* غبش *ghābes.* Partes noctis residuæ. *Wan.*

آغباط *yghbāt.* a. V. [4. ab غبط] 1) Immotum relinquere *sagma* super jumento. 2) Continuan alicui esse febrim. *Wan.* 3) Continuo pluerè cælum. 4) Terram operire & densam esse herbam. *Gol.*

آغبت *āghbes.* a. *part.* Pulverulento quasi colore præditus. *Wan.*

آغبتات *yghbisās.* a. V. [9. a غبتات] Colore quasi pulverulento esse. *Wan.*

آغبر *āghber.* a. 1) *part. fam.* **غبرا** *ghābrā.* Pulvereo præditus colore. 2) Obliterata via 3) n. f. *pl.* Terra, tellus. 4) Species herbæ. *Gol.*

آغبرار *yghbirār.* a. V. [9. a غبرار] 1) Pulvereo colore esse. *Wan.* 2) Pulverulentum diem esse. *Gol.*

آغبرار *yghbirār.* a. n. f. a. 1) *Metaph.* Indignatio. 2) A pulvere inquinatio. **تغبر و** *tāghājjūrū yghbirārūn.* Tua alteratio & indignatio. *Il tuo disgusto.* *Gol.*

آغبس *āghbes.* a. *part. pl.* **غبس** *ghubs.* 1) Fuscus lupus. 2) Gilvus de equo **ع** rosa. *Cinericcio.* *Gol.*

آغتام *yghtām.* a. V. [4. ab inustit. غتم] Ingeminare visitationem ad tædium usque & importunitatem. *Gol.*

آغتاب *yghtibāt.* a. V. [8. a غبط] 1) Hilarè, & lubentem esse. *Wan.* 2) Bono statu, habitu esse. *Gol.*

- yghtibāz*. a. V. [8. ab غبظ] Indignari. *Wan.*
- اغتياب *yghtibāk*. a. V. [8. a غبف] 1) Haurire potum vespertinum. *Wan.* 2) Vinum vesperi potare. *Gol.*
- اغتياد *yghtidā*. a. V. [8. a غدو] Mane fieri. *Wan.*
- اغتياد *yghtidar*. a. V. [8. a غدو] Facere cinnamum. *Gol.*
- اغتياد *yghtidāf*. a. V. [8. a غدف] 1) Multum capere. 2) Liberalem esse. 3) Conscindere vestem. *Gol.*
- اغتياد *yghtizā*. a. V. [8. a غذا] Pascere, nutrire. *Wan.*
- اغتياد *yghtizām*. a. V. [8. a غدم] 1) Exfugere pullum camelinum, quidquid in ubere matris est. *Wan.* 2) Totum epotare. 3) Cum vehementia comedere. *Gol.*
- اغتياب *yghtirāb*. a. V. [8. a غرب] 1) Peregrinum esse, vel fieri. 2) Ire peregrinatum. 3) Longius abesse. *Gol.* 4) Alienigenam ducere uxorem. *Pellegrinare, andar per gli altrui paesi. Wan.*
- اغتيال *yghtyrār*. a. V. [8. a غز] 1) Decipi. *Wan.* 2) Socrudem, minime circumspectum esse. 3) De improvviso supervenire. *Gol.*
- اغتيال *yghtirār*. a. n. f. Ambitio. *Ambizione.*
- اغتيال *yghtirāz*. a. V. [8. a غرز] 1) Parum proficisci. *Wan.* 2) Propinquam esse profec-tionem. *Gol.*
- اغتيال *ygtirāf*. a. V. [8. ab غرف] Exhaurire e puteo manu, aliave re aquam. *Wan.*
- اغتيال *yghtirāk*. a. V. [8. a غرق] Submittere se equum clitellis, & progredi cum onore. *Wan.*
- اغتيال *yghtizāz*. a. V. [8. ab غز] Peculiarrem, & proprium habere aliquid, ac deligere sibi. *Gol.*
- اغتيال *yghtizāl*. a. V. [8. ab غزل] Nere, fila ducere. *Wan.*
- اغتيال *yghtisāl*. a. V. [8. ab غسل] 1) Abluere se aqua. 2) Sudore madere equum. *Wan.*
- اغتيال *yghtisāl*. a. n. f. Ablutio corporis. *i. q. غسل*
- اغتياب *yghtysāb*. a. V. [8. a غصب] Vi aliquid eripere. *Wan.*
- اغتياب *yghtysāb*. a. n. f. Violenta, erep-tio. *بنمدر ديو اغتصاب ايتدي* *benūmdūr dijū yghtysāb itti.* Usurpavit, tanquam suum violenter eripuit. *Bob.*
- اغتيال *yghtyfār*. a. V. [8. ab غفر] Condonare, parcere. *Wan.*

- اغتيال *yghtyfāf*. a. V. [8. ab غف] 1) Sufficientem pabulo portionem habere *ju-mentum.* 2) Aliquam pinguedinis partem acquirere *equum, camelum. Wan.* 3) *Trans.* Præbere ei, quantum pabuli fatis sit. *Gol.*
- اغتيال *yghtylā*. a. V. [8. ab غلو] Celerem esse, rapide incedere. *Wan.*
- اغتيال *yghtylām*. a. V. [8. ab غلام] Lascivire, coeundi cupidum, libidinosum esse. *Wan.*
- اغتيال *aghtem*. a. part. Qui indistincto utitur sermone, haud proferens quod intel-ligi possit. *Wan.*
- اغتيال *yghtimād*. a. V. [8. ab غمد] Subi-re noctem. *Wan.*
- اغتيال *yghtimāz*. a. V. [8. ab غمز] 1) Ma-ledictis perstringere aliquem. 2) Vituperare, objurgare. *Wan.*
- اغتيال *yghtimās*. a. V. [8. ab غمص] 1) Despicere. *Wan.* 2) Obtrectare. 3) Ingratum esse. *Gol.*
- اغتيال *yghtimām*. a. V. [8. ab غم] 1) *غمكين* ol. Mæstum esse, mærorem con-cipere. *Affligersi, esser malinconico. Sa.*
- اغتيال *yghtinām*. a. V. [8. ab غنم] غنيمت *ghænimet tutmak.* Pro præda habere, acquirere spolia. *اغتيال اولنان مال* *yghtinām olunān mal.* Bello acquisitæ res, spolia. *Spoglie, bottino. Sa.*
- اغتيال *yghtyjab*. a. V. [8. ab غيب] غيب *ghæibet söilemek.* Obtrectare, tra-ducere absentem. *Infamare, traducere.*
- اغتيال *yghtyjāl*. a. V. [8. ab غال] Ado-riri dèrepente. *Wan.*
- اغتيال *yghtyjāl*. a. V. [8. ab غيل] Obe-sum, grassum evadere puerum. *Gol.*
- اغتيال *yghtyjāl*. a. V. [8. ab غول] 1) Ce-lare, suppressere. 2) Tollere, evanescere facere. 3) Ex insidiis occidere aliquem. *Wan.*
- اغتيال *aghsā*. a. n. f. pl. a غشا *ghusa.* Quis-quiliæ. *Wan.*
- اغتيال *yghsā*. a. V. [4. ab غشا] 1) Accumu-lare pabulum. 2) Torrentem in uno loco accumulare pabulum. *Wan.*
- اغتيال *yghsās*. a. [4. a غت] 1) *i. q. غتاة* *ghysāset.* Macram esse ovem. 2) Cor-ruptum & vitiosum esse dictum. *Gol.*
- اغتيال *yghsār*. a. V. [4. ab inusit. غشور] Mel-leam lacrymam *mughsur*, dictam emit-tere plantam. *Gol.*
- اغتيال *aghser*. a. 1) part. Colore pulvereo prædita res. 2) *Lens palustris.* 3) Plebejus homo. *Wan.* 4) n. f. Leo. 5) Turba ho-minum. 6) Minæ. *Gol.*

اغثم *aghsem.* ۲. 1) *part.* Plus albedinis, quam nigredinis in se continens *coma.* Wan. 2) *n. f.* Capillus talis, crinesve. *Gol.*
 اغج *aghağ.* ۲. *n. f.* Arbor. *V.*
 اغجغز *aghğighaz.* ۲. *n. f. dim.* Reticulum. *Reticiola.*

اغداد *yghdād.* ۲. *V.* [4. *اغداد*] 1) Peste corripī, aut laborare *camelitem.* 2) Peste laborantes habere *camelos.* 3) Iratum, ira in aliquem percitum esse. *Wan.*

اغدار *aghdār.* ۲. *n. f. pl. a* *غدر* *ghadr.* Perfidiae, fraudes. *Inganni, torti. Ik.*

اغدار *yghdār.* ۲. [4. *اغدار*] 1) Destituere, relinquere. 2) Reliquum facere. *Gol.* 3) Obscuram esse noctem. *Wan.*

اغداف *yghdāf.* ۲. *V.* [4. *اغداف*] 1) Laxare, ac demittere in faciem *velum* seu *calyptram* suam. *Wan.* 2) Dimittere *retia* in *avem.* 3) *noctem* Extendere *operimentum,* i. e. *tenebras.* 4) Exstirpare *præputium.* 5) Coire *cum muliere.* *Gol.*

اغداف *yghdāk.* ۲. *V.* [4. *اغداف*] *Copiosam esse pluviam.* *Gol.*

اغدایي *aghdājī.* *Hyacinthus gemma.* *An.*
 اغدیره *aghdiret.* ۲. *n. f. pl. ab* *غدير* *ghadir.* *Stagna.*

اغدیش *yghdış,* *اغدیج* *yghdyğ,* *communiter* *اغدیج* *igdiğ.* ۲. *n. f.* *Cantherius,* equus castratus. *Cavallo castrato.*

اغدیدان *yghdidān.* ۲. *V.* [12. *اغدیدان*] 1) Longam, & profusam esse *comam.* 2) Virere præ copia humoris *plantam colore* in *obscurum vergente.* *Wan.*

اغدیجه *aghdyje.* ۲. *n. f. pl. a* *غذا* *ghydā.* *Cibi, victus. Cibi, vivande.* *کیمیت اغدیجه* *Kiemijeti aghdije.* *Qualitas ciborum. Qualitā de cibi.*

اغذاز *yghzāz.* ۲. *V.* [4. *اغذاز*] 1) Accelerare *incessum.* *Wan.* 2) Suppurare *vulnus.* *Gol.*

آغر *āgher.* ۲. *n. f.* *Puteus arefactus ita, ut hinc inde aqua residua manserit.* *Ferh.*

آغر *āghyr.* ۲. *adj. & n. f.* *ثقیل* *sakyl.* ۲. *اگران* *girān.* ۲. 1) Gravis, ponderosus. 2) Ponderus. 3) Pretiosus. *Pesante, grave, ponderoso, prezioso.* *کیمسه آغر او* *Kimseje āghyr.* ۲. *انگتمک* *ingitmek.* *رنگیده* *rengide.* ۲. *سکلت ویرمهک* *syklet wirmek.* *Gravem, molestum esse alicui, aggravare, molestiam adferre. Effer di peso ad alouno, aggravare, travagliare.* *آغر آغر* *āghyr āghyr.* *Graviter, ponderose. Congravità, e lertezza.* *آغراوتی* *āghyr oty.* *پیره اوتی* *pire oty.* *Agrimonia. Egremonia, inguinaria.* *آغر باشلو* *āghyr baslū.* *Gravis. Grave, sodo.* *آغر دیرنجی* *āghyr teprenği.* *بطی حرکت* *betyjul hare-*

Ket (*ع* *vul. minus honeste* *کوتلو* *āghyr götlū*) *Lentus, cunctabundus, tardus, tardum mobile. Lento nelle sue cose.* *آغر بسان* *āghyr basan.* *Incubus, ephialtes. Incubo.* *آغر بصر* *āghyr basar.* *Ephialte, seu incubo laborans. Travagliato dall' incubo, آغر بهایه* *āghyr behāje kiesmek.* *Taxare ad magnum lytrum. Tassare ad una grossa ranzone.* *آغر بهالو* *āghyr behālū.* *Pretiosus, carus. Di gran prezzo, caro.* *آغر بهالو او* *āghyr behālū o.* *Pretium invalescere, & carum esse. Rincarire, & effer caro.* *آغر دلیلو* *āghyr dillū.* *Tardus lingua, seu in loquendo. Tardo, lento nel parlare.* *آغر طاغ* *āghyr dagh.* *Mons Gordicæus, vel Aarat in Armenia, ubi constitit arca Noe. آغر یوکلو* *āghyr iūk-lū.* *Grave pondus portans, valde onustus. Carico con grave soma. پر متقال حلال یکرکدر* *bir miskāl hālāl iegrek-tūr bir dagh āghry hārāmden.* *Præstat una uncia legitime acquisitæ rei pondere monti æquivalente illegitime acquisitæ. E meglio un grano di bene legitimo, ch'il peso d'una montagna di mal acquistato. Prov.*

آغر *āgherr.* ۲. *part.* 1) Candidus. 2) Candidam in fronte maculam habens equus. *Wan.* 3) Meritis & virtute conspicuus. 4) Barba totam fere faciem tegens. 5) Vehementer fervens dies. *Gol.*

آغرا *yghrā.* ۲. *V.* [4. *آغرا*] 1) Impellere *canem.* *Wan.* 2) Excitare inimicitias inter aliquos. *Gol.*

آغرا *yghrā.* ۲. *n. f.* *Impulsus, instigatio, concitatio. Stuzzicamento, impulso. Ik.* *آغراسی ایله* *ighrāsī ile.* *Impulsu ejus. Ad instigatione sua. جنکه تحریض و آغرا ایلدی* *ğenge tahryzu yghrā eiledi.* *Concitavit, instigavit ad bellum. Gl' inanimò, istigò alla guerra. Sa.*

آغیر *āghirrā.* ۲. *part. pl. a* *غیر* *ghair.* *Inexpertus homines. Wan.*

آغراب *yghrāb.* ۲. *V.* [4. *آغراب*] 1) Peregrinum evadere. 2) Rem peregrinam asferre, aut facere. 3) Implere *utrem.* *Wan.* 4) Ingravescere & vehementi dolore corripī. *Gol.*

آغراد *yghrād.* ۲. *V.* [4. *آغراد*] *Modulari, reciprocata inlectere vocem. Cantare con passaggi. Gol.*

آغرای *āghrār.* ۲. *part. plur. a* *غرای* *ghyrr.* *Inexpertus, imperiti. Wan.*

آغرای *yghrār.* ۲. *V.* [4. *آغرای*] *Non rite, attentive peragere رکوع* *rūkū, vel سجود* *sūgiūd* in *precatione. Gol.*

آغراس *āghrās.* ۲. *n. f. pl. a* *غراس* *ghyrs.* *Membranae cum fetu exeuntes. Gol.*

اغاج *yghrās*. [4. a غراس] 1) *Plantari jubere*. 2) *Plantare arborem. Piantare.*

اغراض *aghrāz*. a. n. f. pl. a غراض *gharāz*. 1) *Pulli afinorum. Wan.* 2) *Proposita, scopi. Intenzioni, mire.*

اغراض *yghrāz*. a. V. [4. a غرض] 1) *Implere vas.* 2) *Non penitus implere. Gol.* 3) *Tædio, & molestia afficere. Wan.*

اغراف *yghrāk*. a. V. [4. a غرق] 1) *Submergere.* 2) *Implere calicem.* 3) *Trahere arcum. Wan.* 4) *Se immittere & permiscere equis equam.* 5) *Præterire eos.* 6) *Totum spiritum colligere ac distendere ad ruditum.* 7) *Totum distinere visum spectantium mulierem, & ad se pertrahere. Gol.*

اغراف *yghrāk*. p. n. f. 1) *Submersio.* 2) *Exageratio in laudatione. Ferh.*

اغرام *yghrām*. [4. ab غرم] 1) *Mulctare.* 2) *In exitium conjicere.* 3) *Deditum, cupidumve efficere. Wan.* 4) *Cupidum rei, deditumque ei esse. Gol.*

اغربة *aghrībet*. a. n. f. 1) *pl. a غرب ghorb. Lacrymarum fluctus.* 2) *plur. a غراب ghyrāb. Acies gladiatorum.* 3) *plur. a غراب ghrāb. Corvi. Wan.*

اغرة *aghyrrēt*. a. n. f. pl. a غرار *ghyrār. Acies gladiatorum. Wan.*

اغرتف *aghartmak*. t. V. *Dealbare. Vide اغارتف.*

اغرتف *aghyrtmak*. t. V. *tewgīr* توجيع. *Dolorem inferre, dolore afficere. Far dolere.* 1) *باش aghyrtmak. Molestum esse. Importunare, romper la testa.*

اغرده *agharde*. p. n. f. *Vestis angusta. Ferh.*

اغرسطس *aghyrūstys*. a. n. f. *Gramen. Gol.*

اغرسف *aghyrsak*. f. *اغرسف aghyrsak. Verticillum. Verticolo.*

اغرف *aghrēl*. a. part. i. q. 1) *اغرف aghrēl. Commoda, & bonorum abundans via.* 2) *Latus proventu annus.* 3) *Præputiatus, non circumcisus. Gol.*

اغرف *aghyrlyk*. t. n. f. 1) *Gravedo, gravitas. Peso, carico.* 2) *Impedimenta. Bagaglio.* 3) *Donā pec. nuptialia. Presenti, & contradote.*

اغرف *aghyrlamak*. t. V. *pro كونقلامت konuklamak* و *بغشلامت baghyślamak. Muneribus, aliisque rebus onerare, aut honorare, ut in nuptiis fit, seu ante nuptias. Donare, presentare, onorare.*

اغرف *aghyrlanmis*. t. part. pass. 1) *Onustus.* 2) *Honoratus muneribus.*

اغرف *agharmak*. t. V. *Albescere. V. اغارمف.*

اغرف *aghyrmak*. t. V. *Dolere. Dolere, far male.* 1) *باشم اغرف basüm-aghyrūr. Caput mihi doler. Mi duole la testa.*

اغرف *aghyrmak*. t. V. *pro انكرفم an-ghyrmak* و *باغرفم ba-ghyrmak. Rudere. Ragghiare.*

اغره *aghre*. p. n. f. 1) *Morbus, seu vitium, quod in ungulis oritur.* 2) *Lichen, impetigo.* 3) *Circulus circino descriptus. Ferh.*

اغره *ughre*. p. n. f. 1) *Tumor quidam carnosus glandularum sine dolore in hominum pecudumque corporibus. Ferh.* 2) *Morbi species.* 3) *Bubo.* 4) *Struma.* 5) *Omne nodum in corpore tuberculum. Cast.*

اغري *aghrā*. a. comp. *Pulchrior, elegantior.* 1) *بو وضع اول عملدن اغري بيدر bu wax ol æmelden aghrāmīdūr. Num hæc actio, illo facto est pulchrior. Forsi questo fatto è più bello di quell' altre azioni. Sa.*

اغري *aghry*. t. n. f. *Dolor. Dolore, male.* 1) *قرن اغريسي karn aghrysi. Dolor, & tormina ventris, aut dolor colicus. Mal di ventre, colica. Est forma maledicendi strepitum facienti q. dicant. Tibi accidat dolor ventris colicus, aut tormina ventris. Ti venga la colica.* 2) *ايچ اغريسي ic aghrysi. Diarrhœa, dysenteria. Flusso del corpo & dolor viscerum, & dolor intimus. باش اغريسي bas aghrysi. Cephalalgia. Dolor di testa.* 3) *بيل اغريسي bil, seu bel aghrisi. Lumbago. Dolor de' lombi.* 4) *جان اوک اغريسي giān ewün- (pro ewinün-) aghrysi. Cardialgia. Mal di cuore.* 5) *كوز اغريسي kuz aghrysi. Dolor oculorum, Lippitudo. Mal di occhi.* 6) *ديش اغريسي dis aghrysi. Odontalgia, dolor dentium. Dolor, mal di denti.* 7) *يورك اغريسي iürēk aghrysi. Dolor ventris, diarrhœa. Mal di ventre & dolor cordis.* 8) *كچدي aghrīsi gēcty. Abiit dolor. Gli è passato il dolore.*

اغري بوز *aghrīboz*. t. n. prop. *Ejubea. Negro-ponte. Dschih. num.*

اغري بوز *yghryz*. a. n. f. i. q. *غري بوز ghrībz*. 1) *Flores palmæ.* 2) *Omnis recens albus fructus. Wan.*

اغز *aghz*, seu *aghyz*. t. n. f. *دهن dihen* p. fam. a. 1) *Os.* 2) *Orificium. Bocca, orificio, apertura.* 1) *اغز بوز aghyzy būiuk, Bucco. Chi ha la bocca grande.* 2) *اغز اوتني aghyz oty. Pulvis pyrius optimus. Polvere finissima.* 3) *اغز aghyz gēwābi, & اغز دن aghyz dan gēwāb. Oretenus dicendum. Proposta, o risposta à bocca.* 4) *اغز دن هر نه که سپارش aghyz dan herneki sipāris eilemis isen-üz huzürü-müzde*

müzde takrîr eilemistür. Exposuit nobis, quidquid illi ore tenus exponendum mandaveratis. *Ci hà esposto quanto gli avevate ordinato di dirci à bocca.* Ll. *ایکی یول اغزی* iki iol aghzy. Bivium. *Imbocatura di due strade.* اغزی *دورت یول اغزی* dört iol aghzy. Quadrivium, compitum, ita etiam Pera. suburbium *Constaninopoleos, ubi legati exteri habitare solent, dicitur: Quattro strade* اغزی قوقوسی *aghzy kokusi.* Fætor oris. *Puzza di bocca.* اغزی قوقر *aghzy kokar.* Grave olet ei os. *Gli puzza la bocca.* اغزی اچوب طورمف *aghzy ni aciüp durmak.* Stare ore patulo. *Star con la bocca aperta.* الم ارقه سیلم اغزه *elüm arkasy ile aghzyre urdüm.* Obversa manu colaphum ori ejus inpegi. *Gli hò dato un roverscio di mano sù la bocca.*

اغزی *aghzy. . n. f.* 1) Ornatus argenteus, quo munitur orificium vagina frameæ. *La guarnitura d'argento d'una sabla sotto la croce.* 2) pro اغوز *aghuz.* Colostrum.

اغزا *yghzā. . n. f.* [4. ab اغزو] 1) Ad expeditionem bellicam & pugnam impellere ac mittere. 2) Moram solvendi debili concedere. 3) Difficuler concipere *camelitim.* *Wan.* 4) *Intrans.* expeditionis, & pugnae susceptæ ergo absentem maritum habere *mulierem.* *Gol.*

اغزار *yghzār. . n. f.* [4. ab اغزر] 1) Abundare lacte *camelitem.* *Wan.* 2) Multiplicare, copiose præstare *beneficia.* *Gol.*

اغزاز *yghzāz. . n. f.* [4. ab اغز] 1) Multis, durisque spinis præditam esse *arborem.* 2) Difficuler mulgeri posse *vaccam.* *Gol.*

اغزال *yghzāl. . n. f.* [4. a اغزل] 1) Nendi ergo in orbem torquere *fusum.* 2) Pululum habere *dorcadem.* *Wan.* 3) Operam carmini amatorio dare *ghæzel, dicto.* 4) Amorem, amatoriae ostendere ac præ se ferre. *Gol.*

اغزان *aghzān. . n. f. pl. a* اغزن *ghæzen.* Cancres.

اغزل *aghzel. . n. f.* 1) Familiaris, dono conversationis excellens. *Wan.* 2) Amatorio fermone, carmineve præstans. *Gol.*

اغزلق *aghzylyk. . n. f.* Orificium, os. *Bocca.* اغزلقی طاتلو *aghzylyghy tatlı.* Suavis est oris, seu loquelæ. *Ah.*

اغزلو *aghzyllü. . n. f.* Habens os, aut orificium. اغزلی اچوق *aciuk aghzyllü.* Propatuli oris, & orificii. *Largo di bocca.*

اغسا *yghsā. . n. f.* [4. ab اغسی] Obscuram esse *noctem.* *Gol.*

اغساف *yghsāf. . n. f.* [4. ab اغسف] Per tenebras incedere. *Gol.*

اغساف *yghsāk. . n. f.* [4. ab اغسف] 1) Nec

tem tenebrosam esse. 2) In tenebris versari. *Gol.* 3) Precationem in feram vesperam extrahere *praconem.* *Wan.*

اغستن *āgāsten. . n. f.* Implere aliquid coacte. *Ferh.*

اغسرفمف *aghysyrmak. . n. f.* Sternutare. *Stranutare.*

اغسرفمف *aghysamak. . n. f.* Claudicare. *Vide* اغسرفمف

اغشا *yghsā. . n. f.* [4. ab اغشی] 1) Ferre alicui aliquid. 2) Operire aliquem *pec. tenebris noctem.* *Wan.* 3) Facere, ut de improvviso superveniat, aut ut tangat. 4) Tegi. 5) Syncopen pati. *Gol.*

اغشتانیدن *āghyštānīden. . n. f.* transit. ab اغشتن *āghyšten.* Madefacere.

اغشتن *āghyšten. . n. f.* نم چکوب یوشمف *āghyšten. . n. f.* nem çeküp iumaşmak, nemkin ol. 1) Macerari, mollescere. 2) Subigendo emolli. *Ammolisi per umiditā.* 3) طوغرمف *doğhramak* Concidere. *Tagliar minuto.* 4) Interere panem in aquam. 5) Subigere *massam.* 6) Torpescere, ut membrum *convulsione.* 7) Marore affici, contristari. *Ferh. Cast.*

اغشته *āghyste & aghyste. . n. f. part.* Maceratus. 2) Madefactus aqua, aliove humore, vel re. 3) Mistus, permistus. 4) Instigatus. *Ammollito, bagnato, meschiato, impastato.* *Ferh.* اغشته خون و خاک *āghysteī chūnū chāk oldylar* اغشته *āghysteī chūnū chāsāk oldylar.* Pulvere ac sanguine conspersi, coinquinati sunt. *Sæ. Furono fatti massa (pasta) di sangue, e di terra.* *Br.*

اغشک *āghæsek. . n. f.* Granum terebinthinum. *Cast.*

اغشی *āghsā. . n. f. part.* Capite albus, reliquo corpore niger *equus.* *Wan.*

اغصاص *yghsās. . n. f.* [4. a اغص] 1) In faucibus præfocare cibo potuve. 2) metaph. Angi marore, aliave re. *Gol.*

اغصان *aghsvān. . n. f. pl. a* اغصن *ghusn.* بوداقلر *budakler. . n. f.* Rami. *Rami.* *Wan.*

اغصان *yghsvān. . n. f.* [4. a اغصن] Magnis acinis esse, iifve augeri *botrum.* *Gol.*

اغصن *aghsvān. . n. f. part.* Albo in cauda distinctus *bos taurusve.* *Gol.*

اغضا *yghzā. . n. f.* [4. a اغزو] 1) Contrahere, prope invicem admoveere *palpebras.* 2) Obscuram esse *noctem.* *Wan.* 3) Avertere ab aliquo visum. 4) Valde amarum esse. 5) Præ amaro rei sapore vultum contrahere. *Gol.*

اغضاب *yghzāb. . n. f.* [4. ab اغضب] *کاکیتماک* *kakytmak. . n. f.* اوکلندرمة *ökkelendürmek.*

Ad iram provocare, ira accendere. *Irritare, incitar' a sdegno.* نېچه دروغ بي فروغله ¶ nice dli-rūghy bī fūrūgh ile sähī yghzāb we kælbinī plir tāb idūp. Compluribus absurdis mendaciis regem ad iram provocavit. *Con una mano di bugie spropositate mossè a sdegno il re, e gli accese il cuore di colera. Eb.*

اغضان aghzāden. p. V. Invertere. *Cast.* 1) [غضف] aghzāf. a. V. [4. a] Obscuram, & atram esse noctem. *Wan.* 2) Ramis luxuriare palmam. 3) Deteriores ferre fructus palmam. 4) Pluviam minari, seu promittere caelum. 5) Molle esse gossipium. *Gol.*

اغضان yghzān. a. V. [4. a] Diu, & quasi continue pluere caelum. *Wan.*

اغضب aghzāb. a. part. 1) Aures inflectens canis. *Wan.* 2) Quod inter pudenda est. 3) n. f. Femur. 4) Inguen. *Gol.*

اغضلال yghzilāl. a. V. [11. a] 1) Abundare frondibus arborem. *Wan.* 2) Madidum esse. *Gol.*

اغطا yghtā. a. V. [4. a] 1) Diffundere ramos arborem. 2) Humorem in se recipere vitem. *Gol.*

اغطاش yghtās. a. V. [4. a] 1) Obscuram esse noctem. 2) Tenebricosam efficere noctem. *Wan.*

اغطش aghatās. a. part. fam. غطشا ghatsā. Visus infirmitate laborans. *Gol.*

اغطف aghatāf. a. part. Commoda vita. *Gol.*

اغطية aghatyjet. a. n. f. pl. a غطا ghytā. Operimenta. *Gol.*

اغفا aghfā. a. n. f. pl. a غفا ghafā. Loliae. *Zizanie. Gol.*

اغفا yghfā. a. V. [4. a] 1) Dormire in stramine areae. *Wan.* 2) Furfuribus abundare triticum. *Gol.*

اغفار aghfār. a. n. f. pl. a غفر ghufr. Fœtus rupicaprarum. *Wan.*

اغفار yghfār. a. V. [4. a] 1) Tegere, obtegere. 2) Plantam رمت rims, dictam producere lacrymam مغفور mughfūr, vel مغثور mughsur, dictam. 3) Maturescen-tes dactylos habere palmam. *Gol.*

اغفال aghfāl. a. n. f. pl. a غفل ghuf. Deserta via carentia. *Wan.*

غافل ااغفال yghfāl. a. V. [4. ab] غافل ghāfil e. ¶ ol. t. 1) Facere, ut quis negligat, incuriose prætermittere. 2) Per socordiam supersedere. 3) Nulla insignita relinquere jumenta. *Wan. Trascurare, ¶ far trascura- Part. I. Tom. I.*

rare. ¶ طرفکردن اغفال اولنوب tarāfūn ūzden yghfāl olunup. A vobis neglectum est per socordiam. *E stato da voi trascurato. Ll.*

اغفر aghfer. a. part. i. q. اعمل œhmel. a. Facilius sordes ferens, seu aptior non admit- tendis iis vestis, i. e. quæ minus facile in- quinatur. *Gol.*

اغفیرار yghfirār. a. V. [11. a] Villosum esse pannum. *Wan.*

اغل āghyl. p. n. f. Caula. *Ferh.*

اغل aghyl. p. n. f. Limus intuitus. *Sguar- do bieco. Ferh.*

اغلا yghlā. a. V. [4. a] 1) In altum excrescere herbam. *Gol.* 2) Caram, magni pretii efficere rem. 3) Pretium rei augere. 4) Bullire facere ollam. *Wan.*

اغلاء yghlāet. a. n. f. unit. Ebullitio una, & levior. *Gol.*

اغلاس yghlās. a. V. [4. a] 1) In- gredi tenebras extremæ noctis. 2) Eo tem- pore esse, aut facere aliquid. *Gol.*

اغلاط yghlāt. a. V. [4. a] Conjice- re in errorem. *Wan.*

اغلاط yghlāz. a. V. [4. a] 1) Duro & aspero excipere sermone. 2) Grossum comperire pannum. *Wan.* 3) In terram sa- lebrosam descendere, ibive subsistere. *Gol.*

اغلاف yghlāf. a. V. [4. a] Recon- dere in thecā vel vagina aliquid. *Porre nel fodro, o guaina. Gol.*

اغلاف aghlāk. a. n. f. pl. a غلق ghalk. Instrumenta, quibus clauduntur portæ, ferræ, vectes, obices. *Ordigni-da ferrar le porte.*

اغلاف yghlāk. a. V. [4. a] 1) Claudere portam. *Wan.* 2) Nimio onere fauciare cameli dorsum, ut curari nequeat. *Gol.*

اغلاف yghlāk. a. n. f. 1) Occlusio portæ. 2) Difficultas. 3) Obex. *Il ferrar della porta, ¶ difficultà, ostacolo.*

اغلال aghlāl. a. n. f. 1) pl. a غل ghull. Juga. *Giogi.* 2) pl. a غلال ghālel. Aquæ fluentes.

اغلال sezwārī aghlāl. Apti ad ju- gum. *Abili al giogo. Ik. Tef. سلاسل selāsūli aghlālden yt- lāk itti.* Liberavit a vinculis eos & catenis. *Sæ. Li liberò da ceppi, e catene. Br.*

اغلال yghlāl. a. V. [4. a] 1) De- fraudare, perfide agere. 2) Fruges, & le- gumina proferre agrum. 3) Maturum ejus- modi proventum habere agricolam. 4) Ta- lem commeatum suis advehere. 5) Herbas غلان ghullān, dictas producere vallem. 6) Defigere, rectaque intendere visum. 7) Mac- tati animalis pellem nimis valide detrahere, *Kkk*

ut relinquat adhaerentem ei carnis partem. Wan.

اغلام *yghlām. a. V. [4. a غلام]* Ad venerem incendere. *Gol.*

اغلب *aghleb. a. compar. fem. غلبا ghalbā.*
1) Superior, viribus praevalens. *Superiore; più gagliardo. Wan.* 2) Crassa praeditus cervice. 3) Magnus sublimiorque collis. 4) Eximia, & potens tribus. 5) Densis arboribus hortus, pomarium. ¶ الاغلب *el-aghleb: leo. في الاغلب fil-aghleb: Ut plurimum:*

اغلبت *aghlatmāk. i. V. كرياتيدن girjāniden. p. Ciere lacrymas, ad fletum movere. Far piangere.*

اغلبت *aghlasmak. i. V. recip. Complo-rare, simul flere. Piangere insieme.*

اغلاظ *aghlaẓ. a. compar. Crassior, grossior; spissior. Più grosso. ¶ نغو اغلاظ negwi agh-lāẓ. Excrementum crassius. Bob.*

اغلف *aghlef. a. part. fem. غلفا ghalfā. pl. غلف ghulf.* 1) Praeputiatus, non circumcisus. 2) Vaginae aut thecae inditus, eaque reconditus ensis, arcus. *Gol.* 3) Metaph: crassum cor, q. stoliditate, & vitiis tectum. *Wan.* 4) Intonsus, nec pascenti ulli tactus animali campus. 5) Bonis affluens amplaque vita. 6) Proventu abundans ac laetus annus. *Gol.*

اغلف *aghlyk. i. n. f. 1) Sepimentum, septum, septa. 2) Impluvium. Chiusa, recinto di reti. Et hinc f. vul. اولي awli quod V.*

اغليمت *aghlimet. a. n. f. pl. a غلام ghulām. Adolescentes. Gol.*

اغلميش *ughulmīs. p. n. p. Nom. viri ex captivo facti regis, qui dynastiae Atabegjorum adnumeratur. Lub. tew.*

اغلامك *aghlamak. i. V. كيرستن giristen. p. Flere, plorare. Piangere, lagrimare.*

اغلن *aghlen. p. n. f. 1) Instigatio ad bellum, & inimicitias. 2) Nomen celebris cujusdam principis ex affinitate Timurlenki. Ferh.*

اغلنتي *yghlinta; اغلنتا yghlinsā. a. V. [26. a غلت]* Superiorem esse, vincere aliquem vi, percussione, convitiis. *Wan.*

اغلوچ *ughlūg. a. n. f. Ramus tenerior, virgultum. Gol.*

اغلوطات *ughlūtāt. a. n. f. plur. اغلوطة ughlūtāt, اغلپت eghālyt. 1) Quaestio errori, vel reprehensioni obnoxia. Wan. 2) Hallucinatio, solacismus, locutio barbara. Errore, barbarismo. Ik.*

اغلي *aghli; erronee pro اغل aghyl. i. n. f. Septum ovium. Ferh.*

اغليلاب *yghlilāb. a. V. [11. a غلب]* Prae ira furere. *Wan.*

اغم *egham. a. part. Promissos, multosque in fronte, vel occipite habens crines. Wan.*

اغما *aghmā. a. n. f. pl. a غمي ghāmā. Suprema operimenta domus. Gol.*

اغما *yghmā. a. V. [4. a غمي]* 1) Obscurum sermonem loqui. *Wan.* 2) Deficere, deliquium animi pati. *Gol.*

اغماد *aghmad. a. n. f. pl. a غمد ghymd. Vaginae. Gol.*

اغماد *yghmad. a. V. [4. a غمد]* In vaginam immittere gladium. *Wan.*

اغمار *aghmar. a. part. pl. a غمر ghumr, غghumer. Rudes, indocti, inexperti viri, catini parvi.*

اغماز *yghmāz. a. V. [4. a غمز]* 1) Obtrectare, detrahere. *Gol.* 2) Deservescere calorem solis. *Wan.*

اغماض *aghmaẓ. a. part. Aequabilior, & depressior locus. Wan.*

اغماض *yghmaẓ. a. V. [4. a غمض]* 1) Contrahere oculum. 2) Negligentem esse in commercio. 3) In mercatura diminuere pretium rei venditae. *Wan.* 4) Acuerē, extenuare aciem gladii. *Gol.*

اغماض *yghmaẓ. a. n. f. 1) Nictatio. 2) Conniventia. Connivenza, dissimulazione.*

جترابندن اغماض و استیصالندن اغراض ¶ *gerāiminden yghmaẓ we istysālinden y'rāz itti. A delictis ejus oculos avertit, seu dissimulavit culpam ejus, & a perditione ejusdem abstinuit. Sa. Rivoltò la faccia dalle colpe di quel Prencipe, e dalla di lui rovina. Br. صدور ایدن جریبده عظیمدن*

sudūr iden gerimeī āzymden yghmaẓ būiūrylmāsine müte-keffil olurūz. Sa. Vades fumus, fore ut praeteritarum culparum magnarum indulgenter obliviscatur. Vi assicuriamo, che si scorderà delle colpe vostre passate, quantumque siano gravi & enormi. Sa. Br. اول بيك

جانبندن اغماض و اكا نغضدن اغراض اتدي ol beg giānibinden yghmaẓ we an-a tā-ārruzden y'rāz itti. Dissimulavit cum illo principe, seque ab eo molestando continuit. Sa. Ri-

voltò la faccia dà quell' accusa, e lasciò di molestare quel prencipe. Br. بويلا اغفال

böile yghfālū yghmaẓ. Talis negligentia, & conniventia. Una tale trascuragine, è connivenza Ll. ظهور ایدن شقاوتلرینه

zuhūr iden sekāwetleri-ne ygmāz y'ājn olūnmaghyle. Eo quod illorum excessibus connivendo, dissimuletis. Per-

mostrar-

mostrarsi connivente alle loro efforbitanze Ll. اغراض دین اولند قچه بونک اوتنه سی فنیایه وارر yghmāz̄y ājn olundukce bunun-ötefi fenājewarūr. Quo magis, aut si ulterius conniventia, & dissimulatione utemini, exitus tendet in malum. Dal tanto dissimulare non può riuscire niente di buono Ll. اغراضدن کلک yghmāzdan gelmek. Connivere, dissimulare. Usar connivenza, dissimulare.

اغباط yghmāt. s. V. [4. a غط] pro اغباط yghbāt. Perseverare, & continuo iihærere alicui febrim. Wan.

اغمام yghmām. s. V. [4. a غم] 1) Valde fervere diem. Wan. 2) Nubilosum esse caelum. Gol.

اغمیرا aghmirā. s. n. f. pl. ā غمیر ghāmīr. Herbæ. Gol.

اغص aghmās. s. part. Sordibus oculi اغص ghamās, dictis laborans. Gol.

اغماک aghmak. t. V. 1) Pergere ulterius. 2) Ferri in altum, ascendere volando. Pafsarc; ò spingeri in alto, salire volando.

اغهن aghen. s. part. 1) Per nares loquens. 2) Herbis abundans vallis. Wan.

اغنا yghnā. s. V. [4. a غنی] اغنا ghānā. 1) Ditare. 2) Contentum reddere. Arricchire, non lasciar aver bisogno.

اغنام aghnām. s. n. f. pl. a غنام ghānem. Oves: Pecore. Sæ.

اغنان yghnān. s. V. [4. ab inusit. غن] 1) Muscarum susurro resonare vallem. 2) Virentem, & herbosam esse vallem. Gol. 3) Impleri utrem. Wan.

آغند aghænd. p. part. i. q. آگنده āgen-de. Plenus, infartus. Cast.

آغندن aghænden. p. V. pro آگندن āgerden. Implere, infarcire. Ferh.

آغنده agheride. p. part. Plenus, infartus. Ferh.

اغنییا aghniyā. s. part. pl. ā اغنی ghānī. Divites. Ricchi. اغنییا و فقرا aghniā wū fukarā. Divites, & pauperes. Poveri, & ricchi. Sæ. اغنییا روزگار aghniyā ruzigār. Divites mundi. Li ricchi del mondo. Ik.

اغنیة ughnijet. s. n. f. pl. اغنی ghānī. Cantilena, modulatio, certusque cantandi modus musicus. Canzone; cantata. Wan.

اغو agho. t. n. f. 1) pro اغا aghā. Dominus. 2) In his confiniis. Frater natu maximus (Soror autem maxima vocatur ابوله abūla.)

اغو aghu. t. n. f. اغه semm زهر zehr. p. t. Venenum, toxicum, virus. Tossico, veleno.

اغوا yghwā. s. V. [4. a غوی] یولدان چقرمک axdyrmak ازدرمک çikarmak. t. 1) Seducere, in errorem inducere, decipere. Sedurre; far smarrir; sbagliar la strada, ingannare. Acht. 2) usitate. Tentatio, instinctus, aut suggestio tam diaboli, quam mali hominis. Tentazione, istinto. Ll. Sæ. اغوالری seitānün-yghwāleri. Tentationes, suggestiones diaboli. Tentazioni, suggestioni, istinti del demonio. اول فتنه انکیزلر اغواسیله ol fitne engizler yghwāsiile. Instinctu, instigatione illorum seditiosorum. Sæ. Ad istigazione di quei sediziosi. Br. اغوا ygwā s. pro قندرمک kyn-dyrmak. t. Tentare, suggerere, invitare ad malum, instigare. Tentare, suggerire; stuz-zicare, persuader il male.

اغوار aghwār. s. n. f. pl. ā غوار ghār. Spelunca, latibula; caverna. Caverne, spelonche, tane. Ik.

اغواط aghwāt. s. n. f. pl. a غواط ghājyt. Excrementa alvi. Wan.

اغوال aghwāl. s. n. f. pl. a غول ghūl. & ghuwel. Dæmones hominum voratores, aut sylvestres; etiam calamitates. Spiriti; o demonij, & miserie, calamità. Wan.

اغور aghwer. s. part. In quo fuga, & spoliatio contingit, dies. Gol.

اغور oghūr. t. n. f. Omen. Eb. V. اوغر vel اوغور

اغور aghūr. t. n. f. لبā libā. s. فله fūle p. Colostrum. Il primo latte.

اغوستوس aghostos. t. n. f. ex latino آب آب āb. s. Augustus mensis. Agosto.

آغوش aghūs. p. n. f. قوجاق و قوجاقه āghūs. 1) Amplexus; sinus. 2) Quantum amplexu capi potest, fascis, merges. 3) Servus. Abbracciamento, il seno & una fasciata, bracciata. Ferh. آغوش احوته الدم چکدم āghūsī uchuwwetē aldum, vel cektūm. In amplexum fraternitatis eum admisi. L'ho ricevuto, & abbracciato per fratello. Ik. آغوش āghūs e. vel آغوش کردن āghūs kerdēn. Amplecti, complecti, comprehendere. Abbracciare. Ultima tamen hæc persica usurpantur etiam in passiva significatione.

آغوشیدن aghūsīden. p. V. 1) Macerari. 2) Depsere massam. 3) Amplecti. Abbracciare. Ferh.

اغول aghūl. p. n. f. اغول āghūl. Limus intuitus. Ferh.

اغول aghwel. s. part. 1) Res interitui proxima. Wan. 2) Magis aut quam maxime obruens inopinantem. Gol.

اغولمق aghūlamak t. V. Veneno imbuere, inficere, necare. *Avvelenare, attossicare.*

اغولو aghūlū. t. adj. Venenatus, venenosus. *Velenoso, avvelenato.*

اغهي aghy. n. s. Septum. *Chiusa, recinto.* Tef. V. in اغ غ اغلف

اغيا yghijā. a. V. [4. اغي] 1) Erigere vexillum. *Wan.* 2) Subsistere nubem. *Gol.*

اغيار aghjār. a. part. pl. a غير ghajr. Alii, externi. *Wan.* Aemuli, rivales. *Altri, stranieri, Emoli, rivali. Ik. Sæ. Ll.* [وار] ne jār ne aghjār wār. Neque amans, neque æmulus adest, neque amici, neque externi. *Non vi sono nè amanti, nè rivali, nè amici, nè stranieri.*

اغيار aghjār. a. n. s. pl. a غير ghjyr. Pamina cædis. *Wan.*

اغيام yghjām. a. V. [4. اغيم] Nubilosum esse cœlum. *Wan.*

اغيد aghjed. a. part. 1) Qui dormitans nutat capite. *Wan.* 2) Vacillans teneraque planta. 3) Mollis collo. 4) metaph. Flexibilis indole. *Gol.*

اغيشتن aghyšten. p. V. 1) Macerari. *Ferh.* 2) Pendere. 3) Pendi. *Cast.*

اغيشيدن aghjysiden. p. V. Payere. *Cast.*

اغيل aghyl, اغيل, اغيله aghyle. p. n. s. بقمب göz kuiru-ghy ile bakmak. t. Limus intuitus, obliquus aspectus. *Sguardo bieco. Ferh.*

اغيل aghyl. p. n. s. Septum oviuni. *Cast.*

اغيلمه ughæilime. a. n. s. diminut. irreg. a غايمة ghylnet. Adolescentuli, pueri. *Wan.*

اغين aghjen. a. part. Viridis res. *Wan.*

اف

اف uf, uf. p. t. Interjectio indignantis & fastidientis. *Vah.* [دبک] uf dimek q. *Vah* dicere, fastidire, detestari. *Aver d schifo, detestare. Tef.*

اف eff. a. n. s. Paucitas. *Gol.*

اف iff. a. n. s. 1) i. q. جنب giübn. Puffillanimitas. 2) i. q. آوان awān. Tempus.

اف uff. a. n. s. 1) Præsegmen unguis. 2) Sordes aurium, ac unguium. 3) *juxta alios*

اف uff. Excrementum auris. 4) Festuca ligni vel arundinis. 5) *pro* اف uf. *Vah, phy. Gol.*

افا āfā. p. n. s. Herus. *Cast.*

افات āfat. a. n. s. pl. ab آفت āfet. Perniciæ, calamitates, mala. *Infortunj, rovine, mali. Sæ. Ik.*

افا efāt. a. n. s. unit. Grex pecorum. *Gol.*

اف

افاء ifāet. a. V. [4. افا] 1) Reverti. 2) Mutari. 3) Redire facere, reducere. 4) Concedere *DEUM aliquibus*, ac in potestatem redigere *opes infidelium. Gol.*

افاة ifatet. a. V. [4. افوت] 1) Prætermittere, facere ut fugiat, prætereat. *Wan.*

افاجة ifāget. a. V. [4. اب inusit. افاج] 1) Festinare, currere. *Wan.* 2) Frigere diem. 3) Gregatim mittere ad aquam camelos. *Gol.*

افاحة ifāhæt. a. V. [4. افوح] 1) Odorem diffundere aromata. 2) Sanguinem profundere vulnus. 3) Manare sanguine. *Gol.* 4) Bullire ollam. *Wan.*

افاخة ifāchæt. a. V. [4. افوخ] 1) Prohibere, avertere. 2) Concidere enervatam manum. *Gol.* 3) Crepitum ventris edere hominem. *Wan.*

افاخم efāchym. a. superl. pl. ab افخم efcham. *Maximi. V. افخار*

افاد ifād, افاده ifāde a. V. [4. افيد] 1) Quærere emolumentum. 2) Percipere utilitatem. 3) Dare alteri aliquid. *Wan.* 4) Docere. *Gol. Far profitto, giovare, & insegnare.*

افاد و تصريح ifādü taşryh. Docere, ac demonstrare. *Mostrare, e dimostrare evidentemente. Ik. كلام*

افاده ifādeī kelām. Explicatio verborum, circumlocutio. *Spiegazione delle parole. اولمشدر*

افاده merām olunmüstür. *Expositum fuit intentum. E stato esposto, e notificato l'intento. Ll.*

بو معنای افاده بیوردیلر که bū mānāī ifāde büjürdylər ki. *Hoc ad eum scriptum, intelligendum dedit. Gli scriffe. Sæ.*

باب افاده کشاده اتدی bābi ifādeī küsade itti. *Docendi januam aperuit, cæpit docere. Prese a dar lezzioni. Eb.*

افاده و اعلام ifāde wū ʔlām olunmüstür. *Notificatum est, q. edocti a vobis sumus. Ci avete avvisato, notificato. Ll. V. etiam*

استفاده

افارة ifāret. a. V. [4. افار] Aestuaré, bullire facere. *Gol.*

افاريف efāryk. a. n. s. pl. pl. a فرقة fyrkæt. *Agmina, cætus. Wan.*

افازة ifāzet. a. V. [4. افوز] 1) Victorious reddere. *Wan.* 2) Salvum ac incolumem reddere. *Gol.*

افاصة ifāsat. a. V. [4. اب inusit افاص] 1) Evidenter & clare efferre. *Gol.* 2) Excidere e manu prehensam rem. 3) Ejicere ac spargere urinam. 4) Diductis ab invicem digitis esse manum ob rem comprehensam. *Wan.*

افاض

روان اتسون *efāzæ*. ۲. *In apprec.* *rewān itsūn.* ۱. Secundavit. ¶ افاض الله *efūzallahū.* Secundet, prosperet Deus.

افاضة *ifāzæt.* ۲. *V.* [4. *a* فيض] 1) Implere *vas.* 2) Effundere. 3) *Sagittam* jaculari. 4) Interloqui, interpellare. 5) Cum confluxu, & impetu prouere *homines.* 6) Pergere ab *Arafat monte* ad *Minam.* 7) *Pabulum* ruminando e *stomacho* ejicere *camelum.* *Wan.*

افاضة *ifāzæt.* ۲. *n. f.* 1) Diffusio, divulgatio. 2) Auctio, largito. *Divulgazione, dilatazione.* *Ik.*

افضل *efīzyl.* ۲. *super. pl. ab* افضل *efzæl.* *Præstantissimi, doctissimi. Uomini dotti, virtuosi. Sæ. V.* ¶ در نزد افضل *der nezdi efāzyl.* *Penes, juxta doctores. Appresso li dottii.*

افطير *efātīr.* ۲. *n. f. pl. ab* افطور *ūftūr.* *Fissuræ in naso.*

افاظاة *ifāzæt.* ۲. *V.* [4. *a* فيظ] 1) *Mortem* inferre. *Wan.* 2) *Facere* ut quis redat profundatque *animam suam.* *Gol.*

افاعي *efā-ī.* ۲. *n. f. pl. ab* افعي *ef-ā.* *Serpentes, viperæ. Serpenti, vipere.* *Wan.*

افاف *ifāf.* ۲. *n. f. i. q.* اف *iff.* 1) *Pusillanimitas, timiditas.* 2) *Ignavia.* 3) *Tempus, tempestas.* *Gol.*

افاق *āfāk.* ۲. *n. f. pl. ab* افق *ufuk.* *Horizontes, partes, mundi. Gl' orizonti, parti del mondo, l'universo. Sæ.*

افاقاة *ifākæt.* ۲. 1) *V.* [4. *a* فوق] *Crenam* nervo imponendo ad *jaculandum* aptare *sagittam.* 2) *Inter* duos *mulctus* lac in *uberibus* concipere *camelitem.* *Wan.* 3) *A sterilitate* ad *fæcunditatem* redire *tempus.* 4) *n. f.* *Quies, pec. inter* duas *mulctas.* *Gol.*

افاقاة *ifākæt.* ۲. *V.* [4. *a* فيق] 1) *Convalescere* a morbo. 2) *Ad se* redire ab *ebrietate.* *Wan.*

افاقاة *ifākæt* ¶ افاقاة *ifākæ.* ۲. *n. f.* *Convalescentia, aut reductio* ad *sanitatem* tam à morbo, quam ab *ebrietate, aut mania.* ¶ افاق *ifākæt buldy.* *Convaluit, & crapulam* exhalavit. *Si rifece, si riebbe.* ¶ جاي رجاي خلاص و افاق *giāi regiāi chælāsu ifākæt bulmaktan kal-mistūr.* *Non remansit illi spes salutis q. destitutus mansit spe recuperandæ salutis. Non e rimasta alcuna speranza alla sua salute, al di lui scampo. Sæ.*

افاقى *āfākī.* ۲. *part.* 1) *Horizontalis.* 2) *Horizontale horologium.* 3) *Universale. Orologio orizontale, ò universale.*

افاك *effāk.* ۲. *part. i. q.* كذاب *kexzāb.* *Part. I., Tom. I.*

Admodum mendax, mendacio addictus. Gol.

افاكل *efākil.* ۲. *n. f. pl. ab* افكل *efkel.* *Agmina.* ¶ جاوا بافاكلهم *giāu biefākilehūm.* *Venerunt turmatim. Gol.*

افال *ifāl.* ۲. *part. pl. pauc. ab* افيل *efil.* *Parvi cameli. Gol.*

افام *efām.* *p. n. f.* 1) *pro* فام *fām.* *Color Colore.* 2) *pro* وام *wām.* *Debitum. Ferh.*

افام *ifām.* ۲. *V.* [4. *a* فام] *Ampliare* *felam camelinam.* *Largire. Wan.*

افان *iffān.* ۲. *n. f. i. q.* اوان *ewān,* *seu* ايتان *ejjān.* *Tempus, tempestas. Gol.*

افاني *efānī.* ۲. *n. f. pl. ab* افانية *efānijet.* *Species herbarum.*

افانية *efānijet.* ۲. *n. f. pl. افاني* *efānī.* *Nom. herbæ, quæ cum sicca حماط hamāt dicitur: aliis solanum hortense. Wan.*

افانين *efānīn.* ۲. *n. f. pl. ab* افنان *efnān,* ¶ hoc *pl. a* فن *fenn,* *quod idem est ac* اسلوب *ūslūb.* *Rationes, artes, modi pec. orationis, ¶ rami. Wan.*

افاويج *efāwiġ* ¶ افاويج *efāwiġ.* ۲. *n. f. pl. a* فوج *fewġ.* *Coëtus hominum. Wan.*

افاويه *efāwīh.* ۲. *n. f. pl. a* فوه *fūh.* *Res quævis aromaticæ. Wan.*

افاويك *efāwīk.* ۲. *n. f. pl. a* فيقة *fykæt.* *Aquæ, quibus foetæ nubes iterum atque iterum pluunt. Wan.*

افايك *efīyk.* ۲. *n. f.* *Locus juncturæ cervicis cum capite.*

افايك *efājik.* ۲. *n. f. pl. ab* افيكاة *efiket.* *Mendacia. Gol.*

افايل *efājil.* ۲. *n. f. pl. ab* افيل *efil.* *Parvæ oves. Gol.*

افات *āfet.* ۲. *n. f. pl. افات* *āfāt.* *Noxa, malum. Disgrazia, sventura.*

افت *est.* ۲. *part.* 1) *Camelitis* patiens *admodum, & permanens.* 2) *Camelitis celeris, camelos* suo *sūperans* *incessu.*

افت *ift.* ۲. *part.* 1) *i. q. præc.* 2) *Camelitis* quæ *concepit.* 3) *n. f.* *Portentum.* 4) *Calamitas.* 5) *Res mira.* 6) *Nom. tribus Udelitarum. Gol.*

افاقاة *ūffet.* ۲. *part. i. q.* جبان *ģebbān.* *Pusilli aut nullius animi vir, ignavus. Poltrone.*

افتا *eftā.* ۲. *n. f. pl. a* فتى *fetī.* *Juvenes. Wan.*

افتا *iftā.* ۲. *V.* [4. *a* فتوا] *فتوا ويرمك* *fetwā wirmek,* ¶ *wirdürmek.* 1) *Edocere* *responsò, judicioque* de *veritate* aut *jure rei.* 2) *Resolvere* *casum conscientiæ, legis aut juris propositionem. Wan. Risolvere una questione di legge, o di fede, un caso di coscienza.*

افتا *iftā*. a. V. [فتا 4. a] 1) Excernere *stercus*. 2) Desistere, prætermittere. *Gol.*
افتاد *uftā*. p. part. Cadens. *Cast.* ab افتادن *uftāden*.

شمس گونس t. كونس *gūnes* p. n. f. آفتاب *āfitāb*. p. n. f. *šems* a. 1) Sol. 2) *juxta* کمال پاشا زاده *Ke-māl pāsā zāde nom. compos. ex* آب *āb* mutato *be in* ف *fe*, و تاب *tāb*. i. e. Aqua æstuans. *Ferh.* آفتاب عالمتاب *āfitābī ālem tāb*. Sol mundum illuminans. *Sole risplendente, illuminator del mondo.* *Sæ.* آفتاب عالمسوز *āfitābī ālemsūz*. Sol mundum accendens. *Sole, che brugia il mondo.* *Sæ.* آفتاب پرست *āfitāb perest*. Cultor, adorator solis. *Adoratore del solo.* و Heliotropium q. flos solis.

آفتاب پرست *āfitāb perest*. p. n. f. comp. 1) Heliotropium, *aliis etiam Nymphæ, vul. Nenuphas.* 2) Species lacertæ, *quæ de die solem versus se tenet, dum vero astrum hoc occidit, illuc etiam se vertit.* *Ferh.*

آفتابرو *āfitābrew*. p. n. f. comp. Soli expositus locus, و apricus.

آفتابگاه *āfitābgāh*. p. n. f. comp. Apricus locus. *Ferh.*

آفتاب کردک *āfitāb kerdek*. p. n. f. comp. Chamaeleon. *Ferh.*

آفتابه *āfitābe*, و آفتاوه *āfitāwe* p. n. f. ابريق *brīk* a: مطره *matarā*. t. 1) Gutturium. 2) Poculum viatorium. *Boccale, و borracia.* *Ferh.*

آفتابی *āfitābī*. p. n. f. Umbraculum. *Ferh.*

افتات *iftāt*. a. V. [فات 8. a] 1) Falsa loqui *de aliquo*. 2) Habere sententiā specialem. *Wan.*

افتاح *iftāh*. a. V. [فتح 4. a] Patentia *pillarum foramina habere camelitim.* *Wan.*

افتاد *iftād*. a. V. [فاد 8. a] 1) Assare *carne*. *Wan.* 2) Accendere ignem. *Gol.*

افتادن *uftāden*. p. V. 1) Cadere. 2) Accidere. *Cadere, arrivare.* *Ferh. V.* دوشمک

افتاده *uftāde*. p. 1) *part. pas.* دوشمکش *dūš-miš*. t. Lapsus. *Caduto.* 2) n. f. بلبیل *būlbūl*. Lusciniā. *Rossignuolo.* * *Expres. poet.* افتاده مرد *te-wāzu* eiledi*. t. Humiliavit se coram Deo. *Ferh.*

افتاده لک *uftādelik*. t. n. f. Casus. *Caduta.* افتاده لک *uftādelik hyninde zāhyr oldyler*. Adfuerunt tempore lapsus ejus. *Sæ.* Si trovarono alla caduta sua. *Br.*

افتار *iftār*. a. V. [فتار 4. a] 1) Remissum languidumque reddere, *ut morbus aliquem.* 2) Laxas debilesque habere palpebras. 3) Debili, & obtusiore visu esse. *Gol.*

افتافیا *eftāfijā*, و آفتافیا *āfitāfijā*. p. n. f. Liqueor

vel succus, *qui ex minera emanat, vel ex acetosa expressus.* *Cast.*

افتاف *iftāk*. a. V. [فتف 4. a] 1) Aperire *caelo uti.* *Wan.* 2) Obesiora habere *jumenta, q. pinguedine crepantia.* *Gol.* 2) Venire in locum a pluvia destitutum, *qua rigata sint vicina loca.* *Wan.*

افتالیدن *iftāliden*. p. V. 1) Spargere. 2) Dissipare. *Ferh.*

افتان *iftān*. a. V. [فتن 4. a] 1) Tentare, probare. 2) Ad seditionem commovere. 3) Tentari vexarique malis. 4) Ad inopiam & mentis & bonorum redigi. *Gol.*

افتان و خیزان *uftānu chyzān*. p. part. comp. 1) Modo cadens modo surgens. 2) Diligentior. *Ferh.*

افتانیدن *uftāniden*. p. V. *Transit.* ab افتادن *uftāden*. Prostrernere. *Cast.*

آفتاوه *āfitāwe*. p. n. f. i. q. آفتابه *āfitābe*. Gutturium. *Ferh.*

افتانیدن *uftāniden*. p. V. i. q. افتایانیدن *uftājāniden*. 1) Facere, *vel finire, ut quid cadat.* 2) Conjicere. 3) Ruere. *Cast.*

افتتاح *iftitāh*. a. V. [فتح 8. a] 1) Aperire. 2) Aperire velle. 3) Incipere, auspiciari. *Gol.*

افتتاح *iftitāh*. a. n. f. 1) Inchoatio, auspiciatio. 2) Aperitio. *Apertura, cominciamiento, principio.*

افتتان *iftitān*. a. V. [فتن 8. a] 1) Tentari malis. *Wan.* 2) Probari *qurum igne.* 3) Implicari in seditionem. 4) Seduci. *Gol.*

افتحات *iftihās*. a. V. [فتحت 8. a] Investigare, disquirere. *Gol.*

افتحار *iftihār*. a. V. [فتحر 8. ab inusit.] Pro intentione sua *verba vel sententiam proferre, quam nemo sequitur.* *Gol.*

افتحاص *iftyhās*. a. V. [فتحص 8. a] Disquirere, investigare. *Informarsi.* *Wan.*

افتحال *iftihāl*. a. V. [فتحل 8. a] Eligere cameliti egregium *admissarium.* *Gol.*

افتحام *iftihām*. a. V. [فتحم 8. a] Retinere, inhibere. *Gol.*

افتح *eftāch*. a. part. *foem.* فتخا *fetchā*. 1) Molles *laxasque habens volas & manus plantas.* 2) Tales *digitorum articulos habens, unde de leone dicitur.* *Wan.* 3) Lenis *alis aquila, & quas in descendendo contrahit.* 4) Debilis *obtusiorque visu.* *Gol.*

افتحاح *iftychāch*. a. V. [فتح 8. a] 1) Stertere. 2) Ronchos trahere. *Wan.*

افتحار *iftychār*. a. V. [فتحر 8. a] Gloriari. 2) Magnificari. *Wan.* *Gloriare.* ¶ *In literis Imperatoris Turcarum ad Casarem Augustissimum sequens est titulus* افتحار الامراء *العظام العيسووة مختار الكبراء الفخام في الامة المسيحية*

المسيحيه مصلح مصالحيه جواهر الطائفة التصريحيه
 صاحب اذيان الحشمة و الوقار صاحب دلائل
 المجد و آلا فتخار بالفعل روما امپراطوري اولان
 دوستم يوسفوس ثاني ختمت عواقبه بالخير و الرشاد
 و احسن اليه سبيل الصواب و السداد قبله
*iftychārūl ūmerāil ŷzāmīl ŷsewīje muchtārūl
 küberāil fychāmi fil milletil mesīhīje muslyhu
 māsālyhī gemāhīrīt tāifetin nāsrānīje sāhy-
 bū ezjālīl hāsemetī wel wākār sāhybū de-
 lāilīl meḡdī wel iftychār bil fy^l roma imperā-
 dori olan dostūmūz jūsyfūs sānī chutimet āwā-
 kybūhu bil chāyri wer resād we uhsīne ilejhi
 sebīlus sāvābi wes sedād kybeline. Glorio-
 sissimo magnorum principum in Jesum cre-
 dentium, electo super eminentes potentatus
 populi christiani, compositor, vel arbitro
 negotiorum publicorum, seu rerumpublica-
 rum populi Nazareni, trahenti post se fyr-
 mata multi famulitii, & majestatis, posses-
 sori indiciorum, honoris & gloriæ, moder-
 no imperatori Romanorum amico nostro
 Josepho II. cujus extrema feliciter & saluta-
 riter terminentur, & cui complanetur via
 rectitudinis & salutis. Al più glorioso delli
 prencipi grandi della fede di Giesu, eletto
 sopra li potentati dominanti della nazione
 del Messia, arbitro delle differenze pubbliche,
 che vertono frà li popoli christiani, rivesti-
 to di magnificenza, e di maestà, Signore
 di onore, e gloria, Giuseppe II. Imperatore
 de' Romani nostro amico, il di cui fine sia felice,
 e diretto alla strada di salute. Aut
 prout elegantius quisque reddere poterit,
 aut conabitur, افتخار الآماجد و الآكارم
*iftychārūl emāḡīdī wel ekārim. Honoratissi-
 inorum, ac generosissimorum decus, & glo-
 ria. Il più onorato, e generoso delli ono-
 ratissimi, e generosissimi, titulus ab illis dari
 solitus in scribendo nobilioribus aulicis Aghā
 dictis. افتخار iftychār. e. Gloriar-
 ri. Gloriarī, far gloria. دوستم افكده
*dostlyghūn-le iftychār iderūz. De tua
 amicitia gloriamur. Ci gloriamo dell' ami-
 cizia vostra, la teniamo a gloria.***

افتداه iftidāe. a. V. [8. a فدو] 1) Semet
 redimere. Wan. 2) Redimi. Gol.

افتدستا iftedista. p. n. f. comp. Laus stu-
 penda. Ferh.

افتدن ifteden. p. V. Cadere, pro افتادن
 iftāden. Cast.

افت ديو ifeti dīw. p. n. f. comp. Fissio,
 & scabies labiorum, quæ ex febre proveni-
 re solet. Ferh.

افترا iftirāe. a. V. [8. a فرو] Induere ve-
 stem pellitiām. 2) Falsa proferre. Wan.

افترا iftira. a. n. f. يلان ialan. 1) Ca-
 lumnia imputatio falsa. 2) Commentum.
 Calunnia, avania. افترا iftirā. e. Ca-
 lumniari, falso imputare, fingere, commi-
 nisci mendacium. Calunniare, inventar fal-
 sitā. c. c. d. p.

افتراجي iftirāgi. a. i. n. f. Calumniator.
 Calunniatore.

افتراجيلك iftirāgilyk. i. n. f. Ars, aut
 consuetudo calumniandi. Professione di ca-
 lunniatore.

افتراد iftirād. a. n. f. Missio, legatio.
 Missione, ambasciata. افتراس و افتراد
 التماس و افتراس بلكه ابرام و الحاج اندى
*iltimāsū iftirād bel-
 ki ibrāmū ilhāh itti. Non solum rogavit,
 & rogatum misit, sed solcite institit ac ur-
 sit. Lō pregò, & gli mandò ambasciate,
 anzi lo sollecitò con grand' istanza, e pre-
 mura. Del.*

افترار iftirār. a. V. [8. a فر] 1) Nudari
 dentes ridendo. Wan. 2) Cum gratia, &
 eleganter ridere. 3) Micare fulmen. Gol.

افتراز iftirāz. a. V. [8. a فرز] Segregari,
 discriminari. Discernere. Gol.

افتراس iftirās. a. V. [8. a فرس] 1) Di-
 riperere prædam leonem. Wan.

افتراش iftirās. a. V. [8. a فرش] 1) Hu-
 mi sterni. 2) Conculcare rem. 3) Expandere
 per terram brachia. 4) Loqui, prout
 res ferunt. Wan. 5) Vi erripere bona. 6)
 Legere vestigia alicujus. Gol.

افتراض iftirās. a. V. [8. a فرض] Arri-
 pere occasionem. Wan.

افتراض iftirāz. a. V. [8. a فرض] Obligare,
 debitum imponere. Wan.

افتراط iftirāt. a. V. [8. a فرط] 1) Mori.
 2) Impuberem filium amittere. Wan.

افتراع iftirā. a. V. [8. a فرغ] Exuere
 virginem virginitate. Wan.

افتراغ iftirāgh. a. V. [8. a فرغ] Affunde-
 re aquam sibi ipsi. Wan.

افتراق iftirāk. a. V. [8. a فرق] 1) Se-
 parari. Wan. 2) Cælitus demitti. Gol.

افتراق iftirāk. a. n. f. آيريلك airilyk. i.
 Separatio, secessus. Separazione,
 lontananza. افتراقده hāletī iftirāk-
 te. In statu separationis, & remotionis ab
 amico, cum separantur ab invicem. Nel
 tempo di separazione, trovandosi lontani
 l'un dall' altro. Ik.

افتراكار iftirākār. p. n. f. comp. Calum-
 niator, Calunniatore.

افتراكاري iftirākārī. p. n. f. comp. Ars
 aut consuetudo calumniandi. Arte, o profes-
 sione di calunniatore. Ik.

افترام *iftirām*. a. V. [8. a فرم] Panniculum sibi subdere mulierem ad excipiendam menstrua. *Gol.*

افتصاد *iftysād*. a. V. [8. a فصد] Secare venam. *Wan.*

افتصاص *iftysās*. a. V. [8. a فض] Separare, dirimere rem a re. *Wan.*

افتصاع *iftysā*. a. V. [8. a فصع] 1) Vincere. 2) Detrahare extremam cuticulam. *Wan.*

افتصال *iftysāl*. a. V. [8. a فصل] 1) Ablactare infantem. *Wan.* 2) Transplantare palmam. *Gol.*

افتصال *iftysāl*. a. n. f. 1) Disjunctio, separatio. 2) Transplantatio.

افتضاح *iftyzāh*. a. V. [8. a فضح] Affici dedecore. *Wan.*

افتضاح *iftyzāh*. a. n. f. Dedecus, ignominia. هر کیم بر مؤمنک وضوح افتضاحن روا کوره *her kīm bir müminün-wuzūhÿ iftyzāhyn rewā göre.* Quicumque consenserit manifestationi dedecoris unius fidelis, h. e. qui ignominia eum exposuerit. *Chiunque presumerà di contribuire all' ignominia d'un fedele. Ik.*

افتضاح *iftyzāch*. a. V. [8. a فضح] Findere caput alicujus. *Wan.*

افتضاض *iftyzāz*. a. V. [8. a فضاض] 1) Effundi, & difluere aquam. 2) Diffundere dispergere aquam. *Wan.* 3) Luctum solennem abrumpere mulierem. *Gol.*

افتظاظ *iftyzāz*. a. V. [8. a فظاظ] Sugere aquam ex ventriculo cameli; fit autem hoc apud Arabes eo modo: ligant os cameli, ne ruminetur, & si dein insidens in desertis fitit, incidit leviter ventriculum, & fugit inde aquam. *Wan.*

افتعال *iftiāl*. a. V. [8. a فعل] 1) Proferre aliquid in medium. 2) Vox grammatialis arabica ad indicandam conjugationem octavam verborum triliterorum, quæ fit anteponendo primæ litteræ radicis *elif*, & interjiciendo *te* inter primam & secundam. *Wan.*

افتفيا *äftafajā*. p. n. f. Species herbæ, Arabis *لسان الحمل lisānül-hāml*, auris ovis dicta. *Ferh.*

افتقاد *iftykād*. a. V. [8. a فقد] 1) Desistui. 2) Frustra querere. 3) Inquirere. *Gol.*

افتقار *iftykār*. a. V. [8. a فقر] *fäkyr* ol. Redigi ad pauperatem. *Esser ridotto alla povertà.* بلسان تضرع و افتقار *belisānī tāzærru-ü iftykār.* Lingua supplicationis & submissionis, h. e. humillime supplicando.

افتكالك *iftikāk*. a. V. [8. a فكي] 1) Liberare pignus suum. *Wan.* 2) Manumittere servum. *Gol.*

افتكالك *iftikāl*. a. V. [8. a فكل] Animum advertere. *Gol.*

افتل *estel*. a. part. Qui ab altero longius distat. *Wan.*

افتلال *iftilā*. a. V. [8. a فلو] 1) Ablactare. 2) Educare, nutrire. *Wan.*

افتلالت *iftilāt*. a. V. [8. a فلت] 1) Ex tempore facere sermonem. 2) Subito mori. *Wan.*

افتلال *iftilāz*. a. V. [8. a فلذ] Partem rei capere. *Wan.*

افتلالت *iftilāt*. a. V. [8. a فلت] Obrui ex improviso. *Gol.*

افتلاف *iftilāk*. a. V. [8. a فلف] 1) Miri quid facere hominem. 2) Adducere mala. *Wan.*

افتيمون *eftimün*. p. n. f. Epithymum. *Cast.* افتنان *iftinān*. a. V. [8. a فن] Proferre res diversi generis. *Wan.*

افتنان *iftinān*. a. n. f. 1) Affectio amorosa. 2) Alienatio mentis præ amore, aut dolore, & metu. بادۀ هوشبر عشقك *بادۀ هوشبر عشقك* ابتداء كسرت و نشوۀ اوليستدن بلدي كه رفته رفته سرتا پاي وجودينه استيلا ايدوب سرهستني و له و افتنان رسوايي فراستدن دكمه يلا ايله تخليص جان پر عنايه امكان اوليه *bādēi hūšperī æškün-ibtidāi giriftū-nešwei ūlāfinden bildi ki refte refte ser tā pāj wūgiūdine istilā idüp sermestūi welehli iftināni rūšwājī fezāfinden degme belā ile tachlÿsÿ giāni pūr ænāje imkān olmāja.* Ex primo haustu, & affectu vini inebriantis amoris cognovit, fore, ut cum successu temporis se totum occupaverit, vix unquam afflictum cor suum liberari possit a crapula perturbationis, ac illaqueationis ignominiam augentis, h. e. ex primis effectibus amoris agnovit, se successu temporis ab ejus laqueis non facile extricatum iri. *Ik.*

افتهم *iftihām*. a. V. [8. a فهم] Intelligere, percipere. *Gol.*

افتيات *iftiāt*. a. V. [8. ab inusit. فآت] 1) Dicere ac fingere vanum, & falsum. 2) Solum, & singularem esse sententia, & institutio. 3) Subito mori. *Gol.*

افتيات *iftiāt*. a. V. [8. a فوت] Defugere auctoritatem alterius, faciendo quod jussum non est. *Wan.*

افتياب *iftiāk*. a. V. [8. a فيق] Pauperem evadere. *Wan.*

افتيال *iftiāl*. a. V. [8. a فال] Ominari, divinare futura. *Wan.*

افتيال iftiāl. 2. n. f. Felix ex nomine omi-
natio. Augurio felice preso dal nome. Bob.

افتيدن uftiden. p. V. Cadere. Ferh.

افتيمون āstimūn. p. n. f. comp. Est Medi-
camentum seu semen, *cujus flos, & caulis*
exigua est, in montibus Antiochiæ optimum
genus crescit; alias medicamentum laxans, na-
turæ melanchonicorum, & atrapila labo-
rantium maxime proficuum, item specificum
in epilepsia. Ferh.

افتاء ifsāe. 2. V. [4. a فتأ] 1) Lassum, de-
fessum esse. 2) Consistere. Wan. 3) Anhe-
lare ex cursu. 4) Calefactos, & aqua con-
sperfos lapides parare ægroto, ut iis incum-
benti provocetur sudor. Gol.

افتاج ifsāg. 2. V. [4. a فتح] 1) Lassum
esse. 2) Penitus deficere aquam. Wan.

افتاح efsāh. 2. n. f. pl. a فتح fesyh. Echi-
ni. Gol.

افتج efegg. 2. part. fam. فتج feggā. Qui
anteriora pedum disita, calces propinquos
habet. Wan.

افتجا efgiā. 2. part. fam. فتجا fegwā. 1)
Disita genua, disitasque suffragines habens
jumentum. 2) Patientiore nervi, & manubrii
intervallo diductus arcus. Gol.

افتجا ifgiā. 2. V. [4. a فتجو] Largiores im-
pensas in familiam facere. Gol.

افتجاج ifgiāg. 2. V. [4. a فتح] 1) Di-
varicare. 2) Iter facere inter duos montes.
3) Festinare, aut cito incedere. 4) Mer-
dam projicere struthiocamelum. Wan. 5) Vo-
mere ruidius fulcare terram. Gol.

افتجار ifgiār. 2. V. [4. a فتح] Pervenire
diluculo in alium locum. Wan.

افتجان ifgiān. 2. V. [4. ab inusit. فتح] Semp̄
vel frequenter edere rutam. Gol.

افتج efgeg. 2. part. Wan. vel افتج efegg,
fam. فتجا feggiā. part. Gol. Qui anteriora
pedum disita, calces propinquos habet.

افتجيرة efgiret. 2. n. f. pl. a فتجار figiār. Prælia
inter Coreisitas, & Caistitas commissa. Gol.

افتج efgiḡ. 2. 1) n. f. Vallis alveusve. 2)
part. Spatiosus. 3) Angustus. Gol.

افتحا efhā. 2. n. f. plur. a فتحا fehā. Olle-
ra, vel aromata cibus inter coquendum ad-
dita. Wan.

افتحات efhās. 2. n. f. pl. a فتحت fehys. Ven-
triculi peliculati. Gol.

افتحاج ifhāg. 2. V. [4. a فتح] Distende-
re pedes pecoris mulgendi, ut commodius
mulgeatur. Wan.

افتحاش ifhās. 2. V. [4. a فتحش] Tur-
pia, & inhonesta loqui. Wan.

Part. I. Tom. I.

افحال ifhāl. 2. V. [4. a فتحل] Commo-
dare vicino admissarium initus ergo. Wan.

افحام ifhām. 2. V. [4. a فتحم] 1) Primas
noctis tenebras transire. Wan. 2) Ad silen-
tium redigere in disputatione aut lite. 3)
Mærore impediri, ne possit quis dicere ver-
sus. 4) Comperire aliquem poëseos igna-
rum. Gol.

افهل efhul. 2. n. f. pl. a فتحل fehhl. Ma-
res animalium. Gol.

افحوص ufhūs. 2. n. f. pl. افاحيص efāhys. Nidus
avis Kathæ, aut locus, ubi cubat. Gol.

افحاذ efchāz. 2. n. f. pl. a فتحذ fehcz. Fe-
mora. Gol.

افحار ifchār. 2. V. [4. a فتحر] Præferre
honore, efferre aliquem super alium. Wan.

افحام efchām. 2. compar. Major. Piu gran-
de, II. دستور ekrem اعظم æzam. V. دستور

افد efd. 2. V. act. [F. 4.] 1) Festinare.

2) Appropinquare. Gol.

افد efd. 2. 1) part. admirantis. Mirum!

2) n. f. Res admirabilis. 3) Admiratio. Cast.

افد efed. p. n. f. Nepos ex sorore vel tra-
tre. Cast.

افد efid. 2. part. Properans, properabun-
dus. Gol.

افدا ifdā. 2. V. [4. a فدا] 1) Lytrum
exigere a captivo. 2) Cumulare daçtylos.

3) Eos cumulatim vendere. Gol.

افداس ifdās. 2. V. [4. ab inusit. فدس] Araneas
habere in vasis suis. Gol.

افدر efdēr. p. n. f. 1) Ex fratre nepos.

2) Ex sorore nepos. Ferh.

افدستا ifdestā, ifdistā. p. n. f. comp. &
adj. 1) Laus stupenda. Ferh. 2) Os aper-
tum, linguam solvens in laudem alterius.

3) Clarus. 4) Bracca, femoralia. Cast.

افدع efdē. 2. part. fam. فدع fedē. Car-
pum manus, vel tarsum pedis introrsum ver-
sus, distortum habens homo. Wan.

افده ufde. p. adj. pro شكفده sikifde. Ad-
miratione dignus. Ferh.

افديدن efdiden. p. V. Admirari. Ferh.

افد efex. 2. part. Implumis pullus avis. Gol.

افذاز efzāz. 2. part. pl. a فذ fehz. Soli,
unici. Gol.

افذاز ifzāz. 2. V. [4. a فذ] Unicum
fætum parere ovem. Wan.

افر efr. p. Forma imperativi, caret Inf-
nitivo, Maçte animo, dicitur ad exhileran-
dum aliquem post luçtum, vel ad exhortan-
dum ad bonum de statu malicia.

افر efr. p. 1) Nomen districtus circa ur-
bem شیراز sirāz. Ferh. 2) Nomen pagi In-
dici, vel Perfici. Cast.

افر *efer* & *efr.* a. V. act. [F. 2.] 1) Transgredi. 2) Currere. 3) Assilire, impetum facere. 4) Vehementer bullire vel fervere ollam. 5) Agilem, & alacrem esse. 6) Pinguem evadere post laborem camelum. 7) Agilem promptumque se præbere in famulando. *Gol.*

افر *efurr.* a. Nom. oppidi Babylonæ. *Gol.*
افر *efrā.* a. n. s. pl. a فر *ferā.* Asini sylvestres. *Gol.*

افر *efrā.* & افرای *efrāi.* p. part. pro آفرین *āferīn.* Creans. *Ferh.*

افر *ifrā.* a. V. [4. a فری] 1) Secare, findere. *Wan.* 2) Diffindere corium. *Gol.* 3) Incidere venas. 4) Dilacerare, ut lupus ovis ventrem. *Wan.* 5) Recte concinnare, & concinnandum præcipere. 6) Reprehendere aliquem. *Gol.*

افر *ifrās.* a. V. [4. a فرث] 1) Findere hepar aut ventriculum, & contenta projicere. 2) Socios suos exponere. *Wan.*

افر *ifrāset.* a. part. Quod in animalis ventriculo, aut hepate continetur. *Gol.*

افر *ifrāg.* a. V. [4. a فرج] 1) Aperiri. *Wan.* 2) Detegere, cognitamque habere aut facere viam, occisum, cademve. *Gol.*

افر *ifrāh.* a. n. s. pl. a فرح *ferāh.* Gaudia. *Allegrezze.* ¶ كسب افرح ایلدیلر *kesbī efrāh eilediler.* Lætitia indulserunt. *Stetzero allegramente.*

افر *ifrāh.* [4. a فرح] 1) Exhiliare, gaudio afficere. 2) Obrui ære alieno. *Rallegrare. Wan.*

افر *ifrāch.* a. n. s. pl. a فرخ *færch.* Pulli avium. *Wan.*

افر *ifrāch.* a. V. [4. a فرخ] 1) Pullos excludere aves. 2) Aperire arcanum. 3) Missum facere pavorem. *Wan.*

افر *ifrācht.* p. 3. perf. præf. perf. ab افرachten *efrāchten.* Extulit. *Ferh. Hinc.*

افر *ifrācht pāi.* p. adj. comp. 1) Elevavit pedem. i. e. fugax. 2) Quod sub planta pedis expansum est, e. g. Aulæum. *Tapete.* 3) *Metaph.* Pauper.

افر *ifrāchten etiam* افرانیدن *efrāziden* p. V. Exaltare, celebrare, efferre se. *Ferh.*

افر *ifrāchte.* p. part. pas. Elatus. *Ferh. Hinc.*

افر *ifrāchte pāi.* p. comp. i. q. زیر پا *zīrī pā.* 1) Planta pedis, & inferna calcis pars terram tangens. 2) Res sub pedes delapsa. *Cast.*

افر *efrād.* a. part. pl. a فرد *ferd.* Singulares numeri, singularia. *Wan. Singolari, individui. Ik.* ¶ افراده دن فرد *efrādi*

iferīdeden ferd, sequente verbo negativo. Nemo mortalium. *Veruno, niuna creatura.*

افر *eferād.* etiam فرود *fīrūd.* a. n. collect. Scorsim in ortu conspicuæ & fulgentiores stellarum: *Le più rilucenti stelle, che compariscono solamente nel loro spuntare. Dicuntur etiam* افراد *efradūn-nūgīum. Wan.*

افر *ifrād.* a. V. [4. a فرد] 1) Solum, singularem esse. *Gol.* 2) Unicum parere factum fœminam. 3) Solum efficere, segregare. 4) Mittere legatum. *Wan.*

افر *ifrār.* a. V. [4. a فر] 1) Fugacem reddere. *Wan.* 2) Findere ense caput alterius. *Gol.* 3) Primigenios dentes, qui lactentium sunt, & inde رواج *rewāyā* dicuntur, cum novis aliis commutare camelum vel equum. *Wan.*

افر *efrāz.* p. n. s. part. adj. & particul. 1) pro فرانز *fīrāz.* *Supra.* 2) part. ab افرachten *efrāchten,* vel افرانیدن *efrāziden.* Magnus. 3) Cadetra, suggestus in templo. 4) Omnis. 5) Cinctus. 6) Vicinus, prope. 7) Amplus, apertus: 8) Posthac, iterum. 9) Ante. 10) i. q. نشیب *nīsīb.* p. *Infra.* 11) Refractarius, contumax. 12) Membrum virile. *Ferh.*

افر *ifrāz.* a. V. [4. a فرز] 1) ایرمف *airmak.* t. Segregare, discernere. 2) Petendi se copiam facere alicui prædam. *Wan.* 3) Distribuere, concedere. *Sæ.*

افر *ifrāzānīden.* p. V. trans. 1) Augere. 2) Extollere facere. *Cast.*

افر *ifrāz pes gūs.* p. n. s. comp. Protuberantia, seu os protuberans pone aurem. *Cast.*

افر *ifrāz dān.* p. n. s. pro افرانیدن *efrāz dān,* & hoc pro افرانیدن *efrāz dān.* Olla, in qua reponuntur olera, quæ cibo induntur. *Cast.*

افر *ifrāz ruch,* *efrāz ruch.* p. n. s. comp. 1) Prominentior malæ pars ejusve ambitus. 2) Qui magnas ac rotundas habet malas. *Ferh.* آفرانزه *āfrāze.* p. n. s. Rutillatio ignis. *Ferh.* افرانزی *efrāzī.* p. n. s. Elatio, elevatio, extensio. *Alzamento, stendimento.*

افر *ifrāzīden.* p. V. Extollere. *Ferh.*

افر *efrās.* a. n. s. pl. a فرس *fēres.* Equi. *Cavalli.* ¶ سلطان مصر کوندردوکی افراس *sultānī myssyr gōndūrdūgī efrāsī gīyādī we matājāi gihādī an-a y'tā būiūrdy.* Ipsi donavit equos bellicosos, ad pugnam aptos, quos princeps Aegypti miserat. *Gli donò li belli, & agguerriti cavalli mandatigli dal sultano d' Egitto. Sæ.*

افراس *ifrās*. a. V. [4. ا فرس] 1) Lupum dirimere ovem pastoris. 2) Feræ diripiendum relinquere aliquid. Wan.

افراس آب *efrās āb*. p. n. s. comp. 1) Aquæ innatantes pustulæ. 2) Hippopotamus. Ferh.

افراسياب *efrāsijāb*. p. Nom. Regis antiqui apud Persas celebris, qui ex Scythia veniens Persiam invasit, postea vero occisus a Rustem. Ferh.

افراش *efrās*. a. n. s. pl. a فراش *firās*. Lecti. Gol.

افراش *ifrās*. a. V. [4. ا فرش] 1) Supponere, ac disponere alicui stratum. 2) Seram concludere. 3) Male loqui de aliquo. Gol.

افراشانیدن *efrāsānīden*. p. V. Transit. ab افراشتن *efrāšten*. Extollere. Cast.

افراشتگی *efrāstegī*. p. n. s. Exaltatio. Cast.

افراشتن *efrāšten*. p. V. 1) i. q. افراخین *efrāchten*. p. Extollere, exaltare. Ferh. 2) Sternere, decidere. 3) Cadere facere. 4) Colligere, congregare. Cast.

افراشته *efrāste*. p. part. pass. ab افراشتن *efrāšten*. Elatus, erectus, extensus. Erecto, alzato, steso. Ferh.

افراشتهقد *efrāstekād*. p. part. comp. Procerus, altæ staturæ. Ferh.

افراض *ifrās*. a. V. [4. ا فرض] Copiam sui facere, ac favere alicui occasionem. Wan.

افراض *ifrāz*. a. V. [4. ا فرض] 1) Definire, imperare nobis DEUM necessario observandum quid. 2) Dare definitum quid lege, aut debito. 3) Docere homines definitum erciscundæ familiæ modum. 4) Obnoxiam decimationi, similive legi esse rem, pecus. Gol.

افراط *efrāt*. a. n. s. pl. a فرط *fart*, و *furut*. Altiores colles, و prima indicia auroræ.

افراط *ifrāt*. a. V. [4. ا فرط] 1) Accelerare, properare. Wan. 2) Præcipitare, ut nubes primas partes pluviae, sic properare admovendo manum gladio, و educendo. 3) Facere, ut quis festinet. 4) Præmittere liberos, i. e. tenera ætate. 5) Immature amittere eos. Gol. 6) Derelinquere. Wan. 7) Oblivisci. Gol. 8) Implere peram, vas, pec. ita ut redundet. Wan. 9) Onerare ultra vires. Gol.

افراط *ifrāt*. a. n. s. (نیمتاس) Nimietas, excessus. Troppo, eccesso. و افراط *ifrāt* e. Modum excedere, transgredi. Eccedere, trasgredire. Tef. V. etiam تفريط *ifrātī kūsīsten*. Ex, aut præ excessu laboris. Dall' eccessivo travaglio. Ik. افراط ايله *ifrāt ile*. Cum excessu, extra modum. Somnamente, eccessivamente. Eb.

افراع *ifrā*. a. V. [4. ا فرع] 1) Conscendere montem. 2) Descendere per eum. 3) Per declivitatem ire. 4) Descendere, & diversari apud aliquem. 5) Obire terram perlustrandi & cognoscendi ergo. Wan. 6) Exordiri rem, sermonem. 7) Cum summa cura, quod opus est, facere. Gol. 8) Jugulare primigenium camelæ pullum. Wan. 9) Tales pullos gignere camelites. 10) In ore equum sauciare freni muricem. 11) Mactare, immolare primigenium cameli, aut ovis pullum. 12) Præcedere caravanam ad præparandum pabulum & aquam. Wan.

افراع *ifrāgh*. a. V. [4. ا فرغ] 1) دوکمه *dökme*. Fundere sanguinem. 2) Effundere aquam. Fondere, gettare, spargere. Wan.

افراع قالب *ifrāghy kaleb* e. Ik. و قالبه *kālebe ifrāgh* e. Formæ infundere. Gettar nella forma.

افراف *efrāk*. a. n. s. pl. a فرقة *fyrkæt*. Agmina, cætus. Wan.

افراف *efrāk*. a. n. s. pl. a فرق *farāk*. Genera mensurarum. Wan.

افراف *ifrāk*. a. V. [4. ا فرق] Convalescere ex morbo. Guarire. Wan.

افراف *ifrāk*. a. V. [4. ا فرک] Aptam esse spicam, ut confricetur ad edendum. Wan.

افرام *ifrām*. a. V. [4. ا فرم] Implere vas. Wan.

افران *efrān*. a. part. Alacris. Et hinc junctim. و افران *efrān*. a. comp. Admodum alacris ac lubens. Gol.

افراه *efrāh*. p. n. s. Dapes, quæ distribuuntur captivis in carceribus. Ferh.

افراه *ifrāh*. a. V. [4. ا فره] Proferre pulum camelitem. Wan.

افراي *efrāj*. p. part. Creans. Ferh. و افربيون *efurbiun*. a. n. s. Euphorbium. Pianta africanā, droga velenosa. Gol.

افرة *üfüret*. a. n. s. 1) Turba. 2) Confusio. 3) Adversitas. 4) Prima pars æstatis. Gol.

افرة *üfürrret*. a. n. s. Vehementia caloris. Wan.

افرج *efreg*. a. part. 1) Diductos ab invicem clunes habens ob crassitiem, quales ferre sunt Abessini. Wan. 2) Diffitos habens primores dentes. Gol.

افرج *efruch*. a. n. s. pl. a فرخ *farch*. Pulli avium. Wan.

افرحة *efrychæt*. a. n. s. pl. pl. præ. و افردستا *eferdestā*. p. n. s. comp. Cuspis, cacumen hastæ, montis. Ferh.

افرب *ifresb*. p. n. s. Trabs tecti. Ferh.

افرض *efraz*. a. part. Magnam notionem habens præceptorum in Corano præscriptorum. Wan.

افرت *efrut.* ۲. n. f. pl. a فرط *fart.* Montes parvi aut vertices collis, و signa arecta ad indicandam viam. *Gol.*

افرع *efræ.* ۲. part. Qui plene comatus est. *Wan.*

افرغه *efryghæt.* ۲. n. f. pl. a فراغ *firāgh.* Ampla aquæ receptacula. *Gol.*

افرف *efrek.* ۲. part. 1) In quo est genus distinctum, ut: vir, camelus, galus. 2) cum artic. الافراق *elefræk.* Albus galus.

3) Uno testiculo equus, spado.

افرقا *efrykâ.* ۲. n. f. pl. a فرقة *fyrkæt.* Agmina. *Gol.*

افرنباچ *ifrinbāg.* ۲. V. [3. ab inusit. فرنج] Siccare pellem ovis penes ignem. *Wan.*

افرنج *efrenġ.* ۲. n. f. فرنك *frenk* ۱. Francus, Italus, Gallus, & omnes Europæi populi pec. qui bellum sacrum in Palæstina gesserunt. Italiano, Franco. افرنج رنج كردار افرنج *efrenġi renġ girdār.* Molestandis hominibus assueti Franci. *Li Franchi malvaggi. Sæ.*

افرنجيشك *efrenġemesk.* ۲. n. f. Bacca myricæ albæ seu Tamaricis. *Gol.*

افرنجه *efrenġe.* p. n. f. 1) Nomen urbis a Nufirevano conditæ. 2) Nomen provinciæ in regno Zangebar. 3) Nomen oppidi in peninsula Arabia. 4) Mandacus, terriculum puerorum, quo terrorem injicere infantibus solent. *Ferh.* 5) Franci, Europæi. *Cast.*

افرنجىون *efrenġijün.* ۲. n. f. unde pl. فرنجيون *efrenġijün.* Franci.

افرندي *ifrind.* ۲. n. f. 1) Undulosus micansque nitor ensis. *Wan.* 2) Ensis. *Gol.*

افرنساح *ifrinsāch.* ۲. n. f. Depulsio frigoris. *Gol.*

افرنقا *ifrinkâ.* ۲. V. [3. a فرقع] Aperiri. *Wan.*

افرنك *efrenk.* p. n. f. و adj. 1) i. q. افرنج *efrenġ.* Europæus. 2) Ornatus, decorus. 3) Venuustus, pulcher. 4) Elegantia, dignitas. 5) i. q. اورنگ *ewrenk.* Thronus. *Ferh.*

افروختكي *efrūchtegi.* p. n. f. Combustio.

افروختن *efrūchten.* p. V. يقيم *iakmak,* و يانم *ianmak.* ۱) Accendere. 2) Resplendere. *Ferh.* 3) i. q. پاسدن اجف *pāstan acmak.* ۱. Polire, a rubigine purgare. *Accendere, risplendere, olire.*

افروخته *efrūchte.* p. part. 1) Accensus, ardens. 2) Inflammatus. *Ferh.* 3) صقيل *sakyl.* ۲. Lavigatus ad nitorem. *Acceso, ardente, inflammato, forbito, polito.*

افروخته *efrūchte.* Lampas ardens, candela accensa, و cliens. *Candela ardente, e cliente.*

افروز *efrūz.* p. part. in comp. usit. 1) Po-

liens. 2) Accendens. افروز عالم *ālem efrūz,* جهان افروز *ġihān efrūz.* Mundum illuminans sol اولدي *meġlis efrūz oldy.* Accendit ad convivia. *Sæ. Gli suggerì di far banchetti. Br.* معركه افروز اولديار *mærike efrūz oldyler.* Pugnam aggressi sunt. *Cominciarono la battaglia.*

معركه افروز اولدي *mærike efrūz oldy.* Acies ad pugnam disposuit, & accendit. *Sæ. Gli presentò la battaglia. Br.*

افروزان *efrūzā.* p. part. pro افروزان *efrūzān.* Ardens, flagrans. *Cast.*

افروزانیدن *efrūzāniden.* p. V. Transit. ab افروزیدن *efrūziden.* Facere accendere.

افروزندن *efrūzenden.* p. V. pas. Accendi, comburi. *Cast.*

افروزنده *efrūzende.* p. part. Politor, nitorem afferrens. *Cast.*

افروزیدن *efrūziden.* p. V. i. q. افروختن *efrūchten.* p. 1) Accendere. 2) Resplendere. 3) Polire. *Ferh.*

افروس *āforos* ۱. n. f. ex Græco. Excommunicatio, enathema. *Scommunicare.* افروس ۱. Excommunicare, a cætu piorum, cosilioqueabigere. *Scommunicare.*

افروسه *efrūse,* آفروشت *āfrūst,* و آفروسه *āfrūse.* p. n. f. 1) Dulciarii domestici genus ex butyro, melle و farina confectum. *Ferh.* 2) بروجول *burghul.* ۱. Triticum, vel hordeum semitufum. 3) Cibus ex eo coctus. *Cast.* 4) Cibus ex ovis, & melle in provincia كیلان *gilan* usitatus. *Ferh.*

افروغ *efrūgh.* p. n. f. 1) Radius solis. 2) Splendor lunæ. 3) Lumen candelæ. *Ferh.*

افره *ūfūre.* ۲. n. f. Vehementia caloris. *Wan.*

افري *efrī.* p. part. i. q. آفرين *āferin.* Creans. *Ferh.*

آفرید *āferīd.* p. 1) 3. pers. præf. Creavit. 2) Etiam 3. pers. futuri Creabit. 3) pro part. præf. Creans, creator. *Ferh.*

آفریدگار *āferīdkār,* و آفریدهگار *āferīdegār* p. n. f. comp. Creator. Creatore. *Ferh.*

آفریدهگان *āferīdegān.* ۲. n. f. pl. ab آفریده *āferīde.* Creati, res creatæ, creaturæ. Creati, creature. *Ik.*

آفریدن *āferīden.* p. V. Creare. *Ferh.*

آفریدون *āferīdūn,* و آفریدون *āferīdūn.* Nomen Principis ordine septimi ex Dynastia Pistadianorum, qui ضحاک *zuhāk* tyrannum devicit. *Lub. tew.*

آفریده *āferīde.* p. part. pas. Creatus. Creato. آفریده *hyc āferīdeje.* Nulli mortalium. *Aniuna creatura, ò persona.*

آفریدهگار *āferīdegar.*

آفریدگار *āferīdegār*. p. i. q. *usitatus*. n. s. compos. Creator. *Sæ*.

آفرین *efrīz*, و *ifrīz*. n. s. Corona, & supercilium parietis vel portæ projectura. *Wan*.

آفرین *ifrykyje*. n. nom. prop. Africa. *Africa*.

آفرین *āferīn*. p. 1) part. *laudantis*. *Euge, macte. O bravo, viva!* 2) in comp. i. q.

آفرین *iarādīgi*. Creator, creans. جهان *جهان*

آفرین *gihān āferīn*. Creator mundi. *Creatore del mondo*.

3) n. s. *Appreciatio, applausus augurio*.

4) Nom. primi diei ex quinque diebus intercalariis anni perfici. *Ferh.*

آفرین اوقفت *āferīn okumak*, و آفرین اوقفت *āferīn*

e. *Applaudere, laudare, probare, benedicere.*

Applaudere, approvare, lodare.

هزار آفرین و هزار تحسین اندیلر *hezār āferīn-wū hezār tahsīn ittīler.*

Mille illi laudes dedit factum approbando.

Gli die de mille encomij, applausi, approvazioni.

Sæ.

آفرینش *āferīnīs*. p. n. s. آفرینش *iarādīs*,

آفرینش *iarādīlīs*. Creatio act. و pass.

آفرینش *chudāwendī āferīnīs*. Deus creationis, & rerum creatarum. *Sæ.*

آفر *efz*. n. s. V. act. pro و *wefz*, i. q. و *wesb*

act. *Affilire, impetum facere.* *Gol.*

آفر *efzā*. p. part. i. q. آفر *fezā* p. in compos.

آفر *arturīgi*. Augens, multiplicans. *Accrescitore.*

آفر *rūh efzā*. Spiritum augens, seu recreans. *Che accresce la vita.* *Sæ.*

آفر *bihget efzā*. Hilaritatis auctor. *Che accresce l'allegrezza.* *Ik.*

آفر *efzār*. n. s. pl. آفر *efzār*, i. q. آفر *ebzār*,

آفر *ebzār*, و آفر *ebzār* vel pro eis. *Condimenta cibis incoqui solita.*

آفر *efzārī dik*. *Condimenta ollæ. Le spezie, & erbaggi della pignatta.*

آفر *efzār*. p. n. s. 1) pro آفر *ebrāz*. *Condimenta ciborum.*

2) *Instrumentum opificis.*

3) *Calceus.* 4) *Velum navis.* *Ferh.* 5) *Artificium.* *Cast.*

آفر *efzāz*. n. s. pl. آفر *fezz*. *Juvenæ vaccarum fylvestrium.* *Wan.*

آفر *ifzāz*. n. s. V. [4. آفر] 1) *Dimovere, exturbare loco.*

2) *Facere ut prolabente pede excidat loco.* *Gol.* 3) *Terrere.* *Wan.*

آفر *efzā*. n. s. pl. آفر *fezā*. *Terrores.* *Gol.* *Auxilia.* *Wan.*

آفر *ifzā*. n. s. V. [4. آفر] 1) *Metu afficeré ac percellere.*

2) *Juvare, succurrere.* *Wan.* 3) *Pellere metum.* 4) *Excitare e somno.* *Gol.*

آفر *efzānīden*. p. V. 1) *Multiplicare, augere.* *Ferh.* 2) *Crescere.* *Accrescere, multiplicare.* *Cast.*

Part. I. Tom. I.

آفر *efzāja*. p. part. *Addens.* *Cast.*

آفر *efzājanīden*. p. V. *Transit. ab*

آفر *efzūden*. *Augere facere.* *Cast.*

آفر *efzāiden*, seu آفر *efzājīden*.

p. V. 1) *Adjicere, attollere.* 2) *Attolli, sublimem esse.* 3) *Cadere.*

آفر *efzājīden der kyjmetī cīzi*. *Plus offerre pro re aliqua.* *Cast.*

آفر *efzājīs*. p. n. s. *Incrementum, abundantia.*

آفر *efzājīs nūmūden*. *Augescere, augeri.*

آفر *efzājīs kerden*. *Incrementum capere, adolescere.* *Cast.*

آفر *efzer*. n. s. part. *Tuberoso admodum seu gibboso pectore vel dorso vir.* *Wan.*

آفر *efzerden*. p. V. *Abjicere, demittere.*

آفر *efzenk*. p. n. s. *Magnitudo, altitudo.* *Cast. pro* آفر *efrenk.*

آفر *efzūden*. p. V. i. q. آفر *efzānīden*. p. 1) *Augere.* *Ferh.* 2) *Augeri, multiplicare, adjicere.* *Cast.*

آفر *efzūden*. p. V. *Abjicere.* *Ferh.*

آفر *efzūden*. p. V. pro آفر *efzūden*. *Abjicere.* *Cast.*

آفر *efzūl*. p. n. s. *Excitatio, instigatio.* *Ferh.*

آفر *efzūlānīden*. p. V. *Transit. Face-*

re, ut quis potu se reficiat, sedetque sitim. *Cast.*

آفر *efzūlende*. p. part. ab آفر *efzūlīden*. 1) *Excitans.* 2) *Exigens.* 3) *Amovens.* *Ferh.*

آفر *efzūlīden*. p. V. *Avidum, & audentem reddere.* *Ferh.*

آفر *efzūlīden*. p. V. 1) *Satiare, explere.* 2) *Expleri.* *Cast.* 3) *Instigare, excitare.* *Ferh.* 4) *Avidum, & audentem reddere.* 5) *Removere, amovere.* 6) *Pulverem excitare in valle.* *Cast.* 7) *Eruere.* *Ferh.*

آفر *efzūn*. p. 1) part. آفر *artyk*, vel *artuk*. *Plus amplius.* 2) *adj. Adauctus, eximius.* *Più, più lungo, ampio, & essimio, quod* آفر *efzūnter*. *Excellentior, auctior.* *Ferh.*

آفر *kyjāsten efzūn*. *Plus quam comprehendī possit, incomprehensibilis, infinitus.* آفر *āmeden, vel sūden*. *Exuperare, redundare, & prævālere.* آفر *efzūn mānden*. *Superesse, superare.* آفر *efzūnī kerden*. *Plus quam satis petere, modum excedere, injustum esse.* آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

N n n

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

آفر *efzūnī nān*. *Inflatio panis ex fermento, & ipsum fermentum.* *Cast.*

افزونی *efzūni*. p. n. f. Accessio, augmentum. *Abbondanza, avanzo.*

افزیدن *efzīden*. p. V. Abjicere. *Cast.*

افسا *efsee*. a. part. 1) Qui protuberante pectore aut lumbis depressis est. *Gol.* 2) Qui confidens non sine molestia surgere potest. *Wan.*

افسا *efsā*. p. n. f. pro افسون کردن *efsūnker*. *Præstigiator. Ferh.*

افساح *ifsāh*. a. V. [فسح a] *Amplum, & capacem esse locum. Gol.*

افساح *ifsāch*. a. V. [فسح a] *Oblivisci coronam. Wan.*

افساد *ifsād*. a. V. [فسد a] 1) Corrumperere, perdere. *Wan.* 2) Grassari inferendis malis ut lupus in gregem. *Corrompere, disuiare al male. Gol.*

افسار *efsār*. p. n. f. جولار *jular*. t. Capistrum, habena. *Cavezza. Ferh.*

افسال *efsāl*. a. n. f. pl. a فصل *fesl*. *Homines sequioris generis. Wan.*

افسال *ifsāl*. a. V. [فصل a] 1) Detrahere de palma *surculum* ad plantandum. 2) Adulterare *monetam*. 3) Incrustare *merces*. *Gol.*

افسان *efsān*. p. n. f. 1) Cor, *Cast.* 2) سنگ *seng* *efsān*. p. Lapis, quo acuitur ferrum. *Ferh.* 3) Armilla, brachiale. 4) Pericarpium. *Cast.*

افسانانیدن *efsānānīden*. p. V. *Transf.* Facere, ut quis narret. *Cast.*

افسانوس *ifsānūs*. p. nom. prop. Oceanus, mare orbem circumdans. *Cast.*

افسانه *āfsāne*, *afzane*. p. n. f. حکایت *hykājet*. a. *Historiæ fabulosæ narratio, fabula. Diveria, favola. Ferh.* افسانه و افسون *afsanē wū efsūn ile*. *Fabulis, & carminibus incantatoriis, fascinaris verbis. Con favole, parole ingannevoli. Sæ.* افسانه گفتن *efsāne güften*. *Narrare historiam fabulosam, seu fabulas referre. Raccontar favole.* افسانه کاسی *sæltænet ismī an-a efsāne dūr*. *Nomen principis ipsi fabula est, h. e. princeps vocari, non meretur. Non merita d' effer chiamato prencipe. Sæ.*

افسانیدن *efsānīden*. p. V. *Narrare, referre historiam, fabulam. Cast.*

افسای *efsāj*. p. n. f. 1) Incantatio. 2) Incantator. *Ferh.*

افسایانیدن *efsājānīden*. p. V. *Transf.* *Narrare facere. Cast.*

افسر *efser*. p. n. f. اکلیل *iklil*. a. تاج *tāg* t. 1) Corona, regium capitis insigne. *Corona.* 2) pro افسار *efsār*. p. *Capistrum. Cavezza. Ferh.*

افسر *efser* *efserū tāg*, *afser* *afser*. *Corona capitis. Sæ.* افسر جاه اندکری *afseri giāh ittükleri külāh*. *Pileus, quo utebatur loco coronæ dignitatis. La beretta, ch'egli teneva in vece di corona. Sæ.* اول بینک مضموننی افسر مباحات *chūni sehādeti serlerine efser idüp*. *Sanguinem martyrii, coronæ capitis sui loco æstimans. Stimando il sangue del martirio per corona del suo capo. Sæ.* اول بیتک مضموننی افسر مباحات *ol beitün-mæzmūnini efseri mūbāhāt idüp*. *Sensum illius distichi pro corona gloriæ habens. Sæ.*

افسرانیدن *efsūrānīden*. p. V. *Transf. seq.* افسردن *efsūrden*.

افسردن *efsūrden*. p. V. 1) Flaccere, marcescere. 2) Congelari. *Ferh.*

افسر سگری *efser figezī*. p. n. f. compos. 1) Instrumentum musicum. 2) Vox, melodia. *Ferh.*

افسرده *efsūrde*. p. part. *سولمش solmis*, *طوکمش don-mis*. t. 1) Flaccidus. 2) Congelatus. *Fiacco, arido, gelato.* افسرده ol. *Flaccescere, marcescere, arefcere de flore, colore, congelari, glaciari. Fiaccarsi, effer fiacco, congelarsi, agghiacciarsi.* دل افسرده *dili efsūrde*. *Duri cordis.*

افسک *effæk*. a. comp. فاسق *fāsykræk*. t. *Nequior. Più cattivo, scelerato.* افسک *efsæk* *iefhūd*. *Nequissimus Judæorum. Tef.*

افسرکر *efserker*. p. n. f. compos. *Apus, avis paradisi. Cast.*

افسنتین *efsentīn*, *efsentyn* p. n. f. *پلین pelīn*, *pelūn*. t. *Absynthium. Assintio.* افسنتین شرابی *efsentīn šerābī*. *Absynthides. Vin d' assintio.* افسنتین رومی *afsentīnī rūmī*. *Absynthium græcum.*

افسو *efsū*. p. n. f. 1) Furca, merga. *Cast.* 2) *exlingua Pechlevica i. q. بیا bijā. Veni. Ferh.*

افسور *üfsūr*. p. n. f. 1) Pudor, verecundia. 2) Fera quædam. *Cast.*

افسوس *efsūs*. p. 1) *partic. dolentis. Heu, dolendum.* 2) n. f. *Ludibrium, irrisio.* 3) *Extorsio. Ferh.*

افسوس داشتن *efsus dāsten*. p. V. 1) Irridere, despicerere. 2) Ludere. *Cast.*

افسوس زدن *efsus zeden*. p. V. *Contemptum injicere, contumeliam inferre. Cast.*

افسوس کردن *efsūs kerdn*. p. V. *Jactare se. Ferh.*

افسویل *efsūgil*. p. *Pechlevice. Secondo l' antica lingua persica. Ferh.*

افسون *efsün. p. n. f.* 1) *axīme. a.* Carmen incantatorium. 2) Dolus. 3) Mendacium. *Ferh. Incantesimo.* افسون *bir efsün okudy.* Recitavit carmen incantatorium. *Fece un incantesimo. Eb.*

افسونکن *efsünkün. p. n. f. comp.* Fascinator, præstigiator. *Cast.*

افشا *ifsā. a. V.* [4. *افشو*] 1) Divulgare, publicare nuntium. *Rivelare, palesare, divulgare. Wan.* 2) Opes pecorave habere sese propagantia. *Gol.* سرنی افشا اندی *firrini ifsā itti.* Secretum ejus revelavit. *Rivelò il suo segreto.*

افشاردن *efsāden. p. V. i. q. vel pro* افشاردن *efsārden.* 1) Stringere, premere. 2) Turpia, & obscæna loqui. *Cast.*

افشار *efsār. p.* 1) *part. ab* افشاردن *efsārden.* Fundens, spargens, *in comp. maxime usitatum.* آب افشار *āb efsār.* Aquam fundens. 2) *n. f.* Socius, auxiliator. 3) Textoris scrobs. *Ferh.*

افشاریدن *efsārīden. p. V.* 1) Premere, exprimere. 2) Inaniter, probrosa & obscæna loqui. *Ferh.*

افشارده *efsārde. p. part. pas.* Pressus. *Cast.*

افشاش *ifsās. a. V.* [4. *افش*] Rutare. *Ruttare. Wan.*

افشاغ *ifsāgh. a. V.* [4. *افشغ*] Desuper percutere aliquem baculo. *Wan.*

افشان *efsān. p.* 1) *part. in comp.* صافچینی *saçigî. t.* Spargens. *Ferh.* خون افشان *chün efsān.* Sanguinem spargens. دژ افشان *dür efsān,* *in Ik.* جوهر افشان *gewher efsān.* Uniones, gemmas spargens, pretiosus. *Che sparge perle, o gioie.* پهن و یمن *iemünü iesārde tygh efsān olup.* Vibrando ensem in utramque partem, dextram & sinistram. *Maneggiano alla destra, e sinistra la sua scimitarra. Sa.* غبار افشان *ghubār efsān oi.* Pulverem adspargere, pulvere conspergere. *Gettar polvere. Ik.* 2) *usit. n. f.* Effusio urinæ. قبا *kabā efsān h. e.* bok, *t.* Emisio excrementi crassi, stercus. *Merda.*

افشانانیدن *efsānānīden. p. V.* Spargere facere, *transit. sequentis.*

افشانندن *efsānden. p. V.* 1) Spargere. 2) Excutere, aspergere. *Spargere, e spandere. Ferh.*

افشاننده *efsānde. p. part. pas.* Sparfus, Sparso. افشانانیدن *efsānīden. p. V. transf.* Spargi curare. *Far spargere, spandere. Ferh.* دست افشانیدن *dest efsānīden.* Plaudere manibus.

افشاردن *efsārden. p. V.* 1) Comprimere, exprimere, *ut succum ex fructibus.* 2) Stringere. *Cast.* 3) Obscæna loqui. *Ferh.*

افشارده *efsārde. p. part. pas.* Expressus. *Ferh.*

افشارش *efsārīsh. p. n. f.* Expressio. *Cast.*

افشارگر *efsārger. p. n. f.* عصار *āsār. t.* Expressor olei, succi, vel uvarum. *Cast.*

افشاره *efsāre. p. n. f.* 1) Expressio. *Ferh.* 2) Succus expressus ex plantis, pec. fructibus, *ut cydoniis, malis punicis aliisque etiam inspissatis. Cast.*

افشاغ *efsāgh. a. part.* Prominentiorem habens anteriorem dentem, vel dissitos eosdem dentes habens vir. *Gol.*

افشده *efsene. p. n. prop.* Nomen oppidi in provincia transoxana penes urbem بخارا *buchārā, ubi natus Avicenna. Ferh.*

افشو *efsū. p. i. q.* افسو *efsū.* Ex lingua Pechlevica. *Veni.*

افشه *efše. p. n. f.* Decortiatum, leviter molla fractum triticum, vel alica. *Ferh.*

افشین *efsīn. p. n. prop.* Nomen viri. *Ferh.*

افصا *ifsā. a. V.* [4. *افص*] 1) Liberari, liberum evadere a malo. *Gol.* 2) Cessare, desinere pluviam. 3) Separari rem a re. *Wan.* 4) Remittere, recedere a nobis hyemem, æstum. *Gol.*

افصاح *ifsāh. a. V.* [4. *افصح*] 1) Perspicue explicare mentem, enarrare. *Spiegare chiaramente. Wan.* 2) Illucere auroram. *Gol.* 3) Lac a spuma purum esse. *Wan.* 4) Claram esse urinam. 5) Eximium & liberum esse ab aliqua re. 6) Pascha suum celebrare Christianum aut Judæum. *Gol.* فتح *fethu negiāh peighāmīni ifsāh itmīsh idi.* Nuntium victoriæ, & triumphī perspicue & distincte exposuit. *Espose chiaramente la nuova, che recava della vittoria riportata. Sa.* افصاح *ifsāhan.* Apodictice. *Chiaramente.*

افصاد *ifsād. a. V.* [4. *افصد*] Fissas apertasque arborem habere foliorum gemmas. *Gol.*

افصاص *ifsās. a. V.* [4. *افصص*] Extrahere. *Wan.*

افصام *ifsām. a. V.* [4. *افصم*] Cessare pluviam, desinere febrim. *Wan.*

افصح *efsāh. a. comp.* Præstantior. افسح *efsāhül - kelām* Præstantior eloquentia. *Tef.*

افصع *efsā. a. part.* Qui reducto præputio nudam habet glandem puer. *Wan.*

افصم *efsām. a. part.* Tracta, fissa armilla. *Gol.*

افسي *efsi*. a. n. prop. Nomen viri celebris inter Arabes. Wan.

افضا *ifzā*. a. V. [4. a. فضو] 1) Prodire in campum. 2) Ingredi ad conjugem suam, i. e. concumbere cum ea. 3) Vehementiore congressu vitare mulierem. 4) Aperire alicui arcanum suum. 5) Applicare volam manus terræ, uti in oratione apud Mohammedanos fieri solet. Wan.

افضاح *ifzāh*. a. V. [4. a. فضح] 1) Illucere, lucere auroram. Wan. 2) Rubescere, seu flavescere, phœniceos dactylos ferre palmam. Gol.

افضاح *ifzāch*. a. V. [4. a. فضح] Expressioni idoneum esse incipere racemum. Gol.

افضال *efzāl*. a. n. f. pl. a. فضل *fazl*. Scientiæ, & beneficia, gratiæ. Scienze, virtù, & grazie, benefizi. Sæ.

افضال *ifzāl*. a. V. [4. a. فضل] 1) Benefacere alicui. Wan. 2) Relinquere residuum de re aliqua. 3) Excedere quantitate, numero alios. 4) Excellere in re aliqua. Gol.

افضال *ifzāl*. a. n. f. 1) ارتكاف *artuklyk*. Exuberantia. 2) Beneficium. Avanzo, grazia, beneficio. 3) فضل *afzāl*

حضرت اله پادشاه اسلامه پشت و پناه اولور *zilli ifzālī hæzreti ilāh pādīshāhi islāme pūstū penāh olur*. Umbra gratiæ diviniæ protectio & asylum erit principi veræ fidei. L'ombra della grazia divina serà la protezione del prencipe della vera fede. Sæ.

افضاح *efzāh*. a. 1) part. Subalbicans. 2) n. f. talis. Leo. 3) talis Camelus. Wan.

افضل *efzāl*. a. comp. pl. افضل *efzāyl* اولور *ulurak* شريف *serifrak*. t. Præstantior, excellentior. Migliore, più eccellente. 4) افضل *efzālül mürselin*. Nobilissimus, eminentissimus phöphetarum. Il primo de' profeti. Sæ.

افضاليت *efzālijet*. a. n. f. Præcellentia, prævalentia. L'avvantaggio, preeminenza. Sæ.

افطأ *eftā*. a. part. Imbricem habens nasi depressum. Wan.

افطار *iftār*. a. V. [4. a. فطر] 1) Comedere, seu auspiciari refectionem post jejunium, solvere jejunium. Romper il digiuno, cioè è doppo aver digiunato tutto il giorno, cominciar a mangiar la sera. Wan. 2) Conficere quid immature citra idoneam dispositionem. Gol.

افطام *iftām*. a. V. [4. a. فطم] Idoneum esse pullum ut ablaçtetur. Gol.

افطخ *eftāh*. a. 1) part. Latiore capite præditus. Wan. 2) n. f. cum artic. الا فطخ *aleftāh*. Taurus. 3) Camæleon. Gol.

افطحية *āftāhijet*. a. n. p. Aphrahitæ. Ita vocantur uffeclæ افطخ بن الصادق *āftāh benisādyk*, qui professus est sectam الإمامية *el emāmijet*. Emamitarum, seu Pontificiorum, quæ est species الشيعية *is-sijet*, Schiitarum. V. شيعية Hi asserunt, Pontificem mortuum non esse lavandum, neque orandum esse pro eo, neque accipiendum esse sigillum, seu anulum ejus, neque sepeliendum nisi ab alio pontifice. Marrac.

افطر *eftār*. p. adj. Claudus. Cast.

افطس *eftās*. a. part. fœm. فطسا *fatsā*. Simus, qui depressum, expansumque habet imbricem nasi.

افطور *eftūr*. a. n. f. pl. افطير *efāyir*. Filura in naso, & facie adolescentis. Gol.

افطع *ifzā*. a. V. [4. a. فطع] 1) Invisum ac turpe esse negotium. 2) Talem comperire rem. Wan. 3) Incidere in tale negotium, ejusve casu affici hominem. Gol.

افعال *ef-āl*. a. n. f. pl. a. فعل *fi'l*. Actiones, opera. Azzioni, opere. 4) افعال الشك *ef-ālūs-sēk*, *wel-jakyn*. Verba dubii, & certitudinis. Vocantur etiam افعال القلوب *ef-ālül-kulüb*. Verba cordium, seu quæ actus interioris cognitionis exprimunt; reguntque accusativum tam rei quam personæ v. g.

افعال حسبت زيداً عالماً *hæsebtu zejdan āliman*. Censui zeidum doctum. افعال المدح و الكذب *ef-ālül-medh wez-zemm*. Verba laudis, & vituperii: quæ petunt duos nominativos post se, nimirum & nominis generici per articulum determinati, & nom. proprii, cui laus aut vituperium attribuitur v. g.

افعال المدح و الكذب *ef-ālül-medh wez-zemm*. Verba laudis, & vituperii: quæ petunt duos nominativos post se, nimirum & nominis generici per articulum determinati, & nom. proprii, cui laus aut vituperium attribuitur v. g. نعم الرجل زيداً *na-mer-rēgulu zejdan*. Præclarus vir fuit zeidus. افعال القاربة *ef-ālül mukāribet*. Verba propinquitatis: quæ regunt nom. pers. & acc. rei. v. g. قرب زيد الخروج *kāribet zejdu-l-churūge*. Prope fuit zeidus exitui, parum abfuit, quin zeidus exiret.

افعال الاخلاق *æchlāku ef-āl*. Mores, & opera. Li costumi, ed azzioni. Ik. اول ديارده اظهار اندكي افعالي *ol dijārde yzhār ittūgi ef-ālī*. Opera, quæ præstiterat in illis partibus. Le cose, che aveva operato in quelle parti. Sæ.

افعام *if-ām*. a. V. [4. a. فعم] 1) Implere vas, domum odoribus. 2) Implere seu accendere ira. Wan. 3) Ipsa aromata odore domum implere. Gol.

افعي *ef-āw*. a. n. f. Vipera, pro افعي *ef-ā*. Gol.

افعوان *ufu-ūn*. a. n. f. pl. præc. Serpentes mares. Wan.

بيوك يلان *ef-āy*. *n. f. pl.* افاعي *ef-ā*. *n. f. pl.* *būjūk jilān*. Serpens magnus, & malignus, vipera, aspis. Serpente, vipera. ¶ زبان *zūbān*. *n. f.* افعي *ef-ā* گيبي *gibi* سرتيز *sertīz*. Acutus, sicut lingua viperæ. Acuto, come la lingua della vipera. *Ah.*

قربان *ef-ēi kyrbān*. *p. n. f. comp. i. q.* *kemān*. *p.* Arcus, signum zodiaci. *Ferh.*

افغا *ifghā*. *a. V.* [4. *a* فغو] 1) Muscosos flores proferre plantam, pec. cyprum. *Wan.* 2) Corrumpti palmam. 3) Comedere dactylos *faghā*, dictos. 4) Pauperem evadere e divite, inobsequentem e morigero. 5) Ira accendere. *Wan.*

افغار *ifghār*. *a. V.* [4. *a* فغر] 1) Aperire os suum. 2) Oriri, seu culminare pleiades. *Gol.*

افغان *efghān*, *ewghān*. *p. n. f. i. q.* *fighān*. *p.* Lamentatio, gemitus. Gemitio, lamentazione. ¶ افغان *efghān*. *e.* Ingemiscere, lamentari. *Gemere*, *gridar* con pianto, lamentare.

افف *efef*. *a. n. f.* Res pauca, paucum, parum. *Gol.*

افف *ufk*. *a. n. f.* 1) Tractus terræ, plaga mundi. 2) Velociter incedens & celeri cursu pollens equus. *Gol.*

افف *āfyk*. *a. comp.* 1) Valde præstans, & perquam liberalis vir. 2) Velox, cursu excellens equus. *Gol.*

افف *efæk*. *a. V. aët.* 1) Excellere, præstare pec. liberalitate virum. 2) Abire ac proficisci per orbem. *Gol.*

افف *efek*. *a. V. aët.* [F. 2.] 1) Concinnare inspissando corium. 2) Donando superare alios. *Gol.*

افف *ufuk*. *a. n. f. pl.* آفاق *āfāk*. *n. f. pl.* *gök kenārī*. *t.* Horizon. *Orizonte*. *Gol.* ¶ اول *ol wilā-jetün-ufukynden tāly olup*. Oriendo ex horizonte illius regionis. Spuntando sù l'orizonte di quel paese. *Sæ.*

اففاد *ifkād*. *a. V.* [4. *a* ففاد] 1) Destruere. 2) Facere, ut frustra quærat, desideretque. *Gol.*

اففار *ifkār*. *a. V.* [4. *a* ففر] 1) Pauperem facere. 2) Latus seu dorsum obvertere alicui prædam, petendi se copia facta. 3) Commodare inequitandi gratia, camelum. *Wan.*

اففاه *ifkāh*. *a. V.* [4. *a* ففاه] Intelligendum dare, facere ut intelligat. *Gol.*

اففاه *āfækyt*. *a. n. f. pl. ab* افيف *efyk*. *Co-*ria non prorsus parata. *Gol.*

اففر *efkær*. *a. comp.* Pauperior. Più povero. افقم *efkæm*. *a. part. fœm.* فقم *fækmā*. 1) Incisorum dentium inferiores protensos ha-

bens ultra superiores mento. 2) Curvum distortumque negotium. *Wan.*

افف *ufuky*, *efæký*. *a. possess. ab* افف *ufk*. Qui varias lustravit oras. *Gol.*

افف *efk*. *a. V. aët.* [F. 3] 1) Invertere. 2) Dimovere a consilio aut proposito. 3) Mentis consilii que inopem reddere. *Gol.*

افف *ifk*. *a. n. f.* Mendacium. *Menzogna*. ¶ افف *ifkile*. Cum mendacio. *Con falsità, e bugia*. *Tef.* افف عظيم ايلدي *ifkī æmüm we bühtānī æzým eiledi*. Solenne mendacium, & insignem calumniam protulit. *Disse una solennissima bugia, e grandissima calunnia*. *Eb.*

افف *efekk*. *a. part.* Qui divaricatam luxuriamve scapulam habet, scil. præ laxitate, & imbecillitate. *Gol.*

اففكار *efkār*. *a. n. f. pl. a* فكر *fikr*. Cogitationes, consilia, curæ. *Pensieri, opinioni, cure*. ¶ اففكار اصابت مدار *efkārī ysābet medār*. Recta consilia. *Prudenti, retti consigli*.

اففكار *efgār*. *p.* 1) *n. f.* Vulnus in genere. 2) Vulnus, quod contrahit jumentum ex gravitate oneris. 3) *adj.* Membris captus, paralyticus. *Ferh.* 4) Pruneolum sylvestre. *Cast.*

اففكار شدن *efgār slūden*. Defetisci. *Esser fatigato*. اففكار مي *efgārī mei*. Oppletio vino, ebrius. *Stordito, carico di vino*. *Ik.* اففكار او اوب *tæbirī rūjāfi efgārīle*

اففكار اولوپ *efgār olup*. Confusus, & fatigatus cogitationibus circa explicationem somnii sui. *Sæ.* *Fù da pensieri ingombrato, considerando il significato di quella visione, di quel sogno*. *Br.* اففكار دل *dil efgārī pür efkār*. Cor fessum, & confusum, cogitationibus plenum. *Sæ.*

اففكار *ifkār*. *a. V.* [4. *a* فكار] Cogitare. *Wan.*

اففكار *efkāk*. *a. n. f. pl. a* ففك *fekk*. Mandibulæ. *Gol.*

اففكاره *efkâne*. *p. n. f.* Abortus, pec. neo-formati embryones. *Ferh.*

اففكاريدن *efkâniden*. *p. V. transit. ab* اففكاريدن *efkenden*. Projicere.

اففكاره *ifkâh*. *a. V.* [4. *a* فكاره] Multum lactis habere camelitem ex recentium herbarum pastu. *Wan.*

اففكاره *efkel*. *a. n. f.* 1) Tremor. *Wan.* 2) Picus viridis. *Gol.*

اففكاره *efken*. *p. part. comp.* اففكاره *atigi*, اففكاره *brāghygi*. *t.* Jaciens, abjiciens.

اففكاره *köh efken*. Montes disjiciens. *Che dirocca li monti*. اففكاره تاب *tāb efken*. Flammas jaciens, flammivomus. *Che butta fiamme*. *Ik.* اففكاره سنك *senk efken*. Lapides vibrans. *Che getta, lancia pietre*. *Ah.* اففكاره *efken*

تند باد *tünd badi bich efken*. Ventus
vehemens, radicum evulsor. *Vento impetuoso,*
che fradica gli alberi. Ik. اول شیر مرد افکن
ol širi merd efken. Ille leo hominum victor.
(*Quel leone, che oprime gli uomini.*)

بر اغماشلق *efkendalegi*. p. n. f. *braghylmislyk*. t. 1) Abiectio. 2) Lapsus.
3) Servitus. *Abandonamento, caduta, &*
servitù.

افکندن *efkenden*. p. V. 1) Projicere. 2)
Vibrare. 3) Delere.

بر اغماش *efkende*. p. 1) *part. pas.* *braghylmis*
atylmis. t. Proiectus, abiectus. 2) n. f. Servus.
Buttato, abbandonato, gettato, & vile, servo V. *حلقه*
efkendalei türab. Humi prostratus. *But-*
tato per terra. Sa. بندده *bendei*
efkendes. Servus infimus ejus. *Suo vil ser-*
vitore. Eb.

افل *efell*. a. part. Per crenas vel rimas
acie fractus ensis. *Gol.*

افلا *efla*. a. n. f. pl. a. *فلو* *feluw*. Pulli
equini. *Wan.*

افلا *ifla*. a. V. [4. a. *فلو*] 1) Ablac-
tare. *Wan.* 2) In desertum contendere vel
ingredi. 3) Pullum habere a lacte depulsum.
Gol.

افلات *iflat*. a. V. [4. ab *inust.* *فلات*] 1)
Effugere, evadere. *Gol.* 2) Facere ut eva-
dat. 3) Liberari. *Wan.*

افلاج *eflag*. a. n. f. pl. a. *فلج* *feleg*. Aquæ
fluentes ex oculis. *Gol.*

افلاج *iflag*. a. V. [4. a. *فلج*] 1) Libera-
re. *Gol.* 2) Superiorem reddere. *Wan.* 3)
iustificare causam ejus Deum. *Gol.*

افلاح *iflah*. a. V. [4. a. *فلح*] 1) Succesu
felicem esse. 2) Bene, prospereque vivere.
Gol.

افلاذ *eflaz*. a. n. f. pl. a. *فلذ* *filz*. Jecora.
Wan.

افلاس *iflas*. a. V. [4. a. *فلس*] Inopem
feri. *Esser fallito. Wan.*

افلاس *iflas*. a. n. f. Versura, penuria.
Fallimento. افلاس *iflas*. Inopem
esse, foro cedere. *Esser povero, e fallito.*

افلاط *iflat*. a. V. [4. a. *فلط*] 1) Liberare.
Wan. 2) Inopinanti supervenire. *Gol.*

افلاطون *estātūn*. a. nom. prop. t. Plato
vir etiam apud Orientales in summa æsti-
matione. *Platone. Wan.* افلاطون الهی
estātūni ilāhi. Divinus Plato. *Eb.* افلاطون
estātūni waekt oldy. Factus est
Plato sui seculi. *Fù stimato il Platone del*
secolo. Eb. افلاطون حکمت اسکندر سطوت
estātūn hykmet iskender satwet. Sapiens ut
Plato, formidabilis ut Alexander. *Ah.*

افلاق *estāk*. a. n. f. pl. a. *فلق* *felak*. Fis-
sura. *Gol.*

افلاق *iflak*. a. 1) nom. prop. Valachia. 2)
n. f. gentile. Valachus, & qui in his confiniis lo-
quuntur slavonice, aut ritus græci sunt rustici,
vocantur etiam افلاق iflak, & in pl. افلاقون
iflakūn. Ll. افلاق *iflak wilajeti*.
Valachia. *Il paese di Valachia. قسه افلاق*
kara iflak pro boghdan wilā-
jeti. Moldavia.

افلاق *iflak*. a. V. [4. a. *فلق*] 1) Mirum
quid facere. 2) Adducere malum. *Wan.*

افلاق شناسان *estāk sināsān*. p. n. f. comp.
Astronomi.

افلاق *estāk*. a. n. f. pl. a. *فلق* *felek*. Cæ-
li, orbes cælestes. *Li cieli. Wan.* *خاکدن*
chākten estāke ref. Erige-
re a terra ad cælos. *Sollevarre.*

افلاکیان *eflāgjan*. p. n. f. Astrorum ado-
ratores. *Ferh.*

افلال *iflal*. a. V. [4. a. *فلل*] 1) Pervenire
in terram pluvia destitutam. 2) Exutum ef-
se opibus. *Wan.*

افلاج *efleg*. a. part. *فلاج* *felgiāe*. 1)
Diffitis inter se dentibus præditus. 2) Papillas
in pectore distantes habens. *Wan.*

افلاج *eflah*. a. part. *فلحا* *felhā*. Infe-
rioris labii fissura præditus, aut notatus.
Wan.

افلس *efles*. a. part. 1) Ad summam inopiam
reductus. *Fallito, totalmente impoverito.* 2)
بى مروت *bī mürūwet*. a. Incivilis, inurbanus.
Malcreato, grossolano.

افلس *eflus*. a. n. f. pl. pauc. a. *فلس* *fels*.
Oboli, squamæ piscium. *Gol.*

افن *efn*. a. V. *act.* [F. I.] 1) Diminue-
re aut destituere, insipientem & improvi-
dum reddere, *uti DEUS aliquem.* 2) Di-
minuendo totum exhaurire quicquid ubere
camelitis continetur, sive mulgendo mulcto-
rem, sive lactando pullum. 3) Mulgere ca-
melitim extra idoneum tempus seu consuetam
horam, quod detrimentum afferre solet. Gol.

افنا *efnā*. a. part. Ignotus, contemptus.
افنا *efnān-nās*. Ignoti homines.
Gol.

افنا *ifnā*. a. V. [4. a. *فني*] Consumere,
corrumpere, destruere. *Guastare, corrompe-*
re, distruggere. Gol. افناي *ifnāi*
kūffār. e. Perdere infideles. *Distruggere gl'*
infedeli. Sa. شمس طومانی و آتش او طونی
šems tumāni, we ātes oduni ifnā
ider. Sol nebulam, ignis ligna consumit.
Il sole sgombra, consuma la nebbia, & il
fuoco le legne.

افناد *efnād*. a. V. [4. *ab inusit.*] 1) Laborare imbecillitate mentis. 2) Ob senectutem mentiri. *Wan.*

افناق *efnāk*. a. n. s. pl. a. فنيف *fenyġk*. Admissarii. *Wan.*

افناق *ifnāk*. a. V. [4. *ab inusit.*] Commodius vivere post duriores fortunam. *Gol.*

افناك *efnāk*. a. n. s. pl. a. فنك *fūnk*. Mustelæ fœnariæ vulg. fœvinæ. *Gol.*

افناك *ifnāk*. a. V. [4. *ab inusit.*] Continuo instare seu insistere. *Gol.*

افنان *efnān*. a. n. s. pl. a. فن *fenn*. Species rerum.

افنان *efnān*. a. n. s. pl. a. فتن *fenen*. Rami. *Rami. Ik. II. اغصان aghsān.*

افنة *efnet*. a. part. Parum lactis habens, lacte diminuta & exhausta camelitis. *Gol.*

افندي *efendi* ex Græco, t. n. s. vul. *afendi*. Dominus, magister, herus. *Signore, padrone, & monsignore.*

اسماعيل افندي *ismāil efendi*. Dominus Ismael. *Il Signor, & Monsignor Ismaele. De Doctōribus, Ecclesiasticis, Prælati, & aliis viris doctis.*

افنديموز *efendimūz*. Dominus noster clementissimus. *Nostro Signore clementissimo.*

افنديموز *efendimūz*. Dominus noster clementissimus. *Nostro Signore clementissimo.*

افنديموز *efendimūz*. Dominus noster clementissimus. *Nostro Signore clementissimo.*

افنديدن *efendiden*, *efendiden*. p. V. Litigare, jurgia habere. *Ferh.*

افنون *ufnūn*. a. n. s. pl. افنان *efānīn*, i. q. فن *fenn*, *اسلوب ūslūb*. 1) Species rei, pec. doctrinæ. 2) Varia ratio orationis. 3) Serpens. 4) Anus languida ac annosa. 5) Ramus perplexus luxuriansve. 6) Cursus mixtus equi aut camelitis. 7) Principium juventutis. *Gol.*

افنية *efniet*. a. n. s. pl. ا ف ن ا *finā*. Atria domium. *Wan.*

افوات *efwāt*. a. n. s. pl. ا ف و ت *fewt*. Interstitia inter duos digitos. *Wan.*

افواج *efwāg*. a. 1) n. s. pl. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāg*. ا ف و ج *fewg*. بولكلر *bölükler*, بولك *bölük*. Turmæ, catervæ. 2) adv. Turmatim, catervatim. *Wan. II. امواج emwāg*

افواج *efwāk*. a. n. s. pl. ا ف و ف *fak*. Crenæ sagittarum. *Wan.*

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افواج *efwāh*. a. n. s. pl. ا ف و ه *fūh*, *Ora: Bocche.* بوجير هر اس كيربان افواه ناسدن *buchæberi pūr hyrās giribāni efwāhi nāsten ychrāgrees ittūkte*. Postquam hic nuntius terribilis ex sinu orum hominum caput extulit; h. e. postquam sparsum est hoc

افهار *ifhar*. ۲. V. [4. a فهار] 1) Festum Judæorum celebrare, Purim dictum. 2) Collecta, & conglomerata esse carne. 3) Concumbere cum puella ita, ut altera strepitum audiat, quod Sunna vetat. Gol.

افهاف *ifhāk*. ۲. V. [4. a فهف] Implere uitrem. Wan.

افهام *efhām*. ۲. n. f. pl. a فهم *feh̄m*. Intellectus, intelligentiæ. Intelletti, intendimenti.

افهام *ifhām*. ۲. V. [4. a فهم] Edocere, intelligendum dare. Far capire, intendere.

Wan. II. مقدم اعلام و صراحة ¶ اعلام ایدر *mukæddem y' lām we syrāhaten ifhām ider*. Prius publice intimabit bellum. Gli dichiarerà prima la guerra. Ll.

افهاف *ifhāh*. ۲. V. [4. a فة] 1) Oblivisci facere. Wan. 2) Lingua impeditum reddere, ut DEUS aliquem. Gol.

افی *efā*, *efen*. ۲. n. f. 1) Grex pecorum. 2) Pars. 3) Nubes, quæ effusa aqua dissipatur. Gol.

افی *üfi*. ۲. n. prop. Nomen loci. Gol.

افیا *efjā*. ۲. n. f. pl. a فء *fej'*. Umbræ postmeridianæ, tributa, prædæ. Wan.

افیاف *efjāf*. ۲. n. f. pl. a فیف *ff*. Loca plana. Wan.

افیال *efjāl*. ۲. part. pl. a فال *fāl*. Imbeciles mente, seu consilio. Gol.

افیال *efjāl*. ۲. n. f. pl. a فیل *fil*. Elephantres. Wan.

افیح *efjāh*. ۲. part. fæm. فیحاء *feh̄hæ*. Amplum, & late patens mare, domus. Wan.

افیده *efide*. ۲. n. f. pl. a فواد *fewad*. Corda. Wan.

افیق *efyk*. ۲. n. f. 1) Corium non prorsus a coriario paratum. 2) aliis Concinnatum. 3) Consui idoneum sed nondum confutum corium. Gol.

افیکه *efiket*. ۲. n. f. i. q. افك *ifk*. Mendacium. Gol.

افیل *efil*. ۲. n. f. Parvus, anniculus camelus, parva ovis. Gol.

افیلن *āfilen*, آفیلون *āfilūn*. p. n. f. Herbæ seu oleris species, f. lapathum. Ferh.

افین *efin*. ۲. part. 1) Ingenii, & consilii expers. 2) i. q. فاسد *fāsid*, Corruptus. Gol.

افیوس *efjūs*. ۲. n. f. i. q. فجل بری *feğlī berrī*. ۲. Raphanus silvester. Gol.

افیون *afjūn*. ۲. p. t. n. f. 1) Opium. 2) لبن

الخشخاش *lebenül chæschās*. Lac, seu succus papaveris. 3) vul. Mænomenon ex hoc compositum ebrietatem, & subinde torporem inducens vul. Maslocum. Oppio, maslocco. Ferh. * Expres. poet. افیون در شراب

افیون *efjun der serāb endüchtem*, i. e. کشف انداختم

راز ایله دک *kesfi rāzejledük*. Arcanum revelavimus.

آف *āk*. p. n. f. Herus, dominus. Cast. f. pro افا *agha*.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اق *ak*. t. adj. بیاض *bejāz*. ۲. سفید *sfid* vel سفید *sfid*. p. 1) adj. Albus, candidus, canus. Bianco, candido, canuto. 2) n. f. Albumen.

اقارع *ækāri*. a. part. pl. i. q. شداد *sidād*.
Duri. Wan.
اقارب *ækārib*. a. n. f. pl. a قارب *kārib*.
Propinqui. Gol.
اقارل *ækāzil*. a. n. f. pl. a اقزل *ækzel*.
Lupi. Gol.
اقاسيم *ækāsīm*. a. n. f. pl. a قسم *kysm*.
Portiones, sectiones. Gol.
اقاصير *ækāsyr*. a. part. pl. ab اقصر *aksar*.
Valde breves res. Gol.
اقاصي *ækāsīy*. a. n. f. pl. ab اقصى *aksā*.
نهايتلر *nihāietler*. i. Extremitates, lon-
gius & longissime distantes, aut diffi-
dencia. Estremita, parti le più remote, o
lontane.
اقاصيص *ækāsīs*. a. n. f. pl. a قصص *kysṣa*.
Narrationes, historiae. Racconti, istorie.
اقاطع *ækāty*. a. part. pl. a قطع *kāty*.
Acuti enses. Gol.
اقاطيع *ækāty*. a. n. f. pl. irreg. a قطع *kāty*.
Armenta, greges. Greggi. Wan.
اقاطيع بقر *ækātyy bakar*. Armenta boum.
Mandre, o greggi di bovi.
اقايقا *ækākyā*. a. n. f. 1) i. q. عصارة الافرط
asārettil kārāz. Succus expressus e filiquis
spinæ Aegyptiæ, seu acaciæ. 2) Omnis fuc-
cus ex rebus valde stipticis expressus & in-
spissatus. Gol.
اقالة *ykālet*. a. V. [قول 4. a] Imputare
alicui, dicere eum dixisse. Gol.
اقالة *ykālet*. a. V. [قيل 4. a] 1) Remitte-
re alteri initum cum eo mercatum. Romper
il contratto, o mercato fatto. ادا لله
معقوله و وجوه مقبوله ايله قلوب امرابي سلطان
دريا نواله اماله ايله عقد بيعناري اقاله اندردى
*edillet mākūle we wugiuhū mākūle ile ku-
ūbi ūmerāi sultāni derjā newāle imāle
le ākti bejätlerini ykāle itturdy*. Argumen-
tis rationibusve probabilibus, ac modis pla-
cidis gratisque corda procerum ad amorem
principis gratiosissimi pertrahens, con-
tractum inter eos conspirationis merca-
tum, nexumve abrumpi ac dissolvi cura-
vit. Sa. Con piacevoli discorsi, e ragionamenti
dissuase quei signori dal loro pristino propo-
nimento. Br.
اقاليم *ækālīm*. a. n. f. pl. ab اقليم *yklīm*.
Climata. Climi. اقاليم سبعة
ækālīmū sebæ. Septem climata. Li sette climi. Sa.
اقامت *ykāmet*. a. V. [قوم 4. a] 1) Con-
sistere, subsistere. Wan. 2) Divertere aliquo.
3) Perseverare. 4) Intentum esse rei. 5)
Vulneratum supervivere. 6) Stabilire. 7) Or-
dinare familiam. 8) Erigere, suscitare. 9)
Instare precationi. 10) Perennare. Stare,
soggiornare, perseverare, continuare, di-

sporre, ordinare, stabilire. Wan. Gol. II.
شرعني اقامت *idāmet*, quod V. اقامت
ser-yni ykāmet iciün. Ad stabiliendam
legem suam. Per stabilire la legge sua. Sa.
اقامت خيام *ykāmeti chyiam* e. Erigere,
figere tentoria. Alzare li padiglioni Sa.
اقامت حدود *ykāmeti hudūd* e. Exequi pœ-
nas lege præscriptas. Punire secondo le leg-
gi. Ik. اقامت كار اهم *ykāmeti kāri ehem*.
Intentum esse rebus suis necessariis. Accudi-
re alli suoi affari più importanti. Ik. منزللر نده
menzillerinde ykāmet ideter.
Remaneant in suis habitationibus. Restino
nelle case, & abitazioni loro. Sa. اقامت
bejine ykāmet e. Probare testibus. Provare,
dimostrare. اقامت شهود *ykāmeti sühüd* e.
Producere adducere testes. Produrre testi-
monii. سنه سنه اقامت امنيتي اولغين
sünnei senjei ykāmet ümniyeti olmaghyn. Siqui-
dem intentum ejus erat, ut observetur, &
executioni mandetur lex sancta, aut ejus
præcepta. Sa. شرايط عروس و جمعيتي اقامت
seraity êrüsü gem-yjeti ykāmet idelümü.
Adimplebimus legem, & consuetudinis jura
assistendo nuptiis & confessui. Assisteremo
alle nozze, e radunanza. Sa. مقام طاعنده
اقامت و اهام شرايط عبوديتده استقامت کوسترديلر
*mekāmū tāette ykāmet, we imimū seraity
übüdjette istykāmet gösterdiler*. Præstandæ
debitæ obedientiæ, obsequioque intentos se
ostenderunt. Sa. Gli resero ubbidienza, fe-
deltà, ed offequio. Br. فلان ايله اتفاق و
اقامت طيف شفافده عهد و ميثاق انديلر
*fulan ile ittifak, we ykāmeti taryky sikakte
ahdü müsak ittiler*. Pacto fœdere cum N.
in via belli se permanuros sibi invicem pro-
miserunt. Sa. Collegatisti con N. fecerō frd
di loro patti, giuramenti, e promesse di do-
ver assistere, & aiutar l'un l'altro. Br.
مقام خدمت و اطاعنده اقامت کوسترديلر
mekāmū chydmetü ytāette ykāmet göstereler.
Promptos se ostendant ad præstanda obse-
quia. Sa. S'affatichino a tutto potere di pre-
star buoni, e fedeli servizj. Br. اقامت
عدل و رأفت و اداست لوازم حفظ رعيتت و
احيای دين و ملت و اعلاي معالم سنتت اندي
*ykāmeti merāsimū ādlü reefet, we idāmeti le-
wāzimū hyfzy rā-yjet we yhjāi dīnū millet we
ylāi mā-ālimū sūnnet itti*. Aequitatis, &
clementiæ præscripta observavit, protegen-
dorum subditorum debitam curam habuit, ac
in propaganda fide, ac religione, & in extol-
lendis sanctæ legis propheticæ vexillis con-
stanter allaboravit. Sa. S'impiegò circa l'am-
ministrazione della giustizia, protezion de'
sudditi, e promozion della santa fede. Br.

اقامت *ykāmet. a. n. f.* 1) Consistentia. 2) Assiduitas in oratione. *Fermezza, assiduità nel orare. Gol.* 3) Admonitio ad cætum in templo congregatum, ut surgat, *و se ad preces peragendas accingat. Reland. نازده* *nemāzde ykāmet e.* Stare in oratione, & insistere illi. *Star nell' preghiera. محل* *māhelli ykāmetleri olan.* Locus residentiae. *Residenza, luogo del suo soggiorno. Sæ.*

اقانيم *akānim. a. n. f. pl. ab* اقنوم *uknūm. Caussæ, radices. Wan.*

اقاوم *akāwim, اقويم* *akāwim. a. n. f. pl. a* قوم *kāwm. Populi. Gol.*

اقاويل *akāwil. a. n. f. pl. pl. a* قول *kāwl. Verba. Gol.*

اقايد *ekājed. a. part. Alto dorso præditus equus. Wan.*

اقب *akæbb. a. part. Gracilis homo, animal. Wan.*

اقباح *ykāh. a. V. [4. a* قبح *] Rem turpem agere. Wan.*

اقبار *ykār. a. V. [4. a* قبر *] 1) Humanum jubere, curare. 2) Sepulchrum facere. Wan.*

اقباس *ykās. a. V. [4. a* قبس *] 1) Concedere, ut de suo igne accendatur. 2) Petere ignem. Gol.*

اقباص *ykāz. a. V. [4. a* قبض *] Manubrio instruere enses, cultrum. Wan.*

اقبال *ykāl. a. V. [4. a* قبل *] 1) Corrigit instruere soleam, eave constringere. 2) Inflectere, & distorquere oculos. 3) Convertere se in aliquem locum. 4) Ob oculos alicujus sistere aliquid. 5) Ab initio incipere aliquid. Wan. 6) Accedere, advenire. 7) Antrorsum, & recte dirigere hastam. 8) Obvertere alicui faciem. Gol.*

اقبال *ykāl. a. n. f.* 1) Conversio faciei. 2) *i. q. دولت dewlet. Bona fors, secunda fortuna, felicitas. Buona fortuna, prosperità, felicità. Ik. V. دستور دولت* *awāni šitā ykāl* *اقبال e. Obviam ire. Tef. & obvertere alicui faciem. Andar incontro, voltarfi. دولت عتباته نك* *awāni šitā ykāl ittukte. Adventante hyeme. Avvicinandosi la stagione dell inverno Sæ.*

شمس اقبال بي زوالي عون الهي برله افق شاهي و مطلع دين پناهيدين استيلا و استعلا *dewleti ūsmānijenün-šemsī ykālī bīzewāli āwny ilāhī birile ūfuky šāhī we mætlæ-ŷ dīn-penāhiden istilā wū isty-lā bulaldan berū. Ex quo nunquam occidens sol imperii Othomanici ope divina ex horizonte regiae dignitatis in altum prorupit, ac ad cul-*

men pervenit. *Sæ. اقبال اقبال ykāl ile* *اقبال* *ykālen. Prosperere. Cox prosperità, felicità.*

اقبح *ækbæh. a. comp. Turpior. Più brutto. Tef.*

اقببة *ækbijet. a. n. f. pl. a* قبا *kabā. Tunica. Gol.*

اقبينان *ykbinān. a. V. [11. a* قبن *] Colligi in unum. Wan.*

اقت *ækt. a. n. f. pro* وقت *wækt. Tempus definitum. Gol.*

اقتاب *æktāb. a. n. f. pl. a* قتب *kætb. Sella camelinæ minores. Wan.*

اقتاب *yktāb. a. V. [4. ab* inusit. قتب *] Sella, seu clitellis instruere camelum. Gol.*

اقتاد *æktād. a. n. f. pl. a* قناد *kæted. Ligna fellarum camelinarum. Wan.*

اقتار *æktār. a. n. f. pl. a* قتر *kutr. Tractus, plagæ. V. اقطار*

اقتار *æktār. a. n. f. Tabernarius. Bottegario. اقطار* *yktār. a. V. [4. a* قتر *] 1) Parce & tenaciter sumptum facere. 2) Nidorem exhalare assam carnem, aut in genere odorem sui, dum coquitur, quin *و extra coctionem,**

3) Ligno agallocho sibi suffitum facere mulierem. 4) *i. q. افتقار iftykār. Ad paupertatem redigi. Gol.*

اقتارمق *aktarmak. t. V. Invertere. Vide اقتارمق*

اقتال *æktāl. a. n. f. pl. a* قتل *kysl. Hostes, adversarii.*

اقتال *yktāl. a. V. [4. a* قتل *] Expone-re aliquem ac offerre neci. 2) Pass. Perire amore, insania. Wan.*

اقتان *yktān. a. V. [4. a* قتن *] 1) Pauci cibi esse. 2) Necare ricinos. 3) Extenuato corpore esse. Gol.*

اقتبا *yktibā. a. V. [8. a* قبا *] Concinnare, parare. Gol.*

اقتباب *yktibāb. a. V. [8. a* قتب *] Amputare manum. Wan.*

اقتباس *yktibās. a. V. [8. a* قبس *] 1) Accendere ignem. 2) Addiscere scientias. Wan.*

اقتباس *yktibās. a. n. f.* 1) Mutuatio. 2) Comparatio. *اقتباس e. 1) Addiscere, comparare sibi doctrinam. 2) Mutuare, & petere ab alio. Eb. Imparare, im- prestare Ik.*

ال [قبص] *yktibās. a. V. [8. a* قبص *] اوجيله المق *el ugiile almak. t. Extremis digi- tis accipere, carpere.**

اقتباع *yktibā. a. V. [8. a* قبع *] Repli- cato intus orificio utrem admovere ori, at- que ita bibere. Wan.*

اقتتاب *yktitāb*. a. V. [8. اقتتاب] *Clitella denuo instruere camelum. Wan.*

اقتتات *yktitāt*. a. V. [8. اقتتات] *Eradicare. Gol.*

اقتتال *yktitāl*. a. V. [8. اقتتال] 1) Se invicem occidere. 2) Infania, amore perire. 3) In flore juventutis esse. 4) Ex tempore orationem pro principe auspicari in templo post solitas preces. *Wan.*

اقتتاش *yktisās*. a. V. [8. اقتتاش] *Evellere. Gol.*

اقتتاش *yktisār*. a. V. [8. اقتتاش] *Parare suppellectilem domesticam. Gol.*

اقتتاش *yktisāh*. a. V. [8. اقتتاش] *Inquirere, explorare aliquem. Gol.*

اقتتاف *yktihāf*. a. V. [8. اقتتاف] *Epotare totum, quod in vase est. Wan.*

اقتتاهم *yktihām*. a. V. [8. اقتتاهم] 1) Pervenire in locum, ubi fames est. 2) Despicerere, contemnere. *Wan.* 3) Inconsulte se conjicere in negotium. 4) Ad occasum vergere stellam. *Gol.*

اقتتادا *yktidā*. a. V. [8. اقتتادا] *Imitari, sequi. Imitare, seguire. c. d. Tef. Sæ.*

اقتتاداه *yktidāh*. a. V. [8. اقتتاداه] 1) Excutere ignem. 2) Capere cochleari ex olla jusculum. *Wan.* 3) Disponere negotium. *Gol.*

اقتتاداد *yktidād*. a. V. [8. اقتتاداد] *Disponere, moderari negotia. Wan.*

اقتتادار *yktidār*. a. V. [8. اقتتادار] 1) Potse, valere. 2) Coquere in olla. *Gol.*

اقتتادار *yktidār*. a. n. f. 1) Potentia, potestas. 2) Excellentia. *Potere, forza, potestà, autorità.* 3) صاحب اقتتادار *shahybyktidār. c. dat. Potens, habilis, auctoritate & viribus valens. Potente, autorevole.* 4) پادشاه بلند اقتتادار *pādīsāhī būlend yktidār. Princeps potentissimus. Monarca potentissimo. Ll.* 5) كردون اقتتادار *gērdūn yktidār. Potens instar cæli. Potente quanto il cielo, potentissimo. Ll.* 6) كرشو طورمغه اقتتادارلري اولميو *kar-sū durmagha yktidārleri olmaiyup. Cum resistendo pares non essent. Non potendo resistere. Ll.* 7) جيب اقتتادارنده *gējbi yktidārinde. In marsupio possibilitatis, aut virium ejus, i. e. in manu ejus. Nel suo potere. Ik.* 8) بردخي اقتتادارلري اولميو *bir dæchy aralrēdn yktidārleri olmaia. Non amplius e medio illorum se surripere ipsis maneat integrum. Non trovino più mezzo di uscire da loro. Ll.* 9) ضبطلرينده اقتتادارلري اولميو *zābtlerine iktidārün-ix olmadughy mülāhæxæ olunur. Vos non esse regendis, aut refrænandis illis pares concludi-*

tur. Si congettura, che non sete bastevoli d'raffrenarli. Ll. 10) باغ و بسنانلرينده خروجه اقتتادارلري اولميو *bāghu bustānlerine churūge yktidārleri olmady. Non audebant exire ad vineas, hortosque suos. Non osavano sortire alle vigne, ed orti loro. Sæ.* 11) تجمل اسفاره اقتتادارلري اولميو *tæhæm mūli esfāre ædem yktidārleri görinüp. Cum videretur viribus deficere ad sustinenda belli incommoda. Sæ.* 12) Non potendo in persona assistere alla guerra. *Br.* 13) اقتتادار بولمق *yktidār bulmak. c. dat. Potse. Potere. Sæ.*

اقتتار *yktirāe*. a. V. [8. اقتتار] 1) Inquirere diligenter in aliquam rem. *Wan.* 2) Intendere. 3) Sectari. 4) Excipere amicum hospitio. *Gol.*

اقتتاراب *yktirāb*. a. V. [8. اقتتاراب] 1) Vicinum evadere, appropinquare. *Wan.* 2) Prope esse, ut perficiatur promissum. *Gol.*

اقتتاراه *yktirāh*. a. V. [8. اقتتاراه] 1) Petere importune ac temere. *Wan.* 2) اقتتاراه ايله *yktirāh ile. Importune, citra necessitatem. Et in Tef. Ex tempore, non præmeditate. All'improvviso, senza pensarvi.*

اقتتاراه *yktirāh*. a. n. f. Extemporanea orationis, carminis compositio, aut pronuntiatio. *Gol.*

اقتتارار *yktirār*. a. n. f. Obesitas cameli, pec. adiposi admodum ex siccarum herbarum pastu. *Gol.*

اقتتارار *yktirār*. a. V. [8. اقتتارار] 1) Firmiter permanere spermam in utero cameli. *Wan.* 2) Sumere, quod ollæ fundo adhæret. 3) Lavare se aqua frigida. 4) Obesam evadere camelitem. *Gol.*

اقتتاراض *yktirāz*. a. V. [8. اقتتاراض] *Mutuo accipere. Wan.*

اقتتاراع *yktirāc*. a. V. [8. اقتتاراع] *Sortem jacere inter sese. Wan.*

اقتتاران *yktirān*. a. V. [8. اقتتاران] n. f. 1) mukārin ol. 2) bir ghæjrije jār ol. 3) 1) Associari, consociari. *Effer accom-pagnato a qualch'uno.* 2) Copulatio, & conjunctio planetarum. 3) اقتتاران ساعدين *yktirāni sædeini esædein, vel sædīni es-ædīn. Conjunctio duorum faustissimorum planetarum. Ah. Etiam in comp.* 4) دولت اقتتاران *dewlet yktiran. Conjunctus prosperitati i. e. prosper, felix. Felice Ll.*

اقتتاراش برداق *aktarylmis bardak. c. comp. Inversum cum impetu poculum. Unboccale rivoltato.*

اقتتارمك *aktārmak döndürmek. c. V.* 1) Invertere cum impetu. 2) Lacerando undique disjicere. 3) Supplantare. 4) Evertere, subvertere. *Rivoltare, rivolgere.*

rivolgere, abbatere. اقتراب ایدن يقمشلر aktarup attan jykmiſter. De equo inverſum, ac præcipitem dejecerunt. L'anno roveſciato dal cavallo.

اقتزاه aktarma. t. n. f. 1) Prædatio, ſpo- lium. Bottino, acquiſto fatto nell' impre- ſa. 2) Tertia aratio, prout ſecunda eſt nadas. (ſic notatum in antiquo li- bello.)

اقتسار yktisâr. a. V. [8. a قسار] Invitum, & vi adigere ad aliquid. Wan.

اقتسام yktisâm. a. V. [8. a قسم] Divide- re inter ſefe. Wan.

اقتسام yktisâm. a. n. f. 1) Juramentum. 2) Diviſio inter ſe. Spartimento, ſpartire. يقسم ميراث ميراث yktisâmî mîrâs. Diviſio, partiti hæreditatis. Spartimento dell' ere- dita. Acht.

اقتشاب yktisâb. a. V. [8. a قشاب] 1) Lu- crari. Wan. 2) Referre laudem, vel vitupe- rium. Gol.

اقتصاد yktysâd. a. V. [8. a قصد] 1) Non parcum, non prodigum eſſe, ſeu medium tenere. Wan. 2) Inconstantem eſſe in ali- qua re. 3) Operam dare condendis poema- tibus. Gol.

اقتصار yktysâr. a. V. [8. a قصر] 1) kyſſæ e. t. Abbreviare, reſtringere. Abbrevia- re, reſtringere. V. اختصار اول دزدار ol diz- dârî bed girdâr tewâzuſy müggered ile yk- tysâr idüp. Sceleſtus ille caſtellanus reſtrin- gens ſe ad ſolam ſubmiſſionis alicujus exhi- bitionem. Sæ. Quel commandante malua- gio fatte alcune poche cerimonie, e dimo- ſtrazione di riverenza. Br. بالکزرگانه اقتصار iâl yn- yz zekâte yktysâr itmen- wirmekligî. Non reſtringite donationes, aut largitiones, ad ſolas quinquageſimas le- ge imperatas. Tef.

اقتصاص yktisâs. a. V. [8. a قضا] 1) Se- qui a tergo. 2) Recitare dictum, aut fac- tum. Wan. 3) Capere talionem. Gol.

اقتضاء yktizâe. a. V. [8. a قضا] Exige- re debitum. Wan.

اقتضاء yktyzâe. a. n. f. Requiſitum, neceſſitas. Requiſito, neceſſità. اقتضاي محال zkyzâi mahall. Exigentia lo- ci & temporis, exigentia rei. L'effigen- za del tempo, o luogo, delle coſe. Ll. اقتضاي قضاي رباني ايله yktyzâi kâzâi rebbâ- nîle. Sic exigente fato. Per deſtino divino. Sæ. اقتضا اوزره yktizâ üzre. Pro neceſſitate, & exigentia rei. Secondo l' occorrenza, il biſogno. كوج اولنمف yktyzâ e. gûg olunmak. Exigi, neceſſe eſſe. Richiederſi,

Eſſer neceſſario. اقتضا ايدرسه yktyzâ idereſ. Si opus eſt, ſi res exigat. Se ſi richiede, o fa di biſogno. اقتضا ايدن yktyzâ iden. Fac- tu neceſſarius, requiſitus, quod exigitur. Neceſſario, che occorre, o fa di biſogno. آستان عاليشائرينه عرض اولنمف اقتضا ايدمشدر âſitâni âlîſânlerine ârz olunmak yktyzâ eile- miſtûr. Neceſſitas poſtulat, ut res ad por- tam ejus excelsam deferatur. Siamo coſtretti di eſporre il tutto all' eccelsa porta. Ll. in comp. اقتضا قهر ندای nidâi kâhr yktyzâ præ- conis vox, ſeu edictum pœnam exigens. Bando minaccievole di pena infallibile. Ik. اقتضاسنه كوره yktyzâſine gôre. Juxta exigen- tiam rei, prout requiritur. Secondo l'effigenza, e neceſſità. اقتضاسنه yktyzâſinge. Idem Ll.

اقتضاب yktizâb. a. V. [8. a قضا] 1) Reſecare partem. 2) Equitare in inexercita- ta cameliti. Wan. 3) Extemporaneam ha- bere orationem. Gol.

اقتضاض yktizâz. a. V. [8. a قضا] Vitia- re puellam. Wan.

اقتطاع yktitâ. a. V. [8. a قطع] Avelle- re, reſecare. Wan.

اقتطاف yktytâf. a. V. [8. a قطف] De- cerpere flores, legumina. Cogliere, racco- gliere fiori, e legumi. Ik. اقتطاف كرده yktytâf kerdeî ſûkufe ol. Decerpe- re flores. Raccogliere fiori. Ik.

اقتطاع yktytâ. a. V. [8. a قطع] Cidari induere caput, ita, ut non ſubdatur mento. Wan.

اقتطاف yktâf. a. V. [8. a قطف] 1) Lo- co moveri rem. 2) Funditus corruere mu- rum. 3) Tota manu, avideque capere. Gol.

اقتفا yktifâ. a. V. [8. a قفو] اردنجه گتيمك ardinge gitmek. اختيار ychtyjâr e. t. 1) Sequi. 2) Eligere. Andar dietro, ſceglieſi. اثرينه ايتفا ايتفا isrine yktifâ itti. Secutus eſt ipſius veſtigia. Segui li ſuoi veſtigj, le orme ſue. بو ايتفا ايدوب bu iſre yktifâ idüp. Se- cutus hoc veſtigium, hanc normam. Seguen- do queſta regola. Ik.

اقتفاري yktifâr. a. V. [8. a قفر] Ponere ſe- qui. Wan.

اقتلاع yktilâ. a. V. [8. a قلع] 1) Dimo- vere loco. 2) Extrahere, evellere. 3) Mo- veri loco. Wan.

اقتم aktêm. a. part. Colore pulvereo, & nigricanti prædita res. Wan.

اقتماح yktimâh. a. V. [8. a قمع] 1) Sic- cam alicam comedere, aliudve ſimile. Wan. 2) Caput efferre, & bibere nolle camelum. Gol.

اقتناع *yktimā*. ۲. V. [8. a قمع] 1) Epotare totum, quod in utre est. *Wan.* 2) Eligere rem.

اقتنم *yktimām*. ۲. V. [8. a قتم] 1) Pasce-re, pabulare jumentum. 2) Vorare, quidquid in mensa est. *Wan.* 3) Recte tractare rem.

اقتنق *akytmak*. ۲. V. 1) Facere ut fluat, effundere. 2) Promovere. *Far* correre, *spandere*, & *promovere*. ۳. اقتنق گۆزدن یاش *gözden ias akytmak*. Elicere lacrymas, & lacrymari. *Cavar lagrime da gli occhi, far piangere.*

اقتنا *yktinā*. ۲. V. [8. a قنو] 1) Acquire-re, accipere. 2) Possidere. *Wan.* ۳. بر قاج کون اقتنا الكذات حسيه و استيفاء مشتبهيات *bir kac gün yktinā il-lezzāti hoesiye we istifāi müstehijāi nefsiye meşghül oldiler.* Per aliquot dies quærendis gustibus sensus, & satisfaciendo appetitibus carnis operam dederunt. *Sæ. Si diedero all' allegrezza, à gusti, à piaceri per qualche giorno. Br.*

اقتناص *yktinās*. ۲. V. [8. a قنص] 1) شكار *sikār* e. t. Venari. *Cacciare. Wan.*

اقتنان *yktinān*. ۲. V. [8. a قن] 1) In culmen montis scandere *capram sylvestrem. Wan.* 2) Constantem, firmumque consistere *virum. Gol.*

اقتواء *yktiawā*. ۲. V. [8. a قوا] 1) Acquirere rem vi auctoris. *Wan.* 2) Proprium facere, vindicare sibi aliquid. 3) Valere robore, virtute. *Gol.*

اقتي *akty*. ۲. n. f. Labor, seu factura *alicujus rei.* 2) Merces eius. *Fattura, maniffattura.*

اقتيات *yktijāt*. ۲. V. [8. a قوت] 1) Ali. 2) Alimento subsistere. *Wan.*

اقتياد *yktijād*. ۲. V. [8. a قود] 1) Manu ducere. *Wan.* 2) Duci, & obsequi. *Gol.*

اقتيار *yktijār*. ۲. V. [8. a قور] 1) Rotundare, in orbem scindere, *Wan.*

اقتيار *yktijār*. ۲. V. [8. a قير] 1) Perscrutari. *Gol.*

اقتياس *yktijās*. ۲. V. [8. a قيس] 1) Similem reddere. 2) Comparare rem rei. *Wan.* 3) Similem esse. *Gol.*

اقتياض *yktijāz*. ۲. V. [8. a قياض] 1) Radicibus evellere. *Gol.*

اقتياع *yktijā*. ۲. V. [8. a قوع] 1) Aestuarum libidine camelum. *Wan.*

اقتياف *yktijāf*. ۲. V. [8. a قوف] 1) Pone sequi. *Gol.*

اقتيال *yktijāl*. ۲. V. [8. a قول] 1) Uti imperio in aliquem. *Wan.* 2) Eligere rem.

اقتيام *yktijām*. ۲. V. [8. a قوم] 1) Amputare *nasum*, mutilare. *Gol.*

اقتيان *yktijān*. ۲. V. [8. a قين] 1) Pulchre nitere *plantam*, florere *hortum. Wan.*

اقتناء *yksāe*. ۲. V. [4. ab inusit. قتا] 1) Cucumeribus abundare *locum. Wan.*

اقتام *yksām*. ۲. V. [4. a قتم] 1) Insignem dare partem *de re mala aut foeda. Gol.*

اقتة *akcā*. ۲. 1) adj. بياض *bejāzce*. ۲. Albus, subalbus. *Bianco, bianchino.* 2) n. f. i. q. بياض *bejāz pul.* Macula, vel nota alba. *Macchia bianca.*

اقتة *akcā*. ۲. n. f. درهم *dirhem* & *dirhem* ۲. زر *zer* p. 1) Pecunia, nummus, moneta. *Denari, quattrini, bezzi, soldi.* 2) Species monetae Turcicae ab albedine argenti, nostratibus *Aspra ex græco. Hujus monetae non idem semper inter Turcas valor fuit, nunc in foro, & inter mercatores 120 aspræ, æquivalent piasstræ; id etiam in rationibus publicis obtinet, si expensas respicias: contra si à quæstoribus publicis reditus referuntur in libros rationum, 80. aspræ pro piasstra sumuntur. V. غروش*

اقتة *uwak*, seu vul. *ufak akcā.* Moneta parva. *Moneta. اقتة يوقدر akcām ioktūr.* Non habeo pecuniam. *Non ho denari.*

اقتة *akcāsi* پولی يوقدر *akcāsi puli ioktūr.* Ne obolum quidem habet. *Non ha un bezzo.*

اقتة *akcā ile dūr bu.* Pecunia emptum est hoc, i. e. non gratis datum. *Costa denari, sai.* اقتة *akcāi tedārūk* e. Providere sibi de pecunia. *Provedersi di denari.* اقتة *akcāi dewşürmek.* Colligere, & exigere pecunias. *Riscuotere,*

اقتة *akcāi saklamak,* & *imsāk* e. Accumolare denari. *accumulare denari.* اقتة *akcāi saklamak,* & *imsāk* e. Parcere pecuniae. *Servar li sui denari.* اقتة *akcāi saklamak,* & *imsāk* e. Parcere pecuniae. *Servar li sui denari.*

اقتة *akcā kazānmaghyle hālī ejū olur.* Lucrando pecunias bene habebit. *Con guadagnar denari starā poi bene. Ll.* اقتة *akcāi slyz alynmaz.* Non emitur sine pecuniis. *Non si compra senza denari.*

اقتة *akcālyk.* ۲. n. f. Quod valet *aspram*, valor *aspræ.* *Che vale un aspro, il valore d'un aspro.* اقتة *akcālyk espāb.* Res, merces, quæ mille *aspras* valent. *Robbe per mille aspri.* اقتة *akcālyk espāb.* Res, merces, quæ mille *aspras* valent. *Robbe per mille aspri.*

اقتة *akcālyk espāb.* Res, merces, quæ mille *aspras* valent. *Robbe per mille aspri.*

اقتة *akcālyk espāb.* Res, merces, quæ mille *aspras* valent. *Robbe per mille aspri.*

اقتة *akcālyk espāb.* Res, merces, quæ mille *aspras* valent. *Robbe per mille aspri.*

اقتة *akcālyk espāb.* Res, merces, quæ mille *aspras* valent. *Robbe per mille aspri.*

اقچیلو akčialū. c. adj. Qui pecunias habet. *Che ha molti denari.*

اقحاح akhāh. a. part. pl. a قح kuhh. Meri, & veri Arabes. *Wan.*

اقحاد ykhād. a. V. [4. a قح] Magnum tuber habere camelum. *Gol.*

اقحاط ykhāt. a. V. [4. a قحط] 1) Incidere in famem, penuriam. *Wan.* 2) Siccitate laborare *annun.* 3) Deficere *pluviam.* *Gol.*

اقحاف akhāf. a. n. f. pl. a قحف kyhf. Crania. *Gol.*

اقحاف ykhāf. a. V. [4. a قحف] Congerere in domo lapides ad imponenda iis supellectilia. *Gol.*

اقحال ykhāl. a. V. [4. a قحل] Siccum reddere. *Wan.*

اقحام ykhām. a. V. [4. a قحم] 1) Laborare penuria, fame. 2) Migrare in locum fame vexatum. *Wan.* 3) Præcipitare. 4) Immittere, adigere in flumen equum suum. 4) Emittere dentem supra dentem. 5) Mutare eodem anno primores, atque proximos dentes. *Gol.*

اقحاد akhād. a. part. Magno tubere præditus camelus. *Wan.*

اقحوان ukhuwān, و ukhuwān a. n. f. pl. اقحاق akah, و akahy, sic explicat *Acht.* بابونج دیدوکلری اوت که کو کجک قوخوسنی وار و چچکنک چوره سنده اولان یپراقلری اف و اورتاسی صارو اولورتر کچه پاپادیه چچکی دیرلر *babüneğ didükleri ot ki gökgek kochusi war we ciceginün- cewresinde olan iaprakleri ak we ortasi saru olur türkce papadia cicegi dirler.* 1) Anthemis, seu Chamæmelum, vul. Comomilla. 2) Ligusticum. 3) i. q. کوبل kübel. p. Quod Castello est Parthenium, Chrysantemi flos. *V.* پاپادیه

اقحوانه ukhuwāne. a. n. p. Nomen loci. *Wan.*

اقح اکید akid. a. n. f. pl. a قح kidd. Lora, corrigiæ. *Wan.*

اقح اکد akudd. a. n. f. pl. pauc. a قح kadd. Pelles. *Wan.*

اقح اکد akudd. a. n. f. pl. a قح kydd. Lora. *Wan.*

اقح اکتä. a. V. [4. a قدي] Venire ex itinere. *Gol.*

اقح اکدäh. a. n. f. pl. a قح kydh. Sortes, sortilegia. *Mos erat apud Arabes gentiles, ut, si se ad aliquod opus accingerent, sortem legerent; accedebat nempe sortem explorans fanum Meccanum, ubi illi offerbatur saccus in quo erant tres sagittæ dolatæ sine alis و cuspide; si obtingeret ea, cui inscriptum erat: impera mihi domine, omnino fas erat propositum exequi. Contra si illa: prohibe domine, in annum negotium differre necesse erat. Si autem tertia, cui*

nihil inscriptum erat, sortilegium inchoare consuetudo ferebat. Herb. Sustulit postea hunc morem atque plane tanquam nefandum prohibuit Mohammedes in suo corano, Sura V.

اقح اکدäh. a. n. f. pl. a قح kæden. Scyphi, pocula. *Bichieri, boccali. Ik.*

اقح اکتäd. a. V. [4. a قذ] Secare per longum, aut findere. *Gol.*

اقح اکتä. a. V. [4. a قذع] 1) Cohibere, continere. *Wan.* 2) Adornare ac struere alicui malum. 3) Invicem inhibere. 4) Invicem sequendo confluere, alios quasi alios pellendo, præcedendi ergo ad rem petendam. 5) Confluentes jusculo advolitare muscas. 6) Confodere invicem hastis. 7) alios post alios mori homines. *Gol.*

اقح اکتäm. a. n. f. pl. a قح kædem. Pedes pec. quadrupedum. *Piedi. Sæ.*

اقح اکتäm. a. V. [4. a قذم] 1) Prompto, magnoque animo perficere aliquid. 2) Animosum esse. 3) Præcedere jubere. 4) Præferre. *Wan.* 5) Impellere ad audendum. 6) Offerre. 7) Sistere. 8) Jusjurandum dare. *Gol.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

اقح اکتäm. a. n. f. 1) Impulsio, conatus fortis. 2) Fortitudo. 3) Audacia, animositas. *Impulso, sforzo, diligenza.* اقدام اکتämü ihtimām. Conatus, applicatio. *Cura, diligenza.* اقدام اکتämü yhgiam. Impulsio ad audendum, & retractio ab audendo. *Spingere ad intraprendere, ò ritrarre dall' intraprendere. Ik.*

eilejesiz. (Construitur cum dativo infinitivi præpositi, vel cum præpositione ۵د de, eidem infinitivo addita, vel cum ۵بندہ bābinde, post infinitivum, vel tandem postponendo verbum mediante ۵ک ki, ut) Omni studio procuretis, & allaboretis. Fate ogni diligenza, e sforzo.

اقدح ækduh. a. n. f. pl. a ۵قدح kydh. Sagittæ. Gol.

اقدرد ækter. a. part. dimin. اقدرد ukæjdir, i. q. قصير kæsyr. 1) Brevis vir. 2) Qui posteriores pedes ultra anteriorum vestigia profert, equus. Wan.

اقدردمف aktarmak. t. V. Invertere. Vide اقدردمف

اقدردمه aktarma. t. n. f. Spolia V. اقدردمه
اقدردمف akden-iz. t. n. f. comp. Mare album, quondam Aegeum, vul. Archipelagus. Leuncl.

اقددم æktem. a. compar. Prior, antiquior, Più antico, primo. II. اعظم Sa. Vide قضاة
اقددمف æktemi mülükü küffâr idi. Maximus regum infidelium fuit. Il primo delli re infedeli. اقددمف بلاد رومیئددرد æktemi bilâdi rûmije dîr. Est antiquissima urbium Romani Imperii. E la più antica delle città Romane, و Greche. اقددمف بوندن bundan æktem. Antehac, antea. Per il passato, più prima.

اقددم ækdim. a. Imper. formula incitandi. Maeste animo, ingredi opus. Wan.

اقدد ækæzz. a. n. f. pl. ۵قدد kuzz. 1) Sine alis sagitta. Wan. 2) contra Sagitta alata. Gol.

اقددە ækzæ. a. V. [4. a ۵قددە] Injecta festuca aut re simili lædere oculum alterius. Wan.

اقددە ækzæz. a. V. [4. a ۵قددە] Ala instruire sagittam. Gol.

اقددە ækzâr. a. n. f. Sordes, Gol.

اقددە ækzâ. a. V. [4. a ۵قددە] Convitiis, petere aliquem. Biasimare. Wan.

اقددە ækzâl. a. V. [4. a ۵قددە] Difficile esse. Wan.

اقددە ækzilet. a. n. f. pl. a ۵قددە kazâl. Partes occipitis oppositæ antiis. Wan.

اقدرد akâr. t. 1) part. Fluens. 2) 3. perf. præf. Fluit. اقدردە akârşu. Fluens aqua, fluentum, fluvius. Acqua corrente, fiume.

اقدرد ukur. a. n. f. Vallis, seu alveus patens, plantas falluginosâs, & aquam continens. Gol.

اقدرد ækærr. a. In appreciationibus significat. اقدردە اللہ ækærrallahu æinehu. Refrigeret Deus oculum ejus, h. e. lætum, & contentum reddat ipsum. Auctor quidam turcicus expressionem hanc sic explicat. اللہ اقدردە کوزنی صوتسون مراد کوزنی یناشین

صوتسون زیراکشی فرحندن اغلسه کوزنی صوت
اولور اقدردە انلیندن اغلسه اسجفت اولور
ällâh anlün-gözi ni sowutsün, mürâd gözi iasin sowutsun, zirâ kisi feræhynden aghlasæ gözi souk olur, emmâ ghæminden aghlasæ issigiak clur. Deus lacrymas ejus refrigeret, quia, cum homo flet ex lætitia, lacrymæ ejus sunt frigidæ, si vero ex tristitia, calidæ manant.

اقدردە ækrâ. a. n. f. pl. irreg. a ۵قدردە kære. Fluxus menstrui mulieris. Gol.

اقدردە ækrâ. a. V. [4. a ۵قدردە] 1) Jubere legere. 2) Impertire scripto salutem. 3) Injectam utero genituram maris retinere camelitem. 4) Menstruis laborare mulierem. 5) contra Ab iis liberam & mundam esse. 6) Appropinquare, prope esse, ut perficiatur negotium. 7) Redire, retrocedere. 8) Differre facere. 9) Tempore suo pluviam concitare stellas. 10) Abeffe. 11) Abire, retrocedere. 12) Pietati, DEI cultui deditum esse. Gol.

اقدردە ækrâ. a. V. [4. a ۵قدردە] Impositum servare assidue tegumentum in dorso equi. Gol.

اقدردە ækrâb. a. V. [4. a ۵قدردە] 1) Prope implere cratera. 2) Instruere theca enses. Wan. 3) Propinquam partui esse mulierem, equam, ovem. Gol. 4) Habere camelos consistentes in loco aqua vicino. Wan.

اقدردە ækrâh. a. V. [4. a ۵قدردە] 1) Ulcerosum reddere. 2) Pecora ulcerosa habere hominem. Wan.

اقدردە ækrâd. a. n. f. pl. a ۵قدردە kyrd. Simiæ mares. Gol.

اقدردە ækrâd. a. V. [4. a ۵قدردە] 1) Conticere, pec. præ impotentia linguæ. 2) Quiescere. Wan. 3) Simulare se mortuum. Gol.

اقدردە ækrâr. a. V. [4. a ۵قدردە] 1) Stabilire, confirmare. 2) Confiteri. 3) Conceptum factum apparere in cameliti. 4) Refrigerare. Wan. 5) Quietare, contentum reddere. 6) Subire frigus. Gol.

اقدردە ækrâr. a. n. f. (انکار inkâr) 1) Affirmatio, & confirmatio. 2) Promissio. 3) Confessio, attestatio. Affirmazione, confirmazione, promessa, attestazione, & confessione. اقدردە انکار اقدردە inkâr iden ækrârê gelür. Qui modo negat fidem, aut Deum, postea affirmabit. Quello, che ora nega (Iddio, ò la vera fede) la confessarà doppo. Tef. اقدردە طوتتف ækrâr tutmak, و اقدردە ækrârê wefâ. e. Stare promissis. Mantener la promessa. اقدردە ækrâr e. اقدردە طوتتف ækrârê gelmek. Promittere, polliceri, fateri. Promettere, proferire, & confessare, professare. اقدردە ækrâr e. اقدردە طوتتف ækrârê gelmek. etiam Professionem fidei.

fidei facere. *Far professione della fede.*
 اقرار *aldughyn ykrār* e. Agnosce-
 re debitum, seu fateri se accepisse. *Confes-
 sar il ricevuto, il debito.* اقراردن دونك *ykrārden dönnek*, و اقراردن عدول *ykrārden údül* e. Non stare promissis. *Mancar di parola.* حيوان يولاردن انسان اقراردن *həjwān iularden, insān ykrārden tutylür.* Quadrupes capistro, homo promissis obligatur. *Gli uomini si legano con le parole, gli asini con la cavezza, و i boui per le corna.* Prov.

اقراس *ykrās*. a. V. [4. a قرس] In gelatinam mutare, gelatinæ forma rem donare. *Gol.*

اقراس *ykrās*. a. V. [4. a قرش] 1) Conatum omnem adhibere in rem aliquam. *Wan.* 2) Loqui. 3) Irruere, incidere in aliquem. *Gol.*

اقراس *əkrās*. a. n. f. pl. a قرص *kurs.* *Crustula panis.* *Wan.*

اودنج و بريمك [قرض] *ykrāz*. a. V. [4. a اودنج] *odunğ wirmek.* t. Commodare, mutuo, creditoque dare. *Porgere, dar adimprestito.* *Wan.*

اقرع *ykrā*. a. V. [4. a قرع] 1) Sortiri, sortem jacere inter aliquos. 2) Dare mutuo *admissarium ad ineundas camelites.* 3) Meliorem opum, pecorumve, vel prædæ partem dare. 4) Redire ad id, quod justum est. 5) Se submittere & obsequentem præbere. *Wan.* 6) Recusare, nolle. 7) Retrahere *equum fræno.* 8) Abstinere, prohibere. 9) Appropinquare *hospitio viatorem.* 10) Calcitrare in invicem *afinos.* 11) Laterculis sternere *domum.* 12) *Intrans.* perenne esse, continuare *malum.* *Gol.*

اقراف *ykrāf*. a. V. [4. a قرف] 1) Prope esse. *Wan.* 2) Accedere. 3) Palpare. 4) *Commercium habere.* 5) *Viliori genere, ignobili stirpe patris, licet nobili materna nasci, natumve esse equum.* 6) Accusare. *Gol.*

اقرام *ykrām*. a. V. [4. a قرم] 1) Dominum efficere. 2) Ab opere, ac infessu eximium habere, servare *genituræ camelum.* *Wan.*

اقران *əkrān*. a. n. f. pl. a قرين *kārīn.* *Pa-* res, æquales, coætanei. *Pari, coetanei, simili.* اقران دكل *əkrān degül.* *Impares.* *Non-pari, disuguali.*

اقران *əkrān*. a. n. f. pl. a قرن *kārīn.* *Funes.* *Gol.*

اقران *ykrān*. a. V. [4. a قرن] 1) Attollere hastam, ne cuspide lædat *anteriorem quempiam.* 2) *Maturum esse rupturæ furunculum.* 3) *Abundare ac turgere in vena sanguinem.* *Wan.* 4) *Potiolem esse, prævalere.* *Gol.*

اقرابيا *ykrānijā*. a. n. f. *Cornus, rubella.* *Gol.*

اقراب *əkreb*. a. compar. يقينرف *əkrynæk* t. *Vicinior, proximior. Più vicino, più prof-* *fumo.* *Sæ. V.* اصوب

اقرابيا *əkrebā*. a. n. f. pl. a قريب *kārīb.* *اقرابيا دولتنني جمع* *chysymler* t. *اقرابيا دولتنني جمع* *chysān* p. *Propin-* *qui, necessarii, affines. Parenti, casata,* *parentado.* *Wan.* اقرابيا دولتنني جمع *əkrebā dewletini gem idüp.* *Con-* *gregatis sibi in regno proximioribus, prin-* *cipibus & ministris. Radunati li grandi del* *regno.* *Eb.*

اقرح *əkræh*. a. part. *Maculam albam in* *fronte habens equus.* *Wan.*

اقرحة *əkryhæt*. a. n. f. pl. a قراح *kārāh.* *Campi confiti arboribus.* *Wan.*

اقرده *əkridet*. a. n. f. pl. a قرد *kyrd.* *Si-* *miae mares.* *Gol.*

اقرط *əkræt*. a. part. *Duos auris lobos* *pendulos habens.* *Gol.*

اقرع *əkrcæ*. a. 1) part. fæm. قرا *kār-ā.* *Calvus.* 2) n. f. *Serpens capite comofo, sub* *cujus crinibus venenum latere putant.* 3) *Strenuissimus, audacissimus.* *Wan.*

اقرم *əkrem*. a. n. f. *Camelus qui ab opere* *و infessu eximius ad genituram servatur.* اقرم *kārmi əkrem.* *Dominus, prin-* *cepsve honoratus.* *Gol.*

اقرن *əkren*. a. part. *Qui concursu mu-* *tuo, ad summum nasi juncta habet supercilia.* *Gol.*

اقرنباغ *ykrimbā*. a. V. [3. a قرع] *Inter-* *fedendum contrahere se præ frigore.* *Wan.*

اقرنداج *ykrindāh*. a. V. [3. a قردج] *Pro-* *penium esse in aliquem.* *Gol.*

اقرنصاع *ykrinsā*. a. V. [3. a قرصع] 1) *Con-* *trahere se.* *Wan.* 2) *Pudore affici.* 3) *In-* *volvere vesti suæ.* *Gol.*

اقرنقاط *ykrinfāt*. a. V. [3. اقرنقاط] 1) *Con-* *trahere & colligere se in unum.* 2) *Ita late-* *ra contrahere capram in initu, quia eo lo-* *co existit dolor.* *Wan.*

اقرنقاط *ykrinkāt*. a. V. [3. اقرنقاط] *Con-* *trahere se in unum.* *Gol.*

اقررو *əkru*. a. n. f. pl. pauc. a قرا *kāra.* *Fluxus menstrui mulieris.* *Wan.*

اقرية *əkrijet*. a. n. f. pl. a قري *kārī.* *Ca-* *nales.* *Wan.*

اقرزاج *əkzāh*. a. n. f. pl. a قرح *kyzh.* *Ole-* *ra, aromata.* *Gol.*

اقرع *ykzā*. a. V. [4. a قرع] *Resistere* *alicui vehementer in sermone.* *Gol.*

اقرام *əkzām*. a. n. f. pl. a قرم *kāzem.* *Det-* *erioris generis, & exiliori corpore viri.* *Gol.*

minus, remota pars. 3) *partic. Ut plurimum. Estremo, & termine, estremità.* اقصاي *aksāi mūrādūmūz.* Quod maxime desideramus. *Ciò che più bramiamo Ll.* اقصاي *aksāi āmāl we netīgei māfil bālūm dūr.* Est id, quod maxime opto, & extreme aveo. *Egli è quel, che più ardentemente desidero.* اقصي آغايات *aksæl-ghājātī.* Extremitates, extremæ partes, perfectio. *L' estremità, estremo. Ik.* اقصي آغايات *aksæl ghājāt tæ-āgīūbū iftyghrāb olūnmīstūr.* Summe mirati sumus. *Ci siamo sommamente maravigliati.* اقصي *mesčidi aksā.* Remotissimum templum, *h. e. templum Salomonis, ut modo a Mohammedanis occupatur Hierofolytmis, sic autem dicitur, quia ex remotissimis quibusque regionibus ad Deum in illo templo præcipue colendum mortales confluunt. Tef.*

اقضا *ykzā. a. V. [4. a قضا]* Comedendum præbere. *Wan.*

اقضاض *ykzāz. a. V. [4. a قض]* 1) *A duris, ficcisque particulis, & glarea purgare alicam. Gol.* 2) *Durum, asperum, & incommodum esse alicū decubitus locum. Wan.* 3) *Talem reddere illi locum, de DEO:* 4) *Parvas concupiscentias sectari.* 5) *Res subtiliores profsequi. Gol.*

اقضام *ykzām. a. V. [4. a قضم]* In sacco edendum appendere hordeum ac præbere equo. *Gol.*

اقضي *akzā. a. compar. حاكم hakim-rek. t. Excellentior in judicando.* اقصي *aksæl kuzāt.* Promptissimus, & rectifimus in judicando, excellentissimus iudicium. *Ll.*

اقضية *akzyjet. a. n. f. pl. a قضا kəzā.* *Judicia. Wan.*

اقط *akt. a. V. Act. [2. F.]* Condire lacte acido *akyt dičto, vel cum eo parare cibum. Gol.*

اقط *akyt. a. Poetis etiam, ykt كشك kešk. p. كش keš. t. Lac acidum, & schistum, ficatione, q. in farinam redactum. Gol.*

اقطاب *yktāb. a. V. [4. a قطب]* 1) *Miscere vinum. Wan.* 2) *Congregari homines. Gol.*

اقطار *aktār. a. n. f. pl. a قطر kutur.* *Ripæ, tractus. Ripe, parti, paesi.* اقطار *aktārūl meskūne.* *Partes habitatae. Le parti abitate, ò abitabili.* هزار اطراف *hezār atrāfū aktār sejr. e.* *Mille partes, circumferentias obambulare, lustrare. Ik.*

اقطار *aktār. a. n. f. pl. a قطر katr.* *Gut-*

tæ. Goccie. اقطار امطار *aktārī em-tār gībi.* *Instar guttarum pluviae. Come gocce di pioggia. Sæ.*

اقطار *yktār. a. V. [4. a قطر]* 1) *Stillationi, seu ut extillet, propinquam esse rem. Wan.* 2) *Sternere in dorsum, vel in latus hastam fodiendo. Gol.*

اقطاع *aktā. a. n. f. Sectus ad vestem pannus. Gol.*

اقطاع *aktā. a. n. f. pl. a قطع kyt.* *Cuspides parvæ. Wan.*

اقطاع *aktā. a. n. f. pl. a قطيع katy.* *Armenta. Wan.*

اقطاع *yktā. a. V. [4. a قطع]* 1) *Amputare, aut permittere amputari.* 2) *Taxare, assignare. Sæ.* اقطاع اندی *temlik ū yktā itti. Sæ.* *Illi appropriavit, & assignavit. Gli assegnò Br.* 3) *Permittere alicui amputare ramos de arbore. Wan.* 4) *Retinere, retro relinquere.* 5) *Pro corporis statura sufficere ad vestem pannum.* 6) *Vincere, & ad silentium redigere argumentis suis.* 7) *Inhibere benefactis inimici linguam.* 8) *Vinci, succumbere, ut respondere non possit.* 9) *Deficere, perire aquam putei.* 10) *Assignare in feudum vel emphyteusin dare principem de suis opibus, q. resectum terræ fundum.* 11) *Parere desinere gallinam.* 12) *Propinquam & idoneam putationi esse palmam.* 13) *Disjungi a suis, removeri hospitem. Gol.*

اقطاع *yktā. a. V. [4. a قطع]* 1) *Amputare, aut permittere amputari.* 2) *Taxare, assignare. Sæ.* اقطاع اندی *temlik ū yktā itti. Sæ.* *Illi appropriavit, & assignavit. Gli assegnò Br.* 3) *Permittere alicui amputare ramos de arbore. Wan.* 4) *Retinere, retro relinquere.* 5) *Pro corporis statura sufficere ad vestem pannum.* 6) *Vincere, & ad silentium redigere argumentis suis.* 7) *Inhibere benefactis inimici linguam.* 8) *Vinci, succumbere, ut respondere non possit.* 9) *Deficere, perire aquam putei.* 10) *Assignare in feudum vel emphyteusin dare principem de suis opibus, q. resectum terræ fundum.* 11) *Parere desinere gallinam.* 12) *Propinquam & idoneam putationi esse palmam.* 13) *Disjungi a suis, removeri hospitem. Gol.*

اقطاع *yktā. a. V. [4. a قطع]* 1) *Amputare, aut permittere amputari.* 2) *Taxare, assignare. Sæ.* اقطاع اندی *temlik ū yktā itti. Sæ.* *Illi appropriavit, & assignavit. Gli assegnò Br.* 3) *Permittere alicui amputare ramos de arbore. Wan.* 4) *Retinere, retro relinquere.* 5) *Pro corporis statura sufficere ad vestem pannum.* 6) *Vincere, & ad silentium redigere argumentis suis.* 7) *Inhibere benefactis inimici linguam.* 8) *Vinci, succumbere, ut respondere non possit.* 9) *Deficere, perire aquam putei.* 10) *Assignare in feudum vel emphyteusin dare principem de suis opibus, q. resectum terræ fundum.* 11) *Parere desinere gallinam.* 12) *Propinquam & idoneam putationi esse palmam.* 13) *Disjungi a suis, removeri hospitem. Gol.*

اقطاع *yktā. a. V. [4. a قطع]* 1) *Amputare, aut permittere amputari.* 2) *Taxare, assignare. Sæ.* اقطاع اندی *temlik ū yktā itti. Sæ.* *Illi appropriavit, & assignavit. Gli assegnò Br.* 3) *Permittere alicui amputare ramos de arbore. Wan.* 4) *Retinere, retro relinquere.* 5) *Pro corporis statura sufficere ad vestem pannum.* 6) *Vincere, & ad silentium redigere argumentis suis.* 7) *Inhibere benefactis inimici linguam.* 8) *Vinci, succumbere, ut respondere non possit.* 9) *Deficere, perire aquam putei.* 10) *Assignare in feudum vel emphyteusin dare principem de suis opibus, q. resectum terræ fundum.* 11) *Parere desinere gallinam.* 12) *Propinquam & idoneam putationi esse palmam.* 13) *Disjungi a suis, removeri hospitem. Gol.*

اقطاع *yktā. a. V. [4. a قطع]* 1) *Amputare, aut permittere amputari.* 2) *Taxare, assignare. Sæ.* اقطاع اندی *temlik ū yktā itti. Sæ.* *Illi appropriavit, & assignavit. Gli assegnò Br.* 3) *Permittere alicui amputare ramos de arbore. Wan.* 4) *Retinere, retro relinquere.* 5) *Pro corporis statura sufficere ad vestem pannum.* 6) *Vincere, & ad silentium redigere argumentis suis.* 7) *Inhibere benefactis inimici linguam.* 8) *Vinci, succumbere, ut respondere non possit.* 9) *Deficere, perire aquam putei.* 10) *Assignare in feudum vel emphyteusin dare principem de suis opibus, q. resectum terræ fundum.* 11) *Parere desinere gallinam.* 12) *Propinquam & idoneam putationi esse palmam.* 13) *Disjungi a suis, removeri hospitem. Gol.*

اقطاع *yktā. a. V. [4. a قطع]* 1) *Amputare, aut permittere amputari.* 2) *Taxare, assignare. Sæ.* اقطاع اندی *temlik ū yktā itti. Sæ.* *Illi appropriavit, & assignavit. Gli assegnò Br.* 3) *Permittere alicui amputare ramos de arbore. Wan.* 4) *Retinere, retro relinquere.* 5) *Pro corporis statura sufficere ad vestem pannum.* 6) *Vincere, & ad silentium redigere argumentis suis.* 7) *Inhibere benefactis inimici linguam.* 8) *Vinci, succumbere, ut respondere non possit.* 9) *Deficere, perire aquam putei.* 10) *Assignare in feudum vel emphyteusin dare principem de suis opibus, q. resectum terræ fundum.* 11) *Parere desinere gallinam.* 12) *Propinquam & idoneam putationi esse palmam.* 13) *Disjungi a suis, removeri hospitem. Gol.*

اقطاف *yktāf. a. V. [4. a قطف]* 1) *Vindemiæ aptam, & propinquam esse vitem. Wan.* 2) *Ejusmodi vites habere, vindemiationi proximum esse hominem.* 4) *Tardigradum habere equum. Gol.*

اقطان *aktān. a. n. f. pl. a قطن kutn.* *Gossipia. Gol.*

اقطاع *aktā. a. 1) part. Truncatus manu.*

2) *Mutus.* 3) *Compar. Acutior.* 4) *Acidior.* الاقطعان *el-aktā-āni.* *Ensis, & calamus. Gol.*

اقطاع *aktū. a. n. f. pl. a قطع kyt.* *Cuspides parvæ, & latiores sagittæ.*

اقطاع *aktū. a. n. f. pl. a قطيع katy.* *Rami. Gol.*

اقطاع *aktū. a. pro pl. a مقطوع maktū.* *Intercepto spiritu seu dyspnœa laborantes. Gol.*

اقطن *aktān. a. part. Incurvum dorsum habens. Gol.*

اقطن *aktyn. a. n. f. i. q. ماش mās.* *Leguminis genus foliis phaseoli, baccis viridibus, quæ paulo minora ipsis. Gol.*

اقطوع *uktū-āt. a. n. f. Signum, tessera, qua missa mulier mulieri indicium ruptæ amicitiae, aut consuetudinis facit. Wan.*

اقتاه *aktæ* n. f. pro آخته *ächte* p. يدك *iedek atlar*, vel *atlari*. t. Parippi. *Cavalli a mano.*

اقتاهچي *aktaği* tart. n. f. Stabuli præfectus Chani. *Il cavallerizzo del Chan de' Tartari.*

اقتاي *aktā*. a. n. f. i. q. خان *chamān*, seu rectius سبؤفة *sebbūkæt*. a. Sambucus arbor. *Gol.*

اقتيار *yktȳrār*. a. V. [11. a قطر] Incipere exarescere plantam. *Wan.*

اقتياط *yktȳtāe*. a. V. [12. a قطاء] Compresso gradu uti, incedere. *Wan.*

اقتا *yk-āā*. a. V. [4. a قعو] 1) Mucronatum, ac sursum versus reductum esse *nasum*. 2) Pone inniti rei in sedendo. *Gol.* 3) Natis insidere *canem*, *feram*, pedes anteriores recta humi defigendo. *Wan.* 4) Retroagere, retroire cogere *equum suum*. *Gol.*

اقتات *yk-āas*. a. V. [4. a كعت] Prodigium esse. *Wan.*

اقتاد *æk-āād*. a. n. f. pl. a قعاد *ku-ād*. Morbi claudorum, quo illi semper confidere coguntur. *Gol.*

اقتاد *yk-āād*. a. V. [4. a قعد] 1) Jubere sedere. *Wan.* 2) Collocare. 3) Superficialiter fodere *puteum*, & ita relinquere nulla prodeunte aqua. 4) Claudum esse. 5) Loco detineri, non se posse movere loco. *Gol.* 6) Depressum esse pedem equinum, ut non erectus stet. *Wan.* 7) الله و آلا قعاد *allā-hu wel-yk-āādū*. Per DEUM fecit hoc. *Gol.*

اقتار *yk-āār*. a. V. [4. a قعر] Fundo instruere *puteum*. *Wan.*

اقتاس *yk-āās*. a. n. f. Opulentia. *Gol.*

اقتاص *yk-āās*. a. V. [4. a قعص] Interimere repente ipsoque momento, & loco, quo quis percussus est. *Wan.*

اقتاط *yk-āāt*. a. V. [4. a قعط] 1) Obscenum in sermone esse. 2) Abiectum, & despectum reddere. *Gol.*

اقتاس *yk-āās*. a. V. [4. a قعس] 1) Opulentum esse. *Wan.* 2) Retroferri, & consistere. 3) Recedere a negotio. *Gol.*

اقتاع *yk-āā*. a. V. [4. a قع] Fodiendo incidere in aquam amaram. *Wan.*

اقتال *yk-āāl*. a. V. [4. ab inusit. قعل] Expandere se *florem vitis*. *Gol.*

اقتام *yk-āām*. a. V. [4. a قعم] 1) Morde- re, & interimere *serpentem*. 2) Elevari ac efferri *solem*. *Wan.* 3) Malum morbumve corripere, & interimere *aliquem*. *Wan.*

اقتاب *æk-ūb*. a. n. f. pl. a قعب *kab*. *Pocula.* *Gol.*

اقتد *æk-ād*. a. part. i. q. قعيد *kæ-ȳd*. Qui longissime abest a primo stirpis patre. *Gol.*

اقتدة *æk-ȳdet*. a. n. f. pl. a قعدة *ku-det*, Afini ephippia. *Gol.*

اقتدة *æk-ȳdet*. a. n. f. pl. a قعيد *kæ-ȳd*. Confessus. *Gol.*

اقتس *ækās*. a. part. 1) Extrorsum protuberante pectore, introrsum depresso dorso gibbosus. 2) Retorto collo, & capite *camelus*. 3) Longa, & protensa *nox*. 4) *Vir gravis*, & illustris. 5) Nomen montis *alicujus*. *Wan.*

اقتسان *æk-ȳsān*. a. Nomen prop. quod inditum est filiis *ضمم* *zæmzæm*, alludendo ob gibbositatem. *Wan.*

اقتسم *æk-ām*. a. n. f. Sinus, depressas habens nares. *Gol.*

اقتساس *yk-ȳnsās*. a. V. [3. a قعسس] Retrocedere. *Wan.*

اقتسار *ykȳnsār*. a. V. [3. a قعصر] Contrahere se, & versus terram inclinare. *Wan.*

اقتسار *yk-ȳnfār*. a. V. [3. a قعفر] Insidere extremis pedum, uti paratus ad surgendum. *Wan.*

اقتي *æk-ā*. a. part. Naso prominentiori, & sursum versus reducto præditus. *Gol.*

اقتا *ækfā*. a. n. f. pl. a قفا *kæfā*. Occipita. *Gol.*

اقتا *ykfā*. a. V. [4. a قفو] 1) Præhabere, præferre *aliquam rem*, aut ut propriam habere. 2) Proprium alicui, ac peculiare facere. *Gol.*

اقتاخ *ykfāch*. a. V. [4. a قفخ] Libidinosam, coitus appetentem esse *vaccam*, *lupam*. *Gol.*

اقتار *ækfār*. a. n. f. pl. a قفر *kæfr*, aut a قفرة *kæfre*. Desertæ regiones. *Campagne deserte.*

اقتار *ykfār*. a. V. [4. a قفر] 1) Repere desertam urbem. *Gol.* 2) Vacuam & desertam esse *domum*, *terram*. *Wan.* 3) In desertum proficisci. *Gol.* 4) Carere obsonio, quin cibo omni. *Wan.* 5) Esurire. *Gol.*

اقتاص *ækfās*. a. n. f. pl. a قفص *kæfs*. Caveæ *avium*. *Wan.*

اقتاف *ækfāf*. a. n. f. pl. a قف *kuff*. Coactæ *nubes*. *Gol.*

اقتاف *ykfāf*. a. V. [4. a قف] 1) Ova parere desinere *gallinam*. *Wan.* 2) Siccatis lacrymis, & apparente nigredine esse *oculum*. *Gol.*

اقتال *ækfāl*. a. n. f. pl. a قفل *kust*. *Serræ*, *pestuli*. *Serrature*, *lochetti*. *Hum.*

اقفال *ykfāl*. a. V. [4. ا قفل] 1) Siccare. 2) Reverti facere. 3) Obserare ostium. *Wan.*

اقفد *ækfed*. a. part. 1) Laxa, crassaque cervice præditus. *Gol.* 2) Qui in extremis pedum digitis incedit, calcibus non contingentibus terram. 3) Tarsum directe ungulæ insistentem habens *equus*. *Wan.* 4) Pedem introrsum vergentem habens *camelus*: qui introrsum obliquatum habet *اصدف æstef*, vocatur. *Gol.*

اقفز *ækfez*. a. part. Anteriores pedes usque ad genua albicantes habens *equus*. *Gol.*
اقفز *ækfyz*. a. n. f. pl. a قفز *kæfz*. Saltus. *Wan.*

اقفزة *ækfizet*. a. part. Anteriores pedes usque ad genua albicantes habens *equus*. *Wan.*
اقفزة *ækfizet*. a. n. f. pl. a قفيز *kæfiz*. Mensuræ genus. *Gol.*

اقفع *ækf-æ*. a. part. Ad latus incurvatos habens pedum digitos. *Wan.*

اقفعلال *ykf-lāl*. a. V. [4. افعلل] Contrahi, & corrugari manum. *Wan.*

اقفل *ækfūl*. a. n. f. pl. a قفل *kūfl*. Seræ, pessuli. *Gol.*

اقفية *ækfijet*. a. n. f. pl. pauc. irreg. a قفا *kæfā*. Occipita. *Wan.*

اق قويونلو *æk kojūnlū*. a. n. f. comp. Albarum ovium regio, priscis Græcis. Armenia minor Colchidi vicina. *Leuncl.*

اق كerman *æk germān*. a. n. f. 1) Arx alba. 2) Nom. prop. Oppidi in *Russia*, *Moldavia*que finibus, nostris *Nester alba*, a *Nestere* fluvio præterlabente. *Leuncl.*

اقل *ækæll*. a. comp. قليل *kællræk*. t. Minor. *Minimo*. *Tef.* اقل عبدان *ækæll-i æbdān*, اقل آل عبدان *ækællül æbdān*. *Minimus* fervorum. *L'infimo de servi*. *Ik.* اقل آل مالك *ækællül memālik*. *Minimum* regnorum, aut *Provinciarum*. *Il più picciolo delli regni, o provincie.*

اقلاب *æklab*. a. n. f. pl. a قلب *kælb*. *Medullæ palmarum*. *Gol.*

اقلاب *yklāb*. a. V. [4. ا قلب] 1) Vertere, convertere. 2) Recipere, ut *DEUS*, aliquem. *Gol.* 3) Maturum coctione esse, ut vertatur *panis*. 4) *Camelos* habere lethali *cardialgia* correptos. *Wan.* 5) *Extrinsicus* sicari *uvam*. *Gol.*

اقلات *yklāt*. a. V. [4. ا قلات] 1) Perdere. 2) Nullam in vivis prolem servare *mulierem*. *Gol.*

اقلاد *yklād*. a. V. [4. ا قلد] *Submergere*. *Wan.*

اقلاص *yklās*. a. V. [4. ا قاص] *Diminuto* tubere esse *camelum*. *Gol.*

اقلاع *yklā*. a. V. [4. ا قلع] 1) *Loco* movere, ac munere deponere. *Wan.* 2) *Dimoveri*, avertique a negotio. 3) *Definere*, recedere ab aliquo febrim, seu ipsa intermissio febris. 4) *Sublatis* velis vento committere *navim*. 5) *Velificare*, navigare. 6) *Infessui* per ætatem idoneam evadere *camelitum*, 7) *Extruere* arcem. 8) *Evellere*. *Gol.*

اقلاف *yklāf*. a. V. [4. ا قلف] 1) *Fer-ruminare*, *fibris palmæ*, vel *musci coma tabularum commissuras infarciendo*. 2) *Obducendo* *picem* stipare *navim*. *Spalmare*.

اقلاق *yklāk*. a. V. [4. ا قلق] 1) *Sagma*, aliave, quæ gestat, non bene firmata, & vacillantia habere *camelum*. *Gol.* 2) *Agitare*, vacillare facere. *Wan.*

اقلال *yklāl*. a. V. [4. ا قلل] 1) *Diminuere*. *Wan.* 2) *Portare hydriam*. 3) *Efferre*, facere ut ascendat. 4) *Tremorem* corripere aliquem. 5) *Pauperem* evadere. *Gol.*

اقلام *ækām*. a. n. f. pl. a قلم *kælem*. *Calami*. *Penne*. *Ll. Ik. Sæ.* اقلام بد ارقام *ækāmī bed erkām q*. *Calami malæ scripturæ*, *detractoriæ*. *Cattive penne*, *maligne*. *Sæ.*

اقلب *ækleb*. a. part. فم قلبا *kælbā*. *Labium inversum* habens *homo*. *Wan.*

اقلبة *æklibet*. a. n. f. pl. pl. a قليب *kælib*. *Putei*. *Wan.*

اقلاح *æklaeh*. a. part. *Flavedine* fædatos dentes habens. *Wan.*

اقلغ *yklygh*. a. n. f. *Lyra*, *fides*. *Violina*.

اقلف *æklef*. a. part. *Præputiatus*. *Wan.*

اقلف *aklyk*. a. n. f. *Albedo*. *Bianchezza*. اقلغ يوز اقلفي *iüz aklyghy*, vul. *iüz aklyk*. *Albedo faciei*, h. e. honor, gloria, victoria. *Onore*, *gloria*, & *vittoria*.

اقلمت *aklamak*. a. V. *Transfundere*. اقلغ شرابي اقلمت *serābi aklamak*. *Transfundere vinum*. *Travarsare il vino*. *An.*

اقليد *yklid*. a. n. f. 1) *Clavis*. *Wan.* *Chiave*. 2) *Res* quævis pec. falcata, qua aliquid aperitur & clauditur. 3) *Filum cupreum anteriori inauris parti vel annulo camelino*, qui naso injicitur, *inductum*. *Gol.*

اقليد *yklid*. p. n. f. *Sera*, *obex* sive ex ferro, sive ex ligno. *Barra*, *serrame*. *Ferh.* اقليدوس *uklides*, اقليدوس *uklidūs* & اقليدوس *yklidīs*. p. *Nom. prop. Euclidis*, qui ob *elementa Geometriæ* etiam apud *Orientales* maxime æstimatur, ita, ut plures existant tam *versiones operum* ejus, quam *commentarii* in illa. *Herbel.*

اقليل *yklilāe*. a. V. [12. ا قلا] 1) *Com-moveri*, & *perturbari*. 2) *In unum* latus *propenden-*

pendendo considerare ac se ad surgendum componere. 3) Properare in negotio. 4) Rapidum esse ac præcipitem *velocitate asinum*. 5) Se efferre aut ascendere in volatu avem. 6) Conscendere montem, ac in eo eminere. 7) Illabi in arborem, & in ea confidere *avem*. Gol.

اقليد *yklid*. a. n. f. 1) Clavis. *Chiave*. 2) Res quævis pec. falcata, qua aliquid aperitur, & *clauditur*. 3) Filum cupreum, anteriori in auris parti vel annulo camelino, qui naso injicitur, inductum. Gol.

اقليم *yklim*. a. n. f. pl. اقاليم *ækālīm*. 1) *kiswer* p. Clima mundi. 2) Regio. *Clima, paese, regno*. ايدى اقليم *iedi yklīm*. Septem climata, h. e. universus orbis. *Li setti climi*.

اقليميا *yklimīā*. p. n. f. *Cadmia, terræ albæ genus ex aurifodinis. Avanzi di terra sciolti delle miniere d'oro, ovvero d'argento. Ferh.*

اقما *ykma*. a. V. [4. a قما] 1) Parvi facere, despicerè. *Wan*. 2) Pinguescentes habere pecudes, & bene conveniens pabulum. 3) Pinguefacere pecora. 4) Placere rem. Gol.

اقماح *ykmaḥ*. a. V. [4. a قماح] 1) Elato capite deorsum aspicere. 2) Intensum frigus esse. *Wan*.

اقماذ *qymād*. a. V. [4. ab inusit. قذ] 1) Efferre cervicem. 2) Erigere penem. 3) Effluxum feminis pati. Gol.

اقمار *ækmār*. a. n. f. pl. a قمر *kæmer*. Lunæ, menses lunares. Gol.

اقمار *ækmār*. a. n. f. pl. a قمر *kæmār*. Socii, cum quibus alea luditur.

اقمار *ykmar*. a. V. [4. a قمر] 1) Luna illustrem esse noctem. *Wan*. 2) Lucentem habere sibi lunam. 3) Frigore percuti *daçtylos* ante maturitatem, ita ut dulcedinem amittant. Gol.

اقماز *qymāz*. a. V. [4. a قمر] Acquirere. *اقماس* *qymās*. a. V. [4. a قمر] Demergere in aquam aliquam. *Wan*.

اقماز *qymāz*. a. V. [4. a قمر] 1) Domare, & subigere sibi aliquid. Gol. 2) Prohibere, ac repellere. *Wan*.

اقمال *qymāl*. a. V. [4. a قمل] Prima, & exigua foliorum rudimenta emittere *cardium*. *Wan*.

اقمام *qymām*. a. V. [4. a قمر] 1) Camelum subire, ac inire *camelitim* procumbentem. *Wan*. 2) Labiis prehensum quid de terra comedere *ovem*. Gol.

اقماش *ækmise*. a. n. f. pl. a قماش *kumās*. Merces, & vestes sericeæ. *Robbe, o panni, drappi di seta*. II. اقماس *æmty.æ*. اقماسه *nice ækmisei nefise*. Complures pretiosæ vestes sericeæ. *Una mano di panni, o drappi preziosi. Eb.*

Part. I. Tom. I.

اقمص *akmyset*. a. n. f. pl. a قمص *kæmys*. Tunica. *Wan*.

اقطرار *ykmitrār*. a. V. [4. a قطر] 1) Vehementem, ac adversam esse diem. *Wan*. 2) Inflectere caudam suam, corpusque suum contrahere *scorpionem*. Gol.

اقمى *ækmē*. a. part. 1) Vitio قمع *kæmādiçto* laborans equus. *Wan*. 2) Simus, depressus naso. Gol.

اقمى *ækmak*. a. V. روانيدن *rewāniden*. p. Fluere. *Correre*.

اقمهداد *ykmihdād*. a. V. [4. a قهداد] 1) Efferre caput. *Wan*. 2) Subsistere aliquo loco. Gol.

اقن *akan*. a. part. Fluens, qui fluit.

اقن *akyn*. a. n. f. *Excurfio, rapina. Scorreria, bottino*. ااقن *akyn* e. Excurrere ad prædandum. *Far scorrerie, scorrere. c c d. motus.*

اقن صلمك *akyn salmak*. Mittere ad prædandum. *Mandar a scorrere, e dar il guaſto.*

اقن *ukun*. a. n. f. pl. ab اقنة *uknet*. Structuræ ex lapidibus.

اقنا *æknā*. a. n. f. pl. a قنا *kænā*. Gibbositates nasorum. *Wan*.

اقنا *ykna*. a. V. [4. a قنا] Occidere, ad necem adigere. Gol.

اقنا *ykna*. a. V. [4. a قني] 1) Ditare. 2) Contentum reddere. *Wan*.

اقناب *yknaḥ*. a. V. [4. a قناب] 1) Evadere agmen 30. vel 40. 2) Subducere se a creditore vel rege, delitescere. Gol.

اقنات *yknaṭ*. a. V. [4. قنت] 1) Supplicare DEO, diu insistere precationi, in eave consistere. 2) Continuum esse in celebranda precatione *attributorum divinatorum*. 3) Imprecari *hosti*. Gol.

اقناح *yknaḥ*. a. V. [4. a قناح] Demergere in aquam aliquam. *Wan*.

اقناع *yknaḥ*. a. V. [4. a قناع] 1) Contentum reddere. 2) Pecora ad aquam mittere. Gol. 3) Rectum tenere caput. *Wan*. 4) Inclinare vas ad effundendum, excipiendumve. 5) Inclinare caput suum, camelum potandi ergo. 6) Inter præcandum manus suas interiore parte obvertere faciei. 7) Versari in medio inter duos planiores colles. Gol.

اقناف *yknaḥ*. a. V. [4. a قنف] 1) Laxas habere aures. 2) Magnum habere exercitum. 3) Firmo consilio, & re bene composita esse. Gol.

اقنان *æknān*. a. n. f. pl. a قن *kynn*. Servi, vernæ. *Wan*.

اقننة *ækynnet*. a. n. f. pl. i. q. antec.

اقنة *uknet*. a. n. f. pl. قن *ukun*. 1) Structura ex lapidibus confecta. 2) Nidus lapideus, i. e. in petra structus. Gol.

اقتنالوقی *ækentālewky*. a. n. f. ex graco alias
باداورد *bādāwerd*. Acanthaleucæ herba. Gol.
اقتنیون *ækentūn*. a. n. f. alias رأس السبخ
reesūs-šejch. a. Acanthium. Gol.

اقتنجی *akyngi*. a. n. f. Excursor, aut collec-
tive excursores, velones. Scorritori, escursori.
اقتنجی صالمک *akyngi salmak*. Excursores
præmittere, vel emittere. غارت ایچون اقتنجیلر
ghāræt icilün akyngiler gönderdi.
Misit ad prædandum excursores. Sæ. Mandò
escursori per depredare, e saccheggiar il pae-
se. Br.

اقتدی *akyndy*, اکتی *akynty*. a. n. f. Fluxus
maris, aut fluvii. La corrente. صواقتدیسنجه
akyndysinje. Juxta fluxum aquæ, secun-
do flumine. Secondo la corrente.

اقتف *æknef*. a. part. fæm. کتف *kænfæ*.
1) Postrema cervicis parte candicans equus.
2) Parvas, crassasque habens aures.

اقتنوم *æknum*. p. n. f. 1) Origo, radix.
Origine. اقتنوم عجم *æknumi ægem*. No-
men dictionarii persici, quia verborum ra-
dices explicat. 2) Nomen libri Hebræorum
secundum Orientales, quod tribus volumini-
bus constat. Ferh.

اقتنوم *uknum*. a. n. f. pl. اقتنوم *ækānīm*,
اصل *āsyl*. a. Hypostasis, persona. Persona.
اقتنی *ækna*. a. part. fæm. کتوا *kænwā*. Gib-
bosō præditus naso. Wan.

اقتوا *ykwā*. a. V. [قوي 4. a] 1) Descende-
re in terram vacuam herba, اکتوا *aquā*. 2) Pe-
rire residuum. 3) Validum esse alicujus ju-
mentum. 4) Diversis circa finem vocalibus
aut inæquali consonantium numero facere
carmen. 5) Firmum reddere aliquid. 6)
Vacuam esse domum. Wan.

اقتواب *ækwāb*. a. n. f. pl. اقتواب *kūb*.
Pulli avium. Gol.

اقتوات *ækwāt*. a. n. f. pl. اقتوات *kūt*. Ali-
menta. Gol.

اقتواز *ækwāz*. a. n. f. pl. اقتواز *kæwz*. Ro-
tundi arenarum cumuli. Wan.

اقتواس *ækwās*. a. n. f. pl. اقتواس *kæws*.
Arcus. Wan.

اقتواط *ækwāt*. a. n. f. pl. اقتواط *kūt*. Gre-
ges ovium. Wan.

اقتواع *ækwā*. a. n. f. pl. اقتواع *kā*. Terræ
planæ montium expertes. Wan.

اقتواک *ækwāk*. p. n. f. i. q. اقتواک *wāk-
wāk*. Populus alba arbor in India orienta-
li. Cast.

اقتوال *ækwāl*. a. n. f. pl. اقتوال *kawl*. Dic-
ta, verba, sententiæ. Detti, parole, senten-
ze. اقتوال صدقات جمال *ækwālī sædākæt
me-āl*. Dicta veritate, & sinceritate plena. Sæ.
Parole piene di buon' affetto, e fedeltā. Br.

اقتوال ستاره شناسان *ækwālī sitāre šināsān*.
Dicta, prognostica astrologorum. Li pro-
nostici degl' astrologhi.

اقتوال *ækwāl*. a. n. f. pl. اقتوال *kæjl*. Reges
Himjaritarum, utpote quorum dictis parent
omnia. Gol.

اقتوام *ækwām*. a. n. f. pl. اقتوام *kæwm*. Po-
puli, gentes, اکتوا *quidam*, aliquot. Popoli,
genti Sæ. V. صقالبه

اقتود *ækwed*. a. part. 1) Longa cervice
præditus equus, camelus. Wan. 2) Vali-
do collo vir. 3) Avarus ac tenax sui penus,
ut qui non respicit comedens, ne quem super-
venientem invitare cogatur. Gol. 4) Mons al-
tus. 5) Equus manu ductus bene cufrens. Wan.

اقتورار *ykwirār*. a. V. [قور 9. a] 1) Gra-
cilem esse. 2) Corrugari. Wan.

اقتورون *ykwērūne*. a. n. f. pl. اقتورون *æk-
werī*. Infortunia magna. Gol.

اقتوريات *ækwerijāt*. a. n. f. pl. اقتوريات *æk-
werī*. i. q. præc. Wan.

اقتورین *ækwerīn*. a. n. f. i. q. præc. Wan.

اقتوس *ækwes*. a. part. 1) Difficile tem-
pus. Gol. 2) Dorso incurvus. Wan. 3) Emi-
nentior collis arenarum. 4) Longinqua re-
gio. 5) Longa dies. Gol. اکتوا *ækhnā ækwesū*.
Infortunium. Gol.

اقتوش *ækūs*. p. n. f. اکتوش *beber*. Pardi seu
pantheræ genus; aliis tigris, leo, leopard-
us. Cast.

اقتوع *ækwu*. a. n. f. pl. اقتوع *kā*. Ter-
ræ planæ.

اقتوف *ækwef*. a. part. 1) Qui melius aut
optime novit vestigia & indicia rerum. Wan.
2) Præstantior physiognomus, chiromantes.
Gol.

اقتوم *ækwem*. a. comp. Rectior. Gol.

اقتوي *ækwā*. a. 3. pers. imper. in apprec.
اقتولندرسون *kuwwetlendürsün*. a. Corrobo-
ret, firmet Deus.

اقتوي *ækwā*. a. comp. Fortior, potentior.
Più gagliardo, potente Sæ. Ik. II. اکتوا *eschā*.

اقتویا *ækwijā*. a. part. pl. اقتویا *kæwī*. Po-
tentes, firmi. Li potenti, saldi. Ik.

اقتوا *ækh*. a. n. f. per Metathesin اقتوا *kāh*.
Obedientia. Gol.

اقتواها *ykhā*. a. V. [قهي 4. a] 1) Fastidire cibum.
Wan. 2) Aversum reddere. 3) Frequentem ac
impetu continuum esse. 4) Obedire regi. Gol.

اقتهار *ykhār*. a. V. [قهر 4. a] 1) Dōmari.
Wan. 2) Reperire aliquem victum. 3) Vic-
tos habere socios. 4) Ad victi subditique sta-
tum redire. 5) Succumbere rem alicujus. Gol.

اقتھال *ykhāl*. a. V. [قهل 4. a] 1) Trac-
tare, suscipere, quod non competit.
2) In-

2) Inquinare se fuscipiendo aliena negotia. Wan.

اقهام *ykhām*. a. V. [4. a قههم] 1) Fastidire cibum, hominem. 2) Appetere cibum. Wan. 3) Discussis nubibus serenum esse caelum. Gol.

اقهب *ækheb*. a. part. fæm. قهبا *kæhbā*. 1) Colore valde fusco præditus. 2) cum artic. الاقهبان *elækhabān*. Elephas, & bubalus: ita dicti a colore suo. Wan.

اقبا *ykjā*. a. V. [4. a قبا] Facere ut quis vomat, vomitum ciere. Far vomitare.

اقباد *ækjād*. a. n. f. pl. a قباد *kæjd*. Compedes, vincula pedum. Gol.

اقباض *ækjāz*. a. n. f. pl. a قباض *kæjz*. Mediæ ætates.

اقبال *ækjāl*. a. n. f. pl. a قبال *kæjl*. Reges Arabum. Gol.

اقبان *ækjān*. a. n. f. pl. a قبان *kæjn*. Fabri ferarii. Gol.

اقبانوس *ykjānos*. p. n. f. 1) Oceanus. 2) nonnullis etiam. Mare nigrum, Pontus Euxinus. Ferh.

اقبجي *ukejhā*. a. n. f. Locus consitus Antheimide. Wan.

اقين *akjn*. t. n. f. Excursio, rapina. Vide افن

اک

آکی *āk*. p. n. f. 1) i. q. آفت *āfet*. a. Infortunium. 2) i. q. عيب *æjb*. a. Vitium. Ferh.

اک *an*. t. n. f. مفصل *mæfsyl*. a. Articulus, junctura. Giuntura.

اک *en*. t. 1) Particula nomini præposita formans superlativum. Maxime. اک اولو *en-ulu*. اک اولوسي *en-ulusi* Maximus. Il più grande. اک کوتي *en-kötÿ*, اک کوتيسي *en-kötÿsi*, اک يرامزي *en-jara-mazy*. Eorum pessimus. Il peggiore. اک اول دريلن و اک *en-ewwel dirilen, we en-son-ra ölen*. Primum vivens, & ultimum moriens, cor. 2) adv. pro اوک *v. g. ön-de*. Ante, imprimis, prius. Tef.

اکين اکرمک *ig*. t. n. f. Fufus. Fuso. اکين اکرمک *igin egirmek*. Fufum suum nere. Filar il suo fuso.

اک *ekk*. a. part. Fervidus, æstuosus dies. Gol.

اک *an-a*. vul. on-a. t. pronö. demonstr. dat. ab اول *ol*. Ei. A lui. اک کوره *an-a göre*. Juxta id.

اک *ikā*, اکاءة *ikāet*. a. V. [4. a اکاء] Metum injicere, facere ut quis declinet. Gol.

اکبر *ekābir*. a. part. pl. ab اکبر *ekber* دولتلولر *dewletlüler*. t. Majores, magnates. Li grandi, e potenti. اکبر قريش *ekā-*

birī kurejs. Divites ex tribu Curæisi per *α, λ, μ* vocum. اکبر قريس *an-a bir kæris*. Ipsi palmus. A lui un palmo.

اکحاة *ikāhæt*. a. V. [4. a کوح] Pugnando vincere, domare.

اکاديد *ekādīd*. a. part. Dispersi, & huc illuc dimissi homines. Gol.

اکر *ekār*. p. n. f. Vinitor. Ferh.

اکر *ekkār*. a. n. f. 1) Fossor terræ. 2) Agricola. Gol.

اکر *ikār*, اکرورة *ikāret*. a. V. [4. a کور] Celeriter incedere, q. convolvente gressu. Gol.

اکارس *ākāris*, اکارس *akāris*. p. n. f. کما *kemā*. a. طوملان *tūmlān*. t. Fungus. Fungo. Ferh.

اکارس *ekāris*. a. n. f. pl. pl. a کرس *kirs*. Conjunctæ domus. Gol.

اکار *ekāris*. a. n. f. pl. a کراغ *kūrā*. Partes crurum, vel tibiæ tenuiores in ovibus. Gol.

اکارم *ekārim*. a. comp. pl. ab اکرم *ekrem*. Nobiliores. Più nobili. V. قروت

اکارو *an-arū* vul. on-arū t. partic. i. q. اوتديه *öteje*. t. Ultra, trans. Oltre. Tef.

اکارس *ākāris*. p. n. f. Fungus. Fungo. Ferh.

اکاريس *ekāris*, اکاريس *ekāris*, اکاليش *ekālīs*. p. n. f. Tubera terræ. Cast.

اکاسة *ikāset*. a. V. [4. a کيس] Liberos astutos, & ingeniosos habere, vel gignere. Gol.

اکاسره *ekāfire*. a. n. f. pl. a کسري *kisrā*. Cosroes. Sic omnes reges Persiæ vocantur, ut apud nos Cæsares. II. قياصره *kæjā-syre*.

اکاسره *ekāfirei* زمان عالي مکان و قياصره *zeman āli mekân we kæjāsyrei dewrāni sewket ūnwān*. Cosroes seculi dignissimi, & Cæsares mundi potentissimi. Li rè della terra, e li monarchi del mondo. Ll.

اکاسم *ekāsim*. a. part. pl. a کسوم *kesūm*. Confertis herbis præditi horti. Gol.

اکاف *ikāf*. a. n. f. Clitellæ asini, muli, equi, non cameli. Gol.

اکاف *ekkāf*. a. n. f. Clitellarius, scil. qui clitellas conficit, aut vendit. Gol.

اکال *ākāl*. a. n. f. q. pl. ab آکل *ākil*. Principes populi, tribusve. Gol.

اکال *ekāl*. a. n. f. i. q. طعام *tæ.ām*. a. Cibus, esca, & quidquid editur. Gol.

اکال *ekkāl*. a. part. 1) Edax, helluo. Golofo, divoratore. 2) Corrosivus. Corrosivo. An.

اکال *ukāl*. a. n. f. Erosio, prurigo, quæ camelo accidit ex hirsutiore fœtu, qui in utero continetur. Gol.

اکالیب *ekālīb. a. n. f. pl. pl. ab* اکلب *ek-lub, quod est pl. a* کلب *kelb. Multi canes. Wan.*

اکام *ākām. p. n. f.* Fungus. Fungo. *Ferh.*
اکام *ekām. a. n. f. pl. ab* اکمة *ekemet. Col-les. Gol.*

اکامیم *ekāmīm. a. n. f. pl. a* کیم *kīmm.* Calyces, foliculi florum.

اکانه *ikānet. a. V. [4. a* کین *] Humiliare, deprinere, ut aliquem DEUS. Gol.*

آگاه *āgāh, آگه *āgeh. p. 1) adj.* Excitatus, attentus, vigil. *Ferh.* 2) Gnarus, sciens, conscius. 3) *n. f.* Ipsa notitia. 4) Nuntius. *Accorto, avvisato, consapevole, notizia, avviso. ¶* چاهم بوقدر *chāberū āgāhūm ioktūr.* Nullam hujus habeo notitiam. *Non ne hō alcuna notizia. اول آگاه ol. Cave tibi. Stā avvertito. آگاه e. آگاهدار *āgāhdār e. Conscium reddere, nuntiare, edocere. Rendere consapevole, avvertire, notificare. cc. abl. rei. آگاه ol. Rescire, advertere, conspiciari. Aver notizia, esser consapevole, accorgerfi. بیوم آگاهم بیوم آگاهم *bizūm āgāhūmūz iogh iken.* Absque nostro scitu. *Senza che ne fossimo avvisati. Eb. آگاه اولمش *āgāh olmis. Monitus, commonefactus. Avvisato, avvertito.*****

آگاهانیدن *āgāhānīden. p. V. transf.* Significare, certum facere. *Avvisare. Cast.*

آگاهدار *āgāhdār. p. part. comp.* Vigil, attentus.

آگاه *āgāhī. p. n. f.* 1) Annuntiatio, notitia. 2) Providentia. ¶ آگاهی دادن *āgāhī dāden.* Certiorem facere. آگاهی آگاهی *āgāhī nūmūden.* Sedulum, providum esse. *Cast.*

آگاهانیدن *āgāhānīden. p. V. طوبیفت *dujmak, آگاهانیدن *dujdürmak t. 1) Monere. 2) Moneri. Ferh.***

آکوب *ākub. p. n. f.* Pars interior oris. *Ferh.*

اکبانه *ekbāe. a. n. f. pl. a* کبی *kibā.* Quisquilæ, quæ verrendo ejiciuntur domo. *Wan.*

اکباب *ikbāb. a. V. [4. a* کت *] 1) Procidere pronum in faciem. 2) Convertere se in aliquem locum. Wan.*

اکبات *ikbāt. a. V. [4. a* کت *] Affligere. Gol.*

اکبانه *ikbāh. a. V. [4. a* کبج *] 1) Adducto, freno ad se trahere, ac inhibere equum. 2) Eminere, sublimem esse. Gol.*

اکباد *ekbād. a. n. f. pl. a* کبد *kebed, kebēd, کبد *kibd. Jecora. Li fegati. Wan.**

اکباد *ikbād. a. V. [4. a* کبد *] Lædere in hepate. Wan.*

اکباد *ekbād. a. n. f. comp.* Hypochondrion cameli. ¶ يضرب اليه *zuzrabu ileihi ekbādül-ibl.* Undique contenditur ad eum; ut doctrinæ causa. *Adagium. Wan.*

اکبار *ikbār. a. V. [4. a* کبر *] 1) Putare rem esse magnam, magnam videri. Wan. 2) Magni facere, efferre. 3) Accidere quid. 4) Evadere, ¶ existere magnum. Gol. 5) Alvum deponere puerum. Wan. 6) Menstrua excernere mulierem. 7) Sperma profundere virum. Gol.*

اکباش *ekbās. a. n. f. pl. a.* کبش *kebs.* Arietes. *Gol.*

اکبان *ikbān. a. V. [4. a* کبن *] Abstinere, & cohibere ab aliquo linguam. Gol.*

اکبانه *ekbāh. a. part.* Validus camelus. *Gol.*

اکبده *ekbed. a. part.* Corpulentus medio corpore, & propterea lentus, & tardigradus. *Wan.*

اکبده *ekbud. a. n. f. pl. a* کبد *kebid. Jecora. Gol.*

اکبر *ekber. a. comp.* Major, supremus. *Il più grande, supremo. ¶* اکبر اولادي اولان *ekberī ewlādī olan.* Filius ejus natu maximus. *Il suo figliuolo maggiore. Sæ. الله اکبر *allāhū ekber. Deus est potentissimus. V. الله اکبر *ikberret. a. part. i. q. کبر *kūbirr. Maximus familiae. Wan.****

اکبرون *ekberūn. a. comp. pl. ab* اکبر *ekber. Majores. Wan.*

اکبری *ekbirī. a. n. f.* Monetæ aureæ genus in India valens ibi septem regales Hispanicas.

اکبس *ekbes. a. part.* 1) Qui antrorsum prostantem habet calvam, & pone reductam frontem. *Wan.* 2) qui prominentia habet pudenda. *Gol.*

اکبش *ekbūs. a. n. f. pl. a* کبش *kebs.* Arietes. *Wan.*

اکبنان *ikbinān. a. V. [9. a* کبن *] In se contrahi. Wan.*

اککت *ekket. a. n. f.* Fervor, æstus. *Gol.*

اکگت *ögüt. t. n. f. pro* اوکت *Confilium. Tef.*

اکتاب *iktāb. a. V. [8. a* کتب *] Tristem esse. Wan.*

اکتاب *iktāb. a. V. [4. a* کتب *] 1) Exemplar exhibere alicui ad scribendum. Wan. 2) Vinculo firmiter construere utrem. 3) Dictare alicui scribendum carmen. Gol.*

اکتاد *ektād. a. n. f. pl. a* کتد *keted.* Quæ sunt inter scapulas, & dorsum. *Gol.*

اکتار *iktār. a. V. [4. ab* کتار *] Magno dorfi tubere esse camelitim. Gol.*

اكتاع *iktā*. ۲. V. [کنع 4. a] Pugnare, certare. Gol.

اكتاف *ektāf*. ۲. n. s. pl. a کتف *kitf*. Scapulae.

اكتام *iktām*. ۲. V. [کتتم 4. a] Abscondere, celare. Wan.

اكتبا *iktibā*. [8. a کبو] Suffiri odoribus vestes. Gol.

اكتتاب *iktitāb*. ۲. V. [کتب 8. a] 1) Scribere. 2) Proprium nomen. albo Regio, seu codici stipendiorum inscribere. Wan. 3) Inscribi, recenseri. Gol.

اكتتام *iktitām*. ۲. V. [کتتم 8. a] 1) Clam habere. 2) Dissimulare. Gol.

اكتتان *iktitān*. ۲. V. [کتن 8. a] Adhaerere. Gol.

اكتحال *iktihāl*. ۲. V. [کحل 8. a] 1) Illinere oculos sibi seu collyrio. *Fregarfi gli occhi con collirio. Wan.* 2) Incidere in calamitatem. Gol.
 فرصت کوزلدیلر و دیدده
 اکتیدلرین اکتحال ایچون سلطان بلند آستان
 اکتیدلرین اکتحال ایچون سلطان بلند آستان
 fursæt gözlediler we didei ümmidlerin iktihāl icün sultanı bülend āsitān dergāhinün-tütijāi ghubārlerin özlediler. Occasionem observabant, & ad recreandos collyrio oculos, spei tutiam pulveris portæ regis excelsi avebant. Sæ.
 Stettero aspettando l'opportunità di tempo per ripassar' all corte regia. Bræt.

اكتداح *iktidāh*. ۲. V. [کدح 8. a] Lucrari, acquirere.

اكتداد *iktidād*. ۲. V. [کد 8. a] 1) Laborem imponere alicui. 2) Importunum esse. Gol.

اكتداس *iktidās*. ۲. V. [کدش 8. a] Accipere donum. Wan.

اكتراء *iktirāe*. ۲. V. [کرو 8. a] Conducere. *Affittare. Gol.*

اكتراب *iktirāb*. ۲. V. [کرب 8. a] Moeore affici, angere. Gol.

اكترات *iktirās*. ۲. V. [کرت 8. a] Non curare, non respicere ad aliquem. Gol.

اكتزاز *iktizāz*. ۲. V. [کتز 8. a] Contractum in se esse, uti ex frigore. Gol.

اكتسا *iktisā*. ۲. V. [کسي 8. a] Induere vestem, vestire se. Wan.

اكتساب *iktisāb*. ۲. V. [کسب 8. a] 1) Quærere lucrum. Wan. 2) Lucrari. Gol.

اكتساب *iktisāb*. ۲. n. s. Acquisitio, lucratio. *Acquisto, gaudagno.*
 راه اکتساب
 rāhi iktisābi ūlūmde. In via acquirendarum, seu comparandarum scientiarum.
 Nell'acquistar, ò imparare le scienze. Sæ.
 اکتساب ایچون
 eğrī iktisāb icilün. Ad acquirendum meritum, mercedem.
 Per acquistar merito. Sæ.

اكتساح *iktisāh*. ۲. V. [کسح 8. a] Spoliare aliquem bonis suis.

اكتسار *iktisār*. ۲. V. [کسر 8. a] Confringere. Gol.

اكتساع *iktisā*. ۲. V. [کسع 8. a] Infertam inter crura caudam ventri subducere canem. Wan.

اكتظاظ *iktizāz*. ۲. V. [کظا 8. a] 1) Arcuari aquam ob nimium decursum in alveo. Wan. 2) Distentum cibo esse aliquem, ut respirare non possit. Gol.

اكتف *ektef*. ۲. part. fam. کتف *ketfāe*. 1) Latioribus scapulis præditus vir. 2) Superiores scapularum cartilagine inter se distitas habens equus. 3) Ex dolore scapularum claudicans equus. Wan.

اكتفا *iktifā*. ۲. V. [کفي 8. a] 1) Sufficere, satis esse. Gol. 2) Contentum esse re. Wan. *Bastare, & contentarsi.*
 فلان نسنه
 اکتفا ایدلر
 fülān nesne ile iktifā ittiler. Id illis satis fuit. *Si contentarono. Sæ.*
 بو
 اعتذاره متضمن نامه ابلاغی ایله اکتفا ایدلر
 bu myktār ile iktifā eiledi. Satis sibi duxit mittere has literas excusatorias. *Si contentò, esser bastante il mandar una lettera scusatoria. Sæ.*
 اکتفا
 بو مقدار ایله
 ایدر
 iktifā ider. Sufficit. *Basta.*
 اکتفا اولندی
 bu myktār ile iktifā olundy. Tantum sufficere visum est. *Quel tanto c'è parso bastare. Ll.*

اكتفاه *iktifāe*. ۲. V. [کفا 8. a] Invertere vas. Gol. 2) Operculum imponere scutellæ. Wan.

اكتفای *iktifār*. ۲. V. [کفر 8. a] 1) Infideliem aliquem declarare. 2) Affigere terræ. Gol.

اكتفال *iktifāl*. ۲. V. [کفل 8. a] 1) Sumere in tergum aliquid. Wan. 2) Impone-re equo rem aliquam in clunibus. 3) Posterio-re parte commeatus vivere, anteriore jam consumta. Gol.

اكتفان *iktifān*. ۲. V. [کفن 8. a] Coire cum muliere. Gol.

اكتلاء *iktilāe*. ۲. V. [کلا 8. a] Invigilare, cavere. Wan.

اكتلاء *iktilāe*. ۲. V. [کلي 8. a] Dolere renes. Wan.

اكتلال *iktilāl*. ۲. V. [کلا 8. a] Micare splendere fulmen. Gol.

اكتتم *ektem*. ۲. part. 1) Ventrosus. 2) Satur vir. Gol.

اكتتماع *iktimā*. ۲. V. [کع 8. a] Epotare utrem. Wan.

اكتمان *iktimān*. ۲. V. [کمن 8. a] Abdere se, latere. Gol.

iktemekt اکتمکت & *iktemeks*.
Vox Indica. Aëtites: *alias* حجر العقاب *hæ-*
gerül-ikkāb, حجر الكولادة & *hægerül-wilā-*
det. Lapis aquilæ. *Gol.*

iktinā. a. *V.* [8. *a* کنو] Appellare
aliquid, nomine per se significante rem ali-
quam. *Wan.*

iktināz. a. *V.* [8. *a* کنز] Congre-
gari in locum aliquem simul. *Wan.*

iktināf. a. *V.* [8. *a* کنف 1] Cin-
gere, sepere. *Wan.* 2) Adjuvare. *Gol.*

iktinān. a. *V.* [8. *a* کت] Tectum,
reconditum esse, latere. *Wan.*

iktināh. a. *V.* [8. *a* کنه] بر امرک
bir emrūn-kenhine واصل اولف مراد
wāsył olmak mūrād e. t. Summum contingere,
ad extremum terminum rei pervenire
velle. Cercar di arrivar al fundo, alla mi-
dolla dell' affare. *Ik.* *iktināhi* اکتناه سبب
sebeb e. Veram causam scrutari, & penetra-
re. Cercar, e penetrare la vera cagione.
Ik. *iktināhi* اکتناه عور مرضي اياله
æwrī mæ-ræzy ile. Volens penetrare usque ad imum
morbi ejus. Volendo penetrare la vera
causa della sua infermità. *Ik.*

iktiwā. a. *V.* [8. *a* کوي] 1) Urere
cutem cauterio. *Wan.* 2) Adhibere. 3) Mag-
nopere laudare se ipsum. 4) Titubare lin-
gua. 5) Impleri ira. *Gol.*

iktihāl. a. *V.* [8. *a* کهل] 1) Tri-
gesimo ætatis anno completo, plene adulta
& consistente ætate esse aliquem. *Wan.* 2)
Plene adultam esse, & florere plantam. 3)
Floribus opertum esse hortum. *Gol.*

ikti. i. *adj.* Acerbus. *Garbo. An.*

iktijār. a. *V.* [8. *a* کيار] Caudam in
cursu attollere equum. *Wan.*

iktijār. a. *V.* [8. *a* کور] 1) Con-
cidere. 2) Parare se ad convitiandum. 3)
Accelerare in incessu gradum. 4) In Initu
camelitim attollere caudam. 5) Cidarim in-
duere, aut illa indui. *Gol.*

iktijāz. a. *V.* [8. *a* کوز] Haurire
scypho aquam. *Wan.*

iktijās. a. *V.* [8. *a* کوس] Ab-
strahere, detinere aliquem a negotio. *Gol.*

iktijāl. a. *V.* [8. *a* کيل] 1) Acci-
pere mensuratam rem. *Wan.* 2) Mensura-
re frumentum. *Gol.*

iktijām. a. *V.* [8. *a* کوم] Extremis
pedum digitis insidere. *Gol.*

iktijān. a. *V.* [8. *a* کين] Con-
tristari, mærerere. *Gol.*

iktitæ. a. *V.* [12. *a* کتي] 1) Mag-
nopere laudare semet ipsum. 2) Titubare.
Wan. 3) Accendi ira. *Gol.*

iksāb. a. *V.* [4. *a* کتب] Propio-
rem esse, seque petendi copiam venatori da-
re prædam. *Gol.*

iksās. a. *V.* [4. *a* کت] Densa bar-
ba esse virum. *Gol.*

iksār. a. *V.* [4. *a* کثر] چوغلتنق *çio-*
ghaltmak. i. 1) Abundare opibus. 2) Spatham
proferre palmam. *Wan.* 3) Multiplicare,
augere. 4) Multiloquum esse. *Gol.* *خامده*
کوهر نثار ووصف محاسنده نه مرتبه اکثار اينده
chāmei gebher nisār wæsfī mæhāsinin-
de ne mertebe iksār itse sezāwārdür. Cala-
mus difertus quantumvis in laudes ejus se
effundat, æquum est. Quantunque la pen-
na eloquente si diffondesse nel lodarla, ella
ne è ben degna. *Sæ.*

iksām. a. *V.* [4. *a* کتم] 1) Implere
utrem. *Wan.* 2) Prope accedere prædam.
3) Subducere se ac latere in extrema domo
sua. *Gol.*

ekfibe. a. *n. f. pl.* اکثيب *kesīb*. Tu-
muli arenæ.

ekfer. a. 1) compar. Numerosior, co-
piosior. 2) adverb. Plerumque. Il più, la
maggior parte, per il più. *اکثر قوت*
ekferi قلبم سلطانم حضرتارينك وجود شريفلريد
kuwweti kælbūmūz fultanūm hæzretleri-
nun-wūgiūdi serifleridür. Maxima virtus,
cordis mei est persona nobilissima vestra.
V. S. è la maggior forza del mio cuore.
Ll. اکثر از منهدن *ekferi ezmineden*. Plerum-
que. Per lo più. *Ik.* نامدارلرک اکثري *nām-*
dārlern-ekferi. Celebrium heroum plerique.
La maggior parte delli famosi eroi. *Sæ.*

ekferi اکثريا & *ekferijā*. a. 1) compar.
Copiosior. 2) adverb. Plerumque. Per lo
più, continuamente. *Sæ.*

ekfæ. a. *part. fam.* مکتعة *mūkeffe-*
æt. Turgens fanguine labium, vel tales gin-
givas habens homo. *Gol.*

eksem. a. *part.* 1) Lato amploque
ventre præditus. 2) Satur, ventre plenus.
Wan. 3) Ampla via. *Gol.*

eksem. a. Nomen prop. viri. *Wan.*

āgēg. p. *n. f.* Harpago, pertica. *Ferh.*
ākic. p. *n. f. i. q.* مومبار *mūmbār*. Ci-
bi genus, nempe exta ovina farta, carne
concosa, & oriza. Budelle impite con rizo,
e pezi di carne. *Ferh.*

ekeg. a. *n. f. coll.* 1) i. q. تفاح بڑي *tefā-*
hū berrī. Pomum sylvestre. 2) i. q. زغورور
zughrūr. Mespili genus fructui oxyacanthæ
simile *Azarolo. Eol.*

ökce. pro. او کچه *ön-çe* e. *adv.* Co-
ram. Vide او کچه

ikhāl. a. V. [4. a کحل] Virescentibus primum plantis obduci terram. Gol.

ekeh. a. part. Brevis statura homo. Wan.

āgehḡ. p. n. f. Potus ex aqua & syrupo mixtus. Ferh.

āgehḡ, & agechḡ. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

ækhāl. a. 1) part. Nigras habens palpebrarum crepidines. 2) n. f. Venâ brachii mediana dicta. Wan. 3) Chrisoprasus gemma. Gol.

ikdâe. a. V. [4. a کدا] 1) Tarde plantas proferre terram. 2) Parum largiri. 3) Tenacem & avarum esse. 4) Gemmas non producere mineram. Gol. 5) Ad duriorrem terræ partem pervenire fossorem putei. Wan. 6) Inexorabilem vel tenacem reperir eum, quem quis rogât. Gol. 7) Avertre ab aliqua re aliquem. 8) Parum boni esse. Wan.

ikdâh. a. V. [4. a کدح] Victum quærere suis. Gol.

ekdād. a. n. f. pl. carens sing. Celeres homines. Wan.

ikdād. a. V. [4. a کد] 1) Laborem imponere alicui. 2) Importunum esse. Gol.

ekdār. a. n. f. pl. a کدر keder. Tribulationes.

ekdās. a. n. f. pl. a کدس kūds. Messes. Wan.

ikdāf. a. V. [4. ab inusit. کدف] Ungulis perstreperè equum. Gol.

ikdām. a. V. [4. a کدم] Pacto certo adstringi captivum. Gol.

ekder. a. 1) part. Obscurus colore. 2) Terræ superficiem radens aquæ fluxus. 3) n. p. Nomen viri. ¶ بنات اکدر benātu ekder. Onagri. Gol.

an-dürmāk. t. V. transf. Curare memorare. Far mentovare.

egdürmek. t. V. transf. Incurvari finire, inflectere. Piegare, incurvare. V. اکدک

ekterijet. a. n. f. Titulus in jure Muslemorum, ubi de consanguineis & necessariis rebus tractatur. Wan. ¶ الاكدرية elekterijet. In rebus necessariæ observationis, & legalibus. Conjux, mater, avus, germana foror. Gol.

ikdis. p. n. f. 1) Nothus in genere. 2) Pullus equi ex arabo, & alio equo procreatus. 3) Amasia. Ferh.

igde. t. n. f. آزاد درخت āzād di-

racht p. Certa arbor fructus olivarum instar, sed rubros & comestibiles ferens.

igde. t. n. f. سجد singed p. Jujubæ arbor & fructus, zizypha. V. سجد singed.

ikzāb. a. V. [4. a کذب] 1) Deprehendere mendacem, mendacii arguere. Wan. 2) Impellere ad mentiendum. 3) Mentiri. Gol.

ekzubet. a. n. f. Mendacium. Wan.

āger. p. n. f. Nates. Ferh.

ekr. a. n. Fossura, foveæ, seu terræ follio. Gol.

eker. p. n. f. i. q. عود ud a. Lignum Aloes. Ferh.

eger. p. t. partic. condit. poetice eger p. & rarius egerki. 1) Si. 2) Etiam si. Se, & se bene. 3) Reduplicatum. Sive, tam, quam. ¶ او اکر او eger bu, eger o.

Se, & se bene. 3) Reduplicatum. Sive, tam, quam. ¶ او اکر او eger bu, eger o.

Sive hic, five ille. O questo, o quello, sia questo, sia quello. واکر صالح eger nik eger bed, & eger sālyh we eger tālyh. Sive bonus, five malus. Sia buono, o cattivo. Ik. * Express. figur aکر eger berājed. i. e. قولاي کلورسه kolāj gēlūrse t. Si facile evadat negotium. واکر روي eger rui sāzed gūbesāz i. e. آلنورسه قو آلسون ūlinūrse ko alsun t. Si accipiatur, permitte, ut accipiatur. Ferh.

eger t. n. f. Ehippium. Melius ابر eger t. n. f. Ephippium. Melius ابر

üker. a. n. f. pl. a اکره ükret. Putei. Gol.

egrā. p. n. f. Cibus Orientalium sine jusculo. Ferh.

ikrāe. a. V. [4. a کرا] 1) Locare. Gol. 2) In longum producere sermonem. Wan.

ikrā. a. V. [4. a کري] 1) Differre in noctem. 2) In longum producere sermonem. 3) Diminui, decrescere. Gol.

ügrā. p. n. f. Jusculi species. Ferh.

ikrāb. a. V. [4. a کرب] Alligare funem situlae. Wan.

ikrāb. a. V. [4. a کرب] 1) Conjicere in angustiam. 2) Mærore afficere. Gol. 3) Properare. Wan. ¶ خذ رجلک chuz riḡlejke bil-ikrābi. Festina, move celeriter pedes. Gol.

ikrās. a. V. [4. a کرث] 1) Premere aliquem, & affligere mærore. 2) Molestia afficere. Gol. 3) Valde tristem esse. Wan.

ikrāḡ. a. V. [4. a کرج] Corrupti. Gol.

ekrāh. a. n. f. pl. a کرح kirh. Cellulæ eremitarum. Gol.

ekrād. a. nom. gent. pl. a کرد kürd. Curti, gens Chaldaica. Gol.

Tit 2

اکرار

اکرار *ekrār. a. n. f. pl. a* کز *kerr. Funes, quibus colligantur, duo ligna sellæ camelina. Wan.*

اکرار *ikrār. a. n. f. Heliotropium. Gol.*
اکراس *ekrās. a. n. f. pl. a* کرس *kirs. Con- junctæ domus, radices. Wan.*

اکراس *ikrās. a. V. [4. a* کرس *] 1) Tor- que ornari jumentum. Gol. 2) Stercora & urinas pecorum coacta & inter se cohæren- tia habere domum. Wan. 3) In columba- rium immittere, aut adigere columbam. Gol.*

اکراش *ikrās. a. V. [4. a* کرش *] Infarci- re aliqua re ventriculum. Wan.*

اکراع *ikrām. a. V. [4. a* کراع *] 1) Sui co- piam ad petendum facere prædam. 2) Ad- moto ore sorbere aquam. 3) Adaquare ca- melos suos. Gol.*

اکراف *ikrāf. a. V. [4. a* کراف *] Corrum- pi ovum. Gol.*

اکرام *ikrām. a. V. [4. a* کرام *] 1) Ge- nerosam nobilemque indole prolem gigne- re. Wan. 2) Insignem multumque victum, feu talia vitæ sustinendæ subsidia dare aut af- ferre. 3) Benigna ac egregia oratione uti. Gol. 4) Honorare. Wan.*

اکرام *ikrām. a. n. f. Honoratio, honor, observantia. Onore, riverenza, osservan- za. [4. a* تعظیم و اکرام و توقیر و احترام برله *] [4. a* *çymü ikrām we tewkyrû yhtyrām birile. Cum honore, & veneratione, venerabunde. Con onore, con ogni rispetto. 1) اکرام e. Honorare, venerari, colere Onorare, ri- verire. c. c. d. [4. a* عطا *] ac. pers. اکرام ایدوب عطا *] ikrām idüp âtâ kyldy. Gratiöse largi- tus est. Gli ha fatto grazia.**

اکراوتی *ekerotî. a. n. f. comp. Acorus vel acorum. Acoro, ô gladiolo.*

اکراه *ikrāh. a. V. [4. a* کراه *] Invitum ad- igere ad aliquid, cogere. Costringere. Wan.*

اکراه *ikrāh. a. n. f. Aversio, abominatio, fastidium. Orrore, aversione. [4. a* اکراه *] e. Aversari, abominari. Abborrire. c. c. abl. rei. Invitum adigere, cogere. Costringere, vio- lentare. c. c. abl. rei. اکراه علی *] âlâ ikrāhin. Aegre, invitus fecit. اکراه ایله *] kuwwe- zû ikrāh ile. Vi & coacte. Per forza. Sa.***

اکراه *ügrah. p. n. f. ارشته *] erişte t. لاششه *] lâchşe tart. Segmenta offæ in- longum concisa, & jusculo incocta. Lasag- ne. Cast.***

اکریبه *ekribet. a. n. f. pl. a* کریبه *kerābet. Daçtlyli collecti. Gol.*

اکریه *ükret. a. n. f. Puteus, fovea, pec- qualis foditur in agri culturam. Gol.*

اکری *egreti. t. adj. Fictitius. Posticcio. [4. a* اکریه *] ekreti sac. Coma adscititia. Par- ruca. vulgariter [4. a* *erroneè dicitur pro* عاریت *] arijet, quod V.*

اکریه *egerci. t. n. f. egerciki. p. t. par- tic. Etſi, etiamsi, quanquam. Che, ancorche.*

اکریه *egirgi. t. n. f. Netrix, netor. Fi- latrice. [4. a* یوک اکریه *] ion-egriğiſi. Lani- fica. Filatrice di lana.*

اکریس *igris. t. n. f. Species vestis rustica- næ. Bob.*

اکریه *ekrām. a. part. Gracilia habens cru- ra. Wan.*

اکریه *ekrū. a. n. f. pl. a* کراع *kurā. Ti- biæ tenuiores in ovibus, bobus. Wan.*

اکریه *egrek. t. n. f. اول چقور بزرگه صوانده *] ol çuukur ierki anda su gem olur. t. Stagnantis aquæ receptus, lacuna. Laguna, fossa. An.**

اکریه *egerlemek. t. V. Ehippium impo- nere equo. Eb. V. اکریه*

اکریه *ekrem. a. compar. اکریه *] kerimrek. t. Nobilior, major. Più nobile, più grande. V. سردار اکریه *] ekremi çawākyn. Ma- ximus regum. Il più grande delli re. V. اعظم***

اکریه *an-yrmak. t. V. اکریه *] nahk a. Ru- dere. Raggiare.**

اکریه *egirmek. t. V. Nere, fila trahere, torquere fusos. Filare. [4. a* اکریه *] iplik egirmek اکریه اورکه *] öreke egirmek اکریه اکریه *] ig, vel igin egirmek. Pensa trahere. Filare.***

اکریه *igrenmek. t. V. Aversari, abhorre- re. Aborrire.*

اکریه *ukrūmet. a. n. f. Res, actiove ge- nerosi viri.*

اکریه *ikrūhet. a. n. f. خنجیده *] chungide p. Sarcocolla. Sarcocolla, liquore d'un albe- ro di Persia, simile alla mana. Gol.**

اکریه *egre. t. n. p. 1) Agria. Urbs Hungaricæ celebris episcopalis, olim in manibus Turca- rum, sed anno 1688. meliori sorte armis austriacis vindicata. 2) Egra in Bohemia.*

اکریه *egri. t. I) adj. کز *] keş. p. موج *] mu- weş a. Curvus, obliquus. 2) adverb. Tor- ve, curve. Storto, torvo. [4. a* اکریه *] egri bakmak. Torvis oculis aspicere, de- spicere. Guardar storto. اکریه *] طوغرو سویله *] doghry söile egri otur. Recte loquere, curve sede. Parla dritto, e sedi chino, Prov. اکریه *] egri bağiaklı. Loripes, varus. Di gambe storte.******

اکریه *egri box, melius اگریه *] aghri- box. t. Euboja. Negroponte.**

اگرې بؤگري *egri böğri*. t. *adj. comp.* Pandus, & repandus, distortus. *Storto*.

اكرت *ikret*, اكرېتس *ikrites*. t. *nom. prop.* Creta insula. *V. usit.* كريد *vel* كريد *girīt*.

اگرېلك *egrilik*. t. *n. f.* Curvitas, torvitas, & anfractus. *Curvitā, stortezza*.

اگرېلمك *egrilmek*. t. *V.* Stagnare, recipere se aquam in aliquo depressiori loco. **¶** صو اكرېلور *su egrilur*. Stagnat aqua. *Si ferma, ò stagna l'acqua*.

اكرېم *ekrīm*, اكرېم *ikrim*. t. *n. f.* Pulvinar ephippii, stragula. *Bardatura*.

اگرېون *egrūn*. p. *n. f.* قوبا *kübā*. a. Impetigo. *Impetigine*.

اگرې *igiz*, اكرې *ikiz* & اكرې *ekiz*. t. *n. f.* Gemini, gemelli. *Gemelli*. *V. etiam* اكرېز *aykiz*

اگرې *in-z*. t. *n. f.* Gemitus. **¶** اكرې ايدوب *aydub*

اگرې *in-zidüp irlamak*. Gemitendo canere. اكرېز *ikzāz*. a. *V.* [4. a. كتر] *Frigore gravius afficere. Gol.*

اكرېم *ikzām*. a. *V.* [4. a. كرم] 1) In se contrahi. 2) Multum comedere, ut satietas, & fastidium cibi inde proveniat. 3) Edere fructum non decortatum. *Gol.*

اكرېم *ekzem*. a. *part. fœm.* كرم *kezmae*. 1) Crassis, curtisque labiis equus. *Wan.* 2) Curtum nasum, aut curtos digitos habens.

¶ اكرېم *eksemül-benān*. Avarus. *Gol.*

اكرېم *akūs*. p. *n. f.* Ferrum, quo scalpitur lapis, cælum. *Scarpello. Ferh.*

اكرېم *ekes*. a. *part.* Depressos brevifque dentes habens vir. *Wan.*

اكرېم *iksāe*. a. *V.* [4. a. كسو] Insequi, a dorso venire. *Wan.*

اكرېم *iksād*. a. *V.* [4. a. كسد] 1) Frigere forum, nempe: ubi non fit rerum venalium distractio. *Wan.* 2) In tali foro exponere merces suas hominem. *Gol.*

اكرېم *eksār*. a. *n. f. pl.* اكرېم *kisr*. Infimæ partes tentorii. *Gol.*

اكرېم *iksāl*. a. *V.* [4. a. كسل] Rem habere cum muliere, non emittendo in coitu semen. *Wan.* 2) Desidem reddere. *Gol.*

اكرېم *akeste*. p. *part. pass.* Ligatus. *Ferh.*

اكرېم *eksach*. a. 1) *part.* Pedibus, manibusque impotens, seu imbecillis. 2) *pl.* اكرېم *keshān*. Claudus. *Wan.*

اكرېم *ekser* & *en-ser*. t. *n. f.* Clavus. *Chiodo*.

اكرېم *an-syz*. t. 1) *adj.* Repentinus. 2) *adv.* De repente, ex improvise, subito. *Subito, di subito, all'improvise, tutt' in un tempo.*

¶ اكرېم *an-syz gelmek*. Ex improvise venire. *Venir, arrivar all'improvise.* اكرېم *an-syz ölüm*. Repentina mors. *Morte repentinā, subitanea.*

Part. I. Tom. I.

اكرېم *eksistyrā*. t. *n. f.* اكرېم *ates* köregi. t. *Batillum. Badile.*

اكرېم *eksæ*. a. *part.* 1) Macula کسع *kesæ* dicta, insignitus equus. 2) Sub cauda albicantes plumas habens avis. *Gol.*

اكرېم *eksik*. t. 1) *n. f.* نقصان *noksān*. a. Defectus. *Mancamento.* 2) *adv.* (ارتف) Minus.

Meno, manco: **¶** اكرېم *iüzden iki esik*. Centum minus duobus. *Cento meno doi.*

اكرېم *ne artyk ne eksik olur*. Neque plus, neque minus erit. *Ne più, ne meno.* اكرېم *ekfik*. ol. Deficere. *Effer manco.*

اكرېم *bir ān we bir sū-æt meglisten eksik olmazdi*. Nunquam aberat a confessu. *Non mancava mai di trovarsi nella radunanza.*

Eb. اكرېم *ekfik e*. Minuere, deesse. *Scemare, & tralasciare.*

اكرېم *mektübün-üzi eksik itmejesyz*. Non sinatis deesse nobis vestras literas. *Non mancate di scriverci. Ll.*

اكرېم *anlardan tembihün-üzi eksik eilemejesyz*. Non pratermittatis, illos monere. *Non cessate di avvertirli Ll.*

اكرېم *ājende wü rewende eksik olmajüp*. Cum non defint, qui veniant & discedant. *Non mancando, che vanno, e vengono. Ll.*

اكرېم *ne eksigē anün-*. Quid curat ille? Quid illi inde detrimenti. *Che se ne cura lui.*

اكرېم *ekfikrek*. t. *comp.* Minor, minus. *Minore, meno.*

اكرېم *ekfiklik*. t. *n. f.* (ناملق) 1) Defectus, 2) Vitium. *Difetto, mancamento.*

اكرېم *ekfiklü*. t. *adj.* Defectuosus. *Difettofo, manchevole.*

اكرېم *ekfiltmek*. *V.* تصغير *tæsgħyr* a. 1) Minuere. 2) Attenuare. *Sminuire, scemare.*

اكرېم *ekfilmek*. t. *V. pas.* Minui, decrescere. *Sminuirsi, scemarsi.*

اكرېم *ekstmek*. t. *V.* 1) Minui. 2) Minuere. pro اكرېم *ekfilmek*, & اكرېم *ekfilmek*.

اكرېم *eksü, öksü* & اكرېم *eksi, iksi*. t. *n. f.* Semiustus titio, torris. *Tizzone.*

اكرېم *üksüb*. p. *n. f.* Sericum rasum, ejusve species colore nigriore tincta, quam principes gravitatis ergo gestare solent. *Cast.*

اكرېم *eksün*. p. *n. f. i. q.* اكرېم *üksüb*. Sericum rasum. *Ferh.*

اكرېم *ägse*. p. *n. f.* 1) Attractio cum digito. 2) Innexio ope unguis facta. *Ferh.*

اكرېم *en-se*. t. *n. f.* Occiput, cervix. *Copa, nuca.* **¶** اكرېم *en-sesine durmak*. Cervici illius imminere. *Star gli dietro alla copa.*

اكرېم *Part. I. Tom. I.*

اكرېم *Uuu*

اكرېم *akne*

اوکسه *ökse. t. n. f. Viscus. V.* اکسه
 اکسی *eksā. a. part.* 1) Magis vestitus. 2) Plus donans, & plus vestimentorum largiens. *Gol.*

اکسو *ikfi. t. n. f. Titio. V.* اکسی
 اکسیه *eksijet. a. n. f. pl. a. کسا kisā. Vestes. Gol.*

اکسیر *iksīr. a. n. f. Elixir, lapis Philosophorum. Pietra filosofale, tintura. Ah. Ik.*
 اکسیر دولت *iksīri dewlet. Elixir vitæ, seu prosperitatis. Nomen libri elegantissimi a doctissimo Nergisio compositi toties hic citati.*

اکشا *iksā. a. V. [4. a. کشا] Affare usque ad siccitatem carnes. Wan.*

اکشاد *iksād. a. V. [4. a. کشد] Defæcare butyrum. Gol.*

اکشاف *iksāf. a. V. [4. a. کشف] Habere camelites, quæ fætæ, initum admissariū admittant, aut duobus consequentibus annis ineantur. Gol.*

اکشتمک *eksitmek. t. V. 1) Fermentare, condire sale, & aceto. v.g. brassicam. 2) Irritare. Salare, far diventat agro, irritare.*
 آکسته *ākeste. p. part. pass. loco آکسته ākeste. p. حکم muhkem. a. 1) Firmus, vincus, colligatus, fortis. 2) Repletus. Forte, fermo. Ferh.*

اکشف *eksef. a. part. pl. a. کشفان kūsān. In fronte contortos capillos habens. 2) Carens clypeo in pugna, etiam galea. Wan.*
 3) Nudus capillis utrinque a media fronte. *Gol.*

اکشم *eksem. a. 1) part. Defectu کشم kesm dicto laborans. Wan. 2) n. s. i. q. کشم kesm. Thos, lupus cervarius. Gol.*

اکشیدن *eksīden. t. V. 1) Acefcere. tūrsīden p. حامض hāmyz a. 1) Acefcere. 2) Irritari. Inagrīfi, irritarsi.*

اکشوت *uksūt, ukūs. p. n. f. Cuscuta. Coscuta. i. q. کشوت kūsūs. Ferh.*

اکشی *eksi. t. adj. حامض hāmyz a. Acidus, fermentatus. Acetoso, sa lato. آکشی aksī. t. i. q. اکشی eksī būksi. Res acidæ aut fermentatæ. Cose brusche, acetose.*

اکشیرک *eksīrek. t. compar. Acerbior, acidior. Acerbo, non maturo.*

اکشیمک *eksīmek. t. V. Acefcere. V. اکشیمک eksīmek. t. V. [4. a. کص] 1) Fugere. 2) In fugam converti. Gol.*

اکظام *ekkām. a. n. f. pl. a. کظام kaxm. Ora. Wan.*

اکعب *ik-āb. a. V. [4. a. کعب] 1) Festinare. 2) Jumentum habere celeriter incedens. Gol.*

اکعاد *ik-ād. a. V. [4. a. کعد] 1) Valde celeriter abire. 2) Confidere. 3) Abire tumidum ira. Gol.*

اکعار *ik-ār. a. V. [4. a. کعر] 1) Adipem in tubere acquirere cameli pullum. Wan. 2) Distentiori ventre, & obesum evadere puerum. Gol.*

اکعاع *ik-ā. a. V. [4. a. کع] 1) Terre-re. Gol. 2) Conpescere, cohibere. Wan.*

اکعاف *ik-āf. a. V. [4. ab inuf. کعاف] 1) Valde celeriter abire. 2) Confidere. 3) Abire tumidum ira. Gol.*

اکعان *ik-ān. a. n. f. Remissio alacritatis, languor. Gol.*

اکعب *ek-ūb. a. n. f. pl. a. کعب kēb. Tali. Taloni. Gol.*

اکف *üküf. a. n. f. pl. ab اکاف ekāf. Cli-tellæ asini. Gol.*

اکف *eküf. a. n. f. pl. a. کف keff. Manus usque ad carpum. Wan.*

اکفا *ikfā. a. V. [4. a. کفا] 1) Pronum invertere vas. 2) Implere. 3) Inclinare arcum capite suo ita, ut inter jaculandum erectus non existat. Gol. 4) Lacinia additamento instruere tentorium. Wan. 5) Dare annum camelitum proventum, i. e. lac earum, lanam, & fætus. Gol. 6) Diversimode ultimas vocales, aut consonantes versuum adhibere poetam. Wan.*

اکفار *ikfār. a. V. [4. a. کفر] 1) Vocare aliquem کافر kāfir, infidelem. Wan. 2) Affigi terræ. Gol.*

اکفال *ekfāl. a. n. f. pl. a. کفل kifl. Tegumenta tuberis camelini, quæ infessori supponuntur, pec. ex longiori panno, extremis quartibus in nodum adstrictis. Gol.*

اکفال *ekfāl. a. n. f. pl. a. کفل kefel. Clunes equi. Gol.*

اکفال *ikfāl. a. V. [4. a. کفل] 1) Face-re, ut quis se fidejussorem præbeat. Wan. 2) Sustinere, educare. 3) Continuum esse in jejunio. Gol.*

اکفت *ākift, eküft. p. n. f. Afflictio, ærumna, dolor. Ferh.*

اکفح *ekfah. a. part. i. q. اسود eswed. Nig-er. Gol.*

اکفس *ekfes. a. part. fem. کفسا kefsāe. Qui inclinatam dorsum habet, Gol.*

اکفهرار *ikfyhrār. a. V. [4. a. کفهرار] Ferruginei coloris esse. Wan.*

اکک *en-ek. t. n. f. Mentum. Mento, barbozzo.*

اکک *ākil. a. 1) part. Edens, comedens. آکک ākilü nefsīhi. Exesor sui ipsius, uti قاتل کاتل kätilü nefsīhi, peremptor sui; i. e. euphorbium ita dictum ob vim summam, & acrimoniam. 2) n. f. Rex, vel pec. tyrannus, qui devorat, exhauritque subditos. Gol.*

اكل *ekl.* a. V. *Acl.* [I. F.] 1) Edere. *Mangiare.* 2) Exedere, corrodere. 3) *Metaph.* Quæstum facere, lucrari. ١ اكل *ekl.* c. Comedere, comedendo consumere. *Mangiare, consumare.* ٢ اكل و شرب *al-šurb* *al-šurb* *al-šurb*. Pro cibo, & potu. *Per mangiar, e bere.* *Eb.* ٣ اكل و بلع *eklū bel* c. Decoquere. *Consumare, divorare.*

اكل و اكل *en-ül en-ül.* t. *adv.* Paulatim, sensim, & submissa voce. *Piano, pian piano, bel bello.* *Tef.*

اكل *ükl,* etiam *ükül.* a. 1) *part.* Quicquid editur, edulium. ١ اكل *zū ükl,* Fortunatus, bonis commodisque locuples. ٢ اكل *enkaeta-æ üklühu.* Desiit victus ejus, & vita i. e. defunctus vita fuit. 2) *n. f.* Fructus arborum, *pec. palmæ, daçtyli.* 3) Densitas, firmitasque *panni, & chartæ.* 4) Intelligentia, mens, prudentia. *Gol.*

اكل *eklā,* & *eklen.* a. *part. i. q.* *abed* *eklā.* Diutissime durans, aut prolatus. ١ اكل *belaghallāhū bike.eklel-ümri.* Ad extremum, summumque diem producat tibi DEUS vitam. *Gol.*

اكل *iklā.* a. V. [4. a *كل*] 1) Pabulari, pabulum vorare *camelitim.* *Gol.* 2) Pabulo abundare *terram.* 3) Iterum atque iterum convertere, ac intendere *visum suum in rem.* 4) Anticipare pecuniam ad comparandam *rem.* *Wan.* 5) Ad finem perducere *vitam.* *Gol.*

اكل *iklāb.* a. V. [4. a *كلب*] 1) Effera-ros, & rabiosos habere *camelos.* *Wan.* 2) Concitare ac irritare. *Gol.*

اكل *iklāh.* a. V. [4. a *كلح*] 1) Austero, & tetro co vultu esse. 2) Reddere *austerum.* *Gol.*

اكل *iklā.* [4. a *كلع*] Spürcum reddere. *Gol.*

اكل *iklāl.* a. V. [4. a *كلل*] 3) Defessum esse *alicujus camelum, jumentum.* 2) Defatigare *jumentum.* 3) Hebetare fletu *aciem oculi.* *Wan.*

اكل *an-lamak.* t. V. Intelligere. *Vi-* *de* *اكل*

اكل *an-lāigi.* t. *part.* Intelligens. *In-* *tenditore, intendente.*

اكل *eklūb.* a. *n. f. pl. a* *كلب* *kēlb.* Canes. *Wan.*

اكل *ākilet.* a. 1) *part.* Grex, qui pasci-
tur. 2) *n. f.* Subditi. *Gol.*

اكل *eklet.* a. *n. f.* Una comestio, come-
stus, pastusve unus. *Gol.*

اكل *iklet.* a. *n. f.* 1) Maledictum de ab-

sente, clandestina obrectatio. 2) *i. q.* *حكة* *hykket.* Prurigo, pruritus. 3) Erosio, ru-
bigio. 4) Edendi status & modus. ١ *حسن* *hasenül-ikleti.* Composito, & decen-
tate modo comedens. *Gol.*

اكل *üklet.* a. *n. f. i. q.* *لقمة* *lokmet.* a. Buc-
cella, quantum una vice comedi potest.

اكل *ekelet.* a. *part. pl. ab* *اكل* *ākil.*
Edentes, comestores. ١ *هم* *hüm* *ikeletürees.* Ipsi sunt pauci, ut qui uno ca-
pite vel pecude fatiari possunt. *Gol.*

اكل *ekilet.* a. *part.* 1) Fætum pilosum
in utero gerens *camelitis.* 2) Pruriginem
percipiens & noxam ferens *camelitis.* *Gol.*

اكل *an-latmak.* t. V. *trans.* *افهام* *ifhām*
delālet. a. 1) Intelligendum dare, fa-
cere. 2) Accusare, deferre. *Far intendere,*
dichiarare, & accusare. ١ *بخره خلاف* *bixi*
sixe chylif an-lattiler. Nos false
vobis accusarunt, detulerunt. *Falsamente* *ci-*
anno accusati.

اكل *egiltmek.* t. V. *اكرى* *egri* a. Flec-
tere. V. *اكرى* *egri* a. Flectere. V.

اكل *in-letmek.* t. V. Ad gemitum indu-
cere. *Far gemere.* *Ah.* *Trans. a* *اكل*

اكل *in-yldy.* t. *n. f.* Gemitus. ١ *اكل*
in-yldy wü zārī. Gemitus, ululatus.
Gemito.

اكل *ikilzāz.* a. V. [9. a *كلز*] 1) Contrac-
tum esse. 2) Prædæ imminere *accipitrem.*
Gol.

اكل *ekles.* a. *part.* Fuscus colore *equus.*
Wan.

اكل *in-yliis.* t. *n. f.* Gemitus. *Gemito.*

اكل *in-lešmek.* t. V. *recip.* Conge-
mere. *Gemere, lamentarsi insieme.* ١ *كل*
gāh aghlašlöp, gāh in-
lešüb. Modo complorando, modo conge-
mendo. *Ora piangendo, ora gemendo in-*
sieme. *Eb.*

اكل *eklef.* a. *part. foem.* *كلفاء* *kelfāe.*
pl. *كلف* *kūlf.* Colore nigro mixto flavedine
præditus homo, camelus. *Gol.*

اكل *egelmeğ.* t. *n. f. i. q.* *اكشوت* *eksüt.*
Culcuta.

اكل *egilmis.* t. *part. pass.* Inflexus, in-
curvatus. *Chinato, piegato.* ١ *اكل*
egilmis. Incurvatus, inflexus ad terram.
Abbassato, inchinato a terra.

اكل *an-lamak.* t. V. *فهم* *feh̄m* a. *فهم*
šināchten p. 1) Intelligere, comprehendere.
Intendere, capire. 2) Agnoscere, putare.
Conoscere, stimare. ١ *اكل*
tedbīrini dil pezir an-lajüp. Consilium
ejus gratum esse ratus. *Riputando, che-*

suo consilia fosse buono. Sæ. سز دوستهزي صالحی سـوـیـجـی و رعایایی حمایت ایـدیـجـی و
 fiz dostümüzi sulhÿ sewigî we ry-âjajî hymâiet idigî, we
 dostlyghæ istyhkâm wirigî an-laryz. Nos re-
 putamus vos, amicum nostrum, tanquam
 pacis amantem, subditorum protectorem,
 & amicitiae promotorem. Noi stimiamo che
 sete amatore della pace, e promotore, dell'
 amicizia. Ll.

ان-یلمک an-ylmak. t. V. part. 1) Memorari,
 dici. 2) Audire. Effer rinomato.

اگمک egilmek. t. V. pass. ab اگمک egmek
 مایل māl a. 1) Inflecti, inclinari. 2) In-
 clinare se. Piegarsi, inchinarsi.

اکمک ekilmek. t. V. pass. ab اکمک ekmek.
 Seri, feminari. Effer seminato.

اکمک eklemek. t. V. Alligata aliqua re rem
 aliam producere, aut longiorem efficere.
 Slongare, attaccando un pezzo di legno con
 l'altro.

اگلمک eglemek. t. V. 1) Detinere, mora-
 ri. 2) Occupare aliquem. Trattener alcuno.
 گون-ول اگلمک gön-ül eglemek. Animum
 relaxare, occupare. Dar trattenimento al
 cuore. Eb. Vide usitatus اگلمک eglen-
 dürmek.

ان-لیمک in-lemek. t. V. نالیدن nāliden. p.
 Gemere, ingemiscere. Gemere, sospirare.
 Tef.

ان-لاما an-lamā. t. n. f. Intellectus. Intendi-
 mento. ان-لاماسی قیت an-lamasi kÿt. Cu-
 jus intelligere est exiguum, seu intellectus
 exilis, qui nihil percipit. Che non intende
 niente, di poco intendimento.

اکلن ekilen. t. part. 1) Satus, & fativus.
 2) egilen. Flexus & flexilis.

اگلمگه eglenge. t. n. f. 1) Occupatio,
 oblectamentum. 2) Mora. Occupazione,
 passatempo, & indugio, tardanza. اگلمگه
 اگلمگه ییری وفا میدانی ایـدیـدی eglenge ieri, wefā mei-
 dānī idi. Locus erat oblectationis, & cam-
 pus amoris. Era luogo da trattenerfi, e cam-
 po d'amore. Eb.

اکلنداد ikhindād. a. V. [3. a. کلد] 1) Du-
 rum, crassumque esse camelum. 2) In se
 contrahi. 3) Nolle, recusare. Gol.

اگلمگه eglendürmek. t. V. transf. ab اگلمک
 egmek. 1) Detinere, morari. 2) Retarda-
 re, occupare. Ritenerere, ritardare, dar trat-
 tenimento.

ان-لانماز an-lanmaz, ان-لانماز an-lanmaz.
 3. pers. prat. pas. negat. 1) Quod non in-
 telligitur. 2) pro part. Incomprehensibilis.
 Inintelligibile, incomprendibile.

ان-لانور an-lanur. 1) 3. pers. prat. pas. affir.

Subauditur, intelligitur. 2) pro part. Intel-
 ligibilis. S'intende, intelligibile.

اگلمک eglenmek. t. V. 1) Morari, mo-
 ram facere. 2) Tempus transigere, oblecta-
 ri. Indugiare, tardare, trastullarsi, passar
 il tempo. Sæ. هج اگلمیوب hye eglen-
 meiüp. Nihil moratus, nulla interposita mo-
 ra. Senza tardanza, senza fermarsi. Ll.

اگلمیگه eglenigi. t. n. f. 1) Tardus. 2)
 Qui libenter moratur, aut oblectamenta qua-
 rit. Tardo che passu volontieri il tempo.

ان-لوی en-lü. t. adj. Fuscus. Bruno. اگلمیوب
 boghdaj en-lü. Fuscus, tritici colorem
 habens, subniger. Bruno.

ان-لوی en-lü en-lü. t. adv. Paulatim. Pian-
 piano. Tef. pro اکل اکل

اگلمیور egilür. t. part. pas. Flexibilis. Pie-
 ghevole.

اکله ākile. a. n. f. Cancer, morbus à vo-
 rando. Canchero. An.

اگلمیور ikliżāz. a. V. [11. a. کلمیور] Valde in-
 se contractum esse. Wan.

اکلمیور eklil. p. n. f. 1) Corona, diadema.
 Corona. 2) Nomen mansionis lunæ. 3) Me-
 lilotus herba. Ferh.

اکلمیور ikkil. a. n. f. pl. a اکلمیور ekātil. 1)
 Corona, diadema. Corona. 2) Umbella her-
 bæ florecentis. 3) Albedo oculi. 4) Caro
 circa radicem unguis. 5) Nubes, quæ pel-
 licula operta esse videtur. Wan. الاکلمیور
 eleklil. Nomen mansionis lunæ XXVII. اکلمیور
 ikkilül-milk. Melilotus herba. Meliloto,
 sertula campana. اگلمیور ikkilül-gebel.
 Libanotii coronaria herba.

اکلمیور eklilet. a. n. f. Circulus. Cerchio.
 اگلمیور ekliletul-muhfenat. Cesti-
 cillus. Cerchio di panno da porre sù la te-
 sta, quando si vuol portar un vaso d'acqua,
 ò altro peso.

اکلمیور ikiliti. t. adj. Coronarius. Da far
 ghirlanda.

اگلمیور āgilijün & igilijun. p. n. f. گلستانه
 gulistāni kemhā. Sericum Damascenum
 floribus pertextum, figuratum. Damasco
 fiorito di color di rose. Ferh.

اکلمیور ekem & iküm. a. pl. ab اکلمیور ekemet.
 Colles terrarum. Gol.

اکلمیور ikmā. a. V. [4. a. کما] 1) Edenda dare
 tubera terræ. Gol. 2) Tuberibus abundare
 locum. 3) Senescere. Wan.

اکلمیور ikmāt. a. V. [4. a. کمت] Colore
 spadiceo præditum esse equum. Gol.

اکلمیور ikmāh. a. V. [4. a. کماح] 1) Adduc-
 to treno attrahere equum, ut erigat caput.
 Wan. 2) Frondium rudimenta protrudere
 incipere vitem. 3) Eminere. Gol.

اکماخ *ikmāch.* a. V. [4. a کماخ] Sedere superbi more. *Wan.*

اکماد *ikmād.* a. V. [4. a مکد] Fullonem impuriorem relinquere pannum. *Wan.*

اکماش *ikmās.* a. V. [4. a مکش] Ligare, involvere papillas camelitis. *Wan.*

اکمک *ekmāk.* p. n. f. Vomitus. *Ferh.*

اکمال *ikmāl.* a. V. [4. a مکل] Perficere, complere, exequi. *Compire, prestare, adempire.* ¶ خدمت مراسمی اکمال اتدیلمر *chydmet merāsimini ikmāl ittiler.* Servitia debita præstiterunt, ¶ q. leges mutui cultus adimplerunt. *Sæ. Compirono insieme, e passaronno uffizii di riverenza, ¶ ossequio. Br. سد تغور و اصلاح امور جمهور لوازمنی اکمالدن صکره seddi süghür we yslāhü ümürü gülmhür lewāzimini ikmālden son-ra.* Post munita confinia, & composita reipublicæ negotia. *Sæ. Doppo aver proveduto à bisogni de' confini, ¶ à gl' interessi dello stato. Br.*

اکمام *ekmām.* a. n. f. pl. a کم *kim.* Involucra, & folliculi florum. *Gol.* ¶ اکماملری *ekmāmleri kimāmü fesād, we æklāmleri exlāmü bidād olmazdy.* Manicæ eorum non essent, aut fierent involucra iniquitatis, (h. e. non admitterent dona, quibus ad injustitiam corrumpuntur) calami vero eorum non fierent sagittæ aleatoricæ injustitiæ (h. e. non scriberent decreta iniquæ distributionis) *Sæ.*

اکمام *ekmām.* a. n. f. pl. a کم *kümm.* Manicæ. *Maniche. Gol.*

اکمام *ikmām.* a. V. [4. a کم] 1) Elaten producere palmam. *Wan.* 2) Manicatam efficere tunicam. *Gol.*

اکمان *ikmān.* a. V. [4. a مکن] Insidias disponere in aliquem. *Gol.*

اکمه *ekemet.* a. n. f. اکمات *ekemāt,* ¶ اکم *ekem,* pl. اکام *ikām,* ¶ hujus pl. اکم *üküm, ac hujus pl. اکام ākām.* 1) Collis terræ. 2) Cumulus lapidum. 3) Locus altior circumstantibus reliquis. *Gol.*

اکممه *ekimmēt.* a. n. f. pl. a کم *kim.* Folliculi florum, item sacci pabulatorii, qui equorum capitibus appenduntur. *Gol.*

اکمات *ikmitāt.* a. V. [9. a مکت] Spadiceo colore præditum esse equum. *Wan.*

اکمس *ekmes,* ¶ اکمش *ekmes.* a. part. Qui vix cernere potest. *Gol.*

اکمش *ekmes.* a. part. Brevipes. *Gol.*

اکمف *an-mak.* a. V. ذکر *zikr.* a. Mentionem facere, in memoriam revocare. *Far menzione, ricordarsi.*

اکمک *ekmek.* a. n. f. اتمک *etmek* چوب *chubz* a. نان *nān* p. Panis. *Pane V. اتمک*

Part. I. Tom. I.

اکمک *ekmek.* a. V. زرع *zer* a. کاشتن *kāsten* p. Serere, conferere, seminare. *Seminare.*

اکمک *egmek.* a. V. مایل *māil* a. Flectere, inflectere, curvare. *Piegare, incurvare, inclinare.* ¶ باشنی اکمک *bāsinī egmek.* Caput inclinare. *Chinar' il capo.*

اکمکچی *ekmekçi.* a. n. f. Pistor. *Fornaro.*

اکمکچی *ekmel.* a. compar. Perfectior. *Più compito.*

اکمک *ekmūü.* a. n. f. pl. pauc. a کم *kem.* Tubera terræ. *Gol.*

اکمک *ekmüberān.* a. n. f. رعی الحمام *re-âl-hāmām.* a. Pastus columbinus, verbenaca. *Gol.*

اکمه *ekmeh.* a. part. Cæcus ab ipso ortu. *Cieco nato. Wan.*

اکمهداد *ikmihdād.* a. V. [4. a مکهداد] Caput efferre pullum avis. *Gol.*

اکمهلال *ikmihlāl.* a. V. [4. a مکهلل] Contrahere se pec. præ frigore. *Gol.*

اکن *egn.* a. præp. reg. dat. pers. ¶ acc. rei. pro اوست *üst.* Supra. ¶ اکنمه *eknūme* Supra me. *Sopra di me. Tef. اکنکدن اکنūn-den çikarasyñ.* Exuas. *Levalo di sopra di te, cavatelo d' adosso. Tef. اکننه پلاس کیدی egñine pelās gejdý.* Induit tegillum, vestem vilem. *Si pose adosso una vil veste. Sæ. اکننه یککو بر خرده egñine gein-ien-lü bir chyrkæ gejub.* Superinduens lacernam cum amplis manicis. *Postosi adosso un' abito fratesco con maniche larghe. Del.*

اکن *āgen,* ¶ egen. p. n. f. Repletio, fatura culcitæ pulvinaris. *Ferh.*

اکن *ekin.* a. n. f. Semen. *Seme. Vide اکین*

اکن *in-en.* a. partic. قتی *katy* a. Admodum, valde. *Molto.*

اکناه *iknāe.* a. V. [4. a کنو] Appellare aliquem nomine alludente ad aliud quid. *Gol.*

اکناب *iknāb.* a. V. [4. a کنب] 1) Calum contrahere manum. *Wan.* 2) Constipari ventrem. 3) Retentam, ac impeditam esse linguam. *Gol.*

اکناش *iknās.* a. V. [4. a کنش] 1) Festinare jubere. 2) Propere discedere ab aliqua re.

اکناع *iknā.* a. V. [4. a کنع] 1) Alas contrahere aquilam ad descendendum. 2) Demissum, & supplicem esse. 3) Rogare. 4) Prope adducere. 5) Convenire, congregari populum. *Gol.*

اکناف *eknāf*. a. n. f. pl. a کنف *kenef*.
Latera, tractus, partes. Parti, bande, con-
zorni. ¶ اکنافی ولایتته جو اولوب *eknāfi wi-
lāiete giū olup*. Diffluens in regiones cir-
cum circa. Scorrendo per tutte le parti del
paese. *Ah*.

اکناف *iknāf*. a. V. [4. a کنف] 1) Custodi-
re. 2) Juvare. *Wan*.

اکنان *eknan*. a. n. f. pl. a کتن *kinn*. Tegu-
menta, vela. *Gol*.

اکنان *eknān*. p. n. f. مغاره *māghāre*. a. Spe-
lunca; crypta subterranea. *Ferh*.

اکنان *iknān*. a. V. [4. a کتن] 1) Recon-
dere, clamque servare in animo suo. 2) In
animo abditam esse scientiam. *Wan*.

اکناه *iknāh*. a. V. [4. ab inus. کنه] Sum-
mum contingere, pervenire ad extremum
terminum rei. *Gol*.

اکن بالین *egen bālīn*. p. n. f. comp. To-
mentum, seu alia quævis farctura pulvinaris.
Cast.

اکنه *üknet*. a. n. f. pro وکنه *wüknet*. Ni-
dus avis. *Gol*.

اکننه *ekinnet*. a. n. f. pl. a کتن *kinn*. Tegu-
menta. *Gol*.

اکننه *ekinnet*. a. n. f. pl. a کتن *kinān*. Te-
gumenta. *Gol*.

اکنج *āgenġ*. p. n. f. بومبار طولاسی *bom-
bār dolmasi*. t. Farcimen alica, oryza, vel
etiam carnis parte impletum. *Ferh*.

اکنج *ekenġ*. p. n. f. Veruca pec. in fa-
cie. *Cast*.

اکنده *āgend*. p. 3. pers. præter. perf. ab
اکنندن *āgenden*. 1) Implevit. 2) Multum
præstitit. *Ferh*.

اکنده *ākend*. p. n. f. 1) مشتم *mūsæh-
hæm*. a. Panis adipe farctus. *Cast*. 2) Locus
aquæ stagnantis. *Ferh*.

اکنندن *ākenden*, و *āgenden* p. V. و
n. f. 1) Implere, infarcire. *Ferh*. 2) Rem rei
inditam stipare. 3) Condere in sepulchrum,
sepeliere. 4) Sepultura, ac funebris apparatus.
5) Extollere. 6) Abjicere, rejicere. 7) Ca-
dere. *Cast*.

اکننده *āgende*, و *egende*. p. part. pas.
Res quævis impleta, farcimen pec. carneum,
Ferh. ¶ اکننده پشم *pesim āgende*. Lana
impleta res. اکننده گوشت *kūst eġende*.
Plenus, compactus carne. *Cast*.

اکننده *ākende*. p. n. f. Stabulum, præse-
pe. *Ferh*.

اکندی *egenti*, و *egendi*. t. n. f. Scobs.
Segatura, limatura.

اکندی *ikindi*. t. n. f. Hora vesperarum. V.
ایکندی

اکنش *āgenis*. p. n. f. Repletio, fartu-
ra. *Ferh*.

اکنش *ekins*. p. n. f. 1) Aedificatio. 2)
Renovatio ædificii. *Ferh*.

اکنع *eknæ*. a. part. pl. کنع *kūn*, i. q.
اکنسل *esell*. a. 1) Vitiatam habens manum frac-
tura, aut luxatione. 2) Deficiens, ac impar
negotiis. *Gol*.

اکنون *eknūn*. p. partic. شمدي *šimdi*. a.
Nunc, modo. Ora, adesso. *Ferh*.

اکنه *ākine*. p. n. f. Gossipium ad re-
plendam vestem, pulvinar. *Ferh*.

اکنه *igne*. t. n. f. ابره *ibre*. a. سوزن *sū-
zen* p. Acus. Ago. ¶ اکنه طوبلو *toplū igne*.
Acicula capitata. *Spilla*. اکنه پیش ات کبی
igñe iemis it ġibi. Instar canis, qui acum de-
glutivit. Come un cane, che hà inghiottito
un' ago. *Prov. Ah*.

اکنه جک *igñegik*. t. n. f. diminut. Acicu-
la. *Ago picciolo*.

اکنه لیک *igñelik*. t. n. f. Aciarium, acicu-
larium, acum theca. *Stucchetto da metter
gli aghi, torsello*.

اکنه *ikwā*, و *ikwāt*. a. V. [4. a کاه] 1)
Volentem aliquid prohibere, aut avertere in-
jecto metu. *Gol*.

اکنه *ekwāb*. a. n. f. pl. a کوب *kiüb*.
Scyphī, seu canthari, anfa, & tubulo carentes.
Wan.

اکنه *ikwāb*. a. V. [4. a کاح] 1) Pug-
nando vincere. 2) Petere aliquid dono.
Gol.

اکنه *ekwāch*. a. n. f. pl. a کاخ *kāch*, و
کوخ *kūch*. Domus fenestra carentes. *Gol*.
اکنه *ekwād*. a. n. f. pl. a کوده *kewdet*.
Acervi terræ. *Gol*.

اکنه *ekwār*. a. n. f. pl. a کور *kūr*. Sel-
læ camelinae. *Gol*.

اکنه *ikwār*. a. V. [4. a کور] Celeri-
ter incedere glomerando gressus. *Gol*.

اکنه *ekwāz*. a. n. f. pl. a کوز *kūz*. Can-
thari. *Wan*.

اکنه *ikwās*. a. V. [4. a کوس] 1)
Prosternere aliquem. 2) Adigere camelum,
ut tripes incedat. 3) Imminuere pretium in
emtione. *Gol*.

اکنه *ekwān*. a. n. f. pl. a کون *kewn*.
Essentiæ. *Wan*.

اکنه *āġēġ*. p. n. f. 1) آگ *āġēġ*.
Harpago. 2) Uncius quivis. *Ferh*.

اکنه *ākūr*. p. n. f. Later coctus. *Ferh*.

اکنه *āġūs*. p. n. f. 1) آغوش *āġhūs*. p.
Amplexus, gremium. 2) Fascis lignorum.
3) Latus, margo. *Ferh*.

اکنه *ekūs*. p. n. f. Zona. *Cast*.

اکنه *āġūsiden*. p. V. 1) آغوشیدن *āġhūsiden*. p.
Amplecti. 2) آغوش دادن *zaden*. p.
Parere,

Parere, nasci. 3) *i. q.* سپاریدن *sipārīden. p.* Fissam esse *terram. Ferh.*

اکوع *ekwæū. a. part.* 1) Cui protuberantior est articulatio cubiti cum carpo. 2) Qui eandem articulationem distortam habet. *Wan.*

اکول *ekwel. a. part.* Terra se diffundens in montis formam. *Gol.*

اکول *ekūl*, اکال *ekkal. a. part.* Edax, vorax, gulofus. *Golofo.*

اکولة *ekūlet. a. part.* 1) Segregata ad saginandum ovis. 2) Saginata ovis. *Gol.*

اکوم *ekwem, a. part.* 1) *i. q.* مرتفع *mūrteft. a.* Elatus, altus. 2) Quod sub mamma est viri. *Gol.*

اکوهداد *ikwihdād. a. V. [4. ا کوهداد]* Petere pullum avis a matre alimentum concutiendo alas. *Wan.*

اکویللال *ikwilāl. a. V. [II. ا کویللال]* Brevem esse. *Wan.*

آگه *āgeh. p. adj.* Confcius. Consapevole, est contractum ab اکآ *āgāh.*

آگه *egē. p. n. f.* 1) Lima. *Lima.* 2) *i. q.* آگه *eigē. p.* Costa. *Costa.*

آگه *ikhā. a. V. [4. ا آگه]* 1) Abstinere a cibo. 2) Halitu oris sui calefacere digitorum suorum extrema. *Gol.*

آگه *ikhād. a. V. [4. ا آگه]* 1) Lassum esse. 2) Lassare. *Gol.* 3) Facere, ut quis currat. *Wan.*

آگه *ikhām. a. V. [4. ا آگه]* Hebetem, & debilem esse visum alicujus. *Wan.*

آگه *ekheb. a. part.* Fusco colore praeditus equus. *Gol.*

آگه *egelmek, آگه eigelemek. t. V.* Limare. *Limare.*

آگه *āgehū. p. n. f.* Notitia, pro آگه *āgāhū.*

آگه *ekhā. a. part.* 1) Qui lentigines in facie habet. 2) Fissuræ omnis expers lapis. 3) Imbecillis, languidus. 4) Pusillanimis. *Gol.*

آگه *egi. t. n. f.* Costa.

آگه *iki. t. Num. card. Duo. V. آگه* 1) Liberos astutos habere. *Gol.*

آگه *ekjāh. a. n. f. pl. a. آگه kāh.* Latitudines montium. *Gol.*

آگه *ekjār. a. n. f. pl. a. آگه kār.* Folles. *Gol.*

آگه *ekjās. a. n. f. pl. a. آگه kās.* Crumenæ. *Wan.*

آگه *ekjās. a. part. pl. a. آگه kejjs.* Astuti, ingeniosi. *Gol.*

آگه *ikjās. a. V. [4. ا آگه]* Gignere liberos ingeniosos, & sagaces. *Wan.*

آگه *ekjās. a. n. f.* 1) Lana vel seri-

cum iterato netum. 2) Deteriores lanæ partes. *Gol.*

آگه *ekjāl. a. n. f. pl. a. آگه kāl.* Mensuræ frumenti. *Misure di grano. Gol.*

آگه *ikjān. a. V. [4. ا آگه]* Humiliare, deprimere. *Gol.*

آگه *ekjāh. a. part.* Asper, hirsutus. *Gol.*
آگه *ākich, آگه egīch. p. n. f.* 1) *i. q.* آگه *āgeng. p.* Farcimen. 2) Viscera, intestinum farctum. 3) Nervus, tendo. 4) Chorda, fides ex intestinis facta. *Cast.*

آگه *ākīd, آگه ekīd. a. 1) part.* Vehemens, constans, firmus. *Forte, gagliardo, costante, rigoroso. Ik.* 2) *adv.* Vehementer. *Fortemente, con rigore Ll.* آگه *ekīdū sedid.* Vehemens, & iteratus, vehementer, & iterato, severe. *In ogni maniera, gagliardamente, rigorosamente. Ll.*

آگه *ekiz, ikiz, آگه igiz. t. n. f.* Gemini. *Gemelli V. آگه*

آگه *ekjes. a. part. fœm. آگه kīsā,* Valde astutus. *Gol.*

آگه *ākīs. p. adj.* 1) Suspensus, appensus. 2) Fastiditus. *Ferh.*

آگه *ekik. a. part. i. q. آگه ekk.* Feruens dies. *Gol.*

آگه *ekil. a. part.* 1) Qui edit, & qui editur. 2) *i. q.* سفره *hem sūfre. p.* Commensalis, victor. *Gol.*

آگه *ekilet. a. n. f.* 1) Res quæ editur. 2) Esca ferarum. *Gol.*

آگه *āgīlūn. p. n. f.* Sericum Damascenum floribus pertextum. *Ferh.*

آگه *āgīn. p. n. f.* 1) Tomentum. 2) Fartura pulvini, & clutellarum. *Cimatura.*

3) *adj. in comp.* آگه *āgīn.* q. Fartus ambra. *Ik.* آگه *zīb gewher āgīn.* Ornamentum gemmis fartum, gemmatum. *Ik.* آگه *tūrī sūrūr āgīn.* Mons Sinai lætissimus, amoenissimus, q. lætitia fartus. *Ik.* آگه *āgīn. bālīn.* Pulvinar fartum.

آگه *ekin. t. n. f.* 1) Semen. 2) Segetes, fruges. *Semenza, biade.* آگه *ekin biemek.* Metere. *Mietere, tagliar le biade.* آگه *ekin zemēnī.* Tempus seminandi. *Tempo di seminare.*

آگه *ūkejnet. a. Nom. viri asseclæ Mohammedis. Gol.*

آگه *ekinģi. t. n. f.* Sator, agricola *Seminatore, agricoltore.*

آگه *ekinlik. t. n. f.* کشتزار *mezræt. a.* *kīstzār. p.* Arvum, campus consitus. *Campo, seminato.*

آل *āl. a. n. f.* 1) Posteritas, progenies, domus, stirps. *Posterita, discendenti, casata.* 2) *Absolute in libris turcicis.* Progenies Mohammedis, seu ex filia ejus per Ali generum, quartum successorem, & ejusdem descendentes.

صلي الله عليه و علي آليه و صحبه ¶ صلي الله عليه و علي آليه و صحبه ¶ *saellālāh ālejhi we āla ālihī, we soh-bihi eḡmāʿyn.* Benedicat illum Deus, & progeniem ejus, & omnes socios ejus. *Hæc appreciatio maxime in principio librorum locum habet, postquam nominarunt Mohammedem.*

آل عثمان *ālī ūsmān.* Posterii Osmani, seu descendentes ab Osmano primo monarcharum nunc in Turcia dominantium. Domus Othomanica. *La casa Ottomana.* آل سعادت مأل *ālī se-ādet meālī ūsmānī aut ظفر آل عثمانī āli ḡāfer meālī ūsmānī.* Serenissima, victoriosa domus Othomanica. *La felicissima, vittoriosissima casa Ottomana.* Sa. آل پادشاه آل عثمان *pādisāhī āli ūsmān, vel آل عثمان پادشاهī āli ūsmān pādisāhī.* Princeps, vel monarcha Othomanicus. *Il prencipe Ottomano, il gran Signore, il gran Turco.* آل جنکین *ālī ḡingīz.* Domus Ginghiziana, descendentes à Ginghiz principe Tartarorum. *inde Tartarorum præcopensium principes originem trahunt. La casa Ginghiziana Ll. آل سلجوق āli selḡiūk.* Domus Selgiuciana. Sa.

آل *āl. p. n. f.* 1) حيلة *hyle. a.* Fraus, dolus, strategema, ars. *Frode, inganno, strategema, arte.* آل ايله *al ile.* Per strategema, dolo, dolose. *Con strategema, con frode.* اولوب *mekrū āline frifte olup.* Dolis illius circumventus. *Ingannato dalle di lui frodi, astutezza.* آل *al e.* Circumvenire, strategemate uti. *Ingannare, far strategema.* 2) Mixtus color. 3) pro وال *wal p.* Cete. *Balena, gran pesce di mare.* 4) i. q. عقیده *ākide. a.* Morbus lethalis, qui fœminas potissimum intra primos novem dies post partum invadere solet. 5) Locus sublimis, altus. 6) Confossio hasta, vel bipenni facta. 7) Incitator incessus. *Passo veloce.* 8) Nitor coloris. *Lustro, luce d'un colore.* 9) Aquæ species ex solis æstu in arenis eminus apprens, سراب *firāb, dicta.* 10) Species, forma. 11) Stirps, progenies. 12) Vinum, quod aut vesperi, aut antelucano tempore bibitur. 13) Dialecto in تركستان *turkeštān, usitato: Insigne principis, quod diplomatibus præfigi solet, alias etiam آلم آل āltem-*

ghā. 14) In provincia charezm. i. q. خندان chāndān. Familia domestica. Ferh. 15) i. q. خندق chāndak. Fossa, mænia. 16) In risum pronus. 17) Forceps dentatus. 18) Clamor, gemitus. Cast.

آل *āl. e. V.* Accipe, cape, en. *Piglia. Imperat. verbi آلم ālmak.*

ال *al. e. adj.* Puniceus, rubicundus. *Incarinato, vermiglio.* آل ال *al e.* Tingere colore purpureo, *metaph.* Sanguine conspergere. *Tingere, far rosso col sangue. Sa.* آل ات *al at.* Flavus, aut subruber equus. *Cavallo rosso.* آل ياكلر *al ian-ak.* Rubicundæ genæ. *Guancie vermiglie.*

ال *el. Articulus Arabicus indeclinabilis, & communis generis. Hic, hæc, hoc. Dicitur autem grammaticis Arabum المعرفة elmæ-rifætū, i. e. notificatio, specificatio, quia nomen, cui præpositus est, specificat, & determinat, fere ut apud Italos articulus il, la, lo. Porro a grammaticis in plures species dividitur, quas vide in معرفة Tria vero præcipue de hoc Arabum articulo hic observanda. Primo ejus ال elif, esse و همزة wæsl, adeoque, si vox alia in constructione præcedat, illud ال elif. vocali sua privari, & quæ illud sequitur, literam vocali destitutam uniri in pronuntiatione cum vocali terminante vocem præcedentem, vel particulam præfixam. Secundo, si vox, cui articulus præpositus est, incipiat cum litera solari; لام lam, articuli amittere sonum suum, seu, quod idem est, induere sonum literæ solaris, quæ immediate articulum sequitur, & cui propterea تەسديد tesdid, superponitur. Tertio si adsit articulus, tam ipsam vocem, cui is præfixus est, quam illam, quæ eum præcedit, abjicere التوين tenwin, seu nunnationem. ¶ ال كمال في ثلاثة اشياء الكثرة في الدين و الصبر عند العيشة و حسن التوايب و حسن العيشة el-kemālū fi selāretī ešjāil-ŷffetū fid-dīnī wes-sabrū ŷnden-newājibī we hoesenel-māy-setī. Perfectio est in tribus rebus, quæ sunt: devotio in religione; patientia in adversis; & prudentia in vita. Cæterum monendum, nomina arabica, quæ in turcicis cum articulo usurpantur, sub hac syllaba tanquam nomina composita, suis in locis adscripta, inveniri.*

ال *il, vul. el. e. 1) adj. pro ايل il. i. q. ايل يباكي iebāngi. e. Alienus, non proprius. Di altri, altrui. 2) n. f. pro ايل il. ولايت wilā-jet. a. Regio. Paese. ¶ ال ايشي el isi, il isi. Alienus labor. Lavoro d'altri. ال ديارلو el dijarlū. Alienigena, peregrinus, extraneus. Forastiere, straniero, d'un altro paese.*

se. *el gün.* Populus, **ع** alii. *Il popolo, li altri, V.* ايل
 1) *el. e. n. f.* يد *ied* دست *dest* پ. 1) *Manus.* 2) *Metaph. Potestas. Mano, potere.*
د ال *صو* *sagh el sol el.* *Dextra, sinistra. La mano dritta, ع* manca. ال
el arafinde. Inter manus, in manibus. *Tra le mani.* ال ارفندي اوستي *el arkasi, üsti.* Convexum manus. *La parte di fuori della mano.* ال التنده *el altynde.* Sub manu, clam, clanculum. *Sotto mano.* بر
bir biri ile el ele alup icerü girdiler. Acceptis invicem manibus una introiverunt. *Presisi l'un l'altro per la mano, entrarono insieme.* Eb. ال ال ال *el ele wirmek.* Manum manui jungere, sive se invicem salutando, sive honoris causa stando coram aliquo. *Darsi la mano, ع* porre una mano sopra l'altra ال اويكي *el öpmek.* Manum deosculari. *Baciar la mano.* ايشده ال ال *el urmak c. d. rei, ع* اورمك
ise el urmak. Aggredi, ordiri rem. *Porfi a travagliare, intraprendere un'affare.* مطلوبه ال اوريلور *el urilur.* Rei desideratae finus manu prehendetur. *Si prenderà per la veste l'oggetto bramato. Ah.* ال باشه اورمك *el base urmak.* Manum capiti imponere reverentiae ergo. *Metter la mano sù la testa, a la fronte per riverenza.* ال اورتمك *el uzatmak. c. d.* Porrigere manum alicui. *Stender la mano a qualcheduno.* ال ايله يوقلمك *el ile ioklamak.* Palpare. *Tastare, toccar con mano.* ال ال بر *el bir e.* Convenire, conspirare in unum. *Accordarsi, convenir insieme, congiurare. Sæ. V.* اتفاق ال بغلمك *el baglamak.* Ligare manum. *Legar la mano, ع* usitat. Manus compositas tenere honoris causa. *Poner le mani l'una sopra l'altra sotto l'petto per riverenza, e rispetto.* ال بغليوب
 باش اشغه قابوب كوزلر پندن معسرت باشلرين *el* اقدوب اول پادشاهه تضرع برله شكر ايده
baghlaiup bas asaghæ kylup gözlerinden mâseret iaslerin akydûp. ol pâdisâhe tæzeru birile şükr. ide. Compositis ad pectus manibus, demisso capite, defluentibus ex oculis lacrymis afflictionis, contritionis, illi Monarchæ cum humilitate gratias agat. *Con le mani giunte al petto, col capo chino, e con lagrime di contrizione, renda umilmente grazie a quel Monarca. Tef.* ال چيكمك *el çekmek, c. ab. rei.* Retrahere manum, desistere, abstinere. *Ritirar la mano, cessare.* بو مقوله
 bu mâküle islerden el çeküp. *Desistendo a talibus actionibus. Tra-* lasciando simili azioni. *Ll.* ال دكرمني *el de-*

girmeni. *Trufatilis mola. Molino a braccio.* ال صونمك *el sonmak c. dat.* Porrigere manum alicui. *Porger la mano.* انكا ال صونمه *an-a el sonma.* Non extendas manum in illum h. e. non lædas illum. *Non stender la mano contro di lui, non lo toccare.* Eb. ال قائمك *el kakmak.* Plaudere manibus. *Batter le mani.* ال قاوشرمك *el kawuşurmak, seu* ال قاوشمك *el kawuşmak.* Manus sibi superimpositas infra pectus componere reverentiae causa. ال كسيميكي *el kesmek.* Manum truncare. *Troncar la mano usit.* Retrahere manum recedere ab aliqua re. *Ritirarsi, lasciare,* ال كسمينجه *el kesmeingē.* Quamdiu ab appetitibus carnis, & levitatibus mentis non se contineat. *Sæ.* Sin che non troncherà la mano dalle vanità, capricci. *Brat.* ال مقدمهسي *el makramasi, vul. el mahramasi.* Mantile, manutergium. *Sciugamano, tovagliuolo.* ال ال ال *el wirmek.* Dare manum, spondere. *Dar la mano, promettere.* Commodum esse, commode fieri posse. *Tornar a conto, potersi commodamente fare.* ال ويررسه *el wirürse.* Si fieri commode possit. *Se torna a conto, se si puo.* ال يازوسي *el iazüsi.* Chirographum, autographum. *Scritto di man propria.* ال يازوسي *il jasüsi.* Aliena scriptura. *Scrittura d'altri; equivocum præcedenti.* ال ال ال *el ietistürmek.* Manum porrigere, subvenire. *Sovvenire, porger la mano.* ال چيكمك *el çekmek, ع* ال تيكي *etek silkmek.* Retrahere manum, se non immiscere, & spem abjicere. *Non intrigarsene, desperare. Sæ.* ال ال ال *elde dür, ع* ال ال ال *elinde dür.* Præmanibus est, liberum illi est. *Stà nelle mani, lo può fare.* ال ال ال *fursæt elde iken.* Dum præmanibus est occasio. *Avendo nelle mani l'occasione.* ال ال ال *elde olan.* Quod est præmanibus. *Ciò, che avete in potere. Ll.* ال ال ال *elden çikmak.* Ex manibus elabi, perdi. *Uscire dalle mani, perdersi.* ال ال ال *elden komak, ع* ال ال ال *elden atmak.* Dimittere ex manibus, negligere. *Lasciar scappare, trascurare.* ال ال ال *elden koma.* Noli dimittere ex manibus. *Non ti lasciar scappar dalle mani.* ال ال ال *elden atmis q.* Habenas arbitrii abjecit, desperavit. *Perse la speranza. Sæ. Eb.* ال ال ال *yinhâr meded ol derwîsun-dâmenin elden koma.* Cave per Deum! non retrahas manum a finu vestis illius religiosi. *Guardati di staccarti da quel religioso. Eb.* ال ال ال *elden gelmek.* Potse. *Potere.*

bunun-elin-den ciok is gelür. Hic homo multa potest
 efficere, & operari. Questo può far molte
 cose. بونك الندن چوق ايش كلور bu mu-äm-
 mänun-fethy elün-üzden gelür. Solutio hu-
 jus ænigmatis a te pendet. Vi basta l' animo
 di sciogliere quest' enigma. الندن كلنزه دلندن
 elinden gelmezse delinden gelür. Si id
 efficere manu nequit, persuadere lingua po-
 test. Se con le mani non lo puo, lo potrà con la
 lingua. الندن ويرمك elden wirmek. Ex manu di-
 mittere. Lasciarsi uscir di mano. كودك كهواره و
 طفل شيرخواره پيران ساك ديده ايله مقابله
 ارادتي اتمك سرمايه حياتي الندن ويرمك دروي پاي
 ارادتي اتمك سرمايه حياتي الندن ويرمك دروي پاي
 kudegi kehware we tyfly sirchare pirani sal dide ile mukabele itmek
 fermäie haxjati elden wirmektür, we päi irä-
 deti ile mehlikeje girmektür. Infantem cunis.
 agitandum, & lac fugentem congregi cum
 senibus annosis est capitale summam vitæ,
 e manibus dimittere, & pede liberæ volun-
 tatis, voluntarie in præcipitium ruere. Sæ.
 Il voler un fanciullo di latte contrastare, e
 combattere con un' uomo vecchio, è consuma-
 to nelle cose del mondo, è un dar di mano
 capitale della sua vita, e precipitarsi volon-
 tariamente. Br. آله آلماك ele almak. Ad ma-
 num capere, allicere, conciliare sibi, At-
 tirare, guadagnare. خاطرين اله الدي chä-
 tyrin ele aldy. Placavit, animum ejus sibi
 conciliavit. La placato, guadagnato il suo
 affetto. النه بر مقدار حلوا آلوب تكليف اتدي
 eline bir miktär halwä alup teklif itti. Ma-
 nu prehensum modicum dulciarii ipsi obtu-
 lit. Prendendo in mano un poco di pasta dol-
 ce glielo presentò. Eb. الين النه آلوب elin
 eline alup. Manu ejus prehensa. Prendendo-
 lo per la mano. Eb. اله كتورمك ele getür-
 mek. Ad manus adferre, consequi, compa-
 rare, nancisci, recolligere Ik. Far venir nel-
 le mani, conseguire, impadronirsi. ايو اله
 ejü ele getürmedümmi su nābekārī. Nonne lepide cepi nequam
 hunc? Non l' hò colto bene il forfante. Eb.
 اله كيرمك ele girmek. Incidere in manus,
 prehendi. Venir nelle mani, prendersi. اول
 ol nesne ki ele girmegi āsan ola. Id, cujus acquisitio faci-
 lis sit. Cosa facile à trovare. الندن كيردوكي
 ellerine girdügi adem. Homo, quem ce-
 perunt, & quem capere possunt. Quello,
 che anno preso, & che possono prendere. Ll.
 اله ويرمك ele wirmek. q. Dare ad manus,
 exponere. Esporre. اشته بوغازي اله ويردك
 iste boghazi ele würdün. Ecce fauces, vi-
 tam exposuisti. Ecco, che tu ti sei esposto

al pericolo della vita Eb. الي ويرمز eli wir-
 mez c.c. dat. rei. Non potest assequi, aut
 efficere. Non vi può azzecare, arrivare.
 الي التنده دكلر eli altynde degülyz. Non
 fumus sub dominio illius. Non siamo sot-
 to'l suo comando. Ll. الي پك eli pek. Te-
 nax, avarus. Scarso di mano, misero الي
 eli bos ol. Vacuas manus habere, &
 usit. vacare ab occupationibus. الم بوش دكل
 elüm bos degül. Non vacat mihi. Non sono
 senza facende.

il. p. n. f. ex habreo. Nom. Dei altif-
 simi. Ferh.

ell. a. V. Act. [1. & 2. F.] 1) Cito
 ire, properare. 2) Nitere ac resplendere
 colorem 3) Concuti, commoveri. 4) Per-
 turbari, pec. comminatione seu dicto ويل
 wejl vae. 5) velitari hasta. 6) Consuere ve-
 stem cum subductio panno & intermedio
 gossipio, punctim acu pingendo. 7) Geme-
 re. 8) Efferre vocem precando. 9) Excla-
 mare præ dolore. 10) Alterari & corrumpi
 aquam. 11) Sonum seu murmur edere flu-
 xu suo aquam. 12) Erigere & in mucronem
 contrahere aures suas equum. 13) Ad ca-
 piendam prædam, se inobedientem gerere
 accipitrem. Gol.

ill. a. n. f. 1) Fædus, & jusjurandum,
 quo illud firmatur. 2) Vicinus. 3) Propin-
 quitas cognatorum vel affinium. 4) Propin-
 qui & affines ipsi. 5) Radix & origo præ-
 stans. 6) Minera. 7) Odium, inimicitia. 8)
 DEUS cum articulo. Gol.

ālā. p. part. comp. ab آلودن āluden.
 1) Turbidus, contaminans. 2) Color mix-
 tus, seu secundarius. Ferh.

ālā. a. n. f. pl. a الال elā. Beneficia cha-
 rismata. Beneficij. Gol.

ālā. t. adj. 1) Mixtus co-
 lor, versicolor. Di color meschiato, misto,
 vario. 2) n. f. Lepra. Lepra. الاسي كتدي
 alasi gitty. Sublata est illius lepra. Se n'è
 andata, passata la sua lepra. الال كوزلو
 ala gözllü. Oculis glaucis præditus. Che ha
 li occhi azzuri. الال كوك الال كوزلو
 ala gözllü. Oculis cæcis, ac fere cæruleis præditus.
 Che ha li occhi turchini col bianco. الال بالغي
 ala balughy. Trutta. Trutta الال تنلك
 ala tenlik. Lepra. Lepra. الال اولان
 ala olan. Leprosus. Leproso. الال صغرجف
 ala syghyrgik. Sturnus. Storno. الال قوبرف
 ala kujruk. Nomen avis. الال قرغه
 ala kargha. Graculus, monedula. Cornacchia minore,
 ghiandaia.

ālā. a. n. f. pl. الال ālā. Beneficium,
 Grazia.

ال *elā*. a. n. f. Arbor quaedam, qua coria inspissantur, desunturve, sub qua daemones seu spiritus versari scribuntur, colocynthis. Gol.

ال *ela*. a. comp. ex ل, و لا *lā* partic. interrogandi. An non, num. كسائي الايا ايها ال *elā jā ejjühes-saky edirkāssān*. An non, o pocillator! circumfers pateram? Haf.

ال *ellā*. a. partic. causal. nasb. fut. comp. ex ان *en*, و لا *lā*. Ne.

ال *ella*. a. part. Qui vendit adiposas ovium caudas, seu adipem ipsum. Gol.

ال *ilā*. a. partic. Ad usque. Gol.

ال *illā*. a. partic. Nisi, præter. Se non, eccetto. Nasbat subj. و *rafat* prædicatum, و *habet* significationem للاستثناء *lilistisnāi*, exceptionis, e. g. *giānel-kaumu illa zaidān*. Venit ad me populus præter zaidum. ال قولايه *illa kolaine*, q. Non nisi opportunitate data, citra incommodum. ال *we illa*. Tamen, و *alioqui*, alias. Non dimeno, pure, se non.

ال *elāe*. a. n. f. pl. a لاي *leā*. Boves sylvestres. Wan.

ال *ilāe*. a. V. [4. a لاي] Incidere in adversam fortunam, و *angustiam vitæ*. Gol.

ال *elāb*. a. nom. prop. Nom. loci prope Medinam. Gol.

ال *elābib*. a. n. f. pl. ab البب *elbūb*. Venæ cordis.

ال *elābib*. a. n. f. pl. a لبب *lūbb*. Nuclei, corda. Gol.

آلات *ālāt*. a. Nom. prop. Idoli.

آلات *ālāt*. a. n. f. pl. ab آلت *ālet*. Instrumenta, utensilia. Ordini, *istromenti*. آلات بيت *ālāti bejt*. Utensilia, vasa domestica, supellex domestica. *Masserizie di casa, mobili*. آلات *ālāt* *āla tī sikkem*. Interanea ventris. *Le budelle*. we *sāir ālāti genk*. Tormenta, bombardæ, aliaque bellica instrumenta. *Cannoni, moschetti, و altri ordigni, و istromenti di guerra*. Sæ.

ال *ilāt*, و ال *ilātet*. [4. a لات] 1) Diminuere, ac defraudare suo jure. 2) Confinere. 3) Detinere, impedire. 4) Avertere ab instituto. Gol.

ال *ūlāt*. a. n. f. pl. fæm. Præditæ, habentes. Gol.

ال *ilātet*. a. V. [4. a ليت] 1) Redire facere, avertere. 2) Imminuere. Wan.

ال *alāgiak*. ال *alaciak* a. n. f. 1) Tabernaculum fere panno coactili cooperum. 2) Mapalia, qualia sunt Tartarorum. Cast.

ال *alāgiā*. a. 1) adj. Variiegatus, variegatus. Di varii colori. 2) n. f. Vestis variegata, striata. *Veste rigata, divarii color*. ال *alāgiā bulāgiā*. idem contempt. & q. Confusio colorum, و *aliorum*. *Miscuglio, confusione*. ال *alāgiā* *etmek* *alāgiāsī*. Situs, mucorve panis. *Muffa del pane*.

ال *alāgialamak*. a. V. Variare, variegare. *Far di varii colori*.

ال *ilāhæt*. a. V. [4. a لوح] 1) Micare, rutilare fulmen, aut veste jua, gladiove virum. *Wan*. 2) Abire cum eo, quod debetur. 3) Auferre & absumere illud. 4) Perdere, exitio dare. 5) Metuere sibi, atque cavere ab aliqua re. Gol.

ال *elāhsā*. a. nom. prop. Nom. civitatis in regno *bāhrejn*. Cast.

ال *ālās*. p. n. f. Carbo. Carbone. *Ferh*, ال *alāsā* *sar*. n. f. Equus, caballus. *Cavallo di strapazzo*.

ال *ilāšet*. a. V. [4. a لوص] 1) Convertere circum rem, vel à re. *Wan*. 2) Affici tremore seu timore. Gol.

ال *elātynā*. a. n. f. ex græco. 1) Elatine. *Elatina, sorta d'erba, che nasce nelle biade*. 2) *i. q. لابل الجوسي* *leblābül-megjüsi*. *Convolvulus magicus*. Gol.

ال *ilā-æt*. a. V. [4. a لوع] Alterato seu depravato colore esse *mammam*. Gol.

ال *ālāf*. a. n. f. pl. ab الف *elf*. *Millia*. *Migliara*. Sæ.

ال *ūllāf*. a. num. cardin. pl. ab الف *elf*. *Millia*. Gol.

ال *ilāk*. a. n. f. Fulmen sine pluvia. Gol. ال *ilāk*. a. V. act. Fulgere, splendere. ال *ūlāk*. a. nom. prop. Mons Arabiae desertæ. Gol.

ال *alak bulak*. a. adv. comp. حاجتسىز *hāget-syż*. a. Minus necessario, impertinenter. An.

ال *ilākæt*. a. V. [4. a ليت] 1) Indere atramentario sericum. 2) Devincire sibi aliquem. Wan.

ال *elākȳ*. a. n. f. pl. ab ال *ulkȳjet*. *Quæstiones*.

ال *ilākæt*. a. V. [4. a لوك] Mittere. Gol.

ال *ilālet*. a. V. [4. a ليل] 1) Noctem ingredi. 2) Diminuere ac defraudare jure suo. Gol.

ال *ulālet*, و ال *elilet*. a. part. Grex, qui longius abest a pascuis. Gol.

ال *ālāle*. p. n. f. pro ال *lāle*. *Tulipa* flos. *Ferh*.

ال *ālām*. a. n. f. pl. ab الم *elem*. *Curæ*, dolores, mala. *Cure, dolori, pene*. ال *ālām*

دیلی پور آلām. Cor curis, ac doloribus plenum. Cuore pieno di amarezze. Sa.

الām. a. V. [4. a] 1) Reparare, in gratiam reducere. Gol. 2) Opus ignobile facere. Wan. 3) Se ignobilem, vilemque monstrare. 4) Gignere tales liberos. Gol.

الām. p. nom. prop. Nom. loci in regione Chorazan. Cast.

الامان alaman. t. nom. gent. Germanus. Alemāno, Tedesco. الامان طاغی alaman daghy. Alpes Germaniæ pec. V. نچہ

الامان el-emān. a. n. f. cum articulo. 1) Gratia, venia. 2) Securitas. Quartiere! misericordia, aita! الامان دیوب el eman dijüp. Veniam petendo. Dimandando quartiere. غلغله الامان ایله زمین و زمانی پر صدا ghulghulei el emān ile zeminü zemānī pür sedā ittiler. Ingeminatis clamoribus. Venia detur, venia orbem impleverunt. Riem-pirono il cielo, ò là terra de' gridi, quartiere, grazia! Sa.

الامة ilāmet. a. V. [4. a] Commere-ri culpam, reprehensione dignum quid facere. Wan.

الآن ālān. p. 1) Nomen urbis in regione ترکستان türkistān. 2) Nomen montis. Ferh.

الآن alān. t. part. præf. Acceptor, emptor, qui emit. Il compratore.

الآن el-an. a. adv. cum artic. Nunc, etiamnunc, adhuc. Ora, sin' ora, adesso, ancor' adesso.

الآن ellan. p. Nom. regni, & urbis in eo. Cast.

الآن ilānet. a. V. [4. a] Lenire, placare. Gol.

الآن alāne. p. n. f. 1) Nidus. Nido. 2) Umbra. Ombra. 3) Turba aulica. Ferh. 4) Falco. 5) Annulus portæ. 6) Cornix. Cast.

الآن elāniün. a. n. f. i. q. راسن rāsen. Helenium. Gol.

الآن alāw, و elāw. p. n. f. Flamma ignis. Ferh.

الآن elāwā, و elāwijet. a. part. pl. ab الة elijet. Quæ defuerunt, negligentes. Gol.

الآن ilāh. a. n. f. Deus in genere. Dio. الالهه ilāhler. Dii. Dei. الالهه ilāheler. Deæ. Tef.

الآن ilāhet. a. V. Act. Colere, adorare. Gol.

الآن ilāhī. a. 1) part. Divinus. Divino. 2) cum affi. per. O mi Deus. O Dio mio! 3) n. f. Cantatio spiritualis, hymnus. Canzone spirituale, inno. pro الالهه ilāhije علم

الآن ilāhī. و elilahijet. Meta-

physica. الالهه ilāhīeler. Hymni, cantiones spirituales. Canzoni spirituali, inni.

الآن alāj. t. n. f. 1) Turma, phalanx. 2) Pompa solennis, processio. 3) Series exercitus, seu ordo, acies. Banda, turba, pompa, & ordini, squadrone, ale d' effercito.

الآن alāj begi. Colonellus equestris, sed ex feudatariis bonorum regni ad expeditionem publicam obligatis. Colonello di cavalleria della nobiltà del paese, mastro di campo. الآن طويي alai topy. Tormentum bellicum minus. Pezzo di campagna. الآن اولوب alaj alaj olup. Dis-

positi in ordinatas turmas. Schierati in squadroni. Eb. الآن بغلف alaj baghlamiak.

الآن الآن bend. الآن قورمق alaj kurmak. Disponere pompam ad excipiendum principem aliquem. Disporre, e metter in ordine la cavalcata per ricevere qualche grande. الآن دورت جانبدن الاینر بغلیوب dōrt ğianibten alajler baghlaiüp. Pompa in omnem partem ordinata. الآن اشقیا bir alaj eşkyja. Turma insolentium. Una mano d' insolenti. الآن اسیرلر ایچنه کوتردیله bir alaj esirler icine gōturdiler. Duxerunt illum in medium captivorum. Lo condusse-

ro in mezzo ad una mano di schiavi. Eb. الآن بیره الآن الی bir alaj böyle bihūde kelimāt bejān eilemīs. Complura hujusmodi verba inania, & absurda protulit. Disse una mano di simili assurdità. Eb. الآن الی مالای alāi mālāi t. Tantummodo, solum. Solamente.

الآن الی الی elāj. a. n. f. pl. ab الة elijet. Jura-menta, jure juranda. Gol.

الآن الی الی alāj ciaus. t. n. f. comp. Apparitor, ductor ordinis. Nunciatorum genus est, ut notat Drieschius in sua historia legationis, struthionum plumas capite ferens, manibusque baculos, argento ornatos, qui ad honoratiores hospites excipiendos, iterque commonstrandum præmitti solent ab aula ot-tomanica.

الآن الی الی alājiden. p. V. 1) Contaminare. 2) Contaminari. Ferh.

الآن الی الی alāj. p. n. f. بولاشق bulaşik. t. 1) Inquinatio, contaminatio. Ik. 2) Pollutio. 3) Sordes. Corrozzione, intaccamento, imbrattamento, lordure. الآن الی الی alāj. sī dūnjewije. Corruptelæ, impuritates, sordes mundanæ. Sozzure del mondo. Ik.

الآن الی الی alāj. a. n. f. pl. ab الی elif. Familiars. Gol.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الآن الی الی alājiden. p. V. بولاشق bulaş-türmak, و بولاشق bulaşmak. t. 1) Miscere. 2) Contaminare. 3) Contaminari.

الـ *alb*, *alep* & *alup*. p. t. n. f. 1) Athleta, heros. 2) Omnis natura robustus, & fortis. Inde *الـ ارسلان* *alb arslan* cognominantur viri fortitudine, & robore excellentes. *Ferh.*

الـ *alb*. a. V. *act.* [i. 2. F.] 1) Congregare. 2) Propellere, & compellere camelos. 3) hos Propelli, ac in unum compelli. 4) Colligere exercitum. 5) Congregari, & undique convenire. *Gol.*

الـ *alb*. a. n. f. 1) Vehementior propulsus. 2) Alacritas. 3) Collectio. 4) Cætus. 5) Prima ulceris obductio, cum incipit sanari. 6) Propensio in amorem: 7) Sitis. 8) Vehementia febris. 9) Pellis agnina. 10) Stratagema. 11) Venenum. *Gol.*

الـ *alb*. a. n. f. Nomen arboris, quæ malo citrio similis, sed minor ea, & spinosior, foliorum, aliarumque partium succo venenata, ac lethalis. *Gol.*

الـ *albā* a. part. plur. a *لبيب* *lebīb*. Cordati. *Gol.*

الـ *albāe*. a. V. [4. a. *لباء*] 1) *لباء* *leb'* *act.* dirigere, ac admovere hædum ad mamam matris, ut exsugat colostrum. 2) Lactare. 3) Colostri copia abundare. *Wan.*

الباب *albāb*. a. n. f. pl. a *لب* *lubb*. Nuclei, seu medullæ arborum, etiam corda, ingenia. *Midolli*, viscere, sostanze delle cose, ingegni. *الباب* *erbābī* *albāb*. Docti, rerum periti, doctores. *Li dottī, dottori. Ik.* *الباب* *erbābī ūkūlī sedīde* *we ašhābī albābī pesendīde*. Ingenio, judicio pollentes doctores. *Ingegnosi, e perspicaci dottori. Ik. V.* etiam *اولو*

الباب *albāb*. a. n. f. pl. a *لبب* *lebeb*. Jugula. *Gol.*

الباب *albāb*. a. V. [4. a. *لب*] 1) Subsistere, ac manere aliquo loco. 2) Antilena cingere, ac induere jumentum ad retinendam loco suo fellam. *Wan.* 3) Proponere, exhibere. *Gol.* 4) Quod medullæ nucleoque simile sit, proferre virens frumentum. *Wan.*

البات *albās*. a. V. [4. a. *لبث*] Remorari. *Wan.*

الباح *albāh*. a. V. [4. a. *لبح*] Consenescere. *Gol.*

الباد *albād*. a. n. f. pl. a *لبد* *libd*. Panni coactiles. *Gol.*

الباد *albād*. a. V. [4. a. *لبد*] 1) Resarcinare, farcinare. 2) Subsistere, consistere. 3) Carminatam miscere, & cogere lanam, & vaginæ orificio adpingere contra rupturam. 4) Cogere simul aut compingere rem cum re. *Gol.* 5) Dorsuali, e panno coactili in-

Part. I. Tom. I.

sternere equum. *Wan.* 6) Tali panno, aut re simili suffulcire ephippium. 7) Ejusmodi panno, aut sacco imponere utrem. 8) Inclinare caput suum ingrediendo locum. 9) Humi defigi in adoratione precantis vul-tum. 10) Caudam clunibus illidere camelum, fere merdam & lotium impingendo. 11) Colorem, pilosque verno tempore efferre camelum, ac pinguescere incipere. *Gol.*

الباد *albād*. p. n. f. Gossipii purgator, carminator. *Ferh.*

البادي *albādī* *azlem*. a. proverb. Qui inchoat, magis peccat. V. *بادي*

الباس *albās*. a. n. f. pl. a *لباس* *libās*. Vestimenta, indumenta. *Li vestimenti.*

الباس *albās*. a. V. [4. a. *لبس*] *كيدرمك* *gejdürmek*. t. 1) Vestire. 2) Operire, Vestire, rivestire. *الباس* *والباس* *فبچه ایام اطعام طعام و الباس* *nice ejām yt-āmī tā-ām we albāsī fukærā wū ejtām ittiler*. Per multos dies cibavit, ac vestivit pauperes, & orphanos. *Per molti giorni attese a cibari, e vestirli poveri, e pupilli. Sæ.*

الباط *albāt*. a. n. f. pl. singulari carens. Coria, pelles. *Gol.*

الباقي *albākī* *eddu-ā* a. formula concludendi epistolas. Cæterum fausta omnia apprecor, vale. *A Dio.*

الباك *albāk*. a. part. Obscænus sermo. *Gol.*

البان *albān*. a. n. f. pl. a *لبن* *leben*. Genera lactis, lactinia. *Wan.*

البان *albān*. a. V. [4. a. *لبن*] 1) Lac habere in uberibus camelitim. 2) Lacte abundare hominem. *Wan.*

البان *ūlbān*. a. Nomen oppidi. *Gol.*

البان *albān kūbūd* vel *kūbūt*. p. n. f. comp. Salix sponte nascens. *Ferh.*

البب *albūb*. a. n. f. 1) pl. *البب* *elābib*, *بنات البب* *benātū albūbin*. Venæ cordis, seu radices præcordiorum, e quibus oriri putatur teneritas animi, & amoris. 2) Juxta alios est Nom. tribus Arabicæ. *Gol.*

البب *albūb*. a. n. f. pl. a *لب* *lubb*. Nuclei. *Gol.*

البت *elbet*. *البتة* *elbette* a. part. affirm. Omnino, necessario, omni modo. *In ogni maniera, necessariamente, finalmente. Ik. Ll.*

البتة *ūlbet*. a. n. f. i. q. *الب* *alb*, *البتة* *ilb*. Turba, congregatio, cætus. *Gol.*

البتة *elebet*. a. n. f. 1) Cupido, studium sollicitudo. 2) Prava imaginatio, malus instinctus. *Gol.*

البيج *elbüğ*. a. n. f. 1) Radicis albæ genus punctis nigris conspersæ, quæ ex India affertur. 2) Medicamentum epinyctidicum. Gol.

البرز *elbürz*. p. Nom. montis celebris. Cast. البسه *elbise*. a. n. f. pl. a لباس *libās*. Vestimenta. Vestimenti, vesti. البسه فاخره *elbisei fāchyre*. Vestes pretiosæ. Vesti preziose. Sæ.

الت *alt*. a. n. f. (اوست) Pars inferior, infimum rei. Il disotto, il basso. الت اوست *alt üst* Suffraganea. Sotto sopra. الت طاش *alt tas*. Meza. La parte inferiore della pietra di molino. الت طوطاغي *alt dodaghy*. Inferius labium. Il labro di sotto. الت يانده *alt ianinde*. Inferne, infra. Più sotto, più a basso. الت يانده *alt ynde*. Infra, sub. الت يانده *alt ynde*. Sub terra. الت يانده *alt ynde* cum motu. الت يانده *alt ynde* batty. Sub terram absorptus est. E stato sobissato sotto terra. الت يانده *alt ynde* nāibi *alt ynde* aldi. Traxit sub se prejudicem. Prese sotto di se il vicegiudice. الت يانده *alt ynde* kal-æ *alt ynde* gelüp, se-girdüp. Sub arcem, prope ad arcem venerunt. Scorsero sotto la piazza. الت يانده *alt ynde* olkadār *yhsānün-alt ynde* kalmaç. Non erit ingratus tot beneficiorum. Non resterà ingrato di tante grazie.

آلت *ālet*. a. n. f. 1) Instrumentum. 2) Utenile, apparatus. Istromento, ordigno, arnese. آلت يوسات *ālet pūsāt*. Arma. Arme, arnese. آلت حرب *ālet ħarb*, آلت حربى *ālet ħarbī*. Arma pec. offensiva, machinæ bellicæ. Arme offensive, arnesi.

الت *ält*. a. n. f. i. q. الت *bühtān*. 1) Falsa suspicio. 2) Criminatio iniqua. Gol. الت *elüt*. p. n. f. Pinguis clunis, pars ejus carneæ pulpæ, quæ coxæ & spinis adheret. Cast.

الت *ellet*, الت *elleti*. a. pron. relat. fem. ab الذي *ellexi*. Quæ.

الت *iltæ*. a. V. [4. a] 1) Pauperem fieri, cedere bonis. 2) Morari in aliquo loco. Wan.

الت *iltāb*. a. V. [4. a] 1) Ratum habere aliquid. 2) Facere, ut quid necessario fiat. Gol.

الت *iltibæ*. a. V. [8. a] 1) Lactare foetum suum ovem. 2) Colostrum, lac novum propinandum dare. Wan.

الت *iltibād*. a. V. [8. a] 1) Complicari inter se folia arboris. Wan. 2) Averi infidere solo. 3) Carminatam miscere lanam. Gol.

الت *iltibās*. a. V. [8. a] 1) Ob-

fcurum, intricatum, & dubium esse negotium. Gol. Tef. 2) n. f. Confusio, mixtio. Sæ. Intreccio, confusione, garbuglio. الت *iltibās*. Legatus exploratori similis. Una spia sotto specie di Inviato. Sæ. الت *iltibāsī* çæhmī *simširi* ghāzījānile *helāk oldy*. Vulneribus confuse inflictis in prælio succubuit. Dalle ferite ricevute nella mischia de' Soldati morì. Sæ.

الت *iltibāt*. a. V. [8. a] 1) Camelum currendo illidere pedem. Wan. 2) Attonitum esse. 3) Pedes conjungere equum. Gol.

الت *iltibāk*. a. V. [8. a] 1) Miscere. Wan. 2) Confusum, & intricatum esse negotium. Gol.

الت *iltibān*. a. V. [8. a] Sugere lac. Gol.

الت *iltet*. a. n. f. 1) Donatio pauca, donum exile. 2) Jusjurandum falsum, perjurium. Gol.

الت *iltitāb*. a. V. [8. a] Induere vestes. Gol.

الت *ilitisā*. a. V. [8. a] Colligere guttas, succum ex arboribus. Gol.

الت *iltisāk*. a. V. [8. a] Humidam esse rem.

الت *iltisām*. a. V. [8. a] Os suum velamine, seu vitta obligare mulierem. Wan.

الت *iltisām*. a. n. f. Basiatio, osculatio. Baccio. Ik. الت *iltisām* e. Osculari. Bacciare. Ik. Sæ. Gol.

الت *iltigiā*. a. V. [8. a] صغيف *syghynniak*. t. Confugere, refugere. Ricorrere. الت *iltigiā* idegek. Ad quem confugitur. Da chi si ricorre. Ik.

الت *iltigiā*. a. V. [8. a] Ad aliud, quam suum referre genus. Gol.

الت *iltigiāg*. a. V. [8. a] Amplum, & profundum esse mare. Gol.

الت *iltihā*. a. V. [8. a] Cortice nudare arborem. Gol.

الت *iltyhā*. a. V. [8. a] Barbatum fieri. Diventare barbato. Wan.

الت *iltihāg*. a. V. [8. a] 1) Adigere aliquem ad aliquid. Wan. 2) Inhærente enssem vaginæ ita, ut educi nequeat. 3) Confugere. Gol.

الت *iltihād*. a. V. [8. a] Inclinare. Gol.

الت *iltihās*. a. V. [8. a] Accipere ab aliquo, quod sibi debetur. Gol.

الت *iltihās*. a. V. [8. a] 1) Adigere, cogere aliquem ad aliquid. 2) Inhærerere

hærere aliquid alicui rei. 3) Retineri. *Wan.*
4) Absorbere, quod in ovo est. *Gol.*

التحاف *iltihāf.* a. *V.* [8. a. الحف] Operire amiculo, veste aliquid. *Wan.*

التحام *iltyhām.* a. *V.* [8. a. لحم] 1) Carne impleri, & abundare vulnus. *Gol.* 2) Continuo conflictu invalescere praelium. 3) Vulnerare. *Wan.* ¶ میان ازدحام معرکه و التحامدن ¶
میان ازدحام معرکه و التحامدن *mijāni izdyhāmi mæ'rikei iltyhāmden ychrāg idüp.* Eduxit eum e medio conflictus invalescentis. *Lo ritirò dalla folia del combattimento inasprito. Sæ.*

التخا *iltychā.* a. *V.* [8. a. الخي] 1) Panem maceratum comedere. *Wan.* 2) Pane macerato nutrire infantem. *Gol.*

التخاخ *iltychāch.* a. *V.* [8. a. تخ] 1) Confusam, & perturbatam esse rem. *Gol.*

التداد *iltidād.* a. *V.* [8. a. لاد] 1) Uti medicamentis. *Medicinare. Wan.* 2) Infundere per oris angulum agroto medicamentum. 3) Deflectere. *Gol.*

التدام *iltidām.* a. *V.* [8. a. لدم] 1) Com moveri, perturbari. 2) Pectus suum in luctu percutere mulierem. *Wan.*

التذاد *iltizāz.* a. *V.* [8. a. لذ] Suave, & gratum comperire aliquid. *Wan.*

التذاع *iltizāc.* a. *V.* [8. a. لذع] 1) Uri. *Wan.* 2) Dolore cruciari, exulcerari. *Gol.*

التزاق *iltizāk.* a. *V.* [8. a. لزق] Coniungi. *Wan.*

التزام *iltizām.* a. *V.* [8. a. لزم] 1) Necessarium reddi. *Wan.* 2) Obnoxium esse rei. 3) Amplecti rem. 4) Usit. Suscipere in se aliquid. *Prender sopra di se. Gol.*

التزام *iltizām.* a. *n. f.* Conductio, locatio. *Affitto.* ¶ التزام *iltizām.* e. Locare, conducere, & suscipere in se aliquid, affiduum esse ¶ necessario consequens, vel necessarium esse. *Affittare, prendere sopra di se, abbracciare, ed accudire, esser affiduo.* رفع ضرر
التزام *ref-zy zærærī. am iciün zærærī chāfsy iltizām idup.* Cum ad removendum damnum publicum necessario requiratur damnum privati. *Sæ. Essendo necessario la distruzione d'un grande per riparare i danni della republica. Br.*

التزاماً *iltizāmen.* a. *adv.* 1) Consequenter, necessario. *Conseguentemente, per conseguenza.* 2) Per modum conducti. *Per modo di fitto, ed arrenda. An.*

التصاق *iltisāk.* a. *V.* [8. a. لستق] Adhærere rem rei. *Wan.*

التصاص *iltisās.* a. *V.* [8. a. لاص] 1) Compingi, ferruminari *structuram.* 2) Firmiter cohærere.

التصاق *iltisāk.* a. *V.* [8. a. لستق] 1) Adhærere. *Wan.* 2) Coniungi *Gol.*

التطاط *iltytāt.* a. *V.* [8. a. لط] 1) Illiniri musco. 2) Semet tegere, velare mulierem. 3) Occludere facere ostium. 4) Operire, velare. *Gol.*

التطاع *iltytāc.* a. *V.* [8. a. لطمع] Epotare totum, quod in vase est. *Wan.*

التظام *iltytām.* a. *V.* [8. a. لطم] Collidi, conquassari inter se undas.

التظاء *iltyzāe.* a. *V.* [8. a. لظي] Ignem emittere flammās.

التعاج *iltyāg.* a. *V.* [8. a. اعج] Angi, male se habere ex sollicitudine. *Gol.*

التعاف *iltyāk.* a. *V.* [8. a. لعف] Mutari colorem alicujus in facie. *Gol.*

التعان *iltyān.* a. *V.* [8. a. لعن] Injuriis petere se invicem. *Gol.*

التغاد *iltyghād.* a. *V.* [8. a. لغد] Invito e manibus eripere aliquid. *Gol.*

التغفاء *iltifāe.* a. *V.* [8. a. لغفاء] 1) Decorificare lignum. 2) Ventum dissipare nubes de cœli facie. 3) Abradere carnem ab osse. *Gol.*

التغفات *iltifāt.* a. *V.* [8. a. لغفت] Respicere flexo in latus capite. *Wan.*

التغفات *iltifāt.* a. *n. f.* 1) Urbanitas, 2) Observantia, honor. *Rispetto, cortesia, onore.* ¶
التغفات *iltifāt.* e. *c. c. dat.* Observare, blande excipere, honorem exhibere. *Prezzare, onorare, accogliere.* مساجد و حمامات
التغفات *mesāgidū hamāmat yhdasine iltifāt būjürdi.* In deliciis habuit nova extruere templa, ac balnea. *Si diletto di fabricare nuovi tempj, & bagni. Sæ.*

التغفاتي *iltifāci.* t. *n. f.* 1) Aestimator. 2) Urbanus. *Stimatore, cortese.*

التغفاسرلک *iltifātsyžlik.* e. *t. V. comp.* 1) Dedignari. 2) Minus humaniter agere. *Sdegnare, trattar scortesmente.*

التغاف *iltifāc.* a. *V.* [8. a. لغف] 1) i. q. Velare. *Wan.* 2) Tectam plantis virere terram. 3) Pass. mutari colorem ejus. *Gol.*

التغاف *iltifāf.* a. *V.* [8. a. لغف] 1) Semet involvere vesti. 2) Multas, & implicitas esse plantas. *Gol.*

التغاف *iltifām.* a. *V.* [8. a. لغف] Os suum obligare panno mulierem. *Gol.*

التقا *iltykā.* a. *V.* [8. a. لقي] 1) Occurrere sibi invicem, obviam venire. *Wan.* 2) Aditum festivum ad principem habere legatum. *Gol.*

التقا *iltykā.* a. *n. f.* 1) Congressus. 2) Copia vifendi principem. *Congresso, udienze.* ¶
التقا *iltykā.* فریقین و تقایل صیقین و قوع بولیتچ
Zzz 2
ferj-

ferýkæjn we tekābūli sæffein wukū^a bulýgiak. Postquam accidit congressus utriusque exercitus, occurfus utriusque aciei. Sæ. *Incontratifi gli efferciti l'un con l'altro.* Br. بر بردنه bir birine iltýkā wū imtizāg idup. Occurrentes sibi invicem, & se permiscentes. Sæ. *Incontratifi, e mischiatifi infieme.* Br.

القص iltýkās. 2. V. [8. a] Prehendere, accipere.

اللقط iltýkāt. 2. V. [8. a] 1) Colligere rem humi positam. 2) Inopinato impingere in rem aliquam. Cogliere, raccogliere. Wan.

اللقطائ iltýkātæn. 2. adv. De improvise incidendo in rem, vel impetum faciendo. Gol.

اللقع iltýkæ. 2. V. [8. a] Alterari colorem alicujus. Wan.

اللقك iltýkāk. 2. V. [8. a] Concurrere populum. Wan.

اللقم iltýkām. 2. V. [8. a] 1) يوتق iutmak. 2) Deglutire. Inghiottire, divorare. 3) مأكولات جمع meekulāt gem-y e. t. Wan. Colligere edulia. Ik. شمشير نهنگ النقام برله simširi nehenk iltýkām birile ol bed ferğämlerden iltýkām alyndy. Framea crocodili instar homines devorante, vindicta ex illis impiis sumpta est. Con la scimitarra, che divora a guisa di crocodillo gli uomini, si prese vendetta di quelli maluaggj. Sæ.

اللكي iltikāk. 2. V. [8. a] 1) Compressum inter se esse populum. Wan. 2) Densis foliis præditam esse rosam. 3) Errare, hallucinari in loquela. 4) Cunctari, lentum esse in dicenda causa. Gol.

اللمو iltimā. 2. V. [8. a] Fulgurare cælum. Wan.

اللمي iltimā. 2. V. [8. a] Alterari colorem. Wan.

اللمس iltimās. 2. V. [8. a] Petere quid a majori, seu superiore, orare, flagitare. Pregare, supplicare. موجهجه müğibinge tæræfılmüzden dächy büürüldy iltimās eilemişiz. Conformiter ad hæc a nobis etiam mandatum petiistis. In conformità di ciò ci avete richiestò un commādamiento. Ll. bir iltimāsümüz wardür, kabül gewābine ümüd wäriz. Unum fumus ab eo petituri, quod speramus nobis non negatum iri. Abbiamo una dimanda da fargli, speriamo, che non ce la negherà. Sæ.

اللمظ iltimāz. 2. V. [8. a] 1) Comedere. Wan. 2) Cito in os conjicere aliquid.

3) Aufferre, quod debetur alteri. 4) Involvi alicui rei. Gol.

اللمع iltimā. 2. V. [8. a] 1) يلدريمق jildyramak e. Splendere, rutilare. Wan. 2) Alterari, evanescere colorem. 3) Surriperre, ad se furtim pertrahere rem. Risplendere, brillare, mutar colore, attirar a se. Gol. 4) iltimā^a de dür. Rutilat, emicat. Sæ. Risplende Br. قيرينلرنده نوردين التماعني مشاهده ايديجك gebini sæ-âdet kærinlerinde nüri din iltimājni müsâhede idigek. Postquam vidit in augusta ipsorum fronte rutilans fidei lumen. Sæ. Scortò nel glorioso volto loro un vivo splendore, ed una grand' eccellenza di santità. Br. التماع افوار دين ايله iltimā-y enwari din ile. Diffusione luminis fidei. Col lume della fede. Sæ.

الشمس altmis. 2. num. cardin. ستون sittüne 2. شصت sest p. Sexaginta. Sessanta. التمش بر التمش ايكبي altmis bir, altmis iki. 61. 62. التمش ياشنده كي altmis iasindeki. Sexagenarius. Vecchio di sessanta anni.

الشمسك altmislik. 2. n. f. 1) Sexagena. 2) Moneta turcica, quæ valet Piastrum, & medium, seu 60. para. Moneta, che val sessanta Para, sessantina.

الشمسجي altmisingi. 2. Num. ord. Sexagesimus. Sessantesimo.

الشمغان altemghā. 2. n. f. Ex Idiome turcomanico Mandatum regium, vul. i. q. apud aulam Ottomanicam فرمان fermān. Ferh.

التمك iletmek. 2. V. بوردن bürden. p. Ferre, ducere. Portare, condurre.

التنجي altingi. 2. num. ord. Sextus. Sesto. التالتىnde. t. partic. Infra. Sotto. V. التلوا iltiwā. 2. V. [8. a] Complicari, obvolvi. Wan. لى لى نصرت التلوا liwāi nusret iltiwā. Vexillum victoria convolutum, victoriosum. Bandiera vittoriosa. Sæ.

التنوك eltük. p. Nom. Regni. Cast. التون altun. 2. n. f. 1) ذهب zehab. 2) زر zer p. Aurum. Oro. 2) فلوري fülürî p. دينار dinār 2. Aureus, moneta. Zecchino, unghero. بالدز jaldyz altuni. Aureus Venetus. Zecchino veneto. مجار التوني magiār altuni. Aureus Hungaricus. Unghero. Omnes monetas aureas sic vocant nostris in partibus cufas. التون زنجير altun zingir. Aurea catena, torques aureus. Collana d' oro. التون زنجيرلو altun zingirlü. Torquatus. Che porta una collana d' oro. Et sic simpliciter vocantur Equites velleris aurei.

التونجيك *altungik*. t. n. f. diminut. 1) Aureolus, moneta aurea minor. 2) nomen herbae seu flosculi. *Caltha. Fiorrancio. Bob.*

التونلماق *altunlamak*. t. V. تذهيب *tezhib* a. 1) Auro obducere. 2) Auro intextere. *Indorare.*

التونلۇ *altunlü*. t. adj. i. q. التونندن *altunden*. t. Aureus, ex aureo. *D'oro.*

التهاب *iltihāb*. a. V. [8. a. لهب] *Inflamari, ignem ardere. Wan. Infiammarfi, avvamparfi.* آتش كرم التهاب *ātesī germ iltihāb*. Ignis vehementer ardens. *Fuoco ardente. Ik.* آتش حميت قرين التهاب اولوب *ātesī hēmijet kærini iltihāb olup*. Cum ignis zeli ejus prope esset, ut in flammis erumperet. *Sæ. Il suo cuore restò tutto abbruciato dal fuoco del zelo regio. Brä.*

التهات *iltihās*. a. V. [8. a. لهت] *Linguam exerere canem præ siti, vel præ lassitudine. Gol.*

التهاف *iltihāf*. a. V. [8. a. لهف] *Inflamare ignem, ardere. Gol.*

التهام *iltihām*. a. V. [8. a. لهم] 1) Cito, & una vice inglutire. 2) Exhaustire, *quidquid in ubere est.* 3) Mutari colorem. *Gol.*

التي *alty*. t. 1) num. cardin. Sex. Sei. 2) inferior pars. *V. الت*

التي *ultā*. a. Nom. castelli. *Gol.*

التي *elleti*. a. pron. relat. Quæ. *vide Gramm.*

التيات *iltijās*. a. V. [8. a. لوث] 1) Perturbatum, & confusum esse negotium. 2) Obvolvere comam calamistro. 3) Moram trahere in opere suo. *Wan.*

التياح *iltiāh*. a. V. [8. a. لوج] *Sitire. Gol.*

التيان *iltijāz*. a. V. [8. a. لود] *Confugere.* تيموره التيان ائشدي *timüre iltijāz itmīs idi*. Confugerat ad Tamerlanem. *Si era ricoverato da Tamerlano. Sæ.*

التيان *iltijāt*. a. V. [8. a. لوط] 1) Peterè aliquem sagitta, vel oculo. 2) Adoptare in filium. *Gol.*

التيان *iltijāz*. a. V. [8. a. لوط] *Difficile accidere rem, vel negotium aliquod. Gol.*

التيان *iltiā*. a. V. [8. a. لوع] 1) Uri præcordia, mœrore. *Wan.* 2) Flagrare animum amore. *Gol.*

التيان *iltijāk*. a. V. [8. a. ليق] 1) Sin cere agere cum aliquo, pro intimo habere. 2) Adhærere alicui, addictum esse. *Gol.*

التيان *iltijām*. a. V. [8. a. لوم] 1) Reprehendere, culpâre. *Biasmare. Gol.*

التيان *iltijām*. a. n. f. I) Lenitas. 2) Submissio, demissio. 3) Concurfus, convenientia. *Affabilità, ubbidienza, concorso, rag. giustamento.* صيلاي مجلس مسرت *Part. I. Tom. I.*

التيان *salāi meġlisī meferret iltijām* iciün. Ad invitandos eos ad convivium lætitia plenum. *Per invitarli al festinò. Sæ.*

الناء *ilsāe*. a. V. [4. a. لثي] 1) Colligere succum ex arboribus. *Gol.* 2) Stillare liquorem ex arbore. *Wan.* 3) Conspurcare sudore vestem. *Gol.*

الثات *ilsās*. a. V. [4. a. لث] 1) Instare, ac importunum esse. *Wan.* 2) Subsistere, ac manere aliquo loco. 3) Dies aliquot continuo durare pluviam. *Wan.*

الثاق *ilsāk*. a. V. [4. a. لثف] *Madefacere. Gol.*

الثع *elsæ*. a. part. Balbutiens in efferenda litera *ث se, vel ع æjn. Gol.*

الثغ *elsāgh*. a. part. faem. لغاء *lesghāe*. Blæfus, impeditus linguâ, ad pronuntiandas literas gutturales arabicas. *Wan.*

الثج *elc*. p. n. f. Vir superbus. Uomo orgoglioso. *Ferh.*

الثجا *ilgiā*. a. V. [4. a. لجا] 1) Compellere, adigere. 2) Confugere ad Deum, Constringere, astringere. c. c. dat. ضرورت *zærüret ilgiā itmedükce*. Quoties necessitas non adigit. *Ogni volta, che la necessità non ei costringe. Ik.*

الثج *ilgiāg*. a. V. [4. a. لجاج] *Vociferari, & ore spumare camelos. Gol.*

الثجف *elgiāf*. a. n. f. pl. a. لثف *leġef*. Fossæ in lateribus putei. *Gol.*

الثجان *ilgiām*. a. V. [4. a. لجم] *أوبانلماق ujanlamak*. t. Frænare. *Frenare, metter la briglià. Gol.*

الثجبل *elcepler*. t. n. f. Manicæ. *Maniche. Tef.*

الثجحت *ālcacht*, *ālcächt*. p. n. f. Aviditas. *Avidità. Ferh.*

الثجت *ālcīak*. t. adj. بست *deni* pest p. Demissus, humilis, abjectus. *Basso.*

الثجت *senden ālcīak*. Inferior te. *Inferiore à te, ò più basso di te.* عيارلو *ālcīak yjārlü, aut vul. æjārlü*. Inferioris mensuræ, aut ponderis. *Di bassa prova.*

الثجت شراب *ālcīak scrāb*. Vinum leve. *Vino leggiero, piccolo.* كمنه *ālcīak kimesne*. Vir infimus, plebejus. *Uomo di bassa condizione.*

الثجت *gönüllü* ot. Humilem esse, demisse se gerere. *Effer umile.* كوكلوك *ālcīak gönüllük*. Humilitas, submissio. *Umiltà.* الثجت

الثجت *behāie satmak*. Vili pretio vendere. *Vender à buon mercato, à poco prezzo.* الثجت *ālcīak* e. Deprimere.

الثجت *ālcīak* e. Deprimere.

الثجت *ālcīak* e. Deprimere.

الثجت *ālcīak* e. Deprimere.

الجفت *alcik*. t. n. f. Tentoria. Tef. V. *infra*.

الجفت *algik alcik*. t. n. f. Tentorium. Tenda, capanna. سختياردن الجفت قوروب ¶ *Sachtijānden alcikl kurup*. Ex corio tentoriis paratis. Tef.

الجفت *ilygiak*. t. adj. معتدل *mu'tedil* a. Tepidus.

الجفت *ālcīakrak*. t. comp. Inferior, vi-
lior. Più basso, più vile.

الجفت *ālcīaklyk*. t. n. f. دناعت *denāet* a. *pesti*. p. Humilitas, vilitas. Bassezza, viltà. الجفت *ālcīaklyghyle*. Viliter. Bassamente, vilmente.

الجفت *ālcīaklamak*. t. V. Deprimere, humiliare. Abbassare, umiliare.

الجفت *ālcīaklanmis*. t. part. pas. محفور *mæhkūr*. a. Depressus, humiliatus. Abbassato.

الجفت *ālcīaklanmak*. t. V. pass. 1) Deprimi, demittere se. Abbassarsi, umiliarsi.

الجفت *elgemet*. a. n. f. pl. a. لجام *ligiām*. Frena. Gol.

الجفت *alcīū*, الجفت *alcī*. t. n. f. Gypsum. Gesso.

الجفت *algiuk, alcīuk*. t. n. f. Tentorium, mapalia. Tenda. Tef.

الجفت *elcī*. t. n. f. Legatus, ablegatus, nuntius. Imbasciatore, Inviato. Melius الجفت *ilcī*, quod V.

الجفت *alcīlamak*. t. V. Gypso obducere. Ingeffare impiastrare con gesso.

الجفت *ilhā*. a. V. [4. a الجفت] Reprehendere, traducere. Gol.

الجفت *ilhāb*. a. V. [4. a الجفت] 1) Percutere gladio. 2) Vim, & vestigium imprimere. Gol.

الجفت *ilhāg*. a. V. [4. a الجفت] Compellere, adigere, cogere. Gol.

الجفت *ilhāh*. a. V. [4. a الجفت] 1) Insistere, importunum esse petendo. Prosequere, sollicitare. 2) Continuo pluere nubes. 3) Confistere eodem loco defixam nubem. 4) Refractarium esse camelum. 5) Pigrum, desidiosumque esse jumentum. Effer pigro, infingardo. 6) Premere, ac lædere dorsum camelifellam. الجفت *bege teslimi mistāh teklifinden ilhāh itti*. Urfit præfectum, ut traderet claves urbis. Fece premura al governatore, che gli rendesse le chiavi della città. Sæ. الجفت *ilhāh yle*. Instanter. Istantemente.

الجفت *ilhād*. a. V. [4. a الجفت] 1) Inclinare, se recipere. 2) usit. A recto desciscere, exorbitare in religione. 3) Abnegare verita-

tem, inique agere. 4) Idololatriam committere. Gol. 5) Impietas, idololatria. Impietà, erezia. Tef.

الجفت *ilhās*. a. V. [4. a الجفت] 1) Crescere facere herbam. Wan. 2) Germinare terram, & quidem primo germine. 3) Germina habere terram, quæ lingendo carpant pecudes. Gol.

الجفت *elhāfyl*. a. n. f. cum art. tanquam particula. Summatim, in summa. In somma, per tanto. Ik.

الجفت *ilhāf*. a. V. [4. a الجفت] 1) i. q. تلحيف *telhyf*. a. Trahere vestem. 2) Impor-
tune instare. 3) Cogere. 4) Incedere juxta radicem montis. Gol.

الجفت *ilhāk*. a. V. [4. a الجفت] 1) Ad-
dere, adjungere. 2) Assequi. Conseguire. ¶ نفاقدن ناشي نجه الحاقات و حواشي ضم ¶ *nifākten nāsi nice ilhakātū hawāšī zæmm idūp*. Adjectis ex malignitate ac falsitate cordis procedentibus compluribus circumstantiis. Sæ.

الجفت *elhāl*. a. n. f. cum art. pro particula. Nunc, de præsentis. Adesso, in questo stato. ¶ *elhāletū hāzihi*. Status, summa rei, nunc, quod cum ita sit. Ora, sendo così. Eb.

الجفت *ilhām*. a. V. [4. a الجفت] 1) Incitare jumentum fessum, quod in via consistit, ad eundem. 2) Facilitare aliquid. 3) Multum carnis habere domi. 4) Grana ad seminandum habere. 5) Consolidare, jungere rem rei. 6) Cibare carne, 7) Proferre carnem. 8) Carne obduci vulnus. 9) Texere telam, vel intexere ei subtegmen. 10) Perficere rem inceptam. 11) Committere conflictu vehementi, & continuo prælium. 12) Objicere hosti, vel exponere diceriis, & contumeliis impetendum q. dilaniandum alterius honorem. Gol.

الجفت *elhān*. a. n. f. pl. a آوازتر *læhn*. Voces, modulationes, concentus. *āwāzler*. t. Voces, canti. ¶ الجفت *elhāni giger sūzile*. Vocibus cor accendentibus. Con parole, ch' ifiammano il vūore. Eb. الجفت *chos elhān*. Svaviloquus, canorus, v. g. psittacus. Di bella voce, di bel canto. V. الجفت *ilhān*. a. V. [4. a الجفت] Intelligendam dare alicui rem aliis imperceptibilem. Wan.

الجفت *elhækk*. a. cum art. vul. *elhæk*. Adverbia liter. Veritas est, verè, realiter, re-
vera. Veramente, certamente. الجفت *elhæmdü lillāh*. In constructione. Modus gratias agendi. Sit laus Deo V. الجفت

الحنّ *elhānn.* a. part. 1) Suavi voce legens, pronuncians. *Wan.* 2) Intelligens. *Gol.*

الختاخ *ilchāch.* a. V. [4. a. ختخ] Miscere, confundere. *Wan.*

الخاص *ilchās.* a. V. [4. a. لخص] Inspici in oculo *camelum*, num adeptus ibi sit necne, *maclationis ergo.* *Gol.*

الخالف *elchālyk.* p. n. f. Subucula. *Cast.*

الخجّت *elchūgt.* a. n. f. Concupiscentia. *Gol.*

الخص *elchās.* a. part. Superiorem palpebram crassam, & carnosam habens. *Wan.*

الخنّ *elchān.* a. part. fām. لخناء *lāchnāe.* Incircumciscus vir. *Wan.*

الختي *elchā.* a. part. fām. لخوا *lāchwā.*

1) Vaniloquus, multum blaterans. *Chiaccherone.* *Wan.* 2) Genu unum altero majus habens *camelus.* 3) Incurvus, aduncus. 4) Rostrum superius inferiore longius habens *aquila.* 5) cum artic. الالختي *elelchā.* Ampla pudenda habens *mulier.* *Gol.*

الختي *elchī.* p. n. f. Postis arrectaria portæ. *Cast.*

لداد *ledd.* a. compar. pl. لدد *lüdd.* 1) Rixosus, acer litigando vir. *Wan.* 2) Quinquennis, & corpore longus *camelus.* *Gol.*

الدائت *aldatmak.* a. V. trans. Decipere. *V. الدتت*

الداد *ildād.* a. V. [4. a. لدد] 1) Medicamentum præparare. *Wan.* 2) Infundere medicamentum agroto per unum oris angulum. 3) Sumere facere medicamentum infundendo. *Gol.*

الدارين *eddārejn.* a. n. f. dual. c. art. دنيا *dūnjāwū āchyret.* Uterque mundus, hic & alter. *V. دارين*

الذاس *eldās.* a. n. f. pl. a. لذيس *ledīs.* Camelites pingues. *Gol.*

الذام *ildām.* a. V. [4. a. لدم] Continuum incumbere alicui febrim. *Gol.*

الذانج *aldāng.* t. n. f. 1) Deceptio. 2) Deceptor. [الذانج] *aldāng.* ol. Deceptionem fieri, decipi, & decipere.

الذانيجي *aldaiği,* [الذانيجي] *aldadiği.* t. n. f. فریبنده *ghābin.* a. باز *hylebāz.* *frībende* p. Impostor, deceptor, fraudator. *Ingannatore, fraudatore.*

الذة *ildet,* a. n. f. pro ولدة *wildet,* i. q. صبيّة *sabijet.* a. Puella nata. *Gol.*

الذة *eliddet.* a. n. f. pl. a. لذود *ledūd,* [الذة] *ledid.* Altercatores, adversarii. *Gol.*

الذة *eliddet.* a. n. f. pl. a. لذود *ledūd.* Anguli oris. *Wan.*

الذمت *aldamak.* t. V. نغيبين *tāghbīne.* firisten. Fallere, decipere. *Ingannare.*

الذرمش *aldürmis* t. part. pas. a. V. trans. *aldürmak.* Correptus. Preso, sorpreso. [الذرمش آدم] *aldürmis ādem.* Percussus, deliquio affectus, adeoque pallidus. *Smorto, pallido, colore come di morto.* *An.*

الذرمك *ildürmek.* t. V. Annectere. *Del. V. ايلدريمك*

الذشمق *aldasmak.* t. V. Decipere se invicem. *Ingannarsi l'un l'altro.* [الذشمق] *kennehu allāhile aldasmak gibi oldy.* Facti sunt, quasi vellent se invicem cum Deo decipere. Si monstraron con Dio, come se voleffero ingannarsi l'un l'altro. *De impijs & hypocritis.* *Tef.*

الذعا *eddu-ā,* [الذعا] *wed du-ā.* a. n. f. دعا *duā* cum artic. Vale. In fine literarum, aut discedendo, quod والسلام *esselām,* [الذعا] *wesselām.* Idem Salus, vale. *Addio.* *Tef.*

الذدم *iledym.* a. corrupte pro نادم *nādim,* Pœnitere. [الذدم] *iledym.* ol. Pœnitere. *Pentirsi.*

الذمت *aldamak.* t. V. Decipere. i. q. بوبله بيهوده كلامه [الذمت] *aldatmak* اوغلا بيهوده *boile bihude kelāmile oghlanğikimi aldarfin.* Huiusmodi vanis sermonibus num pueros ludis? *Forst con simili ciancie vuoi ingannar li ragazzu.* *Eb.*

الذمت *aldanmak.* t. V. pass. Decipi, errare, sinere se decipi. *Esser ingannato,* [الذمت] *ingannarsi,* [الذمت] *lasciarfi ingannare.* [الذمت] *صاقن* *sakyn bu ğiā zunünfer-jādine aldanma.* Cave, hujus venefici clamoribus ne decipi te sinas. *Guardati, non ti lasciar ingannare dalli gridi di questo stregone.* [الذمت] *شيطان غرورنه* *sejtān ğhurūrine aldanmak.* Sinere se decipi superbia diabolica. *Lasciarfi ingannare dalla diabolica superbia.* [الذمت] *خيله سنه* *hylesine aldanup.* Fraudibus ejus circumventus. *Lasciarfi ingannare le di lui astuzi.*

الذون *eldüwen.* t. n. f. Chirotheca. *Guanto.* [الذون] *elez.* a. compar. Suavior, jucundior. *Gol.*

الذ *ellez,* [الذ] *ellezi,* a. pron. relativ pro الذي *ellezi.* Qui.

الذام *ilzām.* a. V. [4. a. لدم] 1) i. q. الرام *ilzām.* a. Facere, ut alter alteri affixus sit. 2) Avidum reddere. 3) Continuum esse. *Wan.* 4) Deditum esse rei. *Gol.*

الذين *ellezi.* a. pron. relativ. pl. الذين *ellezine.* Qui. *Il quale, li quali.*

آل *āler*, ع *ālūr*. p. n. f. Nates. *Chiapa, natica. Ferh.*

الرد *elürd*. p. n. f. Saccus ad instar retis laxa spiramina habens, in quo olitores olera ad mercatum portare solent. *Ferh.*

الرو *ilerü* t. partic. (كبرو) (1) Ante, præ. 2) Ultra, ulterius. *Avanti, inanzi, oltre, più oltre, più avanti.* Scribitur etiam ايلرو *ilerü gitmek, geçmek.* Anteire, præire, ulterius progredi. *Andar avanti.* كچورمك *ilerü geçiürmek.* Præmittere, præponere. *Far passar avanti, anteporre.*

الروجه *ilerüğe*. t. partic. diminutiv. Paulo ante, paulo ulterius. *Un poco più inanzi, un poco più oltre.*

الز *elz*. a. V. ac̄t. [2. F.] 1) Adhærere. 2) Inhærere. 3) Addictum, deditumque esse. *Gol.*

الز *ilzā*. a. V. [4. a] 1) Saturare gregem. 2) Implere. *Gol.*

الزاق *ilzāk*. a. V. [4. a] Coniungere, conglutinare. *Wan.*

الزام *ilzām*. a. V. [4. a] 1) Reddere necessarium. *Wan.* 2) Cogere, adigere. 3) Coniungere. 4) Subiungere. *Gol.* 5) *usif.* Convincere, confundere. *Render necessario, costringere, convincere, confondere.* الزام *ilzām ile.* Confundendo, convincendo, evictive. *Chiaramente convincendolo. Tef.* الزام انام ايدن *ilzāmī enām iden.* Convincens homines. *Convincente. Ik.* ممكن الالزام *mümkinül ilzām.* Convincere valens, & convincibilis. *Convincibile. Ik.* انلره الزام ايددهجك *anlara ilzām ideğek huğğet.* Argumentum illos convincens aut convicturum. *Ragione, che li convince, ò convincerà. Tef.*

الزام ايدرل *zimmeti himmetlerine ilzām iderler.* Pro debito, & obligatione sibi necessarium ducunt. *Stimano legge, e debito, obligo. Ik.* كندي زامينه الزام *ğendi zimmetlerine ilzām.* e. Sibi pro lege præfigurere. *Stimar, aver per legge di debito. Ik.*

الزام *elzem*. a. compar. Magis necessarius. *Il più necesario. Ik.*

الز *elzen*. a. part. Vehemens frigore vel calore tempus. *Gol.*

الس *els*. a. n. f. ac̄t. V. [2. F.] 1) Infidum, & perfidum esse, decipere, fallere. 2) Confusio, & alienatio mentis, infania. *Gol.*

الس *üls*. a. n. f. 1) Dementia, infania. 2) Stirps improba. *Gol.*

الس *elesā*. a. part. 1) نانخواه *nānchāh*. p. Panem appetens, nempe appetibilem reddens

2) Cum vehementia commedens vel vorans. *Gol.*

الساع *ilsā*. a. V. [4. a] i. q. اغرا *yğhrā*. a. Concitare inimicitias inter aliquos. *Gol.*

الساق *ilsāk*. a. V. [4. a] يابشترمك *iapistürmak*. t. اولشترمك *ulastürmak*. t. 1) Facere, ut adhæreat, coniungere. 2) Affigere, accommodare. *Attaccare, congiungere. Wan.*

السام *ilsām*. a. V. [4. a] 1) Facere, ut quis gustet. 2) Ad silentium redigere. 3) Jubere insistere via. 4) Quærere, aut petere rem. *Gol.*

السان *ilsān*. a. V. [4. a] 1) Lingua in modum formare quid. 2) Extremitate mucronatum facere calceum. 3) Facere, ut perveniat quid. *Gol.*

الست *ālsit*, vel الست *elsüt*. p. n. f. Coxa pinguis, femur. *Coscia. Ferh.*

السور *ālsūr*. p. n. f. i. q. آلر *ālūr*. p. Nates. *Chiapa, natica. Ferh.*

السن *elsen*. a. part. pl. لسن *lüsn*. i. q. *lesin*. Eloquens. *Gol.*

السن *elsün*. a. n. f. pl. لسان *lisān*. Lingua. *Gol.*

السنة *elsine* a. n. f. pl. لسان *lisān*. Lingua. *Lingue. Ik.* ناسده مشهوردر *elsinei nāste meshūr dūr.* Linguis hominum celebratus. *Egli è la commune fama. Sc.* اهل السنة *elsinei ehli sünne.* Linguae circumcisorum. *Le lingue de' Maommedani. Ik.*

الاش *ālis*. p. n. f. Gressus incitatus. *Passo celere, veloce. Ferh.*

الاش ورش *ālyš weris*. t. n. f. comp. Commercium V. آيش

الاشترمك *ālyštürmak*. t. V. cooper. transf. 1) Assuefacere. 2) Perfundere. 3) Curare imbui. *Accostumare, imbeverere.*

الاشترمك *ilistürmek*. t. V. cooper. transf. 1) Innectere, indere. 2) Leviter assuere, ut deinde rite consui possit, ut sartores, ع *pelliones faciunt. Attaccare, bottonare, imbastire.*

الاشك *ālyšik*. t. part. مألوف *meelüf*. a. Assuetus, cicur. *Avezzo, domestico.*

الاشك *ilisk*. t. n. f. Offendiculum, offensio, innexio, offensa. *Intoppo.*

الشكر لله متعال *essükrü lillāhi müte-āl.* *Espres. arab.* Laus, & gratiarum actio Deo excelso. *Ik.*

الاشمش *ālyšmis*. t. partic. متزج *mümtezijğ*. a. Assuetus. *Avezzo.*

الاشمق *ālyšmak*. t. V. امتزاج *imtizāğ*. a. Assuescere, assuesieri, consuescere. *Avez-*

zarsi, affuefarsi. ¶ كوزي آشدي gözi ālystī. Affuevit oculus ejus. Vi à affuefatta la vista. Eb. بادم ياغي تمام آشدقده bādem iaghy temām ālystūkte. Postquam oleum amygdalinum imbibitum est. L'oglio di mandole avendo penetrato. Eb.

الشيك ilišmek. t. V. 1) Innectere se alicui rei. 2) Innecti, indi. 3) Offendere, impingere. Attaccarsi à qualche cosa, intoppiare.

الض elāfs. a. part. 1) Conjunctos, compactosque habens dentes, seu propinquos, ac coherentes habens molares dentes. 2) Propinquas, elatasque habens scapulas. Wan. 3) Ad pectus inclinata cubita, seu genua habens equus. 4) Divaricatis, uno ante altero retro cornibus ovis. Gol.

الصاص elsās. a. n. f. pl. a لى lyss. Latrones, prædones. Gol.

الصبح اذا تنفس affubhu izā teneffese. Express. arabica. Tunc est dies, quando resplendet aurora. An.

الصالح سيد الاحكام affulhu sejjidul aḥkām. Pax est optima rerum, aut operationum. Prov. arabic.

الط elatt. a. part. Cui elapsi, aut erosi sunt dentes residuis radicibus. Wan.

الطاط iltāt. a. V. [4. a ل ط] 1) Tegere, operire. 2) Occludere ostium. 3) Facere, ut quis deneget rem jure debitam. 4) Impellere, aut adjuvare ad recusandum, quod jure debetur. Wan. 5) Jungere, aut appingere terræ sepulchrum suum. Gol.

الطاع iltā. a. V. [4. a ط ع] Lambere. Gol.

الطاف eltāf. a. n. f. pl. a لطف lutf. Beneficia, gratiæ. V.

الطاف iltāf. a. V. [4. a ط ف] Benefacere. Wan. ¶ مظهر احسان والطاف مظهر ihsānū iltāf. ol. Gratiis, beneficiis affici. Esser aggraziato. V. مظهر

الطست eltāst. a. n. f. i. q. معية هندي miētī hindi. Styrax indica. Storace d'India. Gol.

الطعنة eltā. a. part. fam. لاطع latae. 1) Edentulus, cui exciderunt dentes residuis radicibus. Wan. 2) Macro, extenuatove, aut parvo cunno mulier. Gol.

الظا ilzā. a. V. [4. a ظ ي] Ardere, flammam emittere ignem. Gol.

الظاظ ilzāz. a. V. [4. a ظ ا] 1) Instare. 2) Continuum esse pluviam. 3) Continuo inhærere alicui loco. Far instanza, esser affiduo, accudire. Wan. ¶ الظاظ ايله ilzāz ile. Instanter, obnixe. Con instanza, e premura.

العاب el-ā. a. n. f. i. q. سلا ميات sūlāmejāt. Digitorum ossa, seu internodia. Gol.

العاب il-āb. a. V. [4. a لعب] 1) Salivare ore, salivam effluere finire infantem. 2) Efficere, ut ludat quis. 3) Adducere, aut producere rem ludicram, aut qua ludatur. Gol. 4) Ludere infantem. Wan.

العاج il-āg. a. V. [4. a لعج] Accendere, & excitare ignem in ligno. Gol.

العاط el-āt. a. n. f. pl. a لعط læt. Lineæ in facie, quales sibi æthiopes inducunt. Gol.

العاع il-ā. a. V. [4. a لعع] Terram producere primum germen pabuli. Wan.

العس el-ās. a. part. fam. لعساء lāsāe. 1) Pulchre nigricans labium habens. 2) Multa, ac densa planta. Gol.

ال عمران āli ūmrān. a. 1) Familia Amran. 2) Titulus suræ tertiæ Corani. Marracc.

العوبه ul-ūbet. a. n. f. Lusus, ludicrum. Wan.

العياض el j̄jāzu billah. i. q. عياضاً j̄jāzen billāh Expressio arabica, qua confugiunt ad Deum dicendo: avertat Deus. Dio guardi. Ah.

الغ ulūgh. int. adj. pro اولو ulu. Magnus. ¶ الغ بيك ulugh bejg. 1) Magnus Dominus seu Princeps. 2) Nom. prop. regis Parthiæ, & Indiæ Timurlani nepotis. Cast.

الغا ilghā. a. V. [4. a لغو] 1) Excludere, rejicere a calculo. 2) Irritum facere. Wan.

الغاب ilghāb. a. V. [4. a لغب] 1) Lafare, vexare. Wan. 2) Vitiose, vel vitiosam alam aptare sagittæ. Gol.

الغاج ilghāg. p. n. f. i. q. يغما iaghmæ. t. Direptio, spoliatio opum. Saccheggiamiento. Ferh.

الغاد elghād. a. n. f. pl. a لغد lughd. Carnes circum fauces conspicuæ. Wan.

الغار elghār. p. n. f. Expeditus incessus. ¶ الغار ايله elghār ile gitmek. Exercitum expedite procedere relictis impedimentis. Marciar alla leggiera, con prestezza.

الغاز elghāz. a. n. f. pl. a لغز lughz. Aenigmata, involutæ significationes. Wan.

الغاز ilghāz. a. V. [4. a لغز] Involvere mentem suam, distorquere sensum in sermone. Wan.

الغاط elghāt. a. n. f. pl. a لغط laght. Voces inconditæ, ac strepitantes. Gol.

الغاط ilghāt. a. V. [4. a لغط] 1) Non intelligibiles voces edere, ac strepere populum. 2) Injecto lapide candente lac ciere ad stridorem. Gol.

deceptus. *Cast.* 4) *Ufit.* Amore captus, illaqueatus, irretitus. *Preso d' amore, inamorto.* *Ferh.* ¶ آلفته *ālūfte* ol. Illaqueari, capi amore, ¶ decipi. *Esser preso, ¶ ingannato, innamorarsi, invaghirsi.* *Ik.* ¶ Infanire, furere, stupere, obstupescere. *Cast.* آلفته نهاد *ālūfte nihād.* *Mente captus, & corpore infirmus.* *Ik.*

آلفتیدن *ālūftīden.* p. *V.* *transit.* ab آلفتن *ālūften.* *Obstupefacere aliquem. Stupefare, far attonito.* *Ferh.*

آلفخت *ālfācht.* p. *n. f.* *Lignum, & arbor agallochi. Legno d' Aloe.* *Ferh.*

آلفخت *ālfācht.* p. *n. f.* *Acquisitio lucri, lucrum, quæstus. Guadagno.* *Ferh.*

آلفختن *ālfāchten,* ¶ آلفغندن *ālfāghden.* p. *V.* *Lucrari, quæstum facere, acquirere. Far guadagno, vantaggio.* *Cast.*

آلفنج *ālfeng.* p. *n. f.* *نفسه قزى nesne kazānmis.* 1) *Lucratus, qui acquisivit, vel acquirit.* 2) *Lucrum. Chi ha guadagnato, e ciò, che si è guadagnato, ò acquistato.* *Cast.*

آلفنجیدن *ālfengīden.* p. *V.* 1) *Lucrari, quæstum facere. Guadagnare.* 2) *Opes augeri, multiplicari.* *Cast.*

آلفندن *ālfenden.* p. *V.* 1) *i. q. præc.* 2) *Crimen committere.* 3) *Tristem esse, contristari.* 4) *Cibum digerere.* 5) *Palpitare.* *Cast.*

آلفنده *ālfende.* p. *part. pas.* *Lucrifactus. Guadagnato.* *Ferh.*

آلفنونه *ālfününe,* ¶ آلفغونونه *ālfghunüne.* p. *n. f.* *Speciosus formosi vultus color.* 2) *Ruber, ruffus, miniacus color.* *Cast.*

آلف *ālf.* a. *V. act.* *Fulgere, splendere.* *Gol.*

آلف *ālf.* a. *n. f.* *Lupus.* *Gol.*

آلف *ālf.* a. *n. f. pl. ab آلفة ālfat.* *Lupæ.* *Gol.*

آلف *ālf.* a. *i. q. متآلف mūteellyk.* a. *part.* *Fulgens, rutilum, & coruscans fulmen.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f. pl. a آلفة ālfat.* *Aquilae, mulieres.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f. pl. a آلفة ālfat.* *Res, quæ projiciuntur.* *Wan.*

آلفا *ālfā.* a. *V.* [4. a آلفة ālfat] 1) *Conjicere.* 2) *Projicere, immittere.* 3) *Abjicere.* 4) *Attribuere, impertiri.* 5) *Proponere.* 6) *Inspiratum habere sibi aliquid.* *Wan.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f.* 1) *Projectio, injectio.* 2) *Infusio.* 3) *Inspiratio.* 4) *Persuasio.* 5) *Conjunctio.* *Ik.* ¶ آلفا *ālfā.* e. *Projicere, indere, applicare, inspirare, persuadere.* *Ik.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f.* 1) *Projectio, injectio.* 2) *Infusio.* 3) *Inspiratio.* 4) *Persuasio.* 5) *Conjunctio.* *Ik.* ¶ آلفا *ālfā.* e. *Projicere, indere, applicare, inspirare, persuadere.* *Ik.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f.* 1) *Projectio, injectio.* 2) *Infusio.* 3) *Inspiratio.* 4) *Persuasio.* 5) *Conjunctio.* *Ik.* ¶ آلفا *ālfā.* e. *Projicere, indere, applicare, inspirare, persuadere.* *Ik.*

nāre ilkā eiledi. *Injecit eos in ignem.* *Ll.* *Buttò nel fuoco.* *Sæ.* وحشت عظيم القاسيله *wahseti āzīm ilkāfile.* *Injecto magno terrore.* *Sæ.* *Con gettar nel cuore orrore.* *Br.* نفس نفيستي مهلكيه القاي اختيار اتسه عجبيدر *nefsi nefisini mehlikeje ilkā ychtyiār itse āgebmidūr.* *Mirum ne est, si pretiosam vitam suam in præcipitium conjicere statuat? Clie meraviglia è, se si getta in precipizio della vita.* *Sæ.* انك القاسيله *anun-ilkāfi ile.* *Suasus illius. A persuasione di quello.* *Sæ.* القاي ايله *ilkāi sāhī chos likā ile.* *Suasus regis augusti. Con la persuasione del re.* *Sæ.* مقتضاي شباب و القاي وزير و زراتساب ايله *muktāzāi šebāb we ilkāi wezirī wisr intisāb ile.* *Instinctu juventutis, & suggestu Vefirii peccatis immerfi. Ad istigazione della sua giovenil' età, ¶ a suggestione del vizioso Vefiro.* *Sæ.* اني ايتمكي ضميرنه القا ايتدي *ani itmegi zāmīrine ilkā itti.* *Peruasit, ut id faceret. Gli persuade di ciò fare.* اولاد امجادنه *awlādī emgiādīne* و صايبي حسنه القا ايتدي *wasājāi hāfene ilkā itti.* *Adjecit gloriosis suis filiis præcepta, ac monita præclara. Aggiunse belli ricordi, e precetti alli suoi nobilissimi figliuoli.* *Sæ.* القا اولنج *ilkā olanağiak.* *Persuasibilis. Persuasibile.* II. ابقا

آلفا *ālfā.* a. *n. f. pl. a آلفة ālfat.* *Tituli, epitheta, cognomina. Titoli, ¶ soprannomi.*

آلفا *ālfā.* a. *V.* [4. a آلفة ālfat] 1) *Insito maris flore fecundas foetasque reddere palmas.* *Wan.* 2) *Admissarium inire camelitum.* 3) *Fœtam aqua reddere nubem.* 4) *Arborem concutere ventum.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *part. i. q. اوباش ewbās.* a. *Pauci, & dispersi homines, ac viliores.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f. pl. a آلفة ālfat.* *Latera putei.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *V.* [4. a آلفة ālfat] 1) *Facere, ut deglutiat.* *Wan.* 2) *Currere camelum repetito, vel obliquato incessu.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *V.* [4. a آلفة ālfat] *Celeriter ediscere, & memoriæ mandare.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f. fœm. ab آلفة ālfat.* 1) *Lupa.* 2) *Simia fœmina, sed hujus mas non dicitur, sed كورد kyrd, vel رباح rūbāh.* 3) *Audax, intrepida fœmina.* *Gol.*

آلفا *ālfā.* a. *n. f.* 1) *Benedictio, bonorum apprecatio.* 2) *Festiva acclamatio, quæ fit in adventu Vezirii a servorum turba bona, faustaque precantium. Benedixzione.* ¶ آلفا *ālfā.* e. *Benedicere, fausta precari. Dar la benedixzione, benedire.*

آلفا *ālfā.* a. *V.* *Benedicere.* ¶ آلفا *ālfā.* e. *Benedicere, fausta precari.*

القصة *elkyffæ*. a. n. f. express. arab. cum artic. Summa rei, in summa. In somma.

الغبي *elkâ*. a. n. f. fœm. ab اولف *ewlæk*. Mulier præceps ad iram, & impatiens. Gol.

الغبية *ulkÿjet*. a. n. f. pl. الاقي *eläkÿ*, i. q. احيية *uhgÿjet*. Quæstio, problema, quod proponitur. Gol.

آلك *alak*. p. n. f. سنبل الطيب *sümbülit-zib*. a. n. f. Hyacinthus flos aromaticus. Ferh.

الك *elek*. t. n. f. منخل *münchæl*. a. Cribrum pollinarium. Crivello.

الك *elik*. p. n. f. Hinnus. Mulo. Cast.

الك *ilk* & *ilki*. t. num. ordin. اول *ewwel*. a. Primus. Il primo. الك كره *ilk kerre*. Primo, prima vice. لا الك ياز *ilk jâz*. Primum ver, seu verna tempestas. La primavera.

الك *ilek*. p. n. f. 1) Nomen urbis in Turkistan, quæ celebratur apud poetas ob pulchritudinem filiarum. 2) Nomen regis. Ferh.

الك *ilik*. t. n. f. 1) Medulla. Midolla. 2) Foramen, sive funiculus, cui inditur globulus. Laccietto, ò occhietto del bottonie, bottoniera.

الك *elked*. a. part. Genti suæ adhærens, & affixus. Gol.

الك *elkæ*. a. part. fœm. الكعا *elkæ*. Sordidus, abjectus, servilis. Gol.

الك *iliklemek*. t. V. 1) Indere globulos. Bottonare. 2) Illaqueare, innectere. Attaccare.

الك *iliklenmek*. t. V. Pass. 2) Indi. 2) Innecti, illaqueari. Bottonarsi, & attaccarsi, intoppiare.

الك *ilegüm sağhma*. t. n. f. comp. قوس قزح *kæwsi kuzæch*. a. Iris. Iride, arco celeste.

الكن *elken*. a. part. 1) Impeditam habens linguam in arabici sermonis usu. Wan. 2) Barbarus. 3) Balbus. Scilinguato. Gol.

الكن *elken*. t. n. f. Velum navis pro يلكن *ielken*, quod vide.

الكن *ülken*. p. adj. 1) Avarus. 2) Miser. 3) Ebriosus, qui potando sua absumit. Cast.

الك *algüne*. p. n. f. i. q. الكونة *alghüne*. Fucus faciei roseus. Ferh.

الك *ulke*. p. t. يورت *jort*. t. Ditio, provincia. V. اولك *ölke*.

ال *elæl*. a. V. act. [2. F.] 1) Gemere.

1) Efferre vocem suam precando. 3) Alteratam, & corruptam esse aquam. 4) Erigere, & in mucroneim contrahere equum aures suas. 5) Accipitrem renuere prædam in venatione. Gol.

ال *elæl*. a. partic. Nabathæis, i. q. ويل *wejl*. Væ, cheu. Gol.

آلات *allät*, vel الات *alät*. a. Nom. Idoli Meccanorum, cujus mentio fit in Corani. sura 53.

الرو *illerü*. t. partic. Ante, ultra. V. الرو

الشك *ellesmek*. t. V. cooper. Manus conferere. Venir alle mani. Sæ. V. etiam الشك

الملك *ellemek*. t. V. تنخيل *tenchÿl*. a. Cribrare, fecernere farinam. Crivellare, vagliare la farina. ¶ ايلك الملك *iplik elle-mek*. In spiram evolvere, agglomerare fila.

الملك *ellemek*. t. V. تنخيل *tenchÿl*. a. Ravvolgere, involgere il filo.

اللكبي *ellingi*. t. num. ordinal. Quinquagesimus. Cinquantesimo.

الله *alläh*. a. n. f. تكري *tan-ri*. t. خدا *chudä* p. Deus. Iddio. ¶ الله تعالى *alläh te-älä*

الله تبارك و تعالى *alläh tebäreke* we *te-älä* الله جل و علا *alläh gelle* we *älä*,

الله سبحانه و تعالى *alläh subhānehu* we *te-älä* حضرت الله جل شانہ و تعالى *hæzreti alläh gelle sänühu* we *te-älä* Adduntur hæc,

¶ similia nomini Dei epithetorum loco, quasi dicas: Deus excelsus, sanctus, benedic-

tus, gloriosus. Iddio eccelso, santo, benedetto, glorioso. الله اعلم *allahü ælem*. Deus optime novit. Dio lo sà. الله أكبر *allähü ekber*. Deus est maximus. Iddio e grande. Hoc sæpissime repetunt in oratione, & in admiratione rei pulchræ, aut insignis, quasi dicant: Quam Deus est potens in creanda tam insigni creatura. Et in ejusmodi admiratione quasi laudaturi rem, dicunt etiam بارك

الله *bäreke alläh*. Benedictus Deus! Dio benedetto! Dio santo! ¶ الله الله *alläh alläh*. Deus, papæ! o Dio! admirationis nota!

الله امريله *alläh emri ile*. Dei jussu, permittente Deo. Con pernissione di Dio. الله اوکاره *alläh on-ara*. Perficiat Deus rem, aut hominem. Dio lo faccia buono. الله ايجون *alläh icün*. Propter Deum. Per l'amor di Dio. الله راضي اول اولسون *alläh ræzy ola*, vel *olsun*. Gratum id habeat Deus. Vi ringrazio. Sic dicunt post acceptum aliquod beneficium. Alias post refectionem semper, & post donum sæpius dicunt الله برکات و یرسون *alläh berekät wirsün*. Rependat Deus. Dio ve lo ricompensi. الله صقلسون *alläh sakla-sun* & الله صقليو بکليوبره *alläh saklaiü bek-leiüwere*, & الله کوسترسون *alläh göstermesün*. Servet, avertat Deus. Dio ce ne guardi.

الله سني خطا و خطر دن حفظ ايليه *alläh seni chatā wü chatæden hyfz eileje*. Servet te Deus ab omni peccato, & malo. Dio ti guardi da ogni peccato, e male. الله قادر *alläh kädÿr*. Deus est potens, potest avertere ma-

lum,

lum, quod quis minatur. Iddio è potente. الله قولاي كنوره allāh kolay g'etüre. Facilitet Deus negotia. Iddio vi faciliti. Laboranti sic dicunt, aut ad negotium aliquod se accingenti, aut pergenti. الله كريم allāh kerim. Deus est benignus. Consolando spe vel se vel alium. Iddio è grande, buono. الله ايبيده allāh müjesser eileje. Facilitet Deus, concedat Deus. Dio lo faccia, ò conceda. الله ويرسون allāh wirsün. Det Deus, utinam. Dio lo voglia. الله ويره allāh wire. Deus det. Hoc solent dicere eleemosinam petenti, eam ipsi negando. Dio v' aiuti. الله ويردي allāh wirdy. Deus dedit, est nonnunquam agnomen. Diodato. الله ويردو كندن allāh wirduginden. Ex concessis à Deo affatim. Dalla grazia di Dio. الله يول ويره allāh jol wire. Deus det felix iter. Dio vi dia buon viaggio. الله عونني اييله allāhün-æwnī ile. Auxilio Dei, ope divina. Con l' aiuto di Dio. الله اصمردق allāhe ysmarladuk. Deo te commendamus, vale. Vi raccomando à Dio, addio, Dio vi guardi. الله الهي allāhī sewersen. Si Deum amas. Obsecrandi formula. Se Dio ami, per grazia. الله والله wallāhi. Per Deum. Per Dio. Jurandi formula. V. الله

الله allāh. a. n. s. Deus. Iddio. In corona precaria attributorum Dei الله تسبيح tesbīh dicta, quæ a Muhammedanis recitari solet, ordine primum. Hott.

الله اكبر allāh ekber. a. p. n. s. compos. Nomen collis prope urbem شيراز sirāz, in cuius declivitate scaturit rivus ركناباد ruknābād, ob loci ac limpidissimæ aquæ amoenitatem, atque salubritatem clarus, و a poetis Persarum, præcipue ab Hāfyz crebro celebratus. Ferh.

اللهي elli. t. num. cardin. خمسون chæmsüne, الله خمسين chæmsīne a. پنجاه pengiāh p. Quinquaginta. Cinquanta.

اللهيشير elliser. t. num. distrib. Quinquageni. A cinquanta, cinquanta per uno.

الم A. L. M. Notæ mysticæ Corani, aut voces compendiarie, quæ الحروف المقطعة el-hurusūl-munkæty-æ dicuntur; sunt hæ in principio Suræ 2. 3. 29. 30. 31. 32. De sensu variant inter se interpretes; Variam intelligentiam, mortalium nemini præterquam Mohammedi concessam esse, fatetur cum جلال الدين gelālūd-dīni omnis doctorum turma. Sunt و alia similes notæ mysticæ quæ infra suis in locis notabuntur.

الم alim. a. part. Dolorem patiens, afflictus. Gol.

Part. I. Tom. I.

الم alūm, alym. t. n. s. 1) Facultas caput. Capacità, portata. 2) Acceptum, emptum. Il ricevuto, o comprato. 3) Acceptio, emptio. Presa, compra. الم صانم رسمي alūm satūm resmī. Obventiones iundi censualis, jus emendi, & vendendi, aut obventio ex emtis, & venditis rebus. Il dritto sopra la compra, e la vendita. Tef.

الم elem. a. n. s. pl. الم اغري ālām agh-rī. درد درد derd. p. Dolor, afflictio, sollicitudo, tristitia. Dolore, fastidio, ansietà, cordoglio, e cura. الم وار elemūm war. Angor cura. Ho fastidio. الم چکمه elem çekmek. Dolorem pati, affligi, curis angere. Patir dolore, aver fastidito, affligersi. الم چکمه elem çekme. Non cura, ne sis sollicitus. Non ti curar, non aver paura. بو فقير دنيا ده صاغ bu fækjyr dūnjāde sāgh oldukce sen neden elem çekersyn. Quando hic pauper, h. e. ego in mundo sanus fuero, tu de qua re sollicitus es. Sin che vivo, di che cosa hai tu paura? الم دکل elem degül. Non est quod curetur, nihil magni est. Non e niente, non è gran cosa. الم ویرمه elem wirmek, و rarius الم elem e. Dolorem parere, molestia afficere. الم elem. a. part. compos. ex الم و elem. An non, an nondum? Gesmat hæc particula verbum in Modzareo. الم يجعل كيدهم elem iegæl keidehūm fi tazlilin. An non posuit astum eorum in errorem. Coranus sura 105.

الم alma. t. n. s. Pomum. Pomo. V. الم اشتمال ilmā a. V. [4. ا] 1) i. q. Capere, comprehendere. Wan. 2) Furari, clanculum auferre. 3) Sibi deligere, ac fumere. 4) Inficiari debitum. 5) Locum inanem relinquere jumenta. 6) Ad se corripere quid. Gol.

الم ilmāh. a. V. [4. ا] 1) Levi intuitu aspicere aliquem. Wan. 2) Facere micare fulmen. 3) Apparere stellam. Gol.

الم الماس elmās a. t. n. s. Adamas. Diamante الم الما ilmāz. a. V. [4. ا] 1) Acquam affundere labiis alicujus. 2) Ira excandescere in aliquem. Gol.

الم الم ilmā*. a. V. [4. ا] 1) Innuere digito. 2) Tremere avem alis suis. 3) Overa motitare caudam suam. Gol. 4) Fætum in utero moventem habere faminam vel jumentum. 5) Plantas arefcentes habere terram. Wan. 6) Usitat. Ad se rapere pertrahere rem. الم الماصيرى tefæhhusleri irādesint ilmā* buiürdi. Innuit se cupere inquiri de illis.

lis. Accenno il desiderio, ch'egli aveva d'esser informato di loro. Sæ.

المالغ elmālygh. p. Nom. civitatis Turcumania. Cast.

المالم ilmām. a. V. [4. a. الم] 1) Descendere, habitare aliquo loco. Wan. 2) Leve committere peccatum. Gol. 3) Prope esse, parum abesse, quin faciat. Wan.

الم أ. A. L. M. R. Notæ sunt mysticæ Corani, quæ præfixæ sunt suris 13. 14. 15.

المص a. A. L. M. S. Alia itidem est Abbreviatura mystica Corani, quæ invenitur sub initio suræ septimæ; quid de hac, & præcedenti, uti & de aliis notis mysticis Corani, quæ numero sunt 29, sentiant doctores Musulmani. Vide supra الم

المظ elmāz. a. part. Albedine in labio inferiore insignis equus. Wan.

الم زده elem zede p. part comp. Afflictus, cura affectus. Afflitto. الم زده, elemzede oi. Dolorem pati, affligi. Pater dolore.

المظاظ ilmyzāz. a. V. [9. a. المظاظ] Albedine in labio inferiore insignem esse equum. Wan.

المع elmā, a. part. Acer, & ardens ingenio, perspicax, cujus cogitata vera esse, & revera sic habere se & existere deprehenduntur. Wan.

المعين elmu-yn. a. part. cum art. Adjutor Deus. Ll.

المغني elmughnī. a. part. cum art. Dicator Deus. Ll.

الم آلمak. a. V. اخذ achz. a. گرفتن giriften. p. 1) Capere, accipere. 2) Emerere. 3) Tollere, auferre. Prendere, pigliare, comprare, togliere. الم اوچه آلور iki oka ālūr. Capit duas occas, mensuras. Vi capisco due misure. الم مسخره لغه آلمak, mäschrælyghæ ālmak, & استهزايه آلمak, istihzāje ālmak. Irridere. Beffarsi. Tef. الم بوينه آلمak, bojnyne ālmak, & عهده سنه آلمak, uhthesine ālmak. Suscipere in se. Prendere sopra di se. الم معامله ده آلمak, muāmeleje ālmak. Fœnori sumere, ad usuram accipere. Prender a interesse. الم اودنج آلمak, odung ālmak. Mutuo accipere, mutuari. الم زور ايله آلمak, zor ile ālmak. Vi accipere, extorquere. Prender per forza.

المك elemek. a. V. Cribrare. V. الملك

المك ilmek. a. V. Offendere, incurrere innecti. Inciampare, intoppiare, incontrare.

المك ألوهاب el melikül wehhāb. Expressio arab. cum art. Rex donator, Deus. Loco

epithetorum hoc, & similia sæpe addunt, scribunt etiam non expresso الله allāh.

المو āmalū. a. part. fut. ab آلمak. Accepturus, empturus. الم اولدي āmalū oldy. Accepturus, empturus est. Stā per prendere, per comprare.

المو alymlū, vel alūmlū. a. adj. Capax. Capace, che tiene. الم او تنسه alymlū unutsæ. Si quantum perceperit obliviscatur. Tef.

الممة الله تعالى و تقدس el minnetū lillāhī ta-ālā we tekæddes. Expressio arabica. Laus & gratiarum actio Deo excelso, sancto. Con la grazia di Dio, per la Dio grazia, sia lodato, e ringraziato Dio. Sæ.

الموت elmut. p. nom prop Nom. Urbis & arcis in Ghilan, quam olim possidebant deprædatores illi, qui celebres erant sub nomine senum in montibus; dum seculo duodecimo Franci expeditionibus suis in terram sanctam incumbèrent.

المون ilimūn, vulg. limun. a. n. f. Limonium malum. Limone. المون اغاجي ilimūn aghaġi. Arbor limonia.

الم alma. a. n. f. تفاح tuffāh. a. سبت sib p. Pomum, malum. Pomo, melo. الم اغاجي alma aghāġi. Pomus, malus. Pomaro, albero di pomi, ò mele. الم بوركور مريم المسي buhūrī merjem almāsī. Cyclaminum. Pan porcino. Bob. Alias in confinibus dicitur الم شلغني maġiar šalghæni. الم كزyl Alma. 1) Pomum rubrum. Roma. Alias etiam روما roma. 2) Nomen urbis Byzantii: sed in hoc sensu tantummodo occurrit in antiqua illa prædictione, quæ incipit: Imperator noster veniet, regnum infidelium invadet, rubrum pomum occupabit, &c. Hyde ad cosmograph. Peristolii.

المني آلمي elmi. p. n. f. i. q. آلمني ālny. Postis janua. Stipite, imposta di porta. Cast.

الم آلمā. a. part. fem. الم آلمā lemjae. Fufca, & nigra labia habens. Wan.

الم آلمije. a. n. f. Staminei fusi evolutrix rota, alabrum, rhombus. Aspo, guindolo. An. الم آلمn. a. ālyn. a. n. f. الم آلمn p. Fronz. Fronte. الم آلمn burtarmak. Caperare, contrahere frontem. الم آلمني alny damghalanmīs. Signatus in fronte. Segnato, marcato in fronte.

الم آلمng. p. n. f. 1) Prunum: Prugno. 2) Prunum sylvestre. Susina salvatica. Ferh.

الم آلمng. p. n. f. Genus arboris odorem spirantis instar aloes. Ferh.

النجوم *elenğūch. p. n. f. Xyloaloes. Cast.*
 آlynlü. *t. adj. Qui habet frontem.*
 آlynlü. *Frōnto. Che ha gran fronte.*

آlynmak. *t. pass. verb. آلف ālniak. 1)*
 Capi, fumi 1) Affici. آlynbu *bu*
sözlerden ālynüp. His verbis affectus, com-
motus. Commoſſo, offeſo da queſte parole.

آlny, *آeln. p. n. f. قيو سواسي kaplı ſy-*
wafy. t. عضاده ſzāde. a. Poſtis januæ. Sti-
pite, impoſta di porta.

آlenijün. *a. n. f. Enula, helenium.*
Jola, enola.

آlū. *p. n. f. 1) Genus ceraſorum,*
quod آلوي سياه ālū ſijāh, vocatur. 2) Fornax
ad coquendos lateres. 3) i. q. آلود ālūd p.
Inquinatus. Ferh.

آlu. *p. n. f. ارك erik. t. Pruna damaſ-*
cena. Caſt.

آlew. *t. n. f. Flamma. Scribe آلو V. علو*
 آlüw. *a. V. act. [I. F.] 1) Deeſſe,*
imparem eſſe, intermittere. 2) Cunctari.
3) Superbire ſeu dedignari. 4) Compotem
eſſe, poſſe facere. 5) Superiorem eſſe. 6)
Non relinquere. آلا يال lā jālū. Haud
deeſt ſuis partibus. Non manca punto. لا يالوك
lā jālūke naſhan. Non deeſt tibi ex-
hortatione ſua, haud prætermittit monere
te. Gol.

آlwā. *p. n. f. Aloe Aloë. Ferh.*

آlwā. *p. nom. prop. Nomen Armigeri*
celebris quondam Herois رستم زال ruſtem-
zāl. Ferh.

آlwā. *a. V. [لوي 4. a] 1) Obvertere*
caput ſuum. 2) Movere, & attollere cau-
dā ſuam camelitim. Wan. 3) Inficiari, quod
debetur. 4) Abripere, & aſportare quid aqui-
lam. 5) Indiciūm facere veſte ſua. 6) Flac-
cidūm, marcidūmque evadere, & inflecti inci-
pere olus. 7) Exareſcere ſemen viri. 8) Pro-
ficiſci, & ſe recipere ad locūm, ubi deſinant
arenacei cumuli, آدورس دوريوس fit ſolum. 9) Ef-
ferre vexillum. 10) Sub vexillo principis
nomen militiæ dare. 11) Edere reconditam
ſibi partem cibi. 12) Deligere ſibi, آسولي
ſoli vendicare præ aliis, quod in vaſe eſt. 13)
Multum optare. Gol.

آlwā. *p. n. f. i. q. آلوا ālwā. p. Aloe. Ferh.*

آlu. *a. part. plur. carens ſing. reſpondet*
autem ſing. آلو زو. Præditi, pollentes. Gol.

آlwā. *p. n. f. Astra, planetæ, ſtellæ. Ferh.*

آlwāh. *a. n. f. pl. a لوج lewh. Aſſe-*
res, tabulæ. Tavole. آلواح elwah-
ūs-selah. Arma rutilantiā, ut gladius, haſta.

آlwāz. *a. n. f. pl. a لوز lewz. Aſy-*
la, latera montium. Wan.

آlwān. *a. n. f. pl. a لون lewn. Va-*
rii colores. Varii colori. Ll. V. انواع

آlwān chorden. *p. V. comp.*
Ingurgitare, non manſa lupi in modum de-
glutire. Caſt.

آlwāh. *p. n. f. آلو wāgğ a. أكبر ekir t.*
Acori radix. Gladiolo, ſpecie d'erba. Ferh.

آlūb. *a. part. 1) Alacer, آلو prom-*
ptus in attollenda urna. 2) Ventus frigidior
pulverem, terramve verrens. Gol.

آlūbalu. *p. n. f. 1) آلو wisne. t.*
Ceraſa acida. Viſciolo. Ferh. 2) Amarylla.
Marasche. Bob.

آlūp ſātma. *t. V. compos.*
Emerere, & vendere, mercari. Negoziare,
trafficare.

آlwet, *ilwet, ūlwet. a. n. f. i. q. آلو*
jemīn. a. Jusjurandum. Gol.

آlwes. *a. part. Inſipiens. V. fæm.*
لوا lewsā.

آlweg. *a. n. f. cum artic. Acorus.*
Bob. V. آلو

آlūg. *a. n. f. Species herbæ ſerpen-*
tum noxis mirifice medentis. Gol.

آlūce. *p. n. f. 1) Prunum paſſum*
minōris generis, hordearium parvum. Prug-
no. 2) Spineum fructus rubi. 3) Ceraſum.
Ferh.

آlūd. *p. part. in comp. Inquinatus.*
Imbrattato, ingombrato. آلو

آlūdi chātā ālūd. *Persona peccatis iniqui-*
quinata. Persona lorda di peccati. Ik. خواب

آlūd. *Somno occupatus. Ingombra-*
to dal ſonno. Sæ. آلو

آlūd. *Oculus ſanguine conſperſus. Occhio*
inſanguinato. Sæ. آلو

آlūd. *Pulvere conſperſus. Coperto di polvere. Ik.*

آlūd. *Profanitate inquina-*
tus. Ik.

آlūwed. *a. part. 1) Perverſus, per-*
tinax. 2) Crasſum collum. Gol.

آlūdegi. *p. n. f. Spurcicies, con-*
taminatio. Immondizia, ſchifezza. Caſt.

آlūden. *p. V. 1) Turbari, iniqui-*
nari. Effer torbidato, ſporcato. 2) Turba-
re, inquinare. Torbare, imbrattare. 3) In
compositione elegantiori: Peccare. Ferh.

آlūde. *p. part. paſſ. 1) Inquinatus,*
contaminatus, infectus. Imbrattato, ſpor-
cato. 2) Perpetrans peccatum. Ferh. آلو

آlūdei lewsī fiſku fügiür. *Inquinatus ſordibus improbitatis, & nequitie.*

آlūde. *Imbrattato delle ſozzure de peccati. Ik.*

آlūde be ewsāchý ræzý. *Inquinatus, ſordibus infantis lactentis. Spor-*
cato con l'urina del bambino. Ik. آلو

آلوه. *Inquinatus, ſordibus infantis lactentis. Spor-*
cato con l'urina del bambino. Ik. خواب

خواب *ālūdeī chāb*. Somno involutus. *In-*
gombtrato di sonno. Ah. آلوده *ālūde* .
آلوده قلمف *ālūde kylmak*. Inquiare,
contaminare, inficere. *Imbrattare; sporca-*
re. * *Expeff. figur.* آلوده دامان *ālūde dā-*
mān. 1) Luto conspurcatus vestis extremi-
tates habens. 2) Peccator. *Infangato. Pec-*
catore.

آلور *ālūr*. p. n. f. 1) Pulpa coxæ. 2) Clunes,
nates. 3) Cauda, pec. majoris formæ, ut
ovium quarundam. Cast.

الوس *elūs*. a. n. f. Res, aliquid. *الوسا*
mā zuktū elūfen. Non gustavi
quicquam. *Gol.*

ألوسن *alūfen*. p. n. f. Genus prunorum,
quæ gustu amæna sunt, & emolliunt, ac sol-
vunt. Ferh.

ألوسن *elūfin*, *elūfen*. a. n. f. Alysson.
Alyffo, specie di frutice. Gol.

ألوشیدن *ālūšiden*. p. V. i. q. *آغوشیدن*
āghūšiden p. Amplecti. *Abbracciare. Ferh.*

ألوط *elwæt*. a. part. Amabilior cordi. *Wan.*

ألوع *elwæ*. a. n. f. i. q. *جنون* *gū-*
nūn. p. Mentis alienatio, fatuitas, insania.
Gol.

ألوف *elūf*. a. compar. Valde familiaris. *Gol.*
ألوف *ūlūf*. a. num. card. pl. ab الف *elf*.
Millia. Gol.

ألوق *elwæk*. a. part. Fatuus. *Sciocco. Gol.*

ألوقة *elūket*. a. n. f. 1) Cibarii delicatioris
genus cum butyro concinnati, & cum dac-
tylis recentibus. 2) Butyrum recens. *اشهي*
eshā min elūkæ. Magis expetitus,
aut gratior butyro recente. *Gol.*

ألوك *elūk*. a. n. f. 1) i. q. رسول *resūl*. a.
Apostolus, legatus. 2) Nuntius. 3) Episto-
la. *Gol.*

ألوكة *elūket*. a. n. f. i. q. رسالة *risālet*. a. 1)
Missio, legatio. 2) Nuntius. 3) Epistola.
Gol.

ألولنك *ālewlenmek*. t. V. pro *ألولنك*
ālewlenmek. Inflamari.

ألومة *elūmet*. a. n. f. i. q. لوم *lewm* a. aut
pro eo. Reprehensio, culpa. *Gol.*

ألونه *ālūne*. p. n. f. i. q. ألغونه *ālghūne*. p.
Fucus, officinæ. *Belletto. Ferh.*

ألوند *elwend*. p. nom. prop. Nom. montis in
Hamādāna Provincia celebris, & incolarum
opinionē altissimi. Ferh.

ألوق *ālūh*, *ālūh*. p. n. f. عقاب *ūk-*
kāb. a. طوشنجل *tawsangil*. Aquila acci-
pitrum princeps. *Aquila. Ni.*

ألووه *ālūwe*. p. n. f. i. q. الوا *elwā*. Li-
gnum aloës. *Cast.*

ألوهيت *ūlūhijet*, *ūlūhije* . a.
tan-rilik. t. Deitas, divinitas. *Divi-*

سلطنت سايده الوهيت اولدوغي *Deitd.* *فالتانet sājei ūlūhije oldughy gihet-*
ten. Eo quod principatus sit umbra Deitatis.
In riguardo che il principato è come ombra
della Divinità. Sæ. دعواي الوهيت ايدردي *dæwāi ūlūhijet iderdi*. Sibi divinitatem arro-
gabat. *Si spacciava per Dio. Eb.* Dicitur
ألوهيت *ūlūhet*.

ألوي *alewī*. a. s. adj. Flammeus color. *V.*
ألوي

ألوي *elwā*. a. part. 1) Natura curvus, in-
tortus, uti cauda, cornu. *مئلوا الوي* *mese-*
lawe elwā. Cautus vir, & solitarius. 2) Divi-
fus, & secedens ab aliis. 3) Solitarius, sin-
gularis. 4) Longe diffita, & incognita via.
5) In litigando vehemens. 6) i. q. لوا *lūwā* .
Species arboris. Gol.

ألوي دشي *ālwi diši*. p. n. f. compos. زعرور
zūrūr. a. Mespilum. *Mespolā. Ferh.*

ألوي *elwije*. a. n. f. pl. a لوا *liwā*. Vexilla,
figna. *Bandiere, insegne. Sæ.*

ألوه *āleh*, *ālūh*. p. n. f. pro ألوه *ālūh*.
Aquila. Ferh.

ألوه *ala*. t. adj. pro آلا *ālā*. Variegatus.
Vajato.

ألوه *ilah*. a. n. f. scribendum ألوه pro آلا *ilāh*.
1) Deus. *Dio.* *العالمين* *ilāhūl ālemīn*.
Deus mundorum. *Ik.* 2) Venerabile numen,
attributum Dei in corona precaria divino-
rum attributorum, quæ a Mohammedanis
recitari solet, ac تسبيح *tesbih*, dicitur, ordi-
ne 18vum. *Hott.*

ألوه *ilhā*. a. V. [4. ا لهو] 1) Occupare.
2) Injicere quid molitorem per orificium mo-
læ. 3) Missa re graviore vel tædiosa occu-
pari audiendo cantu. *Gol.*

ألوه *elhāb*. a. n. f. pl. a لهب *lihb*. In-
terstitia inter duos montes.

ألوه *ilhāb*. a. V. [4. ا لهب] 1) *أود*
od jakmak. t. Accendere ignem. *Accen-*
dere, infiammare. 2) Equum currendo exci-
tare pulverem. 3) Iterum atque iterum mi-
care fulmen. *Gol.*

ألوه *ilhāg*. a. V. [4. ا لهج] 1) Avidos lac-
tendi pullos habere, pec. ita, ut necesse sit
laqueis constringere matrum papillas, ne lac-
tare possint. *Gol.* 2) Cupere papillas pul-
lum camelitis.

ألوه *ilhād*. a. V. [4. ا لهد] 1) Vitii ar-
guere. *Rimproverare. Wan.* 2) Inique, ac
duriter tractare. 3) Juvare contra alium.
Gol.

ألوه *ilhāt*. a. V. [4. ا لهط] 1) Percutere.
2) Abluere vulvam suam aqua. *Gol.*

الهاف *ilhāf*. 2. V. [4. a لهف] 1) Avium. 2) Gulosum esse. Gol.

الهام *ilhām*. 2. V. [4. a لهم] Inspirare, clandestino instinctu docere. *Inspirare, rivelare. Wan.*

الهام *ilhām*. 2. n. f. Inspiratio, suggestio divina, revelatio. *Inspirazione, rivelazione.* الهام رباني *ilhāmī ilāhī* الهام الهي *ilhāmī rebbanī*. Inspiratio divina. *Inspirazione divina.* الهام *ilhām* e. Suggesterere, inspirare. *Inspirare.* الهام يذير *ilhām pezir*, comp. inspiratus, revelatus.

الهان *ilhān*. 2. V. [4. a لهن] Offerre muneris quid ex itinere adveniēti. *Wan.*

آلهة *ālihet*. 2. n. f. pl. ab الآلة *ilāt*. Dii. Gol.

الهة *ilehet*. 2. n. f. 1) Cultus, adoratio. 2) Dea. 3) Idolum. 4) Coll. idola. 5) Serpens. 6) Luna corniculata. 7) Sol. Gol.

الهوب *ülhüb*. Ardor equi in cursu suo. *Wan.*

الهي *ilāhī*. 2. part. 1) Divinus. 2) *Cum affixo Deus meus, o Deus! V.* الهي *ilāhī* الاله *ilāhī bu ne firr dūr*. Deus meus, quid mysterii est in hoc! *Dio buono, che mistero è questo! Eb. Sæ.*

الهيته *ilāhijet*. 2. n. f. Divinitas, Deitas. *Divinità, Deità.* الالهية *elilāhijet*. Metaphysica.

الهيته *ulhijet*. 2. n. f. i. q. uhgijet. Quæstio, vel res alia recreandi, aut divertendi animi ergo proposita. Gol.

آلي *āla* vel آلي *eela*. 2. part. fæm. اليا *eljā*. 1) Caudatus, magnam, & adiposam caudam habens aries. 2) Clunofus, magnis natibus præditus. Gol.

آلي *āli*. 2. part. Carnosos clunes habens vir. Gol.

الي *eli*. 2. V. act. [I. F.] 1) Deesse, minus facere, quam oportet. 2) Cunctari. 3) Superbire. 4) Compotem esse. 5) Superiorem esse. Gol.

الي *elī*. 2. part. 1) Negligens, superfedens, tardus. 2) Qui multum jurat.

الي *elj*. 2. n. f. Beneficentia, beneficium.

الي *ilā*. 2. Particula inducens casum جر *gerr*, nomini post se posito, & quidem juxta عبد القاهر الجرجاني *abdūl-kāhirūl-gjorgjani* in suo commentario ad particulas arabicas. 1) اللاتهاء الغاية *lilintihail-ghæjeti*. Ob terminationem principalem, seu terminum ad quem. Ad, usque, usque ad. *A, sino, fino*

2) e. g. سرت الى الكوفة *firtu ilel-kufeti*. Ivi usque ad civitatem kufam. 2) معني مع *bimæ'nā mæ'*. In significatione particulæ مع *mæ'*. Cum. Con. e. g. الى *we lā te-ekūlū emwālenūm ilā emwālekūm*. Et ne comedatis opes illorum cum opibus vestris. 3) *Conjungitur nonnunquam cum alia particula subsequente. e. g. الى ان* *ila en*. Donec, quoad. *Finche, infino, attāntoche.* الى ما *ilā mā*. Usque dum. *Finche, infino.* 4) *Nonnunquam connectitur cum affixo personæ. e. g. اليك اذهب* *izheb ileike*: Abi ad remet, & quod tuum est, cura. اليك عتي *ilejke ænnī*. Me missum facito. كذا اليك *ileikkēzā*. Cape illud. الى آخر الزمان *ilā āchyriz-zemān*. Usque ad consummationem seculi. *Sin' al fine del mondo. Ll.* الى الآن *ilēl-ān*. Usque nunc, usque in hodiernum diem. *Fin adesso, fin' al giorno d'oggi.* الى هذا الآن *ilā hāzel-ān*. Usque in hodiernum diem. *Sin' oggidì. Ll.* الى يومنا هذا *ilā iewminā hāzā*. Usque ad tempora nostra. *Sæ.* الى حيث ما شاء الله سفر ايتدم *ila hæise mā sā allāh sefer ittūm*. Ivi peregre, quousque voluit Deus. *Hò viaggiato sin dove hā voluto Dio. Ah.* الى غير نهاية *ilā ghæirj nihāje*. Usque in infinitum. *Sin' all' infinito.* الى متى *ilā metā*. Usquedum, donec. *Sin' chē. Haf.*

الي *ilā*. 2. pronom. demonstr. pl. pro اوي *ulā*. Hi, hæ. Gol.

الي *ūli*. 2. part. pl. اليا *eljā*. Magna & adiposa cauda præditæ oves. Gol.

الي *eljā*. 2. part. fæm. ab آلي *ālī*. Carnosos clunes habens mulier. Gol.

الياء *iljæe*. 2. V. [4. a لياً] Expectare, moras neclere. *Wan.*

الياء *elejāt*. 2. part. pl. ab اليا *eljā*. Cauda pinquiori præditi arietes. Gol.

الياس *iliās*. 2. n. prop. Elias. *Elia. nom. Christianorum, nam Mohammedanis Elias Proph. est.* خضر *chyzr*.

اليان *elejān*. 2. part. i. q. آلي *ālī*. Carnosos clunes habens vir. Gol.

اليان *eljan*. 2. n. f. dualis pro اليتان *eljetan*. a sing. اليه *eljet*. Duæ caudæ pingues ovium, vel arietum. Gol.

اليان *ālī bālī*. 2. n. f. Cerasum. *Ciriegia. Ferh.*

اليه *eljet, elje* 2. n. f. 1) Cauda ovis, vel arietis Asiatici magna, & adiposa, qualis minima 10. vel 12. libras pendet. Coda smisuratamente grossa, e grassa delle pecore Asiatiche. 2) Clunes, seu caro, & adeps, quibus protuberant nates. 3) Sura tibiæ. 4) Pulpa femoris. 5) Carnosus, atque assurgens muscu-

musculus pollicis, monticulus veneris, alias thenar dictus. *Gol.*

البيت *elīt.* a. 1) *n. f.* Nom. loci. 2) *part.* Is, cui vix quisquam est similis, quo vix præstantior alter. 3) Dæmone, seu genio correptus, & obsessus. *Gol.*

البيّة *elījet.* a. 1) *n. f. pl.* الايا *elājā.* Jura-
mentum, jusjurandum. 2) *Fœm. ab* ال *elī.*
Negligens. ¶ *Proverb.* فلا البيّة *illā hæxjjeten felā elījeten.* Si non felix,
haud negligens, si deest fortuna, haud de-
ro mihi, vel non dees, autne defis tibi. *Gol.*

البيّة *ilījet.* a. *n. f.* 1) *i. q.* عطية *ætjjet.*
Donum. 2) Merda, seu proprie globuli ster-
corei pecorum. *Gol.*

البيختن *ālīchten.* p. *V.* Aegre ferre, iraci,
indignari. *Cast.*

البيد *ālid.* p. *V.* 3. *perf. præf. perf.* Con-
tremuit ob rem inopinate visam. *Ferh.*

البيدن *ālīden.* p. *V.* 1) Culpam commit-
tere, commereri crimen. 2) Resilire. 3)
Culpare, corripere aliquem in sermone. 4)
formidare, pavere. *Cast.*

البيز *āliz.* p. *V.* 3. *perf. præf.* Contre-
mitit videndo aliquid, aut ob rei alicujus
eventum homo, vel animal. *Ferh.*

البيزندن *ālīzīden.* p. *V.* 1)
Contristari, angere animo. 2) *i. q.* الفندن
elfenden. Nutare, & velut convulsiuncula con-
trahi. 3) Offendere in aliquo. 4) Culpare.
Cast.

البيزنده *ālīzēnde.* p. *part.* Pavidus equus,
mulus. *Ferh.*

البيس *elejse.* a. *part. comp. ex* أ *an* و
non. sic in Corani. sura. VI. v. 52.

البيس بالله أعلم بالشاركين
*eleisāllahū bieāle-
me bis-sākirīne.* An non Deus scientissimus
est, qui sint gratias agentes?

البيس *eljes.* a. *part. و* *n. f.* 1) Intrepidus,
strenuus, fortis. *Wan. و hinc* 2) Leo. 3) Im-
positum quodvis onus ferens camelus, etiam
nulli mansioni affixus. 4) Curruca, qui lu-
dibrio habetur, nec zelotypia, aut ulla ho-
noris cura ducitur. 5) *contra* Egregia indole,
moribusque præditus. *Gol.*

البيش *ālys wiris.* t. *n. f. comp.*
Emptio, & venditio, commercium. *Traffi-
co, negozio.* ¶ البيش *ālys weris* e.
Commercium, mercimonium exercere. *Traf-
ficare, negoziare.*

البيط *eljat.* a. *part. i. q.* الوط *elwæt.* Ama-
bilior res. *Wan.*

البيغ *eljagh.* a. *part.* 1) Fatuus, amens.
2) Qui inexplanate loquitur, blæsus, aut qui
in loquendo repetit literam ي *je.* *Gol.*

اليف *elif.* a. *part.* 1) Familiaris, socius,
consuetudine junctus. 2) Assuetus. *Compa-
gno, domestico, intrinseco, & averezo.* ¶ بو
فرقة سعادات اليف *bu fyrkæi sæ-âdet elif.*
Hic cætus felicitati conjunctus, assuetus.
Questa gente felice. Sæ. مقبول خاطر كرم
mækbūli chātyri kerem el fleri
oldy. Animo ejus benignitati assueto accep-
tum, probatumque fuit. *Lo gradì. Sæ.*

اليقومت *alykomak.* t. *V.* 1) Retinere,
morari. 2) Manus injicere, comprehende-
re. *Ritenere, trattenere, arrestare.* 3) De-
ponere, relinquere *Lasciare.* 4) Sistere,
coercere. *Fermare.* ¶ المذكور لاري يانكزده
*mezkürleri janün-üzde alykoma-
jasyz.* Nolite supradictos retinere apud vos.
Non li ritenete appresso di voi. Ll.

اليل *elil.* a. *n. f. i. q.* انين *enīn.* Gemi-
tus. *Wan.* ¶ اليل آلا *elilül-mz.* 1) Murmur,
seu sonus fluentis aquæ. 2) Fluxus ejus. *Gol.*

اليلم *elim.* a. *part.* Dolorem infligens, cru-
cians. *Doloroso, penoso.* ¶ عذاب اليلم
*ezā-
bī elim.* Pæna vehemens, tormentum infer-
nale. *Tef.*

اليلمان *ilimān.* t. *n. f.* Malacia. *Calma.*
الين *alyn.* t. *n. f.* Frons. *V.* الن
اليناء *eljināe.* a. *n. f. pl. a* لين *lejn.* Pla-
cidæ, suaves res. *Wan.*

الين *ilein.* t. *partic.* Ante. *Avanti.* ¶ قبوسي
kapusi ileinde. Ante fores. *Avanti la
porta. Tef.* الينكده الينكده *ilejün-de.* Ante,
coram te. *Avanti di te.* الينكده
eleiün-ge. idem. *Tef.*

الينوم *eljewm.* a. *n. f. cum art. adverbiali-
ter positum.* Hodie. *Oggi.*

الينومك *ālywirmek.* t. *V.* Porrigere,
præbere, subministrare. *Far avere, porge-
re, somministrare. V.* حواله

ام

ام *am.* t. *n. f.* فرج *p.* كس *kūs* a. Hone-
stius عورت يرلري *udjери, seu عورت يرلري*
ierleri t. Vulva, cunnus, pudenda mulie-
ris. *Potta, frigna, fica, monna, natura
della donna.*

ام *em.* a. *partic. interrog.* An, num? *For-
se, se. Vox cum primis familiaris auctori
Alcorani.* ¶ ام للانسان ما متي *em lilinsā-
ni mā temenna.* An homini erit id, quod
desiderat.

ام *em.* p. 1) *Servit ad formandam. pri-
mam perf. sing. و postpositum nominibus*
a he otioso terminatis scribitur expresso | ut:
ام *gufte em.* Sum locutus. Si vero nomen,
cui postpositum est, non terminetur a otio-
so

so, eandem quidem habet significationem, sed absque a scribitur. ut: رستم, restem. Ivi. Ferh. 2) prima pers. verbi auxil. Sum.

ام em pro ام emm. a. n. f. Intentum, propositum. Intento. II. كندو و صفاسنده و جوانه كندو كارو دهنده و جوان نكاريه بر برينك ام و سنده اولديلر gendü zewku safasinde we giüwän ile gendü kārü deminde, we giüwän nigārī ile bir birinün-emü seminde oldyler. Ipse commoditate, ac voluptate fruens una cum adolescente ambo rebus suis, adolescens autem cum sua amasia mutuis amoribus, & fruitionibus operam dederunt. Effe rimase ne gusti e piaceri, attendendo egli, & il giovine alle loro facende, & il giovine con la sua bella alli vicendevoli godimenti delle loro persone. Eb.

ام im. p. Ante pauca nomina ponitur pro in. ut امسال imsal. Hoc anno. Quest' anno. Ferh.

ام emm. a. V. Act. [1. F.] 1) Contendere aliquo. 2) Intendere aliquid, proponere. 3) Percutere in medio capite. 4) Vulnerare aut perfringere caput usque ad cerebri meningem, quæ ام الدماغ ummüd-demāgh, mater cerebri dicitur. 5) Præire exemplo suo, ac docere. 6) Præcipere quid faciendum, præesse. 7) Matrem esse. 8) Prope accedere. Gol.

ام umm. a. n. f. pl. امهات ummehāt, & امات ummāt. 1) ام مادر māder. p. انا anā. t. Mater. Madre. 2) اصل asl. a. Radix, principium. 3) Mansio, habitaculum. 4) Locus. 5) Sepulchrum. 6) Præpositum nominibus, diversas efficit metonymias: series hic ordine alphabetico sequitur. ام ادراس ummü edrās. Talpa. ام الاموال ummül-emwāl. Ovis. ام البيض ummül-bæjz. Struthiocamelus. ام التنايف ummüt-tenājif. Desertum longinquum. ام جيوكري gebewkirā. Mors vel infortunium. ام جبين giübajñ. Chamæleon. ام الجراف ulgerrāf. Clypeus. ام جندب giündüb. Vigilia. ام الجيش ul-gëjs. Vexillum. ام حثور husūr. Hyæna. ام حفصة hæffet. Anser. ام حفظة hæfzet. Gallina. ام حارس hæwār. Aquila. ام الحيات ul-hybās. Vinum. ام خشاف chæssāf. Mors. ام خشاف chæffās. Infortunium, calamitas. ام درر derzet. Mundus. ام درين derin. Angustia, & terra germinis expers. ام دفر defr. Mundus. ام الدماغ ud-dimāgh. Meninx. ام الدھيم ud-dühejm. Aerumna. ام الراس ur-rees. Vertex capitis, & montis. ام الرجل ur-regiül. Uxor ætate provector. ام رجم ruhm. Mundus, ام الرذائل ur-rezājil. Ignorantia. ام الرقوب ur-ruküb. Mors. ام الرمح ur-rumh.

Vexillum. pec. hastæ affixum. ام التزييف ul-zübejk. Magna afflictio. ام زوبعة zewbe-æt. Typhon ventus, turbo. ام السخال us-sychāl. Capra. ام السما is-semā. Via lactea. ام سويد sü-wejd. nates, anus, etiam equus. ام الشو is-sëu. Aquila. ام شملة semlet. Sol. ام صبار sæbbār. Locus lapidosus. ام الصبيان ussybjān. Larva, terriculamentum puerorum, & epilepsia. ام الطيف uttæbæk, & ام طيف tabæk absque articulo. Afflictio, calamitas. ام الطريف ut-tarÿk. Via regia, & hyæna. ام الطعام ut-tæ-ām. Triticum, & stomachus. ام الطفل uttyf, mulier cum infante suo. ام طالحة talhat. Pediculus. ام الطليجة uttalijet. Aquila. ام الظبا zybā. Campus. ام عامر āmir. Hyæna. ام عبور æbbūr. Hyæna, & infortunium. ام عربط æryt. Scorpio. ام عزم æzm. Equus. ام عقبة ækæbet. Pediculus. ام عوف æwf. Locusta. ام غيلان ghylān. Nomen arboris silvestris, & spinosæ. ام فروة ferwet. Ovis, & bubala. ام الفضايل ul-fezājil. Scientia. ام القبور ulkubūr. Hyæna. ام القران ul-kuran. Primum caput Corani. ام القردان ul-kyrdān. Postica extremitas pedis equini in scobem desinens, cui ungula antrosum opponitur. ام القري ul-kyrā. Ignis. ام القري ul-kurā. Mecca. ام قشعم kas-ām. Adversa fortuna, etiam aranea, & mors. ام القوم elkawm. Præfectus & princeps populi. ام الكتاب ul-kitāb i. q. ام الحفوظ el-læwh-ulmæhfüz. Tabula decretorum Dei, etiam decreta Dei, prima Corani fura, commata, seu dicta Corani judicialia. ام كلب kelb, Nom arboris montanæ foliis salicinis. ام كلبة kelbet. Febris. ام اللهين ul-lühejn. Mors. ام لوح læwh. Aquila. ام المنزل ul-menzil. Hospita, mater familias, uxor. ام ملدم nildem & ام ملدم milzem. Febris. ام مرزم mirzem. Boreas. ام نافع nāfi. Gallina. ام النجوم ün-nü-giüm. Via lactea, & cælum. ام التدامة ul-nedāmet. Festinantia. ام نوفل newfel. Hyæna. ام الهنبر ul-hinbir. Asina. ام الهيثم ul-hejsm. Aquila. ام الولد ul-welet. Genitrix. præposito scil. singulis ام ummü. ام لا ام لك læ umme le-ke. Non est mater tibi, vituperandi subinde, & laudandi formula. ام الصرف es-særuf ummül-ulum. Grammatica est mater scientiarum.

ام emā. a. partic. interrogat. composita ex ان, & ما non. An non?

ام imā. a. n. f. pl. ab امه amet, seu امه eme i. q. امه مملوكه memlūke. Servæ, ancillæ. Serve, schiave. Sa.

ام imā a. V. act. [1. F.] Vocem edere folem. Miagolare. Gol.

ام imāe. a. V. [4. a. امي] 1) Extendere, dilatate. Gol. 2) Esse centum numero

camelos. 3) Efficere, ut centum sint numero. *Wan.*

اوما *uma*. a. n. f. Vociferatio felis. *Gol.*

اوما *emmā*. a. t. 1) *partic. exceptionis*. Sed, atqui, verum, attamen, autem. *Mā, pero, pure, tuttavia.* 2) *part. conditionalis*. Si, quod si. اوما *emmāki*. Nisi quod, sin, fed. *Ma se, senon.*

اوما *immā*. a. *partic. conditionalis composita ex ان in si*, & ما *mā pleonastico*. Si, quod si. *Sæ.*

اومات *āmāt*. a. n. f. pl. ab اومت *emt*. Loca elatiora, loca curva, & inæqualia. *Gol.*

اومات *ūmmāt*. a. n. f. pl. ام *ab ūmm*. Principia, radices, matres, at brutorum juxta quosdam, uti اومات *ūmmehāt*, matres hominum tantum. *Gol.*

اومات *imatet*. a. V. [4. ا مات] Occidere. *Uccidere.*

اومات *emāfil*. a. n. f. pl. ab اومتل *emsel*. Aequales, pares. *Pari, uguali, simili & Proceres, optimares.* اوما *li grandi, eminenti.* اومات *amāfilī mutlæk*. Liberi status. *Stati liberi. Bob.*

اومات *imāfil*. a. V. [4. ا مائل] 1) Exemplum publicum statuere in aliquem. 2) Talionis pæna punire aliquem.

اوماج *āmāg*. p. n. f. اوق نشاني *ok nisāni*. t. 1) Signum, scopus jaculatorum. *Segno, bersaglio. Ferh.* 2) Stipes, ad quem vinea, vel phaseoli assurgunt, firmanturve. 3) i. q. اونا اشى *ūn āsī*. t. Edulii genus. *Cast.*

اوماجد *emāgid*. a. comp. pl. ab اوماجد *emged*. Gloriosissimi, illustrissimi. *Onoratissimi, gloriosissimi.* II. اوماك *ekārim* Ll. V. اوماجى *qāwajī*

اوماجى *qāwajī* باشى *qāwajī* قدوة *qāwajī* اومادن *āmāden*. p. V. اوماك *iaraklamak*, اوماك *iaraklanmak*. t. 1) Parare. 2) Paratum esse. *Apparecchiare, essere pronto. Ferh.*

اوماده *āmāde*. p. part. pass. اوماده *mūheijā* a. اوماك *iaraklanmīs*. t. 1) Paratus. 2) Instructus. 3) Maturus. *Pronto, apparecchiato. Ferh.* اوماده حاضر *hazyrū āmāde*. Promptus, & paratus. اوماده *āmāde* e. Præparare, promptum reddere. *Apparecchiare, far pronto.* اوماده *āmāde* و اوماده *espābī gēngī āmāde wū yhzār*. e. Providere sibi de rebus necessariis ad bellum. *Sæ. Proveder di munizioni.* اوماده *kalkup gītmege āmāde oldy*. Se accinxit ad proficiscendum. *Si fece pronto per partire. Eb.*

اومار *āmār*. p. n. f. 1) i. q. حساب *hysāb*. a. Computus, numerus. *Conto, numero.* 2) Diligentia assiduitas in re aliqua. 3) i. q.

اوماستى *iftiskā*. a. Pluviæ a Deo petitio. *Ferh.*

4) Inquisitio, percunctatio. *Cast.*

اومار *emār*. a. n. f. 1) Tempus. 2) Signum. *Gol.*

اومار *emār*. p. n. f. Amylum, gluten textorium. *Golla, glutine. Cast.*

اومار *imār*. a. V. [4. ا مور] Fluere facere. *Wan.*

اومار *imār*. a. V. [4. ا مبر] 1) Prospicere de comœatu. 2) Liquefacere rem. 3) Præcidere res debitas. *Gol.*

اومار *emāret*. a. n. f. علامت *ēlāmet*. a. Signum. *Segno, segnale. Sæ.*

اومار *imāret*. a. n. f. بگلىك *beglik*. t. 1) Præfectura, dominium, imperium. 2) Mandandi, & imperandi potestas. *Prencipato, dominio, il commando.*

اومار *emārgir*. اومار *emār gir*, vel etiam اومار *emāre gir*. p. n. f. compos. Arithmeticus, calculator. *Ferh.*

اوماز *imāz*. a. V. [4. ا مبر] Segregare, distinguere. *Gol.*

اوماره *emmāre*. a. compar. 1) Valde, & intense imperans. 2) Valde propensus.

اوماره *nefsī emmāre*. Concupiscentia, prævalida carnis libido. اوماره *nefsī emmāre* نكاح *nikāh*. نكاح *nefsī emmāre* شهوتدن خلاص ايلار *shewetten chaelās eiler*. Matrimonium concupiscentiam carnis a libidine liberat. *Il matrimonio ci libera dalle disordinate concupiscentie della carne. Del.*

اوماره *āmāre* vel اوماره *emāre*. p. n. f. Computus, subductio rationum.

اومازان *āmāzān*. p. part. Paratus, veniens. *Cast.*

اومازى *emāzir*. a. part. pl. a مزى *mezīr*. Fortes, impavidi.

اوماس *āmās*. p. n. f. Tumor, inflatio. *Gonfiatura. Cast.*

اوماسا *āmāsā*. p. part. Tumescens. *Cast.*

اوماسیدن *emāsīden*, اوماسیدن *emāsīden*. p. V. اوماس *sismek*. t. Intumescere, inflari. *Gonfiarsi. Ferh.*

اوماسىيه *emāsīyie*. p. n. f. Amasia. اوماسىيه *emāsīyie erigī*. Prunum damascenum. *Prugne. Bob.*

اوماش *āmās*. p. n. f. Veru. *Cast.*

اوماطه *imāta*. a. V. [4. ا ميط] 1) Removere, tollere. *Rimuovere, togliere. Gol.*

اوماطه *atrafīni yhāta we rāhī dinden emlāfīni imāta itti*. Circumdedit eos, & ex via fidei turbas, & offendicula eorum amovit. *Sæ. Li circondò, e levò, tolse via quelle spine maligne della strada de' fedeli. Br.*

اوماطه *imāta* الاذي عن السبيل ثوابني كصيل ايجون *imāta-*

imā'atūl ezā ànis sebīl sewābini taḥsīl iciūn. Ad acquirendum meritum amovendi damna, aut offendicula viarum. Per acquistarfi il merito di levar via le spine, e gl' intoppi delle strade. *Sæ.*

اماع *imā'. a. V.* [4. *a* مبع] Fluere facere. *Gol.*

اماعز *emā-ŷz. a. n. f. pl. ab* امعز *em-âz.* Terræ duræ, & glarea abundantes. *Gol.*

اماعيز *emā-ŷz. a. n. f. pl. ab* امعوز *üm-ûz.* Agmina dorcadum. *Gol.*

اماعيف *emā'yk. a. n. f. pl. pl. a* ماعف *mæ'k.* Deserta. *Wan.*

اماف *āmāk. a. n. f.* Anguli interiores oculi. *Wan.*

اماف *imāk, و* امافة *imākæt. a. V.* [4. *a* ميف] Incidere in iram, aut præfocantem fletum. *Gol.*

اماكين *emākin, و* امكينه *emkine. a. n. f. pl. a* مكان *mekān.* Loca, mansiones. *Luoghi, abitazioni.* ¶ اماكين متهبركة *emākini muteberrike.* Loca sancta. *Luoghi santi.*

امال *āmāl. a. n. f. pl. ab* امال *emel.* مقصود *mæksūdler, و* امال نسانلر *nisānler. t.* Desideria, spes, signa. *Desiderii, speranze, segni.* ¶ واهب الامال *wāhibūl āmāl.* Largitor desideriorum *Deus. Donatore delli desiderj.* *Ll.*

امال *imāl. a. V.* [4. *a* مول] Divitem reddere. *Wan.*

امالة *emālet. a. V. aēt.* [6. *F.*] Oblonga facie esse. *Gol.*

امالة *imālet. a. V.* [4. *a* ميل] Facere inflectere vocem, incurvare. *Far chinare, piegare.* ¶ اماله خاطر *imālei chātyr.* Animum flectere, demulcere. *Piegare l' animo.* *Wan.*

امالس *emālis. a. n. f. pl. ab* امليس *imlis.* Deserta. *Wan.*

ام الطعام *ummit-tām. a. n. f. comp.* 1) Triticum. 2) Stomachus. *Wan.*

امالس *emālis. a. n. f. pl. ab* امليس *imlis.* Deserta. *Wan.*

امام *emam. a. partic.* (ورا) 1) Coram, ante. ¶ امامك *emāmeke, comonofaciendi formula.* Cave tibi. 2) *i. q.* كدام *kuddām. a.* Anterior, quod coram est, oppositum.

امام *imām. a. n. f. pl.* اميم *eīme vel potius eīme.* 1) Præses, præpositus, pec. sacrorum rituum antistes. 2) *i. q.* خليف *chælife. a.* Successor, vicarius Mohammedis. 3) Cognomen, quod per excellentiam tribuitur quatuor præcipuis doctōribus Theologiæ Mohammedanæ, tanquam fundatoribus scholarum, quarum unaquæque suos in hunc diem habet

*afleclas, tum in Arabia, cum etiam in imperio Ottomanico; sunt autem hi ابو حنيفة ebū hænife, حمد شافعي sāfī, ملك melik, احمد ابن حنبل ahmed ibn hæmbel; quisque eorum ob doctōrinæ excellentiam a Musulmanis per antonomasiam antistitis cognomen promeruit. 4) Cognomen, quo in Persiæ sectatores Ali duodecim viros compellant, quos contra mentem aliorum Musulmanorum in Oriente immediate post mortem Mohammedis in chalifatu successisse prætendunt, atque in tanta veneratione habent, ut eorum nomina non tantum in libris commemorent, verum etiam monetæ suæ insculpant. 5) Rex, seu potius imperator. Vox cum primis in libris juridicis frequens loco سلطان sultān; Quoniam in Mohammedico regno imperator simul summus præses est, rerum civilium & sacrarum. 6) Dux exercitus. 7) Dux, & index viæ. 8) Dux camelorum, qui præcinendo eos ducit. 9) Camelus, qui agmen præcedit, و quasi reliquorum ductor est. 10) Via manifesta, via regia. 11) Liber, quo quis docetur, و dirigitur, speciatim Coranus. 12) Exemplar, quod ad imitandum proponitur. 13) Regula lignea, quæ adhibetur ad servandam rectitudinem in ædificando. 14) *i. q.* لوح محفوظ *læwhūl-mæhfūz.* Tabula decretorum Dei, seu rerum futurarum divinæ subjectarum providentiæ. 15) Tractus viæ, qui ducit versus Meccam. 16) *ufit.* Parochus, qui præit populo oraturo. Parrocchiano, curato. ¶ امام الحرمين *imāmūl-hæremejn.* Parochus fani Meccani, & Medinensis. امام افندي *imām efendi,* alias etiam حنكار امامي *hungar imāmi.* Parochus aulicus principis. اغا امامي *aghā imāmī.* Parochus campestris, ita vocatur tribunus legionis prætorianorum, quæ est No. 94. و in publica functione eodem vestitu se induit, quo alias in aula Ottomanica منلالر *monlaler,* seu officiales prætorii judicialis uti solent. محلة امامي *mæhæle immāmī.* Parochus vici, seu certæ regionis in urbe, qui stipendio ex pecuniis in pios usus legatis fruitur. Parrocchiano d'una contrada, quartiere della città. امام الآداب *imāmūl-edāb.* Antistes bonorum morum. Cognomen ابو نوبته *ebū nobetæ, ob libros morales, sive asceticos, quibus auctor iste magnam apud Mohammedanos nominis celebritatem consecutus est. امام الكهدى imāmūl-hūdā.* Antistes directionis spiritualis. Cognomen ابو منصور محمد بن محمود الحنيفي *abū mænfor muhammed ibn mæhmūdūl-hænīfi,* qui fuit unus e celeberrimis Doctōribus sectæ hanifensis.*

امان *imāmet. a. V. act. [1. F.]* Præire potissimum in sacris, antistitis munere fungi.
امان *imāmet. a. n. f. امانک imāmlyk. t.* Munus Parochi, aut Antistitis.

امان *ümāmet. a. n. f. 1)* Centum camelorum turma. *2)* Nom prop. Mulieris. *Gol.*

امان *imāmzāde. p. n. f. comp.* Filius parochi. *Figlio di prete, ò di piovano.*

امان *imāmlyk. t. n. f.* Munus parochi, aut antistitis. *Officio di piovano.* امانک *imāmlyk. e.* Agere officium parochi, præire orantibus. *Effercitare l' officio di piovano.*

امان *imāme. ex arab. t. n. f. 1)* Globulorum precatoriorum capitalis pyramis, loco crucis nostra. *2)* Artefactus guttus pipæ, seu canaliculi turcici ori fumigantis tabbaccum indi solitus. *Orificio della pippa a fumare.*

امان *imāmijāne. t. adv.* Instar Antistitum, aut Parochorum. *A guisa di prelato. Ah.*

امان *emāmijet. a. nom. prop.* Emamitæ, seu Pontificii. *Seçta Mohammedanica, species الشيعية is. sÿ-jet, schiitarum, cujus affecta attribuent علي & lī pontificatum immediatum post Mohammedem jure manifesto, & designatione certa facta ab ipso Mohammede. Subdividitur autem hæc seçta in plures alias; sed de singulis earum suo loco. Marracc.*

امان *emān. a. n. f. قورقوسزلف korkusyzyk. t. 1)* Securitas, fides. *2)* Securitatis libellus. *3)* Fœdus, quo quis securus manet, protectio. *4)* Mora. *5)* Integritas, sinceritas. *Sicurtà, perdono, protezione, & dilazione, & integrità, sincerità.* الامان *el emān. Venia! Quartiere.* اوزره *emān üzre. Secure. Con sicurrezza. Ll.* امان کاغدی *emān kāghydi. Salvus conductus. Salva guardia.* امان دلمک *emān dilemek. Petere veniam. Dar quartiere.* امان و زمان *emān wirmek. Dare veniam. Dar quartiere.* اصل امان و زمان *aslā emānū zemān wirmejūp. Nulla data venia, mora, aut intermissione. Senza dar nè tempo, nè quartiere.*

امان *emān. p. n. f. 1)* i. q. نكاره *nækāre. a.* Ahenotympa minus ex duobus ahenis compositum. *2)* i. q. مهله *mühlet. a.* Mora, dilatio temporis *Dilazione, termine.* *3)* i. q. چو یکدم طبل *çhu yekdem tabl. ¶* زینهار *zinhār. Cave. Guardati.* و سورنا و امان زد * دلبران بی امان تیغ *w. surnā w. amān zed * delbrān bī amān tygh. delirān bī emān tyghī emān zed.* Cum ad semel perstrepuissent tympanum, lituus, & ahenotympa; bellatores sine dilatione strinxerunt gladios securitatis expertes. *Ferh.*

امان *emmān, & ümmān. a. part. i. q. ائی ummī. a.* Idiota, ignarus rerum. *Gol.*

امان *ümmān. a. n. f.* Locus, quo quis securus est. *Gol.*

امان *ümmāni. a. n. f. Dual. ab ام ümm. 1)* Matres duæ. *2)* i. q. ابوان *ebewān. Parentes, pater, & mater: mater, & matertera. Gol.*

امان *emānet. a. n. f. 1)* i. q. امینلیک *emjnlük. t.* Securitas, securitatis fœdus. *Sicurezza. 2)* usit. i. q. وضع *wæzy. a.* Depositum, fidei commissum. *Deposito.* تکرری امانت *tan-ri emānet, pro emanetī.* Depositum, res fidei alicujus concredita. امانت طرفیله *emānet tarykÿile.* Per modum depositi. *Per modo di deposito. Sæ.* امانت قومق *emānet komak.* Deponere, ad fideles manus dare. *Portar' in deposito, depositare.*

امان *ümānet. a. n. f. 1)* Religio, fides. *2)* Qui cuique fidit. *Gol.*

امان *emānetdār. p. n. f. comp.* Depositarius, fidelis. *Depositario, fedele.*

امان *emānetkār. p. n. f. comp.* Factor. *Fattore.*

امان *emānden. p. V.* Paratum, expeditum esse.

امان *āmāni. p. n. f. 1)* Confugium. *2)* Cliens. *3)* i. q. مستامن *müsteemün. a.* Qui e regionibus Europeis in Turciam venit, & a tributo immunis est. *Ferh. 4)* Tributarius. *5)* Solicitududo, cautio. *Cast.*

امان *āmāh, & emāh. p. n. f. 1)* i. q. آماس *āmās. Tumor, inflatio. 2)* Nom. urbis. *Cast.*

امان *imāhet. a. V. [4. a. موه] 1)* Ad aquam pertingere fossorem. *2)* Locum humidum esse. *3)* Propinare, dare aquam. *4)* Aquam infundere atramentario. *Wan. 5)* Aqua imbueri cultrum, dum acuitur. *6)* Miscere rem. *7)* Pluviam fundere cælum. *Gol.*

امان *āmāhiden, & emāhiden. p. V. 1)* i. q. آماسیدن *emāsīden. Tumescere. Ferh. 2)* Stupere. *Cast.*

امان *emājim. a. n. f. pl. ab امیم emīm. Lapidēs, quibus caput tunditur. Cast.*

امان *emberbāris. a. p. t. n. f.* Oxyacanthæ species. *Sorte di pianta detta, marruca bianca.*

امان *emberūd. p. n. f. i. q. امبرود emrūd. Pyrum. Pero. Cast.*

امان *emberufirā. a. n. f.* Nom. floris *Dioscoridi Ambrosia dicti. Gol.*

امان *emt. a. V. act. [2. F.] 1)* Determinare, mensura, tempore, & modo definire. *2)* Curvum esse, vel evadere. *3)* Acclivem, ac declivem, & altum evadere. *4)* n. f. Locus elatior. ¶ امتلا آلتقا فابها ¶

امت *imtilef-fykā femā bihā emt.* Plenus est culeus, nec in eo quicquam protuberans aut inæquale. 5) *Metaph.* Diversitas opinionum, dubitatio. ١ الخمر حرمت لا امت فيها *el-chæmrü hærimet lâ emte fihā.* Vinum lege veritum; haud ullum est de eo dubium. 6) *i. q.* نيباك *nibāk.* Colles, & cumuli exigui, & terra iis constans. 7) Collis. 8) Altitudo. *Gol.*

امت *emet.* a. n. f. pl. *إما imā.* Serva, Ancilla. ١ بو امت الله *bu emet ulla.* Hæc serva Dei. *Questa serva di Dio. Ik.*

امت *āmmet.* a. n. f. Fractura capitis, quæ ad cerebrum pertingit, eo tamen illæso. *Gol.*

امت *emmet.* a. V. *act.* [I. F.] 1) Percutere in medio capite, & perfringere caput usque ad cerebri meningem. *Gol.*

امت *immet.* a. n. f. 1) *i. q.* نعمة *ni-æmet.* Gratia, beneficentia. 2) Vitæ regula, & religio. 3) Status, constitutio, forma. 4) Celeritas.

امت *ümnet.* a. n. f. 1) *i. q.* جماعة *gemā-æt.* Cætus, multitudo. *Popolo.* 2) Gens ejusdem religionis. *Setta, gente d'una medema religione.* 3) Affecæ, sectatores. 4) Major, apertiorque tractus viæ. 5) Regula vitæ, religio. *Religione.* 6) Tempus, oportunitas. ١ معدودة *unmetün mæ-düdetün.* Tempus certum, & definitum. 7) Obedientia. 8) Corporis statura. 9) Facies, aut forma rei. 10) Mundus. 11) Creaturæ. 12) Celeritas. 13) Alacritas. ١ امت عيسى *ümneti ysā nilleti mesyhā fyrkæi nasārā,* امت عيسويته ملت *ümneti ysewije milleti mesyhÿje.* Religio, & gens Christiana, in Jesum credentes. *Il popolo Christiano, o quelli, che sono della religione Christiana. Ll.* بر خيلي *bir chæili ünneti muhæmmed sehîd olup.* Multis Mohammedanis occisis. *Sendovi stati estinti molti Mohammedani. Ll.*

امت *ünneti.* a. n. f. Mater. *Madre.* ١ يا امت *jā ünneti.* O mater mea. *Gol.*

امت *imtä.* a. V. [4. a] متي *imti.* 1) Depravate, & deformiter incedere. 2) Abundare rebus ad vitam necessariis. *Gol.*

امت *imtād.* a. V. [8. a] ماد *mād.* Acquirere, comparare sibi quid boni. *Wan.*

امت *imtar.* a. V. [8. a] مآر *mār.* Deficere mineram, vel pluviam. *Gol.*

امت *imtä.* a. V. [4. a] متع *imti.* 1) Frui. *Wan.* 2) Frui permittere. 3) *i. q.* استفنا *istyghnā.* a. Utilitatem capere. 4) Carere posse altero. *Gol.*

امت *ummetān,* a. n. f. pl. p. ab *ummet.* Populi, gentes, Hellenistæ. *Cast.* امتا *imtitā.* a. V. [8. a] متو *imtu.* Valde trahere arcum. *Gol.*

امت *imtitāh.* a. V. [8. a] متع *imti.* Dimmo- vere, avellere. *Gol.*

امت *imtitār.* a. V. [8. a] متار *imtar.* Extendi. *Gol.*

امت *imtitān.* a. V. [8. a] متن *imtin.* Percutere in dorso latere.

امت *imtisāl.* a. V. [8. a] مثل *imti.* 1) Obsequi, imperata facere. *Ubbidire.* 2) Exemplum statuere in aliquem puniendo. 3) Efformare, expressumque exhibere. 4) Se componere juxta legem. 5) Imitari, sectari. 6)

امت *emtesele me-* Recitare. ١ مثلًا حسنًا *emtesele me-* *selan hæfenan.* Recitavit insignem sententiam. *Gol.*

امت *imtisāl.* a. n. f. Obedientia, obsequium. *Ubbidienza.* ١ امتا *imtisāl.* e. Obsequi, mandatum exequi. *Ubbidire, essequire. Ll.* امر عاليه امتا اتدي *emri ālije imtisāl itti.* Paruit excelso mandato. *Sæ.* فرمانه امتا ايتيمكي *fermāne imtisāl itmemek.* Refragari. *Disubbidire. Ik.* امثال آلامر *imtisālen el emrel āli.* Parendo mandato excelso. *In effecuzione del commandamento eccelso. Sæ.*

امت *imtyhā.* a. V. [8. a] محو *imtu.* Deleri. *Wan.* ١ محش *imtyhās.* a. V. [8. a] محش *imtu.* Igne ustulare cutem. *Gol.* 2) Excandescere ira. *Gol.*

امت *imtyhāz.* a. V. [8. a] محض *imtu.* Lac merum potare. *Wan.*

امت *imtyhāk.* a. V. [8. a] محف *imtu.* 1) Perire. *Wan.* 2) Benedictione privare. 3) Uri, exuri calore. *Gol.*

امت *imtyhān.* a. V. [8. a] محن *imtu.* 1) Vacuare puteum terra, cæno, vel limo. *Wan.* 2) Tentare, experimento probare aliquem. *Provare, far esperienza.* 3) Examinare, perpendere dictum. 4) Aperire, ut Deus, cor alicujus. *Gol.*

امت *imtyhān.* a. n. f. Tentatio, experimentum, examen. *Esperienza, effame.* ١ امتا *imtyhān.* e. Tentare, experimentum facere, probare. *Far esperienza, provare.* امتا ايجون *imtyhān iciün.* Periculi faciendi ergo. *Per provarlo. Eb.* جز سن و سال صباونده اطفالدن بونك امثالي *biz sennü sālî sabāwette atfalden bunün-emsālî süālî mād-dei imtyhān eileridük.* Nos in puerili ætate hujusmodi quæstiones pueris proponeba-

mus experimenti causa. *Sæ.* امتحانات الالهيه *imtyhānātī ilāhīje*. Probationes, tentamenta divina. *Prove divine. Ik.*

امتخا *imtychā*. a. V. [8. a مخي] Longe remove, abducere. *Gol.*

امتخاخ *imtychāch*. a. V. [8. a مخ] Medullam extrahere ex ossibus. *Wan.*

امتخار *imtychār*. a. V. [8. a مخر] 1) Se convertere versus partem, *ubi ventus flat*. 2) Seligere, delectum habere *melioris rei*. *Wan.* 3) Meliorem capere *rei partem*. 4) Emedullare *os*. 5) Excipere *naso ventum, uti equus facit, dum majorem sumit impetum*. *Gol.*

امتخاض *imtychāz*. a. V. [8. a مخض] 1) Agitare lac butyri cogendi ergo. *Wan.* 2) Parturiendo laborare *camelitem*. *Gol.*

امتخاط *imtychāt*. a. V. [8. a مخاط] 1) Emittere e *naribus mucum*. 2) Evaginare *gladium*. 3) Extrahere, excutere, *quod in manu alterius est*. *Wan.* 4) Intendere omnes vires *attrahendo arcui*. *Gol.*

امتدآ *imtidā*. a. V. [8. a مدي] Extrahere. *Gol.*

امتداح *imtidāh*. a. V. [8. a مدح] 1) Laudare. *Wan.* 2) Jactare se. *Vantarfi. Gol.*

امتداد *imtidād*. a. V. [8. a مداد] *čekil-mek* t. Protrahi, produci, extendi. *Esser prolongato, steso.* امتداد حيات *imtidādī hāyāt*. Prorogatio vitæ. *Prolungazione di vita.* امتداد زمان *imtidādī zemān*. Protractio temporis. *Spazio di tempo. Ik.* امتداد بولاق *imtidādī bulmak*. Firmari, & prorogari *pacem. Esser confermata, e prolungata la pace. Ll.* امتداد و آشوب *imtidādī zemānī mukābele* امتداد بولاق *imtidād we āsūbī mæ'rike istidād bulygiak*. Postquam tempus conflictus in longum protractum est, & tumultus pugnantium invaluit. *Inaspritasi la zuffa. Sæ.* امتداد که زمان *imtidādī zemānī muhāsere* امتداد و برد و شتا *imtidād we berdū sitā istidād bula*. Fieri posset, ut tempus obsidionis in longum protraheretur, & hyems invalesceret. *Potrebbe accadere, che durasse l'assedio, & il freddo del verno fosse violento. Sæ.*

امتدار *imtidār*. a. V. [8. a مدر] Capere frustra *argillæ, lutive glebas*. *Gol.*

امتدش *imtidās*. a. V. [8. a مدش] 1) Accipere. 2) Rapere, ad se pertrahere. *Gol.*

امتداف *imtizāk*. a. V. [8. a مذف] Aqua misceri, dilui. *Gol.*

امتدآ *imtirā*. a. V. [8. a مري] 1) Dubita-

re *de re aliqua*. 2) Ventum in pluviam dissolvere *nubes*. *Gol.*

امتداز *imtirāz*. a. V. [8. a مرز] 1) Copiam rei adimere *alicui*. 2) Destituere *consortem peculio suo*.

امتداس *imtirās*. a. V. [8. a مرس] 1) Pervicacem esse in *inimicitia*. 2) Intentare *quid mali*. *Wan.* 3) Se affricare *rei*. 4) Concitari *linguas in jurgiis*. *Gol.*

امتداس *imtirās*. a. V. [8. a مرش] 1) Evellere, extrahere. 2) Dimovere. *Wan.* 3) Capere. 4) Excutere e *manibus alicujus*. *Gol.*

امتدات *imtirāt*. a. V. [8. a مرط] Rapere ad se, colligere. *Gol.*

امتداف *imtirāk*. a. V. [8. a مرف] Evolare *sagittam cum celeritate*. *Gol.*

امتداج *imtizāg*. a. V. [8. a مزج] Commiscere, unire. *Meschiare, unire.*

امتداج *imtizāg*. a. n. f. Commixtio, consuetudo, consortium. *Temperamento, avezzamento, congionzione. Sæ.* امتداج سعادت *imtizāgī sa-ādet imtizāg*. Temperamentum felicitate imbutum. *Compleffione nobilissima. Ik.*

امتداج *imtizāg* e. Imbui, consuescere. *شیر و شکر کبی امتداج ایدوب* *širū šeker gībi imtizāg idūp*. Conjuncti simul instar lactis cum saccharo. *Congiongendofi come il latte col zuccaro. Sæ.*

امتداج *imtizāg* ideme-iūp. Cum non posset consuescere cum *Erzen-gianis. Non potendo avezzarsi si con li Erzen-giani.*

امتداج *imtizāz*. a. V. [8. a مژ] Officere *alicujus honori*. *Wan.*

امتداس *imtisā*. a. V. [8. a مسا] Capere *quidquid penes aliquem est*. *Gol.*

امتداس *imtisā*. a. V. [8. a مسي] Sitire. *Gol.*

امتداس *imtisāl*. a. V. [8. a مسل] Evagina educere *ensem*.

امتداس *imtisā*. a. V. [8. a مشي] Numerosa progenie, *vel factura esse*. *Gol.*

امتداس *imtisās*. a. V. [8. a مشش] Partem consequi, *obtinere de opibus alienis*. *Gol.*

امتداس *imtisāt*. a. V. [8. a مشط] 1) Comere se, *exornare feminam*. *Wan.* 2) Pecetere se. *Gol.*

امتداس *imtisā*. a. V. [8. a مشع] 1) Totum emulgere, *quod in ubere est ovis*. *Wan.* 2) Arripere & ad se pertrahere *focii sui vestem*. 2) Educere cum *celeritate ensem*. *Gol.*

امتداس *imtisāk*. a. V. [8. a مشف] 1) Rapere, *quod in manu alterius est*. 2) Refecare, & ad se trahere. *Wan.* 3) Totum emulgere *quod in ubere est ovis*. 4) Retineri, *incarcerari*. *Gol.*

امتداس *imtisāk*. a. V. [8. a مشف] 1) Rapere, *quod in manu alterius est*. 2) Refecare, & ad se trahere. *Wan.* 3) Totum emulgere *quod in ubere est ovis*. 4) Retineri, *incarcerari*. *Gol.*

امتشاك *imtisāk*. a. V. [8. a مشك] Tene-
re, custodire. *Wan.*

امتشال *imtisāl*. a. V. [8. a مشل] Educe-
re e vagina *ensem*. *Gol.*

امتشان *imtisān*. a. V. [8. a مشن] 1) Abrum-
père & ad se trahere. 2) Capere aliquid.
3) Stringere *ensem*. *Wan.*

امتصاخ *imtisāch*. a. V. [8. a مصغ] Detra-
here folia ab arboribus. *Gol.*

امتصاص *imtisās*. a. V. [8. a مصص] Sor-
bere, fugere. *Wan.*

امتصاع *imtisā*. a. V. [8. a مصع] Proficif-
ci, abire in aliquam terram. *Gol.*

امتضاخ *imtizāch*. a. V. [8. a مضخ] Colli-
gere folia herbæ *sumām*, *dičtæ*. *Wan.*

امتطاء *imtitāe*. a. V. [8. a مطأ] 1) Subi-
gere, parere facere jumentum. *Wan.* 2)
Pro jumento habere. *Gol.*

امتطال *imtitāl*. a. V. [8. a مطل] 1) Pro-
rogare moram solvendi æris alieni. 2) In
longum excrescere plantam. *Gol.*

امتعاد *imtēād*. a. V. [8. a معد] Celeri-
ter ad se trahere rem. *Wan.*

امتعاس *imtēās*. a. V. [8. a معسن] Nates
per terram movendo fricare. *Gol.*

امتعاظ *imtēāz*. a. V. [8. a معض] Affi-
ci irā, vel dolore ob rem incommodam. *Wan.*

امتعاط *imtiāt*. a. V. [8. a معط] Excidere
pillos de cute.

امتعة *emty-ē* a. n. f. pl. امتع metā.
Merces, mercimonia. *Mercanzie*, *robbe*.

امتعة سايه *emty-ēi sāire*. Reliquæ mer-
ces. *Le altre robbe*. *Ll.* كران بها *em-*

ty-ēi girān behā. Merces magni pretii. *Ric-*

che mercanzie. *Sæ.* بعض امتعة اشتراسي *bæ*³ *z̄y emty-ē istirāfi iciūn*. Ad coe-

mendas nonnullas merces. *Per comprar cer-*

te mercanzie. *Ll.*

امتغاط *imtighāt*. a. V. [8. a معط] 1) Ex-
tendi arcum. 2) Crescere diem. *Wan.* 3)
Educere e vagina *ensem*. *Gol.*

امتقاة *imtikāt*. a. V. [8. a معط] Extra-
here. *Gol.*

امتقاع *imtikā*. a. V. [8. a معق] 1) Alte-
rari colorem faciei ob timorem, vel terro-
rem. *Wan.* 2) Epotare totum lac, quod
in ubere est. *Gol.*

امتقاف *imtikāk*. a. V. [8. a مقف] Exhau-
rire pullum cameli omne lac, quod est in
ubere matris.

امتكار *imtikār*. a. V. [8. a مكر] 1) Tin-
gere rubrica. *Tingere con rubica*, *terra di*

color rosso. *Wan.* 2) Dolum strui, circum-
veniri. *Gol.*

امتكاك *imtikāk*. a. V. [8. a مكك] i. q.

امتقاف *imtikāk*. Exhaustire pullum cameli
Part. I. Tom. I.

omne lac, quod est in ubere matris.
Wan.

امتلاء *imtilāe*. [8. a ملاء] Impleri, repleti

امتلاء *imtilā*. a. n. f. Repletio, oppletio.
Ripienezza, indigestione. [8. a ملاء] 1) Op-

Oppletum esse. *Esfer ripieno*.

امتلاج *imtilāg*. a. V. [8. a ملج] Sugere,
exfugere lac. *Wan.*

امتلاج *imtilāch*. a. V. [8. a ملج] 1) Evel-
lere, extrahere. *Wan.* 2) Detrahere de

equite equi frænum seu habenam. *Gol.*

امتلاذ *imtilāz*. a. V. [8. a ملذ] Dono,
gratis accipere. *Gol.*

امتلاط *imtilāt*. a. V. [8. a ملط] Ad se ra-
pere, abripere. *Gol.*

امتلاء *imtilā*. a. V. [8. a ملع] 1) Cele-
riter incedere camelitim. 2) Rapide transire

3) Excoriare ovem. 4) Cum celeritate abri-
pere aliquid. *Gol.*

امتلاق *imtilāk*. a. V. [8. a ملق] 1) De-
lere. 2) Educere. 3) Egredi. *Gol.*

امتلال *imtilāl*. a. V. [8. a ملل] 1) Sup-
ponere cineribus calidis panem. *Wan.* 2) Fe-

stinare in incessu. 3) Certæ religioni, vel le-
gi se dicare. 4) Celeriter transire. *Gol.*

امتنا *imtinā*. a. V. [8. a مني] Venire in
vallem Meccæ, quæ Mina dicitur, ibique
subsistere. *Gol.*

امتناح *imrināh*. a. V. [8. a منح] 1) Acci-
pere donum. 2) Cumulari opibus a Deo.
Gol.

امتناع *imtinā*. a. V. [8. a منع] 1) Retrahe-
re manum, & abstinere a re aliqua. *Wan.*

2) Recusare, denegare. 3) Prohibere, im-
pedire. 4) Nolle abstinere. *Gol.*

امتناع *imtinā*. a. n. f. 1) Abstinentia. 2) Re-
cusatio. [8. a امتناع] 1) Renuere, recu-

sare, se coercere. *Ricufare*, *ritirarsi*, *aste-*

nersi. اونوز آنچه وظیفه دن زیاده قبولندن *otuz akéæ wæz̄yfeden z̄ijāde kæ-*

būlinden imtinā itmisler. Recusarunt accepta-
re quid ultra stipendium triginta asprarum.

Fecero difficultà di ricevere maggior stipen-

dio di 30. aspre. تسلیم حصاردن امتناع اتدی *teslimi hysarden imtinā itti*. Recusavit de-

dere arcem. *Ricusò di voler rendergli la*

fortezza. دفع خصومت و نزاع واصل حدّ *def-ÿ chusümetü nizā wāsyli*

hæddi imtinā olmamištūr. Sublatio hostili-
tatis, & contentionis nondum pervenit ad ter-

minum impossibilitatis. *L'ostilità non era*

passata a quel grado, che non si possa ap-

امتنان *imtinān*. a. n. f. 1) Obligatio ob beneficium. 2) Exprobratio beneficium. Obligo, obligazione, rimprovero. Sa. اعانت *y-āneti ghālib imtināni ghālib degüldür*. Juvare victorem non attrahit obligationem, q. non obligat eum. *L' aiutare il vincitore non reca al vincitore obligazione.* Sa.

آمتة *āmete*. p. n. f. 1) Fasciculus lignorum. 2) Ligna ad rogam parata. *Ferh.*

امتيا *imtihā*. a. V. [8. a مهو] Attenuare, exacuere scalprum sutorium. *Gol.*

امتيا *imtihāg*. a. V. [8. a ع] Deliquium pati, deficere spiritum.

امتهان *imtihān*. a. V. [8. a مهن] 1) Pro vili haberi. 2) Debilem reddere. *Wan.* 3) In famulum adsciscere. 4) Servitium in se fuscipere. *Gol.*

امتيا *imtijāh*. a. V. [8. a ع] 1) Movere corpus huc illuc in incessu. *Wan.* 2) Donare. 3) Intercedere apud principem pro aliquo. *Gol.*

امتيا *imtijād*. a. V. [8. a مآد] Acquirere, lucrari. *Wan.*

امتيا *imtijār*. a. V. [8. a مآر] i. q. احتقاد *ihdikād*. Deficere pluviam. *Wan.*

امتيا *imtijār*. a. V. [8. a مير] Prospicere, de comœatu. *Wan.*

امتيا *imtijāz*. a. V. [8. a مينز] Segregare, disgregare populum alium ab alio. *Wan.*

امتيا *imtijāz*. a. n. f. 1) Separatio, distinctio, differentia, discrimen. 2) Eminentia, excellentia. *Separazione, differenza, & preeminenza.* Sa. امتيا *imtijāz bulmak*. Eminere, præcellere. *Passare gl' altri* ايلا *imtijāz bulmis*. Pulchritudinis ornatu supereminet omnes. *Sorpassa in beltà tutte le altre.* Sa. امتيا *imtijāzleri sebebī ile*. Eo, quod præcelleret omnes strenuitate, & potentia. *Per la sua gran potenza, e valore.* Sa.

امتيا *imtijāk*. a. V. [8. a ميک] 1) Invalescere, vehementem esse iram. *Wan.* 2) Cum singultu, & quasi cum angustia emittre spiritum e pectore, quemadmodum plorabundi pueri facere solent.

امثال *imsāl*. a. n. f. 1) pl. a مثل *mişl*. Similes, pares. *Simili, cose simili.* 2) pl. a مثل *mesel*. Fabulæ, adagia. *Favole, proverbj.* امتيا *bunün-emsālī ciok käre kädür imis*. Potest conficere multa hujusmodi opera. *Gli bastà l' animo di far molte cose di questa sorte.* *Eb.*

امثال *imsāl*. a. V. [4. a مثل] Exemplum statuere puniendo aliquem. 2) Pœnam talionis infligere alicui. *Wan.*

امثال *emsel*. a. compar. pl. امثال *emāsil*. 1) Similior. 2) part. Exemplo laudis conspicuus, singularis, præstantissimus. *Somigliantissimo, famoso, eccellente.*

امثال *emfile*. a. n. f. pl. a امثال *misāl*. Exempla, paradigmata, fabulæ, historiæ. *Essempi, & favole, racconti.* Hoc nomine etiam venit apud grammaticos prima grammatices arabicæ pars, quæ exhibet omnes inflexiones conjugationis tam in activo quam in passivo.

امتن *emfen*. a. part. fœm. امتن *mesnā*. Qui urinam continere nequit. *Gol.*

امثول *ümsul*. a. n. f. Versus, sententia, aliquid recitari dignum. *Gol.*

امع *emeğ*. a. n. f. 1) Calor, æstus. 2) Sitis, 3) Utriusque vehementia. 4) part. Valde calidus, fervens. *Gol.*

امع *imgāg*. a. V. [4. a ع] 1) Currere incipere equum. 2) Proficisci, peragrare regionem. *Gol.*

امع *emgiād*. a. part. pl. a امع *meğid* اولاد *mağid*. Gloriosi, nobilissimi. امتيا *emgiādleri*. Filii ejus nobilissimi. *La di lui prole nobilissima.* Sa. II.

امع *imgiār*. a. V. [4. ab inuf. امع] Emerre, aut vendere in mercatu pullum adhuc in ventre matris existentem, quod lege vetitum. *Wan.*

امع *imgiāl*. a. V. [4. a ع] Callum contrahere manus ex labore. *Wan.*

امع *emğachten*. p. V. Avidè cupere, appetere aliquid. *Bramare con ingordigia.*

امع *emğed*. a. compar. pl. امع *emāğid*. اولورق *ulurak*. t. Major. Più grande, glorioso. امتيا *ferzendi emğedli ersedi*. Filius ejus gloriosissimus, & viæ salutis tenacissimus. *Ik.* امع *bir sabb emğed*. Adolescens præclarior. *Ik.*

امع *emğek*. t. n. f. Papilla, guttulus, seu quod imponitur ori sugentis quid. *Capitello delle poppe, pizzo delle mammelle, e di altre cose da succhiare.*

امع *immihā-e*. a. V. [7. a ع] Deleris. *Esser cassato, cancellato.* *Wan.*

امع *imhāh*. a. V. [4. a ع] Atteri vestem.

امع *imhās*. a. V. [4. a ع] Urere, ustulare. *Brucciare.* *Wan.*

امع *imhās*. a. V. [4. a ع] Fulgo-rem efferte solem, ut post eclipsin. *Gol.*

امحاض *imhāz*. a. V. [4. a محض] 1) Lac merum bibere citra aquæ misturam. *Wan.* 2) Sincerum commonstrare amorem.

امحاف *imhak*. a. V. [4. a محف] 1) Perire. *Wan.* 2) Destituere Deum aliquem benedictione. 3) Evanescere. *Gol.*

امحاک *imhāk*. a. V. [4. a محک] Morosum, exosum esse. *Gol.*

امحال *imhāl*. a. V. [4. a محال] 1) Sterilem esse, & exarescere terram. 2) Sterilitatis noxam pati populum. *Gol.*

امحاص *emhas*. a. part. Qui promiscue accipit excusationem cujusvis, sive verum quis, sive falsum dicat. *Gol.*

امحوضه *ümhūzæt*. a. n. f. Sincerum & fidele monitum. *Gol.*

امحاخ *imchāch*. a. V. [4. a محخ] 1) Medullosum esse os. 2) Saginare camelum. *Ingrassare, metter in istia il camelo. Wan.* 3) Pulposam evadere segetem. 4) Succulentum esse lignum. *Gol.*

امحاض *imchāz*. a. V. [4. a محض] Idoneum esse lac, ut concutiendo eliciatur butyrum. *Wan.*

امحاط *emchāt*. a. n. f. pl. a محط *māchyt*. Principes generosi, & liberales. *Gol.*

امحاط *imchat*. a. V. [4. a محط]. Emittere, jacere sagittam. *Wan.*

آمؤختن *āmüchten*. p. V. pro آمؤختن *āmüchten*. 1) Discere. 2) Docere. *Ferh.*

آمؤخته *āmüchte*. p. part. pass. Doctus, edoctus.

آمد *amed*. p. 3. perf. præter. ab آمدن *āmeden*. Venit. E venuto. آمد شد *āmed šūd*. 1) Iens & veniens, viatores. *Passaggieri.* 2) Ingressus, ac egressus. *Andar, e venire. Ik.*

آمد *amed*. p. n. p. Nom. urbis in armenia. *Cast.*

آمد *amid*. a. n. f. 1) Onusta navis. 2) Nom. urbis, nempe Amida, hodie Mesopotamiæ metropolis, Turcis قره آمد *kara amid dicta. Gol.*

آمد *emd*. p. n. f. i. q. هنگام *hengām*. Tempus. *Ferh.*

آمد *emed*. a. n. f. 1) Finis vitæ. 2) Principium vitæ. 3) Spatium temporis, ætas. 4) Terminus in hyppodromo. 5) Ira. *Estremità, meta, termine, tempo, etd. Gol.* آمد مهديد و عهد بعيد *emedi medid we æhty bæ-ÿd*. Longum tempus, & magnum temporis spatium. *Gran spazio di tempo, lungo tempo. Sæ.* آمد يسيرده *emedi iesirde*. Brevi temporis spatio. *In poco spazio di tempo. Sæ.* بو آمد قليلده *bu' emedi kælilde*. Hoc exiguo temporis curriculo. *In questo poco spazio di tempo. Sæ.*

آمد *ümid*. a. part. Plenus sive bono, sive malo vir. *Gol.*

آمد *emdā*. a. n. f. pl. a مدي *müdj*. Mensuræ in Syria, & Aegypto usitata. *Gol.*

آمد *imdā*. a. V. [4. ab inusit. مدي] 1) Moram concedere, tolerare. 2) Consensescere, provectionis ætatis esse. 3) Multum lactis propinare. *Gol.*

آمد *imdād*. a. V. [4. a مدّ] 1) Atramento instruere atramentarium. 2) Dare alicui in calamo tantum atramenti, quantum ad scribendum satis est. 3) Succulentam evadere plantam spinosam عرفج *ærfæg dictam.* 4) Propinandam dare camelo aquam cum farina mixtam. *Wan.* 5) Extendere, producere terminum. 6) Auxilio juvare exercitum. 7) Vulnus crudescere, & producere pus. *Gol.*

آمد *imdād*. a. n. f. Subsidium, succursus, auxilium. *Soccorso, aiuto.* آمد *imdād* بخت خدا داد و رهنموني اسعاد رب آلعباد ايله *imdādī bæchtÿ chudā dād, we rehnümünü is-ādī rebbül ÿbād ile.* Comitante fortuna, & juvante Deo. *Sæ. Con la scorta, assistenza divina. Br.* آمد *imdād* e. ام داده *imdāde gelmek* آمد *imdād* ويرمک *wirmek.* آمد *imdād* يتشترمک *ietistürmek.* آمد *imdād* سوتيرمک *suppetias ferre. Dar soccorso, aiuto.* آمد *imdād* استمک *istemek.* آمد *imdād* سوتيرمک *suppetias, opem petere. Dimandar aiuto, chieder soccorso.*

آمد *imiddān*. a. part. Salsa vehementer aqua. *Gol.*

آمد *amedāne*, آمداني *amedānī*. p. adj. Adventitius, accidentalis, casualis. *Accidentale, casuale.*

آمد *ümet*. a. n. f. i. q. بقية *bækÿjet*. Reliquum, reliquæ, quæ supersunt. *Gol.*

آمد *emder*. a. part. fem. مدرء *müderæ*. 1) Inflata habens hypochondria. 2) Sordida & stercore inquinata *hyæna.* 3) Colore fusco corporis resplendens *hyæna. Wan.*

آمد *emdes*. a. part. fem. مدشاء *mud-sæe*. Flexibili, gracilique manu præditus vir. *Wan.*

آمد *amedsūd*. p. comp. ex آمدن *āmeden* اول شدن *süden*. Ivit rediit. آمد جانبدن آمد شد ايدناره بر دورلو رنجده ويرلميه *ol gianibden āmedsūd edenlere bir durlu rengide wirilmeje.* Ne quid incommodi afferatur ex illis partibus venientibus, & redeuntibus. *Ll.*

آمد *amedsüden*. p. V. comp. Ire, redire. *Andar, venire.*

آمد *āmeden*. p. V. آمد *gelmek*. t. Venire, advenire. *Venire.* خوش آمدی *chos āmedi.* Bene venisti.

آمدنگاه *āmedengāh*. p. n. f. comp. Locus, ad quem venit, destinatus ad conveniendum. *Cast.*

آمدني *āmedeni*. p. n. f. Adventus. Venuta, arrivo. *Cast.*

آمدوحة *ūmdūhat*. a. n. f. pl. امادوح *emā-dih*. 1) Laus 2) Res laudabilis, laudabile factum. *Gol.*

آمده *āmede*. p. part. گامش *gelmis*, گلیگی *gēligi*. 1) Qui venit. 2) Veniens. *Venuto, & che viene.*

امدي *imdi*. t. Ergo, igitur, itaque. *Dunque, per ciò, per tanto.* دي امدي *de imdi*. Eia ergo, agedum. *Sū. dunque.*

امديت *emdijet*. a. n. f. pl. امدی. Stagni, piscinæ. *Wan.*

امذا *imzā*. a. V. [4. امدی] 1) Pastum dimittere equum. *Wan.* 2) Lenonis more alios admittere ad propriam uxorem. 3) Valde diluere vinum. *Gol.*

امذار *imzār*. a. V. [4. امدار] Corrumpe-re ovum gallinam, computrescere facere. *Gol.*

امزاع *emzæh*. p. n. f. 1) Femorum intertrigini obnoxius. 2) Fœtens. *Gol.*

امزال *imzilāl*. a. V. [9. امدال] Torpere, languere. *Gol.*

امیر *āmīr*. a. 1) part. Imperium exercens. 2) Dies unus ex الجوز *el-āgūz* antiquo idiomate, nunc mensis *muħarrem*. *Gol.*

امر *emr*. a. V. act. [1. F.] 1) Mandare, jubere. 2) Imperium obtinere, principem fieri. 3) Vehementem, durum esse. *Wan.* 4) Multum facere, multiplicare. *Gol.*

امر *emr*. a. n. f. pl. امور *ūmūr*. Res, negotium. Cosa, negozio, affare, particolare, atto. امر ظاهر دیر *emrī zāhyr dūr*. Res est certa, evidens. *E. cosa notoria. Ik.* امر خطیر و مهم عزت مصیرده *bir emrī chætyr we mūħimmī ŷzret mæsyrdæ*. In negotio arduo, & glorioso. *In una impresa ardua, e gloriosa. Sæ.* امر مهم *emrī muħimm*. Magni momenti negotium. *Affare d'importanza. Ll.* امر مسافرت تمام اولدقدن صکره *emrī müsāferet temām oldukten son-ra*. Re hospitalitatis completa. *Compita che fù la cosa delli trattamenti dovuti ad un forastiere. Eb.*

امر *emr*. a. n. f. pl. اوامر *ewāmīr*. فرمان *fermān*. p. بيورلدي *bujurildi*. t. 1) Mandatum, edictum. 2) Decretum, diploma. *Ordine, precetto, diploma.* 3) in *Gramm.* Imperativus verbi affirmans. *Nam negans vocatur نهی *nehj*. Imperativo del verbo.* الله امری اووزره *allāh emrī ŷzre*. Juxta præceptum Dei. *Come Dio commanda. Eb.* امر الکلیک

emr allāhūn. Dei est imperium. *Tocca a Dio a commandare.* امر خدا ایله *emrī chūdā ile* امر حق ایله *emrī hækk yle*. Dei permissu, Dei jussu. *Per permissione di Dio.* امر معروف *emrī mæ-rūf* (نهی منکر *nehjī münker*) Præceptum divinum affirmativum, præcipiens. *Precetto affermativo.* امری یول *emrī iol*. Litteræ passus. *Passaporto.* Ita vocantur litteræ commeatus, quæ apud portam ottommanicam peregrinantibus distribuuntur, nam quæ in confiniis a gubernatoribus turcicis dari solent, بيورلدي *bujurildi* vocantur. امر آخر ارسالده محتاج ایتدیسهز *emrī āchær irsāline nuħtāg itmejesyż*. Non facite, ut vobis mittendum sit iteratum mandatum. *Non fate, che sia necessario mandarvi un' altro Commandamento. Ll.* امر *emr* e. Mandare. *Commandare.* امر اولنمش *emr olunmīs*. Mandatus. *Commandato, ordinato.* امرکز اووزره *emrūn-ūz ŷzre æmel ittūm*. Juxta mandatum vestrum processi. *Hò eseguito, posto in effetto il commandato vostro. Ll.*

امر *emer*. a. n. f. pl. اب امر *emeret*. Cippi exigui in desertis. *Gol.*

امر *emer*. p. n. f. Finis negotii. *Ferh.*

امر *imer*. a. 1) n. f. Mandatum severius. 2) part. Dura, & gravis res. 3) Admiranda res. *Gol.*

امر *emerr*. a. 1) compar. Amarior. 2) n. f. Malum, infortunium. الامران *el-emerrāni*, duale. Paupertas & decrepita senectus. امر عقد *emerrū ækten*. Solidius, certiusque rem suam agens, فœderis tenacior. *Gol.*

امر *immer* a. n. f. و part. 1) Imbecillis mente, imprudens vir. 2) Fœtus exiguus generis ovilli, parvus agnus. *Gol.*

امر *imrā*. a. V. [4. امرأ] Bene proficere cibum. *Gol.*

امر *imrā*. a. V. [4. امری] Lac radiatim emittere camelitim. *Wan.*

امر *imree*. a. n. f. 1) Vir. 2) Lupus. *Gol.*

امر *ūmerā*. a. n. f. pl. اب امر *emūr*. بکگر *begler* t. Principes, gubernatores, nobiles. *Principi, governatori.* امرای کرام *ūmerāi kirām*: Magni principes. *پاشا*

امر *emrāt*. a. n. f. pl. امرت *mert*. Solitudines herbæ expertes. *Gol.*

امر *imrag*. a. V. [4. امرج] 1) Libere dimittere, ut *DEUS maria*. 2) Abortu ejicere camelitim fœtum sanguine, & phlegmate mistum. 3) Pascere jumenta. 4) Corrumperere, seu violare fœdus. *Gol.*

امر *imrāh*. a. V. [4. امرح] *Avenam* Lubentem, agilemque valde, & hilarem reddere equum. *Gol.*

امراخ *imrāch*. a. V. [4. a امرخ] Emollire copiosiore aqua, atque extenuare *massam*. Wan.
امرار *emrār*. a. n. f. pl. a امر murr. Robora corporum, etiam biles. Gol.

امرار *imrār*. a. V. [4. a امر] 1) ارجي *agid*. ol. Amarum esse. *Effere amaro*. 2) Amarum efficere. *Far amoro*. Wan. 3) Humi sternere aliquem. 4) Amara loqui. 5) كچورمك *geçürmek*. t. Facere ut transeat, perducere. *Far passare*. 6) ابي محكم بومك *ipi muhkem bökmek*. t. Funem valde, & firmiter torquere. 7) Granis nigris amaris, seu ustilagine infectum esse triticum. Gol. امرار خامدء نظر *imrārī chāmei næzeri mükerrere yktām mümkin olmajup*. Cum non licuerit revidere, aut relegere opus. *Non essendo stato possibile, di far passar la pena alla rivista dell' opera*. Ik.

امراس *emrās*. a. n. f. pl. a امرسة *mereset*. Funes. Wan.

امراس *imrās*. a. V. [4. a امرس] 1) Jube- re infigi *manum rei*. 2) Delapsum in latera trochleæ *funem* reducere in locum suum. i. e. in trochleæ ambitum. Wan. 3) Abstergere *manum suam mantili*. Gol.

امراس *emrās*. a. n. f. pl. a امرش *mers*. Terræ quasi rasæ, & subactæ a pluvia. Gol.

امراض *emrāz*. a. n. f. pl. a امرض *mæraz*. Morbi. *Infermità, malatie*. امراض مختلفه *emrāz y muchtelife*. Varii morbi. *Diverse infermità*. Scæ. امراض بلغمية *emrāz y bælgamūje*. Morbi phlegmatici. Scæ. امراض مابيه *emrāz y meebije*. Morbi pestilentiales. Bob.

امراض *imrāz*. a. V. [4. a امرض] 1) In morbum conjicere, ut *DEUS aliquem*. 2) Infortunium supervenire *opibus alicujus*. Wan. 3) Aegrotum invenire. 4) Morbida habere, infestata morbo pecora. 5) Propinquum esse rectæ sententiæ, & rationi. Gol.

امرات *imrāt*. a. V. [4. a امرط] 1) Delapsis immaturis dactylis nudari *palman*. Gol. 2) Tempus esse, ut evellantur, aut idoneos esse ad evellendum *pilos*. Wan.

امراع *emrā*. a. n. f. pl. a امرع *meri*. Pabula pabulo abundantia. Wan.

امراع *imrā*. a. V. [4. a امرع] 1) Pabulo & proventu abundare *vallem*. 2) Uberem ac herbosum invenire *locum*. 3) Multo oleo inungere *caput*. Wan. 4) Loco herboso pascentia habere pecora. 5) Emittere *urinam merdamve* præ metu. Gol.

امراع *imrāgh*. a. V. [4. a امرغ] 1) Emittere ore salivam seu effluere sinere. Wan. 2) Multa citra propositum garrere, blaterare. 3) Multa aqua imbuere *farinæ massam*, ut tenuis evadat. Gol.

Part. I. Tom. I.

امراف *imrāk*. a. V. [4. a امرق] 1) Multum jusculi capere *ollam*. 2) Evellere *lanam e pelle*. Wan.

امران *emrān*. a. n. f. Nervus seu tendo cubiti. Gol.

امران *imrān*. a. V. [4. a امرن] Valde fenem esse. Wan.

امران *emerrān*. a. n. f. dual. Paupertas, & decrepita senectus. q. duo valde amara. Gol.

امرة *emret*. a. n. f. 1) Signum lapideum minus, quod in deserto figitur, cippus ad indicandam viam. 2) Præceptio una, imperium, mandatum. Gol.

امرة *imret*. a. V. act. [3. F.] 1) Evadere امير *emir*, imperatorem, principem. 2) Imperio, & præfectura pollere. Gol.

امرة *imret*. a. n. f. 1) Imperii comissi præfectura. 2) Accessio, & incrementum *opum*. 3) Erogatio *opum*. 4) Administratio *opum*. Gol.

امرة *immeret*. a. n. f. 1) Imbecillis mente, imprudens vir. 2) Fætus parvus *ovis*. 3) Agnus. Gol.

امرد *emred*. a. part. 1) Imberbis juvenis. *Giovine sbarbato*. 2) Pilis promissioribus pedum carens equus. Gol. 3) Foliorum expers *ramus*. Wan.

امرز *āmürzā*. p. adj. Remittens, condonans.

امرز *imyrzā*, vul. *myrza*, vel *murza*. a. p. n. f. 1) Eques Tartaricus. 2) in Persia Princeps. *Nobile Tartaro, e Principe in Persia*. Scæ. Ll.

امرزش *āmürzīs*. p. n. f. Remissio, ignoscen- tia. Cast.

امرزكار *āmürsikār*. p. n. f. comp. Condonator. Ferh.

امرزیدن *āmürzīden*. p. V. بار لغنمف *jarlyghanmak*, اسبرگمك *esirgemek*. t. 1) Remittere peccata. 2) Pervenire. Ferh. 3) Misereri. *Perdonare, aver compassione*. Cast.

امرط *emret*. a. part. & n. f. 1) Corporis parte glaber, sine pilis. 2) Alis nuda sagitta. 3) Latro. Wan. 4) Agilis. 5) Rara habens supercilia. 6) Ophthalmia laborans. 7) Defluvium pilorum affectus *lupus*. Gol.

امرط *emru*. a. n. f. pl. a امرع *meri*. Proventu, & pabulo abundantes terræ. Wan.

امرغ *āmrugh*. p. adj. & adv. 1) Parum. 2) Paucus. 3) Aliquot. Cast.

امرغ *āmurgh*. p. n. f. 1) Quantitas exigua. 2) Emolumentum, & utilitas. 3) Statura corporis. Ferh.

امرنمك *imrenmek*. t. V. Appetere, æmulari. *Appetire, venir voglia*.

امروت *emrūt*. p. n. f. Pyrum. *Pero*. i. q. sequens.

ارمود *emrūd. p. n. f.* آرمود *armūd. t.* Pyrum. Pero. ¶ ارمود اغاجي *emrūd, Albero di pero.* بوزدغان ارمودي *buzdyghan armūdy.* Pyrum Pompeianum. Peri buoni cristiani. ميسكت ارمودي *misket armūdi.* Muscatum, Appianum pyrum. Pere moscatelle. ارمودي بك *beg' armūdi.* Falernum pyrum. Bergamottè.

اين روز *imrūz. p. adverb. compos. pro* روز *imrūz. Hodie. Oggi.*

امروزي *imrūzī. p. adj.* Hodiernus. D'oggi.

امروزينه *imrūzīne. p. adj.* Hodiernus. Cast.

امروعة *imrū-āt. a. n. f.* Culta, & proventu, ac pabulo abundans terra. Wan.

امروغ *emrūgh. p. adj.* 1) Altus, excelsus. 2) Venerabilis. 3) Terribilis, horrendus. 4) Modicus, parum. Cast.

امره *emre. a. part.* 1) Oculos vitiatos habens homo. Wan. 2) Albicans, splendensque vinum. Gol.

امزاج *imzāh. a. V. [4. a مزاج]* In pergulam ducere vitem. Gol.

امزهر *emzher. a. compar.* Fortior. Wan.

امزغنه *imyzghanmak. t. V.* Dormitare. Sonnacchiare. ¶ اويا نکلغه امزغنه اراسنده *ojānyklyghyle ymyzghanmak arāsinde iken.* Inter vigiliam, & somni initium. Sendo trà'l veggliare, e'l sonnacchiare. Tef.

امزرمك *emzürmek. t. V. transf.* ارضاع *irzā. a. n. f.* 1) Lactare. 2) Sugendum dare. Allattare, far succhiare. ¶ اوغلاني *oghlanī emzüren.* Lactatrix, nutrix. Che allatta il bambino. امزريجي *emzürigi. Idem.*

امزرك *emzek. t. n. f.* Rostrum, guttus aqualis, vel alterius vasis, ex quo sugi potest. Boccolo, cannuccio da succhiare.

امزرمك *emzemek. t. V.* Sugere. Tettare, succhiare.

امس *āmus. p. n. f.* Poculum magnum vini. Ferh.

امس *ems. a. n. f.* 1) Dies hesternus. 2) Tempus propinquum.

امسه *emse, el-emse. a. n. f. adverbialiter positum.* Heri.

امس *emefs. a. part.* 1) Plus, majus. 2) Principalis. Gol.

امسا *imsā. a. V. [4. a مسأ]* 1) Protervum esse. 2) Mediam tenere viam. 3) Excitare discordiam. Gol.

امساء *imsāe. a. V. [4. a مسو]* 1) Vesperascere, vel vesperi aliquo advenire. Wan. 2) Evadere infelicem. Gol.

امساح *emsāh. a. n. f. pl. a مسح mish.* Sagmata camelorum, mulorum. Wan.

امساس *imsās. a. V. [4. a مس]* 1) Tangere jubere. Wan. 2) Contiguum efficere. Gol.

امساک *imsāk. a. V. [4. a مسك]* *tut-mak, منع men' e. t.* 1) Tenere, continere. Wan. 2) Prehendere. 3) Parce vivere. 4) Cohibere se, abstinere. Tenere, ritenere, riservare, sparmiare, risparmiare, astenersi. Tef

امسح *emsæch. a. part.* Infipidior. Gol.

امسلة *emsilet. a. n. f. pl. a مسل mesel.* Loca fluentis aquæ.

امسوح *emsüh. a. n. f.* Tabula, & asser qui vis oblongior navis. Gol.

امسوح *emsüch. a. n. f.* Plantæ nodosæ species, foliis fere olivæ, fructu rubro, adstringente amarore. Gol.

امسيت *umsijet. a. n. f. (مسحة)* Vespertinum tempus. Wan.

امشا *imsā. a. V. [4. a مشو]* 1) Jubere incedere. 2) In incessu dirigere. 3) Pecoribus abundare. 4) Solvere ventrem. Wan.

امساج *emsāg. a. part. pl. a مسيج mesig.* Mixtæ res. Wan.

امسار *imsār. a. V. [4. a مشر]* 1) Germinare plantam. 2) Virorem, plantaque suas efferre terram. Wan.

امسا سپند *emsā sipend. p. n. f.* Angelus. Ferh.

امساش *imsās. a. V. [4. a مش]* 1) Medullosum esse os, pec. capite suo, & extrema parte. 2) Obtingere, contingere alicui. Gol.

امساش *emsāt. a. n. f. pl. a مشط müsüt.* Pectines. Wan.

امساق *imsāk. a. V. [4. a مشق]* Percutere scutica, flagellare. Gol.

امسب *imseb. p. adv. compos.* امسب *bu giğe. t.* Hac nocte. Questa notte.

امسك *emsak. a. part.* Intertrigini obnoxia habens femora. Gol.

امسك *emismek. t. V. cooper.* 1) Sugere se invicem. 2) Labia sibi invicem sugere, se mutuo osculari. Succhiarsi le labra.

امس *āmys. a. n. f.* 1) Caro cruda aceto imposita. 2) Cibus paratus ex carne vitulina cum cute: 3. i. q. اميس *emys.* Jusculum cibi, qui سكباج *sikbāg,* dicitur, refrigeratum, pinguedine per colationem prius exempta. Gol.

امساح *imsāch. a. V. [4. a مسح]* 1) Carpere folia. 2) Frondere plantam. Gol.

امصار *emsār. a. n. f. pl. a مصر mysyr.* Urbes pec. magnæ. Le città grandi. ¶ ملوك *mülükī memālikū emsār.* Reges regnorum, & urbium, ac regionum. Li re di provincie, città. Sæ.

امصاص *imsās*. a. V. [4. a امتص] Sorbendum, vel sugendum dare. *Gol.*

امصاع *imsā*. a. V. [4. a امصع] 1) Imminuto lacte esse camelitem. *Wan.* 2) Tales camelites habere virum. 3) Fructus suos producere lycium arborem. *Gol.*

امصال *imsāl*. a. V. [4. a امصل] 1) Mulgendo prorsus exhaurire oves. 2) Immaturum factum instar molis carneae ejicere mulierem. *Gol.*

امصد *emsud*. a. n. f. pl. a مصاد *mesād*. Vertices montium. *Wan.*

امصرة *emsiret*. a. n. f. pl. a مصيرة *mesīret*. Intestina. *Gol.*

امصوخة *ümsüchæt*. a. n. f. pl. امصوخ *um-süch*, امصيح *emäsych*. Folium plantae نام *sümām*, امصيح *emäsych*. *Gol.*

امض *emz*. a. V. act. Non curare, negligere objurcationem. *Gol.*

امضا *imzā*. a. V. [4. a امضي] 1) كچورمك *gēcürmek*. t. Facere ut transeat, penetret, & ratum habeatur. *Far passare.* 2) n. f. Subscriptio nominis in literis, decretis. *Sot toscrizione, sottoscritta.* 3) امضا *imzā* e. امضاسني *imzā cékmek* vel امضاسني *imzāsnī cékmek*. Subscribere. *Sot toscrivere.*

امضاح *imzāh*. a. V. [4. a امضح] 1) Imminuere existimationem alicujus. *Wan.* 2) i. q. امضح *māzch*. Diffundere radios suos solem. *Gol.*

امضاض *imzāz*. a. V. [4. a امضض] 1) Dolorem parere. 2) Rem acriorem urere oculum. *Wan.* 3) Dolere vulnus. *Gol.*

امضاع *imzā*. a. V. [4. a امضع] 1) Maturos, & manducabiles dactylos habere palmam. 2) Ad manducandum idoneum esse. *Gol.*

امضالمك *imzalamāk*. t. V. ex Arabico. Subscribere. *Sottoscrivere.*

امضوخ *umzūch*. a. n. f. pl. ab امضوخة *um-zuchæt*. Folia plantae نام *sümām dictæ.* *Wan.*

امضوخة *umzuchæt*. a. n. f. pl. امضوخ *um-zuch*. Folium plantae نام *sumām dictæ.* *Wan.*

امضي *emzā*. a. compos. 1) Acutior, magis penetrans. 2) Provector. *Gol.*

امطا *emtā*. a. n. f. pl. a مطا *metā*. Dorsa. *Wan.*

امطا *emtā*. a. n. f. pl. a مطو *metw*. Res longæ, & protensæ. *Gol.*

امطاء *imtāe*. a. V. [4. a مطو] Pro jumento habere. *Gol.*

امطار *emtār*. a. n. f. pl. a مطر *mætar*. Pluviae. *Pioggie.* *Wan.* قطرات عبراني اقطار اقطار قطرات عبراني كبي ير يوزينه دوكلدي *katrātŷ æbrātī æktārī emtār gībi ier jūzine dōküldy*. Stillæ lacry-

marum ejus instar guttarum pluviae in terram effusæ sunt. *Le lagrime gli cadevano dagli occhi come tante gocce di pioggia.* *Sæ.*

امطار *imtār*. a. V. [4. a امطر] يور يغد رمف *iæghmur iaghdürmak*. t. Facere pluere, causare, immittere pluviam. *Far piovere.*

امطي *emtŷ*. a. n. f. امطي *emtŷ*. 1) Species lacrymæ, seu gummosæ rei, quæ comeditur. 2) Aequabilis, & protensus statura. 3) Species arboris, quæ in arenis nascitur. *Gol.*

امظاظ *imzāz*. a. V. [4. a امظاظ] Siccescere curare lignum viride, humidumve. *Gol.*

امع *immæ*, امعة *imme-æt*. a. part. 1) Imbecillis mente. 2) Inconstans. 3) Qui cibum alienum captat, & non vocatus ad mensam accedit. *Gol.*

امعا *em-ā*. a. n. f. pl. a معي *mæj*, امعا *my-ā*. Intestina. *Wan.*

امعار *im-ār*. a. V. [4. a امعار] 1) Penu viatorio destitui. *Gol.* 2) Pauperem evadere. *Wan.* 3) Exuere opibus. *Gol.*

امعاز *im-āz*. a. V. [4. a امعاز] Abundare capris. *Wan.*

امعاض *im-āz*. a. V. [4. a امعاض] 1) Male habere aliquem. 2) Ira ac dolore afficere. *Gol.*

امعاط *imni-āt*. a. V. [7. a امعاط] Glabro corpore, sine pilis esse. *Wan.*

امعاف *em-āk*. a. n. f. pl. a معاف *māk*. Deserta magna.

امعاف *im-āk*. a. V. [4. a امعاف] Profundum efficere. *Gol.*

امعال *im-āl*. a. V. [4. a امعال] 1) Pessumire negotium. 2) Celeriter incedere. 3) Deproperare, & male facere negotium. 4) Castrare jumentum. *Wan.* 5) Amovere aliquem ab instituto suo. *Gol.*

امعان *im-ān*. a. V. [4. a امعان] 1) Longe progredi. 2) Aufferre, quod jure debetur alteri. 3) Humum aqua rigari. *Wan.* 4) Multas habere opes. 5) Paucas habere opes. 6) Obsequi & submittere se. 7) Fluere aquam. 8) Abdere se in latibulum suum lacertam. *Gol.*

امعان *im-ān*. a. n. f. 1) Acris, intensusque intuitus. 2) Reflexio, consideratio. 3) امعان نظر *im-ānī næzær* e. Intense, reflexe aspicere. *Sæ.* Guardar intensamente, e considerare minutamente. *Eb.*

امعز *em-ær*. a. part. 1) Glaber, defluvium pilorum patiens. 2) Paucas herbas profrens locus. *Wan.*

امعز *em-æz*. a. part. 1) Dura terra. 2) Glarea abundans locus. *Wan.*

امعط *em-æt*. a. n. f. pl. امعط *mu^t*. 1) Lupus. *Wan.* 2) Lupo similis latro. *Gol.*

امط *em-æt.* a. part. Glaber, defluvium pilorum patiens. *Wan.*

امعوز *üm-üz.* a. n. f. pl. اماعيز *emā-ÿz.* 1) Genus caprinum. 2) Agmen dorcadum, vel eaprorum montanorum. *Wan. pec. a 30. ad 40. Gol.*

امغاد *imghād.* a. V. [4. a مغد] 1) Multum potare, lactare pullum camelitis. *Wan.*
امغار *imghār.* a. V. [4. a مفر] Inter mulgendum cum lacte sanguinem emittere ovem, *Gol.*

امغاص *emghās.* a. n. f. coll. pl. امعص *mæghs.* Exquisiti, meliores cameli. *Wan.*

امغال *imghāl.* a. V. [4. a مغل] 1) Lactare infantem gravidam matrem. 2) Uno anno bis concipere ovem. 3) Bis parere mulierem. *Gol.* 4) Terram cum virenti pabulo vorare, ac inde male se habere camelos. *Wan.*

امغر *emghær.* a. part. 1) Crine ruber. 2) Rubicunda cutis. 3) Ex obscuro rufus seu pullus equus. *Wan.*

امفاسيون *üm-fāsiün.* a. n. f. ex græco. Omphacium. *Agresto. Gol.*

امف *emæk.* a. n. f. pro ماف *meæk.* Angulus oculi, qui ad nasum est. *Gol.*

امف *umak,* و *ummak.* t. V. Sperare. *V. امف*

امفك *emækk.* a. part. fam. مفاك *mækkæe.* Corpore oblongus equus. *Gol.*

امقار *imkār.* a. V. [4. a مقار] Amaram evadere rem, و sapore destitui lac *Gol.*

امقال *imkāl.* a. V. [4. a مقل] Immergere invicem aquæ. *Gol.*

امقاه *emkäh.* a. part. fam. مفاها *mækhæe.* 1) Cæsius colore præditus. 2) Longinquus, diffitus. 3) Sterilis locus. 4) Rubentes habens oculorum angulos, ac palpebras ex giliorum raritate. *Gol.*

امك *emek.* t. n. f. Labor, Fatica, travaglio. امك *emek çekmek.* Laborare. *Faticare, travagliare.*

امك *emmek.* t. V. Sugere, lactare. *V. امك*

امكاج *emkāj.* p. adj. Valde altus. *Ferh.*

امكان *imkän.* a. V. [4. a مكن] 1) Potentem, compotemvø facere. 2) Ova in ventre formare, & colligere lacertam. *Wan.*

امكان *imkän.* a. n. f. ممکن اولان *mümkin olan.* t. Possibilitas. *Possibilità. Ik. Ah.*

امكان اولمق *imkän olmamak.* c. dat. rei, vel infinitivi præcedentis. *Impossibile esse, fieri non posse. Effer. impossibile, non effervi possibilità. Ik.*

امكانده اولان *däirei imkände olan.* Quod possibile est. *Cid, che è possibile. Ll.*

هنوز تمهله امکان بوغ ايکن *henüz tehämmüle imkän iogh iken.* Cum nondum possent ferre. *Non potendo per ar-*

ca sopportare. *Ll.* امکان عبور جواز دی *imkänî übür gewāz dur.* Fieri potest, ut trahatur. *Si può passare. Sæ.* امکانده *däirei imkände olmaiup,* امکانده اولمق *däirei imkänden güzerän olmaghyn.* Cum superet possibilitatem, seu humanas vires. *Per effer impossibile, per effer fuori dalla circonferenza della possibilità. Sæ.*

امكدار *emekdār,* seu *emektār* t. adj. 1) Laboriosus. 2) Labore confectus. 3) Veteranus, & emeritus famulus, aut cliens. *Lavoratore, & antico, e benemerito servo.* معتبر و معتمد قدیمی امكدار لر بزدن اولو *mu'teberü mu'temed kädimü emektārlerimüzden ulu kapigilerimüzden olup kydwetül emagidi.* *Gloriosus N. qui est unus ex æstimandis, & fidis antiquis ac benemeritis clientibus nostris, ac modo unus ex nostris aulicis. Il tale, ch'è uno delli nostri antichi e fidati servitori, e dipendenti, ora nostro Capiği başi, è gentiluomo di corte. Ll.*

امكلمك *emeklemek.* t. V. Laborare. *Lavorare, travagliare.*

امكلمك *imeklemek.* t. V. Repere. *V. امكلمك*

امكینه *emkine.* a. n. f. pl. امکان *mekän.* Loca, stationes, mansiones. *Sæ. V. امكان*

اممؤل *ämül.* p. nom. prop. Oppidi in regione مازندران *māzenderän. Ferh.*

اممل *eml.* a. V. act. [1. F.] Sperare. *Gol.*

اممل *emel.* a. n. f. pl. اممئل *ämäl* ümüd. t. Spes, desiderium. *Speranza, desiderio, brama.*

اممل *emul.* a. V. act. [5. F.] Longa facie præditum esse. *Gol.*

اممل *iml.* a. n. f. i. q. اممل *eml.* Spes. *Speranza.*

اممل *umul.* a. n. f. pl. ab اممل *emil.* Montes arenosi altiores, aut late longeque patentes. *Gol.*

امملاء *imlæ.* a. V. [4. a ملاء] 1) Ditare. 2) Valde trahere nervum arcus. *Gol.*

امملاء *emlā.* a. n. f. pl. امملاء *melee,* و *melā.* Turbæ, homines, populi, opiniones. *Gol.*

امملاء *imlā.* a. V. [4. a مملو] 1) Replere. 2) Extendere in longum funem jumentis. 3) Correcte, & orthographice scribere. *Wan.*

امملاء *imlā.* a. n. f. 1) Repletio. 2) Scriptio plena, completa, seu orthographia. *Compimento, ortografia.*

امملاء *imlā.* t. Replere, و orthographice scribere, descri-

describere. Sæ. Riempire, & scribere cor-
rettamente, ortograficamente, describere.
انشا و املا *imlā wū insā*. e. Componere,
scribere librum *Ah. imlāsi jerrinde*. Orthographice scribit, orthographiam
servat. *Scribe correttamente, possiede l'or-
tografia.*

املا *imlāen*. a. adv. Orthographice.
Ortograficamente, correttamente.

املا *imlāg*. a. V. [4. a. املا] Lactare.
Wan.

املا *imlāget*. a. n. f. Lactatio una. *Wan.*

املا *emlāh*. a. n. f. pl. 1) a. املا *milh*.
2) a. املا *melyh*. Pulchri, boni. *Gol.*

املا *imlāh*. a. V. [4. a. املا] 1) Nimis
salire. 2) Salsam aquam adire, aut potare
camelos. 3) Salsam fieri aquam, quæ dul-
cis erat. *Gol.*

املا *imlāz*. a. V. [4. a. املا] Abire cum
aliquo. *Gol.*

املا *imlās*. a. V. [4. a. املا] Glabram
esse delapsa lana ovem. *Wan.*

املا *immilās*. a. V. [7. a. املا] 1) Levi-
gari. *Wan.* 2) Evadere. 3) Visu privari. *Gol.*

املا *imlāsyz*. t. adj. compos. Incorrectus,
orthographia destitutus. *Scorretto, senza
ortografia.*

املا *imlās*. a. V. [4. a. املا] Abortum
fætus mortui facere mulierem. *Gol.*

املا *emlāt*. a. n. f. pl. a. املا *mylt*. Im-
probi homines, fures. *Gol.*

املا *imlāt*. a. V. [4. a. املا] Abortire
camelitem fætum ante enatos pilos. *Wan.*

املا *imla*. a. V. [4. a. املا] i. q. املا *mel**.
act. 1) Excoriare ovem. 2) Lactare pullum
camelinum. 3) Celeriter incedere cameli-
tim. *Gol.*

املا *emlaḡh*. a. part. pl. املا *milgh*. Stulti,
obscæne loquentes. *Gol.*

املا *imlāgh*. a. V. [4. ab inusit. املا] Ir-
ridere. *Gol.*

املا *imlāk*. a. V. [4. a. املا] 1) Ad
inopiam redigi, impotem evadere. 2) Cæ-
spitare seu in lubrico procidere equum. *Gol.*

املا *immilāk*. a. V. [7. a. املا] 1) Le-
vem, & lenem esse. 2) Liberari, liberum
evadere. *Wan.*

املا *emlāk*. a. n. f. pl. 1) a. املا *melk*,
Reges, regna. 2) a. املا *melek*. Angeli.
Gol.

املا *emlāk*. a. n. f. pl. a. املا *mülk*, &
milk. Bona, possessiones. *Beni, possessioni.*
املا *emlākü emwāl*. Bona, & fa-
cultates. *Beni, e facultat. Tef.*

املا *imlāk*. a. V. [4. a. املا] 1) Subige-
re massam. 2) In conjugem accipere. *Wan.*

Part. I. Tom. I.

3) Regem creare. 4) Desponsare. 5) Fa-
cere ut possideat *quid, aut uxorem ducat.*
6) Explere sitim aqua. *Gol.*

املا *imlāk*. a. n. f. 1) Desponsatio. 2)
Conjugium. *Wan.*

املا *imlāl*. a. V. [4. a. املا] Tæ-
dio afficere. 2) Longum, & tædiosum
esse iter. 3) Dictare alicui epistolam. *Gol.*
Attediare, annojare. املا *ne ytnāb*
انه اطناب ايله و نه انجاز ايله اخلاي وار دي
ile imlālī we ne tēiāz ile ychlālī war dūr.
Nec tædium adfert ob nimiam amplificatio-
nem, & sublimitatem styli, neque vero ob
nimiam contractionem, aut brevitatem ser-
monis ullam adfert confusionem. *Il suo stile
è libero di ogni superflua amplificazione, e
di troppa brevità. Sæ.*

املا *imlāh*. a. V. [4. ab inusit. املا] Pu-
bertatem attingere seu maturam ætatem puel-
lam. *Gol.*

املا *emelet*. a. n. f. coll. 1) Adjutores,
defensores. 2) Præsidia. *Gol.*

املا *imlet*. a. n. f. 1) Spes. 2) Modus spe-
randi. املا *mā atwele imlete-
hū*. Quam longissima est spes ejus. *Gol.*

املا *emleg*. a. n. f. 1) Pauper. 2) i. q. املا
āmule p. Myrobolani. *Gol.*

املا *emlāh*. a. part. fæm. املا *melhāe*.
1) Albis, nigrisque pilis variegatus aries.
Wan. 2) Valde cæcios habens oculos. 3)
Albicans armis turma, rore vel pruina nox.
4) Optimus, apprime conveniens. *Gol.*

املا *imlihāh*. a. V. [9. a. املا] Albis, nigris-
que pilis magis variegatum esse arietem. *Wan.*

املا *emled*. a. part. fæm. املا *meldā-e*.
Tener, mollisque juvenis. *Wan.*

املا *ümlūd*, *imled*. a. part. comm. gen.
& fæm. املا *ümlüdet*. Tener, mollisque
ramus, juvenis. *Gol.*

املا *emles*. a. part. fæm. املا *melsā-e*.
1) Glaber. 2) Integro, & illæso dorso præ-
ditum jumentum. *Wan.*

املا *emlæt*. a. part. Pilis in corpore ca-
rens, & implumis sagitta. *Wan.*

املا *emlaḡh*. a. part. Obscænus sermo.
Gol.

املا *ümlüt*. a. n. f. Campus expers her-
ba, desertum.

املا *ümlüd*. a. n. f. Tener, mollisque ra-
mus, juvenis. *Gol.*

املا *umlūdān*, & املا *umlūdāni*.
a. n. f. Desertum rasum, in quo nihil pro-
venit. *Gol.*

املا *umlüdet*. a. part. Tenera & juve-
nis puella. *Wan.*

Hh h h

املا

fluvium Oxum, unde & fluvio idem nomen inditum est. Ferh. 3) Tumor, inflatio. *Cast.* امو *emū. p. n. f. i. q. غيرة ghajret. a. 1) Zelus. 2) Zelotypia. Cast.*

اموات *emwāt. a. part. pl. ا موت mewt, & موتي mewtā. Mortui. Li morti.*

اموات *emewāt. a. n. f. pl. اب امت emet. Servæ, ancillæ. Gol.*

امواج *emwāg. a. n. f. pl. ا موج mewg. الدالغر dalghaler. t. Undæ, fluctus. Onde.*

امواق *emwāk. a. n. f. pl. ا موق muk. Ocreæ crassiores. Gol.*

امواه *emwāh. a. n. f. pl. ا ماء māe, Aquæ. Wan.*

اموال *emwāl. a. n. f. pl. ا مال māl. Res, facultates. Robbe, beni. ¶ اموال عظيمه ايله emwālī āz̄yme ile. Cum multis divitiis. Con molte ricchezze. Sæ.*

اموة *emwet, imwet, ūmwet. a. n. f. i. q. ام emet. Ancilla. Gol.*

اموت *ūmwūt. a. n. f. 1) pl. اب امت emt. Loca curva, vel elata: 2) i. q. طريقة حسنه tær̄ykātū hæsene. a. Regula, & vivendi modus bonus, & laudabilis. 3) i. q. ضعف zæf. Debilitas, imbecillitas. 4) Inæqualitas, ac curvitas, uti in distorto ore, & in laxa veste. Gol.*

اموة *ūmwūwet. a. V. act. Ancillam seu servam fieri. Gol.*

اموخت *āmūcht. p. 1) 3. persona præf. perfecti. Docuit. 2) Part. præf. Docens. Ferh.*

اموختن *āmuchten. p. V. 1) Discere. 2) Docere. Ferh. 3) Intumescere. Cast.*

اموخته *āmuchte. p. part. 1) Qui didicit. 2) Qui docuit. Chi hà imparato, insegnato.*

امود *āmud. p. part. 1) Commiscens. 2) Comixtus. 3) Ornatus. Ferh.*

امودن *āmūden. p. V. 1) Properare, pro amāden. Cast. 2) Ornare. 3) Ornari. Ferh.*

اموده *āmūde. p. part. & n. f. part. 1) Ornatus. 2) Commixtus. 3) Margaritæ, uniones, qui in filo connectuntur. 4) Evulsus. 5) Instructus, doctus. Ferh. 6) Plenus. Cast.*

امور *āmūr. p. n. f. Tumor. Cast.*

امور *eemūr. a. part. Imperans, mandans. Gol.*

امور *ūmwūr. a. n. f. pl. اب امر emr. Negotia, actiones. Negoziū, affari, azzioni. ¶ بعض امور دنيويده ايجون قرابتلرينه توسل bæz̄y ūmwūrī dūnjewije iciiln kyrābetlerine tewessul idūp. Propter certās res mundanas contracta cum eis affinitate. Contratta parentela con essi per certi interessi mon-*

dani. Sæ. دين و دولت و امور ūmwūrī dewletū dīn. Negotia status politici, & religionis. Affari di stato. di religione. امور ملل ūmwūrī mīlel, امور مملکت ūmwūrī memleket. Negotia publica. Affari di stato. امور جميله ūmwūrī gemīle. Res bonæ, pulchræ. Cose belle, affari buoni. امور عموم ūmwūrī ūmwūm, امور جمهور ūmwūrī gīūmhūr. Res publicæ, negotia rempublicam concernentia. Affari publici. امور معظمه مملکت ūmwūrī mu-āz̄z̄mejemutæ-āllyk. Ad magna negotia pertinens. Pertinente a cose grandi. امور مهمه ايله ūmwūrī mūhimme ile. In negotiis magni momenti. In affari d' importanza. Ll. قيو كئخدالغ ūmwūrī kapuketchudālyk ūmwūrī ile. Cum negotiis, seu cum charactere Residentis. In qualità, e con corattere di Residente. Ll. امور مملکتده متعلق اغردن بعض احوال سپارش اولنمشدر هر نه كه تقرير و كفيق ايدرسه اعتماد اولنوب دوستلغه لايق اولان وجه اوزره جوابي ايله كيرو طرفزه عودت ايتدرمهكه سعي و اهتمام ايليه ستر ديو كچير اولنمشدر ūmwūrī memlekete mütæ-āllyk aghyzdān bæz̄y āhwāl sipariš olunmistūr her ne ki tækrirū tæhk̄yk iderse ytimād olunup dostlyghæ laik olan wegh üzre gewābī ile girū tæræfūmwūze āwdet ittürmege sæjū ihtimām ejlejesiz dijū tæhrir olunmistur. Scriptum est, commissa a vobis ablegato vestro nonnulla statum publicum concernentia negotia nobis oretenus exponenda, patentes, ut ei in omnibus, quæ proposuerit, ac verificaverit, fidem præstaremus, ac demum ut eundem cum amicitia convenienti responso isthuc remitteremus. Ci avete scritto di aver raccomandati vostro inviato certi affari di stato da esporci a bocca, richiedendoci di prestargli fede in tutto ciò, che ci dirà, & di rispedirlo poi a cotesta volta con una risposta convenevole alla commune amicizia. Ll.

امور ديدده *ūmwūr dide. a. p. comp. ايش is gormis. t. Versatus in rebus, expertus, peritus. Pratico, esperto, versato, intendente.*

اموز *āmūz. p. 1) Imp. ab آموزیدن amūziden. Doce, vel disce. 2) in comp. Docens, & discens, seu edoctus. ¶ دانش آموز dānis amūz. Scientiæ doctor, & versatus in scientiis. Dottore, & dotto. Ik. كار آموز kār amūz. Peritus, versatus in rebus. Versato nelle cose, perito. Sæ.*

آموزگار *āmūzgar. p. n. f. compo. Instructor, magister. Ferh. ¶ عاقل آموزگار ākyly amūzgar Prudens, & rerum peritus, seu in rebus versatus. Saggio, prudente, e versato nelle*

sose. Sæ. کفار خونخوارانند آموزگار اولان. *küffâr chunchârlyghyne âmuzkar olan.* Affueti bibendo sanguini infidelium. *Affuefat-ti à beber il sangue de gli infideli.* Sæ.

آموزانیدن *âmūzānīden*, آموزانیدن *âmūzānden*. p. V. Docere. Trans ab آموزیدن *âmūzīden*.

آموزناکی *âmūznāk*. p. n. f. comp. 1) Nom Dei altissimi. 2) Præceptor, magister. *Ferh.*

آموزختن *âmūzχīden*. p. V. i. q. آموزیدن *âmūchten*. Docere, & discere. *Insegnare*, & *imparare*.

آموغ *āmūgh*. p. n. f. 1) Gravitas. 2) Formido. 3) Quantitas, mensura. 4) Statura. *Ferh.*

آموه *ümūmet*. a. 1) V. act. Matrem esse. 2) n. f. Maternitas. *Gol.*

آمون *āmūn*. p. 1) n. f. Ambitus, circuitus. 2) Commixtio. *Ferh.* 3) adject. Firmus, fortis, validus, & cæspitationi non obnoxius equus. *Cast.*

آمون *emūn*. a. n. f. Camelitis firma, minime cæspitans. *Gol.*

آموی *āmūj*. p. n. f. 1) i. q. آمو *āmū*. Nom. urbis ad ripam. *Oxi* گنجون *gējhūn diçti*. 2) Nom. tribus hominum ibidem degentis.

آب *āb* vel *ābī* *āmūj*. Oxus. *Ferh.*

آمووی *emewi*. a. part. ab آمو *emet*. Servilis, ancillaris. *Gol.*

آمو *āme*, آمو *ame*. p. n. f. Atramentarium. *Ferh.*

آمو *emh*. a. V. act. [2. & 6. F.] Pustulis vel exanthematibus آموهت *emihet diçtis* laborare seu corripit. *Gol.*

آموهت *emeh*. a. n. f. 1) i. q. نسیان *nisjān*. Oblivio. 2) Nom. coll. i. q. خلایق *chælājyk*. Creaturæ. *ixzekere bæde emehin*.

Recordatus fuit, postquam oblitus fuerat. *Gol.*

آموهت *imhā*. a. V. [4. a] 1) Exacuere scalprum sutorium. 2) Tenue, & valde aquosum reddere lac. 3) Multa aqua diluere vinum. 4) Imbuere aqua sua ense, i. e. crispante donare nitore. 5) Laxatis habenis ad cursum incitare equum adeo, ut sudet. *Gol.*

آموهت *ümmehtët*. a. n. f. pl. ab آموهت *ümmehtët*. Matres. *Matri*. آموهت *ümmehtëti* *tæbâji-ÿ çihâr erkân*. Quatuor elementares qualitates, in homine. *Le quattro qualità elementari.* *Ah.* چهار آموهت سفلیه *çihâr ümmehâti siflije*, و نه آباي علویه *we nüh ābaī ulwije*. Quatuor matres infimæ, h. e. quatuor elementa, & novem patres supremi, h. e. novem cæli. *Le quattro cause inferiori, e le nove superiori, cid è li quattro elementi, e li nove cieli.* *Ah.*

آمهاد *emhād*. a. n. f. pl. a آمهت *mūhd*. Prominentiores partes terræ. *Wan.*

آمهار *emhār*. a. n. f. pl. a آمهت *mühr*. Pulli equorum. *Wan.*

آمهار *imhār*. a. V. [4. a] Scribere doctem mulieri. *Wan.*

آمهارت *imhāl*. a. V. [4. a] آمهت *mühlet wirmek*. t. 1) Expectare. 2) Moram concedere, prorogare. *Wan.* 3) Assignare terminum, quousque expectetur. *Aspettare*, conceder tempo, prolongare il termine prima dato. *Tef.*

من بعد آمهارت محض الاملد *min bæd imhāl mæhçÿ yhmāl dūr*. In posterum rem differre, mere negligere est. *Da quâ in poi il voler dissimular con voi sarebbe una mera temerità.* آمهارت *bilā imhāl*. Absque mora, aut prorogatione termini. *Senza differire, senza indugio.* Sæ.

آمهارت *mūgiāçātī æmālī sækâ meällerinde imhāl olunnis idi*. Dilata erat punitio debita malis operibus, seu insolentibus eorum actionibus. *Fù differito il castigo delle loro insolenze.* آمهارت *teeçhÿrū imhāl e*. Differre. *Differire.* Sæ.

آمهارت *imhân*. a. V. [4. a] Despectum, & abjectum reddere. *Gol.*

آمهارت *ümmehet*. a. n. f. pl. آمهت *ümmehtët*. Mater: pro quo آمهت *ümme* dicitur. *Gol.*

آمهارت *ümhüg*, آمهارت *ümhügiân*. a. 1) part. i. q. ماهیج *māhiç*. Tenue lac. 2) n. f. Omentum.

آمهدت *emhidet*. a. n. f. pl. a آمهت *mihād*. Lecti.

آمهل *emhel*. p. adj. Popularis. *Cast.*

آمهود *ümhūd*. p. n. f. i. q. قرموص *kærmūs*. Fovea facta tum capiendæ prædæ, tum coquendo pani. *Gol.*

آمهود *umhūspend*, آمهود *umhūsfend*. p. n. f. Angelus. *Ferh.*

آمیهت *emī*, آمیهت *ümī*. a. n. f. pl. آمیهت *emījune*. Idiota.

آمیهت *ümmā*. a. 1) part. Maternus. 2) n. f. Idiota. *Materno, idiota, ignorante.* آمیهت *nebijün ümmijün*, vel *ümijün*. Propheta illiteratus, idiota. *Talem vocant suum Muhammedem.* *Tef.*

آمیا *emjā*. p. n. f. Crumena. *Ferh.*

آمیا *imjāt*. a. V. [4. a] 1) Neci dare. 2) Morte factum amittere camelitem. 3) Prolibus hominem, pullis camelitem orbem evadere. 4) Multa coctione teneram, mollemque evadere carnem. *Gol.*

آمیا *imjār*. a. V. [4. a] 1) Huc illuc commovere rem, ut ventum palmam. 2) Leniter fluere facere. *Gol.*

اميار *imjār*. a. V. [4. a ميار] 1) Prospicere suis de comneatu. 2) Liquefacere. 3) Affusa aqua gustare crocum. 4) Præcidere, ac abrumpere res consuetas, debitasve. Gol.

اميار *imjār*. a. V. [4. a ميار] Segregare, discernere. Wan.

امياط *imjāt*. a. V. [4. a مياط] 1) Abducere, remove. 2) Recudere. Gol.

امياح *imjāh*. a. V. [4. a مياح] Facere, ut fluat. Gol.

اميال *imjāl*. a. V. [4. a موال] Divitem reddere. Gol.

اميال *imjāl*. a. V. [4. a ميايل] Facere, ut inclinet. Gol.

اميان *emjān*. p. n. f. Crumena. Ferh.

امياه *imjāh*. a. V. [4. a موه] 1) Propinare aquam. 2) Affundere aquam cultro, dum acuitur. 3) Aquam colligere in lacu. 4) Ad scaturiginem perducere fodiendo puteum. 5) Ad aquam pertingere fossorem. 6) Aquam infundere atramentario. 7) Miscere rem. 8) Phiere. Gol.

امية *umejjet*. a. n. f. dimin. ab امّة *emet*. 1) Ancillula. 2) Nom. Arabis filii Abdülfem filii Menaf, & quæ ab illo prognata tribus Arabum coreischitarum, unde *chalifæ Omejdæ oriundi*. Gol.

امية *ummijet* a. n. f. Maternitas. Gol.

اميثال *umejsāl*. a. n. f. pl. a ميثال *musejl*. dimin. a مثل *misl*. Parvulæ similitudines. Wan.

اميشتن *āmychten*. p. V. قرشتم *karışmak*, قرشتم *karıştırmak*. t. 1) Misceri. 2) Miscere. *Mischiare, mescolare, & esser mescolato, mischiarsi*. Ferh.

اميشته *āmychte*. p. part. pass. قرشتمش *karyşmiş*, قرشتمش *karyşik*. t. 1) Permissus. 2) Mistio. *Mischiato, miscuglio*.

اميد *ümüd*. p. n. f. 1) Spes. 2) Expectatio, desiderium. *Speranza*. Ferh. اميدك *peikī ümüd*. q. Pedisequa spes, h. e. spes, quæ semper nos comitatur. اميد در *ümüd-tür ki*. Spes est, fore ut. *C'è speranza*. Ll. Ik. اميد بغلمك *ümüd baghlamak*. Firmam spem concipere, sperare. *Concepir speranza sicura*. Sæ. اميدده *ümüdte* ol. Sperare, esse in spe. *Star in speranza, sperare*. اميد طوقك *ümüd tutmak*, اميدوار *ümüdwār* ol. Spem concipere. اميد كسمك *ümüd kesmek*, قطع اميد *ümüdini kiesmek*. اميدني كسمك *katy ümüd* e. Desperare, spem abjicere. *Mancar di speranza, perder la speranza, disperare*. اوغل قز اولمقدن اميد كسمش ايكن *oghul kyz olmaktān ümüd kesilnis iken*. Cum non speraretur amplius futura proles. *Men-*
Part. I. Tom. I.

tre si era persa la speranza di aver prole. اميد و بزمك *ümüd wirmek*. Spem facere. *Dar speranza*.

اميدسىز *ümüdsyz*. t. adj. & adv. comp. 1) Spe destitutus. *Disperato*. 2) Absque Spe.

اميدسىزلك *ümüdsyzlik*. t. n. f. compos. Desperatio. *Disperazione*.

اميدگاه *ümüdghāh*. p. n. f. comp. Locus spei, & fiducia. *Luogo di speranza, rifugio*. II. اميدگاهلري اولان *ümüdghāhleri olan*. Illi, in quibus reposuerant fiduciam suam. *Quelli, ne' quali si confidauano*. Sæ.

اميدلندرمك *ümüdlendürmek* t. V. trans. Spe lactare, spem facere. *Far sperare*.

اميدلنمك *ümdilenmek*. t. V. Spem concipere. *Concepir speranza*.

اميدوار *ümüdwār*. p. adj. comp. Sperans, spe fultus. *Pieno di speranza*. Sæ. اميدوارا *ümüdwār*. e. Spem facere. *Dar speranza, animare*. اميدوار *ümüdwār* ol. Sperare. اميدوارمك *ümüdwārem ki*. Spem habeo. *Hò speranza*. اميدوار درمان *ümüdwārī dermān* ol. Sperare remedium. *Sperare rimedio*. Ik.

اميدواري *umidwāri*. p. n. f. Spes, fiducia. *Speranza, confidenza*. Cast.

اميد *ümiz*. p. n. f. Spes. V. اميد

اميدلندرمك *ümizlendürmek*. t. V. trans. Sperare. V. اميدلندرمك

اميدلنمك *ümizlenmek* t. V. Spem concipere, sperare. *Concepir speranza*.

امير *āmīr*, امير *emīr*. p. adj. 1) Edax, helluo. 2) Segnis, piger. Ferh.

امير *emīr*, امير *mīr*. a. n. f. بك *beg* t. 1) Imperator. 2) Dux, qui aliis quomodocunque præest. 3) Nobilis, qui est ex stirpe Ali, generi Mohammedis. *Principe, signore, nobile, che commanda à gl' altri*. امير الامرا *emīrül ümerā*. Princeps Principum, Gubernator magnæ Provinciae. امير آخور *emīri achor*, vel امير آخور *mīri achor*, vul. *mirāhor* & *imrohor*. Præfectus stabuli. *Cavallerizzo maggiore, ò mastro di stalla*. امير آخورلك *emīri āchorlyk*, vul. *imrohorlyk*. Officium præfecti stabuli. *La carica di cavallerizzo*. امير علم *emīri âlem*. Officialis portæ ottomanicæ, qui præfectis provinciarum, etiam principibus Moldaviae & Vallacchiæ post eorum a Sultano factam denominationem vexillum Turcis potestatis solemniter tradere solet. امير *emīr* ال جيوش *ülgiüş*. Imperator, dux exerci

exercitus. Generale d'armata, capo d'esercito. امير المؤمنين emirül müüminin. Princeps fidelium. Ita vocabantur primi successores

Mohammedis in Chalifatu. امير حج emiri hægg. Præfectus custodiæ peregrinantium Meccam. Officium quod ex antiqua consuetudine incumbit præfectis provinciæ Syria. Capo del convoglio de' pellegrini, che vanno alla Mecca. امير حجلف emiri hæglyk. Officium custodiæ peregrinantium Meccam. امير سلطان emir sultân. Cognomen viri apud orientales opinione sanctitatis celebris. Sæ.

اميرانه emirâne. p. adv. Instar Principum, Principum more. Da prencipe.

اميرت emiret. a. n. f. fæm. ab امير emir. Imperatrix.

اميرزاده emirzâde. p. n. f. comp. Filius Principis, aut descendens ex sanguine Mohammedis, seu Ali generi ejus.

اميري emiri. p. n. f. Principatus. اميري کردن emiri kerdên. Principatum agere. Cast.

اميز amiz. p. part. in comp. قرشمش karysmis. 1) Mistus.

قرشترجي karystürigi. t. 1) Mistus. 2) Miscens. Mischiato, mischiatore. ستم stem

اميز sitem amiz. q. Minutans, minis permittus. Minacciovole. Ll. نياز amiz.

Supplex. Supplichevole. Ik. حكمة amiz. Mysticus, q. sapientia, aut mysterio mistus. Misterioso. Ik. جواب مزده amiz.

گهباي ميژده amiz. Lætificum, responsum. Risposta accompagnata di buone nuove. Ik.

شهد amiz. Mellitus. Dolce come miele. Ik. رنگ amiz. Colorator, & coloratus. Colorito, & ingannevole.

اميزانیدن amizâniden. p. V. transf. ab

اميزيدن amiziden, aut آميختن amichten. Juberere, ut misceatur.

اميزش amizis. p. n. f. 1) Mistura, commixtio. Ferh. 2) Temperies, temperamentum, seu constitutio corporis. 3) Commercium. Cast.

اميزه amize. p. 1) part. Mistus. 2) n. f. Principium coitus. Ferh.

اميزه amize. p. 1) Mistus. 2) Canus. Canuto, bianco. Ferh.

اميزه amize. p. 1) Mistus. 2) Canus. Canuto, bianco. Ferh.

اميزه اميزه amizemü. p. part. compos. Capillis, & barba canescens vir. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

اميزيدن amiziden. p. V. 1) Miscere. 2) Misceri. Ferh.

emīnī. Præfectus hordei, vel avenæ equis distribuendæ. Soprastante alla distribuzione delle biade. قوين اميني kojun emini. Præfectus pastorum, ovium, qui nempe curam habet providendi culinæ regiæ de carnibus ovinis, & vervecinis. Sopra intendente alla dispensa, proveditore. شراب اميني serâb emini. Præfectus potuum. Maestro delle cantine. شهر شهري sehremini. Tribunus urbis, seu qui curam habet reparandorum aquæductuum, pavimenti.

آمين البيت ammīnel-bejt. a. comp. Qui petunt, & adire cupiunt, aut visunt Domum, i. e. templum Meccanum. Gol.

امينك emīnik. t. n. f. 1) Securitas. 2) Tranquillitas. 3) Libertas, immunitas. 4) Officium Telonarii, aut alterius præfecturæ. Sicurezza, tranquillità, immunità, ed ufficio di Doganiere.

آمينه amīne. p. n. f. i. q. آمدنه amene. Strues lignorum. Cast.

اميني emīnī. p. n. f. 1) Securitas. 2) Securus. Cast.

اميهة emīhet. a. V. aĉt. [2. & 6. F.] Pustulis emīhet dictis laborare. Go!

اميهة emīhet. a. n. f. Pustulæ, exanthemata haud dissimilia variolis & morbilis, quæ in pecoribus nasci solent. Gol.

اموي umewī. a. n. f. gent. اميي ūmejī. Qui ex familia omeidarum sunt. Gol.

ان

آن ān. a. n. f. pl. آوان āwān. حين hīn a. ساعت sâ-âst. a. 1) Tempus. 2) Hora. Tempo, ora. الان elān. c. art. Modo. من من minel ān, mimbæd. Ab hoc momento, deinceps. Di qua avanti. بو آنددک bu ānedek, vel degin, & بو آنددک bu āne gēlingē, & هذا الآن ilā hāzel ān. Usque nunc, hucusque. Sin'ora. V. في الان ilā

آن ān. p. 1) n. f. i. q. جاذبه giāzibe. a. Gratia, venustas alliciens in amasia. 2) In fine nomini annexum format num. plur. زن زنān. Viri, & mulieres. pl. a sing. مرد merd, & زن zen, vir, fæmina. 3) Adjectum in fine nominibus facit ex illis adjectivum. v. g. خيزان chyzān. Miser. 4) In comp. adhibetur ad determinandam rei qualitatem. v. g. آن چوان ān čūnān. Taliter, eo modo. Ferh.

آن ān. p. pron. demon. remoti. اول ol t. Ille, is. Egli, lui, colui. آن وقت ān wækt. p. اول وقت ol wækt زمان ol ze-mān t. اول وقت ol wækt. a. Illo tempore, tunc. All'ora.

ان en. a. partic. causal. Ut, quod. Nasbat verbum in fut. احب ان تقوم ahıbbu en takūme. Volo, ut stes. ان الى ilā en. Donec, usque dum. ان علي ālā en. Ea lege, ut. ان لهما lemā en. Posteaquam. Gol.

ان en, vel in t. n. f. Latitudo panni. Larghezza. V. اين

ان in. a. part. condit. Si. Giezmat verbum in fut. احب ان تقوم ahıbbu en takūme. Volo, ut stes. ان الى ilā en. Donec, usque dum. ان علي ālā en. Ea lege, ut. ان لهما lemā en. Posteaquam. Gol.

ان enne. 1) Partic. causal. ان enne. Haud dubium est, quin. ان علي ālā enne. Adeo ut. ان lienne, وانه liennehu. Quoniam, propterea quod. ما ان mā enne. Quoad, donec, quamdiu. لا افعله ما ان لا efālühū mā enne fis-semāi negm. Non faciam illud, quamdiu in cælo fidera. فان feinne. Utique, equidem, و ان we inne. Namque, و fed. Gol.

ان enne. 1) Partic. causal. ان enne. Haud dubium est, quin. ان علي ālā enne. Adeo ut. ان lienne, وانه liennehu. Quoniam, propterea quod. ما ان mā enne. Quoad, donec, quamdiu. لا افعله ما ان لا efālühū mā enne fis-semāi negm. Non faciam illud, quamdiu in cælo fidera. فان feinne. Utique, equidem, و ان we inne. Namque, و fed. Gol.

انا ana. t. n. f. والده wālide a. مادر mā. der p. Mater. Madre. اوكه ana. Noverca. V. اوكه ana. Avia. انا ana. Nutrix. بايا ana. Socrus. Suocera. انا ana. Abbatisa. Abbadesa. انا ana bir babā airi. Frater uterinus. Fratello uterino. انا ana baba gūni. Confusio, tumultus. Confusione, bisbiglio.

انا ana. a. pron. person. Ego. Io. اننا enā. a. n. f. pl. ab نوي nūū. Fovea circum tentorium. Gol.

اوانى *inā*. a. n. f. pl. ab آيه *ānīje*, *ewānī*. Vasa, urnæ. *Vasi. Gol.*

آنا *ennā*. a. partic. interrog. i. q. من اين *min ejne*. Unde. *Da dove.*

آنا *innā*. a. partic. affirmat. comp. Utique nos. آنا خلفناك خليفة في الارض ¶ *innā chælefnāke chælifete fil erzj*. Utique nos suffecimus te successorem in terra. *Ti abbiamo costituito successore nella terra. Ll.*

آنا *ānāe*. a. n. f. pl. ab انو *enu*. Tempora, temporis partes. آنا الليل *ānāül-lejl*. Horæ noctis. *Gol.*

آنا *enāe*. a. n. f. 1) Mōra. 2) Remora, impedimentum. *Wan.*

آنا *ināe*. a. n. f. Vas in genere ad cibum, & potum inserviens. *Wan.*

عجلاه [اني 4. a] *ināet*. a. V. [4. a] عجله *ægele itmejūp teečjyr* e. t. Morari, procrastinare. *Gol.*

آنا *ināet*. a. V. [4. a] 1) Gravare, premere. 2) Crudam relinquere, nec coque- re carnem. *Wan.* 3) Inclinare facere. *Gol.*

آنا *enab*. a. n. f. 1) Moschus. 2) In genere Aroma. *Muschio, profumo. Gol.*

آنا *inābet*. a. V. [4. a] 1) Con- vertere se ad Deum. 2) Pœnitentia duci, آنا لله انابت اذري ¶ *allāhe inābet itti*. Con- vertit se ad Deum. *Si è convertito a Dio. Tef.*

آنا *enābīb*. a. n. f. pl. ab انبوب *embūb*. Nodi arundinum. *Gol.*

آنا *enābīs*. a. n. f. pl. ab انابيش *ūmbūs*. Radices arborum. *Wan.*

آنا *enāt*. a. n. f. 1) i. q. انتظار *intyzār*. a. Ex- pectatio, mora. آنا طويل الناة ¶ *tewilül-enāt*. Lenis animo ac tolerans. آنا حتي لا آنا *teennejtūke hættā lā enāte bī*. Expectavi vel tuli te, donec impatiens evaserim. 2) Mulier languida, seu segniter in pedes as- surgens. *Gol.*

آنا *inās*. a. n. f. pl. ab اثني *ūnsā*. Fæ- minæ. *Femine. Wan.* آنا وذكور *ināsū zūkūr*. Fæminæ, & mares. *Maschi, e fe- mine. Sæ.*

آنا *inās*. a. V. [4. a] Parere famel- lam. *Gol.*

آنا *enāsī* & *ūnāsī*. a. n. f. pl. ab اثني *ūn- sā*. Fæminæ. *Gol.*

آنا *anāg*. i. adj. vul. 1) (يوري *iawri*) Adultus. 2) Astutus. Grande, e che non si lascia più ingannare.

آنا *ināg*. a. n. f. 1) Cameli ad confiden- dum, vel genua flectenda compulsio. 2) Ipse decubitus cameli. *Gol.*

انجيل *enāgīl*. a. n. f. pl. ab انجيل *ingīl*. *Evāngelia.*

اناخ *ināch* & اناخة *ināchæt*. a. V. [4. a] 1) Procumbere facere camelitim, etiam ut iniri possit. 2) Castra ponere ad urbem. *Wan.*

اناختار *anachtar*. t. n. f. Clavis. *Chiave. V. اختار.*

انادر *enādir*. a. n. f. pl. ab اندر *ender*. *Areæ, in quibus teruntur fruges. Wan.*

اناديد *enādīd*. a. 1) part. i. q. متفرقة *mū- teferrykæt*. Disgregatæ, dispersæ aves. 2) adv. Dispersim huc illuc. *Gol.*

انار *enār*. p. n. f. vul. nār. t. Malum puni- cum. *Melogranato. Ferh.* انار افاجي ¶ *enār aghaġi*. Malus punica. *Alberò di granati.*

انار *enāre*. a. in apprec. نورلندرسون *nūr- landürsün*. t. Illuminet Deus!

نورلندرمق 1) [نور 4. a] *ināret*. a. V. [4. a] نورلندرمق *nūrlandürmak*. t. Illuminare. *Illuminare. Wan.*

2) Splendere. 3) Pulchrum esse, nitere. 4) Florere plantam. 5) Pavidum facere. *Gol.*

انار *ināret*. a. V. [4. a] 1) Ora, seu vir- ga diversi coloris insignire, aut signare te- lam. *Gol.*

انارستان *enārīstān*. a. n. f. vul. نارلق *nār- lyk*, نار باغچه سي *nar baghčiasī*. t. Hor- tus malis punicis confitus. *Giardino di gra- nati.*

انار فرهاد *enār ferhād*. p. n. f. comp. No- men mali punici arboris in monte پيستون *pīstūn*, de quo Persæ multa fabulantur. *Ferh.*

انار كيرا *enār kīrā*. p. n. f. comp. Nux pi- nea. *Pomo di pino. Ferh.*

انار مشك *enārmūšk*. p. n. f. Fructus ruber indicus malo punico fere similis, i. q. نار مشك *narmūšk*. q. V.

انارين *enārīn*. a. n. f. Aerugo, pec. rasi- lis; alias زنجار *zingiār*.

اناس *inās*. a. V. [4. a] 1) Fami- liarem, affuetum reddere. 2) Cognoscere. 3) Videre, spectare. 4) Audire vocem. 5) Exhilarare. *Gol.*

اناس *ūnās*. a. n. f. pro ناس *nās*. pl. ab انسان *insān*. Homines. *Gol.*

اناسة *ināset*. a. V. [4. a] 1) Commo- vere, agitare. *Gol.*

اناسم *enāsm*. a. n. f. i. q. ناس *nās*, sive *ūnās*, seu pro iis. Homines. *Gol.*

اناسي *enāsi*. a. n. f. 1) pl. ab انسي *insī* & انسي *enesī*. Homines. 2) pl. ab انسان *insān*. *Idem. Wan.*

اناسية *ināsijet*. a. n. f. pl. انسان *insān*. Homines.

اناصة *ināsæt*. a. V. [4. a] 1) Velle. 2) Ad currendum movere se equum. *Gol.*

اناصبي *enāsīy*. a. n. f. pl. pl. a نصيبه *nāsīy-jet*. Partes selectæ populorum, camelorum. Gol.

اناض *ināz*. a. n. f. Proventus palmæ maturus. Wan.

اناضة *ināzet*. a. V. [4. ab انض] 1) Maturum fieri *dačtylum palmæ*. Wan. 2) Non bene coquere, & crudam relinquere *carnem*. Gol.

اناضة *ināzat*. a. V. [4. a نوض] 1) Aspectu suo prodere *inscitiam*. 2) Maturus fructus, &, qui carpantur, idoneos ferre *palmam*. Gol.

اناطة *inātāt*. a. V. [4. a نوط] 1) Tumore نوطة *næwtāt dīčto* corripit. 2) Tamarice, spina Aegyptia similibusve, plantis abundare *terram*. Gol.

اناطولي *anadoly*. t. nom. prop. Asia minor seu Natolia. *Natolia, Asia minore*.

اناطولي طاغي *anadoly daghī*. t. nom. prop. Mons Anatiolix *priscis mons olympus Bithyniæ*. Alias كشييش *kesīš daghī* vocatur. *Leuncl.*

اناطيم *enāzīn*. a. n. f. pl. ab انظمة *imzæmet*. Lineæ, seu funiculi margaritarum.

اناعيم *enā-ym*. a. n. f. pl. pl. a ناعم *næm*. Pecora, quæ pascuntur. Wan.

اناغافش *anāghāsyš*. p. n. f. Species herbaræ recentis, quæ equos oculorum laborantes dolore illinire solent. *Ferh.*

اناغالش *ināghālis, enāghālis*. p. n. f. Anagallis. *Cast.*

اناف *ānāf*. a. n. f. pl. ab انف *enf*. Nasū.

اناف *ināf*. a. V. [4. ab انف] 1) Educere camelos ad nova, & intacta pascula, 2) Nasum ægrum reddere, efficere, ut nasus doleat. Gol.

انافة *ināfet*. a. V. [4. a نواف] 1) Excrecere. 2) Excedere modum. 3) Eminere, extare supra rem. Wan.

انافح *enāfyh*. a. n. f. pl. ab انفحة *infāhæt*. Coagula lactis, caseive. Gol.

انافي *ūnāfi*. a. part. Magnum habens nasum. Gol.

انافيش *enāfyš*. a. n. f. Folia, quæ super *nifāz*, ponuntur, decutiunturve. Gol.

اناف *ināk*. a. V. [4. ab انف] Placere, & delectare rem. Gol.

اناف *ināk*. a. V. [4. a نواف] Complacere sibi. Gol.

اناف *ināk*. p. partic. gaudentis depulso metu. Quam bene, quod liberi a miseriis, & à metu securi simus! *Vox maxime in ترکستان, usitata. Ferh.*

انافة *inākæt*. a. n. f. i. q. نوافه *zærāfet*. Gratia, & elegantia morum, vestium. ¶ له *lehu inākætü lebākæt*. Pollet *Part. I. Tom. I.*

elegantia morum, & ingenii, vel gratia, & dexteritate. Gol.

اناک *ināk*. a. V. [4. a نوکی] Fatuum comperire aliquem.

انالة *inālet*. a. V. [4. a نول] 1) Præbere, donare. 2) Jurare per Deum. 3) Proventu divitem, metallo multo præditam esse *mineram*. Gol.

انالة *inālet*. a. V. [4. a نيل] Facere, ut consequatur, compotem reddere. Wan.

انام *enām*. a. n. f. collec. 1) آدم اوغلي *adem oghly* t. Homines, genus hominum. 2) Homines, dæmonesque. *Gli uomini, il genere umano.* ¶ انام ايجره بدنām ایتمه *icre bednām itme*. Noli me diffamare inter mortales, *Non mi render infame nel mondo.* Sa. انامه مرحتلو *āmmēi enāme merhæmetlū*. Erga omnes mortales clemens. *Misericordioso verso ogni uno. Ll.*

انامة *ināmet*. a. V. [4. a نوم] 1) Sopire. 2) Dormientem invenire. 3) Interimere. 4) Enervare, & conficere *seneclutem*. Gol.

انامل *enāmil*. a. n. f. pl. ab انمله *enmile*, & *enmele*. Coryphæ, extremitates digitorum, digiti. *Dita.* ¶ انامل سلطان عادل شفاه اكرام *enāmili sultānī ādyl šifahī ikrām ile tækbilū iltisāmden sonra*. Postquam deosculatus est digitos, seu manum regis æqui labiis reverentiæ. *Doppo aver riverito il giustissimo re, e con labra di rispetto baciato gli le mani. Sa.*

آنان *ānān*. p. pron. demonstrat. pl. ab آن *ān*. Illi, ij. *Effi, egli no.*

انان *inān*, & *ünān*. a. n. f. 1) Multum gemens vir. 2) Ipse gemitus. Gol.

انان *inān*. t. n. f. Fides. Credito. ¶ انان *inān iok*. Non est fides. *Non c'è fede.*

انانة *enānet*. a. n. f. Gemitus.

انانجف *inanağiak* ¶ انانلاجف *inanilağiak*. t. part. fut. Credibilis, cui credi potest. *A chi si ha da credere.*

اناندورمت *inandurmak*. t. V. trans. Persuadere, affirmare. *Afficurare, persuadere.*

انانلر *inanylmaz*. t. part. præf. pass. negat. Incredibile, quod credi non potest. *Incredibile.*

انانلمش *inanylmış*. t. part. præf. pass. Fidus. *Fidato, e confidato.* ¶ كندويه انانلمش *ğendüje inanilmış*. Sibi concreditus. *Confidatogli.*

انانلمش *inanylmak*. t. V. pass. 1) Credi. 2) Concredi.

انانمز *inanmaz*. t. part. præf. negat. Incredulus. *Incredulo.*

انانمق *inanmak*. t. V. 1) اعتقاد *tykād*. a. باور کردن *bāwer kerden*. p. Credere, fi-
dem

dem habere. *Credere, fidarsi.* 2) *Confidere, committere. Confidare.*

اناممک *inanmamak.* t. V. *negat. Diffidere. Diffidarsi.*

انانمکلیک *inanmamaklyk,* انانمکلیک *inanmamaklyk.* t. n. f. 1) *Incredulitas.* 2) *Diffidentia. Incredulità, & diffidenza.*

انانیت *enānjet.* a. n. f. بنلیک *benlyk.* t. *Præsumptio, arrogantia. Presunzione, arroganza.* انانیتنی ترک ایلمیوب و غضب نفسانی *anānjetēi terk eilemejüp we ghæzabī nefsanī ghalebe idüp.* *Arrogantia minime deposita, iracundia autem sibi a natura insita prævalente. Non lasciando l'arroganza sua, e sopraffatto dalla colera interiore. Eb.*

انانوافتیز *anawaftiz.* t. n. f. ex *Græco. Anabaptista. An.*

انانویض *enāwyz.* a. n. f. pl. pl. a نوز *newaz.* *Loca elatiora, & loca, per quæ fluit aqua. Gol.*

انانهد *enāhyd.* p. n. f. *Stella Veneris. Ferh.*

انانیک *enāyjk.* a. n. f. pl. ab اینیک *enjuk,* اینیک *ejnuk,* seu pl. pl. a ناکه *nāket.* *Camelites. Gol.*

انانجی *enāji.* p. adj. *Homo stolidus, & nullius consilii. Ferh.*

انان *eneb.* a. n. f. coll. بادنجان *badin-giān.* p. *Melongena. Gol.*

انان *eneb, vel enb.* p. n. f. انبج *embeğ.* a. *Fructus arboris cujusdam Indicæ. Cast.*

انبا *embā.* a. n. f. pl. a نبا *nebā.* *Nuncii, quæ nunciantur. Avvisi.*

انباع *imbāe.* a. V. [4. a. انبا] 1) *خبیر ویرمک* *ehæber wirmek.* t. *Annunciare, significare. Annunziare, avvisare.* 2) *Lente, & subtiliter, ac cum cautelaprehendere aliquid. Wan.*

انباع *imbāe.* a. V. [4. a. انبی] 1) *Remove-re, abigere.* 2) *Amotam a se velle rem.*

انبات *imbāt.* a. V. [4. a. انیت] 1) *Adolescere puerum.* 2) *Germinare plantam.* 3) *Crescere capillos circa pubem. Wan.*

انباج *imbāğ.* a. V. [4. a. انبج] *Confuso uti fermone. Gol.*

انباج *imbāh.* a. V. [4. a. انبج] *Latrare jubere, ad latrandum commovere. Gol.*

انباج *imbāch.* a. V. [4. a. انبج] 1) *Comedere, seu manducare radicem papyri.* 2) *Subigere acescentem farinæ massam.* 3) *Conferere terram نبحا *nebchā, dictam. Gol.**

انباجون *embāchun.* p. n. f. *Munimentum, arx. Ferh.*

انبازده *embāde.* p. part. i. q. انبازده *embāzede.* *Gloriosus, & superbus opibus, amicis. Cast.*

انباز *embāz.* a. n. f. pl. a نبذ *nebz.* *Exiguæ quantitates opum, pabuli. Gol.*

انباز *imbāz.* a. V. [4. a. نبذ] *Conficere exprimendo vinum ex daçtylis. Wan.*

انباز *embar.* a. n. f. 1) pl. a نبر *nibr.* *Apothecæ, granaria.* 2) *Usit. pro singulari Granarium, & repositorium aliorum proveniunt. Magazino, granaio.* 3) *Carina. La stiva della nave.* انبار خانه *embār chāne.* *Idem, & Cella penuria.*

انباز *embār.* p. n. f. & adj. 1) *Plenus, repletus.* 2) *Ruina domus, parietum.* 3) *Fimus, stercus.* 4) *Piscina, receptaculum aquæ majus.*

انباز *imbār.* a. V. [4. a. انبر] 1) *Horreum, seu granarium construere. Gol.* 2) *In horreum asservanda grana importare. Far un magazzino, e riempirlo. Tef.*

انباز *imbār.* p. adverbialiter pro این بار *in bār.* *Hac vice. Questa volta. Ferh.*

انبازدار *embārdār.* p. adj. comp. i. q. بندار *bündar.* p. *Horrei, & cellæ custos, aut possessor. Gol.*

انبازدگی *embār degi.* p. n. f. dim. *Exigua substantia, modicæ opes. Ferh.*

انبازدن *embārden.* p. V. طولدرمک *doldürmak.* t. *Implere. Empire. Ferh.*

انبازده *embārde.* p. part. 1) *Plenus, repletus.* 2) *Multis opibus, prolibus, clientibus ditatus, ac lætus. Ferh.*

انبازیدن *embāriden.* p. V. *Implere.* انباز *embāz.* a. n. f. pl. a نبز *nebez.* *Cognomina, convitiâ. Gol.*

انباز *embāz.* p. part. اورتاک *serik.* a. شریک *serik.* 1) *Socius, consors lucri.* 2) *Particeps. Compagno di mercanzia, partecipe. Ik.*

انبازانیدن *embāzāniden.* p. V. *trans ab* انبازیدن *embāzīden.* *Socium communis lucri facere.*

انبازده *embāzede.* p. part. *Gloriosus, superbus opibus, amicis. Cast.*

انبازگی *embāzgi.* p. n. f. شرک *şirk.* a. اورتاکلیک *ortaklyk.* t. *Consortium cum alio. Conforzio, compagnia nel negozio.* انبازگی کردن *embāzgi kerden.* *Societatem inire. Cast.*

انبازیدن *embāzīden.* p. V. 1) *Socium, & consortem lucri fieri, societatem inire. Ferh,* 2) *Augeri. Cast.*

انباشتن *embāst.* p. 3. pers. præ. ab انباشتن *embāšten.* *Implevit. Ferh.*

انباشتنکی *embāstegī.* p. n. f. dimi. *Modicæ opes, exigua substantia. Ferh.*

انباشتن *embāsten.* p. V. 1) طولدرمک *doldürmak.* t. *Replere, implere. Empire, riempere. Ferh.* 2) *Aspergere, spargere aquam, arenam.* 3) i. q. سپلک *seplmek.* t. *Macerare, emollire. Cast.*

انباشته *embāste*. p. part. pas. 1) Repletus. *Ripieno, pieno, colmo. Ferh.* 2) Exsiccatuſ puteuſ. *Disseccato, عمان مجد و* احسان خاك هلاك ايله انباشته و نابود اولدي *ummānī megdū yhsān chākī helāk ile embāste we nabūd oldy.* Oceanus gloriæ & beneficentiæ terra mortalitatis oppletus ac exsiccatuſ in nihilum evasit. *h. e. Exspiravit rex. Sæ. La poluere della mortalità rifeccò quel gran oceano di grazie, e munificenze regie, morì. Br.*

انباض *imbāz*. a. V. [4. a. نبض] Remittere nervum arcus. *Wan.*

انباط *embāt*. a. nom. prop. gent. pl. a. نبط *nebyt. Nabathæi. Wan.*

انباط *imbāt*. a. V. [4. a. نبط] 1) Ad aquam putei, primamve scaturiginem pertingere fossorem. *Wan.* 2) Apparere, prodire quid, quod ante latebat. *Gol.*

انباع *imbā*. a. V. [4. a. نبع] 1) Facere fluere. 2) Multum sudare. 3) Indefinenter vomere. *Gol.*

انباع *embāgh*. p. n. f. 1) Concubina, peller, quam quis præter uxorem unam habet. 2) Res mista, commista. *Cast.*

انباع *embāgh*. p. n. f. Conthoralis. Vox, qua tres vel quatuor legitimæ apud Mohammedanos ejusdem thori consortes sese invicem compellare solent. *Ferh.*

انباع *imbāgh*. a. V. [4. a. نبع] 1) Ultro citroque commendo frequentare. 2) E foraminibus farinam eximere cribratorem. *Gol.*

انباع *embāghālyſ*. p. n. f. Fatura culcitæ pulvinaris. *Ferh.*

انباف *embāk*. p. n. f. Curruca, cujus uxor adultera. *Becco cornuto. Ferh.*

انباف *imbāk*. a. V. [4. a. نبق] Pedere. *Correggiare. Wan.*

انبال *embāl*. a. n. f. pl. a. نبل *nebl.* Sagittæ arabicæ. *Wan.*

انبال *imbāl*. a. V. [4. a. نبل] 1) Dare alicui sagittas. 2) Confusas afferre sagittas. 3) Maturos dactylos ferre palmam. *Gol.*

انبالس *embālūs*. a. n. f. i. q. كرم *kerm.* Vitis. *Gol.*

انبان *embān*. p. n. f. سخنيان *sæchtyian.* 1) Corium mollius. *Cordovano.* 2) Vas ficrile amplum. *Cast.* 3) طفرجف *dagharġik.* Pera, mantica e corio. *Sacco, bisaccio. Ferh.* انبان فتنه و كيسه حيله ميدانه صالدي *embānī fitne we kīsei hylei meidāne saldy.* Peram malitiæ, & crumenam fraudis in medium produxit, *h. e. astu, & fraudibus, technisve usus est. Eb.*

انباذك *embānik*. p. n. f. diminut. يانچك *jāngik.* 1) Loculus qui a latere gestatur 2)

Combustibilis, ac occulti quid. *Cast.* 3) Perula ex corio. *Ferh.* انبانك سيم *embānekī sīm.* Bursa pecuniaria. *Cast.*

انبانه *embāne*. p. n. f. i. q. انبان *embān.* Marsupium. *V. طفرجف*

انباه *imbāh*. a. V. [4. a. نبه] 1) Expergefacere. 2) Oblivisci *demandatæ rei. Wan.*

انبوب *embüb*. a. n. f. i. q. انوب *embüb.* Internodium arundinis. *Gol.*

انبوب *embüb*. p. n. f. Herbæ radix. *Cast.*

انبينات *imbitāt*. a. V. [7. a. بت] Abrumpi, abscindi. *Gol.*

انبينار *imbitār*. a. V. [7. a. بتر] 1) Refectum, & abruptum esse aliquid. 2) Mutilatum esse aliquem. *Gol.*

انبيناك *imbitāk*. a. V. [7. a. بتك] Trahi, duci. *Wan.*

انبينال *imbitāl*. a. V. [7. a. بتل] Segregari, separari. *Wan.*

انبينات *imbisās*. a. V. [7. a. بت] Solutis, ac separatis partibus divelli. *Gol.*

انبيناف *imbisāk*. a. V. [7. a. بتف] Findi, diffindi. *Wan.*

انبج *embeġ*. a. n. f. Conditum fructuum, & florum. *Gol.*

انبج *embeġ*. p. n. f. Melongena. *Cast.*

انبجاة *imbiġiāt*. a. n. f. unit. Conditum medicamentum. *Wan.*

انبجاء *imbiġiāġ*. a. V. [7. a. بجاج] 1) Findi. *Wan.* 2) Hypochondria distentum quasi crepare pecus ex nimia pabuli copia. *Gol.*

انبجاس *imbiġiās*. a. V. [7. a. بجاجس] Effluere, emanare aquam. *Wan.*

انبجان *embeġiān*. a. part. Fermentata, & intumescens farinæ massa. *Wan.*

انبجاني *embeġiānī*. a. part. Calida offa. انبجاني *seridi embeġiānī.* Intrita panis calida. *Gol.*

انبج *embæch*. a. part. 1) Immitis, crassus durusque. 2) Impurus colore. 3) Opacus. *Gol.*

انبجان *embechān*. a. part. i. q. انباخ *embāch.* Acescens farinæ massa. *Gol.*

انبجاني *embæchānī*. a. part. 1) Vaporosa, & calens offa. 2) Offa quæ paratur ex biscocto pane, & oleo, atque intumescens, affusa aqua parte, mollis ac lenta efficitur. 3) Fæm. Magnus, & amplus panis, aut similis favo a vespiſ confecto. *Gol.*

انبذة *embizet*. a. n. f. pl. a. نبيذ *nebiz.* Vina. *Gol.*

انبر *embür*, انبره *embüre* p. n. f. Forceps. *Tenaglia. Ferh.*

انبرام *imbirām*. a. V. [7. a. برام] 1) Firmiter torqueri. 2) Bene firmari. *Gol.*

انبربارس *emberbāris* a. p. t. n. f. 1) *Oxyfanthæ species vul. berberis.* 2) *Salinum caclum ex cortice cucurbitæ. Cast.*

انبرود *emberūd*, انبرو *emberū*, انبرود *em-berūd*. p. n. f. *Pyrum pro امرود emrūd. Ferh.*

انبروه *embūrūh*. p. n. f. 1) *Camelus, vel aliud quodcunque animal jubatum.* 2) *Siphon. Ferh.*

انبره *embūre*. p. n. f. i. q. *præc. Ferh.*

انبرغ *imbizāgh*. a. V. [7. a] *Advenire principium veris. Wan.*

انبرال *imbizāl*. a. V. [7. a] *Findi. Wan.*

انبرج *impej*. p. n. f. *Abrotonum. Species medicamenti. Ferh.*

انبرس *embes*. a. n. f. *Austerus vultu. Gol.*

انبرساس *imbisās*. a. V. [7. a] *Disregari, & in diversas partes mitti aliquid. Gol.*

انبرساط *imbisāt*. a. V. [7. a] 1) *Dilatari.* 2) *Soluto, & hilari vultu ac animo esse.* 3) *Capere delectationem.* 4) *Verecundiam deponere. Gol.*

انبرساط *imbisāt*. a. n. f. 1) *Dilatatio.* 2) *Gaudium. Tef.* 3) *Hilaritas. Ik. Dilatazione, allegrezza, gioja.*

انبرست *embest*. p. adj. *غليظ ghælyz*. a. 1) *Crassus.* 2) *Rudis, asper. Ferh.*

انبرسته *embeste*, انبرسه *embise*. p. part. *Congelatum atramentum. Ferh.*

انبرسه *embise*. p. n. f. *Sigillatio, livor in quacunque corporis parte. Cast.*

انبرسه *embüse*. p. n. f. *Odoris perceptio. Cast.*

انبرش *embes*. p. n. f. *Cunulus frumenti, vel hordei tritirati, mundatique. Cast.*

انبرط *embæt*. a. part. *Ventris, vel axillarum albedine conspicuus equus. Wan.*

انبرطاح *imbitāh*. a. V. [7. a] 1) *Concidere pronum in faciem. Wan.* 2) *Proster- ni, & occumbere. Gol*

انبرطرون *embætārūn*. a. n. f. *pro quo vitio- se انبرطرون emtārūn Empetron. Gol.*

انبرعات *imbjās*. a. V. [7. a] 1) *Proceedere. Gol.* 2) *Mitti.* 3) *Cito incedere. Proceedere, effer mandato. Wan.*

انبرعاج *imbjāg*. a. V. [7. a] *Findi. Wan.*

انبرعاف *imbjāk*. a. V. [7. a] 1) *Profusum, & præcipitem esse in sermone. Wan.* 2) *Pluviam profundere nubem.* 3) *Obruere inopinantem. Gol.*

انبرغاه *imbighāe*. a. V. [7. a] 1) *Expeti, quæri.* 2) *Convenire, decere. Gol.*

انبرقاع *imbikāe*. a. V. [7. a] *Abire, discedere festinanter. Gol.*

انبرك *embek*. a. n. f. *Distillatorius clibanus, alembicus. Gol.*

انبركاه *imbikāe*. a. V. [7. a] *Ad fletum commoveri. Gol.*

انبرل *embel*. a. comp. *Præstantior, pec. ingenio, & solertia, tractandisque sagittis. Gol.*

انبرلاج *imbilāg*. a. V. [7. a] *Fulgere auroram. Wan.*

انبرلاط *imbilāt*. a. V. [7. a] *Longius remotum esse, vel recedere. Gol.*

انبرلاق *embelak*. p. V. [7. a] 1) *Aperiri, & patefieri.* 2) *Patere. Gol.*

انبرله *embele*. p. n. f. *Tamarindi. Ferh.*

انبروب *embüb*, *ümbüb*. a. n. f. 1) *Internodium arundinis, quod est inter duos ejus nodos.* 2) *Ipse nodus arundinis.* 3) *Fistula, tubulus, siphon. انبروب الكراعي embübür-rā-y. Species sempervivi. انبروب انبروب برطانيقي embübül-melikī. i. q. bir-tānykī. Britannica. Gol.*

انبروب *embüb*. p. n. f. *Herbæ radix. Cast.*

انبروبه *embübet*. a. n. f. i. q. *Internodium arundinis. Gol.*

انبروت *embüt*. p. n. f. *Radix herbæ. Ferh.*

انبروته *embüset*. a. n. f. *Species lusus, quod aliquid in scrobe reconditur, & qui ex- merit, vincit. Gol.*

انبروشيدن *embüden*. p. V. i) i. q. *Stupore corripere membrum.* 2) *Abortiri. Cast.* 3) *Colligere. Ferh.*

انبروزن *embüzen*. p. n. f. *Materia, ex qua quid formatur, creatur juxta cosmogoniam Mohammedanorum. Ferh.*

انبرور *embür*. p. n. f. i. q. *Forceps. Cast.*

انبروز *embüz*. p. n. f. *Forceps. Tenaglia. Ferh.*

انبروس *embus*. a. n. f. i. q. *emmüs. Ammi species herbæ. Gol.*

انبروس *embüs*. p. n. f. 1) *Radix oleris.* 2) *Radix cardui lactei. Cast.*

انبروسيدن *embüsiden*. p. V. i) *Stupere membrum.* 2) *Putrescere aliquid.* 3) *Colligere.* 4) *Apparere. Ferh.*

انبروش *embüs*. a. n. f. pl. *enābīs. Effossi oleris, arborisve radix, vel arbor cum radicibus evulsā. Gol. Vide præcedentia.*

انبروش *embüs*. p. n. f. 1) i. q. *Radix herbæ.* 2) *Radix oleris. Ferh.* 3) *Radix cardui lactei. Cast.*

انبرون *embün*. p. adj. *Amplus, latus. Ferh.*

انبروه *embüh*. p. 1) *adj. غلبه ghælebe. a. bol t. Amplus, multus. Cast.* 2) n. f. *Multitudo, turba hominum.* 3) *Nomen pagi supra montem siti in Regione. Dile-*

Dileman; quem proæterfluit fluvius شهرود
sehrud, و *ubi copiosum, ac insigne crescit*
vinum. 4) Ruina domus, parietum, *Ferh.*
5) Odoris perceptio. *Cast.* Ampio, largo,
copioso, moltitudine, II. گروه انبوه گروه
بر گروه انبوه گروه گروه گروه گروه گروه
bir küruhü embüh ile üzzerine
wardy. Aggressus est eum cum copiis nume-
rosis. *Andò contro di lui con grosse truppe.*
Eb. گروه انبوه *embüh ol.* Multitudine superare.
Effer superiore di forze. Sæ. V. etiam گروه
اندوه

انبوه *embuhnāk.* p. adj. compos. 1) Valde
amplus, & late extensus. 2) Copiosus. *Ferh.*

انبوه *embüh.* p. n. f. 1) Multitudo, & tur-
ba *populi.* 2) Tumultus. *Cast.*

انبوه *embüh.* p. adj. i. q. انبوه *embüh.* 1)
Amplus, copiosus. 2) Odoriferus. *Ferh.*

انبوه *embühiden.* p. V. i. q. بویدن *bu-*
jiden. Olere. *Ferh.*

انبوه *embüh.* p. n. f. i. q. انبوه *embüh.* Mul-
titude. *Ferh.*

انبوه *imbihār.* a. V. [7. a] 1) Colla-
bi, concidere. 2) Per medium frangi *en-*
sem. *Gol.*

انبوه *embijāe.* a. n. f. pl. a نبی *nebī.* 1)
Prophetæ. *Li Profeti.* 2) Titulus suræ nu-
mero vigesimæ primæ. *Marrac.* انبیاي
embijāi būzür gūwār. Magni Prophetæ.
Li Profeti grandi. Sæ. انبیا و اولیا *embijā*
wū ewlijā. Prophetæ, & Sancti *Dei. Li*
Profeti, e li Santi.

انبوه *imbijāg.* a. V. [7. a] Incidere,
irruere mala in aliquem. *Gol.*

انبوه *imbijās.* a. V. [7. a] Manu
capi, & prehendi animal mansuetum. *Gol.*

انبوه *imbiā.* a. V. [7. a] 1) Eman-
nare sudorem. 2) Mensurari. 3) Explicare,
& distendere sese serpentem. 4) Trahi, pro-
trahi. 5) Pretium imminuere in vendenda
merce. 6) Protensa manu, vel inclinato cor-
pore annuere. *Gol.*

انبوه *imbiā.* a. V. [7. a] Vendibilem,
aut bene distractam esse mercem. *Gol.*

انبوه *imbiā.* a. V. [Form. irreg. a] Interpellare aliquem in sermone. *Wan.*

انبوه *imbjāk.* a. V. [7. a] 1) Inci-
dere, irruere malum in aliquem. 2) Conver-
tere se, tendere aliquo. *Wan.* 3) Ingredi
sine venia. 4) Injuriam facere. 5) Injustum
esse. *Gol.*

انبوه *imbjāk.* a. V. [Form. irreg. a] Interpellare aliquem in sermone. *Wan.*

انبوه *imbiāk.* a. V. [7. a] Turbata
mente, & perturbatis rationibus esse homi-
nem.

انبوه *embīr.* p. n. f. 1) Rosa viridis, vel
arida. 2) Impletio. *Ferh.*

انبوه *embīre.* p. n. f. Cumulus terræ in
tecto positus, cui supponitur fulcimen circum-
datum virgultis, ne quid decidat. *Ferh.*

انبوه *embīs.* p. n. f. Granum frumenti &
stramine, & filiquis mundum. *Ferh.*

انبوه *imbīs.* p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

انبوه *embīste.* p. n. f. i. q. انبسته *embīste.*
Res frigida. *Cast.*

انبوه *embīk.* p. n. f. Distillatorius cliba-
nus, alembicus. *Lambico. Ferh.*

انبوه *ente,* و *fam. enti.* a. pron. pers. Tu.
Tu. *ente hæ-*
spī ente kāfi jā wedūd. Tu es portio mea,
mihi tu sufficis, o amantissime *Deus! Ah.*

انبوه *intā.* a. V. [4. a] 1) Retrocedere, vel
retro manere. 2) Frangere nasum hominis,
ita ut intumescat. 3) Congruere, conveni-
re. 4) Referre alium forma, & indole. *Gol.*

انبوه *intāg.* a. V. [4. a] 1) Parere,
producere. 2) Abire, quo vult, camelitim
factum pariendo incognito loco. 3) Fætas
habere camelites. *Gol.* 4) Partui, vel facturæ
vicinam esse equam, vel aliud jumentum.
Wan. Partorire, produrre, cagionare.

انبوه *intāg-ider.* Dilatio amotionis ejus magnum
causabit damnum. *Il differirne il rimedio ca-*
gionera, rechera molti danni. Sæ. فتنه
netāigī fesāde intāg ider.

انبوه *intāg ider.* Consequentias pariet malas. *Tirara cat-*
tive consequenze. Sæ. بويله محل يابس البحر
جالس اولف اهلا كدن غيري سنه انتاج ايدر
boile māhelli iābis icre giālis olmak ihlāk-
ten ghāiry nesne intāg itmez. In hujusmodi
arida statione morari, nihil aliud produceret
præter ruinam. *Dal restar in un posto cosè*
secco, non seguirebbe altro, che la ruina. Sæ.

انبوه *intāh.* a. V. [8. a] 1) Stillare
aquam. 2) Sudare. *Wan.* 3) Eximere, edu-
cere. *Gol.*

انبوه *intās.* a. V. [4. a] Extende-
re manum adprehendum aliquid. *Wan.*

انبوه *intāz.* a. V. [4. a] Protru-
dere unum tuber terræ tuber alterum, و
dens dentem. Gol.

انبوه *intāgh.* a. V. [4. a] 1) Ridere,
subridere. 2) Sarcastice irridere. *Wan.*

انبوه *intāk.* a. V. [4. a] 1) Caudam
jactare leonem. 2) Portare umbraculum con-
tra solem. 3) Jejunare mense رمضان *ramā-*
zān. Gol.

انبوه *intān.* a. V. [4. a] Fætere,
male olere. *Wan.*

1) Fodere puteum. 2) Intumescere in aqua ptisanam. 3) Sublata vestis lacinia insidere terræ. Gol.

Intumere [نتج] *intibāg.* a. V. [8. a] *os offic.* Gol.

Recedere [نبت] *intibāz.* a. V. [8. a] ad. latus. Gol.

1) Elevari rem. 2) Intumescere manum. 3) Pustulis corrumpi cutem. 4) Suggestum ascendere oratorem. Gol.

[نبتك] *intibāk.* a. V. [8. ab inusit.] 1) Eminere. 2) Implicare se malo. Gol.

1) Mori. 2) Uno impetu asportare rem. 3) Animadvertere. 4) Dare alicui sagittas. 5) Evigilare. Wan.

Evigilare [نبه] *intibāh.* a. V. [8. a] e somno. Wan.

1) Vigilantia. 2) Circumspectio. *Vigilanza, circospezzione.* [کمال] *Kemālī intibāh ūzre.* Vigilantissime, caute. *Cautamente, con gran circospezzione. Sæ.*

intibāh ūzre ol. Vigilare, cautum esse. *Vegliare, star con gli occhi aperti.* [آگاه] *āgāh oldy.* *wesilei intibāhi sāhi dil āgāh oldy.* *Caufa fuit evigilationis regis circumspecti.*

Aprì l'occhio al circospetto re, e lo rese più cauto. Sæ. [ایچون] *intibāhi iciün.* Ad excitandum ipsum. *Per suegliarlo, avvertirlo. Sæ.*

[اهل] *ehlī intibāh.* Cautus, providus. *Vigilante, cauto.* [مقاومتن] *âgâzine intibāh ile.* Considerando se in parem resistendo. *Conoscendofi debole da poter far resistenza. Sæ.*

[جان با] *giāni bā intibāh.* Animus cautus. *Animus vigilante. Ik.*

[تتر] *intitār.* a. V. [8. a] Trahi. Gol.

[تتش] *intitās.* a. V. [8. a] Humiditate turgens granum, primum emittere germinem. Gol.

[تتف] *intitāf.* a. V. [8. a] Evelli, seu defluere pilos. Wan.

1) Spargere. 2) Per nares excrescere aliquid. Wan. 3) Spargi. 4) Defluere. 5) Attrahere in nares aquam. Gol.

Terram egerere e puteo. Wan.

Turpia, & obscæna loqui. Wan.

Oculo maligno considerare aliquid. Gol.

1) De-

corticare arborem. 2) Eligere, feligere. Gol.

1) Educere. 2) Intumescere, & apparere pinguem. Gol.

[نتج] *intigiāch.* a. V. [8. a] Pedere jumentum. Gol.

[نكس] *intigiās.* a. V. [8. a] Polui. Gol.

1) Pabulari. 2) Quærere pascuam, vel fativam terram. Gol. 3) Adire alium beneficii consequendi ergo. Wan.

1) Evacuare ventum nubem. Wan. 2) Educere. Gol.

1) Desinere frigus. 2) Evanescere nubem. Gol.

[نجه] *intigiāh.* a. V. [8. a] Repellere, abigere. Wan.

1) Contendere ad aliquem. 2) Inclinare in alterutram partem. 3) Inniti rei alicui. Gol.

[كب] *intyhāb.* a. V. [8. a] Ejulare. *Lamentarsi, strillare. Wan.*

[كجر] *intyhār.* a. V. [8. a] Jugulare se ipsum, consciscere sibi mortem. Wan.

1) Deficere carnem. 2) Carne nudari os. Wan.

[كل] *intyhāl.* a. V. [8. a] غيبر 1) *ghæjri sā-yrle-rün-si-rin gendüje isnād e. i.* Falso sibi arrogare alterius Poetæ carmina. *Attribuifsi falsamente cosa d'altri.* 2) Profiteri aliquam sectam. Wan.

[نكم] *intyhām.* a. V. [8. a] Animum applicare alicui rei. Wan.

[نخو] *intychæ.* a. V. [8. a] Gloria-ri, jactare se supra alios. Gol.

1) Evelli. 2) *seçmek.* i. Eligere, deligere meliora. *Scegliere il migliore. Wan.*

1) Moveri. 2) Movere se huc illuc. Gol.

[نكض] *intychās.* a. V. [8. a] Macie confici. Wan.

1) Emungere mucum enaso. Wan. 2) Similem esse, referre alium. Gol.

1) Longe abesse, vel abire a terra sua. Wan. 2) Excrescere pituitam. Gol.

1) Me-liorem eligere partem. Gol.

انتداء *intidāe. a. V. [8. a ندو]* 1) Congregari. 2) Præsentem esse in conventu vel concilio. Gol.

انتداب *intidāb. a. V. [8. a نذب]* 1) Anuere vocanti, petentive. Wan. 2) Exaudire. 3) Benigne rependere, & propitium esse Deum. 4) Leviter effluere, seu exsudare. Gol.

انتدام *intidām. a. V. [8. a ندم]* Facile, & ad manum esse quid. Gol.

انتداه *intidāh. a. V. [8. a نده]* Recte institutum esse negotium. Gol.

انتذار *intizār. a. V. [8. a نذر]* Votum facere.

انتزج *untrūg. p. n. f.* Species pomi aurantii. Ferh.

انتزاع *intizāe. a. V. [8. a نزو]* Propensum esse, concupiscere aliquid. Gol.

چکلمک *intizā. a. V. [8. a نزع]* 1) Avelli, eripi. 2) Evellere. Uscire, effer tolto. Wan. 3) Abstinere. 4) Accipi, sumi. Gol. قلاع انلرك الندن ¶ *kylā anlarün-elinden intizā olunüp.* Cum ex eorum manibus ereptæ sint arces. Sento state prese dalle mani loro le fortezze. Sæ.

انتساء *intisāe. a. V. [8. a نسا]* 1) Recedere, retrocedere. Wan. 2) Longius progredi, pec. in pascuis. Gol.

منتسوب, انتساب *intisāb. a. V. [8. a نساب]* 1) Pertinere, referri. Wan. 2) Genus referre. 3) Nomen trahere ab aliquo. Gol. Aver relazione, riferire la sua discendenza, effer useito dà qualched'uno. عسكر ¶ *askerī zafer intisāb.* Exercitus victoriosus. Effercitio vittorioso. Sæ. ركب جواب *rekābī šeref intisābī.* Stapedes ejus nobilissimi. Le sue regie staffe. جواب *gewābī sawāb intisāb.* Responsum rectitudini correlativum, verum. Risposta dritta, vera. Ik. شهزاده گيانبند انتساب اتديار *šehzāde giānibine intisāb ittiler.* Se comiserunt in clientelam principis. Si professarono clienti ò vasalli del prencipe. Sæ.

انتساج *intisāg. a. V. [8. a نسج]* Tangere, contingere. Wan.

انتساخ *intisāch. a. V. [8. a نسخ]* 1) Abolere, delere. Wan. 2) Describere librum. Gol.

انتسار *intisār. a. V. [8. a نسر]* 1) Recrudescere vulnus. 2) In partes sensim solvi pannum, papyrum. Gol.

انتساغ *intisāgh. a. V. [8. a نساغ]* 1) Pede percutere pectus camelum propter infestantes muscas. 2) Procul in pascua abire camelum. Gol.

انتساف *intisāf. a. V. [8. a نسف]* 1) Eradicare. 2) Clandestinum, vel submissa voce habere sermonem. 3) Pass. Alterari pec. terrore, vel metu colorem. Gol.

انتساق *intisāk. a. V. [8. a نسق]* 1) Ordinari, disponi recte orationem. 2) Ordine coherere res. Gol.

انتشاب *intisāb. a. V. [7. a نشب]* Congregari. Wan.

انتشاب *intisāb. a. V. [8. a نشب]* 1) Suspendi. Wan. 2) Inhærere, infigi. 3) Colligere. Gol.

طاغلمک *intisār. a. V. [8. a نشر]* 1) Divulgari nuntium. 2) Pafcentes camelos a pastore segregari. 3) Libidine incendi. Spargerfi, divulgarsi, & diffiparsi. Wan. ¶ *we illā nizāmī milkū milel intisārū chālel bulūr.* Alias ordo regni, atque nationum dissipabitur, & confunderur. Sæ. Altrimenti il regno patirà danno, e pregiudicio, e la republica disordine, e confusione. Br. انتشار قبایحه باعث اولدی *intisārī kabāihæ bāys oldy.* Caussa fuit, cur vitia diffunderentur in populum. Sæ. Fù causa dell' introductione delli vitij e sceleratezze. Br.

انتشاص *intisās. a. V. [8. a نشص]* Extirpare arborem. Gol.

انتشاط *intisāt. a. V. [8. a نشط]* 1) Extendere funem, donec disrumpatur. 2) Desquamare piscem. 3) Dentibus pabulum evellere pecus. Gol.

انتشاع *intisā. a. V. [8. a نشع]* 1) Indere naribus pharmacum. 2) Ore excipere pharmacum. 3) Eximere, evellere. Gol.

انتشاغ *intisāgh. a. V. [8. a نشغ]* Procul abire a pascuo, huc illuc vagari camelum. Gol.

انتشاف *intisāf. a. V. [8. a نشف]* 1) Bibere lactis recentis spumam. Wan. 2) Alterari colorem. Gol.

انتشاق *intisāk. a. V. [8. a نشق]* Attrahi in nares. Gol.

انتشال *intisāl. a. V. [8. a نشل]* Accipere carnem ex olla. Wan.

انتصاء *intysāe. a. V. [8. a نصو]* 1) Promissam esse comam. 2) Longum, & elatum esse montem. 3) Eligere. Gol.

انتصاب *intysāb. a. V. [8. a نصب]* 1) Poni, constitui. Wan. 2) Erectum stare. 3) Vocali Phata affici, seu notari. Gol.

انتصاح *intysāh. a. V. [8. a نصح]* Morem gerere monito. Wan.

انتصار *intysār. a. V. [8. a نصر]* 1) Vindictam capere. Wan. 2) Vincere hostem. 3) Liberari a malo. Gol.

انتفاض *intifāz*. a. V. [8. ا ن فاض] 1) Pulchre virere vitem. 2) Excutive stem. 3) A reliquiis urinæ mundari penem. Gol.

انتفاع *intifā*. a. V. [8. ا ن فع] Utilitatem capere, lucrari. *Guadagnare, cavar profito.* انتفاع *intifā* e. Lucrari, proficere. *Guadagnare, approffittarsi. Sæ.* انتفاع اخروي *intifā-y uchrewī.* Emolumentum alterius mundi. *Il merito dell'altra vita. Tef.*

انتفاف *intifāk*. a. V. [8. ا ن فاف] 1) Egre-di. *Wan.* 2) Subire latibulum. *Gol.*

انتفال *intifāl*. a. V. [8. ا ن فال] 1) Liberari, eximi ab aliqua re. 2) Secedere. *Wan.* 3) Precationis sacra peragere ultra præscriptam legem. 4) Petere sibi fieri aliquid. *Gol.*

انتقاء *intykāe*. a. V. [8. ا ن قوا] 1) Seligere. 2) Medullam eximere ex offe. *Gol.*

انتقاب *intykāb*. a. V. [8. ا ن قاب] Faciem suam operire mulierem. *Wan.*

انتقات *intykās*. a. V. [8. ا ن قات] 1) Medullam eximere ex offe. 2) Perscrutari rem. 3) Festinare, cito quid facere. *Gol.*

انتقاج *intykāh*. a. V. [8. ا ن قاج] Medullam eximere ex offe. *Gol.*

انتقاخ *intykāch*. a. V. [8. ا ن قاخ] i. q. præc. *Wan.*

انتقاد *intykād*. a. V. [8. ا ن قد] 1) Capere,prehendere. 2) Defigere visum in aliquam rem. *Wan.* 3) Seligere meliora. 4) Accipere paratam pecuniam. 5) Adolescere puerum. *Gol.*

انتقاز *intykāz*. a. V. [8. ا ن قذ] Dirimere unum ab alio. *Gol.*

انتقار *intykār*. a. V. [8. ا ن قار] 1) Excerptere, & colligere grana hinc inde avem. *Wan.* 2) Cavari, perfodi. 3) Eligere. 4) Invitare solum præ aliis. *Gol.*

انتقار *intykāz*. a. V. [8. ا ن قز] 1) Corripere morbo *nukāz dīcto, ovem.* 2) Dare alteri deterio rem opum, pecorumve suorum partem. *Gol.*

انتقاش *intykās*. a. V. [8. ا ن قش] 1) Evel- lere, extrahere spinam e pede. *Wan.* 2) Sculpi, cælarive jubere argentum. 3) Eli- gere, feligere. *Gol.*

انتقاص *intykās*. a. V. [8. ا ن قص] 1) Im- minui, deficere. *Wan.* 2) Imminuere. *Gol.*

انتقاض *intykāz*. a. V. [8. ا ن قض] 1) Retortum dissolvi funem. *Wan.* 2) Violari pactum. 3) Retorqueri funem. *Gol.*

انتقاع *intykā*. a. V. [8. ا ن قع] 1) Jugu- lare pecus pro hospitibus. 2) Jugulare pecus antequam partitus sit gregem. 3) Muta- ri colorem. *Wan.*

انتقاف *intykāf*. a. V. [8. ا ن قف] Extra- here, eximere rem. *Wan.*

انتقال *intykāl*. a. V. [8. ا ن قال] 1) Mi- grare. 2) Transferri, deportari. 3) Mori. *Trasportarsi, passare d'un luogo all'altro, & morire.*

انتقام *intykām*. a. V. [8. ا ن قام] 1) Puni- re. *Wan.* 2) Vindictam capere de aliquo. 3) Vindicare aliquem. *Gol.*

انتقام *intykām*. a. n. f. Vindicta. *Vendetta.* اخذ انتقام *intykām ālmak* ا اخذ انتقام *intykām ālmak* e. Vindictam fumere de ali- quo, ulcisci. *Prender vendetta, vendicarsi. c. c. ab. p. absolute آدم انتقامي intykām mūmi āldūm.* Vindictam sumpsi meam. *Mi sono vendicato. انتقامي ادي intykāmin āl- dy.* Ultus est injuriam suam. *Si e vendicato. انتقامه باشل her kes intykāme başlar.* Quisque vindictam aggreditur. *Ogni uno comincia a vendicarsi. Ll. خصمك دن انتقام intykām ālywirdūm.* De tuo adversario vindictam fumendi occa- sionem tibi præbui. *Ti hò dato il mezzo di vendicarti del tuo auuersario. Eb. انتقام انتقامي ادي intykām ālygi.* Vindex. *Vendicatore, pure Arab. انتقام عزيز آل انتقام āzizūl intykām.* Vindex supremus, justus Deus.

انتقاه *intykāh*. a. V. [8. ا ن قاه] 1) Conva-lescere a morbo. 2) Percipere salutem, & solatium ex dicto aliquo. *Gol.*

انتكاه *intikāe*. a. V. [8. ا ن كاه] Accipere, quod sibi debetur. *Gol.*

انتكاب *intikāb*. a. V. [8. ا ن كاب] Injice- re humero pharetram, vel arcum. *Gol.*

انتكات *intikāt*. a. V. [8. ا ن كات] Conci- dere in caput, veluti hasta percussum. *Wan.*

انتكاس *intikās*. a. V. [8. ا ن كاس] 1) Dif- solvi, corrumpi. *Wan.* 2) Abscedere, de- sistere. 3) Convertere se ab uno negotio ad aliud.

انتكاس *intikās*. a. V. [8. ا ن كس] Deor- sum pendere caput. *Wan.* 2) Inverti, in- curvari. *Gol.*

انتكاش *intikās*. a. V. [8. ا ن كش] Privare aqua puteum. *Gol.*

انتكاف *intikāf*. a. V. [8. ا ن كاف] 1) De- flectere a recto tramite. 2) Declinare plu- viam. 3) Putrescere, & dissolvi funem. *Wan.* 4) Migrare de terra in terram. 5) Averte- re faciem. 6) Declinare ictum. *Schinare, sfuggire il colpo. Gol.*

انتكال *intikāl*. a. V. [8. ا ن كال] Inhibere, coercere. *Gol.*

انتلاف *intilāf*. a. V. [7. ا ن لاف] Perire, amitti. *Gol.*

انتلة *entūlet*. a. n. f. *Avicenna, جدوار ged- wār.* Cedoaria, quam *تريفات آلبيش tīr- jākul-*

jakul-bis, antidotum napelli vocat, napellus autem ipse طوارق *tawāret*, dicitur. Plerumque tamen cum epitheto انقلة *entūletūf-sewdā*, occurrit, ad distinctionem انقلة *entūletūl-bejzā*, quæ Andalusis قيهت *kajhak*, nominatur, estque frutex foliis senæ subflavis, odore acri & utcunque aromatico. Gol.

انتم *entūm*. a. pron. pers. Vos, ut in Gram. انتم *entūmā*. a. pron. pers. Vos. Vid. Gram. انتم *intimāe*. a. V. [8. a. انتم] 1) Efferre se de loco in locum accipitrem. 2) Genere suo referri, & pertinere ad aliud. Gol.

انتم *intimā*. a. n. f. Pertinentia, relatio. Relazione. جواب جواب *gewābi sa wāb intimā*. Responsum ad rectum pertinens, verum. Risposta adeguata, vera. Ik. معنای انتم *ma'nāi du-āi chajr intimā*. Scopus, sensus appreciationis bonum respicientis. Ik. کردن رعوت انتم *gerdeni rū-ūnet intimā*. Collum fastuosum. Collo fastoso, Ik. کلام حکمت انتم *kelāmī hykmet intimā*. Verba mystica. Parole misteriose. Sa. بو دعواي صدق انتم *bu dāwāi sydk intimāji musæddyktūr*. Confirmat hanc veram propositionem. Sa.

انتم *intimās*. a. V. [8. a. انتم] Abdere se, delirere. Gol.

انتم *inēmek*. t. V. Castrare. V. انتم *entūnne*. a. pron. pers. Vos. Vid. Gram. ما انتم *mā entenehu*. Quam maxime scetens. Gol.

انتم *intihā*. a. V. [8. a. انتم] 1) اخیار *āchyr* ol. t. Finiri, terminari. 2) Prohiberi. 3) Abstinere. Effer terminato. Gol. Tef. الی انتم *ilā in-zihāiz zemān*. Usque ad finem seculi. i. q. الی آخر الزمان *ilā āchyriz zemān*. Sino al fine del mondo. انتهای سرحدده واقع اولان *intihāi serhædte wāky olan ierlerde*. In locis extremorum confinium. Nelli luogi situati nell'estremità de' confini. Ll. اوبوار *ujwār hududinūn-intihā-finde*. In extremitate limitum Neocastri. Nell'estremità delli limiti di Neiheisel. Ll.

انتم *intihāb*. a. V. [8. a. انتم] 1) Rapere, auferre prædando. 2) Diripi, in prædam cedere. Gol. انتهای *intihāg*. a. V. [8. a. انتهای] 1) Patefacere viam. 2) Evadere in semitam apertam, & manifestam. 3) Terere, ac sequi viam. 4) Atterere vestem. 5) Continuo equitatu anhelum reddere equum. 6) improprie Preme-re, affligere. قوس او انتم *qos awān tekūrde adm kōndr dīkde*. اطاعت و انقیاد منسلکند انتهای و غبار سم *kosowa tekū-*

رینه *ādemi gönderdiki. ytā-ātī inkyjād mes-likine intihāg. we ghubāri. sūmū semendī sāhi ergimendī tāgi ibtihāg. ide.* Ad principem Cossovia misit nuntium, ad hoc, ut ipse viam obedientiæ, & subjectionis teneret, ac sequeretur, pulveremque ungula equi generosi regis excitatum capiti suo in coronam lætitiæ, ac gloriæ superimponeret. h. e. pedibus Regis accideret. Sa. Spedi un uomo al principe di Cossova, acciò si rendesse e prestasse ubbidienza, e riconoscesse la polvere dei piedi del destriero regio per corona del suo capo. Br.

انتم *intihār*. a. V. [8. a. انتم] Copiosum fluere sanguinem, ita ut inhiberi non possit. Gol. انتم *intihāz*. a. V. [8. a. انتم] 1) Occasionem nancisci. Wan. 2) Captare occasionem. 3) Modum excedere in risu. Gol.

انتم *intihās*. a. V. [8. a. انتم] Mastigare carnem. Wan. انتم *intihāz*. a. V. [8. a. انتم] Con-furgere in pedes. Gol.

انتم *intihāk*. a. V. [8. a. انتم] 1) Im-minuere pretium alicujus rei. Wan. 2) Fa-tigare, affligere. Gol. انتم *intihāk*. a. n. f. Violatio honoris, seu reverentiæ. Gol.

انتم *intijāe*. a. V. [8. a. انتم] Deligere sibi hospitium. Gol. انتم *intijāb*. a. V. [8. a. انتم] 1) Super-venire mali quid alicui. 2) Iterum atque ite-rum accedere. Gol.

انتم *intijār*. a. V. [8. a. انتم] Inungere se psilothro. Gol. انتم *intijās*. a. V. [8. a. انتم] 1) Se invicem aggredi hostes. 2) Eximere, edu-cere. Gol. انتم *intijāt*. a. V. [8. a. انتم] 1) Longe abesse. Wan. 2) Suspendi, appendi. 3) Com-modare alicui, camelum deportandi commea-tus ergo. Gol.

انتم *intijāk*. a. V. [8. a. انتم] Selige-re aliquid. Wan. انتم *entilis*. a. n. f. Anthyllis. Gol. انتم *ünüs*. a. n. f. pl. ab انتم *ünsā*. Fæmi-næ. Wan. انتم *insā*. a. V. [4. a. انتم] 1) Obrectare. 2) Fastidire, ac dedignari. Gol. انتم *melius* انتم *ünsā*. a. n. f. pl. انتم *inās* (مذکر و ذکر). Fæmina, fæmella. Femina, femella. انتم *insā gībi*. Instar fæminæ. Dā fe-mina. انتم *insāg*. a. V. [4. a. انتم] Excernere quod in ventre est. Gol.

انسار *insâr. a. V. [4. a نثر]* 1) Celeri nece afficere. 2) Emittere, excernere cum attracto spiritu, *quod in naso est.* 3) Immittere naso, eove attrahere aquam. *Gol.*

انسار *insâr. a. V. [4. ab inusfit. نثع]* 1) Vomere. 2) Sanguinem immodice profundere e naso. 3) Reddi, effluere aut vomitum, aut sanguinem. *Gol.*

انسجار *insjâr. a. V. [7. a نجر]* 1) Erumpere, & diffundi. 2) Elatiorem, seu superfusam effluere aquam. *Gol.*

انسداغ *insidâgh. a. V. [7. a نذغ]* Contundendo frangi proprie rem cavam. *Gol.*

انسداک *insidâk. a. V. [7. a نذک]* 1) Laxum, & flaccidum esse ventrem. 2) Irruere in aliquem. *Gol.*

انسرام *insirâm. a. V. [7. a نر]* Frangi radicatus, vel excidere dentem. *Gol.*

انسراب *insjâr. a. V. [7. a نعب]* Manare sanguinem, aquam. *Wan.*

انسراع *insy-â-â. a. V. [7. a نثع]* 1) Ejici ex ore vomitum. 2) Prodire ex naso, vulnereve sanguinem. *Gol.*

انسکاب *insykâb. a. V. [7. a نعب]* Perfurari. *Gol.*

انسلا *insylâ. a. V. [7. a نلاع]* 1) Frangi contusione caput. 2) Moles, & maturos dactylos habere palmam. *Gol.*

انسلام *insylâm. a. V. [7. a نلام]* Frangi rem. *Wan.*

انسما *insimâe. a. V. [7. a نسا]* Frangi caput. *Gol.*

انسماغ *insimâgh. a. V. [7. a نثع]* Contundi lapsu dactylum maturum decidendo ab arbore. *Gol.*

انسمام *insimâm. a. V. [7. a نسم]* 1) Effundi. 2) Liquefieri. *Wan.* 3) Contabescere corpus. *Gol.*

انسنا *insinâe. a. V. [7. a نسا]* 1) Inflecti, inclinare ad partem aliquam. *Wan.* 2) Recedere. *Gol.*

انسفال *insjâl. a. V. [7. a نول]* 1) Effundi. 2) Superfundit pulverem. 3) Continuari sermonem contra aliquem. *Gol.*

انسفیان *insjân. a. n. s. dual.* 1) خصیان *i. q.* Testiculi duo. 2) Duæ aures. *Wan.*

انج *eng. p. particu.* Circa circum. *Ferh.*

انجا *angjâ. p. particu.* Ibi, isthic loci. *Lî, coli, costî.* * *Expres. figur.* انجا که ز راست *angjâki zereft. gûsb ajed dâst.* i. e. دولتتونک هر برده سوزی دیکلنور *dewlet-lünün her jerde sözî din-lenür t.* Verbum hominis felicitis, seu divitis ubique auditur. *Ferh.*

انجا *ingjâ. a. V. [4. a نجا]* خلاص *châ-lâs. t.* Liberare. *Liberare.*

انجیا *ingjâ. a. V. [4. a نجو]* 1) Retegere rem. 2) Retrocedere, -dissipari nubem. 3) Obtinere. 4) Exire e corpore urinam, merdam, ventum. 5) Excernere illa, & assumptum quid reddere per vesicam vel alvum. 6) Sudare hominem. 7) Removeere, separare excoriando pellem. 8) Resecare virgam de arbore. 9) Jubere amputare. 10) Ad colligendum, & ressecandum idoneos palmam habere dactylos. *Gol.*

انجاب *engjâb. a. part. pl. a نجب* *negjib.* Generosi, egregii. *Gol.*

انجاب *ingjâb. a. V. [4. a نجب]* 1) Praestantem, & generosum gignere filium. 2) Contra Pavidum, & degenerem gignere. *Gol.*

انجیات *engjâs. a. n. s. pl. a نجت* *negs.* Thoraces, loricae. *Wan.*

انجیاه *ingjâh. a. V. [4. a ننج]* 1) حاجت *hâget bitürmek. t.* Feliciter negotium expedire. 2) Prosperare. *Prosperare, spe- dir bene li negotii, & secundare.* انجیاه *ingjâhi merâmîn itti.* Desiderium ipsius, & optatum successum promovit. *Glî fece riuscire il suo negozio conforme al suo desiderio. Ik.*

انجیاد *engjâd. a. part. pl. a نجد* *negjûd.* Strenui, fortes. *Wan.*

انجیاد *ingjâd. a. V. [4. a نجد]* 1) Adjuvare, opem ferre. 2) Promovere. 3) Efferre se, & altum esse. 4) Sudum & serenum esse caelum. 5) Accedere ad suos, uxoremve suam. 6) Altiore via incedere, seu ascendere. *Gol.* 7) Exire, ac venire in partem Arabiae, quae نجد *negd, dicitur. Wan.*

انجیار *engjâr. a. n. s. vulg. pro. نجر* *egjâr.* Tectum domus. *Gol.*

انجیار *engjâr. p. nom. prop.* Nom. regionis, ubi شیرین *choserew perweiz. & شیرین sîrîn, amantes vixere. Ferh.*

انجیاز *ingjâz. a. V. [4. a نجز]* 1) Corripi camelum morbo نجاز *nigjâz, dicto.* 2) وعدہ *wæ-dei jerine getürmek. t.* Stare promissis. *Adempire il promesso. Wan.* انجیاز *ingjâzi mew-ûd arzmini zâhîren tasfîm itti.* In speciem accinxit se ad adimplendum promissum. *In apparenza s' accinse ad assigurre la promessa. Sæ.*

انجیاس *engjâs. a. n. s. pl. a نجس* *negs.* Impuritates, sordes. *Sporchezze, sterchi.*

انجیاسی *engjâsi egnâsi se-jâyh. q.* Sordes gentium diabolicarum idest: Diabolici infideles. *Diabolici infedeli. Sæ.*

انجیاس *ingjâs. a. V. [4. a نجس]* Conspurcare. *Wan.*

انجاع *ingiā*. a. V. [نجع 4. a] Lactare, seu lactare sinere pullum cameli. Gol.

انجاف *ingīāf*. a. V. [نجف 4. a] Alligare hirco corium *nigīāf*, dictum. Gol.

انجاف *āngiāk*. p. particu. ex Tschagataica lingua. Ibi, illic. Ferh.

انجال *ingīāl*. a. V. [نجل 4. a] Mittere equum in pascua, quæ planta *negīl*, abundant. Gol.

انجالیدن *engīālden*. p. V. 1) Saturare. 2) Properantem in litore retinere, ejusve audaciam restringere. 3) Fatigari. 4) Significare. 5) Commonere. Ferh.

انجام *engīām*. a. n. f. pl. a *negm*. Stellæ, sidera. Gol.

انجام *engīām*. p. n. f. 1) ایش آخری *is āchyrī*. Extreimum, ultimum operis, finis. Ferh.

2) Accidens. L' estremità, l' ultimo dell' opera, & accidente, ciò che passa. Ah. انجام

انجام بولم *engīām bulmak*, انجام ایرمک *engīāme irmek*. Finem consequi, finire. Consequere il fine, terminarsi. Ik. انام سفر ظفر

انجام بولوب *ejāmī sefer zaferengīām bulup*. Finita expeditione bellica. Terminata la campagna, o finita la guerra. Sæ. in comp.

انجام سلامت سلام *selāmī selāmet engīām II*. ختام *yehitām* فرجام *fergiām*. Saluatio benevola. Saluto affettuoso. Ll.

انجام تعظیم *ta'zīm engīām*. Honorificus, venerabundus. Onorevole, rispettoso, riverente. Ik.

انجام ظلام *zylām engīām*. Tenebrosus. Tenebroso. Ik. انجام سعادت *sā'adet engīām*. Faustus, felix. Felice. انصون

انجام بلاغت *mazmūni belāghat engīām*. Elegantis sensus, aut elegantia plenum contentum literarum. Ik.

انجام 1) Apparere. 2) Oriri. 3) Desinere pluviam, frigus. 4) Sudum evadere cælum. 5) absolute Serenum esse cælum seu tempus. Gol.

انجامن *engīāmēn*. p. n. f. Uniuscujusque rei finis. Cast.

انجامیدن *engīāmīden*. p. V. 1) Ultimum esse, absolvi. Ferh. 2) Finire, perficere. 3) Consumptum, exhaustum esse. Cast.

انجامیدن *engīāmīden*. p. V. i. q. præc. Ferh.

انجامیدن *engīājīden*. p. V. Cogitabundum esse, meditari, reputare. Ferh.

انجبار *enģebār*. p. n. f. Planta scanfilis, rubis semet implicans, in Euphratis ripa frequens, folia velut medica, sed pulverulenta, caules utcunque rubentes, florem rubrum habens, radices vero quasi polypodii formâ alte in terram defixas ex obscuro rubentes, & vi stiptica præditas: ex earum corticibus detractis exprimitur succus rubicundus, qui

cum saccharo aliterque parari solet ad sanguinis profluvia. Alias انجبار شامی *enģebārī sāmū*, quia ex Syria adfertur. Ferh.

انجبار *ingibār*. a. V. [انجبار 7. a] 1) Divitem reddere ex paupere. Wan. 2) Religare, consolidare. Gol.

انجتمک *ingitmek*. i. V. انجتمک *ta-arruz*. 1) Molestare, inquietare, affligere. 2) Irritare. Molestare, inquietare, & irritare. انجتمه *ingitme*. Sine me. Lasciami, non mi molestare.

انجخت *engīacht*. p. 3. pers. præc. ab انجختن *engīachten*. Saltavit. Ferh.

انجخت *enģacht*, انجیخت *enģiucht*. p. n. f. Concupiscentia, cupiditas. Cast.

انجختن *enģiachten*. p. V. 1) Saltare. 2) Corrugari. Ferh.

انجد *engīūd*. a. n. f. pl. a *negd*. Editæ terræ. انجد *hūwe tallā-ū engīūd*. Res magnas ille cogitat, moliturque. Wan.

انجدال *ingīdāl*. a. V. [جدال 7. a] Conjici in terram, concidere humum. Gol.

انجدان *enģedān*, انجدان *enģidān*. p. n. f. انجدان *mahrūt*. a. انجدان *kasni*. Laserpitium, silphium. Ferh.

انجدة *enģidet*. a. n. f. pl. a *nīlģiūd*. Terræ eminentiores. Gol.

انجداب *ingizāb*. a. V. [انجداب 7. a] 1) Cito incedere. Wan. 2) Trahi, rapi. Gol.

انجداب *ingizāb*. a. n. f. 1) Attractio. 2) Inclinator, affectus. Attractiva, inclinazione, affetto. انجدابم وار ایدی *ingizābūm war idi*. Eo trahebar. Vi ero tirato. Ik.

انجداز *ingizāz*. a. V. [انجداز 7. a] Secari, abrumpi. Gol.

انجداز *ingizār*. a. V. [انجداز 7. a] Secari, refecari. Gol.

انجدام *ingizām*. a. V. [انجدام 7. a] Amputari, abscindi. Wan.

انجدان *enģiūzān*. a. n. f. Silphium, later. Gol.

انجدر *enģer*. a. n. f. انجدر *enģer*, seu انجدر *lenģer*. i. Anchora navis. Gol.

انجدر *ingirār*. a. V. [انجدر 7. a] انجدر *ce-kilmek*. i. Protrahi. Effer stirato, tirato. Wan. انجدر *ingirārī kelām ile*. Protracto discursu. Sæ.

انجدر *ingirād*. a. V. [انجدر 7. a] 1) Extendi. 2) Lavigari pannum. Gol.

انجدر *enģiūret*. a. n. f. i. q. انجدر *kurræjs*, انجدر *kurræjk*. ab urendo uti latinis. Urtica. انجدر *enģiūretū sewdā*. i. q. حشيشة

حشيشة الزجاج *hāsīsetūz - zūgiāg*. Herba vi-
triaria. i. e. helxine. *Gol.*

انجرک *engerek*. p. nom. prop. Nom. alicu-
jus deserti. *Ferh.*

انجروه *engire*. p. n. f. *Urtica*. *Ferh.*

انجرام *ingizām*. a. V. [7. a جزم] 1) Am-
putari, resecari. 2) Frangi os. *Gol.*

انجوسا *engiusā*. انجوسا *engiusā*, انجوسا *enchūsā*. a. n. f. 1) i. q. انجوسا *ebu gelsā*,
à græco Anchusa. 2) i. q. انجوسا *chæs-
fūl-hymār* انجوسا *esek maroly*. Lac-
tuca asinina. *Gol.*

انجسکیدن *engeskiden*. p. V. 1) Redire.
2) Retinere. *Ferh.*

انجعار *ingyār*. a. V. [7. a جعر] Merdam
excernere *feram*. *Gol.*

انجفاف *ingyāf*. a. V. [7. a جفف] 1) Hu-
mi profterni. 2) Evelli. 3) Projici. *Gol.*

انجعال *ingyāl*. a. V. [7. a جعل] Poni,
collocari. *Gol.*

انجغ *engügh*. p. n. f. Rugæ in facie, &
membris ob senectutem ortæ. *Ferh.*

انجفال *ingifāl*. a. V. [7. a جفل] 1) Mo-
veri loco, & abire *populum*. 2) Aquam
suam effundere *nubem*. *Wan.* 3) Celeriter
ferri. 4) Præterire, & petire *umbram*. *Gol.*

انجف *angiak*. t. adv. فقط *fekæt* انجف *hemān* p. 1) Solummodo, duntaxat. 2) Vix.
3) Tamen, saltem. *Solamente, appena, &
tuttavia.* انجف *angiak rub-
y jazilmamis*. Vix quarta pars eorum scripta
est. *Se n'è scritto appena la quarta parte.*

انجف اولور *mærifet ise angiak
olur*. Si datur scientia, duntaxat hæc erit.
Se vi è virtù, questa sì che l'è. *Eb.*

انجف *ingik*. t. n. f. *Crus*. V. انجف

انجقرف *inékryk*. t. n. f. Singultus.

انجک *engik*, انجکل *engikel*. p. n. f.
*Grana extrus nigra, intus medulla eorum al-
ba instar pyrorum.* *Cast.*

انجک *enigik*. t. n. f. *Catulus, dimin. ab
enik quod vide.*

انجک *ingik*, انجکواک *ingiuk*. a. n. f. *Crus,
os crucis, Li. osso della gramba.*

انجک *ungüük*. p. n. f. *Fructus quidam amœ-
nus.* *Ferh.*

انجکک *engikek*. p. n. f. *Species grani ni-
gri.* V. انجک

انجککیدن *engekiden*. p. V. 1) i. q. انجککیدن
engeskiden. Reverti. 2) Retro, pone tene-
re. *Ferh.*

انجکل *engel*. a. part. pl. انجکل *nigial foem.
neglā*. *Amplus, latus.* *Wan.*

انجکل *engel*. a. n. f. i. q. انجکل *ghysl*. a. Al-
thæa, seu potius ejus radix. *Gol.*

انجکلا *ingilā*. a. V. [7. a جاو] 1) *Conspicuum*
Part. I. Tom. I.

esse, apparere. 2) Detergi mærorem ab ani-
mo. *Apparire.* *Gol.*

انجلا *ingilā*. a. V. [7. a جلع] *Retegi,
conspectuique parere.* *Wan.*

انجلك *engülleek*. p. n. f. *Fructus insipidus.*
Ferh.

انجلك *ungülleeg*. p. n. f. i. q. انجلك *ungük*.
Species fructus sapidi. *Ferh.*

انجلك *inglemek*. t. V. *Ingemiscere, pro
in-lemek, quod Vide.*

انجلك *ingelemek*. p. V. *Subtilem facere.*
Affottigliare. V. انجلك

انجلكين *angilein*. t. adv. Illiusmodi. *Come lui.*

انجلم *engilüm*. a. n. f. pl. انجلم *negm*. *Stel-
læ, Stelle.* انجلم *pâdisâhi en-
giüm sipâh*. *Monarcha tot milites habens,
quot stellæ sunt in cælo, i. e. potentiissimus.*
*Monarca & signore d' innumerabili esser
citi.* *Ll.*

انجلم *ingimā*. a. V. [7. a جمع] *Conci-
lium inire, congregari.* *Gol.*

انجلمن *engiumen*. p. n. f. 1) انجلمن *meğlis*. a.
kesret ki türkce dirnek dirler. *Congregatio, confessus, ubi
confabulantur homines.* 2) *Convivium. Af-
semblea, confesso, congresso, & conuito.*
Ferh. انجلمن *bæzy engiumen-
lerde*. *In quibusdam conventibus. In certi
publici congressi. Sæ.* انجلمن *bir engiumeni sür,
we bir nisimeni sürür peidâ ittiler.* *Instruxerunt con-
vivium nuptiale, & confessum hilaritatis.*

*Apparecchiarono un banchetto di nozze, &
un convito di allegrezze. Sæ.* انجلمن *wuhüsü tujür,
we engiumeni marü mür.* *Feræ, & volucres, & multitudo
serpentum, & formicarum. Le fiere, e gli
uccelli, & una moltitudine di serpenti, e
formiche.* *Ik.*

انجلمنگاه *engiumengāh*. p. n. f. comp. 1)
Locus confessus. 2) *Tempus confessus.* *Ferh.*

انجمن *engien*. p. n. f. 1) *Comminutio,* 2)
Sectio. 3) *Molestia.* *Ferh.*

انجمنان *ancünān*. p. particu. *Ita, taliter,
eo modo, pariter. Così, in quella maniera.*

انجمنان کی *ancünān ki*. *Adeo, ut, &
quemadmodum. Talmente, che, & sicome.*

انجمنش *inginmis*. t. part. pass. انجمنش *ren-
gide*. p. *Offensus. Stegnato.*

انجمنک *inginmek*. t. V. pass. i. q. انجمنک *ren-
gide ol*. t. 1) *Inquietari, offendi.* 2) *Irasci.*
Esser offeso, adirarsi, sdegnarsi.

انجمنیدن *engeniden*. p. V. 1) *Comminui.*
2) *Dividere.* 3) *Dolore afficere.* 4) *Indig-
nari.* *Cast.*

انجوا *engiu*. p. n. f. *Insula.* *Ferh.*
N n n n انجوا

انجو *ingiu*. n. f. *دُرّ durr*. Unio, margarita. *Perla*. *انجو رده ingiu rede*. Series margaritarum. *Un flo di perle*.

انجو *engiuğ*. p. n. f. q. contractum a *انجو* *jelengiuğ*. *Agalloche*, lignum aloes. *Ferh*.

انجو *engiuçh*, *انجوخه engiuçha*, & *engiuçh*. p. 1) n. f. Ruga. 2) adj. Rugosus. 3) Flaccidus, marcidus. 4) Cui nativus faciei vel corporis color mutatur. *Ferh*.

انجو *engiuçhten*. p. V. 1) i. q. انجو *engiuçten*. p. Corrugari. 2) Lucrari. *Cast*.

انجو *engiu*. p. n. f. 1) Singultus. 2) Herpes labiorum. *Ferpete*. *Ferh*.

انجو *engiuğh*. p. n. f. 1) Singultus. *Cast*. 2) Ruga. *Ferh*. 3) Epilepsia. 4) Labiorum pustula. 5) Curculio, *vermis triticum corrumpens*. 6) Triticum corruptio. *Cast*.

انجو *engiuçten*. p. V. Corrugari. *Ferh*.

انجو *engiuçk*. p. Nomen deserti alicujus. *Ferh*.

انجو *ançh*. p. 1) part. interrog. comp. ex *ان* *an ille*, *ان چه ci quid*. Quid hoc. 2) pron. demonstr. Ille. *Ferh*. 3) pron. relat. Qui.

انجو *ingeh*. p. adj. Subtilis, tenuis. *Sottile*.

انجو *ingelemek*. p. V. Extenuare. *Affottigliare*, *estenuare*.

انجو *ingelenmek*. p. V. Extenuari, subtilem evadere. *Affottigliarsi*, *diventare sottile*.

انجو *ingi*. n. f. Unio, margarita, pro *انجو*

انجو *ingijab*. a. V. [7. a] *انجو* *Discuti nubem*. *Gol*.

انجو *ingijab*. a. V. [7. a] *انجو* *Secari, refecari*. 2) *Detegi, aperiri*. *Gol*.

انجو *ingijās*. a. V. [7. a] *انجو* *Fisuram laquirere palmam*. 2) *Terrere*. *Gol*.

انجو *ingijāz*. a. V. [7. a] *انجو* *Recedere ab aliquo*. 2) *Transfugere*. *Gol*.

انجو *ingijaf*. a. V. [7. a] *انجو* *Prosterni*. 2) *Radicitus extirpari*. *Gol*.

انجو *ingijal*. a. V. [7. a] *انجو* *Obire, circumire*. 2) *Seligere*. *Wan*.

انجو *engijet*. a. n. f. pl. u *انجو* *Consortes arcani*. *Gol*.

انجو *engidet*. a. n. f. *Marrubium herba*. *G*.

انجو *engiden*, *انجو* *engiden*. p. V. 1) i. q. *انجو* *Minutatim frangere panem in colostro, vel butyro*. 2) *Rodere vestem de mure, tinea*. 3) *Irritare ac molestia afficere*. 4) *Findi*. 5) *Vulnerare*. *Cast*.

انجو *engide*. p. 1) part. pas. *Minutim contritus*. 2) n. f. *Porrum montanum*. *Ferh*.

انجو *engide*. p. 1) part. pas. *Minutim contritus*. 2) n. f. *Porrum montanum*. *Ferh*.

انجو *engide*. p. 1) part. pas. *Minutim contritus*. 2) n. f. *Porrum montanum*. *Ferh*.

انجو *engir*. p. n. f. 1) i. q. *انجو* *ingir*. t. *tin*. a. *Ficus*. 2) *Foramen podicis*. 3) *Nom. proprium fluvii in regione herat*, alias *انجو* *engil*, dicti. *Ferh*.

انجو *ingir*. t. n. f. *Ficus Fico*. *انجو* *ingir*. *Albero di fichi, ficaio*.

انجو *ingir*. *ingir*. *Ficus*. *Albero di fichi, ficaio*.

انجو *ingiraden*. p. n. f. q. *انجو* *ingir* *adem*. *Ficus Adami, arboris Indicae fructus colocynthidi similis, rotundus, ruber, in medio puncta alba habens*. *Ferh*.

انجو *ingir delen*. t. n. f. comp. *Ficedula Beccafico*.

انجو *ingirden*. p. V. *Facere foramen*. *Ferh*.

انجو *engire*. p. n. f. 1) *Foramen podicis*. 2) *Ani annulus*. *Ferh*. 3) *Apparatus*. 4) *Instrumenta itineris*. 5) *part. verberatus*. *Cast*. 6) *Nomen proprium fontis, qui est in via, quae ducit Chorazanum, distans 4 parasangis ab urbe jez d*. *Ferh*.

انجو *engire*. p. n. f. 1) *Foramen podicis*. 2) *Ani annulus*. *Ferh*. 3) *Apparatus*. 4) *Instrumenta itineris*. 5) *part. verberatus*. *Cast*. 6) *Nomen proprium fontis, qui est in via, quae ducit Chorazanum, distans 4 parasangis ab urbe jez d*. *Ferh*.

انجو *engire*. p. n. f. 1) *Foramen podicis*. 2) *Ani annulus*. *Ferh*. 3) *Apparatus*. 4) *Instrumenta itineris*. 5) *part. verberatus*. *Cast*. 6) *Nomen proprium fontis, qui est in via, quae ducit Chorazanum, distans 4 parasangis ab urbe jez d*. *Ferh*.

انجو *engire*. p. n. f. 1) *Foramen podicis*. 2) *Ani annulus*. *Ferh*. 3) *Apparatus*. 4) *Instrumenta itineris*. 5) *part. verberatus*. *Cast*. 6) *Nomen proprium fontis, qui est in via, quae ducit Chorazanum, distans 4 parasangis ab urbe jez d*. *Ferh*.

انجو *ingil*. a. p. t. n. f. *Evangelium*. *Vangelo*.

انجو *ingilgi*. t. n. f. *Evangelista, evangelicus, sed hoc melius انجو* *ingili*.

انجو *ingin*. p. adj. *Minutim contritus*. *Ferh*.

انجو *anih*. a. part. *Qui graviter suspirat, cum quid ab eo petitur. h. e. avarus*. *Wan*.

انجو *anh*. a. V. act. [2. F.] *Anhelare, vehementius spiritum ducere*. *Gol*.

انجو *unnah*. a. part. pl. ab *انجو* *anih*. *Avari*. *Wan*.

انجو *enhā*. a. n. f. pl. *انجو* *nahw*. *Tractus, viae. Partu, contorni, strade*. *انجو* *enhā wū ergiāsi*. *Partes ejus circumstantes. Lit sui contorni*. *Sa*.

انجو *inhāe*. a. V. [4. a] *انجو* *1) Avertere ab aliquo visum suum*. 2) *In latus pedum sinistri inclinare camelum in incessu*. *Gol*.

انجو *inhāe*. a. V. [4. a] *انجو* *1) Impingere alicui telum*. 2) *Convertere in eum arma*. *Gol*.

انجو *inhāz*. a. V. [4. a] *انجو* *Morbo pulmonali* *انجو* *nuhāz*, dicto laborantes habere camelos. *Gol*.

انجو *inhāz*. a. V. [4. a] *انجو* *Morbo pulmonali* *انجو* *nuhāz*, dicto laborantes habere camelos. *Gol*.

انجو *inhāf*. a. V. [4. a] *انجو* *Macrum reddere*. *Wan*.

انجو *inhāl*. a. V. [4. a] *انجو* *1) Macie conficere*. 2) *Macrem, curam macrum, extenuatum reddere aliquem*. *Wan*.

انجو *inhybār*. a. V. [7. a] *انجو* *1) Manifestari, revelari*. 2) *Discuti nubem*. *Gol*.

انجو *anyhāt*. a. part. 1) *fem. ab انجو* *anyh*. *Avara*. 2) *قصيرة* *kasÿret*. a. *Brevis femina*. *Gol*.

انجو *inhygiāz*. a. V. [7. a] *انجو* *1) Prohiberi*. *Wan*. 2) *Proficisci in regionem* *انجو* *hygāz*. *Gol*.

انجو *inhygiāz*. a. V. [7. a] *انجو* *1) Prohiberi*. *Wan*. 2) *Proficisci in regionem* *انجو* *hygāz*. *Gol*.

انجو *inhygiāz*. a. V. [7. a] *انجو* *1) Prohiberi*. *Wan*. 2) *Proficisci in regionem* *انجو* *hygāz*. *Gol*.

انجو *inhygiāz*. a. V. [7. a] *انجو* *1) Prohiberi*. *Wan*. 2) *Proficisci in regionem* *انجو* *hygāz*. *Gol*.

انحياز *inhyāz*. a. V. [7. a حياز] Supplicare, supplicem fieri. Gol.

انحدار *inhydār*. a. V. [7. a حدر] 1) Demitti, subducere navem. Gol. 2) Descendere. Wan.

انحراد *inhyrād*. a. V. [7. a حرد] Separari. Gol.

انحراف *inhyrāf*. a. V. [7. a حرف] 1) Mutari. 2) Declinare. Wan.

انحراف *inhyrāf*. a. n. s. 1) Declinatio in astronomicis. Ik. 2) Deflexio. 3) Inversio, mutatio. 4) Defectus, morbus. Ik. **انحراف** *inhyrāf*. Declinare, & mutari, inverti. Declinare, voltarsi, & mutarsi. Ik. **خاطر صاف و چارتری** *chartyrī sāf we zamīri bī inhyrāf* muktazāsi ūzre. Pro animo suo candido, & corde firmo, ac immutabili. Secondo il suo animo candido, e cuor sincero. Sa.

انحزاز *enhaz*. a. n. s. i. q. **نوحاز** *nuhāz*. Morbus pulmonalis, ulcus camelis, oboriri solitum. Gol.

انحزان *enhazān*. a. n. s. dual. Duo ipsa illa mala. Gol.

انحسار *inhyšāe*. a. V. [7. a حسو] Sorbere pederentim. Gol.

انحسار *inhyšār*. a. V. [7. a حسر] Detegi. Wan.

انحساس *inhyšās*. a. V. [7. a حسس] 1) Evelli. 2) Dispergi. Wan.

انحساف *inhyšāf*. a. V. [7. a حسف] 1) Dispergi. Wan. 2) Digitis in partes comminui quidpiam. Gol.

انحسام *inhyšām*. a. V. [7. a حسم] Scindi, refecari. Wan.

انحسار *inhyšār*. a. V. [7. a حصر] 1) Arcute circumdari, obsideri. 2) Numerari. Gol.

انحصاص *inhyšās*. a. V. [7. a حصص] Fluere capillos. Wan.

انحسام *inhyšām*. a. V. [7. a حصم] Frangi arborem. Wan.

انحزاز *inhyzāg*. a. V. [7. a حزاز] 1) Exardere ira. Wan. 2) Inter lavandum contundere vestem. Gol.

انحطاط *inhytāt*. a. V. [7. a حطاط] 1) Demitti. 2) Descendere. 3) Properare in incessu camelitem. 4) Diminui pretium annonae. Gol.

انحطام *inhytām*. a. V. [7. a حطم] Frangi. Wan.

انحطاب *enhastynā*. a. n. s. q. **گلنار** *gūlnār*, seu **گلنار** *gūlnār* p. Flos māli punici. Gol.

انحلاب *inhylāb*. a. V. [7. a حلاب] Fluere amnem. Wan.

انحلال *inhylāl*. a. V. [7. a حلال] Solvi nodum. Gol.

انحماص *inhy-mās*. a. V. [7. a حمص] Detumere vulnus. Wan.

انحماق *inhy-māk*. a. V. [7. a حمق] 1) Vilescere. 2) Obtusum fieri gladium. 3) Atterri vestem. 4) Frigere. Gol.

انحناء *inhy-nāe*. a. V. [7. a حنوا] Inflecti.

انحناء *inhy-nā*. a. n. s. Inflexio, reverentia. *Inchino, riverenza.* **انحناء طریقه سلام** *inhy-nā tarīkīle selāmīti*. Reverenter illum salutavit. *Gli fece un profondo inchino.*

انحناء *inhy-nā*. a. V. [7. a حنوا] 1) Congregari. Gol. 2) Declinare, recedere. 3) Reverti. Wan.

انحساس *inhy-šās*. a. V. [7. a حوس] Fugere. Wan.

انحشاش *inhy-šās*. a. V. [7. a حوش] Teritum aufugere. Gol.

انحشاء *inhy-šāe*. a. V. [4. a حشو] Gloria crescere. Gol.

انحشاب *inhy-šāb*. a. V. [4. a حشب] 1) Puffillanimum, ignavumve gignere filium. 2) Strenuum, audacem esse. Gol. 3) Dimovere. 4) Seligere. Wan.

انحشاص *inhy-šās*. a. V. [4. a حشص] Senectutem extenuare, & macie conficere aliquem. G.

انحشاف *inhy-šāf*. a. V. [4. a حشف] Multum crebroque edere sonum sternutantis modo. Gol.

انحشاع *inhy-šāe*. a. V. [7. a حشع] Abire, iter facere per terram. Gol.

انحشار *anachtār*. a. n. s. Clavis. Chiave. **انحشار اغاسی** *anachtār aghasi*. a. n. s. comp. Praefectus clavium. *Officium in interiori palatio aulae ottomanicae.* Hezar.

انحشدار *inhy-šdār*. a. V. [7. a حشدر] Abscondi, tegi. Wan.

انحشداغ *inhy-šdāg*. a. V. [7. a حشداغ] Decipi. Wan.

انحشدر *inhy-šdr*. a. V. [7. a حشدر] Laxum propendere. Gol.

انحشراط *inhy-šrāt*. a. V. [7. a حشراط] 1) Refractarium esse jumentum. 2) Inopinanter adoriri turpi dicto, vel facto. 3) Celerem esse in cursu. 4) Gracile esse corpus.

انحشراع *inhy-šrāe*. a. V. [7. a حشراع] 1) Findi. Wan. 2) Furore corripit camelitem. 3) Luxatum esse membrum. Gol.

انحشراق *inhy-šrāk*. a. V. [7. a حشراق] 1) Lacerari. 2) Permeare ventum. 3) Conflare mendacium. Gol.

انحشرام *inhy-šrām*. a. V. [7. a حشرام] Findi, timas agere. Gol.

انحشراع *inhy-šrāe*. a. V. [7. a حشراع] Per medium abrumpi, vel segari. Gol.

انحشراق *inhy-šrāk*. a. V. [7. a حشراق] 1) Configi hasta. 2) Merdam excernere avem. Gol.

اندا indār. . V. [4. a ندر] 1) Excidere facere. Wan. 2) Subducere quid de computo. Gol.

انداز endāz. p. n. f. 1) Crusta, & incrustatio parietis. Incrustatura del muro. 2) Diminutio. 3) Conjectura. 4) Mensura. 5) part. comp. ab. انداختن endachten انجی atigi. t. Jaciens, & jaculator. Tiratore, lanciatore. Cast. 6) imperat. ab انداختن endachten. Projice. آتش انداز ātes endāz. Ejaculans ignem, ignivomus. تیر انداز tīr endāz. Sagittarius, jaculator. Arciere. نعلبند انداز nūfenk endāz. Sclopetarius. Moschettierte, serpos endāz. Impatiens. پرتو انداز pertew endāz. Emittens, diffundens radios. Che lancia raggi. Ik. دهشت انداز dihset endāz. ol. Metu afficere, terrorem injicere. Gettar spauento. Ik. لنگر انداز lenger endāzi kārār ol. Jacere anchoram resolutionis. Gettar l'ancora della risoluzione, risolverfi. Ik. کلبه سنگ انداز kelbine senk endāz olan. Qui jacit lapidem in canem ejus. Che tira pietre al di lui cane. Ik. * Express. figur. انداز من دارد endāzi men dāred. i. e. بنم قصد کرده اولور benüm kās dūmdeolūr. t. Mihi intentat malum, me perlequitur. Ferh.

اندازه endāze. p. t. n. f. 1) Ulna. Braccio. [Minor est quam ریف, ulna Viennensis.] 2) Mensura, quantitas. 3) Symmetria. Maniera, misura, simmetria. 4) Specimen, norma picturæ. 5) Robur. 6) adj. Dignus. Ferh. اندازه ایله اولجهك endāze ile ölemek. Ulna dimetiri. Misurar à braccio.

اندازه لیک endāzelik. . n. f. Ulna alicujus rei. Un braccio, ò una bracciata

اندازی endāzi. p. n. f. Projectio, jaculatio. Tiro. حرف اندازی hārf endāzi Graviorum in aliquem verborum conjectio, minitatio. Minaccie. Ik.

اندازیدن endāziden. p. V. i. q. انداختن endachten. Jacere, jaculari. Cast.

انداغ indā. . V. [4. ab inuf. ندغ] 1) Sequi mores, & affectus ignavorum, illiberalium. 2) Lassam esse, ac deficere camelitem. Gol.

انداغ indāgh. . V. [4. a ندغ] Malefacere. Gol.

انداغ indāf. . V. [4. a ندغ] 1) Violenter propellere equum. 2) Inclinare, seu admovere aurem ad citharæ cantum. 3) Bibendam seu lingua surripiendam aquam dare cani, vel fera. Gol.

اندام endām. p. n. f. 1) Statura corporis. Ik. 2) Corpus. 3) Proportio membrorum. Part. I. Tom. I.

4) Ordinatio. Statura, proporzione, persona. 5) Genitale maris, vel fæminæ interbruta, & homines. Ferh. بی اندام bi endām, نا اندام nā endām. Male proportionatus Sproporzionato. جاریه سیم اندام giāriyei sīm endām. Ancilla alba argenti instar, q. corpore argenteo prædita. Serva bianca come l'argento. اندام ایله endāmī ile. Integre, tota sua quantitate. Di peso, con tutto'l corpo. ایو اندامو eiü endāmlü. Bene proportionatus. Ben proporzionato. دانا اندام endāmī dānā i. e. شهادت برهمنی sehādet parmāghy. Index. Indice, dito.

اندام indām. . V. [4. a ندم] Pænitentem reddere. Gol.

اندامه endāme. p. n. f. 1) Memoria amici. 2) Præteritæ vitæ recordatio. Memoria delli guai passati. Cast.

اندان endān. p. n. f. 1) Terminus, modus. 2) Ulna sartoris, mensura. Cast.

اندان endāw. p. n. f. i. q. انداز endāz. Cæmentum, intritum, quo oblitur paries. Cast.

انداوش endāwis. p. n. f. Incrustatio. Cast. انداوه endāwe. p. n. f. Trulla, qua illinitur, & incrustatur paries. Ferh.

انداویدن endāwiden. p. V. Incrustare, obducere. Cast.

انداویده endāwīde. p. part. pas. Obductus. Cast.

انداهمان endāhimān. . n. f. Medicamentum Carmanicum, ad cohibendos tum alvi, tum alios fluxus adhiberi solitum, cujus succedaneum est bolus Armenus cum malicorii, & sandali albi semisse. Gol.

اندای endāi. p. n. f. Cæmentum, quo incrustatur paries. Ferh.

اندایش andāis. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

اندایشکر endāišker. p. n. f. compos. Cæmentarius. Ferh.

انداییدن endājiden. p. V. 1) Incrustare parietem. 2) Inaurare argentum, vel cuprum. 3) Desiderare, appetere. Ferh.

اندباج indibāh. . V. [7. a دغ] Incurvato dorso inclinare caput pec. in precatone. Gol.

اندباغ indibāgh. . V. [7. a دغ] Concinnari vel concinnabilem esse pellem in corium. Wan.

اندباج indihāh. . V. [7. a دغ] 1) Dilatari ventrem. Wan. 2) Luxuriare pabulo terram. Gol.

اندباج indihāh. . V. [9. a ندج] Largum, & amplum esse. Wan.

اندباج indihāk. . V. [7. a دغ] Excidere matricem camelitis post partum. Wan.

ند اندخورد *endhorend. p. adj. Dignus, conveniens. Ferh.*

ندخ *endäch. a. part. 1) Stolidus homo. 2) Pauci sermonis. Gol.*

ندخال *indychäl. a. V. [7. a دخل] Ingre- di. Gol.*

ندخسواد *endächsewāde. p. n. f. 1) poeti- ce. Locus refugii. 2) Homo, ad quem est re- fugium. Ferh.*

ندخسیدن *endächsiden. p. V. Confugere ad aliquem. Ferh.*

ندخش *endächys. p. n. f. Afylum, pro- tectio. Ferh.*

ندخواره *endächhare. p. n. f. 1) Locus re- fugii. 2) Munimentum, arx. Ferh.*

ندخور *endächür. p. adj. Dignus, decens. Ferh.*

ندر *ender. a. n. f. pl. انادر enādir, pro- bejder, idiomate Syrorum. 1) Area in qua teruntur fruges. 2) Frugum in area posi- tarum acervus. Wan. [الاندر] el-ender. Pagus Syriae milliari ab Halepo distans. Gol.*

ندر *ender. p. 1) particu. i. q. في. In. 2) i. q. درون derün. p. Intus, intra. In, den- tro. 3) adj. i. q. اوکی ögej. t. Non proprius, adventitius. [اندر] peder ender. Vitri- cus. قات مادر اندر māder ender. Noverca. قات اندر کات kät ender kät. Multiplicatus, mul- tiplex. Ferh.*

ندرا *indirae. a. V. [7. a ادر] 1) Impel- li aquae fluxum. 2) Diffundere se incendium. Gol.*

ندراب *enderāb. p. Nom urbis in confi- nibus Chorasan ex parte Indiae prope Gaz- nyn. Ferh.*

ندراب *inderāb. p. n. f. Colliculus parvus in aqua exortus instar insulae. Ferh.*

ندراج *indirāg. a. V. [7. a درج] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

ندراس *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

بوزافت *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

بوزافت *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

بوزافت *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

بوزافت *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

بوزافت *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

بوزافت *indirās. a. V. [7. a درس] 1) Nul- lo superstitie interire profapiam. 2) In sese convolvi. Wan.*

ندرانی *enderāni. a. part. Capax marsu- pium. Gol.*

ندرابی *enderbāi. p. adj. 1) Appensus. 2) Necessarium negotium. Ferh.*

ندربج *enderbejg. p. n. f. In magnatum, seu daemonum numerum adscitus. Cast.*

ندرجاه *endergiāh. p. n. f. 1) Locus interior. 2) Dies adscitius in anno Persico, quales- quinque ad finem anni adjiciuntur. Cast.*

ندرخواره *enderchāre. p. adj. Dignus. Ferh.*

ندرخورد *enderchor, وندرخورد ender chord. p. adj. لايق läik. a. Dignus. Degno, me- ritevole. Ferh.*

ندرخوردن *enderchorden. p. V. 1) De- cere, convenire. 2) Mereri. Ferh.*

ندرز *enderex, وندرز enderz. p. n. f. 1) وصیت wasyjet. a. Testamentum. 2) Præceptum. 3) Monitum. 4) Seria commendatio. Te- stamento. Ferh. [اندرز کردن] enderez Ker- den. Festari. Far testamento.*

ندرزگشتن *endergüzesten. p. V. i. q. مردن mürden. p. Obire diem, mori. Cast.*

ندریش *indürilmis. t. منزل münezzel. a. Depressus. Abbassato, part. pass. seq.*

ندرمک *melius اندرمک indürmek, endür- mek. t. V. انزال inzāl. Demittere, re- mittere, deprimere. Far smontare, far ca- lare, abassare. [اندرمک] chārāg in- dürmek. Tributum minuere. Sminuir il tri- buto. از کمده سی بها اندرمه سی behā indürmest axaltmasi. Pretii diminutio. Abbassamento del prezzo. یوک اندرمک iük indürmek. Sar- cinam deponere. Scaricar la soma.*

ندرو *enderu, وندروا enderwā. p. particu. comp. 1) Intus. 2) Illic. Ferh. 3) Una, simul. 4) Cum ipso. Cast.*

ندروا *enderwā. p. adj. Appensus. Ferh.*

ندرواه *enderwāh. p. adj. i. q. præc. Ferh.*

ندروایی *enderwāi. p. adj. 1) Appensus. 2) Attonitus. 3) Res intexta. Ferh.*

ندروایی *enderwāji. p. 1) adj. Appensus. 2) n. f. Stupor mentis. Ferh.*

ندروب *enderüb. p. n. f. Lychen, impe- tigo. Ferh.*

ندرود *enderüd. p. n. f. 1) Incrustatio. 2) Decoratio. Ferh.*

ندروز *enderüz. p. n. f. 1) Explorator. 2) Cæmentum, intritum. Cast. 3) Forum mercatus. Ferh.*

ندروس *enderüs. p. nom. prop. Nom. viri. de quo fabulantur, eum habitasse in insula hār, وندروسا hār, وندروسا per pelagum sapius accenso igne nataffe, quo exstincto infeliciter perit. Ferh.*

ندروسارون *enderüsārūn. a. n. f. Hedysa- rum. Gol.*

اندر و طاقس *endirütaks*. n. f. ملاح *mül-lah* a. *Androsaces herba*. *Gol.*

اندر و ن *enderün*. p. 1) *adv.* Intus. 2) *adj.* *pec.* *Intrinsicum rei*. *Ferh.*

اندر و ن *enderüne*. n. f. pl. Viri multi, diversique congregati ad bibendum, *Gol.*

اندر و ن *enderüne*. n. f. pl. ab اندری *enderi*. Funes crassi. *Gol.*

اندر و ن *enderün* *ender*. p. n. f. comp. *caesm* *corrigia*, lorum, *pec.* quo aliquid mensuratur. *Cast.* V. اندز *endiz*.

اندر و ن *enderüne*. p. 1) n. f. چادر شب *ciadir seb*, vul. *ciarsaw*. t. Toral, sindon. *Lenzuolo*. 2) *adv.* Intus. *Ferh.*

اندر و ن *enderün*. p. 1) *adj.* Internus, intrinsicus. *Interiorz*, *intrinseca*. 2) n. f. Sindon. *Ferh.*

اندر و هست *enderheft*. p. n. f. *Hermodactylus*. *Cast.*

اندری *enderi*. n. f. Funis crassus. *Gol.*

اندریمان *enderimän*. p. Nomen celebris bellatoris. *Ferh.*

اندر *endex*. p. n. f. abbrev. pro اندازی *endāz*. 1) Propositum, intentio. 2) Conjectura, opinio. *Ferh.*

اندر *endex*. p. n. f. 1) Vir excelsus, celebris. 2) Nom. herbæ, qua curantur equorum morbi. *Cast.*

اندر *endiz*. p. n. f. *Corrigia*, lorum. اندز کردن *endiz kerdn*. *Præcipere*, *mandare*, & metiri aliquid loro. *Cast.*

اندر *endexr*. p. n. f. *Doctrina*. *Cast.*

اندر ساس *indisäs*. a. V. [7. a] دس 1) *Ab-*condi *infra terram*. *Wan.* 2) *Sepeliri*. *Gol.*

اندر شمار *endismär*. p. n. f. *Lectio*, qua alta voce fit. *Ferh.*

اندر شمایل *endismäl*. p. n. f. 1) *i. q. præc.* 2) *Clara vox*. *Ferh.*

اندر آ *indy-äe*. a. V. [7. a] دعو Respondere, annuere. *Wan.*

اندر اعص *indy-äs*. a. V. [7. a] دعو *Cor-*rumpi *carnem*, *cadaver*. *Gol.*

اندر اف *indifä*. a. V. [7. a] دفع 1) *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifä* *bulmak*. t. *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifä* *bulmak*. t. *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifä* *bulmak*. t. *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifä* *bulmak*. t. *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifä* *bulmak*. t. *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifä* *bulmak*. t. *Amoveri*, *repelli*. *Effer ributtato*, *levato*. *Ik. Sæ.*

اندر اف *indifäk*. a. V. [7. a] دفع *Cele-*riter *currere equum*.

اندر اف *indifän*. a. V. [7. a] دفن *Opple-*ri, *tegi puteum*. *Gol.* 2) *Sepeliri*. *Wan.*

اندر اف *andak*. t. *adv.* Illico, in momento. *Subbito*, *in un momento*. *Del.*

اندر اف *indikäk*. a. V. [7. a] دق 1) *Con-*tundi. *Wan.* 2) *Pullari fores*. *Gol.*

اندر اف *endek*. p. *adv.* 1) *Parum*. 2) *adj.* *Paucus*, *pusillus*. *Un poco*, & *poco*, *pic-*ciolo. *Ferh.*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندر اف *endek* *endek*. *Paulatim*, *sensim*. *A poco a poco*, *pian pian-*o. *Cum exiguo exercitu*. *Con un picciolo*

اندماس *indimās*. a. V. [دمس 7. a] *In-gredi carcerem, specum, balneum. Gol.*

1) اندماف *indimāk*. a. V. [دمف 7. a] *Ingredi improvise ad aliquem. Wan.* 2) *Ex-cidere e loco. Gol.*

اندمال *indimāl*. a. V. [دمل 7. a] *Con-valescere, consolidari vulnus. Saldarfi, guarirsi una piaga. Wan.*

اندمه *endeme*. p. n. f. *Præteriti doloris, & tristitiæ recordatio. Ferh.*

اندن *andan*. t. abl. ab اول *ol*. 1) *Ab eo.* 2) *adv. Abinde.* 3) *pro* اندن صکره *andan son-ra*. t. *Postea. Da lui, indi, poi.* 4) اندن اوتري *andan ötürü*. *Propterea, & propter ipsum. Ondè, per ciò, per questo, & per lui.* اندن در که *andan dūr ki*. *Inde est. D'indi viene. Gram.*

اندو *endew*. p. n. f. 1) *i. q.* انداو *endāw*. *Coementum.* 2) *Urceus. Cast.*

اندو *endo*. p. 1) *adv. Intus.* 2) *adj. pec. In-trinsecum rei. Ferh.*

اندوب *endüb*. p. n. f. *Genus pustularum in facie. Ferh.*

اندوج *endüg*. p. n. f. *Genus pustularum, quæ cutem duram, & nigram reddunt. Ferh.*

اندوختن *endüchten*. p. V. *Lucrari, affe-qui. Guadagnare, acquistare. Ferh.*

اندوخته *endüchte*. p. part. pas. *Acquisitus, lucro comparatus. Guadagnato, acquistato.* بو آستانه دن حصول بولش متاع اندوخته سی *bu âsitânedên husul bulmîs met-i-y endüchte si olur*. *Erit illi merx comparata ab hac aula, h. e. fortunam suam huic aulae referet in acceptis. Riconoscerà la sua fortuna da questa corte. Sæ.*

اندوختش *endüchys*. p. n. f. *Lucrum, quæ-stus. Ferh.*

اندود *endüd*. p. n. f. 1) *Parietis crusta gyp-so inducta. Incrostatura.* 2) *Incrustatio in genere. Ferh.* 3) *usit. part. comp. i. q.* اندوده *endüde* سوانمش *sywanmîs*. *Incrustatus, il-linitus. Incrostato, ricoperto, incastrato.* 4) زر اندود *zer endüd*, زر اندوده *zer endüde*. *Auro obductus, & inauratus. Ri-coperto d'oro, legato in ore, & indorato.*

اندودن *endüden*. p. V. 1) *صومف* *sywa-mak*. t. *Incrustare, obducere.* 2) *Lucrari.* 3) *Convolvere. Ferh.* 4) *Ungere, inungere. Incrostare, ricuoprire, & ongere, fregare. Cast.*

اندوده *endüde*. p. part. pass. *præcedentis. Incrustatus, oblinitus.* 5) اندوده کردن *endüde kerdên*. *Incrustare. i. q.* اندودن

اندوختن *endüchten*. p. part. comp. ab اندوختن *endüchten*. 1) *Lucrans, occupans.* 2) *Col-ligens. Ferh.* 3) شب ظلمت اندوز *sebi zul-*

met endüch. *Nox tenebras colligans, nox te-nebrofa. Notte oscura. Sæ.* بلده عبرت *beldei ybret endüch*. *Urbs admiratio-nem attrahens, & miraculosa. Città mara-vigliosa, miracolosa. Sæ.*

اندوز اوتی *endüch oty*. t. n. f. *comp. Nomen herbæ, qua curantur equi. Scribitur* اندوز *endüchze*. p. n. f. *pro* اندازه *endâze*, اندوزه *endüje*. 1) *Viola cærulea.* 2) *In-tubus, cichoreum. Ferh.*

اندوختن *endüchiden*. p. V. *i. q.* اندوختن *endüchten*. *Lucrifacere. Ferh.*

اندوشه *endüshe*. p. n. f. *Nom. floris. Ferh.*

اندوک *endük*. p. n. f. *pro* اندوه *endüh*. *Solicitududo. Cast.*

اندول *endül*. p. n. f. 1) *Aulæum, quod in zengîstân, haberi solet, lignis duo-bus fulcitum.* 2) *Lecticæ genus, cui insiden-tes reges Mauritaniæ gestantur. Ferh.*

آندون *ândün*. p. adv. 1) *i. q.* آنگیا *ångia*. *Ibi, isthic loci.* 2) *i. q.* آنگیان *ångiünân*. *Ita, taliter.* 3) *i. q.* آنک *ångiâh* آنزمان *ânzemân*. *Illa vice, illo tempore. Ferh.*

آندون *ândün*. p. n. f. *Parietis crusta. Ferh.*

آنده *endüh*. p. n. f. *غصه* *ghussa*. a. *کجغو* *kajghu*. t. *Dolor, tristitia. Fastidio, malinconia. Ferh.*

آندوه *endüh*. p. n. f. *لؤل کره پیر* *ol kürühi pür endühi sipâh*. *Ille manipulus equitum afflictorum, tristium, & mæroris. Sæ. Quell' afflitta turba fedele. Br.* وحشت و اندوه و حسرت آندوه صورتی مشاهده *wahsetü endüh, we hæfreti embüh sü-retini müsâhede idlîp*. *Videns speciem in vul-tu ejus apparentem turbationis, ægritudinis, & mæroris. Sæ. Accortosi della mestizia del suo volto. Br.*

آندوه دفعی *endüh def-y* آچون *âçün*. *Ad pellendam nimiam tristitiam. Per scacciar la malinconia. Sæ.*

آندوهناک *endühnäk*. p. adj. *comp. Valde tristis. Ferh.*

آندوهه *endühe*. p. n. f. *Recordatio dolo-ris præteriti. Ferh.*

آندوهیدن *endühiden*. p. V. *Angi, dolo-re. Ferh.*

آنده *andæ vul. onda*. t. *adv. comp.* *Ibi illic. Li, là.*

آنده *endüh*. p. n. f. *i. q.* آندوه *endüh*. *Tri-stitia. Ferh.*

آندی *endî*. p. adv. *Præcipue, præsertim. Ferh.*

آندیاح *indi-âh*. a. V. [Form. irreg. a] *Inflatum, & pendulum habere ventrem. Wan.*

آندیاس *indi-âs*. a. V. [دوس 7. a] *Tri-bulo excuti. Wan.*

1) آندیاص *indi-âs*. a. V. [7. a] *Excidere, aut extrahi a manibus rem, e va-gina*

انزال *inzāl*. 2. V. [4. ا نزل] 1) Descendere. 2) Deducere. 3) Sperma genitale emittere virum, *admissarium*. Gol.

انزال *inzāl*. 2. n. f. 1) Demissio, descensus. 2) Emissio v. g. *spermatis*. انزال *inzāl* e. i. q. تنزِيل *tenzīl* e. Demittere, jubere descendere. *Far smontāre*

انزباب *inzibāk*. 2. V. [7. ا نزب] pro انزباب *inzikāb*. Intrare. *Wan*.

انزجبار *inzigiār*. 2. V. [7. ا نزجر] 1) Prohiberi. *Wan*. 2) Prohibere, abigere. *Gol*.

انزراب *inzirāb*. 2. V. [7. ا نزرب] Latibulum ingredi venatorem. *Wan*.

انزراق *inzirāk*. 2. V. [7. ا نزرق] 1) Retrorsum moveri *clitellam jumentum*. *Wan*. 2) Retrocedere virum. 3) Jacere supinum indorso. *Gol*.

انزروت *anzherut*, *enzherut*. 2. p. t. n. f. Sarcocolla est species Gummi granolati, quod in Persia ex herba spinosa provenit. Duplicis est formæ, aliud album, rubrum aliud; magis vero æstimatur primum. *Ferh*.

انزع *enzā*. 2. part. Calvus circa tempora. *Wan*.

انزعاج *inzj-āg*. 2. V. [7. ا نزع] Exturbari suo loco. *Wan*.

انزعاج *inzj-āg*. 2. n. f. Agitatio, commotio, concussio. *Ik*.

انزعاف *inzj-āk*. 2. V. [7. ا نزعف] 1) Clamare. *Wan*. 2) Metu corripere. 3) Cito incedere jumenta. 4) Præcedere equum. *Gol*.

انزكاب *inzikāb*. 2. V. [7. ا نزقب] Ingredi. *Wan*.

انزلاق *inzilāk*. 2. V. [7. ا نزلق] Lapsare pedem in lubrico. *Gol*.

انزمام *inzimām*. 2. V. [7. ا نزّم] Ligati, constringi pec. habenā jumentum. *Gol*.

انزوا *inziwā*. 2. V. [7. ا نزوي] بوجده فراغت [زوي] *bugiakte ferāghat idūp oturmak*. t. In eremum, aut in angulum se recipere. *Ritirarsi in un cantone*. *Eb*.

انزه *enze*. p. n. f. Lens. *Lenticchia*. *Ferh*.

انزهاق *inzihāk*. 2. V. [7. ا نزهف] Affilite percussum jumentum. *Gol*.

انزيا *inzijā*. 2. V. [7. ا نزوي] 1) Abdere se in angulum. 2) Contrahi in se, & corrugari corium in igne. *Gol*.

انزيا *inzijāl*. 2. V. [7. ا نزول] Deficere perire. *Wan*.

انس *ens*, & *ins* 2. n. f. 1) i. q. بشر *bešet*. 2. Genus humanum. انس وملك *insū melek*. Homines & Angeli. *Gli uomini, e gli Angeli*. *Ah. Eb*. 2) Familiaris. 3) Fæmina. *Wan*.

انس *ens*. 2. V. *act.* [4. F.] Consuescere. 2) Familiarem evadere. 3) Familiariter uti. *Gol*. انس و عكساري (و حشمت) *wæhset* Con-
fuetudo, familiaritas. *Domestichezza, intrinsechezza*. *Wan. Ik. V.* الف *ansū ghæmkūsārī*. Familiaritas, unio. *Ik. انس و عكساري* *ans tutmak*. Familiaritatem inire, colere. *Mantener amicizia intrinseca, & unione*.

انس *anes*. 2. n. f. 1) Locus durus. 2) Vir durus, & constans in religione. 3) Vir strenuus. *Gol*.

انس *enes*. 2. n. f. 1) Turba hominum, seu Arabum aliquo loco degens, & subsistens, q. consuetudine & consortio sociata. 2) pro انس *ins*. 2. Genus humanum. 3) pro انس *ins*. 2. Consuetudo, consortium. *Gol*.

انساء *insæ*. 2. V. [4. ا نسا] *techyr*. Differre. *Differire*. *Wan*.

انسا *insā*. 2. V. [4. ا نسي] Facere, ut obliviscatur. *Farfi scordare*. *Gol*.

انساب *ensāb*. 2. n. f. pl. ا نساب *nesp*. Stirpes, cognationes. *Stirpi, progenie, linee, parentele*. *Wan*. اولاد و انسابه *ewlā dū ensābile*. Cum tota familia & cognatione. *Con figliuoli, e con tutto il parentado*. اصل *aslū ensābten*. Ex stirpe, & cognatione. *Dalla progenie, razza, e casata*. *Tef*.

انساب *insāb*. 2. V. [4. ا نساب] 1) Invalescere ventum. 2) Pulverem, ac glaream dispergere. *Gol*.

انساب *insāb*. p. Nom. libri. *Cast*. انساع *ensā*. 2. n. f. pl. ا نساعة *nifāt*. Lora. *Gol*.

انساع *insā*. 2. V. [4. ا نسع] Ingredi borealem ventum. *Gol*.

انساع *insagh*. 2. V. [4. ا نسع] 1) Perstringere aliquem flagello, vel virga, pec. extremitate. 2) De novo pullulare recisam arborum. *Wan*.

انساف *insāf*. 2. V. [7. ا نسا] Decorticari, & in fibras dividi *palmæ lignum*. *Gol*.

انساق *insāk*. 2. V. [4. ا نسق] Rhythmicè loqui. *Gol*.

انسال *ensāl*. 2. n. f. pl. ا نسال *nesl*. Proles, progenies. *Gol*.

انسال *insāl*. 2. V. [4. ا نسال] 1) Mutare, ac rejicere plumas suas. 2) Excidere pilos. *Wan*. 3) Tempori, quo excidere solent plumæ, aut pili, propinquum esse, vel ad illud pertinere animal. 4) Proferre extremitates suas, ac delabentes rejicere plantam. 5) Præcedere alios. *Gol*.

انسان *insām*. a. V. [4. a. نسيم] 1) Vivificare. 2) liberum dimittere, manumittere. Gol.

انسان *insān*. a. n. f. 1) Homo in genere, tam vir, quam femina. Uomo. Wan. 2) Extrema digitorum pulpa. 3) Cacumen terræ, & montis. 4) Umbra hominis. 5) Terra non confita. Gol. 6) Titulus furæ numero septuagesimæ sextæ. Marrac. انسان *insānūl-âin*. Imaguncula in oculi pupilla apparens, seu ipsa pupilla oculi. La pupilla dell'occhio. عين الانسان *âinūl, insān*. Oculus hominum. h. e. Gloria, decus, princeps hominum. La gloria degli uomini. V. پادشاه

انسانی *insāni*. a. part. Humanus, ad hominem pertinens. Umano, di uomo. افراد *efrādi insānijeden her ferd*. Quisque mortalium. Ogni uomo. Del.

انسانیت *insānījet*. a. n. f. 1) Humana natura. 2) Urbanitas. Umanità, civiltà.

انسانیتلو *insānījētlū*. t. adj. 1) Humanus. 2) Urbanus. 3) Benignus. Umano, cortese.

انسیب *enseb*. a. compar. مناسب *mūnasīberek*. t. Convenientius, fatius. Più convenevole. Ik. کرجدکه بو تدبیر دلپذیر خلاصه اقرب *gerci ki bu tedbiri, dilpezir chelāsfæ ækreb we chyredi churde bin næzærinde enseb idi*. Quamquam hoc acceptabile consilium liberationem magis faciliteret, adeoque oculis intellectus subtilioris videretur magis ad rem accommodatum. Benche questo prudente e salutare consiglio sarebbe stato gradito, & accettato da ogni uomo di lucido intendimento. Sæ.

انسبای *ensibāe*. a. n. f. pl. a. نسیب *nesīb*. Cognati. Gol.

انسبای *ensibāe*. a. V. [7. a. سبای] Detrahi excoriari pellem. Wan.

انسه *eneset*. a. n. f. 1) i. q. انس *enes vel ūns*. a. Turba hominum. 2) i. q. خرمی *churremi* p. Hilaritas. Gol.

انسته *āniste*, & *āneste*. p. n. f. Radix herbarum Arabibus سعد *sūd*. i. e. Cyperus dictæ. Ferh.

انسجیح *insijāh*. a. V. [7. a. سجیح] Condonare. Gol.

انسجیح *insijār*. a. V. [7. a. سجر] 1) Demissam esse comam. 2) In ferie consequi. Gol.

انسجیل *insijāl*. a. V. [7. a. سجال] Effundi aquam. Gol.

انسجیم *insijām*. a. V. [7. a. سجم] Effundi aquam. Gol. بو سجالة الوقت بی انسجامك *bu sjealâle al-waqt bi insijāmek* حسب الآرام تنقیح و اصلاحه نوهات تام اوزره *busib al-aram tanqih w awlāhne nuhat tam auzere* بۇ امرار خامه نظر مکرره اقدام ممکن اولادي *bū amrar xāme nazer mækrere aqdām ممکن اولادي*

ūgialetūl waktū bī insijāmūn-hæspel merām tenkūhu yslāhyne tewehhūsī tām ūzre imrārī chāmeī næzæri mūkerrere iktām mūmkin olmady. Non licuit calamo uti ad revidendum, debita attentione limandum, & corrigendum hoc opus minime effundendum, aut negligendum. Ik.

انسحاب *insyhāb*. a. V. [7. a. سحاب] Trahi humi vestem, syrma. Wan.

انسحات *insyhāt*. a. V. [7. a. سحط] Prælubricitate excidere rem e manu. Gol.

انسحاق *insyhāk*. a. V. [7. a. سحف] Fricando teri, comminui in pulverem. Wan.

انسحال *insyhāl*. a. V. [7. a. سجال] 1) Diffundere se in oratione oratorem. Wan. 2) Levare. Gol.

انسداد *insidāg*. a. V. [7. a. سدج] Concidere pronum. Gol.

انسداد *insidāh*. a. V. [7. a. سدح] In dorsum prosterni, jacere supinum. Wan.

انسداد *insidāch*. a. V. [7. a. سدخ] i. q. انبساط *imbisāt*. a. Expandi. Gol.

انسداد *insidād*. a. V. [7. a. سد] Præcludi, obstrui. Venir ferrato. Sæ.

انسدار *insidār*. a. V. [7. a. سدر] 1) ابومك *iwmek*. t. Festinare, cito incedere. 2) Demissos habere crines. Wan.

انسدال *insidal*. a. V. [7. a. سدال] Laxari, demitti velum, comam. Gol.

انسدام *insidām*. a. V. [7. a. سدم] Plagis affici. Gol.

انسدر *ensūr*. a. n. f. pl. a. نسر *nesr*. Vultures. Gol.

انسرای *ensirāe*. a. V. [7. a. سري] 1) Recedere mærorem. Wan. 2) Discuti metum. Gol.

انسراب *ensirāb*. a. V. [7. a. سرب] Ingressi, irreperere, ut in antrum vulpem. Gol.

انسراج *ensirāh*. a. V. [7. a. سرح] 1) Refupinum expandere pedes. Wan. 2) Exuere vestem, denudare se. 3) Irreperere. 4) Fluerere. Gol.

انسریب *ensirīb*. a. V. [Form. irreg. a. سرب] Catervatim mittere. Wan.

انسز *ansyż*, vel *onsyż*. t. adv. comp. اولده *ewwelde*. Absque hoc. Senza questa ex *syż*. سزى ان *ān*

انسز *ensyż*. t. adj. comp. (انلو *enlū*) Arctus, non latus panus. Stretto.

انسطاح *insytāh*. a. V. [7. a. سطح] 1) Supinum jacere sine motu. Wan. 2) Expandere se. Gol.

انسعاب *insy-āb*. a. V. [7. a. سعاب] Fluerere aquam. Gol.

انسعار *insy-ār*. a. V. [7. a. سعمر] 1) Exardere. 2) Incitari, accendi. 3) Incipere apparere,

rere, & serpere scabiem per ascellas, inguina, & labia cameli. Gol.

انسفار *insifār*. a. V. [7. a سفر] Disjungi, separari. Gol.

انسفان *insifāk*. a. V. [7. a سفان] Totam apperiri, vel patere portam. Wan.

انسكاب *insikāb*. a. V. [7. a سكب] 1) Effundi aquam. 2) Fluere sanguinem. Gol.

انسلا *insilāe*. a. V. [7. a سلو] Discedere moerorem. Wan.

انسلاب *insilāb*. a. V. [7. a سلاب] Valde propere incedere camelitim. Wan.

انسلاخ *insilāch*. a. V. [7. a سلخ] 1) Detrahi rem ab alia. Wan. 2) Finiri mensem. 3) Exuere vestem, de homine: senectam, de angue. Gol.

انسلاع *insilā*. a. V. [7. a سلع] Fissuras agere, findi. Wan.

انسلاك *insilāk*. a. V. [7. a سلاك] Ingredi. Wan.

انسلال *insilāl*. a. V. [7. a سلال] 1) Surripere se, ac subducere. Wan. 2) Excidere e medio. Gol.

انسلي *ensenni mejmūn*. t. a. n. f. comp. Sphinx. An.

انسو *ānsū*. p. adv. اونه *öte*. t. 1) Illa pars. 2) Ex illa parte, trans. L' altra parte, & di là.

انسون *anesūn, enesūn, enisūn*. t. n. f. Anisum. Aniso.

انسوي *ensā*. a. n. f. 1) Homo. 2) Pars dextra cujusque rei. Wan. 3) Pars sinistra cujusque rei. Gol.

انسوي *ūnsī*. a. part. 1) (وحشي *wāhšī*) Familiaris. 2) Cicur. Familiare, avezzo.

انسوي *insyā*. a. V. [7. a سوي] Effluere lac ante mulsonem. Wan.

انسوي *insijāb*. a. V. [7. a سويب] 1) Redire. Wan. 2) Currere serpentem. 3) Profluere aquam. Gol.

انسوي *insijāh*. a. V. [7. a سويح] Dilatari. Wan.

انسوي *insijā*. a. V. [7. a سويع] 1) Commoveri. Wan. 2) Fluere. Gol.

انسوي *insijāk*. a. V. [7. a سويك] 1) Propelli. 2) Fluere. 3) Progredi. Gol.

انسوي *insijām*. a. V. [7. a سويوم] Licitari inter sese, & pretium augere. Gol.

انسوي *ūnsijet*. a. n. f. يولداشلق *ioldāšlyk* t. غكساري *ghæmkūsārī*. p. Consuetudo, familiaritas. انسوي *ūnsijet* e. Assuescere alicui. Addomesticarsi.

انسوي *enis*. t. n. f. (يوقش *iokus*) Declivitas. V. اينش

انسوي *ansā*, seu انشا بالغي *ansā balyghy* t. n. f. ex Gall. Aphia, apua, halæcum ge-

nus pufillum, anchioa Genuensis. Ascium, ancova, sardella piccola.

انشا *insā*. a. V. [4. a نشأ] 1) Exordiri. Gol. 2) Creare, producere. Wan. 3) Componere. 4) Carmen recitare. Gol. 5) Elevare. Wan. 6) *usit. n. f.* Compositio, & editio *pec. elegantistylō exarata*. 7) Stylus ipse. *Composizione elegante, d di bello stile, & stile. Ik.* انشا *insā*, vel انشا كتابي *insā kitābī*. Formulare epistolarum eleganter scribendarum. Formulare, d libro di belle lettere. Ll. انشا *insā* e. Componere versus, epistolas. Comporre. انشا بر نامه انشا *sāhī mysre bir nāme insā eiledi*. Composuit, exaravit epistolam ad monarcham Aegypti. Compose una bella lettera al monarca di Egitto. Eb.

انشا *insā*. a. V. [4. a نشي] Percipere odorem. Gol.

انشا *in-sā*. a. *passim in libris, & literis pro* انشاء الله تعالى *in sā*. Si voluerit. انشاء اولي *in-sā allāhū teālā*, انشاء العزيز الجليل *insā el melikūl āzizūl gelil*. Ll. Eb. Si Deus voluerit, Deo dante, Deo volente. *Piacendo à Dio.*

انشاب *insāb*. a. V. [4. a نشب] 1) Prædam capere venatorem. 2) Affigere. 3) Laqueum tendere prædæ. Wan.

انشا پردازلق *insā perdāzlyk*. t. n. f. comp. 1) Compositio elegans. 2) Ars componendi. *Composizione isquifita, & professione di metter bene in carta. Sa.*

انشاج *insāg*. a. n. f. pl. انشاج *nesēg*. Aquæ ductus, canales. Wan.

انشاد *insād*. a. V. [4. a نشد] 1) شعر او قف *šīr okumak*. t. Prælegere, seu recitare carmen. Wan. 2) Satyra perstringere. 3) Indicare rem amissam. Gol. 4) Certiorem facere. Wan.

انشار *insār*. a. V. [4. a نشر] 1) Resuscitari. Wan. 2) Excitare ad vitam. *Risuscitare.* 3) Spargere, diffundere. *Spargere, diffondere. Gol.*

انشاز *ensāz*. a. n. f. pl. انشاز *nesēz*. Loca elata. Wan.

انشاز *insāz*. a. V. [4. a نشز] Sublata, collectaque *offa* suo loco reponere, alia aliis imponendo. Wan.

انشاص *insās*. a. V. [4. a نشص] Amovere, sive exturbare e regione sua. Wan.

انشاط *ensāt* & *insāt*. a. part. Puteus, unde uno tractu urna educitur. Wan.

انشاط *insāt*. a. V. [4. a نشط] 1) Dente suo mordere, ut serpens aliquem. Gol. 2) Nodatum solvi funem. Wan. 3) Abruptam rem firmiter

miter ligare. 4) Jubere alium propellere camelos. 5) Alacres, lætosque habere domesticos, vel equos, seu talia jumenta alia. Gol.

انشاع *insā*. a. V. [4. ا نشاع] 1) In os vel nates indere quid infanti. 2) Dare agasoni mercēdem suam. 3) Juvare aliquem. Wan. انشاف *insāfi*. a. V. [4. ا نشاف] 1) Bibendam dare lactis recenter mulsi spumam. Wan. 2) Marem post fœmellam parere camelitimi. Gol.

انشاف *insāk*. a. V. [4. ا نشاف] 1) Tendicula capere dorcadem. 2) Indere naribus medicamentum. Wan.

بکت او انشاب *insibāb*. a. V. [7. ا شبت] 1) Adolescenter, Crescere, farsi uomo. *igīt ol. t.*

انشبال *insibāl*. a. V. [7. ا شبل] Effluere parum Gol.

انشبات *insitāt*. a. V. [7. ا شت] Separari, distingui. Gol.

انشتار *insitār*. a. V. [7. ا شتر] Inversis, & fissis vel laxis palpebris esse oculum. Gol.

انشته *enīste*. t. n. f. Affinis, sororis maritus. Cognato.

انشخاب *insychāb*. a. V. [7. ا شخب] Profluere sanguinem, manare venam. Gol.

انشدا *insidāe*. a. V. [7. ا شدو] 1) Alta, & canora voce recitare carmen. 2) Discere litteras, & elegantius quid ab aliquo.

انشراج *insirāg*. a. V. [7. ا شرح] Findi arcum. Wan.

انشراح *insirāh*. a. V. [7. ا شرح] Læto, & bene disposito animo esse. Wan.

انشراح *insirāh*. a. n. f. 1) Dilatatio. 2) Lætitia, jubilatio. *Allegrezza, giubilo.* نکاح *nikāh* مورت افراج و بساعت انشراحدر *ifrāh, we bāysi insirāhtūr.* Matrimonium est origo lætitiæ, & causa jubili. Il matrimonio è il produttore dell' allegrezza, e causa di gioia. Del.

انشراف *insirāk*. a. V. [7. ا شرف] Findi arcum. Gol.

انشرام *insirām*. a. V. [7. ا شرم] Findi. Wan.

انشطاع *insytāe*. a. V. [7. ا شطي] Divisam esse viam, vel arboris ramos. Gol.

انشطاب *insytāb*. a. V. [7. ا سطب] Fluere aquam.

انشعاب *insy-āb*. a. V. [7. ا شعاب] 1) Dispergi. Wan. 2) Divisam esse viam, arboris ramos. 3) Distribuerere semet in ramos. Gol.

انشعاع *insy-āe*. a. V. [7. ا شع] Irruere in gregem, & grassari per eum lupum. Gol.

انشعال *insy-āl*. a. V. [7. ا شعل] Accendi, ardere. Gol.

باراق *insikak*. a. V. [7. ا شق] 1) *iarilmak. t.* Findi, diffindi. *Effer spaccato, separato.* 2) Dispergi, multiplex esse negotium. Wan. انشقاق *insikākul kām*. Filio, divisio lunæ in duas partes à Mohammede (ut Mohammedani credunt) facta. *Spaccamento della luna per il mezzo. Tef.*

انشقاق *insykāk*. a. n. f. 1) Sciffio. 2) Titulus suræ Alcorāni, numero octuagesimæ quartæ. Marrac.

انشلال *insilāl*. a. V. [7. ا شل] 1) Propellere camelos. 2) Fluere pec. citrà impetum. Gol.

انشمار *insimār*. a. V. [7. ا شمار] 1) Accingere se ad rem aliquam. Wan. 2) Arroganter incedere. 3) Properare in incessu. Gol.

انشمال *insimāl*. a. V. [7. ا شمل] Expedire se, & succinctum in opere festinare. Gol.

انشناج *insināg*. a. V. [7. ا شنج] Corrugari cutem. Wan.

انشنان *insinān*. a. V. [7. ا شن] 1) Vetusum, tritumque esse utrem. 2) Corrugari cutem senis. Gol.

انشوآ *insiwāe*. a. V. [7. ا شوي] Assari carnem. Wan.

انشودة *unsūdet*. a. n. f. pl. اناشيد *enāsīd*. Carmen, quod inter se recitant homines. Gol.

انشوطة *unsūtæt*. a. n. f. Nodus chordæ soluti facilis. Gol.

انشياد *insijāz*. a. V. [7. ا شوذ] Cidari induere caput sutum. Gol.

انشيال *insijāl*. a. V. [7. ا شول] Elevari, efferri. Gol.

انشيام *insijām*. a. V. [7. ا شيم] 1) Spectabilem esse, honorari virum. 2) Penetrare rem. Wan.

انشينيه *ensinije*. v. n. f. Encænia. Cast. Barbarā vox est.

انصا *ensā*, & hinc اناصي *enāsy*. a. compar. pl. a. نصية *nasyjet*. Selectiores & præstantiores.

انصا *insā*. a. V. [4. ا نصوص] 1) Apprehendere aliquem, ac arripere antiis suis, i. e. comia frontis. 2) Abundare terram plantis. نصي *nasy*, dictis. Gol.

انصاب *ensāb*. a. n. f. pl. ا نصاب *nūsūb*. Idola, statuae, & lapides erecti circum templum Meccānum, ad quos dicunt لا اله الا الله *lā ilāhe illallāh*, ubi & alteri maclatur quam Deo. Wan. Et limites septi sacri Meccani. Gol.

انصاب *insāb*. a. V. [4. ا نصب] 1) Male habere, dolore afficere morbum. 2) Lassare. 3) Tendere alicui rete. 4) Manubrio instruere cultrum. 5) Vocali fetha seu phatha afficere consonantem. Wan.

انصات *insāt.* a. V. [4. a نصت] 1) Tace-
re. *Wan.* 2) Silere jubere. 3) Auscultare
diċta. 4) Propensum esse ad lusum, & ludi-
cra. *Gol.*

انصاح *insāh.* a. V. [4. a نصح] 1) Facere, ut
quid serio recteque faciat. *Gol.* 2) Ad satie-
tatem explere, adquando camelos. *Wan.*

انصار *ensār.* a. n. f. pl. انصار *nāsyf.* Adjuto-
res pec. *Medinenses,* qui olim fugientes *Mec-*
canos, nempe *Mohammedem* cum affeclis
receperunt, & per *Encomium* انصاري *ensāri.*
nominati sunt, quasi *Protectores.* Sunt qui
adhuc hodie ex illis familiis originem trahere
prætendunt. *Herb. Tef.* etiam *Christiani Tef.*
Auxiliatrices copiae. *Ajutatario,* *compagni,*
confederati, *ausiliar.* انصار و اعوان *æwā-*
nū ensār. *Idem.*

انصار *ensār.* a. n. f. pl. انصار *nāsyf.* & q. a نصرت
nusret. *Auxilia,* *victoriae.* *Aiuti,* *vittorie.* *Ll.*

انصاع *insā.* a. V. [4. a نصع] 1) Confi-
teri debitum suum ac solvere. 2) Objicere
ac exponere se, aut occurrere malo. 3) Ma-
nifestam reddere rem ac evidentem. 4)
Ostendere, quod in animo habet contendens
ad pugnam. 5) Horripilare. *Wan.*

انصاف *ensāf.* a. n. f. pl. انصاف *nysf,*
seu انصاف *nāsyf.* *Semiffes.* *Gol.*

انصاف *insāf.* a. n. f. pl. انصاف *nāsaf,* ac
انصاف *nāsafat,* *Mediæ ætatis homines.* *Gol.*

انصاف *insāf.* a. V. [4. a نصف] 1) Di-
midiare, dimidia parte capere rem. 2) Me-
dium, mediocrem esse. 3) Medio die iter
facere. 4) Medium tenere. 5) Juste, & ex
æquo rem componere, dirimere. *Wan.*

انصاف *insāf.* a. V. [4. a نصف] *Aequitate,* & *discretionem*
uti, ex æquo rem componere, decidere.
Far giustixia, *usar discrezione,* انصاف و عدل
gendüden insāf idüp. Ex se
ipso justitiam faciens. *Ik.* انصافه كرمك
insāfe gelmek. Ad æquitatem redire. *Tornar*
all'equità. *Eb.* انصافى و عدل *an-*
larün-chalkæ ædlü insāfi. *Eorum æquitas,*
& *discretio erga populū.* *La loro equità,*
è discrezione verso l' popolo. *Sa.* انصاف با
insāf. *Discretus.* *Discreto,* *moderato.* *Ik.*
انصاف بي *bi insāf.* *Iniquus,* *ingiusto,* *in-*
discreto.

انصافسىز *insāfsyz.* t. 1) *adj.* *Iniquus,* *in-*
discretus. 2) *adv.* *Immoderate.* *Ingiusto,*
& *indiscretamente.*

انصافسىزلىك *insāfsyzlyk.* t. n. f. *Immode-*
ratio, *indiscretio.* *Indiscrezione.*

انصافلى *insāflü.* t. *adj.* *Aequus,* *discretus.*
Discreto, *modesto.*

انصال *insāl.* a. V. [4. a فصل] 1) Exue-
re cuspide sagittam. *Wan.* 2) Cuspide ar-

mare telum. 3) Firmiter infigere sagittam
rei. *Gol.*

انصب *ænsab.* a. part. *Erecta cornua ha-*
bens caper. *Wan.*

انصب *ensybā,* انصبه *ensybet.* a. n. f. pl.
انصب *nāsyb.* *Partes posteriores.*

انصباب *insybāb.* a. V. [7. a صبب] *Effun-*
di. *V.* انصباب *insybāgh.* a. V. [7. a صبغ] *Tingi*
pannum.

انصبان *insybān.* a. V. [7. a صببن] 1)
Convertere se. 2) *Recedere.* 3) *Manare.*
Gol.

انصراف *insyrāh.* a. V. [7. a صرف] *Clare*
patere. *Wan.*

انصراف *insyrāf.* a. V. [7. a صرف] 1)
Recedere, *reverti.* *Ritor-*
nare, *tornarsene.* 2) *Convertere se.* 3) *Ma-*
nare. *Gol.* انصراف صدور ائدي *igīāzetü*
insyrāf sudür itti. *Emanavit facul-*
tās recedendi, *dimissus est exercitus.* *Furo-*
no licenziati li soldati Sa. انصراف
اورلره اذن انصراف. *awerlere izny insyrāf.*
wirüp. *Lato-*
ribus redeundi facultate data. *Licentiando*
li portatori della lettera. Sa. انصرافه
æwdetü insyrāfe ruchsät. *Facultas re-*
deundi, *expeditio.* *Congedo,* *ò rispeditio-*
ne. *Ll.*

انصراف *insyram.* a. V. [7. a صرف] *Abrum-*
pi, *finiri.* *Wan.*

انصفاط *insyfāt.* a. V. [7. a صفاط] *Com-*
primere se, & *coarctare ad parietem.* *Gol.*

انصفاط *insyfāt.* p. n. f. 1) *Constrictio cor-*
dis, *lipopsychia.* 2) *Dissolutio animi,* *mi-*
cropsychia. *Cast.*

انصفاط *insyfaċ.* a. V. [7. a صفاط] *Ver-*
ti, *obverti.* *Gol.*

انصل *ensul.* a. n. f. pl. انصل *nāsl.* *Cu-*
spides, *spicula.*

انصلات *insylāt.* a. V. [7. a صلت] *Præ-*
vertere in cursu equum. *Wan.*

انصلاح *insylāh.* a. V. [7. a صلح] *In gra-*
tiam redire, *pacem inter se inire.* *Gol.*

انصلاح *insylā.* a. V. [7. a صلح] *Prodire*
nube solem. *Gol.*

انصماء *insymāe.* a. V. [7. a صماء] *Impelli.*
Wan.

انصولة *unsület.* a. n. f. pl. انصولة *enäsyl.*
Flos. *Gol.*

انصولة *unsület.* a. n. f. pl. انصولة *nāsl.*
Pappi floris. *Gol.*

انصهار *insyhār.* a. V. [7. a صهر] *Lique-*
fieri. *Wan.*

انصياب *insyjāb.* a. V. [7. a صوب] *Inve-*
niri. *Gol.*

انصيات *insjāt.* a. V. [7. a ضوت] 1) Excipere vocem, responderē. 2) Obtemperare, & vocatum venire. 3) Aequabilem, & rectam adipisci staturam. *Wan.* 4) Abire retrorsum. *Gol.*

انصياح *insjāh.* a. V. [7. a صوح] 1) Dividi, fissuras agere terram. 2) Illucescere, splendere lunam. *Wan.*

انصيار *insjār.* a. V. [7. a صور] Propensum esse in rem. *Wan.*

انصياح *insjā* a. V. [7. a صوع] 1) Separari. 2) Contorqueri. 3) Celeriter praeterire. *Gol.*

انصياغ *insjāgh.* a. V. [7. a صوغ] Condi, creari. *Gol.*

انض *anz.* a. V. *act.* Alterari odore, vel sapore carnem. *Gol.*

انض *anz.* a. V. *act.* Crudam, & non factis coctam esse carnem. *Gol.*

انضا *enzā.* a. n. s. pl. a نضو *nzyw.* Ema-ciata jumenta, etiam ferramenta fræni sine loris.

انضا *inzā.* a. V. [4. a نضو] 1) Extenuare, macerare. 2) Attenuatum camelum dare alteri. 3) Terere vestem. *Gol.*

انضاب *inzāb.* a. V. [4. a نضب] 1) i. q. vel pro انباض *imbāz.* Adducere ad se ac trahere nervum arcus. *Gol.* 2) Dimittere nervum, ut sonum edat. *Wan.*

انضاج *inzāg.* a. V. [4. a نضج] Maturum, aut bene coctum reddere. *Gol.*

انضاح *enzāh.* a. n. s. pl. a نضح *nazāh.* Locus aquatorii. *Gol.*

انضاح *inzāh.* a. V. [4. a نضح] 1) Frumenti rudimenta jam concipere segetem. 2) Propellere, propulsare injuriam, & ab aliquo hostem, pec. petendo hastis. 3) Lædere, ac commaculare alterius honorem. *Gol.*

انضاد *enzād.* a. n. s. pl. a نضد *nazād.* Partes nubis inter se congestæ, & saxa montis, quorum alia aliis incumbunt, & agmen, ac numerus seu multitudo hominum. *Wan.*

انضار *inzār.* a. V. [4. a نضار] i. q. نضار *nazār.* *act.* Nitore fulgere, pulchrum esse. *Wan.*

انضاض *inzāz.* a. V. [4. a نضاض] 1) Partum lactis præbere parvis hædis, agnive. 2) Conficere, expedire negotium. *Wan.*

انضاف *inzāf.* a. V. [4. a نضف] 1) Cre-pitum ventris elicere, aut parere. 2) Continuo multumve comedere origanum sylvestre. *Gol.*

انضال *inzāl.* a. V. [4. a نضال] Macrum, lassumve reddere camelum. *Gol.*

انضباح *inzybāh.* a. V. [7. a نضبح] Nonnihil mutari colorem ad nigredinem. *Gol.*

انضة *enzzat.* a. n. s. pl. a نضضة *nazzyzat.* Modicæ pluvie. *Wan.*

انضجاج *inzjgiā.* a. V. [7. a نضجج] Decumbere. *Gol.*

انضار *anzār.* a. 1) part. Floridus, vividus. 2) n. s. Aurum, aut argentum. *Gol.*

انضار *anzur.* a. n. s. pl. a نضار *nazr.* Res æreæ, vel argentæ. *Gol.*

انضرا *inzyrāe.* a. V. [7. a نضرا] Mori. *Wan.*

انضراج *inzyrāg.* a. V. [7. a نضرج] 1) Findi. 2) Diffundi fulmen. 3) Multum distare. *Wan.* 4) Irruere in prædam aquilam. 5) Rubere genam. *Gol.*

انضراح *inzyrāh.* a. V. [7. a نضراح] Longe distare. *Wan.*

انضغاط *inzzyghāt.* a. V. [7. a نضغاط] Comprimere se, ac coarctare ad parietem. *Gol.*

انضفار *inzzyfār.* a. V. [7. a نضفار] Inter se plecti duos funes. *Wan.*

انضماح *inzymāch.* a. V. [7. a نضماح] Illiniri unquento, scil. copiosius. *Gol.*

انضمام *inzymām.* a. V. [7. a نضمم] 1) Contrahi, constringi. 2) Conjugi. 3) Aggregare se, & recipere ad aliquem. *Gol.*

انضمام *inzymām.* a. n. s. 1) Aggregatio, conjunctio. 2) Applicatio. 3) Dilectio. *Sæ.* Vide موقوف 4) Agglomeratio. 5) Contractio. ¶ انضمام *inzymām bulmak.* Aggregari, adjungere agglomerari. Accrescere. *Sæ.*

انضمام *inzymām.* a. n. s. 1) Aggregatio, conjunctio. 2) Applicatio. 3) Dilectio. *Sæ.* Vide موقوف 4) Agglomeratio. 5) Contractio. ¶ انضمام *inzymām bulmak.* Aggregari, adjungere agglomerari. Accrescere. *Sæ.* اعراض نفساني امراض جسمانية انضمام و صرصر هيبت سلطان كشور *æ'rāzy nefsāny emrāzy gismanije inzymām we sār sary hejbeti sultāni kishwer ile būnjāni hæjātī inhidām buldy.* Infirmitatibus corporis accesserunt passionēs animi, & fabrica vitæ ejus turbine potentiæ mundorum rectoris diruta est. *Sæ.* Se gl' accrebbe all' infermità del corpo, la passion dell' animo, e la tempesta del gran terrore regio buttò per terra la fabbrica della sua persona, e rovinò da fondamenti il suo essere *Br.* انضمام سعادت انضمام *zimāmī sæ-âdet inzymām.* Habentæ felicitate auctæ, regie. *Redini imperiali, auguste. Sæ.*

انضياج *inzzyjāg.* a. V. [7. a نضياج] Amplum esse, late patere. *Gol.*

انضياج *inzzyjā.* a. V. [7. a نضياج] 1) Huc illuc currendo nutrimentum petere pullum avis. *Wan.* 2) Alas commovere pullum avis. *Gol.*

انضياف *inzzyjāf.* a. V. [7. a نضياف] Adjungere se. *Gol.*

انط *anzatt.* a. part. fam. نطأ *nattāe.* pl. نطأ *nüttūt.* Longinqui. *Gol.*

انطا *antā*. 2. n. f. pl. 2. نطاة *natāt*. Pediculi *dačtylorum* immaturorum. Gol.

انطاء *intāe*. 2. V. [4. a نطو] Dare. *Dialecto Iemanica*. Gol.

انطاري *antari*, و *anteri*. n. f. Subucula, thorax interior cum integris manicis (nam cum brevibus vocatur زبون *zūbūn*) Camicione.

انطاع *entā*. 2. n. f. pl. 2. نطع *nytā*. Strata, pec. ex concinnato corio facta. Wan.

انطاف *intāf*. 2. V. [4. a نطف] Suspectum reddere, insimulare vitii. Gol.

انطاف *intāk*. 2. V. [4. a نطف] Loqui facere. Wan.

انطاكى *antākī*. p. n. f. 1) Antiochensis. 2) Scammonium, ac medicamentum scammonii viribus pollens. Cast.

انطاكىه *antākije*. p. nom. prop. Antiochia. Cast.

انطباح *intybāch*. 2. V. [7. a طبخ] Coqui. Wan.

انطباع *intybā*. 2. V. [7. a طبع] Mansuetum, edoctum esse. Gol. كثر ملاي و

ادمان معاصي و مناي مرات خاطري انطباع

انوار الهميدن *kesreti melāhi we idmāni mā-āsī wū menāhi mir-ātī chātyri intybā-y enwari ilāhiden (ilāhijeden) māhrūm kylūr*. Nimia lascivitas, & habitus peccandi privat speculum animi receptione luminum divinorum. Sæ. *La moltitudine de peccati priva l'uomo della luce, e grazia divina*. Br.

انطباق *intybāk*. 2. V. [7. a طبف] 1) Tegit, operiri aerem nubibus. 2) Congruum effici. Gol.

انطحاح *intyhāh*. 2. V. [7. a طح] Expandi. Gol.

انطسام *intysām*. 2. V. [7. a طسم] Deleri, obliterari. Wan.

انطفأ *intyfa*. 2. V. [7. a طفا] Extingui. *Effer smorzato, smorzarsi*. V. انقفا Wan.

انطلاس *intylās*. 2. V. [7. a طلس] Tectum, & occultum esse negotium. Gol.

انطلاف *intylāk*. 2. V. [7. a طلف] 1) Dimitti. 2) Abire. Wan.

انطلة *antylet*. 2. n. f. pl. 2. نطلا *natlā*. Urnæ magnæ. Gol.

انطليسون *antalyśūn*. p. n. f. Arcus celestis, iris. *Arco baleno, iri*. Ferh.

انطمال *intymāl*. 2. V. [7. a طمل] Communionem cum fure, ac latrone habere. Gol.

انطهام *intyhām*. 2. V. [7. a طهم] Alienum evadere ab aliquo. Wan.

انطياء *intyjāe*. 2. V. [7. a طوي] Convolvi, plicari. Wan.

انطياء *intyjād*. 2. V. [7. a طود] Sequi appetitus suos. Gol.

انطيار *intyjār*. 2. V. [7. a طير] Findi. Gol.

انطباع *intyjā*. 2. V. [7. a طبع] Obsequi, docilem esse. Wan.

انطاح *inzāh*. 2. V. [4. a نطح] Concipere spicam granā, seu farinam. Gol.

انظار *enzār*. 2. n. f. pl. 2. نظر *nazār*. Aspectus, intuitus. *Sguardi*. Ah. Tef. Sæ.

انظار *inzār*. 2. V. [4. a نظر] 1) Videndum exponere. 2) Differre, expectare jubere. 3) Similem esse. Gol.

انظام *enzām*. 2. n. f. 1) i. q. نظام *nizām*. 2. Funiculus, quo sphaerulae trajiciuntur. 2) Ordinata congeries ovorum, eamve continens pars ventris, qualis in gallinis cernitur. 3) Cohærentes ac q. connexi cumuli arenarum. Gol.

انظام *inzām*. 2. V. [4. a نظم] 1) Ordinare. 2) Metaph. Metricis modis componere carmen. Wan.

انظامان *inzāmāni*, و *unzāmāni*. 2. n. f. dual. i. q. نظامان *nizāmāni*. Duæ lineæ, duo funiculi.

انظام *inzylām*. 2. V. [7. a ظلم] Pati injuriam. Wan.

انظمة *inzamet*, و *hinc* انظيم *enāzīm*. 2. n. f. pl. 2. نظام *nizām*. Funiculi margaritarum.

انعات *iny-āt*. 2. V. [4. a نعت] Pulchra, & laudabili forma præditum esse. Gol.

انعات *iny-ās*. 2. V. [4. a نعت] 1) Accingere, ac instruere ad profectorem. 2) Profundere opes, prodigum iis esse. هم في انعات *hūmfi in-āsn*. Diligenter sua agunt. Gol.

انعاج *iny-āg*. 2. V. [4. a نعج] 1) Pinguescentes habere camelos. Gol. 2) Pingues fieri camelos. Wan.

انعار *iny-ār*. 2. V. [4. a نعر] Fructus suos proferre *plantam اراك erāk dictam*. Wan.

انعاس *iny-ās*. 2. V. [4. نعس] Somnulentos, & ignavos gignere liberos. Gol.

انعاط *iny-āt*. 2. V. [4. ab inusit. نعط] Bolum buccelamve in duas dividere partes. Gol.

انعاظ *iny-āz*. 2. V. [4. a نعظ] 1) Surregere penem, و libidine seu pruritu venereo exardere virum, mulierem. 2) Vulvā modo claudere modo expandere equam. Wan.

انعاف *iny-āf*. 2. V. [4. ab inusit. نعف] Considerare in clivo montis.

انعال *iny-āl*. 2. V. [4. a نعل] 1) Calcare equum. Wan. 2) Induere ocreas suas. 3) Multos calceos, soleasve habere. Gol. 4) Album fieri in postica parte tarsum equinum. Wan.

انعام *en-ām. a. n. f. pl. a. نعام na-ām. 1)* Pecora. Bestiame, pecore. *Wan. 2)* Titulus suræ numero sexta. *Marrācc.*

انعام *in-ām. a. V. [4. ا نعام] 1)* Plus facere, modum explere. *2)* Venire ad aliquos suspenso gradu, & nudis pedibus. *3)* Spirare ab austro ventum. *4)* Benefacere, ut Deus alicui. *Gol.*

انعام *in-ām. a. n. f. Gratia, beneficium. Grazia, beneficenza. Sæ. [انعام واحسان] 1)* Benefacere, concedere. *Aggraziare, donare, regalare. انعام شاهانه* *in-āmī šahāne we nū-wāzīšī chusrewāne ile. Regia gratia, & imperiali clementia, regaliter. Regiamente regalandolo, & accarezzandolo. Sæ.*

انعامات *in-āmāt. a. n. f. pl. ab انعام in-ām. Gratia, largitiones. [خاندان فخره و انعامات] 1)* Vestibus splendidis, & grātiis multis ornati sunt. *Li onorò (il Re) con le vesti d'onore, e li regalò con diversi regali, e doni. Sæ.*

انعباء *in-ībāe. a. V. [7. ا عبا] Impleri, infarciri.*

انعدال *in-īdāl. a. V. [7. ا عدل] Deflectere a recta via. *Gol.**

انعرج *in-īrāg. a. V. [7. ا عرج] 1)* Inflecti. *2)* Inflectere se. *Wan. 3)* Inclinare solem in occasum. *Gol.*

انعرزال *in-īzāl. a. V. [7. ا عزال] Semoveri a magistratu, a provincia. *Gol.**

انعساف *in-īsāf. a. V. [7. ا عسف] Inflecti, & in se reflecti. *Gol.**

انعشاش *in-īsās. a. V. [7. ا عش] Refarciri industum. *Gol.**

انعباب *in-īsāb. a. V. [7. ا عصب] Invalere, durum, firmumque fieri. *Wan.**

انعباص *in-īsār. a. V. [7. ا عصز] 1)* Premi, exprimi succum ex uvis. *Wan. 2)* Exprimere succum. *Gol.*

انعباصم *in-īsām. a. V. [7. ا عصم] Servari immunem, defendi. *Wan.**

انعباط *in-ītāt. a. V. [7. ا عطا] Findi vestem, lignum. *Wan.**

انعباطف *in-ītāf. a. V. [7. اب عطف] Converti, inflecti. *Voltařfi, piegarfi. *Gol.***

انعبطان *in-ītān. a. V. [7. ا عطن] Maccrari pellem. *Wan.**

انعبفار *in-īfār. a. V. [7. ا عفر] Pulverem inquirari rem. *Wan.**

انعبفاس *in-īfās. a. V. [7. ا عفس] i. q. præc. *Gol.**

انعبفك *in-īfāk. a. V. [7. ا عفف] Celebriter progredi in negotio. *Wan.**

انعبقاد *in-īkād. a. V. [7. اب عقد] 1)* Necti. *2)* Firmari, pangi: *Esfer legato, pattuito, stabilito. *Wan.* 3)* Coagulari lac in mammis:

Gol. [انعبقاد بولوب] 1) *widādū ittyhād in-īkād bullūp. Nexus amicitiae, & unionis inter nos stringetur. Si stringerā l'amicizia, & unione frā di noi. Sæ.*

انعبكار *in-īkār. a. V. [7. ا عقر] 1)* Vulnerari pec. in pede equum. *2)* Perimi. *3)* Ventum detineri. *Wan.*

انعبكاف *in-īkāf. a. V. [7. ا عفف] Inflecti, incurvari. *Gol.**

انعبكاف *in-īkāk. a. V. [7. ا عفف] 1)* Findi. *2)* Dissipari cum pluvia nubem. *Wan.*

انعكاس *in-īkās. a. V. [7. ا عكس] Inverti, præpostere disponi. *Gol.**

انعكاس *in-īkās. a. n. f. Repercussio, representatio specierum in speculo. Rriverbero nello specchio. Sæ.*

انعم *en-ūm. a. n. f. pl. a نعمة ni-met. Gratia, beneficia. Grazie, benefizi. *Wan.**

انعم *en-ūm. a. n. f. pl. a نعم nu-m. Prosperitates. *Gol.**

انعماد *in-īmād. a. V. [7. ا عمد] Fulciri columna. *Gol.**

انعمال *in-īmāl. a. V. [7. ا عمل] Fieri, perfici. *Gol.**

انعموا *in-īwāe. a. V. [7. ا عوي] Inflecti habena caput camelitis. *Wan.**

انعمواج *in-īwāg. a. V. [7. ا عوج] 1)* Inflecti. *Wan. 2)* Propensum esse in aliquid. *Gol.*

انعماء *inghāe. a. V. [4. ا نغي] Loqui intelligibili sermone. *Gol.**

انعمار *inghār. a. V. [4. ا نغر] 1)* i. q. Amgar *inghār; seu pro eo. Lac rubidum, vel sanguine mistum reddere ovem. *Wan.* 2)* Corrupti ovum. *Gol. 3)* Colore rubro aspi, dicto tingere aliquid. *Wan.*

انعماص *inghās. a. V. [4. ا نغص] Ingratam reddere vitam, ut Deus alicui. *Gol.**

انعماص *inghāz. a. V. [4. ا نغص] Commovere caput suum. *Gol.**

انعمال *inghāl. a. V. [4. ا نغل] Corrumperé corium deprendo. *Gol.**

انعمت *anghyt. a. n. f. Anas major fulva, Anetra di Ungaria, ò Turchia.*

انعمساس *inghysās. a. V. [7. ا غس] Demergi in aquam. *Gol.**

انعمسال *inghysāl. a. V. [7. ا غسل] Ablui. *Gol.**

انعمصاص *inghyzāz. a. V. [7. ا غص] 1)* Detrahi aliquid a quantitate. *Wan. 2)* Conniveré oculo. *Gol.*

infās. a. V. [4. a نفيس] 1) Cupidum reddere, desiderio afficere. *Wan.* 2) Complacere rem. *Gol.*

infās. a. V. [4. a نفش] Noctu citra pastorem pascere finire *oves*, *camelosve*. *Wan.*

infāz. a. V. [4. a نفص] 1) Fecundas esse *camelites*. 2) Jacturam bonorum suorum pati *homines*. *Wan.* 3) Commeatu viae destitui, eumve absumere. *Gol.*

infāt. a. V. [4. a نفاط] 1) Laborem pustulis afficere *volam manus*. 2) *Naphtha* inungere. *Gol.*

infā. a. V. [4. a نفع] Vendendis fustibus operam dare. *Gol.*

infāk. a. V. [4. a نفك] 1) مالي خرج (مالي خرج) *mālīni chærġ* و *نفك* *naḥakā wir-mek.* t. Expendere, erogare opes pro aliquo, seu ad sustentationem alicujus. Spendere il suo per sustentār, ò nutritr *altrui*. *Sæ. c. c. dat.* 2) Expansos præ pinguedine nervos habere *camelos*. *Gol.* 3) Vendibiles merces habere, quæ facile distrahantur. 4) Redigi ad paupertatem. *Wan.* *كبه اذفك ايدولم* *kime infāk idelim.* In cuius sustentationem erogemus opes nostras? *Per chi abbiām da spendere il nostro? Tef.*

ünfāk. a. n. s. Uvæ acerbæ succus, *Gol.*

enfāl. a. n. s. pl. a نفل *nefel.* Prædæ, manubiæ. *Wan.* etiam Titulus suræ numero octava. *Marracc.*

infāl. a. V. [4. a نفل] 1) Largiri, donare plus quam debetur. 2) Totam assignare, ac dare *militibus* reportatam prædam *ducem*. 3) Se accingere, securimve capere ad amputandam *camelis* *sitis depascendam arborem tragacantham*. *Gol.*

enfān. a. part. i. q. 1) سمي الآنف *semijül-enf.* a. Qui altiore est, seu protuberantiorē *nafo*. 2) *Metaph.* Arrogans ac elatus. *Gol.*

infāh. a. V. [4. a نفاه] Debilitare. *Wan.*

enfet. a. n. s. و quibusdam *ünfet.* Principium, auspiciū orationis. *Wan.*

enefet. a. V. aēt. Dedignari, fastidire. *Aver nausea. Wan. V.*

enefet. p. n. s. Jactura, damnum. *Ferh.*

infitāt. a. V. [7. a فت] 1) Comminui. 2) Frangi. *Wan.*

infitāh. a. V. [7. a فتح] Aperiri portam. *Wan.*

infitāk. a. V. [7. a فتك] 1) Fin-di. *Wan.* 2) Crepare. 3) Motbo laborare.

camelicim, qui-inter *ubera*, & *umbilicum* oritur, & *mortem* causat. *Gol.*

infitāl. a. V. [7. a فنل] 1) Torqueri *funem*. 2) Dimoveri ab *instituto*. 3) Recedere. *Gol.*

infisās. a. V. [7. a فت] Frangi. *Gol.*

enfeg. p. n. s. 1) Lucrum. 2) Consecutio *intenti*. *Ferh.*

infīgiar. a. V. [7. a فجر] 1) Adveniente diluculo dissipari *noctem*. 2) Undique irruere *mala*. *Gol.*

infīgiāk, pro *infīhāk.* a. V. [7. a فجت] Diffundi *fulmen*. *Gol.*

infīgiāl. a. V. [7. a فجل] Commentari, fingere. *Gol.*

infēgiānī. a. part. Modum excedens in *sermone*. *Gol.*

infāhhæt, *infyhhæt*, pl. *enfāh* *enā-fyh.* a. n. s. 1) Coagulum *lactis*, *caseive*, scil. *ventriculus* *lactantis agni*, *hædi*, etiam *leporis*, aut *flavum* *quid*, quod ex *his* *ventriculis* *desumitur*, & *gossipio* *exceptum* *reservatur*, ad *usum*: cum jam *pabulum* *gustat animal*, tum *ventriculus* ille *كش* *kirs*, dicitur. 2) *Nom. plantæ*, quæ *melongenam* *refert*. *Gol.*

enfæch. a. part. Inflatos habens *testiculos*. *Gol.*

infychāt. a. V. [7. a فخت] Perforatum esse *tectum*. *Gol.*

infachān, *infychān*, و *infychānī.* a. part. Turgens pinguedine, pinguis *aqualiculus*. *Gol.*

enfæcht و *enfæchæt.* p. n. s. 1) Res collecta. 2) Lucrum. *Ferh.*

enfæchten, و *enfæchydēn.* p. V. Lucrifacere, acquirere sibi. *Cast.*

infidāe. a. V. [7. a فدي] Redimii. *Gol.*

infidāgh. a. V. [7. a فدغ] Flaccum esse præ *siccitate*. *Gol.*

enfede p. n. s. 1) Vaniloquus, *garululus*. 2) *Levis*. *Cast.*

infirāe. a. V. [7. a فري] Findi, diffindi. *Wan.*

infirās. a. V. [7. a فرت] Dispergi. *Wan.*

infirās. a. n. s. Deliquium *animi*, quod patitur *mulier* *prægnans*. *Gol.*

infirāg. a. V. [7. a فرج] 1) Quieto animo esse. 2) Dehiscere *terram*. 3) Separari, dilatum esse. *Gol.*

infirāg. a. n. s. Intervallum. *Gol.*

انكماش *inkymā*. [7. a] 1) Domari, & subigi. 2) Redire facere in domum, cum quis clanculum egressus fuit. Wan.

انكوج *enkūg*. p. n. f. Corrugata frons præ ira, vel senio. Ferh.

انكور *unkūr*. a. n. f. i. q. نكير *nākūr*. Scrobula exilis in dorso nuclei, ossive dactyli, è qua germen prodit. Gol.

انكوة *unkū-āt*. a. n. f. 1) Scrobs in summa parte catini, vel accumulatae offæ, cui imposita pinguedo. Wan. 2) Locus omnis in quem confluit aqua e canali, aut aliunde. Gol.

انكوفة *unkūfet*. a. part. Quod mulier de fuso detrahit, cum absolvit pensum. Gol.

انكون *ānykūn*. a. n. f. i. q. ورد منتن *wer-di mūntin*. p. Rosa fætens, cujus radix caustica, ut pyrethri. Gol.

انكها *inkyhāl*. a. V. [7. a] قهال *qehāl*. Debi-lem esse, & macrum fieri. Wan.

انكيا *ānkyjā*. a. part. pl. a نكي *nāky*. Mundi, puri. Gol.

انكياب *inkyjāb*. a. V. [7. a] قوب *qūb*. 1) Fodi, excavari terram. Wan. 2) Rumpi ovum ab ave. Gol.

انكياج *inkyjād*. a. V. [7. a] قود *qūd*. 1) Submittere se, alteri obsequi. Wan. 2) Declivem esse locum. Gol.

انكياج *inkyjād*, a. n. f. Obedientia, obsequium, subjectio. Ubbidienza, ossequio.

انكياج *inkyjād* e. aut او زره *ūzre*, *inkyjād ūzre* ol. Obedire, submittere se, pati se duci. Ubbidire, sottoporsi. كمال اطاعت *kemālī ytā-ātū inkyjād ūzre*.

Cum omni obedientia, & obsequio. Con ogni ubbidienza, & ossequio. Ll. خلوص و اطاعت و انقياد *chulūsu inkyjād, & ytā-ātū inkyjād*.

Submissa devotio, & obsequium. Offequiosa divozione. Ll. انقياد ايله *inkyjād ile*.

Obedienter. Ubbidientemente, ossequiosamente.

انكيار *inkyjār*. a. V. [7. a] قور *qūr*. Corruere puteum. Wan.

انكياص *inkyjās*. a. V. [7. a] قيص *qīyṣ*. Corruere puteum, & ruderibus tegi. Wan.

انكياض *inkyjāz*. a. V. [7. a] قياض *qīyāz*. 1) Corruere murum. Wan. 2) Funditus evellere, extirpare. Gol.

انكياض *inkyz*. a. n. f. Suaveolens aroma. Gol.

انكي *ānki*. p. pron. demonstr. loca انكي *ānki*. Is, qui. Cast.

انكي *ānek*. p. 1) particu. ostendentis remotum aliquid. Ecce. Sicut انكي *ānek* est particule ostendentis propinquum quid. 2) n. f. Species ulceris in corpore humano. Ferh.

انكي *ānik*. p. n. f. 1) Apis. 2) Singultus. Cast.

انك *anun*. t. pron. demonstr. Genitivus ab اول *ol*. Ejus. Di lui, suo. انك *anūn-icūn*. Pro illo.

انك *enk*. p. n. f. 1) Tubulus fictilis, quo aqua ducitur ad aliquem locum. 2) Nom. prop. districtus alicujus in regione هندوستان *hindostān*. Ferh.

انك *enik*. t. n. f. كوپك انكي *kōpek enigi*, i. e. يوريسي *iawrisi*. t. Catulus canis, caniculus. Cagnolino.

انك *enük*. a. V. 1) Corpulentum esse. 2) Mala indole esse camelum. Gol.

انك *enük*, & potius انك *ānük*. a. p. n. f. i. q. اسرب *ūsrūb*. a. Plumbum sive nigrum, sive album, puriusque. Ferh.

انك *inek*. t. n. f. بقرة *bākæra* a. Vacca. Vacca.

انكات *enkās*. a. part. Dissolutus, & retortus funis. Gol.

انكاح *inkāh*. a. V. [4. a] نكاح *nākh*. Uxorem ducere. Wan.

انكاد *enkād*. a. part. pl. a نكد *nekd*. Miseri, & avari homines. Wan.

انكار *enkār*. a. n. f. pl. a نكر *nūkr*. Res iniquæ, inconvenientes. Wan.

انكار *enkār*. a. part. pl. a نكر *nekir*. Ingeniosi, calidi. Wan.

انكار *engār*. p. part. 1) Existimans, intelligens. Che stima, che pensa. 2) Pingens, pictor. Pittore. Ferh.

انكار *engār*. p. n. f. 1) Liber computi, codex redituum. 2) Ratio, opinio. 3) Gluten. 4) Pecten textorum. 5) Historia. 6) Fabula. Cast.

انكار *inkār*. a. V. [4. a] نكر *nkr*. (تعريف *tārif*) Negare, improbare. Negare, disapprovare. c. c. dat. انكار *inkār*.

كذب و انكار *kizbū inkār* e. Falso negare. Negar falsamente. Ll. انكار *inkār*.

بعتة انكار *būse inkār* e. Negare resurrectionem. Negar la risorrezione de' morti. Tef. ايش انكندده ايكن انكار ديدكلري *is icinde iken inkār didükleri bu dür*.

Hoc est negare rem, in qua deprehenderis. Questo è un negar il fatto, nel quale sei colto. Eb. انكار *inkār*. p. part. Acu phygia pingens. Ferh.

انكاردن *enkārden*. p. V. Opinari, suspicari.

انكارش *enkāris*. p. n. f. 1) Opinio. Cast. 2) Numeratio, commutatio. 3) Codex accepti, & expensi. Ferh.

انكاره *engāre*. p. n. f. 1) Anguria. 2) Melo, pepo. 3) Codex redituum regionum. 4) Narratio eorum, quæ alicui contigere. Ferh.

انكاريدن *engārīden*. p. V. 1) Opinari, putare. Ferh. 2) Pingere. 3) Sculptere. 4) Figurare. 6) Manum extendere. Cast.

انكار *ankar*

انكاز *enkāz*, *engāz*. p. n. f. Pecten textorium. *Ferh.*

انكاز *inkāz*. a. V. [4. a نكاز] Exinanire aqua sua puteum. *Wan.*

انكاز *engāje*. p. n. f. Pecten textorium. *Ferh.*

انكاس *enkās*. a. n. f. pl. a نكس *niks*. Sagittæ ruptæ.

انكاستن *enkāstēn*. p. V. Opinari, suspicari. *Ferh.*

انكاظ *inkāz*. a. V. [4. a نكظ] Festinare facere. *Wan.*

انكاع *inkāc*. a. V. [4. a نكع] Amovere celeriter, & retrahere ab aliqua re. *Gol.*

انكاف *inkāf*. a. V. [4. a نكف] 1) Liberare aliquem, & dimovere ab eo, quod declinandum, vel invisum est. *Gol.*

انكال *enkāl*. a. n. f. pl. a نكل *nikl*. Compedes. *Gol.*

انكال *inkāl*. a. V. [4. a نكال] Pellerē. *Gol.*

انكام *enkām*. p. n. f. i. q. هنكام *hēnkām*. Tempus idoneum. *Ferh.*

انكامه *engāme*. p. n. f. pro هنكامه *hengāme*. Tumultus, turba. *Ferh.*

انكاه *āngiāh*, & انكاه *āngēh*. p. adv. اول *ol wakt*. t. Tunc. Allora. *Ferh.* پس *pes āngāh*. Porro tunc. Allora, dunque, & doppo di ciò. *Ik.*

انكاهي *ānkāhī*. p. adv. 1) Tunc. 2) Postea. *Ferh.*

انكبه *enkeb*. a. part. 1) Morbo نكبه *ne-keb*, dicto laborans camelus. 2) Oblique incedens. 3) Arcu carens, nudusve vir. *Gol.*

انكباب *inkibāb*. a. V. [7. a كتب] 1) Parrare cibum ex concisis carnibus. 2) Prosterne hūmi. *Gol.*

انكبان *engubān*. p. Nomen radicis alicujus, cujus herba spinosa, quæ, si recens decorticetur, commestibilis est. *Ferh.*

انكبين *engübīn*. p. n. f. بال *bal*. t. Mel. Miele. انكبين شيرين *engübīnī sīrīn gūwār*. Mel suavis digestionis. Miele dolce, e facile a digerire. *Ik.* * Express. figur انكبين *engübīn bemium i. e. متلاشي mütelāši*. Mel cum cera i. e. res nullius momenti. *Ferh.*

انكبينه *enkebine*, & *engübīne*. p. n. f. 1) Conditæ ex fructibus in pasta, seu pastilli modum. 2) Dulciarii cibi albi genus ex melle aut cocto, aut è dactylis fluente, inspissatum, & concretum. *Ferh.* 3) Principium ac fundus alicujus rei bonæ, & elegantis. 4) Magnitudo, dignitas. *Cast.*

انكيتال *inkitāl*. a. V. [7. a كتال] Transire, abire. *Gol.*

انكيتاب *inkisāb*. a. V. [7. a كتب] 1) Congregari arenam. *Wan.* 2) Immitti rem unam in aliam. *Gol.*

انكته *enkihā*. a. n. f. pl. a نكاح *nikāh*. Matrimonia. *Matrimonii, maritaggi.* عقود *enqud*

انكته *üküdi enkihýje*. Contractus matrimoniales. *Contratti, e legami matrimoniali. Sæ.*

انكختن *engichten*. p. V. i. q. انكختن *engichten*. Excitare. *Cast.*

انكد *enked*. a. part. Tenax, ac avarus homo. *Wan.*

انكدار *engedār*. p. n. f. Species arboris gummosæ. *Ferh.*

انكدار *inkidār*. a. V. [7. a كدر] 1) Festinare. 2) Effundi. *Wan.* 3) Ad occasum vergere stellam. 4) Præcipitem ruere in aliquem. *Gol.*

انكدان *engüdān*, Nom. herbæ, sylphium. *Ferh.*

انكر *enger*. p. n. f. Anchora, pro انكر *lenger*.

انكر *enker*. a. compar. Magis ingratus, iniquior. *Gol.*

انكراس *inkirās*. a. V. [7. a كرس] 1) Pronum concidere. 2) Ingredi in aliquem locum demisso capite. *Wan.*

انكرام *inkirām*. a. V. [7. a كرم] Honorari, glorificari. *Gol.*

انكران *engerān*. p. n. f. Sylphium herba. *Cast.*

انكرده *engerde*. p. n. f. Bacca bötti. *Ferh.*

انكرک *engerek*. t. n. f. Genus serpentis pessimi, f. Viperæ. *Vipera.*

انكرک چشم *engüreki cēsm*. Pupilla oculi scibe & انكورک *engürw*, & انكرک *engerwā*. p. n. f. Lingula Chorasmica. Sepimentum ovium, caula gregis. *Ferh.*

انگوروس *üngürūs*. t. nom. prop. Hungaria. *Ungheria. Sæ. Ll. usit. ex Hungarico.*

انگوروس سرحد *mağiar quod V.* انگوروس سرحد *mağiar quod V.*

انگوروس *üngürūs* *serhädleri-nün-muhāfazası we mährüsei büdün we an-tābi olān memleketlerün-umürī gümhürī.*

Gubernium confiniorum Hungariæ, adeoque Budæ & annexarum regionum præfectura, & omnium publicorum negotiorum cura. *La custodia delli confini di Ungheria, & il governo di Buda e delle provincie da essa dipendenti.*

Ll. انگوروس مملکتی بیك یوزاون بر سنه سنده

انگوروس مملکتی بیك یوزاون بر سنه سنده *Ll. انگوروس مملکتی بیك یوزاون بر سنه سنده*

بعد آصلحه عثمانلو عسکرینن بالکلبه کلیه *üngürūs memleketi bin-jüz on bir se-nesinde bādel-sālāha osmānlü askerinden bil-kullye tachlije olündi.*

Hungariæ regnum post compositam pacem anno hegiræ millesimo centesimo decimo primo [anno Ch. 1699.] penitus ab otomanico exercitu evacuatum fuit.

انگوروس *engerixi*. p. n. f. Dracunculus hortensis. *Ferh.*

انگشتنو *engüştü*. p. 1) *adj.* Unctus, illitus. 2) *n. s.* Genus cibi. *Ferh.*
 انگشتوا *enkıştwā*. p. *n. s. comp.* Panis, vel cibus, qui adhibitis carbonibus coquitur. *Ferh.*
 انگشتوانه *engüştwāne*. p. 1) *n. s.* Digitabulum, & annulus jaculatorius, quo muniunt pollicem contra trahendi nervi molestiam. 2) *adj.* Excelsus. *Ferh.*
 انگشته *engüšte*. p. *n. s.* 1) *i. q.* انگشبه *engüšpe*. Magnificentia. 2) Furca q. digitalis, tridens, merga, qua frumentum in area trituratatum tollitur, & aëri ventilandum traditur. 3) Pollex. *Ferh.*
 انگشینه *engüšine*. p. *adj.* Excelsus. *Cast.*
 انکع *enkæ*. a. *part.* 1) Rubicundus. 2) Excoriatum habens nasum. *Wan.*
 انکفآ *inkifæ*. a. *V.* [7. a کفا] Regredi, reverti. *Wan.*
 انکفات *inkifât*. a. *V.* [7. a کفت] 1) Avertere ab instituto. 2) Semet contrahere. 3) Totas capere velle, aut corradere opes. *Gol.*
 انکفاس *inkifās*. a. *V.* [7. a کفس] Contorqueri. *Gol.*
 انکفآف *inkifâf*. a. *V.* [7. a کف] Discedere a loco. *Gol.*
 انکل *enkel*. p. *n. s.* 1) Foramen, cui inditur globulus vestis. 2) Homo rudis. *Ferh.*
 انگل *engel*. t. *n. s.* رقیب *rakÿb*. a. Aemulus, rivalis. Rivale, concorrente in amore. ¶ *gül cengel-syz muhæbbet engel syz olmaz.* Rosa spinis, amor æmulo haud caret. *La rosa non suol esser senza spina, nè l'amore senza rivale. Prov.*
 انکلات *inkilât*. a. *V.* [7. a کلات] Infundi. 2) In se contrahi. *Gol.*
 انکلاس *inkilās*. a. *V.* [7. a کلات] 1) Præmitti. 2) Progredi. *Gol.*
 انکلال *inkilâl*. a. *V.* [7. a کلال] 1) Subridere. 2) Micare fulgore leviore nubem. *Gol.*
 انکلال *inkilâl*. a. *part.* Nubis fulgurantis transparentis splendor. *Gol.*
 انکلیمک *eniklemek, iniklemek*. *i. q.* اتمک *enetmek, inetmek*. t. *V.* Castrare. *V.* اینتمک *eniklemek*. t. *V.* Parere canem. ¶ *köpek, vel kanġik enikledi.* Peperit catulos canis. *La cagna hà fati i cagnolini.*
 انگوله *engüle*. p. *n. s.* دوگمه *dögme*. t. 1) Globulus vestiarius. *Bottane.* 2) Medulla *Cast.* 3) Foramen, cui inditur globulus vestis. 4) Homo rudis, absurda loquens. *Ferh.*
 انکلیس *enkelis*. a. *n. s.* Anguilla. *Anguilla.*
 انگلیون *engiliün*. p. *n. s.* 1) Evangelium. *Vangelo.* 2) Nomen libri, quem celebris

piçtor مانی *Māni e variis picturis elegantibus, & novis concinnavit.* 3) Vestis seu fericus pannus versicolor. *Ferh.* 4) Diversorum generum flores. *Cast.*
 انگلیز *ingiliz*, انگلیس *ingilis*. t. *Nom. prop.* 1) Anglia. 2) Anglus. *Inghilterra, Inglese.*
 انگلینه *angelina*. t. *n. s.* Angelina herba. انگماش *inkimās*. a. *V.* [4. a کمش] Properare. *Wan.*
 انگینار *inginār*. t. *n. s.* ex Græco. Scolymus. *Carcioffo, articiocco.*
 انکناع *inkinā*. a. *V.* [7. a کنع] 1) Contrahi. 2) Propensum esse in aliquid. 3) Propinquam esse noctem. *Gol.*
 انگندن *āngenden*. p. *V.* Implere. *Ferh.*
 انگنیدن *engeniden*. p. *V.* pro انگیدن *engiden*. Implere. *Cast.*
 انگوان *engüwān*. p. *n. s.* 1) Laserpitium, sylphium. *Ferh.* 2) Dæmonum genus forma hominum, sed in uno pede saltantium. *Cast.*
 انگور *engür*, انگوری *engürî*. p. *n. s.* انگور *uzum*. t. *Uvæ. Uva. Ferh.* ¶ انگور *engürî rübāh.* *Uvæ vulpinæ, i. e. Solanum. Cast.* انگور *abi seg' engür. f. pro* انگور *engürî seg'.* Succus uvarum passarum. *Ah. * Express. figur.* انگور *engür chor we bagh mepurs.* *i. e.* انگور *üzümin je baghini formæ* t. *Uvas comedæ, & non quære de vinea. Ferh.*
 انگوران *engürān*. p. *n. s.* pro انگران *engür-rān.* *Nom. herbæ. Cast.*
 انگورک *engürek*. p. *n. s.* dimin. *Uvula. Picciola uva.* ¶ انگورک *engüregi cesm.* Pupilla oculi.
 انگورجه *engürje*. *Ancyra urbs. Anguria. vul.* انگوری
 انگوریلو *engürilü*. t. *adj.* Ancyranus. *D'anguria.*
 انگوزد *enküjed*. p. *n. s.* Laser. *Ferh. V.*
 انگزد
 انگوشیدن *engüšiden*. p. *V.* Amplecti. *Cast.*
 انگول *engül*. t. 1) *adj.* Lentus. 2) *adv.* Lente. *Ah. V.* انگول
 انگول *engül*, p. *n. s.* Homo futilis, qui vana tractat, & agit. *Cast.*
 انگول *enkül*. p. *n. s.* 1) Foramen, cui inditur globulus vestis. 2) Homo rudis, & ingratus in conversatione. *Ferh.*
 انگوله *engüle*. p. *n. s.* *i. q.* *præc.* *Ferh.*
 انگونی *engünî*. p. *adj.* Qui vana, & inutilia tractat. *Ferh.*
 آنکه *āngēh*. p. *adv. comp.* Tunc pro آنکه *āngāh, quod V.* ¶ آنکه *ta āngēh ki.*
 Eo

Eo usque, ut. *Sin a quel luogo, ò termine, che. Sæ.*

آنکه ānki. p. pron. demonstr. comp. ex آن ān. ille, و کی ki. qui. Is qui. Quello che, cio che. Ferh.

آنکه enge. t. n. f. 1) Pronuba. 2) Fratris majoris uxor, minoris autem بالدز bal-dyz, dicitur. Commadre, و cognata.

آنکه ای āngēhū. p. adv. comp. 1) Tunc. 2) Postea. Ferh.

آنکه ای inkijād. a. V. [کود 7. a] Parum abesse, quin faciat, tantum non facere. Gol.

آنکه ای inkijāf. a. V. [کیف 7. a] 1) Rumpi. 2) Definere. Gol.

آنکه ای inkijāl. a. V. [کول 7. a] Obruer aliquem opprobriis. Gol.

آنکه ای engijān. p. n. f. pro آنکه ای engiū-wān. 1) Laserpitium, sylphium. 2) Nom. plantæ magnis foliis, radice subflava, quam decorticatam cum oxygala coquunt. Cast.

آنکه ای engibān. p. n. f. Nomen radicis alicujus, cujus herba spinosa, و quæ, si recens decorticetur, comestibilis est. Ferh.

آنکه ای engibūn. p. n. f. Pannus sericeus intextis coloribus. Ferh.

آنکه ای engichten. p. V. 1) Evellere. 2) Elongare, amovere. 3) Proferre, producere. 4) Extrahere. Ferh.

آنکه ای engichte. p. 1) adj. کوپارش koparylmis. t. Excitatus. 2) Productus. Suscitato, prodotto. 3) n. f. Statua. Cast.

آنکه ای engiden. p. V. 1) i. q. آکندن ākenden. Implere, infarcire. Cast. 2) i. q. آنکه ای engichten. Evellere. Ferh.

آنکه ای engiz. p. 1) part. کوپارش koparygi. t. Excitans, producens. 2) in comp. Pulcher, amœnus. 3) Proposita, intenta animo res. 4) n. f. Concitatio hominum inter se ad pugnam. 5) Carbo. Cast.

آنکه ای engiz. Aspectus benevolus, respectum movens. Sguardo, che attira il rispetto. Ik. آنکه ای chulūs engiz. Sinceritatem pariens. Sincero. Ik.

آنکه ای engiz. Commovens ad tumultum, malignus. Seditioso, maligno. Sæ. Ll. آنکه ای chæglet engiz. Pudorem causans. Che fa arrossire di vergogna. Ik.

آنکه ای chafakān engiz. Palpitationem cordis excitans. Che fa palpitare il cuore. Ik. آنکه ای sæ'zi irsād engiz. Conatus ad viam salutis dirigens, salutifer. Salutare. Ik.

آنکه ای engiz giriz ciledi. Ad fugam concitavit. Li mosse à fuggire. Sæ.

آنکه ای engizānden, و آنکه ای engizānden. p. V. transit. ab آنکه ای engizānden.

den. 1) Excitare iram. 2) Erigere statuam. 3) Suscitare pactum.

آنکه ای engiziden. p. V. Evellere. i. q. آنکه ای engichten, quod vide. Ferh.

آنکه ای engisān. p. n. f. Nomen radicis alicujus, cujus herba spinosa, و quæ, si recens decorticetur, comestibilis est. Ferh.

آنکه ای enkisūn. p. n. f. Avis, quæ, quoties in aquas se immergit, alterius coloris undas efficit. Cast. V. آنکه ای

آنکه ای engispe. p. adv. i. q. آهسته āheste. Modeste, lente, pedetentim. Cast.

آنکه ای engiste. p. n. f. 1) Magnitudo, maiestas. 2) Sator, agricola. Ferh.

آنکه ای engise, و آنکه ای engisije. p. adv. Pedetentim, sensim. Ferh.

آنکه ای enkil. p. n. f. 1) Foramen, cui inditur globulus vestis. 2) Homo rudis, absurda loquens. Ferh. V. آنکه ای

آنکه ای engile. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

آنکه ای engin, en-in. t. 1) adj. Vastus, amplus. 2) n. f. Altum mare, altum. Altomare. آنکه ای engin owalar. Vastæ planities, campi. Vaste campagne.

آنکه ای enginden. p. V. Implere. Ferh.

آنکه ای engijūn. p. n. f. Species panni sericei versicoloris. Ferh.

آنکه ای enlū. t. adj. Latus pannus. V. اینلو inlmæ. a. V. [نی 4. a] 1) Incremento augere, facere ut crescat. 2) Jaculari prædam, quæ aufugiens abdit se, و moritur. Gol.

آنکه ای enimmā. a. n. f. pl. a نهم nemm, seu potius a نهم nemim. Calumniatores, susurrones. Gol.

آنکه ای innemā. a. partic. comp. 1) Utique. 2) Tantummodo. آنکه ای innemā. Non est gratia, nisi sit integra. Non è grazia, se non è intiera. Eb.

آنکه ای enmār. a. n. f. pl. a نمر nemir. Pardi, و lineæ in pedibus bovis sylvestris. Gol.

آنکه ای innmār. a. [نر 4. a] Invenire aquam limpidam, & salubrem. Gol.

آنکه ای innmās. a. V. [نس 4. a] 1) Diffidium, vel simultatem concitare inter alios. Gol. 2) Tegi. Wan.

آنکه ای innmās. a. n. f. Calumnia, rei perceptæ maligna delatio. Gol.

آنکه ای innmās. a. V. [نص 4. a] Germinare plantam. Gol.

آنکه ای enmāt. a. n. f. pl. a نمات nemat. Stragula. Gol.

انماق *inmāk*. a. V. [4. a نمف] Dactylos exosses ferre palmam. Gol.

انمال *inmāl*. a. V. [4. a نمل] Maligne, & occulte deferre dictum, factumve, clam obrectare. Gol.

انماج *inmiḡiāḡ*. a. V. [7. a نمج] 1) Saltare. Wan. 2) Fluere ex calamo punctum, scil. atramenti. Gol.

انماح *inmyhāe*. a. V. [7. a نمحي] Delere. Gol.

انماص *inmyhās*. a. V. [7. a نمحص] 1) Evadere, elabi. 2) Considerere tumorem. Gol.

انماف *inmyhāk*. a. V. [7. a نمحتف] 1) Benedictione privare, ut Deus aliquem. 2) Perire, evanescere. Gol.

انمر *enmer*. a. part. Albis, nigrisque maculis variegata res. Gol.

انمير *enmür*. a. n. f. pl. a نير *nemir*. Pardi.

انميراط *inmirāt*. a. V. [7. a ميرط] Excidere pilos.

انميراق *inmirāq*. a. V. [7. a ميرع] Proficisci. Gol.

انمس *enmes*. a. part. i. q. اكار *ekter*. Fuscus, qui turbido est colore. Gol.

انميس *enmis, inmis*. t. part. 1) Delapsus. 2) Depressus. Calato, smontato, sceso, abassato.

انميساق *enmysat*. a. n. f. pl. a ناص *nūmās*. Menses. Gol.

انمك *inmek*, vul. *enmek*. t. V. نازل *nāzil* ol. نزل *nūzūl* e. a. 1) Descendere, desiderare aquam. 2) Minui pretium: Smontare, calare, & esser abassato.

انمك *anemek, inemek*. t. V. Castrare. Vide اينتمك

انملاز *inmilāz*. a. V. [7. a ملز] Evadere, liberare se ab aliquo negotio. Gol.

انملاس *inmilās*. a. V. [7. a ملس] 1) Liberari ab aliqua re. 2) Visu privari. Gol.

انملاص *inmilās*. a. V. [7. a ملص] 1) Abortum facere mulierem. Wan. 2) Excidere, ut lubricum quid. Gol.

انملاع *inmilāq*. a. V. [7. a ملع] Celeriter incedere camelitim. Gol.

انملاق *inmilāk*. a. V. [7. a ملق] 1) Valde lenem esse rem. 2) Liberum evadere, Wan.

انملال *inmilāl*. a. V. [7. a ملل] Mutare plumas avem, pilos camelitim. Gol.

انملا *enmilet, enmelet*. a. n. f. pl. انامل *enāmil*. 1) Coryphe, extremitas digiti pulpofa, & ungue superne tecta. La polpa della cima del dito sotto l' unghia. 2) Etiam ipse Digitus. Dito.

انمودج *ünmüdeḡ*, pro نمودج *nūmüdeḡ*, & نمودج *ünmüzeḡ*, pro نمود *nūmüde*, aut نمود *nūmüne*. p. n. f. Typus rei & exemplar, cui

aliquid est, vel efficitur simile, specimen. Ferh.

انهلال *inmihlāl*. a. V. [4. a نهل] 1) i. q. اعتدال *istidāl*. Rectum, aut temperatum esse. 2) Erectum consistere. 3) Quierum esse. 4) Remissum, languidum esse. 5) Plena esse statura. Gol.

انمي *ünmī*. a. n. f. Saccus, culcitra, aut simile quid palea fartum. Gol.

انمياث *inmijās*. a. V. [7. a موث] Macerari in aqua. Wan.

انمياز *inmijāz*. a. V. [7. a ميز] Segregari, distinguere. Gol.

انمياج *inmijāq*. a. V. [7. a مبيع] Liquefieri pinguedinem. Gol.

انمياق *inmijāk*. a. V. [7. a موق] Perire. Gol.

انمن *ünmūn*. a. n. f. Nom. avis quæ columbæ similis est, sed nigra, torquata, rostro pedibusque rubris. Gol.

انمنش *inenmīs at*. t. part. comp. Castratus equus. V. اينمك

اننماق *inanmak*. t. V. Credere. V. اننماق *enw, enj*, ac inj. a. n. f. Tempus, seu potius pars ejus, ut diei hora, noctis vigilia. Gol.

اننوا *enwa*. a. n. f. pl. a نوا *new*. Sidera. اننوا *enwā*. a. n. f. pl. a نوي *newā*. Nuclei dactylorum. Gol.

اننواع *enwee*. a. comp. Peritior artis, quæ ad sidera eorumve occasus pertinet. Gol.

اننواع *inwāe*. a. V. [4. a نوي] 1) Projicere officula dactylorum. 2) Longe recedere, aut distare. 3) Multa facere itinera, longe peregrinari. 4) camelum Pinguem esse. Gol.

اننواع *enwāh*. a. part. pl. a نواح *nāwh*. Plangentes mulieres. Wan.

اننوار *enwār*. a. n. f. pl. a نار *nār*. Ignis, & flores. Gol.

اننوار *enwār*. a. n. f. pl. a نور *nūr*, & *newr*. Lumina, splendores. Lumi, splendori. Ik. Sa.

اننوار *inwār*. a. V. [4. a نور] 1) Pulchrum esse, nitere. 2) Apparere, conspicuum esse. 3) Lucere. 4) Florere plantam. 5) Illuminare. Gol.

اننواص *inwās*. a. V. [4. a نوص] 1) Velere. 2) Ad currendum movere se equum. Wan.

اننواض *enwāz*. a. n. f. pl. a نواض *nāwz*. Loca elata. Wan.

اننواط *enwāt*. a. n. f. pl. a نواط *nāwt*. Res pendulæ, & quæ onusto appenduntur camelo. ذات انواط *zātī enwāt*. Nom. arboris. Gol.

اننواط *inwāt*. a. V. [4. a نواط] Corripiti tumore in pectore, vel inguine camelum. Gol.

انواع *enwā*. a. n. f. pl. a نوع *new* *günāgün*. p. درلو *dürlo*, و گونا گونا *dürlü dürlü*, seu vul. tür-lü tür-lü. Species, genera varia, diversa. Specie, diverse sorti, و *diverfi*, *varii*. Wan. II. انواع لذات اوچدر *انواع لذات اوچدر* الوان * اصناف * اجناس. *enwā-y lezzāt üctür*. Species gustuum tres sunt. *ate binmek*, * *ate binmek*, * *ate binmek*, *ete binmek*, *ete girmek*. Carnem comedere, carnem (equum) conscendere, in carnem se immittere. *Tre sono le sorti di gusti, mangiar carne, montar carne, entrar in carne, o goder carne.* انواع رنگدن *enwā-y renkten*. Ex diversis coloribus. *Di varii colori.*

انواع *enwāf*. a. n. f. pl. a نواف *newf*. Gibbi camelini. Wan.

انواع *inwāf*. a. V. [4. a نواف] Excrescere, excedere. Gol.

انواع *inwāk*. a. V. [4. a نواک] Comperire fatuum. Gol.

انواع *enwāl*. a. part. pl. a نال *nāl*. Liberales. Gol.

انواع *enwāl*. a. n. f. pl. a نول *newl*. Modi. Wan.

انواع *inwāl*. a. V. [4. a نوال] 1) Præbere, donare. 2) Liberare per Deum. 3) Proventu divitem esse mineram. Gol.

انواع *enwām*. a. n. f. pl. a نوم *newm*. Somni, somnia. *Sonni* و *soğni*.

انواع *inwām*. a. V. [7. a نوم] 1) Dormientem invenire. 2) Sopire. 3) Interimere. 4) Enervare senectutem. Gol.

انواع *enwān*. a. n. f. pl. a نون *nūn*. Pifces. Wan.

انواع *unūppā*. p. n. f. 1) Buglossa. *Borragine*. 2) Secta, & gens idololatriæ dedita. Ferh.

انواع *ünüh*. a. part. 1) i. q. آخ *āny*. Tenax, avarus. Wan. 2) Roncho similem sonum edens equus, dum currit.

انواع *ünüh*. a. V. a. c. [2. F.] Anhelare, vehementius spiritum ducere. Wan.

انواع *enwer*. a. compar. 1) Lucidior. 2) Florens nitens, que facie. *Ik*. کویا که هر *gōjā ki her biri bir mihri enwer*. Dixeris unumquemque eorum esse solem lucidissimum. *Come se ogni uno di loro fosse un sole luminosissimo.* Eb.

انواع *enwür*. a. n. f. pl. a نار *nār*. Ignis. Wan.

انواع *enūs*. a. part. Cicur, mansuetus, ut canis, qui non mordet. Gol.

انواع *enūsā*. p. n. f. Secta, & gens idololatriæ dedita. Ferh.

انواع *enūse*. p. 1) adj. Bonus, lætus. 2) n. f. Bonitas. 3) Vinum. 4) nom. prop. شاپور *šāpor*. Amita regis. 5) in genere Cognomen.

regum neoelectorum. 6) particu. applaud. Euge, macte! 7) exclamant. Quam felix tu es! Ferh.

انواع *emwytat*. a. n. f. pl. a نیاط *nijāt*. Cremastra. Gol.

انواع *ānūf*. a. n. f. pl. a انیف *enf*. Nafi. Gol.

انواع *enūf*. a. part. 1) Bonum minimeque ingratum odorem naso exspirans mulier. 2) Quæ pudore ducitur, a re omni sequiore sibi cavens, quæque existimationi suæ consulit. Gol.

انواع *enūk*. a. p. n. f. q. رخمة *ræchæmet*. a. Avis quædam rapida. Wan. و Ferh.

انواع *enwuk*, pro quo اونوک *ewnuk*, اینوک *ejnuk*, و انیف *enjuk*. a. n. f. pl. a نافة *nākāt*. Camelites. Gol.

انواع *enwem*. a. compar. Magis somnolentus. An.

انواع *enwe*. p. adj. Sperans. *Che spera*. Ferh. اونو *ünüh*. a. V. a. c. [3. F.] Anhelare, gravius spiritum ducere. Wan.

انواع *enūjīd*. p. n. f. Planctus. Ferh.

انواع *enūjīden*. p. V. Plangere, lamentari. Ferh.

انواع *enh*. a. V. a. c. [3. F.] Anhelare, gravius spiritum ducere. Gol.

انواع *ana*. t. n. f. Mater. V. انا

انواع *enih*. a. part. i. q. حاسد *hāfid*. Invidus. Gol.

انواع *ennehu*. a. particu. affir. i. q. تحقیقا *tæhkÿ kâ*. a. 1) Profecto, utique. 2) Maxime. 3) Etiam. *Veramente*, certo و *si*. Gol.

انواع *enhā*, و انهی *enhī*. a. n. f. pl. a نهی *nehj*, *nihj*. Stagna, scrobes restagnantis aquæ. Gol.

انواع *enhā*. a. part. pl. a نهو *nehūww*. Valde intelligentes, prudentes. Gol.

انواع *inhæ*. a. V. [4. a نهآ] Non fatis coquere carnem, semicrudam relinquere. Wan

انواع *inhā*. a. V. [4. a نهی] 1) خبر ویرمک *cheber wirmek*. t. Annuntiare, significare. *Far sapere*, avvisare. 2) Pervenire ad stag.

انواع *inhāi* dostāne olunurki vel اعلام *inhāi* dostāne olunurki. Amice significatur, quod. *Si fā amichevolmente sapere*, che. *Ik*. Ll.

انواع *inhā* wū y'lam olunurki. Amice significatur, quod. *Si fā amichevolmente sapere*, che. *Ik*. Ll.

انواع *inhāb*. a. V. [4. a نهب] Diripiendum dare. Gol.

انواع *inhāg*. a. V. [4. a نهج] 1) Terere, ac sequi viam. *Seguire la strada*. 2) Anhelare facere. 3) Terere vestem. 4) Patefieri viam. Wan. 5) Premere, affligere. Gol.

انواع *inhād*. a. V. [4. a نهاد] 1) Efferre, magnificare donum. 2) Implere calicem, lacum. Wan.

انواع *inhād*. a. V. [4. a نهاد] 1) Efferre, magnificare donum. 2) Implere calicem, lacum. Wan.

انواع *inhād*. a. V. [4. a نهاد] 1) Efferre, magnificare donum. 2) Implere calicem, lacum. Wan.

انواع *inhād*. a. V. [4. a نهاد] 1) Efferre, magnificare donum. 2) Implere calicem, lacum. Wan.

انواع *inhād*. a. V. [4. a نهاد] 1) Efferre, magnificare donum. 2) Implere calicem, lacum. Wan.

انواع *inhād*. a. V. [4. a نهاد] 1) Efferre, magnificare donum. 2) Implere calicem, lacum. Wan.

انهار *enhār*. a. n. f. pl. a نهر *nehr*. Flumina. *Fiumi. Wan.*

انهار *inhār*. a. V. [4. a نهر] 1) Fodere, donec perveniatur ad aquam. 2) Copiosè fluere sanguinem. *Gol.* 3) Amplum infligere confusione vulnus. 4) In terdium advenire, vel facere quid. 5) Fluere facere. *Wan.* 6) Obesam esse vel evadere mulierem. 7) Remittere cursum tardescentem equum. 8) Non adipisci boni quicquam. *Gol.*

انهاض *inhāz*. a. V. [4. a نهض] 1) Excitare, excire. *Wan.* 2) Impleri incipere, *ita intumescere utrem. Gol.*

انهاك *inhāk*. a. V. [4. a نهك] Summo supplicio, tormentove afficere. *Gol.*

انهايل *inhāl*. a. V. [4. a نهيل] 1) Potu explere sitim. 2) aquatos, potuve explētos habere camelos. *Wan.* 3) Concitare ad iram.

انهايل *inhāl*. a. n. f. 1) Cumulus arenarum altus, at non continens se, sed diffluens. 2) Sepulchrum. 3) Summa liberalitas. *Gol.*

انهايص *inhibās*. a. V. [7. a هبص] In immodicum risum effundi. *Gol.*

انهايط *inhibāt*. a. V. [7. a هبط] 1) Descendere, vel decidere. *Wan.* 2) Imminui pretium rei. *Gol.*

انهايك *inhibāk*. a. V. [7. a هبك] Subfiedere terram sub pedibus. *Gol.*

انهايك *inhitāk*. a. V. [7. a هتك] 1) Lacerari velum. 2) *Metaph.* Vitiari virginem. *Gol.*

انهايجاس *inhiġiās*. a. V. [7. a هجس] 1) Repelli, & averti ab aliqua re. 2) Abstinerē. *Gol.*

انهايجام *inhiġiām*. a. V. [7. a هجم] Fundere lacrymas. *Wan.*

انهايداد *inhidād*. a. V. [7. a هداد] Findi montem. *Gol.*

انهايدار *inhidār*. a. V. [7. a هدر] Copiosam effundi pluviam. *Gol.*

انهايداغ *inhidāgh*. a. V. [7. a هدغ] Mollem evadere rem. *Gol.*

انهايدال *inhidāl*. a. V. [7. a هدل] Deorsum pendere. *Gol.*

انهايدام *inhidām*. a. V. [7. a هدم] 1) Everti. *Wan.* *Effer buttato à terra, cascato à terra.* 2) *انهايدام اولدى* *inhidām oldy.* Objectum ruinae factum est, corruit. *Resto distrutto. Sa.* *بنيان انتظامي* *bünjāni intyżāmī* *انهايدام اولدى* *inhidām itmek ister.* Fabricam rectae constitutionis seu tranquillitatis vult convertere in campum everfionis ac ruinae, *h. e.* vult fran-

gere pacem. *Vuol romper la pace, e distrugger la tranquillità pubblica. Sa.*

انهدان *inhidān*. a. V. [7. a هدن] Remittere de studio, propositove suo. *Gol.*

انهر *enher*. a. part. Clarus, dilucidus dies. *Gol.*

انهر *enhür*. a. n. f. pl. a نهر *nehr*. Fluvii. *Gol.*

انهر *enhür*. a. n. f. pl. pauc. a نهار *nehār*. Dies. *Gol.*

انهراج *inhirāġ*. a. V. [7. a هرج] Inebriari vino. *Gol.*

انهراير *inhirār*. a. n. f. *الانهراير* *el-inhirār.* cum artic. i. q. *العوا* *el-āwwā,* *السماك* *es-simāk.* Duo sidera nota, propter aquae copiam, quam portendunt, ita dicta. *Gol.*

انهزاع *inhizā*. a. V. [7. a هزاع] 1) Findi. *Wan.* 2) Comminui, confringi. *Gol.*

انهزام *inhizām*. a. V. [7. a هزوم] 1) Frangi cum fragore baculum. 2) Introrsum, sive in cavum premi. 3) Fugari, fugam capere. *Gol.*

انهزام *inhizām*. a. n. f. Profligatio, debellatio. *Rotta, sconfitta. Sa.* *انهزام بولق* *inhizām bulmak.* Profligari, fugari. *Effer rotto, perder la battaglia.*

انهشام *inhišām*. a. V. [7. a هشام] Frangi, confringi pec. sicut quid, & cavum. *Gol.*

انهصار *inhysār*. a. V. [7. a هصر] Trudi, pelli. *Gol.*

انهض *enhüz*. a. n. f. pl. a نهض *nehz.* Partes in corpore cameli, quae inter scapulas, *armum vel lumbos sunt. Wan.*

انهضاض *inhyzāz*. a. V. [7. a هضاض] Frangi, contundi. *Wan.*

انهضام *inhyzām*. a. V. [7. a هضم] Bene concoqui, & digeri cibum. *Gol.*

انهفات *inhifāt*. a. V. [7. a هفت] 1) Corruere rem. 2) Advolare flammæ papiliones. *Wan.*

انهفعاغ *inhykā*. a. V. [7. a هقع] 1) Esurire. 2) Collapso ventre esse. *Gol.*

انهكك *inhikāk*. a. V. [7. a هكك] 1) Dilatari in partu partes, quae circa ilia sunt corporis. *Wan.* 2) Inebriari vino. 3) In terram procumbere camelum. *Gol.*

انهيلات *inhilāt*. a. V. [7. a هلت] 1) Se subducere. 2) Abesse, remotum esse. *Gol.*

انهلاك *inhilāk*. a. V. [7. a هلك] Semet in exitium conjicere. *Esposi à periculo, precipitarfi. Gol.*

انهلال *inhilāl*. a. [7. a هلال] 1) صوت اشعه *su asaghæ dökülüp akmak.* 2) Fundi cum vehementia pluviam. 2) Lacrymas manare. *Wan.*

inhimāe. a. V. [7. اهما] Atteri vestem. Wan.

inhimār. a. V. [7. اهر] 1) Fluere aquam. Wan. 2) Dirui. 3) Stringendo spoliari foliis arborem. Gol.

inhimāz. a. V. [7. اهنز] Hemza^e notari. Gol.

inhimāk. a. V. [7. افاك] Diligentia uti, incumbere. Applicarsi con diligenza. Wan. ¶ *inhimāk ile*. Diligenter, sollicitate. Con diligenza, & applicazione. Sæ. عيش و عشرينه انها كيله *yšū yšrete inhimāki ile*. Eo quod addictus esset gulæ, ac voluptati. Sæ. Per esserfi data tutto alla crapula, & ubbriachezza, & alli gusti del senso. Br.

inhimāl. a. V. [7. افال] Exundantibus lacrymis manare oculum. Wan.

enhī. a. n. f. pl. a نهی *nehī*. Stagna, scrobes restagnantis aquæ. Gol.

inhī-æe. a. V. [7. اهو] Delabi ex alto. Gol.

inhj-ār. a. V. [7. اهور] Corruere. Wan.

inhj-āz. a. V. [7. اهياض] Frangi nondum consolidatum os. Wan.

inhj-ā. a. V. [7. اهيع] 1) Effundi, & effluere vinum. Wan. 2) Diffundere se vaporem. Gol.

inhj-āl. a. V. [7. اهيل] 1) Effundi. Wan. 2) Petere aliquem convitiis. Gol.

inhejsalet. a. n. f. Camelis mutuo accepta. Gol.

āni. a. part. 1) Ad summum qualitatis gradum pertingens. 2) Patiens, longanimis vir. Gol.

enj. a. n. f. 1) هنگام *hengām*. p. Tempus idoneum. 2) Pars temporis. 3) summus gradus rei. Gol.

enj. a. part. Manfuetus, clemens. Wan.

enī. p. nomen prop. Nom. civitatis in Armenia. Cast.

inī. a. V. aēt. [2. F.] 1) Appropinquare. 2) Advenire tempus idoneum, tempestivum esse. 3) Ad extremum, & perfectionis terminum pervenire aliquid. 4) Summo ardore fervere aquam. Wan.

ennā. a. adv. 1) Ubicunque. 2) Unde, quomodo?

enjāb. a. n. f. pl. a ناب *nāb*. Principes populi. Gol.

enjār. a. n. f. pl. a نير *nīr*. Juga aratoria. Wan.

enjāk. a. n. f. pl. a نيف *nyk*. Complacentiæ. Gol.

injāk. a. V. [Form. irreg. ab انك] In admirationem ducere. Wan.

enjob. a. part. Magnum habens caninum dentem. Gol.

enjüb. a. n. f. pl. a ناب *nāb*. Dentibus canini. Gol.

enūt. a. n. f. Gemitus. Gol.

ānijet. n. f. pl. ab انا *inā*. a. Vasa. Wan.

enīs. a. n. f. (نرم آهن *zeker* ذکر) *nerm āhen*. p. Fæmininum, seu molle ferrum. Wan.

enīset. a. n. f. Terra plana multo germine læta. Gol.

enyh. a. V. aēt. [2. F.] Anhelare, vehementius spiritum ducere. Wan.

enyh. a. part. Graviter anhelans equus, dum currit. Wan.

enjer. a. compar. Clarior, manifestior. G.

enīrān, *enīzān*. p. 1) nom. prop. Nom. angeli, qui præest matrimonio, & ordinat negotia, quæ peraguntur die

enīrān, dicto. 2) n. f. Dies trigesima cuiusque mensis solaris. Hac die scindi vestes, ac indui, mutuumque dari, aut accipi solent. Ferh.

enīs. a. n. f. بولداس *hemdem* p. *ioldās*. t. Familiaris, ejusdem quasi indolis, & spiritus. Amico, compagno, intrinseco. Wan.

anūn-ile enīs oldūm. Factus sum illi familiaris. Mi sono intrinsecato con esso. Ah. حرمنده انيس ايدندي *hæreminde enīs idindi*. Admisit eum in intimum socium, aut servum. Sæ.

enis. p. n. f. Hortus. Ferh.

enīsān. p. n. f. 1) Contrarietas, repugnantia. 2) Mendacium. Ferh. 3) Irrisio, ludibrium. Cast.

enīset. a. n. f. Ignis. Gol.

ānisun. p. n. f. i. q. انيسان *enīsān*. Contrarietas, repugnantia. Ferh.

anīsun, *anasun*. t. n. f. Anisum. Vide انسون

enīse. p. part. Congelatum atramentum. Ferh.

ünejsjān. a. dimin. ab انسان *in-sān*. Homunculus. Gol.

enīs. p. n. f. Hortulus, vineola. Cast.

enīs. t. n. f. Declivitas, descensus. V. اينش

enīese. p. n. f. 1) Artificium. 2) Uncus, harpago. 3) Explorator. Ferh.

enīz. a. V. aēt. 1) Alterari odore vel sapore, seu corrumpi carnem. 2) Carnem crudam, non satis coctam esse. Wan.

enīz. a. n. f. Palpitatio, seu concussio intestinorum ex terrore. Gol.

enīf. a. part. 1) Nasi dolore laborans, de læso, aut presso naso querulus. 2) Affinitate junctus, propinquus. Gol.

Uuuu 2

انيف

انيف *enif*, ع انيفة *enifet*. a. n. s. 1) *Celeriter germinans ager. Wan.* 2) *Molle ferrum. Gol.*

انيف *enik*. a. part. *Pulcher, egregius. Bello, galante, buono. Wan.* بونکته *bu dækykæden ghâfil we bu nükteî enykæden zâhil oldiler.* Hanc subtilitatem non penetrarunt, & egregium acumen non attigerunt. *Non s' accorsero della sottigliezza, nè penetrarono la forza di quella bella acutezza. Sæ.*

انيف *enjuk, ejnuk*. a. n. s. pl. pl. ا ناقه *nâkæt. Camelites. Gol.*

انين *ânin*. p. n. s. 1) *Clava butyracea.* 2) *Vas, in quo asservatur lac. Ferh.*

انين *enîn*. a. n. s. *Gemitus. Gemitio. Sæ.* آهين و ناله *ahû enîn we nâlei hæzîn.* *Suspiria, tristisque planctus. Sospiri, e dolerosi pianti. Ah.*

انين *enîn*. p. n. s. 1) *Gemitus, suspirium.* 2) *i. q. انين anîn. p. Clava butyracea. Ferh.*

او *aw*. p. n. s. *Aqua, pro آب ab, quod V. Ferh.*

او *aw*. n. s. *صيد sajd* 2. شکار *sikâr* p. 1) *Venatio.* 2) *Ferina. Caccia, او اوت *aw awlamak.* Venari, agitare feras. *Cacciare, e prender fiere. آوه گتمک *awæ gîtmek.* Ire venatum. *Andar a caccia. سن کوبک اولالو بر او اولدک *sen köpek olalû bir aw awladûn.* A quo canis factus es, unicam prædam cepisti. *Da che sei cane hai presa una sola preda. Phrasis est proverbialis, dici solita us, quibus, cum anted non successerint res suæ, tandem semel succedit quid. او کوپگی *aw köpegi.* Canis venaticus. *Can da caccia.*****

او *ew*. a. particu. disjunct. *Aut, sive.*

او *ew*. p. n. s. 1) *Onus. Ferh.* 2) *Succesus felix, Cast.*

او *ew*. t. n. s. بیت *bejt* a. *Domus. Casa.* او ايجي *ew ici.* *Penetrabile, domus interior, gynæceum. L'interiore della casa, l'appartamento delle donne. او برف *ew bark.* *Domus, familia, æconomia. Casa, famiglia, economia. او حیواناتی *ew hæjwânâti.* *Animalia domestica. Animalia di casa. او اوادانلغی *ew awadanlyghy.* *Supellex domestica V. اوادانلغ *aw adanlyghy.*****

او *ew* و *iw*. t. n. s. *Festinatio. V. او *ew* و *iw*. t. n. s. Festinatio. V.*

او *ewe*. a. particu. interject. i. q. *e solum. An, num?*

او *o* p. 1) *pron. demonstr. Is, ejus.* 2) *affix.* 3) *pers. Sutus. Di lui, suo, & lui, esso, quello.* او کتاب *kitâbi o.* *Liber ejus, suus. Il suo libro.* او نقش او ندارد *o naksi o nedâred.* *Id pro illo non valet, & illi non prodest. Ciò, non e cosa per lui. * Express. figur. او چه مه کرد که او ته کند *o ci mih kerd ki o tih kuned i. e.* او نه باشردیکه بونه باشره *o ne bäsardiki bune bäsara. t.* *Quidnam magni ille perfecit, ut hoc possit perficere. او مرغ این الحیر نیست *o murghy in ingir nist i. e.* اول بو ایشکی آدمی دکلدی *ol bu isûn-âdemî degüldür. t.* *Non est ille avis hujus ficus, i. e. Non est hæc res pro illo. او نقش شما *o naksi شما.* او سره *o naksi sümâ ne dâred i. e.* او سیزه *o sîze lâik degüldür. t.* *Hoc opus phrygium vobis non convenit. i. e. Hæc res pro vobis non valet. Ferh.****

او *ol*. t. *pronom. demon. vul. pro اول ol. t. Ille, is, ipse. Lui, esso, egli, quello.* او بر *o bir.* *Alter, ille alter. Quell' altro, l'altro. او بر کون *o bir gûn.* *Perendie, & nuper, altero die. L'altro giorno. Et de præterito. Nudius tertius. L'altieri, avant' ieri. او زمان *o zemân.* *Tunc, melius. او ساعت اول زمان *ol zeman zemân* او ساعه *o sâ-æt.* *Extemplo. او بو *o bu.* *Hic vel ille. Questo, o quello. او بکا بر از پویان *o iæn-a bu iæn-a bir az pûjân oldy.* *Parumper obambulavit in hanc, & in illam partem. Camind un pezzo in qua, in là. او بوه *o jok bu jok jere.* *Invanum, incassum, in rem malam, minus necessarie. In darno, spropositamente, senza necessità.*******

او *awâ*, ع *ewâ*. p. n. s. 1) *i. q. آواز awâz. p. Echo. Ferh.* 2) *Luscinia.* 3) *Cibus, puls.* 4) *præp. pro آبا abâ. p. Cum. او پریج آوا *piringawâ.* *Puls oryzacea. او گوشت آوا *gûst awâ.* *Ex carnibus contulis paratus cibus. Cast.***

او *owa*. t. n. s. 1) *Planities, campus pec. inter montes.* 2) *Vallis. Campagna, pianura trà montagne, valle. او اواسی *fulân owâst.* *Campus, vallis N. La campagna, o la valle di. Sæ. Ll.**

او *awâb*. a. n. s. pl. ab *ewb.* *Tractus, partes. Gol.*

او *ewwâb*. a. part. i. q. تائب *tâib.* *Bene resipiscens, qui serio se convertit ad Deum, eumque laudat. Gol.*

او *ewâbid*. a. n. s. pl. ab *âbidet.* *Animalia fugacia, immansueta. Gol.*

او *ewâbid*. a. n. s. *Infortunium magnum, quod dtu in ore hominum versatur. Wan.*

او *ewâbil*. a. n. s. pl. ab *ibl.* *Cameli. Wan.*

awāzi dūhūl sūnīden ez dūr choš est. طاول سسي ايرادن قبا کلور vul sesī irākdan kabā gēlūr. t. Sonus tympani e longinquo obtusus apparet. Dicitur de mendācio. Ferh.

اوز ewāz. a. n. f. Tempus, quo sol moratur in signo piscium, æquinoctio verno proximum. Gol.

اوز ewāz. p. præp. 1) Cum. ¶ اوازو ewāz o. Secum. اواز تو ewāz tū, tecum. 2) Penes, apud. 3) Contra, adversus. Cast.

اوزداد āwāzdād. p. 3. perf. præt. perf. comp. ex اواز ewāz, داشتن dāsten. In vitavit. Ferh.

اوزکن āwāzkūn. p. imperat. Voca, invita. Ferh.

اوزلی āwāzli. t. adj. Vocē præditus. Che ha voce. ¶ خوب اوزلو chūb āwāzli. Egregia præditus voce, suavi sono. Di bella voce, che ha bella voce.

اوزه āwāze. p. n. f. 1) i. q. اواز ewāz. Vox. 2) Cantus. 3) Rumor, fama. Voce, cantus, rumore, fama. Ferh. ¶ اوزه انا الله ورد āwāzei innāllāh wurd. zē-

bāni sypāh olup. Militibus continuo in clamantibus innāllāh. Sæ. جهاني انکه پر اوزه gihāni anūn-ile pūr āwāze kyldy. Im-

plevit orbem fama illius rei. Ne fece parlar per tutto'l mondo. Sæ.

اوزی ewāzi. p. præp. Cum. Cast.

اوزیدن āwāzīden, ewāzīden. p. V. i. q. اواز کردن ewāz kerden. p. Clamare, vociferari. Ferh.

اوزی ewāzyt. a. n. f. pl. a وسيط wesyt. ortasi t. Medii, & media. pec. decem dies intermedii mensis lunaris. Mezzi, mezzani, ¶ li dieci giorni nel mezzo del mese. V. اواخر

اوزی ewāzi. a. n. f. pl. ab آسی āsi. Medici, chyrurgi. Wan.

اوزی ewāzyr. a. n. f. pl. ab آصرة āsyret. Favores.

اوزی ewāzyh. a. n. f. i. q. بیض bīz. Lucidæ noctes. Gol.

اوزی ewā-ys. a. part. pl. ab اوعس ewās. Sabulosa loca. Gol.

اواک uwak, vul. ufak. t. adj. دقیق dā-kyk. a. Minutus, tenuis, exilis. Minuto, picciolo. ¶ اواک اواک طوغریش uwak, seu ufak doghranmīs. Concisus in minutissimas partes. Tagliato minuto, o in pezzetti. اواکي ekmek uwaghy, seu ufaghy. Micæ, mica. Mica, fregola. اواک ufak saman. Defectum stramen. Paglia tagliata. اواک ufak iaghmur. Pluvia minutula, tenuis. Pioggia minuta. اواک

اواق ufak akciā. Moneta. Moneta, danari minuti.

اواک uwaklamak, ufaklamak. t. V. Comminuere. V. اواتف

اواک ewāk. p. n. f. pl. ab اوقية okyjet. Unciæ. Cast.

اوال ewāl, ¶ üwāl. a. n. f. Nom. infulæ fructiferæ, quæ pertinet ad Arabiæ felicis tractum Bahrejn. Gol.

اوال iwāl. a. V. act. [1. F.] 1) Redire. 2) Pervenire, evadere. Gol.

اوال üwāl. a. n. f. Nom. idoli, quod celebratur d'Walitis Arabum. Gol.

اوالي ewālī. a. part. pl. ab الية elijet. Quæ defuerunt, negligentēs. Wan.

اوالي ewālī. a. n. f. pl. ab اول ewwel. Principia. Wan.

اوام ewām. p. n. f. 1) i. q. وام wām. Debitum. Ferh. 2) adj. i. q. ام am. Salubris, sanitati conducens. Cast.

اوام ewām. p. n. f. 1) بوج borğ. t. Debitum. V. وام 2) Color. Ferh.

اوام ewām. a. n. f. Sitis vehemens, vel æstus, & ardor ejus. Wan. 2) Fumus. 3) Capitis vertigo. 4) i. q. وتر wetr. Nervus arcus, seu corporis tendo. Gol.

اوام ewāmīr. a. n. f. pl. ab امر emr. Mandata, præcepta. Commandamenti, ordini. Sæ. Ll

اوان ewān. a. n. f. pl. ab آن ān. Tempora, momenta. Tempi, momenti. ¶ اوان غفلتگرده ewāni ghāstetlerinde. Tempore suæ incuriæ, & somnolentiæ. Nel tempo della sua trascuragine. Sæ.

اول اوان بخت ol āwāni bihğet yktyrānde. Illis lætis temporibus. In quel felice tempo. Sæ. هر اوانده her āwānde. Singulis temporibus, seculis, & momentis. In ogni seculo, e momento. Sæ.

اوان ewān. p. n. f. 1) Codex rationarius. 2) Sententia judicialis. Ferh.

اوان ewān. a. p. n. f. i. q. اوان iwān. 1) Aula, atrium. 2) Canaculum, æstivum. 3) Palatium. 4) Prætorium. Cast.

اوان ewān. a. n. f. pl. اوانده ewān. Tempus. Tempo. Wan.

اوان ewān. p. n. f. i. q. دیوان dīwān. Curia. Cast.

اوانی ewāni. a. n. f. pl. ab انا inā. Vasa. Vasi. Wan.

اوانیدن ewānīden. p. V. Dormitare. Cast.

اوان ewāwīn. a. n. f. pl. ab اوان iwān. Aulæ, atria, æstivaria. Wan

اوان ewāh. p. n. f. Clara vox. Ferh.

او ewāh. p. n. f. 1) Clara vox. Ferh. 2) Echo. Cast.

او ewwāh. a. p. 1) partic. suspirantis. Ali. Ferh. 2) n. f. Suspirator. Che sopira. 3) part. Fidelis. 4) Vir pius & Deum timens. 5) Magnum commonstrans mœrorem, pec. præ dolore ob peccata. 6) Dei misericordiam implorans. 7) Misericors. Gol.

اواها awāhā. p. n. f. pl. Labores, opera edulia. Cast.

اواهد ewahid. a. n. f. pl. ab اوهد ewhed. Dies lunæ.

اواي awāj. p. n. f. Alta vox. Ferh.

اوايت ewājyk. p. n. f. Arundo, cui inhæret subtegmen telœ, f. pro ماسوره māsure. Cast.

اوايل ewail. a. n. f. adj. pl. ab اول ewwel & اب اوله ewwlet. Primi, antiqui, principia, pec. decem primi dies mensis lunaris. Li primū, antichi, li principj, & li dieci primi giorni del mese. Wan. ¶ في اوایل شهر رجب آينك fi ewāilī sehri regeb & آينك رجب اوایلنده regeb ājinūn-ewāilinde. Uno, ex primis decem diebus mensis Regeb. Nel principio, è in uno delli primi dieci giorni del mese Regeb. Ll. V. اواخر

اواين ewājīn. a. part. pl. ab آينه āinet, fœm. ab آين āin. Commodæ res. Wan. ¶ اواين اواين selāse lijālī ewāin. Iter trium dierum, aut noctium commodum, & fatigationis expers. Gol.

اوب ewb. a. V. aēt. [i. F.] 1) Reverti, occidere solem. 2) Noctu venire, pec. aquæ petendæ ergo.

اوب ewb. a. n. f. 1) Domicilium. 2) Tractus. 3) Reversio. 4) Apis. Wan. 5) Celeritas. 6) Rectitudo. 7) Nubes. 8) Ventus. 9) Via. 10) Propositum. 11) Consuetudo. Abitazione, tratto, ritorno, ape, prestezza, nuvola, vento, strada, intenzione, costume. Gol.

اوب ewb. p. n. f. Python. Cast.

اوپ öp. t. particula amplificativa adjectivo اوزون uzun, paucisque aliis præponi solita. Valde. ¶ اوپ اوزون öp uzun. Longissimus. Lungo.

اوبا ewbā. a. n. f. pl. a وبا webā. Pestes.

اوبا oba. i. q. کوچ اوي göc ewi. t. n. f. 1) Mapalia, translatitia casa, qualibus utuntur vagi Turcæ, Arabes, Persæ. 2) Familia hominum mapalibus utentium. Capanne portatili.

اوباد ewbād. a. n. f. pl. a ودد webed. In magna rei familiaris angustia versantes familiaræ. Wan.

اوبار ewbār. a. n. f. pl. a ودر weber. Pili molles leporini, camelini. Gol.

اوبار ewbār, & اوبار obār. p. part. comp. ab اوباشتن obāsten, & اوباریدن obārīden. 1) iutiği. t. Vorator. Divoratore. 2) Animal alia viventia deglutiens. Ferh. 3) Jactura, amissio. 4) Domus. 5) adj. Onustus. Cast. ¶ اوبار مردم ازدهای eidehā merdūm ewbār & اوبار کشتي ماهي māhū kieštī ewbār. Draco hominum vorator, & piscis naves absumens. Un drago, che divora gli uomini, un pesce, balena, ch' inghiottisce le navi. Hæl.

اوباریدن ewbārīden. p. V. 1) اوباشتن iūt-mak. t. Devorare, deglutire. Inghiottire. Ferh. 2) Amputare, truncare. 3) Proster-nere. 4) Injicere. 5) Demittere. Cast.

اوباش ewbās. p. n. f. 1) Miles vagus, otiosus. 2) Homines diversæ nationis inter se mixta, confusæ, & infimæ sortis. 3) Homo callidus, vafer. Venturiere, vagabondo, truppa mescolata di diverse nazioni. Ferh. ¶ اوباش جمع اندي bæzj ewbās ġeni-itti. Congregavit turinam collectitiam. Pose insieme una truppa di gente di diversi paesi, e di canaglia.

اوباشتن ewbāsten. p. V. 1) اوباریدن i. q. اوباشتن ewbārīden. Deglutire. 2) اوباشتن i. q. اوباشتن ber kerden. Evellere. 3) اوباشتن i. q. اوباشتن efkenden. Projicere. Ferh.

اوباشتن obāsten. p. V. Deglutire. Inghiottire. Ferh.

اوباشیدن ewbānīden. p. V. 1) Dormitare. 2) Prosterni. Ferh.

اوبه ewbet. a. n. f. i. q. اوب ewb. Res. Gol. اوبه ewbürd. p. 3. pers. præf. perf. Deglutivit. Ferh.

اوبش öpys. t. n. f. بوس bus p. قبل kubl. a. Basiatio, osculum. Bacio.

اوبشmek öpysmek. t. V. Basiare, osculari se invicem. Baciarsi l'un l'altro.

اوبشmek öpeklemek. t. V. Osculari iterato. Baciutare, baciarsi spesso.

اوبشmek öpmek. t. V. تقبيل takbīl a. بوسیدن bosīden, seu būsīden. p. Osculari. Baciare. ¶ اوبشmek ier öpmek. Deosculari terram, prosternere se. Baciare la terra, far una profonda riverenza. Expressio, qua indicare volunt, se revereri regem.

اوبولوس obolos. t. n. f. Ex græco. وزن weznū selāsi karārīt. a. Pondus trium filiquarium. Peso di tre caratti.

اوبه obi. p. Nom. prop. Nom. vici in vicinia اوبات herāt. Ferh.

اوبه ewbiet. a. n. f. pl. a وبا webā. Pestes.

اوتلمك *ötilemek. t. V. Calamistrare. V.*

اوتلمك

اوتلمك *otlanmak. t. V. 1) Pasci. Pasce-*
re, pascersi. 2) pro اودلمك odlanmak. t.

Amburi. *Effer brustulato; abbruggiato.*
اوتلمك *faci sakali otlandi.*
Crines, ac barba ejus ambustæ sunt. *Li suoi*

capelli con la barba sono restati brustolati.
اوتلمك *pro اوتلمك ötelenmek. t. V. Tran-*

fire, ulterius progredi. *Passar oltre. Tef.*

اوتلو *otlü. t. adj. Herbosus. Erbofo.*

اوتلو *otlu bagha Bufo. V. بغه*

اوتلوك *otluk. t. n. f. Fœnum. V. اوتلوك*

اوتلوك *ewetlejen. t. part. præf. Festinans.*

Affrettato, frettoloso.

اوتلك *otmak. t. V. Propellere. اياقله*

اوتلك *ajakyle otmak. Pedè extenso propel-*

lere. *Spingere col piede steso.*

اوتلك *utmak. t. V. Vincere. اوينده*

اوتلك *oiünde utmak. Vincere in ludo. Gua-*

dagnar nel giuoco. cc ac rei, & abl. persf.

اوتلك *uwatmak. t. V. Commihuere. V.*

اوتلك

اوتلك *ötmeK. t. V. 1) Canere avem, cor-*

nicari. 2) Sonare, tinnire, sonum edere.

Cantare dell' uccello, risonare, rimbombare.

اوتلك *utandurmak. t. V. trans. Pu-*

dore afficere. *V. اوتاندورمك*

اوتنگن *utanghan. t. adj. Verecundus. V.*

اوتنگن

اوتنگن *utanmaz. t. part. præf. neg. Inve-*

recundus. *V. اوتانماز*

اوتنگن *utanmak. t. V. Pudere. V. اوتنگن*

اوتنگن *utānmaklyk. t. n. f. Pudor, ve-*

recundia. *Il vergognarsi, vergogna.*

اوتو *ötü. t. n. f. Calamistrum. V. اوتو*

اوتو *ötürü. t. postpos. Pro. V. اوتوري*

اوتو *otüz. t. num. cardi. Triginta.*

Trenta.

اوتولمك *otülemek. t. V. Ferro calido lævi-*

gare. *V. اوتولمك*

اوتو *öte. t. adv. (berü) 1) Ultra.*

2) Illuc. *Oltre, di là, più oltre, là, dall'*

altra parte. اوتو يقه öte iaka. 1) Trans,

altera pars fluminis, vel maris. L' altra par-

te. 2) usit. Transmarina regio, Asia. Pae-

si oltramarini. Sic etiam respectu Danu-

bii. اوتو يقه öte iaka. Transdanubiana re-

gio. اوتو يقالو öte iakalu: Transmarinus,

Asiaticus, & Transdanubianus. Oltramari-

no, Asiatico, e dell' altra parte del Danu-

bio. اوتو برöte berü. Ultro citroque. In

quà, in là, quà, e là. اوتو گون öe gün.

Nuper, & nudius tertius. L' altro giorno,

l' altr' ieri. اوتو اندن andan öte. Plus ultra.

Più avanti. اوتو ötefi. Quod ulterius est,

Part. I. Tom. I.

aut inde eveniet, eventus rei, residuum rei.

Ciò che doppo ne seguirà, l' esito, il succes-

so, il risultato. اغراض عين اولندچه بونك

yghmāz̄y ain olündükce,

bunün-ötesi fenāje warür. Quo magis a vo-

bis connivetur, eo peior exitus expectan-

dus est. Il dissimular così non può partori-

re cosa buona. Ll. بر اوتو سي دوکنز فریاد و

bir ötesi dükenmez fer-

jādü fezæ dūr iclerine kopty. Incessabilis au-

tem clamor, & ejulatus eos incessit. Eb.

اوتو *öti, vul. ötü. p. t. n. f. 1) Calamistrum.*

2) *usit. Ferrum sartorium; seu instrumentum*

ferreum, quo calefacto pannum explanant,

nitidumque reddunt interposita, ut macu-

las ex eo aulæisque eximant, charta bibula.

Ferro di sartori.

اوتولمك *ötilemek. t. V. Ferro calido lævi-*

gare, complanare pannum. Lisciar' il pan-

no col ferro caldo.

اوتو *ewsān. t. n. f. pl. a وثن wesen. Ido-*

la. Wan.

اوتو *ewser. & cum art. الاوثر el-ewser. t.*

n. f. Inimicitia. Gol.

اوتو *awuġ. t. n. f. 1) Palma, vola.*

2) *Pugillus, quantum vola aut manu com-*

pressa contineri potest. La palma della ma-

no, e una mano piena, un pugno. اوتو

bir awuġ akcæ. Pugillus pecuniæ. Un

pugno di danari. اوتو طوتف awuġile

su tutmak. Volam implere aqua. Prender

l' aqua, nella palma della mano.

اوتو *ewġ. t. n. f. 1) Fastigium, apex. 2)*

Abis summa planetæ. 3) Be fa be mi musi-

cale. Somma altezza, sommità, auge. Sa.

اوتو *ewġi šeref. Apex felicitatis.*

Ah. اوتو هوايه كشمكه باشلدی ewġi

hewāje ġitmēge bašlādi. Cepit in altum

ferri, seu ad summitatem aëris tetendit.

Eb.

اوتو *ög. t. r. n. f. انتقام intykām. t. Vin-*

dicta. Vendetta. اوتو اوجني آلدی öġini āldy.

Vindictam sumsit. Si è vendicato. بو

bu mel-üneden

ögümi niġe ālsam. Quomodo de hac maled-

icta vindictam sumam? Come potrei vendi-

carmi di questa maledetta? اوتو

hysārini öġ. idindiler. Deprædati

sunt urbem ejus. Sa.

اوتو *uġ. t. n. f. 1) Extremitas, finis 2)*

Cuspis, acumen. 3) Causa, ratio. Estre-

nità, fine, cima, & punta, & cagione.

اوتو *biciak uġi. Cuspis cultri.*

Punta del coltello. اوتو اوجنده köjün-o

bir uġinde. In altera extremitate pagi. All'

Yyyy altra

altra cima, ò fine del villagio. باش اوچنده *baş uğinde*. In vertice capitis, & ad caput. *Si la testa, & al cappezzale.* مزراف اوچيله *myzrak uği ile dörtmek*. Pungere, ferire cuspide hastæ. *Pungere, ò ferire con la punta della lancia.* اوچنده *dil uğinde*. In extremitate linguæ. *Sulla punta della lingua.* اوچيله بقمق *göz uği ile bakmak*. *Limis oculis aspicere, Guardar con la punta dell'occhio.* انک اوچندن *anün-uğinden*. *Ejus causa, propter eum, & ex illius parte. Per sua cagione, in riguardo suo, & dalla parte sua,* حسد اوچندن *hased uğinden*. *Ex invidia. Dall'invidia, per invidia.*

اوچ *üc. p. n. f.* Sponsio, certatio, quæ fit, aut deposito pignore, aut præmio utrinque proposito. *Scommessa. Cast.* اوچه *üce komak*. *Certare pignore. Far scommessa. An.*

اوچ *üc. t. num. cardi.* ثلاث *selâse a. سه se. p.* Tres, tria. *Trè.* اوچ قات *üc kâr.* Triplex, & trilix. *Triplice, di trè fila, ò trame.* اوچ قات *üc kâr e.* Triplicare. *Triplicare.* اوچ ایلک *üc ailyk.* Trimestris, & trimestre. *Trè mesi, & un quarto d'anno.* اوچ یللیک *üc jillyk.* Triennis, & triennium. *Di trè anni, & stipendio di trè anni.* اوچ باشلو *üc başlı.* Triceps. *Di trè teste.* اوچ کونده *üc günde bir.* اوچ گۈنلیک *günlik sitma.* Febris tertiana. *Febre terzana.* اوچ بوچقلو *üc buçiaklı.* اوچ کوشلو *üc köselü.* *Triangularis, triangulum. Triangolare, triangolo.*

اوچ *ewğiam. a. n. f. pl. a* وجع *wegæ.* Morbi, affectiones, dolores. *Infermita, mali, dolori. Wan. Ik. V.* عوارض *ewğiam-y huznü ghâm.* Affectiones tristitiæ, & mæroris. *Passioni, ò accidenti di mestizia, & di rammarico, Ik.*

اوچ *oğiak t. n. f. 1)* آتشدان *ateşdân.* p. Focus, caminus. 2) *Domus, profapia.* 3) *Ordo religiosorum, militaris. Focolare, camino, & casa, casata, e famiglia di religiosi, ordine di soldati, come dragoni, moscettieri.* اوچ دمیری *oğiak demiri,* vel demiri, demürî. *Cauterium. Alare, capifuoco.* اوچ زاده *oğiak zâde,* اوچ اوغلی *oğiak oghly,* Filius ejusdem familiæ, ordinis, aut militiæ, nobilis vir. *Uomo dell'istessa famiglia, casata, ordine, milizia, & nobile.* اوچ اغالر *oğiak aghaler.* *Præfecti legionum. Hoc generali nomine in aula ottomanica comprehenduntur non solum omnes primarij præfecti totius exercitus pedestris, penes quos supremum est imperium, quemadmodum sunt قول*

کنددا *kul kedchüda,* محضر اغا *muhzür agha,* & alii; *verum sub hoc nomine generali etiam omnes tribuni legionum Turcis* اغالری *bolük aghaleri, dicti, intelliguntur.*

اوچ *oğiaklı. t. adj.* Vir bonæ familiæ, nobilis. *V. in præcedenti.*

اوچ *ewğiam. a. n. f. pl. a* وجم *wegem.* Congestorum lapidum cumuli, *pec. qui in deserto ponuntur, ut dirigant viatores. Wan.*

اوچ *ewğian. p. nom. prop.* Nom. civitatis in regno Aderbegian. *Cast.*

اوچ *ewğeb. a. compar.* واجبرق *wagibræk.* Magis necessarius. *Più necessario.*

اوچ *ewğer. a. part.* Timidus. *Wan.*

اوچ *uciürüm. t. n. f.* Præcipitium. *V. اوچورم* *uciürmak. t. V. Præcipitare. V. اوچورمت*

اوچ *uğilüz, uğiuz. t. adj.* (بهالو *behâlû*) ارزان *erzân. p.* Levis pretii, & levi pretio. *A buon mercato.* اوچ قورتلدن *uğiuz kurtuldân.* *Levi pretio te redemisti, Tu l'ai scappata a buon mercato.*

اوچ *uğiuşlyk. t. n. f. 1)* Levitas pretii. 2) *Copia, abundantia annonæ. Buon mercato, abbondanza.*

اوچ *ewğes. a. n. f.* Seculum. *Wan.* ابدأ *seğisel-ewğesi, i. q. ebeden.* *Ullo unquam tempore non faciam illud. Gol.*

اوچ *ewğismek, uciüsmek. t. V. coop.* Sponsione inter se certare. *Far scommessa insieme. Tef. Vide usit. باهس bahs e.*

اوچ *oğiak. t. n. f.* Caminus. *V. اوچاق* *uckur. t. n. f.* Subligaculorum, & femoralium cingulum. *Cordone delli sotto calzon, ò delle brache.*

اوچ *ewğek, iwğek. t. adj.* عجول *eğül.* a. Festinus, properans. *Frettoloso. Tef.*

اوچ *ewğigöz. t. n. f. dimin. ab ew.* Domuncula. *Casuccia.*

اوچ *ewğel. a. part.* Timidus, metuens sibi ab alio. *Gol.*

اوچ *uğlü. t. adj.* Acutus, cuspidatus. *Acuto, puntato.*

اوچ *ewğem. a. n. f.* Magnus arenarum tractus. *Gol.*

اوچ *ucmak. t. n. f.* جنت *gennet a.* فردوس *ferdüs. p.* Paradisus. *Paradiso.*

اوچ *ucmak. t. V.* پدیدن *tajrân a.* طیران *perriden. p.* Volare, avolare. *Volare.* اوچ *uciüp gitmek.* Avolare. *Volar-sene.*

اوچ *ucmaklı. t. adj.* اهل جنت *ehlî gennet. a.* Salvandus, salvatus, paradisi incolâ. *Salvata, che gode il paradiso.*

اوچىڭى *učiŋgi*. t. num. ordin. ثالث *sālis*. ۲. *siwim*, *siwum* p. Tertius. Terzo.

اوچورم *učiurum*. t. n. f. Præcipitium, præceps locus. Precipizio.

اوچورمىڭ *učiurmak*. t. V. trans. 1) Face-re, ut volet. 2) Præcipitare. Far volare, & precipitare.

اوچورملى *učiurumlü*. t. adj. Præceps. Præcipitioso.

اوچوز *uġiuz*. t. adj. Vili pretio. V. اوچوز *učiuk*. t. n. f. Herpes, tumor labiorum, & narium vide دیو قىساي *diw fersaj*.

اوچوق طوبىڭ *učiuk tutmak*. t. V. comp. Labia rumpi, & velut scabiosa fieri ex febre. Romperfi le labra dalla febre.

اوجه *ewġeh*. ۲. compar. Pulchrior, formosior. Il più bello, formoso. See. V. اوجه *ewġiuh*, & inverse اوجه *ewwüh*. ۲. n. f. pl. a وجه *wegh*. Facies, vultus.

اوجى *awġi*. t. n. f. صياد *sajjad*. ۲. Venator. Cacciatore. اوجى باشى *awġi basi*. Supremus venator. Cacciator maggiore.

اوجىة *ewġijet* ۲. n. f. pl. a وچا *wegia*. Sarcinæ parvæ.

اوجىوز *uġjüz*. t. num. card. Trecenti. Trecento. اوجىوز مەقدارى فطنه *uġjüz myktārī katana*. Ad 300. Equites Hungaricos. Da trecento Uffari, o cavaglieri Ungheri.

اوحاج *ewhāġ*. ۲. n. f. pl. a وچج *wæhæġet*. Loci depressi. Gol.

اوحاش *ewhās*. ۲. part. pl. a وچش *wæhs*. Famelici. Wan.

اوحال *ewhāl*. ۲. n. f. pl. a وچل *wæhæl*. Luta.

اوحدا *ewhād*. ۲. part. pl. احدان *uhdān*. Unicus, singularis. اوحدا هو اوحدا اهل زمانه *hüwe ewhādū ehli zemānihi*. Incomparabilis vir est, & phoenix sui temporis. Gol.

اوخ *awæch*, اوخ *awch*, اوخ *ewwæch*. p. 1) i. q. اي *aj* t. Interjeclio dolentis. Ah, oh, væ! 2) n. f. Sors. Ferh.

اوخاش *ewchās*. ۲. n. f. pl. a وچش *wæchs*. Res deteriores, viles. Wan.

اوخام *ewchām*. ۲. part. pl. a وچم *wæchym*. Male habentes ex cruditate, & indigestione. Wan.

اوخشىڭ *ochsamak*, اوخشىڭ *okšamak*. t. V. تلطيف *teltıf* ۲. Demulcere, blandiri, lenocinari. Accarezzare.

اود *ewd*. ۲. V. act. [I. F.] 1) Incurvari, inflecti. 2) Gravare. Wan.

اود *ewd*. ۲. nom. prop. Nom. viri alicujus. Wan.

اود *od*. t. n. f. نار *nār*. ۲. آتش *ātes* p. Ignis. Fuogo.

اود *öd*. t. n. f. ۵۳۰ mirre. ۲. Fel. Fiele.

اود قاسغى *öd kasyghy*. Vesicula fellis. Vessica del fiele. اودى صنمشر كىبى حيران *ödi synmis gibi hairan dürurlerdi*. Remanebant attoniti instar eorum, quorum vesica fellis rupta crepuit. Restavano sbigottiti come quelli, a chi è rotta la vescica del fiele. Eb.

اود *ud*. ۲. nom. prop. Nom. loci alicujus in deserto. Wan.

اود *üd*. t. n. f. عار *ār*. ۲. Pudor, pudicitia. Vergogna. اود يىرلى *üd ierleri*. Pudenda. Le parti vergognose. اود چىكمەك *üd çekmek*. Verecundari. V. اوتانىڭ

اود *ewed*, اود *ewwed*. t. particu, affirm. Ita. Etiam pro اوت quod vide.

اود *ewidd*, اود *ewüdd*. ۲. n. f. pl. a و wedd. Amantes, amici. Wan.

اودا *ewdā*. ۲. n. f. pl. a وادي *wādī*. Valles. Gol.

اودا *oda*. t. n. f. Camera. V. اوده *ewiddāe*. ۲. n. f. pl. a وديد *wedid*. Amici, amantes. Wan.

اودا *ewdāt*. ۲. n. f. pl. a وادي *wādī*. Valles. Gol.

اوداغ *odāgh*. p. n. f. Tentorium splendendum pro usitato اوناغ quod vide.

اوداىة *ewdājet*. ۲. n. f. pl. a وادي *wādī*. Valles. Gol.

اودا *ewdet*. ۲. n. f. pl. ab اودات *ewdāt*. i. q. ثقل *sykl*. ۲. Onus, pondus. Gol.

اودر *ewder*. p. n. f. Patruus. Ferh.

اودى *udür*. ۲. n. f. Aqua. Gol.

اودىرغ *üdrügh*. p. n. f. Pruina. Cast.

اودره *üdre*. p. n. f. Locus montosus. Cast.

اودس *ewdes*. p. n. f. Palma. Ferh.

اودست *ewdest*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

اودى *ewdæ*. ۲. 1) n. f. Mus campestris. 2) part. Ingluviem albicantem habens columba. Gol.

اودلنىڭ *odlanmak*. t. V. Amburi. Vide اوتلنىڭ

اودلۇبغە *odlü baghæ*. t. n. f. comp. Bufo. Botta, rospo. V. بغه

اودمەك *ödemek*. t. V. ادا *edā* ۲. كذارىدن *güzārīden*. p. 1) Solvere. 2) Satisfacere. Pagare, soddisfare. اودمەك *borġini ödemek*. Solvere debita. Pagar il suo debito. اوده *borġiün.öde*. Solve tuum debitum. Paga il tuo debito. ضررلىرى زىيانلىرى *zararleri, ziyānleri ödemek*. Damna refundere. Rifar i danni. Ll. قانلىرىن اودى *kanlerin öden*. Solvite pretium sanguinis eorum. Pagate il prezzo del sangue loro. Tef.

Yyyy ۲ اودن

اودن ewden. a. part. i. ناعم nāym. Mol-
lis. Gol.

اودون odun. t. n. f. Lignum. V. اودونج
ödünġ. t. n. f. Mutuum. 2) adv. Mutuo. Præstito, imprestito. اودونج آلف
ödünġ-almāk. Petere, mutuo accipere.
Pigliar in prestito, ad imprestito. اودونج ويرمك
odunġ-wirmek. Commodare, mutuare. Dar
ad imprestito, imprestare. اودونج بيرك
bir kimesneje akcæ odunġ-wirmek.
Pecuniam alicui commodare. Imprestare de-
nari ad alcuno.

اودون و اوطون odun. t. n. f. خطب chæ-
tæb. a. هيزم hîzem p. Lignum, trabs. Legno,
legna, trave. اودون يعني odun jîghyni.
Strues lignorum. Catasta di legna.

اودونجي odunġi. t. n. f. Lignator. Legna-
iuolo.

اوده odā. t. n. f. 1) Camera, cubicu-
lum. 2) Domus, habitatio. 3) Cohors,
seu legio Janissariorum, aliorumque militum
prætorianorum. Quod etiam sed minus pro-
prie اوده orta. Camera, abitazione, & Com-
pagnia ò Regimento di Gianizzeri, ò di altra
milizia. اوده باشي odabasi. Vicepræfec-
tus cohortis Janissariorum, aliorumque sti-
pendiariorum militum, q. caput, seu præfec-
tus camera; cum enim cohors in una jacere
soleat camera, hic Odabasi præst illi, & ad-
stare tenetur, dum اوده شربدجي sūrbægi, seu
vul. اوده چوربديجي çiorbægi, præfectus ejus-
dem cohortis extra has cameras separatim
suum habeat habitaculum. Tenente d'una
compagnia di gianizzari, & altri soldati
di guardia, come anco delli Bostanġi, ò
giardinieri, & altri servitori della corte del
Granfignore. اوده خاض chāfs odaba-
si. Supremus cubicularius regis. Camerier
maggiore del Granfignore, quia اوده خاض
chāfs oda, constat ex cubiculariis, seu
intimis officialibus aulae.

اوده جف odaġik. t. n. f. dimi. 1) Camerula.
2) Domuncula. Camerino, stanza picciola.
اوده شف odaşik. t. n. f. Contubernalis.
Camerata.

اوده لى odalyk. t. n. f. Concubina. Con-
cubina.

اوده مڪ odemek. t. V. Pendere. Pagare.
اوده مڪ V.

اوده ودي ewdijet. a. n. f. pl. a ودي wādī.
Valles. Gol.

اوده زى uzer. p. n. f. 1) i. q. سو sū. Latus,
tractus. Ferh. 2) Iter, expeditio. Cast.

اوده زى ewer. p. 1) n. f. يقين iækyn. a. Cer-
titude, certa scientia. Certa scienza. 2) imper.

ab اوده زى awürden. Adfer. 3) adj. i. q.
راشخ rasych. a. Firmus. اوده زى كوه كوه
köhü bich awer. Mons firmi pedis. 4) i. q. قتي
kati zist. Valde turpis, deformis. Affai brut-
to, Ni. 5) usit. part. comp. ab اوده زى awer-
den. اوده زى. Allator, & ablator. اوده زى
mürādāwer. Allator rei desideratae.
اوده زى دل dil awer. Ablator, raptor cordis.
Ferh. 6) Etiam extra compositionem adhibe-
tur, & significat Lator. Latore. V. اوده زى
awir. a. part. i. q. شديد sedid. Durus.
Gol.

اوده زى ewr. a. n. f. i. q. شمال simāl. Septen-
trio. Gol.

اوده زى ewer. p. n. f. Dictum obscænum. Cast.

اوده زى ewür. a. n. f. pl. ab اوده زى üwār. Aestus.
Gol.

اوده زى ür. p. n. f. 1) Pugnus. 2) Fructus du-
ri corticis, ut, nuces, amygdala. Ferh. 3)
Spuma. Cast.

اوده زى ur. t. n. f. 1) Struma, scrofula. Goz-
zo, scrofolia. 2) In lingua Tartarorum No-
wajensium i. q. اوده زى chændæk. a. Fossa. hinc
اوده زى ur kapū. Præcopum urbs ad fauces
Chersonesi Tauricae sita, quasi porta fossae.
Hezar.

اوده زى üwwer. a. n. f. pl. ab اوده زى üwār. Ae-
stus. Gol.

اوده زى ewrā. p. n. f. Arx, munimentum.
Fortezza, cittadella. Ferh.

اوده زى ora, vel ūra. p. dat. pron. pers. & acc.
a او o. Ei, eum. A lui, lui, gli, lo. * Ex-
press. figur. اوده زى ora resed. h. e. اوده زى
an-a läiktür. t. Convenit ipsi. Ferh.

اوده زى ewrāb. a. n. f. pl. a وى werb.
Foramina latibuli muris. Gol.

اوده زى uratmak. t. V. Comedere, de-
vorare. An.

اوده زى oraġiktæ. t. adv. Ibi, illic. Co-
li, sin li, blanditive.

اوده زى ewrād. a. n. f. pl. a وى wird. Men-
tiones. Menzioni, e lodi continue.

اوده زى orada, & اوده زى oraia, & اوده زى
oradan. t. adv. Illic, illuc, illinc. V. اوده زى

اوده زى ewrāz. p. adv. n. f. part. & adj.

1) Supra. 2) Magnus. 3) Cathedra, sug-
gestus in templo. 4) Omnis. 5) Cinctus.

6) Vicinus, prope. 7) Amplus, apertus. 8)
Posthac, iterum. 9) Ante. 10) i. q. تشيب
nīşib. Infra. 11) Refractarius, contumax.

12) Membrum virile. Ferh.

اوده زى ewrāk. a. part. pl. a وى weræ. Par-
væ, exiles opes. Gol.

اوده زى ewrāk. a. n. f. pl. a وى wærk.
Pecuniæ, nummi, opes. Gol.

اورسیا *iwrisyā. p. n. f. Iridis albæ, feu liliæ radix. Ferh.*

اورش *uris, vel urus, vul. wurys. n. f. 1) Percussio, ictus. 2) Conflictus, pugna. Botta, colpo, combattimento, battaglia. 3) اورشی دفع صوت *urusi def. vel sawmak. Declinare ictum. Paranschiuar il colpo.**

اورش *öris. n. f. Latratus. Abbaimento. اورشلیم *urselim. p. n. p. ex Hebraico. Hierosolyma. Cast.**

اورش *urumak, vul. wurumak. V. cooper. Configere, præliari. Batterfi, combattere.*

اورغان *orghān. n. f. Restis, funis crassus, rudens. Corda grossa.*

اورغانچی *orghāngi. n. f. Restio, funarius. Cordaro.*

اورفانه *orfana. n. f. ex Græco. Femina parentibus destituta, orphana; adeoque hoc nomine Constantinopoli vocant impudicas, aut vagas, quasi dicant Meretrix. Puttana. In ceterioribus autem confinis eodem nomine vocant suas ancillas, ita, ut sit illis orphana i. q. Ancilla, eo q. ipso orphana. Serva, o fantesca, orfanella.*

اورق *ewrak. a. part. fem. وراق *wærkæ.**

1) Fuscus, ex albo colore ad nigrum vergens, quales carne, non labore, aut gressu optimi sunt cameli. 2) Metaph. Cinis. 3) Pluviae expers annus. *Wan.* 4) Lac dilutum besse aquæ. *Gol.*

اورق *awerek, ewerek. p. n. f. وراق *wærkæ.* sâlingiæk. Trabs, vel funis ad oscillationem. Altalena.*

اورق *ewrek. a. part. fem. وراق *wærkæ.* Magnas coxas, magnasve nates habens vir. *Gol.**

اورگانج *urgāng, urgeng, urgūgāng. p. n. p. 1) Nomen regionis Chorasmiorum. 2) Agnomen civitatis تفس *teses.* Ferh. 3) Nom. urbis Chorasmiorum. *Cast.**

اورکند *örkümek. V. Terrefacere ex improviso, q. efferare equum. Spaurare, spaventare, far paura.*

اورگنج *örgüg. n. f. Gibbus cameli. Gobbo.*

اورگنجلو *orgüglü. adj. Gibbosus. Gobbo.*

اورک *örkük. adi. Pavidus. Pauroso, ombroso. 1) اورک آت *örkük at. Pavidus, meticulosus. equus. Cavallo ombroso, pauroso.**

اورکند *örkmek. V. Terrefieri, subillire ex repentino terrore. Adombrarsi, spaventarsi.*

اورکند *ürkend. p. n. prop. Nom. urbis. *Cast.**

اورکندولک *örkündülik. n. f. Terror subitus, & vanus. Improviso spavento, e falso allarma.*

اورک *öreke. n. f. Colus, pensum. Conocchia. 1) اورک اشک *öreke islemek. Pensa trahere. Filare.**

اورگوش *awergius, p. n. f. comp. pro گوش *gius awer.* 1) Auris pars durior. 2) In-*

auris, hotrys, spica pendula de aure. *Orechino. Ferh.*

اورک *örelemek. V. Ornare. Addobbare. اورک *örlemek. V. pass. Plecti, necti crines. Effer. trecciato.**

اورک *örelenmek. V. pass. Ornari. Effer ornato, addobbato.*

اورلو *urlü. adj. Strumosus. Gozzuto. اورلو *örülü. adj. Plexus.**

اورلو *örililic. fac. Plexi crines. Capelli intrecciati, treccia di capelli.*

اور *ewremca. n. f. Populus, magna hominum turba. *Gol.**

اورمان *orman. n. f. Sylva, salinis. Selva, bosco. 2) Difficultas, molestia.*

اورمانلیک *ormānyk. n. f. Sylvarum copiosa aut sylva ingens. Selva, luoghi selvaggi.*

اورمانلو *ormanlı. adj. Sylvestris, & sylvis abundans. Selvatico, boscoso, boscareccio.*

اورمانلو طاغ *ormālü dāghler. Montes sylvis cooperti.*

اورمگ *örümgek. n. f. عنكبوت *änkebüt.* Aranea. Ragno, aragno.*

اورمگ آغی *örümgek āghy. awi. Tela aranea, araneum. Tela di ragno.*

اورموز *ürmüz. p. n. f. 1) Nom. genii, vel angeli, qui juxta traditionem veterum persarum præst negotiis occurrentibus die ab illis urmüz, dicta. 2) Prima dies uniuscujusque mensis anni solaris apud persas. 3) Stella jovis. 4) Nomen filii regis اسفندیار *isfendiar, e dynastia Cajanidarum. Ferh.**

اورموز *awermüz. d. 1) t. q. اورموز *ürmüz præcedens in omnibus quatuor significationibus. Ferh.* 2) Urbs. *Cast.**

اورم *urmak, vul. wurmak. V. ضرب *zarb a. زدن *zeden. p. 1) Percutere, verberare. Ferire, battere. 2) Infigere, applicare. 1) اورم *el base urdi. Manum capiti admovit, reverentia ergo. Pose la mano sopra la testa in segno di ubbidienza. 2) اورم *basini daware urmak. Murum capite ferire. Dan della testa contro'l muro. 1) Securi ferit pedem meum. Mi ha*****

اورموز *awermüz. d. 1) t. q. اورموز *ürmüz præcedens in omnibus quatuor significationibus. Ferh.* 2) Urbs. *Cast.**

اورم *urmak, vul. wurmak. V. ضرب *zarb a. زدن *zeden. p. 1) Percutere, verberare. Ferire, battere. 2) Infigere, applicare. 1) اورم *el base urdi. Manum capiti admovit, reverentia ergo. Pose la mano sopra la testa in segno di ubbidienza. 2) اورم *basini daware urmak. Murum capite ferire. Dan della testa contro'l muro. 1) Securi ferit pedem meum. Mi ha*****

اورموز *awermüz. d. 1) t. q. اورموز *ürmüz præcedens in omnibus quatuor significationibus. Ferh.* 2) Urbs. *Cast.**

اورم *urmak, vul. wurmak. V. ضرب *zarb a. زدن *zeden. p. 1) Percutere, verberare. Ferire, battere. 2) Infigere, applicare. 1) اورم *el base urdi. Manum capiti admovit, reverentia ergo. Pose la mano sopra la testa in segno di ubbidienza. 2) اورم *basini daware urmak. Murum capite ferire. Dan della testa contro'l muro. 1) Securi ferit pedem meum. Mi ha*****

اورموز *awermüz. d. 1) t. q. اورموز *ürmüz præcedens in omnibus quatuor significationibus. Ferh.* 2) Urbs. *Cast.**

اورموز *awermüz. d. 1) t. q. اورموز *ürmüz præcedens in omnibus quatuor significationibus. Ferh.* 2) Urbs. *Cast.**

Z z z z 2 dato

dato con una mannaia nel piede. 2) *Metaph.* Mihi nocuit. *Mi ha scavalcato* کندوی بدن *g'endūj ierden iere urmak.* Se ipsum de loco in locum projicere. *Buttarsi d'un luogo all' altro.* دست اوزمک *el, vel deſt urmak. c. c. dat. rei.* Aggredi rem, applicare se rei. *Appicarsi.* بونین اوزمک *bonin urmak.* Decollare. *Tagliar la testa.* قیوی *kapuj i urmak.* Pulsare fores. *Batter, picchiar la porta.* آتہ اویان اوزمک *ata wan urmak.* Frænum indere equo, frænare. *Imbrigliare il cavallo.* نظر اوزمک *naẓer urmak. c. c. dat. rei, aut pers.* Conjicere oculos in aliquem, aspicerè. *Lanciar un sguardo.* قولاق اوزمک *kulak urmak. c. c. dat. Auris præbere, auscultari.* *Ascoltare, prestar l' orecchio.* باش اوزمک *bas urmak. i. c. c. dat. rei.* 1) Capite terram attingere, prosternere se. *Far un profundissimo inchino.* 2) Decapitare. *Decapitare, tagliar la testa.* دموره اوزمک *demüre urmak.* In vincula conjicere. *Metter in catene. L.* جلدیرم شمشک اوزمک *jildyryn, i. c. c. dat. rei.* Fulgurare, fulminare. *Balenare, i. c. c. dat. rei.* سینہ سده بر تیر *sineſie bir tiri dilduz urdy.* *Pecus ejus sagitta acutissima transfixit. Lo colpì nel seno con una freccia, che trafigge il cuore. Sæ.* بو قدر کوبلری اوروب غارت ایلدیبار *bukæder köjleri urup ghâret eilediler.* Tot pagos aggressi, & deprædati sunt. *Anno attaccati, e saccheggiati tanti villaggi.* خاکه اوزمک *châke iuz urmak.* Facie terram contingere reverentiæ causæ. کندوریشن *genduzin saghyrlyghæ, delilige urdy.* Se surdum, stultum simulavit. *Fa del sordo, del matto.* کتدوی *gendüi bilmexæ urdy.* Finxit se ignorare. *Fece l' ignorante.* یوزنده اوزمک *iuzine urmak.* Exprobrare alicui *Rinfacciar gli.*

اوزمک *örmek, i. V.* بافتن *bâften p. i.)* Plectere, plicare, nectere crines, funem. *Intrecciare, piegare.* 2) *i. q.* نبح *nebha. Latrare. Abbaiare.* 3) Fabricare murum. *Far un muro, murare.*

اوزمک *ewremek. i. V.* Uxorem ducere. *Maritarsi.* نسلری اوروب چوغلدی *nesylteri ewreiup cioghaldy.* Conſanguinei eorum connubiis multiplicati sunt. *Li loro parenti col maritarsi si moltiplicarono.* Tef.

اولندرمک *ewremek. i. V. pro usit.* اولندرمک *ewlendürmek. i. V.* Elocare, matrimonio copulare. *Maritare, dar a marito.* Tef.

اوزمک *ewremek. i. V. pro usit.* Uvæ. *Ferh.*

اوزمک *ewringen. p. n. f. i. q.* ابرنگ *ebren-gen. Ornamentum muliebre, seu circulus*

ex auro, quem in Arabia feminae manibus, vel pedibus imponere solent. *Ferh.*

اوزمک *ewringen. p. n. f. i. q. precedens. Ferh.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اوزمک *ewrend. p. n. f. i. q. adj. 1) i. q.* افرند *efrend. Dignitas, majestas.* 2) *i. q.* اوزمک *ewrenk. Pronus.* 3) *Comis, humanus.* 4) *Existimatio ob præcelsitiam ingenii.* 5) *nom. prop. Nom. filii* کبی نشین *kej nisin, qui pater erat* لهرا سب *lehrasb, qui erat princeps dynastiae Cajanidarum.* 6) *Fraus, dolus.* 7) *Victus, necessaria ad sustentationem.* 8) *i. q.* ارتک *ertenk. Liber variis picturis exornatus, quem Manes e caelo accepisse fabulatus est. Ferh.* 9) *Corona.* 10) *Potentia.* 11) *Ornatus. Cast.*

اورنگ ewrenk. p. n. f. compos. ex آب āb, رنگ renk. Color aqueus. Ferh.

اورنگ örneğ. t. n. f. نمونه nümüne p. Specimen, norma. Mostra, modello. اورنگ اورنگ örneğ içün. Pro specimen. Per mostra. اورنگ örneğine göre. Juxta specimen datum. Secondo la mostra, d'l modello.

اورنگ ewrenği. p. n. f. Nomen unius modulationis ex 31. modulationibus, quas invenit بارید bāribud, celebris citharædus Chorois. Ferh.

اورنگ urunmak. t. V. recip. 1) Percutere se. Batterfi, ferirsi. 2) Exhibere se. بر فنا صورت bir fenā sûrete urundi. Se in vili apparentia exhibuit. Si mostrò in una brutta sembianza. Eb.

اورو örü. t. n. f. بوکلم böklüm. t. Nodus, seu plicatura crinium. Treccia.

اوروبا uruba. t. n. f. ex Ital. Res, suppellex. Robbe.

اورو بالچی örü balçighy. t. n. f. comp. Lutum murarium. Fango, o creta da murare.

اورو بنجی urubangy, اورو بنجی urubenchy. a. n. f. Orobanche, alias Arab. جعفیل gæfil, اسد آعدس esedül-âdes. Species plantæ. Gol.

اورج orug. t. n. f. Jejunium. V. اورج اورس urus. t. nom. prop. Russia. V.

اورو دورمق uru durmak. t. V. compos. Assurgere in pedes ex loco, ubi sedebat. aliquis. Rizzarsi, levarsi in piedi.

آواره āwere, ewre. p. n. f. i. q. آواره āwäre. Exterior facies vestis. Ferh.

آوره āwreh. p. n. f. pro آبره ābreh. Via, qua transit aqua. Cast.

اوراده orada. t. adv. Ibi. V. اوراده اورکه öreke. t. n. f. Colus. V.

آوره āweri. p. n. f. Probitas, rectitudo morum. Ferh.

اوربا urijā. p. nom. prop. Urias, maritus Bethsabæa in veteri testamento celebris. Ferh.

آوریدن āweriden. p. V. i. q. آوریدن āwāriden. 1) Adducere. pervenire. Ferh. 2) Sufficere, satis habere. Cast.

آوریدن āwriden. p. V. 1) Deglutire. 2) Interloqui. Ferh.

اوریدن ewriden. p. V. 1) Ignavum, tardum esse. 2) Decipere. 3) Finire. 4) Adferre. Ferh.

آوریز āwriç. p. n. f. i. q. آبریز ābriz. Latri-na. Ferh.

اورلو örülü. t. adj. Plexus. V. اورلو āwerin, آورن āwerin. p. n. f. Iuniperus. Cast.

اوز ewç, ewç. a. n. f. i. q. حساب hy- Part. I. Tom. I.

sāb. a. Computus, calculus pec. motuum luna. Gol.

اوز öç. t. n. f. 1) Ipse, proprius. 2) Elychnium. 3) Inanimatae cujuslibet rei optimum, q. medulla. 4) Cremor lactis, jusculo innatans pinguedo. Egli stesso, lui, stupino, o lucignuolo di candela ardente, o'l midollo d'una cosa, اوز فرنداش öç karindās. Germanus frater. Proprio fratello. اوز نسته öç nefne. Suum. Sua, proprio. اوزك بلور öçün-bilür. Tu ipse scis. Tu stesso lo sai. شرلغان یاغینک اوزی şarlighān jaghynün özi. i. q. طاحون tāhūn. Amurca, aut retrimentum olei fefamini. Morchia dell'oglio di fusamo.

اوز üç. p. adj. Chorasmiorum lingua. Dexter, ingeniosus, agilis in operando. Cast.

اوز ewçç. a. n. f. comm. gen. i. q. بط bætt. 1) Anser, anas major. 2) Brevis, crassusque pumilio. 3) Vir agilis. Gol.

اوزاتmak uzatmak. t. V. trans. درازیدن dirāziden p. 1) Extendere in longum, trahere. 2) Differre. Stendere, prolongare, differire. اوزاتmak el uzatmak. Manum extendere c. dat. pers. Stenper la mano. سوزینی اوزاتمالım sözini uzatmajalim. Ne nimium fusi simus in sermone.

اوزادیش uzadylmis. t. part. pass. مطول mütaawel. a. درازیده dirāzide p. Productus. Slungato, prolongato.

اوزادیده uzadyje salmak. t. V. comp. Protrahere in longum, differre. Tirar in lungo, differire.

آوزار āwzār. p. n. f. Aromata. Ferh.

اوزار ewzār. a. n. f. pl. a وزر wizer. Refugia. Gol.

اوزار ewzār. a. n. f. pl. a وزر wizer. Peccata, delicta. Peccati. Sæ.

اوزار ewzār. a. n. f. pl. a وزر wizer. Con-filiarii, optimates. Gol.

اوزار ewzār. a. n. f. pl. a وزر wizer. Dignitates Veziriorum. Gol.

اوزار ewzār. p. n. f. 1) Velum navis. 2) Instrumenta opificum. 3) Calceus ex corio. 4) Aromata. Ferh.

اوزارادان ewzārādān. p. n. f. Pyxis aromatum. Ferh.

اوزار ewzār. a. n. f. 1) Agmina hominum. 2) Nom. tribus in Hamadan, ex qua ortus est اوزارعی ewzār-y. Wan.

اوزار ewzārgh. a. 1) n. f. pl. a وزر wizerghat. Lacertæ certi generis. 2) part. Debiles. Gol.

اوزاق *uzak*, t. *adj.* و *adv.* بعيد *be-ýd*. a. دور *dür* p. 1) Remotus, distans. 2) Procul. *Diseosto, lontano.* اوزاق بر اولمغله *uzak jer olmaghyle.* Cum magna sit distantia loci. *Essendo il luogo molto distante.* اوزاق بره *uzak iere,* و *uzagha salmāk.* Procul remove, & in longum protrahere. *Mandar lontano, tirar in lungo.* اوزاقدن *uzaktan.* Eminus. *Da lontano.* اوزاقلق *uzaklyk*, t. *n. f.* Distantia. *Lontananza, distanza.*

اوزاق *uzamak*, t. *V.* 1) *Extendere.* 2) *Extendi.* اوزادي *uzady.* Protractum est. *Si allongò.*

اوزان *ewzān*, a. *n. f. pl.* وزن *wezñ.* Pondera, modi, metra, numeri. *Pesi, metri, misure, modi.* Ik. اوزان فارسجه *ewzān fārsje.* Modi Perfici. *Ik.*

اوزانمش *uzānmiş*, t. *part. pass.* Productus, *ferè i. q.* اوزاداش

اوزانمک *uzanmak*, t. *V. pass.* 1) *Extendi,* *producti.* 2) *Removeri.* *Stenderfi, differirsi,* و *dilungarsi.*

اوزایش *uzāys*, p. *n. f. i. q.* افزایش *efzāys* Incrementum, *abundantia.* Ferh.

اوزه *üvezet*, a. *n. f. fam. aut. nom. unit.* ab اوز *üvezet*, 1) *Anser.* 2) *Agilis & levis mulier.* *Gol.*

اوزاتمک *uzatmak*, t. *V.* *Extendere.* اوزاتمک *uzatmak.* 1) *Nucleus dactyli.* *L'osso del dattilo.* *Tef.* 2) *Medulla arboris.*

اوزر *üzer*, t. *postposit.* عالی *ēla* a. زبر *zeber* p. 1) *Super.* 2) *Supra.* 3) *Contra.* *Sopra,* *contro, verso.* صلح اوزرینده *sulh üzerinde.* Durante pace. *Durante la pace.* شاهن وار *sāhin war* اوزرین *allip.* Instar falconis super eum volans. *Avventandosi agli sopra a guisa d'un falcone.* اوزرلرینده *olan hākimleri.* Supra illos constituti præfecti. *Li loro superiori, ò commandanti.* *Ll.* عسکر

اوزرینه *üzerine* asker gönderdi. *Expedivit exercitum contra illum.* Spedi un' esercito contro di lui. *Ll.* قضاء الله اوزرینه *gelsün.* Judicium Domini veniat super ipsum. *Che la sentenza divina gli venga sopra.* *An.* اوزرینه *buni itmek* اوزرینه *lāzim degüldür.* Non tenemur id facere. *Non siamo obligati a ciò fare.* *Ll.*

اوزرینه *üzerine* asker gönderdi. *Expedivit exercitum contra illum.* Spedi un' esercito contro di lui. *Ll.* قضاء الله اوزرینه *gelsün.* Judicium Domini veniat super ipsum. *Che la sentenza divina gli venga sopra.* *An.* اوزرینه *buni itmek* اوزرینه *lāzim degüldür.* Non tenemur id facere. *Non siamo obligati a ciò fare.* *Ll.*

اوزرینه *üzerine* asker gönderdi. *Expedivit exercitum contra illum.* Spedi un' esercito contro di lui. *Ll.* قضاء الله اوزرینه *gelsün.* Judicium Domini veniat super ipsum. *Che la sentenza divina gli venga sopra.* *An.* اوزرینه *buni itmek* اوزرینه *lāzim degüldür.* Non tenemur id facere. *Non siamo obligati a ciò fare.* *Ll.*

اوزره *üzre*, t. *postpos.* 1) *Super.* 2) *Juxta.* 3) *Contra.* 4) *In.* 5) *Pro.* 6) *De.* 7) *Ad.* *Sopra, secondo, contro, verso, per, di, a.* اوزره *bu üslub üzre.* Juxta hunc modum. *A questo modo, così.* اوزره *دیدوکی*

didügi üzre. Juxta id, quod dixit. *Conforme ha detto.* اوزره *kādýr oldughy üzre.* Prout potuit. *Secondo egli ha potuto* اوزره اولمق *perākende olmak üzre dürler.* Tendunt alio sparsim migraturi. *Sono per dissiparsi, per abbandonar le loro abitazioni.* بر دخی من بعد صلحه مغایر بر *bir dächy mim bæ'd fulhæ mughāir bir wæxü hæreket olunmamak üzre æfw olundy.* Condonatum est eis in spem, ut amplius nihil contra pacem committant. *Fù loro perdonato su la speranza, di non far più nell'avvenire moto alcuno in pregiudizio della pace.* *Ll.* اوزره تنبیهن صادر اولدی *eilememek üzre tembihümüz sädyr oldy.* Prohibuimus, ne facerent. *E' emanata una nostra inibizione acciò non facessero.* *Ll.* ادریس طارغان قلعهسی اورخان خان زماننده *idrīs tārghān kälēsi orchān ehān zemāninde binā olunmak üzre iazmişler dür.* Idris scripsit arcem Targanensem fabricaram fuisse tempore Orchani Regis. *Idris (Istorico) ha scritto, che la fortezza di Dargano fosse stata fabricata in tempo di Orchan Chan.* *Sæ.*

اوزکندی *öz kondy*, t. *n. f.* Genus insecti. *Tef.* اوزگه *özge*, t. 1) *adj.* *Egregius, mirus.* 2) *adv.* *Mire, lepide.* *Strano, perfetto, perfettamente.* بو نه اوزگه حال و نه طرفه *bu ne özge hāl, we ne turfe chajāldür.* Quam mira res est hæc, & quam singulare somnium! *Che strana cosa è questa, e che stravagante sogno!* 3) *usit.* *Alter, alius.* 4) *adv.* *Aliter.* *Altro, altrimenti.* اوزگه *mukāteleden özge weghile olmaz.* Non nisi bello, vel conflictu hoc effici potest. *Non può, esser altrimenti, che con l'armi.* *Ik.* اوزگه پادشاهدر *özge basine padişahdür.* Sui juris dominus est. *Egli è padron di se stesso.*

اوزلاشمک *uzlaşmak*, t. *V. coop.* *Convenire inter se de pretio, aut aliqua re, de qua contendebatur.* *Accordarsi, aggiustarsi.*

اوزلمک *üzelmek*, t. *V.* *Recidere in morbum.* *An.* نکس *nüks.*

اوزلمک *özilmek*, t. *V.* *Frangi funem, pass. ab*

اوزلمک *özlemek*, t. *V.* حسرت *hæsret* a. *Desiderio affici, v. g. patriæ, avere.* *Bramare, anhelar dietro.* اوزلمک *idbār wādifini özler öldy.* *Sæ.* *Retrocedendi modum avere cepit.* *Cominciò a desiderare di poter allontanarsi dalla battaglia.* *Br.*

اوزلمک *özlenmek*. t. *V. pass.* In cremo-
rem se contrahere, coagulari. u. g. *lac. Far*
il capo, o fiore.

اوزلو *özlü*. t. 1) *adj.* Sui juris. 2) *Arrogans.*
Suo, & presuntuoso, arrogante.

اوزلی بالچق *özli balçık*. t. *n. f. comp.* *Ten-*
nax lutum, cenum. Tef.

اوزم *üzüm, uzum*. t. *n. f.* (*nonnullis & vul-*
go *üzüm*) *عنب ynēb a. انگور engür p.*

Uva. Vva. ¶ *اوزم قرو kurū üzüm.* *Uvæ*
passæ. Vvæ secche, uva passa. *اوزم صالحی*

üzüm salkumy. *Racemus. Un grappo d'uva.*

اوزم دانسی üzüm dānesi. *Bacca uvarum.*

Grano d'uva. *اوزم چکیردیگی üzüm çekirdegi.*

Acinus vinaceus. Granello d'uva. *اوزم ترشیمی*

üzüm türsisi. *Uvæ fermentatæ. Uvæ condite*

nel mosto con la mostarda. *اوزم کشتش kis-*

nis üzümü. *Uva parvula. Vva passerinæ.*

اوزم کوش kus üzümü. *Bacca sorbi tormi-*

nalis. اوزم ات it üzümü. *Solanum. Solano.*

اوزم صوبی üzüm suji. *Uvor, fuccus ex ra-*

cemo, alias vinum. Sugo di vve, vino.

اوزم پرمک parmak üzümü. *Species uvæ lon-*

giusculæ dulcis, pulposæ cum tribus granu-

lis, seu vinaceis, f. duracina uva. Uva cor-

nuta, galletta. اوزم چناوش ciâus üzümü.

Species uvæ longiusculæ majoris ab Orienta-

libus in magno pretio habita. اوزم قشش

kys üzümü. *Serotinæ, duracinæ uvæ. Vvæ*

tardive, pergolesi. اوزم مسکت misket üzü-

mü. *Uva Apiana. Vva moscatella.*

اوزمک *üzamak*. t. *V. Extendere. V. اوزمک*

özmek, üzmek. t. *V. I) Evellere.*

2) *Rumpere trahendo. Strappare, rompr*

à forza di tirare. ¶ اوزمک بوین boinin

özmek. Frangere collum suum, aut alterius.

Strappare, è rompere il collo. اوزمک دري

derii özmek. Evellere cutem, pellem detra-

here. Strappare la pelle, scorticare.

اوزن *ewzen*. a. *part. i. q.* *اوزه ewgeh.*

Maxime spectabilis, & auctoritate pollens.

Gol.

اوزن *ewzen*. p. *adj.* *Strenuus vir, leo. Ferh.*

اوزن *ewjen*. p. 1) *adj.* *Strenuus, robu-*

stus. ¶ اوزن مرد merdi ewjen. Vir belli-

cosus. 2) Vibrans. ¶ اوزن سوار suwâr

changer ewjen. Eques pugionem vibrans.

3) *n. f. Occisio. Ferh.*

اوزن *üzün, üzen*. p. 1) *Nom. prop. gentis,*

quæ pulsando testudinem, & varios versus ex

antiquo libro, اغور نامه oghür nâme, dicto, re-

citando per regiones circumvagari solet.

Ferh. 2) Dæmonis sylvatici genus, satyrus.

Cast.

اوزند *ewzend, ewjend*. p. *n. f.* *Ap-*

paratus, armatura. Cast.

اوزندیدن *ewzendiden*. p. *V. Projicere,*

vibrare. Ferh.

اوزنک *ewjenk*. p. *n. f.* *Apparatus, arma-*

tura. Ferh.

اوزنگی *üzengi, üzengli*. t. *n. f.* *Sta-*

pes. Staffa. ¶ اوزنگی باغی üzengi baghy.

Stapedum lora. Staffili.

اوزنگی اغالر *üzengi aghaler*. t. *n. f. compos.*

Magnates, nempe qui principem circumdant,

& stipant, dum equum conscendit, atque stape-

dem præbent; in interiori ottomanicæ aulae

palatio dux Janissariorum hoc officio fungi-

tur, qui communiter یکنجری اغاسی jen-ige-

ri aghasi, appellatur. Extra palatium verò

alii primates ex eodem pedestri exercitû, uti

کول کتخدا küll ketchudâ, & سگبان باشی seg-

bân basi. Nonnunquam etiam aliquis ex or-

dine Veziriorum. Hexar.

اوزنمک *özenmek*. t. *V. recip.* 1) *Concupisce-*

re, avidè desiderare. 2) Applicare se eum avi-

ditate. Desiderare, e cercar con avidita, e

passione.

اوزنید *ūjunid*. p. 3. *pers. prat. pro افکنید*

efkenid. Trajecit, disjecit. Ferh.

اوزول *ewjül*. p. *n. f. pro افول efjul.* *Ex-*

citatio, instigatio. Ferh.

اوزول *ūjül*. p. *n. f.* *Festinatio, celeritas.*

Vox poetis usitata. Ferh.

اوزولنده *ewjülende*. p. *part.* 1) *Excitans,*

2) *Exigens. 3) Annovens. Ferh.*

اوزولیدن *ewjüliden*. p. *V. pro افولیدن*

efjüliden. Excitare, instigare. V. افولیدن

awjüliden. p. V. Evellere, extra-

here e loco. Ferh.

اوزون *iwezzone*. a. *n. f. pl. ab اوز awz.*

Anseres. Wan.

اوزون *uzun*. t. 1) *adj.* *طویل tawil. a. دراز*

dirâz p. Longus. Lungo. 2) n. f. Longitudo.

Lunghezza. ¶ اوزون بویلو uzun boilu.

Staturæ proceræ. Alto di statura.

اوزونجه *uzunge*. t. *adj. dimin.* *Longiuscu-*

lus, & paulo longior. Un poco più lungo.

اوزونرک *uzunrak*. t. *adj. compar.* *Longior.*

Più lungo.

اوزه *awije*. p. *n. f.* *Auricula, anser auris.*

Cast.

اوزه *iwezze*. a. *n. f.* 1) *Anser. 2) juxta*

alios Anas. Wan.

اوزی *ozî*. t. *Axiace, Ordesius, vulgo Ocza-*

cow. Nomen urbis domini Turcici in Tar-

taria. ¶ اوزی بکر بکیشی ozî begler begisi.

Illius urbis, & provinciæ gubernator. اوزی

اوزی قراغی ozî suji. Borysthenes fl. اوزی قراغی

ozî kazaghî. Cosaci ad Borysthenem in

Ucraina degentes, vulgo Zaporovienses.

توزی *iwezzi*. a. part. 1) Anlerinus. 2) Gref-
sus saltatorius, oscillatorius. *Gol*

آویزیدن *awiziden*. p. V. pro *awiziden*. Pendere, suspendere. *Cast.*

آویزین *awizin*. p. n. f. Juniperus. *Ginipero*.
Ferh.

آوس *aus*. a. interjectio, seu vox inlaman-
tis pecora & boves. *Gol.*

اوس *ews*. a. V. aet. [i. F.] 1) Donare.
2) Remunerari, mutuum rependere.

اوس *ews*. a. n. f. 1) Donum. 2) Mu-
tuum. 3) Nom. tribus Arabiae felicis, cujus
primus pater Aus filius Kaila, frater Al-
chazregi, a quibus duobus prodierunt *الانصار*
el-ensar, Kaila autem fuit mater utriusque.

4) i. q. ذیب *zejb*. Lupus. *Gol.*

اوس *uus*. p. 2. pers. impe. Cape, pre-
hende. *Ferh.*

اوس *üwes*. t. n. f. Sorbum. Sorba, cor-
noli. اوس اعاچی *üwes aghagi*. Sorbus.
Sorbo, cornolo. اوس *iebän üwes*. Sor-
bus sylvestris, & sorbum sylvestre; seu sor-
bus aucupalis, torminalis. *Cornolero selva-*
tico.

اوساخ *ewsäch*. a. n. f. pl. a. وسخ *wesäch*.
Sordes, inquinamenta. *Sozzure*, lordure. *Ik.*

اوساط *ewsät*. a. n. f. pl. a. وسط *wesät*. Me-
dia, medicæ partes. *Li mezi.*

اوسانمک *osanmak*. t. V. Pertæum esse. V.
اوصاف

اوست *ost*. p. Contractum e. او است *ost*
3. pers. Ille est.

اوست *üst*. t. 1) n. f. اوزر *üzer*. Superior
pars, superioritas. 2) adj. Superior. *Il di*
sopra, la parte di sopra. اوست دندلی *üst disleri*.
Superiores dentes. *Li denti di*

sopra. اوست دوداغی *üst dudaghy*. Superius
labium. *Il labro di sopra*. اوست یاننده *üst*
ianinde. Supra illud, superius. *Piu alto.*

اوستی *mektüb üsti*. Inscriptio litera-
rum. *La sopra scritta*. اوستی *ew üsti*. Cul-
men. *La cima della casa*. اوستی *aiagh*
üsti. Convexum plantæ. شاه خیر *üstü-*
ne urmak. Superaddere, invadere.

اوستینه *sähe chieber chaber üstine*
gelliridi. Ad regem identidem nova perfe-
rebantur. *Venivano al re avvisti sopra avvisti.*

اوستنده *üstünde*. Supra eum. *Sogra di lui*,
i. q. اوزرینده *üzerinde*, اوستنده کی *üstünde ki*, &
اوستنده غی *üstündaghy*. Quod supra eum est,
superius. *Cio, che è sopra di lui, quello di*

sopra.

اوستا *üsta*. t. n. f. Magister, pro
اوستاخ *üstäch*. p. adj. i. q. کستاخ *küstäch*.
Audax. *Cast.*

اوستاد *ustäd*. p. n. f. pro استاد *ustäd*.
Magister, artifex. *Cast.*

اوستادی *ustädi*. p. n. f. pro استاد *ustädi*.
Magisterium. *Cast.*

اوستام *üstäm*. p. 1) adj. pro استاد *üstäm*.
Fidus. 2) n. f. Fiducia. *Cast.*

اوستان *ustän*. p. adj. 1) In longum pro-
tensa domus. 2) Amplius. *Ferh.*

اوستیج *üstübeg*. t. n. f. Cerussa, pro
اوستیج *üstubi*. t. n. f. Stuppa, pro
اوستیج *üstküpa*, vul. stropa. t. n. f. Pa-

storum magnus baculus, scipio. *Bastone*
grosso.

اوستره *üstüra*. t. n. f. Novacula, pro
اوستره *üstlemek*, & اوستره *üstlemek*. t.

V. Superaddere, continuare, ulterius face-
re. اوسته *jine üsteleiü zühür iderfe*. Si denuo crescendo con-

firmetur res. *Se di nuovo anderanno conti-*
nuando. *Ll.*

اوستون *üstün*. t. فتحه *fethä*. a. Nota vo-
calis vul. phatha, e vel a nostro respondens.

اوسط *ewsät*. a. 1) part. اورنگی *ortangi*. t. 1) part.
Medius, medium. 2) n. f. Mediocritas. *Mezza-*

no, mediocre. اوسط *ewsätulkä-*
me. Mediocris statura. خیر *chajrül ümürü*
ewsätuha. Optimum re-

rum; mediocritas. *Il meglio sta nel mezzo.*
Hum.

اوسع *ewsäc*. a. part. Amplior, patentior.
صحن زمیندن اوسع *Piu larga, ampio.*

اوسع *sahnı zeminden ewsäc*. Orbe terrarum am-
plior. *Piu ampio della superficie della ter-*
ra. *Eb.*

اوسکل *üskül*. t. n. f. چویدن قلان *cioptan kalan esüsi*.
Linum optimum a stuppa secretum, flocci. V. اسکل

اوسکوف *uskuf*. t. n. f. Janissariorum præ-
fectorum pileus. V. اسکوف

اوسلوب *uslüb*. a. n. f. Ordo, modus per-
peram pro اسلوب

اوسن *ewsen*. p. adj. Brevis, curtus. *Ferh.*

اوسو *ewsü*. p. n. f. Luetus, planctus, ince-
ror. *Ferh.*

اوسون *ewsun*. p. n. f. pro افسون *efsun*.
Incantatio, fascinatio. *Incantesimo*, *Ferh.*

اوسون *osun*. t. pro اولسون *olsun*. 3. pers.
imper. 1) Fiat, ita sit. *Sia, così fia.* 2) mi-

nando. Age ergo, bene, bene. *E bene,*
bene. اوسون دیک *osun dimek*. Minari.

اوسه *ewse vel use*. p. part. pas. Captus,
prehensus.

اوسیدر *üsider*. p. n. f. comp. ab او *ew* &
سفيد *sifid*. Nenupharis Indici species, cujus

radix

اورا *ewser*. a. part. Eminens, ac elata terra. *Gol.*

اورش *osuryś*. a. n. f. Emissio crepitus.

اورف *osuruk*. a. n. f. Flatus, seu crepitus ventris. *Loffa, correggia, peto.*

اورمف *osurmak*. t. V. Pedere. *Fare, tirare una correggia.*

اورمف *uslatmak*. t. V. trans. Moderari, ad modestiam reducere. *Render savio, far tornar al dovere.*

اورمف *uslanmak*. t. V. pass. Resipiscere, ad intellectum, ac modestiam redire. *Diventar savio, e modesto.*

اورمف *uslu*. t. adj. هوشمند *hūsmend*. p. 1) Modestus, discretus. 2) Judiciosus. *Giudizioso, modesto, accorto.* اورمف و اورمف *aqyllū we uslu ādem imis*. Prudens, & modestus homo erat. *Egli era una persona prudente, e savia.*

اورمف *uslūge*. t. adv. Modeste. اورمف *uslūge otur*. Modeste fede. *Sedi modestamente.*

اورمف *usu*. p. n. f. Luctus, mceror, planctus ob mortem alicujus. *Cast.*

اورمف *osun*. t. adj. Pertæsus. اورمف *osun-ol*. Pigerè, pertæsum esse. *pro اورمف osanmak*. q. V.

اورمف *osun-lyk*. t. n. f. Tadium, aversio. اورمف *osun-lyghun-wardür*. Tædet re. *Ti annoij.*

اورمف *usul*. t. n. f. Modus. *pro اورمف usul*, a. q. V.

اورمف *ewsyja*. a. n. f. pl. a وصي *wæsy*. Qui mandant aliquid, & contra mandatarii. *Gol.*

اورمف *ewzāh*. a. n. pl. a وضع *wæzah*. Monilia pec. ex argento, aut convolutis in se drachmis. *Wan.*

اورمف *ewzār*. a. n. f. pl. a وصر *wæzær*. Sor-des, pinguedines lactis. *Gol.*

اورمف *ewzā*. a. n. f. pl. a وضع *wæzā*. Positiones, actiones, gestus, motus. *Posture, gesti, smorfie, attioni, moti andamenti.* *Ll.* اورمف *ewzā-ū ætwār*. Actiones, motus. اورمف *ewzā-y nāhemwār*. Actiones inconvenientes. *Azioni sconvenevoli.*

اورمف *ewzām*. a. n. f. pl. a وضع *wæzām*. Asseres, vel res quæcunque, quibus imponuntur carnes, ut munde servantur. *Gol.*

اورمف *ot*. p. n. f. Bos. *Cast.*

اورمف *ewtāb*. a. n. f. pl. mult. a وطب *wætb*. Utrès coriacei. *Gol.*

اورمف *ewtar*. a. n. f. pl. a وطر *wæter*. Res necessaria. *Wan.*

اورمف *otak*. t. n. f. Tentorium. *V.*

اورمف *ewtān*. a. n. f. pl. a وطن *wætæn*. Patriæ. *Patria.* *Wan.* اورمف *terki* *ewtān* e. Deserere patriam. *Lasciare, abbandonare la patria, desertare.* *Ll.*

اورمف *ewtūb*. a. n. f. pl. pauc. a وطب *wætb*. Utrès coriacei. *Wan.*

اورمف *ewtaf*. a. part. 1) Pilosus circa oculos, & supercilia. *Wan.* 2) Commoda, ac mollis vita. *Gol.*

اورمف *odun*. t. n. f. Lignum. *V.* اورمف *oda* *odā*. Camera Janissariorum. *Stanza di Gianizzeri.*

اورمف *ewzyfet*. a. n. f. pl. a وظيف *wæzyf*. Partes tenuiores-tarsi equini, camelini.

اورمف *ew-ār*. a. n. f. pl. a وعر *wæ'r*. Loca aspera, salebrosa. *Gol.*

اورمف *ew-āl*. a. n. f. pl. a وعل *wæ'l*. Nobiles, principes, & alyla. *Wan.*

اورمف *ew-āl*. a. n. f. pl. a وعل *wæ-yl*. Rupicapræ. *Wan.*

اورمف *ew-ær*. a. part. i. q. وعر *wæ'r*. Salebrosus, & asper locus. *Gol.*

اورمف *ew-æs*. a. part. faem. وعساء *wæ'sæe*. Sabulosus. *Wan.*

اورمف *ew-æk*. a. part. Præceps ad iram. اورمف *mā ew-ækæke*. Quam maxime præceps es ad iram. *Gol.*

اورمف *ew-ye*. a. n. f. pl. a وعاء *wi-ā*. Thecæ, loculi, repositoria. *Ik.*

اورمف *ewghā*. p. n. f. Aer, ventus. *Ferh.*

اورمف *ewghāb*. a. n. f. pl. a وغب *wæghb*. Minutiæ, viliores recule supellectilis domesticæ. *Wan.*

اورمف *ewghād*. a. n. f. pl. a وغد *wæghd*. Famuli, pec. comparandi victus ergo fervientes. *Gol.*

اورمف *ewghām*. a. n. f. pl. a وغم *wæghm*. Odiæ. *Wan.*

اورمف *ewghān*. p. I) n. prop. Nom. gentis Awghaniorum, qui etiam اورمف *ewghānījān*, vel اورمف *ewghānī* vocantur. 2) i. q. اورمف *efghān*. Lamentatio, gemitus. *Ferh.*

اورمف *ewghær*. p. n. f. 1) Locus congregationis, confessus. 2) Locus ventosus. *Ferh.*

اورمف *usit* اورمف *oghur*. t. n. f. Omen, auspicium. *Augurio, auspicio, sorte.* اورمف *oghuri hūmāüninde*. Felicibus Majestatis suæ auspiciis. *Sotto li felici auspicij di S. M.*

اورمف *oghurlar-ola*. Omine fausto: *Dicitur ei, quem quis obvium habet in via. Dio vi guardi, felice incontro.*

اورمف *nereje oghur ile*. Quorsum tendis feliciter. *Dove sei avviato in buon'ora, felicemente?* اورمف *bir oghurdæn*.

اوقاف ewfāz. a. n. s. pl. a. وفض wafz, و wafaz. Festinationes. Wan. علي علي اوقاف ael-ewfāz, vel etiam اوقاف ael-ewfāt. Raptim properando. Gol.

اوقافden. p. V. pro افتادن uftāden. Cadere. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

اوقافden. p. V. i. q. praecedens. Ferh.

tare, convitare. ¶ آفرین او قومف *āferin okumak*. Applaudere, laudare. مثل او قومف *mesel, vul. masal okumak*. Fabulas narrare, nugari. *Raccontar favole, cianciare*. او قومف میدانه *meidāne okuma*. Provocare in arenam, ad pugnam. *Sfidare, chiamare alla pugna*. او قومف *dügüne okumak*. Invitare ad nuptias. *Convitar a nozze*.

او قومش *okunmis*. *part. pass.* خوانده *chande*. *v. 1)* Lectus. *2)* Invitatus. *Letto, & invitato*.

او قویگی *okuigi*. *v. n. f.* *1)* Lector. *2)* Invitator ad nuptias. *Lettore, invitatore*.

او قده *oka*. *v. n. f. vul. pro* وقده *wakye*. *Libra major 400. drachmarum, facit libras Viennenses duas, & unam quartam. Occa, due libre, & un quarto*.

او قده لفت *okalyk*. *v. n. f.* Quod habet mensuram ponderis supradicti. ¶ ایکی او قده لفت *iki okalyk*. Dupendium, duæ libræ majores, seu quatuor libræ cum dimidio, aut pretium illarum. *Due ocche, o per due ocche*.

او قده لولو *okalu*. *v. adj.* Libram majorem turcicam ponderans res. ¶ الی او قده لولی قاب *alty okalu kab*. Sextarius, vas capiens libræ tredecim cum dimidia. *Vaso di sei ocche, o di tredici libre, e meza*.

او قیده *okyjet* *v. n. f. pl.* او قی *ewaky*. *Unciæ, pondera. Gol.*

او ک *ewg*. *p. n. f. i. q.* او ک *ewg*. *v. Apex, fastigium rei. Sommita. Ferh.*

او ک *ön*. *v. 1)* *n. f.* Pars anterior. *Parte d'inanzi, anteriore.* *2)* *adv.* Prius, antea. *(Tef. son-)* او ک *ön-kapü*. Antica. *La porta d'inanzi, maestra*.

او ک طرفی *ön-tæræfi*. Pars anterior. *La parte d'avanti*. او ک بزنی *ön-bezi*. Ventræ. *Grembiale*. او ک بودلری *ön-budleri*. *Pernæ. Presciutti. An.* او ک دشلری *ön-disleri*. Anteriores, primores dentes. *Denti anteriori*.

او ک باش *bas ön-y*. Sinciput. *Parte d'inanzi della testa*. او ک *kapü ön-y*. Vestibulum. *Il d'inanzi della porta*. او ک *ön-inde*. Coram eo, ante eum. *Avanti di lui*. *Et cum motus fit.* او ک *ön-yne*. Ad conspectum ejus, ad se. *Avanti di lui, avanti di se*. او ک *ön-üme düsty, ben ärdine düstüm*. Me præivit, ego secutus sum. *Mi passò avanti, & io lo seguitai*. *Eb.* او ک *gözün ön-ynde*. In conspectu tuo. *Avanti li tuoi occhi*. او ک *kapü ön-ynden*. Præ foribus. *D'avanti la porta*. او ک *ön-yngë*, او ک *önleringe*. Coram eo. *Avanti di lui*.

او ک *on-at*. *v. 1)* *adj.* Bonus. *2)* *adv.*

او ک *ön-dün, ön-din*. *v. adv.* Prius, antea. *Avanti. V.* او ک *ön-dingë*. *v. adv.* Idem blanditive. *Prius, paululum ante. Alquanto inanzi, poco prima, poco fa*.

او ک *ön-dic*. *v. adj.* Antecessorius.

او ک *ewker, & ewger*. *p. n. f.* Fovea textoris. *Ferh.*

او ک *ewgir*. *v. n. f.* *1)* Quidquid ex filamentis palmæ seu fibroso ligno *lif*. *v. dicto confectum est, quo utuntur textores*. *2)* Funis inde tortus. *Cast.*

او ک *on-at*. *v. 1)* *adj.* Bonus. *2)* *adv.*

Part. I. Tom. I.

Bene. *Buono, bene.* ¶ او ک *on-at weghile*. Perbene, egregie. *Bene, come si deve. Ll.*

او ک *ewgār*. *p. adj.* ترشو بوز *türsü büz*. *v. 1)* Percussus, in facie turbatus. *2)* Ebrius. *Stordito, turbato, ubbriaco. An.* او ک *mestü ewgār*. Ebrius, & turbatus.

او ک *on-atce*. *v. adj.* Bonus. *Buono.*

او ک *ewkār*. *v. n. f. pl.* او ک *wekr*. *Nidi, Wan.*

او ک *ewgārlik*. *v. n. f.* Turbatio, crapula. ¶ او ک *ewgārlikinden utandy*. Pudit eum suæ ebrietatis.

او ک *ewket*. *v. n. f. i. q.* او ک *ghæzæb, & siddet*. *1)* Ira. *2)* Afflictio. *3)* Malitia. *Gol.*

او ک *ögüt*. *v. n. f.* نصیحت *næsyhæt*. *v. pend. p.* Consilium, monitum. *Consiglio, ammonizione.* ¶ او ک *ögüt wirmek*. Admonere, consilium dare. *Consigliare, ammonire.* او ک *ögüt tutmak*. Monitum, consiliumque sequi. *Seguir il consiglio, o l'ammonizione.*

او ک *ögütlemek*. *v. V. i. q.* او ک *ögüt wirmek*. *v. Admonere, consulere. Consigliare, ammonire.*

او ک *ögütlenmek*. *v. V. fere i. q.* او ک *ögüt tutmak*. *v. Monitis parere. Seguire gli avvertimenti.*

او ک *ögütlemek*. *v. V. i. q.* او ک *ögüt wirmek*. *v. Admonere, consulere. Consigliare, ammonire.*

او ک *ögütlenmek*. *v. V. fere i. q.* او ک *ögüt tutmak*. *v. Monitis parere. Seguire gli avvertimenti.*

او ک *ögütlemek*. *v. V. i. q.* او ک *ögüt wirmek*. *v. Admonere, consulere. Consigliare, ammonire.*

او ک *ögütlemek*. *v. V. fere i. q.* او ک *ögüt tutmak*. *v. Monitis parere. Seguire gli avvertimenti.*

او ک *ögütlemek*. *v. V. i. q.* او ک *ögüt wirmek*. *v. Admonere, consulere. Consigliare, ammonire.*

او ک *ön-ge*. *v. adv.* Coram, ante. *Avanti. Derivatum ab* او ک *ökce*. *v. n. f.* Calcaneus. *Calcagno.*

او ک *ewkah*. *v. n. f.* *1)* Terra pulvisque. *2)* Saxa. *Gol.*

او ک *ewked*. *v. part.* *1)* Firmus. *2)* Stabilis. *Gol.*

او ک *on-durmak*. *v. V.* *1)* Mederi, sanare. *2)* Emendare. *Rimediare, sanare.*

او ک *ögüldilmis*. *v. part. pass.* Molitus. *Macinato.*

او ک *ön-dün, ön-din*. *v. adv.* Prius, antea. *Avanti. V.* او ک *ön-dingë*. *v. adv.* Idem blanditive. *Prius, paululum ante. Alquanto inanzi, poco prima, poco fa.*

او ک *ön-dic*. *v. adj.* Antecessorius.

او ک *ewker, & ewger*. *p. n. f.* Fovea textoris. *Ferh.*

او ک *ewgir*. *v. n. f.* *1)* Quidquid ex filamentis palmæ seu fibroso ligno *lif*. *v. dicto confectum est, quo utuntur textores*. *2)* Funis inde tortus. *Cast.*

او ک *ewgir*. *v. n. f.* *1)* Quidquid ex filamentis palmæ seu fibroso ligno *lif*. *v. dicto confectum est, quo utuntur textores*. *2)* Funis inde tortus. *Cast.*

او ک *ewgir*. *v. n. f.* *1)* Quidquid ex filamentis palmæ seu fibroso ligno *lif*. *v. dicto confectum est, quo utuntur textores*. *2)* Funis inde tortus. *Cast.*

او ک *ewgir*. *v. n. f.* *1)* Quidquid ex filamentis palmæ seu fibroso ligno *lif*. *v. dicto confectum est, quo utuntur textores*. *2)* Funis inde tortus. *Cast.*

او ک *ewgir*. *v. n. f.* *1)* Quidquid ex filamentis palmæ seu fibroso ligno *lif*. *v. dicto confectum est, quo utuntur textores*. *2)* Funis inde tortus. *Cast.*

اوگر *ögür. i. n. f. Sibi invicem assueti equi, canes. Cavalli, e canii avèzzi infieme.* *Am lo*

اوگر *ön-ur, & ögür. adv. Ante. Avanti.* اوگر *ögürtlemek. i. V. اختیار یختیار yohity-jär. گۆزیدن گۆزیدن gürziden. pup. Seligere, optare.*

اوگر *ögretmek. i. V. تعليم ta'lim. i. amüchten p. 1) Docere, instituere. 2) Assuefacere. Insegnare, ammaestrare, & avèzzare, accostumare.*

اوگر *ön-ürtmek. i. V. 1) Præcedere. 2) Præoccupare, præcurrere. Præcedere, & far venir avanti, precorrere. Tef. ön-ürden. i. part. præ. Præveniens, præoccupans. Che previene, anticipa. Tef.*

اوگر *ön-ür düsmek, & ön-ür düsmek. i. V. comp. 1) Præire. 2) Præcedere se mutuo. Passar inanzi, e precedersi l'un l'altro. ön-ürdüsün. bir birün-ürden. Vos invicem præcedatis. Tef.*

اوگر *ön-ürdy. i. adv. Prims, primo. Avanti, prima.*

اوگر *on-urgha. i. n. f. Spina dorsi. La schiena. on-urgha sun-ükleri. Vertebrae. Vertebre, ossa della schiena. on-ürghasi. Lumbus vitulinus. Rognonata di vitello. An.*

اوگر *on-urmak. i. V. تاشيخ tashykh. Emendare, corrigere. Emendare, render migliore. on-urmak. Allah allah on-ara. Melioreret Deus, prosperet. Dio ce la mandi buona.*

اوگر *ögürmek, & rariüs üghurmak. i. V. Mugire, boate. Mugghiare, mugire.*

اوگر *ögrenis. i. n. f. 1) Studium. 2) Consuetudo. L'imparar, e l'avèzzarsi. ögrenisine baghlu. Ab habitu pender, prout assuecit. Dipende dal costume, come uno si è avèzzato.*

اوگر *ögrenmek. i. V. تعلم ta'allum. amüchten. p. 1) Studere, addicere. 2) Assuefacere, assuefieri. Imparare, studiare, & avèzzarsi.*

اوگر *ewkes. a. part. i. q. chæsis. Vilis, & deterioris generis vir. Gol.*

اوگر *öksürük. i. n. f. Tullis. Tosse.*

اوگر *öksürmek. i. V. سعال su-äl. Tullire. Tossire.*

اوگر *öksüz. i. n. f. ietm. Orphanus, pupillus. Orfano, orfanello.*

اوگر *öksüzlik. i. n. f. Orphanus. Stato di orfanello, orfanita.*

اوگر *öksü. i. n. f. Viscus. Vifchio. اوگر *öksülük. i. adj. Viscidus, viscosus. Viseoso, vischiato.**

اوگر *ewka. a. part. fact. وكعا wekâe. 1) Pollicem pedis super primo digito protuberantem habens homo. Wan. 2) Villioris fortis, & ignavus servus. 3) Procerus corpore, ac fatuus vir. Gol.*

اوگر *on-üldürmek. i. V. transf. Sanare. Tef. q. اوگر *on-üldemek. i. V. & اوگر *iala iala, pro ialaia ialaja, ön-üldemek. i. Lambendo lingua extrahere. Cavar con la lingua. ön-üldy. i. n. f. i. q. اوگر *on-ürdy. Brabeum, præmium præcurrenti dari solitum. Il palio.****

اوگر *on-ülmaz. i. part. neg. Insuperabilis, incurabilis. Incurabile, irremediabile.*

اوگر *on-ülmak. i. V. pass. Sanari, emendari. Sanarsi, guarirsi, rifarsi, rimettersi.*

اوگر *on-maz. & اوگر *on-majagiak. i. adj. Irremediabilis, perditus. Perso.**

اوگر *on-mak. i. V. Emendare se, bene ac prospere succedere. Emendarsi, migliorare, & caminar bene. اوگر *behei on-agiak, büyük adem ola-giak. Hens tu emendandus ac in magnum virum evasurus. O tu, che hai da crescere, e diventarti grand uomo. Proverb.**

اوگر *ögmek. i. V. سمدخ so medh. a. Laudare. Lodare.*

اوگر *öğün. i. n. f. a. wüknet. Nidis axiunt in monte vel muro. Gol.*

اوگر *öğüng. i. n. f. Penitentia, contritio. Ferh.*

اوگر *ön-ynde. i. adv. Coram eo. V. اوگر *öykend. i. 3. pers. Projicit. Ferh.**

اوگر *ögündire. & ögendüre. i. n. f. Stimulus, qui punguntur ac propelluntur boves. Stimolo, pungolo.*

اوگر *öykenden. i. V. i. q. افکندن efkenden. Projicere. Ferh.*

اوگر *öyünmek. i. V. لاف زدن laf zeden. Factare se. Lodarsi, vantarsi.*

اوگر *ögünçü. i. n. f. فضولي fuzuli. a. لاف زدن laf zen. Jactator. Vantatore, millantatore.*

اوگر *ökenid. p. 3. pers. prat. Projicit. Ferh.*

اوگر *ögüt. i. n. f. Consilium. V. اوگر *ön-ür. i. adv. Ante. V. اوگر *ögür. i. adj. Assuetus.***

اولج *uwlig*. p. n. f. 1) Scapus, seu caliculus uvarum. 2) Solanum, & pec. baccae ejus. *Ferh.*

اولچورمك *öleürmek*. v. Metiendum dare. *Far misurare. Transit. ab اولچمك*

اولچك *öleğek*. t. part. fut. Moriturus, mortalis. *Moribondo, che ha da morire, mortale.*

اولچك *ölcek*. n. f. Mensura. *Misura. Tef. Ust.*

اولچكك *öleğeklik*. n. f. Mortalitas. *Mortalita.*

اولچكك *ölçeklik*. n. f. Mensurabilitas. *Misuramento.*

اولچه *ewwelge*. t. adv. dimin. ab اول *ewwel*. Paulo prius. *Un poco avanti.*

اولچه *bir gün ewwelge*. Quantocumque. *q. اول bir gün ewel. V.*

اولچي *ölci*. n. f. Keil. *اندازه endaze. p. Mensura. Misura.*

اولدرچك *öldüreğek*. t. part. fut. Occisurus, lethalis. *Che ha da uccidere, mortale.*

اولدرچك *öldürismek*. v. coop. 1) Occidere se invicem. 2) n. f. Cædes. *Amazzârî l'un l'altro, uccisione.*

اولدرچك *öldürmek*. v. قتل *katl*. 2. *küsten* p. Occidere, vita privare. *Far morire, amazzare.*

اولدرچك *älläh öldürmedüü kimse öldürmez, vel öldüremez.* Quem Deus non occidit, nemo occidere potest. *i. e. Nemo absque permiffu divino occumbit. Senza l'voler di Dio, nessuno può amazzare un altro. Proy. Eb.*

اولدرچي *öldürigi*. n. f. قاتل *kätyl*. 2. *küşende* p. Occisor, homicida. *Uccifore, omicida.*

اولدم *oldem*. t. adv. compos. 1) Tunc. 2) Statim, immediate. *All ora, subito. Eb.*

اولسطين *olstiyün*. n. f. ex græco. *Holostium. Olostio, sorte d'erba. Gol.*

اولسون *olsun*. t. 1) 3. pers. optat. *اولا ne ola, seu ut vul. nola. t. Fiat. 2) adv. Libenter. Fia, si, volentieri. 3) Age, ergo.*

اولسون *osun*. q. *اولسه اولور olsæ olur*. t. in comp. Non est abs re, fieri potest. *Non e impossibile, può essere.*

اولشترمك *ülastürmek*. t. v. transf. Perducere. v. *اولشترمك*

اولشترمك *ülastürmek*. t. v. توزيع *tewzi*. 2. Distribuire, largiri. *Distribuire, dividere, dispensare, far parte.*

اولشترى *ulastüry*. t. adv. Consecutive, de Part. I. Tom. I.

manu in manum. Consecutivamente, di mano in mano, continuamente.

اولشفت *ulasik*. t. adj. Contiguus. *Contiguo, attaccato.*

اولشفتك *ulasiklyk*. t. n. f. 1) Contiguitas. 2) Conjunctio. 3) Amicitia. *Contiguita, congiunzione, amicizia. Tef.*

اولشفتك *ulasmak*. t. v. Contingere. v. *اولاشفت*

اولشمتك *ülesmek*. t. v. Distribui, dividi. *Neutro-passivum superioris اولشترمك*

اولشمتك *ewwel ansar*. p. n. f. compos. Terra, pulvis quasi primum elementum. *Ferh.*

اولشمتك *ulghu*. t. n. f. Alveus, canalis. *Tef.*

اولشمتك *ewlak*. 2. 1) n. f. *جنون giünün*. Infania, mentis alienatio. *Pazzia, smania.*

اولشمتك *meğnün*. 2. *مجنون meğnün*. 2. *Mente captus, infans. Pazzo, furioso. Wan.*

اولشمتك *oluk, uluk*. t. n. f. Canalis, alveus. *Acquadotto, canale.*

اولشمتك *ulak*. t. n. f. Cursor. *Scribe, & V. اولاق*

اولشمتك *olkadar*. t. adv. Tantum, quantum. v. *اوقدر*

اولشمتك *ewlek*. t. n. f. Sulcus. *Solco.*

اولشمتك *ölün-kör*. t. n. f. comp. 1) *اوقاق ديمري ogiak demry*. t. Crateuterion. *Capifuocho.* 2) Formula oburgandi trivialis; cui respondetur: *کورک ديمسي Köruntepesi. An.*

اولشمتك *olker*. t. n. f. *پروين surejjā*. 2. *perwin* p. Pleiades. *Pleiadi, la chioccia, & ciocca.*

اولشمتك *olkun*. t. nom. prop. Olchinium, ulcinium. *Dulcigno. Urbs Albanæ, in confinibus Dalmatiæ; versus finum Venetum, a pyratis habitata.*

اولشمتك *ölke*. t. n. f. Ditio, possessiones. *Dominio, terre. Ik.*

اولشمتك *olki*. t. pron. demonstr. compos. Is, qui. *اولكە مقذور بشردر olki mäktürü beserdür.* Quantum humanitus possibile est. *Quanto umanamente e possibile. Ll.*

اولشمتك *ewwelki*. t. اول *ewwel*. 2. num. ordin. Primus. *Il primo. اولكە حالدر ewwelki häller.* Priora. *Le prime cose, il primo stato, li primi tempi.*

اولشمتك *ewlem*. 2. partic. interrogandi comp. *اول Annon? Gol.*

اولشمتك *ölüm*. t. n. f. موت *mewt*. 2. *مرك merg*. p. Mors, lethum. *Morte.*

اولشمتك *ewlemmä*. t. partic. interrogandi comp. *An nondum? Gol.*

اولشمتك *olmaz*. t. 3. pers. præf. vel fut. negat. *Non erit, non potest esse. Che non può essere.*

اولشمتك *olmaz*. t. 3. pers. præf. vel fut. negat. *Non erit, non potest esse. Che non può essere.*

اولشمتك *olmaz*. t. 3. pers. præf. vel fut. negat. *Non erit, non potest esse. Che non può essere.*

اولشمتك *olmaz*. t. 3. pers. præf. vel fut. negat. *Non erit, non potest esse. Che non può essere.*

اولشمتك *olmaz*. t. 3. pers. præf. vel fut. negat. *Non erit, non potest esse. Che non può essere.*

اولشمتك *olmaz*. t. 3. pers. præf. vel fut. negat. *Non erit, non potest esse. Che non può essere.*

della legge. 3) خلیفہ بکر *chälifeler, begler.*
 Reges, & principes. Re, imperatori, prencipi. Tef.

اولو اطریق *uluūt-tarıyk.* a. n. f. compos. Præpositi, præfules. Præpositi, generali, ministri d' ordini de' religiosi.

اولو اعزم *uluül-âzım.* a. n. f. compos. Coryphæi, præfides. Capi d' imprese. Tef.

اولو باد *ulübād.* a. n. f. comp. 1) Nomen fluvii in Asia minore, quem Turci a vehementi vento nomen habere referunt, veteres Rhyndacum appellasse videntur. 2) Nomen opidi Anatoliæ græcis olim Lopadium. Leunc.

اولوچه *uluğē.* t. compar. 1) Paulo major. 2) üstü. Superior. Alquanto maggiore superiore. اولوچلری *uluğeleri.* Eorum superiores. Li loro superiori.

اولوچهله *adv. pro وجهله.* ol wegñile. t. Sic, eo modo. Ll. V. وجه

اولور *olur.* t. 3. pers. præf. اولورى *olürmi.* Decerne, potestne iri? Si può andare?

اولور اولور *olur olmaz.* t. adj. comp. Ineptus, nullius fundamenti. Cosa da niente, frivola. اولور اولور اطریق *olur olmaz atریق tarasimüzze isâr olünmamistür.* Non significatæ sunt nobis res frivola. Non ci st fa sapere cosa mal fondata.

اولورق *ulürak.* t. compar. Major. Più grande.

اولوس *olus.* a. n. f. i. q. خلق *chulk.* Natura, indoles. Kov caghataica. Ferh.

اولوغ *ulugh.* t. adj. Magnus, eximius. Grande, potente, è potentissimo. Ll. pro turc.

اولوق *uluk.* a. n. f. Canalis. V. اولوق اولوق *adv. pro اولوق.* t. adv. comp. 1) Tunc, nunc temporis. 2) Illico. Allora, immantinente.

اولوق *ululyk.* a. n. f. Magnitudo, magnificentia. Grandezza.

اولولك *ewlulik.* a. n. f. Matrimonium, status conjugalis. Stato di matrimonio, l'esser accasato.

اولولت *ululamak.* t. V. تعظيم *tæzım.* a. 1) Magnificare. 2) Honorare. Magnificare, onorare.

اولولت *ululanmak.* t. V, pass. 1) Magnum fieri, magnificari. Ingrandirsi, esser esaltato. 2) Superbire, gloriari. Far del grande. Tef.

اولوم *ölüm.* t. n. f. Mors. V. اولوم اولوم *ulumak.* t. V. Ululare. V. اولوم

اولوم *oligi.* t. n. f. Moriens, mortalis. Che muore, mortale.

اولوم *ewlewne.* a. n. f. pl. ab اولو *ewla.* Potiores, aptiores, digniores. Wan. اولوم اولوم *mā ewlewnehüm lilma'ruf.* Quam beneficentissimi sunt, quam maxime studiosi benemerendi.

اولوم *ewwelüne.* a. num. ord. pl. ab اول *ewwel.* Primi. Wan. اولوم اولوم *ülüwıjet.* a. n. f. Majoritas, præcellentia. اولوم اولوم *betarıky uluwıjet.* Jure majoritatis. Per dritto di maggioranza. Ik.

اولوم *awle, awile.* p. n. f. i. q. آبله *abile.* 1) Variola. 2) Pustula, 3) Furunculus, exanthema quodvis in cute prodiens. Ferh. 4) Falco leporarius, aquila. Cast.

اولوم *ewle, üle.* p. n. f. 1) i. q. præcedens. 2) Aquila. Ferh. 3) Animal, brutum. Cast.

اولوم *awli.* t. n. f. Impluvium, area. Cortile. اولوم *ewli.* a. compar. II. انفع *enfæ.* Melior, præstantior. Ll. V. اولوم اولوم *ewla bu dür ki.* Optimum factu hoc est, ut, vel quod. Il meglio è, che. Ll.

اولوم *ewli.* t. adj. Conjugatus. V. اولوم اولوم *ula.* a. num. ord. fam. ab اول *ewwel.* Prima. Prima. اولوم اولوم *de-regei ulā.* Primus gradus. Il primo grado. Ik.

اولوم *oli.* t. adj. Mortuus pro اولوم اولوم *uli.* a. 1) pl. carens alias sing. اولوم اولوم *ulu.* a. Præditi. 2) sing. irreg. Præditus. اولوم اولوم *uliül-ebşar.* Perspicax, prudens. Ik. Ah. اولوم اولوم *bazari y'tibari uliül-ebşarde.* In foro æstimationis perspicacium virorum. Appresso li savj, prudenti. Sa. اولوم اولوم *uliül-elbāb, i. q. اصحاب الباب ashābi el-bāb.* Docti, periti. اولوم اولوم *uliün-nühā.* Intelligentia præditus. Intelligente, savio. Ik. de Mohammede.

اولوم *ewlija.* a. n. f. pl. a اولوم *weli.* Amici Dei, sancti. Santi.

اولوم *ewlija.* a. part. pl. a اولوم *wali.* Præfecti, præfides provinciarum, ministri regii. اولوم اولوم *ewlijai dewlet.* Ministri regii, & domini, principes. Ministri di stato, signori, prencipi.

اولوم *ewwelijet.* a. n. f. Primatus, prioritas. Gol.

اولوم *ulige.* t. compar. Major, superior. اولوم اولوم *uligelerinün söziñi tutmajüp.* Non observantes verba suorum superiorum. Non osservando gli ordini delli loro superiori. Ll.

اولوم *oligi.* t. n. f. Moriens, mortalis. Che muore, mortale.

Dddd 2 اولوم

اوليرا *ulira*, اوليزا *uliza*. a. n. f. ex *græco*. Olyra, alias Arabiae felicis incolis *Kenib*. Gol.

ست اوبولوس *fitte* *ulykos*. a. pro *abulos*. Sex oboli. Gol.

اوليك *uleike*. a. pron. demon. comp. *illi*, *illæ*. Wan.

اوليگلمش *olygelmis*, vul. *olagelmis*, اوليگلن *olygelen*. t. part. comp. *Consuetus*, *solitus*. *Solito*, *ordinario*.

اوليگلممش *olygelmemis*. t. part. negat. comp. *Insolitus*, *extraordinarius*. *Insolito*, *straordinario*.

اوليگلمك *olygelmek*, vul. *olagelmek*. t. V. comp. *Solere*, *consuetum esse*. *Esser ordinario*, *usitato*. اوليگلدوگي اوزره *olygeldügi üzre*. *Juxta consuetum ab antiquo*, *prout ufuenit*. *Conforme il praticato anticamente*, *conforme l'uso*. قديمين *kadimden* اوليگلمش ايكن *olygelmis iken*. *Cum ab antiquo id consuetum sit*, *aut fuerit*. *Sendo cid dal tempo antico praticato*, *usato*. Ll.

اوليل *ulil*. a. n. f. *Nomen Salinarum in extrema Lybia*. Gol.

اولين *ewwelin*. a. num. ord. pl. obliq. ab اول *ewwel*. *Priores*, *primi*. *Li primi*. اولين و آخري *ewwelini ahyrin*. *Antiqui & moderni*, *primi & novissimi*. *Li primi*, *e li ultimi*, *gli antichi*, *e li moderni*. *Se*. جواب اولين ايله *gewabi ewwelin ile*. *Cum priori responso*, *ut prius*. *Con la risposta di prima*. Ik.

اولماچ *umag*. p. n. f. اولق نشاني *ok nisani*. t. *Meta*, *scopus*. *Segno*, *bersaglio*.

بولماچ *omag asi*. t. n. f. fere i. q. اولماچ *bulamag*. *Puls*. *Panarella*.

اولمالي *uwumali*. a. n. f. *Elæomeli*, *oleum melleum*, *quod in Syria e quodam cortice manat*. Gol.

اولمان *ewman*. p. n. prop. *Nom. pagi alicujus in regione hamadan*, *in quo natus est*. اثير آدين اوماني *esrid-din ewmani*. *Ferh*.

دوش *omuz*. t. n. f. منكب *menkib*. a. *dus*. p. *Humerus*, *scapulae*. *Omero*, *spalla*.

اولمالي *beni omuzlerinde* گوترديلر *göturdiler*. *Me humeris suis gestarunt*. *Mi portarono sopra le loro spalle*. Ah.

اولمق *owmak*. t. V. *Fricare*, *illinere*. *Fregare*, *stropicciare*.

اولمق *umak*. t. V. *Sperare*. *Sperare*.

اولميد *umid*. t. n. f. *Spes pro usit*. اوميد *awen*. p. n. i. q. آونك *awenk*. *Res pendulae*. *Ferh*.

آون *awin*. a. part. 1) *Commode se habens*. 2) *Tranquillus vir*. Gol.

آون *ewn*. a. V. act. [I. F.] 1) *Commode se habere*. 2) *Quietum esse*. Wan.

آون *ewn*. a. n. f. 1) *Commoditas*. 2) *Quies*, *tranquillitas*. 3) *Lenitas*, *comitas*. 4) *Incessus placidus*. 5) i. q. عدل *ydl*. *Quod rei alteri ad faciendum æquilibrium responderet*. 6) *pec*. *Pars altera*, *leu latus alterum oneris*, *vel hippopera*. Gol.

آون *ön*. t. n. f. آواز *awaz*. p. *Vox*. *Voce*. آون *ön*, *ün*. e. *Vagire*. *Vagire*. An. آون *it öni kibi*. *Instar latratus canis*. *Come la voce*, *l'urlo d'un cane*. Ah.

آون *on*. t. num. card. عشر *esere*. a. ده *deh*. *Decem*. *Dieci*. آون *on bir*, *on iki*. *Undecim*, *duodecim*. *Undeci*, *duodeci*. آون *on birer*. *Undeni*. *A undeci*, *undeci per parte*. آون *onde bir*. *Decima*, *unum ex decem*. *Uno per dieci*, *o dieci per cento*. آون *onde bir almak*. *Decimare*, *accipere ex decem unum*. *Decimare*, *prender la decima*. آون *on ikilik*, vul. آون *tucet*. *Duodena*. *Una dozzena*. *Et ducatus continens 12 aureos*, *vel aliquid aliud simile*. *Un pezzo di dodeci ungheri*, *vaso di 12 misure*. آون *on beslik*. *Quindena*. آون *on basi*. *Decurio*. *Caporale*, *decurione*, *capo di dieci persone*.

آون *ün*. t. n. f. دقيق *dakyk*. a. آرد *ard*. p. *Farina*. *Farina*.

آون *uwlin*. a. n. f. pl. ab آوان *iwän*. *Porticus pensiles*. Wan.

آون *unidiya*. a. n. f. *Cucumis aspinus*, *vel fuccus ejus*. Gol.

آون *ewnar*. p. n. f. 1) *Odor*, *fragrantia*. 2) *Dormitio*. *Cast*.

آون *awinet*. a. n. f. 1) pl. ab آوان *ewän*. *Tempora*. 2) *sing*. *carens*. *Testudines animalia*. Wan.

آون *awineten*. a. adv. *Sæpius*. *Sovente*. آون *unutghan*. t. adj. *Obliviosus*. *Scordevole*, *smemorato*.

آون *unutmak*. t. V. نيسان *nissan*. a. *Oblivisci*. *Scordarsi*, *dimenticarsi*. آون *gendulerin unutmisler*. *Sui sunt obliti*. *Si sono scordati di loro medesimi*. Ah.

آون *unutmaklik*. t. n. f. *Oblivio*. *Scordanza*, *oblio*.

آون *uweng*. p. n. f. *Amicitia*, *familiaritas*. *Amicizia*, *famigliarità*. *Ferh*.

آون *awend*, *ewend*. p. n. f. 1) i. q. آون *hüget*. a. *Demonstratio*, *probatio evidens*. 2) *Funis*, *cui appenduntur uvæ*, *vel in quo expanduntur vestes*. 3) *Vas pec*. *Fictile*.

Fictile. 4) Thronus. 5) Pulvinar, cervical.
6) Latrunculorum lusus. 7) Initium, princi-
pium. 8) Clava lusoria. Ferh.

اوندالمش *unudulmis*. i. part. pass. Oblivioni traditus. Scordato, dimenticato.

اوندالمش *unudulmak*. V. pass. *mensi*.
1) Venire in oblivionem. Effer dimenticato.

اونده *ondā*. i. adv. Ibi, pro اوده

اوندیگی *unudigi*. i. adj. Obliviosus. Scor-
devale, chi si scorda.

اوندک *āwenk*, *aweng*. p. n. f. *asma*
اصمه *asylmis nesne*. i. 1) Uvae pen-
dulae. 2) Aliae res appensae. Vuae appese per
conservarle.

اوندک *āwenk*. e. Appende-
re uvas post vindemiam. Appendere l'uve
per farle seccare, d'conservarle più tempo.

Ah. V. *هونک*

اوندگان *awengān*. p. adj. *mu'allak*.
Pendens, pendulus. Ferh.

اوندگو *ōnegū*. i. 1) adj. *mu'ānid*.
2) Contumax, pertinax. 2) n. f. Aemu-
lus. Contumace, ostinato, rivale. 3) pro

اوندگولیک *ōnegūlik*. i. Pertinacia. quod V.

اوندگولیشی *ōnegūlisci*. i. n. f. Competi-
tor. Competitore.

اوندگولیشیک *ōnegūlismek*. i. V. coop. Ae-
mulari invicem. Opporsi l'uno l'altro, con-
correre.

اوندگولیک *ōnegūlik*. i. n. f. 1) Contumacia,
pertinacia. 2) Aemulatio. Ostinazione, con-
tesa, rivalità, concorrenza.

اوندگولیک *ōnegūlik*. e. Contendere, litigare, aemulari.
Contrastare, opporsi, competere, concorrere.

اوندلامک *unlamak*. i. V. Farina consper-
gere. Infarinare.

اوندلق *onlyk*. i. n. f. 1) Decussis, decima.
Decima. 2) usit. Nummus, aut alia res de-
cem asprorum, ducatorum, librarum sicut.

ایکیلیک *ikilik*. duorum. *بشک* *quinque*. V.
præcedentia & *Grammaticam*.

اوندلو *önlü*. i. adj. Voce præditus. ار

اوندلو غورت *er. önlü ewret*. Voce virili præ-
dita mulier. Donna, che ha voce di uomo.

Kyrk.

اوندل *onmak*. i. V. 1) Findere. 2) Ex-
pectare. Aspettare. An.

اوندل *onamak*. i. V. 1) Optare. 2) Com-
municare. *هان اوندل* *han a onamaz syn*.

Mihi non optas, aut non comunicas. An.

اوندل *melius* *اوندل* *ufan-*
mak. i. V. pass. Comminui, rumpi. Effer
sminuzzato, *pestato*, *tagliato in pezzetti*.

اوندل *sise uwandy*. Lagena fracta
est. Il fiasco s'è rotto.

اوندل *unüng*. p. n. f. Nom. mensis decimi.
Cast.

اوندیگی *oningi*. i. num. ordi. *عاشر* *āsir*. i.
dehūm p. Decimus. Decimo.

اوندی *unī*. p. n. f. 1) Alica. 2) Polenta. Cast.

اوندیا *unijā*. p. n. f. Succus expressus pec-
mustum. Succo mosto. Ferh.

اوندیدن *āweniden*, *ewniden*. p. V. 1)
i. q. اوندیدن *ewbāniden*. Dormitare. Ferh.

اوندیدن *ewtāniden*. Sperare. Cast.
2) i. q. *āwaw*. p. nom. prop. Nom. urbis ali-
cujus. Ferh.

اودا *owa*. i. n. f. Planities. V. اودا

اودوب *ewüb*. a. part. Pedes celeriter ver-
fans camelus. Gol.

اودود *ūwūd*. a. V. act. 1) Gravare. 2) Cur-
vum evadere. Gol.

اودوز *ūwez*. i. n. f. Sorbum. V. اوز *ewūmāli*. a. n. f. ex græco. Eleo-
mali. V. اومالی

اودوب *ōwmak*. i. V. Fricare. V. اودوب

اودوب *ewewi*. a. part. 1) Corporalis. 2)
Miraculosus. Gol.

اوده *āwe*, *aweh*. p. interjeçtio dolentis. Ah,
eheu! Oime.

اوده *āwwe*. a. *اول* *āh wāh*. a. i. q. præced.

اودا *owa*. i. n. f. Planities. V. اودا

اوده *ewweh*, *ewwuh*. p. interjeçtio do-
lentis. Ah, heu! Oime! Gol.

اوده *āwhā*. p. n. f. plur. loco *آبها* *ābhā*. mu-
tato *ب* *be in*, *wau*. Aquæ. Ferh.

اوده *ewhāt*. a. n. f. i. q. خصومات *chusū-*
māt. Jurgia, lites. Gol.

اوده *ewhāk*. a. n. f. pl. a. *وهف* *wehak*.
Funes, & laquei, quibus eminus capiuntur
homines vel pecora.

اوده *ewhām*. a. n. f. pl. a. *وهم* *wehm*. Opi-
niones, conjecturæ, dubitationes. Opinioni,
imaginazioni, dubii. Ik. *اوهامه* و

اوده *niciūn ewhā-*
me chæjalatū sewdāi chāme dūserfin. Quare
in conjecturas, speculationes, & in vanam
incidis melancholiam? Perche tu entri in
pensieri, fantasia, o malinconia vana? Eb.

اوده *bir*
baghçiaī gennet nisān dūrki an-a nispet ferā-
disi ginān māhzj ewhām, *we bāghj irem*
bir kury nām dūr. Hortus paradiso similis
est talis, ut respectu illius horti terrestris pa-
radisi mera sint phantasmata, hesperii autem
horti pura sint nomina. Eb.

اوده *ewhed*. a. n. f. pl. *اواهد* *ewāhid*.
Dies feriæ primæ, seu dies lunæ. Gol.

اوده *ewhūd*. a. n. f. pl. a. *وهد* *wehd*. Ter-
ræ depressæ. Gol.

اوده *ewhez*. a. part. Eleganti modo ince-
dens. Gol.

Eeeee

اوده

اوده

اوده

ewhiet. n. f. pl. a وهي wehi. Rup-
turæ, fissuræ. Gol.

uhjet. n. f. 1) Intervallum mon-
tis. 2) Quod a fummo ejus vertice ad inum
vallis protenditur. Gol.

awi. n. part. Recipiens
se in hospitium, mansionem capiens vir.
Gol.

ewj, seu iij. V. act. [2. F.]
1) Se recipere commorandi vel quiescendi
ergo. Wan. 2) Hospitio excipere. 3)
Teneriore affectu propensum esse. 4) Com-
moveri, condolere. Gol.

uwi. p. partic. indicandi aliquid. Ec-
ce. Ecco. Ferh.

ewwā. n. part. Congregatus. طبر
tajri-ewwa. Aves simul congregatæ.
Wan.

ijā. p. adj. Ignavus, tardus. Ferh.

ujarmak, oiarmak, اوياردورمك
ojarywirmek. V. transf. 1) Expergefacerè.
2) Accendere. Suegliare, & accendere.
pro usit. او ياندورمك ojandürmak. چراغ
ceragh ojardiler. Accenderunt can-
delam. Appicciarono, accesero la candela.
Eb.

oialamak, vel ujalamak, او يالامك
ojalandürmak. V. 1) Differre.
2) Negligere. 3) Ludere, ludificare. Dif-
ferire, trascurare, trattenere con menzogne,
d finzioni. او يالايوب bu āne
degin ujalajüp. Re in hunc diem dilata, no-
bisque delusis. Avendoci sin' ora trattenuti,
e delusi. Eb.

ujān. p. n. f. 1) Mons. 2) Medius
menfis autumn. Cast.

ujān. n. f. Habentæ cum frano.
Briglia.

ojandürmak. V. Expergefä-
cere, excitare. Destare, suegliare.

ojanyk. n. adj. bidār. In-
fomnis, vigil. Suegliato, che non dorme.

ojanyk oi. Vigilēm esse, vige-
lare. Vegliare, esser vigilante.

ojanyklyk. n. f. Vigilantia,
status vigilantis. Vegghia, il vegliare. چوق

ciok ojanyklyk. Nimia vigilantia,
insomnia. Il troppo vegliare. Sed melius

ujanlamak. V. telgim
Frænare. habenas injicere. Metter la bri-
glia.

ojanmis. n. part. pass. Experge-
factus. Suegliato.

ojanmak. V. 1) Expergificare,
excitari. 2) Accendi. Suegliarsi, destarsi.

ojanū. n. adj. Expergefactus. او يانوي

ojankü gelmek. Experge fieri. Suegliarsi.
ujbān. n. nom. prop. Nefolium.

urbs in Hungaria. Una delle miniere d'Un-
garia.

injet, & contracte ää ijjet. V. act.
[2. F.] Teneriore affectu commoveri, con-
dolere. Wan.

ajutmak. V. transf. 1) Sopi-
re, fomnum conciliare. 2) Sinere dormire.

Addormentare, & lasciar dormire.

ujig. n. f. Sequax, imitator.

awychten. V. asmak. 1)
i) Pendere. 2) Suspendere, appendere.

Prehensa re aliqua ei adhaerere.
dil awychten. Cor capere.

suspensum tenere. V. awychte. n. part. pass. اصليش
asylmis.

sarkynmis. n. 1) Appensus. 2) Pen-
dens. 3) Pendulus, penfilis. Appeso, ap-
piccato, sospeso, pendente. Ferh.

awychte. n. Appendi, pendere. Esser appe-
so, sospeso, pendere, dipendere. کردنه

gerdene awychte. Collo appensus.
Attacato al collo. Ik.

uiuchun. n. f. Somnus. Sonno.
ujuchude chor-
lamak. In fomno ronchos trahere. Ron-
cheggitare.

nāz jāz uiu-
chusy. Somnus otii, & restatis. Sonno di
delizie, & per delicatezza, & sonno d'esta-
te. Ah.

ewid. n. f. eziz. Murmur,
& strepitus hominum. Gol.

ujdürmak. V. transf. 1) Simi-
lem, parem reddere. 2) Facere, ut quis alium
imitetur. 3) Trahere post se. 4) Aequare.

Parregiare, e far ubbidire, far seguire, far
imitare.

awiden. p. V. Torquere, & fati-
gare. Ferh.

ujarmak. V. Excitare.

awiz. n. 1) imp. Appendè in & extra

composit. 2) n. f. Res appensa, pendula. 3)
Locus, ubi quid suspenditur. 4) Uncus pec-
e quo suspenduntur carnes, & similia. Co-
sa appesa, pendente, oncino, rampicane.

awizi gūs. Inauris. اويز
we zīweri gerdeni hūs olmagha sezāwan.

Dignum quod inauris instar appendatur ad
aures, ac tanquam monile collum intellec-
tus exornet, h. e. maxime æstimandum,
memorable. Cosa degna d'esser stimata &
apprezzata da ogni intelligente. Sa.

awiz. n. 1) imp. Appendè in & extra

composit. 2) n. f. Res appensa, pendula. 3)
Locus, ubi quid suspenditur. 4) Uncus pec-
e quo suspenduntur carnes, & similia. Co-
sa appesa, pendente, oncino, rampicane.

awizi gūs. Inauris. اويز
we zīweri gerdeni hūs olmagha sezāwan.

Dignum quod inauris instar appendatur ad
aures, ac tanquam monile collum intellec-
tus exornet, h. e. maxime æstimandum,
memorable. Cosa degna d'esser stimata &
apprezzata da ogni intelligente. Sa.

awiz. n. 1) imp. Appendè in & extra

composit. 2) n. f. Res appensa, pendula. 3)
Locus, ubi quid suspenditur. 4) Uncus pec-
e quo suspenduntur carnes, & similia. Co-
sa appesa, pendente, oncino, rampicane.

manġiasin, ع مائجك ياك öjlein man-
gĩa iemek. Prandere, prandium sumere.
Pranzare, desinare.

اويليك يول öilelik yol. t. n. f. comp. Iter,
quod confici potest a diluculo ad meridiem.
Mezzà giornata. Sæ.

اويماجي oimagi. t. n. f. Sculptor. Scultore.
اوتمة uwejjemet. a. n. f. dimin. ab امة ejj-
met. Imamuli, seu exiguae notæ præfules.
Wan.

اويماك oymak. t. V. Cælare, sculperè.
Tagliare, scolpire. ¶ قفاكوكن اويماك
kæfâ gemügin oymak. Calvariam falcula re-
cludere. Trapanare. An.

اويماك ujmak. t. ع rare. n. f. بوكسك juk-
sük. t. Digitale. Ditale.

اويماك ujmak. t. V. 1) Imitari. 2) Obe-
dire, conformare se. 3) Similem esse. Imi-
tare, seguire, ubbidire, ع raffomigliarsi.

¶ بو او اويماك bu on-a uymaz. Hic non est il-
li similis, non quadrat. Non gli è pare,
non gli sta bene. حسودك سوزنده اويماك hæ-
südün-sözine ujdün-üz. Verba invidi secuti
estis. Avete ascoltato un invidioso. Eb.

اويماك emür wezire we jaghÿr kebire ujüp. Princeps ministrum,
parvus magnum imitati. Il re imitando il
Vestro è ministro, ع il piccolo il gran-
de. Sæ.

اويماك ujumak. t. V. نام nām. a. خفتن
chuften. p. Dormire. Dormire.

اويماك oymalamak. t. V. i. q. اويماك
mak. Sculperè.

اويما ايسي oyma isi. t. n. f. comp. 1) Sculp-
turæ opus, sculptile. 2) Marmoratum, ex
gypso alabastrino exstructum opus. Opera
di scoltura, e di stucco.

اويما öiün. t. n. f. 1) Refectio. 2) Por-
tio, merces diurna. Pietanza, porzione,
provisione. ¶ اويما اويما öinyi wirdün-
mi. Dedisti ne ipsi suam portionem, assigna-
tam provisionem? Gli hai dato la sua par-
te, è assegnata porzione? اويما اويما öiün
kæhwè. Due portiones potionis
Cahve dictæ. Due porzioni di Café.

اويما ojun, ojin, öjün. t. n. f. 1) Ludus,
lusus. 2) Jocus. 3) Spectaculum. Giuoco,
spettacolo. ¶ اويما اويما taklid oiny. Co-
mædia. Comedia. اويما كاهد kaghÿd oiny,
اويما كاهدي kumâr kaghÿdy oiny, ع
اويما كاهدي karta oiny. Chartarum, charti-
foliorum. ludus. Giuoco di carte. طوب
اويما top oiny. Pilæ ludus. Giuoco di pal-
la. اويما شطرنج satræng oiny. Ludus latrun-
culorum. Giuoco di scacchi. اويما
la oiny. Ludus scruporum. Giuoco di sbarra-

glini. اويما اويما öiün öinamak. Ludere
ludum. Giuocare un giuoco. اويما اويما öiün
almak. Ludo vincere. Guadagnar il giuoco.
اويما awinā, pro اويما ewinjā. p. n. f. Suc-
cus expressus. Cast.

اويما اويما oinatmak. t. V. transf. Facere lu-
dere. V. اويما اويما

اويما اويما ojnās. t. n. f. 1) Amalius. 2)
i. q. اويما اويما ojnāsma. Concubina.

اويما اويما oinašmak. t. V. coop. Collude-
re. V. اويما اويما

اويما اويما oinak. t. n. f. مفصل
mefsÿl. a. Junctura, articulus digitorum.
Articoli, giunture.

اويما اويما ojnamak. t. Ludere. ¶ اويما اويما
اويما اويما jolynde giän we bas
ojnamak. Exponere vitam, animam pro
illo. Esporre la vita, Sæ. V. اويما اويما

اويما اويما ojnattmak. t. V. transf. 1) Face-
re aliquem ludere. 2) Movere, agitare.

اويما اويما ojunġi. t. n. f. Lufor. Giuocatore.
اويما اويما awinden. p. V. 1) Sperare. 2)
Dormitare. Ferh.

اويما اويما oinašmak. t. V. coop. Collude-
re, jocari simul. Giuocare, scherzare insieme.

اويما اويما oinašma. t. n. f. Delicium, concu-
bina, quasi ad colludendum habita. Donna
di partito, di trastullo, concubina.

اويما اويما oinamak. t. n. f. تلعة telæ ub. a.
اويما اويما bāziden. p. 1) Ludere. 2) Jocari. 3)
Saltare. Giuocare, scherzare, ballare. 4)
i. q. اويما اويما teprenmek. t. Moveri, agitari.

5) Palpitare, trepidare. Muoversi, esser
agitato, tremare, palpitare. ¶ اويما اويما
اويما اويما iürek oinar. Palpitat cor. Il cuore batte,
palpita. اويما اويما gendü cialar,
gendü oinar. Ipse fides pulsat, ipse saltat.
Egli suona, egli balla. اويما اويما oinašarak.

Ludendo, inter ludendum. Giuocando.

اويما اويما uiutmak. t. V. Sopire. V. اويما اويما
اويما اويما uluchu. t. n. f. Somnus. V. اويما اويما
اويما اويما öiürtlenmek. t. V. pass. Secerni,
pro اويما اويما

اويما اويما uiuz. t. 1) n. f. Scabies. 2) adj. Sca-
biosus. Vide اويما اويما

اويما اويما uiuzlü. t. adj. Scabiosus. V. اويما اويما
اويما اويما uiušmak. t. V. Torpescere. V.

اويما اويما uiuklamak. t. V. Dormitare. V.
اويما اويما

اويما اويما uiuku. t. n. f. Somnus.

اويما اويما uiumak. t. V. Dormire. V. اويما اويما
اويما اويما öiün. t. n. f. 1) Ludus. 2) Portio. V. اويما اويما
اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

اويما اويما uiujiġi. t. nom. act. Dormiens,
somniaulosus. Dormiente, dormiglioso.

آه *āh* a. p. r. 1) *Interjectio lugendi, vel exclamandi.* Ah, vah, proh! 2) n. f. *Suspirium.* *Sospiro:* آه شولقد در جفاکار بی رحم اوله *āh šolkædar ġefākārī bi ræhm olma.* Vah! Proh! Ne sis ita crudelis, & immisericors. Ah! Non esset cotanto crudelis. آه جکرسوز *āh ġiger sūz.* *Suspirium cor accendens.* *Sospiro ardente, ch' abbruggia il cuore.* Ik. Eb. آه آتشیبار *āh ātesbār.* *Suspirium ignivomum,* آه جان گاه *āh ġiān gāh.* *Suspirium cordiale, ex imo pectore tractum.* *Sospiro infuocato, cordiale, che trapassa l'anima.* Sæ. آه *āh c.* آه چکمهک *āh çekmek.* *Suspirare, trahere suspiria.* *Sospirare.* آه ایدرک *āh iderek.* *Suspirando, suspiria identidem trahendo.* *Suspirando di quando in quando.* آه سوزناک چکدو کچه *āh sūznāk çek-tükkē.* *Quoties ignita suspiria trahebat. Ogni volta che sospirava.* Eb.

آه *ehh* a. V. *act.* آه چکمهک *āh çekmek.* 1) *Suspirare præ dolore, ah dicere.* 2) *Dolere.* Gol.

آه *ihābet.* a. V. [4. a] *هیب* 1) *Increpare gregem vel camelum, ut consistat, vel redeat.* Wan. 2) *Vocare equos dicendo* آه *hāb, vel heb.* Gol.

آهات *ehāb* a. *nom. prop.* *Nom. loci prope Medinam.* Gol.

آهات *ihāb.* a. n. f. *Corium crudum, non inspissatum seu more suo paratum.* Wan.

آه *ihāġet.* a. V. [4. a] *ههچ* 1) *ventum Arefacere plantas.* 2) *Aridam plantis comperire terram.* Wan.

آهار *āhār.* p. n. f. i. q. آهان *ehān.* 1) *Gluten, seu amyllum textorium, cujus aqua vestes lineas imbuunt, ut eas firmiores reddant, & idoneas, ut expoliantur.* 2) *Fimbria.* 3) *Contaminatio, pollutio.* Ferh.

آه *āhāzīde.* p. part. *Extractus v. g. e vagina gladius.* Ferh.

آه *ehāzīb.* a. n. f. pl. ab *اهضاب* *ehzāb.* *Pluvia pec. magnis guttis cadentes.* Wan.

آه *ihāfet.* a. V. [4. a] *هيف* *Sitire camelos.* Wan.

آهال *āhāl.* a. n. f. pl. *in carmine usitatus ab اهل ehl.* Populi. Wan.

آه *ihālet.* a. n. f. i. q. *ودک wedek.* 1) *Pinguedo carnis.* Wan. 2) *Cauda ovis seu pinguedo ejus liquefacta.* Gol.

آه *ihālet.* a. V. [4. a] *هيل* *Effundere.* Wan.

آهالی *ehālī* a. n. f. pl. ab *اهل ehl.* *Incolæ cives, possessores, etiam conjuges, consortes, & domestici; famuli. Gli abitanti, cittadini, possessori, dotati, consorti, domestici.* Ik. آهالیسی *tæræfein ehālīsi.* *Incolæ utriusque partis. Gli abitanti, o popoli d' ambe le parti.* Ll. آهالی *ehālī memleket.* *Regni incolæ. Gli abitanti, il popolo del regno.* Ll. آهالی *we-sāir ehālī mæhkeme.* *Cæterique prætorij officiales, & famuli. Con l'altra gente del tribunale, o giudizio.* Eb.

آهالیب *ehālib.* a. n. f. pl. ab *اهلوب ühclub* *Species rei, modi, rationes.* Gol.

آهالی کس *ehālī kes.* p. n. f. comp. (آراب) *Vulgares, plebei homines.* Cast.

آهان *ehān.* p. n. f. 1) *Gluten, uti آهار āhār.* 2) *Pulvicula ex farina, & aqua.* Cast.

آهان *ihān.* a. n. f. i. q. *عرجون ürgiun.* *Scapus racemi dactylorum.* Gol.

آهانت *ihānet.* a. V. [4. a] *هون* 1) *Aspernari, contemnere* *Wan.* 2) *i. q. غرض gharæz.* a. *Machinari, hostiliter agere. Sprezzare, far' ostilità.* Ik. Ll. آهانت *ihānet.* *Machinationes ab his seditiosis factæ. Li tradimenti, che cotești sediziosi hanno fatto.* Ll. آهانت *ihānetü chyjānet* *uzre olanler.* *Perfidi, machinatores. Li traditori, maluaggi.* Ll. آهانت *ihānet, we zālimlere y-ānet iderdi.* *Miseros illos despiciebat, crudeles autem juvabat.* Sæ. *Mal trattava gl'innocenti, e difendeva li rei.*

آه *ehēb.* a. V. *act.* *Parare, & instruere se ad aliquid.* Gol.

آه *ehēb.* a. n. f. pl. ab *اهاب ihāb.* *Coria.* Gol.

آه *üheb.* a. n. f. pl. ab *اهبة ühbet.* *Quæ necessaria sunt ad apparatus pec. bellicum.* Gol.

آه *ehbā.* a. n. f. pl. a *هبا hebāe.* *Modici intellectus homines.* Gol.

آه *ihbāe.* a. V. [4. a] *هبا* *Pulverem excitare equum.* Gol.

آه *ehbāb.* a. n. f. pl. a *هيب hībēb.* *Res minutim concisæ.* Gol.

آه *ihbāb.* a. V. [4. a] *هبت* 1) *Dilacerare vestem.* 2) *Libidine agi, & in famellam*

infilire

F f f f f

insilire *admissarium*. Gol. 3) Excitare, ex-
pergefacerere e somno. Wan.

اهباز *ihbāz*. a. V. [4. a هبذ] Properare,
currere. Gol.

اهبار *ihbār*. a. V. [4. ab هبر] Egregie
pinguem evadere. Gol.

اهباط *ihbāt*. a. V. [4. a هبط] 1) Demit-
tere. 2) Imminuere pretium rei. Wan.

اهبال *ihbāl*. a. V. [4. a هبل] 1) Orbari
prole. 2) Gravare aliquem multam carnem,
ac pinguedinem. Wan. 3) Properum esse. Gol.

اهبة *ahibet*. a. n. f. pl. ab اهبا *ihāb*. Pel-
les, coria. Gol.

اهبة *uhbet*. a. n. f. i. q. عدة *ūddet*. Ap-
paratus belli. اهبة اخذ *echāze uhbe-
tes-seji*. Cepit apparatus rei, instruxit se
iis, quæ ad eam sunt necessaria. Gol.

اهبر *ehber*. a. part. Valde carnosus came-
lus. Gol.

اهبيرة *ehbiret*. a. n. f. pl. اهبر *hebīr*.
Depressiores terræ, montive partes. Gol.

اهبنقاغ *ihbinkā*. a. V. [3. a هبغ] Infide-
re extremitatibus digitorum pedis. Wan.

اهة *āhet*. a. V. act. i. q. اه *ehi*. Dicere, &
efferre ah, dolorem & incertitiam commo-
strare. Wan.

اهة *ehhet*. a. V. act. i. q. præc. Wan.

اهة *ehheten*. a. partic. imprecandi. Deus te
perdat. اهة لك *ehheten leke*. Sit male ti-
bi, Deus perdat te. Wan.

اهة *ehtee*. a. part. Incurvus dorso, gibbo-
sus. Gol.

اهتار *ihtār*. a. V. [4. a هتر] Delirare, ine-
pta, & stultā loqui præ senio vel morbo. Gol.

اهتاب *ihtibāb*. a. V. [8. a هتب] 1) Libi-
dine agi *admissarium*. Wan. 2) Cædere lig-
na. Gol.

اهتاب *ihtibād*. a. V. [8. a هبذ] Coquen-
do parare colocynthidis femina. Wan.

اهتاب *ihtibāz*. a. V. [8. a هبذ] Currere,
properare. Wan.

اهتبار *ihtibār*. a. V. [8. a هبر] Amputa-
re ense. Gol.

اهتباش *ihtibās*. a. V. [8. a هبش] Cong-
regari. Gol.

اهتباش *ihtibās*. a. V. [8. a هبش] 1) Ve-
hementer ridere. 2) Properare. Gol.

اهتبال *ihtibāl*. a. V. [8. a هبل] 1) Captare
occasionem. 2) Machinari quid. Wan.

اهتتاش *ihtitās*. a. V. [8. a هتاش] Irri-
tari, concitari canem, feram. Gol.

اهتجاء *ihūgiāe*. a. V. [8. a هجو] Ironicis
dictis sese mutuo petere. Gol.

اهتجاج *ihūgiāg*. a. V. [8. a هج] Exorbi-
tare in aliqua re. Gol.

اهتجاج *ihūgiāl*. a. V. [8. a هجل] Exco-
gitare quid novi. Gol.

اهتجاج *ihūgiām*. a. V. [8. a هجم] Exhau-
rire mulgendo, quidquid lactis in ubere est.
Gol.

اهتجان *ihūgiān*. a. V. [8. a هجن] Subi-
gere puellam immaturam viro. Wan.

اهتدا *ihtidā*. a. V. [8. a هدي] 1) طوغري
doghry jol bulmak. 1. Recta du-
ci, seu rectam invenire viam. 2) Præcede-
re equos equum. 3) Deducere sponsam ad
sponsum. Go.

اهتداد *ihtizāz*. a. V. [8. a هذ] Resecare
celeriter. Wan.

اهتداس *ihtirās*. a. V. [8. a هرش] Conci-
tari inter se, & irritari canes. Gol.

اهتداع *ihtirā*. a. V. [8. a هرع] Frange-
re lignum. Gol.

اهتزاز *ihtizāz*. a. V. [8. a هتر] 1) دترمك
ditremek دترمك *teprenmek*. 1. Moveri, agi-
tari. 2) Concitari, ac tumultuari populum.
3) Exultare. 4) Ad occasum declinare stellam.

اهتزاز *ihtizāz*. a. n. f. 1) Agitatio, motus.
2) Tumultus. 3) *usif*. Exultatio. اهتزاز
ihtizāze gelüp. Exultantes ad hilari-
tatem, commoti, ovantes. *Rallegratifi, bal-
danzosi*. Sa.

اهتزاز *ihtizā*. a. V. [8. a هرع] 1) Agi-
tari, vibrarique ense, hastam. 2) Propere-
rare. Wan.

اهتزاز *ihtizām*. a. V. [8. a هزم] 1) Dif-
rumpi cum fragore *baculum, utrem*. 2) Cum
sono findi, pluviamque effundere *nubem*.
Gol. 3) Sonitum excitare cursu suo *equum*.
4) Mactare ovem. Wan. 5) Properare ad
mactandam victimam, ac celeriter aggredi
aliquid. 6) Deproperare. Gol.

اهتتاش *ihtisās*. a. V. [8. a هتاش] Co-
mem, & benignum se præbere alteri. Gol.

اهتتاش *ihtisāl*. a. V. [8. a هشل] Cape-
re aliquid, abducereve sine domini venia, il-
ludque post captum inde usum, reddere, ut
camelum vecturæ ergo. Gol.

اهتتاش *ihtisām*. a. V. [8. a هشم] 1) Emul-
gere, quidquid lactis in ubere est. Wan.
2) Confringi *pec. siccum*, quid & cavum. 3)
Per vim, ac invitum applicare animum ad
aliquid. Gol.

اهتتاش *ihtisār*. a. V. [8. a هصر] Inclina-
re, inflectere rem. Wan.

اهتتاش *ihtizāb*. a. V. [8. a هضب] Al-
ta voce, & multum colloqui. Wae.

اهتتاش *ihtizāz*. a. V. [8. a هض] Fran-
gere, contundere aliquid. Wan.

1) *Frangere rem.* *Wan.* 2) *Vi adigere, cogereve.* 3) *Defraudare, detrahere de eo, quod debetur.* *Gol.*

1) *Fulgor vaporis eminus exhibentis speciem aquæ.* 2) *Bombus, sibilusve in aure.* *Gol.*

1) *sequiorem naturam.* Impedire aliquem ab egregiis factis, ac a felicitate 2) *Relinquere aliquem una die, postea iterum invadere, debilitareque febrem.* 3) *Procumbere facere, & conscendere admiffarium camelitem.* 4) *Mutari colorem.* *Gol.*

1) *Submissum modestum esse.*

1) *Spoliari fetibus, crinibusve pec. evellendo.* *Gol.*

1) *Conjicere semet in exitium vel periculum.* *Wan.*

1) *Splendere nubem fulgore suo.* 2) *Stringere dentes, q. micare illis.* *Gol.*

1) *Abire cum aliquo.* 2) *Auferre, asportare.* *Gol.*

1) *Cui fracti sunt vel exciderunt priores dentes.* *Wan.*

1) *Debilitari ab æstu.* 2) *Flaccidum fieri, & considere faciem.* *Gol.*

1) *Curere equum.* 2) *Vehementer unguis terram quatere equum.* *Wan.*

1) *Invicem permisceri veniendo, abeundo populum.* 2) *Leniter incedere jumentum.* *Wan.*

1) *Lædere, & diminuerere contumeliis existimationem alterius.* *Wan.* 2) *Citra modum, & mensuram capere, vel injuste, & violenter eripere aliquid.* *Gol.*

1) *Mutari colorem.* *Gol.*

1) *Fran gi pec. contusione caput.* 2) *Coalescere vulnus.*

1) *Curis angi, sollicitum esse.* *Wan.* 2) *Versare animo res pec. magnas & graves.* *Gol.*

1) *Sollicitudo.* 2) *Conatus.* 3) *Favor. Solleccitudine, cura, diligenzæ, studio, favore.* *اهتمام تام ايله.* *Magno studio, quam diligentissime. Con gran valore, e diligenza. Sæ. اهتمام ihtimâm e. c. dat. vel cum ode, vel cum اوزره üzre, vel cum باينده bā-*

binde, vel cum ايله ile. Curare, diligentiam adhibere. Far sforzo, impiegat studio, e diligenza. بذل اهتمام bezli ihtimâm e. Idem باب امدادده اهتمام اتيكين bābi imdād-te ihtimâm itmegin. Siquidem omnem diligentiam adhibuerat ad ei succurrendum. Impiegato ogni suo studio a soccorrere gli. Sæ.

1) *Recte concinnare, & administrare opes.* *Gol.*

1) *Perire, pessumire.* 2) *Corruere.* *Wan.*

1) *Extractus v. g. e vagina gladius.* *Ferh.*

1) *Time re.* *Gol.*

1) *Concitare pulverem, iram.* *Gol.*

1) *Fran gi os nondum consolidatum.* *Wan.*

1) *Labo rare siti.* *Wan.*

1) *Terreri, tremere præ terrore.* *Wan.*

1) *Prospi cere, cavere sibi.* *Gol.*

1) *Seda re famem, cibare.* 2) *Edendum dare.* 3) *Perfolvere debitum.*

1) *Satyricis dictis petere aliquid.* *Gol.*

1) *Dor mire ac dormire facere.* 2) *Dormientem invenire.* 3) *Incurvam medii colli partem terræ applicare camelum.* *Gol.*

1) *Abscin dere, refecare.* 2) *Futilia, obscæna loqui.* 3) *Maledicere.* 4) *In meridie sive sole fervido foras prodire, vel foris incedere.* *Wan.*

1) *Sedare famem.* *Wan.*

1) *Campi lati, planive pec. inter montes.* *Gol.*

1) *i. q. Ampliare, dilatare rem.* 3) *Amittere opes.* *Gol.*

1) *Crateres.* *Gol.*

1) *Exhaurire mulgendo totum lac.* 2) *Quiescere facere, ac in stabulum reducere camelos.* 3) *Levare morbum, de Deo.* *Gol.*

1) *Abun dare camelis albis, præstantibus.* 2) *Juvenem camelitem inire camelum, ita ut*

concipiat, fœtificetve, 3) Impuberem conjugio sociare. *Gol.*

عجبر *ehger.* a. compar. 1) Præstantior, nobilior. 2) Longior, ac amplior. *Wan.*

أهجوؤت *ühgüüwvet.* a. n. f. Satyra, qua se invicem homines perstringunt. *Satira.*

أهجه *ahge.* p. n. f. Cuspis ferreus. *Ferh.*

أهجير *ihgirā.* a. n. f. i. q.

أهجير *higgirā.* 1) Mos. 2) Consuetudo, status. *Wan.*

أهخت *ahicht.* p. 3. pers. sing. præter. perf.

1) Extraxit. 2) Strinxit gladium, pugionem. *Ferh.*

أهختن *ahichten.* p. V. 1) Stringere gladium, pugionem. 2) Extrahere rem quamcunque. *Ferh.*

أهخته *ahichte.* p. part. Extractus v. g. e vagina gladius. *Ferh.*

أهده *ehdāe.* a. part. i. q. عذب *egdeb.* Gibbosus, incurvus dorso. *Wan.*

أهدا *ihdā.* a. V. [4. اهدا] 1) Sedare, quietare, pec. infantem passa manu leviter percutiendo, uti fit ad conciliandum somnum.

2) senectutem incurvum, & gibbosum reddere aliquem. *Wan.*

أهدا *ihdā.* a. V. [4. اهدى] هدیه *hedije* göndermek. i. 1) Offerre, donare.

2) Dono mittere. Presentare, offerre, mandar in dono. 3) Edocere, dirigere ad rectam salutis viam. 4) Deducere sponsam ad sponsum. *Ik.*

أهدا *atrāfe tuhfe tæryky ile ihdā* اولونور. Mittuntur instar munerum. *Sogli-*

ono mandarji in paesi circonvicini per regalo. *Sæ.*

أهداب *ehdāb.* a. n. f. 1) pl. اهدب *hedeb.* Folia plantarum gracilia, seu comosa.

2) pl. اهدبة *hüdbet.* Cilia. *Gol.*

أهداب *ihdāb.* a. V. [4. اهدب] Longos, pendulosque ramos habere arborem. *Gol.*

أهدار *ihdār.* a. V. [4. اهدر] Impune effundendum permittere sanguinem. *Wan.*

أهداف *ihdāf.* a. V. [4. اهدف] 1) Accedere ad 50. annos. 2) Propinquum esse. 3) Eminere, imminere, aut respicere ex alto. 4) Confugere ad aliquem. 5) Accidere alicui rem. *Gol.*

أهدام *ihdām.* a. V. [4. اهدم] Admissarii cupidam esse camelitem. *Gol.*

أهدام *ihdām.* a. n. f. pl. اهدم *hidm.* Tritæ vestes. *Wan.*

أهدان *ihdān.* a. V. [4. اهدن] اهدان *izmār.* a. Gracilem reddere equum. *Gol.*

أهدب *ehdeb.* a. part. Densa habens cilia. *Wan.*

أهدر *ehder.* a. part. Inflatus, tumens venter. *Gol.*

أهدل *ehdel.* a. part. i. q. هدل *hedil.* Longa, & pendula labia habens camelus. *Wan.*

أهدا *ihzā.* a. V. [4. اهدى] Diu ita coquere carnes, ut dissolvantur in partes. *Gol.*

أهداب *ihzāb.* a. V. [4. اهدب] Celerem esse in gressu, in volatu, in loquela. *Wan.*

أهدار *ihzār.* a. V. [4. اهدر] Futilia loqui, garrulum esse. *Wan.*

أهر *eher.* a. n. f. pl. اهرة *eheret.* Utenilia domus. *Gol.*

أهراء *ehrāe.* a. n. f. pl. اهرى *hürj.* Horrea frumentaria. *Gol.*

أهراء *ihrāe.* a. V. [4. اهرأ] 1) Insigniter coquere carnem, ita ut dissolvatur in partes seu de osse decidat. 2) Graviter afficere aliquem, & enecare frigus. 3) Refrigescere hominem, pec. tempore noctis. 4) In vanum multis verbis diffundere orationem. *Gol.*

أهراء *ihrāe.* a. V. [4. اهرأ] 1) Compellere, adigere ad fugam. 2) Abripere pulverem, de vento. *Gol.* 3) Accelerare abutum, seu fugam præ terrore. *Wan.* 4) Immergi in rem aliquam. *Gol.*

أهراء *ihrāb.* a. V. [4. اهرب] 1) Compellere, adigere ad fugam. 2) Abripere pulverem, de vento. *Gol.* 3) Accelerare abutum, seu fugam præ terrore. *Wan.* 4) Immergi in rem aliquam. *Gol.*

أهراء *eherāt.* a. n. f. pl. اهرة *eheret.* Utenilia domus. *Gol.*

أهراء *ihrāg.* a. V. [4. اهرج] 1) Causare camelo vertiginem capitis, illud nimis onerando, insigni æstus tempore. *Wan.*

أهراء *ihrūr.* a. V. [4. اهرر] 1) Gannire facere canem. 2) Vocare oves, pec. ad aquam. *Gol.*

أهراء *ehrāt.* a. n. f. pl. اهرط *hirt.* Anosæ camelitès. *Gol.*

أهراء *ehrā.* a. V. [4. اهرع] 1) Celeriter incedere. *Wan.* 2) Tremere præ ira, pavore, debilitate. 3) i. q. اهرع *isrā.* a. Apperire portam in tractum viæ. 4) Intendere hastam in aliquem. *Gol.*

أهراء *ihraf.* a. V. [4. اهرف] pro اهراف *yhrāf.* Opum, pecorumve augmento proficere. *Wan.*

أهراء *ihrak.* a. V. [4. اهرق] Effundere aquam. *Gol.*

أهراء *ehram.* a. n. f. pl. اهرم *herem* pro اهرام *herām.* Pyramides Aegypti. *Piramidi*

d' Egitto. اهرام *kubbei ehrām* گیبی. Instar testudinis pyramidum Aegypti. Come là cuppola, d' lvolto delle piramidi d' Egitto. *Sul.*

أهراء *ihram.* a. V. [4. اهرم] Senium conficere aliquem. *Wan.*

أهراء *ihram.* p. nom. prop. Nom. magnæ alicujus molis in Aegypto, turris instar ædificatæ, abs-

absque porta & absque pinna. Quidnam in ea reconditum sit, vel quem in finem exstructa sit, ignoratur, Ita Ferh. vulgo. Pyramides Aegypti. i. q. **أهرام** *ehram* quod vide.

أهرامین *ahiramen*. p. n. f. 1) Malus viae dux, scilicet qui ducit in devia. 2) In antiqua lingua persica Magorum demon, malum principium. Ferh.

أهران *ehran*. p. n. f. **کولنگ** *kullink*. Afcia. Afcia. Ferh. **أهره** *ehret*. a. part. 1) Magnis genis praeditus. Wan. 2) Latiore rictu, sive ampliore utroque oris angulo praeditus leo. Gol.

أهره *eheret*. a. n. f. i. q. **موتاع آکیت** *muta-ül-bejt*. 1) Supellex, & utensilia domus, stratumque, 2) Status bonus, ac elegans. 3) i. q. **أهره** *eheret*. [Forma.] Gol.

أهره *ehred*. a. part. Latiore rictu sive ampliore utroque oris angulo praeditus leo. Gol.

أهره *ehrem*. p. n. f. Lignum rotundo capite, quo utuntur ad contundenda aromata, vel alias res. Ferh.

أهره *ehrimma*. a. V. [4. a] 1) Propter, celerem esse. Wan. 2) Contentiosum esse in sermone. 3) Fletum simulare. Gol.

أهرمن *ahiremen*. p. n. f. i. q. **أهرمان** *ahiraman*. 1) Malus viae dux scil. qui ducit in devia. 2) In antiqua lingua persica Magorum Demon. Demonio. Ferh.

أهرمن *ehremen*, **أهرمن** *ehrimen*. p. n. f. i. q. praec. Ferh. **أهرن** *ahren*. p. n. f. i. q. praec. Ferh. **أهرن** *ahren*. p. n. f. Naphtha, liquor quidam oleosus e fonte quodam Ninivensi promanans, quem in superficie aquae colligunt. Cast.

أهرن *ehren*. p. n. f. 1) i. q. **أهرمن** *ehremen*. p. Malus viae dux, demon. 2) nom. prop. Nom. generi imperatoris Graecorum, qui erat antecessor **گوستاسب** *gustasbi*. Ferh.

أهرن *ehrun*. p. nom. prop. Nom. celebris, & in omni doctrinae genere praestantis medici Judaei. Ferh.

أهریاق *ihrijak*. a. n. f. Effusio aquae. Wan. **أهرین** *ehrimen*, **أهریمه** *ehrime*. p. n. f. 1) Malus viae dux, scil. qui in devia ducit. 2) In antiqua Lingua persica Magorum Demon. Demonio. Ferh.

أهریاق *ihzae*. a. V. [4. a] 1) Impellere jumentum. 2) Summo frigori se exponere. Gol.

أهریاق *ihzag*. a. V. [4. a] Carmine **أهریاق** *elhezeg*, dicto scribere, aut ludere poetam. Gol. **أهریاق** *ihzak*. a. V. [4. a] Multum ridere. Gol.

Part. I. Tom. I.

أهرال *ihzal*. a. V. [4. a] 1) Macilentum reddere. 2) Macilenta habere pecora. Wan. 3) Comperire macilentum aliquem. Gol.

أهرع *ehza*. a. part. Postrema sagitta, seu unica superstes in pharetra, sive ea deterior sit, sive praestantior, ut in gravem aliquem reservata casum. **أهرع ما فی الدار** *ma fid-dari ehza*, vel **أهرع موزوعا** *ehza u mehzu-æn*. Non est in aedibus quisquam. Gol.

أهرن *ahzen*, **أهرن** *ehzen*. p. n. f. **نقط یاقی** *nyft jaghi*. Petroleum. **أهرن** *ehzun*. p. adv. i. q. **اکنون** *eknün*. Nunc, modo. Ora, adesso. Ferh.

أهرن *uhzun*. p. n. f. Mulier sterilis. Ferh. **أهسا** *ehsa*. a. part. i. q. **موتعیرون** *mute-hajjrune*. Attoniti homines.

أهستکی *ahestegi*. p. n. f. dimin. 1) Lenitas. 2) Languor, tarditas. Mansuetudine, lenitezza. Ferh. **أهستکی کردن** *ahestegi kerdn*. 1) Pedetentim, & cunctanter facere. 2) Placidum, modestum, ac humanum se praebe-

re. **بأهستکی** *beahestegi*. Submissa voce legere. **بأهستکی گفتن** *beahestegi gūften*. Susurrare. Cast.

أهسته *aheste*. p. adv. 1) Mollis, tener. 2) Gravis. 3) Modestus. 4) Quietus. 5) Levis. 6) Mansuetus. 7) Fugax. 8) Pavidus. 9) Molliter incedens jumentum.

أهسته *aheste*. p. adv. **أهسته** *aheste*. ut plurimum geminatum **أهسته** *aheste*. 1) Paulatim, pedetentim. 2) Submissa voce. 3) Leniter, suaviter. **پیان پیانو**, **پیاچهولمته**. Ferh.

أهسته رء *aheste rew*. p. comp. Tarde, lente incedens. **تاردو**, **لنتو**. Ik. **أهسته سخن** *aheste sechun*. p. n. f. comp. 1) Submissa vox. 2) Multitatio, susurrus. Ferh.

أهسته سخن گفتن *aheste sechun gūften*. In aurem dicere. Cast. **أهستلیک** *ahestelik*. i. n. f. i. q. **أهستکی** *ahestegi*. p. Lentitudo, tarditas. **لنتezza**, **پیاچهولتزاز**.

أهسته *aheste*. iste **أهسته** *ahestelik*. e. Lente agere, procedere. **پروcedere lentamente nelle sue cose**, **دو facende**.

أهسال *ahsal*. a. V. [4. a] Dare jumentum vel aliam rem ad usum invito domino, post usum tamen restituendam domino suo. Gol.

أهسا *ehza*. a. n. coll. Turbae, & agmina hominum. Gol.

أهصاب *ehzab*. a. n. f. pl. a. **أهصاب** *ehzab*. Pluviae magnis guttis constantes. Wan. **أهصاب** *ihzab*. a. V. [4. a] **أهصاب** *ihzab*. Verbosum esse, superfluo sermone, & alta voce, uti in narratione. Wan.

أهصال

tim pluere calum. 2) In latus putei illidere urnam, ita ut conspergatur aqua. Gol. اهضام ehzām. n. f. pl. a هضم hæzm. Terræ humiles, & amplæ, inferiora vallium. 1) اهضام الكوادي el-lejle we ehzāmel-wādī. formula monitoria, Noctem cave, & profunda vallis, i. e. tempus, & loca insidiarum suspecta. اهضام ihzām. n. V. [4. a هضم] Anteriores dentes ejicere, aut permutare camelum, ovem, uti ille quinto anno, & octavo, hæc autem secundo, & quinto. Gol. اهط ehatt. n. part. fæm. هط hættā. Valide incedens, & patiens laboris camelus. Gol. اهطاع ihtā. n. V. [4. a هطع] 1) Protenso collo deprimere caput. 2) Celerem esse in cursu suo camelum. Wan. اهفا ehfa. n. f. coll. Stulti, fatui. Gol. اهفاء ihkæ. n. V. [4. a هفي] i. q. افساد ifsād. Corruptere, perdere. Gol. 1) اهك āhek. n. f. الجي abei, كج kireg. 2) Gypsum. 3) Calx, pec. viva. Ferh. i. q. اهك chyrzymā. n. ex græco, Psilothrum ex calce viva, & arsenico, quo inunguntur in balneis ad detergendos pilos corporis radicatus. Cast. اهكاه ehkâ. n. f. coll. i. q. متحيرون müte-hæjirūne. Homines attoniti. Gol. اهكاه ehkāk. n. part. pl. ا هك hekk. Mente laborantes. Gol. اهل āhil. n. f. Locus, in quo alicujus familia, domestici existunt. Wan. اهل ehl. n. f. 1) in comp. Habilis, capax. 2) Dignus. Abile, capace, degno, meritevole. a c. dat. 3) Peritus. 4) Possessor. 5) Præditus. 6) Incola, civis. 7) Confors, conjux. 8) Domesticus, familia. Dotato, possessore, perito, abitante, cittadino, consorte, moglie, o marito, domestico, famiglia. Wan. اهل و عياللي ايله ehlü æjälleri ile. Cum uxore, ac familia. Con la moglie, figliuoli, e tutta la famiglia. Sæ. Ll. روزگار اهلي rūzigār ehlī. Rerum mundi peritus. Che s'intende del mondo, pratico delle cose del mondo. Sæ. سوز اهلي استخدام اولنجه لایف söz ehlī istychtām olunmaghæ lâ-ik olmagh ile. Cum sit, verbi, seu potius rerum peritus, adeoque dignus, qui adhibeatur. Essendo uomo di buon discorso, e degno di esser impiegato. Ll. عالم اهلي âlem ehlī. Incola mundi, mundanus. Abitante del mondo, mondano. اهلي kal-æ ehlī. Incolæ arcis, præfidiarii. Gli abitanti, la guarnigione della piazza, quei

della città. Sæ. اهل اتقا ehlī ittikā. Fideles, pii. Lipij, fedeli. Sæ. اهل ادراك ehlī idrāk. Intellectu præditus, intelligens. Intelligente. Sæ. اهل ازبک ehlī iznik. Civis Nicæus. Cittadino di Nicea. Sæ. اهل اسلام ehlī islām. Veræ fidei cultor, orthodoxus. Fedele, credente. اهل آستنه ehlūs sün-ne. Musulmanus, cultor legis, & circumcisis. Fedele Musulmano, e circumciso. اهل باطن ehlī imān. Orthodoxus. اهل باطن ehlī bātyn. Contemplativus. اهل باطندن ehlī bātyn den istimdād. Petere auxilium virorum spiritualium, seu se eorum precibus commendare. Raccomandarli alle persone pie, e spirituali. Sæ. اهل پرهیز ehlī perhiz. Continens, abstinens. Continnente, astinente. Sæ. اهل بصیرت ehlī basy-ret. Providus, perspicax. Prudente, perspicace. اهل بغی ebli baghj. Iniquus, tyrannus. Ingiusto, tiranno. Sæ. اهل بهشت ehlī behist. Beatus, seu cælicolæ. Li Beati. اهل خانه ehlī chāne. Domestici, famulitium. La gente di casa, li domestici. اهل بینش قائده روشندل ehlī binis kâtynde rûsen dūr. Apud perspicaces certum est. Appresso quelli, che hanno lucido intendimento, e cosa certa. Sæ. اهل تصوف ehlī tesewwif. Contemplativus, anachoreta. Contemplativo, anacoreta. اهل تعدي ehlī te-æddi. Iniquus, crudelis. Ingiusto, crudele. Sæ. اهل تفسیر ehlī tefsir. Commentator scripturæ. Commentatore, dottore abile a commentare la sacra scrittura. اهل تقوی ehlī takwā. Pius, devotus. Divoto, pio. Sæ. اهل تواضع ehlī tewāzu. Humilis, submissus. Umile. اهل تیمار ehlī timār. Possessor bonorum regaliū. vul. Timariota. Timariota, commendatore, che gode beni regii con obligo di servir alla guerra. Sæ. Ll. اهل جماعت ehlī gema-æt. Viri exæctu. Uomini dell'assemblea, o comunità. Ik. اهل جنت ehlī gennet. Cælicola. اهل جهنم ehlī gehennem. Infernicola, infernalis. Li dannati, infernali. اهل حال ehlī hāl. Status rerum peritus, vel periti. Pratico delle cose, versato negli affari vertenti. Ik. اهل حال اولان ehlī hāl olan. Peritus rei, de qua agitur. Chi è pratico. Sæ. اول زمانه اهل حالی ol zemānun-ehlī hālī. Versatus in rebus illius temporis. Chi ha notizia delle cose di quel tempo. اهل حجاب ehlī hygiāb. 1) Verecundus. Vergognoso. 2) Tectus, velatus. Riserrato, ritirato, o che non si lascia vedere a nessuno. اهل حرف ehlī hyrfer. Artifex, opifex. Arteggiano, artigiano. اهل حفت و یقین ehlī hakkujekyn. Viri contem-

contemplativi, amici Dei. *Li sayj*, contem-
 plativi, amici di Dio. *Sa.* *اهل حکمت* *ehli*
hykmet. 1) Sapiencia præditus, philoso-
 phus. 2) Miraculosus in operibus suis. *Sa.*
 piente, filosofo, che fa miracoli, o cose
 meravigliose. *Eb.* *اهل خبره* *ehli chybré* vul.
اهل قبله *ehli kyble.* Censor. Censore.
اهل دانش *ehli dāniš* intibāh. Scien-
 tiam cautelæ possidens. *Che sa esser cauto.*
Ik. *اهل دکان* *ehli dūkān.* Tabernarius. Bot-
 tegaro, che tiene bottega, e che resta nel-
 la bottega. *دل اهل* *ehli dil.* دل اهل
دیل اهل *ehli dil.* Cordatus. Uomo di cuore, il ga-
 lant'uomo. *Sa.* *Eb.* *اهل دنیا* *ehli dūn-*
ia. Mundanus, incola mundi. *Mondano.*
اهل دیوان *ehli dīwan.* 1) Senator, confi-
 liarius. 2) Officialis consilii. *Consigliere,*
ufficiale del consiglio. *اهل ذوق* *ehli zewk.*
 Voluptati addictus. *Che gode buon tempo,*
è che attende a darsi buon tempo. *اهل رجاء*
ehli regiā. 1) Supplicans. 2) Expectans.
Supplicante, aspettante. *اهل زمان* *ehli ze-*
mān. Temporum observans. *Prattico del*
tempo. *اهل زمین* *ehli zemūn.* Incola terræ.
Mondano, del mondo. *اهل زهد و ورع* *ehli*
zūhdū vera. Continentes, & pii, timentes
 Dominum. *Continenti, e timorosi di Dio.*
اهل سخاوت (سخت و بدع) *ehli sachāwet.*
 Liberalis, munificus. *Liberale, benigno.*
اهل سیاحت *ehli siāhat.* Peregrinans, pere-
 gre proficiscens. *Pellegrino, che va viag-*
giando. *Sa.* *اهل شرع* *ehli šer.* Legis perit-
 us, aut Doctor. *Dottor di legge.* *اهل شرف*
ehli šeref. Nobilitate eminens. *Padrone e*
possessore di nobilita, e preeminenza. *Sa.*
اهل شقاق *ehli šikāk.* Inimicus, seditiosus.
 Nemico, sedizioso. *Sa.* *اهل شهود* *ehli šūhūd.*
 Fidelis, professor fidei. *Fedele, che pro-*
fessa la vera fede. *Sa.* *اهل صفا* *ehli safa.*
 Voluptati indulgens. *Uomo di buon tempo,*
voluttuoso. *اهل صنایع بولیش* *ehli sanāji*
bulunniš. Reperti sunt nonnulli
 machinarum artifices. *Furono ritrovati al-*
cuni maestri & ingegneri. *Sa.* *اهل ضلال*
ehli zaalal. Devius a recto tramite, perversus.
Disviato, sinarrito. *Sa.* *اهل طاعت* *ehli tā-āt.*
 Obsequens Deo. *Ubbidiente a*
Dio. *Sa.* *اهل ظاهر* *ehli zahyr.* (اهل باطن)
 Qui quarit tantum externam apparentiam.
Che non ha altro, che il'apparenza. *اهل*
عذاب *ehli āzāb.* Tormentis addicti, dam-
 nati. *Eb.* *اهل عهد و دقت* *ehli āhtū*
zimmet. Ille tributarius. *Quei tributario.* *Sa.*
اهل عرفان *ehli ʿirfan.* Scientia præditus,
 doctus. *Dotto, dotato di scienza.* *Ik.* *اهل*
عرفت *ehli ʿirfet.* Opifices. *Arteggiani.* *اهل*

عقول *ehli ūkūl.* Prudentes, judiciosi. *Giu-*
diziosi, saggi. *اهل علم* *ehli ʿilm.* Doctus,
 scientia præditus. *Dotto, che ha scienza.*
اهل عیال *ehli ājāl.* Pater familias. *Padre*
di famiglia, padron di casa. *اهل عذر*
ehli ghadr. Perfidus, fraudulentus. *Perfido,*
fraudolento. *Sa.* *اهل فساد* *ehli fesād.* Fa-
 cinorosus, sceleratus. *Scelerato, malvag-*
gio, facinoroso. *اهل فقر و تجرد* *ehli fakrū*
tegrid. Amiculum solitarii, &
 pauperis anachoretæ. *Vestimento, & beret-*
ta di povero romito. *Sa.* *اهل قبله* *ehli kyb-*
 1) Notitiam habens partis, ad quam se
 convertere debent orantes. 2) vul. Censor
pro *اهل خبره* *ehli chybré, quod V.*
اهل کارجه *ehli kārje.* Villanus, rusticus. *Vil-*
lano, contadino. *اهل کتاب* *ehli kitāb.* 1)
 Docti, seu habentes scripturam sacram a
 Deo datam. 2) in Corano Judæi ratione ve-
 teris testamenti. *اهل کرم* *ehli kerem.* Bene-
 ficus. *Liberale.* *اهل کشف و شهود* *ehli kesfu*
šūhūd. Dulcedines fruen-
 tium Deo, seu ejus visione beatifica. *Le dol-*
cezze delli salvati. *Sa.* *اهل کلام* *ehli ke-*
 lam. Eloquens, facundus. *Eloquentè, che*
sà bene discorrere, o portar un ragiona-
mento. *اهل کین* *ehli kin.* Inimicus,
 odio habens. *Nemico, che ha rancore.*
Sa. *اهل مجلس* *ehli meglis.* Asses-
 sores, assistentes. *Gli assessori, assistenti.*
اهل مہشر *ehli mahser.* Incolæ loci re-
 suscitationis, refuseitandi. *Li risu citati nel*
giorno del giudizio. *اهل مشورہ* *ehli meswe-*
re. Consilio assistens, consiliarius. *Consi-*
gliere, del consiglio, che entra nel consiglio.
اهل معرفت *ehli mārifet.* Doctus, doctri-
 nam possidens. *Dotto, virtuoso.* *اهل مکہ*
ehli mekke. Meccæ incola. *Abitante nella*
Mecca. *اهل مناجات* *ehli mūnāgiāt.* Oratio-
 ni vacans. *Che attende a pregar Iddio.* *Sa.*
اهل منصب *ehli mansyb.* In dignitate &
 officio constitutus. *Ministro, o ufficiale,*
che ha carica. *اهل نظر* *ehli nazer.* Perspi-
 cax, videns. *Perspicace, che vede chiara-*
mente. *اهل نعیم* *ehli nā ʿym.* 1) Inco-
 læ paradisi. 2) Fruentes voluptatis. *Li bea-*
ti, che godono delizie. *Ik.* *اهل نفاق* *ehli*
nifak. Perfidi, infideles. *Perfidi, infedeli.*
Sa. *اهل نفس* *ehli nefš.* Libidinosus. Car-
 nale, libidinoso. *اهل وقار* *ehli wekār.* Gra-
 vis, majestare præditus. *Grave, maestoso.*
اهل وکوف *ehli wūkuf.* Peritus. *Pratico.*
اهل ہدایا *ehli hūdā.* 1) Fidelis, ortho-
 doxus. *Ik.* 2) Recte incedens, aut viam
 rectam monstrans. *Sa.* *Fedele, vero creden-*
te, che segue, o mostra la strada dritta.

هنر *ehli hūner*. Virtutem, scientiam possidens. *Virtuoso. Ah. ehli hewā*. Licentiosus, libertinus. *Libertino, che segue li suoi capricci. Ik.*

اهل *ehel*. a. V. act. [1. & 2. F.] 1) Conjugium inire, uxorem ducere. 2) Dominum, herum, maritum evadere. *Gol.*

اهل *ehil*. a. n. part. Cultus, incultus; populosus. ¶ دار اهله *dārūn ehiletūn*. Domus habitata. *Gol.*

اهل *ehlen*. a. partic. bene precandi. Bene sit! facile sit! Qua velut familia, habitatio, consortium, & dignitas optantur. ¶ اهلا بك *ehlen bikē*. Bene sit tibi. اهل بدر *ehlen bidāri*. Bene sit domui, & loco. اتيه اهلا *etejte ehlen*, & اتيه اهلا *etejte sa-āten*. Bene veneris. اهلا *ehlen* & cum alio adverbio واهلا *merhāben we ehlen*. Bene veneris. *Gol.*

اهلا *ihlāb*. a. V. [4. a. هلب] Cursum suum persequi, seu continuare equum. *Gol.*

اهلات *ehelāt*, & اهلآت *ehlāt*. a. n. f. pl. ab اهلة *ehlet*. Populi, domestici. *Wan.*

اهلاج *ihlāg*. a. V. [4. a. هلاج] Occultare, celare. *Gol.*

اهلاس *ihlās*. a. V. [4. a. هلاس] 1) Celare rem gestam, dictamve. *Gol.* 2) Subridere, latenter ridere. 3) Clanculum quid, aut arcanum loqui. *Wan.*

اهلال *ihlāl*. a. V. [4. a. هلال] 1) Percipere visu, ac videre novam lunam. 2) Observare inuentem mensem. 3) Incipere mensem. *Gol.* 4) Efferre vocem, cum qui sacra facit, dicendo لبيك *lebbejke*. Ecce adsum. *Wan.* 5) Rite inactare dicendo باسم الله *bis-millāh*, in nomine Dei, & quasi Deo consecrare animal. 6) Attollere ad palatum, aut retrahere linguam salivā, aut humidi quid captando, hominem sitibundum. *Gol.* 7) Splendere incipere, & apparere novam lunam. *Wan.*

اهل التفسير *ehlit-tefsir*. a. n. f. compos. Professores interpretationis, seu interpretistae. Ita vocantur a Mohammedanis certae alicujus sectae الحوارج *el-chawāriḡ*, seu schismaticorum affectae, qui censent, eum, qui emittit professionem fidei mohammedanicæ illis verbis لا اله الا الله محمد رسول الله *lā ilāh illāllāh mūhammed resūlūllāh*: Non est Deus præter Deum: Mohammedus est legatus ejus; debere scire interpretationem ejus, & qualia sint ea, quæ continet. *Marracc.*

اهلال قسطنطيني *ehlālū kustā*. a. n. f. comp. Cof-tus hortensis, seu vulgo menta Satacenica. *Gol.*

اهلاك *ihlāk*. a. V. [4. a. هلك] Ad perniciem ducere, perdere. *Perdere, rovinare.* ¶ سلطان اسلام اهلاكه عازم اولدي *sultānī islāmū ihlāke āzim oldy*. Animo statuit, imperatorem veræ fidei occidere. *Risolse di uccidere il re. Sa.* اهلاك نفس *ihlākī nefse*. Macerare carnem, seu reprimere concupiscentiam carnis. *Macerare la carne, reprimere la concupiscentia.*

اهل الراي *ehlir-rāi*. a. n. f. comp. Probabilistæ. Ita vocant Arabes illos, qui attingunt tantummodo superficiem argumentationis, & significationis, quæ elicitur ex sententiis, & narrationibus librorum mohammedanicæ religionis. Illorum maximus numerus invenitur in Chaldæa; & agnoscunt pro magistris Abu Honeif Noamanum, filium alhasani, & alios. *Maracc.*

اهلب *ehleb*. a. part. fam. هلبا *helbā*. 1) Setosus equus. 2) Pilosus, & hirsutus. *Wan.* 3) Pluviosus annus. 4) Proventu abundans annus. 5) pec. Cum articulo الالهلب *el-ehleb*, caudā præfecta, vel carens pilis. 6) contra lis abundans, *Gol.*

اهلة *ehlet*. a. n. f. unit. Populus, pro اهل *ehl q. V. Wan.*

اهلة *ehillet*. a. n. f. pl. اهلل *hilāl*. Pulveres, etiam ordine positi lapides. *Wan.*

اهلوب *üh Lüb*. a. n. f. pl. اهاليب *ehālib i. q. fenn pl. فنون* *fünūn*. Modi, rationes. *Gol.* اهلي *ehli*. a. part. (وحشي) Domesticus. *cicur. Domestico.*

اهليج *ehlijet* a. n. f. 1) Habilitas, peritia. 2) Possessio. *Abilitā, prattica, isperienza.* اهليج *ihlileḡ*, & اهلليج *ihlilig*. a. n. f. coll. Myrobolana. *Wan.*

اهليجات *ihlileḡiāt*. a. n. f. pl. ab اهليج *ihlileḡ*. Myrobolanorum genera. *Gol.* اهليجة *ihlileḡet*. a. n. f. unit. Myrobolanum. *Wan.*

اهم *ehemm*. a. part. Maxime necessarius, maximi momenti. *Necessario, d' importan-za, rlevantissimo.* ¶ اهم كار *ehemm kār*. Maximi momenti res, vel opus. *Opera, ò cosa di grandissima importanza. Ik.* اهم امور *ehemm ūmūr icūūn*. Seria ob negotia. *Per affari d' importanza. Ll. V.* واجبت اهم امور *ehemm ūmūr*. Rerum maxime necessaria. *La più importante cosa. Sa.* اهم استانبول فتحي اهم امنيت بلوب *iftambul fe-thy ehemm emnījet (ūmnījet) bilūp*. Expugnationem Constantinopoleos securitati regni maxime necessariam ducens. *Sa. Conoscendo' esser molto necessario per la sicurezza de suoi stati l'impadronirsi di Constantinopoli. Br.*

اشتغال اہم امال شاہ ظفر مثال اولدی
 ighālī ehemmū āmālī sāhī zæfer meāl oldy.
 Fuit maxima applicatio animi regis victorio-
 si. *Sæ.* Voltò di nuovo li suoi pensieri, e dis-
 segni. *Br.* اہم ehemm oi. Maxime neces-
 sarium esse, magni momenti esse. *Importar*
affai, esser molto importante, e necessario.

اہم ehmāe. a. n. f. pl. a. ہم heme. Ve-
 stes tritæ.

اہم ihmāe. a. V. [4. a. اہم] 1) Lacerare.
 2) pec. Terere vestem. *Gol.*

اہم ihmāt. a. V. [4. a. اہم] Occulto,
 vel submisso uti sermone aut risu. *Gol.*

اہم ihmāg. a. V. [4. a. اہم] 1) Nervos
 intendere in cursum, intentis viribus curre-
 re equum. 2) i. q. اخفا ychfā. Cælare. *Wan.*

اہم ihmād. a. V. [4. a. اہم] 1) Substite-
 re, quiescere in aliquo loco. 2) contra Ce-
 leriter progredi in itinere. *Wan.* 3) Irruere
 in cibum. 4) Quietum reddere. 5) Tacere
 ad id, quod ingratum est. *Gol.*

اہم ihmāk. a. V. [4. a. اہم] 1) Imple-
 ri ira. 2) Navare operam, & impendere se,
 ac insistere rei. *Gol.*

اہم ihmāl. a. V. [4. a. اہم] 1) Pigere,
 negligere rem. 2) Differre rem. *Wan.* 3)
 Libere pastum dimittere camelos. *Gol.*

اہم ihmāl. a. n. f. Intermissio, negligen-
 tia. *Trascurraggine, ommissione, negligenza.*
 اہم ihmāl. Intermittere, negligere
 & differre rem, pigere. *Trascurare, rimet-*

tere, differire. اللہ اہمال ایدر اہمال ایدر
 allāh imhāl ider, ihmāl itmez. Deus differt, sed
 non negligit. *Dio differisce, ma non trascura.*
 اہمال ایلہ سن sakyn ihmāl eileje-
 syn. Cave ne negligas, *Guardati di trascura-*
rare. Eb. اہمال اولمز ihmālū tekā-
 sül olunmaz. Non negligetur. *Non si tra-*
scurerà punto. *Ll.*

اہمال ihmālen. a. adv. etiam اہمال ایلہ
 ile. Negligenter, oscitanter. *Per negligenza,*
ò trascuraggine.

اہمالی ihmālgi. a. n. f. Homo negligens,
 nihil curans. *Negligente, trascurato.*

اہمالی ihmāllyk. a. n. f. Negligentia. *Tra-*
scuraggine. i. q. اہمال ihmāl q. V.

اہم ehmām. a. n. f. pl. a. ہم hamm. Se-
 nes, decrepiti. *Gol.*

اہم ihmām. a. V. [4. a. اہم] 1) Solicitum
 tenere. *Wan.* 2) Solicitum esse. 3) Versare
 animo. *Esser sollecito, cercar mezzo.* صورت
 اہم ایدر لردی sūretū dā-yle-
 rini kesre ihmām iderlerdi. Quærebant modos
 refellendi desideria eorum. *Cercavano mezzi*
di distrarli dalli loro disegni, e desiderij. *Sæ.*

Part. I. Tom. I.

اہم ehmer. p. n. f. Nom. animalis canis
 formam habentis, quod tempore sultanorum
 antiquorum visum fuit.

آہم āhmend. p. n. f. Homo mendax.
Ferh.

آہم ūhmūm. a. n. f. Capito, qui magnum
 caput habet. *Gol.*

آہن āhen. p. n. f. جدید ہلد hæld. ا. دہر de-
 myr. i. Ferrum. *Ferro. Ferh.* آہن جرب

آہن āheni ġerb. Chalybs. *Acciaio.* آہن خای

آہن chāi. Qui mandit, vorat ferrum. *Man-*
giaferro, bravo. آہن āheni ner. Chalybs.

آہن āheni nerm. Molle ferrum. آہن نرم

آہن āhenbūr, latro, fur, pec. qui transfo-
 dit murum. آہن آلان āhenūl-māl. Opes avi-
 tæ, & quæ præsentis, ac in promptu sunt,

patrimonium. *Cast.* * *Express. fig.* آہن دل

آہن dil i. e. شجاعتلو seġiā-ætlū. i. Cor-
 datus, strenuus. *Ferh.*

آہن ihnāe. a. V. [4. a. آہن] Dare, donare.

آہن ehnād. a. n. f. pl. a. آہن hind. Hin-
 dæ, scil. nom. prop. mulierum. *Gol.*

آہن ihnāf. a. V. [4. a. آہن] 1) Subri-
 dere pec. ironice. *Wan.* 2) Colludere. 3)

Se componere ad flendum infantem. *Gol.*

آہن ehnāme. p. n. f. 1) Dedecus, igno-
 minia. *Disonore, ignominia.* 2) adj. Se ipsum

ornans, stolidus, imbecillis mente. *Ferh.*

آہن ihnān. a. V. [4. a. آہن] Robustum,
 & adiposum efficere. *Wan.*

آہن āhenbāne. p. n. f. Cervix. *Cast.*

آہن āhenbāje. p. n. f. comp. 1) Oscil-
 latio. 2) Pandiculatio. *Ferh.*

آہن āhenpāje. p. n. f. comp. Pedes ve-
 ru automati. *Piedi d'un girarosto. Ferh.*

آہن āhenter. p. n. f. comp. Gladius un-
 dulatus. *Ferh.*

آہن āheng. p. n. f. 1) Conjectio. 2)

Tractio. 3) Evaginatio gladii, vel cul-
 tri. 4) Pax, salus. 5) Forceps aurifabri, vel

ferrarii. 6) Volsella, dentiscalpium. 7) Ellych-
 nium. 8) Palea. 9) Funis bombardicus, funis

ex fibrillis trunci palmæ. 10) Vinculum circu-
 lare vasis. 11) Frontale mulieris. 12) Potus,

potatio. 13) Pompholix. 14) i. q. آہنک

āhenk. Harmonia. V. آہنک *Cast.*

آہن āhing. p. n. f. Tractor, trahens. *Ferh.*

آہن āhengianūden. p. V. trans. Bi-
 bere facere, potare. *Cast.*

آہن āhenged. p. n. f. Instrumentum trac-
 torium. *Ferh.*

آہن āhengelūgh. p. n. f. 1) Pressio.
Ferh. 2) Conculcatio. *Cast.*

آہن āhenġe, āhenġe, & ehenge,
 p. n. f. i. q. کناکیر kenāġir. p. 1) Cir-
 culus ferreus, pec. ad portam appendens.

Hhhhh 2)

جگر āhenin giger. h. e. مبارز و سخت دل mu-
bārix we sacht dil. Strenuus, & duri cordis
homo. Ferh.

پنجه āhenin pende. p. adj. comp.
Unguibus ferreis præditus. Con zampe di
ferro. Ik.

آهنین خفتان āhenin chaftān. p. n. f. comp.
Thorax ferreus, lorica. Corazza. Ferh.

آهو āhū. p. n. f. ۱) عیب āib. a. Vitium.
Vizio. ۲) usit. کیک geik i. غزال ghaxāl. a.
Cervus, & dorcas. Cervo, capriuolo. ۳)
Vox alta, clamor. Alta voce, crido. ۴)
Metaph. Oculus cor rapiens i. e. placidus.
۵) Astma. Asma. آهو دشپسي āhū disīsi.
Cerva, dorcas. An. * Express. figur. آهو دل
āhudil i. e. قورق کورق korkak i. Cor dorcadis i. e.
timidus. آهو گذشت āhu giuzesst. ۱) i. q.
فurst فرصت کچدی fursat gecdi. i. Præteriit fera
i. e. elapsa est occasio. Ferh. ۲) Actum est,
præteriit amasia. Il bello, ò la bella è
passata, e sparita.

آهوان ehwāe. a. n. f. pl. a هوي hewā. Amo-
res, affectus, cupiditates. Gol.

آهوان ihwāe. a. V. [4. a هوي] ۱) Ex-
tendere manum ad capiendum quid. Wan.
۲) Decidere. ۳) Projicere, dejicere. ۴)
Protendere rem, uti gladium minandi ergo,
vel etiam, innuendi, & indicium faciendi
causa. Gol.

آهوار ehwār. a. n. f. pl. a هور hūr. Stag-
na, paludes. Gol.

آهوار ehwār. p. n. f. Mentis stupor. Ferh.
آهوار ehwār. p. nom. prop. Nom. urbis alicu-
jus basora vicinæ, hodie dum desertæ.
Ferh.

آهوال ehwāl. a. n. f. pl. a هول hewl. Ter-
rores, terricula. Terrori, pericoli, cose spa-
ventevoli. Tef. Ik. اول سفر پر آهوال ol
seferi pūr ehwāl. Illud bellum periculis ple-
num. Quella pericolosissima guerra. Sæ.
آهوال پر آهوال پور آهواله واقف اولدی
ehwāle wākyf oldy. Rescivit statum rerum
periculis plenum. Riseppe le cose periculo-
se. Sæ.

آهوان ehwān, & ehwān. p. n. f. ۱) Cuni-
cularius. Minatore. Ferh. ۲) Pullus dorca-
dis. ۳) Fovea cervicis sub occipite. Cast.

آهواند ehwānd. p. n. f. Primus dies quin-
que dierum adscitiorum ad implendum an-
num Persicum. Ferh.

آهوانی ehwāj, & ehwāi. p. nom. prop. Nom.
oppidi ad ripam Oxi, fluvii. Ferh.

آهوپا āhūpā. p. n. f. comp. ۱) Domus sex-
angularis. ۲) Tectum domus. ۳) Cænacu-
lum apertum, quo per gradus ascenditur

۴) Fuga, qua quis se alterius planctibus, &
clamoribus subtrahere conatur. Ferh.

کیک بوزا غیبسي ahūbere. p. n. f. comp. گیک
geik buzaghysy. i. ۱) Hinnulus, pullus.
۲) Dorcas fera. Picciolo cervo, o capriuolo.
Ferh. گیکر آهوبره قوردردی
āhūbere kurudurdy. Siccabat hepar hin-
nuli dorcadis. Faceva seccar il fegato d'un
giovine cervo, o caprivolo.

آهوج ehweg. a. part. fam. هوجاء hewgiāe.
۱) Longus corpore. ۲) Fatuus, præceps.
Wan.

آهود ehwed. a. n. f. Feria secunda hebdo-
madis: Arabum paganorum antiqua vox est.
Gol.

آهور ehwer. p. ۱) n. f. Amasius dilectus.
۲) nom. prop. Nom. oppidi alicujus. Ferh.
آهوری ahūrī. f. n. f. Semen sinapi. Mo-
starda. Ferh.

آهوس ehwes. a. part. Consumens. آتاس
en-nāsū hewsā wez-ze-
mānū ehwesū. Homines absumunt bona tem-
poris, sed magis absumit eos tempus. Gol.

آهول āhūl. p. n. f. ۱) Via subterranea.
Ferh. ۲) Vitium. Vizio, difetto.

آهول ehwel. a. compar. Terribilior. Più ter-
ribile; ò pericoloso. آهول ما mā ehwele.
Quam maxime terribilis! O quanto spaven-
tevole!

آهول ühūl. a. V. act. [2. & 1. F.] ۱) Con-
jugium inire, uxorem ducere. ۲) Familia-
rem esse, consuescere. Wan.

آهون āhūn. p. n. f. مغاره meghā-
re. a. رخنه rachne p. ۱) Spelunca, cryp-
ta subterranea. ۲) Cuniculus. ۳) Rimā, fo-
ramen pec. parietis perfossi a fure. Ferh.
۴) Fur. Spelonca, grotta, mina sotto ter-
ra, fissura; buco, breccia, & ladro, che
fora li muri.

آهون ehwen. a. part. ۱) Facilis, levis.
۲) Despicabilis. Gol. آهون طریقله
ehwen tarykyle. Facili modo. Facilmente. Sæ.

آهون ehwen. a. n. f. nom. antiquum Diei
lunæ. Wan.

آهوان ehwinā. a. n. f. pl. a هین hejjin.
Res faciles. Wan.

آهونبر ahunber. p. n. f. comp. Fossor pa-
rietis, fur. Ladro, che fora li muri. Ferh.

آهوپره ahūwere. p. n. f. comp. Hinnulus,
pullus dorcadis. Picciolo cervo. Ferh. i. q.
آهوبره ahūbere. q. V.

آهوی āhū. p. adj. poss. ۱) Ad cervum per-
tinens. ۲) improp. n. f. Amasius, vel amasia.

آهوی تاتار āhū tātār. Cervus, vel dor-
cas scythica, ex cujus umbilico moscus erui-
tur. Capriuolo, che fa il muschio. آهوی چین
āhū

liejji sebebini. Quacunque de caussa, vel quam ob caussam? Notandum secundo, cum præcedit idem nomen, quod postea ab اي ejj, regitur, tunc vel rem indefinitam significare. مررت رجل merertū beregiulin we ejj regiulin. Prætergressus sum virum aliquem, at quem virum, nescio. vel indicare admirationem. وقع بلاء واي بلاء wakæ belau we ejj bela-in. Incidit ærumna; at quæ ærumna, id est quanta, dici nequit. Notandum tertio sumi non nunquam pro الذي ellezi. ايهم في الدار اخوك ejjuhūm fiddari āchuke. Qui eorum est in domu, ille frater tuus est. Gol.

اي ejju. a. pron. relativum. Quicumque. Gezmat verbum in sensu ان in. الشرط و الجراء lišsert wel gēzai, seu sub conditione, & retributione e. g. اكرموني اكرمك ekremni ekremuhu. Quicumque honorabit te, eum honorabo.

آيا āiā. p. عجباً aḡebā. p. 1) particula admirantis. Mirum! papæ! 2) part. interrogantis. An non. Forse non? o, hola. 3) adj. Esu apta res. 3) part. Venientes. Ferh.

ايا aia. i. n. f. Vola. Palma della mano. ايه

آيات ajāe. a. n. f. pl. ab آيات āiāt. Signa. Wan.

ايا eīa. a. particu. vocantis, nasbans nomen, & quidem juxta عبد القاهر الجرجاني abdūl-kahir ūl-giurgiani, in commentario ad particulas arabicas للمنادي البعيد lilmunadiyl-bāyd. Ob vocatum distantem. e. g. يا رجل eīa. regiulan. Heus vir! qui hinc aliquantulum remotus es. O hola, su!

آيا ejā. i. n. f. آيات ejjā. i. n. f. Lux, splendorque solis. Gol.

ايا ejā. p. 1) n. f. i. q. ايار ejār. Ultimus mensis vernalis. 2) adj. Bellicosus. fortis. Cast.

ايا eja. p. 1) particula admirantis pro آيا āiā. p. Mirum! 2) particu. interrogantis. An non?

ايا ujā. p. adj. pro اويا ujā. Ignavus. Cast.

آيا ejjā. a. particula, quæ etiam nominibus, & affixis cujuscunque personæ, generis & numeri adjungi potest, ut nomen ab Arabibus usurpatur: hæc particula seu pleonastica, hoc modo adjuncta, æquipollet, fere particula ان inne. اذا بلغ الرجل اذا belagha ir-regiulus-setteine feejahu we ejjas-sewābe. Cum ad sexagesimum annum vir pervenit, utique ille & juvenis. Sunt autem illa composita آيات ijjāje. Ego. آيات ijjāke. Tu. آيات ijjā-

hu. Ille. آيات ejjekūma. Vos duo. آيات ejjehūmā. Illi duo. آيات ejjānā. Nos. horumque fæminina, & reguntur a verbo; vel sequente, & آيات ejjāke næbidū. Te adoramus vel præcedente, uti: ضرب آيات ejjāke. Verberavit te. Et si actio tendit in ipsam personam æqui polet نفس nefs: ut ضربت آيات ejjāje. Verberari me ipsum. Gol.

آيات ijāb. a. V. [اوب ab] 1) Redire, reverti. 2) Converti. Tornare, convertirsi. Sa.

آيات ijāb. a. n. f. i. q. سقا sykā. Uter. Otre. Gol.

آيات ijāb, & آيات ijjāb. a. n. f. Occasus solis. Gol.

آيات ejābis. a. n. f. pl. ab آيات ejbes. Partes tibiæ anterioris excarnes. Gol.

آيات āiāt. a. n. f. pl. ab آيات āiet. Signa, oracula, versus Corani. Segni, oracoli, versetti dell' Alcorano, passi di scrittura.

آيات āiātī mu'giz āsār, we bejjnāt. Oracula miraculorum feraciā, & demonstrationes. آيات سعادت آياتله kelimātī se-ādet ājāt ile. Verbis augustissimis. Con parole auguste. Ik.

آيات ajāt. i. n. f. vul pro آيات haiat atrium domus. V. آيات حياى

آيات ejāt, ac ijāt. a. n. f. Splendor seu nitior planetarum. Gol.

آيات ijād. a. n. f. 1) Terra cisternæ aut tentorio circumposita, ad impediendum aquæ exitum. 2) Castra quædam Arabum معد me-ād seu Meaditarum ita dicta. 3) Cornu dextrum & sinistrum exercitus. آيات ijādān; Ambo cornua exercitus. Wan. 4) Munimentum, velum, vel quidquid rem aliquam tuetur & conservat. 5) Camelorum multitudo. Gol.

آيات ijādet. a. V. [ايد ab] Firmum reddere, corroborare. Wan.

آيات ejādī. a. n. f. pl. ab آيات ejdī, sive pl. pl. آيات jed. Manus, & beneficia. Gol.

آيات ejādīm. a. n. f. i. آيات الأرض mūtūnūl-erz. Superficies terræ. Wan.

آيات ejādīm. a. n. f. pl. ab آيات edim, aut ut alii ab آيات ejdāmet. Terræ duræ lapidum expertes. Gol.

آيات ajār. a. n. f. pl. ab آيات ejr. Veretra. Wan.

آيات ajār, & آيات ejār. p. n. f. 1) Ultimus mensis veris vulgo Majus. Ferh. 2) particula i. q. آيات ajā an non? Cast.

آيات ejār. a. n. f. i. q. صفر sufr. a. Aes, orichalcum. Gol.

آيات ijār. a. n. f. i. q. هوا hewā. Aër, aura. Gol.

آيات ujjār. a. n. f. Nom. mensis Syromacedonici Majo respondentis. Gol.

آيارتاق *ajartanak*. t. V. اضلال *yzlāl*.
 1) Facere ut fugiat servus, aut mancipium.
 2) Seducere, pervertere. Suiare un servitore, sedurre, discostare.

ايارچ *ijāreġ*, *ijāriġ*. a. n. s. pl. ايارج *ejāriġ*. Hiera, compositi pec. solutivi medicinali genus. Gol.

ايارده *ejāride*. p. n. s. Integra expositio librorum زند *zend*, dictorum, qui a zoroastre affectis suis relicti fuisse perhibentur. Ferh.

اياره *ejāre*. p. n. s. 1) q. ايارج *ijāreġ*. Medicamentum compositum ad depellendam bitem. 2) Metacarpium, ornamentum muliebre. 3) pro اواره *ewāre* Liber computi. Ferh.

ايارى *ijārī*. a. part. Magnō veretro praeditus. Wan.

ايار *ajāz*. p. n. s. nom. prop. Nom. viri, qui fuit familiaris Sultani Ibrahimi ex dynastia ghaznabidarum. Ferh.

اياز *aiāz*. t. n. s. 1) Lux lunæ. 2) Nox serena, nox sideribus illustris. Chiaro di luna, notte serena. ايازده ياندى *ajāzde iatty*. Sub dio jacuit. A dormito fuori a cielo scoperto. اياز او *ajāz oi*. Sudum esse, ac serenum celum. Far chiaro, esser il cielo sereno.

ايازىل *eiāzil*. t. n. s. Parvae lignae statuae, artificio sese moventes, ac saltantes, sigilla, & sigillaria. Bambocci, burattini. ايازىل اوينى *eiāzil oiny*. Lusus earum cum statuīs lignis nervis alienis mobilibus. Giuoco di burattini, ò bambocci.

ايازىلجى *eiāzilgi*. t. n. s. Sigillarius. Giuocatore di bambocci, ò ciarlatano.

ايازما *aiāzma*. t. n. s. ex Græco. Fons pec. salubris, aut miraculosus, ad quem Græci concurrere solent in festis. Fontana salutare, ò miraculosa.

ايازى *ejāzī*. p. n. s. i. q. اياسى *ejāsi*. Velum vel tegumentum muliebre ex panno ferico. Ferh.

اياس *ejās*. a. nom. prop. Nom. oppidi, quod Armenis eripuerant Mohammedani, Ifsus, maritimum Ciliciae oppidum, unde sinus Ifsicus hodie, Golfo di Ajazzo, dicitur. Gol.

اياس *ijās*, *ijāset*. a. V. [4. ab اياس] Desperare facere, ad desperationem redigere.

اياس *ijās*. a. nom. prop. 1) Nom. viri cujusdam ex sociis Mohammedis. 1) Nom. judicis cujusdam Basrensis, qui ex vultu & externis signis de hominum culpa, & innocentia felicissime judicabat. اياس من افسس *efresū min ijas*. Felicius judicat ex signis, quam Ijasus.

اياسة *ferāsetül ijāsije*. Physiognomia seu conjectura Ijalica. Gol.

اياسه *ejāse*. p. n. s. Desiderium. Brama, desiderio. Ferh.

اياسى *ejāsi*. p. n. s. i. q. ايازى *ejāzī*. Velum, vel tegumentum muliebre ex panno fericeo. Ferh.

اياسين *ejāsīn*. a. n. s. pl. ab ايسان *isān*. Homines. Gol.

اياسر *ajāsīr*. a. n. s. pl. ab ايسر *ejsār*. Funes breviores ad alligandas inferiores partes tentorii.

اياطل *ejātyl*. a. n. s. pl. ab ايطل *ejtæl*. Hypochondria. Wan.

اياغ *ajāgh*. p. n. s. Mons. Ferh.

اياغ *aiāgh*. t. n. s. pro اياق *aiāk*. Pes. Piede. اياغده دوشدى *ajāghine düsty*. Prostravit se ad pedes ejus. Si gettò a suoi piedi.

اياغ *ejāgh*. p. n. s. 1) ex diaghataica lingua Poculum, quod in comotationibus circumfertur. 2) Dignitas. 3) Donum. 4) Misericordia.

ايات *ajāft*. p. n. s. 1) Grassus pannus. 2) Lacera vestis. Ferh.

اياق *aiāk*. t. n. s. 1) قدم *kādem*. اياق *pāi*. p. Pes. Piede. 2) Gradus scalae. 3) Basis, stylobata. Grado, gradino, piedestallo. اياق اوزره *aiāk üzre* *ajak üzre* *ajāgh üzre* *kalkmak*, *aiāgh üzre kalkmak*. 1) Assurgere in pedes. 2) metaph. Tumultuari. Sorgere, levarsi in piedi, sollevarsi, ribellare.

اياق اوزره *ajak üzre* *durmak*. Pedibus insistere, stare. Star in piedi fermo. اياق اوزرنده دىرلى *aiāk üzrinde dürler*. Pedibus insistent, h. e. in procinctu sunt ad aliquid suscipiendum. Stanno in piedi, pronti ad intraprendere. Ll. اياق اوزره كلك *ajak üzre gelmek*. Insurgere. Levarsi, alzarsi. اياق اياق باسماق *aiāk basmak*. Figere pedem. Metter il piede. اياق اوستنى يوزى *aiāk üsti, illzi*. Convexum plantae, tarsus. Il collo del piede. اياق طاشى *aiāk tasi*. Tophus. Tofu. اياق يولى *aiāk ioly*. Latrina. V. اياق اياق يولى *iaja ioly*. Semita. Sentiere. اياق بلىكى *aiāk bilexügi*. Suffrago, compes muliebre ornamentum. Catena d'oro, ò d'argento per ornamento delle gambe delle donne. اياق ساچ *sac aiāk*. Tripus. Tripiede. Eb. اياق اياق *karşümüzde saç saç aiāghyn dururlerdi*. Contra nos ordinatim stabant. Stavano dirimpetto, ò avanti di noi, in schiera.

اياق اياق *aiāk üzre* *gelmek*. Insurgere. Levarsi, alzarsi. اياق اياق باسماق *aiāk basmak*. Figere pedem. Metter il piede. اياق اوستنى يوزى *aiāk üsti, illzi*. Convexum plantae, tarsus. Il collo del piede. اياق طاشى *aiāk tasi*. Tophus. Tofu. اياق يولى *aiāk ioly*. Latrina. V. اياق اياق يولى *iaja ioly*. Semita. Sentiere. اياق بلىكى *aiāk bilexügi*. Suffrago, compes muliebre ornamentum. Catena d'oro, ò d'argento per ornamento delle gambe delle donne. اياق ساچ *sac aiāk*. Tripus. Tripiede. Eb. اياق اياق *karşümüzde saç saç aiāghyn dururlerdi*. Contra nos ordinatim stabant. Stavano dirimpetto, ò avanti di noi, in schiera.

اياق اياق *aiāk üzre* *gelmek*. Insurgere. Levarsi, alzarsi. اياق اياق باسماق *aiāk basmak*. Figere pedem. Metter il piede. اياق اوستنى يوزى *aiāk üsti, illzi*. Convexum plantae, tarsus. Il collo del piede. اياق طاشى *aiāk tasi*. Tophus. Tofu. اياق يولى *aiāk ioly*. Latrina. V. اياق اياق يولى *iaja ioly*. Semita. Sentiere. اياق بلىكى *aiāk bilexügi*. Suffrago, compes muliebre ornamentum. Catena d'oro, ò d'argento per ornamento delle gambe delle donne. اياق ساچ *sac aiāk*. Tripus. Tripiede. Eb. اياق اياق *karşümüzde saç saç aiāghyn dururlerdi*. Contra nos ordinatim stabant. Stavano dirimpetto, ò avanti di noi, in schiera.

اياق اياق *aiāk üzre* *gelmek*. Insurgere. Levarsi, alzarsi. اياق اياق باسماق *aiāk basmak*. Figere pedem. Metter il piede. اياق اوستنى يوزى *aiāk üsti, illzi*. Convexum plantae, tarsus. Il collo del piede. اياق طاشى *aiāk tasi*. Tophus. Tofu. اياق يولى *aiāk ioly*. Latrina. V. اياق اياق يولى *iaja ioly*. Semita. Sentiere. اياق بلىكى *aiāk bilexügi*. Suffrago, compes muliebre ornamentum. Catena d'oro, ò d'argento per ornamento delle gambe delle donne. اياق ساچ *sac aiāk*. Tripus. Tripiede. Eb. اياق اياق *karşümüzde saç saç aiāghyn dururlerdi*. Contra nos ordinatim stabant. Stavano dirimpetto, ò avanti di noi, in schiera.

اياق اياق *aiāk üzre* *gelmek*. Insurgere. Levarsi, alzarsi. اياق اياق باسماق *aiāk basmak*. Figere pedem. Metter il piede. اياق اوستنى يوزى *aiāk üsti, illzi*. Convexum plantae, tarsus. Il collo del piede. اياق طاشى *aiāk tasi*. Tophus. Tofu. اياق يولى *aiāk ioly*. Latrina. V. اياق اياق يولى *iaja ioly*. Semita. Sentiere. اياق بلىكى *aiāk bilexügi*. Suffrago, compes muliebre ornamentum. Catena d'oro, ò d'argento per ornamento delle gambe delle donne. اياق ساچ *sac aiāk*. Tripus. Tripiede. Eb. اياق اياق *karşümüzde saç saç aiāghyn dururlerdi*. Contra nos ordinatim stabant. Stavano dirimpetto, ò avanti di noi, in schiera.

اياق اياق *aiāk üzre* *gelmek*. Insurgere. Levarsi, alzarsi. اياق اياق باسماق *aiāk basmak*. Figere pedem. Metter il piede. اياق اوستنى يوزى *aiāk üsti, illzi*. Convexum plantae, tarsus. Il collo del piede. اياق طاشى *aiāk tasi*. Tophus. Tofu. اياق يولى *aiāk ioly*. Latrina. V. اياق اياق يولى *iaja ioly*. Semita. Sentiere. اياق بلىكى *aiāk bilexügi*. Suffrago, compes muliebre ornamentum. Catena d'oro, ò d'argento per ornamento delle gambe delle donne. اياق ساچ *sac aiāk*. Tripus. Tripiede. Eb. اياق اياق *karşümüzde saç saç aiāghyn dururlerdi*. Contra nos ordinatim stabant. Stavano dirimpetto, ò avanti di noi, in schiera.

اياق اياق *ajaktas*. t. n. s. 1) Pedissequus. 2) Socius, comes sequens, v. g. navis, quae immediate sequitur alteram. Seguace, che facilmente, o immediatamente segue.

Concilium magnum. Ita in aula ottomana vocatur concilium, quod a Sultano non nisi in causis gravissimis convocari solet; ubi præter magnates, etiam omnes primores exercitus, quin etiam seniores militum comparere debent, & quoniam omnes in hoc concilio pedibus insistunt, hoc nomen evenit; quasi concilium pedestre.

اياكلق aiaklyk. t. n. f. Grallæ. Zanche, stampoli. اياكلق جانبازي aiaklyk giānbāzi. Grallator, grallipes. Che va sù le zanche.

اياكلماك ajaklamak. t. V. Conculcare, opprimere, obterere. V. بصق

اياكلو ajaklū. t. adj. Habens pedes. اياكلو دورت dört aiaklū. Quadrupes. Quadrupede, che hà quattro piedi.

اياكك ijyāke. a. cum affixo 2. personæ. كك. est particula mōnendi, seu præcipiendi cautionem, valletque imperativum باعد bā'ed. Abesto recede, cave. vel cum sequente, simulque vel accus: nominis immediate subnexi; vel cum ان en, quod præponitur sequenti futuro verbi, Nasbum habenti, quo casu subinde usurpatur, & ellipsis. اياكك من الاسد ijyāke minel-esedi, esed, vel اسد و اياكك ijyāke we esed. Cave tibi a leone. اياكك و ان تفعل كذا ijyāke wen tefā'ele keza, اياكك ان تفعل كذا ijyāke en tefā'elehu. Cave ne hoc facias. Gol.

اياكك ijāl. a. V. act. 1) Redire. 2) Pervenire, evadere. 3) Crassescere. Gol. 4) Recte disponere, regere. Wan.

اياكك ijāl. a. V. [وأل a] Merdam in pabulum ejicere camelos. Wan.

اياكك ejālet, & ijālet. a. n. f. 1) Principatus, dominium. 2) Provincia. 3) Præfectura unius provinciae, aut regni. Principato, dominio, provincia, & governo d'una provincia, ò regno. اياكك بلگراد belgrad eiāleti. Provincia Serviensis. Il governo di Servia. Ll. اياكك ولايت مزبوره اياكك wilāietī mezburre eiāletī. Gubernium prædictæ provinciae. Il governo di quel paese. Sa. اياكك ولايت اياكك wilāietī ile behremend eiledy. Contentum eum reddidit præfectura suæ provinciae. L'aggraziò, e contentò del governo del suo paese. اياكك اولان با ميمنتمز اولان ijyāletī bā meimenetūmūz olan. Quod est nostrum felix

gubernium. Che è il nostro fortunato, e felice governo. Ll.

اياكك ijālet. a. V. [ولي a] Gubernare. Governare. اياكك حسن hūsnī ijālet. Recta gubernatio. Buon governo. اياكك ijālet e. Gubernare; regere provinciam. Gubernar, commandare ad una provincia.

اياكك ājām. p. n. f. 1) i. q. آوام āwām. Debitum. Ferh. 2) Radix. Cast.

اياكك ejām. a. n. f. 1) Nom. morbi in camelo. 2) Fumus. Gbl.

اياكك ijām. a. n. f. Fumus. Wan.

اياكك ijām. a. V. act. 1) Fumum facere ad eximendum, pulsus ex alveari apibus, mel. 2) Capere ex alveari mel. Gol.

اياكك ejjām. a. n. f. 1) pl. a يوم iewm. Dies, tempora. Giorni, tempi. Wan. 2) sing. Ventus, ac tempestas. Vento, tempo. اياكك اول اول ejjām ola q. sit ventus secundus. Dio ci dia buon vento, buon tempo. Exclamatio nautarum; a litore moventium. باحور ejjāmī bāhur. Dies caniculares. كوز ايامنده ejjāmī dewletlerinde, we sājei sā'adetlerinde. Sub felicibus auspiciis, & protectione ejus. Sotto li felici auspicij suoi.

اياكك ejjāmī dewleti nusret enģiāmlerinde. Idem خمسته ejjāmī chuģeste ferģiāmlerinde we dewri mækbūlutæwrlerinde. Felicissimis eorum, gratissimisque temporibus. Nel felicissimo regno loro. Sa. اول اول ejjāmī mejmenet enģiāmdede. Illo felicissimo tempore, seculo. In quel felicissimo tempo, ò secolo. Sa.

اياكك ejjāmī. a. part. 1) pl. ab اين eimen. Felices, ac prosperæ cedentes res. 2) pl. a اين jemen. Partes dextræ. Wan.

اياكك ejjāmī. a. n. f. pl. comm. gen. ab اين ejjāmī. Cælibes, vel viduæ fœminæ. Gol.

اياكك ejjāmī. a. n. f. pl. a اين jemin. Dextræ. Gol.

اياكك ejjāmī. a. n. f. pl. a اين ejjāmī. Quo tempore, quando. Gol.

اياكك ijjānā. a. comp. pl. pronominis perso. 1. pers. Nos. Gol.

اياكك ejjānyk. a. n. f. pl. pl. a ناكك nākak. Camelites. Gol.

اياكك ejjānemā. a. adv. comp. Quandocunque. Gol.

اياكك ejjāwil. a. n. f. & part. pl. ab اول ewwel. Principia, primi. i. q. اول اول ewājil q. V. Gol.

اياكك ejjāwīn. a. n. f. pl. ab ابوان ejwānī. كوشكلر kōškler. 1. Porticus pensiles, cænacula. Galerie, belvederi. Ik. V. ابوان آياي

آيات *ājāt* pl. ab آيات *ājāj*. a. n. f. i. q. Signa. Gol.

آيايا *ejājā*. a. particula inelamandi increpandique. Maeste, age! Wan.

حوران *ejājir*. a. nom. prop. Nom. loci in *hæwrān*. i. e. Auranitide Syriae. Gol.

أيايل *ejājil*. a. n. f. pl. ab آيايل *ūjjel*. Cervices. Gol.

أيايم *ejājim*. a. n. f. pl. com. gen. ab آيايم *ejjim*. Cælibes, vel viduæ fæminæ. Gol.

آيب *āib*. a. V. aēt. [I. F.] 1) Redire. 2) Averti. 3) Converti. Tornare, rivoltarsi, convertirsi. Sæ. Ik. V. طريق سداده *ṭaryki sedāde āib olup*. Reversus ad rectam viam, & bonum institutum. Ritor nato alla strada dritta. Sæ.

آيب *ip*. etiam اب vel اب *i*. n. f. حبل *hæbl*. a. n. f. رسن *resen*. p. Funis. Corda. آيب جانبازي *ip giānbāzi*. Funambul. Ballacorda. آيب صابى يوقدر *ipi sapi jokdūr*. Non est funis aut manubrium, sermonis ejus nulla connexio. Proverbium, quando aliquis nihil ad rem loquitur. Non si puo cavare niente dal suo discorso.

آيباء *ebāe*. a. n. f. coll. 1) Arundo. 2) Arundinetum. 3) Extremitas seu spica arundinis. Gol.

آيباء *ibāe*. a. V. [4. ab آيب] 1) Abrumpi, finire. Wan. 2) Nauseam movere. Gol.

آيباء *ibāe*. a. V. [4. a وبا] 1) Morbo epidemico, peste laborare. Wan. 2) Ostendere aliquem porrenso digito. 3) Innuere porrecto retrorsum digito, ut quis recedat. Gol.

آيباء *ibāe*. a. n. f. Nutus, qui fit digito retrorsum porrecto, ut quis recedat: nutus anim qui fit digito antrorsum porrecto, ut accedat اوما *ewmā*. vocatur. Gol.

آيباد *ibād*. a. V. [4. a وباد] i. q. افراد *ifrād*. a. Segregare. Gol.

آيبار *ibār*. a. V. [4. a وبار] Pilosum esse camelum. Wan.

آيباس *ibās*. a. V. [4. a ويبس] قورتق *kurutmak*. t. 1) Exiccare. 2) Exarescere. Seccare, & seccarsi. Wan.

آيباش *ibās*. a. V. [4. a وباش] 1) Propere. 2) Germinare terram, pec. luxuriantibus ac committis plantis. Gol.

آيباص *ibās* a. V. [4. a وبيض] 1) Prodire incipere. Wan. 2) Oculis micare catulum. 3) Herbis luxuriare terram. Gol.

آيباق *ibāk*. a. V. [4. a وبق] Exitio dare, perdere. Wan.

آيبال *ibāl*. a. n. f. coll. i. q. آبول *ibewl*. Agmen camelorum. Gol.

آيباه *ibāh*. a. V. [4. a وباده] 1) Perspicere, intelligere. 2) Rationem habere alicujus rei. Gol.

آيبه *ājibet*. a. n. f. pl. ab آوب *ewb*. Tractus, venti, nubes. Gol.

آيبه *ibet*. a. n. f. 1) Reditus, reversio. Wan. 2) Pes. Gol.

آيبه *ejbed*. a. n. f. Planta, cujus grana hordeo similia sunt, & quæ saginando pecori conducunt. Gol.

آيبه *ejbud*. p. n. f. Scintilla ignis. Ferh.

آيبس *ejbes*. a. n. f. pl. آيبس *ejābis*. 1) Pars tibiæ anterior excarnis, dura & sicca. 2) Res dura, supra quam probantur enses. Gol.

آيبس *ejbes*. a. part. Siccus. Gol.

آيبسا *ii besā*. p. adj. comp. Multi homines. Ferh.

آيبسان *eibesān*. a. n. f. Os cruris. L'osso della gamba. Wan.

آيبسز *ipsz*. i. adj. comp. 1) Fune carens. 2) metaph. Connexione, ac natalium splendore carens. Senza corda, & persona di bassa & incognita nascita.

آيبك *jbik*. i. n. f. عرف *urf*. a. Crista. Crini, & cresta.

آيبيل *ibel*, & آيبيل *ibül*. a. n. f. pl. آيبيل *ebābil*. Agmen camelorum. Gol.

آيبه *ājet*. a. n. f. pl. آي *āj*, آيبه *ājāt*. 1) Signum, miraculum. Wan. 2) Individuum, singularis persona. 3) Corpus, hypostasis. 4) i. q. قرب *kurb*, Propinquitas temporis. 5) i. q. جماعة *gemā-ēt*, Cætus hominum, multitudo. 6) usit. Versus, seu comma aut paragraphus Corani. Segno, miracolo, verso dell' Alcorano. Ll. آيبه *ājeti kerime*. Sacer versus Corani. آيبه *ājettür-regiül*. Persona viri. Gol.

آيبه *ejjet*. a. pron. relat. آيبه *ejjetü-mā*, cum *mā* pleonastico, fam. ab آيبه *ejjü*. 1) Quæcunque, qualiscunque. 2) Quænam. Gol.

آيبه *yjet*. a. V. aēt. Teneriore affectu commoveri, condolere. Wan.

آيبه *itā*. a. V. [4. ab آيبه] 1) Dare, largiri. 2) Adducere, afferre. Wan.

آيبه *itāh*. a. V. [4. a وئح] 1) Modicum, & pretio exile afferre donum. Wan. 2) Paucas habere opes. 3) Molestum, & importunum alicui esse, ut obtineat, quod vult. Gol.

آيبه *itāch*. a. V. [4. a وئح] 1) Compositum esse. 2) Superiorem evadere. Gol.

آيبه *itād*. a. V. [4. a وئد] Firmiter adigere. Gol.

آيبه *itār*. a. V. [4. a وئار] 1) Singulare, & seorsim discretum facere quid. 2) Nervum obducendo tendere arcum. 3) Separatam peragere precationem, quæ الوتر *el-witr*, dicitur. Gol.

آيبه *itāgh*. a. V. [4. a وئغ] 1) Perdere, exitio dare, ut Deus aliquem. Wan. 2) In ærum

ærumnam conjicere. 3) Corrumperere ac subverttere religionem suam crimine vel peccato. Gol.

ايتام *eitam* a. n. f. pl. a. يتيم *jetim*. Pupilli, orphani. Wan. مطعمة الايتام *müt-ymet-ül-ejtām*. Nutrix orphanorum. Cessit titulus hic quondam in ludibrium mulieri, quæ, dum ob publicum, quem de corpore suo faciebat, quæstum coram chalifa Ali genero Mohammedis inculparetur, se lucrum exinde captum in orphanorum sustentationem erogare dictitans, se excusabat. Lamai.

ايتام *itām*. a. V. [4. ab انم] 1) Lacerare, vitiare feminam. 2) Perrumpere. 3) Ampliare, & dilatare ejus naturam. Gol.

ايتان *itān*. a. V. [4. a وتن] Lædere in vena cordis. Gol.

ايتبا *itibae*. p. n. f. 1) Gustus, desiderium. 2) Virtus, conversatio. Ferh.

ايتبار *itibār*. a. V. [8. ab ابر] 1) Rogare, ut palmæ, vel fatis suis alius euram insationis ابر *eber*, dictam impendat. Wan. 2) Potere puteum. Gol.

ايتباض *itibāz*. a. V. [8. ab ابيض] Lædi nervum, seu tendinem femoris. Gol.

ايتباط *itibāt*. a. V. [8. ab ابط] 1) Planum, æquabile esse. 2) Quierum esse. 3) Molestiam concipere, ægre habere. Gol.

ايتبال *itibāl*. a. V. [8. ab ابل] 1) Minus firmiter insidere camelo. 2) Negligere patientes camelos. Wan.

ايتبار *itifār*. a. V. [8. ab افر] Vestigia sequi. Gol.

ايتجا *itigiā*, ايتجا *itigiā*. a. V. [8. a وجاه] Compactos inter se esse *daçlylos*. Gol.

ايتجاج *itigāg*. a. V. [8. ab اج] 1) Ardere diem. 2) Accendi. Gol.

ايتجگر *itigegz*. t. n. f. dimin. Caniculus. V. ايتجگر

ايتحاد *ityhād*. a. V. [8. ab احد] i. q. usit. ايتحاد *ittyhād*. In unum coalescere. Gol.

ايتخان *itichāz*. a. V. [8. ab اخذ] 1) Adoriri. 2) Confligete invicem seu unum cum altero in pugna. Gol. V. ايتخان

ايتدام *itidām*. a. V. [8. ab ادم] 1) Jungi, aut addi rei alteri. 2) Opsonium facere. 3) Subeunte novo humore reviviscere, ac refici, & nutriri incipere arborem. Gol.

ايترار *itirār*. a. V. [8. a ار] Festinare, properare. Gol.

ايتراش *itirās*. a. V. [8. ab inusit. ارش] Capere, & expetere, quod pro mulctā, vel piaculo, vel compensatione accepti detrimenti debebatur. ايتراش *iterreše līl-chu*. Part. I. Tom. I.

māseti. Submisit se mulctæ, eamque præstitit. Gol.

ايتراز *itizāz*. a. V. [8. ab اتر] 1) Bullire *ollam*.

ايتسا *itisā*. a. V. [8. ab اسو] Imitari. Gol.

ايتسار *itisār*. a. V. [8. a يسر] 1) Distribuire inter se macclatum camelum, quod Arabes alias, dicto sortitionis modo, facere solebant. Wan. 2) Facilem reddere rem pec. in bonum finem. 3) Alea ludere, ducere fortem. Gol.

ايتساع *itisā*. a. V. [8. a وسع] 1) Amplam, & parulam esse rem. 2) Dilatari. 3) Comprehendi, contineri aliquo loco. Gol.

ايتساک *itisāk*. a. V. [8. a وسف] 1) Coniungi, copulari. 2) Congregari, convenire. 3) Integrum, & absolutum esse. Gol.

ايتسام *itisām*. a. V. [8. a وسم] Signare semet ipsum, notam sibi imprimere, qua dignosci possit. Gol.

ايتسا *itisā*. a. V. [8. ab اشع] Convalescere, integritati restitui os fractum. Gol.

ايتسا *itisā*. a. V. [8. a وشي] 1) A fractura coalescere os. 2) Abundare opibus. 3) Capere nummorum partem. Gol.

ايتساب *itisāb*. a. V. [8. ab اشب] Commisum esse. Gol.

ايتشار *itisār*. a. V. [8. ab اشو] Facere exacuere dentes. Gol.

ايتشاف *itisāk*. a. V. [8. a وشف] In oblongiores partes secare, & siccare carnem. Gol.

ايتصاف *itysaf*. a. V. [8. a وصف] 1) Describi rem. 2) Facere describere, laudare. Gol.

ايتصال *itysal*. a. V. [8. a وصل] 1) Pervenire ad aliquem. 2) Coniunctam esse rem rei. 3) Continuum, & congruum esse.

ايتصاح *ityzāh*. a. V. [8. a وضح] Claram, & manifestam esse rem. Gol.

ايتضا *ityzāz*. a. V. [8. ab اض] Cogi, adigi. Wan.

ايتط *itytāe*. a. V. [8. a وطى] 1) Frectum esse, paratum esse. 2) Calcare, conculcare. 3) Mollem, & æquabilem reddere lectum. Gol.

ايتظام *itytām*. a. V. [8. ab اطم] Exconstrictione ventris, seu suppressione alvi laborare. Wan.

ايتعاظ *ityāz*. a. V. [8. a وعظ] 1) Moneri. 2) Monitis parere. Gol.

ايتفاک *itifāk*. a. V. [8. ab افک] Subverti urbem terramotu. Gol.

ايتكات itykāt. a. V. [8. ab ايتك] 1) Capere. 2) Assumere lac acidum in condimentum ciborum. Wan.

ايتكاك itikāk. a. V. [8. a ايتك] Fervere re diem. Wan.

ايتكال itikāl. a. V. [8. a ايتك] 1) Exesum, corrosivum esse dentem. 2) Accendi ira. Wan.

ايتكيز itkez. p. n. prop. Nom. regis. Ferh.

ايتكين itgin. p. n. f. Patronus, possessor domus. Ferh.

ايتكيني itgini. p. n. f. Domus proprietatis. Ferh.

ايتلا itilā. a. V. [8. ab ايتلو] 1) Possere, valere. Potere, effere bastante. 2) Jurare. Wan.

ايتلاخ itilāch. a. V. [8. ab inus. ايتلاخ] 1) Confundi, & turbari negotium alicujus. Wan. 2) Excrescere, proceram, & magnam evadere herbam. 3) Moveri, commoverique quod in ventre est. 4) Aclescere, seu in acorem verti lac. Gol.

ايتلاف itilāf. a. V. [8. a ايتلاف] 1) Congregari in uno loco. Wan. 2) Convescere, societatem inire. Accompanarsi, cultivar amicitia. Gol.

ايتلاف itilāf. a. n. f. commercium, conjunctio, consuetudo, amicitia. Accompanamento, compagnia, familiarita, buona amicitia, corrispondenza. Sa.

ايتلامك aitlamak. t. V. [8. a ايتلامك] 1) Seligere, secernere. 2) Expurgare nuce, puteum, oryzam. 3) Pampinare, truncare. Scegliere, mondare, nettare, sfrondare, spampinare.

ايتلانميش aitlanmis. t. part. pass. Purgatus, expurgatus.

ايتمار itimār. a. V. [8. a ايتمار] 1) Morigerari, imperio se subicere. 2) Consultare. Ubbidire, & deliberare, consultare. Wan.

ايتمام itimām. a. V. [8. a ايتمام] 1) Sectari, imitari. Wan. 2) Sumere pro duce. Gol.

ايتماك ajitmak. t. V. [8. a ايتماك] 1) Dicere. Dire, pro sequenti Turcico usit.

ايتماك ejitmek. t. V. Dicere. Dire. [8. a ايتماك] 1) Interior pars, intimum. 2) improp. etiam Medulla panis V. ايتماك 3) adj. Interior, internus. Parte interiore, il di dentro, il midollo, & interiore, di dentro. [8. a ايتماك] 1) Interior pars, intimum. 2) improp. etiam Medulla panis V. ايتماك 3) adj. Interior, internus. Parte interiore, il di dentro, il midollo, & interiore, di dentro.

ايتماك itmek. a. V. [8. a ايتماك] 1) Propellere, protrudere. Muovere, spingere. [8. a ايتماك] 1) Interior pars, intimum. 2) improp. etiam Medulla panis V. ايتماك 3) adj. Interior, internus. Parte interiore, il di dentro, il midollo, & interiore, di dentro.

ايتماك ite sadre gecitirdiler. Identidem protrudendo, ad primum locum eum promoverunt.

A forza di spinte lo fecero passare al primo luogo.

ايتماك itmek, vul. etmek. t. [8. a ايتماك] 1) Facere, agere, praestare. 2) Reddere. Fare, rendere. Est praecipue unum

ايتماك itmek, vul. etmek. t. [8. a ايتماك] 1) Interior pars, intimum. 2) improp. etiam Medulla panis V. ايتماك 3) adj. Interior, internus. Parte interiore, il di dentro, il midollo, & interiore, di dentro.

ex verbis auxiliaribus, quo utuntur Turcae ad exprimendam actionem, antepositis nimirum participiis & nominibus vel Arabicis, ut:

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

ايتماك itmek, vel Persico, ut: ايتماك كساده kūsade itmek, quod vero brevitas gratia in praesenti lexico per

finden. Ex parte interiori. Da dentro ايج *ic jaghy. Adeps, sebum. Graffo* ايج *ic gengi. Intestinum, domesticum bel-*
lum. Guerra intestina. ew *ici. Pen-*
netrale, gynæceum. شهر ايجي طولدي *sehr ıcı döldy. Tota civitas implera*
est. Si riempi tutta la città. Eb. بر كيمده *bir giğe icinde. Intra unam noctem.*
In una notte. Eb. Sa. خلف ايجده *chalk icinde. Inter homines. Tra l' popolo.* اران *warad*
üşmānlüfinden iclerinde bir az adem o'up.
Cum pauci aliquot Turcæ Aradineses in-
ter illos reperti sint. Ritrovandosi tra di lo-
ro alquanti Turchi di Aradino. Ll. شهر *sehr icine giridi. Ingressus est*
civitatem. Entrò nella città. ايجي ايجرينده *ani iclerine görüdü. Eum in me-*
diu ipsorum duxit. Lo condusse tra di lo-
ro. Eb. كيمده لر *bæ-z̄y kimesneler. Aliqui e medio eorum.*
Alcuni di loro. Scribitur etiam nonnunquam
ic icinde. ايج *icinde.* ايج *icinde.* ايج *icinde.*
 1) Replere. 2) Amoverè. Rimoverè, trispingere. Gol.
 3) Comperire omnis boni inanem, & expertem aliquem. 4)
 Ungulam equi tritam, ad attenuatam reddere,
 aut lædere. 5) Tenacem esse erga alium,
 nihil dare petenti. 6) Dare, largiri. 7) i. q.
 intizā. Procub. a se amoverè alium. 8)
 Vendere. 9) Vacuum, & sine præda re-
 dire venatorem. 10) Ad duritiem fundi per-
 tingere fossorem non inventa aqua scaturi-
 gine. Gol.
 ايج *igîā. p. partic. comp. ex اين in, و*
 ايج *igîā. Hic. Ferh.*
 واجب *igîāb a. V. [4. a] واجب* ايج *igîāb a. V. [4. a] واجب*
wāgib a. t. Necessarium esse, opus esse. Far
di bisogno, esser necessario. Ll. Ik. V. انتظار.
 2) Necessarium reddere, facere ut necessa-
 rio aliquid fiat. Rendre necessario, far fare,
 effigere. 3) Facere opus bonum, vel ma-
 lum futura vitæ vel premio, vel poena di-
 gnum. 4) Cadere cum sonitu. 5) Ratam
 habere emtionem, & licitanti addicere rem.
 6) Palpitare facere cor. 7) Semel tantum
 comedere tota die. Gol. *قبايح افعاي و شبايح* ايج *igîāb a. V. [4. a] واجب*
kabāihy ef-ālī we *senā-y æ māli igîābi sījāset itmegin.* Eo
 quod pessima ipsius facinora exigerent pub-
 licam punctionem. Sa. Meritavano le sue
 enormità, e sceleratezze, ch' egli fosse igno-
 miniosamente giustiziato. Br. بر نسده يوقدر *bir nesne ioktür ki hükm*
igîāb eileje. Nihil est, unde, seu super quod

formari possit sententia. Eb. ايجاب ايجدر *igîāb ıder. Necessè est, oportet. Bisogna,*
e necessario.

ايج *igîāh. a. V. [4. a] وجه* ايج *igîāh. a. V. [4. a] وجه*
 1) Ad an-
 guttias redigere. 2) Apparere. 3) Ad finem
 pertingere. Wan.

ايج *igîād. a. V. [4. ab] اجد* ايج *igîād. a. V. [4. ab] اجد*
 Corrobo-
 rare, robustum efficere. Gol.

ايج *igîād. a. V. [4. a] وجد* ايج *igîād. a. V. [4. a] وجد*
 1) Facere,
 ut quis inveniat rem, compotemque redde-
 re. 2) Facere existere, ut Deus rem. 3)
 Opulentum, contentumque efficere. 4) Invi-
 tum impellere, ut faciat quid. Gol.

ايج *igîād. a. n. s. Inventio, productio,*
 inventum. *Invenzione.* ايج *igîād e.*
 Adinvenire, excogitare, novum quid pro-
 ducere, edere. *Inventare, mandar fuori,*
metter in luce. ايج *igîād sabybi.*
 Auctor, ingeniosus, qui multa adinvenit.
 Autore, inventore di diverse arti, che ha
 dato in luce molti libri.

ايج *igîār. a. V. [4. ab] اجر* ايج *igîār. a. V. [4. ab] اجر*
 1) Repende-
 re. Wan. 2) Locare, elocare. 3) Corpus
 quæstui dare mulierem. 4) Integritati resti-
 tuere os luxatum, vel fractum. Gol.

ايج *igîār. a. V. [4. a] اجر* ايج *igîār. a. V. [4. a] اجر*
 1) Medica-
 mentum in os infundere infanti. Wan. 2)
 Facere audire alicui, quod ingratum est. 3)
 Adigere in pectus hastam.

ايج *igîāz. a. V. [4. a] اجر* ايج *igîāz. a. V. [4. a] اجر*
 1) قصالتيف *kyssaltmak.* Abbreviare, in compendium
 redigere orationem, librum. *Abbreviare,*
scortare, compendiare. Wan. 2) Prompte
 dare aliquid. Gol.

ايج *igîāzēn. a. adv. Strictim, compen-*
 diose. *Succintamente, brevemente, in com-*
 pendio.

ايج *igîās. a. V. [4. ab] امس* ايج *igîās. a. V. [4. ab] امس*
 1) Concipere animo timorem. Gol. 2) Ab-
 fcondere timorem in animo. Wan.

ايج *igîā. a. V. [4. a] امع* ايج *igîā. a. V. [4. a] امع*
 Molestia af-
 ficere, incommodare. Wan.

ايج *igîāf. a. V. [4. a] امف* ايج *igîāf. a. V. [4. a] امف*
 1) Fa-
 cere, ut incitatore gressu incedant cameli.
 Gol. 2) Fatigare equum. 3) Adhibete equum.

ايج *igîāh. a. V. [4. a] امه* ايج *igîāh. a. V. [4. a] امه*
 Ephebus.
 Paggio. *Maxima illorum copia est in palatio*
interiori imperatoris ottomani, & in qua-
tor cameris, seu classes dividuntur, qui,
si principi placent, ad summos officiorum
gradus, & dignitates aspirare possunt.

ايج *igîāh. a. V. [4. a] امه* ايج *igîāh. a. V. [4. a] امه*
 1) i. q. توجيه *tewgih.* Spectabilem & illustrem reddere.
 2) Talem comperire virum. Gol. 3) Ad
 spectandum venire in aliquem locum, mul-
 titudinem hominum. Wan.

tem vaporem qui سراب serāb, dicitur. 2) Minimam dare partem. Gol.

1) [وخبف] *ichāf*. a. V. Indita althæa per concussionem inspissare aquam. 2) Aperire portam versus viam tractum. 3) in genere Percutere. 4) Dirigere hastam in aliquem. Gol.

1) [وخم] *ichām*. a. V. Cruditate ventriculi atque gravatione afficere cibum. Gol.

eichāst. p. n. f. Varia metallorum genera, ut: aurum, argentum. Ferh.

aid. a. part. Gravis, molestus.

ājed. p. 3. pers. fut. ab آمدن *āmeden*, vel آمدن *ājiden*. Venit, veniet. Ferh.

ejed. a. V. Act. [2: F.] Durum, & firmum evadere, robustum ac potentem esse. Gol.

ejd, *ād*. a. n. f. 1) Robur, vis. 2) Nomen loci prope Medinam. Gol.

ejd. a. part. Potens, validus. Forte, potente, saldo. Wan.

idā. a. n. f. Adjumentum, opitulatio. Gol.

idā. a. V. [یدی] 1) Juvare. 2) Suppetias ferre, corroborare. 3) Parare ac instruere se ad iter. 4) Bene mereri. Wan.

idā. a. V. [ودي] 1) Emittere aliquid post lotium e virga. 2) Penem exere equum mingendi vel ineundi ergo. 3) Perire. 4) Aufferre aliquem mortem. 5) Operiri armis. Gol.

idāb. a. V. [آداب] 1) Invitare ad epulum. Wan. 2) Justitia implere regionem. 3) Administrationem justitiæ bene constitutam reddere. Gol.

idāh. a. V. [ودح] 1) Obesum fieri camelum. 2) Obedientem esse. Wan.

idās. a. V. [ودس] Prima germina ferre terram. Wan.

idā. a. V. [ودع] 1) Committere, communicare arcana. 2) In depositum dare. Depositare. 3) Commendare Deo. 4) Accipere depositum. Wan. *ittī kalbinde ylmini idā*. Communicavit cordi ejus, seu in depositum dedit scientiam suam Deus. Depositò Iddio nel di lui cuore la sua divina scienza.

idāk. a. V. [ودف] 1) Congressum admistrarii appetere animal solidipes, equam, asinam. Wan. 2) Pluere nubem. Gol.

idām. a. V. [ادم] 1) Pacem facere, redintegrare amorem. Wan. 2) Con-

venire, familiaritate, & amicitia jungi. 3) Obsonio instruere, obsonio condire panem. Gol.

idān. a. V. [ودن] 1) Macerare in aqua. Gol. 2) Macrum tenuemque corpore pusillumve parere infantem. Wan.

idāh. a. V. [وده] 1) Prohibere, impedire. 2) Inclamare voce increpando camelos. Gol.

ider, *ider*. p. n. f. adj. & adv. 1) Semper. 2) Hic, hoc loco. Ferh. 3) Tempus. 4) Mundus. 5) Pedes. 6) Solus, solidarius. 7) Cis, citra. Cast.

idrā. p. particu. Nunc, hoc tempore, hoc loco. Ferh.

ideri. p. particu. in composit. Hic es. Ferh.

ejdā. a. n. f. 1) Crocus. Wan. 2) Lignum brasillum. 3) Sanguis draconis. 4) Lacryma rubra vulneraria, quæ ex Socratica insula affertur. 4) Species arboris, quæ tinguntur panni. 5) Species cupressi. 6) Nom. avis. Gol.

ajdin. a. n. f. [آیدین] 1) *ferè i. q.* *ajdinlyk*. e. Lumen, lux, splendor. *Chiarezza*, *lume*, *luce*. 2) *adj. f.* Luminosus. *Chiaro*. *گوزک آیدین* *gözün-ajdin* (f. *گوزک آیدین* *gözün-e ajdin*) Lux tuis oculis. Forma loquendi cum fertur bonum ac desideratum nuntium alicui. *آی آیدینی* *aj ajdini idi*. Luna lucebat, erat lux lunæ. Era chiaro di luna.

idend. p. n. f. Numerus incertus a 3 usque 12.

ajdynlyk. a. adj. comp. Lumine carens, obscurus. *Senza lume*, *senza luna*, *oscuro*.

ajdinlyk. a. n. f. [آیدینلیک] *rūsinajī*. p. Lumen, splendor. *Lume*, *chiarezza*. *آیدینلیک* *ajdinlyk* e. vel *ویرمک* *wirmek*. Lucere, resplendere, illuminare. *Lucere*, *rilucere*, & *illuminare*. *آیدینلیک* *ajdinlyk* ol. *Lucere*, *illuminari*. *Chiarirsi*, *schiarirsi*.

ajdynli. a. adj. Lucidus, clarus. *Chiaro*, *pieno di luce*.

idinmek, *edinmek*. a. V. 1) Facere, efficere. 2) Creare in regem, adoptare filium. *Fare*, *rendere*, *creare*, *adoptare*. *اول کلاهی افسر شاهی آیدینی* *ol kulāhi efseri sāhi idindi*. Illum pileum convertit in coronam regiam. *Converti quella beretta in corona reale*.

idūr. p. n. f. Faber lignarius. Cast.

idūz. a. n. f. i. q. præc. Cast.

ایدون ejdün. p. n. f. Deus O. M. Cast.
ایدون ejdün, یدون idün. p. particu. 1) Nunc.
2) Hic loci. Ferh.

آیده ājde. p. n. f. Emanans, & exundans humor aquæ, vel aliæ rei. Ferh.

ایده görmek. t. V. comp. Face-re, seu attendere faciendo.

ایدی ejdei. a. n. f. dual. a يد jed. in casu obliquo, ید regimine rejecto ultimo ن nun. Manus duæ, vel ambi. Ambe le mani. Gol.

ایدی ejdā. p. particu. Cito. Presto. Ferh.

ایدی ejdi. a. n. f. pl. a يد jed. Manus, beneficia, benemerita. Mani, beneficium, gratie. ید ایدی ejdei (ید eideji) kerimeleri. Manus ejus nobilissima, gratiosa. Le di loro sacrate, o benefiche mani. Ik.

فلان ولایته ایدی ejdi fulān wilājetleri üslūbi sâbik üzre eidü muteghallibeden nez itty. Regiones N. N. modo supradicto e manibus usurpatricibus detraxit. Tolsè nella maniera di sopra accennata dalle mani de gl' usurpatori li paesi. Sa.

ایدی idi küt. p. n. f. comp. Dominus imperii. Ita vocatur Iguæorum Turcarum rex. Cast.

آیدین ājdin, آیدینلیک ājdinlyk. a. n. f. Lumen. V. آیدین ایدين

آیدین ili. a. n. f. nom. prop. Nom. regionis in Asia a suo duce sic dictæ, comprehendit juxta Leunclavium partem veteris Carie.

انوار اعطافته ایله آیدین ایلی enwârî âtyferleri ile ājdin ilini ājdin ejledi. Lumine suæ clementiæ illustravit provinciam ajdin ili dictam. Sa. Illustrò il paese d' Aidino con lo splendore della sua grazia, e clemenza regia. Br.

ایذا ejzā. a. particu. comp. ex اذ e, ایذا. An cum? Gol.

ایذا ejzā. a. n. f. Lætio, vexatio, damnificatio. Fastidio, danno, pena, oppressione. ید ایذا ejzā e. Molestare, damnificare, vexare. Molestare, danneggiare, offendere, recar dolore, danno.

لهذا انواع ایذا ایله قتلیم اتدیلمز we lihazā enwā-y izāile katlīm tasmim ittiler. Atque ideo decrevit illi mortem cum variis cruciatibus. Sa. Delibero di giustiziarlo con varii tormenti, e supplicii. Br.

ایدام izām. a. V. [4. a اودم] 1) Alligato collari lorove signare canem. 2) Suis loris wezem dictis constringere fitulam. Gol. 3) Imponere sibi, & fuscipere peregrinationem Meccanam, semet ad eam obstringere. Wan.

ایلام izām. a. V. [4. ab اذن] 1) i. q. اعلام. Significare, certiore reddere. Wan. 2) Aditum negare, prohibere. Gol. Significare, avvisare, far intendere. ید صواب

دید وزیر مزبور بیله نکوره آدم صالوت حسن تعبیر و تلاوت تقریر ایله اول محلده بر قلعه بناسی ایچون استیدان و اول بنادن مراد محض تسهیل عبور عسکر منصور اوزره مقصور ایدوکین sawāb didi weziri mezburile teküre adem salup husni tæbir we mülajemeti tækrir ile ol mähælde bir kæl-â binasi icün istizân, we ol binâden mürâd mæhzy teshilî übürî âskerî mânsür üzre mæksür idügin izân ittiler. Consilio prædicti consilarii, hominem ad Imperatorem Constantinopolitanum expedivit Sultanus, ut egregia explicatione ac blanda elocutione peteret facultatem, erigendi arcem in illo loco, significaretque consilium scopumve exstruendæ arcis unice restringi ad facilitandum transitum exercitus victoriosi Othomani. Sa. Con buon parere di quel Vesir spedì un' uomo al prencipe di Constantinopoli con termini cortesi per chieder la licenza per fabricare una fortezza in quel luogo, significandogli, che per altro effetto non si faceua ciò, se non perche il suo esercito vi potesse passar il mare con facilità. Br.

آیر ājir. p. n. f. Nom. morbi exerentis se in membro corporis cum pruritu, exanthemata granosa crassiora. Ferh.

آیر ājir. a. n. f. pl. ab آیر ejr. Veretra. Wan.

آیر ejr. a. n. f. 1) Veretrum. 2) i. q. شمال simāl. Septentrio. Cast.

آیر ejr. a. n. f. زين زين serg. a. Ephippium. Sella.

آیر ir. a. n. f. 1) i. q. هیر hür. Septentrio. 2) Eurus. 3) i. q. اوار uwār. Ventus fervidus. 4) i. q. فطن kutn. Gossipium. 5) Ramus stirpis beni Gathlan Arabum ita dictus. Gol.

آیر ir. a. n. f. Cantus, cantilena. V. آیر ir vul. er. a. adv. Mane, mature. A buon' ora. V. آیر

آیر ejjir. a. n. f. Lapis durus. Gol. آیر irā. a. V. [4. ab آری] Jungere ad unum præsepe seu uno stabuli loco jumentum jumento. Wan.

آیر irā. a. V. [4. a وری] Percutere ignitabulum, ignis eliciendi ergo. Gol.

آیر irā. p. particu. 1) i. q. زیرā. Quia. 2) Propter hoc. Ferh.

آیر irāb. a. V. [4. ab آرب] 1) Prosperitate uti. 2) Vincere, superare.

ميراثات (1) [ورث 4. a] *irās*. *v.* [4. a] *irās*. *v.* *mīrās wirmek*. *t.* *Hæredem* [facere, hæreditatem impertiri. *Far erede, far ereditare.* 2) *improp. pro* ايراد *irād. usit.* *Producere, causare. Produrre, cagionare. Ik.* **ايرادت** *kuwweti kælb irās idegék.* *Causaturus robur cordis, reffecturus cor. Confortativo del cuore. Ik.*

ايراح *irāch. v.* [4. a] *Mollim, tenuemque reddere massam. Gol.*

ايراد *irād. v.* [4. a] 1) *برنده گتورمك* (1) [ورد 4. a] *ierine getürmek. t.* *Producere, allegare. Addurre, allegare, produrre, usare.* 2) *Præsentem, seu coram sistere.* 3) *Adire facere.* 4) *Adducere.* 5) *Mittere.* 6) *Intendere. Gol.* **ايراد اولنور** *irād olun ir.* *Intenditur. La mira e.* بو تفصیای ايراد اندکده *bu tefsylir irād ittükte.* *Postquam fufum hunc discursum protulisset. Doppo aver allegata questa lunga diceria. Sa.*

ايرار *irār. v.* [4. ab] *Emaciare, extenuare. Gol.*

ايراس *irās. v.* [4. a] 1) *Multam plantam* ورس *weres, dictam* *producere terram.* 2) *Fulvum, croceum evadere, & ejusmodi quadam materia circumdari carduum* رمت *rims, dictum. Wan.* 3) *Frondere arborem. Gol.*

ايراص *irās. v.* [4. a] *Ova semel unove tractu patere. Galinam. Gol.*

ايراض *irāz. v.* [4. ab] *Gravedine afficere, & affligere. Wan.*

ايراض *irāz. v.* [4. a] 1) *Molle excernere uno tractu stercus. Wan.* 2) *In cubare ovis gallinam. Gol.*

ايراط *irāt. v.* [4. ab] *Arborem* ارطی *ertā, dictam* *producere terram. Wan.*

ايراط *irāt. v.* [4. a] 1) *Conjicere, præcipitem dare in exitium.* 2) *Inter alios abdere camelos suos, ut discerni non possint, uti fit, cum pecora dinumeranda sunt a decimarum coactore. Gol.*

ايراع *irā. v.* [4. a] *Intercedere inter duos disjuugendi gratia. Gol.*

ايراف *irāf. v.* [4. a] *Amplam, lateque patentem esse umbram. Gol.*

ايراک *irāk. v.* [4. ab] *Vigilantem, & in somnem reddere. Gol.*

ايراک *irāk. v.* [4. a] 1) *Frondere arborem. Wan.* 2) *metaph.* *Opu lentum esse, opibus abundare.* 3) *Frustrari, nihil consequi aut reportare venatorem, bellatorem, quasitorem. Gol.*

ايراک *irāk. v.* *adv.* *Procul. V.* ايراق

ايراق *irāk. v.* *Amovere. Slontanare.* **ايراق** *irāk salmak, sürmek,* **ايراقه** *iragha salmak. Procul aman-*

dare, relegare. Mandar lontano, rilegare. iraktæghyer. Absentes. Li lon-

دوري *bu'd. v.* *دوري *bu'd. v.* *Distantia, longinquitas. Lontananza.**

ايراکلامک *iraklamak. v. i. q.* **ايراق صالمک** *irak salmak. t.* *Procul aman-*

ايراکلنمک *iraklanmak. Amoveri, removeri, recedere. Slontanarsi, discostarsi, dilungarsi. Vide ايراکلنمک*

ايراک *irāk. p. particu. i. q.* **ايراکه** *zīrā. Quoniam. Ferh.*

ايرال *irāl. p. n. s. i. q.* **ايرال جوره** *gewre. Am- bitus, circuitus. Ferh.*

ايرال *irāl. particu.* 1) *Circum. Ferh.* 2) *Ersi, quamvis. Cast.*

ايرام *irām. v.* [4. a] *Tumentia ubera habere camelitim. Wan.*

ايران *airan. v. n. s.* **ايرانه** *muzāre. v.* 1) *Oxygala.* 2) *Serum lactis. Sero, & latte restato dal buttiro.*

ايران *irān. p. n. s.* 1) *juxta non nullos Nomen regis* هوشنگ *huseng filii* سيامک *sjāmek. Herb.* 2) *Antiquum nomen regni Persiæ, quod complectebatur provin- cias* آذربايجان *fārs, خراسان* *chorāsan. Rex Feridun primogenito filio suo* ايرج *ireg præ-* *dictas provincias gubernandas tradidit, unde nomen ايران irān exortum est; provin-* *cias vero, quæ trans Oxum erant, idem rex Feridun secundo genito filio suo* تور *tur ces-* *ferat, unde illi regno, quod supra Oxum in* *extremum Orientem protenditur, in hunc diem* *adhuc a Persis* توران *turān dicitur. Ferh.*

ايران شهر *irān shir. p. nom. prop.* *Nomen antiquum urbis Persiæ nunc* نيشابور *nisābūr dicta. Ferh.*

ايرتلامک *ajirtlamak. v.* *Repurgare agros, furculare, exherbare. کويوي ايرتلامک* *ko- jūi airtlamak. Puteum repurgare. Nettar un pozzo.*

ايرتلمک *oiürtlemek. v.* *گريدن* *güziden. p.* *Seligere, est pro* اويرتلمک *اوويرتلمک*

ايرتلمک *irtelemek. v.* *Procra- stinare. Indugiar d'oggi in domani.*

ايرتمک *ajartmak. v.* *Seducere. V.* **ايرته** *irte. v. adv.* 1) *Mane.* 2) *Die sequenti.* **ايرتهسى** *irtesesi. v.* *مکتوبکيز گلدوکی کونک ايرتهسى* *mektū- blün-üz geldügi günün-irtesi. Sequenti die post* *adventum vestrarum literarum. Il giorno sus-* *seguento doppo l'arrivo della vostra lettera. Ll.*

ايرتي *eireti. v. adj. vul. pro* ايريتي *ariyeti.* 1) *Alienus, non proprius fictitius, factitius, ut peruca.* 2) *Mutuo acceptus equus, aut vestis. D'altrui, falso, fatto, & impresta-*

20. ۴ ejretī atæ binen. Equum alienum conscendens. Pertinent ad عاربت quod V.

ایرج ireg. p. nom. prop. Nom. filii primogeniti regis Feridun. Ferh.

آیرسا ājersā. p. n. f. Iridis, lilii radix. Cast.

ایرسا īrsā. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

ایرسر ات ejersyž at. t. n. f. comp. Nudus, non ephippiatus equus, parippus. Cavallo ignudo, senza sella.

ایرسون īrsūn. p. n. f. تالک talk. a. Talcum lapis specularis. Talco. Ferh.

ایرسیا īrsijā, ۴ irisjā. p. n. f. Iridis purpureæ, cui similis non est, radix. Ferh.

ایرشتنر مک īristürmek. t. V. trans. Perducere, V. ارشتنر مک

ایرشف ۴ ارشک ۴ ارشک ۴ irsik irsek ۴ ersek. t. n. f. Ex Hungarico. Archiepiscopus. pec. Strigoniensis. Arcivescovo. Ll.

ایرشمش īrismiş. t. part. 1) Qui pervenit. 2) Maturus. Capitato, & maturo a sequenti.

ایرشمک īrismek. t. V. واصل wāşyl a. Pervenire. Capitare, arrivare. V. ارشمک ۴ کیمدن ۴ ارشه kimden dermān irise. A quo remedium sperandum? Da chi può venir aiuto, ò remedio? Eb.

ایرشوه īrsowa. t. nom. prop. 1) Nomen pagi in confiniis Hungariæ versus Vidinum. 2) Nomen munimenti supra insulam in danubio siti, quæ alias کبیر اطه ādāi kebīr. Insula magna, munimentum vero ipsum جدید کالو ۴ گدید kalō ۴ gēdid. Munimentum novum, appellatur.

ایرف ajryk. t. 1) adj. غیری ghairi a. Alius, aliud. 2) adv. Aliter. 3) Amplius. Altro, altrimenti, & più, ò non più.

ایرین irin. t. n. f. Pus. Marcia.

ایرکلمک īrkilmek ۴ ایرکلمک ۴ V. Stagnare. ۴ سو ایرکلور su irkilür. Aqua stagnat. V. ارکلمک

ایرگورمک īrgörmek. t. V. Facere pervenire, perducere. Far arrivare. V. ارشمک ۴ عهد اندی که بر احده آزار ایرگورمیه ۴ itti ki bir ehæde āzār irgörmeje. Promisit se nemini molestiam facturum. Promise di non far torto ad alcuno. Sæ.

ایرلامک īrlamak. t. V. Cantare. V. ارلامک

ایرلتمک āiryłtmak. t. V. Seligere, secerne, separare. i. q. ایتلمک aйтlamak.

ایرلک ۴ آیرلک ۴ ajrylyk. t. n. f. فرقت furk. et. a. Divisio, separatio. Separazione.

آیرلمش ājrylmış. t. part. pass. مبعده mübæ ۴ d. a. Distinctus, separatus. Diviso, separato.

آیرلمک ājrylmak. t. V. pass. 1) Separari, dividi. 2) Rimas agere. 3) Fatiscere. Esser

separato, jcostarsi, partirsi, ritirarsi, & spaccarsi. ۴ آیرللی چوق زمان ایدي ۴ ajrylaly ciok zemān idi. Multum temporis effluerat, a quo separati erant. Già era molto tempo, che mancavano l'un dall'altro. Eb.

ایرلامک īrlamak. t. V. Cantare. V. ارلامک

ایرلکمک ejerlemek. t. V. Sternere equum, ephippium imponere. Sellare.

ایرلمک īrilmek. t. V. pass. ab ایرمک īrmek. Pervenire.

ایرلو ejerlü. t. adj. Ephippiatus. Sellato.

ایریم eiryım. t. n. f. Coactile ephippii. Fel-tro della sella. An.

ایریمک īrmak. t. n. f. Fluvius. V. اریمک

ایرمان īrmān. p. n. f. 1) Hospes, conviva. Ospite, forastiere. 2) Domus vel palatium ære conductum. 3) Desiderium. Brama. Ferh.

ایرمانخور īrmānchor. p. adj. comp. Desiderio incitatus. Ferh.

ایرمان سرای īrmān serāj. p. n. f. comp. Domus aliena, pallatium ære conductum. Ferh.

ایرماک āirmak. t. V. جدا کردن ۴ ایراک ۴ irak. a. جدا کردن ۴ giuda kerden. p. 1) Separare. 2) Subtrahere, privare. Separare, discostare, ۴ privare.

ایرماک īrmak. t. n. f. Fluvius. Fiume. V. اریمک

ایریمک īrmek. t. V. Pervenire. Arrivare, giungere. V. اریمک ۴ ارشمک ۴ seu

آیرو ājru. t. adj. ۴ adv. 1) Alius, alienus, alter. 2) Amplius pro ایرق ۴ airyk. 3) Remotus, separatus. 4) Privatus. Altro, più, separato, privato.

آیرو ۴ ایرو ۴ āirü, wü mährüm. Amotus, ۴ privatus. Allontanato, & privato. c. c. abl. ایرو ۴ دوشمک ۴ āirü dushmek. Separari, removeri, ۴ privari. Separarsi, venir privato. V. ایرلق

ایروف airuk. t. adj. Alius. V. ایرق ۴ ایرو ۴ præc.

ایرون īrūn. p. particu. 1) pro ایردون ۴ idūn. Hic. 2) Nunc. Cast.

ایری ity. t. adj. Crassus. Grosso.

آیریلو āirilü. t. adj. Separatus. Separato.

آیریک ۴ ایریک ۴ āiryk. t. n. f. Agrostis. Gramigna.

آیر ۴ ایر ۴ ejij ۴ ij. p. n. f. Scintillæ exi-lientes ex igne. Ferh.

ایز ۴ ایر ۴ eser. a. Vestigium, semita. Vestigio, orma, traccia. ۴ تکرلک ۴

تکرلک ۴ ایرلری tekerlek izleri. Orbitæ. Carriate. بنم

ایز ۴ ایر ۴ benüm izümge geliürler. Mea sequuntur vestigia. Seguono le mie pedate.

تف ۴ ایرلری ۴ izin izledy. Vestigia ejus observavit. Osservò le sue pedate. تف ۴ ایرلرجه ۴

ایز ۴ ایرلرجه ۴ izle-riüle gimek. Premere eorum vestigia, pone insequi. Seguir le pedate loro, rintracciarli.

ایزا *izā*. a. V. [4. ab آزی] 1) Canali instruere *receptaculum aquae*. Wan. 2) Conducere, multiplicare. 3) Benefacere, concessione ditare. 4) Rependere. 5) Formidare, metuere. Gol.

ایزاد *izād*. a. V. [4. a وزی] 1) i. q. اسناد *isnād*, Inniti facere, fulcire *dorsum suum*. 2) Inducere *habitaculo suo* circum parietes *lurum*, oblinere *luto*. Gol.

ایزاب *izāb*. a. V. [4. a وزب] Peragrare, & vagari *per regionem*. Gol.

ایزار *izār*. a. V. [4. ab ازز] Adjuvare. Wan.

ایزان *izān*. a. V. [4. a وزز] 1) Asservare, custodire. Wan. 2) Asportare. Gol.

ایزیری *izūrī*. p. n. f. Sudarium, linteolum. Cast.

ایزاع *izāc*. a. V. [4. a وزع] 1) Excitare, ac impellere *ad aliquid*. 2) In animum immittere, suggerere. 3) Sparsum, & abruptim excernere *urinam suam camelitum*, quod *post initum fieri solet*. Wan.

ایزاغ *izāgh*. a. V. [4. a وزغ] 1) Partitum, vel per tractus excernere *urinam*, ut *prac.* Wan. 2) Sparsum profundere *sanguinem*, de *confossione*. Gol.

ایزاف *izāf*. a. V. [4. ab ازف] 1) Properare 2) Jubere, ut *festinet*. Gol.

ایزاک *izāk*. a. V. [4. ab ازف] در جهانیدن *der gihāniden* p. Facere, ut *quid affiliat*. Gol.

ایزان *izān*. a. V. [4. a وزن] Applicare *animum*, & accommodare *rei*. Gol.

ایزان *izān*, & ایزان *izān*. p. n. f. Trigesimus dies *mensis solaris* perfici. Ferh.

ایزد *izid*. p. n. f. تانری *tanry*. t. Deus *altissimus*. Dio.

ایزدکش *izidkusešb*. p. nom. prop. Nomen *strenui alicujus ducis antiqui regis* perfici *behrām copīn*, dicti. Ferh.

ایزیدی *izidī*. p. n. f. 1) حَقّ ایچون ودریلن *hakk icīun wirilen nesne*. t. Quod *propter Deum*. Ferh. 2) Quod *vi juris datur*. Cast.

ایزغ *izghēng*. p. n. f. Saccus, Sacco. Ferh.

ایزک *izzek*. p. n. f. 1) Cossus. Tarlo, che *nasce nella quercia*. 2) Lampyrus. Lucciola.

ایزجک *izjyek*, & ijek. p. n. f. Scintillae *exilientes ex igne*. Ferh.

ایزلمک *izlemek*. t. V. Vestigia *sequi*, *ob-* *servare*. Rintracciare, *sequi l'orme*.

ایس *ejs*. a. V. act. [4. F.] Desperare. Gol.

ایس *ejs*. a. V. act. [6. F.] Mollem, & *lenem esse*. Gol.

ایس *ejs*. a. n. f. i. q. کهر *kahr*. a. Vis, *violentia*. Gol.

ایسا *eisa*. a. part. Desperans *de concep-* *tu mulier, cui nempe fluere desierunt men-* *Part. I. Tom. I.*

strua. Donna *rimeffa da far figliuoli*. Tef.

ایسا *isā*. a. V. [4. ab اسی] 1) Consolari. 2) Reliquum *servare*. Gol.

ایسا *isā*. p. 1) *partic.* Hinc. 2) Nunc. 3) *n. f.* Liber, *quem de caelo demissum Abrahamo confabulantur Orientales*. Ferh.

ایساب *isāb*. a. V. [4. a وسب] Fertilem esse *campum*, *herbosam esse terram*. Wan.

ایساج *isāj*. a. V. [4. a وسج] Ad *celerius* *progrediendum* *impellere camelum*. Wan.

ایساح *isāch*. a. V. [4. a وسح] *Conspurcare vestem*. Wan.

ایساد *isād*. a. V. [4. ab آسد] 1) Incitare, *impellere canem in praedam*. 2) Concitare *disidium*, *seu tumultum inter homines*. Wan.

ایساد *isād*. a. V. [4. a وسد] Incitato *gref-* *su esse camelum*.

ایسار *ejsār*. a. part. pl. ايسر *jeser*. Faciles, *parati*. Wan.

ایسار *ejsār*. a. part. pl. ايسرة *jeseret*. Lu- *dentes alea*. Wan.

ایسار *isār*. a. V. [4. a يسر] *Opulentum esse*, *vel evadere*, *bonis affluere*. Gol.

ایساع *isāc*. a. V. [4. a وسع] 1) Dilatare, *ampliare*. 2) *Commoditatem*, *copiam*, *ac potestatem habere faciendi quid*, *potem esse*. 3) *Divitiis affluere*. Wan. 4) *Potesta-* *tem dare*, & *concedere*, *copiam alicui face-* *re*. Gol. 5) *Amplas opes dare*. Wan.

ایساف *isāf*. a. V. [4. ab اسف] 1) *Contristare*, *mœrore afficere*. 2) *Ad iram provo-* *care*. Gol.

ایساک *isāk*. a. V. [4. a وسف] 1) *Onere camelum*, *onus imponere*. 2) *Proven-* *tu abundare*, *ac onustam esse palmam*. Wan.

ایسان *isān*. a. n. f. i. q. انسان *insān*. Ho- *mo*. Gol.

ایسان *isān*. a. V. [4. a وسن] *Deliquium* *animi parere puteum* *retro suo fetore*. Wan.

ایسفة *āiset*. a. 1) *n. f.* Mulier, *cui flu-* *ere desierunt menstrua*, *quæ attigit*, *aut excessit* 45. *ætatis annum*. 2) *part.* *De* *conceptu desperans mulier*. Gol.

ایستادگی *istādegī*. p. n. f. *Stabilitas*. Sta- *bilitas*.

ایستادن *istāden*, & ایستیدن *istiden*. p. V. *Stare*, *consistere*. V. استادن

ایستاده *istāde*. p. part. Stans. ایستاده پای *istādei pāj* e. Facere, *ut quis pedibus* *insistat*. *Far star in piedi*. Ik.

ایستادن *istānden*. p. V. 1) *Statuere*, *con-* *stituere*, *suscitare*. Cast. 2) *Facere*, *ut surgat*, *vel stet*. *Far star*, *ò levarsi in piede*.

istāniden. p. V. transf. præc. Statuere in medio. Cast.

istāden. p. V. i. q. استادن istāden. Stare. ¶ در ایستیدن der istiden. Aggredi incipere. Cast.

istide. p. part. Stans. Cast.

1) Simister. 2) Facilior. ¶ ایسر ایام eiseri ejām. Prosperi dies, ventus secundus. An.

issīnmak. t. V. 1) Calefieri. Esfer riscaldato. 2) Calefacere se. Scaldarsi. V. اسنهف

ise. t. 1) partic. postpos. ¶ valet خود chod. p. Autem, vero. ¶ بو ایسه bu ise. Hic, vel hoc autem. Questo mà, ora, mà questo. ابو ایسه bu ise. Nos autem. ابو علی ابو علی ebū ālī sīnā ise ne ejesūn. Avicenna autem quid agat? Ora Avicenna, che cosa voleva, poteva fare? Eb. 2) tert. pers. subjunct. a verbo اولم olmak. Si sit. V. Gram.

es, ¶ ej. s. a. partic. interrog. in idiomate vulgari pro ای شیء ejjū sejin. 1) Quæres, quid? 2) Quomodo? ¶ ایس حالکم es hālekūm. Quomodo status vester? 3) Cur, quare? ¶ لایس liejse. Quamobrem. Gol.

is. t. n. f. عمل amel. a. کار kār. p. 1) Opus, labor, actio. 2) Negotium, res: Opera, lavoro, azione, cosa; manifattura, impresa. ¶ ایس او قومقدر isi gügi okumaktür. Omnis ejus occupatio est legere. Non fa altro, che leggere. ایس نه ایسک ebū arāzde ne isūn-war. Quid rei habes inter nos? Cosa hai da fare tra di noi? ایس استاذ ایسی üstāz isi. Opus affabre factum. قلمکار ایسیدر kalemkar isi dūr. Opus est incisum, entypica scūlptura. Opera d' intagliatore, ¶ intagliata sottilmente. کلابدان ایسی klabudan isi. Opus phrygium. Ricamo con fili d' oro. ایس نه ایسک isine göre. Juxta ejus opus. Secondo il suo lavoro. ایس ایس ایس icinde ol. In negotiis versari. Star nel fatto. ایس کورمک is görmek. Agere, rei attendere. Far le sue faccende, trattar, ¶ far un negozio. V. کورمک is görmis. Rerum peritus. Versato nelle cose, sperimentato. ایس اری is eri. Officialis, præfectus, & aptus ad negotia. Officiale intelligente nelle faccende. ایس ایسک is islemek. Opus operari, laborare. Travagliare. ایس گونی is gūni. Dies ferialis. Giorno di lavoro. ایس اولدیرک is oldürki. Opera pretium est; ut. La cosa è che. ایس اولمایان یئرلرده. Ubi ejus nihil interest. Dove non ha che fare. ایس راست کلور isi rāst gelür. Res ipsi

succedet. Gli riuscirà. ایس اولسون is olfün. Bene procedat labor: Sic dicunt, cum accedunt, aut vident laborantem, seu operi alicui vacantem. دلینک ایسیدر delinün-isi dūr. Est dementis. Egli è cosa da matto. دوستلف dostlyk isi degüldür. Non respondet amicitiae. Non è cosa d'amicizia.

isā. a. V. [4. ab] أشی [4. ab] Sanare, consolidare os fractum. Gol.

isā. a. V. [4. a] وشي [4. a] 1) Explorare equum suum, quantum valeat cursu. 2) Perlustrare, & scrutari venam metallicam, num quid ibi sit auri. 3) Leniter, sensimque elicere aliquid. 4) Expendere orationem, aut carmen ad eliciendam sententiam. 5) Opere conficere rem. 6) Juyare medicina, ac restituere ægrotum. 7) Prima plantarum germina ferre terram, ¶ primos fructus palmam. 8) Abundare opibus. 9) Capere pecuniæ, seu nummorum partem. Gol.

isā. p. pron. demonstrat. pro ایشان isān. Illi. Cast.

isār. a. V. [4. ab] اشر [4. ab] Serra diffecare. Gol. [4. a] وشع [4. a] Florere arborem, vel olera. Wan.

isāgh. a. V. [4. a] وشغ [4. a] 1) Sparsim excernere urinam suam. 2) In os, narefve indere medicamentum. 3) Paucum efficere, quod datur. Gol.

isāk. a. V. [4. a] وشك [4. a] Tenaciter inhære rei. Gol.

isāk. a. V. [4. a] وشك [4. a] 1) Celeriter progredi, accelerare iter. Wan. 2) Prope esse, parum abesse. Gol.

isāl. a. V. [4. a] وشل [4. a] 1) Paucam, & sensim stillantem comperire aquam. 2) Lactare docere pullum camelinum papilla uberis materni in os inserta. 3) Diminuere sortem, aut fortunam alicujus. Gol.

isām. a. V. [4. ab] اشم [4. ab] 1) Conspicuas herbas proferte terram. 2) Leviter micare fulmen. 3) Aspicere, intueri aliquam rem. Wan. 4) Capere aliquid. 5) Maturas uvas habere vitim. 6) Convitia effundere in famam alterius. Gol.

isān. p. pron. demonstrat. انلر anler. t. Illi. Loro. ¶ بی حضور ایشان bi huzūri isān. Absque præsentia eorum. Senza la di loro presenza, d' assistenza. Ik. ایشانند isānend. Illi sunt. Essi sono.

isāne. p. n. f. Pullities. Coyata, covava. Cast.

isitmezlik. t. n. f. Ficta surditas. Finta di non sentire.

isitmezlenmek. t. V. negat. Fingere se non audire. Far finta di non sentire.

ایشتمز لندی *isitmexlendy. h. e.* ایشتمز لنگه
صورت کوسترروب ایشتمدی اما وجود ویرمدی
*isitmexligibe suret gosterup isitty emma wu-
giud wirmedi. Finxit, simulavit se non au-
dire. Fece finta di non sentire.*

ایشتمک *isitmek. V.* Audire. *V.* ایشتمک
آیسته *ajste. p. n. f. i. q.* جاسوس *giāsūs.*
Explorator. 2) Exploratio. *Spia. Ferh.*
ایشته *iste. t. partic.* Ecce. *V. in* ایشته
ایشدیگی *isidigi. t. n. f.* مستمع *müstemi. 2.*
Auditor. *Auditore, ascoltatore.*

ایشسز *isysz. t. adj. comp. saepe cum ad-
dito* کوچسز *gücsysz.* Occupatione carens,
otiosus. *Sfacendato, senza facende, ozioso.*
ایشسز کالمک *isysz kalmak.* Vacare, otia-
ri. *Restar ozioso, senza facende.*

ایشسزلیک *isyszlik. t. n. f. comp.* Otium,
otiositas. *Ozio, poltroneria.*
ایشک *isik. t. n. f.* Limen. *V.* ایشک
ایشلمک *islemek. t. V. trans.* Operari, la-
borare, facere. *V.* ایشلمک *ne*
islersyn. Quid facis, quomodo valet?

ایشلمه *isleme. t. i.) adj.* Factus, elabo-
ratus. 2) *n. f.* Factura. *Fatto, travagliato,
& fattura, manifattura. Vide* ایشلمه
ایشلمه سی کوچ *islemesi güc.* Difficile est il-
lud elaborare. *Ne è difficile il lavoro.*

ایشلمهک *islenmek. t. V. pass. trans.* Fieri,
elaborari. *V.* ایشلمهک

ایشلو *islü. t. adj.* 1) Habens laborem, aut
opus. *Che ha da lavorare, da fare.* 2) Fac-
tus, elaboratus. *Vide* ایشلو

ایشلیگی *isleigi. t. n. f.* Laborator. *Vide*
ایشلیگی

ایشلمهک *isemek. t. V.* Mingere. *V.* ایشلمهک
ایشلرینه *ierlerine isediler.* In suis locis min-
xerunt. *Si hanno pisciato sotto. Eb.*

ایشنه *ajsne. p. n. f. i. q.* آیشته *ajste. 1)*
Explorator 2) Exploratio. *Spia. Ferh.*

ایشه *ajse. p. n. f. i. q. præc.* Ferh.

ایشه *ise. p. n. f. 1)* Explorator. 2) Sylva.
3) Arboribus consita via. *Selva, bosco folto.*

4) Vaniloquus, adulator. *Arcafanano, adu-
latores. Ferh.* ایشه لب جوی *ise lebgiuj.*
Motacilla avis. *Cast*

ایشه یار *isehriur. p. n. f.* Dies trigesima
mensis anni solaris juxta aeram Gelalicam.

ایشیم *isim. p. n. f. i. q.* ایشیم *isim. p. 1)* Fe-
moralia nautica, & usque ad talos arctiora.

2) Bracæa amplior, nec ad talos demissa, *scil.*
luctatorum. *Ferh.*

ایشه *ysā. t. V.* [4. a] *وصی* 1) Præcipere:
2) Commendare. *Gol.*

ایشه *ysāb. t. V.* [4. a] *وصب* 1) Peren-
nem, continuam, & firmam, constantemque

esse rem. 2) Continuo inherere populum rei.
Gol. 3) Morbum alicui inferre, agrotum
reddere. *Wan.* 4) Debiles, ac infirmos gigne-
re liberos. 5) Adiposam evadere came-
litem. *Gol.*

ایشه *ysād. t. V.* [4. a] *وصد* 1) Occlu-
dere ostium. *Wan.* 2) Struere septum, cau-
lanive. 3) Irritare canem. *Gol.*

ایشه *ysāf. t. V.* [4. a] *وصف* 1) Fa-
mulatui per ætatem idoneum esse. *Gol.* 2)
Famulatum obire. *Wan.*

ایشه *ysāl. t. V.* [4. a] *وصل* *Vespertino*
tempore venire. *Gol.*

ایشه *ysāl. t. V.* [4. a] *وصل* 1) Facere
pervenire, perducere. *Wan.* 2) Conjun-
tum esse alicui. *Far capitare, far arrivare,*

indirizzare. II. ایشه *irsāl.* *سربلرینه*
ایشه *pajei ferirlerine ysāl olun-
maiup.* Cum illis non permillum esset veni-
re ad pedem throni regis. *Non essendo loro*

stato permesso di arrivar al pie del trono
reale. Sæ. ایشه *ebnū*
ایشه *ysālī mazarrette ysrār ile zuhūr iden*

sékawetleri ylām olunduktæ. Postquam
significatæ sunt insolentiæ illorum, quas con-
tinuo exercent viatores damnificando. *Doppo*
averu avvisati delle efforbitanze, che si
*fanno, nel danneggiar continuamente li pas-
saggieri. Ll.*

ایشه *ejser. t. n. f.* 1) Funis brevior, quo
alligatur pars tentorii inferior paxillo. 2)
Fœnum. 3) Pabulum siccum. *Wan.*

ایشه *eiz. t. V. act.* [2. F.] 1) Reverti.
Wan. 2) Iterate facere. 3) Evadere. *Gol.*

ایشه *eizæn. t. adv.* 1) Iterum, etiam. 2)
Ut supra, similiter. *Come di sopra, come*
avanti, & similmente.

ایشه *yzā. t. V.* [4. a] *وصا* Parere filium
venustum. *Wan.*

ایشه *yzāh. t. V.* [4. a] *وضح* 1) Manife-
stare, dilucidare. 2) Albos corpore gigne-
re liberos. 3) Lassare camelum. *Wan.* 4)
Claram, & manifestam esse rem. *Spiegare,*

render evidente. Gol.

ایشه *yzāh. t. n. f.* Expolitio, declaratio,
evidentia. *Dichiarazione, evidenza. Ik.*

ایشه *yzāhý ma-
ânaje bir særhý war dür.* Habet commen-
tarium ad elucidandas rerum significationes.

*Egli ha un commentario, che spiega chia-
ramente le significazioni, & li veri sensi. Sæ.*

ایشه *izāhan. t. adv.* Manifeste, solide,
evidenter. *Evidentemente.*

ایشه *yzāch. t. V.* [4. a] *وضح* 1) Propè
ad medium usque implere urnam. 2) Parum

aquæ haurire alteri. 3) Aquæ parum continere puteum. Gol. 4) Parum aquæ bibendum dare alteri. Wan.

ايضاع *yāzā*. a. V. [4. a وضع] 1) Consentire, concordare. Gol. 2) Incitare camelum, equumve ad celeriores gressum. Wan. 3) Detrimentum pati in mercatu. Gol.

ايضاف *yāzāf*. a. V. [4. a وصف] 1) Proferare. 2) Ad velocem incitare cursum. Gol.

ايضام *yāzām*. a. V. [4. a وضم] Parare, supponere carnibus. *wāzām*, seu rem, cui imponuntur carnes, ne inquinentur solo. Wan.

ايطاء *yātāe*. a. V. [4. a وطى] Deprimere, subactum reddere. Wan.

ايطاءة *yātāet*. a. V. [4. a وطى] 1) Consentire, convenire cum aliquo. 2) Imponere aliquem equo. 3) Conscendere, vel mollius insidere facere. 4) Deprimere, subactumque reddere. 5) Repetere *كافية kāfije*, i. e. simili terminationis postremam syllabam in carmine. Gol.

ايطان *yātān*. a. V. [4. a وطن] 1) Sibi eligere regionem aliquam pro patria. 2) Convescere, commorari aliquo loco. Gol.

ايطاءة *ejtābbet*. a. n. f. Aestus libidinosi pecoris. Gol.

ايطل *ejtāl*. a. n. f. pl. ايطل *ejātyl*, i. q. *ytl*. a. Hypochondrium. Wan.

اياعا *yāā*. a. V. [4. a وعى] 1) Notare, memoria retinere aliquod dictum. 2) Condere, recondere in *وعا wī-ān supellectilem*, commeatum. 3) Animo reconditum habere, aut concipere, pec. mali quid. 4) Avarum, tenacemque esse in alios parce faciendo sumptum. 5) i. q. اياعاب *i-āb*. Totam peragere truncationem nulla relicta parte. Gol.

اياعاب *y-āb*. a. V. [4. a وعب] 1) Universam capere rem. 2) Colligere, coacervare. 3) Extirpare. 4) Totam indere rem rei. Gol. 5) Congregari, convenire homines. Wan.

اياعث *y-ās*. a. V. [4. a وعت] 1) Incidere in locum mollem ita, ut facile immergantur calcantis pedes. Wan. 2) Prodigum esse opum suarum. Gol.

اياعاد *y-ād*. a. V. [4. a وعد] 1) Comminari. 2) Promittere. Gol. 3) Palam facere alterius pravam intentionem. Wan.

اياعار *y-ār*. a. V. [4. a وعر] 1) Difficilem, asperam, ac molestam alicui esse viam. 2) Incidere in locum difficilem. 3) Comperire, vel judicare viam esse difficilem. Gol. 4) Parum efficere, imminuere. Wan. 5) Paucas habere opes. Gol.

اياعاز *y-āz*. a. V. [4. a وعر] 1) Innuere, indicium facere ad aliquid faciendum. 2) Praecedere in aliquo loco. Gol.

اياعاس *y-ās*. a. V. [4. ab inusit. وعر] Per fabulosam, mollemque planitiem ægre incedere. Gol.

اياعاط *y-āt*. a. V. [4. ab inus. وعر] Increpare lupum, vel admonere suos de adventu hostis voce *يعاط jeātŷ*. Wan.

اياعاك *y-āk*. a. V. [4. a وعر] 1) Premere se invicem camelos, alios in alios prouendo ad aquatorium lacum. 2) Canem volutare in pulvere praedam. Gol.

اياعار *yghār*. a. V. [4. a وعر] 1) In insidias incidere facere aliquem. 2) Bullire facere lac injiciendo lapidem candentem. Wan. 3) Excandescere animum. 4) Excandescere facere, aut accendere ira. 5) Bullire, ac fervere facere aquam. 6) Ferventem ingredi meridiem. 7) Exigere, pendique facere tributum, de quaestore. 8) Liberam sine tributo terram alicui permittere regem. 9) i. q. *اليجا ilgiā*. Compellere, ac facere, ut quis confugiat. **اوعروا بينهم** *ewghārū bejnehūm*. Constituere, condixeruntve invicem certum tempus. Gol.

اياعاز *yghāz*. a. V. [4. a وعر] Insistere apud aliquem propter rem aliquam. Wan.

اياعاف *yghāf*. a. V. [4. a وعر] 1) Celeriter incedere, currere. Wan. 2) Lassante gressu iter facere. 3) Agitare se mulierem sub viro in concubitu. 4) Debilem visu esse. 5) Linguam exerere canem. 6) Inditam aquæ concutere *althāam*, ut eliciatur mucilago. 7) Comedere de cibo, quantum sufficit. Gol.

اياعال *yghāl*. a. V. [4. a وغل] 1) Propere, ac derepente ingredi necessitate coactum, se abdendi gratia. 2) Accelerato gradu iter facere, per regionem, & quidem in longinquum. 3) Longè provehi in arte, aliave re. Gol.

اياعدج *yghdyg*. a. n. f. Castratus equus. **اغدش**

اياعده *ejghede*, **يغده** *yghede*. p. n. f. Homo levis, vaniloquus. **Ferh**.

اياعر *ajghyr*. p. n. f. Equus integer, admistarius. Cavallo intiero. **دكر آيغري** *deny ajghyri*. Hippopodamus. Cavallo marino. **ايغرب** *yghryb*. n. f. Verriculum. **Reticella**. **Bob**.

اياعري *ajghyri*. p. n. f. Coitus de brutis, ut **بايغري** *gūmā* a. de hominibus. **بايغري** *beajghyri der āmeden*. Coire jumentum. Gol.

اياعور *ighūr*. p. nom. prop. Igura, extrema Orientis ditio Turcicis Scythicisve gentibus, habens vicinos Tartaros, Mogolos: hisce vero ad Orientem confines sunt Chatai. **Cast**.

ايافا *ifā*. a. V. [4. a وافي] 1) Stare promissis, liberare fidem. 2) Totum, & integrum

grum dare, persolvere debitum. 3) Venire. 4) Eminere super montem. *Mantener la parola, adempire le promesse, pagar il debito, venire. Gol.*

ايفاء ifā. a. n. f. Observatio promissi. *Observanza della parola data, o promessa fatta. ¶ ايفاء ifā e. Stare promissis, fidem liberare, servare pactum, satisfacere. Servar, mantener la parola, adempir le promesse, prestare, soddisfare. Ik. ايفاء مرام صدقات ifāi merāsimū sādāqæt. Adimpletio legum veracitatis. Adempimento delle leggi della verità, e del candore. Sæ. ايفاء لوازم ifāi lewāzimū ādālette ihtimām itti. Aequitatis leges studiose observavit. Ebbe cura di osservar puntualmente l'equità, e la giustizia. Sæ.*

ايفات ejfāt. p. n. f. i. q. غمّاز ghæmmāz. a. Sycophanta, obtrectator. *Maldicente, detrattore. Ferh.*

ايفاد ifād. a. V. [4. a. وقد] 1) Mittere nuntium. *Wan.* 2) i. q. اشراف isr if. Imminere alteri rei. 3) Celeriter incedere. 4) Efferre dorcadem caput suum, ac erigere aures. *Gol.*

ايفار ifār. a. V. [4. a. وفر] Facta accessione augere. *Gol.*

ايفاز ifāz. a. V. [4. ab inusit. وفر] Propereare facere. *Gol.*

ايفاض ifāz. a. V. [4. a. وفض] 1) Propereare. *Wan.* 2) Disgregare, ac dispergere camelos. 3) Substernere quid alteri rei, ut a soli inquinamento munda servetur. *Gol.*

ايفاع ejfā. a. n. f. pl. a. دفع jefā. Adolescentes proceræ staturæ. *Wan.*

ايفاء ifā. a. V. [4. a. دفع] 1) Procerum statura esse adolescentem. *Wan.* 2) Vigesimalium annum agere adolescentem. *Gol.*

ايفاق ifāk. a. V. [4. a. وقف] 1) Congruere, & convenienter imponere chordæ sagittam crena sua, ad jaculandum. *Wan.* 2) Prope esse. 3) Assentire. 4) Ordine disponi camelos. 5) Derepente, ac de improvviso accidere quid. *Gol.*

ايفاق ifāk. p. n. f. Chorasmiorum lingua, Delator, sycophanta. *Cast.*

ايفت ejfēt. p. n. f. Negotium, opus, quod necessarium est fieri. *Ferh.*

ايفت ejfet, ejfet, ¶ ifut. p. n. f. i. q. præc. F. ايفده eifte. p. n. f. 1) Homo levis, vaniloquus. 2) Jactator. *Vantatore. Ferh.*

ايف آج ajak. t. n. f. Pes. *V.* ايف آج ajik. t. adj. Sobrius. *Sobrio. ¶ ايف آج ajik o. Sobrium esse, ¶ redire ad se ex ebrietate, vel stupore. Tornar al suo buon senno, tornar in se dall'ubbriacchezza, o dallo stupore.*

ايف ejk. a. n. f. 1) Os tenuius articuli in pede seu anteriore, seu posteriore equi, vel cameli, ubi compedes infici solent. 2) Locus in pedibus, ubi compedes constringuntur. *Gol.*

ايفاق ikāb. a. V. [4. a. وقب] 1) Immittere aliquid in scrobem offæ. *Wan.* 2) Esurire, laborare fame. *Gol.*

ايفاح ikāh. a. V. [4. a. ووح] Duram esse ungulam. *Gol.*

ايفاد ikād. a. V. [4. a. وقد] 1) Accendere, succendere. *Wan.* 2) Derelinquere infantem. 3) Igne consumi funditus domum. *Accendere, appicciare. Gol. ¶ ايفاد نار هه ikād nāirei genk. Succensio ignis belli. L'accendere il fuoco della guerra. Sæ. ايفاد اندى bir dāne sem ikād itti. Accendit unam candelam. Accese una candela. Eb.*

ايفاد ikād. a. V. [4. a. وقد] Male affectum, & egrotum relinquere. *Gol.*

ايفار ikār. a. V. [4. a. وفر] 1) Gravare, aggravare aliquem, ac opprimere æs alienum. *Gol.* 2) Ad paupertatem redigere. 3) Multo proventu factam, & onustam esse palmam. *Wan.* 4) Surditate laborare facere. 5) Onerare camelum. 6) Ladere, vulnerare ungulam equi. *Wan.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. وقض] Brevicollem facere, ut Deus aliquem. *Gol.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

ايفاض ikāz. a. V. [4. a. يعظ] 1) اوياندورمف ujāndürmak. e. Expergefacerere, excitare a somno. *Svegliare, destare. 2) Excitare pulverem. Wan. ¶ ايفاض ابرامى و انون بو مطلبنده ايدامى و مزيد ابرامى محضا ايفاض فتنه و فساد الجوندر anün-bu matlebinde iktāmū, we mezidi ibrāmū, mehzi ikāz y fitne wū fesād iciün dūr. Tanta ejus instantia, ac urgentia hujus propositionis mere fit ad excitandos, tumultus ac bella. Sæ. Le sue grandi istanze, ¶ urgenti dimande, non sono altro in vero, che tanti irritamenti, ¶ incitamenti di guerra ¶ ostilita. Br. ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه فتنه ايفاض ايلدى ايسه بنده نيجه دفع اتسون nige fitne i ikāz ejledi ise jine öjleğe def itsün. Quemadmodum ille jam plures discordias suscitavit, ita idem ipse supprimat. Si come egli ha suscitato il rumore, o'l male, così anco vi rimedij. Eb.*

cere, ut accidat. 7) Nocturnam invasionem facere. *Sorprendere il nemico di notte tempo.*

ايقاف *ikāgh*, و ايقاف *ikāk*. p. n. f. i. q. ايقاف *ifāk*. p. Vaniloquus, blatero. *Cast.*

ايقاف *ikāf*. a. V. [4. a وقف] 1) Remorari, detinere. *Wan.* 2) Abstinere aliqua re, continere, recedere ab ea. *Gol.* 3) Silere, conticere. *Wan.* 4) Instigare. 5) Legare in pios usus. 6) Detinere aliquem domi. *Gol.*

ايقانون *ikākūn*. a. n. f. Agallochum, lignum aloes.

ايقال *ikāl*. p. n. f. Vaniloquus, blatero. *Ferh.*

ايقام *ikām*. a. V. [4. a وقم] Repellere violenter, prohibere aliquem a negotio. *Gol.*

ايقان *ejkān*. a. n. f. dual. ab ايق *eik*. Uterque articulus pedum anteriorum, posteriorumve. *Gol.*

ايقان *ikān*. a. V. [4. ab inus. وقن] Venari columbas & captare eas, seu elicere e columbariis suis. *Gol.*

ايقان *ikān*. a. V. [4. a يقن] *inanmak* و ايقان *gūmānsyz* ol. t. 1) Certo scire, cognoscere. *Wan.* 2) Putare. Saper per certo, conoscere. ايقان *ikān idesiz*. Certo sciatis. Siate certi, ricordatevi, sapiate per certo. *Sa.*

ايقاه *ikāh*. a. V. [4. a وقه] Obedire, dicto audientem esse. *Wan.*

ايقلمق *aiaklamak*. i. V. Conculcare. V. ايقلمق

ايقلمق *ajiklanmak*. i. V. Ad se redire. V. ايقلمق

ايقوندة *ejkūnet*. a. n. f. ex græco. Imago, cum primis consecrata ad religiosum usum. *Gol.*

ايقوندة *ejkūnet*. a. n. f. pl. ايقونات *ejkūnāt*. Imago, icon, ex Græco. *Gol.*

ايقوان *ejkūhān*. a. n. f. i. q. ايقوان *girgiri berri*. Eruca sylvestris caule, & foliis atriplicis, flore brassica. *Gol.*

ايك *ejk*. a. n. f. coll. 1) Arbores perplexae. *Wan.* 2) Sylva densior lotis, اريك *arak*, similibusque arboribus constans, quæ invicem implicari solent. ايك ايك *ejki ājik*. Sylva fructifera. *Gol.*

ايك *ig*. a. n. f. Fusus. *Fuso*. V. ايك

ايك *ikā*. a. V. [4. ab inust. وكا] 1) Recumbere, & inniti facere. 2) Prosternere alium recumbentis in modum, vel ita, ut lateri sinistro incumbat. 3) Recumbere, incumbere, & inniti scipioni.

ايكا *ikā*. a. V. [4. a وكى] 1) Religare vin-

culo, & constringere utrem. 2) Constrictione ejusmodi concludere, quod continetur utre. 3) Implere. 4) metaph. Tenacem esse, & avaram erga aliquem. 5) Continere os suum, i. e. conticere, silere. *Gol.*

ايكاب *ikāb*. a. V. [4. a وكب] 1) Equitatu destinari, aut equitantium turmae adherere camelum inde recedendo. *Wan.* 2) Ad volandum se componere avem. 3) Complo-dere alas delabendo, aut se alicubi listendo. 4) Ira accendere aliquem. *Gol.*

ايكاح *ikāh*. a. V. [4. a وكح] 1) Ad lapidosum usque fundum pervenire in fossione. 2) Imminuere vel recusare, ut detur donum. 3) Abstinere a negotio. 4) Defessum esse. *Gol.*

ايكاد *ikād*. a. V. [4. a وكد] Firmiter nec-tere, adstringere aliquid. *Wan.*

ايكار *ikār*. a. V. [4. a وكر] Implere vas, ventrem. *Gol.*

ايكاس *ikās*. a. V. [4. a وكس] 1) Perire peculium alicujus. 2) Damnum pati in mercatura. *Gol.*

ايكاع *ikā*. a. V. [4. a وكع] 1) Durum, densumque, & validum reddere utrem, equum. 2) Firmum, firmatumque esse negotium. 3) Grave, ac durum negotium adducere. 4) Obesos, corpulentos, & robustos habere camelos. 5) Boni inopem, ac nequam esse Zeidum. *Gol.*

ايكاف *ikāf*. a. V. [4. ab اكف] Clitellas insternere jumento. *Wan.*

ايكاف *ikāf*. a. V. [4. a وكف] 1) Stillare. *Wan.* 2) In crimen, culpam conjicere. 3) Imponere jumento clitellas. *Gol.*

ايكال *ikāl*. a. V. [4. ab اكال] 1) Edendum dare, ac offerre. 2) Exedendum, & consumendum dare. 3) Susurrionem agere, & ob-trectatione inimicitias excitare. 4) Proventum dare arborem, vel aliud quid. *Wan.*

ايكال *ikāl*. a. V. [4. a وكال] 1) Frenum, fisum esse Deo. *Gol.* 2) Procuratorem constituere, praeficere rei suæ aliquem. *Wan.*

ايكيت *igit*. i. n. f. Vir. erronee pro ايكيت *igdig*. i. n. f. Cantherius. V. ايدج *igde*. i. n. f. عتاب *unnāb*. a. Zyzyphus & zizypha rubra. *Giugiole. Bob.*

ايكيمي *igirmi*. i. num. card. Viginti. erronee pro ايكيمي

ايك تاشي *ik tasi*. i. n. f. comp. 1) Meta. 2) Casillus. La parte superiore, & inferiore della pietra di molino.

ايككم *ejjūkūm*. a. pron. قنغيك *kanghyn-ūz*. i. Quis vestrum. Quale di voi altri.

ايكلنمك *in-elenmek* و ايكلمك *in-emek*. i. V. ناليدن *nāliden*. p. Gemere, ingemiscere.

ايكن

ايگن ign. . adv. Supra. Tef. pro ign. quod V. **ايگن** iken. . part. pres. Cum sim, sis, essem, esses. V. Gram. **ايگن** in-en. . adv. Valde, extense. Molto. **ايگن** ikingi. . num. ord. ثاني sani a. دوم duwüm. p. Secundas. Secondo. **ايگندي** ikindi. . n. s. 1) Hora vespèrarum, media inter meridiem, & occasum solis. 2) Oratio tali hora facienda, vesperæ. Ora di vespro, tra'l mezzo giorno, & il tramontar del sole, il vespro. **ايگندي وقتي** ikindi wakty. Tempus tale vespèrarum. **ايگندي نيمزي** ikindi nemazi. Vespèra, tertia diei oratio lege imperata, qua fieri solet hora inter meridiem, & occasum solis media. Vespèro, orazione avanti la sera, la terza delle cinque di precetto. **ايگندي تيمگين ياك** ikindi tejegegin iemek. Merendam timere, aut apud multos cenare. Merendare. **ايگندي يين** ikindiyin. . adv. Tempore vespèrarum, medio inter meridiem, & vespèrum. A ora di vespro. **ايگنه** igne, vel in-ne. . n. s. Acus. V. **ايگو** egegi. . n. s. پهلو pehlü. p. Costa. Costa. Tef. **ايگو گمگلي** egegi gemükleri. Costa. Le coste. **ايگه** ege. . n. s. Lima. pro usi. **ايگه** egelemek. V. Limare. V. **ايگي** iki. . num. cardi. **ايگي** isnein a. دو dü p. Duo. Doi, due. **ايگي** iki üc. Duo, aut tres, aliquot. Doi, & ötre. **ايگي آياقو** iki ajaklu. Bipes. A doi piedi. **ايگي پوزه** iki puzë eilemek. Partiri in duas partes, per medium. **ايگي باشو يلان** iki baslu iilan. Biceps terpens. Serpente a d le teste. **ايگي بوکلو** iki boklu. Bilix. Di due fila. **ايگي تاراستن داحي** iki tarasten dachy. Ex ambabus partibus, ex utraque parte. Da ambe le parti. **ايگي داحي** ikisti dachy, & **ايگي** ikide. Ambo, uterque. Ambidoi, l'un e l'altro. **ايگي** ikistrun-biri. Alteruter. Uno delli doi. **ايگي کات** iki kat e. Duplicare. Doppiare, & radoppiare. **ايگي قدر** iki kadar. Alterum tantum. **ايگي** iki iasinde iken. Dum duorum annorum esset. Mentre aveva doi anni, nell'età di due anni. **ايگي** iki iasindeki, **ايگي** iki jillyk. Bimulus, bimus. Di doi anni. **ايگي يوزلو** iki iuzlu. Duplicis faciei, hypocrita. Doppio, di due facie, falso, ipocrita. **ايگي يوزلو کاغذ** iki iuzlu kaghdy.

Utraque facie laevigata charta. Carta liscia da ambe le parti. Ad differentiam a **ايگي** bir iuzlu kaghdy. Charta unius faciei, h. e. una tantum parte laevigata, qua ad scribendas epistolas utuntur, illa autem ad libros conscribendos. **ايگي** ikide bir. Alternis vicibus. Di quando in quando, spesso, & una volta si una volta no. **ايگي** ikije taksim olunmis. Divisum in duas partes. Spartito in due parti. **ايگي** igiz, egiz. . n. s. **ايگي** tewem a. Gemini, gemelli. Gemelli. **ايگي** ikiser. . num. partiti. Bini. A doi a doi. **ايگي** tanesi ikiser ghosa. Singula binis taleris. Due talleri l'uno, ovvero due talleri il pezzo. **ايگي** ikiser üz. Ducenteni. Eb. V. Gram. **ايگي** ikilik. . n. s. 1) Diobolus, nummus duorum asprorum, grossorum, aureorum. 2) Vas duarum menlurarum. Una moneta, un pezzo di due aspre, di doi ducati, o ungheri, & un vaso di due misure, boccali. V. Gram. **ايگي** iki iuz. . num. cardi. Ducenti. V. Gramm. **ايگي** ijil. . part. 1) Crassus seu crassescens liquor. 2) Pecunie amans, ab **ايگي** ijil. p. n. s. Postis janua. Cast. **ايگي** il, al. . n. s. Hebr. Deus. Gol. **ايگي** il, val el. . i) n. s. **ايگي** wilajet. Regio, ditio. Paese. **ايگي** ilü memleketun-üz. Ditiones vestrae. Il vostro dominio. **ايگي** قونق ايج ايلده kanjeden iki konak ic ilde wakty dür. Situs est in interiori regione, duorum dierum itinere ultra Canisam. E situato due giornate di la do Canisa nelle viscere del regno. Ll. 2) adj. Alienus, alterius. D'altri, ut habes in **ايگي** il, vel il. **ايگي** il, vul. et gün, pro **ايگي** ilü gün. Alii, populus, ditiones, regiones. Gli altri, il popolo, il mondo, li paesi. **ايگي** ejjel. . part. Breves curtosque habens dentes, pec. superiores. Wan. **ايگي** ijel, etiam ejjul. . n. s. i. g. **ايگي** we-yll, aut pro eo. 1) Cervus. 2) Caper sylvester. Wan. 3) Crassum lac. 4) Crassa, ac faculenta aqua. 5) Semen maris in utero feminae coalascens. Gal. V. **ايگي** jella. **ايگي** ila. . V. [4. a] 1) Jurare. Wan. 2) Constringere in orificio suo utrem **ايگي** اولاه ewlähu mæ rufen. Bene fecit illi, bene meritus de eo fuit. Gol.

ايلا *ilā*. a. n. f. Jusjurandum, quo quis sancti, se cum uxore non congressurum intra præfiniti temporis spatium. Gol. 1) ايلا قلمت *ilā kilmak*. Jurare se abstenturum conjuge quatuor menses. Giurare di non aver da fare con la moglie per lo spazio di quattro mesi.

ايلاج *ilāg*. a. V. [4. ا] 1) إدخال *id-chāl* e. t. Introdúcere. 2) Inferere; immittere rem rei. Wan. 1) ايلاج اولنمق *ilāg olunmak*. Introduci, intromitti.

ايلاډ *ilād*. a. V. [4. ا] 1) Parturire mulierem. 2) Partus tempore propinquam esse. Gol.

ايلاس *ilās*. a. V. [4. ا] Decipere, circumvenire. Gol.

ايلاع *ilāc*. a. V. [4. ا] 1) Impellere, concitare; cupidum, deditumque efficere. Wan. 2) Cupiditate sua rei affixum, ac deditum esse. Gol.

ايلاغ *ilāgh*. a. V. [4. ا] Præbere potum cani. Wan.

ايلاف *ilāf*. a. V. [4. ab] 1) Familiarem reddere, consuefacere. 2) Familiarem esse, & consuescere. 3) Sociare. 4) Mille esse. 5) Mille fieri. Wan.

ايلاف *ajlak*. t. 1) adj. Otiosus. 2) Gratuitus. 3) adv. Otiose. 4) Gratis, in vanum. Ozioso; gratuito, oziosamente, gratuitamente, di bando, per niente. 1) ايلاغه *ajlaghe oldy*. Gratis advenit. *Gl'i è venuto di bando, per niente l'ha avuto.* 2) ايلاف كتر مدن ايشه *ajlak islemesi iegdür*. Præstat aliquid gratis agere; quam otiosum vagari. Proximum est, quod dicimus. Satius est nihil agere, quam otiosum esse. Meglio è lavorar per niente; ch'andar caminando senza facende.

ايلاف *ejlāk*. p. nom. prop. Nom. regionis trans Oxum. Ferh.

ايلام *ilām*. a. V. [4. ab] 1) زحمت ويزمك *zahmet wirmek*. t. Affligere; cruciare. Wan.

ايلام *ilām*. a. V. [4. ab] 1) Convivium instruere, pec. nuptiale. Wan. 2) Compacto corpore, ac firma mente esse. Gol.

ايلاول *ejlawul*; 1) ايلاول *ilawul*. p. nom. prop. Nomen montis alicujus. Ferh.

ايلاه *ilāh*. a. V. [4. ab] 1) Juvare, liberare. 2) Tutari. Gol.

ايلاه *ilāh*. a. V. [4. a] Impatientem; ac sui impotentem reddere matrem præ amore prolis. Gol.

ايلاه *ejlet*. a. nom. prop. Nom. oppiduli in littore maris rubri; Syriae & Arabiae, scilicet Higiazæ communis terminus; estque Elana Ptolemæi. Gol.

ايلايمك *iletmek*. t. V. Ferre, deferre, deducere. V. التيمك

ايلاجت *iligiak*. t. adj. Tepidus. V. الجت

ايلاجت *ilige*. t. n. f. Thermae. V. ايليجه

ايلاجت *oilege*, 1) او يلاجنه *oilegine*. t. adv. Ita; sic. Cost. dimin. seu blanditivum ab ايله seu اويله

ايلاجت *ilci*. t. p. n. f. vul. رسول *elci*. t. Legatus; nuntius. Imbasciatore, iniutato, internunzio. 1) ايلاجت *büyük ilci* كبير *ilci* كبير *ilci* Kebir. Legatus aut Orotor magnus; seu ut loquimur, extraordinarius. Imbasciatore straordinario.

ايلاجت *ilci* كوجك *ilci* كوجك *ilci* Kucuk, vel صغير *saghyr*. Ablegatus; internuntius. Inviato, internunzio; ablegato. 1) ايلاجت *ilci* مولجي *ilci molci*. contemptive Legatus.

ايلاجت *ilcilik*. t. n. f. 1) Legatio. 2) Officium legationis. Imbasciata.

ايلاجت *ilchan*. p. n. f. 1) Facies; superficies terræ. 2) Imperator, pec. summus belli præfectus. 3) Nom. regis alias ايلگان *ilgan* dicti. Cast.

ايلاجت *ilchani*. p. n. f. 1) Belli dux. 2) nom. prop. Nom. regis alicujus Tartarorum Mogolensium. 3) Nomen unius ex avis seu majoribus جنگيزخان *gengizchani* juxta antiquam traditionem Tartarorum; unde etiam Gengizchani, proles ac posterum ejus hoc agnomen assumpserunt. Ferh.

ايلاجت *ildürmek*. t. V. Annectere; infingere. Attaccare, far intoppare. fere الشارك

ايلاجت *ilerü*. t. adv. Ante, præ, ultra. V. الرو

ايلاجت *ilistarmek*, 1) ايلشتمك *ilismek*. t. V. Innectere. V. الشتمك & الشتمك

ايلاجت *ilghar*, 1) ايلقار *ilkar*. t. n. f. تعجيل *ta'gil*. a. Properatio, expeditus incessus. V. الغار

ايلاجت *ilghargiler*. t. n. f. Volones, expediti milites. Li Cavalli leggieri.

ايلاف *ajlak*. t. 1) adj. Otiosus. 2) adv. Gratis. V. ايلاف

ايلاف *ailyk*. t. n. f. 1) Menstruum. 2) Menstrua 3) Pensio; ac provisio unius mensis. 4) Unus mensis; seu spatium unius mensis. Mesata, il menstruo; ò marchese delle donne. 1) ايلاف يول *bir ailyk iol*. Unius mensis iter. Un mese di cammino. ايكي *iki ailyk*. Bimestris, bimestre. Due mesate, paga; tempo, provisione, viaggio di due mesi. 1) اوج *uc ailyk*. Trimestris, & trimestre V. اوج

ايلاف *ilkar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus. 1) سليمان ايلغار *suleiman ilkar fermajed*.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

ايلاف *ilghar*. t. n. f. 1) Cursor. Corriere. 2) i. q. ايلغار *ilghar*. Expeditus incessus.

jed, Solimanum celeri expeditione proficisci jubet. Ordinò à Solimano di marciar in fretta; & alla leggiera. Cast.

ايك ejlik. t. n. f. usitat. pro ايولك ejulik. 1) Bonum. 2) Beneficium. Bontà; bene, & benefizio, servizio. ¶ ايك ejlik. c. c. dat. pers. Benefacere, gratificari. Far del bene, far bene, far servizio, piacere. ايك بيلك ejlik bilmek. Beneficium agnoscere, gratum esse. Esser grato, riconoscere il benefizio. ايك ايله دكزه براف بالق بلمسه خالف بلور ejlik eile den-ye brak balyk bilmese chalyk bilür. Præsta beneficium, & in mare projice panem, si piscis non agnoscat beneficium, creator Deus agnoscat. Fa del bene, e getta pur del pane nel mare, che se'l pesce non riconosce il beneficio, lo riconoscerà Iddio. Proverbium in eos, qui vel ingratis benefaciunt. ايك بيلك ejlik bilmez. Ingratus. Ingrato. ايك بيلك بلمز ejlik bilmexlik. Ingratitudo. Ingratitudine. دايا صاعقلرده و ايلك ارده اولاس. daima sağhlyklerde we ejliklerde olasyz. Semper fruamini bona valetudine, & felicitate. Godiate pur sempre buona salute, & ogni bene. Ll. ايك ايلكده چالشمق ejligine çialyşmak. Procurare ejus bonum, prodesse. Procurar il suo bene, servirlo. ايك ايله اولور زور ايله اولور ejlik ile olur, zor ile olmaz. Bonis modis fieri potest, non autem vi. Con le buone può essere, e non per forza. Eb.

ايك ilik. p. nom. prop. Nom. urbis magnæ in توركستان turkestan. Ferh.

ايك ilik. t. n. f. 1) Foramina globulorum. 2) Eorum funiculi, quibus induntur. V. الك

ايك ilekan. p. adj. patron. Ex urbe ايك ilik oriundus. Ferh.

ايك ايلكلك ejliklemek. t. V. Indere globulos. V. الكلك

ايك ايلمان iliman. t. n. f. ميننا minā a. كنار kenār. p. Portus. Porto.

ايك ايلمانلىق ejlimanlyk. t. n. f. Malacia. Vide ايلمانلىق

ايك ejlemet. a. n. f. موت له ma smet leh. Nullum auidi ejus sonum, vel rumorem. Gol.

ايك ejilmak. t. V. (بايلق) Ad se redire, sive ex stupore, sive ex ebrietate. Ritornar in se. ¶ مستانده لكدن آيلق mestānelikten ejilmak. Ebrietatem discutere. Passarsi l'ubbriachezza.

ايك eilemek. t. V. كردن kerden. p. Facere. Fare. V. انك

ايك ilmek. t. V. Offendere, innecti. V. الك

Part. I. Tom. I.

ايك ileng. t. n. f. بد دعا bed du-ā. a. Maledictio, imprecatio. Maladizione.

ايك ilemek. t. V. بد دعا bed du-ā. a. Imprecari, maledicere. Maledire.

ايك ايلو ejlik. t. adj. 1) Lunarius, lunaticus. Lunare, lunatico. 2) Menstruus. Del mese.

ايك ايكي iki ejlik. Bimestris. Di due mesi. Scribitur ايك ايكي ejlik, quod in omnibus observandum.

ايك ejlik. t. n. f. Bonitas pro ايك ejlik. 1) Primus mensis autumni. 2) Primus dies ejusdem mensis. Ferh.

ايك ejlik. a. nom. prop. Elane. Juxta Abulfeda oppidulum, exiguis satis præditum, in litore maris kolzum, præter viam peregrinantium ad templum Meccanum, cui præfectus ex Aegypto imponitur. Schult.

ايك ejlik. t. 1) postp. Cum. Con. c. c. gen. pron. & nom. aliorum. 2) particu. copul. Et, atque. ¶ ايك انك ejlik an-ile. Cum eo. Conesso; con lui. سنك ايله بن senün-ile ben. Tecum ego & i. q. بنده بنده sende bende. Tu, & ego. Tu, & io. قلم ايله يازي يازيلور qalem ile yazi yazylür. Calamo scribitur. Si scrive con la penna.

ايك ejle. t. nom. prop. Nom. oppidi in litore maris rubri, Syriae, & Arabiae, scilicet Higiazæ communis terminus, estque Elana Ptolemæi. Tef.

ايك ejle. t. n. f. Meridies, pro اوبله

ايك ejle. t. adv. Sic, ita. V. اوبله

ايك ejle. t. n. f. i. q. ايلى ejli günli, & ايلى ejli günli. t. Horologium motus lunæ repræsentans. V. in ايلى

ايلى ejli. t. adj. معتدل mu'tedil. a. Tepidus. Tepido. V. العجف

ايلى ejli. p. nom. prop. 1) Aelia, seu Hierosolyma. 2) Elias. 3) Nom. Ali sacerdotis. Ferh.

ايلى ejli. p. nom. prop. Hierosolymæ. Ferh.

ايلى ejli. p. nom. prop. alias حضر hyzr, Nom. propheta. Ferh.

ايلى ejli. t. adj. Tepidus. Tepido.

ايلى ejli. t. n. f. آبكرم abgerm. p. Thermæ. Bagno caldo.

ايلى ejli. p. n. f. Par boum. Ferh.

ايلى ejli. a. n. f. 1) Carens conjugate, cælebs, sive conjugatus ante fuerit, sive non. 2) i. q. حرة hurret. Libera. 3) i. q. قرابة qarâbet. Propinquitatis, seu propinqua, ut filia, soror, matertera. Gol.

ايلى ejli. a. V. [2. F.] 1) Orbari, & destitui, aut carere conjugate. 2) Uxorem ducere. 3) Fumum excitare. 4) Accipere mel ex alveari. Wan.

Ooooo

bu jol seni ferî menzili maksude iletmez. t. Hæc via ducit in regionem Turkistan. i. e. Hæc via non ducit ad locum a te intentum. *in sáchun tih dâred.* i. e. بو این سخن ته دارد *bu sozün - âsly* we netigesi wardür. t. Profundi sensus est hoc verbum; habet aliquid mysterii. این *in merde besiwên niêrzed.* i. e. مرده بشیون نیرزد *ghæminî çekmegê degmez.* t. Hic homo non valet ad tolerandum mœrorem; adversam fortunam perferre nequit. این *in heme âwerdei tûst.* i. e. هه آورده تست *bu hep senün kabâ-hætün - dūr.* t. Totum hoc ex tua culpa accidit; a te provenit. این *in heme nist.* i. e. هه نیست *hic nesne deguldür.* t. Hæc res est nullius momenti. این *in hem esîrî sud.* i. e. هه اسیر شد *bu isde batti.* t. Immerfus est; plane obrutus est hoc negotio. این *in jekî diger.* i. e. بو دخی بو یله اولسون *bu dâchy bøjilê olsun.* t. Hoc etiam ita fit. Ferh. این *in; vulg. en.* t. n. f. عرض *arx.* a. Latitudo rei planæ. *Larghezxa.* چوقدنک *ciokanun-inî.* Latitudo panni. *Lâ larghezxa del panno.*

این *in.* t. n. f. Specus, antrum *ferarum,* *Tana,* caverna.

این *inâ.* a. V. [4. ab] 1) Detinere in carcere aliquem. *Wan.* 2) Procrastinare. 3) Retardare. *Gol.*

این *inâ.* a. V. [4. a] 1) Debilitare, defatigare. *Gol.*

این *in âb giünî pel.* p. n. f. comp. metaph. Hoc cælum empyreum; seu potius crystallinum. *Ferh.*

این *ajnât.* a. n. f. pl. ab اوان *ewân.* Tempora. ثلاث لیال اینات *selesu lejâlin.* ajnatin. Tres dies commodi; seu tridui iter commodum. *Wan.*

این *inâs.* a. V. [4. ab] 1) Parere famellam. *Gol.*

این *ajnaği.* t. n. f. Impostor. *Vide infra.* ایندجی

این *inâch.* a. V. [4. ab] 1) Ad initium vocare camelum voce اینچ *ejnæch* *ejnæch.* *Gol.*

این *inâs.* a. V. [4. ab] 1) Cicurare, familiarem, & assuetum reddere. (ایکاش *ÿhâs*) 2) Cognoscere. *Gol.* 3) Videre. 4) Scire. *Wan.*

این *inâ.* a. V. [4. a] 1) Ad maturitatem pervenire, maturum fieri *fructum.* *Wan.*

این *inâf.* a. V. [4. ab] 1) Ad nova, & intacta pascua educere, aut deducere

camelos. *Wan.* 2) Nafu ægrum reddere, efficere, ut nasus doleat. *Gol.*

خوش 1) [انف] *inâk.* a. V. [4. ab] *chos gelmek.* t. Placere, delectare. *Piacere.* 2) In admirationem ducere. *Wan.* این *inâky böiledür.* Sic ei est placitum. *An.*

این *inâk.* p. particu. gaudētis. Quam bene. *V.* اناف

این *inâk.* p. particu. pro اینک *inek.* Ecce. *Cast.*

این *inân.* p. pron. demonstr. Hi. *V. Gramm.* *Ferh.*

این *inân.* t. 1) imp. Crede. 2) n. f. Fides. *V.* انان

این *inandürmak.* t. *V. transf.* Persuadere; assécurare. *V.* اناندرمف

این *inanilağiak.* t. part. Credibilis. *V.* انانچف

این *inanmak.* t. *V.* Credere, fidere, concrédere. *V.* انانمف

این *inânüset.* p. n. f. i. comp. q. ترخون *terchün.* t. *Dracunculus hortensis.* *Ferh.*

این *ajün ojün.* t. n. f. comp. Nugæ, frivola. *Sonô meri inganni, intrichi.*

این *imbâr.* p. adv. comp. Hac vice. *Ferh.* این *inebæhti.* t. nom. prop. *Naupactus.* *Lepantâ.* *Sæ;*

این *in perdei heft reng.* p. comp. Hoc aulæum septem colorum. *h. e. metaph.* *Mundus.* *Ferh.*

این *in plüsti kör.* p. comp. Hoc operculum sepulchri. *h. e. metaph.* *Firmamentum.* *Ferh.*

این *in pîr.* p. comp. Hic senex, i. e. metaph. *Cælum.* *Ferh.*

این *ajinet.* a. n. f. pl. ab اوان *ewân.* Tempora. *Gol.*

این *in türki sultân süü* *küh.* p. comp. Hic amasius puer, elegans forma. i. e. metaph. *Sol.* *Ferh.*

این *inetmek vul. enetmek.* t. *V.* Castrare. *Castrare.*

این *in tenk neşmîn ne-* *kenk.* p. comp. Hic locus angustus, nidus crocodilorum, i. e. metaph. *Mundus.* *Ferh.*

این *ingiâ.* p. adv. comp. 1) بونده *bunda.* t. Hic, hic loci. *Qui, quivî.* 2) Huc. *Qua.*

این *ezingiâ.* Hinc. *Di quâ, da qui.* این *ingiâst.* Hic est. *Stâ qui, é qui.*

این *ingiâniden.* p. *V.* In partes dividi. *Cast.*

این *inciünîn.* p. adv. Itâ, hujusmodi, perinde. *Cosî, in questo modo, parimente.*

این *ingiü.* اینجوا *ingiüwâ.* p. nom. propr. *Nom.* *Chorasmiorum regis.* *Ferh.*

اینجو *ingū. t. n. f. Unio, margarita. V.*
 ائجو *ingē. t. 1) adj. Subtilis. 2) adv. Subtiliter. V. ائجه*
 اینچیدن *inciden. p. V. Vulnerare. Ferh.*
 این خاک تاریک *in chākī tārīk. p. comp. Hæc massa obscura. i. e. metaph. Homo stupidus. Ferh.*
 این خاک تیره *in chākī tīre. p. comp. Hæc terra turbida. i. e. metaph. Homo, vel natura humana. Ferh.*
 این خم آهنگون *in chumū āhengūn. p. comp. Hoc vas fictile. i. e. metaph. Mundus. Ferh.*
 ایند *ined. p. n. f. 1) i. q. ened seu end. Numeratio. 2) Numerus incertus, hujusve particula. 3) Fascinatio. Cast.*
 این دامگا *in dāmghāh. p. comp. Hæc decipula. i. e. metaph. Mundus. Ferh.*
 این دز رویین *in dixī rūjīn. Hæc arx ænea. i. e. metaph. Firmamentum. Ferh.*
 این دو خواهر *in dū chāher. Hæc duæ sorores. i. e. metaph. Duo sidera nota, alias uchtāi suheil, diçta. Ferh.*
 این دو رنگ *in dū renk. p. comp. Hi duo colores. Applicatur metaph. in oppositis, ut: dies, & nox; gaudium & tristitia; bonum, & malum; princeps, & pauper; pulcrum, & turpe, & similia. Ferh.*
 این دو گلهدا *in dū gulehdār. p. comp. Hi duo mitrati. i. e. metaph. Sol, & luna. Ferh.*
 این دو منزل *in dū menzil. p. comp. Hæc duæ stationes. i. e. metaph. Mundus, & æternitas. Ferh.*
 آینده *ājende. p. part. præf. گلیچی geliçgi. t. 1) Veniens. Ferh. 2) improp. Viator. 3) Futurus. Che viene, futuro, passaggiere. ¶ آینده و رونده *ājende wū rewende. Euntes, & venientes, viatores. Viandanti, passaggieri, che vanno, vengono. Ik. Ll.*
 آینده *ājinde. p. n. f. Opus, negotium, quod necesse est fieri. Cast.*
 آجونده *ājūnde. p. 1) part. præf. Vaniloquus, debilis mente. Ferh. 2) n. f. Vanitas. Cast.*
 این ده ویران *in dihi wirān. p. comp. Hic pagus desolatus. i. e. metaph. Mundus. Ferh.*
 این روز رفتگان *in rūz refteğān. p. comp. Hi fortunam prætereuntes. i. e. metaph. Infelices, & afflicti. Ferh.*
 این زال مستحاضه *in zālī müstehāze. p. comp. Hæc vetula inquinata adhuc a menstruis. i. e. metaph. Mundus. Ferh.*
 اینسا *inetā. p. n. f. Sermo inutilis. Ferh.*
 اینسان *inesān. p. n. f. Mendacium, sententia falsa. Cast.*
 اینسز *insyç. t. adj. vul. enfyç. Arctus, minime latus pannus. V. انسز*
 Part. I. Tom. I.*

اینسو *insū. p. adv. Huc.*
 این سه جوهر *in sih gewher. p. comp. Hæc tres margaritæ. i. e. metaph. Tria naturæ regna, nempe animale, minerale, & vegetabile. Ferh.*
 این سه دختر *in sih dochter. p. comp. Hæc tres filiæ. i. e. metaph. Illæ tres stellæ, vicinæ sideri ursæ. Ferh.*
 این سه ستار *in sih sitār. p. comp. Hæc tria astra. i. e. metaph. Stellæ tres penes ursam uti supra. Ferh.*
 این سیل گاه *in sejl gāh. p. comp. Hic torrens præceps. i. e. metaph. Mundus. Ferh.*
 اینش *iniş. vul. انش eniş. t. n. f. (یوقش) یوقش iniş iokuş. p. Declivitas, descensus. Calata, scefa, smontata. ¶ اینش یوقش *iniş iokuş. Descensus, & ascensus. Calata, e salita.*
 این ششدر *in şesder. p. comp. Hæc alea. i. e. metaph. Mundus. Ferh.*
 این صحیفه *in sahyfe. p. comp. Hæc pagina. i. e. metaph. Septem sphæræ caelestes juxta systema Ptolemaicum. Ferh.*
 این عروس *in êrūs. p. comp. Hæc sponsa. i. e. metaph. Mustela. Donnolla. Ferh.*
 اینفت *inlift. p. n. f. 1) Necessitas. 2) Petitio necessariorum. Ferh.*
 اینک *inek. p. particu. demon. اشته iste. t. Ecce! Ecco! Ferh. * Express. fig. اینک ترازو *inek terāzū, we inek girw, we inek meidān. i. e. اشته میدان *iste mejdān. t. En acies! Alla prova!*
 اینک *inek. t. n. f. Vacca. V. اذک*
 این کبود خصار *in kebūd hysār. p. comp. Illa cærulea arx. i. e. metaph. Cælum stellatum. Ferh.*
 این گروه وهم سوز *in kūrūh wehm sūz. p. comp. Illa turma conjecturas excitans. i. e. metaph. Mundi systema. Ferh.*
 اینکس *inkes. p. comp. ex این in. کس & kes Ille, illa persona. Ferh.*
 اینکم *inekem. p. comp. ex اینک inek ecce, & mim affixo primæ personæ. Ecce me. Cast.*
 این کوه هفتاد راه *in gūhī heftād rāh. p. comp. Hic mons septuaginta semitarum. i. e. metaph. Sol. Ferh.*
 این کهن کړک *in köhn gürk. p. comp. Hic senex lupus. i. e. metaph. Cælum, etiam homo sagax. Ferh.*
 اینکم *inekīm. p. comp. ex اینک inek, ecce, & im affixo primæ personæ pluralis. Ecce nos. Ferh.*
 اینک *inlik. t. n. f. Latitudo. i. q. این in, quod V.*
 اینلو *inlü, vul. enlü. t. adj. Largus, latus pannus, aut alia res plana. Largo.*
 P p p p p
 اینها***

اینما ejnemā. a. particu. Ubicunque, quocunque. Gol.

اینمک inmek. t. V. Descendere. Calare, smontare. V. آتدن اینمک attan inmek. Desilire ex equo. Smontar da cavallo.

اینمک inemek. t. V. Castrare. V. اینمک اینند inend. p. 1) compos. ex این in, و 3. perf. pl. verbi substantivi بودن buden. Hi sunt. 2) n. f. Numerus incertus. Ferh. 3) Præstigiæ. Cast.

این نقره کیران in nokra girān. p. comp. Hi numos capientes. i. e. metaph. Mundani, & monachi. Ferh.

این نه صحیفه in nūh sahyfe. p. comp. Hæ novem paginæ. i. e. metaph. Novem sphaeræ cælestes. Ferh.

اینه ajine. a. n. f. pl. ab اینه ewān و قنار awān ewān. t. Tempora, & tempus. Tempi, tempo. هر اینه her ajine. Semper, omni tempore. Sempre. Cast.

اینه ajnæ. p. t. مرآت mirāt. a. گوزکو göz-gü. t. Speculum. Specchio. Ferh.

اینها inhā. p. pl. pron. demonstr. Hi, isti, illi.

اینده ajnāgi. t. n. f. Deceptor, impostor. Impostore, ciarlatano.

اینده دار ajnedār. p. n. f. Ancilla, quæ affert, & tenet speculum. Cast. Vide آینه دار ajinedār.

این هفت جزیره in heft gezire. p. comp. Hæ septem insulæ. i. e. metaph. Septem climata. Ferh.

این هفت نقطه in heft nokta. p. comp. Hæc septem puncta. i. e. metaph. Septem planetæ. Ferh.

این هفت و هشت کلهدار in heftü hešt güleh-dār. p. comp. Hi septem, octo globi. i. e. metaph. Sphaeræ cælestes. Ferh.

اینه eini. p. n. f. Planctus, ejulatus. Ferh.

اینین inin. p. n. f. Gemitus, planctus, erronee pro این enin. quod V.

ایو aiü. t. n. f. خرس chyr p. Ursus. Orso. آيو پنجه aju penge. Acanthus. Branca orfina. آيو قلاغی aju kulaghy. Pæonia. Peonia.

ایو ejü. t. 1) adj. خیر chæjr a. نیک nik. p. Bonus, egregius. 2) adv. Bene, egregie. Buono, da bene, bello, e bene. آيو آدم ejü adem. Bonus vir, homo frugi, probus. Buona persona. آيو دور ejüdür. Bonus est, & bene valet. Egli è buono, e stà bene. آيو دلکو ejü dirliklü. Homo bonæ vitæ. آيو سیرتلی ejü sîretlü. Bonæ indolis. Di buona natura. آيو الہ کیردیار ejü ele gir diler. Recte vene-

runt in manus. Sono pur bene venuti nelle mani. الله دیک ejü wallāh dimek. Annuere, adulari. Consentire, lodare, adulare. آيو واردک eju wardün. Recte egisti. Ai fatto bene. آيو قات ایودر bin-kat ejü dür. Longe præstat, fatius est. E' molto meglio. آيو ابوسى en-ejüsi. Optimus omnium. Il migliore. آيو خوشلر میسز ejüler choşler misyz. Num bene valetis. State bene.

ایو iw, vul. ew. t. r. n. f. عجله aḡele. a. شتاب şitāb. p. Festinatio, properantia. Fretta.

ایوا ajwā. t. n. f. سفرجل seferḡel a. Cydonium malum. Cotogno. آيو اغاجی ajwā aghaḡi. Malus cydonia. Albero di cotogni. آيو تویجگیز ajwā tūjḡigez, vel بیوجیز biuḡi-ghæz. Lanugo. Lanugine.

ایوا iwāe. a. V. [4: ab] اوی [4: ab] Manfione, & quieta sede locare. Wan.

ایوار ejwār, & iwār. p. n. f. Qui cum onustis jumentis noctu iter capessit. Ferh.

ایوان iwānāt. a. n. f. pl. ab ایوان iwān. Aulæ, atria. Wan.

ایوار iwār. p. n. f. Crepusculum vespertinum, nocti proximum. Ferh.

ایوان ejwān, & iwān. a. p. n. f. 1) Aula, atrium. 2) Cænaculum una parte apertum, ac patentis, liberique prospectus porticus pensilis sublimior, æstivarium. 3) Palatium, prætorium. Sala, corte, loggia grande, altana, bel vedere. Wan.

ایوان iwānāt. a. n. f. pl. ab ایوان iwān. Aulæ, atria. Wan.

ایواه eiwāh. p. particu. ex lat. i. q. ol Vah! proh! Oi me! Eb.

ایوب ejjüb. t. nom. prop. Job. آيو انصاری ejjübü ensārî. Vir apud Turcas ob famam sanctimonie celebris, cujus sepulcrum in uno suburbio jam ante expugnationem urbis Constantinopoleos exstitisse fertur, unde & in hunc diem locus hic frequentatur, & festiva Sultanorum cinctio ensis, ibidem celebrari solet.

ایوتلمک iwetlemek vul. ewetlemek. t. V. Festinare. V. ایومک ijomak. Inferius.

ایور ejür. t. n. f. i. q. ایر ejr. Eurus. آيو اور ejür. a. n. f. pl. ab ایر ejr. Veretra. Wan.

ایوره iwere. p. part. Ornatus. Ferh.

ایوز ujuz. t. n. f. Scabies. V. آيو کیشی iwegen kisi. t. n. f. comp. عجل aḡil, & aḡiül. a. Homo præproperus. Uomo frettoloso.

ایولک ejülik. t. n. f. Bonitas. V. ایولک عالمده ایولک و شینلک و شادمانلقلر وجوده آيو alemd e ejülikler we şenlikler we şadüman.

mānlykler wūgiūde gelūr. Inde in mundo promanabunt beneficia, lætitiæ, ac jubilationes. Da ciò proveniranno al mondo benefici, allegrezze, e giubili. Ll. الله ايولره دايم allāh ejülere dāim ejülik, we iaramazlerün-gez yfn wire. Deus semper bona largiatur bonis, malos vero pæna afficiat. Che Dio dia sempre bene alli buoni, & alli cattivi il meritato castigo. Ll.

ايوم ejewm. a. compar. ponitur intensio gratia tantum in hac expressione. jewmun ejwemu. 1) Dies clarior. 2) Alius dies durior, & magis adversus. Wan.

ايوم ujūm. a. V. a. cl. [2. F.] 1) Orbem, & destitutum esse conjugē. Wan. 2) Uxorem ducere. Gol.

ايوم üjūm. a. n. s. pl. ab ايم ejm. Serpentes. Wan.

ايومك iwmeḳ, vul. ewmeḳ. t. V. سرعت sür-ät a. شتابیدن sitābīden. p. Festinare, properare. Affrettarsi.

ايوه ajwæ. t. n. s. Cydonium malum. V. ايوا

ايوهكن iwegen. t. part. Præproperus. V. ايونك

ايوي iwi. t. n. s. Festinatio, pro ايو اية ājæ, & ايا aja. t. n. s. راحة rāhæt a. كف kef. p. Vola, manus extensa. La palma della mano. آياف آيه سي ājak ājasi. Planta. Pianta del piede.

ايه ihe, & ihi, & ihin. a. particu. incitantis. Agedum, macte!

ايه ihī. a. particu. cavere jubentis. Cave sis! Gol.

ايه ejjuh, & ejjuhu. a. particu. exclamantis. O! Gol.

ايها ejhā. p. particu. cavere jubentis. Cave sis! Ferh.

ايها ejhān. a. particu. silentium indicentis. Sile, st! Gol.

ايها ihā. a. V. [4. a] 1) Dissolvere, luxare. 2) Graviter lædere percussione manum, fracturam inferendo, similemve noxam. Gol.

ايها ejjuhā. a. particu. excitantis. Age, macte! الا يا ايها الكسافي ادر كاساً و ناولها آيه كنه عشق آسان نود اول ولي افتاد مشكلها elā jā ej-juhessāky: edir kāsēn, we nāwilhā; ki ýšk āsān-nū-mūd ewwel welī ūftā-dīl mūs-kilhā. Eja age o Pocillator! circumfer pateram, & vinum propina, quia amor prima fronte facilis visus est, sed multæ acciderunt difficultates Carmen Haphyzü juxta interpretationem L. B. Reviczki.

ايها ejhāt. a. particu. averfantis. Procul esto, apage! Wan.

ايها ihāt. a. V. [4. a] Foerere carnem. Wan.

ايها ihāg. a. V. [4. a] Accendere ignem. Wan.

ايها ihāt. a. V. [4. a] 1) Prostertere. Wan. 2) Debilitare. 3) Conjicere in rem ingrati aliquem. 4) Interficere. Gol.

ايها ihāf. a. V. [4. a] 1) Elevare rem. Wan. 2) Contingere. Gol.

ايها ihāl. a. V. [4. ab] 1) Herum, & patrem familias facere, introducere. 2) In familiam cooptare. 3) Conjugio jungere. Gol.

ايها ihām. a. V. [4. a] 1) غلط برتق ghalæt brakmak. t. Hallucinationem causare. Farfi ingannare. 2) Suspicionem injicere. Wan.

ايها ihām. a. n. s. 1) Allegoria. 2) Amphibologia. At phrasi poetica dicitur verbum duarum significationum, quarum una propinqua, altera magis remota intendatur; additurque exemplum amantis sic loquentis.

كندوسي دو كيك دكل اولدرسه دولندر بكا گندوسی دورقم اول بي وفا عاشقدينه دو كدرر dögmek degül öldürse dewlettür ban-a; korkarem ol bī wefā āsiklerine dögdürür. h. e. Si me ipse non tantum verberaret, sed etiam si occideret, id mihi felicitati ducerem; at timeo, ne me jubeat verberari ab illis perfidis suis amantibus. Sensus autem trahi potest turcicus in illos ipsos amantes, seu rivales. Si nempe ipse illos male tractet, se gavifurum, vereri autem ne ipsi imperet, ut illos male tractet. Vel aliter. Porro aliud quoque exemplum additur clarius. و دکنك لازم اولدي اغياره اولق استرلر قپوكده دربانك we degenek lāzim oldy aghyāre, olmak isterler kəpun-dē derbānün. h. e. Baculo opus est æmulis, volunt enim esse Janitores aulae tuae. Janitores quid. m solent baculis uti, sed intendit rivales baculis excipiendos.

ايها ihān. p. V. [4. a] 1) Enervare. 2) Ingredi mediam noctem, vel ultimam ejus partem. Wan.

ايها ejheke. a. particu. incitantis. Euge, & macte animis! Gol.

ايها ejhem. a. part. 1) Insipiens, mentis inops. 2) Fortis. 3) Difficilis mons. 4) Desertus locus. 5) Durus, & omnis lætitiæ expers annus. Gol. 6) Mutus. 7) Surdus. Wan.

ايها ihem. a. nom. prop. Nom. regis inter ultimos familiae Ghassanidarum, quæ in Syria olim imperium tenuit. Wan.

ايها ejhemān. a. n. s. dual. ab ejhem. unde ال ايها el-ejhemān. 1) Arabibus Ppppp a bus

bus Scenitis. Torrens aquæ, & camelus libidine furens. 2) Oppidanis. Torrens aquæ, & incendium, scil. gravia duo mala. Wan.

آينه ياني *ajā iāni. t. ex Græco vulg. Sanctus Ioannes. San Giovanni. Ll.*

ايباس *ijās. a. V. [4. ab ايس] Desperare facere. Wan.*

ايبام *ijām. a. V. [4. ab ايم] Orbare conjugere, viduare. Gol.*

ايبان *ājān. p. 1) Particu. admirantis. An non? mirum! Forse non? 2) adj. Esui apta res. Ferh.*

ايبدن *ājiden. p. V. Venire. Ferh.*

ايبير *ājir. p. n. f. i. q. آير ajir. Nom. morbi. Ferh.*

ايبيره *ājire. p. n. f. Frater. Cast.*

ايبير *ājiz. p. n. f. Favilla. Ferh.*

ايبير *ājij. p. n. f. Scintillæ ignis. Ferh.*

ايبيره *ājije. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

ايبيشه *ājise. p. n. f. i. q. آيشه ajse p. 1) Explorator. 2) Exploratio. Spia. Ferh.*

ايبمه *ūfejmet. a. n. f. diminut. Inamulus, parvus antistes. Wan.*

قانون *ādet. a. آيات ajin. p. n. f. 1) kanun t. Institutum, ritus, consuetudo, lex. Ordinanze, rito, canone, costume, legge.*

2) Modus, forma. 3) Creatio. 4) Festivitas solennis. 5) Vas, in quo butyrum agitur. 6) Nomen montis, qui adjacet cavernæ, in qua conservantur Mumia, unde

آيين *mumī ajin vocantur. Ferh. آيين ايبين āini selātyni pisin ūzre. Juxta consuetum regum priscorum. Secondo la buona usanza de' re predecessori suoi. Sæ.*

7) in comp. adj. Purus. Puro. آي کرام *chulefāi kirāmī ædl ajin. Imperatores nobilissimi, æquitatis amantes. Sæ.*

* Express. figur. آيين بست *ajin best. i. e.*

قانون و اسلوب *kānun we uslub. Lex, consuetudo. شهر دوتهاسي ajin bend. i. e. sehr donānmāsi t. Festivitas solennis in civitate. Ferh.*

ايبين برگ *ājini berk. p. adj. comp. Instructus armis. Ferh.*

ايبين جشميد *ājini ġimsid. p. n. f. comp. Species instrumenti musici, cujus inventio gimside, attribuitur. Ferh.*

اينه *ājine, vul. آينه ajna. p. t. n. f. Speculum. Ferh. V. اينه*

ايبينه اسکندري *ājinei iskenderi. p. n. f. comp. Speculum Alexandri, quod olim in pharo Alexandria collocatum, per Aristotelem autem confectum fuisse ab Orientalibus traditur. Ferh.*

ايبينه افروز *ājinei efrūz. p. n. f. comp. Instrumentum, quo quid politur pec. ferrum. Istromento da dar il lustro. Ferh.*

ايبينه چيني *ājinei cinī. p. n. f. comp. Speculum sinense, ex chalybe polito. Ferh.*

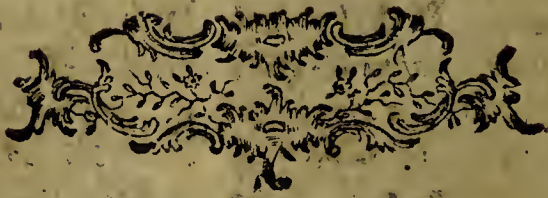
ايبينه داد *ājine dād. p. n. f. comp. 1) Tonsor, seu rasor capitis. 2) Venæ sector. Barbieri, salassatore. Ferh.*

ايبينه دار *ājinedār. p. n. f. comp. 1) Speculum tenens; officium in aulis principum, & magnatum. Porgispecchio. 2) Politor speculi. Ferh.*

ايبينه دان *ājine dān. p. n. f. comp. Theca, in qua reconditur speculum. Ferh.*

ايبينه زانو *ājinei zānū. p. n. f. comp. Prouberantia in genu. Ferh.*

ايبينه فروز *ājinei furūz. p. n. f. comp. Instrumentum, quo quid politur, pec. ferrum. Istromento da dar il lustro. Ferh.*

ب be. Secunda alphabeti Arabici, Persici & Turcici litera. Cum solis labiis formetur, ad literas شهفهه sefehiye, id est: labiales referenda est, sonumque habet conformem vocali, quæ illi superscribitur.

ب be. Extra dictionem. 1) Est nota numeri binarii, juxta formulam ^{هـ و ز} هوز ebged hewwez &c. 2) In siglis persicis character diei lunæ. 3) In signis zodiaci signum geminorum. 4) Per abbreviationem mensis Mohammedanicus, رجب regeb, qui anni lunaris est ordine septimus. Solent enim Mohammedani in literis, aliisque scriptis abbreviationis causa numero dierum literam unam, aut binas subscribere, ad denotandum nomen mensis, quo quid scriptum, aut factum est; ut: ولادت شهزاده و سلطان عبد الحميد:

۳۷
wilādeti sehzādeī sultān ābdūl-hoemīd fi jewmī chāmseti seheri regeb sene otuz jedi. Nativitas principis Abdulhæmid (Sultani Turcarum hodiedum regnantis) contigit die quinta mensis regeb anno hegiræ millesimo centesimo trigesimo septimo, h. e. juxta aram Christianam, 20. Martii anno 1725. In quo exemplo vides ب be loco regeb, uti etiam ۳۷ 37, pro integro ۱۱۳۷ 1137. abbreviationis causa scriptum esse.

ب seu bi. a. Præpositio inseparabilis. Cum, in, propter. Con, in, per. Est una ex particulis, quæ regunt casum ج gerre, (ita ab Arabibus dicitur casus declinationis, qui desinit cum vocali kesre) و habet juxta الجرجاني ābdūl-kahyrūl-gior-giānī, in commentario ad particulas Arabicas sequentes octo significationes. 1) لا لتصاف li-iltisāki. Propter adhesionem. e. g. مررت merertū bizēidin. Appropinquavi Zeido. 2) لا لتعانة lil-isty-āneti. Propter auxilium e. g. كتبت بالقلم ketebtū bil kaletū. Scripsi calamo. 3) لا للمصاحبة lil mūsāhabeti. Ob concomitantiam. e. g. خرج زيد بعشيرته charāge zēidūn biāširetihi. Exivit Zeidus cum familiaribus, & cognatis suis. 4) لا للمقابلة lil mukābeleti. Ob oppositionem, seu permutationem. e. g. بعث هذا بهذا bættū hazā bihazā. Emi hanc rem pro illa. 5) لا لتعدية lit-tādiyeti. Ob significationem transitivam. e. g. ذهبته

Part. I. Tom. I.

ب 429
zehebtū bizēidin. Abduxi Zeidum. 6) لا لظرفية liz-zarfijeti. Ob continentiam in re aliqua, seu significat in. e. g. جاست بالمسجد gēlestū bil-mesgidi. Sedi in templo. 7) لا لتزائدة liz-zāideti. Pleonastice. e. g. هل زيد بقايم hel zēidūn bikāimin. Num Zeidus est stans, seu an stat Zeidus? 8) لا لتعدية lit-tefdijeti. Ob juramentum. e. g. بآبي و آبي biebī we lūmmū. Per patrem meum, & matrem meam. Quibus significationibus Gigæus addit sequentes. 9) لا لاستعلاء lil-istj-lāi. Ob penuriam, seu significat vix. e. g. قام منه بديناري tāeminhū bidinārī. Credas ei vix denarium. 10) لا لبسلة lil-bismileti. Ob invocationem nominis divini, i. e. adhibetur in formula illa nota. بسم الله الرحمن الرحيم bismil-lahir-ræhmænr-ræhūmī. In nomine Dei misericordis, miseratoris, qua Mohammedani tam omnia sua scripta, quam omnes suas actiones exordiri consueverunt. 11) لا لتبعيض lit-tebæ-yzi. Ob significationem partis, licet nomen, cui præfigitur, sit pluralis numeri. e. g. اسخوا بروسكم emsehū birūsikūm. Ungite capitis vestri partem. 12) لا للمجاوزة lil-mūgāwizeti. Ob licentiam, seu usurpatur pro ex, vel de. e. g. اساله به خيرا esālehū bihi chæjrān. Rogavit de, vel ex eo donum. 13) لا لغير فغير ghæir و لا lā significat absque, sine. e. g. بغير bighæiri. Absque. بلا شي bilā sejn. Absque re aliqua. 14) لا لليس ليس leise negationem auget. e. g. ليس بفضول leise bifūzūli. Nihil omnino est superfluum.

ب be. v. Conjunctum nomini, vel etiam rarius assumpto & he otioso ب be separatim scriptum, eodem fere modo a Persis usurpatur, quo Arabes kesrato ب bi, utuntur. Et quidem. 1) In invocatione nominis divini. e. g. بنام خدا benāmū chūdā. In nomine Dei. Quemadmodum Arabes dicunt. بسم الله bismil-lahi. 2) Loco arabici lam Kesrati ل li, quo casu significationem habet لا لتصاف li-iltisāki. Adhesionis, seu significat ad. e. g. in prov. كوه بسكوه نرسد gūh begūh neresed. Mons ad montem non accedit. 3) Loco arabici مع mæ. Cum; و tunc significationem habet لا للمصاحبة lil-mūsāhabeti. Concomitantia. e. g. مکرار که زه کند کمازادشمن چو بنیر میتوان megūzār ki zeh kūned kemānrā dūsmen ciū betir mitūwān dūcht. Ne permittas, ut arcum suum tendat hostis, dum sagitta illum transfodere possis. Giul. 4) لا لتعدية lit-tefdijeti. Ob juramentum, seu est jurandi particula. e. g. بخدا bechūdā. Per Deum. 5) لا لظرفية liz-zarfijeti. Ob continen-

Qqqqq

tinēn

inentiam in re aliqua; seu significat in. e. g. هنر نباید که صورت میتوان کرد در ایوانها پر از زنگار *hüner bājed, ki süret mituwān kerd der eivānhā plür ez singerfü jengār*. Virtute opus est: simulacrum enim pingi potest in ædibus ex minis, & æruginē. *Giul. 6) للتشبيه lit-tesbiliti. Ob comparationem. e. g. رویت rüjet begüllü jāsemen. Facies tua rosæ, & jasmīno similis. 7) ليز-زایدتی. Pleonastice. e. g. همه کس را عقل heme kesrā ækli chod bekemāl nüm ijed, we ferzendi chys begemāl. Unicuique suum perfectum videtur ingenium, atque proprius filius forma præclarus. *Giul. 8) loco arab. partic. 9) In versu subintrat nonnunquam ob exigentiam metri absque alteratione significationis: nonnunquam vero, pro ba, rejecto eliph usurpatur. Ferh.**

*be, bi, bü. p. Conjunctum verbo, cum in muzāry, tum in imperativo, tum vero præcipue locum habet in præf. perf. التأكيد lit-tækidi. Ob roborationem. Et quidem si prima verbi litera habuerit vocalem fethæ, vel kesræ, etiam be, verbo præfixum aut conjunctum, notatur vocali kesræ. e. g. جواردی که بخورد و بدهد بهار عابدی که روزه دارد و گیلوانمردی, ki bechored we bidehed, bih ez ābidī, ki ruzē dāred we binehed. Liberalis, qui edendum dat, ac largitur, præstat religioso, qui jejunit, & reponit scilicet opes. با کرسنگی قوت برهنه نماید افلاس عنان bā gürsinegi küwiveti perhiz nemāned, istāsī ynān ez kefi tækwā bistāred. In fame non restat temperantiæ virtus, paupertas enim habenas abstinentiæ, vel pietatis e manu eripit. *Gul. Si vero prima verbi litera habuerit vocalem çamma, be, quoque præfixum assumit vocalem çamma. e. g. سر مار بدست دشمن بکوب که از احدی آلحسنین خالی نباشد اگر این غالب آمد مار کشتی و اگر آن feri mār bedesti dūsmeñ bukub, ki ez yhdāl-hūsnein chālī nebāsed, eger in ghālib āmed, mār küsti, we eger ān, ez dūsmeñ resti. Caput serpentis, hostis manu percuto; duorum enim insignium beneficiorum alterutrum non deerit; nam si hic superaverit, serpentem interfeceris: si ille, ab hoste libereris. *Gul. Nisi præfixum fuisset be, ad mutandam intransitivam verbi significationem in transitivam: quo casu be, præfixum ad distinctionem assumit vocalem fatham, etiamsi prima verbi, cui præfigitur, ac conjungitur, litera fuerit çanimata. e. g. in exemplo præf. گیلوانمردی که بخورد و بدهد ol giuwāni bā isty dād. Ille adolescens capacitate præditus, h. e. optime meritus. *Sæ. Quel giouine generoso, meritevole. Br. شاه با افسر sāh bā efser. Princeps diademate insignitus. *Principe coronato, con la corona in testa. Sæ. با این جمله bā in giūmle. Cum his omnibus, & his omnibus non obstantibus. *Con tutto ciò. Cætera exempla conjuncta cum nomine, quod afficiunt, quasi essent unum cum eo vocabulum, hic inferius suo ordine sequuntur. * Express. figur. بادشاه دست زد bā pādīshāh dest zed, h. e. عدالت و عمارت میکنند شروع ایادی ymāretū memleketē surū ejledi. i. Iustitiam, & culturam regionis instituit. باد و دم bā bādūdem, h. e. مغرور و متکبر māghrūrū mütekebbir. a. Superbus, arrogans. با رکاب تو bā rikābi tu chækest. h. e. ایتمدیک باکست murād ittugin-san-a muty dūr. i. Vota tua tibi obediunt, i. e. quid quid optas, consequeris. *Ferh.*******

bā. p. r. n. f. آش ās. i. Cibus, puls. Ferh. ماست با māst pā. Cibus ex lacte seroso, & acido paratus.

ba. i. 1) interjeçtio admirantis. Papæ! Ma vedi. 2) vulg. interjeçtio negantis. Non minime vero. Nò.

*pā, پای pāi. p. n. f. 1) Pes. Piede. 2) Robur. 3) Oppositio, resistantia. 4) Vestigium. 5) Causa, prætextus. Pedata, causa, pretesto. *Ferh. * Express. figur. پادری سوار و سوارى pā der rikāb. h. e. 1) سوار و سوارى swār ū sūwārī. Fques, & equitatio. 2) شپشه**

dum dat &c. Quodsi denique prima verbi litera fuerit eliph, tunc litera ب be verbo præfixæ propter euphoniā regulariter additur, seu interseritur. e. g. خبری که دانی که دی بیازارد تو خاموش باش تا دیگری *chæberi, ki dilī bijāzāred, tū chāmūs bās, tā digeri bijāred. Nuncium, quod alicujus animum offendere nosti, tu silentio prætereas; aliusque illud ferat finas. *Giul. 1) Litera ب be. Wan. 2) n. f. Coitus conjugalis. *Gol. 1) Præpositio مع mā. e. با bā p. i. q. ابا eba. 2) Infert varias significationes, ac persæpe reddi potest per Comitatus, stipatus, instructus, præditus, Accompanato, dotato. با احترام bā yhtyrām. Cum honore, & veneratione, & honore comitatus, præditus, & dignus. *Con onore, e riuerenza, & onorato, degno di venerazione. سلاطین با احترام selātyni bā yhtyrām. Reges, aut principes veneratione digni, magni. *Sæ. اول جوان با Re, o præncipi grandi. Br. اول جوان با ol giuwāni bā isty dād. Ille adolescens capacitate præditus, h. e. optime meritus. *Sæ. Quel giouine generoso, meritevole. Br. شاه با افسر sāh bā efser. Princeps diademate insignitus. *Principe coronato, con la corona in testa. Sæ. با این جمله bā in giūmle. Cum his omnibus, & his omnibus non obstantibus. *Con tutto ciò. Cætera exempla conjuncta cum nomine, quod afficiunt, quasi essent unum cum eo vocabulum, hic inferius suo ordine sequuntur. * Express. figur. بادشاه دست زد bā pādīshāh dest zed, h. e. عدالت و عمارت میکنند شروع ایادی ymāretū memleketē surū ejledi. i. Iustitiam, & culturam regionis instituit. باد و دم bā bādūdem, h. e. مغرور و متکبر māghrūrū mütekebbir. a. Superbus, arrogans. با رکاب تو bā rikābi tu chækest. h. e. ایتمدیک باکست murād ittugin-san-a muty dūr. i. Vota tua tibi obediunt, i. e. quid quid optas, consequeris. *Ferh.*********

bā. p. r. n. f. آش ās. i. Cibus, puls. Ferh. ماست با māst pā. Cibus ex lacte seroso, & acido paratus.

ba. i. 1) interjeçtio admirantis. Papæ! Ma vedi. 2) vulg. interjeçtio negantis. Non minime vero. Nò.

*pā, پای pāi. p. n. f. 1) Pes. Piede. 2) Robur. 3) Oppositio, resistantia. 4) Vestigium. 5) Causa, prætextus. Pedata, causa, pretesto. *Ferh. * Express. figur. پادری سوار و سوارى pā der rikāb. h. e. 1) سوار و سوارى swār ū sūwārī. Fques, & equitatio. 2) شپشه**

ب
 her seje, âzi-
 mete: hâz yr we amâde oligi. i. Ad omnia pa-
 ratus, promptus. با نداشت pā nedāst. h. e.
 mukābil olamādī. Resistere
 non potuit. Ferh. 6) In compositione etiam fer-
 vit, ut: چهار چہار pā. Quadrupes. V. in چهار
 bāe. a. V. act. 1) Reverti. 2) Separari,
 divelli. 3) Consentire. 4) Confiteri. 5)
 Effundere sanguinem pro sanguine. 6) Lo-
 care in hospitio. 7) Divertere in loco ali-
 quo. 8) Opponere hastam alicui. Gol.

بَاء bāet. a. 1) n. f. Mansio, hospitium.
 2) Matrimonium, propterea, quod conju-
 ges in unâ simul statione degant. Wan. 3)
 Littera ب be. Gol.

بَا efrāh. p. n. f. Herbae species
 contra palpitationem cordis admodum profi-
 cua. Ferh.

بَا ankī. p. comp. ex با ba, cum, آن
 ān, ille, کي kī, qui. Cum illo. Ferh.

بَا o bā. p. comp. ex با ba, cum, او
 o ille. Cum illo. * Express. figur. با او یا کرفت
 hā o pā girift. h. e. ان کا مقاومت ایلدی
 an-ā mūkāwemet ejledi. i. Opposuit se illi, resti-
 tit. Se gli oppose. با او پای داشت
 bā o pāy dāst. Idem. با او پای نکیرد
 bā o pāy negirēd. h. e. انله مقابله ایدهم
 anūn-ile mūkābele idem. i. Illi resistere nequit. Non gli
 si puo opporre. با او بسر برد
 bā o b ser bürd. h. e. انله اختلاط ایدر
 anūn-ile ychtylāt ider. i. Cum eo conversatur,
 dies transigit. Si tratta,
 passa il tempo con esso. با او بسر کند
 bā o b ser küned. Idem. با او پہلو زند
 bā o pēhlew zened. h. e. ان کا برابر اولور
 an-ā beraber olur. i. Parem se praebet illi.
 Gli va del pari. با او سر بر آورد
 bā o ser ber awürd. h. e. انکه
 anūn-ile mukābil türdi. i. Se illi opposuit.
 Se gli oppose, si rivolto. با او
 ان کا میل ایلدی bā o ser dāst. h. e. با او
 an-ā mejl ejledi we anūn-ile mu-amelel
 nihānisi wār. i. 1) In eum propendit.
 2) Cum eo commerciam occultum habuit. Ferh.

پَا ewrēngin. p. n. f. comp. Periscelis,
 seu ornamentum muliebre infimae tibiae.
 Ferh.

پَا ewiār. p. n. f. comp. Infile. Cal-
 cole, o sia regoli, su i quali il tessitore tie-
 ne i piedi. Ferh.

پَا os. p. n. f. Species cucumerum
 majorum. Ferh.

پَا āhū. p. n. f. comp. 1) Aedifi-
 cium sexangulare quaecunque. 2) Domus
 picturis, ac imaginibus ornata. Ferh.

بَاب bāb. a. n. f. pl. ابواب ebwāb. 1) در
 der p. کاپو kəpu. i. Janua, porta. 2) Aula. 3)

Caput libri. 4) Res, negotium. 5) Punctum,
 materia. Porta, corte, capitulo d'un libro,
 و cosa affare, negozio, punto, materia.
 حَدِيث بَابِنْدَه hædis bābinde. Circa,
 quod attinet dictum prophetæ. Nel partico-
 lare del detto del profeta. Ll. Iki بو بایدہ
 bu bābte. In hoc particulari, in hoc rei, vel
 negotiū, in hoc puncto. In questo particola-

re. هُو مِن هَذَا الْبَابِ hūwe min hæzel bāb. a.
 Huc illud pertinet. Quello è di questo capo,
 آسوده حال اولماری بسابنده بذل اقتدار اولنور
 āsūde hāl olmalari bābinde bezli ykti-
 dār olunur iken. Dum pro viribus procura-
 mus, ut illi quiete fruantur. Mentre noi fac-
 ciamo ogni possibile per farli goder riposo,
 e tranquillità. Ll. بَابِ سَعَادَتِ bābi sæ-âdet.
 Porta, aula regia. La porta, corte regia,
 o imperiale. Ll. اول باب سعادت نهاد
 ol bābi sæ-âdet nihād. Illa porta fulgidâ.
 Quella felicissima, augusta porta, o corte impe-
 riale. Ll.

بَاب bāb. a. n. f. pl. ابواب ebwibet. Extre-
 mus terminus in computo, vel limitibus.
 Gol.

بَاب bāb. p. n. f. Loco باد bād. p. Ventus,
 aër. باب هوادن bābi hewaden. Gratis.
 * Express. figur. باب اندر شکر دارد
 bāb ender şükür dâred. h. e. اندن کدا و اندن
 andan gedā we andan zâ-yf dūr. i. Illo pauperior,
 illo debilior est. باب آلوف bābül lewæk.
 h. e. کچه خانه kəhbe chāne. i. Prostibulum,
 domus meretricum. Ferh.

بَاب bāb. p. r. 1) n. f. Pater. Padre. 2)
 adj. Dignus. Ferh.

بَاب pāb. p. n. f. Pater. Padre. Ferh.

بَابِ beebe. a. V. act. 1) Dicere بابا bābā.
 i. e. Pater infantem, vel alium infanti. 2)
 Celerem esse, properare. Gol.

بَابِ bābā. i. n. f. Pater. Ita suæ religionis
 auctores monachi Turcarum appellant, و
 præfectos itidem suos, quorum aliquibus no-
 men quoque venerabilius tribuunt: اعظم بابا
 æzəm bābā. quo Pater supremus significa-
 tur. Leun. بابا آدم bābā âdem. Vir
 benevolus, i. e. qui patris instar omnibus
 favet.

بَابِ pāpā. i. n. f. ex latino. Papa romanus.
 Il Papa.

بَابِ bābāe. a. part. Intelligens. Gol.

بَابِ bebēet. a. V. act. Dicere بابا bābā.
 i. e. Pater, infantem, vel alium infanti. Wan.

بَابِ bābāt. a. n. f. Extremus terminus in
 computo, vel limitibus. Gol.

بَابِ bābāt. p. adj. 1) Felix, beatus. Ferh.
 2) Fortis, potens. Cast.

پاپادیه *pāpādiā*. *u. n. f.* Uxor sacerdotis græci, vel armeni. *Moglie di prete.* ¶ پاپادیه *papadia cicegi*. Chamæmelon. *Fior di Camomilla.*

باباری *bābārī*. *a. n. f.* Piper nigrum, alias فلفل *fūlfūl*. *Gol.*

پاپاز *pāpāz*, و پاپاس *papas*. *u. n. f.* Sacerdos aut religiosus Christianus. *Prete, frate, sacerdote, religioso Christiano.* ¶ نیتیره پاپاسلری *nitre papasleri*. Nitrienses sacerdotes, canonici. *Li canonici, il capito'o di Nitria. Ll.*

پاپازلیک *pāpāzlyk*. *u. n. f.* Sacerdotium. *Sacerdozio.*

بابا شیبخی *bābāšeychy*. *p. n. f.* Species melopeponis admōdum amœni gustus. *Ferh.*

باباطاغي *baba tāghī*. *u. nom. prop.* Nom. urbis, & regionis intra Hæmum, Danubium, و Danastrim.

باباقوری *bābākūrī*. *u. n. f.* Achates. *Agata.*

باب آابواب *bābūl-ebwāb*. *a. n. f. comp.* 1) Porta portarum. 2) Portæ caspiæ juxta caspium mare. 3) Ei imminens oppidum. *Abulf.*

باب آاسواق *bābūl 'eswak*. *a. nom. prop.* Fretum Gibraltar. *Herb.*

بابالبق *bābālyk*. *u. n. f.* ابوت *ūbūwvet*. *a. n. f.* 1) Paternitas. 2) vul. Pater adoptivus. 3) Vitricus. *Paternità, & padre adottivo, ò di boccale, padrigno.*

باب آکندوب *bābūl-mendub*. *a. nom. prop.* Babelmandelia insula Africae ad fretum maris rubri. *Herb.*

بابایان *babaiān*. *p. n. f. pl. a* بابا *bābā*. *Avi, patres. Avi, padri.*

بابایان *bāpājān*. *p. n. f. pl.* 1) Cameli. 2) Res brevis, & finita, quæ extremum finidum و finem habet. *Ferh.*

بابایانه *bābājāne*. *p. adv.* Patris instar, paterne, more patrum. *Da padre, all' antica.*

بابه *bābet*. *a. n. f.* 1) Extremus terminus in computo, vel limitibus. ¶ هذا من بابتك *hæzā min bābetike*. Hoc convenit tibi. 2)

Nomen pagi بخره *buchæra*. 3) Cum artic. البابه *elbābet*. Papa, pontifex romanus. *Gol.*

بابه *bābet*. *p. adj.* Dignus, conveniens. *Ferh.*

پاپترک *pāpterek*. *p. n. f.* Elevatio columellæ prolapsæ. *v. g. digito. Ferh.*

پا برنگین *pā berengen*. *p. n. f. comp.* Perifscellis. *Ferh.*

بابره *bābire*. *a. p. n. f.* Armilla. *Cast.*

باب بزاعه *bābī bezāghæ*. *a. nom. prop.* Babezaga. *Viculus syriæ sub ditione Bab, Halleppo abest diei itinere ad latus septentrionale, orientaleque. Schult.*

بابرن *bābzen*. *p. n. f.* Veru. *Spiedo. Ferh.* پابس *pābes*, و پابوس *pābus*. *p. n. f.* 1) Compes. 2) Rubigo. 3) Remansio in loco aliquo sine commodo, aut fructu. *Ferh.* 4) *i. q.* شهر بند *sehr bend*. *p.* Oppidi munimentum; sepimentumve. 5) *adj.* Vecors, iners, mentis inops. ¶ پابوس داشتن *pābes dāsten*. Minus caram habere, & minus frequentet accedere *v. g. maritum uxorem. Cast.*

پابسترک *pābesterek*. *p. n. f.* Elevatio columellæ prolapsæ, *v. g. digito. Ferh.*

پاپیسته *pāpīsta*. *u. n. f.* ex Hungarico Papista, Romano-Catholicus. *Catolico Romano, Papista.* ¶ دینکزی ترک ایدوب پاپیسته *dinün-ūzi terk idiy papista* *dinini kēbūl eilen*. Relicta vestra, Papistam. *h. e.* Romano-Catholicam religionem amplectamini. *Lasciata la vostra religione, abbracciate la Cattolica. Ll.*

بابقه *bābkæ*. *u. n. f.* Triobolus, moneta sex cruciferorum Polonica antiqua argentea, seu grossus argenteus triplex.

بابک *bābek*. *p. n. f.* 1) diminut. Paterculus. *Padre.* 2) in genere. Rex potens, magnificus. 3) Cognomentum اردشیر *ardesÿri* ac successorum ejus ob magnificentiam nimirum, ac potentiam illorum; unde hujus dynastiae principibus cognomentum بابگان *bābegān* vulgo tribuitur. *Ferh.*

بابل *bābil*. *p. Nom. prop.* Babylonia regio, & urbs in medio عرب *ÿrākī 'ereb* sita, hodie deserta. *Ferh.*

بابل خانه *bābūl chāne*. *p. n. f. compos.* صقال دوکن *sakal dūken*. *u.* Lupanar. *Bordello.*

بابلس *bābiles*. *a. n. f.* Peplus, alias خشخاش زبدي *chæschāsi zūbdī*. Papaver spumeum. *Gol.*

بابللق *bābūllyk*. *u. n. f.* Meretricium, lenocinium. *Puttanesimo, ruffianesimo.*

بابلیون *bāblijūn*. *a. nom. prop.* Nomen antiquum metropolis Aegypti, quæ hodie Cairo appellatur. *Herb.*

پابند *pābend* و پایی بند *pājbend*. *p. n. f. comp.* 1) Ligamen pedum. 2) Nervi, articuli pedum. 3) Compes setacea, qua vinciti detinentur tres equorum pedes. *Ferh.* Ritegno, ostacolo, laccio, ceppo, pastoia. 4) Pedibus vincitus. *Con i piedi legati.* ¶ طول امل رشتده سنه پابند و سوء عملری ایله مبتلای *tūlī emel rīstefine pābend we sūz 'emellerī ile mübtelāi gūzend olurler*. Pedibus ligati, immensitate desideriorum, ac pravis operibus suis incurrunt in damna & ruinam, *h. e.* mundanis cupiditatibus affixi, perditionem suam

suam accelerant. *Sæ.* Si lasciano prender da' lacci de' beni di questo mondo, e cascano nel precipizio della loro rovina. *Br.* پابند پابند ile elünden äldy. *Arte,* astu a me accepit. *Con arte me l'ha cavato di mano.*

پاپوش پاپوش. *t. n. f. vulg. pro Persico* پاپوش پاپوش. *Calceus Turcicus, fere instar crepidæ, quem nempe induunt, exuuntque egredientes, vel ingredientes cubiculum. Scarpa.*

پاپوچی پاپوچی. *t. n. f. کفشگر kiefysger. p.* Sutor, calceolarius, qui calceamenta conficit. (Qui enim ea vendit, vocatur قواف kœw-wâf) Calzolaio. پاپوچی پاپوچی. *پاپوچی پاپوچی. Sutrina. Bottega di calzolaio.*

بابوس بابوس. *a. n. f. 1) Pullus camelii. 2) Infans lactans. 3) Fœtus q. ilibet. Gol.*

پابوس پابوس. *p. n. f. compos. Osculum pedis. Bacio del piede. Summa veneratio, quæ principi exhiberi solet, jam antiquis temporibus ab orientalibus observata, و پابوس پابوس. kejomers instituta. Herb. پابوس پابوس. شهريار پابوس. sehrijâr idüp. Osculatus pedes supremi principis. Auendo baciato li piedi del prencipe. *Sæ.* شرف پابوس ايله serefi pâbus ile kamrân oldy. Admissus est ad osculum pedis principis. Fu ammesso al bacio de' piedi del prencipe. *Sæ.**

پاپوش پاپوش. *p. n. f. compos. 1) Indumentum pedis. 2) Calceus. Scarpa. Ferh.* پاپوش پاپوش. *pâpusini gejdürmejup. Non permittendo, ut indueret calceos. Senza dargli tempo di metterli le scarpe. Eb.* بابوک بابوک. *p. n. f. Stultus. Matto. Ferh.* پابوک پابوک. *p. n. f. Calceus. Scarpa. Ferh.* بابول بابول. *t. nom. prop. Babylonia. V.*

بابول بابول. *t. nom. prop. Babylonia. V.* بابول بابول. *t. nom. prop. Babylonia. V.*

بابونه بابونه. *p. n. f. پاپادیه پاپادیه papadye cicegi. t. و alibi کور کور kojün gözî. t. 1) Flores Chamæmeli. 2) Anthemis. Fiori di Camomilla.*

بابه بابه. *p. n. f. Res lana facta, & impleta. Ferh.*

بابا بابا. *t. n. f. Pater. V. بابا*

بابیة بابیة. *a. n. f. Res mira. Gol.*

بابیزان بابیزان. *p. n. f. Primus sponsor. Mallevadore. Ferh.*

بابیزن بابیزن. *p. n. f. 1) Veru. 2) pro باد باد bād bizen. Flabellum, Caciamosche, ventaglio. Ferh.*

Part. I. Tom. I.

بات bat. *a. V. act. [2. & 3. F.] 1) Pernoc-tare. 2) Noctu esse. Gol. Est autem hoc verbum e genere illorum, quæ vocant grammaticî Arabum الالف الالف el-efæ-âlün-nâky-set. i. e. Verba defectiva. Quæ verba collocant subjectum in casu رفع ref-æ, seu nominativo, prædicatum autem in casu نصب næsb, seu accusativo. e. g. بات زيد عروسا bâte zej-dun ærûsan. Pernoc-tavit zeidus instar sponli.*

بآه بآه. *a. n. f. 1) Mansio, locus quietis. 2) Coitus. Gol.*

پات پات. *p. n. f. i. q. تخت تخت. a. p. t. 1) Solium, thronus. 2) Lectus, seu tabulatum supra terram elatum. Trono, solio, letto ò tavolato da sedere, e dormire. Ferh.*

بآت بآت. *a. part. 1) Secans. 2) Abrumpens. 3) Extenuans. 4) pro احمق achmak, و مهزول mehzü. a. Fatuus. 5) Macer, emaciatus. 6) Ebrius, و ebriosus. Gol.*

باتاب باتاب. *p. n. f. 1) Similitudo, æqualitas. 2) Oppositio. Ferh.*

باتاب باتاب. *p. n. f. 1) i. q. præc. 2) Aequabilis. 3) Contradictio. 4) Aversatio. 5) Dervisiorum genus. Cast.*

پاتابه پاتابه. *p. n. f. 1) Tæniæ pedales, tibialesque, seu vinculum pedale caligarum loco ab extremis digitis per pedem و tibiam pervolutum, impilia. Ferh. 2) Fasciola, qua aliquid involvitur. Cast.*

باتاف باتاف. *t. n. f. Cœnum. V. بتاف*

پاتابه پاتابه. *p. n. f. 1) i. q. پاتابه پاتابه. p. Impilia. Ferh. 2) Plenitudo. 3) Pulvinaris genus. Cast.*

باتب باتب. *p. adj. Dignus, conveniens. Ferh.*

پاتت پاتت. *p. adj. i. q. præc. Ferh.*

پاتخته پاتخته. *p. n. f. Calceus rusticorum ex crudo corio paratus. Scarpone.*

باترمتف باترمتف. *t. V. transf. Immergere. V. پندرمتف پندرمتف. t. V. transf. Immergere. V. باتر باتر. a. part. Acutus gladius. Wan.*

پاتردی پاتردی. *t. n. f. Streptus. Stre-pito. کوتردی کوتردی kütürdy patürdy. Stre-pitus, tumultus, rumor. Stre-pito, rumore, fraeasso, tumulto. Hujusmodi fictarum, و sibi respondentium vocum multæ sunt apud Turcâs, ut etiam پاتره پاتره eiâtrâ pâtrâ, fere idem significans, و alia, quas fere etiam vulgariter formant ad libitum.*

پاترگاه پاترگاه. *p. n. f. Patriarcha. V. usit.*

باترمتف باترمتف. *t. V. transf. Immergere. Vide پندرمتف پندرمتف ellerini æferâne batürsün. Manus suas immergat in crocum, seu croco intingat. S' intinga le mani nel zaffarano. Eb.*

Rrrrr

پاترون

پاترون *patrun.* t. n. f. ex Ital. Naucerus, Dominus navis. Patron di nave.

پاتره *bātere.* p. n. f. Tympanum arabicum alias *dūff*, dictum, instrumentum notum in musica turcica. Ferh.

پاتس *bātus.* p. n. f. Malum aureum. Melanzio. Ferh.

پاتش *bātūs.* p. n. f. i. q. præc. Ferh.

پاتشکا *pātiskā.* p. n. f. Melongena. Ferh.

پاتشگاه *pātesgāh.* p. n. f. i. q. præc. Ferh.

پاتفاق *bi ittifāk.* a. adv. compos. ex præp. Arab. *ب* *be* و *اتفاق* *ittifāk.* Ex condicto, compacto, communi consensione. Di concerto, d' accordo.

پاتک *bātik.* a. part. Acutus gladius. Wan.

پاتلامک *patlamāk.* t. V. Crepitare.

کوزی پاتلامغه و *گوزی پاتلامغه* *gōzī pātlamaghæ* we *jūregī ēiātlamaghæ bašlady.* Oculi ejus crepitare ab igne, cor autem crepare ceperunt: Li suoi occhi cominciarono a scoppiare, ed il cuore a crepare. Eb.

پاتله *pātīlè,* و *پاتله* *pātīlè.* p. n. f. 1) Ahenum, ollula cuprea, seu ærea, pec. apertoris, qualis adhibetur dulciariis conficiendis. Ferh. 2) Fenestra. Cast.

پاتنگا *pātingā.* p. n. f. Melongena. Melanzana. Ferh.

پاتنگان *pātengān,* و *پاتنگاه* *pātengāh.* p. n. f. i. q. بادنگان *badingān.* p. Melongena. Ferh.

پاتو *bātū.* p. n. f. 1) Malum aureum. 2) apud medicos genus pillularum, alias *حبت* *habbī salātyn,* pillulæ regiæ. Ferh.

پاتووا *pātūwā.* p. n. f. i. q. پاتابه *pātābe.* p. Genus calceamenti. V. پاتابه Ferh.

پاتوته *bātūtè.* p. n. f. Accipiter signatus, seu signo distinctus. Cast.

پاتون *pātūn.* p. n. f. Peculiari signo à natura notatus falco. Ferh.

پاتونه *bātūne.* p. n. f. Cantharus aqua plenus. Ferh.

پاتونه *pātūne.* p. n. f. Peculiari signo à natura notatus falco. Ferh.

پاتمک *bātmaḳ.* t. V. Immergi. V. پاتمک

پاتمکین *bā temkīn.* p. adj. comp. ex præp. perf. با *bā,* و *تمکین* *temkīn.* a. Majestate præditus, aut cum majestate.

پاتی *baty.* t. adj. دبور *debūr.* a. Occidentalis ventus, Zephyrus, Favonius. Vento Occidentale, di Ponente, Zefiro.

پاتيله *pātīlè.* p. n. f. Ahenum, ollula cuprea. Ferh. V. پاتله

پاتیمار *pātīmār.* p. n. f. Festinatio. Prestezza. Ferh.

پات *bāse,* و *بافی* *bāfi.* a. adv. Divisim, dispersim. Gol.

بازة *bāsi-æt.* a. n. f. Labium præ sanguinis abundantia, & inflammatione rubrum.

Wan. *بازة* *šefetī bāsi-æt.* Labium erumpente velut sanguine protuberans. Gol.

باج *beeḡ,* و *باج* *bāḡ.* p. n. f. Species, genus, modus. Cast.

باج *bāḡ.* p. t. n. f. 1) Donum, seu tributum voluntarium, quod principi a subditis sibi principibus, magnatibus, & provinciarum præfectis penditur. 2) Silentium, quod magi, seu ignicolæ observare solent, dum lavant corpus, aut cibos manducant. 3) Vectigal, portorium. Gabella, dazio. Ferh. *باج* *bāḡiū chārāḡ* isteīūp. Petitio vectigali, ac tributo. Chiesto dazio, e tributo. *ساج و خراج و نکالیف دیوانیه* *bāḡiū chārāḡ, we tekālifi diwānīje.* Vectigalia, tributa, & contributiones, seu exactiones aulicæ, jura aulæ. *ساج و خراج* *karamarina bāḡi.* Vectigal pro equis transvehendis exigi solitum. Dazio de cavalli. An.

باجرز *pāciariz.* t. adj. Difficilis. V. پاجرز

باجف *baḡiāḳ.* t. n. f. 1) Femen.

La coscia و *گامبا* *gamba,* la parte di dentro della coscia. 2) Chelæ. *باجف* *egri bāḡiāklū.* Loripes. V. *اکری*

باجال *pāciāl.* p. n. f. 1) Textoris, vel etiam aliorum artificum scrobs, infile. Ferh. 2) i. q. بقال *bākkāl.* a. Olearius, qui oleum, saponem, & fructus vendit. 3) Locus, ubi coqui, & ii, qui pedes, capiraque animalium vendunt, confident. 4) Officina artificum. Cast.

باجان *pāciān.* p. part. Spargens, dissipans. Ferh.

باجاناک *bāḡianak.* t. n. f. Affinis, mariti frater. Cognato.

باجاوره *pāciāwre.* t. n. f. 1) Tela crassa. 2) panniculus. Tela grossa, straccia di cucina.

باجاهه *pāciāhe.* p. n. f. 1) Scrobs textoris. 2) Officina textoria. Ferh.

باجدار *bāḡdār.* p. n. f. compos. Vectigalium collector. Datiere.

باجک *pācek.* p. n. f. Cespes siccatus ex stercore bovino ad comburendum. Ferh.

باجکدار *bāḡgūzār.* p. adv. compos. 1) Vectigalis. 2) Tributarius. Che paga censi; d' dazio, & tributario.

باجگیر *bāḡgīr.* p. n. f. comp. Vectigalium collector. Daziere. Cast.

باجل *bāḡil.* a. part. 1) Abundans adipe vir, etiam camelus. Wan. 2) Bono statu gaudens. Gol.

باجله *pācīlè.* p. n. f. Calopodium instar cribri, quo incedunt super nives, & glaciem. Ferh.

جامعين *bi eḡmā-yn* و *جامعهم* *bi eḡmā-ḡhim*. a. adv. compos. Univerſi, omnes ad unum. Tutti quanti. Eb. Hum.

نامه *bāḡ nāme*. p. n. f. compos. 1) Suppellex, famulitium. 2) Gratia. 3) Fastus. Ferh.

پاچنامه *pācñāme*. p. n. f. compos. 1) Cognomentum. 2) Socius, æqualis.

پاچنك *bāḡenk*. p. n. f. 1) Fenestra domunculæ hortensifis. 2) in genere fenestrella. Ferh.

پاچنك *pācēnk*. p. n. f. 1) Fenestrella. 2) Condimenta ciborum. Ferh.

پاچنك گرفتن *bācēnk ḡiriften*. p. V. compos. Extremis digitis comprimere, vellicare. Ferh.

پاچو *bācū*. p. n. f. Agnomen principum Tartarorum, sicut *Præcopensium est* كراي *kerāi*. Ferh.

پاچوك *pācūḡ*. p. n. f. Celpes siccatus ex stercore bovino ad comburendum. Ferh.

پاچه *bagia*. p. n. f. اوچاغك *oḡia-ghūn-bāḡiafi*. 1) Camini superior pars, fumarum papilio. Camino, mantello del camino. 2) pro برج *būrg*. Pinna. Merlo di muraglia. 3) Ex tecto prominens fenestra. Balconata, ò finestra di tetto. پاچه *bāḡia filmek*. Everrere, mundare caminum, camini fuliginem detergere. Spazzare il camino. سليجي *bāḡia filiḡi*. Fumarum scoparius. يوقدر *kapu bāḡian-ioktūr*. Es tui juris, nihil te moratur, patet tibi, quo vis, aditus. Non vi è cosa, che ti ritenga, ò impedisca d'andar douunque tu vuoi.

پاچه *pācia*. p. n. f. 1) Pedes vervecini, aliique cocti, aut coquendi. Ferh. 2) Pelles ex pedibus vulpium, martium, zebellinarum. Piedi di animali tagliati per cuocere, ò giacotti, & pelle ò fodra di detti piedi. طوشان *tawš in pāciašy*. Pedes leporis. Piedi di lepore, و Lagopus herba. Piè di lepore.

پاچه *tūmān pāciafi*. Subligaculum, seu ejus pars inferior. Sottocalzoni. پاچه *pācia ḡlūni*. Repotia. Siacquatura. پاچه جي *pāciaḡi*. t. n. f. Coquus pedum, & capitum, qui pedes animalium venundat, aut coquit. Cuoco di piedi, e teste d'animali.

پاچه فروش *pāce fūrūs*. p. n. f. compos. i. q. præc.

پاچه *bagi*. t. n. f. Soror pec. major. Sic dicitur Asiaticis, Constantinopoli ابله *ābla*, aut *ābula*.

پاچه *pācile*. p. n. f. præc. Calceamenti, seu calorum genus, calopodium. Ferh.

پاچه *bāhæt*. a. n. f. 1) Magna aquæ marisve moles, gurges. 2) Multæ palmæ, palmetum. Gol. 3) i. q. ساحة *sāhæt*. a. Atrium, medium domus. Wan.

پاچه *bāhyr*. a. part. 1) Ater sanguis. 2) Fatuus, stolidus. Wan. دم *demī bāhyr*, sanguis ater, aut sanguis sinceræ rubedinis. Gol.

پاچه *bāhūr*. a. n. f. Summus æstus, & ardor mediæ ætatis. ایام *ejjāmī bāhūr* و باحوري *ejjāmī bāhūrī*. Caniculares dies. Giorni canicolari.

پاچه *bāhūr*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

پاچه *bāhūrī*. a. part. Criticus. Critico.

پاچه *iewmī bāhūrī* و باحوري *iewmī buhrānī*. Dies criticus. Giorno critico.

پاچه *bāch*, و پاچه *bāch*. p. n. f. 1) Pulchra forma. 2) كچمز التون *ḡečmez āltūn*. Aureus, vel aurum, quod non distrahitur. 3) Legatus. 4) Dies hesternus. Ferh. 5) Ingratitudo. 6) Gypsum. 7) Calx. Cast.

پاچه *bāchter*. p. n. f. Plaga Occidentalis, nonnullis etiam Orientalis, Levante.

پاچه *bāchten*. p. V. اوينمق *ojnamak*. t. 1) Ludere. Giocare. Ferh. 2) Ludendo perdere. 3) Expergisci. کمار *kūmār* باختن *bāchten*. Alea ludere. Cast.

پاچه *bāchte*, *pāchte*. p. n. f. 1) Incrustatio muri. Ni. 2) Parallelipedum ex luto bene subacto, tres, quatuor, aut quinque pedes longum, و pro ratione structuræ altum latumve, quod indurari sinunt: ex plurimis ejusmodi velut partibus, paulatim, murus extruitur; quales glebas ميره *mūhre* vocant. 3) Talis laterum structura, ac ordo totus. 4) Instrumentum quo politur murus. Cast.

پاچه *bāchte*. p. part. pass. Lusus. Ferh.

پاچه *hachcia*. t. n. f. Hortus. vitiose pro باچه

پاچه *bāhyr*. a. n. f. Rigator satorum. Gol.

پاچه *bācharz*. p. 1) nom. prop. Nom. urbis. 2) Nomen modulationis musicæ persicæ. Ferh.

پاچه *bāchyrūḡī*. a. n. f. Planta in arido, & duriore solo ad tria cubita excrescens foliis, كاشنج *kāšeng*, flore leviter rubente, cui grana succedunt nigra, ciceribus paulo minoribus & molliora. Gol.

پاچه *pāchre*. p. n. f. Sedile ex lapide, vel alia materia ante fores domus. Ferh.

پاچه *bāchys*. a. part. Detrahens. Vide بخش

پاچه *bāchse*. p. n. f. 1) i. q. باخته *bāchte*. Incrustatio muri. 2) Phlebotomon. 3) Postica domus porta. Ferh.

پاچه *bāchyl*. a. part. i. q. بخیل *bāchyl*. Avarus. Wan.

پاچه *bā chusūs*. a. p. adv. compos. Specialiter, peculiariter, præcipue. Particularmente, principalmentè, massimamente.

Rrrrr 2

پاچه

436 با
 باخور *bāchūr*. p. n. f. Dies caniculares. *Ferh.*

باخوس *bāchos*. t. n. f. Bacchus. Bacco. *شکری* *bāchos gūnleri*. Bacchana-
 lia. Carnevale. An. V. *شکری*

پاخواست *pāchāst*, *pāchošt*. p. adj. compos.
 Pedibus conenleata res. *Ferh.*

پاخه *bāche*. p. n. f. *ساخته* *subāchfat*. a. Te-
 studo. Tartaruga. *Ferh.*

پاخه زن *bāchezēn*. p. n. f. Incrustator mu-
 ri; cœmentarius. *Ferh.*

پاخیزان *bāchīzān*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

باد *bād*. a. V. act. [2. F.] Perire, inte-
 rre. *Gol.*

اولا *اولسون* *olsūn* *اولا* *bād*. p. optat. *اولا* *olā*. t. Sit, fiat, esto. *Sia, fia.* *هرچه*
 باد *herci bādā, bād*. p. *ده اولورسه اولسون* *ne olūrsæ, olsūn*. t. Contingat, quod Deus vult,
 fit, quiquid sit. *Sia, quel che si fia*

باد *bād*. p. n. f. *و* *adj.* 1) *یل* *iel*. t. Ven-
 tus, aēr. Vento, aīa. 2) *نومین جنئی*,
 qui præest conjugūis, *و* *negotūis diei 22.*
mensis cujusvis solaris. 3) *Ipsa illa dies.* 4)
 Inexistens, in nihilum redactum. 5) *Verbum.*

6) *Lamentatio, singultus.* 7) *Rixosus, fe-*
rox. 8) *Laus, encomium.* 9) *nom. prop.* *Nom.*
unius ex septem thesauris *خسرو پرویز* *chos-*
rewi pērweiz juxta trāditiōnem orientaliūm.

10) *Superbia fastus.* *Ferh.* *باد بهار* *bādī*
behār. Ventus, vel aura veris. Vento, ò
aria di primavera. *Ah.* *باد سخت* *bādī sacht*,
و *باد شدید* *bādī sedid*. Ventus vehemens,
 fortis, gravis, Vento grande, forte, ga-
 gliardo. *باد سوم* *bādī semūm*. Ventus fervi-
 dus, *و* *venenosus.* Vento calidissimo, che fa
 morire li passaggieri. *باد کبی جان کداز*
bādī semūm kibi giān gūdāz. Instar venti il-
 lius ferventis animam liquefaciens, enecans
 hominē. *Aguisa di quel vento, che tra-*
passa l'anima col suo eccessivo calore, amax-
za li viandanti. *Eb.* *باد صبا* *bādī sabā* Ze-
 phyrus. *باد هوا* *bādī hewā*. p. t. 1) *Gra-*
tis adveniēns, gratuitus, gratis. *Gratiso;*
di bando, gratuitamente, per niente. 2) *Jus*
loci, cum v. g. extraneus committit faci-
nus in urbe, ubi capitur, و *punitur, etiam-*
si illius loci non sit. *An.* *بیه باد هوا در*
bu bīze bādī hewā dūr. Hoc nobis gratis ad-
 venit. *Questo non ci costa niente.* *Eb.* *باد*
باده *bādī hewā wū hewes*. Aura con-
 cupiscentiæ, *و* *libidinis.* *L'aura, il vento*
della concupiscentza, e capricci, ò piaceri.
Ik. *باد مخالف اسوب* *bādī mūchālif esūp*.
 Flante vento adverso. *Spirando vento con-*
trario. *Sæ.* *باد فنایه ویرمک* *bādī fenāje wir-*

mek. Perdere, pessundare, in nihilum redi-
 gere. *Buttar al vento, rovinare distrugge-*
re. *Sæ.* *جاملرده باده نوشلغه مشغول*
اولوب سر مایده هوش و ادراکئی باده ویرر و باده
پرست ندیلرله دماغئی قفساده ویروب *ham-*
māmlerde bāden slighæ mesghūl olup, ser-
mājei hūsū idrākini bāde wirūr; we bāde pe-
rest nedimlerle dymāghyni fesāde wirūp. In
 balneis vinum potando, ac intellectum de-
 struendo, cerebrumque cum compotatori-
 bus corrumpendo. *Si diede à hever vino den-*
tro de' bagni, gettando in aria il capitale
dell' intelleto, e con li suoi compagni gua-
standosi, ò perdendo il cervello. *Sæ.* *وهله*
اولیده ماده *و* *اقتدار دشمنی باده ویردی*
weh-
lei ūlāde mā. dei yktidārī dūsmenī bāde wir-
di. Primo impetu vires hostiles depressit,
 destruxit, dispersit. *Rovinò, distrusse di pri-*
mò impeto, alla prima, le forze del nemi-
co. *Sæ.* *خرمن وجودئی باد فنا افتا ایدجکین*
chyrmenī wūgiūdini bādī fe-
nā ifnā idegēgin mūsāhede ittükte. Postquam
 vidit vento corruptionis auferendam messem
 vitæ ipsius, h. e. ipsum moriturum. *Sæ.* *Ve-*
dendo ch' il vento della desolatione distrugge-
rebbe l'anima del suo essere. *Br.* * *Express.*
figur. *باد بدستش* *bād bedesteš*. h. e. *النده*
elinde nesnejok. t. Ventus i. e. ni-
 hil in manibus ejus est. *باد بیما* *bādī pejmū.*
 h. e. 1) *بی فایده ایشه یلیچی* *bī fāide ise je-*
ligī. t. Inutilibus laboribus operam dans.
Ferh. 2) *Qui amori, & appetitui indulget.*
Cast. *کار بیهوده* *bād pejmūden*. *کار*
kar bīhūde ejlemek. t. Res inutiles,
 nugas tractare. *باد دست* *bādī dest*. h. e. *الی*
eli acyk. t. Liberalis, munificus. *باد*
مغرورلر و متکبرلر *bādī serān*. h. e. *مغرورلر*
magh-
rurler, we mutekebbirler. t. Superbi, elati.
نومید و *bādī seri serd*. h. e. *باد سر سرد*
neūmāz we meejūs. Exspes, desperat-
 us. *Disperato.* *باد عنان* *bādī ynān*. Gra-
 rius, velox equus. *باد وید* *bādū bīd*. h. e.
بیهوده و بیحاصل *bīhūde we bī hāsyl*. t. Inu-
 tilis, infructuosus. *Ferh.*

باد *pād*. p. 1) *n. f.* Custos, observator. 2)
 Pressio, impressio. 3) *Thronus, folium.* 4)
adj. Magnus. 5) *Præpositum nomini signifi-*
 cat tollens, depellens, sanans. *Ferh.*

باد *bādd*. a. n. f. Interior pars femoris:
 unde. *Gol.*

بادا *bādā*. p. precandi formula. Esto, fiat.
Sia, fia. *Ferh.* *یا رب اینچنین بادا* *iā*
rebb inēiūnin bādā. O Domine sic fiat. Amen.
 O Signore così fia, Amen.
 بادابان *bādābād*. p. precandi formula. Fiat,
 fiat. *Ferh.*

باد آبله

بادآبیه *bādābile*. p. n. f. Genus pustularum ardentium, quæ magnum dolorem inferunt. *Ferh.*

باداد *bādād*. p. 1) adv. compos. Cum æquitate. 2) adj. Aequus, justus. *Conequita, & giusto.*

بادار *pādār*. p. 1) adj. پرو دار پای *pāi dār* Stabilis, firmus. 2) adv. Semper, continuo. *Ferh.*

پاداش *padās*. p. n. f. 1) Vindicta. 2) Socius. *Ferh. Vendetta, la pariglia.*

پاداشت *pādāst*. p. n. f. Compensatio præmii. *Ferh.*

پاداشن *pādāsen*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بادافرا *bādāfrā*. p. n. f. compos. 1) Compensatio mali. 2) Pœna, supplicium. *Ferh.*

پادافراش *pādāfrāsh*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بادافراه *bādāfrāh*, بادافره *lādāfrē*. p. n. f. compos. 1) i. q. præc. 2) Scorpio. 3) Gemitus. *Ni.* 4) Nom. herbæ, quæ curat palpitationem cordis. 5) adj. Argenteo, scil. albo corpore præditus. *Cast.*

بادافراي *bādāfrāi*. p. n. f. compos. Vindicta, talio. *Vendetta. Ferh.*

بادافزا *bādāfzā*. p. n. f. compos. 1) Compensatio mali. 2) Pœna, supplicium. *Cast.*

بادام *bādām*, vul. *bādēm*. p. n. f. 1) Amygdalum. *Mandorla.* 2) figur. Oculus placidis. *Ferh.* 3) Aromata. *Sgezierie.* 4) بادام *bādām aghāgi*. Amygdalus. *Mandorlo.*

پادام *pādām*. p. n. f. Oratorium, locus precatationis. *Ferh.*

بادامتره *bādāmtere*. p. n. f. Basilicum herba, ocimum.

بادامکوهي *bādāmikūhī*. p. n. f. compos. Amigdalum montanum. *Ferh.*

بادامه *bādāme*. p. n. f. 1) Cor ferici, aurelia. 2) Genus ferici, ac vestis religiosi ex panniculis confuta. 3) Bombyx. 4) Pala annuli. 5) Lapis forma oculi, quem contra oculorum dolores infantibus præsertim applicare solent. 6) Nævus albus in facie. 7) Annulus catenæ. *Ferh.*

بادان *bādān*. p. n. f. loco آبادان *ābādān*. Locus frequentatus, populosus. *Ferh.*

بادان *bāddānī*. p. n. f. dual. Interiora latera duorum femorum. *Wan.*

بادان فیروز *bādān firūz*. p. nom. prop. Nom. urbis a شاه فیروز *firūz sāh* ædificatæ, hodie dum اردبیل *ardebil*, dictæ. *Ferh.*

بادانگیر *bādāngīr*. p. n. f. compos. Genus fici arboris; quæ prius fructus fert, quam ceteræ arbores ficorum. *Ferh.*

بادانگیز *bādāngīz*. p. n. f. compos. Species rosæ, cujus folia sicca in auram flata ventum excitare perhibentur; hinc trituratores, cum frumentum ventilare volunt, deficientē vento, eum hac rosâ excitare dicuntur. *Ferh.*

پاداو *pādāw*. p. n. f. 1) Vetula, anus. 2)

nom. prop. Nom. loci alicujus in districtu قزوین *kāzwīn*. *Ferh.*

باداور *bādāwer*. p. n. f. compos. 1) Spina alba, cardui genus. 2) nom. prop. Nom. unius ex septem thesauri خسرو پرویز *chosrewī perwīz*. 3) figur. Opes absque labore acquisite. 4) nom. prop. Nom. loci in vicinia urbis واسط *wāsīt* 5) Modulatio in musica. *Ferh.*

بادآورد *bādāwerd*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بادآورده *bādāwerde*. p. n. f. compos. 1) i. q. præc. 2) Flabellum. *Cast.*

بادآهنگ *bādāheng*. p. n. f. compos. Fenestra, qualis in tecto fieri solet ad excipiendum venti refrigerium, i. q. باخور *bāchor*. q. V.

بادپا *bād pā*, بادپای *bād pāj*. p. n. f. compos. in pl. باد پایان *bād pājān*. Velox equus, Veloce come il vento. *Ferh. Ah. Sæ.* 4) باد

بادهم *bād pājī wehm*. Velocissima cogitatio, seu imaginatio. *Il velocissimo pensare. Sæ.* باد پاره سوار اولدی *bād pālere sūwār oldy*. Veloces, pernices equos conscenderunt. *Montaronò corridori velocissimi al pari del vento. Ah.*

بادبار *bādbār*. p. n. f. 1) Flabellum. 2) in compos. significat Fundens, spargens. *Ferh.*

بادباز *bādbāz*. p. compos. 1) n. f. Flabellum. *Ferh.* 2) adj. Facilis, feliciter succedens. *Cast.*

بادبان *bādbān*, بادببان *bādūbān*. p. n. f. compos. 1) ielken. t. Velum navis. *Velo.* 2) Cyathus, scyphus. 3) Collare vestis. *Ferh.* 4) Bubuleus. *Cast.* بادبان هوايه متابعت ايدر *bādbānī hewāie mūtābe-æt ider*. Sequitur vela concupiscentiæ, aut libidinis. *Sæ. Si lascia trasportare dal vento della vanità. Br.*

بادبان *pādbān*. p. n. f. compos. Funis, quo ligantur brutorum pedes. *Cast.*

بادبانہ *bādbānē*. p. n. f. Nom. herbæ. *Cast.*

باد بدست *bād bedest*. p. n. f. compos. 1) Ventum in manu habens. 2) Vacuis manibus. *توانگران مال پرست و اغنیایي باد بدست* *tūwāngērānī māl perest, we aghnijāi bād bedest*. Divites opum adoratores, ac opulenti cupiditatibus addicti, aut quibus venti obediunt. *Li ricchi Idolatri delle ricchezze, & immersi ne' piaceri. Ferh.*

بادبر *bādber*. p. n. f. compos. 1) Gloriator. *Ferh.* 2) Zephyrus. *Cast.*

بادببر *bādbūr*. p. n. f. compos. 1) Trochus missilis. *Ferh.* 2) Nom. herbæ constringentis fauces. *Cast.*

بادبرگ *bādberg*. p. n. f. compos. Draco ex charta formatus, quem pueri ludentes alligatum funi aeri committunt. *Ferh.*

بادپروا *bādperwā*. p. n. f. compos. Rotula fenestræ inserta ad agitandum aerem. *Ferh.*

S S S S S

متکبر بادبروت *bādbūrūt. p. n. f. compos. mütekehbir. a. islemedügin*
fojlejen. t. 1) Vir malæ indolis. 2) Jactator,
vir superbus. Ferh.

بادبرود *bādbūrūd. n. f. p. compos. i. q. præc.*
Ferh.

بادبره *bādbūre. p. n. f. compos. 1) i. q. præc.*
2) Orbiculus fuso addi solitus, quo moveat-
tur in orbem. Cast.

بادپره *bādpāre. p. n. f. compos. 1) Affula,*
segmentum. Scheggia. Cast. 2) Lanugo, quæ
in arboribus crescit, & a vento facile agita-
tur. Ferh.

بادبرین *bādberīn. p. n. f. compos. Zephy-*
rus. Ferh.

بادپسین *bād pesīn. p. n. f. compos. Crepi-*
tus ventris. Correggia. Ferh.

بادپنج *bādpeng. p. n. f. compos. Oscillum.*
Cast.

بادپیچ *bādpiğ. p. n. f. comp. i. q. præc. Ferh.*

بادپیچ *bādpÿch. p. n. f. صالنجف salyn-*
giak. t. Oscillum.

بادپیژ *bādpîz. p. n. f. compos. Flabellum.*
Ferh.

بادپیژن *bādpîzen. p. n. f. compos. i. q. præc.*
Ferh.

بادپیژه *bādpîze. p. n. f. compos. i. q. præc.*
Cast.

بادتخم *bādtüchm. p. n. f. compos. Marathrum.*
Feniocchio. Ferh.

بادحایه *bād hāje. p. n. f. compos. 1) Morbi*
genus, peritonæi ruptura. 2) Tumor in te-
sticulis. Ferh.

بادخانه *bādchāne. p. n. f. دپه depe. t. Fa-*
stigium, vertex. Cast.

بادخانیه *bādchānī. p. n. f. nom. prop. Nomen*
fontis penes oppidum هوا hewā, quod est in di-
strictu دامغان dāmghān; mira phænomena de
hoc fonte confabulantur Persæ. Ferh.

بادخایه *bādchāje. p. n. f. compos. Hernia.*
Rottura ventosa. Nī.

باددخن *bādchen. p. n. f. compos. Procella,*
ventus vehementior. Ferh.

بادخوار *bādchār. p. n. f. compos. 1) Hernia.*
Ferh. 2) Nom. avis, ac i. q. seq.

بادخور *bādchor. p. n. f. compos. 1) Fenestra,*
pec. qualis in tecto fieri solet ad excipiendum
venti refrigerium. 2) Prospectus, locus omnis,
per quem aspicitur. 3) Aquila maxima ni-
hil præter ossa edens, & avis in summo aère
degens. Ferh. 4) Horæ momentum. Cast.

بادخون *bādchūn. p. n. f. compos. 1) Rotula*
fenestræ inserta ad agitandum aërem. 2) Do-
mus æstiva, quam ventus permeat. Ferh.
3) Supellex domestica. 4) Transitus aquæ.
5) Figura domus. Cast.

باددار *bāddār. p. n. f. compos. Destructor,*
devastator. Ferh.

باددرتام *bād der tām. p. n. f. compos. Rheu-*
ma. Cast.

باددزیم *bāddūjem. p. n. f. compos. Morbi*
a vento orti species, tuberculum sanguineum
in corpore, & in ore pilos proferre soliti.
Cast.

باددشنام *bād dūšnām. & باددشنام bād*
dūšnām. p. n. f. compos. 1) Morbus ventosus.
2) Scipio, baculus. 3) Palus mapalium, aut
casæ او کوره kura ew t. dictæ, quo Tartari
utuntur, ut prope eum ascendat, exeatque fu-
mus. Cast. Nī.

بادر *bāder. p. n. f. compos. 1) Erysipelas. Ri-*
sipella. Ferh. 2) Vigesima nonus dies men-
sis, aut Lunæ. 3) Lactuca. Cast.

بادر *bādir. p. n. f. Plena luce splendens Lu-*
na. Gol.

بادرازیه *pādirāzī kūstāchÿ. p. n. f.*
compos. 1) Extensio pedum. 2) Excessus arro-
gantia, ac impudentia. La troppa arro-
ganza, e sfacciatagine. Ik.

بادرام *bādrām. & pādrām. p. adj. compos.*
باطل bātÿl. a. Vanus, inanis, falsus. Nī.

بادران *bādrān. p. nom. prop. Nom. genii, qui*
ex nutu divino aeri præpositus est, juxta
antiquam Persarum traditionem. Ferh.

بادرته *bādiret. a. n. f. Acies, vehementia*
animi, celerior impetus. Wan.

بادرژیم *bādirūjem. p. n. f. compos. Morbi a*
vento orti species, tuberculum sanguineum
in corpore, & in ore pilos proferre soliti.
Cast.

بادرس *bādrēs. p. n. f. comp. Spiramen ad*
procurandum aeris meatum. Ferh.

بادرفتار *bād restār. p. adj. comp. Velox,*
currens instar venti. Presto, che corre come
il vento. بادبان قضایه رضا دومن اویدروب
کشتیه باد رفتار ایله استنبول جانبیه فرار اتدی
bādübānī kaxāje ryzā dūmenin ujdürüp kes-
tî bād restār ile istambol giānibine firar itty.
Dirigendo clavum navis propriæ voluntatis
ad velum fati, navi venti instar pernice Con-
stantinopolim versus aufugit. Sæ. Dando il
timone della sua volontà in mano del piloto
della fortuna, con una nave di vela se ne
fuggì a Constantinopoli. Br.

بادرک *pā der gil. p. n. f. compos. 1) Pedes in*
ceno fixos habens. 2) metaph. Captus ita, ut
emergere non possit. Con li piedi in terra,
abbassato, con li piedi in un marasco, d'on-
de non li può cavare. عقل دوربین اول
اکلی دیربین اول
اکلی dūrbīn ol mæ-
halli pūr wahælde pā der gil dūr. Intellec-
tus perspicacissimus in eum incidens lutosum
locum

locum capitur, pedes inde extrahere non valens deficit. *L' intelletto più perspicace vi resta preso. Sæ.*

بادرنبو *bādrenbū. p. n. f. compos. Perspicillum. Occhiale. Ferh.*

بادرنبو *bādrenbūje. p. n. f. compos. 1) Citreum malum. Ferh. 2) Melissa. Cast.*

بادرنبو *bādrenģiūje. p. n. f. compos. oghuloty. t. Melissa, citrigo. Cast.*

بادرنك *bādrenģ. p. n. f. compos. 1) Species cucumeris crassioris in semen asservati. 2) Equus velox. 3) Malum aureum. 4) Fascia infantum. 5) Polypus morbus. 6) Melissa. Ferh.*

بادرنك بو *bādrenk bū. p. n. f. compos. Melissa.*

بادرنكین *bādrenģin. p. n. f. compos. i. q.*

بادرنك *bādrenģ. Species cucumeris crassioris in semen asservati. Ferh. V. بادرنك.*

بادرو *pādrū, & bādrū. p. n. f. 1) Ocimum pec. caryophyllorum. 2) Oleris genus. Ferh.*

بادرو *bādrūģ. p. n. f. i. q. præc. Cast.*

بادروچه *bādrūce. n. f. 1) nom. prop. Nom. herbæ. 2) i. q. بادرو Vestis, vel cibus unius diei.*

بادروز *bādrūz, بادروژ bādrūj. p. n. f. Donum, munus. Cast.*

بادروز *bādrūz, بادروزه bādrūze. p. n. f. comp. 1) Vestis quotidiani usus. 2) Cibus unius diei. Ferh.*

بادروك *bādrūk. p. n. f. compos. Ocimum. Basilico, ozzimo. Ferh.*

بادروم *bādrūm, بادرويه bādrūje. p. n. f. compos. Ocimum. Cast.*

بادرونه *bādrūne. p. n. f. compos. Ocimum. Ferh.*

بادره *bādere, & bādūre. p. n. f. 1) Subligaculum, femorale interius. Ferh. 2) Actio, & verbum præcox. Ferh.*

بادريبه *bādrībe. p. n. f. Orbiculus fusi. Ferh.*

بادريس *bādrīs. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

بادريسه *bādrīse. p. n. f. Orbiculus fusi. Ferh.*

بادريه *bādrīje. p. n. f. 1) Spina alba. 2) Fusus muliebris. Cast.*

بادريه *bādrīje. p. n. f. Magnum flabellum ligneum de tecto suspendi solitum, quod mollæ instar est, qua pueri ludunt. Cast.*

بادز *bādej. p. n. f. Carbunculus pestilentialis. Cast.*

بادزد *bādzed. p. n. f. compos. Turbo ventus. Cast.*

بادزفام *bādīfām, بادزكام bādīkām. p. n. f. compos. 1) Vinum rubrum. 2) Genus morbi, qui oritur ex inflammatione sanguinis. Ferh.*

بادزم *bādzem. p. n. f. Theriaca. Cast.*

بادژم *bādūjem. p. n. f. 1) Stercus. 2) Inutile quid. Cast.*

بادزن *bādzen. p. n. f. compos. Flabellum. Ferh.*

بادزنام *bādūznām. p. n. f. Fulcimentum domus ex baculis structæ, & mobilis, Tartaris usitatum. Ferh.*

بادزنام *bādījnām. p. n. f. compos. 1) Vinum rubrum. 2) Genus morbi, qui ex inflammatione oritur. Ferh.*

بادزنبويه *bādzembūje. p. n. f. compos. 1) Crabro, apes magna. 2) Apes, quæ in alvearibus nutriuntur. 3) Citrigo, melissa. Cast.*

بادزنه *bādzene. p. n. f. compos. Flabellum. Ferh.*

بادزوام *bādījwām. p. n. f. compos. 1) Vinum rubrum. 2) Genus morbi, qui oritur ex inflammatione sanguinis. Ferh.*

بادزهز *pādzehr, vul. panzeher. p. n. f. comp. 1) Venenum tollens, Alexipharmacum. 2) Lapis Bezoar. Antidoto, & Belzoar. Ferh.*

بادزهزه *bādzehre. p. n. f. comp. Morbus in gutture, angina. Schienanzia. Ferh.*

بادزين *bādzīn. p. n. f. compos. Zephyrus. Ferh.*

بادسار *bādsār, بادسر bādser. p. adj. compos. 1) Levis, futilis. 2) Vaniloquus, jactabundus. Ferh.*

بادسره *bādsere. p. adj. compos. Morbosus, & dolore affectus locus corporis. Ferh.*

بادسري *bādsērī. p. n. f. compos. Jactatio. Ferh.*

بادسنگ *bādseng. p. n. f. compos. 1) Vana cupiditas, vana spes. 2) Superbia, jactatio. Ferh.*

بادش *bādes. p. n. f. Retributio. Cast.*

بادشا *bāds.ā p. n. f. compos. loco بادشا pādīshāh. Princeps absolutus. Ferh. i. q. sequens.*

بادشاه *pādīshāh. p. n. f. Monarcha, Princeps absolutus. Monarca, gran signore. Titulus, quem jam ab antiquis temporibus Asia principes communiter gerunt. Erat priscis temporibus fere idem, quod Tyrannus; qui nempe absolutam legislationis potestatem, & jus vitæ, necisque in subditos sibi arrogabat; Compositum ex باد pād, & شاه shāh, quod sic explicat سودي sūdī celebris commentator in varios auctores persicos: باد pād dicitur, qui noxam tollit, aut amovet, & malum emendat, unde, quod veneni noxam tollat notus lapis Bezoar, dicitur بادزهز pādīzehr: شاه shāh vero significat magnus Princeps; & licet a linguæ persicæ peritis Oratoribus, Ministris etiam principum epitheti loco interdum tribuatur, communiter tamen ille Princeps dicitur, qui damna amovet, & iniquitatem tollit. Cum adjunctis, ac epithetis بادشاه pādīshāh, ac بادشاهي pādīshāhi ālem*

بادشاهي *pādīshāhi ālem*

بادشاهي *pādīshāhi ālem*

بادشاهي *pādīshāhi ālem*

بادشاهي *pādīshāhi ālem*

بادشاهي *pādīshāhi ālem*

بادشاهي *pādīshāhi ālem*

hū rū zemūn پادشاه هفت اقلیم *pādisāhī heft yklīm* پادشاه ربع مسکون *āddisāhī rūb-ŷ-meskūn*. Monarcha mundi, faciei terræ, septem climatum, quatuor habitatarum partium, h. e. potentissimus Monarcha. *Monarca del mondo. Ll. پادشاه عالم پناه* *pādisāhī ālem penāh*. Princeps asylum mundi. *Prencipe asilo, e refugio del mondo. Ll. پادشاه ظل* *pādisāhī zyllullāh*. Rex umbra Dei. *Re ombra di Dio. Ll. پادشاه جم جاه* *pādisāhī gem giāh*, و *پادشاه جم چشم* *pādisāhī gem hæsem*. Princeps dignitate, ac potentia Salomoni par, æqualis. *Prencipe pari in grandezza, e dignità à Salomone. Sæ. پادشاه غیرت پناه مالک قزو جاہ و صاحب خیل و* *bir pādisāhī ghæjret penāh, mālikī ŷzŷū giāh we sāhybi chyelū sipāhī nūfret destgāhtūr*. Monarcha est magnanimus, ac zelofus, dignitate eminens, auctoritate pollens, & exercitu victorioso potens. *Monarca del mare, e della terra. Ll. پادشاه گردون وقار و شهریار عالی تبار* *pādisāhī gerdūn wekār we sehrijāri āli tebār*. Princeps altitudine cælum æquans, & monarcha excelsæ profapiæ. *Gran monarca. پادشاه پادشاه روی زمین و شهنشاه گردون تمکین* *pādisāhī rū zemūn, we sehinsāhī gerdūn temkīn*. Princeps superficiæ terræ, & monarcha majestate, & celsitudine cælo æqualis. *Monarca del mondo. Ll. Hæc & similia, quæ plerumque suo principi tribuunt Turcæ, reddi possunt sic: Potentissimus, Serenissimus, Augustissimus Monarcha, Princeps. Potentissimo Monarca, o sopra il signore. Item پادشاه آل عثمان* *pādisāhī āli osman, و آل عثمان پادشاهی* *āli osmān pādisāhī*. Ottomanorum monarcha. *Il monarca Ottomano, il Gran signore, il Gran Turco, il Gran Sultano. اعظم سلاطین زمان و اکرم خواقین دوران سلطان آلبرین و آلبحرین خاقان المشرفین و امیرین خادم البحرین المشرفین عین الانسان و انسان العین باعث امن و امان عالیان و موجب اطمینان قلوب آدمیان المظفر بنایید الملک المستعان و المنصور بنصره العزیز المتان عظمتلو و شهامتلو و شوکتلو و قدرتلو پادشاه سلطان عبد الحمید خان لا زالت سلطنته خلاقته ممتدة الى آخر الزمان حضرت نرینک سده سنیه سعادتدار و عتبه حضرت ارلری* *ekremū chawākynī dewrān, sultānūl berrej-nū wel bæhrejn, chākānūl meşrykajni wel mæghribejn, chādīmūl hæremejniş-şerifejn, æjnūl insān, we insānūl æjn, bāysī emnū emānū ālemijān, we mūgibi ytminānī kulūbī ādemijān, el muzæfferū bi teejīdil melikil müstæ-ân, wel mænsūrū bi næsrihil æzizil miennān, æzæmetlū we sehāmetlū we şewket-*

llū we kudretlū pādisāhūmūz sultān æbdūl-hāmid chān, lāzālet silfletū chylāfetihī mūm-teddeten ilā achyriŷ-zemān hæzretlerinūn-sūd-dei senjei sæ-ādet medār, we ætebei ælijei ŷzŷet kærārleri. Magnorum mundi principum, regumque supremi, ac illustrium seculi monarcharum maximi, maris utriusque, ac terræ domini, Orientis, & Occidentis utriusque monarchæ, ambarum basilicarum, civitatumque sanctarum (Meccæ, & Medinæ) servi, oculi hominum, & pupillæ oculorum, assertoris securitatis, & tranquillitatis mortalium, auctoris quietis humanorum cordium, gratia regis invocati Dei triumphatoris, & ope gloriosi, ac benefici Dei fulti victoris, magnificentissimi, terribilissimi, potentissimi monarchæ nostri Sultan Abdulhamid Chāni (cujus imperij continuata series nunquam deficiat, imo extendatur usque ad finem seculi) excelsa felix ac fulgida Porta. *L'eccelsa Porta del più grande delli prencipi, e monarchi del mondo, il più eminente delli re, & imperatori del tempo, signore di ambi li mari, e delle terre, che li toccano, imperatore dell' Oriente & Occidente, seruo delle due sante città della Mecca, e Medina, occhio degi uomini, & pupilla de gli occhi, autore della pace, e sicurezza de' mortali, & della quiete, e tranquillità de' cuori umani, per grazia, e confermazione di Dio sempre trionfante, & dall' aiuto di Dio sempre secondato, e victorioso, il nostro potentissimo, e formidabilissimo monarca Abdulamid, il continuo regnare del quale non venga mai interrotto, anzi stendasi, e duri sino al fine de' tempi.*

پادشاهانی *pādisāhāne* *پادشاهانه* *pādisāhāni* (p. 1) *adj. compos.* Regius, monarchicus. *Reale, Regio.* 2) *adv.* Regaliter, regie. *Regiamente, da re, da monarca. Ll. کُل فاسه پادشاهانه اعاملر اظهار ایدوب* *kulli nāse pādisāhane inæ-āmleri izhār idup*. Omni creaturæ monarcha dignas gratias conferens *An*

پادشاهلیک *pādisāhlyk*. n. s. 1) Regnum, monarchia. 2) Status, dignitas regia. 3) Ipsum regnare. 4) Tempus, quo regnatur. *Regno, imperio, & lo stato, e dignità reale, imperiale, il regnare, o regno, & il tempo del regno. پادشاهلیک* *pādisāhlyk* *سورمهک* *pādisāhlyk sūrmek*. Regnare. *Regnare.*

پادشاهی *pādisāhī*. p. 1) *adj. compos.* Ad monarcham pertinens. *Reale.* 2) *n. s. i. q.* *پادشاهلیک* *pādisāhlyk*. Regnum, regia dignitas.

باد شرط *bād šart*, seu *bādi šart*. p. n. f. compos. Ventus propitius, secundus. Vento prospero. Ferh.

باد شرطه *bād šartā*. p. n. f. compos. 1) Venus secundus. 2) Boreas. Ferh.

باد شرطه *bād širtā*. p. n. f. compos. Ventus secundus. Ferh.

باد شمام *bādišām*. p. n. f. compos. 1) Vinum rubrum. 2) Genus morbi, in quo accenditur calore facies, rubetque præ sanguinis abundantia. Ferh.

باد شکام *bādeskām*, باد شنام *bādišnām*, باد شوام *bādišūām*. p. n. f. comp. i. q. præc. Ferh.

باد شاه *pādišeh*. p. n. f. compos. i. q. پادشاه *pādišāh*. Princeps absolutus. Ferh. V. پادشاه

باد صبا *bādi sēbā*. p. n. f. compos. Zephyrus. Ferh.

باد عنان *bād šnān*. p. n. f. compos. اشکین *eskin at*. t. Velox, gradarius equus. V. عنان

باد عیسا *bādiysā*. p. n. f. compos. Halitus, miraculum Jesu Christi, quia juxta traditionem Mohammedanorum præcipue halitui Christi domini magna virtus tribuitur. Ferh.

باد غد *bādghād*. p. n. f. compos. Domus æstiva vento permeabilis. Ferh.

باد غر *bādghær*, *bādýghær*. p. n. f. compos. Aestivalis, multis fenestris prædita domus, ventis exposita. Ferh.

باد غرد *bādghard*. p. n. f. compos. i. q. præc. Ferh.

باد غس *bādghæs*. p. n. f. compos. Spiramen ad procurandum aeris meatum. Ferh.

باد غند *bādghand*. p. n. f. compos. Domus æstiva vento permeabilis. Ferh.

باد غیس *bādghys*. p. nom. prop. Nom. magni alicujus districtus, qui spectat ad هر و *merw*, هرآت *herāt*, a copiosis, qui ibi spirant, ventis nomen trahentis. Ferh.

باد فت *bād fet*. p. nom. prop. Nom. arboris, quæ spirante vento gratissimum odore n spargit. Ferh.

باد فر *bādfer*. p. n. f. compos. 1) پیر *pir* *pir-langhyg*. t. Trochus, qui digitis conversis in plano circumagitur, curritque. 2) Flabellum magnum de recto triclinii, & alibi suspensum, quo ventum excitant, pec. convivantibus contra æstum, & muscas. 3) Retributio mali. 4) adj. Jactabundus, reipsa ad opus præstandum ineptus. Ferh.

باد فرآه *bādi ferāh*. p. n. f. compos. 1) Gemitus. 2) Herba adversus cordis palpitationem efficax. Cast.

باد فرد *bādferd*, باد فرور *bādferū*. p. n. f. compos. i. q. باد فر *bādfer*. Trochus missilis. V. باد فر

Part. I. Tom. I.

باد فرور دین *bādferwerdin*. p. n. f. compos. i. q. præc. Ferh.

باد فرور دین *bādefrūz dīn*. p. n. f. compos. Zephyrus, ventus Occidentalis, qui fervidus est. Cast.

باد فره *bādferē*. p. adj. compos. Iners, vaniloquus, quod præstare non potest, jactans. Cast.

باد فره *badferre*, باد فره *bādferre*. p. n. f. compos. فرله *fyrilā*. t. Lusus puerilis, duo orbiculi coriacei, vel lignei, trajecto trajectoque utrinque filo mobiles, & conversione sua invicem occurrentes. Ferh.

باد فور *bādfer*. p. n. f. compos. دید و کن طوتیز *didügün tutmaz kišt*. t. Qui verbis, promissive non stat, fidei datæ, seu promissi violator. Che non mantiene la parola. N^a.

باد فور دین *bādferwerdin*. p. n. f. compos. i. q. præc. Ferh.

باد فوز *bādfer*. p. adj. compos. Qui aliis bona consilia dat, ipse vero negligit. Ferh.

باد گانه *bādghāne*. p. n. f. compos. Fenestra clathrata. Ferh.

باد گانه *pādghāne*. p. n. f. compos. 1) Altum tectum. 2) Alta fenestra. Ferh.

باد گاه *bodghāh*. p. n. f. compos. Latrina.

باد گرد *bādghær*. p. n. f. compos. Turbo. Ferh.

باد گرد *bādghær*, *bādghær*. p. n. f. compos. Turbo, typhon. Turbine. Ferh.

باد کش *bādghær*. p. n. f. compos. Flabellum, ventilabrum. Ferh.

باد کن *bādghær*. p. n. f. compos. Hernia. Ferh.

باد کنج *bādghær*. p. n. f. compos. قولنج *kūlung*. t. Dolor colicus, iliacus morbus. Ferh.

باد کنجی *bādghær*. p. n. f. compos. i. q. præc. Ferh.

باد کند *bādghær*. p. n. f. compos. 1) Hernia. 2) Colica. Ferh.

باد کندلک *bādghær*. t. n. f. Hernia.

باد کندلی *bādghær*. p. n. f. compos. Hernia, ramex. Rottura, ernia.

باد کدی *bādghær* seu *usit*. باد کبیر *bādghær*. p. n. f. compos. باد کدی *jāz ewi*. t. Domus æstiva vento exposita. Ferh.

باد کیرلیک *bādghær*. t. n. f. Exstructus in tecto pec. venti excipulus. Spiraglio per dove entra, ò esce l'aria, ò viene il lume. Bern.

باد لان *bādghær*. a. n. f. Ostrea. Gol.

باد لاله *bādghær*. a. n. f. pl. باد لاله *bādil*. Caro inter ubera, & maxillas media. Gol.

باد لیجان *badliġian*, *badliġian*, & vul. *patliġian*. p. n. f. Melongena. Melanzana.

باد لیل *bādghær*. p. n. f. باد لیل *bādilū ġiān*. p. compos. Corde, & animo, libenter, ex toto corde.

Ttttt

Con

Con cuore, ed animo, volentieri, di tutto cuore.

بادام *bādem*. *t. n. f.* Amygdalum. *i. q.* بادام
باد مسیحا *bādi mesyhā*. *p. n. f. compos.* Spiritus, halitus Messiae; quia juxta traditionem Mohammedanorum praecipue halitui Christi Domini magna virtus tribuitur. *Ferh.*

بادن *bādin*, بدن *bedin*. *a. part.* 1) Annosus, & senior vir, etiam foemina. 2) Crassus, pinguis. *Wan.*

بادنا *bādanā*. *t. n. f.* Albarium. Calce da imbiancare.

بادناجی *bādanāgi*. *t. n. f.* Albarius. Imbiancatore, miratore.

بادنامک *bādanāmak*. *t. V.* Parietem dealbare. Imbiancar il muro.

بادنج *bādinj*. *p. n. f.* Nux magna indica, vulg. cocus. *Ferh.*

بادنگان *bādingān*, بادنگان *bādingān*. *p. n. f. compos.* Melongena. *Ferh.*

بادنگ *bādeng*. *p. n. f.* Fascia infantum. *Ferh.*

بادنگ *pādeng*. *p. n. f.* 1) Malleus ligneus. 2) Instrumentum, quo tunduntur legumina, pec. oryza. *Ferh.*

بادنگه *pādenge*. *p. n. f. i. q. praec.* *Ferh.*

باد نما *bād nīmā*. *p. n. f. compos.* Coronis, seu vexillum parvulum ostendens ventum, triton, petalium. Girella, banderuola da vento.

باد نوروز *bādi newrūz*. *p. n. f. compos.* Modus unus ex 32. لحن *lahn* seu modulationibus citharoedi Chosroes. *Ferh.*

بادوان *bādwān*. *p. n. f.* 1) Velum navis. 2) Scyphus. 3) Collare vestis. *Ferh.*

بادودم *bādūdūm*. *p. n. f. compos.* Superbia, fastus. *Ferh.*

بادویز *bādwīz*. *p. n. f. compos.* Flabellum. *Ferh.*

بادویزن *bādwīzen*. *p. n. f. compos.* Flabellum, ventilabrum. *Ferh.*

باده *bāde*. *p. n. f.* 1) Vinum. *Vino.* 2) Mustum. *V.* شراب *bādei new*. Vinum novum, hornum, mustum. *Vin nuovo.* quod *new bāde*. *بیاده* *bādei gülrengi la'li nūs idelūm*. Sumamus, hauriamus vinum rosaceum, rubineum, hoc est, osculemur nos invicem. *Sughiamoci le labra vermiglie come rubini, baciamoci.* *Eb.* * *Express. figur.* شراب *bāde pejmūden*. *h. e.* شراب خوردن *serāb chorden*. Potare vinum. *باده* *bādei mest*. *h. e.* کسکین شراب *keskīn serāb*. *t.* Vinum forte, inebrians. *Vino gagliardo.* *باده* *bādei mestāne*. *Idem.*

شراب خوشگوار *bādei nūsīn*. *h. e.* شراب خوشگوار *serābi chošguwār*. Vinum suave, & facilis digestionis. *Ferh.*

باده *pāde*. *p. n. f.* 1) Grex boum, vel asinorum. 2) Pastor ovium. 3) Manipulus virgultorum. *Ferh.*

باده پرست *bādeperešt*. *p. n. f. compos.* Cultor vini, vino deditus. *Dedito alla crapola, imbriacone.* *Sa.*

باده پیمان *bāde peimān*. *p. n. f. i. q. praec.* *Ferh.*

باده پیمانگه *bāde pejmānlyk*. *t. n. f. compos.* Crapula, ebrietas. *باده پیمانگدن ال*

bāde pejmānlyktan elin kesmezdi. Non intermittebat crapulam, aut potationes. *Non tralasciava la crapola.*

باده هرآه *bāde herāh*. *p. n. f. compos.* Ventus septentrionalis, Boreas. *Ferh.*

باده هرزه *bādi herze*. *p. n. f. compos.* Incantatio, qua uti solent fures, ut somnum concilient mercatoribus, atque hac ratione furripiant merces. *Ferh.*

باده گسار *bāde gūsār*. *p. n. f. compos.* Vini potor. *Ferh.*

باده هاج *bādhilg*. *p. n. f. compos. i. q. sequens.* *Ferh.*

باده هنگ *bādhenj*. *p. n. f. compos.* Structura supra tectum eminens camini forma, ore anteriorum patens fere in Occidentem, quo excipitur ventus, & in domum derivatur refrigerii ergo. *Arabibus etiam usitata vox.* *Cast.*

باده نوش *bādenūs*. *p. n. f. compos.* Vini potor. *Bevone.*

باده نوشگ *bādenūslyk*. *t. n. f. compos.* Portio vini, crapula. *Crapula.* *V.* باد

بادی *bādi*. *a. part.* Inchoans, causans. *Che comincia, è cagiona, & autore, causa, cagione. c. e. dat. praec. si Turcice construat.*

bā-ysū bādi, *we sebebū dā-y.* Auctor, causa.

Autore, cagione. *Eb.* *بادی* *bādi*

bā-zsū bādi ne idlūgī. Quid causae esset. *Che cosa ne fosse cagione, D'onde ciò provenisse.* *Ll.* *البادی اظلام* *elbādi aẓlem.*

Qui incipit, vel auctor est, maxime injurius est. *h. e.* Auctoris maxima culpa. *Chi comincia, o è autore di qualche male, è il più colpevole.* *Sent. proverb.*

تخریبه بادی اولدی *tāchrībe bādi oldi*. Demoliri, ac devastare cepit. *Cominciò a rovinare, demolire.* *Sa.*

بادی نظرده *bādi nāẓerde*. Primo aspectu, prima fronte, initio. *Di prima vista, nel principio.* *Sa.*

بادی *bādi*. Incola campi, campestris, scenita. *Gol.*

بادی *bādi bedjīn.* a. in compos. 1) Primum, ante. 2) Malum, ærumna. *Gol.*
 بادیار *bādjar.* p. n. f. اوگرنش طغان *ögren-
 mis doghan.* t. Edoctus falco, seu aucupa-
 torius. *Ferh.*
 بادیان *bādijān.* p. n. f. Marathrum, her-
 ba. *Badiano.* *Ferh.*
 بادیان *bādjan.* p. i. q. بادیان *bādjan.* Fœ-
 niculum, marathrum. *Ferh.*
 بادیاوند *bādjawend.* p. 1) adj. compos. Va-
 lidus, fortis. 2) n. f. Valentia. بادیاوند
bādjawend. süden, roborari.
 بادیاوندی *bādjawendi.* p. n. f. robur. *Cast.*
 بادیی بدی *bādii bedin.* a. n. f. compos. Prin-
 cipium rei. *Wan.*
 بادیی بدی *bādii bedjin.* a. n. f. compos. i. q.
 præc. *Wan.*
 بادید *bādīd.* p. adj. Manifestus, notus.
Ferh.
 بادیر *bādīr.* p. n. f. Trabs, vel tigillum,
 quod ruinosæ structuræ supponitur. *Cast.*
 بادیه *bādje.* p. n. f. بادیه *bedje.* t. Oeno-
 phorum, seria, vas fictile magnum, in quo
 vinum recondunt; & catinus amplior, pro-
 fundiorve, in quo vinum generosius apponi-
 tur mensæ, ex eoque pocula implent, ne vi-
 res amittat. *Ferh.*
 بادیه *bādeje.* a. n. f. 1) Desertum. *Deser-
 to, campagne deserte.* 2) Desertum Israeli-
 tarum. *Tef. licet hoc sæpe dicatur بادیه تیه
 bādijeī tih.* بادیه نوسلده
*bādijeī bāde nūstlyktæ dewān-
 oldyler.* Sæ. Per vastum ebrietatis campum
 vagati sunt. *Corsero dietro all' ubbriahez-
 ze.* *Br.*
 بآ *bāz.* a. part. Malus, pravus. *Gol.*
 بازارنک *bāzāreng.* p. n. f. compos. Malum
 aureum. *Ferh.*
 بازام *bāzām.* t. n. f. 1) pro بادام *bādām.*
 Amygdalum. 2) Viri. *Gol.*
 بازامک *bāzāmek,* بازامک *bādāmek.* p.
 n. f. Salicis genus. *Cast.*
 بازخ *bāzych.* a. part. Altus, excelsus,
 elatus. *Gol.*
 بازرو *bāzero.* p. n. f. Apium horrense.
Prezzemolo. *Ferh.*
 باززم *bāzrem.* p. n. f. Res futilis, nullius
 momenti. *Ferh.*
 بازفت *bāzest.* p. nom. prop. Nom. arboris,
 quæ vento spirante bene olet. *Cast.*
 بازف *bāzyk.* a. n. f. Defrutum, vinum
 dactylorum. بازف *hāzyk bāzyk.*
 Acumine ingenii præditus. *Gol.*
 باذل *bāzil.* a. part. Largitor. *Gol.* باذل
 باذل *bāzili mæktür* ol. Impendere possi-

bilitatem, vires, pro viribus procurare.
Spende il possibile, far ogni sforzo اکثري
 سلطان یولنده باذل روح اولدی *ekseri sul-
 tātān jolynde bāzili ruh oldy.* Plerique pro
 principe animam fuderunt, seu occisi sunt
 præliando pro suo principe. *La maggior
 parte vi restò uccisa combattendo per il suo
 prencipe.* Sæ. کیمی بجز روح و کیمی باذل روح
 کیمی *kimi megrüh we kimi bāzili ruh oldy.*
 Alii vulnerati, alii occisi remanserunt. *Chi
 vi restò ferito, e chi morto.*
 باذن الله تعالی *bi iznillahi tæ-ālā.* a. com-
 pos. Permissu, gratia Dei. *Per la divina gra-
 zia, ò permissione.* Sæ.
 باذنه *bāzinet.* a. n. f. Comparatio, con-
 fessio, cognitio rei. *Gol.*
 باذنجان *bāzingiān.* a. n. f. i. q. باذنجان
bādingiān. Melongena. *Gol.*
 بار *beer.* a. V. act. [3. F.] 1) Fodere
 puteum. 2) Fodere foveam ad conservan-
 dum granum. 3) Conservare annonam. *Wan.*
 بار *bār.* p. n. f. adj. & adv. 1) Deus altis-
 simus. *Iddio,* 2) Licentia. *Licenza.* 3) Li-
 ber accessus ad confessum. 4) Vicis. *Volta.*
 5) Fruges. *Frutta.* 6) pro بار *bārgāh.* v.
 Aula, tribunal. *Corte.* 7) Radix, caussa.
Radice. 8) in comp. cum بار *kārübār.*
 Occupatio, opus. *Facenda.* 9) Locus con-
 fluxus. 10) loco بارنده *bārende;* part. a
 باریدن *bāriden.* Pluens. 11) Proventus hor-
 torum, olera 12) Adulteratio, res fisco rec-
 ta. *Cosa vizziata.* 13) Chytropus, tripus.
Tripiede di cugina. 14) Siparium. *Cortina,
 portiera.* 15) Amicus. *Anico;* unde زنبار
zenbāre. Mulierum amicus. 16) Graviditas,
 foetus tam mulieris, quam animalis. *Gra-
 vidanza.* 17) Horreum. *Granajo.* 18) Arx.
Fortezza. 19) Onus. *Carico.* 20) Conven-
 tus, congressus. 21) Via. *Strada.* 22) Pec-
 catum, delictum. *Pecato, delitto.* 23) i q.
 تهنیتی *temenni.* Supplicatio. *Richiesta.* 24)
 Consilium, curia principum. *Tribunale dei
 prencipi.* 25) Instrumentum musicum. *Istru-
 mento musicale.* 26) Oryza, & grana, quæ
 ad potum بوز *būze,* dictum præparuntur. 27)
 Fasciculus florum. *Mazetto di fiori.* 28) No-
 men oppidi in districtu نیشابور *nīsābūr,* dicto.
 29) In antiquo persarumidiomate Regio. *Ferh.*
 هینک زنگبار *zengebār,* مالبار *mālbār.* Caf-
 rorum, & Malajorum regio. *Herb.* یک
 یک *iek bār, dū bār.* Semel, bis. *Una
 volta, due volte.* بار سوم *bārī sūwūm.* Ter-
 tia vice, tertio. *La terza volta.* Sæ. هر بار
herbār. Singulis vicibus, semper, præcise,
 & quotiescunque. *Ogni volta, sempre, ogni
 volta, che.* هر بار که صلحه خلل کلدی *her bār*

Ki sulhae chael geldey. Quotiescunque turbata est pax. Ogni volta che la pace è stata turbata, è rotta. *Ll.* بار بار *bār bār.* Quavis vice, saepe. Ogni volta, spesso. *Cast.* بارها *bār hā pl.* دفعاتاً *def-ātile.* Vicibus, i. e. multoties, vel aliquoties. Più volte. *عام* بار عام *bārī ām wirmek.* Facultatem universalem, omnem dare. *Dar licenza universale. Ik.* ای بار خدای *ī, vel ei bārī chudāy.* O Magne Deus! O Grand' Iddio! *Haf.* بار اشک *vel conjunctim* اشکبار *esk bār.* Lacrymas fundens. *Che spande, e fa spargere lagrime.* مشکبار *mūsk bār.* Moschum spirans. *Che spira odore di muschio.* دهن مشکبار *dihenī mūsk bār.* Moschifluum os, suave olens. *Bocca di muschio.* عنبربار *ānber bār.* Odorifer, ambrae instar fragrans, *Di ambra, che spira odore di ambra.* بار درر *durer bār.* Uniones pluens, spargens. *Che sparge perle.* *Ik.* بار بار بغردی *bār bār baghyrūdi.* Exprimebat murmurando *bar bar.* *Gridava forte, come fa l'orso.* *Eb.* * *Express. figur.* بار داد *bār dād.* *h. e.* دیوان ایندی *diwān ittī.* Consilium habuit. بار فاکه کردن *bārī fāke kerden.* *h. e.* واسطه حصول مصالح *wāsytei hūsul masālyh.* Causam, medium quaerere perficiendi negotium. *Ferh.*

بار *pār.* *p. n. f.* 1) بولدر seu بلدور *boldūr.* گچن بیل *gēcen jil.* Annus praeteritus, seu anno praeterito. *V. usit.* 2) پار سال *Pars, frustum.* 3) Pluvia, 4) Volatus. 5) Corium bovinum deplatum. *Ferh.*

بار *bār.* *a. part. i. q.* بئر *berr.* 1) Benefaciens, pius. *Wan.* 2) Continens, abstinensque ab injusto, & illicito. *Gol.*

باراب *bārāb.* *p. nom. prop.* Nom. magni, & ampli districtus in regione transoxana. *Ferh.*

باراته *baratā.* *i. n. f.* کله پوش *kel-lepos* *p. t.* Pileus ex lana, pileolus, *Beretta.*

باراج *bārāg.* *p. n. f.* Obstetrix. *Ferh.*

باراغوش *bārāghūs.* *p. n. f.* Mensura amplexus, quantum sinu comprehendi potest. *Ferh.*

پارالمک *pārālamak.* *i. V.* Diffringere, vitiose pro پارمک

باران *bārān.* *p. n. f.* 1) بزمور *iaghmūr.* Pluvia. *Pioggia.* 2) Ros. *Rugiada.* *Ferh.*

باران شتاب *bārān šitāb.* *p. n. f. compos.* Densa, & copiosa pluvia. *Ferh.*

پارانغون *pārānghūn.* *i. n. f. ex Ital.* Purpura. *Scarlatto di paragone.*

باران گریز *bārān girīz.* *p. n. f. compos.* Prominens pars tecti, suggrundia. *Sporto, mantello di fabrica.* *Ferh.*

بارانگیر *bārāngir.* *p. n. f. prop.* Tugurium contra pluviam in campo structum. *Cast.*

بارانه *bārāne.* *p. n. f.* 1) Palus, trabs, cui innititur tectum domus. 2) Melissa. *Ferh.*

بارانه کردن *bārāne kerden.* *p. V. compos.* 1) Incidere in discrimen, periculum. 2) Difficere. 3) Gloriari inter sese. *Ferh.*

بارانی *bārānī.* *p. n. f.* Penula, pallium pluviale. *Mantello da pioggia.* *Ferh.*

بارانیدن *bārānīden.* *p. V. trans. a* باریدن *bārīden.* Pluere facere. *Cast.*

پاراو *pārāw.* *p. n. f.* Vetula, anus decrepita. *Vecchia decrepida.* *Ferh.*

پار پار یانمک *pār pār iānmak.* *i. V. compos.* Ardere in flammis, intense, vehementer. *Ardere in fiamme.*

باربؤد *bārbūd.* *p. n. f.* 1) Musicus. 2) Citharcedus Chosrois. *Ferh.*

پاربؤد *pārbūd.* *p. n. f. compos. i. q. praec.* *Ferh.*

باربؤدی *bārbūdi.* *p. n. f. i. q. praec.* *Cast.*

باربر *bārber, bārbūr.* *p. n. f. compos.* 1) بوک *jūk getürigi.* Bajulus, dossuarius.

2) Onerarius equus. *Ferh.*

باربؤدار *bārbūddār.* *p. n. f. compos.* 1) Onus portans sive homo, sive jumentum. 2) Devium iter, fallax via. *Ferh.*

باربؤغه *bārbūghā.* *p. n. f. compos.* 1) Onus compositum, & impedimenta viae. 2) *adv.* Molliter, leniter. 3) *n. f.* Minutae res, aut merces. *Cast.*

باربینهگاه *bārbīnegāh.* *p. n. f. compos.* Onus compositum. *Ferh.*

باربینه *bārbīne.* *p. n. f. i. q. praec.* *Ferh.*

باروت *barut.* *i. n. f.* Pulvis pyrius. *V.*

بارع *bārēg.* *p. n. f.* عنب التعلب *jnebus saleb.* *i. n. f.* ایت اوزومی *it uzūmī.* Solanum.

Solano, sorta d'erba. *Ferh.*

بارچا *bārčā.* *p. n. f.* Curia, tribunal. *Ferh.*

باریغت *bārīget.* *a. n. f.* Navis magna bellica. *Gol.*

بارچاک *bārčāk.* *i. n. f.* Capulum, q. crux ensis, seu framea. *La guardia d'una sabla.*

بارچه *bārčā.* *p. part. adj.* 1) جمله *giūmle.* 2) Omnes, & singuli, & tutto. *Ll.* 2) Alii. *Ferh.*

بارچه *bārčā.* *i. n. f.* Navicula. *Barca.*

بارچه رسی *bārčā reisi.* Naclerus. *Patron di barca.* *Ll.*

پارچه *pārčā.* *i. n. f.* Frustulum, segmentum. *Un pezzetto, bocconcino.* ¶

پارچه سی *pārčā sī.* *mansyb pārčāsī,* q. Segmen officii, officiolum. *Un picciolo carico, ufficio.*

Ll. دم پارچه لری *demyr pārčāleri,* q. Frustula ferri, stricture. *Scintille, che escono dal ferro caldo.*

بارح *bāryh*. a. 1) n. f. Ventus calidus. *Wan.*
 2) part. Obvertens latus capra. ¶ هو كباچ *hūwe ke bāryhyl-erwā*. Est iūitar of-
 ferentis se capri montani, i. e. rarissime con-
 spicitur, *البارح elbāryhæ*. Heri. *Gol.*

بارحة *bāryhæt*. a. n. f. Pars proxima præ-
 teritæ noctis, vel diei. *Wan.* ¶ البارحة *el-
 bāryhæte*. Heri. *البارحة الأولى el-bāryhetel-
 ūlā*. Nudius tertius. *Gol.*

بارخانه *bārc hāne*. p. n. f. compos. 1) Tenta-
 rium 2) Saccus. 3) Clitellæ, quibus imponitur
 onus. 4) Impedimenta, supellex, quæ in regis,
 magnative usum simul vehi solet. *Cast.* 5) Sar-
 cinæ mercatorum. 6) Locus, quo merces as-
 servantur. *Ferh.*

بارخدای *bārichodāj*. p. n. f. compos. Domi-
 nus, Deus. *Ferh.*

بارخیزه *bārchājme*. p. n. f. compos. 1) De-
 cimarum, & vectigalium collector, publica-
 nus. 2) Domus vectigalium. *Ferh.*

بارد *bārid*. a. part. 1) صوف *sowuk*
 Frigidus. *Freddo.* 2) Firmus, stabili-
 lis. *Wan.* ¶ اوضاع بارده *ewzā-y bāride*.
 Actiones frigidae, tepidae, parum amicae.
*Azioni, o procedere freddo, e poco ami-
 chevole, Ik.* تکالیف بارده سنی رد ابتدی *tekā-
 lifi bāridešni redd itty*. Propositiones ejus
 frigidas, aut parum amicas rejecit. *Ributtò*
le di lui propositioni fredde, e spropositate.
Sæ. سوم بارده *semūmi bārid*. Ventus calidus,
 continuo flans.

بارد *pāred*. p. n. f. Ricini, seu insecti ge-
 nus, boum, ovium, caprarumque cui adha-
 rens. *Ferh.*

بارداد *bārdād*. p. n. f. compos. 1) Licentia.
 2) Janitor conclavis principum, cubiculari-
 us. *Portinaro, cameriere.* *Ferh.*

باردار *bārdār*. p. n. f. compos. 1) Fæmina
 gravida. 2) Arbor frugifera. *Ferh.*

بارد آراج *bāridül-miz ig*. a. part. compos.
 Natura frigidus. *Freddo di natura, fred-
 dofo.* *Bern.*

باردان *bārdān*. p. n. f. 1) Laguna vini
 longiore collo. 2) Uensilia, vasa domesti-
 ca. 3) Mantica, pera duplex. *Bifaccia.*
Ferh. 4) Oneris, ac lectorum in domo re-
 positorium. 5) Ligna viatorum, quibus sub-
 lato tegmine sarcinas, & merces a pluvia im-
 munes servant. *Cast.*

باردان *pārdān*. p. n. f. Saccus, Saccus. *Ferh.*

باردف *bardak*. a. n. f. Vas argillaceum.
V. بردف

باردم *pārdüm*. p. n. f. قسقون *kuskun*. i.
 Postilena. *Groppiera.*

باردنک *bārdeng*. p. n. f. Fascia infantum.
Ferh.

Part. I. Tom. I.

باردو *bārdū*. p. n. f. Lignum furcatum,
 quo suffulciuntur arbores fructiferae. *Ferh.*

باردو *pārdū*. p. n. f. Melissa. *Ferh.*

بارده *bardæ*. i. n. f. in confiniis. *brādūā*. La-
 tus & incurvus culter fabri lignarii ad parans-
 das scandulas.

باردیج *bārdig*. p. n. f. Instrumentum peni-
 cillo instructum, quo madefacto temperant
 furni calorem immoderatiorem pistores. *Cast.*

بارز *bāriz*. a. part. fæm. بارزیه *bārizé*. 1)
 Exporrectus. 2) Exortus. 3) Proftans, emi-
 nens. *Uscito, steso.* *An.*

بارز *pāriz*, و پارس *pāris*. i. nom. prop.
 Lutetiae parisiiorum. *Parigi.*

بارزد *bārzed*. a. n. f. پیرزد *pīrzed*. p. 1) Gal-
 banum frutex. 2) Ejus succus, aut gum-
 mi. *Herb.*

بارزد *bārzed*. p. n. f. Omne genus medici-
 nae. *Cast.*

بارزده *pārzede*. p. n. f. 1) Species gummi
 fætidii. 2) Fascia infantum. *Ferh.*

پارس *pārs*. p. n. f. قپلان *Kaplan*. i. Par-
 dus. *Leopardo.* *Ferh.*

پارس *pārs*, p. nom. prop. فارس *fars*. a.
 و لایب *wilāieti āgem*. i. Provincia Per-
 siae, antiquis Parthia. *Ferh.*

پارسا *bārsā*. p. n. f. 1) اوجک ایش *iwegek*
is. Acceleratum opus. *Cosa fatta in fretta.*
 2) Initium operis. *Ferh.*

پارسا *pārsā*. p. adj. 1) Purus, castus. 2)
 Abstiniens a rebus mundanis, devotus. 3)
 Testis omni exceptione major. 4) Legitime
 natus. 5) Agendi peritus, ad negotia trac-
 tanda idoneus. *Uomo di probità, e purità,
 diuoto, religioso.* *Ferh.* ¶ پارسا زن *pārsā
 zen*. Religiosa, devota, & legitime nata
 fæmina, & f. Probi viri uxor, *Donna divo-
 ta, dā bene.*

پارسال *pārsāl*. p. n. f. compos. Annus præ-
 teritus. *L'anno passato.* *Ferh.*

پارسالف *pārsfilyk*. i. 1) Probitas, devotio.
 2) Secessus, abstinentia a mundanis. *Diuo-
 zione, probità, vita di religioso.*

پارسنگ *bārseng*, و پارسنگین *bārsengin*. p.
 n. f. compos. Oneris libripens, pondus ad
 formandum æquilibrium tam in libra, quam
 in equo clitellario. *Ferh.*

پارسنک *pārsenk*. p. n. f. compos. Pondus ad
 formandum æquilibrium tam in libra, quam
 in equo clitellario. *Ferh.*

پارسه *pārsé*. p. adj. Pauper, inops. *Pove-
 ro, mendico.* *Ferh.*

پارسی *pārsi*. p. 1) nom. gent. فارسی *fārsi*. a.
 Perla. *Persiano.* 2) adj. Perficus. *Persiano.*

پارش *pārs*. p. n. f. pro پارس *pārs*. p. Leo-
 pardus. *Cast.*

Uuuuu

بارشترقب

صالح بارشتمه *baristürmak*. *v. transf.* *salh. a.* Conciliare, reconciliare. *Riconciliare, rappacificare.*

پاک بارشتمه *baristürmaklyk*. *i. n. f.* Pacificatio. *Il far pace, o accordo.*

پاک بارش *barisik*, و بارشکل *barisiklyk*. *i. n. f.* صلح *salh. a. pejmān. p.* Pax, reconciliatio, concordia. *Pace, accordo.*

پاک بارش *barisik*. *e. و بارشکل *barisiklyk. e.* Pacem facere, inire pacem. Far la pace. i. q. بارشتمه*

پاک بارش *pārsek*. *p. adj.* عزت و *izzetli. i.* Potentia, honore spectabilis, venerabilis. *Glorioso, venerabile. Cast.*

پاک بارشتمه *barismis*. *i. part. pass.* Reconciliatus. *Riconciliato, accordato.*

پاک بارشتمه *barismak*. *v. münəkəyd. a.* Pacem inire, reconciliari. *Far pace, accordar.*

پاک بارش *bāryz*. *a. n. f.* Primum & exiguum plantæ germen, ita adhuc obscurum, ut species discerni non possit. *Wan.*

پاک بار *bārī*. *a. part.* Præstans aliis virtute, & arte. *Gol.*

پاک بار *bāryk*. *a. part. i.* شمشک و بلوت *sim-seklü bulut. i.* Fulgurans nubes. *Nuvola flogorante. Fulgens gladius. Scimitarra lucente. 2) nom. prop.* Nom. tribus Arabiae felicis. *3) Nom. loci prope Cuffam. Wan.*

پاک بار *bārykat*. *a. part. pl.* بار *bewāryk. i.* Fulgurans gladius. *2) n. f.* Iple fulgor gladii. *3) Fulgur. Che folgora, و risplende & scimitarra, o spada tagliente, e rilucente. Wan.*

پاک بار *bārykai kəhri sultānī, we sā-ykai ghəzəbi chānī.* Fulgur potentie & indignationis regie, fulmenque ire imperatorie, seu imperatoris. *Il baleno della potenza & indignazione del re, & il fulmine dell'ira dell'imperatore. Sæ.*

پاک بار *bārik*. *p. adj.* Subtilis, exilis. *Sottile. Ferh.*

پاک بار *bārek allāh. a. compos.* *Papæ! Deus bone! admirando & q. laudando. Pw far Iddio!*

پاک بار *bārgāw. p. n. f. compos.* Concordantia. *Accordo. Ferh.*

پاک بار *bārgāh, bārigāh. p. n. f. compos.* Aula regia, ubi excipiuntur legati, aut supplicantes. *2) Curia, tribunal. 3) Atrium patens, ubi onera, & sarcinæ jumentis imponuntur, aut exoneratis jumentis deponuntur. Sala d'udienza, corte, palazzo, padiglione, loggia, dove si caricano, e scaricano le some. Ferh.*

پاک بار *bār giristeh. p. V. compos.* Imprægnari, concipere. *Impregnarsi, concepire.*

پاک بار *bārkes. p. n. f. compos.* Baiulus, qui onus sustinet. *Che porta peso, fachino. Ik.*

پاک بار *bārkesī. p. n. f. compos.* Baiulatio, portatio oneris. *Il portar peso. Ik.*

پاک بار *bārigēh. p. n. f.* Aula regia. *i. q. بار *bāreki, bārikī. p. n. f. 1) Equus. 2) Equus velox, onerarius, ut jumentum. Ferh.**

پاک بار *adv.* Simul ac semel. *Cast.*

پاک بار *pārgī. p. n. f. 1) Meretricatio. Putanesmo. 2) Aquæ receptaculum. 3) loco*

پاک بار *bāreki. Equus onerarius. Ferh.*

پاک بار *bārgīr. p. vul. beigir. 1) Jumentum, equus clitellarius. Cavallo di soma, & cavallo ordinario. Ferh. 2) Qui onus, pec.*

پاک بار *adv.* Cui aliquid imponitur, & imputatur criminis. *Cast.*

پاک بار *bārgīr degirmeni. Jumentaria mola. Molino di cavalli.*

پاک بار *bārkin, bārgīn. p. n. f. 1) Locus, in quem aqua pluviatis colligitur, aquæ confluvium. Ferh. 2) Stagnum, aqua cætenis.*

پاک بار *3) Finetum. 4) Terra irrigata, quæve facile irrigari potest. 5) Latrina. 6) Examen libræ. Cast.*

پاک بار *pārgīn. p. n. f. 1) Canalis, ubi ex colina colluvies effunditur. 2) general. Coluvies. Ferh.*

پاک بار *parlamak. v. Flammare, micare, refulgere. Gettar fiamme, rilucere, balenare, far riverbero. و كوش بارlamak. Exerere se ad volatum. Spiccarfi al volo in aria.*

پاک بار *bārmān. p. nom. prop.* Nomen viri strenui, & athletæ apud antiquos Turcomanos. *Ferh.*

پاک بار *bārmebū. p. n. f. compos.* Basilicum, ocimum. *Cast.*

پاک بار *parmak. i. n. f.* Digitus. *V. دیمه*

پاک بار *bārnāme. p. n. f. compos.* 1) Copiosum famulitium. 2) Majestas. 3) Gratia, favor. 4) Superbia, gloriatio. *Ferh. 5) Exemplar, diplomatum, vel literarum scribendarum. 6) Mandatum, edictum. Formulæ, commandamento, editto. Cast.*

پاک بار *bārnāne. p. n. f. comp. 1) Canon, 2) Mos. Cast.*

پاک بار *bārnāne kerden. p. V. compos.* Semet in periculum, seu exitium conjicere. *Ferh.*

پاک بار *bāranbū. p. n. f. compos.* Ocimum. *Ferh.*

پاک بار *bāreng. a. n. f. i. q. نارچیک *nārgīh. Nux Indica major. Gol.**

پاک بار *pāring. p. n. f.* Aurantium malum. *Cast.*

پاک بار *پارچین*

پارنجن *pārengen. p. n. f. Periscellis. Ferh.*

پارندگی *pārendegī. p. n. f. 1) Humor acer. 2) Pluvia. 3) Ros. Ferh.*

بارنده *bārende. p. part. Pluens, spargens Ferh.*

بارنگ *bārenk. p. n. f. 1) Tæniæ. Cast. 2) Malum aureum. Ferh. V. بازنگ *bāzrenk.**

* *Express. figur. بوی بارنگ *bārenkū būj. h. e. دارات و کوفت *dārāt ū kōfferr. Magnificentiā, pompā. Ferh.***

بارنگبوی *bārenkbūj. p. n. f. compos. Abrotanum. Ferh.*

بارنگبویه *bārenkbūje. p. n. f. compos. Citrargo. Ferh.*

بارنگو *bārengū. p. n. f. compos. Melissa. Ferh.*

بارو *bārū. p. n. f. بارو و بج که بدن *bārū wū būg ki bedeni kâl-ê dūr. t. 1) Vallum, mœnia, propugnaculum. 2) Turris ad arcem pertinens, mu-u. 3) Acroteria seu pinnae in superiore muri parte eminentes, per quas tutius prospici potest. Baluardo, riparo, o ripari, le mura, torrioni della muraglia d una fortezza, li merli. Ferh. بارو دواره *bārū dūwārē.***

بارو *bārū. p. n. f. بارو و بج که بدن *bārū wū būg ki bedeni kâl-ê dūr. t. 1) Vallum, mœnia, propugnaculum. 2) Turris ad arcem pertinens, mu-u. 3) Acroteria seu pinnae in superiore muri parte eminentes, per quas tutius prospici potest. Baluardo, riparo, o ripari, le mura, torrioni della muraglia d una fortezza, li merli. Ferh. بارو دواره *bārū dūwārē.***

بارو *bārū. p. n. f. 1) Pala. Badella. 2) Fæmina, mulier. Ferh.*

پارواز *pārwarz. p. n. f. Calceus. Ferh.*

پاروب *pārūb. p. n. f. Pala. Ferh.*

باروت *bārūt. t. n. f. 1) Pulvis pyrius, nitratu. Polvere d archibugio. 2) proprie Genus salis, qui adhaerere solet petrae. Asius dicta; hic alias ab arabibus سبتي selgi sīnī, nivis chinensis vocatur. Herb. باروت *bārūt.**

باروت خانه *bārūt chane. 1) Officina pu veris pyrij, mola pulveraria. Molino di polvere. 2) Repofitorium pulveris. Magazeno dell i polvere.*

باروت خانه *bārūt chane bolūk. 1) Officina pu veris pyrij, mola pulveraria. Molino di polvere. 2) Repofitorium pulveris. Magazeno dell i polvere.*

پاروچه *pārūce. p. n. f. Vas, in quo latum, & terra portatur. Ferh.*

بارود *bārūd. p. n. f. Pulvis pyrius. Ferh.*

پارود *pārūd. p. n. f. باغ هرگی *bāgh heregī. t. Ridica, seu pedamentum vitis. Palo di vigne.**

پارودن *pārūden. p. V. Pala ejicere. Ferh.*

باروزه *bārūzene. p. n. f. Nomen toni musici. Ferh.*

باروزه *bārūze. p. n. f. Veris quotidiana. Ferh.*

واروش *bāros. t. n. f. Suburbium. V. واروش *bāros.**

پاروله *pārūle. p. n. f. 1) jonka. t. Af-sula. 2) Jactator. 3) Vir nequam, iners. Ferh.*

بار *bāre. p. n. f. 1) Vices. 2) Ordo. 3) Equus generosus. 4) Arma. 5) Mœnia, vallum. 6) Respectus. ¶ در باره *der bāre men.**

Respectu mei. 7) Familiaris, amicus. ¶ زبانه *zēnbāre.* Amicus mulierum. 8) Modus, ratio. 9) Potus ex oryza inebrians. 10) Cin-cinus. 11) Grex ovium, & boum. 12) Fræ-num equi clitellarii. 13) Supercilium. 14) Avidus, cupidus. Ferh. 15) Vultus. 16) Præsentia. 17) Largitio, ut quid obtineatur, pec. donum, quo judex corrumpitur. 18) Libræ scapi extremitas incurvata, de quâ lan-ces, seu pond. ra pendent. 19) Pæderastes. ¶ باره *bāre.* ghulim pāre. Idem. 20) Licen-tia, venia. Cast. * *Express. figur. باره *bāre.**

باره *bāre. h. e. شکل و شوخ *sūchū sengül.* Formosus, blandus. Ferh.*

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

باره *bāre. p. n. f. 1) Frustum. Pezzo. 2) Subornatio, donum, quo corrumpitur ju-dex. 3) Donum. Regallo. 4) Dulciarium, edulium, Robbe dolci. 5) Volatus. Volo. 6) Argentum vivum, mercurius. Argento vivo. 7) nom. prop. Paros, insula Græciæ. Paros, isola dell Arcipelago. ¶ باره *bāre.**

ac *tesbih* vocatur, ordine 94um est. *Hott.*

bārī. p. n. f. 1) Locus spei, & sup-
plicationis. 2) Mœnia, arces. 3) Causa,
excusatio. 4) Districtus in India. 5) Una
vice. *Una volta.* 6) Deus, altissimus, Crea-
tor Deus. *Ferh.* حضرت باري تعالي عز شانه
hæzretî bārî te-âla æzze sânuhu. Deus ex-
cellus, ac gloriosus. *Il Signor Iddio. Sæ.*

pārī. p. n. f. Fructus ex arboribus
provenientes. *Ferh.*

bārjā. a. n. f. Storea ex calamis palu-
stribus confecta. *Gol.*

pārjāb. p. n. f. comp. Campus, qui
hominum opera rigatur. *Ferh.*

bārjār. p. n. f. 1) Flos. 2) Fructus.
3) Arx. 4) Onus. 5) Onerarius equus, vel
camelus. 6) Platea impervia, seu transitu, exi-
tue carens. 7) Additum numeris vices de-
signat. *Cast.*

pārjāv. p. n. f. compos. Prata, quæ ab
agricolis aqua rigantur. *Ferh.*

bārīdegī. p. n. f. comp. 1) Pluvia.
2) Scissura. *Cast.*

bārīden. p. V. Pluere. *Piovere.*
Ferh.

pārīz. p. n. f. Tempus autumnii. *Ferh.*

bārīk. p. adj. i. q. *barik* دقيق
dækÿk. a. *ingē.* i. Subtilis, exilis.
Sottile. Ferh. وزیرای باریک رای *wūzerāi bā-*
rik rāj. Consilii subtilioris ingenii, &
perspicaces. *Li consiglieri di sottile ingegno,*
intendenti. رسته باریک *ristei bārīk.* Funis te-
nuis. *Corda sottile. Eb.* تار باریک عنكبوت
tārī bārīki ænkebūt gibi. Instar subtilis
exturæ araneorum. *Come la tela sottile del*
ragno. Sæ. * *Express. figur.* بین باریک *bārīk*
bīn. h. e. راست نظر *mūdakÿk we*
rāst næzær. Subtilis ingenii, perspicax. *باریک*
bārīki rīs. h. e. ناتوان و ضعیف *æyfü*
nātuwān. Debilis, impotens. *Ferh.*

pārīn. p. adj. comp. Annus præteri-
tus, vel quod fuit anno præterito. *Ferh.*

bāz. a. n. f. pl. ابواز *bīzān.* Ac-
cipiter, falco. *Wan.*

bāz. p. n. f. & adv. 1) Reditus. *Ritor-*
no. 2) Iteratio. *Repetizione.* 3) Segrega-
tio, distinctio. *Distinzione.* 4) Latus, pars.
Parte. 5) Cubitus. *Braccia di misurare.* 6)
Remansio. Soggiorno. 7) Etiam, quoque.
Ancora. 8) Lufus. *Giuoco.* 9) Apertus, ma-
nifestus. *Aperto, chiaro.* 10) Orgia. *Una*
bracciata. 11) Retro. *Di dietro.* 12) Falco,
accipiter. *Falcone.* 13) Locus transitus flu-
minis. 14) in comp. v. g. باز شده *sābede*
bāz. Præstigiator, agyrtes. *Prestigiatore. Ferh.*

bāz. p. n. f. 1) Mercatus, pactum
in mercatura. 2) Forum, locus. 3) Dies
mercatus, emporium. *Ferh.* 4) Dies domi-
nicus. *Mercato, & domenica.* بازارنی
bāzārīni bozdy. Mercatum ejus, aut
suum dissolvit, aut impedivit. *Gli ha guastato*
il mercato, & non ha tenuto, ò ha rotto il mer-
cato. بازارنی یما اندیلر *bāzārīni iaghma ittiler.*
Diripuerunt nundinas, forum eorum. *Sac-*
cheggiano la fiera, ò il mercato di quel
luogo. Sæ. بازار خلقي *bāzār chæly.* Popu-
lus platearum, vel fori. *Il popolo del mer-*
cato, ò della piazza. Eb. آخری بازارنیک اولور
āchyri bāzārīnün-olur zār. Mercatus,
aut commercium ejus, desinet in planctum,
exitum habebit infaustum. *Finalmente gli ri-*
uscira male. Il suo mercato si terminerà
in

بازو بالني *bāz. e. Aperire. Aprire.* بازنی
berrli bālin. bāz itty Aperuit, exeruit
suas alas. *Aprì, stesel' ale. Sæ.* بازپس *bāzpes.*

In postera parte, retrorsum. باز استادن
bāz istāden, retromanere, & superfedere, reti-
neri, desistere, recedere. باز استادن از

bāz istāden ez cizī. Renuere, nolle
aliquid. باز بستن *bāz besten.* Religare, ob-
ligare, consolidare fractum. باز بستن چیزی

pūst betizī bāz dāden. Dorsum in
rem aliquam inclinare. باز داشتن *bāz dā-*
sten. Abstinere, secludere, arcere, repel-
lere, remorari, retinere, ut urinam. باز

bāz gerdāden. Reducere, rever-
ti facere, restituere. *Cast.* * *Express.*
ارمغان که باز آورد *bāz āwūrd. h. e.*

ارمغان که باز آورد *bāz āwūrd. h. e.*
ermæghān, kī ekābire getūrūr-
ler. i. Mūntis, quod offertur nobilibus. باز

اعتذار ایلدی *bāz āwūrdi kerd. h. e.*
ytizār ejledi. i. Se excusavit. Portò seuse.
رجا باز خواست کرد *bāz chāst kerd. h. e.* 1)

رجا باز خواست کرد *bāz chāst kerd. h. e.* 1)
روا روا *rīgīā we temenā ejledi. i. Roga-*
vit, imploravit. 2) سوال ایلدی *sual ejledi. i.*

سوال ایلدی *sual ejledi. i. Interrogavit.* باز خورد *bāz chōrd. h. e.* 1)
مغلوب اولدی *mæghlūb oldi. i. Victus est.* 2)

مغلوب اولدی *mæghlūb oldi. i. Victus est.* 2)
تو چوندی *kogūndi. i. Tristis, afflictus.* 3)
راست گلدی *rāst gēldi. i. Obviam ve-*
nit. Li incontrò. i. 4) اوغراددی *oghrādī. i.*

اوغراددی *oghrādī. i. Obviam habuit, incidit in aliquem. Ferh.*
باز *bāz, & pāj. p. n. f. pro* باج *bāj.*

باج *bāj. p. n. f. pro* باج *bāj.*
1) Vestigal, decimæ. 2) Gravis impositio,
qua premuntur subditi pauperes, aut victi.
3) Divitiæ. 4) Silentium, quod magi obser-
vant in lotione corporis, & comestione. 5)

ظبران *zyberān, dicto. Ferh.*
بازاج *pāzāg. p. n. f.* 1) Obstetrix. *Lēva-*
trice. 2) Nutrix. *Balia. Cast.*

بازار *bāzār. p. n. f.* 1) Mercatus, pactum
in mercatura. 2) Forum, locus. 3) Dies
mercatus, emporium. *Ferh.* 4) Dies domi-
nicus. *Mercato, & domenica.* بازارنی

بازارنی *bāzārīni bozdy.* Mercatum ejus, aut
suum dissolvit, aut impedivit. *Gli ha guastato*
il mercato, & non ha tenuto, ò ha rotto il mer-
cato. بازارنی یما اندیلر *bāzārīni iaghma ittiler.*

بازارنی یما اندیلر *bāzārīni iaghma ittiler.*
Diripuerunt nundinas, forum eorum. *Sac-*
cheggiano la fiera, ò il mercato di quel
luogo. Sæ. بازار خلقي *bāzār chæly.* Popu-
lus platearum, vel fori. *Il popolo del mer-*
cato, ò della piazza. Eb. آخری بازارنیک اولور

آخری بازارنیک اولور *āchyri bāzārīnün-olur zār.* Mercatus,
aut commercium ejus, desinet in planctum,
exitum habebit infaustum. *Finalmente gli ri-*
uscira male. Il suo mercato si terminerà
in

بازارنی یما اندیلر *bāzārīni iaghma ittiler.*
Diripuerunt nundinas, forum eorum. *Sac-*
cheggiano la fiera, ò il mercato di quel
luogo. Sæ. بازار خلقي *bāzār chæly.* Popu-
lus platearum, vel fori. *Il popolo del mer-*
cato, ò della piazza. Eb. آخری بازارنیک اولور

آخری بازارنیک اولور *āchyri bāzārīnün-olur zār.* Mercatus,
aut commercium ejus, desinet in planctum,
exitum habebit infaustum. *Finalmente gli ri-*
uscira male. Il suo mercato si terminerà
in

in pianto. Eb. بازار *bāzār* o. *Mercatum fieri, conveniri de pretio. Il mercato, è l'accordo esser fatto.* بازار *bāzār*. e. *Facere mercatum, convenire de pretio, pacisci, mercari.* ابو بازار اندکمی *eiū bāzār ettün-mi. Fecistine bonum mercatum, h. e. num bene processit tua negotiatio? Hai fatto buona mercanzia?* بازار تیز *týz, vul. tez bāzār. Prompte.* بت بازاری *bit bazari, vul. bit bāzār. Forum scrutarium. Pidz-za de' rigattieri, rivenditori.* بت بازاری *bit bāzārġi. Scrutarius. Rigattiere, stracciaruolo.* بازاره گیدن *bāzāre giden. Obsonator. Spenditore.* بازار گونی *bāzār gūnī. i. Dies solis, dies dominicus, & dies mercatus. Giorno di domenica, & giorno di mercato.* بازار ایزتدسی *bāzār irtesi, vel ertesi. Dies lunæ, feria secunda. Lunedì. * Express figur.* بازار خاك *bāzārī chāk. h. e. 1) عظمت و سروري āzimetū sūrūrī. Magnificentia, factus. 2) امور دنیوی umūrī dūngewī. Negotia mundana. Ferh.* بازار *pāzār. p. n. f. 1) Calceus rusticus e crudo corio, aut cortice factus. 2) Taniæ, quas pedibus obvolvunt. 3) Involucrum infantis. Ferh.* بازارچی *bāzārġi. n. f. Tabernarius, propola, aut venditor fructuum, leguminum. Rivenditore, bottegaro, fruttaruolo.* بازارگان *bāzārġān. p. n. f. Mercator. Mercante. Ferh. V. usit. Turcis بازارگان bazarlaşmak. i. V. cooper. 1) Pacisci, licitari inter se, mercari. Prezzo-lare, trattar del prezzo, mercatantare. 2) Mercari, facere, concludere inter se mercatum. Far il mercato, accordarsi del prezzo.* بازارى *bāzārī. p. adj. Ad forum pertinens, forensis, publicus. Publico.* بازارکن *bāzārken. p. n. f. compos. Lacinia. Lembi. Ferh.* بازارم *bāzām. p. n. f. صلیجک salyngiak. i. Oscillum. Altalena, penzolo. Ferh.* بازاران *bāzān. n. f. Dialecto Meccano. Labrum æneum pelvis instar. Gol.* بازاربا *pāzbā. p. n. f. compos. 1) Venenum tollens. 2) Lapis Bezoar. Ferh.* بازاربار *bāzbār. p. n. f. compos. Accipitrarius, falconarius. Falconiere. Ferh.* بازاربام *bāzbām. p. n. f. compos. i. q. præc. Ferh.* بازاربان *bāzbān. p. n. f. compos. i. q. præc. Ferh.* بازاربۇر *bāzbūr. p. n. f. compos. Lapis alexipharmacus. Cast.* بازارپۇرمی *pāzpürmi. p. nom. prop. Nom. oppidi prope مشهد meshed, ob uvas celeberrimi. Ferh.*

Part. I. Tom. I.

بازپره *bāzperē. p. n. f. Vespertilio. Cast.* بازارپیچ *bāzpiġ. p. n. f. compos. Oscillum, cunæ species, qua infantes agitari solent. Ferh.*

بازبهره *bāzbeze. p. n. f. compos. Mulieris amans. Cast.*

بازپس *bāzpes. p. adj. Reliquus, restans, ex aliqua re, vel post eam. بازپس نگارستن bāzpes nigārīsten, retrospicere. Cast.*

بازخ *bāzæch. p. n. f. Vox. Voce. Cast.*

بازخ *pāzæch. p. n. f. 1) Vox. 2) Gemitus, lamentatio. Ferh.*

بازخ *pājæch. p. n. f. Responsum. Cast.*

بازخواست *bāz chāst. بازخیز bāz chýz. p. n. f. compos. Resurrectio, seu dies ejus, dies extremi judicii. Il giorno della risorrezione, è dell'estremo giudizio.*

بازخریدن *bāz chyriden. p. V. compos. Redimere. Cast.*

بازخشین *bāzæchšin. p. n. f. compos. Falco coloris albi in ceruleum vergentis. Ferh.*

بازخامید *bāz chæmid. p. n. f. compos. Resurrectio, dies extremi judicii. Ferh.*

بازخیز *bāz chýz. p. n. f. compos. 1) Surrectio. 2) Dies resurrectionis. Ferh.*

بازد *bāzūd. p. n. f. Crassities brachii. Cast.*

بازدار *bāz dār. p. n. f. 1) طغابچی doghanġi. Falconarius. Falconiere. 2) Seminador. 3) Retinens quid. Ferh.*

بازدار *bājdār. p. n. f. compos. Publicanus. Ferh. V. باجدار*

بازداشت *bāz dāst. p. n. f. compos. منع منعی men' idigi. Impediens. Cast.*

بازداشت *bāz dāst. p. 3. pers. præc. perf. 1) Retinuit, impedivit. 2) Protexit. 3) Abscondit. Ferh.*

بازده *pāzede. p. part. pas. compos. Pedibus calcatus, conculcatus. Esser conculcato, posto sotto i piedi. Sa.*

بازدهم *bāzdehüm. p. num. ordi. اون درنجی on biringi. i. Undecimus. Undecimo. Ik.*

بازرگان *bāzryġān. p. n. f. pro بازارگان bāzārġān. p. تجار tüġġiār. a. Mercator. Mercante, trafficante. بازارگان باشی bāzryġān bāsi. Præcipuus, primarius mercator, director commercii Capo mercante. باشانک pāsānūn-bāzryġān bāsīstī olan Abram nām tüġġiār. (pro تاجر tāġir) Primarius mercator. Bassæ nomine Abram. Il capo mercante del Bassa per nome Abramo. Ll.*

بازرگانی *bāzryġānlyk. n. f. بازارگانى bāzryġānlyk. p. Mercatura, negotiatio. Mercanzia, negozio, traffico. بازارگانى bāzryġānlyk. بازارگانی کردن bāzryġānlyk kerden.*

Xxxxx

Nego.

بازان *bāsān*. a. n. f. pl. a. *bāstnet*.
Instrumenta opificum.

پاسپار *pāspār*. p. n. f. compos. Calcitratio.
Ferh.

پاسبان *pāsūbān*; *seti pāsān*. p. n. f. *بکچی*
bekçi. t. Custos, vigil nocturnus, qui inte-
gram noctem vigilat. Custode, guardiano,
guardia, sentinella. Ferh. * Express. figur.

کوکب زحل *pāsānt felek*. h. e. *کوکب زحل*
kewkebi zühel. Saturnus planeta. Ferh.

پاسبانی *pāsūbānī*. p. n. f. Custodia, vigi-
lia. Guardia. Cast.

پا سبک *pā seblūk*. p. adj. compos. Celer pe-
dibus, levipes, pec. sagitta velox. Cast.

پاسبوس *bāsbūs*. p. n. f. Amaracum, ma-
jorana. Majorana. Ferh.

پا سواده *pā sitade*. p. adj. compos. Pedibus
insistens, promptus. Pronto, in ordine.
پا سواده و آماده *āmāde wū pā sitāde*. Para-
tus, promptus. Pronto, in piedi. Eb.

پاستار *bastār*. p. 1) adv. Idem cum altero,
uniusmodi. 2) n. f. Responsio incongrue,
inconsiderate data argumento. Ferh.

پاستان *bastān*. p. 1) adj. i. q. *گذشته گان*
glēzestegār. Præteritus. 2) Antiquus. Ferh.
3) n. f. Avis paradisaica, quam in capite ferunt
magnates. Cast.

پاستا *pastā*. n. f. ex Polon. Volumen panni.
Perzo in tiero di panno.

پاسترک *bāsterāk*, *bāsterek*. p. n. f.
Sturnus variegatus, turdus. Ferh.

پاسترما *pastyrma*. n. f. Caro infumata.
V. *پاسترما*.

پاستره *bāstere*. p. n. f. Arvum jam consi-
tum, seminarium. Ferh.

پاستینای *pastināj*. p. n. f. Pastinaca. *Pastinaca*.

پاستین *bāstīn*. p. n. f. Fructus, qui pro-
venit in medio rami arboris. Ferh.

پاستیون *bāstijun*. n. f. ex Ital. Propug-
naculum. Bastione. Berni.

پاسخ *pāsūch*. p. n. f. Responsum. *Risposta*.

پاسخ دادن *pāsūch dāden*. Responsum da-
re. *Rispondere*. *شکر پاسخ* *seker pāsūch*. q.
Suaviter respondens. Ik.

پاسدار *pāsdār*. p. n. f. Custos, vigil noc-
tis. Ferh.

پاسره *bāstret*. a. n. f. Terrici, & detestabi-
les vultus. Gol.

پاسر شدن *bāsir suden*. p. V. compos. Fu-
giendo retrocedere. Ferh.

پاسرم *bāsrem*. p. n. f. Ager ad seminandum
preparatus. Ferh.

پاسره *bāstere*. p. n. f. Saturni, arvum con-
sistum. Ferh. 2) Rerum antiquarum peritus.
3) Historiarum enarrator. Cast.

بازدن قیاس *biesrihi*. a. compos. *بازدن قیاس*
bandan kyjās ejle. t. Et cætera, sic de reli-
quis. *Tef*. *پاسره* *biesrihim* *بازدن قیاس*
rihā. Universi, unus post alterum, omnes,
& omnia ad unum, universa. *Tutti quanti*,
tutto. Ll. Ik. Sæ.

پاسره *pāsere*. p. n. f. Frumentum, quod
ab usufructuario agri penditur domino fundi.
Ferh.

پاسط *bāsyt*. a. 1) n. f. Strator. *Che sten-
de*. 2) part. Longius distans, pec. ab aqua.
3) Simplex. 4) Amplius. 5) Inter attributa
Dei, quæ a Mohammedanis in corona
precaria *تسبیح* *tesbih* dicta recitari solent,
ordine 23^{titus}. *Hott*.

پاسترما *pastyrma*. n. f. Caro
fumata. Carne fumata. *پاسترما سی*
don-liz pastyrmasi. Lardum. *Lardo*.
پاسترما *pastyrma iānleri*. Succidia. *Mezena*
di porco, o altra carne fumata.

پاسغی *bāsgghāk*. p. n. f. Chorasmiorum
lingua, Prætor, præfectus, vicarius. Cast.

پاسک *bāsyk*. a. part. 1) Procera palma.
2) Dactylus suavis, & flavus. Gol.

پاسکاک *bāsykāk*. p. n. f. i. q. præc. Cast.

پاسکان *bāsykār*. p. n. f. i. q. præc. Cast.

پاسکالی *paskalia*, *پاسکالیه* *paschalijæ*.
a græc. Pascha, Pasqua. Alias Turcæ Pa-
scha nostrum vocant *کوزل بورچا* *kuzyl umur-
ta*. q. Ovum rubrum, seu ova rubra, quia
tunc passim talia videntur, aut distribuuntur.

پاسک *bāsūk*. p. n. f. Oscitatio. Ferh.

پاسک *bāsil*. a. 1) part. *بوسل* *büffel*,

i. q. *بطل* *batal*. a. Vir strenuus, heros. *Wan*.

2) metaph. n. f. Leo. Gol.

پاسلامک *pāslamāk*. a. V. Rubigine affice-
re, rubiginare. *Arrugginare*.

پاسلامک *paslanmak*. t. V. recip. Rubigi-
nem contrahere, rubiginari. *Arrugginarsi*.

پاسلی *pasllū*. a. adj. Rubiginosus. *Ruggi-
noso*.

پاسلیک *bāsilyk*. a. n. f. Basilica vena. Gol.

پاسیم *bāsim*. a. part. Subridens. *Wan*.

پاسین *bāsen*. p. nom. prop. Nom. loci ali-
cujus. Ferh.

پاسنک *bāsnāk*. p. n. f. Prætor, præfec-
tus, vicarius. Chorasmiorum lingua. Ferh.

پاسنه *bāstnet*. a. n. f. pl. *بازان* *bāsān*, *بازنه*
be-āsin. 1) Vomer, instrumentum opi-
ficum. 2) Saccus magnus ex grossiore lino.

Gol.

پاسنگ *pāseng*. p. n. f. compos. Pondus ad
fermandam æquilibrium tam in libra, quam
in equo clitellario. Ferh.

پاسو *bāsū*. p. n. f. Baculus, qui manibus
gestatur, scipio. Ferh.

پاسوان *pāswān*. p. n. f. Custos, vigil nocturnus. Cast.

باسور *bāsūr*. a. n. f. pl. بواسیر *bewāsīr*. 1) Hemorrhoides. 2) Condyloma in naso, etiam in orē uteri, & ad manuum pedumque digitos. Wan.

باسی *bāsī*. p. adv. 1) Vice una. 2) Aliquod, modicum. 3) adj. Paucus. 4) Volatilis, volans, volucris. 5) n. f. Margo rei adjecta ornatus ergo. Cast.

پاسی *pāsī*. p. n. f. Vigilia noctis. Ferh. پاسیج *bāsīg*, پاسیج *pāsīg*. p. n. f. Hirundo. Cast.

پاسیدن *bāsīden*, پاسیدن *pāsīden*. p. V. 1) Conservare, reservare. Cast. 2) Observare, custodire. Guardare, conservare, custodire. Ferh.

پاسیره *bāsīre*. p. n. f. 1) Poeta, versuum recitator. 2) Computator temporis, seu rerum gestarum narrator. 3) Seminarium, ager confitus. Cast.

باش *bās*. p. 1) imperat. اول *o*. t. Esto, sis, fias. *Sij, diventi*. 2) pron. dem. Ille. Ferh. 3) n. f. Uhlatus canum. Cast.

باش *bās*. t. n. f. رأس *rees*. سر *ser*. p. 1) Caput. 2) Initium. 3) Summitas, extremitas. 4) Primarius, principalis, supremus. 5) Praefectus. 6) Capitellum alicujus rei. Capo, testa, principio, principale, primario, supremo, presidente, & sommita, altezza, cima. باش اوچنده *bās üginde*, باشلرینده *baslerinde*. In vertice, seu ad verticem capitis. In cima, al capo, & al suo capezzale. باش ایله جان اوستنده *bās ile gän üstüne*. Libenter, libentissime. Volontieri, con tutto'l cuore. باش او *bās oi*. Praeside, praesidere. Effer capo. باش بوستانده *bās bostande bitmez*. Caput (hominis) non crescit in horto. *Le teste non crescono nelli orti*. Prov. آدملرگز اورزینده باش و بوغ اولان کهنه *ademlerün-üz üzeline bās ü bogh olan kimesne*. Copiarum vestrarum dux, aut praefectus. Il capo delle vostre truppe. Lt. باش نر جان *bās nergän*. Primarius, supremus interpres. Primo dragomano, ò interprete. باش چلمک *bās cikmak*. Primum, aut superiorem evadere, aut reperiri, superare. *Diventar, ò scuoprirsì il primo, & superare*. باش چناغی *bās çianaghy*. Cranium. Cranio. باش دپه سی *bās tepesti*. Vertex. La sommita della testa. باش رزگارلر *bās ruzgarler*. Cardinales venti. *Li venti cardinali*. باش قالدیرمت *bās kaldürmak*. Caput elevare, erigere. *Alzar il capo & metaph.* Deficere, vel rebellare. *Sollevarsi, ammutinarsi, ribellare*. قدم *kademi seriferine bās* شریغابنده باش قودی

Part. I. Tom. I.

kody. Accidit, provolvit se ad pedes ejus nobilissimos. *Pose il suo capo à suoi reali piedi*. Sa. باش کتورمک *bās getürmek*. Erigere caput. Eb. باش کسمک *bās kesmek*. Caput truncare, capite plectere. *Tagliar la testa*. باش کیدجک خطا *bās gidegek chætā*. Capitale crimen. *Fallo, ove ci va della perdita della vita*. باش وکیل *bās wekil*. Primus minister principis, supremus director consilii. *Primo ministro*. Sic regum christianorum primos status ministros vocant. باش ویرمک *bās wirmek*. 1) Caput dare, & caput amittere. *Dare, & perder la testa*. 2) Ulcus, vel furunculum suppurare. *Far il capo, maturarsi*. 3) Germinare. *Germogliare*. بوغدای *boghday* باش ویرمک *boghday bās wirmek*. Triticum spicas emittere. *Andar in spica*. بر باش و *bir bās we bir* آیف دونرک کندیلر *ayak dönerék gittiler*. Volutatim in praecipua deciderunt. *Precipitarono colla testa in giù, ò à capitombolo*. باشان آباغه *bāstän ajaghæ*. A capite ad pedes. *Dal capo fin alli piedi*. باشان ینه باشلامک *bāstän jene başlamak*. A capite denuo incipere. *Ricominciare dal capo*. باشان چلمک *bāstän cikmak*. In periculum capitis injicere. *Far perdere la testa*. باشان چلمک *bāstän cikmak*. Caput amittere. *Perder la testa*. Eb. باشان کچمک *bāstän gecmek*. Caput periculo objicere. *Esporare la vita*. باش کن ماجرا و قصه لری بر بر *bāstän gecen mägerā wü hyssæleri bir bir bejān itty*. Recensuit singulatim omnia, quaecunque sibi acciderant. *Raccontò ad uno ad uno gli avvenimenti, e li casti, che gl'erano occorsi*. باشان اوترمک *bāstæ oturmak*. Primas occupare, primo in loco sedere. *Seder nel primo luogo*. عزیز و شریف باشکر *ezizü serif bāsün-üz iciün*. Per nobilissimum caput vestrum obtestor. *Per vostra testa, vi prego*. Sic دولتلو باشکر *dewletlü bāsün-üz iciün olsun, bejān büjürün*. Ediffere, per omnia sacra te precor. باشم *bāsüm iciün*. Per meum caput. *Jurandi formula vulgo usitata*. *Affè, per mia testa, per Dio*. یابن بر دیاره *ia ben bir dijare bāsüm alup giderüm*. Alias me fortunæ committens in aliquam remotam regionem migrabo. *Altrimenti, ò vero mi portarò in qualch' altro paese*. باشه چلمک *bāse cikmak*, باشه چلمک *bāse cikmak*. Pervenire ad finem, perficere. *Compire, arrivar à capo, condurre à fine*. باشه وارمک *bāse warmak*. Perfici, finiri. *Finirsi, compirsi*. باشه صوف کچمک *bāse souk gecmek*. Gravedine laborare. *Raffreddarsi il capo, ò cervello*. باش اوکاز *bāse gelmez*

Yyyyy

gelmez

gelmez is olmaz. Nihil datur, quod perfici, & accidere non possit. Non e' cosa, che non si faccia. Eb. باشي پك basi pek. Durior loris equus. Duro di bocca. ار باشي er basi. Curio. Tribuno, capo d'ordine. امچك emgek basleri. Papillæ. Capitello delle poppe. بولك باشي böllük basi. Chiliarcha, colonellus, & capitaneus, pec. Equitum bona regia possidentium. Cupo, colonello del paese. بريك باشي bin-basi. Chiliarcha. Colonello. سوز باشي soz basi. Prncipium periodi. Periodo. يوز باشي iuz basi. Centurio. Capitanò. عقلي باشندن këdi akly basinden gitty. Mente percussus est, defecit eum ratio. Si perse, si sbigotta. باسندن ايدى basinden iazylmis idi. Id illi contingere debebat, prædestinatum illi fuerat. Ciò gli era prædestinato.

پاش pās. p. 1) imper. Funde. 2) part. comm. a پاشندن pāsiden. صاچيچي sacigi. Spargens, diffundens. Ferh. ضيا پاش zyja pās. نور پاش nūr pās. Lumen spargens, diffundens, illuminator. Illuminatore, che diffonde lume. Ik. Sa. شععه پاش sa'sa-a pās. Radios emittens, diffundens, vibrans. Che spicca, o getta, diffonde raggi. Ik. سوله پاش sō'le pās. Flammās, & fulgorem spargens, inflammans. Che getta fiamme, lume, che infiamma. Ik. باشا bāsā. p. 1) part. Existens. Cast. 2) n. s. Titulus Janissariorum. V. بشه

پاشا pāsā. p. n. s. 1) Præfectus provinciæ, seu Bassa. Bassā, Consigliere di stato, governatore d'una provincia. Titulus omnium supremorum consiliariorum, proregum, & gubernatorum majorum est, پاشا pāsā v. g. راجب پاشا rāghyb-pāsā. Celebris supremus Vezirius, & auctor plurium librorum, qui in veziratu, sub Sultano Mustapha III. mortuus est, & Constantinopoli copiosam librorum collectionem ad usus publicos legavit. Alias simpliciter, & absolute prolatum پاشا pāsā, intelligitur. Supremus Vezirius. 2) Nifus, accipiter fringillarius. Ferh. پاشا پاشا pāsā kəpūsinə wārālum. Eamnis ad aulam supremi Vezirii. Andiamo alla corte del gran veziro. Tituli autem a Sultano Bassis dari solent sequentes امير الامراء الكرام كبير الكبراء الامخام ذو القدر والاحترام صاحب السعز والاحتشام المختص به يد عناية الملك الاعلى محمد پاشا دامت معاليه emirül ünērā'il kirām, kebīrül küberā'il fi-chām, zül kədrī wel yhtirām, sāhybül yzzi wel yhtisām, el muhtassu bimezidi ynāie-til melikil ə'lā, muhāmməd pāsā, dāmet mə-ālihu. Princeps principum illustrium, mag-

nas magnatum eminentium, dignitate, & veneratione præditus, possessor magnificentiæ, & gloriæ, singulari regis supremi Del gratia fultus Mohammed, aut ut fere efferimus Mehmer Bassa, cujus cellitudo sit perpetua. Il prencipe di prencipi illustri, signore di signori grandi, possessore di dignità e d'onore, signore di grandezza, e gloria, accompagnato da particolar grazia del sopremo monarca Iddio Mohammed Bassa, la cui grandezza, o altezza sia perpetua.

باشاك basak. n. s. Spica. V. باشك pasalyk. n. s. Bassatus, præfectura provinciæ, gubernium. Bassato, dignità, e carica di Bassa, & governo di provincia.

باشام bāsām. p. n. s. 1) Adeps. 2) Hortus interior. Cast. 3) Velum. Ferh.

باشام pāsām. p. n. s. 1) Omentum. Zirbo, pannicolo. 2) Oleum ex nucibus extractum. Cast.

باشامه bāsāme, pāsāme. p. n. s. 1) Pannirarissimi genus, Arab. vil. كرشه kariset. 2) Peplum, seu velum muliebri colore rubro, seu flavo, quo faciem, vel caput tegunt, Ferh. 3) proprie ipsum Teka subtile genus. 4) Omentum reticulatum. Cast.

باشانه bāsāne. p. n. s. 1) Adeps. 2) Oleum mucum. Ferh. 3) Res sparsa, ac electa. Cast.

باشت bāst. p. n. s. Trabs, cui innicitur domus. Ferh.

باشتاردا bāstārda. n. s. Actuarium 26, usque ad 30. transtra habens, pinacea. Hezar.

باشتريك bāsterek. p. n. s. 1) Sturnus. 2) Chelidon, hirundo. Ferh.

باشته pāste. p. n. s. Calx pedis. 2) Viscus. پاشته در پاشته der. Pes styli portæ, quæ in liminis foramine vertitur. Cast.

باشتين bāsītīn. p. n. s. 1) Fructus, qui provenit in medio rami arboris. 2) nom. prop. Nom. vicij alienjus in districtu سبز هوار sebze hwar. Ferh.

باشيغز bāsēighaz. n. s. diminut. Capitulum, seu parvum caput, glandula. Testicuo, bottoncino.

باشي basci. n. s. fere i. q. پاشيچي pa-ciagi. Coquus capitum, & pedum animalium. Cuoco di teste, e di piedi di animali. پاشيچي دكاني bāsēi dūkāni. Talis coquina, seu culina. Eb.

باشد based. p. opt. 3. pers. Sit, fiat, esto. Sia, fia. باشد که based ki. Forte fiat, ut, fieri potest ut, & utinam fiat, ut i. q.

باشد based. p. n. s. Supplicatio, oratio. Ferh.

باشیر *bāsīr.* a. part. Faustus, auspicatus. Gol.

باشم *basarmak.* t. V. Perficere, adimplere, ad exitum perducere. Spuntare, compire, venire à fine.

باشامام *basaramamak.* t. V. neg. Non posse perficere. Non poter spuntare.

باشطرد *bastarda.* t. n. s. Navi, seu trimis prætoria, primaria. La Capitana (q. Bastarda per esser maggiore d'una galera ordinaria, e minore d'una galeazza, che essi chiamano ماهونه *mahona*).

باشق *basak.* t. n. s. Spica. V. بشق

باشق *bāsyk,* & *bāsak.* p. n. s. pro باشه *bāse.* p. Nisus. Smeriglio, uocel di rapina. Ferh.

باشقه *bāskæ.* t. 1) adv. تنها *tenhā.* p. Seorsim, separatim, sejunctim. 2) Secreto. 3) adj. Solus. 4) Differens, & alius, aliud. Da parte, in particolare, separatamente, particolarmente, secretamente, differente. باشقه

bāskæ bāskæ. Seorsim, separatim. Ogni uno a parte, da per se. باشقه *bāskæ bir.* Præcipuus, & suus, & alter, alius. واراد

سرحد مالک اسلامتدن باشقه در آیالت اولوب *wārād serheddi memāliki islāmijeden bāskæ bir ājālet olup.* Cum Varadinum ex confiniis imperii Othomani sit seorsivum gubernium. (Essendo Varadino un governo a parte fra quelli delle frontiere delli stati Ottomani. L. باشقه

باشقه *bāskæ cikmak.* Creari magistrum, q. emancipari in artibus mechanicis. Passar maestro. باشقه

باشقه *bāskæ icre komak.* Seponere. Metter in un luogo da parte. باشقه

باشقه *bāskāgiæ.* t. 1) adv. dimin. Seorsim. 2) adj. Alius. باشقه

باشقه *bāskāgiæ kordy.* Seponebat. Li metteva da parte, ut præcedens. باشقه

باشکو *bāskū.* p. اولدی طوب *oldi tūt,* & اولدی دی *oldi di.* Factum est, tene, vel agedum, dic. Expressio usitata in traditione, & consignatione rei alienius. Ferh.

باشکوک *bāsgük.* p. adj. Gnarus, peritus, qui in perficiendo opere efficax, & valens est. Ferh.

باشگون *bāsgün.* p. 1) adj. Inversus. 2) pro بازگون *bāzgün,* pec. Inverse natus infans, pedibus, aut lateribus primum prodeuntibus. Ferh.

باشگونکی *bāsgünki,* & *pāsgünki.* p. adj. comp. Inversus. Ferh.

باشگونده *bāsgüne.* p. n. s. comp. 1) adj. Inversus. 2) n. s. Inverse natus infans, pedibus, aut lateribus primum prodeuntibus. Ferh.

باشلام *baslamak.* t. V. آغاز *āghāz.* a. Exordiri, incipere. Cominciare, principiare. c. c. dat.

باشلق *bāslık.* t. n. s. 1) Tegumentum capitis, caputium. 2) Caput equi cingens capistrum, aut ornamentum. Testiera. جبهه

باشلغی *gebe bāslighy.* Cassis, galea. Celata. باشلو *bāslü.* t. adj. 1) Caput habens, capitosus. 2) Cacuminatus. Che hà capo, ò cima.

باشلو *büyük bāslü.* Capito, magnum caput habens. Testone, che hà grossa testa, ed una gran testa. باشلو

باشلو *siwry bāslü.* Cilo, Che hà il capo lungo, e puntato. طاس باشلو *tas bāslü.* Calvus. Calvo. باشلو

باشلو *baslü sopa.* Caput, seu pomum in superiori parte habens baculus, scipio. Bastone col suo capo, ò pomo. باشلو

باشلو *üç bāslü,* iedy *bāslü.* Triceps, septriceps. Che hà tre, sette teste. باشلو

باشلو *bellü bāslü.* Notus, melioris notæ, nobilior, insignis, principalis, & q. Officialis. Noto. باشلو

باشلو *ialyn-yz bāslü basine nemāz kylmak.* Orationem, preces peragere in privato, non in communi, aut in choro. Far l'orazione privatamente, solo, ogni uno da parte, e non in commune. Tef.

باشم *bāsmak* & *pāsmak* t. n. s. باشم *kefs.* a. Sandalia, crepitæ. Pianelle, scarpe. باشم

باشمکی *bāsmakci.* t. n. s. Sutur. Calzolaio. باشمکلی *pāsmaklyk.* t. n. s. Certi reditus ex urbibus expugnatis, qui matri principis regnantis in proprios usus assignantur, q. pecunia calceorum. Leune.

باشنا *pāsnā.* p. n. s. Calx, calcæneus. Ferh. باشنامه *bāsnāme.* p. n. s. comp. 1) Copiosum famulitium. 2) Gratia, favor. 3) Superbia. Ferh.

باشنک *bāsenk,* & *bāsink.* p. n. s. 1) Botrus uvarum marcescens, exarescens. 2) Propter semen conservati cucumeres. 3) Anguria, parvus melo viridis, pepo. Ferh. 4) Cucumerarium, locus, ubi seminantur. Cast.

باشنگ *pāseng.* p. n. s. 1) Seminarium cucumerum, & similium plantarum. 2) Botrus uvarum. Ferh.

باشنگان *bāsingān.* p. n. s. Melongena. Melenzona. Cast.

باشنگه *pāsengē.* p. n. s. 1) Botrus uvarum, vel dactylorum. 2) Seminarium cucumerum. Ferh.

باشنم *bāsinmak.* t. V. Renitentiam facere, retrahere caput. Ritirar in dietro la testa. An.

باشنه *bāshine.* p. n. s. 1) Calx, calcæneus. 2) Viscus. Cast. باشنه

باشنه *pāsine*. p. n. f. 1) Calx, calcaneus. *Ferh.* 2) Viscus. 3) Solea calcei, seu ocreae pars altior calcis respondens. 4) Pumex, quo calceos in balneo lavigant. 5) Calx, seu pes ostii geminus in superiore, & inferiore lateris unius parte; quo utriusque liminari inhaeret, & huc illuc, ceu cardine, movetur. *Cast.*

باشنين *pāsnīn*. p. n. f. Assulae, vel secamenta, quae ab extremitate arborum divelluntur, partes tabularum. *Ferh.*

باشو *bāsū*. p. n. f. Lacerta. *Ferh.*

باشو *pāsū*. p. n. f. Pedum, baculus pastoralis, vel viatorius. *Ferh.*

باشومه *bāsūme*. p. n. f. Peplum ex serico, quo mulieres faciem velare solent. *Ferh.*

باشه *bāse*. p. n. f. Nisus, accipiter fringillarius. *Sparaviere. Ferh.*

باشي *pāsi*. p. n. f. صاججيك *saçigilik*. Diffusio. Diffusione, spargimento.

باشيب *pāsīb*. p. n. f. compos. 1) Mons arduus. 2) Scabellum pedum. 3) Infimi gradus scalae. *Ferh.*

باشيدن *bāsīden*. p. V. 1) Esse. 2) Expectare. 3) Stare, consistere. *Cast.* 4) calcare, calce premerere. *Ferh.*

باشيدن *pāsīden*. p. V. صاجج *saçmak*. Spargere, diffundere. *Spargere, diffondere. Ferh.*

باشيده *pāsīde*. p. 1) part. pass. Sparsus, diffusus. *Sparso, diffuso, disperso. Sa.* 2) n. f. Anguria. 3) Botrus uvarum. *Cast.* آتش باشيده از در ايله كلد و كرى يبولي *atesi pāsīdei eider ile geldükleri ioly görürlerdi*. Ad lucem ignis, quem draco spargebat, viam, qua venerant, discernabant. *Tanto era il fuoco, o le fiamme, che spargeva il drago, che potevano veder, e riconoscere la strada, per dove erano venuti. Eb.* باشيده *pāsīde* a. Dispergi, dissipari. *Effer disperso, e dissipato. Sa.* باشيده *pāsīde* e. Dispergere, dissipare. *Dispergere, dissipare. Sa.*

باشين *bāsīn*, باشين *pāsīn*. p. n. f. 1) Liber arboris. 2) Schidia, quae a lignis divelluntur. *Cast.*

باشينه *pāsīne*. p. Calcaneus. *Calcagno. Cast.*

باشيرمق *bāstürmak*. t. V. Opprimere, curare oprimi. *Transit.* بصيرمق

باشير *bāsyre*. a. part. femin. باصره *bāsyre* باصر *bāsyre*. Bene videns, perspicax, oculus, *Occhiato, che vede bene, perspicace* كوريجي *görügi*. t. Kuwveti *kuwveti bāsyre*, & sim-

pliciter *bāsyre*. Potentia viviva, videnti facultas, & visus. *Potenza viviva, la vista.*

باشيرت *bāsyret*. a. n. f. Oculus. *Gol.*

باشيرت *bāsky ekser*. t. n. f. comp. Clavus capitatus. *Chiodo col capo largo, da carri, sedia.*

باشيرمق *bāsyrmak*. t. V. pass. Calcari.

باشيرمق *bāsmak*. t. V. Calcere. *V. بصيرمق*

باشير *bāsyre*. a. part. Resecans gladius, qui amputat partem. *Wan.*

باشيرت *bāsyret*. a. n. f. pl. بواضع *bewāsyre*.

1) Agmen magnum ovium, aliorumve pecorum, & camelorum. 2) Capitis vulnus, fissura, unde sanguis quidem emanat, sed non fluit. *Wan.*

باشيرك *bāsyrk*, باشيرك *bāsyrk*. p. adj. i. q. كاطع *kātye*. 1) Secans gladius. 2) Acutus. *Cast.*

باشيرسه *bātyse*, باشيرسه *bātyse*. p. n. f. Campus. *Cast.*

باطل *bātyl*. a. part. 1) Falsus, & quod falsum est, iniquum. 2) Vanus, futile. 3) Otiosus. 4) Antiquatus. 5) Nescius. *Wan.* Ozioso, disusato, ignorante. *بو خيال باطل و فكر عاطلده*

bu ehajāli bātyl, we fikri ātylde. In hac vana praesumptione, & frustraneo proposito.

In questo vano pensare, e mal concepito disegno. *گفت و گو و كلام باطل*

güftü gü, we kelāmi bātyl. Vanæ locutiones, inanes rumores, futilia, frivola. *Vane parole, ciarle, rumori falsi.* باطل *bātyl*

a. 1) Irritum esse. 2) Obsolescere, antiquari. 3) Vacuum esse. *Restar ozioso, esser passato, invecchiato, senza forza, d'operazione, esser fuori d'uso, disusato.* صلب

اولندقدنه سحرى باطل اولدى *salb olundükta syhry bātyl oldy*. Postquam suspensus est, incantamentum ei factum vim suam amisit, irritum factum est. *Doppo che fu appiccato, l'incanto, o la stregaria fattagli, svanì. Eb.*

باطل *bātyl* e. Irritum facere, tollere, abolere, suppressere. *Cassare, togliere, abolire. Pro hoc autem usurpatur sapissimè vulg.*

باطال *battāl*, باطل *battāl* e.

باطال *bātylen*. a. adv. بهودهلکه *bihüdeligile* بهودهلکه *summejeligile*. t. Inaniter, inefficaciter. *Vanamente, invano. An.*

باطال *bātyllyk*. t. n. f. i. q. بهودهلکه *bihüdelik*. Vanitas, futilitas. *Vanità, ciancie. An.*

باطالمش *bātylmis*. t. part. pass. Obsolemus, irritus factus. *Disusato, & cassato.*

باطن *bātyñ*. a. part. 1) باطن *ie* (ظاهر *zahyr*) Internus, & internum. *Interno, interiore.* 2) Abditus, latens. 3) Intima-atque occult-

occulta noscens. 4) *Inter attributa Dei, quæ a Mohammedanis in corona precaria* تسبیح *tesbih, dicta recitari solent, ordine 85^{rum}.* Hott. باطن ظاهر و ظاهر *bātynü zāhyr.* Interior, & exterior, interius. *Interno* و *esterno, di dentro e di fuori.* Ik. باطن ماده *bātyn mādde, vel ماده باطن māddei bātyn.* Materia interna. *Materia, ò umori interni.* An.

الباطنية *bātynijet, vel cum articulo الباطنية el-bātynijet.* a. nom. prop. *Batynitæ* i. e. *Internitæ.* Hi spectant ad sectam الغلاة *el-ghulāt.* *Gholatarum, quos Mohammedani الشيعية is-sijet.* Schiitis, seu sectatoribus *علي اهل,* annumerant. Afferunt autem, verba Alcarani, و *sonnæ habere internas, seu mysticas, و allegoricas significationes, neque accipienda esse juxta literalem sonum.* Porro *Batynitæ antiqui miscuerunt doctrinam suam cum doctrina aliquorum philosophorum; و affirmarunt, nulla attributa neque absolute ponenda esse in Deo, neque absolute de eo neganda.* Sic e. g. dicebant: *Deus neque est æternus, neque de novo productus: sed præceptum, و verbum ejus sunt æterna: creatio vero ejus, و res creatæ sunt novæ, و recentes.* Marracc.

باطوس *bātos.* t. n. f. *Ribes.* Il ribes. Bob. باطي *usit.* و باطي *bātī.* t. n. f. Occidens. 2) Occidentalis ventus. V. باطي *bātījet.* a. n. f. i. q. باجود *bāgiūd.* 1) Vas figulinum, aut aliquid ampliore ventre, in quo vinum conditur. Wan. 2) Campus. Cast.

باع *bā.* a. n. f. pl. بع *bew.* و بع *bū.* 1) Orgia vul. brassa. Wan. 2) Celsitudo, nobilitas, & honor. Gol.

باعة *bā-æt.* a. n. f. i. q. ساحة *sīhat.* a. Area, seu impluvium domus, scil. locus, quem sub dio patentem circumstant structura. Gol.

باعث *bā-ys.* a. n. f. 1) part. كوندريجي *gönderigī,* و كوندريجي *kopariigī.* Emittens, extrahens. Acht. 2) *usit.* Auctor, causa. *Autore, causa. c. c. dat. præc.* 3) *Inter attributa Dei, quæ a Mohammedanis in corona precaria* تسبیح *tesbih, dicta recitari solent, ordine 63^{tium}.* Hott. بويله شفاوتاره باعث *bāys olan.* Auctor ejusmodi insolentiarum. *Autore di simili insolente.* Ll. باعث آسایش عاده *bā-ysi āsāisi āmmei ybād.* Auctor tranquillitatis omnium servorum Dei. *Autore della quiete, e tranquillità di tutti li servi di Dio, ò sudditi.* Ll. اشبو باعث مکتوب *isbu bā-ysi mektüb.* Hic, propter quem scripta est epi- Part. I. Tom. I.

stola. Quello, per chi vien scritta questa lettera. Ll. باعث تأکید مباني و داد و اتحاد و موجب سلام تشييد اساس صلح قرارداد اولور خلاصه سلام *bā-ysi teekidi mehanū widādū ittyhād, we mügibi tesjidi esāsi sulhy kærār-dād olur chulāfai selami meweddet engiām,* Selectissimæ salutationes tanquam amoris, ac sinceritatis tesseræ, quæ conferant ad firmandam, roborandamve fabricam amicitia, & concordia. *Li purissimi saluti, e sincerissime contestazioni di benevolenza, per ragione delle quali possa fortificarsi la fabrica dell'amicizia, e concordia, و assodarsi il fondamento della stabilita pace.* Ll.

باعثيت *bā-ysijet.* a. n. f. *Caussalitas.* i. q. سببیت *sebebijet* quod V.

باعجة *bā-yget.* a. n. f. Pars vallis amplo patens spatio. Wan.

باعد *bā-yd.* a. part. i. q. بعيد *be-ād.* 1) Longe remorus, distans. 2) Periens. Wan. 3) Vilis, despectus. Gol.

باعك *bā-yk.* a. part. Stultus, stolidus, vecors. Gol.

باعوت *bā-ūs.* a. n. f. Festum Christianorum, pascha, pec. secundus ejus dies. Gol.

باغ *bāgh.* p. t. n. f. 1) Paradisus, amœnus, delectabilis locus. 2) Hortus pec. vineis, vel aliis arboribus confitus, ut بستان *büstān, vul. bostān.* Oleribus. Giardino, luogo di diporto. 3) *usit.* Vineæ. 4) metaph. Facies amalia. Ferh. Vigna. (In his confinibus vineam vocant باغداله *bāghdāla*) باغ *bāgh.* باغ بودامف *bāgh budamak.* Expurgare vineam, & putare, pampinare vites. *Nettar la vigna, spanpanare, potare.* باغ آيتلاجي *bāgh ājtlaigi.* Pampinator, putator vitis. *Vignaiuolo.* باغ بوداندیسی *bāgh budāndysi.* Sarmentum relectum. *Sarmento.* باغ دیکجي *bāgh dikigi.* Plantator vitis. *Piantator di vite.* باغ بوزمف *bāgh bozmaf.* Vindemiare. *Vendemmiare.* باغ بوزلماسی *bāgh bozylmasi,* و باغ بوزشی *bāgh bozysi,* و باغ وقتي *bāgh wakty* (sed hoc ultimum significat etiam Tempus visendarum vinearum. *Stagione di andar alle vigne.*) *Vindemia. Raccolta delle uve.* باغ بوزیجي *bāgh bozygi.* Vindemiator. *Vendemmiatore.* باغ چارطافي *pro چاردغي* *bāgh ciārdaghī.* Pergula. Pergola. Porro cum pl. arab. کيروپ *edrene bāghātine girūp.* Vineas Adrianopolitanas ingressus. *Entrato nelli vignali di Adrianopoli.* Sa.

باغ *bāgh.* t. n. f. عقد *ækt.* a. بند *bend.* p. 1) Ligamen, nodus. 2) Laqueus. *Legame, nodo,*

nodo, groppo. باغ چوزمك *bāgh ciōzmeḵ*. Solvere nodum. Sciogliere un nodo, ò groppo. باغ کي *kylyḡ bāghy*. Balteus. Cinta da spada, ò le correggie con le quali si cinge la scimitarra. باغ وار بيونده *kylyḡ bāghyne hæmāil wār pejwende*. Instar amuleti balteo alligatus. *Ah*. باغ صاج *sač bāghy*. Redimiculum. Bandello, ornamento di capo per le donne.

باغانه *bāghana*. t. n. f. 1) i. q. اوغلان *oghlan*. t. Puer, puerulus. 2) Agnus, agnellus. Putto, fanciullo, ragazzo, & agnello. باغانه کورکي *bāghana kūrki*. Pelles agninae, seu vestis agninae pelibus subducta. Pelle d'agnello, ò veste fodrata di pelli d'agnello.

باغبان *bāghbān*, seu *bāghubān*. p. n. f. باغچي *bāghci*. 1) Vinitor. 2) Custos vinearum. 3) Hortulanus. Vignaiuolo, custode, guardiano delle vigne, & Giardiniere.

باغبندس *bāghbudendis*. t. n. f. compos. Falx vinitoria, putatoria. Coltello, ò pennutella da bruscari, ò potar le vigne.

باغچي *bāghci*. p. n. f. Uva immatura. *Ferh*. باغچيان *bāghciawān*. p. n. f. Hortulanus. Giardiniere.

باغچه *bāghcia*. t. n. f. Hortus. V. باغچه چي *bāghciāgi*. t. n. f. & *usit*. باغچيان *bāghciawān*, pro باغچيدان *bāghciawān*. p. Hortulanus. Giardiniere, ortolano.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Latus, pectus. V. *usit*. باغچي *bāghci*. t. n. f. Tumor in corpore humano. *Ferh*.

باغچي *bāghci*. p. n. f. Tumor in corpore strumae similis. *Cast*.

باغچي *bāghci*. p. n. f. داء الكفيل *dāul f.l.*. Elephantiasis. Lebbra elephantina. *Ferh*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Latratus. 2) Ululatus. 3) Vociferatio. *Urlo, grido, strillo*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Mugire. 2) Ululare. 3) Rugire. 4) Ejulare. *Urlare, mugire, gridare, strillare*.

باغچه *bāghre*, & باغچه *pāghare*. p. n. f. Tumor, seu tumor in corpore sive hominis, sive animalis absque sensatione doloris. *Ferh*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Lubens, & alacris. 2) Improbiter deditus, inhonestus, obsecans. *Gol*.

باغچه *bāghci*. t. n. f. Vestis ex serico facta, pec. crudiore. *chæzz*, dicto. *Gol*.

باغچيان *bāghciawān*. p. n. f. coll. باغچي *bāghci*. t. Vinetum. Vignali.

باغچي *bāghci*. p. n. f. compos. Mundus, vel homo liberalis. *Ferh*.

باغچيان *bāghciawān*. p. n. f. compos. Modulatio, seu una ex triginta *læhan*, citharedis Perveis. *Ferh*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Tenuis, & exilis pluvia. *Wan*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Donare, concedere. 2) Condonare, remittere. *Donare, presentare, & perdonare*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Remittere peccatum, condonare culpam. *Perdonare il fallo*. & *hinc* باغچي *bāghci*. t. n. f. Vita donatus. *A chi è stata perdonata, ò donata la vita*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Donans. 2) Qui libenter donat. *Donatore, che dona volentieri*.

باغچي *bāghci*. p. n. f. compos. Modulatio, seu ex triginta *læhan*, quas inuenit citharedus Chosrois. *Ferh*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Ligatio, ligatura. 2) Fascinatio, fascinum. *Ligatura, fattura, stregaria*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Vinetum.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Ligare. 2) Alligare. 3) Innodare, laqueare. 4) Concludere, occludere. 5) Incantare, fascinare. *Legare, annodare, aggroppare, concludere, cantare, animaliare, agghiacciare, stregare*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. *bāsi* ne *bāghci*. Capiti alligare. *Ligarfi alla testa*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. *fulh* *bāghci*. Pangere pacem. *Far, stabilir la pace*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Formam alicujus assumere. *Prender la forma di qualche d'uno*. *Ik*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Fascinum, incantamentum, fascinatio. *Fattura, stregaria*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Ligatus. 2) Conclufus. 3) Fascinatus.

باغچي *bāghci*. t. n. f. 1) Ligatus. 2) Alligatus. 3) Incantatus, efascinatus. *Ligato, attaccato, fatturato, stregato*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Dependens, pertinens. *Dipendente, ò che dipende*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. *ögrenise* *bāghci*. Pendet a studio, prout quis studet, discit, aut assuescit. *V. اوگرنيش*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Sermo, qui modesta, & leni fit voce. *Gol*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Uva immatura. *Ferh*.

باغچي *bāghci*. t. n. f. Carminatum gossipium excussum arcu carminatorio. *Ferh*.

- باغنده *bāghānde*, و *pāghānde*. p. n. f. 1) i. q. *præcedens*. 2) *Gossipio munitum, cui id subductum*. 3) *Ex eo confectum*.
 باغده *bāghana*. t. n. f. 1) *Puer*. 2) *Agnus*.
 باغانه *V. bağane*
 باغو *bāghu*, و *bāghy*. t. n. f. pro باغ *bāgh*.
 1) *Ligula, zona*. 2) *Manipulus*. *Ligaccia, fettuccia*, و *fascio* و *سلمان باغولری* *salmān bāghūlērī*. *Tomices*. *Funi di puglia*.
 باغبان *bāghwān*. p. n. f. *compos. i. q.* باغبان *bāghbān*. p. 1) *Vinitor*. 2) *Custos vinearum*. 3) *Hortulanus*. *Ferh.*
 باغوجه *pāghūce*, و *bāghūce*. p. n. f. 1) *Species blattæ, quæ candelam circumvolitat, papilionis parvum genus*. *Ferh.* 2) *Cantharidis rubræ species oblongior*. 3) *Spatha, ac oblongius lignum, quod formæ adjicitur ad extensionem*. *turc.* بسمچي *basmakci-bögegi*. *Cast.*
 باغوش *pāghūs*. p. n. f. *Immersio, demersio in aquam*. *Ferh.*
 باغه *bāgha*. t. n. f. *Rana*. *Ranocchio*. *V.* باغه *bāghy*. a. part. ازغون *azghūn*. t. 1) *Transgressor, exorbitans*. 2) *Tyrannus*. 3) *Rebellis*. *Efforbitante, tiranno* و *ribelle*.
 و *bāghy* o. *Exorbitare, rebellare, deficere*. *Efforbitare, anmutinarsi, rebellare*.
 باغیلت *bāghylyk*. t. n. f. 1) *Exorbitantia*. 2) *Rebellio*. 3) *Læsa majestas*. *Efforbitanza, ribellione, fellonia*.
 باف *bāf*. p. 1) *impen. a* بافتن *bāften*. *Texe*. 2) *part. Texens, sive textor*. *Ferh.*
 بافتن *bāften*. p. *V.* اورمک *örmek* و *طوتف* *tokumak*. t. 1) *Texere*. 2) *Intexere, plectere*. *Tessere, & intrecciare*. *Ferh. V.* طوتف *bāfte*. p. part. 1) *Textus*. 2) *Plexus, plectilis funis*. *Tessuto, intrecciato, e da trecciare*. *Ferh.*
 بافته *pāfte, pafia*. t. n. f. *Bulla aurea, vel argentea elaborata, quæ ornatus ergo habens, cingulis, aliisque affigitur*. *Fermaglio, ornamento di briglia, cintura, & altro simile*.
 بافدم *bāfdem*, و *bāfdum*. p. 1) *adj. Ultimus*. 2) *n. f. Finis*. 3) *adv. Posthæc, deinde*. *Ferh.*
 بافرجن *bāfergen*, و *bāfrēngen*. p. n. f. *compos.* 1) *Compes, periscle, infimæ tibie ornamentum muliebre ex auro, vel argento*. *Ferh.* 2) *Infile textoris*. *Cast.*
 بافزار *pāfezār*. p. n. f. *comp.* *Calceus, crepida*. *Ferh.*
 بافسون *bāfsūn*. p. *compos.* *Cum incantatione*. * *Express. figur.* کس در چاه *kes der ciāh merew*. h. e. کسندک *kimsenūn-ipt̄ ile kojūje*.
 بافیدن *bāfiden*. p. *V.* 1) *Texere*. 2) *Intexere, plectere*. *Tessere, edintricare*. *Ferh.*
 باقاجق *bāqāgiak*. t. part. fut. 1) *Spectaturus*. 2) *Spectabilis*. *Che hā da guardare, & degno d'esser guardato*.
 باقه *bākæt*. a. n. f. *Fasciculus ex odoratis herbis*. *Gol.*
 باقر *bākыр*. a. n. f. 1) *Boum agmen cum suis pubulcis*. *Wan.* 2) *part. Magnus, abundans opibus, & scientia*. *Gol.*
 باقر *bākыр*. t. n. f. *Aes*. *V. usit.* باقر *bākыret*. a. n. f. *Gladius acutus*. *Wan.*
 باقرچی *bākыргi*. t. n. f. *Faber ararius*. *V. بقرچی*
 الباقرة *bākarijet, vel cum articulo الباقرة el-bākarijet*. a. n. f. *Bakaritæ*. *Affecta Mohammedis abugiaferi, cognomine الباقري el-bākarij, & filii ejus giaferi, cognomine الصادق es-sādykī*. *Hi ambobus istis tribuunt summum pontificatum. Quidam vero eum tantum الباقري el-bakarijo tribuunt, asserentes, eum esse rediturum ad vitam, eo quod fuerit vir amplissimæ intelligentiæ, & copiosissimæ scientiæ. Secta hæc est ramus sectæ الامامية el-imāmijet. Imamitarum, quos Mohammedani annumerant sectæ الشيعية is-sy-jet. Schitarum, i. e. eorum, qui sequuntur partes علي ali. Marracc.*
 باقش *bākys*. t. n. f. *Aspectus*. *Sguardo*. هر باقشي *her bākysī*. *Singuli aspectus ejus. Ogni suo sguardo*. *Eb.*
 باقشلو *bākyslū*. t. *adj.* *Aspectu præditus*. *Che ha lo sguardo, ò l'occhio come il falcone, ò che ha occhi di falcone*.
 باقشمک *bākysmak*. t. *V.* *cooper.* *Contueri se invicem*. *Guardarsi, mirarsi l'un l'altro*. *Quod etiam dicitur* بر برنه *bir birine bākysmak*.
 باقده *bākы-æt*. a. 1) *n. f. Malum, infortunium*. *Wan.* 2) *part. Subtilis, intelligens, & versutus, quem nihil fugit*. 3) *Volueris non audens adire aquam bibendi ergo, quia metuit capi*. *Gol.*
 باقل *bākyl*. a. part. 1) *Herbascens, virescens campus, & folia, seu virorem emittens*.
 Z. 7. 7. 7. 2

emittens. 2) Fruticescens pabulum cameli.
3) Primum pubescens genas juvenis. Gol.
بساقل *bākyl. a. nom. prop.* Nom. cuiusdam, qui rudis, simplex, & maledicus fuit.
﴿ اعيان من باقل ﴾ *āʿjan min bākīlin.* Magis impeditus quam Bakylus. Adagium. Wan.
بساقل *bākyl. a. n. s. pro usit.* بقال *bækkāl.* Olitor. V. بقال

بساقل *bākylāe. a. n. s. pl. a* باقلا *bākylāet.* Fabæ. Fave. Wan.

باقلا *bākylāet. a. n. s.* Fabæ. Fava. Wan.

باقله *bākyle. p. n. s. i. q. præc.* Ferh.

باقلي *bākylī. p. n. s. i. q. præc.* Ferh.

باقم *bākmak. t. V.* نظر *naẓar* و

نيگارستن *nigāristen. p. I*) Aspicere, spectare.
2) Rationem habere, respicere. Guardare, mirare, riguardare, aver rigüdrö. c. c. dat. ﴿ باقم دورت يانده باقم ﴾ *dört jänine bākmak.* Circumspicere. Guardar attörnö, da tutte le bande. ﴿ باقم دوستلغه باقم ﴾ *doštlyghæ bākmajüp.* Non habita ratione amicitia: Non guardando l'amicizia, senza portar rispetto, o aver riguardö all'amicizia. ظاهره ﴿ باقم ﴾ *zāhyre bāksiek.* Si exterius consideremus, h. e. juxta exteriorem alpectum, rei speciem. Se guardiamo all'esteriore, all'apparenza.

باقو *bākū. p. I*) nom. prop. Nom. athletæ cuiusdam strenui. 2) Domicilium ex domiciliis Martis. Ferh. 3) Mars planeta. 4) Nom. urbis in Moldavia. Cast.

باقور *bākūr. a. n. s.* Agmen boum. Gol.

باقورة *bākūret. a. n. s. I*) Bos. Wan. 2) Vacca. Gol. Diälectus Arabiae felicitis.

باقه *bakā. t. adv. usit.* Vide, viden! heus, audi! Vedi, senti, hold!

باقى *bāký. a. part.* ﴿ باقى ﴾ *pāj-dār* p. طایفان *dajanan. t. I*) Permanens, fixus, firmus. 2) Residuus, superstes. 3) Aeternus. 4) adv. Reliquum, ceterum. 5) Inter attributa Dei, quæ a Mohammedanis in corona precaria ﴿ باقى ﴾ *tesbih,* dicta recitari solent, ordine 80um. Hott. Permanente, stabile, restante, ﴿ il resto, per fine II. باقى ﴾ *﴿ باقى ﴾* *bāký ot.* Durare, permanere. Durare, rimaner stabile. ﴿ باقى اولوب ﴾ *genk üzre bāký olup.* Firmus mansit in pugna. Stette saldo combattendo. Sa ﴿ باقى ﴾ *bāký ümrini sülejmiän jäninde geçürdy.* Residuum vitæ suæ impendit penes Salomonem. Passö il rimanente delli suoi giorni, o della vita sua appresso di Salomone. Eb. ﴿ باقى ﴾ *emri bāký.* Res stabilis, permanens. Cosa stabile, durabile. Ik. باقى قائم *bāký kâlmak.* Supersti-

tem esse, remanere. Restare, rimanere. Ik. باقى قالان *bāký kalân.* Residuum, reliquum, reliquæ. Il rimanente, il resto. باقى اولونه *bākýsî bundæn fehml oluna.* Ex hoc & reliquum intelligatur. Cosi degl'altri. باقى خدمت *jine chydmet bāký.* Rursus remanet servitium, rependam mihi præstitum servitium. Vi riservò, non vi sarò ingrato. باقى و السلام *bāký wes-selâm.* De reliquò vale. E con questo, addio, ﴿ per fine, salute. Cui autem addunt, si ad Christianos scribant. باقى و السلام ﴾ *bāký wes-selâm ælâ men ittebæ-ælhüdâ.* Salus super eum, qui sequitur viam salutis. E per fine, salute a chi segue la strada dritta. باقى هواره فرموده سلامت *bāký hemwäre ber mejnedi sahhætü selâmet püjdâr bād.* De reliquò fruatur semper bona valetudine, & salute. Nel resto sempre goda buona salute. Vel, pec. ad suos, vel inter se. باقى همیشه عمر و دولت *bāký hemise ümrü dewlet dâim, we jzžü rif-æt kâim bād,* cui sæpe subdunt. باقى برب العباد *birebbil-zybâd.* Cæterum vita, & prosperitas tua sit perpetua, & gloria, ac celsitudo perennis, per Dominum servorum h. e. Deum. His, vel similibus appreciationibus solent concludere literas suas; supplices verò libellos sic concludere solent باقى فرمان سزکدر *bāký fermân sizün-dür,* vel باقى فرمان سلطانکدر *bāký fermân sultânümün-dür,* vel, si ad regem باقى فرمان پادشاه عظیم الشانکدر *bāký fermân pädisâhi æzýmüs-sanün-dür.* Eb. Cæterum imperare est tuum, h. e. a suprema voluntate, aut imperio tuo pendet gratia, quam peto. Nel resto, o finalmente toccà a voi a comandare. Dalla vostra clemenza aspetto la grazia. Ll.

باقیات *bākýjät. a. part. pl. a* باقى *bāký.* Residuæ, seu neutraliter residua, reliquæ, cætera. Le cose remanenti, li resti. Etiam cum art. باقىات *elbākýjät.* Opera bona, ut quæ sola homini semper supersunt. L'opere buone, che ci accompagnano sempre.

باک *bāk. p. n. s.* قورکو *körku. t. I*) Cau- tela. 2) Metus, timor. 3) Cura, sollicitudo. Cautela, paura, timore, ﴿ cura, solleci- tudine. Ferh. باک داشتن ﴾ *bāk dâsten.* Curare, sollicitum esse, metuere. Curarsi, esser sollecito, aver paura. Hæl. باک بی *bî bāk.* Absque metu. Vide بی

بان *bân. t. n. s.* Clamor, planctus. Grido, pianto. An.

پاک *pāk*. *p. adj.* تمیز *temūz*. آری *ārī*. 1) Purus, mundus corpore, vel animo. Puro, netto. 2) Perfectus. Perfetto. 3) Omnis, totus. Tutto. *Ferh.* پاک صو *pāk sū*. Limpida aqua. *Acqua pura, netta.* پاک و پاکیزه *pākū pākīze*. Purus, integer, & omnino, totaliter, belle. *Polito, netto, totalmente.* پاک *pāk* e. Purificare, purgare, mundare, mundum facere; abstergerè, abluere, elaborare. *Nettare, mondare, purificare, forbire.*

پاکابوی *pākābūy*. *p. adj. compos.* Castus, a scortatione alienus, i. q. *usit.* پاکدامن *pāk dāmān*. *Ferh.*

پاکار *pākār*. *p. n. f.* Administrator opum, & possessionum alicujus. *Ferh.*

پاکاری *pākārī*. *p. n. f. i. q. præc.* *Ferh.*

پاک اونی *pāk ānī*. *p. n. f. compos.* Herba est, quam qui fumit, mente capitur, aut stupefcit. *Certa erba, che stordisce, e fa perder l'intelletto.*

پاکاه *pākāh*. *p. n. f. compos.* 1) Latrina. 2) Gradus. *Ferh.* 3) Scalarum ordo, in quibus figuntur pedes. 4) Via a latere plateæ, lapidibus strata. 5) Lapidés dispositi, per quos q. gradus ascenditur. 6) Stabulum. 7) Extremum rei. *Cast.*

پاکباز *pāk bāz*. *p. adj. compos.* ایو نظرلو *ejū nazarlū*. 1) Felici aspectu præditus. 2) Castus, caste amans. *Ferh.* Di felice aspetto, ò sguardo, & casto amante. پاکبازان میدان دین و ایمان *pāk bāzānī mejdānī dīnī imān*. Casti amantes, aut qui se caste exercent in campo fidei, & religionis. *Ik.*

پاکباز چرخ *pāk bāz cērçh*. *p. n. f. compos.* Lux, splendor lunæ. *Ferh.*

پاکچه *pākçe*. 1) *adj.* Mundus. 2) *adv.* Munde, mundiuscule. *Netto, polito.* پاکچه *pākçe* طوتف *pākçe tūtmak*. Munde tractare, tenere. *Tener netto.*

پاکدامن *pāk dāmān*, پاکدامان *pāk dāmān*. *p. adj. compos.* 1) Castus, purus. 2) Integer vitæ, scelerisque purus. *Casto, continente, innocente.* *Ferh.* پاک جوان *pāk gūwānī pāk dāmān*. Adolescens purus, castus, honestissimus. *Giovine casto, onesto.* *Eb.*

پاکر *pākīr*. *p. part.* Matutinus, i. q. *bekir.*

پاکیره *pākīret*. *p. n. f.* Virgo intacta. *Gol.* پاکردن *pākīrden*. *p. V. compos.* Stare reverentiæ ergo. *Ferh.*

پاکشان *pākšān*. *p. adj. compos.* Nobilissimus, excellentis dignitatis. *Sæ.*

Part. I. Tom. I.

پاک شدن *pāk sūden*. *p. V. compos.* Purum, mundum esse, vel fieri. *Ferh.*

پاکلیک *pāklik*. *p. n. f.* پاکلی *pākī*. 1) Puritas, castitas. 2) Perfectio, omnis imperfectionis expers. *Purità, nettezza, schietezza, castità, perfezzione.* پاکلیگیله *pākligīle*. Pure, munde. *Nettamente, con purità, e schietezza.*

پاکمال *pākemāl*. *p. adj. compos.* 1) Cum perfectione. 2) Perfectus, eximius. *Perfetto, compito, eccellente.* پاکمالی *pākemālī*. Forma ejus eximia. *La di lui perfetta beltà.* *Eb.*

پاکند *pākend*, پاکند *pākend*. *p. n. f.* 1) یاقوت *iākūt*. t. Rubinus. *Rubino.* 2) metaph. Vinum. *Vino.* *Ferh.*

پاکو *pākū*. *p. nom. prop.* Nom. loci alicujus. *Ferh.*

پاکوب *pākub*. *p. n. f. compos.* 1) رقص *rækkās*. 2) اونجی *ojungī*. 1) Saltator, tripudiator. 2) Lufor. *Ballarino, giuocatore.* *Ferh.*

پاکور *pākūr*. *p. n. f.* Prima veris pluvia. *Gol.*

پاکوره *pākūret*. *p. n. f.* Primus fructus, ac præcox. *Gol.*

پاکوره *pākūre*, پاکوره *pākūre*. *p. n. f.* طرفنده *turfāndæ*. t. Primitiæ fructuum, aliarumque rerum novalia. *Primi frutti.*

پاکوفتن *pākūften*. *p. V. compos.* Saltare. *Ballare.* *Ferh.*

پاکلی *pākī*. *p. part. pl.* بکی *būkī*. Flens. *Gol.*

پاکلی *pākī*. *p. n. f.* 1) Puritas, mundities. 2) پاکلیک *pāklik*. *p. n. f.* استره *ūstūræ*. t. Novacula. *Rasoio.* *Ferh.*

پاکیدن *pākīden*. *p. V.* Timere. *Aver paura.* *Ferh.*

پاکیدن *pākīden*. *p. V.* Purificare, mundare. *Ferh.*

پاکیده *pākīde*. *p. part.* Subtiliter textus *pannus sericus.* *Ferh.*

پاکیزگی *pākīzegī*. *p. n. f.* Puritas. *Cast.*

پاکیزه *pākīze*. *p. adj.* طاهر *tāhyr*. 2) Purus, mundus, insons. *Puro, netto.* *Ferh.*

پاک *pāk*. *p. V. act.* Curare, sollicitum esse. *Gol.* پاک ما بالی *pāk mā bālī*. Non est hoc, quod curo.

پاک *pāk*. *p. n. f.* 1) دل *dil*. *p. iūrēk*. t. Cor, animus. 2) Status, opus. *Il cuore, l'animo, & stato, opera.* 3) Balæna. 4) Cura. *Wan.* پاک صفا مال شاه بانوال *pāk sāfā māl šāh bānwāl*. Purissimum cor regis clementissimi. *Il purissimo cuore del clementissimo re.* *Sæ.* پاک حال و فراغ *pāk hāl w fārag* *refāhī hāl*

hāl we ferāghy bāl. Tranquillitas. *Vide.*
رفاه

bāl. p. n. f. 1) بوي *boi.* t. Statura. 2) قول *kol.* t. Brachium hominis, *usit.* قند *kanād.* t. Ala, penna, pec. avis. Ala, penna. 4) *In animalibus quadrupedibus col- lum, vel jubæ, cristæ.* 5) Species piscis marini *admodum crassi, usit.* *capacis.* 6) Uten- filia domus, & facultates. *Ferh.*

bāl. t. n. f. انگبین *engū- bīn.* p. Mel. *Miele.* با بال *bāl sūji,* *usit.* *vul.* با بال *bāl sū.* Hydromeli, mulsūm. *Bevanda d'acqua e mele.* بال *bāl mūmī.* Cera, & candela cærea. Cera, *usit.* *candela di cera.* بال *bāl iemex top.* Tormentum æneum majus. *Cannonē grosso.* گیمهگ *gūmeḡ bālī.* Favus mellis. *Favo di miele.*

bālā. p. 1) n. f. Statura, proceritas. 2) Fastigium, vertex. 3) Parippus. 4) *adj.* Excelsus, supremus. 5) *adv.* Supra sursum. 6) Superne. Statura, fastigio, cima, in alto, , alto, elevato, supremo, sopra. *Ferh.* با بال *bālā wū pestī.* Altitu- do, & humilitas. *Altezza, e bassezza.* Ah. زیر و بالا *zīrū bālā.* Sursum, deorsum; sus- que deque. *Sotto sopra.* بالا *bālā.* Sursum deorsum inverttere. *Mettere sot- to sopra.* بالا *bālāi amūdte.* Supra columnam, in apice columnæ. *Nellā cima della colonna.* بالا *ālemī bālā.* Mun- cius superior, cælestis, cælum. *Il mondo superiore, celeste, il cielo.* Ik. بالا *bālāde zīkr olunān,* بالا *bālāde mestūr olān.* Superius memora- tus, præfatus. *Il sopradetto, sopra accen- nato.* Ll. Eb. بالا *bālāsine çik- tī.* Ad verticem ejus ascendit. *Salī sino in cima.* Ah.

pālā. p. 1) n. f. Parippus. 2) Colum- ficile, vel æreum, quo orizem lavando, *usit.* *succum uvarum ab acinis, usit.* *pidiculis mundant.* 3) Clamor, lamentatio. 4) *adj.* Appensus, suspensus. *Ferh.*

bālābāl. p. 1) *adj. compos.* Firmus. 2) *adv.* Fortiter, vehementer. *Cast.*

pālāpāl. p. غایتده *ielegen,* *usit.* *ghājette rewān olān.* t. 1) Festi- nus, velox. 2) Valde rapidus, fluvius. 3) Firmus. 4) Fortis. *Ferh.*

bālāpūs. p. n. f. *compos.* Vēstis superior, v. g. pallium. *Ferh.*

bālāter. p. *compos.* یوجده *iūḡerek.* t. Altior, superior. 2) Eminentior, excelsior. *Più alto, più grande, più sublime, ò emi- nente.* * *Express. figur.* رنک *از سیاهی رنک.*

bālāter ex sijāhī rengī dig'er nebā- sed. h. e. بوندن اوتده بر مرتبه اواز دیکه یرده *bundæn öte bir mertebe olmaz dijeḡek jerde zærb iderler.* t. Non plus ultra. *Non si può più, non può farsi meglio, Ferh.* بالا *bil-ittifāk.* t. *compos.* Ex condic- to, communi consensu. *Di concerto, d'ac- cordo.*

pālācka palačka, *usit.* *polocka.* t. n. f. Gallina mater, matrix, glo- ciens. *Chioccia.* An.

bālāchāne. p. n. f. *compos.* Supre- mus locus, excelsa domus, cœnaculum. *Supremo luogo, ò casa, sala, altana.* بالا *bālāchāneī wixāret.* Su- prema Vesiratus, seu primi ministerii digni- tas. *Il supremo posto, e dignità di primo mi- nistro, ò consigliere di stato.* Ik.

bil-āchyr. t. *compos.* In fine, tan- dem. *Finalmente.* Sæ.

bil-āchyre. t. *compos.* Tandem, po- stremo. *Finalmente.* Eb. Ik.

bil-āchyrīhi. t. *compos.* In fine ejus. *Finalmente, al fine.* Eb. Ik.

bālād. p. n. f. Parippus. *Ferh.*

pālād. p. n. f. *bineḡek āt* t. Equus infessorius. 2) *iedek.* t. Parip- pus. *Cavallo da sella, e di mano, cavallo di rispetto.* *Ferh.*

bālādewī. p. n. f. *compos.* Velo- citas cursoris. *Ferh.*

pālāde. p. 1) n. f. Parippus. 2) *adj.* Flagitiosus. *Ferh.*

bālār. p. n. f. Trabs, superna domus. *Ferh.*

pālār. p. n. f. اوستن اغاجی *ūstūn aghāḡī.* t. Trabs superna domus, seu tectum sustinens. *Ferh.*

pālārchāne. p. n. f. *compos.* Tec- tum domus. *Cast.*

pālārenk. p. n. f. *compos.* 1) Acina- ces Indicus. *Ferh.* 2) Chalybs.

pālārī. p. n. f. i. q. بالا *pālār.* 1) Trabs superna domus. 2) Tigna, trabs, *quæ per tabulatum contignationis transver- sum disponuntur.* *Cast.*

palaxi. t. n. f. Anas. V. اوردک

pālās. p. n. f. 1) Serici armusini genus tenue, molliusque. 2) Panni pars vetus. 3) Stratum vilius ex lana, *quale usit.* *camelis insternitur sub onere, quod ditiores vestibulo, ubi deponuntur calcei, subjiciunt, pauperiores in ipso cubiculo ad ingressum sternunt.* V. پلاس

pālāskā. *n. f.* Pixis pulveraria. *Fiasca da polvere.*
bil-yzdyrār. *compos. Vi, coac-*
te, ægre. A mala pena, per forza.
pālātynos. *n. f. ex Hungar. Pa-*
latinus Hungaria. Il Palatino di Ungheria.
bālāften. *p. V.* 1) Percolare. *Ferh.*
 2) Premere, stringere. *Cast.*
bil-iktyzā. *compos. Ex necessita-*
te. Per necessità.
pālāger. *p. n. f. compos. Fulcimen-*
tum domus. Ferh.
bālāl. *p. n. f. i. q.* 1) *pālār*. 1) *Trabs*
superna domus. Ferh. 2) Lignum,
 seu arbor crassa. 3) Palæstra sagittatoria.
Cast.
bālālyk. *n. f. II: رعالت* *rā-*
nālyk. Celsitudo, eminentia, altitudo. *Al-*
tezza, eminenza. 1) *bālā-*
lyghyde an-ā göre. Altitudo quoque ejus in
 ea proportione. *L' altezza ancora à propor-*
zione. Eb.
bālān. *p.* 1) *part.* Crescens. 2)
 Augens. 3) Movens. 4) Oscillans. 5) Oscil-
 lare faciens. 6) *adj.* Mobilis. 7) *n. f.* Lo-
 cus inter duas portas, seu portam, & do-
 mum. 8) Laqueus & capientas feras. *Ferh.*
 9) Tignum. 10) Opsonium. *Cast.*
pālān. *p. n. f.* 1) *semer*. *n. f.* Cli-
 tellæ. *Basto.* 2) Vestibulum domus. *Ferh.*
 1) *pālānī sūtūr* & *dewe*
pālānī. Sella camelina. *Sella da camelo.*
bālānden. *p. V.* Crescere facere.
Cast.
pālāndūz. *p. n. f. compos. Clitel-*
larum futor. Fattore di basti.
bālānde. *p. part.* Movens, mo-
 tum excitans. *Ferh.*
bālānisīn. *p. adj. compos. Supe-*
rius sedens, primas occupans. Che tiene il
primo luogo. 1) *bālānisīn* *kem kē-*
drū bālānisīn. Minus dignus, & supremo
 loco sedens. *Men degno, inferiore di gra-*
do, ò di merito, mà che sede nel primo lu-
go. Ah. *bālānisīnī* *mesnedī sultānī*.
 Confidens in throno regio,
 rex. *Che sede nel trono regio, rè sourano.*
Sa. bālānisīnānī mes-
nedī irsād. Doctores in ostendendis viis Do-
 mini primas tenentes. *Li santi padri, ò dot-*
tori. Sa.

palanka. *n. f.* Munimentum. *V.*
 پلنقه

bālāne. *p.* 1) *adj.* Crescens. 2) Au-
 gens. 3) Movens. 4) Oscillans. 5) Oscil-
 lare faciens. 6) Mobilis. 7) *n. f.* Locus in-

ter duas portas, seu portam, & domum.

8) Laqueus ad capiendas feras. *Ferh.*
bālānī. *p. n. f.* 1) *باش اورتيسي* *bas*
örtysi. Tegumentum capitis. *Beretta.* 2)
 Vertex capitis. *Ferh.*

pālānī. *p. n. f.* *سمرجي* *semergī*. Cli-
 tellarius. *Che fà li basti, ò hà cura di essi.*

bālānīden. *p. V.* 1) Extollere,
 exornare aliquem. 2) Alere comam. *Cast.*

pālānīden. *p. V. transf.* Percolare.
pālāwān. *p. n. f.* Colum forami-
 nibus pertusum, per quod liquores mundandi
 transmittuntur. *Ferh.*

bālāwez. *p. n. f.* Amphora, vel
 aliud vas aqua repletum. *Ferh.*

pālāwen. *p. n. f.* Colum forami-
 nibus pertusum, per quod liquores mundan-
 di transmittuntur. *Ferh.*

bālā himmet. *p. a. compos.* 1) Excel-
 sæ mentis. 2) Magnanimus. 3) Generosissimus.
 4) Benignissimus. 5) Præpotens favore. *Dipen-*
fieri alti, di gran spirito, e cuore, generosis-
simo, benignissimo.

pālāheng. *p. n. f. compos.* Manu-
 brium capistrum. *Ferh.*

bālāj. *p. n. f.* Equus defultorius.
Ferh.

pālāj. *p.* 1) *n. f.* Equus secundarius,
 manu ductus. *Cavallo da mano.* 2) *part.*
 Percolans. *Ferh.*

pālājesb. *p. n. f. compos.* Parip-
 pus. *Ferh.*

pālājāl. *p. adj. compos.* 1) Valde
 splendens, fulgidus. 2) Valde rapidus. *Ferh.*

bālājānīden. *p. V.* 1) Extende-
 re. 2) Crescere, longum fieri. *Cast.*

pālājīden. *p. V.* 1) Percolare.
 2) Augere. *Ferh.*

bālājīn. *p. adj.* Supernus, supe-
 rior. *Cast.*

balballanmak. *n. V.* Titubare
 lingua ebrium. *Barbagliare, barbottare.*

bil-bedāhe. *a. compos.* *اکسزدن* *an-*
syzden. Ex improvise, subito. *All' im-*
provise.

bit-tefsyli wel-igmāl. *a. compos.* 1) Fuse,
 & succincte. 2) Prolixe,
 & compendiose. *Diffusamente, e succinta-*
mente. Ik.

bālbūs. *p. nom. prop.* Nom. anti-
 quum nomen regionis, *کنداهار* *kandāhār.* *Ferh.*

bāllet. *a.* 1) *n. f.* Humoris aliquid,
 q. quod humectare possit. 2) *metaph.* Boni
 quid. *Gbl.*

bit-temām. *a. compos.* Integre, totali-
 ter. *Intieramente, totalmente. Sa. Ll.*

A a a a a 2

بالتة

بالتة *balta*. *v. n. f.* *Securis, Mannara, cetta.*

بالتة جي *baltaği*. *v. n. f.* *Securifer, milites praetoriani ad custodiam Sultani destinati, quorum aliqui a cincinnis, quos ab utraque parte capitis dependere sinunt, زلفو زلفو بالتة جي çülüflü baltaği, vocantur. Legio hac a Sultano Mustapha III. dissoluta, per praesentem monarcham Abdulhamid iterum restituta fuit.*

بالچف *balçik*. *v. n. f.* *كل gil. p.* *Lutum, argilla. Fango; terra. بالچف كدرتك balçik gidermek* Peniculo togam detergere, purgare. *Nettar la veste dal fango. قزل قزل بالچف kyz yl balçik.* Rubrica. *Rubrica, lapis rosso. اورو يوغرلش بالچف urü, ioghurylmis balçik.* Catenatum calcarium, caementum, lutum subactum. *Malta.*

بالچكلامك *balçiklamak*. *v. V.* *Cæno inficere, conspurcare. Infangare, imbrattare.*

بالچكلو *balçiklû*. *v. adj.* *Lutosus, limosus. Fangoso, limoso. بالچكلو صو balçiklû sù.* Aqua limosa, fæculenta. *Acqua fangosa, piena di fango.*

بالجمله *bil-giümle*. *v. compos.* 1) *In universum, in toto, generaliter. 2) Summatim, in summa, verbo. In tutto, intieramente, generalmente, in somma, in conclusione, per conclusione, per abbreviare. بالجملة و القطة bil-giümleti wel-kæletü.* Summatim, & succincte. *An.*

بالج *balyh*. *v. part.* *Nudus, seu sterilis, & nihil producus ager. Gol.*

بالحق *bil-hakk*. *v. compos.* 1) *Cum veritate. q. infallibili, divina. Ik. 2) Jure, juste, vere. Con verita, dirittamente, giustamente, meritamente.*

بالحلل *bil-halâl*. *v. compos.* *Legitime, licite. Legittimamente, lecitamente. An.*

بالخطر *bil-chætar*. *v. compos.* *خطره chætarile. v. Periculose, cum periculo. Pericolosamente.*

بالخير *bil-chair*. *v. compos.* 1) *Cum bono, bene. 2) Feliciter. Felicemente, in bene. Ll.*

بالد *bâlid*. *v. part.* *Locum inhabitans, incola. Wan.*

بالدر *baldyr*. *v. n. f.* 1) *Poples. 2) Sura. Gamba. بالدر كموكي baldyr gemügi.* Crus. *L'offo della gamba.*

بالدران *baldyran*. *v. n. f.* *Cicuta. Cicuta. An.*

بالدرز *baldyz*, *بالدوز baldûz*. *v. n. f.* *Affinis, uxoris soror. Cognata. Fratrem vero uxoris vocant قينم kajnüm.* Affinis. *At, si major sit, vocant انشته eniste.*

بالدفعات *bid-def-ât*. *v. compos.* *Mulrotics,*

repetitis vicibus, pluries. Molte volte, più volte.

بالدم *paldüm*. *v. n. f.* *سرك اردي semerün-ardÿ. v. Postileña, lorum clitellarum, quo continetur equi, aut muli cauda. Sottocoda. Ferh.*

بالذات *biz-zât*. *v. compos.* *كندوسي gendü-si. v. 1) Ipse, in persona. 2) Ex se, per se, essentialiter. Egli medesimo, in persona, دا se, da per se, essentialmente. بالذات بالذات biz-zât kædimdür.* Aeternus est ex se, & essentialiter Deus. *Egli è eterno da se, & essentialmente. Tef.*

بالزن *bälzen*. *v. n. f. compos.* 1) *پروازجي perwazgi. v. Alas movens, volitans. 2) Negotium. Ferh.*

بالزين *bälzin*. *v. n. f. compos.* *q. bälî zin, vel zein. ايرك دينكوسي ejerün-depengüsi. v. Alæ ephippij. Ferh.*

بالس *bâlis*. *v. nom. prop.* *Nom. oppidi, quod tribus milliaribus distat ab Occidentali ripa Euphratis. Gol.*

بالست *bâlest*. *v. n. f.* *Virgo. Vergine. Ferh.*

بالستن *bälüsten*. *v. V.* *Bene comprecari extremum alicujus. Ferh.*

بالش *bâlis*. *v. n. f.* 1) *يصدق jastuk. v. Pulvinar, cervical. Cuscino. 2) Cubitale. 3) Vegetatio plantarum, vel arborum. Ferh.*

بالش *pâlis*. *v. n. f.* *Augmentum, abundantia. Ferh.*

بالشت *bâlist*. *v. n. f.* *Cervical, pulvinar. Ferh.*

بالشن تكية *bâlis tekie*. *v. n. f. compos.* *Cubitale. Ferh.*

بالشتن *bâlisten*. *v. V.* *Bene comprecari extremum alicujus. Ferh.*

بالش چرمين *bâlis çermîn*. *v. n. f. compos.* *Pulvinar ex corio. Ferh.*

بالشجه *bâlisçe*. *v. n. f. dimin.* *Pulvillus ephippii. Ferh.*

بالشك *bâlsek*, *بالشك bälisek*. *v. n. f. dimin.* *Pulvillus ephippii. Ferh.*

بالصدق و الاخلاص و الصاف *bis-sydkÿ wel-ychlâsÿ wes-sâf*. *v. compos.* *Sincere, vere, cum sinceritate, & puritate. Con verita, sincerita, e schiettezza.*

بالصواب *bis-sawâb*. *v. compos.* *Recte, iuste. Drittamente, con rettitudine, e giustitia.*

بالضرورة *biz-zæ-rûre*, *بالضرورة biz-zæ-rûri*. *v. compos.* *ضرورندن zæ-rûretten. v. Necessario, coacte, Necessariamente, astretto dalla necessita.*

بالطوع *bittaw-ÿwer-ryzâ*, *بالطوع bit-taw-ÿ wel-ychtyjâr*. *v. compos.*

Sponte, ultro, libere. Spontaneamente, di buona

buona voglia, liberamente. *Sæ.* مملکتلرنی *memleketlerini* bit-taw-y wer-ryzā teslīm ittīler. Ditiones suas sponte tradidere. *Rasagnarono spontaneamente li loro stati. Sæ.*

بالعرض *bittūli wel-ærz.* a. compos. In longum, & latum, longe, lateque. In lungo, & in largo. بالعرض *bit-tūl ærz ittī.* In longum expoluit, fusc explicavit. *Gliespose in lungo. Sæ.*

بالإكرام *bil-yzzi wel-ikrām.* Cum honore, ac reverentia. *Express. arabic.* بالعرض والإكرام *bil-yzzi wel-ikrām yhtirāmū tām ile dæwet ittī.* Invitavit eum omni debito respectu, reverentia. *L'invitò con ogni riverenza, onore, e rispetto. Eb.*

بالعشي *bil-æšī wel-ibkār.* a. compos. كيدج كوندز *giğe gündüz.* t. Diu, noctuque, mane, & vesperi. *Ah.*

بالع *bālægh.* p. nom. prop. Nom. regionis alicujus septentrionalis. *Ferh.*

بالع *bālygh.* a. part. 1) Qui consequitur boni quid. *Arriutato, pervenuto, giunto. Wan.* بالبعث *bālyghy æksælghæjāti kemālāt.* Qui attingit extrema perfectionum, virtutum, scientiarum, perfectissimus, doctissimus. *Giunto alla perfezione di virtù, e dottrina. Ik.* 2) usit. Adultus, puber, adolescens. *Giouine, fatto, cresciuto, adulto, abile alla generazione, da marito.* بالبعث *bālygh (f. melius bülugh) hæddine irismis jigit.* Puber factus, adultus juvenis. *Giouine fatto.* بالبعث *bālygh oi.* Pubescere, pervenire ad annos discretionis, ad ad majorēnnitatem. *Esser fatto, adulto, arriutare alli anni della discezione, alla maggioranza.*

بالع *bāllugh.* p. n. f. 1) Poculum corneum, quo Georgiani utuntur. 2) In genere Poculum vini. *Ferh.*

بالع *bālugh,* p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بالع *bālyghæ.* a. n. f. idiomate *Medi-nensium* Pedes, & tibiæ pecorum. *Wan.*

بالع *bil-ghudüwwi wel-āsāl.* a. compos. Mane, & vesperi.

بالع *pālæghzide.* p. part. Prolapsus in pedes. بالبعث *pālæghzidei bālū-æi beşerijet olmak.* Pede prolabi in cloacam humanæ fragilitatis. *Sdrucchiolare nel fango della fragilità umana. Ik.*

بالع *bil-ghæzæb.* a. compos. In ira. In colera, & con colera, ò sdegno.

بالع *bil-fi'l.* a. 1) compos. Actu, modo, nunc, realiter. 2) part. Modernus, actua- *Part. I. Tom. I.*

lis. *Di fatto, attualmente, & moderno, attuale.* بالبعث *bil-fi'l wel-kuwwet.* In actu, & potentia. *In atto, e potenza.*

بالع *bālyk,* ferè *bāluk.* t. n. f. حوت *hūt.* a. ماهي *māhū.* p. Piscis. *Pesce.* بالبعث *bālyk āghy.* Rete. *Rete da pescare.* بالبعث *bālyk otī.* Nomen baccæ, pisces infatuantis, cocculæ Orientales. *Coccola di leuante, con la quale si fa pasta da imbricar li pesci.* بالبعث *bālyk sepedy.* Nassa. *Nassa.* بالبعث *bālykchāne.* Vivarium. *Vivaro.* بالبعث *bālyk iūmurtasý.* Ova piscium. *Ova di pesci, & cauiare, & botarga.* بالبعث *bālyk awlāmak.* Piscari. *Pescare.* بالبعث *bālyk bāzār,* بالبعث *bāzārī.* Forum piscarium. *Pescaria, piazza de' pesci.*

بالقان *balkan.* t. n. f. Mons magnus peculiariter mons Hæmus, qui Rumeliam versus septentrionem a Bulgaria separat.

بالبعث *balykcil.* t. n. f. vul. f. pro بالبعث *balykcīn* ماهي خوار *māhū chor,* بالبعث *māhū chore.* p. Ardea. *Aghirone,*

بالبعث *balykcī.* t. n. f. 1) Piscator. 2) Piscarius. *Pescatore, & pescivendolo.*

بالبعث *bil-kæst.* a. compos. قصد *kæst ile.* t. Studio, data opera. *Apposta, à bello studio, appostatamente.*

بالبعث *bālyklewā* t. n. f. 1) Piscina, vivarium. *Peschiera, vivaio.* 2) Nom. civitatis, & portus in Crimea.

بالبعث *pāleg.* p. n. f. Calceus rusticus ex corio bovino. *Ferh.*

بالبعث *bālgāne, pāligāne,* بالبعث *balkāne.* p. n. f. مشبك *müsebbek pengere.* t. Fenestra cancellata, & reticulata. *Fenestra inferiata, ò à gelosia. Ferh.*

بالبعث *pālgāne.* p. n. f. Fenestrella in porta. *Ferh.*

بالبعث *bil-küllije.* a. compos. In toto, integre, in universum *In tutto, totalmente, intieramente, affatto.*

بالبعث *bil kemāl.* a. compos. Perfekte, ad unguem. *Con tutta perfezione, perfettamente, compitamente.* i. q. كمال مرتبه *ke-māl mertebe.*

بالبعث *billāh.* a. compos. Per Deum. بالبعث *bil-lāhil-æzym,* بالبعث *wāllāhil-æzym we bil-lāhil-kerim.* Jurandi formula per Deum magnum, per Deum sanctum. *Per Dio santo.*

بالبعث *pālamar.* t. n. f. Camelus, rudens. *Gomena, corda grossa di nave.*

B b b b b

بالمشافه

بالمشافهه *bil-mūsā fehe. a. compos. Coram.*
In presența.

بالمعني *bil-mæ'nī. a. compos. Mystice, mysticus, aut intimus, verus, realis. In sensu mystico, & vero, reale. حديث بالمعني*
hædisi bil-mæ'nī & nakli bil-mæ'nī. Oraculum mysticum, verum, & narratio mystica, vera. Ik.

بالواجبه *bil-mūwāgehe. a. compos. Coram.*
In presența.

بالواهي *bālmumī. t. n. f. Cera. V. بال*

بالنده *pālende. p. part. 1) Augens. 2) Crescens. Ferh.*

بالنقه *pālanka. t. n. f. Munimentum. V.*
بلنقه

بالنك *bālēng. p. n. f. 1) Species malorum aureorum. 2) Species cucumerum. Ferh.*

بالنك *pālēng. p. n. f. چارق ciāryk. t. Calcei rustici genus ex corio bovino. Ferh.*

بالنكو *bālēngū. p. n. f. compos. 1) Malum citreum. 2) Melissa. Ferh.*

بالو *bālū. p. n. f. 1) Lichen, cutaneus morbus. 2) Cerafum. Ferh.*

بالو *pālū. p. n. f. سكل sigil. t. 1) Verruca. 2) Pustulæ. Ferh. 3) Lepra. 4) Nom. avis. Cast.*

بالوا *bālewā. p. n. f. دمركي demregi. t. Morbus in ungue, redivia. Ferh.*

بالواجب *bil-wāgib. a. adv. compos. Merito, necessario. Necessariamente, meritamente.*

بالواد *bālwād. p. n. f. Nomen avis, otis, tarda. Ferh.*

بالوار *bālwār. p. adj. Alatus. Cast.*

بالوازه *bālwāze. p. n. f. Oscillum. Cast.*

بالواسه *bālwāse. p. n. f. Filum textorum. Ferh.*

بالواسه *pālwāse. p. n. f. Mæstitia, angor. Ferh.*

بالوانه *bālwāne. p. n. f. 1) Passer avis, aliaque huic similis. Ferh. 2) Vespertilio, hirundines apodes. 3) Avis paradisea. Cast.*

بالوانه *pālwāne. p. n. f. Avis paradisea. Ferh.*

بالوايه *bālwāje, & bālwāje. p. n. f. 1) Chelidon, hirundo. 2) i. q. بالوانه bālwāne. Passer. Ferh.*

بالوايه *pālwāje. p. n. f. 1) Passer avis. 2) Vespertilio, 3) Avis paradisea. Ferh.*

بالود *bālūd. p. n. f. 1) Vestis ex pelle agnina. Cast. 2) Incrementum. 3) Ipsum crescere. Ferh.*

بالود *pālūd. p. 1) adj. Percolatus, purgatus. 2) n. f. Vestis ex pelle agnina. Ferh.*

بالودكي *bālūdgī. p. n. f. Percolatio. Il colare. Ferh.*

بالودن *bālūden. p. V. 1) Nidificare. 2) Turbidum reddere. Ferh.*

بالودن *pālūden. p. V. 1) Percolare. Ferh.*

2) Volvere, volutare, miscere huc illuc vexillum, aut linteam per aquam, aut sanguinem. Cast.

بالوده *pālūde, & usit. بالوده pālūze. p.*

1) n. f. فالوزج *fālūzeġ. a. Pulmentum, & portio ex amylo, polline, aqua, & melle. Certa minestra, e bevanda dolce. Ferh. 2) Lanx libræ. 3) Purificata res, percolata, defæcata. Ferh.*

بالوده *كلامي الوده & دروغ وكذاف*

pālūdeī kelāmi ālūdeī dūrū-ghū ġlūzāf itmegī rewā ġörmen-. Nolite mittere, aut turbidum reddere defrutum sermonum mendacis, aut vaniloquiis. Non stimar bene l' amareggiar il dolce del discorso con bugie, e menzogne. Ik.

بالوده *شكر*

بالوده *pālūdeī seker ālūde. Defrutum, vel vinum saccharo mistum, dulce. Vino inzuccherato, dolce. Ah.*

بالوده *پکمزدن حلوا و بالوده پشورر*

pekmezden hælwā we pālūze plūsūrūr-īdi. Coquebat, seu parabat ex sapa dulcissimi, & pulmentum, aut potionem dulcem. Tef.

بالودي *bālūdi, & pālūdi. p. n. f. Vestis ex pelle agnina. Cast.*

بالوز *bālwer. p. n. adj. compos. Alatus. Cast.*

بالوز *pālūze. p. n. f. pro بالو pālū. Verruca. Cast.*

بالوس *bālūs. p. n. f. Camphoræ fæces, pars impura. Ferh.*

بالوسه *pālūse. p. n. f. Aegritudo, dolor. Cast.*

بالوش *bālūs. p. 1) n. f. Pediculus. Ferh. 2) Idolium. 3) adj. Sordidus, impurus. Cast.*

بالوش *pālūs. p. n. f. كافورك مشوشى*

kāfurūn-mūsēwēsi. t. Camphoræ fæces, pars impura. Ferh. 1) wīse

nejājed ex pālūs. Acæton mel ex impura, aut adulterata camphora non provenit. Dalla feccia della camphora non si cava il miele. Hæl.

بالويع *pālū-āt. a. n. f. pl. بلاليع belālī*

بالويع *bewālī. 1) Foramen mediæ domus, per quod expurgatur cloacalis colluyies domus, 2) Cloaca. Scolatio. Wan. V. بالغزیده*

بالونه *bālūne. p. n. f. 1) Avis aere vescens, hirundo apus. 2) Colum. Cast.*

بالونه *pālūne. p. n. f. Colum. Colatio. Ferh.*

بالويه *bālūje. p. n. f. 1) Chelidon. 2) Avis aere vescens. Ferh.*

باله *bāle. p. n. f. 1) Vas rei odorata, seu bonorum odorum capsula. 2) pro بالا bālā p. Vertex. 3) i. q. فریاد ferjād. p. Gemitus elatior, querimonia. 4) Saccus. Ferh.*

بالهنك *pālhenk, & پلاهنك pālāhenk. p. n. f. 1) Habena, ejusve funis, qui manu tenetur, & scapo freni annectitur, lorum. Ferh.*

2) Laqueus. 3) Columbar. Cavezza, laccio, corda.

corda. ¶ كوردانه پالهنك داقوب *gerdānīne pālheng takūp*. Iniecto fune, aut laqueo ad collum ejus. *Attaccatagli la corda al collo.* Eb.

بالي *bālī*. 2. part. Tritus, vetustus, ut vestis. *Gol.*

پالجال *pāljal*. p. 1) adv. i. q. مدام *mūdām*. 2) Semper. 3) adj. Perpetuus. 4) Coniunctus. *Ferh.*

باليد *bālid*. p. 1) 3. perf. praet. a باليدن *bālidēn*. Auxit. 2) Crevit. 3) n. s. Calceus rusticus. *Ferh.*

باليدن *bālidēn*. p. V. 1) Crescere. 2) Augere. *Ferh.* 3) Maturescere. 4) Assequi. 5) Volutare. 6) Turbidum esse. 7) Timere. 8) Exornare aliquem. *Cast.*

پاليدن *pālidēn*. p. V. 1) Crescere, altum fieri. 2) Percutere. 3) Videre. 4) Sciscitari. *Ferh.* 5) Stare. 6) Nomen imponere. *Cast.*

باليده *bālide*. p. part. 1) Altus, excelsus. 2) Extensus, auctus. *Ferh.*

پاليده *pālide*. p. part. 1) Percolatus. 2) Auctus. *Ferh.*

پاليز *pālīz*. p. n. s. 1) Scrobs inter pulvillos aquae continendae facta, ut inde exundet in eosdem. *Cast.* 2) Hortus olerum. *Ferh.*

پاليزبان *pālīzbān*. p. n. s. 1) Hortulanus. *Ortolano.* 2) Unus ex 32. tonis نوا *newā dičtis*. *Ferh.*

پاليزن *pālīzen*. p. n. s. pro پاليزين *pālīzin*. Dorsuale ex panno coactili, quod supponitur ephippio. *Cast.*

پاليزوان *pālīzwān*. p. n. s. 1) Hortulanus. 2) Unus ex 32. tonis نوا *newā dičtis*. *Ferh.*

پاليك *pālīk*. p. n. s. Calceus rusticus. *Ferh.*

بالين *bālin*. p. n. s. i. q. باليش *bāliš*. p. Cervical, pulvinar. 2) Fulcimentum. *Ferh.* 3) Lectus. Cuscino, guanciale, letto. *Ik.* ¶ بالين آسايشدن باش *bālini āsāišden bās kaldürmak*. 1) Ex cervicali quietis caput efferre, surgere. *Alzar la testa, levarsi dal cuscino, è letto del riposo.* 2) metaph. خواب غافلیدن بيدار او *chābi ghāfletten bīdār*. ol. Expergiscere a somno negligentiae, aut imprudentiae, resipere. *Risvegliarsi dal letargo della trascuragine.*

بالوس *bālios* و بايلوس *bāilos*. n. s. Legatus pec. Venetus ad portam. *Bailo di Venezia.*

بام *bām*. p. n. s. و adv. 1) فجر ارته *irte*. 2) Diluculum, aurora, mane. *L' alba, la mattina.* 3) سطح *sath*. 4) اوستني *dām ūsti*. t. Tectum, vel supremum ejus. *Il tetto, la cima.* 5) Debitum. 6) Color. 7)

Ghorda cytharæ turcicæ gravissima, seu bafus. *Ferh.* ¶ خانه بام *bāmī chāne*. Tectum domus. *Il tetto della casa.* *Ik.* بام *sürch bām*. Subrubicundus, ad rubrum vergens. *Che tira al rosso.* * *Express. figur.* بام چشم *bāmī česm*. h. e. كوز قباغي *göz kapāghī*. t. Palpebra. بام مسيح *bāmī mesyh*. h. e. فلك *feleki čehārüm*. Quartum cælum juxta systema ptolomaicum. بام نهم *bāmī nūhüm*. h. e. عرش مجيد *ārsī meğid*. Cælum nonum, seu empyrium, ubi ipse thronus Dei. *Ferh.*

باما *bāmā*. p. compos. بزمه *bizüm ile*. t. Nobiscum. *Con noi.*

پامال *pāmāl*. p. adj. compos. i. q. پامال *pāmāl*. 1) Pedibus conculcatus. *Calpestato.* 2) metaph. Abiectus. *Ferh.* ¶ پامال خيول *pāmālī chujul*. ol. Equitum pedibus, seu ab exercitu conculcari. *Esser calpestato dall' essercito.* *Sæ.* Vide پامال

بامبره *bāmbere*. t. n. s. درجه *derege*. a. Gradus, ordo, dignitas. *Grado.*

بام چشم *bām česm*. p. n. s. compos. Palpebra. *Ferh.*

بامداد *bāmdād*. p. n. s. ارته *irte*. t. Diluculum, mane. *La mattina.* *Ferh.*

بامدادان *bāmdādān*. p. n. s. Cum terminatione pl. Mane, diluculum. *Ferh.*

بامر الله تعالى *bi emril-lāhī te-ālā*. 2. *express. arabica.* Jussu, permissu Dei, sic permittente Deo. *Per permissione di Dio.*

پامرد *pāmerd*. p. n. s. compos. Qui auxilio est trahenti quid. 2) Intercessor, adiutor. *Aiutatore.*

بامره *bām-reh*. p. n. s. compos. Scala, gradus. *Ferh.*

پامزد *pāmūzd*. p. n. s. compos. آيق دري *ājak terī*. t. Merces laboris pedum, lucrium. *Mancia, gaudagno per la fatica, per le scarpe, quasi sudor de' piedi.* *Ferh.*

بامزه *bā meze*. p. adj. طنلو *tatlū*. t. Dulcis. *Dolce, saporito.*

بامس *bāmes*. p. adj. Quem mundi fatietas cepit. *Cast.*

پامس *pāmūs, bāmūs*. p. n. s. و adj. 1) 2) Impotens. *Cast.* 3) Otiosus, vagus, qui considet alibi, ubi non habet, quod agat. *Ferh.*

بامستون *bām sūtūn*. p. n. s. compos. Locus oblectationis sine tecto in vertice domus. *Altana, terrazza scoperta su la casa.* *Ferh.*

بامسكنت *bā meskenet*. p. adj. Modestus. *Modesto.* *Sæ.*

بامشاد *bāmsād*. p. Nomen musici celebris. *Ferh.*

اوتنه وقتي *irte wæktȳ*. t. Matutinum tempus, mane. *Ferh.*
2) *adv.* Sequenti mane.

با من *bā men*. p. *compos.* Mecum; Con me, meco.

پنبوق *pāmūk*. t. n. f. *Gossipium*, pro پنبوق
بامون *bāmūn*. p. 1) *adj.* سختت *muchæn-*
nes. 2) *n. f.* *Cinædus*. Poltrone, mal-
scalzone, & *bardassa*. *Ferh.*

بامه *bāme*. p. n. f. *Prolixā barbā*. *Ferh.*

بامی *bāmī*. p. *nom. prop.* Antiquum ho-
men urbis باح *bælch*. *Ferh.*

بامیان *bāmijān*. p. *nom. prop.* Nom. ditio-
nis alicujus in provincia کوهستان *Kohestān*.
Ferh.

بامیره *bāmīre*. p. n. f. 1) i. q. بامیره *bāmī-*
bere. Gradus. 2) Foramen, seu fenestrella
portæ, per quam foras prospicitur. *Cast.*

بامیجین *bāmījīn*. p. *nom. prop.* Nom. oppidi
in districtu بادغیس *bādghys*, qui spectat ad
regionem هرات *herāt*. *Ferh.*

بان *bān*. a. n. f. 1) Nomen arboris, un-
de جوزکبان *gewzül-bān*. Glans unguenta-
riā. Arbor hæc frequens est in Arabia felici,
ubi innumera camelorum, & ovium agmina
a foliis ejus nutriuntur. *Herb.* 2) Plantæ
species, cujus fructus nux unguentaria di-
citur. *Gol.*

بان *bān*. p. n. f. 1) Nomen arboris in
دهانه *tehāma*. 2) Custos. *Ferh.* 3) *Tamarix*.
4) *Equus pec. generosus*. 5) *Hypocrita*. *Cast.*

بان *bān*. t. n. f. ex *Croatico*. Dominus,
princeps, gubernator.

بان *pān*. p. n. f. Species folii rubri, e
quo si masticeatur, aut contundatur, succus
ruber manat, quo pueri, & puellæ in orien-
te labia sua pingere solent. *Ferh.*

پانبوق *pambūki*. t. n. f. *Gossipium*. V.
پنبوق

بانۀ *bānet*. a. n. f. 1) Distinctio, inter-
stitium. *Gol.* 2) nomen unitatis Arboris بان
bān dicti. *Wan.*

با انجا *be angiā*. p. *compos.* Illuc, ad eum lo-
cum. *Lā*

پانگار *pāngiār*. t. n. f. Folia betæ rubræ.
Bietola rossa. Radix enim vocatur چوکندر
ciūkündür quod V.

پانگیاہ *pāngiāh*. p. *num. card.* Quinquagin-
ta. *Cast.* pro پنجاه

پاندورمک *bāndürmak*. t. V. Intingere leni-
ter, immergere, ut frustum panis in vinum,
& illud statim retrahere. Intingere, tuffar
leggiermente.

پانزده *pānzedeḥ*, & *panzdeh*. p. *num.*
card. اوون بش *on bes*. t. Quindecim. Quin-
dici. *Ferh.*

پانزدهم *pānzdehūm*. p. *nom. ord.* اون
بشنگی *on besīngī*. t. Decimus quintus. Il
decimo quinto.

پانزهر *pānzehēr*. p. n. f. Bezoar. V.
پانسفد *pānsæd*. p. *num. card.* بشبوز *bes-*
jūz. t. Quingenti. *Ferh.* ¶ پانصد ساله
rāhī pānsæd sāle. Iter quingentorum anno-
rum. *Viaggio di cinquecento anni*. *Ik.*

پانقرار *pānqyrār*. p. n. f. *Tæniæ pedales*,
involucrum pedis. *Cast.*

بانکش *bānkys*. p. n. f. *Granum terebin-*
thinum. *Ferh.*

بانک *bank*. p. n. f. 1) صوت *sæwt*. 2.
اون *ōn*. t. *Vox pec. fortis, clamor, sonus*.
Voce, grido, suono. 2) Nomen arboris sua-
ve olentis. *Ferh.* ¶ بانک ناز *bāngī nemāz*.
Indictio precum, a præcone ex turri quin-
quies in die fieri solita. *Grido, che si fa per*
invitar alle preghiere. زن بانک *seu* بانکر
bankzen. *Præco sacer, ædituus*. *Quello che*
grida invitando alle preghiere.

بانکش *bānkēs*. p. n. f. *Columba, seu po-*
tius mas ejus suspiriosum sonum edens. *Ferh.*

بانگیدن *bāngīden*. p. V. چغرمق *ciaghyr-*
mak. t. *Clamare pec. de turri*. *Gridare*. *Ferh.*

پانمشک *pānmūsk*. p. n. f. *Granum terebin-*
thinum. *Ferh.*

بانو *bānū*. p. n. f. 1) خاتون *chātūn, vulg.* قادن
kādūn. *Domina illustris, Signora*. 2) Lage-
na vini longiore collo. *Ferh.* ¶ نامنه فایون
nāmine hūmājūn bānū dīrlerdī.
Vocabatur, seu ipsi nomen erat Domina Au-
gusta. *Si chiamava la Signora Augusta*. *Eb.*
بانوی شہلا چشم *nergīs bānūī shēlā*
česīm. *Domina Narcissa oculis ex nigro cæ-*
siis prædita. *La Signora Narcissa con occhi*
di pecorella. *Ah.*

بانوہ *bānewā*, & *bānūwā*. p. *adj.* فنی
ghænī. 2. جنکلو *genklū*, آوازلو *āwāzlu*, &
نصیبلو *næsȳblū*. t. 1) *Dives*. *Ferh.* 2) *Belli-*
cosus, pugnator. 3) *Sonora voce prædi-*
tus. 4) *Fortunatus*. *Ricco, guerriere, di*
bella voce, & fortunato.

بانوہ *bānūc*. p. n. f. *Oscillum*. *Ferh.*

بانوکشست *bānūkesest*. p. *nom. prop.* Nom.
filiæ Rustemi. *Ferh.*

بانہ *bāne*. p. n. f. قسف قایی *kasyk kyly*. t.
Pubes. *Peli delle parti vergognose*. *Ferh.*

پانہ *pāne*. p. n. f. 1) Arbor, seu trabs,
qua firmatur porta. 2) Clavus, seu instru-
mentum, quo firmant fabri lignarii trabem,
quam cito findere volunt. *Ferh.*

پانہادہ *pā nihāde* p. *part. compos.* Impositus
pes. cc. dat. præc. & *constr. Arab.* ¶ پانہادہ
pānihādeī zuhūr ol. *Oriri*. *Farsi ve-*
dere. q. *metter il piè nell' esser, nel mondo*.

bānī. ۱. *part.* پاییجی *iapigi*. ۲. *Aedificans, faber. Fabricatore, fabro.* بائی ار *bānī* ol. *Aedificare. Fabricare. c. ac præc. vel constr. arab.* بو معانی بنیانی *بانی bu me-ānī būnjaninī bānī.* Fabricator fabricæ horum sensuum, seu auctor harum compositionum. *L'autore di questi concetti. Sæ.* مسلمانى *bānū mebanū müsliṁānī.* Fundator fabricarum piarum. *Fondatore di fabriche pie. Sæ.* اول بائی ۳ مبانى ۴ جهانبانی *bānū mebanū ġihānbānū hækkynde.* Pro illo auctore monarchiæ. *Sæ. Per quello monarca. Br.*

baniās. ۱. *nom. prop.* 1) *Paneās. Nomen parvi oppidi in Syria.* 2) *Nomen stuvii in Syria. Schult.*

bāniet. ۱. *n. f.* Arcus. *Palestro. Wan.* فانید *bānīd, ۲ pānīd. p. n. f.* 1) *fānīd. ۲. Saccharum, pec. defæcatum. Ferh.* 2) *Caseus saccharo conditus. Cast.*

beew, ۱. *V. act.* Superbire, gloriosum se præbere, se efferre. *Wan.*

beo. *p. compos. loco* باو *bāo, quod V.* 1) *In illo.* 2) *Cum illo.* 3) *Ad illum.* 4) *Ad se, sibi.*

bāūček. *p. n. f.* *Cespes siccatus ex stercore bovino ad comburendum. Ferh.*

bā wūgiūd. *p.* 1) *adj. compos.* Existens. *Effistente. Cast.* 2) *usit. adv.* Peculiariter, nominatim, præcipue. *Principalmente, e specialmente, & stante che. Sæ.*

bāwer. *p.* 1) *adj.* Verax. 2) *n. f.* Creditum, fides. *Verace, che dice quel, che sà, & fede, credito. Ferh.* باور کردن *bāwer kerden.* Fidem habere, præstare, verum agnoscere. *Credere, prestar fede, e riconoscer per vero.* باور ایستیبوب *bāwer it-mejūp.* Fide illi non præstita. *Non prestandovi fede. Sæ.*

bāwerġī, *۲ bāwerġī. p. n. f.* *Chorasmiorum idiomate, Oeconomus, quoduce cibus in mensam regiam affertur, quique legatos excipit, ۳, quæ ad excipiendos illos requiruntur, curat. vulgo: چاشنکیر cās-nigīr p. Ferh.*

bāwerd. *p. n. f.* 1) *nom. prop.* *Nom. urbis alicujus.* 2) *Nomen herois alicujus. Ferh.*

bāwers, *۲ pāwrūs. p. n. f.* 1) *Ludus aleæ, ۲ chartarum lusoriarum. Cast.* 2) *Mulier, cujus maritus aliam præterea uxorem prolibus fœcundam habet. Ferh.*

pāwerenġin. *p. n. f.* *Periscellis. Ferh.*

bāweriden. *p. V.* *Credere, fidem adhibere. Ferh.*

pāwzār. *p. n. f.* 1) *i. q.* بازار *pāzār. Part. I. Tom. I.*

Tæniæ pedales, involucrum pedis, & hypodema rusticum. Cast. 2) *Infile textoris. Ferh.*

پاوزاره *pāwzāre, bāwzāre, ۲ pāw-jāre. p. n. f.* *Radius, & infile textorum, seu ligna, quæ a pedibus mota aperiunt, contrahuntque telam. Ferh.*

bāwūsni. *p. n. f.* *Uxor mariti, qui ۲ aliam habet cum filio, vel qui aliam ducit. Ferh.*

bāwekār. ۱. *p.* 1) *compos.* *Cum gravitate, & majestate.* 2) *adj.* *Gravis, majestofus, seu majestate præditus. Con gravità, e maestà, grave, e maestoso.* چاساز باوفار *ciāsārī bā wekār.* *Majestate præditus cæsar. Il maestofissimo cesare. Ll.*

bāwel. *p. nom. prop.* *Nom. loci alicujus celebris a pulchris pannis sericeis, qui ibi conficiuntur. Ferh.*

pāwengen, *۲ pāwengī. p. n. f.* *Spinther sive manus, sive pedis. Cast.*

pāwend. *vul. paiwend. p. adj. compos.* *Compes, pro پابند vel پای بند*

bāwej. *p. compos.* *Cum eo. Con lui.* باوی *bāwī. express. persica. Age sis! Ferh.*

bāwin. *p. n. f.* *Corbis parva, cui imponunt sericum, vel alias ejusmodi res. Ferh.*

bāh. ۱. *n. f.* 1) *Coitus. Coito. Wan.* 2) *Area amplior, circum quam ædes, aut tentoria extant. Gol.*

bāh. *p.* 1) *n. f.* *Jusculum.* 2) *In promissionibus Sit, esto, fiat! Ferh.* 3) *n. f.* *Adulterium. Cast.*

pāh. *p. n. f.* *آش ās. ۲. Cibus. Cibo, vivanda. Ferh.*

pāhā. *p. adj.* *Variiegatus, seu variis coloribus præditus. Cast.*

bāhār. *p. n. f.* 1) *Atletha.* 2) *Species poculi. Ferh.*

bā her. *p. compos.* *Cum omni. Con ogni.*

bāhir. ۱. *n. f.* *Luna lucida. Wan.* 2) *Vena frontis.* 3) *part. II.* ظاهر *zāhyr.* *Excellent, eminens: manifestus, parens. Eccellente, grande, ۲ palese, publico.* باهر

bāhirū zāhyr. *e. Manifestare. An.* ظاهر و *bāhirū zāhyr*. *e. Manifestare. An.*

sāhī. bāhirūl ykbāl. *Rex fortunatissimus. Re fortunatissimo. Sæ.* كلام

kelāmū bāhirūl intyżām. *Verba excellenter in ordinem digesta. Parole ag-*

giustatissime. Sæ.

bāhiren. ۱. *adv.* 1) *Excellenter.* 2) *Palam. Excellentemente, & in palese, in pu-*

bāhirāt. ۱. *n. f.* *Navis. Gol.*

Ceccc
باهرة

بَاهِرَة *bāhīret*, seu بَاهِرَة *bāhīre*. n. f. 1) Vena frontis. *Vena della fronte. Ik.* 2) fam. *præcedentis* بَاهِر *bāhir*. Excellens, magna. ¶ كَمَالَاتِ بَاهِرَة *ḵemālātī bāhīre*. Perfectiones eminentes, miræ. *Perfezioni grandi, ammirabili. Ik.* بَاهِرَة الْإِشْرَافِ *bāhīretūl-īsrāk* o. Lucidum esse, seu lucere, resplendere, celebrari. *Risplendere. Ik. Sæ.*

بَاهِز *bāhyz*. n. part. Gravis, molestus, difficilis. *Grave, fastidioso, difficile. Wan.* ¶ بَاهِز *bāhyz* o. Gravare. *Aggravare.*

پَاهِك *pāhek*, ¶ پَاهِك *pāhik*. n. f. اَشْكِنْجَه *īshkenḡe*. Tormentum, tortura. *La tortura.* پَاهِكِيدَن *pāhekīden*, ¶ پَاهِكِيدَن *pāhkīden*. p. V. اَشْكِنْجَه *īshkenḡe*. e. e. Tormentis afficere ad extorquendam veritatem. *Dar lar tortura.*

بَاهِل *bāhil*. n. f. 1) Stigma pectori impressum. 2) Lignum per nasum trajectum. 3) part. Ligni uberibus affixi expers, & libera camelitis. *Wan.* 4) Baculo, seu pedo carens pastor. *Gol.*

بَاهِلَة *bāhilet*. n. part. Libera a conjuge. *Gol.*

بَاهِم *bāhem*. p. adv. compos. بِلَه *bile*. e. Una, simul, pariter. *Insieme. * Express. figur.* بَاهِم زَبَان دَارَنَد *bāhem zibān dārend*. h. e. اَغْز بَر اَيْنْدِيلِر *aghyz bir ittiler*. e. Simul loqui cæperunt, vel una omnes clamarunt. *Ferh.*

بَاهِيم *bāhūm*. p. n. f. Ventus secundus. *Vento in poppa. Expressio nautica. Ferh.*

بَاهِم آمَدَن *bāhem āmeden*. p. V. compos. غَاغْزَاَبَه كَلَمَك *ghāzābe ḡelmek*. e. Irasci, iram concipere, succensere. *Mettersi in colera, adirarsi, sdegnarsi.* 2) Simul convenire. *Ferh.*

بَاهِمَان *bāhemān*. p. pronom. demonstr. compos. Hic, ille N. N. quidam. *Ferh.*

بَاهِم آوَرَدَن *bāhem āwürden*. p. V. compos. Simul ferre. *Ferh.*

بَاهِمْدِغِر *bāhemdīger*. p. adv. compos. 1) Simul, una. 2) Mutua opera, inter. *Cast.*

بَاهِمِه كِه *bā heme ki*. p. particu. compos. Quantumvis, quamvis, etsi. *Con tutto che, benche, ancorche.*

پَاهِنَك *pāhenḡ*, ¶ پَاهِنَك *pāhenk*. p. n. f. *Seminarium cucumerum. Ferh.*

پَاهِنَكَه *pāhenge*. p. n. f. *Crepida. Pianella. Ferh.*

بَاهِي *bāhī*. p. n. f. 1) Pedum, ejusve pars, quæ manu tenetur, fustis crassior, quem manibus gestant. 2) Terra magna. *Ferh.*

پَاهِي *pāhū*. p. n. f. عَصَا *āsā*. n. دَكْنَك *deḡenek*. e. Baculus pec. pastoralis, pedum. *Bastone.*

بَاهِي *bāhe*. p. n. f. 1) دَرِيَا *derjā*. n. دَكْر *ḡer*.

den-yz. e. Mare, ¶ magna quævis aqua, quæ vado transiri nequit. *Mare, ¶ acqua grande, che non si può passar à guado.* 2) Equus robustus. *Ferh.*

بَاهِيَا *bāhhā*. p. n. f. pl. a بَاه *bāh*. 1) Coitus. 2) Juscula. 3) In promissionibus. *Fiat, esto. Ferh.*

بَاهِي *bāhī*. n. part. Vacuus. *Wan.* بَاهِي *bāhī*. e. adj. غَنِي *ghenī*. n. تُوَانَكِر *tūwān-ger*. p. Dives, opulentus. *Ricco.* ¶ بَاهِي *bāhī* و *bāhī* و *bāhī* كَدَا *bājū ḡedā*. Dives & pauper, divites, & pauperes. *Povero, e ricco, poveri, e ricchi. Ik. Eb.* بَاهِي *bāhī* e. Ditare. *Arricchire, render ricco.*

بَاهِي *pāj*. p. n. f. adj. ¶ adv. رَجُل *reḡl*. n. آيَاك *ājāk*. e. 1) Pes, basis. 2) Resistentiæ facultas, & potentia. 3) Firmitas. 4) Firmus. *Ferh.* 5) Gradus, & vestigium. 6) Prætextus, excusatio. 7) Posterius. 8) Superius. 9) Fluxus, seu cursus aquæ. 10) Divitiæ. *Piede, base, grado, vestigio, pretesto, la parte di dietro, di sopra, la corrente, ¶ ricchezza.* ¶ بَاهِي نَدَارَم *bā fūlān pāj ne dārem*. Non possum ei resistere, contra eum nihil possum. *Non hò forza da resistergli, ò stargli à fronte. Cast.* پَاهِي نِه دُوسْمَك *pājine dūsmeḡ* اَوْرَقْتَن *der pāj o resten*. Vestigiis inhærere, insequi. *Corrergli dietro, seguirlo.* بَاهِي تَحْت سُلْطَان مَعْدَلْت نَشَان *pāj tāchtī sultānī mæ dilet nisān oldy* Facta est sedes, seu locus residentiæ æquissimi principis: بَاهِي تَحْت جِهَانْبَانِي اَوْلَدِي *pāj tāchtī ḡihānbānī oldy*. Facta est sedes, & residentia monarchiæ, seu monarcharum mundi. *E divenuta residenza del prencipe, della monarchia, ò del monarca del mondo. Sæ.* بَاهِي ثَبَات *pāj sebāt*. *Constantia. Costanza, fermezza, sodezza.* بَاهِي ثَبَاتِي مَتَزَلَزِل *pāj sebātī mūtezēlzyl* و رَايْت دَوْلَتِي قَلْب سِبَاهِيدَن مَتَنَقَل اَوْلَدِي *we reejetī dewletī kælbi sypāhīden muntakyl oldy*. Pes constantiæ ejus trepidare, vexillumque prosperitatis, seu domini ejus e medio exercitus auferri cæperunt. *Sæ. Cominciarono à tremargli i piedi, ¶ à sbandarsegli li stendardi dal corpo dell'armata. Br.* بَاهِي سَبَا *pāj hysāre ḡelesyḡ*. Veniatis sub arcem. *Venite sotto le mura. Sæ.* * *Express. figur.* بَاهِي بَدَامَن كَرَدَن *pāj bedāmen kerden*. h. e. صَبِر اِيدُوْب فَارَع اَوْلَم *sæhr idup fāryḡh olmak*. e. *Patienti animo desistere ab aliqua re. بَاهِي بَزَاكِنَدَن* *pāj bezākenden*. h. e. سَحْر اَيْتَمَك *sæhr itmek*. e. Fascinare, fucum facere. *پَاهِي تَابَه كَشَاد* *pāj tābe ḡūsād*. h. e. سَفَرَدَن كَلَدِي *seferden ḡeldī*. e. Rever.

Reversus est ex itinere. پای پیمیدن pāj pīdīden. h. e. فرار کردن firār kerd. Fugere, auffugere. Scapar via. پای خاکی کرد pāj chākī kerd. h. e. سفر ایلدی sefer ejledī. t. Iter suscepit. Viaggio. پای دراز کشید pāj dirāz kešid. h. e. 1) آشوری ائدی دیدگاری (1) āšūrī āttī dedüklerī sözdür. t. Modum excessit in sermone. 2) آیف اوزائدی (2) ājāk uzāttī. t. Pedem extendit, est allusio ad illum, qui affectat imperium. پای در آمد pāj der senk āmed. Offendit pedem in lapidem, Allusio ad hominem timidum. پای در گل ماند pāj der gīl māned. h. e. عاجز ماند و متحیر اولدی āgīz ü mütehājir oldī. t. Pes in luto hæsit. پای در میان آورد pāj der mijān āwürd. h. e. مصلحت ایچنده بولندی mäslāhæt icinde bülündī. t. Negotiis obrutus fuit. پای رنج کشند pāj reng kešend. h. e. حاضر و پرامت و پارا تی پائی زانگ کرد pāj zāng kerd. h. e. 1) پوصویه کردی (1) pūsūjū girdī. t. In insidias tractus est. 2) گولندی (2) gūzlendī. t. Abscondit se. پایش در خواب شد pāješ der chāb sūd. h. e. آياغي اويشدي ājāghī ujūsdī. t. Obtorpuit pes ejus. پای فشرد pāj fūšūrd. h. e. ثابت و قدم اولدی sābitū kadem oldy. t. Constans permanfit. پای کرد کرد pāj gird kerd. h. e. آياغن آلتنه آلدی ājāghyn āltina āldī. t. Supplantavit illum. پای کشانیده (1) kešānīde. h. e. 1) گریخته (1) gīrichte. Fugitivus. 2) آزاد اولمش (2) āzād olmiš. t. Emanicipatus. پای کم آورد pāj kem āwürd. h. e. چاچدی چاچدی چاچدی mā cān rest. h. e. پای ماچان رفت pāj mācān kerd. Idem. پای مرد pāj merd. h. e. دستگیر و معین mu-yn we destgīr. Adjutor, opitulator. Ajutore, che soccorre un altro. پای مردی کرد pāj merdī kerd. h. e. و امداد و امداد و امداد imdād we mu-āwenet ejledī. t. Auxilium, opem tulit. Ajutò. پای و پر pājū per. h. e. قدرت و طاقت tākat we kudret. t. Potestas, vis. پای اندازد bepāj endāzed. h. e. سورچوب دوشدی sūrčūp dūsdī. t. Fallente vestigio lapsus est. پای دار bepāj dar. h. e. محافظه mīhāfāze ejle. t. Custodi, serva. وجوده bepāj dāsten. h. e. پای داشتن bepāj dāsten. h. e. In lucem edere. Ferh. پای داشت pāj dāst. Custodivit, servavit. Lo custodi, lo guardò. پای دامه pāj dāme. Pedica, laqueus pedis. Laccio. پای زهر pāj zehr. Bezoar lapis, alexipharmacum, pro پادزهر quod Vide. پای داشتن ber pāj dāsten. Sustainere, conservare. Sostentare, mantener in piedi. Cast.

bepāj kerd. Erigere. Alzar in piedi. Cast.

پای pāj. t. n. f. 1) حصه hyssa. 2) بهره behere. p. Pars, portio. 2) Sors. Parte, porzione, sorte. پای (1) Partiri, dividere. 2) Erogare, impertiri. Spartire, dividere, distribuere, impartire. پای اولمش pāj olmiš. Divisus. Diviso, spartito. بنم پایمه benūm pājūme. Pro mea portione, & per me, quoad me, per me licet, pro mea parte. Per mia parte, per me, in quanto a me.

بایا bājā. p. Imperandi formula. Oportet, necesse est. Ferh.

پایاب pājāb. p. n. f. compos. 1) طاقت tākat. 2) Potentia, vis. Forza, potere. 2) Piscina, repositorium aquæ lapideum non profundum. 3) صونک دبی sunūn-dibī. t. Fundus aquæ. 4) بیگار ایغی pīn-ār ajaghy. t. Ostium fontis. 5) Descensus in fontem ad figendos pedes. 6) Noxam passus. 7) Robur. 8) Finis, terminus. 9) Vortex. Ferh.

پای ابرین pāj ebrenģin. p. n. f. compos. Periscellis. Ferh.

پای افزار pāj efzār. p. n. f. compos. Infile textoris. Ferh.

پای افسار pāj efsār. p. n. f. compos. i. q. præ. Ferh.

پای افشار pāj efsār. p. n. f. compos. i. q. præ. Ferh.

پایان pājān. p. n. f. 1) نهایت nihājet. 2) Finis, terminus, extremum. Fine, estremità, termine. 2) Margò. Ferh. بو محنت نچن bu myhnet kacian pājāne ietise? Ecquando hæc tribulatio ad finem perveniet? Quando mai si finirà questa miseria? Eb. پایان بردن کار bepājān bürdeni kār. Exequi, perficere negotium, & defungi. Effeguire, compir un negozio. Cast. بی پایان bī pājān. Immensus.

پای انداز pāj endāz. p. n. f. compos. Panni, aut telæ sericeæ ad pedes regis, vel principis, in aliquam civitatem solenniter ingredientis, sterni solitæ. Panni, o drappi di seta, che si stendono sotto li piedi d'un principe, ch'entra in pompa in una città. سلطان سرفراز ایچون آتشه نفیسه دن پای sūltānī serfirāz icūn ækmyseī nefiseden pāj endāzler dūsejūp. Stravit cubiculā, & loca, per quæ transire debebat princeps, pretiosis pannis sericeis. Adobbò l'alloggiamento regio con drappi preziosi di seta. Sæ.

پای اوزاره pāj ewiāre. p. n. f. compos. Infile textoris. Calcole, pedale. Ferh.

پای باف *pāy bāf*. p. n. f. compos. Textor. *Tessitore*. Ferh.

پای برکابست *pāy berikābest*. p. compos. *Pes in stapide est*. *Express. persica. i. e.* In itinere est, vel equo vehitur. Ferh.

پای بست *pāy best*. p. n. f. compos. 1) *Fundamentum fabricæ*. 2) *Inchoatio ædificii*. Ferh.

پای بند *pāy bend*. p. n. f. compos. 1) *Compes*. Ferh. 2) *Machinatio, dolus*. *Trama, traccia*. Cast.

پای پوزان *pāy pūzān*. p. n. f. compos. *Vox timida*. Ferh.

پای پیچیدن *pāy pīcīden*. p. V. compos. *Fugere*. Ferh.

پای پیل *pāy pīl*. p. n. f. compos. 1) *Poculum vini formam pedis elephantis habens*. 2) *Arma cingarorum*. Ferh.

بایت *bājit*. a. part. 1) *Qui noctu est, aut pernoctat*. *Gol*. 2) *Hesternus, ut cibus, & panis, ex precedente die reliquus*, (طاری) *(tārī)*. *Wan*.

پای تابه *pāy tābe*. p. n. f. compos. *Impilia*. *Calzari di feltro*. Ferh.

بایجه *bājiġet*. a. n. f. pl. a *بواججه bewājiġet*. *Infortunium*. *Wan*.

پایجه *pājġe*. p. n. f. 1) *Pedes vervecini, alii que*. Ferh. 2) *Frontale, ac subligaculum*. Cast.

بایجی *bājiġī*. t. n. f. *Hallucinator, præstigiator*. *Abbagliatore, impostore*.

بایجیلیک *bājiġilik*. t. n. f. *Hallucinatio, fascinatio, præstigiæ*. *Abbagliamento, inganno, impostura*.

بایج *bājyġh*, vel *بایج bajyġch*. a. part. *Lassus*. *Gol*.

بای حال *bāy hāl*. a. compos. *In quocunque statu, quocunque modo*. *Come si sia, in qual si voglia modo*. *Ll*.

پای خاسته *pāy chāste*. p. part. pass. compos. *Conculcatus, pede contusus*. Ferh.

پایخست *pāy chæst*. p. adj. compos. i. q. præc. Ferh.

پای خواست *pāy chæst*. p. adj. compos. *De-glutita res*. Cast.

پایخوست *pāy chust*. p. adj. compos. *Conculcatus*. Ferh.

پای خوشه *pāy chūse*. p. n. f. compos. *Locus a pluvia rigatus, a copiosa hominum, ac animalium itione exsiccatus*. Ferh.

بایستن *bājēd*. p. 3. pers. præf. & fut. a *بایستن bajisten*. *Oportet, necesse erit*. *Bisogna, sarà necessario*.

پاید *pājed*. p. 3. pers. præf. & fut. a *پایدن pājīden*. *Stabile, firmum est, vel erit*. 2) *Exspectat*. 3) *Calcitrat pede*. Ferh.

پایداری *pājdār*. p. adj. compos. *Firmus, stabilis, constans*. *Fermo, stabile, costante*.

بایداری *pājdārlyk*. t. n. f. *Stabilitas, constantia*. *Fermezza, costanza*.

پایداری *pājdāre*. p. n. f. compos. *Adjutor*. Ferh.

پایداری کردن *pājdārī kerdēn*. p. V. compos. 1) *Frequenter aliquid facere*. 2) *Calcere, firmiter premere pede*. 3) *Violentia, injuria afficere*. 4) *Patienter ferre*. 5) *Expectare*. Cast. 6) *Firmum esse*. 7) *Consistere in aliquo loco*. Ferh.

پایدام *pājdam*. p. n. f. compos. 1) *Illix avis*. 2) *Laqueus, rete*. Ferh.

پایدان *pājdān*. p. n. f. compos. 1) *Calceus*. Ferh. 2) *Infile*. Cast.

بایر *bājr*, *بایره bāiret*. a. n. f. i. q. *بور būr*. *Terra inculta*.

بایر *bāir*. a. part. *Confusus, percussus*. *Sbigottito, stordito*. *Ik*. *حایر بایر hājir bājir*, *attonitus, confusus, & vagus, i. e. incertus animi, & consilii, qui, quid agit, nescit, quive nec consultit ipse sibi, nec consulentem audit*. *Gol*.

بایر *bājir*. t. n. f. *Collis, clivus*. *Colle, monte picciolo*. *قرق بایر kyrk bājir*. *Echinus*. *Bob*.

بایر *bājirgik*. t. n. f. dimin. *Colliculus, clivus*. *Poggio, poggerello*. *Bern*.

بایر *bāiz*. a. part. i. q. *حایش āis*. a. *Vivens, bene habitus*. *Gol*.

پایز *pājiz*. p. n. f. *Autumni tempus*. *Autunno*.

پایزار *pājzār*. p. n. f. compos. *Calceus*. Ferh.

پایزن *pājzen*. p. n. f. compos. 1) *Leno*. *Ruffiano*. 2) *Mancipium, servus*. *Servidore*. Ferh.

پایزه *pāize*. p. n. f. 1) *مستملک müsellemlik*. t. *Immunitas a vectigalibus, aliisque oneribus publicis diplomate regio concessa, Esenzione, immunità*. 2) *Domus*. Ferh. 3) *Subligaculum a genu ad talos*. 4) *Femoraliū inferius foramen*. Cast.

پایجه *pājje*. p. n. f. 1) *Munus*. 2) *Vestis honoraria*. 3) *Diploma immunitatis a vectigalibus*. 4) *Subligaculum*. 5) *Funis brevior, quo tentorium tenditur*. Ferh.

بایزید *bājēzīd*. t. n. f. nom. prop. *Bajazetes*. *Bajazete*.

بایست *bājīst*. 3 pers. præf. 1) *گردد gērek-tūr*. t. *Oportet, necesse est*. *Bisogna*. 2) *گردد gēreġinge*. t. *Prout oportet*. *Come si richiede*. Ferh.

بایستن *bājīsten*. p. V. *گردد gērek ol*. t. *Oportere, opus, necesse esse*. *Bisognare, far di bisogno, richiedersi*. Ferh.

بایستن *pājīsten*. p. V. *گردد gūymek*. t. *منتظر mūntæzyr*. a. *Expectare, avere*. *Aspettare*. Ferh.

پایستور *pājstūr*. p. n. f. compos. *Instrumentum musicum pastorum, ex ungulis animalium, ligno, & equorum pilis compositum*. Ferh.

بایسته *bājīste*. p. n. f. 1) Res necessaria, desiderata. 2) Necessitas. *Ferh.*

بایسته *pājīste*. p. part. Firmus, permanent. *Ferh.*

بایستی *bājīsti*. p. n. f. Quod oportet, decet. *Ferh.*

بایسک *bājīsk*. p. n. f. Physiognomia. *Ferh.*
پای شور *pāj sūr*. p. n. f. compos. Nomen instrumenti musici. *Ferh.*

پای شیب *pāj šyb*. p. n. f. compos. 1) Afflictiones, & pænæ alterius mundi. 2) Locus pænarum. *Ferh.*

بایض *bayz*. a. n. f. pl. بیوض *būjūz*. Ovipara avis, pec. gallina. *Wan.*

بایغ *bāy*. a. n. f. Pullus dorcadis distendens passus. *Gol.*

بایغ *bājī*. a. part. 1) صائغی (مشتری) *sā-tīgi*. t. Venditor. *Venditore, mercante.* 2) Expetita, atque ambita ob venustatem mulier, quam a conjuge liberam multi conjugem sibi petunt. *Ferh.*

بایغ *bājīkæt*. a. n. f. pl. بویغ *bewājīk*. 1) Malum, calamitas. 2) Injuria, iniquitas. *Ferh.*

بایگوش *bāikūs*, & *bāikūsi*. t. n. f. بوه *būh*. a. Noctua, bubo. *Ciuetta, barbagiani, alocco.*

بایگ *bāik*. a. n. f. pl. بویگ *bewājīk*. Camelitis juvenca egregio corporis habitu, & pinguis. *Wan.*

پایگار *pājīkār*. p. n. f. Administrator, qui colligit tributa, quæ penduntur a subditis domini, sui, ob bona immobilia. *Ferh.*

پایگاه *pājīgāh*. p. n. f. com. of. 1) Latrina. *Secreto, necessario.* 2) او اوکی *ew ön-ÿ*. t. Vestibulum, area ante domum. *L'adito, è entrata della casa.* 3) آخور *achor*. a. Stabulum. *Stalla.* 4) منزل *menzil*. a. Diversorium, locus, ubi viator divertit, & quiescit t̄ntisper. *Ostia, è luogo dove riposa il viandante.* 5) مرتبه *merthebe*. a. Gradus scalæ. 6) Dignitas, officium. *Grado.* 7) Pars prominentior tecti. 8) Structura, fabrica. 9) Fundus a pua. *Ferh.*

بایگدیگر *bājīkdīger*. p. compos. بایگدیگر *birbiriile*. t. Unus cum altero, simul, inter se invicem. *Insieme, l'uno con l'altro, trà di loro.* * *Express. figur.* بایگدیگر *bājīkdīger-zebān dārend*. h. e. آغز بر ایدنلر *āghyz bir ittiler*. Una omnes cæperunt loqui. *Ferh.*

پایکوب *pājīkūb*. p. n. f. compos. 1) Saltator, tripudiator. *Ballatore. Ferh.* 2) Grallipes. *An. پایکوبی *pājīkūbī giāme chāb oldīler*. Tripudiare in lecto cæperunt, h. e. Venerem exercere. Si posero à ballar, giuocar di gambe in letto. Eb.*

بایلیش *bājīliš*. t. n. f. Deliquium. *Deliquio, svenimento.*

Part. I. Tom. I.

پایلاشتیرمک *pājīlāštīrmak*. t. V. Jubere dividere, seu ut dividant inter se. *Far spartire fra di loro. transit. sequentis.*

پایلاشمک *pājīlāsmak*. t. V. cooper. Dividere inter se, partiri. *Spartir fra di se.* ضابطلریله *zābytlērī ile pājīlāsūp*. Partiti rem, spolia cum suo præfecto. *Spartito il bottino, è la preda con il loro capo, è commandante.*

بایلیک *bājīlyk*. t. n. f. توانگری *tūwāngeri*. p. Opulentia. *Ricchezza, l'esser ricco.* پایلیغ *bājīlyghæ sewinmek*. Opulentia delectari. *Compiacersi nelle ricchezze. An.*

بایلمش *bājīlmis*. t. part. pass. Deliquium passus. *Tramortito, venuto meno, svenuto.*

بایلمک *bājīlmak*. t. V. pass. Deliquium pati, deficere, animo linqui. *Suenire, venir meno, tramortire, spasimare.* کوله کوله *gūle gūle bājīldūm*. Ex nimio risu defeci. *Hò pensato scoppiar dalle risa.*

جان بایلمه سی *bājīlmaklyk*, & *giān bājīlmasī*. t. n. f. Deliquium animi. *Deliquio, angoscia, tramortimento, svenimento. Ut in* بایلمش

بایلوس *bājīlos*. t. n. f. Legatus. pec. Venetus. *V. بایلوس*

پایمال *pājīmal*. p. adj. compos. 1) Pedibus conculcatus, pede tritus. 2) Vilis, & contemptus. *Posto sotto li piedi, conculcato, vile. Ferh.* پایمال *pājīmal*. t. Conculcare, destruere. *Metter sotto i piedi, rouinare, distruggere. Ik. Ll. اول کونده مردودان بارگاه *ol gūne merdūdānī bārigāhī rāhmeti beher hū lekēd zede wū pājīmal iderler*. Eiusmodi reprobus ab aula clementiæ, seu divina pulfos calce ferient, ac pede conterent, *Ik. رعایای *ry-ājāī pājīmal idejūrler*. Conculcant, pessundant subditos. Rouinano li subditi. Ll. عرض پایمال *ÿrz pājīmal*. Famam lædere, diffamare. *Macchiare, guastare, rouinare la fama, disonorare.***

پایمرد *pājīmerd*. p. n. f. compos. 1) Adjutor. 2) Adjumentum. *Ferh.*

پایمردی *pājīmerdī*. p. n. f. compos. Auxilium, opitulatio. *Aiuto, soccorso. Ferh.*

پایمزد *pājīmūzd*. p. n. f. compos. 1) Merces laboris. *Ferh.* 2) Pretium conductionis. *Ricompensa, guadagno per le scarpe. Cast.*

بایمک *bājīmak*. t. V. Fucum facere, hallucinari, fascinare. *Abbagliare, ingannare.*

باین *bāin*. a. part. 1) Qui mulgentes a sinistra accedit, (معنی) *Wan.* 2) De arcu, majore intervālo a nervo remotus, & distinctus, (بانی) *quorum utrunque vitio datur.* 3) De puteo, qui longe abest a fundo, & in amplum patet. *Gol.*

D d d d d

باین

1) *Præstans, distinctus, segregatus.* 2) *Manifestus, declaratus.* *Gol.*

bein. p. compos. Ad hunc, hanc, hoc.

bāinet. a. n. f. Auctoritas quatuor testium. *Terminus in juré usitatus, cum primis quando de pœnis a giudice definitis est quæstio.*

pājendān. p. n. f. کفیل *kefil. a.* Sponsor, fidejussor. *Cauzione, sicurtà.* 2)

Obses, pignus. 3) *Locus, ubi exuuntur calcei.* *Ferh.* پایندان کار *pājendānkār. وکیل vekil.* Qui rem alienam curat, & commissam sibi obit. *Fattore, commissario.* *Cast.*

pājendāni. p. n. f. کفالت *kefālet. a.* Fidejussio. *Cauzione; sicurtà.* پایندان *pājendāni. فید جوبه. Far sicurtà per alcuno.* *Cast.*

pājendāh. p. n. f. Sponsio, oppignoratio. *Ferh.*

pājendegān. p. n. f. compos. 1) *Cælicolæ.* 2) *Infernicolæ.* 3) *Thronus Dei.* *Ferh.*

pājenden. p. V. 1) *Expectare.* 2) *Cunctari.* *Ferh.*

pājende. p. i. part. باقی *bākī. a.* Firmus, perpetuus. 2) *adv.* Semper, perpetuo. 3) *n. f.* Diplomata exemptionis. 4) *Pedamentum muri curvum.* Saldo, stabile, sempre, continuamente. *An.*

pājūn. p. n. f. Ornatus, pec. auro, argentove. *Cast.*

pājwend. p. n. f. vul. pājwan. Compes equorum. *Cast.*

pāje. p. 1) *n. f.* Scabellum, basis. 2) *Gradus scælæ.* Scannello, & *piè della scala.* 3) *اغاج اوزدکی aghag özdekī. u.* Medulla arboris. *Il midollo dell' albero.* 4) *Truncus.* 5) *Caudex.* 6) *Quantitas.* *Cast.* 7) *Gradus dignitatis, munus.* *Grado di dignità, ufficio.* پایده اعلی *pājei ælā. Supremus gradus.* *Grado supremo. Sæ.* پایده سریر *pājei serir. i. q.* تحت پای *pāi taçht. Imum throni.* *Il piè del trono, پایده سریر اولایه. Exposuit imo throni altissimi, h. e. regi. L'espone al piè del altissimo trono regio. Sæ.* پایده سریر عالیترینه یوز سوردربلوب *pājei seriri ælāje arz itty. Facultate datā ad imum throni excelsi accedendi. Fatto loro fare la riverenza al piè del trono eccelso, cioè e, fattagli havere udiienza dall' Sultano. Ll.* 8) *Baculus.* 9) *Pluvia.* 10) *Strenuus, animosus. Valoroso, coraggioso.* 11) *adj.* Debilis, infimus. *Ferh.* چقارلر *çikarlær nerdübāne pāje pāje* Gradatim conscenditur scala. *A scalino à scalino si sale in cima della scala. Prou. Ah.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni wāhydin, vel علی بیان واحد ælā bebāni wāhydin, ipsi sunt pares, & æquales, & unam insunt viam, eandem regulam sequuntur. Gol.*

bebā. p. particu. inter. Quot, quanti, quomodo. *Ferh.*

būbā. p. n. f. 1) *Genus cibi.* *Ferh.* 2) *Ignis genus, quo super montem quid coquitur. Cast.*

bepābās. p. compos. Modus loquendi persicus. *Insiste pedibus, sta. Ferh.*

bebālā. p. adv. Superne, sursum. *Cast.*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

bebān. a. n. f. *ببān, ac bebān* Genus, modus. *هم بیان واحد* *hūm bebāni*

1) *servit. in comp. v. g.* اول مهر آسمان پایه *ol nihrī āsūmān. pāje.* Ille amot (Sol) dignitate cælum attingens, æquans. *Ah.*

pājhāl. p. 1) *n. f.* Planta pedis. 2) *adj.* Abjectus, vilis. *Cast.*

bāihet. a. part. Macra, & extenuata ovis. *Gol.*

bāijet, vel cum artic. البايية el-bāijet. a. n. f. i. q. عيد الزيتون *æjdūz-zejtūn. a.* Festum palmarum. *Gol.*

bajiden. p. V. Oportere. *i. q.* بایستن

pājiden. p. V. 1) *قسایم kājīm. a.* Firmo pede consistere, constantem esse, permanere. 2) *محکم طوتف muhkem tūtmaçk. t.* Firmiter tenere. 3) *دوس dew. a.* بصیف *basmak. t.* Pedibus tetere, calcare. 4) *آباغله دیک ajaghyle tepmek. t.* Calce ferire, calcitrare. 5) *Ornare.* *Ferh.* 6) *i. q.* پایستن *pājisten. p.* کویک *gōjmeçk. t.* Expectare, morari. 7) *Tædio affici ex satietate, vel aliquo opere.* *Cast.* *Suffistere, star saldo, esser cost ante, e benstabilito, perseverare, tener saldo, conculcare, aspettare, trattenerfi.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

pājīn. p. n. f. 1) *Pars inferior, imum alicujus rei.* 2) *pec. in genere infimus gradus scælæ.* *Ferh.* 3) *Fundus.* *Il basso, il piè di qualche cosa, & il fondo.* پایین تختگاه *pājīni taçhtgāhi sāhte. Ad pedes, ad imum folii principis. Al piè del trono reale. Ik.*

pājiz. p. n. f. خریف *çerif. a.* کوز وقتی *gūz waçtī. Autumnus.* *La stagione dell' autunno.*

*bebāni wāhydin, vel ālā be-
bāni wāhydin.* Ipsi sunt pares, & æquales,
& unam insistant viam, eandem regulam
sequuntur. *Gol.*

bebāj. p. imp. Mane, remane. *Ferh.*

bebbet. a. n. f. 1) Vox infantis
dicentis *ba ba.* 2) Juvenis corpulentior, &
bene curata cute. *Gol.* 3) part. Fatuus, sto-
lidus, & iners. 4) Cognomen Abdullæ, fil. Ha-
rithi, pronepotis Abdulmarlebi præfecti
Basra. 5) Nomen puellæ. *Wan.*

bibtek. p. n. f. Pars botri uvarum, vel
daçtylorum. *Ferh.*

peptek, & *pepteg.* p. n. f. i. q. præc.
Ferh.

bebedi. p. adv. Improbe. *Cast.* q.
cum malitia.

bebr. p. n. f. 1) Fera indica crudelis,
& terribilis leoni similis, caudam leone bre-
viorem habens. 2) Panis coctus in butyro.
3) Consilium, dispositio. 4) Tunica Rus-
temi ex pelle Leopardi. *Ferh.*

beber. a. n. f. pl. *bübür,* i. q. فراتف
fürānyk. t. Animal, quod se ceu viæ ducem
præbet leoni. *Wan.*

bebür. p. 1) n. f. i. q. تدبير *tedbîr.* a.
Dispositio, seu administratio rerum, provi-
dentia. 2) pro *bibür,* imp. *بـریدن* *bü-
rîden,* amputa, abscinde. *Cast.*

biber. t. n. f. *fülfül.* a. Piper.
Pepe.

büber. p. imp. a *bürden.* Acci-
pe, tolle. *Cast.*

bübrallet. a. n. f. Aristolochia lon-
ga. *Gol.*

bebr bejân. p. 1) n. f. compos. Tu-
nica ex Leopardi, vel pantheræ exuviis,
quam *رستم زال* *rüstemü zâl,* tempore belli
gestasse dicitur. *Pelli di tigri, ò pantere
ufate da' Soldati Turchi, Ungheri, e Polac-
chi per sopraveste.* *Ferh.* 2) adj. *جست و
چالاک* *giüftü çialäk.* t. Celer, promptus,
gnavus. Pronto, lesto.

bibergî. t. n. f. Venditor piperis,
aromatarius. *Venditor di pepe.*

bebürgî. t. n. f. Liliium convallium.
An. V. بـوركي

bibermelek. t. V. Piperare. *Peve-
rare.*

biberlenmis. t. part. pass. præce-
dentis. *Piperatus.*

beberlenmek. t. V. 1) Lascivire,
ferocire, ferocem se facere. *Inferocire, mo-
strarfi feroce.* 2) pass. Piperari.

biberlü. t. adj. Piperatus. *Peuerato,
peveroso.*

beberije. t. n. f. Rosmarinus. *Rof-
marino. Bob.*

bepsāwiden. p. V. Abstergere,
detergere. *Ferh.*

bepsūdān, & *bepsū-*
den. p. V. r. 1) Illinere. 2) Palpare.

bebaghā, & *bebughā.* a. n. f. 1)
tūty. t. Psittacus. *Papagallo.* 2) pro
bülbül. t. Luscinia. *Rosfignuolo.* *بـغاي*
bebaghāi sîrîn edā. Luscinia cano-
ra. *Rosfignuolo di bel canto. Ik.*

bebek. p. n. f. 1) انسان آكعين *in-
sānül-âjn.* a. Pupilla oculi. *La pupilla dell'
occhio.* 2) Infantes, proles. *Ferh.*

pepegî. t. n. f. *لـقنت* *luknet.* a. Bal-
bus. *Tartaglia.*

pepegî söilemek. t. V. comp.
Balbutire. Tartagliare.

beblüs. p. n. f. 1) Panis siccus, quem
comminxit mus. 2) Pediculus. 3) Tumor,
inflatio. 4) Butyrum, seu oleum ovillum,
quo vesci, oculorum malis prodesse ferunt.
Cast.

peplüs. p. n. f. Genus cibi ex pane
siccò, & butyro præparari solitum. *Ferh.*

bübür. a. n. f. pl. a *beber.* Anima-
lia, quæ se ceu viæ ducem præbent leoni.
Wan.

pepenü. p. n. f. Lac acidum, cui bu-
tyrum est exemptum, coctione coagulatum,
percolatione densatum, & in sole siccatum,
quod cibo miscent, & in hyemem servant. *Cast.*

bebürgî. t. n. f. Liliium convallium.
Lilio convallio.

bepîs. p. compos. In conspectum, in
conspectu, coram, ante.

pepelemek. t. V. Balbutire infan-
tium fari incipientem. *Cinguettare.*

بت بت

bet. p. n. f. 1) Gluten textorum, vel
aliorum. 2) Textrina. *Ferh.* 3) Stamen telæ. 4.
i. q. *bæt.* a. Anas. *Cast.* 5) Oriza cocta.
Ferh.

pet. p. n. f. 1) Gluten textorum, vel
bibliopejorum. 2) Lana caprina tenerrima,
unde conficiunt telas sericeas tenuissimas,
quales apud Mohammedanos feminae capiti
obvolvere, viri autem humeris injicere so-
lent. *Ferh.*

bit. t. n. f. 1) Vermiculus, insectum.
2) Pediculus. *Vermicciuolo, insetto, pidoc-
chio.* *بت بازار* *bît bâzâr.* Forum scruta-
rium. *بت سـرکـسي* *bit sîrkesi.* Lens.

boghdāj bity & *بـتـي* *ghælle*
Lendine. بـتـي
D d d d d 2

ghælle bity. Curculio, gurgulio. Tigniuala, gorgoglio. تآهتة بتي tāhtā bity. Cimex. Cimice. كاسف بتي kasyk bity. am bity. Pediculus inguinalis. Piattola. قولاق بتي kūlak bity. Fullo. Forasacco. كاغد بتي kāghyd bity. Blatta. Tigniuala, tarma. كوپك بتي köpek bity. Ricinus. Zecca.

بت blüt. p. n. f. vul. püt vel püt. 1) صنم sanem. a. Idololum. Idolo. Ferh. 2) metaph. Amasia. بت خانة بت خانة büt chāne, بت aut بتكده bütke. Fanum idolortū n, delubrum. Tempio de gl' idoli. Turcis i. q. Templum Christianorum propter imāginēs, quæ ibi coluntur. Chiesa.

بت püt. p. n. f. Dialecto Gilāorum. Tereudo, vermis ligna erodens. Cast.

بت bett. a. V. aēt. [1. & 2. F.] كسك Kesmek. t. Secare, refecare. Secare, fendere. Gol.

بت bett. a. n. f. pl. بتوت blütüt. كيليم kilim بت و طيلسان teilesān. 1) Tapetium tortis contextum filis. Wan. 2) Plāgula, seu amiculi genus. Gol.

بتā betā. p. 1) imp. كو ko. t. Sirie, mirtē, relinque. Lascialo stare. 2) n. f. Genus cibi. Ferh. 3) adv. Quousque, & quamdiu. Sin ā quando, ò sin che. Cast.

بتات betāt. a. n. f. 1) Res abrupta, quæ haud iterum fit. 2) Viaticum, comœatus. 3) Tapetium. 4) Apparatus sponsæ, vel viatoris. 5) Supellex domesticā, utensilia domus.

بتات betāt. a. n. f. 1) كيليم صائيجي kilim satygi. t. Venditor tapetiorum. 2) Fabricator illorum. Wan.

بتادق patādak. p. Vox ficta, aut formata ex sono motus, aut celeritate q. Cum strepitu, & impetu v. g. cadere. Con impeto, e strepito.

بتاده betāde a. part. Celer, & expeditus in labore. Wan.

بتار bettār. a. part. Secans, & acutus gladius.

بتازكي betāzegi. p. adv. Recenter. Cast.

بتاف batāk. 1) t. n. f. Lutum tenax, palus, locus luteus. 2) adj. Paludinosus, unde non facile emergitur. Fango tenace, marasto. بتاف جر batāk jer بتاف و بتاف batāklyk. Loca palustria, paludinosā. Marasti, paludi.

بتاقلو batāklū. t. adj. Palustris. Paludinoso, palustre.

بتانج blūtāng. p. n. f. قوما kūmā. t. Confors thori, & mulier, conjux, quæ cum alia communem habet maritum.

بتاوار betāwār. p. n. f. Incolumitas, salus. Ferh.

بتايل betājil. a. n. f. pl. بتيلة betilet. 1) Partes corporis carnosæ. Gol. 2) Surculi daetylorum. Wan.

بتايدن betājiden. p. V. Transire. Ferh.

بتبار bütbār. p. n. f. Afflictio, malum. Cast.

بتبار bütbāre. p. n. f. i. q. præc. Cast.

بتپرست hütperest. p. n. f. 1) Idololatra. 2) Fanum. Ferh.

بتبو betbū. p. n. f. Lac acidum, exsiccatum. Ferh.

بتة bettet. a. n. f. Sectio. Gol.

بتة bettet. a. partic. affir. Prorsus, omnino, omnimode. Onninamente, senza fallo.

البتة V. البتة

بتخا betchā. p. n. f. Stercus avis. Cast.

بتخاك betchāk. p. nom. prop. Nom. loci in vicinia urbis كابل kābil. Ferh.

بتخال betchāl. p. n. f. 1) Stercus avis. 2) Nom. avis. Cast.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بتدرفم batturmak. t. V. transf. a بتدرفم batmak. Demergere, immittere in aquam, vel lutum tenax. Affondare, far cascar dentro il fangò.

بُتْرِيَّة *būtrije*. a. nom. prop. Secta quædam Zeiditica, ita appellata a مغیره بن الابر *maghyre ibni sâdi*, cognomento *elebter*. Wan.

بِتْسُو *petsū*. p. n. f. Lac acidum exsiccatum. Ferh.

بِتْسِيَار *bitisjār*. p. n. f. Calamitas, infortunium. Ferh.

بِتْسِيَك *bitisik*. t. adj. 1) Conjunctus. 2) Conterminus. Contiguo, vicino, accanto.

بِتْسِيَكْلِيَك *bitisiklyk*. t. n. f. Contiguitas. Contiguita, vicinanza.

بِتَع *bet*. a. V. act. [3. F.] Longo collo præditum esse. Gol.

بِتَع *bet*. a. n. f. Colli longitudo cum firmitate baseos suæ, aut cum articulatione duriore, ac firma.

بِتَع *beti*. a. part. Longo, & firmo collo præditus equus. Wan.

بِتَع *bit*, & *bitæ*. a. n. f. 1) Vinum ex melle. 2) Vinum ex recentibus dactylis. Wan.

بِتَعِة *beti-æt*. a. part. fam. a بتع *beti*. Longo, & firmo collo prædita equa. Wan.

بِتَغُور *batghūr*. p. n. f. Rostrum, & unguis rapacis avis, & ferarum. Cast.

بِتْفَرِيب *betferib*. p. n. f. compos. Dies vigesimus quartus uniuscujusque mensis æræ Gielalianæ. Ferh.

بِتْفُور *betfür*. p. n. f. 1) Ambitus oris. 2) Fauces leonis. Cast.

بِتْفُوز *betfūz*, & *petfūz*. p. n. f. 1) Ambitus oris hominis, vel animalis. 2) in specie Ambitus oris leonis. Ferh.

بِتَق *batak*. t. n. f. Lutum tenax, palus. V. بتاف

بِتْقُور *batkūr*. p. n. f. Ungues animalium rapacium, pec. avium, & leonis. Ferh.

بِتَك *betk*. a. V. act. [1. & 2. F.] 1) Secare, amputare. 2) Prehensam rem, arreptamque trahere.

بِتَك *betk*. p. n. f. Scriptura, linea. Ferh.

بِتَك *petk*, *petek*, *petūk*. p. n. f. 1) *čekig*. t. Malleus fabri ferrarii. Martello di fabro. Cast. 2) Faber ferrarius. 3) Amplexus. Ferh.

بِتَك *bitek*. a. n. f. plur. *biteke*. 1) Segmenta. 2) Tenebræ noctis. Wan.

بِتَك *pūtk*. p. n. f. Malleus fabri ferrarii. Ferh.

بِتَكَّة *bitket*. a. n. f. pl. *bitek*. 1) Pars, & portio rei, pec. comprehensæ. Wan. 2) Principium noctis. Wan.

بِتَكِّي *betekci*. p. n. f. Scriptor. Ferh.

بِتَكْدَن *betekden*. p. V. Molestiam sentire ex nimia oppletione stomachi. Ferh.

Part. I. Tom. I.

بِتْكَدَة *bütkede*. p. n. f. compos. i. q. بیتخانه *bütchâne*, & i. q. *mejchâne*. a. 1) Delubrum. Ferh. 2) Taberna vinaria, caupona. Tempio d' idoli, & taverna, osteria.

بِتْكَن *bitken*. p. n. f. 1) Infirmitas, vel dolor capitis ex nimia oppletione ventris.

2) Occa, rastrum. Ferh.

بِتْكَندِيدَن *bitkendiden*. p. V. Molestiam sentire ex oppletione stomachi. Ferh.

بِتْكَوَب *betküb*. p. n. f. Conditum edulii genus ex nucleis juglandum, allio, & flore lactis, seu oxygalo acido. Ferh.

بِتْكَوَب *petküb*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بِتْكَوَت *betküt*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بِتْكَوَر *petgür*. p. n. f. Cribrum. Ferh.

بِتْكَوِش *betgis*. p. n. f. Pharetra. Ferh.

بِتَل *betl*. a. V. [2. F.] Rescindere, separare, segregare. Ritagliare, rimuovere, separare. Wan.

بِتَلَاب *bitlāb*. p. n. f. 1) Cortex dactyli. 2) Abrotonum. Ferh.

بِتَلَاد *pütlād*, & *bütlād*. p. n. f. Vectis, seu fulcimentum ostii, quo contra posito ostium intus munitur, servaturque clausum. Ferh.

بِتَلَادِي *patlādy*. t. n. f. Strepitus, fragor. Scoppio, rumore, fracasso.

بِتَلَامَك *patlāmak*. t. V. 1) Crepitare, fragorem edere, qualem edit explosa bomba, quercus ardens. Scoppiare. 2) Concrepare digitis, displodere.

بِتَلَانْغِيَه *pätlānghyg*, & *bätlānghyg*. t. n. f. Sclopus, tubulus ex sambucino ligno, quo pueri strepitum ciunt. Schioppetto di sambuco.

بِتَلَة *betlet*. a. V. act. Rescindere, separare. Wan.

بِتَلَمَك *bitlemek*. t. V. Pediculos venari. Cercar pidocchi.

بِتَلَمَك *bitlenmek*. t. V. recipr. Pediculos proprios quærere, aut venari.

بِتَلُو *bitlü*. t. adj. Pediculosus. Pidocchioso.

بِتَلُور *betlür*. p. n. f. i. q. *betküb*. 1) Conditum edulii genus. Ferh. 2) Edulium conditum ex nucibus, vel cydoniis confectum. Cast.

بِتَمَامِيهَا *bitemāmihā*. a. in constr. cum ب pro adv. Integre. Intieramente.

بِتْمِش *bitmis*. t. part. 1) Quod crevit, adolevit. Cresciuto. 2) usit. Finitus, absolutus. Finito, compito. **بِتْمِش ايشكى اچنده** *bitmis isün-icinde olāşyş*. Rem peractam comperiat. Troviate la cosa fatta. Eb.

بِتْمِش *batmæk*. t. V. غرق *ghærk*. a. 1) Immergi, demergi. 2) Infigi, inhærerere ita, ut emergere vix possit. Sommergerst, profundarsi, cascar nel fango, da dove appena possi uscire.

E e e e e

بِتْمَك

بتمک bitmek. . V. 1) Germinare. 2) Adolefcere. Germogliare, crefcere. 3) Finiri, perfici. Effer finito, compito. ¶ اغلامغه ايشش āghlamagh ile is bitmez. Lacrimis res non perficitur. Col piangere non fi finisce'l negozio. Eb.

بتنج beteng, & biteng. p. n. f. Comprefio. Ferh.

بتنها betenhā. p. 1) adj. Solus. 2) adv. Solum, feorfim.

بتني beteni. p. n. f. Instrumentum forma difci ex virgultis, & culmis, cujus ope frumentum excutiunt. Ferh.

بتو betw. . a. V. aēt. [I. F.] Subfiftere, commorari, confiftere in loco. Wan.

بتو betew. p. n. f. 1) Oriens, dialeĉto chorefmica. 2) Locus femper ſoli expoſitus. Ferh.

بتو beto. p. n. f. 1) Infundibulum. 2) Nodulus baculi, vel ſimilium rerum. 3) Mortarium ex lapide. Ferh.

بتو betū. p. compoſ. Ad te, tibi. A te. Ferh.

بتو petū. p. n. f. Cilicius pannus. Ciambelotto. Ferh.

بتو bito. p. n. f. 1) Amphora, vas. 2) Manubrium ſubtile maxime rerum rotundarum, etiam mortarii, & ſimilium. Ferh.

بتواز petwāz. p. n. f. Locus, ubi conſidet avis. pec. falco. Caſt.

بتوت bütüt. . a. n. f. pl. a بت bett. Amicula ex ſerico crudiore. Wan.

بتوراك betürāk. p. n. f. Horreum. Ferh.

بتورمك bitürmek. . t. V. tranſit. Abſolvere, finire.

بتوك betük. p. n. f. 1) Discus olitorius ligneus, & orbicularis, margineve concludus, in quo olera, piſces, panis exponuntur, & circumferuntur. Caſt.

بتول betül. . a. n. f. i. q. عزرا āzrā. . a. kyž. . t. 1) Virgo pura. Vergine caſta. 2) Matrona a mundo, & conjugio aliena. Matrona ritirata dal mondo, e da marito. 3) Surculus palmæ idoneus a matre avelli, & feorſim plantari. Gol. ¶ البتول elbetül. Cognomen fatimæ, uxoris olim Mohammedis; a noſtris verò Chriſtianis, imo & ab ipsis Turcis tribuitur beatiffimæ virgini Maria. La Vergine ſantiſſima.

بتون bütün. . t. adj. درست ا تمام temām . a. dü-rüſt. p. Integer, totus. Intiero, tutto, tutt'intero. ¶ بتون كون bütün gün. Toto die. Tutt' il giorno, un giorno iutiero. شهر بتون bütün ſeher. Tota civitas. Tutta la citta. بتون او قومك bütün okūmak. Perlegere. Legger tutto.

بتونجه bütünge. . t. 1) adj. Integrior, integerrimus. 2) adv. integerrime. Dimin. ſeu blanditivum præcedentis.

بتوي bitewi. . t. adj. يك پاره vel يکپاره iek-pāre. p. Solidus, integer, non diminutus. Intiero, tutto d'un pezzo.

بتو bete. p. n. f. 1) Lapis, in quo contunduntur res. 2) Oryza coĉta, & ſiccata. Ferh.

بتو pete. p. n. f. 1) اقچه قواق akĉia kawāk. . t. Populus alba. Pioppa bianca. 2) Fomes. Ferh.

بتوي beti. . a. n. f. Amiculorum بت bet, dictorum textor, aut venditor. Wan.

بتوي biti. . t. n. f. مکتوب mektüb . a. نامه nāme. p. Epiftola, literæ. Lettera.

بتويا pütjā. p. n. f. توبه tewbe. . a. Pænitentia. بتياب betjāb. p. n. f. Adverſitas, infortunium. Ferh.

بتيار betjār, & bütjār. p. n. f. i. q. præ. Ferh.

بتيار petjār. p. n. f. 1) بلا belā. . a. Afflictio, malum. 2) Dæmon. 3) Gigas. Male, miſeria, & ſpirito, gigante.

بتيار pütjār. p. n. f. 1) Omnis figura horribilis. Figura orribile. 2) Nom. dæmonis. 3) Hoſtis. Caſt.

بتياره betjāre. p. n. f. 1) Afflictio, moleſtia. 2) Dæmon, pec. gigantea forma. Ferh.

بتياره petjāre. p. n. f. & adj. 1) Afflictio, malum. 2) Terribilis forma. 3) Occultus, abſconditus. 4) Pudor. 5) Durities, vehementia. 6) Dolus, fraus. 7) Contentio, rixa. Ferh.

بتيال betjāl, & petjāl. p. n. f. Hippiatrus, veterinarius, qui equos, aliave jumenta curat. Caſt.

بتيان pitjān. p. n. f. Hoſtis, adverſarius. Nemico. Ferh.

بتياه bütjāh. . p. n. f. Adverſitas, infortunium. Caſt.

بتيبا bütjbā. p. n. f. Pænitentia. Ferh.

بتير betir. p. n. f. Azymus panis. Caſt.

بتير petir. p. n. f. Tegmen ex tela, aut corio confectum, cui involvuntur veſtes. Invoglia. Ferh.

بتيرا bütirā. . a. part. diminut. Deſtitutus cauda. Wan.

بتيره petire. p. n. f. Res, quā quis natura abhorret. Ferh.

بتيرغ خاستن betygh chāſten. p. V. compoſ. Erigi, erectum ſtare, ut de coma, aliisque. Caſt.

بتيلة betilet. . a. n. f. i. q. بتون betül. 1) Surculus palmæ a matre avullus, & ſegregatus, qui feorſim germinare poteſt.

2) Membrum omne, & articulus cum sua carne, pars corporis carnosae. Wan.

بتیلہ betīle, seu پتیلہ petīle. p. n. f. Elychnium. Ferh.

بتینا būtinā. p. n. f. i. q. بتیا būtjā. Pœnitentia. Cast.

بت bef. a. V. ac̄t. 1) Divulgare rem, vel nuntium. Wan. 2) Dispergere, disseminare. Gol.

بت bes. a. n. f. 1) Status. 2) Tristitia. 3) Res dispersa. pec. dāctyli hic illic sparsti, non collecti, nec reconditi. Wan.

بتا besā. a. V. ac̄t. Consistere in loco. Gol. بتا besā. a. n. f. 1) Terra plana, & mollis. 2) Nom. loci in regione Arabum Selimitarum. Wan. 3) Nom. aquæ, seu fontis, qui Saaditis fuit. Gol.

بتات bisās. a. V. [بت 3] Aperire, manifestare arcanum. Gol.

بتبثة besbeset. a. V. ac̄t. 1) Spargere. 2) Divulgare nuntium. Wan.

بتسر besr. a. V. ac̄t. [1. 4. & 5. F.] Laborare pustulis. Wan.

بتسر besr. a. n. f. 1) Pustula. Wan. 2) Tuberculum, & quidquid illis simile e corpore animalis erumpens. Gol. 3) Puteus parum profundus. Wan. 4) Tuberculum arenæ e terra elatum, induratumque, seu aqua ab arenis absorpta. Gol.

بتسرة besret. a. n. part. pl. بترات beserāt. Una pustula. Wan.

بتسرة beser. a. V. ac̄t. Sanguine perfusum protuberare labium, etiam ut invertatur ridenti. 2) Inversum habere labium per ejusmodi tumoris causam. Gol.

بتسغ besagh. a. n. f. Sanguinis quasi e cute erupturi apparens in ea rubor, pec. in labiis. Gol.

بتسك besk, bisk. a. V. ac̄t. [1. F.] 1) Findere, ac perrumpere locum aquæ fluxum, seu alveum suum fluvium. Wan. 2) Diffundere, profundere aquam fluvium, vel lacrymas derepente subortas oculum. Gol.

بتسك bisk. a. n. f. pl. بتسوك būsūk. Locus, quo perrupit aquæ fluxus. Wan.

بتسلة būslet. a. n. f. i. q. شهرة sūhret. a. Celebritas, fama. Gol.

بتسنة besnet, & bisnet. a. part. pl. بتسن bisen. 1) Solum æquale, planum, & molle. Wan. 2) Fœmina pulchra, & cute mollis. 3) Arena mollis. 4) n. f. Butyrum. 5) Optimum tritici genus. آلتسنة el-besenetu. Bethania, regio, & pagus in Trachonitide Da-

masci, ubi natum fuisse Jobum tradunt Arabes. Gol.

بتسنة besenjet. a. n. f. 1) Triticum Bethanicum. 2) in genere Triticum omne in plano natum, ut distinguatur a جبلية gebeljet, montano. Wan.

بتسور būsūr. a. V. ac̄t. [1. & 4. F.] Pustulis, seu similibus tuberculis affici, laborare, vel abundare iis corpus. Gol.

بتسور būsūr. a. n. f. pl. ا بتسر besr. Pustulæ & parvi putei, minus profundi. Wan.

بتسوك būsūk. a. n. f. pl. ا بتسك bisk. Loci, ubi perrupit aquæ fluxus. Gol.

بتسوي besī. a. part. Qui multum laudat homines, prodigus alienæ laudis. Gol.

بتسوي besīr. a. part. i. q. كتير kesīr. Multus, & saepe junctim كتير بتسوي kesīr besīr. Gol.

بتسنة bisejnet. a. n. f. dimin. a بتسنة besnet. Formosa mulier. Wan.

بج beg. p. n. f. 1) Interior pars genæ. 2) Ipsa gena. 3) Stillatio aquæ, vel vini. Ferh.

بج bec. p. n. f. 1) Famulus. 2) Juvenis, puerulus. Cast.

بج bec. n. f. nom. prop. ex Hung. Vienna Austriae civitas, Vindobona. Vienna. آيالتى آيالتى bec ājāletī. Austria.

بج peg. p. adj. Otiosus. Cast.

بج bic. t. imper. a بجمك bicmek. Metes, scinde. Taglia, mieti.

بج pic. t. adj. Spurius. V. بيج pic.

بج büg. p. n. f. Interior pars genæ. Ferh.

بج büg. p. n. f. Exterior pars genæ. 2) Anteriores capilli capitis. Ferh.

بج püg, contractum a بوجه püg پوجه pügē. p. 1) Planus. 2) Amplus, latus. 3) Confusus, mensuræ, & proportionis expers. 4) Indecorus, indomitus. 5) n. f. يكف ian-ak. t. Mala, gena, bucca. 6) nom. Fructus. 7) Tuber. 8) Fragum, pec. genus ejus maximum. Cast.

بج püc. p. n. f. 1) Res turgida, inflata. 2) Fructus commestibilis. 3) Multitudo, copia. Ferh.

بج begg. a. V. ac̄t. [1. F.] 1) Findere, seu dirumpere ulcus. 2) Confodere, & perfodere hasta. 3) Distendere, & tantum non rumpere, ut pecus pabuli copiam. Gol.

بج bagīā. t. n. f. Fenestra.

بج begiā. a. nom. prop. Nom. tribus alicujus Arabiae. Wan.

بج beggiā. a. part. Oculus patens palpebris ab invicem diductis. Wan.

بج begiād. a. n. f. 1) Amiculi Arabici genus striatum. 2) Tapetium. Wan.

بچارز paciāryz. t. n. adj. و f. 1) Difficilis. 2) Difficultas. Difficile, intricato, difficultatē. بچارزلق paciāryzlyk e. Difficultatē parere, intricare. Difficultare, intricare.

بچارم begiārim. a. n. f. i. q. دواي dewāhi. a. Mala, & aduersa. Wan.

بچاق biciāk. t. n. f. سكين sikkin a. كارد kārd. p. Culter. Coltello.

بچاق bugiak. t. n. f. 1) Angulus. Cantone. 2) pro بوجاق bugiak و ناتاري tātāri. t. Būgiacēnses Tartari.

بچاقچی biciākci. t. n. f. Cultrarius. Coltellaio.

بچال begiāl, و بچال begiāl. a. n. f. 1) Senex fuorum dominus. 2) Princeps, vir magnus, & potens. 3) Vir fenex, ac pinguis, atque camelus pinguis. Gol.

بچال būgiāl. p. n. f. Carbo. Ferh.

بچان pečiān. p. adj. Convolutus. Cast.

بچان آمد begiān āmed. p. 3. pers. praet. بيزار اولدي bizār oldy. t. Pertasus est. Si e infastidito, gli e venuto a noia. بچان من begiānī men. Propter me, mei gratia. Per amor mio.

بچانبه begiānibī-o. p. compos. انك جانينه ānūn-gianibine او طوغري ān-ā doghry. t. Versus, ad eum. Verso di lui, alla di lui volta.

بچاوة begiāwet. a. nom. prop. Nom. provinciae Nubiæ Arabes inter, & Habissinos, f. Bagada Plinii: unde camelorum genus quoddam بچاوة begiāwije cognominatur. Gol.

بچاویات begiāwijāt. a. nom. patronimicum, pertinens ad tribum بچا begiā. Wan.

بچای او begiāi-o. p. compos. انك حقدده ānūn-hækkynde. t. De illo, & pro illo. Di lui, & per lui. بچای آمدن begiāj āmeden. Disponi, praestari, fieri, exitum fortiri. Farsi, adempirsi, venir effeguito, averē effito. بچای آوردن begiāj āwerden. Exequi, praestare, adimplere, adhibere. Effeguire, fare, compire, adempire.

بچایه begiājet. a. nom. prop. Oppidum maritimum Africae proprie dictæ, Baga, Vaga, و Beggia. Gol.

بچباج begbāg, و بچباجه begbāget. a. n. f. Vir, cujus carnes præ obesitate moventur, ac tremunt. Wan.

بچبج bicbiġ, و bicbiċ. p. n. f. 1) Sermo submissus, susurrus. 2) Vox, qua pastores blandiuntur capris. Ferh.

بچپلۇ plūc plūc. p. n. f. i. q. praec. Ferh.

بچبجه begbeġet. a. n. f. Cantus, lususque, quo demulcetur infans, vel decipitur. Wan.

بجج begāh. a. n. f. i. q. فر ferāh. Gaudium, lætitia. Gol.

بججه begġet. a. nom. prop. Nom. idoli. Wan.

بججید begid. p. adj. و adv. 1) Diligenter, instanter. Cast. 2) تیز تیزجه tiz tizje, vul. tezije. t. Diligens, sedulus. 3) Citus, urgens. 4) Diligenter, instanter. 5) Urgeter. 6) n. f. Urgentia, instantia. Diligente, presto, urgente, premurose, premurosamente, instantemente, و premura. 7) Videtur esse comp. ex præpositione Persica ب be و nomine جید ġidd a. ita ut sit pro بجید begidd. Est enim Turcis æque, ac Persis frequentissimum, detrahere vocibus Arabicis, pec. monosyllabis testid, quo raro utuntur in propria lingua. Sic ergo begid significabit. Serio, serius, urgens, و instanter. Seriamente, con premura, serio, urgente, premuroso. بجید ایشتدر begid is tūr و بچید مصلحتدر begid māslahattūr. Serium, & urgens est negotium. Cosa che preme, negozio d'importanza, و urgente. بچید مصلحتم واردرد begid māslahattūm wardūr. Serium, urgens habeo negotium. Hò un negozio, che preme, d'importanza. Scribunt tamen multi Turcæ pro بجید vitiose, ut puto, بجید begid, quod vide.

بجیددا begiūdā. p. adv. Scorsim. Cast.

بجیده begdet, būgdet, būgiūdet. a. n. f. 1) Interius, intimum negotii. 2) Cognitio, notitia, scientia. Wan. ابن بجده ibn begdet, pollens peritia, & gnarus gerendæ, seu administrandæ rei. Gol.

بجیدک būgdæk. a. n. f. Psyllium, pec. semen ejus. Gol.

بجیدل begdel. a. nom. prop. Nom. viri celebris cujusdam. Wan.

بجیر beġer. a. n. f. 1) Umbilici exitus, & inferior ejus partis crassities, & tumor, hernia umbilicalis. Wan. 2) Vitia, constitutiones internæ. 3) Venæ in ventre invicem perplexæ. Gol.

بجیر būġr. a. n. f. i. q. شر serr, امر عظیم emri āzīm. 1) Malum, malitia. 2) Res gravis, ac periculosa. Wan.

بجیر būġr. a. part. pl. ab بچیر ebġer. Umbilici exitu, & tumore laborantes. Wan.

بجیر būġer. a. n. f. pl. a بچیر beġer. Herniæ umbilicales. Gol.

بجیرآه beġrāe. a. part. fam. ab بچیر ebġer. Umbilici tumore laborans famina. Wan.

بچیرغان picirghān. t. n. f. Abscessus equini species.

بچیرک beġrek, و bicirk. p. adj. Derisus, illusus. Ferh.

بجورمك و بچورمك *biciürmek*. t. V. 1) Dare scindendum, jubere scindi. 2) Meti, defecari. *Far tagliare, come una veste, و far mietere. transit. a* بچورمك

بجورمك *begiüz*. p. adv. Præter, nisi. بچورمك بچورمك *begiüz nâmi nikü*. Præter bonum nomen, bonam famam. *Fuori d'un buon nome. Sæ.*

بجورمك *begs*. a. V. act. [I. F.] 1) Fluentem reddere aquam. 2) Fluere aquam. *Wan.*

بجورمك *begs*. p. n. f. Partes molliores nasi. *Ferh.*

بجورمك *bügges*. a. part. Fluens aqua, nubes. *Wan.*

بجورمك *bigesäk*. p. n. f. 1) Equorum calceator. 2) Qui pabulum vendit. *Ferh.* 3) Veterinarius, hippiater. *Cast.*

بجورمك *bigesik*. p. n. f. 1) Aridorum mensura. 2) Herbarius, herbarum, radicum, olerum, aromatumque venditor. 3) Pharmacopola. 4) Medicus. *Cast.*

بجورمك *bicisg*. p. n. f. Natura. *Ferh.*

بجورمك *püçüsk*. p. n. f. Pavor animalium, præsertim ovium, & caprarum. *Ferh.*

بجورمك *biciak*. t. n. f. 1) Culter. V. بچورمك بچورمك *buçiuik*. Semi. بچورمك بچورمك *buçiuik sâ-ette bütüñ* *sheherde wâweilâ kopar*. Intra, mediam horam in tota civitate lamentatio, & clamor orietur. *In meza hora tutta la città si riempera di lamenti. Ik.*

بجورمك *biciakci*. t. n. f. Cultrarius. V.

بجورمك *bickÿgi*. t. n. f. Serrarius, sector. *Segatore.*

بجورمك *buçiuiklyk*. t. n. f. Medietas, medium, seu res pro medio, aut semi. بچورمك بچورمك *buçiuiklyk giger*. Pro medio aspro hepar. *Per mezo aspro di fegato. Eb.*

بجورمك *bickÿ*, بچورمك *bickü*. t. erre. p. Serra. *Sega.*

بجورمك *bickÿ*. t. n. f. 1) Aera. 2) Scalprum, crepidarius cultellus. *Scarpelo, coltello da calzolaio.*

بجورمك *becék*. p. n. f. Genus armorum. *Ferh.*

بجورمك *becégân*. p. n. f. pl. a بچورمك *pece* 1) بچورمك *oghlan-gikler*. t. Infantes, pueri. Polli, و putti. *Ferh.*

بجورمك *begkele*, بچورمك *beciüggle*. p. n. f. Amphora, lagena, seu cantharus durus, و firmus. *Ferh.*

بجورمك *begkem*, بچورمك *beciüküm* و بچورمك *pe-ciüküm*. p. 1) nom. prop. Nom. gentis, seu tribus

Turcomanicæ. *Ferh.* 2) Scamnum lapideum discubitorium in area fere domus. *Cast.* 3) Locus elatior superiore parte planus, ubi confident suo more æstate fervida. *Ferh.* 4) Domus pars hyberna, inferior, ubi hyeme commorantur. *Cast.*

بچورمك *picKem*. p. n. f. 1) Atrium regium. 2) Aedificium triangulare. *Ferh.*

بچورمك *becégîn*. p. n. f. pl. 1) Pulli. 2) Infantes. *Ferh.*

بچورمك *begel*. a. part. i. q. بچورمك *hæsb*. Quod fatis est, & sufficit. *Wan.*

بچورمك *bügiül*. a. n. f. Falsa criminis imputatio, seu calumnia magna. *Gol.*

بچورمك *bügiül*. p. n. f. 1) آشرف دیدگاری *âsik didükleri üstüchândür*. t. Astragalus ex ossibus, seu poplitibus vervecinis. 2) Ipsa ossicula. *Giuoco puerile con le ossa de piedi di castrato. Ferh.*

بچورمك *beglet*. a. nom. prop. Nom. propaginis Suleimitarum. *Wan.*

بچورمك *bicilmis*. t. part. pass. Serratus, defecatus, demessus, scissus.

بچورمك *begeli*. a. nom. gentile. Nom. viri de propagine suleimitarum. *Wan.*

بچورمك *begelli*. a. nom. gentile. Nom. arabis de ramo styrpis Maaditarum in Jemen. *Wan.*

بچورمك *begem*. a. V. act. 1) Quiescere, & continere se præ lassitudine, terrore, vel metu. 2) Moram trahere. 3) Contrahi, seu contrahere se. 4) n. f. c. art. بچورمك *el-begem*. *Egyptiis pro ازل esl*. Fructus myricæ, saluginosa. *Gol.*

بچورمك *begem*, بچورمك *beciüm*. p. n. f. نظام *nizâm*. a. Ordinata series. Ordine, maniera. *Ferh.* بچورمك بچورمك *kârem beciüm girift*. Res mea in ordinem redacta procedit. *Il mio negozio ha preso una buona piega.*

بچورمك *biciüm*, seu *biçim*. t. n. f. 1) Scissio. 2) Modus. *Taglio, cucitura, usanza.*

بچورمك *biçmek*. t. V. 1) Scindere vestem. 2) Metere, demerere. 3) Serrare, ferra fecare. 4) Determinare, concludere, v. g. *lytrum captivi, vel pretium rei cuiusvis. Tagliare, mietere, segare, troncicare, tassare, ranzonare.* بچورمك بچورمك *ekîn biçmek*. Metere fruges. *Tagliar le biade.* بچورمك *bündan pây biç*. Hinc cape mensuram. *Da questo cavate la proporzione.* بچورمك *orak biçmek*. Falcula metere. *Mietere.* بچورمك *behâ biçmek*. Appretiare, taxare, convenire de pretio, de lytro. *Porre il prezzo, tassare, ranzonare.* بچورمك شاهراه دینده پیدا اولان *sâh-râhi dinde pejdâ olan chârÿ âzârî dâsi sim-siri gihângir ile biciüp*. Sæ. Falce pervadentis

بچورمك *behâ biçmek*. Appretiare, taxare, convenire de pretio, de lytro. *Porre il prezzo, tassare, ranzonare.* بچورمك شاهراه دینده پیدا اولان *sâh-râhi dinde pejdâ olan chârÿ âzârî dâsi sim-siri gihângir ile biciüp*. Sæ. Falce pervadentis

tis orbem frameæ refecatis, demessis spinis in via regia fidei obdortis. *Troncando con la scimitarra soggiogatrice del mondo le spine cresciute nel giardino della santa fede: Br. bième. n. f. Scissura. Cucitura, taglio.*

bién. n. 1) part. præf. Qui metit, aut scindit. 2) n. f. Herba, vel fruges recenter defecata, aut demessa. Erba, o biade verde tagliate per il bestiame. 3) var. Fœnum. Fieno. 4) ex Tef. Messis. Raccolta. Sed videtur legi bién, ut وقتي bién waktý. Tempus messis. Tempo della raccolta.

peçwāk. p. n. f. Traductio. Ferh.

būgiūd. a. V. act. Confidere, confitere in loco. Wan.

būciūk & būciūk. n. adj. Semi, medius. Mezó. bir būciūk. Sefqui, unus, & medius. Uno, e mezó. یکی būciūk. Duo, & medietum. Dūe e mezó.

būciūklyk. n. f. Dimidium. V. بچولف

peçwe. p. n. f. Interpres. Ferh.

bege. p. nom. prop. Nom. civitatis Persiæ inter اصفهان isfahān, & فارس fārz. Ferh.

bece. p. n. f. Pullus omnis generis animalis. Ferh.

pece. p. n. f. Hedera. Ferh.

beci. p. partic. interro. Ad quid, quare? Ache, perche?

*peçce. p. n. f. او غلنجف & iawri. 1) Pullus animalis cujusvis. 2) Puerulus, filiulus. Pollo, bambino, figliuolino, putto. زن و بچهلری zenü peççeleri. Uxores cum filiulis earum, mulieres cum puerulis. Le mogli con figliuoli loro, le donne, e fanciulli. Sæ. * Express. figur. لعل و یاقوت و پےچے peççei choršid. h. e. و لعل و یاقوت و پےچے peççei newber awürd. h. e. نوبه پیدای نئجه نئجه neñgei pejdā ejledi. n. Novum foetum edidit. Ferh.*

peçegü. p. n. f. Filius spurius. Bastardo. Fer.

peçig. p. n. f. Sermo clandestinus, verum submissè seu secreta, occulte dictum. 2) Modus, quo pastor solatur, regitque, & allicit captas: Cast.

peçice, & būciçe. p. n. f. 1) Sedatio, quietatio infantis. 2) Vox pastoris convocantis gregem. Cast.

biçigi. n. f. Messor. Mietitorè.

begid. n. adj. 1) Serius. 2) Urgens. V. بجد

bühärzendān. p. nom. prop. Nom. urbis antiquæ in regione بخارا bochārā. hodie dum mewliān dictæ. Ferh.

behārim. n. f. Mala, infortunia. Gol.

behārin. n. f. pl. a بحران buhran. Morbi crisis. Gol.

بحارم

bieiden, piciden. p. V. Convolvare, involvere, torquere. Attortigliare. attorcigliare. Bern.

begir. a. part. Copiosus. کثیر begir. Kesir begir. Multus valde, & copiosus. Gol

būgejr. a. part. dimin. ab ebger. Aliquantulum hernia laborans. عیر begir

ejjere būgejrini būgrehu. Exprobrat umbilici hernia laboratis alteri herniam suam, adagio dicitur cum quis alteri exprobrat vitium, quo ipse laborat. Gol.

bedizri ne giriften. p. V compos. چیزی برونه طوتمف sej jerine tūma mak. n. Nihilò facere. Non far conto.

begil. n. f. 1) i. q. جسم gesim. Magni corporis, corpulentus senex. 2) Senex populi princeps. Wan. 3) Honoratus. 4) Res crassa omnis. Gol.

begilet. n. nom. prop. Nom. rami stirpis Maaditarum Arabum in Jemen, ita dictæ a begilet fil. Anmari, fil. Nozar, fil. Maad. Wan.

biçin. n. f. Messis. i. q. بچین

bæhh. a. V. act. [4. F.] 1) Raucum esse. 2) Bah bah efferre voce. Gol. 3) Latum esse. Wan.

buhh. a. part. pl. ab ebæhh. Rauca voce. Wan.

bæhhæ. a. part. fam. ab ebæhh pl. buhh. Rauca, quæ inter loquendum bah ah effert. Wan.

behābyh. n. f. pl. a بحبوحة buhbū. hæ. Media, aræ domus. Gol.

byhās. a. V. [3. a بحث] Inquirere, disputare. Gol.

bihār. n. f. pl. a بحر bahr. Maria. Li mari. Wan. بیهاره باندی bihāri chābi ghæflete bāty. In maria somni imprudentiæ immersus est, h. e. rem neglexit. Era immerso nel mare della trascuragine.

bihār medād we esgiār kalem olşæ tæhririne güc ietmezdy. Si maria atramentum, & arbores calami forent, non sufficerent ad describendum illud. Se li mari fossero inchiostro, e gl'alberi penne, non basterebbero per descrivere.

bühärzendān. p. nom. prop. Nom. urbis antiquæ in regione بخارا bochārā. hodie dum mewliān dictæ. Ferh.

behārim. n. f. Mala, infortunia. Gol.

behārin. n. f. pl. a بحران buhran. Morbi crisis. Gol.

بحارم

بوغاشي *bohafi*. *v. n. f.* Certa tela. *V.* *بوغاشي*
bāhbāhat. *v. n. f. i. q.* جماعة *gemā-*
āt. *v.* Cætus, multitudo. *Gol.*
bāhbāh̄y. *v. part.* Qui in ampla,
 & lauta re est. *Gol.*
buhbūhat. *v. n. f. pl.* كاه *bāhā-*
byh. Medium domus, area. *Cortile. Wan.*
bāht. *v. part.* Sincerus, purus, non
 mixtus potus aqua, panis opsonio. *عربي*
ārebī bāht, *i. q.* عربى *ārebī*
māh̄z. *v.* Arabs verus, & merus. *Gol.*
bāhh̄at. *v. V. acl.* [4. F.] 1) Rau-
 cum esse. 2) Bah bah efferre voce. *Gol.*
bāhh̄at, *ع buhh̄at*. *v. n. f.* 1) Rau-
 cedo. 2) Crassities vocis. *Wan.*
bāht̄er, *ع bucht̄ur*. *v. 1) part.* Bre-
 vis, & corpore compactus. 2) *nom. prop.*
 Nom. patris agnatæ cujusdam familiæ *Thaii-*
tarum. Wan.
bāhs. *v. 1) Quærere, inquirere. 2)*
 Disputare. 3) *n. f.* Disputatio. 4) *Quæstio. 5)*
 Sponsio, seu certatio pignore. *Di putazione,*
disputata, questione, inquisitione, & scommessa.
بāhsū gedel. Contentio. *Conte-*
sa, disputa. *بāhs*. Disputare, certare pig-
 nore. *Di putare, fur scommessa.* چونکه بزمانه دایم
ciünki bizümile dāim
hykmetten bāhs idersyn. Siquidem nobiscum
 continuo disputas de philosophia. *Gid che con-*
tinuamente tu disputi meco della filosofia. Eb.
bāhs̄e dūsmēk. Incidere in dis-
 cursum, disceptationem. *Venir in discorso,*
disputa. Eb. *bāhs̄ komiak.* Spon-
 sionis pignus deponere. *Metter, deporre la*
scommessa. فلان سنهده فلان کسینه ایله
fülān nesnede fülān kimesne ile dā v̄ ai blürāderi
we bāhs̄i berāberī iderdī. Certabat cum ali-
 quo de fraternitate, & æqualitate, in tali, &
 tali re. *Gli disputava il vantaggio, ò pre-*
tendeva d' essergli pari in tal, e tal cosa.
bāhs̄eret. *v. V. acl.* 1) Separare.
Wan. 2) Dispergi. *Gol.*
bāh̄delet. *v. n. f.* Levitas, agilitasque
 incessus. *Gol.*
bāhr. *v. V. acl.* [4. F.] 1) Attoni-
 tum esse præ terrore. 2) Siti laborare in-
 explibili. 3) Non posse restringere sitim.
 4) Laborare camelum certo morbi genere,
 qui *el-bāh̄er* dicitur. *Wan.*
bāhr. *v. n. f. pl.* كاه *bihār*, *ع buhūr*
ebhur *ع ebhār*. 1) دریا *deriā*
den-yz. *v.* Mare. *Il Mare. Wan.* 2)
 Metrum, species metri, carmen. 3) Aqua
 salsa, & profunditas uteri. 4) Equus am-

plis passibus incedens. 5) Genus omne metri
 Arabici qualia sunt. Numero quindecim. 6)
benātī bāhr, *ع bāchr*. Filiaë maris,
 aut vaporis, seu vaporum, nubes subtilio-
 res, *ع directā*, ac albæ, quæ apparere so-
 lent ante astatem. 7) *jewmī buhrā-*
nin, *ع jewmī bāhūrī*. Dies criti-
 cus. *Gol.* *بāhrī* *ع bāhrī*
ārūz gibī bī āb. Aqua destitutus, instar ma-
 ris Meccani, *q.* maris poëtici. *Privo d' ac-*
qua come il mare de' poeti. Ah. *بāhrū berden.*
 Terra, marique. *Per mare, e*
per terra. Sæ. *بāhrī ebjāz*, *و بāhrī eswed.*
 Mare album, seu
 Aegeum, & mediterraneum, ac mare ni-
 grum, seu pontus Euxinus. *Il mar bianco,*
ع il mar negro. Sæ. *بāhrī muh̄yt.*
 Oceanus. *L' Oceano.* *بāhrūs-*
syn. Mare Sinense. *بāhrūl-æcl-*
zær, *ع بāhrūl-hind.* Mare viride,
 seu Oceanus Indicus. *بāhrūl-fārs.*
 Mare Persicum. *بāhrūl-kulzum.*
 Mare rubrum. *بāhrūr-rūm.* Mare
 mediterraneum. *بāhrūl-chāz̄er.*
 Mare Caspium, Pontus. *بāhrī mes-*
hūr. q. Mare incantatum, cæleste. *Dicunt Tur-*
cæ thronum, seu solium Dei supra aquas
cælestes creatum ab ipso fuisse, tum aquas
illas divisas fuisse, partem alteram sub terra
collocatam, & eam vocant بāhrī jem,
seu jem; alteram vero sub solio Dei fir-
matam fuisse, & hanc vocant بāhrī
meshūr. Tef.
بāhrūl-ghumām. v. nom. prop.
 Nom. maris, vel potius lacus in vicinia
kāsghār. De quo refertur, si quis lapidem in
 eum injiciat, nubes se contrahere, ex qui-
 bus cum iterato fulmine strepitus horrendi
 excitantur, ita, ut nemo huic loco oppropin-
 quare audeat. *Ferh.*
buhrān. *v. n. f.* Crisis morbi. *Crisi.*
Wan.
bāhrānī. *v. n. f.* 1) Rubicundus san-
 guis. 2) *Nom. gentile, & possessivum ab*
el-bāhrejn. Qui sunt ex insula
bāirejn. Wan.
bāhret. *v. n. f.* 1) *i. q.* بلدة *beldet.*
 Regio, terra. *Wan.* *بāhretunā,*
hæc est terra nostra. 2) *part.*
 manifestus. *Gol.*
bāhrī chārazm. v. nom. prop.
 Nom. maris, seu potius lacus, in quem effluit
 fluvius Oxus. *Ferh.*
bāhrgān. v. adj. pl. In mari de-
 gentes. *Ferh.*
bāhrem. v. part. Aqua abundans. *Gol.*
 F f f f f f 2
 بکری

بَهِرِي *bæhrī*. a. part. Marinus, maritimus, ad mare pertinens. Marino, di mare. 2) n. f. Color Venetus, seu hyalinus. Color di mare.

بَهِرِي *bæhrī*. a. n. f. Res pura, & simplex, quam nulla alia tegit, aut obducit. Gol.

بَهِرَيْن *bæhrejn*. a. n. f. dual. in obl. اَبْهَر *bæhr*. Utrumque mare, pec. album, & nigrum. Li due mari, il mar bianco, & il nero. Ll. V. بادشاه

بَهِرَيْن *bæhrejn*, seu اَلْبَحْرَيْن *el-bæhrejn*. a. nom. prop. Nom. insulæ in sinu Persico Arabiae vicinæ, margaritarum piscatu celebris. Ichara, vel Icharia: ita quoque dicitur opposita in Arabiae continente regio maritima.

بَهِزَغ *bæhzæg*. a. 1) n. f. Vitulus. 2) Pumi-lio. 3) n. f. Pullus camelinus. 4) part. Brevis & ventrosus. Gol.

بِحَسَب *bi hæspi*, & *bihæsebi*. a. comp. Juxta, per modum, via, ratione. Secondo, per modo, via. اَحْصِيْل مَعَارِف بِحَسَب اَلْاَسْتَعْدَاد اَبْر *tæhsyli me-ârif bihæsbil-istry-dâd bir lutfi chudâ dūr*. Gratia, seu donum Dei est aquirere scientias pro capacitate, juxta habilitatem. h. e. capacitas comparandarum scientiarum, est peculiaris gratia Dei. L'aver capacità d'impārare le scienze, è grāzia particolare di Dio. Eb. كَسْب اَلشَّرْع *bihæsbis-ser*. Via juris, & juxta exigentiam legis. Per via di giustizia, ò conforme commanda la legge. Sæ. كَسْب اَلظَّاهِر *bihæspix-zâhyr*. Extrinsecus. Esteriormente, nel di fuori, secondo l'apparenza. Sæ. كَسْب اَلْمَقْدَمَات اَلْمَذْكُورَة *bihæspil-mukædde-mâtil-mæzkûre*. Juxta præmissa. In conformità di ciò, che si è allegato avanti.

بِحَسَل *bæhsæl*. a. part. 1) Crassus, carnosus. 2) Corpulentus. Gol.

بِحِزَالَة *bæhzælet*. a. V. act. Assilire muris, vel talpæ in modum. Wan.

بِحَكِّ *bi hækkÿ*. a. in compos. Per, propter, jurando, vel adjurando. اَحْكَف اَلتَّبِي وَ اَلِه *bi hækkÿn-nebÿi, we âlihi*. Propter, vel per Prophetam Muhammedem, ejusque posteros. Per il profeta, e suoi discendenti. Ik.

بِحُكْم *bihukmi*. a. in compos. 1) Juxta, juxta exigentiam. 2) Ex. 3) Per. Secondo, per, come richiede. اَحْكُم ضَرُورَت *bihukmi zæ-ruret*. Necessitate sic exigente, coacte. Astretto dalla necessità, per necessità, per forza. Ik. اَحْكُم اَلدِّيَانَت *bihukmid-diânet*. Pro observantia religionis. Conforme richiede l'observanza della religione. Ik. اَحْكُم اَلْبَشَرِيَّة *bi hukmil-beserije*. Ex fragilitate humana. Per umana fragilità. Ik.

بَحْل *bæhyl*. p. n. f. Licentia. Ferh.

بُحْل *buhl*. a. part. Impulsus validus. Gol.

بَحْلِي *bæhylī*. p. n. f. Licentia. Ferh.

بِحَمْدِ اللّٰهِ تَعَالٰى *bi hamdillâhi tæ-âlâ*. a. form. gratias agendi. Gratia Dei, laus Deo fit. Per grazia di Dio, con la grazia di Dio, lodato Dio. Ll. Sæ. اَحْمَد اللّٰه *ahmad* Laus Deo, Deo sint grates, quod. Lodato Dio, che. Sæ.

بَحْنَانَة *bæhnânet*. a. n. f. 1) Mansio, pec. Arabum campestrium magna, & ampla. 2) Simul degentium hominum cætus ingens. Gol.

بَحْنَة *bæhnet*. a. nom. prop. No n. mulieris. Gol.

بُحُوْتَة *buhûtet*. a. V. act. Purum, & impermixtum esse. Gol.

بُحُوْحَة *buhûhæt*. a. V. act. [4. F.] i. q. اَحْج *bæhh*. Raucum esse. Gol.

بُحُوْر *buhûr*. a. n. f. pro اَبْحُوْر *buchûr*. Exhalatio, vapor.

بُحُوْر *buhûr*. a. n. f. pl. a. اَبْر *bæhr*. Maria. Mari. Wan.

بَحْوَنَة *bæhwenet*. a. n. f. 1) Mulier corpore brevis. 2) Uter ampli ventris. Otre largo. Wan.

بَحْيَرَة *bæhyret*. a. 1) part. Fissas, lacerasque aures habens camelitis. 2) n. f. Pullus camelitis decimus, quem aure mutilatum dimittere, & suæ libertati relinquere solebant Arabes pagani. Wan.

بُحَايْرَة *buhæÿret*. a. n. f. dim. Lacus, q. mare parvum. Gol.

بَاح *bæch*. a. interjectio laudantis, & approbantis. Euge, io! Gol.

بَاح *bæch*. p. 1) n. f. Lippitudo oculi. 2) Latrunculorum lusus. 3) particula laudantis, & admirantis. Eugè, quam bene, quam pulchre. Poh, o bello! Ferh.

بَاح *pæch*. p. 1) particu. laudantis & admirantis. Eugè, quam bene. 2) Vox abigen-tis catum, vel canem. Ferh.

بَحَاتِيْغ *bechatyġ*. a. n. f. pl. a. بَحَاتِيْغ *buchtaġ*. Decocta. Decotti.

بَحَاتِي *bæchâtī*. a. n. f. pl. a. بَحَاتِي *buchtī*. Cameli pilosi. Wan.

بَحْحَار *bæchâr*. p. n. f. Vita misera, & contemptibilis. Ferh.

بُحَار *buchâr*. a. n. f. اَبْحَار *ciölmekten we ghæÿriden cikan bugh*. Vapor, exhalatio. Vapore, fumo, effalazione. Wan. اَبْحَار اَلْمَا *buchârül-mâ*. Exhalationes aquarum. Vapor, ò effalazioni dell'acque. اَبْحَار *sekrün*.

sekrün-buchāri g'ečtüginden son-ra. Exhalata
crapula. Passatigli li fumi, e vapori del vi-
no. شراب بخاری mejün-buchāri, و شراب بخاری
šerāb buchāri. Vapores, fumi vini. Li va-
pori, o fumi del vino. Ah.

بخار būchār. p. n. f. veterum Moganorum
lingua. 1) Sapientia, doctrina. Ferh. 2) Ido-
latria. Cast.

بخارا būchārā. p. n. f. 1) Confluxus, congrega-
tio scientiarum. 2) nom. prop. Nom. urbis
Bocharæ, quæ est vicina civitati سمرقند sa-
mer-kānd, quondam metropolis regionis trans-
oxanæ. Ferh. 3) Nom. idololatræ. Cast.

بخاع būchā. a. n. f. Vena, seu nervus in
lumbis pertingens ad ossa cervicis. Gol.

بخاعة bechā-āt. a. V. act. [3. & 4. F.] Con-
fiteri debitum. Wan.

بخال būchchāl. a. part. Maxime avarus.
Wan.

بخاب būchbāch. a. n. f. Camelus barriens.
Wan.

بخاب بخ būchbāch. p. partic. laudantis, و
adm rantis. Euge, bene! Ferh.

بخاخ būchbāchāt. a. V. act. 1) Dicere
bah, seu io, euge. 2) Deservere calorem,
iram. 3) Opus facere, seu laborare remisso
diei æstu. 4) Refrigescere. 5) Quiescere lo-
co suo gregem. 6) Vociferari camelum, seu
rauciozem reciprocare vocem in gutture.
Gol.

بخخت būchcht. a. n. f. Felicitas, fortuna.
Wan.

بخخت būchcht. p. n. f. 1) طالع tāli. a. Sors
bona, fortuna. 2) Felicitas, prosperitas. 3)
Horoscopus. 4) Scapus, seu clavā, qua in
bello pugnant, columnæ species, qua in re-
bus bellicis utuntur. 5) Avus a patre. Ferh.

Sorte, fortuna, prosperitas, felicitas, و
oroscopo, nativitas, costellazione. بد būd
بخخت būd būchcht. Male fortunatus, infelix,
sordidus. Disgraziato, sfortunato, sientu-
rato, di mal' augurio. شور شور būchcht būchcht
بخخت būchcht, و و būchcht būchcht. Infaustus, inglorius homo est: نیک بخخت būchcht būchcht
بخخت būchcht. Bonæ sortis, fortunatus,
felix, boni augurii homo. Fortunato, di
buona sorte, felice, di buon augurio. قوي būchcht būchcht
بخخت būchcht. Sorte potens, q. perpetuo
prosper, fortunatus. Sempre felice, e
fortunato. Ik. سعي būchcht būchcht. Nabuchodonoso-
sor. * Express. figur. خای būchcht būchcht
بخخت būchcht. Bed nedān chāj, h. e. طالع būchcht būchcht
بخخت būchcht. Bed we tāly nāsāden
kenāje dūr. i. Allusio ad malam fortunam.

بخخت būchcht. Bedū him-
meti āly belāest. h. e. روزگاری نامساعد اولان
rūzgārī nā mūsā-šyd olān kimesne hākinde
trād iderler. i. Et māla, & bona, fors illi
calāmitas est, dicitur de homine infortunato.
بخخت būchcht. Der ser āwūrdem. h. e. بخند
belā we myhnete rāzy oldūm. i. Adversitates,
& infortunium trāquillo animo tuli. بخند
būchcht būchcht. Dewlet ykbāl ber ka-
rār olmāz. i. Fortuna inconstāns. Ferh.

بخخت būcht. a. n. f. Genus camelorum,
proveniēns ex arabico unō, altero Persico
camelo. Wan.

بخخت būcht. p. nom. prop. 1) Nōmen re-
gis antiqui, potentis, cuius pater fuit
nāsfar, unde و iste vulgo آتضر būchcht
tūn-nāsfar vocatur. 2) Nōmen Dynastiæ ali-
cuius in خوارزم ch. arizm. 3) Irus, quæ
generis sui agmen ducere solet illi prævo-
lando. Ferh.

بخخت būcht. p. 3. pers. præter. 1) Coxit. 2)
Coctus est. 3) Calcitravit. Ferh.

بخخت būchtāk. p. n. f. Galea, cassis. Ferh.
بخخت būchtāwer. p. adj. Prosper, felix,
dives. Ferh.

بخخت būchcteg. a. n. f. pl. بخاخ būchchtīg
پخته būchchte. p. Decoctum. Decotto.

بخخت būchctek. و بخخت būchctenk. p. n. f.
1) Sors mala. 2) dimin. a بخخت būchcht. For-
tuna five bona, five mala, exigua. Ferh.

بخخت būchctegār. p. n. f. Levitas. Ferh.
بخخت būchctekāre, būchctikāre. p. n. f. 1)
Levitas. 2) Pensile. Cast.

بخخت būchctegāni hākykat. p. compos.
Ambulantes in viā domini: i. e. iusti. Ferh.

بخخت būchctekāw. p. n. f. Embroché.
Ferh.

بخخت būchctlyk. p. n. f. Infortunium, in-
felicitas. Malā sorte: V. اوغورسزلف būchcht būchcht
بخخت būchcht. Bonā fors, fortunæ
continuus favor. Buona sorte, l'esser fortunato,
avventurato.

بخخت būchctilū. i. adj. absolute in bonam
ut plurimum sumitur partem. Fortunatus, fe-
lix. نیک بخخت būchcht būchcht. Felix, pro-
sper, bonæ sortis homo. Felice, avventu-
rato. بد بخخت būchcht būchcht. Male fortuna-
tus, inauspicatus. Disgraziato, infausto,
di cattivo augurio. V. بد بخخت būchcht būchcht

بخخت būchcten, و بخخت būchcten. p. V. پشورمک
pishürmek, و پشمک pishmek. i. 1) Coquere:
2) Coqui. Cuocere, و esser cotto. Ferh.

پُختن *püchtenī*. p. n. f. Decoctum. Cast.
 پُخته *püchte*. p. part. 1) پشمش *pīsmīs*.
 Coctus. 2) n. f. Decoctum. 3) Maturus. 4)
 Expertus, seu versatus in rebus, consumma-
 tus homo: Cotto, decotto, maturo, & consu-
 mato ne gl' affari. * Express. figur. پختنه
 پُختنِ خوار *püchtei chār*. h. e. 1) گدا *gedā*. t. Pau-
 per. 2) داماد *dāmād*. t. Gener. Ferh.
 بَختو *bächtū*. p. adj. 1) Rapax in genere.
 2) n. f. Hostis. Ferh. 3) Tonitru. Cast.
 بَخته *bächte*. p. n. f. 1) Camelus dudrum,
 vel trium annorum. 2) Pellis excoriata. Ferh.
 پَخته *pächte*. p. n. f. Gossipium. Ferh.
 بُخته *büchte*. p. n. f. Ariēs. Monto e. Ferh.
 پُخته *püchte*. p. part. pass. 1) Coctus. 2)
 metaph. Rerum mundi peritus, bonam, ma-
 lamque fortunam expertus. Ferh.
 پُختنِ تدبیرها *püchtei tedbīrhā*. p. n. f. compos.
 Consilia recta. Ferh.
 پُخته جوش *püchte gūs*. p. n. f. compos.
 1) Vinum coctione nimia spissum redditum
 2) apud medicos Mustum; cum carne ovi-
 na, & variis aromatibus coctum, quod sto-
 machum corroborare ajunt. Ferh.
 پُخته کاو *püchte kāw*. p. n. f. compos. i. q.
 نطول *nātūl*. a. Embroche. V. نطول Ferh.
 بلیختی *büchtī*. a. n. f. fam. بلیختی *büchtījet*,
 pl. بختی *bächātī*. nom. unit. a بخت *bücht*.
 Camelus pilosus, & pretiosus, pec. Persicum,
 seu Bactrianum genus, operibus hybernis
 idoneum. Gol.
 بلیختی *büchtī*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.
 پُختی *püchtī*, & بلیختی *büchtī* p. n. f. قریس
kāris. a. 1) Jusculum concretum, vul' gelati-
 na. 2) Gelatina concinnatus piscis. Gelatina
 بختیار *bächtjar*. p. adj. 1) Fortunatus. Ferh.
 2) Dives, locuples. Fortunato, adventu-
 rato.
 بختیاری *bächtjarī*. p. n. f. Sors bona, pro-
 speritas. Buona ventura; buona sorte. Sæ.
 بلیختی *büchtījet*. a. n. f. fam. Genus came-
 litum, proveniens ex uno arabico, altero
 persico camelo. Wan.
 بختیره *bächferet*. a. n. f. Impuritas, & fa-
 culentia, quæ in aqua spectatur. Gol.
 بَخت *bächc*. p. 1) adj. Latus, amplus. 2)
 pressus, expressus. 3) Strictus, constrictus.
 4) n. f. Vitriolum nigrum, ex quo atramentum
 conficitur. Ferh.
 پَخت *pächg*. p. adj. 1) Amplus, latus. 2)
 Pressus pede. Ferh.
 پَخت *bächæg*. p. adj. i. q. بَخت *bächc*. 1) Am-
 plus, latus. 2) Humi expansus. 3) n. f.
 Stroma. Cast.
 پَخت *bächgīg*. p. n. f. Somnium. Ferh.

بَخت *bächged*. p. n. f. Scoria, sordes ferri
 igniti, spurcitiefve. Feccia de' metalli. Ferh.
 پَختیدن *pächcīnden*. p. V. 1) Calcitra-
 re pede. 2) Latum, amplum fieri. Ferh.
 پَختیود *pächcīūd*. p. adj. 1) Conculcatus.
 2) Dilatatus. Ferh.
 پَختیودن *pächcīūden*. p. V. 1) Calcitrare
 pede. 2) Latum, amplum fieri. Ferh.
 پَختیوده *pächcīūde*. p. part. pass. 1) Con-
 culcatus. 2) Distensus. Ferh.
 بَختیور *bächgūr*. p. adj. Fortunatus. Ferh.
 بَختی *bächcē*. p. n. f. Hortus, pro باغچه
bāghcē.
 پَختید *pächcīd*. p. adj. 1) Conculcatus.
 2) Dilatatus. Ferh.
 بَختیدن *bächgīden*, پَختیدن *bächcīden*.
 p. V. 1) Planum facere, explanare. Cast.
 2) Distendere. 3) Circumire, circumdare.
 Ferh. 4) Molestia semet afficere. Cast.
 پَختیده *pächcīde*. p. part. pass. 1) Con-
 culcatus. 2) Distensus. Ferh.
 پَختیریدن *bächcīrīden*. p. V. Volvere se
 ex alto deorsum. Ferh.
 پَختیریدن *bächcīzīden*, & پَختیریدن
pächcīzīden. p. V. 1) Provolvere se huc illuc primum,
 & supinum, uti equi, & canes faciunt, & ex
 alto deorsum. 2) Circumvölvi, ut rota. Cast.
 پَخت *bächhæg*. p. n. f. Nidus. Cast.
 پَخت *bechudā*. p. compos. خدا حق *chudā*
hækký icīūn. t. 1) Per Deum. 2) Ad Deum.
 Per Dio, per l' amor di Dio; à Diò. Sæ.
 پَخت *bächdeg*. a. part. Pinguis, tumidus-
 que cameli pullus. Gol.
 پَخت *bächr*. a. V. act. Vaporem, vel exha-
 lationem emittere. پَخت *benātī bächr*.
 Nubeculae albæ, & tenues. V. پَخت *bæhr*.
 پَخت *bächær*. a. V. act. [4. F.] Fætere
 ex ore. Wan.
 پَخت *bächær*. a. n. f. Fætor oris, & alius
 rei. Gol.
 پَخت *bæhrā*, vel usit. cum. artic. البخر *el-
 bæhra*. a. Nom. terræ, & aquæ scætentis
 prope القليعة *el-kulej-ât* in Arabiae regione
 Higiaz. Gol.
 پَخت *bechred*, & پَخت *bechyred*. p. adj. Intel-
 ligens, sapiens. Ferh. پَخت کردن *bechyredi bichyrdān*.
 Doctorum doctor, in-
 telligentium, vel vesirorum summus, inter
 Danismannos. Cast.
 پَخت کردن *bychredān*. p. adj. pl. præc. In-
 telligentes, docti. Ferh.
 پَخت کردن *büchriden*. p. V. 1) Epilepticum
 esse. 2) Deficere intellectum. Ferh.

bychredi. p. n. f. Intellectus, scientia. Ferh.

bæchrek, bûchrûk. p. n. f. Amygdala montana, seu sylvestria, quæ calida, & humida sunt. Ferh.

bæchrîden. p. V. Rumpi labia infantis. Ferh.

bûchrîden. p. V. طلبت talabi-mak. t. 1) Jactare se huc illuc anhelando, & gemendo, ut ægroti. 2) Angi animo. 3) Abforbere. 4) Colere, servire. 5) Epilepticum esse. 6) Profternere puerum. Cast.

bæchs. a. V. act. [3. F.] 1) Minuere, diminuere. Wan. 2) Detrimento afficere, vel affici. Gol. لا كس فيه و لا شطط lā bæchs fihi we lā šatæt, Justum hoc est pretium, neque nimis parum, neque nimium datur, aut petitur. Cast.

bæchs. a. 1) part. Deiciens, paucus, parum. Poco. Wan. 2) n. f. Aegritudo animi, alteratio. Fastidio, sdegno, alterazione. Gol.

bæchs, & pæchs. p. n. f. 1) Ardor, & æstus cordis. 2) Debilitas corporis. 3) Afflictio, molestia. 4) Semen germinans sine humectatione. Ferh. 5) Mæror. 6) Tabes. Cast.

pæchs. p. n. f. 1) Uva sicca. 2) Homo tristitia, & sollicitudine confusus. 3) Butyrum, vel aliud simile in igne, vel sole liquefactum. Ferh.

bæchs. a. n. f. Terra, quæ non rigata arte ex commisso semine plantas producit. Wan.

bæchys. p. n. f. Res vilis, parvi pretii. Ferh.

bychs. p. n. f. 1) Partes molliores nasi. 2) Mollities, debilitas. Ferh.

bæchsân. p. part. 1) Flaccidus, tabescens. 2) Contractus, conjunctus. 3) Mala, vel pericula expertus. 4) Liquefactus. Ferh. 5) Decrescens. 6) Liquefaciens. Cast.

pæchfân. p. part. 1) Arefaciens. 2) Tabescens præ mærore. 3) Liquefaciens butyrum in sole, vel igne. Ferh.

bæcksâned. p. part. Liquefaciens, calore dissolvens. Ferh.

bæchsânîden. p. V. 1) Liquefieri. 2) Liquefieri. Ferh.

pæchsâjîden. p. V. Fastuosa corporis agitatione incedere. Ferh.

bæchseb. p. n. f. Rhonchus. Cast.

bæchæst. p. n. f. 1) Rhonchus. Il ruffare. 2) Incubus nocturnus, ephialtes. 3) Nomen animalis locustæ similis. Ferh.

bæchystânîden, bæchûstânîden. p. V. transf. Rhonchum inducere. Cast.

bæchæsten, bæchysten. p. V. 1) Stertere. 2) Comprimere, ut digitis. Cast.

Rhonchos trahere. Ruffare. Ferh. 3) bûchûsten. p. V. 1) Delirare. 2) Rhonchos trahere. Ferh.

bæchæstü. p. adj. معترف و مقتر mu-kyrrü mu'terif. a. Confitens reus. Ferh.

bæchæstüwâmeden, bæchæstüâmeden. p. V. compos. 1) Confiteri. 2) Confirmari, stabiliri. Ferh.

bæchfilos. p. nom. prop. Nom. regis antiqui, celebris a violenti raptu puellarum. Ferh.

bæchsûm. p. n. f. Species potus ex tritico. Ferh.

bæchsûden. p. V. 1) Liquefieri. 2) Vellicare. 3) Palpitare cor. 4) Mutari. 5) Angi. Ferh. 6) Contundere. 7) Illidere, ita ut gibbum fiat cavum. 8) Metere. 9) Tondere. 10) Serrare. Cast.

bæchsü. p. 1) n. f. Herbae flaccidæ, quæ non rigatæ arte proveniunt. 2) Res liquefactæ. 3) Vellicatio. Ferh.

bæchsîd. p. 3. pers. præter. Liquefactus est. 2) Dissolutus est pec. calore. 3) Complicatus, corrugatus est. Ferh.

bæchsîden. p. V. 1) Liquefieri. 2) Palpitare. Cast. 3) Angustia, angore affici. 4) Mutari. Ferh. 5) Excandescere, succensere. 6) Comprimere, ut digitis. 7) Vellicare. 8) Stertere.

pæchsîden. p. V. Incedere fastuosa corporis agitatione.

bæchs. p. 1) n. f. Sors, fortuna, pars. Sorte, porzione, parte. 2) Res lævigata. 3) Propugnaculum. 4) Signum celeste. 5) Debitum. 6) Partitor, divisor. Cast. 7) Dator, largitor. 8) impera. بخشیدن bæchsîden. Dona. Ferh. دنیا دورت بخشدر dÛnjâ dÛrt bæchstÛr. Mundus in quatuor dividitur partes, seu mundi partes sunt quatuor. Il mondo hà quattro parti. اوج بخش uc bæchs Ûzre taehnÛr olunmîs idî. Compactus, coagulatus erat juxta tres partes, h. e. ex tribus materiæ generibus confecta erat illa res. Era fatto di tre diverse materie, che facevano tre parti. Eb. بخش bæchs e. Distribuire, partiri. حیات بخش hæjât bæchs. Largitor vitæ. Datore della vita, e che dà la vita. Ik. خطا بخش chætâ bæchs. Culpæ condonator. Che perdona il peccato. Ik. نور بخش nÛr bæchs. Illuminator. مبراد بخش mÛrâd bæchs. Lar-

gitor desideriorum. *Che dà ciò, che si desidera. Ik.* بخش *saḥī bāchś.* Voluptatem, & puritatem producens, & exhilarans. *Ik.* بخش کام *kām. bāchś.* Largitor desiderii, vel intenti. بخش کام *kām bāchśī.* Largitio desiderii, liberalitas, potentia. *Ik.*

بخش *pāchś.* p. adj. 1) Pressus pede. 2) Dilatus, extensus. *Ferh.*

بخشا *bāchśā.* a. n. f. Largitor, distributor. ممالك مملکت بخشا *mālīkī memleket bāchśā.* Possessor regnorum, & distributor, aut largitor regnorum *Deus. Iddio, che è padrone de' regni, e che li distribuisce a chi vuole. Sā.*

بخشان *pāchśān.* p. adj. Tristis, dolore affectus. *Ferh.*

بخشانیدن *bāchśānīden.* p. V. 1) Donare. 2) *terāhhum.* a. Condonare, misereri. *Aver. misericordia, & perdonare.*

بخشانیده *bāchśānīde.* p. part. 1) Donans. 2) Condonans. *Ferh.*

بخشای *bāchśāj.* p. imper. 1) Dona. 2) Parce, miserere. *Ferh.*

بخشایا *bāchśājā.* p. adj. Remittens. *Cast.*

بخشایدن *bāchśājīden.* p. V. Misereri, propitium esse, condonare. *Effer propizio, perdonare. Cast.*

بخشایش *bāchśāis.* p. n. f. 1) Commiseratio, misericordia. 2) Donum. 3) Gratia. *Compassione, dono, & perdono. Ferh.*

باران رحمت بخشایش *bārānī rahmet bāchśāis.* Imber misericordiam largiens. *Gül.*

بخشایشگر *bāchśājīsker.* p. n. f. compos. Misericors. *Misericordioso. Ferh.*

بخشاینده *bāchśājēde.* p. part. رحمت زیاده *rahmān. a. اسر کیچی و اسر کیچی. zījāde rahmet idīgi we esirgeiği.* t. Valde misericors, & miserator *Deus. Misericordiosissimo, e propizio.*

بخشایدن *bāchśājīden.* p. V. Affligere, mærore afficere. *Ferh.*

بخشش *bāchśīs.* p. n. f. 1) Donum. V. بخشایش 2) Signum zodiaci piscis. *Ferh.*

بخشن *bāchśēn.* p. n. f. Reptatio ex alto deorsum. *Ferh.*

بخشنده *bāchśēnde.* p. part. بخشلائیچی *bāghyślāiği.* t. 1) Donator, donans. 2) Condonans, clemens. *Che dona, e perdona volentieri, clemente. Sā.*

بخشود *bāchśīwed.* p. adj. 1) Conculcatus. 2) Dilatus. *Ferh.*

بخشودن *bāchśūden.* p. V. 1) Donare. 2) Condonare. *Ferh.*

بخشوده *bāchśūde.* p. part. Condonatus, cui *Deus misericordiam fecit. Ferh.*

بخشوده *pāchśūde.* p. part. 1) Conculcatus. 2) Dilatus. *Ferh.*

بخشه *bāchśē.* p. n. f. Portio. *Cast.*

بخشی *bāchśī.* p. n. f. Sors. abstr. a part. بخش *bāchś.*

بخشید *pāchśīd.* p. adj. 1) Conculcatus. 2) Distensus. *Ferh.*

بخشیدن *bāchśīden.* p. V. 1) بخشلائی *bāghyślamak.* t. Donare, largiri. 2) Condonare, remittere, parcere. *Donare, presentare, & condonare, perdonare. Ferh.*

بخشیدن *pāchśīden.* p. V. 1) Calcitrare pede. 2) Ardere, & uri. 3) Rutilare, splendere. 4) Latum, & amplum fieri. *Ferh.*

بخشیده *pāchśīde.* p. part. 1) Conculcatus. 2) Distensus. *Ferh.*

بخشیش *bāchśīs.* p. n. f. عطا *ētā.* a. بخشایش *bāghyślais.* t. 1) Donatio. 2) Condonatio. 3) usit. Donum, honorarium, praemium pec. pecuniarium, (aliud enim vocatur بخشیش *pīskēs* p. vul. *peśkēs*) *Dono, regalo, buona mano, beveraggio. بخشیش*

بخشیش کردن *bāchśīs kerden* ویرمک *bāchśīs wirmek.* بخشیش *bāchśīs e.* Donare, honorarium dare. *Dar la buona mano, o mancia. بخشیش و عطا* *bāchśīsū ētā e.* Donare, dono dare, aut offerre. *Presentare, dar in dono. Ik.*

بخص *bāchś.* a. V. act. [3. F.] Una cum adipe evellere oculum. *Ferh.*

بخص *bāchśas.* a. n. f. coll. بخشه *bāchśat.* 1) Carnes, ac pulpa pedis, seu planta. *Wan.* 2) Carnes digitorum ad radicem suam in principio volae. 3) Carnes protuberantiores supra, & infra oculos. *Gol.*

بخصه *bāchśaset.* a. n. f. Caro mollior supra, vel infra oculos nonnihil protuberans. *Wan.*

بخصل *bāchśal.* a. part. Crassus, carnosus. *Gol.*

بخع *bāchś.* a. V. act. [3. F.] Conficere, ac perinere seipsum mærore. *Wan.*

بخفد *bychśad.* p. n. f. Sternutatio. *Ferh.*

بخف *bāchśk.* a. V. act. [3. F.] Evellere oculum. *Wan.* 2) Introrsum adigere, aut percutere oculum alicujus, ita ut monoculus evadat. 3) Talem esse, aut evadere. *Gol.*

بخف *bāchśæk.* a. n. f. Oculi in interiori cavitatem demersio. *Gol.*

بخکلون *bāchśkelul.* p. n. f. 1) Dura nux, cujus nucleus firmiter haeret. 2) Nom. herbae. *Cast.*

بخکلون *bāchśkelān.* p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بج

بج

بجکله *bachkele*, و بجکلیون *bachkeljün*,
 پآچکلیون *pachkeljün*. p. n. f. 1) i. q. præ.
Ferh. 2) *Cantharus durus*. *Cast.*

بجکل *bæchl*. a. V. aët. [3. & 4. F.] *Tena-*
cem, avarum esse. *Wan.*

بجکل *bæchl*, seu *ferè bæchyl*, vul. etiam
pachyl, و ut ab aliis legitur, *bæchæl*, *buchl*,
 و *buchæl*. a. n. f. *Avaritia, tenacitas, par-*
citas. Avarizia, tenacità, scarfezza, in-
gordigia. Wan. رت ایلدوکمز بجکلز دن دکل []
redd ejledügümüz bæchlümüzden degül
idi. Quod rejecerimus rem, non erat ex te-
nacitate nostra, seu non ex invidia negaba-
mus rem petitam. Non era per tenacità, ò
invidia, che noi ricusavamo []
 بجکل *buchl* e.
Avide appetere. Bramare avidamente. Ik.

بجکل *puchl*. p. n. f. فرج *farfæh*. a. سوزاوت
semüzot. t. *Portulaca. Porcellana erba. Ferh.*

بجکل *buchælā* a. part. pl. ا بخیل *bæchyl*.
Avari, tenaces, parci. Gli avari, scarfi,
avidi.

بجکلوت *bechælwet*. a. compos. *Seorsum,*
privatim. A parte.

بجکلوجه *pæchlüğe*. p. n. f. *Sonitus infra*
axillas editus. Ferh.

بجکل *bæchlæ*. p. n. f. 1) *Faba. V. بقله* 2)
Portulaca. Ferh.

بجکل *püchle*. p. n. f. *Portulaca. Ferh.*

بجکلجه *pæchliğe*. p. n. f. *Sonitus infra axil-*
las editus. Ferh.

بجکل *bæchm*. p. nom. prop. *Nom. regio-*
nis, in qua optimus moschus provenit. Ferh.

بجکل *bæchn*. a. part. *Procerus, longus.*
Gol.

بجکلچو *pæchneciü*. p. n. f. *Sonitus sub axil-*
lis editus. Ferh.

بجکلدآه *bæchændät*. a. n. f. 1) *Mulier per-*
fecta ossibus digitorum, seu ossibus firmis
prædita, و jam adulta. Gol. 2) *Mulier ma-*
gnis talis, ac suris prædita. Wan.

بجکلدی *bæchændä*. a. n. f. pl. بجکلاند *bæchā-*
nid, i. q. præc. Wan.

بجکل *buchnæk, buchnuk*. a. n. f. 1) *In-*
volucrum lineum, quod feminae capiti im-
positum sub mento adstringunt, ut mundam
servent pagulam ab unguento, ipsumque un-
guentum purum a pulvere; etiam quod infan-
tibus adhibent in Syria ad tuendos eos a
frigore. 2) *Cucullus, و velum faciei, mino-*
ris formæ ambo. 3) *Pellicula, seu crusta in*
dorso locustæ ad colli radicem. Wan.

بجکلنو *bæchnew, bechnü*. p. n. f. 1) *کوک*
gök gürlmek. t. *Tonitru. Tuono.* 2)
jildyrym. t. *Fulmen, fulgur. Fulmi-*
ne, saetta, baleno. 3) *Vitricus. Ferh.*

بجکلنودن *bæchnüden*. p. V. *Fulminare. Ferh.*
Part. I. Tom. I.

بج

بج

بجکلنور *bæchnür*. p. n. f. 1) *Tonitru.* 2) *Ful-*
men. Cast.

بجکلنونه *bæchnüne*. p. n. f. *Fulgur. Ferh.*

بجکلنوه *bæchnüh, و buchnüh*. p. n. f. i. q.
præc. Ferh.

بجکلنویدن *bæchnewiden*. p. V. 1) *یلدرم*
jildyrym ojnamak. t. *Fulgurare.* 2)
Fulminare.

بجکل *bæchw*. a. n. f. coll. *Dactyli recentes*
sequioris generis, و putridiores. Wan.

بجکلواریدن *bæchwäriden*. p. V. *Mente labo-*
rare. Cast.

بجکلوه *bæchwet*. a. n. f. unit. *Dactylus recens,*
sequioris generis. Wan.

بجکلود *bechod*. p. compos. *Sibi, ad se, secum.*
A se. بجکلودی خود *bechodī chod*. *Solus,*
solitarius, apud se, & per se quid faciens.

*Solo, da per se. * Express. figur.* فرو
 بجکلود رفت *bechod furū rest*. *Præ pudore, aut*
dolore caput demisit. شد
 بجکلود فرو شد *bechod*
fürū süd. Idem. Ferh.

بجکلور *büchür*. a. n. f. 1) *Thymiama, suffitus,*
 2) *Res ipsa, quæ ad suffitionem adhibetur,*
ut thus, agalloche, storax. Perfumo, pro-
fumo. Wan.

بجکلور *buchür*. p. n. f. *Styrax liquida. Ferh.*

بجکلور آلاکراد *buchürül-ekräd*. a. n. f. compos.
Peucedanum.

بجکلور آلبربر *buchürül-berber*. a. n. f. compos.
Sarmentitia planta, quæ una radice alte de-
mergitur, per terram diffundens plurima fi-
lamenta, foliis tenuibus, rotundis, inter
quæ tenuissimus flos albicans prodit. Gol.

بجکلورائیدن *buchüräniden*. p. V. *transit.* ایکال
ikäl. a. *Facere edere. Cast.*

بجکلورجی *buchürgi*. t. n. f. *Aromatarius,*
unguentarius. Profumatore, chefà, ò ven-
de profumi.

بجکلوردان *buchürdän*. a. p. n. f. compos. vul.
buhürdän. Thuribulum. Incensorio.

بجکلوردانلف *buchürdanlyk*. t. n. f. *Thuri-*
bulum, suffitorius focus.

بجکلورشیشه *buchürsise*. p. n. f. *Thymiato-*
rium. Incensorio. Ferh.

بجکلورایف *buchurlamak*. t. V. تبخیر *teb-*
chyr. a. *Suffire, incensare. Perfumare, pro-*
fumare, far fumo colli odori.

بجکلورال *buchürlama*. t. n. f. *Suffitus. Il pro-*
fumare.

بجکلورمرج *buchüri merjem*. p. n. f. compos.
Suffitus Mariæ, i. e. Cyclaminum. Pane por-
cino erba. Ferh.

بجکلوره *buchüre*. p. n. f. *Folliculus, seu glu-*
ma musci. Vessica di muschio.

بجکلوریدن *büchüriden*. p. V. *Depravari. Co-*
romperfi.

Hhhhhh

بجکلور

بخوع *buchur*. a. V. aēt. 1) Confiteri, quod debetur. *Wan.* 2) Fodere puteum eo usque, ut scaturire incipiat aqua. 3) Studium, ac diligentiam adhibere cuique rei. *Gol.*

بخون *bæchūn*. p. 1) adj. Difficilis, molestus. 2) n. f. Mars planeta. *Ferh.*

بخيازى *bæchjāzī*. p. n. f. Donativum portorium, quod tyroni, famulove alterius aliquid portanti datur. *Ferh.*

بخيج *bæchjē*. p. 1) adj. Amplus, latus. 2) Diffensus. 3) Pressus, expressus. 4) n. f. Vitriolum nigrum, e quo atramentum conficitur. *Ferh.*

بخيدن *bæchjēden*. p. V. Carminare lanam, gossipium. *Ferh.*

بخيده *bæchjēde*. p. part. 1) Carminatum gossipium. 2) Selectum in plures species fericum. *Ferh.*

بخيز *bæchjēz*. p. **پسو يري** *pūsū jerī*. t. Latibulum, insidiarum locus. *Nascondiglio, imboscata. Ferh.*

بخيزيدن *bæchjēziden*. p. V. Caput inclinare reverentiæ ergo. *Ferh.*

بخيل *bæchjēl*. a. part. vul. *pæchjēl*. Avarus, tenax. *Avaro, tenace. Wan.*

بخيلك *bæchjēlyk*, **بخيلي** *bæchjēlī*. t. n. f. Vitium avaritiæ, aut tenacitatis. *Avarizia, tenacità, ferè. i. q. بخل*

بخيله *buchyle*. p. n. f. Portulaca. *Ferh.*

بخيه *bæchje*. p. n. f. 1) Sutura densata, aut crebrioribus punctis firmata. *Imbottitura, contrapunto. Ferh.* 2) Sutura rarioribus punctorum interstitiis interpunctura. *Imbastitura.* 3) i. q. **يامه** *iāmæ*. Tessera, frustum panni assutum. *Pezza. *Express. figur. بخيه* *bæchje es ber rūjī kār üftād. h. e. اسراري كمش و سابع اولدي ü sây oldy. t. Secrerum illius patefactum est. Si è scoperto il suo secreto. Ferh. بخيه* *bæchje zeden.* Dense fuere. **دور بدور** *dūr bedūr bæchje zeden.* Rarioribus punctorum interstitiis consuere, ut duo panni cohæreant tantum. *Imbastire. بخيه زن* *bæchje zen.* Qui densas futuras facere, aut concinnare novit, farcinator. *Rapezzatore. Ik.*

بخيه *buchje*. p. n. f. 1) i. q. **بخيه** *bæchje.* Sutura densata. 2) Linea, ac cuneus, seu clavus ferreus, quo finditur lignum. 3) Vellicatio carnis compressis digitis. *Cast.*

بد *bed*. p. n. f. **بخ** *adj.* 1) **پراماز** *iaramāz. t.* Malus. 2) Malum. *Cattivo, بخ. male.* 3) Panniculus semiustus. 4) Valde trita res.

Ferh. **جامه** *giāmē bed.* Vestis trita. *Veste lograta, cattiva. Cast. *Express. figur. بد ادابي كند* *bed edājī küned. h. e. اور* *ikī kimesne mijānine fitne we sūr brāghūr. t. Inimicitias excitat inter duos homines. Ferh. بد آغار* *bed āghār. h. e. بد سرشت و بد نهاد* *bed sirišt we bed nihād. t. Malæ indolis, & mali habitus. بد پرتو* *bed pertew. h. e. پراماز حاللو* *jarāmāz hāllū. t. Sinistri, infausti aspectus. Di cattivo infusso, ò aspetto. بد برد* *bed bürd. h. e. بد اکتور* *ingitūr. t. Molestat, affligit. اکل و شربه مقيد اولوب* *bed dil. h. e. ايش طوتز* *ekl we šerbe mukæjed olup hīc is tutmāz. t. Heluo, cujus Deus, ut in proverbio dicitur, venter est. بد علف* *bed ŷlf. h. e. هر نه بولسه بين آدم اوکوزينه ديلر* *her ne bülsæ jejen ādem öküzine derler. t. Qui comedit, quod invenit, qui multum vorat. بد قمار* *bed kumār. h. e. بد امتزاج* *bed imtizāg. Male compactus, & malo assuetus. Mal composto, e avezzo al male. بد هسايه را هسايه* *bed hemsājerā hemsāje dāned. h. e. داند* *bed hemsājerā hemsāje dāned. h. e. بد پرامازي قونيشان بيلور* *bed pīramāzī konišān bilūr. t. Noscit improbum, qui cum eo conversatur. Ferh.*

پد *ped*. p. n. f. i. q. **پتہ** *pete.* Populus alba. **بود** *būd*. p. 3. pers. prat. pro بود *būd.* Fuit. *Ferh.*

بده *bedd*. a. V. aēt. [1. F.] Separare, disjungere. 2) Suffulcire sellam jumentū *panno coactili. Wan.*

بده *bedd*. a. n. f. Lassitudo. *Gol.*

بده *bidd*. a. part. Similis. *Gol.*

بده *büdd*. a. n. f. 1) pro pers. **بت** *büt.* Idolium. 2) Quod pro alia re datur aut restituitur. 3) Separatio, fuga. **لا بد** *lā büdde, usit. la büdd, بخ. lā büdd.* Non est separatio, non est fuga i. e. necessarium est, non potest non, **بخ** omnino debet fieri. *Gol.*

بده *bed-i*. a. V. aēt. [3. F.] **بخ** *n. f.* 1) Inchoare, exordiri. *Wan.* 2) Egredi. 3) Corripere variolis, vel morbillis. 4) Principium, initium rei. 5) Dominus, suorum princeps, (ita principatu, & autoritate secundus **ثبيان** *sünjān dicitur;*) 6) Portio maectati cameli, & quidem potior, ac prior. 7) Puteus aquæ recenter fossus, pec. quicunque tempore *Mohammedismi fossus fuit.* 8) Juvenis intelligens. *Gol.*

بده *bed-i*. a. n. f. Inchoatio, initium rei. *Wan.* **كلام** *bed-i kelām e.* Exordiri sermonem. *Cominciar il discorso. Ik. بده* *bed-i muāmele. e.* Ordire commercium, conversationem. *Cominciar la conversazione, la pratica. Ik.*

بَدَاءٌ *bed-en. a. adv.* Principio, a principio. *Cominciando, dal principio. Ik.*

بَدَا *bedā. p. n. f.* 1) فحش *fahs. a.* Improbitas, obscenitas. 2) Inhonestus, illicitus fermo. *Ferh.*

بَدَّأَ *bedāe. a. V. aēt.* [1. F.] Exoriri in animo consilium de aliquo negotio. *Wan.*

بَدَّاءٌ *beddāe. a. part. fam. -ab* بَدَّ *ebedd.* Corpulentus. *Gol.*

بَدَاتٌ *bed-et. a. n. f.* Principium, primæ vices.

بَدَّأَتْ *bedeten. a. adv.* (عَوْدًا *awden*, و بَدَّأَتْ *fi awdih*,) Primo, primitus, initio. بَدَّأَتْ زِي *bed-ete bed-etin* و بَدَّأَتْ بَدَّ *bed-ete zī bed-in*, و بَدَّأَتْ *bed-etin.* Primum, ante alia reliqua. *Gol.*

بَدَّأَةٌ *budet. a. n. f.* 1) Principium. *Wan.* 2) Dominus, gentis suæ princeps. *Gol.*

بَدَّاحٌ *bedāh. a. n. f. pl.* بَدَّحٌ *būduh.* Amplum latifundium, & spatiosus tractus terræ. *Wan.*

بَدَّاحٌ *bidāh. a. n. f. pl. a* بَدَّحٌ *bidh.* Ampli, patentes campi. *Wan.*

بَدَّ اَخْتَرٌ *bed ačtær. p. adj. compos.* Infortunatus. *Disgraziato. Ferh. i. q.* بَدَّ بَدَّ اَخْتَرِي و اَر اِيْدِي *bir bed nefesü bed ačhlāk pederi bed ačter-rī war idi.* Patrem habebat malæ vitæ, sub infausa constellatione natum. *Aveva un padre cattivo, e disgraziato.*

بَدَّ اَخْشَانٌ *bedāčhsān. p. nom. prop.* Nom. provinciæ Persidis, quæ est pars regionis طَخَارِسْتَان *thuchāristān; versus fluvium Oxum. Herb.*

بَدَّ اَخْلَافٌ *bed ačhlāk. p. adj. compos.* Malorum morum, pravis moribus imbutus. *Di cattivi costumi, di mala vita. Sæ.*

بَدَّادٌ *bedād. a. n. f.* Egressus, qui fit pugnae ergo, descensus in arenam, pec. qui viritum fit. *Wan.* لَقُوا بَدَّادَهُمْ اَعْدَاءَهُمْ *le-kū bedādūhūm a dādehūm,* numero sibi æquali occurrerunt, i. e. parvis numeri adversariis, quisque suo. *Gol.*

بَدَّادٌ *bidād. a. V.* [3. a بَدَّ] Permutatis mercibus exercere inter se mercaturam. *Wan.*

بَدَّادٌ *bidād. a. n. f. pl.* بَدَّادِي *bedājid.* 1) Suffultura ephippii, aut fellæ lignæ camelinae, quodque pulvini instar subditur, ne durities offendat jumentum dorsum. 2) i. q. لَبْدٌ *libd.* Pannus coactilis, qui sub sella dorso imponitur. 3) Concordes, focii. *Gol.*

بَدَّادِيٌّ *bedādī. a. adv.* Separatim, unus post alterum. *Wan.* يَا قَوْمِ بَدَّادِ بَدَّادِ *jā kaw-mū bedādī bedādī.* O viri quisque adversarium petite vestrum. *Gol.*

بَدَّادَانِ *bidādānī. a. n. f. dual. a* بَدَّاد *bidād.* Duæ partes infarctæ tomento; aut aliis rebus. *Wan.*

بَدَّارٌ *bedār. p. n. f.* Stimulus, quo punguntur, & propelluntur boves. *Ferh.*

بَدَّارٌ *bidār. a. V.* [3. a بَدَّر] 1) Præverttere aliquem. 2) Properare facere. *Gol.*

بَدَّارَامٌ *bedārām. i. q.* بَدَّرَامٌ *bedrām. p. n. f. compos.* 1) Locus amœnus. 2) Defraudator, ac hypocrita. *Cast.*

بَدَّارٌ *bedār. p. n. f.* 1) Lignum, quod inseritur inter corium calcei, & formam, ut diducatur. 2) Cuneus ligneus. *Cast.*

بَدَّارِيسِيَا *pedārījā. p. n. f. compos.* 1) Ala molæ, sive pneumaticæ, sive aquaticæ. 2) Lapis ejus unus. *Ferh.*

بَدَّ اَصْلٌ *bed asyl. p. adj. compos.* Malæ stirpis vel originis, ignobilis. *Di cattiva razza, perverso, ignobile. V.* اَصْلٌ

بَدَّ اَفٌ *budak, & budagh. t. n. f.* Ramus. *V.* بَدَّ اَفٌ

بَدَّ اَكَةٌ *bedākeh. p. adj. compos.* 1) Malevolus. 2) Plenus ira. *Ferh.*

بَدَّالٌ *bedāl. a. V. aēt.* 1) Mutare, permutare, substituere. 2) Dolore affligi. *Gol.*

بَدَّالٌ *bidāl. a. V.* [3. a بَدَّل] Permutare rem cum alia. *Gol.*

بَدَّ اَمُوْزٌ *bedāmūz. p. adj. compos.* 1) Improbati, & nequitæ, assuetus. 2) Malum docens. *Avezziato al male, & ch' insegnano il male. Sæ.*

بَدَّانٌ *bedān. p. pron. demonstr.* 1) euphonia causa pro بَدَّانِ *be ān.* اَلَا *an-a. t.* Illi, ei, ad eum. 2) Cum eo. *A quello, ad esso, con esso. Ferh.*

بَدَّ اَنْدِيْشٌ *bed endīs. p. adj. compos.* بَدَّ اَنْدِيْشِي *iaramaz fikirlü, & iaramaz sanīgi. t.* Mala cogitans, malevolus. *Che pensa, e vuole male, malevole. Ferh.*

بَدَّ اَنْدِيْشِي *bedendīs ol.* 1) Male velle. 2) Maligne agere, aut cogitare. *Desiderar male, voler male, e pensar male. Sæ.*

بَدَّ اَنْةٌ *bedānet. a. V. aēt.* [5. F.] Corpulentum, & pinque evadere jumentum. *Wan.*

بَدَّ اُوٌّ *bedū. p. pron. demonstr. compos.* 1) pro بَدَّ اُوٌّ seu بَدَّ اُوٌّ *beo, beū.* Ei, ad eum. 2) Cum eo. *A lui, ad esso, con esso.*

بَدَّ اَوَاتٌ *bedāwāt. a. n. f. pl. a* بَدَّ اَوَاتٌ *bedāwet.* Excessus, iniquiores labores, ac contentiones. *Gol.*

بَدَّ اَوَاتٌ *bedāwet. a. V. aēt.* Confidere, habitare in campo & deserto, campestrum ducere vitam. *Wan.*

بَدَّ اَوَاتٌ *bedāwet. a. n. f.* 1) Excessus. 2) Iniquior labor, ac contentio. *Gol.*

حضاوة) *bedāwet*, *bidāwet*. 2. n. f. (حضاوة)
Habitatio, & vita campestris. *Wan.*

پداوره *pedāwræ*. 1. n. f. Scandula, asser
tenuis. *Tavola sottile, assicella, scandola
lata.*

پداوره جي *pedāwraġi*. 1. n. f. Scandularius.
Fattore di scandole.

پداوي *bedāwī*. 2. partron. Campestris, sce-
nita. *Wan.*

پداوي آت *bedāwī āt*. 1. n. f. compos. Gran-
dis, generosus equus. *V. بدوي*

پداه *bidāh*. 2. *V.* [3. اده] Aggredi de
improvviso, vel ex tempore agere cum ali-
quo. *Gol.*

پداهه *bedāhet*, *būdāhet*. 2. *V. aċt.* De
improvviso esse aliquid. *Wan.*

پداهه *būdāhet*. 2. n. f. 1) Res inopinato
incidens. *Gol.* 2) Principium cursus equini.
Wan.

پد آهوش *bed āhūs*. p. adj. compos. i. q.
پد اندیش *bedendiš*. Malevolus. *Ferh.*

پدایت *bedājet*. 2. n. f. i. q. پدأت Prin-
cipium, initium. Principio. *Sæ. V. فطرت*

پداید *bedājīd*. 2. n. f. pl. ا پداد *bidād*.
Suffulturæ ephippii, aut fellæ lignæ came-
linæ. *Wan.*

پدایع *bedāji*. 2. n. f. pl. ا پدیع *bedi-æ*
fœm. a پدیع bedi. Res de novo productæ,
mirabiles, & raræ, eximiæ. *Cose nuova-
mente prodotte, ò create, strane, meravi-
gliose, rare.* پدایع و دایع خالف آبرایا ¶
bedāji-ÿ wedāji-ÿ chālykiūl berājā olān.
Ii qui sunt mirabilia deposita creatoris ho-
minum, i. e. subditi. *Li sudditi datici come
in deposito dal creatore de mortali. Ll.*

پد آیین *bed ājīn*. p. adj. compos. Mali ri-
tus, malorum morum, perversus. *Cattivo,
malvaggio, di cattivi costumi.* ¶ پد آیین

پد آیین *læ-ÿnī bed ājīn*. Maledictus, nequam,
infidelis. *Maledetto forfante, ò infedele. Eb.*

پد باز *bedbāz*. p. n. f. Jocator, mimus. *Cast.*
پد بخت *bed bæcht*. p. adj. compos. Infelix.
V. بخت

پد پدر *bed peder*, vel *pezer*. p. n. f. com-
pos. ا اوکی *oġej ātā*. 1. Vitricus. *Ferh.*

پد بدم *būdbūdek*. p. n. f. Upupa. *Bubola.*
Ferh.

پد پست *bedpūst*. p. n. f. 1) Taurus pec. ju-
vencus, cui insideri, vel onus imponi ob vul-
nus vel aliud vitium nequit. 2) Ferox & in-
quietum jumentum. *Cast.*

پد پسند *bed pefend*. p. adj. compos. Dif-
ficultatum amans. *Ferh.*

پد پوز *bedpoz*. p. n. f. compos. 1) Ambitus
oris hominis, vel animalis. 2) in specie
Ambitus oris leonis. *Ferh.*

پد بوک *bedbūk*. p. adj. compos. Malevo-
lus, malignus. *Ferh.*

پد بوبوک *bedbūg*. p. adj. compos. Timidus.
Ferh.

پد تبار *bedtebār*. p. adj. compos. Malæ stir-
pis, ignobilis, vilis. *Di cattiva razza, vile.*

پد تر *bedter*. p. compar. 1) Peior, dete-
rior. 2) adv. deterius. *V. پتر*

پد ترین *bedterīn*. p. superl. Pessimus. *Pes-
simo, il peggiore, ò più cattivo. Ik.*

پد چشم *bed cœsm*. p. adj. compos. *عیون*
æjūn. 2. Oculo malignus, & maligniore ocu-
lo petens. *Di cattivo sguardo, ò aspetto.*

پد جنس *bedġins*. p. adj. compos. Malæ stir-
pis, ignobilis. *Ferh.*

پد ج *bedh*. 2. n. f. pl. پداح *bedāh*, *بُدوح*
būdūh. Campus, pec. incultus late patens.
Gol.

پد ج *bedæh*. 2. *V. aċt.* [3. F.] 1) Ligno
percutere. 2) Proponere, aut objicere ali-
cui negotium. 3) Facere palam negotium.
4) Fatigari onore. 5) Imponere onus grave.
Wan.

پد ج *bidh*. 2. n. f. Campus, pec. incultus,
late patens. *Wan.*

پد ج *bedhæn*. 2. adv. Manifeste, palam.
Gol.

پد حال *bed hāl*. p. adj. compos. In malo
statu constitutus, infelix, miser. *Mifero,
sfortunato.* ¶ تکور بد حال *tekūrī bed hāl*.
Miserabilis princeps. *Il disgraziato prenci-
pe. Sæ.*

پد ح *bædhæt*. 2. n. f. pl. پد ح *būdūh*. Me-
dium domus, area. *Wan.*

پد ح *bedæchs*. p. Nom. prop. Nom.
mōntis, unde rubini eruuntur. *Nome di pae-
se, onde vengono li rubini. Ferh.*

پد ح *bedæchsān*. p. nom. prop. Nom. re-
gionis, & urbis, unde rubini proveniunt, vel
ubi, ut alii volunt, poliuntur. *Ferh.* ¶ کوه
kohī bedæchsān. Mons ille, unde effo-
diuntur rubini. لعل پد ح *læ^{li} bedæchsān*,

لعل پد ح *læ^{li} bedæchsānī*. Optimi inde
venientes rubini. *Li buoni rubini, che di là
vengono.* لعل پد ح *læ^{li} bedæch-
sānden tābdār*. Rubino perfectissimo magis
rutilans, flammans. *Più rilucente, ò brillan-
te d'un perfettissimo rubino. Ah.*

پد ح *bedæchsī*. p. n. f. Rubinus. *Rubi-
no. Ferh.*

پد ح *bed chysāl*. p. adj. compos. Pra-
væ indolis, & consuetudinis, aut morum.
Di cattiva natura, e costumi. ¶ پد ح *bed chysālānī enām*. Hominum perva-
rissimi, pessimis moribus imbuti. *Li più per-
versi, ò viziosi del mondo. Ik.*

بد خلق *bed chulk.* p. *adj. compos.* Pravae indolis, & consuetudinis vir. بد خلق و بد *bed chulku bed nefes bir chāsīsi nākes adem idī.* Erat unus auarus, fordidus natura, & moribus execrandus. *Egli era un' avaro, misero, di natura, e costumi pessimi. Eb.*

بد خو *bed chū,* & بد خوي *bed chūj.* p. *adj. compos.* Pravi habitus, malae indolis, pravorum morum, & vitiosus, malo asuetus. *Di cattivi costumi, perverso, habituato nel male, & vizioso.*

بدخواه *bedchāh.* p. *adj. compos.* حسود *hāsūd.* a. *صانئجي* *iarāmaz sānīgī.* t. 1) Malevolus, qui alicui malum meditat, inimicus. 2) Invidus. *Malevolo, nemico, & invidioso. Ferh.* بدخواه لارگر *bedchāhlerūn-ūz.* Vobis rebelles, & inimici vestri. *Li vostri nemici, & ribelli. Ll.*

بدخواهلق *bedchāhlyk.* t. n. f. abst. 1) Malevolentia. 2) Odium. *Odio, malevolenza.*

بدخواهي *bedchāhū.* p. n. f. Malevolentia. 2) Odium. *Odio, malevolenza.*

بدخوي *bedchūj.* p. *adj.* Pravae indolis. *بدخوي* *bedchūjī.* p. n. f. Vitiositas, vitium, pravus habitus. *Viziosoità, cattivo abito, vizio.*

بده *beddet.* a. n. f. Potentia. *Gol.*

بده *bidedd.* a. n. f. Sors, portio, quae cuique cedit. *Gol.*

بده *beded.* a. V. *act.* [1. F.] Sejungere ab invicem. *Wan. V. بد*

بده *beded.* a. n. f. 1) Distantia amplior femorum in homine, anteriorum pedum in quadrupede a carnositate contingens. 2) Potentia, & potestas. *بد* *mā lekē bihi bededūn,* non es isti rei, vel homini par. *Gol.*

بده *beddū-ā.* p. n. f. *compos.* Imprecatio, maledictio. *V. دعا*

بده *bidedet.* a. n. f. pl. a *بد* *būdd.* Idola. *Wan.*

بده *beddil.* p. *adj. compos.* 1) Pusillanimitas. 2) Ignavus. 3) Malevolus. *Pusillanimo, codardo, malevolo.*

بده *bed dilī.* p. n. f. *abstr.* 1) Pusillanimitas. 2) Ignavia. 3) Malevolentia. *Pusillanimitā, codardia, & malevolenza, cattivo cuore, mal animo.*

بده *bed dīn.* p. *adj. compos.* Pravae fidei. *Di cattiva religione, ò fede. Ik.*

بدر *bedr.* a. pl. *بدور* *būdūr.* *تمام* *temām* a. *دولو نسنده* *dolu nesne* t. 1) n. f. Integritas, seu plenitudo. 2) part. Plenum quid. 3) usit. *اون دورت كجهلك آي* *on dōrt gīgēlik āj.* Lunae decima quarta dies, ple- *Part. I. Tom. I.*

nilunium. *Luna piena. Wan.* بدر تمام *bedrī tām.* Luna plena. *ليلة اكيدر* *lejletül-bedr.* Dies decimus quartus cujusque mensis, qui Arabibus est lunaris. *Gol.*

بدر *beder,* & *bedyr.* a. Nom. putei, & loci in Arabia prope Meccam pugna Mohammedis nobilitati. بدر يوم *iewmī bedyr* بدر غزاسي *bedyr ghæzāsī.* Prælium Bedrense ibidem loci commissum. *La giornata di Bedra, ò la vittoria in quel luogo da Mohammede riportata. Tef.*

بدر *beder.* p. *compos.* ex duabus præpositionibus *be* & *der.* خارج *chāriḡ.* a. Extra, foras. *Fuori.* بدر مدن *beder āmeden.* Extra venire, exire, prodire foras. *Venir fuori.* بدر افتادن *beder ūftāden.* Excidere. *Cascar fuori.* بدر حيزندن *beder hīzēnden* بدر ايدوب *bū mābejnī yslāh hājizinden beder idūp.* Hoc interstitium expulit ex area compositionis, i. e. hanc controversiam componi, aut alio modo dirimi non permisit factum. *Non volse il fato altrimente decidere queste controversie. Sæ. * Express. figur.* بدر برد *beder būrd.* h. e. *سوردي* *sūrdī.* t. Eduxit, extulit. *Levò via.* بدر رفت *beder refst.* h. e. *طشره كندي* *tæsræ gītī.* t. Exivit, egressus est. *E' uscito, sortito.* بدر كرد *beder kerd.* Idem. بدر و د کرد *bederī widd kerd.* h. e. *وداع يلدی* *widā eiledī.* t. *Valedixit. Ferh.*

بدر *peder.* p. n. f. *اب* *ab* a. *بابا* *baba.* t. Pater. *Padre. Ferh.* بدر عالي قدر *pederī ālī kæder.* Dignissimus, altissimus pater. *Il grande, & dignissimo padre. Eb.* بدر و مادري *pederū-māderī.* Parentes ejus. *Il suo padre, e la sua madre. Sæ.* بدر زن *peder zen,* pro pederī zen. *Socer, pater uxoris. Suocero.*

بدرام *bedrām* p. n. f. *آراسته* *ārāste* اوله *sol jerki churremū ārāste ola.* t. 1) Locus amœnus, hilaritatis ergo ornatus. 2) Confessus talis. *Luogo ornato, e di spaffo.* 3) Animal contumax in genere, pec. equus, & camelus. *Ferh.*

بدر *bedr.* a. V. *act.* [1. F.] Propere, festinare. *Gol.*

بدرام *pedrām.* p. *adj. compos.* Malignus, inimicus. *Malevolo.* 2) Antiquus. 3) Principio carens. *Senza cominciamento. Ferh.*

بدرام *pīdrām.* p. 1) n. f. Locus amœnus. 2) *adj.* Antiquus. *Ferh.*

بدران *bedrān.* p. 1) n. f. Edulis res, oleis genus. 2) part. *compos.* Male faciens. *Ferh.*

بدر اندر *peder ender.* p. n. f. 1) Socer. *Cast.* 2) Vitricus. *Ferh.*

بدرانه *pederāne.* p. 1) *adj.* Paternus. 2) *adv.* Paterne. *Paterno, & paternamente.*

بدرانه ملاطعات *mulātāfātī pederāne* *liiii*

ile. Blanditiis paternis. *Con vezzi, e carezze paterne. Sæ.*

بد راه *bed rāh. p. adj. compos.* Devius, malam tenens viam. *Disuiato. دشمن بد ol, dūsmeni bed rāh. Sæ.* Hostis devius; infidelis. *Il nemico maluaggio. Br.* بد راه *bed rāh. e.* Dépravare; à recto tramite seducere. *Disuiare, suiare dal dritto sentiero. Sæ.*

بد رای *bedreej. p. adj. compos.* فکر *fikir-fyż* باور فکر لو *javuz fikirlü. t.* 1) Malarum cogitationum. 2) Mali consilii. *Di cattivi pensieri, e cattivo configliere.*

بد رای *bederāi. p. imp. compos.* Veni foras. *Ferh.*

بد رایحه *bedrāihæ. p. n. f.* Fætor. *Puzza. Bern.*

بد رایج *bederājed. p. 3. perf. præf. compos.* 1) Ad Portam venit. 2) Foras venit. 3) Potis est.

بد ریلند *bedri būlend. p. n. f. compos.* Luna plena. *Ferh.*

بد رة *bedret. a. n. f. pl.* بدر *bider.* Pellis agnina, vel hædina, seu potius ex ea culeus; in quo tanquam vase lac deportatur alio, vel asservatur: cui, si imponitur butyrum, *مشاده me-sādet dicitur: و utrumque quidem, si agnus, vel hædus a matre jam depulsus fuerit. Si lactentis sit pellis, lac excipiens dicitur شکوة*

šekwet, butyri vero uter عکه ukke. Si denique anniculi, aut bimi sit, culeus lactis est wætb, butyri کي nihj. 2) Acute & promptè videns oculus, q. oculus in suo بدر bedr; i. e. luna plena. 3) pondus decies mille درهم dirhem; seu drachmarum Atticarum. Gol.

بدرج *bedrūg. p. n. f.* Herbae species, cuius flos est instar holoserici rubri; *Amaranthus purpureus Ferh.*

بدرخته *pedræchte. p. adj. compos.* 1) Mæstus. 2) Solicitus. *Ferh.*

بدرزین *pederizīn. p. n. f. compos.* Vitricus. *Ferh.*

بدرزه *pederze. p. n. f.* Tela, cui involvuntur vestes. *Ferh.*

بدرستی *bedürüsti. p. adv. compos.* Equidem, sane, profecto. *Veramente.*

بدر شب *bedyr seb. p. n. f. compos.* ليلة آدک بدر اولدوغي کيجه *lejletül bedr a. ajün-bedr oldūghī gīge. t.* Nox plenilunii. *Notte di luna piena.*

بدرفتار *bed reftār. p. adj. compos.* Mali, inconcinni incessus.

بدرفتاری کردن *bedreftārī kerdēn. p. V. compos.* Inconcinne incedere.

بدرک *bedreg. p. adj. compos.* 1) Malevolus. 2) Malæ stirpis. *Ferh.*

بدرکه *bedrakæ. p. n. f.* 1) قول اغز *kulāghuz.*

Dux, viæ index. *Guida, scorta. 2) Observator temporis, aut horarum. Ferh. 3) Comitiva, seu præfidiarium auxilium in itinere. Convogliò. اسکا بدرقه طريف اولدي ¶ an-a bedrykæi tærÿkoldÿ.* Dux ei fuit itineris. *L'accompagnò, gli servì di scorta. Sæ.* we pīšūwāi æsker. Dux, seu Index viæ exercitiis. *Condottiere, guida dell'essercito. Sæ.* werækæi muhæbbet bedrykæ. Amicitiaē testes, officiosæ literæ. *Lettera di amicizia. Ll.*

بدرندر *pederender. p. n. f.* Vitricus. *Cast.*

اسب پالانی *bed rew. p. n. f. compos.* اسپ پالانی *espi pālānī jaramaz jūrūgī. t.*

1) Clitellarius, onerarius equus. *Ferh.* 2) Succussator, malum incessum habens. 3) Qui inique procedit. *Cavallo di soma, e di cattivo passo, che camina, e procede male.*

بدرود *bidrūd; پدروود pedürūd. p. n. f.* Valedictio. *Ferh.*

بدرود کردن *pedürūd kerdēn. p. V. compos.* وداع *wedā. ا. esenlemek. t.* Valedicere. *Dir addio. Ferh.*

بدروش *bedrūs, بدروش bedrūst. p. n. f.* 1) Transitus angustus, angustiaē in confinibus hostium. *Cast.* 2) Confinia. 3) Spes, expectatio. *Ferh.*

بدروش *bedrūst. p. n. f.* 1) Confinia. 2) Spes. *Ferh.*

بدروغ *bedürūgh. p. adv.* Falso. *Falsamente, con bugia, e falsità.*

بدره *bedre. p. n. f.* اون بيك درهم *on bīn-dirhem. t.* Pondus 10000. drachmarum, quæ faciunt Articas 6666. $\frac{2}{3}$ *Ferh.*

بدره *bidre. p. n. f.* Terebo. *Ferh.*

بدری *bedri. p. n. f.* Involucrum, tela quadrangularis, cui pecunia involvitur. *Ferh.*

بدری *pederī. p. 1) adj.* Paternus. 2) n. f. Paternitas. *Paterno, و paternità. Sæ.*

بدر زبان *bed zebān. p. adj. compos.* Malæ linguæ, maledicus. *Maldicente. Eb.*

بدرزندگانی *bedzindegānī. p. adj. compos.* Malæ vitæ. *Di mala vita. ¶ اول گروه بدرزندگانی ¶ ol kürühī bedzindegānī üzre.* Contra illas turmas hominum pessimæ vitæ. *Sæ. Contro quella mala gente. Br.*

بدرزهره *bedzehre. p. adj. compos.* 1) Pravae indolis, malignus. 2) Timidus. *Ferh.*

بدرس *bedes. p. imp.* Accelera. *Ferh.*

بدرست *bideft, و bidift. p. n. f.* Spitama, palma. *Ferh.*

بدرست *bedest. p. compos.* Cum manu. * *Express. figur.* بدست باش *bedest bās. h. e.*

نقصیر (2) *agāh ol. t.* Attende. 1) *tæksÿr itme. t.* Noli deesse, deficere.

re. *bedesti dīgerān* بدست دیگران مار کیر *mār gīr. h. e.* ایشی واسطه ایله وجوده کنور *isī wāsyte ile iwūgiūde getūr. t.* 1) Capē anguem manu alterius, *h. e.* Perfice negotium alienā ope. 2) Hujus contrarium. *Ferh.*

بدستان *bedestān. t. n. f.* Forum regium. *V.* بزازستان *aut* بزرستان.

بوز بد سکال *bed sekāl. p. part. compos.* یوز *iawūz sanīgi.* Malevolus, malum alicui meditans. *Malevolo, che desidera, o procura male ad altri. Ferh.*

بوسوار *bedsuwār. p. n. f. compos.* 1) Contumax, refractarius equus, qui secundum a tergo infessorem non fert. *Ferh.* 2) Qui equo infidere nescit, equitandi imperitus. *Cast.*

بد سیرت *bed sīret. p. adj. compos.* Pravæ indolis. *Di cattiva natura. Ik.*

بد شکل *bed sekl. p. adj. compos.* Deformis. *Brutto, difforme.*

بدع *bed. t. V. act.* 1) Novum produce-re, incipere. 2) Producere quid ex nihilo. *Gol.*

بدع *bed. t. bidæ. t. n. f.* 1) Novatio. 2) novitas. *Innovazione, novità.* 3) Neo inveniens. *Wan.*

بدعت *bid-æt. t. n. f.* 1) Novatio, innovatio. 2) Novitas contra legem, nova hæresis. *Novità, nuova invenzione, cattiva innovazione, nuova eresia.* 3) Pensio neoimposita Constantinopoli, quæ præter vecligal a certo genere mercium solvitur. *Ll. Ik. Sæ.* 4) Porcus, seu Porci. ¶ *In registris* بدعت *یکي اوج بدعت* *iki üc bid-æt.* Aliquot porci. *Due, o tre porci.* بدعت *اهل* *ehli bid-æt.* Novator, hæreticus, hæresiarcha, sectarius. *Novatore, eresiarca, settario. Ik.* بدعت احداث *یکیدن بدعت احداث* *ien-yden bid-æt yhdās olunmīstür.* De novo adinventum, innovatum est. *Estato ritrovato di nuovo, innovato. Ll.*

بد عمل *bed æmel. p. adj. compos.* Malorum operum, male operans. *Che opera male. Sæ.*

بد عهد *bed æhd, t. p. n. f. compos.* Fidei fractor, promissum non servans. *Che non serva la fede data, e non mantiene la promessa. Sæ.* ¶ *کافر بد عهد* *kāfirī bed æht.* Perfidus infidelis. *Disleale, infedele. Sæ.*

بدغ *bedgh. t. n. f.* Fractæ nucis vel amygdali partes. *Gol.*

بدغ *bedægh. t. V. Act.* [4. F.] 1) Inquinari. *Wan.* 2) Natibus repere infantum more. *Gol.*

بدغ *bedygh. t. part.* 1) Contaminatus malo. 2) Pinguis. 3) Bono habitu pollens.

Gol. 4) Cognomen Kais fil. Asam, qui inter Arabes paganismis clarus. *Wan.*

بدغ *bydgh. t. part.* Qui concacat vestes suas. *Gol.*

بد فرجام *bed ferģiām. p. adj. compos.* Mali finis, malignus. *Maligno, di cattivo effito.*

بد فعال *bed fy-āl. p. adj. compos.* Mali operis, male operans. *Ch' opera male, maluaggio. Sæ.*

بد فوز *bed fūz. p. 1) n. f.* Circuitus oris. 2) *adj.* Fortunatus, voti compos.

بدفوز *budfūz. p. adj.* Fortunatus. *Ferh.*

بدف *badak, t. padak. p. n. f.* Pedes in lusu latruncolorum *پیدف*

بدقطة *badkatæt. t. n. f.* 1) Dispersio sup-pellectilis. 2) Profusio verborum, diffusio sermonis. *Gol.*

بدکار *bedkār. p. n. f. compos.* مفسد که برامز *müfsyd ki iarāmaz isler isler.* Malefactor, maleficus. *Ch' opera male, perverso, iniquo.*

بدکارلق *bedkārlyk. t. n. f.* Mala operatio, maleficium. ¶ *سحر ناپاکک و کفر و* *syhyr nāpaklik we küfrü bed-kārligile olür.* Magia, seu necromantia impuritate, blasphemiiis, & maleficiis constat. *La magia, o stregaria si fa con sozzure, bestemmie, e maleficii. Eb.*

بدکترام *bedkejrām. p. adj. compos.* Malus opere, qui duriter res tractat. *Cast.*

بدکردار *bedgirdār. p. n. f. compos.* صنعتی *scen-ætī iarāmaz ādem. t.* Malo asfuetus, deditusve, malefactor, facinorosus. *Avezzo al male, di professione cattivo, malfattore, maluaggio, facinoroso. Ferh.* ¶ *کفار* *kūffari bed girdār.* Pessimi infideles. *Ei maluaggi infedeli. Sæ.*

بدگمان *bedgūmān. p. adj. compos.* پرامز *iarāmaz sanīgi. t.* 1) Malevolus. 2) Male suspicans. *Malevolo, che pensa, o sospetta male.* ¶ *بد گمان او* *bed gūmān oi.* Male velle, & suspicari. *Sospettare, pensar male, haver cattivi pensieri, t. voler male.* ¶ *پر کسندنک حقنده بد گمان او* *bir kimesnenün-hækkynde bedgūmān oi.* Male suspicari de aliquo. *Sospettar male di alcuno. Sæ.*

بدکند *bedkend. p. n. f. compos.* رشوت *rūs-wet.* Largitio, donum, quo Judex, vel præfectus corrumpitur. *Presente da corrompere il giudice. Ferh.*

بدکنش *bedküniš. p. adj. compos.* Malus, pravus indole, & opere. *Cattivo di natura, e di opere. Ferh.*

بد کوی *bed gū, t. kōi. p. adj. compos.* Maledicus, obrectator. *Maldicente,*

te, detrattore. ¶ انكلك بد كوكور زبان لال anün-ile bed güler zebanin läl ittiler. His maledicorum & obtrektorum linguam mutam reddidit. Sæ. Con questo otturò la bocca de' maligni sparlatori, e detrattori. Br. بد كويان bedgūjan. Male loquentes, maledici, obtrektatores. Li maledici, e detrattori. Ik.

بد كهر bed güher. p. adj. compos. q. Malæ materiæ, aut originis. Pravus natura, & origine. Sæ.

بد كيش bedkīs. p. adj. compos. Misericordiæ, & religionis omnis expertus, impius, nulli sectæ addictus, infidelis. Infedele, di mala, ò nulla fede, ò religione, empio. Ferh. V. كيش

بدل bedel. a. 1) n. f. Quod pro re alia datur, vel sumitur. 2) Manuum, pedumque dolor. 3) Aequivalens, substitutio in locum alterius. Scambio, & equivalente, contracambio, ciò che si dà in luogo. 4) adv. Pro, propter. 5) Ex. Gol. ¶ بدله بدله jerine. bedel. In locum ejus suffectus. In cambio, in luogo di quello. Sæ. بدله بدله gewrine bedel. Pro ipsius vexatione. In contracambio del torto fatto. Ik. بدله بدله يوقدر bedeli ioktūr. Non est illi æquivalens, par. Non ha equivalente, ò contracambio, pari, uguale. بدله بدله اودمك bedel ödemek. Substituere pretio dato, v. g. remigem pro remige. Pagar lo scambio d'un remigante per un galeotto, ¶ بدله بدله و برمك bedel wirmek. Aequivalens dare, aut substituere. Dar il reciproco, equivalente. بدله بدله عين ejnün bedele ejnin, oculus pro oculo: بدله بدله ان bedele en, loco cujus, pro eo, quod. In cambio. بدله بدله فراغه bedel ferāghat, pensio pro cessione officii, aut beneficii. Wan.

بدل bidl. a. V. act. [4. F.] Manibus, pedibusque laborare. Wan.

بدل bidl. a. n. f. Manuum, pedumque dolor. Wan.

بدل bedelā. a. part. pl. بدليل bedil, ابدال ebdāl. 1) Qui pro aliis substituuntur, succedanei. 2) pec. Religioni, Deo devoti. Religiosi consecrati à Dio. (Ah. بدليل بدليل)

بدل بدله للشك bedellešmek. V. coop. Permutare se invicem. Cambiarsi l' un l' altro.

بدله bedle. a. n. f. Casula. Pianeta. Hal.

بدله bidle. p. n. f. pro بدله bizlet. 1) Vestis quotidiani usus. 2) Arbor quædam non ferens fructum, quæ solum lignum habet. Cast.

بدله بدله bed lehge. p. adj. compos. Pravæ

linguæ, malignus. Di cattiva lingua, maldicente. Ik.

بد مذهبه bed mezheb. p. adj. compos. Malæ sectæ, aut religionis. Di cattiva setta, ò religione. ¶ بد مذهبه بجز bæzj bed mezhebler. Quidam sectarii. Certi eretici, ò settarij. Sæ.

بد معاش bed me-ās. p. adj. compos. Mali victus, malæ vitæ. Di mala vita, cattivo. Sæ.

بدمه pedeme. p. n. f. Sors, fortuna. Ferh.

بدن beden. a. n. f. pl. ابدان ebdān. 1)

تن ten p. كوده gewde. t. Corpus. Corpō. 2)

Truncus sine capite. 3) Qui provectæ est

ætatis, annosus, senex vir. 4) Caper mon-

tanus annosus. 5) i. q. حجاب hykāb. Zona

ornatior, qua Arabum femine medium cor-

pus constringunt. 6) Lorica curta, ac brevis.

7) Agnatio. 8) Dignitas, & existimatio. Gol.

بدن beden. t. n. f. 1) Pinna muri. 2) Lo-

rica.

بدن bedin. a. part. 1) Annosus, & se-

nior vir. 2) Crassus. Gol.

بدن būdn, beden, bedün. a. V. act. [1. F.]

Corpulentum, & pinguem evadere. Wan.

بدن būdn, & būdlün. a. n. f. Pinguedo,

obesitas, corpulentia. Wan.

بدن būden. p. V. pro بودن būden. اولم

olmak. t. Esse, & fieri. Effere.

بد نام bed nām. p. adj. compos. نيك نام

nik nām) بد نام jarāmaz ādlū. t. Infamis,

malæ famæ. Infame, che ha cattivo nome.

¶ بد نام اولدى rūs wājū bednām ol-

dy. Dedecore, confusione, & infamia af-

fectus est. E rimasto suergognato, & infa-

maro. دنياه بد نام اولمه سن سب اولدك

dünjaje bednām olmagħa sen sebeb oldün.

Tu causa es, quod in mundo male audiam.

Tu sei causa del cattivo nome, che hò acqui-

stato per il mondo. Eb.

بد نامى bednāmī. p. n. f. Malum nomen.

Cattivo nome, mala riputazione, ò fama.

بدنه bednet. a. n. f. Camelitis vacca, quæ

solvendi voti, & solennitatis ergo in sacri-

ficium mactatur Mecca, ita dicta a saginan-

do. Wan.

بدندر bedender. p. n. f. Vitricus. Ferh.

بدندر pidender. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بد نجاد bed nijād. p. 1) adj. compos. بد نام

يارماز āsüllū. t. Malæ stirpis, igno-

bilis, vilis. Ferh. Ignobile, vile. 2) n. f. بد نام

mukryf. a. Equus patre Arabico, & matre

Turcica natus, adeoque vilior habitus. Cast.

بد نفعس bednefes. p. adj. compos. 1) Halitu

pravò, aut etiam mala voce præditus. 2)

simpliciter Malus. Di cattivo spirito, fiato,

voce,

voce, e natura. 3) Qui peccat contra legem positivam. *Ferh.*

بدنك būdenk. p. n. f. Sifymbrii genus, menta aquatica. *Ferh.*

بدنكر bedniger. p. adj. compos. Male intuens, i. e. visu noxius, malos oculos habens. (زبان پاک باز) *Che hà l'occhio cattivo. Ferh.*

بدنلو bedenlū. i. adj. 1) Corpore præditus. 2) Pinnis instructus murus, vallo arx. *Che hà corpo, merlato, & con ripari.*

بدنما bednūmā. p. n. f. compos. پرمز کوسنر بچی. 1) Index mali. 2) Turpis aspectu. *Brutto. عجزوز بدنما āgīūzī bednūmā. Vetula deformis. Brutta vecchia. Ik.*

بدنوس bedenos. i. n. f. Nom. avis cristata.

بدنه bedene. a. n. f. قربان kurbān. i. Sacrificium, oblatio. *Sacrifizio.*

بدنهاد bednihād. p. adj. compos. پرمز طبع غتلو. 1) Pravae naturae homo, perfidus. *Uomo cattivo, maluaggio, perfido. Ik. Sa.*

بدو bedw. a. V. act. [1. F.] 1) Exire in campum, vel desertum. *Wan.* 2) Incipere. 3) Confidere in deserto, campestrum ducere vitam Arabum scenitarum more. 4) Apparere. *Gol.*

بدو bedw. a. n. f. i. q. بادیه bādijet. Desertum. *Wan.*

بدو bedo. p. pron. demonstr. compos. pro بدو bedo. Illi.

بدو bed-ū. a. n. f. 1) Initium, exordium. 2) Desertum. Principio, & campagna deserta. سزدن بدو مباشرة ایدرین *bed-ū mūbāseret ideryn. A vobis exordiar, incipiam. Cominciarò da voi. Ik.*

بدو bedū. p. compos. Ad duos. *A due.*

بدو būdu a. n. f. pl. a بدد bed', scil. Portiones mactatae camelae, seu priora, & priora membra. *Gol.*

بدو būdūw. a. V. act. [1. F.] Apparere, videri. *Wan.*

بدووات bedwāt. a. n. f. pl. a بدووة bedāwet. Excessus, contentiones. *Wan.*

بدووار bedwār. p. part. compos. Qui mala cogitat.

بدووار bedwāz. p. 1) n. f. Statio. 2) ad. Firmus, stabilisque locus, ubi quis subsistit, & quiescit. *Ferh.*

بدووار pedwāz. p. n. f. Ambitus oris hominis, vel animalis. *Ferh.*

بدوان bedwān. a. part. Injuste agens, tyrannidem exercens. *Wan.*

بدوخ būdūh. a. V. act. [3. F.] Eleganti gressu incedere mulierem. *Wan.*

Part. I. Tom. I.

بدوخ būdūh. a. n. f. pl. a بدح bedh. Campi pec. late patentes. *Wan.*

بدوور būdūr. a. V. act. [1. F.] Festinare, properare. *Wan.*

بدوور būdūr. a. n. f. pl. a بدر bedr. Lunæ plenæ, plenilunia. *Sa.*

بدووره bedūre. p. n. f. Cibaria, quæ amici ambulantes secum portare solent. *Ferh.*

بدووره pedawrā. i. n. f. pro پداوره pedāwra. Scandula, asser tenuis. *Tavola sottile.*

بدوس bedūs. p. n. f. 1) Spes. 2) In carminibus logogryphicis. Gladius acutus. *Ferh.*

بدوش pedūs. p. n. f. Spes, expectatio. *Ferh.*

بدوي bedewī. a. part. 1) Campestris. *Wan.* 2) Turcis usit. pro بدوي آت bedewī āt. Grandis, & generosus equus. *Un cavallo grande, e generoso.*

بده bedeh. a. V. act. [3. F.] 1) De improvise venire, supervenire. *Wan.* 2) Incidere rem, de improvise occurrere alicui cum aliqua re, eamque inopinanti afferre. *Gol.*

بده bede, & بده pede. p. n. f. Res tecta, & occulta. *Cast.*

بده pede. p. n. f. 1) Fomes. 2) Arbor nullos fructus ferens. *Ferh.* 3) Res detrita. *Cast.*

بده hide, vul. پته. i. n. f. Placenta. *Pizra, fogaccia.*

بده pide. p. n. f. 1) Res quævis sicca, ut caro, lignum. 2) Arbor infructifera, cujus lignum modo inservit foco. 3) Suscitabulum igniarium. *Cast.*

بده bidih. p. imp. a دادن dāden. 1) Verbera. 2) Da. *Ferh.*

بده pūde. p. n. f. i. q. بده pide. Res quævis sicca. *V. بده Cast.*

بدهه bedhie. p. adj. Deformis. *Cast.*

بدي bedī. a. n. f. 1) Primum, principium. *Wan.* بادي بدي bādī bedī, بادي بدي bādī bedijīn, بادي بدي bādī vel bādīje bedjen. Primum, ante cætera. 2) Malum, discrimen. *Gol.* 3) part. pro بديع bedīe. Creatus, & novâ ac inusitata res; ac primum inventa. 4) Puteus aquæ sive nunc recenter fossus, sive quocumque Mohammedismi tempore. *Gol.*

بدي bedī. p. n. f. Prævitia, malitia, malum. *Male, malizia, Ferh.*

بدي bedī. a. nom. prop. Nom. vallis. *Wan.*

بديع bedīe. p. n. f. Myrobolana medicamentum. *Ferh.*

بديعه bedīge. p. n. f. Squama piscis. *Cast.*

بديد bedīd. a. part. Amplus campus. *Wan.*

بديد bedīd. a. part. Amplus campus. *Wan.*

بديد bedīd. a. part. Amplus campus. *Wan.*

ظاهر *bedid*, و *pedid*. p. 1) *adj.* ظاهر *zāhyr*. a. Publicus, manifestus, Cosa nota, manifesta. 2) *adv.* Publice, manifeste. Publicamente, palesamente. *Ferh.* ¶ *بدید آمدن* *bedid āmeden* و *بدید ار* *bedid ar*. Prodire, oriri, apparere. *Ufcire, sortire, farfi vedere. Sæ.*

پدیدار *pe*, و *bedidār*. p. *adj.* Prodiens. *Ik.* ¶ *پدیدار ار* *pedidār ar*. Apparere, videri, exhiberi. *Apparire, lasciarsi vedere, uscire. Ik.*

بیدان *bedidān*. a. n. f. 1) Venditio permutando merces mercibus. 2) Mantica. *Wan.*

پدیر *pedir*. p. 1) *imper.* Perge foras. 2) n. f. Egressio. *Ferh.*

بیدیشان *bedišān*. p. *pron. demonstr. compos.* 1) Illis, ad illos. 2) Per eos: pro *بایشان* *beišān*, uti *بدین* *bedin*; pro *باین* *bein*.

بیدیع *bedi*, seu *البدیع* *el-bedī*. a. 1) *nom. prop.* Nom. arcis regiae in urbe Mauritaniae Maraco, quam condidit Moulei Ahmed. 2) n. f. *زق* *zykk*. Uter, culeus, pec. in quo mel reconditur.

بیدی *bedi*. a. 1) *part.* یکی نسنه احداث *ikī nesne ahdāt*. t. Mirus, mirabilis, rarus, eximius. *Maraviglioso, strano.* 2) n. f. Novæ, & mirabilis rei conditor, creator. 3) *Inter attributa Dei, quæ a Mohammedanis in corona precaria تسبیح* *tesbih dicta recitari solent, ordine 13^{tium} Hott.* ¶ *بیدیع آظهار* *jā kādyrū bedi-ül mæzāhyr*. O præpotens conditor rerum visibilium. O Dio potente creatore delle cose visibili. *Ik.* *کلام بیدیع الآتظام* *Kelāmī bedi-ül intyżām*: Sermo, seu verba mirabiliter digesta, mira serie disposita, q. miræ constructionis. *Ik.* *بیدیع الجبال* *bedi-ül ġemāl*, و *بیدیع الجبال* *bædi-ätül ġemāl*. Raræ, ac elegantissimæ formæ. *Di rara beltā. Sæ.*

بیدیع *bedi-æ*. a. n. f. pl. *بدایع* *bedāji*. امر *emri æġib*. 1) Mirabile, & rarum quid. 2) De novo res producta. *Est fam. a بیدیع* *bedi*. Quod neutraliter sæpe, ut alia feminina adjectivorum, adhibetur.

بیدیل *bedil*. a. n. f. Stabilis mansio alicujus rei. *Wan.*

بیدیل *bedil*. a. n. f. pl. *ابدال* *ebdāl*, و *بدلا* *büdelā*. 1) Vir probus, rectus, pius. *Uomo da bene, retto, pio.* 2) pec. Religiosus, Deo devotus. *Persis دیواند* *dīwāneī chudā*, q. Stultus Dei, seu Deo furens, i. e. numine afflatus, actusque. *Religioso, monaco, che per Dio abbandona, il mondo. Wan.*

بیدیل *bedil*. p. *nom. prop.* Nom. monarchæ celebris. *Ferh.*

بدین *bedin*. a. n. f. pl. *بدن* *büdün*, *comm. gen.* Pinguis, crassus vir, vel crassa mulier. *Gol.*

بدین *bedin*. p. *pronom. demonstr. prop.* 1) Huic. 2) Hunc. 3) Cum hoc. *Ferh.*

بیدی *bedje*. p. n. f. Seria. *Cast.*

بیدیها *bedihen*. a. *adv.* Ex tempore, inopinato, de improvviso. *All' improvviso, a caso.*

بیدیته *bedihet*. a. n. f. 1) Acies, res inopinato incidens, dictum, vel factum extemporale. *Prontezza d'ingegno, di spirito, و cosa accaduta all'improvviso.*

بیدی *bedihī*. a. *part.* Extemporaneus, ex improvviso. ¶ *بیدی ظهور* *bedihī juz-zühūr*. Ex tempore accidens. *Subitaneo, improvviso.*

بیدیجات *bedihjāt*. a. n. f. pl. *san.* Res ex tempore accidentes, extemporaneæ. ¶ *بیدیجات* *bedihjātī ūmürdendür*. Ex improvviso accidere solet, seu est ex rebus, quæ inopinate contingere solent. *Sono della cose, ch'impensatamente sogliono accadere. Ik.*

بیدیجه *bedihje*. a. *part. fem. a بیدی* *bedihī*. Res extemporanea. *Gol.*

بذ *bez*. a. V. *act.* [1. F.] Vincere. *Wan.*

بذ *bez*. a. n. f. 1) Victoriā. 2) *adj.* Malus. 3) Vetus, tritus. 4) Squalidus. 5) Marcidus *dačtylus*. 6) *nom. prop.* Nom. regionis inter Iran, و *Aderbigian. Gol.*

بذ *bæze*. a. V. *act.* [3. F.] 1) Ingratum, & invisum habere. *Wan.* 2) Vituperare. 3) Impudicum, obscænumque esse. 3) Pabulo carere locum. *Gol.*

بذ *bæzæ*. a. V. *act.* [5. F.] Obscæne loqui. *Wan.*

بذ *bæzæ*. a. V. *act.* 1) Malo statu, seu habitu, malave forma esse. 2) Vetustum, squalidum evadere. 3) Properare, prævenire, ac occupare. *Gol.*

بذ *bizæ*. a. V. [3. F. a *بذ*] 1) Properare. 2) Prævenire, ac occupare. *Gol.*

بذ *bæzæzet*. a. V. *act.* 1) Malo statu esse. 2) Evadere vetustum. 3) Properare. *Gol.*

بذ *bæzæzet*. a. n. f. 1) Status malus. 2) Deformitas, squalor. *Wan.*

بذ *bizār*. a. n. f. pl. a *بذر* *bæzr*. *Semina, prima germina plantæ,*

بذبار *bezbar*. a. n. f. *Mimus, jocator. Gol.*
 بذه *bezet*. a. V. aët. [4. F.] *Malo statu esse aliquem*

بذّه *bizzet*. a. n. f. proö *biddet*. *Portio. Gol.*
 بذج *bezg*. a. n. f. pl. بذجات *bezgiüt*. *Agnus, pec. quatuor mensium, jam pasci aptus, cujusmodi hædus dicitur عتود ætūd. Wan.*

بذجان *büzgän*. a. n. f. pl. *præcedentis.*
 بذح *bezch*. a. n. f. *Scissura in manu. Gol.*
 بذح *bezæh*. a. V. aët. [3. F.] 1) *Finde- re e. g. linguam pulli camelini, ut a matre ablaçtetur. Wan.* 2) *Decorticare. Gol.*

بذح *bezæh*. a. n. f. pl. بذوح *büzüh*. *Fif- sura. Gol.*

بذح *bezæch*. a. n. f. 1) *Superbia.* 2) *Ex- coriatio femorum. Gol.*

بذح *bezich*. a. V. aët. [4. F.] *Superbire. Wan.*

بذر *bezr*. a. V. aët. [1. F.] 1) *Seminare.* 2) *In genere spargere. Wan.*

بذر *bezr*. a. n. f. 1) *Garrulus. Gol.* 2) *Semen. Wan.* 3) *Germen ptimum plantæ. Gol.*

بذر *pezer*, pro پدر *peder*. p. n. f. *Pater. Padre.*
 بذر *büzür*. a. n. f. pl. a بذور *bezür*. *Arca- na divulgantes. Wan.*

بذر *bezzer*. a. Nom. putei *Meccani. Gol.*
 بذر *bezräm*, & *peyräm*. p. n. f. *Locus amœnus. Ferh.*

بذرفت *peyrüft*. p. 3. pers. præ. perf. *Ac- ceptavit, gratum habuit. Ferh.*

بذرفتار *peyrüftär*. p. n. f. 1) *Acceptatio, acceptio.* 2) *Sponsor fidejussor. Ferh.*

بذرفتاریدن *peyrüftärîden*. p. V. 1) *In se fuscipere.* 2) *Spondere pro alio. Cast.*

بذرفتاری کردن *peyrüftārî kerdên*. p. V. *compos.* 1) *Patienter ferre, patientem esse. Cast.* 2) *Acceptare.* 3) *Fidejubere. Ferh.*

بذرفتن *bezrüften*. p. V. *Acceptare, gra- tum habere. Ferh.*

بذرف *bezrak*. a. n. f. *Homo contemptus, abjectus. Gol.*

بذرقه *bezrakæt*. a. n. f. *Contemptus, vili- pensio. Gol.*

بذرگر *bezirger*. p. n. f. *compos.* *Agricola, fa- tor, Seminatore.*

بذروج *bezrüg*. a. n. f. *Ocimum. Basilica, erba. Gol.*

بذره *bezre*. p. n. f. *Talentum. Cast.*
 بذری *bezeri* a. part. i. q. باطل *bätül*. *Ina- nis, vanus. Gol.*

بذست *bizist*, بذشت *bizist*. p. n. f. *Spit- thama. Palmo. Cast.*

بذع *bez*. a. V. aët. 1) *Terrere.* 2) *Stil- lare aquam e cisterna. Gol.*

بذع *bezæ*. a. n. f. *Terror. Gol.*

بذق *bezq*. a. n. f. pl. a بذوق *blüzük*. 1) *Index viæ.* 2) *Homo parvus, ac levis. Gol.*

بذل *bezl*. a. V. aët. *Donare, munifice dare. Wan.*

بذل *bezl*. a. n. f. 1) *Donatio.* 2) *Munifi- centia, liberalitas. Donazione, & liberali- tà.* 3) *Usurpatur etiam à Turcis passim pro خرج chærg, aut صرف serf. Expensio, im- pensio. Spesa. ۱۱ بذل bezl e. Expendere, impendere. Spendere, impiegare. بذل عطا bezl ætâ ile. Dona largiendo. Confar grazie, e beneficij. Sa. اني ايتمك ايجون ani itmek iciün bezli mæktür ehenimü ümürdür. Maxime necessa- rium est, ut impendamus omnes vires ad faciendum. Egli è necessario, che pro- curiamo con ogni studio, di ciò fare. Sa.*

بذل صدقات و اشاعده خیرات ایدوب *bezli sadaekât we isâ-æi chæjrât idüp*. *Elar- gitus est, & foundationes erexit. Distri- bui multe limosine, & fece fondazioni pie. Sa. صیانت ایلکده بذل اهتمام اولنور ejlemekte bezli ihtimâm olunur. In observan- da ea re omne studium impenderetur. Ll. aut aliquando construitur cum dat. infinitivi, lo- co præpositionis ده de. بذل همت bezli him- met e. بذل قدرت bezli yktydâr بذل کدورت bezli kudret مجهود بذل bezli meghüd. Sa. بذل اقدام و اهتمام bezli yktâmü ihtimâm بذل سعی و دقت bezli sæjü dykkæt e. Omnem curam, ac diligentiam adhibere ad aliquam rem. Impiegar tutte le forze, tutto'l potere per qualche cosa. Ll. Sa.*

بذله *bizlet*. a. n. f. *Vestis neglecta, quo- tidiani usus. Gol.*

بذله *bezle*. p. لطیفه *lârîfe*. a. 1) *Recita- tio carminis.* 2) *Jocus, sales, facetiæ. Ferh. Scherzo, facezie, burle. ۱۱ بذله کوی bez- legüj - & بذله کوی bezlegü. Compotator, qui exhilarat societatem, facetus, mimus. Buf- fone, che fa rider la compagnia. Ferh. بذله باز bezle bâz. 1) *Ludio, facetus. Buffone.* 2) *Argutiarum, ludicri operis auctor. Autore di scherzi. Ferh.**

بذله *bizle*. p. n. f. 1) *Jocus, facetiæ. Ferh.* 2) *Res egregia, plausibilis.* 3) *Holosericum.*

بذم *bezüm*. a. V. aët. 1) *Intelligentem, & mentis compotem esse. Gol.* 2) *Pinguem esse. Wan.*

بذم *büzüm*. a. n. f. 1) *Consilium, & fir- mum propositum. Gol.* 2) *Craffities, spissi- tudo, ut panni. Wan.* 3) *Tolerantia, patien- tia.* 4) *Potentia, robur.* 5) *Pinguedo, obe- sitas. Gol.*

بذو *bezü*. a. V. aët. *Obscæne loqui. Gol.*
 Kkkkkk 2

بدو *bezū*, *bezūw*. 2. Nom. equi, qui fuit Abu Sirazii. *Gol*.

بدوح *būzūh*. 2. n. f. pl. a بدح *bezah*. Fissura. *Wan*.

بدوذو *būzūzet*. 2. n. f. Status malus. *Wan*.

بدور *bezūr*. 2. part. Qui arcana reticere non potest.

بدور *pizūr*. p. n. f. Mentha. *Cast*.

بدور *būzūr*. 2. n. f. pl. a بدو *bezr*. Prima germina plantarum. *Gol*.

بدوق *būzūk*. 2. n. f. pl. a بدق *bezq*. Indices, & duces viæ. *Gol*.

بدول *bezūl*. 2. n. f. Largitor, liberalis. *Gol*.

پده *peze*. p. n. f. i. q. پده *pede*. 1) Fomes. 2) Arbor nullos fructus ferens. *Ferh*.

بده *bize*. p. n. f. i. q. بده *bide*. Arbor infructifera. *Cast*.

بده *būze*. p. n. f. Fomes igniarius. *Ferh*.

بدي *bezū*. 2. part. pl. ابدیان *ebzijān*
1) Impudicus, & obscænus lingua, fæde, & inhoneste loquens. *Wan*. 2) Despectus. 3) Invisus, pec. pábulo ingratus, vel eo destitutus. *Gol*.

بديّه *bezijet*. 2. n. f. Locus pascuis bonis carens. *Wan*.

بذير *bezir*. 2. part. pl. بذير *būzūr*. Qui arcana reticere non potest. *Gol*.

بذير *pezir*. p. 1) imper. Accepta, admitte. 2) Approba. *Ferh*. 3) part. compos. قبول *kabūl idiği*. t. Acceptans, admitrens, recipiens. 4) i. q. Turcicum لو *lū*. Habens. *Che riceve, accetta, & hā, ut زينت*

بذير *zinet pezir*. Ornatum recipiens, i. e. ornatus. *Adornato, addobbato. Sæ. صفا*

بذير *safā pezir*. Puritatem habens, depuratus, purificatus, defæcatus. *Puro, purificato.* صورت *sūret pezir*. Habens faciem, aut speciem, seu vergens. *Che hā specie, & forma, apparenza* صورت *sūret pezir* ol. Induere formam, apparere, videri *Mostrarfi, apparire, riuscire. Ll. مدعاى*

بذير *fenā pezir*. Corruptionem admittens, corruptibilis, corruptus, evanide periturus. *Corrottibile, corrotto. Cast. پوزش* *puzis pezir*. Excusationem admittens, acceptans.

Che accetta la scusa. خلل پذیر *chælel pezir*. Turbationem admittens, seu patiens, i. e. turbatus. *Turbato.* خلل پذیر *chælel pezir* ol. Alterari, turbari pacem. *Ricever alterazione, turbarfi, esser turbata la pace. Ll.*

پذیرا *pezirā*. p. part. 1) Acceptans. 2) Incedens. 3) Obediens. 4) Auscultans. *Ferh*.

پذیرای *pezirāi*. p. imper. Omnino serva mandatum, obedi. *Ferh*.

پذیرش *peziris*. p. n. f. Acceptio, acceptatio. *Ferh*.

پذیرف *peziref*, 3. pers. prat. perf. contr. act. loco sequentis.

پذیرفت *pezireft*. 3. pers. prat. perf. Acceptavit, gratum habuit. *Ferh*.

پذیرفتار *pezireftār*. p. 1) n. f. Acceptatio. 2) Sponsor. *Ferh*. 3) part. Acceptans. *Ricevimento, e che riceve, & accetta.* پذیرفتاری *pezireftārī kerden*. Tolerare, patienter ferre. *Soffrire, & i. q. seq.*

پذیرفتاریدن *pezireftārīden*. p. V. 1) In se suscipere. 2) Fide Jubere, pro alio spondere. 3) Gratum reddere. *Ferh. Prender sopra di se, & far sicurtà per un' altro.*

پذیرفتن *pezireften*. p. V. 1) Acceptare, admittere. 2) Approbare. *Ferh*. 3) Aequi, bonique consulere. *Accettare, ricevere.*

پذیرفتگار *pezireftgār*. p. part. Acceptans, gratum habens. *Ferh*.

پذیرفته *pezirefte*. p. part. pass. 1) Acceptatus. 2) Approbatus. *Ferh*.

پذیره *pezire*. p. n. f. 1) Obviatio, seu ipsum obviam ire. 2) Reditus, reversio. 3) Acceptio. *Ferh*.

پذیره شدن *pezire sūden*. p. V. compos. 1) Obviam procedere, occurrere. 2) In sum esse. 3) Redire, reverti. 4) Obsequi. *Ferh*.

بذیون *bezjūn*. p. n. f. Pretiosa vestis sericea. *Ferh*.

بذیه *bezijet*, 2. part. Obscænus lingua. *Wan*.

بذ *ber* p. n. f. adj. & adv. 1) i. q. عالی *ālā*. 2) Supra, super, juxta. *Secondo.* 3) i. q. Apud, prope. *Alato, canto mio.* 4) i. q. فی *fi*. 5) Pectus. *Il Petto.* 6) Quod circa pectus est, latera pectoris. *Le parti del petto.* 7) Sinus, gremium. *Leno.* 8) Pars superior genæ. 9) abbrev. pro برك *berk*. Frons, folium. *Fronde, foglio.* 10) Fructus. *Frutta.* 11) Legumen. *Legume.* 12) Semen. *Seme.* 13) Sors, portio. *Sorte, porzione.* 14) Palatium, domus. *Palazzo, casa.*

easa. 14) *Latitudo. Larghezza.* 15) *Juvenis mulier.* 16) *Custodia.* 17) *Latus. Parte.* 18) *partic. redundans, quæ verbis vel nominibus sine significationis mutatione præponitur, vel demitur. Ferh.* جانب بردن *giānibi berden.* Ex parte continentis, terra. *Per terra. Sæ.* برک و بر *berkü ber.* Frondes, & fructus. *Frondi, e frutti. Sæ.* بر *semen ber.* Pectus habens candidum, & odoriferum instar iasmini floris. *Ital. Gelsomino dicti. Di petto di gelsomino. Ah.* بر رسید *ber resid.* Affecutus est, intellexit. *Le capi, l'intese.* بر سیل تواضع *ber sebili tewāzu.* Ex humilitate. *Per umilità.* بر صحت *ber syhhæt ol.* Erui fanitate. *Goder sanità.* بر طرف *ber taræf e.* Seponere, amovere. *Metter da parte, togliere.* بر قرار *berkarâr.* Firmus, firmiter, constans, constanter. *Fermo, costante, costantemente.* بر قرار *ber karârî sabyk.* Immore, ut prius. *Nello stato di prima.* بر گرفت *ber girift.* Accepit, acceptavit. *L'ha ricevuto, accettato.* بر کشید *ber kesid.* Processit, progressus est. *ber minwâli mesrüh.* Modo supra explicato. *Nel modo di sopra spiegato.* بر موجب فرمان شای *ber mügibi fermānî sāhi.* Juxta mandatum regium. *Secondo l'ordine regio. Sæ.* بر وجه *ber weghi.* Ad modum. *Per modo di.* * *Express. figur.* بر آب *ber āb göjed. h. e.* حاضر جواب *hāzyr gewāb.* Responsum in promptu. بر آب ضایع ایندی و *ber āb nūwist. h. e.* ضایع ایندی *zāy itdi we zāy ider. t.* 1) *Perdidit.* 2) *Perdit.* بر افتاد *ber üftād. h. e.* منقطع *münkaty olsün. t.* Sit finis, cessetur. غضبه کلدی *ber āmed behem. h. e.* بر آمد بهم *ghæzæbe geldî. t.* Succensuit, iratus est. بر انگشت پیچیده *ber engüst picide. h. e.* بر مذمت ایندی *mezemmet eiledî. t.* Opprobrio, ignominia affecit. بر آورد *ber āwürd. h. e.* سد ایندی *sedd ejledî. t.* Obstruxit. بر آید *ber ājed. h. e.* نصیب اولورسه *nasyb olurisa. t.* Si compos factus fuerit, vel obtineat. دوشمش *ber pā midāst. h. e.* بر پیا میداشت *dūsmis iken ājaklandîrdî. t.* Lapsui pronus, in pedibus adhuc se sustinuit. بر بست *ber best. h. e.* فایدلندی *faidelendî. t.* Utilitatem cepit, lucratus est. بر چین گاه *ber çin gāh. h. e.* بر کرسی *kurstî.* Thronus. بر مطیع اول *ber chætt midâr. h. e.* بر خود *muty ol.* Esto obediens, submissus. بر چید *ber chod picid. h. e.* مضطرب اولدی *müzteryb oldî. t.* Perturbatus, afflictus est. بر رسید *ber resid. h. e.* فهم ایندی *fehmi ejledî. t.* Intellexit. بر روی روز افتاد *ber rûj rûj üftād. h. e.* آشکار اولدی *āsikâr oldî. t.*

Part. I. Tom. I.

Evulgatum est, palam factum est. بر روی *ber rûj üftād. Idem.* بر روی دويد *ber rûj dewid. h. e.* یوزه یاپشیدی *jûze jāpisdî. t.* Prehendit, tetigit faciem ejus. بر روی چهید *ber rûj çehid. Idem.* بر زده دامن *ber zede dūnān. h. e.* منتظر فرمان *müntæzyri fermān.* Præstolans mandatum. بر سر بیضه شکست *ber seri beizæ şikest. h. e.* رسوای *ruswāy eiledî. t.* Riffui, & ignominia exposuit. بر شاخ آهو *ber şæchi āhû. h. e.* وعده دروغ *wæ'adî dūrûgh.* Promissio falsa, non observata. بر طاف نهاد *ber tāk nihād. h. e.* بر تقدی یعنی اعتبار *gözden brækdi jānî jytibâr itmez oldî. t.* Non curat, non respicit. بر طبف *ber tabæk kuned. h. e.* ظاهر ایدر *zāhyr ider. t.* Manifestat, palam facit. بر طبفست *ber tabækest. h. e.* آشکار ایدر *āsikâr ider. t.* Manifestat, evulgat. بر عالی *ber âlemî fūrūcht. h. e.* افشا ایندی *ifşâ ejledî. t.* Divulgavit, patefecit. بر کاو *ber gāw giül best. h. e.* طمان *tabān kâldirûp kâcdî. t.* Terga veritit, fugit. بر گرفت و بر کیرد *ber girift, we ber gird. h. e.* قبول ایندی *kæbül ejledî. t.* Accepit. بر کشید *ber kesid. h. e.* ایلرو *ilerû getürdî. t.* Protulit, promovit. اذک *ber kesidei ost. h. e.* بر کشیده اوست *ânün-ilerû çekmesi dūr. t.* Rem ille produxit. بر لب کلوخ مالید *ber lebî kü-lûch mälid. h. e.* اعتذار ایندی *jtyzâr ejledî. t.* Excusavit. بر من مشکن *ber men mesiken. h. e.* بکا انجمنه *bân-a ingitme. t.* Noli me molestare. *Ferh.*

ber. p. part. in comp. usitatum simile imperativo. Lator, ablator. Portatore, che toglie, rapisce. بر نامه *nāme ber.* Lator epistolarum. Porta lettere. بر دل *dilber.* Raptor cordis, formosus. *Che rapisce il cuore, bello.*

per. p. n. f. 1) *Penna alæ, vel ipsa alæ.* 2) *contract. loco* پرتو *pertew. p.* Radius, splendor. *Raggio, splendore.* 3) *Brachium. Braccio.* 4) *i. q.* برگ *berk. p.* Folium. *Foglio.* 5) *Pileus mercarum. Capello de' turhi.* 6) *Margo. Margine.* 7) *Ala sagittæ.* 8) *Computus, qui fit ope digitorum.* 9) *Ala molæ, seu pneumatia, seu aquatica. Ala di molino.* 10) *imp. Vola.* 11) *servit in comp. Volans. Che vola. Ferh.*

بر *bir. t. adj.* 1) *wāhyd. a.* یک *iek. p.* Unus, unicus. *Uno, unico.* 2) *Semel. Una volta.* بر کوردم *bir gördüm, pro quo usitatus diminutivum* بر چک کوردم *birigik gördüm. Semel tantum vidi. L'ho visto una volta sola.* بر مکتبک سلفنده و بر زمبینه *ber mektûbîk salfendeh ve ber zembinne.*

L11111

ناظر

bir mektebün - sækfine we bir zemīnīne nāz yr oldy. Semel tectum laquearve scholæ, semel pavementum ejusdem aspexit. Guardo ora il soffitto, ora il pavimento della scuola. Eb. آیدہ بر صواچردی āidæ bir sū icerdī. Unicum haustum aquæ sumebat in mense. Beveva una volta il mese. Eb. 3) Quidam. Uno, un certo. پسر پادشاه وار ۱ bir pādīsāh wāridy. Erat quidam rex. Vi era un re. 4) Idem. Tutt' uno, il medesimo, l'istesso. پسر پسر bir dūr. Unum, & idem est. Tutto è uno, egli è tutt' uno. پسر پسر دگلدر bir degüldür. Non est idem. Non è il medesimo. 5) Solus. Solo. پسر شاه و پسر ابو ۱ bir sāh we bir ebül-hārys we birde ol düzme ghulām kaldy. Remanserunt soli, rex, Ebulhāris, & ille fictitius puer. Rimasero soli il re, il fratello d'Avicenna, & quel putto fatto per arte magica. Eb. ۱ bir e. Unire, fociare. Unire. ال ارته کوکل بر ۱ el, arka, gön-ül bir e. Convenire, conspirare in unum, bir ol. Uniri, convenire in unum. Unirsi conspirar in uno, intendersi, congiurarsi. ال اغر بر ۱ el aghy. Convenire, conspirare in unum. ارابو ۱ araju araju bir oldum. Quæsi vi, quæsi vi & non inveni. L'ho cercato assai, ma indarno. بیر یکی bir ikz. Unus, aut alter, aliquot pauci. Uno, o due. بیر بیر bir bir. Singulatim, minutim, ad unum. Uno per uno. بیر بیر bir bir. Unus alterum, in vicem. L'un l'altro. بیر بیر bir birine uymaz. Unus alteri non est similis, & unus alteri non obsequitur. Non rassomigli l'uno all'altro, non ascolta l'un l'altro. بیر بیر bir birin kymak. Se invicem frange re, collidi. Rompersi l'un l'altro. بیر از bir az, & frequentius بیر از bir ez. Parum, modicum. Un poco. بیر از دن bir ezden. Paulo post, mox. Poco doppo.

پیر pir, & par t. vox ad exprimendam melius actionem formata. Valde. پیر پیر dönnek. Circumcirca cum exiguo strepitu velocissime gyrate, & volvi. پار پار par par parlar. Valde micat, q. fulgurat. Lampèggia: پار پار par par janār. de lucerna, fulgide ardet, flammā. Arde, fiammeggia. Ah.

پیر pür. p. adj. ۱) memlü a. طولو dotu. t. Plenus. Pieno, colmo. 2) Multus. 3) Iteratus. Ferh. پیر پیر pür hüner. Præditus virtute, vel scientia, arte. Virtuoso. Sa. پیر پیر pür bār. Onustus. Carico. Sa. پیر پیر merdāni pur sitiz sū den-lu chün riz ittiler. Bellicosi viri

tantum sanguinem effuderunt. Li valorosi campioni sparsero tanta copia di sangue. Sa. دعا کوئی پر تفصیر du-ā gūi pür tækfyr. Orator defectibus plenus q. humilis servus. Ik. سلطان پیر زور sultāni pür zor. Princeps plenus potentia, potens. Il potentissimo precepe. Sa. * Express. figur. پیر پیر pür bār. h. e. حامل زن zenī hāmīl. t. Mulier prægnans. اجل پیر آمد فیز pür āmed kæfiz. h. e. پیر پیر eġel irištī türkide pejmāne toldi dimekdür. t. Mensura completa est, vita ejus ad extremum pervenit. پیر پیر pür pehlū. h. e. سخن ناخوش sækhiñi nāchos. Verbum ingratum. دل پیر پیر dil. h. e. بهادر و سجع behādir we seġy. t. Animosus, strenuus. پیر پیر pür kār. h. e. ۱) صنعتنده ماهر اولان sanātinde māhir olān. t. Præstans, celebris in sua arte. 2) صفت ماهر اولان خوبار nāzade māhir olān chübler. t. Amasiæ ad blanditias, variasque amoris gestulationes assuetæ. پیر پیر pür kerde pi. h. e. شمش و پیر پیر esmīs we jürtmīs we sākhyb teġrūbe. t. Vir ad omnes fortunæ casus obduratus. Ferh.

berr. a. V. act. ۱) Benefacere. 2) Justum, verumque esse in jurejurando. 3) Acceptam habere Deum peregrinationem alicujus. Gol.

berr. a. n. f. (بهر bæhr) ۱) Solum, terra. Terra ferma. بحر و پیر bæhrü berr. Mare & terra, & cum acc. Arab. پیر bæhren we berren. Terra, marique. Per mare, e per terra. 2) Desertum, planities magna. 3) part. Sylvaticus, agrestis. Campagna deserta, & selvatico.

berr. a. part. pl. ابرار ebrār. ۱) Beneficiens, bonus. 2) Verax. 3) Justus. 4) Pius erga Deum, parentes. 3) n. f. Pietas in liberos, & horum in parentes. 4) Inter attributa Dei, quæ a Mohammedanis in corona precaria تسبیح tesbih dicta recitari solent, ordine ۷۸ yum. Hott.

perr. p. part. a. پیر پیر perriden ۱) اوچیمی uçigī. t. Volans. Che vola. 2) n. f. قند kænād. a. Ala. Ala. 3) بلك ielek. t. Crista, juba. Cresta, crini del cavallo. 4) پیر پیر ion. t. Plumæ. Penne, d. piume d'uccello. پیر پیر perrü bāl. Alæ, pennæ. پیر پیر perrü bālī ykbāl āciüp. Felicibus auspiciis profectus, q. expansis felicitatis alis. Sa. پیر پیر perwānei perr süchte gibi. Instar pyralidis, cujus alæ sunt ambustæ. Aguisa d'una farfalla con l'ale abbruggiate.

بیر *birr.* 2. n. f. (عقوف *ükük.*) 1) Pietas in liberos, & horum in parentes. 2) Amoris, vel obedientiæ officium. *Wan.* 3) Beneficium, & bonum opus. 4) Iustitia. 5) Innocentia. 6) part. pro بیر berr, beneficus, purus, justus. 7) n. f. pullus vulpis. *Gol.*

بیرر *bürr.* 2. n. f. i. q. كَمْح *kamh.* Triticum. *Wan.*

بر *ber.* 2. V. act. [3. F.] 1) Benefacere. 2) Creare. *Wan.* 3) Liberum esse a peccato. 4) Convalescere a morbo.

بر *bür.* 2. V. act. [3. F.] Convalescere a morbo, sanari. *Wan.*

بر *bür-ü.* 2. n. f. Sanatio. بیره آکساعه *bür-üs-sa-æ.* Sanatio momentanea, q. unius horæ. Sic dicitur de Jesu in *Ik.*

بر *berā.* 2. V. act. [3. F.] Convalescere a morbo, sanari. *Gol.*

بر *berā.* p. 1) n. f. Genus cibi ex concisus carnibus, & aromatibus. *Ferh.* 2) præp. pro برای *berā.* Propter. V. برای

بر *berāe.* 2. 1) n. f. Prima, aliis ultima nox mensis lunaris, 2) part. Liber, immunis. *Wan.*

بر *berāe.* 2. part. pl. a برای *berī.* Liberi, immunes. *Wan.*

بر *berāe.* 2. V. act. [4. F.] Immunem, liberum esse. *Wan.*

بر *birāe.* 2. part. pl. a برای *berī.* 1) Generosi. 2) Nobiles. *Wan.*

بر *bürāe.* 2. n. f. Schidia. *Sceggie, verze. Wan.*

بر *burāe.* 2. n. f. pl. a بر *bureet.* Domus venatoriæ. *Wan.*

بر *burāe.* 2. part. Liberi, immunes.

بر *berrā.* 2. part. Qui a sciat, & radendo concinnat arcus. *Gol.*

بران *bürrā,* & بر *bürā.* p. adj. i. q. بران *bürān.* Acutus, scindens. *Taglient.*

بر *berrān.* 2. adv. (جوا) Foris, extra. بر *min berra.* Extrinsecus, forinsecus. *Gol.*

بر *berāet.* 2. V. act. Immunem, vacuum, liberum esse a vitiiis. *Gol.*

بر *berāb.* p. n. f. Satum, seu arvom irrigatum, adaquatum. Campo adaquato. *Ferh.*

بر *berāber* p. adj. & adv. 1) Aequalis, æqualiter, par & pariter. *Uguale, pari, & ugualmente, parimente.* 2) قرشو *karšū.* 2. Oppositus, ex opposito. *Di rimpetto, opposto.*

بر *berāberine wārmak.* 1) Ire obviam. 2) Opponere se. *Opporsi. Sæ.* بر *berāber degül.* Inæqualis, impar. *Dif-uguale.* بر *berāber e.* Aquare, parem reddere. *Uguagliare, far uguale.* بر *iere berāber e.* & بر *zemīne berāber e. Sæ.* Solo aquare, demoliri. *Demolire, uguagliare alla terra.*

بر *berābir.*, seu بر *berābiret.* 2. nom. prop. Barbari proprie dicti *Africani,* sed e *Philistæi origine. Gol.*

بر *pürāpür.* p. adj. Ad oram usque opletus. *Colmo.*

بر *berāberge.* 2. 1) adj. dimin. Aequalis. 2) adv. Aequaliter. *Uguale, ugualmente.*

بر *berāberlik.* 2. n. f. سويه *ewije.* 2. Aequatio, æqualitas, paritas. *Parità, uguaglianz.*

بر *berāberlemek.* 2. V. Aquare, exaquare. *Uguagliare, i. q. بر*

بر *berāberī.* p. n. f. i. q. بر *berāberlik.* 2. Aequalitas. *Uguaglianza.* بر *berāberī kerdē.* Contendere de æqualitate, & opponere se.

بر *bürābe.* p. n. f. Scalpellum. *Cast.*

بر *berābir.* 2. n. f. Cibi genus ex frumento maturiore, aristis recens exempto, & lacte paratus. *Gol.*

بر *bür-et* & بر *berāet.* 2. n. f. Convalescentia, sanatio a morbo. *Ik.* بر *bür-ei tām.* Perfecta convalescentia, *Ik.*

بر *bür-et.* 2. n. f. Domuncula, seu latibulum venatoris, quo se continet, dum prædam captat. *Gol.*

بر *berāt.* p. n. f. 1) Mensis شعبان *šæ-bān* dicti nox 1ta, alias بر *lejlei berāt.* 2) Tædii, fastidiive perceptio. *Cast.*

بر *berāt.* 2. n. f. 1) Epistola, diploma regium, imprimis, quo immunitas, aut privilegium alicui conceditur, aut firmatur.

2) Privilegium. *Diploma, privilegio, breve.* بر *berātī āzādī.* Diploma, aut parentes literæ libertatis. *Carta di libertà.*

بر *berātī sūltān* & بر *berātī ālisān,* vel بر *berātī hūmā-jūn.* Diploma excelsum, augustum. *Diploma, o privilegio supremo. Gol.*

بر *berrāt,* & بر *birrat.* 2. n. f. pl. a بر *berr,* & بر *birr.* II. بر *chairāt.* Opera bona, pia. *Opere pie. Sæ.*

بر *bürrāt.* 2. n. f. pl. a بر *bürret.* Periscelides. *Go.*

بر *berātllū.* 2. adj. Diplomate munitus, privilegium habens.

بر *berātī.* p. n. f. 1) Res trita. 2) Cognati, qui sponsum in domum sponsæ deducunt. *Ferh.*

بر *birās.* 2. n. f. pl. a بر *bers.* Terræ planæ, & molles. *Wan.*

بر *berāsī.* 2. n. f. Sabina. *Savina, specie di pianta. Gol.*

بر *berāgim.* 2. n. f. pl. a بر *bürge-met.* Articuli digitorum. *Wan.*

بر *berāgīl.* p. n. f. كرفس *kerefis.* 2. Apium. *Zelleri, appio. Ferh.*

برآخ *berāh*. *a. V. act.* 1) Deficere, deficere. 2) Recedere, deferere. 3) Abire in terram occultam. ¶ لا برآخ *lā berāha*. Indefinenter, continue, firmiter: جانا بالآخ *giāenā bil-emri berāhān*; proposuit, exposuitque nobis aperte, & clare. برآخ *reei berāh*, consilium pravum, & infelix: *Gol.*

برآخ *berāh*. *a. n. f.* 1) Nomen solis. 2) nom. prop. Nomen mulieris. *Gol.* 3) Terra sterilis. *Wan.*

برآد *būrād*. *a. part.* Frigidā aquā. *Gol.*

برآد *būrādet*. *a. n. f.* 1) Limatura, scobs. 2) Ferrugō. *Wan.*

برآدر *būrāder*. *p. n. f.* فرنداش *karindās*. *t.* Frater. Fratello. *Ferh.* ¶ برآدران دین *būrāderāni dīn*. Fratres in fide. *Frātelli di religione.* Ik: برآدر پدر *būrāder peder*, pro *būrāderi peder*. Patruus. *Zio.* برآدر مادر *būrāder māder*. Avunculus. *Zio maternō.* برآدر زاده *būrāder zāde*. Nepos, filius fratris. *Nipote.* *Sā:* برآدر زن *būrāder zen*. Frater uxoris. *Cognato.* برآدر خوانده *būrāder chānde vel chūnde*. Frater adscitus, adoptivus. *Fratello adottivo.* برآدر ندر *būrāderender*. *p. n. f. compos.* Frater adventitiuus. *Ferh.*

برآدر خوانده *būrāder chānde*. *p. n. f. compos.* Frater adscitus, adoptivus. *Ferh.*

برآدر کهنتر *būrāder kihter*. *p. n. f. compos.* Frater natu minor. *Ferh.*

برآدر مهتر *būrāder mihter*. *p. n. f. compos.* Frater natu major. *Ferh.*

برآدر زنده *birāderende*. *p. n. f. compos.* Frater adventitiuus. *Ferh.*

برآدر نگر *būrāderenger*. *p. n. f. compos. i. q. præc.* *Ferh.*

برآدری *būrāderi*. *p. n. f.* Fratērnitas. *Fratellanza.* Ik: برآدری کردن *būrāderi kerdēn*. Fratērnitatem inire, & exercere. *Far fratellanza.*

برآده *būrāde*. *a. n. f.* اکهدن دوشن خرده *egēden dūsen churde*. *t.* Limatura, seu quod de re limata decidit, ramenta. *Limatura.*

برآزر *būrāzer*. *p. n. f.* Frater. *V.* برآزران *perāzrān*. *p. n. f.* Species insignium falconum. *Ferh.*

برآز *berār*. *p. n. f.* 1) صلح *sulh*. *a.* آشتی *āstī*. *t.* Pax, concordia. *Pace.* 2) *part. compos. a* برآوردن *berāwürden*. یوقرو کتورجی *iokarū getūrūgi*, کالدوریجی *kaldūrūgi*. *t.* Elator, ablator. 3) Exauditor. *Che leva in alto, ò toglie, & chē effaudisce, gradisce.*

برآرسال *perārsāl*, برآرسالینه *perārsālīne*. *p. n. f.* Annus ante proxime præcedentem, a præsentī tertius, seu penultimo proxime præteritus. *Cast.*

برآرنده *berārende*. *p. part.* 1) Elator. 2) Pro-

ductor. 3) حاجت قبول ایدنجی *hāget kēbūl idīgi*. *t.* Exauditor. *Effauditore.*

برآری *berārī*, برآریت *berārīt*. *a. n. f. pl.* a برآریت *berārīt*, برآریت *berrīt*. Deserta, campi. *Wan.*

برآریدن *berārīden*. *p. V.* 1) Extollere, producere ramos. 2) Ferre. *Ferh.*

برآریر *perārīr*. *p. n. f.* Annus ante proxime præcedentem, a præsentī tertius, seu penultimo proxime præteritus. *Cast.*

برآریر *perārīz*. *p. n. f.* Annus ante proxime præcedentem, a præsentī tertius, seu penultimo proxime præteritus. *Cast.*

برآز *berāz*. *a. part.* Campus amplus & patens. *Campagna vasta.*

برآز *berāz*. *p.* 1) *adj.* Comtus, ornatus. 2) Bonus redditus. 3) *imp.* Orna. 4) Perfice, redde bonum. 5) *n. f.* Stimulus. 6) Lorum jugi. *Pungolo, corame da attacar li buoi.* 7) Forma calcei lignea. 8) Ramenta lignorum. 9) Cuneus pec. ad findēda ligna. *Cavicchia.* *Ferh.*

برآز *birāz*. *a. V.* [برآز] 1) Certare, pugnare. 2) Descendere in arenam. *Wan.*

برآز *birāz*. *a. n. f.* Excrementum alvi, stercus. *Sterco d'uomo.* *Gol.*

برآز *birāz*. *p. n. f.* Lorum jugi. *Ferh.*

برآز *burāz*. *p. n. f.* 1) Elegancia, pulchritudo. 2) Quod quadrat, convenit. *Ferh.*

برآز *pūrāz*. *p. n. f.* Lorum jugi bovini. *Ferh.*

برآز *pūrāj*. *p. adj.* Dispersus, diffusus. *Ferh.*

برآزد *berāzed*. *p. n. f.* Decor morum. *Ferh.*

برآزد *būrāzed*. *p. n. f.* Elegancia, ornamentum. *Ferh.*

برآزده *berāzde*. *p. n. f.* Globus massæ, seu massula subactæ farinae. *Cast.*

برآزده *pūrāzde*, برآزده *pirāzde*. *p. n. f. i. q. præc.* *Ferh.*

برآزر *birāzer*. *p. n. f.* 1) Bonitas. 2) Elegancia, ornamentum. *Ferh.*

برآزق *berāzyk*. *a. n. f. pl. a* برآزق *berzyk*. Coetus hominum. *Gol.*

برآزوان *berāzwān*, *perāzwān*, برآزوانه *perāzwāne*. *p. n. f.* 1) قبیعه *kabi-ā*. *a.* کونکلی *kyn götligi*. *t.* Inferior vaginae extremitas, ferro, vel argento munita. 2) Ipsum illud munimen. *Puntale del fodro d'una spada.* *Ferh.*

برآزیدن *būrāzīden*. *p. V.* 1) Decenter, & more recepto agere. 2) Congruere, convenire. *Procedere con decoro, come si deve, & convenire, star bene.* *Ferh.*

برآزق *berāzyk*. *a. n. f. pl. a* برآزق *berzyk*. Coetus hominum. *Wan.*

برآس *perās*. *p. n. f.* 1) Expansio. 2) Limatio. 3) Traditio. *Cast.*

براسا *berāsā*, a. n. f. *Hominum turma, cœtus. Gol.*

براستف *berāstāk*, a. n. f. *Laterum invicem impositorum strues, vel structura. Gol.*

برآسودن *berāsūden*, p. V. *Quieti dare. Cast.*

پراسه *prasa*, t. n. f. *Porrum, Porri.*

پراسیا *perāsijā*, p. n. f. *Scoparius molendini. Cast.*

براش *berās*, p. n. f. *Vellicatio, quæ fit unguibus. Ferh.*

پراش *perās*, p. n. f. *Dispersio. Ferh.*

براش *birās*, p. 1) *imp. Sparg.* 2) *Deponere.* 3) *part. Spargens.* 4) *Deponens.*

براشم *būrāsīm*, a. part. *Acute vilens. Gol.*

پراسید *perāsīd*, p. 3. *pers. præf. Sparfit, dispersit. Ferh.*

پراسیدن *perāsīden*, p. V. 1) *Malo, & turbato statu esse. Ferh.* 2) *Rogare. Cast.*

پراسیده *parāsīde*, p. part. *pass. Dispersus, diffusus. Ferh.*

براص *berās*, a. n. f. pl. *برصه bersæt.* 1) *Dæmonum sedes, & mansio.* 2) *Tractus arenosus herbis carens. Gol.*

براض *birāz*, a. V. *act. [1. & 2. F.] Emanare paucum aquæ ex fonte. Wan.*

براض *būrāz*, a. part. *Pauca res. Wan.*

براض *berrāz*, a. n. f. *Vexillum ابن قیس ibni kays. Wan.*

براطم *berātem*, a. part. *Tumida habens labia. Gol.*

براطیل *berātīl*, a. n. f. pl. a *برطایل birtīl.*

رشوتگر *rūšwētler*, t. *Munera, quibus corrumpitur iudex. etiam lapides longi. Wan.*

براطیل *berātīl we terwīgi ebātīl eilerlerdi.* *Munera recipiebant, & tanquam veras venditabant res vanas, & futiles. Prædevano presenti, facevano valere le cose vane. Sæ.*

براعة *berā-ât*, a. V. *act. [3. F.] Præcellere reliquis in scientia, & in alia re. Wan.*

براعت *berā-ât*, a. n. f. *Excellentia, præstantia. Eccellenza. Ik.*

براعت *berā-ys*, a. n. f. pl. a *برعت bere-âs.* *Podices. Gol.*

براعالیدن *ber āghālīden*, p. V. 1) *Incitare, instigare.* 2) *Projicere.* 3) *Extrahere, evellere. Ferh.* 4) *Fugare. Stimolare, istigare, & far fuggire.*

براغندی *brāghyndy*, t. n. f. *Res rejectitia. Cosa da gettar via, ò buttata via.*

براغیث *berāghys*, a. n. f. pl. a *برغوث burghūs.* *Pullices. Wan.*

برافراشتن *berēfrāšten*, p. V. *compos. Attolere, erigere. Cast.*

برافروختن *berēfrūchten*, p. V. *compos. Accendere.*

برافروخته *berēfrūchte*, p. part. *pass. compos. Accensus. Acceso, infiammato.*

برافروود *berēfrūd*, f. *برفروود berfürūd*, p. adv. *compos. اشغه یوقرو asaghæ iokarū*, t. *Sursum versum, supra infra. Sotto sopra.*

برافروسیدن *berēfrūsīden*, p. V. 1) *Desiderium excitare.* 2) *Tumentem vestis statu, incedere.* 3) *Ferociore dicto, vel tacto insolentius alquem impetere. Cast. probab. پرافرازیدن*

برافزولیدن *berēffūlīden*, p. V. 1) *Incitare.* 2) *Projicere.* 3) *Extrahere, evellere. Ferh.*

برافکندن *berēfkenden*, p. V. *Abjicere, projicere. Cast.*

براف *birāk*, a. n. f. pl. a *برقعة būrkæt.* *Terræ saxis, & arena abundantes. Wan.*

براف *būrāk*, t. *cum articulo البراف el-būrāk*, a. n. f. *Jumentum in corano memoratum, quo Mohammedes ex templo Hierosolymitano in cælum evectus esse fingitur. Wan.*

براف *būrāk*, t. *براف سعادت مساف būrāk sæ-âdet mesāk.* *Gloriosum Mohammedis jumentum.*

براف *semendī būrāk restār.* *Velocissimus equus, allegorice.*

براف *berrāk*, a. part. *Fulgens, coruscans. Risplendente, brillante.*

براقش *berākys*, a. nom. *prop. Caniculæ. Wan.*

براقش *ebū berākys*, Nom. *avis, variis distinctæ coloribus, eoque diversimode mutantis. Gol.*

براق *brākmak*, t. V. *افکندن efkenden*, p. 1) *Jacere, projicere.* 2) *Dejicere. Gettar, buttār via.* 3) *i. q. فراغت ferīghat.* a. *Cessare, desinere. Lasciare.*

براق *brākmak*, *Dejicere. Buttār giū, اوستنده*

براق *üstüne brākmak*, t. *اورزینده براق ūzerīne brākmāk.* *Superimponere, imputare, conjicere. Imputare, gettar sopra, incaricare.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براق *ewī kimdem āldūn-se wār ūzerīnebrāk ākciān-ŷāl.* *A quocunque domum emeris, vade, id in eum rejice, & ab eo pecuniam tuam require.*

براک *birāk* a. V. [برک a. 3.] 1) *Benedicere ut Deus homini.* 2) *Benedicere, ac bene precari hominem homini.* 3) *Benedictum esse.* Gol.

براکا *berākā* a. n. f. *Constantia, & immoti animi contentio in pugna, qua quis loco cedere nescit.* Gol.

براکند *berākend* p. n. f. *Largitio, donum, quo corrumpitur iudex.* Cast.

براکند *perākend* p. 3. pers. præf. *Separavit, dispersit.* Ferh.

براکندگی *prākendegī* p. n. f. *پیشانیکی perisānlyk. t. Dispersio, distractio.* Ferh.

براکندن *perākenden* p. V. *Dispergere.* Ferh.

براکنده *berāgende* p. n. f. *رشوت rūšwet.*

براکنده *perākende*, *perāgende* p. part. pass. *طاغلمش dāghylmis. t. Sparsus, dispersus, dissipatus.* Sparso, disperso, dissipato,

براکنده *perākende* t. 1) *Dispergere, dissipare.* 2) *Mittere in omnes partes.* 3) *Dimittere exercitum.* *Dispergere, dissipare,*

mandār in ogni parte, *licenziare.*

براکنده و پیشان *perākende wū perisān* ol. *Dispergi, dissipari.* Effer disperso.

براکنده لیک *perākendelik* t. n. f. 1) *Dispersio.* 2) *Distractio.* *Dispergimento, & distrazione.*

براکنده لکنی فرصت بلوب *perākendeliginī fursæt bilūp.* *Dissipationem exercitus optimæ occasione ducens.*

براکندیدن *perkēndīden* p. V. transf. 1) *Dissipare.* 2) *Dissipari curare.* *Dispergere, far dispergere.* Ferh.

براکوه *berākūh* p. nom. prop. *Nom. montis in regione* *farghān.* Ferh.

براکوه *perākūh* p. n. f. *Locus in monte a torrente excavatus.* Ferh.

براکوی *perākī*, *perāgī* p. n. f. 1) *Pileus, seu mitella capiti firmiter inhærens.* 2) *Galea.* Cast.

براکویه *berākīje* a. n. f. *Genus navigii.* *Barca.* Wan.

براکه *berālet* a. V. act. *Distendere ambientes colli plumas gallum pugnandi ergo.* Wan.

برالک *perālik* p. n. f. 1) *in genere Ferrum damascenum præstantissimum, chalybs.* 2) *in specie Gladius ex tali ferro.* Ferh.

برام *berām* a. n. f. *Pensum, & pars materiæ, quæ torquetur in funem.* Gol.

برام *birām* a. n. f. pl. a *berem.* *Fructus arborum spinosarum, & pumilarum.* Gol.

برام *būrām* a. n. f. 1) *Ricinus.* 2) *Papilla.* Gol.

براماهیدن *berāmāhīden* p. V. *Intumesce- re, inflari, uti pasta.* Cast.

بر آمدن *ber āmeden* p. V. compos. 1) *Sursum, supra venire, ascendere.* 2) *Inopinato venire.* 3) *Adipisci, quod quisquam petit.* *Venir sopra, salire, & venir all'impro- viso, & riuscire, spuntare ciò che si brama.*

بر آن *ber ān* p. compos. 1) *اوستنه anūn-ūstūne. t. Supra illum. Sopra di lui.* 2) *اا an-a. t. Illi. A lui.* 3) *انکه anūn-le. t. Cum eo. Con lui.* Ferh.

بر آن *perān*, *perrān* p. part. *طایر tāir* a. *اوجوجی ūciūgī. t. Volans. Volante, che vola.*

بر آن *perrān* ol. *هوایه hewāje perrān* ol. *Volare, avolare in aëra. Volarsene in aria, volar per l'aria.*

بر آن *perrende perr āciup hewāje bir gūn myktarī perrān olsæ ūstūnden āsamaz.* *Si avis, expansis alis per integrum diem in aëra avolet, apicem illius turris superare minime potest. Se un'uccello se ne volasse in alto per lo spazio d'un giorno, non arriverebbe alla sommità di quella torre.* Eb.

بر آن *birān* p. 1) part. *Præteriens.* 2) *adj. Præteritus.* Sæ.

بر آن *būrrān* p. part. *Acutus, secans gladius. Spada, & scimitarra tagliante.* Ferh.

بر آن *berendāchten* p. V. compos. *Deturbare, disjicere.* Cast.

بر آن *būrendāf* p. n. f. *Fluvii, torrentes.* Ferh.

بر آن *būrānden* p. V. *Vinci in lusu.* Ferh.

بر آن *būrrānden* p. V. *Acutum, secantem esse gladium.* Ferh.

بر آن *berānis* a. n. f. pl. a *būrūs.* *Apices.* Col.

بر آن *berenghārū giūwānghār* p. n. f. compos. *Ala exercitus dextra, & sinistra.* Ferh.

بر آن *berengīchten* p. V. compos. 1) *Evellere.* 2) *Facere pervenire.* Ferh. 3) *Per- cipere, scire. Cavar fuori, far arrivare, & capire, sapere.*

بر آن *berāne* p. nom. prop. *Nom. urbis alicujus.* Ferh.

بر آن *perāne* p. nom. prop. 1) *Nom. ur- bis.* 2) *Nom. fluvii alicujus.* Ferh.

بر آن *berānī* p. n. f. *Vas fictile, & vitreum in quo flores, saccharum, & medicamenta reponuntur.* Cast.

بر آن *perānīden* p. V. transf. *Volare facere.* Ferh.

بر آن *būrānīden* p. V. 1) *Osculari.* 2) *Sua via ire.* 3) *Congruere.* 4) *Fugare.* Cast.

بر آن *prāwge* t. 1) n. f. *ex pol. Veritas, nuditas.* 2) *adv. Nude, vere.* *Verità, chiarez-*

زا, chiaro, schietto. ¶ پراوجدهسنه و پراوجدهسني ¶
 پراوجدهسنه و پراوجدهسني ¶
 Clare illi dixit, veritatem illi nudam expo-
 suit. Gli ha detto la pura verità, schietta-
 mente.

پراور perāwer. p. part. 1) Volans, volu-
 cris. 2) Celex. Ferh.

پراوردن berāwerden, و berāwürden. p.
 V. compos. 1) Extrahere, evellere. 2) Ef-
 ferre, sursum ferre. 3) Producere. 4) Re-
 parare, corrigere. 5) Perficere. 6) Ferre.
 7) metaph. Turbare pacem. Ferh. 8) Ac-
 ceptare. Cast. Cavare, portar in alto, و
 riparare, perfezzionare, compire, accettare.

پراورده berāwürde. p. part. pass. compos.
 1) Aedificatus, extructus. 2) Homo a prin-
 cipe gratiis, & favoribus cumulatus. Ferh.
 3) Extractus. 4) Productus, allegatus. 5)
 Datus, 6) Perfectus, completus. 7) Accep-
 tus, exauditus. Cavato, prodotto, sollevato,
 و compito, effaudito. ¶ پراوردنه زبان ا ¶
 berāwürdei zebān. e. Allegare, effari. Ik.
 پراوردنه مسطر ترجمه اولنمف
 berāwürdei mi-
 stæry tergime olunmak. Interpretari, q. re-
 duci ad regulas interpretationis. Effer inter-
 pretato. Ik.

پراوه brawa. t. n. f. Sera. Serratura di
 porta. An.

پراویختن berāwÿchten. p. V. compos. Su-
 spendere.

پراه berāh. p. 1) compos. يوله iolæ. t. Ad,
 vel in viam. 2) n. f. زینت zinet. e. پراشت
 iarasik. t. Ornamentum, decor. Ferh. 3)
 adj. Bene moratus, civilis. 4) n. f. Maje-
 stas, gravitas. 5) Elegancia carminis. 6)
 adv. Decenter. Ornamento, gentilezza, gra-
 vità, و eleganza, و bontà del verso, mo-
 destò, che procede come deve, civile. ¶ پراه
 berāh kerd. n. 1) Ablegare, in viam
 mittere. 2) Committre se itineri. Mandar,
 و andar in viaggio.

پراه bürāh. p. n. f. Elegancia, ornatus,
 decor. Ferh.

پراهام berāhām. p. nom. prop. pro ابراهیم
 ibrāhīm. e. Ibrahimus, nomen insignis avari,
 qui vixit tempore کور بهرام behrām kōr. Ferh.

پراهام pirāhām. p. nom. prop. i. q. præc.
 Ferh.

پراهیمت berāhimet. e. nom. prop. Nōm. popu-
 li, qui negat convenire divinitati mittere le-
 gatum. Wan.

پراهنجیدن berāhengīden. p. V. compos.
 Educere, extrahere. Cavare fuori. Ferh.

پراهیختن berāhÿchten. p. V. compos. Extra-
 here e vagina gladium. Ferh.

پراهیدن berāhīden. p. V. 1) Mittere. 2)
 Facere iter. Ferh.

پراهین berāhīn. e. n. f. pl. a برهان bürhān.
 Argumenta, demonstrationes. V. برهان

پراهی berāi. p. præp. ل li. e. چون iciün,
 و اوتری ötürü. t. Pro, propter, respectu.
 Per, per amore, rispetto a. Ferh. ¶ پراهی او
 berāi o. Propter illum, respectu illius. Per
 lui, per amor suo. پراهی تو berāi tū. Propter
 te, tui caussa. Per te, per amor tuo. پراهی ادب
 berāi edeb, Honestatis ergo. Per civiltà, و
 buona creanza. پراهی آن berāi ān. Propterea.
 Perciò. پراهی آنکه berāi ānki. Propterea quod.
 Perché. پراهی این berāi īn. Propter hunc, &
 quapropter, quare. Perciò, però, pertan-
 to. پراهی ضبط اطراف berāi zabty atrāf. Ad
 frænanda confinia. Per raffrenare li contor-
 ni. Sæ. پراهی قرابت berāi karābet. Per, & pro-
 pter consanguinitatem. In riguardo de la
 parentela. Ik.

پراهیا berājā. e. n. f. pl. a خلق berije
 chælk. Populus, creaturæ. Wan. و usit.
 (رعایا) Nobiles, vasalli, nobiliores cives.
 Vassalli, li più nobili cittadini. Ik. Sæ.
 ¶ پراهیاسی و پراهیاسی tarefejnlün-ry. ijā
 wū berājāsī. Utriusque partis subditi, & va-
 falli. Li sudditi, e vassalli d' ambe le parti
 Lh. پراهی خالف آلبرایا chālykul-berājā. Creator
 hominum. V. ودایع

پراهیک berājik. e. n. f. pl. a برکان ber-
 kån. Genera vestium, stolarumve nigrarum.
 Gol.

پراهیلی bürāil, و پراهیلی bürāilā. e. n. f. Plu-
 mæ tenuiores orbiculatim coeuntes in collo
 avis, uti in gallo. Wan. ¶ پراهیل ابو
 bürāil. Gallus gallinaceus. پراهیل الارض
 bürāilul-erz, herbæ, & germina terræ. Gol.

پراهیه bürāje. e. n. f. pl. پراهیا bürā. Affula,
 ramentum, prælegmina decidua ligni, ca-
 lami, aut unguis asciati, vel præseçti.

پراهیه bürāja. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

پراهیدن pirājīden. p. V. transf. a پراهستن
 pirāsten. 1) Curare mundari, ornari. 2) Or-
 nare, concinnare pelles. 3) Pampinare,
 furculare. Cast.

پراهی بودن ber pābūden. p. V. compos. Sta-
 re, q. pedibus insistere. Star in piedi. Ik.

پراهیاد berbād. p. adj. compos. Destructus,
 everfus. Rovinato, distrutto, perso. ¶ پراهی
 hällerī berbād oldy. Miserrimo
 in statu versantur. Sono rovinati, miserabi-
 li. Ll. پراهیاد berbād e. Perdere, devastare,
 evertere, ad ruinam deducere. Rouinare,
 distruggere, guastare. پراهیاد berbād e. Per-
 di, ad incitas redigi. Effer rovinato.

بَرَبَاد *berbād dāde. p. part. compos.*
Vento traditus, dispersus. Dato al vento, an-
dato in ariā, rouinato. *Ik.*

بَرَبَادَلَف *berbādlyk. t. n. f.* Ruina, destruc-
tio. *Rovina.*

بَرَبَار *berbār. a. part.* Iratus, murmurans.
Wan.

بَرَبَار *berbār. p. n. f.* Quatuor colūtinis con-
stans cœnaculum. *Ferh.*

بَرَبَار *perbār. p. n. f.* Domus æstiva. *Ferh.*

بَرَبَارَان *berbārān p. n. f.* بَرَبَارَان *berbārān p. n. f.* *شور صوبله صواراش*
iæghmur suji ile suwarȳlmis êkin. t. Se-
minarium tempore pluviæ seminatum, satum
pluvia irrigatum. *Ferh.*

بَرَبَارِس *berbāris. a. nom. prop.* Berberis.
Gol.

بَرَبَارِه *berbāre. p. n. f.* Quatuor colūtinis
constans superius cœnaculum domus. *Ferh.*

بَرَبَارِه *perbāre. p. n. f.* Domus æstiva. *Ferh.*

بَرَبَاس *birbās. a. n. f.* Puteus profundus.
Gol.

بَرَبَاشَك *berbāšk. p. n. f.* Nomen herbæ.
Ferh.

بَرَبَال *perbāl. p. n. f.* Domus æstiva. *Ferh.*

بَرَبَالِه *perbāle. p. n. f. i. q. præc.* *Ferh.*

بَرَبَايِه *pürpāje. p. n. f.* شبث *šebes. a.* Rep-
tile multipes araneæ simile. *Ferh.*

بَرَبَاخ *berbāch. a. n. f.* 1) Canalis, per quem
aqua fluit, aquagium. 2) Canalis cloacalis.
Gol.

بَرَبَد *berbed. p. nom. prop.* Nom. re-
gionis, سیستان *sīstan, vulgo dictæ. Ferh.*

بَرَبَر *berber; seu البربر el-berber. a. nom.*
prop. pl. بَرَبَر *berābir.* Nomen gentis Barbaræ
Africanæ. *Wan.* البربرية *el-berberijetū.*
Barbaria Africa pars. Gol.

بَرَبَر *berber. p. n. f.* 1) Tonsor, chirur-
gus. *Barbiere.* بَرَبَر سَر *berberī ser.* Ton-
sor capitis. *Che rade la testa.* بَرَبَر خَانِه *berber chāne,*
بَرَبَر دُكَانِي *berber dūkāni.* 1) *n. f.* Ton-
strina. *Bottega di barbierè.* 2) Nom. regionis.

بَرَبَر *berber. p.* 1) *adv.* Valde alte, supra.
Ferh. 2) *Extra.* Di sopra, & fuori. 3)
compos. Supra pectus. *Sopra'l petto.*

بَرَبَر *perper. p. n. f.* Perdix minor. *Ferh.*

بَرَبَر *birbir. t. adv. compos.* Singulatim.

V. بَر

بَرَبَر *pürper. p. n. f.* Herba similis menthæ,
plerumque proveniens in locis aquosis. *Cast.*

بَرَبَرَارُوش *perberbārūs. p. n. f.* Firmamen-
tum. *Ferh.*

بَرَبَرِه *berberet. a. n. f.* 1) Murmuratio homi-
nis irati. 2) Vox. *Wan.*

بَرَبَرُم *perperüm. p. n. f.* بَرَبَرُم *perperüm. p. n. f.* *فرفر*
*firfir, & flür-
für. t. Perdix minor. Pernice
grigia.*

بَرَبَرُوشَان *beberūsān, & berberewsān. p.*
n. f. اُمت *ümmet. a.* Populus ejusdem reli-
gionis.

بَرَبَرِه *perpere. p. n. f.* بَرَبَرِه *perpere. p. n. f.* *قزل آلتون*
kyzyl ältün. t. Aureus, ducatus. *Ungaro, ducato
d'oro.*

بَرَبَرِس *berberis. t. n. f.* Spinæ racemariæ
bacca. *Uva spina. Bern.*

بَرَبَرِش *berpeš. p. n. f.* Cælum, altus orbis,
& quod supra cælum. *Cast.*

بَرَبَرِش *bürpüz. p. n. f.* 1) Acorum. *Gladio-
lo.* 2) Colliculi montium. *Ferh.*

بَرَبَرِش *bürpeš. p. n. f.* 1) Pruina, radix auri.
2) Summi montis clivus. *Cast.*

بَرَبَرِشْتِن *berbesten. p. V. compos.* Accingere.
Cast.

بَرَبَرِشْتِه *berbeste. p. part. compos.* Incremen-
tum non capiens, arida res. *Ferh.*

بَرَبَرِشِه *berbeše. p. part. i. q. præc.* *Ferh.*

بَرَبَرِش *berbut, & bürbut. p. n. f.* عود *ūd. a.*

بَرَبَرِش *kopüz. t.* 1) Pandura. *Colascione.*
2) Testudinis, & citharæ genus. *Ferh.* بَرَبَرِش

بَرَبَرِش *berbut zen.* Pandurista, citharædus. *Che
tocca il liuto.*

بَرَبَرِش *berbüend. p. n. f. compos.* 1) غایتده *ghājette*
iüge nesne. t. Valde alta
res, & elevata. *Ferh.* 2) Canaculum ante-
riore sui parte patens. *Cosa assai alta, &
loggia.*

بَرَبَرِش *berbelendin. p. n. f.* Antepagmen-
ta portæ. *Freggi della porta. Ferh.*

بَرَبَرِش *berbüendin. p. n. f.* Antix, pro-
pendulus in fronte capillus, crinisve. *Cast.*

بَرَبَرِش *perpen. p. n. f.* Portulaca. *Cast.*

بَرَبَرِش *berbend. p. n. f.* 1) گوملدرك *gümül-
dürük. t.* Helcium. *Collare del cavallo.* 2)

بَرَبَرِش *Antilena. Cast.* 3) Ornamenta, quæ mulie-
res ante pectus gestare solent. *Ferh.*

بَرَبَرِش *bürbür. a. n. f.* Prisana ex tritico, seu
alica triticea. *Wan.*

بَرَبَرِش *berbüz. a. n. f.* Blitum, species herbæ. *G.*

بَرَبَرِش *berplüz. p. n. f.* Ambitus oris hominis
vel animalis. 2) Ambitus oris leonis. *Ferh.*

بَرَبَرِش *berpüs. p. n. f.* Portulaca. *Ferh.*

بَرَبَرِش *berpün. p. n. f.* Porrigo, seu scabiei
species. *Cast.*

بَرَبَرِش *ber, & perpehen. p. n. f.* 1) Sedes
regia. 2) *part. compos.* Alas extendens. 3)
Portulaca. Porcellana. Ferh.

بَرَبَرِش *berbehin. p. n. f.* Portulaca. *Por-
cellana. Ferh.*

بَرَبَرِش *bert. t. n. f.* 1) Porrigo, achores. *Tig-
na.* 2) *adj.* Porriginosus. *Tignoso.* باش

بَرَبَرِش *bas bert cïoghÿdy, & باش*
bas bert olfa. Si fuerit porri-
ginosus, aut achoribus affectus. *Se è tignoso.*

بَرَبَرِش

بره beret. a. n. f. Mulier obediens. Wan.
برت bürt. a. n. f. 1) Dux, & index viæ.
2) Securis. Wan.

بره büret. a. n. f. Periscelis. War.

بره büret. a. n. f. Annulus ferreus, vel æneus, qui trajicitur per nares cameli, ut alligetur illi habena. Wan.

بره berret. a. 1) part. fæm. a بر berr. Benefaciens liberis mater. 2) nom. prop. Nom. mulieris. Wan.

بره burret. a. n. f. pl. برات bürrät. 1) Periscelis, annulus, quo inferiorem tibiã exornant mulieres. 2) pl. بری bürä, büren, & برور bürüne, annulus ferreus, vel æneus qui trajicitur per nares cameli, ut alligetur illi habena. Gol.

برتاب pertāb. p. n. f. 1) Sagittæ jaculatio plena, & libera, ejusve longe tendens iactus. 2) Ipsa tali jactui apta sagitta. 3) Res quæcunque longe projecta. Ferh. 4) Saltus. 5) Fugatio. Tiro d' arco alla lontana, freccia che va lontano, & risplendimento, & salto. برتابا pertāb e. Projicere, jaculari. Lanciare, tirare lontano. گندوی پرتاب اتدی giendüi pertāb itty. Projecit te, profiliit. Si gettò, si lanciò. Eb. بر کند پرتاب ایدوب bir kemend pertāb idüp. Laqueum jaciens. Gettato un laccio. Sæ. بر تیر جانسوز پرتاب اتدی an-a bir tiri gian-süz pertāb itty. In eum jaculatus est sagittam lethiferam, q. quæ animam consumit. Gli scoccò una freccia mortale. Sæ. بر تیر کمان رستمند پرتاب اولنان تیر نصف اسفاند پرتاب kem in rüstenden pertāb olunan tir nisfy es-feline ietismex. Sagitta emissa ex arcu Rustemi ad medietatem infimam ejus pervenire minime potest. Una freccia scoccata dall' arco di Rustemo non arrivarebbe alla metà di quell' altezza. Eb.

برتاس bertās. p. nom. prop. 1) Nom. athlethæ alicujus. 2) Nom. urbis in confinibus Russiæ. Ferh.

برتاسی bertāsī. p. n. f. Vestis pellicea rufica e pellibus vulpium, quæ pulcherrimæ ibi inveniuntur. Ferh.

برتاش pürtās. p. nom. prop. Nom. regionis. Ferh.

برتافتن bertāften. p. V. compos. بومک bökmek & بورمق burmaq & دونمک dönnek. t. 1) Torquere. 2) Invertere, convertere. 3) Converteri in alterum latus. 4) Terebrare. Torcere, rivoltare, & rivoltarsi dall' altra parte. Ferh.

برتاو pertāw. p. n. f. 1) Sagittæ jaculatio plena, & libera. 2) Ipsa tali jactui apta sagitta. 3) Res quæcunque longe projecta. Ferh.

Part. I. Tom. I.

برتر berter. p. 1) compra. اعلا α'lä. u. بوجهری iügerék. Superior, altior. 2) adv. Superiorius. Più alto, superiore. برتره منزلتن پایده ejlely: Gradum honoris ejus sublimiorem fecit. L' es-saltò maggiormente. Sæ.

برترین berterin. p. superl. Supremus, altissimus. Il più alto, supremo.

برتك bertek, & بورتوک bürtük. p. n. f. Tolutarius, bene, & celeriter incedens equus. Portante, cavallo di buon passo, & corridore. Ferh. 2) Tunica variegata, aut maculis aspersa. 3) Quantum telæ sufficit ad ejusmodi tunicam. 4) Violentia, oppressio. Cast.

برنگال pürtegäl. p. nom. prop. Nom. regionis, quæ ingreditur confinia Indiæ. Ferh.

برتال bertel. p. adj. Vehemens, magnus. Cast.

برتاله bertüle, & پرتاله pertüle. p. n. f. 1) Donarium. 2) Pileus Tartaricus sub involucrio carbasino. Ferh. 3) Fasciæ, teniæ pedales. Cast.

برتکم bertmek, & بورتکم bürtmek. t. V. Invertere, luxare. Rivoltare, dislocare. آياغي اياغی ājaghī bertylmis. Luxatus est, vel intortus pes ejus. Se gli è dislocato il piede. آياک برتکمی ājak bertmekī, Luxatio pedis. Distocamento. An.

برتعمدن bertemüden, & پرتعمدن pertemüden. p. V. 1) Intumescere, & findi labia. Ferh. 2) Vindere, infarcire, uti gossipium inditur sacco. 3) Ruere, ac deturbare. 4) Faciem profternere, conjicere in terram. 5) Facile pinguescere. 6) cibum coctione maturescere. 7) metaph. Dolore affici, uti in adipè vel abdomine ex calore. 8) Herbete laborare.

برتک bertenk. p. n. f. Fasces, seu ligamina cunarum. Ferh.

برتنگ bürteng. p. n. f. Fascis infantum. Ferh.

برتکم bertinmek, & برتکم bertilmek. t. V. pass. بياوردن bijāwerden. p. 1) Contrahi, convelli lenius artus, vel musculos. 2) Vultus exasperari, in pejus verti. Cast.

برتنی bertenī. p. n. f. Incessus fastuosus. Ferh.

برتو pertew. p. n. f. Radius, lux, splendor. Raggio, luce, splendore. Ferh. برتو پرتو pertew sālmaq. Emittere radios. Lanciar raggi. Eb.

برتو pertū. p. n. f. Subligaculum campestre. Cast.

برتولو pertewlü. t. adj. Radians. Pieno di raggi. Bern.

Nnnnnn

برتوه

پرتوه *pertewe*. p. n. f. Sagitta scopum etiam remotissimum attingens. Ferh.

برته *berté*. p. nom. prop. Nom. celebris herois e regione توران *tūrān*. Ferh.

برته *berete*, seu vul. *barata*. t. n. f. تقيه *tākje*. Pileus simplex, calantica. *Beretta*, *berettino*.

برتهیدن *bertehīden*. p. V. compos. 1) Terram dejicere, & locum aliquem destruere, subvertere. Cast. 2) Coacervare. Ferh.

پرتاو اوقی *per-tāwoky*. t. Sagitta jaculatoria, seu palæstrica, longior, non acutiore sed rotundior eapite armata, quatuor instructa alis, quæ longissime projici solet. V. پرتاو

برت *bers*. t. n. f. Terra plana, & mollis. *Gol*.

برتن *būrsūn*. t. n. f. 1) Tribus Arabūm Ase-ditarum ita dicta. *Wan*. 2) pl. برتن *berāsin*, in feris & ovibus i. q. ائله *enmūlet*, in homine, nempe coryphe, extrema digitorum pulpa. *Gol*.

برتوطه *bersūtæt*. t. n. f. Locus periculofus, exitii plenus. *Gol*.

برج *berg*. a. V. act. 1) Cibum & potum largius sumere. 2) Eorum copiam habere. *Gol*.

برج *berg*. p. n. f. او قلاغو *oklāghū*. t. Cylindrus, seu radius, quo massa extenuatur, & explanatur. *Rotolo*. Ferh.

برج *berēg*. a. V. act. Album oculi profus & exacte circumdare nigrum ejus. *Wan*.

برج *berēg*. a. part. Formosus facie, pulcher. *Gol*.

برج *būrg*. t. n. f. pl. ابراج *būrūg*, & ابراج *ebrāg*. 1) Mænia, pr. pugnaculum, vallum. 2) Turris arcis. *Muro*, *ricinto*, *riparo*, *baloardo*, *torre*. *Wan*. برج قلعه عروج *būrgi kæl-æje ūruḡ ittīler*. Muros conscenderunt. *Ascesero sopra le mura*. Sæ. برج و باروی قلعه هجوم اندیلر *kæl-æje hūgiūm ittīler*. Irruptionem fecerunt in muros civitatis. *Diedero l'assalto alla città*. Sæ. برج و باروسنی افکنده تراب ایدوب *būrgiū bārūfīni ekkendei tūrāb idūp*. Dirutis muris, & turribus ejus. Sæ. Buttando per terra li muri, e torrioni. Br. 3) Astrum, constellatio. 4) Domus, seu mansio lunæ, aut aliorum planetarum. 5) Signum zodiaci. Astro, constellazione, & casa della luna; ò altri pianeti, & segno del zodiaco.

برج حمل *būrgi hæmel*. Signum arietis. برج آبی *būrgi sewr*. Signum tauri. برج آب *būrgi ābī*. Domus aquæ. برج شرف *būrgi se-*

ref. Mansio nobilitatis, h. e. altissimus dignitatis, aut felicitatis gradus. Sæ. برج آسمان *būrgi āsūmān*. Zodiacus, signa duodecim cælestia.

برج *būrg*. p. n. f. 1) Signum zodiaci. 2) Turris arcis. 3) Columbarium. Ferh. * *Express. figur.* برج ثریا *būrgi sūrejjā*. h. e. دهان *dehānī delīrān*. Sidus plejadum, i. e. os athletharum, quia in pugna dentibus emere solent. برج در انداز *būrg der endās*. h. e. بی تکلفانه کلور *bī teklifāne gelūr*. t. Stolido, & agresti similis venit. Ferh.

برجا *bergiā*. a. part. Pulchris oculis prædita fæmina. *Wan*.

برجا *ber giā*. p. compos. برنده *ierinde*. t. Suo in loco. *Nel debito luogo*. برج ا *ber giā*. e. Præstare, exequi, observare. *Offer-vare*, *compire*, *effeguire*. Ik. برجا او *ber giā oi*. 1) Locum invenire. 2) Suo in loco esse. 3) Observari, excutioni mandari. *Trovar il suo luogo*, *esser*, *ò venir osservato*, *effeguito*, *compito*. Ik. برجا عکلم *æklem ber giā*. Mentis compos sum. *Stò in tuono*. Ik.

برجاس *bergiās*, & بروجاش *būrgiās*. p. n. f. نیر *nisāneī tīr*. t. Scopus sagittæ. *Segno*, *bersaglio*. Ferh.

برجاس *būrgiās*. t. n. f. 1) Scopus sagittæ. *Wan*. 2) Lapis, qui in puteum conjicitur, ut e scaturigine effluat, & melior reddatur aqua. 3) Acervus lapidum, quales ad vias conspici solebant Mercurio sacri. *Gol*.

برجاس *būrgiās*. p. n. f. Scopus sagittæ. Ferh.

برجاف *būrgiāf*. p. n. f. Bacca ervi. Ferh.

برجاف *burciak*. t. n. f. Vicia. *Veccia*.

برجاف *āk burciak*. Ervum. *Ervo*.

برجاس *bergiāme*. p. n. f. compos. Vestis pretiosa, & maximi valoris. Ferh.

برجان *būrgiān*. a. nom. prop. Nom. latronis, aliis latronum, Burguziones barbari. اسرف *esræku min būrgiān*, furacior eo prædone, vel Burguzionibus. *Gol*.

برج ثریا *būrgi sūrejjā*. p. n. f. 1) Plejades stellæ. 2) Allusio poetica ad os, & staturam amasiæ. Ferh.

برج *berciæch*. p. n. f. Parva hasta, qua utuntur Indiani. Ferh.

برج *būrgiūd*. t. n. f. Vestis genus crassius, & hirsutum. *Wan*.

برچیدن *bercīden*. p. V. contr. ex *bercīden*. Colligere. Ferh.

برجستگي *bergestegi*. p. n. f. Morbus, quo pustula, & tubercula in corpore se exerunt, pustulosa eruptio. Cast.

bergesten. p. V. compos. Corporis membra tuberculis, vel tumoribus inflari, affilire. Ferh.

pergesiden. p. V. Colligere. Cast.

birgik, & birigik. t. n. dimin. Unicus. Un'co, soletto. birigik vardür. Unicus adest. Ve n'è uno solo, soletto. birigigide ioktür. Ne unus quidem adest. Ne' anco uno.

percem. p. n. f. 1) Capilli nigri in nodum compacti, & cuspidi hastæ impositi. 2) Signum militare ex crinibus caudæ equinæ. 3) Cirrus verticalis. 4) Nodus fimbriatus ex crinibus equi marini, qui de equorum colo suspenditur. Ferh. 5) Extremitas a fascia capitis, vel rei cujusque propendens. Cast.

bürgemet. a. n. f. pl. bāragim. Medius digiti articulus, seu nodus. Wan.

bergūsīdegī. p. n. f. 1) قورد کرد اشني دیدگري علت. Genus morbi, exanthemata cum prurigine conjuncta. Cast. 2) Pustulæ fervidæ, boæ, variolæ.

bergiūsīden. p. V. compos. Effervescere. Cast.

barcia. t. n. f. Navis. Barca, pro بارچه bir æzym barcia. Navis ingens. Una nave grande. Eb.

parcia. t. n. f. pro بارچه Frustrulum, buccella. Pezzetto, boccone.

bergihānīden. p. V. transf. compos. Facere, ut quid affiliat. Cast.

burgī helāl. p. n. f. compos. Signum zodiaci, Cancer. Ferh.

bergīden. p. V. compos. Colligere, congregare. dāmen berģīden. Laciniam vestis extollere, i. e. accingere se. Cast.

bercīden. p. V. compos. 1) Colligere fructus. Ferh. 2) Percutere, percutiendo adigere clavum. 3) Cuspidem clavi incussi retundere, ut firmitus hæreat. Ficcare, & ribattere un chiodo.

percīden. p. V. 1) Infigere clavum. 2) Cuspidem clavi incussi retundere, incurvare, ut firmitus hæreat. Ferh.

berģīs, & birģīs. a. n. f. 1) مشتری müsterī. a. Jupiter, stella, aut cælum Jovis. Giove. 2) part. Lacte abundans camelitis. Wan.

percīn. p. n. f. 1) Clavi incussi, & transmissi extremitas curvata. 2) Paries, ejusve superior pars. 3) Aulæum. Cast. 4) Sepes ex spinis, seu spinæ pro sepimento pa-

rieti imposita. Ferh. بر چوینک پرچیننی bir çuvinün-perçinini gidermek. Detorere clavi incussi detortam extremitatem, ut exire possit. پرچینلمک percīnlemek. Recurvare clavum, aut aliter firmare.

bercīnden, & bercīnīden. p. V. compos. Colligere. Cast.

berh. a. n. f. Afflictio, malum.

berch. a. V. act. [3. F.] 1) Obvertere latus corporis sinistrum a dextra transeundo ad sinistram, de dorcade, ave, vel alia præda dicitur. 2) Deficere, desinere, recedere. Gol.

büræh. a. n. f. pl. a Bürhæt. Camelites præstantes. Wan.

burhæe. a. n. f. شدت şiddet, & مشقت mäsækkæt. Vehementia, & molestia febris, vel alterius mali, q. paroxismus. Wan.

burhæt. a. n. f. pl. Büræh. Camelitis præstans. Wan.

ber hæspi we'dy sābyk. p. in compos. Juxta promissa ante facta. Per mantener la parola data. Sæ.

beræhmet amede. p. compos. Commiseratione motus. Mossò a pietà.

beræhā. a. Interjectio, usurpari solita, cum quis in jactu errat, ut meræhā, cum quis quod vult, attingit. Wan.

birhyn, & bürhyn. a. n. f. pl. carens sing. دشوارلىk düswārlyk. t. Difficultates, molestiæ. Wan.

berch. a. n. f. 1) Incrementum. 2) Leve & vile pretium rebus venalibus positum a prætore. 3) i. q. کهر kæhr Vis, dominatio. 4) Gracilitas colli, & dorsi. 5) Ictus gladii ejusmodi, quo refecatur pars carnis. Gol.

berch. p. n. f. 1) Parum, nonnihil, pauci, nonnulli. 2) Crypta, domus subterranea. 3) Fulgor, fulgur. 4) Fovea, in quam confluit aqua pluvialis. 5) Piscis. Ferh. 6) Diæta. 7) Aedificium editum, & ainænum, 8) Portio, fors. Un poco, qualche poco, pochi, alcuni, belvedere, grotta, & sorte, porzione.

perch. p. n. f. 1) i. q. berch. Parum. 2) Supellex domestica. 3) Portio, fors, utilitas. 4) adj. Desinens. Ferh.

bürch. p. n. f. Ros. Ruggiada. Ferh. berchāg. p. n. f. Verticillum. Vertico, o, ò fusaruolo. Ferh.

berchāsten. p. V. compos. Assurgere, consurgere. Ferh.

berchāste. p. part. pass. compos. Suscitatus clamor.

perchās, berchās, & bürchās. p. n. f. 1) Bellum, pugna. 2) Tumultus. Ferh. Nnnnnn 2 3) Il-

3) Illatio injuriæ per vim. Guerra, combattimento, & tumulto, & torto fatto per forza.

جنگ *perchāsgiū*. p. n. f. compos. 1) جنگ *genk isteigi*. t. Pugna, belli avidus.

2) Bellicosus, strenuus. Che cerca guerra, valoroso. Ferh.

برخان *berchān*. p. n. f. compos. Vox alta, clamor. Clamore, grido. Ferh.

برخ *berchæg*. p. adj. Deformis, fædus. Ferh.

برخ *berchæc*. p. adj. i. q. præc. Ferh.

برخ *perchæg*, & *perchæc*. p. n. f. Tergum equi, cameli, & aliorum jumentorum. Ferh.

برخدا *buræchdāt*. a. n. f. Mollis corpore mulier. Gol.

برخش *beræchs*, & *peræchs*. p. n. f. Tergum equi, cameli, & aliorum jumentorum. Ferh.

برخ *berchæfid*. p. n. f. اگر بصف که در بچه *aghyr basmak, ki ærebce kâbus dirler*. t. Ephialte, incubus nocturnus. Incubo. Ferh.

برخ *berch æfgi*. p. n. f. Pugna, litigator. Litigioso. Ferh.

برخ *berchæfenc*. p. n. f. Ephialte, incubus nocturnus. Incubo. Ferh.

برخ *percham*. p. adj. Anxius, perplexus. Ferh.

برخ *berchængiū*. p. n. f. 1) Horreum, granarium. 2) Abscissio ramorum superfluum arboris. 3) Latitia, jubilum. Ferh.

برخ *perchū*, & *pürchū*. p. n. f. 1) Cella penaria. 2) Funda. 3) Granarium. 4) Hilaritas. 5) Cibus. Dispensa, fonda, granajo.

برخ *berchæg*, & *berchās*. p. n. f. 1) اگرش *aghyrsak*. t. Orbiculus gravior fusio additus, seu verticillum. 2) Ipse fusus. Fusariolo, & fusio.

برخوار *berchār*, *berchær*, & *berchor*. p. n. f. 1) Gloria. 2) Portio. 3) adj. Particeps.

برخودار *berchodār*. p. adj. compos. Felix pro

برخور *berchor*, *berchur*. 1) n. f. نصیب *næsȳb*. a. Gloria, prosperitas, fors bona. Buona sorte, prosperità, gloria. 2) Portio. 3) adj. شريك *serik*. a. Confors, particeps. Conforte, compagno di guadagno, partecipe.

برخوردار *berchordār*, & *berchærdār*. p. adj. compos. Felix. Felice. 2) Sorte donatus, voti compos. Ferh.

برخوردار اول *berchordār ol*, & *berchordār olasyn*. Maeste, age, vive felix! O bravo, vivi felice, sii benedetto! برخوردار اولسون *berchordār olsun*. Vivat, sit felix, longævus. E viva, sia pur benedetto!

برخور *berchor*, *berchur*. 1) n. f. نصیب *næsȳb*. a. Gloria, prosperitas, fors bona. Buona sorte, prosperità, gloria. 2) Portio. 3) adj. شريك *serik*. a. Confors, particeps. Conforte, compagno di guadagno, partecipe.

برخوردار *berchordār*, & *berchærdār*. p. adj. compos. Felix. Felice. 2) Sorte donatus, voti compos. Ferh.

برخوردار اول *berchordār ol*, & *berchordār olasyn*. Maeste, age, vive felix! O bravo, vivi felice, sii benedetto! برخوردار اولسون *berchordār olsun*. Vivat, sit felix, longævus. E viva, sia pur benedetto!

برخوردار *berchordār*, & *berchærdār*. p. adj. compos. Felix. Felice. 2) Sorte donatus, voti compos. Ferh.

برخوردار اول *berchordār ol*, & *berchordār olasyn*. Maeste, age, vive felix! O bravo, vivi felice, sii benedetto! برخوردار اولسون *berchordār olsun*. Vivat, sit felix, longævus. E viva, sia pur benedetto!

برخوردار *berchordār*, & *berchærdār*. p. adj. compos. Felix. Felice. 2) Sorte donatus, voti compos. Ferh.

برخوردار اول *berchordār ol*, & *berchordār olasyn*. Maeste, age, vive felix! O bravo, vivi felice, sii benedetto! برخوردار اولسون *berchordār olsun*. Vivat, sit felix, longævus. E viva, sia pur benedetto!

برخوردار *berchordār*. p. n. f. compos. 1) Vitæ sustentaculum, quacunque re vita sustentatur. 2) Fortuna secunda. 3) Gloria, reputatio. Mantenimento di vita, gloria, buona sorte, ò fortuna. برخوردار كرفين *berchordār giriften*. Frui. Godere.

برخور *berchūz*. p. n. f. Pera, marsupium. Ferh.

برخوش *bir chošce*, & *bir choš*. t. 1) adj. Bonus. 2) adv. Bene, exacte, egregie. Buono, bene, come si richiede, bravamente. برخوردار كوردهك *bir chošce görniek*. Exacte cernere, videre. Veder perfettamente, & guardar, con diligenza.

برخورشیدگی *berchošidegi*. p. n. f. Papula. Vajuolo, o pustule in su la pelle. Ferh.

برخون *pürchün*. p. adj. compos. 1) Plenus sanguine. 2) Sanguine conspersus, cruentus. Sanguinoso.

برخونی *pür chün*. p. n. f. compos. Apexabo. Sanguinaccio, boldone di sangue.

برخه *berche*. p. n. f. Aliquanta pars. Ferh.

برخی *berchÿ*. p. n. f. 1) برخی *bir az bæzÿ*. Partim, modicum, q. una particula. Un poco, una portione. 2) Lytrum. Ferh.

برخیدن *berchÿden*. p. V. 1) Aliquantum quiescere, expectare. Ferh. 2) Extrahere, evellere. 3) Spinis sepire locum. 4) Converti, inverti. 5) Resolvere, ut filum perplexum. 6) Metere. 7) Depilare radendo, vel evellendo, pec. toncendo. 8) Cuspides clavorum inflectere, ut firmus adhæreant. 9) Circumpangere, ut gemmam duro. 10) Invenire. 11) Magnificare. Cast.

برخیدن *perchÿden*. p. V. 1) Demettere, extrahere herbam, pilos. 2) Spinis munire locum. Ferh.

برخیزانیدن *berchÿzâniden*. p. V. trans. compos. 1) Constituere 2) Erigere. 3) Suscitare. Cast.

برخیزش *berchÿzis*. p. n. f. Surrectio. Cast.

برخین *berchÿn*. p. n. f. 1) i. q. برخی *berchÿ*. Parum, portiuncula. 2) فدا *fidā*. a. Oblatio, pretium redemptionis. Ferh.

برد *berd*. a. V. act. [t. F.] 1) Frigefacere. 2) Grandinare. Wan. 3) Limare; seu lima radere ferrum, aliudve. 4) Frigidum collyrium indere oculo. 5) Affundere aquam pani. Gol.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

برد *berd*. a. n. f. (حزّ *hærr*) صوف *so-uk*. t. 1) Frigus. 2) Frigefactio. 3) Somnus. Wan. Freddo, raffreddamento, & sonno. برد و حزّ *berd hærrü berd*. Calor, & frigus. Il caldo, & il freddo. Ik. برد و شتا *berdü sitā*. Frigus, & hyems. Il freddo, il verno. Sæ.

berd. p. 1) *Vox pellentis in bello, aut pugna.* اول اراف *irāk ol.* t. Procul hinc, apage, cede loco. *A voi, via.* Ferh. 2) n. f. *هيبت* *heibet.* a. Formidabilitas. 3) Mancipium bello captum. Cast.

berd. p. n. f. 1) لغز *lughæz.* a. *بلمجه* *bilmege.* t. 1) Aenigma. *Enimma, indovinello.* 2) Somnus. 3) Vicis, e. g. يك *jek* perd. Simplex دو *dü* perd. Duplex. Ferh.

bered. a. n. f. طولو *dolū.* t. Grando, q. *baccæ nubis.* Grandine, tempesta.

bered. p. 3. pers. præ. a. بردن *bürden,* vel berden. *النور* *iletur,* *كيدر* *giderür.* t. 1) Feret, deducet. 2) Tollet, amovebit.

pered. p. 3. pers. præ. a. بردن *periden.* Volat, volabit. Ferh.

berid. a. part. 1) Frigidus. 2) Grandine pluens. *Wan.* *سحاب* *sahāby berid.* Nubes grandinosa.

pired. p. 3. pers. præ. a. بردن *piriden.* Factus est. Ferh.

bürd. a. n. f. pl. برود *bürüd,* *ايراد* *ebrād.* Bicolor, seu variegata & striata vestis, quæ præcipue utuntur Arabes. *Veste rigata degl' Arabi.* *Wan.* *ايكي بردي* *ikī bürd baghyslādý.* Binas vestes striatas donavit. Tef.

bürd. p. 3. pers. præ. a. بردن *bürden.* 1) *التدي* *iletty.* t. Portavit, fustulit. 2) Abstulit. 3) *Terminus militaris.* Recede loco. 4) Aenigma. Ferh.

pürd. p. 1) adj. مشکل *müskil.* a. Difficilis, obscurus. 2) n. f. لغز *lughæz.* a. Aenigma. 3) Prolatu difficilis locutio. Ferh.

püred. 3. pers. præ. Plenus fuit. Ferh. *bürüd.* a. n. f. pl. a. برید *berid.* *Mensuræ quatuor parasangarum.* Gol.

berdā. p. n. f. 1) Clamor confusus pignantium. 2) Aenigma. Ferh.

perdā. p. adv. Cras. Ferh. *berdāberd.* p. *Vox propellentis in bello.* Apage, recede. Ferh.

pürdāpürd. p. i. q. præc. Ferh. *perdāch.* p. n. f. *Nitor pro برداه* *perdāh,* quod V.

perdācht. p. 3. pers. præ. a. برداختن *perdāchten.* 1) Vacuus fuit. 2) Defiit. 3) Transegit. 4) Instructus, ordinatus fuit. 5) Polivit. Ferh. 6) Perfecit. 7) n. f. Perfectio. 8) Politura, limatio. 9) Complementum. *Compimento.* *برداشت و زينت* *perdāchtü zīnet wırdý.* Perfecit, & exornavit. *L'ha compito,* *و ornato.* Ik.

perdāchten. p. V. 1) Convertere se, tendere aliquo. 2) Diligentem esse. 3) Organa pulsare. 4) Canere. 5) Definere, Part. I. Tom. I.

cessare. 6) Elevare. 7) Evacuare. 8) Perficere. 9) Tenere, prehendere. 10) Ordinare. 11) Polire, lævigare. *Polire, limare, ridurre à perfezzione.* Ferh.

perdächte. p. part. pass. 1) Evacuatus, liber factus. 2) Ordinatus. 3) Conversus. 4) Diligens. 5) Elevatus. 6) Prehensus. 7) Completus, perfectus. 8) Lævigatus, perpolitus. *Polito, adornato, compito, limato.* Ferh.

berdār. p. 1) n. f. *Domus æstivalis.* 2) adj. *آصلمش* *āsymlis.* t. Suspensus, in crucem actus. *Impiccato.* *بردار کردن* *berdār kerden,* *بردار کشیدن* *berdār kesiden.* p. 1) *بردار* *berdār* e. t. Suspendere. *Appicare, impicare.* *ایکسینده بردار ایلسونار* *ikīsinde berdār eylesünler.* Ambo suspendantur. *Che s'impichino ambidue.* Eb. *تحت آلقاعده بردار* *tāhtül kæl-æde berdār ittýler.* Suspendunt eos in foro prætoriano. *L'impiccarono sotto'l castello.* Eb. *بردار اول* *berdār ol.* Suspendi. *Effer impiccato.* 3) imp. Sursum tene. Ferh. 4) part. a. برداشتن *berdāsten.* Portans, tollens, adferens. 5) Observans, executor. *فرمان بردار* *fermān berdār.* Mandato obediens, executor mandati: *Ubbidiente, effecutore del commando.* Ll.

bürdbār. p. adj. i. q. *بردبار* *bürdbār.* Bajulans.

berdārīden. p. V. compos. 1) Elevare, attollere. 2) Suspendere. Ferh.

perdāz. p. 1) part. *و imp.* a. برداختن *perdāchten.* Perficiens, complens. 2) Perpoliens. 3) Exornans. 4) Perfice. 5) Orna. 6) Leviga. Ferh. *تُرانه برداز* *tūrāne perdāz.* Modulator. *Che canta bene.* Ik. *طبع* *tab-ý nükte.* *perdāz.* Acutum ingenium, perspicax. *Bell' ingegno, sottile.* *Sæ.* *سَطوت تیغ دشمن برداز شاه سرفراز ایله* *satwetü tyghý düsmen perdāzi sāhi serfirāz ile.* Vi gladii hostium exterminatoris regis. *Con la forza della scimitarra regia estermi-natrice de' nemici.* *Sæ.* *سَخَن برداز* *sāchun perdāz.* Verborum concinnator, facundus. *Eloquente, facondo oratore.* Ik. *مِهتَه* *mühimme* *perdāz ol.* 1) Præparare necessaria. 2) Providere. Ik.

perdāzlyk. t. n. f. 1) Completio. 2) Limatio, exornatio. 3) Perfectio. *انشا بردازلق* *insā perdāzlyk.* Compositio elegans. *Composizione di belle lettere.*

perdāzlamak. t. V. 1) Polire. 2) Exornare. 3) Perficere. *An.* *بردازلنمش* *perdāzlenmis.* Perpolitus. *Polito, lisciato.* *An.*

perdāzi. p. n. f. i. q. *بردازلق* *perdāzlyk.* 1) Completio. 2) Exornatio.

سختن پردازي *sachun perdāzī*. Ornamentum verborum, eloquentia. Cast.

برداشتن *berdāsten*. p. V. compos. 1) Tollerere, attollere. 2) Ferre. *Alzare, togliere, levare*. 3) Movere. 4) Assumere. 5) Retinere. 6) Sustinere. 7) Sustainere. *Ferh.*

برداشتن آب *āb berdāsten*. haurire aquam.

برداشتنه *berdāste*. p. part. pass. compos. 1) *kaldūrylmis*. t. Elatus. 2) Ablatus, amotus. 3) n. f. Homo valde vilis, & contemptus, qui paupertatis, vel punishmentis ob adulterium metu aufugit, aut ad loca sacra & immunia confugit. *Ferh.* 4) Expolitius.

برداشتنه *berdāste* e. t. برداشتن *berdāsten*. p. 1) Attollere, efferre, auferre. 2) Offerre. *Ik.* 3) Confugere. *Ik.*

برداق *bardak* t. n. f. Fidelia. *Spezie di vaso di terra*. V. بردق

برداق *berdāl*. p. n. f. 1) Assumentum. 2) Circinus. *Ferh.*

برداق *būrdāl*. a. nōm. prop. *Burdigala, Aquitaniae in Gallia emporium*. *Gol.*

بردان *berdān*. a. part. 1) Frigens, frigus patiens. *البردان el-berdāni, i. q. el-ebredāni*. Duo frigida, nempe tempus matutinum, & vespertinum. 2) Nomen loci. *Wan.*

بردان *pūrdān*, بردانی *pūrdāni*. p. adj. compos. Plenus scientia, doctus, sapiens. *Uomo dotto, pieno di scienza.*

بردانه *berdāne*. p. n. f. Segmenta offae lacte subactae, in sartagine frictae. *Cast.*

برداه *perdāh*. t. n. f. pro برداخت *perdācht*. Nitor, limatio. *Lustro, forbitura.*

برداهلمک *perdāhlemek*. t. V. Polire, laevigare. *Polire, dar il lustro.*

بردبار *būrdbār*. p. adj. compos. *حليم haelim*. a. *یواس که یوک کوتریچی اولور iawas, ki iūk gō-tūrīgī olūr*. t. 1) Bajulans onus. 2) Manfuetus, mitis, patiens. *Chè sopporta volontieri, paziente, facile*. *Sa.* 3) Lenta, ac obstinata peractio. *alicujus negotii*. *Ferh.*

بردباری *būrdbārī*. p. n. f. Supportatio oneris, tolerantia. *Pazienza, sopportamento*. *Ik.*

بردبرد *berdberd*. p. *Vox propellentis in pugna*. *Apage, cede loco*. *Ferh.*

برده *beredet*. a. n. f. 1) Gravitas cibi in stomacho. 2) Indigestio. *Gol.*

برده *berdet* a. n. f. 1) Nota ovibus imprefa. 2) metaph. Sinceritas, integritas. *Gol.*

برده *berdet* a. n. f. 1) Nota ovibus imprefa. 2) metaph. Sinceritas, integritas. *Gol.*

برده *berdet* a. n. f. 1) Nota ovibus imprefa. 2) metaph. Sinceritas, integritas. *Gol.*

برده *berdet* a. n. f. 1) Nota ovibus imprefa. 2) metaph. Sinceritas, integritas. *Gol.*

برده *berdet* a. n. f. 1) Nota ovibus imprefa. 2) metaph. Sinceritas, integritas. *Gol.*

برده *berdet* a. n. f. 1) Nota ovibus imprefa. 2) metaph. Sinceritas, integritas. *Gol.*

Arabibus usitatum. 2) Lacerna, qualis pauperum, & religiosorum esse solet. *Wan.*

برده *beredeğ*. a. n. f. i. q. *berde*. p. Dirceptione, seu bello captus, mancipium. *Wan.*

بردهخت *perdächt*. p. 3. perf. præ. a

بردهختن *perdächten*. 1) Vacuus fuit. 2) Desiit, cessavit. 3) Transegit. 4) Instructus, ordinatus fuit. 5) Polivit. *Ferh.*

بردهختن *perdächten*. p. V. i. q. برداختن *perdächten*. 1) Convertere se aliquo. 2) Diligentem esse. 3) Organa pulsare. *Ferh.*

بردهخته *perdächte*. p. part. pass. Perfectus, completus. *Ferh.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردهختی *birdächy*, vul. *birdaha*. t. 1) adj. & adv. compos. 1) Adhuc unus, alter. 2) Altera vice, adhuc semel. 3) sequente negatione. *Amplius. Ancor' uno, un' altro, un' altra volta, ancor' una volta, & più.*

بردگی berdegī. p. n. f. Captivitas. Cast.
بردگی perdegī. p. n. f. مستوره عورت me-
stūre æwret. t. Tecta & pudica fæmina.

بردل pürdel. p. n. f. طبخ tabæk. Parop-
fis, disculus. Piatto, tondo.

بردل pür dil p. adj. compos. 1) Audax, mag-
nanimus. Valoroso, ardito. 2) Perspicax,
intelligens. Ferh.

بردملك perdelemek. t. V. Obvelare. Tef.
بردملك pro

بردم bir dem. t. n. f. compos. Momen-
tum, punctum temporis. Un momento.

بردمید berdemüd. p. 3. pers. prat. 1) Pro-
diit, apparuit. 2) Crevit arbor, planta. 3)
Iracundus factus est. Ferh.

بردن bürden. p. V. 1) كوترمك iletmek
götürmek. t. Portare, asportare. 2) Trans-
ferre. 3) Ducere. 4) Detrahere. 5) Mittere.
Portare, condurre. 6) Vincere bello, lusu.
q. præmium auferre. Vincere, guadagnare.
Ferh. ۱۱ فرمان بردن fermān bürden. Manda-
to morem gerere, iussa exequi. Seguir l'or-
dine. حسد بردن hæsed bürden. Invidere.
Portar invidia. شك بردن şek bürden. Dubi-
tare. Aver dubio, sospetto. حمله بردن hæm-
le bürden. Impetum facere, insultare. In-
sultare. خدا برد chuda bürd. q. Quo te Deus
ducit? i. e. quo vadis? Dove vai? Compre-
cationis ۱۱ boni ominis formula. در پناه کسی
بردن der penāhi kesī bürden. Ad tutelam
alicujus confugere. Ricoverarsi sotto la pro-
tezione di alcuno.

بردو perdū. p. n. f. 1) Fenestra teçti. Ferh.
2) Ejus suprema pars. Balcone, e sommit-
tà del tetto. Cast.

بر دوام ber dewām. p. adv. compos. Conti-
nuo, semper. ۱۱ باد بر دوام bād
Sit perpetuus, duret semper, continuo.
Rimanga, duri sempre. Ik.

بر دوامی berdewāmī. p. n. f. Perennitas,
firmitas. Ik.

بر دوش ber dūs. p. compos. Supra hume-
ros. ۱۱ خرقه بر دوش chyrkæ ber dūs. Cen-
tone indutus. Una veste rappezzata addos-
so. Eb.

بردون birdün. p. n. f. اكدش ات ig'diś
at. t. Canterius. Cavallo castrato.

برده berde, seu برده berdet. a. n. f. Nota,
seu signum ovibus impressum. Gol.

برده berde. p. n. f. i. q. برد berd. 1) Man-
cipium bello captum, captivus. 2) Servus,
ancilla. Schiavo, schiava. Ferh. ۱۱
بردن berde bürden. Captivare, captivum
ducere. اسیر اولدیله berde wü esir ol-
düler. Facti sunt captivi. Furono fatti pri-
gioni, e schiavi. Sæ.

برده perde. p. n. f. 1) Velum, velamen.
2) Siparium, cortina. 3) Aulæum, peri-
stroma. 4) Vincula colli in testudine ad di-
stinctionem toni. 5) Tonus musicus. Velo,
cortina, portiera, tappezzeria, ۱۱ tono mu-
sicale. Ferh. 6) i. q. جنبلك giünbülik. t. Ten-
torium reticulatum contra muscas. ۱۱
برده perdei üssāk صفاهان perdei
şyfāhān ۱۱ حجاز perdei huğiāz. Tres
toni musici persici suavissimi, super quos
edunt cantilenas, componuntque harmonias.
برده perde e. Velare, obtegere. Ricuo-
prire, velare. فلانك برده سني flūlā-
nūn-perdesnī jirtmak. 1) Lacerare velum
honoris alicujus, diffamare, detegere vitia
ejus. 2) Violare, stuprare, deflorare vir-
ginem. Disonorare, levar l'onore, scuoprir
li vizij altrui, ۱۱ suerginare una figliuola,
برده عقتني چاك و آب روي عصمتني پر خاك
perdei şffetinī ciāk we 'ābī rūi şfme-
tinī pür chāk eilemis. Velum castitatis ejus
laceravit, & honorem continentiae luto in-
quinavit. h. e. defloravit eam. Gli tolse l'o-
nore, la verginità. Eb. ۱۱ آچف perdei
āçmak. 1) Aperire cortinam. 2) translatè De-
florare. برده چكك perde çekmek. Trahere,
claudere cortinam. Tirare, serrare la cor-
tina, ۱۱ portiera. در برده داشتن زنرا
der perde dāštenī zenrā. Tectam fervare, & a con-
spectu, consortiove virorum detinere fæmi-
nam. Tener ritirata una donna dalla vi-
sta, ۱۱ conversazione degli uomini. در برده
شدن der perde şuden. Custodire, abscondi,
in claustro detineri fæminam. 7) Plectro-
rum series. Tasto si d'organo, spinetta,
come di liuto, cetra. 8) Tabulatum divi-
dens amplius conclave, aliudve in duas par-
tes, seu unum ab alio, intermedium sepa-
rativum. Tavolato, steccato, riparo di le-
gname, tramezo. ۱۱ چانه برده çainma per-
de. Separatio conclavis tabulatae. Tramezo,
chiusura. برده چالیدن çialiden perde. Seps,
sepimentum ex spinis. Siepe. برده ياپف
perde japmak. Intermedia re sepire. Stec-
care, far steccati. آتش برده سي ates per-
desi. Umbrella ab ignis ardore defendens.
Ombrella per il fuoco. مغز برده سي mæghz
perdesi. Membrana cerebri. Pellicina del
cervello. دیوار برده سي diwār perdesi. Per-
istromata, aulæa. Tapezzerie del mu-
ro. Ber. * Express. figur. برده بر او درید
perdei bero dirid. h. e. اني رسوای ایلدی
anī rüswāji ejledī. t. Dedecore, ignominia af-
fecit. برده بر افکند perde ber effkend. h. e.
برده بی حیالک بی bi hæjālyk ejledī. t. Inve-
recunde, impudenter se gessit. برده بر گرفت
perde

perde ber girift. h. e. آشکار ایلدی *āsikār eyledi*. t. Palam aliquid fecit. شناسه *perde sinās*. h. e. مطرب *mütrib*. Musicus. حکمران خلوتسرای *perde nisîn*. h. e. یعنی اهل بزم *mührimân chælwet serâj jânî ehli bezem*. t. Compotatores, confodales. *Ferh.*

برده *berede*. a. n. f. Gravatio cibi in stomacho, indigestio. *Gol. V. برده*

برده *bürde*. p. n. f. 1) Vestis nigrae, & quadratae genus, plerumque striatae Arabibus usitatum. 2) Lacerna: Veste rappezzata, & abito di religioso. *Ik.*

برده *bürde*. p. part. pass. a بردن *bürden*. Portatus, ablatu. برده شدن *bürde süden*. Deportari. *Cast.*

برده *pürde*. p. n. f. 1) Aenigma. 2) Prolatur difficilis fermo. *Ferh.*

برده باز *perdebâz*. n. f. compos. Musicus, q. tonorum peritus musicorum, & eorum modulator. اول مقامک برده بازلی و ترانه *öl mekâmün-perdebâzleri we türâne perdebâzleri*. Illius clavis musicae compositores & modulares. *Ah.*

برده چغانه *perdei ciağhâne*. p. n. f. compos. Tonus musicus. *Ferh.*

برده حرم *perdei çârrem*. p. n. f. compos. Species toni musici. *Ferh.*

برده دار *perdedâr*. p. n. f. compos. ستار *settar*. t. Veli præfectus, qui præest obducendo & abducendo velo, sipario, vel cortinae, janitor intimus. Portinatio, a chi tocca alzar, & abbassare la portiera. برده دار اولدی *perdedâr oldy*. Obvelavit, obtexit. Serui di cortina, ricuopri, proteffe. *Sæ.* سپاه اوزره برده دار اولدی *sipâh üzre perdedâr oldy*. Obtegebat, & protegebat exercitum. Ricuopriva l' essercito, gli serviva di velo, & lo proteggeva. *Sæ.*

برده در *perde dir*. p. n. f. compos. 1) برده در *perde jirtigy*. t. Veli ruptor, fissor, 2) metaph. Impudens, impudicus, & stuprator virginis. Che squarcia il velo, diffama, o leva la verginita. 3) Revelator. *Ferh.*

برده دل *perdei dil*. p. n. f. compos. 1) برده دل *jürek kabÿ*. t. Pericardium, vul. Capsula cordis. 2) Sanguis cordis. 3) Pulmo. *Ferh.*

برده دیر سال *perdei dir sâl*. p. n. f. compos. Species toni musici. *Ferh.*

برده زنبور *perdei zimbür*. p. n. f. compos. 1) Species toni musici. 2) Species peristromatis, seu veli eleganter elaborati. *Ferh.*

برده سرا *perde serâ*. p. n. f. compos. Cortina ante fores gynæcei. *Ferh.*

برده کاه *perdegâh*. p. n. f. compos. Scena. *An.* برده کاه *perdegî*. p. adj. 1) Tectus, absconditus in genere. 2) in specie n. f. Mulieres velatae. *Ferh.*

برده لکم *perdelemek*. t. V. 1) Velare, obvelare. 2) Tegerè, celare. Coprire, velare, celare. *Tef.* برده لشمش *perdelenmiş*. Obvelatus, tectus. *Velato, coperto. Tef.* 3) Intermedia re sepire, aut separare.

برده نشین *perde nisîn*. p. n. f. compos. Post velum sedens, mulier pudica, quæ nimirum semper velata & domi latens a consortio externorum abstinet. Donna ritirata, e lontana da ogni conversazione d'uomo.

برده نشینک *perdenişinlik*. t. n. f. compos. Solitaria, & sedentaria vita. Vita ritirata, ritiratezza.

بردی *berdi*. a. n. f. 1) Papyrus herba. *Wan.* 2) Gossipium papyri, quod lanae simile ex thyrso colligitur, & permixtum calci efficit tenacissimum cœmenti genus. *Gol.*

بردی *berdi*. p. n. f. 1) Præstantius quoddam dactylorum genus. 2) Vas ex polito lapide. 3) Ludus larvalis. *Ferh.* 4) Ludibrium, derisio. *Cast.*

بردی *bürdi*. a. n. f. Præstantius quoddam dactylorum genus.

بردی *bürdi*. p. n. f. Juncus, vimen. *Ferh.* بردیدن *berdiden*. p. V. Recedere procul in via ab aliqua re. *Ferh.*

بردی *berdyk*. p. adj. Non intelligens, ignorans, ignarus.

بردین *berdin*. p. n. f. 1) چرک *çirk*. t. Sordes, colluvies, seu faeces cujusque rei. 2) Rubigo. *Ferh.*

بردون *birzewn, bürzün*. a. n. f. faem. بردون *birzewnet*, pl. برادین *berâzin*. 1) Jumentum, idque gravius seu tardius incedens. *Wan.* 2) Equus talis, quo quis vehitur, etiam onerarius. *Gol.*

برری *birer*. t. 1) adj. Singuli. 2) adv. Singulatum. *Ad uno, minutamente.* جمله سی *gilmlesi birer* کونده حلوا اولدی *güne hælwâ oldy*. Ex unoquoque unum dulciarium factum est. Ogni uno diventò una sorte di dolzezza. *Eb.* برری ایکیشر آتلو کزوب *birer ikiser ätlü gezüp*. Singuli, bini equites discurrunt. *Passano, scorrono ad uno, à due cavaglieri. Ll.*

برراه *berrâh*. p. 1) n. f. compos. Ornatus, elegantia. 2) adj. Pulcher. 3) Ordinatus, ornatus. *Ferh.*

برره *berere*. a. n. f. a برره *berr*. Pii, benefici. *Gli uomini pij, giusti, liberali. Wan.*

بررس *berres*. p. compos. 1) imp. Interroga. 2) Pervenire. *Ferh.*

بُرس *bürrüs. p. imp. Interroga. Ferh.*
 بُرسته *berreste. p. n. f. 1) Herba sine cau-*
le. 2) Res humida, incrementum capiens.
Ferh.

بُرسید *berresjd. p. 3. pers. prat. Interro-*
gavit. Ferh.

بُره *berreh. p. 1) n. f. Ornatus, elegan-*
tia. 2) adj. Pulcher. 3) Ordinatus. Ferh.

بُرز *berz. a. part. n. f. 1) Vir spectabilis,*
& intelligens. 2) Vir continens, tempe-
rans.

بُرز *berz. p. n. f. 1) Vir altus statura. 2)*
Vir valde formosus. 3) Trula, qua incrustan-
tur, vel illinuntur parietes. 4) Medulla ar-
boris. Ferh. 5) Frumentum. 6) Satum, se-
minarium. 7) Semen. 8) Proceritas corpo-
ris, statura. 9) Splendor, radiatio. Seme,
biade, statura, splendore. Cast.

بُرج *berj. p. n. f. 1) Gurgis maris. Ferh.*
2) Potentia. 3) Plenus splendor, aut ra-
diatio perfecta. 4) adj. Integer, perfectus.
5) Excelsus.

بُره *bir ex. i. comp. Parum, aliquantulum,*
paulisper. Un poco, alquanto.

بُرخ *bürz. a. n. f. Scriptum, scriptura. Gol.*

بُرخ *bürz. p. n. f. 1) Statura. 2) Proceri-*
tas corporis. 3) Eminentia, gloria. 4) i. q.
*شکوه *sukuh. p. Pulchritudo, ornamentum.**
5) adj. Procerus, altus. Statura, altez-
za, alto, gloria, ornamento, bellezza. Ferh.

بُرخ *pürz. p. n. f. Lanugo, villosior facies*
holoserici panni, vel alterius materia. Ferh.

بُرخ *bürüz. a. V. act. [I. F.] Prodire, exi-*
re pec. in campum apertum. Wan.

بُرخ *berzā. a. n. f. 1) Campus amplus, &*
patens. 2) juxta quosdam campus arboribus
carens. Gol.

بُرخ *berzāgh. a. n. f. Pubertas, juvenus.*
Wan.

بُرخ *berzet. a. n. f. fam. a. بز *berz. 1) Mu-**
lier spectabilis, quæ ad viros prodit, & cum
iis pudice versatur. Wan. 2) Nom. viri,
Arabibus Teimitæ. Gol.

بُرخ *berzeg. p. n. f. Acripus herba. Cast.*

بُرخ *bürzeg. a. n. f. Rugitus leonis. Gol.*

بُرخ *berzæch. a. n. f. 1) Interstitium dua-*
rum rerum, quod eas ab invicem separat,
intercapedo, siparium. 2) Tempus, status-
que hominis a die mortis ad diem resurrec-
tionis. Wan.

بُرخ *perzed. p. n. f. Medicamenti genus*
instar gummi, datur in Ischiade, & arthri-
tide. Ferh.

بُرخ *berzed. p. V. compos. Attollere.*
 بُرخ *bänk berzed. Clamorem at-*
tollere, vociferari. Ferh.

Part. I. Tom. I.

بُرخ *berzede. p. part. pass. Elatus, edi-*
*tus. بُرخ *berzedei æzj-**
met oldüm. Me accinxi ad iter. Ik.

بُرخ *berzæt. a. n. f. Stratum. Wan.*

بُرخ *bürzugh. a. n. f. 1) Alacritas, petu-*
lantia juvenum. Gol. 2) Juvenis boni habi-
tus, plenæque ætatis, & formæ. Wan. 3) Ple-
nus, repletus, confertus. Ripieno, riempit-
to. Acht.

بُرخ *berzægha. p. n. f. Clitella. V. بردغه*

بُرخ *berezgha. p. n. f. Pannus, qui ephip-*
piis substerni solet. Cast.

بُرخ *berzek. p. n. f. کندر *kendir tuch-**
my. i. Cannabis, lini semen. Ferh.

بُرخ *perjeg. p. n. f. Fletus, planctus. Ferh.*

بُرخ *berizkār. p. n. f. Sator. Seminatore.*
Ferh.

بُرخ *berexgān. p. n. f. pl. Famuli, &*
Ancillæ. Famiglie, servi, e serve.

بُرخ *berzger. p. n. f. اکیچی *ekingi. i.**
Sator, agricola. Seminatore, agricultore.
Ferh.

بُرخ *berzigri. p. n. f. Seminatio. Ferh.*

بُرخ *bürzül. a. n. f. Crassus, & obesus vir. Gol.*

بُرخ *berzem. p. n. f. Saccus. Saccoggia. Ferh.*

بُرخ *berzen, seu بز *perzen. p. n. f. مآله**
*mæhælle, & سوق باشی *sokak basi. i. 1)**
Vicus urbis, pec. longior. 2) Locus, statio.
Ferh. 3) Terminus, extremum, seu angu-
lus plateæ. Contrada, strada di città lunga,
& capo di vicolo.

بُرخ *birzen. p. n. f. Sartago ex argylla*
ad pinsendum panem. Ferh.

بُرخ *bersenden p. V. pro بزیدن *bersiden,**
1) Seminare. 2) Congruere, bene conveni-
re. Ferh.

بُرخ *bürzweblā. p. nom. prop. Nom.*
athletæ parthici ex athletis Afraziabi. Ferh.

بُرخ *bürzugh. a. n. f. 1) Juvenis plenæ*
ætatis. Wan. 2) Alacritas, & lubentia juve-
nis. Gol.

بُرخ *berzün. p. n. f. ترکی آت *türkî at. i.**
Equus Turcicus. Ferh.

بُرخ *berze. a. n. f. fam. a. بز *berz. Mulier**
spectabilis, quæ ad viros prodit, & cum iis
pudice versatur. Gol.

بُرخ *berze. p. n. f. 1) Semen. 2) Ramus*
arboris. 3) Pannus ex serico, & lino. Ferh.

بُرخ *perze. p. n. f. 1) Bos aratorius. Cast. 2)*
Locus, habitaculum nobile. 3) Villositas pan-
ni, vestis, & similia. Bue da arare, stan-
za nobile, & cotone, d pelo del panno,
& altre cose simili.

بُرخ *bürze. p. n. f. Species arboris simi-*
*lis gummi arabico. Arabibus کانه *kana dior-**
tur. Ferh.

Pppppp

بُرخ

پرزہ *pürze*. p. n. f. 1) Lacinia vestis. 2) Lanugo panni. 3) Fimbria. *Ferh.* 4) Tonfura ex panno. 5) Fomes ignitabuli. *Tofaturra, & esca, e solfanello da accender il fuoco.*

پرزہ *pürje*. p. n. f. سچ *faciäk*, طون *don hawy*. i. 1) Fimbria. 2) Villus panni. *Frangia, & cotone del panno, o di veste nuova.*

پرزہ *berzeberz*. p. n. f. 1) اکن *ekin*. i. Satum, seminarium, ager confitus. 2) Pannus, seti vestis ex serico, & lana contextus.

پرزہ *berzekaw*. p. n. f. Bos efferatus, & jugum deferens. *Ferh.*

پرزہ *berzeker*. p. n. f. Sator, seminator. *Seminatore. Ferh.*

پرزہ *berzi*. a. n. f. i. q. *berz*. 1) Vir spectabilis. 2) pec. Continens, constans, intelligens vit. *Gol.*

پرزہ *berzi*. p. n. f. Sator, agricola. *Ferh.*

پرزہ *bürzi*. p. nom. prop. Nom. athletæ partici. *Ferh.*

پرزیدن *berziden*. p. V. 1) تخم اکن *tuchm ekmek*. i. Serere. 2) Decere, quadrare. *Seminare, convenire, star bene.* 3) Peristere. *Ferh.*

پرزیدن *berexiden*. p. V. Ostentare se in vestitu. *Ferh.*

پرزیدن *perziden*. p. V. 1) Puteum lapidibus implere. 2) Muro ab intra vestire, munire puteum. *Cast.*

پرزیک *berzyk*. a. n. f. بولک *bölük*. i. Cætus hominum. *Radunanza, comunita.*

پرزیک *berzyk*. p. n. f. Homo rudis. *Ferh.*

پرزیک *berziger*. p. n. f. Seminator, agricola. *Ferh.*

پرزیکری *berzikeri*. p. n. f. Seminitio. *Ferh.*

پرزین *berzin*. p. & usit. *perzin*, & *pürzin*. 1) nom. prop. Nom. sectæ, *Abrahami patriarchæ ritus sectantium.* 2) Nom. antistitis cujusdam ex eadem religione, a quo ignis cultorum primum delubrum fabricatum, & ipsa secta originem trahere dicitur. 3) Ignis. *Ferh.* ۱۱ *azeri berzin*. Delubrum primum adoratorum ignis.

پرزین *birzin*. a. n. f. Poculum, seu uter ex *spatha palmæ. Wan.*

پرزین *biirzin*. p. adj. Publicus, manifestus. *Ferh.*

پرس *bers*. a. V. act. Durum, & gravem esse debitori suo. *Gol.*

پرس *bers*. a. t. n. f. Genus manomeni ex foliis cannabis confecti, quo sumpto, spiritus vivificantur, & hilaritas, ac audacia conciliatur. *Specie di Maslocco.*

پرس *bers*. p. n. f. 1) Capistrum. 2) Forceps lignea, equi ferocioris naso imponi so-

lita, pec. dum soleatur. *Cavezza, & capezone. Ferh.*

پرس *pers*. p. n. f. وشاف *wasäk*. a. Panthera, pro *پارس pārs*. q. V.

پرس *peres*. i. adj. Lividus. ۱۱ *jüzi gözi peres oldy*. *Factus est totus lividus, pallidus. An.*

پرس *birs*, & *bürs*. a. n. f. 1) Gossipium, aut simile, ut quod colligitur ex thyrso *papyri. Wan.* 2) Morphæa. 3) Serpens, & cui lanci innascuntur pili species leuces. 4) Solertia, & astutia ducis viæ.

پرس *bürs*. p. n. f. ورس *wers*. a. Planta fesamo similis flavescens, quæ in sola Arabia felice provenit. *Ferh.*

پرس *pürs*. p. imp. Interroga. *Ferh.*

پرسا *beresā*. a. n. f. جماعة الناس *gemā-ätün-nās*. Hominum turba, cætus, homines, *Gol.*

پرسا *pürsā*. p. part. Interrogans.

پرساله *bürsāle*. p. n. f. Senex. *Vecchio. Ferh.*

پرسام *bersām*. p. n. f. 1) Maniæ aut furoris species. 2) Incubi affectio. *Cast.* 3) Pectoris dolor. *Ferh.* 4) Tumor. 5) Pleuritis. 6) Dolor punctorius cujusque morbi. *Cast.*

پرسام *birsām*. p. n. f. 1) Pectoris dolor. *Ferh.* 2) Dulciare ex farina & melle, *flaceum contextum referens.*

پرسان *bersān*, & *birsān*. p. n. f. Gens unius religionis. 2) Vinum præstantissimum, & coctum. *Ferh.* 3) Nomen avis pavoni similem caudam habentis. 4) Furnus. *Cast.*

پرسان *pürsān*. p. part. Interrogans. *Che interroga. Ferh.* ۱۱ *pürsān oi*. Scificitari, interrogare. *Informarsi.* احوال *ahwal*. Scificitati sunt de ejus statu, & valetudine. *S' informaronò del di lui stato. Sæ.*

پرسانیدن *pürsāniden*. p. V. 1) Interrogare. 2) Interrogari curare.

پرست *perest*. p. n. f. In, & extra compositionem, Adorator, cultor. *Ferh.* ۱۱ *büt*, seu *püt perest*. Idololatra. آتش *ates perest*. Ignis cultor, magus. خود پرست *chod perest* i. q. خود بین *chod bîn*. Sui ipsius cultor, spectator, philautia laborans. خدا پرست *chudā perest*. Dei cultor.

پرست *bürüst*. p. 3. pers. præf. Crevit, & ad maturitatem pervenit. *Ferh.*

پرستا *perestā*. p. n. f. Servus, ancilla. *Ferh.*

پرستار *perestār*. p. n. f. compos. قول و قراوش *kul we karawes*. i. Servus vel ancilla, mancipium. *Servo, schiavo, e schiava. Ferh.*

پرستار در *kyzüm oghlun-æ perestār dūr*. Filia mea ancilla filii tui est. *La mia figliuola è serva del tuo figliuolo. Eb.*

پرستارلق

پرستارلیک طریقله *pereštārlyk tærÿkjÿle*. t. compos. Instar mancipii. In qualità di serva, come per schiava. *Eb.*

پرستان *pereštān*. p. n. f. 1) Avis pavonis instar vericolor. 2) Clibanus perficus ex ferro. *Ferh.*

پرستان *pereštān*. p. pl. a پرست *perešt*. Adoratores. ۱) *واهد پرستان wāhime pereštān*. 1) Qui imaginationi ferviunt. 2) Suspiciosi. *Gl' imaginativi, specolativi, e sospettosi. Ik.* پرستان زمانه *pereštāni zemāne*. Cultores mundi, mundani. *Li schiavi del mondo, ò del tempo, li mondani. Ik.*

پرستان *pireštān*. p. n. f. Auris agni. *Ferh.*

پرستش *pereštis*. p. n. f. Adoratio, cultus. *Ferh.*

پرستش *pereštis* e. Adorare, colere.

پرستشخانه *pereštischāne*. p. n. f. compos. Templum. *Cast.*

پرستک *piristek*. p. n. f. Chelidon, hirundo. *Ferh.*

پرستنده *pereštende*. p. part. 1) Servus. *Ferh.* 2) Adorator, cultor. * *Express. figur.* پرستنده خیال *pereštendei chājāl*. h. e. شاعر *sayr*. Adorator phantasmatum, i. e. poeta. *Ferh.*

پرستو *piristū*. p. n. f. *قرلا kyrlanghyç*. t. Hirundo. *Rondine. Ferh.*

پرستوک *piristūk*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

پرسته *piriste*. p. n. f. Ancilla. *Ferh.*

پرستیدن *pereštiden*. p. V. *تاپمک tapmak*. t. Adorare, colere. *Adorare. Ferh.*

پرستد *biresed*. p. 1) 3. pers. præf. vel fut. Per venit, perveniet. 2) Formula optandi Faxit Deus, ut ita eveniat! *Ferh.*

پرستش *pürsis*. p. n. f. *سؤال sü-āl* e. *سورس sorys*. t. Interrogatio, sciscitatio, inquisitio. *Dimanda, interrogazione.*

پرستش *pürsis* e. Interrogare, sciscitari. *Dimandare, informarsi. Ik.*

پرستش سمت توجهی *pürsisi semti teweggūhi iciün*. Ad sciscitandum, quo tenderet. *Per informarsi della strada, che teneva. Ik.*

پرستش خاطر *pürsisi chātyr* عطرلری لوازیمی تتیم اولنوب *ätyrleri lewāzimī tetmim olunüp*. Præmissa officiosa sciscitatione de salute ipsius. *Ll.*

پرستش خاطر *merāsimi pürsisi chātyr*. Leges sciscitationis de statu h. e. officiosa sciscitatio de statu. *Ll.*

پرستم *bersem*. p. n. f. *دستاویز ارهغان destāwiz ermæghan*. 1) Donarium manuale, ne vacuis manibus quis veniat. Buona mano. 2) Codex legum ignicolarum, quem sacrificium facientes manibus tenere, ac partem ex illo recitare solent. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *bersem*. p. n. f. *دستاویز ارهغان destāwiz ermæghan*. 1) Donarium manuale, ne vacuis manibus quis veniat. Buona mano. 2) Codex legum ignicolarum, quem sacrificium facientes manibus tenere, ac partem ex illo recitare solent. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *persüm*. p. n. f. Farina, quam tabulæ aspergere solent, dum faciunt pastam, ne adhæreat. *Ferh.*

پرستم *pürsem*. p. n. f. Cibus in gratiam hospitis præparatus. *Ferh.*

پرستن *bürsen*. p. n. f. 1) Annulus ligneus, seu ex pilis confectus, qui per narium interfinium trajicitur, ut ei alligetur cameli habena, qua regi possit. 2) Habena. 3) Jugum boum. *Ferh.* 4) Ornamentum muliebre, scil. annulus aureus, interdum gemmatus, qui per narem trajicitur. *Cast.*

پرستن *berseng*. p. n. f. *ترازو terazū*. t. Aequipondium, quod apponitur ad æquilibrium faciendum. *Contrapeso. Ferh.*

پرسوز *pür süz*. p. adj. compos. Aestuans, ardens, inflammatus. *Ardente, infiammato.*

پرسوز *sem-y pür süz*. Candela ardens, flammans. *Candela ardente.*

پرسوله *bersule*. p. n. f. Pastillus ex nucibus, & cortice nucis myristicæ factus. *Ferh.*

پرسته *perse*. p. n. f. Paupertas. *Ferh.*

پرسته *perefe*. t. n. f. 1) Filum fabrorum lignariorum. 2) Rectitudo illo filo explorata. *An.*

پرسته *pürse*. p. n. f. Visitatio ægrotorum. *Ferh.*

پرستی *bersi*. p. n. f. Tædium. *Ferh.*

پرستی *bersijān, bersejān*. p. n. f. *مناطق mānطق* *mātutuk didükleri ot*. t. nomen *Herbæ Arabibus* *عصاء الکزاعی esāūr-rā-ÿ*. Virga pastoris. *Ferh.*

پرستی *bersijāndārū*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

پرستی *bersijāwes*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

پرستی *bersijāwsān*. p. n. f. 1) i. q. præc. 2) Orbis cælestis. *Ferh.* 3) *کزبره اکبر küzbüretül berr*. a. Adiantum, capillus Veneris.

پرستی *bersijāh*. p. adj. *اسمر esmer*. a. *قره kara iaghyz*. t. Fuscus, subniger. *Fosco, bruno.*

پرستیدن *bürsiden*. p. V. *تمام temām*. a. *یوغ iogh ejlemek*. t. 1) Absolvi, perfici, finiri. 2) Annihilari, deleri. *Ferh.*

پرستیدن *pürsiden*. p. V. *استخبار istyçhbār*. a. *سورمک formak*. t. Interrogare, sciscitari. *Dimandare, informarsi.*

پرستش *bers*. p. n. f. Desiderium. *Ferh.*

پرستش *pers*. p. n. f. 1) Motus, agitatio. 2) Fons. *Ferh.* 3) Hedera. 4) Iliaca passio. *Cast.*

پرستش *beres*. a. n. f. 1) Notæ exiguæ, seu pili in crine equi colore a cæteris differentes, etiam aliæ maculæ diversi coloris in corpore apparentes. *Wan.* 2) Circinus.

پرستش *beris*. p. n. f. Desiderium. *Cast.*

پرستش *birs*. p. n. f. Capistrum cameli. *Ferh.*

پرستش *bers*. p. n. f. Desiderium. *Ferh.*

پرستش *pers*. p. n. f. 1) Motus, agitatio. 2) Fons. *Ferh.* 3) Hedera. 4) Iliaca passio. *Cast.*

پرستش *beres*. a. n. f. 1) Notæ exiguæ, seu pili in crine equi colore a cæteris differentes, etiam aliæ maculæ diversi coloris in corpore apparentes. *Wan.* 2) Circinus.

پرستش *beris*. p. n. f. Desiderium. *Cast.*

پرستش *birs*. p. n. f. Capistrum cameli. *Ferh.*

پرستش *bers*. p. n. f. Desiderium. *Ferh.*

پرستش *pers*. p. n. f. 1) Motus, agitatio. 2) Fons. *Ferh.* 3) Hedera. 4) Iliaca passio. *Cast.*

پرستش *beres*. a. n. f. 1) Notæ exiguæ, seu pili in crine equi colore a cæteris differentes, etiam aliæ maculæ diversi coloris in corpore apparentes. *Wan.* 2) Circinus.

پرستش *beris*. p. n. f. Desiderium. *Cast.*

برشآء *bersāe*. a. n. f. Hominitium turbā, homines. *Wan.*

برشاع *bersāe*. a. part. Stolidus, & contumax. *Wan.*

برشام *bersām*. p. n. f. 1) Visu acuto praeditus oculus. 2) Acuta framea. 3) Dens acutus. 4) Dentibus acutis armatus. *Ferh.*

برشام *bersām*. a. n. f. Visus acumen. *Wan.*

برشامة *bersāmet*. a. n. f. i. q. praec. *Wan.*

برشان *bersān*. p. n. f. Genis ejusdem religionis. *Ferh.*

برشان *bürsān*. a. n. f. 1) vox Christianis usitata, a Græco. Panis, qui offertur in Eucharistia. 2) i. q. *bürgiān*. Burgundiones, Burgiones. *Gol.*

برشة *bürset*. a. n. f. 1) i. q. *beres*. Notæ exiguae, seu pili in crine equi colore a cæteris differentes. 2) Album stigma in ungue. *Gol.*

برشترمك *biristürmek*. t. V. Adunare. *دَاشِغَلْمِشْ بَرِشْتَرْمَكْ* *daghylmys æskerī biristürmek*. Adunare, in unum revocare locum dispersum exercitum. *Radunare un' esercito. Bern.*

برشتن *büršten*. p. V. 1) Frigere in sartagine, aut alio modo torrere. 2) In furno coquere. *Cast.*

برشته *berüste*, & *bürüste*. p. part. pass. 1) Tostus. 2) Coctus in furno. *كَلْ بَرِشْتَه* *gili berüste*. Argilla cocta, & indurata. *Cast.*

برشجان *bersigian*. p. nom. prop. Nom. loci inter *īrān*, & *tūrān*. *Ferh.*

برشخان *bersychān*. p. nom. prop. i. q. praec. *Ferh.*

برشدن *ber süden*. p. V. compos. Ascendere, superum esse. *Salire, esser di sopra.*

برشده *bersude*. p. part. pass. 1) In altum eVectus. 2) Ascensus. *Ferh.*

برشع *birsi*. a. n. f. 1) Vir longus, crassus. 2) Insipiens, fatuus. 3) Malæ indolis, malignus. *Gol.*

برشك *bersek*. p. n. f. *تابقور* *tapkur*. t. Cingulum, seu lorum, quo supremum equi tegumentum, quod supra ephippium est, corpori equi astringitur. *Ferh.*

برشك *birsek*. p. n. f. Prælum. *Cast.*

برشكال *pursigāl*. p. n. f. Cælum nubilum, pluvium. *Ferh.*

برششم *büršüm*. a. n. f. Operimentum vultus. *Gol.*

برشمة *beršemet*. a. V. act. Obtutum defigere. *Wan.*

برشمة *beršemet*. a. n. f. 1) Visus acumen. 2) Visus acutus. *Gol.*

برشمنده *persembe*, & *pesembe*, erronee vulgus effert pro *پنچمنده* *penčembe*. p. n. f. Dies jovis.

برشهي *perisehi*. p. n. f. 1) Ala. 2) Lanugo creicens in alis avium. *Ferh.*

برشيجا *bersigia*. p. nom. prop. Nom. loci, seu stationis intra *īrān*, & *tūrān* regiones. *Ferh.*

برشيد *persid*. p. 3. perf. praet. Sparfit. *Ferh.*

برشيدن *persiden*. p. V. 1) Inglutire. 2) Deglutire. 3) Sale aspergere. *Cast.*

برشن *bersen*. p. n. f. Hedera. *Ferh.*

برض *bers*. a. n. f. Animalculum, quod in puteis gignitur. *Gol.*

برض *beras*, vel *bæras*. a. n. f. *جداملق* *giü-dämlyk*. t. Lepra, & albiores maculae, quæ in jumento apparent ex alterius morsu, vel aliunde. *Lebbra. Wan.*

برض *bürs*. a. part. pl. ab *ابراض* *ebrās*. Leprosi. *Gol.*

برضا *bersā*. a. part. fæm. ab *ابراض* *ebrās* 1) Pabulum detonsa terra. 2) Splendens albicante cute serpens. *Gol.*

برصه *bersæt*. a. n. f. pl. a *ابراض* *berās*. Tractus arenosi. *Gol.*

برصلو *bærslü*. t. adj. Leprosus. *Lebbroso. Bern.*

برض *bærz*. a. V. act. [1. & 2. F.] 1) Paucam esse aquam, paucam emanare ex fonte. *Wan.* 2) Parum dare.

برض *bærz*, *byrz*. a. part. (*غمر* *ghæmr*) 1) Paucus, parum aquæ. 2) cum artic. *البرض* *elbærz*. Nom. viri, Arabis Kinanitæ. *Wan.*

برضوم *bürzüm*. a. n. f. Coriaceum involucrium ampullæ vitreæ, & similia. *Gol.*

برصيصا *bersysā*. p. nom. prop. Certi religiosi Mohammedani. *Ferh.*

برطام *bertām*. a. part. Labeo, tumida habens labia. *Wan.*

برطانت *beretānik*. a. n. f. Veronica, species herbæ. *An.*

برطاييل *bertājil*. p. Nom. Insulæ Indicæ, de qua multa fabulantur orientales. *Ferh.*

برطرف *ber tæref*. p. adv. compos. Seorsim, Aparte, da parte, via. *بَرِطَرَف* *ber tæraf*.

1) Seponere, remove, abjicere. 2) Reservare ad aliud tempus (equivocum est in Ll.) *Metter à parte, lasciar da parte, rigettare, rimetter ad altro tempo.* 3) pro

bitürmek. t. Terminare, concludere. *Terminare, finire.*

برطرف *ber tæraf* ol. Semoveri, seponi. *Restar da parte, esser in disparte.*

برطرف اولان *ber tæraf olan*. Remotus, sepositus. *A parte, lontano.*

بو ايشي تاخيرو برطرف ايلمشلر *bu isi teechy-rü ber tæraf ejlemisler*. Id negotii distulerunt,

runt, ac neglexerunt. *Misero da parte il negozio, e lo trascurarono. Ll.* زحمت سفر بر *zæhmeti sefer ber tæræf oldy.* Incommoda belli sublata sunt. *Si posero in oblio l'incommodità della guerra. Eb.* * خورانه *chorāta, vel honestius, lætyfe ber tæræf.* Mittamus jocos. *Lasciamo le burle.* بر طرف سازد *ber tæræf sâz ol.* 1) Sepone-
re, missum facere. 2) Terminare aliquid. *Lasciare da parte, tralasciare, terminare. Ik.*

بر طاسة *bertæset. a. V. act. quadril.* Camelos, & afinos aliis conducere, stipendio pro opera accepto. *Gol.*

بر طل *birtyl. a. n. f.* 1) Lapis longus. 2) Ferrum longum, ac durum, quo scalpitur, & asperatur lapis molaris. *Wan.* 3) i. q. معول *mi'wel. a.* Instrumentum ferreum acuminatum, gruis rostrum referens, quo petrae finduntur. *Gol.*

بر طل *burtul, & بر طلی burtull. a. n. f. i. q.* کلسوه *kælensilwet. t.* Pileus, tiara, mitra. *Wan.*

بر طله *bertæle, bertule. p. n. f.* Ruber pileus sub capitis involucro. *V.* بر تله *Ferh.*

بر طم *bertæm. a. V. act.* 1) Luctari cum alio. 2) Obscuram esse noctem. *Gol.*

بر طمة *bertæmet. a. n. f.* Inflatio ex ira. *Gol.*

بر طنة *bertænet. a. n. f.* Ludi, ac rei ludicrae genus. *Gol.*

بر طیل *bertyl, etiam birtyl. a. n. f. pl. usit.* بر اطلیل *berätyl & بر اظیل beräzyl.* 1) Lapis longus. 2) Ferrum longum, ac durum, quo scalpitur, & asperatur lapis molaris. 3) Instrumentum ferreum acuminatum, gruis rostrum referens, quo petrae finduntur. 4) Munus, donum, quo corrumptur iudex. *Dono da corrompere il giudice. Gol.*

بر طیه *bertyje. p.* Nom. urbis, ac regionis. *Ferh.*

بر ع *beræ. a. V. act. [3. F.]* Excellere scientia, vel alia re. *Wan.*

بر عت *ber-æ. a. n. f. pl.* بر اعث *berä-ys, i. q.* است *ist.* Podex. *Gol.*

بر عس *bir-ys. a. part.* 1) Lacte abundans camelitis. 2) Præstans corporis forma. *Gol.*

بر عکس *ber æks. p. compos.* عکسند *æksine tersine. t.* Inverso modo, præpositere. *Alla roversoia.* و بر عکس *weber æks.* Contra verò, è contra: *All' incontro, all' incontro. Ik.*

بر عم *bür-um. a. n. f. coll. pl.* بر اعیم *berä-ym.* 1) آنچه چچک *acilmaduk ghunde cicek. t.* Calyx floris. 2) Gemma arboris. *Bottone di fiore, & germoglio d' albero. Wan.*

Part. I. Tom. I.

بر عمة *ber-æmet. a. V. act.* Gemmas emit-
tere arborem. *Wan.*

بر عوم *bür-um. a. n. f.* 1) Calyx floris. 2) Gemma arboris. *Wan.*

بر عیس *bir-ys. a. part.* 1) Lacte abundans camelitis. *Wan.* 2) Præstans corporis forma. *Gol.*

بر غ *bærgh. a.* 1) n. f. Locus depressior, ubi aqua consistit. 2) Animal aquaticum aliquod parvum, incedens super aquam. 3) adv. Longe, procul. *Gol.*

بر غ *bærgh, birgh, & burgh. p. n. f.* 1) صوبندی *sū bendi. t.* 1) Agger, seu claustrum aquæ. 2) Animalcula aquæ inatantia. *Ferh.*

بر غاب *berghāb. p. n. f.* 1) Agger, seu claustrum aquæ. 2) Locus, ubi aqua confluit. *Ferh.*

بر غاز *berghāz. a. n. f.* Vitulus, ubi jam cum matre incedit, pullus bovis sylvestris. *Gol.*

بر غالیدن *berghāliden. p. V.* 1) Incitare. 2) Projicere. 3) Evellere, extrahere. *Ferh.*

بر غالیدن *birghāliden. p. V.* Satiare. *Cast.*

بر غة *berghæset. a. n. f.* Color cinereus. *Ferh.*

بر غز *berghæz. a. n. f.* Pullus bovis sylvatici. *Wan.*

بر غست *berghæst. p. n. f.* 1) Colocynthis. 2) کتایری *kunnaberī. Nom. herbæ, quæ cocta jumentis datur.* 3) شجرة آکبهف *segeretül-behæk. a.* Genus oleris sylvestris spinosi, hyemalis. 4) Lens palustris. *Ferh.*

بر غش *berghæš. a. n. f.* Culex, seu culicum certa species. *Gol.*

بر غشت *berghæst. p. n. f.* 1) Nomen herbæ, quæ cocta jumentis datur. 2) Genus oleris sylvestris spinosi, hyemalis. *Cast.*

بر غل *burghul. a. n. f. pro فرغل furghul.* 1) Fætus hyænæ. 2) Alica triticea. *Gol.*

بر غول *bürghul. p. n. f.* Alica. *V.* بر غولانیدن *berghælāniden. p. V. transj.* 1) Incitari finire. 2) Projicere facere. 3) Evelli curare. *Ferh.*

بر غمان *berghæmān. p. n. f.* Magnus serpens. *Ferh.*

بر غندان *berghændān. p. n. f.* Festum bachanalium. *Ferh.*

بر غو *bürghū. p. n. f.* Arbor cava. *Ferh.*

بر غو *bürghū. t. n. f.* مشکاب *miskæb. a.* بیرم *birem. p.* Terebra. *Trivello.*

بر غوث *bürghūs. a. n. f.* Pulex. *Pulce. Wan.* البرغوثی *el-burghūsī. Pulicaria, pphyllium. Gol.*

بر غور *pürghūr. p. n. f.* 1) Alica. 2) Ex cibibus. *Farro. Ferh.*

بر غوز *burghūz. t. n. f. vul. burghaz.* 1) Op-
pidum, castrum. *Borgo, castello. Sæ. 2)*

Qqqqqq

Nomen

jdei adabi megiālisti sāhī, we kawā-ŷdi mā-hāfilī sāhinsāhī her ne ise, jerīne getūrdy. Præstitit, quæcūque requirebat civilitas, ac reverentia principibus, ac monarchis debita. Sodisfece alle leggi della civiltà, e riverenza dovuta alli prencipi e monarchi. Eb.

برقان berkān. a. V. act. Fulgurare. Wan.

برقان berkān. a. n. f. Locusta versicolor, aut colore varia. Wan.

برقان berkān. p. n. f. Pellis agnina. Ferh.

برقان birkān. a. n. f. pl. a برق beræk. Agni. Wan.

برقاوات berkāwāt. a. n. f. pl. a برقا berkā. Oculi. Wan.

برقت berkæt. a. n. f. Barka. Nomen magnæ regionis, quæ urbes, & pagos complectitur, Alexandriam inter, & Africam propriam. Schult.

برقة burkæt. a. n. f. pl. براف berāk, براف buræk, & ابراف ebrāk. Terra continens diversi generis lapides, saxa & arenam. Gol.

برقحة berkæhæt. a. n. f. Deformitas faciei. Gol.

برق خلب bærk chiullāb. a. n. f. Nubes fulgurans pluviae expers. Wan.

برقرار ber kærār. p. compos. 1) adj. Firmus, stabilis, constans. 2) Uniformis. 3) adv. Uniformiter. Stabile fermo, costante, ratificato. 4) Firmiter, constanter. برقرار ber kærār e. Firmum, & constantem reddere, sancire. Stabilire, ratificare. برقرار ber kærār ol. Firmum, firmum, & constantem esse. Restar saldo, costante. cc. ٥٥ de. In. دوستلقدہ برقرار اولاسز dostlykte ber kærār olaszyz. Constantes fitis in amicitia. Siate costanti nell'amicizia. Ll. دوستلک مسندندہ dostlyk mesnedinde saghlyk üzre ber kærār olaszyz. Durante amicitia, firma fruamini valetudine. Godiate pure, durante l'amicizia una buona salute. Ll. باقی همیشه ایام دوستی و حسن وسایه کی بākī hemīse ejjāmī dostī we hūsni hemsājegy ber kærār bād. De reliquo semper dies amicitiae & bonae vicinitatis stabiles maneant. Ll.

برقش birkyš. a. n. f. Species aviculæ, incolis Higiazæ شرشور şürşür dictæ. Wan.

برقشة berkæšet. a. V. act. 1) Variis coloribus pingere. 1) Colore varium, vel versicolorem efficere. Wan.

برقطة berkætæt. a. V. act. Dorsum flectendo respicere. Gol.

برقطة berkætæt. a. part. Passum inter se propinquos ponens. Wan.

برقع birky. a. n. f. Septimum cælum. Wan.

برقع burkæ, & burku. a. n. f. Rica, velum, seu operimentum faciei muliebre, peccale, ut solis oculis pateat prospectus. Velo di donna. Wan. برقع کشای هر مشکل burkæ kūsāi her müskil. Retegens omnem difficultatem. Che scioglie ogni dubbio. Sæ.

برقلمف barklanmak. t. V. اولنمک برقلمف ewlenmek barklanmak. 1) Uxorem ducere. 2) Familiam stabilire. Accasarsi, stabilirsi.

برقلو barklū. t. adj. Conjugatus, stabilitus. Accasato.

برقراق brakmak. t. V. Jacere, projicere. V. براتق

برقراق borkmak, burkmak. t. V. Luxare. dislocare. Rivoltare, dislocare. آياغي اياغی āiaghī, kolī burkulmīš. Luxatus ei pes, brachium. Gli si è dislocato il piè, il braccio.

برقردان berkærdān, & برقدان berkædān. p. n. f. (Armenicè barghendān, pargentān) Bacchanalia, tempus lætitiæ, & festivitatis ante jejunium, turcis ante mensam Ramazan.

برقروق berkūk. p. n. f. زردالو zerdālū, vel صروجه اريك sarūge erik. t. Mali Armeniaci, vel flavi pruni genus vilius. Armellini, bricccoli. Ferh.

برقبيل birkyl. a. n. f. Globulus jaculabilis. Gol.

برك berk. a. n. f. pl. بروك būruk. 1) Agmen camelorum pec. decumbentium. 2) Pectus, pars interior pectoris, ita ut بركه birket, sit exterior. Wan.

برك berk. t. 1) adj. استوار muhkem. 2) adv. Fortis, firmus. 2) adv. Fortiter, valde, admodum. Forte, gagliardo, saldo, fortemente, molto. برک berk e. Roborare, stabilire. Fortificare, saldare, stringere.

برك berg. p. n. f. 1) Folium arboris, plantæ. 2) Apparatus bellicus. 3) Supellex itineraria. 4) Bene compositus status, sermo, opes. 5) Instrumentum musicum. 6) Melodia. 7) Intellectus. 8) Finis, operis extremum. 9) Propositum, intentio. 10) Commeatus, annona militaris. 11) i. q. پروا perwā. Robur. Ferh. 12) Instrumentum, arma. 13) Ornamentum. Cast. برک berk e. Inops, omni carens pecunia, Irus. Povero come il venerdì santo, fallito. برگ چشم bergi çeşm. Folium oculi, i. e. cilium, palpebra. Cigliò, ò palpebra.

برك perk. p. n. f. 1) Semen lini. 2) Strepitus, qualem ignis, ligna dum finduntur.

aut rumpuntur, & digiti cum impetu collisi edunt. Seme di. linò; & strépito; criccò.

بِرَكْ *bèrek.* p. n. f. 1) Pannus ex pilis camelinis. 2) Genus quoddam vestimenti. 3) nom. prop. Nom. magni alicujus fluvii. 4) Canopus stella. *Ferh.*

بِرَكْ *perek.* p. n. f. Canopus stella. *Ferh.*

بِرَكْ *birk.* a. n. f. pl. a بِرَكَة *birket.* Piscinæ. *Wan.*

بِرَكْ *birk.* a. nom. prop. Nom. districtus in Jemen. *Wan.*

بِرَكْ *pirk.* p. n. f. Palpebra. *Ferh.*

بِرَكْ *birek.* a. n. f. 1) Crater fontis. 2) Piscina. *Wan.*

بِرَكْ *bürek.* a. n. f. pl. a بِرَكَة *bürket.* Anates albæ. *Wan.*

بِرَكَاوُز *berkâpuz.* p. n. f. Ephialtes. *Ferh.*

بِرَكَاوُوس *berkâpus.* a. n. f. Incubus nocturnus. *Ferh.*

بِرَكَات *berekât.* a. n. f. pl. a بِرَكَة *bereket.* Copiæ, ubertates, benedictiones. *Abondanze, benedizzioni.* بِرَكَات وِدِرْسُون *berekât wîrsûn* vul. pro *اللّه برکات وِدِرْسُون* *al-lâh berekât wîrsûn.* Forma grâtiarum agendi post prandium, aut donum acceptum. Deo grâtiarum, rependat Deus, q. amplifcet facultates donanti. *Dio ve ne ricompensi, ò vi felicitati, vi ringrazio.* بِرَكَات مَحْسُول مَعْمُول *mæhsûli ænimûil-berekât.* Messis copiosa, proveniunt longe copiosissimus. *Raccolta copia sissima. Ik.*

بِرَكَار *pergâr.* p. n. f. vul. *pergel.* Circinus. *Compasso.* بِرَكَار وَاو *pergâr wâr.* Instar circini. *Come un compasso. Ik.*

بِرَكَار *pûr kâr.* p. adj. compos. Artificiosus, affabre factus, elaboratus. *Ben fatto, ò lavorato. Ik.*

بِرَكَارِجَرَح *pergârçiarçh.* p. n. f. compos. Orbis cælestis. *Ferh.*

بِرَكَارِمْ *pergârlamak,* vul. *pergellemek.* t. V. Demetrii circino. *Compassare.*

بِرَكَارِه *pergâre.* p. n. f. 1) كوچك بيركار واندك *küçülgék pergâr,* we *anûn-dewrî.* Pavulus circinus, & circellus ab eo delineatus. *Picciolo compasso, e picciolo circolo.* 2) Res. 3) Arca vestiaria. 4) Frustum. *Ferh.*

بِرَكَارِيدَن *berkârîden.* p. V. compos. 1) Scindere peponis frustum. *Tagliare una fetta di melone.* 2) Exscindere colare vestis, vel industi. *Ferh.*

بِرَكَاس *perkâs.* p. n. f. 1) Limatio ferruginum. 2) Applicatio animi ad aliquam rem. *Ferh.*

بِرَكَاشْت *bergiâst.* p. 3. pers. præc. Vertit, invertit. *Ferh.*

بِرَكَاشْتَن *berkâsten.* p. V. compos. Seminare. *Ferh.*

بِرَكَاشْتَن *bergâsten.* p. V. *دوندردمك* compos. *döndürmek.* t. Vertere. *Voltare. Ferh.*

بِرَكَافُوز *berkâfuz.* p. n. f. Incubus nocturnus. *Ferh.*

بِرَكَافُوس *berkâfus.* p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بِرَكَال *pergâl.* p. n. f. 1) Assumentum vestis. 2) Circinus. *Ferh.*

بِرَكَالِه *pergâle.* p. n. f. 1) رُقعه *ruk-æ.* a. Assumentum, panniculus. *Pezzo da rapezzare.* 2) Penna, seu calamus circini. *La penna del compasso.* 3) Frustum. 4) Segmentum. 5) Tela crassa. *Ferh.*

بِرَكَام *pergâm.* p. n. f. Uterus. *Matrice.*

بِرَكَان *berkân,* بِرَكَانِي *berkânî.* a. n. f. pl. بِرَايِك *berâjik.* Genus vestis, stolæve nigrae. q. *Baracane. Gol.*

بِرَكَاوُوس *perkâwes.* p. n. f. Nimia amputatio vitis, vel arboris. *Ferh.*

بِرَكَاوِيدَن *bergâwîden.* p. V. compos. 1) Segmentum exscindere e medio, sive panni, sive melonis, aut partem, seu foramen de veste, ut caput exinde exeri possit. 2) Fodere. *Ferh.*

بِرَكَاه *pergâh.* p. n. f. compos. 1) Res vilis in genere. 2) Festuca. *Festuco. Ferh.*

بِرَكْ بِيد *berk bîd.* p. n. f. compos. Cuspis teli, formam habens folii falicis. *Ferh.*

بِرَكْت *berket.* a. n. f. Receptaculum aquæ, pec. Piscina magna, ut sunt illæ Salomonis prope fontem signatum, minores autem, ut penes templum Salomonis, dicuntur *حوض* *hæwz.*

بِرَكْت *bereket.* a. n. f. بُولُك چوقلق *cioklyk* بُولُك *ballyk.* t. 1) Abundantia. 2) Incrementum, 3) Felicitas. 4) Benedictio. 5) Fœcunditas, fertilitas. *Wan.* 6) Merces. *Abondanza, accrescimento, fertilità, fecondità, benedizzione, mercede.*

بِرَكْتِيلِه *bereketile.* Abundanter, ubertim, fœcunde. *Abondantemente.*

بِرَكْتِي يوقدر *berketi ioktûr.* Pecuniarum illicite acquisitarum nullus fructus. *Il denaro malamente acquistato non fa profitto.*

بِرَكْت *berket.* p. n. f. Aqua stagnans, quæ aliunde in humiliorem locum confluit, quales in via Meccana multæ. *Cast.*

بِرَكْتِه *birket.* a. n. f. 1) Pectus. 2) Procubitus, camelini modus. 3) Pars pectoris cameli, terræ incumbens. 4) pl. بِرَكْ *birek.* Crater fontis. 5) Piscina.

بِرَكْتِه *bürket.* a. n. f. pl. بِرَكْ *bürek.* Anas alba. *Wan.*

بِرَكْتِيلِمَك *berkitlemek.* t. V. Solidare, firmare, opercularè, f. pro بِرَكْتِه *berketih.*

بِرَكْتِيلُ *bereksilü.* t. adj. 1) Copiosus. 2) Fœcundus. 3) Proficuus, fructifer. 4) n. f. Incrementum.

mentum, & accessionem adferens. *Fecundo, profittevole.*

برکنتمک *berkitmek. t. V. Firmare. Vide.*

برک *berk.*

برکدار *berkdār. p. adj. compos. Frondifer, frondosus. Fronzuto, pieno di frondi. ¶ برکدار ol. Frondere, frondibus vestiri. Frondire, portar foglie.*

برگزار *bergüzār. p. n. f. Donum, munus. Presente, galanteria. Cast.*

برکر *berker. p. n. f. Fortuna, fors prospera. Ferh.*

برگر *berger, berker, ¶ pürg'er. p. n. f. quasi pürgüher. Torques gemmis plumatus, insigne regum Persarum. Collana d'oro gioellata. Ferh.*

برگرایستن *bergerāisten, ¶ bergirāisten. p. V. compos. Explorare, an quid grave vel leve sit, id manu librando.*

برگراییدن *berkerājiden, ¶ bergirājiden. p. V. compos. 1) Explorare, an quid grave, vel leve sit, id manu librando. Ferh. 2) Modestia, lenitate uti. Cast.*

برگرد *pergird. p. adv. compos. Circum. ¶ برگرد ماه pergirdi mäh. Circum lunam. Cast.*

برگردن *berkerden. p. V. compos. i. q. برگردن Evellere. Ferh.*

برگردش *pürkerden. p. V. compos. 1) Multiplicare. 2) Implere. 3) Iterare, repetere. Ferh.*

برگردیدن *bergerdiden. p. V. compos. transit. 1) Veri, reverti, inverti. 2) Recedere ab aliqua re. Cast.*

برگردیده *bergerdide. p. part. pass. Devolutus. Cast.*

برگزان *berk rızān. p. part. compos. 1) Folia spargens, aut dejiciens, h: e. Autumnus, quo nempe arborum folia decidunt. 2) nom. prop. Mensis November. Ferh.*

برگزی فنا *berkrızı fenā. Autumnus mortalitatis. Sæ. Il vento della mortalità. Br.*

برگزیستن *bergiriften. p. V. compos. 1) Tenere. 2) Ferre, efferre. 3) Induere facere. Ferh. 4) Tollere, attollere. 5) Sumere, assumere. 6) Asciscere. 7) Portare, bajulare. 8) Prehendere, suscipere. 9) Abigere. 10) Delere. Cast.*

برگزیدن *berkrız. p. n. f. compos. Autumnus. Ferh. برگزیدن bergüziden. p. V. compos. Eligere, deligere. Scegliere. Cast.*

برگزیده *berghüzide. part. pass. compos. Præelectus, electus. Scelto. ¶ برگزیده عالم bergüzidei âlem. Mortalium præstantissimus. Il ré degl' uomini. Ik.*

برکس *berkes. p. n. f. Confugium ad Deum. Cast. Est formula confugiendi ad Deum dicendo: Absit, prohibeat Deus. Ferh.*

برکست *berkest. p. 1) n. f. معان الله mæ. Part. I. Tom. I.*

âzullâh. a. Confugium ad Deum. *Cast. 2) Formula confugiendi ad Deum dicendo: Absit, prohibeat Deus. Dio guardi. Ferh.*

برکست *perkest. p. i. q. præc. Ferh.*

برکستان *bergüstân. p. n. f. compos. Armatura equi. Ferh.*

برکستانوان *bergüstüwân, ¶ برگستانوانه berküstüwâne. p. n. f. قولکبی at kulân-y. t. Cingulum equi, ejusve armatura, i. e. tegumentum ferreum, utraque sui facie panno coactili vestitum. Ferh.*

برکسون *pürgüsün. a. n. f. Tegumentum ephippii superius ex panno, vel holoserico ornatus gratia. Soprosella. Ferh.*

برکسه *berkese. p. part. Tectus, absconditus. Ferh.*

برکشت *pergest. p. n. f. Nom. herbæ, quæ funis instar per terram repit, plectiturque. Cast.*

برکشت *bergüst. p. Nomen herbæ, quæ capillorum instar perplexa se extendit. Ferh.*

برکشتن *bergesten. p. V. compos. Invertere, vertere. Ferh.*

برکشتن *berkesten. p. V. compos. 1) Declinare, recedere. 2) Retrocedere, reverti. Cast.*

برکشته *berküste. p. part. pass. compos. 1) Fractus, afflictus. 2) Defunctus. 3) Occisus.*

برکشته روزگار *berküstei ruzigâr. Deploratus, mala patiens. Disperato, disgraziato, sfortunato nel mondo. Sæ. روزگار*

کفار برگشته *küffârî berküstei ruzigâr. Perditi, infelicissimi infideles. Li disgraziati, e sfortunatissimi infedeli. Sæ. برگشته حالان*

berküstei hâlân. In afflicto, & miserabili statu constituti. *Li disgraziati, miserabili. Ik. برگشته*

برکشته حال *berküste hâl pür melâl. Afflictus, ¶ dolore obrutus. Sfortunatissimo, ¶ addoloratissimo. Eb.*

برکشیدن *berkesiden. p. V. compos. 1) Attrahere. 2) Extrahere, educere. 3) Haurire. 4) Tractare. 5) Augere. Cast.*

برک *bürku. a. n. f. 1) Vir brevi statura. 2) Pullus camelinus, cujus collum ad terram non pertingit.*

برکعه *berk-ât. a. V. act. 1) Insistere pedibus animal quadrupes. 2) Prolabi. Wan.*

برک گاه *berg gâh. p. n. f. compos. Festuca. Ferh.*

برگل *pergel. t. n. f. Circinus, pro*

برکلیک *berklik. t. n. f. Firmitas. Fortezza, forza.*

برگله *pergellemek. t. V. Circino metiri*

برگرم *bergem. p. n. f. 1) منع men. a. Prohibitio. 2) Recusatio. 3) Impedimentum. 4) Remora. Ferh.*

R r r r r

برکم

برکم *perkem.* p. adj. Otiosus, occupatione carens. Ferh.

برکباشتن *bergūmāsten.* p. V. compos. 1) Præficere. 2) Imponere. Cast.

برکمال *ber kemāl.* p. I) compos. Cum perfectione. 2) adj. Perfectus, absolutus. Perfetto, compito. Ik.

برکن *perken.* p. n. f. Strigil. Cast.
برکنج *berkenġ,* & *būr,* & *pūrkuṅġ.* p. n. f.
برکحلوا *ak hælwā.* t. Species dulciarii, quod album vocant. Ferh.

برکنج *pūrkenġ,* & *pūrkiṅġ.* p. n. f. Dulciarii genus ex nucibus, & amygdalis. Ferh.

برکند *berkend.* p. n. f. compos. 1) رشوت *rūš-wet.* a. Donum judici, vel præfecto, corrumpendi ergo datum. 2) اوكي قوشي *ögej küsi.* t. Bubo. Cast. 3) Evulsio, eradicatio. Ferh.

برکندن *berkenden.* p. V. compos. قودرمق *koparmak.* t. Evellere, eradicare. Cacciar fuori, fradicare, suellere. Ferh.

برکنده *berkende.* p. part. pass. compos. Evulsus, eradicatus. Suelto, fradicato. ¶ برکنده آمدن *berkende āmeden.* Extirpari, erui. Venir estirpato, e rovinato. بیخدن برکنده اولشدي *bīchten berkende olmişdy.* Radicitus evulsus fuerat. Era stato fradicato, cavato dalla radice.

برکنده *perkende.* p. part. pass. 1) Dispersus. 2) Separatus. Ferh.

برکنده *perkende.* t. n. f. Actuarium ab 18, aut 19. habens transtra, gaulus minor. Hezār.

برکینه *pergene.* p. n. f. Species electuarii, quod exhilarat, & lætificat cor, ex limatura auri, & argenti confecta. Ferh.

برکنیل *bergnīl.* p. n. f. Folium indici. Foglio d'indico.

برکوزلو *bir gözlü.* t. adj. compos. Mono-culus. V. کوزلو *gözlü.*

برکوشتن *berküsten.* p. V. compos. Introrsum vergere. Cast.

برکوع *bürkü.* a. n. f. pro برقوق *bürkü.* Operimentum faciei. Gol.

برکوک *pergük.* p. n. f. Xenodochium. Spedale de' pellegrini. Ferh.

برکوه *berkäh.* p. nom. prop. Nom. urbis in عراف *yraki ägem.* Ferh.

برکوهان *berkühān.* p. n. f. 1) Modulatio cantoris, aut harmonia fidicinis. 2) Vox psittaci.

برکوهان *perkühān.* p. n. f. 1) Tonus ex 31. musicae persicae. 2) Harmonia cytharædi. 3) Vox psittaci. Ferh.

برکه *bürke.* p. n. f. 1) Piscina. 2) Nomen avis aquaticæ. Ferh. V. برکت

برکه *bürkei erdisir.* p. nom. prop. Civitas, quæ nomen naçta est a magna piscina quam قباد اردشير *erdisir ibni kaçad ibi exstruxit.* Ferh.

برگی *bergi.* p. n. f. 1) Galerus acuminatus ex panno coactili, talisque pilei genus oblongius. Ferh. 2) Fascia lanea, qua pauperes, & medium corpus cingunt, & caput obligant. Cast.

برکین *perkin.* p. n. f. i. q. آتشگاه *äteşgāh.* Fanum magorum. Ferh.

برکین *pergin.* p. adj. Publicus. Ferh.
برکینج *bergiṅġ.* p. n. f. Species dulciarii, quod album vocant. Ferh.

برکینه *pergine.* p. n. f. Species electuarii exhilarantis, ad lætitiā incitantis, fortificantis cor. Ferh.

برلامق *parlāmak.* t. V. Coruscare, flammare. V. پارلق

برلانج *pyrlanġhyç.* t. n. f. Turbo, trochus. Tröttola, fattore.

برلك *birlik.* t. n. f. 1) Unitas. 2) Unio. 3) Consensus. Vnità, unione, concordia, accordo. ¶ انلر برلكدر *ānlar birliktür.* 1) Unum, & idem sunt. 2) Unum sentiunt. Sono d'accordo, s'intendono insieme.

برلك *birlemek.* t. V. توحيد *tewhūd.* a. 1) Deum unum agnoscere, profiteri. 2) Prædicere. Riconoscer un Dio solo, è lodarlo come tale. Tef.

برلنمک *birlenmek.* t. V. pass. Uniri.
برم *berm.* p. n. f. 1) Custodia. 2) Cisterna aquæ. 3) Expectatio. 4) Nom. herbæ, quæ ad ripam aquæ crescere solet. Ferh.

برم *berem.* a. V. act. [4. F.] 1) Pertæsum esse, cum tædio fastidire aliquid. 2) Molestiam, & mærorem animi concipere. Wan.

برم *berem.* a. n. f. pl. ابرام *ebrām.* 1) Tædium, molestia. 2) Qui aliorum pecunia certantium consors esse recusat, præ avaritia. 3) coll. Fructus arborum spinosarum, & pumilarum, quæ يضاة *ÿzāt* dicuntur. 4) Omphacès, & duriores uvarum bacca. Wan.

برم *berem.* p. n. f. Furca, pala bidens. Ferh.

برماسه *permāse.* p. n. f. 1) Scientia, notitiā. 2) Palpatio. 3) Extensio. 4) Liberatio. 5) Lævigatio. Ferh.

برله *birle,* seu *birile.* t. adv. compos. fere i. q. ايله Cum, una cum, simul. Con,

infieme. ¶ عون الهی و فضل نا متناهی برله *āwnī ilahī, we fæzli nāmūtenāhī birle.* Ope divina. Con la Divina grazia. Sæ. گلدکی برله *geldügi birle.* Statim atque venit. Subito che venne.

یوتف bermāsīden. p. V. compos. 1) iokamak. t. Scrutari, inquirere. 2) Palpare explorandi ergo. Informarfi, tastare, provare. Ferh.

قاضي لقمه سي permāwūrd. p. n. f. kāz̄y lokmasī. t. Dulciarii genus quoddam. Cast. bermāh. p. n. f. Terebra. Trapano. Ferh.

پرماه permāh. p. n. f. i. q. præ. Ferh. permāhe. p. n. f. 1) miskab. 2) Terebra. 2) Trepanum. Cast.

پرمایون permājūn, پرمایون pūjmājūn. p. n. f. 1) Nom. bovis, seu tauri regis Firduni. Ferh. 2) Species ferici, seu panni sericei pic̄ti. Cast.

برمایه bermāje. p. Nom. bovis, seu tauri regis. Feriduni. Ferh.

برمه bermēt. a. n. f. 1) Fructus arboris spinosæ. 2) Arbor spinosa. Wan.

برمه būrmet. a. n. f. Cacabus. Wan. birūmmetihā. a. compos. cum affixo. Omnes, ad unum. Ik.

برمه گیدن bermēgīden. p. V. compos. 1) Palpare, palpando captare. 2) برمه جي فربه است يا bermeḡī ferbih est iā lāghær. Palpa & explora, an macrum vel pingue sit animal. Tasta, prova s'egli è grasso, è magro. 2) Rappare, serpeggiare. 3) Raptare, strascinare. Ferh.

برمه خيد bermæchyd. p. part. compos. Refractarius, inobediens filius. Figlio disubdiente. Ferh.

برمه خیدن bermæchyden. p. V. compos. 1) Adversari. 2) Refractarium esse. Ferh.

برمه خیده bermæchyde. p. part. compos. Refractarius infans. Ferh.

برمه bermer. p. n. f. 1) Desiderium. 2) Spes. 3) Apis. Ferh.

برمه permer. p. n. f. Expectatio. Ferh.

برمه راد ber mūrād. p. compos. adj. Voti compos. 2) n. f. Obtentio intenti. bermūrād e. Voti compotem reddere. Contentare.

برمه رادي ايدي anī bermūrād etmek mūrādī idī. Contentum eum reddere intendebat. Desiderava di contentarlo. Sa.

اول ايكي نامرادي بر يره كتوروب برمه راد ايلديلر ol ikī nāmūrādī bir jere getūrūp ber mūrād ejlediler. Illos duos amantes in unum locum adductos voti compotes fecerunt. Congiun-

fero quelli due appassionati amanti, e fecero loro godere de bramati piaceri. Eb.

برمه سيدن bermesīden. p. V. compos. i. q. Palpare. Ferh.

برمه سيده bermesīde. p. part. pass. compos. Arreptus, prehensus. Ferh.

برمه شیدن bermesīden. p. V. compos. 1) Repere. 2) Raptare, trahere. Ferh.

برمه غاز bermæghāz. p. n. f. Honorarium, quod discipulo, puero, famulove alterius, aliquid portanti datur. Ferh.

برمه انگشت parmak. t. n. f. 1) اصبع asbæ a. englūst. p. Digitus. 2) Clathrum. 3) radius v. g. rotæ. Dito, balaustra, cancello, raggio di ruota. 4) باش برمه bas par-

mak. 1) Pollex. 2) Hallux. Pollice, dito grosso del piede. صلوات برمه salawāt par-

maghī, شهادت برمه sehādet parmaghī. Index, digitus demonstratorius. L'indice.

اورته برمه orta parmak, اورون برمه ūzūr parmak. Verpus, seu medius. Dito di mezzo. صرچه برمه syrçe parmaghūn-

ianindekī. Annularis, medicus. L'annulare. كچرك برمه kūciūk, vel kicirek parmak

صرچه برمه syrçe parmaghī. Auricularis. Il picciolo, è auricolare. اوکسز

برمه öksüz parmak. Digitus auricularis, al. annularis. An. پنجره برمه pengere parmaklerī. Clathri fenestrarum. Cancelli

di finestra. برمه تکرلک terkelek parmaklerī. Radii rotæ. Raggi della ruota. التي

برمه altı parmaklū. Sex digitos in manu habens. Chi hà sei deti, di sei deti. Bern.

برمه مقتضا ber nuktezā. p. compos. Juxta exigentiam, conformiter. برمه مقتضاي صلح ber muktæzāi sulh. Juxta exigentiam pacis, pro-

ut requirit observantia pacis. Conforme richiede la pace. Ll.

برمه طاغي parmak thāgī. t. nom. prop. Nom. montis separati a ceteris montibus Gordianis, in quo arca Noe residisse fertur, jusque vestigia etiamnum hodie in eo conspici Orientales tradunt. Herb.

برمه مقلق parmaklyk. t. n. f. Clathri, cancelli. Cancelli, gelosia.

برمه مک bermek. p. nom. prop. 1) Nom. Familiæ, seu gentis quondam nobilis, Barmacidæ liberalitate, ac humanitate inclyti. 2) Nom. regionis alicujus. Ferh.

برمه مکس perimkes. p. n. f. 1) Genus vestimenti ex serico. 2) Gladius undulatus. 3) Species armaturæ. 4) Tonus quidam musicus. Ferh.

برمه مکي bermegī. p. nom. prop. 1) Barmacides. Ferh. 2) n. f. Humanissimus, ac liberalissimus heros. اول سخى نفس مسيحي نفس و اول سخى نفس مسيحي خاتم طبع برمه مکي هوس ol sächy nefsī mesihy nefes we chætēm tæb-y bermegī hewes. Ille liberalissimus gratiosissimus, ac nobilissimus heros. Quel liberalissimo signore. Ik.

برمه مکجه bermekje. p. n. f. Aloe saccharo, 3) aromatis condita. Ferh. برمه bermū. p. n. f. 1) Expectatio, 2) Desiderium. Ferh.

بر موجب *ber mūgīb. p. compos. Juxta.* ۱) *ber mūgībī ādetī mūlūk.* Juxta consuetudinem regum. Conforme al costume delli rè. Ll.

برموده *permūde. p. nom. prop. Nom. filii.* ساده شاه *sādesāh. Ferh.*

برمور *bermūr. p. n. f. 1) Pabulum. 2) Expectatio. 3) Desiderium. 4) Spes. 5) Apis.*

برموز *bermūz, & permūz. p. n. f. Pabulum.* برموزه *bermūze, & permūze. p. nom. prop. Nom. filii.* ساده شاه *sāde sāh. Ferh.*

برموزه *permūze. p. 1) n. f. Oscillum. 2) part. Nobis convenit, debetur, nostri gratia. Cast.*

برمون *bermūn. Expressio persica apud poetas. Super nos. Ferh.*

برمون *permūn. p. n. f. Ornatus ex auro, argento, & margaritis. Ferh.*

برمه *berme. p. n. f. Terebra. Trapano. Ferh.*

برمه *perme. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

برمه *pereme. t. n. f. Species naviculæ oblongæ, qua canalis, seu portus Constantinopolitanus trajicitur, fere ut Venetiis: Gondola, batellò.*

برمه *bürme. a. n. f. pl. برم berem, birem, & bürem. Olla, cacabus, pec. lapideus, quales in Chorasan conficiuntur excavando. Gol.*

برمه *bürme, & pürme. p. n. f. 1) Terebra. 2) Olla, cacabus ex lapidibus. Ferh.*

برمه *peremeḡī. t. n. f. Portitor, qui naviculam ducit. Gondoliere, barcaruolo. Bern.*

برمه *pürme. p. n. f. ایر ir. t. Cantilena, cantus. Cast.*

برمیل *bermil. a. n. f. Dolium, orca. Wan.*

برمیو *permijū. p. n. f. Stranguriæ species, scil. ardor urinæ, quando ea cum dolore, & acrimonia redditur. Cast.*

برن *bern. p. n. f. 1) Nomen Stellæ. 2) سرگی sergī. t. Res quævis, super qua aliquid extenditur. Cast.*

برن *pern, seu peren. p. n. f. 1) اولکر ölker. t. Pleiades. 2) Luna splendens. 3) Tela fericea figurata sinensis. 4) Potior panni pars, quam emptorum oculis exponunt. Ferh.*

برن *beren. p. 1) n. f. Rostrum. Zappa. 2) nom. prop. Nom. civitatis. Ferh. 3) Novilunium. 4) Trulla. 5) Crates. Cast.*

برن *peren. p. adj. Bonus, elegans. Cast.*

برن *pirūn. p. adv. pro پرون pirūn. Foras. Ferh.*

برنا *bernā, & پرنā pernā. p. n. f. 1) گنج geng jigī. t. Juvenis, adolescens. Giovine. 2) i. q. حنا hænā. Libido ovis. Ferh.*

برنا *pernā. p. n. f. Pannus fericeus acu phrygia pictus. Ferh.*

برنار اجاجی *pernār, pirnār āghāḡī. t. n. f. compos. Ilex. Ilice. Bern.*

برناس *bernās. p. n. f. Homo ineptus, ignorans. Ferh.*

برناق *bernāk. p. n. f. Juvenis, adolescens. Ferh.*

برنامه *bernāme. p. n. f. compos. 1) Exordium literarum, i. e. titulus cum præmissa salutatio- ne. Ferh. 2) نمونه nūmūne. Typus, vel exemplar rei, cui aliquid efficitur simile. Mostra, effemplare.*

برنان *pernān. p. f. اتمک آلاجه سی etmek ālā- ḡiasī. t. Situs, seu mucor panis. Muffa del pane. Ferh.*

برناه *bernāh. p. n. f. Juvenis, adolescens. Ferh.*

برنبور *berembūr. p. n. f. Nom. lusus pueri- lis constans ex orbiculo de corio vel ligno, qui trajecto gemino fune, eoque adducto, & remisso movetur in orbem. Cast.*

برنج *bereng. p. n. f. Homo cæcus, aut mor- bo oculi graviter laborans. Ferh.*

برنج *birneḡ. a. n. f. Medicamenti phlegma- gogi genus. Gol.*

برنج *biring, vul. piring. t. n. f. Oryza. Riso.*

برنج *birūng. p. n. f. Oryza. Ferh.*

برنج *büring. p. n. f. Baccæ exiguæ genus indicum, purgandi pollens facultate. Ferh.*

برنج *büring, vul. piring. t. n. f. Aes Cy- prium, orichalcum. Oriccalco, ottone.*

برنج *biringiāsib. p. n. f. Species her- bæ valde amaræ, Artemisia. Ferh.*

برنج *berengiāset, & birengiāset. p. n. f. Album floris apis, Artemisia. Ferh.*

برنج *berengiāsef. p. n. f. 1) Album flo- ris Apis, Artemisia. Ferh. 2) Undulata gla- dii facies. Cast.*

برنج *birūngiśmāl. p. n. f. Oryza coc- ta cum butyro, & saccharo. Ferh.*

برنج *burunḡik. t. n. f. Calantica. Cuffia.*

برنج *berengemišk. a. n. f. Species oci- mi, acinus. Gol.*

برنج *berengen. p. n. f. 1) Metacarpium, amilla, ornamentum muliebre. Ferh. 2) Con- cisa, ac fimbriata res pendula ex ferico, vel lana, ut qualis anneclitur extremæ faminarum Turcomannarum comæ, aut camelorum la- teribus, equorumque collis appendi solet. Cast.*

برنج *berenge. p. part. compos. Affligens. Che travaglia. II شکنجه*

برنج *berengin. p. n. f. Metacarpium, armilla, ornamentum muliebre. Ferh.*

برنج *berend. p. n. f. Undulata facies gla- dii. Ferh.*

پزند *perend. p. n. f.* 1) *firind.* قلچك *kylygün-gewheri.* Undulata nitens-
que gladii facies. Onda. 2) نقشسز حریر *næ-
kylysz hærir.* Sericum simplex, & non
variegatum. Seta, ò drappo senza fiorami,
ò pittura, semplice. 3) علم پادشاهی *âlemî
pâdisâhî.* Vexillum regium. Stendardo rea-
le. 4) پرو برید *berîd.* پیک *peik.* Curfor,
Tabellarius. Corriere, messo. 5) Margarita.
6) Cucumis sylvestris. 7) Spes, expectatio.
Ferh.

پزند *bürend. p. n. f.* Tonfio, tonfura ca-
pitis. *Ferh.*

پزند *pürind. p. n. f.* Undulata facies gla-
dii. *Ferh.*

پزند *perendäch. p. n. f.* Corium capri-
num. *Ferh.*

پزند *berendâf. p. n. f.* 1) Lorum sta-
pedum. 2) Intestina. *Ferh.*

پزند *pür nedâmet. p. adj. compos.* Pœ-
nitentia tactus. Pieno di pentimento. *Eb.*

پزند *berendâwer. p. n. f.* Gladius undu-
latus. *Ferh.*

پزند *perendâwer. p. n. f. compos.* ابو
کوهلرلو *ejü gewherlû kylyg.* Gladius
undulata facie nitens, & insignis. Scimitar-
ra à onde, ò fiamme. *Cast.*

پزند *perendäch. p. n. f.* Sagitta. *Ferh.*

پزند *berendek. p. n. f.* 1) Colliculus,
mons parvus. 2) Sera, pessulus. 3) Scoria
ferri. 4) Species myrobalani. *Ferh.*

پزند *perendek. p. n. f.* Colliculus, par-
vus mons. *Ferh.*

پزند *berendekâm. p. n. f.* Species me-
dicamenti ex floribus camomilî. *Ferh.*

پزند *büründen. p. V.* Comprimere. *Cast.*

پزند *perendû. p. n. f.* Hesterna nox. *Jeri.
Ferh.*

پزند *perendewâr. p. n. f.* Hesterna dies,
nox. *Ferh.*

پزند *perendwer. p. n. f.* شمشیر نیک *semî-
rî nîk.* Gladius insignis. *Ferh.*

پزند *perendûs, perendû-
sîne. p. n. f.* 1) Nudius tertius. 2) Nox, vel
dies ante hesternam noctem. *Ieri l'altro,
l'altro ieri, l'altrà notte. Ferh.*

پزند *perendün. p. n. f. i. q. præc.* *Ferh.*

پزند *berende. p.* 1) *part.* Operans, agens.
2) *n. f.* Pyralis, papilio lucernis accensis
advolitans. *Ferh.*

پزند *perende, perrende. p.* 1) *part.*
طاير *tâir.* 2) *n. f.* Volans, vola-
tilis, volucris. *Che vola, uccello.* 2) *n. f.*
Cymba, navicula. *Barchetta.* 3) Pyralis,
seu papilio lucernis accensis advolitans. *Far-
falla. Ferh.*

Part. I. Tom. I.

پزند *bürende. p. part.* Scindens, & acu-
tus ensis. *Cast.*

پزند *perendei éirâgh. p. n. f. com-
pos.* Pyralis, seu papilio lucernis accensis
advolitans. *Ferh.*

پزند *perendîn. p. n. f.* Pannus ex seri-
co. *Ferh.*

پزند *bernis. p. n. f.* 1) باغرسف اهریسی *baghyrsak aghrÿsÿ.* Intestinatorum dolor,
aut tormina. 2) Forfex ad tondendas oves.
Ferh.

پزند *bürnes, bürnûs. a. n. f.* باش
اورتوسى *bas örtüsî.* Capitis tegumentum,
pileus oblongus. *Wan.*

پزند *bernesâe. a. n. f. i. q.* ناس *nâs. a.*
Homines. *Wan.* من ای آبرنساء هو *min
ejjül bernesâi hüwe, vel ای آبرنساء هو
ejjül-bernesâi hüwe.* Ex quo hominum genere, seu
quid hominis ille est? آبرنساء في آبرنساء *jemsî
fil-bernesâi.* Incedit sine ulla arte. *Gol.*

پزند *bir nesne. t. compos.* Aliquid. *V.
نسند*

پزند *bernis. p. n. f.* Intestinatorum dolor,
tormina. *Ferh.*

پزند *bernisânden. p. V. compos.* او ترمق
oturtmak, قوند رتمق kondürmak. t. 2) Collo-
care. 2) Insidere facere. *Mettere, far sedere.*

پزند *bernisesten. p. V. compos.* برنستين
binmek. t. ركوب *rüküb. a.* Conscendere, insidere
equo, vel alteri rei. *Montare, seder a cavallo.*

* *Express. figur.* برنستين *ber nisesten. h. e.*
قصد کردن *kæsd kerdên.* Proponere, inten-
dere. *Ferh.*

پزند *berniseste. p. part.* Insidens, equi-
tans. *Montato, che cavalca.*

پزند *bernek. p. n. f.* 1) هیولی *hejülâ. a.*
Materia prima, seu informis, radix, origo.
2) Impetus, incurfus. 3) Sericeus pannus.
Ferh.

پزند *bireng. p. n. f.* 1) Species myroba-
lani. *Specie di mirabolana. Ferh.* 2) Anno-
na, comeatus. 3) Campana. 4) Sera, pe-
sulus. *Ferh.*

پزند *biring. p. n. f.* Species myrobalani.
Ferh.

پزند *pirink. p. n. f.* 1) Undulata gladii fa-
cies. 2) Splendor ejus. *Ferh.*

پزند *büreng. p. n. f.* 1) Annona, commea-
tus. 2) *nom. prop.* Nom. regionis versus sep-
tentrionem sitæ. *Ferh.*

پزند *berenkân. a. n. f.* Genus vestis,
stolæve. *Wan.*

پزند *bürünmek. t. V.* Obvolvere se. *V.
بوزنك*

پزند *bernû. p. n. f.* Pannus attalicus, auro
intertextus. *Trappo d'oro. Ferh.*

S s s s s

پزند

پرنو *pernew. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

پرنوس *bernūs. p. n. f. Exercitus. Ferh.*

پرنوش *bernūs. p. 1) n. f. Belli dux. 2) nom. prop. Nom. belliducis alicujus. Ferh.*

پرنوف *bernūf. a. n. f. Nom. arboris Aegyptiacæ, cujus folia mespilinis, seu aronicis similia, sed lanuginosa magis & pulverulenta; inter quæ florum luteorum racemi pendent. Gol.*

پرنون *bernūn. p. n. f. Sericum futile. -Setta torta da cugire. Ferh.*

پرنه *berne. p. nom. prop. Nol. athletæ ex regione ایران irān. Ferh.*

پرنهادن *bernihāden. p. V. compos. 1) بوقرو iokarū komak. t. Superimponere, in altum ponere. Porre sopra. 2) گیم جمع gimā. a. Coitum inire.*

پرنی *berni. a. n. f. 1) Species dactylorum suavior. 2) q. i. q. بوردی būrdī, a بربک berī nik. p. Fructus præstans. Wan.*

پرنی *berni. p. n. f. Vas fictile, vel vitreum, in quo flores, saccharum, condita, & medicamenta reponunt. Cast.*

پرنی *bereni. a. part. Exterus, externus. Gol.*

پرنیامد *berniāmed. p. 3. pers. præc. perf. negat. compos. 1) Non superavit. 2) Non castigavit, puniuit. Ferh.*

پرنیان *pernījān, & pernejān. p. n. f. 1) Sericum pec. Hormusinum mollius, & pictum. Ferh. 2) Vestis Hormusina Sinensis. Rosa, drappo con pittura alla Chinese, & veste di tal materia. Ik. لحاف پرنیان lyhāfi pernījān. Vestis superior Hormusina. Veste, ò mantello pinto, ò variegato alla Chinese. Eb.*

پرنیان خوی *bernījān chūj. p. n. f. compos. Homo indolis placidæ. Ferh.*

پرنیاید *berniājed. p. 3. pers. fut. negat. compos. 1) Non veniet, non prodibit. 2) Tempus non transibit. 3) Non superabit. Ferh.*

پرنیجه *bernijet. a. n. f. Vas fictile, vitreumve, in quo quid recondunt. Gol.*

پرنیج *perniych. p. n. f. Tabulā lapidea. Ferh.*

پرنیس *bernis. p. n. f. 1) Species glandium. Ghianda. Ferh. 2) قوین قرفج صندی kojun kyrağiak syndy. t. Forfex magna, qua tondentur oves. Forfice da tosar le pecore.*

پرنیس *būrnīs. p. n. f. Tormina ventris. Cast.*

پرنیش *pernis, & pūrnīs. p. n. f. مغص mæghs sanğiūsī. t. Tormina, seu torsio, ac dolor intestinorum. Contorsione deli intestini, dolor di ventre. Ferh.*

پرنیغ *berniyk. a. n. f. 1) Hippopotamus. 2) Genus tuberis کما kem-et, dicti, scil. oblongum & rubidum, aut parvum, & nigricans. Gol.*

پرو *berw. a. V. act. [I. F.] 1) Creare. Wan. 2) Annulare camelum, annulo per alterutram narium alam, vel per imbricem trajecto. Gol.*

پرو *perw, & perew. p. n. f. Præstantior panni pars, seu extremitas, quam emptori exponunt. Cast.*

پرو *perw. p. n. f. پروین perwin. اولکر olker. t. Plejades. Ferh.*

پرو *berū. p. n. f. Supercilium. Ferh.*

پرو *ber ū, ber o p. compos. انك اوژرنه anūn-ūzerine. t. Super, supra, adversus, in eum. Sopra di lui, contro di lui.*

پرو *berū, & بربی berī. t. particula. ابن سو in sū. p. 1) Huc, ex hac parte. 2) Abhinc. In quā, di quā, quā. 3) Procul, expers, immunis.*

پرو *berū gel. Veni huc. Vien quā. گیلدن berū gelelden. Ex quo veni. Da che sono venuto. بربی طرفه berū taræfte. In hac ceteriori parte. Di quā, in queste parti. Ll.*

پرو *dūnden berū. Ab hesterno die. Da ieri in quā. Eb. بو یازدن bū jazden berū. Abhinc hac æstate. Da quest' estate in quā. تفویض اولاندن berū tefwīz olunaldan. Aquo nobis collatum est. Da che ci è stato conferito. Ll. بر نسندن bir nesnden berū ol. Immunem esse, procul esse ab aliqua re. Effer fuori, lontano.*

پرو *birew. p. imp. compos. رفتن resten. Vade. Vā. Ferh.*

پرو *birow. t. n. f. Judex. V. بیرو birū. p. n. f. 1) Supercilium, Ciglio. 2) پروت būrūt. Mystax. Ferh.*

پرو *borū. t. n. f. Tuba. V. بورو būrū. p. n. f. pro ابرو ebrū p. قاش kas. t. Supercilium. Ciglio.*

پرو *būrū. t. n. f. Contorsio.*

پرو *perwā. p. n. f. 1) i. q. فراغت ferāghæt. a. Cessatio a labore, quies, otium. 2) طاقت tækæt. a. Vis, potestas. 3) Scientia. 4) Bene compositus status, vel sermo. 5) Desiderium, concupiscentia. 6) Observantia, honor. 7) پرو مبالات mūbālāt. a. Cura, sollicitudo. Cura, fastidio. 8) Stupor. 9) Vigilantia. 10) Facilitas. Ferh. بی پروا bī perwā. Absque cura, seu metu. Senza paura. کیمسدن پرواسی یوقدر kimseden perwāsī-joktūr. Neminem curat. Non si cura, d' alcuno. چکمهک perwāsin cekmek. Metu illius affici. Haverne il fastidio. * Express. figur. پروای سرو ریش خودم نیست perwāj serū rīši chodem nīst. h. e. بندم کندو باشم bēdm kēdo bāšm. بیوف benūm gendū bāsime dermānūm jok.*

jok. t. Pro me remedium non datur, ipse remedio careo. *Ferh.*

بروات *berewāt.* a. n. f. pl. a برات *berāt.*
براتلر *berātler.* t. Diplomata, privilegia.
بروات شریفه *berewātī šerife.* Diplomata
regia. *Diplomi regii.*

پروار *perwār.* p. n. f. 1) Nutrimentum. 2)
Saginatūs bos. 3) Suffimentum aloes, vel
ambræ. 4) Urinarium pec. vitreum. 5) Do-
mus æstiva. *Ferh.* 6) کازور تقمعی *kāzūr tok-*
maghī. Tudes lotoris.

برواره *berwāre.* p. n. f. 1) Quatuor columnis
constans cœnaculum. 2) Pseudothyrum.
Porta segreta. Ferh.

پرواره *perwāre.* p. n. f. 1) Domus æstiva.
2) Cœnaculum superius domus. 3) i. q.
کنجینه *gōngīne.* p. Thesaurus. 4) Tectum
domus. *Ferh.*

پرواری *perwārī.* p. n. f. Saginatum animal.
Ferh. پرواری گاو *gāwī perwārī.* Sagina-
tus bos. Bove, o manzo ingrassato.

برواز *berwāz.* p. n. f. Locus mansionis, &
quietis. *Ferh.*

پرواز *perwāz.* p. n. f. compos. 1) Volatus,
volitatio. *Volo.* 2) Sparsio. 3) Fulgor, lux.
4) Locus quietis, mansio, stabilis locus.
Luogo di soggiorno, stanza. Ferh. 5) Trabs
contignationis minor. 6) Falco instar aquilæ
altivolans. *Falcone di volo d'aquila.*
پرواز *perwāz.* e. Volare, advolare. *Volare,*
accorrere. Ik. Sæ. پروازه کلمک *perwāze gel-*
mek. Avolare, q. se ad volatum dare. *Volar-*
sene, porsi à volare. جالینوسدن پرواز ایدر
giālinosden perwāz ider. Galenum superat.
Sorpassa Galeno.

پرواز *perwāz.* t. n. f. 1) Margo vestis, ta-
bernaculi replicatus, & expansus foras. *Orli,*
frègi, guarnitura di padiglione, di veste.
Sed in pellicea veste, aut pileo, dicitur. زغره لفت
zaghærælyk. quod V. 2) Coronæ, seu co-
ronix structuræ. *Cornice.* قیو پروازلری
kapū perwāzlerī. Ornamenta portæ extan-
tia, coronæ. *Cornici, ed altri ornamenti d'u-*
na porta.

پروازه *perwāze.* p. n. f. 1) Pecuniæ, quæ
sparguntur in nuptiis. 2) Ignis festivus, pec.
nuptialis. 3) Cibus pone portari solitus re-
creationis causa in hortos, aut prata exeun-
tibus. *Fuoco d'allegrezza, & merenda,*
che si porta dietro à quelli, che vanno à di-
porto in qualche giardino. Ferh. 4) Specta-
culum. 5) Peccatum. *Cast.*

پروازی *perwāzī.* p. n. f. Limbus intextus,
vel assutus panno. *Ferh.*

پرواس *perwās.* p. n. f. 1) Palpatio, ex-
ploratio manu facta. 2) Lævigatio. 3) Cef-
satio. *Ferh.*

پرواسیدن *perwāsīden.* p. V. لمس *lems.*
Palpando explorare, an quid durum, aut
molle. *Tastare. Ferh.*

پرواسیده *perwāsīde.* p. part. pass. Palpa-
tus manibus explorandi ergo. *Ferh.*

پرواش *perwās.* p. n. f. 1) Clunes. 2) An-
gulus. 3) Finis. *Cast.*

پرواش *perwās.* p. adj. 1) غافل *ghāfil.* a.
Negligens, incautus. *Cast.* 2) Attonitus,
stupefactus. *Ferh.*

برواک *berwāk,* & *perwāk.* p. n. f. خشتی
chensā. a. چرش اونی *čirīs otī* t. Asphode-
lus herba. *Ferh.*

پرواک *perwāk.* p. n. f. بکچی *bekčī.* t. Cu-
stos, vigil. *Ferh.*

پروال *perwāl.* p. n. f. 1) Assumentum ve-
stis. 2) Circinus. *Ferh.*

پروان *perwān.* p. n. f. 1) Girgillus ferici. 2)
nom. prop. Nom. urbis in vicinia غزنین
ghæz-nīn. Ferh. 3) Psittacus. 4) i. q. گناه
gūnāh. a. Peccatum, crimen. 5) Admirandum specta-
culum. 6) Liberalitas, beneficentia. *Cast.*

پروانک *perwānek.* p. n. f. 1) قرة قلاق *kæ-*
ræ kulāk. t. Animalculum ante leonem va-
dens. *Ferh. V.* 2) سیاه کوش *2) Dux viæ. Gui-*
da, scorta. 3) Nuntius. 4) Veredarius. *Cast.*

پروانه *perwāne.* p. n. f. 1) فراش *ferās.* a.
کلمک *kelebek.* t. Papilio, pyralis, animacu-
lum lucernarum luminibus advolitans. *Far-*
falla. 2) Dux viæ. 3) Diploma, mandatū
regium. *Ferh.*

پروای *perwāj.* p. adj. 1) Facilis, agilis.
2) پرووده *perwerde,* Nutritus, saginatus.
پروپای *perūpāj.* p. n. f. compos. Vis, pote-
stas. *Ferh.*

بروت *būrūt.* p. n. f. بیف *bijyk,* & *būjik.* t.
Myrtax. Bafette, mustacchi. Ferh.

بروت *būrūs.* a. n. f. pl. a برت *Terræ pla-*
næ, & molles. Wan.

بروج *berweg.* p. nom. prop. Nom. magnæ
civitatis in India. *Ferh.*

بروج *būrüg.* a. n. f. pl. a برج *būrg.* 1) Signa
cælestia. 2) Propugnacula, turres arcis.
3) Inscriptio suræ 85. Alcorani. *Marracc.*
بروج اندیلر *kal-æ būrügīne*
ūrüg ittiler. Conscenderunt mœnia. *Saliro-*
no sopra le mura della piazza. Sæ. بروچی
بروک *būrū-
gī feleğē ūrüg belki āsūmānden churüg ejle-*
mīs. Mœnia ejus arcis, altitudine cœlum æqua-
bant, imo vero superabant. *Eb.*

بروجه *ber weghī.* p. compos. Ad modum.
Per modo. بروجه تعجیل *ber weghī tæ-
gīl.* Festinanter, cito. *In fretta, con pre-*
stezza. Ll.

بروج *bürüh. a. V. aët. [3. F.]* Obverte-
re latus corporis sinistrum a dextra transeun-
do ad sinistram; quod de dorcade, vel alia
præda, contrarium vero سنج *sünüg*, dicitur,
hocque Arabibus boni, illud mali augurii
erat. *Wan.*

برود *berüd. a. part. 1) Frigidum. 2) Refri-*
gerans, seu id, quo refrigeratur aliquid,
Rinfrescativo. Wan. ¶ برود آکین *berü-*
dül-âjn. Refrigerans, collyrium. Gol.

برود *berüd. p. nom. prop. Nom. civitatis*
in Syria, alias بروت berüt dictæ. Ferh.

برود *bürwed. p. n. f. Tractus terræ gibbo-*
sus, & inæqualis. Ferh.

برود *burüd. a. V. aët. [1. F.] 1) Frigere.*
2) Lima radere ferrum. 3) Frigidum colly-
rium indere oculo. 4) Firmum, & necessa-
rium esse, competere. 5) Mori. 6) Gran-
dinare. 7) Grandine percuti. 8) Affunde-
re aquam pani. 9) Semper esse. 10) Occi-
dere. 11) Dormire. 12) Frigefacere. Gol.

برود *bürüd. a. n. f. pl. a برد bürd. Ve-*
stes striatæ. Wan.

برود *bürüdet. a. V. aët. [5. F.] Frige-*
facere. Wan.

برودت *bürüdet. a. n. f. سوقلق souklyk.*
1) Frigus. 2) Tepor in amicitia. Freddo,
fresco, & freddore, raffreddamento nell'
amicizia. ¶ برودت و کدورت *bürüdetü kü-*
düret. Frigiditas, alteratio in amicitia. Fred-
dore, ed alterazione nell'amicizia. برودت
انگیز bürüdet engiz. Teporem inducens.
Freddo, digustevole. Sæ. اول اجلدن مایینده
ol egilder mâbeinde bir bürüdet hâsıl olmamak iciün.
Ne ideo aliquo modo tepescat amicitia. Ac-
ciò per questo non alteri l'amicizia. Ll.

برودت *berü der üftâde. p. compos.*
Pronus, faciei incumbens. Prostrato con la
faccia in giù.

برور *berwer. p. n. f. pro بارور bārwer. Ar-*
bor fructifera. Ferh.

برور *perwer. p. part. compos. بسلیجی bes-*
leîgî. t. Nutritor, educator. Nutritore, edu-
catore. ¶ برور تن *ten perwer. Nutritor cor-*
poris, corporis commodis, studens. Che nu-
trisce il corpo, delicato. Ik. برور جان giân
perwer, & برور نفس nefs perwer. Idem
برور سگان segāni nefs perwer. Canes
corpori nutriendo addicti. Sæ. برور علمā
perwer. Fautor doctorum, Meccenas.
Protettore de' dotti. Ik. برور خانه chāne
perwer, & برور خانه chāne perwerd, &
برور خانه chāne perwerde, & برور سایه
sāje perwer. Umbraticus homo, microspi-

cus; qui ex domo sua nunquam exiit. Che
non hà visto il mondo, non uscito di casa.

بروردشانه *perwerdsāne. p. part. Fulgurans,*
coruscans. Ferh.

بروردگار *perwerdigār. p. n. aët. بسلیجی bes-*
leîgî. t. Nutritor, qui omnes nutrit, Deus O. M.
Iddio. Ferh. ¶ بروردگارا *perwerdigārā. Do-*
mine Deus. Signor Iddio,

بروردن *perwerden. p. V. بسلمک beslemek. t.*
1) Nutrire, alere. 2) Educare. Nudrire,
nutricare, allevare. Ferh.

برورده *perwerde. p. 1) part. pass. بسلمش*
beslenmiş. t. Nutritus, educatus. Ferh. 2)
Saginat, pinguis. 3) n. f. Alumnus. Nu-
drito, allevato, ingrassato, allievolo.

برورده شدن *perwerde ol. ¶* برورده او *per-*
werde süden. Ali, educari, & alumnus esse.
Esser nutrito, allevato, ed esser allievo. Del.
برورده e. ¶ برورده او *perwerde e.*
Alere, educare. Allevare, nudrire. اول

برورده و حذرو عصمت و محجوبه و نقاب احتجاب
ol perwerdei hæzerü şfmet we mâh-
giubei nikābi yhtiğiābü şffet. Illa in cautela,
& in continentia educata, & velata velamine
pudicitiae, & castitatis, h. e. pudica, & ca-
sta virguncula. Sæ. Quella castissima, ed

برورده *perwerde. Br. عصمت سرائی شاهی و دژ کسرائیاده صد فچه*
perwerdei şfmeti serāi sâhî, we dūrri girānmājei
şædefcei deriāi sehinsâhî olān dochteri nîk
æchterümüz. Nostra bene nata filia, educata
in castitate intra gynæceum regium, & unio

برورده *perwerde. Eb. پو پروردده*
perwerdei şfmeti serāi sâhî, we dūrri girānmājei
şædefcei deriāi sehinsâhî olān dochteri nîk
æchterümüz. Nostra bene nata filia, educata
in castitate intra gynæceum regium, & unio
pretiosus conchæ maris imperii. La nostra
ben nata figliuola, allevata castamente nel

برورده *perwerde. Eb. پو پروردده*
perwerdei şfmeti serāi sâhî, we dūrri girānmājei
şædefcei deriāi sehinsâhî olān dochteri nîk
æchterümüz. Nostra bene nata filia, educata
in castitate intra gynæceum regium, & unio
pretiosus conchæ maris imperii. La nostra
ben nata figliuola, allevata castamente nel
ferraglio reale, & perla preziosa della con-

برورده *perwerde. Eb. پو پروردده*
perwerdei şfmeti serāi sâhî, we dūrri girānmājei
şædefcei deriāi sehinsâhî olān dochteri nîk
æchterümüz. Nostra bene nata filia, educata
in castitate intra gynæceum regium, & unio
pretiosus conchæ maris imperii. La nostra
ben nata figliuola, allevata castamente nel
ferraglio reale, & perla preziosa della con-
ca del mare della monarchia. Eb. پو پروردده

برورده *perwerde. Eb. پو پروردده*
perwerdei şfmeti serāi sâhî, we dūrri girānmājei
şædefcei deriāi sehinsâhî olān dochteri nîk
æchterümüz. Nostra bene nata filia, educata
in castitate intra gynæceum regium, & unio
pretiosus conchæ maris imperii. La nostra
ben nata figliuola, allevata castamente nel
ferraglio reale, & perla preziosa della con-
ca del mare della monarchia. Eb. پو پروردده

برورده *perwerde. Eb. پو پروردده*
perwerdei şfmeti serāi sâhî, we dūrri girānmājei
şædefcei deriāi sehinsâhî olān dochteri nîk
æchterümüz. Nostra bene nata filia, educata
in castitate intra gynæceum regium, & unio
pretiosus conchæ maris imperii. La nostra
ben nata figliuola, allevata castamente nel
ferraglio reale, & perla preziosa della con-
ca del mare della monarchia. Eb. پو پروردده

likte tāze hewestūr. Tametsi ille paucorum annorum princeps planta est recens in hor- to principatus excrescens, ac immatura do- minandi ambitione agitatus. Sæ. Quel re, benche sia giovane d'anni, allevato nel giar- dino delle delizie reali, una pianta tenera, e novella, e tenga pensieri, e chimere gio- venili di soggiogar paesi, e regni. Br.

پرورش آموزش perweris amuz. p. n. f. compos. 1) Vir doctus. 2) i. q. رشد mlrsid. Mon- strator viæ rectæ, qui ducit ad viam salutis. Che mostra la strada di salute. Ferh.

پرورلك perwerlik. t. n. f. Educatio. رعيت رæ. yjet perwerlik. Educatio, conser- vatio subditorum. La cura di mantener li sudditi. Ll.

پرورنده perwerende. p. n. f. Composita in sarcinam tela. Ferh. پرورنده کردن perwe- rende kerden. Componere telam in sarcinam.

پرورندیدن perwerendiden. p. V. بزبونن bez iukin tutmak. t. Telam compo- nere in sarcinam.

پروره perwere. p. part. سه بر سه besteme semiz. t. Saginatus. Ferh. پرورده

پروري perweri. p. 1) n. f. Nutritio. 2) nonnunquam juxta positionem. Qui nutrit. 3) Qui nutritur. Ferh.

پروریدن perweriden. p. V. Nutrire. Alle- vare, nudire. Ferh.

پرورش perweris. p. n. f. 1) گل بشکر gül beşeker. t. Saccharum rosaceum. Zuccaro rosato. 2) Conditum violaceum. Zuccaro violato. Ferh.

بروز beruz. p. compos. ex præp. ب be روز ruz. Ad, in diem. روز بروز ruz beruz. De die in diem, in dies. Di giorno in gior- no, giornalmente. * Express. figur. بروز ما او دخي بزم beruzi mā nesined. h. e. او دخي بزم o dachy bizim kibî bit âly- dūr. t. Ille quoque sicut nos infortunatus est. بروز او نشست beruzi o nisest. Idem. Ferh.

بروز beruz. p. n. f. Pugna, rixa. Zuffa, contesa. Ferh.

پرور perwez. p. n. f. 1) Limbus vestis. 2) Radix, origo rei. 3) Genus herbæ recentis, succulentæ semper. Ferh.

پرور perwei. p. adj. Sepultus. Ferh.

بروز bürüz. a. V. [I. F.] Prodire, exire. Uscire, comparire. هر روز منظر اعدايه هر روز بروز her ruz manzarî æ dâje bürüz hamüjetî âlem efrüzlerine muhâl idi. Non ferebat generosi- tas ejus quotidie prodire in conspectum ini- micorum. Sæ. Era impossibile al suo grand' animo di lasciarsi vedere ogni di al suo nemi- co. Br. هنوز نه حادثه جکرسوز بروز اتشدرکه

Part. I. Tom. I.

الجاب فرار ایده henuz ne hādisei giger sūz bürüz itmistūr ki tgiābi firār ide. Quid ad- huc infortunii accidit, quod nos ad fugam necessitet. Sæ. Noi che danno habbiamo ri- cevuto, che dobbiamo fuggire. Br.

بروز bürüz. a. n. f. Ortus, processio. Gol.

بروز bürüz. p. n. f. Stratum domus. Ferh.

پرورن perwezen. p. n. f. compos. 1) Cri- brum. 2) Rete piscatorium. Ferh.

بروسان berūsān. p. n. f. Communitas ejus- dem religionis. Ferh.

پرورستان perūstān. p. n. f. ائمت ümmet. a. Eujusdem religionis focii, communitas.

بروسنان berusnān. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بروسه buruse. t. nom. prop. Prusa, vul. Bursa. Urbs Bithyniæ, Ottomanicorum prin- cipum sedes, antequam Græciæ partem armis cepissent.

پرورش perūs. p. n. f. Pustulæ in membris corporis humani. Ferh.

بروشان berūsān. p. n. f. 1) Dominus, prin- ceptus. 2) Præfectus. Cast. 3) Communitas ejusdem religionis. Ferh.

بروشق burūsik. t. n. f. Rugæ. V. بوروشق

بروشك berūsek. p. n. f. Pulvis. Pulvere. Ferh.

بروشمش burūsniš. t. part. Rugosus. V. بوروشمش

بروز bürüz. a. part. pl. ا برض bærz, ب birz. Pauci, pauca. Wan.

بروع berū. a. 1) nom. prop. Nom. came- litis. 2) nomen Mulieris. Wan.

بروفور berūfürūr. p. 1) n. f. Declivitas, & acclivitas. Colata e salita. 2) adv. Seor- sum, deorsum. Sotto e sopra. Ferh.

بروفه bürufe. p. n. f. Cidaris, fascia capi- tis Turcarum. Ferh.

بروق berwæk. p. n. f. Asphodelus herba. i. q. برواق

بروک berük. a. n. f. Camelitis caudæ sub- latae indicio monstrans se gravidam, cum tamen non sit. Wan.

بروک bürük. a. V. aët. [I. F.] 1) Ful- gere, splendere gladium, fulgurare. 2) Ful- minare cælum. Wan. 3) Micare defixum oculum. Gol.

بروک bürük. a. n. f. Species arboris par- væ. Wan.

بروک bürük. a. n. f. pl. ا برق bærk. Ful- gura, ب fulmina. Baleni, faette. Gol.

بروقه berukat. a. n. f. unitat. Species ar- boris parvæ. Wan.

بروک berük. a. n. f. Mulier, quæ adultum filium habens, nubit. Wan.

بروک bürük. a. V. aët. [I. F.] 1) Genua flectere, ب sic procumbere in pectus came- lum. 2) Firmam esse, & consistere rem. Wan.

Ttttt

بروک

بروک *būrūk*. *a. part. pl. a* برك *berk*. In genua procumbentes camelites. *Wan*.

برومند *berūmend*. *p. adj. compos.* 1) Herbofus, & frugifer locus. 2) Fertilis, & facta proventu vinea. 3) Felix, fortunatus homo. 4) Opulentus, locuples mercator. *Luogo fruttifero, ricco d'erbe, e di frutti, uomò fortunato, & ricco mercante. Ferh.*

برومندن *berumendī*. *p. n. f. compos.* 1) Incrementum. 2) Perfectio. *Ferh.*

برومه *burūme*. *t. n. f.* Cochlea. *Vite del torchio.*

برون *perūn*. *p. nom. prop.* Nom. uxoris celebris athletæ *کیو geju nomine, ex regione ایران irān*. 2) Girgilus ferici, qui pede movetur. *Ferh.*

برون *birūn*. *p. adv.* 1) Foris, foras. 2) Propter. *Ferh.*

برون *būrūn*. *p.* 1) *adv.* *ظشرة tāsrā*. *t.* Foris, extra. *Ferh.* 2) Procul. 3) *adj.* Remotus, externus. *Fuori; & lontano, privo.* 4) *برون آرد būrūn āred*. Extrahet, educet, eximet. *Cavarā fuori.* 5) *برون آمدن būrūn āmeden*. Exire, egrèdi. *Uscire, fortire.*

برون *pūrūn*. *p. n. f.* Sordes. *Cast.*

بروند *perwend*. *p. n. f.* 1) Lenō. *Ruffiano.* 2) Imberbis juvenis. *Ferh.*

برونده *perwende*. *p. n. f.* 1) Sarcina vestium, aut telæ in fascem colligatæ. 2) Corbis. 3) Vestes in unum colligatæ. *Ferh.* 4) *برونده کماش kumās sandūghy*. *t.* Arca vestiaria. 5) *طون باغي don baghy*. *t.* Ligamen, aut cingulum femoralium. 6) Lotorum tudes. 7) Funis, quo lavandas vestes constringunt. 8) *برونده کردن perwendē kerdēn*, & *بروندهیدن perwendiden*. Telam in fascem confarcinare; colligare. *Infasciare, imballar tela.*

بروندهیدن *perwendiden*. *p. V.* Telam componere in sarcinam. *Ferh.*

برونسرا *birūnsērā*. *p. n. f. compos.* Moneta falsaria, quæ non excussa est in officina monetaria principis; moneta adultera. *Ferh.*

برون شو کردن *būrūn šewkerden*. *p. V. compos.* Clandestine opus agere pec. de iis dicitur, qui absentes convitiantur. *Ferh.*

برونوس *berūnūs*. *p. n. f.* Exercitus. *Ferh.*

برونوش *berūnūs*. *p. n. f.* 1) Bellidux in genere. 2) *nom. prop.* Nom. belliducis alicujus. *Ferh.*

بروه *perwe*. *p. n. f.* 1) Pugna, praelium. 2) Spolia ab hoste relata. 3) Tenta ium. 4) Contracte pro *برون perwīn*. Plejades. *Ferh.*

بروهان *perwehān*. *p. adj.* Manifestus, publicus. *Ferh.*

بروي *berwej*. *p. compos. i. q.* *برو bero*. Supra, ad eum. *Ferh.*

برویز *perwiz*. *p. n. f.* 1) Victoriosus. 2) Artium fautor. *Mecenate.* 3) Nom. instrumenti, quo saccharum percolatur. 4) Nitor. 5) Dux viæ. 6) Nom. antiqui regis persarum e dynastia sassanidarum. *Ferh.* 7) *حکایت شیرین* *hykājēti širīnū perwiz*. Historia Sirinæ, & Perwizi. *Romanzo celebre Turchesco, e Persiano.* * *Express. figur.* *برویز فلک perwizi felek*. *h. e.* *خورشید chorsid*. Sol. *Ferh.*

برویزن *perwīzen*. *p. n. f.* *الك elek*. *t.* Cribrum setaceum. *Ferh.*

برویش *perwis*. *p. adj.* Socors, negligens. *Ferh.*

بروین *perwīn*. *p. n. f.* 1) *i. q.* *برو perw*. *اولکر ölker*. *t.* Pleiades. *Pliade, Pleiadi.* *Ferh.* 2) *i. q.* *مرواریر merwārīr*. Margaritæ. *Perle.*

بروین *pūrwīn*. *p. n. f.* *چرك cirk*. *t.* Sordes. *Sozzurā.* *Ferh.*

بره *bre*, seu *q. bire*. *t.* Interjectio indignantis, & vocantis minorem se. *O, heus, hei! Old, deh!* 3) *بره طوغان دیو چاغردی bre doghan dijū čiaghrydy*. Exclamavit dicens, *Heus Dogan. Gridò, o Dogan. Sæ.* 4) *بره قومک bre komān*. *Vah! non dimittite. Deh! non lasciarlo andare. Eb.* 5) *بره اوره بره کس صداسی bre ura bre kes sædā i ciarchæ pejweste oldy*. Cælum usque pertigit strepitus clamantium, caede, occide. *Arrivò sino al cielo il grido di piglia, amazzā.* 6) *بره بیره bere*. *p. n. f.* 1) *قوزی kūzy*. *t.* Agnus. 2) Pullus dorcadis. *Agnello.* 3) Signum arietis. 4) Exterior pars v. stis. 5) Falx vineatica. 6) Commeatus. *Ferh.*

بره *bere*. *t. n. f.* 1) Vulnus. 2) Cicatrix. *Piaga, ferita, & cicatrice.* 3) *بره بیره berrije*. Plaga, planities deserta. *Compagna deserta.*

بره *püre, pire*. *t. n. f.* *کیک ārzām*. *a.* *کیک keik*. *p.* Pulex. *Pulce.*

بره *berre*. *p. n. f. i. q.* *بره bere*. Agnus. *Ferh.*

بره *perre*. *p. n. f.* 1) Incessus exercitus in ordines dispositi. 2) Margo, extremum rei. 3) Locus firmus. 4) Ala molæ. 5) *الچه قواف akcia kawak*. *t.* Populus alba. 6) Obex, seu lingua lata seræ, ipsæque alæ ferreæ, quæ seræ inditæ hærent, atque obserant. *Ferh.* * *Express. figur.* *بره زند perre zened*. *h. e.* *سورگون آوی sūrgūn āwī*. *t.* Tendit retia majora, plagas venaticas. *Ferh.*

بره *perhāze*. *p. n. f.* Fomes. *Esca.* *Ferh.* *بره آسیا pereī āsijā*. *p. n. f. compos.* Rota molaris. *Ruota di molino.* *Ferh.*

برهان *berhān*. *p. n. f.* *شادی sādī*. *a.* *سونج sewing*. *t.* Lætitia, gaudium. *Allegrezza.* *Cast.*

برهان *bürhān*. a. n. f. pl. برهین *berāhīn*. 1) Demonstratio, probatio evidens, & convincens. Chiarezza, prova evidente, dimostrazione, & giudizio chiaro. Wan. 2) برهان قاطع *bürhānī kāty olup*. Definitiva data sententia, aut re prorsus probata, & demonstrata. Essendo la prova chiara, è la sentenza definitiva. حجت واضحة و برهین *hūggetī wāzyhæ we berāhīnī sāty-æ*. Demonstrationes claræ, evidentes, ac peremptoriæ. Ragioni convincenti. 2) Signum, indicium. 3) q. synonymum cum سلطان *sul-tān*. Dominus, princeps, coryphæus.

برهانچه *berhānēg*. p. n. f. Segmentum linteum, quod sub axilla interulæ, vel indusio inferitur. Ferh.

برهان راج *bürhānrāg*. p. n. f. compos. Sermo verus, sincerus. Ferh.

برهانی *bürhānī*. a. part. Demonstrativus. 1) برهانی دلیل *delīlī bürhānī*. Argumentum demonstrativum, demonstratio peremptoria. Prova, ragione convincente, chiara. Ah.

برهه *berbet*, & *bürhet*. a. n. f. Spatium temporis longum, aut etiam quodcunque. Wan.

برهته من الزمان *bürheten minez-zemān*. Expressio arabica. Longo temporis spatio. Per molto spazio di tempo. Ik.

برهت *berhæcht*. p. 3. pers. præ. 1) Bonos mores docuit. 2) Instruxit in genere. Ferh.

برهتین *berhychten*. p. V. 1) ادب-ملک *edeblemek*. t. Bonos mores docere. 2) Instruere in genere. Insegnare, instruere. Ferh.

برهتین *perhychten*. p. V. Bonis moribus imbui, docibilem esse. Ferh.

برهتینه *berhæchte*. p. part. pass. Bonis moribus imbutus. Ferh.

برهته *berehæat*. a. n. f. Mulier, pec. juvenca, mollis, & candida, vel succi plena. Wan.

برهش *pereser*. p. adj. compos. Acuminata, cuspidata res. Ferh.

برهلمک *berelemek*. t. V. Vulnerare. Ferire.

برهلیا *berhūlja*. p. n. f. رازیانه تخمی *rāzījā-ne töchmī*. t. Semen feniculi. Seme di finocchio. Ferh.

برهم *berhem*. p. part. compos. 1) Congregatus simul. 2) Implicatus, intricatus. Radunato, insieme, imbrogliato, confuso, intricato. Ik. 3) n. f. Confusio. Imbroglione, confusione. 4) برهم زدن *berhem zeden*. Permiscere, confundere. Mischiare, imbrogliare. برهم زده *berhem zede*. Confusus, in confuso con-

gestus. Confuso, framischiato, imbrogliato. برهم شدن *berhem süden*. Misceri, permisceri complicatione, vel impositione facta, fieri multiplex. Cast. برهم اولوب *berhem olup*. Simul conversatus, se admiscens. Eb.

برهته *berhemet*. a. V. act. Defixis oculis, seu intenta acie, diu intueri.

برهته *berhemet*. a. 1) nom. prop. Abrahamus. 2) n. f. Intuitus defixis oculis. Wan. 3) Gemma arboris, globus floris. Gol.

برهمن *berhemen*, *berehmen*, *berhumen*, & *beruhmen*. p. nom. prop. 1) Brachmanes, philosophus, seu sapiens Indiae inter Magos, ignisve cultores sapientissimus, eorumque iudex. Bracmane. Hum. 2) in genere Sapiens. 3) Delubrum magorum. Ferh.

برهنگ *perhing*. p. n. f. Species frumenti. Ferh.

برهنگی *bürehnegi*. p. n. f. یلنجاقاق *ialyn-giäklyk*. t. Nuditas. Nudità. Cast.

برهنه *bürehe*. p. 1) adj. چپلاف *çiplak*. t. Nudus, nudipes. Nudo, ignudo, scalzato. Ferh. 2) Sudum, serenum caelum. Ik. 3) برهنه *bürehe*. e. Denudare, nudare. Spogliare.

برهنه *bürhene*. p. adj. Nudus. Ferh. برهنهجو *bürhenegiü*. p. n. f. compos. Genus hordei corticis expers. Ferh.

برهوت *berhüt*. p. n. f. Puteus, ut ajunt, in quo animæ infidelium omnium sunt. Ferh.

برهوت *berehüt*, & *bürühüt*. a. Nom. putei in Arabia regione Hadramutta, ubi infidelium animas detineri, seu Orcum esse Arabes credidere, q. barathrum. Wan.

برهود *berhüd*. p. adj. 1) Vanus. pro بهود *behud*. 2) Flavedo vestis, quam ea contrahit a calore ignis. Ferh.

برهود *perhüd*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

برهودن *perhüden*. p. V. 1) Amburi, seu flavedinem contrahere a caliditate aut ardore ignis. 2) Expallescere. Diventar, è render pallido dal calore del fuoco. Ferh. 3) Errare, aberrare a via. Cast.

برهوده *perhüde*. p. n. f. 1) Flavedo vestis, ex calore ignis. 2) Verbum inane, futile. Ferh.

برهون *berhün*. p. n. f. 1) Structura arcuata. 2) Circulus. 3) Circinus. 4) Quies. 5) Circumferentia, quidquid cingit rem aliquam. Ferh.

برهون *perhün*. p. n. f. 1) Circulus solis. Cerchio del sole. Hæl. 2) A via aberrans. Sviato. Cast. 3) Circulus, aut circumferentia circino ducta. Circolo. Ferh.

برهوه *berhüh*. p. n. f. 1) Sapo. Sapone. 2) Muliebribus patiendis obnoxia. Ferh.

berhychten. p. V. Instruere, pec. bonis moribus. Ferh.

perhychten. p. V. 1) Bonis moribus imbui. 2) Docibilem se exhibere. Ferh.

perhiz. p. 1) n. f. حمیه hamje. Abstinentia, continentia. Ferh. 2) imper. Cave, contine te. 3) part. Continens se. Astinenza, continenza. ۱۱ پرهیز perhiz e. پرهیز داشتن perhiz dāsten. Abstinere, jejunare, cavere sibi ab illicitis. Astenersi, digiunare, guardarfi dall' cose proibite.

perhizkār. p. adj. مستقی müttaký. ا. صافی صافی ساکی ساکی sākynigi. Abstiniens, sobrius. Contiente, astinente, sobrió.

perhizkārlik. i. n. f. Abstinentia, continentia, sobrietas. i. q. پرهیز

perhizkārī. p. n. f. i. q. prae. Cast. پرهیزگاری

perhiziden. p. V. Continere se. Ferh.

berhejün. p. n. f. 1) Structura arcuata. 2) Circulus. 3) Circinus. 4) Quies. 5) Circumferentia; quidquid cingit rem aliquam. Ferh.

berā, berēn. a. n. f. 1) i. q. تراب türāb. Terrā. 2) Pulvis. Wan.

berj. a. V. ačl. [6. F.] 1) Praecidere, praefecando, ascindendo aptate calamum, telum. Wan. 2) metaph. Extehuare, ac defatigare. Göl.

berī. a. part. Remotus, immunis, liber. Lontano, fuori, libero. ۱۱ اندن andan berī ol. Immunem, liberum esse ab ea re. Esser da ciò libero, privo. Tef. تاهممل اولنهقدن berī olmaghyle. Cum non possit sufferri. Essendo umanamente impossibile di ciò sopportare. Ll. اولمه اولمه tæhæmmül olunmakten berī olmagh ile. Cum non possit describi. Non potendosi descrivere. Ll. تکالیف tekālfiurfijeden berī ol. Exemptum, & liberum esse a contributionibus publicis. Góder franchiggia delle contribuzioni pubbliche. Sa. خواب و خواردن بری ایلدی chābú chorden berī ejledy. Privavit illum somno, & cibo, ac potu. Lo fece astenere del bere, mangiare, e dormire. Sa. آوارهقدن āwārelykten berī kalūr. Ab otiositate, & vagandi necessitate immunis manebit. Resterà essente da caminar ozioso, e vagabondo. Sa.

berī. p. n. f. Species herbæ. Cast. berī. i. adv. Huc. V. برو

perī. p. adj. 1) Alatus. 2) n. f. metaph. Sol. 3) Genius bonus, angelus. Genio, angelo. Ferh. ۱۱ پری افسای perī efsāj, پری سایی perī sāi. Epilepsia correptus, &

dæmoniacus, & herpete labiorum affectus, q. dæmonum terróre, quem in somno turbulento nasci volunt. پری پیکر perī pejker, پری روى perī rūj p. یوزلو perī jūzlū. t. Facie formosus angeli intar. Bello come un' angelo. Eb. پری رخسار perī ruchsar. Genis angelicis præditus. اول پری رخسار و موعذار شهر و ol perī ruchsar we meh şzār şehru bāzāre ghulghule salūp. Illa instar angeli, aut lunæ formosis genis prædita, rumore suæ pulchritudinis implevit urbem, ac fora illius. Eb. پری روی مسکین موی bir perī rūjī miskīn mü mælek mænşær. Unus vultu angelo similis, crines habens muscho fragrantés. Eb. پری چرم perī çerim. Spiritus, dæmones aërci. An. پری bürī. a. n. f. pl. a بره bürēt. Periscelides, annuli ferrei, qui trajiciuntur per nares cameli. Wan.

perī. p. n. f. طولولف dolulyk. t. Plenitudo. Pienezza. Cast. پری berrī. a. part. 1) Campestris, sylvestris. 2) Aequalis, plana via. 3) Præcisus, asciatus. Salvatico. Göl. پری berijāt. a. n. f. pl. a برجه berijet. Creaturæ. Wan.

berijāt. a. part. pl. a پری berrī. Liberi, immunes. Wan.

berjas. p. 1) n. f. Dispersio. 2) adj. Dispersus. Ferh. پری افسای perī efsāj. p. n. f. compos. Incantatorium carmen, amuletum. Ferh.

perjān. p. n. f. Sericum, pro پربیان perinān. Ferh. پریان birjān, pirjān, بوری bürjān. p. adj. 1) Aflus. 2) Tostus in furno: Ferh. 3) metaph. Ardens, consumptus. Arrosto, arrostito nel forno. ۱۱ پریان birjān e. Assare, torrere in furno. Arrostito nel forno. بر سر پریان bir serī birjān. Caput vervecinum assatum. Capo di castrato arrostito. Ik. پریان birjān mühælā. p. n. f. compos. Caro assa, vel in furno tosta una cum diversis oleribus, & herbis comestibilibus. Ferh. پری بیره birī birüle. t. compos. Unus cum altero. Uno con l' altro. Ik. پری berijet. a. n. f. pl. پریا berijā. Populus, creatura. Popolo, creatura. Wan. پری berijet, seu پری berrijet. a. n. f. 1) Campus. 2) Desertum, eremus. Deserto, eremo. Wan. ۱۱ بیابان berijei. bejābān. i. q. پری بیابان berrī bejābān. Desertum. پری berijet. a. n. f. i. q. prae. Wan. پری berigen. p. n. f. Furnus, clibanus. Ferh. پری پری perīçe. p. n. f. Fibrae palmae. Ferh.

perīçe. p. n. f. Fibrae palmae. Ferh.

ابن *beryh.* a. n. f. Corvus. *Wan.* ابن *ibnū berihyn.* Dorcas. *ummu berihyn.* Corvus. *Gol.*

berych. p. compos. Cum vento. * *Express. figur.* او *berych zendāni* o. h. e. ذکر اینمزلر *anī zikr itmezler.* t. Illius non meminerunt. *berych beniseft.* h. e. ایتدی *mu'edum ittī.* t. Annihilavit. نه آفتاب *berych nūwīs ū āfitāb nih.* Scribe in vento, & pone in sole. 1) Dicitur de re, quæ non existit, vel non reperitur. 2) De re, quæ credito, ad fidem datur. *Ferh.*

birich. a. n. f. i. q. ظهر *zahr.* Dorsum. *Gol.*

perychān. p. n. f. Carmen incantatorium, amuletum. *Ferh.*

berid. a. 1) n. f. Mensura, seu intervallum 4. *Parafangarum; parasanga continet 3. milliaria, milliare 1000. orgyas, orgya 4. ulnas seu cubita, cubitum 24. digitos, digitus 6. grana hordei, ventre, non extremitate juncta; granum vero facit 6. pilos nuli sibi junctos. Facit ergo quatuor milliaria germanica, per qualia veredi apud veteres Persas, qui inventores eorum sunt, disponebantur. Spazio di 12. miglia. 2) Tabellarius. *Wan.* 3) i. q. فراغ *fūrānyk.* a. بروانك *berwānek.* p. Animal, quod leoni se ducem, & velut præcursorem præbet, ut prædæ ejus reliquias fruatur. 4) Panis, cui superfusa est aqua. 5) part. Ordinatus, dispositus, scil. ad celeriter perferenda regis mandata. خيل *chyl* *chyl seu chajlül-berid.* Equi dispositi ad accelerandi itineris usum. صاحب *sāhybül-berid.* Cursorum præfectus. *Maestro delle poste.* سیر فی آبرید *sejrün filberid.* Iter, quod per disposita fit jumenta. *Viaggio per posta.**

berid. p. n. f. 1) Cursor, veredarius. 2) Tabellarius regius, nuntius a pedibus. *Corriere, messo, inviato, staffiere. Ferh.* او *bir beridi choš newid.* Unus tabellarius boni novi lator. *Un messo di buone nuove, agile. Sæ.* اول ایکی *ol ikī-beridi tir gām ile.* Illi duo veredi, aut tabellarii veloces instar sagittæ. *Quei due messi di passo di freccia. Sæ.*

جتلہ مصاحبت *peridār.* p. n. f. 1) *ginnile musāhabet iden kimesne.* t. Dæmones sibi familiares habens, præstigiator. *Negromante. Ferh.* 2) اوچقلو آدم *ūciuklū ādem.* t. *Herpete labiorum ex somniis affectus.*

Part. I. Tom. I.

پریداری *peridārī.* p. n. f. *Facultas, quam quis cum spiritibus familiaritatem habet. Cast.*

بریدگان *büridegān.* p. adj. pl. a بریده *büride.* Scissi, circumcisi. *Tagliati, circoncesi.*

بریدن *beriden.* p. V. Nuntium perferre. *Cast.*

پریدن *periden,* & پیریدن *perriden.* p. V.

اوچق *ūcmak.* t. Volare. *Volare. Ferh.*

بریدن *büriden,* پیریدن *püriden,* & بیزیدن *büriden.* p. V. 1) قطع *kat* a. کسک *kesmek* t. Scindere, abscindere. *Ferh.* 2) Circumcidere. *Tagliare, troncare, circoncidere.*

بریده *büride.* p. part. pass. 1) کسک *kes* *sylmis.* t. Truncatus, succisus. 2) Circumciscus. *Troncato, mozzo, & circumciso.* دم *düm büride.* Cauda mutilatus. *Con la coda tagliata. Ik.*

بریر *berir.* a. n. f. coll. Fructus arboris *erāk,* dictæ. *Wan.*

بریر *berir.* p. n. f. کون دکل اونکی کون *dün degül ötekī gün.* t. *Nudiustertius. L'altro jeri. Ferh.* سال *perir sāl.* Anno ante hunc secundo.

بریر *perir perir.* p. n. f. compos. *Nudius tertius. Ferh.*

بریره *beriret.* a. nom. prop. Nom. fœminæ. *Wan.*

بریرفت *perir rüft,* p. adj. compos. *Herpete labiorum affectus. Ferh.* رفت شدن *perir rüft şuden.* *Pustula, seu herpete labii ex terrore somnii affici.*

بریره *perire.* p. 1) adj. Quod nudius tertius factum est, vel accidit. *Ferh.* 2) n. f. قزل التون *kızıl altün.* t. Panis super prunas coctus. *Cast.*

بریرینه *peririne.* p. 1) adj. Quod nudius tertius fuit, vel ad eum diem spectat. *Ferh.* 2) n. f. i. q. بریرم *perirüm,* nudius quartus. *Cast.*

بریر *periz.* p. n. f. 1) Clamor, lamentatio. *Grido.* 2) Genus herbæ, quæ crescit in ripis fluviorum. 3) Farina. *Ferh.*

بریری زاد *perir zād.* p. n. f. compos. pro زاده. *Filius dæmonis aërei, seu ex genere talium dæmonum.*

بریزن *birizen.* p. n. f. 1) Furnus, clibanus. 2) Galbanum. *Galbano, liquore d'una pianta di spezie di ferula.*

بریری ساي *perir sāj.* p. n. f. Carmen incantatorium, fascinatio. *Ferh.*

بریستار *peristār.* p. n. f. Legatus. *Ambasciatore, inviato. Cast.*

بریسمان *berismān.* p. compos. Cum fine. * *Express. figur.* کس در چاه مرو *berismāni kes der ciāh merew.* h. e. کسندک *kimesnenün-ilkāsüle tehlikeje dūsme.* t. *Suasus alterius in interitum ne ruas. Ferh.*

Uuuuuu

بریری

پری سوز *perī sōz*. p. nom. prop. Nom. fani alicujus tempore خسرو پرویز *chosrewī perwīz*, ædificati. *Ferh.*

پیش *berīs*. a. part. *Variegatus equus, seu punctis, maculisve coloris, a reliquo crine distincti, notatus. Gol.*

پیش *berīs*, & *perīs*. p. 1) n. f. pro پیشانک *perīsānlyk*. t. Dispersio. 2) imper. Dispergaris. 3) part. compos. Dispersus, confusus animo. *Cast.*

پیش *birīs*. p. n. f. 1) Separatio. 2) Dispersio. *Ferh.*

پیش *perīsān*. p. part. 1) منتشر *mūntesir*. a. *Dispersus, dissipatus. 2) Turbatus, confusus. 3) Mæstus, afflictus. Ferh. 4) Infortunatus. Disperso, confuso, turbato, alterato, commosso, afflitto, angosciato.*

پیش *zūlfī perīsān*. Crines dispersi. *Capelli dispersi. Ghajette perīsān oldy*. Valde conturbatus fuit. *Restò sbigottito. Sæ.*

پیش *hāl bu minwāl ūzrē oldūghyne perīsān idī*. Res in eo statu constitutas esse videns, affligebatur. *Restava tutto afflitto, e conturbato di veder le cose in quello stato. Eb.*

پیش *bednām oldūghynden perīsānū pūr melāl oldy*. Afflictus, & merore plenus remansit ex eo, quod apud omnes male audiret. *Dal vedersi diffamato, restò afflitto, e conturbato. Eb.*

پیش *perīsān ewrāk*. Incompactorum foliorum liber, non revisus. *Scritto, è libro di fogli dispersi. Ik.*

پیش *defterī myhnet gibī perīsān ewrāk*. Folia dispersa, & confusa habens, instar voluminis afflictionum. *Ah.*

پیش *ewrāk perīsān*. Rejectedneæ schedæ, incomposita folia. *Carte sparse in quā in lā, disordinate. حال پیشان perīsān hāl*. Afflictus, in malo statu constitutus. *Afflitto, in cattivo stato. Sæ.*

پیش *perīsān chātyr*. Animo conturbari, angi. *Esser afflitto, e d' animo conturbato. Sæ.*

پیش *perīsān mesrēb*. Prævus indole, moribus depravatus. *Distratto, e leggiere di natura.*

پیش *perīsān e*. 1) Disjungere, dissipare. 2) Dispergere. *Spargere, dissipare, & disperdere.*

پیش *perīsān sâz*. p. part. compos. Disperdens, dissipans. *Chè dissipa, e sparge. Ik.*

پیش *perīsānlyk*. t. n. f. 1) Dispersio, distractio. 2) Commotio, alteratio. 3) Confusio, conturbatio. *Dispergimento, distrazione, alterazione.*

پیش *perīsānī*. p. n. f. 1) Dissidium, of-

fensio. 2) Dispersio. 3) Commotio. 4) Confusio. *پیشانی کردن perīsānī kerdn*. Lacerare, offendere, dissidium exercere. *Cast.*

پیش *perīsēd*. p. 3. perf. præter. Dispersus fuit. *Ferh.*

پیش *berīsīm, perīsīm, & birīsīm*. p. n. f. 1) pro پیش *ibrīsīm*. Sericum. Seta. 2) Chorda. *Ferh.*

پیش *perīsēn*. p. n. f. 1) Sparso, dispersio. 2) Impressio signi. *Ferh.*

پیش *berīsēwī*. p. n. f. Parasceve. *Cast.*

پیش *perīsīden*. p. V. 1) طاغلق *dāghylmak*. t. Dispergi. 2) *usit.* Dispersum esse. 3) Attonitum esse. *Ferh.*

پیش *perīsīde*. p. part. pass. Dispersus, dissipatus. *Ferh.*

پیش *berīs*. a. 1) part. pl. برصا *būrasā*. Leprosus. 2) n. f. Planta similis cypero. *Gol.*

پیش *birīgh*. p. n. f. Botrus, racemus. *Grappolo. Ferh.*

پیش *berīk*. a. n. f. 1) Fulguratio, fulgur. *Wan.* 2) Fulgor, nitor, splendor. 3) Repercussio, reflexio. *Ik.* *Fulgore, & riverbero.* 4) Lac, cui butyrum, seu alia pinguedo affunditur. *Gol.*

پیش *berīkæt*. a. n. f. pl. برایف *berāiyk*. Lac, cui parum butyri, seu alterius pinguedinis sit affusum. *Wan.*

پیش *berīk*. a. 1) part. Benedictione, & copia abundans. *Benedetto, ed abondante, è che reca abbondanza.* 2) n. f. Cibi genus, ex daçtylis recentibus, & butyro. *Wan.*

پیش *berīm*. a. n. f. 1) Funis ex duabus, aut pluribus partibus in unum contortus. 2) Funiculus, seu tænia, ex pluribus partibus in unum contorta, qua medium corporis, vel brachium fœminæ circumcingunt, etiam quod infantibus appenditur contra oculi malignioris noxam. 3) Libra. 4) Exercitus. 5) Aurora. 6) Pars jecoris, & tuberis camelini, utriusque per longum secti, in unum colligati filo. *Wan.*

پیش *el-berīmāni*. 1) ipsum Jecur. 2) Cameli tuber. 3) Cibus sine carne. *Gol.*

پیش *berīm*. p. 1) compos. pro این *berīm*. Supra hunc, vel hoc. 2) adj. Altus, sublimis. 3) n. f. Segmentum melopeponis. 4) Zephyrus. *Ferh.* 5) Amœnus. 6) Aeternus. *Cast.* *Alto, sublime, ameno.*

پیش *ciarchy berīm*. Suprema sphaera, cœlum. *Sæ.*

پیش *sipihri berīm*. Idem پیش *behišti berīm*. *Sæ.*

پیش *firdewsī berīm*. *Sæ.*

پیش *chuldī berīm*. *Sæ.* Paradisus amœnus, æternus. *Il Paradiso supremo.*

پیش *pājei berīm*. Sublimis dignitatis gradus. *Grado sublime. Ni.* 7) صواکری *su*

sū egirgī. t. Stagnatio, seu receptaculum aquæ stagnantis. 8) قوقر صو kokar sū. t. Aqua fœtida.

بزر birīn. p. n. f. 1) Aqua fœtida. 2) Foramen, meatus. Ferh.

بزر būrīn. p. n. f. Segmen, præfegmen melonis. Fetta. Cast.

بزر berreīn. a. n. f. (بزرهین bāhreīn) Dual. a بزر berr. Duo regna, adjacentia mari nigro, & albo. Le due provincie, che toccano li due mari bianco, e negro.

بزر perīnān. p. n. f. صغري saghrī. t. Corium camelinum. Sagro.

بزر perjūt. p. n. f. Morbus unguium, quo unguis excidit. Ferh.

بزر perjūn. p. n. f. 1) قرغان علتی kur-laghān. ŷlletī. t. Morbus unguium, quo unguis excidit. Male sotto l' unghia, che la fa anche cadere. 2) قوبا kūbā. a. دهرگی tenregī. t. Lichen, impetigo. Fegatella, serpingine. Ferh.

بزر perjān. p. 1) n. f. Dispersio. 2) adj. Turbatus. 3) Mœstus, afflictus. Ferh.

بزر bez. p. 1) imper. Fla, infla. 2) n. f. Vestis elegans, byffus. 3) Mos, consuetudo. Ferh. 4) Palear boum. Cast.

بزر bez. t. n. f. 1) کرباس nesīge a. کرباس kirpās, & گرباس girbās. p. Tela, carbasus, linteam ex gossipio, sindon quævis. Tela, pezzo di tela, fazzoletto. بزر طوقنمف bez dokunmak. Ordiri, texere telam. Tesser tela. 2) Glandula in ulcere. Pizzo, ò capo di furoncolo.

بزر bej. p. n. f. i. q. بشته biste. Colliculus, acervus. Ferh.

بزر pez. p. n. f. Acorum, radix contra dolorem cordis. Acoro, glandiolo. Cast.

بزر pej. p. 1) n. f. Jugum montis. 2) Via angusta inter montes. 3) Sordes. 4) Acorum. Ferh. 5) Pruina. Brina. 6) adj. Vetus, tritus. Cast.

بزر biz. p. n. f. Vespa. Calabronc, vespa. Ferh.

بزر biz. t. 1) pron. pers. نحن nahn. a. ما mā. p. Nos. Noi. 2) n. f. درفش isfā a. درفش dirfš. p. Subula, stylus. Subbia, lesina, puntarolo.

بزر blūz. p. n. f. کچی kečī. t. Genus caprinum. Capra. Ferh. * Express. figur. بزر قدم blūzi-kadem. h. e. سفله طبع dūnwe sifle taby. Vilis, & abjectæ indolis homo. Ferh.

بزر būj. p. n. f. Nix. Neve. Ferh.

بزر plūj. p. n. f. 1) Pruina. Ferh. 2) Pluvia pruinosā. 3) Glacies. 4) Fulmen. 5) Fulgur. 6) Acorum.

بزر bezz. a. V. aēt. [I. F.] 1) Spoliare vestibus. Wan. 2) Rapere. Gol.

بزر bezz. a. n. f. pl. بزر بزر būzūz. 1) Byffus, pannus lineus, tela, vestis. 2) Arma. Gol.

بزر bezāe. a. n. f. 1) Protuberantia pectoris, juncta cum cavitate dorsi. Wan. 2) Prominētia medii dorsi, ut natibus immuneat. Gol.

بزر bizāg. a. V. [3. a بزر] 1) Gloriari. 2) De gloria certare. Go.

بزر bezād, & pejād. p. n. f. Senex, annosus, venerandus senex, magister. Vecchio. * Express. figur. بزر آمد ber āmed. h. e. قوجه یاشلو عورت kogia jāslū ewret. t. Vetula facta est. بشید بزر bezādu bišīd. h. e. کلوب کندي gelūp gīdi. t. Venit, abivit, natus fuit, iterum e vivis excessit. Ferh.

بزر bezādī. t. n. f. Beryllus. Berillo. Bern.

بزر pejār. p. n. f. Passus, gressus. Passo. Ferh.

بزر bezāz. p. n. f. Corrigia, licium. Cast.

بزر bezāz. p. n. f. Venditor vestium, telæ, & similitum rerum. Ferh. * Express. figur. بزر ازانه شد bezāzāne šūd. h. e. 1) نازولک tazelik gečūrmis dilber. t. Amasia, quæ primam suam pulchritudinem amisit. 2) وقتی کچوب رایگان اولمش میوه waktī gečūp rāikān olmīs mejwe. t. Fructus rancidus, nimis maturus. Ferh.

بزر bezzāz. a. n. f. کفتان صانجی kaftān fātygī. t. Pannorum, linteorum, & vestium venditor. Telaro, venditor di panni, e vesti.

بزر pejāj. p. n. f. Lorum, corrigia. Ferh.

بزر bezzāzīstān. p. n. f. Forum regium. V. بزرستان

بزر pejāsmān. p. n. f. compos. 1) Poli cœlestes. 2) Cælum empyrium. Ferh.

بزر būzā. a. n. f. Juvenis ingeniosus, & solers. Wan.

بزر bezā-æt. a. V. aēt. [5. F.] 1) Elegantem, & politis moribus esse juvenem. Wan. 2) Ingenio, & solertia pollere. Gol.

بزر bizāgh. p. n. f. Instrumentum, quo quid politur ad nitorem. Istrumento dā lisciare. Ferh.

بزر buzāghū. t. n. f. Vitulus. Tef. V. بوزاغي

بزر būzāk. a. n. f. Sputum, saliva. Sputo, sputaccio. Wan.

بزر pejākin. p. adj. Turpis, deformis. Ferh.

بزرگواری *wālīdī būzūrgūwārī*. Ejus nobilissimus parens. *Il suo gran padre. Sæ.*

بزرگواری *būzūrgūwārī*. p. n. f. 1) کرم *kerem. a.* 2) اولولف *ūlūlyk. t.* 1) Magnitudo, amplitudo. 2) Honor. 3) Nobilitas. *Grandezza, gloria, onore, altezza, nobilità. Sæ.*

بزرگی *būzūrgī*. p. n. f. Magnitudo, magnificentia. *Grandezza. Ferh.*

بزرگی *bejernī*. p. n. f. Magnificentia, majestas. *Ferh.*

بزرور *bezyrwer, aut bezerwer*. p. adj. 1) مشغول *meşghul. a.* 2) توکللی *tochumli. t.* Occupatus. 2) Semine abundans. *Ferh.*

بزر *pejser* p. طاز باش *tāz bas. t.* Calvus. *Calvo. Ferh.*

بزشک *pezseg. p. n. f.* 1) Medicus. 2) Chirurgus. *Ferh.*

بزشک *bizesik, t. bizsik. p. n. f.* Medicus, pec. veterinarius. 3) بزشکی نودن *biziskī nūmūden*, medicinam profiteri. *Cast.*

بزشم *bezsm. p. n. f.* Lana caprina tenuissima, ex qua parantur telæ subtilissimæ. *Ferh.*

بزغ *bez. a. V. act. [3. F.]* Augeri, abundare. *Wan.*

بزغ *bezgh. a. V. act. [3. F.]* Scalpelli phlebotomum immittere, & venam incidere chirurgum, vel veterinarium. *Wan.*

بزغ *bezagh, t. bezgh. p. n. f.* 1) قریغہ *kurbaghā. t.* Rana. *Ranocchia. Ferh.* 2) صو *subendī. t.* Obex, seu claustrum aquæ. 3) Lens palustris, seu id, quod innascitur aquæ, sub quo vivunt ranæ.

بزغ *pezagh, t. f. pezgh. p. n. f.* ذکک *dikk. t.* Palmes, pec. qui in vite recens prodiit. *Cast.*

بزغ *pejagh. p. n. f.* 1) Claustrum aquæ. 2) Rana. 3) *adj.* Attonitus, stupefactus. *Ferh.*

بزغاب *pezghāb, t. pejghāb. p. n. f.* صو *sū bendī. t.* Claustrum aquæ. *Ritegno d'acqua, diga. Ferh.*

بزغاله *būzghāle. p. n. f.* اوغلق *oghlak. t.* 1) Hædus. 2) Vitulus. *Capretto, & vitello. Ferh.*

بزغرده *pejghærde. p. n. f.* 1) Radius longior, quo pasta attenuatur, explanaturque. 2) Plantæ spinosæ genus. *Ferh.*

بزغسبه *bezaghfime. p.* قریغہ یوصنی *kurbaghæ iosunī. t.* Lens aquatica. *Ferh. Vide یوصن*

بزغهم *bezghām. p. n. f.* Species plantæ spinosæ, acacia. *Ferh.*

بزغهم *pejghām. p. n. f.* 1) Acacia arbor. 2) Spinus, ex qua acaciam extrahunt. *Ferh.*

بزغهم *bezghām. p. n. f.* Lens aquatica. *Ferh.*

بزغهم *būzghūng. p. n. f.* 1) Pistacia arbor. 2) melius Pinus Pistacchio. *Ferh.*

Part. I. Tom. I.

بزرگواری *pejghæned. p. n. f.* Genus arboris. *Ferh.*

بزرگواری *pūjghænd. p. n. f.* 1) سماق بزرغی *sumak iapraghī. t.* Rhus coriariorum. 2) *Vox, strepitus muli. Ferh.*

بزرگواری *pūjghul. p. n. f.* Alicā triticea. *Ferh.*

بزرغ *pæjghæ, seu pezghæ. p. n. f.* Ridicula, i. e. pedamentum, statumen vitis. *Palodi vigna. Ferh.*

بزرغ *būzghæ. p. n. f.* Falx ad putandam vitem. *Ferh.*

بزرغ *būzghujed. p. n. f.* 1) Nomen arboris. 2) Fructus instar pistaciorum, quo altarii uti solent. *Ferh.*

بزرغ *bezfend, t. beifend. p. adj.* 1) Otiosus, iners. 2) Impotens, debilis. *Cast.*

بزرغ *bezæk, t. bæzk. a. V. act. [1. F.]* توکرمک *tükürmek. t.* Spuere. *Sputare. Wan.*

بزرغ *bezæk. p. n. f.* 1) Rana. 2) Nom. herbæ, casuta.

بزرغ *pejkæle. p. n. f.* Scölopendra. *Scolopendra. Ferh.*

بزرغ *pejkæned. p. n. f.* Sermö futilis. *Ferh.*

بزرغ *bezek, t. bezk, t. būzk. p. n. f.* 1) تسیب کوردی *tesbih kürdy. t.* Scolopendron. *Ferh.* 2) Camelulus insecta.

بزرغ *bezek. t. n. f.* زینت *zinet. a.* پیرایش *pīraīs. p.* Ornatus, ornamentum. *Ornamento, adobramento.*

بزرغ *pezger. p. n. f. compos.* Coquus. *Ferh.*

بزرغ *bejkul. p. adj.* 1) Validus, robustus corpore. 2) Afflictionem tolerans. *Ferh.*

بزرغ *būzkūhī, pro būzi kūhī. p. n. f.* 1) طاغ کچیسبی *dagh kecīsī. t.* Caper montanus. 2) Dorcas.

بزرغ *bezka. a. n. f.* Celeritas in congressu vel incessu. *Gol.*

بزرغ *bezl. a. V. act.* Impendere. *Vide, t. scribe*

بزرغ *bezl. a. V. act. [1. F.] i. q.* شفق *sækk. t.* 1) Findere. *Gol.* 2) Percolare, clarum reddere vinum. *Wan.*

بزرغ *bezl. a. n. f.* Gravitas, adversitas.

بزرغ *emrūn zū bezlin. t.* Negotium grave, & adversum. *Wan.*

بزرغ *bezil, t. bāzil. a. part.* Cui anterior, seu lateralis dens *bāb dictus* erumpit, vel prominet, camelus. *Gol.*

بزرغ *būzl. a. part. pl. antecedentis. Gol.*

بزرغ *būzzel. a. part. pl. a. bezl. i. q. præc. Gol.*

بزرغ *bezlæ. a. n. f.* 1) Cogitatio bona. *Gol.* 2) Consilium egregium, ac solum.

XXXXXX *Wan.*

Wan. **بزر** نهاض نهاض *nehhāzun bibezlāi*. Qui res magnas suscipit, geritque. *Gol.*

بزر *bizlangūg*. *t. n. f.* Stimulus *An. usit.* اوکندره

بزر *bezle*. *t. n. f.* Locus. *Scribe, & Vide* بذله

بزر *bezm*. *a. V. act.* [I. & 2. F.] 1) Mordere anterioribus tentibus. 2) Mulgere medio digito, & pollice camelitim. *Wan.*

بزر *bezm*. *p. n. f.* 1) Confessus, compotatio. *Radunanza, banchetto. V. مجلس.* 2) Tentorium. 3) Nomen vici. *Ferh.*

بزر *bejm*. *p. n. f.* Pruina. *Ferh.*

بزر *pejm*, **بزر** *pūjm*, **بزر** *pejem*. *p. n. f.* **بزر** *kyraghū*, **بزر** *dumān*. *t. n. f.* 1) Pruina. 2) Nebula. *Brina, & nebbia. Ferh.*

بزر *bizūm*. *t. pron. poss.* Nostri, & noster. *Di noi, & nostro.*

بزر *pūjem*. *p. n. f.* Pruina. *Ferh.*

بزر *pejmān*. *p. part.* 1) Tristis, afflictus animo. 2) Desiderio affectus. 3) Pœnitens. *Ferh.*

بزر *pejmāwerd*. *p. n. f.* **بزر** *kāzī lokmā*. 1) Quantum cibi continetur mensa coriacea. *Cast.* 2) Cibi genus ex carne, butyro, & ovis confectum, quod secum in itinere portare solent. *Ferh.*

بزر *pezmajūn*, **بزر** *pejmājūn*. *p. n. f.* Nomen bovis regis Feriduni. *Ferh.*

بزر *bezmet*. *a. V. i. q. vel pro* **بزر** *wexmet*. Semel cibum capere per diem, & noctem. *Wan.*

بزر *pejmürden*. *p. V.* **بزر** *solmak*. *t. n. f.* Flaccescere, marcescere, deflorescere. *Ferh.*

بزر *pejmürde*. *p. part. pass.* 1) **بزر** *solmis*. *t. n. f.* Flaccidus, rabidus. 2) Pallidus. 3) Obscuratus. *Smarrito, impallidito, seccato. Sæ.* **بزر** *pejmürde rūj wū perisān māj*. Pallidus vultu, & crines sparfos habens. *Pallido, e scapigliato. Eb.* **بزر** *pejmürde süden*. Flaccesci. *Ferh.*

بزر *pejmeriden*. *p. V.* Flaccescere, tabescere. *Ferh.*

بزر *būjmeje*. *p. n. f.* Species lacertæ lybicae, minoris generis, de die versus solem se tenentis. *Ferh.*

بزر *bezemex*. *t. V.* **بزر** *zīnet*. *a. n. f.* Ornare, apparare. *Ornare, adobbare, acconciare.* **بزر** *bir ez bozūldy, bezūldy*. Nonnihil se alteravit, mox se composuit. *Eb.*

بزر *bezmek*. *t. V.* 1) **بزر** *bizār*. *a. n. f.* Fastidire, pertæsum esse. 2) Non posse venire. 3) Non posse aliquid facere *præ occupatio-*

nibus, aut hospitibus. 4) Pigere. *Stufarsi, annoiarsi, esser schiffo. c. c. abl.*

بزر *büzmek*. *t. V.* Contrahere, coarctare. *Restringere.* **بزر** *aghzün-y büz*. Contrahe os. *Stringi la bocca, fäl bocchino. An.*

بزر *bezūmgāh*. *p. n. f. compos.* 1) Locus confessus, aut compotationis. 2) ipse Confessus, compotatio. *Assemblea, luogo di banchetto, ò radunanza.*

بزر *bezūmgāhī nisāt we nūzhetgāhī irtibāt*. Locus confessus amenissimus. *Luogo di radunanza amenissimo. Sæ.*

بزر *bezūmgāhī belāghæt*. *Palæstra, campus eloquentiæ. Campo di eloquenza.*

بزر *bezūmgēh*. *p. n. f. contract.* *i. q. præcedens.*

بزر *bizūmki*. *t. pron. poss. compos.* *Noster. Il nostro.*

بزر *bezūmne*. *p. n. f.* Dies secunda mensium æræ Gelaliensis. *Ferh.*

بزر *büzümj*. *p. n. f.* Lana capræ. *Cast.*

بزر *pūjmj*. *p. adj.* Variolatum vestigiis notatus in vultu. *Ferh.*

بزر *bezme*. *p. n. f.* Angulus in loco compotationis. *Ferh.*

بزر *bezēn*, **بزر** *bezēn*. *p. n. f.* **بزر** *sürgī*. *t. n. f.* Occa ad complananda arva aratro versa. *Erpice, grappa. Ferh.*

بزر *bejen*. *p. n. f.* Cœnum, limus in fundo piscinæ, putei. *Ferh.*

بزر *pejen*. *p. n. f.* 1) **بزر** *rāhī we mæhällē ugī*. *t. n. f.* Extremitas viæ, aut vici. *Cima, ò fine della strada, ò del vicolo.* 2) *Milvus. Ferh.*

بزر *pejend*. *p. n. f.* 1) **بزر** *kynāül hymār*. *a. n. f.* **بزر** *esek chyjārī*. *t. n. f.* Colocynthis. *Cast.* 2) *i. q.* **بزر** *berghast*. *p. n. f.* Nom. herbæ, quæ cocta jumentis datur. *Ferh.*

بزر *bejendī*. *p. n. f.* Paupertas, miseria. *Ferh.*

بزر *pejenkār*. *p. n. f. compos.* 1) Opifex 2) *in specie* Coriarius. 3) Faber ferrarius. 4) Aurifaber. *Ferh.*

بزر *pejenger*. *p. n. f. compos.* Coriarius, coriorum concinnator, alutarius. *Conciacorange. Ferh.*

بزر *pejengeje*. *p. n. f.* Cuniculus animal. *Cast.*

بزر *bezēnmis*. *t. part. pass.* **بزر** *mūzejjen*. *a. n. f.* 1) Ornatus, apparatus. 2) Instructus. *Ornato, adobbato, abbellito, fornito.*

بزر *bezēnmek*. *t. V. pass.* **بزر** *mūzejjen*. *a. n. f.* Ornari, insterni, apparari. *Esser ornato, fornito.*

بزو *bezw.* a. V. *acl.* Injustitiam facere alicui. *Wan.*

بزو *bezw.* a. part. i. q. عدل *ýdl.* Quod alteri rei par est, & simile, æquipollens, æquilibre. *Wan.*

بزوا *bezwā.* part. fœm. i. q. præc. *Wan.*

بزوآك *pejwāk.* p. n. f. 1) ينفو *ianko.* t. Echo. L. Echo. *Cast.* 2) Vox terribilis. *Ferh.*

بزوان *bezwān.* a. nom. prop. Nom. viri alicujus. *Wan.*

بزوان *bezwān.* a. n. f. Affultus, insultus, impetus. *Wan.*

بزوچ *bejūg.* p. n. f. Inventio, excogitatio alicujus rei. *Ferh.*

بزوډي *bezūdī.* p. adv. compos. Cito, q. cum celeritate. *Ferh.*

بزور *büzür.* a. n. f. plur. a بز *bezr.*

بزووش *büzweš.* p. adj. Caprinus, instar capræ.

بزووشم *büzwešm.* p. n. f. Lana caprina. *Ferh.*

بزوغ *büzūgh.* a. V. *acl.* [I. F.] Oriri diem. *Wan.*

بزوغ *büzūgh.* p. n. f. Ortus solis, lunæ, vel stellarum. *Ferh.*

بزوگ *püzük.* p. n. f. Vox terribilis. *Ferh.*

بزول *büzül.* a. V. *acl.* [I. F.] 1) Findere. 2) Anteriorem, seu lateralem dentem accipere camelum e gingivis se efferentem, quod anno octavo vel nono fit. *Gol.*

بزول *pejül.* p. n. f. 1) Talus. 2) Astragalus. *Ferh.*

بزول *püzül.* p. n. f. 1) طپوق *topük.* t. Talus. Tallone. 2) Astragalus lusus. *Ferh.*

بزول باز *püzül bāz.* Lufor astragalarum. *Cast.*

بزول بستان *pejül bistān.* p. part. Sororiantes habens mammas. *Cast.*

بزولش *püzüleš.* p. adj. Intricatus, perturbatus. *Ferh.*

بزوليد *pejülid.* p. adj. Flaccidus. *Ferh.*

بزوليدن *pejüliden.* p. V. 1) Tabescere. 2) Flaccidum reddere. 3) Lenire, paccare. *Ferh.*

بزوليدن *pijüliden.* p. V. Perplexum, perturbatum esse. *Ferh.*

بزوليدن *püzüliden.* p. V. 1) Provocare 2) Cauda carere, hujusve expertem facere. 3) Prole destitui, hacve destitutum reddere *Cast.*

بزوم *pejüm.* p. adj. Pauper, despectus. *Ferh.*

بزوم *bizüm.* p. n. f. Cauda sine crine, aut plumis. *Cast.*

بزوم *bizüm.* t. pron. poss. pro بوم *Noster.*

بزوم *büzüm.* a. n. f. Linea segmenti, i. e. funiculus trajectus per margaritas, aut alia, ex quibus componitur ornamentum colli. 2)

Fasciculus oleris aromatici, quantum digitis teneri potest. 3) Reliquiæ commeatus. 4) Spatha palmæ fissæ, quæ indito maris flore iterum clauditur, palmæ folio revincta. *Gol.*

بزوومان *pejümān.* p. part. Tristis, pœnitens. *Ferh.*

بزووند *pejwend.* p. n. f. 1) Passer. 2) contr. ex بزاوند *pejāwend.* Vectis portæ. *Ferh.*

بزوونده *pejwende.* p. n. f. Leno. *Cast.*

بزوونك *püzewenk.* t. n. f. Leno. V. بوزونك *pejūnakk.*

بزوونك *pejüh.* p. part. comp. a بزوويدن *pejühiden.* Explorator, scrutator, investigator. *Ferh.*

بزوونك *hykem pejüh.* Mysteriorum scrutator, contemplator. *Ik.*

بزوونك *chyred pejüh.* Investigator, q. ponderator judicii alicujus. *Ik.*

بزوونك *dānis pejühān.* Scrutatores scientiæ. *Ik.*

بزوونك *pejühis.* p. I) n. f. Exploratio, inquisitio. 2) Arma, apparatus bellicus. 3) Acori radix. 4) adj. Celer, velox.

بزوونك *pejühendegī.* p. n. f. Exploratio, inquisitio exacta. *Ferh.*

بزوونك *pejühende.* p. n. f. Explorator, inquisitor. *Cast.*

بزوونك *pejühiden.* p. V. بزوونك *teftīs.* a. Investigare, inquirere. *Ferh.*

بزوونك *pejühide.* p. part. pass. Explorata, diligenter inquisita res. *Ferh.*

بزوونك *püzühis.* p. n. f. Inquisitio. 2) Arma. 3) Acori radix. 4) adj. Celer, velox. *Cast.*

بزووي *pezweī.* p. adj. Ignobilis, vilis homo. *Ferh.*

بزووي *püzūi.* p. adj. i. q. præc. *Ferh.*

بزووين *pezwīn,* بزووين *pejwīn.* p. adj. مردار *mürdār.* t. Spurcus, sordidus. *Ferh.*

بزه *beze.* p. n. f. يازق *günāh.* a. 1) Peccatum. 2) Homo miser. *iāzyk.* t.

بزه *peje.* p. n. f. 1) سلاح *sylāh.* a. Arma. 2) اودن اغاجي *odun āghāgī.* t. Frustum ligni, baculus. 3) Terra montosa. *Ferh.* 4)

بزه *bize.* p. n. f. 1) Acorum. *Glandiolo.* 2) Arma, instrumenta bellica. *Ferh.* 3) Arbor lignaria. *Cast.*

بزه *pixe.* p. n. f. 1) Radix acori. 2) Arma belli. *Cast.*

بزه *būze.* p. n. f. 1) Terra inæqualis. 2) Fructus gratum odorem spirans. 3) Signum capricorni. *Ferh.*

بزه *pūje.* p. 1) n. f. قراغو *kyraghū.* t. Prui-na. 2) قیغو *kajghū.* t. Mæror. *Cast.* 3) adj.

بزه *giüst kimesne.* t. Agilis, promptus. *Ferh.*

بزه *pejhān.* p. n. f. 1) غصه *ghuffæ.* a. بزه *gönü.* t. Zelotypia, invidia, æmulatio.

Xxxxxx 2 *Cast.*

Cast. 2) Mætor, sollicitudo. Ferh. بُرْهَانٌ pejhān būrden. 1) Zelotypia laborare, æmulari. 2) Sollicitum esse de aliqua re, & concupiscere.

بُرْهَانٌ būjhān. p. n. f. Desiderium rei apud alium visæ, citra invidiam Ferh.

بُرْهَاشٌ blūzhis. p. n. f. Oppositio, pars opposita. Ferh.

بُرْهَكَارٌ bezekār. p. n. f. compos. Peccator, culpæ obnoxius. Ferh.

بُرْهَمَكٌ bezemek. t. V. Ornare. V. بُرْهَمَكٌ pejhiden. p. V. Inquirere, investigare. Ferh.

بُرْهَاجٌ bezīg. a. n. f. Pensator benefacti. Gol.

بُرْهَاجَةٌ buzīce. p. n. f. Hædus. Ferh.

بُرْهَاجِدَنٌ bezīden. p. V. pro بُرْهَاجِدَنٌ wezīden. p. بُرْهَاجِدَنٌ jel esmek. t. Flare ventum, Tirrar vento. Ferh.

بُرْهَاجِدَنٌ pejhiden. r. V. بُرْهَاجِدَنٌ pisürmek. t. Coquere. Cuocere. Ferh.

بُرْهَاجِدَنٌ pūzīden. p. V. i. q. præc. Ferh.

بُرْهَاجِدَةٌ bezīde. p. part. Spirans ventus. Ferh.

بُرْهَاجِرٌ bezīr. p. adv. compos. Deorsum. بُرْهَاجِرٌ bezīr āmeden. descendere.

بُرْهَاجِرَةٌ pezhire. p. u. f. Farina. Cast.

بُرْهَاجِرٌ pejhīr. p. n. f. Obulus æneus, & orbiculare alteri rei impositum, ut squama piscis, umbones sedilibus affixi. Cast.

بُرْهَاجِرٌ pejhī. p. n. f. 1) Lana. 2) Plumæ avium. Ferh.

بُرْهَاجِرَةٌ pejhīe. p. n. f. Farina subtilis. Ferh.

بُرْهَاجِرٌ bezeīs. t. n. f. Ornatio, ornatus, q. بُرْهَاجِرٌ bezek, & بُرْهَاجِرٌ bezeīs.

بُرْهَاجِرَةٌ bezeīs. p. n. f. Farina sesami. Ferh.

بُرْهَاجِرَةٌ pejhīe. p. n. f. Farina subtilis. Ferh.

بُرْهَاجِرَةٌ blūzīse. p. n. f. Farina sesami. Ferh.

بُرْهَاجِرٌ bezī. a. part. 1) Juvenis ingeniosus, solers, disertus, ac liberi oris. 2) Inve- recundus adolescens, vel famulus. Wan.

بُرْهَاجِرَةٌ bezī'at. a. part. fœm. præc. Wan.

بُرْهَاجِرَةٌ būzyghijet, vel cum articulo بُرْهَاجِرَةٌ el-būzyghijet. a. nom. prop. Bozyghitæ. Sic vocantur, sedrarius, affeclæ Mohammedis Abulchottabi, qui usurpavit pontificatum; & pronuntiavit, pontifices esse Prophetas, atque etiam Deos. Hi communiter بُرْهَاجِرَةٌ chūt-tabijet. Chottabitæ vocantur, suntque e schola اَلْغُلَاةُ el-ghulāt Ghalatarum, qui a Mohammedanis numerantur inter اَلْشَّيْخِيَّةُ is-sy-jet Schiitas, seu sectatores اَلْاَلِيّ alī. Marracc. V. بُرْهَاجِرَةٌ

بُرْهَاجِرٌ bezīm. a. n. f. 1) Linea segmenti, i. e. funiculus trājectus per margaritas, aut alia, ex quibus componitur ornamentum colli. 2) Fasciculus oleris aromatici, quantum digitis teneri potest. 3) Reliquiæ commeatus. 4)

Spatha palmæ filia, quæ indito maris flore iterum clauditur palmæ folio revincta. Gol. بُرْهَاجِرٌ bezīn. p. n. f. Ventus ispirans, flans. Ferh.

بُرْهَاجِرٌ pejhūn. p. n. f. Altæ, ampliorisque nāvis genus. Ferh.

بُرْهَاجِرٌ blūzījūn. a. n. f. Subtile panni ferici genus, attalicus pannus. Wan.

بِس bes. p. adv. & adj. 1) فقط fœkæt a. بُرْهَاجِرٌ angiak. t. Solummodo. 2) Satis, sufficiens. 3) Multus, multum. 4) Quomodo. Ferh. 5) Valde, admodum. 6) Etiam. Solo, solamente, & basta, bastevole, & molto, & si, così e. * Express. figur. بُرْهَاجِرٌ bes chām zed. h. e. بُرْهَاجِرٌ chylāfi wæ'd ittī. t. Violavit pactum, egit contra promissum. Ferh. بُرْهَاجِرٌ bes zānū niseft. h. e. بُرْهَاجِرٌ münzewī oldī. t. In angulum se recepit, solitarius factus est. Ferh.

بِس pes. p. 1) ارد ard. t. (بِس pīs) Postica pars, posterior. 2) Postea, deinde. 3) Quare? Ferh. 4) Ergo, itaque. 5) Autem. La parte di dietro, posteriore, doppo, dunque, pertanto, finalmente. بُرْهَاجِرٌ از pes ex genk. Post pugnam. Doppo la battaglia. Sæ. بُرْهَاجِرٌ pes ex bis-jār ejjām. Post multos dies. Doppo molto tempo. An. بُرْهَاجِرٌ pes ex in Posthac, deinceps. Doppo di questo, poi. بُرْهَاجِرٌ pes endāz küned, & بُرْهَاجِرٌ pes ser kü-nied. Vili facit. بُرْهَاجِرٌ pes āngāh. Postea, deinde. Doppo di ciò, doppo. Ik. بُرْهَاجِرٌ pesī perde. Postscenium. بُرْهَاجِرٌ pesī perdeden temāsā iderdy. Ex postscenio respiciebat. Stava guardando da dietro alla cortina. Eb. بُرْهَاجِرٌ pes dīwār Posterior murus. La nuraglia di dietro. بُرْهَاجِرٌ pesī dīwār. Muri posterior pars, seu quod post murum est. Il dietro del muro, ciò che è dietro al muro. بُرْهَاجِرٌ pes ferdā. Postridie, post cras. Posdomani. بُرْهَاجِرٌ pes gerden, seu pesī gerden. Cervix, occiput. Il dietro del collo, collottola. بُرْهَاجِرٌ pes gūs endācht. Simulavit se non audire. Fece finta di non sentire. بُرْهَاجِرٌ pes lesker. Postremum agmen. Retroguardia. بُرْهَاجِرٌ der pes. Post, pone. Dietro, doppo. بُرْهَاجِرٌ pes ameden, & بُرْهَاجِرٌ der pes āmeden. Sequi, pone venire. Venir dietro, seguitare. بُرْهَاجِرٌ از ezīn pes bāz. Abhinc, deinceps. Di qua inanzi. بُرْهَاجِرٌ pes ex pes. 1) Successive, unum post alterum. Uno doppo l'altro.

l'altro. 2) *Retro. Da dietro.* چون پس *pes* *ciün.* Cum autem, quum itaque. *Ora come.* پیش پس *pes pīs,* seu *pesū pīs.* Horsum, prorsum. *Avanti, e dietro.* Cast. * *Express. figur.* افتاد پس *pes ūftād. h. e.* بر کسندندک *bir kimesnenün-wefätinden son-ra kalāne derler.* t. Postea cecidit: dicitur de liberis posthumis. پس افکند *pes efkënd.* Idem پس اندان میبکند *pes endāz mīkuned. h. e.* جمع مال ادخار ایدن کسند *gem mal idchār iden kimesne hākinde irād iderler.* t. Ad posticam partem rejecit: dicitur de homine, qui contemnit, parvique ducit opes. پس چرخه نفرین *pes cerche nefrīn küned.* Absentem convitiis petit. پس سر کند *pes ser küned. h. e.* جمع مال ادخار ایدن کسند *gem mal idchār iden kimesne hākinde irād iderler.* t. Ad posticam partem rejecit: dicitur de homine, qui contemnit, parvique ducit opes. پس گوش انداخت *pes gūs. endācht. h. e.* ایشتمز لندی *išitmexlendī.* t. Finxit, simulavit se non audire. *Ferh.*

بس *bus. p. n. f. Veru. Ferh.*

پس *pūs. p. n. f. Filius. Ferh.* 2) *adj. Torvus. An.*

بس *bes. a. V. act. [1. F.]* 1) Lenius propellere, ac stimulare camelum. *Wan.* 2) Humectare, inungere. 3) Miscere farinam frumenti tostii cum butyro. 4) Miscendo parare polentam *besiset, dičtam.* 5) Mittere in diversas partes opes seu merces, vel exploratores. *Gol.*

بس *bes. a. n. f. Lenior propulsio. Gol.*

بس *bis, & bus. a. n. f. Vox, qua vocatur grex. Gol.*

بس *bes. a. V. act. [3. F.]* Assuescere, consuescere. *Gol.*

بس *besā. a. V. act. [3. & 4. F.]* Assuescere, inire familiaritatem. *Wan.*

بس *besā. p. adj. & adv. 1)* نچه نچه *nice nice.* t. Multi, aliquot, quot de præteritis. 2) Quantum satis. 3) Quotcunque. 4) *nom. prop. Nom. urbis in regione.* فارس *fārs. Ferh. Mol-ti, più, molto, alquanti, quanti.* چند چند *čend čend besā,* & بسا بسا *besā besā.* Plurimi. *Molti, e molti.*

بس *pesā. p. nom. prop. Nóm. urbis in regione* فارس *fārs. Ferh.*

بس *besābis. a. n. f. pl. a* بسبس *besbes.* Terræ desertæ.

بس *besātīn. a. n. f. pl. a* بساتین *būstān.* Horti. *Giardini.* بساتین خوش نا و *besātīni chošnūmā, we dilkūsā.* Horti amœni. *Giardini deliziosi. Sa.*

Part. I. Tom. I.

بس *besāg. p. n. f.* فساد *fesād. a. Pravi-tas, malum. Male. Ferh.*

بس *besāch. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

بس *besādest. p. n. f. Arrha. Ferh.*

بس *pesādest. p. n. f. 1)* ورس *weresī. t. Creditum. Credito, credenza. 2)* *adj. Mu-tuo acceptus. Preso à credenza, ò ad im-prestito. Ferh.*

بس *bisār. a. n. f. Pluvia æstivalis, ali-quamdiu durans in India, & Sindhia. Gól.*

بس *bisār. a. n. f. pl. a* بس *būs.* *Dactyli immaturi jam adulti. Wan.*

بس *bisārdāden. p. V.* بساردان *jerī jarmak. t. Findere terram.*

بس *bisārden. p. V. i. q. præc. Ferh.*

بس *besārde. p. n. f. Rigatus locus & aratus, terra irrigua. Ferh.*

بس *besārüb. p. n. f.* بساروب *basakla-ma. t. Spicilegium. Spigolare. Ferh.*

بس *besāre. p. n. f. Scamnum recubito-rium, pec. in cubiculis Orientalium. Ferh.*

بس *bisāz. p. 1) n. f. Dies. 2) imp. Fac, perfice. Ferh.*

بس *besāt. a. n. f. 1)* دوز آچوق *dūz āciük jer. t. Exporrectus, planusque terræ tractus. Gol. 2) part. i. q.* بس *besit. a. Am- plus, & late patens locus. Pianura, & pia-no. Wan.*

بس *bisāt. a. n. f. pl. a* بس *būsūt.* دوشک *dūšek. t. Stratum, aulæum, & quicquid in so-lo, aliove loco expanditur, sive ad confi-dendum, sive ad decumbendum. Ogni cosa, che si stende in terra, ò per seder, ò per dormire, come tapeti, panni, stuore. Wan.*

بس *bisātī kewnū mekān.* بساط کون و مکان *Superficies mundi, universum. L' universo.* کرب بساطنده اوترمغه لایق اول *kurbī bisā-tynde oturmagha lūk olā. Fiat dignus, qui juxta tapetem ejus affideat. Fia degno di se-dere appresso di lui. Tef.* بساط شطرنج *bisātī šatræng.* Alveus larrunculorum. *Scac-chiere.*

بس *bisāt. a. n. f. pl. a* بساط *bisāt.* Camelites, quæ relinquuntur cum pullo. *Gol.*

بس *bisāt. a. V. [3. a* بساط] *Verecundiam deponere. Gol.*

بس *būsāt. a. n. f. pl. a* بس *bisf.* Came-lites, quæ cum pullis in pascuis relinquun-tur. *Wan.*

بس *būsāk. a. n. f. Sputum, saliva. Wan.*

بس *besāk, & pesāk. p. n. f. Sertum, corollā ex floribus & herbis odoriferis con-fecta, quæ tempore convivii, seu diebus fe-stivis capiti imponitur, pancarpia. Ghirlan-da. Ferh.*

Yyyyyy

بس

بسال *besāl. a. V. aēt. [5. F.] Strenuum esse. Wan.*

بسال *bisāl. a. V. [3. a] Circumire hostem.*

بسال *bisāl. a. part. Strenuus vir. Wan.*

بسالة *besālet. a. n. f. Strenuitas. Wan.*

بشام *bessām. a. part. Qui multum subridet. Wan.*

بسامان *besāmān. p. 1) adj. صالح sālyh. Probus, rectus. Uomo retto. Cast. 2) n. f. Pignus. Ferh.*

بسان *besān. p. adv. pro سان sān مثل misl a. كبي gibī. t. Instar. Simile, come, a guisa. Ferh.*

بسانگ *besāng. p. n. f. Species herbæ. Ferh.*

بسانیدن *besānīden. p. V. Rigare, irrigare. Ferh.*

پساو *pesāw. p. n. f. Tactus, palpatio. Ferh.*

پساوند *pesāwend. p. n. f. قافیه کافیه kāfi-jei sīr. Rhythmus, similitudo desinentia carminis. Rima. Ferh.*

پساهدک *pesāheng. p. n. f. 1) Clavus. 2) Ferrum calcis. Ferh.*

پساهدک *pesāheng. p. n. f. 1) چوی ciwī. t. Clavus. 2) Ferrum calcis. Chiodo, e ferro sotto l'alcagno. Cast.*

پسباس *pesbās. a. n. f. Fœniculum. Finocchio. Gol.*

پسباس *pesbās. p. n. f. Vaniloquium, sermo inutilis. Ferh.*

پسباده *pesbāse. a. n. f. بازه bezbāze. p. Macis, nucis myristicæ cortex. Fior, è scorza di noce moscata. Wan.*

پسپای *pes pāy. p. n. f. 1) Incoxiatio, sedendi motus sartoribus, & turcis familiaris. 2) Genus technæ, quo quis pedem alterius pedi innectit prosterhendi ergo.*

پسبس *pesbes. a. n. f. pl. بسابس besābis, i. q. کافر kəfr. Terra deserta, & inculta, desertum. Wan.*

پست *pest. a. n. f. Incessus, qui distensis fit passibus cursui similis. Gol.*

پست *pest. p. n. f. 1) سو قسمتی sū kysmetī. t. Portio, seu derivatio aquæ in canales, aut fossas. 2) Amasium. Cast. 3) Carbasus, fascia. 4) 3. pers. præter. Ligavit. Ferh.*

پست *pest. p. adj. 1) آلچک ālcīak. t. Humilis, vilis. 2) Avarus. Basso, vile, ed avaro. Ferh. 3) پست pest e. Deprimere, confundere, vilem reddere. Abbassare, sprezzare, confondere, avvilitare. پست و خوار pestū chor. Humilis, & vilis. Basso, e vile. Sæ.*

پست *pist. p. num. card. بیگرمی jigirmī. t. Viginti. Vinti. Ferh.*

پسبسته *pesbeset. a. n. f. Vox propellentis camelos. Wan.*

پست *pist, & pūst. سویق sewīk. a. قود kawut t. Ptisana. Tisana; orzata.*

پست *pist. p. n. f. 1) Farina tosta in genere. 2) in specie Farina ex hordeo. Ferh.*

پست *pust. p. n. f. 1) Frumentum decorticatum. 2) Subscus ferrea, & catillus, super quo molæ fit conversio. 3) Substratum clitellis simile, quod bajuli in dorso oneri supponunt. 4) nom. prop. Nom. regionis, & urbis in کابلستان kābistān. 5) Segregatio aquæ. 6) Locus, in quo proveniunt fructus saporidi, & amari, pometum. Ferh.*

پستاخ *būstāch. p. adj. Impudens, temerarius. Ferh.*

پستار *bistār. p. adj. 1) Inconstans. 2) Debilis. Ferh.*

پستام *bistām. p. n. f. Corallum. Corallo. Ferh.*

پستان *pestān. p. par. pl. a. پست pest. آلچک alciakler. t. Viles. Li vili, è uomini bassi.*

پستان *bistān. p. 1) n. f. مامه meme. t. Mamma, uber. Mammella. هر انجیری در پستان her ingūrī bir bistānī sīr rīzī mūsīk dāje. Quælibet ficus ejus horti erat mamma lacte fluens almæ nutricis. Ogni fico di quel giardino, era una mammella piena di latte d'un' amorevole nutrice. Eb. usit. پستان pistān. 2) imp. Cape. Ferh.*

پستان *bistān. p. imper. V. ستاندن sītānden. 1) آل al. t. Cape, accipe. 2) Eme. Piglia, prendi, compra.*

پستان *bistān, & pistān. p. 1) مامه meme. t. Mamma, uber. Ferh. 2) Papilla mamillæ. Mammella, poppa, & capitello delle poppe.*

پستان *būstān. p. n. f. 1) Hortus imprimis olitorius, aut florifer, nam fructiferis arboribus confitus vocatur باغچه baghčīa p. Orto, giardino d'erbe. پستان ابروز būstān ebrūz, & پستان افروز būstān efrūz. 1) Amaranthus purpureus imprimis ex Persia missus. 2) usit. Colchicum. 3) Harmala, seu ruta sylvestris. Ferh. پستانانی سوارمق būstānīnī sūwarmak. Adacquare, irrigare suum hortum. Adacquare, inaffiare il suo giardino. 2) nom. prop. Nom. urbis alicujus. Ferh.*

پستان *pistān, & pūstān. p. n. f. 1) Mamma. 2) پستاقک fīstīklyk. t. Pistacetum, locus pistaciis abundans. 3) Sylva pinea. Bosco, è giardino di pistacci, è pigni, & selva grande.*

پستان *būstān pīrā. p. n. f. compos. Horrulanus, vel vinitor. Ferh.*

پستان *būstānsērā. p. n. f. compos. Hortus principis regnantis. Ferh.*

بستان شیرین *būstān šīrīn. p. n. f.* Nomen toni unius musici ex tonis 3 2. *citharædi Chorois. Ferh.*

بستانی *būstānī. a. n. f.* 1) *part. Hortensis.* 2) *n. f. Hortulanus. Gol.*

بستنج *besteg. a. n. f.* 1) *Thus.* 2) *Manna thuris. Gol.* 3) *Nom. arboris sylvestris in desertis crescentis. Cast.*

بستنج *būstūg. p. nom. prop.* *Nom. arboris sylvestris. Ferh.*

بستد *pūsted. p. n. f.* 1) *Corallum rubrum,* 2) *Exilis margaritæ. Cast.*

بسترد *pester. p. n. f.* 1) *compos. pro پسترد پسترد. Posterior.* 2) *adv. Postea. Posteriore, poi. Cast.*

بستر *pister. p. n. f.* 1) *دوشک dūsek. t. Lecnus, stratum. Ferh.* 2) *Culcitra, pulvinus, cervical. Letto, materazzo, cuscino, guancia. Ik.* *خار فراقی ایدندی پسترد chārī firākī idindī pister. Ex spinis mæroris, ac desiderii confecit sibi lectum. Sæ. پسترد عیش پستردی یسۇ هۇزۇر اۇزۇرە. Supra lectum deliciarum, & quietis. Sæ. Sopra il suo delizioso letto, della quiete, e riposo. Br. Sæ. پسترد حضور اوزۇرە. Idem. Sæ.*

بستر آهنگ *bister, & pister āhenk. p. n. f.* 1) *یوزغان iorghān. t. Linteum, findon.* 2) *Lodix, stragula lecti. Lenzuola, & coperta di letto. Ferh.*

بستردن *bistürden. p. V. Fodere. Ferh.*

بسترد *bistart. a. n. f. Camelitis relicta cum pullo. Gol.*

بسترد *pestrek. p. compos.* 1) *آلچغرف alciaghrah. t. Humilior.* 2) *Posterior. Più basso, bassotto, & posteriore, più addietro.* 3) *n. f. Charta, quæ alteri subjicitur, polienda, ne sordescat. Ferh.*

بسترد *pestürüm. p. n. f.* 1) *بوز büz. t. Glacies. Cast.* 2) *Pruina. Ferh.*

بستردنشین *pisternišin. p. part. compos.* *Lectro affixus, decumbens, vel accumbens. Che sta in letto. Ik.*

بستد *bestæk. a. n. f. i. q. خادم chādim. a. Famulus, minister. Gol.*

بستدگان *bestækān. a. n. f.* 1) *Hortulanus.* 2) *i. q. ناتور nātūr. Satorum, & vinearum custos, qui ea ab incurrentium noxa servat. Gol.*

بستد *pistek. p. n. f. Zizyphum. Cast. pro پستند pestenk.*

بستدگی *bestegī. p. n. f.* 1) *بغلولت bagh-lūlyk. t. Ligatio, ligatura. Ligatura.* 2) *پلتکلک pelteklik. t. Balburies. Il balbettare, ò scilinguare.*

بستم *bistüm. p. num. ord. یگر منجی jigir-mingī. t. Vigefimus. Vintesimo.*

بستن *besten. p. V. 1) Ligare. 2) Concludere. Ferh.*

بستنک *pistenk, & pūstenk. p. اگده igde. t. Jujubæ fructus, Zizypha. Ferh.*

بستو *bestū, & pestū. p. n. f.* 1) *کوبچک küp-cik. t. Seria parva, amphora.* 2) *Clava butyraria.* 3) *Parvus orbis, patina.* 4) *Os, quod est intra cervicem, & humerum. Ferh.*

بستو *pastaw. t. n. f. Volumen panni. V. پاستاو*

بستوک *pestük. p. n. f. Os, quod est intra, cervicem, & humerum. Ferh.*

بستوک *bestükæ. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

بستوک *pestükæ. p. n. f. Seria parva, amphora. Cast.*

بستوه *bistuh. p. rdj. Afflictus, anxius. Ferh.*

بسته *beste. p. part. pass. معقود mæ-kūd. a.*

بسته *baghlan nis. t. 1) Ligatus, vinctus, Ferh.*

بسته *2) Conclusus, stabilitus. Legato, attaccato, conchiuso, stabilito.*

بسته *3) n. f. Stupens membrum. Membro addormentato, instupidito. Cast.*

بسته *4) apud Poetas. Carmen quatuor versuum.*

بسته *5) Sericum coloratum in ligno extensum, ut acu pingatur. Ferh.*

بسته *kerden. 1) Ligare, vincire, nectere, innodare, stringere, compingere, firmare.*

بسته *2) Claudere, obstruere, obdurare. Legare, stringere, otturare.*

بسته *3) بنده و بسته ol. Obligari, devinciri. Effer obligato.*

بسته *4) بسته زنجیر ol. Catenis vincire, in vincula conjicere. Porre alla catena.*

بسته *5) بسته زنجیر ol. vel بسته ol. Vinctum, captivum esse. Effer alla catena, schiavo, ò prigione.*

بسته *6) بسته دام اتدیگر gendülerinī beste dām ittiler. Se ipsos illaquearunt. Si sono condotti nella trappola. Sæ. دست و کردن*

بسته *7) بسته gerdēn beste. Manibus, colloque fune ligatis. Legato piedi, e collo. Sæ. 6) in comp. Alligans, aut qui ligavit. بیج*

بسته *8) بسته jachy beste. Congelatus. Gelato. Ik.*

بسته *9) بسته زبانه beste zebān. Blæsus, cui impedita, & inexplicata lingua. Cast. * Express. figur.*

بسته *10) بسته رحم beste rahm. h. e. عطا و کرمدن حظی*

بسته *11) بسته آدم adam. t. Clausum, obstructum habens ventrem: dicitur de eo, qui non libenter dat, aut benefacit. Ferh.*

بسته *12) بسته peste. p. n. f. Opus phrygium, & coloratum. Ferh.*

بسته *13) بسته bistuh. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

بسته *14) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *15) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *16) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *17) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *18) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *19) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *20) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *21) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *22) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *23) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *24) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *25) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *26) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *27) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *28) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *29) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

بسته *30) بسته pesti. p. n. f. آلچغرف alciaklyk. t. Humilitas, depressio. Bassezza. Ah.*

چللال اونی *chylāl awnī*. p. n. f. *pestināg*. p. n. f. *Gingidii species, ex cujus umbella decerpuntur dentiscalpia. Ferh.*

بستیوار *bestiwār*. p. n. f. *Artifex ignobilis, parvæ notæ. Ferh.*

بسچین *besçin*. p. n. f. *Lignum durum, ex quo arcus conficiuntur. Ferh.*

پسچین *pisçin*. p. n. f. *Duræ arboris genus, unde arcus conficiuntur. Cast.*

بسحن *besæchün*. p. compos. *Cum serimone. * Express. figur. رسید بسحن besæchün resid. h. e. صاحب طبع اولان آدم sāhybī tāby olān ādem. t. Homo facilis, naturæ suæ imperans. Ferh.*

بسحنیدن *beschænden*. p. V. *Fermentum sive massæ, sive oxygalæ indere ad simillam faciendam. Cast.*

پسخور *pisçhār*, *پس خوار* *pesichār*. p. n. f. *jem son-y. t. Ciborum vel pabuli reliquæ. Gli avanzi del mangiare, o bere. Ferh.*

بسد *besed*. a. n. f. 1) *اواف اجو uwāk ingiū. Exiles margaritæ. 2) Color rubicundus. An.*

بسد *büsedd*. p. n. f. 1) *مرجان mergian. a. Corallum. Ferh. 2) Radix ejus foraminosa. Hæl.*

بسدک *besedk*. p. n. f. *Manipulus spicarum. Ferh.*

بسر *besr*. a. V. act. 1) *Intempestive, & ante tempus facere quid, aut petere. 2) Inire nondum libidinosam camelitim camelum. Wan. 3) Antè idoneum tempus flore maris conspergere palmam. 4) Nondum sanatum ulcus nudare eschara. 5) Exprimere succum, seu vinum ex dactylis, immaturis admixtis. Gol. 6) Immaturis dactylos permiscere maturis. 7) Intempestive libare utrem, i. e. lac ex eo haurire antequam coaluerit butyrum. Wan. 8) Austerius contrahere vultum, & caperato, ac tetrico vultu esse. Gol.*

بسر *büsr*. a. n. f. coll. 1) *Dactyli immaturi jam adulti, maturescere incipientes, aut, ut incipiant, proximi. 2) Herba justæ magnitudini propinqua. 3) Aqua recens, qua jam primum pluit. 4) Adolescens. 5) Adolescentula. 6) Aqua frigida. 7) Principium rei. Gol.*

بسر *beser*. p. compos. *Ad caput, ad principium, ad finem. * Express. figur. بسردست* *beseri dest der āmed. h. e. الہ کیردی ele girdi. t. In manus incidit, venit. بسر* *beseri chod süd. h. e. کسدنک حکمی kimsenün-hükmi altinda olmāmak. t. Nemini subjectus, sui juris.*

دیدسی *beser der āmed. h. e. depesti üstüne düsdī. t. Cecidit in verticem capitis. بسر بردن beser bürden. h. e. 1) ثابت قدم اولمک sābit kadem olmak. t. Persistere, constantem esse. Ferh. 2) بسر تازیانه ستانم bitürmek. t. Ad effectum, exitum perducere. بسر تازیانه ستانم beser taziāne sitānem. h. e. آلت حربسر آلورم ālet hærbsyz ālürüm. t. Arma capio extra pugnam. Allusio ad eum, qui accipit sine misericordia. بسر زلف کوید beseri zulf köyed. h. e. سوزی کنایه ایله سویلر sözi kenāje ile söyler. t. Acute loquitur. بسر زلف کندی beseri zulf sächun küned. Idem. بسر وقت آنک رازنه beser wakti o üstād. h. e. واقف اولدی anün-rāzine wākıyfoldi. t. In notitiam venit secreti illius. Ferh.*

بسر *püser*. p. n. f. *اوغل oghul. t. 1) Filius. 2) Puer, adolescens. Figliuolo, putto, giovine. بسر خوانده püser chānde. Filius adoptivus. Figlio adottivo.*

بسر *büsür*. a. n. f. *Dactylus immaturus. Gol.*

بسر *büsürāt*. a. n. f. pl. *بسر büsr. Dactylus immaturus. Wan.*

بسر آمدن *beser āmeden*. p. V. compos. *Consummari, pervenire ad finem. Ferh.*

اوکی *püser ender*. p. n. f. compos. *اوگی ogej oghul. t. Privignus. Figliastro.*

بسر بردن *beser bürden*. p. V. compos. *Percidere, abfolvere, exequi. Cast.*

بسر پستک *piser pistek*. p. n. f. compos. *Fructus jujubis, seu zizyphis similis, sed major, & magis promiscui usus. Cast.*

بسر *büsret*, *büsüret*. a. n. f. 1) *Dactylus immaturus. 2) pl. بسر büsür. Sol primum exoriens. Wan. 3) Veretri canini apex. 4) Sphærule vitrea, aut res similis, quales pauperiores appendere sibi solent. Gol.*

بسر *püserek*. p. n. f. *diminut. Filiolus. Figliolino, puttino. Cast.*

بسر *pesrew*. p. part. *پسرو (پیشرو) 1) Sectator, qui pone venit, sequitur. 2) Obsequens, imitator.*

بسر *beserü cesm*. p. *formula ostendentis se paratum ad aliquid faciendum. Libenter, capite & oculo. Volontieri. Eb.*

بسر *püserice*. p. n. f. *Filius malus, contumax. Ferh.*

بسر *büsüs*. a. n. f. 1) *Polentæ agitatae, mistæ. 2) Camelites mansuetiores. Gol.*

بسر *püseri*. p. n. f. 1) *Pueritia. 2) Puerilitas. Fanciulletta, & ragazzeria. Cast.*

بسر *bæst*. a. V. act. [1. F.] 1) *Extendere, expandere. Stendere, spandere, slargare. Sæ. بسط مايدده احسان و افضل 1*

bæsty و بشر خوان انعام و نوالده مبالغه بیوردی *māidei yhsānū ifzāl, we nesri chāni in-āmū newāldē mubaleghæ būjūrdy.* In sternenda mensa gratiarum, & beneficentiae, ac in expandendis epulis liberalitatis, & donationis largus fuit. *Uso gran liberalità. Sæ.* بسط کلام *bæsty kelāmī mesferret engiām itti.* Protulit sermones lætos. *Si diffuse in lieti ragionamenti.* بسط جناح *bæsty genāh e.* Expandere alas. *Spander l'ale. Sæ.* بسط موايد و بذل عوايد انديلا *we bezli æwāid ittyler.* Stravit menfas, & expendit proventus. *Fece apparecchiare le tavole, e spendere l'entrante. Sæ.* انك باینده *anūn-bābinde bæsty kelām ittiler.* De eo sermonem facere cæperunt. *Stefero il discorso sopra diciò. Sæ.* بسط مقدمات *bæsty mukæddemāti ytyzār idūp.* Præmissis excusationibus. *Scusandosi in prima. Ik.*

bast a. n. f. Dilatio, expansio. *Gol.*
bust. a. n. f. pl. *bisāt.* Strata. *Gol.*

bust., *byst.* a. part. 1) Libera, non detenta, vel expansa manus. 2) Libere dimissa cum pullo camelitis. *Gol.*

bistām. a. nom. prop. Nom. viri. *Wan.*
bisatāt. a. n. f. i. q. *sæ-æt.* 1) Amplitudo. *Wan.* 2) Simplicitas. 3) Hilartas. *Gol.*

bisatāt. a. n. f. pl. *bisāt,* و *ebisāt.* Camelitis, quæ relinquitur cum pullo. *Gol.*

besagh. p. n. f. *syrce serāy.* t. Domus vitris pellucida, vitreata. *Belvedere, stanza di vetri. Ferh.*

besaghde. p. n. f. *mūhejjā.* a. Paratus, promptus. *Ferh.*

besaghiden. p. V. 1) Perfici, complanari. 2) Parari, accingere se. *Ferh.*

besfateg. a. n. f. i. q. *æzrāsūl-kelb.* a. Dentes canini, i. e. polypodium. *Gol.*

bask. a. V. a. cl. [t. F.] Spuere, salivam ejicere. *Gol.*

biskopos. t. n. f. ex Græco. Episcopus. *Vescovo.* (Alias sæpius ex Hungarico dicunt *busbeg velpúspeg*).

besk. p. n. f. 1) Manipulus tritici, frumenti. 2) Oscitatio. 3) Pandiculatio. *Ferh.*

beseg, و *besek.* p. n. f. Melilotus. *Meliloto. Ferh.*

besük. p. n. f. انجیلدن چقمش کتاب *ingilden cikmys kitāb.* t. Epitome evangelii. *Cast.*

Part. I. Tom. I.

pisk. p. n. f. 1) Sors, quæ jacitur. 2) Coma, crispa. 3) Stercus orbiculare. *Cast.*
büsk. p. n. f. Manipulus tritici, frumenti. *Ferh.*

büsük. p. n. f. Funiculus gossipii, ut facilius digitis torqueri possit. *Ferh.*

püskürmek. t. V. Crepidum oris edere in contemptum.

pesegek. p. n. f. Ros, pruina. *Ferh.*

püskül. t. n. f. Nodus villosus lacinia. *Fiocco, fiocchi.*

piskeli taregi. p. n. f. دیار مغول *diāri moghol fistūghy.* t. Pinus Mogolica, seu Pistacia. *Ferh.*

beskele, و *peskle.* p. n. f. قیو مندالی *kapū mindaly.* t. Vectis, seu fera lignea, qua firmatur porta. *Ferh.*

biskiliden. p. V. قوجقلاق *ku-giaklamak.* 1) Amplecti. 2) Titillare. *Cast.*

pes kühe. p. n. f. *seu kühē.* p. n. f. *ejerün-ard kasi.* t. Posterior ephippii pars prominens, quo tergum nititur. *Arcione di dietro. Ferh.*

besgū, *pesgū.* p. adj. چوق *eiok söjleigi.* t. Multiloquus, garrulus. *Ciarlone.*

besl. a. n. f. Illicitum, nefas. *Wan.*

besel. p. n. f. Milius. *Miglio. Ferh.*

büsül. a. part. Strenui viri. *Wan.*

beslāniden. p. V. 1) Vi extrahere, frangere. 2) Frangi. *Ferh.*

büslet. a. n. f. *ügretur rākū.* t. Merces ejus, qui incantando capit serpentes. *Gol.*

beslemek. t. V. *terbiye.* a. *perwerden.* p. 1) Alere, nutrire, sustentare. 2) Saginare. *Nudrire, allevare, sostentare, ingrassare.*

besleme. t. n. f. *perwerde.* p. 1) Alumnus. 2) Seryus. 3) Ancilla q. domi educati, non mancipia. 4) Altilis, faginat. *Alunno, allevato in casa, servo, ò serva di casa, & ingrassato.*

beslenmis. t. part. pass. *mürebba.* a. *perwerde.* p. 1) Educatus. 2) Saginatus. *Allevato, ingrassato.*

beslü. t. 1) n. f. i. q. *besleme.* Servus, alumnus. 2) adj. Altilis, faginat. 3) Pinguis. *Ingrassato, grasso.* یاغ انچه *jāgh icre beslü.* In pinguedine enutritus, faginetus. *Nutrito nel grasso, ò unto. Del.*

besle. p. n. f. Pisum, pisa. *Pifello. Ferh.*

besleigi. t. part. *mürebbi.* a. *perwer.* p. Nutritor, educator. *Allevatore, nutrizio.*

Zzzzzz

besm. a. V. act. [2. F.] Subridere. Wan.

besm. a. n. f. Subrisio. Sorriso. usit. *tebessüm.* Gol.

pro bismü. a. compos. In nomine. **بِسْمِ اللّٰهِ** In nomine Dei. In nome di Dio. Sic sapissime dicunt Turcæ, pec. inchoando quodvis opus; singulis etiam sitris, seu capitibus Alcorani, præter nonam, quæ inscribitur *ettobe*, præponitur sic **بِسْمِ اللّٰهِ**

bismillâhir-râhmânyr-râhým. (cui interdum addunt *we bihi nestâ-yn.*) h. e. In nomine Dei misericordis, miseratoris, (cujus opem imploramus) Dum autem hoc elaturi sunt, frequenter præfantur versum ejusdem rythmi **بِسْمِ اللّٰهِ** *na-üzü billâhi mines-sejtânyr-regim.* h. e. Contugimus ad Deum, ut nos præservet ab execrabili diabolo.

pesman. p. n. f. Sponsio, deposito pignore. *Scotmessa.* Ferh. V. **بِسْمِ اللّٰهِ**

pesmânde. p. 1) part. compos. Qui retro mansit, remanens. 2) n. f. Residuum rei. 3) Merces obsoleta, & antiquæ. Ferh.

bismil. p. part. 1) *boghaxlanmis.* i. Jugulatus, mactatus. Scannato, strozzato. 2) Semi-occisus, non integre jugulatus. *Mezo uctiso.* **بِسْمِ اللّٰهِ** *bismil kerdên.* Jugulare. Scannare. Et hoc dicunt, quia, cum jugulant animal, solent, imo debent dicere **بِسْمِ اللّٰهِ** *bismillâh.*

besmelet. a. V. act. Dicere. **بِسْمِ اللّٰهِ** *bismillâh.* Wan.

bismilgâh. p. n. f. Laniena. Cast.

besme. p. n. f. pro *wesme.* 1) Collyrium. Ferh. V. 2) Filum deauratum, seu ex auro confectum. Cast.

besn. a. part. Pulcher, venustus. Wan.

besnâs. p. nom. prop. Nom. principis gentis *daherîân.* Ferh.

besengiden. p. V. 1) Velum, cortinam obtendere. 2) Parare, præparare. Cast.

besend. p. part. Sufficiens. Ferh.

pesend. p. adj. 1) Gratus, acceptus. 2) Laudatus. 3) Selectus. Ferh.

pisend. p. 1) n. f. Approbatio. 2) imper. Lauda. 3) usit. part. compos. *pisendiden.* Gratum habens, cui placet, & gratus. *Che accetta, si compiace.* Ferh.

chod pisend. Se ipsum amans, qui sibi ipsi placet, philautia laborans. *Che si compiace in se stesso.* *semâhat pisend.* Liberalitatis amans. *Che si dilet-*

ta di liberalità. Ik. دل پسند *dil pisend.* Cordi gratus, quod cor approbat. *Grato al cuore, amabile.* *jârân pisend.* Sodalibus gratus. *Grato alli compagni.* Ik. *ehâlî pisend.* Peritis gratus. Ik. *hedâjâi selatÿn pisend.* Munera principibus præbanda. *Presenti degni d'un re.* *Sâ pisend e.* Laudare, gratum habere. *Approvare, lodare.* *pisend olundÿ,* *pisend ittÿ,* *châjli pisend ittÿ.* Approbavit, laudavitque. *Lo lodò molto.* *Sâ.*

pesender. p. n. f. *âta bir kardâs.* i. Frater ex uno patre. *Fratello di padre, e non di madre.*

pisender. p. n. f. Privignus. Ferh. *pesendere.* p. n. f. 1) Frater ex uno patre. 2) *harâmzâde.* i. Spurius. Ferh.

pisenden. p. V. contr. ex *pisendiden.* Gratum habere, approbare. *Aver grato, gradire.* Ferh.

besende. p. part. Sufficiens. Ferh.

pesende. p. n. f. Privignus. Ferh.

pesende; *pisende.* p. part. 1) Sufficiens. 2) Contentus.

besendiden, *pesendiden.* p. V. 1) *begenmek.* i. Gratum habere, approbare, probare. *Aver grato, gradire, approvare, lodare.* 2) Contentum esse. Ferh.

pisendide. p. part. 1) *begenilmis.* i. Gratus, placitus. 2) Laudatus, approbatus. *Che piace, grato, lodevole, approvato.* 3) Selectus. 4) Purificatus, sanctus. Ferh. Ll. *pisendide olân.* Quod placet, & laudabile est. *Ciò che piace, e lodevole.* Ll. *nâ pisendide.* Odiosus, ingratus. *Odioso, molesto, importuno.* *pisendidei kibâr.* Magnatibus probatum. *pisendide chysâl.* Laudatis moribus imbutus. *Di lodevoli costumi.* Eb. *pisendide ol.* Gratum esse, probari. *Effer grato, approvato.* *pisendide ittürmek.* Gratum reddere. *Far piacere.*

beseng. p. n. f. 1) Equus juvenis, indomitus. 2) Nom. libri ex evangelio desumpti juxta traditionem orientalium. Ferh.

büsünk. p. nom. prop. Nom. montis, in quo nonnisi columbas sylvestres nidificare, ac morari ferunt. Ferh.

besne. p. n. f. 1) Equus indoctus. Ferh. 2) Juvenus. Cast.

besüe. a. V. act. [3. & 4. F.] 1) Familiarem esse. 2) Assuescere. Wan.

besūe. a. part. Manuētus, pec. camelitis mulgenti obsequens. Wan.
 plūsū. t. n. f. Infidiæ. V. پوسو
 besūte. v. n. f. Cinnus, cincinnus. Riccio, fiocco di capelli. Ferh.
 būsūden. p. V. 1) ال يوتق el iokamak. t. Manum admovere palpandi ergo. 2) Palpare. Ferh.
 būsūde. p. part. Manu explorata, palpata res. Ferh.
 besūr. a. n. f. Leo, q. torvus.
 peswer. v. part. 1) Retroferens. 2) Qui posterior fert aliquid. Ferh.
 būsūr. p. V. act. [I. F.] Avertere faciem ab aliqua re. Wan.
 blūsūr, & pūsūr. p. n. f. Maledictio, imprecatio. Ferh.
 besūrīden. p. V. Malēdicere, male precari alicui. Ferh.
 besūs. a. n. f. 1) Camelitis, cujus lac mulgendo vix elici potest, nisi ingeminata voce bissi bissi. 2) in genere Camelitis omnis. 3) Nom. mulieris, a qua حرب بسوس hærbi besūs, bellum Besuficum, ortum est. Wan. 4) Gravior ex levi causa orta lis, aut turba. Gol.
 būsūt. a. pl. a بسط bast. Distantiæ, dilatationes. Gol.
 besūk. a. part. Longa ubera habens oris. Gol.
 būsūk. a. V. act. [I. F.] Proceram fieri palmam. Wan. 2) Superiorem esse, præcellere sociis. Gol.
 būsūl. a. V. act. Strenuum esse. Gol.
 būsūl. p. n. f. Maledictio, imprecatio. Ferh.
 besū. p. n. f. Versus. Verso.
 bese. p. n. f. Melilotus. Meliloto. Ferh.
 besī. p. adj. & adv. 1) كچه كچه ni-cenice. t. Multi, complures. Multi, piū, e piū. 2) Multum. 3) Quantum satis. 4) Quodcunque. Ferh.
 bisjār. p. 1) adj. كثير Kesir. a. جوف ciok. t. Multus, numerosus. 2) n. f. Multitudo, copia. Affai, molto, piū d' advantage. Ferh. 3) bisjār ol. Abundare, copiosum, multum esse. Abondar, esser affai, molto, e molti. 4) bisjār kerden. Multiplicare, & bisjār sūden. Multiplicari. Cast. Express. figur. 5) bisjār kes bikes būd. خدمتگاري جوف اولانك خدمتي مراد h. e. 6) chydmetkārī cok-olanūn-chydmetī murād ūzre olunmaz. t. Qui magnum famulitium habet, huic parum servitur. Ferh.

bisjārlyk. t. n. f. كثرت Kesret. e. Multitudo, copia, abundantia. Moltitudine, abondanza, copia.
 bisjārī. p. n. f. Multitudo, copia. Cast.
 pissī bālūghy. t. n. f. com- pos. Passer martinus, psitta. Passere.
 besīg. p. 1) n. f. براغ iaragh. t. Apparatus viatorum ad iter. 2) part. Paratus. 3) Perfectus. 4) imper. Perfice. Ferh. 5) n. f. Propositum, cœptum. 6) Arma. Cast. Armi, apparecchio pel viaggio, & impresa. Cast.
 pesīg. v. part. Paratus, promptus. Ferh.
 bisiced. p. 3. pers. fut. 1) Faciet, perficiet. 2) Præparabit. Ferh.
 besicēde. v. part. Parans, accingens se ad iter, ad bellum. Ferh.
 besiciden, & pesiciden. p. V. 1) آراكلانmak. t. Armari, seu parare se, accingere ad iter. Armarsi, apparecchiarfi. Cast. 2) Finire, perficere negotium. 3) Tractare negotia. Ferh.
 besicide. p. n. f. 1) Apparatus bellicus. 2) in genere Rerum ad iter necessariorum apparatus. Ferh.
 bi sejjdil-enām. a. formulā jurandi. Per Principem mortalium (Mohammedem.)
 besiset. a. n. f. Polenta, vel farina tritici tosti, butyro, vel oleo, etiam melle inuncta, & commixta, quam ita citra aliam coctionem edunt Arabes. Wan.
 besyt. a. part. 1) دوشمش dūsen-mis. t. Expansus locus. 2) Amplum corpus, & sinum habens. 3) apud poetas Certum metri genus. Wan. 4) Simplex, non composita superficies. Stejo, piano, ampio, & semplice, & superficie. 5) بوقاعده بسيت bu kāydei besyt eilemisler. Hanc regulam statuerunt. Ni.
 besytat. a. n. f. pl. بسايط besajyt. 1) Res simplex. 2) Locus amplus & planus, planum. 3) in genere Superficies. Gol.
 basyta. a. n. f. 1) Quadrans, instrumentum astronomicum. 2) Solare horologium. Quadrante, & orologio da sole. Bern.
 besil. a. part. 1) Tetricus aspectu, deformis. 2) Reliquiæ potus. Wan.
 besilet. a. n. f. Reliquiæ vini in poculo remanentes post aliorum potum, vel per noctem in eo relicta. Gol.
 besim. a. part. Subridens, lætus. Sorridente, gioviale. 3) چندان و بسيم chendānū besim. Lætus, soluto vultu, Ll. Sæ.
 besim. ol. Soluta vultu esse, & exporrectum se exhibere. Mostrar faccia ridente. Ik.

صكره في *pesin*. p. n. f. adj. و *adv.* *son-raghÿ*. t. 1) Posterior. *Ferh.* 2) Postremus, ultimus. 3) Novissimus. 4) Tempus pomeridianum inter meridiem, و *occafum*. *Cast.* Il passato; posteriore, ultimo. ۱ جنك *gengi pesin*. Ultimum praelium. *L'ultimo confitto*. *Sæ.*

بش *bes*. p. n. f. 1) Pessulus. 2) Sera *janua*, *ciftæ*. *Ferh.*

بش *bes*. t. num. card. خمس *chæms* a. پنج *peng*. p. Quinque. *Cinque.* ۱ بش *bes parmak*. Quinque digiti. *Li cinque diti*. Est autem *bes parmak* etiam herbae nomen. *Quinquefolium*, *pentaphyllum*. *Cinquefoglio.*

بش *bes*. t. n. f. pro باش *bās*. Caput. *Testa*, *capo*. In carmine, و *alibi usitatur*. *Tef. V.* باش

پش *pes*. p. n. f. 1) Juba equi. 2) Antia, capillus in fronte propendulus. 3) Pilei species cum fascia, quae inferius pendula prominet. *Ferh.* 4) vitiose pro پیش *pīs*. Munus. *V.* پیشکش و پیش *pesi der Januae clavus umbellatus*, ad ornatum, vel firmitudinem. *Cast.*

بش *būs*. p. n. f. 1) Juba equi. 2) Fimbria vestis. *Ferh.*

پش *pūs*. p. n. f. 1) Juba equi. 2) Bubo. 3) Loculus, quo pecuniam in zona gestant. 4) Aurifaber. 5) *adj.* Ignobilis. *Ferh.*

بش *bess*. a. part. 1) Lætus. 2) Lubens. 3) *Comis*. *Gol.*

بشار *besār*, و پشار *pesār*. p. n. f. i. q. نثار *nisār*. 1) Sparsio pecuniae. 1) Argentum contusum, percussum, i. e. signatum. *Cast.*

بشار *bisār*. p. n. f. 1) Res sparsa, vel quae spargi potest. 2) Tæniæ, ligamen pedum. 3) Palpatio. 4) Vas aureum. 5) *adj.* Contusus, conquassatus. *Ferh.*

بشارت *besāret*. a. n. f. 1) شادمانلق *sādūmānlyk*. t. Hilaritas. 2) *usit.* مژده لك *mūjdelik*. t. Lætus nuncius. 3) Novum lætum. 4) Evangelium, evangelizatio, seu annunciatio novi læti. *Lieto avviso*, *buona nuova*. *Sæ.* 5) i. q. جمال *gemāl*. a. Pulchritudo, elegantia formæ. *Beltà*. *Wan.* ۱ بشارت *besāret* e. Evangelizare, annunciare aliquid boni, læti. *Annunziare*, *recare buona*, e *lieta nuova*.

بشارت *bisāret*. a. n. f. Evangelium, lætum nuntium. *Wan.*

بشارت *būsāret*. a. n. f. i. q. *præç*. *Wan.* بشارمف *basārmak*. t. *V.* Perficere. *V.* بشارمف *besās*. a. part. 1) Lætus. 2) Lubens. 3) *Comis*. *Gol.*

بشارت *besāset*. a. *V.* *açl.* [4. F.] 1) Solvere vultum, exporrigere frontem. 2) Lubentem, comem, & humanum se præbere. *Wan.* ۱ بشارت ایله *besāset ile*. Exporrecta fronte, læto vultu. *Con faccia ridente*, *allegra*. *Tef.* بشارت *besāset*. a. n. f. Solutio vultus, exporrectio frontis. *Gioivialità*, *faccia ridente*. *Gol.*

بشاع *besū*. a. n. f. Cibi ingrati, invisæ rei qualitas, & operatio. *Gol.*

بشاعة *besā-āt*. a. *V.* *açl.* 1) Mali saporis esse, etiam pec. austerum, amarumve. 2) Insalubrem esse, ac male cedere cibum, vel rem aliam. 3) Abhorrere, ex coque male habere. 4) Angustum esse alveum, ut non possit continere aquam. 5) Imparem esse negotio, & succumbere. *illi*. *Gol.*

بشاک *besāsāk*. a. part. Mendax. *Wan.*

بشام *besām*. a. Nom. fruticis odorati, qui formam arboris balsamiferæ refert, crescens prope Meccam, cujus caules, ac rami adhibentur ad dentium frictionem. *Wan.*

بشام *pesām*. p. n. f. Obscuri coloris res. *Ferh.* بشایر *besāir*. a. n. f. pl. ا بشیر *besīre*. Annunciatrices bonorum, lætorumque novorum. *Portatrici*, *di buone nuove*.

بشبق *beshæk*. p. nom. prop. Nom. oppidi, quod spectat ad districtum urbis, و *merw*. *Ferh.*

بشبق *būsbeç*, و *pūsbeç*, و *pispeç*. t. n. f. ex Hungar. Episcopus. *Vescovo*. *Ll.*

بشت *püst*. p. n. f. 1) آرکه *ārka*. t. Dorsum.

2) *nom. prop.* Nom. urbis in regione نیشابور *nisabūr*. 3) Nom. oppidi in districtu بادغیس *bādghÿs*, in regione هرات *herāt*. *Ferh.* 4) Humeri. 5) Lumbi ex quibus genitus fuit quis.

6) Fulcrum, adminiculum. 7) Protector. *Dosso*, *schiena*, *appoggio*, *protettore*. 8) Stratum, cliellarum instar, quod dossuarius, seu bajulus dorso imponit, ut onus mollius incumbat, absque læsione dorsi. *Basto di facchino*. *Ni.*

۱ بر عسکر ظفر قرین که پشت *ber asker zafer karin ke پشت* که دشمن بد سگال کورممش *ke dshmen bed segal kurummesh* کمانزدن غیرسین *kamanzden ghaysin* و ش ارکه کوستردی *sh arke kosterdi* *bir askeri kæfer kærin, ki püstî kemânlerinden ghæjrisin dÿsmeni bedsigâl görmemis idi, kemânwesârka gøsterdÿ.* Ille victoriosus exercitus, cujus terga præter terga arcuum nunquam viderat hostis malignus, arcus instar terga vertit. *Quella armata vittoriosa, e trionfante, che non mostrò mai al nemico altro, che la schiena dell' arco; ora, com' un arco voltò le spalle.* *Sæ.* پشت و پناه *püstî penâh*.

پشتی pūstī. p. n. f. 1) Reditus, reversio. Ferh. 2) آرقه یصدوغي arka jastūghy. t. Hæl. Pulvinus major, cui incumbunt confidentes. 3) Scortum sodomiticum. Cast. 4) ufit. Stratum instar scabelli, quod calcaneo substernitur in calceis. Cuscino di papucci, ò scarpe alla Turchescha. 5) Protectio, præsidium. Appogia. Sæ. * Express. figur. پشتی pūstī. 1) Protectio, protectionis exhibitio. 2) Usurpatio tyrannidis. Ferh.

پشتیبان pūstībān. p. n. f. 1) Protector. Ferh. 2) Vectis portæ. 3) Res omnis, cui dorsum innititur. 4) Fulcrum, & omne, quo quid firmatur. Stanga della porta, & appoggio, sostegno.

پشتیوان pūstīwān. p. n. f. i. q. præc.

بشگیر blūsgīr, & plūsgīr. Arbor in jugis montium crescens, ex qua arcus & tela conficiuntur. Cast.

بشخانه peschāne. p. n. f. compos. Tentorium ex pilis contra culices factum. Ferh.

بشکایدن beschājīden. p. V. Unguibus perstringere, scabere. Graffiare. Ferh.

بشخشم besæchsem. p. n. f. Cespitatio. Il strucciulare. Ferh.

بشخواده beschāde. p. part. pass. 1) Compressus, constrictus. 2) Complatus, qui planus evasit. 3) Dilatus, distentus. 4) Gratis datus.

بشخوار bischar. p. n. f. Quod ex potu aquæ residuum manet.

بشخوان peschān. p. n. f. 1) Dilatio tundo facta. 2) Donum. 3) Mensa itineraria. Ferh.

بشخودن peschoden. p. V. صقیف sykmak. t. Exprimere, comprimere, stringere. Premere, spremere. Ferh.

بشخودن bischoden. p. V. Unguibus perstringere, scabere. Ferh.

بشخوده bischode. p. part. pass. Vulneratus unguibus, vel cuspide cultelli. Ferh.

بشخور būschor. p. n. f. 1) Locus aquationis. 2) Residuum aquæ, ex qua biberunt jumenta. Ferh.

بشخور plūschor. p. n. f. Sermo vanus, superfluous. Ferh.

بشخوره peschore. p. n. f. Bellaria. Antipasto. Cast.

بیشخون pīschūn. p. n. f. Mensa, scamnum. Mensa, tavola, banco. Bern.

بیشخه peschæ. p. n. f. 1) Scopæ fetaceæ, quibus purgant linum. 2) Tudes, quo lineus pannus complanatur. Ferh.

بیشخیدن beschīden. p. V. 1) Fulgere, splendere. 2) Spargere aquam. 3) Furari summam pecuniæ. Ferh.

بیشخیدن peschīden. p. V. 1) لیمان lemā-ān. 2. اشلمت isilamak. t. Fulgere, rutilare. 2) Ardere. Cast. 3) Spargere aquam. Ferh. 4) بیشخیدن pūschīden. p. V. Fulgere, rutilare. Ferh.

بیشخیز pūschīz. p. n. f. Lignum, unde conficiuntur arcus, & tela. Ferh.

بشیر besīr. 2. V. act. [I. F.] 1) Lato nuntio exhilarare. Gol. 2) in genere Nuntiare. 3) Capere, & tractare exteriori parte corium seu cutem. 4) Radere. 5) Depasci locustas campum, pec. superiore parte. 6) Coire cum femina, inire eam. 7) Lactari, pec. lato nuntio accepto. Wan. 8) Occurrere alicui, seu excipere eum. Gol. 9) Respicere vultu nitido, latoque. Wan.

بشیر besēr. 2. n. f. 1) Externa hominis cutis. Wan. 2) ufit. Homo, mortales, humanum genus. Uomo, gli uomini, li mortali il genere umano. Ik. Sæ. 1 ابو البشر ebū-besēr. Adam, q. Pater generis humani. Gol. لشکر بشر ebū besēr. Tragemata. Gol. لشکر بشیر leškerī besēr sūretinde. In forma exercitus humani, seu hominum. In forma umana. Sæ. مقدور بشر دکلدر mæktūrī besēr degül dūr. Humanarum non est virium. Non è cosa umanamente possibile, che si possa fare da mano umana. Eb.

بشیر besēr. t. num. distr. خماس chumās. 2. Quini. A cinque à cinque. 1 دوردر بشر یوز dōrder besēr jūz. Quadringenti, quingenti una vice, aut simul. A quattro, cinque cento per volta, 400. 500. alla volta, ò insieme. Ll.

بشیر bisīr. 2. n. f. 1) Solutio vultus, seu lætitia vultu commonstrata. 2) Nom. montis Mesopotamiæ. 3) Nom. aquæ Arabum Talebitarum. Wan.

بشیر besēr. p. compos. ex Persico ب be, & nomine س serr. Cum malitia, seu malus, malignus. Con malizia, pieno di malizia, malvagio, maligno. 1 بی خیر و بشر bī chæj-rū besēr. Bonitate carentes, & malitia abundantes. Privi di bontà, e pieni di malizia.

بشیر besēret. 2. n. f. 1) درینک طش یوزی derīn-dīs jūzī. t. Cutis, vel pellis exterior facies, interior enim dicitur edeme. Exterior cutis hominis, alteriusve rei. Wan. 2) Herbarum facies in terræ superficie conspicua. Faccia, ò superficie. Ah.

بشیرت ان که besærtī ān kī. expressio persica. Cum hac conditione, eo pacto, ut. Conpatto, che.

بشیرمف basārmak. t. V. 1) Perficere. 2) Satisfacere. 3) Assequi. Spuntare, jodisfare fare.

بشیرمک pisūrmek. t. V. Coquere. V. بشیرمک

بش basaramamak. t. V. negat. Non posse efficere, perficere. Non poter spuntare. ۱ بشه مزلر ۱ jardüm olmain-ge basaramazler. Nisi ipsis succuratur, efficere non possunt. Non la spuntaranno senza ajuto, ò soccorso.

بشرو pesrew. p. n. f. vul. Præambulum in musica. V. پيشرو.

بشري beseri. a. part. Humanus. Umano. ۱ بشري عقول ukuli beseri. Intellectus humanus. Intelletto umano. Sæ.

بشري büsrâ. a. n. f. 1) Lætus nuntius, evangelium. Gol. 2) nom. prop. Nom. viri. Wan. ۱ بشري آلاجيل büsrel-ingil. Annunciatio Evangelii. Gol.

بشريت beserijet, ۱ بشريته beserije. a. n. f. fam. Humanitas, natura humana. Umanità, natura umana. Ik. ۱ بشريت طبع tab-ÿ beserijet. Natura humana, humanitas. Natura, ò fragilità umana. Tef. Ik.

بشع besî. a. part. 1) Mali saporis. 2) Ore graviter olens. Wan. 3) Malus, & invifus indole, moribus, ۱ اشعتو. Gol.

بشغ besgh, ۱ بشغه besghæt. a. n. f. pro بعشة baghset. Pluvia tenuis. Gol.

بشغره besghære. p. adj. Politus, perfectus. Ferh.

بشق bæsk. a. V. act. [4. F.] 1) Percutere. 2) Retinere, sistere. ۱ بشق سني شتاب ۱ megrāsinî bæskæ sitāb ittiler. Properarunt ad sistendum cursum illius aquæ. Sæ. Si affrettarono à far restar in dietro, il corso di quell' aqua. Br.

بشاق basāk. t. n. f. سنبله sînbüle. a. sūmbule. p. Spica. Spica. ۱ بشاق طوتق ۱ basāk-tutmak. باشقلمق basaklanmak. Caput facere, in spicam formari. Far la spica, formarfi in spica.

بشاقچه baskaçe. t. adv. Seorsim. ۱ باشاقچه اشقا bir. Peculiaris. V. باشقه.

بشقي bisky. t. n. f. pro بشقي bicikî. Sera. Bern.

بشك besk. a. V. act. [1. F.] 1) يالان ۱ jalān sōjlemek. t. Mentiri. 2) Rario-ribus, diffitisque futuris consuere vestem. 3) Celeriter properare. Wan.

بشك besk. p. n. f. 1) Paritas, æqualitas. 2) Passio amoris. 3) Lacesitio. 4) Morbus aliquis equorum. 5) Bubo. Ferh. 6) Dens magnus elephantis, aut alterius feræ. 7) Favilla, scintilla ignis. 8) Chytropus. 9) Superior ocreæ pars a talo usque ad marginem. Cast.

بشك pesk. p. n. f. 1) Ros. Ruggiada. Ferh. 2) Sors. 3) Crinis crispus. Cast.

بشك besek. p. n. f. Sors, quæ jacitur. Cast.

بشك pesek. p. n. f. Ros. Ruggiada. Ferh. بشك besik. p. n. f. Fimus, stercus orbiculare. Cast.

بشك besik. t. n. f. كهواره keh-wāre. p. Cunæ. Cuna, culla.

بشك bisk. p. n. f. Pruina glacialis. Cast.

بشك pisk. p. n. f. 1) Crispus capillus. 2) Unguis avis. 3) Dolor, tristitia. 4) Sors, quæ jacitur, rei dividendæ ergo. Ferh.

بشك büsk. p. n. f. 1) Crispus capillus. 2) Cincinnus. Ferh.

بشك püsk. p. n. f. 1) Pruina glacialis. 2) Saccus coriaceus, in quo alicam, ۱ familia Turcomanni recondunt. Cast. 3) Stercus cervi, ۱ ovis. 4) Fascia, qua mulieres caput cingunt. 5) Nomen arboris. Ferh.

بشكاري beskārî. p. n. f. Deambulatio. Ferh.

بشكر pesker. p. n. f. Dens acutus, seu caninus. Cast.

بشكر pesker. t. n. f. Mantile. Tovagliuolo. ۱ بشكاري سفره sofra peskerî. Mappa, & mantile longum. V. پيشكير.

بشكرد bisgerd. p. n. f. 1) Venatio. 2) Præda. Ferh.

بشكردن püskerden. p. V. 1) Pugnare. 2) Contrahere. se. Cast.

بشكردن püskürden. p. V. 1) Contrahere se, corrugari. 2) Credi, committi. Cast.

بشكستن biskesten. p. V. 1) Frangere, rumpere. 2) Extinguere. Ferh.

بشكش peskes. t. n. f. vul. Munus, xenium. V. پيشكش.

بشك سالمك besik sâlmak. t. V. compos. Cunas movere. Cullare.

بشك تاشي besik tâsî. t. n. f. Nom. promontorii ex parte Europæ ad Bosphorum thracicum siti, atque ad quartum lapidem a Galata distantis. Scriptoribus antiquiorum temporum Jafonium, posterioribus vero Diplokionia a geminis columnis dicebatur. Leuncl.

بشك biskel. p. n. f. 1) Mœror, afflictio. 2) Crispus capillus. Ferh.

بشك piskil, ۱ püskül. p. n. f. قيق kygh. a. Stercus orbiculare cameli, ovis, capræ, cervi.

بشك biskile. p. n. f. قيو قلابي kapu kulābî. t. Ansa, vel annulus portæ, quo attrahunt. L' anello della porta.

بشكيد biskilid. p. 3. pers. præ. 1) Vulneravit ungue, vel cultro. 2) Spina uricæ vestem laceravit inhærendo ei. 3) Signavit, pec. ungue. Ferh.

بشكيد piskilid. p. 3. pers. præ. 1) Laceravit pec. unguibus. 2) Signavit ungue. Ferh.

بشكيدن bisgiliden, seu biskiliden. p. V. 1) Extremis unguibus, aut digitis signum da-

re. 2) Scalpere, titillare. *Far segno con le unghie, grattare, stuzzicare.* 3) Signum ponere. 4) Vulnerare unguibus, vel cuspi-
de. 5) Tæniis fetaceis vincire aliquid. *Ferh.*

پشگیلیدن *püşgiliden. p. V.* 1) Amplecti. 2) Compedibus vincire; stringere pedes *sive hominis, sive equi.* 3) Merdam excernere. *Cast.*

بشکم *bişkem. p. n. f.* Stratum, vel scamnum recubitorium. *Ferh.*

پشگن *pişgen. p. adj. compos.* Coctu facilis. *Facile a cuocere.*

بشگین *bişgün. p. imp.* Frange, rumpe. *Ferh.*

بشگنج *beşkenğ. p. n. f.* 1) Brachium. 2) Manus sinistra. *Ferh.*

پشگنج *peşkenğ. p. n. f.* ساعد *sā-âd. a.* Brachium, radius brachii. *Cast.*

بشگنک *beşkenğ. p. nom. prop.* Nom. arcis *validæ in هندوستان hindostân. Ferh.*

بشکونه *bişküne. p. n. f.* Pessulus ferræ. *Ferh.*

پشکوک *peşkük. p. adj.* 1) Validus, robustus corpore. 2) Onus ferens. 3) Rei faciendæ avidus. 4) Mitis, mansuetus. *Cast.*

بشکول *beşkül. p. adj.* Velox, & expeditus. *Ferh.*

پشکول *peşkül. p. adj.* 1) Agilis, velox & expeditus ad rem peragendam. *Lesto, disinvolto. Cast.* 2) Tristis, afflictus. 3) *nom. prop. Nom. oppidi, ubi conficiuntur præstantissimæ fasciæ. Ferh.*

بشکول *bişkül. p. adj.* Velox, expeditus. *Ferh.*

بشکولیدن *beşküliden. p. V.* Alacriter ag-
gredi opus. *Ferh.*

بشکون *beşkün. p. adj.* Velox, expeditus ad rem peragendam. *Ferh.*

پشکون *peşkün. t. n. f.* 1) Scamnum. 2) Mensa. Banco, tavola.

بشکونه *bişküne. p. n. f.* 1) Flos. Fiore. 2) Vomitio. *Ferh.*

بشکوه *bişküh. p. n. f.* Magnificentia, majestas. *Ferh.*

بشکی *beşkâ. a. part.* Agili, & citato gradu incedens camelitis. *Wan.*

بشل *beşel. p. n. f.* Res suspensa, pendula. *Ferh.*

پشیل *pisil. p. n. f.* Duæ res invicem plexæ, contortæ. *Ferh.*

بشیلد *bişiled. p. n. f.* Res suspensa, pendula. *Ferh.*

باشلمک *başlamak. t. V.* Incipere: *V.* باشلمک *peşleng. p. adj.* Retrolapsus, refu-
pinus. *Ferh.*

بشلنگ *bişleng. p. nom. prop.* Nom. ar-
eis in هندوستان *hindostan.*

بشلی *beşilî. p. n. f.* Appensio. *Ferh.*
پشلیدن *peşliden. p. V.* بوقت *jokmak. t.*
Palpare. *Ferh.*

بشلیدن *bişliden. p. V.* 1) Propensum reddere. 2) Adhærere facere. *Ferh.*

بشم *beşm. p. n. f.* 1) Pruina, ros. *Rug-
giada.* 2) Hæreticus. 3) Nullius fidei homo. 4) *nom. prop. Nom. loci. Ferh.*

پشم *peşmi. p. n. f.* 1) قراغو *kyraghû. t.*
Pruina. Brina. *Cast.* 2) بوف *şof. a.* بوک
ion. t. Lana mollior pec. ovium. *Lana piume.*

Ferh. ¶ پشم بریدن *peşm büriden.* 1) Ton-
dere lanam. 2) Lanæ tonsura. *Cast.* پشم

پشم *peşmî dewât.* Atramentarii lana, *sive*
fericum, *sive* gossipium. *Stoppino, spongia*

del calamaro. Ferh. * *Express. figur.* پشم

پشم *peşm sūd. h. e.* پراکنده اولدی *perākende*
oldî t. Dispersus, dissipatus est. *Ferh.*

بشم *beşem. p. n. f.* 1) Genus morbi ex
repletionē orti. 2) Stomachi gravatio. 3)
Molestia. *Cast.*

بشم *beşem. p. adj.* 1) Pertæsus, fastidi-
captus. 2) Indigestus, qui non facile conco-
quitur in stomacho cibus. *Ferh.*

بشماط *bişmât. a. n. f.* Panis bis coctus. *Gol.*

بشماک *beşmāk. p. n. f.* 1) Calceus. 2) Cre-
pida. *Ferh.*

بشماک *peşmāk. p. n. f.* Equus. *Ferh.*

پشماگند *peşmāğend. p. n. f. compos.* 1) Pan-
nus coactilis, qui sub ephippio insternitur.
2) Clitella. *Ferh.*

پشمان *pişmān. p. part.* Pœnitens, pro
پشیمان

بشمتزه *beşemteze. p. n. f.* 1) Lumbi. 2)
Vertebræ dorsî. *Ferh.*

پشیش *pişmîş. t. part. pass.* 1) Coctus. 2)
Maturus fructus. 3) Versatus homo. *Cotto,*

maturo, fatto, versato. ¶ طابدهده *pişmîş.*
tābede pişmîş. Frixus. *Fritto nella padella.*

بشیم شدن *beşem sūden. p. V. compos.* Di-
spergi, separari ab invicem. *Ferh.*

باشمک *başmak, & pašmak. t. n. f.* 1) Cal-
ceus. 2) Crepida. *V.* باشمک

باشمکلیک *başmaklyk. t. n. f.* Addititia bo-
na, pro crepidis Sultanarum. Beni, che si

danno alle Sultane come per paraguanto.
Quæ autem superadduntur Bassis, dicuntur

ارپدلیک *arpalyk q.* Pro avena, aut hordeo
equis illorum. *Per aiuto di costa.*

بشمک *bişmek, & uşit.* پشمک *pişmek. t. V.*

پشختن *püchten. p.* 1) Coqui. 2) Maturescere.
3) Experientiam rerum consequi. *Cuocersi,*

esser cotto, & maturarsi, prender isperienza.

پشممیش *pişmemîş. t. part. pass. negat.* خام
şām. a. ناپخته *nāpüchte p.* 1) Crudus, non
coctus.

coctus. 2) Rudis. Crudo, non cotto, & non ancora maturo.

پشمه *bešme*. p. n. f. Corium crudum. *Ferh.*

پشمه چشمک دیدکله کوز اوتی *pešme*. p. n. f. *česmek didükleri göz otı*. t. Spinæ genus, vel lapidis cærulei contra oculorum morbum commendati. *Ferh.*

پشمیدن *pešmiden*. p. V. Dispergere, separare. *Ferh.*

پشمین *pešmîn*. p. adj. II. Laneus. Di lana. *پشمین لباس libâsi pešmîn*. Vestimenta lanea, grossa. Vesti di lana, ò panno grosso. *Ferh.*

پشمینه *pešmîne*. p. n. f. compos. 1) Species dulciarii. 2) Lanea vestis, lacerna. Veste di lana, ò panno grosso. *Ferh.* *خرقه پشمینه* *čyrkai pešmîne ber dūs*. Super humeros habens lacernam, vili veste indutus. Coperto d'un vil mantello.

پشن *bešn*. p. n. f. Statura corporis. *Ferh.*

پشن *bešen*. p. nom. prop. Nom. loci in vicinia *طوس tūs*. *Ferh.*

پشن *pešen*. p. 1) nom. prop. Nom. athletæ celebrati in libro *شهنامه sehnâme*, dicto. 2) Locus certamine, seu prælio celebris. *Ferh.*

پشنه *bišnet*. a. n. f. Milii genus nostrato paulo majus. *Gol.*

پشنج *bešeng*. p. n. f. 1) Viror vultus, genarum. 2) Canon, regula textoria telæ incumbens. *Ferh.*

پشنج *pešeng*. p. n. f. 1) Canon, regula textoria telæ incumbens, & dentatis extremis telæ extremitatibus inhærens. 2) Guttæ aquæ hinc inde sparsæ. 3) Phacos, lentigo faciei, vitiligo. *Ferh.* 4) Faciei macula colore inter nigrum, & rufum medio, qualem mulieres gravidæ contrahere solent. 5) Sulcus agri ab aratro factus. *Ferh.*

پشنج *bišeng*. p. n. f. 1) Corrugatio vultus, sive præ senio, sive ex ira. 2) Lentigo. *Ferh.*

پشنج *pišeng*. p. n. f. Apparatus belli, vel itineris. *Ferh.*

پشنج *bišing*. p. n. f. 1) Propositum, studium. 2) Apparatus viatorum, commæatus. *Cast.*

پشنجه *pešenge*. p. n. f. Manipulus herbæ, scopæ instar, qua textores utuntur ad conspergendam aqua telam. *Ferh.*

پشنجه *bešinge*, & *pešinge*. p. n. f. 1) Lentigo. 2) Gossipium atramentarii. *Cast.*

پشنجه *bišinge*. p. n. f. 1) Instrumentum textorum, quo utuntur ad imbuendam aqua glutinis telam. 2) ipsum Gluten textorium. *Ferh.*

پشنجیدن *pešengiden*. p. *مایه چالمف mâie diâlmak*, & *صو صاچمف sū sâcmak*. t. 1) *Ferh.* Part. I. Tom. I.

mentum indere. 2) Aquam spargere. *Cast.* 3) Parare. 4) Splendere. 5) Urere. *Ferh.* *پشنجیده* *pešengide*. p. part. pass. Sparfus. *Ferh.*

پشنجیر *püşingir*. p. n. f. Species arboris, ex qua arcus conficiuntur. *Ferh.*

پشنوده *püşnûde*. p. n. f. 1) i. q. *پشک püşk*. Pruina glacialis. 2) Cibi genus ex farina cum daçtylis fere cocti, Persis usitati. *Cast.*

پشنوزه *bešneze*. p. n. f. 1) Herba, spina. 2) Cibus ex farina, sesamo, & daçtylis. *Ferh.*

پشنوزه *blüşnize*. p. n. f. Genus cibi ex farina, butyro, & daçtylis. *Ferh.*

پشنک *pešeng*. p. n. f. Instrumentum ferreum ad frangenda saxa, & fodiendos muros. 2) nom. prop. Nom. patris Efrasiabi. 3) Arcubalista. 4) Convitium, opprobrium. 5) Echinus marinus. *Ferh.* 6) Sarculum, rutrum, quo terra refoditur. 7) Terebra. *Cast.*

پشنک *püşeng*. p. n. f. 1) Signum antiquum. 2) Rutrum. *Ferh.*

پشنک *püşnük*. p. n. f. 1) Signum antiquum, veteris moris, f. moneta antiquior. 2) Nom. regis inclyti, qui pater Efrasiabi fuit. 3) Nom. furis. 4) Terebra. 5) Sarculum, rutrum. *Ferh.*

پشنیز *bešniz*. p. n. f. Abrotonum. *Abruo-* tino erba. *Ferh.*

پشنیزه *bešnize*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

پشنین *bešnîn*. a. n. f. Lotus Aegyptia, cujus radix *بیارون bejârûn*, dicitur. *Gol.*

پشوتن *bešüten*. p. adj. compos. Prævæ indolis, & morum. *Ferh.*

پشوتن *blüşüten*. p. 1) nom. prop. Nom. fratris *اسفندیار isfendiâr*. 2) n. f. Simia. *Ferh.*

پشودن *büşüden*. p. V. 1) Lavare. 2) Malæ indolis esse. *Ferh.*

پشور *bešür*. a. V. act. [I. F.] 1) Læto nuntio exhilarare. 2) Nuntiare in genere. 3) Capere, & tractare exteriore parte corium, seu cutem. 4) Depasci locustas campum, pec. superiore parte. 5) Coire cum fæmina. 6) Lætari. 7) Occurrere alicui. 8) Respice-re vultu nitido, lætoque. *Gol.*

پشورمک *pišürmek*. t. V. transit. a *پشک pišmek* *طبخ tabch*. a. پختن *puchten*. p. Coquere, assare. Cuocere, cucinare.

پشول *bešül*. p. part. Qui negotia tractat, vel perficit, vel in iis tractandis expertus est. *Ferh.*

پشول *bišül*. p. imper. 1) Scito. 2) Videto, inspice. *Ferh.*

پشول *büşül*. p. imper. 1) Scito. 2) Vide. *Ferh.*

پشولانیدن *büşülâniden*. p. V. transf. Incitare. *Ferh.*

Bbbbbb

پشولش

بشولش *besūlis*. p. n. f. 1) Perturbatio, afflictio. 2) Negotiorum gestio. *Ferh.*

بشولیدن *būsuliden*. p. V. 1) Vacillare. 2) Moveri, movere, *ut quid vacillet*. 3) Scire, cognoscere. 4) Audire, auscultare. 5) Cupere, velle. 6) Dispergi, dissipari. 7) Perdere *ludendo*. *Cast.* 8) Perturbare. *Ferh.*

بشولیده *bisūlide*. p. part. pass. 1) Visus, cognitus. 2) Expertus, versatus in rebus. 3) Perturbatus, confusus. *Ferh.*

بشولیده *pisūlide*. p. part. pass. Intricatus, perplexus, confusus. *Ferh.*

بشبه *peššc*. p. سوری سکی *suwry syn-ek*. i. Culex. *Zenzala*. *Ferh.*

بشبهخانه *pesechāne*. p. n. f. compos. Tentorium ex pilis contra culices factum. *Ferh.*

بشبهدار *pešedār*. p. n. f. compos. Tentorium ex pilis contra culices factum. *Ferh.*

بشبهغال *pešeghāl*. p. n. f. compos. i. q. prae. *Ferh.*

بشبی *pešī*. p. n. f. Obulus. *Ferh.*

بشبی *pūšī*. p. n. f. Res rotunda quaecunque, ut obulus. *Ferh.*

بشبیج *pešīg*. p. n. f. 1) i. q. چفت *čift*. Par. 2) Interitus, exitium, perditio. *Cast.*

بشبیج *pešīg*. p. 1) adj. Amplius. 2) Copiosus. *Ferh.* 3) n. f. Viaticum, seu apparatus itineris. *Cast.*

بشبیج *pešic*. p. adj. 1) Abundans. 2) Amplius. *Cast.*

بشبیجیدن *pešigiden*. p. V. 1) Armari. *Cast.* 2) Praeparare. *Ferh.*

بشبیج *pešich*. p. n. f. 1) Par. 2) Viaticum. *Cast.*

بشیر *bešīr*. a. n. f. pl. بشایر *bešāir*. 1) *mūstūgi*. i. Lator, vel annunciator boni novi, evangelizator. *Che reca buone nuove*. *Wan.* 2) part. Pulcher. *Gol.*

بشیر خرما *pešīr churmā*. p. n. f. compos. Caliculus dactyli, qui ei petioli loco est. *Ferh.*

بشیر *bešīz*. p. Urceolus coriaceus. *Cast.*

بشیر *pešīz*, & *pišīz*. p. 1) n. f. پول *pūl*. i. Obulus. *Ferh.* 2) Squama. *Bezzo*, & scaglia.

بشیرة *pūšīzet*. a. n. f. Rotundum quodque, ut obulus. *Cast.*

بشیر نشان *pūšīz nisān*. p. n. f. compos. Monetarius, signator monetae. *Ferh.*

بشیرة *pešīze*. p. n. f. 1) Squama draconis, aut piscis. 2) Umbilicus, caliculus, qui petioli loco est dactylo, aut qui libris habenifve equinis imponi solet. *پشیرة خرما* *pūšīz*

šīzei churmā. Glans, seu caliculus dactyli, *cujus umbilico affigitur pediculus*. *Cast.*

بشیرة *pūšīze*, & *pūšīze*. p. n. f. 1) Obolus. 2) Squama draconis, aut piscis. 3) Fimbria tentorii. 4) Vaginae cultri inferior extremitas. *Ferh.*

بشیرة نشان *pūšīze nisān*. p. n. f. compos. Monetarius. *Ferh.*

بشیرة *bešīz*. a. part. II. بشیر *bešī*. 1) Mali saporis. 2) Ore grave olens. *Wan.* اطوار *atwārī bešī-ē*, malae, & invisae actiones. *Azzioni brutte, e cattive*. *Sa.*

بشیرة *bešīk*. i. n. f. Cuna. *V.* بشک

بشیرمان *pešimān*. p. adj. نادم *nādīm*. a. Pœnitens, pœnitentia ductus. *Che si pente, pentito*. *Ferh.* *پشیرمان* *pešimān*. oi. Pœnitere, dolere factum. *Pentirsi, rincrescere*. *گلدوگنده پشیرمان اولدی* *geldūgine pešimān oldy*. Pœnituit ipsum venisse. *Si penti d'esser venuto*.

بشیرک *blūšīk*. p. n. f. Stercus ovium. *Ferh.*

بشیرمانتک *pešimāntyk*. i. n. f. Pœnitudo, pœnitentia. *Pentimento, il pentirsi*.

بشیرمانی *pešimānī*. p. n. f. Pœnitudo, pœnitentia facti. *Pentimento, il pentirsi*. *Ferh.* *پشیرمانی بی محل ایله دلفکار اولوب فرار ائدی* *pešimānī-i bī mæhällile dīlfikār olup firār ittī*. Cum intempestiva pœnitudine, variis cogitationibus agitatus, & afflictus aufugit. *Sa.* *Col suo tardo & intempestivo pentimento sene fuggi tutto mesto, & addolorato*. *Br.*

بشیرین *pešīn*. p. nom. prop. Nom. filii tertii *kejkūbād*, qui fuit primus monarcha ex dynastia kajanidarum. *Ferh.*

بشیرین *pešīn*. a. adv. Anticipate, pro *پشیرین*

بشیرین *beš jūz*. i. nom. card. *پنج* *penč* sœd. p. Quingenti. *Cinquecento*.

بص *bysār*. a. V. [3. a بصر] 1) Eminus, & ex alto prospicere. 2) Oculis quærere aliquem. *Gol.*

بصارت *basāret*. a. V. aēt. Perspicere, videre. *Capire, vedere*. *Wan.*

بصارت *bæfsāset*. a. n. f. کوز *göz*. i. Oculus. *L'occhio*. *Wan.*

بصاف *būsāk*. a. n. f. 1) Species quædam palmae. 2) Præstantior camelus. 3) Sputum, saliva, quæ ejicitur, nam quamdiu est in ore vocatur *ریک* *ryk*. *Wan.* *بصاف آکمر* *būsākūl-kāmer*, Lapis quidam albus, & splendens, scil. selenites. *Gol.*

بصایر *bešāir*. a. n. f. Visus. pl. a بصیرة *bešīret*.

bæsbās. a. part. 1) Indefessus camelus. Wan. 2) Agilis, velox. Gol.

bæsbæfat. a. V. 1) دلگولنمک dil-külenmek. e. Blandiri, adulari. Gol. 2) Caudam motitare, de cane adblandiente.

pastāl, *pastāw*. e. n. f. *pastūrma*. e. n. f. Carō infumata. Salame. V. باسطرمه سي *bā-lyk pastūrmāsī*, piscis sale conditus, fumo siccatus. Pesce salato, fumato. Bern.

bastūrmak. e. V. *bæsmāk*. Facere, ut quis invadat, calcet, obruat.

bæsr. a. V. aet. [5. F.] 1) Scire, perspicere. 2) Videre, conspiciere. Gol. 3) Duo coria simul consuere novum imponenda alteri, uti calcearii facere solent. Wan.

bæsar. a. n. f. pl. *ebsār*. Visus, sensus ipse. 2) Oculus. 3) Scientia, perspicacia. La vista, il vedere, *intelligenza*, *intelletto*. Wan. *bæsarī besyretile dykkæt idüp*. Oculo considerationis rem contemplatus. Mirando ò considerando attentamente, con occhio di attenzione. Eb. *næzari y'tibār*, we *bæsarī ychtyjār ile müsāhede utlükte*. Aspectu aestimationis, & visu electionis rem contuitus. Mirando con rispetto, e conoscentela cosa, ò la persona. Sa. *bæsarī bī bæsyret*. Oculis incautus, aspectus inconsideratus.

bysr. a. n. f. 1) Lapidēs subalbi. 2) Terra crassior, unde lapidēs evelli possunt. Gol. 3) nom. prop. Urbs Basra.

busr. a. n. f. 1) Latus rei. 2) Crassities. Wan. 3) Intervallum. 4) Lapis albus. Gol.

būsarā. a. n. f. pl. a *besyr*. Perspicaces. Gl' intelligenti.

bæsræt. a. n. f. 1) Lapidēs subalbi. Wan. 2) Terra crassior, unde lapidēs evelli possunt. 3) n. f. Basra, vul. Bassora. Notissimum sinus perfici emporium, quod conditum fuit diebus *amār binūl-chathāb* secundi Chalifæ, quondam regia Chalifis e stirpe Abasidarum; antiquum Babylon, bidui itinere ab hac urbe distitum. Herb. *el-bæsretān*, ipsa illa Basra, & Cufa. Wan.

basræ bālī. Manna. Manna.

bæsarāk. e. n. f. Infilia textorum. Calcole de' tessitori.

busrā. a. nom. prop. 1) Bostra Syriae Damascenæ urbs, ubi conficiuntur celebres damasceni enses. Wan. 2) Pagus Bagdadi. Gol.

bæst. a. n. f. Incessus, qui distentis fit passibus, cursui similis. Gol.

bæs. a. V. aet. [3. F.] Coitum exercere. Wan.

bæs. a. n. f. Panniculus, vel linteolum densius, quod vix penetrare possit aqua. Gol.

bys. a. n. f. Pars noctis, juxta quosdam prima. Wan.

büsæ. a. part. pl. ab *ebsā*. Omnes, universi. Wan.

bæs-ā. a. part. fam. ab *ebsæ*. Universi, omnes. Gol.

basghū. e. n. f. Invasio specialiter nocturna. *basghū* e. Invasionem nocturnam facere in hostem. Ferh.

bæsk. a. V. aet. [1. F.] 1) Spuere, sputare. Wan. 2) Mulgere fætam ovem. Gol.

bæskæt. a. n. f. pl. *sykā*. Vicus urbis elatior. Gol.

bæskun. e. n. f. Impressio, invasio. Sopresa, attacco. *dün baskünī*. Impressio nocturna. Sorpresa, attacco improvviso di notte.

bæsl. a. V. aet. Nudare, corticem detrahendo, arborem. Gol.

bæsal. a. n. f. coll. 1) Cepe. 2) Bulbus. Wan. 2) ob similitudinem Galea ferrea. Cipolla. *bæsalüz-zejb*, *bæsalüz-zejr*, i. q. *bülbüs*. Bulbus esculentus. *bæsalül-ünful*, & *bæsalül-fār*, i. q. *iskyl*. Scilla. *bæsalül-kæj*. Bulbus vomitorius. Gol.

bæsymak. e. V. pass. a *bæsmāk*. 1) Calcari. 2) Obrui, invadi. Esfer calcato, sopreso, stampato.

bæsm. a. n. f. Intervallum, & distantia inter digiti auricularis, & annularis extremitates. Wan. ut *ateb*, quod est inter auricularem, & medium; *reteb*, quod inter medium, & indicem, *fitr*, quod indicem inter & pollicem. *sibr*, inter pollicem, & auricularem; *fewt*, distantia, quæ est inter digitos duos quoscunque. *zü büsmin*. Crassus, grossus vir aut vestis. Gol.

bæsmāgi. e. n. f. Impressor, typographus. Stampatore.

basamak. e. n. f. 1) Gradus. 2) Scabellum, basis. Grado, base, piedestallo.

bæsmāk. e. V. 1) Calcare, premere. 2) Supprimere. 3) Invadere. 4) Superare.

Bbbbbb 2

rare,

rare, vincere. 5) Impressionem facere. 6) Deprehendere in factō. 7) Imprimere, typis mādare. *Calcare, sopressare, superare, sottoporre, vincere, attaccare, soprendere, cogliere in fatto, & stampare.* كوي قاعه بصمف ǁ *Kōj, kal-ā basmak.* Invadere, & deprædari pagum, arcem. *Attaccare, e soprendere un villaggio, ò castello.* Ll. *اياغم بصدوشي پره ajaghüm bastughy iere.* Ad locum, ubi fixero pedem. *Dove porrò il piede.* Ah. *قدم بصمف ka-dem basmak.* Impōnere, figere pedem. *Porre il pie.* Eb. *سنورمهزه آتف بصنيوب synorümüze ājak basmajüp.* In nostros limites pedem non intulerunt, immiserunt. *Senza toccar li nostri confini.* Ll. *يولارين بصديلر jollarin bastylar.* Præciderunt vias eorum, euntes invaserunt. *Tagliarono loro li strada.* Ll. *ابناي سبيلي بصوب ebnāi sebīli basup.* Adorti viatores. *Attacando li viandanti, ò passaggeri.* Ll. *آوازي بصر awāzini basar.* Opprimet vocem ejus. *Sopprimerà la di lui voce.* *يغور توzy بصدy jagkmur tozy basty.* Pluvia pulverem repressit. *La pioggia fece calare la poluere.* Sæ. *بر برين بصرق birbirin basarak kapuji gügile büldyler.* Se invicem calcantes, seu prævenire volentes vix januam invenerunt. *Cascando per la pressa l'uno sopra l'altro appena trovarono la porta.* Eb. *چونکه بو çüunki bu ghawgha dür basylüp kesildy.* Postquam hic tumultus repressus est. *Questo rumore essendo sopito.* Eb. *بص قلاي bas kalaji.* Age, non parce. *Dagli pure, non glie la perdonare.*

بصمق basmaklyk. t. n. f. Conculcatio, oppressio. *Il calpestore.*

بصمه basma. t. n. f. 1) Typus. 2) Typographia. *Stampa.*

بصمهجي basmagi. t. n. f. Typographus. *V. بصمجي*

بصنجق basyngiak. t. n. f. Scabellum pedum. *Tef.*

بصو pusū. t. n. f. Insidiæ. *V. بوسو*
بصوك basük. a. n. f. Pecus de grege, cui minimum lactis est. *Gol.*

بصير basyr. a. part. pl. *بصرا busarā.* (ضير *zerir*) 1) Videns, visu pollens. 2) Perspicax, intelligens, gnarus. *Che vede bene, di buona vista, & perspicace, penetrativo.* Wan. 3) *Inter attributa Dei, quæ a Mohammedanis in corona precaria تسبيح tesbih dicta, recitari solent, ordine 11 inum.* Hott. *بصير او basyr ol.* cum dat. Respicere, videre. *Mirare, vedere, attendere.* *Tef.*

بصيرت basyret. a. n. f. pl. *بصاير basair.*

1) Sententia. *Wan.* 2) Vifus attentior. 3) Studium, cura. 4) Perspicacia. 5) Providentia. 6) Cautela, vigilantia. *Vista, intelligenza, accortezza, vigilanza, avvedutezza, attenzione.* چشم بصيرتي ǁ *česmi basyreti.* Oculi providentiæ ipsius. *Gl'occhi della sua providenza.* Sæ. *بصيرت اوژه او basyret üzre ol.* Attendere, providum esse. *Attendere, star con l'occhio aperto.* Sæ. *نور بصيرت ايله عين اليقين بل كه ile æjnel iækyn bilki.* Lumine rationis intuitus pro certo scias. *Col lume della ragione, saprai per certo.* Ah. *بصيرت صاحبي basyret sahybi.* *اهل بصيرت ehli basyret,* *ارباب بصيرت erbabi basyret.* Perspicaces, providi. *Li perspicaci, avveduti.* *بصيرت e. Prævidere. Antivedere, avvedersi.* بصيرتدن بري *basyretten beri.* Incautus. *Disavveduto, non accordo.* بصيرتلكه *basyret ile görmek.* Attente considerare. *Veder con accortezza.*

بصيرتلكه basyretlü. t. adj. *متنبه mitenebih.* a. Circumspectus, sagax. *Sagace, prudente, avveduto.*

بصيص basys. a. V. act. [2. F.] Fulgere. *خصيصهم و بصيصهم chæsysuhümwe basysuhüm.* Numerus eorum. *Gol.*

بصيص basys. a. n. f. 1) Fulgor. 2) Tremor. 3) part. Fulgidus. *Gol.*

بصيع basy. a. part. Emanans sudor. *Gol.*

بص

بص بص basy. a. part. 1) Tenui cute, præditus. 2) Pinguis, mollis. *Wan.* 3) Qui albo est corpore. 4) n. f. Donum exile, & paucum. *Gol.*

بصوض byzaz. pl. a *بصوض basyuz.* part. Parum aquæ continentis putei. *Gol.*

بصواصة basyazat. a. V. act. [2. & 4. F.] Tenui cute, & pinguem, seu corpore molli esse. *Wan.*

بصواصة buzazat. a. n. f. 1) Pauca aqua. 2) Pauca, & exilis pluvia. *Gol.*

بصاع basy. a. n. f. Insula maris. *Wan.*
1) *بصاع byzā.* a. V. [3. a. بضع] Coire, coitum exercere. 2) n. f. Coitus, concubitus. *Wan.*

بصاعت bizā-æt. a. n. f. Summa capitalis, aut pars opum, quæ impenditur in mercaturam, lucroque exponitur, fors. *Capitale, mercanzia.* *Ik.* قليل البضاعة ǁ *kālil bizā-æt.* Exiguæ fortis mercator, pauper. *Di poco capitale.* *Ik.* *بصاعتني اضاعت metā-ū bizā-ætini izā-æt eiledy.* Disperdidit

didit merces ejus, & omnia, quæ habebat. Gli fece perdere, quanto aveva.

بضان būzān. a. n. f. pl. بضانات būz ināt, عبضنة ebzynet. Nom. mensis arabici, qui alias ربيع الآخر rebī-ūl-āchyr dicitur. Gol.

بضباض bæzbāz. a. n. f. i. q. كمة kemeet. a. Terræ tubera. Gol.

بضر bæzr. a. part. i. q. نوف newf. Quod in interfaminio puellarum excrescit, ac præcidi solet. Gol.

بضرأ byzren myzren. a. adv. compos. Impune, sine talione, aut vindicta effusus fuit sanguis. Gol.

بضررة bæzret. a. part. i. q. بطلان butlān. a. Cum quid irrito successu, aut frustra fit. Gol.

بضض bæzæz. a. V. aët. [2. F.] Pauca esse aquam. Wan.

بضض bæzæz. a. n. f. Aqua pauca. Gol.

بضع bæz. a. V. aët. 1) Amputare partem rei. 2) In partes concidere. 3) Secare venam, diffindere. 4) Restinguere, ac explere fitim. Gol.

بضع bæz. a. n. f. pl. a بضعة bæzæ't. Partes resectæ. Wan.

بضع biz. a. n. f. Pars, seu exiguus numerus a tribus ad novem, vel a duodecim ad viginti. Truppa di poche persone, alquanti.

بضع biz, عبض buz. a. n. f. 1) Genitale arvm mulieris. 2) Congressus cum fœmina, coitus. Buso, ò parte vergognosa della donna, عبض coito. عبضنة buz-ÿne mālīk olāfyz. Potiamini copia, & concubitu ejus. Godetela. Tef.

بضعة bæzæ't. pl. بضع bæz. عبض bæzæ't. Pars resecta, frustum. Un pezzo. Wan.

بضنة buzannet. a. nom. prop. Nom. pagi. Gol.

بضوض bæzūz. a. part. pl. بضاض byzāz. Parum aquæ continens puteus, vel uter. Wan.

بضوضه bæzūzet. a. V. aët. [2. & 4. F.] Tenui cute præditum esse. Wan.

بضوع buzū. a. V. aët. 1) Satietatem capere. 2) Fastidio affici alicujus hominis, vel rei. Gol.

بضوك bæzūk. a. n. f. Acutus gladius. Gol.

بضوض bæzūz. a. V. aët. [2. F.] 1) Paulatim fluere, & emanare aquam. Wan. ما بوض mā jebyzzu hægerūhu. Haud rorescit, vel exudat lapis ejus: in hominem avarum dicitur, a quo nihil sperandum. Prov. 2) Paulatim consequi, quod debebatur. 3) Parum dare. Gol.

بضوضه bæzūzet. a. n. f. Pauca aqua. Gol.

بضوض bæzūz. a. n. f. 1) در ter. t. Sudor. Gol. 2) ات et. t. Caro. 3) Infula maris. Wan.

بضوض bæzūz. a. n. f. 1) در ter. t. Sudor. Gol. 2) ات et. t. Caro. 3) Infula maris. Wan.

بضوض bæzūz. a. n. f. 1) در ter. t. Sudor. Gol. 2) ات et. t. Caro. 3) Infula maris. Wan.

بضوض bæzūz. a. n. f. 1) در ter. t. Sudor. Gol. 2) ات et. t. Caro. 3) Infula maris. Wan.

بضيع buzæj. a. nom. prop. 1) Nom. loci. Wan. 2) Nom. montis nigricantis in Syria. Tef.

بط bæt. p. n. f. 1) Anser fylvestris. 2) Genus poculi ampli. Ferh. 3) Anas. Occa, عبض anitra.

بط bætt. a. V. aët. Findere. Wan.

بط bætt. a. n. f. 1) Anser. 2) Anas. Wan. 3) Urceus coriaceus; poculum. عبض شراب bir bætt šerāb, عبض بر بط bir bætt mej. Poculum vini. Un boccale di vino.

بطه but-ū. a. n. f. Tarditas, cunctatio. Tardanza, lentezza. Gol.

بطا bitā, عبض butā. a. n. f. i. q. præc.

بطاح bitāh. a. n. f. pl. ab عبض ابطح ebtoeh. Loci depressiores, glarea abundantes. Wan.

بطاح butāh. a. n. f. Morbus similis pleuriditi ex febre nasci solitus. Gol.

بطاحي bytāh. a. part. Qui morbo عبض butāh, dicto laborat. Gol.

بطاريس batāris, عبض بطاريش batārīs. p. n. f. Nom. herbæ, Filix. Ferh.

بطارقة betārykat. a. n. f. ex Græco. pl. a بطريق bætrÿk. Antistites religionis, patriarchæ. Wan.

بطاريك batārik, عبض بطارقة betāriket. a. n. f. pl. a بطريك bætrik. Patr archæ.

بطاف batāk. t. n. f. Lutum. V. بتاف

بطاقة bitakat. a. n. f. 1) Oculi pupilla. Gol. 2) Aegyptiorum idiomate particula lintei, vel chartæ, panno affixa, cui nota pretii est inscripta. Wan. 3) Epistolum, quod columba alæ alligatum perfert. Gol.

بطال bættāl. a. part. vul. batāl. 1) Otiosus, iners. Wan. 2) Vanus, irritus. 3) Obsoleus. 4) Vacuus. Ozioso, tralasciato, عبض cassato, scancellato, soppresso, inculto, vano. عبض بطال bættāl e. Irritum facere, supprimere, abolere, delere. Annullare, cassare, sopprimere. عبض بطال قيو وار ايدي bir bættāl kujū wār idī. Aderat puteus otiosus, de quo amplius non hauriebatur aqua, aut exsiccatus. Vi era unpozzo tralasciato, che non davà più acqua. Eb.

بطالت batālet. a. n. f. 1) Strenuitas, animositas. 2) Otiositas. Valore, عبض ozio, effer sfacendato. Gol.

بطان bitān. a. n. f. Cingulum, quo venter jumenti subcingitur. Wan.

بطان bytān. a. n. f. pl. بطاين batājīn. Navis parva. عبض اربض arÿzul-bytān. Abundans opibus, locuples. Gol.

بطانة *býtānet. a. n. f. pl.* بطاين *betāin.* 1) Subductitius pannus, vestis. *Fodra della veste. Wan.* 2) چارشاب *ciāršeb*; vul. *ciarsaf.* t. Linteamina lecti. *Lenzuola. Gol.* 3) Amicus intimus, & verus. *Wan.* 4) Amicitia intima; & vera. *Amicizia intima, e sincera. Gol.* 5) Firmitas, robur. *Acht.*

بطاج *bætājyh. a. n. f. pl.* ابطاج *bætāyhæt.* Loci depressiores, glareā abundantes; per quos aqua diffunditur, ex altioribus locis descendens. *Wan.*

بطة *battet. a. n. f. unit.* ابط *bætt.* Anas. *Wan.*

بطح *bæth. a. V. aët.* [3. F.] Prosterne re aliquem in faciē. *Wan.*

بطح *bætyh. a. n. f. pl.* بطاح *bytāh.* Locus depressior, glareā abundans, per quem aqua diffunditur, ex altioribus locis descendens, alias per potiore anni partem siccus. *Wan.*

بطح *bætyh. a. n. f. collect.* Anni multi. *Wan.*

بطحا *bæthā. a. n. f. V.* Locus depressior, glareā abundans. *Gol.*

بطحا *bæthā. p. n. f. 1)* nom. prop. Nom. vallis prope Meccam. 2) Vallis in genere. *Ferh.* 3) Palaestra, hippodromus. 4) Quivis locus amplus, & apertus; etiam in campo, arce, aut ad ades, ubi exercitiis possit esse locus.

بطحاء *bæthāe. a. n. f.* Locus depressior, glareā abundans; per quem aqua diffunditur, ex altioribus locis descendens, alias potiore anni partem siccus. *Wan.*

بطحة *bæthæt. a. n. f. i. q.* قامت *kāmet.* 2. Staturā hominis. *Statura. Gol.*

بطحة *bæthæt. a. n. f.* Locus depressior, glareā abundans, per quem aqua diffunditur, ex altioribus locis descendens, alias potiore anni partem siccus. *Gol.*

بطحة *büthæt. a. n. f. i. q.* خصلة *chuslet.* 2. Naturā, conditio, mos rei. *Gol.*

بطر *bætr. a. V. aët.* [1. F.] Findere, diffundere rem. *Wan.*

بطر *bætr. a. n. f.* 1) Insolentia, petulantia. *Insolenza:* بطر ايله *bætr-ile.* Petulanter, insolenter, effuse. *Con insolenza; e troppa libertà. Tef.* 2) Apostema. *Gol.*

بطر *bæter. a. V. aët.* [4. F.] 1) Hilaritatis modum excedere, valde exultare. *Wan.* 2) Petulantem, & insolentem se gerere. *Wan.* 3) Attonitum evadere, seu mente percelli. *Gol.*

بطر *bætyr. a. part.* Hilaritate effusus, insolens, petulans. *Allegro con eccesso, insolente, troppo libero. Gol.*

بطر *bytr. a. V. aët.* Effundendum permittere sanguinem. بطراً *zēhebe demühü*

bytrān. Sanguis ejus impune, & sine talione effusus fuit. *Wan.*

بطريق *bytrūk. a. n. f. pl.* بطارق *bætārykæ,* و بطريق *bætāryk.* 1) Patriarcha. *Wan.* 2) Princeps, coryphæus, dux. *Acht.*

بطريق *betārykŷ, p.* و بطريق *bitārykŷ. a. compos.* ex præp. ب *be p. aut bi a.* و بطريق *tāryk.* In via, h. e. propter, per modum. *Per via di.* و بطريق *betārykŷ hækk.* 1) Propter Deum. 2) Ex æquo, & bono. *Per l'amor di Dio; & per via d'equità.* و بطريق *bitārykyl-ulūwwije.* Per modum majoritatis; seu a majori, & fortiori. *Ik.*

بطريكي *pætrikŷ. p. n. f.* Patriarcha. *Patriarca. Cast.*

بطريكية *pætrŷkije. a. n. f.* Patriarchatus. *Patriarcato.*

بطرز *bæti-zer. p. n. f. compos.* Anser aureus, i. e. sol. *Ferh.*

بطش *bæts. a. 1)* V. aët. [1. & 2. F.] Cum vehementiaprehendere. *Gol.* 2) n. f. Cupiditas dominandi. 3) Vis, rigor, potentia. *Potenza, vigore.* و بطش *kæhhārī sedidül-bæts.* Dominus rigore vehementis, severus, vindex. *Signore di potente rigore; Iddio severo giudice. Ik.*

بطشة *bætsæt. a. V. aët.* [1. & 2. F.] 1) Vi coactum, & invitumprehendere rem. 2) Impetum facere, ac irruere. *Wan.* 3) Redire ad se a febre, debilitatum, & q. victum. *Gol.*

بط شراب *bæt šerāb. p. n. f.* Poculum vini in genere. 2) pec. Poculum, quo caupones mensurant vinum. *Ferh.*

بطغ *bætægh. a. V. aët.* [4. F.] 1) Inquinare, contaminari. 2) Repere humi. *Wan.*

بطل *bætæl. a. n. f.* Vir strenuus, animosus, belliosus heros. *Valoroso campione. Wan.*

بطل *butl. a. V. aët.* [1. F.] 1) Vanum, irritum, otiosum esse, aut evadere. 2) Strenuum esse, heroica virtute pollere.

بطلان *butlān. a. n. f.* 1) Vanitas, 2) Otium. *Vanità, ozio. Wan.* و بطلان *umürlerin butlān icinde israf it Tyler.* Consumpserunt suam vitam in vanitate, & inertia, otio. *Hanno consumiato, la loro vita in vanità, ed in ozio.* و بطلاني *šübhei butlāni.* Dubitatio vana, inanis. *Dubio, o scrupulo vano. Sæ.*

بطة *bætlet. a. n. f.* Fæmina strenua, animosa. *Wan.*

بطة *butlet. a. n. f.* Magi, præstigiatores, ut qui vanis rebus operam navant. *Gol.*

بطلمك *patlamak. t. V.* Crepitare, creperè cum strepitu. *V. باتلمك*

batlemiūs. p. nom. prop. ex Græco. Ptolomæus celebris philosophus. Ferh.

بطم butm, و butum. a. n. f. 1) Terebinthus arbor. 2) Fructus ejusdem. Gol. 3) Granum viride, qualia terebenthina dicuntur. Wan. 4) ob similitudinem Ulceris genus, quod in tibia oriri solet. Gol.

batman. t. n. f. Quadripondium, Pondus librarum tredecim, و mediæ. Peso di libre 13. e meza.

bat mej. p. n. f. Genus poculi vini. Ferh.

batn. a. V. acf. [1. F.] 1) Ventrem, seu in ventre percutere aliquem. 2) Interiorē partem, & medium ingredi locum. 3) Intime perspectum habere.

batn, seu batyn. a. n. f. (ظاهر zahr) 1) Venter. Wan. 2) Intimum, interior pars, medium rei. 3) Penna remex. Ventre, pancia, trippa, و la parte di dentro, l'interiore, il mezo, و la prima è più lunga penna dell'ala. 4) Secundus gradus consanguinitatis. و batyn pereft. Abdominis mancipium. Goloso.

batn. a. n. f. 1) Nom. tribus parvæ, seu majoris stirpis, in quas divisi sunt Arabes. 2) Interior pars urbis Meccanæ. 3) Quod in ventre continetur, fœtus. و ولدت عشرة و batn. Decies peperit, vel decimo partu. Gol.

batæn. a. V. acf. [4. F.] Distentum esse ventrem præ cibi indigesti copia. Wan.

batæn. a. n. f. 1) Distentio ventris. 2) Parva tribus. Gol.

batyn. a. part. 1) Ventri deditus, ac serviens. Wan. 2) Humilis, ac depressa terra. Gol.

butnân. a. n. f. pl. a batyn. Adyta, penetralia, medium rei. و butnânül-gennet. Partes mediæ, seu adyta Paradyfi. Gol.

batnen æn batnin. a. express. arabic. De ramo in ramum tribus, de tribu in tribum, q. omnes, universi. Ah.

batnet. a. V. acf. Inservire, & deditum esse ventri. و ذو بطة zû batnetin. Quod in ventre est, pec. sumptum alimentum. Gol.

batænet. a. V. acf. [4. F.] Distentum esse ventrem præ cibi indigesti copia. Gol.

bytnet. a. n. f. طوقلف toklyk. t. Morbus natus ex nimia ventris repletionē. Wan.

batw. a. V. acf. Compingi, pec. carnem. Gol.

bütü'. a. V. [5. F.] Tardum esse. Wan.

but-ü'. a. n. f. Tarditas. Gol.

bütül. a. V. acf. [4. F.] Vanum, irritum esse. Wan.

bütület. a. n. f. Strenuitas. Valore bravava. Wan.

bütün. a. V. acf. 1) Latere. 2) Intimum, ac familiarem esse alicui. Gol.

butün. a. n. f. pl. a batn. Ventres, & mediæ, ac interiora. Li ventri, و le parti interiori, è di mezo. و كشور كشالف كخيالي بطون دماغ پر اختلالنده رسوخ بولوب kiswerküsilik chajali butüni dymaghÿ pür ychtylälinde rüsüch bulüp. Ambitio subjugandi regna in turbati cerebri intimo firmata est. Si pose in capo il capriccio di soggiogare imperi. Sa. بطون معتبرات كتبده مسطوردر butüni mu'tebirâti kütübte mestür dür. Monumentis librorum consignatum est. Ik.

baty. a. part. (كلمة سريعه serî) eglenîgi t. Tardus, segnis, lentus. Tardo, lento, pigro. و بطي الكلام سريه اللسان batyül-kelâm. serî-ül-lisân. Tardus ad loquendum, lingua autem promptus, & expeditus. Tardo al parlare, mà spedito di lingua. Eb. بطي المشرب batyül-mešreb. Natura tardus. Tardo, di natura. Eb. بطي الحركة batyül-herêke Tardum mobile. Tardo al moto.

but-i. a. n. f. Tarditas, segnities. Tardexza. Gol.

batyhæt. a. n. f. pl. بطائح betâyh, و bythæt. Locus depressior, glareæ abundans. Wan. و بطائح التبت batâyhün-nebat. Paludes Nabathæorum, quæ sunt inter Wasithi, & Basram, quod ibi aquæ Tigris, و Euphratis latè effundantur. و بطة مكة bathâ-i mekket, seu بطائح مكة bitähÿ mekke. Locus depressior, glareæ abundans prope Meccam. Gol.

bytÿch. a. n. f. coll. Melo. Wan. و بطيح هندي bytÿchÿ hindi, و بطيح رقي bytÿchÿ rakkÿ. Anguria. و بطيح مستطيل bytÿchÿ müstætÿl. Citrullus. Gol.

bytÿchæt. a. n. f. i. q. præc. Wan.

batÿs. a. part. Vi & potentia polens, eaque vehemens. Gol.

batÿt. a. n. f. 1) Res admiranda. 2) mendacium. Gol.

Ccccccc 2

بطين

باطين *batīn*. a. part. 1) Ventrosus. 2) Longius remota res. *Wan.*

بطين *būtājn*. a. n. f. 1) Mansio lunæ secunda, signata tribus stellis exiguis in ventre arietis. *Wan.* 2) diminut. Ventriculus. *Gol.*

بط

بظ *bæzz*. a. V. act. Movendo componere instrumenti musici fides ad pulsandum.

بظ *kæzz bæzz*. Grassus. *Gol.*

بظ *bæzā*. a. V. act. [1. F.] Densam, & compactam esse carnem. *Gol.*

بظ *bæzā*. a. part. Densa, ac compacta caro. *Wan.*

بظارة *bæzāret*. a. n. f. Res oblongior, carunculæ similis, excrescens in pudendis feminae, quam in puellulis præcidere Arabes solent. *Gol.*

بظارة *byzāret*. a. n. f. Popysius, sonus qualem ore osculantes edunt. *Gol.*

بظارة *buzāret*. a. n. f. 1) Caruncula, aut simile quid, excrescens in medio superioris labii. 2) Quod adnascitur lateri vulvæ ovinæ. 3) Quod circumcisor relinquit in circumcissione. *Gol.*

بظر *bæzr, bæzær*. a. n. f. Res oblongior, carunculæ similis, excrescens in pudendis feminae, quam in puellulis præcidere Arabes solent; anatomicis Clitoris.

بظر *bæzær*. a. V. act. Carunculam, aut simile quid habere feminam intra pudendorum labia, & in medio superioris labii virum. *Gol.*

بظرا *bæzrā*. a. part. Fœminā productiore vulvæ caruncula laborans. *Gol.*

بظراً *byzren*. a. adv. Impune, sine talione. *Gol.*

بظرة *bæzret*. a. n. f. 1) Paucitas pilorum sub axilla. 2) Annulus digiti, pala, seu gemma carens. *Gol.*

بظرة *büzret*. a. n. f. 1) Superioris labii caruncula, aut protuberantia. *Gol.* 2) Circumcisio fœminarum, quæ consistit in incisione nymphæ puellaris *نوي newa, dictæ. Reland.*

بظرم *bæzrem*. a. n. f. i. q. حاتم *chātīm*. a. Annulus signatorius. *Gol.*

بظو *bæzū*. a. V. act. [1. F.] Compactam, & densam esse carnem. *Wan.*

بع

بع *bæ*. a. V. act. [3. F.] Consistere, ac velut defigi nubem uno loco. *Gol.*

بع *bæ*. a. n. f. Effusio lata, ac multa. *Gol.*

بعابة *be-ābi-āt*. a. part. Pauperes, inopes. *Gol.*

بعات *bu-ās*. a. nom. prop. Nom. loci prope Medinam. ¶ يوم بعات *iewmū bu-ās*. Dies, quo prælium ibi commissum est. *La giornata di Buas.*

بعاد *bi-ād*. a. V. [3. a بعد] Remotum esse, longius abesse. *Gol.*

بعاد *bi-ād*. a. n. f. Remotio, distantia. *Rimovimento, lontananza. Gol.*

بعار *bu-ār*. a. n. f. Lotus, scil. fructus arboris *سدر sidr. Gol.*

بعاس *be-ās*. a. n. f. Camelitis lactis expertus. *Gol.*

بعاع *beā*. a. V. act. [3. F.] Consistere, ac velut defigi nubem uno loco. *Gol.*

بعاع *be-ā*. a. n. f. 1) Supellex comprehendens etiam strata, ac vestes, pec. quam secum adducit viator, vel sponsa in domum mariti; ¶ quæ excidit populanti locum. 2) Nubes pluvia, gravis. *Wan.* ¶ القبي عليه *elkā ælejhi be-āahu*. Conjicit semet in illum. *القبي السحاب بعاع elkās-sæhabu be-āahu*. Effudit nubes, quidquid in se habuit. *Gol.*

بعاع *be-āk*. a. V. act. Vehementius complui terram. *Gol.*

بعاف *bu-āk*. a. n. f. 1) Nubes imbrum fundens. *Wan.* 2) ipse Imber, ingens fluxus. 3) Vehemens sonus, ac fragor. *Gol.*

بعال *bi-āl*. a. V. [3. a بع] Colludere, jocari cum conjuge. *Gol.*

بعال *bi-āl*. a. n. f. Coitus. *Gol.*

بعاس *bæ-ās*. a. n. f. pl. a بعوس *bæ-ūs*. Camelites lactis expertes. *Gol.*

بعبع *bæ-bæ*. a. n. f. 1) Bombus aquæ fluentis e lagena. 2) Initium juventutis. *Gol.*

بعبة *bæ-be-āt*. a. n. f. 1) Properantia sermonis. 2) Fuga e prælio, & impetu hostis. *Gol.*

بعبة *bu-āt*. a. n. f. Pullus cameli.

بعث *bæ-s*. a. V. act. 1) Excitare e somno. 2) Mortuum resuscitare. 3) Mittere. *Svegliare, risuscitare, ed inviare. Gol.*

بعث *bæ-s*. a. n. f. 1) Excitatio, resuscitatio. 2) Resurrectio. ¶ بعث اموات *bæ-sā emwāt*. Resurrectio mortuorum. *La risurrezzione de' morti. Tef.* يوم آبعث *jewmūl-bæ-s*. Dies resurrectionis. *Il giorno dell' estremo giudizio.*

بعث *bæ-s*. a. n. f. pl. بعوث *bu-ūs*. Exercitus, turba hominum. *Effercito, truppa di gente. Gol.*

بعثت *bj-set*. a. n. f. 1) Missio. 2) Resuscitatio.

بعثرة *bæʿseret*. a. n. f. 1) Deliquium animi. 2) Color fordidus. *Gol.*

بعث *buʿsut*. a. n. f. 1) Umbilicus, i. e. medius locus vallis, vel campi. 2) Nates, podex. *هو بعثها* *hūwe buʿsuhā*. Gnarus, & peritus est ejus rei. *Gol.*

بعثة *bæʿsækæt*. a. V. aēt. quadril. Effluere, seu effundi aquam ex piscina per ruptam ejus partem. *Gol.*

بعثوث *buʿsūt*. a. n. f. 1) Umbilicus. 2) Nates. *Wan.*

بعج *bæʿg*. a. V. aēt. [3. F.] 1) Findere, ac diffindere cultro ventrem. 2) Affligere. 3) Sauciare, ut amorem aliquem. *بعج بطنه* *beʿge batnehu leke*. Summo studio te exhortatus fuit.

بعج *bæʿyġ*. a. part. Languidus. *Wan.*

بعد *bæʿd*. a. adv. (قبل *kæbl*) Posterius, post. Poi, doppo. *Wan.* *بعد و* *we bæʿd*. Deinde vero. *Transitio in libris, post laudes Dei.* *بعد از این* *bæʿd ez in*, *بعد از آن* *bæʿd ez an*. Posthæc, postea, deinde. *Doppo di ciò, poi.* *بعد از آنکه* *bæʿd ez an ki*. Postquam. *Doppo che.* *بعد الآجال* *bæʿdel iġlās*. Postquam eum sedere jussit. *Doppo averlo fatto sedere.* *Ik.* *بعد الخراب البصره* *bæʿdel chærabel-bæsræ*. Sero sapiunt Phryges. *Ser-rar la stalla doppo presi li cavalli.* *بعد السلام* *bæʿdes-selām*, *والسلام* *wel kelām*. Præmissa salute, & caremonialibus, curialibus. *Doppo le debite salutazioni, e complimenti.* *Ll.* *بعد الظهر* *bæʿdez-zuhr*. Post meridiem. *Doppo l mezzogiorno.* *An.* *بعد المشورة* *bæʿdel mešwære*. Post consultationem. *Doppo fatto consiglio, doppo averne consultato.* *Sæ.* *بعد آلمات* *bæʿdel memāt*. Post mortem. *Doppo la morte.* *Ik.* *بعد الموت* *bæʿdel mewt*. *Idem, Ik.* *بعد الوقوع* *bæʿdel wukūʿ*. Postquam contigit, aut factum est. *Doppo l fatto.* *Ik.* *بعد اليوم* *bæʿdel jewm*. Imposterum, deinceps. *Di qui inanzi, da qui avanti, nell' avvenire.* *Ll.* *بعد ما* *fī mā bæʿd*. Deinde vero. *Doppo, ora; Transitio à sensu ad sensum sāt ordinaria in literis.* *بعد من* *mim bæʿd*. Abhinc, nequaquam.

بعد *be-ād*. a. part. 1) Longinquus. *Wan.*

2) Vilis. *Gol.*

بعد *be-ād*. a. part. pl. a *بعاد* *bā-ġd*. Longinqui, distantes. *Wan.*

بعد *be-ād*. a. V. aēt. [4. F.] 1) Perire. 2) Distare. *Wan.*

بعد *būd*. a. (قرب *kurb*) دورى *dūrī*. p. *اراقلق* *irāklyk*. t. Longinquitas, distantia. *Distanza, lontananza.* Sic. *بعد الأشرقين* *Part. I. Tom. I.*

buʿdūl mesrġkajn. Distantia inter orientem, & occidentem solem. *Tef.* *قرباً وبعداً* a. *kurban we buʿden*. Eminus, & cominus. *Da vicino, e da lontano.*

بعد *buʿd*. a. V. aēt. [5. F.] Distare. *Wan.*

بعد *buʿd*. a. n. f. Mors. *Gol.*

بعد *buʿād*. a. part. In quo nihil est boni. *Gol.*

بعدا *bæ-ādā*. a. part. pl. a *بعيد* *bā-ġd*. Longinqui. *Gol.*

بعدان *buʿdān*. a. part. pl. a *بعيد* *bā-ġd*. Longinqui. *Wan.*

بعدة *buʿdet*. a. n. f. Distantia, eaque loci, vel cognationis. *Wan.*

بعدلف *buʿdlyk*. t. n. f. pro بعد *buʿd*. Longinquitas, distantia.

بعدمما *bæʿdemā*. a. adv. compos. Postquam. *Doppo che.*

بعده *bæʿdehu*. a. adv. *بوندن صكره* *bundæn sonta*. Postea, deinde vero, posthæc. *Doppo questo, doppo, poi.*

بعذار *byʿzār*. a. V. aēt. quadril. Movere. *Gol.*

بعر *bæʿr*. a. V. aēt. [3. F.] 1) Stercus excernere camelum, vel ovem. 2) Evadere in camelum. *Gol.*

بعر *bæʿr*. a. n. f. coll. 1) Stercus cameli, vel ovis orbiculare. *Wan.* 2) Summa paupertas. *Gol.*

بعران *buʿrān*. a. part. pl. a *بعير* *bæʿġr*. Cameli. *Gol.*

بعرة *bæʿret*. a. n. f. unit. pl. *ابعار* *eh-ār*. Stercus cameli, vel ovis orbiculare. *Wan.*

بعرة *be-āret*. a. n. f. Ira in Deo. *Gol.*

بعرة *be-āzet*. a. V. aēt. 1) Excitare, fuscitare. 2) Vastare, subvertere. 3) Dispergere. *Gol.*

بعرة *bæʿzækæt*. a. n. f. i. q. *زعيقة* *zæʿbækæt*. a. Disgregatio, dispersio hominum, vel rerum. *Gol.*

بعساكرهم *biʿ-æsākirihym*. a. compos. Cum suis copiis. *Con le loro truppe.* *Sæ.*

بعص *bæʿs*. a. n. f. 1) Macies corporis. 2) Agitatio, commotio. *Gol.*

بعصوص *buʿsūs*. a. 1) part. i. q. *ضئيل* *zæil*. Gracilis, tenuisque. 2) n. f. Coxa, ischion. *Gol.*

بعصوصة *bæʿsūsæt*. a. part. Insecti genus album, & resplendens. *Gol.*

بعص *bæʿġ*. a. part. pl. *ابعض* *eb-āġ*. 1) Pars rei. 2) Quidam. 3) Nonnulli. *Alcuni, qualche, certi.* *Wan.*

بعصيسي *bæʿġysi*. Eorum nonnulli. *Alcuni di loro.*

بعصيلرندن *neferätten bæʿġlerinün*. Nonnullorum ex militibus. *Di alcuni soldati.*

بعص كره *bæʿġ kerre* Quandoque, interdum,

rerdum, q. certis vicibus. Alle volte, qualche volta. *بعض كيمسنة* bæʒy kimesne. Non nemo, nonnulli. Alcuni, certi, *بعض* bæʒy jerlerde. Certis in locis, alicubi. In certi luoghi, in alcuni luoghi.

بعض الليالي bæʒæl-lejālī. a. compos. Quadam nocte. *بعض لبعض* bæʒun libæʒyn. Alii aliis, invicem. Gol.

بعضة bæ-æzæt. a. part. Culicibus abundans. *ليلة بعضة وعضوة* lejletün be-ʒætün we mæʒūzætün, nox culicibus infestans. *ارض بعضة* erʒy-bæ-æzæt. Terra culicibus abundans. Gol.

بعضوة bæʒūzæt. a. n. f. Insectum scarabeo simile. Gol.

بعط bæʒt. a. V. ačt. [3. F.] Mactare. Gol.

بعط bæ-æt. a. n. f. Turpitudine facti, vel dicti. Gol.

بعفط buʒæt. a. part. Brevis corpore, pumilio. Gol.

بعفطة buʒætæt. a. n. f. Globulus fimi volutando effectus a scarabeo. Gol.

بعف bæʒk. a. V. ačt. [3. F.] 1) Jugulare camelum. 2) Fodere puteum. 3) Manifestare, detegere. Gol.

بعك bæʒk. a. V. ačt. [3. F.] Percutere, aut petere gladio. Gol.

بعكوك bæʒkük. a. n. f. Vestigia hominum in loco, ubi considerare. Gol.

بعكوكة bæʒküket, *ببعكوكة* buʒküket. a. n. f. 1) Conventus hominum. Wan. 2) Locus ipse. 3) Homines ipsi. 4) Agmen camelorum. 5) Copiosæ opes. 6) Tumultus. *بعكوكة الكصيف و الشتا* bæʒküketus-sæyfi wes-šitā, Concurfus frigoris, & caloris. Gol.

بعل bæʒl. a. V. ačt. [3. F.] 1) Possidere. 2) Maritum esse. Wan.

بعل bæʒl. a. n. f. pl. *بعولة* bü-üle. 1) Maritus. 2) Uxor. 3) Nomen Idoli aurei, quod coluerunt tempore Eliæ, Baal. 4) Arabia felicitis idiomate Dominus, herus, possessor. 5) Palma irrigua, radice sua per se vigena citra externam rigationem. 6) Terra elatior. Wan.

بعلبك bææ-lbek. a. nom. prop. Balbecum. Syria splendida urbs, tres dies distans Damasco; in qua substructiones sunt admirabiles, & vestigia antiquitatis magnifica. Schult. veteribus erat Heliopolis Cælesyria. Leunc.

بعلة bæʒlet. a. n. f. Uxor. Wan.

بعلة bæʒlet. a. part. Obstupescens femina. Wan.

بعنايت الله تعالى bi ʒnājetillāhi tæ-ālā. a. Express. arabica. Ope Divina, cum auxilio Dei excelsi. Con la grazia di Dio. Sæ.

بعنس bæʒnes. a. n. f. Ancilla fatua. Gol. *بعنقاة* bæ-ænkāt. a. part. Acutis unguibus prædita aquila. Wan.

بعو bæʒw. a. V. ačt. [1. & 2. F.] 1) Crimen committere, & perfidia uti. 2) Mutuo petere, aut mutuari canem ad venandum, vel equum ad certamen currendi. 3) Alea vincere. 4) Maligno oculo petere aliquem. 5) Concitare in eum mali quid. Gol.

بعو bæʒw. a. n. f. Crimen. Wan.

بعوث bu-ūs. a. n. f. pl. *بعث* bæʒs. Exercitus, turbæ hominum. Wan.

بعوس bæ-ūs. a. n. f. pl. *بعابس* bæ-ājis, *بعاس* be-ās. Camelitis lactis expers, & extenuata. Gol.

بعوض bæ-ūz. a. n. f. coll. *سوري سوك* siwri sin-ek. t. Culex. Zanzara. Wan.

بعوضة bæ-ūzæt. a. n. f. coll. Culex. Wan.

بعوضة bæ-ūzæ. Medulla culicis, Adagium, i. e. res quæ non existit, aut quæ vix inveniri potest, *جناح بعوضة* ʒenāhy be-ūzæ, ala culicis, i. e. res parvi pretii, floccus. Gol.

بعولة bu-ület. a. V. ačt. [3. F.] 1) Maritum evadere, & uxorem de femina, conjugium inire. 2) Mente turbari, & attonitum esse. Gol.

بعولة bu-ület. a. n. f. Maritus, uxor. Wan.

بعون الله تعالى bi æwnillāhi tæ-ālā. Express. arabica. Cum auxilio Dei excelsi, ope divina, Dei gratia. Per grazia di Dio, con l'ajuto di Dio. Eb.

بعيت bæ-ÿs. a. nom. prop. Nöm. poetæ. Wan.

بعيج bæ-ÿg. a. part. Fissus ventre. Wan.

بعيد bæ-ÿd. a. part. (*كريب* kærÿb) pl. *بعدا* buʒd, *بعدان* buʒdā, *اوزاف* uzāk. t. Remotus, diffusus, longinquus. Lontano, discosto. Wan.

بعيد bæ-ÿd e. Removeere, separare. Allontanare, asfentare. *بعيد* bæ-ÿd ol. Recedere, separari. Allontanarsi, *بعيد* effer lontano. Ik.

بعيد æhti bæ-ÿd. Longum tempus, pridem. Molto tempo, lungo tempo addietro. Ik. *بعيد عن الصواب* bæ-ÿd ænys-sæwāb. Procul a recto. Lontano dalla ragione. Ah.

بعيد دكدر bæ-ÿd degül dür ki. Parum abest, quin. Non è impossibile, è lontano dal probabile. Sæ. *بعيد دكدر* itsele bæ-ÿd degüldür. Non est mirum, quod faciant. Non è maraviglia, è vero improbabile, che l'abbiano fatto. *بعيد* bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

بعيد bulunmak emri bæ-ÿd tür. Impossibile, ut id inveniat. Non è pericolo, da potersi trovare. Ik.

فُتُوحِ اِسْمٰكِ اَمْرٍ بَعِيْدٍ اِيْدِي *fütühÿ gedide ki simdi-jedek zuhür eilemistür mähzÿ ÿnäjeti ilähüdür, ioksæ bu emedi kælilde ædedi iesir mededi næsÿrsÿz bunġiæ æmeli kesir islemek emri bæ-ÿd idi. Victoriæ insignes, quæ hucusque nobis concessæ sunt, meræ opi divinæ sunt attribuendæ, alioqui hoc exiguo temporis curriculo, tam paucus militum numerus absque singulari ope adjutoris Dei tantas actiones præstare minime potuisset. Le nuove conquiste, e vittorie, che sin ora abbiamo riportate, sono mera grazia, ed assistenza di Dio, altrimenti cotante conquiste, e gloriose imprese non si potevano umanamente fare in così poco spazio di tempo, e con numero così picciolo di gente, senza singolar aiuto di Dio. Sæ. اَلْبَعِيْدُ مِنْ اَكْبَعِيْدٍ minel bæ-ÿd. Eminus. Da lungi, da lontano. غَيْرُ بَعِيْدٍ ghæjre bæ-ÿdin, غَيْرُ بَعْدٍ ghæjre bæ-ædin. Prope, non procul. بَعِيْدُ زَمَانٍ bu-æjde æmânin, بَعِيْدَاتُ بَيْنٍ bu-æjdâtî bejnîn. Subinde, per intervalla. Gol.*

بَعِيْدًا bæ-ÿdân. a. adv. Postea. Gol.

بَيْنَ بَعِيْدَاتٍ bu-ÿdât beinin. a. compos.

Postmodum, subinde. Wan.

بَعِيْدَانٍ bu-ÿdân. a. part. pl. a. بَعِيْدٍ bæ-ÿd. Remoti, diffiti. Gol.

بَعِيْرٍ bæ-ÿr. a. n. f. comm. gen. pl. بَعْرَانٍ bu-rân, اَبْعَرٍ eb-ÿre, اَبْعَارٍ eb-ÿr. 1) Camelus, specialiter cum prominent dentes, quod ab anno quinto fit. Wan. 2) Asinus. 3) in genere Onerarium jumentum. Gol.

بَعِيْمٍ bæ-ÿm. a. 1) nom. prop. Nom. idoli, statua lignea. 2) part. Qui carmina dicere, seu componere nescit. Gol.

بَعِيْنِهٖ bi æjnihi. a. express. arabica عَيْنِيْهِ æjnî ile. t. Proprie, genuine, de verbo ad verbum. Ik. Giusto, appunto, così, tale affatto. بَعِيْنِهٖ حَضْرَتِ سَلِيْمَانَ كَبِيْرٍ bi æjnihi hæzreti sülejman kibî. Plane ut S. Salomon. Giusto come 'l profeta Salomone, nè più nè meno. Eb.

بغ

بَغٍ bagh. t. n. f. 1) Nodus, vinculum. 2) Vineæ. V. باغٍ

بَغٍ baghgh. a. V. açt. [3. F.] Fervere sanguinem. Gol.

بَغٍ buggh. a. n. f. faem. بَغَّةٌ bugghæt. Camelus parvus.

بَغَا baghâ. a. V. açt. Scortari, adulterium committere mulierem. Gol.

بَغَا baghâ. p. n. f. خَيْزُرٌ روسِيّ ruspi, خَيْزُرٌ اوْغْلَانٍ chÿz oghlan. t. 1) Meretrix, mæçha. Cast. 2) Scortum sodomiticum, cinædus. Ferh.

بَغَاءٌ büghâe. a. V. Açt. Petere aliquid. Wan.

بَغَاءٌ bugghâe. a. n. f. Res desiderata, & requisita, petita. Gol.

بَغَاتٍ byghât. a. V. [3. a. بَغْتٍ] Adoriri inopinantem. Gol.

بَغَاةٌ bugghât, غُولٌ Gol. bugghât. a. n. f. pl. a. باغِيّ bāghÿ. Prævaricatores, transgressores, exorbitantes, extortores, & rebelles.

بَغَاةٌ وَّ اِسْتِغْيَاةٌ bugghâtü eskyjâ. Insolentes, refractarii, rebelles. Gl' insolenti, ribelli. Ll.

بَغَاتَانٍ bæghâs, bu, بِيْغَاتَانٍ bighâs. a. pl. بِيْغَاتٍ الْكَطِيْرِ byghsân. Milvi species. Wan. بَغَاتٍ الْكَطِيْرِ bæghâsüt-tæjr. Avis de accipitrum genere quævis vilior tardivola, venationi inepta. Gol.

بَغَاةٌ bæghâset. a. n. f. unit. Milvi species.

بَغَارٍ bæghâr. p. n. f. Clavus. Cast.

بَغَارٍ byghâr. p. n. f. Aqua fluens. Ferh.

بَغَاةٌ bæghâz, بُؤٍ bighâz. p. n. f. Clavus, cuneus ligneus, quo fabri lignarii ad findendum lignum, calcearii ad extendendum corium in forma positum utuntur. Cugno. Ferh.

بَغَاةٌ pyghâz. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بَغَاةٌ bæghâzet. a. V. açt. Odio habere. Wan.

بَغَاةٌ bæghâk. a. n. f. pro بَغَاةٌ bækâk. Multiloquentia. Gol.

بَغَالٍ byghâl. a. n. f. pl. a. بَغَالٍ bæghl. Muli. Muli. Wan.

بَغَالٍ bægghâl. a. part. Mulio, qui mulos possidet, elocatve, aut pascit. Mulattiere. Wan.

بَغَامٍ büghâm. a. V. açt. [1. 2. & 3. F.] 1) Vociferari dorcadem ad pullos suos. 2) Ab-rumpere talem vocem suam, neque extendere camelitum, caprumve montanum. 3) Ambigue, & obscure loqui. Gol.

بَغَامٍ blüghâm. a. n. f. Vociferatio dorcadis. Wan.

بَغَامَةٍ bæghâme. p. n. f. i. q. غُولٌ ghül. Dæmonis sylvatici genus. V. غُولٌ Ferh.

بَغَانُوشٍ bæghānoš. p. n. f. اَشْكِيْنِ اَتٍ es-kin at. t. Equus bene, & cito incedens, magnorum passuum. Cavallo di buon passo.

بَغَانَةٌ bæghāna. t. n. f. 1) Puer. 2) Filiolus. V. بَغَانَةٌ

بَغَايَا bæghājā. a. n. f. pl. a. باغِيّ bāghÿ. Meretrices, scorta, adulteræ, غُولٌ i. q. طَلَايِعُ tælājî.

talājī. a. Primæ copiæ, quæ exercitum præcedunt. Wan.

بغایت *bæghājet*. a. *beghāje* p. *بغ* *bighājet*. a. compos. ex præp. ب *be* p. vel *bi* a. *بغ* *ghājet*. a. Valde, summo opere. *Affai*, fuor di misura. Cast.

بغایت *būghājet*. a. n. f. Res desiderata, ac petita. Wan.

بغیغ *būghbægh*. a. n. f. Puteus, cujus aqua haurienti propinqua. Gol.

بغیغة *bæghbæghæt*. a. V. acf. ایومک *iw-mek*. t. Festinare. Wan.

بغیغة *bæghbæghæt*. a. n. f. Certus modus barritus camelini. Wan.

بغینج *bæghbenġ*. p. n. f. pro *بغینج* *befbenġ*. Serpens sine veneno. Cast.

بغیور *bæghbūr*, *بغ* *būghbūr*. a. n. f. Lapis, super quo maclatur idolo victima; ara. Gol.

بغت *bæght*. a. V. acf. [2. F.] Inopinanter accidere rem aliquam. Wan.

بغتة *būghghæt*. a. n. f. Camelitis parva. Gol.

بغتاف *bæghtāf*. p. n. f. 1) Vectis superior. 2) Fascia cunarum. Ferh.

بغتة *bæghtet*, *بغ* *bæghætet*. a. V. acf. [3. F.] De improvise accidere, vel supervenire. Accadere, venire all' improvise. Gol.

بغتة *bæghtet*. a. part. Inopinato, ac de repente accidens res. Gol.

بغتة *bæghteten*. a. adv. Subito, de improvise. Gol.

بغتاء *bæghsæe*. a. 1) part. fam. a *بغت* *ebghæs*. Nigris, albisque maculis variegatum pecus. 2) n. f. Diversorum hominum miscella, vulgus, ejusque turba. Wan.

بغثان *byghsān*. a. n. f. pl. a *بغث* *bæghās*. Milvi. Gol.

بغتة *bæghset*. a. n. f. Pluvia tenuis, lenisque. Gol.

بغترة *bæghseret*. a. n. f. Commotio, confusio cordis ex re, quam quis fastidit, aut aliter ferre nequit. Wan. *القوم في البغترة* *el-kæwmü fil-bæghseret*. Confusus tumultuatur populus. Gol.

بغداج *bæghdāġ*. t. n. f. Crurum compositio. *بغداج قورمک* *bæghdāġ kurmak*. Sedere in terra more turcico pedibus cub se in crucem compositis. Seder in terra solle gambe incrociate sotto le natiche, a sentone.

بغداد *bæghdād*. a. nom. prop. Bagdadum, celebratissima Iracæ Arabum metropolis, cujus antiquum nomen erat *زوراء* *zewræe*, quo etiam in Thograi carmine insignita legitur. Ab *elmænsūr* secundo Abassidarum principis ædificata, a quo tempore Chalifæ ibi

*sedem suam fixerunt, donec ab Hulagu chan expugnata, eversa que fuisset. Herb. * Express. figur. بغداد خرابست* *bæghdād chærābest*. Baghdad desolata est. Allusio ad penuriam. Ferh.

بغداد *bæghdāz*. a. nom. prop. i. q. *بغداد* *bæghdād*. Nom. urbis celebris. Wan.

بغداش *bæghdās*. t. n. f. Crurum compositio. *بغداش قورمک* *bæghdās kurmak*, sedere sartorum more.

بغدالمک *bæghdalāmak*. t. V. Divaricare coxas.

بغدان *boghdān*. t. nom. prop. ex polonico. 1) Deodatus. Diodato. 2) nom. provinciæ. Moldavia. *Moldavia*. *بغدان بکی* *boghdan begi*, *بغدان ویودهسی* *boghdan wjwodasi*. Princeps Moldaviæ. Il prencipe di Moldavia.

بغدانلو *boghdānlü*. t. adj. Moldavus. Moldavo.

بغدای *boghdaj*. t. n. f. 1) *قمح* *kæmh*. p. Triticum. Formento. 2) Granum in ponderando v. g. aureo. Grano. Quatuor autem grana faciunt unum *قیرات* *kyrāt*. h. e. Pondus filiquæ. Ital. etiam Carato, *بغدای* *boghdaj biti*. Curculio. *بغدای ترکی* *türk boghdajī*, *بغدای هند* *hind boghdajī*, *بغدای مصر* *mysyr boghdajī*. Frumentum Saracenum, & Indicum.

بغدامک *bæghdamak*. t. V. Supplantare. *دار الگامبتو* *dār il gambetto*.

بغدر *bæghr*, seu *bæghyr*. t. n. f. 1) Præcordia, exta, viscera. 2) Pectus. *الپتو* *il petto*, e l'interiore del petto. *بغدرمه طاشلر اورایم* *bæghrūme taşler urāim*. Pectus lapidibus percutiam. Percuoterò il petto con pietre. *للی* *ll. بَغْدَرِي قَرْنِي يَارُوب بَغْرِي جِقَارْدِي* *karninī jarūp bæghrynī çikardı*. Præciso ventre viscera ejus extraxit. *Tagliatogli, il ventre, gli cavò l'interiori. Tef. بَغْرِي غِنِجِه وَش پُر خُون* *bæghrī ghonçæ weş pūr chūn*. Pectus, vel præcordia ejus, instar folliculi rosæ, plena sanguine. Ah.

بغدر *bæghr*. a. V. acf. 1) Pluviam mollescere terram. 2) Siti laborare. Gol.

بغدر *bæghær*. a. n. f. Morbus, pec. camelorum succedens immensa siti. Wan.

بغرا *bæghrā*. p. n. f. 1) *سلمان اشپی* *selmā asī*. t. Quadrangula offæ segmenta, quæ in jusculo, vel lacte coquant. *Lasagne, ò macaroni*. 2) nom. prop. Nom. regis in *خوارزم* *chārazem*. Ferh.

بغراس *bæghrās*. a. n. f. Pagra civitas in radice montis *الککام* *el-lokām*, diffusa quatuor parasangis ab Antiochia. Schult.

بغرة *baghret*. a. V. aēt. [3. F.] Cadere
imbrem vehementem. Wan.

بغرة *baghret*. a. n. f. Vehemens imber,
seu potius unus ejus lapsus. Gol.

بغرتلاق *baghyrtlāk*. t. nom. avis. Onocro-
talus. Cercerello, cercella. Bob.

بغرداق *baghyrdāk*. t. n. f. Fasces, seu
ligamina cunarum. Legami della culla.

بغرساف *baghyrsāk*. t. n. f. Intestina, vis-
cerā. Budelle, intestini. ¶ بغرساف ياغي *ba-
ghyrsāk iāghy*. Adeps. Grasso delle budelle.

بغرمف *baghyrmak*. t. V. 1) Mugire. 2)
Barrire. V. باغرمف

بغز *baghz*. a. V. aēt. [3. F.] 1) Pede, &
fuste percutere. 2) Movere præ lubentia,
& alacritate. Gol.

بغز *baghz*. a. n. f. 1) Alacritas, agilitas
cameli. Wan. 2) Acies, ac vehementia ani-
mi. Gol.

بغش *beghs*. a. V. aēt. [3. F.] Tenuiore
pluvia, ceu psecade pluerē cælum. Gol.

بغشة *baghset*. a. n. f. Pluvia tenuis, &
exilis. Wan.

بغشلامک *baghyślamak*. t. V. Donare, con-
donare. V. باغشلامک

بغشلاممز *baghyślammaz*. t. 1) 3. pers. præf.
negat. Non donabitur, aut condonabitur.
2) part. Irremissibilis. Irremissibile.

بغض *baghz*. a. V. aēt. [3. F.] Exosum
esse. Gol.

بغض *būghz*. a. V. aēt. Odisse. Wan.

بغض *bughz*. a. n. f. دشمنلیک *düşmenlik*. t.
Odium. Odio. (حبت *hubb*) c. c. dat. ¶ بغض
bughz چافی *chāfi*. Occultum odium. Odio

nascosto, tenuto nel cuore. آل سعادت مال
عثمانه بغض درونی اول ستمکار خوئی ضمیرنده بر
بغض *bughz* چافی *chāfi* *ol. sitemkārī chūnī zæmirinde*
bir weghile rāsyh olmīs idī ki. Odium inter-
num in gloriosam domum Othomanicam ita
firmatum erat in corde illius cruentis tyran-
ni. Sæ. Talmente era radicato l'odio, che
quel tiranno portava dentro del suo cuore
alla casa Ottomana. Br.

بغضا *baghzā*, بغضت *byghzæt*. a. n. f.
Vehementia odii. Wan. ¶ عداوت بغضا
ādāwetī baghzā Odium vehementissimum.
Tef.

بغضة *baghzæt*. a. V. aēt. [3. F.] Exo-
sum esse. Gol.

بغضة *byghzæt*. a. V. aēt. Valde odisse.
Wan.

بغل *bāghl*. a. n. f. Mulus. Wan.

بغل *bāghæl*. p. n. f. قولتک *koltuk*. t. Axilla.
Ferh. * Express. figur. بغل زد *bāghæl*

Part. I. Tom. I.

zed. [Scurrilitatem egit. Fece buffonerie.
Ferh.

بغلان *bāghlān*. p. n. f. 1) Vassalli, subdi-
ti, qui pertinent ad aliquam ditionem. Cast.
2) Affecla, sectator. Ferh.

بغلانف *bāghlytāk*. p. n. f. 1) Vestis su-
perior, pec. Persarum. 2) Fascia cunarum.
Ferh. 3) Sermo, loquela. Cast.

بغلك *bāghlik*. p. n. f. Bubo pestilens, an-
thrax. Ferh.

بغلامک *bāghlamak*. t. V. Ligare. V. باغلامک
¶ بصیرت بغلامک *bāsýret bāghlamak*. Aciem
oculorum perstringere. Abbagliare. An.
بغلاممز *füret bāghlanmaz*, c. c. dat. Non
succedet, non fiet. Non ruscirā.

بغلو *bāghlū*. t. adj. 1) Ligatus. 2) Consistens.
3) Dependens. V. باغلو و جگری ¶ باغلو
gözī bāghlū we gigerī daghlū. Oculos
perstrictos, cor autem faucium. Congli occhi
abbagliati, & il cuore ferito. An. باغلو
an-a bāghlū. Consistit in hoc, ab hoc de-
pendet. Consiste in questo, da ciò dipende.

هر حیوان بغلو بغندن و زیرک قوش ایکی
*her hājwān bāghlū bāghyn-
den we zejrek kūs ikī ajaghynden tütýlür.*
Animal quodque proprio capistro, volucris
autem ambobus pedibus vincitur. Ogni be-
stia si tiene colla propria cavezza, e l'uccel-
lo con il laccio a' piedi. An.

بغلم *bāghm*. a. V. aēt. [1. 2. & 3. F.] Lo-
qui submissa voce. Wan.

بغم *bāgham*. a. n. f. Occultus sermo, am-
bigua, & obscura locutio. An.

بغلمات *bāghmāt*. a. n. f. pl. præc.
بغماز *bāghmāz*. a. n. f. 1) قالب چورهسی
kāleb cewresī. t. Formæ ambitus, circumfe-
rentia. Cast. 2) Clavus ligneus. 3) Forma,
in qua affinguntur lateres. Ferh.

بغنج *bāghunġ*. p. n. f. حببت آکسودا
*hæbbe-
tūs-sewdī*. a. 2. سیاه چورک اونی *şijāh cïörek otý*. t.
Semen chelanthi. Ferh.

بغند *bāghænd*. p. n. f. 1) Corium cru-
dum. 2) Inquisitio, perscrutatio. Ferh. 3)
Fluvius. Cast.

بغانه *bāghana*. t. n. f. 2) Puer. 2) Filiolus.
V. باغانه

بغنه *pūghne*. p. n. f. Gradus icalæ. Sca-
lino. Ferh.

بغو *bāghw*. a. n. f. 1) Intuitio, confide-
ratio, observatio. 2) Flores arboris. Gol.

بغو *bāghwet*. a. n. f. 1) Spatha palmæ fissa,
adque exerens flores. 2) Dactylus immatu-
rus. Gol.

بغور *bāghūr*. a. V. aēt. [3. F.] 1) Ad occa-
sum vergere astrum, pec. Pleiades. Wan.

2) Pluviam excitare. Gol.

E e e e e e

بغوم

بغوم *baghūm*. a. part. Vociferans dorcas, caperve montanus. Wan.

بغوم *būghūm*. a. V. aēt. [I. 2. & 3. F.] 1) Vociferari dorcadem ad pullos suos. Wan. 2) Abrumpere talem vocem suam, neque ex tēdere camelitim, caprumve montanum. 3) Ambigüe, & obscurē loqui hominem. Gol.

بغوي *bæghwī*. a. part. Intuitivus, aut confiderationē dignus. Ik.

بغه *bæghæ*. t. n. f. Rānarūm genus. Rānocchio. ¶ **بغلو** *otlū baghæ*. Bufo. Rospo. **بغيل** *iēsīl bagha*. Rubeta. Botta. **بغلو** *kaplū bagha*. Testudo. Tartaruca.

بغى *bæghy*. a. V. aēt. 1) Deviare, defletere. Gol. 2) Injustum, insolentem esse. 3) Excedere, exorbitare. 4) Alacrem, agilemque esse, aut celeriter; & saltādo incedere equum. 5) Intumescere vulnus. 6) Expetere, petere, quærere etiam, quod amissum fuit. 7) Vehementer pluere. 8) Sanari vulnus. 9) Vallem impleri torrente. Wan. 10) Prævaricari. ¶ **بغى و شقاق ابدوب** *yzhārī bæghyū šikāk idūp*. Insolecere; ac deficere cepit. Sæ. Si sollevò. Br.

بغى *bæghy*. a. n. f. 1) Pluvia. Wan. 2) Deviatio. 3) Injustitia. 4) Insolentia. 5) Ancilla. 6) Meretrix, adultera. Gol.

بغى *bæghy*. a. part. Injustus, insolens.

بغى *bæghy*. a. n. f. Adultera. Wan.

بغى *būghy*. a. V. aēt. 1) Petere, expetere; quærere, etiam quod amissum est. 2) Juvare alterum, in expetenda, vel quarendare. Gol.

بغياز *bæghyāz*. p. n. f. Merces, vel munusculum potorium, quod tyroni, discipulove datur. Ferh.

بغيان *būghjān*. a. V. aēt. 1) Petere; expetere, etiam quod amissum est. 2) Juvare alterum in expetenda re. Wan.

بغيج *būghjē*. a. n. f. 1) Puteus, ex quo facile hauritur aqua. 2) Dorcas pinguis. Wan. 3) part. Expetens. 4) Injustus. Gol.

بغية *byghjet*, ¶ **بغية** *būghjet*. a. V. aēt. 1) Petere, expetere, etiam quod amissum est. 2) Juvare alterum in expetenda re. ¶ **لي في فلان بغية** *lī fī fūlānīn byghjetūnī*. Est mihi, quod cum eo agam, aut eo mihi opus: Gol.

بغية *bæghyjet*. a. i) part. fæm. Injusta. 2) n. f. Meretrix, adultera. Puttana. Wan. **بغية** *byghje*; ¶ **بغية** *būghje*. a. n. f. i. q. حاجت *hāget*. a. Res expetita, qua opus est; ¶ **بغية** *būghje*. a. Res desideratur, uti amissa. Wan.

بغيت *bæghys*. a. n. f. Triticum. Gol.

بغير *bæghyri*. p. præp. compos. Præter, nisi. ¶ **بغير از من** *bæghyriēz mēn*. Præter me. An.

بغير *bighajri*. a. præp. compos. 1) Sine. 2) Extra, præter. Senza, fuori, se non. ¶ **بغيري** *bighajri*. Præter me. Fuori di me, se non io. **بغير رويت** *bighajri rūjet*. Temere. An. **بغيز** *bæghyż*. a. part. 1) Exofus. Gol. 2) nom. prop. Nom. patrisfamilias alicujus tribus. Wan.

بف *bef*. p. n. f. Scapus textorius, liciatorium, aut aliud textorium instrumentum. Ferh.

بف *pūf*. p. 1) Interjectio obesis familiaris, pec. in æstu. 2) n. f. Flatus, spiritus emissio. Soffio. Ferh. ¶ **بف کردن** *čerāghrā pūf kerdēn*. Extinguere lucernam. Soffiare, ¶ **بف سمرزار** *smorzar la candela*. Cast.

بفبنج *befbeng*. p. n. f. Serpens sine veneno. Cast.

بفت *bef*. p. adj. Intertextus; pec. in comp. usurpatur. ¶ **بفت زر** *zerbest*. Auro intertextus. **بفتره** *beftere*. p. n. f. Revocatorium accipitrariorum. Ferh.

بفتره *peftere*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بفتری *befteri*. p. n. f. 1) Scapus textorius, liciatorium, aut aliud textorium instrumentum. Cast. 2) Pecten textorius. Pettine da tessere. Ferh.

بفتنج *beftenġ*. p. n. f. Genus serpentis rubrum, parum formidabile, aut nocivum. Ferh.

بفج *befc*. p. n. f. ضاليار *salyjār*. t. 1) Saliva, quam loquens ex ore spargit. Saliva. Ferh. 2) adj. Sputosus; & salivofus, cui aqua ex ore manat. Cast.

بفج *pefġ*. p. n. f. Saliva, quam loquens ex ore spargit. Ferh.

بفجم *befġem*. p. n. f. 1) Multum. 2) Pecunia in lætitia signum spargi solita, inter Tartaros frequentior mos. 3) Linteum lignis alligatum, quo sparsam pecuniam collectores excipiunt. Ferh. 4) Instrumentum, seu id, quo exsiccantur uvæ, aut res dulcis gestatur. Cast.

بفجم *pefġem*. p. n. f. i. q. præc. Cast.

بفخم *befchām*. p. n. f. i. q. præc. Cast.

بفخم *pefchām*. p. n. f. Multum. Ferh.

بفده *befde*. p. n. f. Instrumentum ex plumis avium ad vocandos falcones, ¶ accipitres. Ferh.

بفرما *bifer mā*. p. imp. a فرمودن *fermūden* **بفرما** *būjūr*. t. Impera, dic, quod placet. Comanda.

بفشاریدن *būfūsrānīden*. p. V. transf. a **بفشاریدن** *būfūsrīden*. Spargere facere. Cast.

بفرود befürūd. p. adv. compos. Deorsum. Cast.

بفره befre. p. 1) n. f. Scapus textorius. 2) adj. Difficilis. Cast.

بفره pefre. p. n. f. Instrumentum aliquod textorum. Ferh.

بفشریدن büfšüriden. p. V. 1) صاچت säcmaq. t. Spargere, aspergere. 2) Seminare. Cast.

بفش befs. p. n. f. Magnificentia, elegantia. Ferh.

بفشریدن püfsüriden. p. V. Spargere. Cast.

بفضله bifæzlihi subhānehu we te-ālā, و فضلہ و مته تعالیٰ و تعالیٰ bi fæzlihi we mennihî te-ālā. Express. arabica. Dei O. M. gratia. Con la grazia di Dio benedetto, و eccelso, per la divina grazia. Sæ.

بفکردن püfkürmek. t. V. 1) پيکيدن pej-kiden. p. Aquam ex ore efflare. 2) Subtiliter dispergere, sparsim ejaculari. Spruzzar l'acqua con la bocca.

بفم bæfm. p. n. f. Angustia cordis, tristitia. Ferh.

بفم bifem. p. n. f. 1) Angustia cordis, tristitia. 2) Impotentia, debilitas. Ferh.

بفنج befeng. p. n. f. Saliva, spuma oris. Cast.

بفنج büfünğ. p. n. f. Semen melanthii. Cast.

بفنيج befiteğ. p. n. f. Serpens rubicundus, vel niger, in vineis frequens, sed innoxius. Cast.

بفيدن püfiden. p. V. Extinguere flatu oris lucernam. Ferh.

بق bak. t. V. imp. a بقت bakmaq. Aspice. Guarda. بق بو نادان اشغك بق bu nādān isyghān-wax-ŷ nāhemwārine. Viden hujus rudis monachi absurditatem? Mira il procedere spropositato di questo ignorante frataccio. Eb.

بک bak. a. V. ačt. 1) Multos liberos parere fæminam. 2) Multum pluviae fundere cælum. Gol.

بک bak. a. n. f. coll. بقة bakkæt, unit. 1) Culex. بق شجرة آلبق šegeretül-bakk. Arbor culicaria, ulmus, quæ alias دردār dardār dicitur. 2) Locus in Mesopotamia prope Hiramum. بق الخشب bakkul-chæseb, بق الحيطان bakkul-hýtān. Cimex. Gol.

بق bakā. a. V. ačt. [4. F.] 1) Reliquum, & superstitem esse, manere. Wan. 2) Continuare. Gol.

بق bakā. a. n. f. 1) Firmitas, stabilitas. 2) Duratio, perseverantia. 3) Aeternitas. Fermezza, durata, continuazione,

eternità. بق کشور bakā, vel دار بق dārī bakā. Regnum æternum, alter mundus. Il Regno eterno, l'altro mondo. Ll.

بق bakā. t. 1) imper. a بقت bakmaq. Aspice. 2) adv. Viden, heus. Guarda, senti, old. بقار bikār. a. n. f. pl. a بقره bakære. Boves. V. بقره

بقار bakkār. a. 1) nom. prop. Nom. vallis. Wan. 2) n. f. صغر تاج syghyrtmāğ. t. Mercator, & abactor bouum. Mercante di bovi. 3) Faber ferrarius. Gol.

بقاري bakkārī. a. part. Crassus, & firmus baculus, qualis est bubulcorum. Gol.

بقاري bukkārā. a. n. f. 1) i. q. بق bukær. Mendacium. 2) Infortunium, malum. Gol.

بقاط bukāt. a. n. f. Manipulus massæ lactariæ, quæ اقط ykt, dicitur. Gol.

بقاط bukkāt. a. n. f. Sedimentum granorum colocynthidis, cum dulcorantur affusa aqua. Gol.

بقاع bykā. a. n. f. pl. a بقعه buk-æ. Tractus, regiones, loca, ædificia, cænobia.

Paesi, luoghi, fabriche, tempui, monasteri. II. بقاع سبهر ارتفاع kylā. Sæ.

بقاع bykā-ŷ sipihr irtifā. Fabricæ ad cælum elatæ. Fabriche altissime. Sæ. بقاع خير bykā-ŷi chæjr. Loca sacra, templa, monasteria, xenodochia. Fabriche sacre. Sæ.

بقاق bakāk, بقاقة bakākæt. a. part. Multiloquus vir, garrulus. Wan.

بقال bakkāl. a. n. f. سبزووات صائيجي seb-zewāt satyğī. t. Olitor, qui olera vendit, vul. Olei, mellis, leguminum, uvarum passarum, aliorumque eduliorum, pec. salsorum venditor, tabernarius. Pizzicaruolo, pizzicagnolo. Wan.

بقام bukām. a. 1) n. f. Lana rudior, & impectinata, stupa, schidion. 2) part. Parum intelligens, mente imbecillis. Gol.

بقاوة bakāwet. a. V. ačt. [4. F.] 1) Expectare. 2) Respicere. 3) Observare. Gol.

بقايا bakājā. a. part. pl. a بقية bakýje. Reliqua, quæ superfunt, reliquæ. Li resti, gli avanzi, quelle cose che restano. بقاياي اولاد قيصردن يلاخونيه نام بقايدن bir kæl-æ. Arx una ex iis, quæ adhuc remanserant infidelibus. Un castello di quelli, che erano restati nel pössesso de gl' infideli. Sæ. بقايدن اولاد قيصردن يلاخونيه نام بقايدن bir kæl-æ. Arx una ex iis, quæ adhuc remanserant infidelibus. Un castello di quelli, che erano restati nel pössesso de gl' infideli. Sæ.

بقايدن bir kæl-æ. Arx una ex iis, quæ adhuc remanserant infidelibus. Un castello di quelli, che erano restati nel pössesso de gl' infideli. Sæ. بقايدن اولاد قيصردن يلاخونيه نام بقايدن bir kæl-æ. Arx una ex iis, quæ adhuc remanserant infidelibus. Un castello di quelli, che erano restati nel pössesso de gl' infideli. Sæ. بقايدن اولاد قيصردن يلاخونيه نام بقايدن bir kæl-æ. Arx una ex iis, quæ adhuc remanserant infidelibus. Un castello di quelli, che erano restati nel pössesso de gl' infideli. Sæ. بقايدن اولاد قيصردن يلاخونيه نام بقايدن bir kæl-æ. Arx una ex iis, quæ adhuc remanserant infidelibus. Un castello di quelli, che erano restati nel pössesso de gl' infideli. Sæ.

figliuola de' rimanenti descendenti cesariana. Br.

بَقْبَاق *bækbāk. a. part. Multiloquus, gar-
rulus. Wan.*

بَقْبَعَة *bækbækæt. a. V. aēt. Bōmbum ede-
re amphoram, dum affatim ex ore angustio-
re effluit, vel per illud infunditur aqua. Wan.*

بَقْبَعَة *bækbækæt. a. n. f. Bombus, aut fo-
nus aquæ. Gol.*

بَقَّة *bækkæt. a. n. f. coll. Culices. Wan.*

بَقْدَر *bikædrī. a. cum ب bi adv. compos. Jux-
ta, pro ratione, secundum quantitatem, qualita-
tem. Secondo, quāto. بَقْدَرُ الْإِحْتِيَاجِ *bikæ-
dril-yhtyjāg. Quantum opus est, pro indi-
gentiā. Secondo l' bisogno, o necessità. بَقْدَرُ
بِكَاذِرِ الْإِمْكَانِ *bikædril-imbkân, بِقَاذِرِ الْطَاغَةِ
bikædrī-tākæ. Juxta possibilitatem, pro posse,
pro viribus. Quāto è possibile, secondo la
possibilitā. Sæ. بَقْدَرُ مَرَاتِبِهِمْ *bikædrī merāti-
bihym. Pro illorum statu, & gradu. Secon-
do il loro grado.****

بَقْر *bækr. a. V. aēt. 1) [4. F.] Findere,
dilatāre. 2) Aperire. Wan.*

بَقْر *bækr. a. V. aēt. [4. F.] 1) Suspirāre. 2) Lassum; ac defatigatum esse.
Gol. 3) Bōbus visis attonitum esse, vel ob-
stupescere canem. Wan.*

بَقْر *bækr. a. n. f. coll. pl. بَقُور *bukūr. Bo-
ves. Bovi. Wan. بَقْرُ الْجُوعِ *gīū-ūl-bæ-
kær. Fames bovina, bulimia. عِيُونُ الْبَقْرِ
ūjūnūl-bækr. Oculi bovis, i. e. genus uva
magnūm, nigricans, rotundum, atque dul-
ce; in Palestina ita vocantur pruna nigrican-
tia Damascena. Gol. بَقْرُ الْإِطَاعِ *ækāty-ŷ bæ-
kær. Armenta boum: Armenti di bovi.****

بَقْر *bækyr. a. n. f. صَفْر *sufr. a. mis. p.
Aes. بَقْرْدَان *bækyrdan. Aereus. Di rame.***

بَقْر *bukær. a. n. f. 1) Mēdaciūm 2) In-
fortunium; malum. Gol.*

بَقْر *bukur. a. n. f. pl. اَبَقْر *bækære. Boves.**

بَقْرَات *bækærāt. a. n. f. pl. اَبَقْرَات *bækæret.
Greges ovium. Wan.**

بَقْرَات *bukrāt. p. nom. prop. Hippocrates.*

بَقْرَاج *bækrāg. a. n. f. Lebes, ahenum par-
vum. Vaso di rame per il latte.*

بَقْرَاط *bukrāt. a. nom. prop. Hippocra-
tes. Ipocrate. بَقْرَاطُ مَالِكِ الصَّحْحَةِ *buk-
rātŷ malikūs-syhhæ. Hippocrates possessor
sanitatis. Wan.**

بَقْرَات *bækæret. a. n. f. gen. comm. pl. بَقْرَات *bækærāt, بَقَار *bykār. 1) Bos, vacca. Bove,
vacca. Wan. 2) Inscriptio suræ. 2da Alcora-
ni. Marracc.***

بَقْرَة *bukret. a. n. f. Circulus unguæ bu-
bulæ magnitudine. Gol.*

بَقْرَة طَاغِي *bækæret tāghī. a. nom. prop.
Nom. montis Tauri. Herb.*

بَقْرَة طَاغِي *bækæret tāghī. a. nom. prop.
Nom. montis Tauri. Herb.*

بَقْرَة طَاغِي *bækæret tāghī. a. nom. prop.
Nom. montis Tauri. Herb.*

بَقْس *bæks, بَقْس *buks, بَقْسِيس *buksis.
p. n. f. Buxus. Buffo. Ferh.***

بَقْس *buks. a. n. f. Buxus. V. بَقْس*

بَقْط *bækt. a. n. f. Supellex, ejusque col-
lectio, ac colligatio. Gol.*

بَقْط *bækt. a. V. aēt. 1) Ascendere mon-
tem. 2) Citum esse, ac festinare in sermone
vel incessu. 3) Corripere, ac monere verbis.
4) Disgregare rem. Gol.*

بَقْط *bækæt. a. n. f. 1) Segmentum rei. 2)
Quod decidit de dactylis, cum negligentius
amputantur racemi. 3) Turba disgregata, ac
dispersa. Gol.*

بَقْطَة *buktæt. a. n. f. Turba disgregata. Gol.*

بَقْع *bæk. a. V. aēt. [3. F.] 1) Abire in
aliquem terræ tractum. Wan. 2) Turpibus,
probrosis dictis, & falso crimine impetere,
vel incessere. Gol.*

بَقْع *bækæ. a. V. aēt. [4. F.] 1) Nigro alboque
colore variegari cornicem. 2) Affusa mani-
bus aqua, quasdam earum partes humectatas
habere. 3) Desertam evadere regionem. Gol.*

بَقْع *bækæ. a. n. f. Color geminus, seu
ejus varietas, & affectio. Wan.*

بَقْعَاء *bækæe. a. n. f. Annus sterilis. Wan.*

بَقْعَاء *bækæe. a. nom. prop. Nom. civitatis.
Wan.*

بَقْعَان *buk-ân. a. n. f. pl. اَبَقْعَان *bækŷ.
Famuli, & simul mancipia Aethiopica. Gol.**

بَقْعَان الشَّام *buk-ânīs-sām. a. n. f. compos.
i. q. præc. Wan.*

بَقْعَة *buk-æt. a. n. f. pl. بَقْعَان *bykâ. 1)
Tractus. Luogo, posto. Wan. اَوَّلُ بَقْعَةٍ *ol
buk-æt behīst āsā we kiswerī chošnūmā. Ille locus paradiso si-
milis, regioque amena. Quel paese giocon-
do, & ameno. Sæ. 2) Locus depressior. Gol.***

بَقْل *bækl, بَقْل *bükül. a. V. aēt. [1. F.] 1) Ap-
parere, prodire, ut dentem camelis. 2) Ole-
ra producere, herbascerere incipere terram.
3) Virescere, & folia emittere herbam, pa-
bulum pec. camelinum. 4) Barbæ lanugine
vestiri vultum. Gol.**

بَقْل *bækl. a. n. f. Herba ex semine nata,
olus. Erbaggi. Wan.*

بَقْل *bukl. a. n. f. 1) Ver. 2) Vernalis her-
ba. Gol.*

بَقْلَة *bæklæt. a. n. f. pl. بَقُول *bukül, بَقُول *ebkāl. 1) Olus. Wan. 2) usit. Fa-
ba, Fava. بَقْلَةُ الْخَطَايِفِ *bækletül-chæ-
tāyŷf. Chelidonia. Gol. بَقْلَةُ الْحَمَقَا *bækle-
tül-humkâ. Olus futurum, seu insipidum,
i. e. portulaca. بَقْلَةُ الْإِنصَارِ *bækletül-ensār.
Brassica. بَقْلَةُ الْكِبَارِدَةِ *bækletül-bāride. Hede-
ra. بَقْلَةُ الْكُذْبِيَّةِ *bækletüz-zehbije. Spina-
chium, seu atriplex. بَقْلَةُ الْعَدَسِ *bækletül-
êdes.*********

ādes. Calamintha. بقلة الغزال *bækletül-ghæ-
zāl*. Dictamnium. بقلة المباركة *bækletül-mübā-
reke*. Intibus. بقلة الملك *bækletül-melik*. Fu-
maria. بقلة الكيمانية *bækletül-jemānīje*. Bli-
tium. بقلة بهودييه *bækleti behudīje*. Sonchus.
Gol.

بقلم *bekælem*. p. compos. Cum calamo.
* Express. figur. بقلم پارده *bekælem pāxede*.
h. e. بقلم ماهو ايله *mæhw eile*. t. Dele, oblitera.
Ferh.

بقلمناز *bæklænkāz*. p. n. f. compos. Genus
animalis. Cervicem habet albo, & nigro co-
lore variegatam, pedes longos, rostrum la-
tum, & cerulei, vel fusci coloris. Ferh.

بقلم *bækæm*. p. n. f. Bresilium, seu bresil-
lum, lignum rubrum, tinctorium. Verzino,
bresilio. Ferh.

بقلم *bækkæm*. a. n. f. Color ruber. Wan.
بقلمناز *bakmazlanmak*. t. V. negat.
Fingere se non videre. Far finta di non guar-
dare.

بقلم *bakmak*. t. V. 1) Aspicere. 2) Limis
oculis aspicere. Guardar sott'occhi. V. بقلم
بقلم *bykmak*. t. V. Fastidire, nauseam
fumere. Aver, ò prender nausea, stuffarsi.
بقلم *andan byktüm*. Nauseavi. Me-
ne sono stuffato.

بقوة *bækwet*. a. V. act. [2. F.] 1) Spec-
tare. 2) Respicere. 3) Observare. Gol.

بقور *bukūr*. a. n. f. pl. a بقور *bækær*. Boves.
بقول *bukül*. a. V. act. [1. F.] 1) Barbæ
lanuginem prodire in vultu. Wan. 2) Ap-
parere, prodire, ut dentem camelitis. 3)
Olera producere, herbescere incipere terram.
4) Virescere, & folia emittere herbam. Gol.

بقول *bukül*. a. n. f. pl. a بقلة *bæklet*. Ole-
ra. Erbaggi, legumi. Tef.

بقوي *bukiwā*, & *bækwā*. a. n. f. 1) Res
superflues, conservata, seu reservata. Gol.
2) Misericordia. Wan.

بقا *bæka*. t. imper. Aspice. V. بقا
بقا *bækȳ*. a. V. act. [5. F.] 1) Spectare,
respicere aliquid. 2) Superstitem remanere
in vita. Wan.

بقايا *bakājā*. Residu-
um. Gol. V. بقية

بقياز *bækjār*. p. n. f. Tapeti non villosi ge-
nus, nigrum ex pilis camelinis. Cast.

بقياز *bækjāz*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بقية *bækȳjet*. a. n. f. 1) Reliquiæ resi-
duum. Il restante, li resti, gli avanzati. 2)
Quod reliquum Deus fecit, & licitum permi-
sit. بقية السيوف *bækȳjetūs-sūjūf*, & بقية
السيف *bækȳjetūs-sejf*. Superstites ex
pugna. Gli avanzati dell'essercito, quelli, che
sopravanzano alla battaglia. Ll. بقية سپاه

Part. I. Tom. I.

bækȳjei sipāh. Reliquus exercitus. Il resto,
dell'essercito. Sæ. بقية رفقا ايله *bækȳjei
rufækā ile*. Cum residuis sociis. Con li rima-
nenti compagni. Sæ. بقية عزرايه صرف *bækȳjei
umürlerinī ghæzāje særf ittȳ*.
Residuum vitæ suæ impendit bellicis expedi-
tionibus. Spese il rimanente della sua
vita alle guerre. Sæ. بقية سلجوقيان *bækȳjei
selgiükȳjān*. Reliquiæ Selgiuciano-
rum. Li rimanenti Sulgiuchiani. Sæ. بقية
آله *bækȳ-jetüllāh*. Præmium obedientiæ
erga Deum præstitæ, seu expectat ejus mer-
ces. Gol.

بقير *bækȳr*. a. 1) part. Ventre fissus. 2)
n. f. Indusium, al. vestis striata, ac fissa, ma-
nicis carens, quod fœminæ induere solent.
Wan. 3) Armentum boum. Gol.

بقير *bækȳr*. t. n. f. Aes. V. بقير
بقير *bækȳret*. a. n. f. Colobium. Wan.
بقير *bükkȳrī*. a. n. f. Species lusus pue-
rilis.

بقير *bækȳ*. a. n. f. Locus, in quo multæ
diversarum arborum radices. بقير
آله *bækȳ-ül-ghærkæd*. Nom. cæmeterii Medinen-
sis. Gol.

بقيل *bækȳl*. a. n. f. 1) Herba رمت, *remis*,
dicta. 2) Virescens campus. 3) Fruticescens
pabulum cameli. 4) Primum pubescens ge-
nis juvenis. Gol.

بقيله *bækȳle*. a. n. f. Carnes in jure coctæ
cum oleribus, ciceribus, similibusque. Gol.

بك *beg*. t. n. f. امير *emīr*, & مير *mīr*. a.
خان *chān*. p. 1) Dominus. Signore. 2) Gu-
bernator minoris provinciæ, qui in signum
potestatis cum uno vexillo, & una cauda
equina a Sultano investiri solet. هر قنعي
بگارينگ خاصي زياده ايسه اول بك ما دونده
تقدّم *herkængȳ beglerinün-chā-
sī ziade īse, ol beg ma dūnine tekæddümū
tesæddūr ider*. Quisquis præfectorum, seu
gubernatorum majores reditus habuerit,
alium, qui minus habet, antecedit. Hezar.

بك *bek*. p. 1) n. f. Rana. 2) Supellex
domestica. 3) Pulchritudo. 4) adv. Ultro,
citroque. Ferh.

بك *ben*. t. n. f. خال *chāl*. a. Nævus, fig-
num in facie, aut alibi. Segno, neo.

بك *pek*. p. n. f. 1) كورباغه *kūrbagha*. t.
Rana. 2) Puella recens. 3) Tractus. 4) Glans
balistaria. Ferh. 5) Pulchritudo. 6) Supel-
lex domestica. 7) adv. Ultro, citroque. Cast.
بك شدن *pek süden*. Pulchrum, elegan-
tem fieri, aut talem se ostentare.

بک pek. v. 1) *adj.* Durus, solidus, firmus. 2) *adv.* Parum. 3) Durè, fortiter. 4) Admodum. Duro, saldo, forte, & parco, scarso, & fortemente, saldamente, molto, assai. ¶ بک pek v. Indurare, munire. بک گانی گیانی pek g. Obfirmare, animum. Ostinarsi. An. بک ابو pek ejü. 1) Valde bonus. 2) Valde bene. Molto buono, molto bene. بک چاغیرمق pek ciaghrymak. Exclamare, valde clamare. Gridar forte. بک چالشمق pek ciälyšmak. Allaborare, valde conari. Affaticarsi molto. بک صقمق pek sykmaq. Valde stringere, valde premere. Stringere, premere fortemente. بک الی eli pek. Tenax, parcus. Duro, scarso di mano.

بک puk. p. n. f. 1) Res inæqualis, inconveniens. 2) Res intus vacua, cava. 3) Malleus fabri ferrarii. Ferh. 4) Rana. Cast.

بک bekk. v. *V. act.* [1. F.] Percutere aliquem in nasum. Wan.

بک bekee, seu bekā. v. *V. act.* [3. F.] Parum lactis habere camelitum, vel ovem. Wan.

بک bekā. v. n. f. Nom. arboris. Gol.

بک bikāe. v. part. pl. a بکیتة bekijet. Parum lactis habentes camelites. Wan.

بک bükā, & bikā, & bekā. v. n. f. Fletus, ejulatus. Pianto. ¶ بک زارو زارو بک ایلدی zarü bükā ejledy. Planxit, & lamentatus est. Fece pianti, e lamenti. Sa.

بک blükāe. v. *V. act.* [5. F.] Flere, desistere. Wan.

بک pükā. p. n. f. Nom. arboris. Ferh.

بک ban-a. v. dat. pronom. pers. لي li a. میرا mērā. p. Mihi. A me, mi.

بک bekār. p. compositum ex præp. ب & nomine ب Ad rem pertinens. ¶ بک آرمدن bekār āmeden. Prodesse, idoneum esse. بک آروردن bekār āwürden. Ad effectum deducere, peragere. بک آرندة bekār ne ājende. Inutilis. Cast. * Express. figur. ايشه يرامز بک آر بايد ise jerāmaz. v. Non valet ad rem. Ferh.

بک bekār. v. Innuptus, cælebs. Libero, non maritato.

بک bikār. v. [3. a بکر] Venire mane. Gol.

بک bikār. v. n. f. pl. a بکر bekr. Pulli camelorum. Wan.

بک bin-ar, pun-ar. v. n. f. Fons, puteus. Sa. V. بک

بک bekāret. v. *V. act.* Virginem esse. Wan.

بک bekāret. v. کزلیک kyzyk. v. Virginitas. Verginitā. ¶ بک آر آلمک bekāret ālmaq. Destorare. Torre la verginitā, suer-

ginare. بک آر اونی بک آر اونی anī bekāret üzre buldy. Eam esse virginem intactam deprehendit. La trovò virgine. Tef.

بک bikāret. v. n. f. pl. a بکر bekr. Pulli camelorum. Wan.

بک bekāz. p. n. f. Speluncæ, cryptæ, latibula ferarum. Ferh.

بک bakās. v. nom. prop. Bacasum. Prævalida arx ad Orontem fluvium, inter Antiochiam, & Apamiam media ferme via. Schult.

بک bekkās. v. nom. prop. Nom. castelli prope Antiochiam. Gol.

بک bekāghyz. p. compos. Cum charta. * Express. figur. بک آر بند bekāghyz berend. h. e. نام عزت ایدولر temām ýzzet ideler. v. Perfectum, summum honorem deferant. Ferh.

بک bekāk. v. pl. a بکة bekket. Confluxus. Gol.

بک bekkāk. v. n. f. Pumilio, ita brevis, ut volvi potius videatur, quam incedere. Gol.

بک bekāl. v. n. f. Ramus quidam tribus Hunjatarum. Gol.

بک bekālet. v. n. f. Cibum miscelaneum ex farina. Wan.

بک bekāmet. v. *V. act.* 1) Mutum esse. Lesser muto. 2) Abstinerè a conjugio. Gol.

بک bekān. p. n. f. 1) Lustra ferarum. 2) Cursatio huc illuc nihil agendo. Cast.

بک pekān. p. n. f. Curtus, pec. successorius. Cast.

بک bükkān. v. n. f. pl. ab بک ebek. Vetulæ asinos, vel alia pecora affigentes. Gol.

بک bekāwül. p. n. f. i. q. چاشنیکیچیر dias-nigir. Prægustator ciborum. Cast.

بک begāh. p. 1) n. f. Diluculum. 2) *adv.* Diluculo, mane, tempestive. La mattina, per tempo, à buon ora. Ferh. ¶ بک آر هست begāhest. Adhuc locus est, tempus est. Egli e ancora a tempo, vi è tempo ancora.

بک pegāh. p. n. f. Diluculum. Ferh.

بک bekbeket. v. *V. act.* quadril. Conjicere res alias super alias. Gol.

بک bekbeket. p. n. f. Species cibi, aliqua nempe, lacte acetoso, & butyro cocta. Ferh.

بک bekt. v. *V. act.* 1) Percutere gladio fuste. 2) Excipere re ingrata. Gol.

بک bekket. v. *V. act.* [1. F.] 1) Comprimi, uti in densa hominum turba. Wan. 2) Tumultuari. 3) Lacerare, disjungere. 4) Comprimere, pressu arctare. 5) Urgere feminam, & instare coitus ergo. 6) Contundere, & frangere collum. 7) Ad egestatem redigi.

8) Corpore hirsutum esse, indicio audacis, strenuque animi. Gol.

بکة bekket. ۲. ۱) nom. prop. Urbs Mecca. La Mecca. Wan. 2) Confluxus. Gol.

بکناش bektās. ۲. nom. prop. ۱) Nom. pagi ad Constantinopolim. 2) Nom. viri opinione sanctitatis celebris. Gent.

بکتر bektar. p. n. f. Lorica. Corazza. Ferh.

بکتوسان bektusān. p. nom. prop. Nom. vezirii alicujus a singulari prudentia celebris. Ferh.

بکچا beklūgiā. p. adv. compos. Quo. Dove, ove.

بکچگر beggigēz. ۲. n. f. adv. dimin. a بک beg. Principulus, parvus princeps, aut dominus. Prencipino, signorino.

بکچه pekče. ۲. ۱) adj. diminut. Fortiusculus, paulo durior. 2) adv. Durius. 3) Attentius. Fortetto, più forte, più duro, & fortemente, attentamente. بکچه دگمک pekče din-lemek. Attente auscultari. Ascoltar attentamente. بکچه سوبدک pekče söj-lemek. Alta, vel subalta voce loqui. Parlar chiaro, alto.

بکچی bekčī. ۲. n. f. دیدهبان didebān. p. Custos, vigil, vigiles. Custode, guardiano, guardia, sentinella. بکچی قلده سی bekčī kullesi. Specula.

بکچیلک bekčilik. ۲. n. f. Custodia. Guardia, il far la guardia.

بکدش bekdās. ۲. nom. prop. Nom. pagi ad Constantinopolim. V. بکناش

بکدآمین bekūdāmin. p. adv. compos. Qua, cujusmodi. Cast.

بکدش ben-deš. ۲. adj. Similis. Simile, somigliante. Tef.

بگذار bügüzār, & bügzār. p. imper. گذاریدن küzārīden. ۱) Missum fac, mitte. 2) Transi. Lascia passare, lascialo andare. Ferh.

بگذاشتن bügüzāsten. ۲. V. Dimittere. Cast

بگذر bligzer. p. n. f. Nasus. Ferh.

بکر bekr, seu q. bekir. ۲. n. f. ۱) coll. pl. بکر ebkūr, & بکار bikār. Juvenca camelus. 2) nom. prop. Nom. tribus Arabicæ. Wan. بکر ابو ebū bekir. nom. prop. Nom. viri. بکر دیار dijārī bekir. Mesopotamia, ejusque metropolis Amida.

بکر beker. ۲. n. f. Matutinum tempus. Wan.

بکرا bekere, mane, diluculo. Gol.

بکرات beker. ۲. n. f. pl. a بکرة bekret. Trochleæ. Gol.

بکیر bekir. ۲. part. Matutinus, diluculo surgens, vel faciens quid. Wan.

بکر bikr. ۲. n. f. pl. بکار ebkār. ۱) قز اوغلان kyz oghlān. ۲. Virgo intacta. Vergine, zitel-

la. Ik. 2) Primogenitus, primi partus proles.

3) Primipara. Donna di primo parto. Wan.

بکر būkr. ۲. n. f. Præcox palma. Wan.

بکرات bekerāt. ۲. n. f. pl. a بکرة bekret. Trochleæ. Wan.

بکران būkrān. p. n. f. ۱) Kirmanicæ prope Hormuz populis Interius ollæ, & quod in ea positum, ipseve ejus fundus. Cast. 2) Turkistanæ, & Kirmanicæ populis Ambustum in olla. Ferh.

بکران چرخ bikerāni čerch. p. n. f. compos.

۱) Virgines paradisi juxta traditionem Orientalium. 2) Astra, stellæ. Ferh.

بکراوی bekrāwī. ۲. poss. & gentil. Quod spectat ad tribum بکر ابی بنی benī ebī bekr, vel quod ex illa est. Gol.

بکرایي bekrājī. p. n. f. Species fructus malo citreo fere similis. Ferh.

بکرة bekret. ۲. n. f. fœm. a بکر bekr. Juvenca camelitis. Wan.

بکرة bikret. ۲. n. f. i. q. بکر bikr. Intacta virgo.

بکرة būkret. ۲. n. f. Diluculum, matutinum tempus. Wan. بکرة جاء giā-e būkreten. Venit matutinus, non mane, hoc enim potius dicitur بکرة būkrete.

بکرت bekrēt, & bekeret. ۲. n. f. pl. بکر beker. ۱) Trochleæ. 2) Annuli ornamentis vaginæ frameæ affixi, ex quibus hæc de zona loris suspenditur. V. بکرة bakæra.

بکرتان اغاجي bügürtlen aghağī. ۲. n. f. compos. Rubus. V. بکرتان

بگردانیدن bügerdānīden. p. V. transf. ۱) Vertere, convertere. 2) Deambulatum duci. 3) Tergum obvertere. Cast.

بگرد رفت be gerd rest. p. 3. pers. prat. compos. In pulverem abiit, annihilatum est. Se n'è andato in fumo, a monte. Ferh.

بگردن begerden. p. compos. In cervice.

* Express. figur. بگردن در آمد bekerden der āmed. h. e. ایشدر بشه دوشدی isdūr bæse dūsdī. ۲. Grave negotium cervici meæ incumbit. Ferh.

بگردیدن bügerdīden. p. V. ۱) Exspatiari, deambulare. 2) Obvertere, immutare, alterare. بگردیدن از چیزی bigerdīden ez čizī. Deflectere, declinare ab aliqua re. Cast.

بگرلجه bögrülge. ۲. n. f. diminut. Phaseolus. V. بگرلجه

بکرووي bekrewī. p. n. f. Species fructus malo citreo fere similis. Ferh.

بکرووي bekrewī, & بکرووي bekrūj. p. adj. Ebriosus, ebrietati deditus, & obnoxius, velut necessariæ rei, a qua abstinere nequit. Cast.

Fffffff ۲

fer olürse, rümilî begler begîsî sâgh kolda konar, ânâtoli begler begîsî solda ešer, ânâtoli je sefer olsa, emr ber âksdür. Si bellum geratur in Europa, princeps principum Rumieliæ in dextro cornu consistit, Anatoliæ vero princeps principum sinistrum cornu comitatur, si vero in Asia bellum geratur, contrarium obtinet. *Hexar.*

بگلیگی beglikgi. t. n. f. Officialis portæ Ottomanicæ, cujus est, expedire non solum mandata ad gubernatores, & præfectos provinciarum, verum etiam scripta, quibus cum exterarum aularum legatis, & procuratoribus negotia tractantur.

بگلیک beglik. t. n. f. 1) Gubernium provinciæ majoris. 2) Munus gubernatoris, seu ipsa præfectura. *Governo, & carica di governatore, ò vicere.*

بگلسک pekelsek. p. n. f. 1) Pulchritudo, nitor. 2) Inertia, imperitia. *Cast.*

بگلیک beglik. t. n. f. 1) امارت emâret. 2) Principatus, comitatus, dominium. 2) Gubernium minoris provinciæ, seu ipsa provincia. *Principato, contado, signoria, governo.* 3) Aerarium publicum, fiscus. *Dalla camera, dal fisco.* بگلیک beglik e. بگلیگه بگلیگه beglige kabz e. بگلیگه بگلیگه girift e. Fisco addicere, publicare, confiscare. *Confiscare.* بگلیک beglik mālî. Bona regalia, cameraria, ad ærarium publicum pertinentia. *Denari, ò altro del publico, della camera, del fisco.* بگلیگه آلونان مال beglige alunan māl. Reditus fisci. *Rendite del fisco, della camera.* بگلیگتن beglikten. Ex ærario publico. *Dal fisco, dalla camera.* بگلیک سۆرمک beglik sürmek. Dominari, regere. *Signoreggiare, regnare.*

بگلیک pekelek. p. n. f. 1) Pulchritudo, nitor. 2) Inertia, imperitia. *Cast.*

بگلیک beklemek. t. V. 1) Custodire, conservare. 2) Attendere, expectare. *Custodire, guardare, aspettare, star aspettando.* بگلیک بوللاری jollari beklemek. Custodire vias. *Guardar le strade. Ll.*

بگلیک peklemek, seu بگلیک pekletmek. t. V. Indurare.

بگلیک peklenmek. t. V. pass. Indurari, durescere. *Indurarsi, divenir duro, farsi duro, tosto.*

بگلیک büklü. t. adj. Textus in fila. *V. بگلیک bekem. a. V. act. 1) Mutum esse, sine, ex morbo sine natura. 2) Obmutescere, continere se a loquela. 3) Abstinere a conjugio. Gol.*

Part. I. Tom. I.

بگلیک bekem. p. n. f. i. q. بگلیک bekam, aut pro eo. *Bresilium lignum. Ferh.*

بگلیک begüm. p. n. f. Regina. *Cast. Tartari crimenses vocant reginam matrem Chani bijim, f. pro hoc بگلیک begüm. Alias Turcis dicitur والده wälide, vel والده سلطان wälide sultân. Mater principis. La madre, del prencipe.*

بگلیک bükm. a. part. pl. a بگلیک bekim, seu ab بگلیک ebkem. Muti. *Li muti. Gol.*

بگلیک bigmâr. p. imp. Supera, vince. *Ferh.*

بگلیک bükmâr. p. n. f. a بگلیک gümâsten. Superior, victor. *Cast.*

بگلیک bekâmâz, & begmâz. p. n. f. 1) Vinum. 2) Convivium, compotatio. 3) Confessus. 4) Poculum, calix. *Ferh.* 5) Succus uvarum coctione inspissatus. *Cast.*

بگلیک pekâmâz. t. n. f. Sapa, succus uvarum coctione inspissatus. *Composta, vin cotto.*

بگلیک bükmâm, bügmâm. p. n. f. 1) Vinum. 2) Convivii festivitas, & hilaritas magna. 3) Conversatio, familiare consortium. *Cast.*

بگلیک pekâmâl. p. n. f. Subula futorum. *Ferh.*

بگلیک bükmân. a. part. pl. a بگلیک bekim. Muti. *Li muti. Gol.*

بگلیک bükmân, & plükmân. p. part. غالب ghalib. a. Superans, vincens alium. *Cast.*

بگلیک bükûn. p. imp. compos. Erue tu. *Cast.*

بگلیک pekend. p. n. f. Panis dialecto بگلیک chywak, Chywakidarum, qui sunt populus in خوارزم chârâzm. *Ferh.*

بگلیک pikend. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بگلیک begendürmek. t. V. transf. a بگلیک begenmek. Reddere gratum alicui, facere ut placeat. *Render grato, far accettare.*

بگلیک bekeng. p. n. f. Animal cauda destitutum. *Ferh.*

بگلیک begenilmis. t. part. pass. Gratus, placens, acceptus.

بگلیک begenilmemek. t. V. negat. Displicere, non placere. *Dispiacere.*

بگلیک begenmek. t. V. بگلیک kabül. a. بگلیک pesendiden. p. Gratum habere, approbare, placere. *Accettare, aver grato, gradire.* بگلیک بونی bunî begendüm. Hoc mihi placet. *Ciò mi piace.*

بگلیک pekne. p. adj. Obefus, deformiter pinguis. *Ferh.*

بگلیک bügü, & بگلیک bügüj. imp. a بگلیک güften. Dic. *Di pure.*

بگلیک bükü. a. V. act. [3. F.] Parum lactis habere camelitim, vel ovem. *Gol.*

بگلیک bekür. a. n. f. fam. بگلیک bekîret, pl. بگلیک bükür, & بگلیک bekâwîr. 1) Palma præcox.

G g g g g g g

2)

2) Fructus omnisque alia res cito ad maturitatem pertingens. Gol.

بکūr. a. V. aēt. [I. F.] Ingredi in matutinum tempus. Wan.

بکūrī dūsmeñi bedchāh. p. Expressio persica. In despectum malevolorum inimicorum. Per dispetto, deli malevoli inimici. Sæ.

بکūrījet. a. n. f. Primogenitura. Gol.

بکūk, پکūk. p. n. f. بکūk. p. n. f. اوق نشانی ok nisān. t. Scopus sagitæ. Bersaglio. Ferh.

بکūl. p. n. f. Trabs teētī, domus. Ferh.

بکūlek. p. n. f. compos. 1) Elegantia, pulchritudo. 2) Indecentia. Ferh.

بکūlek. p. n. f. 1) Elegantia, pulchritudo. 2) Inertia. 3) Inquisitio. 4) Difficultas. 5) Vestiarium. Ferh.

بکūnek. p. n. f. Acinax ex ligno, in Oriente a nonnullis opificibus, & etiam a Dervis in signum honoris portari solet; quo etiam nonnulli prædicatores, in urbibus potissimum vi expugnatis, dum sermonem ex cathedra dicunt, uti solent. Ferh.

بکūne. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بکēh. p. compos. 1) adv. وقتله waktile. t. Cum tempore, quodam tempore. 2) Tempestive. Un tempo, col tempo. 3) n. f. Tempus matutinum. Ferh.

بکē. p. n. f. 1) Hilaritas. 2) Cultura loci. Cast.

بکēh. p. n. f. Diluculum. Ferh.

بکē. p. compos. کیمه kīme. t. Cui, ad quem. Acht.

بکē. p. n. f. Operculum. Cast.

بکē. p. nom. prop. i. q. كعبه ka'be. a. Mecca. Urbs Arabia. Ferh.

بکēhter. p. compar. Magis matutinus. Ferh.

بکhuḡtān. p. n. f. Pulvillus, quem bajuli oneri, quod in dorso gestant, subdere solent. Ferh.

بکī. a. part. pl. بکā, بکā. 1) Parum lactis habens camelitis. 2) Lacrymabundus. Wan. V. بکkā.

بکkī. a. part. pl. ا بکī. Flen-tes. Wan.

بکjāsā, پکjāsā. p. n. f. Onus parvum, cui homo unus insidet, quin camelo nimis grave fiat. Ferh.

بکījet. a. part. Parum lactis habens camelitis. Wan.

بکītā. p. n. f. اکابر ekābir. a. Magnates, proceres. Ferh.

بکīr. p. n. f. Cassia fistularis. Ferh.

بکīret. a. n. f. Palma præcox. Wan.

بکīz. p. n. f. Cassia fistularis. Ferh.

بکīl. a. n. f. Familia quædam Hamdanitarum. Wan. جمیل بکīl gemilī bekīl. Qui studio se respicit, componitque vestem, & incessum suum. Gol.

بکīlet. a. n. f. 1) Miscellaneus cibus ex farina, succo siliquæ dulcis, & daçtylis, sive ex alica, defruto lacte, & daçtylis: sive ex farina permista alica, conspersa aqua pauca, & butyro, aut oleo; sive ex offa oxygalæ sicciore cum daçtylis humidioribus, farina, addito oleo inter se subactis. Wan.

2) Oviūm, & caprorum miscella, & grex compositus, cum uni alter accedit. 3) i. q. غنیمه ghenīmet. a. Spolium, præda. Gol.

بکīm. a. part. pl. بکūm, بکūmān. Mutus. Muto.

بل bel. a. 1) part. except. At, vero. 2) Quandoque, subinde. 3) part. confir. Utique, certe. Wan.

بل bel. p. n. f. 1) Calcaneus. Calcagno. Ferh. 2) Pons.

بل pel. p. n. f. Convalescentia a morbo. Ferh.

بل bell. a. V. aēt. [I. F.] 1) Madefacere, & pec. rigare, aut macerare asperso, aut leviter affuso humore, ut fit, cum abradendus capillus. 2) Convalescere a morbo. 3) Vincere, superare. Wan. بلوا ارحامکم bellū erhāmekūm welew bis-selām. Rigate, i. e. benigne excipite propinquos vestros, benefacite eis, vel dicta salute, بالله بابن bellek allāhū bibni. Donet te DEUS filio.

بل bel. t. n. f. (scribitur sæpius بیل bil) 1) mishāt. a. Pala, sarculum, rutrum. 2) Bipalium, bidens. 3) Rastrum. Vanga, pala, badite, & rastello. 4) صلب sulb. a. میان mijān. p. Lumbi, medium corporis, cinguli locus. Lombi, e fianchi, cintura, e cintola. بل اهریسی bel aghrīsī. Lumbago. La doglia de lombi. بل صوفلغی bel souklyghy. Stranguria. Scolazione, scolarimento. کسر لینه محکم قوشانوب انکن بلنه kemerlerīne muhkem kūsānūp etegin beline sokmak. Accingere se. Attaccar le falde della veste alla cintola, apparecchiarsi.

بل bell. a. n. f. 1) Conjunctio, congressus propinquorum. Wan. 2) Victoria. 3) Convalescentia a morbo. Gol.

بل bell. a. n. f. 1) Conjunctio, congressus propinquorum. Wan. 2) Victoria. 3) Convalescentia a morbo. Gol.

بل bell. a. n. f. 1) Conjunctio, congressus propinquorum. Wan. 2) Victoria. 3) Convalescentia a morbo. Gol.

بل bell. a. n. f. 1) Conjunctio, congressus propinquorum. Wan. 2) Victoria. 3) Convalescentia a morbo. Gol.

بل bell. a. n. f. 1) Conjunctio, congressus propinquorum. Wan. 2) Victoria. 3) Convalescentia a morbo. Gol.

بل *bil.* p. imp. pro بهل *bihil.* وازکل *wəz*
gel. t. Mitte, missum fac, sine. *Lascia,*
lascia stare. Cast.

بل *bil.* t. imper. ا بلمك *bilmek.* Scito.

پل *pel, pil, pül.* p. n. f. 1) اوکچے *okče.* t. Calx pedis. *Calcagno.* Ferh. 2) Ex-
 tremitas januæ in foramine mobilis. Cast.

بل *bill.* a. n. f. Res communis juris, seu
 licitum, & cujusque arbitrio relictum permis-
 sumve. Wan.

بل *bül.* p. adj. 1) Stultus, insipiens. 2)
 Multus. Ferh.

پل *pül.* p. n. f. 1) Pons. Ponte. 2) i. q.
 پول *pül.* Diverforium publicum viatorum.
 Ferh.

پل *pul.* t. n. f. Squama. V. پوول

بل *büll.* a. V. aët. 1) Convalescere a mor-
 bo. 2) Disgregari, ac dispergi populum. Gol.

بلا *belā.* a. n. f. Malum, infortunium.
Male, disgrazia. Wan. بلا ايله *belā ile,*
 بلا ايله *bin-belā ile.* Vix, cum maxi-
 ma difficultate. *Con stento, appena, con*
mille stenti. الله تکرینک بلا سی *allāhün-*
tan-rinün-belāsī. Malum, vel ærumna a
 Deo missa, q. flagellum Dei. *Flagello di*
Dio. Eb. الله بلاك وپرسون *allāh belān-*
wirsün. Deus tibi maledicat, malum tibi eve-
 niat. *Il malanno, che Dio ti dia.* انكده
 انكده باشنه بر بلا کتور مسونلر
anün-dæ. basine bir belā
getürmesünler. Ejus quoque caput infortu-
 nio non exponant. *Non gli cagionino anch'*
à lui qualche malanno. Eb. تيمورک طرف
 حقندن نيزول اتمش بلاي غير مسندفع ايدوکين
 بلايک *ümürün-tærfi hækten nüzül itmiş be-*
lāi ghæjri mündefi idügin biligek. Postquam
 cognovit Tamberlanem esse irreparabile fla-
 gellum a Deo missum. *Sæ. Conoscendo in*
spirito, che Tamerlane era mandato da Dio
per un irreparabil flagello. Br. بلايه اوغرامتق
belāje oghrātmak. In infortunium conjicere.
Far inciampare in una disgrazia. بلايه
 بلايه مېتللا ار *belāje oghramāk.*
 بلايه مېتللا ار *belāje mübtelā ar.* Malè cedere, in infortunium
 incidere. *Incontrar disgrazia, malanno.*
 بلا بونا *belā bun-ā.* Et quod pejus est. *Il*
peggio è. درکه *belā bündæ dūr. ki.*
 Pessimum est, quod. *Il male è, che.*

بلا *belā.* p. 1) n. f. Malum, infortunium. 2)
 Bos vel. vacca coloris nigri. 3) adj. Vetus,
 vetustus. 4) Putridus, rancidus Ferh. * Ex-
 press. figur. بلا کردان *belā kerdān. h. e.*
 صدقه و احسان *sædækæ we yhsān.* Eleemosy-
 na, beneficium. Ferh.

بلا *belāe.* a. V. aët. 1) Explorare, ten-
 tare. 2) Benefacere. 3) Ingrato, ac durio-

re modo tractare. 4) Manifestum facere.
 Gol.

بلا *belāe.* a. n. f. 1) Experimentum, ten-
 tamen. 2) Aerumna, afflictio. Wan.

بلا *bellāe.* a. part. 1) Perjura femina.
 2) Valde æqualis lapis. Wan.

بلا *bilā.* a. particu. compos. ex ب bi لا lā.
 Sine, absque, citra. *Senza.* بلا امهال
bilā imhāl. Absque mora. *Senza indugio.*

بلا اهمال *bilā ihmāl.* Absque negligentia.
Senza trascuragine. Ll. بلا تاخير *bilā teechyr*

Absque mora, aut dilatione. *Senza dilazi-*
one, senza indugio. بلا تحاشي مرور و عبور

بلا *bilā tehāsī mürürü ubar*
eilemelerī lāxim iken. Cum necessitas trans-

tus eorum esset omni exceptione major.
Dovendo essi passar senza opposizione alcu-

na. Ll. بلا ترتيب *bilā tertib.* Absque ordin,

inordinate. *Inordinato, senza ordine.* بلا

تردد *bilā tereddud.* Absque tergiversati-

one, resistantia. *Senza resistenza, oppos-*

zione. Ik. بلا تسيل *bilā tesejiül.* Sine fluxu.

Senza corso, che non corre. Bob. بلا تشبيه

بلا *bilā tesbih.* Citra comparationem, incom-

parabiliter. *Senza paragone, comparazione.*

بلا تعب *bilā tæb.* Sine labore. *Senza fati-*

ca. Eb. بلا تعبير *bilā tæbîr.* Inexplicabilis.

Inesplicabile. بلا توقف *bilā tewækkûf.* Abs-

que mora. *Senza indugiare, subito.* Sæ. بلا

حجة *bilā huğgetin.* Sine probatione, sine

evictione. *Senza prova.* Ik. بلا حرکت

bilā hæreket. Immobilis. An. بلا سبب

بلا *bilā sebeb,* بلا موجب *bilā müğib.* Sine causa,

nulla data anfa. *Senza causa, senza averne*

data occasione. Ll. بلا طلب *bilā taleb.* Ci-

tra requisitionem. *Senza averlo chiesto.* بلا

عوض *bilā ywæzyn.* Gratuite, sine retribu-

tione. *Gratuitamente, senza ricompensa.* بلا

فایده *bilā fāide.* Inutilis, absque emolumen-

to. *Inutile, senza profitto.* بلا فایده

تطویل *tæwîli bilā fāide tæsty'dür.* Pro-

tractio sermonis absque fructu est mera ce-

phalalgia. *Il tirar in lungo il discorso senza*

frutto è un rompimento di testa. Tef. بلا فرق

bilā farkyn. Indifferentem.

Indifferentemerte. بلاک *bilake.* Sine te. بلا مهارشه

bilā mühārese. Sine irritatione, aut concitatione in-

ter se. *Senza amareggiare.* An.

بلا بان *balābān.* t. 1) adj. Grandis, ingens.

Grande, e grosso, 2) n. f. Accipiter major.

Abuzrago, bozzago.

بلا بده *belābe.* f. n. f. Inhonestamulier, me-

retrix. Ferh

بلاتگین belätigîn. p. n. f. Lignea, & ferrea clava. *Mazza di ferro, e di legno.* Ferh.

بلاتق beläsyk. ۲. part. pl. ا بولشوق bül-sük. Confluxæ aquæ. *Wan.*

بلاج belac. p. n. f. Species arundinis, ex qua fiunt storeæ. *Cast.*

بلاج bilāg. p. n. f. Storea. *Stuoja.* Ferh.

بلاج bülāg. p. n. f. Pulmentum ex farina, & lacte. *Pappa, minestra di farina cotta nel latte.* Ferh.

بلاجور belāgūr. p. n. f. 1) Bos, vel vacca nigri coloris. 2) *Mastyche nigra.* Ferh.

بلاجوز belāgiūz. p. n. f. قره صغر kara syghyr. ۱. Bos, vel vacca nigra.

بلاخ bilāch. ۲. part. Magnis natibus præditæ femina. *Gol.*

بلاخ bülāch. ۲. n. f. Ilex. *Leccio, albero.* *Gol.*

بلاخم belācham. p. n. f. Funda. *Cast.*

بلاخیه belāchyiet. ۲. n. f. Magna & nobilis mulier, matrona. *Gol.*

بلاد belād. p. adj. Vituperabilis, displicens. *Ferh.*

بلاد pelād. p. n. f. Equus manuductus. *Cast.*

بلاد bilād. ۱. V. [3. ا بلاد]. Digladiari cum aliquo. *Gol.*

بلاد bilād. ۲. n. f. pl. a بلاد beled. Oppida, urbes. *Città, terre.* *Wan.* ۱ بلاد

بلادی bilādī chošnümā. Urbes egregiæ. *Città nobilissime, bellissime.* *Sæ.* ۱ خطیط

بلاد tächtýtý bilād. Geographia, chorographia. *Geografia خطاط البلاد chättätul-bilād.* Geographus. *Geografo.*

بلاد bulād. p. adj. Maleficus, malefactor. *Cast.*

بلاد pülād. p. n. f. Chalybs. *V.* ۱ بولاد

بلاد bilādül-ğebel. ۲. n. f. compos. nom prop. Nom. parthiæ, hodierna Iraca persarum, quæ complectitur antiquam Assyriam, Parthiam, Mediæque particulam. *Schult.*

بلاد belādet. ۲. V. ac̄t. [5. F.] Stupidum, & stolidum, tardumque esse. *Wan.*

بلاد belādet. ۲. n. f. ۱) (زکا zekā) Hebetudo mentis, stoliditas, vecordia. 2) Obstupescencia. *Goffagine, dapocagine, stupidità.*

بلاد belādir. p. n. f. Ornatus sponsæ. *Ferh.*

بلاد belādūr. p. n. f. 1) Nom. ligni medicinalis. 2) Ornatus muliebris. *Ferh.*

بلاد belāde. p. adj. Futilis, vanus. *Ferh.*

بلاد pelāde. p. adj. فحش fahs. ۲. Improbus, homo turpis, nefanda loquens. *Cast.*

بلاد belāzir. ۲. n. f. Anacardium, vul. anacardi, nomen fructus Indici. *Gol.*

بلاد belār. p. n. f. Radix plantæ spinosæ

بلاد āzerbūje diçtæ. *Ferh.*

بلاد belāriğ. ۲. n. f. Ciconia. *Gol.*

بلاد pülārghū, بلاد رغو bülārghū. p. n. f. 1) lingua. *Chorasm. vocantur Illi, ad quos quid fugiens venit.* 2) Quidquid ab alio transfugiens alicui advenit, transfuga, profugus. *Cast.*

بلاد belārek, بلادك pelārek, bilārek, pülārek. p. n. f. 1) Ferrum latum sagittæ. 2) جوهردار فلج ġewherdār kylyğ. Gladius chalybeus, acutus, undulatus, ped. indicus. *Scimitarra Damaschina.* *Ferh.*

بلاد سوسن مثالندن کل خودروي پيدا belārekī sūsen misalinden ġülü chod rūj pejdā oldy. Ex ipsius framea lilii instar albicantis rosa facta est rubicunda. *Sæ.*

بلاد bel-ex, seu cum artie. البلاد el-bel-ex. ۲. 1) n. f. Satanas. 2) Adolefcens crassus ac durus. 3) part. Brevis. *Gol.*

بلاد palāz. ۱. n. f. 1) Pullus anatis. 2) Pullus anseris. *Paparello. Bern.*

بلاد bilāz. p. adv. compos. Sine caussa, sine ratione. *Ferh.*

بلاد bilāzük, seu usit. bilezük, bilezik. ۱. n. f. 1) Corpus. 2) دست ابرکین dest ebrenğen. p. Armilla. *Polso, braccialetti, ò maniglie.* ۱ آياک بىلازکي ājak bilezüğt. Pericarpium, ornamentum pedis, seu crucis.

بلاد pelāzūr. p. n. f. *Mastyche nigra.* *Ferh.*

بلاد pelājūr. p. n. f. i. q. præc. *Cast.* بلاد belās, بلاد bilās. ۲. n. f. pro سسح mish. *Medinensium idiomate.* Pannus crassior ex pilis, vel lana, quo dorsum jumentis insternitur, ut mollius clitellæ incumbant, *Wan.*

بلاد pelās. p. n. f. 1) اسکیرک چل eskīrek ciul. Pannus setaceus vetustior, aut stragula, qua teguntur equi. 2) i. q. شال şāl. Stola, vestis sacerdotum, seu sericea tela nigra, qua humeros tegunt *Monachi Turcici, seu Dervisū.* 3) كشيپش قفتانی ke-şisler kaftānī. Vestis crassior Monachorum nostrorum, penula, tegumentum ex crassiori materia.

Coperta di cavalli di peli, mantello, ò abito grosso de' frati, tela ò panno rozzo, coperta di materia rozza e grossa. *Ferh.* ۱ خرقة

بلاد chyrkæ wū pelās ile. Cum centone, pallio crassioris panni. *Con abito fratresco.* *Ah.* لباس فخري قچوردم و پلاس فقر libāsī fæchrī kacīürdüm we pelāsī fækr āldüm. Vestes gloriæ abjeci, penulamque paupertatis indui. *Hò bandito le vesti superbe, e preso l' abito di religioso, ò mendico.* *Ah.*

بل ساقون *belāsāghūn*. v. nom. prop. Nom. urbis in regione transoxana. *Ferh.*

بل سیدن *belāsīden*. p. V. 1) Corrugata, seu inæqualiter depressa, & protuberante superficie esse, pec. rem rotundioris formæ, ut melo. 2) Marcescere, arefcere, ut fructum, florem, antequam perfectionem attingat. *Cast.*

بل اش *bilās*. p. adv. compos. Sine causa, sine ratione. *Ferh.*

بل اشجرد *belāsġird*. p. nom. prop. Nom. oppidi, quod quatuor parasangis distat a مرو *merw*. *Ferh.*

بل اص *bilās*. a. V. [3. ا باص] Irruere in aliquem. *Gol.*

بل اصة *belesæt*. a. V. Fugere. *Wan.*

بل اصي *belāsȳ*. a. n. f. pl. a بلنصاة *belensät*. Nom. avis, cui viridia sunt ova. *Gol.*

بل اط *belāt*. a. n. f. 1) Pavimentum læve ex lapidibus, terra, lateribus, tessulisve compositum. *Wan.* 2) coll. Illæ ipsæ res ex quibus conficitur pavimentum. 3) Palatium. *Gol.*

بل اط *bilāt*. a. V. [3. ا باط] 1) Certare gladio. 2) Natando laborare natatorem. *Gol.*

بل اطر *palātyr*. t. n. f. Fenestra. *Bern.* V. *usit.* پنجره *pengere*.

بل اطنوس *belāthænos*. a. n. f. Platanus, munimentum prævalidum in litoralibus Syriæ, e regione Laodiceæ, in occiduis partibus præfecturæ Halebensis. *Schult.*

بل اطينوش *palātȳnos*. t. n. f. ex Hung. Palatinus. Palatino. مجار پلاطينوشي وشلين *maġiar palātȳnosī wešelīn fereng*. Francicus Wefelini Palatinus Hungariæ. *Ll.*

بل اعة *büllā-æt*. a. n. f. Foramen mediæ domus, per quod expurgatur cloacalis colluvies domus. *Gol.*

بل اغ *belāgh*. a. n. f. 1) Adventus. *Wan.* 2) part. Quod pervenit, ac perfertur ad aliquem. 3) Quod sufficit, ac satis est. *Gol.*

بل اغ *bilāgh*. a. V. [3. ا بلغ] 1) Studio, & diligentia uti. 2) Summo honore afficere aliquem. *Gol.*

بل اغات *belāghāt*. a. n. f. pl. a بلاغة *belāghæt*. Susurrationses. *Wan.*

بل اغت *belāghæt*. a. n. f. Eloquentia, facundia. Eloquenza, facondia, bel dire. *Wan.* مجاز پلاطينوشي و شلين *belāghæt perdāzlerden mümtāz*. Princeps oratorum. Principe degli eloquenti. *Sa.* مشحوني *māz-mūnī belāghæt meshūnī*. Contentum literarum eloquentia plenum. Il contento elegantissimo. *Ll.*

بل اق *belāky*. a. n. f. pl. a بلقع *belkæ*. Terræ vacuæ, incultæ. *Gol.*

بل اچكيجي *belākes*. p. part. compos. *Part. I. Tom. I.*

belā çekigī. t. Mala patiens, aut passus, afflic-tus. *Afflitto, disgraziato, misero.*

بل اكل *pelākel*. p. n. f. Ensis chalybeus. *Cast.* بلال *belāl*. a. n. f. 1) Humor, succulentia, 2) Recens humiditas juvenilis ætatis, vel plantæ. *Gol.* 3) metaph. Bonum, beneficentia. *Wan.*

بلال *belāl*. p. n. f. i. q. بلار *belār*. Radix plantæ spinosæ, آذربويه *āzərbūje*, dictæ. *Ferh.*

بلال *bilāl*. a. n. f. pl. a بلة *büllet*. Humiditates. *Gol.*

بلال *bilāl*. a. n. f. 1) Aqua, lac, seu in genere omnis res fauces humectans. 2) nom. prop. Nom. viri, ut qui præco fuit Mohammedis, publicas ejus indicens preces. *Wan.*

بلال *bilāl*. p. n. f. Radix plantæ spinosæ. آذربويه *āzərbūje*, dictæ. *Ferh.*

بلاله *bülālet*. a. n. f. Malum, malefactum. *Wan.*

بلالك *belālek*. p. n. f. 1) Ferrum latum sagittæ. 2) Gladius chalybeus. *Ferh.*

بلالك *pelālek*. p. n. f. 1) Ferrum damascenum. 2) Gladius undulatus. *Ferh.*

بلالو *belālū*. t. adj. Afflictus, afflictionem habens.

بلالط *belālyt*. a. n. f. pl. a بلاط *Solā* complanata, pavimenta. *Gol.*

بلالبع *belāly*. a. n. f. pl. a بلووة *büllū-æt*. Foramina mediæ domus, per quæ expurgatur cloacalis colluvies domus. *Gol.*

بلالبع *belāly*. nom. prop. Nom. viri alicujus. *Wan.*

بلاليف *belālyk*. a. n. f. pl. a بلوكة *bülūkæt*. Deserta. *Wan.*

بلالام *bülām*. a. n. f. Virens planta generis *salsuginosi*. *Gol.*

بلالامار *palāmār*. t. n. f. Camelus, rudens, restis magna, qua navim alligant portui. Corda grossa da fermar la nave al porto.

بلالامار اتدي *palāmār ättȳ*. Anchora dejecta restem projecit. *Lasciato cader il ferro, gettò in terra la corda, da attaccar la nave.* *Eb.*

بلالمدار *belā medār*. a. part. compos. Afflictus, q. malorum objectum, receptaculum. *Bersaglio delle disgrazie.* *Ik.*

بلالاميد بالغى *palamūd balyghȳ*. t. nom. prop. Nom. piscis, græcis *Palamides*. *Bern.*

بلالان *palān*. t. n. f. Clitella, seu clitellarum ligna. *Basto.*

بلالان *bilān*. a. n. f. Fiscella contexta ex foliis. *Wan.*

بلالان *bellān*. a. n. f. Balneum, thermæ. *Gol.*

بلالانه *belāne*. p. n. f. Opus imperfectum. *Ferh.*

بلالانه *pelāne*. p. n. f. جرمز ايش *jarāmaz is*. Opus malum, & indecens. *Cast.*

بلالاني *pelānī*. p. n. f. Gradarius equus. *Ferh.*

Hhhhhh

بلاو

بلو belāw. p. n. f. Oryza, vel alica spif-
sus, & cum granis integris cocta cum aqua.
Ferb.

پلوا pilāw. p. n. f. Oryza, vel alica spif-
sus, & cum granis integris cocta cum aqua,
cui butyrum superinfunditur, vel etiam ad-
duntur carnes. Minestra di riso, non disfat-
to nel cuocere, denso, spesso, e con grani
intieri. ¶ پلوا زرده pilāw zerde. Oryza cum
melle cocta, flava, ferales epulæ, seu fe-
rale epulum. La favetta per i morti.

بلهت belāhet. a. n. f. 1) Desipere, seu
judicio, ac industria imbecillum, & simpli-
cem, minusque versutum esse. 2) Admodum
verecundum esse. 3) Incuriosum esse, ac so-
cordem mali, studiosum tamen, & gnarum bo-
ni. Gol. 4) Incolumem esse. Wan.

پلهنك pelāhenk. p. n. f. pro پلهنك pel-
henk. Habena. Cast.

بلایا belājā. a. n. f. pl. ابلایا belāe. Ma-
la, infortunia. Wan.

بلایکی belājki. t. partic. optandi. Utinam.
V. بولا یکی

بلایه belāje. p. n. f. 1) Meretrix impu-
dens. 2) adj. Devius, corruptus, vastatus.
Ferb.

بلبال belbāl. a. n. f. 1) Sollicitudo, an-
gor, melancholia. 2) Tristis, aut pravus
animi instinctus. Wan.

بلبکه belbeke. p. n. f. Butyrum recens.
Ferb.

بلبل belbel. p. n. f. Poculum magnum. Cast.

پلپل pilpil. p. n. f. pro فلفل fūlfūl. Pi-
per. Pepe. Ferh.

بلبل bülbül. a. n. f. pl. بلابل belābil. 1)
Luscinia, philomela. Rossignuolo. 2) Regu-
lus trochilus non cristatus. Lui Wan. 3)
part. Levis homo. 4) Agilis. Gol.

بلبل bülbül. p. n. f. Luscinia. Ferh.

بلهت belbelet. a. n. f. 1) Sollicitudo, an-
gor. 2) Tristis, aut pravus animi instinctus.
Wan.

بلهت bülbüle. p. n. f. Epichysis, ampho-
ra rostrata, seu tubulo prædita. Vaso da be-
vere vino col boccolo. Ferh.

بلهت bülbül. p. n. f. 1) Amphora. 2) Vi-
num. 3) Corium. 4) Malum armeniacum
vilius nucleo amore. Ferh.

بلبن belben. p. n. f. Portulaca. Porcella-
na. Ferh.

بلبوس belbūs. p. n. f. بیان صغاني iebān
foghānī, & صومست sarymsak. t. 1) Ceba
silvestris. 2) Allium.

بلت belt. a. n. f. [2. F.] 1) Secare,
præcidere. Wan. 2) Separare, dividere. 3)
Resecari, ac separari. 4) Intelligentem, ac
sapientem esse. Gol.

بلت belet. a. n. f. [4. F.] Resecari,
separari. Wan.

بلت bült. a. n. f. Nomen avis, cujus
plumæ, aliarum avium plumis permixtæ eas
consumere dicuntur. Gol.

بلهت bellet. a. n. f. 1) Humidus ventus, qui
madorem affert. 2) Bonum, beneficium.
Wan. ¶ هله و الله helle we belle. Aliquid,
res exigua, q. levis pluvia, & raris guttis.
Proverb. Gol.

بلهت billet. a. n. f. Mador, humiditas. Wan.

بلهت bület. a. n. f. Mador, humiditas herbæ
recentis. Wan.

بلهت büllet. a. n. f. Malum, malefactum.
Wan.

بلهت billet, ac büllet. a. n. f. [1. F.] Humi-
dum esse, madere. Gol.

بلتات beltāt. a. n. f. quadril. Secare,
præcidere. Gol.

بلتاع beltae, & بلتاع belettae. a. part. i. q.
حادف hädyk. Astutus. Gol.

بلتاعی belte-ānī. a. part. Qui elegantiam,
& ingenium præ se fert, cum ille nihil sit.
Wan.

بلتاعی belta-ÿ. a. part. 1) Disertus, prom-
ptus in loquendo. 2) Audax. Gol.

پلتک peltek. t. n. f. بلتم beltem. a. Trau-
lus, balbus. Barbotto, troglio, che non può
pronunziar lo R. V. پیکي

پلتکلک pelteklik. t. n. f. Balbuties. Il bal-
bettare, o scilinguare.

پلتکلکم pelteklemek. t. n. f. Balbutire, trau-
liffare. Scilinguare, balbettare.

بلتم beltem. a. part. Gravis lingua, bal-
bus. 2) n. f. Homines, populus. Gol.

بلتمک biletmek. t. n. f. V. trans. حادف hædd. a. Acue-
re cultrum, gladium. Aguzzare, affilare.

بلتیس biltis. p. n. f. Nom. me-
dicamenti alicujus. Ferh.

بلتوک belsük. a. n. f. pl. بلائيف belāsÿk.
Aqua per terram restagnans, & expansa.
Gol.

بلج belg. a. n. f. [1. F.] 1) Nitere,
fulgere auroram. 2) Apparere. Gol.

بلج beleğ. a. n. f. Discrimen superciliorum,
seu affectus, quo ab invicem distant. Gol.

بلجهت belğet, bülgēt. a. n. f. 1) Lux, pec-
postrema pars noctis auroræ proxima. Wan.

بلجهتüs belğētüs-subh. Principium,
& prima auroræ lux, diluculum. 2) Inter-
stitium superciliorum. Wan.

پل چکنم pül çeknem. p. n. f. Nom. pontis celebri-
s in regione شیراز şirāz.

بلجم belğem. p. n. f. pro بلغم bælgħem. a.
Phlegma. Flemma. Cast.

کوزي ١١ *belermek.* v. Inflari. *گۆزى بىلرەمش* *gözī bēlermiş.* Oculi ejus sunt inflati, intensi ex ira in aliquem.

beliz. a. part. 1) Brevis, crassa. 2) Levis mulier. *Wan.*

bilezük. t. n. f. 1) Carpus. 2) Armilla. *V. بلازك*

beles. a. n. f. 1) Fructus ficui similis, in Jemen, seu Arabia felice frequens, ficus alba. *Wan.* 2) Nequam, profligatae vitae homo. *Gol.*

bils. p. n. f. 1) Cineres Alkali. 2) Lentis. *Gol.*

büllüs. a. n. f. pl. *ا بىلاس belās.* Cilicia. *Wan.*

büllüs. p. n. f. Lentis. Lenticchie. *Ferh.*
bilsām. t. n. f. pro *birsām.* a. Pleuritis,

belsān. p. n. f. Balsami frutex. *Ferh.*
belesān. p. n. f. Balsami arbor, seu frutex. Balsamo albero. *Ferh.* *بىلسان ياغى* *belesān jaghy.* Opobalsamum. Opobalsamo, balsamo.

pilift. p. n. f. i. q. *بىدست bidist.* Spithama inter pollicem, & minimum digitum diductos. *Ferh.*

püllift. p. adj. Turpis, immundus. *Ferh.*

pilistük. p. n. f. Hirundo. *Rondine.* *Ferh.*

palaska. t. n. f. Pixis pulveraria. *Fiasco da poluere di legno, corno.*

pelesk. p. n. f. Veru ferreum. *Ferh.*

belsek. a. n. f. Herba vestibus inhærescens. *Gol.*

belisk. p. n. f. Hirundo. *Rondine.* *Ferh.*

bilsek. p. n. f. 1) Veru ferreum. *Ferh.* 2) Spithama. *Cast.*

bilisk. p. n. f. *كباب چورجك شيش* *ke-bāb čewiregek şis.* t. Veru. *Spiedo.* *Ferh.*

pelesgi. p. n. f. Color, tinctura rubra. *Ferh.*

bülfsun. a. n. f. coll. Lens, & aliud genus illi simile. *Wan.*

bilis. t. n. f. 1) Notitia. 2) *ufit* i. q. *آشنا āsinā.* p. Notus, amicus. *Conoscente.*

pelest. p. adj. *چپل čepel.* t. Impurus, immundus. *Sporco.* *Ferh.*

büllüsg. p. n. f. Veru ferreum. *Ferh.*

bilišlik. t. n. f. (*يادلىق jädlyk*) *ufit.* *آشنالىق āšinālyk.* Notitia. *Conscienza.*

bülæs. *بىلص bilyfs.* a. nom. prop. Nom. avis. *Gol.*

bilsām. a. V. *act.* quadril. Fugere, aufugere. *Gol.*

belæsūs, *بىلصو بىلصو bullæsūs.* a. n. f. pl. irreg. *بىلصى belensā.* Nom. avis. *Wan.*

bilyffā. a. nom. prop. Nom. avis alijus. *Gol.*

bælt. a. V. *act.* Sternere lapidibus solum. *Gol.*

bælt. ac *bult,* a. n. f. i. q. *محرط muhryt.* Camelitis, vel ovis morbo uberum laborans, quo lac particulatim exstillat. *Gol.*

bülüt. a. part. Fugitivi ab exercitu. *Gol.*

bültæt. a. n. f. 1) Lapis, quo domus pavementum insternitur. 2) ipsa Domus, seu pavementum ejus. 3) Res inopinata. 4) Collis. 5) Nom. loci in monte Arabiae Thai. *Gol.* 6) Imber. *Wan.*

bilutfil-lāhī te-ālā. express. arabica. Dei gratia. *Con la grazia di Dio.*

bel. a. V. *act.* [4. F.] 1) Inglutire deglutire. *Wan.* 2) Invisibilem reddere. 3) Devorare. 4) Consumere. *Inghiottire, sorbire, divorare, & consumare.* *Gol.*

bel. *بىل bülæ.* a. n. f. Foramen in rechamo trochleæ, vel in lapide molari. *Gol.*

bülæ. a. n. f. Edax homo, helluo. *Gol.* *سعد باع sæ'di bülæ.* Mansio lunæ xxiii. *Gol.*

belæ. a. nom. prop. Nom. viri alijus. *Wan.*

bül-æt. a. n. f. pl. *بىل bülæ.* Lapidis molaris foramen. *Gol.*

bel-æs. a. part. 1) Crassus, obesus. 2) Laxus præ pinguedine. *Gol.*

bel-æset. a. 1) n. f. Crassities, laxitas. 2) part. Crassa, & obesa femina. *Gol.*

bel-æs. a. n. f. Camelitis pinguis. *Wan.*

bul-ūs, *بىل bel-æs.* a. n. f. 1) Latus pubis. 2) ipsa Pubes. *Gol.*

bel-æk. a. n. f. coll. Genus dactylorum. *Wan.*

bel-æk. a. 1) n. f. coll. Camelitis laxis habens carnes, annosa, crassa. *Wan.*

2) part. Stolidus, & contemptus homo. *Gol.*

3) n. f. Genus dactylorum. *Wan.*

bulæ-læ. a. n. f. Avis longo collo prædita. *Gol.*

beleām. a. n. f. Helluo. *Wan.*

bül-üm. a. n. f. Oesophagus. *Wan.*

bel-āmü bā-ūr. a. nom. prop. *Balaam.*

bel-āmet. a. V. *act.* quadril. Avide inglutire. *Gol.*

bül-üm. a. n. f. Oesophagus. *Wan.*

belgh, *بىل bulgh.* a. part. Quod ad propositum finem pertingit, & perficitur.

¶ الله بلغ *emrül-lāhi belgh.* Mandatum, seu negotium Dei contingit scopum.

الله سمع لا بلغ *allāhümme sim-ün lā bilghun,* vel *sem-ün lā belghun.* Loquendi formula usurpari solita, cum quid accidit, quod minus placet, i. e. o Deus! quod auditur, ne fiat:

dicitur autem *بلغ احق* *æhmækun bilghun.* Cum quis stultitia sua pertingit, quo cupit, aut est. Summe stultus. *بلغ* *bilghun milghun.* Stultus, & obscene loquens. *Gol.*

بلاغ *bülæghā.* 2. part. pl. *بليغ* *belÿgh.* Facundi, disertis, eloquentes. *Tef.*

بلغار *bülghār.* 1. nom. prop. Nom. Bulgaria. *Bulgaria.*

بلغاري *bulghārī.* p. n. f. Corii genus, ex pellibus vaccarum moscoviticarum, cujus magna copia concinnatur in Bulgaria, unde huic corio nomen adhæsit. *Ferh.*

بلغاك *bülghäg.* 1. n. f. compos. Clamor, alteratio vehemens. *Ferh.*

بلغه *bulghæt.* 2. 1) part. Quantum sustinendæ vitæ fatis est. *Wan.* 2) adv. Parum. *Gol.*

بلغد *bulghæd.* p. 1. f. Cumulus, acervus. *Ferh.*

بلغده *pelæghde.* p. 1) adj. Fætidus in genere. 2) n. f. pec. Ovum fætidum. *Ferh.*

بلغده *bulghude.* p. 2. f. Res coacervatæ, in unum locum congestæ. *Ferh.*

بلغراد *belighrād.* 1. 2. f. 1) Alba græca. *Belgrado.* Urbs, & numentum Servia, priscis Romanis Taurinum. 2) Nom. vicini, non procul ab urbe Constantinopoli distiti, ubi maximi aquæduluum fornices conspiciuntur.

بلغرادجف *belighrādçü.* اردل بلغرادي *erdel belighrādÿ.* 1. nom. prop. Nom. Albæ Juliae. *Alba Giulia.*

بلغم *belghæm,* vulg. *balgham.* 2. n. f. *nüchâmet.* 2. Pituita phlegma. *Flemma,* pituita. *Wan.* ¶ *بلغم سون* *belghæm söken.* Phlegma diluens, solvens. *Electuario,* che risolve la flemma.

بلغملو *balghamlü.* 1. adj. Phlegmaticus. *Flemmatico.*

بلغمي *belghæmü.* 2. n. f. Chalcedonius gemma. *Caldonia.* ¶ *بلغمي الكراج* *belghæmiül-mizāg.* Phlegmaticæ complexionis, seu temperamenti. Di compleffione flemmatica.

بلغمي يشيم *bælghæmü jesim.* 1. n. f. Onyx. *Onice.* *Bern.*

بلغند *bulghænd.* p. n. f. Cumulus, acervus. *Ferh.*

بلغندر *bulghænder* p. n. f. Homo nullius religionis, nullius seclæ. *Ferh.*

Part. I. Tom. I.

بلغنده *belghænde* p. n. f. Sarcina, fascis mercium. *Ferh.*

بلغنده *bulghunde.* p. n. f. Res coacervatæ, in unum locum congestæ. *Ferh.*

بلغور *bulghür.* p. n. f. 1) Alica, ejusve genus crassius. 2) ex ea Cibus. *Spelta.* *Ferh.*

¶ *بلغوري كندم* *kendüm bulghürÿ,* *بلغوري boghdā bülghürÿ.* Alica triticea, triticum, vel far decordicatum, & leviter mola fractum. *V. برغول*

بلغونه *belghüne.* p. n. f. Cogitatio. *Ferh.*

بلغونه *bulghüne.* p. n. f. *هورتلر قزلهسي* *æwretler kyzylgēsī.* 1. Fucus. *Belletto.* *Ferh.*

بلغينه *bilæghine,* *بلغينه* *bulæghyn.* 2. n. f. i. q. *داهية* *dāhijet.* Malum, infortunium, periculum. *Wan.*

بلغفته *bulufte.* p. n. f. Ignis, qui post restinctum incendium adhuc hinc inde latet. *Ferh.*

بلغفت *belfæcht.* p. 3. pers. præter. 1) Congregavit, collegit. 2) Lucratus est. *Ferh.*

بلغفحج *belferæchġ.* p. adj. Turpis, immundus. *Ferh.*

بلغف *bælk.* 2. *V. açl.* [1. F.] 1) Aperire portam totam. *Wan.* 2) Vitiare puellam. 3) Claudere portam. *Gol.*

بلغف *belæk.* 2. n. f. 1) Variegatio. 2) Ipse albo & nigro constans color. 3) Tentorium ex cilicio, seu pilis caprinis. 4) Dementia levior. 5) Velum portæ. 6) Marmor. 7) Genus lapidis pellucens, qui in Arabia felice nascitur. *Gol.*

بلغف *bulk.* p. n. f. Aqua quædam. *Ferh.*

بلغفا *belkâ.* 2. part. fæm. ab *بلغف* *eblæk.* 1) Albo nigroque colore variegata. *Wan.* 2) cum artic. Nom. urbis, & regionis inter Syriam, & *Wadikora.* 3) Nom. aquæ, & equi. *Gol.*

بلغفار *bulkâr.* p. n. f. Corium Russicum rubrum, q. *Bulgaricum.* *Vachetta di Russia.* *Cast.*

بلغفان *balkân.* 1. n. f. Mons magnus, alpes, cautes: Sic vocantur in Bulgaria montes illi præalti versus Thraciam. *Montagna alta,* scoglio, alpe. ¶ *بلغفان طاغلي* *balkân daghlerī.* Montes, & clausuræ Bulgariae.

بلغفكة *bulkæt.* 2. n. f. 1) Variegatio, pec. cum in equo variegatus ille pedum anteriorum, posteriorumque color ad femora pertingit. *Wan.*

2) Omnis color, cui permistus est albus. *Gol.*

بلغفكع *belkæ,* *بلغفكة* *belkæ-æt.* 2. n. f. pl. *بلغفكع* *beläkÿ,* 1) Terra vacua, inculta, inhabitata. *Wan.* 2) Mulier improba, omni bono vacua. *Gol.*

بلغفكي *belkæ-ÿ.* 1. part. Nitens spiculo, hasta, vel telum. *Gol.*

بلغفكندر *belkænder.* p. n. f. Homo nullius religionis, nullius fidei. *Ferh.*

بلقوت *bilkūt*. a. 1) part. Brevis. 2) nom. prop. Nom. avis. Gol.

بلقيا *bulkjā*, & *belkjā*. p. nom. prop.

1) Nom. regis. 2) n. f. Edulium, ex fructibus elixis confectum. Cast.

بلقيس *belkys*. a. nom. prop. Nom. reginae Sabæ, seu Sabæorum, quæ visum venit Salomonem, eidemque nupsit, ut volunt Arabes. Herb.

بلک *belk*. p. n. f. 1) i. q. برگ *berk*. Folium. 2) Apparatus bellicus. 3) Arma. Ferh. 4) Donativum, honorarium. Cast.

بلک *belek*. t. n. f. Clivus. Poggio, colle, montagnetta. Bern.

پلک *pelek*. p. 1) n. f. Palpebra. 2) adj. Suspendus, pendulus. Ferh. 3) n. f. Jaculum, dimidia hasta. Cast.

بلک *bilk*. p. n. f. Scintilla ignis. Ferh.

پلک *pilk*. p. n. f. Palpebra. Palpebra. Ferh.

بلک *bilek*. p. n. f. 1) Elegans aspectures.

2) Primitiæ fructuum. 3) Recens res in genere. 4) Donum honorarium. Ferh.

بلک *bilek*. t. n. f. 1) Carpus, locus brachii, ubi est armilla. 2) Ipsa armilla. Tef.

بلک *bilik*. p. n. f. Adhæsiō tribuli. Ferh.

بلک *bülük*. a. n. f. Soni buccis editi, cum eos digitis impellunt. Gol.

بلک *bülük*. p. n. f. Oculus magnus e fronte prominens. Ferh.

پلک *pülk*, & *pülük*. p. n. f. 1) بؤگرک *bögrek*. t. Ren. Rognone. 2) Palpebra. Palpebra. Ferh.

بلکامه *bülkâme*. p. adj. Modo hæc, modo illa cupiens, proponens. Ferh.

بلکچہ *bilekcie*. t. n. f. Cippi, manicæ. Ceppi per le mani, manette, legni ò ferri, dove si pongono le braccia de' prigionieri.

بلکس *bilkis*. p. n. f. Capitellum muri. Ferh.

بلکفد *bülkefd*, & *bülgüft*. p. n. f. Largitio, donum, quo corrumpitur iudex. Ferh.

بلکفده *bülkefde*. p. n. f. Donum ad corrumpendum iudicem. Ferh.

بلکک *bilkek*. p. n. f. Thermæ. Bagni caldi. Ferh.

بلکل *bilkel*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بلگل *bülgül*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بلکلک *belin-lemek*, & *belin-letmek*. t. V. trans. 1) Terrefacere ex improvise. 2) Præ lætitia subsilire.

بلکلنک *belin-lenmek*. t. V. pass. Subito terrore corripì, contrahi præ terrore equum, etiam hominem. Adombrare, spaurire, spaventarsi. ¶ بلکلجو *belin-lejü*. Cum subito terrore. Conterrore subitaneo.

بلکن *belken*, & *pelken*. p. n. f. منجنیق *menğinik*. t. Machina petraria, vectis. Machina da lanciar pietre. Ferh.

بلکنگ *bülkenğ*. p. n. f. Ludibrium. Cast.

بلکنگک *bülkenğek*, & *pülkenğik*. p. n. f.

1) Lepidus. 2) Ridiculus poeta. Ferh.

بلگو *bilgü*. t. n. f. Notitia, scientia. Scienza, saputa.

بلگو *bilegü*. t. n. f. Cos. Pietra da aguzzare, cote.

بلکه *belke*, & *ufit*. بلکی *belki*, & *belkide*. p. adv. 1) Fortassis. 2) *ufit*. Imò, quin potius. Forst, & *anzi*, mà più tosto. Ferh.

بلل *belel*. a. V. act. 1) Victoriã obtinere, seu potiri. 2) In potestate suã habere, vel in eam accipere. 3) Improbum esse. 4) Adulterium committere. 5) Vim, atque injustitiam exercere. 6) Humidum esse. 7) Madere. Gol.

بلل *belel*. a. n. f. Mador, humiditas. Gol.

بللة *büllet*. a. n. f. Malum, malefactum. Wan.

بللة *bülület*. a. n. f. 1) Malum, malefactum. Wan. 2) Humor. Col.

بللمک *bellemek*. t. V. Bipalio, seu bidente fodere, pastinare. Vengare.

بللمک *billemek*. t. V. Acuere cultrum, gladium, exacuere. Aguzzare.

بللو *bellü*. t. adj. معلوم *mæ'hüd*. a. Certus, notus. Certo, noto, insigne. ¶ بللو *bellü degül*. Incertum est, aut non est certus. Incerto, dubio, non è certo. بللو *bellü e*. Certum reddere, probare. Render certo, far chiaro. بللو *bellü oi*. Liquere, certum esse, cognosci. Effer certo, noto.

بللو باشلو *bellü bäsü*. Notabilis, notus, principalis. Uomo segnalato, noto, riguardevole.

بللور *büllür*. p. n. f. Crystallum. Cristallo.

بللیله *bellilet*. a. n. f. Ventus humidus. Wan.

پلم *pelm*. p. n. f. Terra, pulvis. Ferh.

پلم *belem*. a. V. act. Libidine ferventem admiffarium appetere camelitim. Gol.

پلم *belem*. a. n. f. 1) Vulvæ camelinae tumor ex nimia libidine. 2) coll. Pisciculi. Gol.

پلم *belmā*. a. n. f. i. q. ليلة آبدرد *lejletül-bedri*. Nox decima quarta a novilunio. Notte del plenilunio. Gol.

پلم *belmā*. p. 1) adj. قبا *kabā*. a. Spiffus, crassus. Ferh. 2) n. f. Moles magna, levis, ut barba. Cast.

پلم *belmet*. a. n. f. Lucius piscis. Gol.

پلم *bilmeğe*. t. n. f. لغز *lughæz*. a. Aenigma. Enigma, indovinello.

پلم *bilmedük*. t. part. Ignotus, qui, vel quod non noscitur, aut scitur. Che non si sappia, ò conosca.

پلمرده *pelmürde*. p. adj. Pendulus, languidus, marcidus. *Fiacco, languido. Ferh.*

بلمز *bilmez*. t. 1) part. neg. ناشناس *nāsinās*. p. Ignarus, nesciens. 2) 3. pers. præf. Nescit, ignorat. Ignorante, che non sa, non conosce. ¶ ايلك بلمز *ejlik bilmez*. Ingratus. بلمز ايكن *bilmez iken*. t. 1) Inscius. 2) Absque scitu. Senza saputa sua. گندويي بلمزه اورمف *gendūjī bilmez e ūrmak*. Fingere se non scire, dissimulare. *Dissimulare, far finta di non sapere.*

بلمزلك *bilmezlik*. t. n. f. Ignorantia, imperitia. Ignoranza. ¶ ايلك بلمزلك *ejlik bilmezlik*. Ingrati animi vitium, ingratitude. Ingratitudine, sconoscenza. بلمزلكك *bilmezligile*. Ignorantia, per errorem. Per ignoranza, per errore. بلمزلكك خطا *bilmezligile chatā* e. Peccare, per ignorantiam. Mancare per ignoranza. بلمزلكك حفا صورتند *bilmezligile ġefā sûretinde göründük*. Ex ignorantia te vexavimus. Per ignoranza abbiamo cercato di trauagliarti. Eb.

بلمزلمك *bilmezlenmek*. t. V. activ. neut. Simulare, aut fingere se non scire. Simolare, far finta di non sapere.

پلمسه *pelnese*. p. n. f. 1) Præcipitatio sui ipsius in interitum. 2) Mendacium. 3) Calumnia, falsa imputatio. *Ferh.*

بلمس اول *bilmiş ol*. t. imp. Scito. *Sappi.*

بلمك *belemek*. t. V. Bipalio fodere. *Vangare.*

بلمك *bilmek*. t. V. 1) Scire, cognoscere. 2) q. Divinare. Sapere, conoscere, ¶ stimare, riconoscere. ¶ قدومني محض سعادت *kudūminī mahz ŷ se-âdet bilüp*. Adventum ejus sibi ducens felicitati. Stimando la di lui venuta à felicità. Sæ. ايدده بلمك *ide bilmek*. Potse facere. Poter fare. بلدكلك *bildüklerün*. Quos cognovisti. Quelli, che tu hai conosciuto. حال اوززه *bildügün-häl ūzre*. Prout sentis. Come tu sai, ò l'intendi. بلدكلكدن قاله *bildügün-den bildügün-den kälma*. Non desistas ab intento opere. Ed pur quanto sai, ò vuoi. سن بلورسن *sen bilürsyn*. Tu noveris, prout tibi placet, aut per contemptum, q. dicas. Te postea pœnitebit. Come ti pare, tu sai ciò, ch'ai da fare. سن اول درويشي كورنچك *sen ol derwîşî ġorîġek bilürnişyn*. Cum videris illum monachum, agnoscesne ipsum? Quando vedrai quel frate lo riconoscerai? Eb. ايلك بلمك *eilik bilmek*. Agnoscere beneficium, gratum esse. فلاني فلان *fülânî fülân bilmek*. Eum pro tali habere. Riconoscere il tale per tale, e

tale, stimarlo tale. Ik. موهي اليهي *mūmā ilejhī wajwoda bilüp*. Supradictum cognoscentes pro principe. Riconoscendolo per vostro prencipe. Ll.

بلمك *bilemek*. t. V. Acuere. *Aguzzare. V. ديش بلمك* *dîş bilemek*. Dentes acuerre. *Aguzzare li denti.*

بلمكلكك *bilmekligile*. t. adv. Scienter. Saputamente, accortamente, ¶ dotamente. An.

بلملیدن *belmeliden*, ¶ *belemliden*. p. V. 1) Murmurare apud se, præ animi molestia, ac indignatione. 2) Angi, ægre ferre. *Cast.*

بلملیدن *pelmeliden*. p. V. 1) Murmurare apud se præ animi molestia, ¶ indignatione. *Ferh.* 2) Angi, indigne ferre. *Cast.*

بلممك *bilmemek*. t. V. negat. جاهل *ġiāhil*. Ignorare, nescire, non nosse. Non saper, non cognoscere. ¶ بلممك نه *bilmem ne*. Nescio quid. Non sò che. گندويي بلمبوب *gendū bilmejüp*. Se ipsum non noscens. Non conoscendo se stesso. Ll. صلح نه اولدوغين *fulh ne oldūġhyn bilmejürler*. Scire nolunt, quid sit pax. Non vogliono saper della pace.

بلمه *belme*. p. n. f. Spiſsa, densa barba. *Ferh.* بلمه *pelme*. p. n. f. 1) Gradus scalæ. 2) Lanx libræ. *Cast.*

بلمه *beleme*. a. n. f. 1) Libido camelitis. 2) Tumor vulvæ camelinæ ex libidinis fervore. 4) Tumor labiorum. *Gol.*

بلمه ريش *belme rîş*. p. n. f. compos. Barba densa. *Ferh.*

بلمن *bilen*. t. part. præf. a بلمك *bilmek*. Qui noscit, sciens, peritus. Che conosce, versato. ¶ بلمن بلور *bilen bilür*. Novit, qui novit. Lo sa, Prov. چوق بلن چوق بلكور *ciok bilen ciok jan-ylür*. Qui plus scit, magis errat, q. majores doctorum errores. Chi più ne sa, più s'inganna. Prov.

بلمنج *beleng*. p. n. f. Mensura, quantitas. *Ferh.*

بلمنج *biliniġ*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

بلمنجاسب *belingiāsib*. p. n. f. Species herbæ valde amaræ, Artemisia. *Ferh.*

بلمنجاسف *belengiāsüf*. p. nom. prop. Nom. herbæ, flos Parthenii, Artemisia. *Cast.*

بلمنجاسف *pelengiāsef*. p. n. f. Album floris apis, Artemisia. *Ferh.*

بلمند *belend*. p. n. f. Trabs suprema in jugamento fenestrarum, vel portæ. *Ferh.*

بلمند *bülend*. p. بوجده *iüġe*, ¶ بوكسك *iüksek*. t. Altus, procerus, sublimis. Alto, sublime. *Ferh.* ¶ بلمند ديدن *bülend diden*. Suspicere. Guardar con rispetto, portar rispetto.

بلمند *bülend* e. بلمند برداشتن *bülend berdāşten*.

sen. Extollere, elevare, exaltare. *Alzare, levare, inalzare.* آواز سنی بلند اندی *āwā-ze sinī būlend ittī.* Extulit vocem suam. *Alzò la voce. Sæ.* اواز ایله او قیوب *būlend āwāz ile okujüp.* Alta voce legendo. *Legendo ad alta voce. Eb.* بلند ارکان *būlend erkān.* Altis innixa columnis *fabrica. Fabrica, sostenuta da alte colonne.* بلند اقتدار *būlend ykezdār.* Sublimi eminens potentia, potentissimus. *Potentissimo. I. I.* سلطان سابه *sultānī būlend sāje.* Princeps clementissimus. *Clementissimo prencipe.* بلند پایه *būlend pāje.* In alto dignitatis gradu positus, celsissimus. بلند همت *būlend himmet.* Animo, studioque sublimis, magnanimus *de principibus viris. Sæ.* پرواز *murghy būlend perwāz.* In altum volans, altivolans avis. *Uccello di alto volo. Sæ.* بلند جاه *būlend giāh.* Excelsæ dignitatis. *Di alta dignità. Sæ.* بلند کوكب *būlend kewkeb.* Elevatæ, insignis constellationis, nobilissimus, ad magna natus. *Nato sotto una felicissima costellazione. Eb.* بلند مرتبه *būlend mertebe.* Sublimis, eminentisque gradus. *Di alta dignità. I.* بلند جای *giāi būlend.* Præaltus locus, sublimis. *Luogo, posto alto.*

بلند اختر *būlendächter. p. adj. compos. Felicissimus, potentissimus. Ferh.*

بلندترین *būlendterin. p. superl. Altissimus. Il più alto. Cast.*

بلندح *belendāh. a. part. 1) Brevis statura. 2) Obesus. Wan.*

بلندتر *būlender. p. compar. pro usit. būlendter. p. Altior, sublimior. Cast.*

بلندم *belendam. a. n. f. Vir corpulentus. Wan.*

بلند نظر *būlend naxyr. p. compos. Sublimis, eminentis gradus, aut dignitatis. Ferh.*

بلندی *belendā. a. part. i. q. عريض aryrz. Latus, in latera extensus. Wan.*

بلندی *būlendī. p. n. f. یوجدهلك iügelik. a. Sublimitas, altitudo. Altezza, sublimità.*

بلندیدن *būlendiden. p. V. 1) یوجدهلك iügelik. a. Exaltari. 2) Extollere. Effer in- alzato. Ferh.*

بلندین *belendin. p. n. f. 1) قیو پروازی kapū perwāzī. a. Jugamentum portæ, ejusve quatuor tignorū nexus. Ferh. 2) Postes, quibus porta congruit. 3) Liminare, quod circa portam. Cast.*

بلندین *pelendin. p. n. f. Jugamentum portæ. Ferh.*

بلنصاة *belensāt. a. n. f. pl. بلنصي belensā. Nom. oleris. Wan.*

بلنصي *belensā. a. n. f. pl. a بلنصاة belensāt. Olera certæ speciei. Wan.*

بلنط *belent. a. n. f. Lapis marmoris simili, sed rudior eo, & asperior. Gol.*

بلنقص *belenkas. a. n. f. Patens, & aperta via. Gol.*

بلنقه *palanka. a. n. f. ex Hung. Munimentum, recintus e vallibus contextus cum fossa, ad excubias agendas, magis adversus latrones, quam justos hostes præsidium. Montec.*

بلنک *pelenk. p. n. f. 1) قیلان kaplān. a. Pardus, vul. Leopardus maculis nigris, albif- que. 2) Tigris. Leopardo, Tigre. ¶*

بلنک *pelenk reng. Equus velox, & variegatus, scutulatus, ceu maculis leopardi asper- sus. Tigre. Ferh.*

بلنک کون *pelenk gūn. Tigrinicolor. Di color, ò mantello di Tigre.*

بلنکر *pelenker. p. nom. prop. Nom. regis, ab Alexandro in pugna occisi. Ferh.*

بلنک مشک *pelenk müsk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک مشک *pelenk müsk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

بلنک *pelenk. p. n. f. compos. 1) Nepetæ species, seu fructus, qui Bagdadi nascitur, seu flos varie- gatus, colorem dactyli, seu moschi, seu leo- pardi referens, species Jcil. Cyani moschati.*

پلواژه *pelwāje*. p. n. f. شیشه *šīše*. t. Vitrum, lagena vitrea. *Ferh.*

پلوان *pūlwān*. p. n. f. 1) Locus, in quo onus dorfi aliquantum deponitur, quietis causa. 2) Sepes viva horti, vineæ. *Ferh.*

پلوايه *belwāje* p. n. f. Hirundo. *Ron line. Ferh.*

پلوت *pelūt*. p. n. f. Cidaris parva, vel vi-
lior. *Ferh.*

پلوت *bilūt*. a. n. f. Vehementia. *Wan.*

پلوت *bulūt*. t. n. f. سحاب *sahāb*. a. ابر
ebr. p. Nubes. Nivola, nube.

پلوج *belūg*, & *pelūg*. p. adj. Langui-
dus, impotens ad venerem. *Languido, de-
bole, impotente. Ferh.*

پلوج *belūc*. p. nom. prop. Nom. po-
puli turcomannici stolidi, & sine religione,
latrociniis dediti, ex ipsisque viventis, vulgo
Bolluzii. *Ferh.*

پلوج *būlūg*. a. V. act. [I. F.] Albescere,
canescere. *Wan.*

پلوج *būlūg*. a. n. f. Manifestatio. بلوجلله
būlūgile. Manifeste, luculenter. *Apertamen-
te, chiaramente. An.*

پلوج *būlūg*. p. n. f. 1) nom. prop. Nom.
populi turcomannici stolidi, & sine religio-
ne, latrociniis dediti. 2) Caruncula excres-
cens in latere vulvæ. 3) Signum, quod mu-
ro, vel tecto domus imponitur. 4) Nomen
loci in ایران *īrān*. 5) Caruncula in vertice
galli, seu crista galli. *Ferh.*

پلوج *pūlūg*. p. adj. Languidus, debilis,
impotens pec. ad venerem. *Ferh.*

پلوج *belūh*. a. n. f. 1) Aqua, quæ effluxit,
2) Vacuus puteus. 3) Alienior a propinquis
nec iis consuescens. *Gol.*

پلوج *būlūh*. a. V. act. [3. F.] Effluere
aquam. *Wan.*

پلود *būlūd*. a. V. act. [1. F.] Commora-
ri in loco. *Wan.*

پلود *būlūd*. a. n. f. Vetustas. *Antichita. Wan.*

پلوده *būlūde*. p. adj. Vetus. *Cast.*

پلور *būlūr*. p. n. f. Crystallum. *V. پلور*

پلور *bulūr*. p. n. f. 1) Commoratio. 2) Po-
pulus sub tentoriis degens. *Ferh.*

پلور *būllūr*. p. n. f. Vitrum purius, magis
excoctum. *Ferh.*

پلورتك *bellūrtmek*. t. V. transf. Facere ap-
parere, indicare, manifestare. 2) Cognoscen-
dum dare. *Far vedere, far apparire.*

پلورسز *belūrsyz*. t. adj. Invisibilis, igno-
tus, evanidus. *Invisibile, disparato.*

پلورمك *belūrmek*. t. V. Apparere, videri,
nosci, manifestari. *Apparire, conoscersi,
vedersi. Tef.*

پلوز *belūz*. p. n. f. Mantile oblongum. *C. t.*
Part. I. Tom. I.

پلوس *belūs*, & *pelūs*. p. n. f. 1) Vafer,
deceptor. *Ingannatore. Ferh.* 2) Eloquentis.
Facondo. Cast.

پلوس *bulūs*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*

پلوس *būlūs*, & *pūlūs*. t. nom. prop. Nom.
Pauli. *Paolo.*

پلوس *pūlūs*. p. n. f. 1) تواضع *tewāzu*. a.
Humilitas. 2) Expectatio, spes. 3) Blanditiæ.
4) Deceptio. *Ferh.*

پلوص *belūs*. a. V. act. Parum lactis habe-
re camelitim. *Gol.*

پلوط *pelūt*. t. n. f. 1) Glans. 2) Quercus.
Ghiando, quercia.

پلوط *bellūt*. a. n. f. 1) Glans. 2) ipsa Quer-
cus. *Ghianda, & quercia. Wan.* شاهبلوط
šāhbelūt. Regia glans i. e. Castanea بلوط
belūtul erz. q. Quercus humi repens
i. e. *Chamaedrys. Gol.*

پلوع *belū*. a. part. 1) i. q. واسع *wāfi*.
Amplus, patens, ut patuli oris lebes. *Gol.*

2) Vorax. *Tranguggiatore, vorace. Bern.*

پلوعه *būllū-āt*. a. n. f. pl. بلاليع *belālī*, &
بلواليع *bewālī*. 1) Foramen mediæ domus,
per quod expurgatur cloacalis colluvies do-
mus. 2) Puteus angusti oris, in quem confluit
aqua pluvialis, & similia. *Wan.*

پلوع *bulūgh*. a. V. act. [1. F.] 1) Perve-
nire. 2) Propinquum esse. 3) Puberem fieri.

Wan. درگاه عاطفت پناهنده اوایل سن
dergāhi ātyfet penāhlerine ewāli sinnī būlūghte būlūgh ittī. Ad regiam
ipsius pervenit ineunte pubertate. *Capitò alla
sua real corte nel principio della sua pubertà.*

پلوع *būlūgh*. a. n. f. 1) Perventio. 2) Pu-
bertas. *Gol.*

پلوع *pūlūgh*. p. n. f. ساق *saghmak*. t. Mul-
tio, seu ipsum mulgere. *Il mugnere. Ferh.*

پلوع *pūlūgh*. t. n. f. ex Pol. Aratrum. *Ara-
tro. Aliud enim est صپان sapan, findens a-
grum, & in utramque partem evertens ter-
ram. پلوع سورمك *pūlūgh sūrmek. Aratrum,
ducere, arare. Arare, coltivar la terra.**

پلوعیت *bulūghyjet*. a. n. f. Pubertas. *Pu-
bertà. بلوعیتنه پلوعیتنه ارشك *būllū-
ghyjete jetiismek, iriismek. Puberem fieri,
ad ætatem maturam pervenire. Arrivar al-
la pubertà, alla maggioranza. حد بلوعیتنه
حد بلوعه *hæddi būlūghyjete iriismek, &
حد بلوعه *hæddi būlūghæ ietiismek. Puberem fi ri.****

پلوك *būlūk*. a. V. act. [1. F.] 1) Cito ire,
properare. 2) Fluxum abripere secum lapi-
des. 3) Aperire totam portam. 4) Reclu-
dere, seu vitare puellam. 5) Claudere. 6)
Attonitum esse, ac obstupescere. *Gol.*

پلوك *belūkæt*, *būlūkæt*. a. n. f. pl. بلاليف
belālīyk. 1) Desertum, solitudo. 2) Terra

planā,

kkkkkkk

plana, ac mollis. 3) Terræ tractus nihil produ-
cens præter marmora. 4) nom. prop. Nom.
lôci in Arabiæ felicis regione Bahrein, qui a
dæmonibus incolæ creditur. Gol. 5) Effugium
Ferh.

بلوک belük. p. n. f. Poculum vini. Ferh.

پلوك pelüg. p. n. f. 1) Trabs. 2) Tectum
domus prominens. Ferh.

پلوك pelük. p. n. f. 1) Malleus fabri ferrarii.
2) Cænaculum. 3) Tuguriolum vinitoris
ex arundinibus, vel simili. Ferh.

بولك bölük. t. n. f. Turma, agmen, ma-
nipulus. V. بولك

بيلوك bülük. p. n. f. 1) Scopus sagittæ. 2)
Alauda. Lodola. 3) Tractus regionis. 4)
Stercus cameli. 5) Poculum vini. 6) Turba,
agmen. Ferh.

بيلوك bülwék. p. n. f. 1) Scopus, quo
quis tela dirigit. 2) Tractus regionis, cujus
reditus homini privato a principe concedi-
tur, vel emptione, aut successione obtingit
feudum. 3) Nom. avis. Cast.

پلوك pülük. p. n. f. Stercus orbiculare ca-
melitis. Cast.

بيلوكات bülükât. p. n. f. طوائف tawâif.
Populi. Cast.

بيلوكان bülükân. p. n. f. pl. a بيلوك bülük.
Turbæ, agmina. Ferh.

بيلول bülül. t. n. f. Malum, malefactum.
Wan.

بلون belün, & pelün. p. n. f. Strophio-
lum. Cast.

پلون pelün, & pelin. t. n. f. افسنتين
esentyn. Absinthium. Assintio. پلون شرابي
pelün serābī. Absinthiacum vinum. Vin daf-
sintio.

بيلون bülün. p. n. f. Servus, mancipium.
Ferh.

پلون pülün. p. n. f. i. q. پلوان pülwân. 1)
Locus, in quo onus dorso aliquantum depo-
nitur quietis causa. 2) Sepes viva vineæ. Ferh.

پلوند pelwende. p. n. f. Sarcina, fascis
mercium. Ferh.

بلونك belünék. p. n. f. i. q. بگونك begünék.
Framea lignea. V. بگونك Ferh.

بيلونك bülünék. p. n. f. 1) Scopus sagittæ.
2) Alauda. 3) Tractus regionis. 4) Stercus
cameli. 5) Poculum vini. 6) Turba, agmen.
Ferh.

بلوي belwā. t. n. f. 1) Experimentum,
tentamen. 2) Aerumna, afflictio. Incom-
modo, affanno, malanno. V. بلا Wan.

بلوي belewī. t. n. f. gentil. Ad tribum Kodoa-
tum pertinens. Wan.

بله beh. t. n. f. 1) Incolumem esse.
Wan. 2) Desipere, seu iudicio ac industria

imbecillem, & simplicem, minusque versutum
esse. 3) Admodum verecundum esse. 4) In-
curiosum, ac socordem mali, studiorum ta-
men, & gnarum boni esse. Gol. 5) Sinere,
missum facere. Est autem hoc verbum e ge-
nere illorum, quæ vocant Arabum gram-
matici اسماء الافعال ismāül-efæ-äl. i. e.
Nomina verborum. Quædam hujus generis
verborum collocant nomen in casu نصب næsb,
seu accusativo; atque ad hæc spectat quo-
que præsens verbum. Quædam vero postu-
lant casum رفع ref-â, seu nominativum.

بله belhe. t. n. f. 1) i. q. دع dæ. Missum fac,
sine. بله زيد belhe zeid m. Sine
zeidum. Wan. 2) adv. Præterquam. بله ما
belhemā, præterquam quod. 3) part. af-
firmantis, Ita, benè, immo. Gol.

پله pele. p. n. f. 1) Species arboris. Ferh.
2) Gradus scalæ: Cast. 3) Pala remi. Bala
de remi. Bern. 4) Lac neq. in lucem editorum
animalium. Ferh.

پله pelle. p. n. f. 1) Gradus scalæ. 2) Lanx
libræ. 3) Summa capitalis modica. Ferh.

بله bile. t. adv. 1) Simul, una. Insieme,
assieme, seco. 2) Et, etiam, vel. 3) in ne-
gatione Nedum, nequidem. Anche, nè an-
co. اوجلاني دكل اغاسني بله اوردم
oghlānī degül, aghāsīnī bilē urdüm. Non tantum pue-
rum, sed dominum etiam ejus percussit. Io
hò battuto non solo il ragazzo, mà anche
il suo padrone. Id potest etiam dici اغاي بله
aghāi bilē urdüm, degül ki oghlānī.
بيلو بيسي بله كمدى birisī bilē
gelmedy. Ne unus quidem eorum venit. Ne
anch. uno-di loro è venuto. بله bile. Si-
mul esse, cohabitare. Star insieme, l'un con
l'altro. بله بيلو بيلو بيلو بيلو بيلو
bilesinge, & بيلو بيلو بيلو بيلو بيلو
bileringe. Simul, una cum eo, eis. Insieme
con loro. Sa.

پله pile. p. n. f. Salix. Salcio. Ferh.

پله pille. p. n. f. 1) Lanx libræ. Ferh.
2) Palpebra. Cast.

بله bülh. t. part. pl. ab ابله ebleh. Insi-
pidi, stolidi. Gol.

پله püle. p. n. f. Lanx libræ. Ferh.

بلهه belhæ. t. part. fam. ab ابله ebleh.
Insipiens, stolidi femina. Wan.

بلهه bilegê. t. adv. Simul, una. V. بلهه

بيلمك bilemek. t. V. Acuere. Melius.
بلك

پلهنگ pelheng. p. n. f. Habena, ejusve
funis, qui manu tenetur, & scapo freni an-
nectitur. Ferh.

بُهَلِهِنِيَت *bülehenijet. a. n. f. Vita comoda, mollis. Wan.*

بُهَلِهِنِت *bülehinēt. a. n. f. i. q. præc. Wan.*

بِلِي *beli. a. adv. (لا lā) Ita, ita sane, etiam, certe. Si, così è. Wan. بِلِي بَسْدَن belī besden. Affertendo assentatus est. بِلِي دِيمَك belī dimek. Consentire, assensum præbere, cedere. Consentire, dar luogo, umiliarfi. بِلِي دِيمَز belī dimez. Non consentit, vilificat. Non vi consente, non vuol umiliarfi, lo sprezza.*

بِلِي *belī. a. 1) part. Tritus. Gol. 2) nom. prop. Nom. tribus Arabum Kodratum. Wan.*

بِلَا *bilā. a. V. a. ct. Usu vetustam evadere, seu potius tritam, & consumtam esse vestem. Wan.*

بِلْج *bilj. a. part. pl. اِبْلَا eblā. 1) Itinere trita, macerata, ac enervata camelitis. Wan. 2) Confectus & tritus curis. 3) Probatus, & induratus malis, ceu iis tritus. 4) Qui administrat, & regit peculium, seu opes. Gol.*

بِلِيْجَات *belijāt. a. n. f. pl. اَبِلِيْجَات belijet. Mala. Sæ.*

بِلِيْجَار *beljār. p. n. f. Vestis pulchra, elegans. Ferh.*

بِلِيْجَان *bilijān, seu بِلِيْجَان billijān. a. part. 1) Qui longius abest, vel a te discessit, ut nescias, ubi sit. 2) Homines dispersi, qui sine antistite, duce vel domino sunt. اَبِلِيْجَان billijān, i. q. اَبِلِيْجَان billā. Qui abiit, ut nesciatur locus. Gol.*

بِلِيْت *belit. a. 1) part. Qui cunctatur, & inoram necit in sermone. 2) n. f. Lepus. Gol.*

بِلِيْت *pelit, & pilit, pelid. i. n. f. Glans. Ghianda. Ah. بِلِيْت اِغَاغِي pelid aghāgi. Quercus, robur. Quercia, rovere.*

بِلِيْت *belijet. a. n. f. i. q. بِلَا belā. 1) Experimentum, tentamen. 2) Aerumna, afflictio. V. بِلَا Wan.*

بِلِيْت *billit. a. part. i. q. سَكِيْت fikkīt. 1) Qui semper, aut plerumque filer, taciturnus. 2) Intelligens vir, ac sapiens. Gol.*

بِلِيْتِه *pelite. p. n. f. 1) Ellychnium. 2) Turanda, quam vulneri præponunt chirurgi. Ferh. 3) Pullus cujuscunque animalis. Cast.*

بِلِيْج *pilig, & pilic. i. n. f. Pullus gallinae. Pollastro. بِلِيْج چِقْرَمَق pilic cikarmak. Pullos educere ex ovis. Far li pulcini. Bern.*

بِلِيْد *belid. a. part. 1) Stupidus, stolidus, vecors. Wan. 2) Quem ad alacritatem nullus excitat motus. Goffo, balordo. Gol.*

بِلِيْد *pelid, & peliz. p. adj. Impurus, pollutus, illotus. Cast. Sporco, sozco.*

بِلِيْد كِرْدَن *pelid. kerdēn. Contaminare,*

polluere. بِلِيْد چِشَم pelid cesm. Impurus, & malignus oculo, qui alium maligno petiit oculo. Cast.

بِلِيْد *pellid. i. 1) n. f. Glans. 2) adj. Stupidus.*

بِلِيْدِي *pelidī. p. n. f. مِرْدَارَلَق mürdārlyk. i. 1) Pollutio. 2) Sordes humanae, stercus. Cast.*

بِلْبِيْس *bilbejs. a. n. f. Bilbeisum nobilis civitas Aegypti; probabilius antiquis Belusium. Schult.*

بِلِيْس *bilis. i. adj. Notus. V. باش*

بِلِيْس *bilis. i. n. f. تَحْدَد tahæddūd. a. Exacuatio, acuminatio. Aguzzamento, aguzzatura. An.*

بِلِيْغ *belygh. a. part. 1) Facundus, disertus, eloquens, efficax dicendo. Facondo, eloquente. Wan. 2) Multus, copiosus. Molto, copioso. بِلِيْغ سَعِي سَعِي sæzj. بِلِيْغ belygh. Multus conatus, labor. Gran sfori zo, travaglio, cura. بِلِيْغ وَفَصِيح fæsyhū. بِلِيْغ belygh. Eloquens, & facundus. Eloquente, e facondo. بِلِيْغ اَلْسَانِ اَلْحَبِي fæsyhū lisān we belyghul bejān elcī. Legatus lingua disertus, & efficax in explicando. Eloquente, pronto di lingua, e copioso, efficace nello spiegare, bel parlatore, buon oratore. Eb.*

بِلِيْغَانِه *belyghāne. a. p. adv. Diserte, facunde, elegantèr, oratorum more. Elegante-mente, disertamente, da oratore. Ah.*

بِلِيْج *bulejk. a. nom. prop. Nom. equi velocis, & tamen vituperati. Wan. بِلِيْجِي jęgrī. بِلِيْج بِلِيْجِي jęgrī bulejku we jüzem- mü bulejk. Currit Bulejk, & vituperatur Bulejk; in eum qui bene facit, & male audit. Prov. Gol.*

بِلِيْل *belil, & بِلِيْلَة belilet. a. n. f. 1) Humidus ventus, frigidus, & pluviosus. Wan. 2) Humidior aër. 3) Humida anni tempestas. Gol.*

بِلِيْلَه *belile, & pelile. p. 1) n. f. بِلِيْلَه belilē. a. Myrobolani Bellarici genus. Cast. 2) adj. Humilis. Ferh.*

بِلِيْن *pelin. i. n. f. Absynthium. V. پَاوَن belinās. p. nom. prop. Nom. celebris philosophi in scientiis physicis, astrologicis, præcipue vero in magia naturali excellentis. Ferh.*

بِلِيْنْدِي *pelindī. p. n. f. Species melopeponis admodum sapidi. Ferh.*

بِلِيْنُوس *belinūs. p. n. f. i. q. بِلِيْنُوس belinās. nom. prop. Nom. celebris philosophi. Ferh. V. بِلِيْنُوس*

بِلِيْنِه *pelinē. p. n. f. 1) Ellychnium. 2) Pullus cujuscunque animalis. Cast.*

بليہ bilīe. a. n. f. Camelitis, quæ paganismi arabici tempore ligari solebat ad domini defuncti sepulchrum, & absque pabulo, & potu ibidem relinqui, donec moreretur. Wan.

بم bem. p. n. f. 1) Chordâ instrumenti musici gravissima. 2) ipsa Vox hominis gravissima, Bassus. Basso. 3) Nom. arcis. 4) Percussio in caput aut cidarim: ٲم زد bem zed. h. e. سيله اوردي syle urdī. t. Colaphum infixit. Ferh.

بم beemm. a. n. f. Chorda instrumenti musici gravissima. Wan.

بم bime. a. adv. pro بم bimā. Eo quod, quomodo. Gol.

بم bemā. p. pron. pers. compos. بم بيزه bize. t. Nobis; ad nos. A noi. Ferh.

بم bimā. a. adv. compos. 1) Eo quod, quomodo. 2) Cum eo quod. Gol.

بم bimāzā. a. adv. compos. In quo, ad quid, cur? In che, à che cosa? Gol.

بم būmān. p. imp. verbi ماندن mānden. Mane, remane. Rimani, resta. Ferh.

بم būmānde. p. part. 1) Permanens, immotus. Cast. 2) Qui deficit, lassus. Ferh.

بم bi medīnēi قسطنطينية الحروسه kostantinyetül mährüse. a. compos. In inclyta civitate Constantinopoli. In Constantinopoli città custodita, protetta da Dio: Ll.

بم bi mestāi belighrād. a. compos. In hybernis Belgradi, seu Albæ Græcæ. Nel quartiere d'inverno à Belgrado. Ll.

بم bemzedēn. p. V. Percutere aliquem in caput. Ferh.

بم bemæ'nī ānki. p. Express. pers. Eo animo, ut. Cast.

بم bi makāmī kostantānjetül-mährüse. a. compos. In residentia custodita Constantinopolitana. Nella residenza di Costantinopoli la preservata. Ll.

بم bimenk. p. n. f. Angustia, afflictio. Ferh.

بم bimenğiden. p. V. 1) Murmurare apud se, ægro molestoque esse animo. 2) Occidere, sub horizontem condi solem. Cast.

بم pamūk. t. n. f. Gossipium, pro پنبوف pamūk ipligī. Fila gossipina. Filo di bambagia.

بم bemühr. p. compos. cum præp. Cum sigillo, sigillo munitus. Sigillato: ٲم كيسه ser kīseī ser bemühr. Crumena, cujus caput, sigillo munitum. Borsa sigillata. Ik.

بن ben. a. adv. pro بل bel. Quin, quin immo. Gol.

بن ben. p. n. f. 1) است ist. 2) Podex. 3) Anus. 4) Infima pars, fundus, extremum rei. Cast. 5) Vineæ. 6) Ager. 7) Messis. 8) Species parvi fructus. Ferh.

بن ben. t. pron. pers. انا ene a. من men. p. Ego. Io. ٲم بن جاريدہ کنر ben ġiārijen-liz. Ego ancilla vestra. Io serva vostra. Eb. بن ديك شيطان ايشيدر ben dimek sejtān isīdūr. Dicere, Ego: diabolicum est. Dicitur hoc pro nostro Absit jactantia verbo. Prov.

بن bin. a. n. f. pro ابن ibn. Filius. Figliuolo. ٲم بن عبد الله bin ʿabdullāh. Filius servi Dei, q. Christiani; Sic vocantur à Turcis apostatæ nostri, qui nimirum fide Christiana relicta Mohammedanam religionem amplexi sunt; Christianis verò dicitur, loco فلان bin, vel ابن ibnī, ولد weled sic: فلان ولد fulān weledī fulān. N. filius N. Il tale figliuolo del tale; nulla enim cognomina admittunt.

بن būn. p. n. f. ديب dīb. t. 1) Radix, extremum, basis cujusque rei, extremitas. 2) Foramen podicis. Ferh. 3) Mucro nasi. Radice, fine, estremità di qualche cosa. 4) Postpositum nominibus florum, aut fructuum, arborem, seu plantam denotat. ٲم بن گل būn. Planta, arbor rosæ. L' albero di rosa. ٲم بن خرما būn. Dactylorum arbor, palma. Palma. ٲم بن بغل būnī baġhal. Interior axillarum pars, quæ pilosa. بن بيني būnī beinī. Mucro nasi. Cast. بن دامن būnī dāmen. Infima pars laciniæ. L' orlo inferiore, estremità della veste. بن و بن bichū būn. Radix. Radice. Tef. بن و بني بعلو eli we būnī baġhlū. Ligatis manibus, pedibusque. Legato piedi; e mani. An. * Express. figur. بن دامن شېستان کون būn dāman šebestan kūn. h. e. مراقبه ايلاه murākybeejle. t. Contemplare, meditando perpende. Ferh.

بن binn. a. n. f. Pars adipis, aut pinguedinis. Gol.

بن būnn. a. n. f. 1) Genus potus. 2) Semen illud, ex quo fit kahwe, potio nota. Gol.

بن binā. a. V. aēt. [2. F.] 1) Fabricare, ædificare, struere. Fabricare, edificare. 2) Domum deduci jubere conjugem suam. 3) Conjugare verbum. Wan.

بن binā. a. n. f. 1) Fabrica, structura, ædificium. Fabrica, edificio. 2) Constructio fabricatio. 3) Conjugatio verbi. Ik. ٲم بنا binā.

بناور *bünāver* p. n. f. Furunculus, ulcus magnum. Ferh.

بناوه *penāwe* p. n. f. *tewekkül*. a. Fiducia, confidentia in Deo. Confidenza, confidarsi, rassegnarsi. Ferh.

بناه *penāh* p. 1) n. f. *melgiā*. a. *syghynağiäk* t. Asylum, refugium, praesidium. *Asilo, rifugio, appoggio*. 2) *penāhü chudā*. Protectio Dei, protegat te Deus, salve. Dio ti guardi. 2) imp. Confuge, refuge. 3) part. praes. in compos. Confugiens, refugium quaerens. Ferh.

بناوه افضل *efzāl penāh*. Asylum doctorum. Ricetto è rifugio delli virtuosi, delle virtù. سعادت دولت *dewlet penāh*

بناوه *je-ādet penāh*. Receptaculum felicitatis h. e. felix, augustus. Felicissimo, augusto. ثرون دولت *mesnedi dewlet penāh*. Thronus regius. Il trono reale. Ah.

شفقت *penāh*. Clementissimus, miserator. Clementissimo, benignissimo. Ik. عالم *penāh*

بناوه *penāh*. Asylum, refugium mundi. *Asilo del mondo, chi ricorre tutto'l mondo*. بناوه عصمت *ysmet penāh*. Castissimus. Castissimo. Ik. فتوا *penāh*

بناوه *penāh*. Optimus decisor controversiarum in lege. Ik. کرامت *penāh*. Miraculosus. *Miraculoso, che fa grandi miracoli*. Ik.

بناهد *penāhed* p. 3. pers. praes. & fut. Confugit, vel confugiet. Ferh.

بناهگاه *penāh gah* p. n. f. compos. *syghynağiäk jer* t. Locus refugii. Ricovero. Cast.

بناهنده *penāhende* p. part. praes. Confugiens. Ferh.

بناهید *penāhid* p. 3. pers. praes. Confugit, refugium quaesivit. Ferh.

بناهیدن *penāhiden* p. V. Refugere, confugere aliquo. Ricoverarsi. Ferh.

بنایه *benājyk* a. n. f. pl. a. *beny-kæt*. Laciniae, seu panniculi fere triangulares, qui aliis vestis partibus inferi solent. Gol.

بنبک *bembek*, & *bümbek* p. n. f. Aquatici animalis genus, seu piscis delphino similis, qui homines per medium findit, deglutitque. Gol.

بنبوق *pambük*, seu *pamuk* t. n. f. *benbe* p. *kutn* a. Gossipium. *Bambace, cotone*. 2) *pambük ipligi*. Fila gossipina. Fili di bambace.

بنبوقکلام *pambükلام* t. V. Gossipio subducere ac munire vestem. *Foderar di bambace*.

بنبه *penbe* p. n. f. Gossipium, Bambace. Ferh. گوش هوشی بنبه غفلت ایله مسدود و چشم بصیرتی سبل معصیت ایله مسدود

اولغین *güsi hüsi penbei ghaflet ile mestüd we desmi basyreti sebeli mäsşyjet ile mestüd olmaghyn*. Quia aures intellectus ejus gossipio imprudentiae obturatae, oculique prudentiae ejusdem suffusione defectiois erant occlusi. Otturando egli le orecchie dell'intendimento con la bombagia della temerità, e ferrando gl'occhi dell'intelletto colla stoppa della fellonia. Br. * Express. figur.

بنبه شد *penbe şüd* h. e. 1) *kācty* t. Fugit. 2) هرزه کارل *herze kārlyk ejledī* t. Futile, inane negotium tractavit.

بنبه کرد *penbe kerd* 1) i. q. praec. 2) عاجز ایلدی *āğiz ejledī* t. Impotentem reddidit. منکر اول *penbe küñ* h. e. 1) *münkir ol* t. Nega, revoca pactum. 2) *māhw eile* t. Dele, annihila. Ferh.

بنبه پز *penbe pez* p. n. f. compos. Carminator. *Che scardassa la bombace*. Ferh.

بنبقلق *penbezār* p. n. f. compos. *pambuklyk* t. Seminarium, ubi gossipium nascitur. *Campo di bambace*. Ferh.

بنبهزن *penbezēn* p. n. f. *hoellāg* a. *pambuk atigī* t. Carminator. *Scardassiere, che scardassa la bombace*. Ferh.

بنبهکن *penbeken* p. n. f. compos. *Girgillus gossipii*. Ferh.

بنبهوز *penbewez* p. n. f. compos. Carminator. *Scardassiere*. Ferh.

بنبت *bint* a. n. f. pl. *benāt* q. *kyz* t. Filia. Figlia. *Wan*.

بنتا *peneta*, & *panata* t. n. f. *Aplustre*. *Banderola*. *An*.

بننه *binnet* a. n. f. pl. *binān* i. q. *rāyha*. Aura, odor sive gratus, sive ingratus. *Wan*.

بنج انکشت *pentafilion* a. n. f. *peng engüst* p. nom. prop. Nom. herbæ *Pentaphyllum, pentapetes, quinquifolium*. *Il Cinquefoglio*. V. *بنج انکشت*

بنج *pentüme* p. n. f. *Viscum, ejusve planta*. Ferh.

بنج *biüntüme* p. n. f. i. q. praec. Ferh. *pinte*, & *pinta* t. n. f. *Pinta, mensura vini Hungarica*. *Una pinta*.

بنج *pentī hamīd* a. nom. prop. Nom. hominis avarissimi.

بنج *benğ* a. n. f. *Hyoscyamus, soporiferae herbæ species nota*. Gol.

بنج *peng* p. num. card. *chamset* a. *bes* t. *Quinque, Cinque*. 2) *peng sālegi*. Lustrum, quinque annorum spatium. *Lo spazio di cinque anni*. پنج شنبه

peng

penġ sembe. Feria quinta. Giovedì. پنچ ورق
penġ warāk. Quinque folium herba پنچ یسک
penġ iek, پنچ یکه & پنچ یکه پنچ یکه. Ex quin-
que unus, pars quinta. Cast.

پنج ping, & پنج bing. p. n. f. Globulus ve-
stis. Ferh.

پنجیال penġiāl. p. n. f. Stercus avium, &
columbarum. Ferh.

پنجیالی مرغ penġiālī murgh. p. n. f. 1) قوش
کوس کوس کوس kūs būrnī. t. Rostrum avis. Ferh.
2) Stercus avium.

پنج انکشت penġ enkūst. p. n. f. compos.
1) Quinque folium herba. 2) nom. prop.
Nom. loci non procul a تبریخ tibrīx. Ferh.

پنج اوکشت penġ ewkūst. p. n. f. Astrabe,
lignum ephippii. Ferh.

پنجیاه penġiāh. p. num. card. خمسون chāsūne.
2. الی ellī. t. Quinquaginta. Cinquanta. Ferh.

پنجیاهم penġiāhūm. p. num. ordi. اللنجی
ellingī. t. Quinquagesimus. Ciquantesimo.

پنجیاهه penġiāhe. p. n. f. Oratio, seu vo-
calis, seu mentalis quinquaginta dierum,
qua nostram quadragesimam indicare volunt.
Ferh.

پنجیایک penġiājek. p. n. f. Cancer. Gam-
bero. Ferh.

پنجیا penġpā. p. n. f. compos. i. q. præc.
Ferh.

پنجیایک penġpājek. p. n. f. compos. پنچ
jengēg. t. Cancer. Gambero. Ferh.

پنجیایه penġpāje. p. n. f. compos. 1) nom.
prop. Nom. herbæ, quinque pedes habentis.
2) Cancer. 3) Signum zodiaci cancer. Ferh.

پنج پهلو penġ pehlū. p. n. f.
compos. پنچ بوش bes būgiak. t. Quinquan-
gulus, quinquelaterus. Ferh.

پنج تریاک penġ tirjāk. p. n. f. compos. Sy-
ropus. Ferh.

پنج دعا penġ du-ā. p. n. f. compos. Quin-
quies de die iterata oratio, quæ Mohamme-
danis lege præscripta est. Ferh.

پنجیار penġiar. t. n. f. Beta rubra. Bieta
rossa.

پنجیر penġer. p. n. f. i. q. قفس kæfs. p.
Cavea avis, clathri. Ferh.

پنجیره penġere. p. n. f. Fenestra. Finestra,
balcone. Ferh.

پنجیرهلو penġerelū. t. adj. Fenestris illu-
stris. Finestrato, che hà finestre.

پنجس penġis. p. n. f. 1) Fractio, ruptu-
ra. 2) Afflictio, molestia. Ferh.

پنجش پنجش pūngīs. p. n. f. Glomus gossipii.
Ferh.

پنج شاخ دست penġ sāch dest. p. n. f. com-
pos. Quinque digitalis, quinque folium her-
ba. Ferh.

پنجشک pūngiūsk. p. n. f. سرچه serċe. t.
Passer. Passero. Ferh.

پنجشک زبان punġesk zebān. p. n. f. com-
pos. 1) Coloris flavi, & rubri res. Di co-
lore rosso, o giallo. 2) Lingua passeris, me-
dicamenti species. Ferh.

پنجشنبه penġsembe. p. n. f. vul. persembe
& pesembe. Feria quinta, dies Jovis. Gio-
vedì. Ferh.

پنجیوک bunġiuk. t. n. f. Margaritæ falsæ.
Tef. V. پنجیوک

پنجیک penċek. p. n. f. Hæderæ species,
fructus uvarum instar ferens. Ferh.

پنجیک penġik. t. n. f. Schedula captivo-
rum venalium, in qua nomen, statura, pa-
tria eorum describitur.

پنجیکه binġiek. p. n. f. Gossipium carmi-
natum. Ferh.

پنجیکه pūngēk. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

پنجگان penġegān. p. num. distribut. Quini.
Cast.

پنجم penġem, penġiūm, & penċiūm. p.
num. ordi. خامس chāmīs a. پنجی besingī. t.
Quintus. Quinto. Ik. * Express. figur. پنجم
پنجیلمی رواق penġiūmī rewāk. h. e. پنج
merych. Quintus orbis cælestis, in quo cir-
cuit Mars. Ferh.

پنجنور penġnūr. p. nom. prop. Nom. pro-
vinciæ in توران tūrān. Ferh.

پنجیومین penġiūmīn. p. num. ordi. Quin-
tus. Quinto. Ferh.

پنجنگست penġengēst. p. n. f. 1) Quin-
que digitalis herba. 2) nom. prop. Nom. loci
haud procul a تبریخ tibrīx. Ferh.

پنج نوبت penġnubet. p. n. f. compos. 1)
Quinque orationes, quas Mohammedani per
diem lege persolvere solent. 2) Quinque vices
per diem, quibus musica orientalis concin-
nitur ante pallatium principis. Ferh.

پنجنوش penġnūs. p. n. f. 1) Syropus. 2)
Electuarium, pharmacum. Ferh.

پنجکوشت penġkūst. p. n. f. compos. Astra-
be, lignum ephippii. Ferh.

پنجه penġeh. p. n. f. 1) num. card. con-
tractum a پنجیال penġiāh. Quinquaginta. 2)
n. f. Saltus, seu chorea Europeorum. Cast.

پنجه penġe, & پنجه penċe p. vulg. pan-
giā. t. 1) Vola manus cum digitis, vel pug-
nus. 2) Machina bellica petrararia, 3) Lapis,
qui imponitur pinnis muri, vel etiam portæ
arcis, & in affultu contra hostes jacitur. 4)
Choreæ. Ferh.

پنجه binġe. p. n. f. Frontale mulierum.
Ferh.

پنجه پنجه pūngē. p. n. f. آلن ālyn. t. Frons.
Ferh.

قصایه *pünce bend. p. n. f. compos.* *kysābe a. Frontale, quod fœminæ quibusdam in locis astringunt. V. قصیه Ferh.*

پنجده *pendei bicāre. p. n. f. compos.* Quinque planetae, nempe: Saturnus, Jupiter, Mars, Venus, Mercurius. *Ferh.*

پنجده *pendei zerdide. p. n. f. compos.* Quinque dies, qui adjiciuntur ad 12 mensum æquabilium finem anni implendi ergo. *Ferh.*

پنجده *pende zen. p. part. compos.* Ungues jaciens, extendens. *پنجده زن کردن* *pende zen kerden.* Mittere unguis. *Gettar le zampe.* *پنجده زن خصوصت اولوب* *fulāne pende zen chusūmet olūp.* Ungues inimicitiae iniecit in talem. *L'ha afferrato, attaccato ostilmente. Ik.*

پنجده *pende sālma. i. V. compos.* Ungues mittere in aliquem. *کوک ناکه کیر* *کوک ناکه کیر* *پنجده صالم* *علاماتی نمایان اولغله* *gürgi nāgeh giri egel berei giānine pende sālma ālāmātī nūmājān olmağhyle.* Cum viderentur signa, quod de repente rapiens, rapax lupus fati vellēt, mittere unguis suos in agnum animæ ejus. *Mostrandosi segni, che'l lupo rapace della morte vuole con le sue zampe afferrare l'agnello della di lui anima. Eb.*

پنجده *pendei gūrbe. p. n. f. compos.* Flos salicis. *Ferh.*

پنجده *pendegir. p. n. f. compos.* Luctor. *پنجده کیر دست افلاطون ایدی* *pendegiri desti estatun idi.* Colluctari poterat cum Platone. *Poteva disputar, ò far a lotta con Platone. Eb.*

پنجده *pendelemek. i. V. compos.* *پنجده زدن* *pende zeden. p.* Unguibus arripere. *Afferrare, gettar le zampe.*

پنجده *pendelū. i. adj.* Habens unguis. *پنجده لوی* *شیر* *sir pendelū.* Unguibus leonis præditus. *Fortè di mano, come un lionè.*

پنجده *pendei meriem. p. n. f. compos.* Quinque digitalis herba. *Ferh.*

پنجده *pendewisler. i. n. f. pl.* Apexa bones. *Boldoni. Bob.*

پنجده *pengijāne. p. n. f. i. q.* *بنج* *bēng.* Hyoscyamus, soporiferæ herbe species. *Ferh.*

پنجده *pengiden. p. num. ordi.* Quintus. *Ferh.*

پنجده *pengir. Fenestra. Finestra. Ferh.*

پنجده *pengin. p. n. f.* Concisio, divisio in partes. *Ferh.*

پنجده *pengiude. p. n. f.* Dimidium decimarum. *Ferh.*

پنجده *bench. i. V. [3. F.]* Concidere in partes carnem. *Wan.*

bünüh. i. n. f. Dona, donaria. *Gol.* *bend. i. n. f.* 1) Vexillum magnum. *Wan.* 2) Legio decem millium. *Gol.*

bend. p. n. f. 1) Artus, articulus. *Giuntura.* 2) Compes, pedica. *Ceppo.* 3) Pessulus, fera. *Catenaccio.* 4) Dolus, fraus. *Frode, inganno.* 5) Calumnia, obtrectatio. *Calunnia.* 6) Pactum, juramentum. *Patto, giuramento.* 7) Tristitia, meror. *Tristezza.* 8) Nodus. *Nodo.* 9) Claustrum aqua. *Chiusa d'acqua.* 10) Immaginatio, phantasia. *Fantasia.* 11) Spes. *Speranza.* 12) Cingulum, succingulum. *Cintura.* 13) Ligula vestis. 14) Funis in genere. *Corda.* 15) Pignus. *Pegno.* 16) Ars luctatoria, luctamen. *Sforzo, il combattere.* 17) Par boum. 18) Volumen, charta in longum convoluta. 19) Captivitas in bello. 20) Ligamen cultri. 21) Milvus. *Nibbio.* 22) in poesi Carmen rhythmicum sæpius repetitum. 23) imp. a *بستن* *besten. Liga. Ferh.* *bende. cc. acc. & dat.*

1) Ligare vincire. 2) Componere. *Comporre, obligare, attaccare.* *bend süden.* Excludi, cohiberi. *Cast.* *bend olunmak.* Alligari, vinciri. *بندده چکمهک* *bende çekmek.* 1) Ligare, vincire. 2) Coniungere in vincula. *محمکم بندده چکدی* *muhkem bende çekty.* Ligavit eum fortiter, stricte. *Lo legò strettamente, forte. Eb.* *شاه ارچند* *اول نگار دلیند زلفنگ کیمندینه بر وجهاله بند اولدی که خرد خرده بین هر چند که بند ایلدی سوه مند اولدی* *sāhi ergimend ol nigari dil bend zülfinün-kemendine bir weghile bend oldyki, chyredi churde bin her cendki pend ejledy, südmend olmady.* Præstantissimus princeps tam fortiter ligatus adhæsit catenis crinium illius formosæ cordium ligatricis, ut quantumvis intellectus perspicacissimus, eum admoneret, nihil profuerit. *Sa. Talmente si avviluppò quel generosissimo prencipe tra i lacci delle treccie di quella ninfa rubbatrice de cuori, che quantunque egli fosse stato di ciò ammonito, & avvertito da persone savie, e prudenti, non giovò cosa alcuna. Br.* 24) part. compos. a *بستن* *baghlaigi. i.* Ligans, stringens. *Che lega. 25) i. q.* *صانع* *sāni. i.* Artifex. *Cast.* *پای بند* *vel پای بند* *pajbend, vul. pajwand, vel vitiosè paiwan.* Compedes. *حبله بند* *hylebend. Srictor fraudis. بند* *dibāge bend. Compositor exordii, inchoans. Che comincia. Ik.* *عدو بند* *ēdū bend. Ligator inimicorum. Legatore de nemici, vincitore. عدو بند* *ēdū bend. Vincire, captivare hostes. Legare, far schiavi li nemici, riportarne vittoria. Sa. میان بند* *mijān*

mijān bend. Cingulum lumborum. *Cintura.*
بند نعل *nā'l bend.* Calceator equi. *Ch'at-*
tacca il ferro alli cavalli, mariscalco. نعل
بند *nākyl bend.* Compositor narrationis,
scriptor historiae. *Scrittore, istorico.* بند
شمشیر *bendi šimšir.* Baltheus, cingulum
gladii. *Pendone della spada, ò scinitarra.*
* *Express. figur.* بند زبان *zān bend.*
bendi zebān nedāred. h. e. سوزي صافا.
سوزي صافا *sōzi saklāmaz, isittugin*
sōjler. Non servat secretum; quod audit,
narrat. *Ferh.*

بند *pend. p. n. f.* 1) *Monitum, consilium.*
2) *Milvus. Ferh. Ammunitione, consoglio.*
بند پدر *pendi peder.* *Monitum paternum.*
Ammonizione paterna. بند دلپسند *pendi dil-*
pesend. *Cordiale monitum. Buon consoglio.*
Sæ. بند *pend e.* بند ویرمک *pend wirmek*
بند دادن *pend dāden,* بند گفتن *pend*
gūften. *Consilium dare, admonere. Ammo-*
nire, dar consoglio. Sæ.

بند *pind. p. n. f.* 1) *Podex. Ferh.* 2) *Na-*
sturtium aquaticum. 3) *Ricinus. Cast.*

بند *pund. p. n. f.* 1) *Milvus. Nibbio. Cast.*
2) *Gossipium carminatum. Ferh.*

بنداب *bendāb. p. n. f. compos.* 1) *جزیره*
gezire a. Insula. Isola. Ferh. 2) *Articulus,*
ejusve locus. Cast.

بنداد *bündād. p. n. f.* 1) *Murus.* 2) *Fun-*
damentum aedificii. 3) *Fulcrum. Ferh.*

بندار *pendār, & bündār. p. adj. compos.*
1) *Fundum habens, seu basim.* 2) *Firmus,*
stabilis. 3) *n. f. Horreum & divitias possi-*
dens, seu mercator, qui merces præoccu-
pat, aut reconditas servat in horreo conge-
stas, ut postea carius divendat. Ferh. 4)
adj. Certus. Cast.

بندار *pindār. p.* 1) *n. f. Existimatio, opinio.*
Pensiere, opinione. 2) *imp. ا پنداشتن*
pindāsten. Puta, existima. Ferh. 3) *part. compos.*
پنداشتی sanīgi. t. Existimans, intelligens.
Che stima, ò pensa. دور پندار
dūr pindār. Remota recogitans, aut intelligens.

بندار *bündār. a. part. pl. بندارے.*
benādirēt. Firmus, stabilis. Gol.

بنداراندن *pindārānden. p. V. transf.*
Putare. Cast.

بنداری *pindārī. p. 2. præf. pers. Intelligis,*
existimas. تا پنداری
tā nepindārī. Ut non intelligas, præsumas.
Acciò non pensi, e presumi. Est a sequenti. Cast.

بنداریدن *pindārīden. p. V. Existimare. Ferh.*
بنداشتن *pendāsten, & pindāsten. p. V.*
بنداشتن *sanmak. t. Putare, existimare, in-*
telligere. Pensare, stimare, credere. Ferh.
Part. I. Tom. I.

بند افلون *ben dāfilūn, & pendāfilūn. p. n. f.*
Pentaphyllon. V. پنتافلون

بنداق *bendāk. p. n. f. قلندر لر تاجي*
kā-lenderler tāgī. t. Pileus, mitra religioso-
rum, qui Calenderi dicuntur. Ferh.

بندامیر *bendāmūr. p. n. f. Species ligami-*
nis, seu fasciæ ab inventore suo nomen for-
titæ. Ferh.

بند باکوری *bend bāg'ōrī. p. n. f. compos.*
Species herbæ. Ferh.

بندبایفه *bendbāife. p. n. f.* 1) *Tritici, &*
hordei caulis. 2) *melius Scapi vel calami in-*
cifura. 3) *Nodus.* 4) *Annulus freni, cui*
alligatur habena. 5) *Nodulus in margine*
tensorii, qui adhæret paxillo. Cast.

بنددخت *bündücht. p. n. f. Facies. Ferh.*

بنددخی *ben dōchī. t. compos.*
Ego quoque. Io ancora. Ah.

بندر *bender. p. n. f.* 1) *Passus, seu locus tran-*
situs. Passaggio. 2) *Fauces montium.* 3) *Insidiis*
aptus locus. 4) *Portus.* 5) *Emporium, urbs re-*
gionis cujusque, ubi mercatores onera, ac
vectigalia solvunt, & peregrini mercatores
subsistunt aliquamdiu; ut in Persia Spahani,
Samachie, Hormuzi. Porto, emporio, scala.
6) *Nomen loci in Tartaria.*

بندر *bünder. p. nom. prop. Nom. urbis.*
in غرچه ghærce. Ferh.

بندر *pünder. p. nom. prop. Nom. arcis in*
regione شرار širāz. Ferh.

بندرز *benderēz. p. n. f. Acus magna, qua*
sarcinæ consuuntur. Ferh.

بندرگاه *bendergāh. p. n. f. compos.* 1) *i. q.*
bender. Passus angustus. Cast. 2) *Em-*
porium. Ferh. 3) *Portus, statio navium. Pas-*
so, emporio, porto. Cast.

بندروز *benderūz. p. n. f. compos. Acus magna,*
qua sarcinæ consuuntur. Ago da sacco. Ferh.

بندروغ *bendrūgh. p. n. f. compos. Obtur-*
raculum ex lignis, & festucis contra aquam,
ut alium petat locum. Ferh.

بندره *pindere. p. n. f.* 1) *Spurius.* 2) *Ne-*
bulo. Scioperone, birba. Cast.

بندش *bindis. p. n. f. Gossipium carmi-*
natum. Ferh.

بندش *pündis. p. n. f. Globus gossipii.*
Gomitolo di bambagia. Ferh.

بندق *bunduk. a. n. f. pl. بنداق benādīk.*
1) *Nux avellana. Gol.* 2) *Glans missilis;*
globulus, qui ex balistario arcu, aliove in-
strumento jacitur. Wan. بندق هندی
bunduky hindī. Avellana Indica.

بندوقه *bündükæt. a. n. f. unit. Nux avella-*
na. Wan.

بندوقه *bunduke. p. n. f.* 1) *پن درهم*
bir dirhem a. Drachma, Dramma. 2) *Sesquidrachma. Ferh.*

M m m m m m m

بندک

بندک *bendek*. p. n. f. *Gossipium carminatum*. *Ferh.*

بندگان *bendegān*. p. n. f. pl. a بنده *bende*. Servi. *Servitori*. ¶ بندگان حضرت *bendegānī hāzret*. Servi Dei. *Li servi di Dio*. Ik. بندگان بی ریالزی *bendegānī bī ryjālerī*. Servi ejus non ficti, sinceri. *Li suoi sinceri servitori*. *Ll.*

بندگاه *bendgāh*. p. n. f. compos. انک *ān*. t. 1) *Articulus corporis*. 2) *Locus ligaminis*. *Ferh.*

بندکشاد *bendekšād*. p. n. f. compos. *Articulus corporis*, seu *junctura articularum*. *Ferh.*

بندکسه *bendkese*. p. n. f. قولک *kullyk*. t. *Servitus*, *servitium*, *ministerium*. *Servitū*, *servizio*. ¶ بندگی و شاهی *bendegī wū šāhī*. *Servire*, & *regnare*. *Il servire*, & *il regnare*, *l'esser servo*, e *l'esser re*. *Sæ.* بندگی کردن *bendegī kerden*. *Servire*, *praestare servitium*. *Servire*, *prestar servizio*.

بندگیر *bendgīr*. p. n. f. compos. 1) لکن *lškūn*. t. *Cæmentum ex calcē, oleo, & gossipio*, aut *pilis bovinis confectum ad balnei structuram, ne aqua permeare possit*. *Ferh.* 2) *nom. prop. Nom. arboris*. 3) *Trabs ingens, quæ fundamento aut alteri structuræ supponitur*. *Cast.*

بندن *benden*. p. V. *Vincire*, *ligare*. *Cast.*

بند نایجه *bend nāije*. p. n. f. compos. *Stramen ex concisis caulibus leguminum*. *Ferh.*

بندنه *bendene*. p. n. f. دوگمه *dögme*. t. *Globulus*, seu *quæ ejus loco est ligula vestis*. *Ferh.*

بندو *bendū*, & *pendū*. p. n. f. 1) *Ricinus*, *insectum*, *quod cuti equorum, & camelorum, boum, & caprarum adheret, eosque infestat*. *Ferh.* 2) *ErUCA*. *Cast.*

بندو *pindū*. p. n. f. *Strepitus*, *sonus aquæ*. 2) *Ricinus*. *Ferh.*

بندو *pündū*. p. n. f. 1) *Nasturtium*, *pec. aquaticum*. 2) *ErUCA*. *Cast.*

بندوا *bendewā*, & *pendewā*. p. n. f. *Species herbæ amaræ, & sapidæ, quam libenter comedunt*. *Ferh.*

بندودت *bendūdet*. p. n. f. 1) *Podex*. 2) *Pudenda viri*. *Gol.*

بندورغ *bendiwargh*, & *bendurugh*. p. n. f. *Septum*, *quo obturatur aqua fluens*. V. بندرغ

بندوره *pindūre*. p. n. f. 1) *Cardamine*, *nasturtium aquaticum*. *Cast.* 2) *Frater ex uno patre*. 3) *Sputius*. *Ferh.*

بندوز *bendūz*, & *pündūz*. p. n. f. i. q. *diūwaldūz*. *Acus magna, qua sarcinæ consuntur*. *Ferh.*

بندوز *pendūz*. p. n. f. i. q. *præc.* *Ferh.*

بنده *bende*. p. 1) *part. pass. بغلنش* *baghlanmīš*. t. *Ligatus*, *vinctus*, *obligatus*. *Le-*

gato, *attaccato*. ¶ دستگیر اولدیبار *bende wū destgīr oldyler*. *Vincti*, & *captivi remanserunt*. *Furonē legati, e fatti schiavi*.

Sæ. 1) *Vincire*. 2) *Devincire*, *obligare*. *Obligare*. 3) *n. f.* عبد *abd*. a. *Servus*, *famulus*. *Servitore*, *servo*, *schiaivo*. *Ferh.*

بندده *bendei fermām*. *Subditus*, *obsequens imperio*.

بندده صادق *bendei sādīkūl ychsās*, & *simpl.*

بندده مخلص *bendei muchlys*. *Addictissimus servus*. *Afferzonatissimo servitore*. *Ll.*

بندده مکتربن و داعی *bendei kemterīn we dā-yī dirīn saded-dīrīl*

šāfā ājin. *Minimus servus*, & *orator antiquus* *Sadeddīns puritati assuetus*. *Sæ.*

بندده بی مقدار *bendei bī myktār*. *Humillimus servus*. *Umilissimo servitore*. *Ll.*

اول *ol bendei keminen-ūz biz*

yz. *Sumus nos*, *vester defectuosus servus*. *Sono quel vostro infimo servitore pieno di mancamenti*.

بندده *bende*. t. compos. *Ego quoque*. *Io ancora*.

بندده *pūnde*. p. n. f. 1) *Ricinus*. 2) *Tuber in corpore animalium*. *Ferh.*

بندده خانه *bende chāne*. p. n. f. compos. *Domus servi*, *h. e. domus*, *vel habitatio meā*, *loquendo ad superiorem*. *La casa del vostro servitore*, *ciò è la casa mia*.

بندده *bendegī*. p. n. f. *Servitus*. *Servitū*.

بندگی *bendegī*. p. n. f. *Servitus*. *Servitū*.

بندگی *bendelik*. t. n. f. *Servitus*. *Servitū*.

بندده نواز *bende nūwāz*. p. n. f. compos. *Servotum suorum fautor*, *seu erga servos suos comis*, *benignus*. *Favorevole a suoi servitori*, *che ne ha cura*, *li accarezza*, e *favorisce*. *Sæ.*

بنددی *bendī*. p. n. f. *Captivus* *Mohammedanus apud Christianum*. *Ferh.*

بندیدن *bendīden*. p. V. *بغلام* *baghlamak*. t. 1) *Ligare*, *vincire*. *Ferh.* 2) *Claudere*, *obturare*, V. بستن

بندیدن *pendīden*. p. V. 1) *Consilium*, *monitum dare*. 2) *Libenter audire*. *Ferh.*

بندیمه *bendīme*. p. n. f. *Globulus*, *seu quæ ejus loco est ligula vestis*. *Ferh.*

بندینه *bendīne*. p. n. f. i. q. *præc.* *Ferh.*

بندینز *penez*. t. n. f. *ex Hung.* *Solidus Hungaricus*, *quinque faciunt unum grossum Viennensem*, *seu tres cruciferos*. *Moneta Ungarica*, *cento cinquanta fanno un tallaro*.

بندینز *būnzūl*. t. *improprie pro* *بندینز* *būzūl*.

pl. a *بازل* *bāzil*. *Anteriores*, *seu laterales dentes aquirentes cameli*, *quod fit anno octavo*, *vel nono*. *Wan.*

پنزہ penze. p. n. f. Species saltus, cho-
rea. Ferh.

بنس benes. a. V. act. Evitare, ac effu-
gere malum. Gol.

بنسالہ bunsāle. p. adj. Vetus, tritus.
Ferh.

بنش benes. a. V. act. Remissiore, mol-
lioremque esse in re agenda. Gol.

بنشاختن binsāchten. p. V. Infigere, po-
nere in signum. Ferh.

بنشاستت binisāst. p. 3. pers. præter. Sedit.
Ferh.

بنشاندن binsānden. p. V. 1) Ponere, in-
figere lapidem, truncum arboris. 2) Sede-
re facere. Ferh.

بنشستن binisten. p. V. Sedere. Ferh.

بنسیر binsyr. a. n. f. pl. بناسیر benōsyr. Di-
gitus quartus inter medium, & minimum, qui
in manu annularis dicitur. Wan.

بنطاکلون pentāklūn, & pintākiūn. p. n. f.
Quinque folium. Ferh.

بنظر pintar. p. adj. Superbus, sui admi-
rator. Cast.

بنظر benzær, & bunzær. a. n. f. i. q. بنظر
bæzr. Caruncula in interfœminio mulieris ex-
crefcens. Gol.

بنطیان bentyjān. a. n. f. Malæ indolis mu-
lier, clamorem, turbasque excitans. Gol.

بنفسج benefseġ. a. n. f. Viola pro نفسج
benefse.

بنفسج binefsihi. a. compos. cum part. ب
Ipsè in persona. Lui medesimo, in per-
sona.

بنفسج benefse. p. n. f. vul. menekse
benefseġ. a. 1) Viola. 2) adj. Violaceus.
Viola, & color di viola. II صارو بنفسج sa-
ru benefse. Leucoium luteum, viola lutea.
Viola gialle. Bob. فنك بنفسج ak we kyzyl frenk
benefse. Leucoium Ita-
licum album, & rubrum. Violetta Italia-
na bianca, e rossa. Bob. قطر بنفسج kyt-
myr, seu usit. katmar benefse. Bellis. Vio-
la di giardino doppia.

بنفسج کوكي benefse kögi, & کوكي
benefse kögi. t. n. f. compos. Iris, radix iri-
dis. Radice di viola.

بنفسج benefs. p. n. f. Color violaceus.

بنفسج كرده benefse Kerde. p. n. f. compos.
Color caelestis, caelius. Ferh.

بنفوز penfuz. p. n. f. 1) Ungues, ac ro-
strum ferarum. 2) Esca avium. Cast.

بنقہ binækæt. a. n. f. Superius foramen
indusii, seu ejus in peçlore sinus, i. q. بنقہ
benykat. Gol.

بنقور pankür. p. n. f. Edulium, quod ex
alis, & capitibus volucrum conficitur. Cast.

بنقوس bunkūs. a. n. f. pl. بناقيس benā-
kys. Quod extat de rotundiore parte melo-
num, scil. vertex ejus. Gol.

بنقہ banka. t. n. f. ex Ital. vul. manka.
Transtra. Banca di galera.

بنك benk. p. n. f. 1) Maslocum, seu con-
fectio ex foliis cannabinis valde inebri-
ans, & fere dementans. Maslocco. Ferh.

2) Semen hyosciami. 3) Illecebra, il-
lectamentum. Adescamento, allettamen-
to. II قوفك بنك benk komak, & ويرهك
benk wirmek. Offundere cibum, in-
escare. Allettare, adescare. An.

بنك penk. p. n. f. 1) Scyphus magnus.
Ferh. 2) Tributum, quod a Christianis pe-
titur. Cust.

بنك benek. p. n. f. 1) Species panni fe-
ricei. 2) Species fructus sylvestris. Ferh.

بنك benek. t. n. f. 1) Macula, pec. verfi-
color, ut in canibus, equis, leone. 1) Flos,
aut alia figura acu, vel penicillo picta.
Macchie, & fiorame.

بنك pink. p. n. f. Clepsydra. Orologio da
acqua, o da polvere. Ferh.

بنك binek. t. n. f. Equus equitationi aptus.
Cavallo da cavalcare. II سگساله میندر
segšāne mi dūr, binek mi dūr.

Estne jumentum onerarium, an equitabile?
E cavallo da soma, ò da jella.

بنك bünk. a. 1) n. f. Radix, & præcipuum
rei, vel sincerior ejus pars. 2) nom. prop.
Nom. celebris Medici. Wan. 3) Hora noc-
tis. 4) Nascaphithum, radix odorata. Gol.

بنك būnek. p. n. f. 1) Arbor parva, seu
arbutum. 2) Signum. Ferh.

بنكار pinkār. p. 1) n. f. تكبر tekēbbūr. a.
Superbia. 2) part. præf. Qui sibi in opere
suo placet. Ferh.

بنكار pingāre. p. n. f. Catinus ligneus,
seu pelvis talis, poculum, patera. Cast.

بنكاله bengāle. p. nom. prop. Nom. ma-
gnæ urbis, & olim metropolis in هندوستان
hindostān. Ferh.

بنكام binkām. a. n. f. Cyathus fictilis, ca-
tinus. Gol.

بنگان pengān. p. n. f. 1) Cyathus, cati-
nus. 2) Clepsydra. Ferh.

بنگان bingān. p. n. f. 1) Clepsydra. 2)
Scyphus. 3) Catinus ex ære, vel cupro. Ferh.

بنگان pingān. p. n. f. Cyathus, scyphus.
Ferh.

بنگاه bengāh. p. n. f. compos. 1) Mapalia
Turcomanorum. 2) Tentorium. Ferh.

بنگاه pengāh, & pūngāh, & usit. بنگاه būn-
gāh. p. n. f. compos. 1) Mapalia. 2) Onera, far-
cinæ. 3) Tribus, familia. 4) Tabernaculum.

Capanne, ò case portatili, bagaglio, famiglia, tende. **بنگاه** bāru pūngāh. Onera, & impedimenta familiæ, mapalia. Sa.

بنگاه blingāh. p. n. f. 1) Onus, sarcina. 2) Locus, ubi onera, & sarcinæ componuntur. Ferh.

بنکران bünkerān. p. n. f. Ambustum in olla alias **بکران** bügerān. quod V. Ferh.

بنگره bengere. p. n. f. Cantilena, qua infantibus somnum conciliare solent. Ferh.

بنگره binkere. p. n. f. Filum supervolutum fufo. Ferh.

بنگره pengere, & pingere. p. n. f. 1) Olla major. 2) Patina, disculus stramineus ad ventilandum frumentum. Ferh.

بنکشتن bünkešten. p. V. Deglutire, absorbere. Inghiottire. Ferh.

بنکلك bünküle. p. n. f. 1) Rosæ frutex. 2) Fructus instar mosci turcomanici. Ferh.

بنکلمک beneklemek. t. V. transit. 1) Variigare, maculis parvis conspergere, pingere. 2) Dissecare vestem. Dipingere di varii colori, & tagliazzare, trinciar una veste. Bern.

بنکلمک benin-lemek. t. V. Terrefacere, pro **بنکلمک**

بنکلو beneklü. t. adj. Variegatus, maculosus, conspersus. Variegato, macchiato, dipinto. **آلتون بنکلو آسمانبار ايله آراسته** altün beneklü āsūmāniler ile ārāste. Laquearibus auro pictis ornata habitacula. Stanze abbellite con soffitti di stucco, e pitture, ò fiorami. Ah.

بنکن penken. p. n. f. 1) **خربیل** ghærbil p. **قالبور** kalbūr. t. Cribrum majoribus foraminibus constans. 2) Vannus, qua frumentum ventilando purgatur. Crivello, ventola.

بنکن pinken. p. n. f. **سورگی** sūrgi. t. Rastrum, occa. Raftello, erpice.

بنکن bünken. p. n. f. compos. **عتله** ætele. a. Sarculum, runcina, instrumentum ferreum, quo eruuntur radices, vel stolones arboris. Cast.

بنکن bünkin. p. n. f. Rastrum, occa. Ferh.

بنکو benkū. p. n. f. Semen gossipii. Ferh.

بنکوش benikūs. p. n. f. compos. Obedientia, submissio perfecta. Ferh.

بنکوه vel **بن کوه** büni küh. p. n. f. **طاق دبی** dagh dibī. t. Radix, seu pes montis. Il piè del monte. Cast.

بنکوه büni kühū. p. n. f. Herba oleosa, quam frequenter cibus incoquant. Ferh.

بنکه bunke. p. n. f. contr. ex **بنگاه** bün-gāh. 1) Onus, sarcina. 2) Locus, ubi sarcinæ, & onera componuntur. Ferh.

بنگی bengī. p. adj. Qui utitur mænomeno benk, vel asrar dicto, quo ebrius quasi insanit. Che mangia il maslocco, e consequentemente che camina, come pazzo, ò furiboso. Ferh.

بنکیدن pinkiden. p. n. f. 1) Secum ipso loqui, murmurare apud se præ ira. 2) simpliciter irasci. Ferh.

بنکیلیک bengilik. t. i. q. **تیرجاکلیک** tirjākilik. 1) Usus mænomeni supra descripti. 2) Ebrietas, insania ex usu maslaci proveniens.

بنلاد bünlād. p. n. f. 1) Fundamentum ædificii. 2) Fulcrum. 3) Murus. Ferh.

بنلیک benlikæ. p. n. f. Segmentum quadrangulare linteum, quod sub axillis interulæ, vel industi inseritur. Ferh.

بنمک binmek. t. V. 1) **سوار** sūwār. ol. Conscendere equum, mulierem. c. c. dat. 2) Equitare. Montare, montar à cavallo, cavalcare.

بنمکی benümki. t. pron. poss. compos. Meus. Il mio.

بنند penend. p. n. f. Numerus incognitus. Ferh.

بننک pinenk. p. n. f. Fenestra domus. Ferh. **بنو** benū. a. n. f. pl. contractum ab **ابن** Filii. Gol.

بنو benū. p. n. f. 1) **خرمن** chyrmen. a. Messis. 2) Hordeum. Ferh.

بنو binū. t. n. f. 1) Jumentum, quod conscenditur. 2) Ipsa conscensio, seu ascensus. **بنویه یارماز** binūje iarāmaz. Conscendi, inequitari non potest. Non è buono à montare. Tef.

بنوان benwān. p. **کچیسى** chærman begcīsī. t. Custos messis, vel agrorum. Ferh.

بنوت bünūwewet. a. n. f. **اوغللک** oghul-lyk. t. Filiatio. Figliolanza. Wan.

بنود bünūd. a. n. f. pl. a **بند** bend. Vexilla magna. Gol.

بنوردن benwerden. p. n. f. Bacca sylvestris. Ferh.

بنوش bünūs. p. n. f. imp. **نوشیدن** nūsiden. Bibe. Ferh.

بنوک کرم benük kirm. p. n. f. compos. Lacerata, stellio. Lucerta. Ferh.

بنوم benüm. t. pron. poss. Meus. V. **بنوماش** benümās. p. n. f. Species phaseoli nigri, aut viridis piso minoris. Ferh.

بنوماش bünümās. p. n. f. i. q. præc. Ferh. **بنون** benūn. a. n. f. pl. a **ابن** ibn. Filii. Figli. Gol.

بنون benwen. p. n. f. Custos messis, vel agrorum. Ferh.

بنوند binewend. p. n. f. Res asservata in aliquo loco velut aqua in cantharo. Ferh.

بنوند *binewend. p. n. f. Res asservata in aliquo loco, velut aqua in cantharo. Ferh.*
 بنوه *benüh. p. n. f. 1) Messis. 2) Horreum. Ferh.*
 بنوی *benewwī. a. part. Filialis. Wan.*
 بنویش *benewis. t. adj. pro بنویش Purpureus.*
 بنه *bene. p. n. f. مزبله mezbele. a. Fimetum. Cast.*
 پنه *pene. p. n. f. Fimetum, sterquilinum. Ferh.*
 بنه *büne, & bünne. p. n. f. 1) Strata, & vestes. 2) Locus. 3) Vestiarium. 4) Fundus, imum rei. 5) Fundamentum. Ferh. 6) Familia. Cast.*
 بنه *benne. a. n. f. Odor stercoreis dorcadum, in primis cum depastæ sunt herbarum flores. Gol.*
 بنه *binne. a. n. f. pl. بنان binān; i. q. رائحه rāihæ. 1) Aura. 2) Odor, sive gratus, sive ingratus. Gol.*
 پنهاله *penhāle. p. n. f. Dulciarium ex amygdalis. Cast.*
 پنهان *penhān, & rar. binhān. p. adj. خفي chafi. a. گیزلو gīzlū. t. Absconditus, occultus, clandestinus. Occulto, nascosto, celato, secreto. Ferh. پنهان pinhān. e. Abscondere, occultare. Nascondere, tener secreto. c. c. abl. loco nostri dat. پنهان pinhān ol. 1) Abscondi, celari. 2) Abscondere se. Nasconderi, esser nascosto. Ll.*
 پنهانگر *pinhānger. p. n. f. compos. Locus, ubi putatur aliquid esse. Ferh.*
 پنهانى *pinhānī. p. n. f. گیزلولى گیزلولى gīzlūlik. t. Occultatio, occultum. Cast. پنهانى der pinhānī, & پنهانى be pinhānī. In occulto. Occultamente, in secreto.*
 بنى *benj, & benī. a. V. act. [2. F.] 1) Struere, ædificare, condere. Wan. 2) Beneficiis, ac favore prosequi, iisque firmare. Gol.*
 بنى *benī. a. n. f. pl. ابنيّة ebniyet. Res structa, structura. Gol.*
 بنى *benī. a. n. f. pl. obliq. contractum ab ابن ibn. Filii. بنى آدم benī ādem Filii Adam, homines, mortales. Gl' uomini, mortali. بنى آدم بنى آدم den bir kimesne. Ex hominibus quidam. Uno degli uomini. Eb. ديو و جادو دك سنك كبي دیو و جادو دك سنك كبي dīwū gīādū degūl, senūn-gībī benī ādemūm. Non daemon, aut magus, sed, sicut tu, filius hominis sum. Non sono, ne spirito, ne negromante, sono uomo come tu. Eb. بنى اسرائيل benī isrāīl. Filii Israel, Israelitæ. Gl' Israeliti. Ik.*
 بنى *binī. a. n. f. Res structa, structura. Wan.*

بنى *būnī. a. n. f. i. q. præc. Wan.*
 بنى *būnejj. a. n. f. dimin. ab ابن ibn. Filiolus. Wan. بنى يا بنى jā būnejj. O filiule, seu fili mi. Gol.*
 بنيا *benjā. p. n. f. Cibaria, quæ ambulatum euntes amici secum portare solent. Ferh.*
 بنياد *būnjād. p. n. f. 1) temel. a. Fundamentum, basis. 2) Paries. 3) Fabrica. Fundamento, base, fabrica. وضع بنياد ايجون wæz-ÿ būnjād iciūn. Ad jacienda fundamenta. Per metter li fundamenti. Sæ. بنياد būnjād e. بنياد اورمق būnjād urmak. Extruere, ædificare. Fabricare, erigere da fundamenti. Ah. بنياد اوردي esāfine būnjād urdy. A fundamentis erexit, ædificavit. Edificò da fundamenti. Sæ. * Express. figur. بنياد عمر بريح būnjādī ūmr berÿch. h. e. عمرده وفا يوق تيز آخر اولور ūmrde wefā jok tiz āchyr olūr. t. In vita nulla constantia, cito mutantur omnia. Ferh.*
 بنيادگر *būnjādker. p. n. f. compos. Aedificator, structor. Cast.*
 بنيان *būnjān. a. n. f. 1) حيايط hāit. a. دیوار dīwār. t. Murus, septum. 2) Fabrica. Muraglia, fabrica. Wan. بنيان būnjān. Jacere fundamenta. Gettar li fundamenti. An. 3) Fabricatio, exstructio. Gol.*
 بنیة *benijet. a. n. f. 1) Constructa res, structura, ædificium. Gol. 2) Templum Mecanum. Wan. بنیة الدوا benijetūd-dewā. Compositio medicinalis. Composizione medicinale, medicina da prender per bocca. Ah.*
 بنیة *binjet, & būnjet. a. n. f. 1) Structura. 2) Corporis constitutio. صحیح آبنیة sehÿhul būnjet. Incolumis corpore, & ianus. 3) Forma, & radix compositionis. Gol.*
 بنیجي *binigi. t. n. f. فارس fāris. a. سوار sūwar. p. Eques, equitator. Cavalliere, cavalcatore.*
 بنیر *penīr. p. n. f. vulgo بنیر pejnir. t. جبن gīūbn, gīūbūn. a. Caseus. Formaggio, caseo. Ferh.*
 بنیرک *penīrek. p. n. f. 1) ادم کومچي ebem gūmegi. t. Malva. Malva. 2) Chamæleon. Ferh.*
 بنیر مایه *penīr māje. p. n. f. انفجة infegit. a. Coagulum lactis. Caglio, presame.*
 بنیز *benīz. p. adv. compos. 1) Nunquam. 2) Etiam quoque. Ferh.*
 بنیز *binīz. p. I) adv. Nunquam. 2) Etiam, quoque. 3) adj. Potens, validus. Ferh.*
 بنیزه *penīze. p. n. f. Fumaria herba. Fumara. Ferh.*
 بنیسه *penīse. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

بنيفة *benikæt.* a. n. f. pl. بنایف *benäyk*:
 خشك *chýstek.* p. 1) Lacinia, seu panniculus
 fere triangularis, qui aliis vestis partibus in-
 ferri solet augendæ capacitatis ergo, pec. in-
 dusii, seu interulæ; seu proprie, pars illa,
 quæ inseritur, in utroque indusii latere. *Wan.*
 2) i. q. جريان *gürrübân*, Superius foramen,
 vel finis indusii. *Gol.*

بنیقتان *beniketāni.* a. n. f. Duo circuli,
 seu helices crinium apparentes sub collo ad
 jugulum equi. *Wan.*

بنیک *benik.* p. n. f. Sericum vile. *Ferh.*

بنین *penin.* p. adv. Nunquam. *Mai. Cast.*

بنیوش *benjūs,* *penjūs.* p. n. f. 1) Pul-
 satio, verberatio. 2) Labor, opera. *Cast.*

بنیوش *bünüljūs.* p. imper. Ansculta. *Ferh.*

بنیون *penjün.* p. adj. Irens, aut solitus
 ire. *Ferh.*

بو

بو *bew.* p. n. f. Pellis pulli camelini lac-
 tentis adhuc, mortui, vel mactati; quæ pa-
 leis impleta matri offertur, ut ejus ceu vivi
 fætus conspectu, & odoratu recreata, lac co-
 piosius emittat, aliumve pullum lactet. *Ferh.*

بو *bew.* a. V. act. [1. F.] 1) Reverti. 2)
 Fateri. 3) Ire. *Wan.* 4) Aequare pec. ta-
 lione, sanguinem sanguine. 5) Provocare
 iram Dei. 6) Congredi cum muliere. *Gol.*

بو *bu.* a. n. f. pro ابو *ebū.* Pater. *Padre.*

اول بو علی سینا *bu æli sinā.* Avicenna. اول
 غار بو العجب *ol ghārī bul-ægeb.* Illa spelun-
 ca mirabilis, portentosa. Quella strana, e
 miracolosa caverna. *Eb.* بو الهوس *bul-he-*
wes. Curiosus, libidinosus. Curioso, ca-
 priccioso, & uomo di buon tempo. *Eb.*
 بو الكنج *bul-kenġ.* i. q. بو العجب *bul ægeb*
 Ludicrus lusus. *Mascherata. Cast.*

بو *bū.* p. n. f. 1) فوخو *kochū.* t. Odor. Odo-
 re. 2) pro بود *būd.* 3. pers. prat. Fuit.
Ferh. 3) incomp. Odore præditus. Odorife-
 ro. بو عنبر *æmber bū.* Ambrae odore
 præditus, fragrans instar ambrae. Di odor
 di ambra, odorifero come l'ambra.

بو *bu.* i. pron. demon. ذاك *zāke.* a. این
 in p. Hic, iste. Questo, costui. بو انتاده
bu esnāde, بو آراهه *bu ārāde.* Interim, inte-
 rea. In questo mezzo, trattanto, fratanto,
 fra questo mezzo. بو جنس *bu ġins.* Hujus
 generis, hujus speciei, hujusmodi. Questa
 sorte di, simili, tali, di questa sorte, بو
 خصوص *bu chusūs.* Hoc negotium, hoc
 rei, hoc. Questo particolare.

بو *pū.* p. 1) imp. Inquire diligenter. 2)
 n. f. Discursatio, inquisitio. *Ferh.* 3) adj.

Levis. *Cast.* تک و پو *tekū pū.* e. تک
 پو *tekāpū.* e. Diligenter inquirere. *V.* تک

* *Express. figur.* پو گرفت *pū ġirift.* Discu-
 sitare cæpit. *Allusio ad celeritatem. Ferh.*

بو *beww.* a. n. f. 1) Fætus camelitis. *Gol.*
 2) Pellis pulli camelini lactentis adhuc, vel
 mortui, aut mactati, quæ paleis impleta matri
 offertur, ut ejus ceu vivi fætus conspectu,
 & odoratu recreata lac copiosius emittat,
 aliumve pullum lactet. *Wan.* 3) Cinis. *Gol.*

بو *beww.* a. part. fœm. بوة *bewwet,* بو
 بوي *bewī.* Fatuus, vecors. *Gol.*

بو *bewā.* a. V. act. 1) Parem alicui esse. 2)
 Aequalem evadere, pec. talione. 3) Reverti.
Gol.

بو *bewā.* a. n. f. 1) برابری *berāberlik.* e.
 Aequalitas, paritas. *Wan.* 2) Res par, ac
 æquivalens. 3) Talio. دم بواء دم *dem*
bewāi dem. Sanguis pro sanguine. *Gol.*

بو *bewā.* p. apprecandi formula pro بادا
bādā. Esto, fiat. *Ferh.*

بو *bewwāb.* a. n. f. قیوچی *kapuġi.* t.
 بوابان زین *bewwābāni zerrin ser.* Janitores cum ca-
 pitibus aureis. Portieri con berette d'oro. *Eb.*

بو *bewwāb.* a. n. f. قیوچیلک *kapuġilyk.* t.
 بوابان *bewwābāni zerrin ser.* Janitores cum ca-
 pitibus aureis. Portieri con berette d'oro. *Eb.*

بو *bewwāb.* a. part. Ad ostiarium per-
 tinens. *Gol.*

بو *bewāhan.* a. adv. Palam, aperte
Gol.

بو *bewād.* a. V. act. [1. & 2. F.] Inte-
 rire, perire. 2) Abire. *Gol.*

بو *bewādir.* a. n. f. pl. ا بادرة *bādiret.*
 Imperus vehementiores animi, pec. in ira.
Wan.

بو *bewādir.* a. n. f. pl. carens sing. Car-
 nes inter humeros, & collum tam in homine,
 quam in animali. *Wan.*

بو *bewāzych.* a. part. pl. ا باذخ *bā-*
zych. Alti, pec. de montibus. *Wan.*

بو *bewār.* a. V. act. [1. F.] 1) Distrahi
 nequire, aut vendi merces. *Gol.* 2) Perire,
 interire. 4) Irritum evadere opus. 5) Cor-
 ruptum esse. *Effer corrotto.* 3) Vastare.
Wan.

بو *bewār.* a. n. f. 1) هلاکک *helāklik.* t.
 Exitium, interitus. *Rovina, perdita.* 2) Re-
 missio, frigusque fori. 3) Cælebs, vel innup-
 ta, quæ domi manet, nec in matrimonium
 requiritur. *Gol.*

بو *bewāryh.* a. n. f. pl. ا بارح *bāryh.* Ven-
 ti calidi astate flantes. *Wan.*

بو *bewārid.* a. part. pl. ا باردة *bāri-*
det. Necantes. مرهفات بوارد *mürhe-*
fāti

fātī bewārid. Gladii inferentes necem. Gol.

بوارد bewārid. p. n. f. Cibarii genus, quod ex aceto, defruto, succo uvarum, & pane unā coctis conficitur. Ferh.

بوارغ bewārygh. p. n. f. Obstetricale, seu puerperarum scamnum. Ferh.

بوارف bewāryk. a. n. f. pl. a بارف bāryk, & ا بارفه bārykæ. Fulgurantes nubes, fulgentes gladii, fulgura. Nuvola, & scimitarra lampeggiante. Ah.

بوارى bewārī. a. n. f. pl. a بارى bārī, vel بورى būrī. Storeæ vel ipsæ arundines fissæ. Gol.

بوازى bewāzil. a. n. f. pl. a بزى bezil. Cameli anteriores dentes prominentes habentes. Wan.

بواسحق bu ishæk. p. nom. prop. Nom. stirpis alicujus loco ابو اسحق ebu ishæk. Ferh.

بواسطه bewāsytaē ānki. p. n. f. compos. 1) Hac de caussa, quod. 2) Eo mediante, quod. Cast.

بواسير bewāsīr. a. n. f. pl. a بوسير bewsīr مايسيل mājesīl. t. Hæmorrhoides. Morroidi. Wan.

بواضع bewāzy- a. n. f. pl. a باضعة bāzy-æt. Agmina ovium, aliorumve pecorum. Gol.

بواطن bewātyr. a. part. pl. a باطنة bā-tyrnet. Interiora. Gol.

بواكى bewākī. a. part. pl. a باكية bākijet. Flentes. Gol.

بوال būwāl. a. n. f. Profluvium urinæ. Wan.

بوالع būwālī. a. n. f. pl. a بالوعة būllu-æt. Foramina domus mediæ, per quæ expurgatur cloacalis colluvies domus. Gol.

بوالعجب būl-āgeb. p. n. f. ex arab. 1) Res mirabilis. Maraviglia, cosa stupenda. Cast. 2) Agyrta. Ferh.

بوالعجبى būl-āgebī. p. n. f. compos. ex arab. 1) Agyrta. 2) Musica, quæ fit lusu agyrtae durante. Ferh.

بوالكفند būl-kefend. p. n. f. ex arab. Largitio ad corrumpendum judicem. Cast.

بوان bewān. p. n. f. Transitus angustus inter montes in Persia. Cast.

بوان būwān, & būwān. a. n. f. pl. a بوان būn, būwūn, & ابودة ebwinet. Palus tentorii, lignum ante tentorium sustinens velum portæ. Wan.

بوان bewwān. a. nom. prop. Nom. loci. Wan.

بوانه bewāne. p. n. f. Fauces Persiæ. Ferh.

بوانه būwāne. a. nom. prop. Nom. loci. Wan.

بواهد bewāhid. a. n. f. carens sing. Mala, infortunia. Gol.

بوايق bewājyk. a. n. f. pl. a بايقة bājykat. Mala, calamitates. Wan.

بوايك bewājik. a. n. f. pl. a بايك bājik. Camelites juvenæ. Wan.

بواين bewājīn. a. part. pl. a بون bejūn. Longius a fundo distantes, & ampli putei. Gol.

بؤب būeb. a. n. f. Equorum genus breve, crassiore carne, ampliore, & diducto passu. Gol.

بوب bub. p. n. f. 1) Stratum, ornatus ædium. 2) Cubile stratis ornatum. Ferh.

بوب پوب pūb. p. n. f. 1) او بزكى ew bezegi. t. Stratum, ornatus ædium. 2) Pater. 3) Cirrus avium. Ferh.

بوبا būbā. p. n. f. Genus cibi. Ferh.

بوپا pūpā. t. n. f. ex Ital. Puppis. Poppa.

بوبة būbāt. a. n. f. Desertum, solitudo. Wan.

بوب اندين būb endīn. p. n. f. compos. 1) i. q. بارگاه bārīgāh. Aula regis, & domus regia. 2) Tentorium. Ferh.

بوبر būber. p. n. f. Luscinia. Rosignuolo. Ferh.

بوبردك būbürdek. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بوبك bubek. p. n. f. Virgo. Vergine. Ferh.

بوبك پوبك pūbek. p. n. f. 1) Upupa. 2) Virgo. Ferh.

بوبك پوپك pūpek. p. n. f. Upupa. Cast.

بوبل پوبل pūpēl. p. n. f. Genus nucium alias fufel, dictum. Ferh.

بوبرك būbrek. t. n. f. Ren. Rognone.

بوبش būbes, seu pūbes, & pūpes. p. n. f.

بوهده būdhūd. a. n. f. ايبك ibik. t. Upupa. Cast.

بوپله pupla. t. n. f. Plumæ molliores. Piume. 1) پوپله دوشكى pupla dūsegi, Lectus plumens. Letto di piume.

بؤبؤ būübūū. a. n. f. 1) Imaguncula in medio oculi apparens. 2) Ipsa pupilla. 3) Medium, præcipuumque rei, radix, origo. 4) i. q. Dominus. 5) i. q. عاقل āqyl. Intel-

ligens, astutus. Wan. 6) Caput vasculi, in quo nigricantis collyrii genus كحل köhl dictum, & familiariter palpebris illiniri solitum, reconditur. 1) هؤ هؤ هؤ هؤ hūwe fi bubul-meḡd. In summa gloria est. هؤ هؤ هؤ هؤ hūwe bubū dehrihi. Ornamentum est, & elicum sui seculi. Gol. 1) بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بؤبؤ العين būübūūl-ājn. Pupilla oculi. Pupilla dell'occhio.

بوت *būt.* a. nom. prop. Nom. arboris. Gol.
بوت *but.* p. n. f. Licium. *Liccio, filo di*
tram. pro بود *puđ.* Bern.

بوت *but.* i. n. f. Femur. *Coscia.* V. بود
بوت *pūt.* p. n. f. Hepar. *Epatz.* Ferh.
بوت *pūt.* i. n. f. Idolum. *vitiose* pro بت
بوت *blüwewet.* a. n. f. Accipiter. V. بوشة
بوتاب *pūtāb.* p. n. f. Scopus *sagittario-*
rum. Cast.

بوتار *potur.* i. n. f. Neomohammedanus. V.
بوتار

بوتاراب *būterāb.* p. nom. prop. Agno-
men Chalifæ *علي* *ēli.* Ferh.

بوتراق *būtrāk.* و بوتراق *putrak.* i. n. f.
Nodus arboris. *Nodo, nocchio.*

بوتراقلو *būtrāklū.* i. adj. Nodosus. *Noc-*
chieruto, nodoso. و بوتراقلو *būtrāklū*
mīse, و بوتراقلو *būtrāklū sopa.* No-
dulus baculus. *Bastone nocchieruto.*

بوترا *potyra.* i. n. f. *Communitas, seu in-*
colæ viritim ad arma evocati. *Allarma,*
dove tutti li cittadini devono correre all' ar-
me. Ll.

بوتار *butymār.* p. n. f. Aerumna. *Afanno.*
بوتبار

بوتون *būtūn.* i. adj. Integer. *Intero, per-*
fetto. V. بتون

بوتنك *pūtenk.* p. n. f. *فودنج* *fūdeng.* a. Pu-
legium. Cast.

بوتو *pūtū.* i. n. f. *Sporta dosuaria.* *Zerlo,*
corba.

بوتة *būte.* p. n. f. 1) *Arbor, quæ non cres-*
cit in stipitem, sed statim a radice in ramos
diffunditur. 2) *Fætus sive hominum, sive*
ferarum, pec. leonis. 3) *Scopus sagittæ.* 4)
Caldarium, vas fusorium ex argilla. Ferh.

بوتة *pūte.* p. n. f. *vul. puta, pota.* بوتة
butæ, و بوتة *būtæka.* a. 1) *Catinus auri-*
fabri, aut monetarii, in quo liquefit aurum
vel argentum, vulg. crucibulum. *Crocivolo.*
2) *Aerarium.* Ferh.

بوتيمار *būtīmār.* p. n. f. 1) *Palumbes.* Ferh.
2) *Aerumna.* *Afanno.* 3) *Ardea.* *Aghiro-*
æ. 4) *Cippus.* 5) *adj. Avarus.* Cast.

بوت *bews.* a. V. *acl.* [I. F.] 1) *Inquirere*
in rem, scrutari eam. 2) *Disjicere, ac disper-*
gere supellectilia. Gol. 3) *Disputare.* *Wan.*

بوت *bewg.* a. V. *acl.* [I. F.] *Afficere ali-*
quem infortunium. *Wan.*

بوت *bewg.* a. n. f. 1) *Coruscatio fulminis.*
2) *Aurora.* 3) *Lassitudo.* Gol.

بوت *bewg.* p. n. f. *Ostentatio potentia,*
magnificentia. Ferh.

بوت *pūg.* p. adj. 1) *Inæqualis, turgida res.*
2) *Inutilis, ad nihil quadrans res.* Ferh. 3)
Judicii expers. 4) *Abfurdus.* 5) *Minime qua-*

drans. 6) *Naso latiore præditus.* 7) *Garru-*
lus, blatero. 8) *Rotundus.* 9) *Planus.* 10)
in compos. *بوت بيني* *pūg bīnī.* *Simus. Camu-*
so, ricagnato. Ferh.

بوتاسب *buḡiāsb.* p. nom. prop. Nom. ce-
lebris herois in توران *turān,* *qui fuerat bel-*
lidux efrāsġabi. Ferh.

بوتاب *buḡiāk.* i. n. f. 1) زاوية *zāwije.* a.
كوشة *kūse,* و *köse.* p. *Angulus. Cantone.*
2) *Tractus Tartariæ ad ostia Borysthenis*
fiæ, vulgo Besarabia.

بوتاقلو *buḡiāklū.* i. adj. *Angulos habens,*
angularis. و بوتاقلو *üc buḡiāklū.* Tri-
angularis. Triangolare.

بوت بيني *pūg bīnī.* p. n. f. *Naso, nasutus.*
Nafone. Ferh.

بوتچ *bučiuk.* i. adj. *Semi, media pars.*
Mezzo. و بوتچ *bir bučiuk.* *Unum &*
medium. Uno, e mezzo. و بوتچ *iki bī-*
čiuk. *Duo, & medium. Due, e mezzo.*

بوتچك *bučiuklyk ḡiger.* i. n. f.
compos. Pro medio aspro hepar. Un mezzo
baiocco di fegato.

بوتجك *bögek.* i. n. f. *دود* *dūd.* a. 1) *Ver-*
mis, insectum. 2) *Limax. Verme, insetto,*
lumagá. و بوتجك *bök bögegī.* *Bru-*
chus, scarabæus. Scarafaggio. *خرد*
churde bögek. *Insecta minutiora. Insetti.*
سملكو *sümüklū bögek.* *Cochlea, limax.*
Lumaga.

بوتچوف *bučiuk.* i. n. f. *Dimidium.* V.
بوتچوف

بوتچ *bewh.* a. V. *acl.* [I. F.] 1) *Apparere,*
manifestum esse. 2) *Lassum esse.* Gol. 3) *Ma-*
nifestare, aperire arcanum suum.

بوتچ *būh.* a. n. f. 1) *Radix, origo.* 2) *Pi-*
denda viri, & mulieris. 3) *Libido, seu coitus*
venerereus. 4) *i. q. نفس* *nefs.* *Anima sen-*
sitiva. 5) *Confusio in negotio.* 6) *Sol.* *Wan.*

بوتچاسي *bohāsi.* i. n. f. *Tela gossipina tinc-*
ta. Bocassino. Ll. *Alias بوتچاسي*

بوتچ *bewech.* a. V. *acl.* 1) *Quiescere; seda-*
ri, deservere, confidere ignem, vel iram.
Wan. 2) *Lassum, ac defatigatum esse.* Gol.

بوتچ *poch.* i. n. f. *vul. بوتچ* *bok rejic* *re-*
ḡī. a. *Stercus, merda. Merda, sterco.*
و بوتچ *ne poch jerler su*
melünler. *Quid blaterant isti maledicti? Eb.*

بوتچ *pūch.* a. n. f. 1) *Confusio in negotio.*
Wan. 2) *Animi perturbatio.* Gol.

بوتچ *puch.* p. n. f. *كوز چپاغي* *ḡöz čiapā-*
ghy. i. *Sordes in angulo oculi. Cispa, ottal-*
mia. Ferh.

بوتچ *būcht.* p. n. f. *Filius. Figlio.* Ferh.

بوتچ *pucht.* p. 3. *pers. prat.* 1) *Coxit.*
2) *Coctus fuit.* 3) *Calcitravit.* Ferh.

بوخل *būchæl.* f. n. f. *پیرپیریم* *pirpirim.* & *medicis* بقلة الحبقا *bakletūt hækā.* & *Hæl.*
1) *Olus fatuum, i. e. insipidum, scilicet*
Portulaca. 2) *Semen portulacæ.* *Ferh.*

بوخل *pūchæl.* f. n. f. i. q. *پخل* *pachæl.*
Portulaca. Porcellana. *Ferh.*

بوخلانه *būchlāne.* f. n. f. *Diabolus, dæ-*
mon. *Ferh.*

بوخله *būchle.* f. n. f. *Portulaca.* *Ferh.*

بود *būd.* & n. f. i. q. *بیر* *bir.* *Puteus.* *Gol.*

بود *būd.* f. 1) 3. *pers. prat. a* بودن *būden.*
ایدی *idj.* & *Erat. fuit. Era, fū.* 2) n. f. i. q.
وجود *wūgiūd.* & *Existentia. L'essere.* *Ferh.*

بود *būd.* & n. f. *فخذ* *fachz, seu fæchyz.* &
Femur, coxa. Coscia. Est proprie superior
pars coxæ, inferior enim vocatur بالدر *bāl-*
dyr. ¶ *بودی* *kojunūn-būdj.* *Verve-*
cinum femur. Coscia di castrato, gigotto.
بودی *ārd būdj.* *Perna. Prescittio.*

بود *pūd.* f. 1) n. f. *ارجاج* *arghæg.* &
Trama. 2) *Stamen.* 3) *Fomes. Esca.*
4) *adj. Tritus, vetustus.* *Ferh.* 5) n. f. *pūd.*
Segmentum, seu virga diversū coloris,
quæ panno attexti solet, pec. carbeſo, bys-
so. ¶ *دو بود* *dū pūd.* *Duas diversū colo-*
ris virgas intertextas, seu attextas habens.
دیبود *dīpūd.* *Bis segmentatus pannus.*

بود *būwed.* f. 3. *pers. fut. a* بودن *būden.*
Erit. *Ferh.*

بوداجق *būdaġik.* & n. f. *dimin. Ramu-*
lus. Ramicello.

بوداف *būdāk.* & n. f. 1) *غصن* *ghusn.* &
دال *dāl.* f. *Ramus. Ramo.* 2) *Nodus in*
añere. Nodo, nocchio.

بوداقلماق *būdāklaṃak.* & *V. Ramos*
emittere. Far rami.

بوداقلو *būdāklū.* & *adj.* 1) *Ramosus.* 2)
Nodosus. Ramoruto, folto di rami, & noc-
chieroso.

بودامق *būdāmāk.* & *V.* 1) *Putare arbo-*
rem, vitem. 2) *Collucare, pampinare. Pota-*
re, sboscare.

بوداندو *būdandū.* & *adj.* *Sarmenta vitis.*
Ritaglio della vite, fermenta.

بودالچی *būdālġi.* & n. f. *Putator, pam-*
pinator. Che pota, e netta gl'alberi, e vi-
gne.

بود بند *pūd bend.* f. n. f. *compos.* 1) *Oris*
vinculum. *Ferh.* 2) *Res oblita. Cast.*

بودر *bodur.* & n. f. *Craſſus, & parvæ ſta-*
turæ homo. V. بوطر

بودرم *podrom.* & n. f. *ex Hung. Ceila vi-*
narina. Carina, caneva.

بودف *būdāk.* & n. f. *Ramus. V. بوداق*
بودن *būden.* f. *V. subst. اولق* *olmak.* &
Esse. Eſſere. *Ferh.*

Part. I. Tom. I.

بودنك *būdenk.* f. n. f. *Pulegium. Cast.*

بودنه *pūdene.* f. n. f. i. q. *نعناع* *ne-*
nā berrī. & *Mentha. Menta erba.* *Ferh.*

بودنی *būdenī.* f. *adj.* *اولاجت* *olaġiak.* &
Possibile, esse, quod est, erit, aut fieri po-
*test. L'essere, il possibile. * Express. figur.*

بودنی *būdenī būd.* h. e. *اولاجت* *ola-*
ġiak olūr. & *Quod statutum est, erit,*
fiet. *Ferh.*

بوده *būde.* f. *part. pass. a* بودن *būden.*
اولش *olmīs.* & *Quod fuit. Stato.*

بوده *pūde.* f. 1) n. f. *Trama, subteg-*
men. 2) *Fomes.* 3) *Arbor infructifera.* 4)
Vesica. 5) *Nux rancida, putrida.* 6) *adj.*
Antiquus, tritus. 7) *Vacuus.* *Ferh.*

بودی *būdī.* f. 1) 2. *pers. prat. a* بودن *bū-*
būden. *Fuisti, exististi.* 2) n. f. *Existentia, essen-*
tia. Eri, fosti, & l'essere, essenza. *Ferh.*

بوده *bēuz.* & n. f. 1) *Excessus.* 2) *Injuria.*
3) *Paupertas.* 4) *Humilitas.* *Gol.*

بوده *pūz.* & *نعناع* *pūzine.* f. n. f. *نعناع*
nā'nā. vul. nāne. & *Mentha. Cast.*

بوداوند *būzūnde.* f. n. f. *Fomes. Esca.*
Ferh.

بودور *bēur.* & 1) *V. act. [I. F.] Perire, inteti-*
re. 2) *Incultam esse terram.* 3) *Irritum evade-*
re opus. 4) *Ignavum, perditum, corruptum-*
ve esse. 5) *Frigere forum.* 6) *Vastare.* *Gol.*
7) *Experiri, explorare. Wan.* 8) *Offerre ad-*
ministrario carneūm, ut percipiatur. nam fa-
ta sit. 9) n. f. *Terra non confita, nondum*
fationi apta, vervactum. 10) *Terra quæ per*
annum inculta jacet, ut post conferatur. *Gol.*

بودور *bēur.* & n. f. *Terra non confite.* *Gol.*

بودور *bēur.* & n. f. *pl a* باور *bāṛ.* *Terræ*
incultæ. *Gol.*

بودور *būr.* & n. f. 1) *Homo perditus, &*
nequam. Wan. 2) *Terra inculta.* *Gol.*

بودور *būr.* & *part. pl. a* باور *bāṛ.* 1) *Perditi,*
2) *Consiliarii per se inopes, nec consilio alieno*
obsequentes. *Gol.*

بودور *būr.* f. n. f. 1) *Color pistaciorum.* 2)
Rufus equus. 3) *Phasienus.* 4) *nom. prop.*
Nom. urbis in هندوستان *hindostān.* 5) *Col-*
lor melis, dialecto Samarcoanda. *Ferh.*

بودور *pūr.* f. n. l. 1) *اولخ* *oghal.* & *Filius.*
Figlio. 2) *Equus.* 3) *Simulatio ignorantia.*
Ferh. 4) *Chalybs. Accuzio. Cast.*

بودور *būrā.* f. n. f. 1) *Caput clavi.* 2) *Cu-*
spis clavi. *Ferh.*

بودور *pūrābitin.* f. *nom. prop. compos.*
Nom. patris فریدون *ābitinī ferīdān.*
Ferh.

بودور *būrada.* & *adv. vulg. contract.* *Hic,*
Qui.

0000000

بوداق

بوراک *būrāk*. *v. n. f.* Chryfocolla. *Vitia-
se pro* بورق *bewrāk*. *a. &* hoc pro بوره *bū-
re p. quod V.*

بوران *būrān*. *v. part. præf.* Torquens.
بوران دل *dil būrān*. Mordens, pungens
linguam vinum. *Vino piccante, recente.*

بوران *pūrān*. *p. n. f.* Agnomen urbis. *کتوج
Ketūg. Ferh.*

بورانیجه *būrānijet*. *a. n. f.* Cibi genus. *Gol.*
بورایه *buraje*. *v. adv. contract.* Huc.

بورایهدک *būrajadek*. *v. adv. compos.* Huc-
ulque.

بوره *būlret*. *v. n. f.* 1) Fovea, pec. locus, ubi
struitur ignis ad coquendum. 2) Fovea puteo
similis, in qua accenditur ignis, & cibus co-
quitur, velut in furno. *Wan.*

بورتارمک *būrtarmak*. *v. V. trans.* Caperare.
Increspare. بورتنمک *alyūn būrtarmak*.
Caperare frontem. یوز بورتارمک *iūz būrtar-
mak*. Avertere oculos, aut limis oculis aspi-
cere. *Tef. Raggrinzare la fronte.*

بورشف *būrtuk*. *v. n. f.* Rugæ. *V.*

بورتنون *būrtūn*. *v. n. f.* Navis vectoria bel-
lica. *Spezie di nave.*

پورته *porta*. *v. n. f.* Porta tributaria. *Qua-
tuor sunt rusticorum deditiorum domus,
unum integrum pendentis tributum. Ll. V.*
خانه پورته *akciāsī*. *Jus
portæ.*

بورج *borġ*. *a. n. f.* Vallum. *melius*

وام *borġ*. *v. n. f.* دين *dejn*. *a. n. f.*
wām. p. 1) Debitum. 2) Creditum. 3)
Obligatio, officium. *Debito, & cre-
dito, & obligo, dovere.* بوزینه بورجدر *borġ
bōjnūme borġ tūr, & بوزجدر *borġūm
dūr. Meum est debitum, mearum est
partium. E mio debito, vi sono obligato.**

بورج *borġe*. *v. usit.* کیرمک *borġe gīr-
mek.* Aes alienum contrahere, debitis se one-
rare. *Indebitarfi, far debiti.* اوده مک *borġ
borġ ödemek, بورجني اوده مک *borġinī ödemek,
بورجتن چکماک *borġtan cikmak.* Aes alic-
num solvere, pendere debita. *Pagar i de-
biti, uscir di debito.* اوده بورجک *borġiūn-
öde. Solve debitum tuum. Paga il tuo debito.***

بورچاق *būrčiak*. *v. n. f.* Vicia. *V.*

بورچلانمک *borġlanmak*. *v. neut. pass. V.*
Debita contrahere. *V.*

بورچلو *borġlū*, بورچلي *borġlī*. *v. adj.*

بورچلو *medjūn*. *a. n. f.* وامدار *wāmdār. p. 1) n. f.*
Debitor, seu qui debet aut tenetur. 2) *adj.*

بورچلو *borġlū ol.* 1) Debere, obæratum esse. 2) Te-
neri, obligari. *Effer debitor, & effer obligato.*

پوردستان *pūrdestān*. *p. n. f. compos.* Cog-
nomen patris *destān rüstem,*
Ferh.

پوردگان *pūrdigān*. *p. n. f.* Quinque dies,
qui ad finem anni perfici adjiciuntur. *Ferh.*

پوردیان *pūrdijan*. *p. n. f. i. q. præc.*
Ferh.

پورسومک *porsumak*. *v. V.* Decrepitum esse.
Effer decrepito. پورسیوب چورمک *porfü-
jüp cūrümek.* Ex antiquitate computrescere
& cariosum esse. *Effer putrido, & am-
marcito. V.* چورمک

بورسا *bursa*, بورسده *bürsæ*, & بوریسه *bürüşæ*. *v.*
nom. prop. Prusa urbs Bithyniæ præcipua,
vul. Bursa. Bursa.

بورسوک *porasuk*. *v. n. f.* Taxus. *V.* بورصف *Di Bursa. Sæ.*

بورسوی *bürsewī*. *v. nom. gentil.* Prussianus.

بوریش *bürys*. *v. n. f.* Rugæ. *Crespe.*

بوریشتمک *bürüsturmak*. *v. V. trans.* Capera-
re, rugare frontem. *Increspare, raggrinzare.*

پوریشسب *pürüşseb*. *p. nom. prop.* Nom.
patris. *زردشت *zerdušt. Zoroastris. Ferh.**

بوریشک *bürüşyk*. *v. n. f.* Rugæ. *Crespe.*

یوز بوریشگی *iūz bürüşighy*. *Rugæ faciei.*
Crespe, rughe.

بوریشکل *bürüşiklū*. *v. adj.* Rugosus. *Ru-
goso, grinzoso. Ferh.*

بوریشمش *bürüşmis*. *v. part. pass.*

بوریشمش *Rugosus, caperatus. Increspato, rag-
grinzato.* بورم بورم *borum, borum*

بوریشمش *bürüşmis.* Denissimas rugas contrahens.

بوریشمک *boruşmak, buruşmak*. *v. V.* Ru-
gari, rugosum fieri. *Incresparsi, raggrin-
zarsi.* یوز بوریشمک *iūz boruşmak.* Vultu ru-
gosum fieri. یوز بوریشمی *iūz boruşmasī.* Cape-
ratio vultus. *Increspamento della faccia.*

بورسوک *borşuk*. *v. n. f.* Melis,
taxo. *Taffo.*

پورسومک *porsumak*. *v. V.* Decrepitum esse.
V. پورسومک

پورعنقا *pūrānkā*. *p. nom. prop.* Nom. pa-
tris Rustemi celeberrimi herois. *Ferh.*

بورغوز *bürghuz*, & *bürghaz.* *v. i. q.*

بورغوز *borghū*, & *burghū,* & *burghy,* *borghy.* *a. n. f.* Terebra. *Trivello. V.*

بورغوسن بورمک *bürghüşyn bürmak.*
Terebram adhibere, torquere. *Volta il
trivello.*

بورغولامک *bürghulamak*. *v. V.* Terebrare,
perforare. *Trivellare, sbuciare.*

بورق *bewrāk*. *a. n. f.* Nitrum, aphroni-
trum. *Gol.*

بورکمک *bürkmak*. *v. V.* Luxare. *Rivoltare,
dislogare, disconciare. V.* بورق *قولن *kolyn bürktyler.* Luxarunt, inver-
terunt ei brachium. Gli hanno dislocato
il braccio.*

بورك börk, bürk. t. n. f. 1) Galerus acuminatus, pileusve pluvialis, aut etiam alius quivis. Capello, beretta da pioggia, & al- tra. Sæ. 2) Tartaris Palium pluviale breve ex phyltro confectum.

بورک börek. t. n. f. سنڀوسه senbuse. p. 1) Artocreas. 2) Cupedia. Pasticio, torta, ò pasta ripiena di carne, spinacci, ò altro. تنڀره تنڀره tenġere börekleri. Artocreata in olla còcta. Pasticcì di cucina. سلطان بوركى fultân böregi. Amaranthus. Antaranto, fior digrana. Bob.

بورک büreg. p. n. f. 1) Species lufus aleatorii. 2) Sors aleæ. 3) Mucor panis. 4) Genus cibi ex carne concisa, & butyro præparatum. Ferh.

بورک pürek. p. nom. prop. Nom. filia. Ferh. بوركچي börkci. t. n. f. Pileo. Berettare. بوركچي börekci. t. n. f. Artoptes, pistor dulciarius, crustularius. Pasticcieri.

بورماق bürumak. t. V. pass. a بورمق Contorqueri, torqueri.

بورمق bürum. t. n. f. Rugæ. Crespe. V. بورشق bürmak. t. V. 1) Torquere, contorquere. 2) Terebrare. Torcere, intorcere, & trivellare. Ah. Eb. قول بورمق kol bürmak. Detorquere brachium. Storce- re il braccio. بوردي külaghyn bürdy. Contorsit illi aurem. Gli hà storto l'orecchio.

بورمق burumak, seu bürumak. t. V. Obtegere, offuscare. Ricoprire, inviluppare, offuscare. عقلي بورر ækli bürur. Intellectum turbat, offuscat. Turba, offusca l'intelletto. بوردي iüzleri büruia. Facies obte- gat, obvelet. Ricuopra la faccia. Tef.

پورمند pürmend. p. n. f. 1) Multas habens proles. 2) Genus herbæ suave olentis. Ferh.

بورما büрма. t. n. f. 1) Cochlea, clavus capreolatim, vel spirulatim striatus, clavus tortili striatura. 2) Epistomium intus in spi- ram sculptum. Vite, chiocciola, scala luma- ga. 3) Contorsio. 4) adj. Contortus. Torto, contorto, vuelto. بورما توتوني büрма tütüni. Tabacum contortum, anglicanum. بورمق جورك jürek bürmaleri. Tormina ventris. Contorsioni di ventre.

بورن burn, burun. t. n. f. 1) انف enf. a. بيني binî. p. Nasus. 2) Promontorium. 3) Rostrum. Naso, becco, & promontorio. بورن ديركي būrun direġi. Os nasi. L'osso del naso. بورن دلکاري burun delikleri. Na- res. Narici. بورن قلمري būrun kylleri. Vi- brissæ. Peli delle narici. بورنئى سمورمق bur- nyňy sümürmek. Emungere nares. Smoccol- lar il naso. موم بورنئى آلف mûm burnyny

almak. Emungere candelam. Smoccolar la candela. طاعغ بورى dagh bürny. Promontorium.

بورناز bürnâz. t. n. f. Naso, nasutus. Na- suto, nasone.

بورنچىق būrunġik. t. n. f. Calantica. Scuf- fia. V. بركچىق

بورنده būrende. p. adj. Dives, opulen- tus. Ferh.

بورنس būrnos. t. n. f. Caputium, cucul- lus lacernæ assutus. Capuccio.

بورنصالف būrunsfalyk. t. n. f. بلان bi- län. p. Fiscella. Musaruolo, bardella. آتى اتى būrunsfalyghile يواشلىندرمق jawaşlandürmak. Domare equum fiscella. Sbardellare un cavallo.

بورنك būrenk. a. n. f. i. q. بادروج bāderüġ. Ocimum. Basilico erba. Gol.

بورنلو būrunlü. t. adj. Nasum habens. پتقه بورنلو pat- ka būrunlü. Simus. Di naso ricagnato, schiacciato. Bern.

بورنلمك būrunlemek. t. V. recip. Amicire se, obtegere se. Invilupparsi, avuolgersi, cuoprirsi. ec. dat. rei, acc. pers. شال سياهني بورندي şali sıyahini būründy. Se obtexit itola nigra. Si ricopri con il suo manto negro.

بورنيه būrnie. p. n. f. Vas pharmacopola- rum. Vaso grande de speciali. Bern.

بورو boru. p. n. f. 1) بوق buk. a. Tuba, buccina. 2) Tubus, canalis. Tromba, trom- betta, & canale di condotti. 3) Tormina. اوغلان بوروسي oġlän borusi. Contorsio- nes infantis in utero, seu dolores partus. Tef. چوبان بوروسي ciobän borusy. Buccina pastoritia. Tromba del pastore.

بورو خنطيان būru chyntjān. t. n. f. com- pos. Nequam, nebulò. V. خنطيان

بورو زن boru zen, vul. borazan. p. n. f. Tubicen. Trombetta, trombettiere. Cast.

بوروشمق boruşmak. t. V. Rugari. V. بوروشمق

بوره bure. p. n. f. vul. bora بورق bewrak, & f. burak. a. Nitrum, aphronitrum, chry- focolla, vul. Borax. Crisocolla, colla d'oro, dasaldar l'oro. بوره ارمني burei erme- ni. Nitrum. Nitro. Cast. ززرگان zezgerän. 1) Nitrum. 2) i. q. tinkār. Capistrum auri.

بوره bure p. n. f. Genus cibi ex carne concisa, & butyro. Ferh.

پوره püre. p. n. f. 1) Artocreas. 2) Ni- trum, chryfocolla. 3) i. q. پور pür. Medulla arboris. Ferh.

پوره püre. t. n. f. Pulex. Pulce. V. پوره پور هاجر pür häġir. p. nom. prop. compos. Nom. Ismaelis filii Abrahæ, & Agar. Ferh.

بوردهن

buradan. *v. adv.* Hinc. Di qua.
 بوري *būrī*, *Ḥ bōrī*. *p. n. f.* 1) Tuba. 2)
 Acumen. *Cast.* 3) *Ēxtremūm clavi. V.* بوزو
 4) *i. q.* حصير *hæsyr*. *a.* Storea. *Stuora.*
 بوريا *būrjā*. *a. n. f.* Storea. *Wan.*
 بوريا *būrjā*. *p. n. f.* 1) *i. q.* حصير *hæsyr*. *a.*
 Storea. *Stuora.* 2) *Theca, in qua aliquod in-*
*strumentum ponitur. * Express. figur.* بوريا
 خانه جدید *būrjā bojī kūnīm. h. e.* خانده
 جدید و تزیینیک ایدهم *chaneī gedidin tehnije wū*
tebrūk idelim. *v.* Felicia auspicia precemur
 novæ domui, seu novam habitationem bonis
 avibus esse jubcamus. *Ferh.*
 بوريا *būrjābūf.* *p. n. f. compos.* Textor
 storearum. *Che fa le stuore. Ferh.*
 بوريان *pūrjān.* *p. n. f. nom. prop.* Nom.
 incolarum utbis کتوج *ketūg.* *Ferh.*
 بوريش *būrīs.* *v. n. f.* 1) *Rugæ.* 2) *Tor-*
men. بوريشي *doghuraġiak būr-*
īsī. *Tormina parturientis. Puntura di don-*
na, che vuol partorire. Bern.
 بوريش *būrītās.* *a. n. f.* 1) *Pyrites lapis.*
 2) *Marcasita Gol.*
 بوز *bewz.* *p. n. f.* 1) *Mucor.* 2) *Vespa,*
crabo. Ferh.
 بوز *bewēf.* *p. n. f.* *Gurges maris. Ferh.*
 بوز *būüz.* *a. n. f. pl. a* باز *beez.* *Falcones. Gol.*
 بوز *bōz,* *Ḥ būz.* *p. n. f.* 1) *i. q.* جمد *ġemed.* *a.*
Glacies. Ghiaccio. 2) *Aqueus color, palli-*
lus. Color d'acqua, smorto. 3) *Equus ve-*
lox. 4) *Homo perspicax, intelligens. Ferh.*
 بوز اریمک *būz erīmek* بوز آچیلماک *būz ācilmak,*
 بوز چوزلمک *boz čiozūlmek.* *Glacem solvi.*
Sciogliersi il ghiaccio, disgelare. بوزلر
 طوکدی *būzlar don-dy.* *Gelavit. Si gelò. Eb.* بوز
 خانه *būz chāne.* *Glaciei conditorium, seu*
cella condendæ in æstatem glaciei. Ghiac-
ciara. بوز رنگی *būz rengī.* *Aqueus, glau-*
cus.
 بوز *būz.* *p. n. f. i. q.* بز *būz.* *Caper. Capra.*
 بوز *pūz.* *p. n. f.* 1) اغز چورهسي *āghyz čew-*
resī. *v.* Labium, os. 2) *Quod in ejus est*
circuitu. Ferh. 3) *i. q.* ساف *sāk.* *a.* Tibia,
 crus, sura tibiae. 4) *Locutio, seu ipsu n lo-*
qui. Labra, bocca, ossa della gamba, ed
il parlare. 5) *Nasus caninus.* 6) *Rostrum*
accipitris, Ḥ aliorum animalium. Cast.
 بوز *pūj.* *p. n. f.* چک *čen-e.* *v.* Maxilla i. i. i. i.
 inferior, mentum. *Maseella. Cast.*
 بوزار *būzār.* *p. n. f.* Aromata, quæ cibis
 admiscetur. *Ferh.*
 بوزاغو *būzāghū.* *v. n. f.* Vitulus. *Vitello.*
 بوزاغولماک *būzāghūlamak.* *v. V.* Parere vi-
 tulum *Far il vitello.*
 بوزاغی *būzāghy.* *v. n. f.* عجز *ġġz.* *a.* Vitu-
 lus. *Vitello vitella.* بوزاغی انی *būzāghy*

etī. *Caro vitulina. Carne di vitello. V.*
 اوکرغد

بوزاقلک *būzāklyk.* *v. n. f.* Chordum,
 fœnum autumnale, sicilimentum. *Guaimè.*
 بوز درخت *pūj diracht.* *p. n. f. compos.* Me-
 dulla arboris. *Ferh.*

بوز دغان *būzdyghān.* *v. n. f.*
Clava ferrea angulosa, profundis, Ḥ cre-
bris sulcis striata. Mazza.

بوز زلف *bozarmak.* *v. V.* Canescere, pal-
 lescere. *Impallidirsi, imbiancare.*

بوزش *bozīs,* *Ḥ bozūs.* *v. n. f.* 1) *Ruptura.*
 2) *Clades. Rottura, Ḥ rotta dell'effercito.*

بوزش *pūzīs.* *p. n. f.* 1) *Excusa-*
fatio, prætextus. 2) *Intercessio, consilium.*

بوزش کردن *pūzīs kerden.*
Excusare se, excusatum habere. Scusarsi.

بوزش نیکو تدبیر و بوزش پذیر *sultānī*
nīkū tedbīrū pūzīs pezīr. *Princeps optimi*
consilii, & excusationum acceptator. Il sa-
vio, e clemente prencipe. Sæ.

بوزش *bozūsik,* *fere i. q.* بوزش *bozūs.*
 1) *Ruptura.* 2) *Bellum. Rottura, guerra.*

بوزش (بارش) *bozūsmak.* *v. V. coop.* *Rumpi ami-*
citiam, pacem. Romper la pace, inimicarsi.

بوزش *bewzæ.* *a.* 1) *nom. prop.* *Nom. tri-*
bus alicujus. 2) *nom. prop.* *Nom. mulieris.*
Wan.

بوزغون *bozghun.* *v. i.* 1) *adj.* *Turb-*
batus. 2) *Fusus.* 3) *Depravatus.* 4) *Ex clade*
superstes. 5) *n. f.* *Ipsa depravatio, turbatio,*
clades. Turbato, guastato, Ḥ scampato
dalla rotta, Ḥ torbazione, rotta.

بوزغونلک *bozghūnlyk.* *v. n. f.* 1) *Clades.*
Rotta. 2) *Confusio, tumultus. Torbolenza,*
miscuglio.

بوزوک *bozūk.* *v. adj.* 1) *Destruc-*
tus, corruptus, vitiatus. 2) *Fusus. Guasta-*
to, distrutto, rotto, disfatto.

بوزوک *būzūk.* *v. n. f.* Lora,
 posca. *Posca, acquerello. An.*

بوزوک *bojuk.* *v. n. f. ex slav.* *Natalis Do-*
mini. Natale.

بوزوک *bōzūk.* *v. n. f.* دبر *dūbūr.* *a.* Anus,
 podex. *Il buco del culo.*

بوزکند *būzkend.* *p. n. f.* *Cænaculum, por-*
ticus pensilis. Ferh.

بوزلماز *bozulmaz.* *v. part. præf. negat.* *In-*
violabilis, incorruptibilis. Inviolabile, in-
corrottibile.

بوزلماش *bozulmāš.* *v. part. pass. a* بوزلماش
Corruptus. 2) *Fusus. Guasto, corrotto.*

بوزلماک *bozulmak.* *v. V. pass. a* بوزلماک
 1) *Carrumpi, destrui.* 2) *Fundi. Guastarsi,*
rompersi, corrompersi.

بوزلك *büzülmeğ.* t. V. pass. Contrahi in rugas, ut *calceus madidus*, postquam siccatus est. *Ritirarsi.*

بوزلنمک *buzlanmak.* t. V. neut. pass. Congelari, glaciari. *Agghiacciarsi, congelarsi.*

بوزلو *buzlü.* t. adj. Gelidus, glacialis, glacie refrigeratus. *Agghiacciato, congelato.*

بوزماجی *bozmāgī.* t. n. f. Interpolator, sublato macularum vestium. *Cavamacchie.*

بوزرمش *bozarmis.* t. n. f. part. pass. Pallidus, lividus, languidus. *بوزرمش کوزلری bozarmis gözleri.* Oculi ejus languidi facti. *Ochi snorti. Del.*

بوزمک *bozmak.* t. V. 1) Corruptere, destruere. 2) Violare. 3) Adulterare. *Corruptere, distruggere, rovinare, adulterare.* 4) Incubare ovis. *Far uscir dall'uovo.*

بازمک *bāgh bozmak.* Vendemiare. *بازمک میهر mühr bozmak, میهر کالدورمک mühr kaldürmak.* Referare, figillum aperire. *Romper il sigillo.*

بوزمک *kyz bozmak.* قزلغین *kyzlyghyn bozmak.* قزلغین *mührin bozmak.* Violare, deflorare virginem. *Suerginare. toglier la verginità.*

بوزمک *fulh̄y bozmak.* صلحی *fulh̄y bozmagha ghājette cīālīsūrler.* Maxime conantur pacem frangere. *Si sforzано di romper la pace. Ll.*

بوزمک *büzmeğ.* t. V. Ornare. V. *بوزمک büzmend, پوزمند püzmend.* p. n. f. Genus herbæ suaveolentis. *Ferh.*

بوزمه *büzme.* p. n. f. Genus herbæ suaveolentis. *Ferh.*

بوزن *pūzen.* p. n. f. Arvum. *Ferh.*

بوزن *pūjen.* p. n. f. Papulæ in manibus ex nimio labore. *Ferh.*

بوزنج *pūzūng.* p. n. f. i. q. Excusatio.

بوزنج *pūzilng.* p. n. f. 1) Excusatio. 2) Intercessio. *Ferh.*

بوزنجر *būzenḡer.* p. nom. prop. Nom. unius ex avis, seu majoribus Timuri.

بوزنه *būzne.* p. n. f. Simia. *Ferh.*

بوزنه *būjne.* p. n. f. Calyx rosæ nondum explicitus. *Ferh.*

بوزنینه *būznine.* p. n. f. Simia. *Ferh.*

بوزوبورنی *būzūburni.* part. n. f. compos. i. q. *آب آورده ab āwürde.* Furunculus ad extremitatem unguium. q. *nasus vituli.*

بوزونک *pūzewenk.* t. n. f. Leno. *Ruffiano.*

بوزونکلیک *pūzewenklik.* t. n. f. Lenocinium. *Ruffianesimo.*

بوزه *būze.* p. n. f. Genus cibi ex tritico, vel oryza. *Ferh.*

Part. I. Tom. I.

بوزه *pūze.* p. n. f. ساف *sak.* t. 1) Crus. 2) Tibia. *Gamba.* *بوزه جامه pūzei giāme.* p. Villositas panni. *بوزه درخت pūzei diræcht.* 1) Medulla. 2) Truncus, seu caudex arboris. 3) Lanugo arboris. *Cast.*

بوزه *pūje.* p. n. f. 1) Crus. 2) Tibia sive in homine, sive in animali. 3) Truncus arboris, ubi radici proximus est. *Ferh.*

بوزیچی *bozygī.* t. n. f. Destructor, violator. *Distruggitore.* *بوزیچی آند and bozygī.* Perjurus, violator juramenti. *Spergiuro.*

بوزیدن *pūziden.* p. V. 1) Excusare. 2) Excusatum habere. 3) Coquere. *Ferh.*

بوزینه *pūzejne.* p. n. f. Centenarium pondus, talentum, seu pondus 120 librarum. *Cast.*

بوزینه *pūzine.* p. n. f. میمون *mejmün.* t. Simia. *Scimia. Cast.*

بوزینه *pūjine.* p. n. f. Simia. *Ferh.*

بوس *bews.* a. V. act. [I. F.] 1) Osculari. 2) Asperum, & hirsutum esse. *Wan.*

بوس *būūs, būs.* a. V. act. [I. F.] In egestatem, miseriamve incidere. *Wan.*

بوس *būs.* a. n. f. 1) Miseria, malum. 2) Commistio. *Gol.*

بوس *būūs.* a. n. f. 1) Malum, adversitas. 2) Commistio. *Gol.*

بوس *bos, būs.* p. 1) n. f. *اوپش öpys.* t. Osculatio, osculum. 2) part. compos. *اوپشیچی öpiğ̄i.* t. Osculator. 3) imp. Osculare. *Ferh.*

بوس *pā-bos.* 1) Osculatio pedis. 2) usit. Osculans pedem. *بوس دامن dāmen bus ot.*

بوس *osculari finum, aut laciniam vestis. Baciare la falda della veste. Ik.*

بوس *zemīn bos.* Qui osculatur terram. *Che bacia la terra.*

بوس *bosli deraghūsten we bādci lælini nūsten men joktūr.* Ab osculis, & amplexibus, & a sumptione nectaris labiorum nulla est prohibitio. *Non vi viene vietato di baciarvi, abbracciarvi, ne di godere quel prezioso nettare delle labra rubiconde.*

بوس *bos e.* Osculari. *بوس رخسار bosī ruchsār e.* Osculari genam. *Baciare la guancia. Ik.*

بوس *ider.* Manus vestras deosculatur, salutāt vos. *Vi bacia le mani. Ll.*

بوس *pūs.* p. n. f. Deceptio, captivatio per blanditias. *Ferh.*

بوس *pūs.* t. adj. 1) Tristis, melancholicus. 2) Opacus, subnubilus. *Malinconico, scuro, torbido.*

بوس *pūs hewā.* Ingrata tempestas, subnubila aura. *Tempo malinconico, brutto.*

بوس *pūsāt, pūsād, pūsāt.* t. n. f. pro *bisāt.* 1) Apparatus.

بوس *ālet.* 2) In.

PPPPPPP

2) In.

2) Instrumentum. 3) Urenfile. 4) Arma. 5) Vasa. Arnese, ordigno, arme, stuccio. آت ات *āt pūsātī*. Phaleræ equi. Arnese di cavallo. آلت پوسات *ālet pūsāt*. Arma. Arme.

پوسانه *pūsāne*. p. n. f. 1) Deceptor. 2) Victor. Ferh.

پوسانیدن *bosānīden*. p. V. transf. a پوسیدن Putrefacere. Cast.

پوست *post*, پُست *pūst*. p. n. f. 1) دري *deri*. Pellis, cutis humana. 2) Corium crudum, non paratum. Pelle. cruda, senza concia.

پوستي *kaplān postī*. Pellis tigrina. Pelle di tigre. اوتردوشي پوست *oturdu-ghy post*. 1) Pellis, supra quam quis fedet, loco tapetis, aut storeæ. La pelle, sopra la quale sedeva. Eb. 3) Cortex. 4) Putamen. Guscio, scorza. Ferh.

پوست جوز *postī gewiz*. Putamen nucis. Guscio, cortecchia di noce.

* Express. figur. پوست باز کرده *pūst bāz kerde*. h. e. ظاهر ایلدی *zāhir ejledī*. t. Manifestavit, palam fecit. پوست سک در روی *pūstī seg' der rūj*. h. e. بی ادب و بی حیاء *bī edeb we bī hājā*. Effrons, impudens. Ferh.

پوستال *boštāl*. t. n. f. Cothurni. Borzacchini, calzari.

پوستان *bostān*, q. *bositān*. p. t. n. f. i. q. بستان *būstān*. p. Viridarium, hortus olitorius. Giardino, orto. Ferh. پوستان تخته سی *boštān tahtāsī*. Atea horti, pulvini. Aia.

پوستانگی *bostāngī*. t. n. f. Hortulanus.

پوستانگی باشی *bostāngī bāshī*. t. n. f. Officialis. portæ Ottomanicæ, quasi magister palatii. Sunt. autem hujus nominis, Constantinopoli unus, alter Adrianopoli, qui quamvis dignitate pares sint, jurisdictione tamen, & reditibus discrepant. Qui Adrianopoli est, nihil habet muneris, præter custodiam palatii, & curam filiorum Sultani, si videlicet Sultanus in hac urbe degat. Qui vero Constantinopoli est, præter ista plenam jurisdictionem exercet in toto Bosphoro ab ostio Danubii usque ad montem Athos. Quod si Sultanus navi vehatur, hujus est, phaselo Sultanum præcedere, & ascendentem in navim, aut ex ea egredientem admota subter ejus axillas manu juvare. Inde est, quod officialis iste قولتق *kültuk wezirlerere*, Vexiriis, a sustinendo sub axillis Sultano ita dictis, annumeretur. Si vero ab officio suo dimittatur, mos obtinuit, ut prius Paşa trium caudarum equinarum (ut vocant) nominetur.

پوستانگیلیک *bostāngīlyk*. t. n. f. Ars hortulani. Arte di giardiniere.

پوست پاره *pūst pāre*. p. n. f. compos. Ve-

xillum کابان *kāwjān*, quod celebrer ister faber ferarius ad deturbandum de throno ضحاک *zohāk* sustulit. Ferh.

پوست پیرای *pūst pīrāj*. p. n. f. compos. debbāgh. a. Alutarius. Conciacorame.

پوست کاله *pūst kāle*. p. n. f. compos. 1) Stercus, quod adhæret caudæ ovis. 2) Pellis in corium nondum concinnata. Ferh. 3) Lâcinia vestis pellicææ. Pelle non ancora acconciata. Cast.

پوستکی *postekī*. p. n. f. 1) Squamma, quæ a ferro defluit. 2) Pellicula lactis, vel jusculi. Cast.

پوستکی *postekī*. p. n. f. i. q. پوست *pūst*. Pellis, cui insidetur. Cast.

پوستیرا *pūstīrā*. p. n. f. Alutarius. Ferh.

پوستیرای *pūstīrāj*. p. n. f. Alutarius. Conciacorame. Ferh.

پوستین *postīn*, پُستین *pūstīn*. p. n. f. 1) کورک *kürk*. t. Vestis pellicea. Pelliccia. Cast. 2) Pellis, corium. 3) Res quæcunque ex corio. Ferh.

* Express. figur. پوستین او درید *pūstīnī ō dirīd*. h. e. انی غیبت ایلدی *ānī ghajbet ejledī*. t. Vituperavit illum.

پوستین کرد *pūstīn kerd*. Idem. پوستین کردن *pūstīn kenden*. Conviciari absenti. Ferh.

پوستین روز *pūstīn rūz*. p. n. f. compos. کورکچی *kürkçī*. t. Pellio, Pelliciaio. Cast.

پوستک *būshæk*. p. nom. prop. Nom. stirpis alicujus loco ابو اسحق *ebū ishæk*. Ferh.

پوستک *būsek*. p. n. f. Ala. Ala. Ferh.

پوستک *būsek*. p. n. f. dimin. Osculum. Un bacino.

پوستکال *pūsegāl*. p. n. f. 1) Pellis, quæ pillis caret, pec. infra caudam animalium. 2) Stercus, quod adhæret caudæ ovis. Ferh.

پوستگاه *būsegāh*. p. n. f. 1) Locus osculationis. 2) i. q. ایوان *ejwān*. p. Cænaeulum regium; Ita dicitur, quod, quicumque eo venit, portam deosculari soleat, aut debeat. Ferh.

پوستکرمک *pūskürmek*. t. V. 1) پفکرمک *pūfkürmek*. t. Aquam ex ore efflare, & subtiliter dispergere, sparsim ejaculari. Spruzzar l'acqua con la bocca. 2) pro زورت *zort wirmek*. t. Crepitum oris emitte-re per contemptum, obructare alicui.

پوستکی *buski*. t. n. f. Fiçta vox, addititia. اسکی *eski buski*. Scruta, veteramenta. Stracci vecchi. V. اسکی

پوستله *pūsula*. i. n. f. Pyxis nautica, alias پوستوله *pūsola*. q. V.

پوستلیک *būslyk*. p. n. f. Tonus musicus. Ferh.

بوسلیمان *buslīmān. p. n. f.* 1) Upupa.
2) Gallus. *Ferh.*

بوسمک *pusmak. v. pro* بوس *pus ol.*
Tetricum esse.

بوسنه *bosna. i. nom. prop.* Bosina, vel
Bosna; Provincia nota.

بوسنه *būsene. i. n. f. compos.* Hic annus,
vel hoc anno, *Quest' anno.*

بوسو *pūsū. i. n. f.* 1) Insidiæ, aut insi-
diarum locus. *Aguato, imboscata.* بوسويده
pūsūje girmek. Insidias struere. *Parfi*
in imboscata, in aguato. بوسويده کړوب کړلنمک
pūsūje girūp gızlenmek. Insidias moliri. *Ll.*
بوسوده آليگودي *pūsūde ālykody.* In insidiis
eos collocavit. *Li pose in aguato. Sæ.* بوسو
pūsū ierde. In loco insidiarum. *In luo-*
go d' imboscata. Del. بوسوده کي *pūsūdeki.*
2) Qui in insidiis latebant. *Quelli, che erano*
neli' imboscata. Ll. 2) Faex vini, seu id,
quod remānet in fundo scyphi, lagenæ, V.
بوسي

بوسه *buse, & bose. p. n. f.* کبله *kuble a.*
اوپش *öpys. i. Osculum, basium: Bacio.*
Ferh.

بوسه جاي *buse giāj. p. n. f. compos.* 1) Lo-
cus osculandus, *ut labia, os.* 2) Veneratio-
ne, osculo dignus. *Il posto del bacio, luo-*
go, che merita d'esser riverentemente ba-
ciato. Sæ.

بوسه لک *boselik. i. n. f.* Basiatio, oscula-
tio. *Baciamento, il baciare.*

بوسي *būsū, & būsā. a. n. f. i. q.* شدّه *šid-*
det. Adversitas, malum, damnum, *Danno*
Wan.

بوسي *bosī. p. n. f.* اوپمک *öpmeplik. i. Oscula-*
tio. بوسا *bisāt bosī. 1) Osculatio*
tapetis. 2) Veneratio. Il baciare il tapete. Ik.

بوسي *pūsī. i. n. f.* 1) Insidiæ. 2) Faex vi-
ni. *seu id, quod residet in fundo scyphi, la-*
genæ. Feccia del vino, ciò che resta nel fon-
do del fiasco.

بوسيتان *pūsītān. p. n. f.* Genus corii ex
pelle piscis, aut cameli dorsi. *Sagrino. Ferh.*

بوسيدن *būsīden. p. V.* اوپک *öpmek i.*
Osculari. *Baciare. Ferh.*

بوسيدن *pūsīden. p. V.* 1) چورمک *čūrimek. i.*
Putrescere, putridum esse. *Ferh.* 2) Putre-
facere, corrumpere. 3) Tritam esse vestem.
Ammarcirsi, corrompersi, & corrumpere,
& esser lograto. Cast.

بوسيده *pūsīde. p. part. pass.* 1) Putridus,
corruptus. 2) Detritus. *Facido, putrido,*
lograto. Ferh.

بوسير *bewsir. a. n. f. pl.* بوسير *bewāsir.*
Hæmorrhoides. *Emorroidi. Wan.*

بوسين *būsīn. p. n. f.* Exprobratio, repre-
hensio. *Ferh.*

بوش *bews, & būs. a. n. f.* 1) Multitudo
hominum, *eaque ex diversis tribubus, mis-*
cella hominum, turba. Wan. 2) Cibi, seu
ferculi Aegyptii genus ex tritico, & len-
tibus in canistro lotis, *quod in vase ficti-*
li repositum, & orificio superne lutato in
furno coquitur, seu ficcatur. 3) Strepitus
sonusque, seu tumultus hominum inter se
mixtorum. بوشا بوشا *terekühüm*
hūsen, būsen. Reliqui eos confusos, & tu-
multuantes. بوش و بایش *bewsū bāis.* Con-
veniens, vel congregatus, diversorum,
mixtorumque hominum cætus. *Gal.*

بوش *bews. p. n. f.* 1) Celebritas, fama.
2) Gloriatio, jactatio. 3) Potentia, magni-
ficentia. *Ferh.* 4) Operimentum. 5) Co-
pia. 6) Manipulus. *Cast.*

بوش *bewis. p. n. f.* Prædestinatio, fa-
tum. *Ferh.*

بوش *bos. i. adj.* خالي *chālī. a.* تهی *tehī p.*
1) Vacuus, inanis. 2) Liber, solutus, va-
cans. *Voto, disoccupato, libero.* بوش
bos el ile. Vacuis manibus. *Le ma-*
ni vote. بوش *bos ier.* Vacuus locus, &
incultus ager. *Luogo vacante, campo la-*
sciato senza coltivarlo. بوش قودي
ligiāmin bos kodī. Laxavit illi habenas. *Gli*
lasciò la briglia sciolta. Eb. بوش
gendūi bos komak. Vacuum se a cu-
ris, & laboribus facere, se negligere. *Non*
applicarsi, non accudire alle sue facende.
بوش *bos ol.* Solvi, vacuum esse, vacare.
Esser sciolto, libero, disoccupato. بوش
awretūm bos ol sun. Sit a me
libera mea uxor, sit absoluta a vinculo ma-
trimonii: *Formula divortii. Che sia nullo il*
nostro matrimonio.

بوش *būs. p. adj.* چاپک *čāpük. i.* Ve-
lox, etiam opere, & ingenio. *Cast.*

بوش *pos, seu pūs. p. n. f.* 1) Operimen-
tum, indumentum. *Coperta, mantello, velo.*
2) Lorica. 3) usit part. compos. اور تيچي
örtiyī. i. Contegens, & induens. *Che cuo-*
pre, ricuopre, veste. 4) imp. Tege, ope-
ri. *Ferh.* بوش *pāpūs.* Pedes degens,
h. e. calceus. Scarpa. بوش *gūlūrūm*
pūs, & chatā pūs. Culparum,
peccatorum tector, ac condonator *Deus.*
Che cuopre col mantello della sua clemenza
le colpe, e li peccati. Ik. بوش
chyzrī sebz pūs. Elias viridi tectus amictu.
Elia vestito di verde. Ah. بوش
pābūsī sāhū chatā
pūs ile serfirāz olduktæ. Postquam ad oscu-
lum pedis clementissimi culpas contegentis
principis admissus est. *Doppo haver havuto*

l'onore di baciare il piede al clementissimo prencipe. Sæ. ككه پوش kelle pos. Caput regens, calantica. Berettino.

بوش būwis. p. n. f. Essentia, existentia. Ferh.

بوشا būšā. p. n. f. فکر fikr. ا. اندیشه endīše. p. Cogitatio, meditatio sollicita. Pensiere. Ferh.

پوشا pūšā. p. part. 1) Contegens, operiens. 2) n. f. Vestis. 3) Cogitatio. Ferh.

بوشامک bošāmak. t. V. transf. i. q. seq. بوشامک bošāmak. 1) Evacuare. 2) Repudiare.

عورتکني بوشامک awretinī bošāmak. Repudiare uxorem, dare libellum divortii. Ripudiar la moglie, far divorzio.

بوشاد būšād. p. n. f. i. q. شاجم šelgem. Rapum. Ferh.

بوشاد بوشاد bošādylmaz. t. part. pass. negat. Quod evacuari non potest, inexhaustus. Ineshausto, che non si può vuotare.

بوشاسب būšāsb. p. n. f. 1) Meditatio pec. tempore nocturno. 2) Pollutio nocturna. Ferh.

بوشاسب būšāseb. p. n. f. Somnium. Ferh.

بوشالتمک bošāltmak. t. V. transf. تخلیه tāchlije. a. 1) Evacuare, exinanire. 2) Deplere, transfundere. 3) Effundere. 4) Explodere. 5) Expromere. Evacuare, vuotare, scemare, sciogliere rallentare, & sparare. 6) Mutare, thalerum. Cambiare.

بوشامک bošāmak, بوشامک bošāmak. t. V. 1) Evacuare. 2) Repudiare, seu dimittere, liberum facere. 3) Displodere bombardam. Evacuare, ripudiare, lasciar libero, rallentare, & sparare. قرني بوشامک karnī bošāmak. Exonerare alvum. Scaricar il ventre, andar del corpo.

بوشانمک bošānmak. t. V. pass. seu recipr. a بوشانمک 1) Divortium sibi invicem indicare. Far divorzio. 2) Repudiari. Effer ripudiato. 3) Evacuari. 4) Exinaniri. 5) Extricari. 6) Absolvi, liberum dimitti. 7) Expromi. 8) Explodi. Effer evacuato, scaricato, effer lasciato libero, rallentarsi, effer rallentato, spararsi, effer sparato. اولی اولی

بودر که بر او گردن خصم اوزرینده بوشاندهوز ewlā bu dūr ki bir oghurdan chæsm ūzerine bošānawūz. Satius est, ut unitim hostem laxis habenis aggrediamur. E meglio assalir il nemico unitamente. Eb. آت بوشاندی at bošandī. Solutus est equus. Si è slegato il cavallo. ابر قولاک بوشاندی ejer, kolān-bošandī. Ephippium solutum, inversumque est. La sella si è sciolta, e rivolta. بوشانمک lakyrdyje bošānmak. Immergi in discursus. Entrar in discorso.

بوشانمش بوشانمش ghæjri fuçije bošānmis. Klariatum, transfusum vinum. Travasato.

پوشیدن pūšānīden. p. V. transf. a پوشیدن pūšīden. Tegere, celare facere. Cast.

بوشپاس būšpās. p. n. f. Somnium. Ferh. بوشتمک bošātmak. t. V. Dimittere.

پوشتهک pūšteḡ, پشتهک pūšteḡ, p. n. f. Lusus puerorum in persia, quo manibus inceditur, pedibus interim in aerem elevatis. Hyde de ludis orient.

پوشته posta. t. n. f. ex Hung. Nuntius, tabellarius, veredarius pec. rusticus dedititius, cum captivo aliquo missus tanquam vas ejusdem captivi, ne fugiat. Messo, contadino mandato in qualche luogo. پوشته

پوشتهک posta ile tāḡīlen chæber ḡōnderūp. Properanter nunciavimus per tabellarium dedititium, aut captivum vadimonio dato assecuratum. Ve l'abbiamo in fretta fatto sapere con un villano mandato vi apposta. Ll.

پوشش pūšīš. p. n. f. 1) Operimentum. 2) Operitio, tectura. Ricuoprimento, coperta, manto. Ferh. پوشش تن pūšīšī ten. Integumentum corporis, amictus. Vestimento, manto da coprir il corpo. Ik.

پوشک būšek, پُشک pūšek. p. n. f. Felis. Gatto. Dialecto Transoxana. Ferh.

پوشگان pūšḡān. p. n. f. 1) Nomen loci. prope نیشابور nīšābūr. 2) Tonus musicus. Ferh.

بوشکردن būškerden, پُشکردن pūškerden. p. V. 1) Accingere se, laciniam anteriorem vestis attollendo, & ad sinum firmando. 2) Intendere nervos. Alzar le falde della veste, & attaccarle alla cintola, & affaticarsi. 3) Dimittere laciniam. 4) Contrahere sefe. 5) Audacem esse, imperum facere. 6) Credi, committi. 7) Creditum committumque esse. 8) Fidem mereri. Ferh.

پوشله pūšle. p. I) adj. Tegendus, induendus. 2) n. f. Tegumentum, operimentum. 3) Vestis. Ferh.

بوشامک bošāmak. t. V. Evacuare. V. بوشانمک

پوشمک pūšmak. t. V. غیظ ghæjz. ا. زکیدن zūkīden. p. 1) Succensere, indignari. 2) Indignabundum esse. Effer in colera.

پوشند pūšend. p. n. f. Velum mulierum ex sindone alba usque ad talos. Ferh

پوشنده pūšende. p. part. pass. Vestitus, indutus. Vestito, rivestito. پوشنده کسوت pūšendei kiswetī muhabbet. Veste amoris, & charitatis indutus. Rivestito d'amore, e di carità. Sæ.

پوشنگ pūšeng. p. nom. prop. Nom. oppidi alicujus. Ferh.

بوغ *bugh*, ب *bogh*. p. n. f. 1) Stragulum, seu tegmen quadratum, ex corio confectum, cui aliquid involvitur. 2) Involucrum vestium plerumque linteum, aut coriaceum. *Invoglia*. *Ferh*.

بوغ *būgh*. t. n. f. بخار *buchār*. a. Vapor, exhalatio. *Vapore, fumo, effalatione*. ب *būgh* *éikmaz*. Non evaporat, non exit inde vapor. *Non svapora*.

بوغا *bawghā*. a. n. f. 1) Terra mollis, & friabilis. *Wan*. 2) Homines leviores, ac dementes. 3) Confusio. 4) Odor, ac fragrantia aromatis. *Gol*.

بوغا *būghā*. t. n. f. ثور *sewr*. a. Taurus etiam caelestis. *Toro*. ب *būghā* *siki*. Taurea. *Nervo di bue*.

بوغاز *būghāz*. t. n. f. 1) گلو *gelū*. p. Jugulum, gula, fauces. 2) Fretum. *Gola*, ب *stretto, canale, golfo di mare*. ب *būghāz* *hysārī*. 1) Sestos, Abydos. *Dardanelli*. 2) Alia Castella duo, quæ sunt ad fauces ponti Euxini, seu ad Bosphorum Thracicum. ب *tilki bughāzī*. Gutturis vulpini pellis. *Fodra di colli di volpe*.

بوغازي *būghāzī* *tutulmak*, seu ب *būghāzī* *tutulmak*. *Raucum esse, vocem præfocari*. *Esser arrocato, affocato*.

بوغازي *būghāzī* *tutulmasī*, ب *būghāzī* *kysylmasī*, ب *sykylmasī*. *Rauçitas. Fiocaggine*. ب *oghāze* a. *Rixari, ad manus jam jam venire. Esser per venire alle prese*. ب *būghāzde durūr*. *Austerus, q. in gutt. re remanens. Rozzo, austero*.

بوغازلي *būghāzlyk*. t. n. f. Vestis pelliçea, ex gutturibus, seu anterioribus partibus colli, vulpis, aut alterius feræ.

بوغازلام *būghāzlamak*. t. V. ذبح *zebh*. a. Jugulare. *Scannare, sgozzare*.

بوغاسي *būghāsī*. t. n. f. Tela gossipina. *V. بوحاسي*

بوغچه *būghçia*. t. n. f. Involucrum, tegmen, ex tela, aut corio confectum, plerumque quadrangulum, cui involvuntur vestes vel linteana. *Invoglia, fartello, fagotto*.

بوغچه *poghāçia*. t. n. f. Subcineritius panis, placenta. *Focaccia, schiacciata*.

بوغچهلام *būghçialamak*. t. V. In fascem compingere, conglobare, involvere. *Infasciare, infagottare, far un'invoglio*.

بوغچه ادا *būghçia ādasī*, ب *bozçia ādasī*. t. nom. prop. *Tenedos insula. Herb*.

بوغدای *būghdāj*. t. n. f. Frumentum. *V. بوغدای* *būghdāj* *jighynī*. *Frumenti cumulus, acervus*.

بوغرا *būghrā*. p. n. f. Quadrangula offæ segmenta, quæ juscuro, vel lacte coquuntur. *Cast*.

بوغراق *būghrāk*. p. n. f. i. q. præc. *Ferh*.

بوغرتلاف *būghurtlak*. t. n. f. 1) اسفروود *üsfürūd*. p. nom. prop. *Nom. avis, sturnus*.

2) Fauces, guttur. *Gargozza*.

بوغرتمق *būghurtmak*. t. V. Boare, mugire. *Mugghiare, muggire*.

بوغز *būghāz*. t. n. f. Jugulum, guttur. *V. بوغاز*

بوغلس *būghāls*. p. n. f. Buglossus, borrago. *Erba borrana. Ferh*.

بوغلش *būghulış*. t. n. f. Suffocatio. *Suffocamento, strangolamento, l'annegarsi*.

بوغلسن *būghlēsæn*. p. n. f. Burrago. *Borragine. Hæl*.

بوغلمش *būghulmīş*. t. Part. pass. sequentis. 1) Suffocatus. 2) Præfocatus 3) Submersus. *Strangolato, soffocato, annegato*.

بوغلماق *būghulmak*. t. V. pass. 1) Suffocari, præfocari. 2) Submergi. *Esser soffocato, strangolato, annegato*.

بوغلماق *sūjæ bughulmak*. Demergi, submergi aquis. *Annegarsi, affogarsi*.

بوغلي *būghlī*. p. n. f. Agnomen سينا *ibni sinā. Ferh*.

بوغم *būghum*. t. n. f. Nodus. *Nodo, nocchio*. ب *kālem bughumī*. *Nodus calami. Nocchio della canna*.

بوغمق *būghmak*. t. n. f. 1) Monile, torques. 2) Numella, seu infamis reorum cippus. *Collana, & berlina*.

بوغمق *būghmak*. t. V. غرق *ghærk*. a. 1) Suffocare, præfocare. 2) Submergere. *Suffocare, strozzare, annegare*.

بوغناق *būghnāk*. t. n. f. 2) Nodus. 1) Articululus digitorum. *Nodo, articolo ò giuntura delli diti*.

بوغن *būghun*. t. n. f. 2) Nodus. 1) Articululus. 3) Internodium. ب *kālem bughunī*. *Nodus calami*.

بوغنچ *būghāng*. p. n. f. 1) سياه دانه *sīyāh dāne*. t. *Melanthii semen, papaver nigrum, seu granum, quod pani imponunt. Cast*. 2) nom. prop. *Nom. oppidi in vicinia urbis*

بوغرات *būghrāt*. *Ferh*.

بوغند *būghānd*. p. n. f. 1) Convolvulus, helxine. 2) Hedera. *Ellera. Ferh*.

بوغو *būghū*. t. n. f. Magia, fascinum. *usit*.

بوكي *būghūk*. t. adj. Præfocatus, raucus. *Soffocato, arrocato*. ب *būghūk āwāz*. *Rauca, suffocata vox. Voce arrocata*.

بوف *būf*. p. n. f. Bubo, noctua. *Alocco, civetta. Ferh*.

پفکرمک *pūfkürmek*. t. V. *Aquam ex ore efflare. Sbruffare l'aqua.* V. پفکرمک *beuk*. و بؤوق *beük*. a. V. *act.* Accidere, supervenire malum. *Gol.*

بوق *bok*. t. n. f. نجاست *negiāset*. a. Stercus, merda. *Sterco, merda.*

بوق *bük; bæwk*. a. V. *act.* [1. F.] 1) Contingere, & afficere aliquos malum. *Wan.* 2) Malum, vel dissidium afferre. 3) Cingere, sepire. 4) Junctis viribus insultare homines. 5) Immeritum occidere. 6) Ingredi, ac irrue-
re in conclave sine venia. 7) Corruptela, noxaque affici, & perire peculium. 8) Infla-
re lituum.

بوق *bük*. a. n. f. 1) Lituus, tuba. *Trom-
ba.* 2) part. Vanus, injustus & falsus. *Wan.*
3) metaph. a lituo, Rimarum plenus, qui
arcana reticere nequit. *Gol.*

بوق *bük*. p. n. f. Lituus, tuba. *Trom-
ba, cornetto.* *Ferh.*

بوقات *bükät*. a. n. f. pl. a بوق *bük*. Li-
tui. *Trombe, cornetti.*

بوقاغلف *bükāghulamak*. t. V. *Compe-
des injicere. Metter i ferri ai predi, & la
pastoja.* *Bern.*

بوقاغي *bükaghÿ, bukaghu*. t. n. f. *Compe-
des, vincula pedum. Ceppi, ferri ai
piedi, catena.*

بوقال *bükäl*. a. n. f. Amphora carens an-
fa. *Boccale.* *Gol.*

بوقان *bükän*. p. n. f. Genus vermium ru-
brorum. *Ferh.*

بوقاة *bükæt*. a. n. f. unit. pl. بوق *buwæk*.
Impetus pluviae, illapsusque ejus vehemen-
tior, qui una fit effusione. *Wan.*

بوقچه *bokčia*. t. n. f. Involucrum. V.
بوغچه

بوقچی *bokčī*. t. n. f. Foricarius. *Vuota
secreti. Sic etiam vocant per contemptum
Armenos; Græcos autem بوقی rüm, seu
urüm bokÿ; Sed hæc sunt obscæna.*

بوقدر *bükadar*. t. adv. compos. چندین *čen-
dīm*. p. Tantum. Tanto, tanti, altretanto.

بوقدر ایدی مشکلی *müsküli bükadar idÿ*.
Difficultas ejus tanta erat, seu non inerat alia
difficultas. *Non vi era altra difficoltà.* *Eb.*

بوقاغي *bükaghÿ*. t. n. f. *Compedes. Ceppi*
V. بوقاغي

بوقاچه بلبل *bokliĝe bülbül*. t. n. f. compos.
Regulus avis. V. بلبل

بوقلق *boklyk*. t. n. f. نجاست *negiāset*. a.
*Sterquilinium, fætor, fordes. Letame, por-
cheria.*

بوقلمون *bükælemün*. p. n. f. 1) Genus la-
cærtæ diversicoloris. 2) Avis, quæ quoties
in aquas se immergit, versicolor apparet.

3) Res quæcunque diversicolor, & mira,
quæ ex aliò atque alio situ diversa apparet.

4) Flores omnium colorum, pec. seges viridis
vento agitata, fluctuantis instar undæ varios
colores exhibens. 5) Vitrum diversicoloris,
encaustum. 6) Pannus versicolor. *Ferh.*

7) Chamæleon. 8) Jaspis ob varietatem co-
lorum. 9) Versicolor, qui colores diversi-
mode versat mutatque, homo variabilis. 10)
Fortunæ inconstantia, mutabilitas. *Cast.*

* *Express. figur.* بوقلمون شد بهار *büklemün
šüd behār. h. e.* بهار مزین اولدی *behār müze-
jjen oldi.* t. Ver factum est versicolor. *Ferh.*

بوقلمق *boklamak*. t. V. تنجیس *tengīs*. a.
*Sordidare, merda conspurcare, contami-
nare. Smerdare, sporcare.*

بوقلو *boklü*. t. adj. Merdosus, fordidus.
Merdoso, sporco.

بوقیسا *bükÿsā*. a. n. f. دردار *derdār*. p.
کاره آغاج *kāra āghāc*. t. *Ulmus. Olmo.* *Gol.*

بوق *bewk*. a. V. *act.* [1. F.] 1) Infilire asinum
asnam, & coire, etiam equum cum equa. 2)
Neoplantaram arborem copiose rigare. *Wan.*
3) Subigere fæminam. 4) Pinguescere, sagi-
nari. *Wan.* اول بوق *ewwele bewkin.* Pri-
ma vice, primo, ante res alias. *Gol.*

بوق *bük*. p. 1) adv. اول *ola ki*. t. For-
te, fieri potest, ut. *Forsi che, può esser
che.* 2) n. f. Fomes. *Esca.* 3) Fovea in cam-
po, ubi frumentum conditur. 4) Quercus.
Ferh. 5) Spinæ, tribulique, qui foveæ inster-
nuntur, ne illud reconditorium percipiatur.
Tales foveæ dantur in Ucraina multæ.

بوق *pük*. p. n. f. 1) Fomes ignitabuli.
2) Flatus ex ore emissus. *Ferh.* 3) Quis-
quiliæ, spinæve cum terra, quæ foveæ,
in qua frumentum reconditum, insternun-
tur, ne facile reperiatur. *Cast.* 4) ipsa Fo-
vea talis. *Ferh.* 5) Lapathum. *Cast.*

بوق *bewkū*. a. n. f. Permissio, confusio.
Gol.

بوقار *bün-ar, pün-ar*. t. n. f. Puteus. *Pozzo.*
V. بیکار

بوقالمق *bün-almak*. t. V. pass. 1) Vapore,
aut aliter suffocari. 2) Elanguere, deliquium
pati. دی اولدوغی کونده بوقالدى *deli ol-
dūghÿ günde bün-aldÿ.* Ipso die, quo insa-
niit, suffocatus est. *Si soffocò il medesimo
giorno, che s'impazzì.* *An.*

بوقان *bükän*. p. n. f. 1) Excentris, stapes
ferreus, aut ferreis mucronibus confixus, quo
utuntur, qui lubricam glaciem calcant. 2)
Cella nivaria. 3) Uterus, matrix. *Ferh.*

بوقان *pükän*. p. n. f. 1) Uterus, matrix.
Matrice. 2) Aliquantum aquæ rei alicui
aspersum. *Ferh.* 3) Intestina avillæ. *Cast.*

بوغر bögr, بوش بوگر bös bögr. t. n. f. Hypochondrion. Ipocondria, fianchi.

بوکر bu kerre. t. compos. In praesens, hac vice. Adesso, ora, questa volta.

بوگرتلن اغاجي böğürtlen aghāgī. t. n. f. compos. 1) Rubus. 2) Rubus idæus. Cespuglie. بوشی böghürtlen iemişī. 1) Mora rubi. 2) Rubi idæi. Mori selvatici di cespuglio. An.

بوگرتلن اطاسي böğürdilen, بوش بوگرتلن böğürtlen ādāsi. t. nom. prop. Nom. munimenti, Sabacz supra insulam in flumine Sava fiti.

بوگرک böğrək. t. n. f. کویه külje. a. Ren. Rognone. V. بوگرک

بوگرلجه böğrülge. t. n. f. دجر değr, دؤگیلür a. لوبيا lobija. p. Phaseolus. Fagioli.

بوگورمک böğürmek. t. V. 1) Boare. 2) Murrurare ursi instar, barrire. Mugghiare, muggire. بوز بوگرر böz böz böğürür. Barrit. Grida, mormora come un orso. Eb.

بوگری böğrī. t. 1) adj. Gibbosus. 2) Repandus. 3) n. f. Gibbus. Gobbo, scrignuto, scrigno, storto. بگری egrī böğrī. Contortus, pandus, & repandus.

بوگریلیک böğrīlik. t. n. f. Gibbositas. L'esser gobbo.

بوگریلیو böğrīlü. t. adj. Gibbosus. Gobbo.

بوگوز bögez. t. adv. compos. Hac vice, i. q. o.

بوگولک böğelik. p. n. f. Granum medicinale, viridem habens corticem. Ferh.

بوکلüm böklüm. t. n. f. Nexus, nodus, flexus. Piega, piegamento, groppo. بوکلüm ol. In nodos flecti. Ingropparsi. An.

بوکلماق bun-almak. t. V. neut. pass. Præfocari, necari. بکلماق aclyktan bun-almak. t. Fame præfocari, necari. Morir di fame. Tef.

بوکلماق bökülmeq, بؤگؤلماق böğülmek. t. V. pass. Flecti, inflecti, incurvari. Tef. بار احزان bārī aḥzān ile belī bökülüdy. Præ pondere, & magnitudine curarum, ac dolorum lumbi ejus incurvati sunt. قامت قامت bökülüdy. Statura ejus recta, incurvata est. Dal peso degli affanni, e travagli d' animo s' incurvò, incurvò la di lui statura. Sæ.

بوکلنمک böklünmek. t. V. pass. 1) Capesari, rugari, plicari. Incresparsi. An. 2) Incurvari. Inarcarsi. An.

بوکلو böklü. t. adj. Plicas, licitum habens, textus in fila. بکلو ikī böklü. Bili. Stame di due fila. بوکلو üç böklü. Trilix. Stame di tre fila. Locò horum sæpe dicitur بوکلو ikī böklümlü. &c.

بوکلماق böklmek, بؤکلماق böklmek. t. V. 1) تافتن taftēn. p. Torquere, flectere, necere fu-

nem. 2) Incurvare. Torcere, piegare incurvare. دز بوکلماق diz böklmek. Genu submittere, inflectere poplitem. Piegare, بؤکلماق il ginocchio. An. اپلاک بوکر کبی بر iplik böker gibī bir myktār böktü. Instar filum contorquentis nonnihil torfit. Torse alquanto aguisu di quello, che torce il filo. Eb. کدلرین بوکوب اکلدیلر kädlerin böküp egildiler. Inclinato capite se incurvarunt. Piegando il corpo s'inchinarono. Eb. نیچه قیصرلرک قصرین بئقش و نیچه جبارلرک جباریله قذین بوکمش nıce kajsarlerün-kasrın jykmıs we nıce ğebbärlärün-ğebri-le kädin bökmıs. Quot caesarum palatia diruit, & quot monarcharum celsitudinem depresso! Eb.

بوکوند bövkend. p. n. f. Hedera. Ellera. Ferh. بوکونمش bögenmiş sū. t. n. f. compos. Aqua stagnans. Aqua morta. An.

بوکوی böğü. t. n. f. Fascinus. V. بوکورمک böğürmek. t. V. Mugire. V. بوکوک bökü meğer. p. adv. Forte, fieri potest, ut. Ferh.

بوگون böğün. t. compos. امروز imrüz. p. Hodie. Oggi. بوگونلرده bu günlerde, His diebus, non pridem. In questi giorni, ultimamente.

بوگونه böğüne. t. compos. Hujusmodi. Di questa sorte. بوگونه امور bu ğüne ümür. Hujusmodi negotia. Tali affari, negotii di questa sorte. Sæ.

بوکوک bökü, p. adv. 1) contr. ex بوکوک bödkü p. اولاک olaki. t. Forte fiet, ut. 2) Utinam foret. Ferh.

بوگویی böğü, بوگو böğü, بؤگویی böğhü, بؤگویی böğhü. t. n. f. Magia, necromantia. Magia, negromanzia. بوگویی böğü e. Fascinare, magia uti. Far stregarie, ò incantefinii, ammalciare.

بوگویی böğügi, بؤگویی böğügi. Fascinator, magus. Stregonie, incantatore.

بوی bewl. t. n. f. pl. ابوال ebwāl. 1) سدکی sidik. t. Urina. Orina. Wan. 2) Numerus. 3) Multus. بوی bewl e. Urinam reddere, Orinare. Gol. بوی الابل bewlül-ibl. Medicamenti vulnerarii genus, quod trochiscorum forma conficitur in Arabia felice. Gol.

بوکویی ibrisim bökiği. Sericarius, qui sericum net, aut torquet. Filatore di seta. Bern.

بول bol. t. adj. 1) واسع wāsy. a. Amplus, laxus, largus. 2) Abundans, copiosus. Ampio, vasto, copioso, abbondante. بول bol e. Ampliare, dilatare, largum facere.

facere. *Slargare, dilatare.* بول حاصلی *hā-sylī bol.* Ferax, fecundus. *Ferace, di buona raccolta.*

بول *būl.* p. n. f. *Rostrum avis. Becco d'uccello: Ferh.*

پول *pūl.* p. 1) *adj. i. q. پیشتر pīster.* p. Prior, anterior; 2) *n. f. Pons.* 3) *Diverforium publicum.* 4) *Xenodochium. Ferh.* 5) *Galea, cassis. Cast.*

پول *pul.* t. n. f. 1) *Squama. Squamma, scaglia.* 2) *Scopus.* 3) *Obolus. Dama dagiocare, & dinaro, quattrino.* بولف *بولف* *balyk pullerīn kāzīmāk.* Defquamare piscem. *Levar le scaglie a pesci.* بول یوق *akcia pul iok.* Ne obulus quidem adest. *Non c'è nè anco un quattrino.* بول یوق *gendinlīn orta-dæ pūly iok.* In ea re ipse ne obulum quidem habet. *Non vi ha parte, nè anco un quattrino.*

بولا *bulā.* t. n. f. *Constantinopoli dicitur; Avunculi uxor, amita. Zia.*

پولاد *pūlād.* p. n. f. فولاد *fūlād.* a. *Chalybs, ferrum Damascenum, h. e. præstantissimum. Acciaio, ferro Damascino.* قوم *قوم* *kūm pulād.* *Præstantissimum ferrum, ex urbe kum dicta, advectum. An. دمور* *dēmūr kusāklū pehlūwānān; we pūlād iūreklū serfirāzān.* *Ferreis cingulis accincti, & chalybeis cordibus instructi athletæ. Bravi con cinture di ferro, e di cuori d'acciaio. Eb. بولاد* *ukābī pūlād mychleb.* *Aquila unguis habens chalybeos. Aquila con artigli d'acciaio. Eb. بولاد نهاد* *pūlād. nihād.* *Chalybeus, chalybis instar durus. Duro, e forte come l'acciaio. * Express. figur. بولاد* *pūlādī sengiān. h. e. مبارزان و دلیران* *mūbārīzānū delirān.* *Athletæ, animosi. Ferh.*

بول شترمق *bulāstürmak.* t. V. *trans.* 1) *Turbare.* 2) *Inquinare, fædare.* 3) *Permiscere. Imbrattare, sozzare, lordare, mischiare.*

بول اشق *bulāsik.* t. *adj. آلوده ālūde.* p. *Turbidus, inquinatus. Imbrattato, lordato.* بول اشق *بول اشق* *bulāsik sū.* *Colluvies, aqua sordida. Aqua sporca.*

بول اشقم *būlāsmak.* t. V. *neutrō-pass.* 1) *Turbari.* 2) *Fædari, inquinari. Imbrattarsi, esser lordato.* بول اشقم *kane bulāsmak.* *Cruore conspergi, inquinari. Esser imbrattato di sangue. بول اشقم* *kane bulāsmis.* *Cruore resperfus. Infanguinato.*

بولاماج *bulāmāg.* t. n. f. *Puls, pappa. Pappa.*

Part. I. Tom. I.

بول اندر مَق *bulāmak.* t. V. *recip. pro* بول اندر مَق *bulāndürmak.* *Turbare, turbidum reddere.* بولان *bewlān.* a. *nom. prop. Nom. tribus alicujus. Wan.*

بول اندر مَق *bulāndürmak.* t. V. *trans.* 1) *Turbare, turbidum reddere.* 2) *Permiscere, confundere.* 3) *Nauseam movere. Intorbidare; confondere, imbrogliare, & commovere.*

بولانق *bulānyk.* t. *adj. Turbidus. Torbido.* بولانق *بولانق* *bulānyk sū.* *Aqua turbida, fæculenta. Acqua torbida.* بولانق هوا *بولانق* *bulānyk hewā.* *Turbidum cælum. Tempo torbido, scuro.*

بولانق کَلَق *bulānyklyk.* t. n. f. *Turbatio, infuscatio. Intorbidamento, alterazione.*

بولانم *bulānmak.* t. V. *neutrō-pass.* 1) *Turbare, turbidum fieri.* 2) *Alterari, commoveri.* 3) *Nauseare. Intorbidarsi, alterarsi, esser commosso, e stomacato.* بولانم *بولانم* *iuregūm bulāndy.* *Nauseam patior. Mi si rivolta lo stomaco.*

پولانی *pūlānī.* p. n. f. *Pulmentum. Ferh.*

پولاو *pūlāw.* p. n. f. i. q. *پولاو* *Oryza.* بولایک *بولایک* *bulāiki.* t. *adv. compos. vulg. نه اولایدی* *ne olaidyki.* *Utinam. Volesse Iddio, che.*

بولوت *būlut.* t. n. f. *Nubes. Nivola. V. بولوت* *būlgīār.* p. n. f. 1) *Locus refugii.* 2) *Locus pugnae. Ferh.*

بولجه *bolge.* t. *adj. dimin. Ampliusculus, aut paulo amplior. Un poco più largo.*

بولچه *police,* & *policia.* t. n. f. *Litteræ cambii. Lettera di cambio.*

بولدان *bewyldān.* p. n. f. *compos. Matula, urinarium. Orinale.*

بولدر *boldür.* t. 1) n. f. *پارسال pārsāl.* p. *Annus proxime præteritus. L'anno passato.* 2) *adv. Anno præterito.*

بولدرجن *boldurgin.* t. n. f. *Coturnix. Quaglia. V. بولدرجن*

بولدورمق *būldurmak.* t. V. *trans. Curare inveniri, conquirere. Far trovare.*

بولر *būlar.* t. *pron. demonstr. pro* بولر *bunlar.* t. *اینان inān.* p. *Hi, isti. Questi. Tef.*

بولس *bewles,* & *būlūs.* t. *nom. prop.* 1) *Paulus, pro Christianus.* 2) *Paulus Apostolus. Paolo, Christiano. Tef.*

بولسز *pūlsyz.* t. *adj.* 1) *Glaber.* 2) *Pecunia carens* 3) *adv. Absque pecunia, gratis. Senza scaglie, & senza denari, per niente.* بولسز *بولسز* *akciasyz, pūlsyz.* *Absque omni obolo.*

بولشترمق *būlustürmak.* t. V. *trans. coop.* 1) *Facere congreddi.* 1) *Dare audientiam. Farfi abboccare, far haver udienza.* فلانی *فلانی*

Rrrrrr

فلانده

بولشترمك *fūlānī fūlāne būluštürmak.*
Permittere congressum cum altero. *Far ab-*
boccare uno con un'altro. Ll.

بولشفت *būlāsik. t. adj.* Inquinatus. *Im-*
brattato, lordato. V. بولاشفت

بولاشمك *būlāsmak. t. V.* Inquinari. *Vide*
بولاشمك

بولاشمك *būlušmak. t. V. coop.* 1) Inve-
nire se invicem, congregari. 2) Colloqui. 3)
Occurrere sibi invicem. *Trovarsi insieme,*
abboccarsi, & incontrarsi.

بولغان *būlghān. t. part. pro* اولان *olān t.*
Existens, qui est. *Che è.*

بولك *bölük. t. n. f.* 1) كروه *kürüh. p.* Tur-
ma, agmen, legio. 2) Pars, portio. 3) Secta,
divisio. *Truppa, squadrone, banda, setta,*
& porzione, divisione. اوج بولك اولوب *üé*
bölük olup. Diviso exercitu in tres tur-
mas. *Diviso l' suo effercito in trè squadroni.*
Sæ. بولك اghasi *bölük aghasi.* Magister equi-
tum. بولك باشي *bölük başi.* Tribunus
peditum. *Colonello di cavalleria, ò di fan-*
teria. غاريلر بولكي *ghāzilēr bōlūgī.* Mani-
pulus bellatorum. *Truppa di valorosi sol-*
dati. بولك بولك بولك كزه بورلر *bölük bōlük bōlük*
geze-ürler. Turmatim excurrunt. *Scorrono a*
schiere. Ll.

بولك *büle. t. n. f.* Tabanus. *Tafano.*

بولك *püle. p. n. f.* Squama. *Cast.*

بولكلو *bölüklü. t. adj.* Legionarius, de le-
gione. *Del regimento,*

بولكندر *bülüknder. p. n. f.* Donum ad cor-
rumpendum judicem, *Ferh.*

بوللق *bollyk. t. n. f.* 1) وسعت *wus.æt. 2.*
Largitas, amplitudo. 2) Abundantia, co-
pia. *Larghezza, ampiezza, abondanza,*
بوللغله *bollyghyle.* Ubertim, plena
manu. *Ampiamente, abundantemente.*

بوللق *bollamak. t. V.* Laxare, dilata-
re. *Slargare, dilatare.*

بوللو *püllü. t. adj.* Squamosus. *Squamoso,*
بوللو باللق *gümis pullü bālyk.* Ar-
genteis squamis vestitus piscis. *Pesce con*
scaglie d'argento.

بوللق *bulmak. t. V.* 1) يافتن *iāften. p.*
Invenire, reperire. *Invenire.* 2) Inquirere.
Ricercare. بوللق *kuwwet bulmak.*
1) Vires acquirere. 2) Crescere. *Acquistar*
forze, rifarsi, & crescere.

بولك *bölme. t. V.* تقسيم *tæksim. a.* Di-
videre in partes, partiri. *Spartire, divide-*
re in tante parti. بولك *orta dan*
bölme. Per medium partiri. Spartir, ta-
gliar per mezzo.

بولكلك *bölme. t. n. f.* توزيع *tewzi. a.*
Divisio. *Spartimento.*

بولندرمك *būlandürmak. t. V. transf.* Tur-
bare. *Intorbidare. V.* بولاندرمك

بولنك *būlanyk. t. adj.* Turbidus. *Tor-*
bido. V. بولانك

بولنميش *bölünmis. t. part. pass.* متقسم *mü-*
kæsem. a. Divisus, partitus. *Diviso.*

بولنميش *būlanmis. t. part. pass.* Turbatus.

بولنميش *bülünmis. t. part. pass.* Inventus.

بولنمك *būlanmak. t. V. pass.* Turbari. *V.*

بولانك

بولنمك *būlunmak. t. V. pass.* موجود *mew-*
giüd. a. 1) Reperiri, inveniri. 2) Adeste,

præsentem esse. 3) Suppeditare, præstare.

Esser trovato, & trovarsi, esser presente.

بولندي *chydmetynde būlundy.*

Præstitit ei servitium, ei adfuit. *Gli ha fatto*

servizio, l' à giovato. دوستلارنده بولنورز *dost-*

lyklerinde būlunurüz. Illis amice præsto eri-

mus. *Mostraremo loro la nostra amicizia.*

لايدهلو و خيرلو ايشلارده بولنمك *fäidelü we chæirlü işlerde būlunmanüz mü-*

jeffer ola. Faxit Deus, ut bonas, utilesque

res tractetis feliciter. *Dio vi conceda buona*

riuscita de' vostri affari. Ll.

بولوتلانمك *būlütlanmak. t. V. pass.* Nubibus

operiri cælum. *Annuolarfi.*

بولوتلو *būlütlü. t. adj.* Nubilus. *Nuvoloso.*

بولوتلو هوا *bulutlü hewā.* Nubilum cælum.

Tempo nuvoloso.

بولك *bölük. t. n. f.* Turma. *V.* بولك

بوله *büle. p. n. f.* Tubus, siphon, canalis.

Ferh.

بوله *püle. p. n. f.* 1) Nom. insecti. 2) Me-

lopepo, & huic similis fructus. 3) Lupus ra-

bidus. *Ferh.* 4) Gutturium, vel amphora

ex corio confecta. Cast.

بوليجي *böligi. t. n. f.* موزع *müwezzi. a.*

Partitor, divisor. *Distributore.*

بوليجي *būligi. t. n. f.* Inventor. *Inventore.*

بوليكي *būlayki. t. adv.* Utinam. بولايكي

بولايكي *bulaiiki geleidy.* Utinam veniat, &

veniret. *Faccia Dio che venga. V.* بولايكي

بولم *büm. a. n. f.* 1) بيغوش *baikus. t.* Bu-

bo, noctua. *Alocco, civetta. Wan.* 2) Li-

mes, confinia. 3) Regio, solum. *Confine,*

confini, & terra, paese.

بولم *büm. p. n. f.* 1) Ditio. 2) Terra-

tractus. بولم آباد *bümü ābād.* Terra ha-

bitata. بولم ويران *bümü wirān.* Terra deser-

ta, inculta. 3) Terra, quæ nondum arata

fuit. 4) figur. Pannus acuphrygia pictus. 5)

Mali ominis avis, ex arab. Bubo. 6) In-

doles. *Ferh.*

بولماره *bümäre. p. n. f.* Genus volucris. *Ferh.*

بولمبار *bümbār. t. n. f.* Botulus carne minu-

tim concisa fartus. *Salsiccione, mortadella.*

بولمارلق

بومبارلق *būmbārlyk*. t. n. f. collect. Botuli farti, seu eorum genera. Salami, saliccioni.

بومبر *būmber*. p. n. f. compos. Ditio, dominium. Dominio, signoria. Ferh.

بومقوله *bu mækūle*. t. compos. Hujusmodi. Di questa guisa. V. مقوله

بومه *būmet*. a. n. f. unit. Una noctua. Una civetta. Wan.

بومه *būme*. p. n. f. Scintilla equi-ungula e lapide excitata. Ferh.

بومههن *būmehen*. p. n. f. 1) زلزله *zelzele*. t. Terræ motus. Terremoto. 2) Intestina, viscera avium. Ferh.

بومههن *būmehin*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بون *bewn*, بون *bejn*. a. V. aët. [I. & 2. F.] Excellere. Gol.

بون *bewn*. a. n. f. 1) Duarum rerum intervallum. 2) Earundem differentia. 3) Excellentia præstantia. Gol.

بون *bewn*. p. 1) n. f. Commodum, utilitas. 2) adj. Quod commodo, utilitatie est. Cast.

بون *bön*. t. adj. ابله *ebleh*. a. Stupidus, stolidus, simplex. Goffo, sciocco, balordo. Tef.

بون *bün*. p. n. f. بن *bün*. Fundus.

بون *bün* ستون *sütün*. Stylobata. Cast.

بون *bün*. a. n. f. pl. ا بوان *bewān*. Paludes tentorii, postes portæ. Wan.

بون *bün*. p. n. f. 1) Finis, terminus. 2) Fundus, imum rei. 3) Intestina avium, aut boum nondum mundata. 4) adj. Facilis. Ferh.

بون *pün*. p. n. f. Pannus coactilis, qui substernitur ephippio, ne ab hujus duritie dorsum equi lædatur. Ferh.

بونالم *bünālmak*. t. V. pass. Suffocari, elanguescere. Effer indebolito. V. بونالم

بونامش *bunāmis*. t. adj. Decrepitus, capularis. Vecchio, decrepito.

بونپا *pompā*. t. n. f. Ctesibia, machina in altum premens aquam, hydraulus. Organo da acqua, machina da far salir l'acqua insù.

بونبار *būmbār*. t. n. f. Botulus. V. بومبار

بونته *bewnet*. a. n. f. dimi. Domuncula. Gol.

بونته *būnet*. a. nom. prop. Hippon, Africae oppidum. Gol.

بونجار *būngiār*. p. n. f. 1) Locus prælii. 2) Locus sermonis de induciis. Cast.

بونجف *būngiuk*. t. n. f. مهره *mühre*. p. Sphæraulæ, conchulæ vitreæ. Coralli, perle di vetro. قاطر بونجفي

katyr būngiughy. Phaleræ, & crepundia muli, quippe sphæraulis talibus intertexta.

بونجولين *būngilein*. t. 1) adv. Hujusmodi, taliter. 2) adj. Talis. Come questo, così, tale, simile.

بونجيا *būngiā*. t. adj. 1) Multus. 2) Multum, tot. Molto, molti, più, tanti.

بونجيا زحمت چكوب *būngiā zæhmet çekup*. Post tot superatos labores. Doppo superate tante difficoltà. Ll. بونجيا كره *būngiā kerre*. Multoties, repetitis vicibus. Molte volte, tante volte. Ll. بونجيا زماندن برؤ *būngiā zemānden berü*. Amulto tempore. Da molto tempo in qua. Ll.

بوندن *bundan*. t. pron. demonstr. 1) Ab hoc. 2) adv. Ab hinc. 3) Hinc. Da questo, da qua. بوندن اوتري *bundan ötürli*. Propter hoc, propterea, quamobrem, ideo. Perciò, pertanto. بوندن اول *bundan ewwel* بوندن اقدام *bundan aktem* بوندن اسبق *bundan mukeddem* بوندن مقدم *bundan makeddem* بوندن اسبق *buedan esbæk*. Antehac. Avanti questo, per avanti. بوندن نيچه بيل اول *bundan nice bil ewwel*. Aliquot ante annis. Avanti aliquanti anni. بوندن صكره *bundan son-ra*. Posthac, in posterum. Doppo di ciò, di qua per l'avvenire. بوندن غيره *bundan ghæjrî* بوندن ماعدا *bundan mā-ädā*. Præter hoc, præterea. Oltre di questo, fuor di questo.

بونلك *bönlyk*. t. n. f. بلاهت *belâhet*. a. Stoliditas, simplicitas. Semplicità, stupidità.

بوننجه *bünijet*, vel cum articulo البوننجه *el-bünijet*. a. n. f. Bunitæ. Affeclæ sectæ mohammedanicæ, e genere الكراميه *el-kerāmijet*. Caramitarum, qui prodierunt e schola الصفائيه *es-sæfäsijet*. Saphasitarum, i. e. eorum, qui constituunt in Deo attributa æterna. Mar-racc.

بوننكا *pünikā*. p. n. f. Phœnicia. Cast.

بونوجه *bū wegh üzre*. t. compos. Tali modo, hoc modo, sic. In tal modo, così.

بونوح *bewüh*. a. part. Qui sua aliis revelat arcana. Gol.

بونوح *büwüh*. a. V. aët. [I. F.] 1) Apparere, manifestum esse. 2) Lassum esse. 3) Manifestare, aperire arcanum suum. Gol.

بونوح *büwüch*. a. V. Alterari, fœtere. Gol.

بونوك *büwük*. a. V. aët. [I. F.] 1) Contingere, & afficere aliquos malum. Wan. 2) Malum, & dissidium afferre. 3) Cingere, circumdare. 4) Junctis viribus insultare homines. 5) Immeritum

ritum occidere. 6) Ingredi, ac irruere in conclave sine venia. 7) Corruptela noxaque affici, & perire peculium. 8) Inflare lituum. Gol.

بۈۈک büwük. a. V. act. [I. F.] 1) Pinguem evadere camelum. 2) Inter manuum suarum palmas circumagendo dormire globolos ex argilla. 3) Emere, ac vendere merces. 4) Baculo, similive re commovere fontem, ut amotis impedimentis uberius exeat aqua. 5) Confundi, turbarique negotium. 6) Turbata mente, ac perturbatis rationibus esse homines. Gol.

بۈۈ bewh. a. n. f. Maledictio, imprecatio. Gol.

بۈۈ būh. p. n. f. Genus avis, minoris bubone. Ferh.

بۈۈ būh. p. n. f. 1) Bubo magnus, noctua. 2) Alia avis illi similis. Cast. Barbagianni, guffo.

بۈۈ būh. a. n. f. Vapor, pro بۈۈج būhac, & pūhac. a. n. f. ex pol. بۈۈج اوكي ōgī kūsi. i. Bubo. melius بۈۈج افرين āferīn. p. Interiectio laudantis, & applaudentis. Quam bene!

بۈۈج būhet. a. n. f. & part. fæm. a بۈۈج būh. 1) Bubo, seu noctua fæmina. Wan. 2) i. q. aut pro بۈۈج būhwet, Accipiter, qui facer dicitur. 3) Plumæ mutans. 4) Pluma agitata vento. 5) Lana carpta, quæ atramentario inditur. 6) metaph. Tenuis corpore, seu ossibus. 7) Extenuatus. 8) Fatuus, insulsus. Gol.

بۈۈج būhe. p. n. f. 1) بۈۈج būdhūd. a. Upupa. Ferh. 2) Desiderium, quodque animo expetitur. 3) Commotio, perturbatio animi. بۈۈج bewā, & bewen. a. n. f. 1) Spes. 2) Molestia. 3) Concupiscentia. 4) Malevolentia. 5) Indoles. 6) Sectatio, imitatio. Gol. بۈۈج boj. a. n. f. کەدە kædd. a. Statura. Statu- ra. بۈۈج بوي و بومەك boj wirmek. 1) Crescere in altum. 2) Fructus ferre arborem. Crescere, alzarfi. بۈۈج بوي تۆھمۈ boj töchmū. Fænum Græcum. Fieno greco. Bob. بۈۈج اورژتە بوي orta boj eiölmek. Ollâ mediocris. Pignatta di mezzana grandezza. بۈۈج بوي فالكقده قرف دانه موزون مېشە اغاجي كسوب bir bojde bir kalyn-lykte kyrk dâne mewzün mīše aghagī kesup. Cæcidit 40, quercus æquales ejusdem altitudinis, & crassitie. Tagliò quaranta quercie uguali di una medesima altezza, & grossezza. Eb. بۈۈج قېۋونك صوبې kujunūn-sujī boj tutmaz. Aqua putei non manet in eadem profunditate. L'acqua del pozzo non è ugualmente profonda.

بۈۈج būhet. a. n. f. & part. fæm. a بۈۈج būh. 1) Bubo, seu noctua fæmina. Wan. 2) i. q. aut pro بۈۈج būhwet, Accipiter, qui facer dicitur. 3) Plumæ mutans. 4) Pluma agitata vento. 5) Lana carpta, quæ atramentario inditur. 6) metaph. Tenuis corpore, seu ossibus. 7) Extenuatus. 8) Fatuus, insulsus. Gol.

بۈۈج būhe. p. n. f. 1) بۈۈج būdhūd. a. Upupa. Ferh. 2) Desiderium, quodque animo expetitur. 3) Commotio, perturbatio animi. بۈۈج bewā, & bewen. a. n. f. 1) Spes. 2) Molestia. 3) Concupiscentia. 4) Malevolentia. 5) Indoles. 6) Sectatio, imitatio. Gol.

بۈۈج boj. a. n. f. کەدە kædd. a. Statura. Statu- ra. بۈۈج بوي و بومەك boj wirmek. 1) Crescere in altum. 2) Fructus ferre arborem. Crescere, alzarfi. بۈۈج بوي تۆھمۈ boj töchmū. Fænum Græcum. Fieno greco. Bob. بۈۈج اورژتە بوي orta boj eiölmek. Ollâ mediocris. Pignatta di mezzana grandezza. بۈۈج بوي فالكقده قرف دانه موزون مېشە اغاجي كسوب bir bojde bir kalyn-lykte kyrk dâne mewzün mīše aghagī kesup. Cæcidit 40, quercus æquales ejusdem altitudinis, & crassitie. Tagliò quaranta quercie uguali di una medesima altezza, & grossezza. Eb. بۈۈج قېۋونك صوبې kujunūn-sujī boj tutmaz. Aqua putei non manet in eadem profunditate. L'acqua del pozzo non è ugualmente profonda.

بۈۈج būhet. a. n. f. & part. fæm. a بۈۈج būh. 1) Bubo, seu noctua fæmina. Wan. 2) i. q. aut pro بۈۈج būhwet, Accipiter, qui facer dicitur. 3) Plumæ mutans. 4) Pluma agitata vento. 5) Lana carpta, quæ atramentario inditur. 6) metaph. Tenuis corpore, seu ossibus. 7) Extenuatus. 8) Fatuus, insulsus. Gol.

Eb. بۈۈج آدم بويىچە قار ādem bojingē kār. Nix ad altitudinem hominis. Neve alta quant un uomo. بۈۈج شب şeb boj. Viola flava.

بۈۈج būj, & بۈۈ bū. p. n. f. 1) Spes. 2) Amor. 3) Concupiscentia. 4) Indoles. 5) Imitatio, sequella. Ferh. 6) بۈۈج قوچو kochū قوچو kokū. i. Odor, fragrantia, odoramentum. Odore. بۈۈج بوي مەنەنā būi mænā. Fragrantia sensus. La fragranza del senso. Ik. بۈۈج عنبر بوي āmber būj. Instar ambræ fragrans. بۈۈج بوي دادن būj dāden. Odorem spirare, vel de se diffundere. Spirare, diffondere odore. بۈۈج بوي كەردن būj kerden. 1) Olere. 2) Olfacere. Oāorare.

بۈۈج būwī. p. 1) imp. Esto, sis. 2) express. persica. Esne, erisne? Ferh.

بۈۈج pūj, & بۈۈ pū. p. 1) imp. Curre. 2) Inquire. 3) n. f. Cursus. 4) Diligens inquisitione, Ferh. 5) adj. Vagans, vagus. Cast.

بۈۈج būjā. p. part. a بۈۈج بويىدن būjīden قوچولو kokulū. i. Odorans, odorifer. Odorifero, che spira odore. Ferh.

بۈۈج pūjā. p. 1) n. f. Equus gradarius, velox. Ferh. 2) part. a بۈۈج بويىدن pūjīden. Discursitans, vagans, vagus. Che corre in qua in là, vagabondo. V. بۈۈج بويان

بۈۈج bojā. a. n. f. لون lewn a. رنگ renk. p. Color, tinctura. Colore, tintura. بۈۈج بوي اوني bojā otī. Scænanthum. Scenanto. بۈۈج قەره بويە karā bojā. Vitriolum chalcantum. Vitriolo. بۈۈج بويالەرى bojāleri ezmek. Terere, conterere colores. Maccinare li colori.

بۈۈج بوياتەك bojātæk. a. V. transf. a بۈۈج بوياتەك 1) Tingere. 2) Tingi curare.

بۈۈج بوياجي bojāgī. a. n. f. صبغە sæbbāgh. a. Tinctior. Tintore.

بۈۈج bojār. a. n. f. ex Mold. 1) Nobilis Valachus, & Moldavus. 2) simpl. Nobilis. Nobili, genti l'uomo, cavaliere.

بۈۈج بوي افزار būj efzār. p. n. compos. 1) Thuribulum, in quo aloë, & ambra accenduntur. 2) Aromata ad condendos cibos. Ferh.

بۈۈج بويامەك bojāmæk. a. V. صبغە sæbgh. a. Tingere, colorare. Tingere, dar colore, c. c. dat. coloris.

بۈۈج bojāma. a. 1) n. f. Coloratio, tinctura. 2) adj. Tinctus. Tinto. بۈۈج اول سەۋر ol semmūr bojāma olmaghyle. Cum sint tinctæ illæ pelles zebellinæ. Essendo quelli zebellini tinti. Ll.

بۈۈج بويان būjān. p. 1) part. قوچۇق koka- rak. i. Odorans, odorando. V. بۈۈج بويان 2) nom. prop. Nom. regionis. Ferh.

بۈۈج بويان pūjān. p. part. Currens, velociter incedens. Ferh.

بویانک *būjānek*. p. n. f. 1) Petroselinum Macedonium. *Prezzemolo, erbetta*. 2) Abrotonum. *Ferh.*

بویان کوی *bojān kōkī*. t. n. f. compos. Glycyrrhiza. *Regaliccia, Bob.*

بویانش *bojānmis*. t. part. pass. Tinctus. *Tinto.*

بویانمک *bojānmak*. t. V. pass. Tingi. *Tingerfi, esser tinto.*

بوی پرست *būj pērest*. p. n. f. compos. 1) Canis. 2) Leopardus. 3) Assecla menfarum.

بوی پوی *pūj pūj*. p. compos. 1) express. *persica*. Cito, velociter. 2) interjectio indignantis. *Fi, phi, Pui. Ferh.*

بویت *būweit*. t. n. f. dimin. Domuncula. *Casuccia, Wan.*

بویحی *būjhī*. p. n. f. Angelus mortis juxta Mohammedanorum traditionem. *Ferh.*

بویدان *būjdān*. p. n. f. compos. درج *dūrg*. کپورجیف *kapūrgīk*. t. Capsula odorum, qua odores, ut muscus, ambra reconduntur. *Scatola de' profumi. Ferh.*

بویراز *bojrāz*, *pojrāz*. t. n. f. ex Græco. شمال *simāl*. t. Boreas, Borealis ventus. *Borea, tramontana.*

بویراس *bojrās*, *pojrās*. t. n. f. i. q. præc.

بویسه *pūjše*. p. n. f. Spes, seu ipsum sperare. *Lo sperare. Ferh.*

بوی سا *būj sā*. p. n. f. compos. Lapis, super quo contunduntur aromata, pec. muscus. *Ferh.*

بوی سایی *būj sāi*. p. n. f. compos. i. q. præc. *Ferh.*

بویش *būjis*. p. n. f. Odoratio. *L'odorare. F.*

بویش *pūjis*. p. n. f. Discursatio. *Ferh.*

بوی فروش *būj fūrūs*. p. n. f. compos. عطار *attār*. t. Aromatum venditor, aromatarius. *Profumiere. Ferh.*

بویف *būjyk*, *bijyk*. t. n. f. Myrtaces. *Bafette, mustacchi.*

بویوک *būjuk*. t. adj. Magnus. Grande. *V. بیوک*

بویگان *pūjgān*. p. n. f. 1) Uterus, matrix. 2) Quantitas aquæ, rei alicui aspersa. *Ferh.*

بوی کلاک *būj kelik*. p. n. f. compos. 1) Frutex rosæ. 2) Granum medicinale viridis, coloris. *Ferh.*

بویلجه *böylege*, *böylegine*. t. adv. Sic, taliter, ita. *Così.* بویلجه *böylege mæ'lümün-üz ola*. Ita sciatis, sic notum vobis sit. *Così avete da sapere.*

بویلو *bojlū*. t. adj. Præaltus statura. *Alto di statura.* بویلو *orta bojlū*. Medio-cris staturæ. *Di statura mediocre.* بویلو *alcıak bojlū*. Statura parvus. *Di bassa Part. I. Tom. I.*

statura. بویلو *üzün bojlū*. Staturæ altæ. *Di statura alta.*

بویله *böyle*. t. adv. Sic, ita, hoc modo, taliter, hujusmodi. *Così, in questo modo, talmente, tale.* بویله *böyle bündan*. Abhinc, deinceps. *Di qui avanti. Ll.* بویله ایکن *böyle iken*. Rebus sic stantibus. *Il che essendo così.* بویله اولیج *böyle olýgiak*. Quod cum ita sit. *Essendo così, عی* *così.* بویله اولورمی *sol-ha ry-âjet böyle olurmî*. Siccine observatur pax? *Così dunque si osserva la pace?* بویله *böyle böyle girjeden mürâd ne dūr*. Quid intendis tali, & tanto fletu. *Che vuol dire il tuo piangere in questa maniera?* بویله کار کوردوکی یوق *böyle kâr gordugî iok*. Similia nunquam viderat portenta. *Non aveva mai vedute cose tali. Eb.* بویله بیر *böyle bir*. Talis, tantus. *Un tale, Sâ.*

بوی ماداران *būj māderān*. p. n. f. compos. کایسوم *kæjsūm*. t. Abrotonum. *Ferh.*

بوی ماران *būj mārān*. p. n. f. compos. Herba grave olens, florem habens cæruleum. *Ferh.*

بویمیش *būjūmis*. t. part. pass. Adultus. Cresciuto, adulto. *V. بیومیش*

بویامک *bojamak*. t. V. Tingere. *V. بویامک*

بویومک *būjūmek*. t. V. Crescere. *V. بویومک*

بویون *bojun*. t. n. f. عتق *unk*. t. گردن *gerden* p. Collum; Collo. بویون *bojun wirmek*. 1) Collum submittere, h. e. obsequi, submittere se. *Sottoporsi, sottomettersi.* 2) simpliciter Dare collum, decollari. *Perder il collo, la testa.* بویون *bojun wirmez*. Non se submittit. *Non si sottopone.* بویون اورمک *bojun ūrmak*. Decollare, collum abscindere. *Tagliar il collo.*

بویون او *bojun ol*. c. c. dat. Spondere, fidejubere pro aliquo. *Esser mallevadore.* بویونک *bojnūn-altynde kâlsūn*. Hujus beneficii debitor semper remaneas, te ob hoc Deus puniat. *Che te ne resti sempre l'obbligo, che Dio te ne castighi.* بویونک *bojnīne borğtūr*. Tenetur. *E obligato.* بویونک *bojnīndan aşylmıs*. Collo suspensus. *Impiccato per la gola.* بویونی اکری *bojnī egrī*. Collum habens incurvum, torticollis. *Di collo storto.* بویونک *mæxlemūm senūn-bojnūn-æ*. In te derivetur mea injuria, q. causa es injuriæ, qua afficio, tu poenam ejus incurras. *بویونک وبالی bojnīnæ*. Pœna peccati in illum derivetur. *Il peccato è sopra di lui, gli ne resti il castigo.* بویونک *bojnīne almak*. Suscipere, recipere in se. *Pigliar sopra di se, obligarsi.*

بویندرف *bojunduruk*. 1) *n. f.* Jugum. *Giogo di bovi.* 2) *Helcium. Collare di cavalli.* بویندرف اورمق *bojunduruk ūrmak.* Jugum imponere. *Metter il giogo.*

بوینز *bojnuz*. 1) *n. f.* Cornu. *Corno.* بوینز اوچی *awgī bojnūz.* Cornu venatorum. *Corno di cacciatore.* بوینز اوچی *bojnuz otī.* Nom. herbæ.

بوینزلی *bojnuzlū.* 1) *adj.* Cornutus, habens cornua. *Cornuto.*

بوینک *būnek.* 1) *n. f.* Ocimum pec. *carryophyllatum.* *Ferh.*

بوینلیک *bojunlyk.* 1) *n. f.* Helcium. *Collare da cavallo.* *Bern.*

بوینمک *bojanmak.* 1) *V. pass.* Tingi. *V. بویانمک*

بویوک *böyük.* 1) *adj.* Magnus. *V. بویوک*

بویون *bojün.* 1) *n. f.* Collum. *V. بویون*

بویه *būje.* 1) *n. f.* Arzümendlyk. 2) *Amor.* 3) *Commotio animi.* *Cast.* 4) *adj.* Cupidus, appetens. *Ferh.*

بویجه *pūje.* 1) *n. f.* Cursus, incessus velox. 2) *Desiderium vehemens.* 3) *nom. prop.* Nom. personæ alicujus ex Dilemitarum stirpe, unde dynastia ejusdem stirpis nomen traxit. *Ferh.*

بوییدن *būjiden.* 1) *V.* *kokmak.* 1) *Odorari, olfacere.* *Ferh.* 2) *Odorem spirare, olere. Odorare, sentire, aver odore.*

بوییدن *pūjiden.* 1) *V.* *ielnek.* 1) *Currere, festinanter ire.* *Ferh.* 2) *Discurrere, vagari.* 3) *Studiosum esse alicujus rei. Correre, caminar velocemente, affrettarsi, cercar con diligenza.*

به *beh.* 1) *pro* *baehi. Admirantis, obstupescantis interjectio. Euge, evax, Gol.*

به *be.* 1) *prap. i. q. inseparabilis* به *be an, i. q. der. Ad, in. V. ب*

به *bedān.* Ei, ad eum. *Alui, ad esso.*

به *be. t. i. q. bre. interj. admirantis, vocantis. Vah! succurrite. Deh, aita!*

به *bih.* 1) *adj.* Bonus. 2) *Melior. Buono, migliore.* *Ferh.* 3) *n. f. Cotonium malum. Cotogno.*

به *bihi, bih.* 1) *compos.* 1) *Cum eo.* 2) *In eo.* *meemūrūn bih.* Imperatus, demandatus, *Ordinato, commandato.*

به *büh.* 1) *n. f. contractum ex* به *büh. Avis buboni similis, sed major. Ferh.*

به *behā.* 1) *V. act. [5. F.] Pulchrum esse.* *Wan.*

به *behā.* 1) *V. act. [1. & 2. F.]* 1) *Vacuam & inanem esse domum.* 2) *Lacerum; fissumque esse tentorium. Gol.*

به *behā.* 1) *n. f.* Pulchritudo, elegancia. 2) *Camelitis mælgendi asueta. Wan.*

به *behā.* 1) *p. n. f. Pretium, valor. Prezzo. Ferh.* 1) *به*

به *behā ile āzād.* e. *به*

به *behā ile girū ālmak.* Redimere pretio. *Riscattare, riscuotere.* و

به *behā wī y'tibār būlur.* In pretio erit. *Sæ. به*

به *behā biçmek.* 1) *به*

به *behā kat.* e. *Appretiare, constituere pretium.*

به *behāje dikmak.* Pretium ingravescere, *carius vendi. Rincarire, diventar caro.* به

به *girān behā.* به *aghyr behā.* Carus, pretiosus, caro pretio, *Caro, di valore.* به

به *behāi chūn.* Pretium sanguinis, *quod ab homicida proximis amicis occisi penditur, ut remittant pœnam talionis.* به

به *behāfine deg'er.* Valet suum pretium. *Vale il suo dinaro.* به

به *behāfin āzāltmak.* Augere pretium. *Far caro, rincarire.* به

به *indürmek.* Pretium deprimere. *Abbassar il prezzo.*

به *bihā.* 1) *compos.* 1) *In ea.* 2) *Per eam.*

به *behāt.* 1) *n. f. Falsus culpator, calumniator. Wan.*

به *behātir.* 1) *part. pl. a* به *bühter. Breves statura. Gol.*

به *behāget.* 1) *V. act. [5. F.] Pulchrum, venustum esse. Wan.*

به *behādyr.* 1) *adj.* Strenuus, fortis, bellicosus. 2) *n. f. Athleta, miles. Valoroso, coraggioso, gagliardo, guerriere.*

به *behādyre serdār idūp.* Præfecit bellicosum quemdam Heroem nomine Darghanum manipulo fortium militum. *Sæ. Creò generale Dargano valoroso soldato. Br.*

به *behādirāne.* 1) *adv.* Strenue, animose. *Da valoroso, da bravo, valorosamente.*

به *behādyrlyk.* 1) *n. f. Strenuitas, fortitudo, animositas. Valore, coraggio, bravura.*

به *behār.* 1) *n. f.* Syghyr *gözī.* 1) *Buphtalmum, herba odorata vernalis luteo flore. Wan.* 2) *Res quævis pulchra, & nitens.* 3) *Inferior in equi jugulo pars cava.* 4) *Albedo ibi apprens. Gol.*

به *behār.* 1) *n. f.* 1) *Ver. Prima vera.* 2) *Folium, pec. neopululans.* 3) *Folium aurantii mali.* 4) *Flos pec. aurantii mali.* 5) *Pyrcium, fanum ignicolarum.* 6) *Sagma, mercium fascis pec. 300. librarum. Palla di*

di mercanzie. 7) Species rosæ, alias ex arab. Buphtalmum. 8) Nom. Celebris ædis in Turcomania. 9) Domus depicta, & exornata. 10) Nomen insulæ. 11) apud poetas. Nom. mansionis, aut habitationis in India. Ferh. بهار فصل behār. Tempestas veris, verna. La stagione della primavera. بهار و ایام ظهور ازهارده we ejjāmī zuhūrī ezhārde. Verna tempestate, & tempore ortus florum. Nella stagione della primavera; e nel comparire de' fiori. Sæ. بهار اولده behārī ewwelde. Primo vere. Alla prima vera. Sæ. بهار ایام ازنده behār ejjāmīlerinde. Verno tempore. Nel tempo di primavera.

بهار behār. t. n. f. vul. Aromata. Spezie, aromati. Ah.

بهار behār. a. n. f. Luna splendescens. Wan.

بهار behār. p. nom. prop. Nom. urbis in India, ad orientalem partem urbis دهلی dehlī sita. Ferh.

بهار behār. a. n. f. 1) i. q. خطاف chut-tāf, Hirundo. 2) Piscis albus. 3) Gossipium e nucleis extractum. 4) Aurum, & argentum. Gol. 5) Sexcentæ libræ, vel mille. Wan. 6) Supellex, seu utensilia nautica, quibus in mari opus est. 7) Onus alteri oppositum 400. librarum. 8) Vas rostratum gutturnio simile. Gol.

بهار behār. p. n. f. 1) Nom. delubri. Hæl. 2) Nom. idoli. Cast. 3) Nom. ponderis 300. minarum, seu sexcentarum librarum nostrarum. Ferh.

بهاران behārān. p. n. f. 1) i. q. بهار. Ver. 2) Folium aurantii mali. Ferh.

بهار بشکنه behārī büskene. p. n. f. compos. Nom. toni inulici. Ferh.

بهارت behāret. a. n. f. Præcellentia, eminentia. Eccellenza, vantaggio. بهار مزید mezīdī behāret ile mæ'rūf. Excellentia artis peritia celebris. Uno de' più eccellenti. Sæ.

بهار خانه behār chāne. p. n. f. compos. Delubrum. Tempio d' idoli. Ah.

بهارز behāzīr. a. n. f. pl. a بهزر behzer. Magnæ camelites. Wan.

بهارستان behārīstān. p. n. f. compos. i. q. بهار. Verna tempestas. Ferh.

بهارلو behārlū. t. adj. Aromatibus probe conditus, piperatus. Peverato.

بهاری behārī. p. n. f. Vernalis. Della primavera. Ferh.

بهار آفرین beh āferīn. p. nom. prop. Nom. fæminæ, & sororis اسفندیار isfendīār. Ferh.

بهارگیر behāgīr. p. adj. compos. Pretiosus, Ferh.

بهارلو behālū, vul. pahalū. t. adj. (او جوز) Carus, pretiosus. Caro, prezioso. بهارلو بهālū ol. 1) Carum esse. 2) Carum fieri. Effere caro, incarire. بهارلو اغر āghyr behālū. Pretiosus, magni pretii. Prezioso, di gran prezzo, e valuta.

بهارم behām. a. n. f. pl. a بهامات behāmāt, i. q. بهم behm. Agni, hædique uno comprehensi grege. Pulli camelini. Gol.

بهارانس behānis. a. n. f. Camelus mansuetus. Gol.

بهارم behām. a. n. f. pl. a بهمة behmet. Oves. Wan.

بهاران behān. a. nom. prop. Nom. fæminæ. Wan.

بهارنه behāne. t. n. f. علت yllet. a. Caussa, seu caussa levioris commentum, prætextus, excusatio. Scusa, pretesto. بهارنه آرامت behāne ārāmak. Quærere caussas, prætextum. Cercar pretesto. بهارنه استردی behāne isterdī. Quærebat caussas, modum. Cerca-va pretesto. Eb. بهارنه بولف behāne bülmak. Invenire prætextum, prætexere caussam. Trovar scusa, scusarsi. بهارنه فروشی behāne fūrūshī. Venditio prætextus, h. e. prætexere caussam. Avanzar scuse, pretesti. Ik. حلوا بهارنه سیله روی عالمتاب آفتاب کردارنی کورمه که بهارنه استردی hælwā behānesī ile rūī ālem-tābī āfitāb girdārīnī görmege āzīmet iderler-dī. Prætexta dulciorum emendorum caussa, re ipsa accedebant ad contemplandam nitidissimam, & instar folis resplendentem, ac mundum inflammantem ipsius faciem. Con pretesto di comprar paste, ò cose dolci, andavano in fatti per mirare la di lui bellissima faccia. Eb. قدملرینه بهارنه اولوردی kademlerīne behāne olürdī. Prætextus esset veniendi. Sarebbe motivo di farlo venire. Sæ. بهارنه ایتمکه نه بهارنه ایده لم itmege ne behāne idelum. Quo prætextu id faciamus? Con che pretesto potremo ciò fare? Sæ. مداخل هوای سب ازک بهارنه سیله درو دیوار قصری بند بهارنه ایتمدی medāchylī hewāī fedd itmek behānesī ile derū diwārī kæsri bend ityler. Prætexta caussa præcludendi meatus auræ, claufas tenuerunt portam, fenestrasque palatii. Sæ. Sotto pretesto di ferrar l' adito all' aria, ferrarono la porta, e le finestre del palazzo, ò della stanza regia. Br.

بهارنه behāne. p. n. f. Arbor seu trabs, qua interius firmatur porta. Ferh.

بهارور behāwer. p. adj. compos. Pretiosus. Ferh.

بهاریم behāim. a. n. f. pl. a بهیمه behīme. بهاریم حیوانلر hæjwānler. t. Færa, belluæ, bruta. Bestie, fere, animali. Ik. بهاریم مخصوص behāim

behāime mæchsūs. Belluinus, ferinus. Bestiale, appartenente a bestie. اموال و غنايم و اسير و بهاييم ايلد مغتتم اولديلر emwālū ghæ-nāim, we esirū behāim ile mughtenim oldyl-ler. Ditati sunt spoliis & rebus, ac captivis, & pecoribus. Si arricchirono con le spoglie, e prese d'uomini, d'animali, robbe. Sæ.

بهابه behbāh. a. V. aēt. 1) Murmurando vociferare camelum. Wan. 2) Raucam esse camelitum. Gol.

بهبود bihbūd. p. compos. 1) adj. Vegetus. 2) Bonus. Sano, vigoroso, buono, perfetto. 3) nom. prop. Nom. viri. Ferh. اول وجود بهبودك ولادي ol wūgūdī bihbūdīn-wilādetī. Nativitas illius creaturæ, optimæ complexiōnis. La nascita di quel fanciullo vigoroso, e sano. Eb.

بهبودي bihbūdī. p. n. f. 1) tendrستلك tendürüstlik. t. Sanitas. 2) Bonitas. Sanità, vigore, bontà. Ferh.

بهپه behpeh. p. Interjección admirantis, & obstupescantis. Euge, evax. Ferh.

بهبهه behbehū. a. part. Magnus. Wan.

بهت beh. a. V. aēt. [4. & 5. F.] 1) Inopinatum capere, ac opprimere. 2) Falso impurare. 3) Falso criminari, seu calumniari, ac mentiri. 4) Attonitum, ac mente perturbatum fieri, obstupescere. Wan.

بهت behet. a. n. f. Calumnia, mendacium. Wan.

بهت behet. p. n. f. Motus planetæ, in tempore aliquo designato. Cast.

بهتان bühtān. a. n. f. 1) Imputatio falsa, calumniatio, criminatio. 2) Calumnia, mendacium. Calunnia, imputazione falsa, avaritia, incolpamento. Wan. بهتان bühtān e. Calumniari, falso & inique imputare. Incolpare, imputare falsamente, calunniare. بهتان کلا buhtān kyla. Actionem suam in alterum calumniose conjiciat. Incolpa altri di ciò, ch'egli medesimo hà fatto. Tef. بهتان bühtān ol. & olunnak. Accusari falso. Esser incolpato a torto. بهتان کوي buhtān kūj. Calumniator, mendax.

بهتانه bühtangī. t. n. f. Calumniator, mendax. Calunniatore.

بهتر behter. a. n. f. Mendacium. بهتر bühter, ac بهتره bühteret, pl. بهتر behätir, pro بهتر buhter. 1) Brevis statura. 2) Membris compactus, contractusque. Gol.

بهتر bihter. p. compar. يگترک iegterek. t. Melior. Migliore. Ferh.

بهتر bühter. a. part. 1) Brevis statura. Wan. 2) Membris compactus, contractusque. Gol.

بهتره bühteret. a. part. i. q. præc. Gol.

بهترک bihterek. compar. diminut. Aliquantulum melior. Ferh.

بهترین bihterīn. p. superl. Optimus. Il migliore. Cast. * Express. figur. بهترین خلق bihterīn chulk. h. e. حضرت رسول اکرم hazret resūli ekrem. Mohammedes. Ferh.

بهتت behset. a. V. aēt. Apparare, ornare. Wan.

بهگ behg. a. V. aēt. [3. F.] 1) Exhilarare. Wan.

2) Pulchrum, esse. 3) Hilarem esse. Gol.

بهگ behg. a. n. f. i. q. بسوزيدان büzīdān. Ligni Indici, potius radicularum albicantium species. Gol.

بهگ behg. a. part. 1) Lætus, hilaris. Wan.

2) Pulcher, venustus. Gol.

بهگت behget. a. n. f. 1) Exhilaratio, lætitia, exultatio. Gol. 2) Pulchritudo, elegantia, decor. Allegrezza, gioia, & bellezza.

پهگت پür behget. Lætus, amœnus. Ameno, lieto. Sæ.

بهدانه bihdāne. p. n. f. Semen cydoniorum.

بهدری bühderī. a. part. i. q. مقررکم mukærkæm. Qui non adolescit, nec incrementum capit ita, ut pro ætate deberet, ut infans, qui ex lacte percipit noxam. Gol.

بهدل behdel. a. n. f. 1) Catulus hyænæ. 2) Avis quædam viridis. Gol.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

بهدهله behdelet. a. 1) n. f. Levitas, celeritasque in incessu. Gol. 2) nom. prop. Nom. tum viri, tum fæminæ. Wan.

حال **beher hāl.** Quicquid sit, in quocunque rerum statu, omnimode. In ogni modo, in qualsivoglia maniera. Ll. سال **beher sāl,** & سنه **beher sene.** Singulis annis. Ogni anno. Ll. قريده دن **beher karjeden ikiser giāmūs.** Ex unoquoque pago bini bubali. Da ogni villaggio doi buffali. Ll. ماه **beher mäh** Singulis mensibus. Ogni mese. Ll. نيره **beher nefere on bīn-akciā.** Unicuique militum dena millia asprorum. Ad ogni uno soldato dieci mila aspre. Ll.

پهر **pehr.** p. n. f. Quarta pars diei, & noctis. Ferh.

بهر **bühr.** a. V. [3. F.] act. 1) Anhelare, spiritum trahere præ lassitudine. 2) Eminere perfectione. 3) Præcellere lunam inter stella s. 4) Imponere onus cum impetu. Gol.

بهر **bühr.** a. n. f. 1) Anhelatio. 2) Spiritus interceptio, aut continens ductio ob oneris gravitatem. Ansamento, ansare. 3) Terra late patens. 4) Umbiliculus vallis. Gol.

بهر **bühr.** p. adv. Quandoque, identidem. Di quando in quando. Ferh.

پهر **pühr.** p. n. f. Synagoga. Ferh.

بهر **behrā.** a. Nom. tribus Arabum Kodoatum. Wan.

بهر **behrā.** p. præp. Propter, pro. Per. Fern.

بهر **beherē.** a. particul. admir. Papæ! Gol.

بهر **behrām.** p. nom. prop. 1) Nom. regis Persiæ. 2) Mars planeta. 3) Vigessimus dies cuiusque mensis solaris. 4) Nom. angeli, qui viatoribus, & negotiis hujus diei præst. 5) metaph. Gladius. 6) Agnomen regum persicorum. Ferh. 7) Nom. arboris. 8) Sericum florum imaginibus pictum, & figuris intertextum. 9) Nom. avis cuiusdam. 10) Flos enici. Cast.

بهر **bihrām.** p. n. f. Jejunium. Ferh.

بهر **behrām.** tel. p. nom. prop. Nom. turris ex capitibus Turcumanorum à جويين **be'rām giüpīn** ædificati. Ferh.

بهر **behrāmeg.** a. n. f. Salix balchica. Gol.

بهر **behrāmen.** p. n. f. 1) Rubinus. 2) Sericum tenue variegatum, vel imaginibus intertextum. 3) Flos enici. 4) Fucus ruber, quo faciem mulieres inficiunt. Ferh.

بهر **behrāme.** p. n. f. 1) Sericum sartorium. 2) Salix balchica. Ferh.

بهر **bihreei,** & **bihrāj.** p. adj. compos. Prudens, aptus rei administrandæ. Ferh.

بهر **bühret.** a. n. f. 1) Medium, seu pars media noctis, vallis, equi, etiam circi, annu-

live. Wan. 2) Cuniculus seu fossa subterranea longa. Gol.

بهر **behreg.** a. part. 1) i. q. باطل **bātyl.** Venus, irustraneus, futilis. 2) Prævus, malus, deterior, vilis. Wan. 3) i. q. مباح **mübāh,** Arbitrio, & usui cuiusque permittus. Gol.

بهر **behregēt.** a. n. f. Deviatio a regia via. Gol.

بهر **behrek.** p. n. f. 1) Pus ulcerum. 2) Callus tam in manibus, quam pedibus. Ferh.

بهر **behrgī.** p. 1) n. f. Divitiæ. 2) adj. Dives, opulentus. Ferh.

بهر **behrem.** p. n. f. Flos enici, ex quo colorem flavum, & rubicundum conficiunt. Ferh.

بهر **behrēmān.** p. n. f. 1) Rubinus præstantissimus, carbunculus. 2) Sericum tenue variegatum, vel imaginibus intertextum, pictum. Carbonchio, rubino finissimo, & materia di seta dipinta, & ricamata. 3) Flos enici. 4) Fucus mulierum. Ferh.

بهر **behrēmet.** a. n. f. 1) Flos isatis Indicæ. 2) Cultus, seu religio Indorum, i. e. Brachmanorum, uti putare se dicit Gol.

بهر **behrēmen.** p. n. f. 1) Rubinus. 2) Sericum tenue variegatum, vel imaginibus intertextum. 3) Flos enici. 4) Fucus mulierum. Ferh.

بهر **behrēmend.** p. adj. Voti compos. V. سنه

بهر **behrēme.** p. n. f. Instrumentum acutum fabrorum lignariorum. Ferh.

بهر **behre.** p. n. f. 1) نصيب **nāsīb.** Pars, portio. Ferh. 2) Commodum, fortuna. Sorte, fortuna, parte, porzion, profitto. 3) Onus, seu sarcina, quæ asino, vel camelo ab altera parte appenditur. Cast.

بهر **behre ālmak.** In partem venire, participare. تا که اندن دخی نظر فلانلر **tā ki andēn dāchī nāzār kylānler** behre wū nāsīb ālālar. Ad hoc, ut inde etiam spectatores partem, & commodum percipiant. Accid che li spettatori ancora ne cavino il loro profitto. اندن پر بهره **andan pūr behre oldī.** Abinde plurimum commodi percepit. Ne ricavo molto utile. Sa.

بهر **pehre.** p. n. f. i. q. پاس **pās.** p. 1) Quarta pars noctis. 2) Excubitor, qui partem noctis vigilat. Ferh.

بهر **behrēdār.** p. adj. compos. 1) Particeps. 2) Voti compos. بهرهدار عطيه و **behrēdārī ātīje wū in'ām e.** Participem reddere donorum, impertiri dona. Participar ad alcuno le sue grazie, e favori. Ik.

نصیبلو behremend. p. adj. compos. نسیبلو
nasýblü. 1) Sorte donatus, particeps. 2)
Voti compos. Fortunato, favorito dalla for-
tuna, e contento. Ferh. بهر مند اول
behremend ol. 1) Voti compotem fieri. 2)
Participem esse. Ottener ciò, che si deside-
ra, esser particeps.

بهرروز bihrūz. p. n. f. 1) Species crytalli
cærulei caloris. 2) Certa species haftæ,
quam solummodo magnates in India porta-
re solent. Ferh.

بهرروزه bihrūze. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بهررون bihrūn. p. nom. prop. Nom. Alexan-
dri. Ferh.

بهری behrī. p. 1) n. f. Pars, portio. 2)
adj. Quidam. Ferh. 3) adv. Paululum. Cast.

بهریک beherjek, & بهریکی beherjekī. p.
compos. Ad vel ob unumquemque. Cast.

بهرز behz. a. V. act. [3. F.] 1) Vi repelle-
re, tollere. Wan. 2) Removere. 3) Con-
tundere pectus manu. Gol.

بهرزر behzer. a. 1) part. Agilis. 2) Intelli-
gens. 3) Nobilis. 4) n. f. Magna camelitis,
palma procera, aut quam manibus attinge-
re queas. Gol.

بهرزرة behzeret. a. n. f. Magna camelitis.
Wan.

بهرس behs. a. n. f. i. q. جرعة giūr-et. Au-
dacia, audentia. Gol.

بهرش behs. a. V. act. 1) Scrutari, inqui-
rere. Gol. 2) Lubentem, lætum, nec non
bene affectum esse erga aliquem. Wan. 3)
Apprehendere, vel apprehendere velle, nec
capere, aut retinere rem. 4) Extendere ma-
num ad aliquid capiendum. 5) Componere
se ad fletum, vel etiam risum. 6) Conveni-
re, congregarique. Gol.

بهرش behs. a. n. f. Bdellium adhuc humi-
dum; cum vero sicum est وقل wækl, &
خشل chæsl, dicitur. بهل اهل ehlül-behs.
Arabes Higiazæ. بهل بلاد الهمش bilādlül-behs.
Higiāza, Arabia regio, ubi bdellium nasci-
tur. بهل وجوه الهمش wūgiühül-behs. Homines
nigriore vultu, & deformes. Gol.

بهرش behes. p. n. f. Mastiche recens hu-
midior. Ferh.

بهرش behis. a. part. 1) Lætus. 2) Huma-
nus, ac benignus. Gol.

بهرشت behist, & bihist. p. 1) n. f. جنت
gennet. a. Paradisus. Paradiso. 2) 3. perf.
præt. ab هشتن histen. Reliquit. Ferh. بهشت
behist nisīn. Incola paradisi. Abitan-
te del paradiso, defonto.

بهرشت كتك behist genk. p. nom. prop.
Nom. residentie, seu metropolis regis
افراسياب efrāsījāb. Ferh.

بهرشتی behisti. p. adj. Ad paradisum spec-
tans: Di paradiso. بهشتی خرام
sehẓādei behisti chyram. Princeps pie de-
functus. Il glorioso prencipe, che camina
per il paradiso. Sa.

بهرشمیة behsemijet, vel cum articulo
المشمیة el-behsemijet. a. n. f. Behschemita. Affecta
æbdül-salami abu Rasēmi, qui a Moham-
medanis ad sectam principalem المعتزلة el-
mūtezelet, Motazelitarum referruntur. Hi
asserunt: Deum loqui sermone, a se creato
pro re nata, & vero sermone, vocibus
præcisis, & coordinatione litterarum. Ne-
gant videri posse Deum sine oculis corporeis
in paradiso. Afferunt, eum, qui mortuus
fuerit in peccato mortali, æternam gehennæ
pænam subiturum. Denique affirmant, Deum
nihil celare servos suos eorum, quæ ipse
novit. Marracc.

بهرص behas. a. n. f. 1) Sitis. 2) Sternuta-
tio. Gol.

بهرصل buhsul. a. part. 1) Corpore crassus.
Wan. 2) Albus. Gol.

بهرصلة behsælet. a. n. f. Societas. Wan.

بهرصلة buhsulet. a. part. Brevis staturæ fæ-
mina candida. Wan.

بهرصم bühsüm. a. part. Durus, firmusque.
Gol.

بهرصوص bühsūs, & behsūs. a. part. Ali-
quid. Gol.

بهرط behæt. p. n. f. ab Indico بهتا behtā
سدلو اش südlü as. a. Oryza cum lacte &
butyro cocta. Riso col latte. Ferh.

بهرط behætt. a. n. f. Genus cibi ex lacte,
& oryza confecti. Wan.

بهرط behz. a. V. act. [3. F.] 1) Gravare
pondere. Wan. 2) Prehendere mento, seu
barba. Gol.

بهرق behæk. a. n. f. Leuce, vitiligo.

بهرق بهق behækül-hægr. Lichen. Wan.

بهرق بهك behek. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بهرق بهكتة behketet. a. n. f. Celeritas in opere.
Gol.

بهرق بهكین bih güzīn. p. n. f. compos. 1) Vis
ex omnibus optima seligens. 2) Res selec-
ta. 3) Campsor. Ferh.

بهرق بهكل behkel. a. part. 1) Succus plenus. 2)
Nitens, mollisque juvenis, juvenca. Gol.

بهرق بهكنة behkenet. a. n. f. Juvenis, ac nitens
fœmina. Wan.

بهرق بهل behl. a. V. act. [3. F.] 1) Relinquere li-
bertati aliquem, & quod facere velit, ei per-
mittere. Wan. 2) Maledicere alicui Deum,
& execrari. Gol.

بهرق بهل behl. a. part. Paucus, parum. Wan.

پهل *pehl. p. n. f. Turma hominum. Ferh.*
 بهل *behel. a. V. act. [4. F.] Liberam esse camelitim, & solutam vinculo, ac impedimento omni. Gol.*

بھل *bihil. p. imp. ab ھلیدن hiliden کو ko. t. Mitte, sine, dimitte, omitte. Lascialo. Cast.*

بھھل *bühhel. a. n. f. pl. a ھھل bühil. Camelites liberæ. Wan.*

بھلت *behlet, & bühlet. a. n. f. Maledictio, anathema. Gol.*

بھلک *behlæk. a. n. f. 1) Rubicunda mulier. 2) Garrula, ac impatiens. 3) Infortunium, malum. Gol.*

بھلک *bihlyk. a. n. f. Clamator, & morosus homo. Gol.*

بھلک *bihlakæn. express. arab. In os dixit quid. Gol.*

بھلک *bæhlakæt. a. n. f. 1) Superbia, vanitas, cum quis alium traducit, impetive lingua. 2) Malum, infortunium. 3) Mendacium. Gol.*

پهلو *pehlew. p. n. f. 1) Heros, athleta. 2) nom. prop. Nom. urbis in consuetibus Indiae. 3) nom. prop. Nom. regionis. 4) nom. prop. Nom. tractus in اسفهان isfahân. Ferh.*

پهلو *pehlû. p. 1) n. f. Latus, costa. 2) Utilitas. Ferh. 3) Robur. 4) adj. Audax, strenuus. Cast. ¶ گوزل پهلوسی وار gûzel pehlûsî war. Pectus habet formosum. Egli hà un bel petto. پهلو به پهلو pehlû be pehlû. Pectore pectori admoto, & q. a pari. Da pari, petto, petto contra petto. Ah. * Express. figur. پهلو بندی pehlû bendî. Ligamen, cingulum athletæ. Allusio ad liberalitatem ex alieno marsupio. پهلو تهی پهلو pehlû tehî kerd. h. e. 1) فرار ایلدی firâr ejledî. t. Aufugit. 2) اجتناب ایلدی iğtinâb ejledî. t. Declinavit, vitavit. پهلو کرد pehlû kerd. Idem. پهلو تهی کند pehlû tehî küned h. e. بیر طرفه کیدر bir teræfe gîder. t. Declinat ad unam partem. پهلو داد pehlû dâd. h. e. بیان jân wîrdî. t. Secessit. Allusio ad eum, qui tantum venit, & abit. پهلو زد pehlû zed. h. e. برابرک ایلدی berâberlik ejledî. t. Aequavit, univit. Ferh.*

پهلوان *pehlûwân. a. n. f. Athleta, heros. Lottatore, schermitore, guerriero. Ferh. ¶ پهلوان سپهر pehlûwânî sipîhr. q. Caelestis heros, Mars planeta. Marte. Ah. پهلوان پهلور زور pehlûwânî pûr zor. Robustus bellator. Valoroso campione. Sa. پهلوان تکهسی pehlûwân tekkesî. Palæstra. Scuola di scherma.*

پهلوانانه *pehlûwânâne. p. 1) adj. Heroicus 2) adv. Heroice. Eroico, eroicamente, da eroe. Del.*

پهلوانلق *pehlûwânlyk. t. n. f. 1) Ars digladiatoria, luctatoria. 2) Strenuitas, fortitudo. Arte di scherma, virtù, bravura.*

پهلوانی *pehlewânî. p. 1) n. f. Civis. 2) Persa antiquus. 3) adj. Heroicus. Ferh.*

پهلوزند *pehlûzend. p. compos. 3. pers. præ. Vicinus stetit unus alteri. Ferh.*

بھلول *bühlûl. a. n. f. pl. بھلیل behâlîl. 1) Rifor, multum ridens, irrifor. Wan. 2) Princeps omni bono præditus, & venustus. Gol.*

پهلوی *pehlewî. p. 1) n. f. Civis. 2) Antiquus Persa. 3) adj. Antiquo Persæ quid conveniens. Ferh. ¶ زبان پهلوی zebânî pehlewî. Lingua Persarum antiqua. Lingua Persiana antica.*

بھله *behle. p. n. f. Chirotheca accipitrariorum. Quanto da falconiere. Ferh.*

بھم *behm, & behem. a. n. f. coll. Agni, hædique uno comprehensi grege. Wan.*

بھم *behem. p. 1) præp. compos. ex هم و ب هم mâ-â. 2) بی بی birî birûle. t. Simul. 2) Unus cum altero. 3) Unus contra alterum.*

بھم *4) n. f. Indignatio. Insieme, l'un con l'altro, l'un contra l'altro, & sdegno. Cast. ¶ بھم بهم behem der süden. Permisseri, confundi. Confondersi, mischiarsi. * Express. figur. بھم برآمد behem ber âmed. h. e. مضطرب اولدی muzdærib oldî. t. Conturbatus fuit. بھم زد behem zed. h. e. بی بی برینه قاندى birî birîne kâttî. t. Unum cum altero permiscuit. بھم نرسید behem neresîd. h. e. حاصل اولدی hâsyl olimadî. t. Non provenit, non acquisitum, comparatum est. Ferh.*

بھم *buhm. a. part. pl. ab. بھم ebhem. Nudi, vacui. Wan.*

بھم *bühem. a. n. f. pl. a بھه behmet. Turmæ equitum. Wan.*

بھم *bühüm. a. part. pl. a بھم behüm. Unius coloris animalia. Wan.*

بھمار *behmâr. p. 1) adj. Multus, numerosus. 2) n. f. Multitudo, copia. Ferh.*

بھم آمدن *behem âmeden. p. V. compos. 1) Valde irasci. 2) Congregari. Ferh.*

بھمان *behmân. p. n. f. Ambages, verba accessoria, & superflua in loquela. Cast. 2) i. q. فلان fûlân. Quidam. Ferh.*

بھمه *behmet. a. n. f. pl. بھم behm. Agnis. Wan.*

بھمه *behimet. a. n. f. Herbæ بھمی bühmâ ferax, & pec. abundans terra. Gol.*

بھمه *bühmet. a. n. f. pl. بھمات bühmât, & بھم bühem. 1) Exercitus in unum coactus. 2) Strenuus miles, heros.*

بھمتان *behmetân. p. n. f. 1) Nom. floris, liliium rubrum. 2) Liliium album. Cast.*

بههم *vel* زده *behem zede. p. part. pass. compos. Dejectus, depressus. Abbattuto.* **بِهَم** *bixi dæ behem zedei belī eledy.* Nos quoque infortunatos reddidit. *Ci hā rovinati ancora noi.* Eb.

بهمزگ *behmezeg. p. n. f. Erinaceus, echinus terrestris. Ferh.*

بهمن *behmen. p. n. f. 1) i. q. حکیم hæ-kīm. a. Philosophus, qui recte loquitur, & recte agit. 2) Puer præcocis ingenii; scil. qui in juventute multa jam addidit. 3) Celeritate manuum polens, agyrthes. 4) Nom. genii, cui præcipua virtus attribuitur sedandi incitatos animorum motus, & qui præest quadrupedibus; etiam genius, qui præfidet negotiis occurrentibus mense بهمن behmen, & præcipue die ejusdem nominis. 5) Sagax. 6) nom. Filii اسفندیار isfendjār, qui a nonnullis historiographis etiam اردشیر erdsīr dicitur. 7) Undecimus mensis solaris apud antiquos Persas, ubi sol intrat in aquarium. 8) Nom. floris croco similis. 9) Secunda dies uniuscujusque mensis solaris apud antiquos Persas. 10) Dies alius festivus apud Persas. 11) Tonus musicus. 12) Nom. arcis in ditione اردبیل erdebīl. 13) Nom. præalti montis. 14) Nix in cacumine montium a solis calore soluta, & decidens. Ferh. 15) Nom. plantæ, quæ radicem habet albam, vel rubram, de cujus nomine autem botanici non conveniunt. Ferh. **بِهْمَن** *زمان و تهمن* *behmenū zemān we tehmenī dewrān.* Monarcha, heros seculi. *L' eroe del secolo, monarca del mondo.* Ah.*

بهمنآ *behmenā. p. n. f. compos. 1) Nom. medicamenti duplicis, ben album & rubrum. Ferh. 2) Nom. dæmonis, seu genii. Cast.*

بهمنآن *behmenān. p. n. f. Nomen floris croco similis. Ferh.*

بهمنگنه *behmenģene. p. n. f. Dies secundus mensis. بهمن behmen. Ferh.*

بهمنگه *behmenģe, & behmenģe. p. n. f. 1) Secundus dies mensis بهمن behmen. Ferh. 2) nom. prop. Nom. festi, quod a regibus Persiæ celebratur secundo die mensis behmen. Ferh.*

بهمنجار *behmenjār. p. nom. prop. Nom. docti alicujus, qui fuit discipulus ابو علي ابن سینا ebu ælī ibnī sinā. Ferh.*

بهمه *bühme. p. n. f. 1) Agnomen virorum strenuorum. Ferh. 2) Pretium inæstimabile, quod superari nequit. Cast.*

بهمی *bühmī. p. n. f. چنغ اوتی ciatuk ory. a. Herba felis, herba crescens super murum, spicam habens spicæ hordei similem. Ferh.*

بهین *pehin, & pehn. p. 1) n. f. عرض æryz. a. in, en. Latitudo. Larghezza. 2) adj. Latus, vastus. Largo, vasto. Ferh. **بِهِن** *دشت pehin desti. Desertum vastum. Campagna vasta. Cast.**

بهینآ *pehnā. p. 1) adj. عرض æryz. a. اینلو inlū. a. Latus, amplus. Largo, ampio. Ferh. 2) n. f. Latitudo. Larghezza. Cast. **بِهِن** *بو bu sæhrū pehnāde. In hoc spatiose campo. In questa vasta campagna. Ik. دشت بهناور desti pehnāwer. Desertum amplum. Deserto vasto. Sæ.**

بهینآله *pehnāle. p. 1) adj. Odoratus, fragrans. 2) n. f. Panis albus, seu similagineus. 3) Dulciarium ex amygdalis, simila. 4) pro بهنآله pehnāne, Semen melanthii, quod panibus, libisque aspergitur. Cast.*

بهینآنه *pehnāne. p. n. f. 1) Panis albus, seu similagineus. 2) Simia. Ferh.*

بهینآنه *pehnāne. p. n. f. 1) Simia. 2) Panis in butyro coctus. Ferh. 3) nom. prop. Nom. herbæ. Cast.*

بهینآنه *pehnāne, & bühnāne. a. n. f. Suave olens mulier, pec. halitu oris. 2) Lenis, & placida. 3) Multum ridens. *U an:**

بهینآور *pehnāwer. p. adj. Valde amplus, latus. Ferh.*

بهینآی *pehnājī. p. n. f. یصیلق iæfsylyk. a. Latitudo, amplitudo. Larghezza, ampiezza. Ferh.*

بهیند *pehend. p. n. f. Decipulum, quo capiuntur cervi. Ferh.*

بهیندار *pehendār. p. adj. compos. Latitudine præditus. Cast.*

بهیندشت *pehendest. p. n. f. compos. Desertum. Ferh.*

بهینس *behnes. a. part. 1) Camelus mansuetus, & obsequens. 2) Gravis, ac corpulentus. Gol.*

بهینسآ *behnesā. a. nom. prop. Bahnesia. Una ex arcibus Syriæ septentrionalibus. Schult. بهینسه behneset. a. V. act. Jactanter, & superbe incedere. Wan.*

بهینور *pehnewer. p. adj. Latus. i. q. بهناور pehene. p. n. f. Profusio lactis ex mamillis. Ferh.*

بهینه *pehne. p. n. f. 1) طهطاب tybtāb. a. Instrumentum rudiculæ instar, quo utuntur ludentes pila. Racketta da giuocare à palla. 2) Hippodromus. 3) i. q. کتن kūtun. Pannus ex gossipio. 4) adj. Lous amplus. Ferh.*

بهیو *behw. a. n. f. pl. ابها ebha, ابھی ebhi, بهو buhūww. 1) Tentorium, seu domus sita ante alias, præ reliquis prostant. Wan. 2) Amplum cubile, seu latibulum tauri sylvestris. 3) Regio late patens. 4) Ampla res quæ-*

quævis. 5) Cavitas pectoris, aut quod intercedit inter ubera, & jugulum. 6) Locus inter coxas, in quo continetur fœtus. Gol.

بهو behw. p. n. f. Pallatium. Ferh.

بهو behw. p. n. f. Edulium ex fructibus elixis confectum. Cast.

بهو būhūd. p. n. f. Res ambustæ, ustæ, flavescens ex igne. Ferh.

بهو behwer. a. n. f. i. q. اسد esed. a. Leo. Leone. Gol.

بهو būhūr. a. V. act. [3. F.] 1) Eminere perfectione aliqua. 2) Admodum lucere, præcellere splendore lunam inter minores stellas. 3) Anhelare, gravare, & continenter spiritum ducere, ut præ lassitudine, aut oneris gravitate. 4) Gravare, & anhelum reddere, ut onus. 5) Onus cum impetu imponere. Gol.

بهو būhūle. a. n. f. Uxor, conjux. Moglie. Ik.

بهو behe. p. Exclamatio valde distantis. Heus tu! Ferh.

بهو behe. p. n. f. اسك ege. t. Lima. Lima. Cast.

بهو behi. a. part. 1) كوزل guzel. t. Pulcher, elegans. 2) Pretiosus. Bello, pretioso.

بهو behi, radicitus bihi, p. 1) compos. ex به و بی Bonus es, 2) adj. Lucidus. Ferh.

بهو behi. p. n. f. Colocynthis. Ferh.

بهو byhū. p. n. f. Bonitas. Bontà. Ferh.

بهو behijet, & behije. a. part. fam. a بهی 1) Pulchra. 2) Pretiosa. Bella, pretiosa. هدایای لایقہ بہیہ hedājāi laikāi behije. Pretiosa, & condigna munera. Presenti richi, condegni. Sæd.

بهو behitet. a. part. i. q. بہتان būhtān. Quod falso imputatur. Una cosa imposta. Wan.

بهو behig. a. n. f. Ligni indici, potius redicularum albicantium species. Gol.

بهو behiden. p. V. Calcare, conculcare. Calcare, premere. Ferh.

بهو behir. a. part. i. q. مہور mebhūr. Anhelus, defatigatus. Ansante, affatigato. Gol.

بهو būhejr. a. part. Natibus gravis femina, quæ concidere videtur, cum incedit. Gol.

بهو behiret. a. n. f. pl. بہاجر behājir. 1) Matrona parvæ corporaturæ, ac tenuis, seu tenera, & delicata. 2) Femina pulchra, quæ in pretio habetur. Gol.

بهو būhejs. a. nom. prop. Nom. viri. Gol.

بهو behilet. a. n. f. i. q. بہیرہ behiret, vel pro eo. Matrona parvæ corporaturæ, ac tenuis. Gol.

Part. I. Tom. I.

بهو behim. a. part. 1) Unicolor, signo carens equus. Wan. 2) Minime resonans sonus. 3) Sincerus. 4) Eximius, incomparabilis. Gol.

بهو behim. p. nom. prop. Nom. unius ex regibus Indiae. Ferh.

بهو behimet. a. n. f. 1) pl. بہائم behāim چارپای čārpāi. p. Quadrupes, bestia, fera. Bestia, fera. Wan. 2) Nomen putei infernalis. Tef. 3) Pullus ovinus. Gol.

بهو behin. p. adj. Valde amplus, laeus. Ferh.

بهو bihin. p. 1) compar. a به و بہی iegrek. t. Melior, optimus. 2) n. f. Hebdomas. 3) Gossipii carminator. Ferh. 4) adj. Ad bonum pertinens. Migliore, ottimo. بہین

بہین سلاطین روی زمین و بہین خواقین دنیا و مہینہ mihini selūtyni rūi zemīn, we bihinī chawākyni dūnjā wū dīn. Maximus regum orbis, & monarcharum mundi, & religionis. Il maggiore, e'l migliore di tutti li prencipi, e monarchi del mondo. Sæ.

بهو bihine. p. n. f. 1) Hebdomas. 2) Gossipii carminator. 3) superl. Optimus. Ferh.

بی

بی bi. p. 1) partic. privativa. بلا bila. a. سز syz vel سوز sūz. t. Sine, absque. Senza. 2)

præposita nomini æquivalet sæpe latino inseparabili A, vel In; valetque Expers, carens. v. g. بی اشتباہ bī istibāh. Indubitatus, carens dubio, ut ex vocibus infra ponendis eo ordine, ac si unum nomen essent, magis patebit; notandum præterea, quod, quamquam & particula نا na, adjuncta vocibus, etiam negationem in significatione habeat, non tamen plane cum hac sit confundenda.

v. g. بی کس bī kes. idem est, ac turcicum آدمسز ādemsyż, homine destitutus, orphanus. contra ناکس nākes. idem est; ac آدم دگل ādem degül, q. non homo, i. e. vilis, ignobilis. Caute igitur in determinanda illorum significatione procedendum.

Ferh. * Express. figur. بی آب شد bī āb šūd. h. e. و خجیل اولدی şermende we chāgīl oldī. t. Confusus, pudibundus factus est, بی روستایی عید bī rustājī yd. h. e. و انگلسز صحبت ke-dersyż sohbet, we engelsyż ūsret. t. Conversatio sine turbatione, & consortium sine æmulo. بی سر و پا bī serū pā. h. e. پربشان

بی پیریشان pirīšān ahwāl. Perturbata res. بی بی صرفہ bī serū sāmān. Idem. بی صرفہ

Uuuuuuu

کفت

جذدن زياده 1) *bī sarfe küft. h. e.* Exorbitavit in sermone. *Exor- bitavit in sermone.* 2) *fikrsyž ġewāb ejledī. t.* Responsum dedit sine consideratione. *bī zærf. h. e.* Sine continente. *hæwsalesyž. t.* *bī tih. Idem.* 3) *bī nemegī kerd, h. e.* 1) *nā mækül ejledī. t.* Absurdum quid fecit. 2) *bīwefālyk ejledī. t.* Infidelitatem, perfidiam commisit. *bī kædem. h. e.* 3) *jünnsyž, jæn- nī oghūrī jok dimekdūr. t.* Infelix, infau- stus. *befilān ser bī ābī dārem. h. e.* 4) *filān ile bāsūm choš degūldūr. t.* Non sum contentus cum N. N. *Ferh.*

1) *pej. p. n. f.* pro پای *pāy. p.* Pes. *Piede.* 2) *āsab. a.* Nervus. *Nervo.* 3) *isr, eser. a.* Vestigium. *Traccia, ve- stigio.* 4) *ökce. t.* Calcaneus. 5) *Tergum.* 6) *Inclinatio.* 7) *Simulatio.* 8) *Præ- textus. Calcagno, schiena, inclinazione, & pretesto, finta.* 9) *in compos. i. q.* بهر *behr, pec. cum præp.* از *ez. ez. pei tü.* Propter te. *Per te, per causa tua.* پینه *pejine gittī & pejine düs- tī. Insecutus est eum. Gli è andato dietro. der der rej ameden & ez rej resten & ez rej refren.* A tergo insequi. *Seguire, andar dietro.* از پی تفریح *ez pei tefryh.* Re- creandi gratia. *Per rallegrare.* پی در پی *pej der rej i. q.* پیایی *pejāpej.* Unus post alterum, successive. *Luno dietro all' altro, successiva- mente.* * *Express. figur.* پی باز نهاد *pej bāz ni- hād. h. e.* گریو چکادی *gīrū çekildī. t.* Recessit, recepit se. *pej kem kerd. h. e.* از پی کم کردی *ez āzdürdī. t.* Deviavit, a semita aberravit. *Ferh.*

پی *pej. t. n. f.* عربون *ārebūn. a.* Arrhabo, arrha. *Caparra.* پی ویرمهک *pej wirmek.* Arrham dare. *Dar la caparra.*

پی *pī. p. n. f. contract.* پیه *pīh.* ایچ یاغی *ic jaghy.* Adeps, omentum. *Grasso. Cast.*

بی *bejā. p. partic. interrogativa.* Quomo- do? Come? *Ferh.*

بی *bijā. p.* 1) *imper. ab ameden* گیل *gel. t.* Veni, adesdum. *Vieni. Ferh.* 2) *n. f.* اکسی *eksī. t.* Rutabulum. 3) *Lignum se- miustum. Tizzone. Cast.*

پیاب *pejāb. p. n. f. contrac. ex* پایاب *pā- jāb.* 1) *Potentia, vis.* 2) *Piscina, reposito- rium æquæ lapideum, non profundum.* 3) *Fundus aquæ.* 4) *Ostium fontis.* 5) *Def- census in fontem ad figendos pedes.* 6)

Noxam passus. 7) *Robur.* 8) *Finis, termi- nus.* 9) *Vortex. Ferh.*

بیاب *bejjāb. a. n. f.* Aquarius, seu po- cillator, qui aquam publice circumfert, ut cuique præbeat potum, quod gratis, facere pro opere pietatis habent. *Gol.*

بی آب *bī āb. p. adj.* Insulfus, rudis. *Ferh.* بیابان *bejābān. p.* 1) *adj.* Incultus, de- sertus. 2) *n. f.* Desertum, eremus. *Deser- to, luogo solitario. Ferh.*

بیابان نشین *bejābānī nišin. p. n. f.* compos. Tribus vaga, sub tentoriis habi- tans. *Ferh.*

بیابانی *bejābānī. p. adj.* بری *berī. t.* Syl- vester, ex deserto. *Selvatico, del deserto.* بیایی *pejāpei. p.* 1) *adj.* اولاشتری *ulāst- tūri. t.* Succellivus. 2) *adv.* successive, unus post alterum. *Ferh.*

بیات *bejāt. a. V. act.* [2. & 3. F.] Perno- ctare. *Gol.*

بیات *bejāt. a. n. f. i. q.* شبیکیر *šebīgīr,* Expediit, & invasio nocturna intentata ho- sti. *Wan.*

بیات *bejāt. p. n. f.* Cura, sollicitudo, mœ- ror. *Ferh.*

بیات *bejāt, seu bajāt. t. adj.* Antiquus, obsoletus, ut panis, ovum. *Stantio.*

بیاح *bijāh, & bejjāh. a. n. f.* Species piscis. *Wan.*

بیاحه *bejjāhæt. a. n. f.* Rete piscatorium. *Gol.*

بی اختیار *bī ychtyjār. p. adj. compos.* Invo- luntarius, coactus. *Perforza, costretto.*

بی اختیارانه *bī ychtyjārāne. p.* 1) *adv.* compos. Involuntarie, coacte. *Involontaria- mente.* 2) *adj.* Coactus. *Ik.*

بی احتیاط *bī yhtyjāt. p. adv. compos.* Sine cautela, aut circumspectione. *Senza aver- timento. Sæ.*

بیاد *bejād. p. n. f.* Vigilia. *Ferh.*

بی ادب *bī edeb. p. compos.* 1) *adj.* *edebisyž. t.* Inurbanus, immodestus. 2) *adv.* Immodeste, incivilliter. *Malcreato, incivil- mente.*

بی ادبانه *bī edebāne. p.* 1) *adv. compos.* Inurbane. 2) *adj.* Inurbanus, inhonestus. *In- civilmente, incivile.* بی ادبانه وضع *bī edebāne wæz. t.* Actio indecens. *Azzione in- decente, Sæ.*

بی ادبک *bī edeblik. t. n. f. compos.* In- urbanitas, impudentia. *Inciviltà, mala cre- anza. Ah.*

بی ادراک *bī idrāk. p. compos.* Intellectu carens. *Privo d'intelletto. Sæ.*

بیادک *bejādikat. a. n. f. pl. a.* بیادک *bej- dak. Pedes in latrunculorum lusu. Gol.*

بياده *pijāde*. p. n. f. 1) Pedes, pedestris. 2) Latrunculus, scrupus in ludo latrunculorum. Pedone, & pedina nel giuoco di scacchi. 3) Peditatus. Fanteria. 4) Species salicis. 5) Species rosæ. Ferh. مسكره *askerūn-pijādesī*. Peditatus exercitus. *La fanteria*. بياده ol. 1) Pedes incedere. 2) Desilire ex equo. *Caminar à piedi, & smontar à piedi. Sæ.* بياده سورمهك *pijāde sūrmek*. Scrupum promovere in ludo latrunculorum. *Mover la pedina. pijāde neferāt*. Milites pedestres. *Soldati à piedi.* بياده گتيمك *pijāde gītmeK*. Pedibus iter facere. *Caminar à piedi.*

بيار *bijār*. a. n. f. pl. a. بيار *bir*. Putei. *Wan.* بيار *bijār*. p. 2. pers. imp. ab آوردن *āvürden* گتور *getūr*. t. Affer. Apporta. Ferh.

بيارستن *bijārāsten*. p. V. compos. Adornare, fingere mendacium. *Cast.*

بي آرام *bī ārām*. p. compos. Sine requie, quietis expers. *Senza riposo, privo di riposo. Sæ.* بي قرار *bī qarār*. Irrequietus, & inconstans. q. in perpetua inquietudine, بي آرام ol. Quietis expertem esse. *Non poter trouar quiete. Sæ.*

بيارک *bijārek*. p. n. f. i. q. هزارداستان *hezārdāsitan*. Avis philomelæ similis cantu, & forma, sed minor, & subviridi. Ferh.

بي ارگان *bī erkān*. p. adj. compos. Immodestus, incivilis. *Incivile, mal creato. An.*

بيارون *bejārūn*. a. n. f. Ægyptiis Radix loti Ægyptiacæ. *Gol.*

بياز *pijāz*, *pejaz*. p. n. f. بصل *bæsl*. a. تازه صوغان *tāze soghān*. t. Recens cepa. *Cipolletta. Ferh.*

بيازدشتي *pijāzī destī*. p. n. f. compos. 1) Cepa sylvestris, bulbus. 2) Scilla. Ferh.

بيازر *bejāzer*. a. n. f. pl. a. بيزر *bejzer*. Tutes fullonum, seu lotorum. *Wan.*

بيازرة *bejāziret*. a. n. f. pl. a. بيزار *bejzār*. Falconarii. *Wan.*

بيازش *būjāzīs*. p. adj. Infirmus. Ferh.

بيازك *pijāzek*. p. n. f. 1) Species arundinis, ex quo storeas conficiunt. 2) Species clavæ ferreæ, quam catena, aut zona manibus alligant. Ferh.

بيازو *pijāzū*. p. n. f. Cepa marina. Ferh.

بيازي *pijāzī*. p. n. f. بيان صوغان *iebān soghān*. t. Cepa sylvestris. *Cipolla seluatica. Ferh.*

بياس *bejjās*. a. nom. prop. Bais, oppidum Ciliciæ maritimum inter Antiochiam, & Mamistam. *Gol.*

بي استحقاق *bī istyhkāk*. p. compos. Immerito, indigne. *Immeritevolmente, indignamente.*

بياستو *bijāstū*. p. adj. 1) Inverecundus, effrons. 2) Ore fœtens. Ferh.

بياستو *pijāstū*. p. adj. 1) اغزي قوقر *aghzī kokar*. t. Ore fœtens. 2) Ore magnus. Ferh.

بي اشتباه *bī istibāh*. p. compos. 1) adj. Indubitatus. 2) adv. Absque dubio. *Indubitato, certo.* عترنخواه بي اشتباهاري *ÿzsetchāhī bī istibāherī*. Hic vester additissimus servus. *Questo vostro affezionatissimo servitore. Ll.*

بي اشفاق *bī isfāk*. p. adj. compos. 1) Immercors, immitis, 2) Impius. *Senza compassione, & scelerato. Sæ.*

بي اصل *bī asl*. p. compos. 1) Sine causa. 2) adj. Ignobilis. *Senza causa, ignobile.*

بياض *bejāz*. a. 1) part. pro ابيض *ebjāz*. a. سپيد *sipīd*. p. اف *ak*. t. Albus. Bianco. *Gol.* 2) n. f. Albedo. *Bianchezza. Wan.* 3) Literæ in albo, sigillo munitæ tabulæ puræ. *Lettere in bianco, carta bianca.* 4) Charta. 5) Lepra. *Gol.*

بياض چقرمهك *bejāzæ çikar-mak*. Describere ad mundum. * *Express. figur.* بياضي *bejāzī*. h. e. كزبدده *muntechab we gūzīdei isār we ghæjri*. Selecta, seu elegantissima carmina, vel aliæ res selectæ. Ferh.

بيباغ *bejjāgh*. a. n. f. 1) Proxenetæ. 2) Venditor. *Wan.*

بيباغت *bijā-æt*. a. n. f. 1) Merx, res venalis. 2) Commercium. *Mercanzia, cosa da vendere, & negozio. Gol.*

بي اعتبار *bī y'tibar*. p. adj. compos. Vilis, non æstimatus. *Vile, senza stima. Sæ.*

بيباغ *bejjāgh*. a. n. f. i. q. فارس *fāris*. Eques. *Gol.*

بيباغريد *bejjāghārid*. p. n. f. Res aqua, aut sanguine madefacta, & permixta. Ferh.

بيباغريدن *bejjāghāriden*. p. V. 1) Madefacere. 2) Miscere, permiscere. Ferh.

بيباغاشت *bejjāghāst*. p. 3. pers. præter. 1) Madefecit. 2) Miscuit. Ferh.

بيباغي *bejjāghī*. t. adj. 1) Simplex. 2) adv. Simpliciter. *V. بيغي*

بي اقران *bī ækrān*. p. adj. compos. Sine pari, incomparabilis. *Senza pari, incomparabile.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه اولوب *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

بي آگاه *bī āgāh*. p. adj. compos. Inscius, non præmonitus. *Non avvisato.* واقعه سندن *wākī - æfinden bī āgāh olup*. Cum de causa illius nihil sciret. *Non essendo informato del di lui accidente. Sæ.*

پیاله *pijāle*. p. n. f. قدح *kədəh*. 1) Scyphus, poculum. 2) Patera. Bicchiere, tazza. Ferh.

خبر *pejām i. q. pejghām*. p. n. f. 1) *chaber*. 2) Nuntium, novum. Nuova, avviso. Ferh. 2) کلام *kelām*. 1) Salutatio. Saluto. 2) پیام مودت اختتام *pejāmī mewedet ychitām*. Salutatio benevola. Amorevole saluto. Ll. خلاصه پیام مخالفت انجام که عظمت او وشوکت او پادشاه اسلام حضرت تارینک جانب و ایونلرند اولان خصوصیتلری جهتندن اوزرمزه لازم آلادا اولان مقام و شانلرینه لایق اعزاز و احترام ایله اهدا و اتحاف اولنوب تفحص احوال خیر ماللری مراسمی تقدیم و پریش خاطر اعطالری لوازمی تتیم اولندقدن صکره اعلام محبتانه و انباء *chulāfæi pejāmī muchālyfæt engiām, ki āzæmetlū we şewketlū pādīshāi islām hæzretlerinün-giānibi hūmājūnlerine olan chusūsīyetleri ğihetinden ūzerimūze lāzimül-edā olan mækāmū sānlerine laik yzāzū yhtirāmīle ihdā wū ithāf olunup, tefæ chusy chwālī chair meālleri merāsimū tak-tym, we pürfisi chātyry ātyrleri lewāzimi tetmim olundukten son-ra, y-lāmū muhybbāne we inbā dostāne bu dūr ki. Oblatis cum respectu, ac reverentia dignitati suæ conveniente, præstantissimis, ac sincerissimis salutationibus, quas ratione singularis observantiæ, quam erga potentissimum principem veræ fidei profitetur, præstare tenemur, præmissisque, ac persolutis officiis sciscitandi de ipsius bono statu, ac dispositione animi, amice significatur, quod Doppo haverle presentato col debito rispetto, e riverenza convenevole al suo posto, e condizione, amorevoli saluti, e contestazioni di benevolenza, quali siamo obligati a renderle in riguardo della singolare divozione, ch'ella professa verso il potentissimo monarca della vera fede, e doppo aver compito, e sodisfatto al debito di chiedere della sua buona salute, e disposizione, si fa amichevolmente sapere, che. Ll. بو پیام ندامت انجامک ظهور و شیوعی *bu pejāmī nedāmet engiāmün-zuhūrū şūjū-y*. Divulgatio hujus nuntii pessimi. Il sentirsi, e divulgarsi questa cattiva nuova. Ll. پیام آور *pejām āwer*. Legatus. Inviato. Sæ,*

بی امن *bī emān*. p. adj. compos. 1) Im-misericors, crudelis. 2) adv. Sine misericordia, irremissibiliter. Crudelē, senza compassione, & senza quartiere. Ik. زمان *zemān* بی امن کبی بلا امهال *bi belā imhāl*. Instar temporis dilationsm

non dantis. A guisa del tempo, che non dà indugio. Sæ.

پیام آور *pejām āwūr*. p. n. f. compos. 1) Propheta. 2) Nuntius, legatus. Ferh.

پیامبر *pejāmber*. p. n. f. compos. 1) Nuntius. 2) Propheta. Ambasciatore, profeta. Ferh.

پیاموزش *pijāmūzes*. p. n. f. Scilla. Ferh.

پیاموش *pejāmūs*. p. n. f. Cepa marina. Ferh.

پیامبختن *bijamichten*. p. V. Commiseri. Cast.

پیامیغ *pejāmīgh*. p. n. f. 1) Caro musculosa. Ferh. 2) Pulpa carnis, ac piscis. 3) nom. prop. Nom. herbae. Cast.

بیان *bejān*. 2. n. f. 1) بیان *ājān*, 2) *şjān*. Evidentia. 2) تفسیر *tefsir*. Explicatio, declaratio. 3) بیان فصاحت *fæsāhet*. Facundia, eloquentia. 4) Proba. Wan. Espliazione, esposizione, evidenza. 5) in compos. بیان *selmānī dilkes bejān*. Selmanus virtute explicativa, cor attrahente, præditus. Selmano eloquente. Ll. بیان *bejān*. 1) Explicare, exponere. 2) Manifestare, declarare. Spiegare, dichiarare, esporre, manifestare. بیان اولنمیش *bejān olunmīs*. Explicatus. Spiegato. بیاننده دُر *bejāninde dūr*. In explicatione, seu explicatur qualiter. Ik. Hoc stilo fere omnes tituli capitum, aut sectionum in libris turcicis referuntur.

بیجان *bejjān*. 2. part. Homo abjectus, vilis. Gol.

بی انتها *bī intihā*. p. compos. adj. Infinitus. Senza fine. Eb.

بی انجام *bī engiām*. p. compos. 1) adv. Sine fine. 2) adj. infinitus. Senza fine, infinito. Sæ.

بی اندازه *bī endāze*. p. compos. adj. Immensus. Immenso. Sæ. عقلی بی اندازه ایدي *akly bī endāze idi*. Immenso, miro judicio præditus erat. Aveva un gran giudizio.

بیانک *bejānek*. p. n. f. Herba, vel arundo, ex quo conficitur storea. Ferh.

بیانیه *bejānijet*, vel cum articulo *el-bejānijet*. 2. n. f. Bejanitæ. Affectæ Bejani, filii Simeonis Nahadiensis, qui fuit e schola *el-ghulat*. Golatarum, i. e. eorum, qui tribuunt divinitatem tam *eli*, quam successoribus ejus in summo pontificatu. Afferunt autem Bejanitæ, translata fuisse particulam divinitatis ad Bejanum per modum transmirationis, atque hac ratione Bejanum supremi antistitis gradum meruisse. Hanc porro particulam esse illam; per quam meruit Adam ab angelis adorari; secta hæc

haec ramus est sectae الكيسانية el-keisānijet. Keisanitarum, qui referendi sunt ad sectam principalem الشيعية is-sy-jet. Schiitarum, i. e. eorum, qui sequuntur partes علي & لي. Maracc.

bejāwār. p. n. f. pro فياوار fejāwār. Lucrum, negotium. Ferh.

bijāwān, seu bejāwān pro بیابان bejābān. p. n. f. Desertum. Cast.

bijāwerden. p. V. 1) Contrahi sub cute carnem, artus. Ferh. 2) Vulnus exasperari, in pejus verti. Cast.

bī āhenk. p. compos. adj. 1) Dissonus. 2) Discrepans. 3) Debito apparatu destitutus. Diffonante, discordante, & senza li debiti apparecchi. Ferh.

bī āhenklik. t. n. f. 1) Diffonantia. 2) Discrepantia. Diffonanza, discrepanza.

bīb. a. n. f. Canalis, & foramen lacus vel cisternae, per quod effluit aqua. Gol.

bī bāk. p. compos. 1) adv. Sine timore. 2) Libere. 3) adj. Intrepidus, audax, Senza paura, liberamente, intrepido, ardito. Ik. bir tellāki bī bāk. Famulus balnei audacior. Un servitor ardito. Eb. bī bāk chy-rāmān. Libere incedentes. Quelli, che caminano francamente. Ik. bir āzāde chy-rāmū bī bāk restār. Libero, & securo pede incedens. Che con piede sicuro, e passo franco camina. Ik.

bībān. a. n. f. pl. a باب bāb. Portae. Gol.

bī pījān. p. compos. II. بی کران bī girān, بی فراوان firāwān. Immensi, infiniti. Infiniti. Sæ.

bī peder. p. compos. adj. Patre orbatus, orphanus. Cast.

bī bedel. p. compos. 1) adj. Incompenabilis. 2) Pari carens. Incomparabile, senza paragone.

bī perde. p. compos. 1) adv. Absque velo. 2) adv. Apertus. Senza velo, è cortina. ban-a bī perde gö-sterdiler. Mihi absque velo, clare ostenderunt. Mi hanno mostrato chiaramente, senza velo. Ah.

bī perwā. p. compos. 1) Sine timore, aut scrupulo. 2) adj. Liber. 3) adv. Intrepide. Libero, liberamente, senza paura, è scrupulo. bī perwā ol. Intrepidum, sine scrupulo esse. Esser franco, non aver paura, è scrupulo. Ik.

bī perü bal. p. compos. قندسز kändsyz kuiruksyz. t. Alis, caudaque destitutus, mutilus. Senz'ale, e senza coda, senza mezzì. An.

Part. I. Tom. I.

bī perhūz. p. compos. adj. 1) Improbus. 2) Meechus, incontinens. Cast.

bī bascer. p. compos. adj. Improvidus, inconsideratus. Imprudente, inconsiderato.

bī bākā. p. compos. adj. Instabilis. Instabile. Ik.

اول مقال بی بقادن بی حضور اولوب ol mekālī bī bākāden bī huzūr olup. Displicuit ei discursus ille nulli fundamento innixus. Senti disgusto di quelle parole, senza fondamento. Sæ.

pipeli. p. nom. prop. Nom. Pipeli, urbis in Bengala. Cast.

beiben. a. n. f. Andalusis Species salicis, aliis بادامک bādāmek, dicta. Gol.

pejbend. p. compos. Compedes. Pastora V. پایبند

bī behre. p. compos. adj. 1) Expers, privatus. 2) Infaustus, infortunatus. Privo, manchevole, & disgraziato. Sæ.

chérei bī behre. Facies infausta. Viso disgraziato. Sæ.

bī bī. p. n. f. Domina, matrona continuo in gynæceo sedens. Ferh.

bībī gīān. p. 1) Taurisus, alibi particula admirandi famelis usitata. 2) n. f. Honoris titulus.

quo mulieres invicem honorifice se compellant, quemve virginibus se ætate superantibus, ut sororibus tribuunt. Cast.

chane. a. n. f. pl. ابيات ebjāt. Distichon, carmen. Distico, verso. seh bejt. Ultimum, q. conclusivum distichon epigrammatis. Il principal verso dell'epigramma. 2) Periodus. Periodo. 3) Domus. Casa. 4) Familia, domestici. Man. 5) Pavimentum domus. 6) Sepulchrum. 7) Nobilitas, celsitudo. Gol.

bejtüllāh, بیت آلتیفت bejtül-ātık. Templum Meccanum, Mecca. Mecca, e la chiesa della Mecca. bejtül mæ'mūr, بیت مهور bejtü mæ'mūr. Ik. Templum caeleste, ad cuius similitudinem factum esse Meccanum templum fabulantur. بیت مهور bejtü mæ'mūrī serī-at. Tabernaculum justitiæ. Tabernacolo di giustizia. Ik.

bejtüs-firr. 1) Domus. 2) Conclave arcanorum. Arca de secreti gabinetto. Br. بیت الحمد bejtül hæmd. Templum. Tempio. An. بیت اللحم bejtül læhm. Bèthlehem. بیت المقدس bejtül mukæddes. Hierosolyma. Gierusalemme, بیت المال bejtül māl. Fiscus, ærarium. Il Fisco, la camera, la cassa. هر سال بیت her sāl bejtül

her sāl bejtül māl. māl

māle emwāl wūrādi mājeffer iken. Dum singulis annis nummi inferuntur copiosi in aeriūm publicum. *Sæ.* Poiche ogni anno può entrare nell'erario regio una somma così rilevante. *Sæ.* بیت آمال *chazānei bejtül māl.* Bona fiscalia, aerarium. *Li tesori regii, le finanze. Sæ.* بیت آمال سرده سی *bejtül māl serykasī.* Peculatus. Furto factum al principe. بیت آمالچی *bejtül mālçī.* Fiscalis. Fiscale. بیت شهریار *bejtī sehriār.* Basilica. Palazzo reale. *An.* بیت عنکبوت *bejtī ankebūt.* Tela aranea. Tela di ragno. بیت آفراغ *bejtül ferāgh,* بیت ما *bejtī mā.* Latrina, honesta vox. جاری بیت بیت *giārī bejte bejte.* Vicinus proximus, & qui contiguam habet domum. * *Express. figur.* بیت آلطف *bejtül lætaf. h. e.* خانه کاهبه *chāne kähbe chāne. t.* Domus meretricum, prostibulum. *Ferh.*

بیت *bit. a. n. f. i. q.* کت *küt. t.* Penus, alimentum. *Wan.* بیت لینه *bitī lejlet,* Unius noctis, seu diei commeatus. *Gol.*

بیتا *vel بی تا bitā. p. adj. compos.* Pulcher, formosus. *Cast.*

بی تاب *bi tāb. p. compos. adj.* Viribus destitutus, impotens. *Senza forze, privo di forze. Ferh.* بی تاب و توان و بی طاقت و درمان *bi tāb u tūwān u bi tāqat u dermān* ارباب دیوان هر کم و آرایسه بی خود اولوب *arbab diwān her kīm wār ise, bi chod olūp jykyl-dyler.* Quotquot aderant consiliiarii viribus, ac remedio destituti, stupefactique ceciderunt in terram. *Tutti quelli, che si ritrovarono nel consiglio, persero le forze, e privi di ogni rimedio, caderono tramortiti, o fuori di se. Eb.* بی تاب و توان *bi tāb u tūwān. t.* Vires adimere, stuporem inducere. *Togliere le forze, indebolire.*

بی تاب شدن *bi tāb šūden. p. V. compos.* Viribus destitutum, lassatum esse. *Mancar di forze. Ferh.*

بیتاره *bitāre. p. n. f.* Dæmon forma horrida terrorem incutiens. *Cast.*

بیتام *pitām. p. n. f.* Nuntium, novum. *Nuova, avviso. Ferh.*

بی تاامل *bi teemmül. p. compos.* 1) *adv.* Inconsiderate, absque reflexione. 2) *adj.* Inconsideratus. *Senza considerazione, riflessione, & inconsideratamente, inconsiderato.*

بیتة *bitet. n. f.* Penus, alimentum. *Wan.*

بی ترتیب *bi tertīb. p. compos.* 1) *adv.* Absque ordine, inordinate. 2) *adj.* Inordinatus. *Senza ordine, inordinatamente, & disordinato.*

بیترسب *pejteresb. p. nom. prop.* Nomen patris پورشسب *pürusseb. Ferh.*

بی تشویش *bi teswīs. p. compos.* Absque admixtione, purissimus. *Purissimo. Sæ.*

بی تقریب *bi tākrīb. p. compos.* Absque motivo, absque ulla necessitatis apparentia. *Senza cagione, spropositamente. Eb.* بی تقریب و بی وقت *bi tākrīb u bi wakt.* Impertinenter, & intempestive. *Fuor di tempo, e di proposito. Eb.*

بی تقصیر *bi tāksyr. p. compos.* Absque defectu. *Senza mancamento.* بی تقصیر *bi tāksyr. o. Non* deficere, non deesse. *Non mancare. Ik.*

بیتمی *pitek. p. adj.* Vanus, inutilis. *Ferh.* بیتمکائی *pitk.inī. p. n. f.* Manganum, scilicet machina bellica petraria, qua jaciuntur saxa, & moles. *Ferh.*

بی تکلیف *bi tekellūf. p. adv. compos.* لا تکلیف *lā teklīf. a.* 1) Ex abrupto. 2) Libere. 3) Absque ceremoniis. 4) Inconsiderate. *Alla libera, liberamente, senza riguardo, senza cerimonia.*

بی توتة *beitute. a. V. act. [2. F.]* 1) Pernoctare. 2) Noctu aliquid facere. *Wan.*

بی توقف *bi tewakkuf. p. adv. compos.* Sine mora, aut expectatione. *Subbito, senza tardare, o aspettare.*

بیتة *bite. t. n. f.* Placenta. *Focaccia.*

بیتة *pite. p. n. f.* 1) فتل *fital. Ellych-* nium in genere. 2) Funis pyrius. 3) Ellychnium lampadis in specie *Miccia, corda d'archibugio. Ferh.*

بی تہ *bi tih. p. compos.* 1) صبر *sabyr-* sız. *Impatienter. An.* 2) Vestigio carens. *Ferh.*

بیچ *pic. p.* 1) 1. pers. imp. *اچیدن Con-* torque. 2) *adj.* Tortus, contortus. 3) Convolutus serpens. *Ferh.* 4) Crispatus, curvus. 5) *n. f.* Curvatura, crispatura. 6) Plica, ruga. *Ik.* Storto, intricato, piegato, crespato, scarmigliato, & crespata, grinza, piega. *بیچ و تاب picīū tāb.* Contortura, flexuositas. *Piegamento, crespatura. Ik.* هزار *hezār picīū tāb ile.* Cum mille plicis, rugis. *Con mille pieghe, grinze. Ik.* *بیچ و تاب ristēi pūr picīū tāb.* Filum intricatum, & convolutum. *بیچ در پیچ pic der pic.* In se convolutus serpens. *Serpente avvolto in giro. Ik.*

بیچ *pic. t. n. f.* ولد زنا *weledi zinā. p.* Spurius. *Bastardo.*

بیچا *picīā pic. p. adj. compos.* 1) طولشفت *dolasik dolasik. t.* Convolutus in gyrum. 2) Valde implicatus, intricatus.

catus. 3) Crispus. *Avvolto in giro, intricato, & increspato. Ferh.*

بيجاد *bīgiād. p. n. f. Species rubini. Ferh.*

بيجاد *pīciād. p. n. f. 1) Gemma, corallium variegatum. 2) Sphærulæ vitreæ variegatæ. 3) Rubinus. 4) Nobilis saphirus. 5) Sphærulæ precatoriæ. 6) poetis Mystacis locus, cum prorumpens barba nigrescere incipit. Cast.*

بيجاد *bīgiāde, & پيچاده pīciāde. p. n. f. Species rubini. Ferh.*

بيجاد *bīgiāde leh. p. n. f. compos. Color ruber in labiis. Ferh.*

بيچاد *bīgiāzæk. a. n. f. i. q. پيچاد pīciād. Gemma, corallium variegatum. Gol.*

بي چاره *bīciāre. p. compos. 1) Sine remedio. 2) Omni ope destitutus. 3) Miser. Miserabile, senza remedio, abbandonato. رفع مصرتلاری امرنده پيچاره اولمشار. ref-y mazārretlerī emrinde bīciāre olmīshler. In sublevandis suis miseriis, aut damnis spe omni, ac remedio destituti erant. Restavano senza speranza di poter rimediare alli loro mali. Eb.*

بي جان *bī giān. p. compos. Exanimis. Senza anima. Ferh.*

بيچان *pīciān. p. adj. Flexuosus, contortus, implicatus. Ferh.*

بيچاي *pīciāi nāf. p. n. f. compos. گوبك بوروسي gobek burusy. t. 1) Contortio umbilici. 2) Tormina, dolor, quo umbilicus contorqueri videtur, ut parturientibus mulieribus. Storgimento dell' umbilico. Ferh.*

اشکنجه *pič pič. p. n. f. compos. پيچ پيچ iskenge. t. Fidiculæ tormentum. Tortura, tormento. Ferh.*

بيچش *pičis. p. n. f. 1) Tortuositas, flexuositas. 2) Intricatio. Ferh.*

بيچف *bīciak. t. n. f. Culter. V. پچاف*

بيچك *pīček. p. n. f. 1) Helxine. Edera. 2) Fascia mulierum. 3) Glomus. 4) Annulus ex cornu, vel osse. Ferh. 5) Teredo. Cast.*

بيچگر *bīgiğer. p. adj. Timidus. Ferh.*

بيچله *pīgle. p. n. f. Arbor serotina, quæ sero fructus reddit. Ferh.*

بيچن *bīcen. p. nom. prop. Nom. herois. Ferh.*

بيچند *pīcend. p. n. f. 1) باش باغي bās bāghy. t. Ligamentum capitis, quo mulieres uti solent. 2) Hedera. 3) Cincinus. Ferh.*

بيچون *bīciün. p. adv. & adj. پيچون niteliksy. t. 1) q. Absque, quomodo. 2) Attributum Dei. Simili carens, purus, æternus, divinus. 3) Inexplicabilis. Puro, sen-*

za pari, eterno, divino, inexplicabile. Ferh.

بيچون *hæzret: chalyk perwerdigāri bī ciün. Ineffabilis, imperferutabilis Deus O. M. خالف بيچونه شکر chalyky bī ciüne sükrü firāwān we hæmdü bī gīrān-eile-dükten sonra. Æterno, purissimo Deo ætis infinitis gratiis. Rese a Dio eterno, ineffabile, infinite grazie. Eb. پيچون وچرا bīciünü cērā. 1) Ens purissimum. 2) Ineffabilis. 3) Omni exceptione major, extra omne dubium positus. Purissimo, independentissimo, ineffabile, & certo, fuor d'ogni dubbio. Ll. Sa.*

بيچه *piče. p. n. f. 1) بورغو bürghü. t. Terebra. Trivello. 2) صر مشف sarmaşik. t. Hedera. 3) Arundinetum. 4) Tegumentum faciei. 5) Involucrum. Ferh.*

بيچیدن *pejēden. p. V. 1) Associare se, comitari. Cast. 2) Involvere. 3) Dividere in partes. 4) Sanciare. Ferh.*

بيچیدن *pīcīden. p. V. 1) Contorqueri. 2) Circumire. 3) Convolvi, corrugari. 4) Flecti, incurvari. 5) Convolvere, inflectere. 6) Confundi in sermone. Torcere, piegare, piegarsi, avvulgersi, & confondersi nel parlare. Ferh.*

بيچيده *pīcīde. p. 1) part. pass. In se convolutus, contortus, complicatus. 2) n. f. Hedera. 3) Armilla. Cast.*

بيچيله *pičile. p. n. f. Arbor serotina, quæ sero fructus reddit. Ferh.*

بيچارزون *bīhārjün. p. n. f. Escæ molliculæ. Ferh.*

بي حاصل *bī hāsyl. p. compos. 1) Infructuosus. 2) Sterilis. Infruttuoso, & sterile.*

بيحان *bejhān. a. 1) nom. prop. Nom. viri, qui primus fuit tribus suæ pater, a quo denominantur cameli بيجانجه bejhānje. 2) part. Qui revelat, proditque arcana sua. Gol.*

بي حجاب *bī hīgiāb. p. compos. 1) Absque velo, detectus. 2) Absque pudore, inverecunde. Scoperto, senza velo, e senza vergogna. Eb.*

بي حد *bī hædd. p. compos. 1) adj. Sine termino. 2) Infinitus, excessivus, immensus. 3) adv. Excessive. Infinito, eccessivo, oltre misura. راه فرقت کبي بي حد و غایت rāhi furkæt gibī bi hæddü ghājet. Instar viæ absentiae, aut separationis ab objecto amato immensus, infinitus. Immenso, infinito, come la strada dell' assenza. Ah. بي حد و شمار bī hæddü sūmār. Infinitus, innumerabilis. Infinito, innumerabile. An.*

بي حضور *bī huzūr. p. compos. 1) Absque quiete. 2) Offensus, indignatus.*

Senza riposo, sdegnato, offeso. **بی‌حضور** *bihuzūr* c. 1) Offendere aliquem. 2) Molestare. 3) Turbare. 4) Quietem tollere. *Molestare, offendere, disgustare, stizzare.* **بی‌حضور** *bī huzūr* o. 1) Offendi. 2) Irasci, indignari. 3) Inquietari, infestari. *Offendersi, sdegnarsi, inquietarsi, travagliarsi, & esser travagliato.* **مذت عینده کسمیه احسان** *آنک دکل کندویه احسان ایدنه بی‌حضور اولوردی* *müddetü ümrinde kimseje yhsân itmek degül gendüje yhsân idene bihuzūr olurdy.* Toto vitæ suæ decursu non solum nemini bene fecit, sed vel sibi bene facienti indignabatur. *In tutto'l tempo della sua vita non solo non fece bene, ò grazia a nessuno, ma anche si sdegnava contro di quelli, che gliene facevano.* *Eb.*

بی‌حضورلق *bī huzūrlyk* c. n. s. compos. 1) Inquietudo. 2) Offensa. 3) Indignatio, ira. *Inquietudine, offesa, disgusto.* **بی‌حضورلق** *bī huzūrlyghy* *واردر وار* *dar dür.* Nobis est subiratus, offensus. *Egli è disgustato con noi, in colera contro di noi.* *Eb.*

بی‌حضوری *bī huzūrī* p. n. s. i. q. præc. **ظهورندن اصلا بی‌حضوری عارض اولدی** *zuhürinden aslâ bīhuzūrī âryz olmady.* Ex eo, quod id acciderit, minime indignatus, aut turbatus fuit. *Non si turbò punto nell' animo dell' accidente, di ciò, che arrivò.* *Sæ.*

بی‌حقیقت *bī hækykæt* p. compos. 1) Infincerus. 2) Ingratus. 3) adv. Infincere. *Falso, ingrato.* *Sæ.*

بی‌حیا *bī hæjâ* p. compos. 1) adj. Inverecundus, impudens. 2) adv. Inverecunde. *Senza vergogna, sfrontato, sfacciato.* *Ik.*

بی‌حیاللق *bī hæjâlyk* c. n. s. compos. Impudentia. *Sfacciataggine.*

بیخ *bīch* p. n. s. **کوک** *kök* c. 1) Radix arboris. *Ferh.* 2) Origo, principium rei. *Radice, origine, principio.* *Ferh.* **بیخ و بن** *bīchü bün.* Radix & origo rei. *An.*

بیخ *pīch* p. n. s. **گوزچپاشی** *göz çiapāghy* c. Humor oculorum lippientium. *Ferh.*

بیخایب *bīchāib* p. n. s. Vigiliæ, dormiendi impotentia. *Cast.*

بیخال *bīchāl* p. n. s. **ذرق الطیر** *zærkut-tajr* c. Stercus avium. *Ferh.*

بیخال *pīchāl* p. n. s. i. q. præc. *Ferh.*

بیخانی *pīchānī* p. adj. compos. pro **بیخانی** *bīchānī.* Insulsitas, quod sine sapore est. *Cast.*

بیخاور *bīchāwer* p. n. s. compos. 1) **کوکلو اغاج** *köklü aghāg* c. Arbor radicata, radicem agens. *Ferh.* 2) Hedera. *Cast.*

بیخبر *bīchaber* p. compos. 1) adj. Ignarus, incius. 2) adv. Absque notitia,

inconsulte. *Non consapevole, che non si sa, non informato, & senza saputa.* **بی‌خبر** *bī chaber* o. Ignorare, non esse informatum. *Ignorare, non haverne alcuna informazione.* **بو خبر پر عبر عاقبتندن بی‌خبر اولوب** *bu chaberī pür yber âkybetinden bī chaber olüp.* Ignorans finem illius nuntii mysterio pleni. *Sæ. Non accorgendosi del fine, di quell' annunzio mistico.* *Br.*

بی‌ختن *bīchten*, **پیختن** *pīchten* p. V. 1) **المک** *elemek* c. Cribrare, secernere farinam. 2) Debilem, impotentem fieri. *Ferh.* 3) Captivum abducere. *Cast.* 4) Impotentem reddere ita, ut se movere nequeat. *Abburattare, prender priggione, & render impotente, & immobile.* *Ferh.*

بی‌ختن *pīchten* p. V. 1) Contorqueri. 2) Circumire. 3) Convolvi, corrugari. 4) Flecti, incurvari. 5) Convolvere, inflectere. 6) Confundi in sermone. *Ferh.*

بی‌خته *pīchte* p. part. pass. 1) Cribratus. *Ferh.* 2) Impotens, deploratus. 3) Captivus. 4) Captum animal, quod exire, aut se movere non potest. *Cast.*

بی‌خرد *bī chyred* adj. p. compos. Intellectu carens. *Privo di cervello.* *Sæ.*

بی‌خست *pejchust* p. adj. 1) Impotens, captivus. 2) Debilis, ægrotus. 3) Afflictus, miser. 4) Detentus, incarceratus. *Ferh.*

بی‌خستن *bīchæsten* Impotentem, & captivum reddere. *Ferh.*

بی‌خسته *bīchæste* p. part. pass. Impotens, debilis. *Ferh.*

بی‌خسته *pīchæste*, **پیخسته** *peichæste* p. part. pass. 1) Ægrotus. 2) Impotens, ope, & potentia destitutus. 3) Homo, seu bestia in loco angusto inclusa, unde nequit exire. *Cast.*

بی‌خشت *bīchæst*, **بیکوست** *bīchost* p. n. s. **کوکله** *kökile* *dibinden çikmys aghāg* c. Arbor radicitus evulsa. *Albero sin dalle radici staccato.* *Ferh.*

بی‌خخوانی *bīchānī* p. adj. Insipidus cibus. *Ferh.*

بی‌خود *bī chod* p. adj. compos. 1) Absque se. 2) Extra se. 3) Sine intellectu, amens. *Fuor di se, insensato.* *Cast.*

بی‌خوست *pīchost*, **پیخوسته** *pejchoste* p. adj. 1) Pede calcatus locus. 2) Ægrotus, immedicabilis. *Ferh.*

بی‌خه *bīche* p. adj. Debilis, impotens. *Debole, frale.* *Cast.*

بی‌خیدن *pīchyden* p. V. 1) Dividere in partes. 2) Surgere. *Ferh.*

بی‌جد *bejd* c. n. s. Campus vastus. *Wan.*

بید *bejd.* . *V. act.* [F. 1. & 2.] 1) Interire, perire. 2) Abire, dividi a suis. *Gol.*

بید *bejd.* . *n. f.* 1) Interitus. 2) Prævus, & noxius cibus. *Gol.*

بید *bejde.* . *a. particu. exceptionis.* Nisi, præter. *Wan.* ¶ بید ائه *bejde ennehu.* Nisi quod. بید ان *bejde en.* Propterea quod. *Gol.*

بید *bīd.* . *a. n. f. pl.* ا بیدا *bejdā.* Campi, deserta. *Wan.*

بید *bīd.* . *p. n. f.* 1) Salix, Salice. ¶ بید *bīd* وش لرزان *bīd wes lerzān.* Salicis instar tremulus, tremebundus. 2) 3. *perf. fut. verbi substantivi* بودن *būden.* Erit. 3) *nom. prop.* Antiqui genii, seu gigantis ex regione Mazanderan. 4) *in comp. cum* باد *bād* *adj.* Vanus, futilis. 5) 3. *perf. præter.* Fuit. 6) *n. f.* Tinea. *Ferh.*

بیدا *bejdā.* . *a. n. f. pl.* بید *bīd* و بیدوات *bejdāwāt.* 1) Desertum, campus, ubi nulla habitatio, ubi viator exitio obnoxius. Deserto periculoso. *Wan.* 2) *nom. prop.* Nom. terræ æquabilis, & planæ inter Meccam, & Medinam. *Gol.*

بیدا *pejdā.* . *p.* 1) *adj.* آشکارا *āsikārā* II. Publicus, manifestus. Publico, & *in publico.* *Ferh.* 2) *n. f.* Inventio, comparitio. *Invenzione, comparsa.* ¶ بیدا *pejdā* . 1) Adinvenire. 2) De novo producere. 3) Fundare. 4) Manifestare. 5) Exhibere. *Controvare, inventare, fondare, pubblicare, mostrare.* شمردی نقره بیداسی ممکن *šimrdī nokra pejdāsī mūmkin degūl.* Modo pecunias invenire non est possibile. Ora il trovar denari non è possibile. *Eb.* تخمه بیدا کردن *tuchme pejdā kerdēn.* Laborare stomachi indigestione. بیدا *pejdā* . 1) Exoriri, comparere. 2) Produci. 3) Manifestari. *Mostrarfi, uscire, comparire, palesarfi.* بیدا اولدی *bīdā oldī.* Exorta est ejusmodi fragrantia. *Usci, si fece sentire un tale odore.* *Eb.* بیدا اید بچی *pejdā idīgī.* Inventor, autor. *Inventore, autore.* *An.*

بیداد *pejdād.* . *p. adj.* Publicus, manifestus. *Ferh.*

بیداد *bīdād.* . *p. n. f. compos.* 1) Iniquitas, injustitia. *Ingiustizia.* 2) *nom. prop.* Nom. urbis in ترکستان *turkistān,* quam رستم *rustem,* occupavit. *Ferh.* 3) *adj.* Iniquus, injustus. *Ingiusto.* ¶ حکم بیداد ندن *hukmī bīdādinden dādū ferjād idēn ghæmdideler.* Afflicti homines, qui palam lamentabantur, ac conquerebantur de ejus regimine & injustitia. *Gli afflitti, e miserabili, che con gridi, e lamenti esclamarono contro'l mal governo, e l'ingiustizia sua.* *Sæ.*

Part. I. Tom. I.

بیدار *bīdār.* . *p. adj.* اوبانک *ujānyk.* . 1) Vigil, somni expers. 2) Evigilans. *Vegghiatore, svegliato, & accorto.* *Ferh.* 3) *n. f.* Ludus. *Cast.* ¶ چشم بیداری *česmi bīdārī.*

Oculus ejus vigilans, semper apertus. *Sæ.* L'occhio suo vigilantissimo. *Br.* بیدار *bīdār* . Excitare a somno, expergefacerere. *Svegliare, destare.* بیدار *bīdār.* . 1) Expergefacerere, excitari a somno. 2) Vigilare. *Svegliarsi, destarsi, & vegghiare.* *Sæ.*

بیدار شدن *bīdār šuden.* . *p. V. compos.* 1) Expergefacerere. 2) Certiorem fieri. *Ferh.*

بیداره *bīdāre.* . *p. adj.* Amore flagrans, amator. *Cast.*

بیداری *bīdārī.* . *p.* 1) *n. f.* يقظة *iækazā* . *ujānyklyk.* . 1) Vigilia, vigilantia. *Vegghia, vigilanza.* 2) *adj.* Consciens. *Ferh.* بیدار *pejdāremek,* & *pejdālamak.* . *V.* Adinvenire. *Controvare.* *V. ust.* بیدا

بیداش *bīdās.* . *p. n. f.* Constitutio mundi. *Cast.* بیداش *pejdās.* . *p. n. f.* Inventio mundi, ejus esse. *Cast.*

بیدانه *bejdānet.* . *a. n. f. pl.* بیدانات *bejdānāt.* Asina, eaque silvestris. *Wan.*

بیدانگیر *bejdāngīr.* . *p. n. f.* Ricinus herba. *Ferh.*

بی دانش *bī dānīs.* . *p.* 1) *n. f. compos.* Inscitia. *Cast.* 2) *adj.* Inscius. Ignorantia, & ignorante.

بیداووسی *pejdāwīsī.* . *p. n. f.* Species monetæ, quæ tempore کیانیان *keijānjān,* meabilis erat, valebat autem quinque دینار *dīnār* seu nummos. *Ferh.*

بیدپای *bīdpāj.* . *p. compos.* 1) *i. q.* Pedem aut basim firmam habens instar salicis. 2) *nom. prop.* Nom. medici, aut magi celebris Indici. *Hum.* 3) *n. f.* مهربانک *mīhrūbānlyk.* . Amicitia. *An.*

بید برگ *bīd berg.* . *p. n. f. compos.* 1) Genus sagittæ. 2) Genus hastæ. *Ferh.*

بیدخ *bejdāch.* . *p. n. f.* Equus generosus, ferox. *Ferh.*

بیدخام *bīdchām.* . *p. n. f. compos.* Aloe cruda. *F.* بیدخت *bīdūcht.* . *p. n. f.* Venus planeta. *Ferh.*

بیدر *bejder.* . *a. n. f.* Area, in qua triturantur fruges. *Wan.*

بیدر پی *pej der pej.* . *p. adv. compos.* 1) Successive, unus post alterum. 2) Identidem. *Successivamente, l'un doppo l'altro, & di quando in quando.* *Ik. V.* بی

بیدرمان *bīdermān.* . *p. adj. compos.* درمانسز *dermānsyz.* . 1) Absque remedio. 2) Miser. ¶ فرمان بیدرمان *fermānī bī dermānī jez dān ile.* Juxta decretum Dei irrevocabile. *Secondo il decreto irrevocabile di Dio.* *Sæ.*

Yyyyyyy

بی

بی درنگ *bī direnk*. p. compos. 1) Absque mora. 2) *adj.* Promptus, agilis. In un subito, pronto, presto. ¶ تعذی مساکنده بی درنگ *ta-addī meslikinde bī direng idī*. In via iniquitatis celer erat, ad injustitiam propensus, & promptus. Presto nel far iniquità, & ingiustizie. Sæ.

بیدره *bīdere*. p. n. f. Fabri ferrarii fovea, in qua laborant confidentes super solo circa incudem. Ferh.

بی دریغ *bī dirygh*. p. *adj.* compos. 1) Non negatus. 2) Omnibus patens. Non negato, prontamente concesso. ¶ عون بی دریغ *awuŷ bī dirygh*. Auxilium divinum. Aiuto divino. Sæ. دریغی *diryghī bī diryghī*. Framea ejus liberal's ictuum. La sua brava scimitarra. Sæ. بی دریغ *bī dirygh e. vel dirygh būjūrmamak*. Non negare, gratiosè concedere. Non negare, concedere, far grazia. ¶ بی دریغ *bī dirygh ol*. Non negari. Ik.

بیدستان *bīdistān*. p. n. f. مخلفه *māch-life*. a. Saliētum. Salceto, salicale.

بیدستر *bīdester*. p. n. f. Castor. Castoro. Ferh.

بید سرخ *bīd sūrch*. p. n. f. compos. Salix. Ferh.

بید طبری *bīd tabrī*. p. n. f. compos. Species falicis. Ferh.

بیدق *bējdæk*. a. n. f. pl. بیادق *bējād-ka*. n. شرطیج بیادهسی *sætrāng pijādesī*. Pedes in latrunculorum lusu. Pedina. Wan.

بیدق *bējdæk*. p. n. f. i. q. præc. Ferh.

بیورکسر *bī dil*. p. compos. 1) بیورکسر *iūreksyz*. t. Sine corde, vecors, pusillanimitas. 3) *adj.* Infrunitus, stolidus. Senza cuore, pusillanimo, balordo, pecorone.

بیدال *bīdalā*. p. n. f. Verba vana, inutilia. Ferh.

بی دماغ *bī demagh*. p. 1) compos. Sine cerebro. 2) *adj.* Cerebro carens. Senza cervello. Ik.

بیدمال *bīdmāl*. p. n. f. Gladius, pugio. Ferh.

بیدموش *bīdmūs*. p. n. f. compos. Species floris, pec. Mosci. Ferh.

بیدنجیر *bīdengīr*. p. n. f. 1) Ricinus. 2) nom. prop. Nom. arboris, seu plantæ. Cast.

بی دولت *bī dewlet*. p. *adj.* compos. Infortunatus. Disgraziato. Sæ.

بیده *pīde*, & *pīte*. t. n. f. Placenta, collyra. Pizza, focaccia.

بیدار *bējzār*. a. n. f. pl. بذر *bezr*. Semina. Gol.

بیداره *bīzāre*, & *bīdāre*. p. n. f. Meditatio dolosa, fraus. Ferh.

بیدخ *bējzæch*. a. part. i. e. بادن *bādinūn*. Mulier corpulenta, & obesa. Wan.

بیدق *bējzæk*. a. n. f. pl. بیادق *bējzæk-ka*, i. q. بیدق *bējdæk*. 1) Pedes. 2) Dux, indexque viæ. 3) Genus accipitris, seu falconis. Gol.

بیر *bējr*. p. n. f. Vestis nocturna. Cast.

بیر *bīr*. a. n. f. قویو *kūjū*. t. Puteus. Pozzo. Wan. ¶ من خفر بیراً لآخه وقع فیه *men chæfere bīrān liāchyhū wækæ fhū*. Qui fratri suo foveam fodit, incidit in eam. Prov.

بیر *bīrī*. p. n. f. 1) صاعقه *sāyka*. 2. یلدرم *jildyrym*. t. Fulmen. Saetta. 2) Lectus. Letto. Ferh.

بیر *pīr*. p. n. f. 1) قوجه *koğia*. t. Senex. Vecchio. 2) Dux viæ. Ferh. ¶ بیر و جوان *pīrū giūwān*. Senes, & juvenes. Vecchi, e giovani. Eb. 3) Fundator religionis aut ordinis, patronus. Fondatore, padrone.

بیر *pīrī derwīshān*. Patronus senior Dervisorum, seu religiosorum Mohammedanorum. Il fondatore, superiore delli Dervisi, o religiosi Mohammedani. Ik.

بیران *nāsāyhī sālyhāi pīrān*. 1) Recta consilia, & monita sanctorum patrum. 2) simpl. Recta consilia senum. Li buoni consigli, e documenti delli santi padri, o delli vecchi. Sæ.

بیر روشن ضمیر نورانی *bir pīrī rūshen zāmīrī nūrānī we bir æzīzī chūb sūretī rūhānī*. Senex illuminatus, ac aspectu venerandus. Un vecchio illuminato, & un santo contemplativo di aspetto venerando. Eb.

بیر زال *pīrī zāl*. Decrepitus senectio. Un vecchio decrepito. بیورکسر *pīrī fertūt*. Delirus senex. Vecchio fuor di senno.

بیر مغان *pīrī miughān*. 1) Fundator, aut senior monachorum. (Christianorum intelligunt) 2) Caupo. Confalone, priore di monachi, & ostè, taverniere. * Express. figur.

بیر اموزست *pīr amūzest*. h. e. حصولی ممکن *husulī mūmkīn olān is*. t. Negotium, quod perfici potest. بیورکسر *pīrī cehl sāle*. h. e. حضرت آدم *hæzretī ādem*. Senex 40. annorum, i. e. Adamus, quia eum, forma viri 40 circiter annorum, a Deo creatum fuisse orientales tradunt.

بیر *pīrī serendīb*. Senex Serendib, i. e. pariter Adamus, quia juxta orientales in insula serendib, ex terra mantis Pico formatus fuit. Ferh.

بیر *pīrā*. p. 1) part. compos. ab *pīrāsten* *bezēlgi*. t. Ornans. Abbellitore. 2) imp. Orna. Ferh. ¶ نادره *nādīre pīrā*. Raritatum compositor, memorandorum scriptor. Scrittore di avvenimenti rari. Ik.

بیراد

بیراد *bīrād*. p. adj. Senex, impotens. Ferh.

بیراد *pīrād*. p. n. f. Primus ab hoc elapso annus. Ferh.

بیرار سال *pīrār sāl*. p. n. f. compos. او تده کی *ōtekī jil*. t. Tertius ab hoc elapsus annus. *Avanti l'aitro anno*. Hæl.

بیراستن *bīrāsten*. p. V. Pampinare vites, frondes arborum. Ferh.

بیراستن *pejrāsten*. p. V. 1) Amputare superfluum in arbore. 2) Induere vestem, quæ non quadrat. Ferh.

بیراستن *pīrāsten*. p. V. 1) Complanare, instruere. *Spianare, aggiustare*. 2) Ornare. *Acconciare*. 3) کورک سپیلیمکی *kūrķ sepīl-mek*. t. Concinnare pelliceas vestes. *Conciar le pelli*. 4) باغ بودامق *āghāc we bāgh būdamak*. t. Pampinare arborem, vitem. *Spampanare*. 5) کم کردن *kem kerdēn*. Minuere, diminuere. *Sminuire*. 6) Terram sationi præparare. 7) Replere fossam. Ferh. 8) Munire puteum lapidibus, aut circumducere. *Cast*. 9) Scindere in genere apud poetas. Ferh.

بیراسته *bīrāste*. p. n. f. Pampinatio. Ferh.

بیراسته *pīrāste*. p. 1) part. pass. i. q. آراسته *ārāste*. t. Ornatus, instructus. *Addobbato, abbellito, fornito*. 2) n. f. Oppidum multis arboribus, & arvis conspicuum. 3) Ager ad seminandum paratus. 4) Habitatio extra urbem. 5) Causa movens. 6) Amputata res, ut ramus ab arbore. Ferh. 7) Macerata & mollefacta pellis, ut usui apta sit. 8) Puteus lapide circumcirca exstructus.

بیراک *bejrāk*, & *bajrāk*. p. n. f. 1) علم *ālem*. a. Vexillum, signum. 2) Cohors. *Stendardo, bandiera*, & *compagnia*. *Alias proprie minora signa, aut militaria sic vocantur; alia, quæ sunt honoris causa data gubernatoribus provinciarum, vocantur proprie سنجاق *sangījak**. علم او جنده بغلنان *ālem ūghine baghlanān bairāk*. Vexillum exile hastis appendi solitum. *Bandierola*. آکنده *bairāghy āltynde*. Sub ejus cohorte. *Sotto, nella di lui compagnia*. اچوق بپراقدر ایله *āciūk bairāklar ile*. *Expānsis signis. Con bandiere, ò in segne spiegate*.

بیراقدار *bairāktār*. p. n. f. compos. Signifer, vexillifer. *Alfiere, cornetta*. Hæl.

بیراقلق *bairāklyk*. t. n. f. 1) Vexillatio. 2) Cohors. *Compagnia*.

بیراکند *pīrākēnd*. p. adj. compos. i. q. پریشان *perīshān*. Dispersus, confusus. *Disperso, confuso*. Ferh.

بیرام *bejrām*, & *bajrām*. p. n. f. عيد *īd*. a. Festum solenne, pec. *Mohamedanorum bis in anno contingens, & primum quidem post ipsorum jejunium Ramazan dictum, fere ut nostrum Pascha, quod etiam sic ipsi vocant*.

پاشا *pascha*, quod etiam sic ipsi vocant. *Pasqua, festa solenne*. Ferh. کیش بیرامی *kāsh bīrāmī*, & خمین بیرامی *chamsīn bīrāmī*. Pentecoste. *Pasqua rosata*. Hoc etiam sæpè vocant ex Hungarico, پینقوش *pinkos*. Caterum کیش بیرامی *kāsh bīrāmī* est potius Pentecoste Hebræorum, seu festum tabernaculorum. هر کون بیرام دگل *her kūn bīrām degl*. Non semper feriae.

دلویه هر کون بیرامدر *delūje her kūn bīrāmdūr*. Stulto semper feriae. *Ad un matto ogni giorno è festa*. Prov.

بیرامین *pīrāmīn*. p. 1) n. f. Ambitus, circuitus. 2) Lacinia. 3) adv. Circum, circa. Ferh. *Ambito, circuito, contorno, attorno*.

بیرامین *pīrāmīn serāj*. Ambitus domus. *L'ambito della casa*. بیرامیننی دور *pīrāmīnīnī dewr* e. Circumire ambitum ejus. *Far il giro del suo ambito*. Sæ.

بیرامون *pejrāmūn*. p. adj. Qui convitia, & injurias non intulerunt. Ferh.

بیرامون *pīrāmūn*. p. n. f. i. q. بیرامین *pīrāmīn*. Ambitus, circuitus. Ferh.

بیران *bīrān*. p. part. Præteriens. Ferh.

بیران *pīrān*. p. nom. prop. Nom. ducis exercitus, sub antiquo *Turcarum tyranno efrās jāb*, dicto. Ferh.

بیران *pīrān*. p. n. f. pl. a پیر *pīr*. Senes. *Li vecchi*. Ferh.

بیرانه *pīrāne*. p. 1) adv. Senis instar. *Da vecchio*. Sæ. 2) part. Senescens. 3) Venator. *Cast*.

بیرانه سر *pīrāne ser*. p. n. f. compos. Senectus.

بیرانیدن *pīrānīden*. p. V. transit. a بیراستن *pīrāsten*. Complanare facere. *Cast*. V. بیراستن

ازغون *āzghūn*. t. Devius, errabundus, qui a recta via aberrat. *Smarrito, disuiato*. 2) Incongrua perpetrans. Ferh. 3) n. f. Meretrix. بیراه شدن *bī rāh sūden*. Deviare. *Smarrir la strada*. بیراه شوا *bīrāh shwā*. Devians. *Cast*.

بیراه *pīrāh*. p. n. f. Coriarius, alutarius. *Cast*.

بیراهن *pīrāhen*. p. n. f. قمیص *kāmyś*. a. گون لک *gūn-lek*, vul. گوملک *gōmlek*. t. Indusium. *Camiscia*. Ferh.

بیراهی *bīrāhī*. p. n. f. Deviatio. *Cast*.

پیراهیدن *pīrahīden. p. V. debgh. ۲.*
Depfere concinnare corium. Cast.

بی رای *bi rēej, & bīrāj. p. adj. compos. 1)*
Confilii experts, rerum ignarus. 2) Fātius.
Senza consiglio, imprudente. Ferh.

پیرای *pīraj. p. 1) imp. ab pīrahīden. Orna. 2) part. Ornator. Abbellitore.*
پیرای عدل *pīrāi ādl. Ornator, decora-*
tor justitiæ, æquus. Abbellitore, offervato-
re dell' equità, giūsto.

پیرای *pīraj. p. 1) imper. a pīrahīden. Pampina, amputa. 2) part. Pampina-*
tor. Ferh.

پیرایش *pīrāis. p. n. f. i. q. Ornatus.*
Ferh.

پیرایه *pīraje. p. n. f. Ornatus, ornamen-*
tum. Abbellimento, ornamento. Ferh.

پیرایه بخش *pīraje bāchš. p. n. f. compos.*
پیرایه بخش *pīraje bāchš. i. Ornator,*
conddecorator. Abbellitore. Sæ. پیرایه بخش
pīraje bāchš. i. Ornare. Abbelli-
re. Sæ. cc. dat. pers.

پیراییدن *pīrahīden. p. V. 1) Complānare,*
instruere. Spianare. 2) Ornare. Acconciā-
re. 3) Concinnare pelliceas vestes. Con-
ciar le pelli. 4) Pampinare arborem, vitem.
5) Minuere, diminuere. Sminuīre. 6) Ter-
ram sationi præparare. 7) Replere fossam.
Ferh.

پیر تعلیم *pīrī tālim. p. n. f. compos. Doc-*
tor rerum divinarum. Ferh.

پیرجیس *pīrgīs. p. 1) nom. prop. Nom.*
diaboli. 2) Saturnus planeta. Ferh.

بی رحم *bī rāhm. p. compos. 1) Absque mi-*
sericordiā. 2) adj. Immisericors. Che non ha
compassione, ò non usa misericordiā: اول
بی رحم قاطع اکرحم *ol bī rāhmī kātyār-rāhm.*
Ille immisericors desertor proximorum, aut
consanguineorum: Quel crudele, è senza
misericordiā, che abbandona, rinega li suoi
parenti. Sæ. بی رحم و بی امان *bī rāhmī*
bī emānler. Immisericordes, veniam nullām
concedentes. Eb.

بیرز *bīrez. a. n. f. Tudes fullonum, i. e.*
lignum, quo vestes inter lavandum contun-
dunt. Wan.

بیرزاد *pīrzād. p. n. f. 1) Atavus. Ferh.*
2) Decrepitus pater Rustemī, senex autori-
tate, seu principatu conspicuus: Cast.

بیر زال *pīrī zāl. p. 1) nom. prop. Nom.*
patris Rustemī celebris Athletæ. 2) Vetula.
Ferh.

بیرزد *bīrzed. p. n. f. Limatura ferri. Ferh.*

بیرزد *pīrzed. p. n. f. 1) Galbanum, genus*
medicamenti. Ferh. 2) nom. prop. Nom.
herbæ. Cast.

بیرزن *pīrzen, & pīrezen. p. n. f. Vetu-*
la. Cast.

بیر زمزم *bīrī zemzem. p. n. f. compos. Pu-*
teus in ambitu templi Meccani, cujus aquam
sacram bibunt in peregrinatione Mohamme-
dani, cuive vestes suas intingere, quamve
secum domum ferre solent. Dicitur puteus
hic a Deo productus esse, ut Hagar, &
Ismael sitim suam levarent. Reland.

بیرزه *bīrزه. p. n. f. Mel. Ferh.*

بیرزی *bīrزی. p. n. f. i. q. præc. Ferh.*

بیرزی *pīrزی, & pīrزی. p. n. f. Minutiæ mer-*
cium, Bagatelle, che delle merciaj si ven-
dono. Ferh. پیرزی فروش *pīrزی furūs.*
Minutiarum venditor. Merciajo.

بیر ستای *bī rustāj yd. p. n. f. compos.*
Voluptas aut hilaritas non interturbata. Spaf-
so, gusto senza amarezza.

بیر رشک *bī rēsk. p. adj. compos. غیر رشک*
ghæj-rēšy. i. 1) Aemulatione carens. 2) Deses,
ignavus. Non invidioso, & senza animo,
ò cuore ad intraprender qualche cosa, ac-
cidioso. Ferh.

بیراق *beiræk. p. n. f. i. q. Vexillum.*
Ferh.

بیر کلک *pīrkelēpez. p. n. f. compos. Co-*
quis pedum, & capitum. Ferh.

بیر کند *bīrkend. p. nom. prop. Nom. urbis.*
Ferh.

بیر لاس *bīrlās. p. nom. prop. Nom. tribus*
tārtaricæ, ex qua Timurlenk oriundus. Herbel.

بیر لیک *pīrlik. i. n. f. پیرلی *pīrī. p. Senectus.**
Vecchiaia. پیر لیک وقتنده *pīrlik waktin-*
de: In senili ætate, tempore senectutis. Nel-
la vecchiaia.

بیر لیمک *pīrlēmek. i. V. Senescere. Invec-*
thiarfi, diventat vecchio.

بیرم *bējrem. a. n. f. Instrumentum, quo*
ligna perforantur, tetebra. Wan.

بیرم *bejrem. p. n. f. 1) Genus panni fe-*
rici. 2) Fabri lignarii, securis transversa, in-
curva. Ferh. 3) Terebra. Cast. 4) Impe-
tigo. Hal.

بیرم *bīrem. p. n. f. Cibus ex tene. Ferh.*

بیرم استبا *pīrmāstbā. p. n. f. compos. Equus*
in posteriores pedes insurgens, sternax. Ferh.

بیر مغان *pīrī mughān. p. n. f. compos. Se-*
nior monachorum. V. in پیر

بیر مین *pīrēmēn. p. n. f. Circuitus pro*
بیرامن

بیر نک *bīrēnk. p. 1) adj. compos. Sinē colore,*
informe quid: Cast. 2) n. f. Materia prima, &
fundamentum, principium cujusque rei.
3) usit. رسم *resm. ۲.* Prima delineatio, seu
adumbratio picturæ. Dissegno, ò imborzza-
tura d'una pittura. Ferh.

بيرو *pejrew*. p. n. f. 1) Physiognomus. *Fisonomo*. *Ferh*. 2) Sēctator, affecla. *Cast*.

بي رو *bī rū*. p. compos. 1) adj. Effrons, temerarius. *Sfrontato*, *temerario*. *Sæ*. 2) n. f. *Marfupium*. *Ferh*.

بيرو *bīrow*. t. n. f. ex *Hung*. *Magister pagi*, *judex*. *Giudice*, *maggiore d'un villaggio*.

بيروبار *bīrūbār*. p. n. f. *Attributum Dei*. *Ferh*.

بيروت *bejrūt*. a. nom. prop. *Berytus in littorali traçtu Damasci cum portu*. *Schult*.

بيروج *pīrweġ*. p. nom. prop. *Nom. avis*. *Ferh*.

بي روز *bī rūz*. p. 1) adj. compos. طالعسر *tālī'jyz*. t. *Infortunatus*. *Disgraziato*. 2) *Species gemmæ viridis smaragdo similis*. *Ferh*.

بيروز *pīrūz*. p. مظفر *muzæffer* a. يکن کن *ien-yn*, seu *iengin gelen*. t. 1) n. f. *Victor*. 2) adj. *Victoriosus*. 3) *Altior*. 4) *Fortunæ compos*. *Ferh*. 5) n. f. *Opportunitas*, *viçtoria*. *Vittorioso*, & *vittoria*. طاق زبردندن *tākŷ zebergēden pīrūz*. *Altior cælo*, *cæli cærulei cyanus*. *Più alto del cielo azurro*, *ò turchina cavata dal cielo azurro*. *Ah*.

بيروزج *bīrūzeġ*. p. n. f. pro *بيروزه* *pīruze*. *Turcois*, *cyanus*. *Ferh*.

بيروزرام *pīrūzrām*. p. nom. prop. *Nom. urbis alicujus in India*. *Ferh*.

بيروزن *bīrūzen*. p. n. f. *Onus*. *Peso*. *Ferh*.

بيروزه *pīrūze*. p. n. f. 1) *Turcois*, *cyanus*. *Turchina*. 2) *Victor*. *Ferh*.

بيروزه چرخ *pīrūzei çerch*. p. n. f. compos. 1) *Jupiter planeta*. 2) *Cælum sextum*. *Ferh*.

بيروزي *pīrūzī*. p. n. f. ظفر *zæfer* a. *Victoria*, *triumphus*. *Vittoria*, *trionfo*. *Cast*.

بيرون *bīrūn*. p. 1) adv. طشره *tašra* t. (درون *derūn*). *Extra*, *foris*, *foras extrinsecus*. 2) adj. *Exterior*. *Ferh*. 3) *Ex*, *procul a. c. c. abl. Fuori*, *il fuori*, *la parte di fuori*, *l'esteriore*. دروني اهل دلكر کي بيرونندن پاك *derūnī ehli diller gibī bīrūninden pāk*. *Interiora ipsius*, seu *cor ejus extima facie munda magis & casta*. *Più netto*, *ò puro di dentro*, *ch' al di fuori بيرون حدتن بيرون اندگري فساداتي حدتن بيرون قیاسدن افزوندر* *bīrūn we kyjāsten efzūndūr*. *Immensa sunt*, & *incomprehensibilia mala*, *quæ commiserunt*. *Sono infiniti*, & *inimaginabili mali*, *che hanno fatti*. *Ll*. بيرون آمدن *bīrūn āmeden*, & بيرون رفتن *bīrūn reften*. *Foras prodire*, *egredi*. *Uscir fuori*, *sortire*. بيرون کردن *bīrūn kerden*. 1) *Educere*. 2) *Extrahere*, *Cavar fuori*, *far Part. I. Tom. I.*

uscire. از بيرون *ex bīrūn*. *Ab extra*, *extrinsecus*. *Di fuori*, *esteriormente*.

بيرونه *bīrūne*. p. n. f. (اندرونه *enderūne*.) *Externa vestis*. *Cast*.

بيروني *bīrūnī*. p. 1) adj. *Externus*. 2) adv. *Extrinsecus*. 3) n. f. *Exterioritas*. *Estrinsecò*, *di fuori*, & *esteriorità*. *Ferh*.

بيرونين *bīrūnīn*. p. adj. *Externus*. *Cast*.

بيروني seu روي *pejrewī*. p. n. f. compos. *Sequela*, *sectatio*. پي روي نودن *pejrewī nūmūden*, & پي روي کردن *pejrewī kerden*. *Sequi*, *sectari*. *Seguitare*.

بيره *pīre*. p. n. f. 1) اقرع *ækrae* a. كل *kelt*. *Calvus*, *pec. ex impetigine*. *Testa pelata dalla serpigine*. 2) اوخل بالي *oghul balŷ*. t. *Mel album*, *a pullis apium primum*. 3) *Vicarius*, *successor*. *Ferh*. 4) *Saccharum*. 5) *Vetula*. *Vecchia*. *Cast*.

بيره *pīre*. t. n. f. *Pulex*. *Pulce*. *V*. پيره اوتي *pīre otŷ*. *Pulicaria*, *psyllium*. *Perficaria*. *Bob*.

بيره زن *bīrezen*. p. n. f. *Sarrago ex argilla ad pinsentium panem*. *Ferh*.

بيره زن *pīrezen*. p. n. f. compos. عجزه *āġiūze* a. *Vetula*, *edentula*. *Vecchia*, *decrepita*. پيره زنار *pīrezenler*. *Vetulae*. *Donne vecchie*. *Sæ*.

بيره هن *pīrehen*. pro *بيراهن* *pīrāhen*. p. n. f. *Indusium*. *Ferh*.

بيره هند *pīrehend*. p. n. f. i. q. *præc*. *Ferh*.

بيري *pīrī*. p. n. f. *Senectus*. *Ferh*.

بي ربا *bī rijā*. p. 1) adv. compos. *Sine hypocrisi*, *ingenuè*. 2) n. f. *Ingenuitas*. 3) adj. *Sincerus*. *Senza falsità*, *ò ipocrisia*.

بي ريب *bī rejb*. p. compos. 1) *Sine dubio*. 2) adj. *Indubitatus*. 2) adv. *Indubitato*. *Senza dubio*, *indubitato*, *indubitatamente*.

بي ريب و مرآدر *bī rejbü mirā dūr*. *Certum*, & *indubitatum est*. *E certo*, *ed indubitato*. *Ik*.

بيرين *bejrīn*. a. nom. prop. *Nom. loci alicujus*, *alias* رمل الكيرين *remlül-bejrīn*, *diçli*. *Wan*.

بيرين *bīrīn*, & *pīrīn*. p. n. f. *Aqua facta*. *Ferh*.

بيز *beiz*. a. n. f. i. q. بوز *bewz*, 1) *Excessus*, *injuria*. 2) *Paupertas*. *Gol*.

بيز *bīz*. p. part. compos. a بيختن *bichten* اليبجي *el-igī*. t. *Cribrator*. *Crivellatore*. بيژ فتنه *fitne bīz*. *Malum*, *seditionem concitans*. *Ik*.

بيز *bīz*, & *bez*. t. n. f. 1) *Subula*. 2) *Tela*. *V*. بيز طريقي *bīz*, seu *bez tarākŷ*. *Pecten*, *radius*. *La navicella*. *Bob*. کتان بيزي *ketān bīzŷ*, vul. *keten bezŷ*. *Telalinea*, *lin-teum*. *Tela di lino*.

بیزار *bejzār*. a. n. f. Falconarius. *Wan.*

بیزار *bizār*. p. n. f. 1) Fugacitas, fuga. 2) Tædium, alienatio. *Ferh.* 3) vulg. *usit. part. pass.* اوصافش *osānīs*. t. Pertæsus, nausea affectus. *Stufo*, annoiato. 4) *adj.* Liber, vacuus. *Cast.* بیزار *bizār* e. Tædio afficere, indignationem, & nauseam movere. *Annojare*; mover. *nausea*; *infästidire*. بیزار *bizār* ai. 1) Fastidire, indignari. 2) Desperare. *Schifarfi*, *rincrefcere*, & *disparfi*. *māh-būs olmaghyn giāninden bizār olnis idy*. Eo, quod esset incarcerationis, tædebat animam ejus vitæ suæ. *Per vederfi cōsi incarcerationo, gli era venuta à noiā la propria vita. Sæ.* بیزار اولدی *mukābeleden bizār oldy*. De resistendo desperabat. *Sæ.* *Disperavafi di poter far-resistenza. Br.* کسکار خاکساره *kūffārī chākisāre kār zār we her birī giāninden bizār oldy*. Vilium infidelium occupatio placētus erat, & eorum quemlibet vitæ propriæ tædebat. *Sæ.* *Gl' infedeli abjetti sī ritrovorono in cōsi mali termini, chē gli rincrebbe la vita. Br.* بیزار و نفور *bizārū nefūr* ai. *Averfari*; abhorrere, detestari. *Schifarfi*, *kaver horrōre*, *aborrirē*.

بیزاری *bizārī*. p. n. f. 1) Diploma regium, privilegium manumissionis. *Cast.* 2) Tædium. 3) Fugacitas. 4) Libertas. *Ferh.*

بیزان *bizān*. a. n. f. pl. a. باز *bāz*. Falcones. *Wan.*

بی زبان *bī zebān*. p. compos. Elinguis, mutus. *Muto*, *senza lingua*. لالان کبی *lālān kibī*. *Mutorum instar elingues erant. Aguifa di muti stavano senza parlare, non avevano lingua.*

بیزر *bizer*. p. *adj.* Pauper, miser. *Ferh.* پیزر *pizer*. p. n. f. Venditor circumforaneus. *Ferh.*

بیزن *bizen*. p. *nom. prop.* Nom. herois, athletæ *kejkāvusi*. *Ferh.*

بیزه *bize*. p. *adj.* Res pura, genuina. *Ferh.*

بیزیدن *biziden*. i. q. بیختن *bichten*. p. V. Cribrare. *Ferh.*

بیس *bejs*. a. 1) *part.* Strenuus. 2) n. f. Robur. *Wan.*

بیس *bejes*. a. V. *act.* [4. F.] Malum esse. *Est autem hoc verbunt e genere illorum, quæ vocant Arabum grammatici افعال آماج و آلم efæ-ālūlmedh wez-zem*. i. e. verba laudis, & vituperii, quæ collocant in casu رفع *ref-æ*, seu nominativo nomen genericum determinatum per articulum; ac faciunt, ut nomen aliud, subjectum nempe, cui tribuitur laus,

aut vituperium, ei postponatur pariter in casu رفع *ref-æ*, seu nominativo. e. g. بیس *bejeser-regüllü amrun*. Malus vir fuit Amrus.

بیس *beis*, بیس *büs*, بیس *büis*. a. n. f. Miséria, afflictio. *Gol.* بیس القزین *biüsel-kärin*. Prævus socius. بیس المصیر *biüsel-masyr*. Desperatio regressus. *Ik.*

بیس *pis*. p. 1) n. f. Lepra. *Ferh.* 2) *adj.* Leprosus, elephantiasi laborans. *Cast.*

بی ساز *bī sāz*. p. *adj. compos.* 1) Inutilis. 2) Imparatus. *Cast.*

بی سامان *bī sāmān*. p. *adj. compos.* فاسق *fāsyk*. a. Improbus. بی سامان *serī bī sāmān*. Caput cerebro vacuum. *Capo senza cervello*, *zucca senza sale*. *Ik.*

بیسان *bejsān*. a. *nom. prop.* Nom. Baifanæ. *Antiquis Scythopolis, ad latus occidentale Algauri. Numerantur inter eam, & Tyberiadem 18. mill.* *Schult.*

بی سبب *bī sebeb*. p. *compos.* بی سبب *bī lā sebeb*. a. Sine causa. *Senza causa*, *senza ragione*. *Ik.*

بی سپر *pej siper*. p. n. f. *compos.* 1) Res pedibus calcata. 2) *part.* lens. *Ferh.*

بیسپس *bispis*. p. n. f. Episcopus. *Vescovo*. *Cast.*

بیست *bist*. p. 1) *num. cardin.* بیست *jigirmī*. t. Viginti. *Venti*. 2) *part.* Damnum inferens. 3) *contrac. ex* بیست *bājist*. Oportet. *Ferh.* 4) *imp.* طور *dur* t. Sta, subsiste, expecta. *Stā li*, *aspetta*. *Cast.* * *Express. figur.* بیست و یک *bist ū jekū sāk*. h. e. بیست و یک *jigirmī bir surret semalī felekūl-burūg*. t. Viginti & una constellatio versus septentrionem. بیست و یک *bistū jek pejger*. *Idem*. *Ferh.*

بیست *pist*. p. *adj.* Leprosus, elephantiasi laborans. *Leproso*. *Ferh.*

بیستاخ *bistāch*. p. *adj. i. q.* کستاخ *küstāch*. Impudens, inverecondus, temerarius. *Sfaciato*, *audace*. *Ferh.*

بیستار *bistār*. p. زایدت *zāidet*. a. Redundans quid, pleonasmus. *Ferh.*

بی ستاره *bī sitāre*. p. *compos.* طالع *tālī* *syz*. Infortunatus. *Disgraziato*, nato sotto una cattiva costellazione. *An.*

بیستان *bisitān*. p. *adj. pl.* Præteriti. *Ferh.*

بیستگانی *bistegānī*. p. n. f. آیلک *ajlyk*. t. Stipendium menstruum, quod olim vigesimo quoque die dari solebat. *Ferh.*

بیستم *bistūm*. p. *num. ordin.* Vigessimus. *Ventesimo*. *Cast.*

بیستون *bistūn*. p. *nom. prop.* Nom. montis celebris in Persia. *Ferh.*

بي *bīstī*. p. n. f. يكرميلك *jigirmilik*. t. Moneta viginti denariolorum *persica*. Cast. *bīstīn*. p. num. ordin. Vigessimus. Cast.

بي سخن *bī sāchūn*. p. adj. compos. Mutus. Senza parole. Ferh.

بيسر *bīser*. p. n. f. Genus avis, falconi venatorio similis. Ferh.

بيسراك *bīserāk*. p. n. f. Pullus unius, vel duorum annorum. Ferh.

بي سروپا *bī serū pā*. p. compos. Capite, & pedibus destitutus, h. e. omnibus viribus destitutus. Impotente, privo di forze. Ferh.

بي سر و سامان *bī serū sāmān*. p. n. f. compos. 1) Negotium confusum, & turbatum. Ferh. 2) Qui quicquid facit prave, & prae-postere facit. 3) adj. Inverecundus, lascivus. 4) Vilis. 5) Deploratus, omnibus rebus ac viribus destitutus. Eb.

بي سعادت *bī sā-ādet*. p. adj. compos. 1) Infaultus. 2) Vilis. Vile, disgraziato.

بيسك *bejseke*. a. pro ويسك *wejseke*. Condolentis, & contemnentis particula. 1) Hei, eheu! 2) Vah, phy te! Gol.

بيسكي *bīseki*. p. n. f. Lepra, leprositās. Ferh.

بيسكي *pīsegī*. p. n. f. i. q. praec. Cast.

بيسكي *pīskī*. p. n. f. Inventus. Cast.

بيسم *bejsem*. a. n. f. 1) Quercus lanuginosae species, quae fructum fert parvo malo cydonio similem. 2) Aegilops magna glande. Gol.

بيسور *bīsūr*. p. nom. prop. Nom. urbis. Ferh.

بيسه *pejse*. p. n. f. 1) Semissis unciae, i. q. $\frac{1}{4}$ libræ. 2) Moneta ænea tanti ponderis. Cast.

بيسه *bīse*. p. n. f. 1) Cornix. 2) Pica. 3) Res quævis albo, & nigro colore variegata. Ferh.

بيسه *bīse*. & پيسه *pīse* p. n. f. الة *āla*. t. 1) Lepra. Hæl. 2) Pannus variegatus. Ferh. 3) Cornix varia. 4) Pica. Ni.

بيسي *pīsī*. p. n. f. برص *bærs*. a. Lepra. Ferh.

بيش *bīs*. a. n. f. 1) Nom. herbæ venenosæ, in *Sindia* urbe تل تل *telētūl* plurimum nascitur: recens necat, arida innoxia plane & medicamentosa; radix ejus in alias regiones defertur. 2) Napellus. Wan. بيش *faretūl-bīs*, i. q. فارة آلبيش. بيش *bīs mūs*. p. Animalculum simile muri, quod inter radices illius plantæ vivit, ejusdemque antipharmacum habetur, vulg. Napellus Moyfis. Gol. 2) nom. prop. Nom. vallis, seu alvei in via *Jemamæ*, qui leonibus abundat. Gol.

بيش *bīs*. p. 1) nom. prop. Nom. radice. 2) adv. زياده *zijāde*. a. Plus, amplius, magis. Piū. Ferh.

بيش *pīs*. p. n. f.) قبل *kæbl* a. اوک *ön*. t. 1) Anterior pars. 2) adv. Antrorsum, ante. La parte dinanzi, avanti. 3) Ulterius. Ferh. 4) Exemplar, quod imitatur quis, dignitate venerabilis, prior. Effemplare, uomo venerabile, superiore. بيش از اين *pīs ez īn*. Antehac. Per lo passato, per avanti. بيش از انكه *pīs ez ān ki*. Priusquam, antequam. Avanti che: بيش آمدن *pīs āmeden*. 1) Coram venire. 2) Adversus occurrere, in bonam & in malam partem. 3) Obstistere. Venir avanti, incontrare, opporsi. بيش آوردن *pīs āwlürden*. Adducere. Far venir avanti. بيش کشیدن *pīs kesīden*. Attrahere. Attirare. بيش رفتن *pīs reften*. Præcedere, prævertere. Passare avanti, passare. در بيش کردن *der pīs kerden*. Præponere, præficere. Antiporre, far passar avanti. در بيش شدن *der pīs sūden*. Præcedere. Passar avanti. اسب بيش رو *espi pīs rew*. Equus alios prævertens. Cavallo che va inanzi a tutti, e passa tutti. بيش افتاد *pīs ūftād*. Voluntarius, volo. بيش زرين سعادت قريندینه آکوب *pīs zejñī se ūdet kārīnlerine ālup*. Ad anteriorem augusti ephippii partem eum accipiens. Prendendo sopra la sella avanti di se. بيش دستي *pīs destī*. Præeminentia, præcellentia. Preminenza, superiorità. Cast. بيشن *pīs destī nūmūden*. Superiorem se monstrare. Mostrarfi superiore. Cast. بيش کرد *pīs destī kerd*. Celeriter rem confecit; properavit. Ha fatto presto, è stato lesto. صندوق بيش نظر شيخه احضار *sandukyn pīs næzærī sejšæ yhzār ejledy*. Produxit in conspectum prælati arcam suam. Portò inanzi al prelato la sua cassa. Ik. بيش و پس *pīs ū pes*. Ante, & post. Avanti, e dietro. * Express. figur. بيش افتاد *pīs ūftād*. h. e. سرگذشت *serguzest*. Miles audax, volo. بيشاني دار *pīsānī dār*. Obduratæ frontis homo. بيش سخت *sæcht pīsānī*. Idem. بيش خود بين و متکبر *pīs chod berpā*. h. e. خود بين و متکبر *chod bīn we mutekebbir*. Sibi ipsi placens; arrogans. بيش خورد *pīs chored*. h. e. 1) سلم ايله بعض اشيا فروخت اينمشه دیرلر *sellem ile bæzī esjā fūrūcht itmise dirlers*. t. Res vendita anticipate accepto pretio. 2) چاشنکیرلر چاشني انچون يدکاري سنه *časnegirler çāsnī icun jedükleri nesne*. t. Res prægustata a prælibatoribus principum. بيش تورونده ايرشمش ميوه *pīs res*. h. e. 1) *turfen-*

turfende irismis mejive. t. Primitiæ fructuum.
2) عاقبت اندیش ākybet endis. Qui bene
perpendit rem, antequam eam aggreditur.
تیز پیش دستی کردن pīs dēstī kerdēn. h. e.
تیز هر نه اولورسه tīz tutmak her ne olur-
se. t. Celeriter rem percipere. پیش نشین
pīšī nīšīn. h. e. دایه زن حامل که عریبه
dājei zen hāmilkī ārā-
bide kābile tūrkīde ebe derler. t. Obstetrix.
هر نسندک pīs nihād. h. e. پیش نهاد
her nesnenūn-mūkādemesī. Prin-
cipium, initium rei. پیش داد pīs dād. h. e.
تقدّمه اجرت tekāddemei üğret. t. Antici-
patio mercedis. Ferh.

پیشاپیش pīsāpīs. p. adv. compos. 1) Ulterius,
Ferh. 2) برابر berāber. t. Pariter, simul. Cast.

فقد پیشادست pīsādest. p. n. f. compos. 1) Pecunia numerata. Contanti. Ferh.

پیشادنگ pīsādenk. p. n. f. compos. 1) An-
teambulō, antesignanus. 2) Antistes. Cast.

پیشاده pīsāde. p. n. f. Eduliū dulcis ge-
nus. Cast.

پیشار pīsār. p. n. f. حسندک سدگی cha-
stanūn-sidigi. t. Urina pec. ægroti, quæ me-
dicis examinanda exhibetur. L'orina dell'
infermo, che si mostra al medico. Ni^z.

پیشاران pīsārān. p. n. f. pl. Medicorum
demonstrationes. Cast.

پیشان pīsān. p. n. f. Præstantior panni
pars, seu extremitas, quam emptori expo-
nunt, optima rei, seu panni faciēs. Cast.

پیشانی pīsānī. p. n. f. 1) آگن gebhe. a. Fron-
s. Fronte. 2) Desiderium. Ferh. 3) ناصیه
nāsyje. a. Antia, crines in fronte pen-
duli. Ciuffo di capelli, che pende sopra la
fronte. پیشانی بند pīsānī bend. Fron-
tale, genis coronæ, qua mulieres utun-
tur. Cast. * Express. figur. پیشانی کرد
pīsānī kerd. h. e. کسناخلف و ترک ادب
küstāchlyk we terkī edeb ejledī. Ef-
frons, perfriktæ frontis fuit. Ferh.

پیشانی بند pīsānī bend. p. n. f. compos.
Corolla gemmata, qua femina præsertim
vero sponsæ græcæ, & armenæ caput orna-
re solent. Ferh.

پیش آونگ pīs āweng. p. n. f. compos. An-
teambulō, antesignanus. Ferh.

پیشاهنگ pīs āhenk. p. n. f. compos.
مقدمه الجیش mākademetül gīs. a.
چرینک اوکی çerīnūn-ön-y. t. Quæ præmittuntur
exercitui, primum agmen, volones. Van-
guardia. Hæl.

پیشاپا pīspā. p. n. f. Arca vestiaria. Ferh.

پیشپاده pīspāde. p. n. f. Dulciarii genus
ex melle, farina & oleo, vel butyro. Cast.

پیشبار pīsbār. p. n. f. Obstetrix. Levatrice Cast.
پیشپار pīspār. p. n. f. 1) Dulciaria, quæ
hospiti honoris causa offeruntur. 2) Fætum
mortuum enixa mulier. Ferh.

پیشپارچه pīspārcē. p. n. f. compos. Dulciarii
genus ex melle farina, & oleo, vel butyro. Cast.
پیشباره pīsbāre. p. 1) n. f. compos. Dulcia-
ria, quæ hospiti honoris causa offeruntur,
Ferh. 2) Obstetrix. Cast.

پیش باز آمدن pīs bāz āmeden. p. V. com-
pos. Ultro, citroque venire, rursum prorsum
currere. Cast.

پیش پای pīs pājī. p. n. f. compos. An-
tecessus, præcedentia. Ferh.

پیشبگ pīsbeg. t. n. f. ex Hung. Episco-
pus.

شبهه بی شبیه bī sūbhe. p. compos. 1) Procul dubio, sine dubio. 2)
adj. Indubitatus. Senza dubio, senza fallo,
indubitato, infallibile. Ik.

بیشته büšet. a. nom. prop. Nom. loci ali-
cujus. Wan.

پیشتخته pīstahta. p. n. f. compos. Scri-
nium scriptorium, ubi charta, atramenta-
rium, & cætera scriptioni necessaria servan-
tur. Scigno con calamaro. Ferh.

بیشتر bīster. p. compar. زیاده zīāde. a. 1)
Plus, magis. 2) Longius. Più. Ferh. دو
دو dū dūzī jā pīster. Duæ res, aut
plures. Due cose, ò più.

بیشتر pīster. p. compar. 1) ایلرلرک ilerlürk. t.
Anterior, ulterior. Ferh. 2) Major, præ-
stantior. Che è, ò va più avanti, maggio-
re, più eccellente. Hæl.

بیشترک pīsterek. p. compar. diminut. Idem.
q. præc.

بیشترین bīsterīn. p. superlat. Plurimum.
Affai affai. Cast.

پیشخور pīschor. p. n. f. compos. Jentacu-
lum, cibus mane sumptus. Ferh.

پیشخورد pīschored. p. n. f. compos. 1) Jen-
taculum, cibus mane sumptus. 2) Prægu-
stator dapium. 3) Pretium pro vendita mer-
ce anticipatum. Ferh.

پیشداد pīsdād. p. 1) nom. prop. Nom.
primæ Dynastiæ antiquorum regum Persiæ;
pec. agnomen regis هوشنگ hūsenk ex ea-
dem dynastia ob promptam justitiam, quam
populo tribuere consueverat, unde & succes-
soribus ejus reverentiæ ergo hoc nomen tribu-
tum est. Herbel. 2) in genere Rex, monarcha.
3) Pecunia anticipata pro opificibus. Ferh.
پیش در pīšder, pīšī der. Frontispicium.
Frontispicio. Bern.

پیش دست seu پیشدست pīšdest. p. com-
pos. 1) Præ manibus. 2) Via patens, quæ
ante

ante oculos. 3) *adj. compos.* Præcedens dignitate, cui dextera manus defertur.

پیشدیل *pīsdil.* p. n. f. *compos.* Deliberatio. *Cast.*

پیش رس *pīsrēs.* p. n. f. *compos.* Primitiæ fructuum. *Ferh.*

پیشرو *pīsrēw.* p. n. f. *compos.* 1) Dux, antistes, quem sequuntur alii. 2) Primum agmen. 3) Præludium in musicis, quod præcinitur, aut pulsatur ante cantionem ipsam. Guida, scorta, che va avanti, vanguardia, & preambolo. *Ferh.*

پیشطاق *pīstāk.* p. n. f. *compos.* Porticus, vestibulum. Loggia avanti la casa, antiportico. *Ferh.*

بی شفقت *bī šefkæt.* p. *adj. compos.* Inclemens, imimisericors. Spietato, che non ha compassione; nè benignità. *Sæ.*

بی شک *bī šekk.* p. *compos.* لا شك *lā šek.* 2. Procul dubio, indubitate. *Senza dubio.*

بیشکار *bīškār.* p. n. f. Labor injunctus sine conducto pretio. *Ferh.*

بیشکار *pīškār.* p. n. f. 1) Tribunus urbis. 2) Teloneator. 3) Famulus. 4) Socius. 5) Curator, rei curam gerens. 6) Discipulus. *Ferh.* 7) Tribus. 8) Primus locus, primæ. 9) Arca, cista. *Cast.*

بیشکاره *pīškāre.* p. n. f. 1) قابله *kābilet.* 2. Obstetrix. 2) Stratum, tapes, quo primi, ac summi confessus locum ornant. 3) Mancipium, quique omnia tolerat. *Cast.* 4) Tribunus urbis. 5) Socius. 6) Curator negotiorum. 7) Discipulus. 8) Gynæcei aulici inoderatrix. *Ferh.*

صدر مجلس *pīsgāh.* p. n. f. *compos.* 1) Stratum in honoratiore cubiculi parte extensum. 2) Porticus, prominens in palatio. *Belvedere.*

3) Locus officii. 4) Primus, ac nobilissimus, pec. in confessu locus. 5) Dignitas regia. *Ferh.* La facciata, anticorte, antiporto, & il primo luogo nel sedere. ۱ پیشگاه

پیشگاه *pīsgāhī sipāhte.* In anteriori parte, aut acie exercitus. Avanti l'effercito, nella vanguardia. *Sæ.* ۲ پیشگاه سریر سلطنتی *pīsgāhī serīri saltanetümülze gebhesā oldyler.* Ad limen, seu portam excelsam nostram frontem perfricarunt. Ci hanno fatto riverenza. *Ll.*

پیشگاه *pīsgāhī.* p. n. f. *compos.* i. q. پیشگاه *pīsgāh.* Locus primus, nobilissimus. *Ferh.* V. پیشگاه

پیشکار *pīšker.* p. n. f. *compos.* pro پیشکار *Artifex. Artefice. Gol.*

پیشکش *pīškes.* p. n. f. *vulg.* پیشکش *Part. I. Tom. I.*

tuhfe. 2. Donum, munus, pec. quod majoribus, aut aequalibus offertur. *Presente, dono.* *Ferh.* ۱ پیشکش چکمهک *pīškes çekmek,* pro پیشکش ویرمهک *pīškes wirmek,* ۲ پیشکش کولماک *pīškes kylmak.* Munera offerre, donare. *Far presenti, ò dar un presente. Ik.*

پیشکوهه *pīškūhe.* p. n. f. 1) Anterior supercilium. *Cast.* 2) Astraba. 3) Ephippii frons. Arcione anteriore della sella.

پیشگاه *pīsgēh.* *contract.* ex پیشگاه p. n. f. Fro itispicium. *Ferh.*

پیشگی *pīsegī.* p. n. f. Servitium. *Ferh.*

بی شکیب *bī šekīb.* p. *compos.* 1) Absque patientia. 2) *adj.* Impatiens. *Senza patientia, impatiente.*

پیش کیر *pīškīr,* *vulg.* پیشکیر *pīškīr.* p. n. f. Mantile. Salvietta, towagliuolo. Est proprie sindon, seu linteum, quod gremio ad mensam in orbem recumbentium infertur, ad tergendas manus, conservandasque a spurcitie vestes, quodve convivis omnibus commune, sæpe idem est.

بی شمار *bī šumār.* p. *adj. compos.* بی شمار *hysābsyż.* 2. Innumerabilis, Innumerable.

پیش مزد *pīsmūzd,* ۲ پیشمزد *pīsmēzd.* p. n. f. 1) Merces, seu pecunia quæ datur opificibus. *Ferh.* 2) سفته *sefte.* 2. Primum venditionis matutinæ pretium. 3) Auspicium. Primo contratto della mattina. *Cast.*

بیش موش *bīs mūs.* p. n. f. *compos.* Genus animalis mūri similis, Gollio Napellus Moylis dicti. *Ferh.*

پیشن *pīšen.* p. n. f. Fibræ, seu filamenta lignosa, palmæ, ex quibus conficiuntur funes. *Ferh.*

پیشنار *pīšnār,* ۲ پیشنار *pīštār.* p. *adj. i. q.* فلان *fūlān.* Certus, N. N. *Cast.*

پیشنجیر *pīšengīr.* p. n. f. . Nom. arboris, unde arcus conficiuntur. *Cast.*

پیشند *pīšned.* p. n. f. Fibræ, seu filamenta lignosa, ex quibus conficiuntur funes. *Ferh.*

پیشنگی *pīšengī.* p. n. f. Tempus, quod præcessit, seculum prius. *Cast.*

پیش نماز *pīs nemāz.* p. n. f. *compos.* امام *imām.* 2. Antistes, qui præit in precibus. Paroco, che mostra il modo d'orare. *Ferh.*

پیش نهاد *pīs nihād.* p. n. f. *compos.* عادت *adet.* 2. 1) Mos, consuetudo. 2) Institutum, lex. Costume, uso, regola, legge. ۱ پیش نهاد *pīs nihād e.* 1) Assuescere. 2) Præ oculis habere, tibi proponere. 3) Legem tibi, & consuetudinem facere. *Avezzarşi, farsi legge ò regola, prender per costume. Ik.*

پیشوا *pīšūwā*, pro *pīšewā*. p. n. f. 1) Exemplar, quod sequuntur alii. 2) Communitatis cujusque dux, & antistes. *Essemplare, guida, capo primario*. Ferh. **پیشوای محافظان** *pīšūwāi muhāfyzāni hysār*. Dux praefidiariorum arcis. *Capo de' defensori del castello*. Sæ. **رکابنی پیشوا ایدندیلر** *rekābinī pīšūwā idyndyler*. Stapedes illius facti sunt. *Lo seguirono*. Sæ. **علما فتواسنی** *ulemā fetwāsinī pīšūwā idūp*. Sententiam doctorum sibi anteponendo. *Antiponendo la sentenza de' dottori*. Sæ. **اول پیشوای اهل ضلال** *ol pīšūwāi ehli zalāl*. Ille dux infidelium. *Quel capo degl' infedeli*.

پیشودن *pejsūden*. p. V. compos. Propensum fieri. Ferh.

بیشه *bīse*. p. n. f. 1) Sylva densa, & perplexa. *Selva, bosco, ricetto delle fiere*. 2) Arundinetum. 3) Fistula pastorum. Ferh. 4) Contumacia. 5) Lustrum ferarum. Cast. 6) in compos. Asuetus, deditus.

پیشه *pīse*. p. n. f. 1) **صنعت** *sæn-æt*. 2. Ars, artificium. 2) Genus fistulae pastorum. Ferh. 3) Consuetudo. *Arte, virtù, mestiere*. **سپاه جهاد پیشه** *sipāhi gihād pīse*. Milites bello assueti. *Soldati, ò truppe agguerrite*. Sæ. **صداقت پیشه** *sædākæt pīse*. Sincerus, veracitatem profitens. *Che professa d'esser sincero, e verace*. **نخوت پیشه** *næchwet pīse*. Superbiam profitens. *Che professa, ò usa superbia*. Ik. **معرفت پیشه** *mærifet pīse*. Scientiæ deditus; virtuti ex professo studens. *Che professa virtù*. Eb.

پیشهکار *pīsekār*, **پیشهگر** *pīseker*, **پیشهگر** *pīseger*. p. n. f. compos. Artifex, opifex. *Arteggiano, virtuoso*. Ferh.

پیشهگاه *pīsegāh*. p. n. f. compos. Officina, laboratorium. *Lavoratorio, bottega d'arteggiano*. Cast.

پیشهگر *pīseker*. p. n. f. compos. Opifex. *Arteggiano*. Ferh.

پیشه‌ور *pīsewer*. p. n. f. compos. **صنعت اهل** *sænæt ehli*. 2. Artifex, opifex. *Arteggiano, virtuoso*. Ferh.

بیشی *bīši*. 2. n. f. Dulciarii genus. Gol.

پیشی *pīši*. p. n. f. **اوکلک** *ön-lik*. 1. Anterior situs, præcedentia. *La parte d'inanzi, precedenza*. **پیشی گرفتن** *pīši giriften*, **پیش گرفتن** *pīš giriften*. Præcedere, prævertere. *Precedere, passar avanti*.

پیشیار *pīšjār*. p. n. f. 1) Labor injunctus sine pretio conducto. 2) **قاروره** *kārūre*. 2. Urinarium vitreum, in quo medico urinam ægroti exhibent. 3) ipsa Urina. Ferh. 4) Aulæum, quo primi accubitus locus ornatur. Cast.

پیشیاره *pīšjāre*. p. n. f. 1) Obstetrix. Cast. 2) Dulciarii genus. Ferh.

پیشیان *pīšjān*. p. n. f. Aulæum, quo primi accubitus locus ornatur.

پیشین *pīšīn*. p. adj. 1) **الزورک** *ilerūrek*. 1. Anterior. 2) Antiquus, priscus. Ferh. 3) n. f. Tempus meridianum. *Anteriore, antico, passato, & mezzo giorno*. 4) Screatus, ructus. 5) adj. usit. Anticipatus. 6) adv. Anticipate. *Anticipato, anticipatamente*. **پیشین سوبلمک** *pīšīn sojlemek*. Prædicere. *Dire avanti*. An. **پیشین چکوک** *pīšīn çekmek*, **پیشین ویرمک** *pīšīn wirmek*. Anticipare, præoccupare. *Anticipare, dar avanti tempo*. **پیشین** *ber weghū pīšīn*. Anticipate, antecedenter. *Anticipatamente*. Ll. **آیین پیشین اوزره** *ājīnī pīšīn ūzre*. Juxta priorem antiquam consuetudinem. *Secondo l costume di prima, antico*. Sæ.

پیشینه *pīšīne*. p. 1) n. f. Pecunia anticipata pro mercibus postea præstandis. 2) adj. Præcedens. *Anteriore, che precede*. Ferh.

بیس *bæjs*. 2. n. f. Adversitas, calumnia. **بیس** *wækæ-è fi hæjsy bæjsy*, vel *hæjse bæjsæ*. Incidit in confusionem angustiamve. **جعلتم علیه الارض** *geæltüm ælejhül-erzæ hæjsæ bæjsæ*. In angustiam eum redegistis, ut quo se in ista regione converteret, non haberet. Gol.

بی صبر و قرار *bī sæbrū kærār*. p. compos. adj. Patientia, & firmitate destitutus. *Abbandonato dalla pazienza, e dalla fermezza*. Eb. **بی صرفه** *bī særfæ*. p. adj. compos. 1) Inutilis. 2) Inconsideratus. Ferh.

بیز *bejs*. 2. V. act. [2. F.] 1) Superare albedine. 2) Ova excernere avem. 3) Tumore anterioris pedis laborare equum. 4) Intensum esse, ac fervere calorem. 5) Nudari aculeis delapsis **بهمی** *būhmā*. 6) Subsistere, commorari ve in loco. 7) Pluere nubem. 8) Humiditatem amittere, exarescere lignum. **ام آلبیض** *ūmmül-bæjz*. Struthiocamelus, ob magna quæ parit ova. **بیض** *bæjzul-meknūn*. Puella seu puellæ, pec. candidæ, pulchræque q. custoditæ. Gol.

بیس *bejs*. 2. n. f. 1) Ovi positio. 2) Præstantia candoris, cum quis eo alios superat. *Eccellenza di bianchezza*. 3) Pulchritudo, nitor. *Beltā*. Ik. 4) Tumor in anteriore equi pede. 5) Fervor caloris. Gol.

بیض *bījz*. 2. part. pl. a **بیوض** *bījūz*, quod est, pl. a **بایض** *bājyż*. Oviparæ, multa parien-

rientes. **ايام الكبيض** ejāmūl-bÿz, dies a novilunio 12. 13. vel 13. 14. **ع 15.** Gol.

بيض bejz. a. n. f. pl. a **بيضه** bejzæ. Ova. Ovi. Wan.

بيض bÿz. a. part. pl. ab **ابيض** ebjæz. Albi. Bianchi. Wan.

بيض būjūz. a. part. pl. a **بايض** bājÿz. Oviparæ, multa parientes ova. Wan.

بيضا bejzā. a. 1) part. fœm. ab **ابيض** ebjæz. Alba, candida. Bianca. 2) n. f. Sol. Sole. 3) i. q. **داهيه** dāhije. a. Malum, infortunium. **بيضا** minārēi bejzā.

Turris alba, seu turris Damasci, ad quam **ع** per quam descensurus in terram Jesus creditur a Mohammedanis. Tef. **يد بيضا** jedi bejzā. 1) Manus alba Moysis. 2) Manus propria. Mano bianca, **ع** propria. Ah.

3) Triticum, hordeum decorticatum adhuc humidus. 4) Saccus coriaceus, marsupium. **بيضا** ümmübejzā. 1) Olla. 2) Laqueus venatorius. 3) Nom. equi. 4) Nom. palatii cujusdam in urbe Basra. 5) Nom. quatuor oppidorum in Aegypto. 6) Nom. urbis in Perside. 7) Nom. provinciae in Mauritania. Gol.

بيضان bÿzān. a. part. (سودان) Homines albicantes Gol.

بيضه bejzat. a. n. f. pl. **بيض** bÿz. 1) **ابيض** iūmurtæ. t. Ovum. Uovo. 2) Testiculus. 3) Cassis, galea ferrea. Wan. 4) per similitudinem Cephalæa, dolor totum caput occupans. 5) Tractus, & umbilicus regionis. 6) Medium, urbis, capitis. 7) Margo rei. 8) Area & circus populi, uti **ع** quem in campis tentoria circumstant. **بيضة** **ع**

بيضة bejzatül-beled. Tubera terræ. **بيضة** bejzatül-hæzer. Virgo. **بيضة** bejzatül-ükr. Ovum galli, quod unicum toto vitæ tempore excernere dicitur; vel Adagio dicitur de re, quæ non existit. **بيضة الكصب** bejzatül-kasab. Gummi in arundine saccharifera proveniens. **بيضة الكتهار** bejzatül-nihār. Claritas, & lux diei. * Express. figur.

بيضة اولدى bÿze der āb. h. e. **بيضة** püchte oldi. t. Coctus, maturus factus. **بيضة** bÿze der külāh sikest. h. e. **بيضة** hÿlesi zāhir oldi. t. Fraus ejus palam facta est. **بيضة** bÿzei sæbæh. h. e. **بيضة** āfitāb. Sol. **بيضة** bÿzei-kāfūr. Ovum camphoræ, allusio ad fulgur. Ferh.

بيضة bÿzat. a. n. f. pl. **بيض** bÿz. 1) Terra albicans, levisque. 2) Color quidam, seu species daçtylorum. Gol. 3) nom. prop. Nom. urbis. Wan.

بيضة زر bejzatzer. p. n. f. compos. Moneta

بيضة زر bejzatzer. p. n. f. compos. Moneta

بيضة زر bejzatzer. p. n. f. compos. Moneta

بيضة زر bejzatzer. p. n. f. compos. Moneta

aurea, antiquis Cajanidarum temporibus cussa, ob formam ovalem ita dicta. Herb.

بيطار bejtār. a. n. f. pl. **بيطارة** bejatyre. 1) Faber ferrarius. Wan. 2) Veterinarius, mulomedicus. Maniscalco.

بي طاقت bÿ tākat. p. adj. compos. Viribus destitutus. Privo di forze. **بي طاقت و** bÿ tākatūtāb. Deficere, destitui viribus. Effer, restar senza forze. Eb.

بي طاقتي bÿ tākatī. p. n. f. compos. Defectus virium. Mancamento di forze. Nt.

بيطار bijatar. a. n. f. Faber ferrarius. Wan. **بيطاره** bejtaret. a. V. act. Artem veterinariam exercere. Wan.

بي طلب و رجا bÿ talabū rejiā. p. compos. Absque præviam requisitione, aut precibus. Senza richiedere, ò pregare. Ik.

بيظ bejz. a. n. f. 1) Aqua spermatica, seu semen genitale admiffarii, vel viri, vel mulieris. 2) Uterus mulieris. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بيع bej. a. n. f. 1) Emptio. 2) Venditio. Wan. **بيع** bej. e. Vendere. Vendere. **بيع و اشترا** bej-ū sirā. **بيع و اشترا** bej-isti-rā. e. Vendere, & emere, mercari, negotiari. Trafficare, vender e comprare, negoziare. 3) Inauguratio, salutatio, qua auctoritatem alterius, **ع** imperium agnoscimus. Gol.

بی عزت *bī ʔzzet*, و بی عزتی *bī ʔzzetī*. p. *adj. compos. Inglorius. Senza gloria, ò onore. Cast.*

بی عقل *bī ækyl*. p. *compos. 1) عاقل ækyl-ʔz. ۱. Sine intellectu. 2) adj. Judicio carens. 3) adv. Stulte. Privo d' intelletto, sceruelato, scioccamente. Hal.*

بیغ *bejgh*. a. n. f. *Ebullitio, commotioque sanguinis. Gol.*

بیغاره *pejghāre*. p. n. f. i. q. سرزنش *serzenis*. *۱) Exprobratio. 2) Criminatio falsa, calumnia. Ferh.*

بیغال *bjghāl*. p. n. f. *Hasta, lancea. Ferh.*

بیغاله *pejghāle*. p. n. f. *Poculum vini. Ferh.*

بیغام *pejghām*, و بیغام *pejghām*. i. q. پیام *pejām*. p. n. f. خبر *chæber*. a. 1) *Novum, nuntium. 2) Legatio. 3) Fama. Nuova, avviso, missione. Ferh.*

بیغام عرض *ærz ʔ pejghām* e. 1) *Renuntiare, quæ commissa sunt. 2) Nova, quæ fert, exponere. Fare l'ambasciata, esporre la sua commissione. Sæ. بیغام استمالت *pejghāmī istinalet gönderdy*. *Milit literas gratiosas. Mandò una graziosa lettera. Sæ.**

بیغامبر *pejghamber*. p. n. f. *compos. 1) Alator novi pec. de Deo, rebusque ad salutem pertinentibus. 2) Propheta. Ferh. Profeta, Apostolo. Numerus prophetarum juxta traditionem quandam excurrit ad ducenta, و 24. millia, aut juxta aliam ad centum, و 24. millia. Inter hos tredecim, و trecenti legatorum munere functi sunt, qui vero novas constitutiones attulerunt, sex sunt numero: Adamus, Noachus, Abrahamus, Moses, Jesus, و Mohammed. Relan.*

بیغامبرلیک *pejghamberlik*, و بیغامبرلیک *pejghamberlik*. t. n. f. 1) *Prophetia. 2) Donum prophetiæ. 3) Munus prophetæ, aut Apostoli. Profezia.*

بیغامبری *pejghamberi*. p. n. f. 1) *Prophetia. 2) Donum prophetiæ. 3) Munus prophetæ. Cast.*

بی غایه *bī ghāje*, و بی غایت *bī ghājet*. p. *compos. 1) Sine fine. 2) adj. Infinitus, immensus. Infinito, immenso.*

بی غار *bī ghæræz*. p. 1) *adv. compos. Sincere. 2) Sine passione, aut proprio commodo. 3) adj. Sincerus. Sincero, sinceramente, senza passione, ò interesse. Hal.*

بی غارانه *bī ghæræzāne*. p. 1) *adj. compos. Sincerus, purus. 2) Expers concupiscentiæ, & passionis. 3) adv. Sincere. Sincero, puro, sinceramente, disinteressato. بی غارانه *muhæbeti bī ghæræzāne*. *Amicitia pura. Amicizia pura. Ik.**

بی غش و غل *bī ghæssü ghyll*. p. 1) *adj. compos. Sine odio, & similtate. 2) n. f. Amicus. Senza odio, ò passione, amico vero. بیغوش *pighælús*. p. n. f. *Radix floris cunjdam. Cast.**

بیغوله *pejghüle*. i. q. بیغوله *p. n. f. Angulus. Cantino. Ferh.*

بی غم *bī ghæm*. p. *compos. 1) Sine afflictione, aut molestia. 2) adj. Curis vacuus. Libero da ogni fastidio. بی غم اولان آدمه *ādeme ādem dīmem*. *Hominem non æstimo eum, qui omnis expers est curæ, aut molestiæ. Non deve chiamarsi uomo, che non ha m i fastidio. Eb.**

بیغام *pejghæm*, بیغام *pejghæm*. i. q. p. n. f. *Nuntium. Ferh.*

بیغامبر *pejghamber*. p. n. f. *compos. 1) Nuntius, novi allator. 2) usit. Propheta. Ferh.*

بیغامبری *pejghambere*. p. n. f. *Prophetissa. Cast.*

بیغامبری *pejghamberi*. p. n. f. *Prophetia. Cast.*

بیغهن *pejghæn*. p. n. f. *Ruta herba. Ruta. Ferh.*

بیغوه *pejghū*. p. *nom. prop. Nom. regionis, & civitatis Pegu. Ferh.*

بیغوله *pejghüle*. p. n. f. *كوشه Köse. ۱. Angulus. Cantone, angolo. Ferh.*

بیغون *pejghün*. p. n. f. *Conditio, fædus, pactum. Ferh.*

بیغوی *pejghawī*. p. n. f. 1) *ترکی دیل türki dil. ۱. Lingua turcica. Ferh. 2) Scriptura turcica. Lingua, e scrittura Turchesca.*

بیغه *bīghæ*. p. n. f. *قاو kâw. ۱. Fomes, Esca. Hal.*

بیغی *bīghy*. p. n. f. *Amotio, repulsio. Ferh.*

بیغی *bajaghÿ*. t. 1) *adj. Simplex. 2) adv. Simpliciter. 3) Proprie. Semplice, semplicemente, propriamente. 4) pro کانه *kænehu*. a. *Quasi vero, quasi dicas. Come se, quasiche.**

بیغه *pifet*. p. n. f. *Species arboris, cujus lignum putrefactum Chorazanensibus pro somite servit. Ferh.*

بی فروغ *bī fürugh*. p. *adj. compos. Succes- su carens. Senza riuscita. بی فروغ *salta- net emrinū bī fürugh we mewā-ʔdāi rüzigārī dūrugh bülÿgiak*. *Recognoscendo imperium successu carere, & commoda vitæ, seu proventus, ac divitias mundi fallaces esse. Sæ. Conoscendo, che l'imperio era pieno di difficoltà, و affanni, e che le promesse, e lusinghe della fortuna erano fallaci, و ingannevoli. Br.**

سبله *bijuk, bijyk, bujuk. t. n. f.* *seble. a. Mystax. Basette, mustacchi.* بيغي آلتنده كوردى *bijyghy altynde gülderdi. Clām ridebat, q. sub mystacibus. Riveda sotto cozzo.*

قال *bikāl. p. adj. compos. 1) Mutus. 2) Non loquens. Muto, senza parlare. Eb.*

بيقة *bikæt. a. n. f.* Leguminis species, pifis major, viridis, quæ comeditur pista, coclave, aut pro pabulo datur bobus. *Gol.*

بيكلو *bijyklü, bijuklü, bujyklü. Mystaces habens. Con mustacchi, barbato. Ah.*

بي قرار *bī kārār. p. adj. compos. 1) Inconstans, mutabilis. 2) Afflictus, agitatus. 3) Impotens, impatiens. Volubile, inconstante, impaziente, & senza forze, afflitto, agitato da passione. Ik. بي قرار اولوب *bī kārār olup. Nihil moratus. Senza fermarsi punto. Sæ. عشقندن بي قرار اولوب *æškynden bī kārār olup. Præ amore quietem non invenit. Per il grande amore non potè trovar riposo. Sæ.***

بي قرارلق *bī kārārlyk. t. n. f. compos. 1) Irrequies. 2) Inconstantia. Incostanza, inquietudine.*

بيقره *bykæret. a. V. act. Debilem, & lasum fieri. Wan.*

بي اختيار *bī kæstü ychtyjâr. p. compos. 1) adv. Illibenter, & absque proposito deliberato. 2) Involuntarie, casu. 3) adj. Casualis. Senza disegno, involontariamente, casualmente, casuale, involontario. Sæ.*

بي قصور *bī kusûr. p. compos. 1) adv. Absque defectu. 2) Integre. Senza mancamento, intieramente.*

بيقور *bejkûr. a. n. f. Bos. Bove. Wan.* بيغوش *baikus. t. n. f. نوم bum. a. Noctua. Alocco, civetta. Bern.*

بي قياس *bī kyjās. p. adj. compos. 1) Incogitabilis, incomprehensibilis. 2) Infinitus, immensus. Inimaginabile, incomprendibile, infinito, immenso. Sæ.*

بيقيته *bīkyjet. a. n. f. 1) Planta lenticula procerior, inter segetes nascens. 2) Aphaca. Gol.*

بيك *bejek. p. compos. 1) Ad unum. 2) Cum uno. * Express. figur. بيك نيم نهاد *bejek nīm nihād. h. c. برطرف ايندى *ber taræfittî. t. Abjecit, seposuit. L'ha posto da parte, l'ha tralasciato. بيك راه *bejek rāh. 1) Una vice. In una volta. 2) Uno impetu. In un colpo. Ferh.****

بيك *bejg. t. n. f. Dominus, pro usit. بيك *pejk. p. n. f. 1) A pedibus, pedisequus. 2) Nuntius. 3) Cursor. Lacchè staffiere, corriere, messo. Ferh. بيك اجل *pejki eĝel. Fati fatelles, angelus mortis, Part. I. Tom. I.***

*homines perimendi, eorumque animas excipiendi munere fungens. Angelo della morte. بيك خيال ارشتر *pejki chæjâl irişmez. Nec velocissima imaginatio assequi potest. L'imaginazione non lo può arrivare. Eb.**

هزار *elf. t. num. cardin. هزار *he-zâr. p. Mille. Mille. بيك *bir bin. Unum mille. Un migliaio. بيك *iki bin. Duo millia. Due milla. بيك آياق *bin-ajak, 1) Mille pedes habens, 2) Centipes. Che ha mille piedi. & centopie. Bob. بيك باشي *bīn-basi. Chiliarcha, colonellus. Colonello. اون كره يوز بيك *on kerre jüz bin. Decies centena millia, millio. Un milione. گتمهغه *gitmeĝe bin-gianile tālibü rāghyb oldyler. Toto corde desiderarunt, & ambiverunt illuc ire. Bramarano & ambirono con mille passioni d'andarvi. Eb. قدومنه بيك شوقله منتظر ايکن *kudūmine bin-sewk ile muntæzyr iken. Dum adventum ipsius maximo cum desiderio præstolabantur. Mentre stavano aspettando con passione, & impazienza il di lui arrivo. Eb.*********

بيگاده *bigāde. p. adj. compos. ینین yn nîn. a. Ad venerem impotens. Impotente al coito.*

بي کار *bīkār. p. adj. compos. 1) Occupatione, professione carens. 2) Otiosus. 3) Liber, vagus. Uomo senza facenda, ò professione, libero, e vagabondo.*

بيکار *bīn-ar, & bun-ar, & pun-ar. t. n. f. Fous, puteus. Fonte, & pozzo.*

بيکار *pejkār, & pīkār. p. n. f. 1) Prælium, pugna. 2) Contentio. 3) Bellum. Ferh. 4) Militia, exercitus. Zuffa, combattimento, guerra, contesa, & milizia, efferzito. بيکار *pejkār. a. Pugnare. Combattere. Sæ.**

بيکار گەر *pejkār ĝer. p. n. f. compos. Præliator, bellator, miles. Combattente, soldato. Hal.*

بيکار گەر *pīkār ĝer. p. n. f. compos. Pictor. Pittore. Ferh.*

بيکاره *bīkære. p. adj. compos. Impotens ad venerem. Ferh.*

بيگان *pejkān. p. n. f. pl. a بيك *pejk. Nuntii. بيگان اجله *pejkānī eĝel ile. Cum nuntiis mortis. Ah.***

بيگان *pejkān. p. n. f. 1) دمزن demren. t. Cuspis ferrea sagitta. Ferh. 2) Sagitta, telum. Ferro della freccia, & strale, freccia. بيگان جان ستان ايله اعدا جگرين *pejkānī ĝiān sitān ile æda ĝigerin daghladyler. Cuspibus sagittarum lethiferis corda hostium transfixerunt. Trafiffero con le loro mortifere freccie il cuore de' nemici. Sæ. بيگان جانستان تير پزان ايله *pejkānī***

phas aquam bajulans. *h. e.* سحاب *sahāb.*
Nubes. پیل افکندن *pīl efkenden.* Proster-
nere elephantem. *h. e.* شطرنج اویونده مات *mat etmek.* ۴. Vince-
re in lusu latrunculorum. *Ferh.*

بیلاده *bīlāde.* *p. n. f.* Quod datur ultra
mercedem, donarii loco. *Cast.*

بیلارام *pīlārām.* *p. nom. prop.* Nom. ar-
cis munitæ. *Ferh.*

بیلاسته *pīlāste.* *p. n. f.* فیل کموکی *fil ge-*
mūgi. ۱. عاج *āg.* ۲. Ebur. *Avorio.* *Hæl.*

بیلا امروند *pīlī emrūd.* *p. n. f.* Species py-
ri. *Ferh.*

بیلاو *pīlaw.* ۱. *n. f.* پولاو *pulaw.* ۱. *n. f.* Ory-
za. *Vide.* پلاو

بیلاپا *pīlpā.* *p. n. f.* 1) Genus poculi, quod
in fine tabulæ circumdatur. 2) Arma zinga-
rorum. 3) Elephantiasis. *Ferh.*

بیلابالا *pīlbālā.* *p. n. f. compos.* Statura, emi-
nentia elephantis altitudinē æquans. *Ferh.*

بیلبان *pīlbān.* *p. n. f. compos.* Elephantis
magister aut rector. *Cast.*

بیلا *bīlet.* ۲. *n. f.* Minctus, & mingendi
forma. *Wan.*

بیلاتن *pīlten.* *p. adj. compos.* 1) Elephanti-
nus. 2) *fig.* Altus, ingens. *Ferh.*

بیلا دمان *pīldemān.* *p. n. f. compos.*
Elephans robustus, terribilis, ira accensus.
Ferh.

بیلاس *pīles.* *p. n. f.* Ebur. *Avorio.* *Ferh.*

بیلاسته *bīleste.* *p. n. f.* Unguis accipitris.
Ferh.

بیلاسته *pīleste.* *p. n. f.* 1) *i. q.* بیلاسته
Ebur. 2) Corium caprinum, & odoratum.
Ferh.

بیلاسم *pīlsem.* *p. nom. prop.* Nom. herois
e regione توران *tūrān,* qui a رستم *rūstem*
in prælio occisus est. *Ferh.*

بیلاش *bīlīs.* ۱. *n. f.* 1) Notitia. 2) *adj.*
Notus. *Notizia, scienza, & conoscente.* *V.*
باش

بیلا لطافت *bī letāfet.* *p. compos.* Amceni-
tate carens. *Senza grazia.*

بیلاغان *bīlghān.* *p. nom. prop.* Nom. Pro-
vinciae, & urbis in ترکستان *türkistān.* *Ferh.*

بیلاغوش *peileghūs.* *p. n. f. compos.* Iris
variegata. *Giglio di diversi colori.*

بیلاقان *bejlākān.* *p. nom. prop.* Nom. ur-
bis in Armenia majori prope portas Ca-
spias. *Gol.* 2) Nomen regionis in Persia.
Cast.

بیلاقان *pīlkān.* *p. adj.* 1) *شیر* *semiz.* ۱. Pin-
gue animal. 2) Crassa res. *Grasso, e gros-
so.* *Ferh.*

بیلاک *beilek.* *p. n. f.* 1) Sagittæ bidentis
genus duplicem habens aciem, quod in re-

gione بدخشان *bedæchsān,* parari solet. 2)
Cuspis ferrea sagittæ. *La punta, ò ferro*
della freccia. *Ferh.*

بیلاک *pīlek.* *p. n. f.* Cuspis ferrea sagittæ.
Ferh.

بیلاکو *bilegū.* ۱. *n. f.* میقعه *mī-*
kæ-æt. ۲. *سبان* *sisān.* *p.* Cos. *Cote, pietra da*
affilare.

بیلاکو *bilgū.* ۱. *n. f.* Scientia.
Scienza, notitia.

بیلاکوش *pejlegūs.* *p. n. f. compos. i. q.*
بیلاغوش *Iris variegata.* *Ferh.*

بیلاکوش *pīlgūs.* *p. n. f.* 1) Folium simi-
le auri elephantis. 2) Sordibulum, pala, qua
ejiciuntur quisquiliæ. *Ferh.*

بیلام *bejlem.* ۲. *n. f.* 1) Nux, seu folliculus,
in quo gossipium nascitur. 2) Gossipium,
aut quod illi simile nascitur in thyrso papy-
ri, vel arundinis *Gol.* 3) Terebra, aut si-
mile instrumentum. *Wan.*

بیلام *bilmek.* ۱. *V.* Scire. *Sapere.* *V.* بلام

بیلا *pīlū.* *p. n. f.* 1) ارک *erāk.* ۲. مسواک
بیلا *miswāk aghāgi.* ۱. Lignum, quo den-
tes fricantur. 2) ipse fructus, seu baccæ.
Ferh.

بیلاور *pīlewer.* *p. n. f.* بوکچوچی
bungīukci. ۱. Scrutarius, qui per urbem huc
illuc merces viliores vendendas defert. *Mercia-*
ciaio. *Ferh.*

بیلون *pīlūn.* *p. n. f.* Species ferici admo-
dum subtilis. *Ferh.*

بیلا *bīle.* *p. n. f.* 1) *i. q.* بیلاک *bilek vel pei-*
lek بیلاک *būjūk we iassy*
olan demren. ۱. Cuspis sagittæ lata, &
magna. *Cast.* 2) Infūda. 3) Sagitta bidens.
4) Gena. 5) Pectus, vel latus. 6) Ligo. *Ferh.*

بیلا *pīle.* *p. n. f.* 1) Bombyx. 2) Sericum
subtile. 3) Vermis nonnunquam in vulnere
crescens. *Ferh.* 4) Sagitta, pec. bicuspidā-
lis. 5) Semen. 6) Radix. 7) چرت *cirt.* ۱.
Merces viliores circumforaneorum. *Mercia-*
ria. 8) Bombycinum, nidus bombycis. 9)
Palpebra. *Palpebra.* *Cast.*

بیلا بینی *pīle bīnī,* aut *pīlei bīnī.* *p. n. f.*
compos. بیرون قنادی *burun kanady.* ۱. Na-
rium alæ. *Le narici.* *Ferh.*

بیلاور *pīlewer.* *p. n. f. i. q.* بیلاور *Circum-*
foraneus.

بیم *bīm.* *p. n. f.* 1) امید) *Metus, ti-*
mor. *Ferh.* 2) Periculum. 3) Discrimen. *Pau-*
ra, timore, spavento, periculo. ۱ *بیم*
bīmī giandūr. Animæ timor, pericu-
lum vitæ. *Pericolo di vita, paura dell'*
anima. *Kyrk.* ۱ *بیم هلاکله* *bīmī helāk ile.*
Cum timore interitus. *Con pericolo della*
vita. *Sæ.* ۱ *بیم جانله* *bīmī gīān. ile.* Præ ti-

more vitæ amittendæ. *Dalla paura. Sæ.*
 بيم ساتوتی bimī satwetī. Metu ejus potentia.
Per paura della sua potenza. Sæ. خاطر لری
 خالی اولوب chātyrlerī bīmī ghālebeī
 adūden chālī olup. Animo eorum a timore
 prævalentiæ hostium libero manente.
Senza paura, è sospetto del nemico. Sæ.

پيام pejem. p. n. f. pro Nuntium. *Hæl.*

اولچيجي pejmā. p. part. compos. اولچيجي
 ölçigi. t. Mensurator, ponderator. *Ferh.*
 سخن پيام sächun pejmā. Verborum ponderator,
 eloquens orator. *Che pesa le parole, oratore eloquente.* ملامت پيام
 melāmet pejmā. Opprobrius. *Vergognoso. Ik.*
 رهرو باديه پيام rehrewī bādije pejmā. Viator,
 desertorum remensor. *Ik.* اول باد پاي فلك
 ol bād pāi felek pejmāi semī simā. Ille
 velox instar venti equus cælorum mensurator,
 i. e. ille generosissimus equus. *Quel bello, e generoso destriere. Sæ.*

بیمار bimār. p. 1) adj. صيروو sæjru. a. Aegrotus.
Ammalato. 2) Oculus amaliæ. *Ferh.* بیمار صاحب
 اضطراب bimārī sāhybī yzdyrār. Aegrotus,
 afflicus. *Infermo, afflitto. Ik.*

بیمار باریک bimār bārik. p. n. f. Phtisis,
 tabes. *Ferh.*

بیمار پرستی bimār perestī. p. compos. بیمار پرستی
 mumerryz. a. Qui inservit ægroto, ejusque curam
 habet. *Cast.*

بیمار خانه bimār chāne p. n. f. vul. بیمار خانه
 timār chāne. Nosocomium, valetudinarium.
Spedale degl' ammalati, & anche de' pazzarelli. Ferh.

بیمار خیز bimār chyz. p. part. compos. بیمار خیز
 chastalykten kalkmīs. t. A morbo convalescens.
Levato dalla malattia. Ferh.

بیمار ژون bimār jūn. p. n. f. compos. Cibus
 ægroti. *Ferh.*

بیمار سان bimār sār. p. n. f. compos. Nosocomium.
Ferh.

بیمارستان bimārīstān. p. n. f. compos. Nosocomium,
 valetudinarium. *Ferh.*

بیمار سیاه bimārī sijāh. p. n. f. compos. Febris
 ardens, sudatoria, qua, qui laborat, perpetuis,
 ac copiosis afficitur sudoribus. *Ferh.*

بیمار غنچ bimārghāng. p. adj. compos. Infirmus,
 vitam in infirmitate transigens. *Ferh.*

بیمار گون bimār gūn. p. compos. adj. 1) صارو
 saru ben-zlū. t. Pallidus, ægroto similis facie.
Pallido come un' ammalato. Cast. 2) Infirmus,
 continuo ægrotus. *Ferh.*

بیمار کین bimārkin. p. n. f. 1) خسته آشی

chasta āsi. t. Cibus ægroti. *Cast.* 2) Valetudinarius. *Ferh.*

بیماری bimārī. p. n. f. مرض maraz. t. صيروولک
 sæjrulyk. t. Morbus, ægritudo. *Malatia, infermità. Ik.*

بیماریء باریک bimārī bārik. p. n. f. compos. Phtisis.
Cast.

بیماریء کودکی bimārī kodek. p. n. f. Morbus
 puerorum. *Cast.*

بی مال bī me-āl. p. compos. 1) Absque
 reditu. 2) Absurdus, vanus. سوال بی مال
 sū-ālī bī me-āl. Quæstio indigna responsione,
 absurda. *Dimanda spropositata. Ll.*

بی مالک bī mālik. p. compos. Possessore
 carens. *Senza padrone, è possessore.* اکبربو
 eger bu memālīkī bī mālik zann itmegile. Si
 supposito hoc, regnum sine rege esse. *Se col supporre, che
 questo regno fosse senza re. Sæ.*

بیمان pejmān. p. n. f. 1) عهد ehd. a. Pactum,
 fædus. 2) Propinqui, affines. *Ferh.*

3) Pignus. 4) Firmitas. *Promessa, patto, offerta, & fermezza.*

عهد و بیمان ehdū pejmān. 1) Fædus, & promissum.
 2) Capitulationes pacis. *Capitulazioni della pace. Ll.*

بیمان بستن pejmān besten. Fædus icere.
Far allianza, stabilir un accordo.

بیمان شکن pejmān siken. Fædifragus, violator
 promissorum. *Mancatore di fede. Sæ.*

بیمان شکنیک pejmān sikenlik. Violatio fæderis,
 vel pæcis. *Il romper la pace, violare la promessa.*

ابد بیمان ebed pejmān. Aeternus. عثمان درست
 بیمان ūsmānī dūrūst pejmān. Othomanus observator
 datae fidei, aut pactorum. *Osmano osservator de' patti, mantenitor della fede. Sæ.*

بیمانند bīmānend. p. compos. 1) Sine pari
 aut æquali. 2) Incomparabilis. *Senza pari, incomparabile, c. c. ۵۵ de. In.*

بیمانه pejmāne. p. n. f. 1) Mensura liquorum,
 aridorumque. 2) Calix. 3) Crater. *Misura, bicchiere, tazza. Ferh.*

بیمانه نوش pejmāne nūs. Ebibitor scyphorum.
Bevitore. Eb. ۵۶ بیمانه گاه pejmāne gāh. Abacus,
 q. locus scyphorum. * *Expreff. figur.* بیمانه

عمر آخره ایرشدي pejmāne pūrsud. h. e. umr āchyre
 iristī. t. Mensura ejus completa est, i. e. vita ejus
 ad extremum pervenit. *Ferh.*

بی ماوی bi meewī. p. compos. Inhospitus,
 incultus. *Disabitato, senza abitazione.*

اولچيجي pejmāj. p. n. f. compos. اولچيجي
 ölçigi. t. Mensurator. *Misuratore. V.* بیمانه

بیمانه

بیمانه

بیمانه

بیمانه

بيغمبر *pejember. p. n. f. i. q.* Nuntius. *Ferh.*

بي مثال *bī misāl. p. compos.* 1) *adv.* Sine simili, aut pari. 2) *adj.* Incomparabilis. *Senza pari, impareggiabile.* ¶ كمال حسن و جمالده بي *bī misāl. In perfectione pulchritudinis, & formæ sine pari. Di beltd impareggiabile. Sæ.*

بي مهجال *bī meǧiāl. p. adj. compos.* Viribus destitutus. *Senza forza. Sæ.*

بي محابا *bī mahābā. p. compos.* Absque respectu. *Senza rispetto. Hæl.*

بي محل *bī mæhæll. p. adv. compos.* 1) Abs re. 2) Intempestive. *Fuor di tempo, ò fuor di proposito. Sæ.*

بي مدد *bī meded. p. adj. compos.* Auxilio destitutus. ¶ سپاه بي مدد *sipāhi bī meded. Exercitus auxilio destitutus. Effercito privo di soccorso. Sæ.*

بي مهر *bī mer. p. compos.* 1) *adv.* Sine termino, ac mensura. 2) *adj.* Infinitus. *Ferh.*

بي مرحمت *bī merhæmet. p. compos.* 1) *adv.* Absque misericordia. 2) *adj.* Immisericors. *Senza misericordia, ò compassione, immisericordioso. Sæ.*

بي مرحمتلك *bī merhæmetlik. t. n. f. compos.* Carentia misericordiæ. *L'esser senza compassione, ò misericordia.* ¶ بي مرحمتلكده *bī merhæmetlikte iüregi senk idy. In immisericordia cor ejus lapis erat. Aveva il cuore di marmo ad aver compassione di alcuno. Sæ.*

بي مروت *bī mürüwwet. p. adj. compos.* Inurbanus. *Scortese. Hæl.*

بي مزد *bī müzd. p. adj. compos.* 1) Infamis. 2) Claudestinus. ¶ دزد بي مزد *düzdi bī müzd. Fur infamis. Ladro infame. Sæ.*

بي مساس *bī mesās. p. adj. compos.* Fundamento, convenientia carens. *Spropositato, senza fondamento. Ferh.*

بي مشقت و انتظار *bī mešakkatü intyār. p. compos.* Absque molestia, & tædio. *Senza pena, & aspettanza. Sæ.*

بي معني *bī mæ'nî. p.* 1) *adj. compos.* باطل *bätyl. t. Vanus, frivolus. 2) Absurdus. 3) adv.* Absurde, inaniter. *Vano, spropositato, & indarno, spropositatamente.* ¶ بي معني *bī mæ'nî hinde ilcî irsāl ejlediler. Abs. re miserunt legatum in Indiam. Spedirono spropositatamente un' ambasciatore in India. Eb.* بي معني سوزلر سوبلك *bī mæ'nî sözler söjlemek. Vana loqui, & absurda. Vaneggiare spropositi.*

بي معيلىك *bī mæ'nîlik. t. n. f. compos.* Absurditas, vanitas. *Vanità, sproposito.*

Part. I. Tom. I.

بي مقال *bī mækāl. p. compos.* 1) *adv.* Absque discursu. 2) *adj.* Mutus.

بي مقدار *bī myktār. p. adj. compos.* 1) Exilis, humilis. 2) Impotens. *Umile, impotente. Ik.* ¶ بي مقدار و پست *bī myktarü pest. Exilis, ac vilis. Debole, e basso. Ah.*

بي متت *bī minnet. p. compos.* متتسز *minnetsyz. t.* Absque precibus, citra obligationem. *Senza obligo di pregare. Eb.*

بي ميمن *bi jümni himmetikümül-âlije. p. express. persica* مبارک همتكزك بر كاتيله *mübârek hjmmetün üzün-berekâti ile. t.* Auspicante favore vestro gratioso. *Sotto gl' auspizii del vestro grazioso favore. Sæ.*

بي مند *bī mend. p. n. f. compos.* 1) Infundibuli molaris pars prominentior, quæ ad molam perpetuo allitu continuò movetur, atque ita frumentum excutit. 2) Crepiraculum, crotaculum. 3) Mola strepera, qua aves abiguntur in hortis. *Cast.* 4) Glarea, quam moliendinarii lapidi molari inspergere solent. *Ferh.*

بي مپودن *pejmüden. p. V.* اولچمك *ölçmek. t.* Mensurare, metiri. *Misurare. Ferh.*

بي مپوده *pejmüde. p.* 1) *part. pass.* Mensuratus. 2) *n. f. fig.* Haustus vini. 3) Discursatio. *Ferh.* 4) Dimensum, dimensio. *Misurato.* 5) Vana, & iniqua res, mensura præter debitum. *Cast.*

بي بين *bein. t. V. act.* [1. & 2. F.] Excellere, præstare. ¶ ذات الكبين *zâtül-bejn. Concordia, amicitia.* بينه بين بعيد *bejnehümâ bejnün bâydün. Inter ambos differentia magna est, multum interest inter utrumque discriminis.* قراب الكبين *ghurâbü-l-bejn. Corvus, seu cornix variegata, juxta alios avis corpore nigro, rubris pedibus, & rostro.* بين يديه *bejne jedjhi. Inter manus ejus, i. e.*

شيء بين بين *šejün bejne bejne. coram illo* 1) Res medio modo se habens, nec bona nec mala. 2) *i. q.* ضيفاً *ÿfen, Infirmiter leniterque. 3) Lenis Hamza, quæ est inter duas vocales breves, seu quæ non habet comitem quietem. Gcl.*

بي بين *bejn. t. n. f.* 1) فراف *firāk. t.* آيريلك *ājrylyk. Separatio, distantia. 2) Cornix variegata. Wan.* 3) Conjunctio, nexus. *Separazione, & congiunzione. 4) Medium, interstitium. Il mezzo, ò tramezzo.* ¶ بينده *beinde, & ما بينده mābeinde.* 1) In medio. 2) Inter se. 3) Inter utramque partem. *Nel mezzo, trà di se, trà ambe le parti. Ll.* بينلرده *beinlerde. Inter eos. Trà di loro. Si autem fiat motus, dicitur* بينلرينده *beinlerinde, ma بينلرينده*

Ccccccc

ما بينلرينده

بندگان حاضرند *mābēinlerīne*, ut *بینارینه* الفوت و بینارینه مهر و سجده القاسن رجا *bendegāni hæzrete ūlfet we beinlerīne mīhrū muhæbbet ilkāstīn regīā īderin*. Appre-
cor servis Dei, vel Mohammedis unionem,
& a Deo infusionem inter eos amoris, ac
mutuæ benevolentia. *Ik.* حصارایله کفار بیننده
hysār ile klūffār beininde. Inter arcem, &
infidèles. *Frà la città, e gl' infedeli*. *Sæ.*
سجده اولان *bejnūmūzde olan mu-*
hæbbet. Amicitia, quæ inter nos intercēdit.
L' amicizia, che passa trà di noi. *Sæ.*

بین *beine*. a. *particul.* Inter. *Trà, frà, Wan.*
بین الاقران ممتاز و شر افراز بیوریا *bejnel*
ækrān mūmtāzū serefrāz bujūrīlā. Inter
æquales supereminens habeatur. *Venga trà*
li suoi eguali più onorato. *Ll.* بین الصلواتین
bejnes sælātein. Inter utramque præconiza-
tionem diei veneris circa meridiem. *Intra l*
tempo delle due orazioni, è chiamate all'
orazioni del mezzo giorno il venerdì
بین *bejnel - giūmhūr mū-*
sellemū meshūrdūr. Inter omnes, seu omni-
bus notum, celebratumque est. *Ciò e notò*
à tutti, celebrato da tutti. *Sæ.* بین الناس
beinen-nās. Inter mortales. *Frà la gente*. *Ik.*

بین *bīn* a. n. f. 1) Terræ spātium quantum
perspicere possunt. oculi. *Wan.* 2) Terræ
tractus. 3) Interstitium inter duas regiones,
confine. *Gol.*

دیدن *bīn*. p. 1) *part. compos. irreg. a* دیدن
dīden کورچی *gōrīgī*. t. Videns. 2) *imper.*
Vide, a pice. *Ferh.* 3) *adj.* Præstans. چشم
česmī chudā bīn. Oculus Deum vi-
dens. Occhio, che vede Dio. *Ah.* چشم
česmī hækk bīn. Oculus veritatem,
& quod rectum est, discernens. Occhio, che ve-
de, è discernere il dritto, la verità. *Ik.* دیده
dīdeī hækykāt bīn. *Sæ.* Oculus ve-
ritatem rei perspicens. Occhio discernente il
dritto. جهان بین *gīhān bīn*. Mundum videns,
q. totum mundum visu complectens. *Che*
vede, è comprende tutto l'mondo. خرده بین
čurde bīn. Acris, & subtilis intellectus, q.
minuta quæque videns. *Intellecto sottile, per-*
spicace. دور بین *dūr bīn*. 1) Procul, vel
remota videns. 2) Conspicillum majus, vul.
perspectiva. *Che vede lontano, & occhia-*
lone, perspettiva. مصلحت بین *maslahat*
bīn. Ad negotia perficienda habilis, & in
illis tractandis versatus. *Versato negli affa-*
ri, buono à trattarli. *Sæ.*

ظاهر *ebjinā*. a. *part. pl.* بین *bejīn*.
zāhir روشن *rūšēn*. p. 1) Manifestus, clarus,
evidens. *Wan.* 2) *pl.* بین *ebjān*, بینا *bīnā*, &

بینا *ebīnā*. Facundus, clare & distincte decla-
rans animi sensa. *Manifesto, evidente, chiaro,*
& *facendo, che sà eloquentemente spiegare*
li suoi sentimenti. II. متعین *mute-æjjīn*.
کلام بین الانتاج *kelām bejīnūl-entāg*.
Verba evidenter concludentia. *Discorso,*
ch'è evidentemente concludere. *Sæ.* امر بیندر
emrī bejīndūr. Res est evidens, patet. *E cosa*
certa, e chiara. *Sæ.* بین الخلاف *bejīn-ūl-*
chylāf. Contraria explicans, falsus. *Falso,*
è che mostra il contratio. *Ik.*

بینا *bejnā*. a. *particul.* Inter, dum. *Wan.*
بین *bīnā*. a. *partic. pl. præcedentis* بین
bejīn. Manifesti. *Gol.*

(نابینا) *gorīgī*. *part.* بینا *bīnā*. p. 1)
Videns, perspicax. *Ferh.* 2) n. f. Omnia
videns Deus. *Che vede, perspicace, & che*
vede ogni cosa, cio è Dio. وزیر داناسی
bīr wezīrī dānāsī و بر مشیر بیناسی وار ایدی
we bir mūsīrī bīnāsī war īdy. Habebat con-
siliarium doctum, & ministrum perspicacem.
Aveva un ministro dotto, ed un consiglie-
re perspicace. *Eb.*

بینا *beinen*, & *bejīnen*. a. *particul.* Di-
stincte. *Distintamente*. *An.*

بینات *bejīnāt*. a. n. f. *pl. a* بینا *bejīne*.
1) Demonstrationes evidentes. 2) Res ma-
nifestæ. *Cose chiare, e dimostrazioni evi-*
denti. *Sæ.*

بیناره *bīnāre*. p. n. f. 1) دیو *dīw*. p. Dæmon
giganteus. 2) Facies detestabilis, turpis. *Ferh.*
بیناسک *bīnāseg*. p. f. Fenestra. *Ferh.*

بینام *bīnām*. p. *compos.* 1) Abs-
que nomine. 2) *adj.* Incognitus. *Senza no-*
me, meno conosciuto. 3) n. f. *compos.* اوکسر
öksür parmak t. *Digitus annularis.*
Il dito annulare. *Ferh.*

بی ناموس *bī namūs*. p. *compos. adj.* 1) Le-
gis expers. 2) Nulli addictus religioni. 3) In-
civilis. *Senza legge di religione, & incivi-*
le. *Sæ.* بی ناموس و ننگ *bī namūsū*
nenk, Inverecundus, inurbanus. *Mal crea-*
to, senza vergogna. *Sæ.*

بینایی *bīnāji* p. n. f. 1) Mensis lunatis in
libris Zoroastris zend dictis. *Ferh.* 2) کورچیلک
gōrīgīlik, t. Potentia visus. 3) Perspicacitas.
La vista, & perspicacità.

بینب *bejneb*. a. n. f. Andalusis. Chamæ-
daphne. *Gol.*

بین *bejne bejne*. a. n. f. Medium
inter bonum, & malum, forte, & debile.
همزه بین *hemzē bejnebejne*. Hem-
ze debile, i. e. quod innititur literæ infir-
mæ otiosæ, quemadmodum سائل *Wan.*
لوم *Wan.*

بيئە *bejjinet*. a. n. f. pl. بيئات *bejjināt*, fām. a. بيئن *bejjin*. 1) Res manifesta. 2) Testimonium. 3) Demonstratio evidens. Cosa chiara, prova con testimonii, dimostrazione evidente. Gol. 4) Inscriptio furæ 98. Alcorani. Marracc. ¶ بيئە *bejjine* e. 1) Probare, evidenter demonstrare. 2) Proferre testes. Far le prove, provar con testimonii, & evidentemente dimostrare.

بينجيدن *bijengiden*. p. V. I. 1) Cribrare. 2) Capi. 3) Captum, impotentem, ac impatientem esse. Cast.

بيند *bined*. p. I) 3. pers. præf. Videt, videbit. 2) n. f. Spes, expectatio. 3) Numerus, vicis. Ferh.

بيند *bijend*. p. 3. pers. præf. Sunt, versantur. Ferh.

بيندر *binder*. p. n. f. Spurius. Bastardo birba. Cast.

بيندو *bindū*. p. n. f. Nebulo, malæ indolis homo. Ferh.

بينير *pejnir*. p. n. f. Caseus pro پنير *penir*, quod vide.

بينردوز *pīnerdūz*. p. adj. compos. Qui vetera reparat, restaurat, interpolat. Cast.

بي نصيب *bī nāsīb*. p. adj. compos. 1) Expers. 2) Sorte aut fortuna destitutus. Privo, che non ha parte, o fortuna in qualche cosa. ¶ نصيب لطفندن سني بي نصيب *nysābi lutfinden senī bī nāsīb iderse*. Te sua gratia si privet. Se di priva della sua grazia. Ik.

بينش *bīnīs*. p. n. f. I) گورش *gōris*. v. Visio. 2) Aspectus, perspicacitas. Il vedere, & sguardo, perspicacità. Sa.

بينط *bīnat*. a. n. f. i. q. نساغ *nessāg*. Textor. Gol.

بي نظير *bī nazīr*. p. compos. 1) Sine pari. 2) adj. Incomparabilis. Incomparabile, senza paragone.

بي نظيرلک *bī nazīrlyk*. v. n. f. compos. 1) Incomparabilitas. 2) Excellentia. Eccellenza, inpareggiabilità.

بينگي *pīnegī*. p. n. f. Dormitatio, somnus levis. Ferh.

بو آراده *bejnemā*. a. particu. compos. بو آراده *bu ārade*. v. Interim, interea. Frā tanto. Wan.

کورهلر *gōreler*. v. 1) Vident. 2) Videbunt, videant. 3) n. f. Spes, expectatio. Speranza. Ferh. 4) adj. نچه *nīce*. v. Complures, quot? Molti, più, & quanti? Hæl.

بينو *bīnū*. p. n. f. 1) Lactarium, lac ferosum coctione coagulatum. 2) Lac percolatum, & in sole siccatum. 3) Oxygala, cui non est exemptum butyrum. Cast.

بينو *pīnū*. p. n. f. 1) Lac acidum. 2) Lac acidum siccatum. Ferh.

بي نور *bī nūr*. p. compos. adj. Luce privatus, cæcus. Privo di vista. Sa.

بوینز *bujnūz*. v. n. f. Cornu. V. ¶ بينوش *bīnūs*. p. imper. Audi, ausculta. Ferh.

بينوک *pīnūk*. p. n. f. 1) Lac acidum. Ferh. 2) Ehippii propendula pars, cui crura incumbunt. 3) Pannus coactilis, Cast.

بينون *bejnūn*. a. nom. prop. Nom. magnæ arcis, seu castelli in Arabia felice prope metropolim ejus Sanaam. Gol.

بينونە *bejnūnet*. a. n. f. 1) Interstitium, & separatio partium. Wan. 2) Nom. loci in Arabia felice inter Oman, & Bahrein. Gol.

بينونە *bejnūnet*. a. V. aēt. [1. & 2. F.] 1) Distare. 2) Segregari, ac distingui rem a re. 3) Coniunctum esse. Gol.

بينووا *pīnūwā*. p. n. f. compos. Species pulmenti. Hæl.

بينويين *pīnūjīn*. p. n. f. Cibum ex lacte acido siccato. Ferh.

بينه *pīne*. p. n. f. 1) Assumentum panni. 2) Axilla. 3) Pili, qui sub axillis crescunt. Ferh. 4) Ellychnium, seu alia res similiter torta. Pezzo, & ascella, & miccio. ¶ بينه *pīne zeden*. Refarcire vestem inserto hic illic assumento. Rappazzare.

بينه *bī nīhāje*, بي نهامت *bī nīhāje*. p. compos. adj. 1) Sine fine. 2) Infinitus. Senza fine, infinito. Ik.

بينه دوز *pīne dūz*. p. n. f. اسكيجي *eskīgi*. v. Sarcinator, veteramentarius. Rappazzatore. Wan.

بينه *bejā*. v. n. f. مغز *dimāgh*. a. مغز *māghz*. p. Cerebrum. Cervello.

بينه *bīnī*. p. 1) n. f. برون *burūn*. v. Nasus. Naso. 2) 2. pers. præf. a دیدن *diden*. Vides, videbis, videas. Vedi. Ferh. ¶ بينه خوک *bīnī chūk*. Rostrum suis. Muso del porco.

بي نیاز *bī njāz*. p. compos. Carentia fortunæ, opum. Ferh. ¶ درگاه پادشاه *dergāhi pādīsāhi* بى نیازه شکر *bī njāze šūkrī* بى اندازه ایدوب *bī endāze idūp*. Immenfis gratiis actis aulæ regis nemine indigentis, h. e. Deo O. M. Rese infinite grazie a Dio. Sa. ¶ بى نیاز *bī njāz*. Ab egestate liberare, eximere. Fare, ch'uno non abbia più bisogno d'alcuno

بينه بند *bīnī bend*. p. n. f. compos. لغام *lifām*. a. Vitra, qua præcingitur naso. Velo da cuoprir il naso. Ferh.

قبو يشغی *binī der.* p. n. f. compos. *kapū iāsmaghī.* t. Velum januæ. *Antiporto.*
 دراز *binī dirāz.* p. adj. compos. *Naso*
longo præditus, accipenser. Cast.

پینیر *pejnūr.* t. n. f. vul pro پینیر *penir* p.
 جبن *giūbn.* t. Caseus. *Formaggio, cascio.*
 پینیر صوپی *pejnūr sūdi* و *usit.*
 پینیر سؤی *pejnūr sūjī.* Serum lactis. *Sero di latte.*
 کچو پینیری *kecī pejnūrī.* Caseus ovillus.
Formaggio di pecora. کچی پینیری
kecī pejnūrī. Caseus caprinus. *Formaggio di capra.*
 کاشقوال پینیری *kāškawāl pejnūrī.* Caseus
 durior. *Formaggio duro.* دل پینیری
dil pejnūrī. Caseus bubalinus. *Formaggio di buffa-*
lo. تله پینیری *teleme pejnūrī.* Junculus. *Giun-*
cata. لور پینیری *lor pejnūrī.* Caseus ex lacte
 non deflorato, cui cremor non ademptus est.
Formaggio di fior di latte.

بینی کوه *binī kūh,* و *binī kūh.* p. n. f.
 compos. Pars montis a laterè prominentior,
 promontorium. *Punta di montagna, pro-*
montorio. Ni.

بینی در *binī der.* p. n. f. pro ور
 Operimentum nasi, seu oris. quo *Arabum*
fæminæ utuntur, persona. *Maschera.* Cast.
 بینیت *bejnīs,* t. nom. prop. Nom. piscis
 marini. *Gol.*

پیو *pejū.* p. n. f. 1) Later crudus. 2) Spe-
 cies morbi. *Ferh.*

بیو *bīw.* p. n. f. *Tinea pannum, vel pel-*
les rodens. *Tignuola.* *Ferh.*

پیو *pīw,* و *bīw.* p. n. f. 1) Sponsa. 2)
 Fratris ætate majoris uxor, pronuba. 3)
 Gemini. *Sposa, commare, gemelli.* Cast.

بجو *bujū.* p. n. f. *Tinea pannum, vel pel-*
les rodens. *Ferh.*

پجو *pujū.* p. n. f. 1) Later crudus. 2) Ge-
 mini. *Gemelli.* *Ferh.*

بیوار *bejwār.* t. nom. prop. Nom. oppidi
 præsidarii inter *Gaznam,* و *Ariam.* *Gol.*

بیوار *bīwār,* و *bīwārē.* p. 1) n. f.
 غریب *gharīb.* t. Peregrinus, alienigena.
Straniere, forastiere. 2) adj. compos. Reme-
 dio, ope destitutus. *Ferh.*

جواب ویرمک *pīwārīden.* p. V. *gewāb wīrmek.* t.
 Respondere. *Rispondere.* *Ferh.*

پیواز *pejwāz.* p. n. f. 1) Responsum. 2)
 اجابت *igiābet.* t. Acceptatio, exauditio.
Accettamento, riceuimento in buona parte.
Ferh.

بیواز *bīwāz.* p. n. f. i. q. præc. *Ferh.*
 پیواز *pīwāz.* p. n. f. *jarāsæ.* t. Ve-
 spertilio. *Vispistrello.* *Ferh.*

پیواز *pejwāj.* p. n. f. 1) Responsum. 2)
 Acceptio, exauditio. *Ferh.*

اجابت *igiābet.* p. V. 1) Acceptare, exaudire. *Accettare,*
effaudire. 2) Obsequi. *Cast.*

بیوازیدن *bīwāzīden.* p. V. 1) Responde-
 re. 2) Acceptare, exaudire. *Ferh.*

پیواسته *pīwāste.* p. n. f. Propugnaculum,
 arx. *Fortezza.* *Ferh.*

پیوان *pejwān.* p. num. cardin. Mille.
 Cast.

بیوان *bīwān.* p. n. f. Venia. *Perdono.* Cast.

بیوت *būjūt.* t. n. f. pl. a بیت *beit.* Do-
 mus. *Cafe. Wan.* بیوت مسلمان *būjūtī*
mūslimīn. Domus fidelium. *Cafe delli fe-*
delli. *Sæ.*

بیوت *bejjūt.* t. part. i. q. بایت *bāit.* 1) He-
 sternus, qui una nocte ante fuit, uti est ci-
 bus ex hesterno die reliquus. 2) Nocturnum
 opus. *Wan.* امر بیوت *emrī bejjūt.* Ne-
 gotium, cui quis omni cura incumbit, &
 noctem impendit. *Gol.*

بیوتة *bejjūtet.* t. part. Qui non excidit, de-
 fluitque dens, cum permutandi tempus adest.
Gol.

بیوتک *būjūtmek.* t. V. transit. 1) Augere.
 2) Magnum facere, amplificare. 3) Facere,
 ut crescat. *Aumentare, aggrandire, am-*
plificare, far crescere.

بی وجود *bī wūgiūd.* p. compos. adj. 1) Sine
 existentia, q. inexistentis. 2) Exilis, infimus,
 minimus. *Minimo, umile, debole.* وجود
 بی وجود *wūgiūdi bī wūgiūdūmūz fawḳæt-tūrāb syhḥæt*
ūzre otūp. Exile, q. inexistentis corpus meum
 supra terram in bona valetudine existit, hoc
 est, sanitate corporis fruor. *Godo sanita,*
ò buona salute. *Ll.*

بیود *būjūd.* t. V. act. [1. & 2. F.] Perire. *Wan.*

اون بیك *peīwer.* p. num. card. *on*
bīn. t. Decem millia. *Dieci milla.* *Ferh.*

بیور *bīwer.* p. 1) num. card. Decem
 millia. 2) contract. pro بیوراسب *bīwerasb.*
 nom. prop. Nom. regis antiqui Persarum.
 ضحاک *zohāk.* 3) n. f. Rotunda res in gene-
 re, ut nux, globus. *Ferh.*

بیورمق *būjūr.* t. imper. Impera. d. بیوراسب
pejwerasb. p. 1) part. compos. Decem
 millia equorum possidens. 2) nom.
 prop. Nom. regis antiqui Persarum. ضحاک
zohāk. 3) n. f. Rotunda res in genere, ut
 nux, globus. *Ferh.*

بیورد *bīwerd.* p. 1) nom. prop. Nom. ce-
 lebris herois in توران *tūrān,* qui vixit tem-
 pore افراسیاب *efrāsājāb.* 2) Nom. urbis ali-
 cujus. *Ferh.*

بیورداشتن *bīwerdāsten.* p. V. compos. i. q.
 برداشتن *berdāsten.* 1) Tollere, attollere. 2)
 Ferre.

Ferre. 3) Movere. 4) Assumere. 5) Retinere. 6) Sustinere. 7) Sustainere. Ferh.

بجوردوي *bijürdüi*, صحراي ادرنه *bejurdüi sahrâi edrene. compos. pers.* In castris ad Adrianopolim. Nel campo sotto Adrianopoli. Ll.

فرمان *emr* ا. *emr* بيورف *bujuruk*. t. n. f. *fermân*. p. Imperium, mandatum. Commando, commandamento, ordine. بيورف *bujuruk tütmak*. Parere mandato, obedire. Offervar il precetto, ubbidire. باشنه بيورف *basine buiuruk*. Liber Baro, a nemine dependens. Libero, indipendente da alcuno.

بيورفچي *bujürükci*. t. n. f. امير *emir* ا. 1) Mandator, qui jus habet imperandi. 2) in genere Princeps. Commandante, che ha dritto di comandare, prencipe.

بيورلدی *bujuryldy*, بيورلدي *bujuruldy*. t. 1) *tertia persona praeteriti passivi, a* بيورلماک *bujurylmak*. Imperatum est. *E stato ordinato, decretato.* 2) n. f. Mandatum, decretum, aut placet unius Bassae vel Vefirii supplici libello adscribi solitum. Decreto, commandamento del Vefiro, o d'un Bassa. بيورلدي *bujuruldyi šarif*. Nobile decretum. Decreto nobile del Bassa.

بيورلتماک *bujurultmak*. t. V. pass. transf. Procurare, ut super libellum supplicem Bassae porrectum scribatur: بيورلدي *bujuruldi*, Fiat. Far decretar un memoriale.

مأمور *meemür* بيورلماش *bujurulmis*. t. part. pass. Imperatus. Ordinato, commandato.

بيورلماک *bujurylmak*, *bujurulmak*. t. V. pass. 1) Imperari. 2) Fieri.

حکم *hukm* بيورماک *bujurmak*. t. V. 1) Mandare, imperare, Commandare, ordinare. 2) Dicere, tradere. 3) *auxiliariter, loco* ايتماک *itmek*, pec. loquendo ad majores, q. Dignari. Compiacersi, far grazia. بيورماک *tesrif bujürün*. Complacere, dignemini nos visitare. Si compiacia, degnatevi visitarci. بيور *bujür*, vel in pl. بيورلماک *bujürün- vel bujurün-*. Imperet D. V. dignetur, quod libet facere. Si compiacia, commandi.

بيورنباره *bijewrenbäre*, vul. barenbara. p. nom. prop. Nom. oppiduli Aegypti prope Damiatam. Gol.

بيوز *pejüz*. f. *pejwez*. p. n. f. pro بيوز *pejwāz*. Acceptatio. Cast.

بيوز *büjüz*. a. n. f. 1) Excessus. 2) Injuria. 3) Paupertas. Gol.

Part. I. Tom. I.

بيوز *pejüze*. p. n. f. 1) Manica indufii. 2) Assumentum indufii sub axilla. Ni.

بيوز *pejweje*. p. n. f. Indusium, vel similis res. Ferh.

بيوس *pejüs*, بيوس *püjüs*. p. n. f. 1) Opinio, suspicio. 2) Spes. 3) Expectatio. Ferh. 4) تواضع *tewāzu* ا. Humilitas, submissio. *Umiltà*. 5) Auscultatio, & clandestina attentio, an quis bene, de se, aut de alio, an male loquatur. *Ascoltar, attendere secretamente, ciò che di te, o d'altri parlano.* Cast.

بيوس *pijüs*. p. n. f. 1) Cupiditas. 2) Avaritia. 3) Expectatio. Ferh.

بيوس *büjüs*. p. n. f. 1) Avaritia. 2) Spes inanis rei impossibilis. Hal.

بيوست *pejwest*. p. n. f. 1) اولشغلق *ulasiklyk*. t. Conjunctio, cohærentia. 2) in compos. Conjunctus. دست کرم بيوستلري *desti kerem pejwestleri*. Manus ejus gratiosae, liberales. *Le di lui mani liberali.* Ferh.

بيوستگي *pejwestegi*. p. n. f. compos. Conjunctio. Congiunzione. Cast.

بيوستن *pejwesten*. p. V. 1) اولشغلق *ulasmak*, t. Conjungi. 2) Conjungere. 3) وصل *wasael* ا. Pervenire. 4) Facere, ut perveniat. *Effer congiunto, & congiungere, arrivare, far arrivare.* 5) Sperare. Ferh. *be rahmeti izidi* بيوستن *pejwesten*. Misericordiae Dei adjungi h. e. *pie mori. Passar a miglior vita.*

بيوسته *pejweste*. p. 1) part. pass. اولشغلق *ulasik*. Contiguus, conjunctus. 2) Pertingens, contingens. *Contiguo, attaccato, congiunto.* Ferh. 3) adv. Continuo, indefinenter, immediate post. *Continuamente, immediatamente doppo.* بيوسته شدن *peiweste süden, vel بودن būden*. 1) Conjungi. 2) Pertingere, pervenire. *Arrivar. Ik.* بيوسته اختتام *pejwestei ychtytām* ol. Pervenire ad finem, concludi. *Arrivar al fine, concludersi. Ik.* بيوسته مدعاسي *müdde-āsī* بيوسته ختام *pejwestei chytām olyngē*. Donec ad finem perveniret praetensio ejus. *Ik.* بيوسته بر مقصودك *pejwestei husül olmasi*. Alicujus rei intentae effectus h. e. intentum consequi, ad optatum exitum pervenire. *Riuscita d'un disegno, o impresa. Ik.* بيوسته تحصيل علومه *pejweste itahsyli ülume idmān, we tekmili fühume sarfi ezman itmegin*. Quia continuo exercebat se in acquirendis scientiis, horasque impendebat perficiendo intellectui, doctrina eum imbuendo. *Perche continuamente*

D d d d d d d

mente

mente si esercitava nello studio delle scienze, e spendeva l'ore a perfezionarsi l'intelletto. *Sæ.*

بیوسیدن *bijūsiden*. p. V. 1) Sperare. 2) Adulari. *Ferh.*

بیوسیدن *pūjūsiden*. p. V. 1) تواضع *teswāzu*. a. Humiliare se, demittere se. *Umiliarsi*. 2) اوماک *ummak*. t. Sperare. 3) Putare. 4) Lugere. *Ferh.* 5) صنچو صنیچ *sanġiū sanġmak*. t. Pungere, quando dolor lancinat. *Cast.*

بیوش *pejūs*. p. n. f. Auscultatio claudeslina colloquii aliorum, velut dum quis ad januam cubiculi clam auscultat. *Ferh.*

بیوش *būjūs*. p. n. f. 1) Humiliatio, submissio. 2) Simulatio miseriae, paupertatis. *Ferh.*

بیوشیدن *pūjūsiden*. p. V. 1) Existimare. 2) Sperare. 3) Se humiliare. 4) Lugere. *Ferh.* 5) Longum fieri, extendi. 5) Festinanter ire, currere. *Cast.*

بیوض *bejūz*. a. part. pl. بیض *būjūz*, و بیض *būz*. Ovipara, multa pariens ova gallina. *Wan.*

بیوض *būjūz*. a. n. f. Ova. *Gol.*

بیوا *ust*. بی وفا *bī wefā*. p. compos. 1) Sine fide. 2) *adj.* Infidus, qui non stat promissis. *Perfido, mancor di fede, ingrato. Sæ.*

بی وافی *bī wefāi*. p. n. f. compos. Inobstantia, perfidia. 2) Ingratitudo. *Manramento di fede, ò di promessa, & ingratitude. Ik.*

بیوکان *bijūkān*. a. nom. prop. Nom. pagi in territorio Serchas, quæ Chorasanae urbs est. *Gol.*

بی وقت *bī wakt*. p. compos. 1) Extra tempus. 2) *adj.* Intempestivus. *Fuor di tempo.*

بی وقوف *bī wūkūf*. p. *adj.* compos. Inexpertus, ignarus. *Inesperto, poco pratico.*

بیوک *pejūg*. p. n. f. Sponsa. *Sposa. Ferh.*

بیوک *bijūk*. p. n. f. i. q. *præc.* *Ferh.*

بیوک *būjūk*. p. n. f. i. q. *præc.* *Ferh.*

بیوک *būjūk*. t. *adj.* کبیر *kebin* a. بزرگ *būzūr*. p. Magnus, grandis. *Grande, & grave, importante.* ¶ بیوک آدم *būjūk ādem*. Magnū vir. *Uomo grande, publico, grand' uomo.* بیوک آکنلو *būjūk ālynli*. Fronto. *Che ha la fronte grande.*

بیوکان *bujugān*. p. n. f. 1) Sponsa. 2) Nuptia. *Ferh.*

بیوکانی *pūjūkāni*. p. n. f. عروسی *ērūsī*. a. دؤگون *dūgūn*. t. Nuptia. *Nozze. Ferh.*

بیوک چکهچه *būjūk çekmece*. t. n. f. Ponsmajor. *Ponte grande. Oppidum inter silyv-*

ream, & pontem minorem, ob pontem 900. pedibus longum, quò mare, dum redundat, constringitur, ita dictum. *Leunc.*

بیوک *būjūk* dere. t. n. f. nom. prop. 1) Nom. finis. 2) Nom. pagi in bosphoro Thracico ad ostium maris nigri. *Leunc.*

بیوکک *būjūkkrek*. t. compar. Major. *Maggiore, più grande.*

بیوکک *būjūkkük*. t. n. f. عظمت *æzymet* a. بزرگی *būzūrgi*. p. Magnitudo. *Grandezza.*

بیوکک *būjūkklenmek*. t. V. تکبر *tekebbür*. a. 1) Crescere, magnum fieri. 2) Se magnum venditare, gloriari. *Crescere, diventare grande, ingrandirsi, & far del grande.*

بیوککی *būwegi*. p. n. f. compos. بیوککی *būwegi*. p. n. f. compos. طولک *dullyk*. t. Viduitas. *Stato vedovile.*

بیولیدن *būjūliden*. p. V. 1) Confidere, sperare. 2) Opinionem concipere. *Cast.*

بیومش *būjūmis*. t. part. pass. 1) Adultus. 2) Magnus factus. *Cresciuto, fatto grande.*

بیومک *būjūmek*. t. V. کبر *keber* a. بزرگی *būzūr* شدن *būzūr* شدن *būzūr* شدن. p. 1) Magnum fieri. 2) Crescere, adolescere. *Aggrandirsi, augmentarsi, crescere.* ¶ طاغده بیومش *daghda būjūmisler*. Creverunt in montibus, sylvestres sunt. *Sono nati, e cresciuti, nelli boschi e montagne, sono seluatichi.*

بیون *bejūn*. a. part. pl. بیوان *bewājin*, i. q. باین *bāin*. Longius a fundo distans, & amplius puteus. *Wan.*

بیون *bejūn*. p. n. f. Opium. *Ferh.*

بیون *böilūn*. t. n. f. Collum. *Collo. V.*

بیون *būjūn*. a. n. f. pl. a بین *bīn*. Tractus terræ. *Wan.*

بیوند *pejwend*, vul. pajwand. t. n. f. Ligamen pedum, seu compes fetaceus, quo vinculi detinentur tres equorum pedes. *Pastora. V.* پابند

بیوند *pejwend*. p. n. f. 1) Ligamen, vinculum pedis, brachii. *Legame, attaccamento.* 2) تعلقات *te-ellukāt*. a. Propinqui, consanguinei. *Parentela, proffimi.* 3) اتصال *ittysāl*. a. Conjunctio, copulario. ¶ بیوند

بیوند کردن *pejwend kerdēn*. *Ferh.* ¶ بیوند کردن *pejwend*. e. 1) Copulare, conjungere. 2) Coniungi cum aliquo. *Coniungersi, & tunc coparticul.* ایه *ile*. 3) Alligare, affigere. *Attaccare. cc. dat.* 4) in composi. part. compos. ا پیوستن *pejwesten*. اولاشمش *ulasmis*. t. Alligatus conjunctus. *Attaccato, congiunto.*

بیوند *ebed pejwend*. Aeternitati alligatus, æternus. *Attaccato all'eternità, eterno.* آسمان بیوند *āsūmān pejwend*. Cælum pertingens. *Che tocca il cielo.*

āsūmān pejwend e. Ad cælum usque evehere. *Inalzare sin' al cielo. Ik.*

پیوندن pejwenden. p. V. Adjungere se. *Cast.*

بیوه būwe. p. n. f. طول عورت dūl æwret. t. Vidua. *Vedova. Ferh.*

پیوه pīweh. p. n. f. Tinea vestes & pelles rodens, & destruens. *Tignuola. Ferh.*

بیوزن būwēzen. p. n. f. compos. Vidua. *Vedova. Ferh.*

بیویط bejwīt. a. nom. prop. Nom. pagi pertinentis ad urbem Basram. *Gol.*

بیه pih. p. n. f. ایچ یاغی ic iaghī. t. Omentum, adeps. *Grasso, sevo. Ferh.*

بیجه peje. p. n. f. Palpebræ. *Palpebre. Hæl.*

بیهوده bīhūde. p. adj. contractum à بیهوده bīhūde. 1) Vanus. 2) Malus. *Ferh.*

بیهده bīhde süden. p. V. Flavescere ab igne telam. *Ferh.*

بی هراس bī hirās. p. compos. 1) Absque metu. 2) adj. Intrepidus. *Senza paura, intrepido. Sæ.*

بیهرک bīhrek, & bīhirek, & bīhūrek. p. n. f. Mensis Persarum intercalaris, qui 120. annis semel inseritur, tumque annus constat tredecim mensibus: totum eum mensem festis celebrabant. *Cast.*

بیهدزه pīhzedē. p. n. f. دانه چادری dāne diādirī. t. Species herbæ. *Ferh.*

بیهزک bīhezek. p. n. f. Intercalaris annus. *Ferh.*

بیهس bejhes. a. n. f. 1) Leo. 2) Vir strenuus, & fortis. *Wan.*

بیهسوز pīhsūz, & بیهسون pīhsūn. p. n. f. compos. 1) i. q. شمعدان šem-dān. Lampadis genus seu vas catini forma, à basi tres pedes altum, superne dimidii pedis diametro, basi ampliore nixum, habens in medio sui tubulum, duobus foraminibus pertusum, per quæ omentum fusum ingreditur, & ellychnium fovet, ipsa autem ellychnii flamma omentum liquefactum tervat, quod ad limbum usque eadem quantitate servatur. *Ferh.* 2) Theca candelarum, pec. lignea, quæ inverso operculo candelabri usum habet, iter facientibus familiaris. *Ni.*

بیهسیته bihsījet. a. n. f. Gens schismaticorum, respectively ad religionem Mohammedanam. *Wan.*

البيهشيتة bejhesījet, vel cum articulo البيهشيتة el-bejhesījet. a. n. f. Beihæschitæ. *Assecta Abu beihāsī il-haidami filii giaberi, qui censuit, immunem esse a culpa illum, qui fecit rem illicitam nesciens, utrum esset illicita, an licita. In cæteris sequuntur الخوارج el-chæwāriġ, seu schismaticos, ad quos hæc secta referri debet. Marracc.*

بیهف bejhæk. p. nom. prop. Nom. urbis alicujus. *Ferh.*

بیهکست pīhkīst. p. n. f. Nux vomica. *Porro vomico. Ferh.*

بیهمال bīhūmāl. p. adj. compos. Incomparabilis excellens. *Ferh.*

بی همت bī himmet. p. adj. compos. 1)

Iners, vilis. 2) Pusillanimis. *Ni.*

بی همتا bī hemtā. p. compos. 1) Sine pari. 2) adj. Incomparabilis. *Senza pari, eccellente, incomparabile. Sæ.*

بیهن bejhen. a. n. f. Rosa canina. *Gol.*

بی هینر bī hūner. p. adj. compos. 1) Virtute carens. 2) Ignarus, ineptus. *Senza virtù, ignorante, inabile. Sæ.*

بی هنگام bī hengām. p. 1) adj. compos. Intempestivus. 2) adv. Intempestive. *Fuor di tempo, e proposito. Ik.*

بیهود bīhūd. p. 1) 3. perf. præter. Flavescens facta est ab igne tela. *Ferh.* 2) n. f. Ambusta res ob propinquitatem ignis ita, ut flavescat.

بیهودن bīhūden. p. V. 1) Vana, futilia loqui. 2) Calorem ignis flavescentem reddere telam. *Ferh.*

بیهوده bīhūde. p. adj. 1) باطل bātyl. Vanus, futilis. 2) Absurdus. 3) Malus. *Ferh.* 4) Mendax. 5) adv. Invanum, abs re. *Vano, spropositato, assurdo, senza ragione, spropositatamente.*

کوشش بیهوده kū-sīšī bīhūde. Inanis labor, aut conatus. *Lavoro, travaglio in darno. Ik.*

بیهوده bīhūde sōzler. Verba inania, nugæ. *Ciancie, parole vane.*

بیهوده bīhūde sōzler sōjlemek. 1) Vana loqui. 2) Absurdos discursus facere. *Dir ciancie, parole spropositate.*

بیهوده bīhūde sōz sōjleigī. Vaniloquus, absurda loquens. *Vaneggiatore, chiacchiarone.*

بیهوده bīhūde kelām ile āldamak. Verbis inanibus decipere, ludere. *Ingannare con ciancie, e parole vane. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde ke-lāmile oghlangīkmi āldarsyn. Nunquid puerulos hujusmodi inanibus discursibus lactas, ac decipis. *Forsi dunque con simili ciancie suoli ingannare fanciulli? Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

بیوده bōyle bīhūde hæreketün-aslī ioktūr. Non est ratio tam absurdi procedendi modi. *Non vi è ragione di procedere così spropositatamente. Eb.*

nem fanguinis causavimus. *Ahimè che fia-
mo fuor di proposito stati cagione dello spar-
gimento del sangue, del puero confettu-
riere. Eb.* بيهوده سفره باعث عزبتك ندر *bī-
hūdè sefere bā-ysī āzīmetün-ne dūr.* Cur fru-
straneum suscipis iter. *Sæ.* Per che vuoi fa-
re un tal viaggio in darno? *Br.* حلوايي
بيوب يره چالدوغي بيهوده دكلدر البته بر
واردر *hælwājī jemejūp iere čialdughy bī-
hūde degüldür, elbette bir asly war dūr.* Non
est inane, quod ipse dulciarium non co-
mederit, ac in terram projecerit, omnino
caussa aliqua subsit, necesse est. *Non e in dar-
no, o senza misterio ch'egli non habbia man-
giata quella pasta, e che l'habbia buttata
in terra, in ogni maniera vi è qualche ra-
gione. Eb.*

بيهورده *pīhwerde.* p. n. s. dialecto pehle-
vica. Nuntius, cursor. *Ferh.*

بي هوش و بيهوش *bī hūs.* p. compos.
عكلسز *ākylsyz.* 1) Mentis impos. 2) Stu-
pefactus, extra se raptus. *Fuor di se, in-
sensato, stordito.* ¶ بي هوش ار *bihūs ol.*
1) Stupefieri. 2) Mentis impotem esse.
Uscir fuor di se, & fuor di seño. بي
هوش *bī hūs e.* 1) Stupefacere. 2) Mentis
impotem reddere. *Stordire, far perdere il
cervello.* متحير و مدهوش و هر بري واله و بي
موتحير اولوب *mutæhæjjirū medhūs we her*

birī wālīhū bihūs olup. Omnes in admiratio-
nem rapti, & præ illa stupidi, mentis in-
opes facti sunt. *Restarono tutti come stupi-
di, & insensati.*

بي هوش و بيهوش *hīhūsi.* p. n. s. compos.
1) Stupefactio, mentis alienatio. 2) Deli-
quium animi. *Stordimento, istupidimento,
angoscia. Hæl.*

بيهين *bihīn.* p. compar. *Melior. Cast.*

بيته *bijit.* a. n. s. Status. *Wan.*

بييت *bijet.* a. n. s. diminut. *Domuncula.
Wan.*

بييت *būjejt.* a. n. s. diminut. *Domuncula.
Casuccia. Wan.*

بييد *bejīd.* a. V. act. [6. F.] *Perire, in-
terire. Gol.*

بييرة *beiret.* a. n. s. i. q. ذخيره *zæchyre.*
*Res, quæ reponitur, reconditurque in thesau-
rum vel com meatum. Wan.*

بييس *beis.* a. part. 1) i. q. شجاع *šegīā.*
Strenuus, fortis. 2) i. q. شديد *šedīd,*
Durus, vehemens. ¶ عذاب بييس *æzābī
beis.* Pœna gravis. *Gol.*

بييضة *būjezæt.* a. nom. prop. *Nom. aquæ
in planitie Halebi, quæ urbem hanc, & Tad-
muram, i. e. Palinyram interjacet. Gol.*

بييف *bijyk.* a. n. s. *Myftax. V.*

بييل *beji.* a. part. 1) *Parvus.* 2) *Debilis.
Gol.*

EMENDATIONUM ELENCHUS.

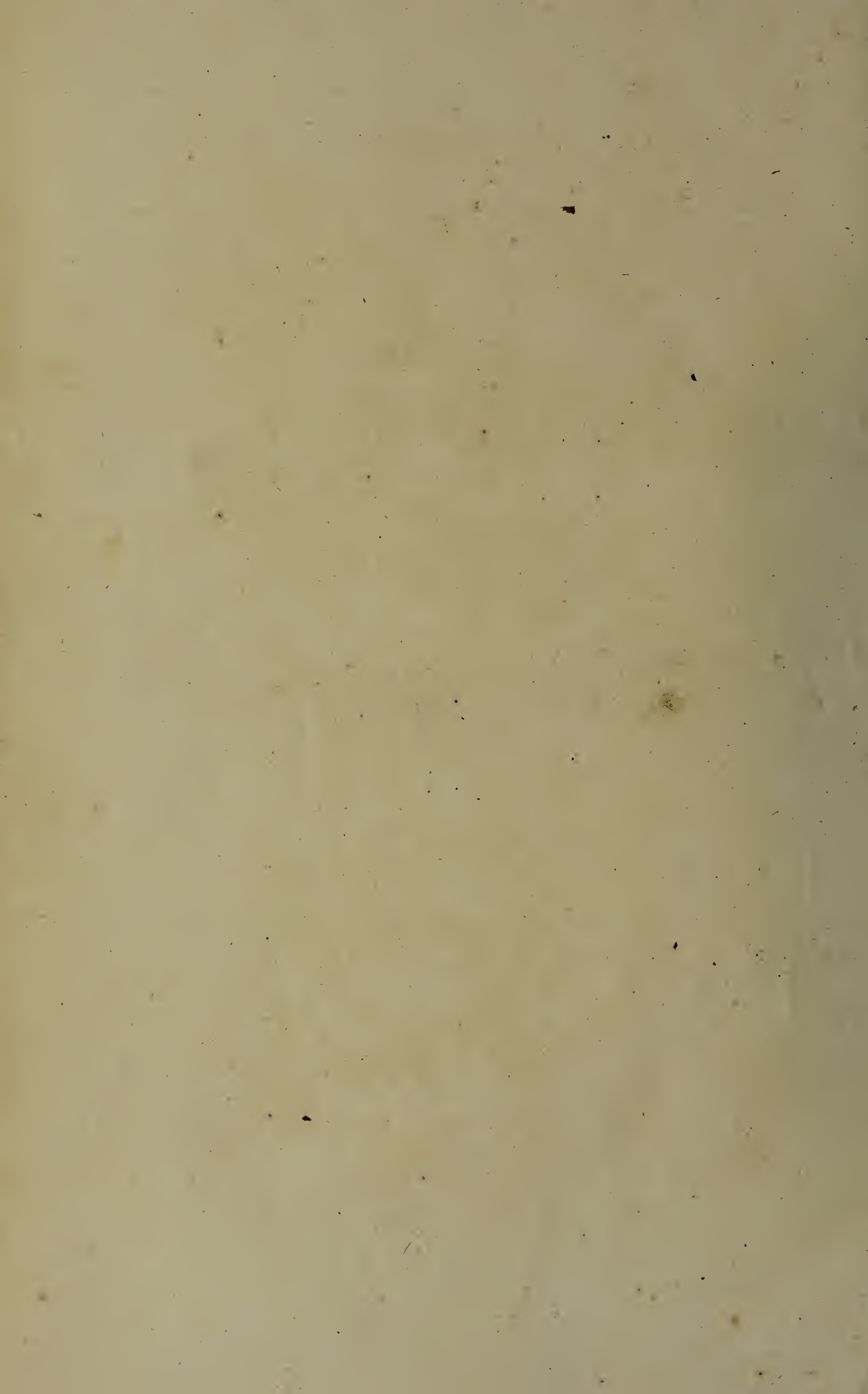
Polliciti quidem sumus, dum novam *Meninskii* editionem indixissemus, curæ nobis fore, ut ea quam purgatissima in lucem prodiret; sed experti sumus miseram humanæ imbecillitatis conditionem: nam dum de corrigendis antiquis typi erroribus polliciti essemus, novi, ut candide fateamur, haud exiguo numero in vasto hoc opere succreverunt. Operosum nimis foret, ac fors etiam lectoribus tædiosum, si omnes singillatim notarentur; quare graviores solum, & qui sensum mutant, hic corrigendi notantur, leviores vero, & qui facilius dignosci possunt, lectorum discretionis, & prudentiæ committuntur.

Errata	Corrige	Pag. Col. Lin.	Errata.	Corrige.	Pag. Col. Lin.
<i>kæ'bei</i>	- <i>kæ'bei</i>	- 6 - 1 - 37	<i>eggianni</i>	- <i>eggiānin</i>	- 40 - 1 - 15
Libros	- Liberos	- 9 - 2 - 31	نجامن	- انجامن	- 41 - 1 - 21
<i>fer henak</i>	- <i>feræhnak</i>	- 9 - 2 - 34	بر کسند بی	- بر کسند بی	- 41 - 2 - 8
[بتع 8. a]	- [بيع 8. a]	- 9 - 2 - 49	<i>ighās</i>	- <i>ighāf</i>	- 41 - 2 - 25
Reciffio	- Recifio	- 10 - 1 - 49	[جد 4. a]	- [جدر 4. a]	- 42 - 1 - 8
صو لـج	- صو لـج	- 10 - 2 - 46	اقیتف	- اقیف	- 42 - 2 - 19
3)	- 4)	- 10 - 2 - 51	[جزر 4. a]	- [جزر 4. a]	- 43 - 1 - 3
<i>sine</i>	- <i>sine</i>	- 11 - 1 - 14	Cucumeri	- Cucumeres	- 43 - 2 - 10
quo	- qua	- 15 - 1 - 29	اجقف	- اجقف	- 44 - 1 - 48
<i>lapidi, etiam</i> هوبر	<i>lapidæ, etiam</i> هوبر		حادیث	- حدیث	- 49 - 1 - 4
<i>hubre dicti</i>	<i>hubre dictæ</i>	- 15 - 1 - 42	<i>cinetam</i>	- <i>cinētam</i>	- 49 - 1 - 12
<i>Alexandrum</i>	- <i>Alexander</i>	- 16 - 1 - 5	حبت	- احب	- 49 - 2 - 9
<i>Arabe senim</i>	- <i>Arabes enim</i>	- 19 - 2 - 11	<i>lühbūs a.n.f.</i> حباشة	- <i>adde pl. a</i>	- 50 - 1 - 3
<i>antiquis</i>	- <i>antiqui</i>	- 19 - 2 - 11	<i>ytigār</i>	- <i>yhtigār</i>	- 50 - 1 - 54
Duæ	- Duo	- 19 - 2 - 38	ظلم	- ظلم	- 50 - 2 - 27
duæ	- duo	- 19 - 2 - 39	جمع ایدوب یغمت	- جمع ایدوب یغمت	- 51 - 2 - 26
<i>imilk</i>	- <i>imlyk</i>	- 20 - 1 - 29	توک کتورمک	- یوک کتورمک	- 52 - 1 - 6
<i>nebātī šekerī</i>	- <i>nebāt šekerī</i>	- 20 - 1 - 46	<i>kdāyr</i>	- <i>kādyr</i>	- 52 - 1 - 8
hisce	- hicce	- 21 - 2 - 11	احتیا جات	- احتیا جات	- 53 - 1 - 9
<i>ebū ābdullah</i>	- <i>ebu ābdillah</i>	- 21 - 2 - 47	<i>cireo</i>	- <i>circa</i>	- 53 - 2 - 28
<i>ūbūl</i>	- <i>ūbūt</i>	- 22 - 1 - 39	احد غراسی	- احد غراسی	- 53 - 2 - 46
<i>cardi</i>	- <i>cardui</i>	- 23 - 1 - 34	<i>relaxatam</i>	- <i>relaxatum</i>	- 55 - 1 - 39
<i>inuntato</i>	- <i>inundato</i>	- 23 - 2 - 2	<i>yhfās</i>	- <i>yhfak</i>	- 57 - 2 - 1
<i>el-ebæzānī</i>	- <i>el-ebjæzānī</i>	- 24 - 1 - 38	احمال اجال	- احمال رجال	- 58 - 2 - 44
ایبکون	- ایبکون	- 24 - 1 - 50	<i>hænrā</i>	- <i>hamra</i>	- 59 - 1 - 5
[فتح 4. a] V.	- [فتح 4. a] V.	- 25 - 2 - 20	الاحمران	- الاحمران	- 59 - 1 - 15
<i>possunt</i>	- <i>possit</i>	- 25 - 2 - 23	حفا	- حفا	- 59 - 1 - 26
برله اتحاد	- اتحاد برله	- 26 - 2 - 28	<i>dicti</i>	- <i>dictæ</i>	- 60 - 1 - 27
تخمه	- تخمه	- 27 - 1 - 17	<i>ahibet</i>	- <i>ahihet</i>	- 60 - 2 - 18
<i>itrāb</i>	- <i>etrāb</i>	- 27 - 1 - 35	اجارید	- اجارید	- 61 - 1 - 8
نزار	- انزار	- 27 - 1 - 42	<i>uteris</i>	- <i>utris</i>	- 63 - 2 - 31
<i>ebtrūb</i>	- <i>etrūb</i>	- 27 - 2 - 18	صالبمف	- صالبمف	- 64 - 1 - 25
<i>cannem</i>	- <i>carnem</i>	- 28 - 1 - 28	اخذ و مصرف	- اخذ و مصرف	- 64 - 2 - 40
contigit, quod	- contigit, ut	- 29 - 2 - 49	<i>resyk</i>	- <i>refik</i>	- 66 - 1 - 44
ابرار و تقیا	- ابرار و اتقیا	- 30 - 1 - 25	<i>fissum</i>	- <i>fissam</i>	- 66 - 1 - 50
سلکمشدم	- سلکمشدم	- 30 - 1 - 35	<i>limis intuetur</i>	- <i>limis oculis in-</i>	- 66 - 2 - 43
<i>Sarmaticæ Asia-</i>	<i>Sarmaticæ Asia-</i>		- <i>tuetur</i>	-	- 66 - 2 - 43
<i>ticæ</i>	- <i>ticæ</i>	- 30 - 2 - 16	کوهر آخش	- کوهر آخش	- 67 - 1 - 18
<i>etlāh a. V.</i>	- <i>itlah a. V.</i>	- 31 - 1 - 20	<i>misylhair</i>	- <i>misylhair</i>	- 67 - 1 - 40
امید	- امید	- 32 - 2 - 10	اخشاملف	- اخشاملف	- 67 - 1 - 49
<i>in gineceis</i>	- <i>in gynecæis</i>	- 33 - 1 - 1	<i>æchsem</i>	- <i>æchsem</i>	- 67 - 2 - 5
<i>ūsfulijet</i>	- <i>esfijet</i>	- 34 - 1 - 34	<i>inimicus</i>	- <i>inimicus</i>	- 67 - 2 - 9
<i>isnan</i>	- <i>isnan</i>	- 34 - 2 - 14	<i>putandi vitas</i>	- <i>putandi vites</i>	- 68 - 1 - 13
بر نسندن	- بر نسندن	- 35 - 1 - 28	<i>acylla</i>	- <i>achylla</i>	- 69 - 1 - 11
[تجر 3. a]	- [تجر 3. a]	- 36 - 1 - 20	خیل	- خیل	- 71 - 1 - 42
Postilemæ	- Postilenæ	- 36 - 1 - 35	شنی	- شانی	- 71 - 2 - 52
<i>esm</i>	- <i>esm</i>	- 36 - 2 - 48	<i>cæte</i>	- <i>cete</i>	- 72 - 1 - 32
بلغرن	- بلغون	- 38 - 1 - 47	<i>fax</i>	- <i>fex</i>	- 73 - 1 - 18
<i>Salgama mixtum,</i>	<i>Salgama mixta</i>		دهیه	- داهیة	- 74 - 2 - 43
<i>aggregatum</i>	- <i>aggregata</i>	- 39 - 1 - 20	<i>struteo camelus</i>	- <i>struthio camelus</i>	- 75 - 1 - 12
الجماض	- الجماض	- 39 - 2 - 24	<i>oves</i>	- <i>ova</i>	- 75 - 1 - 12
			ادقم	- ادقم	- 77 - 1 - 50

Errata.	Corrige.	Pag.	Col.	Lin.	Errata.	Corrige.	Pag.	Col.	Lin.
qui	- quæ	- 78	- 2	- 45	عناق استرقاق	- استرقاق عناق	- 138	- 1	- 11
ادوت جنك	- ادوات جنك	- 79	- 2	- 16	سايك	- ساييله	- 138	- 1	- 16
rum	- dum	- 82	- 1	- 32	jebrâhûfifsanem	- jebrûhus-sanem	- 138	- 1	- 38
reliqui	- reliquos	- 82	- 2	- 23	iftyshâh	- iftyshâh	- 139	- 1	- 55
ذواعين	- ذورعين zûru	- 84	- 2	- 35	dircendo	- dicendo	- 140	- 1	- 52
	- æjn	- 84	- 2	- 35	انعداد	- استعداد	- 140	- 2	- 50
hæhâret	- hækâret	- 85	- 1	- 38	طلت	- طلب	- 142	- 1	- 8
latum	- lætum	- 89	- 1	- 28	uterem	- utrem	- 143	- 1	- 52
بافيجيلر	- بافيجيلر	- 91	- 1	- 20	iftyksâr ile	- iftyksâ ile	- 144	- 1	- 19
experindum	- experiendum	- 91	- 2	- 31	ايله استقلال	- استقلال ايله	- 144	- 1	- 44
كليل kælil	- كليل kælil	- 92	- 2	- 35	عثبان	- عثمان	- 144	- 2	- 8
جب	- رجب	- 95	- 1	- 36	actoritate	- auctoritate	- 144	- 2	- 18
اجز	- رجز	- 96	- 1	- 10	humilitare	- humiliare	- 144	- 2	- 26
latas	- latos	- 96	- 1	- 18	حجر	- حجر	- 145	- 1	- 42
increparur	- increpatur	- 96	- 1	- 40	jan - ūze	- janûn - ūze	- 146	- 2	- 8
erbæm	- erhæm	- 96	- 1	- 44	unicarum	- unciarum	- 149	- 2	- 9
exfuget	- exfugat	- 97	- 1	- 41	âstitin	- âstitin	- 150	- 2	- 29
spinofæ	- spinofi	- 98	- 1	- 52	اسيناف	- استناف	- 151	- 1	- 1
irsâi	- irsâl	- 100	- 2	- 9	matudina	- matutina	- 151	- 2	- 17
üterem	- utrem	- 102	- 2	- 56	matudino	- matutino	- 151	- 2	- 19
اذربايجان	- اذربايجان	- 104	- 1	- 3	imbibentes	- imbibentia	- 153	- 1	- 47
اركج	- اركج	- 106	- 2	- 16	Propofis	- Probrosis	- 154	- 1	- 17
authumnales	- autumnales	- 109	- 1	- 19	اهل آلا سوانه	- اهل آلا سوانه	- 154	- 2	- 30
minor natus	- minor natu	- 109	- 1	- 31	اسين	- اسيف	- 155	- 1	- 54
اناود	- ارنانود	- 109	- 2	- 52	اساقف pl.	- اساقف pl.	- 157	- 1	- 17
ا. V. اروز	- ا. V. urûz اروز	- 110	- 1	- 35	eslæt	- eslæt	- 159	- 2	- 3
aboris	- arboris	- 110	- 2	- 18	مفعول اسم	- اسم مفعول	- 160	- 1	- 27
dicta	- dictæ	- 110	- 2	- 18	ulveti	- usveti	- 162	- 2	- 46
quod	- cui	- 111	- 1	- 56	دكلنرمك	- دكلنرمك	- 163	- 1	- 25
اربع	- اربع	- 112	- 3	- 12	اسهاب	- ishâb اسهاب	- 163	- 2	- 37
indeconfiderate	- inconfiderate	- 113	- 1	- 44	اسيز	- اسير	- 164	- 2	- 37
excitit	- excidit	- 113	- 2	- 48	استجار	- اشتجار	- 168	- 1	- 45
reliquid	- reliquit	- 114	- 1	- 31	آفاده مطالع	- مطالع آفاده	- 172	- 1	- 56
Averfare	- Averfari	- 116	- 2	- 35	chorsid irakleri	- chorsid israkleri	- 172	- 2	- 8
ازبر	- ازبر	- 116	- 2	- 21	filum	- filum	- 173	- 1	- 16
ازخ	- ازخ	- 116	- 2	- 48	اشغزار	- اشغزار	- 174	- 2	- 25
aspernare	- aspernari	- 117	- 1	- 47	âsüfte süden	- âsüfte süden	- 174	- 2	- 38
leprorum	- leporum	- 117	- 2	- 37	آشفته شي	- آشفته سي	- 174	- 2	- 44
qua	- quo	- 118	- 1	- 45	calis	- calis	- 175	- 1	- 11
onore	- onere	- 118	- 1	- 51	اسكارا	- اشكارا	- 176	- 1	- 8
convitiare	- convitiari	- 119	- 1	- 18	mazapanis	- mazaftanis	- 176	- 2	- 10
substernitur	- substernitur	- 119	- 2	- 29	اشكنج	- اشكنج	- 176	- 2	- 51
fitis	- ficcus	- 120	- 1	- 24	fidiculis	- fidiculas	- 177	- 1	- 5
Uteres	- Utres	- 120	- 2	- 34	اسكوفه	- اشكوفه	- 177	- 1	- 35
پرتيجي پرجانور	- پرتيجي جانور	- 124	- 1	- 3	اشداي	- اشناي	- 179	- 1	- 33
اساد	- اساد	- 126	- 1	- 6	كل سرج	- كل سرج	- 179	- 2	- 21
quid	- quis	- 126	- 1	- 28	suspendendum	- iuspendendum	- 181	- 2	- 6
fulvu	- fulhû	- 126	- 1	- 44	Rectitudo.	- Rectitudo.	- 181	- 2	- 15
Facilis accessus	- facili accessu	- 127	- 2	- 1	ventrum	- ventum	- 182	- 1	- 29
pl. a. esvea	- pl. ab esved	- 127	- 2	- 20	Mautina	- Matutina	- 182	- 1	- 33
اسب	- اسب	- 129	- 1	- 3	propinque	- propinqua	- 183	- 2	- 22
aqua cocta	- aqua cocta	- 129	- 1	- 46	عهد	- عهد	- 183	- 2	- 36
alba	- alba	- 129	- 2	- 2	iuciforiis	- inciforiis	- 185	- 1	- 13
conjungatur	- conjugatur	- 130	- 1	- 42	[صغر a 4]	- [صغر a 4]	- 185	- 2	- 3
استازنده	- استازنده	- 131	- 1	- 24	laniger ovis	- lanigera	- 189	- 1	- 49
استاقوشي	- استاقوسي	- 131	- 1	- 30	mebtæbat	- mebtæhat	- 190	- 1	- 33
اسپاده	- استنابه	- 133	- 1	- 1	اضحاج	- اضحاج	- 191	- 1	- 1
induetur	- induatur	- 134	- 1	- 16	صحل	- صحل	- 191	- 1	- 27
istæhmam	- istryhmam	- 134	- 2	- 53	اصمات	- اصمات	- 193	- 1	- 29
پورسیدن	- پورسیدن	- 135	- 1	- 44	اصماد	- اصماد	- 193	- 1	- 31
استرخاد	- استرخاد	- 137	- 2	- 54	hyperboles	- hyperbole	- 195	- 1	- 26

Errata.	Corrige.	Pag.	Col.	Lin.	Errata.	Corrige.	Pag.	Col.	Lin.
partes	- patres	- 195	- 2	- 8	[4. a]	-- [4. a]	-- 280	-- 1	-- 20
uteris	- utris	- 195	- 2	- 49	اصلعا	-- لطعا	-- 281	-- 1	-- 44
اضم	- اصم	- 196	- 1	- 31	[4. a]	-- [4. a]	-- 281	-- 2	-- 8
filia	- fila	- 196	- 1	- 40	الغا	-- الغاد	-- 281	-- 2	-- 37
اطش	- اطشي	- 196	- 1	- 50	elghūngiār	-- elghūngiār	-- 282	-- 1	-- 17
bravæ	- pravæ	- 198	- 2	- 33	hegeç	-- hegee	-- 282	-- 1	-- 41
y'tigbār	- y'tigār	- 202	- 1	- 22	سيت	-- سيب	-- 286	-- 2	-- 25
inintemperans	- intemperans	- 202	- 2	- 10	optimares	-- optimates	-- 292	-- 1	-- 22
اواسنه	-- قرار اواسنه	-- 203	-- 2	-- 40	حمد	-- احمد	-- 293	-- 2	-- 3
اعتنور	-- اعتوار	-- 205	-- 1	-- 32	hærimet	-- hurimet	-- 295	-- 1	-- 5
aslegni	-- aslequi	-- 205	-- 2	-- 17	imrināh	-- imtinah	-- 297	-- 2	-- 29
Interiere	-- Interire	-- 208	-- 2	-- 39	اهجار	-- اهجال	-- 298	-- 2	-- 34
اعضاف	-- اعضاف	-- 209	-- 1	-- 40	اهحك	-- اهحك	-- 288	-- 2	-- 45
muto	-- mutuo	-- 210	-- 1	-- 49	agid	-- agi	-- 301	-- 1	-- 5
loborans	-- laborans	-- 212	-- 1	-- 54	emrūd	-- emrūd aghāgi	-- 302	-- 1	-- 2
اعناق	-- اعناق	-- 212	-- 2	-- 39	امكوك	-- امكوك	-- 304	-- 2	-- 24
Intremisce	-- Intermisce	-- 213	-- 1	-- 19	امكوك	-- امكوك	-- 304	-- 2	-- 26
conspiratinne	-- conspiratione	-- 213	-- 2	-- 39	ملاك	-- املاك	-- 305	-- 1	-- 48
onfiniis	-- confiniis	-- 214	-- 1	-- 37	patentes	-- petentes	-- 307	-- 2	-- 31
ecclesiasticis	-- ecclesiasticus	-- 214	-- 2	-- 12	اميار	-- امياز	-- 309	-- 1	-- 5
conci-	-- concio	-- 214	-- 2	-- 12	deloniorum	-- teloniorum	-- 310	-- 2	-- 50
dicet	-- dices	-- 214	-- 2	-- 16	morbilis, quæ	-- morbillis, qui	-- 311	-- 1	-- 27
ul	-- ut	-- 214	-- 2	-- 23	ante زنان adde	-- merdān	-- 311	-- 1	-- 43
concinator	-- concionator	-- 214	-- 2	-- 42	فايم	-- فايم	-- 311	-- 2	-- 30
Tepfit	-- Depfit	-- 215	-- 2	-- 8	Oxyafanthæ	-- Oxyacanthæ	-- 316	-- 1	-- 1
Dealbotor	-- Dealbator	-- 215	-- 2	-- 13	cactum	-- coactum	-- 316	-- 1	-- 3
onore	-- onere	-- 217	-- 1	-- 38	Profusum	-- Profusum	-- 316	-- 1	-- 49
præfocare	-- præfocari	-- 220	-- 2	-- 41	[4. a]	-- نتش	-- 317	-- 2	-- 44
largito	-- largitio	-- 225	-- 1	-- 12	ابنتام	-- انتتم	-- 318	-- 1	-- 52
اقاعي	-- اقاعي	-- 225	-- 1	-- 24	[8. a]	-- [8. a]	-- 321	-- 1	-- 27
ق	-- ق	-- 225	-- 1	-- 26	الجير	-- الجير	-- 326	-- 2	-- 1
اقان	-- اقان	-- 225	-- 2	-- 12	الحجاف	-- الحجاف	-- 327	-- 1	-- 1
Oppletio	-- Oppletus	-- 237	-- 2	-- 27	[7. a]	-- [7. a]	-- 327	-- 1	-- 53
پرافكار	-- پرافكار	-- 237	-- 2	-- 34	[4. a]	-- [4. a]	-- 327	-- 2	-- 55
yktisāh	-- yktihās	-- 243	-- 1	-- 14	[7. a]	-- [7. a]	-- 328	-- 1	-- 13
zkyzāi	-- yktyzāi	-- 244	-- 1	-- 48	inchyt-āk	-- inchyāt	-- 328	-- 1	-- 42
æksām	-- æksām	-- 249	-- 1	-- 13	pedbet	-- nedbet	-- 328	-- 2	-- 28
[4. a]	-- [4. a]	-- 251	-- 1	-- 21	نداخته	-- انداخته	-- 328	-- 2	-- 44
افعد	-- افعد	-- 251	-- 2	-- 1	[7. a]	-- [7. a]	-- 337	-- 1	-- 47
افعدة	-- افعدة	-- 251	-- 2	-- 4	ني	-- ني	-- 342	-- 2	-- 1
[4. a]	-- [4. a]	-- 252	-- 1	-- 22	انفجة	-- انفجة	-- 343	-- 2	-- 19
اقلمف	-- اقلمف	-- 252	-- 2	-- 40	baska	-- baska baska	-- 344	-- 1	-- 6
ākub	-- ākūb	-- 256	-- 1	-- 41	tuberem	-- tuber	-- 344	-- 2	-- 13
memorare	-- memorari	-- 259	-- 1	-- 42	انغير	-- نغير	-- 346	-- 1	-- 27
iksā	-- iksā	-- 262	-- 1	-- 13	inkŷ-æ	-- inkŷ-ār	-- 346	-- 2	-- 28
iksād	-- iksā	-- 262	-- 1	-- 15	phygia	-- phrygia	-- 347	-- 2	-- 45
ekkām	-- ekzām	-- 262	-- 1	-- 50	bædel-sālæhæ	-- bædel-musalæhæ	-- 348	-- 2	-- 49
qartibus	-- partibus	-- 262	-- 2	-- 32	انكشت	-- انكشت	-- 349	-- 2	-- 11
ikwāb	-- ikwāh	-- 266	-- 2	-- 28	infarcire	-- infarcire	-- 351	-- 1	-- 33
āgūsiden	-- āgūsiden	-- 266	-- 2	-- 54	spiritum	-- spiritum	-- 353	-- 2	-- 21
i. q.	-- i. q.	-- 267	-- 2	-- 25	اوادانلعي	-- اوادانلعي	-- 356	-- 1	-- 49
dentatus	-- dentata	-- 268	-- 2	-- 4	ūstkūpa	-- ūstūrpa	-- 372	-- 2	-- 11
selāretī	-- selāsetī	-- 268	-- 2	-- 40	coreo	-- corio	-- 373	-- 1	-- 32
iaslerin	-- iāslerin	-- 269	-- 1	-- 44	pro quo	-- pro quibus	-- 376	-- 2	-- 6
yinhār	-- zinhār	-- 269	-- 2	-- 52	fatuus	-- fatuus	-- 378	-- 2	-- 8
ايله مهليليه	-- ارادني ايله مهليليه	-- 270	-- 1	-- 15	celetes	-- celeres	-- 380	-- 2	-- 20
الساقي الايا ايها	-- الايا ايها الساقي	-- 271	-- 1	-- 6	perspicares	-- perspicaces	-- 382	-- 2	-- 44
citrio	-- citriæ	-- 273	-- 1	-- 18	āwizgen	-- āwizgen	-- 387	-- 1	-- 24
ilitisā	-- iltisā	-- 274	-- 2	-- 25	ferreus	-- ferrea	-- 392	-- 1	-- 7
الحجاف	-- الحجاف	-- 277	-- 2	-- 29	[4. a]	-- [4. a]	-- 392	-- 2	-- 9
āldamak	-- āldatmak	-- 279	-- 2	-- 3	illud	-- illum	-- 392	-- 2	-- 30

Errata.	Corrige.	Pag.	Col.	Lin.	Errata.	Corrige.	Pag.	Col.	Lin.
اهبت	اهليت	396	2	33	بر کين	پر کين	526	2	10
hælid	hælid	397	2	8	residisse	refedisse	527	2	33
fur	fur	397	2	14	bermegi	bermegi	527	2	46
domu	domo	401	1	13	constans	constantis	528	2	18
te	me	401	1	19	amilla	armilla	528	2	45
Efu	Efui	401	1	24	فاجك	فاجك	529	1	1
Verberari	Verberavi	401	2	8	Coronix	Coronices	531	1	40
properæ	prospere	403	2	38	berbet	berhet	535	1	23
أي آن	أي آن	403	2	44	pereser	pereser	535	1	43
[وتع a 4.]	[وتع a 4.]	404	2	55	Arabia	Arabia	535	2	32
infationis	infitionis	405	1	21	quam	qua	537	2	1
concuſionem	concuſſionem	409	1	4	teſam	telam	539	1	32
alix	alius	410	1	5	بر غنج	بر غنج	541	1	55
ambi	ambæ	410	1	10	tentibus	dentibus	542	1	8
ſeparus	ſeparatus	412	2	32	bezemex	bezemek	542	1	48
aliquem	aliquam	416	2	25	qua	quæ	548	1	46
آنلو	آيلو	421	2	5	پسك	پسك	549	2	9
propheta	prophetæ	421	2	43	ſaginetus	ſaginetus	549	2	51
وجه	و مچار وجه	422	2	45	frorte	fronte	552	1	21
ابيد	ابيد	423	1	28	beſi*	seny*	558	2	9
nekenk	nehenk	424	2	44	بالي بصره	بصره بالي	559	1	51
كلهدا	كلهدار	425	1	29	Grassus	Crassus	564	1	9
ejewm	ejwem	427	1	11	bundæn ſonta	bundan ſon- ra	565	2	20
q bā	bāo	431	1	21	cub	ſub	568	1	47
pāsāzen	pārsāzen	445	2	35	cruentis	cruenti	569	1	41
colina	culina	446	2	28	adque	atque	569	2	52
latum	lutum	447	1	45	lætitia ſignum	lætitia ſignum	570	2	37
exturæ	texturæ	448	1	36	futurum	fatuum	572	2	52
inditus	indita	451	1	ult.	بكر تدم	بكر تدم	576	1	28
inconfiderate	inconfiderate	452	1	23	پلاركي	پلاركي	580	2	6
bās	bās	453	1	51	decordicatum	decorticatum	585	2	9
hyſſæleri	kyſſæleri	453	2	31	cum eos	cum eas	586	1	27
mucum	nucum	454	2	30	q. fe	q. inter fe	593	1	28
چقمق باشقه	باشقه چقمق	455	1	31	پنج تريفاف	پنج تريفاف	595	1	37
pubulcis	bubulcis	459	2	20	پنجه مريم	پنجه مريم	596	1	41
مابابي	مابابي	461	2	48	پنج	پنج	596	2	1
pidiculis	pediculis	462	1	42	ſrictor	ſtrictor	596	2	50
capientas	ad capiendas	463	1	27	lactentis	lactantis	602	1	20
بانكرن	بانكرن	468	2	19	crabo	crabro	608	1	25
quid agit,	quod agit	472	2	17	tanta erat	tantum erat	615	1	45
infimus	infirmus	474	1	53	turbare	turbari	617	2	18
incipientiem	incipientium	475	2	38	dormare	formare	620	1	7
كتنه	كتنه	476	1	2	condendos	condiendos	620	2	42
Irus	Grus	485	2	20	V. بويا	V. بويا	620	2	52
bachkelan	buchkelun	488	2	54	& بيف	& بيف	621	1	40
pagulam	plagulam	489	1	46	ædificati	ædificatæ	625	1	44
بخور مريم	بخور مريم	489	2	50	ifatis	ifaridis	625	2	22
onore	onere	492	2	22	caloris	coloris	626	1	9
Articas	Athicas	494	2	35	gravare,	gravate,	629	1	14
Riffui	Rifui	501	2	9	redicularum	radicularum	629	1	40
animi!	animis!	505	2	ult.	æquæ	aquæ	630	1	53
occasione	occasionis	506	1	30	ſubviridi	ſubviridis	631	1	30
rotundior	rotundiore	510	1	13	profitetur	profitemur	632	1	31
firmus	firmius	512	2	32	پيني	پيني	634	2	15
ingratu	ingrato	514	2	27	سنجاف	سنجاف	639	1	41
Commendator,	Commentator	522	2	8	بيراف	بيراف	639	1	42
i. q. صبت	i. q. صبت	522	2	35	پيرامن	پيرامن سراي	639	2	20
propinquos	propinquum	523	1	53	pinſentum	pinſendum	641	1	23
ab 18	ad 18	526	1	30	تشريف	تشريف	657	1	42
عجم عراق	عراق عجم	526	1	47	beji	bejil	660	2	28

577

606

